

BIBLE

KENSHÜN LESÜ

Naga, Southern Rengma Language

Naga, Southern Rengma - All Bible

Old Testament			
		Nahum	1.439
Binzen	3	Habakkuk	1.443
Chweketin	94	Zefaniah	1.447
Levinyu	169	Haggai	1.451
Tsipweswü	220	Zekaria	1.454
Tejvüzonikeshü	290	Malaki	1.470
Joshua	352	New Testament	
Kerathü	394	Mathi	1.475
Ruth	435	Mark	1.548
1 Samuel	441	Luk	1.594
2 Samuel	498	Johan	1.474
1 Rajanyu	544	Apostelnyu Tho	1.729
2 Rajanyu	601	Romnyu	1.801
1 Binyoh	654	1 Korinthianyu	1.831
2 Binyoh	706	2 Korinthianyu	1.862
Ezra	766	Galatianyu	1.881
Nehemiah	783	Efesanyu	1.892
Esther	809	Filipinyu	1.902
Job	822	Kolosinyu	1.909
Lühin	876	1 Thessalonianyu	1.916
Keshajo	1.013	2 Thessalonianyu	1.923
Senkethyüğü	1.063	1 Timothi	1.927
Lüdan Lü Gü	1.078	2 Timothi	1.935
Isaya	1.086	Tita	1.941
Jeremiah	1.176	Filemon	1.945
Chekechü	1.273	Ibrinyu	1.947
Ezekiel	1.282	James	1.968
Daniel	1.369	1 Pitor	1.976
Hosea	1.394	2 Pitor	1.985
Joel	1.409	1 Johan	1.990
Amos	1.414	2 Johan	1.998
Obadiah	1.425	3 Johan	1.999
Jonah	1.427	Juda	2.001
Mikah	1.431	Teshakeshü	2.004

Naga, Southern Rengma - All Bible

Binzen

Binzen 1

Nyhunkeshü Rüla

- ¹Binzen ka Sunggigü le tsangdan lo kezü gü thyüshü,
- ²kazü gü le a-zoja thame ndi lo nrun lo züda gü le tha aphu jehen pe züntin tse; lo Sunggigü kapu güle zü so nnu hü.
- ³Tsüka Sunggigü le, “Ben lolo,” tsonshü, tsontsin ben chwiryü la.
- ⁴Sunggigü le keben gü tsü shwi a-kenyü la; tson-o a-le kezün gü nyu keben gü khikho kecha thyü shü.
- ⁵Lo Sunggigü le keben gü pe “Nhenyu,” lo kezün gü pe “Kheje” tse kolo. Khejegwen le gü la-o lonyü le ryülo- tsüle jon kerü gü.
- ⁶Lo Sunggigü le, “Zü jonyu cheng no bin lo, lo tsüno zü kenjün kho kenyhun thyü pe kechacha thyü lolo,” tsonkeshü ka tsühon tselo.
- ⁷Tson-o Sunggigü le cheng thyülo-o zü tsüso kebin dan lo a-hensin kebin dan khikho kecha thyülo.
- ⁸Lo Sunggigü le cheng tsü pe “Tsang” tse kolo. Khejegwen le gü lao lonyü le ryülo-- tsüle jon kenyhun gü.
- ⁹Tson-o Sunggigü le, “Tsang hensin zü dan no tsun-o bin nme ka kequen lo lao kazü kesin no chwiryü lolo,” tsonshü ntsin tsühontse lo.
- ¹⁰Sunggigü le n yon kesin gü pe kazü tse kolo, lo zü tsun kequen kelo gü pe züda tse kolo. Lo Sunggigü le tsü shwi a-kenyü la.
- ¹¹Tson-o Sunggigü le, “Kazü günyu shye nsha shü kehü lo a sha nsha shü kehü tehen lihi-e no yhun shülo,” tsonzo keshü ka tsü hontselo.
- ¹²Tson-o kazü gü le tehen kechacha aphu nyhunshü, lo Sunggigü le tsü shwi a-kenyü la.
- ¹³Khejegwen le gü lao lonyü le chwiryü-- tsüle jonshen gü.
- ¹⁴Lo Sunggigü le, “Tsangge keben no chwiryü kezün gü nyu keben khikho kecha thyülo; lo anyugun no zansüdan, gwenkho kechacha dan, keben jon dan lo chen dan thyü lolo, tsonshü;
- ¹⁵anyugun no tsangge ben-o keben khipe kazü gü tsülo” — tsontsin tsühontse lo.

¹⁶Tson-o Sunggigü le keben keda kenyhun thyüshü, gonkvu kethyü gü no nhenyu, lo keben kerho gü no khejenyu keda thyü lo tsheshü; a-le shenyü dan ko thyüshü

¹⁷Sunggigü le tsü dan no kazü ben nrün genyu pe tsangge shüshü,

¹⁸tsüno nhenyu lo kheje ketsen, lo kezün nyu keben khikho la nrün genyu. Lo Sunggigü le tsü shwi a-kenyü la.

¹⁹Khejegwen le gülaolonyü le chwiryü-- tsü le jon zi gü.

²⁰Lo Sunggigü le, “Keyhun ronzin kebin kechacha kethyü kechon no zü nyu kesü thyülo; lo kazü so tsangne ki tegü no kesü thyülo.”

²¹Tson-o Sunggigü le züda nyu zürin dan, lo zünyu yhunkehü nyukhu kechacha aphu, lo a-sekin kepfü tegü kechacha thyüshü. Lo Sunggigü le tsü shwi a-kenyü la.

²²Tson-o a-le jochü pe anyugun aphu tsüo zünyu yhun kehü nyukhu aphu no chvü kenye pe züda gü kesü thyülo, lo a-le tegü dan no chonkenye lolo tse zochü.

²³Kejegwen le gü la-o lonyü le chwiryü--tsü le jon pvün gü.

²⁴Lo Sunggigü le, “Kazü gü no nyukhu kechacha kethyü aphu: senru lo tehen thyü, keda lo keshe aphu no chwiryü lotse shü”, tsontsin tsü le tsonlo.

²⁵Tson-o Sunggigü le tsü aphu thyü shü. Lo a-le tsü shwi a-kenyü la.

²⁶Tson-o Sunggigü le zo, “Ngun temi thyüshü tile nu; Au no ngun hontse lo ngun rhenrhü hontse ti. Au no tsehü, tegü lo nyukhu aphu, senru lo tehenthü keshe keda so gon ti.”

²⁷Tsü hontse Sunggigü le a-hontse kethyü temi nyhun shü. A-le peche nme lo tenu nme nyhun shü;

²⁸lo Sunggigü le jochü pe au tsüo, “Hai nyenyu kechon no binlo, tson-o hai tsipwen no kazü kesü thyüo tsü senlo lo. Ale hai pe tsehü, tegü, lo kazü so kehü kerhün ronzin kebin aphu ketsen gü thyü shü laso.

²⁹Ale hai no tyü nrün genyu shye lo terasha kechacha aphu ndo shü laso.

³⁰Ai tehen thyü, tegü, lo npfü kehü nyukhu aphu genyu jonyü kenjvü pe no a-chvü thyü lotse nda shü laso.

³¹Sunggigü le a-le thyü keshü shwi shü a-kenyü sala. Khejegwen le gülaolonyü le chwiryü”, tsüle jon tsero gü.

Binzen 2

¹Tsühontse tsang, kazü apentha thyü pen lola.

²Jon tsenyü nyü Sunggigü le a-le thyü kebin tho dan tsü thyü penlo, tson-o rüyü lo.

³Lo Sunggigü le jochü pe jon tsenyü gü geshüo tsü thyü kenshün lo, tsünyü a-le tha rhen penlao a-thonyu rüyü kelo genyu.

⁴Lo hihontseo tsang kazü nyhun shü.

Eden Chwi Gü

Npugü Sunggigü le tsang kazü thyü kelo ka,

⁵tehen zonpenyü thatsi nme kazü nyu tsüchwiryü mvuzun, kechamvule a-le tsangkenri nishü kemvu zun genyu, lo kazü günyu lotsü kethyü temi nme-e ndi;

⁶ai nmha chenchwi ryü kazü gü nchieshü.

⁷Tson-o Npugü Sunggigü le kazü nyu n nyo khilo njio, tsü pe temi nme rhenshü; lo a-le kerhün teshe hen pe a-yhinkon nyu shü ntsin temi gü le rhün lola.

⁸Tson-o Sunggigü le Eden nyu npho zin chwi nme thyüshüo a-le rhenkeshü temi gü khipe shüshü.

⁹A-le senbin kezegwa kechacha kethyü aphu thyü pe no tsünyu yhun-o a-sha kegwa nsha shü. Chwi gü lvunyu kerhün khishü kehü senbin gü lo kegwa lo keshvu shalo kehü senbin ko bin.

¹⁰Eden nyu züri nme le tsun pe chwigü ntsen hü; Eden nyen ki tsü le kenjün kho pe züri pezi thyüla.

¹¹Keri gü le Pishon; tsüle tsun-o Havilah kazü gü hun bin nyo.

¹²(Tsünyu tsü suna kenshün hyu lohü lo ter a-rün kegwa lo tso min ketsen-e hyulo hü.)

¹³Kenyhun gü le Gihon; tsüle tsun-o Kush kazü gü hun bin nyo.

¹⁴Kenshen gü le Tigris, tsüle tsun-o Assiria npho zin tsübin, lo pezi gü le Eufrates.

¹⁵Tson-o Npugü Sunggigü le temi gü no Eden chwi gü sen lo tsü khwen lotse pe tsünyu shüshü.

¹⁶Lo Npugü le temi gü ka, "Nle chwigü nyu terasha lihi-e tyülo gwa,

¹⁷ai nle kegwa lo keshvu shalo kehü senbin gü sha tyü nya, kechagenyumvu le nle tsü tyü keshü nyü si lati," tsonshü.

¹⁸Tson-o Npugü Sunggigü le, "Temi gü no a-npfü yhun kebin le gwamvu. Ale a-zen kengü lo kethyü nme thyü pe a-che shü ti."

¹⁹Tson-o a-le n nyon pe tehen thyü lo tegü dan aphu rhen shü. Tson-o a-le temi gü no shwi shüo a-zan tha lolo tse zen ryü a-ki shü; tsühontseo tsüdan aphu zan tho külo.

²⁰Lo temi güle senru, tegü lo tehenthyü apfu zantha külo; ai tsüdan nme-e a-zen kengüto-o a-che lomvu.

²¹Tsontsin Sunggigü le temi gü no jüsa güla, lo a-le jü kebin ka a-nyikhon ru nme khilo-o a-shvu keminila.

²²Tson-o Sunggigü le temi gü ge khikelo nyikhon ru pe tenunyu nme rhen shüo zenryü temi gü ki shü.

²³Tsüselo temi gü le, “A hontse kethyü nme le hika bin laso-- Aru dan nyu aru, lo athyü dan nyu athyü. Temi gü gen chwikeryü genyu a-zan lo pe “Tenunyu’ tse koti.”

²⁴Tsügenyu temi le a-pvü lo a-jvü khe la-o a-nunyu zen kengü tin lahü, lo au thyüme thyü tinla hü nyo.

²⁵Tson-o temi gü lo a-nunyu au mihvu nren kenben-e kezha lamvu.

Binzen 3

Temi le Jozenmvu Kela

¹Tsükatsü Npugü Sunggigü le thyü keshü nyukhu dan nyu peri gü le kelikelu tsin thyü, A-le tenugi ka, “Sunggigü le hai no chwinyu senbin lihi sha-e tyünya lotse zoshü ole?”

²Tsontsin tenu gi le peri gü ka, “Ai le chwi günyu terasha lihi-e tyü logwa,

³chwi lvuka kebin senbin gü ge kemvu we. Sunggigü le ayi no tsü gü sha tyü nmvue kesünya lotse zoshü le; ayi le sila lo keshvu genyu.”

⁴Peri gü le, “Tsüle ketsin mvu; hai le sila kemvui, tson shü.

⁵Sunggigü le, hai le tsü tyü lolo, Sunggigü hontseo nyule gwa lo nyu le gwamvu yo shalo la nrün shakebin genyu tson zokeshü le,” tsonshü.

⁶Tsüselo tenugi le, senbin tsügü shwape zegwasa, a-sha le dihontse tyügwawa yo, lo thasha chwiryü lo dihontse ndun thyü tiyo tse rüchün la. Tsügenyu a-le peha ryütyülo la. Lo a-le peha pe a-nyepfü tsüo a-ko tyü lola.

⁷Au le tsü tyülo ntsin thashakekha lo-o au kenben kehü shalo: tson-o au le kheronyü rikeshü pe au npfü au sunlo.

⁸Tsünyü ngwen ki Npugü Sunggigü le chwigü nyu tsonchü kehü khwe nyülo njio au le senbin dan nyu a-kebu bin.

⁹Ai Npugü Sunggigü le temi gü ko-o, “Nle diki hü nla?” tson.

¹⁰Tsontsin a-le, “Ale chwigü nyu nkhwenyülo; lo ale akenben kehü genyu nshvuo nkebu tin lale.”

11Tsüka Sunggigü le, “Segü le nle nkenben letse nka zoshü la?” “Nle ale nno tyünya lotse keshü terasha gü tyü la ole?”

12Tsontsin temi güle, “Nle no azen hü lotse khiphe atsü keshü tenu gile senbin gü rasha pe atsü shüo ale tyüla le,” tsonshü.

13Npugü Sunggigü le tenu gi ka, “Nle nyuthyüo hihontse thyü la ola?” Tsontsin a-le, “Peri gü le a sa shüo ano tyülo la sele,” tsonshü.

Sunggigü le Jokera Keshü

14Tson-o Npugü Sunggigü le peri gü ka zoshü; “Nle tha higü thyü kela genyu, senru lo tehenthyü aphu nyeki n swetsü laso; Ntsoka gerho nno nginda pe nyon ti, lo nkeyhun then n nyon kenphü pe nchvü thyü ti.

15Ale tenu gi hai jaka keshwinyü kemvu khishü ti, a-tsipwen lo n tsipwen no a-zintse keshwinyü mvu hüti. A-le npe kedüren ti lo nno a-pha ndu ti.”

16Lo a-le tenu gika, “Ale nle nyuphu kepfü ka nkenjün kethyü thyü nchon shüti; lo nno kenjün thyüo nyu n nyuti, Hihontse bin-e nno n nyepfü nnyü ti, lo a-no nso gonti.”

17Lo a-le temi güka, “Nle nnu khwenyüo ale nno tyünya lo tse keshü terasha gü tyü kela genyu, ngenyu kazü gü swetsü laso. Nno nyhun then nhokelio thathyüo nchvü hyu tyüti.

18Tsüno tshü- nyhen nyhun shüti, lo nno lonyu hense-kenjvü tyüti.

19N nyon pe nthyü keshü genyu, nle n nyon ngwa nila kemvuthen, nno nhokeli lo tseyhün-o nchvühyu tyüti. N nyon pe nthyüshü, lo nle n nyon thyü ni lati.”

20Adam le anu zan pe Eve thola, a-le temi aphu jvü gi genyu.

21Lo Npugü Sunggigü le Adam lo a-nu au genyu thyügi pe phi thyü lo-o a-le pe au nben shü.

Adam lo Eve hvu Eden chwi gü nyu nishwi la

22Tsüselo Npugü Sunggigü le, “Temi le ngun nme hontse nyu le gwa lo nyule gwamvu yo sha laso. A-no kerhüntsü bin ge terasha gü tyü lo-o kethonthen yhun tinla loshvu.”

23Tsügenyu Npugü Sunggigü le a-no pe a-rhenkeshü nnyon gü thathyü tyü hulo tseo Eden chwigü nyu a-nishwi la.

24A-le temi gü hushwi la; tson-o Eden chwi nphozin Cherubim, lo jenthon lizin hizin kerü güla kehü mai hontse nme pe shüla. Hile temi ligü higü no kerhüntsü bin kho nni ryü mvu nrün genyu.

Binzen 4

Kain lo Abel

- ¹Adam le a-nu Eve zenkengüla, tsontsin a-le nyuphupfü lo njüo pechenyu nme nnyu shü. Tsüselo a-le, “Npugü kechenyu ale peche nme nnyu lo laso” tson-o a-zen pe Kain tholo.
- ²Lo tsüsiki a-le peche kecha nme Abel n nyu nilo. Abel le tanyü nkin lo Kain le lotsü hü.
- ³Tson tseo khenyüme Kain le a-lonyu hyukelo a-rasha senryü kershvu thyü pe Npugü tsüşhü.
- ⁴Lo Abel le a-tanyü dan nyu nchelo kerigü dushvuo a-kegwatsin ka sen ryü Npugü rüshvu shü. Tsontsin Npugü le Abel lo a-kerüshvu shwi a-kenyü la.
- ⁵Ai a-le Kain lo a-kerüshvu lomvu la. Tsü genyu Kain le a-nyunta sao a-mhun gwamvu lola.
- ⁶Tsontsin Npugü le Kain ka, “Nle nyuthyüo n nyunta bin nla? Nyuthyüo nmhun gwa mvu bin nla?”
- ⁷Nle kenjü gü thyü lolo nle nnyü bin nrün ai nle gwakemvu thyü kela genyu kemu le kakhin ka bin laso. Tsüle nso gon nyü bin nyo, ai nle tsünye kvulo mvu loshvu.”
- ⁸Tson-o Kain le a-sikezen gü Abel ka, “N nyi low ki tsüti le.” Tson-o au lownyu kehü ka Kain le a-sikezen gü when-o dushvula.
- ⁹Npugü le Kain ka, “Nsikezen gü Abel le diki hü nla?” tson shü. Tsontsin a-le, “Ale shamvu, Ale asikezen gü kekhwe gü ole?” tsonla.
- ¹⁰Tsontsin Npugü le a-ka, “Nle nyuthyü la la? Nsikezen gü zi le kazü nyu nra ako bin laso.
- ¹¹Lo kazü günyu n swetsü la so, tsüle a-mün kvupe nben nyu nsikezen gü zi lo kelo gü.
- ¹²Nle lotsü yatse-e, kazü gü le thame nyhun shü loha; n no kazü nyu nka ndio ho kehü nyu nme thyüti.”
- ¹³Tsontsin Kain le Npugü ka, “Shaja higü hile agenyu tsan ritsin laso.
- ¹⁴Nle nthu kazü gü nyu lo nmhundyü nyu ahü laso, lo ale nmhundyü nyu kebu kehüi so. Ale aka ndio ho kehü giso, lo ligü higü ahyu kelo gü le adushvu lati.”
- ¹⁵Ai Npugü le, “Nmvu. Ligü higü Kain dushvu laya tselo, tsü gü ge khün jüntserü loti.” Tson-o Npugü le a-teno kelo nyu le adushvu lalo keshvu genyu zansü nme pe Kain ge shüla.
- ¹⁶Tson-o Kain le Npugü mhundyü nyu tinla tson-o gü Eden nphozin “Nod” kazünyu yhun tinla.

Kain Tsipwe Dan

¹⁷Kain lo a-nu au nyu peche nme nnyulo, lo a-zan pe Enok tholo. Tson-o Kain le nyida nme thyüshüo rünyi tsügü zantho pe a-nyugü zan thyülo.

¹⁸Enok nyu Irad tse kethyü peche nme le bin, Irad le Mehujael a-pvü, lo Mehujael le Methushael a-pvü, lo Methushael le Lamech a-pvü.

¹⁹Lamech le a-nu mihvu thyü nme le Adah lo kechagü zan le Zillah.

²⁰Adah le Jabal nnyu shü, a-le senru nkin lo züphika nyu yhun kehü dan bon gü.

²¹A-sikezen gü le Jubal, lükhin lo Harp lo kheli sen-o lüthyü kehü aphu bon gü.

²²Zillah le Tubal Kain nnyu shü, a-le lazo lo tegi pe kanyü karun kechacha aphu thyü shü. Tubal Kain lügi zan le Naamah.

²³Lamech le a-nu hvu kazo, “Adah lo Zillah hai akhwe nyülo; selo nme le avü keshü genyu ale a-dushvu laso.

²⁴Kain dushvu laya tselo a-khün keyhun ronzin mitsenyü loti yatselo, Ligü higü a dushvu laya tselo hentsenyüo tsenyü loti.”

Seth Lo Enosh

²⁵Adam lo a-nu au le peche nme hyu lo. Ttsontsin a-le, “Sunggigü le Kain le dushvu kela gü Abel sunka peche nme khi nipe atsü shü laso,” tson-o a-zan pe Seth tholo.

²⁶Seth le a-nyu peche nme nyulo, tson-o a-zan pe Enosh tholo. Tsügwenkho ka temi le Npugü zan ko-o rüshvu sola.

Binzen 5

Adam Tshipwen

¹Hile Adam tshipwen dan rüla thu kenjü lesü gü. (Sunggigü le temi nyhun keshüka, a-le a-npfü a-hontse kethyü au nyhun shü.

²A-le peche lo tenu nyhun shü, tson-o jochü pe au tsüshü lo au zan thope “Temi” tsheshü.)

³Adam le a-keyhun che 130 ka, a-hontse kethyü peche nme nnyu lo-o, a-zan pe Seth tholo.

⁴Tsüsiki Adam le che 800 yhun. A-le a-nyenyu kecha ko bin,

⁵a-le 930 ka sila.

⁶Seth le a-keyhun 105 ka a-nyugü Enosh nnyulo;

⁷lo tsüsiki a-le che 807 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin;

⁸lo a-le 912 ka sila.

- ⁹Enosh le a-keyhun che 90 ka a-nyugü Kenan nnyulo,
¹⁰tsü siki a-le che 815 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin,
¹¹lo a-le che 905 ka sila.
¹²Kenan le a-keyhun che 70 ka a-nyugü Mehalalel nnyulo.
¹³Tsüsiki a-le che 840 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin
¹⁴lo a-le che 910 ka sila.
¹⁵Mahalahel le a-keyhun che 65 ka a-nyugü Jared nnyulo,
¹⁶tsüsiki a-le che 830 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin,
¹⁷lo a-le che 895 ka sila.
¹⁸Jared le a-keyhun che 162 ka a-nyugü Enok nnyulo,
¹⁹tsü siki a-le che 800 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin,
²⁰a-le che 962 ka sila.
²¹Enok le a-keyhun che 65 ka a-nyugü Methuselah nnyulo
²²tsüsiki Enok le Sunggigü zen kepfüsheo che 300 yhun-o a-nyenyu kecha ko bin
²³Enok keyhun aphu le 365.
²⁴A-le a-keyhunthen Sunggigü zenkepfüshe hüo hyumvula, Sunggigü le a-zen tin
kela genyu.
²⁵Methuselah le a-keyhun che 187 ka a-nyu gü Lamech nnyulo,
²⁶tsüsiki a-le che 782 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin,
²⁷a-le che 969 ka sila.
²⁸Lamech le che 182 ka anyu peche nme nnyulo,
²⁹tson-o a-le zo, “Npugü le swetsü kela bin lika hika, ngun le thathyü hokeli kebin
nyu nyu higü hile keche senryü ti; ” tsügenyu a-zan pe Noah tholo.
³⁰Lamech le tsüsiki che 595 yhun. A-le a-nyenyu kecha kobin.
³¹A-le che 777 ka sila.
³²Noah le a-keyhun che 500 siki a-nyu peche mishen le bin, Shem, Ham, lo Jafet.

Binzen 6

Temi Serikemvu

- ¹Temi le chonkenye pe kazü aphu kesü thyü lola, lo tenunyu nnyu pe a-nyugun tsüşhü,
- ²tsontsin Sunggigü nyenyu dan le temi nyugi dan kezegwa hyu shüo, anyu kenyü nyu lope anyugun nu thyü lola.
- ³Tsüselo Npugü le, zo, “A kapu no kethonthen temi ge bin loha, a-le sikelai genyu. Ntsoka gerhonyu anyugun no che 120 nyesin yhun loha.”
- ⁴Tsügwenkho ka lo tsüsiki-e temi thungin le kazü nyu yhun hü tsüdan tsüle Sunggigü nyenyu dan le temi nyugi kelo tsipwen dan. Tsüdan tsüle nduka a-zan chwi kehü lo kekvu nyu dan.
- ⁵Npugü le kazü nyu temi le serimvu ritsin kela lo anyugun le thagwakemvu nti rüchün zin tinkela hyula,
- ⁶Tson-o Npugü le temi thyü pe kazü nyu keshü genyu rünyumvu la. A-le a-nyun gwamvu sala.
- ⁷Tson-o Npugü le, “Ale kazü soge ale nyhun keshü temi hi nke lati, lo nyukhu lo tegü dan-e sin-o nke lati, kechamvule ale anyugun thyüşhüo rünyu mvu kela genyu.”
- ⁸Ai Npugü le Noah shwi a-kenyü lo.
- ⁹Hidan hile Noah tsipwen dan. Noah le temi kemitsin a-shenhe ka meno a-nmu lo kehanyu nme; Noah le Sunggigü zen kepfüshe hü.
- ¹⁰Lo Noah le a-nyu peche mishen le bin, Shem, Ham lo Jafet.
- ¹¹Temi nmeme tse kethyü Sunggigü mhundyü nyu gwamvula, lo kega keseri kethyü le kazü kesü thyüla.
- ¹²Sunggigü le kazü gü nri keshüka, tsüle gwamvu kela hyulo, kechagenyu mvule temi le aphu serikemvu nyu yhun kebin genyu.
- ¹³Tson-o Sunggigü le Noah ka, “Ale temi aphu no a-keni thyü la titse rhilo laso. A-nyugun tha gwakemvu le kazü gü kesüthyü kela si genyu ale anyugun nke shü lati.
- ¹⁴Nle gofer sen pe ngenyu run nme chalo; lo run günyu katsen sathü lo, lo a-nyu zin lo tegwezin kükhin chün pe jeh lalo.
- ¹⁵Nle hihontse thyülo; run gü kethon no tsu tsishen, kegon no tsu henpvün, ketetso no tsu shenryü thyülo.
- ¹⁶Run gü a-kesun nme thyülo, kakehü lo kesun gü au ja no tsu me no bin lo. Tsü thyüpe heshen thyülo lo ka khenpvü thyü pe a-tezin shülo.

¹⁷Ale zü nipe kazü soge ndün shüo kerhün ronzin kebin apfu nke lati. Kazü nyu kebin apfu no sila ti.

¹⁸Ai ale nzen-o kejozen kelo nme thyü shüti. Nle, nnu, nnyupeche dan lo anyugun nunyu tse run günyu yü loti.

¹⁹Lo nle kerhün ronzin kebin nyunkhu lihi-e peche nme lo tenu nme tse kenyhun yhun senryü run günyu shülo, tsüno nzen-o simvu bin lo nrün genyu.

²⁰Tegü, nyukhu lo kazünyu npvü kehü lihi-e kechacha kethyü kenyhun yhun n no ntsen pe rhün bin nrün genyu nki ryüti.

²¹Lo hagin genyu lo anyugun genyu ko tse tyükehü chvü lihi-e kequenlo.”

²²Noah le Sunggigü le a-ka zokeshü hontse tsü apfu thyülo.

Binzen 7

Zükemihen

¹Npugü le Noah ka, “Nkaminyu apfu zen-o run günyu yülo; kazü apfu nyu nyu le njü yo tsü thyü kehü le n nti le kebin ale hyu lo laso.

²Nyukhu kenshün dan apfu peche nme lo tenu nme tse benshan tsenyünyü zenlo, ai nyukhu nshün kemvu dan we peche nme tenu nme tse benshan nme me zenlo.

³Tegü ko kecha cha kethyü benshan tsenyü zenlo. Tson-o nyukhu lo tegü lihi-e no rhün bin-o chwükenyeni pe kazü günyu shülo nrün genyu.

⁴Jon tsenyü siki ale n yhun keshü kerhün ronzin kebin apfu nke la nrün genyu ale tsangkenri nishüti, tsüle keben jon henzi lo kezün jon henzi nriti.”

⁵Tson-o Noah le Npugü le aka zokeshü dan apfu thyülo.

⁶Zükemihen le kazü so keryü tsüle Noah le a-keyhun chen tsi tsero la.

⁷Noah, a-nu, a-nyudan lo a-nyudan nunyu le zükemihen nrhilo titse run günyu yüla.

⁸Nyukhu lo tegü kenshün lo nshün kemvu metse lihi-e peche nme lo tenu nme tse,

⁹Sunggigü le zokeshü hontse Noah zen-o run günyu yüla.

¹⁰Tson-o jon tsenyü siki Zükemihen le kazü so ryü.

¹¹Noah keyhun che tsitsero, shyehvu gü, jonryüo tsenyü nyü, Zükepen kü apfu nyu zü le nthün chwiryü la lo tsangge zü dan khinshe shüla.

¹²Tson-o keben jon henzi lo kezün jon henzi tsangrio kazü günyu tsüryü la.

- ¹³Tsünyü Noah lo a-nyu Shem, Ham, Jafet, Noah nu lo a-nyu dan nu tse le run günyu yüla.
- ¹⁴Lo nyukhu kechacha lihi-e, senru lo tehen thyü keda keshe lo tegü lihi-e a-nyu gun sin-o yüla.
- ¹⁵Rhünkehü lihi-e peche nme lo tenu nme me tse Noah zen-o run günyu yüla,
- ¹⁶Sunggigü le a-nyugun ka zokeshü hontse. Tsüselo Sunggigü le kakhin shü la.
- ¹⁷Zükemihen le jon henzi kazü gü so binla; tson-o zü güle chonkenye kü ryüo run gü penso pe kazü so shü lola.
- ¹⁸Zü gü le ntsun ketsintsin tse-o run gü chün sen züso phun tinla.
- ¹⁹Tsüle ntsun pe kazüthun dan ketetso tsin gü so-e küla;
- ²⁰tsü le kazüthun soki tsu tseryü pvün küla.
- ²¹Tson-o kazü so kehü thyü-tegü, nyukhu-nyuru lo temi-e apfu sila.
- ²²Kazü kesin nyu yhunkehü kehen teshe kebin lihi-e sila.
- ²³Npugü le kazü so kehü kerhün ronzin kebin-temi, nyukhu lo tegü apfu nkela. Nsen kelo le Noah lo a-zen-o run günyu yü kelo dan nti.
- ²⁴Zü gü le jon tsio henpvün semvu tse kazü so bin la.

Binzen 8

Zükemihen le A-kenithyü Kela

- ¹Sunggigü le Noah lo a-zen-o run günyu kebin nyukhu dan apfu nmhin lamvu: a-le tsangkenbu thyü pe no nbu shü, tsontsin zü güle se tsüla.
- ²Kazü hensin ki zükepen dan lo tsangge zü dan khinla. Tsüsika tsangri mvula;
- ³jon tsio henpvün jaka zü le a-shvu thyü tsüla.
- ⁴Tson-o she tsenyü gü jonryüo tsenyü karun gü le ryüo Ararat kazüthun ge sunlo.
- ⁵Zü gü le sekenye tsügü she tseryü gü jonkeri nyü kazüthun ra dan hyuchwiryü.
- ⁶Jon henzi siki Noah le kafüphe nme khinshe shü,
- ⁷tson-o tegvü nme nishwi shü. Tsü le rani ryümvula, ai zü güle se lo kemvuthen nye nsin nshe bin.
- ⁸Tsüsiki a-le kazüso zü le rhola sele nmvuyo sha shü titseo nsu nme nishü,

⁹ai zü le kazü aphu hen bin zun kethyü genyu, nsu gü le dun lo kegwa bin fü kendila. Tson-o tsü le nye-o run gü ki rani ryüla, tsontsin Noah le a-ben ketape tsügü khi nipe run gü nyu shü lola.

¹⁰Tsüsiki jontsenyü bin tseo a-le nsu gü ni nishü.

¹¹Tsontsin ngwün ki nsu gü le oliv nyü kerhün nme ndu pen-o a-ki rani ryü. Tsü ka Noah le zü le se tsükela shala.

¹²A-le Jontsenyü khwe nitseo nsu gü ni nishü, higü ka we tsü le rani ryü mvula.

¹³Noah keyhun chen tsitsero-o nme ka she kerü gü jon kerü nyü zü le sela. Noah le run gü kehen rholao lizin hizin shwi keshü ka kazü le sin bin kela hyulo.

¹⁴She hvu gü jon nkio tsenyü ka kazü güle sinshü lola,.

¹⁵Sunggigü le Noah ka zoshü.

¹⁶“Nnu, nnyu lo a-nyugun nunyu dan zen-o run günyu chwi lalo.

¹⁷Tegü lo nyukhu dan aphu zen chwilo, tson-o anyugun no chvükenye pe kazü aphu kesü thyü gun lo nrün genyu.”

¹⁸Tson-o Noah le a-nu, a-nyudan lo a-nyu gun nyenyu dan zen-o run gü nyu chwila.

¹⁹Nyukhu lo tegü dan aphu a-kami a-dan thyüo run gü nyu chwila.

Noah le Kershvu Kethyü

²⁰Noah le Npugü kershvu bin nme thyülo; tson-o a-le nyukhu lo tegü kenshün dan dan nyu nme me khilo-o kershvu bin gü ge rope kershvu thyüshü.

²¹Tsontsin Npugü le rope kershvu thyü keshü rün kegwa gü shalo-o, a-npfü a-nthon-o, “Ale temi tho genyu thame ka-e keswekesü pe kazü gü ge shüni lo hosu; temi le ntsenyu kanyu a-kerüchün le gwamvu tse kethyü ale sha bin nyo. Ale nthu gwen thyükesü hihontse kerhün ronzin kebin aphu nke nila lo haso.

²²Kazü güle kebin then, ntsikeshü lo gvükelo. Kekun lo keyün, ntsükerin lo kenda, kebin lo kezün no ndila loha.”

Binzen 9

Sunggigü le Noah zen Kejozenkelo

¹Sunggigü le jochü pe Noah lo a-nyenyu dan tsüo, a-nyugun ka, “Yhunchvülo, tson-o hagen tsipwen no kazü aphu nyu yhun lolo.

²Nyukhu, tegü lo tsehü aphu no hagen nshvuo yhunti. A-nyugun aphu khipe nkekvu hensin shü laso.

³Tsüdan-e lo tehen kenjvü-e nle tyü logwa: No nchvü thyü lotse ale tsüdan apfu pe ntsü laso.

⁴Thakon me tsüle thyü a-zi le kebin pe a-thyü kesin-o tyünya; keyhun ronzin güle a-zi ka kebin genyu ale nno tsü tyü nya lotse shü.

⁵Ligü higü temi keyhun ronzin lo laya tselo, shaja pe a-tsüti. Nyukhu ligü higü-e temi keyhun ronzin lokela gü ale kesi shaja pe tsüti.

⁶Temi ligü higü temi dushvu yatselo, temi no a-dushvu lati, Sunggigü le a-npfü a-hontse kethyü temi thyü keshü genyu.

⁷“Nle yhunchvülo mvu loshvu, tson-o ntsipwen no kazü apfu nyu yhun lolo.”

⁸Sunggigü le Noah lo a-nyudan ka zo,

⁹“Hire, ale hagin lo hagin tsipwen zen-o ntsoka kejozen bin nyo,

¹⁰lo yhun kehü apfu tegü, lo nyukhu apfu, nzen-o run günyu chwiryü kelo lihi-e.

¹¹Ale jo hidan pe hagin zen kejozen bin nle: Zü Kemihen no yhunkehü dan apfu nke nila loha; zükemihen no thame ka-e kazü gü nke nila loho.

¹²Ale hagin lo yhun kehü apfu zen kethonthen kejozenlo kela higü zansü,

¹³Ale a levü pe nmhuge shüshü bin nle. Tsü pe ale kazü gü zen-o kejozenkelo zansü gü thyüti.

¹⁴Ale nmhu pe kazü gü henshü lo zengo le chwikeryü ka,

¹⁵Ale hagin lo nyukhu dan apfu ka zükemihen no yhun kehü dan apfu nke nila loha tse zokeshü ajo rüchün loti.

¹⁶Zengo le nmhuge chwi keryü ka, ale tsü shwishüo ale lo kazü so yhun kehü apfu jaka kethonthen kejozen kenjü gü rüchün loti.

¹⁷Tson-o Sunggigü le Noah ka, higü hile ale lo kazü so yhun kehü apfu jaka kejozen kela zansü güle,” tsonshü.

Noah lo A-nyudan

¹⁸Noah nyenyu run gü nyu chwikeryü dan le Shem, Ham, lo Jafet. (Ham le Kanan a-pvü gü.)

¹⁹Noah nyenyu mishen dan hile kazü so ge kebin temi apfu bon dan.

²⁰Noah le loketsü nyu nme, lo a-le vainsha lotsü keritsin gü.

²¹A-le vainsha zu tsülo njio nzünla, tson-o a-phinya ben nya mvutse a-phi ka nyu hü.

²²Tsüka Kanan apvü Ham le a-pvü le kenben kehü hyushüo chwigü a-tsa hvuka zoshü.

²³Tsontsin Shem lo Jafet au le phi nme pe au buthun ge shülo-o, sizin tesen yügü au pvü le kenben kehü tsü henshü; au le rani kebin genyu au pvü le kenben kehü tsü hyumvu.

²⁴Noah le ntsen sorryü kelo siki a-nyu nchegü le a-ge dihontse thyü shü yo shalo,

²⁵tson-o a-le zo, “Kanan no keswekesü pfü lalo! A-no a-tsa hvu go thyüti.

²⁶Npugü a Sunggigü no jochü pe Shem tsülo! lo Kanan no a-go thyülo.

²⁷Sunggigü no Jafet thyü pe chonkenye shülo! A-tsipwen no Shem temi dan zen-o yhunlo! Lo Kanan no a-go thyülo.”

²⁸Zükemihen siki Noah le chen 350 yhun lo

²⁹tson-o chen 950 ka sila.

Binzen 10

Noah Nyenyu Dan Tshipwe

(1 By 1:5-23)

¹Noah nyu Shem, Ham lo Jafet dan tshipwen le hidan hi: Zükemihen siki a-nyugun mishen nyenyu dan.

²Jafet nyu peche dan- Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshek lo Tiras- hidan hile anyugun zan sen kehü dan bon.

³Gomer tshipwen le Ashkenaz, Riphath lo Togarmah temi dan.

⁴Javan tshipwen le Elishah, Spain, Saiprus lo Rhodes temi dan;

⁵anyugun le zükehun kazü ki yhun kehü dan bon. Hidan hile Jafet tshipwen, anyugun pfüphun lo senye kechacha thyü, dan me le a-khwe kecha thyü kehü dan.

⁶Ham nyu peche dan- Kush, Ijpt, Libia, lo Kanan- hidan hile anyugun zan sen kehü dan bon.

⁷Kush tshipwen le Seba, Havilah, Sabtah, Raamah, lo Sabteka temi dan. Raamah tshipwen le Sheba lo Dedan temi.

⁸Kush nyu peche a-zan le Nimrod tse kethyü gü le kazü nyu kvusa kethyü kerigü thyü sorryü.

⁹Npugü keche ka a-le thyühü sa, tsügenyu, mele, “Npugü no nthü pe Nimrod hontse thyühü kegwa nyu nme thyü lo nda!” tse zoshü.

- 10** Kerika a-rajaphen le Babilon, Erek, lo Akkad, Kenshen tsü apfu Babilon nyu temi.
- 11** A-le kazü tsünyu bin-o gü Assiria ki nyida hidan thyü lo, Nineveh, Rehoboth Ir, Kalah,
- 12** Nineveh lo Kalah nyida gü jaka Resen.
- 13** Ijpt tsipwen le Lydia, Anam, Lehab, Naphtuh,
- 14** Pathrus, kasluh, lo Crede temi dan. tsüge Filistian tsipwen dan le chwi ryü.
- 15** Kanan nyu peche dan- Püshütsin gü Sidon lo Heth au tsipwen le tsühvu zan sen kehü dan bon.
- 16** Kanan le Jebusnyu, Amornyu, Girgash nyu,
- 17** Hiv nyu Arkitnyu Sinitnyu,
- 18** Arvadnyu, Zemar nyu, lo Hamathnyu dan ko bon. Kanan tsipwen kechacha le kokezen chwi gü,
- 19** Kanan nyu terhi le Sidon tesin zin Gaza khoka Gerar ti, lo npho kipun le Sodom, Gomorrah, Admah, lo Lasha khoka Zeboüm ti.
- 20** Hidan hile Ham tsipwen, pfüphun lo senye kechacha ki yhun-o anyugun npfü a-nyu khwe kecha zo kehü dan.
- 21** Shem, Jafet tsa püshütsin gü le Ibrinyu apfu bon.
- 22** Shem nyu peche dan- Elam, Asshur, Arpakshad, Lud lo Aram- hidan hile anyugun zan sen kehü dan bon.
- 23** Aram tsipwen le Uz, Hul, Gether, lo Meshek temi dan.
- 24** Arpakshad le Shelah a-pvü, lo Shelah nyu le Eber.
- 25** Eber le a-nyun peche mihvu bin- nme zan pe Peleg tholo, a-gwenkho ka kazü temi kenjünkho kela genyu; lo kecha gü zan pe Joktan tholo.
- 26** Joktan tsipwen le Almodad, Sheleph, Hazarmaveth, Jerah,
- 27** Hadoram, Uzal, Diklah,
- 28** Obal, Abimael, Sheba,
- 29** Ophir, Havilah, lo Jobab temi dan. Anyugun apfu Joktan tsipwen.
- 30** Anyugun le yhun kehü kazü le Mesha ka gü nphozin rincho ki Sephar senye dan ti.
- 31** Hidan hile Shem tsipwen pfüphun lo senye kechacha ki yhun-o a-npfü a-khwe zo kehü dan.

³²Temi hidan aphu Noah tsipwen nyu chwiryüo a-tson kechacha thyü senye kecha thyülo. Zükemihen siki kazü nyu senye aphu Noah nyu peche dan tsipwen.

Binzen 11

Babilon Tsokhwe Gü

¹A-keri ka kazü temi aphu khwe me lo jo me sen hü.

²Anyugun le npho zin ho tseo Babilon ketejon nme nyu ryüo tsüka bin lo.

³Anyugun le khinyunyu ka, “Ryülo! ngun itatso thyü pe ro nko salo tinu.” Tson-o anyugun le itatso lo kükhin pe tsü tün kesülo nrün thyülo.

⁴Anyugun le, “Ntsoka we ngun tsokhwe khwe pe tsang tun kethyü le kebin nyida nme thyü pe ngun zan thyü tile lo kazü aphu nyu nrenru tinla loha,” tse zoshü.

⁵Tsüselo Npugü le temi dan le thyükelo nyida gü lo tsokhwe gü nrishü titse tsenryü-o,

⁶“Ntsoka temi hidan aphu khwen me; lo hile anyugun le nyuthyü tiyo binzen gü gwenzin. Whütse anyugun le nyuthyü nyü yo thyülo lati!

⁷Tsügenyu ngun tsen gü anyugun khwejo thyü kevü lao anyugun no kekhwe shamvula tile nu.”

⁸Tson-o Npugü le anyugun no kazü aphu so nrenru tinlao, nyida gü thyülo mvula.

⁹Nyida gü pe Babilon tse kola, kechamvu le tsünyu Npugü le temi aphu khwen no kerhünkerhü la; lo tsünyu temi no kazü aphu nyu nrenru tin kela genyu.

Shem Tsipwen

¹⁰Hile Shem tsipwen dan. Zükemihen siki chenhvu ka Shem le a-keyhun chen tsime ka Arpachshad tse kethyü peche nme nnyulo.

¹¹Tsüsiki a-le chen tsi pvün yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.

¹²Arpachshad le chen shenryü pvün ka a-nyu Shelah tse kethyü peche nme nnyulo;

¹³tsüsiki a-le chen tsizio kenshen yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.

¹⁴Shelah le chen shenryü ka a-nyu peche Eber tse kethyü nme nnyulo;

¹⁵tsüsiki a-le chen tsizi-o kenshen yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.

¹⁶Eber le chen shenryü pezi ka a-nyu peche Peleg tse kethyü nme nnyulo;

¹⁷tsüsiki a-le chen tsizio shenryü yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.

¹⁸Peleg le chen shenryü ka a-nyu peche Reu tse kethyü nme nnyulo;

¹⁹tsüsiki a-le chen tsihvu tekü yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.

- ²⁰Reu le chen shenryü kenyhun ka a-nyu peche Serug tse kethyü nme nnyulo;
- ²¹tsüsiki a-le chen tsihvuö tsenyü yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.
- ²²Serug le chen shenryü ka a-nyu Nahor tse kethyü peche nme nnyulo;
- ²³tsüsiki a-le chen tsihvu yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.
- ²⁴Nahor le chen nkio tekü ka a-nyu peche Terah tse kethyü nme nnyulo;
- ²⁵tsüsiki a-le chen tsio tseryü tekü yhun-o a-nyenyu kecha dan nnyulo.
- ²⁶Terah le chen hentsenyü siki, a-le Abram, Nahor lo Haran hidan pvü thyülo.

Terah Tshipwen

- ²⁷Hile Abram, Nahor lo Haran dan pvü Terah tshipwen. Haran le Lot a-pvü,
- ²⁸lo Haran le a-pvü le rhün kebin ka Babilon nyu a-nyugun nyida Ur nyu sila.
- ²⁹Abram le Haran nyugi Sarai, lolo, Nohor le Milkah lo, tsügü nyugi le Iskah kobin.
- ³⁰Sarai le nyu zenmvu.
- ³¹Terah le Kanan kazü ki gü titseo a-nyu gü Abram, a-nyugü nyu Lot, tsüle Haran nyu gü, lo a-mogi Sarai Abram nu tse zen-o Babilon nyu Ur nyida gü nken chwila. Anyugun le gü Haran tilo-o tsünyu binlo.
- ³²Terah le a-keyhun chen tsihvuö pvün ka tsünyu sila.

Binzen 12

Sunggigü le Abram Ko Kelo

- ¹Npugü le Abram ka zoshü, “N kazü, n shvu nnye lo Npvü ka khelao, ale kazü nme tsin pe nhishü titse kebin günyu gunlo.
- ²Ale ntsipwen kechon pe ntsüti, tson-o anyugun le senye keda nme thyü soryü ti. Ale jochü pe ntsüo n no zankechwi thyüti, tson-o n no megenyu jochü nme thyüti.
- ³Jochü pe nketsü nyu ale jochü pe tsüti. Ai shochün pe nketsü nyu ale shochün pe tsüti. Lo nge ale jochü pe senye aphu tsüti.”
- ⁴Abram le a-keyhun chen hentsenyü pvün ka Haran nyu tsonchü chwila, Npugü le a-no thyülo tse keshü hontse; Lot le a-zen-o gü.
- ⁵Abram le a-nu Sarai, a-sikezen gü nyugü Lot, lo a-le Haran nyu kequen kelo kenya lo a-go aphu zen-o Kanan kazü ki gü titse tsonchü shüla. Anyugun le Kanan tikelo ka,

⁶Abram le Shechem nyu bin kenshün gü nyu Moreh ka senbin kenshün gü tilo kemvu then njwen-o kazü gü rhi gü. (Tsügwenkho ka Kanan nyu le kazü günyu yhun bin zun.)

⁷Npugü le Abram yhühyu thyü ryüo a-ka zoshü, “Ale pe ntsipwen tsü titse kebin kazü le hile.” Tsüselo Abram le tsüka kershvubin nme thyü pe a-yhühyu thyü keshü Npugü tsü.

⁸Tsüsiki a-le ketu-o tesinzin Bethel nyida gü npho kipun rincho kazü ki gü nkhün zinle Bethel lo npho zin Ai tse au jaka kensenbin nme thyülo. A-le tsünyu ko kershvubin nme thyülo-o Npugü rüshvu.

⁹Tson-o a-le bin me ka kelao kecha ki Kanan tesin zin gü.

Abram le Ijpt Ki Kebin

¹⁰Ai Kanan nyu chenda thyü lola, lo tsüle gwamvusa kela ge nyu Abram le tesinzin kethün-o Ijpt ki gü tsü ki bin gwa tinla.

¹¹A-le terhi nken-o Ijpt nyu yü kejü ka, a-nu Sarai ka zoshü, “Nle tenunyu kezegwa nme.

¹²Ijpt nyu le nhyu shülo, nle anu le tseo a-nyugun le adushvu lao nno rhün loti.

¹³Tsügenyu nle a lügi letse anyugun ka zola lo; tsonyatselo n genyu ano rhün loti lo ashwi kegwa thyü shüti.”

¹⁴A-le terhi nken-o Ijpt nyu yü laryü, Ijpt nyu le a-nu le zegwasa kethyü hyushü.

¹⁵Raja hensin nyu kedanyu peha le hyushüo tsügi le zegwa letse raja gü ka zoshüla; tsügenyu a-zen raja kanyu güla.

¹⁶Tsügi genyu raja güle Abram shwikegwa thyüshü, lo tanyü, tenyü, methu, gada, do lo ut pe Abram tsüshü.

¹⁷Ai raja gü le Sarai zenlo kela genyu Npugü le kethyükenyü kenrin kethyü nipe a-ge lo rajaka nyu temi dan ge shü.

¹⁸Tsüselo Raja gü le me nipe Abram koshüo, “Nle age nyuthyü shü bin nla?” Nyuthyüo a-le nnu letse aka zomvula?

¹⁹Nyuthyüo a-le nlügi letse shüo ano a-lope anu thyü titse zen lo hü nla? Nnu le hika re; a-zen lo-o tinla.

²⁰Raja gü le ahza pe a-temi dan tsüshüo anyugun no Abram, a-nu lo a-hon apu sen a-kazü nken chwila.

Binzen 13

Abram lo Lot Au le Kechathyü Kela

- ¹Abram le a-nu zen lo a-hon aphu sen Ijpt tesozin chwio Kanan tesin kipun güla, lo Lot ko a-zen gü.
- ²Abram le, tanyü, tenyü, methu lo suna lo rakagi-e n nyasa.
- ³A-le bin tsügü nken-o ketu lika hika tse Bethel kipun güla. A-le gü himhundyü a-kensenbin Bethel lo Ai au ja tilo
- ⁴tson-o tsüka kershvubin nme thyüshü. Tsünyu Npugü rüshvu.
- ⁵Lot ko tanyü, tenyü, methu lo a-kami lo a-gonyu le bin.
- ⁶Tsügenyu au mihvu kengü bin titse kethyü senru chvükelo bin rhorila; au le senru chonritsin le kebin genyu.
- ⁷Tsüselo Abram senru kekhwenyu lo Lot senru kekhwenyu ja nyu kega sola. (Tsügwenkho tsüle Kanan nyu lo Periz nyu le kazü tsügü nyu yhun bin zün.)
- ⁸Tsüka Abram le Lot ka zoshü, “Nnyi kami nme tsügenyu ntemi lo atemi no kega loshvu.
- ⁹Tsügenyu nnyi kekho la tile. Nle kazü di gü lo nyüyo kejülo. Nle nme zin gülo, ale kechazin gü lati.”
- ¹⁰Lot le lizin hizin shwishüo Jordan ketejon apentha hyushü, Zoar tson aphu zü le kesü thyü, Npugü chwi gü hontse nmvue Ijpt kazü hontse. (Hile Npugü le Sodom lo Gomorrah nyida nke kela mhundyü.)
- ¹¹Tson-o Lot le Jordan ketejon apentha kejü lo-o ketu-o nphozin güla. Au kekho kela le tsühontse.
- ¹²Abram le Kanan kazü nyu bin tinla, lo Lot le ketejon ki nyida dan nyu bin-o Sodom kho ka nsenlo,
- ¹³temi tsüdan le serimvu- lo mu pe Npugü ntsun la.

Abram le Ketu-o Hebron ki Kegü

- ¹⁴Lot le tinkela siki Npugü le Abram ka zoshü; “Nle kebin bin nyu bin-o lizin hizin pen petsü sa shülo.
- ¹⁵Nle hyu kebin kazü aphu ale pe nle lo ntsipwen dan tsüti, lo tsü le kethonthen hagin hon thyüti.
- ¹⁶Ale tsipwen kechon pe ntsüti temi nme no tsü swübu loho; kazü nyu kenphü aphu swü kethyü gü we nle kvu ti!
- ¹⁷Tsügenyu ntsoka gü kazü gü apentha pen shülo, ale tsü aphu pe ntsü nrün genyu.”
- ¹⁸Tson-o Abram le a-kensenbin sen ketu ryüo Hebron nyu Mamre senbin kenshün gü khoka bin lo-o tsüka kershvubin nme thyü pe Npugü kishü.

Binzen 14

Abram le Lot Keni Keshü

- ¹Raja pezi, Babilon raja Amraphel, Ellasar raja Ariok, Elam raja Chedorlaomer, lo Golim raja Tidal,
- ²tse kengü gü raja kecha pvün zen-o teri thyü; Sidom raja Bera, Gomorrah raja Birsha, Admah raja Shinah, Zeboüm raja Shemeber lo Bela (nmvue Zoar) raja.
- ³Raja pvün dan hile kengüo Siddim ketejon nyu anyugun rihü dan kerhünlo, tsüle ntsoka kesi Zida.
- ⁴Anyugun le chen tseryü kenyhun Chedorlaomer hensin bin hü, ai chen tseryü kenshen gü ka anyugun le a-ntsun lola.
- ⁵Chen tseryü pezi ka Chedorlaomer lo a-logwa dan le anyugun rihü zen ryüo Ashteroth Karnaim nyu Rephaim, Ham nyu Zuzim, Kiriathaim ketejon nyu Emin,
- ⁶lo Edom kazüthun ki Horites tse hü gü kazü kesi teki anyugun nye kvu lola.
- ⁷Tsüselo anyugun le hun-o rani Kadesh (Enmishpat tse kehü gü) ki ryü. Anyugun le Amalek nyu kazü aphu lola lo Hazazon Tamar nyu yhun kehü Amor nyu nye kvu lola.
- ⁸Tson-o Sodom, Gomorrah, Admar, Zeboüm, lo Bela raja dan le Siddim ketejon nyu anyugun rihü zen gü teri thyü
- ⁹Elam, Goüm, Babilon, lo Ellasar tse raja pezi zen-o, Raja pvün le pezi zen kentsun.
- ¹⁰Ketejon günyu tekhün kü le sübin, tsü genyu Sodom lo Gomorrah raja le terinyu tin kethyü ka tekhün kü nyu chela; ai raja kecha mishen dan we tin kazüthun ki güla.
- ¹¹Raja pezi dan le Sodom lo Gomorrah nyu tha aphu khilo la, ketyüketsü sin-o sen tinla.
- ¹²Lot Abram sikezen gü nyu le Sodom nyu yhun bin, tsügenyu anyugun le tsügü lo a-hon aphu sen tin la.
- ¹³Ai temi nme le tinchwi lo-o tha aphu pe Amor nyu temi Mamre hon senbin kenshün gü khoka yhun kebin Ibri nyu gü Abram ka zo shü. Mamre lo a-sikezen hvu Eshcol lo Aner tse le Abram logwa thyü hü
- ¹⁴Abram le a-sikezen gü nyu Lot ten lo kela nyülo-o kensenbin nyu kebin teri temi aphu ko kequen shü, aphu le 318, tson-o raja pezi dan hü-o Dan ki gü.
- ¹⁵Tsünyu a-le a-temi dan kenjün kho lo-o khejenyu shwikerüchün nyu dan when-o tsüdan so kvu lola. A-le tsüdan hü tsügü Damaska tesozin Hobah ti,

¹⁶tson-o kanyü sentin kela dan khini lola. A-le a-sikezen gü nyu Lot lo a-hon ko khini lola, lo tenunyu dan lo do kecha dan ko sin zen lola.

Melchizedek le Jochü pe Abram Ketsü

¹⁷Abram le Chedorlaomer lo raja kecha dan so kvu lo-o gun keryü ka Sodom nyu raja gü le gü Shaveh (raja kazü ketejon tse ko kehü) ketejon ka a-teno.

¹⁸Lo Salem nyu raja Melchizedek, ketetsotsin Sunggigü püshü keda ko thyü kehü gü le tensü lo vainzu senryü Abram tsü,

¹⁹lo jochü pe a-tsüo, “Ketetsotsin Sunggigü tsang kazü thyükeshe gü no jochü pe Abram tsü nda!

²⁰Ketetsotsin Sunggigü, nshwikerüchün nyu sokvu kelo pe nketsü gü no teshwe pfülo!” Lo Abram le a-le terinyu khikelo aphu jüntseryü jünme pe Melchizedek tsü.

²¹Sodom raja gü le Abram ka zoshü, “Terinyu khikelo nle lo, ai atemi aphu rani pe atsülo.”

²²Abram le a-jokenishü, “Ale Ketetsotsin Sunggigü, tsang lo kazü thyü keshü Npugü mhundyü nyu swe bin nle,

²³ale nhon nme khi loho, ni tsüme nmvue phakü ron-e. Tson-o nno, ‘ale Abram thyü pe nnya shüle tse zo loho.’

²⁴Ale agenyu thame khi loho. A temi dan le sen kehü nti loti. Ai a logwa thyü kebin Aner, Eshcol lo Mamre dan no anyugun jün khilo lo.”

Binzen 15

Sunggigü le Abram zen Kejozenkelo

¹Tha higü sika tsemin ki Npugü le ryüo Abram ka, “Nshvunyalo Abram, Kenshvu nyu ale n nokhin loti lo nchün keda nme pe n tsüti.”

²Ai Abram le, “A-phuso kekvu Npugü, ale anyenyu nme kendi le, nle achün thyü keshü tsüle agenyu nyukegwa thyülo tila? A kenya gwen nrün le Damaska nyu temi Eliezer n tiso.

³Nle anyenyu nme-e pe atsü shümvu, agonyu nme le akenya dan gwen tiso.”

⁴Tsontsin Npugü le a-ka zonikeshü a-le nyülo: “Gogü Eliezer le nkenya dan gwen loha; n npvü nnyu le nkenya gwen ti.”

⁵Tson-o Npugü le a-zen kamhun ki chwiryüo a-ka, “Tsangge nri shüo, nle swülo gwa yatselo shyenyü dan swüshwilo; tsonshüo a-ka ntsipwen no chon pe tsühontse ti.”

⁶Abram le Npugü tenyen, lo a-ketenyen hi genyu Npugü le a-shwi a-kenyüo a-le kemitsin le tselo.

⁷Tson-o Npugü le a-ka, “Ale kazü higü pe ntsüo nno nhon thyü titse Babilon nyu Ur ka nzen chwiryü le.”

⁸Ai Abram le, “Npugü Sunggigü, tsüle ahon thyü titse ale dihontse shalo gwa tila?” tse shünshü.

⁹Tsontsin a-ka, “Methutsü nme, tenyü lü nme lo tenyütse nme, chenshen shen thyü kela, lo nsu nme lo paro nme tse senryü atsü shülo.”

¹⁰Abram le nyukhu tsüdan sen Sunggigü ki ryüo; duthü kenyhun thyü pe ponha pe kecha gü ntsun küshü; ai ale tegü hvu we duthü mvu.

¹¹Güda dan le thyükesimi dan ge ryü, ai Abram le tsü hüla.

¹²Yhüko che güzhü kelaki, Abram le zhüsa güla, lo tsüka kenshvu lo kenrin kethyü le a-ge ryü.

¹³Npugü le a-ka, “Nsenye le lojvü kecha ki tesin thyüo yhunti; a-nyugun le tsüki chen tsizi medo thyü lo mele anyugun nshwe ti.

¹⁴Ai ale shaja pe anyugun no a-dokethyü tsipwen gü tsüti, lo anyugun le lojvü tsü gü kheo tin kejü ka kenya kechon senchwi ti.

¹⁵Lo nno thensa kela siki nnyun bwenye tse sio n lope sunti.

¹⁶N tsipwen dan le rani hiki ryü kemvu ka phuzi no bin ti, Amornyu temi dan serikemvu le pen kemvu zun genyu.”

¹⁷Yhüko che la-o zün lo ntsin, mah kekhu la nme lo mah kenyü chwe nme le chwiryüo nyukhu duthü pe shü kenjü janyu tin la.

¹⁸Tson-o tsüka Npugü le Abram zen-o kejozen nme thyüshü. “Ale Ijpt rhi ka gü Eufrates züri gü keti kazü hi aphu pe n tsipwen tsüti,

¹⁹Kenitnyu, Keniznyu, Kadmonitnyu,

²⁰Hitnyu, Periznyu, Regaim,

²¹Amornyu, Kanan nyu, Girgashnyu lo Jebusnyu kazü aphu sin.”

Binzen 16

Hagar lo Ishmael

¹Abram nu Sarai le nyu nme-e nnyu pe a-tsümvu. Ai a-le a-go gi nme Ijpt nyu a-zan le Hagar tse kethyü le bin,

²tsü genyu Sarai le Abram ka, “Npugü le ano nyu nyhun mvu laso. Nle a-ki gülo, a-le nyu nnyu pe atsü-e logwa.” Tson-o Abram le Sarai jozen la.

³Tson-o a-le Hagar pe Abram no a-thenu thyü. (Abram le Kanan nyu yhun kebin chen tseryü siki.)

⁴Abram le Hagar zen kengüo tsügi le nyu phupfü lo. A-le nyu phupfü lo kela shalo-o ketekho lo Sarai shwi ntsü lola.

⁵Tsüselo Sarai le Abram kazo, “Hagar le ashwi ntsü kebin tsüle n kemu le. Ale tsügi pe ntsüshü, lo a-le nyu phupfü kebin shalo ntsin a-le ashwi ntsü lola so. Nhin digü le njü yo Npugü no kera shülo!”

⁶Tsontsin Abram le, “Gwasa le, a-le ngogi lo nben nyu bin nyo; nle a-khipe nyuthyü nyüyo thyülo.” Tsüselo Sarai le Hagar nshwenyhün sa-o tsügi le tinla.

⁷Tsüka Npugü jolonyu nme le Shur ki kegü tson kazü kesi gü nyu zülu nme ka Hagar teno lo-o

⁸a-ka, “Sarai gogi Hagar, nle dikipon ryü lo diki gü zhü nla?” tson ketso. Tsontsin a-le, “Ale a npugi kanyu tin jü nle,” tsonshü.

⁹Npugü jolo gü le a-ka, “Rani-o Npugi ki gun gü a-go thyü bin lo.”

¹⁰Tson-o, “Ale n tsipwen thyü nchon pe swülo bukeho thyü shüti.

¹¹Nle peche nme nnyu loti, lo a-zan pe Ishmael tholo, Npugü le nle nnyu kenjün thyüo nra keshü nyülo kela genyu.

¹²Ai nnyu gü le tehen gada nme hontse ti; a-le ligü higü-e ntsun lo ligü higü a-ntsun ti. A-le a-shvunye aphu zen kekha-o yhun ti.”

¹³Hagar le a-npfü a-nthon-o, “Ale Sunggigü hyutsin thyü la-o yhun bin-o tsü rüla zolo gwa ti ole?” Tson-o a-le a-nthon keshü Npugü pe, “Hyukehü Sunggigü,” tse kola.

¹⁴Tsügenyu mele Kadesh lo Bered au jaka zülu gü tsüpe, “Ahyu kebin Rhünkehü gü zülu tse ko hü.”

¹⁵Hagar le peche nme nnyu pe Abram tsü, lo a-le a-zan tha pe Ishmael thyülo.

¹⁶Tsü gwenkho tsüle Abram le a-keyhun chen hentetseo tsero ka.

Binzen 17

Gikerü, Kejozen Kelo Zansü

¹Abram, le chen henteküotekü ka Npugü le a-hyühyu thyüo a-ka, “Ale kekvutsin Sunggigü le. A jo zenlo lo a-zintse nyule a-züyo tsü thyülo.

²Ale n zen-o kejozen kelo thyüti, lo n tsipwen kechon pe ntsü ti.”

³Tsontsin Abram le a-mhunpfü kazünyu nkhünrün tinla, tsüka Sunggigü le,

- ⁴“Ale nzen-o hi kejozen bin nyo: Nno senye kechon bon thyüti tse ale johoshü bin nle.
- ⁵Nzan pe Abram thyü sin loho, ai abraham tseti, ale nkhippe sense kechon bon thyü kela genyu.
- ⁶Ale n tsipwen kechon khishüti, lo anyugun peha le rajanyu thyüti. Nle n tsipwen kechon le bin-o anyugun le senye dan thyü chwiryüti.
- ⁷“Ale n, lo n tsipwen siki ryü nrün shenhe dan zen-o kethonthen kejozenkelo johokeshü thyüti. Ale n Sunggigü lo n tsipwen dan Sunggigü thyüti.
- ⁸Ale ntsoka nle tesin thyüo kebin kazü higü pe n, lo n tsipwen dan tsüti. Kanan kazü hi apentha le kethonthen n tsipwen dan hon thyüti, lo ale anyugun Sunggigü thyüti.”
- ⁹Lo Sunggigü le Abraham ka, “Nko ale nzen-o kejozen kelo hi thyüti, nle lo n tsipwen siki ryü nrün shenhe dan-e no.
- ¹⁰Nle lo n tsipwen aphu pechenyu nmeme tse kethyü aphu a-girü kü mvu loshvu.
- ¹¹⁻¹²Ntsoka gerho pechenyu ligü higü nyu lolo jon tetse ka a-girü küti, hagin go hagin kanyu nnyu kelo lo tesin rünyi kecha pisa pe hei kelo dan sin. Higü hile nhin janyu kejozenkelo nme le bin tse tsin shüti.
- ¹³Nmeme tse girü la mvuloshvu, lo hile ale nzen kejozenkelo, hile kethonthen tse kethyü nthü ge zansü nme tsinshü nrün genyu.
- ¹⁴Pechenyu ligü higü a-girü kemvu gü we atemi dan nyu nme tse swü loha, a-le azen-o kejozenkelo gü zenmvu kela genyu.”
- ¹⁵Sunggigü le Abraham ka, “Nnu ka Sarai tse ko sin loha; ntsoka gerho nyu a-zan le Sarah.
- ¹⁶Ale jochü pe a-tsüti, lo a-ge peche nme pe ntsüti. Ale jochü pe a-tsüti, lo a-le senye dan jvü gü thyüti, lo a-tsipwen dan nyu rajanyu le chwiryü ti.”
- ¹⁷Abraham le a-mhunpfü nkhün tsügü kazürün-o tharüchün adyügwaw-o, “Temi nme le chentsi kela ki nyu nme hyu logwa ole? Sarah le chen hentekü ki nyu hyulo ti le?”
- ¹⁸Tson-o a-le Sunggigü ka, “Nyuthyüo Ishmael no a kenya gwen lo lamvu ola?” tse ketsoshü.
- ¹⁹Ai Sunggigü le a-ka, “Nmvu, Nnu Sarah le pechenyu nme nnyu pe ntsüti lo nle a-zan pe Isak tholo. Ale kethonthen a, lo a-tsipwen zen kejozen ti. Tsüle kethonthen kejozen kelo nme.

²⁰Ale nle Ishmael genyu kehi nyülo laso, tsügenyu ale jochü pe a-tsüti, ale anyenyu kechon pe tsüti lo a-tsipwen thyü nchon shüti. A-le raja tseryü kenyhun pvü gü thyüti, lo ale a-tsipwen pe senye keda nme thyü shüti.

²¹Ai ale kejozen kenjü güle nnyugü Isak gen ti, teken ki higwen kho ki Sarah le a-nnyu loti.”

²²Sunggigü le Abraham nthon pen la njio a-kheo tinla.

²³Tsü jonyü Abraham le Sunggigü jozen-o a-nyu gü Ishmael lo a-kanyu kebin pechenyu a-go, a-kanyu nnyu kelo lo a-le hei kelo aphu sin-o anyugun girü küla.

²⁴Abraham le a-keyhun chen henteküo tekü ka a-girülo,

²⁵lo a-nyu gü Ishmael le chen tseryü kenshen.

²⁶Au mihvu nren khenyüme au girülo,

²⁷Abraham gonyu dan aphu zen kentsin-o.

Binzen 18

Pechenyu nme pe Abraham tsü titse Jakeshü

¹Abraham le Mamre nyu senbin kenshün gü ka kehü Npugü le ryü a-teshashü. Nhenyu tsangkeyün tsin ka a-le a-phika gü khenpfü nyu kehü ka,

²a-le ngiso shü laryü mishen le tsüka so kebin hyulo. Anyugun hyushü ntsin a-le tinchwi gü anyugun teno, lo nkhün kazü rün-o,

³anyugun ka, “Kedanyu dan, hagin cheno-e a kanyu sun mvutse a-ka nrhi tin la nyata. Ale hagin lothyü titse hika bin nle.

⁴Ale zü keshanyu senryü tile pe hagin pha sü la-o senbin higü hensin sun rüyü lolo.

⁵Ale ketyüketsü keshanyu senryüti; tsü pe hagin thyü nkolo njio hagin kejwen tsonyu gun lolo. Hagin le a rühvuo a kanyu ryü kela si le ano ra pe hagin tsü shülo.” Tsontsin anyugun le, “Agun kenda le, N cheno,” tsonshü.

⁶Abraham le kechokelo thyü phika nyu yügü Sarah ka, “Whütse phünu nme ka tho kegwatsin pe tensü peha ro shülo.”

⁷Tson-o a-le tin-o a-thu dan nyu gü a-thunyu aphu kegwa nme hüzen ryü a-go nyu nme tsü shüo whütse tsü ga pe ketsü kela shü.

⁸A-le ketyüketsü, dohi, Nyüzü, thyükeni tsü khipe temi dan tsüshü. Lo senbin gü hensin anyugun le tyütsü kebin ka a-le a-nyu kho ka sobin.

⁹Tsontsin a-nyugun le a-ka, “Nnu Sarah le diki hü nla?” Tsüka a-le, “Lika phika günyu hü nle,” tsonshü.

¹⁰Npugü le a-ka, “Hisiki shyetekü ka ale niryüti, lo nnu Sarah le peche nyu nme le bin loti.” Sarah le a-si kipun phika gü khünpfü ka bin-o a-khwenyü bin.

¹¹Abraham lo Sarah au le then sala, tson-o Sarah le tenujvü tsü thyü mvu laso.

¹²Tsügenyu Sarah le a-dyügw-a-o a-npfü anthon-o, “Ale a kethen kile thyüzi kenyü thyülo gwa ti ole? Tsünyeki, anyepfü ko then laso.”

¹³Tsontsin Npugü le Abraham ka, “Nyuthyüo Sarah le nyüo, ‘ale then sa kela sile ale nyun nme hyu lo ketsin thyü ti ole tson hü nla?’

¹⁴Npugü genyu tsenri kela tha peha le bin ole? Ale zokeshü hontse, ntsoka hisiki shyetekü ka ale niryü ti lo Sarah le pechenyu nme le bin loti.”

¹⁵Sarah le nshvu kela genyu, “Ale nnyü mvule,” tson zoshü. Tsontsin a-le, “Nmvu, nle nnyü la le,” tsonla.

Abraham le Sodom genyu Shwikenjün Kehü

¹⁶Tson-o temi tsüdan le Sodom hyulo kegwa bin ka gü, lo Abraham le anyugun zen tsonki shü titse anyu gü.

¹⁷Lo Npugü le a-npfü a-nthon-o, “Ale nyuthyü tiyabin yo pe Abraham kebu loha.

¹⁸A-tsipwen le senye keda lo kekvu nme thyüti, lo ale a-ge jochü pe tsipwen aphu tsüti.

¹⁹A-no a johokeshü pe anyenyu lo a-tsipwen dan senthyü pe akhwenyü lo nyule a-zü lo njü yo tsü thyülo titse ale a-kejülo laso. Anyugun le tsühontse thyülo ale a-genyu zoshü kenjü tsü aphu thyü shüti.”

²⁰Tson-o Npugü le Abraham ka, “Sodom lo Gomorrah au nmu kethyü le kenrin thyü laso, lo au kemu le gon sa laso.

²¹Ale gü au nmu kebin ale nyükelo tsüle ketsin le kemvu yo shwi shü ti.”

²²Tson-o temi mihvu le tsü nken Sodom kipun gü la, ai Npugü le Abraham zen-o bin.

²³Abraham le gü Npugü ka, “Nle ketsin thyü, kentsenyu pe thyüzü kela nyu sin-o nke la ti ole?

²⁴Keshanyu laka, nyida günyu kentsenyu mi henpvün le binlo, nle nyida gü aphu nke la ti ole? Nle henpvün dan genyu tsü nrho shü mvu ti ole?

²⁵Nle thame ka-e kentsenyu pe kemu nyu sin-o nkela loha. Tson keloimvu! Nle tsonshü loha. Tsonyatse kethyü we kentsenyu pe kemu nyu sin-o shaja hyu laso. Tson keloimvu. Kazü aphu ketso nrün gü le kenjü nyu thyüti.”

²⁶Npugü le, “Ale Sodom nyu temi kentsen henpvün hyu kelo we, ale tsüdan genyu nyida gü aphu nrho shüti.”

²⁷Abraham le zonio: “Npugü ale nka jazoni kebin akemu jüshü lo, Ale temi gwenzin thame kezoi a kenjü ndi.

²⁸Ai kentsennyu le mi henpvün mvule henzi pvün nti lalo. Min pvün le pen mvu kela genyu nyida gü aphu nke la tile?” Tsontsin Npugü le, “Ale kentsen nyu min henzi pvün hyulo ya tse kethyü we nyida gü nkela loha.”

²⁹Abraham le zonio: “Henzi nti bin-e logwa.” A-le, “Henzi le tsünyu bin yatse kethyü we ale tsü nkela loha.”

³⁰Abraham le zo, “Npugü nkenyümvu la nyalo, ai ano zonishü ta. Tsüka shenryü nti laya tselo dihontse mon?” Tsontsin a-le, “Ale min shenryü hyulo yatse kethyü we tsü nkela loha.”

³¹Abraham le zo, “Npugü ale n nthonni kethyü akemu jüshülo. Keshanyu laka min nki nti hyulo lo?” Tsontsin a-le, “Nki hyukelo we nyida gü nke loha.”

³²Abraham le zo, “Npugü nkenyümvu la nyalo, ale gwengwa nti zonishü tile, Mitseryü nti hyulo lo dihontse mon?” A-le zo, “Mitseryü le tsünyu kebin we ale tsü nkela loha.”

³³Npugü le Abraham zen kenthon shüo tinla, lo Abraham le kaki rani ryüla.

Binzen 19

Sodom Kemu

¹Tsangelonyu mihvu le Sodom nyu keryü je, Lot le nyida gü khinrun ka dun bin. Au hyushü nyemhun a-le so-o gü au teno shü titse gü. A-le au mhundyü nyu nkhün lo njio,

²au ka, “Kedahvu, ale rape hai tsü titse hika hü nle. A ka ki ryülo. Hai pha süla njio ntsoje sun lolo. Tson-o lonyü nshwe so-o hai le dikipon güjü yo gülo gwa le.” Ai au le, “Nmvu le, ahi le ntsoje khensin nyida gü tsonchonyu hü ti, tsonla.”

³A-le au ka zo tserülo laryü, kenkhin ki au le a-zen-o a-ka ki gunla. Lot le a-gonyu ju no tesin genyu tensü peha roshü lo ketyüketsü nda kegwa thyü shülo tse zoshü. Tson-o ndalo ntsin anyugun tyütsü lo.

⁴tesin hvu le zhügü kemvu ka Sodom temi le ryü ka gü hun pfü lola. Nyida günyu temi nche peshü aphu tsüka bin.

⁵Anyugun le Lot ko-o a-ka, “Ntsoje nka ki ryü kebin hvu le diki hü nla? Zenchwiryü agun tsü shülo!” Sodom temi dan le au zen serikemvu thyü nyü sola.

⁶Lot le kamhun ki chwilo njio asizin kakhin la.

⁷Tson-o a-le anyugun ka, “apfünyu dan, ale hagon ka hi bin nle, serikemvu tsühontse thyü nyata!

⁸Hire, ale anyu lünyu phusen mihvu le bin nyo. Ano au zen chwiryü hagin tsüo, hagin le au zen-o nyu thyü nyü yo thyü lolo. Ai temi hihvu ge we thame thyü nyalo; au le asin nyu, tsügenyu ale au ntsen lomvu loshvu.”

⁹Ai anyugun le, “Agun ketekhi nyao tinla, nle tesin le! Nle segü le tseo agun no nyuthyü mvulo shvuyo agun ka zo bin nla? Agun tsonkhin nya nmvu yatselo au nyeki nle shvu kvuti.” Anyugun le Lot chen ketilao kakhin gü boren la titse kethün ryü.

¹⁰Ai temi hvu le Lot süpe kanyu ki shü lola njio ka khin la.

¹¹Tson-o au le kahun ki kebin temi dan aphu yhytyü no tha hyu mvula, tsügenyu anyugun le kakhin gü hyulo mvula.

Lot le Sodom nyu Tinkela

¹²Temi hvu le Lot ka, “Nyida günyu n nyenyu, peche, tenu, lo nmvunyu, nmvue nshvunye kecha lihi-e hü yatselo zenchwi la lo,

¹³ayi le bin higü nkela titse kebin genyu. Temi hidan nmusa kebin khwen dan Npugü le nyülo laso, lo Sodom nkela lotse ayi nishü laso.”

¹⁴Tsüselo Lot le gü anyugi hvu loti tse kebin hvuka, “Whütse hinyu chwila lo; Npugü le bin higü nke la titse kebin genyu tsonzoshü.” Ai au le ale keyüthyü bin ado tsela.

¹⁵Tsangben lo ntsin tsanggalonyu hvule, Lot ketsun-o, “Whütse nyida gü nke kela ka hagin keyhun nmhenmvu lo nrün genyu nnu lo nnyugi au zenchwi lalo tsonshü.”

¹⁶Lot le kenyuhvula. Tson-e Npugü le a-shwi njün-o; temi hvu no ale, a-nu, lo anyugi hvu anyugun ben sü zenchwi ryüo nyida gü nkenshü.

¹⁷Tson-o tsanggalonyu nme le anyugun ka, “Rhünlo nrün genyu tinlo! Rani-o siki nri nya lo ketejon nyu sun nya. Simvulo nrün genyu rincho ki tin kü lalo,” tsonshü.

¹⁸Ai Lot le zonio, “Nmvu, agun no tsühontse nyata kedagü,

¹⁹Hai le a njün sa-o a kenishü laso. Ai rincho dan le nithen ritsin; ale tsüki gülo kemvu ka kenke teno-o si kelai le.

²⁰Hai le rünyi keshen ligü hyubin nmon? Tsü gü le a-kho nnisa bin nyo. Ano tsü nyu gü lo ta- tsü le bin keshen nme hai le hyu logwa-ale tsü nyu kenshvu ndio bin logwa le.”

²¹Tsontsin a-le, “Elo, akenda le. Ale nyishwe tsügü nkela loha.

²²Whütse tinlo! Nle tsü tilo kemvu ka ale thame thyü loha.” Lot le tsüpe keshen letse ko kela genyu, rünyi tsü zan pe Zoar letse la.

Sodom lo Gomorrah Kenke

²³Lot le Zoar tikelo ka yhäko le chwiryü jüla.

²⁴Tson-o Npugü le matso ripe Sodom lo Gomorrah nyida hvu so ge shüo,

²⁵tsühvu lo tsü ketejon apentha, temi lo tsünyu yhun kebin lihi-e sin-o nkela.

²⁶Ai Lot nu le rani-o sizin nrishü tson tsin tsi thün me ngwa la.

²⁷Tsüsinyü lonyü nshwe ka Abraham le Npugü mhundyü ka so kethyü bin ka gü.

²⁸A-le Sodom, Gomorrah lo ketejon apentha shwikeshü ka, kazü günyu mami keda rokebin hontse, mah le khu kebin hyulo.

²⁹Ai Sunggigü le Lot le yhun kehü ketejon nyu nyida hvu nke kela ka, a-le Abraham rüchün-o Lot kenipe kenshvu kendi bin kishülo.

Moab lo Ammonite nyu le Yhunso keryü

³⁰Lot le Zoar nyu bin nshvu kela genyu anyugi hvu zen-o rincho ge kü gü tsokü nme ka yhun hü.

³¹Nyurigi le a-sikezen gi ka, “N hin pvü le then güzhü laso, lo kazü nyu temi nme nhin zeyhun-o nhin no nyuzen kelomin ndiso.

³²Tsügenyu, nhin pvü no zutsü nze lolo a-zenzhüo a-tsipwen no bin lo tinu.”

³³Tson-o tsüje au le vainsha zu pe a-la shüo, nyurigi le a-zen-o zhü. Ai a-le nzesä kebin genyu tsü shamvu.

³⁴Tsüsinyü nyurigi le a-sikezengi ka, “Ale nje a-zenzhü laso; ntsoje ko a-no nze nilo njio nle a-zen zhülo; Nhin mihvu nren nhin pvü nyu nmeme no bin lo tile.”

³⁵Tson-o tsüje au le a-no nze lo-o nchegi le a-zenzhü. Tsüje ko a-le nzesä kela genyu a-le tsü shamvu.

³⁶Hihontseo Lot nyugi mihvu nren apvü zen-o nyunphu pvülo.

³⁷Nyuri gile peche nme nnyunlo-o a-zan pe Moab thalo. A-le ntsoka kehü Moab nyu dan bon gü.

³⁸Nchegi ko peche nmennyun lo-o a-zan pe Benammi tholo. A-le ntsoka kebin Ammon nyu dan bon gü.

Binzen 20

Abraham lo Abimelek

¹Abraham le Mamre ka ketu sen-o Kanan tesinzi Kadash lo Shur au jaka yhun hü. Tsontseo kenkhin ki Gerar nyu yhun kebin ka,

²a-le a-nu Sarah le a-lügi le tse zola. Tson-o Gerar raja Abimelek le Sarah zen lola.

- ³Kheje me a-miki Sunggigü le ryüo a-ka: “Nle sila ti, nle tenu higi zenlo kela genyu, higi le kalu kela nyu so; ” tsonshü.
- ⁴Ai Abimelek le a-kho ka ryü mvuzun, lo a-le, “Npugü, ale thyüzümü! Nle a higü lo a temi dan nkela ti ole?”
- ⁵Abraham le a npfü tsügi le a-lügi letse zoshü, lo tsügi-e tsühontse zoshü. Ale anyun nshün-o thyü le, lo ale thame thyüzü lamvu le.”
- ⁶A-minki Sunggigü le a-jokeni-o, “Ale nle nnyun nshün hi thyü kela sha bin; tsügenyu ale nno amhundyü nyu mula mvu nrün genyu n ntsen lo-o nno a-kesü mvule.
- ⁷Ai ntsoka tenugi pe a-nyepvü tsü nila lo. A-le sidyükeshanyu nme, lo a-le n genyu kehi thyüti, tson-o nno simvu loti. Ai nle tsügi rani shüla kemvu we, n-e lo ntemi apfu sila ti.”
- ⁸Tsüsinyü lony-ü gü Abimelek le a-hensin kedanyu dan apfu ko shüo dihontse layo tsüpe anyugun ka zoshü, tsontsin anyugun le nshvu sala.
- ⁹Tson-o Abimelek le Abraham ko shüo a-ka, “Nle agun ge nyuthyü shü ola? Ale n ge nyuthyüzü shüo nle kenke sen ryü age lo a rajaphen so shü ti tse ola? Temi nme nle a ge thyü keshü hi hontse thyü loshvu.
- ¹⁰Nle nyuthyüo tsonshü ola?”
- ¹¹Tsontsin Abraham le, “Ale Sunggigü kerhvu nme hinyu ndi lo anyugun le adushvu la-o anu zen lola ti ado tse rüchün kela genyu le.
- ¹²A-le alügi ketsin. A-le apvü nyugi le ai ajvü nyugi mvu lo ale a-lolo laso.
- ¹³Tsügenyu Sunggigü le apvü kanyu a nipe sinrünyi kazü ki keshü ka, ale a-ka, ‘Nle ligü higü ka-e ale ntsügü le tsezo-o nle ajozen kehü tsinshü logwa le tse a-ka zoshü le.’ ”
- ¹⁴Tson-o Abimelek le Sarah pe Abraham tsü nila, lo a-le tanyü, methu lo gonyu ko pe Abraham tsü shü.
- ¹⁵A-le Abraham ka, “A kazü le hile; nle diki bin nyü yo bin lo.”
- ¹⁶Abimelek le Sarah ka, “N zen kehü dan apfu mhundyü ka nle thyüzü lamvu tse kethyü zansü ale raka yieme pe ntsügü tsüshü bin nle; nle thyüzü lamvu tse kethyü ligü higü shalo ti.”
- ¹⁷⁻¹⁸Abraham nu Sarah no tson kela genyu, Npugü le Abimelek keda kanyu tenunyu nme-e no nyuzen mvula. Tsügenyu Abraham le Abimelek genyu hishü, tsontsin Sunggigü le a-thyü kesherhün shü. A-le a-nu lo a-gogi dan ko thyü kesherhün shüo anyugun no nyuzen lo.

Binzen 21

Isak Kenyu

- ¹Npugü le zokenjü hontse, a-le jochü pe Sarah tsüshü,
²tson-o a-le nyuphupfülo-o Abraham le thenkela siki peche nme nnyulo. Annyu titse Sunggigü le zokeshü gwenkho toka.
³Abraham le a-zan pe Isak tholo.
⁴Lo Abraham le Sunggigü le a-ka zokeshü hontse, Isak le jon tetse ka a-girü lo.
⁵Isak nnyu kelo tsüle Abraham le chen tsime la.
⁶Sarah le, “Sunggigü le shekerhün lo kenyu senryü atsü shü laso. Tsü rüla nyü kelo nyu aphu azen-o nnyüti.”
⁷A-le zosin-o, “Segü le Sarah le ntsenyu no a-gen a-hon tsüti tse Abraham ka zo tila? Ai a-le a-kethen ki ale peche nme nnyu shü laso.”
⁸Nyugü le min sorryü, tson-o tha tyü keso jonyü, Abraham le keho keda nme thyüshü.

Hagar lo Ishmael au Nikela

- ⁹Khenyüme Ijipnyu Hagar le nnyu pe Abraham tsü keshü gü Ishmael le Sarah nyugü Isak nshwe bin.
¹⁰Sarah le au hyushüo Abraham ka, “Do highi lo a-nyugü au nila lo. Tenunyu highi nyu gü no anyu Isak le gwen nrün a-jün thame hyulo nrün ndi.”
¹¹Hile Abraham nyuthyü nshvu sala, Ishmael ko a-nyu genyu.
¹²Ai Sunggigü le Abraham kazo, “Nyugü lo n gogi Hagar au genyu n nyun kenjün thyü nya. Sarah le nka nyu zoyo thyülo, Isak ge ale nka zoshwishü kenjü n tsipwen le bin nrün genyu.
¹³Ale n tsenyu kechon pe gogi nyugü ko tsüo a-no tsipwen nme thyü so ryüti. A-ko n nyu le.”
¹⁴Tsüsi lonyü gü Abraham le chvü lo zü thyügi khin nme pe Hagar tsüshü. A-le nyugü pe a-npfü shüo ninla. A-le tin gü Beersheba tehen nyu hohü.
¹⁵Zü gütsü ndi la ntsin a-le nyugü pe tehenphun nme hensin shüla
¹⁶njio gü miter tsime khoka dun bin. A-le a-npfü a-ntho-o, “Ale anyu kesi nri kelo mvu.” Tson-o tsüka dun-o chü sola.
¹⁷Sunggigü le nyugü le chü kebin nyülo-o tsanggalonyu nme nipe Hagar nthon-o, “Nle nyuthyüo nnyun kenjün thyü bin nla Hagar? N shvunya. Nyugü kechü khwen Sunggigü le nyülo laso.

¹⁸Solo, gü a-pen lo-o a-nyunthyü nbweshü. Ale a-tsipwen ge senye keda nme thyü shüti.”

¹⁹Tson-o Sunggigü le a-yhütyü khinshe shüo a-le zülu nme hyulo. A-le gü züpe thyügi khin gü sülo-o peha pe nyugü lashü.

²⁰Sunggigü le ntsenyü gü zen hüo, a-le min soryü; a-le Paran tehen nyu yhun hüo thyü hükseshanyu nme thyü soryülo.

²¹A-jvü le Ijpt nyu tenunyu nme fü pe no a-nu thyülo.

Abraham lo Abimelek au Kejozenkelo

²²Tsügwenkho ka Abimelek le a-rihü dan so keda gü Phikol au gü Abraham ka, “Nle lihi thyü kehü nyu Sunggigü le nzen hü nyo.

²³Tsügenyu hika Sunggigü mhundyü nyu nle, a higü, anyenyu, nmvue a tsipwen sa loho tse swe lalo. Ale n ge ketsin thyü hü, tsühontse nko a ge lo nle tesin thyüo a-nyu yhun kehü kazü gü ge ketsin thyülo.”

²⁴Abraham le, “Ale zoshwishü laso,” tsonshü.

²⁵Abraham le Abimelek gonyu dan le zülu nme khin lo kela rüla kenya shü.

²⁶Abimelek le segü le hithyü layo ale shamvu. Nle tsü rüla aka zomvu. Ale notsoka nyu tsü nyü kelo gwenzin.

²⁷Tson-o Abraham le tanyü lo methu peha pe Abimelek tsü, tson-o au kejozenkelo nme thyülo.

²⁸Abraham le a-tanyü dan nyu tanyü nyu tsenyü khi kecha thyülo.

²⁹Abimelek le a-ka, “Nle nyuthyüo tson bin ola?” tse ketso.

³⁰Abraham le zo, “Tanyünyu tsenyü hi khilo. Hige hi nle ale zülu higü hi tsoshü le, tse kethyü zansü.”

³¹Tson-o bin tsügü pe Beersheba tse kolo, au le tsünyu keswe thyü kethyü genyu.

³²Au le Beersheba ka higü hi kejozenlo kela siki Abimelek lo Phikol au le Filistian kazü ki ni güla.

³³Tsüselo Abraham le Beersheba nyu tamarisk senbin nme sen shüo, kethonthen kehü Sunggigü, Npugü rüshvu.

³⁴Abraham le kethon Filistian nyu yhun.

Binzen 22

Sunggigü le Abraham no Isak pe Kershvu thyülo Tse Keshü

¹Tsüsiki Sunggigü le Abraham ketenyen kegwakeshvu shanyüo, A-le, “Abraham tse a-koshü!” Tsontsin Abraham le, “Ale hika hü nle!” tsonshü.

²Sunggigü le a-ka, “Nnyu zenlo.” “Nnyu chegü Isak, nle sosa kehü gütsü zen-o Moriah kazü nyu gunlo. Lo ale kazüthun nme tsin pe nhi shüti, tsü ge a-rope kershvu nme thyü pe a tsülo.”

³Tsüsügü lonyü nshwe ka Abraham le tesen peha lüpe a-gada khvu thyülo, lo Isak lo gonyu mihvu zenlo. Tson njio anyugun le Sunggigü le a-ka zokeshü bin nyu gun titse tsonchü shü.

⁴Jonshen nyü Abraham le ntsenki bin tsügü hyushü.

⁵Tson-o a-le gohvu ka, “Gada zen-o hika sun tselo. N tsenyu gü ayi le gü kershvu thyü shüo rani ryü tile,” tsonshü.

⁶Abraham le rope kershvu thyü nrün tesen gü khippe Isak no penlo, lo a-le jenshe lo mah khilo. Tson-o au le tsonchü gü kejö ka,

⁷Isak le, “A pvü” tshshü, Tsontsin a-le, “Whe anyugü?” Isak le a-ka, “Mah lo tesen le bin nyo ai rope rüshvu nrün tanyü nyu gü le diki ola?”

⁸Abraham le a-jokenio, “Sunggigü le khishü tile.” Tsonshüo au kengüo tsonchü gunla.

⁹Au le ryüo Sunggigü le a-ka zokeshü bin gü tilo ntsin, Abraham le kershvubin nme khwenlo njio tesen gü khippe ndanron lo. Tsüselo a-le a-nyugü phin lo-o pen pe kershvubin tesen so ge shülo.

¹⁰Tson-o dushvu titse a-jenshe gü sütholo.

¹¹Ai tsangge Npugü lokethyü gü le a-ko-o, “Abraham, Abraham!” Tsontsin a-le, “Whe, ale hika hü nle,” tsonshü.

¹²Lo a-le, “Ntsenyu gü ge nbenshü nmvue tha thyü nya,” “N tsoka we ale nle Sunggigü rüshvu lo a-jozen hü tse kethyü sha laso, nle nnyuche gü-e pe a-tsü tepen-o khilo la kemvu genyu.”

¹³Abraham le lizin hizin nrishü laryü tanyü tse nme le a-tse pe tehenphun nme ge hüsü pfü kebin hyulo. Tson-o a-le gü tsü khippe a-nyugü sun ka rope kershvu nme thyü shüla.

¹⁴Abraham le bin tsüpe Jehovah-jireh tse kola (a-kon le, “Npugü le khi shühü.”) Lo nthu keti temi le, “Npugü kazüthun ge a-le khishü hünyo tson zohü.”

¹⁵Lo tsangge Npugü lokethyü güle gwenhvu ge gü Abraham ko-o,

¹⁶“Ale a npfü azan sen-o swen-o- Npugü le zobin nyo- ale jochü pe ntsü sati. Nle nnyuche gü pe atsü tepen la kemvu hithyü keshü genyu.

¹⁷Ale n tsipwen no tsangge shenyü nmvue züda seka hachon kechon hontse pe ntsüti tse a johoshü bin le. N tsipwen no anyugun shwikerüchün nyu nye kvuloti.

¹⁸Lo ntsi ge kazü nyu senye apfu no jochü pfü loti, nle a johokeshü zenkelo genyu.”

¹⁹Abraham le rani a-gohvu ki ryüo anyugun kengüo a-le yhun kehü bin, Beersheba ki gunla.

Nohor Tsipwen

²⁰Tsüsiki Abraham le Milkah le nyu mitetse nnyu pe a-sikezen gü Nahor tsüla sele tse kethyü shalo:

²¹Uz le nyurigü, Buz le a-sikezen gü, Aram a-pvü Kemuel,

²²Chesed, Hazo, Pildash, Jidlaph lo Bethul,

²³Rebeka a-pvü. Milkah le peche mitetse hidan hi nnyu pe Abraham sikezen gü Nahor tsü.

²⁴Nahor thenugi Reumah le Tebah, Gaham, Tahash lo Maakah tse nnyu shü.

Binzen 23

Sarah Kesi lo Abraham le Meshunbin Kehei

¹Sarah le chen tsio nkiotsenyü yhunlo.

²A-le Kanan kazü Hebron nyu sila, tson-o Abraham le a-kesi chechü.

³A-nu kesimin le kebin nken-o gü Hitnyu temi dan ka,

⁴“Ale tesin nme thyüo hika hagun dan nyu yhun bin nyo; ano anu pe sun nrün genyu kazü peha pe aka jwe shülo,” tsonshü.

⁵Tsontsin anyugun le a-ka,

⁶“Agun khwenyü shülo, kedagü. Nle agun dan nyu sharhi kedanyu nme; agun sika dan nyu kegwatsin gü ka nnu sun lo. Agun ligü higü sika nme le pe ntsü nyü bin le, nno a-khipe sun lo gwale.”

⁷Tsontsin Abraham le nkhün anyu keluo,

⁸“Hagun le ano anu pe hinyu sun kethyü hagun kenda yatselo Zohar nyugü Efron no

⁹Makpelah tsokü tsüpe aka jwe shülo tse ketso shülo, tsüle a-low tegwen ka bin nyo. Hika hagun mhundyüka, a-no a-min apfu lo-o tsüpe aka jwe shülo, tson-o ano tsüpe ahon meshun bin nme thyülo lo.”

¹⁰Efron ko Hitnyu temi dan zen-o nyida gü chwida kenthon bin ka bin; a-le tsünyu kebin nyu apfu le nyükebin ka Abraham jo kenio,

¹¹“Akhwenyü shülo, kedagü; ale lothyü tsügü apentha lo tsokü tsünyu kebin gü-e pe ntsü tile. Hika atemi dan mhundyü nyu, ale tsü pe ntsü ti, tsügenyu nle nnu sun logwa le.”

¹²Ai Abraham le Hitnyu dan mhundyü nyu nkhün a-kelu shüo,

¹³Efron ka zokeshü temi aphu nyü, “Hagun cheno-e akhwe nyüshü ti mon. Ale low gü apentha heiti. Aka ami khilo lo ale anu pe tsüka sun tile.”

¹⁴Efron le Abraham jo kenio,

¹⁵“Kedagü, kazü tsügü min le shekel tsizi lakhi gwenzin- tsü keche tsüle nnyi jaka nyukon mon? Nnu pe tsünyu sunlo.”

¹⁶Tsontsin Abraham le a-kenda la tson-o Efron le zokeshü hontse temi dan mhundyü ka rakagi shekel tsizi ndo pe a-tsüshü, hakethyü nyu le nda kehü then-o.

¹⁷Tsühontse Makpelah ka Efron kazü Mamre yhäko kechwizin kebin gü tsüle Abraham hon thyülo. Lothyü tsügü, tsokü tsünyu kebin, lo tsünyu senbin kebin aphu tegwen keti tsü le a-hon thyülo.

¹⁸Tsüle Abraham hon laso tse kethyü Hitnyu kenthon bin tsüka kehü nyu aphu shakü lola.

¹⁹Tson-o Abraham le a-nu Sarah pe Kanan nyu kazü nyu tsokü tsügü ka sunla.

²⁰Hitnyu lobu, tsokü le a-nyu kebin gü tsüle meshun bin thyü nrün genyu Abraham hon thyüla.

Binzen 24

Isak le Tenu Kelo

¹Ntsoka we Abraham le thenla, lo Npugü le tha lihi ka-e jochü pe Abraham tsü.

²A-le a-gonyu peshütsin gü, a-hon kebin aphu ntsen kehü gü ka, “N ben pe a-dinhvu jaka shüo keswe nme thyü shülo.

³Ale nno Kanan hinyu tenunyu lo pe anyu tsü loha tse Npugü, tsang lo kazü Sunggigü zan nyu keswe nme thyü nyü bin nle.

⁴Nle gü annyu kelo kazü ki a shvunye dan nyu tenu nme fü pe anyu gü Isak tsü mvulo shvu.”

⁵Tsontsin gogü le a-ka, “Lünyu güle a-ka kheo azen kazü higü ki ryümvu yatselo ntse thyü mon? Ano nnyu gü nipe nle hü tseo chwikeryü kazü günyu shü tile?”

⁶Abraham le, “Nle anyu nipe tsüki shü kemvui tse sha tsen tsülo!

⁷Tsangge kehü Npugü, Sunggigü le a-le kazü higü pe a tsipwen tsü titse a-johoshüo a pvü ka lo a shvunye le kebin kazü günyu a-zen chwiryü laso. A-le a-lokethyünyu nipe nmhundyü shü ti, tsügenyu nle tsüki anyu gü nu hyu logwa le.

⁸Lünyu güle nzen ryünyü mvuya tselo, nle sweshü kenjü hinyu ketekhi ndiso. Ai nle lihi thyüe anyu zen-o tsüki rani gü nya.”

⁹Tson-o gogü le a-ben pe a-npugü Abraham din jaka shüo, Abraham le ano nyu thyü lotse bin nyo tsü thyüti tse swela.

¹⁰Gogü, Abraham kenya hon ntsen kehü güle a-npugü ut tseryü zenlo njio Mesopotamia tesozin Nahor le yhun kehü nyida gü nyu gunla.

¹¹A-le gü tilo ntsin, chwida teki zülu seka ut dan no khosen bin. Tsüle ngwünki tenunyu le zülü chwi keryü gwenkho.

¹²A-le kehi thyüo, “Npugü, a npugü Abraham Sunggigü, nle a npugü shwi njün kehü tsin shüta lo ano tha thyüwhü kela pe a tsüta.

¹³Ale hika zülvu ka bin-o nyida günyu lünyu dan le zülü ryülo,

¹⁴ale anyugun ka, ‘Nlaki penshe shüo ano zü tsülo ta.’ Tsülo, lo ale ut dan genyu ko penryü tile, tsezokeshü gi tsüno ngogü Isak genyu kejü kenjü thyülo nda. Hihontse loya tselo, nle a npugü ka njohoshü kenjü sen bin nyo tse ale shalo ti.”

¹⁵A-le kehithyü thü kemvu ka Rebeka le laki nme pe a-buthun ge dun-o ryü. A-le Bethuel nyugi, Bethuel le Abraham sikezengü Nahor nyu lo a-nu le Milkah.

¹⁶Tsügi le lünyu zegwa lo phusen nme. A-le zülvu ka nshegü zülü pe a-laki sülo-o raniryü.

¹⁷Tsontsin gogü le tin gü, “Ncheno-e nlaki ka züpe a lashü ti mon?” tson zoshü.

¹⁸Tsüselo a-le, “Tsülo ta kedagü” tson-o whütse a-laki penshe lo njio nmhupen-o a-no tsülo.

¹⁹A-le tsülo ntsin tsügi le, “Ale hagin ut dan genyu ko zü penryü tile anyugun no tsü kenyü kho tsülo.”

²⁰Tson-o a-laki run pe nyukhudan tsü ketsükhun ka shüla-o zülvu ki zülü ni güla, ut dan le tsükü lo kemvuthen a-le zülü shü.

²¹Temi gü le nramvu tse tsügi nrio, Npugü le a-no thathyü to kelo khishü tile nmvuyo tse bin.

²²Tsontseo ut dan le zütsü lola ntsin, temi güle suna ring a-min ketsen nme khipe tsügi yhinkon bünshü lo suna pin keda kenyhun pe a-benkhin shü.

²³Tson-o, “N pvü le segü yo aka zoshü lo. Lo ntsoje a gun no sun lo kegwa a-kanyu bin le bin le mvu la?”

- 24 “A pvü le Nahor lope Milkah au nyugü Bethuel le.” tsonshü.
- 25 “Agun kanyu npenkon lo nyukhu chvü-e kechon bin lo hagon no sunlo kegwa bin le bin nle.”
- 26 Tsontsin temi gü le Khonsen tsügü Npugü rüshvushü.
- 27 Tson-o, “A-le a npugü Abraham Npugü Sunggigü shwe, a-le a npugü Abraham ka a-johokeshü tsü kleshü kemvu genyu. Npugü le a tsontsin zen ryüo a npugü shvunye nyu ka shüshü laso.”
- 28 Lünyu gile tin gungü tha rüla tsü apentha pe a-jvü nyu kaminyu ka zoshü.
- 29 Rebeka le a-tsügü Laban tse kethyü nme le bin, a-le Abraham gogü le zülvu ki kehü teno titse tin gü.
- 30 Laban le a-lügi yhikon ka ring lo a-ben ge pin hyu tsü ntimvu le temi güle a-lügi ka kezojo tsü nyülo. A-le Abraham go güle a-ut dan zen-o zülvu ki sokebin bin ki gü,
- 31 a-ka, “Nnyi ka ki gun tile ryülo. Nle Npugü le jochü pe ketsünyu nme le. Nle nyuthyüo hika sobin nla? Ale a kaki ngenyu bin nda njün nle lo n ut dan genyu ko bin le bin nle.”
- 32 Tson-o temi güle kaki gun, lo Laban le ut dan khvushela-o npen lo nyukhu chvü dan pe tsüshü. Lo a-le Abraham gogü lo a-zen kehü dan no anyugun pha süla lotseo zü senryü.
- 33 Ketyüketsü senryü laryü, temi güle, “Ale nyuzo tiya binyo zola kemvu ka we tyütsü kemvui,” tson shü. Laban le, “Zoshülo,” tson shü.
- 34 A-le, “Ale Abraham go gü le.”
- 35 “Npugü le jochü pe a npugü Abraham tsüsa shüo a-thyü pe kenya nyu nme thyü laso. A-le tanyü, tenyü, methu, raka, suna, go tenu lo pechy-e, ut lo gada pe a-tsü shü laso.
- 36 Lo a npugü nu Sarah le a-thengwen ki peche nme nnyu pe a-tsüshü, tson-o a npugü le a-hon aphu pe a-tsü laso.
- 37 A npugü le ano a-khwenyü titse swen-o aka, ‘Kanan nyu lü lope anyu tsü nya.
- 38 Ai a pvü temi dan ki gü ashvunye nyu nme kejü pe no a-nu thyülo.’
- 39 Lo ale a npugü ka, ‘Lünyu gü le athen ryü mvu ado?’ tsonshü.
- 40 Laryü a-le, ‘Ale a-jozen zin kehü Npugü le a-lokethyü nyu nishüo no nzen hüti, tson-o thyüto kelo pe ntsü ti. Nle a n pvü atemi, a pvü kami nyu dan nyu anyugü nu nme hyu loti.

- ⁴¹Nle sweshü kebin gü nyu tin lo kegwa le nme nti: nle ashvunye dan ka güo, anyugun le pe ntsümvula yatselo n keswe le pen laso,' tsonshü le.
- ⁴²"Tson-o ale nthu ryüo zülvu ka, kehithyüo, 'Npugü a npugü Abraham Sunggigü, ale nyuthyü bin yo thyüto kelo pe atsülo.
- ⁴³Ale hika zülvu ka hü nle. Lünyu nme le zülü ryü yatselo, ale a-ka n laki ka zü pe ano tsü lota tsheshün keshüka.
- ⁴⁴A-le tsülo lo ale ut dan genyu ko zülü shü tile tse keshügi tsüno nle a npugü nyugü genyu kejö kelo gü letse nda,' tsonshü.
- ⁴⁵Ale anyunki hizo-o kehithyü thümvu ketseka, Rebeka le laki nme pe a-buthun ge dun-o zülü titse nsheryü, Ale a-ka, 'Ncheno-e zü pe ano tsü lota.'
- ⁴⁶Tsontsin a-le a-laki penshe whü shüo, "Tsülo, lo ale ut dan genyu ko zülü shü tile,' Tson-o ale tsülo lo ut dan kono tsülo.
- ⁴⁷Tsüselo ale a-ka, 'N pvü le següla?' Tsonshü laryü a-le, 'A pvü le Nahor lope Milkah au nyugü Bethuel le,' tsonshü. Tson-o ale ring gü pe a-yhikon ka shü lo pin pe a-ben ge shü shü le.
- ⁴⁸Ale khosen tsügü Npugü rüshvu. A npugü, Abraham Npugü Sunggigü atsontsin zenryü, a npugü shvunye ka shüo, ano a-nyugi fü pe a-nyugü nu thyü keshü gü shwe shü.
- ⁴⁹Tsügenyu hagin le kenjö nyu a npugü ge thyü kezü gü thyüshü tile nmvuyo, ntsoka aka zoshü lalo; nmvuya tselo nmvule tse zoshüo ano nyuthyü tiyo rüchün lolo," tsonshü.
- ⁵⁰Tsontsin Laban lo Bethuel au le, "Hile Npugü kipun ryü laso, tsügenyu ayi le thame kezoi ndi le.
- ⁵¹Rebeka le hika hü, a-zen-o gun lota. Npugü le a n pvü zokeshü hontse, a-no n npugü nyugü nu thyülo ta."
- ⁵²Abraham go gü le jotsü shalo ntsin, a-le nkhün tsügü Npugü rüshvu.
- ⁵³Tsüselo a-le phinya, rakagi lo suna tye khi shwipe Rebeka tsüshü. Lo a-le amin ketsen dan khipe a-tsügü lo a-jvü au ko tsüshü.
- ⁵⁴Tson-o Abraham gogü lo a-zen kehü dan le tyütsü lo njio tsüje tsünyu binlo. Anyugun le lonyü sorryü ntsin, a-le, "Ano ranio a npugü ki gun la gwenlo," tsonshü.
- ⁵⁵Ai Rebeka tsügü lo a-jvü au le, "Lünyu gino hapta nme nmvu-e jonryü bin lo-o tsüsiki gun lo."
- ⁵⁶Ai a-le, "Agun no bin tinla nya. Npugü le akenjwen no tha thyüto lo laso; tsügenyu ano a npugü ki rani gun lalo."

- ⁵⁷Anyugun le, “Lünyu gi koshüo a-le dihontse zoshü tiyo sha lo tile.”
- ⁵⁸Tson-o anyugun le Rebeka koshüo, a-ka, “Nle temi higü zen gun lanyü bin nle?” tse ketsoshü. Tsontsin tsügi le, “Ele,” tsonla.
- ⁵⁹Tson-o anyugun le Rebeka no anyu kami gonyu nme zen-o Abraham gogü lo a-temi dan zen gunla.
- ⁶⁰Anyugun le hihontse jochü pe Rebeka tsü: “Agun lügi, nno temi yieyie jvü thyü lo nda! N tsipwen no a-shwikerüchün nyu nyida dan lo lo nda!”
- ⁶¹Tson-o Rebeka le Abraham gogü zen gun titse a-nizin gi dan zen-o ut ge dun lo njio anyugun apfu tsonchü shüla.
- ⁶²Isak le Lahai-roi (Ahyu kebin rhükehü gü zülvu) tson kipun ryü, a-le Kanan tesinzin kehü genyu.
- ⁶³A-le ngwen gü ki lonyu gü nda hü laryü ut dan le gunryü kejö hyu shü.
- ⁶⁴Rebeka le Isak hyukeshü ka a-ut ge tsenla.
- ⁶⁵Tson-o Abraham go güka, “Ngun denzin npharyü kejö lonyu kehü gü lile segü la?” tse ketsoshü. Tsontsin gogü le, “A-le a npugü le,” tsonshü. Laryü tsügi le mhunkesun phi pe a-mhunje lola.
- ⁶⁶Gogü le a-le nyuthyü yo tsü apfu pe Isak ka zoshü.
- ⁶⁷Tson-o Isak le Rebeka zen a-jvü Sarah le bin kehü phika günyu yüryülo, njio a-nu thyülo. Isak le Rebeka sohü, tsügenyu a-jvü kesi siki-e anyu bwen lo.

Binzen 25

Abraham Tsipwen Kechadan

- ¹Abraham le tenu kecha nme loni, a-zan le Keturah.
- ²A-le Zimran, Jokshan, Medan, Midia, Ishabak lo Shuah tse nnyu pe Abraham tsü.
- ³Jokshan le Sheba lo Dedan au pvü, lo Dedan tsipwen le Asshurim, Letushim lo Leummin.
- ⁴Midia nyenyu jule, Efa, Efer, Hanok, Abida, lo Eldaah. Hidan hi apfu Keturah tsipwen.
- ⁵Abraham le a-hon apfu khepe Isak tsüla;
- ⁶ai a-le yhun ketseka, tha khipa a-thenu dan ge nnyu kelo a-nyenyu dan tsü küshü. Tson-o a-nyenyu Hidan no Isak kho ka bin mvuo nipe kazü yhäko kechwü kipun shüla.

Abraham Kesi

- ⁷⁻⁸Abraham le chen tsio hentsenyü pvün yhun, a-le then sa-o si.

⁹A-nyu Isak lo Ishmael au le Hitnyu temi Zohar nyugü Efron lo Mamre nphozin Makpelah tsokü nyu a-sunla.

¹⁰Abraham le Hitnyu kazü hei kelo günyu tsü; Abraham lo a-nu Sarah au sun.

¹¹Abraham le sikela siki Sunggigü le jochü pe a-nyugü Isak tsü, a-le “Rhünkehü gü le ahyu bin zülvu gü,” khoka yhun hü.

Ishmael Tsipwen

¹²Sarah gogi Ijipnyu gü Hagar le nnyu pe Abraham ketsü gü Ishmael le,

¹³a-nyu peche hidan le bin, nche peshü thu kethen keshü: Nebaioth, Kedar, Adbeel, Mibsam,

¹⁴Mishma, Dumah, Massa,

¹⁵Hadad, Tema, Jetur, Nafish lo Kedemah.

¹⁶Hidan le anyugun tsipwen tseryü kenychun bon ju, anyugun zan ka anyu rünyü lo a-nyu kebin bin zan thalo.

¹⁷Ishmael le chen tsio shenryüo tsenyü yhunlo-o sila.

¹⁸Ishmael tsipwen le Ijip nphozin Assiria ki kegun tson nyu Havilah lo Shur au ja kipun yhun. Anyugun le Abraham tsipwen kecha dan zen bin kecha ki yhun hü.

Essau lo Jakob Au Kenyu

¹⁹Abraham nyugü Isak rüla le hihontse.

²⁰Isak le chen henzi ka (Mesopotamia kazü ki Aramean nyu) Bethuel nyugi, Laban lügi Rebeka lope a-nu thyülo.

²¹Rebeka le a-nyenyu kendi genyu, Isak le a-genyu kehithyü shü. Npugü le a-kehi nyüshüo Rebeka le nyuphu pfülo.

²²A-le mihvu phupfü bin, lo au nnyu lo kemvu ka a-gin nyu au kega sola. Tsügenyu a-le, “Nyuthyüo age hihontse bin yo?” Tseo Npugü ketso titse gü.

²³Npugü le a-ka, “Senye kenychun le ngin nyu bin nyo; Nle kentsun kethyü temi dan kenychun nnyu shüti. Lo nme le kecha gü nyeki kvukvu ti; Peshü gü le nchegü lothyüti,” tsonshü.

²⁴A-nyu kezen gwenkho pen lo ntsin a-le peche mihvu nnyulo.

²⁵Nyuri gü le nhon, lo a-gi le thyühü phi hontse, tsügenyu a-zan pe Essau tholo.

²⁶Kenychun gü le Essau pha tezenryü sen kehü nnyulo, tsügenyu a-zan pe Jakob tholo. Isak le chen hentsero ka au nnyulo.

Esau le Nyuri Chün Jwekela

- ²⁷Nyuhvu le yhun soryüo, Esau le thyühü kesha nyu nme lo tehen ki kehü le a-kenyü, ai Jakob we matse kanyu bin hü.
- ²⁸Isak le Esau le tehentyü ga pfüryüo tyüketegvü kehü genyu Esau so, ai Rebeka le Jakob so.
- ²⁹Khenyüme Jakob le rhütsi nibin laryü, Esau le thyühü güo ryü. A-le nnyo bin
- ³⁰tson-o Jakob ka, “Ale pesi laso; tsügenyu nle boni pe nhomai tse kebin tsü peha pe ano tyü lota.” (Tsügenyu a-lope Edom tse kola.)
- ³¹Tsontsin Jakob le, “Nle nyuri chün pe atsü yatselo ale pe ntsüti.”
- ³²Esau le, “Keshathyü! Ale sigü zhü laso; ale akenjüle agenyu kegwa nyu thyü lo tila?”
- ³³Tsontsin Jakob le, “Nle nkenjü tsü pe atsüti tse swela rilo.” Tson-o Esau le a-kenjü tsü pe Jakob tsü titse swela.
- ³⁴Tson-o Jakob le tensü lo henkeni peha pe a-tsüshü. A-le tyütsü lo njio tinla. Hihontse Esau le nyuri a-kenjü tsü tepen mvula.

Binzen 26

Isak le Gerar Ka Keyhun

- ¹Abraham gwenkho ka chenda siki chenda kecha nme le kazü günyu ryü. Tson-o Isak le Gerar ki Filistian raja gü Abimelek ki gü.
- ²Lo Npugü le Isak yhühyu thyüo a-ka, “Ijpt ki günya, ale nno dika bin lotse zoshü yo, kazü higü ka binlo.
- ³Hika yhun binlo, ale nzenhüti lo jochü pe ntsüti. Ale kazü hi aphu pe nle lo n tsipwen tsüti. Ale n pvü Abraham ka zokeshü thyüshü ti.
- ⁴Ale n tsipwen tsangge shenyü kechon hontse khipe ntsüti, lo ale kazü hi aphu pe a-nyugun tsüti. Lo n tsipwen ge kazünyu senye aphu jochü hyu loti.
- ⁵Abraham le a jozenlo, lo ajvü lo a johokeshü aphu zenkelo genyu ale jochü pe ntsüti.”
- ⁶Tsügenyu Isak le Gerar nyu yhun tinla.
- ⁷Tsünyu kebin temi dan le a-nu ketso keshüka, a-le tsügi le alügi le tsonla. A-le, Rebeka le zegwasa kethyü genyu tsügi le anu le tsheshülo tsünyu temi dan le Rebeka lolo nrün genyu adushvu kela nshvula.
- ⁸Isak le tsünyu binthon kelo siki, Abimelek rajagü le kafüphe ka nrishü laryü Isak le Rebeka zen keso kebin hyulo.

⁹Abimelek le me nipe Isak ko shüo a-ka, “Tsügi le nnu! Nyuthyüo nle a-le alügi letse zola?” tsonshü. Tsontsin a-le, “A-le anu le tse shülo mele adushvu lati ado tse rüchün kela genyu le, tsonshü.”

¹⁰Abimelek le, “Nle agun ge nyuthyüo hihontse shüla?” “Atemi dan nme le nne satse nnu zenzhü lalo, agun kemu tsüle nge ryü nrün hile.”

¹¹Abimelek le a-temi aphu ka: “Ligü higü temi higü nmvue a-nu ge a-zükemvu thyü keshü gü no siti, tsonla.”

¹²Isak le kazü tsünyu ntsishü shü laryü tsüchen tsü jüntsi gvülo, Npugü le jochü pe a-tsü keshü genyu.

¹³A-le nnya kenye gungü nnyasa kethyü nyu nme thyü lola.

¹⁴A-le tanyü, methu, lo gonyu kechon le kebin genyu Filistian nyule a-shwi a-nyugun yhüthyü lola.

¹⁵Tson-o a-pvü Abraham le yhun ketse ka, Abraham gonyu dan le tso keshü zülvu aphu Filistian nyu le nnyo pe lvu küla.

¹⁶Tson-o Abimelek le Isak ka, “Agun kazü ka tin lalo. Nle agun nyeki kvu chwiryü laso.”

¹⁷Tsügenyu Isak le tsünyu tin gü Gerar ketejon ka phika thyülo-o tsünyu bin.

¹⁸A-le Abraham gwenkho ka zülvu tso keshü Abraham kesi siki Filistian nyu le lvu kela zülvu dan tso nilo. Tson-o Isak le ndu ka a-pvü le tho keshü zülvu dan zan tsü ko nilo.

¹⁹Isak gonyu dan le ketejon nyu zülvu nme tso-o zü hyulo.

²⁰Gerar nyu tanyü kekhwenyu le Isak tanyü kekhwenyu zen kega-o “Zü hile agun honle” tson kezo genyu Isak le zülvu tsü zan pe “Kega” (Esek) tse kolo.

²¹Isak gonyu dan le zülvu kecha nme tso nilo tsontsin tsügü ko zo kegala, tsügenyu a-le tsü zan pe “Kenrhi” (Sitnah) tse kola.

²²A-le tsünye ketugü zülvu kecha nme tso nilo. Higü we kenya kethyü ndi, tsügenyu tsü zan pe “Nkenda” (Rehoboth) tse kolo. Tson-o a-le, “Ntsoka we Npugü le nno nkenda thyü kazü günyu yhunlo kegwa khishü laso, lo ngun le hinyu gwakenye lo tiso.”

²³A-le tsü nken-o Beersheba ki güla.

²⁴Tsüje Npugü le ayhühyu thyüshüo a-ka, “Ale n pvü Abraham Sunggigü. Nshvu nya; Ale nzen hü nyo. Ale a gogü Abraham ka zokenjü genyu ale jochü pe ntsü ti lo tsipwen kechon khishüti.”

²⁵Isak le tsüka kershvubin nme khwenlo-o Npugü rüshvu. Tson-o tsünyu a-phika thyü lo, lo a-gonyu dan le zülvu kecha nme tsolo.

Isak lo Abimelek au Janyu Kejozenkelo

²⁶Abimelek le Gerar nyu a-tsontsingü Ahuzzath lo a-rihü dan sokeda gü Phikol tse zen Isak teno titse ryü.

²⁷Isak le, “Hagun le a nrhio ha kazü nyu anila njio nyuthyüo ntsoka ateno ti tse ryü bin nla?”

²⁸Tsontsin anyugun le, “Npugü le nzen kehü agun le sha laso, lo ngun janyu kejozenkelo no bin mvuloshvu tse rüchün bin nle. Agun le

²⁹n nthyü nnyü kemvu hontse nno agun nthünnnyü loha tse njo hoshü nyü bin nle. Agun le nge agun jvü gwao nno kegwa thyü tinla. Npugü le jochü pe ntsü kela sha tsentsü laso.”

³⁰Isak le anygun genyu keho nme ndashü anyugun le tyütsülo.

³¹Lonyü nshwe ka, anyugun le khinyu nyu ka johoshüo swela. Isak le anyugun nishüla, lo anyugun nyun bwen-o tinla.

³²Tsünyü Isak gonyu dan le ryüo, anyugun le zülvu tso kelo rüla pe a-ka zoshü. Anyugun le, “Agun le zü hyulo la sele,” tsonshü.

³³A-le zülvu tsü zan pe “Keswe” (Shebah) tholo. Tsü hontse Beersheba nyida gü tsü zan le chwiryü.

Esau le Tesin Lü Kelo

³⁴Esau le a-keyhun chenhenzi ka Hitnyu lünyu Beeru nyugi Judith lo Elon nyugi Basemath tse mihvu lolo.

³⁵Isak lope Rebeka au le, tsühvu genyu nyunkenjün thyü sala.

Binzen 27

Isak le Jochü pe Jakob Ketsü

¹Ntsoka we Isak le thenla, lo a-yhütyü zünla. Tsügenyu a-le a-nyu peshü gü Esau koshüo a-ka, “Anyugü!” tsonshü laryü a-le “Whe” tse khinshü.

²Isak le, “Ale then laso lo akesi jon shamvu.

³Tsügenyu n levü lo a-tsi khilo njio tsügü tehen thyü nme gapfü ryüo a tsülo.

⁴Tson-o ale akenyü kehü thyükeyhün tsü ni senryü atsü lo. Ale tsü tyülo-o, sila kemvu ka a jochü kenkhin gü pe ntsü tile,” tsonshü.

⁵Isak le Esau nthon kebin Rebeka le nyülo la. Tson-o Esau le thyühü gükela ka,

⁶A-le Jakob ka, “N pvü le Esau ka,

⁷’Agenyu thyü nme ga pfüryü nishülo. Ale tsü tyülo njio, ale sikemvu ka Npugü mhundyü nyu jochü pe ntsüti tsonzo kebin ale nyülo laso.’

- ⁸Tsügenyu, anyu, ajozen-o ale nno thyülo tse keshü gü thyü shü lo.
- ⁹Ntsoka tenyü dannyu gü tenyü nyu a-phu kegwa kenyhun sen ryülo, tson-o ale n pvü le a-kenyüsa kehü a-genyu ketyüketsü nda shü tile.
- ¹⁰Nno sen gü a-tsü shüo no tyülo njio a-le sikela mhundyü jochü pe ntsü nrün genyu.”
- ¹¹Ai Jakob le a-jvü ka, “Esau le temi a-hü tsü mebu kethyü nme ai awe agi le shwü tse gwenzin le.
- ¹²A pvü le akesü shwio ale a-sa kebin shalo la ti ado; tsonya tselo ale jochü mvu le shochün senryü a npfü age shülo loshvu le.”
- ¹³Tsontsin a-jvüle, “Shochün pe nketsü lihi-e no age ryü la, anyu; ale nka kezo hontse gü tenyü nyuhvu senryülo.”
- ¹⁴Tson-o a-le gü tsü senryü a-jvü tsüshü, lo a-jvü le a-pvü le a-kenyü kehü ketyü ketsü bonnilo.
- ¹⁵Tson-o a-le Esau phinya kegwatsin a-le pe kanyu bin kenjü khipe Jakob nbenshü.
- ¹⁶A-le tenyü hvu gi khipe a-buthun lo a-gunda a-hü kendi bin ka jeshü.
- ¹⁷A-le ketyüketsü keyhün gü pe a-le ro kelo tensü sin-o khi pe a-nyugü Jakob ben ka shüshü.
- ¹⁸Tson-o Jakob le gü a-pvü ka, “A pvü!” tse koshü. Laryü a-le, “Whe.” “Nle anyu digü la?”
- ¹⁹Tsontsin Jakob le, “Ale nnyuri gü Esau le; nle aka zokeshü hontse ale thyüshü laso. Ncheno-e soryü dun-o, ale ngenyu sen ryü kebin tyütsü lo njio, jochü pe atsü shülo.”
- ²⁰Isak le, “Nle dihontse tsü hyu whü lola ola, anyu?” Jakob le, “Npugü n Sunggigü le a keche shüo hyulo le.”
- ²¹Isak le Jakob ka, “Akho nniryülo ale nkese shwi tile.” “Nle Esau ketsin le?”
- ²²Jakob le a-pvü kho nni gü, A-pvü le a-kese shüo, “Nkhwe le Jakob khwen hontse ai nbu kese kethyüle Esau bu laso.”
- ²³A-le Jakob letse shalo mvula, a-bu le Esau bu hontse a-hü le bin kela genyu. A-le a-jochü pe tsügü jü,
- ²⁴ai ketso nio, “Nle Esau ketsin le?” Tsontsin a-le, “Ele” tsonla.
- ²⁵Isak le “Thyü peha senryü atsü shülo. Ale tsü tyülo rio a jochü khipe ntsü tile.” Tson-o jakob le tsü senryü a-tsüshü lo a-le Vainsha zu ko senryü a-la shü.
- ²⁶Tsüselo a-pvü le a-ka, “Akho nniryü a nbo shülo, anyu.”

²⁷A-le a-pvü nboshü titse ryü laryü, Isak le a-phi rünyü shüo jochü pe a-tsüshü. A-le, “nyugü rünkegwa le tehen nyu Npugü le jochü pe a-ketsü hontse le.

²⁸Sunggigü no tsangge khezü pe ntsü lo n kazüthyü nbweshü nda! A-no shyé lo Vainsha zu kesü kela khipe ntsü nda!

²⁹Senye dan no ngo thyü lo temi kechon no nkhün nkelu nda. Nno nkami aphu so kedathyü, lo njvü tsipwen dan no nkhün nkelu nda. Shochün pe nketsü nyu no shochün pfü, lo jochü pe nketsü nyu no jochü pfülo nda.”

Esau le Isak Ka Jochü Kehi

³⁰Isak le jochü pe Jakob tsü shüo a-le tin la nyemhun, atsagü Esau le thyühü güo ryü.

³¹A-ko ketyüketsü keyhün bonni lo-o khisen a-pvü ki ryü. Tson-o a-le, “A pvü ncheno-e soryü dun-o ale thyüni senryü kebin tyülo-o njochü pe atsü shülo.”

³²“Nle següla?” Isak le tsonketso shü. Tsontsin a-le, “Nnyuri gü Esau le.”

³³Tsüselo, Isak le a-ke nsü ndün-o, “Tsonlo, thyü gape ni senryü a-ketsü gü tsüle segü ola? Nle keryü mhundyü ale tyülo laso. Tson-o jochü pe a-tsü laso, tsüle kethonthen a-honso.”

³⁴“A pvü n jochü pe ako atsüta!” tsonso.

³⁵Isak le, “Nsikezen gü le ryü asa lo laso. A-le njochü sen tin laso.”

³⁶Esau le, “Nthu hile a-le asalo kela gwen hvu ge güso. A-zan le Jakob thato. A-le ale nyuri gü kethyü akenjü ko khilo la, lo ntsoka ko a-le ajochü sen tin laso. A genyu jochü nme-e ndila se ole?”

³⁷Isak le, “Ale a-khipe nsa npu thyü laso, lo a-shvunye aphu pe a-go thyüshü laso. Ale Shye lo vainsha zu pe a-tsü laso. Ntsoka we ale ngenyu thame thyü keloi ndila so, anyu!”

³⁸Esau le a-pvü ka, hi tengeo, “Njochü nme nti ole, a pvü? Ako jochü pe atsü ta, a pvü!” Tson-o a-le chü sola.

³⁹Tsontsin Isak le a-ka, “Ngenyu tsangge khezü ndi laso, Ngenyu kazü kebwe ndi laso.

⁴⁰Nle njenthon sen yhun loti, Ai nsikezen gü go thyüti. Tson-e nle a-ntsun keso ka Nle a-le nkhinsen kebin nyu chwi loti.”

⁴¹Esau le a-pvü le jochü gü pe Jakob tsü kela genyu Jakob shwirüchünla. Tson-o a-le, “A pvü kesi chechü nrün khonni bin laso, tson lalo ale Jakob dushvu lati tson rüchün bin.”

⁴²Ai Rebeka le Esau le rhikebin shalo ntsin Jakob ko shüo a-ka, “Nyulo, ntsagü Esau le nhyu lolo ndushvu kela nda bin laso.

⁴³Tsügenyu anyu nle ntsoka ajozen-o, Haran ki atsüğü Laban khoki whütse gun lalo.

⁴⁴Tson-o ntsagü le a-nyunkenta ponlo kemvu ka a-zen bin gwa tin lalo,

⁴⁵lo a-le nle a-ge thyükeshü tsü nmhinla. Tson yatselo ale temi peha nishüo no ryü nzen nilo la tile. Ano nyuthyüo khenyü me jon anyu peche mihvu nkela bin mon?"

Isak le Jakob nipe Laban Ki Keshü

⁴⁶Rebeka le Isak ka, "Esau le tesin lü kelo a-nu hvu genyu adyüzinri laso. Keshanyu laka Jakob ko Hitnyu lünyu hi nme lo ya tse kethyü we, ale sikela we gwaso," tsonshü.

Binzen 28

¹Isak le Jakob ko shüo jochü pe tsüo a-ka, "Kanan nyu lü lonya nye.

²Ai Mesopotamia ki nbon Bethuel ka nyu gun gü, n min Laban nyugi nme lolo.

³Kekvutsin Sunggigü no jochü pe nsunkethyü ge shü lo nnyenyu kechon khishü nda, tson-o nno senye kechon pvü thyülo tile!

⁴Tson-o a-no Abraham jochü gü pe n-e lo n tsipwen tsülo. Lo nle a-nyu yhun kebin Sunggigü le khipe Abraham ketsü kazü gü hi nno gwenlo!"

⁵Tson-o Isak le Jakob nipe Mesopotamia ki Aramean nyu Bethuel nyugü Jakob lo pe Esau au jvü Rebeka tsüğü Laban ki shüla.

Esau le tenu Kecha Lonikelo

⁶Isak le jochü pe Jakob tsüshüo a-no Mesopotamia ki tenu nme lolo tse nishü kela Esau le shalo. A-le Isak le jochü pe Jakob ketsü ka no Kanan nyu tenunyu lonyalo tsezo keshü ko shalo.

⁷Jakob le a-pvü a-jvü hvu jozen-o Mesopotamia ki gü kela rüla shalo.

⁸Tson-o Esau le a-pvü Isak le Kanan nyu tenunyu le a-kenda kemvu shalo.

⁹Tsügenyu a-le Abraham nyugü Ishmael ki gü a-nyugi Mehalath lolo, tsügi le Nebaioth lügi.

Bethel ka Jakob Min

¹⁰Jakob le Beersheba nken-o Haran ki gun zhü.

¹¹Yhüko keche ki a-le bin kenshün nme nyu ryüo tsüka nsenlo. A-le tso nme pe a-pekhün thyüo jübin.

¹²A-minki lobin nme le kazü nyu rhun-o kügü tsang ti, lo tsanggalonyu jule kükejü lo tsenryü keju hyu.

¹³Lo Npugü le a-khoka so-o, “Ale Npugü, Abraham lo Isak Sunggigü le,” tsonzoshü. “Nle a-sozhü kebin kazü higü pe nle lo n tsipwen tsüti.

¹⁴N tsipwen no kazü nyu nnyokenphü hontse swülo bu keho thyüti. A-nyugun le anyugun kazü nmhun sen-o lizin hizin apfu güti, lo n ge lo n tsipwen ge ale jochü pe kazü senye apfu tsüti.

¹⁵Rüchühülo, Nle lika hika güe ale nzen hüti, lo n ntsen hüti, lo ale nzen niryü kazü higü nyu shüti. Ale nka zokeshü dan apfu thyüla kemvuthen ale nkhela loha.”

¹⁶Jakob le chonsoryüo, “Npugü le hika hünyo! Ale shamvu bin laryü, A-le bin hika kebin hile!”

¹⁷A-le nshvula-o, “Hile bin kenrin kethyü nme le! Hile Sunggigü ka gi so; hile tsangge chwida gü giso.”

¹⁸Jakob le lonyü nshwe sorryüo, a-le a-pekhün kethyü tsogü tsü rüchün hü nrün genyu khipe senshü. Tson-o Oliv terzü jape tsüge shüo thyü kenshün pe Sunggigü tsü.

¹⁹A-le bin tsügü pe Bethel tse kolo. (Nduka we rünyü tsüle Luz tsehü.)

²⁰Tson-o Jakob le Npugü ka keswe nme thyüo: “Nle a kenjwen hinyu azenhü lo a ntsen-o achvü lo a keben kenya khishü hüo,

²¹ano gwa bin-o a pvü ka ki nigun ryü kelo we, Nno a Sunggigü thyüti.

²²Rüchün hü nrün genyu ale pe sen keshü tso higü bin hipe nkershvubin thyüti, lo ale nle khipe a ketsü lihi-e jüntseryü jüme pe ntsüti.”

Binzen 29

Jakob le Laban Kanyu ryü Kela

¹Jakob le njwen sentse npho zin keyhun ju kazü ki gun.

²Tson-o lonyu zülvu nme ka ryü laryü tanyü danshen le tsüka kehü hyulo. Tanyü dan le zülvu hika zü tsühü, lo tso keda nme pe zülvu gü mün senkhin njü.

³Tanyü dan apfu gunryü kequen lolo, tanyü kekhwen jule tsogü keto la-o no zü tsülo, njio tso gü keto pe a-bin ka khin nila hü.

⁴Jakob le tanyü kekhwe juka, “Apfünyu ju, hagun le dikipon nyula?” tson ketsoshü. Anyugun le a-ka, “Haran nyule.”

⁵A-le, “Hagun le Nahor nyugü Laban shale mvula?” Anyugun le, “Ele, agun le sha bin nle.”

⁶“A-le gwabin le mvula.” Tsontsin anyugun le, “A-le gwabin nle.” “Hire, a-nyugi Rachel le a-tanyü zenryü jü nle.”

⁷Jakob le, “Nhenyu thyü binzun, tanyü dan hü kequen lo kela gwenkho mvuzun le, nyuthyüo züpe lashüo zen nigü no a-chvü lotyü mvu ola?”

⁸A-nyugun le, “Agun le tsonlo kemvui, tanyü dan aphu hika ryülo, lo tso gü keto la; tsonkelo siki agun le züpe tanyü dan no tsüti.”

⁹Jakob le anyugun zen kenthon kebin ka Rachel le tanyü dan zen ryü.

¹⁰Jakob le Rachel le a-min Laban tanyü zenkeryü hyu shü ntsin, zülvu ka gü tso gü keto la-o tanyü dan no zü tsülo.

¹¹Tson-o a-le Rachel nboshü njio a-sherhün-o chü sola.

¹²A-le tsügi ka, “Ale n pvü nyu kaminyu, Rebeka nyugü le,” tson zoshü. Tsügi le tin gü a-pvü ka zoshü;

¹³lo Laban le a-tsugü Jakob rüla nyülo ntsin tin gü teno-o a-thünpenlo njio a-nboshüo zen a-ka ki ryü. Tson-o Jakob le dihontse layo aphu pe Laban ka zo keshü ka,

¹⁴Laban le, “Ele, nle athyü azi ketsin le.” Jakob le shyeme tsü ka bin.

Jakob le Rachel lo Leah genyu Laban lokethyü

¹⁵Laban le Jakob ka, “Nle atsu anyu le tseo kenrun nyu alothyü bin kelo mvu. Nchün dikho lonyü bin nla?”

¹⁶Laban nyu le tenunyu mihvu le bin; peshü gü zan le Leah lo nchegü zan le Rachel

¹⁷Leah yhytyü keko le a-kezü, ai rachel le a-rhenrhü gwa lo zegwasa.

¹⁸Jakob le Rachel zenkeso hü, tsügenyu a-le, “Nle ano Rachel loti yatselo, ale chen tsenyü nlothyü ti.”

¹⁹Laban le, “Ale a-pe kechanyu ketsü gümvu nketsü gü le gwa kvu; a-zen bin lo.”

²⁰Jakob le Rachel lo nrün genyu chen tsenyü thathyü, ai a-le tsügü so kethyü genyu a-mhundyü ka jon keshanyu hontse.

²¹Tson-o Jakob le Laban ka, “A-gwenkho pen laso; ano nnyugi lolo gwenlo.”

²²Tsügenyu Laban le tsünyu kebin temi ko kü shüo senhü keho nme thyüshü.

²³Ai tsüje a-le Rachel mvule Leah zen gü Jakob tsüshüo Jakob le tsügi zenzhü.

²⁴(Laban le a-go lünyu Zilpah pe a-nyugi Leah no a-gogi thyü lotse tsüshü.)

²⁵Tsangben lo ntsin tsüle Leah tse kethyü hyulo. Tson-o a-le gü Laban ka, “Nle nyuthyüo age hihontse shüla? Ale Rachel lo titse nlo thyü ryü. Nyugenyu nle asala ola?”

²⁶Laban le, “Nchege pe peshügi mhundyü kalvu kethyü tsüle hiki agun jvü kemvu le.

²⁷Sunkethyü hapta güno penla rilo, lo nle chen tsenyü alothyü alothyü tiyatselo ale Rachel ko pe ntsü tile.”

²⁸Jakob le a-kendala, tson-o sunkethyü jvü dan kethyü hapta gü le gü kela siki, Laban le a-nyugi Rachel khipe a-nu thyü shü.

²⁹(Laban le a-gogi Bilhah nipe a-nyugi Rachel go thyü shü.) thyüshü.

³⁰Jakob le Rachel ko zenzhü, lo a-le Leah nyeki Rachel sokvu. Tson-o a-le chen tsenyü Laban lothyüni.

Ntsenyu Nnyu pe Jakob Ketsü

³¹Npugü le Jakob le Leah so sarimvu kela hyushüo a-no nyuzen lo, ai Rachel we a-nyenyu ndi hü.

³²Leah le nyuphupfü lo-o peche nme nnyulo; Lo a-le, “Npugü le a kenjün kethyü hyu lao ntsoka we a nyepfü le aso tiso”; tson-o a-nyu zan pe Reuben tholo.

³³A-le nyuphupfü nilo njio peche kecha nme nnyu nishü, tson-o “Ngugü le mele asokemvu shakela genyu peche higü pe atsü nishü laso”; a-le tsügü zan pe Simon tholo.

³⁴A-le nyuphupfü nilo-o peche kecha nme nnyulo. Njio, “Ntsoka we, ale peche mishen nnyu pe a nyepvü tsükela genyu a-le a nsükvu tiso”; tson-o a-zan pe Levi tholo.

³⁵A-le nyuphupfü nilo-o peche kecha nme nnyu nishü, A-le, “Ntsoka we ale Npugü shweti”; tson-o a-zan pe Judah tholo. Tsüsiki a-le nyuzen mvula.

Binzen 30

¹Ai Rachel we nyu nme-e nnyu pe Jakob tsümvu, tsügenyu a-le a-tsagi shwi a-yhüthyüo Jakob ka, “Nyu khipe atsülo, kemvu we ale si lati.”

²Jakob le Rachel ge a-nyuntao, “Ale Sunggigü sun thyü logwa ole? Nno nyuzenlo kemvu tsüle A-le le.”

³Tsontsin Rachel le, “Agogi Bilhah le hika hü nle; a-no nyu nme nnyu pe atsü nrün genyu a-zenzhülo. Tsühontseo ale mejvünyu nme thyü logwa.”

⁴Tson-o a-le Bilhah pe a-nyepvü tsüo no zenzhü.

⁵Bilhah le nyuphupfü lo-o peche nme nnyu pe Jakob tsüshü.

⁶Rachel le, “Sunggigü le a njün shü laso. A-le a kehi nyüshüo peche nme pe atsüshü laso”; tson-o a-zan pe Dan tholo.

- ⁷Bilhah le nyuphupfü nilo-o peche kenyhun gü nnyu pe Jakob tsüshü.
- ⁸Rachel le, “Ale atsagi ayi kenren tsensa tse kenren-o ale kvulo laso”; tson-o a-zan pe Naftali tholo.
- ⁹Leah le a-le nyuzenmvu kela shalo njio a-gogi Zilpah pe Jakob no a-nu thyü.
- ¹⁰Tson-o Zilpah le peche nme nnyu pe Jakob tsü.
- ¹¹Leah le, “Ale ahengwa bin nle”; tson-o a-zan pe Gad tholo.
- ¹²Zilpah le peche kecha nme nnyu nipe Jakob tsüshü,
- ¹³Leah le “Ale ditsükhi asherhün la! Tenunyu ju le sherhünle tse ako tiso”; tson-o a-zan pe Asher tholo.
- ¹⁴Thoshe logvü gwenkho ka Reuben le loki tsü laryü nye (mandrakes) hyulo-o sen gunryü a-jvü Leah tsüshü. Rachel le Leah ka, nnyu gü nyetsü peha pe atsüta, tsonshü.
- ¹⁵Leah le, “Nle anyepvü khilo kela nti mvule anyugü nyeko khilo la tiya bin ole?” Rachel le, “Nle nnyugü nye pe atsü yatselo, ntsoje Jakob hai zhü logwa.”
- ¹⁶Jakob le loki tsüo khejegwen ryü laryü, Leah le a-teno-o a-ka, “Nle ntsoje azenzhü mvuloshvu, ale anyugü nye khipe nmin thyü laso.” Tson-o a-le tsüje tsügi zenzhü.
- ¹⁷Sunggigü le Leah kehinyü shüo a-le nyuphu pfülo njio peche pvün gü nnyu pe Jakob tsüshü.
- ¹⁸Leah le, “Sunggigü le achün pe atsü laso, ale agogi pe anyepvü ketsü genyu”; tson-o a-zan pe Issachar tholo.
- ¹⁹Leah le nyuphupfü nilo njio peche tsero gü nnyu pe Jakob tsü.
- ²⁰A-le, “Sunggigü le kenrun nyu thakegwa nme pe atsü laso. Ntsoka we anyepvü le azen bin tiso, ale peche mitsero nnyu pe a-tsü laso”; tson-o a-zan pe Zebulun tholo.
- ²¹Kenkhin ki a-le tenunyu nme nnyu lo-o a-zan pe Dinah tholo.
- ²²Sunggigü le Rachel rüchünshü, a-le tsügi kehinyü shüo a-no a-nyenyu hyulo.
- ²³Tsügi le nyuphufülo-o peche nme nnyu shü. A-le, “Sunggigü le peche nme pe atsüo atetsin sen tin laso.
- ²⁴Npugü no peche kecha nme pe atsü nda”; tson-o a-zan pe Josef tholo.

Jakob le Laban ka a-jün Kehi

- ²⁵Josef nnyu kelo siki, Jakob le Laban ka, “Ano a kaki rani gunla nrün genyu a hoshülo.

- ²⁶Ale nlothyüo chün kelo anu lo anyudan khishüo ano tinla gwenlo. Ale dihontse nlothyü kegwä thyü shüyo nle sha bin nyo.”
- ²⁷Laban le a-ka, “Ano johi zoshülo: Ale shakelo le Npugü le ngenyu jochü pe atsü.
- ²⁸Nchün dan swü shülo, lo ale khipe ntsü ti.”
- ²⁹Jakob le, “Ale dihontse ntho thyüyo, lo n senru dan dihontse a ben nyu chvükenye loyo nle sha bin nyo.
- ³⁰Ale keryü mhundyü kerhokhi kebin tsüle, chonkenye pe danda thyülo laso, lo ale lika hika güe Npugü le jochü pe ntsüshü. Ntsoka we ale a npfü a kakhün genyu ketsenlo mvulo shvuso.”
- ³¹Tsontsin Laban le, “Ale nyu pe ntsü tila?” Jakob le, “Ale achün thame lo kemvui. Nle tha higü hi nkendo yatselo, ale n senru dan ntsenni binti.
- ³²Ano nthu ntanyü dan nyu gü lihi-e kemetsen dan, lo tenyü lihi-e meren nmvue rhithü rhirü kethyü dan khi lotta. Ale lonyü kebin achün le tsü nti le.
- ³³Ale joketsin zole mvuyo siki shawhü lo nrün genyu. Nle achün shwiryüo, keshanyu laka ale tenyü meren nmvue kenphenkenrün kemvu, nmvue tanyü lihi-e metse kemvu le bin yatselo tsüle rühu kelo tse nle shalo gwale.”
- ³⁴Tsontsin Laban le, “Akenda le. Nnyi nle kezo hontse ti.”
- ³⁵Tson-o tsünyü Laban le tenyü tse rhithürhirü nmvue kemeren le kebin lo a-lü rhithürhirü nmvue kechon le a-ge kebin kemeren dan; lo tanyü kemetsen dan aphu hüzen tinla. A-le tsüpe anyu dan tenyen shüo,
- ³⁶no zen Jakob anyu janyu jonshen tsonkechü bin ki güla. Lo Jakob le Laban senru a-sen dan nucha bin.
- ³⁷Jakob le Poplar, almond lo plane sen kerhün ro nti lo-o a-yhü peha tsola njio kechon no rhithürhirü lo.
- ³⁸Tson-o pe senru dan le zütsü kehü kun mhundyü ka shü, senru dan no zütsü ryülo tsü nrío cholo nrün genyu.
- ³⁹Tenyü dan le senro dan mhundyü ka a-nyupfü lo-o chonro, rhithürhirü lo meren kethyü ncheshü.
- ⁴⁰Jakob le tanyü lo tenyü dan hü kholo njio no kerügü Laban hon rhithürhirü lo metse kethyü dan ntsunlo. Hihontseo a-le a-hon dan no Laban kerhün mvuo ntsenlo.
- ⁴¹Senru aphukegwa dan le cho solo Jakob le senro dan khi sengü zü ketsü kun ka shü, tson-o no senro dan nyu a-nyupfülo nrün genyu.

⁴²Ai a-le senro tsü khipe senru kenthü dan mhundyü ka we shü hümvu. Tsügenyu thonmvu tse senru kenthü dan apfu Laban hon, lo aphukegwa apfu Jakob honthyü lola.

⁴³Hihontse Jakob le nnya sa chwiryüla. A-le senru, gonyu, ut lo gada-e kechon le bin la.

Binzen 31

Jakob le tin Kela

¹Jakob le, Laban nyu dan le, “Jakob le ngun pvü hon apfu khilo laso. A-kenya tsü apfu ngun pvü hon le.”

²Lo a-le, Laban ko himhundyü ki hontse a-zen kenme thyümvu kela hyulo.

³Tsontsin Npugü le a-ka, “Nle ranio npvü lo nshvunye ki gun lo. Ale nzen hüti.”

⁴Tson-o Jakob le Rachel lope Leah au no a-senru le kehü bin ki ryü lotse josin shü.

⁵A-le au ka, “Hai pvü le age himhundyü hontse mvukela ale sha laso; ai apvü Sunggigü le azen hü nyo.

⁶Hai mihvu nren ale akekvu apfu pe hai pvü lothyü keryü shabin nyo.

⁷Tson-e a-le asala lo gwentseryü ge achün kelula. Ai Sunggigü le a-no a nthyü nnyü lamvu.

⁸Laban le, ‘Tenyü kemeren dan pe nchün thyüti,’ tsheshülo tenyü kemeren nti nchela. Lo a-le, ‘Rhithürhirü kethyü pe nchün thyüti tse shülo,’ apfu rhithüthü kethyü nche küla.

⁹Hihontseo Sunggigü le npvü senru dan khipe atsüla.

¹⁰“Senru dan le cho kebin ka aminki tenyü tse chokebin dan tsü le rhithüthü, meren lo kenphenkenrün tse kethyü nmin.

¹¹Lo aminki Sunggigü jolo güle, ‘Jakob!’ tse ako shü. Laryü ale, ‘khinshü.’

¹²Tsontsin a-le, ‘Nrishü,’ ‘tenyütse chokebin dan apfu rhithüthü, meren lo kenphenkenrün. Laban le n ge thyükebin apfu ale hyu kela genyu ale hihontse thyü shü bin nle.

¹³Ale Bethel nyu nyhühyu thyü keshü ka nle rüchün hü nrün genyu oliv-terzü pe tso nme yünlo, swen-o thyükenshün pe Sunggigü tsüle. Ranio n nnyu kelo kazü günyu gunla nrün genyu ngwen ndolo.’ ”

¹⁴Rachel lope Leah au le Jakob ka, “Ahi pvü kanyu thame ahi jün le ndiso.

¹⁵A-le ahi lope tesin hontse gwenzin. A-le ahi jwen la-o ahi min apfu senkü laso.

16Sunggigü le ahi pvü hon khikelo hi aphu ahi lo ahi nyenyu ju honle. Sunggigü le nka lihi zoshüe tsü thyü lolo.”

17-18Tson-o Jakob le ranio Kanan kazü nyu a-pvü ki gun titse gwen ndalo. A-le a-nyenyu lo a-nunyu dan pe ut ge shülo, lo a-le Mesopotamia nyu hyukelo a senru dan aphu hüzen-o a-mhundyü rilo.

19Laban le a-tanyü hütse titse güla lo a-kendi ka Rachel le a-pvü hon anyugun kaminyu teromen kezü rühu lola.

20Jakob le a-le tin kejü zomvuo Laban sala.

21A-le a-hon aphu khilo njüo kechokelo thyü tinla. A-le Eufrates züri pfüthüo Gilead kazü rincho ki gunzhü.

Laban le Jakob Hü Kegun

22Jakob le tinla jonshen siki Laban ka zoshü.

23A-le a-temi dan zenlo njüo Jakob hülo kemvuthen then gun gü jontsenyü ki Gilead rincho ki hülo.

24Tsüje Laban minki Sunggigü le ryüo a-ka, “Nle tha lihi-e pe Jakob kedün mvuti tse petsülo nye.”

25Jakob le kazüthun nme ge kensenbin thyü bin, lo Laban le a-tsagü-sikezen nyu dan zen-o Gilead rincho ge anyugun kensenbin thyülo.

26Laban le Jakob ka, “Nle nyuthyüo teri ka tenunyu tenzen kehü hontse, anyugi dan zentin zhü nla?”

27Nle nyuthyüo aka zomvu le asao kebu tin zhü nla? Nle akazo yatselo, nno shekerhün thyü lüthyü-o tamborin lo harp sen nnishü nrün.

28Nle ano a tsunyu dan lo anyugi dan-e nboshüo anyugun zenkekha mvu. Tsüle kemonkenu thoso!

29Ale nnthyünnyü lalo kegwa kekvu le bin nyo, ai nje npvü Sunggigü le ano nkedün nyalo tse kela genyu le.

30Nle nkaki rani gunla nyüri kela genyu tin laso tse ale shabin nyo, ai nyuthyüo a kaminyu teromen kezü rühu lola hü nla?”

31Tsontsin Jakob le, “Nle nnyugi hvu zenlo lati adotse ale rüchün-o nshvu kela genyu le.

32Ai hika kebin ligü higü ge-e nhon teromen kezü dan tsü hyukelo gü we dushvu lati. Ngun shvunye hidan mhundyü nyu nhon nyule hika bin yo shwio khilola.” Rachel le Laban hon teromenkezü dan khilo kela Jakob le shamvu.

³³Laban le Jakob phikanyu, tsüsika Leah, lo gogihvu phikanyu tse yügü fü ai a-teromenkezü dan tsü fü kendila. Tsüsiki a-le Rachel phika nyu yü.

³⁴Rachel le anyu kaminyu teromenkezü dan tsüpe ut senkela bin nyu shüo a-soge dunbin. Laban le phikanyu tha aphukese ai hyulomvula.

³⁵Rachel le a-pvü ka, “Ale tenu nyu jvü thyü kebin genyu, nmhundyü ka soshü loshvu bin nlaryü, kedagü, age nnyunta nyalo,” tsonla. Laban le a-kaminyu teromen dan tsü füe fü kendila.

³⁶Tsüselo Jakob le a-nyunta-o Laban ka, “Ale nyu kemu thyüo la? tson-o a-kesü. Ale nyu thyüzü shü letseo nle nnyunthün-o ahü tsüryüla?”

³⁷Nno a kanyü apfu kese kegun ngon nyu hyulo la? Tsü khishwi pe hika shü ntemi lo atemi dan no nrishüo nhi digü le njüyo anyugun no zoshülo.

³⁸Ale chenki nzen gunryü; ntanyü lo ntenyü le nchemvu kela thyümvu, lo ale nsenru dan nyu ntanyü tse nme boshvu tyümvu.

³⁹Lihi gwenkho ka tehentyü le tanyü nme tün laya tse-e ale a npfü tsü thahü. Tsüle a kemu mvu letse ale senryü ntesha hümvu. Nwe mele nhenyu nmvue khejenyu-e rühulo kela dan aka tsü lolo tse hünyo.

⁴⁰Gwenkechon ale nhenyu tsangkeyün nyu kenjünthyü lo khejenyu sesi hü. Ale zhü lomvu.

⁴¹Ale tsühontseo chenki nzen bin. Ale nnyugihvu genyu chentseryü pezi lo nsenru genyu chen tsero tse nlothyü gunryü. Tson-e nno gwentseryü ge achün kelu la.

⁴²A pvübon nyu Sunggigü, Abraham lo Isak Sunggigü le azen hü mvuya tse kethyü we nle akenben anikelai so. Ai Sunggigü le akenjün kethyü lo ale thyü keshü thodan hyukela genyu nje nrhoshü so.”

Jakob le Laban au Kejozenkelo

⁴³Tsontsin Laban le Jakob ka, “Lünyu hidan le anyugi; anyugun nyenyu le ahon, lo senru hidan hile ahon. Ketsin nle hyu kebin hi apu ahon le. Ai ale thame thyüo anyugi ju lo anyu nyenyu dan khin bin kelo kemvu genyu.

⁴⁴Ale nhi kejozenkelo nme thyüla titse nda bin nle. Nhi rüchün lo nrün genyu tsokhwe nme khwela tinu,” tsonshü.

⁴⁵Tson-o Jakob le rüchün hü nrün tso nme pe senshü.

⁴⁶A-le a-temi dan no tso jün kequen pe khweshü lotse zoshüo, anyugun le tsokhwe khweo a-khoka tyütsülo.

⁴⁷Laban le tsüpe Jegar Sahadutha tse kolo lo Jakob le tsü zan pe Galead tholo.

⁴⁸Laban le Jakob ka, “Nthu tsokhwe higü hile nhi jaka rüchün lo nrün thyüti.” Tsügenyu tsüpe Galead tse kolo.

⁴⁹Laban le, “Ngun le khinyu nyu zen kekha tinla-e Npugü no ngun nrihü nda,” tson-o bin tsügü zan ko khipe Mizpah tse tholo.

⁵⁰Laban le zo sin-o, “Nle anyugi ju shwisomvu nmvue tenu kecha loya tselo ale tsü shamvu yatse-e Sunggigü le ngun nri bin nyo tse rüchün lo.

⁵¹Nhi janyu tsokhwe gü, lo rüchün hü nrün tso kesen le hika bin nyo.

⁵²Tsokhwe higü lo tso kesen higü hile nhino n hisi rüchün nilo nrün güle. Ale thame ka-e tsokhwe higü nken-o nwhen loha lo nko tsokhwe higü nmvue rüchün hü nrün higü nken ryü awhe nya.

⁵³Abraham Sunggigü lo Nahor Sunggigü no nhi jaka jopen keshü gü thyüti.” Tson-o a-pvü Isak le rüshvu kehü Sunggigü zan sen-o Jakob le a-le zokeshü dan then titse swela.

⁵⁴Jakob le nyukhu nme dushvuo kazüthun gü ge kershvu nme thyüo a-temi dan kope tyütsü. Anyugun le tyütsü kelosiki tsüje a-nyugun le kazüthun ge sunlo.

⁵⁵Tsüsinyü lonyü nshwe ka Laban le atsunyu dan lo anyugi ju nboshüo jochü anyugun tsü shüo a-kaki rani gunla.

Binzen 32

Jakob le Esau teno titse gwendo kelo

¹Jakob le a-tson nyu gun kejü ka tsangelonyu peha le a-teno.

²A-le tsüdan hyu keshüka, “Hile Sunggigü kensenbin laso,” tson-o bin tsüpe Mahanaim tse kolo.

³Jakob le jolonyu nipe a-mhundyü rio Edom kazü Sier nyu kebin a-tsagü Esau kishü.

⁴Anyugun no, “Njozenkehü ngogü Jakob le, ale Laban zen hü tinlao ntsokanyu hü nle tse a npugü Esau ka zoshülo.

⁵Ale methu, gada, tanyü, tenyü lo gonyu le bin laso. Kedagü, ano nyhühyu ka nsopfölo nda tson hü nle,” tson shülo.

⁶Lo lonyu dan le Jakob ki raniryüo, “Agun le ntsagü Esau ki gü, lo a-le nteno titse ryüjü nle. A-le temi tsizi zen hü nyo.”

⁷Tsontsin Jakob le nshvu lo a-shese sala. A-le temi a-zenkehü dan, a-tanyü, tenyü, methu lo ut dan ko tse kenjün pe dan hvu thyülo.

⁸A-le rüchün-o, “keshanyu laka Esau le ryü a-dan kerigü when ryülo, kecha güno tinlo ti.”

⁹Tson-o Jakob le kehithyüo, “Abon Abraham Sunggigü lo apvü Isak Sunggigü a kehi nyü shüta! Nle ano ranio a kazü lo ashvunye ki gun lo agenyu tha lihi-e kegwa ndo shüti tse aka zokeshü Npugü.

¹⁰Ale nshwikenjün lo nkentsen kenjü nle pe ngo gü tesha keshü tsü hyulo kümvue. Ale athün nme nyeki thame sen mvutse Jordan pfüthü gun, ai ntso ka we danhvu thyü rani ryü jünyo.

¹¹A tsagü Esau ben nyu akenishü ta. Ale nshvu bin nyo- a-le ryü agun when-o tenunyu lo ntsenyu-e pe agun aphu sin nkekela nshvu bin nle.

¹²Nle agenyu tha lihi-e kegwa thyüshü ti lo a tsipwen no temi nme swülo bukeho züda seka hachon hontse shüti tse zo kenjü rüchün shülo.”

¹³⁻¹⁵Tsüje tsünyu bin tse njüo, Jakob le jwe thyü pe atsagü Esau tsü nrün genyu asenru kejülo: tenyü lü tsihvu lo tse nki, tanyü lü tsihvu lo tse nki, ut a-nyüzü kethün a-nyu kezen shenryü, methu pvü henzi lo tse tseryü, gada lü nki lo tse tseryü.

¹⁶A-le tsü pe a-dün kechacha thyüo a-gonyu nme no dan meme ntsenlo. A-le anyugun ka, “Amhundyü ri gunlo, dan me lo tsüsigü au kekoni nya.”

¹⁷A-le go kerigü ka, “Atsagü Esau le nteno lo-o nka, ‘N npugü le següla? Nle diki gü jü nla? Nmhundyü ka kebin nyukhu hile segü hon la?’ tse ketso shülo,

¹⁸nle a-ka, ‘Hile ngogü Jakob hon le. A-le hi nipe a-npugü Esau tsüshü bin nle. Jakob ko agun siki hü nle.’ ” tsonshülo.

¹⁹A-le tsühontse pe kenyhun gü, kenshen gü lo nyukhu ntsen kehü kechadan aphu ka zo küshü. “Hagun le Esau teno yatselo a-ka hihontse zoshü mvu loshvu.

²⁰Hagun le, ‘Ele, ngo gü Jakob ko agun sika hü nle.’ ” Jakob kerüchün le, “Ale jwe pe a-tsü keshü genyu, ale a-zen keteno kethyü ka a-le akemu jüshü ti ado,” tson bin.

²¹A-le jwe dan tsü nishüla njüo tsüje kensenbin tsüka sun tinla.

Jakob le Peniel ka Tsanggalonyu Zen Kepe

²²Tsüje Jakob le so-o a-nuhvu, a-thenuhvu lo a-nyenyu min tseryü nme dan zen-o Jabbok züri pfüthü chwila.

²³A-le tsüdan nipe rinyu gü nken shü kela siki, a-hon dan ko aphu nikü shüla,

²⁴ai a-npfü anyugun siki bin. Tsüka temi nme le ryü a-zan kepe bin-o tsangkeben münti.

²⁵Temi tsügü le Jakob zenloha güjü kela hyulo ntsin Jakob makhun vükeshü ka vükela la.

²⁶Temi gü le, “Tsangben ryüzhü laso; ano tinla gwenlo.” Tsontsin Jakob le, “Nle jochü pe atsü kemvu we nhoshü kemvui,” tsonla.

²⁷Temi güle, “Nzan le segü la?” tse ketso, tsüka a-le, “Jakob le,” tsheshü.

²⁸Temi güle, “Nzan no Jakob thyüsin loha so. Nle Sunggigü lo temi zen kecho-o kvulo kela genyu; nzan pe Israel tsonti.”

²⁹Jakob le, “Nzan pe aka zoshü ta.” Tsontsin a-le, “Nle nyu genyu azan shanyü bin nla? Tson-o jochü pe Jakob tsüshü.”

³⁰Jakob le, “Ale mhuntsun Sunggigü zenkehyuo rhün binzun,” tson-o a-le bin tsügü zan pe Peniel tse tholo.

³¹Jakob le Peniel nkentin kejü tsüle yhäko chwiryü la, a-makhun kekela genyu a-le nyhon hü.

³²Nthu keti Jakob tsipwen le thyü a-dinru kekeren ka thyüyhen tsü tyü hümvu, a-le Jakob nkhin ka a-yhen vü keshü genyu.

Binzen 33

Jakob le Esau Keteno

¹Jakob le, Esau le a-temi tsizi zen-o ryü kejü hyu shüo ntsenyu dan kenjün kho pe Leah, Rachel lo a-thünü hvu tsü la.

²A-le thenu hvu lo au nyenyu dan no rilo, tsüsika Leah lo a-nyenyu dan tson-o Rachel lope Josef au no kenkhin thyülo.

³Jakob le anyugun mhundyü rio gwen tsenyü ge kazü nyu nkhün tsüo a-tsagü kho nni gü.

⁴Ai Esau le tinryü a-teno-o, a-gwenlo njüo a-nboshüo au mihvu nren chü sola.

⁵Esau le au khoka tenunyu lo ntsenyu dan nrishüo, “Nzen kehü hile dikipon nyula? tson ketsoshü.” Tsontsin Jakob le, “Sunggigü le shwikenjün nyu khipe a ketsü ntsenyu dan le.”

⁶Tson-o thenugi hvu le au nyenyu dan zen nsin ryü-o nkhün a-kelushü.

⁷Tsüsika Leah lo a-nyenyu dan lo kenkhin tsin ki Rachel lo Josef au le nsinryü nkhün-o a-kelushü.

⁸Esau le, “Ale teno kela dan kecha gü tsüle ntsekethyü la? Tsüle nyu genyu la?” Tsontsin Jakob le, “Tsüle nsopfölo nrün genyu le,” tsonshü.

⁹Ai Esau le, “Ako kechon le bin nle, asikezen gü, nhon tsü nle lota.”

¹⁰Tsontsin Jakob le, “Nmvu, ncheno-e, nle ashwi njün yatselo ajwe khilo. A genyu nmhun kehyu le Sunggigü mhun kehyu hontse le, nle a shwi njüo azen lo laso.

- ¹¹Ncheno-e ale senryü nketsü a jwe hi khilo lo; Sunggigü le aso njün-o ale sen mvulo keshvu lihi-e pe atsü laso.” A-le lolo kemvuthen Jakob le tenge tse lola.
- ¹²Esau le, “Ngun gwen nda lo njüo tsonchü shü je. Ale hagin mhundyü ri gü tile.”
- ¹³Jakob le, “Ntsenyu ju le bwerizun lo senru anyu kezen dan hi khenyüme jon-e hü ketsun shülo sikü lalo gwa, ale hidan phin rüchün mvulo keshvu le.
- ¹⁴Tsügenyu nle amhundyü ri gun tselo, lo ale senru dan lo ntsenyu ju zen-o nmhelo kegwathen nmhe nthen ashvuthyü Edom ki ryü tile.”
- ¹⁵Esau le, “Tsonlo ale atemi peha khepe no hagin zen bin tile.” Ai Jakob le, “Ale nso pfülo kenyü genyu nti a-me tsühontse mvue gwale,” tsonla.
- ¹⁶Tson-o tsünyü Esau le ranio Edom ki gunla.
- ¹⁷Ai Jakob le Sukkoth ki gü a-ka nme thyülo lo a-senru dan genyu thenpon thyülo. Tsügenyu bin tsügü zan pe Sukkoth tse tholo.
- ¹⁸Jakob le Mesopotamia ki hüo rani keryü ka kenshvu teno mvutse ryü Kanan kazü Shekim nyida tilo njüo nyida gü khoka lobu nme nyu a-kensenbin thyülo.
- ¹⁹A-le raka tsime pe Shekim a-pvü Hamor tsipwen dan ka lobu tsügü peha heilo.
- ²⁰Tson-o tsüka kershvubin nme thyüshüo El-Elohe-Israel tse tholo.

Binzen 34

Dinah Nrhukela

- ¹Khenyüme Jakob lope Leah au nyugi Dinah le Kanan nyu tenunyu ju shwishü titse gü.
- ²Laryü Hivite nyu raja Hamor nyugü Shekim le a-süo zenzhüla.
- ³Ai a-le lünyu tsügi shwi akenyü sa-o tsügi so lo no a-shwi a-kenyü lo nrün ndabin.
- ⁴Tson-o a-pvü ka, “Lünyu higi lope ano anu thyülo,” tsonshü.
- ⁵Jakob le a-nyugi nrhukela rüla shala, ai a-nyu peche jule a-senru zen-o loki kehü genyu, anyugun le ryü kemvu ka a-le thame thyü mvubin.
- ⁶Shekim a-pvü Hamor le Jakob nthon shü ti tse chwiryü,
- ⁷tsüka Jakob nyu peche ju le loki hüo ryüjü. A-nyugun le tsü rüla nyükelo ka, Shekim le Jakob nyugi nrhuo Israel temi dan nshwe kela genyu anyu kerü lo nyunta sala.
- ⁸Hamor le a-ka, “Anyugü Shekim le nnyugi zen keso hünyo, tsügenyu nnyugi no a-zen bin ta.

- ⁹Agun temi lo ntemi jaka kelo kethyü no bin titse nhi kejozen tile.
- ¹⁰Tson-o hagin no akazü nyu agun zen bin ti, nle lika hika-e nkenyü ka bin, nkeshathyü hathyü lo nhon no bin lo.”
- ¹¹Shekim le Dinah a-pvü lo a-tsünyu jaka, “Akenyü kon higü hi thyüshülo, hagin le nyu hiyo ale tsü khipe hagin tsüti.
- ¹²Jwe nyu lonyü bin yo, lo temi dikho tetso nyübin yo aka zoshü lo, hagin le a-lope akashü tiya tse kethyü we hagin le nyu hiyo ale tsüpe hagin tsüti le.”
- ¹³Shekim le anyugun lügi Dinah nrhukela genyu Jakob nyudan le Shekim lo a-pvü Hamor au sala.
- ¹⁴Anyugun le, “Agun le agun lügi pe temi a-girü kemvu nyu ka kalu lo nrün ndi, tsüle agun genyu kezhakepfü nmeso.
- ¹⁵Hagin le agun hontse peche apfu a-girü laya tselo ngun kerhün logwa.
- ¹⁶Tsonya tselo ngun khinyu nyu kelo kethyü agun kenda ti. Agun le hagin dan nyu bin-o hagin zan kemethyü tin lati.
- ¹⁷Ai haginle agun jotsü then-o hagin girü lakemvu we agun le agun lügi zen-o tin lati.”
- ¹⁸Jo hile Hamor lo a-nyugü Shekim au kenyü la;
- ¹⁹tsüselo ponyu gü le Jakob nyugi zen keso kebin laryü nyuthyü lotse shüyo ntsü lamvu. A-le anyugun kaminyu a-kentsen tsingü thyü bin.
- ²⁰Hamor lo a-nyugü Shekim au le nyida gü chwida ka kenthon bin kagü anyugun temi dan ka zoshü.
- ²¹“Temi hidan le nzen kengü gwa gwenzin; anyugun no nkazü nyu bin-o akeshathyü hakonhalü thyülo. Kazü gü le anyugun genyu ai nmhun sa bin nyo. Ngun anyugun nyugi lo lo ngun nyugi pe anyugun ka kalu shü tse tile.
- ²²Ai temi hidan le ngun le anyugun hontse peche apfu a-girü la kemvu we ndan nyu yhun-o nzen kengü nme thyü lomvu letse bin nyo.
- ²³Anyugun senru lo anyugun hon kebin lihi-e pe nhon thyümvu la ti ole? Tsügenyu no ndan nyu yhunlo nrün genyu anyugun zen kejozen lo tile.”
- ²⁴Nyida günyu phenyü nyu apfu Hamor lope Shekim au le nyuzoshü yo tsüle a-kenda küla, tson-o pechenyu apfu a-girü küla.
- ²⁵Jonshen siki temi dan le a-gikerü le thyü kebin ka Jakob nyu Dinah tsügü Simeon lope Levi au le au jenthon khilo-o nyida günyu yügü mele rüchünmvu kebin ka pechenyu apfu dushvu küla.

²⁶Hamor lope anyugü Shekim au ko sin dushvula. Tson-o Shekim kanyu Dinah zen tinla.

²⁷Jakob nyu dan le anyugun lügi no tetsin pfü kela khünzo-o temi dan dushvukela siki rünyi gü nyu kanyü dan khilo la.

²⁸Anyugun le tanyü, methu, gada, lo kecha lihi le rünyi nyu lo tehen ki kebin apfu hü lola.

²⁹Tson-o anyugun kanyu kebin kanyü miketsen lo tenunyu lo ntsenyu apfu tenzen tinla.

³⁰Jakob le Simeon lo Levi au ka, “Hai le kevä hü süpe age shü laso; tsüselo Kanan nyu Periznyu lo kazü gü nyu kebin apfu ashwintsü kelai so. Ale temi chonmvu; tsügenyu anyugun le kengü kerhün ryüo awhe yatselo, nkaminyu apentha nke kelaiso.”

³¹Ai anyugun le, “A-no agun lügi lope keyüla chüntüü kehü nme hontse lo kemvui le.” tsonla.

Binzen 35

Sunggigü le Bethel ka Jochü Pe Jakob Ketsü

¹Sunggigü le Jakob ka, “Bethel ki gü tsünyu yhun tin lalo. Tson-o kershvubin nme thyü pe nle ntsa Esau mhundyü nyu tin kejü ka nyhühyu thyü keshü gü Sunggigü tsü shülo.”

²Tson-o Jakob le akami lo a-zen kehü dan apfu ka, “Hagun le sen kehü sin rünyi tero tsü khela; hagun npfü hagun thyü kenshün lo phinya kenshün bennya külo.

³Ngun hika binmvuo Bethel ki gunla ti. Ale tsüka kershvubin nme thyü pe ale thyülo keshvu ka a keche keshü lo ale lika hika gü-e azen kehü Sunggigü tsü ti.”

⁴Tson-o anyugun le kebin sin rünyi teromen dan lo anyugun lera kehü nye dan ko pe Jakob tsüla. A-le Shechem khoka tesho bin gü hensin nyu tsü pe sunla.

⁵Jakob lo anyudan le tin kejü ka rünyi tsü khoho kebin dan le nshvu salao, anyugun thenryü mvula.

⁶Jakob le a-temi dan apfu zen-o Luz ka ryü, ntsoka tsü pe Bethel tse hü nyo, tsüle Kanan kazü nyu bin.

⁷A-le tsüka kershvubin nme thyülo-o, bin tsügü pe Bethel Sunggigü zan tholo, a-le a-sikezengü nshvuo tin kejü ka Sunggigü le tsünyu a-yhühyu thyü keshü genyu.

⁸Rebeka lüyi kehü gü Deborah le si lao pe Bethel tesinzin tesho bin gü hensin nyu sunla. Tson-o tsü zan thope chükebin tesho bin tse kola.

⁹Jakob le Mesopotamia ki bin-o rani keryü ka, Sunggigü le a-yhühyu thyü ni-o jochü pe a-tsü.

¹⁰Sunggigü le a-ka zoshü, “Nzan le Jakob, ai ntsoka gerho tsü pe Israel thyü lati.” Tson-o Sunggigü le a-zan pe Israel thyü shüla.

¹¹Lo Sunggigü le a-ka zoshü, “Ale kekvutsin Sunggigü le. Nle nyu kechon nkin lolo, N tsipwen ge senye le chwiryüti, lo nno rajanyu bon thyü ti.

¹²Ale khipe Abraham lo Isak ketsü kazü gü pe ntsüti, lo ale tsü pe siki n tsipwen dan ko tsüti.”

¹³Tsonshüo Sunggigü le a-khe-o tinla.

¹⁴Sunggigü le a-nthon keshü bin tsüka, tsü rüchün hü nrün genyu Jakob le tso nme sen shüo vainzu lo oliv terzü ja pe tsüge shüo thyü kenshün lo.

¹⁵A-le bin tsügü zan thope Bethel thyülo.

Rachel Kesi

¹⁶Jakob lo a-kaminyu le Bethel nkenla, lo Ephrath ti nrün le nithen din kebin ka Rachel a-nyu kezen gwenkho le ryüla, tson-o a-ginthyüsa lola.

¹⁷A-ginthyüsa kebin ka a-ntsenkebin gi le a-ka zoshü, “Rachel, nshvu nyalo; tsüle ntsenyu a-kecha nme le” tsheshü.

¹⁸Ai a-le sigü jüla, a-le a-nyugü zan pe Benoni thoshüo a-teshye hen kenkhin gü thyüla, ai a-pvü le a-zan pe Benjamin tholo.

¹⁹Rachel le sikela ka pe ntsoka Bethlehem tse kehü, Ephrath ki kegü tson teka sunla.

²⁰Jakob le rüchün hü nrün tso nme pe tsüka sen shü, nthu keti tsü le Rachel sika tse hü.

²¹Jakob le ketu-o Eder tsokhwe pere kipun a-kensenbin thyülo.

Jakob nyu Peche Dan

(1 By 2:1-2)

²²Jakob le kazü tsügü nyu yhun kebin ka Reuben le a-pvü thenu a-zan le Bilhah tse kethyü nme zen jüla; Jakob le tsü rüla nyülo-o nthün sa lola. Jakob le a-nyu peche min tseryü kenyhun le bin:

²³Leah nyu peche dan le Reuben (Jakob nyurigü,) Simeon, Levi, Judah, Issachar lo Zubulun.

²⁴Rachel nyu peche le Josef lo Benjamin au.

²⁵Rachel gogi Bilhah nyu peche le Dan lo Naftali.

²⁶Leah gogi Zilpah nyu peche le Gad lo Asher. A-nyu peche hidan hile Mesopotamia ki nnyu lo.

Isak Kesi

²⁷Jakob le Abraham lo Isak au le yhun kehü Hebron khoka Mamre ka a-pvü Isak ki gü.

²⁸Isak le chen tsio hen tetse la

²⁹lo a-le then sao si: tson-o a-nyu Esau lo Jakob au le a-sunla.

Binzen 36

Esau Tshipwen

(1 By 1:34-37)

¹Hidan hile Esau, Edom tse ko kehü gü tshipwen dan.

²Esau le Kanan nyu tenunyu lo: Hitnyu lü Elon nyugi Adah: Hitnyu Zibeon nyugü Anah nyugi Oholibamah;

³lo Bebaioth sikezen gi Ishmael nyugi Basemath.

⁴Adah le Eliphaz nnyulo; Basemath le Reuel nnyulo,

⁵lo Oholibamah le Jeush, Jalam lo Korah tse nnyulo. Kanan kazü nyu peche hidan apfu nnyu pe Esau tsüshü.

⁶Tsüselo Esau le a-nudan, a-nyu peche lo tenu dan, lo akami apfu pe a-le Kanan nyu hyu kelo senru lo kenya dan sin zen-o a-sikezen gü Jakob nken-o kazü kecha ki güla.

⁷Jakob au le yhun kebin kazü güle sen kümvu kela genyu a-le tinla; au senru le chonritsin kethyü genyu kengü bin lo nrün ndila.

⁸Tson-o Esau le Edom rincho ki yhun hü.

⁹Hidan hile Edom nyu a-bon Esau tshipwen dan.

¹⁰⁻¹³Esau nu Adah le Eliphaz tse kethyü peche nme nnyulo, lo Eliphaz le a-nyu peche mi pvün le bin: Teman, Omar, Zepho, Gatam lo kenaz. Lo a-nu kecha gü Timna ge a-nyu peche kecha nme nnyu sinlo a-zan le Amalek.

¹⁴Esau nu Oholibamah, Zibeon nyugü Anah nyugi le peche mishen nnyulo: Jeush, Jalam lo Korah.

¹⁵Esau ge chwikeryü tshipwen le hidan hi. Esau nyuri gü Eliphaz le tshipwen hidan bon: teman, Omar, Zepho, Kenaz,

¹⁶Korah, Gatam, lo Amelek. Hidan apfu Esau nu Adah ge chwikeryü.

¹⁷Esau nyugü Reuel le tsipwen hidan bon: Nahath Zerah, Shammah, lo Mizzah. Hidan aphu Esau nu Basemath ge chwikeryü.

¹⁸Hidan le Esau nu Oholibamah, Anah nyugi ge chwikeryü dan: Jeush, Jalam lo Korah.

¹⁹Tsipwen hidan aphu Esau nyenyu.

Seir Nyenyu Dan

(1 By 1:38-42)

²⁰⁻²¹Edom kazü nyu yhunkeru dan le Horit temi Seir nyenyu anyugun bon nyu le hidan hi, Lotan, Shobal, Zibeon, Anah, Dishon, Ezer, lo Dishan.

²²Lotan le Hori lo Heman pvüphun bon (Lotan le a-zan le Timnah tse kethyü a-lügi nme bin.)

²³Shobal le Alvan, Manahath, Ebal, Shepho lo Onam pvüphun dan bon.

²⁴Zibeon le a-nyu peche mihvu le bin Aiah lo Anah. (Hile a-pvü Gada khwe hüo tehen yhun kemvu ki Zükenyen kenthün hyu kelo gü Anah.)

²⁵⁻²⁶Anah le Dishon a-pvü, tsügü le Hemdan, Eshban, Ithran, lo Cheran pvüphun bon. Anah le Oholibamah tse kethyü a-nyugi ko bin.

²⁷Ezer le Bithan, Zaavan, lo Akan pvüphun bon.

²⁸Dishan le Uz lo Aran pvüphun bon.

²⁹⁻³⁰Hidan hile Horit kazü nyu Edom tsipwen: Lotan, Shobal, Zibeon, Anah, Dishon, Ezer, lo Dishan.

Edom Raja Dan

(1 By 1:43-54)

³¹⁻³⁹Israel nyu raja nme kendi ka raja hidan hile kethen-o Edom so gon ryü: Dihakah ka Beor nyu gü Bela Bozrah ka Zerah nyugü Jobab Teman lojvü nyu Husham Avith ka Bedad nyu gü Hadad (a-le Moab kazü nyu teri thyüo Midian nyu so kvu lola) Masrekah ka Samlah Rehoboth züri ki Shaul Achbor nyu gü Baal Hanan Pau ka Hadad (a-nu zan le Mehetabel, a-le Matred nyugi a-bon le Mezahab)

⁴⁰⁻⁴³Esau le Edom nyu tsipwen hidan bon: Timna, Alvah, Jetheth, Oholibamah, Elah, Pinon, Kenaz, Teman, Mibzar, Magdiel, lo Iram. Tsipwen hidan nme me tse keyhun bin pe anyugun tsipwen zan thyüla.

Binzen 37

Josef lo A-tsanyudan

¹Jakob le a-pvü le yhun kehü Kanan kazü günyu bin,

²lo hile Jakob kaminyu rüla. Josef le a-keyhun chen tseryüo tsenyü ka a-tsanyu ju zen-o a-pvü tanyü lo tenyü khwehü, a-pvü thenu Bilhah lo Zilpah au nyu dan zen-o. A-le a-tsanyu ju serikemvu rüla senryü a-pvü ka zoshü.

³Jakob le a-nyu kecha aphu nyeki Josef sokvu, kechamvu le a-le thenkela ki a-nyu kelo genyu. A-le mirün ketseyho a-jvü kechon le kebin ripe Josef nben shü.

⁴A-tsanyu jule anyugun pvü le Josef sokvu kethyü hyushüo a-nrhi lola, tson-o kegwa thyü a-nthon mvula.

⁵Kheje me Josef le a-min nme nmio a-tsanyu juka zoshü, tsüselo anyugun le a-nrhi kvu lola.

⁶A-le zoshü, “Amin nyü shüta.

⁷Ngun aphu low ki thoshe lopwe nsin bin, tsüka a low sin gü le ndun bin. Lo hagnun low sin le ahon gü hunpfü bin laryü che tsüryü a-hon gü ge nbon lale.”

⁸“Nkerüchün le nle raja nme thyüo agun so gon titse bin nle?” a-tsanyu ju le tson ketsoshü. Tsüselo a-tsanyu jule a-min, lo a-le anyugun rüla zokeshü genyu a-nrhi kvulola.

⁹Josef le a-min kecha nme nmin ni, tson-o pe a-tsanyu ju ka zoshü, “Ale a-min kecha nme nmin ni kethyü le, yhäko, shye, lo shyenyü tseryü nme le aphanyu nkhün tsü ryü le.”

¹⁰A-le a-min pe a-pvü kako zoshü, laryü a-pvü le a-kesü la: “Nle nyu nmin hü nye ola? Njvü, ntsanyu ju lo ale tse npha nyu nkhün tsüryü titse nle rüchün hü nle?”

¹¹Josef a-tsanyu ju le a-shwi anyugun yhäthyü bin ai a-pvü we tha tsü aphu rüchün hü.

Josef pe Jwen lao zen Ijpt Ki Tsüla

¹²Khenyü me Josef tsanyu ju le anyugun pvü senru khweo Shechem ki güla,

¹³tsüselo Jakob le Josef ka zoshü, “Ale nno ntsanyu ju le senru khwe kebin Shechem ki günyü bin nle,” tson shü. Josef le, “Ale gü tile” tse zoshü.

¹⁴A-pvü le zoshü, “Ntsanyu ju le gwa bin le nmvuyo lo senru aphu dihontse bin yo gü shwishüo ryü aka zoshülo.” Tson-o a-pvü le Hebron ketejon ki a-ni shüla. Josef le Shechem karyü

¹⁵lo a-le tehen nyu ho kebin ka temi nme le a-hyu shüo, “Nle nyu fü hü nla?” tse a-ketso shü.

¹⁶A-le zoshü, “Ale atsanyu ju le senru khwe kehü fü hü nle, anyugun le diki hüyo nle aka zoshü ti mon?”

¹⁷Temi tsügü le, “Anyugun le tin laso. Anyugun le Dothan ki güjü nle tse kezo ale nyülo le.” Tson-o Josef le atsanyu ju then Dothan ki gü anyugun hyulo.

- 18**A-le ntsenki hūo ryū anyugun ti kelo mhundyū anyugun le a-hyushūo a-boshvu la titse rhi lola.
- 19**Anyugun le khinyu nyu ka, “A-min kesha gü le hika ryū jü so,
- 20**Ryūlo, ngun a-boshvu lao, pe zülvu kesin nme nyu shūla tinu. Tehenthyū nme le a-tün lale tse ngun le zo lagwa le. Tson-o a-min le dihontse ryū tiyo ngun shwishū tile.”
- 21**Reuben le anyugun khwenyū lo-o Josef kenishū titse so. A-le zoshū, “Ngun a-boshvula nyalo.”
- 22**“A-shwe pe hiki tehenyhun kemvu ki zülvu kesin nme nyu shū gwenzin lalo, anthyünnyū nya.” A-le anyugun ben nyu a-kenishūo ninipe a-pvü ki shūla nrün geyu hihontse zoshū.
- 23**Josef le ryū a-tsanyu ju tilo ntsin, anyugun le a-minrün ketseyho tsü yhün lola.
- 24**Tson-o a-zen gü zülvu kesin nme nyu shwe shūla.
- 25**Anyugun le tyütsü kebin ka, Ishmael tsipwen nyu dan me le Gilead ki güo Ijpt ki gü kejü hyushū. Tharünkegwa lo terasha kenko pe anyugun ut dan khvü thyü pfü hü.
- 26**Tsüselo Juda le a-tsanyu juka zoshū, “Ngun le ngun sikezen gü dushvu pe kebu lao nyu kechwi hyulo tila?”
- 27**Ngun a-khipe Ishmael nyu hidan ka jwen la tinu. Tsonya tselo ngun le anthyünnyū kemvui: a-le ngun sikezen gü, ngun thyü zile.” Tsontsin a-tsanyu ju le anyu kendo küla,
- 28**tson-o Midianyu hakethyü nyu dan le ryū laryü, a-tsanyu ju le zülvu nyu a-süshwi pe Ishmael nyu ka rakagi nki hei lao tsüdan le a-zen Ijpt ki tsüla.
- 29**Reuben le zülvu gü ki ryū laryü Josef le tsünyu bin mvu kela hyulo-o anyungwa mvuo a-phi sürhenla.
- 30**A-le ryū a-sikezen nyu juka zoshū, “Ntsenyu gü le tsüka ndi laso! Ale nyuthyü ti sela?”
- 31**Tsüselo anyugun le tenyü nme dushvu lo-o a-zi pe Josef minrün yünlo.
- 32**Anyugun le minrün gü sen anyugun pvü ki ryü, “Agun le hi hyulo le. Hile nnyu gü hon le nmvula?” tse zoshū.
- 33**A-le tsü shalo-o zoshū, “Ele, hile a-hon le! Tehenthyü peha le a-tün laso. Anyu gü Josef sütü-sürü la tiso te!”
- 34**Jakob le a-nyungwa mvuo a-phi sürhen lao ronphi ben lola. Tson-o gwenkho kethon a-nyugü chechü.

³⁵A-nyenyu peche tenu aphu ryü a-nyunthyü nbwe, ai a-le a-nyun bwelo mvuo zo, “Ale anyugü chechü bin-o kesinyu kazü ki gü kethyü-e sole.” Tson-o a-le anyugü chechü bin.

³⁶Tsonkebin ka Ijpt ki Midia nyu jule Josef pe raja gü hensin kedanyu a-zan le Pontiphar tse kethyü rajaka kekhwe tsiso kedanyu nme ka jwenla.

Binzen 38

Juda lo Tamar

¹Tsügwenkho ka Juda le a-tsasikezen nyu ju kheo gü a-zan le Hirah tse kethyü temi nme zen bin tinla, tsügi le Adullam rünyi nyu.

²Tsünyu Juda le Kanan nyu lünyu lolo,

³lo tsügi le peche nme nnyulo, tson-o a-zan pe Er tholo.

⁴A-le nyuphu pfü lo-o peche nme nnyu lo-o a-zan pe Onan kolo.

⁵A-le peche nme hyunilo-o a-zan pe Shelah tholo. Nyu tsügi nnyu kelo gwenkho ka Juda le Achzib ka bin.

⁶A-nyuri gü Er genyu, Juda le Tamar lope a-nu thyüshü.

⁷Er le a-jvü gwa kemvu genyu Npugü le a-kenyü mvuo a-boshvula.

⁸Tson-o Juda le Er sikezen gü Onan ka zoshü, “Gü ntsa nu zen kengülo. Nle tsügi nyepfü sikezen gü genyu, tson-o ntsa tsipwen no bin lolo.”

⁹Ai Onan le nyu nnyu lo ai tsüle a-homvu tse kethyü shao, a-tsagü nu zen kengü ka, a-tsi pe kazü nyu shwela, a-tsa gü nyu no binmvu nrün genyu.

¹⁰Tsügenyu a-tho tsü Npugü le a-kenyümvu lao Npugü le a-ko boshvula.

¹¹Juda le a-mogi Tamar ka zoshü, “Anyugü Shelah le po lo kemvu then rani gü npvü kaki magi bin tselo.” A-tsa hvu hontse Shelah boshvu kela kenshvu genyu a-le johi zoshü. Tsügenyu Tamar le kaki rani gunla.

¹²Tsüsi thon kemvu ka Juda nu le sila. Chyekechü gwenkho penlao a-le a-pfü gü Adullam nyu Hirah au Timnah ki a-tanyü hü tse kebin ki gü.

¹³Temi peha le Tamar ka a-mi le Timnah ki a-tanyü hü tse güjü nle tse zoshü.

¹⁴Tsügenyu tsügi le a-le ben kehü magi nyu phi kelu lao a-mhun sun pfütse Timnah tson nyu Enaim rünyi nyu keyü tson ka dunbin. Juda nyu nche gü Shelah le ponyu thyü kela tsügi le shabin ai no a-zen bin kemvu genyu.

¹⁵Juda le a-hyu shüo, a-le keyüla chün ketyü nyu nme ado tse rüchünla, tsügi le a-mhun sun pfülo kela genyu.

- 16**A-le tson teki gü tsügi ka, “Nle dikho lo tile?” tse ketso shü. (Tsügi le a-mo gi tse a-le shamvu.) Tsügi le zoshü, “Nle nyu pe atsü tila?”
- 17**A-le zoshü, “Ale a tenyü dan nyu a-bwe nme nipe ntsüti.” Tsügi le zoshü, “Tsonlo nle tenyü gü nishü kemvu ka nle njohoshü kebin thyüshü titse kethyü tha peha khishülo.”
- 18**“Ale a johoshü kebin nyu khishü tila?” a-le tsonshü. Tsügi le zoshü, “N mehor lo a-ron kesin, lo nle sen kehü nthün,” Tsüselo a-le tsüpe tsügi tsüla. Tson-o au kengü lao tsügi le nyuphupfü lola.
- 19**Tamar le kaki gun gü, a-mhun kesun khilao magi phinya ben nya ni lola.
- 20**Juda le a-pvü gü Hirah no tenyü gü senryüo tenu gi ka a-le joshü kebin kanyü dan khini lolo tse shü, ai Hirah le tsügi hyu lo mvula.
- 21**A-le Enaim nyu peha ka ketso shü, “Hika tson ka kehü keyüla chün ketyü gi tsü le diki bin nla?” “Keyüla chün kethyünyu nme hika bin hü mvule,” tse anyugun le zoshü.
- 22**A-le rani gü Juda ka, “Ale tsügi hyulo mvule. Tsüka kebin nyu le keyüla chün ketyünyu nme tsüka bin hümvu le tse zo la le,” tsheshü.
- 23**Juda le zoshü, “Tsügi no kanyü tsü ntsen bin ta. Meno n gun shwinyü nyümvu. Ale a-chün pe tsügi tsüla titse ndo, ai nle a-hyulo mvu laso.”
- 24**Shyeshen kho siki peha le Juda ka zoshü. “Nmo gi le keyü la chün ketyü nyu hontse thyüo ntsoka we nyuphu pfü bin laso.” Juda le, “Tsügi zen chwiryü mah pe roshvu lalo,” tse ahza hoshü.
- 25**A-zen chwi keju ka, tsügi le jolo nipe a-min gü kishü, “Ale kanyü hidan sen kehü gü nyuphupfü bin nle. Hile segü hon yo shwishü ta-mehor pe a-ron kesin lo thün hi.”
- 26**Juda le tsü sha lo-o zoshü, “A-le njü le. Ale a-ge thyü kezü thyüshü mvula-- ale tsügi pe anyugü Shelah no a-nu thyü zü.” Lo Juda le au kengü ni mvula.
- 27**Tsügi le nyu kezen gwenkho le ryü ntsin a-le mihvu zen nrün sha lola.
- 28**A-le a-gin thyü kebin ka nmele a-ben ketoshü; tsü ka tsügi shwikebin gi le, a-ben sü lo-o nin kenhon pe phin shüo, “Higü hile nyuri gü” tse zoshü.
- 29**Ai a-le a-ben sünilo lao kecha gü nnyu teri lola. Tsüselo a-shwikebin gile zoshü, “Hihontse nle ntson fü lole” tse zoshüo a-zan pe Perez tholo,
- 30**Tsüsika a-sikezen gü le nin kenhon pe a-ben phin pfü tse nnyulo, tson-o a-zen pe Zerach kolo.

Binzen 39

Josef lo Potifar Nu

- ¹Ishamel tsipwen dan le Josef zen Ijipt ki tsügi Potifar tse kethyü raja gü hensin nyu kedanyu nme ka jwela, tsügi le raja ka rikhun nyu sokeda thyü bin.
- ²Npugü le Josef zen hño, a-thyü pe no gwakenyelo. A-le a-npugü Ijipt nyu gü kanyu bin hñ,
- ³tsügi le Npugü le Josef zen hño a-le nyuthyü yo aphu gwakenye kebin hyulo.
- ⁴Potiphar le a-shwi pe a-kenyö no a-go thyülo; tson-o a-no a-ka lo a-hon aphu kentsen gü thyüshü.
- ⁵Tsügerho Josef genyu Npugü le jochü pe Ijiptnyu gü kakhün, a-kanyu kebin aphu lo a-low nyu shü.
- ⁶Potifar le a-ketyüketsü nti a-me tha aphu khipe Josef tenyen la. Josef le kethon keda lo zegwa,
- ⁷tsüselo a-npugü nu le Josef shwi a-yhüdyü lo lao no a-zenzhü lotse so.
- ⁸A-le nmvu le tseo tsügi ka zoshü, “Ale hika kebin genyu, a npugü le kanyu kebin dan nme rüchün a-nyun leho mvu laso. A-le ano a-hon aphu kentsen gü thyüshü laso.
- ⁹Ale kanyu a-hon aphu so kekvu sen bin, a-le n nti a-me thame pe aben ka shükemvu ndi. Tsonya tselo ale dihontse serikemvu thyüo mu pe Sunggigü ntsun tila?”
- ¹⁰Tsügi le khenyütsen Josef ka zo bin-e, a-le tsügi zenhü mvula.
- ¹¹Ai khenyü me Josef le kanyu a-thothyü titse yü, lo tsüka ka günyu gonyu temi nme ndi.
- ¹²Tsüselo tsügi le a-phi sülo-o a-ka zoshü, “Ryü azen jülo.” Ai a-le a-phi khelao tin kamhun ki chwila.
- ¹³A-le aphi khelao kamhun ki tinchwi kela ka,
- ¹⁴tsügi le a-kanyu gonyu ju koshüo zoshü, “Hi shwishü ta! Anye pfü le zenryü kanyu keshü Ibrinyu higü le ngun nshwe bin nle. A-le ajütsen ki ryü asü titse ndoso, ai ale nrasen shüla.
- ¹⁵Ale nrasen kebin nyülo-o, akhoka a-phi khelao tinchwi laso.”
- ¹⁶Tsügi le Josef npugü le ka ki ryü kemvuthen a-phi pe bin njü.
- ¹⁷Tson-o a-le tsü pe a-ka zoshü. “Nle zenryü hika keshü Ibrinyu do gü tsüle a-jütsen ki ryü a nshwe le.
- ¹⁸Ai ale nrasen keshü ka, a-phi khelao kamhun ki tinchwi la le.”
- ¹⁹Tsüselo Josef npugü le nthün sa-o

- ²⁰Josef ten pe raja gü do le bin kehü doka nyu shüla a-le tsüki bin.
- ²¹Ai Npugü le Josef zen hūo jochü pe a-tsü, tson-o doka kekhwen keda gü le a-shwi pe a-kenyü la.
- ²²A-le Josef pe do kechanyu apu kentsen gü thyüşü, lo dokanyu thatho apu pe a-tenyen la.
- ²³Doka kekhwe keda güle Josef tenyen kela dan nri mvula, Npugü le Josef zen hūo, a-tho apu nyu a-no thyü pe gwalo kebin genyu.

Binzen 40

Josef le donyu Min kon Zokeshü

- ¹Tsüsiki Ijpt raja hon kepen gü lo a-tensü ro kehü keda gü au le raja gü kenyü kemvu thyüla.
- ²Tson-o a-le a-hensin kedanyu hihvu ge a-nyuntala
- ³tson-o au pe rikhun tso keda gü kanyu Josef khin kebin günyu do thyüla.
- ⁴Au le jon kethon doka nyu bin hü, lo tso kedagü le Josef no au lothyü hü.
- ⁵Kheje me dokanyu hon kepen gü lo tensü ro kehü keda gü hvu le au min nmin, au min le a-kon kechacha.
- ⁶Lonyü gü Josef le au ki ryü laryü au le au mhunsu kebin hyulo.
- ⁷A-le au ketso shü, “Nyu genyu nthu hai shwi pe nyun leho sa bin nla?”
- ⁸A u le zoshü, “Ayi mihvu nren ayi min nmin, lo hika temi nme ayi min kon zokeshü min ndi le.” Tsontsin Josef le zoshü, “Min kon zolokegwa khishü kehü güle Sunggigü le. Hai min pe aka zoshülo.”
- ⁹Tsüselo hon kepen gü le zoshü, “amin ki vainsha la amhundyü ka bin
- ¹⁰tsüge a-ro kenshen le bin. Lo a-nyü sen chwiryü nyemhun, pun chwiryüo vainsha le nyen lola.
- ¹¹Lo ale raja gü honpen sen hü; tsügenyu ale vainsha lü lo-o thün pe honpen gü nyu shü pe a-tsü hüle,” tsonshü.
- ¹²Josef le zoshü, “Tsüle a-kon le hihontse: a-ro kenshen tsüle jonshen.
- ¹³Jonshen jaka raja gü le n hoshü lati, lo n kemu jüşü lao n lope nbin ka shüni lati. Nle himhundyü a-honpen kepen gü thyü kehü ka hontse nle a-honpen pen pe a-tsüti.
- ¹⁴Ai ngenyu tha apu gwa kelo ka a rüchün shülo, lo a njün-o a rüla pe raja gü ka zoshüo a cheo doka higü nyu akhishwi shüta.

- ¹⁵Ibrinyu kazü ki mele aten lola, lo hiki Ijipt kiko meno aten pe doka nyu shükezü tho nme ale thyü mvule.”
- ¹⁶Tensü ro kehü kedagü le hon kepen gü min kon le gwa kethyü sha shüo, Josef ka zoshü, “Ako amin nmin le; ale tensü rokhu kenshen pe ape ge dun pfü hü.
- ¹⁷Lo rokhu tesotsin günyu raja gü genyu tensü shaseni apu bin, lo tegü dan le tsütyü hü le.”
- ¹⁸Josef le zoshü, “Tsü kon le hihontse: rokhu kenshen tsü le jonshen.
- ¹⁹Jonshen jaka raja gü le nhoshü lati- tson-o npe duthü lati! Tson-o a-le nmin pe kachon nme ge hü nshon lao tegü le nthyü tyüti.”
- ²⁰Tsüsi jonshen nyü raja gü le a-kenyu jon thyüo a-hensin nyu kedanyu apu zen keho thyü; a-le a-hon kepen gü lo a-tensü ro kehü keda gü au hoshüo au zen a-hensin kedanyu dan kiryü.
- ²¹Tson-o a-hon kepen gü pe himhundyü a-bin ka shünila,
- ²²ai a-le tensü ro kehü kedagü we pe hula. Josef le zo keshü hontse apu thyüla.
- ²³Ai honpen kehü gü le Josef rüchün nishü mvula-ale a-rüla nmhin shüla.

Binzen 41

Josef le Raja Gü Minkon Zokeshü

- ¹Chen hvu gükela siki, Ijipt raja gü le a-le Nile züri ka so kebin nmin,
- ²tsüka methu apu kegwa tsenyü le chwiryü tehen sütyü bin.
- ³Tsüselo methu kecha tsenyü le chwiryü; tsü dan le nthü lo a-thyü gwamvu. Tsüdan le ryü züzhe gü nyu methu kecha dan khoka solo,
- ⁴lo methu kenthü dan le a-phu kegwa dan tyü lola. Tson-o raja gü le chon sorryü la.
- ⁵A-le jü nigü laryü a-min kecha nme nmin ni. Lophun nme ka lopwe kenyün tsenyü le yhun bin.
- ⁶Tsüsika lopwe a-tsin gwakemvu, kazü kesi ki tsangkenhi le whün rügu kela kecha tsenyü le yhun sorryü,
- ⁷lo lopwe a-tsin kendi dan le a-tsin kegwa dan nyishü lola. Raja gü le chon sorryüo a-le a-min nmin kebin shalo.
- ⁸Lonyü a-le a-nyun nkhi-o me nipe Ijipt nyu jadunyu lo thakesha nyu koshü. Tson-o a-min pe anyugun ka zoshü, ai temi nme tsü kon zope a-zenshü lomvu la.
- ⁹Tsontsin a-hon kepen gü le raja gü ka zoshü, “Ale thyüzü kela nthu zoshwi mvulo shvu laso.

- 10**Nle tensü ro kehü kedagü ayi ge nnyuntao ayi pe rikhun nyu so kedagü kanyu do thyüla.
- 11**Kheje me ayi mihvu nren ayi min thyü lo a-kon le kechacha.
- 12**Lo Ibrinyu ponyu nme, rikhun so kedagü do nme do ayi zen tsünyu bin. Ayi le ayi min pe a-ka zoshü lo a-le tsü kon zope ayi zen shüle.
- 13**Lo a-le kezo hontse thyü lale: Nle alope abin nyu shünila, ai nle tensü ro kehü gü hü la.”
- 14**Raja gü le me nishüo whütse doka nyu Josef zenryü. A-le a-pe thula lo a-phinya kelu kela siki raja gü mhundyü nyuryü.
- 15**Raja gü le a-ka zoshü, “Ale amin nme nmi lo temi nme tsü kon zokho shü lomvu. Nle min kon zoshü logwa letse mele aka zoshü.”
- 16**Josef le a-jokenishü, “Ale zokeloimvu, raja gü, ai Sunggigü le njün-o a-kon zo shüti.”
- 17**Raja gü le zoshü, “Amin ki ale Nile züzhe nyu sobin,
- 18**lo methu apfu kegwa tsenyü le züri gü nyu chwiryüo tehen sütyü sola.
- 19**Tsüsika methu kenthü kecha tsenyü le chwiryü. Tsüdan tsü le ale Ijpt kazü lika hika-e kehyu methu dan nyu kenthü tsin.
- 20**Methu kenthü dan le apfu kegwa dan tyü lola,
- 21**ai temi nme tsü sha loho, anyugun shwipe kerika hontse nthü kethyü genyu. Tson bin-o ale chon sorryüla.
- 22**Ale lopwe a-tsin kegwa kenyün tsenyü le lophun me ge yhun kebin ko ale nmin.
- 23**Tsüsika lopwe tsenyü le chwiryü, a-tsin gwamvu lo kazü kesi ki tsangkenhi le whün rügu kela,
- 24**lo shyé tsingwa kemvu dan le kegwa dan nyishü lola. Ale min gü zope jadonyu dan zenshü, ai anyugun nme a-kon pe aka zoshü lomvu la le.”
- 25**Josef le raja gü ka zoshü, “Min kenyhun nren a-kon le kenme: Sunggigü le a-le nyuthyü tiyo pe nka zoshü laso.
- 26**Methu tsü apfu kegwa tsenyü tsüle chen tsenyü, lo lopwe kegwa tsenyü tsüko chen tsenyü; au kon le kenme.
- 27**Methutsü kenthü kenkhin ki keryü dan, lo lopwe tsingwa kemvu kazü-kesi ki tsangkenbu le whün nko kela tsüle chen tsenyü chenda.
- 28**Ale nka zokeshü hontse- Sunggigü le a-le nyuthyü tiyo pe nhishü laso.
- 29**Chen tsenyü Ijpt kazü apfu nyu kesükela thyü sati.

³⁰Tsü siki chen tsenyü chenda thyüti, lo chen kegwa dan aphu nmhin lati, chenda gü le kazü gü nkela nrün genyu.

³¹Kesükela kethyü gwenkho gü nmhinshü lati, tsüsika chenda gü le ketetsin thyüri kela genyu.

³²Nmin nmin hvu ge kethyü kon le Sunggigü le tsü gwenkho tho laso lo ryü kejö gwenkho thonmvu tse a-le tsü no ryüti.

³³“Tsügenyu nle ntsoka temi kensü lo thakesha nyu peha kejö pe no kazü gü ntsen lo.

³⁴Lo nle kedanyu kecha peha ko kejö shüo no kesükela kethyü chen tsenyü ka shyé jün pvün jünme khilo mvu loshvu.

³⁵Nle ahza pe anyugun tsü shüo anyugun no ryükejö chen kegwa dan ka shyé aphu kequenlo, lo kekvu pe anyugun tsüshüo no nyida dan ka shyeka thyü lo-o rikhun lo.

³⁶Tson-o ketyüketsü tsüpe chen tsenyü chenda le Ijpt nyu ryü kejö gwenkho ka kazü günyu kenjün nrün genyu ntsen binlo. Hihontseo temi ko khün mvu loti.”

Josef pe Ijpt so Ahng Thyü Kelo

³⁷Raja gü lo a-hensin kedanyu dan le tharhi higü lolo,

³⁸lo a-le anyugun ka zoshü. “Ngun le Sunggigü kapu le age kebin Josef hi nyeki thame temi gwakvu kethyü hyu keloi mvu.”

³⁹Tson-o raja gü le Josef ka zoshü, “Sunggigü le hi aphu pe n hishü laso, lo nle kechanyu aphu nyeki nsü lo thasha kvu tsen tsü laso.

⁴⁰Tsügenyu ale nno akazükentsen gü thyüo temi aphu no nle ahza khikeshü zenti. N kekvu no asi kagü thyüti.

⁴¹Ale ntsoka n lope Ijpt aphu so Ahng gü thyü laso.”

⁴²Tson-o raja gü le a-zenkoro ka raja mehor le kebin benkhin tho pe Josef zenkoro ge rün shü, A-le linen mirün ketseyho pe a-nben shü, lo suna kerasü pe a-nlu shü.

⁴³A-le raja gari kenyhun gü ge a-no dunlo, lo a-kerühvu rikhun nyu le a-mhundyü ri nrao, “Tson phashü! Tson phashü!” Tsühontse Josef pe Ijpt aphu so Ahng thyülo.

⁴⁴Raja gü le Josef ka zoshü, “Ale raja gü- lo Ijpt aphu nyu temi nme no nka shün mvutse a-pha nmvue a-ben penso shü loho.”

⁴⁵⁻⁴⁶A-le Josef zan pe Ijpt nyu khwe ki Zaphenath Paneah thoshü, lo Heliopolis nyida nyu püshükeda gü Potiphera nyugi Asenath pe a-nu thyü shü. Josef le chen shenyü ka Ijpt raja gü lothyü so. A-le raja ka nken-o kazü aphu so njwen.

- ⁴⁷Chen tsenyü kesükela thyü tsü gwenkho ka kazü günyu shye kechon hyulo,
- ⁴⁸tsü aphu Josef le kequen pe nyida dan ka shü lola. Nyida nmeme ka a-le tsü tekehun ka low nyu shye kequen pe bin la.
- ⁴⁹Shye le chonri tsin-o Josef le shye ndo mvula- tsüle züri seka hachon hontse la.
- ⁵⁰Chenda le keryü mhundyü Josef le Asenath au nyu peche mihvu le bin.
- ⁵¹A-le zoshü, Sunggigü le athyü pe ano akenyü kethyü lo apvü kami aphu nmhin laso; tson-o a-le a-nyuri gü zan pe Manasseh tholo.
- ⁵²A-le zonio, “Sunggigü le ale kenjün thyü kehü kazü ki ntsenyu pe atsü shüle,” tson-o a-nyu kenyhun gü pe Efraim tholo.
- ⁵³Chen tsenyü kesükela thyüo Ijpt le shekerhün thyü kelo gü tsüle a-keni thyü ryüla,
- ⁵⁴lo chen tsenyü chenda gü le ryü la Josef le zokeshü hontse. Tsüka chenda le kazü kecha aphu nyu bin la, ai Ijpt aphu nyu ketyüketsü le bin.
- ⁵⁵Ijpt nyu le nnyo kelo ka, anyugun le nrao raja gü ka ketyüketsü hiso. Tsügenyu a-le anyugun no Josef ki gü a-le anyugun ka nyuzo shüyo thyü lolo tse ahza hoshü.
- ⁵⁶Chenda gü le shvukvu-o kazü apentha nyu gunla, tsügenyu Josef le kenya ka dan aphu khinsheo shye pe Ijpt nyu ka jwen.
- ⁵⁷Kazü aphu nyu temi le Ijpt ki ryüo Josef ka shye hei, kechamvule lihi ka-e chenda thyüsa kela genyu.

Binzen 42

Josef Tsanyu le Shye Hei titse Ijpt ki Kegü

- ¹Ijpt ki shye le kebin Jakob le shakelo ka, a-le a-nyudan ka zoshü, “Hagun le nyuthyüo tha peha thyü mvula?”
- ²Ijpt ki shye le kebin ale nyülo laso; ngun khünsi lamvu nrün genyu gü tsü ki shye peha hei pfü ryülo.”
- ³Tson-o Josef tsanyu min tseryü dan le shye hei titse Ijpt ki gü,
- ⁴ai Jakob le Josef sikezen gü Benjamin nipe anyugun zen gü mvu, a-no lile hile tse kela kenshvu genyu.
- ⁵Kanan kazü nyu chenda thyü kela genyu Jakob nyu dan le ke chanyu zen shye hei ryü.
- ⁶Tsüka Josef le Ijpt kazü nyu Ahng thyüo shye pe kazü nyu temi aphu ka jwen bin. Tsügenyu Josef tsanyu ju le ryü a-mhundyü nyu nkhün tsü gü kazü rün shü.

⁷Josef le a-tsanyu ju hyu keshü ka anyugun shala, ai a-le anyugun shakemvu rothyüla. A-le a-jo nkhon-o anyugun ketsoshü, “Hagun le diki ryüla?” Anyugun le a-jo kenio, “Agun le ketyüketsü hei titseo Kanan ki hüo ryü le.”

⁸Josef le a-tsanyu ju shabin-e, anyugun we a-shalomvu.

⁹A-le anyugun nmin kethyü a-min tsü rüchünlo-o zoshü, “Hagun le rüzü nyu le; agun kazü nyu dikon ka kvukemvu le bin yo fü ryü bin nle.”

¹⁰“Nmvu, kedagü,” tse anyugun le a-jokenishü. “Agun le ndo nyu thyü, shye hei titse ryüle.

¹¹Agun apfu tsasikezen nyu. Agun le rüzü nyu kemvule kedagü, agun le temi kepütsü nyu le.”

¹²Josef le anyugun ka zoshü, “Nmvu! Agun kazü nyu dikon ka kvukemvu le bin yo tse hagun le fü ryü bin nle.”

¹³Anyugun le zoshü, “Agun apfu le tsasikezen min tseryü kenyun le, kedagü, agun le Kanan ki temi nme nyu. Agun sikezen nyu nme le sila, lo ntsoka nchetsin gü le agun Pvü zen bin nyo.”

¹⁴Josef le zoshü, “Ale zokeshü hontse hagun le rüzü nyu so.”

¹⁵Hihontse hagun le ketsin zobin le nmvu yo shwiti. Ale raja gü zan sen-o swe bin nle hagun sikezen gü le hika ryü kemvu we hagun le tinlo nrün ndi.

¹⁶Hagun nme le gü a-zen ryülo. Lo a-sen ju le hagun le kezo tsüle ketsin le mvuyo shalo kemvu ka we meno hagun khwe bin tse ti. Kemvu we raja gü le rhün kehü hontse hagun le rüzü nyu laso.

¹⁷Tson-o a-le anyu pe jonshen doka nyu shüla.

¹⁸Jon shen nyü Josef le anyugun ka zoshü, “Ale Sunggigü nshvu kehü nme, lo ale thakon me ka hagun keyhun nrho shüti.

¹⁹Hagun le joketsin zohü tse shalo nrün genyu, hagun nme le hagun pe shü kethyü doka günyu binlo: lo hagun kechanyu le hagun le hei kelo shye pfü hagun kami le khün kebin dan ki gun lo.

²⁰Tson-o hagun le hagun sikezen nchetsin gü zenryü atsü mvu loshvu. Hile hagun le ketsin zobin nyo tse kethyü shalo-o, ale hagun boshvula loho.” Hile anyugun kendo la,

²¹tson-o khinyu nyu ka zoshü. “Ele, ngun le ngun sikezen gü ge thyü keshü chün ntsoka we kenjün thyü bin laso; a-le kenjün thyü sao ngun no a-cheshü lotse hi, ai ngun le nyüshü mvula. tsügenyu ngun le ntsoka we kenjün kethyü hinyu bin laso.”

²²Reuben le zoshü, “Ale hagon no ntsenyu gü nthünnü nyalo tse ai hagon le nyümvu kela le. Ntsoka we ngun le a-si pu tho bin laso.”

²³Anyugun le nyuzo bin yo Josef le shabin, ai anyugun le tsüşamvu, anyugun le meno anyugun jo penkelao azen kenthon kebin genyu.

²⁴Josef le anyugun khelao gü chü tinla. A-le jozo nilo ntsin ryü anyugun mhundyü nyu Simeon tenlo-o phin lola.

Josef Tsanyu jule Kanan ki Ranikeryü

²⁵Josef le shye pe a-tsanyu ju khvü thyüşhü, lo anyugun pisa pe anyugun nmeme phenu mün ka shü nila, lo kenjwen tson nyu ketyüketsü pe tsüşhü lo tse ahza hoshü: Hihontse thyüşhü.

²⁶A-tsanyu ju le anyugun le hei kelo shye pe gada khvü thyü lo-o tsonchü shüla.

²⁷Kheje gwün anyugun kensen bin ka anyugun nme le a-gada chvü thyü titse a-phenu shwü gü laryü a-pisa le a-phenu mün ka bin-o hyulo.

²⁸Tsüselo a-le a-tsasikezen nyu ju ko-o, “Apisa rani pe atsü la sele, tsü le aphenu nyu bin nle!” Anyugun nyunkenjün thyü lo nshvuo khinyu ka, “Sunggigü le ngun ge nyuthyü shü bin la sela?”

²⁹Anyugun le ryü Kanan ki anyugun Pvü Jakob ka, nyuhontse thyü layo aphu pe zoshü.

³⁰Ijpt nyu Ahng güle a-jo nkhon lo agun le a-kazü rüzü ryü bin nle tse agun nmu hüle.

³¹Agun le a-jokenio, “Agun le rüzünyu kemvu, agun le temi kepütsü nyu.

³²Pvü me nyu le agun peche min tseryü kenyhun. Agun sikezen nyu nme le sila so, lo nchetsin gü le Kanan ki agun pvü zen bin zun le. tse shü.

³³Temi güle zoshü, ‘Hagon le temi kepütsü nyu le nmvuyo ale shalo gwa: Hagon temi nme le azen bin tinla, lo a-sen dan le shye pfü gü khün kebin hagon kami dan tsüşhü.

³⁴Tson-o hagon sikezen nchetsin gü zen tsüryü a-tsü shülo. Tsonya tselo hagon le rüzü nyu kemvu ai temi kepütsü nyu tse ale sha loti; lo ale hagon tsagü zen niryü hagon tsüşhü ti, tson-o hagon le hinyu bin-o hathyü logwa.’ ”

³⁵Lo anyugun aphu anyugun phenu shwü gü laryü, anyugun phenu ka anyu pisa hyuni kü lola: lo anyugun le pisa hyukelo ka anyugun lo anyugun Pvü Jakob ko nshvu la.

³⁶Anyugun pvü le anyugun ka zoshü, “Hagon le ano anyenyu a-phu nmhe lanyü bin ole? Josef ndi laso; Simeon ndi laso; lo ntsoka hagon le Benjamin zennilo nyü bin le. Ale kenjün thyü laso!”

³⁷Reuben le a-pvü ka zoshü, “Keshanyu laka ale Benjamin zen niryü nkishü mvulo nle anyu peche hu boshvu lalo. A-khipe aben nyu shüla lo, lo ale a-zen niryü lati.”

³⁸Ai Jakob le zoshü, “Anyu no hagin zen gü lo kemvui le; a-tsagü le silao a-npfü laso. Tson nenyu tha peha le a-ge ryü la-e logwa. Ale kethen nyu so, lo hagin le nyungwakemvu pe age shüo ale sila ti.”

Binzen 43

Josef tsanyu Jule Benjamin Zen Ijpt Ki Ranikeryü

¹Kanan nyu chenda thyü sala,

²lo Jakob nyu kaminyu le Ijpt ki pfü keryü shyé apfu tyü lobu kela ka Jakob le a-nyudan ka zoshü, “Ni tsügü ngun genyu shyé keshanyu hei lolo,” tson shü.

³Juda le a-ka, zoshü, “Temi gü le agun le agun sikezen gü zenryü kemvu we a-mhundyü nyu ryülo nrün ndi tse agun ka zotsen tsü shü laso.

⁴Tsügenyu agun sikezen gü no agun zen gü tiya tselo agun le gü ngenyu shyé hei ti.

⁵Ai nmvuya tselo agun le gü kemvui le, kechagenyumvu le agun sikezen gü zenryü kemvu we agun no a-mhundyü nyu ryü loho letse temi gü le agun ka zoshü laso.”

⁶Jakob le zoshü, “Nyuthyüo hagin le temi güka hagin sikezen nyu kecha le binzun letse shüo ano anyunkenjün thyü sa hü nla?”

⁷Anyugun le a-jokenishü, “Temi gü le ngun lo ngun kaminyu rüla ketso-o, ‘hagin pvü le rhün bin zunle? Hagin sikezen nyu kecha le bin le ndila?’ Tsonlo kela genyu, agun le a-jo kenishü mvulo nrün ndi la le. Agun no agun sikezen gü zenryü lotse zo ti ado tse agun le dihontse shalo mon?”

⁸Juda le a-pvü ka zoshü, “Ntsenyu gü pe athen shüta, lo agun le gwen tse gü lati. Tsonlo ngun nme-e khensi la loho.

⁹Ale a keyhun pe shüti, ale a-khvü pfüti. Ale a-no gwasherhün-o zen niryü nkishü mvuya tselo, kemu gü tsü ale pfüti.

¹⁰Agun le khwenthon ri tinla mvuya tselo hile gwenhvu ge güo ryü kelai so.”

¹¹Tsüselo anyugun pvü le a-nyu ka zoshü, “Tsonya tselo, n kazünyu hyukelo kegwatsin pfü gü jwe thyüpe Ahng tsülo: terasha kenko keshanyu, khuzü keshanyu, güsen, pistachio tsonkhü, lo almond tse khilo.

¹²Lo pisa ko jünhvu khilo, kechagenyu mvule himhundyü pisa rani pe hagin phenu mün ka shü kela tsüko khilo mvu loshvu. Shamvuo khishüla bin-e logwa.

- 13** Agun sikezen gü zen güo whütse rani ryülo.
- 14** Kekvutsin Sunggigü no temi gü thyü pe no hagun njün shüo no Benjamin lo hagun sikezen kecha gü rani pe hagun tsü shüla nda. Agenyu we, ano anyenyu nmhen mvulo shvu yatselo ale tsüdan nmhen lati.”
- 15** Tson-o anyugun le jwe khilo lo pisa jünhvu pfülo njio Benjamin zenlo-o Ijpt ki gü titse tsonchü shü. Tsüki anyugun le Josef mhundyü nyu gü.
- 16** Josef le Benjamin le anyugun zen kehü hyushüo, a-ka ntsen kehü go gü ka zoshü, “Temi hidan zen aka kiryü lo. Anyugun le nhenyu azen-o tyütsü ti, tsügenyu senru nme dushvuo ndonronlo.”
- 17** Go gü le a-ka zokeshü hontse thyülo-o tsasikezen dan zen a-ka kiryü.
- 18** Anyugun zen ka kiryü kelo ka, anyugun le nshvuo, “Kerigü ka pisa rani pe ngun phenu ka shükela genyu ngun zenryü bin tiso, tse rüchün bin. Anyugun le whütse ngun when-o ngun gada sülola lo ngun no a-do thyü tiso,” tsonbin.
- 19** Tson-o khenpfü ka anyugun le gonyu dan kentsen gü ka zoshü.
- 20** Kedagü, “Agun le shye hei titse himhundyü ki gwen gwa hika ryüle.
- 21** Lo agun phenu shwü gü laryü nme me tse a-pisa le a-phenu mün ka bin-o hyükü lo. Tsügenyu agun le ntsü titse sen niryü bin nle.
- 22** Lo shye hei nilo titse pisa kerüche kecha ko pfüryü bin nyo. Segü le agun pisa ranipe agun phenu ka shü layo agun le shamvu.”
- 23** Go güle zoshü, “Nyun le honya. Nshvunya. Hagun Sunggigü, hagun pvünyu Sunggigü le hagun genyu pisa gü khipe hagun phenu nyu shüla tsentsü. Hagun le a-min thyü keshü ale khilo laso.” Tson-o a-le Simeon zenryü anyugun kishü.
- 24** Go gü le anyugun zenryü kaki shü. A-le zü khishü anyugun no anyu pha süla, lo a-le anyugun gada chvü thyüshü.
- 25** Josef le nhenyu gunryü lo anyugun le jwe pe a-tsü titse ndo bin, kechagenyumvu le anyugun le a-zen tyütsü titse kebin pe anyugun ka zokeshü genyu.
- 26** Tson-o Josef le ka kiryü laryü, anyugun jwe sen a-kaki gü a-mhundyü nyu kazü ka nkhün tsüla.
- 27** A-le anyugun le gwasherhün bin le nmvuyo ketsoshü, tson-o, “Hagun le a-rüla pe aka zokehü hagun pvü le gwa bin nle? A-le nthu keti gwaso tse yhun bin nmon?”
- 28** Anyugun le a-jokenishü, “Agun pvü, ngo gü le nthu keti gwaso tse yhun bin zun le.” Tson-o anyugun le a-mhundyü nyu khosen lo-o nkhün tsüla.

²⁹Josef le a-sikezen gü Benjamin hyu shüo, “Hile hagun le aka zo kehü hagun sikezen nchetsin güle.” “Anyu gü Sunggigü no jochü pe ntsülo,” tson zoshü.

³⁰Tsonshüo Josef le whütse tinla, kechamvule a-sikezen gü rüchün pe njün ho ritsin kela genyu. A nyugwamvu ritsin-o a-tsen ki yügü chü tinla.

³¹Tsüsiki a-mhun sülaho chwiryü, a-kekheni lo njüo, ketyüketsü pe anyugun tsüshü lotse zoshü.

³²Josef le miz nme ka lo a-tsanyu ju le miz kecha nme ka tse bin-o tyütsü. Ijpt temi tsüka tyütsü kebin nyu ketyüketsü kecha thyü, kechamvu le anyugun le Ibrinyu zen tyütsü kethyü tsüle tsenyo kethyü hontse rüchün kehü genyu.

³³A-tsasikezen dan no miz hun-o peshü tsin ka gü nche gü keti nche peshü thyü dun-o Josef ntsun bin. Anyugun no dihontse dun bin yo hyu kelo ka khinyunyu nrishüo anyugun dun thyüla.

³⁴Josef miz ge ketyüketsü senryü anyugun tsü, lo Benjamin jün le anyugun kechanyu jünpvün chonkvu. Tson-o anyu gun le Josef zen-o tyütsü nze lo kemvuthen tyütsü.

Binzen 44

Honpen nmhen kela

¹Josef le a-ka ntsen kehü go gü ka zoshü, “Shye temi dan le pfülo kegwa kho pe anyugun phenu thyüshü, lo anyugun nme me tse pisa pe anyu phenu mün ka shü lalo.

²A rakagi honpen lo a-shye min pisa kesin pe nchetsin gü phenu mün ka shüla.” Tsü genyu a-le a-ka zokeshü hontse thyü shüla.

³Lonyü nshwe tsasikezen ju lo anyugun keru dan nishüla.

⁴Anyugun le nyida gü nken-o kethon gü kemvu ka, Josef le a ka ntsen kehü gogü ka zoshü, “Whütse temi tsüdan then gülo. Tson-o anyugun hü lolo, ‘Mele thakegwa thyüshü lo nyuthyüo gwakemvu thyü pe kethun hü nla?’

⁵Nyuthyüo hagun le a npugü rakagi honpen rühu lola sela? A-le tsünyu a-hon shü tsü hü, lo a-le tsü sen-o teronyu nthon hü. Hagun le kemu keda thyü laso!’ ” tsonshülo tse shü.

⁶Go gü le anyugun hü kelo ka jo higü zoni nishü.

⁷Anyugen le a-jokenishü, “Kedagü nle nyuthyü hihontse zobin nla? Agun le tsühontse thyümvu letse swe bin nle.

⁸Agun le Kanan kazü ki agun phenu mün ka hyukelo pisa senni keryü nle sha bin nyo. Tsonya tselo dihontse agun le n npugü kanyu rakagi nmvue suna rühu bin tila?

⁹Kedagü agun nme le tsü rühu lo kela hyulo ya tselo a boshvu lati, lo agun a-sen dan le ngo thyü tin lati.”

¹⁰A-le zoshü, “Akendo; ai honpen gü khilo kela gü nti ago thyüti, lo hagun kechanyu we hagun kesha thyü tin logwa.”

¹¹Tson-o anyugun le whütse anyugun khvüshe-o nmeme tse a-phenu shwüshü.

¹²Lo Josef go gü le fü petsü sa gun, Püshütsin gü ka binzen lo n chetsin gü ki a-kenithyü, tsontsin Benjamin phenu ka honpen gü hyulo la.

¹³Tsüselo a-tsanyu jule anyugun nyungwamvuo anyu phi sürhen-o gada dan khvüthyü lo-o nyida gü nyu rani ryü.

¹⁴Juda lo a-tsanyu ju le Josef ka ki ryü laryü a-le tsüka bin zun. Anyugun le a-mhundyü nyu nkhün tsüla;

¹⁵lo Josef le, “Hagun le nyuthyüla sela? tse zoshü. A hontse kethyü nyu le teronyu nthon-o hagun ten lola gwa tse kethyü hagun le shamvu ole?”

¹⁶Juda le a-jokenishü, Kedagü, “Agun le nka nyu zo semon, Dihontse nzen kenyi lomon, Dihontse agun zo njü lomon? Sunggigü le agun kemu khishwi shü laso. A khvünyu honpen hyu kelo gü ntimvu ai ntsoka we agun apfu ngonyu so.”

¹⁷Josef le zoshü, “Nmvu! thame ka-e tson loho! A honpen khilo kela gü nti ago thyüti. Hagun kechan nyu le gwaso tse hagun pvü ki rani gülo.”

Juda le Benjamin Genyu Shwikenjün Kehi

¹⁸Juda le Josef ki gü a-ka zoshü, “Kedagü, ncheno-e ano nka zoshülo. A ge nnyunta lanyu; nle raja gü hontse so.

¹⁹Kedagü, nle agun ketso-o, ‘Hagun pvü le bin le, nmvue hagun sikezen nyu kecha le bin le?’ tson keshü genyu.

²⁰Agun pvü le bin le, a-le then laso, lo a-kethen ki nnyu kelo agun sikezen gü le bin nle tse shü. Ntsenyu gü a-tsa le sila, tson-o a-jvü nyu kenyu le a npfü yhun bin nyo, lo a-pvü le a-so sahü.

²¹Tsoshü laryü, ‘Kedagü agun no a-zen hiki ryüo, nle a-nri shü tile tseshü,’

²²tsüka agun le, ‘Ntsenyu gü le a-pvü keshü kelo mvu; a-le tin lalo a-pvü le sikelai letse nka zoshü.’

²³Tsontsin nle, ‘Hagun le hagun sikezen gü zenryü kemvu we hagun no a-mhundyü nyu ryü loho,’ tse zola.

²⁴“Tson-o agun le rani agun pvü ki kegü ka agun le njo pe a-ka zoshü.

²⁵Lo a-le agun no niryü shye keshanyu hei lolo tse zokeshü ka.

²⁶Agun le a-jokenishü, 'Agun le gü keloimvu; agun sikezen gü le agun zen gü kemvu we agun no temi gü mhundyü nyu gü kemvui le tsonshü. Agun sikezen gü ko gü yatselo agun le gülo kegwa nti le.'

²⁷Tsonkeshü ka agun pvü le agun ka zoshü, 'Anu rachel le peche mihvu nti nnyu pe atsü.

²⁸Tsüka nme le akhe laso. Tehentyü le a-süthürü la kethyüi so, a-le tin kela siki ale a-hyu nimvu kela genyu.

²⁹Lo ntsoka hagun le higü hi zen güo lihi thyüla yatselo, hagun le nyungwa kemvu senryü a kethen ki aboshvu lati,' tsonshü le.

³⁰⁻³¹Juda le zo-o, "Kedagü," "Ale ntsenyu gü zen mvutse rani apvü ki gü yatselo, ntsenyu gü le azen hü kemvu a-le hyu shü nyemhun si kelai le. A-keyhun le ntsenyu gü rüchün-o yhun kebin nti, lo a-le thensa laso, tsügenyu tsüle a-boshvu kelai le.

³²Tsü nyeki, ale ntsenyu gü genyu apvü ka akeyhun zoshü bin nyo. Ale a-ka ale ntsenyu gü zen niryü a-tsümvu yatselo arhünthen ale kemu tsü pfüti tse zo njü.

³³Tsügenyu, Kedagü, ale ntsenyu gü sun ka hiki bin-o ndo thyütin lati; lo a-no a-tsanyu ju zen rani gun lolo.

³⁴Dihontse ale ntsenyu gü zenmvuo rani apvü ki gülo tila? Kenjün kethyü le apvü ge keryü ale nyhen keloimvu le."

Binzen 45

Josef le a-tsanyu Ju no A-shakelo

¹Josef le a-khoka kebin nyu dan mhundyü a-kekheni loha lao, anyugun aphu no tin la lotse nila. Josef le a-le segü yo pe a-tsanyu ju ka zokeshü gwenkho ka temi nme no bin mvu.

²A-le nra chü keshü Ijpt nyu le nyülo, lo jolo tsü sengü raja gü kaminyu-e no shala.

³Josef le a-tsanyu ju ka, "Ale Josef le. A pvü le yhunbin zunla?" tsonshü. Ai a-tsanyu ju le johi nyü lo ntsin, anyugun kerüshvulao thame zolo mvula.

⁴Tsüselo Josef le anyugun ka, "Hagun cheno-e akho nni ryülo." Tson-o anyugun le ryü laryü, a-le, "Ale hagun sikezen gü Josef, hagun le jwe pe Ijpt ki shü kela gü tsüle.

⁵Ntsoka we hagun le ajwe pe hiki shü kela genyu hagun nyun gwamvu nmvue hagun npfü hagun nmu bin nya. Temi keyhun ronzin kenishü nrün genyu Sunggigü le hagun mhundyü anishü la ketsin le.

- ⁶Kazü günyu chenda le hi chenhvu gü ntizun; ntsi shümvu nmvue logvü mvu nrün chen pvün le bin tizun.
- ⁷Sunggigü le ndun kethyü tson hinyu hagun ntsenlo, lo hagun lo hagun tsipwen no rhün bin lo tsentsü nrün genyu hagun mhundyü a nishü laso.
- ⁸Tsügenyu hagun le mvu le Sunggigü le a nipe hinyu shütsin thyü shü le. A-le a khipe raja gü hensin keda tsin gü thyüshü laso. Ale a-lojvü apentha kentsen gü; Ale Ijpt aphu so keda gü thyü bin nyo.
- ⁹“Whütse gun gü a pvü ka, a-nyugü Josef le hihontse zobin nle tse zoshülo: ‘Sunggigü le athyüpe Ijpt aphu sa keda thyü bin nle; ntsüla nya-o aki ryülo.
- ¹⁰Nle Goshen lojvü nyu yhun-o akhoka bin logwa- nle nnyenyu, ntsunyu, ntanyü, nnyü, nthu lo nle kebin lihi-e yhun lo gwa le.
- ¹¹Nle Goshen ka bin ya tselo ale n nucha loti. Chen pvün chenda thyüni tizun; lo ale nno n kami lo nsenru zen-o khün bin nyümvu.’ ”
- ¹²Josef le zo-o, “Ntsoka we hagun aphu, lo Benjamin nko ale Josef ketsin tse hyu bin nyo.
- ¹³A pvü ka ale hiki Ijpt nyu dihontse kvusa bin nyo, lo hagun le hyukela lihi-e pe zoshülo. Tson-o whütse a-zen hiki ryü lalo.”
- ¹⁴A-le a-sikezen gü Benjamin thün pen-o chü sola; Benjamin ko a-süra pen-o chü.
- ¹⁵Tson-o a-le a-tsanyu ju nmeme gwenlo-o chüo anyugun nbo küshü. Tsüsiki nyu a-tsanyu ju le a-nthon so.
- ¹⁶Josef tsagüsikeezen ju le ryübin nle tse kethyü rüla Raja lo a-hensin kedanyu dan le shalo njüo anyugun sherhün la.
- ¹⁷Tson-o ale Josef ka, “Ntsagüsikeezen ju no anyugun nyukhu dan khvü thyülo-o Kanan ki rani gunlo.
- ¹⁸Anyugun no anyugun pvü lo anyu kaminyu zen-o hiki rani ryülo. Ale Ijpt nyu kazü kegwatsin pe anyugun tsüti, lo anyugun le kesükela thyü yhun logwa le.
- ¹⁹Lo anyugun no anyu nunyu dan, anyugun nyenyu keshe dan lo anyugun pvü pfülo nrün genyu Ijpt ki Gari dan sen lo.
- ²⁰Anyugun no anyu hon khe kela genyu nyun le hanya; Ijpt nyu kegwatsin apentha anyugun hon thyüti.”
- ²¹Jakob nyenyu ju le anyugun ka zokeshü hontse thyülo. Raja gü le zokeshü hontse Josef le gari dan lo tson nenyu anyugun ketyü ketsü khishü.
- ²²A-le phinya kelu lo nrün ko pe anyugun nmeme tsü, ai Raka tsishen lo phinya kekelu pvün pe Benjamin tsüshü.

²³A-le Ijipt nyu hyulo kehü thakegwatsin pe gada tseryü khvü thyüshü, tensü pe gada tseryü khvü tse nipe a-pvü tsü lo tson nenyu ketyü ketsü ko ndashü.

²⁴A-le a-tsasikezen ju nishüo anyugun le tin kejü ka, "Tson nenyu kega nya nye," tsonshü.

²⁵Tson-o anyugun le Ijipt nken-o Kanan ki anyugun pvü Jakob ki rani ryü.

²⁶Anyugun le a-ka, "Josef le rhün bin zun, A-le Ijipt sa kedagü thyü bin nle!" tsonshü. Jakob le a-dun thyüo, anyugun jo tenyen lo nrün ndila.

²⁷Ai anyugun le Josef le anyugun ka kezo jo aphu pe a-ka zoshü, lo Josef le a-pfüo Ijipt ki gü nrün genyu gari nikeshe dan hyulo ntsin, a-kerü kela nyu tsü gwani lo.

²⁸Tson-o a-le, "Anyugü Josef le rhün bin zunla!" "Gwaritsin so! Ale sikemvu ka gü a-hyu shüti."

Binzen 46

Jakob lo A-kaminyu Le Ijipt Ki Kegü

¹Jakob le a-hon kebin aphu khilo njüo Beersheba nyu ryüo kershvu thyü pe a-pvü Isak Sunggigü rüshvu.

²Sunggigü le kheje nyu tsemin ki a-nthon-o, "Jakob, Jakob!" tse a-koshü. Lo a-le, "Whe, ale hika hü nle" tsonshü.

³Tsontsin a-le, "Ale Sunggigü, N pvü Sunggigü le." Nle Ijipt ki gü nshvu nya; ale tsüki nthü pe senye keda nme thyü shüti.

⁴Ale nzen-o Ijipt ki gü ti, lo n tsipwen zen niryüo kazü higü nyu shüti. Nkesi ka Josef le nzen bin ti.

⁵Jakob le Beersheba nyu tsonchüshü. A-nyu ju le anyugun nyenyu keshe dan lo a-nunyu dan pe Ijipt raja gü le nikeshe gari dan ka a-sin-o dunlo.

⁶A-nyu le anyugun senru lo Kanan nyu hyukelo anyugun hon sen-o Ijipt ki tsüla. Jakob le a-tsipwen aphu zen hü.

⁷A-nyu peche ju, a-nyu ju nyu peche ju, a-nyu tenu ju lo a-nyu ju nyu tenu ju.

⁸Jakob kaminyu, a-zen Ijipt ki tsü kela dan le a-nyuri gü Reuben,

⁹lo Reuben nyu: Hanok, Pallu, Hezron lo Karmi.

¹⁰Simeon lo a-nyu; Jemuel, Jamin, Ohad, Jachin, Zohar lo Kanan nyu tenunyu nme nyugü Shaul.

¹¹Levi lo a-nyu: Gershon, Kohath, lo Merari.

¹²Juda lo a-nyu: Shelah, Perez lo Zerah. (Juda nyu kecha Er lo Onan au le Kanan nyu sila) Perez nyu le Hezron lo Hamul au.

- ¹³Issachar lo a-nyu: Tola, Puah, Jashub lo Shimron.
- ¹⁴Zebulun lo a-nyu: Sered, Elon lo Jahleel.
- ¹⁵Hidan hile Leah le Mesopotamia ki nnyu pe Jakob tsü keshü dan lo a-nyugi Dinah ko sin. Leah ge yhunchwi keryü a-tsipwen aphu le shenryü kenshen.
- ¹⁶Gad lo a-nyu: Zefon, Haggi, Shuni, Ezbon, Eri, Arod lo Areli.
- ¹⁷Asher lo a-nyu: Imnah, Ishvah, Ishvi, Beriah lo anyu gun lügi Serah. Beriah nyu le Heber lo Malchiel.
- ¹⁸Min tseryü tsero hile Laban le pe a-nyugi Leah go thyü keshü gi Zilpah le nnyu pe Jakob tsü keshü dan.
- ¹⁹Jakob nu Rachel nyu le Josef lo Benjamin.
- ²⁰Josef le Ijpt kazü nyu Heliopolis ka peshükeda gü Potifera nyugi Asenath ge anyu peche Manasseh lo Efraim tse mihvu bin.
- ²¹Benjamin nyu le Bela, Becher, Ashbel, Gera, Naaman, Ehi, Rosh, Muppim, Huppim lo Ard.
- ²²Min tseryü pezi hile Rachel ge Jakob tsipwen yhun kelo dan.
- ²³Dan lo a-nyu Hushim.
- ²⁴Naftali lo a-nyu: Jahzeel, Guni, Jezer lo Shillem
- ²⁵Min tsenyü hile Laban le pe a-nyugi Rachel go thyü keshü gi Bilhah le nnyu pe Jakob tsü keshü dan.
- ²⁶Jakob tsipwen anyudan nunyu sin kemvu le min hentsero-o tsero le Ijpt ki tsüla.
- ²⁷Lo Ijpt ki nnyu pe Josef ketsü peche mihvu tse kesin keshü le Jakob kaminyu min hentsenyü le tsüki tsüla.

Ijpt ki Jakob lo A-kaminyu rüla

- ²⁸Jakob le a-mhundyü Juda nipe Josef ki shüo no ryü Goshen nyu anyugun teno lo tsheshü. A-nyugun le ryü kelo ka,
- ²⁹Josef le a-gari nda lo njüo Goshen ki gü a-pvü teno. Anyugun keteno kelo ka Josef le a-pvü gunda ralo njüo gwenkho kethon chü tinla.
- ³⁰Jakob le Josef ka, “Ale sila da a-kesha thyü gwen. Ale n hyu laso lo nle rhün bin zun tse sha kela si genyu.”
- ³¹Tson-o Josef le a-tsasikezen ju lo a-pvü kami kechanyu dan ka, “Ale gü raja gü ka Kanan ki yhun kehü atsasikezen ju lo apvü kaminyu aphu akiryü bin nle tse zoshü mvulo shvu.

³²Ale a-ka hagun le senru nkin kehünyu lo hagun le methu, tanyü, dan lo hagun hon lihi-e zenryü bin nle tse zoshü ti.

³³Tsü genyu Raja güle hagun koshüo hagun le nyu kethyü nyuyo tse ketso shülo,

³⁴hagun le hagun yhunthen hagun bon nyu hontse senru nkin kehünyu letse zoshü lo. Hihontse shülo a-le hagun no Goshen lojvü nyu yhun loti." Ijpt nyu le tanyü kekhwenyu zen thame thyü hü kemvu genyu Josef le hihontse zoshü.

Binzen 47

¹Tson-o Josef le a tsanyu ju minpvün zenlo njüo raja gü ki gü. A-ka, "A pvü lo a tsasikezen nyu ju le Kanan ki anyugun tanyü, anyugun thu dan lo anyu hon aphu zen ryü bin nle. Lo anyugun le Goshen lojvü nyu hünyo."

²Tson-o a-le atsanyu ju pe raja gü hishü.

³Raja gü le anyugun ka, "Hagun le nyutho thyü kehü nyu la?" tsonshü. Tsontsin anyugun le, "Kedagü, agun le agun bon nyu dan hontse tanyü kekhwe nyu le.

⁴Kanan kazü ki chenda le gwamvu salao agun senru genyu tehen ndi la-o, agun le kazü higü nyu yhun ti tse ryü bin nle. Tsügenyu agun no Goshen lojvü nyu yhun lo ti mon tse nka shwikenjün hi bin nle."

⁵Raja gü le Josef ka, "N pvü lo n tsasikezen ju le ryü laso,

⁶Ijpt kazü le anyugun hon. Anyugun no kazü kegwatsin Goshen lojvü nyutsü binlo. Lo anyugun dan nyu thathyülo kekü min ligü higü binlo no asenru dan kentsen gü thyülo."

⁷Josef le a-pvü Jakob zenryüo raja gü teno shü. Tson-o Jakob le jochü pe raja gü tsüshü,

⁸lo raja gü le a-ka, "Nle chen dikho la sela?"

⁹Jakob le, "Akenjwen keyhun le chentsio shenryü laso. Chen tsüdan le rho lo gwamvu, abon nyu ju kenjwen keyhun hontse thon mvule."

¹⁰Jakob le jochü pe raja gü tsü shüo tinla.

¹¹Tson-o Josef le raja gü le zokeshü hontse a-pvü lo a-tsasikezen ju no Rameses nyida gü khoka Ijpt nyu kazü kegwatsin ka bin lo.

¹²Josef le ketyüketsü pe a-pvü, a-tsasikezen ju lo a-nyu dan nyu nchetsin gü-e sin-o a-pvü, kaminyu aphu tsüshü.

Chenda

¹³Chenda gü le shvusa kela genyu lika hika-e ketyüketsü ndila, Ijpt lo Kanan temi dan le khün-o kvulo hala.

¹⁴Anyu gun le shye hei kethyü raka aphu Josef le kequen lo njüo senryü raja gü tsü.

¹⁵Ijpt lo Kanan nyu raka aphu nke bula ntsin, Ijpt temi dan le ryü Josef ka, “Shye pe agun tsülo! Agun no sila nyalo. Agun raka aphu chwibu laso! Tha peha thyü shülo.”

¹⁶Josef le anyugun ka, “Hagun raka ndila yatselo, hagun senru senryü lo; ale shye pe kelulo tile.”

¹⁷Tson-o anyugun le senru dan, keru, tanyü, tenyü methu lo gada senryü Josef tsü lo a-le shye pe anyugun tsü. Tsü chen a-le shye pe anyugun tsüo senru aphu kelu lola.

¹⁸Tsüsi chen anyugun le ryü a-ka, “Kedagü, agun le nkebu keloimvu, agun raka aphu ndi laso lo agun senru le nhon so. Agun min lo kazü nyeki thame ndi so.

¹⁹Agun no sila nyalo. Tha peha thyü shülo! Agun kazü no kelo min ndila nyalo. Shye pe agun lo agun kazü hei lo lalo. Agun le raja gü go thyüti, lo a-no agun kazü khilo. Shye pe agun tsüo agun no rhün bin lo lo ntsipe agun tsüo agun no lonyü shülo.”

²⁰Josef le raja gü genyu Ijpt kazü aphu heilo la. Chenda gü le gwamvu ritsin kela genyu Ijpt nyu nme me tse aphu a-kazü jwe küla; tson-o kazü aphu raja gü hon thyü küla.

²¹Josef le Ijpt keniki gü kechazin keti temi dan pe donyu thyü küla.

²²A-le püshükeda dan kazü nti hei kemvu gwenzin la. Anyugun le anyu kazü jwe kemvui, raja gü le anyugun shweshwi keshü sen-o yhunlo kebin genyu.

²³Josef le temi dan ka, “Ale ntsoka we raja gü genyu hagun lo hagun kazü heilo laso. Hagun no pe hagun lonyu shü nrün ntsi le hika re.

²⁴Logvü ki jün pvün ka jünme pe raja gü tsü mvu loshvu. Lo a-sen tsüpe hagun chvü thyülo, lo hagun lo hagun kami genyu ketyü thyü logwa.”

²⁵Anyugun le a-ka, “Nle agun keyhun kenishü laso; Kedagü nle agun njün shü laso, agun le raja gü go thyü hüti.”

²⁶Tson-o Josef le Ijpt kazü nyu logvü lolo jün pvün ka jünme pe raja gü honthyü nrün pe tejvü nme thyüla. Nthu keti tejvü higü hile tsühontse bin hü nyo. Püshükeda ju kazü nti raja gü hon thyü kemvu gwenzin.

Jakob Kehi Kenkhin Gü

²⁷Israel nyu le Ijpt ki Goshen lojvü nyu yhun-o nnya lo yhunchvüsa chwiryü la.

²⁸Jakob le Ijpt ki chen tseryüo tsenyü yhun, tson-o a-keyhun le chen tsio henziö tsenyü thyüla.

²⁹A-kesi gwenkho nni ryüla ntsin, a-le anyugü Josef koshüo a-ka, “Nben hvu pe adin hvu jaka shülo njüo nle alope Ijpt ki sunla loha tse swe shülo.

³⁰A pvübon nyu pe dika sun yo ale tsüka asun nyü bin nyo; Ijpt nyu apvü gü dika anyugun sun yo tsüka sunla lo.” Josef le a-ka, “Ale nkezo hontse thyüshü ti.”

³¹Jakob le, “Nle tson titse swe lalo.” Tson-o Josef le swe la, lo Jakob le a-zhü ge bin-o chen keno pe a-tsüshü.

Binzen 48

Jakob Le Jochü pe Efraim lo Manasseh Ketsü

¹Tsüsiki a-pvü le hobin nle tse mele Josef ka zoshü. Tsü genyu a-le a-nyu Manasseh lo Efraim au zen Jakob teno ti tse gü.

²Jakob ka a-nyu gü Josef le ashwishü titse ryü kebin rüla zoshü ntsin, a-le a-yhenthü soryü a-zhü ka dunlo.

³Tson-o Jakob le Josef ka, “Kekvutsin Sunggigü le Kanan kazü nyu Luz ka ayhühyu thyüshü lo jochü pe atsü.

⁴A-le aka, ‘Ale nnyenyu kechon pe ntsüti, tson-o n tsipwen no senye kechon thyüti; lo ale kazü higü pe n tsipwen tsüo anyugun no pe kethonthen anyu hon thyüti.’ ”

⁵Jakob le, “Josef ale hiki keryü mhundyü Ijpt nyu nnyu pe nketsü nnyu peche hvu tsüle ahon le; Efraim lope Manasseh au le anyu Reuben lope Simeon au zen kenme.

⁶Nle nnyu peche kecha binsin yatselo, tsü lope anyu letse kemvui; anyugun le gwen lo nrün tsüle Efraim lo Manasseh ge ryüti.

⁷Njvü Rachel genyu ale hi thyüshü bin nyo. Ale Mesopotamia ki raniryü kejö ka, Kanan kazü nyu Efrath zen nithen kemvu ka a-le sila-o ano anyun gwamvu sale le. Tson-o ano Efrath ki kegü tson teka a-sunla.” (Efrath tsüle hizonka Bethlehem tse hü.)

⁸Jakob le, Josef nyuhvu hyushüo, “Hile dikipon nyu ola?” tson ketsoshü.

⁹Josef le, “Hihvu hile Sunggigü le hiki Ijpt ki pe aketsü anyu,” tsonshü. Jakob le, “Zen aki ryülo, ale jochü pe au tsü tile.”

¹⁰Jakob le püshü kela genyu a-yhütyü zenla, tson-o ale tha hyu petsü mvula. Josef le au zenryü a-kishü lo a-le au gwenlo njüo au nboshü.

¹¹Tson-o Jakob le Josef ka, “Ale n hyuni kelo rüchün bin mvu laryü ntsoka we Sunggigü le ano nnyue hyu laso.”

- ¹²Tsüselo Josef le a-pvü din ka au zen lola-o a-mhundyü nyu nkhün tsügü kazü rün shü.
- ¹³Josef le Efraim pe Jakob ngwazin lo Manasseh pe a-nzhü zin tse shüshü.
- ¹⁴Ai Jakob le a-ben kerio, a-ben nzhüzin pe Efraim le nche güe tsügü pe gü shü, lo a-ben ngwazin pe a-püshü gü Manasseh pe gü shülo.
- ¹⁵Tson-o jochü pe Josef tsüo: “A pvü Abraham lo Isak le a-lothyü kehü Sunggigü no jochü pe ponyu hihvu tsü nda! Nthu keti atsontsin keryü Sunggigü no jochü pe au tsülo!
- ¹⁶Kenjün kethyü aphu nyu, akeni keshü tsanggalonyu gü no jochü pe au tsülo! A zan, apvü Abraham lo Isak zan no ponyu hihvu ge rhün hü lo nda! Au no ntsenyu kechon lo au tsipwen no bin lolo!”
- ¹⁷Josef le a-pvü le a-ben nzhüzin pe Efraim pe ge shü kebin hyushüo a-kenyümvula; tsügenyu a-le Efraim pe ge shükebin a-pvü ben khikela pe Manasseh pe ge shü.
- ¹⁸A-le a-pvü ka, “Tson mvu, apvü. Higü le püshü gü; nben nzhügüpe a-pe ge shülo.”
- ¹⁹Tsontsin a-pvü le nmvu le tseo, “Ale shabin nle, anyu gü, ale shabin nyo. Manasseh tsipwen ko temi danda nme thyüti. Ai a-sikezen gü le anyeki gon kvuti lo a-tsipwen le senye kedada thyüti.”
- ²⁰Tson-o tsünyü a-le jochü pe au tsüo, “Israel nyu le jochü pe me ketsü ka hai zan senti. Anyugun le, ‘Sunggigü no nthü pe Efraim lo Manasseh hontse shülo,’ ” tsonzo hüti. Hihontse Jakob le Efraim pe Manasseh mhundyü shüla.
- ²¹Jakob le Josef ka, “Ale sigü jü kela nle hyu binnyo, ai Sunggigü le nzen hüti lo nzen nigü nbon nyu kazü gü nyu shüti.
- ²²N tsasikezen ju mvule, ale Shechem tsüpe ntsü bin nle, lojvü kegwa tsügü tsüle ale jenthon lo levü sen-o Amor nyu hon khilo.”

Binzen 49

Jakob Jo Kenkhin Dan

- ¹Jakob le a-nyu ju koshüo anyugun ka, “Hagun kequenlo, siki nyule hagun ge ryü tiyo ale hagun ka zoshü tile:
- ²“Ryü kequenlo-o nyülo, Jakob nyu dan. Hagun pvü Israel khwen nyülo lo.
- ³“Reuben, anyuri gü, nle a kenko Lo arasha keri güle, Anyu aphu dan nyu ketekhotsin lo kenko tsin gü.

⁴Nle zü keda hontse, Ai nle zankechwi tsingü thyü loha so, kechamvule nle npvü thenu zen zhüla Lo npvü zhü rühvumvu laso.

⁵“Simeon lo Levi au le tsasikezen. Au le au jenthon sen-o me ken-yü kemvu thyü.

⁶Au le kebuo kenthon kethyü ka ale kerhün loha, Nmvue au kekenthon ka ale kengü loha, Au nyukenthün ka temi dushvula Lo keyüthyüo methu tse dan no nyhon la.

⁷Au nyukenthün ge shochün no bin lo, tsüle kenrin kethyü genyu, Lo au nyunkenta le, gwamvu ri kethyü genyu. Israel kazü günyu ale au sükejen lati. Ale a-temi dan no nrenru lati.

⁸“Juda, ntsasikezen ju no nshwe ti. Nno nshwikerüchün nyu gunda teche ti. Ntsasikezen ju no nmhundyü ka nkhün ti.

⁹Judah le shünyho nme hontse, Nyukhu tün lo-o rani a-kü ki ryü, A-min pfü keta-o zhü bin. Temi nme-e a-kevüshü nshvu.

¹⁰Judah le kedathün sen ti, Lo a-tsipwen le kethonthen keda thyü hüti. Senye dan le khajana senryü a-tsüti; Lo a-mhundyü nyu nkhün-o a-jozen ti.

¹¹A-le a-gada nyu pe Vainsha bin ge dyü Vainsha bin kegwa tsin ge. A-le Vainsha zu kenhon nyu a-phi thula.

¹²Vainsha zu tsüpe a-yhütyü nhon ti, Lo Nyüzü ketsü genyu a-hü chonti.

¹³“Zebulun le züda gü khoka yhun ti. A-züdase pe run kensen binnme thyüti. A-terhi no nithen gü Sidon titi.

¹⁴“Issachar le gada a-phenu hvu jaka a-minpfü keta kebin nme nyeki gwa kvu mvu.

¹⁵Ai a-le kerüyü bin gü tsüle gwa kethyü Lo kazü gü tsüle nkenyüsa kethyü hyu shü. Tsügenyu a-le khvü-gü pfütitse a-sen pfü keneshü, Lo a-no do nme hontse a-kemvu thyüo kam thyüti.

¹⁶“Dan le a-temi dan so keda thyüti, Israel tsipwen kecha nyu hontse.

¹⁷Dan le tsonkhoka peri nme, Tson teka peri a-tsei kerhu, Keru pha ndu shü, Tson-o a-ge dun kebin gü kewhenshe pe sizin shüla kehü gütsü thyüti.

¹⁸“Ale nle kenikeshü khwebin nle, Npugü.

¹⁹“Mehon seketyünyu dan me le Gad whenti, Ai a-le rani gü anyugun hü ti.

²⁰“Asher kazü le ketyüketsü kechon nyhun shüti. A-le raja nyu ketyüketsü thyülo kegwa khishü ti.

²¹“Naftali le thyüzhe a-kenda thyü tin kehü nme, A-le a-nyu shwi nkenyü ho tse kethyü zen hü.

²²“Josef le zü kepün bin nme khoka tehen hon gada hontse, Rincho nme khoka tehen thyünyu nme hontse.

²³A-shwikerüchün nyu le a-jvü gwamvu sa tse a-when, A-nyugun levü lo tho sen-o a-hü.

²⁴Ai a-levü le nnu shümvu, Kekvutsin Jakob Sunggigü, Israel kekhwen lo kentsen gü kekvu nyu a-bu thyü nko shüla.

²⁵Npvü Jakob Sunggigü le nche kehügü, Jochü pe ntsü kehü kekvutsin Sunggigü, Tesoki jochü tsangri shü Lo kazü hensin ki jochü zü khishü kehü gü, Senru lo ntsenyu kechon jochü pe ntsü lo.

²⁶Shye lo nyekepun jochü dan, Ndukanyu kazüthun jochü dan Kethonthen bin kehü rincho dan ge nkenyü ho kethyü dan, Jochü hidan hino Josef pe ge bin lo nda, A-tsasikezen ju zen kekho kela gü ge.

²⁷“Benjamin le teken nme hontse. Lonyü lo ngwen gü-e a-le tün lo tyüti.”

²⁸Hidan hile Israel tsipwen tseryü kenyhun ju, lo anyugun pvü le anyu zen kekha gü kejü ka zope anyugun nmeme tsü keshü.

Jakob Kesi lo Kesun

²⁹Tson-o Jakob le anyu dan zen tenge tseo, “Ale sio atemi dan zen kengü güla tiso, a lope Hitnyu temi gü Efron lownyu tsokü katsü apvü zen-o sunla nye,

³⁰Kanan kazü nyu Mamre nphozin Makpelah ka. Abraham le sika thyü nrün genyu Efron ka tsokü lo lobu higü heilo.

³¹Bin tsüka anyugun le Abraham lo a-nu Sarah au sun; bin tsünyu anyugun le Isak lo a-nu Rebeka au sun; lo tsüka ale Leah pe sun le.

³²Lowbu tsü lo anyu kebin tsokü tse Hitnyu temi dan ka heilo. Tsüka asun nye.”

³³Jakob le anyudan ka jozo thüshüo, zhüni tsülo njüo sila.

Binzen 50

¹Josef le a-pvü soge chetsü gü chü-o a-nba.

²Tson-o Josef le a-pvü min dawa pe jeh shülo tse ahza hoshü.

³Tsüle jon henzi lola, dawa pe jeh kethyü le tsükho lo lahü. Ijpt nyu le jon hentsenyü a-chechü.

⁴Chekechü gwenkho tsüle güla ntsin, Josef le raja gü hensin kedanyu dan ka, “Hagun cheno-e jo higü sen gü raja gü ti shülo:

⁵Apvü le sigü kejü ka, ano akhipe Kanan kazü ki a-le nda kenjü sika günyu sun titse ajo hoshü njün nyo. Tsügenyu ano gü apvü sun lalo, tson-o ale rani ryüti.”

⁶Raja güle, “Nle zoshü kenjü hontse, gü npvü sunla lo.”

⁷Tson-o Josef le a-pvü sun titse nsinla. Raja gü hensin kedanyu dan aphu, a-kanyu pelü dan, lo Ijpt nyu sharhinyu dan aphu Josef zen nsin.

⁸A-kaminyu, a-tsasikezen nyu, lo a-pvü kami kechanyu dan aphu a-zen nsin. Anyugun nyenyu keshen dan, lo anyugun tanyü, tenyü lo methu dan nti Goshen lojvü nyu kebin gwenzin.

⁹Temi le kerugari lo keru ge dun-o a-zen nsin: tsüle danda nme thyü nsin.

¹⁰Anyugun le ryüo Jordan nphozin Atad ka shye kenyu bin tilo ntsin gwenkho kethon chyechü tetso shü, lo Josef le jon tsenyü chyekechü jvü dan thyüshü.

¹¹Kanan nyu keyhun nyu dan le temi tsüdan le Atad ka chyechü kebin hyushüo, “Ijpt nyu dan le me chyekechüjvü kentsun dihontse kethyü senhü nla hile, tsezo!” Tsügenyu bin gü zan pe Abel-Mizraim tse thola.

¹²Jakob nyu jule a-le anyugun ka zokeshü hontse thyüshü;

¹³anyugun le a-min pen gun gü Kanan ki Abraham le sika bin thyü titse-o Hitnyu temi gü Efron lobu hei kelo Mamre npho zin Makpelah ka tsokü günyu sunla.

¹⁴Josef le a-pvü sun kela siki, a-tsasikezen ju lo kesigü kesun genyu a-zen kensin dan aphu zen-o Ijpt ki rano ryüla.

Josef le A-tsanyu ju ka Tha Zonikeshü

¹⁵Anyugun pvü kesi siki a-tsasikezen ju le, “Josef le ngun shwi ntsüo ngun le a-ge a-zükemvu thyü kenjün tsü aphu kethun nititse nda bin yatselo dihontse mon?”

¹⁶Tson-o anyugun le nme nipe Josef ki shüo: “Ngun pvüle a-kesi mhundyü,

¹⁷agun no, ‘Ntsanyu ju le nge a-zükemvu thyü kenjü tsü jüpe tsülo tse hilo lotse shüle.’ Tsügenyu agun npvü Sunggigü gonyu dan le nge a-zükemvu thyükela dan tsü jü pe agun tsülo,” tsonshü. Josef le lesü higü hyulo njüo chü sola.

¹⁸Lo a-tsanyu ju le anyu npfü ryü a-mhundyü nyu nkhün-o. “A-ka, agun ngo dan le hika nmhundyü nyu ryü bin nle;” tsonshü.

¹⁹Ai Josef le anyugun ka, “Nshvu nyalo; ale anpfü a lope Sunggigü bin ka shü keloimvu.

²⁰Hagun le age thagwakemvu rhila, ai Sunggigü le tsü kelu pe kegwa thyüla, tsühontse keshü genyu nthu temi kechon keyhun kenishü bin nyo.

²¹Hagun le thame kenshvui ndi. Ale hagun lo hagun nyenyu dan nucha loti.” Tson-o a-le a-jo bwenye tseo anyugun nyun thyü nbwe shü.

Josef Kesi

²²Josef le a-pvü kaminyu zen-o Ijipt nyu yhun; a-le chen tsio tseryü yhun.

²³A-le Efraim nyenyu lo tsüdan nyenyu hyuo si. Manasseh nyu gü Makir nyenyu ko Josef phanyu nda hü.

²⁴A-le a-tsasikezen ju ka, “Ale sigüzhü laso, ai Sunggigü le hagun nucha lo hagun tsonri gü A-le swen-o Abraham, Isak lo Jakob ka zoshü kenjü kazü günyu shü lo tsentsü.”

²⁵Tson-o Josef le a-temi dan no keswe nme thyü. “Sunggigü le hagun tsonri-o kazü tsügü nyu kegun ka, hagun le amin khi loti tse amhundyü ka swe lalo,” tsonshü.

²⁶Josef le a-keyhun chen tsio tseryü ka Ijipt nyu sila. Anyugun le dawa pe a-min jeh la-o pe sikhin nme ka shüla.

Chweketin

Chweketin 1

Ijpt nyu Le Kenshwe

- ¹Jakob nyu peche a-zan Ijpt ki tsü kela ju, nmeme tse a-kami zen tsükela dan zan,
- ²Reuben, Simeon, Levi, Judah,
- ³Issachar, Zebulun, Benjamin,
- ⁴Dan, Naftali, Gad, lo Asher,
- ⁵Jakob tsipwen apfu kesin keshü le hentsenyü. A-nyugü Josef le Ijpt ki hü laso.
- ⁶Josef, tsasikezen ju lo shehe tsügü apfu siküla,
- ⁷ai Israel tsipwen dan le yhunchvu kenyesa lo kvusa chwiryü Ijpt kesü thyüla.
- ⁸Lo raja keshün, Josef rüla shamvu shü kethyü nme le soryü Ijptnyu kekvusen lola.
- ⁹A-le a-temi dan ka, "Israel nyu le chonritsin lo kvu kethyü ngun genyu kenshvu le bin laso.
- ¹⁰Teri le soryü lo anyugun le nshwikerüchün nyu zen kengülo-o nzen terithyü tseo nkazü nyu tin la-e sha loho. Tsügenyu ngun anyugun no chonkenye mvulo nrün genyu tedo peha fülomvu loshvu."
- ¹¹Tson-o Ijpt nyu le anyugun no kam ketsen thyüo kenjün thyü nrün genyu anyugun keshwi mi pe shü la. Israel nyu no raja gü kenya pe kequen nrün nyida Pithon lo Rameses thyü.
- ¹²Ai Ijpt nyu le Israel nyu nshwe chon lo anyugun le yhunchvu kenye pe kazü gü kesü thyü soryüla. Ijpt nyu le Israel nyu nshvu lola
- ¹³⁻¹⁴tson-o anyugun kemvu thyü pe no thatho kerü thyü yhunkenjün thyü. Anyugun le Israel nyu shwinjün mvushütse no anyugun ka thyü lo lonyu thathyü.
- ¹⁵Tson-o Ijpt nyu raja gü le Ibrinyu tenunyu le nyukezen ka keche kehü Shifra lo Puah au ka zo.
- ¹⁶"Hai le Ibrinyu tenunyu le nyukezen ntsen kethyü ka pechenyu yatselo boshvu la, lo tenunyu yatselo no rhün bin tselo tsonshü."
- ¹⁷Ai nyukezen ka keche kehü hvu le Sunggigü nshvuo raja gü jozen mvula, tson-o pechenyu no rhünlo.

¹⁸Tsügenyu raja güle au koshüo au ka, “Hai le nyuthyüo hihontse pechenyu no rhünlo hü nla?”

¹⁹Tsontsin au le, “Ibrinyu tenunyu le Ijipt nyu tenunyu hontse mvu; anyugun le nnesatse anyuzen la gwenzin, lo ayi le anyugun tilo kemvu ka nyuzen lola hü le.”

²⁰⁻²¹Nyukezen ka keche hvu le Sunggigü kenshvu genyu Sunggigü le au so-o au kami no binlo. Lo Israel nyu le chvukenyeyo nko chwiryüla.

²²Tsügenyu raja güle ahza pe a-temi dan aphu tsüşhü: Ibrinyu pechenyu nnyukelo lihigüe pe Nile züri nyu shwenla, ai tenunyu we aphu no rhün lolo, tsonshü.

Chweketin 2

Mosa Kenyu

¹Higwenkho ka Levinyu kaminyu nme le a-npfü a-kaminyu tenunyu nme lolo,

²tson-o peche nme nnyulo. A-jvu le nyugü le zegwa sakethyü hyulo-o shyeshen a-kebu.

³Ai a-kebu sin binlo hala-o, nba pe kedo rokhu nme züno yümvu nrün genyu tinküchün pe yünlo. Tson-o a-le ntsenyu gü pe tsünyu shülo-o khipe züri gü seka tehen soge shü njün.

⁴Dihontse la tiyo tseo ntsenyu gü lügi le nithen ki bin-o nribin.

⁵Raja gü nyugi le zülu titse züri ki tsüryü, lo a-gogi ju le züse ki nda bin. A-le rokhu gü le tehen so kebin hyushüo a-gogi nme no senryü lotse nishü.

⁶Raja nyugi le khin she shü laryü ntsenyu nme hyulo. Ntsenyu gü le chü kebin hyulo-o, a-le shwi njün hala. “Hile Ibrinyu nyu nme so,” tsonshü.

⁷A-lügi le ryüo Faro nyugi ka, “Ano gü Ibrinyu tenunyu nme fü zenryü a-leyi pe ntsü tile?” tse tsügi ketsoshü.

⁸Tsontsin, Raja nyugi le a-ka, “Tsonshülo,” tson-o a-le gü ntsenyu gü a-jvü zenryü.

⁹Raja nyugile, tenunyu güka, “Ntsenyu higü zen gü leyi pe atsülo, lo ale nchün thyüti.” Tsügenyu a-le ntsenyu gü zengü leyi shü.

¹⁰Tsontseo nyu gü le püshü kelo ki zengü raja nyugi tsüo, tsügi le anyu thyü lo. A-le a-npfü a-nthon-o, “Ale zünyu a-süshwi kelo genyu a-zan pe Mosa thyüti,” tsonlo.

Mosa Le Midian Ki Tinkela

- 11**Mosa le püshü lo-o, a-temi Ibrinyu dan shwishü titseo chwilyü, anyugun kemvu thyü pe kam kerü thyükebin hyu. Tsünyeki Ijpt nyu nme le a-temi Ibrinyu nme vükebin hyulo.
- 12**Mosa le lizin hizin nrishüo, temi nme hyumvu laryü, a-le Ijpt nyu gü dushvu la-o pe hachon nyu kebu la.
- 13**Tsüsinyü a-le nichwi laryü Ibrinyu mihvu le kega kebin hyulo. Tson-o a-le thyüzü kebin güka, “Nyuthyüo npfügü Ibrinyu vü bin nla? tsonshü.
- 14**Tsontsin temi tsügü le, “Segü le nlope agun sa keda lo jokera gü thyü shü ola? Nle Ijpt nyu tsügü dushvu kela hontse adushvu la titse bin ole?” Tsüselo Mosa le nshvu la-o, “Ale nyuthyüshüyo mele asha laso.”
- 15-16**Tsü rüla raja güle shalo njüo Mosa dushvu la titse so, ai Mosa le tin gü Midian kazü ki yhun tinla. Khenyüme Mosa le zülvu nme khoka dun kebin ka Midian nyu püshükeda gü Jethro nyugi mitsenyü le zülü lo züpe a-pvü tanyü lo tenyü dan züketsü khun ka shüshü titse ryü.
- 17**Tsü ka tanyü kekhwenyu peha le Jethro nyugi dan hüla. Ai Mosa le anyugun che-o anyu senru dan no zü tsülo.
- 18**Anyugun le rani anyugun pvü ki gun laryü, a-le anyugun ka, “Nyu genyu hagn le nthu nshwe rani ryülo ola?” tsonshü.
- 19**Anyugun le, “Ijpt nyu nme le tanyü kekhwenyu dan ben nyu agun kenishü, lo a-le zü-e lüpe agun tsüshü lo senru dan lashü tsele.”
- 20**Tsontsin a-le “A-le diki hü nla? Nyuthyüo a-khela-o la? gü a-ko zenryü ngun tyütsü lota.”
- 21**Tson-o Mosa le tsüka yhun kethyü a-kendo la, lo Jethro le a-nyugi Zipporah pe a-tsüshü.
- 22**Tson-o tsügi le peche nme nnyulo, tsontsin Mosa le, “Ale kazü higü nyu tesin nme le, tson-o a-zan pe Gershom tholo.”
- 23**Kenkhin ki Ijpt raja güle sila; ai Israel nyu dan le medo thyü kenjünthyüo keche hishü. Lo anyugun kechü khwe le Sunggigü ki küla.
- 24**Sunggigü le anyugun kenjün kethyü khwe nyülo-o Abraham, Isak lo Jakob zen kejozen kenjü rüchünlo.
- 25**A-le Israel nyu le medothyü kebin hyu shüo anyugun phin rüchün shü.

Chweketin 3

Sunggigü Le Mosa Ko Kelo

- ¹Khenyüme Mosa le a-migü Jethro, Midian nyu Püshükeda gü tanyü khwen hü, a-le tanyü dan zen-o tehen yhunkemvu kazü gü nken-o, kazüthun kenshün gü Sinai karyü.
- ²Tsüka Npugü jolo gü le mah kenyü nyu tehenphun nme ka a-yhühyu thyü shü. Mosa le mah le tehenphun ka nnyübin-e tsü rokemvu hyulo.
- ³A-le rüchün-o, “Hile ndunkethyü nme so. Dihontseo tehenphun gü romvuyo? Ale a-kho nnigü shwishüti.”
- ⁴Mosa le a-khonni ryü kejö Npugü le hyushüo tehenphun nyu a-ko-o, Mosa! Mosa! tsonshü. Tsontsin a-le, “ale hika hü nle,” tson.
- ⁵Sunggigü le a-ka, “Kho nni ryünya. Nphakü tho lalo, nle sokebin bin tsüle nshün kethyü genyu.
- ⁶Ale npvübon nyu Sunggigü, Abraham, Isak lo Jakob Sunggigü le.” Tsontsin Mosa le a-mhunsun lola, a-le Sunggigü nri nshvu kela genyu.
- ⁷Tson-o Npugü le, “Ale Ijpt nyu atemi dan le kenjünthyü kebin hyu laso; anyugun keshwinyu ben nyu kenjünthyü thathyü kebinnyu anyukhishwi shü lotse nra kebin khwen ale nyülo laso,
- ⁸tsügenyu ale Ijptnyu bennyu anyugun khishwi lo-o Ijpt kazü nyu anyu zen chwigü kazü kebbe kegwa ntsoka Kanannyu, Hitnyu Amornyu, Periznyu, Hivtnyu lo Jebusnyu le yhun kebin kazü günyu shüti tse ryü bin nyo.
- ⁹Ale atemi dan kenra khwe nyülo, lo dihontse Ijptnyu le anyugun nshwe bin yo hyu laso.
- ¹⁰Tsü genyu ntsoka ale nnipe Ijpt raja gü ki shü bin nle, nno atemi dan tsonrio a-kazü nken chwila nrün genyü.”
- ¹¹Ai Mosa le Sunggigü ka, “Ale lihi kemvu. Ale dihontse rajagü kigü Ijpt nyu Israel nyu zen chwiryü lo tila?”
- ¹²Sunggigü le, “Ale nzen hüti, lo nle Ijpt nyu temi dan zen chwi keryüka, hagun le kazüthun hige arüshvuti. Tsügü tsüle ale nnishü ketsin tse kethyü tsin keshüle.”
- ¹³Ai Mosa le a-jo kenio, “Ale Israel nyu ki gü anyugun ka, ‘Hagun bonnyu Sunggigü le anishüle’ tselo anyugun le, ‘A-zan le següla?’ tse aka shün soti. Tsonlo ale anyugun ka dihontse zo mon?”
- ¹⁴Sunggigü le, “ALE ALE GÜ TSÜLE. Nle hipe anyugun ka zo shümvu loshvu: ‘ALE tse ko kehü güle anipe hagun ki shü bin nle.’

¹⁵Israel nyu dan ka, Ale Npugü anyugun pvü bonnyu Sunggigü, Abraham, Isak lo Jakob Sunggigü le nnipe anyugun ki shü bin nle tsezo shülo; Hile kethonthen azan le; hontse ryükejü shehe aphu ako hüti.

¹⁶Gü Israel nyu sharhidan aphu ko kequen shüo anyugun ka Ale Npugü, anyugun pvü bonnyu Sunggigü, Abraham, Isak lo Jakob Sunggigü le nyhühyu thyü shüle tse zo shülo. Ale ryüo Ijptnyu le anyugun ge nyuthyü bin yo hyu laso.

¹⁷Ale Ijpt nyu le anyugun nshwe nyhün kebin nyu anyugun zen chwigü kazü kebwe kegwa, Kanannyu, Hitnyu, Amornyu, Periznyu, Hivtnyu lo Jebusnyu kazü nyu shüla titse rhilo laso.

¹⁸“Atemi dan le nle nyu zoyo nyüti. Tson-o nle Israel nyu sharhi dan zen-o Ijpt raja gü ki gü a-ka, ‘Ibrinyu Npugü, Sunggigü le a-npfü agun yhühyu thyü shüle. Agun khinya-o agun no jonshan tehenyun kemvu bin ki tsonchü gun gü Kerüshvu thyüpe Npugü agun Sunggigü tsülo.’

¹⁹Hagun le tenge tse kemvu we Ijpt raja güle hagun hoshü kemvui tse ale sha bin nyo.

²⁰Ai ale akekvu nyu kenrinthyüo shaja pe Ijpt nyu tsüti. Tsüsiki nyu a-le hagun hoshü ti.

²¹“Ale Ijpt nyu thyüpe no hagun rühvuti tson-o atemi dan le chwi kejü ka, anyugun no kenben tin loho.

²²Israel nyu tenunyu nmeme tse gü Ijpt nyu a-kajon nyu lo Ijpt nyu lihigü a-kanyu kebin nyu ka, phinya lo suna lo raka nye, tyü hikü loti. Israel nyu dan le hidan hi pe anyenyu peche lo tenu ge-e shüo Ijpt nyu kenya sentin lati.”

Chweketin 4

Sunggigü Le Nduntho Thyü kelo Kekvu pe Mosa Tsü

¹Mosa le Npugü, jokenio, “Ai Israel nyule atenyemvu lo ale nyu zoyo nyümvu nyatselo. Anyugun le nle ayhühyu thyüshü mvule tsonzo yatselo ale nyuthyü mon?” tsonshü.

²Tsügenyu Npugü le a-ka, “Nle nyu sen hü nla?” A-le, “Thün nme le,” tsonshü.

³Npugü le, “Tsü shwepe kazü nyu shülo,” Mosa le tsü shwe pe kazü nyu shü laryü, tsüle peri nme ngwa la, tson-o a-le tsüka tinla:

⁴Tsüselo Npugü le Mosa ka, “Nkhün tsügü a-ma süso lo.” Tson-o Mosa le nkhün tsügü tsü tezenlo laryü tsüle thün nme thyü nila.

⁵Npugü le, “Hithyü pe Israel nyu hio Npugü, anyugun pvübon nyu Sunggigü, Abraham, Isak lo Jakob Sunggigü le nyhühyu thyüshü ketsin le tse tsin shülo.”

⁶Npugü le Mosa nthon nio, “Nben pe nphi hensin shüshülo.” Mosa le a-jo zen-o a-ben pe aphi hensin shüo khishwilo laryü nyu le tyüpe khetso kechon hontsela.

⁷Npugü le Mosa ka, “Nben pe nphi hensin shünilo.” A-le tsonshüo khishwi nishü laryü tsüle a-mi kecha hontse gwala.

⁸Npugü le a-ka, “Anyugun le ntenyemvu nmvue nduntho kerigü tenye mvu-e higü hi anyugun le tenye loti.

⁹Anyugun le nduntho hihvue tenyen mvu, lo nle nyuzo yo tsünyümvu yatselo, Nile zürinyu zü peha thyülo njüo pe kazünyu jashü lo. Lo zü gü le tezi ngwa lati.”

¹⁰Ai Mosa le, “Nmvule, Npugü, anishü nyalo. Ale thame ka-e jozo kegwa thyülo hümvu, lo nle a nthon bin nsen zo kegwathyü lomvu. Ale nyajü lo kesedun gwenzin le.”

¹¹Npugü le a-ka, “Segü le temi mün thyüshü? A-thyüpe nyetin rügü nmvue pin? A-no thahyu nmvue a-hyüpo shüla? Tsü le Npugü, Ale le.

¹²Tsü genyu gülo! Ale ncheo nno jozoti, lo nno nyu zo tiyo nka zoshü ti.”

¹³Ai Mosa le, “Nmvule, Npugü, kechanyu peha nishülo.”

¹⁴Tsontsin Npugü le Mosa ge a-nyunta-o, “Levi tsipwen ntsa gü Aaron le bin mvu ole? A-le jozo gwasa kethyü ale shabin nyo. Ketsin a-le nteno titse ryüzhü nyo lo nshwi a-kenyü sati.

¹⁵A-no nyuzo tiyo nle pe a-ka zoshü logwa. Lo ale hai keche pe hai no thazoti, lo hai no nyuthyü tiyo ale hai ka zoshüti.

¹⁶A-le nsun thyüo temi dan ka njozo shüti. Lo nle Sunggigü hontse a-no nyuzo tiyo zope a-zenti.

¹⁷Nle thün higü senlo; tsü sen-o nduntho dan thyü nrün genyu.”

Mosa le Ijpt Nyu Nikeryü

¹⁸Tson-o Mosa le a-min Jethro ki gü a-ka, “Ano Ijpt ki ranigü akaminyu dan le rhün binzun le nmvuyo shwishüta.” Tsontsin Jethro le akenda le gülo lo, tsonshü.

¹⁹Mosa le Midia ki kehü ka, Npugü le a-ka, “Ijpt ki rani gülo, ndushvu lati tse kehü nyu aphu silaso.”

²⁰Tsügenyu Mosa le a-nu lo a-nyuhvu pe gada ge shülo njüo Ijpt ki gü titse tsonchü shü, lo Sunggigü le a-ka zokeshü thün gü sen hü.

²¹Npugü le Mosa ka zonishü, “Nle Ijpt ki rani gülo ale nno thyülo kegwa kekvu pe ntsükela nduntho dan raja gü mhundyü ka thyüshü mvuloshvu. Ai ale raja gü nyun thyüpe rü lati, tson-o a-le temi dan hoshü loha.

²²Lo nle raja gü ka, Npugü le kezo le, ‘Israel le anyuri gü le.

²³Ale anyugü no chwila lo, tson-o gü arüshvulo tsonzo ai nle nmvu laso. Tsügenyu ale nnyu rigü dushvu lati.’ ”

²⁴Ijpt ki gü keju tson nyu kensenbin nme ka Npugü le Mosa teno-o a-dushvu la titse so.

²⁵⁻²⁶Tsontsin a-nu Zipporah le tso ayi kebin nme khipe a-nyugü girü la njüo tsüpe a-nyepvü pha kesü shü. Gikerü jvü gü genyu a-le Mosa ka, “Nle agenyu tezi nyepvü nme la,” tse zoshü. Tson-o Npugü le Mosa keyhun kenishü.

²⁷Npugü le Aaron ka, “Nle tehenyhun kemvu kazü ki gü Mosa teno shülo.” Tson-o a-le ryü kazüthun kenshün gü ka a-teno-o a-nboshü.

²⁸Lo Mosa le Npugü le a-no Ijpt ki niryü lo tse a-ka kezojo aphu pe Aaron ka zoshü; lo Npugü le a-no nduntho dan thyü shü lotse ahza khikeshü ko pe zoshü.

²⁹Tson-o Mosa lo Aaron au le Ijpt ki gü Israel nyu sharhi dan aphu ko kequen lo.

³⁰Aaron le Npugü le Mosa ka zokeshü jodan aphu zo shü lo Mosa le temidan mhundyü ka nduntho dan aphu thyüshü.

³¹Anyugun le tenyenlo, lo Npugü le ryüo mele dihontse anyugun nshwe bin nyo hyukela rüla nyülo-o anyugun aphu nkhün tsü gü rüshvu.

Chweketin 5

Mosa Lo Aaron Au Le Ijpt Raja Mhundyü Ka Kegü

¹Mosa lo Aaron au le gü Ijpt raja güka, “Npugü Israel nyu Sunggigü le zo, ‘Atemi dan no gülo, tehenyhunkemvu bin ki nga nme thyü a-rüshvu nrün genyu.’ ”

²Raja güle zo-o, “Npugü le segü la?” “Nyuthüo ale a-khwe nyüo Israel nyu no gü mon? Ale Npugü shamvu; lo ale Israel nyu no gü kemvui.”

³Mosa lo Aaron au le a-jokenishü, “Ibrinyu Sunggigü güle a-npfü agun yhühyu thyüshü le. Tsügenyu agun no jonshen tson chü gü tehenyhunkemvu bin ki kerüshvu thyüpe agun Npugü Sunggigü tsü shüta. Agun le tson mvu yatselo a-le kenpen nmvue teri senryü agun nkela loshvu le.”

⁴Raja güle Mosa lo Aaron au ka, “Hai le temi dan no anyugun tho khela titse ole? Do dan tsü zenniryü thatho thyülo!

⁵Hagun le Ijpt nyeki chonkvu laso. Lo hagun le ntso ka we thatho thyümvu la nyü bin nyo!”

⁶Tsünyütsü raja güle Ijpt temi kam kethyü shwi kehünyu lo Israel nyu anyugun kentsen dan ka ahza hoshü.

⁷“Himhundyü ki hontse ita thyü nrün genyu npenkon pe temi dan tsünya gwen. A-nyugun no anyu npfü gü fülo.

⁸Ai anyugun no himhundyü thyü kehü kho thyülo, ita tso nme-e rho nya. Anyugun le thathyü nrün ndio, ano anyugun hoshüo gü tehenyhunkemvu bin ki kerüshvu thyü pe anyu Sunggigü tsü lotse hi bin nyo!

⁹Temi hidan no a-tho rükvuo mesa kehü jo dan tsü nyü kelo gwenkho ndila nrün genyu."

¹⁰Tsügenyu kam kethyü shwi kehü dan lo Israel nyu anyu kentsen dan le gü Israel nyu dan ka, "Raja gü le kezo le a-le npenkon pe hagun tsüsin lohoso.

¹¹Hagun no hagun npfü gü lika hika-e hyulo kegwa ka fülo, ai hagun le himhundyü dikho thyü hüyo tsükho thyü mvu loshvu."

¹²Tson-o temi dan le Ijpt aphu ho npenkon fü sola.

¹³Kam kethyü keshwi dan le anyugun ketsun-o anyugun no khenyütsen himhundyü npenkon pe tsüketse ka ita kethyü kho thyü.

¹⁴Ijpt nyu kam kethyü shwi kehü dan le anyugun le kejüpe thakethyü nyu ntsen kehü Israel nyu dan vüo anyugun ka, "Nyuthyüo hagun temi dan le ita himhundyü thyü kehükho thyü mvula?"

¹⁵Israel nyu kentsen dan le raja gü ki gü kenyao a-ka, "Kedagü, nle nyuthyüo agun ge hihontse shü hü nla,

¹⁶Npenkon pe agun tsümvu-e agun no ita thyü lotse ahza khishü. Lo agun vü, tsüle ntemi dan kemu le," tsonshü.

¹⁷Raja güle anyugun ka, "Hagun le ntsü nthyü, lo thathyü nyümvuo ano hagun hoshüo gü kerüshvu thyüpe Npugü tsü lotse bin nyo.

¹⁸Rani gü thathyü bin! Npenkon nme pe hagun tsü kemvui lo hagun le himhundyü ita kethyü kho thyümvu loshvu."

¹⁹Israel kentsen dan le khenyütsen anyugun no himhundyü ita thyü kehü kho thyülo tse zokeshü ka gwenkho gwakemvu nme nyu bin kela shalo.

²⁰Anyugun le tinjü laryü Mosa lo Aaron au le anyugun khwe kebin tenolo.

²¹Anyugun le Mosa lo Aaron au ka, "Hai le nyuthyü shüo raja gü no agun shwintsü layo Npugü le hyu laso lo shaja pe hai tsüti. Agun dushvu nrün genyu hai le zhethon nme pe anyugun ben nyu shü laso."

Mosa le Npugü Ka Kenya Kethyü

²²Tsüselo Mosa le ranio Npugü ki gü a-ka, "Npugü nle nyuthyüo ntemi dan ge gwakemvu thyü hü nla? Nle nyuthyüo anipe hika shü ola?

²³Ale ngenyu raja güka thazo so ntsin a-le anyugun nshwenyhün so laso. Lo nle anyugun cheo thame thyü shümvu!"

Chweketin 6

¹Tsontsin Npugü le Mosa ka, “Ntsoka we ale rajagü ge nyuthyü tiyo nle hyuti. Ale a-kemvu thyüo atemi dan no gü ti. Ale a-kemvu thyüpe a-no a-kazünyu anyugun hü shwi lati.”

Sunggigü Le Mosa Ko Keshü

²Sunggigü le Mosa ka, “Ale Npugü.

³Ale Kekvutsin Sunggigü tse kethyü pe Abraham, Isak lo Jakob yhühyu thyüshü, ai ale azan kenshün Npugü le tse kethyü pe anyugun no shamvu.

⁴Ale anyugun zen kejozen, lo anyugun le tesin thyüo a-nyu yhun kebin Kanan kazü khipe anyugun tsüti tse a johoshü.

⁵Ntsoka we ale Ijpt nyu le Israel nyu no anyugun dothyüo kenjünthyü kebin khwenyülo, lo ale kejozenkenjü rüchünlo laso.

⁶Tsügenyu Israel nyu dan ka, ‘Ale Npugü; Ale hagin kenilo ti lo Ijpt nyu dothyü kebin nyutsü ale hagin hoshü lati tsezo shülo. Ale abu ketape shaja ketetsin kethyü senryü anyugun ge shüti, lo ale hagin kenishüti.

⁷Ale hagin pe atemi thyü lo hagin Sunggigü thyüti. Ijpt donyu ale hagin hoshü lalo, hagin le ale hagin Npugü Sunggigü tse kethyü sha loti.

⁸Ale hagin zenryüo ale pe Abraham, Isak lo Jakob tsüti tse swen-o johoshü kenjü kazü gnyu shüti; lo ale tsüpe hagin no hagin npfü hagin hon thyü ti. Ale Npugü.’ ”

⁹Mosa le jo hipe Israel nyu dan ka zoshü, ai anyugun le me dothyü kenjünthyüo nyugwamvusa kebin genyu a-khwen nyümvu la.

¹⁰Tsontsin Npugü le Mosa ka zoshü,

¹¹“Gü Ijpt raja güka Israel nyu no a-kazü nken tin lamvulo shvu tse zoshülo.”

¹²Ai Mosa le, “Israel nyu-e akhwenyü mvu lo raja gü le dihontse akhwenyü tila? Ale jozo sha kemvule.”

¹³Npugü le ahza pe Mosa lo Aaron au tsüshü. “Israel nyu dan lo Ijpt raja gü ka, ale hai no Ijpt kazü nyu Israel nyu zenchwi lalo tse ahza khishü laso.” tse zoshülo.

Mosa Lo Aaron Kaminyu Rüla

¹⁴Reuben, Jakob nyuri güle anyu peche mizi bin: Hanok, Pallu, Hezron lo Karmi; hidan hile anyugun zansen kehü kami bonnyu jü.

¹⁵Simon le a-nyu peche mi tsero bin: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar lo Kanan nyu tenugi nyugü Shaul; hidan hile anyugun zansen kehü kami bon nyu ju.

- ¹⁶Levi le anyu peche mishen bin! Gershon, Kohath lo Merari; hidan hile anyugun zansen kehü kami bon nyu jü. Levi le chen 137 yhunlo.
- ¹⁷Gershon le anyu peche mihvu bin: Libni lo Shimei lo au tsipwen kechon le bin.
- ¹⁸Kohath le anyu peche mizi le bin: Amram, Izhar, Hebron lo Uzziel. Kohath le chen 133 yhunlo.
- ¹⁹Merari le anyu peche mihvu bin: Mahli lo Mushi. Hidan hile Levi kaminyu lo anyugun tsipwen dan.
- ²⁰Amram le a-pvü lügi Jakebed lolo, tson-o Aaron lo Mosa au nnyushü. Amram le chen 137 yhunlo.
- ²¹Izhar le anyu peche mishen bin: Korah, Nepheg lo Zikri.
- ²²Uzziel ko anyu peche mishen bin: Mishael, Elzaphan lo Sithri.
- ²³Aaron le Amminadab nyugi Nahshon lügi Elisheba lolo; tson-o tsügi le Nadab, Abihu, Eleazar lo Ithamar tse nnyu lo.
- ²⁴Korah le anyu peche mishen bin! Assir, Elkanah lo Abiasaph; anyugun le Korah denzin anyu kami bon dan.
- ²⁵Aaron nyugü Eleazar le Putiel nyugi nme lolo, tson-o tsügi le Phinehaz nnyulo. Hidan hile Levi kaminyu dannyu kami pe dan.
- ²⁶Aaron lo Mosa hvu hile Npugü le au ka, "Ijpt nyu Israel nyu dan zenchwi lalo tsezo keshü hvu."
- ²⁷Ijpt raja gü no Israel nyu dan hoshü lalo tse keshü tsüle au.

Npugü Le Ahza Pe Mosa Lo Aaron Au Ketsü

- ²⁸Sunggigü le Ijpt kazünyu Mosa nthon kethyü ka,
- ²⁹A-le zo, "Ale Npugü le. Ale nka zokeshü aphu pe Ijpt raja gü ka zoshülo."
- ³⁰Ai Mosa le a-jokenio, "Ale jozo kegwa thyülo kemvu nle sha bin nyo; dihontse raja gü le akhwen nyüshü mon?"

Chweketin 7

- ¹Npugü le zo, "Ale nlope raja gü mhundyü ka Sunggigü hontse lo ntsa Aaron no n sidyükeshagü hontse shüti.
- ²Ale nka zokeshü aphu pe Aaron ka zoshü, lo a-le Israel nyu dan no a-kazünyu chwilalo tse rajagü ka zoti.
- ³⁻⁴Ai ale raja nyun thyüpe rü lati, tson-o ale Ijpt nyu ketetsin kethyü tsükho lakhi thyü bin-e a-le hai khwen nyüshü loho. Tson-o ale shaja kerü senryü Ijpt nyu ge shüo atemi dan zen-o kazü tsügü nkenchwi lati.

⁵Lo Ijpt nyu le ale abenshwe pe anyugun ntsun-o anyugun kazünyu Israel nyu zenchwi lalo, Ale Sunggigü tse kethyü sha loti.”

⁶Mosa lo Aaron au le Sunggigü le nyuthyülo tsheshüyo tsüthyüshü.

⁷Au le raja güka thazo kehü gwenkho tsüle Mosa le chen hentetse lo Aaron le chen hentetse kenshen laso.

Aaron Thün

⁸Npugü le Mosa lo Aaron au ka,

⁹“Raja gü le nduntho nme thyüo Sunggigü le hai nishü tse kethyü tsinshülo tson yatselo, Aaron no a-thün shwen pe raja gü mhundyü nyu shülo tsüle peri ngwa lati.”

¹⁰Tsügenyu Npugü le au ka zokeshü hontse Mosa lo Aaron au le raja ki gü. Tson-o Aaron le a-thün shwen pe Raja lo a-hensin keda nyu dan mhundyü nyu shü, laryü tsüle peri ngwala.

¹¹Tsontsin raja güle a-temi thakeshanyu lo temvunyu ju koshü tson-o anyugun ko temvuo tsü hontse thyü shü la.

¹²Anyugun ko anyuthün shwenshü lo tsüle peri ngwa la. Ai Aaron thün le anyugun thün dan nyilo la.

¹³Tson-e Npugü le zokeshü hontse raja gü le a-nyunrüo Mosa lo Aaron au khwenyü shümvu la.

Kenkie le Ijptnyu Keryü Tezi

¹⁴Npugü le Mosa ka, “Raja gü le a-nyu rürüo temi hoshü mvubin nyo.

¹⁵Tsügenyu lonyü a-le Nile züri ki kegü ka a-teno shülo. Thün peri ngwa kela gü tsü sen-o züzhie ki a-khwen bin lo.

¹⁶Tson-o raja gü ka, ‘Npugü, Ibrinyu Sunggigü le a-temi dan no chwila lo tse nka zoshü lotse anishü le, anyugun no tehenyhunkemvu kazü nyu gü a-rüshvu nrün genyu. Ai ntsoka keti nle nyümvu.

¹⁷Tsügenyu Raja gü, Npugü le hihontse zo hünyo, a-le nyuthyü tiyo tsüge a-le segü yo nle sha loti. Nrishü, ale thün higü pe zü gü vüshüti, lo zü tsüle tezi ngwa lati.

¹⁸Tsehü dan le si lati, lo züri gü le tenpe arünbo la-o Ijpt nyu le tsü tsülo mvu lati.’ ”

¹⁹Npugü le Mosa ka, “Aaron no a-thün khilo-o penso pe Ijpt nyu züri, zünyetson, lo züboun aphu sa shüshü lo tse zoshülo. Züle tezi thyü lati, kazü aphu nyu züle senkhun lo tsokhun ka kebin-e tezi ngwa lati.”

²⁰Mosa lo Aaron au le Npugü le kezo hontse thyüshü. Raja gü lo a-hensin kedanyu mhundyü ka. Aaron le a-thün penso pe zü vüshü, tsontsin tsünyu zü aphu tezi ngwala.

²¹Züri nyu tsehü le sila-o a-rün gwamvu sala tson-o Ijipt nyu le zü tsü lo shvula. Ijipt nyu zü lika hika-e tezi ntila.

²²Ijipt nyu temvunyu dan ko temvuo tsü hontse thyülola, tsügenyu raja güle himhundyü hontse anyun rüla. Npugü le zokeshü hontse raja güle Mosa lo Aaron au khwenyü mvula.

²³Tsonkethyü sunka raja gü le hi rüchün anyunkhi mvu shütse ranio a-rajaka ki gunla.

²⁴Ijiptnyu aphu züri nyu zü tsülo shvukela genyu züzhie ki zülvu tso.

²⁵Npugü le züri gü vükeshü siki jon tsenyü le güla.

Chweketin 8

¹Tsontsin Npugü le Mosa ka, “Raja ki gü a-ka, ‘Npugü le, atemi dan no chwila lo, anyugun no arüshvu nrün genyu, tsonzo bin nle tse zoshülo.

²Ai nle nmvu yatselo ale tsegu pe nkazü hen-o nno kenjün thyüti.

³Tsegu no Nile züri kesü thyüo no chwiryü nrajaka, nzhütsen, nnoge, nhensin kedanyu dan lo ntemi kanyu, tsü ntimvu le maphun lo tensü kerobin-e süti.

⁴Tsegü no wheo nge, ntemi ge lo nhensin kedanyu aphu ge kü ryüti.’ ”

⁵Npugü le Mosa ka, “Aaron no a-thün penketape züri, zünyetson lo züboun dan sa shüo tsegu dan thyü pe no chwiryü Ijipt kazü jeh shülo tsonshü.”

⁶Tson-o Aaron le a-thün ketape zü aphu so shüo tsegu no chwiryü kazü jeh lola.

⁷Ai temvunyu dan ko temvuo tsegu dan thyüpe kazü soge shüla.

⁸Raja gü le Mosa lo Aaron au koshüo au ka, “Npugü ka hishüo no tsegu dan hi sentin lalo, lo ale ntemi dan no kerüshvu thyüpe Npugü tsü nrün genyu hoshü lati le.”

⁹Mosa le, “Ale ngenyu kehi thyü nrün asherhün le. Ano dicheka ngenyu, nhensin kedanyu, lo ntemi genyu kehithyü tiyo gwenkho tho shüta. Tson yatselo Nile Züri nyu kemvu we tsegu nme ndi la-o hagun le rüyü loti.”

¹⁰Raja güle, “senduki agenyu kehi thyü shülo tsonshü.” Mosa le, “Nkehi hontse ale thyüshüti, tson-o nno Npugü, agun Sunggigü hontse kethyü terokecha nme kendi sha loti,

¹¹Nle, nhensin kedanyu, lo ntemi dan no rüyü loti, tsegu no Nile züri nyu kemvu we kecha nme ka binmvu lati.”

¹²Tson-o Mosa lo Aaron au le raja kanyu chwila, lo Mosa le Npugü no tsegu senryü raja gü ge shükenjü tsü sen tinla lotse kehi thyüshü.

¹³Npugü le Mosa kehi thyüshüo kanyu, katekho, lo lonyu tsegu le sila.

¹⁴Ijpt nyu le tsü jünkequen pe athun thun thyüo tenpe arün le kesü thyüla.

¹⁵Raja güle tsegu dan le sikela hyushüo, Npugü le zokeshü hontse a-nyu rünila-o Mosa lo Aaron au khwenyü shü mvula.

Tekhvu

¹⁶Npugü le Mosa ka, “Aaron no a-thün pe kazü vüshülo tse zoshü, lo Ijpt kazü aphu nyu kenphü le tekhvu ngwa lati.”

¹⁷Tson-o Aaron le a-thün pe kazü vüshü laryü Ijpt nyu kenphü aphu tekhvu ngwala, tsüle temi lo nyukhu aphu jeh la.

¹⁸Temvu nyu dan ko tekhvu no chwiryü titse thyü kendi la. Tekhvu le lika hika süla,

¹⁹lo temvunyu jule gü raja güka, “Hile Sunggigü le thyü shü laso.” Tson-e Npugü le zokeshü hontse raja güle anyun rüla-o Mosa lo Aaron au khwenyü shü mvula.

Temhou

²⁰Npugü le Mosa ka, “Sendu ki lonyü nshwe gü raja gü le züri ki gü keju teno-o a-ka, Npugü le zobin nle. ‘Atemi dan no chwila lo, anyugun no arüshvu nrün genyu tsonshülo.

²¹Nle nmvu yatselo ale shaja temhou nipe nge, nhensin kedanyu, lo ntemi ge shüti. Ijpt nyu ka lo a-kazü aphunyu temhou no jeh lati.

²²Ai ale atemi le yhun kebin Goshen lojvü pe kecha thyülo la-o tsünyu temhou no bin loha. Ale hi thyüshüo nno, ale Npugü, ale kazü higünyu thathyü bin tse kethyü sha loti.

²³Ale atemi lo ntemi tse jaka kecha thyüshüti. Nduntho higü hi sendu ki thyüso ti.’ ”

²⁴Npugü le temhou danda nipe raja gü ka lo a-hensin kedanyu ju kanyu shü. Temhou genyu Ijpt kazü aphu bo nshvula.

²⁵Tsüselo Raja güle Mosa lo Aaron au koshüo au ka, “Gü kazü higünyu kerüshvu thyüpe hagun Sunggigü ki shülo.”

²⁶Tsontsin Mosa le, “Tsühontse kethyü le a-zü kemvui,” “agun le nyukhu pe Npugü agun Sunggigü rüshvu kethyü tsü Ijpt nyu le a-kenyümvu kelai. Agun le Ijpt nyu le hyu kebin ka nyukhu dan dushvu pe kerüshvu thyüshülo anyugun le a-nyu kenyü mvuo tso pe agun jonshvu kelai le.

²⁷Npugü Sunggigü le ahza pe agun ketsü hontse agun le jonshen njwe gü tehenyhunkemvu bin nyu kerüshvu thyüpe a-tsümvu lo shvu le.”

²⁸Raja güle, “Hagun le nithen ri gü kemvui yatselo ale hagun no tehenyhunkemvu bin ki gü kerüshvu thyü pe Npugü, hagun Sunggigü tsü tile. Agenyu hi shülo.”

²⁹Mosa le, “Ale nnkentinlo, senduki temhou no nge, nhensin kedanyu, lo ntemi dan ge tinlalo tse Npugü ka hishüti. Ai nle agun sa, lo temi dan no kerüshvu thyüpe Npugü ki keshü khinni nyalo.”

³⁰Tson-o Mosa le raja gü nkentin gü Npugü ka kehi thyü shü,

³¹lo Npugü le Mosa kehi hontse thyüshü. Temhou le raja gü, a-hensin kedanyu lo a-temi dan ge tinla, nme nti-e bin mvula.

³²Ai higü gwenkho ka-e raja gü le anyurüo a-le temi dan no gümvu nila.

Chweketin 9

Senru Kesi

¹Npugü le Mosa ka, “Gü raja güka, Npugü, Ibrinyu Sunggigü le, ‘Atemi dan no chwila lo, anyugun no arüshvu nrün genyu tson zoshülo.

²Nle nmvuo anyugun no chwimvulo,

³Ale shaja ketetsin nipe nsenru dan-- nkeru, gada, ut, methu, tanyü lo tenyü aphu ge shüti.

⁴Ale Israel nyu lo Ijpt nyu senru dan thyü pe no kechashü thyüshüti, lo Israel nyu hon senru nme-e no siloho.

⁵Ale, Npugü, senduki gwenkho günyu tsü ale hi thyüshüti.’ ”

⁶Tsüsinyü Npugü le a-le zokeshü hontse thyüshü, tson-o Ijpt nyu senru aphu sila, ai Israel nyu senru we nme nti-e simvu.

⁷Raja güle dihontse layo ketso keshü ka Israelnyu senru nme simvu letse a-ka zoshü. Ai a-le anyu rüla-o temi dan no chwimvula.

Kinthyü

⁸Tsontsin Npugü le Mosa lo Aaron au ka, “Maphun nyu jonbü gwe lo-o; Mosa le raja gü mhundyü nyu tsü shwekedun shüti.

⁹Tsüle kenphü hontse kezen-o Ijpt kazü aphu nyu gun lati lo lika hika-e kinthyü no temi lo senru ge chwiryüti.”

¹⁰Tson-o au le jonbü gwe lo-o gü raja gü mhundyü ka solo; Mosa le tsü shwepe tsangneki shü laryü, temi lo senru ge-e kinthyü thyü kü lola.

¹¹Temvunyu dan le Mosa mhundyü nyu ryülo mvula, anyugun ko Ijipt nyu temi kecha dan hontse kinthyü le a-min kesü thyülo kela genyu.

¹²Ai Npugü le Raja gü nyu thyüpe rüla, lo Npugü le zokeshü hontse, raja gü le Mosa lo Aaron au khwenyü mvula.

Tegwün

¹³Npugü le Mosa ka, “Lonyü nshwe gü raja gü teno-o a-ka, Npugü, Ibrinyu Sunggigü le, ‘Atemi no chwila lo, anyugun no arüshvu nrün genyu tsonzo hü nle, tse zoshülo.

¹⁴Higü gwenkho ka we ale nhensin kedanyu lo ntemi dan ge ntimvule shaja pe nge-e shüti, tson-o nno kazü aphu nyu ahontse kethyü nme-e ndi tse kethyü sha loti.

¹⁵Ale aben penso pe nvü lo kehokenyü pe ntemi ge shü lo nnkie shü lati.

¹⁶Ai akekvu pe nhishü titse ale nno rhün bin nyo tson-o kazü aphu no arüla shalo nrün genyu.

¹⁷Tson-e nle ketekho-o atemi dan no chwimvu bin nyo.

¹⁸Sendu ki hi gwenkho ka ale tegwün no chesa shüti, nduka-e Ijipt kazünyu tsühontse kethyü shahü kemvu.

¹⁹Tsügenyu ntsoka hagin hon nyurhün lihi-e kendo nyu kebin dan zenryü a-kesun kebin hensin shü lalo. Kechamvule temi lo nyukhue tegwen ki kebin dan tsüle tegwün chepe jonshvu bu kelai genyu.’ ”

²⁰Raja hensin kedanyu peha le Npugü le zokeshü tsü nshvuo a-gonyu lo a-senru zenryü ka hensin shülo la.

²¹Ai kechanyu le Npugü jo pe lihikemvu thyüo a-gonyu lo a-senru khepe no kendo nyu bin.

²²Tsüselo Npugü le Mosa ka, “Tegwün no cheo Ijipt kazü apentha ge- temi, nyukhu lo lonyu tehen aphu so ge tsüryü nrün genyu nben shwe shülo tsonshü.”

²³Tson-o Mosa le tsang ntsun-o a-thün shweshü laryü Npugü le tsangkesen, tegwün lo tsangpera nipe kazü so ge shü. Npugü le

²⁴tegwün chesa lo tsangkekechwe lo tsangpera nishü. Tsüle Ijipt kazünyu tsühontse kethyüsha hükemvu kenshvu ketsin nme.

²⁵Ijipt kazü aphu so tegwün güle kendo ki kebin temi, nyukhu, lo tha kecha aphu jonshye küla. Tsüle lonyü tehen lo senbin aphu jonsejonre la.

²⁶Tegwün che kemvu le Goshen lojvu Israel nyu le yhun kehü bin tsü ntila.

²⁷Raja gü le Mosa lo Aaron au koshüo au ka, “Nthugwen ale mu laso; Npugü le njü lo atemi dan lo ale njümvu la sele.

²⁸A-le Mosa ka zoshü, Npugü ka hishülo! Tsangkesen lo tegwün hino ryü sin nya gwenlo! Ale hagn no chwila titse a johoshü bin nyo, hagn no hinyu bin kethün sin kemvuiso.”

²⁹Mosa le a-ka, “Ale nyida higü nken chwilo nyemhun aben penso-o Npugü ka hishüti. Lo kazü le Npugü hon tsekethyü nno shalo nrün genyu tsangsen lo tegwün che sinmvu lati.

³⁰Ai nle lo nhensin ka kedanyu dan Npugü Sunggigü nshvu lomvuzun tse kethyü ale sha bin nyo.”

³¹Flax lo barley nke la, barley le a-pwechwio münla lo flax le nngün bin kela genyu.

³²Ai Ata low we nke lamvu, tsüle mün ntsü kehü genyu.

³³Mosa le Raja gü kheo nyida gü nken lao a-ben shwepe Npugü ki shüo kehi thyüshü. Tsontsin tsangkesen, tegwün lo tsangkenri tsüle pon la.

³⁴Ai raja güle tsangkesen, tegwün lo tsangkenri le ponkela hyulo laryü, a-le kemu thyü nila. A lo a-hensin kedanyu dan le himhundyü hontse anyu nyun rüla,

³⁵Npugü le Mosa ge bin-o zokeshü hontse, tson-o raja güle Israel nyu dan no chwimvula.

Chweketin 10

Tsekhvu

¹Tson-o Npugü le Mosa ka, “Gü raja gü teno shülo. Ale anyugun dan nyu nduntho hidan thyüshü nrün genyu raja gü lo a-hensin kedanyu dan nyu thyüpe rüla so,

²lo hagn no ale ndun tho hidan thyüo Ijpt nyu dan thyü kelu keshü rüla pe hagn nyenyu lo hagn nyenyu ju nyenyu ka zoshülo nrün genyu. Hagn aphu ale Npugü letse shaloti.”

³Tsügenyu Mosa lo Aaron au le gü raja gü ka, “Npugü Ibrinyu Sunggigü le kezole, ‘Dithen laki nle tsenyuo ahensin ryümvu bin tila? Atemi dan no arüshvu nrün genyu, anyugun no chwila lo.

⁴Nle nmvu yatselo, ale sendu ki tsekhvu senryü nkazünyu shüti.

⁵Tsüle chonritsin-o nkazü hen shü lati. Anyugun le tegwün le nke kensen lihi-e tyü lati, senbin kebin dan-e tyü kü lati.

⁶Anyugun le nraja ka, nhensin kedanyu dan ka, lo ntemi dan ka aphu kesü thyü lati. N pvübon nyu le ryüo kazü higü nyu yhun kelo ka ryü nthu keti hyu shwi kemvu gwakemvu ketsin thyüti.' " Tsonshüo Mosa le rani tinla.

⁷Raja hensin kedanyu dan le a-ka, "Dithen ki temi higü no kenjün kethyü pe ngun tsübin tila? Israel nyu temi dan no anyu Npugü rüshvu nrün genyu chwilalo. Ijpt nke kela shalo mvuzun ole?"

⁸Tson-o Mosa lo Aaron au zen raja gü ki rani ryü laryü a-le au ka, "Hagun le gü Npugü, hagun Sunggigü rüshvu lo gwa le. Ai senyu le gü tila?"

⁹Tsontsin Mosa le, "Agun aphu güti, ntsenyu lo püshünyu dan aphu kesin ti. Agun le agun nyenyu peche lo tenu-e, agun tanyü, tenyü lo methu-e zen güti, Npugü kerühvu nga nme thyü nrün genyu."

¹⁰Raja güle, "Ale Npugü zan nyu swe-o zo bin nyo ale thame ka-e hagun no tenunyu lo ntsenyu ju zen gü loha! Hagun le gwakemvu rhibin tsentsü laso.

¹¹Kemvui! Hagun le günyü ya tselo pechenyu dan nti chwigü Npugü rüshvulo." Tsonshüo raja gü mhundyü nyu au hühswila.

¹²Tsontsin Npugü le Mosa ka, "Nbenshwe pe Ijpt kazü so shüo tsekhvu senryülo. Anyugun le ryüo lihi-e senchwiryü kebin tegwün le jon kensen dan tyü lati."

¹³Tson-o Mosa le a-thün penso shü, lo Npugü le npho kipun tsangkenbu nme no tsünyü jongwen lo tsüje khensin kazü gü nyu nbu shü. Lonyü gü tsekhvu when senryü shü.

¹⁴Anyugun le a-dan thyü ryüo Ijpt kazü apentha nyu bin lola. Tsüle chon pe himhundyü hyuhü kemvu lo hisiki-e hyuni kemvui thyüla.

¹⁵Tsüle kazü hen pe metsen tsela; anyugun le tegwün le jon kensen lihi-e lo senbin ge terasha dan-e aphu tyüla. Ijpt kazü nyu senbin ge lo kazü nyu-e tehen kenjvü nme ndila.

¹⁶Tsontsin raja gü le nyhun-o Mosa lo Aaron hvu ko shüo au ka, "Ale Npugü hagun Sunggigü mhundyü nyu lo hai mhundyü nyu-e mu laso.

¹⁷Tsügenyu nthu gwen hi akemu jüshülo, lo Npugü hagun Sunggigü no age kesi shaja higü hi sentin lalo tse kehi thyü shüta."

¹⁸Mosa le raja gü nken chwigü Npugü ka kehi thyüshü.

¹⁹Tsontsin Npugü le npho tsangkenbu kelu pe nkhün tsangkenbu kekvu nme thyüshüla, tsüle tsekhvu dan whün sengü kenhon züdanyu shüla. Ijpt aphu nyu tsekhvu nme bin mvula.

²⁰Ai Npugü le raja gü nyun thyüpe rüla, tson-o a-le Israel nyu dan no chwimvula.

Kezün

- ²¹Npugü le Mosa ka, “Nbenshwe pe tsang denzin shülo, kezün nme no Ijpt kazü henlo la nrün genyu.”
- ²²Mosa le a-ben shwen pe tsang denzin shü laryü Ijpt kazü aphu nyu jonshen züntin tsela.
- ²³Ijpt nyu le khinyunyu kehyu mvula, tsügwen kho ka temi nme a-ka nken mvula. Ai Israel nyu le kehübin ki we keben le bin.
- ²⁴Raja gü le Mosa ko shüo a-ka, “Hagun le gü Npugü rüshvu lo gwa le; tenunyu lo ntsenyu ju-e hagun zen gü logwa. Ai hagun tanyü, tenyü lo methu dan we no hiki binlo.”
- ²⁵Tsontsin Mosa le, “Tsonyatselo nle agun no kerüshvu lo rope kerüshvu thyüpe agun Npugü Sunggigü tsü nrün genyu nyukhu dan khipe agun tsülo.
- ²⁶Tsügenyu kemvui, agun le agun senru zen agun thenti; nme nti-e khepe agun siki shü kemvui le. Agun npfü nyukhu digü pe Npugü agun Sunggigü rüshvu tiyo kejüti. Lo tsüki gülo kemvu kawé, nyu nyukhu pe a-rüshvu tiyo agun le sha kemvui le.”
- ²⁷Npugü le raja nyun thyüpe rüla, tson-o a-le anyugun no chwimvula.
- ²⁸Raja gü le Mosa ka, “Amhundyü ka hü nyao tin la! Ano nhyusin nya! Ale nhyu ni kethyü nyü nle tsünyü siti!”
- ²⁹Mosa le a-jokenio, “Nle njü le.” “Nle thame ka-e ahyu sin loha.”

Chweketin 11

Mosa le nyuri Gü le Sila Nrün Zokeshü

- ¹Npugü le Mosa ka, “Ale shaja nme nti nisin pe Ijpt raja gü lo a-temi dan ge shüti. Tsüsiki nyu a-le hagun hoshü ti. A-le hinyu hagun aphu hüşwi lati.
- ²Ntsoka Israel nyu temi dan ka zoshülo, anyugun aphu no anyugun kajonnyu rakagi lo suna ronyedan hi kü lolo.”
- ³Npugü le Israel nyu no Ijpt nyu keso pfülo. Ketsin thyü raja hensin kedanyu lo temi aphu Mosa rüchün ngon sala.
- ⁴Mosa le raja gü ka, “Npugü le zo, ‘Khejenyu tsangluka ale Ijpt nyu dan nyu güti,
- ⁵lo Ijpt nyu peche nyuri aphu si lati, raja nyugü rajakhün gwen nrün gü ka tsügü do penthu kehügi nyugü keti. Lo senru aphu nyuri gü le si lati.
- ⁶Ijpt kazü aphu nyu temi le chü nra sen pe himhundyü thame ka-e tsonhü kemvu lo hisi kie tsonsin kemvu thyüti.

⁷Ai tehi-e khun-o Israel nyu temi lo a-senrue ren loho. Tson-o hagu le Ale Npugü, Israel nyu lo Ijpt pe kechacha kethyü gü tse sha loti.’ ”

⁸Mosa le zosin-o, “Nhensin kedanyu le aphu ryü amhundyü nyu nkhün ti, lo anyugun le ano atemi dan aphu zen lo-o chwila lotse aka hiti. Tsüsikinyu ale tinti.” Tson-o Mosa le anyunta sa-o raja gü kanyu tinla.

⁹Npugü le Mosa ka, “Raja gü le nkhwenyümvu binti, ano Ijpt nyu nduntho dan thyü nchon shü nrün genyu.”

¹⁰Mosa lo Aaron au le nduntho hidan hi aphu raja gü mhundyü nyu thyüshü, ai Npugü le anyun thyüpe rüla-o a-le a-kazü nyu Israel nyu dan no chwimvula.

Chweketin 12

Nkenkela

¹Npugü le Ijpt nyu Mosa lo Aaron au ka:

²“Hagu genyu shye higü pe chen günyu shye kerigü thyüti.

³Jo hidan pe Israel nyu apentha ka zoshülo: Hi shye jonryü nyü temi nmeme tse a-kakhün genyu tanyü nyu nmvue tenyü nyu nmeme kejü külo.

⁴Kami le temi rho rio tanyü pen tyülo kemvui yatselo, a-kajon gü zen temi nme le dikho tyü logwa yo rüchün-o tanyü nme kenjün logwa.

⁵Hagu le tanyü nmvue tenyü kejü logwa, ai tsüno a-ge tetsin kendi chenme nyu mvuloshvu.

⁶Tson-o shye jonryü pezi nyü ngwengü Israel nyu apentha a tanyü tsü dushvu kü loti.

⁷Temi dan no tezi gü peha pe thyü tsügü tyüla makebin ka gü nyu kakhin kachon hvu lo kakhin soki kepha gü yün lo.

⁸Tsüje thyü rope henkekhü lo kebu no shü kemvu tensü nyütyü ti.

⁹Ketegi nmvue nityü nya, ai apentha ro tyüti, a-pe, a-pha lo a-sen-ari sin-o.

¹⁰Keshanyu-e no bin-o tsang nben nya; nsen yatselo pe rola mvu loshvu.

¹¹Hagu le hihontseo tyüti: hagu sen phinpfü, hagu phakü pfü, lo hagu thün sen-o cho-o tyüti. Tsüle Nkenkela nga pe Npugü, arühvu nrün genyu.

¹²“Ale tsüje Ijpt kazü pfüthü gunti, tson-o peche nyuri boshvu kü lati, temi-e lo nyukhu metse, lo shaja pe Ijpt terodan aphu tsüti. Ale Npugü.

¹³Kakhin kachon ge tezi tsüle hagu le katsünyu bin tse kethyü zansü. Ale shaja pe Ijpt nyu tsü keryü ka, ale tezi hyu shülo hagu nkenla-o kenjün kethyü no hagu ge ryü loho.

¹⁴Hagun le, Ale Npugü, ale dihontse thyü shüyo rüchün hulo nrün genyu jon hinyü nga hümvu loshvu. Ryü kezhü gwenkho aphu hi kerühvu nga mvu loshvu.”

Kebu no Shükemvu Nga

¹⁵Npugü le zo, “Jon tsenyü hagun le kebu no keshü tensü tyünya--kebu shükemvu tensü nti tyü mvu loshvu. Jon kerinyü hagun kanyu kebu aphu khishwila mvuloshvu, kechamvule lihigüe jon tsenyü ja katsü kebu no keshü tyü yatselo a-no atemi thyümvu lati.

¹⁶Jon kerinyü lo jon tsenyü nyü hagun le keteno-o rüshvu ti. Jon tsühvu ka tsü thathyü loho, ai hagun ketyü ketsü ndo logwa.

¹⁷Ale jon hinyü Ijpt nyu hagun zenchwi kela genyu Nga higü zen hulo. Ryü kezhü gwenkho aphu nyu hagun le jon higü rühvu nga lo.

¹⁸Shye kerü gü jonryü pezi nyü ngwün ki gü jon nki nme ngwün gü keti hagun le kebu no keshü tensü lihi-e tyünya.

¹⁹⁻²⁰Jon tsenyü kebu nme no hagun kanyu bin nzhü nya, kechamvule phenyü nyue lo tesin metse kebu no keshü tensü tyü yatselo, a-no atemi thyümvu lati.”

Nkenkela Nga Kerigü

²¹Mosa le Israel nyu sharhi dan aphu ko shüo anyugun ka, “Hagun nmeme tse hagun kami no Nkenkela nga nrün genyu, tanyü nmvue tenyü nyu keju külo njüo dushvu lo.

²²Tson-o hyssop chwe me khilo-o pe tezi no shü kenjü khun ka tezi ntsen lo njüo pe kakhin kachon hvu lo a-so kepha gü tsü yünlo. Tsangben kemvu then hagun temi nme-e kahun ki chwinya.

²³Npugü le Ijpt kazü pfüthüo Ijpt nyu dushvu kegun ka a-le kakhin so kepha gü lo kakhin kachon hvu ge tezi hyu lolo kesi kapu güno hagun kanyu yü gü hagun dushvu loho.

²⁴Hagun lo hagun nyenyu dan no kethonthen tejavü hizen hümvu loshvu.

²⁵Npugü le pe hagun tsüti tse zokenjü kazü günyu yülolo, hagun le hijvü hi thyümvu loshvu.

²⁶Hagun nyenyu le ‘Hijvü hile a-kon le nyula? tse hagun ketsolo,’

²⁷Hagun le, ‘Hile Israel nyu le Ijpt nyu kehü ka, Npugü le Israel nyu ka nkenkela genyu kerühvu thyüpe Npugü kerhvu le,’ tson zoti. A-le Ijpt nyu dushvula ai Israel nyu nrhoshü,” Tsontsin Israel nyu le khosen-o rüshvu.

²⁸Tsüselo anyugun le gü Npugü le Mosa lo Aaron au ka jo zokeshü tsü thyülo.

Nyurigü Kesi

²⁹Khejenyu tsangluka Npugü le Ijpt kazü nyu peche nyuri nyu aphu, Raja gü nyu, a-rajakhün gwe kebin gü katsügü do kentsun tsin ki kebin nyugü keti dushvula; lo senru nyu dan aphu dushvula.

³⁰Tsüje, Rajagü, a-hensin kedanyu dan lo Ijpt nyu aphu soryüla. Kamenyu nti-e peche nyurigü sikemvu ka ndi kela genyu Ijpt kazü a phu nyu chü nra pe kesü thyü la.

³¹Tsüje raja güle Mosa lo Aaron au koshüo au ka, “Hai lo hagun Israel nyu dan chwila lo! A kazü nken lalo; gü hai le hi kehü hontse Npugü rüshvulo.

³²Hagun tanyü, tenyü lo methu aphu zen tinla lo. Lo jochü pe ako atsü shülo.”

³³Lo Ijpt nyu le temi dan no whütse anyu kazü gü nkenla lotseo; “Hagun le tinla mvu yatselo agun le aphu kesi so,” tson sola.

³⁴Tsügenyu temi dan le kebu no shükemvu tho yün kebin dan pe phi ka tsera pe anyugun buthun ka shü pen.

³⁵Lo Mosa le Israel nyu ka zokeshü hontse Ijpt nyu ka suna lo rakagi ronye lo phinya dan hilo.

³⁶Npugü le Ijpt nyu thyüpe no Israel nyu rühvuo anyugun le nyu hiyo pe tsüshü. Hihontseo Israel nyu le Ijpt nyu kenya pfü tinla.

Israelnyu le Ijpt Nken Kela

³⁷Israel nyu dan le Rameses ka tsonchüo Sukkot nyu gun. Nchetenu sin kemvu le temi ye tsitsero kho.

³⁸Lo temi kecha danda lo tanyü, tenyü lo methu dan-e anyugun sin gü.

³⁹Anyugun le Ijpt nyu kebu no shükemvu tho senchwi keryü tsenlo, kechamvule whütse Ijpt nyu anyugun hüshwila-o anyugun le ketyüketsü nmvue kebu no keshü tensü nda lo fümvu kela genyu.

⁴⁰Israel nyu le Ijpt nyu keyhun le chen tsizio shenryü.

⁴¹Chen tsizio shenryü kepen jon nyü Npugü temi dan aphu Ijpt nken-o tsonchü shüla.

⁴²Kheje me tsü Npugü le khwen tseo Ijpt nyu anyugun zenchwila; tsügenyu ryükejü gwenkho aphu Israel nyu temi le tsüje tsü thyü kenshün pe Npugü tsüo khwebin hü.

Nkenkela Rüla Thenmvulo Keshvudan

⁴³Npugü le Mosa lo Aaron au ka, “Hidan hile Nkenkela nga jvü dan: Tesin no Nkenkela nga chvütyü nya,

⁴⁴ai do ligü higü-e hagun le heilo kelanyu le a-girü layatselo tyü logwa.

- ⁴⁵Kenjwenyu nmvue jonshe nyu no tsü tyü nya.
- ⁴⁶Ketyüketsü tsü apentha ka dika nda nron loyo tsünyu tyüla mvulo shvu; tsü sen kamhun ki chwi nya. Lo a-ru nme bosenya.
- ⁴⁷Israel nyu apentha nga higü zenmvu loshvu;
- ⁴⁸ai girü kemvu nyu no tsü tyünya. Tesin hagun dan nyu bin tinkelanyu nme le Nkenkela nga nyü yatselo, hagun le a-kami peche aphu giryü la rimvu loshvu. Tsonlo a-le phenyü nyu nme hontseo kengüo nga logwa.
- ⁴⁹Tejvu gü tsüno phenyü nyu lo hagun dan nyu bin tin kela tesin ge-e kenme ti.”
- ⁵⁰Israel nyu aphu Npugü le Mosa lo Aaron au ka zokeshü jozen-o tsühontse thyülo.
- ⁵¹Tsüjon nyü Npugü le Ijipt nyu Israel tsipwen zen chwiryülo.

Chweketin 13

Nyuri gü Thyünshün Kelo

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü.
- ²“Peche nyuri aphu thyü kenshün pe atsülo, kechamvule Israel nyu peche nyuri lo senru nyuri ligü higü ahon genyu.”

Kebu Shükemvu Tensü Nga

- ³Mosa le temi dan ka zoshü, “Jon higü rüchün hulo, hagun le medo thyü kebin Ijipt nyu chwiryü kela jon gü hi. Jon hi nyu Npugü le a-kekvu keda sen-o hagun zen chwiryü. Kebu no keshü tensü tyü nya.
- ⁴Ahib shye ge nthu hagun le Ijipt kheo tin jü nyo.
- ⁵Npugü le hagun bon nyu dan ka, Kanan nyu, Hitnyu, Amornyu, Hivtnyu, lo Jebusnyu kazü pe hagun tsü titse a-johoshü bin nyo. Tsügenyu a-le hagun zen gun gü kazü kebwe kegwa tsünyu shü lolo, chenkechwi hagun le shyekeri gü ka nga higü zen hüti.
- ⁶Jon tsenyü hagun le kebu shükemvu tensü, tyü lo jon tsenyü nyü Npugü kerhvu nga thyü mvuloshvu.
- ⁷Jon tsenyü hagun le kebu keshü tensü lihi-e tyü nya; hagun kazü nyu kebu nmvue kebu no keshü tensü no lika hika bin nya.
- ⁸Nga solo, hagun nyu peche juka, hagun le Ijipt nyu tin kejüka Npugü le nyuthyü shüyo tsü genyu hagun le thahi aphu thyükebin kon zope anyugun zen shülo.
- ⁹Hi thyüzen kehü le thapeha pe nben ge phin kenjü nmvue nsenpfü gen shükenjü hontse nno nsi rüchün ni loti. Npugü le a-kekvu kedanyu Ijipt nyu hagun zen

chwiryü kela genyu Npugü tejavü kezo lo keswü tsüle hagun no hagun si rüchün loti.

¹⁰Tsügenyu chenkechwi gwenkho tho kenjü gü nyu nga higü zen hüti.

Nyurigü

¹¹“Npugü le hagun bon nyu lo hagun ka a-johokeshü hontse hagun zengü Kanan kazünyu shüti. A-le tsüpe hagun ketsü ka,

¹²hagun le peche nyuri gü pe Npugü tsümvu loshvu. Nsenru aphu peche nchelo kerigü tsüle Npugü hon,

¹³ai gada nyu sunka tanyü nyu pe kerüshvu thyüo tsü heinilo la mvuloshvu. Lo nle gada gü tsü heinilo nyümvu yatselo a-gunda bosela mvuloshvu. Lo nnyu dan nyu peche nyuri lihigü nle hei lola mvulo shvu.

¹⁴Hisiki, nnyu le hithen kehü hile nyu genyula tse ketso lo nle a-ka, ‘Agun le Ijpt ki medo thyü kebin ka Npugü le kekvu keda sen-o agun zen chwiryü lale tse zoti.

¹⁵Ijpt raja güle a-nyunrüo agun hoshümvu kela ka, Npugü le Ijpt kazünyu temi lo senrue nyuri gü aphu dushvu la le. Tsügenyu agun le senru peche nyuri lihi-e pe Npugü rüshvu hü, ai temi peche dan we heinilo la hü nle.

¹⁶Hithen kehü hile thapeha pe agun ben ge phinpfü, nmvue agun senpfü ge shüpfü kehü hontse agun sirüchünni loti; tsüle Npugü le a-kekvu keda sen-o Ijpt nyu agun zenchwi keryü agunno rüchün loti.’ ”

Nmhuchwe Gü Lo Machwe Gü

¹⁷Ijpt raja güle temi dan hoshü kela ka, Sunggigü le a nyugun zen-o Filistian nyu kazü tson gunmvu, tson tsügü le zükvu-e. Sunggigü kerüchün le, “Temi dan le teri teno lolo rani Ijpt ki tsüla lo keshvu genyu.”

¹⁸Tsonkethyü gü mvu le a-le anyugun tsonrio tehenyhun kemvunyu vüho-o Zükenhon Zida kipun gun. Israel nyu dan le terithyü nrün gwe nda pfühü.

¹⁹Mosa le Josef kesi mi pfühü, Josef le Israel nyu dan no swe-o johoshü kenjü hontse. Josef le anyugun ka, “Sunggigü le hagun kenikeshü nyu bin hinyu amin sentin lalo,” tsonzo shü.

²⁰Israel nyu le Sukkot nyu tsonchü gü tehenyhunkemvu te Etham ka binlo.

²¹Nhenyu Npugü le nmhu chweme nyu anyugun tsontsin lo kheje ki lo mah chweme nyu anyugun gwenben hü, tson-o anyugun no kheje ki lo nhenyue tsonchülo nrün genyu.

²²Nhenyu nmhu chwe gü lo kheje ki mah chwe gü le temi dan mhundyü bin zin hü.

Chweketin 14

Kenhon Zida Pfüthü Kegun

- ¹Npugü le Mosa ka,
- ²“Israel nyu temi dan no ranio Pi Hahiroth mhundyüzün Migdol lo Kenhon Zida gü au janyu, Baal Zefon kho ka sunlo lotse zoshülo.
- ³Raja gü le Israel nyu dan le lojvü nyu nmhon-o tehen nyu anyugun khinpfü kebin giso tse rüchünti.
- ⁴Tson-o ale a-nyun thyü pe rüla-o, a-le hagn sithen ryülo, ale raja lo a-rihüdan so kvuo azan kechwü thyü loti. Tsüka Ijpt nyu le ale Npugü letse sha loti.” Israel nyu le tsühontse thyülo.
- ⁵Ijpt raja güka temi dan le tinla sele tse zokeshü ka, a-e lo a-hensin kedanyu le anyugun nyu kelunio, “Israel nyu no ngun do thyü kebin nyu tinkela hile ngun le nyuthyü la sela?”
- ⁶Tson-o raja güle a-terigari lo a-rihüdan ndalo.
- ⁷A-le a-kerugari dan aphu, a-kegwa tsin tsitsero dan-e sin, kedanyu dan no ketsen külo-o tsonchü shü.
- ⁸Npugü le raja gü nyuthyü pe rüla, tson-o a-le kvuo tin kejü Israel nyudan hü gunla.
- ⁹Ijpt nyu rihü dan le anyugun keru, kerugari lo tsü kesen nyu aphu anyugun sithen gü Kenhon Zida ka Pi Hahiroth lo Baal Zefon khoka a-nyu kensenbin ka anyugun hü lola.
- ¹⁰Israel nyu le raja gü lo a-rihü dan le anyugun ntsun ryü kezhü hyushüo nshvu sala, tson-o nrao Npugü ka keche hishü.
- ¹¹Anyugun le Mosa ka, “Ijpt nyu sika ndio, nle agun zenryüo hiki tehen yhunkemvu bin ki agun no sila titse ole? Nle nyuthyüo Ijpt nyu agun zenchwiryü yo, shwishüta!
- ¹²Hihontse kelai letse agun le Ijpt nken kemvu ka nka hoshümvu ole? Agun no agun keshathyü Ijpt nyu dothyü bin lotse agun le nka zoshü. Ryüo hiki tehenyunkemvu bin ki sikela gümvue tsüki medo thyü kebin gü we gwakvu.”
- ¹³Mosa le temi dan ka, “Nshvu nya! So matse binlo, nthu Npugü le nyu hontse thyüo hagn kenishü tiyo hagn le hyuti; hagn le Ijpt temi hidan hi hyu sin loha.
- ¹⁴Npugü le hagn genyu teri thyüti, hagn le thame thyümvue gwa.
- ¹⁵Npugü le Mosa ka, “Nle nyuthyüo keche hi bin nla? Temi dan no mhundyü tsonchü shülo tse zoshülo.

- ¹⁶Nthün penso lo-o keta pe Zida so ge shülo. Zü güle kenjünkho la-o Israel nyu dan le Zida gü pfüthüo kazü kesin ki güla nrün genyu.
- ¹⁷Ale Ijpt nyu nyun thyüpe rülati, tson-o no anyugun sithen güti, lo ale raja gü, a-rihüdan, a-kerugari dan, lo tsü kesen nyu sokvu lo-o no arühvu loti.
- ¹⁸Ale anyugun nyekvu kela ka, Ijpt nyu le ale Npugü tse sha loti.”
- ¹⁹Tson-o Sunggigü lokethyü, Israel nyu rihüdan mhundyü rikehü gü tsüle ketu-o anyugun sizin güla. Lo nmhu chwe gü ko ketu-o,
- ²⁰Ijpt nyu lo Israel nyu au jaka sun lola. Nmhu güle Ijpt nyu genyu kezün thyüla, ai keben khipe Israel nyu tsüshü, tson-o khensin rihü dan le khinyunyu khonni gü mvu.
- ²¹Mosa le a-benshwe pe Zida gü soshü, laryü Npugü le npho zin tsangkenbu kenko nme no Zida gü whün tesen nila. Tsüle khensin nbuo Zida gü no kazü kesin thyüla. Zü kenjünkhola,
- ²²lo Israel nyu le kazü kesin nyu Zida pfüthü güla, lizin hizin züle kabon hontsela.
- ²³Ijpt nyu le anyugun keru, kerugari, lo tsü kesen nyu aphu zen-o anyugun hü gü.
- ²⁴Tsangben gü kejü ka Npugü le mah chwe lo nmhun chwe ge Ijpt nyu rihü dan nri shüo anyugun pe thyülo keshvu nyu shüla.
- ²⁵A-le anyugun kerugari pha thyüpe nsüla, tson-o ketu rüsala. Ijpt nyu le “Npugü le Israel nyu nopen-o ngun ntsun bin laso. Ngun tin la tile khun!” tsonso.
- ²⁶Npugü le Mosa ka, “Zü gü no Ijpt nyu lo anyugun kerugari lo tsü kesennyu so ryü la nrün genyu nben shwepe Zida gü so shülo tsonshü.”
- ²⁷Tsügenyu Mosa le tsangben chwikeryü ka a-ben keta pe Zida gü soshü laryü a-bin ka niryüla. Ijpt nyu le Zü gü nken lati tseso, ai Npugü le anyugun shwe pe Zida gnyu shüla.
- ²⁸Zü gü le rani ryüo Ijpt nyu kerugari, tsü kesen nyu, lo rihü dan Israel nyu hüo Zida gnyu keyü nyu aphu kemihen lola; anyugun nme-e nsenmvu.
- ²⁹Ai Israel nyu dan we lizin hizin zü le kabon hontseo kazü kesin nyu Zida gü pfüthü-o tsonchü chwila.
- ³⁰Tsünyü Npugü le Ijpt nyu ben nyu Israel nyu kenilo, lo Israel nyu dan le Ijpt nyule Zida seki si kebin hyu.
- ³¹Israel nyu le Npugü le kekvu keda sen-o Ijpt nyu nyeki kvu kela hyu shüo Npugü nshvu la; lo anyugun le Npugü lo a-gogü Mosa tenyen lo.

Chweketin 15

Mosa Lü

- ¹Mosa lo Israel nyu dan le lü hi thyüpe Npugü kishü: “Ale lü thyüpe Npugü ki shüti, a-le gingvu tse kvulo kela genyu; a-le keru dan lo tsüge kedun dan shwe pe Zida günyu shü laso.
- ²Npugü le a kesun kenko gü; a kenikelo gü tsüle a-le. A-le a Sunggigü, lo ale a-shwe ti, A pvü Sunggigü, ale a-keda rüla zo lü thyüti.
- ³Npugü le teri kekvu nyu nme; a-zan le Npugü.
- ⁴“A-le Ijpt nyu rihüdan lo anyu kerugari dan shwe pe Zida nyu shüla; kedanyu kegwatsin dan le kenhon Zida nyu nrheshvu la.
- ⁵Zida kentsun le anyugun henla; anyugun le tso nme hontse zithin ki jonphün laso.
- ⁶“Npugü nben nzhüzin le kvupe ndun thyüle; tsüle shwikerüchün dan bothürü laso.
- ⁷N terünkepfü kekvu nyu nle nshwikerüchün nyu hü pe shwen laso; N nyunkekhü le nnyüchwiryüo npenkon kero hontse anyugun rolaso.
- ⁸Nle Zida vüshü lo zü le khwe tetso la; tsüle so pe kabon nme hontsela; Zida gü kentsun tsin kile nko la.
- ⁹Shwikerüchün nyu le zo, ‘Ale anyugun hüo anyugun tün loti; Ale anyugun kenya kenjün loti lo ale lokenyü aphu khi loti; Ale a zhethon tho lo-o anyugun hon kebin aphu khilo ti.’
- ¹⁰Ai Npugü, nle gwengwa nmhü keshü ka Ijpt nyu dan le zünyu nrheshvu laso; anyugun le guli hontse zü kenrin kethyü nyu jonphün yülaso.
- ¹¹“Npugü, teronyu dan nyu segü le nhontse ola? Segü le nhontse, Kenshün nyu ndun thyü ola? Segü le nhontse nduntho lo kekvu dan thyülo gwa tila?
- ¹²Nle nben nzhügü ketashü laryü kazü gü le agun shwikerüchün nyu nyilo laso.
- ¹³Nle zokenjü hontse nle rhinhilo kela ntemi dan tson tsin; nkekvu ka nle anyugun tsontsin pe n kazü keshün günyu shülo laso.
- ¹⁴Tsipwe dan le nyülo-o, anyugun kensü bin nyo; Filistian nyu le a-kekerü thyü bin nyo.
- ¹⁵Edom nyu sharhi dan le a-kerü laso; Moab nyu temi kekvu dan le a-kensü bin nyo; Kanan temi dan le a-kepeche ndi laso.
- ¹⁶A-kerü lo kenshvu le anyugun gen bin. O Npugü, anyugun le nkekvu hyu shüo n temi-- nle donyu rhinhilo kela dan le nken tinla kemvuthen nshvu pe rhokedyü thyüo so bin nyo.

¹⁷Nle anyugun zenryüo nkazüthun ge sen shüti, Npugü, nle nka thyüti tse, keju kelo bin gunyu n npfü nben pe Kerüshvuka gü thyüshü.

¹⁸Npugü, Nle kethonthen raja thyüti.”

Miriam Lü

¹⁹Israel nyu le Zida lvunyu kazü kesin ka tsonchü chwila. Ai Ijpt nyu le anyugun kerugari, keru lo tsü kesen dan zen-o zida gü nyu yükelo ka, Npugü le zü senryüo anyugun kemihen la.

²⁰Aaron lügi Miriam sidyükesha gi, le tambourin senlo, lo tenunyu dan aphu tambourin sen a-sithen-o nashü.

²¹Miriam le anyugun ge nyu lüthyüo: “Lüthyüpe Npugü ki shülo, a-le zankechwi thyü kvulo kela genyu; a-le keru lo a-ge kebin dan shwe pe zida günyu shü laso.”

Zü Kekhü

²²Mosa le kenhon zida ka Israel nyu zen-o Shur tehenyhunkemvu gü nyu ryülo. Jonshen anyugun le tehen gü pfüthü gun-e zü hyulo mvula.

²³Tson-o anyugun le Marah tse ko kehü bin nme ka ryülo, ai tsüka zü le khürio anyugun le tsülo shvula. Tsügenyu tsü zan pe Marah tho.

²⁴Temi dan le Mosa ka kenyo, “Agun no nyu tsü tila?”

²⁵Tsontsin Mosa le Npugü ka hishü, tsüka Npugü le sen bin me tsinpe a-hishüo a-le tsüpe zünyu shweshü laryü zü güle tsü gwala. Tsüka Npugü le anyugun no then-o yhun nrün tejavü dan pe anyugun tsüshü lo tsüka a-le anyugun kegwa keshvu shwishü.

²⁶A-le anyugun ka, “Hagun le ale nyule njü letseyo tsüthyüo ajo zenpen lo ajo hokeshü dan thyüzen hüyatselo, ale senryü Ijpt nyu ge keshü kethyü kenyü tsü nme-e pe hagun ge shü loho. Ale Npugü, hagun thyü keshrhün shü kehü gü le.”

²⁷Tsüsika anyugun le Elim ka ryülo, tsüka zükenthün bin tseryü kenhun lo palm bin hentsenyü le bin; tson-o anyugun le zü khoka nsenlo.

Chweketin 16

Manna lo Gükhu

¹Israel nyu temi apentha Elim nyu tsonchü shü, lo anyugun le Ijpt nyu chwikeryü shyehvu gü jonryü pvün nyü Sin tehenyhunkemvu gü ka ryülo, tsüle Elim lo Sinai au jaka.

²Tehen tsünyu anyugun aphu Mosa lo Aaron au ge kenya lola,

³Tson-o au ka, “Npugü no Ijpt nyu agun boshvu lalo gwanrün laryü. Tsüki we agun le dun-o tyü lo ketyüketsü kechae tyükenyü tyü lo nrün. Ai hai le agun zenryü tehen ki agun aphu no khünsi güzhü laso.”

⁴Tsontsin Npugü le Mosa ka, “Ale hagin aphu genyu tsangge tensü rishüti. Temi dan no khenyütsen chwigü tsüjonnyü ketyü jünkequen lo. Hihontseo anyugun le ajo dan then hüle nmvuyo ale shwi shüti.

⁵Jon tseronyü anyugun le khenyütsen hyulo kehü jünhvu senryüo tsü ndo nron loti.”

⁶Tson-o Mosa lo Aaron au le Israel nyu aphu ka, “Nthu ngwün ki hagin le Ijpt nyu hagin zenchwi keryü gü tsüle Npugü tse kethyü shalo ti.

⁷Lonyü ki hagin le Npugü le kehü keben hyu ti. Hagin le a-ge kenya kebin a-le nyülo laso, ai le a-le thyülo tse keshü gü thyü kebin gwenzin genyu.”

⁸Tson-o Mosa le, “Npugü le ngwün gü thyüpe hagin no tyüti lo lonyü tensü hagin tyü kenyü kho pe hagin tsüti, hagin le ditsüki thyü a-ge kenya bin yo a-le nyülo kelasi genyu. Hagin le ai ge kenya kebin tsüle ketsin Npugü ge kenya bin nyo.”

⁹Mosa le Aaron ka, “Israel nyu apentha no ryüo Npugü mhundyü nyu solo lotse zoshülo, a-le anyugun le kenya kebin nyülo kela si genyu.”

¹⁰Aaron le Israel nyu apentha kazo keshü hontse anyugun le raniryü tehen zin shwishü laryü Npugü zan kechwi kethyü keben nme le nmhun ge chwiryüla.

¹¹Npugü le Mosa ka zoshü,

¹²“Ale Israel nyu le kenya kebin khwenyülo laso. Anyu ka zoshülo anyugun no kheje gwen tsangzün gü kezhü ka thyü tyü ti lo lonyü gü tensü tyü kenyü kho tyüti. Tson-o anyugun no Ale Npugü, anyu Sunggigü tse sha loti.”

¹³N gwün gü gükhu danda le ryüo anyugun kensenbin hen la lo lonyü gü khüzü le anyu gun kensenbin aphu hunla.

¹⁴Tson tseo khüzü ndi lalo tha peha rüpfü lo tepfütsü kethyü le tehen so ge bin. Tsüle tseren hontse.

¹⁵Israel nyu le tsü hyu shüo, tsüle nyuyo shamvuo khinyunyu ketso-o, “Hile nyu ola?” Mosa le anyugun ka, “Hile Npugü le hagin no tyü lotse khikeshü tensü güle.

¹⁶Npugü le hihontse zoshü, temi nmeme tse a-le senmvulo keshvu kho nme genyu liter kenhun thyüo a-kami genyu jün lolo.”

¹⁷Israel nyu le peha le chon lo peha le rho tse jünlo.

¹⁸Anyugun le tsü ndo laryü kechon jün kolo gü-e rüchemvu lo kerho jün kelo gü-e rho lamvu. Nmemetse a-le sen mvulo keshvu kho jünlo.

- ¹⁹Mosa le anyugun ka, “Temi nme senduki genyu keshanyue pe bin njü nya,” tsonshü.
- ²⁰Ai peha le Mosa khwenyü mvuo peha nsen pe binla. Lonyü gü tsüle a-nyuryüo ten pe a-rün bola, tson-o Mosa le anyugun ge a-nyuntala.
- ²¹Lonyü tsen nmeme tse a-sen mvulo keshvu jün kequen lo lotse; lo tsangnyün chwiryülo a-sen tsüle zunla hü.
- ²²Jon tseronyü anyugun le anyu tensü jünhvu temi nme genyu liter pezi jünlo. Anyugun dan nyu sharhi dan aphu ryüo Mosa ka tsü zoshü,
- ²³tsontsin a-le anyuka, “Npugü le johokeshü le senduki tsüle, thyükenshün pe a-ketsü kenshün kerüyü jon. Nthu rokenyü rolo lo bü kenyü bülo. Lo senduki genyu a-sen pebin njülo.”
- ²⁴Mosa le zokeshü hontse anyugun le a-sen pe bin njüo lonyü güti; tsüle süla nmvue a-nyuryümvu.
- ²⁵Mosa le anyu ka, “Nthu hi tyülo, nthu hile Sabbath, thyükenshün pe Npugü tsükela kerüyü jon genyu, lo hagun le kensenbin tegweki ketyüketsü nme hyu loho.
- ²⁶Jon tsero hagun le tensü jün kequenlo, ai jon tsenyü nyü we, kerüyü jon, tsünyü nme bin loho.”
- ²⁷Jon tsenyü nyü temi peha le jün kequen titse gü, ai nme hyulomvu.
- ²⁸Tson-o Npugü le Mosa ka, “Dithen lakhi hagun le a johokeshü zenmvu bin ti ola?
- ²⁹Rüchünlo, Ale Npugü, ale kerüyü jon nme pe hagun tsüshü, tsügenyu jon tseronyü ale a-zin tse jonhvu genyu tyü kekü pe hagun tsüti. Nmeme tse jon tsenyü gü nyü a-le dika bin yo tsüka binlo, a-ka nken nya.”
- ³⁰Tsügenyu temi dan le jon tsenyü günyu rüyülo.
- ³¹Israel nyu le tensü tsügü pe Manna tse kolo. Tsüle thatsi kechon keshe nme hontse, lo a-keyhün le khuzü pe tensü kethyü hontse.
- ³²Mosa le, “Npugü le ngun no ngun nyenyu dan genyu Manna peha pe binnjülo tse johoshü bin nyo, tson-o anyugun no a-le Ijpt nyu ngun zen chwiryü kethyü tehen nyu a-le tensü pe ngun ketsü hyu nrün genyü.”
- ³³Tsügenyu Mosa le Aaron ka, “Laki nme nyu manna liter kenyhun pe shülo-o, ngun nyenyu dan genyu pe Npugü mhundyü ka bin njülo,” tsonshü.
- ³⁴Npugü le Mosa ka zo keshü hontse, Aaron le pe shülo njüo tsü ntsen binlo nrün genyu khiphe kejozenkelo Khinpha mhundyü ka shüla.

³⁵Israel nyu le Kanan kazü tilo-o, tsünyu bin lo kemvuthen chen henzi Manna tyü.

³⁶(Tsügwenkho ka kesin nda kehü khin tsüle liter nki kho.)

Chweketin 17

Tsonye Gü Ge Zü

(Tsip 20:1-13)

¹Israel nyu apentha Sin tehen gü nken-o Npugü johokeshü zen-o kethün a-shvuthyü ryü. Refidim ka a-nyugun kensenbin thyülo, ai bin tsünyu ketsü zü ndila.

²Tsügenyu anyugun le Mosa ka kenyo, “Agun no tsü nrün zü khi shü,” tsonso. Mosa le anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo anmu bin la? Nyuthyüo hagun le Npugü seme hü nla?”

³Ai temi dan le teri salao Mosa ge kenyo, “Nle nyuthyüo Ijpt nyu agun zenchwiryüo agun, agun nyenyu lo agun senru no teri sila titse bin nla?” tsonzo sola.

⁴Mosa le Npugü ka kehithyüo, “Ale temi hidan pe dihontse tila? Anyugun le tso pe ajon güjü laso.”

⁵Tsontsin Npugü le Mosa ka, “Israel nyu sharhi dan peha zenlo-o temi dan mhundyü gülo. Lo nle pe Nile züri vükeshe thün gü tsü senlo.

⁶Ale Sinai thu ge tsonye nme ka nmhundyü sobin ti. Tsonye gü vüshülo temi dan no tsü nrün genyu tsüge zü le tsun chwiryüti.” Mosa le Israel nyu sharhi dan mhundyü ka tsü hontse thyüshü.

⁷Bin gü zan pe Massah lo Meribah tsela, Israel nyu le kenya lo Npugü semeo, “Npugü le ngun zen hüle nmvula?” tson kezo genyu.

Amelek nyu zen-o Teri Kethyü

⁸Amelek nyu le ryüo Refidim ka Israel nyu zen kega.

⁹Lo Mosa le Joshua ka, “Temi peha kejülo-o senduki gü Amelek nyu zen-o kega lo. Ale Sunggigü le ano sen lolo tse keshü thün gü sen rincho sun ge so binti.”

¹⁰Joshua le Mosa le a-ka zo keshü hontse thyülo-o gü Ameleknyu zen kega kebin ka Mosa, lo Aaron lo Hur tsele rincho sun ge külo.

¹¹Mosa le a-benshwe kebin then Israel nyu le kvulo ai a-ben khishe lalo Amelek nyu le kvuchwiryü lala tse.

¹²Mosa le a-ben nyüho la ntsin Aaron lo Hur au le tso nme penryü a-no tsüge dunlo, lo au le a-kho ka bin-o a-ben nmhulo, yhüko chela kemvuthen tson bin-o ti.

¹³Hihontseo Joshua le Amelek nyu so kvushü lola.

¹⁴Tson-o Npugü le Mosa ka, “Hi rüchün hü nrün genyu kvukelo higü rüla thu lo. Ale Amelek nyu nkeshü lati tse Joshua ka zo shülo,” tson zoshü.

¹⁵Mosa le kershvubin nme khwen lo-o a-zan tho pe, “Npugü le aphikeden gü,” tse kolo.

¹⁶A-le, “Npugü Phikeden penso tetsolo! Npugü le kethonthen Amelek nyu zen-o kega binti!” tson zoshü.

Chweketin 18

Jethro Le Mosa Ki Keryü

¹Midia nyu Püshükedagü Jethro, Mosa a-migü le Sunggigü le Ijpt nyu Israel nyu zenchwi keryü ka Mosa lo Israel nyu genyu thyükesü rüla apu nyülo.

²Tsügenyu a-le Mosa le a-nu Zipporah nipe kaki shükela gü zen-o Mosa ki ryü,

³lo anyu Gershom lo Eliezer au kotse. (Mosa le, “Ale sinrünyi ki tesin thyühü nle,” tson-o a-nyu nme zan pe Gershom tholo.

⁴A-le zonio, “A-pvübon nyu Sunggigü le Ijpt nyu raja gü le adushvu lalo kegwanyu akecheshü lo akenishüle,” tson-o a-nyu kechagü zan pe Eliezer tholo.)

⁵Jethro le Mosa nu lo a-nyu hvu zen-o tehen nyu Mosa le kazüthun kenshün gü ka nsen kebin ka ryü.

⁶A-le anyugun le ryüjü nle tse jo sinpe Mosa tsüshü.

⁷Tsü genyu Mosa le a-teno titse chwigü a-kelu-o a-nboshü. Tson-o anyugun le khinyunyu rüla ketso shüo Mosa phikanyu yüla.

⁸Mosa le Jethro ka Npugü le Israel nyu kenilo nrün genyu Ijpt nyu raja gü lo a-temi dan ge thyükesü apu joshü. Lo a-le temi dan le tsonnenyu thakerü teno kelo ka dihontse Npugü le anyugun kenishü yo tsü rüla ko zoshü.

⁹Jethro le hi apu nyülo njüo a-sherhün-o,

¹⁰“Ijpt nyu temi lo raja gü bennyu hagun kenikeshü gü Npugü shwe! Donyu a-temi dan kenikeshü gü Npugü shwe!

¹¹Ntsoka we ale Npugü le tero apu nyeki gonkvu tse kethyü sha laso, Ijpt nyu le Israel nyu süjünmvu kebin ka a-le hihontse thyü keshü genyu.”

¹²Tson-o Jethro le apentha rope kerüshvu nme lo kerüshvu kecha-e thyüpe Sunggigü kishü; Aaron lo Israel nyu sharhinyu apu a-zen gü kerüshvu tho thyüo kenshün chvu tsü tyü.

Kerathünyu Kejü Kelo

(Tej 1:9-18)

¹³Tsüsinyü Mosa le dun-o temi dan le kenya kebin jünkera, lo a-le lonyü gü kheje ki keti rabin.

¹⁴Jethro le Mosa le temi dan genyu tha aphu thyü kebin hyushüo Mosa ka, “Nyuthyüo nle temi dan genyu hi aphu thyü bin nla? Nle nyuthyüo nnpfü aphu thyüo temi no lonyü gü kheje ki keti so-o nhunpfü bin hü nla?”

¹⁵Mosa le, “Temi dan le Sunggigü kendasha nyüo aki ryü kebin genyu ale hon mvulo shvu la hü nle.

¹⁶Temi mihvu le kenya lolo, au le akiryüo ale digü le njü yo pen pe tsü hü, lo ale Sunggigü johokeshü lo tejavü dan zope hishü hü nle.”

¹⁷Tsontsin Jethro le, “Nle thyü kebin tsüle gwa mvu.

¹⁸N-e lo temi dan-e hokeli kelai le. Nle nnpfü hi thyüti tse kethyü tsenri.

¹⁹Ale thakegwa peha rhipe ntsü tile, lo Sunggigü le nzen hüti. Nle temi dan sunthyü lo anyugun le kenya kebin sen-o Sunggigü mhundyü nyu gü kethyü tsüle njü.

²⁰Nle Sunggigü johokeshü dan pe anyugun senthyü lo anyu no dihontse yhun lo nyuthyü mvulo shvuyo zokekho pe anyu zenmvu lo shvu.

²¹Tsünyeki temi aphu dannyu thathyü lo kekü Sunggigü kenshvu, tenyenlo kekü, lo jwe ntsü kehünyu keju pe no yie, tsi, henpvün lo tseryü so sharhinyu thyülo.

²²Tson-o tsüdan no gwenkho aphu ka temi dan jünkera pe tsülo. Anyugun no a-kerü dan aphu sen nki ryülo, ai kenyakenyü keshe dan we anyugun no kerathü pe tsü lalo. Anyugun no keche-o nkhu pfü keshü güle ngenyu nne ti.

²³Nle hihontse thyülo yatselo, Sunggigü le johokeshü hontse nle nhokelila loho, lo temi hidan aphu anyugun jünpen lo-o kaki gun loti.”

²⁴Mosa le Jethro khwenyüo,

²⁵Israel nyu aphu dannyu tha thyülo kekü temi keju. Yie, tsi, henpvün lo tseryü so sharhi keju külo.

²⁶Tson-o anyugun no gwenkho aphu ka temi dan jün kera pe tsü, jokerü dan sen-o Mosa ki ryü, ai keshe dan we anyugun nnpfü penla hü.

²⁷Mosa le Jethro kelushüo no ranio a-kaki gunla.

Chweketin 19

Israel Nyu Le Sinai Kazüthun Ka Keryü

¹⁻²Israel nyu le Ijpt nyu chwikeryü shyeshen gü jon kerinyü Refidim kheo Sinai tehen gü nyu ryüo, Sinai kazüthun phaka anyugun kensenbin thyülo,

³tson-o Mosa le Sunggigü teno titseo kazüthun gü ge küla. Kazüthun gü ge Npugü le a-ko shüo a-no Israel nyu, Jakob tsipwen dan ka zoshü lo tsheshü:

⁴“Ale Npugü, Ijpt nyu ge nyu thyü shüyo, lo ale logi le a-sekin ge a-nyupfü kehü hontse hagun zenryü hiki aki shü loyo hagun le hyu laso.

⁵Tsügenyu hagun le ajonyü, lo azen kejozen kelo thyüzen hü yatselo hagun le atemi thyüti. Kazü apentha ahon, ai hagun le ale kejü kelo temi thyüti,

⁶thyükenshün pe a npfü aketsü thyüo püshü kedanyu thyü alothyü hüti.”

⁷Tson-o Mosa le tsenryüo temi dan sharhinyu ko kequen shüo Npugü le a-ka johokeshü dan aphu pe anyugun ka zoshü.

⁸Tsü selo temi dan le aphu kengüo, “Agun le Npugü le zokeshü aphu thyüti tsonshü,” lo Mosa le tsüpe Npugü ka zoshü.

⁹Npugü le Mosa ka, “Nthu gerho temi dan no ale nzen kenthon kebin khwenyüo ntenyen lo nrün genyu ale nmhu kezün nme ge nki ryüti.” Mosa le temi dan jo pe Npugü ka zoshü,

¹⁰lo Npugü le Mosa ka, “Temi dan ki gü anyugun no rüshvu nrün genyu nthu lo sendu anyugun thyü kenshün lolo tse zoshülo. Anyu no anyugun phinya thula mvuloshvu,

¹¹tson-o haduki genyu ndalo. Tsünyü temi aphu kehyu ka ale Sinai kazüthun ge tsenryüti.

¹²Temi dan no nken gü mvu nrün genyu terhi nme thyüpe kazüthun gü hunla, lo anyugun no kazüthun gü ge kü nmvue tsü kho nni nyalo tse zo shülo. Lihigü a-pha pe tsü kedyü kethyü gü no si lati;

¹³temi nme no a-kesü nyao tso pe jon nmvue levü pe shwe shvula mvuloshvu. Temi-e lo nyukhue tsühontse boshvu la mvuloshvu. Shu gü khun shülo temi dan no kazüthun gü ge kuryüti.”

¹⁴Tson-o Mosa le kazüthun güge tsenryüo temi dan no rüshvu nrün genyu ndalo lotse zoshü. Tsügenyu anyu le phinya thula,

¹⁵lo Mosa le anyugun ka, “Hadu ki genyu nda binlo lo tenunyu kho nni günya.”

¹⁶Jonshen nyü lonyü gü tsangsen, tsangpera thyü nmhukezün nme le kazüthun gü henlo la lo shukhun tetsosa kethyü khwen nme nyülo. Tsontsin kensenbinnyu kebinnyu aphu nshvuo a-kensü sola.

¹⁷Tson-o Sunggigü teno titse Mosa le kensenbin nyu temi dan zenchwiryüo, kazüthun gü phaka solo.

¹⁸Lo Sinai kazüthun apentha mah kekhu le jeh pfülo la, Npugü le mah nyu tsüge tsangkeryü genyu. Mami kekhu hontse mah le khukü sola lo temi aphu a-kensü sa lola.

¹⁹Shu kekhu khwe gü le tetso ketsintsin tse so laryü Mosa le jo zoshü lo Sunggigü le tsangkesen nyu a-jo kenishü.

²⁰Npugü le Sinai kazüthun ra ge tsüryüo Mosa no kazüthun ra ge kuryü lotse koshü. Tson-o Mosa le küla.

²¹Npugü le a-ka, "Tsen gü temi dan no terhi nkenryü a-nrimvu nrün genyu petsü lolo tse zoshülo; anyugun le tson yatselo anyugun kechon le si lati.

²²Püshükeda dan akho nniryü kehü dan-e no anyu npfü anyuthyü kenshün la kemvu we ale shaja pe anyugun tsüti."

²³Mosa le Npugü ka, "Temi dan le kuryü lo kemvui, nle agun no kazüthun gü le nshün letseo terhi thyüpe hun kela genyu."

²⁴Tsontsin Npugü le, "Tsengü Aaron zen lo-o kuryülo. Ai Püshükeda dan lo temi dan no terhi nken-o aki ryünya ryüya tselo ale shaja pe anyugun tsüti."

²⁵Tson-o Mosa le tsengü Npugü le nyuzo shüyo pe temi dan ka zoshü.

Chweketin 20

Tejvü Kontseryü

(Tej 5:1-21)

¹Sunggigü le zoshü, lo hidan hile a-jo:

²"Ale Npugü N Sunggigü, Ijpt ki nle medo thyü kebin nyu nzen chwi keryü güle.

³"Anyeki tero kecha rüshvu nya.

⁴"Nle ngenyu tsangge nmvue kazünyu nmvue kazü hensin zü nyu kehü lihi men zünya.

⁵Nkhün tsügü teromen kelu nmvue rüshvu nya, Ale Npugü n Sunggigü genyu lo Ale akentsun tsü nyhebin kemvui. Ale shaja senryü senyu nyu le a ntsü hüyo a-tsipwen phushen phuzi ki-e shü hü.

⁶Ai ale keso pe aso lo a-jvü thyüzen kehü nyu phu yieyie ge tsinshü hünyo.

⁷"Nle kenrun ka Npugü n Sunggigü zan senya, Npugü le kenrun ka a-zan sen kehünyu shaja pe tsüti.

⁸"Sabbath jon thenlo lo tsüzen kenshün thyülo.

⁹Nle nthä thyülo nrün jon tsero le bin nyo,

¹⁰ai jon tsenyü gü tsüle thyükenshün pe aketsü kerüyü jon. Tsünyü temi nme thame thyü nya- nle, nnyu, ngo, nsenru nmvue nrünyü nyu kebin tesin-e no thathyü nya.

¹¹Kechamvule Ale Npugü, ale jon tsero jaka, kazü, tsang, Züda, lo tsünyu kebin aphu thyüshü, ai jon tsenyü gü nyü ale rüyü kelo genyu. Tsügenyu Ale jochü pe Sabbath ge shüo tsü thyü kenshün laso.

¹²“Nle npvü lo Njvü rühvulo, ale pe nketsü kazü günyu nle yhunthonlo nrün genyu.

¹³“Nle me dushvu nya.

¹⁴“Nle keyüla nya.

¹⁵“Nle rühu nya.

¹⁶“Nle nkuo temi nme nmu nya.

¹⁷“Nle meka tepen nya; a-nu tepen nya, a-go, a-thu, a-gada nmvue a-hon lihi-e tepen nya.”

Temi dan Le Nshvu Kela

(Tej 5:22-33)

¹⁸Temi dan le tsangkesen lo shu kekhun khwenyülo, lo tsang kekechwü lo kazüthun gü le khu kebin hyushüo nshvu pe a-kensüo nithen ki sobin.

¹⁹Anyugun le Mosa ka, “Nle agun ka zolo, agun le nyüti; ai Sunggigü le agun nthon lo agun le sikela nshvu le.”

²⁰Tsontsin Mosa le, “Nshvunya; Sunggigü le hagen no a-nshvu lo a-jothyüzen-o mula mvu nrün genyu hagen kegwa keshvu shwi keryü ntile.”

²¹Ai temi dan le nithen ki sobin lo Mosa le a-npfü Sunggigü le kehü nmhu kezün khoka güla.

Kershvubin Rüla Tejvü

²²Npugü le Mosa no Israel nyu ka zoshü lotse johoshü: Ale Npugü, ale tsangge hagen zen kenthon kethyü hagen le hyu laso.

²³Hagen le rakagi nmvue suna pe hagen npfü teromen thyülo njüo pe asin-o rüshvu nya.

²⁴Agenyu nnyo pe kershvubin nme thyülo njüo tsüge ntanyü lo nthu rope kerüshvu lo kepfüshe kerüshvu thyülo. Lihika-e hagen no arüshvu lotse ale khikho kecha thyü keshü bin ka; lo ale ryüo jochü pe hagen tsüti.

²⁵Lo hagen le tso pe agenyu kershvubin khwenya tselo keyhen tso pe thyü nya, hagen le keyhen vü pe yhen kethyü ka hagen kenyü le tsogü nrhukela genyu.

²⁶Agenyu kershvubin nme khweo phalvu khwen künya, tson yatselo nle tsüge kekü ka nkenben hyu lati.

Chweketin 21

Do Genyu Tejvü

(Tej 15:12-18)

¹“Tejvü hidan pe Israel nyu tsü shülo:

²Nle Ibrinyu do nme hei loyatselo a-le chen tsero ngo thyüti. Chen tsenyü gü ka a-mi thame lomvu tse a-hoshü lati.

³A-le a npfü ryüya tselo a npfü tinti; lo a-le tenu lozenryü yatselo a-nu zen-o tinti.

⁴A-npugü le a-nu lope a-tsüo anyu peche nmvue tenu nnyu pe a-tsülo, a-nu lo anyenyu dan le a-npugü hon thyüti, lo a-le a-npfü chwiti.

⁵Ai do güle ale a npugü, a-nu lo anyenyu dan so hü nle, ale do hinyu chwimvu le,

⁶tsonyatselo a-npugü le a-zen-o kerüshvubin gü ki ryüti. Tsüka a-no kakhin nmvue kincha kachon ka so lo-o a-npugü le a-yhütin bünphe lati. Tson-o a-le a-yhunthen a-go thyüti.

⁷“Temi nme le a-nyugi jwe pe dothyü layatselo pechenyu do hontse tsügi hoshü la loho.

⁸Temi peha le tsügi pe a-nu thyü titse hei lo-o a-kenyümvu yatselo, tsügi khinipe a-pfü ka jwe niti; a-npugü le a-khipe tesin ki jwe lo nrün ndi, a-le tsügi ge a-zümvu kela genyu.

⁹Temi nme le a-nyu gü tsü nrün genyu tenunyu do heilo yatselo pe a-npfü a-nyugi hontse ti.

¹⁰Temi nme le tenu kecha nme losin yatselo, a-nu kerigü ge himhundyü hontse ketyü-ketsü, phinya lo a-kenjü tsüno bin mvuloshvu.

¹¹A-le tsügi ge tha hidan hi thyüshü mvuyatselo, tsügi no thame pe a-tha mvutse a-le tsügi hoshü la mvuloshvu.

Tejvü Gwenkerho Genyu Tejvü

¹²“Ligü higü mevü shüo no sila yatselo a-ko no siti.

¹³Ai tsüle shwenron thyümvu le thyüzü kela nme yatselo, a-no tin-o chwilo nrün genyu ale bin nme kejü pe ntsüti.

¹⁴Ai temi nme le anyunta kelo ka shwenron thyüo temi kechanyu boshvu laya tselo, a-le a-kenilo titseo akershvubin ka tin gü la-e a-no siti.

¹⁵“Lihigü a-pvü a-jvü kevü nyu no siti.

- 16“Lihigü temi rühu yatselo jwe la-e lo a-ben nyu bin-e no siti.
- 17“Lihigü shochün pe a-pvü a-jvü ketsü gü no siti.
- 18“Kega-o temi nme le tso pe nme jon nmvue jenthün pe jen ai boshvu la mvu yatselo shaja pe a-tsünya. Mele vükela gü tsüle a-zhüka zhütseo,
- 19kenkhin ki solo-o thün sen ndalo lo, a-vü keshü gü no a-jon kegwenchün thyü lo a-le gwalo kemvuthen anucha ti.
- 20“Temi nme le thün pe a-go peche nmvue tenu vüo a-bin ka sila yatselo, temi tsügü le shaja hyu loti.
- 21Ai do güle khenyü me jonhvu jaka simvu yatselo shaja pe a-npugü tsü loho. Ahon nkekela tsüle a-shaja kela genyu.
- 22“Peha le kega bin-o nyuphou kepfünyu nme jün la-o no a-nyu nrhila, ai kejünkeja kecha we thyümvu yatselo, a-jün kela gü no tenugi nyepvü le lihi zoshüo jün keranyu le pen keshü gü pe thoti.
- 23Ai tenugi ge keshvu le ryüla yatselo, shaja gü le temi phou sun temi phou,
- 24pha sun pha,
- 25kero sun kero, tejün sun tejün, kevü sun kevü no binti.
- 26“Temi nme le a-go peche nmvue tenu vüo a-yhütyü gwamvu layatselo, yhütyü gü genyu a-hoshü lati.
- 27A-le a-go gü nmvue go gi hü nme boryü layatselo hü tsügü genyu a-hoshü lati.

Npunyu Le Thyümvu Lo Keshvu

- 28“Methu tse nme le me senshvu layatselo, tso pe jonshvu lati, lo a-thyü tyü loho; ai shaja we pe a-npunyu tsü loho.
- 29Methu tse güle mesen kehü tsüpe a-npunyu tesha la; ai ntsenlo mvuo no me senshvu layatselo, tsope tsü jonshvu lati, lo methu tsü npugü kono siti.
- 30Tson-e keshanyulaka methu npugü no a-phou sun tholo tse yatselo dikho hiyo tsüpe thoti.
- 31Methu tse güle ntsenyu peche nmvue tenu senshvu-e a-jvu le kemeti.
- 32Methu tse güle do peche nmvue tenu-e senshvu layatselo a-npugü no raka shenryü pe do npunyu tsüti lo tso pe methu tse gü jonshvu lati.
- 33“Temi nme le chwen nme sühvu; nmvue tso shüo methu tse nmvue gada nme le tsünyu che lalo,
- 34a-le tsügü mi thoti. A-le pisa pe nyukhu npugü tsü lao a-kesi gü khilo ti.

³⁵ Temi nme thutse le kechanyu thutse senshvu lalo, au le a-kerhün gü jwe kenjün ti, lo kesi gü thyü ko kenjün ti.

³⁶ Ai a-npunyu le methu tse gü le mesen kehü shabin-e ntsenlomvu layatselo a-le methu tse gü sun methu tse pe kethun ti, ai a-le nyukhu kesi gü khiloti.

Chweketin 22

Kethasü Jvu

¹ “Temi nme le methu nmvue tanyü rühu pe dushvula nmvue jwe laya tselo, a-le methu nme sun methu pvün lo tanyü nme sun tanyü pezi pe tha mvuloshvu.

²⁻⁴ A-le nyu rühu lo layo tsü sun khishüti. A-le thame ndi yatselo a-jwen pe a-le rühu lo kela pu tsü thoti. Rühu lo kela senru güle methu, gada nmvue tanyü-e a-kerhün sen kehü hyulo lo nme ge kenyhunyun pe thoti. “Kerühu nyu nme le khejenyu meka rhebin-o dushvu laya tselo, a-dushvu kelo gütsü le teshü thyü kela pe nmu loho. Ai tsüle nhenyu yatselo teshü kethyü pe nmu ti.

⁵ “Temi nme le a-senru no low nmvue vain low nme nyu a-chü tsütyü tseo gü kecha nyu low nmvue vainsha tyüla yatselo a-npfü a-lo nmvue vainsha kegwa tsin pe thoti.

⁶ “Temi nme le a-low nyu mah thyü shüo tsüle tehen nro gü kechanyu low nyu logvü kemvu nmvue gvü kenjü rola yatselo, mah nro keshü gü no kenkie tsü thoti.

⁷ “Temi nme le a-kendao me raka nmvue a-minketsen kanyü pe a-kanyu ntsen bin-o mele rühu lola, tson-o kerühu gü shalo layatselo a-no tsü jünhvu pe thoti.

⁸ Ai kerühu gü shalomvu layatselo, kanyü ntsen kebin gü zen kerüshvubin gü ka ryüo, a-no kechagü kanyü tsü a-le rühu mvu letse swe ti.

⁹ “Kekevü lihi-e, methu, gada, tanyü, phinya nmvue kanyü kecha-e nmhen kelagenyu yatselo ketesu kebin hvu zen-o kerüshvubin gü ka ryüti. Tson-o Sunggigü le nmu kela gü tsü no jün hvu pe kechagü thoti.

¹⁰ “Temi nme le a-kendao kechanyu gada, methu, tanyü mvue senru kecha ntsen bin-o, sila, nmvue jünla, nmvue mele hüzen tinla-o temi nme hyumvu,

¹¹ yatselo temi tsügü no kerüshvubin gü ka gü a-le kechanyu gü senru tsü rühu lola mvu letse swe ti. Senru npugü le keswe tsü nyüshüti tson-o kecha gü le a-thomvue gwa;

¹² ai senru gü rühu lola yatselo, a-le senru npugü tho mvu loshvu.

¹³ Tehen thyü le tün laya tselo, temi güno tehen thyüle tünla ketsin tse kethyü tyükensen senryüti, tehen thyü le tün kela genyu tsü a-le tho mvue gwa.

14“Temi nme le kechanyu senru tepu senryüo a-npunyu kendi ka tsüle sila nmvue jünla yatselo a-le tsü tho mvuloshvu.

15Ai a-npugü le kehü ka yatselo, temi güle tsü tho mvue gwa. Tsü ngulo yatselo, a-ngu le kenke kethun ti.

Keyhun Lo nyünyü Jvü

16“Temi nme le lünyu phousen mele ketsomvuzun kethyü sazen gü nrhula yatselo, tümi thyüo tsügi pe a-nu thyümvu loshvu.

17Ai a-pvü le tsügi pe a-tsümvu yatselo, a-le phousen nyu mikho pisa pe tenu gi a-pvü tsümvu loshvu.

18“Tenunyu temvu kehü nyu lihigü boshvu lamvu loshvu.

19“Nyukhu zenzhü kethyünyu lihigü boshvula mvu loshvu.

20“Ligü higü kerüshvu thyüpe Npugü ntimvuo tero kecha kerüshvu gü boshvu lamvu loshvu.

21“Tessin ge a-zükemvu thyü mvue nshwe nya; hagon ko Ijpt ki tessin thyühü tse rüchün lo.

22Maginyu nmvue tegonyu nshwe nya.

23Nle anyugun nshweo anyu le aka keche hi shülo ale anyugun kehi thyüshüo,

24anyun nta-o nno terinyu silati. Tson-o hagon nunyu no magi lo hagon nyenyu no tego ti.

25“Nle raka pe atemi thakendinyu ligü higü tepu lo, raka pe me tepuo a-kechwi lo kehünyu hontse kechwi hinya.

26Hakhin zansü nle temi peha phi khilola yatselo, yhüko chekemvu ka khini pe tsüla mvuloshvu,

27nyün lo nrün genyu a-kehen le tsü nti genyu. A-no nyu ben-o zhü tila? Ale me njün kehü genyu a-le aka keche hishü yatselo ale a-kehi keni shüti.

28“Sunggigü zo nshvu nya, lo ntemi sharhinyu swetsü nya.

29“N shye, n vain zu, lo oliv terzü a-gwenkho ka khipe arüshvulo. “N nyuri gü pe atsülo.

30Nthu lo tanyü nyuri gü pe atsülo. Peche nche keri gü no jon tsenyü a-tsü zen bin lo-o jon tetsenyü pe arüshvulo.

31“Hagon le atemi, tsügenyu nyukhu lihi-e tehen thyü no tün kela thyü tyünya; tsonkethyü gü mvule khi pe tehi dan tsüla.

Chweketin 23

Kenjü Lo Ketun

- ¹“Kenku jo zokela nya, lo serikemvu nyu cheo kenku jün zo nya.
- ²Nle temi kechon gü le a-zükemvu thyü bin nmvue kenjü gü bokekhün bin yatselo then nya.
- ³Kendinyu nme jünkera kethyü ka a-no pen kecha thyü lanyu.
- ⁴“Nkenrhinyu methu nmvue gada le nmhon tinjüo hyu lolo zenryü a-tsüshülo.
- ⁵A-gada le a-khvu no a-mipfü nto kebin hyulo nrhi tin lanyu-o keche pe no rhun solo mvuloshvu.
- ⁶“Kendinyu nme jokera ka a-kenjü yünhen lanyu.
- ⁷Nkuo me nkhin nya, lo kemukendi nyu dushvu lanyu, kechamvule lihigü serikemvu tsühontse thyü kehü nyu ale nmu ti.
- ⁸Nle jvü jwe lanyu, jvü jwe le temi yhütyü thyüpho pe nyule njü yo hyumvuo kemukendi nyu no nkela kehü genyu.
- ⁹“Tessin nshwenya; tessin le dihontse rüchün hüyo hagun le shabin nyo; hagun ko Ijpt ki tessin thyüryü.

Chen Tsenyügü Lo Jon Tsenyügü

- ¹⁰“Chen tsero genyu hagun low nyu ntsishü lo nyu nsha loyo tsü kequen lo.
- ¹¹Ai chen tsenyügü ka we tsü no rüyülo, tsü nyu lihi le yhun bin-e lünya. Kendinyu no tyü lo a-sen tehen thyü no tyülo. Hagun vain low lo oliv chwie no tsühon tseti.
- ¹²“Hagun le jon tsero thathyülo ai jontsenyü günyu we tha thyü nya, tson-o hagun-e, tessin hagun thothyü kebin dan-e lo nyukhu dan-e no rüyülo.
- ¹³“Ale hagun ka zokeshü aphu rüchünlo. Tero kecha nme ka-e kehi thyü nya; nmün nyu anyugun zan-e zo nya.

Nga Keda Keshen Dan

(Chw 34:18-26; Tej 16:1-17)

- ¹⁴“Chenme ka gwenshen ge Nga pe arühvu ti.
- ¹⁵Hagun le Ijpt nken chwiryü kelo shye gü, Abib shye ge tsü ale hagun ka zo keshü then-o kebu no shükemvu tensü ketyü nga ti. Nga higü gwenkho ka jon tsenyü tensü lihi-e kebu no keshü tsü tyü nya. Thame senmvutse kenben ryüo arühvu nya.
- ¹⁶“Hagun logvü solo, logvü nga ti. “Lo kenda ki hagun vain lo hagun rasha kecha dan kequen lolo ntsen kequen kelo nga ti.

¹⁷Chenkechwi nga kenshen dan ka hi hagun pechenyu apfu ryüo Npugü hagun Sunggigü rüshvu ti.

¹⁸“Hagun le senru pe akerüshvu ka kebu no keshü tensü pe rüshvu nya. Nga hidan ka senru pe a kerüshvu dan a-keshvu no bin-o tsangnben nya.

¹⁹“Chenme ka hagun shye gvülo kerü sen-o Npugü hagun Sunggigü kanyu ryülo. “Tanyü nmvue tenyü nyu thyü pe a-tsü nyüzü ka ni nya.

Zoshwikesü Lo Senthükeshü

²⁰“Ale tsangge lilonyu nme nipe hagun mhundyü shüo no hagun kenjwen nyu hagun ntsen zenryü ale ndokenjü bin gnyu shüshü ti.

²¹A-khwenyü lo a-jo zen lo. Ale a-ni keshü genyu a-jo zenmvu lanyu, a-le me jozen kemvu nyu kemu jüshü loho.

²²Ai hagun le a-jozen lo ale johokeshü lihi-e thyü hü yatselo, ale hagun rinyu apfu zen kega ti.

²³A lilo güle hagun mhundyü rio hagun zengü Amornyu, Hitnyu, Periznyu, Kanannyu, Hivtnyu lo Jebusnyu kazü nyu shüshüti lo ale anyugun nke lati.

²⁴Nle anyu terodan mhundyünyu nkhüntüsü nmvue rüshvu nya, anyugun tho hontse nya. Anyugun teromen dan nkela lo anyu kenshün tso kesen dan bosebore lalo.

²⁵Hagun le Npugü hagun Sunggigü arüshvu hü yatselo, Ale hagun ketyü-ketsü pe hagun tsüti, lo hagun keho kenyü apfu sentin lati.

²⁶Hagun kazü nyu tenunyu nme-e no a-nyu nrhila nmvue nyuzenkemvu thyü loho. Ale yhun kethon pe hagun tsüti.

²⁷“Ale nntsun kehünyu thyü pe no a nshvu ti; Ale kevükeben kethyü senryü nle zen kega kehü nyu ge shüti, lo nshwikerüchün nyu apfu nshvuo rani lati.

²⁸Ale nshwikerüchün nyu shwe pe kenshvu nyu shü lati; ale hagun mhundyü Hivtnyu, Kanannyu, lo Hitnyu hü lati.

²⁹Ale Chenme jaka anyugun hüla loho, tsonyatselo kazü güle nrun la-o tehen thyüle chonrio hagun ntsun lo keshvu genyu.

³⁰Hagun le temi chon chwiryüo kazü gü lolo kemvu then ale a-shvushvu thyüo anyugun hü lati.

³¹Ale hagun kazü terhi thyü kethün pe Akaba Gulf ka gü Mediterranean zida keti lo tehenyhunkemvu gü ka gü Eufates züri keti thyü shüti. Ale kazü tsü so ge yhun kebin dan so kekvu pe hagun tsüti, tson-o hagun le kethün chwio anyugun hü lati.

³²Hagun le anyugun lo anyu tero dan zen-o thame kejozen nya.

³³Temi tsüdan no hagin kazü nyu yhun nya; tsonselo anyugun le hagin thyüpe amhundyü ka mu lati. Hagun le a-nyu tero dan rüshvu lo tsüle hagin min la nrün sen genyu.”

Chweketin 24

Kejozenkelo Gü Mohor Vüla

¹Npugü le Mosa ka zoshü, “Nle, Aaron, Nadab, Abihu, lo Israel nyu sharhi hentsenyü dan zen tse kazüthun gü ge aki ryülo; lo nithen ki huketse ka nyu nkhün rüshvulo.

²N nti ame kechanyu nme no akho nniryü nya. Temi dan no kazüthun gü ge-e ryünya.”

³Mosa le gü temi aphu ka Npugü le johokeshü lo tejevü khi keshü dan aphu zoshü, tsonsin temi dan aphu kengüo, “Npugü le zokeshü aphu agun le thyüti.”

⁴Mosa le Npugü le johokeshü aphu thulo. Lonyü nshwe ka a-le kazüthun gü phaka kershvubin nme khwenlo njüo tso tseryü kenyhun pe sen shü, Israel tsipwe tseryü kenyhun sunka.

⁵Tson-o a-le selo nishüo no kerüshvu hon rope Npugü kishü lo methu peha pe kepfüshe kerüshvu thyü shü.

⁶Mosa le nyukhu dan zi ponha pe khunnyu shülo; lo a-sen ponha tsü a-le shwe pe kershvubin ge shüla.

⁷Tsüselo a-le Npugü le johokeshü pe thu kenjü kejozenkelo lesü gü khilo-o swü tetso pe temi dan hishü. Lo anyugun le, “Agun le Npugü jozenti lo a-le agun ka zokeshü aphu thyüti,” tsonshü.

⁸Mosa le khun günyu tezi gü khilo-o kezen pe temi dan ge shü. A-le zo-o, “Hile Npugü le johokeshü hidan hi aphu khikeshü ka a-le hagin zen-o kejozenkelo tezi gü le.”

⁹Mosa, Aaron, Nadab, Abihu lo Israel nyu sharhi hentsenyü dan le kazüthun gü ge kü;

¹⁰lo anyugun le Israel Sunggigü hyu. A-pha hensin le shwipe Safir tso pe la kenjü hontse, tsüle nzi pe tsang hontse.

¹¹Sunggigü le Israel nyu sharhi hidan hi nthyyünyü lamvu; anyugun le Sunggigü hyu la-o kengüo tyütsü.

Mosa le Sinai Kazüthun Ge Kekü

¹²Npugü le Mosa ka, “Kazüthun ge aki kuryülo, lo nle hika kehü ka ale temi dan senthyü nrün genyu tejevü aphu thu kenjü tso ponhvu pe ntsüti,” tson zoshü.

- ¹³Mosa lo a-keche gü Joshua au le ndolo-o Mosa le kazüthun kenshün gü ge kü.
- ¹⁴Mosa le sharhinyu juka, “Ahi le raniryü kemvuthen kensenbin hika khwen binlo. Aaron lo Hur au le hagin zen hü nyo. Lihigü kevä keben le bin lo au ki gülo.”
- ¹⁵Mosa le Sinai kazüthun ge külo, lo nmhule tsü jeh pfü lola.
- ¹⁶⁻¹⁷Npugü le kehü keben gü tsüle kazüthun gü ge tsü ryüla. Israel nyu le keben gütsü shwipe kazüthun gü raki mah le nnyü kebin hontse. Nmhu gü le jon tsero kazüthun gü jeh pfü tseo jon tsenyü gü ka Npugü le nmhu nyu Mosa koshü.
- ¹⁸Mosa le kazüthun gü ge nmhu gü nyu yüla. A-le tsünyu keben jon henzi lo kezün jon henzi bin tinla.

Chweketin 25

Phika Kenshün Gü Genyu Thahokeshü

(Chw 35:4-9)

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü,
- ²“Israel nyu no tha hope atsü shülo tse zoshülo. Temi lihigü anyun nyüo hoshü lo lihi-e khilo.
- ³Hoshü nrün le hidan: suna, rakagi lo lazo;
- ⁴linen phikegwa; thyühü phi kenzi, kemeren lo kenhon; tenyühü pe kedo phi;
- ⁵Tanyü gi rün nhon kela, thyügi kegwa; akakia sen;
- ⁶makhin genyu terzü;
- ⁷karnelians lo tsominketsen kecha püshü kengun gü shüntü ka shü nrün dan.
- ⁸Ano a-nyugun dan nyu yhun nrün genyu temi dan no agenyu phika kenshün nme thyü shü mvuloshvu.
- ⁹ale tsinpe nhi keshü hontse kerüshvu phika gü lo tsünyu kanyü dan aphu thyülo.

Kejozenkelo Khinpha

(Chw 37:1-9)

- ¹⁰Akakia sen pe Khinpha nme thyülo, kethon tsuhvuo peha, a-kedano tsu meo peha lo ketetso tsu meo peha.
- ¹¹Suna ketsin pe a-nyuzin lo a-sozin-e jeh la lo suna pe a-tekho thyüpe hun kenthün shü.
- ¹²Suna pe raho pezi thyülo-o pe phazi dan ka senkesü shü, peha zin kenhunyhun pe shüo.

- 13 Akakia sen pe kepenvü thyülo-o suna pe jeh la
- 14 tson-o pe khinpha gü lizin hizin raho nyutsü nnala.
- 15 Kepenvü tsüpe rahonyu shü la-o tsü thoni nya.
- 16 Tson-o ale khishü nrün johokeshü dan pe a-ge thu kenjü tsohvu tsüpe khinpha günyu shülo.
- 17 “Suna ketsin pe shwikenjün bin nme thyülo, kethon tsu hvuo peha, a-keda tsu meo peha.
- 18 Kejonvü pe suna jonpe Cherub kenyhun thyülo,
- 19 A-te pehazin nme lo kechazin nme tselo. Shwikenjün bin au thyükesü pe nme thyülo.
- 20 Cherub hvu no au mhun pe kentsun-o au sekin sükhun pe shwikenjün bin gü hen ti.
- 21 Tso ponhvu tsüpe khinpha gü nyu shüo, a-kesen shwikenjün bin gü tsüpe a-soge shülo.
- 22 Ale tsüka n teno ti, tson-o cherub hvu jaka shwikenjün bin ge ale Israel temi genyu a tejavü aphu khipe ntsu shüti.

Tensü Pe Sunggigü Rüşvu Kehü Miz

(Chw 37:10-16)

- 23 “Akakia sen pe miz nme thyülo; kethon tsu hvu, a-keda tsu me lo ketetso tsu meo peha.
- 24 Suna ketsin pe jeh la, lo suna pe tekho thyüpe hunla.
- 25 A-tekesun benje kho thyüpe hunlo lo suna pe a-tekesun tsü tekho pe hunlalo.
- 26 Lo tsü genyu suna pe raho pezi thyülo-o pe quenzi dan ka a-pha ge senkesü lo.
- 27 Raho dan tsüno a-tekesun gü khoka binti ke penvü hvu pe tsünyu nna-o miz gü pen nrün genyu.
- 28 Akakia sen pe kepenvü thyü lo-o suna pe jehla.
- 29 Vainzu pe kerüşvu thyü nrün genyu khun, honpen, nja, lo rünkegwa kerokhun dan thyülo. Hidan hi aphu suna ketsin pe thyülo mvuloshvu.
- 30 Miz gü pe kejozenkelo khinpha gü mhundyü ka shüti lo a-zin tse miz gü ge a ketsü tensü kenshün gü no bin ti.

Makenben Bin

(Chw 37:17-24)

³¹“Suna ketsin pe makenben bin nme thyülo. Kejonvü lo suna jon pe a-thin lo ketejen bin thyülo; thyükezegwa kethyü nyekepun, a-kesun lo kengen sin-o thyü kesü nme thyülo.

³²A-teki a-ro tsero no binti, nmezin kenshen lo kechazin kenshen tse.

³³A-ro tsero dan nme me ge almond le sen, nngen lo pun kebin hontse nyekepun thyükezegwa kethyü kenshen shen no bin ti.

³⁴Makenben bin ketejen bin no almond le sen, nngen-o pun kebin hontse nyekepun thyükezegwa kethyü pezi no binti.

³⁵A-ro kenshen dan hensin nyu a-kesen nmeme no binti.

³⁶A-kesen, a-ro makenben bin tse kesin kejonvü no jon kethyü suna thün me pe thyüti.

³⁷Makenben bin gü genyu makhin tsenyü thyülo-o no mhundyü zin ben nrün genyu khi so shülo.

³⁸Suna ketsin pe ketsevü lo khun dan thyülo.

³⁹Suna ketsin kilogram shenryü pvün pe makenben bin lo tha kanyü hidan aphu thyülo.

⁴⁰Nyuyhün-o ale kazüthun gü ge rhipe nhishü kela hontse thyülo.

Chweketin 26

Npugü Le Kehü Phika Gü (Chw 36:8-38)

¹“A kehü phika kenshün gü tsü linen nkegwa pe kedo kenzi, kemeren, lo thyühü kenhon pe kedo tseryü pe thyüti. Lo cherubim men zü kegwa thyüpe a-ge shüti.

²Kethon lo keda ketun küti, kethon le tsu nkio tetse lo keda le tsuzi.

³Pvün rikesü pe nme thyü lo kecha pvün rikesü pe nme thyü tse ti.

⁴Phi kenzi pe a-so kipun a-te ge ju kesülo kegwa thyü pe kerigü lo kenyhun gü ge-e shülo.

⁵Ju kesülo kegwa gü tsü henpvün thyüpe kerigü geshü lo tsü kendyü to henpvün thyü pe kecha gü ge ko shülo.

⁶Phi kenyhun tsü hükesü pe nme thyü nrün genyu nle suna pe hükesü henpvün thyülo.

⁷“Phika gü so hen nrün genyu tenyü hü pe kedo phi tseryü nme thyülo.

⁸Aphu thyüpe ketun külo, kethon tsu shenryü lo keda tsu zi.

- ⁹Pvün rikesü pe nme thyü lo kecha tsero rikesü pe nme thyülo. Tson-o tsero rikesü kethyü gü kese kenyhun thyüpe phika gü kamhun kipun a-soge shülo.
- ¹⁰Ju kesülo kegwa henpvün thyü pe nme gü a-tezin shü, lo ju kesülo kegwa henpvün thyü pe kecha gü ge shülo.
- ¹¹Lazo pe hüksü henpvün thyülo-o pe phi kenyhun ge ju kesü lo kegwa nyu shü lo njüo sükerhün pe nme thyülo.
- ¹²Kerche ponha tsü pe phika gü sizin hüsü shü.
- ¹³Lo lizin hizin kethon tsu nmeme rüche kebin tsü no phika gü te kepen hen lo.
- ¹⁴“Tegwen zin hen nrün genyu, tanyü gi rün nhon kela nme lo thyüikegwa kecha nme tse thyü sinlo.
- ¹⁵“Akakia sen pe phika gü genyu a-run kendun nme thyülo.
- ¹⁶A-run nmeme le kethon tsu tseryü lo keda tsu meo peha ti,
- ¹⁷a-run dan pe keren nme thyülo nrün genyu kendyüto kethyü a-to phahvu no binlo. A-run aphu ka a-pha hihontse kethyü no binti.
- ¹⁸Tesinzin genyu a-run nki thyülo
- ¹⁹lo rakagi pe a-pha ketun henzi thyülo-o ketun kenyhun pe a-run nme hensin shüo a-pha hvu no a-ge rhunti.
- ²⁰Phika gü tesozin genyu a-run nki thyülo
- ²¹lo a-run nme hensin ketun kenyhun no bin nrün genyu rakagi pe ketun henzi thyülo.
- ²²Phika gü sizin nkhün kipun a-run tsero,
- ²³lo a-qün hvu genyu a-run kenyhun thyü lo.
- ²⁴A-qün ka a-run hvu le a-phazin kehüsü lo senkesü kü gü a-ra titi.
- ²⁵Tson-o a-run tetse tsü nme hensin a-pha kenyhun lo rakagi pe kethyü ketun tseryüo tsero no bin ti.
- ²⁶“Akakia sen pe a-run pehazin genyu pvün pvün tseo phika gü kapha genyu tseryü pvün thyülo,
- ²⁷kechazin a-run dan genyu pvün, lo a-sikipon nkhünzin genyu pvün.
- ²⁸Alvu nyu kenpere gü no a-run neketunkü ka keshü gü tsü a-mün le phika gü nmezin gü kechazin titi.
- ²⁹Suna pe a-run dan jeh la, lo kenpere dan ka nna nrün genyu suna raho pe shü, kenpere suna pe jeh ti.

- ³⁰Ale kazüthun gü ge rhipe nhikeshü hontse phika gü thyülo.
- ³¹“Linen phi kegwa, kenzi, kemeren, lo kenhon no kedo pe kesunphi thyülo. Tsüge cherubim men zü pe shülo.
- ³²Tson-o pe akakia sen suna pe jeh la-o kehüsü pe shü la-o rakagi pe kethyü phaketun pezi ge dun kebin kachon ge sen shülo.
- ³³Kesunphi gü pe hüksü ge düsen la, tson-o tso ponhvu pe shü kenjü kejozenkelo khinpha gü pe kesunphi sizin shülo. Kesunphi gü le kenshün bin lo kenshün tsin bin hvu sathü kecha thyü lati.
- ³⁴Shwikenjün bin gü pe kejozenkelo khinpha so ge shülo.
- ³⁵Kenshünstin Bin tegwenzin phika gü teso kipun miz gü pe shülo tesin kipun makenben bin pe shülo.
- ³⁶“Phika günyu keyü khünpfü genyu linen kegwa kenzi, kemeren, lo kenhon pe do-o a-ge a-jvüzü kethyü pe kesunphi thyüti.
- ³⁷Kesunphi higü genyu akakia sen pe kachon pvün thyüo suna pe jeh, lo suna pe kehüsü thyülo; kachon hidan genyu lazo pe ketun pvün thyülo.

Chweketin 27

Kershvubin Gü

(Chw 38:1-7)

- ¹“Akakia sen pe kershvubin nme thyülo. Tsüle kethon keda ketun kü ti, kethon tsu pvün keda tsu pvün, lo ketetso tsu shen.
- ²Qünzi tsü a-tse no bin ti. Tsüno kershvubin gü kesü nme thyüti lo apentha lazo pe jeh küla.
- ³Jonbü keshü khun, kekinvü, khun, kehüsü lo magi kekinkhun thyülo. Kanyü hidan aphu lazo pe thyülo.
- ⁴Lazo pe raho thyülo-o khipen nrün lazo raho pezi pe tsü qün dan ka shülo.
- ⁵Rahü tsü pe kershvubin te hensin shülo no kershvubin gü a-lvu tilo nrün genyu.
- ⁶Akakia sen pe kepenvü thyülo-o lazo pe jeh la,
- ⁷tson-o pen nrün ka pe kershvubin te lizin hizin raho nyu tsü nnalo.
- ⁸Ale kazüthun gü ge tsin pe nhikeshü hontse senpon pe kershvubin gü thyülo, lo kegü lo.

Npugü le Kehü Phika Gü Kamhun

(Chw 38:9-20)

- ⁹“Ale kehü phika gü kamhun linen phikegwa pe kesunphi thyü ti. Tesinzin kesunphi gü no tsu tsime ti,

¹⁰kachon nki lo a-ketun nki le lazo pe thyü ai kehüsü lo ketsevü dan le rakagi pe thyüti.

¹¹Kamhun tesozin ko tsü keme tse thyüti.

¹²Lo nkhünzin le kesunphi tsu henpvün pe kachon tseryü lo a-ketun tseryü sino sen ti.

¹³Nphozin khenpvü kebin kipun le kamhun le tsu henpvün ti.

¹⁴⁻¹⁵Khenpvü lizin hizin kesunphi tsu tseryüpvün, lo kachon kenshen lo ketun kenshen tseti.

¹⁶Khenpvü kesunphi le linen phikegwa kenzi, kemeren, lo thyühü kenhon pe doo a-ge thamen zü kezegwa kethyü tsu nki pe thyü nrün genyu. Kachon pezi lo ketun pezi ge tsüpe sunti.

¹⁷Kamhun kehun aphu rakagi pe kethyü ketseyi lo kehüsü dan pe lazo ketun ge shü tseo senkesü küti.

¹⁸Kamhun kehun no kethon tsu tsi, keda tsu henpvü lo ketetso tsu pvün tseti. Kesunphi le linen kegwa lo ketun le lazo.

¹⁹Phika gü nyu kesen kanyü lo kamhun nyu kesen ketseyi aphu lazo pe thyü küti.

Makenben gü kenucha

(Lev 24:1-4)

²⁰“Makenben gü no nben zin bin nrün genyu Israel nyu no oliv terzü kegwatsin senryü lo tse zoshü.

²¹Aaron lo a-nyu dan le ale bin kehü phika gü tegwezin kejozenkelo khinpha gü mhundyü nyu makenben khin gü pe shüo tsünyu amhundyü ka ngwün ki gü lonyü keti tsü no nben binti. Johokeshü higü hi Israel nyu lo tsipwen no kethonthen then hüti.

Chweketin 28

Püshükeda Phinya

(Chw 39:1-7)

¹“Ntsagü Aaron lo a-nyu, Nadab, Abihu, Eleazar lo Ithamar tse koshülo. Anyugun no Püshükeda thyüo alothyü nrün genyu Israel temi dan nyu khikho kecha thyü shülo.

²Ntsa Aaron no tenge pfü lo zegwa lo nrün genyu püshükeda phinya thyü shülo.

³Ale thathyü lokegwa pe tsü kela thathyükesanyu aphu ko shüo anyugun no Aaron thyü kenshün pe apüshükeda nme thyü lo nrün genyu, a-phinya thyü shülo.

⁴Anyugun no, shüntüü, püshükeda bola, mirünketseyho, a-jvükezü bola, pekeju lo senkephin tse thyüshülo. Ntsagü Aaron lo a-nyudan no püshükeda thyüo alothyü nrün genyu anyugun no püshükeda phinya hidan thyüshü lotse zoshülo.

⁵Thathyükeshadan no nikenzi, kemeren, thyühüni kenhon, suna ni lo linen kegwa sen ti.

⁶“Anyugun no kenzi, kemeren, thyühüni kenhon, suna ni lo linen kegwa a-ge thamen zükezegwa kethyü pe püshükeda bola thyülo.

⁷Phin lokegwa buthun kerhe kenhyun pe a-te ge sen shü.

⁸Tsühontse kethyü pe senkephin dokegwa thyüpe püshükeda bola senkesü pe nme thyülo.

⁹Karnelian tso kenhyun khilo-o Jakob nyu tseryükenhyun dan zan pe a-ge thulo,

¹⁰a-nyugun nchepüshü thyüo mitsero pe tso nme ge lo tsero pe kecha gü ge tse thulo.

¹¹Tsominketsen nroshasa kethyü nme no Jakob nyu dan zan pe a-ge thushüo suna pe tsodan tekho shü.

¹²Tson-o pe Israel tsipwen tseryü kenhyun sunka püshükeda bola bukerhe hvu ge shülo. Hihontse Aaron le anyugun zan khipfüti, tson-o Ale Npugü, ale a-zintse atemi dan rüchün hüti.

¹³Suna pe kekho kenhyun thyülo

¹⁴lo suna ketsin lo kerasü kenhyun nlü pe ron hontse lo njüo pe kekho hvu ge dyü lo.

Shüntüü (Chw 39:8-21)

¹⁵“Püshükengun güno sen-o Sunggigü kendo shalo nrün genyu shüntüü nme thyülo. Püshükeda bola kethyü kanyü tsühontse kethyü pe thyü lo tsü kemetse a-te rishü.

¹⁶Tsüle kese kenhyun thyü lo kethon keda keme ti, kethon küme lo keda küme tseti.

¹⁷Tsüge tso minketsen pe tsonzi thyü nku shü; tson kerigü rubi, topaz, lo garnet;

¹⁸tson hvugü, emerald, safir lo diamond;

¹⁹tson shan gü turquoise, agate, lo amethyst;

²⁰tsonzi gü, beril, karnelian, lo jasper. Suna pe a-tekho-o shüti.

²¹Tso tseryü kenhyun dan hi nmeme ge Israel tsipwe sunka, Jakob nyu nme zan thu kü lo.

- ²²Shüntüyü gü genyu suna ketsin kerasü, ron kenlü thyülo.
- ²³Suna lo raho kenyhun thyü pe shüntüyü gü tesozin a-te kepen senshü,
- ²⁴tson-o suna ron hvu tsüpe raho hvu ge sen shü.
- ²⁵Lo ron mün pehazin pe a-ke kho ge dyüo pe püshükeda bola mhundyü zin shüti.
- ²⁶Tson-o raho kenyhun thyüpe shüntüyü tesinzin a-teka a-nyuzin püshükeda phi khoka shülo.
- ²⁷Suna raho kenyhun thyüsin pe püshükeda bola kerikun lo senkephin dope gwasä kethyü kho ka bukerhe ge sen shü.
- ²⁸Ron kenzi pe shüntüyü ge raho lo püshükeda phi raho phin shü, tson-o shüntüyü gü no tseyho tsüryü lomvuo senkephin so binlo nrün genyu.
- ²⁹“Aaron le kenshün bin günyu keyüka, Israel nyu tsipwe dan zan thu kebin shüntüyü higü lu-o yüti, tson-o ale Npugü, ale a-zintse a-temi dan rüchün hüti.
- ³⁰Urim lo thummim pe shüntüyü ge shülo, tson-o Aaron no a kenshün mhundyü nyu keryü ka tsü pfüti. Israel nyu temi genyu akenda shalo nrün genyu a-no tsügwenkho ka a-zintse shüntüyü higü lu mvuloshvu.

Püshükeda Phinya Kechadan

(Chw 39:22-31)

- ³¹“Püshükeda bola phi hensin mirün ketseyho gü tsü thyühü kenzi pe thyüti.
- ³²N pe genyu a-kü nme no binti, lo tsüno nrhen lamvu nrün genyu kedo phi pe a-tejo la.
- ³³⁻³⁴Lo tesin zin a-shwen ge thyühü kenzi, kemeren, lo kenhon pe khüratyü sha hontse pe suna ketsin zen kenphün shü.
- ³⁵Aaron le püshükeda tho thyü kebin ka mirün ketseyho hi ben ti. A-le kenshün bin nyu amhundyü ka ryü lo tinkejü ketsin khwe nyü lo lati, tson-o a-le simvu loti.
- ³⁶“Suna ketsin pe khun nme thyülo-o tsüge “Thyükenshün pe Npugü tsü laso’ tson thulo.
- ³⁷Tsü pe pe keju gü mhundyü zin shüo ron kenzi nme pe phinlo.
- ³⁸Aaron no tsüpe a-senpfü ka shüpfülo, tson yatselo Ale Npugü, ale Israel nyu le thahokeshü ka thyükezü peha le bin-e anyugun le thyünshün pe atsü keshü aphu lolo ti.
- ³⁹“Linen kegwa pe Aaron bola lo pekeju dalo, lo a-senkephin ko a-jvü thuo thyü kezegwalo.

⁴⁰“Aaron nyu dan no tengepfü lo zegwa lo nrün genyu anyugun bola, senkephin lo pekeju thyülo.

⁴¹Phinya hidan pe ntsa Aaron lo anyudan ge shüshü. Tson-o anyugun no püshükeda tho thyüo alothyü nrün genyu oliv terzü pe anyugun yün-o khikho kecha thyüo thyü kenshün lo.

⁴²Anyugun kenyhün henlo nrün genyu linen phi pe nyaketsekhin nsenka tsügü ndin keti thyü lo.

⁴³Aaron lo anyudan no amhundyü nyu phika ka nmvue kenshün bin gü nyu püshükeda tho thyü keryü ka kenyhün ryüo silamvu nrün genyu a-zintse tsünya mvuloshvu. Hile Aaron lo a tsipwe genyu kethonthen tejavü nme thyüti.

Chweketin 29

Aaron lo Anyudan thyü Kenshün Pe Püshükeda Kethyü

(Lev 8:1-36)

¹“Nle hihontse Aaron lo anyu dan thyü kenshün pe anyugun no alotho nyu püshükeda thyüti. Tetsin nme kendi methu tsebwe nme lo tanyü tse kenyhun khilo.

²Tho kegwatsin, kebu no shü nyao peha pe oliv terzü ka tsen, peha ka terzü no shü nya lo peha terzü pe yün-o tsenlo.

³Tson-o nle methu tse gü lo tanyü tsehvu pe akerüshvu ka tensü tsüpe rokhu nme ka shü senryü atsü shülo.

⁴“Aaron lo anyudan zenryü phika gü khenpvü ka shüo anyugun no zülula lotse zoshü.

⁵Tson-o püshükeda phinya bola püshükeda bola hensin tsükeryü mirün ketseyho, püshükeda bola, shüntü, lo senkephin pe Aaron no pfülo.

⁶Pekeju gü pe a-ge shüo tsüge khikho kecha thyü kela kenshün zansü ‘Thyükenshün pe Npugü tsü laso’ tse thu kenjü gü pe phinshü.

⁷Tson-o yün kehü terzü gü jape a-pe ge shüo a-yünlo.

⁸“A-nyudan zen ryüo bola pe nben shü;

⁹senkephin pe anyugun sen phinshü lo pekeju pe anyugun npfüshü. Tsü hontse nle Aaron lo anyudan khikho kecha thyü loti. Anyugun lo anyu tsipwe no kethonthen püshükeda thyüo alo thyüti.

¹⁰“Methu tse gü zenryüo ale kehü phika gü mhundyü nyu shüo Aaron lo anyu dan no anyugun ben shwen pe a-pe ge shü lo tse zoshü.

¹¹Tson-o Phika gü khenpvü nyu amhundyü ka methu tse gü dushvulo.

- 12**Lo nzenkero pe methu tse gü zi peha khilo njüo pe kershvubin gü tse dan yünshü. Lo a-sen jape kershvubin gü pha ka shüla.
- 13**Tsüsika, a-rikerho, a-sen kegwatsin gü, a-kisha hvu pe kershvubin ge rope arüshvula.
- 14**Ai methu tse gü thyü, a-gi lo a-vüri pe kensenbin teki ro lalo. Higü hile püshükeda nyu kemu sen tin la nrün kershvu le.
- 15**“Tanyü tse nme khi lo-o Aaron lo anyudan no ben shwen pe tsügü pe ge shü lotse zoshü.
- 16**Lo tsü dushvuo a-zi shwe pe kershvubin qünzi aphu nyu shülo.
- 17**Tanyü thyü gü duthü lo; a-ri lo apha sü la-o pe a-pe lo a-thyükecha dan so ge shülo.
- 18**Ketyüketsü pe kerüshvu hontse tanyü gü apentha pe kershvubin ge rola. Kerüshvu higü rün le akenyü.
- 19**“Thyü nshün nrün genyu senkehü tanyü kechagü, khilo-o Aaron lo anyudan no ben shwen pe tsügü pe ge shü lotse zoshü lo.
- 20**Tson-o dushvu lo njüo a-zi peha pe Aaron lo anyudan yhütün nzhüzin, ben nzhüzin a-zentsü, lo pha nzhüzin a-zentsü tse yün lo. Lo a-sen shwen pe kershvubin gü te lizin hizin shüla lo.
- 21**Kershvubin ge tezi peha lo yün kehü terzü peha tse khilo-o kezen pe Aaron lo anyudan a-nyugun phinya ge shü shü. Tson-o Aaron, a-nyudan, lo anyugun phinya thyükenshün pe atsüla lo.
- 22**“Tanyü tse gü keshvu, a-ma keshvu, a-rikerho, a-sen kegwatsin, a-kisha hvu pe a-ge a-keshvu sin, lo a-din njüzin tse duthülo.
- 23**Khipe atsü kela tensü rokhu günyu tensü kechacha kethyü: oliv ter ka tsen kethyü nme, terzü lo shükemvu nme, lo tensü kerüpfü kecha nme tse khilo.
- 24**Ketyüketsü hidan hi aphu pe Aaron lo anyu dan bennyu shüo anyugun no thyü kenshün pe atsüshülo tse zoshülo.
- 25**Tson-o anyugun bennyu tsü khilo-o pe rope kerüshvu so ge shüo ketyüketsü pe kerüshvu hontse rope atsülo. Kerüshvu higü rün le a kenyü.
- 26**“Tanyü tse higü nyü khilo-o jwe kerüche thyü kenshün pe atsüshü. Thyü higü hile njün thyüti.
- 27**“Püshükeda nyu nme khikho kecha thyü keloka tanyü tse gü nyü lo a-din khikho kecha kethyü ka sen kehü dan pe jwe kerüche hontse thyükenshün pe atsü, tson-o püshükedanyu pe kecha thyülo.

- 28**Atemi dan le kepfüshe kerüshvu kethyü ka, nyukhu gü nyü, lo a-din le püshükedanyu jün thyüzin gunti. Hile temi dan le pe Npugü, ahigü ketsü.
- 29**“Aaron püshükeda phinya le a-kesi siki kela pe a-nyu dan tsüti, anyugun khikho kecha thyü lola yatselo anyugun no ben nrün genyu.
- 30**Aaron nyu a-sunka püshükeda thyü kebin lo phika günyu kenshün bin ka amhundyü nyu yü lothyü kebin güle jon tsenyü phinya hidan senti.
- 31**“Aaron lo anyu dan thyünshün kelo tanyü tse gü thyü pe kenshün bin nme ka nilo.
- 32**Phika günyu keyü tson ka amhundyü nyu anyugun le tsüpe rokhu ka tensü le kebin gü tsü nyütyü ti.
- 33**Khikho kecha kethyü ka anyugun kemu jükela jvü nyu senkela hon dan anyugun le tyüti. Hile nshün kethyü genyu püshükedanyu nti hi tyüti.
- 34**Thyü nmvue tensü peha nsen bin-o lonyü tila yatselo; tsü pe rolati; tsüle nshün kethyü genyu tsü tyünya.
- 35**“Ale nka johokeshü hontse Aaron lo anyu dan khikho kecha kethyü jvu tsü jon tsenyü pento thyüti.
- 36**Kemu jüla nrün genyu khenyü me methu tse nmeme pe kerüshvu thyüti. Hile kershvubin gü thyü nshün lati. Tson-o oliv terzü pe tsü yün-o thyü kenshün lo.
- 37**Jon tsenyü khenyütsen hihontse thyülo. Tsonlo kershvubin gü le nshün pen lati, lo ligü higü nmvue lihi-e tsü kesü keshü güle, bin tsügü kenshün kekvu le nthü nnyü lati.

Khenyütsen Kerüshvu

(Tsip 28:1-8)

- 38**“Ryükejü gwenkho aphu ka khenyütsen tanyü chenme nyu kenyhun pe kerüshvubin gü ge rüshvuti.
- 39**Tanyü nyu nme pe lonyü lo kechagü pe ngwün gü rüshvuti.
- 40**Tanyü nyu kerigü tsü tho kegwa kilogram nme pe oliv ter liter nme kerhünlo. Lo vainzu liter nme ja shü tse pe rüshvuti.
- 41**Ngwün gü tanyü nyu kenyhun gü pe rüshvuti, lo tho, oliv terzü lo vain zu lonyü keme pe rüshvuti. Hile ketyüketsü pe kerüshvu thyüpe aketsü, ale Npugü, tsü rün le akenyü.
- 42**Ryükejü gwenkho aphu ka Phika gü khenpvü ka rope kerüshvu hi thyü hüti. Ale atemi teno-o anyugun nthon nrün bin le tsü.
- 43**Ale tsüka atemi Israel nyu teno ti, lo ale kehü keben gü le bin tsü thyü nshün lati.

⁴⁴Ale kerüşhvu phika lo kershvubin thyü nshün lati, lo Aaron lo anyu dan khikho kecha thyüpe no püşhükeda thyüo alothyüti.

⁴⁵Ale Israel temi dan nyu yhunti lo anyugun Sunggigü thyüti.

⁴⁶Anyugun le ale anyu Npugü Sunggigü Ijpt nyu anyugun zen chwikeryü gü tse shati, tson-o ano anyugun dan nyu yhunlo ti. Ale Npugü anyugun Sunggigü.

Chweketin 30

Tharünkegwa Kero Kershvubin

(Chw 37:25-28)

¹“Tharünkegwa ro nrün genyu akakia sen pe kershvubin nme thyülo.

²Tsüle kethon keda ketunkü ti, kethon tsu me, keda tsu me lo ketetso tsu hvu. Aqün ka a-tse dan kesin thyüme ti.

³Suna ketsin pe a-so, a-te lizin hizin lo a-tse aphu jeh lo, lo suna pe a-tekho hunlo.

⁴Kepenvü pe nna-o pen nrün genyu suna pe raho kenyhun thyüpe a-tekekho kepen hensin nyu senkesü shü.

⁵Akakia sen pe kepenvü hidan thyülo-o suna pe jeh lo.

⁶Kershvubin higü pe kejozenkelo khinpha gü mhundyü nyu phi süden kebin ngwenzin shülo. Ale bin tsügü ka hagun teno ti.

⁷Lonyütsen Aaron le makhin dan ketsükela keryüka, a-le tharün kegwa pe tsüge roshü ti.

⁸A-le kheje gü makhin nben kethyü ka-e tson shü mvuloshvu. Ryükejü gwenkho aphu ka tharün kegwa kero hi khemvu tse thyüzin bin ti.

⁹Kershvubin hi ge nshün kemvu tharün kenyü, nyukhu, nmvue shyeni, lo vain zu-e ja pe tsüge rüşhvu nya.

¹⁰Chen me ka gwengwa Aaron le kemu rothyükela nyukhu zi gü pe kershvubin tse pezi dan ge shüo kershvubin gü thyü nshün kelo jvu thyü ti. Ryükejü gwenkho aphu nyu chenkechwi hihontse thyüti. Kershvubin higü no nshün pen, lo khikho kechathyü pe Npugü, atsüti.”

Npugü le Kehü Phika Gü Ngu

¹¹Npugü le Mosa ka zoshü,

¹²“Nle Israel nyu temi keswü ka, temi nmeme tse a-keyhun mi pe atsüti, tson-o temi swükelo ka kenkekemhü nme no ryümvu nrün genyu.

¹³Temi keswü ka swü pe sinlo kelanyu nmeme tse pisa dikho shümvulo shvuyo tsü kho tsü then-o shüti. Temi aphu tsüpe akerüşhvu hontse tsüpe atsü mvulo shvu.

¹⁴Ligü higü temi keswü ka swülo kelanyu, tsü le a-keyhun chen nki lo tsüsa kelanyu le pisa higü pe atsüti.

¹⁵A nyugun le anyu keyhun genyu pisa higü khi keshü ka kenya gü no chon lo kendi gü no rho tse kemvui.

¹⁶Israel nyu temi dan ka pisa higü shvulo-o pe ale kehü phika gü genyu mvulo keshvu thyülo. Keshvu higü hile anyugun keyhun mi thyü keshü lo ale tsü rüchün-o anyugun ntsen loti.”

Lazo Khunda Gü

¹⁷Npugü le Mosa ka zoshü,

¹⁸“Lazo pe khunda nme lo a-kedunbin tse thyülo. Tson-o pe phika gü lo kershvubin au jaka shüo züpe tsünyu shülo.

¹⁹Aaron lo anyu dan le zü tsüpe anyugun phaben süti,

²⁰anyugun le phika gü nyuyü nmvue kershvubin karyüo ketyüketsü pe rüshvu kethyü mhundyü. Tson yatselo anyugun le sila loho.

²¹Anyugun no silamvu nrün genyu anyugun phaben süla mvu loshvu. Hile anyugun lo anyu nyenyu genyu kethonthen then kehü jvu nme thyüti.”

Yünkethyü Terzü

²²Npugü le Mosa ka zoshü,

²³“Terzü rünkegwa tsin dan-myrrh kilogram tsero, sinnamon rünkegwa kilogram kenshen, ter rünkegwa kilogram kenshen,

²⁴lo kassia kilogram tsero khilo (Kensu dan aphu mele sen kehü khoti.) Oliv terzü liter pezi pe sinlo,

²⁵lo tharünkenyü pe kerhün pe yün kethyü terzü kenshün thyülo.

²⁶Tsüpe ale kehü phika gü lo kejozenkelo khinpha gü,

²⁷miz lo tsüka kesen kanyü, makhin lo tsü kanyü, tharünkenyü ro nrün kershvubin gü,

²⁸rope kerüshvu thyü kehü kershvubin lo tsünyu kesen kanyü aphu kesin lo sü nrün khunda lo a-kedunbin aphu yünlo.

²⁹Hihontseo hidan hi thyü kenshün lo, tson yatselo hidan le nshün pen lati lo temi nmvue lihi-e tsüdan kesü keshü güle tsü kenshün kekvu güle nthünyü lati.

³⁰Tsüsika terzü pe Aaron lo anyu dan yün-o khikho kecha thyü pe alotho genyu püshükeda thyülo.

³¹Israel nyu temi ka, 'Ryükejü gwenkho apu nyu a lotho ka yün kethyü terzü kenshün higü senti tse zoshülo.

³²Tsü jape temi kedukerunyu ge shünya, lo nle hihontse kerhün kethyü jvu kecha we thyü nya. Tsüle nshün tsügenyu tsü sen kenshün thyümvulo shvu.

³³Temi ligü higü tsühontse thyü nmvue püshükeda nyu kemvu ge tsü sen lo a-le atemi letse rüchün nimvu lati.' "

Tharün Kenyi Gü

³⁴Npugü le Mosa ka zoshü, "Tharünkegwa hidan hi ketunkü kü khilo--stakte, onikha, galbanum, lo nshünchün ketsin,

³⁵tsüdan pe tharünkenyi kerhün-o tharünkegwa thyülo. Tsüno shvu lamvu lo nshün nrün genyu tsi pe shülo.

³⁶Tson-o peha jonshwe kegwathyü lo-o sen gü ale kehü phika günyu kejozenkelo khinpha gü mhundyü nyu kezeshü. Tharünkegwa higü hile nshün pen tseo senlo.

³⁷N npfü ngenyu tharünkegwa tsühontse kethyü jvü lihi-e thyü sen nya. Tsüle thyükenshün pe atsükela kenshün kanyü tse senlo.

³⁸Lihigü tharünkegwa tsü hontse kethyü thyü sen lo, a-le atemi letse rüchün nimvu lati."

Chweketin 31

Npugü Phika Gü Genyu Thathyü Keshanyu Temi

(Chw 35:30—36:1)

¹Npugü le Mosa ka zoshü,

²"Ale Judah tsipwe ka, Hur nyugü Uri nyu Bezalel kejülo laso,

³lo ale akekvu pe a-kesü thyüshü la sele. Ale kensü, tedokegwa lo thatho lihi-e thyü lo kegwa--

⁴suna, rakagi lo lazo sen-o a-dogwasa tse thathyü kezegwa lo kegwa rhikelo;

⁵tso minketsen rhen; sen dukesha lo thatho kezegwa kecha lihi-e thyü nrün pe a-tsü laso.

⁶Ale Dan tsipwe ka Ahisamak nyugü Oholiah ko no a-zen-o thathyü nrün genyu kejülo laso. Ale thyülo tse zokeshü lihi-e thyü nrün genyu tha thyülo kegwa khipe thathyü keshanyu apu tsüshü laso:

⁷Ale kehü phika gü, kejozenkelo khinpha gü, lo tsü soge kebin shwikenjün bin lo phika günyu kanyü apu,

⁸miz lo tsüka kanyü, suna ketsin pe kethyü makenben bin lo tsüka kanyü apfu, tharün kegwa rope kershvubin,

⁹rope kershvubin lo tsüka kanyü apfu khunda lo tsü kedunbin,

¹⁰Aaron lo anyudan le püshükeda tho kethyü ka kesen püshükeda phinya kezegwa dan,

¹¹yün kehü terzü, kenshün bin gü genyu tharün kegwa. Hidan hi apfu kethyü ka, Ale nka johokeshü gwenzin tse thyüti.”

Sabbath, Kerüyü Jon

¹²Npugü le Mosa ka johoshü

¹³Israel temi dan ka zoshülo, “Akerüyü jon, Sabbath zenlo, tsüle ryükejü gwenkho apfu nyu Ale Npugü, ale hagin pe anpfü atemi thyülo tse kethyü ngun jaka zansü nme.

¹⁴Hagin le kerüyü jon gü zen mvuloshvu, tsü le nshün. Ligü higü tsü zen mvuo tsünyü thatho thyü yatselo no silati.

¹⁵Jon tsero ja katsü hagin tho thyülo, ai jon tsenyü gü we thyü kenshün pe atsü kela kerüyü jon. Ligü higü jon tsügü nyü tha lihi-e thyülo no silati.

¹⁶Kejozenkelo gü zansü Israel nyu temi le jon higü zenti.

¹⁷Tsüle ale lo Israel nyu jaka binzin kehü zansü nme, Ale Npugü, jon tsero jaka tsang lo kazü thyüshü, lo jon tsenyü gü nyu rüyü tinkela genyu.”

¹⁸Sinai kazüthun ge Sunggigü le Mosa nthon pen lao a-ben pe johokeshü dan thukelo tso pon kenhun pe Mosa tsüshü.

Chweketin 32

Suna Methunyu

(Tej 9:6-29)

¹Temi dan le Mosa le kazüthun ge hüthon tin lao tsenryü mvukela hyulo njüo ryü Aaron hun lo-o a-ka, “Ijpt ki ngun zenchwi keryü temi gü Mosa le dihontse la seyo ngun le shamvu laso; tsügenyu teronyu nme thyüpe agun tson rishülo.”

²Aaron le anyugun ka zoshü, “Hagin nunyu, lo hagin nyu peche lo tenu le rakehü suna senryü atsü shülo.”

³Tson-o anyugun apfu anyu suna nye senryü Aaron tsüshü.

⁴Lo a-le suna nye dan tsü keluzun pe methunyu nme chashü. Tsüka temi dan le, “Israel nyu, hile Ijpt nyu ngun tsonri chwikeryü ngun tero güle! tson zoshü.”

⁵Tsüselo Aaron le suna methunyu mhundyü nyu kershvubin nme thyü shüo, “Senduki Npugü kerühvu nga nme no binti,” tse zo shü.

⁶Tsüsinyü lonyü nshwe anyugun le senru peha senryü rope rüshvu lo kechanyu le kepfüshe kerüshvu hon tse tyütsü bin. Temi dan le dun-o tyütsü tse njüo serikemvu thyü tinla.

⁷Npugü le Mosa ka zoshü, “Gwen tse rani nshelo, nle Ijpt nyu zenchwi keryü ntemi dan le akhela-o mu tin laso.

⁸Ale anyugun no then lotse johokeshü tson gü khe laso; anyugun le suna keluzun pe methunyu nme thyülo-o rüshvu lo kerüshvu thyü pe tsübin laso. Anyugun le higü hile Ijpt nyu a-nyu zen chwiryü kelo tero gü le tse zo bin nyo.

⁹Temi hidan hile ditsüki anyunrü yo ale shabin.

¹⁰Tsügenyu akhin nya. Ale anyugun ge anyunta bin nyo, tsügenyu anyugun nke lati. Tson-o ale ntsipwen thyü pe senye keda nme thyü shüti.”

¹¹Ai Mosa le Npugü Sunggigü ka akenjü hio zoshü, “Nle nyuthyüo nkekvu keda ka Ijpt nyu kenizenchwi keryü ntemi dan ge nnyunta bin mon?

¹²Nyuthyüo Ijpt nyu no nle kazüthun ge ntemi dan dushvu lo nke shüla ti tseo Ijpt nyu anyugun zen chwiryü letse zolo kegwa thyü tila? Nnyunta nyala lo; nnyun süni la-o kenke kemhü higü senryü ntemi ge shü nyalo.

¹³Ngo Abraham, Isak lo Jakob rüchün shülo. Nle swe-o anyugun tsipwe thyü nchon pe tsangge shyenyü dan hontse shüti, lo kazü tsügü aphu pe anyugun no kethonthen anyu hon thyüti, tse njohoshü kenjü rüchün shülo.”

¹⁴Tsontsin Npugü le anyun sünilao kenke kemhü senryü atemi dan ge shü mvula.

¹⁵Mosa le johokeshü pe kepenpen thu kenjü tsopon kenyhun tsü sen-o kazüthun ge tsenryü.

¹⁶Sunggigü le a npfü tsopon hvu thyüshü lo johokeshü dan pe tsüge thu shü.

¹⁷Temi dan le nrasen kebin Joshua le nyülo-o Mosa ka zoshü, “Ale kensenbin ka terithyü kebin khwe nyü le.”

¹⁸Mosa le, “Tsüle kvukelo nmvue mezen loho kela khwe kemvu hontse; tsüle lü kethyü khwe le,” tson zoshü.

¹⁹Mosa le kensenbin gü kho nni ryüo methunyu gü lo temi dan le da thyü kebin hyushüo a-nyunta sala. Tson-o kazüthun gü phaka ale senkehü tsopon hvu shwe pe jonren la.

²⁰A-le anyu gun le thyükelo methunyu gü khilo-o tsü rozun la-o dunkephü pe zü nyu shüo Israel nyu no tsü.

²¹Mosa le Aaron ka zoshü, “Temi hidan le n ge nyuthyü shüo, nle anyugun no kemu keda tsühontse thyüla ola?”

- ²²Tsontsin Aaron le, “Age nnyunta nyalo; temi hidan le dihontse gwakemvu thyünyü tserü hüyo nle shabin.
- ²³Anyugun le aka, ‘Ijpt ki ngun zenchwi keryü gü, Mosa hile nyuthyü la seyo ngun le shamvu so; tsügenyu teronyu nme thyüpe agun tsüo no agun tson rilo,’ tson zoshü le.
- ²⁴Lo ale anyugun lihigü suna kebin nyu no senryü lotse shüo anyugun le pe atsüshü. Tson-o ale shwe pe mah nyu shü laryü methunyu hile chwiryü le!”
- ²⁵Aaron le temi dan kekheni lo mvulao no anyugun shwikerüchün nyu mhundyü nyu anyugun nfü anyu sa bin kela Mosa le hyulo.
- ²⁶Tsügenyu a-le kensenbin khinrun ka so-o senshü, “Npugü denzin kebin nyu aphu hika ryülo!” Tson-o Levinyu dan aphu aki ryü kequenlo,
- ²⁷lo a-le anyugun ka zoshü, “Israel nyu Npugü Sunggigü le ahza hokeshü le hagun lihigü a-zhethon pfülo-o hika khinrun ka gü kechazin keti kensenbin nyu ho-o a-tsasikezenyu, a-pfünyu lo a-kazonyu dushvu lalo,” tsonshü.
- ²⁸Levi nyu dan le a-jozen-o tsünyü temi yieshen kho dushvula.
- ²⁹Mosa le Levinyu dan ka zoshü, “Nthu hagun le hagun nyenyu lo hagun tsasikezen nyu dushvuo hagun nfü hagun khikho pe püshükedanyu hontse Npugü lothonyu shü, tsü genyu Npugü le a-jochü pe hagun tsü laso.”
- ³⁰Tsüsinyü Mosa le temi dan ka zoshü, “Hagun le kemu keda thyü laso. Ai ale kazüthun gü ge Npugü ki ni küti; ale hagun kemu jükeshü hyulo ti ado.”
- ³¹Mosa le rani gü Npugü ka zoshü, “Temi hidan le kemu keda thyü laso. Anyugun le suna pe teromen nme thyüo rüshvu laso.
- ³²Ai anyugun kemu jüshülo; nmvu yatselo, nle ntemi dan zan thu kebin lesü gü nyu tsü azan shon lalo.”
- ³³Tsontsin Npugü le, “Senyu le amhundyü nyu kemu thyü layo ale a lesü nyu tsünyu zan shon lati, tson a-jo kenila.
- ³⁴Ntsoka we gü temi dan tsonri zen-o ale nka zokeshü bin ka ryülo. Rüchünlo, a jolonyu le hagun tsontsin ti ai ale temi hidan kemu genyu shaja pe ketsü gwenkho le ryüti.”
- ³⁵Tson-o anyugun le Aaron thyüpe no suna methunyu thyükeshü genyu Npugü le kenpen nipe anyugun ge shü.

Chweketin 33

Npugü Le Israelnyu No Sinai Kazüthun Nken Lalo tse Ahza Khikeshü

¹Npugü le Mosa ka zoshü , “Nle lo Ijipt nyu nle zenchwi keryü temi dan no bin higü khe lao ale zope Abraham, Isak Jakob lo anyugun tsipwe dan tsü keshü kazü günyu gunlo

²Ale ajolonyu nipe hagin tsontsin lo no kanannyu, Amornyu, Hitnyu, Periznyu, Hivtnyu lo Jebusnyu dan hü lati.

³Hagin le kenya kazü kebwe nyu gun jü nyo. Ai hagin le temi a-nyunkerü dan me genyu ale tson nyu hagin nke lalo shvu laryü ale hagin zen gun loho.”

⁴Temi dan le jo higü nyü kelo ka nyu gwamvuo kontyü senni mvula.

⁵Npugü le Mosa no anyugun ka zoshü lotse ahza khishü, “Hagin le temi nyunkerü dan me; Ale gwenkho keshanyu ka-e hagin zen gunlo, hagin nkeshü kelai. Ntsoka hagin kontyü dan shwüshü lo ale hagin pe nyuthyü tiyo rhi loti.”

⁶Tson-o Israel nyu temi le Sinai nken kela siki kontyü sen sin mvula.

Npugü Kehü Phika Gü

⁷Lihika-e Israel nyu le kensenbin thyülo lo, Mosa le kenshün phika gü sen gü kensenbin nye ntsen ki sükhun shü hü. Tsü lope Npugü kehü Phika gü tse ko-o lihigü Npugü nthon kenyü gü le chwio tsüki gü hü.

⁸Lihi gwenkho ka-e Mosa le tsüki gülo temi dan le anyugun khenpvü ka so-o ale tsünyu yüla kemvuthen nribin hü.

⁹Mosa le yülo lo nmhu chwe gü le ryü phika gü khenpvü ka bin lo-o Npugü le nmhu gü nyu Mosa nthon shü hü.

¹⁰Lo temi dan le phika khenpvü günyu n mhu chwe gü hyushü nyemhun nkhün tsü gü rüshvu hü.

¹¹Temi le a-pfünyu zen kekenthon hontse Npugü le Mosa zen kemhun hyu-o kenthon hü. Mosa le kensenbin ki raniryü la. Ai a-lothyü kehü ponyu gü, Nun nyugü Joshua we Phika gü ka günyu bin hü.

Npugü le A-temi Dan Zen Hü Titse Johokeshü

¹²Mosa le Npugü ka zoshü, “Nle temi hidan tsonri zen-o kazü ligü ki gun ti tse aka zoshüla ketsin, ai nle senyu nipe azen gü tiyo zoshü mvu. Nle a shabin lo ashwi nkenyü le tse zoshü.

¹³Tsonyatselo, ano nlothyü lo nkenyü thyüzin binlo nrün genyu nkendo dan pe aka zoshüta. Nle tsipwe higü pe n npfü nhon thyü titse kejü lo kela rüchün lo.”

¹⁴Tsontsin Npugü le zoshü, “Ale hagin zen gü ti, lo ale kvukelo pe hagin tsüti.”

¹⁵Mosa le a-jokenio, “Nle agun zen gümvu yatse kethyü we, agun no bin higü nken nya.

¹⁶Nle agun zen gü mvuya tselo segü le nle ntemi dan lo ashwi nkenyü hü tse shalo tila? Nle agun zen kehü tsüle kazü nyu temi kecha aphu nyeki agun le kecha shü tse tsin shüti.”

¹⁷Npugü le Mosa ka zoshü, “Nle hikeshü hontse ale thyü shüti, ale nshabin lo nshwi akenyü kebin genyu.”

¹⁸Tsontsin Mosa le ale nka hi hü nle, “Nle kehü zankechwi keben gü ano hyu shülo.”

¹⁹Npugü le a-jokenishü, “Ale akeben aphu pe nmhundyü nyu gü shüti lo ale azan kenshün zoshüti. Ale Npugü, lo ale kejü lo kelanyu so lo njün kehü tsin shüti.

²⁰Ale nno amhun hyu loha, temi nme amhun hyu-o rhünlo kemvui genyu,

²¹ai nle tsonye nme a-ge solo kegwa bin nme le hika akhoka bin nyo.

²²A zankechwi keben gü le n nken kegü ka, ale nkhipe tsonye gü he nme nyu shüo ale güla kemvuthen aben pe nkebu lo lati.

²³Tson-o ale aben khilo lalo nle asizin hyuti ai amhun hyu loho.”

Chweketin 34

Tsopon hvu Kenyhun Gü

(Tej 10:1-5)

¹Npugü le Mosa ka zoshü, “Kerihvu hontse kethyü tsopon kenyhun yhen lolo, lo ale nle boren kela tsopon keru kenyhun ge kebin jodan tsü pe a-ge thu shüti.

²Lonyü ki ndalo-o kuryü Sinai kazüthun ra ge ateno lo.

³Temi nme no nzen kuryü nya; temi nme no kazüthun gü ge lihika-e hyu nya, lo tanyü nmvue methu no kazüthun gü pha ki a-chvü sü bin nya.”

⁴Tson-o Mosa le tsopon hvu yhen nilo njüo, Npugü le ahza khi keshü hontse tsüsinnyü nshwe ka Sinai kazüthun ge kü.

⁵Npugü le nmhu nyu tsenryü a-zen tsüka solo, lo a-zan kenshün gü, Npugü zo shwishü.

⁶Tson-o Npugü le a-mhundyü pfüthü güo zo, “Ale Npugü Sunggigü, keso lo shwikenjün no süpfü kehü a-nyunta whütse la hümvu lo keso lo ketsin tsinshü kehü gü.

⁷Ale shehe yie yie ge a-johokeshü tsü thyüshü kehü lo gwakemvu lo kemu jü pe tsü hü; ai ale a-pepvünyu kemu genyu shaja pe a-nyu lo a-nyugü nyu phushen phuzi ki-e tsümvula loho.”

⁸Mosa le whütse kazünyu nkhün tsügü rüshvu.

⁹Tson-o a-le zoshü, “Npugü nle agun shwi nkenyü hü ketsin yatselo agun zen gü lo ale nka hi hü nle. Temi hidan le anyunrü le, ai agun gwakemvu lo kemu jüshüo, agun pe nnpfü ntemi hontse agun zen lolo.”

Kejozenkelo Thyükeshünni Kelo

(Chw 23:14-19; Tej 7:1-5; 16:1-17)

¹⁰Npugü le Mosa ka zoshü, “Ale ntsoka Israel temi zen kejozenkelo nme thyüti. Ale hagun mhundyü ka kazünyu tsipwe nme dan nyu thyüshwi kemvu tha keda thyü shüti. Temi a phu ale Npugü ale nyu thyülo gwayo hyuti, ale hagun genyu ndun tho nme thyüshü nrün genyu.

¹¹Ale nthu khipe ntsü kebin tejvü dan thyüzenlo. Hagun le kethün chwilo ale Amornyu, Kanannyu, Hitnyu, Periznyu, Hivtnyu lo Jebusnyu hü lati.

¹²Hagun le gükejü kazü günyu temi dan zen-o kejoshü kethyü nme thyü nya, hile hagun minla lo kegwa sen nme thyüla logwa.

¹³Tsonkethyü gümvue, anyu kershvubin dan borenla anyugun kenshün tso kesen dan nkela, lo anyugun terogi Asherah men kezü dan duthü lalo.

¹⁴“Tero kecha nme rüshvu nya, ale Npugü, akentsun nyu ale nyhe loho.

¹⁵Kazü günyu temi dan zen kejozenkelo nme thyü nya, anyugun le tero rüshvuo tha dushvu pe tsüdan ketsü ka hagun kope anyugun zen kenme thyüo hagun seme pe anyu tero dan kerüshvu hon tyü lati.

¹⁶Hagun nyu peche dan le tesin tsüdan lü lo-o no anyugun tsontsin pe anyugun tero dan rüshvuo akipon joketsin zomvu lati.

¹⁷“Teromen thyüo rüshvu nya.

¹⁸“Kebu no shükemvu tensü nga gü zen lo. Ale nkazo keshü hontse Abib shye ge jon tsenyü kebu no shü kemvu tensü tyülo, tsü shye ge hagun le Ijpt kheo chwiryü kelo genyu.

¹⁹“Peche nyuri aphu lo senru peche nche kerü gü tsüle ahon,

²⁰ai gada nche kerigü we nle rhin nilo lao a-sunka tanyü nyu nme pe rüshvulo. Nle rhin nilo lamvulo a-gunda bosela. Peche nyuri lihigü rhin niti. “Temi nme kenben amhundyü nyu ryü loha.

²¹“Ntho thyü nrün jon tsero le bin nyo, ai jon tsenyü gü nyü we low ketso gwenkho nmvue logvü gwenkho ka-e thame thyü nya.

²²“Hagun le thoshye gvü gü kejü ka Nga, lo seryü ki hagun rasha kequen lolo sunkelo nga zenlo.

²³“Chen me ka gwenshen ge ntemi pechenyu aphu ryüo Npugü, Israel Sunggigü rüshvu mvuloshvu.

²⁴Ale nmhundyü nyu tsipwe dan hü la-o nkazü rhi thyü kethün shükela siki, Nga kenshen dan gwenkho katsü temi nme nkazü lolo titse nda loho.

²⁵"Nle senru pe arüshvu kethyü ka kebu no keshü tensü khi shünya. Nkenkela Nga ka senru dushvu kethyü tsü keshanyu-e no bin-o tsangnben nya.

²⁶"Chenkechwi nlow gvülo kerigü senryü Npugü ka shülo. "Tanyü nmvue tenyü nyu thyü pe a-tsü nyüzü ka ni nya."

²⁷Npugü le Mosa ka zoshü, "Jo hidan thulo, ale jo hidan then-o nle lo Israel nyu zen kejozen kebin genyu."

²⁸Mosa le Npugü zen-o tsünyu keben jon henzi lo kezün jon henzi bin, thame tyütsümvuo bin. A-le tsoyon hvu ge Kejozenkelo jo thu lo johokeshü kon tseryü dan.

Mosa le Sinai Kazüthun ge Tsenkeryü

²⁹Mosa le johokeshü kontseryü gü sen-o Sinai kazüthun ge tsenryü kejüka a-le Npugü zen kenthon hü kethyü genyu a-mhun le benchwü tsela; ai a-le tsü shamvu.

³⁰Aaron lo temi dan aphu Mosa nrishü laryü a-mhun le benchwü kebin hyuo anyugun le a-kho nni nshvula.

³¹Ai Mosa le anyugun koshüo, Aaron lo anyugun dannyu sharhinyu a phu a-ki güo Mosa le anyugun zen kenthon.

³²Tsüsikinyu Israel nyu temi aphu ryü a-hun pfü lo-o Mosa le Npugü le Sinai kazüthun ge pe a-tsü keshü tejvü gü aphu pe anyugun tsüşü.

³³Mosa le anyugun ka jozo thüshüo mhunsunphi senlo lahü.

³⁴Lihi gwenkho ka-e Mosa le Npugü le kehü phika günyu Npugü nthon gü yatselo mhunsunphi gü sühvü lahü. Tson-o a-le chwiryülo Npugü le a-no zo lotse keshü aphu pe Israel temi dan ka zoshü hü,

³⁵lo anyugun le a-mhun le ben kebin tsü hyu hü. Tson-o a-le tsüsika Npugü zen kenthon gü kemvuthen mhunsunphi sen nilo lahü.

Chweketin 35

Sabbath Tejvü

¹Mosa le Israel temi aphu ko kequen lo-o anyugun ka zoshü, "Npugü le hagon no thyü lotse johokeshü le hi:

²Hagon no hagon tho thyülo nrün jon tsero le bin ai jon tsenyü gü pe kenshün jon thyüo, thyü kenshün pe Npugü, ahigü tsükela kerüyü jon nme thyüti. Lihigü tsünyü thatho lihi thyülo no silati.

³Sabbath jon nyü nkanyu mah-e thyü nya.”

Phika Kenshün gü Genyu Tha hokeshü

(Chw 25:1-9)

⁴Mosa le Israel temi aphu ka zoshü, “Npugü le johokeshü le hi:

⁵Thape Npugü kerüshvu nme thyülo. Lihigü tson kenyü güle suna, rakagi nmvue lazo;

⁶linen phi kegwa; thyühü phi, kenzi, kemeren, lo kenhon; tenyü hü pe kedophi;

⁷tenyü tse gi rün nhon kela; thyügi kegwa; akakia sen;

⁸makhin ka kesen terzü; yün kehü terzü lo ro nrün genyu tharün kegwa dan;

⁹Püshükeda gü mirün lo a-shüntü ka keshü karnelian lo tso minketsen kecha dan sen ryülo.

Npugü Kehü Phika Gü Genyu Kanyüdan

(Chw 39:32-43)

¹⁰“Hagun dan nyu thathyü keshanyu aphu no ryü lihi-e Npugü le johokeshü gü tsü thyüti:

¹¹Phika gü, tsü kesun, lo tsü tegwenzin kesun, hüksü, lo a-run, kenpere, kachon lo a-ketun;

¹²Kejozenkelo Khinpha gü, tsü kepenvü, shwikenjün bin gü, lo sen nshon pe tsü sun nrün phi;

¹³miz gü, tsü kepenvü, lo tsü kanyü aphu pe Npugü tsükela tensü gü,

¹⁴makenben genyu makhin kedunbin lo tsü kanyü dan makhin dan lo terzü.

¹⁵Tharün kegwa ro nrün kershvubin lo tsü kepenvü; yün kehü terzü; tharün kegwa; Phika günyu keyü khenpvü kesunphi gü;

¹⁶rope rüshvu nrün kershvubin gü, lazo pe kedyubin thyü pe senshü, tsü kepenvü lo a-kanyü aphu; sükehü khunda lo tsü kedunbin;

¹⁷kanyutsen gü kesun phi; tsü kachon lo tsü ketun kanyutsen gü ki keyü khenpvü kesun phi;

¹⁸ketseyi lo phika gü kanyutsen gü genyu ron;

¹⁹Püshükeda nyu dan le kenshün bin günyu lothyü lo ben nrün phinya kegwa dan--Püshükeda gü Aaron lo a-nyudan genyu kenshün phi dan.”

Temi Dan le Thahoshü Titse Senkeryü

²⁰Israel temi dan aphu tinla,

²¹lo lihigü Npugü kehü phika gü genyu tha thyüshü nyü kebin nyu le senryü Npugü tsü shü. Anyugun le kerüshvu ka kesen lo Püshükeda phinya thyü nrün genyu senmvulo keshvu lihi-e senryü.

²²Peche-e tenu-e a-kenyü kethyü nyule, kebünchwen, nye, benkhin, tyü lo suna pe kethyü kontyü lihi-e senryüo tsü thyünshün pe Npugü tsü shü.

²³Linen phikegwa, kenzi, kemeren nmvue thyühüphi kenhon; tenyühü pe kedophi tenyütse gi rün nhon kethyü; nmvue thyügi kegwa le kebin nyu lihigü senryü.

²⁴Rakagi nmvue lazo pe Npugü tsülo kegwa nyu apfu senryü, lo akakia sen le bin-o pe tha lihi-e thyülo kegwanyu apfu senryü.

²⁵Tenunyu thathyü keshanyu dan le anyugun le thyükelo linen ni kegwa, kenzi, kemeren, thyühü ni kenhon, dan senryü.

²⁶Anyugun le tenyü hü pe ni ko thyülo.

²⁷Sharhinyu dan le Püshükeda mirün lo shüntü ge shü nrün genyu karnelian lo tso minketsen kecha dan,

²⁸lo makhin genyu terzü, yün kehü terzü, lo tharünkegwa genyu tharünkenyi lo terzü senryü.

²⁹Israel temi apfu Mosa le thyülo tse johokeshü hontse a-kenyü nyu apfu tha senryü Npugü tsüshü.

Npugü Kehü Phika Gü Genyu Thathyükesha Temi

(Chw 31:1-11)

³⁰Mosa le Israel nyu ka zoshü, “Npugü le Juda tsipwe nyu Hur nyugü Uri nyu Bezelel kejülo laso,

³¹Sunggigü le a-kekvvu pe a-kesü thyü shü laso, lo thathyükesha, thathyülo kegwa, lo thatho lihi-e sha kekholo kegwa pe a-tsü laso,

³²a-no thyü shasa tse a-joja dan rhilo-o suna, rakagi lo lazo pe tsü thyü,

³³tso minketsen dukho pe tsü geshü; tesen run; lo thatho kecha lihi-e thyü nrün genyu.

³⁴Npugü le Bezelel lo Dan tsipwe nyu Ahisamak nyugü Oholiab au no au do pe kechanyu senthyü lo kegwa pe tsü laso.

³⁵A-le thathyükeshanyu, thazükeshanyu, linen phikegwa, kenzi, kemeren lo thyühü kenhon lo phi kecha do kehünyu lo thatho lihi-e thyülo kegwanyu thathyü kesha pe au tsü laso. Au le thatho lihi-e thyü logwa lo joja thyü shasa kehünyu.

Chweketin 36

¹“Bezalel, Oholiab lo Npugü le thathyükesha lo thakesha pe tsü kela dihontse kenshün Phika gü nyu senmvu lo keshvu lihi-e thyü tiyo sha kebin nyu dan le Npugü le johokeshü gwenzin tse lihi-e thyüti.”

Temi Dan Le Kenrunnyu Thakechon Senryü

²Mosa le Bezalel, Oholiab lo Npugü le thathyülo kegwa pe tsükela, keche shünyü kebin thathyü kesha kechanyu dan koshüo anyugun no thathyü so gwenlo tsheshü.

³Anyugun le Mosa ka Israel nyu le kenshün Phika gü thyü nrün genyu thaho keshü aphu khilo. Ai Israel temi dan le lonyütsen thakhisen-o Mosa ki ryübin.

⁴Tsontsin thathyü kebin temi thathyükesha dan le gü

⁵Mosa ka zoshü, “Npugü le agun no thyüshü lotse johokeshü gü genyu senmvulo keshvu nyeki kerüche temi dan le sen ryü bin laso,” tsonshü.

⁶Tsügenyu Mosa le ahza nipe kensenbin aphu ka temi nme no kenshün phika gü genyu tha hoshü nya gwenlo tse shü; tson-o temi dan le tha sen niryü mvula.

⁷Senryü kela tsüle thatho aphu thyülo kegwa nye rüche kela genyu.

Npugü Kehü Phika Kethyü

(Chw 26:1-37)

⁸Thatho gü thyükebin dan nyu thathyükesha tsin dan le Npugü kehü Phika gü thyüshü. Anyugun le linen kegwa kenzi, kemeren lo thyühü pe do-o a-ge cherubim men zü kethyü tseryü pe thyülo.

⁹A-phu kethon keda le ketun kü, kethon tsu nkio tetse lo keda tsu zi.

¹⁰Anyugun le pvün rikesü pe nme thyü lo kecha pvün ko tsühontse thyü.

¹¹Anyugun le phi kenzi pe rükesü lo kegwa ron thyüpe a-mhun tegwenzin shü.

¹²Rikesü lo kegwa ron henpvün pe nme ge shü lo tsü kendyü to henpvün pe phi kecha gü ge koshü.

¹³Anyugun le phi kenyhun tsü sükerhün pe nme thyü nrün genyu suna hüksü henpvün thyülo.

¹⁴Tson-o anyugun le phika gü kehen genyu tenyü hü pe phi tseryü nme dolo.

¹⁵Aphu kethon keda no ketun kü, kethon tsu shenryü keda tsu zi.

¹⁶Anyugun le pvün rikesü pe nme thyü lo kecha tsero pe nme thyü tselo.

¹⁷Rikesü lokegwa ron henpvün le phimhun nme ge shü lo henpvün pe kecha gü ge shü.

¹⁸Anyugun le phi kenyhun sükerhün pe a-so kehen nme thyülo nrün genyu lazo hüksü henpvün thyülo.

- 19 Anyugun le tegwen zin kehen genyu tenyü gi rün nhon kela lo thyügi kegwa pe kehen phi kenyhun thyü sinlo.
- 20 Tson-o anyugun le akakia sen pe phika gü genyu a-run dan thyü ndun lo.
- 21 A-run nme le ketetso tsu tseryü lo keda tsu meo peha,
- 22 A-run dan sükerhün lo kegwa thyü nrün genyu a-to kendyü to kethyü kenyhun no shü. A-run aphu ge a-to hidan pe shü.
- 23 Tesin zin genyu a-run nki thyüshü,
- 24 lo a-pha ketun a-run nme genyu kenyhun yhun pe a-hensin a-to hvu tun nrün rakagi pe henzi thyüshü.
- 25 Phika gü tesozin genyu anyu gun le a-run nki thyüshü,
- 26 lo a-run nme hensin kenyhun thyüo rakagi pe a-pha ketun henzi thyüshü.
- 27 Phika gü sizin, nkhün kipun anyugun le a-run tsero thyüshü
- 28 a-qün hvu genyu a-run kenyhun.
- 29 A-qün ka a-run dan le a-phaka sükerhün lo-o kehüsü gü a-ra ti. A-qün ka a-run hvu genyu hihontse thyülo.
- 30 Tson-o a-run nme hensin kenyhun thyüo a-run tetse genyu rakagi pe kethyü ketun tseryüo tsero le bin.
- 31 A-nyugun le akakia sen pe kenpere tseryüpvün thyülo, Phika gü pehazin karun dan genyu pvün,
- 32 kecha zin a-run dan genyu pvün, lo pvün le ka sizin nkhün kipun genyu tse.
- 33 A-lvu ka kenpere gü no a-run gü nenyu phika gü te nme zin gü kecha kipun a-te ti.
- 34 Anyugun le suna pe a-run dan lo kenpere dan ko jeh kü lao suna raho pe phinkesü küla.
- 35 Anyugun le linen phi kegwa kenzi, kemeren, lo thyühü kenhon pe do-o cherubim men züpe a-ge keshü kesunphi thyülo.
- 36 Kesunphi gü senshon nrün genyu akakia sen pe kachon pezi thyülo-o suna pe jeh la, lo suna hüksü pe a-ge shü küla. Tson-o kachon dan run nrün rakagi pe kachon pha ketun pezi thyülo.
- 37 Phika günyu keyü khenpvü kesun genyu linen kegwa kenzi, kemeren, lo thyühü kenhon pe do-o a-ge a-jvüzü kezegwalo.
- 38 Kesunphi higü genyu anyugun le kachon pvün thyülo-o hüksü pe a-ge shü, suna pe a-ra lo a-thin jeh la, lo kachon dan genyu lazo pe aketun pvün thyülo.

Chweketin 37

Kejozenkelo Khinpha Gü Kethyü

(Chw 25:10-25)

- ¹Bezalel le akakia sen pe Kejozenkelo Khinpha gü thyülo, kethon tsu hvu-o peha, keda tsu me-o peha lo ketetso tsu me-o peha.
- ²A-le suna ketsin pe a-nyuzin lo a-sozin-e jeh la lo suna pe a-te aphu hunla.
- ³A-le suna pe pen nrün raho pezi thyüpe a-qün pezi dan ge senla, pehazin kenyhunyhun tseo.
- ⁴A-le akakia sen pe kepenvü thyülo suna pe jeh la,
- ⁵tson-o pe khinpha lizin hizin raho günyu nnala.
- ⁶A-le suna ketsin pe shwikenjün bin nme thyülo, kethon tsu hvuo peha lo keda tsu meo peha.
- ⁷A-le kejonvü lo suna jon pe cherubim kenyhun thyülo,
- ⁸nmeme no shwikenjün bin te lizin hizin shü shü. A-le tsühvu thyüpe shwikenjün bin gü zen thyüme thyüshü.
- ⁹Cherubim hvu mhun le kentsun lo au sekin sükhun pe shwikenjün bin gü hen.

Tensü pe Sunggigü Ketsü Miz Gü Kethyü

(Chw 25:23-30)

- ¹⁰A-le akakia sen pe miz gü thyülo, kethon tsu hvu, keda tsu me lo ketetso tsu meo peha.
- ¹¹A-le suna ketsin pe tsü jeh la lo suna pe a-te hunla.
- ¹²A-le a-te kehun nbenje kho thyüpe hunshüo suna pe a-tesü la.
- ¹³A-le kepenbin suna raho pezi thyüpe a-pha dan le kebin qün zi ka shüla.
- ¹⁴Kepenvü pe shüo miz gü pen nrün raho dan pe a-tekehun khoka shüla.
- ¹⁵A-le akakia sen pe kepenvü thyülo-o suna pe jeh la.
- ¹⁶A-le suna ketsin pe miz gü ge kesen thakhin dan thyülo: khun, honpen, nja lo zu pe kerüshvu ka senkehü khun dan.

Makenben Bin Gü Kethyü

(Chw 25:31-40)

- ¹⁷A-le suna ketsin pe makenben bin gü thyülo. Kejenvü suna jon pe a-pha lo a-kejenbin thyülo: gwenkezegwa kethyü nyedan, a-kengen lo a-kon kesin-o tsü zenkesü nme thyü
- ¹⁸Lizin hizin kenshen shen thyüo, a-teki a-ro tsero le chwiryü.

¹⁹A-ro tsero tsü nmeme tse gwenkezegwa kethyü almond le poun lo nngen kebin hontse kethyü kenshen le bin.

²⁰Makenben bin gü le gwenkezegwa kethyü almond le poun lo nngen kebin hontse kethyü pezi le bin.

²¹A-ro kenyhun kepen chwikeryü kenshen tsü hensin a-kengen nme le bin kü.

²²A-kengen, a-rodan, lo makenbenbin tsüle kejonvü lo suna jon kesü pe kethyü nme.

²³A-le makenbenbin tsenyü genyu makhin tsenyü, tsü ketsevü lo kepenkhun dan suna ketsin pe thyülo.

²⁴A-le suna kilogram shenryü pvün pe makenbenbin lo tsü kanyü aphu thyülo.

Tharünkegwa Ro Nrün Kershvubin Kethyü

(Chw 30:1-5)

²⁵A-le akakia sen pe tharünkegwa rope kershvubin nme thyü lo. Tsüle kethon keda ketun, kethon tsu me, keda tsu me, lo ketetso tsu hvu. A-qün pezi ka a-to dan kesü pe thyü me.

²⁶A-le suna ketsin pe a-so, a-te lizin hizin lo a-to dan a-phu jeh la lo suna pe a-tehun küla.

²⁷Lo suna raho kenyhun thyü pe a-tekekho hensin lizin hizin senshüo pen nrün genyu kepenvü pe tsünyu shü.

²⁸A-le akakia sen pe kepenvü thyüo suna pe jeh la.

Yün kehü terzü lo Tharünkegwa Kethyü

(Chw 30:22-23)

²⁹A-le yün kehü kenshün terzü lo tharün kegwa kerhün pe tharün ketehi hontse thyülo.

Chweketin 38

Kero Kershvubin Kethyü

(Chw 27:1-8)

¹A-le akakia sen pe rope kershvubin nme thyülo. Tsüle kethon keda ketun, kethon tsu pvün, keda tsu pvün lo ketetso tsu hvu.

²A-le a-qün pezi ka a-sozin a-to thyüshü, tson-o tsüdan no kershvubin gü zen kesü thyüme thyü. Lo lazo pe tsü aphu jeh la.

³A-le kershvubin gü ka kanyü aphu thyüshü: khun, kekinvü, khunda, pharo lo makekhühun. Kanyü hidan aphu lazo pe thyü.

⁴A-le lazo pe kekhen nme thyü pe kershvubin tekehun hensin shüo tsüno kershvubin gü neka bin.

⁵A-le raho pezi thyü pe qünzi ka tsü shü.

⁶A-le akakia sen pe kepenvü thyü lo-o lazo pe jeh la,

⁷tson-o pe kershvubin te lizin hizin raho nyu shüla. Kershvubin güle senpon pe thyü lo tsüle a-lvu nkun.

Lazo Khunda Gü Kethyü

(Chw 30:18)

⁸A-le lazo khunda lo tsü kedunbin le Npugü kehü phika gü khenpvü ka lothyü kehü tenunyu ju shyeshwi dan pe thyülo.

Npugü Kehü Phika Gü Kamhun

(Chw 27:9-19)

⁹Npugü kehü Phika gü kamhun kehun genyu a-le linen kegwa pe kesunphi thyülo. Tesin zin kesunphi gü kethon le tsu tsi me,

¹⁰Kachon nki lo a-pha ketun nki tsüle lazo pe thyü, ai hüksü lo kephin ron we suna gi pe thyü.

¹¹Lo kamhun teso zin ko tsü keme.

¹²Nkhün zin le kethon tsu henpvü, kachon tseryü lo a-pha ketun tseryü lo rakagi pe hüksü lo kephin ron thyü.

¹³Nphozin, khenpvü le kebin kipun ka kamhun le tsu henpvün le bin.

¹⁴⁻¹⁵Khenpvü lizin hizin kesunphi tsu tseryü pvün lo kachon kenshen lo a-pha ketun kenshen tse pe thyü.

¹⁶Kamhun kehun kesunphi apu linen kegwa pethyü.

¹⁷Kachon phaketun dan le lazo pe thyü lo hüksü, kephin ron lo kachon pesun kehen le rakagi pethyü. Kamhun kehun kachon apu rakagi pe phinkesü.

¹⁸Kamhun nyu keyü khenpvü kesunphi le linen kegwa kenzi, kemeren lo thyühü kenhon pe dao a-ge tha zü pe shü. Tsüle kamhun kesunphi hontse kethon tsu nki lo keda tsu pvün.

¹⁹Tsüle lazo kachon pvün pe a-pha ketun pvün nyu shüpe run lo hüksü, a-pesun kehen lo kephin ron dan le rakagi pe thyü.

²⁰Phika gü lo kamhun kehun apu tsekese le lazo pe thyü kü.

Npugü Kehü Phika Kethyü Ka Kesen Kanyü

²¹Npugü kehü phika, johokeshü kon tseryü pe a-ge thu kenjü tsoyon hvu pe shü kebin gü kethyü ka sen kela kanyü dan le hihontse. Mosa le ahza khishüo Aaron püshükeda gü nyugü Ithamar hensin thatho kethyünyu dan le thushü.

- ²²Juda tsipwe Hur nyu Uri nyugü Bezalel le Npugü le zokeshü hontse tha apu thyülo.
- ²³A-kechegü, Dan tsipwe Ahimasak nyugü Oholiab le thathyükesha, zükesha lo linen kegwa sen-o kenzi, kemeren, lo thyühü kenhon sen-o phi do keshanyu nme.
- ²⁴Kenshün Phika gü genyu khikho pe Npugü tsü kela suna apu le kilogram yieme tsü gwenkho ka senkehü pe ndo kethyü.
- ²⁵Lo temi swü kethyü ka hyukelo rakagi le kilogram yie shen-o tsizio shenryü.
- ²⁶Hile temi keswü ka a-zan thu kelonyu apu nmeme tse dikho shülo tseyo khikeshü le tsonla. Pechenyu chen nki sole 603,550 swülo.
- ²⁷Rakagi kilogram 3,400 pe kenshün phika gü lo kesunphi kachon dan pha ketun thyü, nmeme le kilogram 34 pe thyü.
- ²⁸Lo rakagi nsenkebin kilogram shenryü tsü Bezalel le pe kachon dan ka hüksü, kephinron lo kachon pe kehen dan thyü.
- ²⁹Khikho pe Npugü tsü kela lazo le kilogram 2,425.
- ³⁰A-le tsüpe Npugü kehü phika günyu keyü khenpvü kapha ketun, lazo kershvubin gü lo tsü pha kekhen, lo Kershvubin gü nyu kanyü dan apu thyülo,
- ³¹Kamhun kehun lo kamhun nyu keyü khenpvü lo phika günyu tsekesü dan apu thyü.

Chweketin 39

Püshükeda Dan Phinya Kethyü

(Chw 28:1-14)

- ¹Anyugun le phi kenzi, kemeren lo thyühü kenhon pe püshükedanyu no kenshün bin günyu lotho kethyü ka ben nrün genyu phinya zegwasa kethyü thyülo. Npugü le Mosa ka zokeshü hontse anyugun le Aaron genyu püshükeda phinya thyülo.
- ²Anyugun le linen kegwa; kenzi, kemeren, thyühü kenhon lo suna ni pe püshükeda mirün thyülo.
- ³Anyugun le suna jon tepvü lo-o kesheshe tserho pe linenni kenzi, kemeren lo thyühü kenhon ka kerhün-o dalo.
- ⁴Lo anyugun le mirün gü ge keshü buthun kerhe kenyhun thyü pe rükesü shü.
- ⁵Npugü le Mosa ka zokeshü hontse, ni tsü hontse kethyü pe senkephin dokegwa thyü pe mirün gü ge shüo tsü kesü nme thyüşü.

⁶Anyugun le karnelian tso ketsü pe suna lo a-tehun kejü kashü, tson-o tsüge Jakob nyu mi tseryü kenyhun dan zan thu shü.

⁷Anyugun le Npugü le Mosa ka zokeshü hontse tsü pe Israel tsipwe tseryü kenyhun sunka Püshükeda mirün gü bukerhe ka shüshü.

Shüntü Kethyü

(Chw 28:15-30)

⁸Anyugun le püshükeda mirün kethyü ni lo tsü ge thazü kethyü hontse shüntü gü ko thyülo.

⁹Tsüle kethon keda ketun lo kese kenyhun thyü, kethon küme lo keda ko küme.

¹⁰Anyugun le tso minketsen tsonzi thyüpe tsü ge shü: a-tson kerigü le rubi, topaz lo garnet;

¹¹tsonhvu gü le emerald, safir lo diamond;

¹²tsonshen güle, turquoise, agate lo amethyst;

¹³tsonzi gü le, beril, karnelian lo jasper. Hidan hi suna pe a-tehun-o shüshü.

¹⁴Israel tsipwe tseryü kenyhun sunthyü nrün genyu tso tseryü kenyhun hi nme ge Jakob nyu nme zan thu shü.

¹⁵Lo shüntü gü genyu suna ketsin pe ronkenlü hontse kerasü thyü shü.

¹⁶Anyugun le suna pe kepen kenyhun lo raho kenyhun thyü lo-o raho hvu pe shüntü tesozin a-te kepen senshü.

¹⁷Anyugun le suna ron hvu tsüpe raho hvu ge dyülo,

¹⁸lo ron hvu tekecha zin pe kepen hvu ka dyülo. Tson-o pe püshükeda mirün mhundyü shüo bukerhe hvu ge senlo.

¹⁹Anyugun le suna raho kenyhun thyü lo-o pe shüntü tesin zin püshükeda mirün kensü kipun a-te ka dyülo.

²⁰Anyugun le suna raho kenyhun thyü sinlo-o pe püshükeda mirün gü bukerhe tesin ki a-kerishvu khoka senkephin do kegwa thyü kenjü gü so ka dyülo.

²¹Npugü le Mosa ka zokeshü hontse anyugun le ronkenzi pe shüntü gü raho ka dyüsen gü püshükeda mirün raho ge senla, tson-o shüntü güle senkephin soka bin-o rüyho lamvu.

Püshükeda phinya Kecha dan Kethyü

(Chw 28:31-43)

²²Püshükeda mirün hensin kerün gü tsüle thyühü kenzi nti pe thyü.

²³N pe no chwikeryü kü tsüno nrhen lamvu nrün genyu do pe phin nishü.

24-26 Npugü le Mosa ka zokeshü hontse, anyugun le a-bola shwe pe linen kegwa kenzi, kemeren lo thyühü kenhon pe khüratyüsha thyüshü, tson-o suna ketsin pe tegi kenterin thyülo-o kejaphün pe hunkenthün shü.

27 A nyugun le Aaron lo anyu dan bola,

28 Pekejwephi, perün lo phinya ketsekhin,

29 lo linen kegwa kenzi, kemeren, lo thyühü kenhon a-ge thazü kezegwa kethyü senkephin thyülo Npugü le Mosa ka zokeshü hontse.

30 Anyugun le khikho kenshün kela zansü suna ketsin pe “Khikhope Npugü Tsü,” tse kethyü nme thu lo.

31 Npugü le Mosa ka zokeshü hontse anyugun le tsüpe pekejwe mhundyüzin shüo ron kenzi pe phin shü.

Thatho Thyüpen Kelo

(Chw 35:10-19)

32 Npugü kehü Phika günyu thathodan thyü penlo. Npugü le Mosa ka zokeshü hontse Israel nyu le tha aphu thyü külo.

33 Anyugun Phika gü lo tsü kanyü aphu senryü Mosa tsüshü, hüksü, a-run, kenpere, kachon, a-pha ketun;

34 a-kehen tenyü gi bü nhon kela; a-kehen thyügi kegwa; kesunphi;

35 tsopon hvu lo shükebin Kejozenkelo Khinpha, a-kepenvü, lo shwikenjünbin;

36 Miz lo tsüka kanyü aphu; khipe Sunggigü ketsü tensü;

37 suna ketsin makenbenbin lo makhin dan, tsünyu kanyü aphu, lo makhin dan ka kesen terzü;

38 suna kershvubin; yün kehü terzü, tharün kegwa; Phika günyu keyü khenpvü kesunphi;

39 lazo kershvubin, lo a-kekhen, kepenvü lo tsü kanyü aphu; sülakehü khunda lo tsü kedunbin;

40 kamhun kesunphi lo tsü kachon lo a-pha ketun; kamhun nyu keyü khenpvü kesunphi lo ron dan; Phika gü genyu tsekese; lo Phika günyu kesen kanyü aphu;

41 lo püshükedanyu no kenshün bin nyu keben phinya kegwan, Aaron püshükeda gü lo anyudan kenshün phinya.

42 Npugü le Mosa ka zokeshü hontse Israel nyu le thatho aphu thyülo la.

43 Mosa le tsü aphu shwishüo, anyugun le Npugü le zokeshü hontse thyülo kela hyulo. Tsügenyu Mosa le jochü pe anyugun tsü.

Chweketin 40

Npugü Kehü Phika Gü Thyüpen lo-o Khikho Pe Npugü Ketsü

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü.
- ²“Shye kerigü Jon kerinyü Npugü kehü Phika gü tsü thyülo.
- ³Jhokeshü kon tseryü le kebin Kejozenkelo Khinpha pe shü la-o kesunphi gü pe sunla.
- ⁴Miz gü senryü shüo tsü kanyü dan pe a-soge shüla. Lo makenben bin senryü makhin pe a-ge dunla.
- ⁵Tharün kegwa ro nrün suna pe kethyü kershvubin gü senryü Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü ka shüo Phika gü khenpvü nyu kesunphi pe hüsü shü.
- ⁶Rope rüshvu kehü kershvubin gü pe Phika gü mhundyü ka shü.
- ⁷kesüla khunda gü pe Phika lo kershvubin au jaka shüo zü pe sü shü.
- ⁸Kamhun kehun thyülo-o khenpvü ka kesunphi hüsüşü.
- ⁹“Tson-o yün kehü terzü kenshün gü pe Phika gü lo tsünyu kanyü dan aphu yün-o thyü kenshün la lo tsüle nshün lati.
- ¹⁰Tsüsika kershvubin gü lo tsü kanyü aphu yün-o thyü kenshün la, lo tsü le nshün pen lati.
- ¹¹Tsühontse kesü khunda gü lo a-kedunbin ko thyü kenshün lati.
- ¹²“Aaron lo anyu dan zenryü Phika gü khenpvü ka shüo, anyugun no zülu kenshün la lotse zoshü.
- ¹³Püshükeda phinya pe Aaron nben shü, terzü pe a-yün shülo, tson-o a-no püshükeda thoathyü alothyü nrün genyu a-thyükenshün lo.
- ¹⁴A-nyudan zenryüo bola pe anyugun nbenshü.
- ¹⁵Tson-o terzü pe anyugun pvü keyün hontse anyugun yünshü, anyugun no püshükeda tho thyü alothyü nrün genyu. Anyugun yünkeshü hile ryükejü gwenkho aphu nyu anyugun no püshükeda thyü lati.”
- ¹⁶Mosa le Npugü le zokeshü hontse aphu thyülo.
- ¹⁷Tsügenyu anyugun le Ijpt nkenchwi keryü chenhvu ka shye kerigü jon kerinyü, Npugü kehü phika gü penso shü.
- ¹⁸Mosa le a-phasin penshe shü, a-rundan pe dunshü, kenpere dan pe shülo tson-o kachon penso shü.

- ¹⁹Npugü le zokeshü hontse a-le kehen phi gü sükhun pe henshü, lo tegwenzin a-so kehen pe hen shü.
- ²⁰Tson-o a-le tsoyon hvu tsü khipe Kejozenkelo Khinpha gü nyu shü. A-le kepenvü pe Khinpha gü raho nyu nnashü lo shwikenjün bin gü pe a-so shü.
- ²¹Lo a-le Khinpha gü pe Phika günyu shüo kesunphi hüsüla. Npugü le zokeshü hontse a-le Kejozenkelo Khinpha gü süsun la.
- ²²A-le miz gü pe Phika nyu kesunphi tegwenzin teso kipun shü,
- ²³lo Npugü kerüshvu tensü gü pe tsüge shüla, Npugü le zokeshü hontse.
- ²⁴A-le makenbenbin pe Phika günyu tesin zin miz gü kepeno ka shü,
- ²⁵tson-o tsüka Npugü mhundyü nyu makhin dan nbenshü, Npugü le zokeshü hontse.
- ²⁶A-le suna pe kethyü kershvubin gü pe Phika günyu kesunphi mhundyü ka shü,
- ²⁷lo Npugü le kezo hontse tharün kegwa roshü.
- ²⁸A-le Phika gü khenpvü nyu kesunphi gü pe hüsüshü,
- ²⁹lo kesunphi gü mhundyü ka rope rüshvu kehü kershvubin pe shü. Npugü le kezo jontse tsüge rope kerüshvu lo shyeni pe kerüshvu thyüshü.
- ³⁰A-le kesü khunda gü pe phika lo kershvubin au jaka shüo zü pe tsü sü shü.
- ³¹Mosa, Aaron lo a-nyudan tse tsüka anyu pha-ben süla.
- ³²Npugü le anyugun ka kezo hontse, lihi gwenkho ka-e anyugun le Phika gü nmvue kershvubin ka kegü ka,
- ³³Mosa le kamhun kehun thyüpe Phika lo kershvubin gü hunshüo kamhun nyu keyü khenpvü ka kesunphi hüsü shü. Tson-o a-le thatho aphu thyü penlo.

Nmhu le Npugü Kehü Phika Gü Sokebin

(Tsip 9:15-23)

- ³⁴Tsüselo nmhu gü le Phika gü hen la lo Npugü kehü keben güle tsü sü lola.
- ³⁵Hi genyu Mosa le Phika gü nyu yülo mvula.
- ³⁶Israel nyu le Phika gü so nmhu gü le kü lalo anyugun kensenbin kelao kechaki gü hü.
- ³⁷Nmhu gü le kebin then anyugun le kensenbin tsünyu ketu tin hümvu.
- ³⁸Anyugun le njwen kehü then Phika gü so ge Npugü le kehü nhenyu lo nmhu le bin lo kheje ki lo mah le nnyü kebin hyu hü.

Levinyu

Levinyu 1

Rope Kerüshvu

- ¹Npugü le Npugü kehü Phika günyu Mosa koshüo tejvu hidan pe a-tsüshü.
- ²Israel nyu no kerüshvu gwenkho ka then nrün genyu. Lihigü nyukhu pe rüshvu kethyü ka tsüle methu, tanyü nmvue tenyü thyü bin logwa.
- ³A-le methu nme pe rope kerüshvu thyü yatselo, a-thutse ge tetsin nme kendi senryü mvu loshvu. Npugü no lo nrün genyu a-le tsü sen-o Npugü kehü phika gü khenpvü ka ryü mvulo shvu.
- ⁴Temi güle a-ben pe tsü pe ge shüti, lo tsüle a-kemu dan sentinla nrün kerüshvu thyüo loloti.
- ⁵A-le tsüka methutse gü dushvu loti, lo Aaron nyenyu püshükeda dan le tezi senryü Npugü mhundyü shüo shwe pe phika gü mhundyü nyu kebin kershvubin lizin hizin aphu ka shü lati.
- ⁶tson-o a-le nyukhu gü gi yho lao jün loti,
- ⁷lo püshükeda dan le tesen pe kershvubin ka keren shüo ro shüti.
- ⁸Lo anyugun le nyukhu gü thyü a-pe lo a-keshvu sin-o, pe mah soge shüti.
- ⁹Temi gü le züpe a-sen-ari lo a-pha dan süla mvuloshvu lo püshükeda güle kerüshvu tsü aphu pe kershvubin ge ro lati. Ketyüketsü kerüshvu hi rün Npugü le a-kenyü.
- ¹⁰Temi nme le tanyü nmvue tenyü nme pe kerüshvu thyü bin yatselo, tsüle tetsin nme kendi a-tse nme mvulo shvu.
- ¹¹A-le kershvubin tesozin tsü dushvu ti, lo püshükeda gü le tsü zi pe kershvubin te lizin hizin shwen shü lati.
- ¹²Temi gü le tsü jün thü kelo siki, püshükeda güle a-pe, a-keshvu lo kecha aphu khipe mah soge shü lati.
- ¹³Temi gü le züpe a-sen-ari, lo a-pha dan süla mvuloshvu, lo püshükeda güle kerüshvu tsü pe Npugü mhundyü nyu shüo kershvubin ge tsü aphu ro lati. Ketyüketsü kerüshvu rün hi Npugü le a-kenyü.
- ¹⁴Temi nme le tegü rope kerüshvu thyüti yatselo, tsüno nsu nmvue paro nme mvuloshvu.
- ¹⁵Püshükeda gü le tsü sen kershvubin ka ryüo, a-pe rathü pe kershvubin ge ro lati. Lo a-zi jen pe kershvubin khoka shü lati.

¹⁶A-le a-gunphon lo tsünyu kebin dan pe kershvubin nphozin jonbü shü kehü bin ka shwe lati.

¹⁷A-le a-sekin süthü la mvuo a-min sükho lo tson-o aphu pe kershvubin ge ro lati. Ketyüketsü kerüshvu rün hi Npugü le a-kenyü.

Levinyu 2

Shye Kerüshvu

¹Ligü higü shyeni pe Npugü rüshvu titse lo, a-le tsü dun shwelo. Oliv terzü lo tharün kegwa jape tsü ge shüo,

²senryü Aaron nyu püshükeda dan tsüshü mvuloshvu. Lo Püshükeda güle tho jenthün gwa, terzü lo tharün kegwa aphu pe kershvubin ge ro-o tsü aphu pe Npugü rüshvukebin zansü thyü shüti. Ketyüketsü kerüshvu rün hi Npugü le a-kenyü.

³Shyeni pe kerüshvu thyü kensen tsüle püshükedanyu hon; tsüle ketyüke tsü pe Npugü kerüshvu ka khikelo genyu nshünsa.

⁴Kerüshvu tsüle maphun nyu tsen kelo tensü yatselo, kebu no shükemvu mvulo shvu. Tsüle oliv terzü pe tho kerhüo kethyü tensü kesü nmvue tensü kerüpvü oliv terzü pe yün kethyü logwa.

⁵Kerüshvu gü tsüle ketsen khun ge tsen kelo tensü yatselo; tho pe oliv terzü ka kerhün ai kebu shükemvu ti.

⁶Nle tsü pe rüshvu kethyü ka boren lo njüo terzü jape shülo.

⁷Kerüshvu gü tsüle tensü yatselo tho lo oliv terzü ketsenkhun ka tsenlo mvuloshvu.

⁸Tsü senryü Npugü rüshvuo püshükedagü tsüshü, lo a-le tsü sen kershvubin ka güti.

⁹Püshükeda gü le tsü aphu pe Npugü rüshvu tse kethyü zansü peha khilo-o pe kershvubin ge ro shüti. Ketyüketsü kerüshvu rün hi Npugü le a-kenyü.

¹⁰Kerüshvu thyü kensen tsüle püshükeda nyu hon; tsüle ketyüketsü pe Npugü kerüshvu ka khikelo genyu nshün sa.

¹¹Hagun le shyeni pe Npugü kerüshvu lihikae kebu no shü lo nrün ndi; hagun le ketyüketsü pe Npugü kerüshvu ka kebu nmvue khuzü sen nya.

¹²Chen kechwi hagun logvü lokeri sen Npugü ki ryüti; ai tsü pe kershvubin ge ro nrün genyu mvu.

¹³Ketyüketsü kerüshvu aphu ka tsi pe shülo, tsi le Sunggigü hagun jaka kejozenkelo gü sun genyu. (Hagun kerüshvu aphu ka tsi pe shü mvulo shvu.)

¹⁴Nle logvü lo keru sen Npugü rüshvu keryü ka shvukela nmvue dun kela pe rüshvulo.

¹⁵Oliv terzü lo tharünkegwa pe sinlo.

¹⁶Püshükedagü le ketyüketsü, terzü lo tharün kegwatsin aphu rope ketyüketsü pe Npugü rüshvu kebin zansü thyüti.

Levinyu 3

Kepfüshe Kerüshvu

¹Ligü higü methu nme pe kepvüshe kerüshvu thyü yatselo, tsü le a-tse nmvue a-lü tetsin nme kendi ti.

²Temi gü le a-ben pe senru gü pe ge shüo Npugü kehü Phika gü khenpvü ka tsü dushvu ti. Lo Aaron nyu püshükeda dan le tezi gü shwe pe kershvubin gü te lizin hizin a-phi ka shüti

³lo senru thyü hidan pe ketyüketsü kerüshvu thyü pe Npugü ki shüti: a-ri ge keshvu aphu,

⁴a-kisha lo tsüge kebin keshvu lo a-sen kegwa tsin.

⁵Püshükeda gü le hi aphu pe rope kerüshvu kesin-o kershvubin ge ro lati. Ketyüketsü kerüshvu rün hi Npugü le a-kenyü.

⁶Tanyü nmvue tenyü nme sen-o kepvüshe kerüshvu thyü yatselo, tsüle tse nmvue lü-e logwa ai tsüno a-ge tetsin nme kendi mvulo shvu.

⁷Temi nme le tanyü nme pe rüshvu yatselo,

⁸a-le a-ben pe tsügü pe ge shüo phika gü mhundyü nyu tsü dushvu loti. Püshükedagü le a-zi shwe pe kershvubin lizin hizin aphu nyu shü ti,

⁹lo senru gü thyü hidan pe ketyüketsü kerüshvu thyü pe Npugü ki shüti: a-keshvu, a-senru khoka a-ma duthü kelo ge keshvu, a-ri kerho aphu,

¹⁰a-kisha lo tsüge keshvu dan, lo a-sen kegwatsin.

¹¹Püshükeda güle hi aphu pe kershvubin ge ketyüketsü kerüshvu hontse rope Npugü ki shü lati.

¹²Temi nme le tenyü nme pe rüshvu yatselo,

¹³a-le a-ben pe tsügü pe ge shüo phika gü mhundyü tsü dushvu loti. Püshükeda gü le a-zi shwe pe kershvubin te lizin hizin aphu nyu shü lati,

¹⁴lo thyü hidan pe ketyüketsü kerüshvu thyü pe Npugü ki shüti: a-ri kerho aphu,

¹⁵a-kisha tsü ge kebin keshvu, lo a-sen kegwatsin,

¹⁶Püshükeda gü le hi aphu pe kershvubin ge rope ketyüketsü kerüshvu Npugü kenyü thyü lati. A-keshvu aphu Npugü hon.

¹⁷Israel nyu nme no a-keshvu nmvue a-zi tyü nya. Israel nyu le lika hika yhun hü-e kethonthen hipe tejvu nme thyüo then hüti.

Levinyu 4

Shamvuo Mukela Genyu Kerüshvu

¹Npugü le Mosa no,

²Israel temi dan ka ligü higü shamvuo Npugü johokeshü lihie borho kela nyu no tejvu hidan then ti tse zoshü lotse shü.

³Püshükengun gü le kemu thyükela genyu kemu khvu le temi dan ge bin la yatselo, a-le methu tsebwe a-ge tetsin nme kendi senryüo a-kemu rora thyüpe Npugü ki shüti.

⁴A-le methutse gü zen phika gü khenpvü ka ryü, a-ben pe tsügü pe ge shüo Npugü mhundyü nyu tsü dushvu ti.

⁵Tson-o Püshükengun gü le methu tse gü zi peha sen-o phika gü nyu yüti.

⁶A-le a-zenkero pe tezi günyu ntsen lo njüo kesunphi kenshü gü mhundyü nyu gwen tsenyü ge kezen shüti.

⁷Tson-o a-le tezi peha pe phika günyu tharünkegwa kershvubin qvün ka a-to dan ge shü ti. A-le tezi nsenkebin tsü jape phika khenpvü ka rope rüshvu kehü kershvubin gü phasin ka shü lati.

⁸Ale methu tse gü ge a-keshvu aphu, a-ri kerho,

⁹a-kisha lo tsü ge a-keshvu lo a-sen kegwatsin khilo ti.

¹⁰Püshükeda gü le, a-le kepvüshe kerüshvu genyu senru dushvu kelo ka a-keshvu pe shü kehü hontse keshvu hidan khipe rope kershvubin thyü kehü bin ge ro lati.

¹¹Ai a-le methu tse gü a-gi, a-thyü aphu, a-pe, apha lo a-sen a-ri sin,

¹²aphu sen-o kensenbin tegwen ki gü jonbü jala kehü bin kenshün nme ka tesen soge ro lati.

¹³Israel nyu temi süda le shamvuo Npugü johokeshü borho-o kemu thyüla yatselo

¹⁴kemu gütsü shalo nyemhun süda güle kemu ro kethyü methu tse bwe nme san ryüti. A nyugun le tsü sen-o Npugü kehü phika gü ka ryüo;

¹⁵sharhinyu dan no ben shwe pe tsügü pe ge shüo tsüka dushvu loti.

- 16Püshükengun gü le methu tse gü zi peha sen-o phika günyu yügü
- 17a-zenkero pe tsünyu ntsenlo-o kesunphi gü mhundyü nyu gwen tsenyü ge kezen shüti.
- 18A-le tezi peha pe phika günyu tharün kegwa kershvubin qvün ka a-to dan yün shüti lo a-sen jape, phika gü khenpvü ka kebin rope kershvubin gü phasin ka shü lati.
- 19Tson-o a-le tsü keshvu aphu pe kershvubin ge ro lati.
- 20A-le kemu ro kethyü methu tse gü pe kethyü hontse methu tse higü ko pe tson lati lo hihontseo a-le temi dan kemu genyu rora thyüo anyugun kemu jü lati.
- 21Tson-o a-le methu tse gü sen-o kensenbin tegwen ki gü a-npfü a-kemu ro kethyü methu tse gü tsü hontse ro lati. Hile süda gü kemu sentin kela kerüshvu.
- 22Kekvu kesen nyu nme le shamvuo Npugü johokeshü nme borho lao mula yatselo,
- 23a-le mukela shalo nyemhun a-no tetsin nme kendi tenyü tse nme sen ryüti.
- 24Lo a-le a-ben pe tsü gü pe ge shüo, rope kerüshvu thyü kehü senru dushvu kehü kershvubin tesozin tsü dushvu loti. Hile kemu sentinla nrün kerüshvu.
- 25Püshükeda güle a-zankoro pe senru gü zika ntsen lo-o pe kershvubin qvün ka a-to dan yün shü lo a-sen jape kershvubin phasin ka shü lati.
- 26Tson-o a-le kepvüshe kerüshvu genyu senru dushvuo a-keshvu kero hontse tsü keshvu aphu pe kershvubin ge ro lati. Hihontseo püshükeda gü le kekvukesen gü kemu rora thyü lao a-kemu jüpe tsüti.
- 27Mija nyu nme le shamvuo Npugü johokeshü nme borho lao mula yatselo,
- 28a-le mukela shalo nyemhun a-no tetsin nme kendi tenyü lü nme senryüti.
- 29A-le a-ben pe tsügü pe ge shüo rope kerüshvu thyü kehü senru dushvu kehü kershvubin tesozin tsü dushvu loti.
- 30Püshükeda gü le a-zenkero pe senru gü zi nyu ntsenlo-o pe kershvubin gü qvün ka a-to dan yün shü lo a-sen jape kershvubin gü phasin ka shü lati.
- 31Tson-o a-le kepvüshe kerüshvu genyu senru dushvu kethyü ka a-keshvu khila kehü hontse a-keshvu aphu bolati, lo a-rün Npugü no a-kenyü nrün genyu pe kershvubin ge ro lati. Hihon tseo püshükeda gü le temi gü kemu rora thyü lao a-kemu jüpe tsüti.
- 32Temi nmele kemu ro kethyü genyu tanyü senryü yatselo, tsüno tetsin kendi lü nme mvuloshvu.

³³A-le a-ben pe tsü gü pe ge shüo, rope kerüshvu genyu senru dushvu kehü kershvubin tesozin tsü dushvulo.

³⁴Püshükeda gü le a-zenkero pe senru gü zi nyu ntsen lo-o kershvubin qvün ka a-to dan yün shüti, lo a-sen jape kershvubin gü phasin ka shü lati.

³⁵Tson-o a-le kepvüshe kerüshvu genyu tanyü dushvuo a-keshvu khi kela hontse a-keshvu aphu khi lati, lo a-le tsü pe ketyüketsü pe Npugü ketsü kesin-o kershvubin ge ro lati. Hihontse püshükeda gü le temi gü kemu rora thyüo a-kemu jü pe tsüti.

Levinyu 5

Kemu Rokethyü Ka Then Nrün

¹Kemu rokethyü ka thakon hidan thenti. Temi peha no ryüo jokera bin nyu a-kesha kehyu ketsin tsü zoshü lotse koshüe zomvu laya tselo a-le khvu tsü pfü mvu loshvu.

²Temi peha le shamvuo nshün kemvu, nyukhu simi kesüla yatselo, a-le nyuthyü layo shalo nyemhun nshünmvu lo mu laso.

³Temi peha le shamvuo nshün kemvu temi ge chwikeryü lihie kesüla yatselo, a-le nyuthyü layo shalo nyemhun nshünmvu laso.

⁴Temi peha le tharüchün petsü kegwa thyümvuo swe la, thakon lihie, tson yatselo a-le tsü shalo nyemhun a-le mu laso.

⁵Temi nmele mula yatselo, a-no kemu gü tsü zoshwila mvu loshvu;

⁶lo a-kemu chün tanyü nmvue tenyü lü nme senryü Npugü tsüti. Püshükeda güle temi gü kemu genyu a-rora thyüti.

⁷Temi güle tanyü nmvue tenyü nme khishülo ho yatselo a-kemuchün genyu nsu nmvue paro kenyhun senryü ti nme le kemu ro kethyü lo kecha gü le rope kerüshvu genyu.

⁸A-le tsü sen-o püshükeda gü ki ryüti, lo püshükedda güle tegü kerigü pe kemu ro thyüti. A-le a-pe süthü mvuo a-gunda chwese lati,

⁹lo a-zi peha kezen pe kershvubin gü te gwenshü ti. Lo a-sen tsü jape kershvubin gü phasin ka shü lati. Hile kemu sentin kela kershvu nme.

¹⁰Tsüsika a-le tegü kenyhun gü tsü pe tejvu then-o rope kerüshvu thyüti. Hihontse püshükeda gü le temi gü kemu rora thyüo a-kemu jü pe tsüti.

¹¹Temi nme le nsu nmvue paro kenyhun khishü loho yatselo, a-kemu genyu tho kilogram nme senryüti. A-le oliv terzü nmvue tharünkegwa nme pe tsüge shü loho, tsüle shyeni kerüshvu mvu le kemu rora genyu.

¹²A-le tsü sen püshükeda gü ki ryüti, tsü apu pe Npugü tsü kela zansü, püshükeda güle jenthüngwa khipe ketyüketsü kerüshvu hontse kershvubin ge ro lati tsü le kemu sentin kela kerüshvu nme.

¹³Hihontseo püshükeda gü le temi gü kemu genyu rora thyüo a-kemu jüpe tsüti. Shyeni pe kerüshvu ka hontse; tho nsen kebin tsüle püshükeda gü hon.

Thonikethyü Kerüshvu

¹⁴Npugü le tejvu hidan pe Mosa tsüshü.

¹⁵Temi nme le shamvuo thyü kenshün pe Npugü ketsü hon khishü mvula yatselo, a-le tsü thoni kethyü tanyü nmvue tenyü tse tetsin kendi nme senryü Npugü rüshvu ti, tsüle me ha khoka a-mitho ti.

¹⁶A-le khishü mvukela gütsü shü lo tsüsoki tsime ge nki pe shümvu loshvu. A-le tsü pe püshükeda gü tsüti lo püshükedda gü le senru pe temi gü kemu rora thyüo a-kemu jüpe tsüti.

¹⁷Temi nme le shamvuo Npugü johokeshü nme gwenrho-o kemu thyüla yatse-e, a-le mu laso lo a-le kemuchün tha mvulo shvu.

¹⁸A-le kerüshvu mi thyüni kethyü chün tanyü nmvue tenyü tse tetsin nme kendi sen-o püshükeda gü ki ryü mvulo shvu. Tsüle me hakho ka a-mi tha ti. Püshükeda gü le temi gü le shamvu tse thyüzü kela kemu genyu tsü rora thyü lao a-kemu jü pe tsüti.

¹⁹Tsüle a-le Npugü mhundyü ka mu kela genyu kerüshvu min thyüni kethyü.

Levinyu 6

¹Npugü le tejvu hidan pe Mosa tsüshü.

²Temi nmele a-pvünyu Israel nyu le thape a-no ntsen kebin rani pe tsümvula, nmvue a-hon rühu lola, nmvue a-sa lola,

³thakemhen peha hyulo-e nkuo a-le hyulo mvu letse swen lao, Npugü mhundyü nyu mula yatselo kerüshvu nme thyü ti.

⁴⁻⁵Temi nme le hihontse kethyü ka mula yatselo, a-le ketsin kemvu ka lihi hyulo-e tsü tho niti. A-le mvukela shakelo nyü a-sun lo tsünyeki tsime ge nki sin pe tsümvu loshvu.

⁶A-le thonikethyü kerüshvu tanyü nmvue tenyü tse a-ge tetsin kendi nme sen-o püshükeda gü ki ryüti. Tsüle me hakho ka a-mi tho shüti.

⁷Tson-o temi gü kemu genyu püshükeda gü le a-rora thyü lao a-kemu jüpe tsüti.

A-pentha rope Kerüshvu

⁸Npugü le Mosa ka zoshü

⁹Kero kerüshvu jvu hidan pe Aaron lo a-nyudan ka zoshü lo. Rope kerüshvu no khensin kershvubin ge bin, lo mah gü no rozin bin ti.

¹⁰Lo Püshükeda güle linen mirün ben linen nyao kershvubin ge jonbü khüpe kershvubin kho ka shü lati.

¹¹Lo a-le phinya kelu lo-o jonbü gü sen kensenbin tegwen ki gü bin kenshün nme ka shü lati.

¹²Kershvubin gü ge mah no rozin bin mvulo shvu, tsü no nmhü la nya. Lonyü tsen Püshükeda gü le tesen pe tsüge shüo, rope kerüshvu ndalo-o kepvüshe kerüshvu keshvu pe roti.

¹³Mah gü no kershvubin ge rozin bin mvulo shvu, tsü no nmhü lanyä.

Shye Kerüshvu

¹⁴Shyeni pe kerüshvu tejvu le hi. Aaron nyu püshükeda gü le kershvubin gü mhundyü nyu shyeni kerüshvu thyü pe Npugü tsüti.

¹⁵Tson-o a-le tho jenthüngwa, terzü lo tharün kegwa khilo-o tsü aphu pe Npugü rüshvu kebin zansü tsüpe kershvubin ge roti. Kerüshvu rün hi le Npugü le a-kenyü.

¹⁶⁻¹⁷Püshükeda nyu le a-sen tyüti. Tsüpe kebu no shümvu tse tensü thyülo-o Npugü kehü phika gü kamhun ka kenshün bin nyu tyü lati. Npugü le tsü pe ketyüketsü kerüshvu ka püshükeda nyu jün thyü laso. Tsüle kemu rora lo thonikethyü kerüshvu hontse nshünsa.

¹⁸Ryükejü gwenkho aphunyu Aaron tsipwen pechenyu aphu ketyüketsü kerüshvu ka tsü le anyugun jün thyüo tyü logwa. Kechanyu le ketyüketsü kerüshvu tsü kesü yatselo tsü kenshün kekvu le a-nthyünyü lati.

¹⁹Npugü le tejvu hidan pe Mosa tsüshü.

²⁰Aaron tsipwen nyu khikho pe püshükeda tho nyu keshü genyu. A-khikho kecha thyükelo jonnyü (khenyütsen ketyüketsü kerüshvu hontse) a-le tho kilogram nme senryü, lonyü peha lo ngwen ki peha tse pe Npugü rüshvuti.

²¹Tsüpe terzü kerhün-o ketsekhun nme ka tsen-o boshwe pe shyeni kerüshvu hontse tharün kegwa thyüpe Npugü ki shüti.

²²Ryükejü gwenkho aphu nyu Aaron tsipwen ligü higü Püshükengun tho thyü kebin gü le kerüshvu hi gü thyü ti. Tsü robu pe rora thyüpe Npugü ki shüti.

²³Püshükeda nyu le shyeni kerüshvu tsü keshanyue tyülo nrün ndi, tsü aphu rola mvu loshvu.

Kemu Genyu Kerüshvu

²⁴Npugü le Mosa ka zoshü

²⁵Kemu rora jvu hidan pe Aaron lo a-nyudan tsüşhü lo tse. Kemu rora genyu senru tsü pe kershvubin tesozin rope kerüşhvu senru dan dushvu kehü bin ka dushvuti. Hile nshün sa kethyü kerüşhvu nme.

²⁶Püşükeda senru gü pe rora kethyü güle Npugü kehü phika gü kamhun nyu kenshün bin nme nyu tsü tyüti.

²⁷Temi nmvue tha lihie senru gü thyü kesü keshü gü le tsügü kenshün kekvu le nthü nyü lati. Senru tsügü zi le phi nye la yatselo, kenshün bin ka tsü thula mvuloshvu.

²⁸Nnyola lihi ka thyü gü nilo tsü boren la lo tegi la ka nilo, tsü shon lao zü pe chwela mvulo shvu.

²⁹Püşükeda kami peche ligü higü kerüşhvu higü tyü logwa; tsüle nshülsa.

³⁰Ai a-zi peha sen phika nyu ryüo kemu sentinla nrün lothothyü yatselo, senru gü thyütyü nyao tsü rola mvuloshvu.

Levinyu 7

Thonikethyü Kerüşhvu

¹Gwernrho kela genyu kerüşhvu jvü le hi, tsüle nshülsa.

²Hi genyu kerüşhvu senru tsüpe kershvubin tesozin rope kerüşhvu nyukhu dan dushvu kehü bin ka dushvuti, lo tsü zi shwe pe kershvubin te lizin hizin apfu ka shüti.

³A-keshvu tsü apfu khipe kershvubin ge rüşhvu lati: a-ma ge keshvu, a-rikerho,

⁴a-kisha lo tsüge kebin keshvu, a-sen kegwatsin.

⁵Püşükeda güle a-keshvu apfu pe kershvubin ge ketyüketsü kerüşhvu hontse rope Npugü ki shü lati. Tsüle gwernrho kela genyu kerüşhvu.

⁶Püşükeda kami peche ligü higü tyü logwa, ai kenshün bin ka tyü mvuloshvu, tsüle nshülsa.

⁷Gwernrhokela genyu kerüşhvu lo kemu rora kethyü au jvu le nme: tsü thyü gü tsüle Püşükeda rora thyü keshü gü hon.

⁸Rope kerüşhvu kethyü senru gü gi tsüle rora thyü kebin püşükeda gü hon.

⁹Shyeni pe kerüşhvu maphun ka tsenkelo nmvue keshvula nmvue ketsenkun ka tsenkelo lihie tsüpe Sunggigü rüşhvu keshü Püşükeda gü hon.

¹⁰Ai terzü pe kerhün kela nmvue a-kesin-e shyeni pe kerüşhvu ketegi apfu tsüle Aaron nyenyu püşükeda ju hon lo tsü pe anyu kenjün ketun lo mvulo shvu.

Kepfúshe Kerüşhvu

- 11Kepfúshe kerúshvu pe Npugü ketsü jvu le hidan hi:
- 12Temi nme le chenkeno kerúshvu hi thyü pe Sunggigü ki shü ya tselo, a-le pe kerúshvu thyü nrün senru gü pe kebu no shü kemvu tensü kesin-o hoshüti: tho pe oliv terzü ka kerhün pe kethyü tensü thün nmvue oliv terzü pe yün kethyü tensü kerüpvü nmvue oliv terzü lo tho kerhün kethyü tensü pe sin ti.
- 13Tsünyeki, a-le kebu pe keshü tensü thün me pe sin-o rúshvu ti.
- 14A-le tensü kechacha tsü jün me pe Npugü ketsü thyü lati; tsü le senru gü zi shwe pe kershvubin ge keshü púshükeda gü hon.
- 15Khipe rora kethyü jonnyü senru gü thyü tsü tyüla mvuloshvu; tsü no bin-o lonyü gü tinya.
- 16Temi nme le zoshwishü kenjü thyüpenlo nmvue a-npvü a-kenyü ka kerúshvu hontse kepvúshe kethyü kerúshvu senryü yatselo, khipe rúshvu kethyü jon nyü tyü bula kemvui ai nsen kebin tsüsinyü tyü logwa.
- 17Ai thyü nsen bin-o jonshen ti yatselo pe rola mvuloshvu.
- 18Ai jonshen nyü tsü peha tyü yatselo Sunggigü le temi tsügü kerúshvu lo loho. Kerúshvu tsügü sümvu lati, tsüpe nshünkemvu thyü lati lo ligü higü tsü ketyü güle kemu khvu pfüti.
- 19Thyü güle lihie nshün kemvu kesü layatselo, tsü tyü loho ai pe rola mvuloshvu. Nshün kethyü nyu aphu thyü gü tyü logwa,
- 20ai lihigü nshün kemvu gü le tsü tyülo, a-le Sunggigü temi letse mvu lati.
- 21Lo lihigü temi nmvue senru ge nshünkemvu le kebin kesüo kerúshvu higü thyü tyü yatselo a-ko Sunggigü temi letse mvu lati.
- 22Npugü le tejvu hidan pe Mosa tsüshü,
- 23Israel temi genyu. Methu, tanyü nmvue tenyü keshvu tyü nya.
- 24Senru a-npvü sikela nmvue tehenthyü le tün kela keshvu tyünya ai pe thakecha lihie thyü logwa.
- 25Ligü higü senru pe ketyü kerúshvu thyüpe Npugü ketsü thyü keshvu tyü yatselo a-le Sunggigü temi letse mvu lati.
- 26Israel nyu le lika hika yhun hü-e anyugun le tegü nmvue thyü zi tyü loho.
- 27Ligü higü tejvu hi gwenrho kethyü gü le Sunggigü temi letse mvu lati.
- 28Npugü le tejvu hidan pe Mosa tsüshü,
- 29Israel temi genyu. Ligü higü kepvúshe kerúshvu sen keryü güle tsü peha pe jwe kerüche thyü senryü Npugü tsü mvuloshvu,

- ³⁰ketyüketsü kerüşhvu hontse a-npvü tsü senryü mvuloshvu. A-le senru gü keshvu lo a-nyü senryü jwe kerüche thyü pe Npugü tsüti.
- ³¹Püşükeda gü le a-keshvu pe kershvubin ge roti ai a-nyü le püşükedanyu dan hon.
- ³²Kerüşhvu kethyü senru gü pha nzhü gü pe
- ³³tezi lo a-keshvu sin-o kepvüshe kerüşhvu thyü keshü püşükeda gü tsü lati.
- ³⁴Senru gü nyü tsüle jwe kerüche lo a-pha nzhü gü tsüle Npugü le Israel temi ka khikelo tsüpe püşükeddanyu tsü laso. Ryükejü gwenkho apu ka Israel temi le higü hi pe püşükedanyu tsümvu loshvu.
- ³⁵Ketyüketsü pe Npugü kerüşhvu ka pe Aaron lo a-nyenyu ketsü le hi, anyugun kejü pe püşükeda thyü kelo nyü.
- ³⁶Tsüjon nyü Npugü le Israel nyu no kerüşhvu hon tsü pe anyugun tsü lotse johoshü, ryükejü gwenkho apu nyu Israel nyu le tejü higü then mvulo shvu.
- ³⁷Hidan hile rope kerüşhvu, shyni pe kerüşhvu, kemu rora, gwenrhokela genyu kerüşhvu, khikhokelo kerüşhvu lo kepvüshe kerüşhvu tejavü dan.
- ³⁸Kazü kesi Sinai kazüthun ge Npugü le Israel nyu no kerüşhvu thyü lo tse zo keshü jonnyü jo hidan pe Mosa tsüşü.

Levinyu 8

Aaron Lo A-nyudan Khikhokecha Thyükelo

(Chw 29:1-37)

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü.
- ²“Aaron lo a-nyu dan zen ale kehü phika gü khenpvü ka ryü, lo Püşükeda phi, yün kehü terzü, kemu ro kethyü genyu methu tsebwe, tenyü tse kenyhun lo kebu no shükemvu tensü rokhu gü tse senryülo.
- ³Tson-o temi apentha ko kequen pe tsüka shülo.”
- ⁴Npugü le johokeshü hontse Mosa le temi dan kokequen pe kehun lo,
- ⁵tson-o a-le anyugun ka, “Ale ntsoka thyü titse kebin hile Npugü le thyülo tse johokeshü le.”
- ⁶Mosa le Aaron lo a-nyudan zen me mhundyü chwiryüo anyugun no zülü lalotse zoshü.
- ⁷Lo a-le bola lo mirün pe Aaron nben shü lo a-rhe gü pe a-senkhin shü. A-le Püşükeda phi pe a-ge shüo do pe gwasas kethyü senkephin pe a-senphin shü.
- ⁸A-le shüntü gü pe a-ge shü, lo tsüge Urim lo Thummin pe shü.

- ⁹A-le peju khipe a-pe ge shü lo tsü mhundyü zin khikhokelo kenshün zansü suna pe kethyü tsü peshü, Npugü le a-ka zokeshü hontse.
- ¹⁰Tson-o Mosa le yün kehü terzü khipe Npugü kehü phika gü lo tsünyu kebin kanyü dan aphu yün-o thyükenshün pe Npugü tsüla.
- ¹¹A-le terzü peha khilo-o gwentsenyü kezen pe kershvubin, lo tsü kanyü, khunda lo tsü kedunbin dan thyü kenshün pe Npugü tsüshü.
- ¹²A-le yün kehü terzü jape Aaron pe ge shüo a-khikho lo.
- ¹³Tsüsika Mosa le Aaron nyenyu zenryüo a-nyugun bola pe nbenshü, a-rhe pe anyugun sen khinshü, lo perün pe npvü shü, Npugü le zokeshü hontse.
- ¹⁴Tson-o Mosa le kemu rokethyü methu tsebwe gü zenryüo Aaron lo anyu dan no beshwe pe a-pe ge shü.
- ¹⁵Mosa le tsü dushvu lo-o a-zi peha khi lo-o a-zenkero pe kershvubin gü to dan geshüo tsü thyü nshün lo. Lo a-sen jape kershvubin kedunbin pha ka shüla. Hihontse-o a-le tsü khikholo-o thyü kenshün lo.
- ¹⁶Mosa le thyü gü rikerho, a-sen kegwatsin, a-kisha lo tsüge a-keshvu aphu pe kershvubin gü ge rola.
- ¹⁷Lo Npugü le johokeshü hontse a-le methu tse gü thyü nsen kebin, a-gi, a-tsi, lo a-ri tse pe kensenbin gü tegwen ki rola.
- ¹⁸Tsüsika, Mosa le rope kerüshvu genyu tanyü tse gü zen ryü, tson-o Aaron lo anyudan le beshwe pe tsügü pe ge shü.
- ¹⁹Mosa le tsü dushvu lo-o a-zi pe kershvubin lizihizin shü.
- ²⁰⁻²¹Lo Npugü le johokeshü hontse a-le tanyü tsegü duthürü lo, lo zü pe a-ri lo a-pha süla, tson-o tanyü tse gü a-pe, a-keshvu lo a-sen aphu pe kershvubin ge rola. Rope kerüshvu hile ketyüketsü pe kerüshvu, lo tharün hi Npugü le a-kenyü.
- ²²Lo Mosa le tanyü tse kenyhun gü pe püshükedanyu khikho kelo thyü nrün genyu zenryü, tson-o Aaron lo anyudan le ben shwe pe a-pe ge shü.
- ²³Mosa le tsü dushvu lo-o a-zi pe Aaron nyüchwe nzhüzin, a-ben zentsü nzhüzin, lo a-pha zentsü nzhüzin tse yünshü.
- ²⁴Tson-o a-le Aaron nyudan zenryüo tezi pe anyugun nyüchwe nzhüzin, a-ben zentsü nzhüzin lo a-pha zentsü nzhüzin yünshü. Tsonshüo Mosa le tezi a-sen tsü shwe pe kershvubin tekho lizin hizin aphu ka shüla.
- ²⁵Lo a-le a-keshvu a-ma ge kebin lo a-rikerho aphu, a-sen kegwatsin, a-kisha lo tsügekebin keshvu lo a-pha nzhüzin tse khilo.

²⁶Tson-o a-le khikho pe Npugü tsü kela kebu no shükemvu tensü rokhu günyu tensü nme, terzü no keshü tensü nme lo tensü kerüpvü nme tse khipe thyü keshvu lo thyüpha gü soge shülo.

²⁷A-le ketyüketsü hi aphu pe Aaron lo anyudan bennyu shüo anyugun no jwe kerüche hi pe Npugü tsüshü.

²⁸Tson-o Mosa le anyugun ben ka tsü khilo njüo pe khikhokelo hontse tsü pe kershvubin ge rope kerüshvu so ge roshü. Hile ketyüketsü kerüshvu lo hirün Npugü le a-kenyü.

²⁹Mosa le a-nyü gü khilo-o jwe kerüche thyüpe Npugü tsüshü. Tsüle Khikhokelo tanyü tse Mosa jün. Npugü le johokeshü hontse Mosa le tha aphu thyü külo.

³⁰Mosa le yün kehü terzü peha lo kershvubin ge tezi peha tse khilo njüo kezen pe Aaron lo anyudan lo anyugun phinya gwünshü. Hihontse a-le Aaron lo anyudan lo anyugun phinya thyü kenshün pe Npugü tsüshü.

³¹Mosa le Aaron lo anyudan ka zoshü, “Npugü le johokeshü hontse thyü gü sen gü Npugü kehü phika khenpvü ka nilo-o khikhokelo kerüshvu rokhu nyu tensü gü sin-o tsü ka tyülo.

³²Thyü lo tensü-e nsen kela tsü pe rola.

³³Hagun le hagun khikhokelo jvu penla kemvuthen jon tsenyü phika khenpvü gü nken tin loho.

³⁴Hagun kemu sentinla nrün genyu Npugü le ngun le nthu nyuthyü layo tsü thyülo tse johoshü le.

³⁵Hagun le phika gü khenpvü ka nhenyu lo khejenyue jontsenyü bin-o Npugü le nyuthyü lotse johoshü yo tsü thyüti. Hagun le tsomvu yatselo si lati. Npugü le aka johigü zoshü le.”

³⁶Tsügenyu Aaron lo anyudan le Npugü le Mosa ka johokeshü aphu thyülo.

Levinyu 9

Aaron le Kerüshvu Kethyü

¹Khikho kelo jvü penlo kela sinyü, Mosa le Aaron lo anyudan lo Israel sharhi ju kolo.

²A-le Aaron ka zoshü, “A-ge tetsin kendi methu tsebwe nme lo tanyü tse nme tse pe Npugü tsü shülo, methutse güle kemu rora genyu lo tanyütse gü le rope kerüshvu genyu.

³Tson-o Israel nyu no kemu genyu kerüshvu tanyü tse nme lo rope kershvu genyu tetsin kendi chen me thu nyu nme lo chen me tanyü nyu nme,

⁴lo kepvüshe kerüshvu genyu methu tse nme lo tanyü tse nme khilo lo tse zoshülo. Anyugun le terzü pe kerhü kethyü shyeni kesin-o pe rora thyü pe Npugü tsüti. Anyugun le hi thyü mvulo shvu Npugü le nthu anyugun yhähyu thyü nrün genyu.”

⁵Anyugun le Mosa le zokeshü tsü aphu sen-o Phika gü mhundyü nyu ryü lo temi apentha tsünyu Npugü rüshvu titse kehun lo.

⁶Mosa le zoshü, “Npugü le hagin no tha hi aphu thyülo tse johoshü, a-le kehü keben gü tsü hagin no hyulo nrün genyu.”

⁷Tson-o a-le Aaron ka zoshü, “Nkemu lo temi dan kemu sentin la nrün genyu kershvubin ka gü kemu genyu kerüshvu lo rope kerüshvu thyü shülo. Npugü le johokeshü hontse temi dan kemu sentinla nrün genyu kerüshvu hi thyü shülo.”

⁸Aaron le kershvubin ka gü a-npvü a-kemu genyu kerüshvu methu tsebwe gü dushvulo.

⁹Anyudan le tezi gü senryü a-tsü shü, lo a-le a-zenkero pe tsünyu ntsenlo-o kershvubin qvün ka a-to dan yünshü, lo a-sen pe kershvubin kedun bin ka ja la.

¹⁰Tson-o Npugü le Mosa ka johokeshü hontse a-le a-keshvu a-kisha lo a-sen kegwatsin pe kershvubin ge rola.

¹¹Ai a-thyü lo a-gi we a-le pe kensenbin tegwen ki rola.

¹²A-le a-genyu rope kerüshvu senru gü dushvulo. A-nyudan le tezi gü senryü a-tsüshü lo a-le tsü shwe pe kerüshvubin te lizin hizin shüla.

¹³Anyugun le senru gü pe lo a-thyü kecha dan khipe a-tsü shüo a-le pe kershvubin ge tsü rola.

¹⁴Tson-o zü pe a-vüri lo a-pha dan sü lao khipe kershvubin ge rope kerüshvu kecha so shüo rola.

¹⁵Tsüsiki a-le temi dan genyu kerüshvu khishü. A-le a-npvü a-kemu genyu kerüshvu gü hontse temi dan kemu genyu kerüshvu tenyü gü senryü dushvu pe rüshvushü.

¹⁶A-le rope kerüshvu senru gü ko senryüo tejvu then-o pe kerüshvu thyüshü.

¹⁷A-le shyeni pe kerüshvu tho jenthün gwa khipe kershvubin gü ge roshü. (Hile khenyütsen rope kerüshvu nyeki kesin.)

¹⁸A-le temi dan genyu kepvüshe kerüshvu thutse gü lo tanyü tse gü dushvulo. Anyudan le tezi gü senryüo a-le tsü shwe pe kershvubin te lizin hizin shüla.

¹⁹Aaron le methutse lo tanyütse gü keshvu

²⁰khipe senru hvu nyü soge shüo tsü aphu sen kershvubin ki güla. A-le keshvu tsüpe kershvubin ge rola,

²¹lo a-nyü lo a-pha nzhüzin tsüpe püshükeda ju genyu jwe kerüche thyü pe Npugü tsüla Mosa le johokeshü hontse.

²²Aaron le rora aphu thyüpen kela siki a-ben shwe pe temi dan so shüo jochü shüo tsenryü la.

²³Mosa lo Aaron au le Npugü kehü phika günyu yüo chwiryü jochü pe temi dan tsüshü, lo Npugü le kehü keben gü tsüle temi aphu yhühyu thyüshü.

²⁴Lo whütse Npugü le mah nishüo kershvubin ge rope kerüshvu lo thyü keshvu gü rola. Temi aphu tsü hyushüo nra-o kazünyu nkhün tsüla.

Levinyu 10

Nadab lo Abihu le Mukela

¹Aaron nyu Nadab lo Abihu au le mah kepen khun kentsenlo-o magi rokebin lo tharün kegwa pe shü sen-o Npugü ki gü. Ai Npugü le au no mah senryü lotse johoshü kemvu genyu tsü le nshün mvu.

²Npugü le whütse mah nishüo tsüka Npugü mhundyü nyu au ro shvula.

³Tsontsin Mosa le Aaron ka zoshü, “Npugü le, ‘A lothyü kebin nyu aphu akenshün rüshvu mvuloshvu; ale a-zankechwi pe atemi dan hiti tsezokebin tsü le hile,’ ” tsonshü. Ai Aaron le nramvula.

⁴Mosa le Aaron a-nyo Uzziel nyu hvu Mishael lo Elzafan koshüo zoshü, “Hika ryüo kenshün phika ka hai tsasikezen hvu mi pen gü kensenbin tegwen ki shü lalo.”

⁵Tson-o au le Mosa le zokeshü hontse ryü kesi hvu phinya sülo njüo pen chwigü kensenbin tegwen ki shüla.

⁶Tsüselo Mosa le Aaron lo a-nyu Eleazar lo Ithamar tseka zoshü, “Hagun le chechü kebin zansü hagun pe sümvu nmvue phi sürhen pe mehi nya. Hagun le tson shülo silati, lo Npugü nyunkenta le temi apentha ge ryüti. Ai hagun Israel nyu aphu no Npugü le mah nipe roshvu kela hvu chechü logwa.

⁷Hagun le sila loshvu laryü phika gü khenpvü nken nya, yün kehü Npugü terzü gü pe hagun thyü kenshün lo kela genyu.” Tsügenyu anyugun le Mosa le kezo hontse thyü lo.

Püshükedanyu Le Then Nrün Tejvu

⁸Npugü le Aaron ka zoshü,

⁹“Nle lo nnyudan le zu nmvue beer tsüpfüo ale kehü phika günyu yü nya, tsonya tselo hagun le siti. Hile ntsipwen dan aphu then nrün tejvu nme.

¹⁰Hagun le nyu le Sunggigü hon lo nyu le kedukeru ka sen tiyo, nyu le nshün lo nyu le nshün mvuyo shakekho mvuloshvu.

¹¹Lo hagun le ale Mosa no pe hagun tsükeshü tejvu dan aphu pe Israel temi senthyü mvuloshvu.”

¹²Mosa le Aaron lo a-nyu hvu Eleazar lo Ithamar ka zoshü, “Ketyüketsü kerüshvu thyüpe Npugü ketsü ka nsen kebin shyeni pe kerüshvu tsü khi pe kebu shükemvu tensü tsen lo-o kershvubin gü khoka tsü tyülo, kerüshvu higü le nshün sa kethyü genyu.

¹³Bin kenshün nme ka tsü tyülo; tsüle ketyüketsü pe Npugü kerüshvu ka nle lo nnyu dan jün le. Npugü le aka tsü hontse zo shü le.

¹⁴Ai a-nyü lo a-pha tsü le nle lo nkaminyu le tyülo gwa, tsüle püshükedanyu genyu jwe kerüche thyü pe Npugü tsükela hon. Hagun le bin kenshün ka tsü tyü logwa. Hile Israel nyu le kepvüshe kerüshvu ka khipe nle lo nnyenyu dan tsükela hagun jün.

¹⁵Ketyüketsü kerüshvu thyü pe Npugü ketsü hontse anyugun le thyü keshvu khi keshü gwenkho ka a-pha lo a-nyü senryüti. Npugü le johokeshü hontse hidan hile kethonthen nle lo nnyenyu dan hon thyüti.”

¹⁶Mosa le kemu rora genyu tenyü gü rüla ketsoshü laryü tsü pe rola le tse shalo. Hi genyu a-le Eleazar lo Ithamar au ge a-nyunta-o au ka,

¹⁷“Nyuthyüo hai le kemu rora hon tsü kenshün bin nme ka tyü mvula? Tsüle nshünsa, Npugü le temi dan kemu sentinla nrün genyu tsü pe hai tsüshü.

¹⁸Tezi tsügü sen phika kenshün günyu ryümvukela sigenyu, ale johokeshü hontse hagun le tsüka rora hon tsügü tyüla zü.”

¹⁹Aaron le zoni, “Ale nthu kemu rora hvu tyü lalo Npugü le a-kendo ti ole? Temi dan le nthu anyugun kemu rora thyü pe Npugü tsü lo rope kerüshvu sen ryü, ai ntsokhin age hihontse kenrin hidan thyü bin nle.”

²⁰Mosa le hi nyülo njüo rünyula.

Levinyu 11

Nyukhu Tyülo Kegwadan

(Tej 14:3-12)

¹Npugü le tejvu hidan pe Mosa lo Aaron au tsüshü

²Israel nyu genyu. Hagun le kazü nyu kehü nyukhu lihie tyülogwa,

³a-tsen ko lo a-chvü nshen kehü dan,

⁴⁻⁶ai ut, zushün nmvue hiphenthyü tyünya. Anyugun le anyu chvü nshen hü ai a-tsen ko kemvu genyu nshün mvu.

- ⁷Tebathyü tyünya. Teba le a-tsen ko ai a-chvü nshen kemvu genyu nshün mvu.
- ⁸Nyukhu hidan tyünya nmvue anyugun kesi kesünya, tsüle nshünmvu.
- ⁹Tsehü a-thun lo a-kü kepfü lihie tyü logwa,
- ¹⁰ai zünyu kehü lihie a-thun lo a-kü kendi dan tyü nya.
- ¹¹Zü khinyu tsüdan le nshünmvu. Hagun le tsüdan tyü nmvue a-kesi-e kesü nya.
- ¹²A-thun lo a-kü ndio zünyu yhun kehü lihie tyünya.
- ¹³⁻¹⁹Hagun le tegü hidan hi nme tyünya: logi, pvüterün, khinsu, münhvu, khüno, güda, tegvü, Ostrich, zügü, zügü münkethon, zügü pha thon, pelikan, zügü kemetse, hoopoe nmvue senphon.
- ²⁰Nyukhu keshen a-sekin kebin aphu nshün mvu,
- ²¹nchwe kehü dan ame.
- ²²Hagun le tsekhvu, ntsun nmvue khvuzentsü hidan hi tyü logwa.
- ²³Ai a-sekin kepfü nyukhu keshen lo nyon kehü dan le nshün mvu.
- ²⁴⁻²⁸Ligü higü nyukhu hidan kesi kesü kela nyu le nshün mvu bin-o ngwün gü titi: A-tsen kepfü aphu, a-tsen ko lo achvü nshen kemvudan, a-benjwi kebin nyukhu phazi kepfü dan aphu. Lihigü tsüdan kesi min pfü kethyü nyule a-phinya thula mvulo shvu, tson lae nshün mvu bin-o ngwün gü titi.
- ²⁹⁻³⁰U, tepfü, nren lo nfü hidan hile nshünmvu.
- ³¹Ligü higü tsüdan kerhün nmvue tsüdan kesi kesü kethyü güle nshün mvu bin-o ngwün gü titi.
- ³²Lo anyugun kesi le che-o kesü keshü tsüle nshün mvu. Hile tesen, phi, thyügi, jola nmvue senkehü kanyü lihie. Tsüpe zünyu ntsen lae ngwün gü ti kemvuthen nshün mvubin ti.
- ³³Lo tsüle cheo nnyonla nyu yüla yatselo, tsünyu kebin aphu nshünmvu lati lo hagun le la tsü borenla mvulo shvu.
- ³⁴Tyülo kegwa chvü lihi le bin-e la tsühontse kethyü ka zü jape shü lalo, nshün mvu laso lo tsü hontse kethyü ka tsülo kegwa zü aphu nshün mvu laso.
- ³⁵Tsü dan kesi min le lihi so ge chetsüe tsüle nshünmvu laso;
- ³⁶makhin nmvue maphoun-e boren lati, 36 ai zü kepenbin nmvue zülvu we nshün bin ti, anyugun kesi min le thakecha kesü keshü aphunshünmvu laya tse.
- ³⁷Tsüdan le cheo ntsi shütitse kebin soge tsü lae ntsi güle nshün bin ti.
- ³⁸Ai ntsi gü pe zünyu ntsen kenjü soge chetsü laya tselo ntsi güle nshün mvu laso.

- ³⁹Tyülo kegwa nyukhu lihie silalo, tsü kesü keshü güle nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ⁴⁰Lo ligü higü nyukhu gü thyü tyü lo kesi min pfü yatselo a-phi thu lamvu loshvu, tsonla yatse-e a-le nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ⁴¹Hagun le kazünyu kehü nyukhu keshe dan tsü tyünya,
- ⁴²tsüle nyon, nmvue phazi pfüo tson chü nmvue a-pha kechon le bin yatse-e.
- ⁴³Hidan tyüpe hagun gwün nrhu nya.
- ⁴⁴Ale Npugü hagun Sunggigü, ale nshün kethyü genyu hagun ko nshün bin mvu loshvu.
- ⁴⁵Ale hagun Sunggigü thyü titseo Ijpt ki hagun zen chwi keryü Npugü le. Hagun ko nshün mvuloshvu, ale nshün kethyü genyu.
- ⁴⁶Hile thyü, tegü, zünyu yhun kehü lo kazü so nnun kehü aphu genyu tejvu.
- ⁴⁷Hagun le nshün lo nshün kemvu nyukhu ketyüi lo tyükemvui shakekho kegwa thyü mvulo shvu.

Levinyu 12

Tenunyu le nyuzen kelasiki thyükenshün Kethyü

- ¹Npugü le tejvü hidan pe Mosa tsüshü
- ²Israel nyu genyu. Tenunyu le anyu peche nme nnyu shülo, shyekewi tenunyu jvü tsü hontse jon tsenyü nshünmvu binti.
- ³Jon tetse nyü ntsenyu gü girü lati.
- ⁴Tson-o jon shanryü kenshen bin nio a-le a-zi nkie kela nyutsü nshün lo kemvu ka we tha lihie kenshün tsü kesü, nmvue phika kenshün günyu yülöshvu; a-thyükenshün gwenkho tsü penla kemvuthen.
- ⁵A-le tenunyu nnyu loya tselo shyekewi tenunyu jvu tsü hontse jonryü pezi nshünmvu binti. Tson-o jon hentsero-o tsero bin nio a-le a-zi nkie kela nyutsü a-thyü nshün loti.
- ⁶A-le peche nmvue tenu hyulo metse a-thyükenshün jon pen lalo rope kerüshvu genyu tanyü chen me nyu nme lo kemu rokethyü paro nmvue nsu nme tse sen-o Phika gü khenpvü ka püshükeda gü ki ryüti.
- ⁷Lo Püshükeda gü le a-kerüshvu tsü sen Npugü ki ryüo tsügi nshünkemvu sentinla nrün tho thyü shüti. lo tsügi le nshün lati. Tenunyu le nyuzen kela sika tejvü higü thyü mvulöshvu.

⁸Tenu gile tanyü nme hyulo hoyä tselo, a-le nsu kenyhun nmvue paro kenyhun, nme le rope kerüshvu lo kecha güle kemu rokethyü tse sen ryülo püshükedda gü le tsügi nshün kemvu sen tinla nrün tho thyü shüti, lo tsügi le nshün lati.

Levinyu 13

Nyule Ketyünyu Genyu Tejvü

¹Npugü le tejvü hidan pe Aaron lo Mosa au tsüshü.

²Temi nme le kethyüshvu nmvue a-jepvü nmvue nmen-o nyu le ketyü keho le bin laya tselo a-zen Aaron nmvue a-tsipwen püshükeda nyu ka ryüti.

³Püshükeda gü le kethyüshvu gü shwishüo tsünyu a-hü le chonpwen la lo kethyüshvu güle a-tekehun a-gi kecha nyeki ntsun laya tselo temi tsügi le nshünmvu laso tse zoshüti.

⁴Ai kethyüshvu güle chon lo a-gi kecha nye ntsun mvulo a-hü le chonla mvu yatselo Püshükeda gü le temi tsügi no jon tsenyü a-npvü binti.

⁵Tson-o püshükedda güle jon tsenyü nyü a-shwi niti, tson-o kethyüshvu tsüle chonkenye mvulo jon tsenyü no a-npvü bin niti.

⁶Püshükeda gü le jon tsenyü nyü a-shwinio a-kethyü le chon kenyemvuo ponla lo a-le nshün la sele tse zoshüti, tsüle kethyü nme gwenzin. Tsü güle a-phinya thu lao nshün lati.

⁷Ai Püshükeda güle a-shwishüo a-le nshünla sele tsezokela siki kethyü güle chon kenyela lo Püshükeda gü no a-shwini mvulo shvu.

⁸Püshükeda gü le shwinio tsüle chon kenye bin yatselo a-le nshünmvu letse zoshü lati; tsüle nyule ketyü.

⁹Ligü higü nyu le tyü yatselo a-zen püshükeda gü ki ryüo,

¹⁰no a-shwiti. A-kethyüshvu le chonpwen tseo a-hü le chonla lo kepozü le süla yatselo

¹¹tsüle nyu le ketyü when nme laso. Püshükeda gü le a-le nshünmvu letse zoshü lati; a-khin bin mvue gwa a-le nshünmvu tsekethyü shatsentsü kelasi genyu.

¹²Nyule ketyü tsüle temi gü pe ka tsügi a-pha keti aphu bin laya tselo,

¹³Püshükeda gü le a-shwini ti. Tson-o tsüle a-mipen henkela hyulo yatselo a-le temi tsügi le nshün laso tsezoshü lati. A-gi aphu chonla yatselo a-le nshün laso.

¹⁴Ai a-thyükesen peha le chwiryü yatselo a-le nshünmvu laso.

¹⁵Püshükeda gü le a-shwinio a-thyükesen peha hyulo yatselo a-le nshünmvu tse zoshü lati. A-thyükesen le kebin tsüle nyule ketyü lo temi tsügi le nshünmvu laso.

- 16** Ai a-thyü tsü le chonna yatselo, a-le püshükeda gü ka güo,
- 17** no a-shwi niti. Tson-o kethyüshvu tsüle chon layatselo a-le nshün laso, püshükeda gü le a-le nshün tse zoshü lati.
- 18** Temi nme le kinthyüpfüo pon la
- 19** lo kethyüshvu katsü nmen-o chonpwen tse nmvue nhon chwiryü yatselo a-le püshükeda gü ki güti.
- 20** Lo Püshükeda gü le a-shwio a-shvu le a-gi kehun nyeki ntsunla lo tsünyu kebin a-hü le chon laya tselo a-le nshünmvu sele tse zoshüti. Tsüle nyule ketyü le kinthyü shvunyu chwiryü laso.
- 21** Ai Püshükeda gü le shwio tsünyu kebin a-hü le chonpwen lamvu le a-gi kehun nyeki ntsun mvu ai nhon ben yatselo püshükeda gü le a-no jon tsenyü a-npvü bin ti.
- 22** Tson-o a-shvu le gon kenye layatselo püshükeda gü le a-le nshünmvu la sele tse zoshüti; tsüle kethyü gwakemvu laso.
- 23** Ai tsüle chon kenye mvuo a-gwenzin bin yatselo, tsüle kinthyü shvu gwenzin lo püshükedda gü le a-le nshün laso tse zoshüti.
- 24** Mah le rokela nyu nme le, a-thyü kerhün le chon nmvue chonnhon chwiryü bin yatselo,
- 25** Püshükeda gü le a-shwishüti. Tson-o kethyü shvu günyu a-hüle chon la lo a-gi le a-tekehun nyeki ntsun kvu laya tselo tsüle nyule ketyü le mah le keroshvu nyu chwiryü laso, Püshükeda gü le tsügü le nshünmvu laso tse zoshwi shü lati.
- 26** Ai a-hüle chon lamvu lo a-gie a-te kehun nyeki ntsunkvu mvu ai tsüle nhonben bin yatselo Püshükeda gü le jon tsenyü a-khin tseti.
- 27** Tson-o jontsenyü nyü a-shwiniti, lo tsüle chon kenye bin yatselo nyule ketyü laso, Püshükeda gü le tsügü le nshünmvu letse zoshü lati.
- 28** Ai a-shvu le chonkenye mvu lo nhonben bin yatselo tsüle nyule ketyü kemvu. Tsüle mah le kero kenki shvu genyu Püshükeda gü le tsügü le nshün letse zoshü lati.
- 29** Peche nmvue tenunyu nme le a-pe nmvue a-sakhü ge kethyü le bin yatselo,
- 30** Püshükeda gü le tsü shwiti. Tson-o tsüle a-tekehun a-gi nye ntunkvu lo tsünyu a-hüle nyhün lo nsen yatselo tsüle nyule ketyü, a-le temi tsügü le nshünmvu tse zoshü lati.
- 31** Püshükeda gü le a-shwio kethyü shvu gü le a-gi a-tekehun nye ntsunkvu kemvu hontse ai tsünyu a-hü le gwamvu yatselo jontsenyü a-khin ntse ti.

³²Tson-o Püshükeda güle jon tsenyü nyü kethyü shvu gü shwiniti, tsüle chon kenye mvu lo tsünyu a-hü kenyhün ndi lo a-tekehun a-gi kecha nye ntsunkvu kemvu hontselo,

³³temi gü no a-pe thu lati ai kethyü shvu te kehun khela, lo püshükeda gü le jon tsenyü a-khin ni tseti.

³⁴Jon tsenyü nyü Püshükeda gü le a-kethyü shvu shwiniti, tson-o tsüle chon kenye mvu lo a-gi a-tekehun nye ntsun kenye mvu yatselo a-le nshün letse zoshü lati. Temi güle a-phinya thu lao nshün lati.

³⁵Ai a-le nshünla sele tse zoshükela siki kethyüshvu gü le chon kenye la lo,

³⁶Püshükeda gü le a-shwiniti. Tson-o kethyüshvu gü le chon kenye la lo, a-hü kenyhün shwinimvue temi tsügü le nshünmvu tsen tsü laso.

³⁷Ai Püshükeda gü le kethyüshvu güle chonkenyemvu, a-hü kemetse tsübin, kethyüshvu le ponla yatselo, a-le nshün tse zoshwi shüti.

³⁸Peche nmvue tenunyu nmele a-gi ge a-shvu kechon le bin lo,

³⁹Püshükeda gü le temi tsügü shwiti. Tson-o a-kechon shvu tsü le sinkin tselo a-gi ge tetsin le chwikeryü gwenzin; temi güle nshün.

⁴⁰⁻⁴¹Temi nme le a-südo nmvue a-senpfü hü pu layatse-e hi genyu a-le nshünmvu lamvu.

⁴²Ai chon nhon kethyü shvule a-pe kendo ge chwiryü layatselo tsüle nyule ketyü laso.

⁴³Püshükeda gü le a-shwishüo chonnhon kethyü shvu le bin laya tselo,

⁴⁴Nyule ketyü le a-pe ge bin kela genyu püshükeda gü le tsügü le nshünmvu tse zoshwi shüti.

⁴⁵Nyule ketyü nyu le phikenrhe ben, a-pe whennya, phi pe a-mün henpfü, lo “Nshünmvu, Nshünmvu” tsonti!

⁴⁶A-le keho tsügü le a-ge kebinthen nshünmvu, lo a-le chwida tegwen zin a-npfü bin nme ka yhunti.

Nyule Ketyü Genyu Tejvü

⁴⁷Nyule ketyü kehonyu le phi ge bin yatselo, thyühü nmvue linen-e,

⁴⁸nmvue linen phi nmvue thyühü phi nmvue thyügi nmvue thyügi pe kethyü lihi ge-e,

⁴⁹tsüle njvudin nmvue nhon di chwiryü yatselo tsüle nyule ketyü laso, tsügenyu pe püshükeda gü hila mvulo shvu.

⁵⁰Püshükeda gü le tsü shwishüo pe jon tsenyü bin ntseti.

⁵¹A-le jon tsenyü nyü tsü shwiniti, tson-o nyule ketyü tsüle chonkenye bin ya tselo tsüle nshün mvu laso.

⁵²Püshükeda gü le tsü pe ro lati, tsüle chonkenye kebin nyu le ketyü kehonyu kelasi genyu mah pe nkie la mvu loshvu.

⁵³Ai a-te tsü shwikethyü ka, nyule ketyü tsü le chonkenye kemvu hyulo yatselo,

⁵⁴a-le züpe tsü sü lao jon tsenyü pe bin ntse lo tse ahza hoshüti.

⁵⁵Tson-o a-le tsü shwiti, lo nyule ketyü tsüle chonkenye mvue a-jvu kelumvu yatselo tsüle nshünmvu; nyule tyü kebin tsüle sizin nmvue mhundyü zin metse pe rola mvulo shvu.

⁵⁶Ai Püshükeda güle shwini kethyü ka nyule ketyü tsüle ndila lo a-le phi nmvue thyügie a-shvu tsü sürhe lati.

⁵⁷Tson-o nyule ketyü tsü hyuni chwiryü yatselo tsüle chonkenye kebin nyule ketyü la so, tsügenyu phi npugü no tsüpe ro lati.

⁵⁸A-le züpe sü lao a-shvu hyumvu layatselo a-le zü pe süni lati, lo tsüle nshün laso.

⁵⁹Hile nyule ketyü le phi ge kebin genyu tejvu, thyühü, linen, thyühüphi, linenphi, nmvue thyügi pe kethyü lihi ge-e, hihontseo nshün lo nshünmvu tse shalo nrün genyu.

Levinyu 14

Nyule Ketyü Le Binkela Siki Thyünshün Kethyü

¹Npugü le pe Mosa tsüshü

²Nyule ketyü nyu nme le ponlo la lo thyü nshün kelo tejvü dan hi khipe. A-le nshün laso tse zoshwishü nrün jon nyü a-zenryü Püshükeda gü ki shüti,

³lo Püshükeda gü le a-zen-o kagwen ki gü a-shwiti. Lo keho tsüle ponla yatselo,

⁴Püshükeda gü le tegü kenshün kenyhun, Sedar sen nme, ni kenhon nme lo hissop chwenme tse senryü lotse zo shüti.

⁵Tsüselo Püshükeda gü le zü kenshün pe shü kebin nnyo la nme soge tegü nme dushvu lolo tse zoshüti.

⁶Lo a-le tegü kerhün gü, sedar sen nikenhon lo hissop tse kesinpe tegü dushvukela gü zinyu ntsen shüti.

⁷Tson-o a-le gwen tsenyü ge tezi gü kezen pe nyule ketyü ka thyü nshün la nrün gü gwenshüo a-le nshün laso tse zoshwi shüti. Lo tegü kerhün gü hoshüo no nyetin lati.

⁸Temi güle a-phinya thula, a-hü aphu thula lo zü lula tson-o a-le nshün lati. A-le kensenbin nyu yüryü logwa ai jon tsenyü a-phika gü tegwen ki bin mvuloshvu.

⁹Jon tsenyü nyü a-le, a-pe, a-mün, a-yhütyü lo a-mige a-hü kecha aphu thu nila ti; a-le a-phinya thula lo zülu lao nshün lati.

¹⁰Jon tetsenyü a-le a-ge tetsin kendi tanyü tse kenyhun lo lü chenme nyu nme, oliv terzü pe tho kerhün kethyü kilogram kenshen lo oliv terzü liter jünshen jünme tse senryüti.

¹¹Püshükeda gü le temi gü le thaho keshü hidan sen-o Npugü kehü Phika gü khenpvü ka güti.

¹²Tson-o püshükeda gü le tanyü tse nme pe terzü liter jünshen jünme sin-o thonikethyü kerüshvu thyüti. A-le tsü pe Püshükeda gü genyu jwe kerüche thyü pe Npugü tsüti.

¹³A-le kemu genyu kerüshvu lo rope kerüshvu nyukhu dushvu kehü kenshün bin gü ka tanyü gü dushvu ti. Kechamvule thonikethyü kerüshvu hile kemu genyu kerüshvu hontse püshükeda gü hon lo tsüle nshüsa.

¹⁴Püshükeda güle tanyü gü zi peha khilo-o pe thyünshün loti tse kebin gü nyüchwe nzhüzin, a-ben zentsü nzhüzin, a-pha zentsü nzhüzin yün shüti.

¹⁵Püshükeda gü le oliv terzü peha jape a-npvü a-benje ngwazin shülo-o,

¹⁶a-ben nzhüzin a-zenkero pe tsünyu ntsenlo-o tsüka gwen tsenyü ge Npugü mhundyü nyu kezen shüti.

¹⁷A-le a-benje ka terzü peha lo tanyü gü zi peha tse khipe nshün la sele tse zoshwishü nrün gü nyüchwe nzhüzin, a-ben zentsü nzhüzin lo a-pha zentsü nzhüzin tse yün shüti.

¹⁸A-le a-ben nyu terzü nsen kebin tsüpe temi gü pe ge shü lati. Hihontse-o a-le thyünshün kelo jvu thyü shüti.

¹⁹Tson-o Püshükeda gü le kemu rokethyü pe shüo thyü nshün kelojvu thyüti. Tsüsika a-le rope kerüshvu nyukhu gü dushvu ti

²⁰lo tsüpe shye sin-o kershvubin ge rüshvuti. Hihontseo Püshükeda gü le thyünshün kelojvu thyüo temi gü le nshün loti.

²¹Temi güle tha ndio thyütiloho yatselo, a-le a-rokethyü a-thyükenshün nrün genyu tanyü tse nme nti senryü püshükeda gü genyu jwe kerüche thyüpe Npugü tsüti. A-le shye pe kerüshvu kethyü kilogram nme lo oliv terzü liter jünshen jünme tse nti senryüti.

²²A-le nsu nmvue paro kenyhun pe sin senryüti, nme le kemu genyu kerüshvu lo nmele rope kerüshvu genyu tse.

²³A-thyükenshün kethyü jon tetsenyü a-le tsü senryü phika gü khenpvü ka püshükeda gü tsüshüti.

²⁴Püshükeda güle tanyü nyu gü lo oliv terzü tse khipe püshükeda gü genyu kerüshvu kerüche thyü pe Npugü tsüti.

²⁵Tson-o a-le tanyü nyugü dushvuo a-zi peha khipe temi gü nyüchwe nzhüzin, a-ben zentsü nzhüzin, lo a-pha zentsü nzhüzin tse yün shüti.

²⁶Püshükeda gü le terzü peha jape a-benje ngwazin shülo-o

²⁷a-ben nzhüzin a-zenkero pe ntsen-o tsüka Npugü mhundyü nyu gwen tsenyü ge kezen shüti.

²⁸A-le terzü ko peha khipe tezi pe yün keshü bin, temi gü nyüchwe nzhüzin, a-ben zentsü nzhüzin lo a-pha zentsü nzhüzin tse ka shüti.

²⁹A-benje ka terzü nsen kebin tsüpe temi gü pe yünshü, hihontseo thyünshün kelo jvu thyüti.

³⁰Tson-o a-le nsu nmvue paro nme pe rüshvuti

³¹nme no kemu genyu kerüshvu lo kecha gü pe rope kerüshvu thyüo shyepe kerüshvu sin-o rüshvuti. Hihontseo püshükeda güle thyünshün kelo kerüshvu thyüti.

³²Nyule ketyü thyükenshün kethyü jvu thyütilo keho nyu genyu tejvu le hi.

Kakhwün Nyu Nyule Ketyü

³³Npugü le pe Mosa lo Aaron au tsüshü

³⁴⁻³⁵Nyule ketyü le kakhwün nyu bin kela nyu genyu tejvü le hidan hi. (Israel nyu le Npugü le anyugun no gwen lotse pe ketsü Kanan nyu yü kelo siki higü hi thenti.) Temi peha le Npugü le nyule ketyü nipe a-kakhwün nyu shükela hyulo yatselo, a-le gü püshükeda gü ka tsü rüla zoshü mvuloshvu.

³⁶Püshükeda güle yügü nyule ketyü gü shwi kethyü mhundyü kanyu thalihie khishwi la lotse zoshüti; kemvu we kanyu kebin lihie nshünmvu laso tse zoshwi shü lati. Tson-o a-le kanyu güo

³⁷nyu le ketyü gü shwishüti. Tson-o kabon gü tyüpe njvu nmvue nhonro chwiryü bin yatselo,

³⁸a-le ka nyu chwilao jontsenyü kakhin lati.

³⁹A-le jontsenyü ka niryüo tsü shwiniti. Lo nyule ketyü tsüle gon kenye laya tselo,

⁴⁰a-le nyu le tyü kebin tso dan tsü khipe nyida gü tegwenzin nshünkemvu bin peha ka shwe la lotse zoshüti.

⁴¹Tsüsiki kanyuzin kabon kehü lo kakehyu tsü aphu senchwi gü chwida tegwenzin nshün kemvu bin nme ka shü la mvuloshvu.

⁴²Tson-o tso kecha sen gü tso khikela dan bin ka shüla, lo kakehyu keshün pe kabon gü hyu lati.

⁴³Tso dan khila lo ka kehyu khü nne lao hyuni kela siki nyule ketyü tsüle nichwi ryüya tselo,

⁴⁴Püshükeda gü le gü nriti. Tson-o tsüle chwiryüla yatselo ka tsüle nshünmvu laso.

⁴⁵Ka tsü rhola, lo tso, tesen lo ka kehyu tsü aphu sen chwigü nyida gü tegwenzin nshünkemvu bin nme ka shüla mvuloshvu.

⁴⁶Ka tsü khinkebin ka ligü higü tsünyu keyü güle ngwün gü keti nshünmvu binti.

⁴⁷Ligü higü tsünyu zhü nmvue tyütsü kethyü güle a-phinya thula mvuloshvu.

⁴⁸Ka tsü hyunikelasiki Püshükeda gü le ryü nrío nyule ketyü tsüle nichwiryü mvula yatselo, ka tsügü le nshün laso tse a-le zoshwishü ti, nyule ketyü tsü khi kela si genyu.

⁴⁹Ka gü thyükenshün nrün genyu a-le tegü kenyhun, sedar sen peha, ni kenhon nme lo hissop chwe me tse senryüti.

⁵⁰A-le nnyonla nme nyu zü kenshün pe shü kenjü soge tegü nme dushvu loti.

⁵¹Tson-o a-le sedar sen, hissop, ni kenhon, lo tegü kerhün gü tse pe zü kenshün soge dushvu kelo tegü gü zinyu ntsenlo-o gwen tsenyü ge kezen pe ka gü ge shüti.

⁵²Hihontseo a-le tegü zi, zü kenshün, tegü kerhün, sedar sen, hissop lo ni kenhon sen-o ka gü thyü kenshün ti.

⁵³Tson-o a-le nyida tegwenzin kendo nyu tegü kerhün gü hoshüo no nyetin lati. Hihontse kagü thyükenshün jvu thyülaos tsü le nshün loti.

⁵⁴Nyule ketyü keho genyu tejvu dan le hi;

⁵⁵⁻⁵⁶kethyü shvu, kinthyü, nmvue kenkhü; lo phinya nmvue ka ge nyule ketyü genyu.

⁵⁷Nshünmvu lo nshün tse tsinshü nrün tejvü le hidan hi.

Levinyu 15

Nmin ge Kerhu Chwiryükehü Nshünkemvu

¹Npugü le tejvü hidan pe Mosa lo Aaron au tsüshü,

- ²Israel temi genyu. Pechenyu nme le a-ge tsunchwiryü lo, tsun chwikeryü tsüle nshünmvu,
- ³a-ge tsun chwiryü bin nmvue tsüle tsun mvulae.
- ⁴A-le lihi ka dun nmvue zhü-e tsüle nshün mvu.
- ⁵Ligü higü a-zhü kesü keshü gü
- ⁶nmvue temi tsügü kedunbin lihi ka-e dun kethyü güle a-phinya thula lo zülu la mvuloshvu tson-e a-le nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ⁷Ligü higü a-ge tsunchwiryü kebin gü kesü keshü güle a-phinya thula lo zülu la mvuloshvu lo nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ⁸A-ge tsun chwiryü kebin güle nsüpe temi kenshün ligü higü ge shü laya tselo, tsügü no a-phinya thula lo zülu la mvulo shvu, tson-e a-le nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ⁹A-ge tsun chwiryü kebin güle kerusen kedunbin nmvue bin kecha ka dun-e tsü le nshün mvu.
- ¹⁰Ligü higü temi gü kedunbin lihie kesü keshü gü le nshünmvu bin-o ngwün gü titi. Temi güle a-ge dunkela lihie pen kethyü güle a-phinya thula lo zülu la mvuloshvu, tson-e nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ¹¹A-ge tsun chwikeryü gü le a-ben tsela mvuo temi peha kesü shü yatselo, tsügü le a-phinya thula lo zülu la mvuloshvu, tson-e nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ¹²Temi gü le kesü kela nnyola lihie jonrenla mvulo shvu lo senkhun lihie kesüla mvuloshvu.
- ¹³Temi güle tsun chwiryü kebin ponlo kela siki, jon tsenyü bin tseo a-phinya thula lo zütsun kebin nyu zülu lao nshün loti.
- ¹⁴Jon tetsenyü a-le nsu nmvue paro kenyun senryü Phika gü khenpvü nyu Npugü mhundyü ka püshükeda gü tsü shü ti.
- ¹⁵Püshükeda gü le tsü nme pe kemu genyu kerüshvu lo kecha gü pe rope kerüshvu thyü shüti. Hihontse a-le temi gü genyu thyükenshün jvu thyüti.
- ¹⁶Temi nme le a-phouzü chwiryü yatselo, a-mipen zülu la mvulo shvu, lo ngwün gü keti a-le nshünmvu binti.
- ¹⁷Phi nmvue thyügi pe kethyü phinya lihie a-phouzü le nyenkela thula mvuloshvu lo tsüle nshünmvu bin-o ngwün gü titi.
- ¹⁸Peche tenujvu thyü kela sika pechegü lo tenugie zülu la mvulo shvu, lo nshünmvu bin-o ngwün gü titi.

¹⁹Tenunyu nme le shyekewi jvu kethyü ka a-le jon tsenyü nshünmvu binti. Ligü higü a-kesü keshü güle nshünmvu bin-o ngwüngü titi.

²⁰Shyekewi jvu gwenkho ka a-le lihika dun nmvue zhü lo tsüle nshünmvu.

²¹⁻²³Ligü higü a-zhü kesü nmvue tsügi le lihi ge dun lae tsü süla, a-phi thula, lo zülü la mvulo shvu, lo nshünmvu bin-o ngwün gü titi.

²⁴Lo a-le tson kebin gwenkho ka peche nyu nme le zenzhü yatselo tsügi nshünkemvu le a-ge kü laso, a-le jon tsenyü nshünmvu binti, lo a-le zhü lihika zhü-e jon tsenyü nshünmvu binti, lo a-le zhü lihika zhü-e tsüle nshünmvu.

²⁵Tenunyu nme le shyekewi jvu mvuo jon kethon tezi tsun binla nmvue shyekewi jvu tsü le tsun thümvu laya tselo, shyekewi jvu gwenkho ka hontse tezi tsun kebin then a-le nshünmvu binti.

²⁶Higwenkho ka a-le zhü nmvue lihi ge dun yatse-e tsüle nshünmvu.

²⁷Ligü higü tsüdan kesü kethyü güle nshünmvu laso, a-phinya thula lo zülü la mvuloshvu lo nshün mvu bin-o ngwün gü titi.

²⁸Tezi tsunmvu kela siki jon tsenyü bin tseo a-le nshün loti.

²⁹Jon tetsenyü a-le nsu nmvue paro kenyhun senryü Npugü kehü Phika gü khenpvü ka püshükeda gü tsü shüti.

³⁰Püshükeda gü le tsü nme pe kemu genyu kerüshvu lo kechagü pe rope kerüshvu thyüti, hihontse püshükeda gü le a-rora thyüti.

³¹Npugü le Israel nyu no a-nyugun nshünkemvu genyu pütsü lo mvulo keshvu rüla pe Mosa ka zoshü, tson-o a-nyugun no a-nyu kensenbin lvu ka kebin a-le kehü Phika gü nrhula mvu nrün genyu. A-nyugun le tsonshü yatselo a-nyugun le silati.

³²Tejvü hidan hile temi nme ge chwikela nmvue a-phouzü chwikela,

³³tenunyu le shyekewi jvü nmvue temi nme le tenunyu nshünmvu kebin gwenkho ka zen zhü kethyü genyu tejvü.

Levinyu 16

Rhinhikelo Jon

¹Aaron nyu hvu le mah nshünkemvu pe Npugü rüshvuo sikela siki Npugü le Mosa ka zoshü.

²“Ntsa gü Aaron no gwenkho toka nti phisüden kebin sizin Kenshün tsin Bingü ka yüryülo, tse zoshülo, ale kejozenkelo Khinpha ge shwikenjün bin so nmhu nme ka tsünyu me yhühyu thyüti. A-le johi nyümvu yatselo, a-le silati.

- ³A-le kemu rokethyü genyu methu tsebwe nme lo rope kerüshvu genyu tanyü tse nme tse senkeryü siki Kenshün Tsin Bin gü nyu yü logwa.”
- ⁴Tson-o Npugü le jo hidan khishü. Aaron le Kenshün Tsin Bin gü nyu keyü mhundyü, zülula lo püshükeda phinya senlo: linen mirün, nyasin, senkephin lo pe kejwe pfülo.
- ⁵Israel nyu süda le kemu rokethyü genyu tenyü tse kenyhun lo rope kerüshvu genyu tanyü tse nme tse pe Aaron tsüti.
- ⁶A-le a-npfü a-kemu lo a-kami kemu sentinla nrün genyu methu tse nme pe rüshvuti.
- ⁷Tsüsiki a-le tenyütse hvu zen-o Npugü kehü Phika gü khenpvü ka güti.
- ⁸Tsüka a-le tso kenyhun khi lo-o nme le “Npugü genyu,” lo kecha güle “Azazel genyu” tse whe shwiti.
- ⁹Aaron le whe shwio Npugü genyu kejükelo gü pe kemu genyu kerüshvu thyüti.
- ¹⁰Lo Azazel genyu kejükelo gü tsü temi dan kemu pfütinla nrün genyu Npugü mhundyü nyu nipe Azazel tsü lati.
- ¹¹Aaron le methu tse gü pe a-npfü lo a-kami kemu genyu kerüshvu ka,
- ¹²a-le kershvubin ka magi kenhon makepenkhun kesü nme lo tharün kegwa jenthün kenyhun sen-o Kenshün Tsin bin nyu yüryüti.
- ¹³Tsüka Npugü mhundyü nyu a-le tharün kegwa gütsü pe mah soge shüo tharün kegwa gü makekhu le kejozenkelo Khinpha ge shwikenjünbin gü sun lao a-le tsü hyumvuo simvu loti.
- ¹⁴A-le methu tse gü zi peha khilo-o a-zenkero pe ntsen-o kezen pe shwikenjün bin mhundyü zin shü lo gwün tsenyü ge kezen pe Kejozenkelo Khinpha mhundyüzin shüti.
- ¹⁵Tsüsiki a-le temidan kemu genyu kerüshvu tenyü gü dushvu lo-o, tsü zi sen-o Kenshün Tsin Bin nyu ryüti, tson-o methu tse gü zi pe kethyü hontse tsü kezen pe shwikenjünbin ge lo Kejozenkelo Khinpha mhundyü zin shüti.
- ¹⁶Hihontseo a-le Israel nyu nshünkemvu lo anyugun kemu nyu Kenshün Tsin Bin gü thyü nshün kelo jvü thyüshü. A-le Phika gü ko tson mvuloshvu, tsüle nshünkemvu anyugun kensenbin lvuka kebin genyu.
- ¹⁷Aaron le Kenshüntsin Bin gü nyu yügü thyünshün kelo rora thyüo chwiryü kemvuthen temi nme Phika günyu bin nya. A-le a-npfü a-genyu, a-kami lo süda genyu rora kethyü ka,

18a-le rope kerüshvu thyüo tsü thyünshün nrün genyu kershvubin ka chwiryü mvulo shvu. A-le methutse zi lo tenyü zi peha tse pe kershvubin quen dan ka a-to aphu yünshü mvuloshvu.

19A-le a-zenkero pe tezi gü nyu ntsen-o gwen tsenyü ge kejen pe kershvubin gü ge shüti. Hihontseo a-le Israel nyu kemu tsü anyugun thyükenshün-o no nshün loti.

Hashükela Tenyü Gü

20Aaron le Kenshüntsin Bin gü, lo Npugü kehü Phika, lo kershvubin gü thyükenshün penkela siki a-le Azazel genyu kejükelo tenyü gü kerhün sen-o Npugü mhundyü ka ryüti.

21A-le a-ben hvu pe tenyü gü pe ge shü lo njüo Israel nyu serikemvu, kemudian lo tejvu gwenrho kela aphu zoshwipe tenyü gü ge shü lati. Tson-o tsügenyu kejükeshü temi gü no tenyü gü tsü hüsengü kazü kesi ki shü lati.

22Tenyü gü le anyugun kemu aphu pfüo temi kendi bin ki tinlati.

23Tsüselo Aaron le Phika gü ki ryüo Kenshüntsin bin gü nyu keyü ka ben kehü Püshükeda phinya dan yhünpe tsüka shü lati.

24A-le Kenshün bin nme ka zülu lao a-phinya ben nya lola mvuloshvu. Tsüsiki a-le a-npfü a-genyu lo temi dan kemu sentinla nrün genyu gü rope kerüshvu thyüti.

25A-le kershvubin ge kemu genyu kerüshvu senru keshvu roti.

26Tenyü gü zen gü kazü kesi ki Azazel tsü kela güle a-phinya thula lo zülu lao kensenbin nyu ryü mvuloshvu.

27Kemu sentinla nrün genyu a-zi sen-o Kenshüntsin bin nyu keryü kemu genyu kerüshvu methutse lo tenyü hvu tsü pen-o kensenbin tegwenzin gü roti. A-gi, a-thyü lo a-ri aphu ro lati.

28Tsü kero gü le a-phinya thula lo zülu la terio kensenbin ki rani ryü mvuloshvu.

Phukerho Jon Kethen

29Ryükejü gwenkho aphu tejvu hidan thenti. Shye tsenyü gü jonryü nyü Israel nyu lo tesin hagun dan nyu yhun kebin nyu le nyenti lo thatho nme thyüloshvu.

30Tsüjon nyü anyugun kemu aphu nyu anyu thyü nshün kelo rora thyüti, tson-o anyu no nshün lati.

31Anyugun le thame thyü mvuo nyen kethyü jon tsüpe nshülsa kethyü jon nme thyüti. Ryükejü gwenkho aphu nyu tejvu higü thenti.

32Püshükeda khikho kechathyü lo thyü kenshün pe a-pvü sun thyü kebin gü le thyü kenshün kelo rora higü thyü ti. A-le püshükeda phinya sen-o

³³Kenshüntsin bin gü, Npugü kehü Phika gü, kershvubin, püshükedadan lo süda aphu thyükenshün jvu thyüti.

³⁴Ryükejü gwenkho aphu nyu tejvu higü thenti. Kenshün jvu higü hi chenme ka gwengwa thyüo Israel nyu kemu aphu nyu anyuthyü kenshün mvuloshvu. Tsüselo Mosa le Npugü le johokeshü hontse thyülo.

Levinyu 17

Tezi Kenshün

¹Npugü le Mosa no

²Aaron, a-nyudan lo Israel nyu aphu tsüshü lotse tejvu hidan khishü.

³⁻⁴Israel nyu nme le Npugü kehü Phika gü khenpvü ka mvuo bin kecha liki hiki methu nmvue tanyü nmvue tenyü dushvu pe Npugü rüshvu yatselo a-le tejvü gü borho laso. A-le tezitsun laso lo a-lope Sunggigü temi nme tse rüchün sinmvu lati.

⁵Johokeshü higü kon le Israel nyu le phenchvüki senru dushvu kehü tsü ntso ka we sen Npugü ki ryülo nrün genyu. A-nyu le ntsoka we tsüdan sen Phika gü khenpvü ka Püshükeda gü ki ryüo tsü dushvu pe kepvüshe kerüshvu thyüti.

⁶Püshükeda güle tezi gü shwenpe Phika gü khenpvü ka kershvubin te lizin hizin shüla lo a-keshvu rope a-rün kenyu thyüpe Npugü ki shüti.

⁷Israel nyu no phenchvüki anyugun senru dushvu pe tero rüshvuo Npugü mhundyü nyu pütsü kemvutho thyü sinlo haso. Ryükejü gwenkho aphu ka Israel nyu le tejvu higü then mvu loshvu.

⁸Israel nyu nmvue tesin anyudan nyu kehü ligü higü rope kerüshvu nmvue kerüshvu kecha lihie

⁹Phika gü khenpvü ka mvuo kecha ki Npugü rüshvu yatselo tsügü le Sunggigü temi letse rüchün sinmvu lati.

¹⁰Israel nyu nmvue tesin hagin danyu keyhun nyu ligü higü tezi lihie tyüyatselo Npugü le a-ntsun ti lo tsügü le a-temi letse rüchün sinmvu lati.

¹¹Yhun kehü lihie a-keyhun ronzin le tezi günyu bin, tsügenyu Npugü le temi dan kemu sentinla nrün genyu tezi aphu run pe kershvubin ge shü lalo tse johoshü. Kerhün le a-ge kebin, Tezi tsüle kemudan sentin lahä.

¹²Tsü genyu Npugü le Israel temi nmvue tesin a-nyu dan nyu kehü nyue no tezi tyünya lotse shü.

¹³Israel nyu nmvue tesin hagin dan nyu kehü nyu ligü higü thyü nmvue tegü kenshün hüo bolo yatselo a-zi runpe kazü nyu shü lao nnyo pe henla mvuloshvu.

¹⁴Yhunkehü lihie a-keyhun ronzin le tezi günyu bin, tsügenyu Npugü le Israel nyu no tezi tyü nya lo ligü higü tezi ketyü gü we a-temi letse rüchün sinmvu lati tse zoshü.

¹⁵Ligü higü Israel nyu nmvue tesin-e nyukhu a-npfü kesi nmvue thale tün kela thyü ketyü güle a-phinya thula lo zülu la mvuloshvu lo nshünmvu bin-o ngwün gü tio tsü siki nshün loti.

¹⁶A-le tsonmvu yatselo a-kemu genyu kenjün thyü mvu loshvu.

Levinyu 18

Kejakemvutho Thyünya Lotse Kethyü

¹Npugü le Mosa ka zoshü

²Israel nyu ka zoshülo, “Ale Npugü hagin Sunggigü.”

³Hagin le gwengwa a-kazünyu yhun keryü Ijpt nyu nmvue ale ntsoka hagin zen-o gü kejü Kanan nyu dan jvu then nya.

⁴A tejvu dan zen lo lo a-johokeshü thyü lo. Ale Npugü hagin Sunggigü.

⁵Ale rhikeshü lo tejvu khi keshü dan thenlo; tson yatselo hagin le rhün loti. “Ale Npugü.”

⁶Npugü le tejvu hidan khishü. Nshvunye nme zen-o peche tenu jvu thyü nya.

⁷Njvu zen peche tenu jvu thyüo Npvü nshwenya. Nle npvü njvu nshwe nya.

⁸Nle npvü nu kechadan zen peche tenu jvü thyüo Npvü nshwenya.

⁹Nlügeni kame nyu nmvue ka cha ki yhun soryü metse nle zen-o peche tenu jvu thyünya.

¹⁰Nle ntsugi zen peche tenu jvu thyünya, tsüle nnpvü nkenhwe.

¹¹Nle njvu nyugi zen peche tenu jvü thyünya, tsügeni ko nlügeni.

¹²⁻¹³Nle npvü lügeni nmvue njvu sikezengi zen peche tenu jvu thyünya, tsüle nnyü lo njvuso.

¹⁴Nnyo nu zen peche tenu jvu thyünya, a-le njvu genyu.

¹⁵Nmonyu zen peche tenu jvu thyünya

¹⁶nmvue ntsasikezen nu zen nya.

¹⁷Nle zen-o peche tenu thyü kela gi nyugi nmvue a-nyenyu nyugi zen peche tenu jvu thyünya, anyugun le nshvunye thyü bin logwa lo tsüle serikemvu.

¹⁸Nnu le rhün kebin ka a-sikezen gi lope nnu nme thyü ni nya.

¹⁹Tenunyu nme le tenunyu jvu thyü kebin ka a-zen peche tenu jvu thyünya, a-le nshün kemvu genyu.

²⁰Nle me nunyu zen peche tenu jvu thyüo nthü nruhunya.

²¹Nnyenyu nme-e khiphe Molek tero gü kerüshvu thyüo Npugü Sunggigü zan kenshwe thyü nya.

²²Temi nme le tenunyu zen zhü kethyü hontse pechenyu zen zhü loshvu; Sunggigü le tsü shwintsü.

²³Peche nmvue tenunyu nme le senru zen-o peche tenu jvü thyülo nthü nruhunya.

²⁴Tha hidan hi nme thyüpe hagun npfü hagun thyü nrhula nyalo, kechamvule ale hagun mhundyünyu hüpe shwe kebin tsipwen dan aphu hipe anyugun nruhunya kela genyu.

²⁵Anyugun tho le kazü gü nrhula tsügenyu Npugü le shaja pe kazü gü tsüo tsünyu keyhun nyu kenilaso.

²⁶⁻²⁷Anyugun le kentsükenche tho hidan aphu thyüo kazü gü nrhula, ai hagun we tsüdan thyünya. Israel nyu nmvue hagun dannyu kebin tesin dan metse hagun aphu Npugü tejvu gü lo a-johokeshü dan thenlo,

²⁸tson yatselo kazü gü le hagun mhundyü keyhun temi dan kenikela hontse hagun kenila loho.

²⁹Ligü higü kentsükenche hidan kethyü güle Sunggigü temi nme letse rüchün sinmvu lati tse hagun le shabin nyo.

³⁰Npugü le zo, "Ale johokeshü gü zenlo lo hagun mhundyü keyhun nyu dan jvu then nya, Ale Npugü hagun Sunggigü."

Levinyu 19

Kenshün Lo Kenjü Tejvü Dan

¹Npugü le Mosa ka zoshü

²Israel temi dan ka zoshü lo tseo, "Nshün lo, ale Npugü hagun Sunggigü ale nshün kethyü genyu.

³Ale johokeshü hontse, hagun nmeme tse a-jvü lo a-pvü rühvulo lo Sabbath zen mvuloshvu. Ale Npugü hagun Sunggigü.

⁴"Akheo tero kecha rüshvu nya; tegi pe teromen thyüo tsü rüshvunya. Ale Npugü hagun Sunggigü.

⁵"Hagun le kepvüshe kerüshvu senru dushvu kethyü ka ale khiphe hagun ketsü jvü thenlo, lo ale hagun kerüshvu loti.

- ⁶Senru gü dushvu kethyü jonnyü lo sendu gü thyü gü tyüla mvu loshvu. Thyü lihie jonshen keti nsen bin lo rola mvuloshvu,
- ⁷tsüle nshünmvu laso, lo ligü higü tsü tyüya tselo ale kerüshvu tsü lo loho.
- ⁸Ligü higü tsü ketyü güle thyü kenshün pe atsü kela tsüpe kedukeru thyü kela genyu kemu pfüti, lo a-le atemi letse rüchün sinmvu lati.
- ⁹“Nle nlow gvü kethyü ka a-temhun tsü gvü nya.
- ¹⁰N vain low nyu rani gü vain sha nmhin kela dan fü kequen nmvue che kela dan jün nya; khepe kendinyu lo tesin dan tsüla lo. Ale Npugü hagin Sunggigü.
- ¹¹“Rühu nmvue mesalo nmvue nku nya.
- ¹²Nle then kemvui yatselo azan zo-o swe nya, tsüle azan nrhula hünyo. Ale Npugü hagin Sunggigü.
- ¹³“Nle me nshwe nmvue a-hon selo nrün ndi. Nle jonshe chün pe tsümvuo khejeme khinbin lo nrün ndi.
- ¹⁴A-yhütingwa kemvunyu swe tsünya nmvue tha pe yhükepo nyu mhundyü ka shüo no a-pha nsü nya. A nshvulo; Ale Npugü hagin Sunggigü.
- ¹⁵“Nle jokera kethyü ka kenjü lo ketsinnyu jopenlo; kendi gü njün nmvue kenya gü nshvunya.
- ¹⁶Nkuo temi nme rüla zo nshvunya, lo temi peha no sila titseo a-jünkera kebin ka nle a-chye lo kegwa rüla shabin yatselo zoshü. Ale Npugü.
- ¹⁷“Nle me rüchün nshvunya, ai a-genyu kemu thyüla mvu nrün genyu hai kenthon penlo la mvuloshvu.
- ¹⁸Temi nme ge hagin khünzo ni nmvue a-nrhizin bin nya, ai nkazon nyu so pe n npvü nkeso hontselo. Ale Npugü.
- ¹⁹“A johokeshü dan zenlo. N senru no senru a-zan kecha chon nya. Low nme nyu ntsi kecha kenyhun pe shünya. Kechacha kethyü kenyhun pe kedo phi ben nya.
- ²⁰“Do gi nme le temi nme thenu thyü bin lo tsügü le a-min thyü lao a-hoshü kela thyü mvu kebin ka kechanyu nme le zen zhüla yatselo shaja pe au tsüti ai dushvu lo nrün ndi, a-le do gi genyu.
- ²¹A-le tejvu gwenrho kela kerüshvu genyu tanyü tse nme sen-o ale kehü Phika gü khenpvü ka ryüti,
- ²²lo Püshükeda gü le tsü pe kemu sentinla nrün a-rora thyü lao Sunggigü le a-kemu jüpe tsüti.

- ²³“Hagun le Kanan kazü nyu ryülo-o terasha bin lihie sen yatselo, chenkeri chenshen tsüle terasha gü le nshünmvu tse rüchün mvuloshvu. Tsü gwenkho ka hagun le tyünya.
- ²⁴Chenzi chen terasha tsü aphu thyü kenshün pe atsüo Npugü chenkeno tsinshü mvuloshvu.
- ²⁵Ai chenpvün chen hagun le terasha gü tyü logwa. Hagun le hi aphu thyü yatselo hagun rasha le nsha kvu loti. Ale Npugü hagun Sunggigü.
- ²⁶“Tezi pe kesin-o thyü nme tyünya. Temvu nme thyü nya.
- ²⁷Hagun peshwehun nmvue hagun mün hü tsela nya
- ²⁸hagun ge thazü nmvue kesi genyu hagun thyü rüthüo chechü nya. Ale Npugü.
- ²⁹“Nnyu gi dan no kerüshvuka nyu keyüla chün ketyünyu thyüo keja pfünya, nle tson yatselo rani tero kecha ki güo serikemvu le kazü gü sü lati.
- ³⁰Sabbath thenlo, lo a-kershvubin gü rühvulo. Ale Npugü.
- ³¹“Kesinyu kapu nthon kehü nyu ki gü tha ketso nya. Nle tsü thyü yatselo nshünmvu lati. Ale Npugü hagun Sunggigü.
- ³²“Püshünyu mhundyü solo lo rühvulo. A rühvuo ajo zenlo. Ale Npugü.
- ³³“Hagun kazü ka kebin tesin dan ge a-zükemvu thyünya.
- ³⁴Israel nyu ge thyü kehü hontse anyugen thyülo, lo n npvü nkeso hontse anyugun solo. Hagun ko gwengwa me Ijipt ki tesin thyü kehü tsü rüchünlo. Ale Npugü hagun Sunggigü.
- ³⁵“Nkuo kethon, kensu, nmvue kechonkerho kenda ka mesa nya.
- ³⁶Kesükü, kensu lo thakendo ka ketsin senlo. Ale Npugü hagun Sunggigü, Ijipt nyu hagun zenchwi keryü güle.
- ³⁷A tejvü lo a johokeshü aphu zenlo. Ale Npugü.”

Levinyu 20

Jozen kemvu nyu Genyu Shaja

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü
- ²Israel nyu ka zoshü lotse, “Hagun nmvue tesin hagun dannyu yhunkebin ligü higü a-nyu pe Molek tero gü rüshvu yatselo süda no tsope jonshvu lati.
- ³Ligü higü a-nyu pe Molek tsüo a phika kenshü gü nrhu lo a nshwen yatselo ale a-ntsun ti lo a-le atemi letse rüchün sin mvu lati.
- ⁴Ai süda gü le a-le thyü keshü tsü rüchün shümvuo a-dushvu mvula yatselo,

- ⁵Ale temi tsüğü lo a-kami apentha lo a-zen kerhün-o Molek kerüşvu dan ntsunti. Ale anyugun le atemi letse rüchün sinmvu lati.
- ⁶“Ligü higü kesinyu kapu zen kenthon kehü nyu ka tha ketso yatselo ale a-ntsunti, lo a-le atemi letse rüchün sinmvu lati.
- ⁷Hagun npfü hagun thyü kenshünlo, ale hagun Sunggigü genyu.
- ⁸A tejvü dan zenlo, ale hagun thyü kenshün shü kehü Npugü.”
- ⁹Npugü le tejvu higü khishü. Ligü higü a-pvü lo a-jvu swe ketsü gü boshvu la mvulo shvu; a-le sikela tsüle a-npfü a-ge.
- ¹⁰Israel nyu nme le Israel nyu nme nu zen keyüla layatselo a-ko lo tenu gi ko tse boshvula mvuloshvu.
- ¹¹Temi nme le a-pvü nu zenzhü yatselo a-pvü nshwe laso, tsügenyu a-ko lo tenu gi ko tse no sila mvulo shvu. Au le sikela tsüle au npfü au ge.
- ¹²Temi nme le a-mo nyu zenzhü yatselo au kenyhun nren boshvula mvuloshvu. Au le khinyunyu nrhu kela genyu au le sikela tsü le au npfü au ge.
- ¹³Pechenyu nme le tenunyu zenkezhü hontse pechenyu nme zenzhü yatselo, au le kentsükenche thothyü kela genyu au mihvu nren boshvu lati. Au le sikela tsüle au npfü au ge.
- ¹⁴Temi nme le tenunyu nme pe tsügi jvu sin-o loya tselo anyugun le kenshwe kenyhün tho thyü kela genyu mishen nren mah pe roshvu lati; sühontse kethyü no hagun dannyu bin loho.
- ¹⁵Temi nme le nyukhu nme zenzhü lo a-ko lo nyukhu güe boshvu lati.
- ¹⁶Tenunyu nme le nyukhu no a-zenzhü titse ndo yatselo tsügi lo nyukhu güe boshvu lati. Au kesi le au npfü au ge.
- ¹⁷Temi nme le a-npfü a-lügi nmvue a-pvü nmvue a-jvu nyugi loya tselo süda mhundyü nyu kemenio hüla mvu loshvu. A-npfü a-lügi zenzhü kela chün a-le kenjünthyü mvuloshvu.
- ¹⁸Temi nme le tenunyu nme le shyekewi jvu thyü kebin ka zenzhü yatselo süda dan nyu au mihvu nren hüla mvu loshvu, au le kenshün jvu borho kela genyu.
- ¹⁹Temi nme le a-nyü zenzhüla yatselo, au mihvu nren khinyu nyu nrhukela chün kenjün thyü mvulo shvu.
- ²⁰Temi nme le a-nyo nu zenzhüla yatselo, a-le a-nyo nshwe laso a-ko lo tenu-tse kemuchün thoti; au ge tsipwen yhun loho.
- ²¹Temi nme le a-tsasikezen nu loyatselo au no nyu ndio siti. A-le nshünkemvu tho nme thyüo a-tsasikezen nshwe laso.

²²Npugü le zoshü, “Ale hagun zen-o gü kejö kanan kazü gü no hagun kenila mvu nrün genyu a tejvu lo a johokeshü dan aphu zenlo.

²³Tsünyu keyhun nyu dan jvuthen nya; hagun no yü nrün genyu temi tsüdan hü bin nyo. Anyugun serikemvu tho tsüdan aphu genyu ale anyugun shwintsü laso.

²⁴Ai ale kazü kebwe kegwa higü pe hagun tsü titse zo njü lo ale tsü pe hagun tsü ti. Ale Npugü hagun Sunggigü, tsipwen kecha dan nyu hagun khikho kelo güle.

²⁵Tsügenyu hagun le nyukhu lo tegü kenshün lo nshünkemvu dan pe kechacha thyülo. Nyukhu nmvue tegü nshün kemvu dan tyünya. Ale tsüle nshünmvu letse laso, tsügenyu tsü tyülo hagun gwün nrhu lati.

²⁶Hagun le nshün-o ahon thyüti, ale Npugü ale nshün kethyü genyu. Hagun pe a npfü ahon thyü nrun genyu ale tsipwen kecha dan nyu hagun khikho kecha thyü laso.

²⁷“Peché-e tenu-e kesinyu kapu kenthon gü tso pe jonshvu lati; a-le sikela tsüle a-npfü a-ge.”

Levinyu 21

Püshükedanyu Kenshün

¹Npugü le Mosa no Aaron nyenyu dan ka, “Püshükeda nyu nme-e a-shvunye nyu kesi ka güo a-thyü nrhu la nyalo tse zoshü lotse johoshü,

²tsüle a-jvu, a-pvü, a-nyu peche nmvue tenu, a-tsasikezen

³nmvue a-lügi kalu mvuzun-o a-kanyu kebin nyu kemvu we.

⁴Tenu kelo ka a-nye thyükelo nyu kesi ka güo anpfü a nrhu lanyu.

⁵“Püshükeda nyu nme no a-pe thu, nmvue a-münhü tse nmvue a-thyü rüthüo a-nyugwamvu kebin pe mehi loho.

⁶A-le nshün mvuloshvu lo a-zan nrhunya. A-le ketyüketsü pe a rüshvu hü tsügenyu nshün mvulo shvu.

⁷Püshükedanyu nme le tenunyu keyülachün ketyünyu nmvue phousen kemvu nmvue a-nyepfü le khekelu nyu lo loho; a-le nshün.

⁸Temi no püshükeda gü le nshün tse rüchün mvuloshvu, a-le ketyüketsü pe arüshvu kehü genyu. Ale Npugü, ale nshün lo ale atemi thyü kenshün shühü.

⁹Püshükeda nyu nyugi nme le keyülachüntü yatselo, tsügi le a-pvü nshwe laso; mah pe a-roshvu lati.

¹⁰“Püshükengun gü terzü jape a-pe ge shüo thyükenshün pe no püshükeda phinya sen hü, tsügenyu a-le chükebin zansü a-pe whenmvu nmvue a-phi sürhepfü loho.

11-12A-khikho keshün kecha thyüpe atsü laso, lo a-npfü a-pvü nmvue a-jvu yatse-e kesi le kebin kakhwün nyu yüo a-npfü a-nrhu nmvue a kenshün phika gü khe lao tsü nrhu lo nrün ndi.

13A-le lünyu phousen loti,

14Maginyu, nmvue mele lo-o khekela nmvue keyüla chün ketyü nyu lo loho. A-npfü a-temi dan nyu phousen nyu loti.

15Kemvu we anyenyu nshün mvulo keshvui dan le nshün mvu lati. Ale Npugü, ale a-khikho pe Püshükengun gü thyü laso.”

16Npugü le Mosa ka zoshü

17Aaron ka zoshü lotse, “Ntsipwen a-keyhun kephukemvu nme no ketyüketsü senryü arüshvu nya. Ryükejü gwenkho aphu nyu hihontse ti.

18A-keyhun kephukemvu nmeno tha senryü arüshvu nya: a-yhükepo, phayho, a-hinkon kenren nmvue a-zojagwakemvu:

19a-pha nmvue a-ben gwakemvu:

20a-sen ketse nmvue kuzükemvu; a-yhütyü keteshe nmvue kenkhünyu; lo a-züshe boshwe kelanyu.

21Aaron tsipwen a-keyhun kephu kemvu nme no ketyüketsü senryü arüshvu nya.

22Tsühontse kethyü nyule ketyüketsü pe akerüshvu kenshün lo kenshüntsin hon dan tyü logwa;

23ai a-le keyhun kephu kemvu genyu phi süden kenjü kenshün gü lo kershvubin gü kho nni ryü loho. A-no kenshün hon dan nrhu la nya, ale Npugü a-nyugun thyü kenshün shü kehü gü genyu.”

24Tson-o Mosa le hi pe Aaron, Aaron nyudan lo Israel nyu aphu ka zoshü.

Levinyu 22

Kerüshvudan Kenshün

1Npugü le Mosa ka zoshü

2pe Aaron lo a-nyudan ka zoshü lotse, “Hagun azan kechen la mvu nrün genyu Israel nyu le khikho pe aketsü kenshün kerüshvu hon dan rühvulo. Ale Npugü.

3N tsipwen nme le a-le nshünmvu kebin ka Israel nyu le khikho pe a ketsü kenshün kerüshvu dan kho nniryü yatselo, a-le kershvubin ka lothyü nilo nrün ndi. Hile ryükejü gwenkho aphu nyu honti. Ale Npugü.

⁴“Aaron tsipwen nme nyu le tyü nmvue a-ge tsun chwiryü kehü güle nshün lokemvu kawe kerüşhvu hon kenshün dan tyülo nrün ndi. Püshükeda nyu lihigü simin kesüo nshün mvula nmvue a-phouzü tsunla,

⁵nmvue nyukhu nshünkemvu nmvue temi kesüla yatselo.

⁶Püshükeda ligü higü nshünmvu kela güle nshünmvu bin-o ngwün gü titi, lo a-le zülu la kemvuthen kerüşhvu hon kenshün dan tyülo nrün ndi.

⁷Yhüko keche siki a-le nshün laso, lo kerüşhvu hon kenshün dan tyü logwa tsüle a-chvü.

⁸A-le nyukhu a-npfü kesi nmvue ntün thyü tyü loho; tsüle a-nrhu la logwa; Ale Npugü.

⁹“Püshükedanyu aphu ale khikeshü tejvu gü thenti. Kemvu we, anyugun le a tejvu kenshün gü then mvutse mu lao si lati. Ale Npugü anyugun thyü kenshün keshü gü.

¹⁰“Püshükedagü kaminyu nti a-me, temi kecha püshükeda gü zen kebin nyu nmvue a-le zonshe zenkehü nyu le kerüşhvu hon kenshün dan tyü loho.

¹¹Ai Püshükeda güle a-raka pe heikelo a-do, nmvue a-kanyu nnyunkelo nyu le püshükeda güle hyukelo chvü gü tyü logwa.

¹²Püshükedagü nyugi le püshükedanyu kemvu ki kalu layatselo a-le kerüşhvu hon kenshün dan nme tyü loho.

¹³Ai püshükedagü nyugi nme a-nyenyu ndio magi nmvue a-nyepfü le a-kheo rani ryü a-pvü kanyu bin hü yatselo a-pvü le hyukelo chvütsü tyü logwa. Püshükeda nyu kami nti tsü lihie tyülo kegwa gwen zin.

¹⁴“Püshükeda kami kemvu nmele shamvuo kerüşhvu hon kenshün tyüla yatselo, a-le tsümin lo tsünyeki tsi ka jün nki sin pe Püshükedagü tsüla mvuloshvu.

¹⁵Püshükeda nyu le kerüşhvu hon kenshün dan nrhu lany

¹⁶tyülo teshü kemvu nyu no tyüo; hile kemu lo shaja senryü temi tsühontse kethyü nyu ge shü logwa. Ale Npugü ale kerüşhvu thyü kenshün shü kehü gü.”

¹⁷Npugü le Mosa ka zoshü

¹⁸tejvu hipe Aaron lo a-nyenyu dan lo Israel nyu temi aphu tsü shülo. Israel nyu nmvue tesin Israel nyu dan nyu yhun kebin ligü higü, a-le zoshwishü kenjü nmvue a-kendo thyüo rope kerüşhvu hoshü yatselo, senru gü tsü no a-ge tetsin kendi mvuloshvu.

¹⁹Lolo nrün genyu tsüno tse a-ge tetsin nme kendi mvuloshvu.

²⁰Hagun le senru lihie tetsin kepfü khishü yatselo Npugü le tsü lo loho.

²¹Ligü higü a-le zoshwishü kenjü nmvue a-kenyü ka kepvüshe kerüshvu khipe Npugü ketsüka no lotiyatselo tsü no tetsin nme kendi mvuloshvu.

²²Senru lihie a-yhükepo, kenyho, a-pha a-bu ketü, kethyüshvu kepfü nmvue kenkhü pe Npugü tsünya. Senru tsühontse kethyü nme pe ketyüketsü kerüshvu thyüo kershvubin ge shü nya.

²³Nle nkenyü nyu rüshvu kethyü ka senru gonri nmvue penmvu kethyü khishülo gwa, ai zoshwi kenjü thyüpen kethyü nyu we tsü lo loho.

²⁴Senru lihie a-züshe boshwe, duthü, boketa nmvue borhen kela pe Npugü tsünya. Hagun kazü nyu hihontse thyü loho.

²⁵Tesin ki senkeryü senru lihie pe ketyüketsü pe kerüshvu thyünya. Senru tson kethyü tsüle tetsin kepfü, tsü lo kemvui.

²⁶⁻²⁷Methu, tanyü nmvue tenyü nme le nchelo yatselo jon tsenyü a-pvü zenbin mvuloshvu, ai tsü siki we pe ketyüketsü kerüshvu kethyü loti.

²⁸Methu nmvue tanyü nmvue tenyü metse khenyü me jon nyü a-pvü a-nyu dushvu kesin nya.

²⁹Chenkeno kerüshvu pe Npugü ketsü ka a-no lolo nrün genyu tejvu dan thenlo;

³⁰tsü jon nyü tsü tyülo, tsü nsen bin-o lonyü gü tinya.

³¹Npugü le zo, "Ajo hokeshü zenlo; Ale Npugü.

³²Azan kenshün bo nrhu nya; Ale nshün, Israel temi aphu sha mvulo shvu. Ale Npugü lo ale hagun thyü nshün shü kehü gü;

³³lo Ale hagun Sunggigü thyü titseo Ijpt nyu hagun zen chwiryü kela gü. Ale Npugü."

Levinyu 23

Nyünyü Ngadan

¹Npugü le pe Mosa tsüshü

²Israel nyu le rüshvu nrün genyu kequen kelo ka, nyünyü nga genyu tejvü dan pe zoshülo.

³Hagun le jon tsero hagun tho thyüloti, ai jon tsenyü gütsü shalo, Sabbath tsüle kerüyü jon. Tsünyü thatho thyünya ai kequen-o rüshvulo. Sabbath tsüle Npugü hon hagun le lihi ki hüe.

⁴Gwenkho tho kenjü ka nga hidan pe zo senshülo.

Nkenkelo lo Kebu shükemvu Tensü

(Tsip 28:16-25)

- ⁵Nkenkelo Npugü kerühvu nga tsü shyé kerigü jonryü pezi nyü yhäko keche gerho binzenti.
- ⁶Jon ryü pvün nyü kebushükemvu tensü ketyü nga binzen soti lo jon tsenyü hagun le kebu no keshü tensü nme-e tyünya.
- ⁷Jonkeri nyü hagun le rüshvu nrün genyu kequen ti lo hagun thonme thyünya.
- ⁸Jon tsenyü ketyüketsü pe Npugü rüshvuti. Jon tsenyünyü hagun le rüshvu nrün genyu kequen niti, ai hagun tho nme thyü loho.
- ⁹⁻¹⁰Npugü le pe hagun tsükebin kazü gnyu ryüo hagun low gvü lolo, lowpwe keritsin gü sen püshükeda gü ki ryüti.
- ¹¹A-le tsü pe kerüshvu kerüche thyüpe Npugü ki shüti, hagun kerüshvu gü lolo nrün genyu. Püshükeda gü le Sabbath jon sinyü tsü sen güti.
- ¹²Hagun le shyé güpe rüshvu kethyü nyü tanyü tse chenme nyu a-ge tetsin kendi nme ko rope kerüshvu thyüti.
- ¹³Tsüpe tho kilogram kenyhun pe oliv terzü ka kerhüo ketyüketsü kerüshvu thyüti. Kerüshvu higü rün Npugü le a-kenyü. Lo vainzu liter nme ko pe sin-o rüshvuti.
- ¹⁴Hagun le kerüshvu higü senryü Sunggigü tsü kemvu ka shyé keshün, ketegi, keshvu, nmvue pe tensü-e thyü tyünya. Hagun tsipwen dan no ryükejü gwenkho apu nyu tejuvü higü thenti.

Logvü Nga

(Tsip 28:26-31)

- ¹⁵Sabbath jon sika hagun le low pwe senryü Npugü ketsü nyü swüo hapta tsenyü swülo.
- ¹⁶Tson-o Sabbath tsenyü gü sika jon henpvün nyütsü shyé keshün pe Npugü ketsü kecha nme thyüti.
- ¹⁷Kami nmeme tse tensü thün hvu senryü jwe kerüche thyü pe Npugü tsüti. Tensü thün mele kebu no shü kethyü tho kilogram kenyhun thyüo low gvü lo kerüshvu thyü pe Npugü ki shüti.
- ¹⁸Lo tensü gü sin-o süda le tetsin kendi chenme nyu tanyü tsenyü, methu tse nme lo tenyü tse kenyhun senryüti. Tsüpe Shyé pe kerüshvu lo vainzu pe kerüshvu kesin-o rope kerüshvu thyü pe Npugü ki shüti. Kerüshvu rün higü Npugü le a-kenyü.
- ¹⁹Kemu genyu kerüshvu tenyü tse nme lo kepvüshe kerüshvu tanyü tse chenme nyu kenyhun ko sin hoshüti.

20Püshükeda gü le tensü lo tanyü kenyhun pe jwe kerüche Npugü ketsü thyü pe püshükedanyu tsü lati. Kerüshvu hidan le nshün.

21Tsünyü thame thyünya ai rüshvu nrün genyu kequenlo. Hagun le lika hika yhun-e hagun tsipwen no ryü kejü gwenkho aphu ka hi then ti.

22Hagun low gvü kethyü ka low temhun gvü nya, lo rani gü sifü nya; kendinyu lo tesin dan genyu tsü khelalo. Npugü le hagun Sunggigü.

Chenkeshün Nga

(Tsip 29:1-6)

23-24Shye tsenyü gü jon kerinyü kerüyü jon kecha nme thyü ti, lo hagun le shukekhu nyü lolo rüshvu nrün genyu ryü kequenlo.

25Ketyüketsü pe kerüshvu thyü pe Npugü tsüshü lo hagun tho nme thyü nya.

Phoukerho Jon Gü

(Tsip 29:7-11)

26-27Shye tsenyü gü jonryü gü tsüpe temi dan kemu sentin la nrün genyu chenkechwi rora kethyü jon thyüti. Tsü jonnyü thame tyünya; rüshvu nrün genyu ryü kequen lo ketyüketsü pe kerüshvu thyüpe Npugü ki shülo.

28Tsünyü thatho thyünya, tsüle kemu sentinla nrün genyu rora kethyü jon.

29Ligü higü tsünyü tha lihie ketyü güle Sunggigü temi letse rüchün sin mvu lati.

30Lo ligü higü tsünyü tha lihie thyülo Npugü le a-no sila ti.

31Hagun le lika hika yhun hü-e tejvü higü hile hagun tsipwen aphu genyu.

32Shye jon tekü nyü yhäko keche ka gü shye jonryü nyü yhäko keche keti kerüyü jon kecha nme thyü ti, tsügwenkho ka thame tyülo nrün ndi.

Then nyu Kebin Nga

(Tsip 29:12-40)

33-34Then nyu kebin nga le shye tsenyü gü jonryü pvün nyü binzen lo-o jon tsenyü thyüti.

35Jon kerinyü rüshvu nrün genyu ryükequen lo, lo tsünyü thatho nme thyünya.

36Jon tsenyü tsü khenyü tsen ketyüketsü pe kerüshvu thyüti. Jon tetsenyü rüshvu nrün genyu kequennio ketyüketsü pe kerüshvu thyüti. Tsüle kerüshvu jon, hagun le thame thyü nya.

37(Hidan hile nyünyü nga hagun le kehun kequen-o Npugü rüshvu lo nthu nthu mvulo keshvu ketyüketsü pe kerüshvu, rope kerüshvu, shye pe kerüshvu, dushvu pe kerüshvu, lo vainzu pe kerüshvu dan.

38Nga hidan hile hagun le thyü kehü Sabbath, hagun zoshwikesü thyüpen keshü lo kenyü ka thape Npugü tsü kehü nye kesin le.)

³⁹Hagun low gvü lo lalo, shye tsenyü gü jonryü pvün nyü binzen lo-o jontsenyü nga ti. Jonkerinyü tsü kerüyü jon kecha nme thyüti.

⁴⁰Tsü jonnyü hagun senbin ge a-sha kegwatsin peha senlo, kvunyü lo a-nyü kebin senro peha sen Ngao Npugü hagun Sunggigü rühvu ti.

⁴¹Jon tsenyü nga ti. Tejvu higü hi ryükejü gwenkho aphu nyu hagun tsipwen no then ti.

⁴²Israel nyu aphu jon tsenyü then nyu bin ti;

⁴³Hagun nyenyu no Israel nyu le Ijpt nyu chwiryü keju ka Npugü le anyugun no thenpon hensin sun kethyü shalo nrün genyu. A-le hagun Npugü Sunggigü.

⁴⁴Hihontse Mosa Le Npugü kerühvu nga then nrün jvu dan pe Israel nyu temi tsüshü.

Levinyu 24

Makenben Kenucha

(Chw 27:20-21)

¹Npugü le Mosa ka zoshü

²ahza hidan pe Israel nyu tsüshü lotse: Phika günyu makhin gü no nben zin bin nrün genyu oliv terzü kegwatsin senryülo.

³Khejetsen Aaron le tsü nben shüo no nben bin lonyü gü titi, Npugü kehü Kenshüntsin Bin gü, Kejozenkelo Khinpha le kebin phi süden kenjü sizin. Tejvü higü hi ryü keju gwenkho aphu nyu then ti.

⁴Aaron le suna ketsin pe kethyü makenben bin ge makhin dan no Npugü mhundyü nyu nben zin bin kelo nucha loti.

Sunggigü Ketsü Tensü gü

⁵Tho kilogram tseryü kenyhun pe tensü thün tseryü kenyhun rolo.

⁶Tson-o pe Npugü kehübin ka kebin suna ketsin pe jeh kethyü miz gü ge tsonhvu thyüo peha zin tseroro thyüshü.

⁷Tensü gü bin ka ketyüketsü pe Npugü kerühvu zansü tharün kegwa peha pe tson meme ge shüshü.

⁸Sabbath tsen, ryükejü gwenkho aphu nyu tensü gü pe Npugü mhundyü ka shü mvuloshvu. Hile kethonthen Israel tho.

⁹Tensü güle Aaron lo a-tsipwen hon, anyugun le kenshünbin nme ka tsü tyüti, hile püshükeda nyu genyu ketyüketsü pe Npugü kerühvu nshünsa kethyü genyu.

Kenjü Lo Shaja Tsinhi nme

10-11 Shelomit tse kethyü nme a-pvü le Ijpt nyu lo a-jvu le Israel nyu, Dan kaminyu ka Dibri nyugi le bin. Kensenbin nyu temi higü le Israel nyu nme zen kega lola. Kega ketseka a-le Sunggigü swetsüla, tson-o anyugun le a-zen Mosa kiryü,

12 Anyugun le Npugü le anyugun no nyuthyü lotse tiyo khwen-o a-khin njü.

13 Npugü le Mosa ka zoshü,

14 “Temi tsügü zen kensenbin tegwen ki chwilo. A-le swetsü kebin nyü kethyü nyu apfu a-le mu tsekethyü kon ka ben pe a-ge shüti, tson-o süda gü apentha tso pe a-jonshvu lati.

15 Lo Israel nyu temi apfu ka ligü higü Sunggigü swetsü kethyü gü le a-npfü a-khvu pfüti tse zoshülo,

16 lo a-no silati. Israel nyu nmvue tesin Israel nyu dan nyu yhun kebin ligü higü Sunggigü swetsü kethyü gü le süda apentha tso pe jonshvu lati.

17 “Ligü higü medukeshvu gü dushvu lati,

18 lo ligü higü me senru boshvu lo thoti. Kerhünronzin sun kerhünronzin.

19 “Ligü higü mekechanyu jün layatselo, a-le thyükesü hontse thyüni pe a-tsüti.

20 A-le meru nme bosa lalo a-ru nme bosa lati; me yhytyü nme bopha lalo a-yhytyü nme bopha lati, mehü nme boryü lalo a-hü nme boryü lati. A-le mekechanyu ge thyü kesü, tsühontse thyüpe a-tsüti.

21 Ligü higü senru nme boshvu lalo a-sun pe thoti ai ligü higü me dushvu lalo a-ko no siti.

22 Israel nyu lo tesin hagin danyu keyhun nyu apfu tejvu higü hi thenti, ale Npugü hagin Sunggigü genyu.”

23 Mosa le Israel nyu ka hi zoshü lo anyugun le temi gü zen kensenbin tegwenzin chwigü tsope jonshvu la. Hihontse Israel nyu le Npugü le Mosa ka johokeshü dan thyülo.

Levinyu 25

Chen Tsenyü Gü

(Tej 15:1-11)

1 Npugü le Sinai kazüthun ge Mosa ka

2 tejvu hidan pe Israel nyu tsüshü lotse zoshü. Hagin le Npugü le pe hagin ketsü kazü günyu yülolo, chen tsenyütsen hagin le lotsü mvuo Npugü rühvuti.

3 Chen tsero hagin le hagin low nyu ntsishü, hagin vain low ketsükela lo hagin rasha fü kequen loti.

⁴Ai chen tsenyü gü le kazü no rüyü shükelo, thyükenshün pe Npugü tsü kela chen. Hagun low nyu ntsishü nmvue hagun vain low ketsü kela nya.

⁵Ntsi shümvuo a-npfü yhun chwikeryü low tsü gvü nmvue ketsükela kemvu vain sha lükequen nya; tsüle kazü gü no rüyü shükelo chen.

⁶Tsü chen low tsümvu lae kazü tsüle ketyüketsü pe hagun, hagun gonyu, hagun jonshe nyu, tesin hagun dan nyu yhun kehü dan,

⁷hagun senru lo hagun low nyu kehü tehen thyü dan-e tsüti. Tsünyu yhun chwi keryü lihie tyü logwa.

Rani A-binka Ryükela Chen

⁸Chentsenyü gwen tsenyü swüshülo, kesin le chen henziö tekü.

⁹Tson-o shye tsenyü jonryü, rora kethyü jon gü nyü temi nme nipe no kazü apentha ka shu khun shü.

¹⁰Hihontse hagun le chen henpvün gü pe kecha thyüo kazü günyu keyhun nyu apfu ka hoshü kela zo senshülo. Higü chen hi jwe kela dan apfu ranio a-kerika a-hon thyü kebin gü nmvue a-tsipwen ka gü lati, lo do jwe kela nyue rani a-kami ki gü lati.

¹¹Hagun le hagun low nyu ntsishü, nmvue a-npfü yhun chwikeryü gvü nmvue ketsükela kemvu vain sha lü kequen nya.

¹²Chen tsügü apentha hagun genyu nshün: hagun le low gü le a-npfü yhun keshü nti tyüti.

¹³Higü chen jwe kela hon apfu ranio a-keri ka a-npunyu benyu gü lati.

¹⁴Tsügenyu hagun le kazü pe hagun Israel nyu ka jwe nmvue hei-e a-zükemvu thyünya.

¹⁵Kazü gü ranilo la nrün mhundyü chen dikho kazü gü le nsha shülo gwayo tsü rüchün-o a-minthoti.

¹⁶Chen kechon bin yatselo a-min chon, ai chen chonmvu yatselo a-min rho kvuti, jwe kebin gü tsüle kazü güle gwendikho nsha shü logwayo tsü genyu.

¹⁷Israel nyu npfü Israel nyu sa nya, ai Npugü hagun Sunggigü jozen lo.

Chen Tsenyü Gü Ketekhile Kebin

¹⁸Kenshvu ndio kazü günyu yhunlo nrün genyu Npugü tejvu lo johokeshü dan apfu zenlo.

¹⁹Tson yatselo kazü güle nsha shüti, lo hagun le tyümvulo keshvu apfu hyulo-o kenshvu ndi tse yhun loti.

²⁰Ai peha le ntsishümvu lo lü kequen mvu lalo chen tsenyü gü ka nyu tyü mon tson ketso logwa.

²¹Npugü le chen tsero gü ka jochü pe kazü gü ge shüo tsüle chen hvu genyu ketyüketsü senbukeho khishü lati.

²²Chen tetse chen hagin le hagin lonyu ntsi shü kebin gwenkho tsüle chen tsero gü ka gvü kelo tyübin ti, lo tsü chen shü keshü gvü lo kemvu then hagin le tyübukeho le bin ti.

Hagin Hon Ranilokela

²³Kethonthen genyu hagin kazü jwe lanyu, tsü le hagin hon kemvu genyu, tsüle Sunggigü hon, hagin no tesin hontse tsü senkebin gwenzin.

²⁴Kazü jwe kethyü ka, ka zü npugü le hei nilo kegwa a-kenjü le kebin tsü sha mvuloshvu.

²⁵Israel nyu nme le tha ndio a-kazü jwe mvuloshvu la yatselo a-shvunye a-khokeni tsin güle tsü hei loti.

²⁶A-shvunye tsü heini kelo temi kendinyu nmele siki nnyakenye lo-o a-npugü tsü hei nilo kegwa thyü logwa.

²⁷Tsonlo ryü kejü ranilo kela chen genyu a-le a-mi thyüpe hei kelo gü tsü mvuloshvu; a-le a-kazü lonilo nrün gwenkho ka.

²⁸Ai a-le kazü gü hei nilo kegwa pisa ndiyatselo, tsüle ryükejü ranilo kela chen keti heilo kela gü ben ka bin ti. Tson-o tsü chen ranio a-kerika kazü npugü ki nigü lati.

²⁹Temi nmele chwida le kebin nyida nyu ka jwe yatselo a-le jwe kela chen gü nyu tsü hei nilo kegwa a-kenjü le bin nyo.

³⁰Ai a-le chen me jaka hei nilo mvula yatselo tsüle kethonthen hei kelo gü lo a-tsipwen hon thyü lati; Jubilee chen tsü rani loho.

³¹Ai chwida kendi rünyu nyu ka dan we pe lobu hon tse ti; a-kerika npugü le hei nilo kegwa a-kenjü le bin lo Jubilee chen rani shü lati.

³²Tson-e, Levi nyu dan we pe anyugun ketsü nyida nyu tsü lihi gwenkho ka-e anyu hon heini logwa.

³³Levinyu nme le nyida nyu a-ka nme jwe lao hei nilo mvu yatselo Jubilee chen tsü rani shü la mvuloshvu, nyida nyu Levinyu ka tsüle Israel nyu dan nyu kethonthen anyugun hon genyu.

³⁴Ai Levinyu nyida kehun tehenyahun kebin kazü dan we jwe lo nrün ndi, tsüle kethonthen anyugun hon.

Thape Kendinyu Ketepu

³⁵Nkhoka yhunkebin npfünyu Israel nyu nmele tha ndi, a-npfü a-gin pen loho bin yatselo nle zonshe nyu zen kehü hontse a-genyu mvulokeshvu pe tsümvu loshvu, a-no nkhoka yhun hü nrün genyu.

³⁶A-ge a-kechwi lonya, ai Sunggigü nshvuo Israel nyu güno nkhoka yhunlo.

³⁷Nle pisa pe a-tepuo a-kechwi lo nmvue ketyüketsü pe a-ka jwe-o kechwi lonya.

³⁸Hile Npugü n Sunggigü, Kanan kazü pe ntsü lo n Sunggigü thyü titseo Ijipt nyu nzenchwi keryü gü ahza le.

Do Hokeshü

³⁹Nkhoka yhunkebin npfü gü Israel nyu nmele tha ndi shü lao a-npfü a-jwe pe ndo hontse laya tselo, nle a-no do tho hontse thyü nya.

⁴⁰A-le zonshe nyu nme hontse nzen bin-o tsüsi gü Jubilee chen titi.

⁴¹Tsügwenkho ka a-nyenyu lo a-ko nkheo rani a-kaminyu lo a-pvübon hon ki gü lati.

⁴²Israel nyu le Npugü do, a-le Ijipt ki a-nyugun zen chwiryü; tsügenyu anyugun jwe pe do thyülo nrün ndi.

⁴³Anyugun ge njvu gwamvu nya, ai n Sunggigü jozen lo.

⁴⁴Nle do zenmvulo shvuyatselo tsipwen nhunpfü kebin dan hei logwa.

⁴⁵Hagun le tesin hagun zen yhunkebin dan nyenyue hei logwa. Hagun kazü nyu nnyun kelo nyu dan pe hagun hon thyü logwa,

⁴⁶lo khepe hagun nyu tsüo anyugun le rhün kebin then no pe a-lothyü logwa. Ai hagun pfünyu Israel nyu ge we hagun jvu gwamvu nya.

⁴⁷Hagun zen yhunkebin tesin nmele nnya lola lo npfü gü Israel nyu nmele tha ndio a-npfü a-jwe pe tesin tsügü nmvue a-kaminyu nme do thyüla.

⁴⁸A-jwe kela siki-e a-hei nilo kegwa a-le a-kenjü bin nyo. A-tsasikezen nme

⁴⁹nmvue a-nyo, a-da, a-shvunye kecha le a-heini logwa; nmvue a-le nnya lo lo a-npfü a-hei logwa.

⁵⁰A-le a-hei kelo gü zen-o a-jwe keshü gūka ryükejü Jubilee chen keti swüo zonshenyu chün katsü a-min thao a-hoshü ti.

⁵¹⁻⁵²Chen binzun kethyü dan tsü rüchün-o a-heikelo mi peha rani mvuloshvu,

⁵³chen meme genyu a-zonshe zen kebin hontseo. A-npugü le a-ge a-jvu gwamvu nya.

⁵⁴Hihontse kethyü nyu a-hoshü mvubin lo Jubilee chen a-nyenyu lo a-ko hoshü lamvu loshvu.

⁵⁵Israel nyu le Npugü do genyu kethonthen me do thyülo nrün ndi. A-le Ijpt nyu a-nyugun zen chwiryü; A-le Npugü anyugun Sunggigü.

Levinyu 26

Jokezen Jochü (Tej 7:12-24; 28:1-14)

¹Npugü le zoshü, “Hagun le rüshvu titseo, teromen zü nmvue teromen pe sen ndunshü, tso sen nmvue tso pe teromen thyü nya. Ale Npugü hagun Sunggigü.

²Sabbath jon zen lo lo a kerüshvubin gü rühvulo.

³“Hagun le a tejvu then lo a johokeshü zen-o yhun yatselo,

⁴ale gwenkho to ka tsangri shüti, tson-o low lo senbin dan no nsha shüti.

⁵Hagun low no gwasa-o low gvü bin-o vain sha kelü titi lo vain sha lü bin-o ntsi keshü gwenkho titi. Tson-o hagun le nyu tyünyü yo tsü aphu bin ti, lo hagun kazünyu kenshvu ndio yhun loti.

⁶“Ale gwaketho pe hagun kazü nyu shüti, lo hagun le temi nme nshvumvu tse zhü loti. Ale hagun kazü nyu kenshvu kenrin nyukhu dan hü lati, lo tsünyu teri no binsin loho.

⁷Hagun le hagun shwinyü kemvunyu so kvulati;

⁸hagun minpvün le tsime hü lati lo tsime le yetseryü hü lati.

⁹Ale jochü pe hagun tsüti lo ntsenyu kechon pe hagun tsüti; ale hagun zen kejozen kelo gü tsü then ti.

¹⁰Hagun shyé le chonsa-o a-keshün pe shü nrün genyu a-when pe shweti.

¹¹Ale a kenshün Phika günyu hagun dan nyu yhunti lo ale hagun kheo tinla loho.

¹²Ale hagun zen hüti; ale hagun Sunggigü lo hagun no atemi thyüti.

¹³Hagun no me do thyü sinmvu nrün genyu ale Ijpt nyu hagun zenchwi ryükela Npugü Sunggigü le.”

Jozenkemvunyu Genyu Shaja (Tej 28:15-68)

¹⁴Npugü le zoshü, “Ai hagun le a johokeshü zenmvu yatselo shaja pe hagun tsüti.

¹⁵Hagun le a tejvu lo a johokeshü zen mvu lo ale hagun zen kejozenkelo gü borhola yatselo,

¹⁶ale shaja pe hagun tsüti. Ale kenke kemhü ponlo kemvui kethyükenyü, lo yhükepo lo keyhun nke kelai keho senryü hagun ge shüti. Hagun le ntsishü shüe tsü no kenke thyü lati, hagun shwikerüchün nyu no hagun nyekvulo-o tsüle yhunsokeryü tyüla nrün genyu.

- 17 Ale hagin ntsunti, tson-o hagin no kvulomvu lao hagin kenrhi nyu no hagin so gonti temi nme hü mvue hagin no nshvuo tin ti.
- 18 "Hihontse kebin sikie hagin le a-jo zenmvu yatselo, hagin shaja hi gwen tsenyü pe sin shüti.
- 19 Ale hagin ketekho boshe shüti; tsangri shümvu lao hagin kazü no sin pe tegi kenko hontse lati.
- 20 Hagun no hokeli pe thaja thyü lati, hagin kazü no tha yhun mvula lo senbin no nsha shümvula nrün genyu.
- 21 "Tson-o hagin le a ntsun lo ajo zenmvu bin yatselo, ale hagin shaja gwentsenyü pe sin ni shüti.
- 22 Ale tehentyü kensho nipe hagin dan nyu shüo no hagin nyenyu tün lo hagin senru nke lati, lo hagin no temi rho lao hagin tsonda no rin lati.
- 23 "Shaja hi aphu siki-e hagin le a khwenyü mvuo azan thyü nshvu yatselo,
- 24 ale himhundyü nyeki shaja kerü gwentsenyü pe hagin ge shüti.
- 25 Ngun kejozenkelo borho kela genyu ale teri senryü hagin ge shüti. Lo hagin le nyidanyu kequen lolo ale kenpen nipe hagin dan nyu shüo hagin pe shwikerüchün nyu ben ka shü lati.
- 26 Ale hagin chvü le ryükehü tson khin lati; tson-o tenunyu mitseryü no anyugun tensü kebin aphu pe maphun nme ka roti. A-nyugun le kenjün ketun shüo hagin le aphu tyü lao nnyo binti.
- 27 "Hi aphu siki-e hagin le azan thyü nshvu lo a jozenmvu bin yatselo,
- 28 ale nyukekhü nyu rani ryüo himhundyü nyeki keshvu shaja gwentsenyü pe hagin ge shüti.
- 29 Hagun no nnyo ritsin-o hagin nyenyu thyü tyüti.
- 30 Ale kazüthun gen hagin kershvubin dan, tharün kegwa pe kerüshvu bin dan tsü nke lati, lo hagin kesimin shwe pe hagin teromen le keto kebin so shü lati. Hagun shwi ntsü rio
- 31 ale hagin nyida dan nkela, hagin kershvubin dan gwen la, lo hagin kerüshvubin dan lomvu lati.
- 32 Ale hagin kazü nke lao hagin shwikerüchün nyu hagin kazü khinkelo nyu no shwipe a-kekerü thyüti.
- 33 Ale teri senryü hagin dan nyu shüo hagin hü kezen pe kazü kecha ki shü lati. Hagun kazü no rinryü la, lo nnyida dan nke lati.

34-35 Tson-o kazü güle nle kerüyü pe tsümvu kela rüyüşü kethyü chen thyüo shekerhün thyüti; nle khalao nshwikerüchün nyu kazü ki kehü ka tsü tsüle ryüyü loti.

36 “Ale hagin me kazü ki kehü dan thyüpe no nshvuo tsangkenbu le zonyü whün keshü khwe-e nyüo tinti. Teri le hagin hü kebin hontse hagin no tin-o, shwikerüchün nyu le hagin kho ka ndie che lati.

37 Temi nme hagin hü mvue hagin no khinyu nyu ge pha nsü ti, lo hagin no shwikerüchün nyu nme-e nren loho lati.

38 Hagin no kazü kecha ki si lati, shwikerüchün nyu kazü gü no hagin nyilo lati.

39 Hagin shwikerüchün nyu kazü ki simvu kelo temi kerho dan-e hagin npfü hagin kemu lo hagin pvübon nyu kemu genyu hagin phusherhün mvu lati.

40 “Ai hagin tsipwen dan le anyugun kemu lo a-nyu pvübon nyu le a ntsun-o ajozen mvu kela kemu dan lothyü lao;

41 ano anyugun ntsun-o anyu nipe shwikerüchün nyu kazü ki shükela zoshwi ti. Tson-o siki hagin tsipwen dan le tsenyo-o anyugun kemu lo a-jozenmvu kela genyu kenjün thyü kelo shao anyugun nyu kelu lolo.

42 Ale Jakob, Isak lo Abraham dan zen-o kejozenkelo gü rüchün loti, tson-o ale kazü gü pe atemi dan tsüti tse ajoshü kenjü gü thyü keshün ni shüti.

43 Tson-e kazü güle temi dan no a-khe lao, rüyüşüo ketegvü lo riti, lo anyugun le atevvü lo a johokeshü kenikela genyu shaja hyupen lo mvulo shvu.

44 Tson ai anyugun le anyu shwikerüchün nyu kazü ki kehü ka ale anyugun kheshüla nmvue nkela loho. Tson yatselo ale anyu zen kejozenkelo gü tsüle a-kenithyü lati, Ale Npugü anyugun Sunggigü.

45 Ale Npugü, anyugun Sunggigü thyü nrün genyu tsipwen aphu mhundyü nyu a kekvu pe hio Ijpt nyu anyu zen chwikeryü ka anyu pvübon nyu zen kejozenkelo gü thyü keshün niti.”

46 Hidan hi aphu Npugü le Sinai kazüthun ge Israel nyu genyu tejvu lo johokeshü pe Mosa tsüşü.

Levinyu 27

Jwe Pe Npugü Ketsü Tejvü

1 Npugü le pe Mosa tsüşü

2 Israel nyu genyu tejvü hidan hi. Zoshwikenjü thyüpen nrün genyu temi nme pe Npugü tsü kela ka, pisa pe a-mi thyü lao temi gü hoshü la logwa;

3-7 aphu sen kehü ha hontse: - Pechenyu chen nki kagü hentsero keti: rakagi henpvün - tenunyu yatselo: rakagi shenryü - pechenyu chen pvün kagü nki keti:

rakagi nki - tenunyu yatselo: rakagi tseryü - pechenyu nyuhonyu kagü chen pvün keti: rakagi pvün - tenunyu yatselo: rakagi kenshen - pechenyu chen hentsero sa: rakagi tseryü pvün - tenunyu yatselo: rakagi tseryü.

⁸Zoshwikeshü temi güle rhadyü rio mele senkehü kho tsüpe a-mi thyülo hoyatselo, a-le temi tsügü zen püshükeda gü ki ryüo, püshükeda güle temi güle a-mi thyülo kegwa ka tho tsenyu shüti.

⁹Zoshwi keshü tsüle pe Npugü rüshvu lo kegwa senru nme yatselo jwe lihie pe Npugü ketsü tsüle nshü,

¹⁰tsügenyu zoshwi keshü güle senru kecha pe tsü sun thyü mvue gwa. A-le kecha pe tsü kelu yatselo kenyhun nren Npugü hon.

¹¹Ai zoshwi keshü senru gü tsüle pe Npugü rüshvu hükemvu nshün kemvu senru nme yatselo, temi güle senru gü sen püshükeda gü ki ryüti.

¹²Lo Püshükeda gü le kegwa keshvu shwio, a-mi tho shülo, tsüka thyüti.

¹³Temi güle heinilo lanyü yatselo, a-le a-mi nyeki jüntsi ka nki pe sin-o a-mi thyü mvu loshvu.

¹⁴Temi peha le a-ka khikho pe Npugü tsü yatselo püshükeda güle kegwa keshvu shwio a-mi tho shülo tsüka thyüti.

¹⁵A-ka khikeshü güle heinilo nyü yatselo, a-mi nyeki jüntsi ka nki pe sin-o a-mi thyüti.

¹⁶Temi nme le a-kazü peha khikho pe Npugü tsü yatselo, ntsi dikho pe shü logwa yo tsü rüchün-o a-mi thoti, thoshe kilogram nki no keshü pe rakagi tseryü ka.

¹⁷A-le Jubilee thyüo tsüsi chen kazü gü khikho shü yatselo a-mi a-phu.

¹⁸Ai a-le tsüsiki khikho shü yatselo püshükeda güle Jubilee ti nrün chen dikho bin zun yo rüchün-o a-mi sen-o tho shüti.

¹⁹A-low khikho keshü güle heinilo lanyü yatselo a-mi nyeki jüntsi ka nki pe sin-o a-mi thyüti.

²⁰A-le Npugü ka low tsügü heinilo lari mvuo pe kecha nyu ka jwe yatselo a-le tsü heinilo kegwa akenjü ndi laso.

²¹Tsü sigü Jubilee ka low tsügü le kethonthen Npugü hon laso; tsüle püshükeda nyu hon thyü lati.

²²Temi nmele a-le hei kelo low nme khikho pe Npugü tsü yatselo,

²³Püshükeda gü le ryükejü Jubilee keti rüchün-o a-mi tho shüti, lo temi tsügü le tsünyü a-mi thyüla mvulo shvu; pisa güle Npugü hon.

²⁴Jubilee chen low güle ranio kerika low npugü lo a-tsipwen dan ki nigü lati.

²⁵Thami aphu mele sen kehü ha ka tho küti.

²⁶Senru nyuri gü tsüle Npugü hon, tsügenyu temi nme a-kendo thyüo tsü khikho pe a-tsü mvue gwa. Methu, tanyü nmvue tenyü nyu tsüle Npugü hon,

²⁷ai senru nshün kemvu nyuri dan we mele sen kehü ha ka a-mi tho keshü nyeki jüntsi ka nki pe sin-o nle hei nilo lagwa. Hei nilo mvu yatselo mele sen kehü ha ka temi kechanyu peha ka jwe lo lagwa.

²⁸Lihi thyüe khikho pe Npugü tsü laso tse kethyü dan we, tsüle temi, senru nmvue kazü yatse-e temi nme jwe nmvue hei nilo nrün ndi. Tsüle kethonthen Npugü hon.

²⁹Lihithyüe khikho pe Npugü tsü laso tse kethyü gü tsüle temi yatse-e a-hei nilo nrün ndi, a-no sila mvu loshvu.

³⁰Kazü günyu hyukelo shye nmvue terasha-e aphu jüntserü ka jünme le Npugü hon.

³¹Temi nme le tsü hei nilo nyüyatselo mele sen kehü ha ka lo tsünyeki jüntsi ka nki pe sin-o hei logwa

³²Senru lihie tseryü ka nme le Npugü hon. Senru lihie swüo tseryü gü tsüle Npugü hon.

³³Senru npugü le kegwakeshvu shwio gwakemvu dan kejüshü lo nrün ndi, lo nme-e kelu lo nrün ndi, a-le senru nme pe kecha nme kelu tiyatselo kenyhun nren Npugü hon thyü lati lo hei nilo nrün ndi.

³⁴Hidan hile Israel nyu genyu Npugü le Sinai kazüthun ge pe Mosa ketsü johokeshü dan.

Tsipweswü

Tsipweswü 1

Israel nyu swülo keritsin gü

¹Israel nyu le Ijpt nken chwikeryü chen hvu ka shyehvu gü jonkeri nyü Sinai kazü kesi ki Npugü kehü Phika nyu Npugü le Mosa ka zoshü. A-le zoshü,

²“Aaron hai Israel nyu pfüphun lo kami thyüo temi swülo. Pechenyu apfu swülo

³teri thyülo kegwa chen nki lo tsü so swülo.

⁴Tsipwe nme ka pfüphun nme nyu sharhinyu nme me no hai keche shü lotse hi lo.”

⁵⁻¹⁶Thatho higü genyu anyu tsipwe ka sharhi kejukeshü le temi hidan:

Tsipwe	Pfüphun sharhi
Reuben	Shedeur nyugü Elizur
Simeon	Zurishaddai nyugü Shelumiel
Juda	Amminadab nyugü Nahshon
Issachar	Zuar nyugü Nethanel
Zebulun	Helon nyugü Eliab
Efraim	Ammihud nyugü Elishama
Manasseh	Pedahzur nyugü Gamaliel
Benjamin	Gideoni nyugü Abidan
Dan	Ammishaddai nyugü Ahiezer
Asher	Ochran nyugü Pagiël
Gad	Deuel nyugü Eliasaph

Naftali

Enan nyugü Ahira

¹⁷Mosa lo Aaron au le temi mitseryü kenyhun dan hi keche sen

¹⁸shyehvu gü jon kerinyü temi dan apentha ko kequen shüo pfüphun lo kami thyüo temi aphu zan thulo. Pechenyu chen nki lo tsü so aphu zan thu-o swüshü,

¹⁹Npugü le johokeshü hontse. Sinai kazü kesi ki Mosa le temi zan thulo.

²⁰⁻⁴⁶Jakob nyuri gü Reuben tsipwe ka bin zen-o Pechenyu teri thyülo kegwa chen nki lo tsüso tsü a-pfüphun lo kami then zanthu külo. Kerhün keshü le hihontse:

Tsipwe	Temi
Reuben	46,500
Simeon	59,300
Gad	45,650
Juda	74,600
Issachar	54,400
Zebulun	57,400
Efraim	40,500
Manasseh	32,200
Benjamin	35,400
Dan	62,700
Asher	41,500
Naftali	53,400

Kerhün:	603,550
---------	---------

⁴⁷Levinyu we swü pe tsipwe kecha sinmvu,

⁴⁸Npugü le Mosa ka zoshü kela genyu,

⁴⁹“Nle pechenyu teri thyülo kegwa nyu swü kethyü ka Levi tsipwe pe sin nya.

⁵⁰Ai Levi tsipwe pe ale kehü Phika lo tsünyu kanyü aphu kentsen thyülo. Anyugun le tsü lo tsünyu kanyü dan pfüti, tsünyu lothyü lo anyugun kensenbin thyü pe tsü hunti.

⁵¹Lihi gwenkho kae hagen kensenbin keshün ka gülo anyu le tsü thyü niti. Kechanyu ligü higü Phika gü kho nni keryü gü no siti.

⁵²Israel nyu kechanyu le a-npvü a-phikeden hensin logwa gwa a-dan thyüo nsen ti.

⁵³Ai Levinyu we kensenbin thyü pe phika gü hun-o tsü rikhun ti, temi no tsükho nni ryüo ano anyuntao Israel nyu nke lamvu nrün genyu.”

⁵⁴Hihontse Israel nyu le Npugü le Mosa ka johokeshü aphu thyülo.

Tsipweswü 2

Kensenbin nyu Kamimi Thyükelo

¹Npugü le Mosa lo Aaron au ka tha hidan thyülo lotse zo shü.

²Israel nyu le kensenbin kethyü ka nmeme tse akami kenjün kha pe keshü nyu a-kami phikeden hensin thyüti. Kensenbin thyüpe Phika gü hunti.

³⁻⁹Npho zin, kenjün khope Juda phikeden hensin keshü ju le a-dan dan thyüo nsen ti, anyugun sharhi hidan hensin:

Tsipwe	Sharhi	Temi
Juda	Amminadab nyugü Nahshon	74,600
Issachar	Zuar nyugü Nethanel	54,400
Zebulun	Helon nyugü Eliab	57,400
	Kerhün:	186,400

Kenjün kho pe Juda kipun keshü dan le tsonchü riti.

10-16 Tesinzin, kenjün kho pe Reuben phikeden hensin keshü jule a-dandan thyüo nsen ti; anyugun sharhi hidan hensin:

Tsipwe	Sharhi	Tem
Reuben	Shedeur nyugü Elizur	46,500
Simeon	Zurishaddai nyugü Shelumiel	59,300
Gad	Deuel nyugü Eliasaph	45,650
	Kerhün:	151,450

Kenjün kho pe Reuben kipun keshü jule kenyhun gü ka tsonchü ti.

17 Tson-o ju hvu le ri lo ju hvu le khin tseo tsüja ka Levinyu le Phika gü pen-o tsonchüti. Kenjün kho keshü nmeme tse dihontse kensenbin thyü yo a-bin ka a-phikeden hensin tsonchü ti.

18-24 Nkhünzin, kenjün kho pe Efraim phikeden hensin keshü jule a-dandan thyüo nsen ti, anyugun sharhi hidan hensin:

Tsipwe	Sharhi	Tem
Efraim	Ammihud nyugü Elishama	40,500
Manasseh	Pedahzur nyugü Gamaliel	32,200
Benjamin	Gideoni nyugü Abidan	35,400
	Kerhün:	108,100

Kenjün kho pe Efraim kipun keshü jule kensehn gü ka tsonchü ti.

25-31 Tesozin, kenjün kho pe Dan phikeden hensin keshü jule a-dandan thyüo nsen ti, anyugun sharhi hidan hensin:

Tsipwe	Sharhi	Tem
Dan	Ammishaddai nyugü Ahiezer	62,700
Asher	Ochran nyugü Pagiell	41,500

Naftali	Enan nyugü Ahira	53,400
	Kerhün:	157,600

Kenjün kho pe Dan kipun keshü jule khin-o tsonchü ti.

³²Israel nyu kenjün kho pe a-dandan thyüo zan thu kelo kerhün keshü le 603,550,

³³Npugü le Mosa ka zokeshü hontse Levinyu pe Israel nyu kecha dan sin-o zan thulo mvula.

³⁴Tson-o Israel nyu le Npugü le Mosa ka johokeshü thyülo. Anyugun le nmeme tse a-npvü a-phikeden hensin nsen lo, lo a-pfüphun zen-o tsonchü lo.

Tsipweswü 3

Aaron nyu Pechedan

¹Npugü le Sinai kazüthun ge Mosa zenkenthon kethyü gwenkho ka Mosa lo Aaron kami le hidan hi.

²Aaron le anyu peche mizi le bin: Püshütsin gü le Nadab, Abihu, Eleazar, lo Ithamar.

³Ter lo pe yün-o thyü kenshün pe püshükeda ju thyülo,

⁴ai Nadab lo Abihu au le Sinai kazü kesi ki mah nshünkemvu pe Npugü rüshvuo sila. Au le au nyenyu ndi, tsü genyu Aaron le yhun kebin gwenkho ka Eleazar lo Ithamar au le püshükeda tho thyü.

Levinyu kejö pe Püshükeda Tho thyükelo

⁵Npugü le Mosa ka zoshü,

⁶“Levi tsipwe nyu zenchwiryüo kejö pe Püshükeda gü Aaron gonyu thyü shülo.

⁷Anyugun le ale kehü Phika günyu mvulokeshvu dan lo temi süda apentha genyu püshükeda lotho dan thyüti.

⁸Anyugun le Phika gü kanyü aphu ketsen lo Israel kechanyu genyu thatho dan thyüti.

⁹Levinyu thole Aaron lo a-nyu dan lokethyü nti.

¹⁰Nle Aaron lo a-nyudan pe püshükeda lotho dan thyülo; kechanyu ligü higü tsü thyüti tse kethyü gü no siti.”

¹¹Npugü le Mosa ka zoshü,

¹²⁻¹³“Ntsoka we Levinyu le ahon thyüti. Ale Ijpt nyu nyuri aphu boshvu kelaka, Israel kaqün nmeme nyu nyuri gü lo senru nyuri gü thyü kenshün pe ahon thyü

lo laso. Lo ntsoka Israel nyu nyuri dan pe ahon kethyü sunka ale Levinyu khilo laso; anyugun le ahon thyüti. Ale Npugü.”

Levinyu Temi Keswü

¹⁴Sinai kazü kesi ki Npugü le Mosa ka johoshü

¹⁵Levinyu pfüphun lo kaqvün aphu nyu pechenyu shyeme nmvue tsüsa dan zan thu lolo,

¹⁶tson-o Mosa le tsühontse lo.

¹⁷⁻²⁰Levi le anyu peche mishen bin: Gershon, Kohath lo Merari tsüle pvüphun zan kepfü anyugun pvübon dan. Gershon le peche mihvu bin Libni lo Shimei; Kohath le peche mizi bin: Amram, Izhar, Hebron lo Uzziel; lo Merari le peche mihvu bin: Mahli lo Mushi. Tsüdan le anyugun zan sen kehü kami pvübon dan.

²¹Libni lo Shimei kaqvün tsü pe Gershon pfüphun thyülo.

²²Pechenyu shyeme nmvue tsüso zan thu kelo aphu le temi 7,500.

²³Pfüphun higü no Phika gü nkhün zin nsen ti,

²⁴Lael nyugü Eliasaph no anyu pfüphun sharhi thyü.

²⁵Anyugun tho le Phika gü, a-nyuzin kehen, a-sozin kehen, khenpvü kesunphi,

²⁶Phika gü te kehun phisüden pe kamhun kesun lo kershvubin lo kamhun nyu keyü khenpvü kesun phi tha hidan genyu mvulo keshvu tsü aphu anyugun le ketsen ti.

²⁷Amram, Izhar, Hebron lo Uzziel kami tsü pe Kohath pfüphun thyülo.

²⁸Pechenyu shyeme nmvue tsüso zanthu kelo aphu kerhün le temi 8,600.

²⁹Pfüphun higü le Phika gü tesin zin nsen ti,

³⁰Uzziel nyu gü Elizaphan no pfüphun sharhi thyü.

³¹Anyugun tho le Kejozenkelo Khinpha, miz, makenben kedubin, kershvubin dan, püshükedanyu le Kenshün Tsin bin nyu sen kehü lalü dan lo Kenshün Tsin bin nyu keyü khenpvü kesun tha hidan genyu mvulo keshvu aphu ketsen ti.

³²Lo Levinyu sharhi le püshükeda gü Aaron nyugü Eleazar. A-no kenshün bin gü nyu tha tho kethyü nyu dan keshwi gü thyüti.

³³Mahli lo Mushi kami tsü pe Merari pfüphun thyülo.

³⁴Pechenyu shyeme nmvue tsüso zan thu kelo aphu kerhün le 6,200.

³⁵pfüphun higü le Phika gü tesozin nsen ti, Abihail nyugü Zuriel no pfüphun sharhi thyü.

³⁶Thatho pe anyugun ketsü le Phika gü karun, kenpere, kachon, kachon phasin lo tsü pe keren kethyü aphu. Tha hidan genyu mvulo keshvu tsü aphu anyugun le ketsen ti.

³⁷Anyugun le kachon, kachon phasin, tsekesü lo kamhun zin kipun genyu ron hidan ko ketsen ti.

³⁸Mosa, Aaron lo anyudan le Phika mhundyü nyu npho zin nsen ti. Anyugun le Israel nyu genyu Kenshün Bin nyu lotha dan thyüti. Kechanyu ligü higü tsü thyüti tse ndo kethyü nyu no siti.

³⁹Npugü le johokeshü ka Mosa le Levinyu pechenyu shyeme nmvue tsüso pfüphun thyü zan thu kelo aphu kerhün le 22,000.

Levinyu le Nyuri Gü Bin Ka gü Kelo

⁴⁰⁻⁴¹Npugü le Mosa ka zoshü, “Israel nyu peche nyuri aphu ahon. Tsügenyu Israel nyu peche nyuri shyeme nmvue tsüso aphu zan thulo. Ai tsüdan sunka Levinyu aphu ahon letse ale nkhen bin nyo! Ale Npugü! Ale senru nyuri dan aphu sunka Levinyu senru ko nkhen bin nyo.”

⁴²Mosa le Npugü zosen-o peche nyuri aphu zan thulo

⁴³shyeme nmvue tsüso: kerhün keshü le 22,273.

⁴⁴Npugü le Mosa ka zoshü,

⁴⁵“Israel nyu nyuri nyu aphu sun ka Levinyu thyükenshün pe atsü shülo, lo Israel nyu senru nyuri aphu sunka Levinyu senru thyü kenshün pe atsü shülo.

⁴⁶Israel nyu peche nyuri 273 le Levinyu nychon kela si genyu, hagon le peche nyu nyu kerüche hei mvulo shvu.

⁴⁷Temi nme genyu me rakagi ha ka pvün pe a-mi thyüo,

⁴⁸pisa hi pe Aaron lo anyudan tsülo.”

⁴⁹Mosa le Npugü jozen-o khilo

⁵⁰rakagi 1,365,

⁵¹tson-o pe Aaron lo anyudan tsüla.

Tsipweswü 4

Levi tsipwe Kohath Kaminyu Tho

¹Npugü le Mosa ka zoshü

²Levi tsipwe Kohath pfüphun kako lo kamimi thyüo temi swü,

³lo Npugü kehü Phika günyu tha thyülokegwa pechenyu chen shenryü kagü henpvün keti jaka nyu aphu zan thu lolo tse shü.

- ⁴Anyugun tho le thatho kenshün tsin dan.
- ⁵Johidanhi Npugü le pe Mosa tsüshü. Kensenbin kela kethyü ka, Aaron lo anyudan le Phika günyu yüo, Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü nyu süden kebin phigü khishe pe Khinpha gü hen lati.
- ⁶Lo thyügi kegwa pe tsü jelao phi kenzi pe a-so hen la njüo kepenvü pe a-hensin rhishü lati.
- ⁷Anyugun le phi kenzi pe tensü pe Npugü kerüshvu miz gü hen lao khundan, tharünkegwa keshü khundan, kerüshvu khundan lo vainzu pe kerüshvu honpen dan apu pe a-ge shü lati. Miz gü ge tensü no bin zin ti.
- ⁸Anyugun le phi kenhon pe hi apu so hen lao thyügi kegwa pe tsü jela lo kepenvü pe a-hensin rhishü lati.
- ⁹Anyugun le phi kenzi pe makenbenbin lo makhin dan, ketsevü, kepenkhun, lo olivterzkeshü hon dan apu hen lati.
- ¹⁰Anyugun le thyügi kegwa pe tsü lo tsükanyü apu jelao pe kepenbin nme ge shü lati.
- ¹¹Tsüsika anyugun le phi kenzi pe suna pe kethyü kershvubin gü hen lo-o thyügi kegwa pe jela njüo kepenvü pe a-hensin rhishü lati.
- ¹²Anyugun le kenshün bin nyu kesen lalü apu pe phikenzi ka jwe pe thyügi kegwa pe jela njüo pe kepenbin nme ge shü lati.
- ¹³Anyugun le kershvubin gü nyu jonbü khü lao phi kemeren pe a-so hen lati.
- ¹⁴Kershvubin nyu kera ka sen kehü: maketsevü, hüksü, kekhüvü, khunda dan lo kanyükecha apu pe tsüge shü lati, Anyugun le thyügi kegwa pe je lao kepenvü pe a-hensin rhishü lati.
- ¹⁵Kensenbin kela kethyü ka, Aaron lo anyudan le kenshün hon dan lo tsünyu kanyü dan je kü la lo Kohath pfüphun nyu no ryüo tsü pen ti. Kohath pfüphun nyu no kenshün hon dan kesü nya, anyugun sila loshvu. Lihi kae phika gü sentin kethyü tha hidan hile, Kohath pfüphun le thyüti.
- ¹⁶Aaron Püshükeda gü nyugü, Eleazar le Phika gü apentha makhin genyu ter, tharünkegwa, shyepe kerüshvu, yünkehü ter lo thyükenshün pe Npugü tsü kela phika günyu kebin apu shwi ti.
- ¹⁷Npugü le Mosa lo Aaron au ka zoshü
- ¹⁸“Kohath nyu pfüphun nyu no
- ¹⁹Kenshün hon dan kho nni ryüo sila nya. Hihontse mvu nrün genyu Aaron lo anyudan no yügü anyugun nmeme tho lo no nyu pen tiyo zoshü mvu loshvu.

²⁰Ai Kohath nyu le Phika gü nyu yügü Püshükeda dan le kenshün hon dan sentin nrün genyu nda nron kebin hyushü lo anyugun le si lati.”

Levi Tsipwe Gershon Kaminyu Tho

²¹Npugü le Mosa ka zoshü

²²Levinyu Gershon pfüphun kako lo kaminyu temi swülo,

²³lo Npugü kehü Phika günyu thathyü lo kegwa pechenyu chen shenryü ka gü henpvün keti jaka nyu aphu zan thu lolo tse zoshü.

²⁴Tha hidan kepen le anyugun jün:

²⁵Phika gü, kanyu zin kehü, ka tegwezin kehü, katsun ki kehen thyügi kegwa gü, khenpvü kesunphi,

²⁶Phika lo kershvubin kamhun kesunphi lo rondan, kamhun khenpvü kesunphi dan lo tha hidan pe shü kethyü ka kesen kanyü aphu. Tha hidan hi genyu mvulo keshvu aphu anyugun le thyüti.

²⁷Mosa lo Aaron au le Aaron lo anyudan le pe Gershon nyu no thyü lo pvü lo tse keshü dan shwiti.

²⁸Phika nyu thatho hidan hile Gershon pfüphun le ketsen ti. Anyugun le Püshükeda gü Aaron nyu gü Ithamar hensin nyu hidan thyüti.

Levi Tsipwe Merari Kaminyu Tho

²⁹Npugü le Mosa ka zoshü Levinyu Merari pfüphun kako lo kaminyu temi swülo,

³⁰lo Npugü kehü phika günyu thathyülo kegwa pechenyu chen shenryü ka gü henpvün keti jaka aphu zan thu lolo tse zoshü.

³¹Phika gü karun, kapha, kachon lo kachon phasin,

³²lo kachon, kachon phasin, ketsevü lo phika gü kamhun kehun ron dan lo tsü tunso kehü kanyü aphu kepen tsü le anyugun tho. Temi nme le kanyü zan nmeme kepen tsü le a-tho.

³³Hidan hile Phika gü lotho nyu Merari pfüphun jün: anyugun le Püshükeda gü Aaron nyugü Ithamar hensin nyu tha hidan pen ti.

Levinyu Temi Keswü

³⁴⁻⁴⁸Npugü le jozokeshü hontse Mosa, Aaron lo anyugun dan nyu sharhi dan le Levi pfüphun kenshen, Kohath, Gershon, lo Merari dan swülo. Anyugun le tsipwe kochwikeryü lo kami thyüo Npugü kehü Phika günyu thathyülo kegwa pechenyu chen shenryü ka gü henpvün keti janyu aphu zan thukelo le hihontse:

Pfüphun Temi

Kothath	2,750
Gershon	2,630
Merari	3,200
Kerhün:	8,580

⁴⁹Npugü le Mosa ka johokeshü hontse temi nmeme zan thu lo; lo Npugü le Mosa ka johokeshü nyu nmeme lotho nmvue a-le pen nrün a-jün tho pe tsüşü.

Tsipweswü 5

Temi Nshünkemvu

¹Npugü le Mosa ka zoshü,

²“Israel nyu dan no kensenbin nyu, nyuleketyünyu nmvue a-mige tsun kehünyu lo ligü higü simin kesüo nshünmvu kela nyu hüla lo tse zoshülo.

³Anyugun no ale atemi dan nyu yhunkehü kensenbin gü nrhu la mvu nrün genyu nshünkemvu dan hi nishwi lalo.”

⁴Tsontsin Israel nyu le a-jozen-o kensenbin nyu tsüdan apfu hüla.

Thyüzü kela Puketho

⁵Npugü le pe Mosa tsüşü

⁶Israel nyu genyu tejvü hidan pe. Ligü higü Npugü jozen mvuo peha ge a-zümvu lalo,

⁷a-le a-ge a-zümvu kela gü ka a-kemu zoshwila lo a-mi apfu lo tsünyeki jüntsi ka nki pe tsümvu loshvu.

⁸Ai temi tsüğü le sila lo a-mi pe tsülo kegwa a-shvunye a-khokeni ndi yatselo, püşükedanyu genyu tsüpe Npugü tsü lati. A-mithyü nrün higü hile thyüzü kela gü genyu tenyütse pe thyükeshün jvü kethyü nyeki kesin.

⁹Lo Israel nyu le tha kerüche pe Npugü ketsü lihie anyugun le pe püşükeda digü tsüşü yo tsü gü hon.

¹⁰Püşükeda gü le mele pe a-ketsü gü tsü lo loti.

Me Nyepvü Le A-nunyu Rüchün Kenshvu

¹¹Npugü le Mosa ka johoshü

12-14tejvü hidan hi pe Israel nyu tsüshü lotse. Me nunyu nme le serimvuo temi kechanyu zen zhüo a-npvü a-nrhu la letse rüchün kenshvu le bin logwa. Ai a-nu le kebu kebin genyu a-nyepvü le shato mvu lo shahyu nme ndi lo tsügi le serimvu kebin ten lomvu. Nmvue me nyepvü nyu nme le a-nu le serikemvu thyümvue rüchün nshvubin.

15Lihi thyü-e temi gü no a-nu zen püshükedagü ki ryüti. A-le kerüshvu thyü nrün barley tho kilogram nme senryüti, ai a-le oliv ter nmvue tharün kegwa jape a-so shü loho, tsüle ketsin gü shalo nrün genyu a-nyepvü le rüchün kenshvu ka kerüshvu thyü kebin nme.

16Püshükeda gü le tenu gi zen chwiryüo no kershvubin mhudyü ka so loti.

17Lo a-le kenshün zü ja pe nnyo la nme nyu shü lo njüo zü no khülo nrün genyu Npugü kehü Phika gü kanyu ki kazünyu nnyo peha khipe tsünyu shülo.

18Tson-o a-le tenugi shün shwüshü lo tho pe kerüshvu tsü pe tsügi ben ka shüti. Püshükeda gü le a-ben nyu shochün senryü kebin zü kekhü pe keshü la gü sen ti.

19Tson-o tenugi no püshükeda gü le keswe zokeshü tsüle a-kendo letse zoti: “Nle keyüla lamvuyatselo zü higü le senkeryü shochün gü le n nthyü nnyü loho.

20Ai nle keyüla layatselo,

21Npuü no n lope ntemi dan nyu shochün kepfü gi thyü lalo.

22Zü higü no nginda nyu yüo tsüno nme chwiryü lo nthyümi no tse lalo.” Tsonshü lo tenugi le, “Akenda le Npugü no tsühontse thyü shülo,” tsonti.

23Tson-o püshükeda gü le shochün higü thulo njüo zü pe süpe zü kekhü la günyu shülo lati.

24A-le tenu gi no a-gin thyü sa lalo kegwa zü tsü ketsü mhundyü,

25Püshükedda gü le tsügi ben nyu tho pe kerüshvu gü tsü khi lo njüo, sen-o thyükenshün pe Npugü tsüo kershvubin ge shü lati.

26Tson-o a-le kerüshvu zansü tsü jenthün gwa khi lo-o pe kershvubin ge ro shüti. Kenkhin tsin ki a-le tenugi no zü gü tsüti.

27Tenu gi le keyüla layatselo a-gin thyü sa chwiryü a-ginda nmeo a-thyümi le tsela ti. Tson-o a-temi dan nyu shochün kepfü nyu thyü lati.

28Ai a-le kemu ndi yatselo a-ge thame kenjün thyü kemvui lo ale nyuzen logwa.

29-30Temu nme le a-nu le keyüla la letse rüchün nshvu lo a-nyun tegi kethyü nyu genyu tejvu le hile. Tenu gi no kershvubin mhundyü ka solo-o püshükeda gü le tha higü thyüti.

31A-nyepvü nmu kethyü ndi, ai tenu gi le thyüzü lalo, a-le tsügenyu kenjün thyüti.

Tsipweswü 6

Nazirit nyu Genyu Tejvu

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü
- ²tejvü hidan pe Israel nyu tsü shülo. Peche nmvue tenunyu ligü higü Nazirit nyu nme thyü titse keswe kerüche thyü lao a-thyü kenshün pe Npugü tsü kela nyu le
- ³vain zu nmvue tsü nzü la kehü tsü khela mvuloshvu. A-le vain pe kethyü ketsüi lihie tsü nmvue vain sha kerhün nmvue kenko-e tyü loho.
- ⁴A-le Nazirit thyü kebin then vain bin ge chwikeryü a-shye nmvue a-yhüe tyü loho.
- ⁵A-le Nazirit thyü titse swe kenjü nyu kebin then a-pehü nmvue a-münhü thu loho. A-le gwenkho aphu a-thyükenshün pe Npugü tsü titseo keswe no a-phin kenjü, tsügenyu a-pe lo a-münhü no yhun binlo.
- ⁶⁻⁷A-pehü tsüle a-le a-thyükenshün pe Sunggigü ketsü zansü, tsügenyu a-le a-pvü, a-jvü, a-tsasikezen nmvue a-lügi yatse-e simin khoka güo a-nrhu lanyä.
- ⁸A-le Nazirit thyü kebin then a-thyükenshün pe Npugü tsü laso.
- ⁹Nazirit nyu khoka temi nme le whütse sikela genyu a-pehü thyükenshün kela tsü nrhu layatselo, a-le jon tsenyü bin lo-o a-pe lo a-münhü thu la mvuloshvu; tson-o a-le nshün loti.
- ¹⁰Jon tetse nyü a-le paro nmvue nsu kenyhun sen Npugü kehü Phika khenpvü ka püshükeda gü ki ryüti.
- ¹¹Püshükeda güle nme pe kemu genyu kerüshvu lo kecha gü pe rope kerüshvu thyü-o a-le simin kesü kela genyu a-ge thyünshün kelo jvü thyüti. Tsü jon nyü temi güle a-pehü thyü kenshün ni ti
- ¹²lo Nazirit nyu nme thyüo a-gwenkho thyü kenshün nipe Npugü tsüti. Gwenkho kerü dan tsü swümvu lati, a-pehü thyü kenshün pe Npugü ketsü gü nrhu kela genyu. A-mithyüni kethyü kerüshvu a-le tanyü chenme nyu nme senryüti.
- ¹³Nazirit nyu nme le a-keswe thyüpen lolo, a-le rora thyü ti. A-le Phika gü khenpvü ka gü
- ¹⁴a-ge tetsin kendi senru kenshen pe Npugü tsüti: rope kerüshvu genyu tanyü tse chenme nyu nme, kemu genyu kerüshvu tanyü lü chenme nyu nme, lo kepvüshe kerüshvu genyu tenyü tse nme.
- ¹⁵A-le kebu lo shükemvu tensü ko rokhu nme pe rüshvuti. Shye lo vainzu kerüshvu ka senmvulo keshvu soki oliv ter pe tho kerhün pe kethyü tensü thün lo oliv ter pe yün kethyü tensü kerüpvü pe kethyü tensü thün lo oliv ter pe yün kethyü tensü kerüpvü kosin tse.

¹⁶Püshükeda güle hi ahusen Npugü kigü kemu genyu kerüshvu lo rope kerüshvu thyüti.

¹⁷A-le tanyü tse gü lo rokhu ka tensü tse pe kepvüshe kerüshvu thyü pe Npugü tsüti; a-le shyé lo vainzu gü ko pe kerüshvu thyü shüti.

¹⁸Phika gü khenpvü ka Nazirit gü le a-pe thu pe kepvüshe kerüshvu rokebin mah soge shüti.

¹⁹Tson-o tanyü tse gü bu nilo lo, püshükeda gü le tsü khipe rokhu nyu tensü thün me lo tensü kerüpvü nme kesin-o pe Nazirit gü ben ka shüti.

²⁰Tsüsika püshükeda güle tsüpe jwe kerüche thyüpe Npugü tsüti; tsüle püshükeda gü genyu kenshün kerüshvu nme, tejvu nyu püshükeda gü jün a-nyü lo a-pha nyeki kesin. Tsüsiki Nazirit gü le vainzu tsü logwa.

²¹Hidan hile Nazirit nyu genyu tejvü; ai Nazirit nyu nme le a-keswe genyu a-le khi keshüi nyeki kerüshvu thyü titse zoshü njü yatselo, a-le zoshwishü kenjü hontse thyü pen mvuloshvu.

Püshükeda güle Jochü Keshü

²²Npugü le Mosa ka zoshü

²³Aaron lo anyudan ka zoshüo no hihontse jochü pe Israel nyu tsülo:

²⁴Npugü no jochü pe hagun tsü lo hagun nucha lo;

²⁵Npugü no hagun so lo hagun shwinjü keshü gü thyülo;

²⁶Npugü no hagun shwi a-kenyüo nyun kebwe pe hagun ketsü gü thyülo.

²⁷Npugü le zoshü, “Anyugun le azan sen-o jochü pe Israel nyu ge shü yatselo, Ale jochü pe anyugun tsüti.”

Tsipweswü 7

Sharhidan Kerüshvu

¹Mosa le Npugü kehü Phika gü thyüpen kelo nyü ter pe Phika gü, tsü kanyü aphu, kershvubin, lo tsü kanyü aphu yün-o thyükenshün lo.

²Tson-o Israel nyu tsipwe ka pfüphun sharhi kentsen, temi swükeshü dan le,

³kerüshvu sen Npugü kiryü: gari tsero lo methu tse tserü kenhun, sharhinyu mihvu genyu gari nme lo sharhinyu nme genyu methu tse nme. Anyugun le lesü khikeshü siki,

⁴Npugü le Mosa ka zoshü,

⁵“Phika gü ka lotha nyu sen nrün genyu jwe hidan khilo; njüo Levinyu no thatho thyü nrün genyu pe anyugun tsüshülo.”

⁶Tson-o Mosa le gari lo methutse dan pe Levinyu tsüla.

⁷A-le gari kenyhun lo methu tse pezi pe Gershon nyu tsü,

⁸lo gari pezi lo methu tse tetse pe Merari nyu tsü. Anyugun tho aphu Aaron nyugü Ithamar hensin nyu thyü kü ti.

⁹Ai Mosa le gari nmvue methutse nme-e pe Kohath nyu tsümvu, kenshün kanyü anyugun le ntsen kehü dan tsü pen nrün genyu.

¹⁰Sharhi dan le kershvubin gü thyünshün kethyü kehun genyu kerüshvu dan ko senryü. Anyugun le jwe pe kershvubin ka shü titse nda kelo ka,

¹¹Npugü le Mosa ka zoshü, “Jonryü kenyhun jaka khenyütsen sharhi nmeme no kershvubin thyü kenshün kethyü genyu a-jwe khi shüti, tse anyugun ka zoshülo,” tsonshü.

¹²⁻⁸³Anyugun le hihontse kekhinkeri thyüo kerüshvu hoshü:

	Jon Tsipwe	Sharhi
1	Juda	Amminadab nyugü Nahshon
2	Issachar	Zuar nyugü Nethanel
3	Zebulun	Helon nyugü Eliab
4	Reuben	Shedeur nyugü Elizur
5	Simeon	Zurishaddai nyugü Shelumiel
6	Gad	Deuel nyugü Eliasaph
7	Efraim	Ammihud nyugü Elishama
8	Manasseh	Pedahzur nyugü Gamaliel
9	Benjamin	Gideoni nyugü Abidan
10	Dan	Ammishaddai nyugü Ahiezer

11	Asher	Ochran nyugü Pagiël
12	Naftali	Enan nyugü Ahira

Kerüshvu nmeme le sen keryü le a-ken meme: mehaka rakagi khun a-kensu le kilogram nmeo gram pvün lo rakagi khunda a-kensu le gram tsi tetse, shye pe kerüshvu genyu khun kenyhun nren tho pe ter ka kerhün kethyü pe süto tse; tharün kegwa pe sü kethyü suna khun nme a-kensu le gram tsio tseryü; rope kerüshvu genyu methu tsebwe nme, tanyü tse nme, lo tanyü chenme nyu nme; kemu genyu kerüshvu tenyü nme; lo kepvüshe kerüshvu genyu methu tse kenyhun, tanyü tse pvün, tenyü tse pvün, lo tanyü chenme nyu pvün.

84-88 Sharhinyu mi tseryü kenyhun le kershvubin gü thyü kenshün nrün genyu kerüshvu sen keryü kerhün keshü le hihontse:

— rakagi khun tseryü kenyhun lo rakagi khunda tseryü kenyhun kerhün keshü kensu le kilogram nkio tsenyüo gram tsero.

— Suna khun tseryü kenyhun kensu le kilogram nmeo gram shenryü kenyhun, lo tharün kegwa pe tsüdan sü.

— methu tse tseryü kenyhun, tenyü tse tseryü kenyhun, tanyü chenme nyu tseryü kenyhun, tsüpe rope kerüshvu thyü nrün genyu shye pe kerüshvu sin.

— kemu genyu kerüshvu tenyü tse tseryü kenyhun

— kepvüshe kerüshvu genyu methu tse nkipezi, tanyü tse hen- tsero, tenyü tse hentsero, tanyü chenme nyu hentsero.

89 Mosa le Phika günyu Npugü nthon kegü ka, Npugü le Kejozenkelo Khinpha sogé cherubin hvu janyu shwikenjünbin ge a nthon kethyü khwe nyülo.

Tsipweswü 8

Makhin Pe Keshü

1 Npugü le Mosa ka zoshü,

2 “Aaron no makhin tsenyü pe makenben bin ge keshü ka makenben no mhundyüzin benlo nrün genyu pe shülo tse zoshülo.”

3 Aaron le a-jozen-o makhin dan pe makenbenbin mhundyü zin ntsun shü.

4 Npugü le a-joja tsin pe Mosa hikeshü hontse makenben bin gü le a-binka gü a-ra keti suna jon pe thyü.

Levinyu Thyükenshün Kethyü

5 Npugü le Mosa ka zoshü,

- ⁶“Israel nyu dan nyu Levinyu khikho lo njüo anyugun thyü kenshün lo,
- ⁷hihontse lo: thyükenshün zü kezen pe anyugun ge shüo anyugun no anyugun mi a-pentha ge a-hü thula lo anyugun phinya thula. Tsonlo anyugun le nshün lati.
- ⁸Tson-o anyugun no methu tsebwe nme lo oliv ter pe kerhün kethyü shyé pe kerüshvu ka sen mvulo keshvu dan, lo kemu genyu kerüshvu methu tse kecha nme tse khilo.
- ⁹Tsüselo Israel nyu apfu no kehun lo-o Levinyu no ale kehü Phika gü mhundyü nyu solo.
- ¹⁰Israel nyu dan no anyugun beshwe pe Levinyu pe ge shüti,
- ¹¹lo Aaron le Israel nyu dan nyu Levinyu thyükenshün pe jwe kerüche hontse pe atsüo anyugun le atho thyüti.
- ¹²Lo Levinyu le beshwe pe methu tse hvu pe ge shüti; Levinyu thyükenshün kelo rora thyü nrün genyu, nme pe kemu genyu kerüshvu lo kecha gü pe rope kerüshvu thyüti.
- ¹³“Levinyu thyükenshün pe jwe kerüche hontse pe atsü, tson-o Aaron lo anyu dan no anyugun ntsen lo.
- ¹⁴Hihontse Israel nyu dan nyu Levinyu khikho lo-o anyugun le ahon thyüti.
- ¹⁵Nle anyugun khikho pe thyünshün kela siki anyugun le Phika günyu lotha thyü lokekü thyü loti.
- ¹⁶Israel nyu peche nyuri apfu sunka ale anyugun nkhenlo laso, anyugun le a npvü ahon.
- ¹⁷Ale Ijpt nyu nyuri apfu boshvu kela ka Israel nyu kaqvün nyu nyuri gü lo senru lihie nyuri gü thyükenshün pe a npvü ahon thyülo laso.
- ¹⁸Lo ntsoka ale Israel nyu nyuri apfu sunka Levinyu khilo bin nle,
- ¹⁹lo ale Levinyu no Israel nyu genyu Phika günyu lotho thyü, lo anyugun le Kenshünbin gü kho nni ritsin ryüo kenkekenmhü no Israel nyu ge ryümvu nrün genyu khin lo tse pe Aaron lo anyu dan tenyen laso.”
- ²⁰Npugü le Mosa ka johokeshü hontse, Mosa, Aaron lo Israel nyu apfu Levinyu thyükenshün la.
- ²¹Levinyu le anyu npvü anyu thyükenshünla lo anyugun phinya thu la, tson-o Aaron le anyugun thyükenshün pe jwe kerüche hontse pe Npugü tsüshü. A-le anyugun thyünshün kelo jvü thyüla.
- ²²Temi dan le Npugü le Levinyu genyu Mosa ka johokeshü apfu thyüla. Tson-o Levinyu le Aaron lo anyu dan hensin ka Phika günyu lotho thyülo kü lo.

²³Npugü le Mosa ka zoshü,

²⁴“Levinyu nmeme tse a-keyhun chen nkipvün so nyu le ale kehü Phika günyu a-tho thyüti,

²⁵lo a-keyhun chen henpvün ka a-thanyu rani lati.

²⁶Tsüsiki a-le Phika günyu thatho ka a-pvünyu Levinyu keche logwa, ai a-no a-npvü lotho nme thyü loshvu. Hihontse nle Levinyu tho ketsen gunti.”

Tsipweswü 9

Nkenkela Kenyhun Gü

¹Israel nyu le Ijpt nkenkela chen hvu gü shyé kerigü ka Sinai kazü kesi ki Npugü le Mosa nthon-o a-ka zoshü,

²⁻³“Hi shyé jonryü pezi nyü, yhäko keche ka bin zen lo-o Israel nyu no nkenkelo tejvü dan aphu then ti.”

⁴Tson-o Mosa le Israel nyu no nkenkelo nga then lotse zoshü,

⁵tsü genyu anyugun le shyé kerigü jonryü pezi je Sinai kazü kesi nyu tsü thyü. Npugü lo Mosa ka johokeshü hontse temi dan le tsü aphu thyülo.

⁶Ai tsüka temi peha le simi kesü lao nshünmvu kela genyu, tsünyü nkenkelo nga thenlo mvula. Anyugun le Mosa lo Aaron au ka gü

⁷hihontse zoshü, “Agun le simi kesü kela genyu nshünmvu laso, ai nyuthyüo Israel nyu kecha dan sin-o tha hope Npugü kerüshvu ka agun pe sinmvu la mon?”

⁸Mosa le a-jokenishü, “Ale Npugü kipun tsonketsin hyulo kemvu then khwe tselo.”

⁹Npugü le Mosa ka zoshü

¹⁰Israel nyu temi dan ka zoshülo tse, “Hagun nmvue hagun bon nyenyu lihigü simi kesüo nshünmvula nmvue njwen tsonthon ki gülae a-le nkenkelo nga then nyü yatselo,

¹¹tsüsi shyé gü jonryü pezi je tsü nga logwa. Kebu shükemvu tensü lo henkekhü tyüo tsü nga ti.

¹²Ketyüketsü lihie nsen bin-o lonyü gü tinya lo senru gü ru nme-e bese nya. Nkenkelo nga jvu aphu thenlo.

¹³Ai lihigü nshün bin lo njwen tin lamvue nkenkelo nga thenmvu kela güle, atemi letse rüchün sinmvu lati, a-gwenkho tho keshü gü ka a-le tha hope arüshvu mvukela genyu. A-le a-kemu genyu kenjünthyü mvu loshvu.

¹⁴“Tessin hagin dan nyu yhunkebin nyu nme le nkenkelo nga then nyü yatselo, a-le nga tejvü aphu then mvuloshvu. Tejvu higü hile phenyü nyue lo tessin metse aphu ge kemeti.”

Nmhuchwe Gü

(Chw 40:34-38)

¹⁵⁻¹⁶Npugü le Phika gü Penso kelo nyü nmhuchwe nme le ryü tsühen lola. Kheje ki nmhu gü shwi pe mah hontse.

¹⁷Lihi gwenkho kae nmhu gü le kü lalo Israel nyu le kensenbin rhola laogü nmhu gü le tsenkeryü binka kensenbin thyüni hü.

¹⁸Temi dan le Npugü johokeshü then kensenbin rhola, lo a johokeshü then-o kensenbin thyülo hü. N mhu gü le Phika gü so kebin then anyugun le kensenbin tsünyu bin hü.

¹⁹N mhu gü le Phika gü so binthon binlo, anyugun le Npugü jozen-o ketu hümvu.

²⁰Khika we n mhu gü le jon keshanyu nti Phika gü soge bin hü; lihi thyü yatse-e anyugun le Npugü le johokeshü then-o kensenbin nyu bin nmvue ketu hü.

²¹Khika we n mhu gü le ngwün gü bin-o lonyü ti gwenzin lahü, tson-o n mhu gü le küla nyemhun anyugun le ketu lahü. Lihi gwenkho kae n mhu gü le kü lalo anyugun le ketu lahü.

²²Tsüle jon hvu, shyeme, chenme, nmvue tsünyethon-e n mhu gü le Phika gü so kebinthen anyugun le ketu hümvu; ai tsüle kü lalo anyugun le ketu lahü.

²³Npugü le joho pe Mosa ketsü then-o anyugun le kensenbin thyü lo rho hü.

Tsipweswü 10

Rakagi Pe Kethyü Shu

¹Npugü le Mosa ka zoshü,

²“Temi ko kequen lo kensenbin kerho ka sen nrün genyu rakagi jon pe shu kenyhun chalo.

³Shu kenyhun nren khun thon shülo, temi apentha ryüo ale kehü Phika gü khenpvü ka nhun pfü loti.

⁴Ai shu nme nti khun shülo pfüphun sharhinyu nti ryü nhun pfü loti.

⁵Khun nzü shü lo npho zin nsenkebin kami dan le ketu shü.

⁶Khun nzü keshü kenyhun gü le tessin zin kebin pfüphun dan le ketu shü. Tson-o kensenbin rho nrün genyu khun nzü shüti,

⁷ai temi ko kequen nrün genyu khunthon shüti.

⁸Aaron nyu püshükeda dan no shu khun ti. “Ryükejü gwenkho aphu ka tejvu higü thenti.

⁹Hagun shwikerüchün nyu le hagun wheo hagun kazü nyu teri kethyü ka teri le bin laso tse kethyü shu hidan khun shüti. Lo ale Npugü hagun Sunggigü, ale hagun cheti lo shwikerüchün nyu ben nyu hagun keni shüti.

¹⁰Hagun shekerhün gwenkho ka-Shye keshün nga lo nga kecha ka-- hagun le rope kerüshvu lo kepvüshe kerüshvu hokeshü ka shu khun shüti. Lo ale hagun cheti. Ale Npugü hagun Sunggigü.”

Israel nyu Le Kensenbin Borhu la

¹¹Temi dan le Ijypt nken kethyü chen hvu ka shye hvu gü jon nki nyü Npugü kehü Phika gü so ge n mhu gü le küla,

¹²tsügenyu Israel nyu le Sinai kazü kesi nyu tsonchü chwi. N mhu gü le ryüo Paran tehen yhunkemvu nyu sun lola.

¹³Anyugun le Npugü le Mosa ka johokeshü hontse tsonchü shü,

¹⁴lo anyugun le bin ketu kethyü aphu ka a-keme. Juda tsipwe no tsonri kethyü phikeden hensin kebin dan le Amminadab nyugü Nahshon hensin nyu a-dandan thyüo tsonchü shü.

¹⁵Zuar nyugü Nethanel le Issachar tsipwe so keda thyü,

¹⁶lo Helon nyugü Eliab le Zebulun tsipwe so keda thyü.

¹⁷Lo Phika gü rholo-o, tsü kepen Gershon lo Merari pfüphun no tsonchü shü.

¹⁸Tsüsika Reuben tsipwe no tsonri kethyü phikeden hensin kebin dan le Shedeur nyugü Elizur hensin nyu a-dandan thyüo tsonchü shü.

¹⁹Zurishaddai nyugü Shelumiel le Simeon tsipwe so keda thyü,

²⁰lo Deuel nyugü Eliasaph le Gad tsipwe so keda thyü.

²¹Lo Levi nyu Kohath pfüphun le Kenshün kanyü pen-o tsonchü shü. Anyugun le kensenbin tilo ntsin Phika gü penso nilo lahä.

²²Tsüsika Ephraim tsipwe le tsonri kethyü phikeden hensin kebin dan le Ammihud nyugü Elishama hensin a-dan dan thyüo tsonchü shü.

²³Pedahur nyugü Gamaliel le Manasseh tsipwe so keda thyü,

²⁴lo Gideoni nyugü Abidan le Benjamin tsipwe so keda thyü.

²⁵Kenkhintsin, Dan tsipwe le tsonri kethyü phikeden hensin kebin dan le a-dan aphu rikhun-o Ammishaddai nyugü Ahizer le anyugun keda thyüo a-dandan thyü tsonchü shü.

²⁶Ochran nyugü Pagiel le Asher tsipwe so keda thyü,

²⁷lo Enan nyugü Ahira le Naftali tsipwe so keda thyü.

²⁸Lihikae Israel nyu le kensenbin rho-o kecha ki chwi kethyü ka hihontse a-dan dan thyü hü.

²⁹Mosa le Midiannyu a-mi Jethro nyugü Hobab ka zoshü, “Agun le Npugü le pe agun tsü titse zokeshü bin ki gü jü laso. A-le Israel nyu no gwakenye loti tse johoshü njü, tsü genyu agun zen gülo gwakenyekelo tsü ngun kenjün loti.”

³⁰Hobab le a-jokenishü, “Kemvui, Ale a kazü ki rani gun lati.”

³¹Tsontsin Mosa le zoshü, “Ncheno-e a gun khela nyalo.” “Nle agun le tehenyhunkemvu nyu dika nsen lo gwayo shabin nyo, tsügenyu nle agun tsontsin lo.

³²Nle agun zen hüyatselo agun le Npugü le jochü pe a-gun ketsü aphu ngun kenjün ti.”

Temi dan Le Tsonchüshü

³³Temi dan le kazüthun kenshün gü Sinai nken-o jonshen njwen gunla. Npugü Kejozenkelo Khinpha gü le a-zintse anyugun mhundyü ri gü anyugun kensenbin hyulo hü.

³⁴Anyugun le kensenbin nme ka ketu shülo nhennyu Npugü n mhun gü le anyugun so bin hü.

³⁵Lihi gwenkho kae Kejozenkelo Khinpha gü pen-o tsonchü shülo, Mosa le, “Solo, Npugü, nshwikerüchünnyu no nrenru la lo nkenrhinyu hü lalo!” tsonzo shühü.

³⁶Lo tsüle sun lolo a-le, “Npugü, ranio Israel kami yie yie dan ki ryülo!” tsonshü hü.

Tsipweswü 11

Bin Nme A-zan Le Taberah Tse Kethyü

¹Temi dan le anyugun kenjün kethyü rüla zo Npugü ki kenya sola. Npugü le tsü nyülo njüo a-nyu ntao mah nipe temi dan geshü. Tson-o tsüle anyu dan nyu ro chwiryüo kensenbin te nmezin nkela.

²Temi dan le Mosa kazoshüo a-le Npugü ka hishü laryü mah gü le nmhüla.

³Npugü mah le anyugun dan nyu ro chwiryü kethyü genyu bin tsügü pe Taberah tse thalo.

Mosa le Sharhi Hentsenyü Kejükelo

⁴Israel nyu zen-o njwen kehü tesin peha le hü. Anyugun le thyü nnyü rila lo Israel nyu dan-e kenya sola: Tson-o, “Segü le thyü pe ngun tsü tila!”

⁵Ijpt kiwe ngun le kenrunyu thyü tyükenyü tyü hü. Konkü, zü konkü, sunyü, sunmeron lo sunmere le bin kehü rüchün shüta?

⁶Ai ntsoka we ngun kenkokenkin ndiso. Thame ketyüi ndi, khenyütsen manna nti a-me thame ndi!”

⁷(Manna le shwipe thatsı keshe hontse, chon nyhün.

⁸⁻⁹Tsüle khejenyu khüze kesin-o kensenbin so nrhi tsüryü hü. Lo lonyü gü temi dan le tsü jünkequen lo-o dunshwe pe tho thyülo njüo bülo tson-o pe tensü kerüpvü thyü lohü. Tsüle oliv terzü pe tensü tsen kethyü ketyü hontse.)

¹⁰Temi dan le anyugun Phika khenpvü ka a-dandan thyü so-o kenyo kebin khwe Mosa nyülo. Npugü le anyugun ge a-nyunta kebin genyu Mosa le rünyu mvula,

¹¹tson-o a-le Npugü ka zoshü, “Nle nyuthyüo age gwakemvu thyü, ashwi nkenyümvu, lo ntemi hidan aphu khvüpe age shü hü nla?

¹²Ale anyugun rhenshü nmvue nnyu shü mvu! Nle nyuthyüo ano ntsenyu keleyi nyu hontse tson then nyuhanyu kepen hontse anyugun pen gü nle zope anyu bonnyü ketsü kazü nyu shülo tse hü nla?

¹³Temi hidan aphu genyu ale dikipon thyü hyulo tila? Anyugun le aka thyü hio chü bin gwenzin laso.

¹⁴Ale a npvü temi hidan aphu khvü pfü loho; tsüle agenyu nsuri tsinle!

¹⁵Nle age hon ti yatse kethyü we a njün lo ano n bennyu kenjün thyü sinmvu nrün genyu adushvu lalo.”

¹⁶Npugü le Mosa ka zoshü, “Israel nyu sharhi rühvulo kekü temi hentsenyü zenryüo ale kehü Phika nyu kequen shüo anyugun no tsünyu nkho ka sobin lotse zoshülo.

¹⁷Ale tsüka ryü n nthon ti, lo ale pe ntsü kela kapu peha khipe anyugun tsü ti. Tson-o anyugun le ncheo temi dan khvü pfü loti, lo nno n npvü pfü loha.

¹⁸Temi dan ka zoshülo, ‘Senduki genyu hagun thyükenshünlo; hagun le thyü tyü loti. Hagun le chüo thyü tyünyü hole, Ijpt kile gwa kvule tse kezo Npugü le nyülo laso. Tsügenyu Npugü le thyü pe hagun tsüo hagun no tsü tyü ti.

¹⁹Hagun le khenyüme, jonhvu, jon pvün, jonryü nmvue jon nki nti tsü tyü gwenzin loho,

²⁰ai hagun le nyunphü lo tyü nyümvu la kemvuthen a-shye ntün hagun no tyüti. Hagun le hika hagun dan nyu kehü Npugü kenila lo kenyo hagun le Ijpt nken mvulo gwa nrün tson zokethyü genyu.’ ”

²¹Mosa le Npugü ka zoshü, “Ale temi lakh tsero zen hü nyo lo nle thyü pe anyugun no shyeme anyu kesükela thyü titse la?

²²Methu lo tanyü dushvu pe anyugun no kesükela thyü logwa ole? Züda nyu kehü tsehü a-phu-e anyugun kesükela thyülo gwa le?"

²³Tsontsin Npugü le a-jokenishü, "A kekvu le a-keni bin ole?" "Ale zokeshü tsü thyülo tile nmvyo nle hyuti!"

²⁴Tson-o Mosa le chwi gü Npugü le zokeshü pe temi dan ka zoshü. A-le sharhi hentsenyü dan zenryü Phika gü hun lo.

²⁵Lo Npugü le n mhu ge tsenryü a-nthonshü. A-le pe Mosa tsükela kapu peha khipe sharhi hentsenyü dan tsüshü. Kapu gü le anyugun ge ryükelo ka anyu le sidyükeshanyu hontse nra sen so, ai kethon tson mvu.

²⁶Sharhi hentsenyü dan nyu Eldad lo Medad au le Phika ki gümvuo kensenbin ki bin tinla. Tsüki kensenbin ki kapu gü le au ge ryüo au ko sidyükeshanyu hontse nra sen so.

²⁷Tsontsin ponyu nme le tin gü Mosa ka Eldad lo Medad hvu le nyuthyü bin yo pe zoshü.

²⁸Tsüka Nun nyugü Joshua, a-selo kanyu Mosa keche kehü gü le, Mosa ka, "Au khin lalo kedagü," tson zoshü.

²⁹Mosa le a-jokenishü, "Nle aphin rüchün-o me ge nnyu tegi bin le? Npugü no a-kapu gü pe a-temi aphu ge shüo a-nyugun aphu no sidyükesha nyu hontse nrasen kethyü le akenda le!"

³⁰Tson-o Mosa lo sharhi mi hentsenyü dan le ranio kensenbin ki gun la.

Npugü le Gükhu Nikeshü

³¹Npugü le whütse tsangkenbu nme nipe züda günyu Gükhu sen-o kazü so tsuhvu khoka nye ryü. Tson-o tsüle kensenbin lo tsü kehun aphu ka kilometer kechon kesü thyüla.

³²Tsügenyu tsünyü, tsüje lo tsüsinyü temi dan le gükhu tenlo, temi nme-e kilogram yieme khü kequen lo mvu. Anyugun kensenbin kehun aphu ka tsü pho nkolo.

³³Anyugun le thyü tyü bu mvuo kechon le bin ketse ka Npugü le temi dan ge a-nyunta lao chonro nme le anyu dan nyu chwiryüla.

³⁴Bin tsügü zan pe Kibroth Hattaavah tse kola (a-kon le kenrin nyu sika) tsüka anyugun le thyü nrin kethyü nyu sun kela genyu.

³⁵Temi dan le tsünyu ketu-o Hazeroth ka ryü kensenbin thyülo.

Tsipweswü 12

Miriam Le Shaja Hyukelo

- ¹Mosa le Kushnyu tenunyu lo, tsügenyu Aaron lo Miriam au le a-kenkhin jo zola.
- ²Au le zo, “Npugü le Mosa nti ge bin-o tha zo ole? A-le ngun ge ko bin-o tha zomvu ole?” Npugü le tsü nyü lola.
- ³(Mosa le temi a-jvu kebwe nme, kazü nyu temi apfu nyeki a-jvu bwe.)
- ⁴Npugü le whütse Mosa, Aaron lo Miriam tse ka zoshü, “Ale hagon mishen no ale kehü Phika günyu chwiryü lanyü bin nyo. Anyugun le chwi,
- ⁵lo Npugü le n mhuchwe nme ka tsenryüo Phika gü khenpvü ka so lo-o Aaron lo Miriam au koshü!” tson-o au le chwi,
- ⁶Npugü le zoshü, “Ale nyu zo tiyo nyülo! Sidyükeshanyu le hagon dan nyu kehü ka ale tsemi ki lo mizhü ki anyugun nthon.
- ⁷Ale ago gü Mosa zen kenthon le a-kecha; Ale atemi Israel nyu apfu pe a-tenyen laso.
- ⁸Tsügenyu ale mhuntsun a-zen kenthon hü, jokerhon zomvu ai shünshvu tse; a-le ajoja ai hyu laso! Hai le ago gü Mosa kentsun jo zo nshvu mvula?”
- ⁹Npugü le au ge anyuntao tinla
- ¹⁰lo n mhugü le Phika gü kheo tinla ntsin nyu le Miriam tyüo a-gi le chon pe khütso hontsela. Aaron le tsügi shwishü laryü keho le a-ge bin kela hyulo,
- ¹¹a-le Mosa ka zoshü, “Kedagü, ncheno-e ayi le kephanyu hontse kemuthyü kela higenyu shaja pe ayi tsü nyata.
- ¹²A-thyü peha tyülo a-no kesi nnyu kelo nyu hontse lanyu ta.”
- ¹³Tsügenyu Mosa le Npugü ka kehi thyüo, “O Sunggigü, a-thyü ngwa shülo!”
- ¹⁴Tsontsin Npugü le a-jokenishü, “A-pvü le nsü pe a-mhun nye yatselo tsügi le jon tsenyü keja pfü ti. Tsügenyu jon tsenyü a-lope kensenbin tegwe ki khin lalo tson-o tsüsiki a-zen kensenbin nyu yüryülo.”
- ¹⁵Miriam pe kensenbin tegwe ki jon tsenyü khinla lo a-zen niryü kemvuthen temi dan le ketu shü mvula.
- ¹⁶Tsüsika anyugun le Hazereth nken-o gü Paran tehenyhunkemvu ki kensenbin thyülo.

Tsipweswü 13

Kanan Kazü Rüzü Lotse Keshü

(Tej 1:19-33)

- ¹Npugü le Mosa ka zoshü,

²“Israel tsipwe tseryü kenhun dan kami nme ka sharhi nyu nmeme kejü lo-o rüzü nyu thyüo gü ale pe Israel nyu tsü kebin kazü rhi nrün genyu nishülo.”

³⁻¹⁵Mosa le Npugü jozen-o Paran tehenyhunkemvu nyu sharhinyu ni keshü le hihontse:

Tsipwe	Sharhi
Reuben	Zakur nyugü Shammua
Simeon	Hori nyugü Shaphat
Juda	Jephunneh nyugü Kaleb
Isakar	Josef nyugü Igal
Efraim	Nun nyugü Hoshea
Benjamin	Raphu nyugü Palti
Zebulun	Sodi nyugü Gaddiel
Manasseh	Susi nyugü Gaddi
Dan	Gemalli nyugü Ammiel
Asher	Mikail nyugü Sethur
Naftali	Vophsi nyugü Nahbi
Gad	Machi nyugü Geuel

¹⁶Kazü gü rhi lotse Mosa le nimeshü rüzü nyu dan le hidan hi. A-le Nun nyugü Hoshea zan tho kela pe Joshua thyüla.

¹⁷Mosa le anyugun ni keshü ka hihontse zoshü, “Tesozin nsin-o Kanan kazü tesinzin güo tsüsika rincho ki külo.

¹⁸Tson-o kazü le dihontse yo, temi dikho le tsünyu yhun bin nyo, lo anyugun le nko bin le.

- ¹⁹Kazü güle gwa le shvuyo, tsünyu keyhun nyu le chwida khwen pe nyida dan hun le kendonyu bin nyo.
- ²⁰Kazü le bwe le mvuyo lo tesen le yhun bin le mvuyo shalo lo. Lo tsünyu kebin terasha peha senryü lo." (Tsüle vain le nyen so kela gwenkho.)
- ²¹Tsügenyu temi dan le tesozin nsin gü Zin tehenyhunkemvu tesinzin Hamath kazü kenchon tesozin khoka Rehob ki kegü tson aphu rhishü.
- ²²Anyugun le kazü tesin kipun gürio Hebron ka ryülo, tsünyu thungin nyu Anakim tsipwe Ahiman, Sheshai lo Talmai kami dan le yhun bin. (Ijipt nyu Zoan thyükelo mhundyü chen tsenyü ka Hebron rünyi thyülo.)
- ²³Anyugun le Eshkol ketejon ka ryüo Vainsha chwe nme duthülo, tsüle nsu sao sento pe rhishüo mihvu le pen. Anyugun le Kheratyü lo kherosha ko peha senryü.
- ²⁴(Israel nyu le tsüka vainsha chweme düthü kelo genyu bin tsügü pe Eshkol ketejon thola.)
- ²⁵Jon henzi kazü gü rhi tseo rüzü nyu le ranio
- ²⁶Paran tehenyhunkemvu Kadesh ka Mosa, Aaron lo Israel nyu apentha kiryü. Anyugun le nyu hyuyo zoshü lo terasha gü pe temi da hishü.
- ²⁷Anyugun le Mosa ka zoshü, "Agun le kazü gü rhi kegun ka tsüle kazü gwasä kethyü hyulo, lo tsünyu terasha peha le hile.
- ²⁸Ai tsünyu keyhun nyu le kvusa, anyu rünyi le gon sasa lo chwida gwasä pe hun. Tsünyeki temi thungin nyu tsipwe le tsünyu bin le.
- ²⁹Kazü gü tesinzin le Amelek nyu le bin; lo Kanan nyu le Mediterranean zida kho lo Jordan ri seki yhun bin nle."
- ³⁰Kaleb le Mosa ka kenya kebin dan no nramvu la njüo, "Ngun whütse gü kazü tsügü lo lola tile nu; ngun le tsü lola la wa le," tson zoshü.
- ³¹Ai Kaleb zen-o gü kethyü dan le zoshü, "Nmvu, ngun le anyugun hülo kemvui; tsünyu kebin temi dan le ngun nyeki kvu le."
- ³²Tson-o anyugun le rhi kethyü kazü gü rüla zo nshvu pe Israel nyu dan nyu shüla. Anyugun le zo, "Kazü tsügü le tsünyu keyhun nyu genyue tyükekü nyhunshü bin mvu lo agun le kehyu nyu aphu kethonkedada le, tson zoshü,
- ³³lo agun le Anak tsipwe temi thungin nyu le tsünyu kebin hyu. Anyugun nrishüo ngun rüchün keshüle tsekhvu honla gwenzin le."

Tsipweswü 14

Temidan Le Kenyo Kethyü

- ¹Khensin temi dan le anyugun sheseo chü.
- ²Anyugun le Mosa lo Aaron ge kenyao zoshü, "Ijpt ki nmvue hika tehen nyu sikela we gwakvu le!"
- ³Nyuthyüo Npugü le agun zen-o kazü tsü gü ki gü jü nla? Mele terinyu agun dushvu lao agun nunyu lo agun nyenyu tün lo kelai. Ijpt ki rani kela le gwakvu mvu ti ole?"
- ⁴Tson-o anyugun le khinyunyu ka, "Ngun sharhi nme kejü lo-o Ijpt ki rani la tinu!" tson sola.
- ⁵Tsüselo Mosa lo Aaron au le temi aphu mhundyü nyu kazü nyu nkhün tsüla.
- ⁶Lo rüzü nyu dan nyu Nun nyugü Joshua lo Jephunneh nyugü Kaleb au le nyungwa mvuo au phi sürhen-o
- ⁷temi dan ka zoshü, "Agun le rhi kethyü kazü gü le gwaritsin.
- ⁸Npugü le ngun shwi a-kenyü yatselo, a-le ngun zen tsüki gü kenya kazü lo kazü kebwe tsü pe ngun tsüti.
- ⁹Npugü ntsun nya lo tsünyu yhun kebin nyu nshvunya. Ngun le nnesa tse anyugun so kvu loti. Npugü le ngun zen hü nyo lo a-le anyugun ntsen kehü terodan nyeki kvulo laso, tsügenyu nshvunya."
- ¹⁰Süda apentha tso pe au jon shvula titse so, ai whütse temi dan le Phika gü soge Npugü kehü keben gü hyula.

Mosa Le Temidan Genyu Kehi

- ¹¹Npugü le Mosa ka zoshü, "Temi hidan le dithen ki a-keni bin tila? Ale anyugun dan nyu nduntho kechon thyüshüe anyugun le dithen ki atenyen mvu bin tila?"
- ¹²Ale kenpen nme nipe anyugun nke lati, ai ale nlope anyugun nyeki gonkvu lo kvu kvu kethyü tsipwe nme thyü shü lati!"
- ¹³Ai Mosa le Npugü ka zoshü, "Nle nkekvu ka Ijpt nyu temi hidan zenchwiryü laso. Nle ntemi ge nyuthyü shüyo Ijpt nyu le nyülo lo,
- ¹⁴anyugun le tsüpe kazü higü nyu keyhun nyu ka zoshüti. Npugü nle agun zen kehü temi hidan le nyülo, lo n nmhu le agun soge sun kebin nle nhennyu nmhu chwe nyu lo kheje ki mah chwe nyu agun mhundyü rikehü hyu tsentsü laso.
- ¹⁵Ntso ka nle ntemi aphu boshvu layatselo nzan kechwi rüla nyülo kela tsipwe dan le,
- ¹⁶nle temi dan zen chwigü nle pe anyugun tsü titse zo kenjü gü tiloho lao tehen nyu anyugun boshvula le tse ti.

¹⁷Tsügenyu Npugü ntsoka nle zokenjü nkekvu pe agun hio thatho thyüshülo tse hibin nle.

¹⁸'Ale, Npugü, ale anyunta whütse la hümvu, Ale meso njün rio kemu lo gwakemvu kethyü nyu kemu jüshü hü. Tson yatse-e a-pvübon nyu kemu shaja pe a-nyenyu ju nyenyu phushen phuzi ki-e tsümvula hümvu.'

¹⁹Ale nka hi hü nle Npugü, anyugun le Ijpt nken keshü ka ryü ntsoka keti nle anyugun kemu jüpe anyugun tsü keryü hontse kelula hü kemvu nkeso keda nyu temi hidan kemu jüpe tsülo."

²⁰Npugü le a-jokenishü, "N kehi hontse ale anyugun kemu jüpe tsüti.

²¹Ai ale rhün hü lo kazü sübin ketsin kethyü hontse ale zoshwishü bin nyo,

²²temi hidan nme no yhun bin-o kazü ligü nyu yü loho. Anyugun le ale kehü kebengü hyu, ai anyugun le aseme nini tse lo a-jo zenmvu laso.

²³Anyugun no thame kae ale zo pe anyu pvübon nyu tsü kenjü kazü gü nyu yü loho.

²⁴Ai ago gü Kaleb le a-kerüchün kecha thyü lo asithen pen kelo genyu ale a-zen gü a-le rhi kethyü kazü gü nyu shüti, lo a-tsipwe no kazü gü lolo ti,

²⁵Ameleknyu lo Kanan nyu le ntsoka yhun kebin ketejon nyu. Sendu ki ranio kazü zü le hunkenhün kesa kebin Aqaba den zin tehenyhunkemvu nyu gun lo."

Kenya Kethyü Genyu Npugü le Shaja Pe Temi Dan Ketsü

²⁶Npugü le Mosa lo Aaron au ka zoshü;

²⁷"Temi serikemvu hidan le dithenki age kenya bin tila? Kenya kethyü kechon ale nyülo laso!

²⁸Anyugun ka zoshülo: 'Ale rhün ketsin thyü kehü hontse ale sweo zobin nle, hagn kehi hontse thyü pe hagn tsüti. Ale Npugü ale zoshü laso.

²⁹Hagn no sio hagn simi no tehen yhunkemvu nyu nrenru lati. Hagn le age kenya kethyü senyu hagn chen nki so nyu nme no kazü ligü nyu yü loha.

³⁰Ale hagn no tsünyu yhun titse zo njü, ai Kaleb lo Joshua au nti a-me hagn nme no yü loho.

³¹Hagn le mele hagn nyenyu tünlo kelai le tsezo ai ale anyugun zen gü hagn le kenikela kazü günyu shüti lo tsüle anyugun bin thyüti.

³²Hagn we tehenyhunkemvu higü nyu si lati.

³³Hagn kemu genyu hagn le sibula kemvuthen hagn nyenyu dan no tehenyhunkemvu nyu nmho-o chen henzi kenjün thyüti.

³⁴Hagun le jon henzi kazü gü rhi kethyü khenyüme genyu chen meme thyüo hagun kemu chün hagun no chen henzi kenjün thyüti. Hagun no a ntsun kethyü kon le nyu yo sha loti!

³⁵Kequen-o a ntsun kebin temi serikemvu dan ge ale hi thyü shüti tse swe bin nyo. Tehenyhunkemvu hika hagun aphu si lati. Ale Npugü, ale zoshü laso.' ”

³⁶⁻³⁷Kazü gü rhi lotse Mosa le nikeshü temi dan le kenku jo sen keryü genyu temi dan le Npugü ntsun la. Tsügenyu Npugü le kenpen pe anyugun ge shüo anyu le sila.

³⁸Rüzü nyu tseryü kenyhun dan nyu Joshua lo Kaleb au nti rhünlo.

Kazü Gü Hü Titse Ndo Kerigü

(Tej 1:41-46)

³⁹Npugü le nyuzo shüyo Mosa le pe Israel nyu ka zo keshü ka, anyugun nyungwamvuo chüsa.

⁴⁰Anyugun le lonyü nshwe rincho ki rünyü dan hühwi titseo, “Npugü le ngun ka zo keshü bin gü ki gü titse nda lo laso. Agun le mu la sele,” tsonzo.

⁴¹Ai Mosa le zoshü, “Tsonlo hagun le nyuthyüo ntsoka Npugü jozenmvu hü nla? Hagun le kvulo kemvui le!

⁴²Gü nya. Npugü le hagun zen hümvu, hagun shwikerüchün nyu le hagun nye kvu kelai.

⁴³Hagun le Ameleknyu lo Kanan nyu teno lo hagun le terinyu sikelai, hagun le Npugü jozenmvu kela genyu a-le hagun zen hümvu laso.”

⁴⁴Npugü zen Kejozenkelo Khinpha gü lo Mosa le kensenbin nken mvue, anyugun le nshvumvuo rincho ge küla.

⁴⁵Tsontsin tsünyu yhun kebin Ameleknyu lo Kanan nyu le anyugun nye kvu lao anyugun hü gü Hormah tila.

Tsipweswü 15

Thape Kerüshvu Tejvu

¹Npugü le pe Mosa tsüşhü

²Israel nyu no a-le pe anyugun tsü titse kebin kazü günyu then nrün tejvu dan.

³Methu tse, tanyü tse, tanyü nmvue tenyü rope kerüshvu thyü pe Npugü ketsü nmvue zoshwishü kenjü thyüpen kethyü kerüshvu nmvue n npvü nkenyü ka kerüshvu nmvue a-zin thyü kehü nga ka kerüshvu, ketyüketsü kerüshvu hidan rün Npugü le a-kenyü.

- ⁴⁻⁵Ligü higü tanyü nmvue tenyü rope kerüshvu thyü pe Npugü ketsü güle senru nme genyu shye kerüshvu tho kilogram nme pe oliv terzü liter nme kerhün kethyü lo vainzu liter nme tse senryüti.
- ⁶Tanyü tse nme pe kerüshvu thyülo oliv terzü liter nmeo peha pe tho kilogram kenyhun kerhün pe ketyüketsü kerüshvu thyülo,
- ⁷vain zu liter nmeo peha sin-o. Kerüshvu hidan rün Npugü le a-kenyü.
- ⁸Tanyü tse nme pe rope kerüshvu nmvue zoshwishü kenjü kerüshvu nmvue kepvüshe kerüshvu thyüpe Npugü tsülo,
- ⁹Shye kerüshvu tho kilogram kenshen pe oliv terzü kilogram kenyhun kerhün pe shülo,
- ¹⁰vainzu liter kenyhun kesin-o. Kerüshvu rün higü Npugü le a-kenyü.
- ¹¹Tsüle Methu tse, tanyü tse, tanyü nmvue tenyü nme genyu tsü hontse shüti.
- ¹²Senru nme nyesin pe rüshvu yatselo kesin pe rüshvu kehü dan ko tsü kendüo chon kenye ti.
- ¹³Israel nyu sunnyü nyu ligü higü ketyüketsü pe a-rün kegwa thyüpe Npugü tsü tiya tselo hi thyüti.
- ¹⁴Lo kachün hagn dan nyu bin tin kelanyu nmvue jon keshanyu hagn dan nyu yhun kebin nyue ketyüketsü a-rün kegwa thyüpe Npugü tsü tiya tselo, a-ko tejvü tsü keme tse thyüti.
- ¹⁵Ryükejü gwenkho aphu nyu hagn lo kachün hagn dan nyu yhun kebin nyu ge-e tejvü gü le keme tse bin ti. Npugü mhundyü nyu hagn lo anyugun-e kenme;
- ¹⁶hagn lo anyugun-e tejvü lo thyüzen nrün le kenme.
- ¹⁷Npugü le pe Mosa tsüshü
- ¹⁸Israel nyu no a-le pe anyugun tsüti tse kebin kazü gü nyu then nrün tejvü dan.
- ¹⁹Tsünyu yhun chwikeryü chwü ketyü ka, tsü peha khikho pe Npugü tsüti.
- ²⁰Hagn le tensü tsen kethyü ka shye keshün pe tensü tsenlo kerü gü tsü pe Npugü tsüti. Hagn le shye nyu kelo ka khishü kehü jvü hontse hi khishü ti.
- ²¹Ryükejü gwenkho aphu nyu hagn le tensü tsen kelo ka jwe kerüche higü pe Npugü tsülati.
- ²²Peha le shamvuo Npugü le pe Mosa tsü keshü tejvü dan peha zenmvu la.
- ²³Lo siki temi dan le Npugü le johu pe Mosa ketsü lihie thyümvu la.

²⁴Temi dan le shakemvu genyu thyüzü layatselo, anyugun le methu tse nme pe shye lo vainzu tse pe Npugü le a-rün a-kenyü kehü rope kerüşhvu thyüti. Tsünyeki kemugenyu tenyü tse nme pe kerüşhvu thyüti.

²⁵Püshükeda gü le temi dan genyu rora thyü lao anyugun kemu jüpe tsüti, anyugun le shamvuo thyüzü la lo anyu kemu genyu ketyüketsü kerüşhvu senryü Npugü tsüti.

²⁶Israel nyu apentha lo kachün anyu dan nyu yhun kebin nyu aphu kemu jüpe tsüti, anyugun aphu shamvuo thyüzü kela genyu.

²⁷Temi nme le shamvuo mu lalo a-le a-kemu genyu tenyü lü chenme nyu hoshü ti.

²⁸Püshükeda gü le kershvubin ge temi gü kemu thyükenshün kethyü rora thyü lao a-kemu jü pe tsüti.

²⁹Israel nyu sunnyü nyue lo kachün metse shamvuo thyüzü kela nyu aphu tejvu higü le kenme ti.

³⁰Ai Sunnyü nyue lo kachün metse ronchvü tse mu kela gü we, a-le Npugü nshwe laso, tsügenyu a-dushvu lati,

³¹a-le ronchvü tse Npugü jo nyümvuo a-johokeshü borho kela genyu. A-le sikela tsü le a-npvü a-ge.

Sabbath Borho Kela

³²Israel nyu le tehenyhunkemvu nyu kehü ka gwengwa temi nme le Sabbath jon nyu senlü bin-o hyulo.

³³A-zen-o Mosa, Aaron lo temi apentha mhundyü nyu ryü,

³⁴a-lope nyuthyü mvulo shvuyo sha petsü kemvu genyu me no a-khwe bin.

³⁵Tsontsin Npugü le Mosa ka zoshü, "Temi gü boshvu la mvuloshvu; kensenbin tegwenki süda no tso pe jonshvu lati."

³⁶Tson-o Npugü le johokeshü hontse süda le a-zen chwigü kensenbin tegwen ki tso pe jonshvula.

Phinya ge Tüjvü Kekhi

³⁷Npugü le Mosa ka johoshü,

³⁸Israel nyu ka zoshü lo: "Hagun phi teka tejvü khio nikenzi shü külo. Ryükejü gwenkho aphu nyu hagun le hihontse thyüti.

³⁹Hagun no tejvü gü hyu keshü ka a johokeshü aphu rüchün lo, tson-o hagun le akipon ranio hagun kenyü yhädyü thyütinla mvu nrün genyu.

⁴⁰Tüjvü dan ge hagun le ale johokeshü aphu then mvulo keshvu hagun no rüchün loti, lo hagun le ahon thyü shü loti.

⁴¹Ale Npugü, hagun Sunggigü: Ale hagun Sunggigü thyü titse Ijpt nyu hagun zen chwiryü. Ale Npugü.”

Tsipweswü 16

Korah, Dathan lo Abiram

¹⁻²Levi tsipwe Kohath kami nyu Izhar nyugü Korah le Mosa sharhi ntsun lola. Lo Reuben tsipwe ka Eliab nyu Dathan lope Abiram hvu lo Peleth nyugü On lo Israel nyu süda le kejü keshü sharhi mele shasa kehü nyu 250 tse le sin lola.

³Anyugun le Mosa lo Aaron au mhundyü nyu kequen lo-o au ka zoshü, “Hai le rüche ritsin laso! Ngun süda aphu Npugü hon, lo Npugü le ngun aphu zen hü nyo. Tsonlo, Mosa nle nyuthyüo n npvü n lope Npugü temi dan so shü hü nla?”

⁴Mosa le jo hinyü kelo ka kazü nyu chetsü gü kehi thyüshü.

⁵Tson-o a-le Korah lo a-sikethen nyu dan ka zoshü, “Lonyü ki Npugü le segü le a-hon yo tsin shüti; a-le segü le a-hon yo a-le kejü kelo gü no a-kershvubin ka a-kho nni ryüti.

⁶⁻⁷Lonyü ki nle lo nsikethen nyu dan makhun khilo njüo magi kenhon lo tharünkegwa pe shü sen-o kershvubin ka ryülo. Tson-o Npugü le ngun di gü kejü loyo shwishüti. Hagun Levinyu le rüche ritsin kela nyu le!”

⁸Mosa le Korah ka zo. “Nyü lota hagun Levinyu!

⁹Hagun kerüchün le Israel nyu Sunggigü le süda dan nyu hagun khikho kecha thyü pe a-kho nnilo, Npugü Phika gü nyu lothathyü lo temi süda lothyü kebin tsüle thakeshe nme letse rüchün bin le?

¹⁰A-le nno lo Levinyu kecha aphu no kerühvu higü hyulo, lo hagun le ntso ka püshükeda ko khilo titse bin nle!

¹¹Nle lo nsikethen nyu le Aaron ntsun kebin tsüle ketsin thyü hagun le Npugü ntsun bin nyo.”

¹²Tson-o Mosa le me nipe Dathan lo Abiram au ko ai au le, “Ayi le ryü kemvui!

¹³Nle Ijpt ki kazü kebwe kegwa nyu agun zen ryüo tehenyhunkemvu nyu agun dushvu la titse kethyü hi nti rünyu mvu ole? Nle agun so Npu thyüni titse ole?

¹⁴Nle ketsin thyü agun zenryüo kazü kebwe nmvue vain low pe agun tsü titse mvu le agun sa bin nyo. Ayi le ryü kemvui!”

- 15**Mosa le anyuntao Npugü ka zoshü, “Temi hidan le sen keryü kerüshvu nme lonya. Ale anyugun nme ge a-zükemvu thyümvu; ale anyugun gada nme-e khilo lamvu.”
- 16**Mosa le Korah ka zoshü, “Sendu ki nle lo nsikethen temi 250 dan le Npugü kehü Phika ka ryümvu loshvu; Aaron ko tsüka bin ti.
- 17**Hagun nme me tse a-makhun khilo njüo tharünkegwa pe tsü ge shüo sen kershvubin ka ryülo.”
- 18**Tson-o temi nme me tse makhun ka magi kenhon lo tharünkegwa pe tsüge shü sen-o Mosa lo Aaron au zen Phika gü khenpvü ka solo.
- 19**Lo Korah le süda apentha zenryüo Phika khenpvü ka Mosa lo Aaron kentsunlo. Npugü kehü keben le whütse süda apentha yhühyu thyüshü,
- 20**tson-o Npugü le Mosa lo Aaron au ka zoshü,
- 21**“Temi hidan siki gü lalo, ale anyugun nke lati.”
- 22**Ai Mosa lo Aaron au le nkhün tsügü kazü rün-o, “O, Sunggigü, kerhün ronzin aphu khishü kehü gü. Temi nme le mu lalo nle süda apentha ge nnyunta ti ole?”
- 23**Tsontsin Npugü le Mosa ka zoshü,
- 24**“Temi dan no Korah, Dathan lo Abiram phika nyu tinlalo tse zoshülo.”
- 25**Tson-o Mosa le Israel sharhi dan zen-o Dathan lo Abiram au ki gü.
- 26**A-le temi dan ka zoshü, “Temi serikemvu hihvu ka kho nni nya lo au hon tha lihie kesü nya. Tson mvuyatselo au kemu aphu genyu hagun pe au sin-o sho sen tin lati.”
- 27**Tsügenyu anyugun le Korah, Dathan lo Abiram dan phika nyu tin la. Dathan lo Abiram au le au nunyu lo au nyenyu dan zen-o au khenpvü ka sobin.
- 28**Mosa le temi dan ka zoshü, “Npugü le ano tha hidan aphu thyü lotse anishü lo a npvü akenda ka ale tsüdan thyümvu tse kethyü hagun le sha loti.
- 29**Temi hidan le Sunggigü kipun shaja peha hyulo mvuo mekesi hontse siyatselo Npugü le anishümvu.
- 30**Ai Npugü le nyülo hükemvu tha thyüo kazü le pe shüo anyugun lo anyuhon aphu tepünyün lo lao anyu kerhün kesi kazü ki tsenla yatselo, temi hidan le Npugü nkhin la tse hagun le shaloti.”
- 31**A-le jozo thüshü nyemhun Dathan lo Abiram au hensin kazü le koshü
- 32**tson-o au, au kaminyu lo Korah lo sikethen nyu aphu anyugun hon kesin-o kazü le tepünyün lola.

³³Tsühontse anyugun kerhün anyugun honsin-o kesi kazü güki gunla. Kazü gü le anyugun kemihen lao anyugun hyu mvula.

³⁴Israel nyu tsüka kebin nyu aphu anyugun kechü khwenyü shüo kehü tinla. Anyugun le nrasen-o, "Tinlo! Kazü gü le ngun ko tepünyün lola loshvu!"

³⁵Lo Npugü le mah nishüo tsüle nnyü chwiryüo tharün kegwa ro kebin temi 250 dan rola.

Makhun

³⁶Npugü le Mosa ka zoshü,

³⁷"Püshükeda gü Aaron nyugü Eleazar ka zoshüo no temi rokela dan lazo makhun nyu kebin magi dan pe kechaki kezen lalo makhun dan le nshün kethyü genyu.

³⁸Tsüdan sen Npugü kerüshvubin nyu keryü ka nshünla. Anyugun kemu genyu sikela dan makhun khilo-o jon kerüpvü pe kershvubin kesen thyülo. Tsüle Israel temi genyu petsülo mvu lo kenshvu le kebin zansü nme thyüti."

³⁹Tson-o Eleazar püshükeda gü le makhun dan khilo-o jon kerüpvü pe kershvubin kesen thyülo.

⁴⁰Hile Aaron tsipwe kemvu we temi nme kershvubin ka ryüo tharünkegwa rope Npugü ki shülo keshvu Israel nyu genyu petsü lo mvulo keshvu nme. Kemvu we Korah lo atemi dan hontse a-nke lati. Npugü le Eleazar ka johokeshü Mosa le zo keshü hontse hi aphu thyülo.

Aaron Le Temidan Kenikeshü

⁴¹Tsüsinyü temi apentha Mosa lo Aaron au ge kenyo, "Hai le pugü temi peha dushvu laso." tsonzoshü.

⁴²Anyugun aphu kehun-o Mosa lo Aaron au ge kenya kethyü sika anyugun le ranio Phika kipun shwi shü laryü nmhu le tsü jeh pfü kebin lo Npugü le kehü keben le chwi keryü hyulo.

⁴³Mosa lo Aaron au le gü Phika gü mhundyü nyu solo,

⁴⁴lo Npugü le Mosa ka zoshü,

⁴⁵"Temi hidan dan nyu tesen tinla lo, ale tsüka anyugun nke lati!" Tsontsin au le kazü nyu nkhün tsüla,

⁴⁶lo Mosa le Aaron kazoshü. "N makhun khilo-o kershvubin nyu magi kenhon pe shü lo njüo tharünkegwa peha pe a-so shülo lo. Tson-o whütse tsü sen gü anyugun thyükenshün kethyü rora thyü lalo. Whütse! Npugü nyunkenta le soryüo temi le npen bin laso."

⁴⁷Aaron le a-jozen-o a-makhun khisen-o temi le kehun kebin dan nyu gü. A-le kenpen gü le bin kela hyulo njüo tharünkegwa pe magi ge shülo-o temi dan thyükenshün kethyü rora thyüshü.

⁴⁸Hile kenpen gü khinla, lo a-le kerhün nyu lo kesinyu jaka so lola.

⁴⁹Korah le kenya kethyü ka sikelanyu swümvuo kenpen higü ka temi 14,700 le sila.

⁵⁰Kenpen gü khinlao Aaron le Phika khenpvü ka Mosa ki rani ryüla.

Tsipweswü 17

Aaron Thün

¹Npugü le Mosa ka zoshü,

²“Israel nyu temi dan no kami sharhi nme ka nmeme tseo thün tseryü kenyun pe ntsü lo tse zoshülo. A-zan a-thün ge thulo

³lo Levi tsipwe sunka sen keryü gü le Aaron zan thulo. Kami sharhinyu nme ge thün nme no tsüka binti.

⁴Tsü sen gü ale kehü Phika günyu ale hagn teno kehü bin Kejozenkelo Khinpha mhundyü nyu shüla lo.

⁵Lo ale kejülo kela gü thün le sen chwiryü ti. Hihontseo ale Israel nyunge kenyazin kehü dan khin lati.”

⁶Tson-o Mosa le Israel nyu ka zoshüo anyugun sharhinyu nmele thün nme me khishü, tsipwe nme ka nme, aphu le tseryü kenyun, lo Aaron thün ko pe kerhün bin.

⁷Mosa le thün tsü aphu pe Phika günyu Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü ka shüla.

⁸Sendu gü Mosa le Phika ki gü laryü, Levi kami sunka sen keryü Aaron thün gü le senchwiryü kela hyulo. Tsüle senchwiri ryü pun-o almond sha le nyen bin!

⁹Mosa le thün tsü aphu khipe Israel nyu hishü. Nyuhontse layo hyu shüo anyugun le a-thün thün khini lola.

¹⁰Npugü le Mosa ka zoshü, “Aaron thün tsü khini pe Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü ka shü lalo. Kevükehü Israel nyu no anyugun le kevümvu la mvulo siti tseo petsü lo nrün genyu.”

¹¹Npugü le zokeshü hontse Mosa le tsü thyülo.

¹²Israel nyu le Mosa ka zoshü, “Tsonyatselo tsüle agun genyu a-keniso!

¹³Ligü higü phika kho nni keryü gü-e simvu loshvu yatselo, agun aphu no sila ti ole!”

Tsipweswü 18

Püshükedanyu Lo Levinyu Tho

¹Npugü le Aaron ka zoshü, “Nle, nnyudan lo Levinyu le ale kehü Phika günyu tha lihie thyüzü kela khvu pvü mvuloshvu; ai nle lo nnyudan npvü püshükeda thonyu thyüzü kela khvu pvüti.

²N shvunye Levi tsipwe no, nle lo nnyudan le Phika günyu tha kethyü ka nkeche nrün genyu zen ryülo.

³Anyugun le nlothyü lo phika günyu thatho thyüti, ai anyugun no Kenshün Bin gü nmvue kershvubin gü nyu kenshün kanyü kesü nya. Tson yatselo anyugun lo n-e no siti.

⁴A nyugun no nzen-o thathyü lo phika günyu mvulo keshvu aphu thyüti, ai kechanyu we nme no hagen kho nni ryü nya.

⁵A nyunkenta no Israel nyu ge niryü mvu nrün genyu, nle lo n nyudan nti Kenshün Bin lo kershvubin nyu thatho dan thyülo.

⁶Israel nyu dan nyu hagen Levi shvunye kejü pe jwe nme hontse pe hagen ketsü gü tsü le ale. Anyugun no phika günyu thatho thyü nrün genyu, anyugun thyü kenshün pe akishü laso.

⁷Ai nle lo nnyudan nti le kershvubin lo Kenshüntsin Bin nyu püshükeda thodan thyüti. Ale püshükeda jünketho pe hagen tsü kela genyu hidan hile hagen khvu. Kechanyu ligü higü kenshün hon dan kho nni ryülo siti.”

Püshükedanyu jün

⁸Npugü le Aaron ka zoshü, “Rüchünlo, tha kerüche pe aketsü rope kerüshvu thyü kemvudan aphu ale pe ntsü bin nyo. Ale tsü pe kethonthen nle lo ntsipwe dan tsü laso.

⁹Pe kershvubin ge rola kemvu Kenshüntsin hon dan hile nhon: Shyeni pe kerüshvu, kemu genyu kerüshvu lo thyüzükela genyu kerüshvu. Kenshün kerüshvu hon pe aketsü lihie nle lo nnyu dan hon.

¹⁰Nle bin kenshün ka hidan tyümvulo shvu, pechenyu nti tyü logwa; hile nge nyu nshün.

¹¹“Tsünyeki, Israel nyu le tha kerüche pe aketsü aphu nhon. Ryükejü gwenkho aphu ka ale tsü pe nle, nnyu peche lo tenu dan tsü bin nle. N kami nshün kebin nyu aphu tsü tyü logwa.

12“Chenkechwi Israel nyu le oliv ter, vainzu lo shyeni keri kegwatsin pe aketsü apfu ale pe ntsü bin nle:

13Tsü apfu nhon. N kami nshün kebin nyu apfu tsü tyü logwa.

14“Israel nyu dan nyu thyü kenshün pe atsü kela apfu nhon.

15“Temi nmvue senru-e nyuri gü Israel nyu le pe aketsü apfu nhon. Ai temi nyuri gü nle rhini mvuloshvu lo nyukhu nshün kemvudan nyuri gü ko rhini mvu loshvu.

16Ntsenyu dan shyeme ka a-mi le mele sen kehü haka rakagi pvün thyüo hei ni lo lati.

17Ai methu, tanyü lo tenyü nyuri dan we hei ni kemvui: tsü le ahon lo tsüpe kerüshvu thyüti. Tsüdan zi pe kershvubin nyela lo a-keshvu rope ketyüketsü rün kegwa thyü pe aki shülo.

18Kerüshvu kerüche ka a-nyü lo a-pha nzhü gü le nhon.

19“Ryükejü gwenkho apfu nyu Israel nyu le pe aketsü apfu ale pe nle, nnyu peche lo tenu dan tsü bin nle. Hile ale nle lo ntsipwe zen-o borholokeho kejozenkelo nme thyüshü laso.”

20Npugü le Aaron ka zoshü, “Nle gwe nrün kenya hyu loho, lo Israel nyu kazü njün nme no bin loho. Ale Npugü, nle senmvulo keshvu tsüle ale.”

Levinyu Jün

21Npugü le zoshü, “Israel nyu le pe aketsü jün tseryü jün me tsü ale pe Levinyu tsü laso. Hile anyugun le ale kehü Phika günyu lotha kethyü chün.

22Israel kechanyu no Phika gü karyüo a-chün le kesi hyula mvu nrün genyu ryü nya.

23Ntsoka gerho Levinyu nti phika gü nucha lo tsünyu mvulo keshvu apfu pvülo ti. Hile hagin tsipwe genyu kethonthen tejvu nme thyüti. Levi nyu le Israel nyu dan nyu gwe nrün kenya no bin loho,

24Israel nyu le jüntserü ka jünme pe aketsü ale anyugun no anyu hon thyü lotse pe tsü kela genyu. Tsügenyu ale anyugun no Israel nyu dan nyu gwe nrün kenya no bin loho tse zoshü laso.”

Levinyu Ketsü Jüntserü Jünme

25Npugü le Mosa ka johoshü,

26Levinyu ka zoshü lotse: “Npugü le hagin no hagin hon thyü lotse khishü kebin Israel nyu ka jüntserü ka nme hyu lolo, tsüka jüntserü ka nme pe Npugü tsü mvu loshvu.

²⁷Kerüche khi keshü higü hile loketsü gü le chenshün nmvue vain zu keshün pe kerüshvu a-keme tse rüchün ti.

²⁸Hihontse nko Israel nyu ka jüntseryü ka nme hyukelo aphu nyu jüntseryü ka nme Npugü hon tsü khishü ti. Nle Npugü genyu kerüche hikhipe püshükeda gü Aaron tsüti.

²⁹Nle hyukelo ka kegwatsin khishü.

³⁰Nle kegwatsin khishü lao low ketsü gü le hoshü kela siki a-sen ntsen lo kehü hontse a-sen ntsenlo.

³¹Nle lo nkami le a-sen tsü lihikae tyü logwa, tsüle phika günyu nlotho kethyü chün genyu.

³²Nle kegwatsin pe Npugü tsü kebin thennle tsü ketyü ka mula loho. Ai kegwatsin pe Npugü tsü kemvu ka tsü tyüo Israel nyu le pe Npugü ketsü kenshün hon nrhu lanyu," tson yatselo nno silati.

Tsipweswü 19

Methu Kenhon gü kero Jonbü

¹Npugü le Mosa lo Aaron au ka johoshü,

²tejvu hidan pe Israel nyu tsüshü lotse. Methu kenhon a-ge tetsin kendi lo khipe thatho thyümvu shü kethyü nme senryü Mosa lo Aaron au tsüshülo,

³lo au le khipe püshükeda gü Eleazar tsü shüti. Tsü sen kensenbin tegwe ki chwi gü a mhundyü ka dushvu loti.

⁴Tson-o Eleazar le a-zi peha khipe a-zenkero no ntsen-o gwentsenyü ge kejen pe Phika gü kipun shüti.

⁵Püshükeda gü mhundyü ka senru gü, a-gi, a-thyü, a-zi, lo a-ri apentha ro lati.

⁶Tson-o püshükeda gü le sedar sen peha, hyssop lo ron kenhon nme shwe pe mah günyu shüti.

⁷Tsüsika, a-le a-phinya thula lo zülu lao kensenbin nyu yü logwa; ai a-le nshünmvu bin-o ngwün gü titi.

⁸Methu ro kethyü gü ko a-phinya thula lo zü jape a-ge shüla mvuloshvu; ai a-ko nshün mvu bin-o n gwün gü titi.

⁹Tson-o kenshün nyu nme le methu gü kero jonbü khükequen pe kensenbin tegwe ki bin kenshün nme ka shü lati, pe tsüka shü njüo Israel nyu süda no nshünkemvu sentin kela zü ndanron kethyü ka senti. Kemu sentinla nrün genyu rora hi thyüshü.

¹⁰Jonbü gü khü kequen kethyü güle a-phinya thula mvu loshvu tson-e nshünmvu bin-o ngwün gü titi. Hile Israel nyu lo tesin hagin dan nyu yhun kebin nyu genyue kethonthen tejvu nme thyüti.

Kesimi Kesü Kethyü

¹¹Ligü higü kesimi kesü yatselo jon tsenyü nshünmvu bin ti.

¹²A-le thyükenshün kethyü genyu jon shen nyü lo jon tsenyü nyü zü gü pe a npvü a-thyü kenshün la mvu loshvu; tsonlo a-le nshün lati. Ai a-le jonshen lo jontsenyü nyü a-thyü kenshün mvula yatselo, a-le nshün lo kemvui.

¹³Lihigü simi kesüo a-npvü a-thyü kenshün la kemvu gü le nshünmvu bin ti, thyünshün kethyü zügü pe a-gwen kemvu genyu. A-le Npugü Phika gü nrhubin, lo a-lope Sunggigü temi nme tse rüchün sinmvu lati.

¹⁴Temi nme le phika nme nyu si yatselo, a-kesi gwenkho ka tsünyu kebin nyu nmvue ligü higü tsünyu yü keryü nyu le jon tsenyü nshün mvu binti.

¹⁵Phika tsünyu laki lo la a-kesen kendi aphu nshünmvu lati.

¹⁶Temi peha le tegwenki mele dushvu kenjü, nmvue a-npvü kesi nmvue temi ru nmvue sika kesü yatselo jon tsenyü nshün mvu binti.

¹⁷Nshün kemvu sentinla nrün genyu methu kenhon kemu sentin la titse ro kethyü jonbü peha khipa la nme ka shüo zü kenshün ja pe shülo.

¹⁸A-keri le temi kenshün nyu nme no hyssop chwe me pe zü günyu ntsen lo njüo kejen pe phika gü, tsünyu kebin kanyü lo temi dan aphu geshü. Kenyhun gü le kenshün nyu peha no zü gü kejen pe temi ru, nmvue simi nmvue sika kesü kela gü geshü.

¹⁹Jon shen lo jontsenyü nyü kenshün nyu no zü gü kejen pe nshün kemvu gü geshü. Jon tsenyü nyü a-le temi gü thyü nshün ti, tsügü le a npvü a-phinya thula lo zü jape a-ge shüo, yhüko keche tsüle nshün lati.

²⁰Ligü higü nshünmvu lao a npvü a-thyü kenshün la kemvu gü le nshünmvu binti, thyünshün kethyü zü gü pe a-gwen kemvu genyu. A-le Npugü phika gü nrhubin, lo a-lope Sunggigü temi nme letse rüchün sinmvu lati.

²¹Ryükejü gwenkho aphu nyu hagin le tejvü higü thenti. Thyükenshün nrün genyu zü kejen keshü gü kono a-phinya thula mvu loshvu; zü gü kesü keshünyu ligü higü nshün mvu bin-o ngwün gü titi.

²²Tha lihie temi nshün kemvu gü le kesü kela tsüle nshünmvu so, lo ligü higü tsü kesü kethyü gü le nshünmvu bin-o ngwün gü titi.

Tsipweswü 20

Kadeshnyu

(Chw 17:1-7)

- ¹Shye kerigü ka Israel nyu apentha Zin tehenyhunkemvu nyu ryüo Kadesh ka kensenbin thyüo binlo. Tsüka Miriam le silao pe tsünyu sunla.
- ²Anyugun kensenbin tsüka zü ndi, tsügenyu temi dan le ryü Mosa lo Aaron au hun pfülo-o
- ³kenya sola: “Agun no Npugü phika mhundyü nyu agun pvünyu ju zen-o sikela gü le gwakvu nrün
- ⁴Hai nyuthyüo agun zen chwiryü tehenyhunkemvu hinyu shüo la? Agun no agun senru zen-o hika sila ti ole?
- ⁵Hai le nyuthyüo Ijpt nyu agun zen chwiryü thame yhunkemvui kenjün kethyü bin nyu shü hü nla? Hinyu shye, kherosha, vain, khüratyü nme ndi. Zü-e tsü keloi bin ndi!”
- ⁶Mosa lo Aaron au le ketuo temi dan nken gü phika gü khenpvü ka solo. Au le kazü nyu nkhünrün tsüla lo Npugü kehü keben gü le ryü au yühüthyü shü.
- ⁷Npugü le Mosa ka zoshü,
- ⁸“Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü nyu thün gü tsü khilo-o Aaron hai süda gü ko kequenshü. Tson-o tsüka anyugun aphu mhundyü nyu tsonye gü ka zoshü lo züle tsü ka tsun chwiryü ti. Hihontse hai le temi lo anyugun senru dan genyu tsonye gü ge zü senchwi ryüti.”
- ⁹Npugü le johokeshü hontse Mosa le gü thün gü khilo.
- ¹⁰Mosa lo Aaron au le temi apentha kope tsonye gü mhundyü nyu kequen lo njüo Mosa le zoshü, “Hagun kenya kehü dan, nyülo! Ayi no hagun genyu tsonye higü ge zü senryü lo tse ole?”
- ¹¹Tsonshüo Mosa le thün gü pen so lo njüo gwenhvu ge tsonye gü vüshü laryü zü le tsunpe kesü kela thyüchwiryüo temi lo senrudan aphu tsülo.
- ¹²Ai Npugü le Mosa lo Aaron au rhoshü. A-le zoshü, “Hai le Israel nyu mhundyü nyu akenshün kekvu tenyen kemvu genyu hai no anyugun tsonrio ale zope anyugun tsü kenjü kazü günyu yü loho.”
- ¹³Hile Meribah ki thyü, tsüka Israel nyu temi le Npugü ge kenyalala, lo a-le nshün tse tsin pe anyugun hishü.

Edom raja gü Le Israelnyu No Pfüthyü gü Mvukela

- ¹⁴Mosa le Kadesh ka lilonyu nipe Edom raja gü kashü. Anyugun le zoshü, “Jolo hile nshvunye Israel tsipwe dan jole. Agun le kenjün thyü kebin nle sha bin nyo,
- ¹⁵dihontse agun pvübon nyu le Ijpt ki tsüla agun le chen kethon yhun tin layo. Ijpt nyu le agun pvübon nyu lo agun-e nshwe sala,

¹⁶lo agun le Npugü ka keche hishü. A-le agun kehin nyülo-o tsangge lonyu nme nishü Ijipt nyu agun zenchwiryü le. Ntsoka agun le nterhi ka Kadesh nyida ka bin nle.

¹⁷Ncheno-e agun no n kazü pfüthü gun lota. Agun lo agun senru-e no tsonda nken-o nlow, nmvue n vain low nyu yü loho, lo nzülvu nyu zü-e tsü loho. Agun le nterhi nken la kemvuthen tsonda zen gwen zin tile.”

¹⁸Ai Edomnyu le kenishü, “Hagun no akazü pfüthü lo nrün ndi! Hagun le ryü yatselo agun le ryü hagun whenti.”

¹⁹Israel nyu le joshü, “Agun le tsonda then gwenzin gile, lo agun senru le hagun zütsü lalo agun le a-mi thyüti--agun le pfüthü gun lo kenyü nti.”

²⁰Ai Edomnyu le zonio, “Kemvui, tson-o Israel nyu nren titseo rihü kechon zen-o tsonchü chwiryüla.”

²¹Edom nyu le Israel nyu no a-kazü pfüthü mvukela genyu Israel nyu le rani tson kecha kipun gunla.

Aaron Kesi

²²Israel nyu apentha Kadesh nken-o Hor kazüthun ka ryülo,

²³Edom kazü terhi ka. Tsüka Npugü le Mosa lo Aaron au ka zoshü,

²⁴“Aaron le ale pe Israel nyu tsüti tse zokenjü kazü günyu yü loha; a-le si lati, hai le Meribah ka a johokeshü thenmvu kela genyu.

²⁵Aaron lo anyugü Eleazar au zen-o Hor kazüthun ge küryülo,

²⁶lo tsüki Aaron püshükeda phinya yhün pe Eleazar ge shüshüo Aaron le tsüki si lati.”

²⁷Npugü le nyu johoshü yo Mosa le tsü thyülo. Anyugun le temi apentha yhühyu ka Hor kazüthun ge küla,

²⁸tson-o Mosa le Aaron püshükeda phinya yhün pe Eleazar ge shüshü. Tsüki kazüthun sun ge Aaron le sila, lo Mosa lo Eleazar au le tsenryüla.

²⁹Temi apentha Aaron le sikela sha lo-o anyugun le jon shenryü a-che chü.

Tsipweswü 21

Kanan nyu So Kvukelo

¹Kanan tesinzin kebin raja gü Arad le Israel nyu le Atharim tson ryü kejö nyülo njüo gü anyugun when-o anyugun peha ten lola.

²Tsontsin Israel nyu le Npugü ka keswe nme thyülo “Nle agun no temi hidan nye kvulo yatselo, agun le anyu temi lo nyida dan thyükenshün pe ntsüo, anyu nke lati.”

³Npugü le anyugun khwenyülo njüo anyugun cheshüo Kanan nyu so kvulo. Tson-o Israel nyu le anyugun temi lo nyida dan nke shülo bin tsü zan pe Hormah tholo.

Lazo Pe peri Gü Thyükelo

⁴Israel nyu le Edom terhi rhon nrün genyu Hor kazüthun nken-o A qaba ki kegü tson ryü. Ai tson nyu temi dan le a-kekheni lo mvuo

⁵Sunggigü lo Mosa kentsun jo zola. Anyugun le kenyo, “Nle nyuthyüo Ijpt nyu agun zenchwiryü ketyüketsü lo zü kendi kazü kesi ki agun no sila titse bin nle? Ketyüketsü kezükemvu hi tyüni nyü mvulaso!”

⁶Tsontsin Npugü le peri kerhu nipe temi dan nyu shüo Israel nyu kechon ndu shvula.

⁷Temi dan le ryü Mosa ka zoshü, “Agun le Npugü, lo nkentsun jo zo-o mula sele. Npugü no peri hidan sentinla lotse hishülo.” Tson-o Mosa le temi dan genyu hishü.

⁸Tsontsin Npugü le Mosa no tegi pe peri nme thyü pe kachon nme ge shüo peri le ndu kela nyu ligü higü tsü nri keshü nyu le pon loti tse zoshü.

⁹Tsügenyu Mosa le lazo pe peri nme thyü pe kachon nme ge shülo. Peri le ndu kelanyu ligü higü lazo pe kethyü peri gü nri keshü nyu le pon lola.

Hor Kazüthun Ka Bin-o Moab Zunpha Ki Kegü

¹⁰Israel nyu le ketu gü Oboth ka nsenlo.

¹¹Bin tsügü nken kelasiki anyugun le Moab nyu terhi npho zin tehenyhunkemvu nyu Abarim ka nsenlo.

¹²Tson-o gü Zered ketejon günyu nsen lo.

¹³Tsünyu ketuni sen-o Arnon züri tesozin tehenyhunkemvu nyu Amornyu terhi tikebin nyu nsenlo. (Arnon tsüle Moab lo Amor au jaka terhi.)

¹⁴Tsügenyu Npugü Teri kethyü rüla lesü nyu “Suphah ki Waheb nyida gü, lo Kazü ketejon dan rüla zo njü; Arnon züri,

¹⁵kazü ketejon bonhü gü le Moab nyu terhi zin tsügü Ar nyida ti.”

¹⁶Tsüka bin-o gü zülvu dan tse ko kehü bin nme tilo, tsü nyu Npugü le Mosa ka zoshü, “Temi dan zenryü kequen lolo, lo ale zü pe anyugun tsüti.”

¹⁷Tsü gwenkho ka Israel nyu le lü hi thyü: “Zülvudan zü hoshü; Lo agun le lü nme thyüo tsü kelu ti--

¹⁸Rajanyu dan le zülvu gü tsoshü Lo temi sharhi dan le Raja thün Lo anyugun thün sen-o tsoshü.” Anyugun le tehenyahun kemvu nyu ketu sen-o Mattanah nyu,

¹⁹lo tsünyu bin-o Nahaliel, lo Nahaliel nyubin-o Bamoth,

²⁰lo Bamoth nyu bin-o Pisgah kazüthun hensin kazü kesi gü kehun Moab nyu terhi kazü ketejon kipun gunla.

Sihon Raja Lo Og Raja Au so Kvukelo

²¹Lo Israel nyu le lilo nipe Amor nyu raja gü Sihon kazo;

²²“Agun no nkazü pfüthü gü lotta. Agun lo agun senru-e no tson nken-o nlow nmvue n vain low nyu gü loho lo nzülvu nyu zü-e tsü kemvui; Nterhi nken lo kemvuthen agun le tsonda then ti.”

²³Ai Sihon le Israel nyu no a-kazü pfüthü mvu letse la. A-le a-rihüdan ko kequen lo njüo Israel nyu whe titse tehenyahun kemvu nyu Jahaz karyü.

²⁴Ai Israel nyu le terinyu anyugun kechon dushvu lao Arnon züri tesozin gü Ammon nyu terhi Jabbok keti anyugun kazü lo lola, Ammon nyu terhi gü le khwesa lo kela genyu.

²⁵Tson-o Israel nyu le Amor nyu nyida Heshbon lo tsü kehun dan aphu lo lolao tsünyu bin lola.

²⁶Heshbon le Amor nyu raja Sihon nyida gü, a-le himhundyü Moab raja gü zen kegao a-kazü Arnon züri keti aphu lo lo kelagü.

²⁷Tsü genyu mele lüthyüo, “Raja Sihon nyida, Heshbon kiryülo! Agun le tsü thyü lo pensoni kelo shwishü nyü.

²⁸Gwengwa Heshbon nyida hinyu Sihon rihüdan le Mah hontse chwila; Tsüle Moab nyu nyida Ar nkela Lo Arnon teso gü ki rincho dan lolo la.

²⁹Moab nyu n genyu dihontse kenrin thyüla! Hagun Chemosh kerüshvu dan nke laso! Hagun tero gü le pechenyu dan no tsenchvula, Lo tenu nyu dan no Amor raja dothyü laso.

³⁰Ai ntsoka a-nyu tsipwe dan nke laso, Heshbon ka gü Dibon keti, Nashim kagü Medeba kho ki Nophah keti aphu.”

³¹Tson-o Israel nyu le Amor nyu kazü nyu bin lola,

³²lo Mosa le me nipe dihontse Jazer whe lo gwatsin tiyo shwishü. Israel nyu le tsü, lo tsü tekho nyida dan lo lola njüo tsü nyu yhun kebin Amor nyu hüla.

³³Israel nyu le rani ryüo Bashan tsonda then gü, tsontsin Bashan nyu raja gü Og le a-rihüdan zenryüo Edrei ka anyugun when.

³⁴Npugü le Mosa ka zoshü, “A-nshvunya. Ale a-temi, a-kazü lo a-so kvu kelo pe hagun tsüti. Nle Heshbon ka Amor nyu raja gü Sihon ge nle nyuhontse thyüla yo a-ge tson shülo.”

³⁵Tsügenyu Israel nyu le temi nme kheshü mvutse Og, a-nyudan lo a-temi apfu dushvulao a-kazü lo lola.

Tsipweswü 22

Moab Raja Le Balaam Kokeshü

¹Israel nyu le ketuo Jordan npho zin Moab nyu kazü ketejon Jeriko kentsun ka nsenlo.

²Moab nyu raja Zippor nyu gü Balak le Israel nyu le Amor nyu ge thyü keshü lo Israel nyu dikho le hüyo nyülo,

³njüo a-e lo a-temi apfu nshvu sala:

⁴Tson-o Moab nyu le Midian nyu sharhidan ka, “Thon mvutse danda higü le methu tse le shonphu lvukela hontse ngun kehun hi apfu nke kelai so.” Tsügenyu raja Balak le

⁵lilo nipe Amaw kazü nyu Eufates züri khoka Pethor nyu kebin Beor nyu gü Balaam ko shü. Anyugun le Balak ka jolo higü sen gü a-ka zoshü: “Ale nno shanyü kebin le Senye nme apentha Ijipt nyu chwiryü bin nyo; anyugun le liki hiki apfu hen-o agun kazü lo lo kela kenshvu le bin ale.

⁶Anyugun le agun nyechon, tsügenyu ryüo asunka shochün pe tsü lalo. Tson yatselo agun le anyugun nyeki kvulao a kazünyu anyugun hüshwi lati. Nle jochü shülo mele jochü pfülo, lo nle swetsü lalo mele shochün pfüla kehü ale sha bin nle.”

⁷Tson-o Moab nyu lo Midian nyu sharhi dan le me swetsü nrün chün sen-o Balaam ki gü Balak jolo pe a-ka, zoshü.

⁸Balaam le anyugun ka zoshü, “Ntsoje hika binlo, lo senduki Npugü le nyu zoshüyo ale pe hagun ka zoshüti.” Tsügenyu Moab nyu sharhi dan le Balaam zen bin tinla.

⁹Sunggigü le ryü Balaam ketsoshü, “Nzen kebin hile dikipon nyu la?”

¹⁰Tsontsin a-le, “Moab raja Balaam le nipe aki shü bin nle,

¹¹Ijipt ki keryü temi dan le kazü apentha hen lo laso. Tsü genyu a-le ano anyugun swetsü la njüo a-le anyugun zen kegao hüshwila nyü bin nle.”

¹²Sunggigü le Balaam ka zoshü, “Temi hidan zen gü nya lo Israel nyu dan swetsü nya anyugun le ajochü pfü kehü genyu.”

¹³Lonyü gü Balaam le Balak lilo dan ki gü zoshü, “Hagun kaki rani gun lalo; Npugü le ano hagun zen gü nyalo tsekela genyu.”

¹⁴Tson-o anyugun le rani Balak ki ryüo Balaam le anyugun zen ryümvule tsela le tse zoshü.

¹⁵Tsontsin Balak le kerigü nyeki teshwe kepfünyu temi chon kvu nishü.

¹⁶Anyugun le Balaam ki gü Balak jolo higü pe a-tsü shü: “Nchenoe thame no nketekhi la nyao aki ryülo.

¹⁷Ale nchün thyüsa shüti lo nle nyu zoyo tsü thyü shüti. Nchenoe ryü agenyu temi hidan swetsü lalo.”

¹⁸Ai Balaam le a-jokenishü, “Balak le a-rajabin nyu suna raka aphu pe atsü lae, ale tha keshetsin nyue Npugü a Sunggigü johokeshü zenmvulo nrün ndi.

¹⁹Ai kechadan hontse hagun cheno-e ntsoje binlo, Npugü le tha peha aka zosin tile nmvuyo shalo nrün genyu.”

²⁰Tsüje Npugü le ryü Balaam ka zoshü, “Temi hidan le nno anyuzen gun lotse nketso ryübin yatselo gwendo lo-o anyuzen gunlo, ai ale nka nyu zoshü yo tsü nti thyülo.”

²¹Tson-o lonyü gü Balaam le a-gada ge dun-o Moab nyu sharhi dan zen gun.

Balaam lo A-gada

²²Balaam le gü keju genyu Sunggigü le a-nyunta la, Balaam le a-gonyu mihvu zen a-gada gen dun-o güjü, tsüka Npugü lokethyü nyu nme le tsonda nyu so-o tsonkhin lola.

²³Gada le tsangge lokethyü güle jenthon sen-o tsonda nyu so kebin hyu shüo, tson tebao low nyu yüla. Balaam le a-gada vüo zen niryü tsonda nyu shüshü.

²⁴Tsontsin Npugü lokethyü güle vain low kenyhun jaka lizin hizin tsokhwe le kebin tson kenrün nme ka so lola.

²⁵Gada güle tsangge lokethyü gü hyushüo tson teba gü tsokhwe ge Balaam pha senla. Balaam le a-gada gü vü nishü.

²⁶Tsangge lokethyü güle nigü tsünye ka lizin hizin nrhilo keshvu bin nme ka sobin.

²⁷Gada le tsangge lokethyü gü hyu shüo jü tsüla. Balaam le anyuntao a-thün pe Gada gü vüso.

²⁸Tsontsin Npugü le jo zolo kegwa kekvu pe gada gü tsü shüo tsügü le Balaam ka zoshü, “Ale nge nyuthyü shüo? Nle hi gwenshen ge avü bin la sela?”

²⁹Balaam le a-jo kenishü, “Nle a nchün ndyü keshü genyu! Ale jenthon sen kehü we ndushvu la nrün.”

³⁰Gada le a-jokenishü, “ale nle nkeyhunthen dun kehü ngada tsü mvu ole? Ale himhundyü nge hihontse hü ole?” A-le a-jokenio, “Nmvule.”

³¹Tsüselo Npugü le Balaam no tsangge lokethyü gü le a-jenthon sen-o tsüka so kebin hyulo; tsontsin Balaam le chetsü gü kazü nyu nkhünrün tinla.

³²Tsangge jolo gü le Balaam ka, “Nle nyuthyüo hi gwünshen ge ngada vü la? Nle kenjwen higü thyü zümvu kethyü genyu ale ntson khin titse ryüle.

³³Ai ngada le ahyulao gwenshen ge tson teba la. Tsonmvu yatselo ale ndushvu lao ngada kenishüla nrün.”

³⁴Balaam le a-jokenishü, “Ale mulaso. Nle tsonnyu so-o a ntsun kebin ale shamvu; ai ale gü zümvu yatselo kaki rani la tile.”

³⁵Ai Tsangge lokethyü gü le zoshü, “Temi hidan zen gülo, ai ale nno nyu zolo tsheshü yo tsü nti zolo.” Tson-o Balaam le anyugun zen gun.

Balak Le Balaam Zenkelo

³⁶Balaam le ryükejü Balak le nyülo njüo gü Moab terhi ki Arnon züri seki Ar nyida ka a-teno.

³⁷Balak le a-ka zoshü, “Nyuthyüo ale me nishü keri gü ka ryümvula? Ale nchün thyü kekü pe ntsü lomvu ado tse rüchün ole?”

³⁸Balaam le a-jokenishü, “ale ryüla mvu ole? Ai ale nyu kekvu le bin mon? Sunggigü le ano nyu zolo tsheshüyo ale tsü zo kelo gwenzin.”

³⁹Tson-o Balaam le Balak zen-o Huzoth nyida nyu gunla,

⁴⁰tsünyu Balak le methu lo tanyü dushvuo thyü peha pe Balaam lo a-zen kehü sharhi dan tsüşü.

Balaam Sidyüjo Kerigü

⁴¹Tsüsinyü lonyü gü Balak le Balaam zen-o Bamoth Baal ki kü, tsüka bin-o Balaam le Israel nyu peha hyu.

Tsipweswü 23

¹A-le Balak ka zoshü, “Hika a genyu kershvubin tsenyü thyü shüo, methu tse tsenyü lo tanyü tse tsenyü senryü atsü shülo.”

²Balak le Balaam le a-ka zokeshü hontse thyülo njüo Balaam au methu tse lo tanyü tse nme me pe kershvubin nme ge rüshvu shü.

³Tson-o Balaam le Balak ka zoshü, “Nle hika rope kerüshvu khoka sotse, Npugü le ateno tile nmvue yo ale shwishüti. A-le nyu pe atesha shüyo ale nka zo shüti.” Tsonshüo a npvü rincho sun nme ge küla,

⁴Sunggigü le a-teno shü. Balaam le a-ka zoshü. “Ale kershvubin tsenyü thyüshüo methutse lo tanyü tse nmeme pe kerüshvu thyüshü laso.”

⁵Npugü le Balaam no nyuzo tiyo a-kazoshüo a-jo pe Balak ka zoshü lotse a-ni ni shüla.

⁶Tson-o a-le rani ryü Balak le Moab nyu sharhi dan aphu zen-o rope kerüshvu khoka so kebin hyulo.

⁷Balaam le sidyüjo hi zoshü: “Moab nyu raja Balak le Siria, lo npho kazüthun kipun azenryü. ‘Ryü agenyu thazo shülo’ tse a-le zoshü. ‘Shochün pe Israel nyu tsü lalo.’

⁸Sunggigü le shochün pe tsü kemvu ale dihontse shochün pe tsü lomon Nmvue Npugü le nke lati tse zokemvu ale dihontse zolo mon?

⁹Tsonye ketetso ki bin-o ale anyugun hyu; Rincho thun ge bin-o anyugun shwishü. Anyugun le anyu npvü yhun kebin senye; Anyugun le senye kecha nyeki jochü pfü kebin shabin nyo.

¹⁰Israel tsipwe le kenphü hontse-- Anyugun le chonritsin-o swülo buho. Sunggigü temi nme hontse akeyhun jon no a-keni thyüta; Ano kemitsin gü hontse anyun bweo sita.”

¹¹Tsontsin Balak le Balaam ka zoshü, “Nle age nyuthyü shü la? Ale nno shochün pe ashwikerüchün nyu tsü lotse nzen hika ryü, ai nle jochü pe anyugun tsü gwenzin laso.”

¹²A-le zonishü, “Npugü le ano nyu zolo tse shü yo ale tsü nti zolo kegwa gwenzin.”

Balaam Sidyükezo Kenyahun Gü

¹³Tsüselo Balak le Balaam ka zoshü, “Ryü azen bin kecha nme ka gülo tsünyu bin-o Israel nyu peha nti hyu logwa. Tsüka bin-o agenyu shochün pe anyugun tsü lalo.”

¹⁴Tson-o a-zen Zophin low ki gü Pisgah kazüthun sun ge shülo. Tsünyu ko a-le kershvubin tsenyü thyülo njüo methutse nme lo tanyütse nme tse pe kershvubin nmeme ka rüshvu shü.

¹⁵Balaam le Balak ka zoshü, “Nle rope kerüshvu khoka so tselo, ale lika gü Sunggigü teno ti.”

¹⁶Npugü le Balaam teno-o a-no nyuzo tiyo zoshüo, a-jolo pe Balak ka zoshü lotse a-nini shüla.

¹⁷Tson-o a-le raniryü Balak le Moab nyu sharhi dan zen-o rope kerüshvu bin ka so kebin hyulo. Npugü le nyuzo shüyo Balak le ketsoshü,

¹⁸lo Balaam le sidyüjo hi zoshü: “Ryülo Zippor nyugü Balak, Lo ale nyu zotiyo nyülo.

¹⁹Sunggigü le temi hontse nku hümvu; A-le a-nyunkelu la kehü temi hontse mvu. A-le nyu zoshüyo tsü thyühü; A-le zoshü, lo tsü thyüla hü.

²⁰Ano jochü shü lo tse aka zoshü, Sunggigü le jochü pe tsü binlo, ale tsü rani keloi mvu.

²¹Ale Israel sidyü hyu Hengwa kemvu nmvue kenjün kethyü nme da ryü jü mvu. Npugü anyu Sunggigü le anyu zen hü; A-le anyugun raja le tse anyugun le zo sen hü.

²²Sunggigü le Ijpt nyu anyugun zen chwiryü; A-le teronyu gu tse hontse anyugun genyu mezen kenren hü.

²³Jadu nmvue temvuo Israel nyu senye ntsun keloi ndi. Ntsoka temi le Israel nyu rüla zo-o, ‘Sunggigü le nyuthyü shüyo shwishü!’ tsoni.

²⁴Israel senye le shünyho kekvu hontse: Tsüle a-le thyü tenkelo gü sürhen tyü, Lo a-zi tsü nzeü lo kemvuthen rüyü hümvu.”

²⁵Tsontsin Balak le Balaam ka zoshü, “Nle shochün pe Israel nyu tsümüv letse laso, tson-e jochü pe anyugun tsü nya!”

²⁶Balaam le a-jokenishü, “Npugü le aka zo keshü lihie ale thyüti tse ale nka zoshü mvu ole?”

Balaam Le Sidyükezo Kenshen Gü

²⁷Balak le zoshü, “Ryülo, ale nzen gü bin kecha nme ka shü tile. Sunggigü le nno bin tsüka agenyu shochün pe anyugun tsülo tse bin ado.”

²⁸Tson-o a-le Balaam zen-o kazü kesi gü kentsun Peor kazüthun sun ge kü.

²⁹Balaam le a-ka, zoshü, “Hika agenyu kershvubin tsenyü thyüshüo methutse tsenyü lo tanyü tse tsenyü senryü a-tsüshülo.”

³⁰A-le kezo hontse Balak le thyüshüo methutse nme lo tanyü tse nme tse pe kershvubin nme me ka rüshvu shü.

Tsipweswü 24

¹Ntsoka we Balaam le Npugü le a-no jochü pe Israel nyu tsünyü kebin shala, tsügenyu a-le himhundyü hontse a-wheshwi mvula. A-le kazü kesizin rani ryüo

²Israel nyu le tsipwe a-dandan thyü nsen kebin hyushü. Sunggigü kapu gü le a-ketsen-o

³a-le sidyüjo hi zoshwishü: “Beor nyu gü Balaam jo, Hyu tsentsü lo kegwa temi gü jodan,

⁴Sunggigü le nyuzo bin yo nyülo kegwa gü. Kekvutsin Sunggigü kipun tsemi ki Ayhütyü le shünshvu tse hyu.

⁵Israel nyu Phika dan le zegwari,

⁶Palm bin le don pe kethon thyü kebin, Nmvue züri seka chwi hontse, Npugü le aloes bin sen kenjü, Nmvue zü khoka sedar bin dan hontse.

⁷Anyugun le tsangkenri hyusa loti Lo a-tsi pe zü kegwa ka senti. Anyugun raja le Agag nye gon kvuti, Lo a-keda thyü ngon nmhun shüti.

⁸Sunggigü le Ijpt nyu anyugun zenryü; A-le teronyu gu tse hontse anyugun genyu mezen kenren. Anyugun le anyugun kenrhinyu ten tyü loti, Tsüdan ru boren, lo anyugun tho bose lati.

⁹Senye gü le shünyho kekvvu hontse; Tsüle jü bin lo temi nme a-kesun nshvu. Ligü higü jochü pe Israel ketsü gü le jochü pfü loti, Lo ligü higü shochün pe Israel ketsü gü le shochün pfü ti.”

¹⁰Balak le anyuntao a-jenthün thyülo njüo Balaam ka zoshü, “Nno shochün pe a kenrhinyu tsü lotse ale nkoshü, ai ntsoka hi gwenshen ge nle jochü pe anyugun tsü bin so.

¹¹Ntsoka nka ki gun la! Ale nchün thyü pe ntsü titse zoshü ai Npugü le nno nchün hyulo nrün nkhin laso.”

¹²Balaam le a-jokenishü, “Nle lilonyu nipe aki keshü dan ka ale zoshü laso

¹³nle n raja kanyu suna raka aphu pe atsü-e ale thame akenda thyüo Npugü johokeshü zenmvu lo nrün ndi. Npugü le ano nyu zolo tse shüyo ale tsü nti zoti.”

Balaam sidyüjo Kenkhin gü

¹⁴Balaam le Balak ka zoshü, “Ale atemi ki rani gun jü laso, ai ale gü kemvu ka, siki Israel nyu le ntemi ge nyuthyü shü tiyo nno pütsü lolo tse shü bin nle.”

¹⁵Tson-o a-le sidyüjo hi zoshü: “Beor nyugü Balaam jo, Hyu tsentsü lo kegwa temi gü jodan,

¹⁶Sunggigü le nyu zo shüyo nyülo Lo ketetso Tsin ki keryü thakesha hyu lo kehü gü. Kekvutsin Sunggigü kipun tsemi ki a-yhütyü shünshvu tse hyu.

¹⁷Ale ryü kejü ki nrishü Lo ale Israel senye hyu. Raja nme, shye keben hontse kethyü nme le senye tsügü ge sorryü ti. A-le Comet hontse Israel ge chwi ryüti. A-le Moab nyu sharhi dan vüren lati. Lo Seth temi dan aphu vüshe lati.

¹⁸A-le Edom nyu a-shwikerüchün dan so kvu loti Lo anyugun kazü pe a-hon thyü loti. Israel le kvu kebin ka.

- ¹⁹Israel senye le anyugun kedü lati Lo nsen kebin kenkhin tsin gü-e nke lati.”
- ²⁰Tsüselo Balaam le tsemi ki Amelek nyu hyuo sidyüjo hi zoshü: “Amelek nyu le senye aphu dan nyu kekvu tsin, Ai kenkhin ki tsü le kethonthen nke lati.”
- ²¹Tsemi ki a-le Ken nyu hyuo sidyüjo hi zoshü: “Nle yhun kebin bin tsü le kenshvu ndi, Tegü seü le tsonye heki kebin hontse,
- ²²Ai hagon Ken nyu nke lati Assiria nyu le hagon ten pe a-do thyü tinla ti.”
- ²³Balaam le sidyüjo hi zoshü: “Tesozin kequen kebin hile temi dikipon nyula?
- ²⁴Mekehü nyu le Saipros kipun runzen ryüti Anyugun le Assiria lo Eber lolo lati, Ai anyugun ko kethonthen nke ni lati.”
- ²⁵Tson-o Balaam le nda lo-o rani a-kaki günlä lo Balak ko a-npvü a-tson nyu gunla.

Tsipweswü 25

Peor Ka Israel Nyu Tho

- ¹Israel nyu le Akakia ketejon nyu nsen kebin ka Moab nyu tenunyu zen-o keyüla sola.
- ²Tenunyu tsüdan le anyugun kope Moab nyu tero kerüshvu keho nyu shü. Tson-o Israel nyu le tyütsü lo tero gü rüshvu.
- ³Peor ka Baal. Tsügenyu Npugü le anyugun ge anyunta lao
- ⁴Mosa ka zoshü, “A jozen-o Israel sharhinyu aphu zenryü nhennyu hüşhvu lalo tson yatselo ale temi dan ge anyunta sinmvu lati.”
- ⁵Mosa le kerathü nyu dan ka zoshü, “Hagon nmeme tse a-tsipwe ka Peor Baal kerüshvu nyu a phu dushvu lalo.”
- ⁶Israel nyu le Npugü kehü Phika khenpvü ka chü kebin ka, Mosa lo anyugun apentha mhundyü nyu Israel nyu nme le Midia nyu tenunyu nme zen-o a-phika nyu ryü.
- ⁷Tsontsin püşhükeda gü Aaron nyu Eleazar nyu Phenahas le hyu shüo kehun nyu so gü mi nme khilo-o,
- ⁸au then yügü a-mi pe au mihvu nren jen kesüla. Hihontseo kenpen le Israel nyu nke kebin khinla,
- ⁹ai kenpen higü le temi yie nki pezi boshvu laso.
- ¹⁰Npugü le Mosa ka zoshü,

11“Phenahas le thyü shü kela genyu, ale Israel nyu ge anyunta sin mvu laso. A-le anyeki tero lihie kerüshvu tsü nyhen loho kela genyu, ale anyunkenta ka anyugun nke mvula.

12Tsügenyu ale ryükejü gwenkho aphu nyu a-zenkejozen bin nle tse a-ka zoshülo.

13A-le lo a-tsipwe no kethonthen püshükeda thyüti, a-le akentsun nyu nhen loho lo temi dan kemu jükeshü senryü kethyü genyu.”

14Midianyu tenu gi kesin-o boshvu kela Israel nyu gü zan le Salu nyugü Simeon tsipwe ka kami pe gü Zimri.

15Tenu gi zan le Kozbi. Tsügi a-pvü Zur le Midianyu tsipwe nme ka sharhi gü.

16Npugü le Mosa ka zoshü,

17“Midianyu hüo nke lalo,

18Peor ka anyugun le hagon sa pe gwakemvu thyükela lo Peor ka kenpen gwenkho ka boshvu kelagi Kozbi tse genyu.”

Tsipweswü 26

Temi Keswü Kenyahun Gü

1Kenpen siki Npugü le Mosa lo Aaron nyu gü Eleazar au ka zoshü,

2“Israel nyu dan nyu terinyu gülo kegwa temi chen nki lo tsüsa tsü kami apentha ka zan thu lolo.”

3-4Mosa lo Eleazar au le a-jo zen-o chen tsükho dan aphu ko kequen shü. Tson-o anyugun le Moab nyu kazü ketejon Jordan Züri perie Jeriko nyu kequen lo. Hidan hile Ijypt nyu chwikeryü Israel nyu dan:

5Reuben tsipwe (Reuben le Jakob nyuri gü:) nyu kami dan Hanoch, Pallu,

6Hezron, lo Karmi.

7Kami hidan le temi 43,730.

8Pallu nyenyu dan le Eliab

9lo anyudan le Nemuel, Dathan, lo Abiram. (Dathan lo Abiram hvu hile süda le kejü keshü hvu. Korah lo a-sikethen dan le Npugü ntsun kethyü ka au ko tsüdan zen kengüo Mosa lo Aaron au ntsun.

10Kazü le peshüo anyugun tüpenyün lola, tson-o au le Korah lo a-sikethen dan zen-o sila, mah le temi 250 nke kela ka; tson-o temi no pütsü lomvulo keshvu tsinshü.

11Ai Korah nyu dan we boshvu lamvu.)

- ¹²Simeon tsipwe: Nemuel, Jamin, Jachin,
¹³Zerah lo Shaul kami dan.
¹⁴Kami hidan le temi 22,200.
¹⁵Gad tsipwe: Zephon, Haggi, Shuni,
¹⁶Ozni, Eri,
¹⁷Arod, lo Areli kami dan.
¹⁸Kami hidan le temi 40,500.
¹⁹⁻²¹Juda tsipwe: Shelah, Perez, Zerah, Hezron lo Hamul kami dan. (Juda nyu Er lo Onan au le Kanan kazü nyu sila.)
²²Kami hidan le temi 76,500.
²³Issachar tsipwe: Tola, Puah,
²⁴Jashub lo Shimron kami dan.
²⁵Kami hidan le temi 64,300.
²⁶Zebulun tsipwe: Sered, Elon, lo Jahleel kami dan.
²⁷Kami hidan le temi 60,500.
²⁸Manasseh lo Efraim au pvü Josef tsipwe:
²⁹Manasseh tsipwe: Manasseh nyugü Machir le Gilead apvü, lo kami hidan le anyugun bon Gilead kami dan:
³⁰Iezer, Helek,
³¹Asriel, Shechem,
³²Shemida lo Hephher kami dan.
³³Hephher nyugü Zelophehad le anyu peche ndi tenunyu nti: anyugun zan le Mahlah, Noah, Hoglah, Milkah lo Tirzah.
³⁴Kami hidan le temi 52,700.
³⁵Efraim tsipwe: Shuthelah, Becher, lo Tahan kami dan.
³⁶Eran kami le Shuthelah ka swü tsüryü.
³⁷Kami hidan le temi 32,500. Hidan le Josef ge tsükeryü kami dan.
³⁸Benjamin tsipwe: Bela, Ashbel. Ahiram,
³⁹Shephupham lo Huphum kami dan.
⁴⁰Ard lo Naaman kami hvu le Bela ge tsüryü.

- ⁴¹Kami hidan le temi 45,600.
- ⁴²Dan tsipwe: Shuham tsipwe le
- ⁴³temi 64,400.
- ⁴⁴Asher tsipwe: Imnah, Ishvi lo Beriah kami dan
- ⁴⁵Heber lo Malchiel kami hvu le Beriah ge tsüryü.
- ⁴⁶Asher nyu tenu nyu nme le bin a-zan le Serah.
- ⁴⁷Kami hidan le temi 53,400.
- ⁴⁸Naftali tsipwe: Jahzeel, Guni,
- ⁴⁹Jezer, lo Shillem kami dan.
- ⁵⁰Kami hidan le temi 45,400.
- ⁵¹Israel nyu pechenyu apfu kerhün keshü le temi 601,730.
- ⁵²Npugü le Mosa ka zoshü,
- ⁵³“Anyugun tsipwe kechon kerho shwio kazü gü kenjün shülo.
- ⁵⁴⁻⁵⁶Hen kegwa keshvu thyüo kazü gü kenjün shü, lo keda pe tsipwe keda tsü lo keshe pe tsipwe keshe tsü tselo.”
- ⁵⁷Levi tsipwe le Gershon, Kohath, lo Merari kami dan.
- ⁵⁸Anyugun tsükeryü le Libni, Hebron, Mahli, Mushi lo Korah kami dan-e sin. Kohath le Amram a-pvü,
- ⁵⁹a-le Levi nyugi Ijpt ki nnyu kelo gi Jochebed lo. Tsügi le Aaron, Mosa lo au lügi Miriam nnyu pe Amram tsüshü.
- ⁶⁰Aaron le a-nyu peche mizi le bin Nadab, Abihu, Eleazar lo Ithamar.
- ⁶¹Nadab lo Abihu au le mah nshün kemvu pe Npugü rüshvuo tsüka sila.
- ⁶²Levi tsipwe pechenyu shyeme lo tsüsa le temi 23,000. Anyugun swü kecha thyülo, Israel nyu dan nyu thame pe anyugun jün thyü kemvu genyu.
- ⁶³Mosa lo Eleazar au le Moab nyu kazü ketejon Jordan züri perie Jeriko nyu kami hidan apfu zan thu kequenlo.
- ⁶⁴Mosa lo Aaron au le Sinai kazü kesi nyu temi swü kerigü ka zen thu kelodan nme khela mvu.
- ⁶⁵Npugü le anyugun apfu no tehen nyu sila titse zoshü, tsü hontse Jephunneh nyu gü Kaleb lo nun nyugü Joshua nti a-me kechanyu apfu ndila.

Tsipweswü 27

Zelophehad Nyugi Ju

- ¹Josef nyu Manasseh, Manasseh nyu Machir, Machirnyu Gilead, Gilead nyu Hopher, Hopher nyu Zelophehad, Zelophehad nyugi ju le Mahlah, Noah, Hoglah, Milkah lo Tizrah.
- ²Anyugun le gü Mosa, püshükeda gü Eleazar, sharhi dan, lo süda apentha mhundyü nyu Npugü kehü Phika gü khenpvü ka so lo-o zoshü,
- ³“Agun pvü le a-nyu peche nme ndi tse tehen yhunkemvu nyu si laso. A-le Korah sikethen dan le Npugü ntsun kethyü dan nyu tsü hümvu; ai a-kemu genyu sikela gwenzin.
- ⁴Tsügenyu agun pvü le a-nyu peche ndi letseo Israel nyu dan nyu a-zan no chwiryümvu la ti ole? Agun pvü shvunye dan nyu agun jün khishülo.
- ⁵Mosa le anyu le kenya kebin gü pe Npugü mhundyü ka shü.
- ⁶Tsontsin Npugü le Mosa ka zoshü,
- ⁷“Zelophehad nyugi ju le zo kebin tsüle a-zü le; anyugun pvü shvunye dan nyu anyugun hon pe tsülo. Anyugun no a-hon gwenlo:
- ⁸Israel nyu ka temi nme le a-nyu peche ndio silalo a-nyu tenugi no akenya gweni tse zoshü lo.
- ⁹Lo a-nyu tenugie ndi yatselo a-tsasikezen nyu le gweni.
- ¹⁰A-le a-tsasikezen ndi yatselo a-pvü tsasikezen nyu le tsü gweni.
- ¹¹A-le a-tsasikezen ndi nmvue a-nyo-a-da ndi yatselo a-shvunye a-khokeni tsin gü le tsüpe a-hon thyülo lati. Ale, Npugü, ale nka johokeshü hontse Israel nyu le hi pe tejvü thyüo thenti.”

Joshua Kejüpe Mosa Sun Thyükelo

(Tej 31:1-8)

- ¹²Npugü le Mosa ka zoshü, “Abarim kazüthun gü ge kü gü ale kazü pe Israel nyu tsü kebin gü shwishülo.
- ¹³Nle tsü nri keshü siki ntsa Aaron hontse silati,
- ¹⁴hai mihvu nren Zin tehenyhunkemvu ka a johokeshü ntsun kela genyu. Hai le Meribah nyu süda apentha a ge kenyo kethyü ka, anyugun mhundyü nyu a kenshün kekvu shamvula.” (Meribah tsü le Zin tehenyhunkemvu Kadesh ka zü kenthün.)
- ¹⁵Mosa le kehi thyü shü.
- ¹⁶“Npugü Sunggigü, kerhün ronzin aphu khishü kehü gü, temi nme kejü pe no temi dan tsonri lotse ale hi hü nle

¹⁷lo terinyu anyugun ketsen lo-o ntemi dan no tanyü a-kekhwe kendi hontse mvu nrün genyu.”

¹⁸Npugü le Mosa ka, zoshü, “Nun nyugü Joshua, kapu gü le a-ge kebin gü zen lo-o nben pe a-pe ge shülo.

¹⁹Tson-o a-no püshükeda gü Eleazar lo süda apentha mhundyü nyu solo-o anyugun aphu mhundyü nyu a-le nsun thyüti tse zoshwi shülo.

²⁰Lo Israel nyu süda apentha no a-jozen nrün genyu nkekvu peha pe a-tsüshü.

²¹Püshükeda gü Eleazar le Urim lo Thummim sen-o akendo shaloti lo a-le tsü then ti. Hihontseo Eleazar le tha aphu ka Joshua lo Israel nyu süda apentha tsontsin ti.”

²²Mosa le Npugü le aka johokeshü hontse thyülo. A-le Joshua no Püshükeda gü Eleazar lo süda apentha mhundyü nyu solo.

²³Tson-o Npugü le johokeshü hontse Mosa le a-ben pe Joshua pe ge shüo Joshua le a-sun kethyü gü le tse zoshwi shüla.

Tsipweswü 28

Thyü sun Kehü Kerüshvu

(Chw 29:38-46)

¹Npugü le Mosa ka johoshü

²a-no Israel nyu senthyü shüo Sunggigü le a-kenyü kehü ketyüketsü kerüshvu dan gwenkho to ka pe a-tsü nrün genyu.

³Pe Npugü tsü nrün ketyüketsü kerüshvu le hidan hi: Khenyütsen rope kerüshvu, a-ge tetsin kendi tanyü chenme nyu kenyhun.

⁴Lonyü tanyü nme lo ngwün gü tenyü nme,

⁵shye pe kerüshvu genyu tho kilogram nme pe oliv ter kegwatsin liter nme kerhüo rüshvuti.

⁶Hile Sinai kazüthun ge rüshvu teri shüo khenyütsen rope rüshvu kehü a-rün Npugü le a-kenyü nrün ketyüketsü kerüshvu gü.

⁷Lo tanyü keri gü kesin-o vainzu pe kerüshvu genyu kershvubin ka vainzu liter nme pe jashü mvu loshvu.

⁸Ngwün gü tanyü kenyhun gü pe vainzu kesin-o lonyü gü hontse rüshvu ti. Tsüko Npugü no a-rün kenyü nrün ketyüketsü kerüshvu nme.

Sabbath Nyü Kerüshvu

⁹Sabbath jon nyü tanyü a-ge tetsin nme kendi chenme nyu tse kenyhun, shyepo kerüshvu genyu tho kilogram kenyhun pe oliv ter kerhün lo vain zu tse pe rüshvu ti.

¹⁰Khenyütsen vain zu kesin-o rüshvu kehü nyeki Sabbath tsenyü rope kerüshvu higü thyüti.

Shye jon Kerinyü Kerüshvu

¹¹Shye tsen jonkeri ka rope kerüshvu thyü pe Npugü tsüti: Methu tsebwe kenyhun, tanyü tse nme, tanyü tse chenme nyu tsenyü, tsü aphu tetsin kendi mvu loshvu.

¹²Lo shyepo pe kerüshvu le oliv terzü pe kerhün-o methu tse nme genyu tho kilogram kenshen lo tanyü tse nme genyu kilogram kenyhun;

¹³lo tanyü nyu nme genyu kilogram nme. Rope kerüshvu hidan hile, a-rün no Npugü kenyü kethyü ketyüketsü pe kerüshvu.

¹⁴Lo vainzu pe kerüshvu le, mathu tse genyu liter kenyhun, tanyü tse genyu leter nmeo peha lo tanyü nyu genyu liter nme tseti. Hile chen ka shyepo jonkeri aphu ka rope kerüshvu jvu le.

¹⁵Khenyütsen vainzu pe sin-o rope kerüshvu thyü kehü nyeki tenyü tse nme pe kemu genyu kerüshvu thyüti.

Kebushükemvu Tensü Nga Ka Kerüshvu

(Lev 23:5-14)

¹⁶Shyepo kerüti gü jonryü pezi nyü Npugü kerüshvu ka Nkenkela Nga nda soti.

¹⁷Jonryü pvün nyü binzen lo-o jontsenyü nga ti, lo tsü jaka kebushükemvu tensü nti thyüti.

¹⁸Nga jonkeri nyü kequen-o rüshvuti, lo thatho nme thyü loho.

¹⁹Tsünyü a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe kenyhun, tanyü tse nme lo tanyü tse chenme nyu tsenyü tse pe ketyüketsü pe kerüshvu hontse rope Npugü ki shüti.

²⁰Lo Shyeni pe kerüshvu oliv ter pe kerhün kethyü tho methutse nme genyu kilogram kenshen, tanyü tse genyu kilogram kenyhun,

²¹lo tanyü nyu nme genyu kilogram nme pe shüti.

²²Lo tenyü tse nme kope kemu genyu kerüshvu thyüti, hihontseo temi dan thyü nshün kelo rora thyüti.

²³Lonyütsen rope kerüshvu thyü kehü nyeki hidan hi thyüti.

²⁴Jon tsenyü hihontse, a-rün Npugü le a-kenyü nrün ketyüketsü pe kerüshvu thyüti. Khenyütsen rope kerüshvu lo vainzu pe kerüshvu nyeki kerüshvu hi gü thyü sinti.

²⁵Jon tsenyü nyü kequen-o rüshvuti lo thatho nme thyü loho.

Logvü Nga Ka Kerüshvu

(Lev 23:15-22)

²⁶Logvü nga jon kerinyü hagin le chenshün pe Npugü tsü kethyü ka kequen-o rüshvu ti, lo thatho nme thyü loho.

²⁷Lo a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe kenyhun, tanyü tse nme lo chen me nyu tanyü tse tsenyü tse pe a-rün Npugü no a-kenyü nrün rope kerüshvu thyüti.

²⁸Shyeni pe kerüshvu, oliv ter lo kerhün kethyü tho methu tse nme genyu kilogram kenshen, tanyü tse genyu kilogram kenyhun

²⁹lo tanyü nyu nmeme genyu kilogram nme tse pe rüshvuti.

³⁰Lo tenyü tse nme kope kemu genyu kerüshvu thyüti, hihontse temi dan thyü nshünkelo rora thyüti.

³¹Khenyü tsen rope kerüshvu lo shyeni pe kerüshvu thyü kehü nyeki hidan lo vainzu pe kerüshvu thyüti.

Tsipweswü 29

Chen Keshün Nga Ka Kerüshvu

(Lev 23:23-25)

¹Shye tsenyü gü jon kerinyü hagin le kequen-o rüshvuti, lo thatho nme thyü loho. Tsünyü shvu khun shüti.

²Lo a-ge tetsin nme kendi Methu tsebwe nme, tanyü tse nme, lo tanyü chenme nyu tsenyü tsepe Npugü no a-kenyü nrün rope kerüshvu thyüti.

³Lo shyeni pe kerüshvu ka oliv terzü pe tho kerhün kethyü methu tse gü genyu kilogram kenshen, tanyü tse gü genyu kilogram kenyhun,

⁴lo tanyü nyu nmeme ka kilogram nme tse pe rüshvuti.

⁵Lo tenyü tse nme kope kemu genyu kerüshvu thyüti, hihontse temi dan thyü nshünkelo rora thyü ti.

⁶Shye jon kerinyü rope kerüshvu lo shyeni pe kerüshvu lo khenyütsen rope kerüshvu, shyeni pe kerüshvu lo vainzu pe kerüshvu nyeki hidan pe sin-o rüshvuti. Ketyü ketsü pe kerüshvu rün hidan hi Npugü le a-kenyü.

Rora Kethyü Jon Nyü Kerüshvu

(Lev 23:26-32)

⁷Shye tsenyü gü jonryü nyü hagon le kequen-o rüshvu ti; tsünyü thame thyünya lo thatho thyünya.

⁸A-ge tetsin nme kendi methu tsebwe nme, tanyü tse nme lo tanyü chenme nyu tsenyü tse pe Npugü no a-rün a-kenyü nrün rope kerüshvu thyü pe Npugü ki shüti.

⁹Lo shyeni pe kerüshvu, oliv ter kerhün kethyü methutse gü genyu tho kilogram kenshen, tanyü tse gü genyu kilogram kenyhun lo

¹⁰tanyü nyu nme me genyu kilogram nme tse pe rüshvuti.

¹¹Tenyü gü pe temi dan thyü nshün kelo rora thyü lo khenyütsen shye lo vainzu sin-o rope kerüshvu nyeki kemu genyu kerüshvu tenyü tse nme ko pe rüshvuti.

Then nyu Kebin Nga Ka Kerüshvu

(Lev 23:33-44)

¹²Shye tsenyü gü jonryü pvün nyü kequen-o rüshvulo. Npugü kerüshvu nyu jon tsenyü nga ti lo thatho thyü nya.

¹³Jon kerü hinyü a-rün Npugü le kenyü kethyü ketyüketsü pe kerüshvu thyüshü. A-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tseryü kenshen, tanyü tse kenyhun lo tanyü chenme nyu tse tseryü pezi tse pe.

¹⁴Shyeni pe kerüshvu genyu tho oliv ter pe kerhün kethyü Methu tse nme genyu kilogram kenshen, tanyü tse nme genyu kilogram kenyhun,

¹⁵lo tanyü nyu nme genyu kilogram nme tse pe vain zu pe kerüshvu sinti.

¹⁶Lo tenyü tse nme kope kemu genyu kerüshvu thyüti. Hidan pe khenyütsen rope kerüshvu shyeni pe kerüshvu lo vainzu pe kerüshvu sin ti.

¹⁷Jon hvu nyü a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tseryü kenyhun, tanyü tse kenyhun lo tanyü chenme nyu tse tseryü pezi pe rüshvuti.

¹⁸⁻¹⁹Hidan pe jon kerinyü rüshvu nrün kecha aphu sin-o rüshvuti.

²⁰Jonshen nyü a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tseryü nme, tanyü tse kenyhun, lo tanyü tse chenme nyu tseryü pezi tse pe rüshvuti.

²¹⁻²²Hi pe jon kerü nyü rüshvu nrün kecha aphu sin-o rüshvuti.

²³Jon zinyü a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tseryü, tanyü tse kenyhun, lo tanyü tse chenme nyu tseryü pezi tse pe rüshvuti.

²⁴⁻²⁵Hi pe jon kerinyü rüshvu nrün kecha aphu sin-o rüshvuti.

²⁶Jon pvün nyü a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tekü, tanyü tse kenyhun lo tanyü tse chenme nyu tseryü pezi tse pe rüshvuti.

²⁷⁻²⁸Hi pe jon kerinyü rüshvu nrün kecha aphu sin-o rüshvuti.

²⁹Jon tsero nyü a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tetse, tanyü tse kenyhun lo tanyü tse chenme nyu tseryü pezi tse pe rüshvuti

³⁰⁻³¹Hi pe jon kerinyü rüshvu nrün kecha aphu sin-o rüshvuti.

³²Jon tsenyü nyü, a-ge tetsin nme kendi methu tsebwe tsenyü, tanyü tse kenyhun, lo tanyü tse chenme nyu tseryü pezi tse pe rüshvuti.

³³⁻³⁴Hi pe jon kerinyü rüshvu nrün kecha sin-o rüshvuti.

³⁵Jon tetse nyü kequen-o rüshvuti, lo thatho thyü loho.

³⁶Lo a-ge tetsin kendi methu tsebwe nme, tanyü tse nme lo tanyü tse chenme nyu tsenyü tse pe a-rün Npugü le a-kenyü nrün ketyüketsü rope kerüshvu hontse thyüpe a-ki shülo.

³⁷⁻³⁸Hi pe jon kerinyü rüshvu nrün kecha aphu sin-o rüshvuti.

³⁹Hidan hile hagin nga ka, rope kerüshvu, shyeni pe kerüshvu, vainzu pe kerüshvu, lo kepvüshe kerüshvu thyü pe Npugü tsü nrün tejvu. Hile hagin le zoshwi kenjü thyüpen shü kethyü nmvue hagin kenyü nyu kerüshvu kesin.

⁴⁰Tson-o Mosa le Npugü le johu pe atsü keshü aphu pe Israel nyu temi ka zoshü.

Tsipweswü 30

Zoshwi Kenjü Rüla Tejvü

¹Mosa le jo hidan pe Israel nyu tsipwe sharhi dan ka zoshü.

²Temi nme le tha peha pe Npugü tsü titse zoshwi shü nmvue tha peha a-kekhe lo titse swe bin yatselo a-no a-jo borho nya ai ale thyü titse keshü aphu thyü mvuloshvu.

³Lünyu a-pvü kanyu yhun binzun kethyü nme le tha peha pe Npugü tsü titse nmvue tha peha ka a-kekhe lo titse zoshwi keshü,

⁴a-pvü le nyü loe thame ketekhi mvu yatselo tsügi le a-le zoshwi nmvue swe keshü tsü aphu thyümvu loshvu.

⁵Ai a-pvü le tsü rüla nyü kelo ka a-khin layatselo, a-le tsü thyümvue gwa. A-pvü le a-khin kela genyu Npugü le tsügi kemu jü shüti.

⁶Tenunyu kalu kemvu nyu nmele shachvü tse nmvue rüchün petsü shü mvuo nmvue tha peha ka a-kekhe lo titse zoshüo kalu la,

⁷lo a-nyepvü le tsü rüla nyü kelo ka a-khin kemvu we a-le zoshwi keshü nmvue swe kenjü aphu thyü mvulo shvu.

⁸Ai a-nyepvü le tsü rüla nyü kelo ka a-khin layatselo, a-le tsü thyümvue gwa. Npugü le a-kemu jü shüti.

⁹Maginyu nmvue a-nyepvü le khekela nyu we a-le zoshwi keshü nmvue tha peha ka a-kekhe loti tse keshü apfu thyü mvu loshvu.

¹⁰Kalu kelanyu nme le swe nmvue tha peha ka a-kekhe loti tse zoshwi shü yatselo

¹¹a-nyepvü le tsü rüla nyü kelo ka a-khin kemvu we ale swe nmvue zoshwi keshü apfu thyümvu lo shvu.

¹²Ai a-nyepvü le tsü rüla nyü kelo ka a-no tsü thyü nya lotse a-khin la yatselo a-le tsü thyümvue gwa. A-le a-keswe thyü titse kebin a-nyepvü le khin kela genyu Npugü le tsügi kemu jü shüti.

¹³Tsügi le keswe nmvue zoshwi keshü lihie a-nyepvü le a-no thyülo nmvue khinla lo kegwa kenjü le bin nyo.

¹⁴Ai a-le keswe gü nyü kelo sendu gü thame khin mvu yatselo tsügi le swe nmvue zoshwi keshü tsü apfu thyü mvu loshvu. A-le tsü nyü kelo jon nyü khin kemvu tsüle a-kenda laso.

¹⁵Ai a-le kenkhin ki keswe gü pe a-konkendi thyü lalo swe shüo zenmvu kela khvu gü a-le pfü ti.

¹⁶Hile tenunyu kalu mvuo a-pvü kanyu kebin nyu nmvue kalu kela nyu nme le swe kethyü rüla genyu Npugü le tejvu pe Mosa tsü keshü.

Tsipweswü 31

Midiannyu Zen Terikethyü

¹Npugü le Mosa ka zoshü,

²“Midiannyu ge Israel nyu khün lolo. Nle tson kelo siki sila ti.”

³Tsügenyu Mosa le temi dan ka zoshü, “Midiannyu le Npugü ge nyuthyü shüyo, tsügenyu anyugun when-o shaja pe anyu tsü nrün genyu teri ndo lo.

⁴Terithyü nrün genyu Israel nyu tsipwe nme ka temi ye me nishülo.”

⁵Tson-o tsipwe nme ka temi yie me kejüshüo apfu kesin le temi yie tseryü kenhun le teri genyu ndalo la.

⁶Lo Mosa le püshükeda gü Eleazar nyugü Phenahas no anyugun so keda thyüo kenshün kanyü dan lo zansü khipe anyugun tsü nrün genyu shu khilo-o anyugun nipe terinyu shü.

⁷Npugü le Mosa ka johokeshü hontse anyugun le Midian nyu when-o pechenyu apfu dushvula,

⁸Midian nyu raja minpvün: Evi, Rekem, Zur, Hur lo Reba dan-e sin. Lo Beor nyugü Balaam ko dushvu la.

⁹Israel nyu le Midian nyu tenunyu lo ntsenyu dan tenlo, lo anyugun senru lo kenya aphu khilo la,

¹⁰lo anyugun nyida dan lo kensenbin a phu rola.

¹¹Anyugun le ten kelo do lo senru aphu kesin,

¹²sen-o Moab nyu kazü ketejon Jordan perezin Jeriko ka Mosa, Eleazar lo Israel nyu temi süda gü kiryü.

Rihüdan Le Ranikela

¹³Tsontsin Mosa, Eleazar lo süda sharhinyu aphu kensenbin nken chwigü rihü dan teno.

¹⁴Tsüka Mosa le terinyu rani keryü yie so, lo tsi so kedanyu dan ge anyunta la.

¹⁵Tson-o a-le anyugun ka, “Nyu genyu hagun le tenunyu aphu kerhün zen hü nla?”

¹⁶Rüchünshüta, Peor ka tenunyu hidan le Balaam senkethyü then-o temi dan tsonri sen-o Npugü kenyükemvu thyü la. Tsügenyu kenpen senryü Npugü temi dan geshü.

¹⁷Tsügenyu ntsoka pechenyue lo tenunyu-e peche tenu jvu thyü kela nyu ligü higü dushvu lalo,

¹⁸ai hagun genyu tenunyu, lünyu phusen dan no rhün bin ta.

¹⁹Lo hagun me dushvu kela nmvue kesimi kesü kela nyu aphu jon tsenyü kensenbin tegwenzin bin mvuloshvu. Jonshen lo jon tsenyü nyü tseka n npvü nthü kenshün lo lo nle ten kelo gi ko thyü kenshün lo.

²⁰Lo phinya, thyügi, tenyühü nmvue tesen lihie thyü kenshün la mvu loshvu.”

²¹Eleazar Püshükeda gü le terinyu rani keryü temi dan ka zoshü, “Hile Npugü le pe Mosa tsü keshü tejavü dan le

²²⁻²³Lihie rola hü kemvu, suna, rakagi, lazo, tegi, tin nmvue gin pe mah nyu shüo thyü kenshün la mvuloshvu. Lo kecha lihie zü pe nshünkemvu thyü kenshün la mvuloshvu.

²⁴Jon tsenyü nyü hagun phinya thula mvuloshvu; tsonlo hagun le nshün lao kensenbin nyu yüryü logwa.”

Kanyü Jünkelo Kekenjün

²⁵Npugü le Mosa ka zoshü,

²⁶“Nle lo Eleazar hai sharhi nyu dan zen gü tha tenkelo lihie do lo senru sin-o swülo.

²⁷Tson-o kenjün pe jünhvu thyüo jünme pe shüpahü dan tsü lo kecha gü pe temi süda gü tsülo.

²⁸Lo shüpahü dan jün kipun do, methu, gada, tanyü lo tenyü-e tsi pvün ge nme me rani pe khajana thyü pe Npugü tsülo.

²⁹Tson-o Npugü jün tsü pe püshükeda gü Eleazar tsü shülo.

³⁰Lo temi süda gü jün kipun do, methu, gada, tanyü, lo tenyü-e henpvün ka nme me khipe, Phika gü ntsen kehü Levi nyu dan tsüshü.”

³¹Tson-o Mosa lo Eleazar au le Npugü le nyu johoshü yo tsü thyülo.

³²⁻³⁵Shüpahü dan le tenkelo a-nyu npvü khilo kela nyeki kebin le hikho: tanyü--675,000, tenyü--72,000, Methu--61,000, gada--30,500, lo lünyu phusen--32,000.

³⁶⁻⁴⁰Jün hvu ka jün me shüpahü dan hon le tanyü lo tenyü 337,500 katsü Npugü khajana le 675; shüpahü dan jün methu 36,000 katsü Npugü khajana le 72; shüpahü dan jün gada 30,500 katsü Npugü khajana le 61; shüpahü dan jün lünyu phusen 16,000 katsü Npugü khajana le 32.

⁴¹Tson-o Npugü le johokeshü hontse Mosa le khajana pe Npugü ketsü tsüpe Eleazar tsüla.

⁴²⁻⁴⁶Süda gü jün le shüpahü dan hon kenme: tanyü lo tenyü 337,500, methu 36,000, Gada 30,500 lo lünyu phusen 16,000.

⁴⁷Hika hi Npugü le johokeshü hontse Mosa le henpvün ka nmeme pe Npugü Phika ntsen kehü Levi nyu dan tsüla.

⁴⁸Tsüsika rihüdan zen gü kethyü kedanyu ju le Mosa ki ryüo

⁴⁹“Kedagü, agun hensin shüpahü dan swü laryü nme-e nmhen mvule.

⁵⁰Tsügenyu agun le khikelo suna, ronye, bukerhe, pin, benkhi, nye lo tyü dan senryü bin nle. Agun le agun keyhun min thyüpe Npugü tsü bin nyo, a-no agun ntsen hü nrün genyu.”

⁵¹Tson-o Mosa lo Eleazar au le suna pe kethyü ronye dan tsü khilo.

⁵²Kedanyu dan le khi keshü aphu le kilogram tsihvu pen kesa.

⁵³Kedanyu kemvu dan we anyugun le hyukelo tsü khilo la.

⁵⁴Tson-o Mosa lo Eleazar au le Npugü no Israel nyu temi ntsen lo nrün genyu suna gü sen gü Phika gü ki shüla.

Tsipweswü 32

Jordan Npho zin Tsipwedan

(Tej 3:12-22)

¹Reuben lo Gad tsipwe le senru kechon bin. Anyugun le Jazer lo Gilead kazü le senru genyu gwasasa nrün hyu keshü ka,

- ²gü Mosa, Eleazar lo sharhi kechanyu dan ka zoshü,
- ³⁻⁴“Npugü le Israel nyu che shüo nkhen kelo--Ataroth, Dibon, Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sibmah, Nebo lo Beon rünyi dan lojvü hile senru genyu gwa mabin, lo agun le senru kechon le bin.
- ⁵Tsügenyu hagn cheno-e agun no Jordan züri nken gü nyao kazü higü pe agun no agun hon thyüta.”
- ⁶Tsontsin Mosa le anyugun jokenishü, “Hagn tsasikezen nyu le terinyu gülo hagn le hika bin tinla nyü bin ole?
- ⁷Israel nyu le Jordan pfüthüo Npugü le pe anyugun ketsü kazü nyu gü keju hagn le nyuthyüo anyugun nyunthyü nkun ti tse hü nla?
- ⁸Hagn pepvünyu dan ko ale Kadesh Barnea ka anyugun nipe kazü rhi kethyü ka tsühontse thyüla.
- ⁹Anyugun le Eshkol kazü ketejon keti gü kazü gü hyushü, ai raniryüo temi dan nyun thyü nkun pe no Npugü le khishü kela kazü gü nyu yümvula.
- ¹⁰Tsünyü Npugü le anyuntao zoshwishü:
- ¹¹‘Anyugun le ajozen kemvu genyu Ijpt nyu chwikeryü ka chen nki lo tsü so nyu nme no ale zo pe Abraham, Isak lo Jakob tsü kenjün kazü gü nyu yü loho tse ale swe laso.’
- ¹²Npugü jozen kelo Keniz nyu Jephunneh nyugü Kaleb lo Nun nyugü Joshua au nti a-me kechanyu swe tsüla.
- ¹³Npugü le Israel nyu ge a-nyunta lao a-kenyükemvu thyü kela shenhe tsügü apentha sibula kemvuthen anyugun no chen henzi tehenyhunkemvu nyu hola.
- ¹⁴Lo ntsoka hagn shenhe keshün le hagn pepvünyu sunka kemu thyüo Npugü nyunkekhü senryü Israel nyu ge shüni titse ndo bin nyo.
- ¹⁵Hagn Reuben lo Gad temi dan le Npugü sithen mvu layatselo a-le temi hidan apu khe pe tehenyhunkemvu nyu nke nilati, lo tsüle hagn ge.”
- ¹⁶Anyugun le ryü Mosa ka zoshü, “Agun khin nya, agun no tso khwe pe agun senru dan hun la lo agun nyenyu genyu chwida khwe la terilo.
- ¹⁷Tson-o agun le Israel nyu zen gü anyugun hon thyü nrün kazü günyu anyugun le bin lo kemvuthen rio teri thyüti tse ndo bin nle. Tsüjaka agun nyenyu dan no kazü higü nyu temi dan benka yümvulo nrün genyu chwida hun kela nyida nyu bin tile.
- ¹⁸Israel kechanyu apu kazü a-jün hyulo la kemvuthen agun le ranio agun kaki ryüla loho.

- ¹⁹Lo agun le hiki Jordan npho zin agun jün hyulo kela si genyu Jordan lizin anyugun dan nyu thame loloho.”
- ²⁰Mosa le anyugun jokenishü, “Hagun le zokebin ketsin yatselo hika Npugü mhundyü ka teri nyu gü nrün ndolo.
- ²¹Hagun teri temi aphu Npugü zokezen nyu Jordan pfüthü gü Npugü le ngun shwikerüchün nyu so kvu lola kemvuthen anyugun wheo
- ²²kazü gü lolo lati. Tsüsiki hagun le rani ryü logwa hagun le Npugü lo Israel nyu ge hagun le zoshwishü kenjü thyü pen kela genyu. Tsonyatselo Jordan npho zin hile hagun hon tse Npugü le sha loti.
- ²³Ai hagun le zoshwi shüo then mvuya tselo Npugü mhundyünyu mu bin nyo. Lo hagun kemu genyu shaja hyuloti, tsü genyu thyü zü nya.
- ²⁴Tsügenyu hagun nyida dan thyülo lo hagun senru dan hunla, ai hagun le nyu zoshwi shü njü yo thyülo!”
- ²⁵Tsontsin Gad lo Reuben temi dan le zoshü, “Kedagü, nle zo keshü hontse agun le thyüti.
- ²⁶Agun nu, agun nyu, agun tanyü, agun thu dan no Gilead nyida dan ka bin tseti
- ²⁷ai Npugü jokezen nyu agun aphu terinyu gü titse ndo bin nle. Nle zokeshü hontse agun le Jordan pfüthü gü teri thyüti.”
- ²⁸Tsügenyu Mosa le ahza hi pe Eleazar, Joshua lo Israel sharhi kecha dan tsüshü:
- ²⁹“Gad lo Reuben temi dan le Jordan pfüthüo Npugü johokeshü then-o teri thyü titse ndo bin lo anyugun keche sen-o hagun le kazü gü lolo yatselo Gilead kazü gü pe anyugun tsülo.
- ³⁰Ai anyugun le Jordan pfüthü gü mvuo hagun zen teri thyü yatselo anyugun ko hagun zen-o Kanan kazü nyu anyugun jün hyu loti.”
- ³¹Tsontsin Gad lo Reuben temi dan le a-jokenishü, “Kedagü, Npugü le johokeshü hontse agun le thyüti.
- ³²Npugü johokeshü then-o kanan kazü nyu chwigü teri thyüti, tson-o hika Jordan npho zin agun hon no bin ti.”
- ³³Tson-o Mosa le Amornyu raja Sihon, Bashan raja Og au kazü, nyida dan lo tsü kehun aphu zo pe Gad, Reuben lo Manasseh tsipwe ponha tse tsüla.
- ³⁴Gad tsipwe le chwida le kebin nyida Dibon, Ataroth, Aroer,
- ³⁵Atroth Shaphan, Jazer, Jogbehah,
- ³⁶Beth Nimrath, lo Beth Haran dan thyü ketse nilo.
- ³⁷Lo Reuben tsipwe le Heshbon, Elealeh, Kiriathaim,

³⁸Nebo, Baal Meon (zan higü kelula,) lo Sibmah hidan thyü ketse nilo. Anyugun le thyü ketse nikelo nyida dan zan keshün thola.

³⁹Manasseh nyugü Machir kami le gü Gilead hño tsünyu kebin Amornyu hülaot sü nkhen lola.

⁴⁰Tsügenyu Mosa le Gilead pe Machir kami tsülaot anyugun le tsünyu yhun tinla.

⁴¹Manasseh nyugü Jair kami le rünyu peha wheo lolo la njüo a-zan tho pe “Jair rünyu dan” tse tholo.

⁴²Nobah le Kenath lo tsü rünyu dan lolo njüo tsü zan tho pe Nobah tse la.

Tsipweswü 33

Ijpt nyu bin-Moab Ki Keryü

¹Israel nyu le Mosa lo Aaron au sharhi hensin Ijpt nken chwi keryü ka kensenbin dan zan le hi hontse.

²Npugü le johoshüo anyugun le nsen kelo bin ka Mosa le bin gü zan thu lohü.

³Chen tsügü shyé kerigü jonryü pvün nyü Nkenkelo nga kerigü sinyü Israel nyu le Ijpt nkenshü. Ijpt nyu yhöhyu nyu Npugü le anyugun ntsen-o Rameses nyida nken chwila,

⁴tsüdan le Npugü le dushvu kela anyugun nyu peche nyuri dan sun bin. Hihontse thyüo Npugü le a-le Ijpt nyu tero dan nyekvu tse tsin shü.

⁵Israel nyu le Rameses kheo ryü Sukkhoth ka nsen lo.

⁶Tsüsika kazü kesi tenyu Etham ka nsenlo.

⁷Tsünyu ranio Baal Zephon npho zin Pi Hahiroth ka ryüo Migdol khoka nsenlo.

⁸Anyugun le Pi Hahiroth nken-o kenhon zida pfüthü sentse kazü kesi Shur nyu ryü; tsünyu jonshen tsonchü ryüo Marah nyu nsenlo.

⁹Tsünyu bin-o Elim ka gü lo tsünyu zülvu tseryü kenynhun lo kvubin hentsenyü le kebin genyu tsü ka nsenlo.

¹⁰Anyugun le Elim kheo gü Suez zükenchon khoka nsenlo.

¹¹Tsüsika gü Sin kazü kesi nyu nsenlo.

¹²Tsüka gü Dophkah nyu nsenlo,

¹³lo tsüsika Alush ka bin.

¹⁴Tsüsika Refidim nyu gülo, tsünyu anyugun le zü tsükelo bin ndila.

¹⁵⁻³⁷Refidim nyu bin-o Hor kazüthun ka gü bin hidan ka nsenlo: Sinai kazü kesi, Kibroth Hattaavah (nmvue “Kenrin Sika,”) Hazeroth, Rithmah, Rimmon Perez,

Libnah, Rissah, Kehelathah, Shepher kazüthun, Haradah, Makheloth, Tahath, Terah, Mithka, Hashmonah, Moseroth, Bene Jaakan, Hor Haggidgad, Jotbathah, Abronah, Eziongeber, Zin tehenyhunkemvu kazü (tsüle Kadesh) lo Edom nyu kazü teka Hor kazüthun.

38-39 Npugü le johokeshü hontse püshükeda gü Aaron le Hor kazüthun ge küla. Israel nyu le Ijpt nken chwikeryü chen henzi gü shyé pvün ka jon kerü nyü a-keyhun chen 123 ka a-le sila.

40 Kanan tesin kipun kebin Arad nyu raja gü le Israel nyu le ryü keju rüla nyülo.

41-49 Hor kazüthun ka gü Moab nyu kazü ketejon keti Israel nyu le bin hidan ka nsenlo: Zalmonah, Punon, Oboth, Moab nyu kazü nyu Abarim nke kenjü, Dibon Gad, Almon Diblathaim, Nebo kazüthun khoki Abarim kazüthun dan ki, Jeriko kepen ki Jordan züri pere kipun Moab nyu kazü ketejon ki, Beth Jeshimoth lo Akakia ketejon au jaki tse.

Jordan pfüthü Mvu Ketseka Sentyükeshü

50 Jordan züri pere zin Moab nyu kazü ketejon nyu Jeriko kepen ki Npugü le

51 Israel nyu no then mvulo keshvu hidan pe Mosa tsüshü: “Hagun le Jordan pfüthüo Kanan nyu yü lolo,

52 hagun le tsünyu keyhun nyu aphu hü la mvuloshvu. Anyugun le tso lo tegi pe teromen kethyü dan lo kershvubin aphu nke la mvu loshvu.

53 Tson-o kazü gü khinlo-o tsünyu binlo, ale tsü pe hagun tsü kebin genyu.

54 Henkeshwi thyüo kazü keda gü pe tsipwe lo pfüphun keda gü tsü lo keshe pe keshe gü tsü tseo kenjün lo.

55 Ai hagun le kazü tsünyu keyhun nyu hüla mvulo, tsünyu khe kenjü dan le hagun yhütyü jen lo hagun khoka tsehü hontse hagun kevü lo hagun ntsun ti.

56 Hagun le anyugun hüla mvulo, ale anyugun nke lati tse rhi kebin hontse hagun nke lati.”

Tsipweswü 34

Kazü Gü Terhidan

1 Npugü le pe Mosa tsüshü

2 Israel nyu no then mvulo keshvu dan: “Hagun le ale pe hagun tsü kebin Kanan kazü nyu yülo, terhi le hihontse ti.

3 Tesin zin terhi le Edom nyu terhi Zin tehenyhunkemvu gü keti. Npho zin le Züda kesi gü tesin kipun a-keni gerho.

- ⁴Tson-o tesin zin Akrabbin kazü kenchon nyu tse Zin ka nshe gü tesin zin Kadesh Barnea titi. Lo teso--nkhün zin Hazar Addar ka gü Azmon,
- ⁵tsüka kezüni gü Ijipt nyu terhi ka Zunpha nyu tse gü Mediterranean titi.
- ⁶“Mediterranean Zida pe nkhün zin terhi thyüti.
- ⁷“Teso kipon terhi le Mediterranean ka nsin gü Hor kazüthun
- ⁸ki tsüka gü Hamath kazükenchon ti. Tson gü Zedad
- ⁹lo Ziphron ti, a-keni le Hazar Enan gerho.
- ¹⁰“Npho zin terhi le Hazar Enan ka gü Shepham keti.
- ¹¹Tsüle tesin zin gü Harbel, Ain npho zin lo Galil zi se npho zin rincho dan keti,
- ¹²lo tesin zin le Jordan züri then tsügü Kesi Zida ti. “Hipe hagon kazü quenzi terhi thyüti.”
- ¹³Tson-o Mosa le Israel nyu ka zoshü, “Npugü le pe hagon tsipwe teküo ponha dan tsü kela kazü gü hi hagon henkeshwi thyüo kenjün lo.
- ¹⁴Reuben, Gad lo Manasseh npho zin kebin tsipwe ponha tse le kami then-o anyugun jün kenjün lo laso,
- ¹⁵Jordan pere zin Jeriko kepen ka.”

Kazü gü Kenjün nrün Sharhi Dan

- ¹⁶Npugü le Mosa ka zoshü,
- ¹⁷“Püshükedagü Eleazar lo Nun nyugü Joshua au le kazü gü kenjün pe temi dan tsüti.
- ¹⁸Lo au cheo tsü kenjün nrün genyu tsipwe nme ka sharhi nmeme zenlo.”
- ¹⁹⁻²⁸Hile Npugü le kejü kelo temi dan:

Tsipwe	Sharhi
Juda	Jephunneh nyugü Kaleb
Simeon	Ammihud nyugü Shelumiel
Benjamin	Chislon nyugü Elidad
Dan	Jogli nyugü Bukki

Manasseh	Ephod nyugü Hanniel
Efraim	Shiphtan nyugü Kemuel
Zebulun	Parnach nyugü Elizaphan
Issachar	Azzan nyugü Paltiel
Asher	Shelomi nyugü Ahihud
Naftali	Ammihud nyugü Pedahel

²⁹Temi hidan hile Npugü le Kanan kazü kenjün pe Israel nyu tsü shülo tse tenyen keshü dan.

Tsipweswü 35

Levinyu Ketsü Nyida Dan

¹Jordan pere zin Moab nyu kazü ketejon Jeriko kepen ka Npugü le Mosa ka zoshü,

²“Levinyu no yhun nrün genyu nyida lo nyida kehun shai peha pe tsü shülo tse Israel nyu ka zoshülo.

³Nyida hidan le Levinyu hon thyüo anyugun le tsünyu yhunti. Lo shai gü le anyugun Methu lo senru kecha aphu genyu.

⁴Shaifü güle nyida chwida ngwen ka gü keti le meter 450 ti,

⁵tson-o nyida gü le a-lvu nyu lo a-te lizin hizin meter 900 le bin ti.

⁶Temi peha le shamvuo me boshvu lalo gü sun lo nrün genyu hagin le nyida tsero pe Levinyu tsüti. Tsünye ki nyida kecha henzi kenyhun pe tsülo.

⁷Shai sin-o, kerhün keshü le nyida henzi tetse.

⁸Kazü keshe keda shwio tsipwe nmeme ka Levinyu nyida dan le chwiryüti.”

Sun Kelo Nyida Dan

(Tej 19:1-13; Jos 20:1-9)

⁹Npugü le Mosa ka zoshü

¹⁰Israel nyu ka zoshü lotse: “Hagin le Jordan züri pfüthüo Kanan kazü nyu yükelo ka,

- 11**temi nme le shamvuo me boshvu lalo no gü sunlo nrün nyida dan kejü ti.
- 12**Sikela gü shvunye nyu le khünzo titse keso ka a-no kenshvu ndio bin lo nrün genyu. Süda mhundyü a-jün keramvu tse temi dushvu kela pe nmu kebin gü dushvu nya.
- 13**Nyida tsero kejü lo.
- 14**Jordan npho zin kenshan lo Kanan kazü nyu kenshen tse.
- 15**Israel nyu lo tesin hagun dan nyu bin tinkelanyu nmvue jon keshanyu kebin nyu genyue Nyida hidan hipe sun kelo rünyi thyüti. Ligü higü shamvuo me boshvu lalo tin-o hidan nme ka gü logwa.
- 16-18**Tsonyatse-e temi nme le tegi nmvue tso nmvue tesen sen temi peha boshvu layatselo, ale me boshvu kela genyu mula so, a-no si mvuloshvu.
- 19**Sikela gü shvunye a-kho kenitsin gü le me boshvu kela gü dushvu la mvuloshvu. A-le tsügü hyu lolo a-boshvu lati.
- 20**Temi nme le temi peha shwirüchün-o chenketo nmvue tha peha pe jonshvu la
- 21**nmvue a-ben pe vüshvu lalo a-le me boshvu kela genyu a-no si mvu loshvu. Sikela gü shvunye a-kho kenitsin gü le me boshvu kela gü boshvu la mvuloshvu. A-le tsügü hyu lolo boshvu lati.
- 22**“A-le shwikerüchün genyu mvu ai shamvuo chen pe jon nmvue tha shwe pe jon shvu la.
- 23**Nmvue hyumvue tso shwe pe a-le nthü nnyü titse bin kemvu lo a-shwikerüchün nyu kemvu peha jonshvu la.
- 24**Tson kethyü ka süda güle sikela gü khenzo titse kebin a-shvunye dan mvule me boshvu kela gü nopen shü mvuloshvu.
- 25**Süda gü le sikela gü shvunye dan ben nyu me boshvu kela gü kenishüo no rani-o a-le sun kelo nyida gü nyu gü lo mvu loshvu. Tson-o tsü gwenkho ka püshü kengun thyü kebin gü le sila kemvu then a-le tsünyu yhun mvuloshvu.
- 26**Me boshvu kela gü le a-le tin gü sun kelo rünyi gü nken chwio
- 27**sikela gü shvunye le ahyu lo njüo a-boshvu lae khün kezo tho tsüle me bokeshvu mvu.
- 28**Me boshvu kela gü tsüle a-le sunkelo rünyi nyu bin-o püshü kengun gü kesi ti mvu loshvu, ai tsüsiki we a-le rani a-ka ki gun logwa.
- 29**Hagun le lika hika yhun hüe hagun lo hagun nyenyu le tejvu hi then ti.
- 30**“Me boshvu kela pe nmu kethyü nyu temi mihvu nmvue tsü nye kechon shahyu le bin lo boshvu la logwa; ai shahyu nme nti genyu temi nme boshvu lo nrün ndi.

³¹Me bo keshvu nyu boshvu la mvu loshvu. A-le pisa pe tha lao shaja hi nrhilo nrün di.

³²Temi nme le tin-o sunkelo rünyi ki gü lalo, Püshü Kengun gü le sikemvu ka a-le tha-o rani a-kaki ryülo nrün ndi.

³³Hagun le tsü thyüyatselo, hagun le yhun kebin kazü gü nrhu laso. Me bokeshvu nyu le kazü gü nrhu lahü, lo me bokeshvu gü no sishü kemvu we a-le kazü dika me boshvu layo kazü tsü gü rora thyü kenshün kelo tson ndi.

³⁴Ale Npugü, ale Israel nyu temi dan nyu yhun kebin genyu, hagun le yhun kebin kazü gü nrhu nya.”

Tsipweswü 36

Tenunyu Kake Kelo

¹Josef tsipwe Manasseh nyu, Machir nyugü Gilead kami ka sharhi dan le Mosa lo sharhi kecha nyu dan karyü.

²Anyugun le zoshü, “Npugü le hagun no henkeshwi thyüo ka zü gü kenjün pe Israel nyu temi dan tsü shülo tse johoshü. A-le hagun no agun shvunye gü Zelophehad hon pe a-nyugi ju tsü shülo tse kethyü ko a-johoshü.

³Ai rüchün shüta, anyugun le tsipwe kecha ki kalu tin lalo, anyugun hon le tsipwe tsü hon thyü lati, tson yatselo agun jün thyü keshü tsü le rho kelai.

⁴Jubilee cheen a-hon jwe kela aphu ranio nduka a-npu nyu ben nyu yüla, tson-o Zelepthead nyugi ju hon le kethonthen anyu le kalu kela tsipwe hon sin lalo agun tsipwe we nke lati.”

⁵Tsügenyu Mosa le Npugü kanyu johokeshü hi pe Israel nyu tsüshü. A-le zoshü, “Manasseh tsipwe le kezo tsü le njü,

⁶tsügenyu Npugü le zokeshü le Zelophehad nyugi ju le anyu le segü ka kalu nyü yo anyugun kenda, ai anyugun tsipwe ka mvu loshvu.

⁷Israel nyu aphu a-hon le a-tsipwe nyu bin ti.

⁸Israel nyu tsipwe dan nyu tenu nyu ligü higü a-hon kebin nyu le tsipwe tsügü nyu kalu mvu loshvu. Hihontseo Israel nyu nmeme tse a-pvübonnyu hon gwen ti,

⁹lo gwen nrün kenya le tsipwe nme ka kelao kecha ki gülo nrün ndi. Tsipwe nme me tse a-hon senzin bin ti.”

¹⁰⁻¹¹Tson-o Zelophehad nyugi ju Mahlah, Tirzah, Hoglah, Milkah, lo Noah ju le Npugü le Mosa ka johokeshü hontse anyugun shvunye ka kalu kü.

¹²Anyugun le Josef nyugü Manasseh pfüphun ka kalu-o anyugun hon no anyugun pvübon hon nyu binlo.

¹³Hile Jordan pere zin Moab nyu kazü ketejon Jeriko kepen ka Npugü le Israel nyu genyu tejavü lo then nrün hidan pe Mosa tsüşhü.

Tejvüzonikeshü

Tejvüzonikeshü 1

Jokeri

¹Hile Mosa le Jordan pere npho zin tehenyunkemvu nyu Israel nyu ka kezo jo. Anyugun le Suph khoka Jordan ketejon nyu Paran rünyi lo Tophel, Laban, Hazeroth, lo Dizahab rünyi dan ja nyu hokehü ka.

²(Edom nyu rincho tson then-o Sinai kazüthun ka gü Kadesh Barnea keti le jonryü nme lo.)

³Anyugun le Ijipt nyu chwikeryü chen henzi ka shye tseryü nme gü jon kerinyü Mosa le Npugü le a-no zoshü lotse johokeshü aphu pe temi dan ka zoshü.

⁴Hile Npugü le Heshbon nyida nyu kedathyü kebin Amor raja gü Sihon, lo Ashtaroth lo Edrei nyida hvu ka kebin Bashan raja gü Og so kvulo kela siki.

⁵Tsüle temi le Jordan npho zin Moab nyu terhi nyu kehü ka Mosa le Sunggigü tejvü lo sen kethyü jo kon zo kekho shü. A-le zoshü,

⁶“Ngun le Sinai kazüthun ge kebin ka Npugü ngun Sunggigü le zoshü, ‘Hagun le kazüthun higü ge bin thon laso.

⁷Kensenbin rho lo-o ketu shülo. Amor nyu kazü rincho lo lojvu tsü kehun aphu- Jordan ketejon, rincho, kazü kenkun, lojvu tesinzi lo Mediterranean seki gülo. Kanan kazü lo Lebanon kazüthun nken-o Eufrates züri keda gü keti gülo.

⁸Kazü hi aphu ale pe hagun pvübon nyu Abraham, Isak, Jakob lo anyugun tsipwen tsüti tse zoshwishü njün. Gü tsü nkhen lolo.’ ”

Jopen Nyu Kejükelo

(Chw 18:13-27)

⁹Mosa le temi dan ka zoshü, “Ngun Sinai kazüthun ge kehü ka, ‘A npvü hagun tsontsin titse kethyü agenyu rüri letse ale hagun ka zoshü. Ale a npvü tsü thyülo kemvui.

¹⁰Npugü hagun Sunggigü le hagun no chwü pe tsangge Shyenyü hontse laso.

¹¹Npugü hagun pvübon nyu Sunggigü no a-le zoshwishü kenjü hontse hagun thyüpe ntsoka nyeki jün yie chon kenye lo gwa kenye shü nda!

¹²Lo dihontse a npvü hagun jünkerathü kethyü khvu kensu gü hi pvü lo mon?

¹³Tsügenyu hagun tsipwen nmeme ka temi kensü, thashakekho lo kegwa lo thyüshwi kehü nyu peha kejü shülo tson-o ale tsüdan pe hagun so kedanyu thyü shüti.’

¹⁴Tsüka hagun le tsüle thakegwa nme letse hagun kendo la.

¹⁵Tson-o hagin le hagin tsipwen dan nyu kensü lo thyüshwi kela sharhi nyu kejö keshü dan. Peha no yieme, peha no tsime, Peha no henpvün lo peha no tseryü tse so ale pe hagin so keda thyüshü. Ale hagin tsipwen apu ka keda nyu kecha ko kejöshü laso.

¹⁶“Tsüka ale anyugun ka, ‘Hagin temi dan nyu kekenya le soryü lo nyüshü. Hagin npvü hagin dan nyu nmvue tesin hagin dan nyu yhun kehü nyu janyu ke kenya kenjö nyu kera shü.

¹⁷Hagin le jopen kethyü ka pehazin no pen loshvu. Ligü higü ge-e keme tse jopen shü mvu loshvu. Jopen keshü gü tsüle Sunggigü kipun ryü, tsügenyu temi nme nshvunya. Kekenya peha le hagin genyu rüritsin layatselo sen aki ryülo ale tsü pen shüti.’

¹⁸Ale tsüka hagin no thyümvulo keshvu kecha ko apu zoshü laso.

Kadesh Barnea Ka Rüzü Nikeshü

(Tsip 13:1-33)

¹⁹“Npugü ngun Sunggigü le nyu johoshüyo ngun le tsü thyü. Ngun le Sinai kazüthun ka bin-o kazü kesi kenrin kethyü pfüthü sen tse Amor nyu rincho ki kegü tson ki gü. Tson-o ngun le Kadesh Barnea tikelo ka,

²⁰⁻²¹Ale zoshü, ‘Ntsoka we hagin le ryü npvübon nyu Sunggigü, tsüle ngun Npugü Sunggigü le pe ngun tsü kebin Amornyu rincho tilo laso. Shwishü, tsüle li. A-le johoshü kela hontse gü nkhen lo. Kenyuhvu nmvue nshvunya.’

²²“Ai hagin le aka zoshü, ‘Ngun temi nipe kazü gü rhi shwio tson digü le gwatsin tiyo lo nyida dihontse kethyü le binyo agun ka zoshü lo, tsonshü.’

²³“A mhundyü ka tsüle thyüzü le tseo ale tsipwen nme ka nmeme tse mi tseryü kenhun kejölo.

²⁴Lo anyugun le rincho ki gü Eshkol ketejon keti kazü rhishü.

²⁵Tson-o anyugun le tsüki hyukelo terasha peha senryüo Npugü ngun Sunggigü le pe ngun tsü kebin kazü gü le gwasala letse zoshü.

²⁶“Ai hagin le Npugü hagin Sunggigü le johokeshü ntsun-o kazü gü nyu yümvula.

²⁷Hagin le kebükerüo khinyunyu ka: ‘Npugü le ngun nrhi bin le. A-le Ijpt nyu ngun zen chwiryü Amor nyu ben nyu shüo no ngun dushvu lati tse bin laso.

²⁸Nyuthyüo tsüki gü mon? Nshvu le. Ngun le nikeshü dan le kezole, tsünyu keyhun nyu le ngun nyeki nko, thongon, lo anyugun chwida le kügü tsang tun bin nyo. Anyugun le tsünyu thungi dan hyu laso!’

²⁹“Ai ale, zoshü, ‘Temi tsüdan nshvu nya.

³⁰Npugü hagin Sunggigü le hagin mhundyü riti, a-le hagin genyu teri thyü ti, hagin le Ijpt nyu

³¹lo kazü kesi ki kehü ka kehü hontse. Mepvünyu le a-nyu pvü kehü hontse a-le tsonthen hagin ntsen zenryü bin hinyu keshü hagin le hyu laso.'

³²Ale tsü hontse zoshü-e hagin le Npugü tenyen mvula,

³³a-le a-zintse hagin tson rio hagin no nsen nrün bin fü. A-le hagin mhundyü nyu khejenyu lo mahchwe lo nhenyu lo nmhuchwe nme ka tson tsin pe hagin hi.

Npugü le Shaja pe Israelnyu Tsü

(Tsip 14:20-45)

³⁴"Hagin le kenyo kebin Npugü le nyülo-o anyuntala njüo a-le swe la,

³⁵'Hagin serikemvu shenhe higü temi nme-e no ale zope hagin pvübon nyu ketsü kazü kegwa günyu tsü yülo ho.

³⁶Jephunneh nyugü Kaleb nti no tsünyu yüti. A-le rhi kela kazü gü tsü ale pe a-lo a-nyenyu tsüti, a-le a mhundyü nyu tenyen lo kekü thyü bin-o ti kethyü genyu.'

³⁷Hagin genyu Npugü no age ko a-nyuntao, 'Mosa n-ko no kazü tsünyu yü loho tse zola.

³⁸N keche gü Nun nyugü Joshua nyunthyü peche shü. A-le Israel nyu tson ri gü kazü gü nkhen loti.'

³⁹"Tsonshüo Npugü le agun apfu ka zoshü, 'Hagin nyenyu ncherio kegwa keshvu sha kemvu dan, hagin shwikerüchün nyu le tenlo kelai le tse hagin le zo kebin dan le kazü gü nyu yüti. Ale kazü gü pe anyugun tsüo anyugun le tsü nkhen loti.

⁴⁰Ai hagin we ranio kazü kesi nyu Aqaba zükenchon tson gü lo.'

⁴¹"Tsontsin hagin le, 'Mosa, agun le Npugü mhundyü ka mu laso. Ai ntsoka we Npugü le johokeshü hontse, agun le gü teri thyüti.' Tson-o hagin kerüchün le nne satse rincho ki rünyü dan hülo ti ado tse teri thyü nrün genyu gwen ndolo.

⁴²"Ai Npugü le aka zoshü, 'Anyugun no gü teri thyü nya lo tse zoshülo, ale anyugun dan nyu hü kemvui genyu anyugun shwikerüchün nyu le anyu so kvukelai le.'

⁴³Npugü le aka nyu zoshü yo ale pe hagin ka zoshü ai hagin le nyümvu. Hagin le a-ntsun la, njüo ketekho-o rincho ki kü.

⁴⁴Ai rincho tsü ki kebin Amor nyu le khu hontse hagin ntsun chwiryü. Anyugun le hagin hü tsüryüo Hormah ti tson-o Edom rincho ki tsü hagin so kvula.

⁴⁵Tson-o hagin le chüo Npugü ka keche hi, ai hagin kehinyü, nmvue hagin phin rüchün shü mvula.

Chenkethon Tehenyhunkemvu nyu Kehü

⁴⁶“Tson-o tsüsiki ngun le Kadesh ka bin thon sa tin la.

Tejvüzonikeshü 2

¹Npugü le zokeshü hontse agun le ranio Aqaba zükenchon tson then-o kazü kesi ki gü jonkethon Edom rincho ki nmhon tinla.

²“Tsüselo Npugü le aka zoshü

³ngun le jonkethon rincho tsüki ho laso tsügenyu ngun no tesozin nsin mvuloshvu tse zoshü.

⁴A-le ano jo hidan pe hagin ka zo lotse shü: ‘Hagin le hagin shvunye nyu Esau tsipwen kazü Edom rincho pfüthü gü zhü nyo. A-nyugun le hagin nshvuti,

⁵ai anyugun zen teri thyünya, ale anyugun kazü phakvu gwa-e pe hagin tsü kemvui genyu. Ale Edom pe Esau tsipwen tsü laso.

⁶Hagin le anyugun ka ketyüketsü hei logwa.’

⁷“Dihontse Npugü hagin Sunggigü le hagin tho aphu nyu jochü pe hagin tsüyo rüchünlo. Hagin le kazü kesi keda hinyu nmhon kehü ka a-le hagin nucha shü. Chenhenzi hi a-le hagin zen hüo hagin le thame rhodyü lamvu.

⁸“Tson-o ngun le Elath lo Eziongeber rünyi ka tson le kesi Züda ki kegun gü khe-o ketu-o Moab den zin teso-npho zin ryü.

⁹Lo Npugü le aka zoshü, ‘Lot tsipwen, Moab nyu tsü kevä nmvue anyu zen-o teri thyünya. Ale Ar nyida gü pe anyugun tsülaso, ale anyugun kazü keshanyue pe hagin tsü loho.’ ”

¹⁰(Nduka Emim tse ko kehü thungi senye le Ar nyu yhun. Anyugun le thungi kethyü senye kecha Anakim nyu hontse thon.

¹¹Anakim nyu hontse mele anyugun lope Rephaim nyu le tsehü; ai Moab nyu le Emim nyu le tse anyugun kohü.

¹²Hor nyu le Edom nyu yhun hü ai Esau tsipwen le anyugun hula lo a-senye nkelao tsünyu bin lola, Israel nyu le kenkhin ki Npugü le pe anyugun ketsü kazü nyu anyu shwikerüchün nyu tsü kela hontse.)

¹³“Tson-o Npugü le ngun ka zokeshü hontse ngun le Zered züri pfüthüla.

¹⁴Hile ngun le Kadesh Barnea nken kethyü chen shenryüo tetse ka. Anyugun le tson lati tse Npugü le zo keshü hontse shenhe tsügü teri temi aphu siküla.

- 15** Npugü le anyugun aphu nke le kemvuthen anyugun ntsun lola.
- 16** “Anyugun aphu sikela siki,
- 17** Npugü le ngun ka zoshü,
- 18** Nthu hagin le Ar tson then-o Moab kazü pfüthü ti.
- 19** Hagun le tson-o Lot tsipwen, Ammon nyu kazü khonni gü ti. Anyugun keü nmvue anyu zen teri thyü nya, ale pe anyugun tsükela kazü keshanyue pe hagin tsü kemvui genyu.’ ”
- 20** (Higü hi ko pe Rephaim nyu kazü tse kohü, nduka tsünyu keyhun nyu zen ka; ai Ammon nyu le tsüpe Zamzummim tse kohü.
- 21** Anyugun le Anakim nyu hontse thon. Anyugun temi kechon le bin lo kvusa kethyü senye nme. Ai Npugü le tsüdan nkelao, Ammon nyu no anyugun kazü tsü lolo lao tsünyu yhun lola.
- 22** Npugü le Edom rincho ki keyhun Esau tsipwen nyu ge ko tsü hontse thyüla. A-le Hor nyu nkelao Edom nyu no anyugun kazü lolao ntsokae tsünyu yhun bin nyo.
- 23** Lo Cret zü kehun kazü nyu temi le Mediterranean kerhon ka bin hü. Anyugun le tsünyu yhun keru Avvim nyu nke lao tesin zin Gaza nyida keti anyu kazü aphu lo lola.)
- 24** “Ngun le Moab pfüthü kela siki Npugü le ngun ka zoshü, ‘Tsonchüo Arnon züri nken lo. Ale Heshbon ka Amor nyu raja Sihon lo a-kazü tse pe hagin ben nyu shü laso. A-wheo a-kazü khin lolo.
- 25** Nthu gerho a le temi lika hika kebin aphu no hagin nshvuti. Hagun zan zoshülo temi aphu nshvuo a-ke nsü ti.’

Israel nyu le Raja gü Sihon so Kvukelo

(Tsip 21:21-30)

- 26** “Ale Kedemoth kazü kesi ka Gwatho titse lilonyu nipe Heshbon raja Sihon kishü:
- 27** ‘Agun no n kazü pfüthü lota. Agun le tsonda nken mvuo njü tin lati.
- 28** Agun chvü lo ketsü zü a-min thyüti. Agun le nnyü kebin gü le agun no n kazü pfüthü chwi lota,
- 29** agun le Jordan züri nken-o Npugü agun Sunggigü le pe agun tsü kebin kazü nyu gülo kemvu then. Edom nyu yhun kebin Esau tsipwen lo Ar nyu kebin Moab nyu le agun khin mvuo agun no anyugun kazü pfüthü lole.’

³⁰“Ai raja Sihon le ngun no a-kazü pfüthü mvula. Npugü hagin Sunggigü le ngun no Sihon so kvulo lao nthu ngun le sen kebin a-kazü gü hi nkhen lo nrün genyu a-nyun thyü pe rüla.

³¹“Tsontsin Npugü le aka zoshü, ‘Shwishü, ale raja Sihon lo a-kazü pe ntsü bin laso; a-kazü lolo-o tsünyu binlo.’

³²Sihon le a-temi aphu zen-o ngun zen kega titse Tahaz nyida khoka ryü,

³³ai Npugü ngun Sunggigü le a-khipe ngun ben nyu shüla, tson-o agun le a, a-nyudan lo a-temi aphu boshvula.

³⁴Lo ngun le anyugun rünyu aphu lolo-o tsünyu peche, tenu, lo ntsenyu aphu boshvula. Ngun le temi nme-e ksheshümvu.

³⁵Ngun le tsünyu senru lo kenya dan khi lola.

³⁶Npugü ngun Sunggigü le ngun no Arnon ketejon teka kebin Aroer lo ketejon lvu ki nyida ka gü Gilead lolo la keti. Nyida chwida agun genyu nkori kela nme ndi.

³⁷Ai agun le Npugü ngun Sunggigü le gü nyalo tse keshü, Ammon nyu kazü Jabbok züri zhie, rincho rünyu dan, nmvu kecha nme khonni gü mvu.

Tejvüzonikeshü 3

Israel nyu le raja Og so Kvukelo

(Tsip 21:31-35)

¹“Tsüsika, ngun le ketuo tesozin Bashan lojvu kipun gü, lo tsünyu raja Og le a-temi aphu zen Edrei rünyu khoka ngun zen kega titse ryü.

²Ai Npugü le aka zoshü, ‘A-nshvunya. Ale a-, a-temi lo a-kazü aphu pe ntsü lati. Tsügenyu Heshbon ka keda thyü kebin Amor nyu raja Sihon ge thyü keshü hontse a-ge thyü shülo.’

³“Tson-o Npugü le raja Og lo a-temi pe ngun ben nyu shüo, ngun le anyugun aphu boshvula.

⁴Ngun le a-rünyu aphu lolo la loti kemvu nme ndi. Bashan nyu raja Og le keda thyü kebin Argob, lojvu apentha lola-aphu le rünyu hentsero.

⁵Nyida hidan aphu chwida thyü tetsosa pe hun lo khin run khincha thyü kü, lo chwida kendi ko rünyu kechon le bin.

⁶Ngun le Heshbon ka raja Sihon ge kethyü hontse nyida dan nkela lo tsünyu pecye, tenu, lo ntsenyu aphu boshvula.

⁷Ngun le nyida tsüdan ka senru lo kanyü dan kholo la, lo nyida dan nkela.

8“Tsügwenkho ka Amor raja tsühvu kazü Jordan züri npho zin Arnon züri ka gü Hermon kazüthun keti lola.

9(Hermon kazüthun tsüle Sidon nyu le Sirion tse lo Amor nyu le Senir tse kohü.)

10Ngun le Bashan nyu raja Og kazü aphu lolo la: thunsun ge nyida dan, Gilead lo Bashan lojvu gü npho zin Salekah lo Edrei nyida keti.”

11(Raja Og hile Rephaim temi yhun kenkhin gü. A-sikü le tso pe thyü, kethon meter pezi lo keda meter kenyhun, mele sen kehü kendo ka. Tsüle Ammon nyu nyida Rabbah ka hyu lo gwa.)

Jordan Nphozin Bintinkela Tsipwedan

(Tsip 32:1-42)

12“Ngun le kazü tsü gü lo kelo ka, Ale Arnon züri khoka Aroer kazü tesozin lo Gilead rincho pe nyida dan sin pe Reuben lo Gad tsipwen tsüla.

13Ale Gilead kazü nsen kebin dan lo Og le gon kehü Argob lojvu Bashan ko aphu pe Manasseh tsipwen ponha tsüla.” (Bashan tsü pe Rephaim nyu kazü tsehü.

14Manasseh tsipwen nyu Jair le Argob lojvu tsü le Bashan, kagü Geshur lo Maakah terhi keti aphu lolo la. A-le rünyi dan zan pe a-zan ka kolo, tsüle ntso kae Jair rünyi tse hü.)

15“Ale Gilead pe Manasseh tsipwen Machir kami tsüla.

16Lo Gilead ka gü Arnon züri keti pe Reuben lo Gad tsipwen tsüla. Tesinzin anyugun terhi le züri lvunyu lo tesozin terhi le Jabbok züri lo peha ki le Ammon nyu zen keterhi.

17Nkhünzin anyugun terhi le Jordan züri keti, tesozin Galil zi ka tsügü tesinzin Zida kesi keti lo npho zin le Pisgah kazüthun phaka.

18“Ale tsüka anyugun ka hihontse zoshü: Npugü ngun Sunggigü le Jordan npho zin kazü hi hagin no binlo tse pe hagin tsüshü laso. Tsügenyu hagin teri temi dan kanyü thyü shüo nipe Israel tsipwen kechadan mhundyü rio Jordan nken gü anyugun kecheo anyugun kazü nkhenlolo.

19Hagin nunyu, hagin nyenyu lo hagin senru-- hagin le senru kechon nkin kebin ale shabin nle tsüdan khe pe ale pe hagin tsü kela rünyi dan ka bin tse.

20Npugü le hika hagin genyu thyü keshü hontse a-le nkhen zin kazü pe anyugun ketsü gü nkhenlo-o Npugü le anyugun no rüyü lo kemvuthen hagin tsasikezen ju keche shülo. Tsüsiki ki hagin le ranio ale pe hagin ketsü kazü hi günyu ryü logwa.”

21“Tson-o ale Joshua ka zoshü: ‘Npugü hagin Sunggigü le Sihon lo Og raja hihvu ge thyü keshü aphu nle hyu laso; lo nle a-kazü hü kethyü kecha aphu ge a-le tsü hontse thyü shü ti.

²²Npugü hagin Sunggigü le hagin sunthyüo kegati, tsü genyu nshvunya.'

Mosa no Kanan nyu Yümvukela

²³"Ale tsüka Npugü ka hi tenge,

²⁴'Npugü, Nle thakeda lo ndunthodan thyü nrün binzen gü nti pe ahi keshü ale sha bin nle. Tsangge-e lo kazü nyue teronme-e nle thakeda thyü keshü hi thyü keloi ndi.

²⁵Npugü, ano Jordan nken gü lizin kazükebwe, rincho kezegwa lo Lebanon kazüthun hyu shüta.'

²⁶"Ai hagin genyu Npugü le age a-nyuntalao akehi nyüshü mvula. Npugü le aka, 'Tsü ntie gwaso! Tsüzo ninya! tsonzo la.

²⁷Pisgah kazüthun ra ge kügü teso, tesin, npho lo nkhün nrishü. Shwi kegwa thyü shüta, nle Jordan nken kemvui genyu.

²⁸Senkethyü Jodan pe Joshua tsüshü, a-le rhikebin thyü nko shü, a-le temi dan tsonri chwigü nle kehyu kazügü nkhenlo nrün genyu.'

²⁹"Tson-o agun le Bethpeor rünyi kentsun ketejon nyu bin tinla."

Tejvüzonikeshü 4

Mosa le Israel nyu no Jozen Hülo tse Tenge Keshü

¹Mosa le temi dan ka zoshü, "Ale pe hagin senthyü kebin tejvü dan aphu thyüzen lo, lo hagin le rhün bin-o Npugü hagin pvübon nyu Sunggigü le pe hagin tsü titse kebin kazü gü nkhenlo ti.

²Thame pe ale joho pe hagin ketsü sin nmvue tsünyu thame sen tin lanyu. Ale Npugü hagin Sunggigü johokeshü pe hagin ketsü thyüzenlo.

³Npugü le Peor ka nyuthyü shüyo hagin npvü hyu laso. A-le tsüka Baal kerüshvunyu aphu nkela,

⁴ai hagin Npugü hagin Sunggigü tenyen ketsin thyü kehü dan we nthu keti rhün bin nyo.

⁵"Npugü a Sunggigü le ano thyü lotse zokeshü hontse ale tejvü aphu pe hagin senthyü shü laso. Hagin le hüo nkhenlo titse kebin kazü günyu tsü thyüzen mvuloshvu.

⁶Ketsinthyü tsüdan thyüzen loyatselo, hile senye kecha mhundyü ka hagin le ditsü ki nsü yo tsin shüti. Anyugun le tejvü hi aphu nyü lo-o, 'Senye keda higü hile dihontse nsü lo thasha yono tse zoti!'

⁷"Senye gon sa bin-e Npugü ngun Sunggigü hontse, mvu lo keshvuka a-tero gü le a-kho nnisa kehü ndi. Lihi gwenkho kae keche hishülo a-le ngun ntho shühü.

⁸Senye gon sabin-e kecha le ale nthu pe hagun senthyü keshü hontse tejvü khenjü ndi.

⁹Pütsülo! Rhün kebin then, hagun npvü hagun yhütyü pe nyu hyu layo tsü nmhin la mvu nrün genyu. Hi rüla pe hagun nyenyu lo hagun nyenyu dan nyenyu

¹⁰Sinai kazüthun ka hagun le Npugü hagun Sunggigü mhundyü nyu so bin lo a-le a nthon-o 'Temi dan no kequenlo. Ale anyugun no ale nyuzo yo nyülo njüo anyugun rhünthen ajokezen jvü shalo lo pe anyugun nyenyu dan nyenyu senthyü lo nyü bin nle.'

¹¹"Hagun nyenyu dan ka, hagun le a-phanyu sokebin kazüthun gü nmhukezün le je lola lo mah le nnyü pe tsangne ki kü.

¹²Tson-o Npugü le mah nyu hagun kenthon khwenyülo ai thame hyu mvu.

¹³A-le hagun zen-o Kejozenkelo tsü, lo a-le tso ponhvu ge johokeshü kontseryü dan thukeshü tsü hagun no thyüzen mvu loshvu tse zoshü.

¹⁴Npugü le hagun le hüo nkhen lo gü kezhü kazü günyu thyüzen nrün tejvü aphu ano pe hagun senthyü shülo tse aka zoshü.

Teromen Kerüshvu Genyu Pütsülo

¹⁵"Npugü le Sinai kazüthun ge mah nyu hagun kenthon ka hagun le a-joja hyumvu. Tsüle hagun genyu kegwa

¹⁶hagun teromen thyüo mula nya peche nmvue tenunyu,

¹⁷tehentyü, nmvue tegü,

¹⁸nyokehüdan, nmvue tsehü.

¹⁹Tsangneki hagun le hyu kehü yhüko, shye lo shyenyü dan rüshvu nya. Npugü hagun Sunggigü le hidan pe temi kecha dan no rüshvu lotse tsü laso.

²⁰Ai hagun hile Ijipt ki mah kenyü nyu süshwikelo temi dan. Nthu hi hontse hagun no a-temi thyü titse hagun zen chwiryü.

²¹Hagun genyu Npugü hagun Sunggigü le age a-nyun ntao ano Jordan Züri nken-o a-le pe hagun tsü kebin kazü kegwa günyu yü loho letse swe la le.

²²Tsügenyu awe Jordan züri nken mvuo kazü higü nyu sila ti, ai hagun we nken gü kazü kegwa gü nkhen lotiso.

²³Npugü hagun Sunggigü le hagun zen Kejozenkelo gü nmhin lamvu titse rüchün tonlo. A-johokeshü zen-o teromen nme thyü nya;

²⁴Npugü hagun Sunggigü le mah kenyü hontse kethyü nme; a-le mele a-ntsun kehünyu ge a-keshathyü tsela hümvu.

25“Hagun le kazü günü binthon-o hagun nyenyu lo hagun nyenyu dan nyenyu le bin lae teromen lihi hontse kethyü thyüo kemu thyü nya. Hile Npugü mhundyünyu gwamvu tsügenyu a-le a-kenyümvu lati.

26Hagun le a-jozenmvu yatselo whütse kazü günü hümvu lati, ale tsang lo kazü ko pe nthu kemisha thyü bin nyo. Hagun le nkhenlo gü kejö Jordan pere zin kazü günü kethon yhun loho. Hagun nkeshü lati.

27Npugü le hagun hü kezen pe senye kecha dan nyu shülati, tsüki hagun medan nyu kerho khitse yhunti.

28Tsüki hagun le temi le tesen lo tso pe kethyü teromen hyu, nyü, tyütsü nmvue tha rünsha hü kemvu dan lothyü ti.

29Tsüki hagun le Npugü hagun Sunggigü füti, lo hagun nyun aphu sen a-fü lo a-hyu loti.

30Tha hidan hi aphu hagun ge ryüo hagun le kenjün thyü kelo siki rani Npugü ki ryüo a-jozen ti.

31A-le shwinjün kehü Sunggigü. A-le hagun khela nmvue nkela loho lo a-le hagun pvübon nyu zen kejozenkenjü gü nmhin la loho.

32“Hagun nnyunkelo mhundyü, gü Sunggigü le temi nyhun pe kazü nyu keshü gwenkho keti aphu rüchün shwi. Kazü aphu füşwi. Hi mhundyü tha gon pe hihontse kethyü thyü le mvula? Temi nme hihontse kethyü nyülo-o le?

33Hagun hontse Sunggigü le mah nyu nthon keshü khwenyü lo-o yhun kelo temi peha le bin le?

34Tero nme-e Ijpt ki Npugü hagun Sunggigü le thyü keshü hontse pecheo senye kecha ki gü temi dan me sen chwiryü a-temi thyü kelo le bin le? Hagun yhühyu nyu a-le a-kekvu lo kenko keda sen-o kenpen, teri, nduntho, lo shatilokeho senryüo nkerükeshvu thadan thyüşü.

35Npugü le a npvü Sunggigü a-nyeki kecha nme ndi tse kethyü tsin shü.

36A-le hagun senthyü shü nrün genyu hagun no tsangge a-khwenyü lo; lo kazü hinyu hagun no a-kenshün mah hyu, lo a-le tsünyu hagun nthon.

37A-le hagun pvübon nyu so kethyü genyu hagun kejölo lo a-kekvu kedanyu Ijpt ki hagun zen chwiryü.

38Nthu hagun hon thyü kebin anyugun kazü hipe hagun tsü titseo hagun le kethün keshü ka a-le hagun nyeki gon lo kvu kethyü senye dan hü shwila.

39Tsü rüchün hulo lo nmhin nya: Tsangge lo kazü nyue Npugü le Sunggigü. Tero kecha nme ndi.

⁴⁰Ale nthu pe hagin tsü keshü a-tejvü aphu zenlo, tsonlo yatselo hagin lo hagin tsipwen-e gwa loti. Lo Npugü hagin Sunggigü le kethonthen hagin hon thyü lotse pe hagin ketsü kazü günyu yhun zin binti.”

Jordan Nphozin Sunkelo Nyidadan

⁴¹Mosa le Jordan npho zin nyida kenshen pe bin la

⁴²temi nme le shamvuo a-le shwirüchün bin kemvu nyu peha dushvu la yatselo tin gü tsünyu sunlo nrün genyu. A-le nyida hidan nme ka gü simvu lo nrün genyu.

⁴³Reuben tsipwen genyu tehenyhunkemvu kazü gü sun ki Bezer nyida gü, Gad tsipwen genyu Gilead lojvu Ramoth, lo Manasseh tsipwen genyu Bashan lojvu Golan ka.

Sunggigü tejvü Khishü Kebin Jokeridan

⁴⁴Mosa le Sunggigü tejvü lo senkethyü jo dan pe Israel nyu tsüshü.

⁴⁵⁻⁴⁶Anyugun le Ijpt nyu chwiryü kelo siki Jordan npho zin Bethpeor rünyu kentsun ka kehü ka a-le tejvü hidan pe anyugun tsüshü. Hile Heshbon nyida nyu keda thyü kehü Amor raja Sihon kazü. Ai Mosa lo Israel nyu temi le Ijpt nyu chwikeryü ka a-so kvu lola.

⁴⁷Anyugun le a-kazü lo Jordan npho zin kebin Amor raja kecha Bashan ka raja gü Og kazü ko nkhenlola.

⁴⁸Kazü higü le Arnon züri se Aroer rünyu ka tesozin nsin gü Sirion kazüthun, Hermon kazüthun letse kehü tsü keti.

⁴⁹Tsüle Jordan nphozin lojvu aphu, tesin zin züda kesi lo nphozin Pisgah kazüthun phati.

Tejvüzonikeshü 5

Johokeshü kontseryü

(Chw 20:1-17)

¹Mosa le Israel nyu temi aphu ko kequen lo njüo anyugun ka zoshü, “Israel nyu temi dan ale nthu tejvü khishü kebin dan aphu nyülo. Tsü shalo lo thyüzen lo.

²Sinai kazüthun ka Npugü ngun Sunggigü le ngun zen kejozenlo,

³ngun pvübon nyu ntimvu ai ngun nthu yhunkebin nyue sin.

⁴Tsüka Npugü le kazüthun gü ge mah nyu mhuntsun hagin zen kenthon shü.

⁵Ale tsüka Npugü hagin jaka so-o a-le nyuzo shüyo pe hagin kazo, hagin le mah gü nshvuo kazüthun ge kümvu kela genyu. “Npugü le zoshü,

⁶‘Ale Npugü hagin Sunggigü, Ijpt ki hagin le medo thyü kebin hagin keni zenchwi keryü güle.

- 7“ ‘Anyeki tero nme rüshvunya.
- 8“ ‘Hagun genyu tsangge, nmvue kazü nyu, nmvue kazü hensin zü nyu ki kehü hontse kethyü men nme thyü nya.
- 9Nkhün tsü gü teromen nme rüshvunya, ale Npugü hagun Sunggigü lo ale a ntsun kehü nyu ge a-keshathyü tse hümvu. Ale shaja senryü a ntsü kehünyu ge lo anyugun nyenyu phushen phuzi kie shü hü nyo.
- 10Ai aso lo a tejvü zen kehünyu shenhe yie yie kie ale keso pe hishü hü.
- 11“ ‘Gwakemvu thyü titse azan sen nya, Ale Npugü hagun Sunggigü, ligü higü azan senzü kehü gü ale shaja pe tsüti.
- 12“ ‘Sabbath jon then lo, lo tsü zen kenshün lo, Ale Npugü hagun Sunggigü, ale johokeshü hontse.
- 13Hagun tho thyülo kegwa jon tsero le bin nyo,
- 14ai jon tsenyü gü we thyükenshün pe atsükela kerüyü jon. Tsünyü temi nme thatho thyünya- Nle, nnyenyu, ndo, nsenru nmvue nkazü nyu yhun kebin tesine no thathyü nya. N hontse ndo kono rüyülo.
- 15Hagun ko Ijipt ki me do thyükebin, ale Npugü n Sunggigü a kekvu lo kenko ka ale nkeni keshü rüchünlo. Tsügenyu hagun no Sabbath zen lo tse ale johoshü le.
- 16“ ‘Ale Npugü n Sunggigü ale johokeshü hontse npvü njvü rühvulo, tha aphu genyu gwa lo ale pe nketsü kazü günyu yhunthon lo nrün genyu.
- 17“ ‘Me dushvu nya.
- 18“ ‘Keyüla nya.
- 19“ ‘Rühu nya.
- 20“ ‘Nkuo temi nme nmu nya.
- 21“ ‘Kechanyu nu tepen nya; a-ka, a-kazü, a-do, a-thu, a-gada nmvue a-hon lihi-e tepen nya.’
- 22“Hagun le kazüthun güka kequen kelo ka Npugü le johokeshü hidan pe hagun aphu tsüshü. A-le nrasen-o mah lo nmhu kezün nyu johokeshü hidan khishü lo jokecha zo sinmvu. Tson-o a-le tsüpe tso ponhvu ge thu pe atsüshü.

Temi dan le Nshvula

(Chw 20:18-21)

- 23“Kazüthun gü apentha mah le nnyü lo hagun le kezün nyu thakhwen gü nyü kelo ka, hagun sharhi lo tsipwen sokedanyu dan le akiryüo,

²⁴Npugü ngun Sunggigü le mah nyu ngun nthon kethyü nyü kelo ka a-kekvu lo a-zan kechwü pe ngun hi shü laso! Sunggigü le temi nthon shü-e temi le rhün bin logwa tse nthu hyu laso, tson zoshü.

²⁵Lo nyuthyüo ngun sila ti la? Mah kenrin kethyü gü tsüle ngun nke lati. Npugü ngun Sunggigü le ngun nthon ni kethyü we ngun le sila tsentsü.

²⁶Temi segü le kerhün Sunggigü le mah nyu a-nthon keshü siki yhun kelo le bin nla?

²⁷Mosa, nle rani gü Npugü ngun Sunggigü le kejozo aphu nyüshü. Tson-o rani ryü a-le nyu pe nka zo yo agun ka zoshülo. Lo agun le nyüo thyüzentü.

²⁸“Npugü le jo hi nyülo njüo aka zoshü, ‘Temi dan le zo kebin tsüle njüle.

²⁹Anyugun le azintse hihontse rüchün! Azintse a rühu lo a johokeshü zen kehü we anyugun lo anyu nyenyue gwa loti.

³⁰Gü anyugun no rani anyugun phika ki gü la lotse zoshü lo.

³¹Ai Mosa, nle azen-o hika binlo, lo ale a tejvü lo a johokeshü aphu pe ntsüti. Temi dan no ale pe anyugun ketsü kazü günyu thyüzen nrün genyu anyugun senthyü shülo.’

³²“Israel temi dan, Npugü hagn Sunggigü le jo hope hagn ketsü aphu thyüzen lo. A-tejvü nme zenmvu lanyä.

³³Tsü aphu zenlo, tson yatselo tha aphu hagn genyu gwa lo hagn le gü nkhen lo titse kebin kazü günyu bin zin loti.

Tejvüzonikeshü 6

Jhokeshü Keda gü

¹“Tejvü hidan aphu Npugü hagn Sunggigü le ano pe hagn senthyü shü lotse johu shü le. Hagn le yügü nkhen lo titse kebin kazü gü nyu tsü zenlo.

²Kazü tsügü nyu yhunthon lo nrün genyu, hagn lo hagn nyenyu dan le hagn keyhunthen Npugü hagn Sunggigü rühu, lo ale hagn tsü kebin a-tejvü aphu zenlo.

³Israel temi dan nyülo, lo thyüzenlo. Tsonyatselo Npugü hagn pvü bonnyu Sunggigü le zoshwi shü kenjü hontse kazü kenya kegwa gü nyu tsü tha aphu hagn genyu gwalo hagn le senye keda nme thyü chwiryü loti.

⁴“Hi rüchünlo Israel! Npugü--Npugü nti ngun Sunggigü.

⁵Lo nle nnyun aphu, nkeyhun aphu lo nkekvu aphu sen Npugü n Sunggigü solo.

⁶Ale nthu pe ntsüshü kebin johokeshü dan hi nmhin lanyä.

⁷Tsü pe n nyenyu senthyüşü. Nle kanyu hü-e, tegwen ki hü-e, rüyü bin nmvue thatho thyü bin-e tsü zozin binlo.

⁸Rüchün binlo nrün genyu tsü pe nbu lo nsenpfü ka phin pvülo.

⁹Tsü pe nkachon ge lo nkhinrun ge thulo.

Jozenkemvu genyu Pütsülo

¹⁰“Npugü hagn Sunggigü le hagn pvübon, Abraham, Isak, Jakob dan ka zoshü kenjü hontse a-le hagn le thyükemvu nyida gon lo gwasasa le kebin kazü nme pe hagn tsüti.

¹¹Ka dan le hagn le peshü kemvu kanyü kegwagwa le sü, hagn le tso kemvu zülvu le bin lo hagn le senshü kemvu vain lo oliv low le bin nyo. Npugü le hagn zenryü kazü hi günyu shüo hagn tyü kenyü apfu hyukelo ka

¹²Ijpt ki hagn le medo thyü kebin hagn kenikeshü Npugü nmhinla mvu titse rüchün tonlo.

¹³Npugü hagn Sunggigü nti rühvu lo rüshvulo, a-zannyu nti hagn johoshülo.

¹⁴Tero kecha nme rüshvu nya, hagn tehun kebin temi dan tero me rüshvu nya.

¹⁵Hagn le tero kecha rüshvu yatselo Npugü le a-nyunta pe maH hontseo hagn nkeshü lati, Npugü hagn Sunggigü le mele a-ntsun kehü nyu ge a-keshathyü tsela hü mvu.

¹⁶“Npugü hagn Sunggigü seme nya, hagn le Massah ka a-seme kethyü hontse.

¹⁷A-le tejvü pe hagn ketsü dan apfu thyüzen mvuloshvu.

¹⁸Npugü le nyu zoyo thyülo tsüle njü lo gwa, tson loyatselo tha apfu ngenyu gwa ti. Lo Npugü le pe hagn pvübon nyu tsü titse zokeshü kazü kebwe kegwa gü lolo ti,

¹⁹lo a-le zokeshü hontse hagn le shwikerüchün nyu hü shwi loti.

²⁰“Ryü kejü gwenkho ki hagn nyenyu le, ‘Nyuthyüo Npugü ngun Sunggigü le ngun no tejvü hi apfu zen lotse johoshü yo? tse hagn ketso ti.

²¹Lo hagn le, ‘Agun le Ijpt raja do thyübin tsüka Npugü le a-kekvu kedanyu agun kenishü le.

²²Agun yühhyu ka a-le zansü lo nduntho thyüpe Ijpt nyu temi, anyugun raja lo a-hensin kedanyu ge shüle.

²³A-le Ijpt nyu ngun hoshüo npvübon nyu ka zoshü kenjü hontse ngun zenryüo kazü higü pe ngun tsü shüle.

²⁴Tson-o Npugü ngun Sunggigü le ngun no a-tejvü aphu thyüzen lo a-rühvu hulo tse johoshü. Ngun le tsonhü yatselo a-le a-zintse ngun senye khwe ntsen-o tsüno gwakenye loti.

²⁵Ngun le ketsinthyüo Sunggigü le johokeshü lihi-e thyüzen hüya tselo, a-le ngun ge a-kenyü hütü, tse anyugun ka zoti.

Tejvüzonikeshü 7

Npugü npvü Temi

(Chw 34:11-16)

¹“Npugü hagn Sunggigü le hagn zen gü hagn le nkhenlo ti tse kebin kazü günyu shüti, lo a-le tsünyu senye kechon hü lati. Hagn le kethün gülo a-le hagn nyeki gon lo kvu kethyü senye tsenyü hü lati: Hitnyu, Girgash nyu, Amornyu, Kanan nyu, Periznyu, Hivtnyu lo Jebusnyu.

²Npugü hagn Sunggigü le temi hidan pe hagn hensin shülaohagn le anyugun nyekvu lolo, anyugun aphu dushvula mvulo shvu. Anyugun zen kejozen nmvue shwinjün nya.

³Anyugun lü lo nmvue hagn nyenyu nme no anyugun ka kalvu nya,

⁴anyugun le hagn nyenyu tsontsin pe Npugü nrhio anyu tero rüshvu tin lalo keshvu genyu. Tsonla yatselo Npugü le anyuntao whütse hagn nke lati.

⁵Tsügenyu anyugun kershvubin borhola, tso kesen dan bosere la, Asherah terogi men dan phünla lo teromen dan ro lalo.

⁶Tsonla lo, hagn le Npugü hagn Sunggigü temi genyu. Kazü temi aphu dan nyu a-le hagn kejü pe a-npvü a-temi kechashü thyülo laso.

⁷“Hagn le me kechanyu nyeki chon kethyü genyu Npugü le hagn so lo hagn kejü lomvu; hagn le kazü so senye keshetsin gü.

⁸Ai Npugü le hagn so-o a-le hagn pvübon nyu ka a zoshü kenjü thyü nyü hü. Tsügenyu a-le a-kekvu keda nyu hagn le Ijpt raja gü dothyü kebin nyu hagn shvüshü lo kenishü laso.

⁹Tsügenyu Npugü hagn Sunggigü nti Sunggigü, lo tenyenlo kekügü le tse rüchün lo. A-le a-so lo a-johokeshü thyüzen kehü nyu we phu yie me ketie kejozen kenjü lo a-le sozin kehü pe hishü hü,

¹⁰ai a-ntsü kehü nyu we shaja pe tsü kesedyü la loho.

¹¹Tsügenyu ntsoka nyu pe nsentyü shüyo tsü thyüzen lo; ale nthu pe ntsü keshü tejvü dan aphu thyüzen lo.

Jozenkehünyu Jochü

(Tej 28:1-14)

12“Hagun le johokeshü hidan nyüo thyüzen hü yatselo Npugü hagun Sunggigü le hagun pvübon nyu ka zoshwishü kebin hontse kejozen kelo lo a-le sozin kehü tsüle hagun zen hüti.

13A-le hagun so lo jochü pe hagun tsüo hagun no nyu kechon nkin lo yhun chvü loti; a-le jochü pe hagun low nyu shüo shye, vainzu lo oliv ter hyuloti; A-le jochü pe hagun tsüo hagun no senru lo tanyü kechon no bin loti. A-le jochü hi aphu pe hagun tsü titse hagun pvübon nyu ka zoshü kenjü kazü gü nyu hagun tsüti.

14Kazü nyu temi nme hagun hontse jochü pvü loho. Hagun nmvue hagun senru nme no a-tsipwen kendi thyü loho.

15Keho-kenyü aphu nyu Npugü le hagun ntsen loti, lo hagun le Ijpt ki sha kehü kethyü kenyü gwakemvu tsü nme senryü hagun ge shü loho, ai a-le tsü senryü hagun shwikerüchün nyu ge shüti.

16Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ben nyu keshü senye aphu nke lalo, anyugun njün nya. A-nyugun tero dan rüshvu nya, tsüle hagun min lalo keshvu genyu.

17“Hagun nyun ki temi hidan le hagun nyechon kvu tsügenyu anyugun hü shwilo kemvui tse rüchün nya.

18Anyugun nshvunya; Npugü hagun Sunggigü le Ijpt nyu raja lo a-temi dan aphu ge nyuthyü shüyo rüchün lo.

19Kempen ketetsin kethyü, nduntho dan, zansüdan lo Npugü hagun Sunggigü le kekvu keda sen-o hagun hoshükela tsü rüchün lo. A-le Ijpt nyu nkekela hontse ntsoka hagun le nshvu kebin temi hidan aphu nke lati.

20A-le kenshvu pe anyu dan nyu shüo tinchwi gü kebu kebin nyue nke la ti.

21Tsügenyu temi hidan nshvu nya. Npugü hagun Sunggigü le hagun zen hü nyo; A-le kekvu keda lo nshvu mvulo keshvu Sunggigü le.

22Hagun le kethün gü lo, A-le a-shvü thyü senye hidan hüshwi lati. Gwengwa thyü anyugun nkela lo tehenthyü le chonri chwi ryüo hagun kevü loshvu.

23Npugü le hagun shwikerüchün nyu pe hagun ben nyu shü lati lo anyugun nke bu la kemvuthen anyugun le nshvu bin ti.

24A-le anyu raja dan pe hagun kekvu hensin shü lati. Hagun le anyugun dushvu lao meno anyugun nmhin lati. Temi nme hagun no loho; hagun le a-nyu aphu nke lati.

25Anyugun tero dan rola. Tsüge kebin Suna nmvue rakagi tepen-o khilo nya. Nle khilo yatselo tsüle nmin lo lati, Npugü le tero kerüshvu ntsü kehü genyu.

²⁶Teromen nme-e sen hagin kanyu ryü nya, shochün anyugun ge kebin hontse kethyü le nge ryü loshvu. Nle teromen hidan ntsü lo nkhin la mvuloshvu, tsüle Npugü le shochün pe tsü kela genyu.

Tejvüzonikeshü 8

Kazü Kegwa Lolo Nrün

¹“Ale nthu pe hagin tsüshü kebin tejvü dan aphu thyüzenlo. Hagin le yhunlo lo chwükenyeo Npugü le pe hagin pvübon nyu tsü titse keshü kazü gü nkhenlo nrün genyu.

²Gükela chen henzi Npugü hagin Sunggigü le hagin tsonri zen-o tehen yhun kemvu kazü nyu njwen-o hagin le a-johokeshü zen tile mvuyo shalo titse tha ketsen kerü pe hagin semen kethyü tsü rüchün hulo.

³A-le hagin no nnyo kelo ka, himhundyü hagin lo hagin pvübon nyue tyü hükemvu chwü, manna pe hagin no tyü. A-le hihontseo temi le chwü genyu nti rhünlo hümvu ai Npugü le zo keshü jo lihi genyu rhünlo kehü pe hagin senthyü.

⁴Chen henzi jaka hi hagin phinya le renla nmvue hagin pha nmen lamvu.

⁵Me pvü le a-nyu senthyü kehü hontse Npugü hagin Sunggigü le hagin tsenro lo shaja pe hagin tsü.

⁶Tsügenyu Npugü le hagin ka johokeshü hontse thyülo: a-tejvü then-o yhun lo a-jozen lo.

⁷Npugü hagin Sunggigü le hagin zenryü kazükebwe kegwa-- ketejon lo rincho kie züri lo zükenthün le kebin;

⁸thoshye, barley, vainsha, kherosha, khüratyüsha, olivsha lo khüzü le kebin kazü nyu shüti.

⁹Tsünyu hagin le nnyo nmvue rhodyü sin loho. A-tsonye nyu tegi le bin lo rincho ki lazo le bin nyo.

¹⁰Hagin le hagin tyü kenyü aphu hyu lo-o Npugü hagin Sunggigü le kazü kegwa pe hagin ketsü genyu chenkeno pe a-tsüti.

Npugü nmhinlamvu Nrün Genyu Pütsülo

¹¹“Npugü hagin Sunggigü nmhin lamvu titse rüchün tonlo: ale nthu pe hagin tsüshü kebin a-tejvü dan zenmvu lanyu.

¹²Hagin kenyü aphu hyutyü lo ka kegwa thyüo a-nyu yhun

¹³lo hagin methu, tanyü, rakagi, suna lo kenya kecha aphu chon kenye kelo ka,

¹⁴ketekho chwiryüo hagin le Ijpt ki medo thyü kehü nyu hagin kenikeshü Npugü hagin Sunggigü nmhin la nya.

¹⁵A-le hagun tsonri zen peri a-tseyi kerhu lo zukeshonyu le bin kehü tehenyhun kemvu kenrin kethyü kazü pfüthü ryü. A-le zü kendi kazü kesin nyu tsonye ge zü no tsun pe hagun tsü.

¹⁶Tehenyhunkemvu kazü nyu a-le hagun pvübon nyu le tyühükemvu chvü manna pe hagun no tyü. A-le kenkhin ki jochü kegwa pe hagun tsü nrün genyu tha kerü nipe hagun kegwa keshvu shwi.

¹⁷Tsügenyu thame ka hagun kekvu kegwa nyu nnya lole tse rüchün nya.

¹⁸Kekvu pe hagun tsüo nnya kelo gü tsüle Npugü hagun Sunggigü tse rüchün lo. A-le hagun pvübon nyu zen kejozenkelo hontse nthu-e hi thyüshü bin nyo.

¹⁹Npugü hagun Sunggigü nmhinla nya nmvue rani gü tero kecha rüshvuo tsüdan lothyü nya. Tson yatselo hagun le nkela tsentsü, tsügenyu hagun no pütsü lolo tse ale nthu hagun ka zoshü bin nle.

²⁰Hagun le Npugü zozen mvu yatselo, hagun le kethün gü a-le nkela titse kebin senye dan hontse hagun ko nke lati.

Tejvüzonikeshü 9

Temidan le Jozenkemvu

¹“Nyülo, Israel nyu temi! Nthu hagun le Jordan züri pfüthü gü senye hagun nye gon lo kvu kethyü nyu kazü nkhenlo gü zhü nyo. Anyugun nyida dan le gon lo anyugun chwida le tsangneki kübin.

²Temi dan-e thon lo nko: anyugun le thunginyu, hagun le nyülo kela hontse temi nme anyugun no keloimvu.

³Ai Npugü hagun Sunggigü le hagun mhundyü rio mah kenro hontse kethyü nthu hagun le hyuti. A-le zokeshü hontse hagun le kethün shülo a-le anyugun nyekvu lao hagun le whütse anyugun hüshwi lo nke lati.

⁴“Npugü hagun Sunggigü le tsüdan hüshwi kela siki, hagun nyuki hagun kegwa genyu a-le hagun zenryü kazü higü gwen lo le tse rüchün nya. Tsonmvu, temi hidan serikemvu genyu Npugü le anyugun hü lao hagun no bin titse bin nyo.

⁵Hagun le gwa lo thatho kenjü thyü kehü genyu Npugü le hagun no anyugun kazü khilo bin mvu. Anyugun serikemvu genyu a-le anyugun hü lati lo hagun pvübon nyu Abraham, Isak, Jakob ka zoshwishü kenjü tsü no bin nrün genyu le.

⁶Sha tsentsü lo Npugü le kazü kegwa hi pe hagun tsü kebin le hagun kegwa genyu mvu. Hagun le temi a nyunkerü dan me.

⁷“Hagun le dihontse tehenyhun kemvu kazü ki Npugü hagun Sunggigü nyun thyü nshvu pe a-no a-nyunta yo nmhin nya. Hagun le Ijipt nken keshü nyü ryü hi tikelo nyü keti a-ntsun.

- ⁸Sinai kazüthun kae hagin le Npugü nyunthyü nshvu pe no hagin nkela titse so.
- ⁹Ale kazüthun gü ge Npugü le hagin zen kejozen kelo pe thu kenjü tso ponhvu tsü khilo titse kü. Ale thame tyütsü mvutse kebenjon henzi lo kezünjon henzi tsüki hü tinla.
- ¹⁰Tson-o Npugü le hagin le kazüthun ka kequen kebin nyü mah nyu hagin ka kezo jo dan a-npvü a-ben pe tso ponhvu ge thu pe atsü shü.
- ¹¹Keben jon henzi lo kezün jon henzi siki Npugü le kejozen kelo pe a-ge thu kenjü tso ponhvu pe atsü shü.
- ¹²“Tson-o Npugü le aka zoshü, ‘Nle whütse tsenlo, nle Ijpt ki zen chwi keryü temi dan le serimvuo gwakemvu thyü bin kela genyu. Anyugun le ale thyü lotse johokeshü then mvuo rani laso, lo anyugun npvü anyu genyu teromen nme thyülo laso.’
- ¹³“Tson-o Npugü le aka zosinshü, ‘Temi hidan le dihontse anyugun nyunrü yo ale sha.
- ¹⁴A khin nya. Ale anyugun nke lao temi nme no anyugun rüchün sinmvu lati tse rüchün bin laso. Tson-o ale nthü pe anyugun nyeki senye gonkvu lo kvukvu shü ti.’
- ¹⁵“Tsügenyu ale kejozen kelo pe thu kebin tso ponhvu sen-o kazüthun gü ge tsenryü. Kazüthun gü ge mah kennyü le chwiryü bin.
- ¹⁶Lo hagin le Npugü hagin Sunggigü johokeshü then mvuo tegi pe methunyu hontse kethyü tero nme thyüo a-mhundyü nyu mukela ale hyulo.
- ¹⁷Tsügenyu ale hagin mhundyü nyu tso ponhvu tsü shwe pe jonkhara la.
- ¹⁸Tson-o ale kebenjon henzi lo kezünjon henzi thame tyütsümvu tse Npugü mhundyü nyu kazünyu nkhün nitin la. Hagin le Npugü mhundyü nyu kemu thyüpe a-no a-nyunta kela genyu ale hi thyü.
- ¹⁹Npugü le a-nyuntao hagin nkela titse so ai a-le akehi nyü nishü.
- ²⁰Npugü le Aaron ge ko anyuntao adushvu lati tse sola, tsügenyu ale Aaron genyu hishü.
- ²¹Ale kenu kanyü tegi pe kethyü methunyu gütsü khipe mah nyu shweshüla. Tson-o ale tsü jonshwe pe kemphü thyülo shwe pe kazüthun ki tsun tsükeryü rinyu nyu shüla.
- ²²“Hagin le Taberah, Massah lo Kibroth Hattaavah ka ko tse Npugü hagin Sunggigü nyunthyü nshvushü.
- ²³Lo a-le Kadesh Barnea ka hagin no gü a-le khishü kebin ka zü gü lolo lotse hagin nishü ai hagin le a-ntsun la; hagin le a-jozen nmvue a-tenyen mvula.

- ²⁴Ale hagin shakelo gwenkho kanyu hagin le Npugü ntsun hü nyo.
- ²⁵“Tsügenyu ale kebenjon henzi lo kezünjon henzi Npugü mhundyü nyu nkhün tinla, a-le hagin nkela titse kebin ale sha kela genyu.
- ²⁶Ale kehithyüo, ‘Aphuso kekvu Npugü, nle nkekvu keda nyu Ijpt ki kenizenchwi keryü ntemi dan nkela nyalo tsezo.
- ²⁷Ngo dan, Abraham, Isak lo Jakob rüchün shü lo tson-o nyunkerü, serikemvu temi hidan kemu nri nyalo.
- ²⁸Kemvu we Ijpt nyu le, nle ntemi zengü nle zoshü kenjü kazü gü tilo hola letse zoti. Anyugun le nle ntemi ntsükethyü ge nyu tehenyhunkemvu kazü ki anyugun dushvu lati tse zenchwi ryü le tse soti.
- ²⁹Temi hidan hile nle nhonthyü titse kejü lo-o nkekvu kedanyu Ijpt ki zenchwi keryü genyu.’

Tejvüzonikeshü 10

Mosa le Kejozenkelo Hyuni Kelo

(Chw 34:1-10)

- ¹“Npugü le aka zonishü, ‘Kerigü hontse kethyü tso ponhvu yhenlo, lo tesen pe khinpha nme thyü lo-o pe tsünyu shü lo. Tson-o kazüthun gü ge aki ryülo,
- ²lo nle bokho kela tso ponhvu ge nyuthu yo ale tsüpe a-ge thu shüti tson-o nno khipe khinpha günyu shü loti,’ tsonshü.
- ³“Tsügenyu ale akakia sen pe khinpha nme thyülo lo kerü gü hontse kethyü tso ponhvu yhen sen-o kazüthun gü ge kü.
- ⁴Tsüka Npugü le hagin le kazüthun ge kequen kelo nyü a-le mah nyu hagin nthon kethyü ka jokon tseryü pe hagin ketsü dan, kerü gü ka kethu hontse tso ponhvu ge thu shü. Npugü le tso ponhvu tsü pe atsüshüo,
- ⁵ale kazüthun gü ge rani tsenryü. Lo Npugü le johokeshü hontse tso ponhvu pe ale thyükelo khinpha gü nyu shüla, tson-o tsüle tsü gerho nyu tsünyu bin.”
- ⁶(Israel nyu le Jaakan nyu zülvu nken-o Moserah ki gü. Tsünyu Aaron le silao a-sunla, tson-o anyugü Eleazar le a-sun ka püshükeda thyülo.
- ⁷Tsünyu bin-o Gudgodah ka gü, lo tsüka kethün nio Jotbathah tse kethyü zü kegwa bin nme ka gülo.
- ⁸Tsügwenkho ka Npugü le Levi tsipwen no püshükeda thyüo a-lothyülo Kejozenkelo Khinpha gü ntsen tson-o a-zan nyu jochü pe me tsüti tselo. Lo nthu keti hile anyugun tho.

⁹Tsügenyu Levi tsipwen le tsipwen kechanyu hontse kazü hyu lomvu; anyugun le hyukelo le Npugü püshükeda kethyü, Npugü hagn Sunggigü le zokeshü hontse.)

¹⁰“Ale kerü gü ka hontse kebenjon henzi lo kezünjon henzi kazüthun gü ge bin tinla. Npugü le akehi nyü nishüo hagn nke mvula.

¹¹Tson-o a-le hagn no gü a-le hagn pvübon nyu ka zoshü kenjü kazü gü lolo nrün genyu ano gü hagn tsonri lo tse zoshü.

Sunggigü Le Hi Kehü

¹²“Ntsoka we Israel temi dan, Npugü hagn Sunggigü le hagn ka nyu hi bin nyo nyülo: Npugü rüshvulo lo a-johokeshü aphu thyülo. Nnyun aphu sen-o a-so lo a-lothyülo,

¹³lo a-tejvü aphu zenlo. Hagn kechwü genyu ale nthu tsüdan pe hagn tsüshü bin nle.

¹⁴Tsang ketetsotsin dan-e Npugü hon; kazü gü lo tsünyu kebin aphu ko a-hon.

¹⁵Ai a-le hagn pvübon nyu soritsin kela genyu temi kechanyu mvuo hagn kejülo, lo nthu-e hagn le a-le kejukelo temi.

¹⁶Tsügenyu ntsoka gerho hagn nyunrü bin nyao Npugü jo zenlo.

¹⁷Npugü hagn Sunggigü le tero kecha lo kekvu kecha aphu nyeki gon. A-le gon lo kvu lo a-nshvu zü. A-le meso kecha thyü hümvu lo jwe lo hümvu.

¹⁸A-le tegonyu lo magi nyu ge a-kezü thyü hü, a-le ngun temi dan nyu yhun kehü tesin dan so hü tson-o ketyüketsü lo phinya pe anyugun tsü hü.

¹⁹Tsügenyu tesin tsüdan solo, hagn ko gwengwa me Ijpt ki tesin thyü kehü genyu.

²⁰Npugü hagn Sunggigü zosen lo lo a-nti rüshvulo. A-jozenlo lo a-zan nyu nti hagn johoshü lo.

²¹A-shwelo-- A-le hagn Sunggigü, hagn le hagn npvü hagn yhütyü pe a-le hagn genyu thakeda lo ndun tho thyü keshü gütsü hyu laso.

²²Hagn pvübon nyu le Ijpt nyu ketsü ka temi hentsenyü nti. Ai ntso ka we Npugü hagn Sunggigü le hagn thyü pe tsangge shyenyü hontse swülo buho laso.

Tejvüzonikeshü 11

Sunggigü Keda

¹“Npugü hagn Sunggigü solo lo a-zintse a-tejvü dan zen lo

²Hagun le nthu Npugü rüla hagun sishakelo tsü rüchün hulo. Tsü rüla siksha le hagun nyenyu mvu ai hagun le. Hagun le Npugü keda, kekvu lo kenko,

³lo a-le ndun tho thyü keshü dan hyu laso. A-le Ijpt raja gü a-kazü aphu nyu thyükesü hyu laso.

⁴Lo Ijpt nyu rihü dan le hagun then keryü ka Npugü le rihü dan pe anyugun keru lo terigari dan sin-o Kenhon Zida nyu nrheshvu kela hyu laso.

⁵Hagun le ryü hi tilo kemvu ka Npugü le tehenyün kemvu kazü nyu nyuthyü shüyo shabin nyo.

⁶Lo Reuben tsipwen Eliab nyuhvu Dathan lo Abiram tse ge nyu thyü shüyo rüchün nilo. Temi aphu mhundyü nyu kazü le koshüo au, au kami, au phika, au gonyu lo au senru aphu yünlo la.

⁷Hagun hile Npugü le thakeda thyükesü hi aphu hyu laso.

Zokenjün Kazü Jochüdan

⁸“Ale nthu khi keshü tejavü aphu thyüzen lo. Tson yatselo hagun le züri gü pfüthü gü hagun le yütitse kebin kazü gü nkhen loti.

⁹Lo Npugü le pe hagun pvübon nyu lo a-tsipwen tsü titse zokenjü kazü kebbe kegwä günyu yhunthon sa loti.

¹⁰Hagun le nkhen lo titse gü kejavü kazü gü le hagun le himhundyü yhun kehü Ijpt kazü hontse mvu. Tsüki we hagun le ntsi shüshüo kekvu thyü zünye tson süpe low nyu shü hü;

¹¹ai hagun le nkhenlo titse gü kejavü kazü gü le kazüthun lo ketejon le bin lo tsangri pe ntsenshü kehü kazü nme.

¹²Npugü hagun Sunggigü le chen keru ka gü kenkhin keti aphu kazü higü nucha lo shwi bin hü nyo.

¹³“Tsügenyu ale nthu khikeshü johokeshü dan thyüzen lo; hagun nyun aphu sen-o Npugü hagun Sunggigü so lo a-lothyü bin lo.

¹⁴Tson yatselo a-le Seryü lo Tsenbwe zü sen mvulo keshvu gwenkho ka tsangri pe hagun kazü nyu shüti, tson-o shye, vainzu lo oliv terzü,

¹⁵lo hagun senru genyu tehen kenjavü no bin loti. Hagun tyü kenjavü chvü aphu hyu loti.

¹⁶Npugü kheo gü tero kecha rüshvu lo a-lothyü tinla nya.

¹⁷Tson yatselo Npugü le hagun ge a-nyunta lati. A-le tsangri shümvu lao kazü no sin pe hagun rasha dan no yhun lomvu lati. Tson-o a-le pe hagun tsükebin gü tsüle kazü kegwä nme yatse-e hagun le tsünyu si whütse lati.

18“Jhokeshü hidan rüchün lo rühu hulo. Rüchün bin lo nrün genyu tsü pe nbu lo nsenpfü ge phin pvülo.

19Tsü pe nnyenyu senthyü shü. Hagun le kanyu lo tegwen ki hüe, rüyü bin nmvue thatho thyü bin-e tsü rüla zo binlo.

20Tsüpe n khenpvü kachon lo nchonrha ge thulo.

21Tson yatselo hagun lo hagun nyenyu le Npugü hagun Sunggigü le zope hagun pvübon nyu ketsü kazü günyu yhunthon loti. Tsang le kazü so kebin then hagun le tsünyu yhun ti.

22“Ale khishü kebin tejavü dan aphu zen pütsü lo: NPugü hagun Sunggigü solo, a-le johokeshü aphu thyü, lo a-tson then lo.

23Tson yatselo hagun le kethün keshü ka a-le senye tsü dan aphu hü lao, hagun le senye hagun nyegon lo kvu kethyü dan kazü nkhen loti.

24Hagun le kedü kelo ka zü aphu hagun hon thyü loti. Hagun rhi le tesinzin tehenyunkemvu kazü gü gerho nsin gü tesozin Lebanon kazüthun keti, nphozin Eufrates züri ka gü nkün zin Mediterranean zida keti.

25Npugü hagun Sunggigü le zoshü kenjü hontse hagun le kazü lika hika gü-e mele hagun nshvuti lo temi nme hagun khin loho.

26“Ale nthu hagun no digü tiyo kejülo lo tse jochü lo shochün khishü bin nle.

27hagun le ale nthu khipe hagun tsü kebin Npugü hagun Sunggigü johokeshü thyüzen hü yatselo jochü hyu loti;

28ai hagun le johokeshü hidan thyüzen mvuo rani gü hagun le himhundyü rüshvu hükemvu tero kecha rüshvu tin la yatselo shochün hyuloti.

29Npugü le hagun zen gü hagun le nkhenlo nrün kazü günyu shü kelo ka, hagun le Gerizim kazüthun ge jochü shü lo Ebal kazüthun ge shochün shü tseti.

30(Kazüthun kenyhun hile Jordan züri nkün zin Kanan nyu le yhun kebin Jordan ketejon nyu bin. Tsüle nkün zin Gilgal rüny khoka Moreh nyu senbin kenshün dan zen nithen mvu.)

31Hagun le Jordan züri pfüthü gü Npugü hagun Sunggigü le pe hagun tsü kebin kazü gü nkhenlo titse bin laso. Nle tsü lo lo-o tsünyu yhunlo lo,

32nthu le pe hagun tsü kebin tejavü dan aphu thyüzen titse rüchün tonlo.

Tejavüzonikeshü 12

Kerüshvu Genyu Bin Nme

1“Hile Npugü, hagun pvübon nyu Sunggigü le hagun no kazü tsügü nyu yhun kebin then thyüzen hü lotse pe hagun tsü kebin tejavü dan le. Tsüdan nyülo!

²Hagun le lokelo kazü gü nyu, kazüthun, rincho lo senbin kenjvu phanyu temi dan le tero rüshvu kehü bin aphu nke lalo.

³Anyugun kershvubin dan borhola lo anyugun kenshün tso kesen dan jonren la. Asherah terogi men kezü dan rola lo teromen dan boren lao anyugun no bin tsüdan ka rüshvuni nyala.

⁴“Temi hidan le anyugun tero rüshvu kehü hontse Npugü hagun Sunggigü rüshvu nya.

⁵Hagun tsipwen aphu kazü nyu Npugü le temi no a-kiryü a-rüshvu nrün bin nme kejü loti.

⁶Tsüka hagun le rope kerüshvu lo kerüshvu kecha dan, jün tseryü jün me lo thahokeshü, nkenyüo tha pe Npugü tsü titse keshü, nken do ka hokeshü, lo methu lo tanyü nyuri dan senryü rüshvu ti.

⁷Tson-o tsüka Npugü hagun Sunggigü, jochü pe hagun ketsügü mhundyü nyu, hagun lo hagun kami le thatho kegwa thyü keshü dan tyüo shekerhün thyüti.

⁸“Tsügwenkho le ryülo hagun le thyükehü hontse thyü nya. Ntsoka keti hagun aphu hagun kesha thyü rüshvu bin nyo,

⁹Npugü hagun Sunggigü le pe hagun tsü kebin, hagun le rüyüo yhun nrün kazü günyu yülo kemvuzun genyu.

¹⁰Hagun le Jordan züri pfüthü lolo, Npugü le hagun no kazü gü nkhen lo njüo tsünyu yhunti. A-le hagun shwikerüchün nyu aphu ben nyu hagun ntsen lo-o hagun le bweo yhunti.

¹¹Npugü le a-rüshvu nrün bin nme kejü loti, lo ale hagun ka zokeshü aphu sen tsü ka ryü mvuloshvu: Rope kerüshvu lo kerüshvu kecha, jüntseryü jünme lo tha hokeshü, lo hagun le Npugü ka zoshwi shü kenjü jwe kerüche dan sen ryüti.

¹²Tsünyu hagun nyenyu, hagun gonyu lo hagun rünyi nyu yhun kehü Levinyu zen a-mhundyü ka shekerhün thyülo; Levinyu le anyugun kazü bin kemvui tsü rüchün lo.

¹³Hagun le bin lika hika kejü lo-o kerüshvu thyü kemvui;

¹⁴Npugü le hagun tsipwen nme kazü nyu kejü kelo bin gü nti ka rüshvu mvu loshvu. Tsü ka nti hagun le ale zo keshü rope kerüshvu lo kechadan thyüti.

¹⁵“Ai hagun senru we hagun le lika hika bin-e hagun kendo thyü boshvu tyülo. Npugü le dikho pe hagun tsüyo tsükho tyü logwa. Hagun aphu tsü tyü logwa, nshün-e nmvue, hagun le thyüzhie nmvue thyünyu thyü tyü kehü hontse.

¹⁶Ai a-zi we tyü nya, zü hontse tsü run pe kazü nyu shüla mvu loshvu.

¹⁷Hagun le pe Npugü ketsü nme-e hagun kebin bin ki tyü loho: hagun shyé jüntseryü jünme, vainzu, oliv ter, nmvue hagun methu lo tanyü nyuri, hagun le

Npugü tsü titse zoshwi keshü, hagun kendo ka tha hokeshü nmvue kerüshvu kecha dan.

¹⁸Nle lo nnyenyu pe ngonyu lo nrünyi nyu kebin Levinyu sin-o Npugü hagun Sunggigü le kejü kelo bin nme ka Npugü hagun Sunggigü mhundyü nyu nti kerüshvu hidan hi tyüti. Lo nle thyü keshü aphu genyu nle tsünyu nsherhün ti.

¹⁹Hagun le hagun kazünyu yhun kebin then Levinyu keli lamvu titse kethyü ko rüchün tonlo.

²⁰“Npugü hagun Sunggigü le zoshü kenjü hontse a-le hagun kazü thyü nmhun keshü nyü, hagun le thyü tyükenyü ka tyü lo ti.

²¹Rüshvu nrün bin gü le nithen ri yatselo, ale hagun ka zokeshü hontse lihi gwenkho kae Npugü le pe hagun ketsü methu nmvue tanyü dushvuo hagun ka nyu tyülo gwa.

²²Nshün-e nshünmvue hagun le thyüzhie lo thyünyu thyü ketyü hontse tyü logwa.

²³Tezi pe thyü kesin-o tyünya, kerhün ronzin le tezi nyu kebin genyu hagun le kerhün ronzin pe thyü kesin tyü lo shvu.

²⁴Tezi tyü nya ai tsü pe zü hontse kazü nyu run la mvu loshvu.

²⁵Hagun le johokeshü hi thyüzen yatselo Npugü le a-kenyü ti, tson-o hagun lo hagun nyenyu genyue gwa gun loti.

²⁶Hagun kerüshvu dan lo hagun le Npugü ka zoshwi shü kenjün dan sen-o Npugü le kejükelo rüshvu nrün bin günyu gü lo.

²⁷Tson-o Npugü kershvubin ge ropen nrün kerüshvu tsü thyülo. Lo hagun le a-zi pe run lao a-thyü tyü nrün kerüshvu ko thyülo.

²⁸Ale johokeshü aphu hagun nyunketsin thyüo thyü zen lo yatselo hagun lo hagun nyenyu genyue kethonthen gwa loti; kechamvule hagun le nyu le Npugü hagun Sunggigü mhundyü nyu njü lo a-kenyü yo tsü thyü hü nrün genyu.

Teromen Genyu Pütsülo

²⁹“Npugü hagun Sunggigü le hagun le senye dan kazü hü gü lo a-le tsüdan nkelao hagun no tsü nkhenlo njüo tsünyu bin loti.

³⁰Npugü le senye tsüdan nkekela siki hagun le anyugun nyünyü thenmvu titse rüchün tonlo, nmvu yatselo tsüle hagun sa lati. Hagun le anyugun hontse rüshvu mvulo nrün genyu anyugun le dihontse rüshvu yo tsü fü nya.

³¹Anyugun tero kerüshvu jvü hontse hagun le Npugü hagun Sunggigü rüshvu nya, anyugun le Npugü le ntsü kehü kentsükenchen aphu thyüo anyugun tero

rüşvu kehü genyu. Anyugun le anyu nyenyue pe kershvubin ge mah nyu ro-o rüşvu hü nyo.

³²“Ale hagin ka johokeshü aphu thyülo, thame pe sin nya nmvue khe lanyu.

Tejvüzonikeshü 13

¹“Sidyükesanyu nmvue mikon zo kehünyu nme le thazansü nmvue nduntho thyüo,

²hagin nsü zen gü hagin le himhundyü rüşvu shwi kemvu terodan lothyü titse lo. A-le zokeshü le ketsin thyü la yatse-e,

³a-khwenyü nya. Npugü hagin Sunggigü le hagin le hagin nyun aphu sen-o a-so hü le mvuyo tse kethyü shalo nrün genyu a-sen-o hagin kegwakeshvu ten bin nle.

⁴Npugü sithen lo a-rühvu lo; a-nshvu lo a-johokeshü zenlo; a-rüşvu lo a-mhundyü nyu joketsin zolo.

⁵Ai mikon zokehü lo sidyükesanyu ligü higü hagin le Ijpt nyu medo thyü kehü hagin kenishwi keshü Npugü kentsun jo kezo nyu we dushvu lalo. Temi tson kehü güle gwamvu lo hagin tson tsin pe Npugü le hagin le yhun lo tse johokeshü gü nrhila tiya bin nyo. Hagin le gwakemvu higü nrhilo nrün genyu a-dushvu lamvu loshvu.

⁶“Ntsasikezen, nnyu peche, nnyu tenu, nle so kehü nnu, nmvue npvünyu nkho kenitsin gü le kebuo nthukeyhun pe nno tero kecha, npvübon nyu le thame ka rüşvu hü kemvu rüşvu tinla logwa.

⁷Anyugun le nthukeyhun pe nno nkho ka yhun kehü nmvue nithen ki kehü nyu tero rüşvu tinla logwa.

⁸Ai nle a-jonyu yü nya; a-khwe-e nyü nya. A-shwinjün, a-so nmvue a-no pen nya.

⁹A-dushvula! Nle tso pe jon teri shüo, temi aphu no tsope a-jon lo.

¹⁰A-jon shvula! Npugü hagin Sunggigü hagin le Ijpt nyu medo thyü kebin hagin kenishwi keshü gü ben nyu a-le hagin tsontsin zentin la titse kebin genyu.

¹¹Tson-o Israel nyu aphu nyuthyüla yo tsü shati; anyugun le nshvuo temi nme-e gwakemvu tsü hontse thyüni mvu lati.

¹²“Hagin le Npugü hagin Sunggigü le pe hagin ketsü rünyu nyu yhun kebin ka,

¹³hagin senye dan nyu temi serikemvu peha le a-rünyu tson tsinzü zen gü hagin le nduka rüşvu hü kemvu tero rüşvu kethyü rüla nyü lo.

¹⁴Nle jobon tson kethyü nyü lo yatselo, tsü ketso petsü shü, lo thagwakemvu hile ketsin yatselo,

¹⁵rünyi tsünyu temi lo senru aphu dushvula. Rünyi tsügü nke shülalo.

¹⁶Rünyi tsünyu keyhun nyu kanyü aphu sen ryü phenlvu nyu kequen shü. Tson-o rünyi tsügü lo anyu kebin aphu rope Npugü hagn Sunggigü ki shü lati. Kethonthen tsü khe lao rünyi thyüni nya.

¹⁷Nkela titse swetsü kela hon lihi-e khilo nya, tsonyatselo Npugü le a-nyunkekhü nyu rani ryüo hagn shwinjün shüti. A-le hagn shwinjün-o hagn pvübon nyu ka zokeshü hontse hagn temi no chonkenye loti.

¹⁸Hagn le ale nthu pe hagn tsü keshü a-johokeshü aphu thyüzen lo lo a-mhundyü nyu kenjü gü thyülo yatselo.

Tejvüzonikeshü 14

Chekechü Khin Kethyü

¹“Hagn le Npugü hagn Sunggigü temi. Tsügenyu kesi chechü kethyü ka mekechanyu hontse hagn npvü hagn thyügvü nmvue hagn pe mhundyü zin thu ndo lanyu.

²Hagn le Npugü hagn Sunggigü hon; kazü nyu yhun kebin temi aphu dan nyu a-le hagn kejü pe a-temi thyülo laso.

Nyukhu Nshün Lo Nshünkemvu

(Lev 11:1-47)

³“Npugü le nshünmvu tsekela lihi-e tyü nya.

⁴Hagn le nyukhu hidan tyü logwa: methu, tanyü, tenyü,

⁵thyüzhie, tehen tanyü, tehen tenyü, nmvue thyünyu,

⁶nyukhu lihi-e a-tsen ko lo a-chvü nshen kehü dan.

⁷Ai nyukhu lihi-e a-tsen komvu lo a-chvü nshen kemvu dan tyünya. Hagn le Ut, rabbit nmvue tsonyepfü hidan tyü nya. Tsüdan le a-chvü nshen hü ai a-tsen ko kemvu genyu nshünmvu tse rüchün mvuloshvu.

⁸Tebo tyü nya. Tsüdan le a-tsen ko ai a-chwü nshen hü kemvu genyu nshünmvu tse rüchünla mvulo shvu. Nyukhu hidan thyü tyü nmvue a-simin kesüe nya.

⁹“Tsehü a-thun lo a-kü kebin lihi-e tyü logwa,

¹⁰ai zü nyu yhun kehü a-thun lo a-kü kendi dan tyü nya; tsüle nshünmvu tse rüchün lamvuloshvu.

¹¹“Hagn le tegü kenshün lihi-e tyü logwa.

¹²⁻¹⁸Ai hagn le tegü hihontse kethyü dan tyü nya: logi, khinsu, tsemu, kheno; memhun, güda, tegvü, ostrik, zidagü, sahü, gürhon, zügü, zügükemetse, hoopoe lo senpho.

19“Nyukhu a-sekin kepvü aphu nshünmvu; tsü tyünya.

20Hagun le nyukhu kenshün lihi-e tyü logwa.

21“Nyukhu lihi-e a-npvü kesi tsü tyünya. Hagun dan nyu yhun kehü tesindan no tyüla gwa nmvue pe tesin ka jwe logwa. Ai hagun le Npugü hagun Sunggigü hon; hagun le a-temi. “Tanyü nmvue tenyü nyu thyü pe a-pvü nyüzü ka ninya.

Jüntserü Jünme Jvü

22“Chen kechwü nlow nyu hyukelo aphu jüntserü jünme pe a-kecha thyülo.

23Tson-o Npugü hagun Sunggigü le a-rüshvu nrün genyu keju kelo bin gnyu gülo, lo tsünyu shyé, vainzu, oliv ter, jüntserü jünme lo methu lo tanyü nyuri tse pe a-mhundyü ka shülo. Azintse Npugü hagun Sunggigü ke rüshvu jvü shalo nrün genyu hihontse thyülo.

24Kerüshvu bin güle nka zen nithen rio Npugü le jochü pe nketsü jüntserü jünme sen-o gülo nrün ndi yatselo hihontselo:

25Nle tsü jwe lo njüo pisa gü sen-o kerüshvu bin gü nyu güti.

26Tson-o Npugü hagun Sunggigü mhundyü nyu nkaminyu zen-o nyu sennyü bin nyo--methu thyü, tanyü thyü, vainzu, zu lihi-e sen-o shekerhün thyü tyütsü lo.

27“N rünyi nyu yhun kebin Levinyu dan keli lanyá; anyugun le anyugun npvü anyu hon ndi.

28Chenshen gü kepen ka hagun aphu hagun shyé jüntserü jünme senryü hagun rünyi nyu kequen lo.

29Hile Levinyu dan chvü, anyugun le anyun hon kendi genyu, lo hagun rünyi nyu hagun zen yhun kebin tesin, tegonyu lo maginyu dan genyu. Anyugun no ryü anyu senmvulo keshvu aphu khilo. Hihontse thyülo, lo Npugü hagun Sunggigü le hagun tho aphu nyu jochü pe hagun tsüti.

Tejvüzonikeshü 15

Chen Tsenyü Gü

(Lev 25:1-7)

1“Chen tsenyü gü kepen ka hagun le hagun pu pvü kebin nyu gwün pe tsü lati.

2Hihontse thyüti. Israel nyu ligü higü-e pisa pe Israel nyu tepu kenjü güle tsü khe lati; a-le pisa tsü hi loti tsenya; Npugü le tepu tsü khela sele tsheshü laso.

3Hagun le tesin hagun pu pvü kebin nyu ka we hi logwa, ai n npvü ntemi npu pvü kebin nyu ka we hinya.

4“Npugü hagun Sunggigü le a-le pe hagun ketsü kazü gnyu jochü pe hagun tsüti. Hagun nme rhodyü la loho,

⁵hagun le a-jozen lo pütsüsaö ale nthu hagun ka johoshü kebin hi then hü yatselo.

⁶Npugü le zokenjü hontse jochü pe hagun tsüti. Hagun le pisa pe senye kechon tepu ti, ai hagun we nme hon tepu loho; hagun no senye kechon sa gonti, ai senye nme no hagun sa gon loho.

⁷“Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü nyu rünyika lika hikae Israel nyu nme le rhodyü bin yatselo njün kegwa füo a-cheshümvu lanyä.

⁸Tsonkethyü gümvuele nho-o a-le sen mvulo keshvu pe a-tepu shülo.

⁹Tepu gwün pe tsü nrün chen kho nnikela genyu pe a-tepu mvukela thyü nya. Nyun kenda gwakemvu tsühontse kethyü no nnyun ka ryünya. Nle tha pe atepu mvulao a-le Npugü ki nge kenya shülo nle mu lati.

¹⁰Njün kegwa fü nyao kenrun nyu pe a-tsü shülo Npugü le ntho apu; nyu jochü pe ntsüti.

¹¹Azintse Israel nyu thakendi lo rhokedyü peha le binti, tsügenyu hagun no nho-o tha pe tsü dan tsü lotse a-le hagun ka johoshü bin nle.

Donyu Ge Thyümvulo Keshvu

(Chw 21:1-11)

¹²“Israel nyu peche nmvue tenu nme le a-npvü a-khipe do hontse nka jwe shü yatselo, a-le chen tsero nlothyü kela siki nle a-hoshü lati. Chen tsenyü güle keryü ka nle a-hoshüo no gunla mvuloshvu.

¹³Nle a-hokeshü ka a-kenben nishü nya.

¹⁴Npugü le nyu jochü pe ntsüyo nho-o tanyü, shyä lo vainzu pe a-tsüshü.

¹⁵Hagun le Ijpt nyu medo thyü kebin Npugü hagun Sunggigü le hagun hokeshü tsü rüchünlo; tsügenyu ale ntsoka johigü hope hagun tsü bin nyo.

¹⁶“Ai ndo güle tinla nyümvu, a-le nso lo hagun kaminyu so-o hagun zen bin titse logwa.

¹⁷Tson yatselo a-zen n khenpvü kagü a-yhütin bünla; tsonlo a-yhunthen a-le ngo thyüti. Ngogi ge-e tsü hontseti.

¹⁸Ndo nme hoshü latitse kethyü ka nkenyümvu lanyä; a-le jonshe gonyu chün peha minka chen tsero n lothyü laso. Hi thyülo, lo Npugü hagun Sunggigü le ntho apu nyu jochü pe ntsüti.

Methu Lo Tanyü Nyuri

¹⁹“Hagun methu lo tanyü nyuri apu khikho kecha thyüpe Npugü hagun Sunggigü tsüla; methu hidan nme-e sen-o thatho thyü lo tanyü hidan nme-e hütse nya.

²⁰Chen kechwi nkami zen-o Npugü kerüshvu bin nyu Npugü mhundyü ka tsü tyüti.

²¹Ai senru tsü gü le tha peha ka gwamvu, a-pha nyho, nmvue ayhüpo nmvue tetsin peha le bin yatselo hagun le tsüpe Npugü hagun Sunggigü rüshvunya.

²²Senru tsühontse kethyü tsü hagun le kaki tyülogwa. Hagun le thyüzhie nmvue thyünyu tyü kehü hontse nshün-e nshün mvue hagun aphu tyü logwa.

²³Ai a-zi we tyünya, hagun le zü hontse tsü run pe kazünyu shüla mvuloshvu.

Tejvüzonikeshü 16

Nkenkelo (Chw 12:1-20)

¹“Ahib Shye ge nkenkela ngao Npugü hagun Sunggigü rühvulo; tsü shye ge khejeme a-le Ijpt nyu hagun kenishwishü.

²Kerüshvu bin nme ka tsügü hagun nkenkelo ketyüketsü genyu tanyü nmvue methu nme dushvu pe Npugü hagun Sunggigü rühvulo.

³Hagun le hi ketyü ka kebu lo keshü tensü tyünya. Hagun le nyhun-o Ijpt nkenkechwi ka hontse jon tsenyü kebu lo shükemvu tensü tyüti. Tensü higü tyülo-- tsü lope kenjün kethyü tensü tse koti-- tson-o hagun le yhun kebinthen kenjün kethyü bin Ijpt nkenchwi keryü jon tsü rüchün hüti.

⁴Jon tsenyü hagun kazünyu temi nme kanyu kebu no bin loho; lo jon kerinyü ngwün gü senru dushvu kelo tsü tsüje tyüla mvuloshvu.

⁵⁻⁶“Kerüshvu bin günyu tsü nkenkelo nga senru gü dushvu lo Npugü hagun Sunggigü le kazü nyu bin kecha nme-e pe hagun tsükemvu genyu. Tsügü tsü ngwün gü yhüko keche ka hagun le Ijpt nkenkethyü jon nyü gwenkho ka thyüti.

⁷Tsü nilo-o kerüshvu bin günyu tyülo njüo lonyü gü ka ki rani gunlo.

⁸Jontsero hagun le kebu shükemvu tensü tyüti, lo jon tsenyü gü nyü thame thyü nyao Npugü rüshvu nrün genyu kequenlo.

Logvu Nga. (Chw 34:15-21)

⁹“Logvü so kethyü swüo hapta ja tsenyü swülo,

¹⁰lo Npugü le jochü pe nketsü kechon kerho rüchün-o nnpvü nkendo ka senryü logvü nga pe Npugü hagun Sunggigü rühvulo.

¹¹Nnyenyu, ngo, Levinyu, tesin, tegonyu, lo nrünyu nyu kebin magi nyu zen-o Npugü mhundyü nyu shekerhün thyülo. Kerüshvu bin günyu hi thyülo.

¹²Johokeshü hidan hi thyümvu loshvu; hagun le Ijpt nyu medo kethyü tsü nmin lanyu.

Then Nyu Kebin Nga

(Lev 23:33-43)

¹³“Hagun shyé apu nyu lola lo vainsha apu thünlo kela siki jon tsenyü then nyu bin-o nga ti.

¹⁴Hagun nyenyu, gonyu, lo hagun rünyü nyu kebin Levinyu, tesin, tegonyu lo maginyu apu zen-o shekerhün thyülo.

¹⁵Kerüshvu bin günyu jon tsenyü nga higü thyü Npugü hagun Sunggigü rühvulo. Npugü le jochü pe n lowgvü lo ntho so keshü genyu shekerhün thyülo.

¹⁶“Hagun senye pechenyu apu chen meka gwünshen ge ryüo kerüshvu bin günyu Npugü rüshvuti. Nkenkelo, Lowgvü lo Then nyu kebin nga hidan ka. Nmeme tse jwe senryü

¹⁷a-le thyülo kegwa kho, Npugü hagun Sunggigü le jochü kechon kerho pe a-ketsü kho ka.

Kenjü Ka Meketsen Kethyü

¹⁸“Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü rünyü apu ka kerathünyu lo kedanyu kecha kejü külo. Hidan le mesokechathyü mvutse jünkera nrün dan.

¹⁹Anyugun le mejünkera kethyü ka njümvu nmvue peha so kecha thyü loho; lo anyugun le jvujwe lo loho, jwe le kensü nyu lo kenjü nyue yhütyü bopha lao no jo penron züla kehü genyu.

²⁰Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü gü nkhenlo lo tsünyu yhunbin nrün genyu a-zintse ntsen njülo.

²¹“Npugü hagun Sunggigü genyu kershvubin kethyü ka a-kho ka tesen pe terogi Asherah zansü thyü pe shü nya.

²²Lo teromen kerüshvu genyu tso nme-e sen nya; Npugü le tsü shwi ntsü hü nyo.

Tejvüzonikeshü 17

¹“Methu nmvue tanyü tetsin kebin nme-e pe Npugü hagun Sunggigü rüshvu nya; Npugü le tsü shwi ntsü hünyo.

²“Hagun rünyü nme ka peche nmvue tenunyu nme le Npugü johokeshü gwenrho-o mukela rüla nyülo lo,

³a-le Npugü johokeshü thenmvuo yhüko nmvue shyé, nmvue shyenyü rüshvu lo lothyü bin.

⁴Tson kethyü zotesha nyülo yatselo, kechaketsü kegwa thyülo. Tson-o Israel nyu dan nyu thagwakemvu hi thyü bin ketsin yatselo;

⁵temi tsü gü zen rünyü teki chwigü tso pe jonshvula.

⁶Mihvu nmvue tsünyeki kechon shahu le bin ya tselo a-dushvu lagwa, shahu nme nti yatse kethyü we a dushvu lo nrün ndi.

⁷Shahu nyu no tso shwe teri shüo tsüsiki kechanyu no tso shwe pe temi tsügü jon ti; hihontseo hagun dan nyu gwakemvu thyü kenshün lati.

⁸“Kenya ketesu, nmvue tejün, tüshü, lo kedushvu hi hontse kethyü kekenyo hagun dan nyu jünkeranyu genyu tsenri layatselo, sen-o Npugü hagun Sunggigü le kejükelo kerüshvu bin gü kiryüo

⁹hagun kekenyo pe tsüka thatho thyü kebin Levinyu püshükeda ju lo jünkera gü ka zoshüo no jopen shülo.

¹⁰Anyugun le jopenron shülo anyugun le zokeshü hontse hagun le thenti.

¹¹Anyugun le penron keshü loti lo anyu le nyu zoshü yo aphu then lo.

¹²Jünkera gü nmvue lotho thyükebin püshükeda jü jozen mvue nshvu kemvu gü dushvu la; hihontseo hagun le Israel nyu dan nyu thagwa kemvu khi lati.

¹³Tson-o temi aphu tsü nyü lo njüo nshvu, lo tsü hontse thyüsin nshvu lati.

Raja Genyu Zoen Keshü

¹⁴“Hagun le gü Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü gü lolo njüo tsünyu bin kelo siki senye hagun hunpfü kebin dan hontse raja nme sen mvulo shvule tse rhilo ti.

¹⁵Lo hagun le kejü pe raja thyü titse kebin gü tsüle Npugü le kejülo kela gü le tse shatsentsülo. A-le hagun temi mvulo shvu; tesin nme pe hagun raja thyü nya.

¹⁶Raja güle a-rihü dan genyu keru kechon nkin nya, lo keru hei titse temi nipe Ijpt ki shü nya, Npugü le a-temi dan no thame ka tsüki nigü loho tse zo kenjü genyu.

¹⁷Raja güno a-nu kechon bin loho, hile a-thyü pe Npugü kheo ranikelai genyu lo a-no suna raka nnya loshvu.

¹⁸A-le raja thyü lolo; Levinyu püshükeda dan le sen kehü Sunggigü tejvü lo senkethyü dan lesüshen nme no binti.

¹⁹A-le a-rhünthen lesü higü no a-khoka bin-o swüti, tson-o a-le Npugü kerühvu jvü shalo lesü tsünyu johokeshü aphu thyüzen ti.

²⁰Hile a-ntsen pe a-le Israel nyu kecha dan nyeki gwakvu tse rüchün mvu loti lo thame ka Npugü johokeshü thyüzenmvu la loho. Tson-o chen kethon raja thyüti, lo a-tsipwen le shenhe kechon Israel nyu so gonti.

Tejvüzonikeshü 18

Püshükedanyu Jün

¹“Levi tsipwen püshükeda nyu le Israel nyu dan nyu kazü anyugun jün nme hyu loho: tsü sunka anyugun le mele tha pe Npugü ketsü lo kerüshvu hon dan sen-o yhunti.

²Tsipwe kecha dan hontse anyugun kazü le bin loho; Npugü le zokeshü hontse, Npugü püshükeda loho tsüle anyugun jün.

³“Lihigwenkho kae methu nmvue tanyü pe kerüshvu thyülo a-bu, a-sapha lo a-ginda tse pe püshükedanyu tsü lati.

⁴Shye, vainzu, oliv ter, lo thyühüphi hyulo kerü tsin tsü anyugun le loti.

⁵Kethonthen püshükeda thyüo a-lothyü titse Npugü le hagon tsipwen apu dan nyu Levi tsipwen kejü lo laso.

⁶“Israel nyu rünyü lika hika Levinyu ligü higü-e ryü kenyü nyule Npugü kerüshvu bin gü ka ryü logwa

⁷lo a-le Levi nyu kechanyu hontse tsünyu Npugü a-Sunggigü püshükeda thyülo gwa.

⁸A-le ketyüketsü püshükeda kechanyu le hyulo kehü kho hyu loti, lo tha lihi-e a-kami le nipe a-ketsü a-le sen logwa.

Tenyenkemvunyu Tho Genyu Pütsülo

⁹“Hagon le Npugü hagon Sunggigü le pe hagon ketsü kazü nyu ryü lolo, tsünyu senye dan le thyü kehü kentsükenche thodan then nya.

¹⁰Hagon kershvubin ge hagon nyenyu rope rüshvu nya, hagon temi no teronyu ka tha ketso nmvue zansü nrin nmvue temvu,

¹¹nmvue jado thyü lo kesinyu kapu dan nthon nya.

¹²Npugü hagon Sunggigü le kentsükenchen hidan thyü kehü nyu ntsü hü, tsügenyu hagon le kethün keshü ka a-le kazü günyu senye tsüdan hü laso.

¹³Npugü jozenpen lo.”

Sidyükeshanyu Nme Nishü Titse Zokeshü

¹⁴Tson-o Mosa le zo, “Hagon le nkhenlo gü kejü kazü günyu temi le teronyu ka thaketso kehü dan jo then lo zansü dan fü hü, ai Npugü hagon Sunggigü le hagon no tson loho.

¹⁵Tson kethyü sunka a-le hagon temi dan nyu ahontse kethyü sidyükesha nme nishü ti, lo hagon le a-jozen ti.

¹⁶“Hagon le Sinai kazüthun ka kehun kethyü nyü, Npugü no hagon nthonni lo a-le kehü mah gü hyu sin nya lotse hi, hagon le sikela kenshvu genyu.

¹⁷Tsügenyu Npugü le aka zoshü ‘Anyugun le hi kezü hibin nle.

¹⁸Ale anyugun temi dan nyu nhontse kethyü nipe anyu tsüti. A-no nyuzo tiyo ale a-ka zo shüti, lo a-le a johokeshü aphu pe anyugun ka zoti.

¹⁹A-le azan nyu thazo ti, lo ale shaja pe a-jozen kemvunyu aphu tsü ti.

²⁰Ai sidyükesanyu ligü higü-e ale johoshü mvue pecheo azan ka jolo zoyatselo, a-le tsü genyu siti, lo tero kecha zan nyu thazo kethyü sidyükesha lihigü-e a-ko no tsonti.'

²¹"Hagun le dihontse sidyükesha gü zole Npugü ki ryüle nmvuyo shalo tila, tse hagun dunthyü bin logwa.

²²Sidyükesanyu nme le Npugü zan nyu thazo shüo a-le kezo tsüle ketsin thyüryü mvula yatselo tsüle Npugü jo kemvu. Sidyükesha tsü güle a-kendo zo bin nyo, hagun le a-nshvu nya.

Tejvüzonikeshü 19

Sunkelo Nyida Dan

(Tsip 35:9-28; Jos 20:1-9)

¹"Npugü hagun Sunggigü le anyugun kazü pe hagun tsüti tse kebin temi dan nke lao hagun le anyu nyida lo ka dan lolo njüo bin kelo siki,

²⁻³kazü gü kenjün pe jünshen thyülo, nmeme ka nne-o tilo kegwa nyida nme no bin lo. Tson-o medu shvukela gü no tin gü tsüdan nme nyu techwen lokegwa thyülo.

⁴Temi nme le shamvuo a-kenrhinyu kemvu peha dushvu laya tselo, a-no chwigü nyida hidan lika hikae rhünlo nrün genyu.

⁵Keshanyu laka, mihvu le senlü titse chün nyu kengü güo, senbin phün tseo nme le a-nri le ntho pe kechagü dushvu laya tselo, a-no tin-o nyida kenshen hi nme ka gü rhün lo nrün genyu.

⁶Nyida nme nti yatselo tsonthon rio kesigü khenzo titse kebin a-tsasikezen nyu le a-hü lo-o nyunkenthün ka kemu kendi gü dushvula loshvu. Shamvuo a-kenrhinyu kemvu dushvu kela gwen zin genyu.

⁷Hi genyu ale hagun no nyida kenshen khi kecha thyüla lotse ahza khishü le.

⁸"Npugü hagun Sunggigü le hagun pvübon nyu ka zokeshü hontse a-le hagun kazü thyü ngon shüo, a-le zo kenjü kazü aphu pe hagun tsüshü yatselo

⁹hagun le nyida kenshen kejü ni loti. (Hagun le ale nthu hagun ka johokeshü hi aphu thyü, lo Npugü hagun Sunggigü so-o a-senkethyü jodan then-o yhun loya tselo a-le kazü higü pe hagun tsüti.)

¹⁰Npugü le pe hagun tsü kebin kazü günyu kemu kendi nyu no simvu nrün, lo anyugun no sikela genyu hagun nmu mvu nrün genyu hi thyülo.

¹¹“Ai temi nme le a-shweron thyü a-kenrhinyu dushvu la njüo tesunlo nrün genyu rünyi hidan nmenyu yüla.

¹²Tson kethyü we, a-rünyi nyu sharhinyu le me nishüo no a-zenryü sikela gü khenzo titse kebin shvunye ben nyu shüo no dushvula logwa.

¹³Shwi njün nya. Aphu no gwa bin nrün genyu, medu keshvu kemu hi Israel nyu dan nyu thyü kenshünla.

Ndukanyu Terhi

¹⁴“Npugü le pe hagon ketsü kazü günyu, nduka sen kenjü nkazon gü kazü rhi tso bokela nya.

Shahu Rüla

¹⁵“Temi nme le mula letse kethyü shahu nme nti we penmvu; temi gü le mula tse kethyü rhotsin-e shahu mihvu no bin mvu loshvu.

¹⁶Temi nme le kechanyu nme no kenjün thyülo nrün genyu nkuo kemu pe a-njü yatselo,

¹⁷mihvu nren kerüshvu bin ki güo tsünyu kebin püshükedanyu lo jünkeranyu no kerapen shüti.

¹⁸Jünkeranyu le kekevü tsügü ketsopetsüo; temi tsügü le nkuo a-pvü gü Israel nmu bin yatselo,

¹⁹a-le nmu kelanyu le hyulo nrün shaja gü tsü hyu loti. Hihontse hagon le thagwa kemvu hithyü kenshünlo.

²⁰Tson-o nyuthyü layo temi aphu nyü loti; anyugun le nshvu lao, temi nme-e gwakemvu tson kethyü thyüni mvu lati.

²¹Kekevü tson kethyü nyutsü meshwi njün nya; kerhün ronzin nme genyu terhün ronzin nme, Yhütyü nme genyu yhütyü nme, hü nme genyu hü nme, ben nme genyu ben nme lo pha nme genyu pha nme.

Tejvüzonikeshü 20

Teri Genyu

¹“Hagon le hagon shwinyü kemvu nyu zen teri thyü titse chwio, anyugun kerugari, keru lo rihü hagon nyeki chon kethyü hyue nshvu lanyu. Npugü hagon Sunggigü Ijpt nyu hagon kenishwi keshü güle hagon zen hüti.

²Hagon le teri thyü keso mhundyü püshükeda nyu nme no mhundyü chwiryüo rihü dan ka,

³‘Israel nyu temi dan, nyülo! Nthu hagon le terinyu gü zhünyo. Hagon shwikerüchün nyu nshvu, nyunshe, nmvue hagon ke nsü nya.

⁴Npugü haguṅ Sunggigü le haguṅ zen gü zhü nyo, lo a-le kvukelo pe haguṅ tsü ti.'

⁵"Tson-o kedanyu dan le temi dan ka, 'Ka nme thyülo-o tsü thyükenshün la kemvu peha le hika bin nle? Tsonya tselo, a-no kaki gun la. Kemvu we, a-le terinyu si lalo, temi kechanyu peha le a-ka thyükenshün ti.

⁶Vain low tsüshüo a-sha kelü gwenkho hyulo kemvu peha le hika bin nle? Tsonya tselo, a-no ka ki gun la. Kemvu we, a-le terinyu silalo temi kechanyu peha le a-vainzu gü tsüti.

⁷Tenu lo titse ketso kenjü peha le hika bin nle? Tsonya tselo a-no ka ki gunla. Kemvu we, a-le terinyu si lalo, temi kechanyu peha le a-le ketso kenjü gi lo lati.

⁸"Kedanyu dan le temidan ka hihontse zosin shüti, 'Nyushe lo nshvu kebin peha le hika bin nle? Tsonya tselo, a-no ka ki gun la. kemvu we, a-le kechanyu nyun thyünshe lati.'

⁹Tson-o kedanyu dan le rihünyu ka jozo thü shülo a-dandan so sharhi nyu kejölo ti.

¹⁰"Haguṅ le nyida nme hü titse gülo, a-keri le anyugun no haguṅ hensin ryü lalo tse zoshü.

¹¹Tson-o anyugun le khinrun khinshe shüo haguṅ hensin ryü lalo, anyugun apfu haguṅ do thyüo haguṅ tho thyüti.

¹²Ai nyida tsügü temi dan le haguṅ hensin ryü mvuo teri thyüti tse lo haguṅ rihü dan no tsü hunlo.

¹³Lo Npugü haguṅ Sunggigü le haguṅ no nyida tsü lolo, lo tsünyu peche apfu dushvula.

¹⁴Tson-e haguṅ le nyida tsünyu, tenunyu, ntsenyu, senru lo nyida tsügü nyu tha lihi-e pe haguṅ hon thyü logwa. Haguṅ le haguṅ shwikerüchün nyu hon apfu sen logwa. Npugü le tsü pe haguṅ tsü laso.

¹⁵Haguṅ le bin nrün kazü gü nyu mvuo nithen ki nyida dan ge tsühontse thyüti.

¹⁶"Ai Npugü haguṅ Sunggigü le pe haguṅ ketsü kazü gü nyu nyida dan tsü lolo, lo temi apfu dushvula.

¹⁷Temi dan apfu nkela: Hitnyu, Amornyu, Kanannyu, Periznyu, Hivtnyu lo Jebus nyu, Npugü le ahza khi keshü hontse.

¹⁸Anyugun no anyu tero rüshvu kehü kentsükenchen apfu pe haguṅ senthyü shüo haguṅ no Npugü mhundyü nyu mula mvu nrün genyu, anyugun dushvu lalo.

¹⁹“Hagun le nyida nme lolo titse jonkethon hunpfü bin yatse-e, tsünyu terasha bin phün lanyä. A-sha tyülo ai a-bin nkenya. Senbin le hagun shwikerüchün nyu kemvu.

²⁰Hagun le senbin kecha phün sen gü nyida gü lolo kemvu then hun logwa.

Tejvüzonikeshü 21

Penlokemvu Kedushvu Rüla

¹“Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü nyu low ki temi dushvu kenjü hyulo, lo segü le a-dushvulayo shamvu yatselo.

²Hagun sharhinyu lo jünkera nyu le gü kesimin hyu kelo bin temhun rünyü dan le dikho nithen yo ndoti.

³Tson-o kesimin hyu kelo bin kho kenitsin rünyü günyu sharhinyu le sen-o kam thyü mvushü kethyü methu bwe nme kejü loti.

⁴Anyugun le tsü sen tsügü züle sinla hü kemvu rinyu nme khoka low tsühü kemvu bin nme nyu methu gü gunda bose lati.

⁵Lo Levinyu püshükeda dan ko tsüka güti, kechamvule kevä kebin aphu anyugun le penronshü hü nyo. Npugü hagun Sunggigü le anyugun no a-lothyü lo a-zan nyu jochü pe metsü titse kejülo kela genyu.

⁶Tson-o mele dushvu kela gü hyukelo bin khokeni tsin rünyü gü nyu sharhinyu aphu methu gü soge a-ben tseo

⁷zoti, ‘Agun le temi gü dushvu mvu, lo segü le dushvu yo agun le shamvu le.

⁸Npugü, nle Ijipt nyu kenishwi keshü ntemi Israel nyu kemu jü shülo. Agun kemu jü shülo lo kemu kendinyu nme dukeshvu khvu hipe agun ge shü nyalo.’

⁹Tson-o Npugü le thyü lotse keshü gü thyülo, hagun le medukeshvu khvu gü tsü pvü mvu loti.

Terinyu Tenunyu Tünkelo

¹⁰“Npugü hagun Sunggigü le terinyu kvukelo pe hagun tsüo do tünlo,

¹¹lo tsüdan nyu tenu nyu kezegwa nkenyü kethyü hyu lo-o lonyü yatselo;

¹²tsügi zen nka ki ryüo, a-pe thula lo a-tsenlvula,

¹³lo a phinya kelula. Tson-o nkanyu bin-o shyeme a-pepvünyu chechü ti; tsü siki nyu nle a-zenbin logwa.

¹⁴Tsü siki nle a-tepenmvu yatselo, a-no a-keshathyü tinla logwa. Nle a-kemvuthyüo a-zen kengü yhun kela genyu a-khipe do hontse nmvue ajwe lo nrün ndi.

Nyurigü Genyu Tejvü

¹⁵“Temi nme le tenu kenychun lo-o mihvu nren pechenyu nnyu pe a-tsü, ai peche nnyun lo kerigü tsüle a-nu a-yhüdyü gü nyu kemvu la.

¹⁶Tsonyatselo temi gü le a-kenya kenjün pe a-nyenyu dan ketsü ka, a-le a-nu a-yhüdyü gü so kechathyüo a-nyurigü jün pe tsügi nyu tsülo nrün ndi.

¹⁷Tsügü le a-nu a-yhüdyü gi nyu mvu yatse-e a-le kenya jünhvu pe a-nyurigü tsüti. Temi le a nyurigü shao, a-le hyulo kezü kho pe a-tsü mvuloshvu.

Jozenkemvu Nyugü

¹⁸“Keshanyu laka temi nme le a-nyu peche meron lomvu lo me ntsun kehü le bin, nyu tsügü le a-pepvünyu le a-senhyü-e nyümvu.

¹⁹Tsonya tselo a-pepvünyu le a-zenryü a-le yhun kehü rünyu nyu sharhi nyu mhundyü nyu so-o a-ketsoti.

²⁰A-pvü a-jvü hvu le me ka, ‘Nyu higü le meronlomvu lo me ntsun-o ayi khwenyü hümvu; a-le raka kentyü lo nzü hü nle.’

²¹Tson shü lo nyida günyu temi dan le tso pe jonshvu lati, tson-o hagn le gwakemvu higü thyü kenshün loti. Israel nyu a phu tsünyü lo-o nshvu lati.

Tejvü Kechacha Kethyü

²²“Temi nme le kemuthyü kela genyu pe senbin nme ge hü shvu la yatselo,

²³tsüno khensin tsühontse bin nya. Tsü jonnyü sunla mvuloshvu, kesimin pe senbin ge hü kenjü le Sunggigü nyunkekhü senryü kazü günyu shü kehü genyu. Npugü hagn Sunggigü le pe hagn ketsü kazü gü nrhumvu nrün genyu simin gü sun lalo.

Tejvüzonikeshü 22

¹“Nle Israel nyu nme methu nmvue tanyü le a-ron pvüshweo tin kejü hyue, tsü hyukemvu hontse lanyu; sen niryü atsüshü mvu loshvu.

²Ai a-le nithen ki bin nmvue a-npunyu shamvu yatselo, zen-o ka ki ryüla. Tson-o a-npunyu le firyü lo pe tsüshü.

³Hagn Israel nyu le nmhen kela gada, phi, nmvue lihi-e hyu lolo tsü hontse lo.

⁴“Nle Israel nyu nme gada nmvue methu le nto kebin hyulo, hyukemvu hontse la nya, a-cheo penso pe no rhunnilo mvulo shvu.

⁵“Tenunyu le pechenyu phinya bennya lo peche nyue tenunyu phinya bennya; Npugü hagn Sunggigü le temi tson kethyü nyu ntsü hü nyo.

⁶“Nle senbin nme ge nmvue kazü nyu tegü seü nme nyu a-tsü le a-zü gwen nmvue a-nyuzen hü yatselo a-tsü tünlo lanyu.

⁷Nle a-nyu khilo gwa, ai a-tsü we no tinla mvuloshvu, tsonya tselo nle yhunthon lo nnya loti.

⁸"Nle ka keshün nme thyülo, nka soge a-tekehun thyüla mvu loshvu. Tson yatselo temi peha le nto silae tsüle nkHVü kemvu.

⁹"Vain low nyutsü ntsi kecha pe shü nya; tson yatselo nle vainsha nmvue kecha gü-e sen lo nrün ndi.

¹⁰"Methu tse nme lo gada nme tse kerhün sen low tso nya.

¹¹"Thyühü lo linen kerhün pe kedo phi ben nya.

¹²"Hagun phi quenzi ka tejvü khilo.

Phusennyu Genyu Tejvü

¹³"Keshanyu laka temi nme le lünyu nme lolo njüo, tsü siki khekela kerüchün genyu,

¹⁴nkuo tsü le au bin kelo ka phusen mvuletse a-nmu la.

¹⁵"Hihontselo, lünyugi pepvünyu le lünyugi le phusen tse kethyü tsinshü nrün tezi le yünkela sunkethyü zhü kela sen ryü jokera bin nyu rünyü gü sharhi dan hiti.

¹⁶Lünyu gi a-pvü le anyugun ka hihontse zoti, 'Ale anyugi pe temi higü ka sunthyü shü, lo ntso ka we a-le anyugi lonyü mvulaso.

¹⁷A-le nkuo au sunthyü kelo ka anyugi le phusen mvule tse pe a-nmu bin nle. Ai a nyugi le phusen tse tsin keshü le hika re, tezi le yünkela sunkethyü zhükela shwishüta!

¹⁸Tson-o rünyü sharhi nyu le a-nyepvü tenpe vüti.

¹⁹Anyugun le rakagi tsime npu pe lünyugi a-pvü tsüti, temi güle kezha kepvü senryü Israel nyu lünyu ge keshü genyu. Tsü nyeki tsügi no a-nu thyü binti, a-keyhun then a-khela lo nrün ndi.

²⁰"Ai a-nmu kebin tsü ketsin thyüo lünyu gü le phusen tse tsinshü lo kegwa ndi yatselo,

²¹anyugun le a-zen a-pvü kaki kegü tson ka ryüo nyida günyu pechenyu dan no tso pe a-jonshvu lati. A-le kalu mvuo a-pvü kanyu yhun kebin ka keyülaao ntemi dan nyu kezha kepvü tha kethyü genyu. Hihontse hagun le gwa kemvu higü thyü kenshünlo.

²²"Temi nme le mekechanyu nu zenzhü bin-o hyu lolo, au mihvu nre no siti. Hihontse hagun le gwakemvu higü thyü kenshünlo.

²³"Rünyü nme nyu temi nme le mele ketso kenjü lünyu nme zenzhü bin-o tünlo.

²⁴Tson yatselo hagun le au zen nyida gü nken chwigü tso pe jonshvu lati. Lünyu gü le siti, a-le rünyi nyu bin-e meno a-keche lo tse nrashü kemvu genyu. Peche gü ko siti, a-le mele ketso kela lünyu zenzhü kela genyu. Hihontse hagun le gwakemvu higü thyü kenshünlo.

²⁵“Temi nme le lojvu ki mele ketso kenjü lünyu nme zenzhü laya tselo. Peche gü nti no siti;

²⁶tenugi ge thame thyü loho, a-le sila kekü kemu thyü kemvu genyu. Hile temi nme le kechanyu nme nden-o dushvu kela au keme.

²⁷Temi gü le lojvu ki mele ketso kenjü gi süo tsügi le nra shüe a-keche keloi mi kendi genyu.

²⁸“Temi nme le mele ketso mvuzun kethyü lünyu nme sü bin-o tünlo.

²⁹Tson yatselo a-le senhügi mi rakagi henpvün pe lünyu gü a-pvü tsüti, lo a-le tsügi kemvuthyüo zenzhü kela genyu tsügi le a-nu thyü lati. A-le yhunkebin then tsügi khelo nrün ndi.

³⁰“Temi nme-e a-pvü nunyu zenzhüo a-pvü nshwe lo nrün ndi.

Tejvüzonikeshü 23

Npugü Temi Dan nyu Sinkemvu

¹“Temi a-züshe thyükela nmvue a-zü rüthü kela nyu no Npugü temi dan nyu kerhün loho.

²“Teshvunyu nmvue tson kethyü nyu tsipwen no phu tseryü kie Npugü temi dan nyu kerhün loho.

³“Amornyu nmvue Moabnyu tsipwen phu tseryü kie no Npugü temi dan kerhün loho.

⁴Hagun le Ijpt ki bin-o chwiryü keju ka anyugun le ketyüketsü pe hagun tsümvu lo Mesopotamia nyu nyida gü Pethor ka Beor nyugü Balaam jonshe zenryü shochün pe hagun ketsü genyu.

⁵Ai Npugü hagun Sunggigü le Balaam khwenyümvu, a-le hagun so kehü genyu shochün gü kelu pe jochü thyüla.

⁶Hagun le senye nme thyü kebin then senye hidan keche nmvue anyugun thyü pe no gwakenye lonya.

⁷“Edom nyu ntsünya; anyugun le hagun shvunye. Ijpt nyu ntsünya; hagun le gwengwa anyugun kazü ki yhun kethyü genyu.

⁸Phushen güka anyugun tsipwen swüpe Npugü temi dan nyu shü logwa.

Teri temi Kensenbin no Nshün Binlo

⁹“Hagun le teri kensenbin nyu kebin ka, hagun thyü nrhu lalo kegwa lihi nyue kekhenilo mvulo shvu.

¹⁰Temi nme le khejenyu a-minki nshünmvu laya tselo, a-le kensenbin tegwen ki gü bin ti.

¹¹Tson-o ngwün ki zülu lao yhüko kecheki kensenbin nyu niryü ti.

¹²“Hagun le mvulokeshvu ka rüyülo kegwa tegwen ki kensenbin nme no bin ti.

¹³Nkanyükarun dan nyu thün nme ko senlo, tson-o kazü run shüo vüzun lalo henla mvuloshvu.

¹⁴Npugü hagun Sunggigü le kensenbin nyu bin-o hagun ntsen lo shwikerüchün nyu so kvukelo pe hagun tsü kebin genyu kensenbin no nshün binlo. Shwikeshvu tho thyü shüo Npugü no hagun kheo ranila nya.

Tejvü Kechacha dan

¹⁵“Do nme le a-npunyu kanyu tin-o nfü ryüya tselo, a-nini shü nya.

¹⁶A-le hagun rünyü lika hika a-kenyü günyu bin lo gwa, hagun le a-nshwe nya.

¹⁷“Israel nyu peche nmvue tenu-e kershvubin nyu keyüla chün ketyü thothyü lo nrün ndi.

¹⁸Lo zoshwishü kenjü thyü pen titseo hihontse kethyü ka chün kelo pisa sen-o Npugü hagun Sunggigü kanyu ryü nya. Npugü le kershvubin nyu keyüla chün ketyü nyu shwi ntsü hü.

¹⁹“Nle pisa nmvue ketyüketsü nmvue tha lihi-e pe Israel nyu tepu keshüka kechwü lonya.

²⁰Nle pe tesin tepu keshüka kechwü lo logwa, ai pe n npvü ntemi Israel nyu tepu keshüka we lonya. Tejvü hidan thenlo lo hagun le gü nkhenlo titse kebin kazü günyu hagun tho aphu nyu Npugü hagun Sunggigü le jochü pe hagun tsüti.

²¹“Nle Npugü n Sunggigü zen keswe nme thyüshü yatselo, nle zoshwi keshü tsü thyümvu lanyu; Npugü le nle swe kenjü tsü hiti lo tsü thyü kemvu le kemu.

²²Npugü zen-o keswe thyü kemvu genyu kemu ndi,

²³ai nle nkenyüo zoshü yatselo, tsü then mvulo shvutsin.

²⁴“Nle tsonthen-o temi peha vain low nyu gü kethyü ka, vainsha ntyükenyü tyü logwa, ai nle tsü pe nthakhin ka shüpvü tin nya.

²⁵Nle tsonthen-o temi peha ndasha low nyu gü kethyü ka, nle nben pe lülo kegwa kho lütyülo ai nle jonkhi pe bin me-e rülo nrün ndi.

Tejvüzonikeshü 24

Kekhe Lo Sunthyüni

¹“Temi nme le tenu nme lolo njüo a-rüla peha shwi a-kenyü mvuo khela titse rhilo la. Tsügenyu khekela lesü thu pe tsüshüo a-kanyu nishwi shü.

²Tson-o tsügi le peche kecha nme ka kalu,

³lo temi tsügü ko tsügi le a-kenyü mvuo khekela lesü thu nipe tsüo a-kanyu nishwi la. Nmvue a-nyepvü kenyhun güle sila.

⁴Lihithyü lae a-nyepvü kerigü le tsügi loni lo shvu; a-le tsügi le rhulaso tsela ti. A-le tsügi loni yatselo Npugü mhundyü ka thyüzü laso. Npugü hagin Sunggigü le pe hagin tsü kebin kazü günyu kemu ketetsin tson kethyü tsü thyü nya.

Tejvü Kechacha Kethyü

⁵“Temi nme le tenu lo terika, a-nipe terinyu shü nmvue süda lotho kecha pe tenyen nya; a-no chenme thatho thyü mvuo rüyü loti, a-no kanyu bin-o a-nu no a-kenyü nrün genyu.

⁶“Hagin le tha peha pe me tepu shüo a-le thalo mvu lalo lo nrün genyu a-shye kekerütso khilo lanyu. Tsü le a-kami no yhunlo nrün genyu anyugun chvü ndo shü kehü khilo laso.

⁷“Israel nyu ligü higü Israel nyu nme rühu sen gü a-dothyü nmvue jwe bin yatselo no siti. Hihontse hagin gwakemvu hithyü kenshünlo.

⁸“Nyu le ketyü keha le hagin ge bin yatselo, püshükeda nyu le hagin kanyu zo shüyo thyümvu loshvu; ale anyugun senthyü keshü tsü thenlo.

⁹Hagin le Ijpt ki bin-o chwiryü kejü ka Npugü hagin Sunggigü le Miriam ge nyuthyü shüyo rüchün lo.

¹⁰“Nle tha peha pe temi nme tepu keshü ka, a-le tha lomvu lope ntsüti tse keshü phigü khilo titse a-kaki gü nya;

¹¹Kamhun ki khwe bin-o no tsü senryü ntsülo.

¹²A-le rhokedyü nyu nme yatselo kheje me-e tsü ntsen lola nya;

¹³a-no ben zhü lo nrün genyu kheje gü tsü pe a-tsüla la tselo. Tsonya tselo a-le ncheno ti lo Npugü n Sunggigü le nshwi a-kenyü ti.

¹⁴“Hagin le Israel nyu nmvue tesin hagin rünyü nyu kebin tha ndi lo rhodyüo chünthyü kehü nyue nshwe nya.

¹⁵Khenyütsen yhüko keche mhundyü tsü jonnyü a-chün pe tsüla; a-le senmvu loshvu kebin pisa gütsü rüchün bin hü nyo. Nle pe a-tsü mvulo a-le nrao Npugü ki nge kenyo shülo, nle mu lati.

¹⁶“Anyenyu kemu genyu a-pepvünyu no si loho, lo a-pepvü nyu kemu genyu a-nyenyu no si loho; temi nme le a-npvü a-kemu genyu nti siti.

¹⁷“Tessin lo tegonyu kenjü le kebin tejü lanyä; nmvue magi nyu nme le tepu lo-o thalo kemvu genyu a-phi khilo lanyä.

¹⁸Hagun le Ijpt ki medo thyü kebin Npugü hagun Sunggigü le hagun hokeshü rüchünlo; tsügenyu ale jo higü hoshü pe hagun tsü bin nyo.

¹⁹“Hagun le lowgvü kethyü ka lopwe peha gvü lomvu lalo tsü füni günya; tsü khepe tessin, tegonyu lo maginyu tsüla, tsonya tselo Npugü hagun Sunggigü le hagun tho aphu nyu jochü pe hagun tsüti.

²⁰Hagun le gwengwa oliv sha lü lolo, khe kenjü dan füni günya; tsüle tessin, tegonyu lo maginyu genyu.

²¹Hagun le gwengwa vainsha lü lolo, gwenhvu ge gü vain low ki gü nya; vainsha khe kebin tsüle tessin, tegonyu lo maginyu genyu.

²²Hagun le Ijpt ki do thyü tse kethyü nmhin nya; tsügenyu ale jo hi hoshüpe hagun tsü bin nyo.

Tejvüzonikeshü 25

¹“Keshanyulaka Israel nyu mihvu le kenya lolao jokera binki güo nme le njü lo nme le mu kela zoshwi shüla.

²Tson-o kemu gü vü titse penla yatselo, kerathü güle a-no nkhün zhü lo-o a-vüti. A-le kemu dikho thyü layo tsü rüchün-o vüti.

³Gwen henzi keti vü logwa, ai tsünyeki chon nya; tsünyechon laya tselo süda mhundyü a-le kemeni laso.

⁴“Methu tse zen shyenyu kethyü ka a-münkhen nya.

Kesinyu ge Thyümvulo Keshvu

⁵“Tsasikezen mihvu le kengü yhun hüo nme le a-nyu peche ndi tse sila yatselo, a-nu no kami tsügü nken-o kechaki kalu lo nrün ndi; sikela gü sikezen gü le tsügi loti.

⁶Lo au nyu peche nyuri gü tsü pe kesigü nyu thyüti, tson-o Israel nyu dan nyu a-kami no bin ti.

⁷Ai kesigü sikezen gü le tsügi lonyümvu yatselo, tsügi le gü rünyi sharhinyu ka, ‘A nyepvü sikezen gü le a nyepvü tho age thyümvu laso; a-le Israelnyu dan nyu a-tsagü tsipwen no bin kethyü a-kendo mvula sele’ tse zoshüti.

⁸Tsonyatselo rünyi nyu sharhi dan le a-ko shüo nthon ti. Tson-e a-le tsügi lomvu le tse layatselo,

⁹a-tsagü nu tsüle rünyi sharhi nyu mhundyü ka a-ki gü a-phakü nme shwülo njüo nsü pe a-mhun dio, ‘Atsagü tsipwen khishümvu kela gü ge hihontse ti’ tse zoti.

¹⁰Tson-o Israel nyu dan nyu tsü gü kaminyu lope, 'A-phakü tho kela kami' tse lati.

Tejvü Kecha dan

¹¹"Mihvu le kega bin-o nme nu le a-nyepvü cheo kechagü thyümi tejen bin yatselo,

¹²tsügi shwinjün nya; a-ben duthü lalo.

¹³⁻¹⁴"Hagun le kensu sü lo tha ndo kethyü ka mesa nya.

¹⁵Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü günyu yhunthon lo nrün genyu kensu sü lo tha ndo kethyü ka ketsin lo kenjü sen lo.

¹⁶Npugü le mesa kehünyu shwintsü hü nyo.

Amaleknyu Dushvula Lotse Johokeshü

¹⁷"Hagun le Ijipt ki bin-o ryü kejü ka Amaleknyu le hagun ge nyuthyü shüyo rüchünlo.

¹⁸Anyugun le Sunggigü nshvu mvuo hagun le hokeli lo kenjünthyü kebin ka hagun nren-o mehülo ho-o siki kehü nyu apfu dushvu la.

¹⁹Tsügenyu, Npugü hagun Sunggigü le kazü gü pe hagun tsüla lo hagun tehun-o yhun kebin shwikerüchün nyu apfu ge kenshvu ndi lalo, Amaleknyu apfu dushvula mvulo shvu, tson-o temi nme-e no anyugun rüchün sin ya. Nmhin nya!

Tejvüzonikeshü 26

Logvü kelo Ka Ho Keshü

¹"Npugü hagun Sunggigü le pe hagun tsü kebin kazü gü lolo njüo tsünyu bin kelo siki,

²hagun nmeme tse hagun rasha lülo keridan pe rokhu nme nyu shü ntseo sen kerüshvu bin gü ki ryü mvuloshvu.

³Tson-o gü tsü gwenkho ka püshükeda thyü kebin güka, 'Npugü a Sunggigü le pe ngun pvübon nyu tsüti tse zoshwishü kenjü kazü günyu yüryülo laso tse kethyü nthu a-chekeno thyü bin nle,' tse zoti.

⁴"Püshükeda güle nben nyu rokhu gü khipe Npugü n Sunggigü kershvubin mhundyü ka shüti.

⁵Tson-o Npugü mhundyü nyu nle jo hidan then-o zoti: 'Abon le nmhon kehü Aramean nyu, a-le a-kamizen tsügi Ijipt ki yhun. Anyugun temi kerho le tsüki gü, ai senye kekvu keda nme thyü lola.

⁶Ijipt nyu le agun nshwe lo agun no do hontse agun kemvuthyü pe thatho thyü.

⁷Tsüselo agun le nrao Npugü agun pvübon nyu Sunggigü ka keche hi. A-le agun kehinyülo-- lo agun kenjün kethyü, kerü lo kenshwe hyu lola.

⁸A-le a-kekvu keda lo kenko sen-o Ijpt nyu agun kenishwi shü. A-le ndun tho, thazansü lo kerükeshwe thodan thyüshü.

⁹A-le agun zen ryü kenya lo kazü kebwe hi khipe agun tsüshü.

¹⁰Tsügenyu ale ntsoka a-le khipe aketsü arasha kerü senryü Npugü tsü bin nle.' "Tson-o Npugü mhundyü ka rokhu gü penshe shüo tsüka rüshvu ti.

¹¹Npugü n Sunggigü le thakegwa pe nkami lo nketsü genyu a-cheno lo; Levinyu lo hagun dan nyu kebin tesin dan kono hagun zen-o sherhünlo.

¹²"Chen shen tsen jüntserü jünme pe Levinyu, tesin, tegonyu lo maginyu tsülo, tson-o logwa aphu ka anyugun le tyümvu lokeshvu no bin ti. Hagun le hi thyü keshü ka,

¹³Npugü ka zoshü, 'Kenshün hon jüntserü jünme tsü nme akanyu ndiso; Nle ano thyülo tse keshü hontse ale pe Levinyu, tezin, tegonyu lo maginyu tsü laso. Jüntserü jünme rüla nle johokeshü tsü ale nme zenmvu nmvue nmhinla mvu.

¹⁴Ale chechü kebin ka tsü nme tyülamvu; ale nshünmvu kebin ka tsü nme sen aka nkenchwi mvu; lo tsü nme-e pe kesinyu tsü lamvu. O Npugü, ale njozen hü nle; jüntserü jünme rüla nle johokeshü aphu ale thyü laso.

¹⁵Tsangge nkenshün bin nyu bin-o agun nrishüo jochüpe ntemi Israel nyu tsüta; nle agun pvübon nyu ka zokeshü hontse jochü pe nle pe agun ketsü kazü kenya kebwe higü ge ko shülo.'

Npugü Temidan

¹⁶"Nthu Npugü hagun Sunggigü le hagun no a-tejvü aphu zen lolo tse johoshü bin nle; tsügenyu hagun nyun ketsin thyü tsü dan zenlo.

¹⁷Nthu hagun le Npugü le hagun Sunggigü letse; a-jo zen, a-tejvü aphu thyüzen lo a-johokeshü aphu thyüti tse zoshwi shü laso.

¹⁸A-le zoshwikeshü hontse nthu nlope a-npvü a-temi letse lolo laso; lo nno a-tejvü dan aphu zen lotse nka johoshü laso.

¹⁹A-le hagun thyü pe a-le nyhun keshü senye kecha aphu nyeki gonkvu shüti, lo hagun le keshwe lo kerühvu senryü a-tsüti. A-le joshwishü kenjü hontse hagun le a-npvü a-temi thyüti."

Tejvüzonikeshü 27

Tso Ge Thu Kebin Sunggigü Tejvü

- ¹Mosa le Israel nyu sharhinyu dan zen-o temi dan ka zoshü. “Ale nthu pe hagn tsü kebin senkethyüjo apu zenlo.
- ²Hagn le Jordan züri pfüthü gü Npugü hagn Sunggigü le pe hagn ketsü kazünyu yükelo nyü, tso keda peha sen shüo, keyün-i pe yünlo,
- ³tsonjüo tejavü lo senkethyüjo apu pe tsü ge thulo. Npugü hagn pvübon nyu Sunggigü le zoshwishü kenjü kenya lo kazü kebbe günyu yükelo ka,
- ⁴lo Jordan perezin tso hidan pe Ebal kazüthun ge sen lo, ale nthu hagn ka zokebin hontse, lo keyün-i pe yünlo.
- ⁵Lo tsünyu tegi pe yhen kemvu tso pe kershvubin nme khwelo,
- ⁶hagn le Npugü hagn Sunggigü genyu kershvubin kethyü nme-e keyhen tso pe thyünya. Tsüka hagn le ro nrün kerüshvu dan hoshüti,
- ⁷tsünyu hagn le kerüshvu lo kepvüshe kerüshvu hon tyüo Npugü hagn Sunggigü mhundyü nyu shekerhün thyüti.
- ⁸Lo tso yün kenjü dan ge Sunggigü tejavü dan apu thu tsentsü shüti.”
- ⁹Tson-o Mosa lo Levinyu püshükeda ju le kengüo Israel temi apu ka zoshü, “Israel temi nma tse, a-jonyülo. Nthu hagnle Npugü hagn Sunggigü temi thyülo laso;
- ¹⁰tsügenyu a-jozen lo a-le nthu pe hagn tsü kebin a-tejavü apu thenlo.”

Jozen Kemvunyu Sweketsü

- ¹¹Tson-o Mosa le Israel nyu temi dan ka,
- ¹²“Hagn le Jordan nken kelo siki jochü pe temi dan geshü solo tsipwen hidan le Gerizin kazüthun ge sobin ti: Simeon, Levi, Judah, Issachar, Josef lo Benjamin.
- ¹³Lo Shochün solo tsipwen hidan le Ebal kazüthun ge sobin ti: Reuben, Gad, Asher, Zebulun, Dan lo Naftali.
- ¹⁴Levinyu le nrasen-o jo hidan zoti:
- ¹⁵“ ‘Sunggigü shochün no tso, tesen, nmvue tegi pe teromen thyüo, kebuo rüshvu kehü gü ge gülo; Npugü le teromen kerüshvu ntsü hünyo.’ “Tson shülo temi apu tse, ‘Amen!’
- ¹⁶“ ‘Sunggigü shochün no a-pvü nmvue a-jvü rüshvu hü kemvu ligü higü ge gülo.’
- ¹⁷“ ‘Sunggigü shochün no a-kajon nyu terhi lakela kehü gü ge gülo.’ “Tson shülo temi apu, ‘Amen!’
- ¹⁸“ ‘Sunggigü shochün no a-yhükepo nyu tson tsin zü kehü nyu ge gü lo.’ “Tson shülo temi apu, ‘Amen!’

¹⁹ Sunggigü shochün no tesin, tegonyu, lo maginyu ge kenjü gü thyüshü mvula kehü gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²⁰ "Sunggigü shochün no a-pvü nshwen-o a-pvü nu zenzhü kela gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²¹ "Sunggigü shochün no senru zenzhü kela gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²² "Sunggigü shochün no a-lügi, a-pvü nyugi, nmvue a-jvü nyugi zenzhü kehü gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²³ "Sunggigü shochün no a-nu jvü zenzhü kela gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²⁴ "Sunggigü shochün no kebuo me dushvu kela gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²⁵ "Sunggigü shochün no me pisa khilo-o kemukendinyu dushvu kela gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

²⁶ "Sunggigü shochün no Sunggigü tejvü senkethyüjo aphu zenkemvu gü ge gülo.' "Tson shülo temi aphu, 'Amen!'

Tejvüzonikeshü 28

Jozenkehünyu Jochü

(Lev 26:3-13; Tej 7:12-24)

¹ "Hagun le Npugü hagun Sunggigü jozen-o ale nthu pe hagun tsü kebin johokeshü dan thyüzen lo yatselo, a-le hagun thyü pe senye kecha aphu nyeki gon shüti.

² Npugü hagun Sunggigü jozen lo jochü hidan aphu hagun hon:

³ "Npugü le jochü pe n rünyi lo n low nyu shüti.

⁴ "Npugü le ntsenyu kechon, shye kesükela kethyü, methu lo tanyü jochü pe hagun tsüti.

⁵ "Npugü le hagun rasha ge lo ketyüketsü kera bin nyu jochü shüti.

⁶ "Npugü le hagun tha aphu nyu jochü shüti.

⁷ "Npugü le hagun shwikerüchün nyu le hagun when keryü ka anyugun so kvu lati. Anyugun le tsonme nyu hagun whe titse ryü, ai tson aphu nyu hagun mhundyü tinti.

⁸ "Npugü hagun Sunggigü le jochü pe hagun thanyu shüti, lo shye pe hagun süse sü shüti. A-le pe hagun tsü kebin kazü gü nyu a-le jochü pe hagun tsüti.

⁹“Hagun le Npugü hagun Sunggigü jozen lo a-johokeshü aphu thyüzen hülo, a-le zokenjü hontse hagun pe a-npvü a-temi thyüti.

¹⁰“Tson-o kazü nyu temi aphu Npugü le hagun kejü pe a-temi thyülo kela hyuo anyugun le hagun nshvuti.

¹¹“Npugü le pe hagun tsü titse hagun pvübon nyu ka zoshü kenjü kazü günyu ntsenyu kechon, senru, kechon lo shye kesü kela kethyü pe hagun tsüti.

¹²A-le tsangge a-kenyaka günyu a-gwenkho toka tsangri pe hagun tsü lo jochü pe hagun tho aphu nyu shüti, tson-o hagun le tha khipe senye kechon tepu ti, ai hagun we no nme-e ka tepu loho.

¹³Npugü hagun Sunggigü le hagun no senye dan sikethen mvu le sharhi gü thyü shüti; hagun le nthu a johokeshü aphu thyüzen hü yatselo hagun no gwakenye zin loti lo thame ka chela loho.

¹⁴Hagun le lihi thyü-e tsüdan zenmvu, nmvue tero kecha rüshvu lo lothyü tin lany.

Jozenmvu Kelanyu Chün

(Lev 26:14-46)

¹⁵“Ai hagun le Npugü hagun Sunggigü jozenmvu lo ale nthu pe hagun tsüshü kebin johokeshü lo tejvü aphu then mvu yatselo thagwa kemvu hidan aphu hagun ge ryüti:

¹⁶“Npugü le shochün pe hagun rünyi lo low nyu shüti.

¹⁷“Npugü le shochün pe hagun rasha lo ketyüketsü nda nron kebin nyu shüti.

¹⁸“Npugü le shochün shüo nnyenyu, shyeni, methu lo tanyü kerho khi shüti.

¹⁹“Ntho aphunyu Npugü shochün le bin ti.

²⁰“Nle gwakemvu thyüo Npugü kenila lo a-le kenke, kevükeben lo kenjünkethyü senryü ntho aphunyu shüti, whütse n nke la kemvuthen.

²¹Hagun le nkhenlo titse kebin kazü günyu hagun nme-e nsen kebin then a-le kenpen nishüti.

²²Npugü le kenmen lo kerüka kegekü kethyü keho pe hagun ge shüti; a-le tsangken lo keyün teshye nipe hagun low nke lati. Hagun le sila kemvuthen kenke hile hagun zen binti.

²³Tsangri shü mvuo hagun kazü no nko pe tegi hontse lati.

²⁴Hagun nkela kemvuthen, Npugü le tsangkenri sunka kenphü lo hachon tsangkenbu terhi nipe hagun nke lati.

- 25**“Npugü le hagun shwikerüchün nyu no hagun nyekvu lati. Hagun le tsonme nyu anyu whe gü, ai tson aphu nyu anyu mhundyü tin ti, tson-o kazü temi aphu hagun ge thyükeshü tsü hyu pe kekerü thyüti.
- 26**Hagun le silo, tegü lo tehentyü le hagun simin tyü bin-e temi nme tsü hula kethyü min ndi lati.
- 27**Npugü le Ijpt nyu ge thyü keshü hontse kinthyü nipe hagun ge shüti. A-le hagun min ge kethyüshvu no chwiryü ti. Kenga lo kenjün no hagun min jeo tsüle pon loho.
- 28**Npugü le nyun ntsen kemvu, yhükepo lo kevükeben kethyü pe hagun ge shüti.
- 29**Hagun le nhennyu yhükepo nyu hontse kese bin-e hagun tson hyu loho. Hagun le lihi thyü bin-e gwakenye loho. Me no n nshwe lo nhon selo lala tseti, lo nno kepen nme bin loho.
- 30**“Nle tenu ketso njün, ai kechanyu le lo lati. Nle kathyü shü, ai thame ka tsünyu yhun loho. Nle vain low tsü shü, ai thame ka a-sha tyü loho.
- 31**N yhühyu ka nthu ga lati, ai nle a-thyü tyü loho. Nle nri kebin ka ngada süzen tin lati, lo tsü khinipe ntsü loho. Ntanyü pe nshwikerüchün nyu tsü lati, lo nno kepen nme bin loho.
- 32**Nyhühyu ka nnyenyu pe do hontse pe tesin tsü lati. Khenyütsen nnyenyu dan no rani keryü nripe nyhütyü nyüho pe thaja thyüti.
- 33**Senye kechanyu le nle nhokelio thathyü kehü nrasha aphu khilo lati, lo me no nnshwe lo nboren bin gwenzin ti.
- 34**N kenjün kethyü pvüo nnyun ntsenmvu lati.
- 35**Npugü le kethyü pon lo keho pe npha ge shüti; npesun ka tsügü nphaje keti kinthyü no süti.
- 36**“Npugü le hagun lo hagun raja zen gü sinrünyi kazü, himhundyü hagun lo hagun pvübon nyu le yhun kemvu bin ki shü lati; tsüki hagun le tesen lo tso pe teromen kethyü rüshvuti.
- 37**Npugü le hagun no kezen tin kela kazü ki temi le hagun rüla shape kerü keshvu thyüti; anyugun le hagun shwinyü lo zo pe keyü thyüti.
- 38**“Hagun le ntsi kechon shü, ai tsekhvu le tyü kela genyu kerho gvü loti.
- 39**Hagun le vain lowtsü lo nucha ti, ai nyu le vainsha tyükela genyu hagun le vainsha lü nmvue vainzu tsü loho.
- 40**Hagun kazü lika hikae oliv le yhun ti, ai oliv sha le nrhi kela genyu oliv terzü le bin loho.
- 41**Hagun nyenyu peche, tenu le bin, ai teri ka ten zen tinlao, anyugun nmhen lati.

- ⁴²Hagun senbin lo terasha aphu nyukhu le tyü lati.
- ⁴³“Hagun kazü nyu kebin tesin dan le kvukenye soryü ti lo hagun le a-shvuthyü tsenyo tsü lati.
- ⁴⁴Anyugun le tha pe hagun tepu ti ai hagun we thame pe anyu ketepu-i ndi lati. Kenkhin ki anyu le hagun so gon ti.
- ⁴⁵“Hagun le Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü tejvü aphu zenmvu kela genyu hagun nkela kemvuthen shochün hidan le hagun ge ryüti.
- ⁴⁶Tsüdan le Sunggigü le hagun jün kera ketsin tse kethyü kethonthen hagun lo hagun nyenyu ge bin ti.
- ⁴⁷Tson aphu nyu Npugü le jochü pe hagun tsü, ai hagun le sherhün lo hagun nyunnyüo a-lo thyü mvula.
- ⁴⁸Tsügenyu hagun le Npugü le nipe hagun ntsun nrün hagun shwikerüchün nyu lothyü ti. Hagun le tha aphu rhadyüo--nyo, teri lo bennya mvuti. Hagun nkela kemvuthen Npugü le hagun nshwe sati.
- ⁴⁹Npugü le kazü keni ki, hagun le a-khwe shakemvu senye senryü hagun ntsun ti. Anyugun le logi kenye hontse hagun ge tsüryü ti.
- ⁵⁰Anyugun le nsho sao nche peshü nme shwi njün loho.
- ⁵¹Anyugun le hagun senru lo shyeni-e tyü bulao, hagun no khensi ti. Anyu le hagun shyeni, vainzu, oliv terzü, senru nmvue tanyü nme kheshü loho; tson-o hagun le si lati.
- ⁵²Anyugun le Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü günyu rünyi aphu, hagun le tenyen kehü chwida ketetso dan le chela kemvuthen hagun wheti.
- ⁵³“Shwikerüchün nyu le hagun rünyi hunpfü keloka ketyüketsü rhokedyü thyüo Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü hagun nyenyue tyüti.
- ⁵⁴⁻⁵⁵Mele hagun hunpfü lo kelaka teshwe kepfü kakhwün nyu nnyu kelo temi kegwatsin gü-e ketyüketsü kendi genyu rhokedyü thyüo a-nyenyu peha tyüti. A-le tsü pe a-sikezengü, a-le so kehü a-nu, nmvue a-nyenyu rhün kebin dan-e tsü loho.
- ⁵⁶⁻⁵⁷Teshwe kepfü kakhwün nyu nnyu kelo tenunyu kegwatsin gi, nnyasa kethyü genyu tsonchüo thame ka gühü kemvu gi-e tsü hontse ti. Shwikerüchün nyu le tsügi rünyi hunpfü keloka a-le ketyüketsü, ndi pe rhokedyü thyüo a-le kebuo a-nyu nnyulo terie tyüti lo a-nyu kecha dan-e tyüti. Tsügi le tsüpe a-keso a-nyepvü nmvue a-nyenyue zen kenjün loho.
- ⁵⁸“Hagun le ketsin thyüo lesü hinyu thu kenjü Sunggigü senkethyüjo aphu zenmvu, Ndun lo kenrin kethyü Npugü hagun Sunggigü zan rühvu mvu yatselo,

⁵⁹a-le pon kemvui kethyü kenyü lo khela kemvui kenpen nipe hagin lo hagin nyenyu ge shüti.

⁶⁰A-le hagin le Ijpt ki shalao nshvu kehü kethyü kenyü aphu sen niryü hagin ge shüti, lo thame kae pon loho.

⁶¹A-le Sunggigü tejavü lo senkethyüjo hinyu thu kemvu kethyü kenyü lo kenpen aphu senryü hagin nke lati.

⁶²Hagin le chon pe tsangge shyenyü hontse bin-e Npugü hagin Sunggigü jozen kemvu genyu kerho nti le rhünlo ti.

⁶³Npugü le hagin no gwa kenye lo chon kenye kelo le a-kenyü kethyü tsü hontse hagin nke nmhü kela le a-kenyü lati. Hagin le nkhenlo titse kebin günyu hagin menjwi lati.

⁶⁴“Npugü le hagin no nrenruo kazü nmezin gü kechazin keniketi, senye aphu dan nyu shü lati, lo tsüki hagin le himhundyü hagin lo hagin pvübon nyue rüshvu hükemvu tero, tesen lo tso pe kethyü dan lothyü tin lati.

⁶⁵Hagin le lika hikae nyunkebwe, lo hagin hon tse keko bin hyu loho; Npugü le nyunkenkhi, rhokedyü lo shekese nyun pe hagin ge shüti.

⁶⁶Azintse hagin keyhun le kenshvu nyu binti. Nhennyu lo khejenyue nrünho lo hagin le kesi nshvuzin-o yhun ti.

⁶⁷Hagin le lihi hyu shü-e nshvu pe hagin nyun thunthun tseti. Lonyü tsen ngwün gü nnyü, lo ngwüntsen lonyü nnyüho tseti.

⁶⁸Npugü le hagin no thame kae Ijpt ki nigü loho tse zoshü-e a-le run nyu hagin nipe tsüki shüti. Tsüki hagin le hagin npvü hagin pe do hontse shwikerüchün nyu ka jwe soti, ai temi nme hagin heinyü loho.”

Tejavüzonikeshü 29

Moab Kazünyu Npugü le Israel nyu Zen Kejozenkelo

¹Moab kazünyu Npugü le Mosa no Israel nyu temi zen-o hidan hi kejozen lolo tse johoshü; hidan hile Npugü le Sinai Kazüthun ka anyu zen-o kejozen kelo dan sin keshü.

²Mosa le Israel nyu aphu ko kequen lo-o anyugun ka zoshü, “Npugü le Ijpt rajagü, a-hensin kedanyu, lo a-kazü ka nyu thyü shüyo hagin npvü hyu laso.

³Hagin le kenpen kenrin kethyü, zansü, lo nduntho keda dan Npugü le thyü keshü hyu laso.

⁴Ai nthu keti a-le hagin no shakela dan rüchün kekha lomvu zun.

- ⁵Chen henzi Npugü le hagin tsonrio kazükesi nyu ho, hagin phinya lo phakü le ren lamvu.
- ⁶A-le hagin Sunggigü letse hagin senthyü shü nrün genyu, hagin le tensü, vainzu nmvue zukekvu senmvu, ai Npugü le hagin senmvulo keshvu aphu pe hagin tsüshü.
- ⁷Lo ngun le bin hinyu ryükelo ka Heshbon Raja Sihon, lo Bashan raja Og le ngun nren titse chwiryü. Ai ngun le anyu nyeki kvula,
- ⁸tson-o anyugun kazü lolo-o pe Reuben, Gad lo Manasseh tsipwen ponha tse kenjün la.
- ⁹Tsügenyu Kejozenkelo hi aphu then lo, tson yatselo hagin tho aphunyu gwa loti.
- ¹⁰“Nthu hagin le Npugü hagin Sunggigü mhundyü nyu sobin hagin, sharhinyu, kedanyu, lo temidan,
- ¹¹tenunyu, ntsenyu, lo tesin hagin dan nyu yhun-o hagin senlü lo züpfü kehünyu aphu.
- ¹²Hagin le nthu Npugü hagin Sunggigü zen kejozen kelo nyu yü lo tsü then titse hika bin nyo,
- ¹³tson-o Npugü le hagin pvübon nyu, Abraham, Isak lo Jakob lo hagin ka zokenjü hontse hagin le a-temi lo a-le hagin Sunggigü tse kethyü ketsenishü nrün genyu.
- ¹⁴Npugü le hagin npvü zen-o kejozen kelo thyümvulo keshvu higü thyübinmvu.
- ¹⁵A-le nthu ngun hinyu a-mhundyü ka so kebin aphu lo ngun tsipwen nnyu lo nrün dan sin-o thyü bin nyo.
- ¹⁶“Ijipt ki keyhun le dihontse lo dihontse senye kechadan kazü pfüthüo njwe ryü yo hagin le tsü rüchün lo.
- ¹⁷Anyugun le tesen, tso, rakagi lo suna pe teromen kentsükenchen thyü kehü hagin le hyu laso.
- ¹⁸Nthu hinyu so kebin, peche, tenu, kakhwün nmvue kami nme Npugü hagin Sunggigü kheo rani gü senye kecha tero rüshvu mvu titse rüchün tonlo. Hile senmen nme ge kekhü lo türün bin le sen chwi keryü hontse lati.
- ¹⁹Nthu hinyu bin-o jo hidan nyü kelo nyu nme da no, a-le a-nyunrüo a-kendo thyü bin-e thame mvu letse lamvu nrün rüchün tonlo. Tsüle hagin kegwanyu lo keshvunyu aphu kesin nke lati.

²⁰Npugü le temi tson kehü nyu kemu jüshü loho. Ai Npugü nyun kekhü le ma kenyü hontse a-ntsun ti, lo Npugü le a-nkeshü la kemvuthen lesü hinyu thu kebin kenke aphu a-ge ryüti.

²¹Npugü le kejozenkelo nyu shochün Npugü senkethyü lesünyu thu kenjü aphu senryü a-ge shüo a-pe Israel nyu tsipwen aphu mhundyü nyu tsinhi nme thyüti.

²²“Sheshün ki hagin nyenyu lo kazü nithen ki keryü tesin no Npugü le kenke lo kenjün kethyü senryü hagin kazü nyu keshü hyuti.

²³Mahtso lo tsi no low süo khepe tha no yhun mvu lati; thatsi nmvue jontsü no tsünyu yhun loho. Hagin kazü le Npugü le a-nyunta kelo ka Sodom, Gomorrah lo Admah lo Zeboiim nke kela hontse lati.

²⁴Tson-o kazü apentha no, ‘Nyu genyu Npugü le kazü higü ge hi thyü shüla?’ ‘Nyukon ka a-le anyunta rila ola?’

²⁵Tsü kenikeshü le, ‘Npugü temi dan le, anyugun pvübon nyu Sunggigü le Ijpt ki a nyu zen chwi keryü ka anyuzen kejozenkelo gü borhola.

²⁶Anyugun le himhundyü thame ka rüshvu hü kemvu tero, Npugü le anyugun no rüshvu nya lotse khin kehü gü lothyü tinla.

²⁷Tsügenyu Npugü le temi hidan ge anyuntao lesü hinyu thu kenjü kenke aphu sen ryü anyugun kazü nyu shü laso.

²⁸Npugü le anyunta salao anyugun kazü nyu anyu menphü lo njüo anyu shwe pe tesin kazü ki shü lao anyu le nthu tsüki bin nle.’ tse zoti.

²⁹“Npugü ngun Sunggigü le kebukenjü peha le bin; ai a-le a-tejvü henshwi shü kela tsü le ngun lo ngun nyenyu le kethonthen tsü then ti.

Tejvüzonikeshü 30

Kequen Nilo lo Jochü Hyulo Nrün Genyu Thyümvulo Keshvu

¹“Ale ntso ka nno jochü lo shochün kejü lolo tse pe ntsü shü laso. Npugü le hagin no nrenru senye kecha dan nyu yhun-o thahi aphu hagin ge ryü kelo ka, ale hagin no kejü lolo tse pe hagin ketsü hagin le rüchün loti.

²Tson-o hagin lo hagin nyenyu dan le Npugü ki rani ryü hagin nyun aphu sen-o ale nthu khi keshü johokeshü dan zen lo yatselo,

³Npugü hagin Sunggigü le hagin shwinjün shüti. A-le hagin no nrenru tin kela senye dan ki hagin zen niryü, lo a-le hagin no gwakenye nilo ti.

⁴Hagin le kazü qün nithentsin ki nrenru lae Npugü hagin Sunggigü le hagin fü kequen nizen ryüti,

- ⁵tson-o gwen gwa me ka hagin pvübon nyu le keyhun kazü gü hagin no loni loti. Lo a-le hagin pvübon nyu nyeki hagin no gwakenye lo chonkvu loti.
- ⁶Npugü hagin Sunggigü le jokezen nyun pe hagin lo hagin nyenyu tsüti, tson-o hagin le hagin nyun aphu sen-o a-so lo kazü tsügü nyu yhunzin loti.
- ⁷A-le shochün hi aphu rani pe hagin nrhi lo nshwe kehü nyu ge shüti,
- ⁸lo hagin le a-jozen nilo ale nthu pe hagin tsü kebin a-johokeshü aphu thenti.
- ⁹Npugü le hagin tho aphu no gwakenye loti; hagin le nyu kechon lo senru kechon le binti, lo hagin low le nsha sa shüti. A-le hagin pvübon nyu thyü pe gwakenye keshü hontse a-kenyüo hagin thyü pe gwakenye shüti,
- ¹⁰ai hagin le a-senkethyü lesü hinyu thu kebin tejvü aphu thyüzen lo mvu loshvu. Hagin nyun aphu sen a-ki rani ryüti.
- ¹¹“Ale nthu khishü kebin johokeshü dan le hagin genyu rü ritsin nmvue then tilo keho mvu.
- ¹²Tsüle tsangne ki binmvu. Hagin le, ‘Ngun no tsü nyüo zenlo nrün genyu segü le kü gü sen tsenryü ngun tsü mon?’ tse ketso kemvui.
- ¹³Nmvue tsüle züda pere ki bin mvu. Hagin le, ‘Ngun no tsü nyüo zenlo nrün genyu segü le züda pfüthü gü tsü senryü ngun tsü mon?’ tse ketso kemvui.
- ¹⁴Tsü le hika hagin zen bin, hagin le shabin lo zo logwa, tsügenyu ntsoka we tsü zenlo.
- ¹⁵“Ale nthu hagin no kegwa le keshvu lo tiyo, lo kerhün le kesi lo tiyo kejü lolo tse khishü bin nle.
- ¹⁶Ale nthu pe hagin ketsü Npugü hagin Sunggigü johokeshü zen, a-so, a-jozen lo a-tejvü aphu then hü yatselo hagin le gwakenye loti, lo temi kechon kebin senye nme thyü loti. Hagin le gü nkhenlo titse kebin kazü günyu Npugü hagin Sunggigü le jochü pe hagin tsüti.
- ¹⁷Ai hagin le zenmvu lo nyümvuo tero kecha rüshvu tin la yatselo,
- ¹⁸hagin le nke lati--hagin no pütsü lo lotse ale ntsoka zoshü bin nle, hika. Hagin le Jordan nken gü nkhenlo nrün kazü günyu yhunthon loho.
- ¹⁹Ale ntsoka hagin no kerhün le kesi tiyo, Sunggigü jochü le shochün tiyo kejü lo lotse khishü bin nle, ale tsang lo kazü no hagin le kejü kelo tsü shahu thyü lotse koshü bin nyo. Kerhün kejü lo.
- ²⁰Npugü hagin Sunggigü solo, a-jozen lo, lo a-nkulo tson yatselo hagin lo hagin nyenyu le a-le zope hagin pvübon nyu, Abraham, Isak lo Jakob ketsü kazü günyu yhunthon loti.”

Tejvüzonikeshü 31

Joshua le Mosa Sun Thyükelo

- ¹Mosa le Israel temi dan ka,
- ²zoshü, “Ale ntsoka we chen tsio nki laso, tsügenyu hagin sharhi thyü keloimvu so. Tsünyeki Npugü le ano Jordan nken loho letse aka zo laso.
- ³Npugü hagin Sunggigü le a-npvü hagin mhundyü rigü tsünyu yhun kebin senye dan khe lao, hagin no anyugun kazü nkhen loti; lo Npugü le zokeshü hontse Joshua le hagin sharhi thyüti.
- ⁴Npugü le Amornyu raja Sihon lo Og nyekvu kela hontse a-le temi tsüdan lo anyu kazü nke lati.
- ⁵Anyu nyekvu kelo Npugü le pe hagin tsüti, lo hagin le ale hagin ka zokeshü hontse anyu ge thyüti.
- ⁶Nko lo peche binlo. Anyugun nshvu nya. Hagin Npugü Sunggigü le a-npvü hagin zen hüti. A-le hagin khela nmvue ho shü loho.”
- ⁷Tson-o Mosa le Joshua ko lo-o Israel nyu temi apfu mhundyü nyu a-ka zoshü, “Nko lo peche binlo; nle temi hidan tson rio gü Npugü le pe anyugun pvübon nyu tsüti tse zokenjü kazü gü nkhen loti.
- ⁸Npugü le ntsonri lo nzen hüti. Npugü le nkhe la nmvue nhoshü la loho, tsügenyu nnyunkhi nmvue nshvu nya.”

Chen Tsenyü Tsen Tejvü Lesü Swüti

- ⁹Tson-o Mosa le Sunggigü tejvü dan thu lo-o khipe Npugü Kejozenkelo Khinpha ntsen kehü Levinyu Püshükeda ju lo Israel nyu sharhi ju tsüshü.
- ¹⁰A-le anyugun ka, “Chen tsenyü chen kenkhin ki tepu khekela gwenkho le ryülo then nyu kebin Nga ka johi swü tetso shü lo, tse johoshü.
- ¹¹Israel nyu le Npugü hagin Sunggigü rüshvu titse kershvubin ka ryülo swü pe temi dan zen shülo.
- ¹²Peche, tenu, ntsenyu lo hagin rünyu nyu kebin tesin apfu ko kequen shü, temi apfu no tsü nyülo njüo Npugü hagin Sunggigü rüshvu lo a-senkethyü zen lo nrün genyu.
- ¹³Hihontseo Npugü hagin Sunggigü tejvü gü nyülo kemvu hagin nyenyu dan no nyü loti. Tson-o anyugun le hagin le Jordan pfüthü gü nkhenlo titse kebin kazü günyu yhun kebin then a-jo kezen jvü sha loti.”

Npugü le Mosa nthon Shü Kenkhin gü

14Tsüselo Npugü le Mosa ka zoshü, “Nle kethon yhun kemvui so. Tsügenyu Joshua ko zen Phika günyu ryüo, a-no thyü nrün dan ale pe a-ka zoshüti,” tsonshü. Mosa lo Joshua au le Phika gü nyu yü;

15lo Npugü le n mhuchwe nme nyu ryüo Phika gü khenpvü ka solo la.

16Npugü le Mosa ka zoshü, “Nle whütse sila tiso, lo nkesi siki temi hidan le akhwe nyü mvuo ale anyu zen kejozen kelo gü borho lati. Akhe lao gü anyugun le yü kejü kazü gü nyu tero dan rüshvu tin lati.

17Tsonlo ale anyu ge anyunta lati; Ale anyu khe lao anyugun le nke lati. Kenke kenrin kethyü kechon le anyu ge ryüti, hihontse keso ki anyugun le ale anyugun Sunggigü anyu zen sin hümvu laso tse rüchün loti.

18Lo tsüka ale anyu cheshü mvu lati; anyugun le tero kecha rüshvu lo thagwakemvu thyü kela genyu.

19“Tsügenyu lü higü thulo. Pe Israel nyu senthyü shülo, tsüle anyugun ntsun kebin nme thyü nrün genyu.

20Ale anyu pvübon nyu ka zoshwishü kenjü hontse anyu zen gü kenya kazü kegwa higü nyu shüti. Tsünyu anyugun tyütsü kenyü aphu hyu lo-o yhun ketegvüti. Ai anyugun le rani tin gü tero kecha rüshvu ti. Anyugun le a kenila lo azen Kejozenkelo gü borho lati,

21tson-o kenke kenrin kethyü kechon le anyu ge ryüti. Ai lü higü thyü hüti, lo tsüle anyugun ntsun kebin nme thyü ti. Ale anyu zen gü pe anyugun tsüti tse zoshwi shü kenjü kazü gü nyu gü kemvu kanyu, anyugun le nyu rüchün bin yo ale sha bin nyo.”

22Tsünyü Mosa le lü tsügü thu lo-o pe Israel nyu senthyü shü.

23Tson-o Npugü le Nun nyugü Joshua nthon-o a-ka zoshü, “Nko lo peche binlo. Nle Israel nyu temi dan tsonrio ale pe anyu tsüti tse zoshwishü kenjü kazü günyu gü ti lo ale nzen hüti.”

24Mosa le Sunggigü tejvü gü nme khela mvu nrün genyu nyun yhün satse thu pe lesü nme nyu shülo.

25A-le thupen lo njüo Kejozenkelo Khinpha ntsen kehü Levinyu Püshükeda ju ka zoshü,

26“Sunggigü tejvü lesü higü khi lo-o pe Npugü hagen Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha gü khoka bin lalo, tsüno tsüka bin-o a-temi dan ntsun nrün shahu nme thyü nrün genyu.

27Anyugun le ditsüki nyunrü lo jozenmvu yo ale sha bin nle. A keyhun ka anyugun le Npugü jozenmvu, lo a kesi siki anyugun le tsü nye kie jozenmvu kvuti.

²⁸Ano tha hidan pe anyugun ka zolo nrün genyu hagin tsipwen sharhi ju lo kedanyu aphu zenryü a mhundyü ka shülo; ale tsang lo kazü kope anyugun ntsun-o shahu nme thyü shüti.

²⁹Temi dan le a kesi siki serimvu lo ale pe anyu senthyü keshü keni lati tse kethyü ale sha. Siki anyugun le kenke teno ti kechamvule anyugun le Npugü le thyü nyalo tse keshü thyüo no a-nyunta nrün genyu.”

Mosa Lü

³⁰Tson-o Mosa le Israel nyu aphu nyü kebin ka lü gü aphu thyü shü.

Tejvüzonikeshü 32

¹“Tsang lo Kazü a jodan nyü shülo, ale nyu zoyo nyü kegwa thyüshü.

²A senkethyü jo le tsangkenri hontse che tsüryü lo kazü so ge khezü hontse loti. A jo dan le tsangrio tehen kebwe ge tsü keryü hontse; tsangri pe tehen kesen ge keshü hontse.

³Ale Npugü zan shwe ti, lo a-temi dan le a-keda rüla zoti.

⁴“Npugü le nkeno kekvu gü, a-tson aphu gwapen lo njü; Hagin Sunggigü le tenyen lo kü lo ketsin; a-le nyu le nshün lo njü yo tsü thyü hü.

⁵Ai hagin le joketsin zomvu, a-temi thyü kümvu, kemu lo me sa kehü senye nme.

⁶Hagin le Npugü ge hihontse kethyüi ole, hagin kepin, tharüchün lohü kemvu temi? A-le hagin pvü, hagin nyhun keshü gü a-le hagin pe senye nme thyüshü.

⁷“Nduka, gükela gwenkho, rüla rüchün shü; nyuthyü layo npvü no nka zoshü lotse ketsoshü. Kethen nyu no gükela rüla pe nka zoshü lotse ketso shü.

⁸Ketetsotsin gü le senye dan kazü khipe tsüshü; temi dan no dika yhun tiyo a-le rhishü. A-le tero nme pe senye nmeme tsüshü,

⁹ai Jakob nyeyu dan we a-le a-npvü keju pe a-hon thyülo.

¹⁰“Anyugun le kazü kesi nyu nmhon kehü a-le hyulo, khekela, tehen yhun kemvu nme nyu. A-le a-npvü a-kentsen hontse, anyugun ntsen lo nucha lo.

¹¹Logi le nyekelo tedo pe anyu senkethyü hontse, a-sekin sükhun lo-o anyugun tso pen hü, Npugü le Israel le chela lo kegwa nyu ntsen hü.

¹²Npugü npvü a-temi tsonri hü tesin kecha teronyu keche senmvu.

¹³“A-le anyugun no kazü ketetso ki kekvu sen, lo anyugun no low nyu yhun kelo dan tyü. Anyugun le tsonye ge khuzü hyulo; tsofü nyu anyugun oliv bin le yhun lo.

- 14**Anyugun methu lo tenyü dan le nyüzü kechon hoshü; anyugun le tanyü, tenyü lo methu kegwa tsin le bin. thoshye lo vainzu kegwatsin le bin
- 15**“Npugü temi le nnya lo, ai mejozen mvu; anyugun le da lo lo ketyüketsü kequen lo. Anyugun le Sunggigü anyu nyhun keshü gü khela, lo anyu kenikelo kekvutsin gü kenila.
- 16**Anyugun le teromen kerüshvu genyu Npugü no a-nyun tegi la; anyu le gwakemvu kethyü genyu a-no a-nyunta la.
- 17**Anyugun le tha dushvu pe tero ketsin kemvu rüshvu; tsüle anyu pvübon nyu le shahü kemvu tero keshün, Israel nyu le a-jozen hükemvu tero dan.
- 18**Anyugun le anyu Sunggigü, anyu kenikelo kekvu gü, kerhün ronzin pe anyu ketsü gü nmhinla.
- 19**“Npugü le hi hyu keshüka anyunta la tson-o a-nyu peche lo tenu-e kenila.
- 20**A-le zoshü, ‘Ale anyugun keche sin lo hoso;’ ‘tson-o anyugun le dihontse tiyo shwi shüti, anyu kerü, joketsin zohü kemvu temi.
- 21**Anyugun teromen dan genyu ano anyunta, anyugun tero le tse ko kehü dan genyu ano anyun tegi, ketsin kemvu tero dan. Tsügenyu ale senye tse ko kehü nme zen-o anyugun no anyu nyunta ti; anyugun no senye kepha nme shwi anyu nyun tegi ti.
- 22**A nyunkenta le mah hontse nnyü chwiryü kazü nyu tha aphu ro lati. Tsü le kazü hensin kie tsügü kazüthun men dan-e ro lati.
- 23**“ ‘Ale kenke kenikendi senryü anyu ge shüti lo tholevütsi aphu sen anyugun ntsun ti.
- 24**Anyugun no khün lo rükao si lati; anyugun le honyü pe ketetsin thyü siti. Ale tehen thyü nipe anyu when ti, lo peri a-tsiyi kerhu no anyugun ndu ti.
- 25**Teri no kesi senryü tsonda nyu shü; kenshvu no ka kesü thyü. Ponyu lünyu no siti, nyunhonyu nmvue kethen nyue nrho shü loho.
- 26**Ale anyugun nkeshü lati, tson-o temi nme-e no anyu rüchün mvu lati.
- 27**Ai ale a npvü anyugun boren kela ka anyu shwikerüchün nyu no anyugun le atemi nyekvu lola letse kemakin loho.’
- 28**“Israel le tha rüchün lohü kemvu senye nme; anyugun kensü ndi shü.
- 29**Nyu genyu mele anyugun nyekvu lo layo tsü anyu le sha lomvu; nyuthyü layo anyugun le sha lomvu.
- 30**Nyu genyu yie me le temi nme no a-nyekvu la, lo yie tseryü le mihvu no a-nyekvu la la? Npugü anyu Sunggigü le anyugun khela; Kevvutsin anyu Sunggigü le anyugun hoshü la.

³¹Anyugun shwikerüchün nyu le anyu npvü anyugun tero le kvu kemvu sha, Israel nyu Sunggigü kekvu hontse mvu.

³²Anyugun shwikerüchün nyu le Sodom lo Gomorrah nyu hontse serimvu. vain le kekhü lo terün nsha kebin hontse,

³³peri tseyizü pe zu thu kelo hontse.

³⁴“Anyugun shwikerüchün nyu le nyuthyü shüyo Npugü le rüchün bin; a-le gwenkho toka shaja pe anyu tsü titse khwe bin.

³⁵Npugü le khünzo lo shaja pe anyugun tsüti; anyugun le chela nrün gwenkho le ryüti; anyugun kenke jon gü kho nni laso.

³⁶Npugü le a-temi kenishü ti anyugun le kekvu ndi kela hyu kelo ka. A-le a-lothyü kehü nyu shwinjün shüti, anyugun le keche ndi kebin hyu shülo.

³⁷Tson-o Npugü le a-temi ketson-o, ‘Hagun le tenyen kehü tero kekvu dan tsüle diki la?’

³⁸Hagun le kerüshvu kethyü gü keshvu pe anyugun gin thyü lo anyu no tsü lotse zu pe tsü. Anyugun no ntsoka ryü hagun che shüta; anyugun no hagun kenishwi shü titse tin ryülo.

³⁹“ ‘Ale lo ahigü nti le Sunggigü; tero kecha nme-e ketsin mvu. Ale boshvula lo kerhün ronzin khishü, ale jünshü lo thyü ngwa shü hü, lo ale nyuthyü bin yo temi nme ntsun loho.

⁴⁰Ale Rhünkehü Sunggigü ketsin, Ale aben shweo swe bin nle

⁴¹Ale a jethon kenshwen yi thyü sen-o kenjü nyu thyü shü tse kethyü shwi ti. Ale ashwikerüchün nyu ge a khünzo lo shaja pe a kenrhinyu tsüti.

⁴²A thotsi no anyu zi nyu ntsen ti, lo a jethon le a ntsun kehü nyu apfu dushvu ti. Ale a zen kega kehünyu nme nrhoshü loho; jünkelonyu lo donyue no siti.’

⁴³“Senye dan, hagun le Npugü temi dan shwe mvu loshvu-- anyugun dukeshvu nyu apfu a-le shaja pe tsüti.”

⁴⁴Mosa lo Nun nyugü Joshua au le lü hi thyüshü, tson-o Israel nyu temi no nyülo nrün genyu.

Mosa Senkethyüjo Kenkhin

⁴⁵Mosa le Sunggigü senkethyüjo pe temi dan ka zo penshü la njüo,

⁴⁶a-le zoshü, “Ale nthu pe hagun tsü keshü johokeshü apfu zen titse rüchün tonlo. Zoni pe hagun nyenyu hishü, tson-o anyu no Sunggigü senkethyüjo apfu zen petsü lo.

⁴⁷Senkethyü jo hidan le jo kenrun kemvu; tsü le hagun kerhün ronzin le. Tsü zen lo lo hagun le Jordan pfüthü gü nkhen lo titse kebin kazü günü yhunthon loti.”

⁴⁸Tsünyü Npugü le Mosa ka zoshü,

⁴⁹“Gü Jeriko kepen ka Moab nyu kazü nyu Abarim kazüthun ka Nebo thun ge kü gü ale pe Israel temi tsüti tse kebin Kanan kazü shwishü lo.

⁵⁰Ntsa Aaron le Hor kazüthun ge sikela hontse nle kazüthun tsü gü ge si lati,

⁵¹kechamvule hai mihvu nren Israel temi mhundyü nyu a jozen mvu kela genyu. Nle Zin tehen yhunkemvu nyu Kadesh rinyu kho ki Meribah zü ka temi dan mhundyü nyu a rühu mvula.

⁵²Nle nithen ki bin-o kazü gü shwishü ti, ai n no ale pe Israel nyu tsü kebin kazü gü nyu yü loho.”

Tejvüzonikeshü 33

Mosa le Jochü pe Israel Tshipwe Ketsü

¹Sunggigü temi gü Mosa le sikela mhundyü jochü pe Israel temi ketsü jochü le hidan hi.

²Npugü le Sinai kazüthun ka tsenryü; Edom soki yhäko hontse a-le chwiryü lo Paran kazüthun ka a-temi dan ben shü. Tsangge lonyu yie tseryü le a-zen hü, a-ben njüzin mah kenyü sen hü.

³Npugü le a-temi so hü lo a-hon dan ntsen hü. Tsügenyu ngun le a-phanyu nkhün lo a-johokeshü zen hü.

⁴Ngun le Mosa le pe ngun ketsü tejvü gü zen hü, tsü le ngun senye kenya ketsin.

⁵Npugü le a-temi Israel nyu raja thyü lola, anyugun tshipwen lo sharhi ju le kequen kelo ka.

⁶Mosa le Reuben kami rüla zoshü: “Reuben no sila nya, anyugun temi le rho ya tse-e.”

⁷Juda kami rüla a-le zoshü: “Npugü anyugun le keche kehi nyü shülo; kami kecha sin-o anyu sü kerhün nishü. Anyugun genyu me nren shülo, Npugü. Lo anyu cheo anyu shwikerüchün nyu ntsun lo.”

⁸Levi kami rüla a-le zoshü: “Npugü, nle Urim lo Thummin ge nkendo henshwi shülo Njozen kehü ngo Levinyu ge; Nle Massah ka anyu kegwa keshvu shwi Lo Meribah zü ka anyu joketsin shalo.

⁹Anyugun le a-pepvünyu, tsasikezen nmvue a-nyenyu nyeki Njozenkvu kethyü tsinshü. Anyugun le njohokeshü zenlo Lo nzen kejozen kelo then hü.

- 10** Anyugun le n nyenyu senthyü pe no ntejvü zen ti; Anyugun le n kershvubin ge tha pe nrüshvu ti.
- 11** Npugü, anyu kami che pe no nko so ryü lo; Anyugun le nyuthyü yo tsüno nkenyü lo Anyu shwikerüchün nyu aphu boren la; Tsüdan no ni soryü nyalo.”
- 12** Benjamin kami rüla a-le zoshü: “Hile Npugü le so lo ntsen kehü kami; A-le jongwen anyu rikhun hü, Lo a-le anyu dan nyu bin hü.”
- 13** Josef kami rüla a-le zoshü: “Npugü no jochü tsangri pe anyu kazü nyu shü lo Lo kazü hensin zü pe anyu tsülo.
- 14** Tsangkenyü rasha jochü pe anyu kazü nyu shü, gwenkho aphu ka terasha kegwatsin pe anyu tsülo.
- 15** Terasha kegwatsin no nduka bin kehü anyugun rincho dan kesü thyü.
- 16** Tha kegwa aphu no anyu kazü kesü thyü lo. Npugü kegwa jochü no bin lo, Senhvu nyu mah kenyü ka jozo keshü gü. Jochü hidan no Josef kami ge ryülo, A-le a-tsasikezen dan nyu sharhi gü genyu.
- 17** Josef le methutse kenko le a-ge bin, Tehen thutse nme tse. A-tse le Manasseh yie yie Lo Efraim yie tseryü. A-le tsü sen-o senye dan shen ti Lo anyugun rhun pe kazü keni ki shü lati.”
- 18** Zebulun lo Issachar au rüla zoshü: “Zebulun no züda so hakethyü nyu gwa kenye lo, Lo Issachar kenya no kanyu chon kenye lo.
- 19** Au le tesin dan ko pe au kazüthun ge shü, Lo tsüka kenjü kerüshvu hoshü. Au le züda nyu au kenya hyulo. Lo züda se hachon nyu.”
- 20** Gad kami rüla a-le zoshü: “Sunggigü shwe, anyu kazü thyü nmhun keshü gü. Gad le shünyho hontse khwen-o Mebu nmvue mepe sürhen la hü.
- 21** Anyugun le kazü kegwa tsin khilo la; Sharhinyu jün pe anyugun tsüla. Anyugun le Npugü johokeshü lo tejvü dan zenlo. Israel sharhi ju le kequen kelo ka.”
- 22** Dan kami rüla a-le zoshü: “Dan le shünyho bwe nme; A-le Bashan nyu nchwü chwiryü.”
- 23** Naftali kami rüla a-le zoshü: “Npugü kenyü nyu jochü pe Naftali tsüsa; Anyugun kazü le Galilee zida ka gü tesin zin ti.”
- 24** Asher kami rüla a-le zoshü: “Asher le kami kecha nyeki jochü pfü chon, A-no a-tsasikezen dan sokepfü gü thyü. Lo oliv bin no a-kazü kesü thyülo.
- 25** Tegi chwida no a-rünyi hun lo, Lo a-no a-zintse kenshvu kendi nyu bin lo.”
- 26** Israel temi, tero nme-e n Sunggigü hontse ndi gingvü tse tsang pfüthüo nmhu ge bin nche titse ryü.

²⁷Sunggigü le a-zintse nkeno gü; kethonthen kehü a-ben le hagun che hü. Hagun le mhundyü ketu keshü ka a-le hagun shwikerüchün nyu hüla Hagun no anyugun apu nke la lo tse zoshü.

²⁸Tson-o Jakob tsipwen le bweo yhun, Shye lo vainzu le sü kebin kazü nyu kenshvu ndio, Tsangge khezü le kazü ntsen kebin nyu.

²⁹Israel, ditsüki sherhün la! N hontse nme ndi Npugü le kenishü kela senye. Npugü npvü n gida lo njethon, n nokhin shülo kvu kelo pe ntsü. N shwikerüchün nyu le ryü nka shwi kenjün hiti, Lo nle anyu kedü lati.

Tejvüzonikeshü 34

Mosa Kesi

¹Mosa le Moab nyu kazü ketejon nyu bin-o Nebo kazüthun ge kü gü Jeriko npho zin Pisgah sun ka bin lo, tsüka Npugü le kazü gü apentha tsin pe a-hishü. Gilead kazü tesozin Dan rünyi keti;

²Naftali kazü apu; Efraim lo Manasseh kazü; Judah kazü ka gü nkhün zin Mediterranean zida keti;

³Juda kazü tesinzi; lo ketejon Zoar ka gü Jeriko, Palm bin nyida gü keti.

⁴Tson-o Npugü le Mosa ka zoshü, “Ale pe anyugun tsipwen tsü titse Abraham, Isak lo Jakob ka zoshwi shü kenjü kazü le higü hile. Ale n no tsü shwishü, ai n no tsünyu gü loho.”

⁵Tson-o Npugü go gü Mosa le Npugü le kezo hontse Moab nyu kazü nyu sila.

⁶Npugü le Bethpeor rünyi kepen ka Moab nyu kazü ketejon nme nyu a-sunla, ai nthu keti temi nme-e a-bin gü shamvu.

⁷Mosa le chen tsio nki yhun-o si; a-le a-kenko le a-tünyen lo a yhütyüe gwa.

⁸Israel nyu le Moab nyu kazü ketejon ka jon sheryü a-chechü.

⁹Nun nyugü Joshua le thakesha le süpfü kechamvu le Mosa le kejü pe a-sunthyü shü kela genyu. Israel nyu le Joshua jozen-o Npugü le Mosa ben ka khikeshü johokeshü dan then lo.

¹⁰Israel nyu dan nyu Mosa hontse Npugü le mhuntsun zen kethon kehü sidyükesha nme soryümvu.

¹¹Sidyükesha kecha nme-e Npugü le Mosa nipe Ijipt rajagü, a-hensin kedanyu lo a-kazü apu nyu zansü lo ndun tho kethyü hontse shümvu.

¹²Sidyükesha kecha nme-e Mosa le Israel nyu apu mhundyü nyu thyü keshü hontse thakeda lo kerükeshwe tho thyü lomvu.

Joshua

Joshua 1

Sunggigü le Joshua no Kanan Nyekvulola tse Johokeshü

¹Npugü go gü Mosa kesi siki, Npugü le Nun nyu gü Mosa keche gü Joshua nthonshü.

²A-le zoshü, “Ago gü Mosa le si laso. Tsügenyu ntsoka ndalo njüo nle lo Israel nyu aphu Jordan pfüthü gü ale pe anyugun tsü kebin ka zü gü nyu yülo.

³Ale Mosa ka zoshükela hontse hagun le kedü kelo kazü aphu pe nle lo Israel nyu tsü laso.

⁴Hagun terhi le tesinzin kazü kesi ka nsin gü tesozin Lebanon kazüthun keti; Npho zin Eufrates züri kedagü ka gü Hitnyu kazü pfüthü nkhün zin Mediterranean zida ti.

⁵Joshua, nle rhün kebin then temi nme no n nyekvu loho. Ale Mosa zen kehü hontse nzen hüti. Ale a-zintse nzen hüti; ale nkhelda loho.

⁶Nko, lo peche binlo, nle sharhi gü thyüo temi hidan no ale anyugun pvübon nyu ka zoshwishü kenjü kazü gü nkhenlo nrün genyu.

⁷Nko lo peche binlo; Ago gü Mosa le pe nketsü tejavü apentha then titse rüchün tonlo. Tsü nme-e khela nya, tson loya tselo lika hika güe nle gwa loti.

⁸Hagun le rüshvu kethyü ka a-zintse tejavü lesü gü swülo. Nhenyu lo kheje ki-e tsü rüchünlo, lo tsünyu thu kebin aphu zen titse rüchün tonlo. Tsonyatselo hagun le gwakenye chwi loti.

⁹Ale nno nko lo peche binlo tse johokeshü tsü rüchün lo! Nshvu nmvue shesela nya, Ale Npugü n Sunggigü, nle lika hika güe nzen hüti.”

Joshua le ahza pe temi dan tsü

¹⁰Tsüselo Joshua le ahza pe sharhi ju tsüshü

¹¹kensenbin rhi gü temi dan ka, “Ketyüketsü peha ndolo, Jon shen jaka hagun le Jordan züri pfüthü gü Npugü hagun Sunggigü le pe hagun ketsü kazü gü nkhenlo nrün genyu.”

¹²Joshua le Reuben, Gad lo Manasseh tsipwen ponha dan ka zoshü,

¹³“Npugü go gü Mosa le hagun ka, Npugü hagun Sunggigü le Jordan npho zin kazü higü pe hagun no hagun hon thyüti tse zokeshü tsü rüchün lo.

¹⁴Hagun nunyu, hagun nyenyu, lo hagun senru le hika binti, ai rihüdan le terikanyü nda pfüo hagun tsasikezen dan che nrün genyu rio züri gü pfüthü chwi ti

¹⁵anyugun e Jordan nkhün zin Npugü hagn Sunggigü le pe anyu ketsü gü nkhenlo kemvuthen. A-le Israel tsipwen aphu no rüyü kelo khishü lalo, hagn le rani ryüo Npugü go gü Mosa le pe hagn tsü kela Jordan npho zin hagn kazü gü nyu bin loti.”

¹⁶Anyugun le Joshua jo kenishü, “Nle zokeshü aphu agun le thyüti lo lika hikae nle agun nishü lo güti.

¹⁷Agun le azintse Mosa jozen kehü hontse njo zen ti, lo Npugü n Sunggigü no a-le Mosa zen kehü hontse nzen hulo!

¹⁸Ligü higü ntsun nren nmvue njozen kemvu gü no si lati. Nko lo peche binlo!”

Joshua 2

Joshua le Me Nipe Jeriko Rüzü Kethyü

¹Tson-o Joshua le Akakia kensenbin ka temi mihvu nipe no kebu-o gü Kanan kazü lo Jeriko nyida gü rüzü lo tse ahza hoshü. Au le nyida günyu ryüo tsüje Rahab tse kethyü keyüla chün ketyü gi nme kanyu nsen.

²Jeriko nyu raja gü le Israel nyu peha le kazü rüzü titse tsüje ryü le tse nyülo,

³tsügenyu a-le me nipe Rahab kishüo: “N kanyu kebin hvu tsüle n kazü apentha rüzü titse ryübin nle! Au zen chwi ryülo!”

⁴⁻⁶Tsontsin tsügi le a-jokenishü, “Temi peha le a ka ki ryü le, ai au le dikipon ryü yo ale shamvu. Yhüko che kela sika Khinrun khin kela mhundyü au le tin la le. Au le dikipon gü yo ale hyumvu, ai hagn le whütse au then gü lo hulo kelai le.” (Rahab le au zen ka soge kü gü a-le ron yhün pe kequen kenjü hensin kebu la.)

⁷Raja gü temi dan temi dan le nyida gü nkenla lo khinrun gü khin la. Anyugun le rüzü keryü Israel nyu hvu fü gü Jordan pfükethü keti gü.

⁸Rüzü keryü hvu le zhü gü kela mhundyü Rahab le ka soge küo

⁹au ka zoshü, “Npugü le kazü higü pe hagn tsü laso tse ale sha bin nyo. Rünyi hinyu temi aphu a-kerüshvu laso.

¹⁰Hagn le Ijpt nken chwi kejü ka dihontse Npugü le Kenhon Zida no sin layo agun le nyülo. Lo Jordan npho zin dihontse hagn le Amor raja Sihon lo Og au dushvu layo tsüko nyülo laso.

¹¹Agun le tsü rüla nyülo ntsin nshvu la sele; hagn rüla shape agun kepeche ndi shü laso. Npugü hagn Sunggigü le tsang tsesoge lo kazü higüe Sunggigü.

¹²Tsügenyu ale hai njün keshü hontse a kaminyu njün shüti tse kethyü Sunggigü zan sen-o swen shülo, lo ano hai jo tenyen lo nrün zansü nme pe atsü lo.

¹³Hagun le apvü, ajvü, atsünyu lo a tsasikezen ju lo anyu kami aphu kenishü titse hai jo hoshü lo! Agun dushvula nya lo!”

¹⁴Tsontsin au le a-ka, “Ayi le zo keshü hontse thyümvu yatselo Sunggigü no ayi keyhun khilo lalo! Ayi le nyuthyü bin yo nle tsü pe temi nme kae zomvu yatselo, Npugü le kazü higü pe agun tsü keshü ka agun le nge thyü kezü thyü shüti.”

¹⁵Rahab le nyida gü chwida nsüo ka kethyü nyu bin hü, tsü genyu a-le kafüphe ka au no ron nme sü pechon tsenla.

¹⁶Tsügi le au ka, “Raja gü temi le hai hyu loshvu laryü rincho ki kü lalo. A nyugun le rani ryüla kemvuthen jonshen tsüki kebu tselo. Tsüsi kinyu hai kesha thyü gunlo.”

¹⁷Au le a-ka zoshü, “Nle ayi no zoshwishü lo tse-o ayi le zokeshü gü tsü rüchün bin ti.

¹⁸Nle higü hi thyümvu loshvu. Agun le kazü higü hü keryü ka ron kenhon higü pe nle ayi no tsen kelo kafüphe ka phin la. Tson-o Npvü, Njvü, ntsünyu lo npvü kaminyu aphu zen ryü nkanyu shü lalo.

¹⁹Lihigüe ka gü nken chwio sila yatselo, tsüle a-npfü a-kemu, agun gemvu; ai lihigüe ka günyu nzen bin-o nthyunnyü laya tselo tsüle ayi ge le.

²⁰Tson-e, ayi le nyuthyü bin yo nle pe me ka zoshü kela we nle ayi no zoshwishü kenjü hi then kemvui.”

²¹Tsügi le a-kendo lao au nishü la. Tson-o au le tin lalo a-le ron kenhon gü tsü pe a-kafüphe ka phin la.

²²Rüzü kegü hvu le rincho ki kü gü kebu bin. Raja gü temi dan le jonshen lojvü aphu nyu au fü kendilao Jeriko ki rani ryüla.

²³Tsüselo rüzü kegü hvu le rincho ge tsenryü Jordan züri pfüthüo Joshua ki rani ryü. Au le nyunyu thyü layo aphu pe a-ka zoshü,

²⁴tson-o a-ka, “Npugü le kazü higü apentha pe ngun tsü kela sha tsentsü laso. Tsünyu temi aphu ngun rüla sha pe a-kerüshvu laso,” tsonshü.

Joshua 3

Israel nyu le Jordan Pfükethü

¹Lonyü gü Joshua lo Israel nyu aphu nshwe so-o Akakia kensenbin khe lao Jordan ki gü tsü pfüthü kemvu ka tsünyu nsen-o khwen bin.

²Jonshen siki sharhi ju le kensenbin rhio

³temi dan ka zoshü, “Püshükeda jule Npugü hagun Sunggigü Kejozenkelo Khinpha gü pen kehü hyu shülo hagun kensenbin rhola njüo anyugun thenlo.

⁴Hagun le hi mhundyü hiki ryü mvuzun tsügenyu anyugun le tson tsin pe hagun hi ti. Ai Kejozenkelo Khinpha gü khonni nya; kilometer nme kho siki bin lo," tsonshü.

⁵Joshua le temi dan ka zoshü, "Hagun thyü kenshünlo, Npugü le senduki hagun dan nyu nduntho thyüshü nrün genyu."

⁶Tson-o a-le püshükeda ju no Kejozenkelo Khinpha gü pen-o temi dan mhundyü ri lolo tse shü. A-le kezo hontse anyugun le thyülo.

⁷Npugü le Joshua ka zoshü, "Ale nthu nyuthyü shü tiyo tsüle Israel nyu aphu no nle kedanyu nme letse n rühu lo ale Mosa zen kehü hontse nzen kehü sha so lati.

⁸Kejozenkelo Khinpha pen kehü Püshükeda juka, anyugun no ryü züri gü ti lolo, züzhen nyu so tselo tse zoshülo."

⁹Tsüselo Joshua le temi dan ka, "Hika ryüo Npugü hagun Sunggigü le nyuzo shü tiyo nyülo.

¹⁰Hagun le ketu gü lo a a-le ketsin thyü Kanan nyu, Hitnyu, Hivnyu, Periznyu, Girgashnyu, Amornyu lo Jebusnyu hü lati. Tson-o kerhün Sunggigü le hagun dan nyu kehü hagun le sha loti.

¹¹Kazü aphu so Npugü zen Kejozenkelo Khinpha gü le hagun mhundyü rio Jordan pfüthü kegü ka.

¹²Tsügenyu ntsoka Israel tsipwen nme ka temi nme me tse mi tseryü kenyun kejülo.

¹³Kazü aphu so Npugü zen Kejozenkelo Khinpha pen kehü püshükeda ju le apha pe zünyu shülo, Jordan zü le tsun mvu lati, nsheryü kejü zü gü le bin nme ka sun tin lati."

¹⁴⁻¹⁵Tsüle logvü gwenkho ka, lo züri gü le da bin. Temi dan le Jordan pfüthü titse kensenbin nken keshü ka, püshükeda ju le Kejozenkelo Khinpha gü pen-o anyu mhundyü rihü. Püshükeda ju le züri gü nyu nkvu yü ntsin,

¹⁶zü gü le tsun mvu lao Zarethan nyida khoka Adam nyu kequen tinla. Tsun-o Kesi zida nyu tsun keyü zü le ndin thüla, tsüka Temi dan le Jeriko khoka pfüthü chwilo.

¹⁷Temi dan le kazü kesin nyu pfüthü chwi kebin ka, Npugü Kejozenkelo Khinpha kepen püshükeda jule temi aphu pfüthü chwilo kemvuthen Jordan züri lvu kazü kesin nyu sobin.

Joshua 4

Rüchün hü Nrün Tso Kesen

- ¹Senye gü apentha Jordan pfüthü chwilo ntsin Npugü le Joshua ka zoshü,
- ²“Kami nme ka nme me tse temi tseryü kenyhun kejülo,
- ³lo anyugun no Jordan lvu nyu püshükeda ju le so kebin bin ka tso tseryü kenyhun khilo lotse johoshü lo. Anyugun no tso hidan pfü gü ntsoje hagun kensenbin ka shülo.”
- ⁴Tson-o Joshua le kejükelo temi tseryü kenyhun ju tsü ko shüo,
- ⁵zoshü, “Jordan nyu yüo Npugü hagun Sunggigü Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü gülo. Tson-o hagun nme me tse Israel kami sunka tso nme me pe hagun buthun ge shülo.
- ⁶Npugü le nyuthyü shüyo tso hidan ge temi no rüchün loti. Siki hagun nyenyu le tso hidan hile nyu genyu la tse hagun ketso shülo,
- ⁷hagun le Npugü Kejozenkelo Khinpha gü le Jordan pfüthü kegü ka züri gü zü le tsun mvu la le tse zoti. Tso hidan ge hika nyuthyü layo a-zintse rüchün loti.”
- ⁸Temi dan le Joshua ahza then lo. Npugü le Joshua ka johokeshü hontse, Jordan lvu nyu kami nme genyu tso nmeme tse tso tseryü kenyhun pen gü anyu kensenbin ka shülo.
- ⁹Joshua le Jordan lvunyu püshükeda ju le Kejozenkelo Khinpha gü pen-o sun kethyü bin nyu ko tso tseryü kenyhun sen shü. (Nthu keti tso tsüdan le tsüka bin nyo.)
- ¹⁰Npugü le temi dan no thyü lo tse ahza pe Joshua tsü keshü aphu thyü pen la kemvuthen püshükeda ju le Jordan lvu nyu so bin. Hihontse lo tse Mosa le johoshü. Temi dan le nyhun-o züri gü pfüthü la.
- ¹¹Anyugun aphu perezin chwilo, lo püshükeda ju le Kejozenkelo Khinpha gü pen-o temi dan mhundyü rilo.
- ¹²Mosa le anyugun ka zo keshü hontse, Reuben lo Gad kami, lo Manasseh kami ponha tse le teri gwen nda lo-o temi kecha dan mhundyü rio pfüthü chwi.
- ¹³Npugü mhundyü nyu teri thyü titse nda sen kehü temi yie henzi le Jeriko kho ka ketejon nyu gü.
- ¹⁴Tsünyü Npugü le thyü keshü le Israel nyu temi no Joshua rüchün n gon sa la. Anyugun le Mosa rühu kehü hontse Joshua keyhun then a-rühu.
- ¹⁵Tsüselo Npugü le Joshua ka zoshü
- ¹⁶Kejozenkelo Khinpha kepen püshükeda ju no Jordan nken chwiryü lalo tse johoshü lo.
- ¹⁷Joshua le tsonshü,

- ¹⁸Tson-o püshükeda ju le züri se tilo ntsin zü da pe a-zhen süni lola.
- ¹⁹Temi dan le shyé kerü gü jonryü nyü Jordan pfüthüo ryü Jeriko npho zin Gilgal ka kensenbin thyülo.
- ²⁰Tsüka Joshua le Jordan nyu pen kelo tso tseryü kenyhun tsü pe sen shü.
- ²¹A-le Israel temi dan ka zoshü, “Siki, hagon nyenyu le tso hidan hile nyu genyu la tse ketso lo,
- ²²Jordan le sin lao Israel nyu no pfüthü kelo rüla hagon le pe anyu ka zoshü lo.
- ²³Anyugun ka Npugü hagon Sunggigü le ngun genyu Kenhon zida no sin kela hontse hagon le pfüthü lo kemvuthen Jordan zü no sinla letse zoshü lo.
- ²⁴Hi genyu kazü nyu temi aphu Npugü kekvu le ditsüki gon yo sha loti, lo hagon le kethonthen Npugü hagon Sunggigü rühu hüti.”

Joshua 5

¹Jordan nkhün zin Amornyu raja aphu lo Mediterranean zida kerhon Kanan nyu raja aphu Israel nyu temi le pfüthü lo kemvuthen Npugü le Jordan no sinla kethyü rüla nyülo. Anyugun le Israel nyu nshvu lo kepeche ndila.

Gilgal Ka Gikerü

- ²Tson-o Npugü le Joshua ka zoshü, “Tsotsü pe Kutari thyülo njüo Israel nyu gi rü lalo,” tsonshü.
- ³Tsügenyu Joshua le Npugü le johokeshü hontse Gikerü Rincho tse ko kelo bin nme ka Israel nyu gi rüla.
- ⁴⁻⁶Israel nyu le Ijpt nken chwi keryü ka, pechenyu aphu girü laso. Tson letse-e, chen henzi kazü kesi nyu ho kehü ka nnyun kelonyu ponyu nme girü mvu. Tsü nti mvule tsü gwenkho tsüle anyu le Ijpt nken chwi keryü ka teri thyülo kekü nyu aphu Npugü jozen kemvu genyu sibu laso. A-le sweo anyugun no a-le pe anyu pvübon nyu tsü titse zoshwi kenjü kazü kebwe kegwa gü hyu loho le tse kela genyu.
- ⁷Temi hidan nyun dan le girü mvuzun, lo Joshua le shenhe keshün hidan girü la.
- ⁸Girü kela siki, anyugun kethyü le pon lo kemvuthen senye gü apentha kensenbin günyu bin.
- ⁹Npugü le Joshua ka zoshü, “Nthu ale hagon ge Ijpt ki medo thyü kehü tetsin gü tsü khi pe shwe laso.” Tsügenyu bin tsügü pe Gilgal thola, zan gü le nthu keti tson bin.
- ¹⁰Israel nyu le Jeriko khoka Gilgal ketejon nyu kebin ka, shyé jonryü pezi je nken kelo nga lo.

¹¹Tsüsi nyü Kanan kazü nyu hyu kelo chvü kebu lo shükemvu tensü lo shekeshvu tyü keritsin thyü.

¹²Tsüselo Manna nrhi mvula lo Israel nyu le hyu sin mvula. Tsü gerho anyugun le Kanan nyu yhun chwikeryü chvü tyü tin la.

Joshua lo Jenthon senkehü Temi gü

¹³Joshua le Jeriko khoka kehü ka, temi nme le jenthon sen-o a-mhundyü nyu so kebin hyulo. Tsontsin Joshua le gü a-ka, “Nle ngun shüpahü le shwikerüchün nyu nme ola?” tse ketsoshü.

¹⁴Temi gü le a-jo kenishü, “Nmvu, Ale Npugü rihü dan so keda gü thyüo hika hü nle.” Joshua le kazü nyu che tsügü a rüshvuo zoshü, “Kedagü, ale ngo gü le, Nle ano nyu thyü nyü bin nla?”

¹⁵Tsontsin Npugü rihü dan sokeda gü le a-ka, “Nphakü tho lalo; nle bin kenshün gen so bin nyo.” Zokeshü hontse Joshua le thyülo.

Joshua 6

Jeriko Le Chekela

¹Israel nyu no yüryü mvu nrün genyu Jeriko Khirun khin lao rikhun bin. Temi nme chwida gü nyu yü nmvue chwimvu.

²Npugü le Joshua ka zoshü, “Ale Jeriko, a-raja lo rihü kepeche aphu pe nben nyu shü bin nle.

³Nle lo nshüpahü le jon tsero tsü khenyü me gwen gwa tsonchü nyida hun shü.

⁴Püshükeda mi tsenyü no shu nmeme sen küo Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü gü ti. Jon tsenyü nyü nle lo n shüpahü dan le gwen tsenyü ge nyida gü hun lo Püshükeda jule shukhun ti.

⁵Tson-o anyugun le gwen gwa khun kethon thyüshü ti. Hagun le tsü nyü lo ntsin temi aphu nra sen shülo nyida gü chwida le nren la ti. Tsüselo rihü apentha njüo nyida gü nyu yü ti.”

⁶Joshua le Püshükeda ju ko shüo anyugun ka zoshü, “Kejozenkelo Khinpha gü khilo, lo hagun mi tsenyü le shu sen-o tsü mhundyü ri ti.”

⁷Tson-o rikhun nyu no Kejozenkelo Khinpha mhundyü rilo lo a-temi dan no tsonchü nyida gü hun lo tse ahza hoshü.

⁸⁻⁹Joshua le ahza hokeshü hontse rikhun nyu le shukhun kehü Püshükeda ju mhundyü rio tsonchü shüla; tsüdan sika Kejozenkelo Khinpha pen kehü Püshükeda ju, lo sizin rikhun le tsü then. Gwenkho aphu ka shukhun bin.

- 10** Ai Joshua le a-temi dan no a-le ahza hoshü kemvu ka we teri khwe nmvue jo nme zonya lotse la.
- 11** Tson-o a-le temi dan no Npugü Kejozenkelo Khinpha gü pen-o nyida gü hun gwa shü. Anyugun no kensenbin nyu rani ryü tsüje rüyü tinla.
- 12-13** Tsüsinyü Joshua le nshwe soryüo, gwen hvu ge gü Püshükeda ju lo shüpahü nyu no tsü mhundyü nyü hontse nyida gü hun shü lotse ahza hoshü: keru le mhundyü rikhun nyu; tsü sika Püshükeda nyu mitsenyü no shu tsenyü khun, tsüsika Npugü Kejozenkelo Khinpha kepen Püshükeda ju, lo kenkhin gü le sizin rikhun nyu. Gwenkho hi aphu ka shu khun bin.
- 14** Jon hvu nyü anyugun le nyida gü hun gwa nishüo kensenbin nyu rani ryüla. Jon tsero anyugun le hihontse thyü shü.
- 15** Jon tsenyü nyü anyugun le nshwe soryüo tsü hontse gwen tsenyü nyida gü hun shü-- jon hinyü nti anyugun le gwen tsenyü chwida gü hun.
- 16** Gwen tsenyü gü ka anyugun le hun shüo, Püshükeda ju le shukhun shü nrün ka Joshua le a-temi dan no nra sen shülo tse ahza hoshüo zo, "Npugü le nyida gü khipe hagin tsüla so!
- 17** Kershvu thyü pe Npugü ketsü hontse nyida gü lo tsünyu kebin aphu nkeshü lamvu loshvu. Keyülachün ketyü gi Rahab lo a-kami nyu nti nrho shüti, a-le ngun rüzü hvu kebu keshü genyu.
- 18** Ai hagin le nkela nrün kanyü lihi-e khilo nya; hagin le khilo yatselo kekevü lo kenke senryü Israel nyu kensenbin nyu shü lati.
- 19** Rakagi, suna, lazo nmvue tegi pe kethyü aphu senryü Npugü genyu pe a-kecha thyü la. Tsü pe Npugü kenya khinyu shüti."
- 20** Tson-o Püshükeda ju le shukhun shü. Lo temi dan le tsü nyülo ntsin nra tetso sa shü, lo chwida le nren la. Tsüselo rihü nyu aphu njüo rincho ge nsin gü nyida günyu yü gü tsü lolo la.
- 21** Anyugun jenthon pe nyida gü nyu temi peche, tenu, nche lo püshü aphu dushvula. Anyugun le methu, tanyü, lo gada dan-e dushvu küla.
- 22** Lo Joshua le rüzü keryü temi hvu ka zoshü, "Hai le zoshwishü kenjü hontse keyülachün ketyü gi ka ki gü tsügi lo a-kaminyu zen chwiryü lo."
- 23** Tson-o au le gü Rahab, lo a-pvü, a-jvü, a-tsünyu lo a-kaminyu kecha dan zen chwiryü. Anyugun aphu, kami lo do dan zen gü Israel nyu kensenbin teka kenshvu kendi bin ka shüla.
- 24** Tsüselo mah pe nyida gü lo tsünyu kebin aphu rola, suna, rakagi, lazo, lo tegi lo kethyü hon dan khi lo-o pe Npugü kenya khinyu shü kela gwen zin.

²⁵Ai Joshua le keyülachün ketyü gi Rahab lo a-shvunye aphu keyhun nrho shü, tsügi le Jeriko rüzü kegü hvu kebu keshü genyu. (Tsügi tsipwen le nthu keti Israel nyu dan nyu yhun bin.)

²⁶Tsü gwenkho ka Joshua le pütsü lo lo tse kethyü khishü: “Ligü higü Jeriko nyida gü thyü niti tse kehünyu no Npugü shochün pfülo. Segü le binjwe gü pe hoshü yo tsü gü no a-nyuri gü ndi lati; Ligü higü a-khinrun kethyü gü no a-nyu pin gü ndi lati.”

²⁷Tson-o Npugü le Joshua zen hü lo kazü apentha nyu arüla zo süla.

Joshua 7

Aka Kemu

¹Npugü le Israel nyu no Jeriko nyu nke la nrün hon lihi-e khilo nyalo tse johokeshü zen mvula. A-zan le Akan tse kethyü temi nme le ahza tsü zenmvu kela genyu Npugü le Israel nyu ge a-nyunta sa lola. (Akan le Karmi nyugü, a-bon le Zabdi, Juda tsipwen ka chwikeryü Zerah kami.)

²Joshua le Jeriko ka temi nipe no Bethel npho zin Bethaven khoka Ai tse kethyü nyida nme rhishwi lo tse ahza shü. Tsü genyu anyugun le gü rhishwio,

³ryü Joshua ka zoshü: “Temi aphu gü Ai whe mvue gwa. Temi yiehvu yieshen nti nishü lo. Rihü apentha no gü tsü hü mvue gwa, tsüle nyida kemvu le.”

⁴Tson-o yieshen kho le tsü whe gü, ai anyugun le tesen ni mvu lonrün ndila.

⁵Ai nyu temi le nyida gü Khinrun ka anyu hü rincho tson nsheryü tso keyhebin tio anyugun temi shenryüo tsero gala. Tsüselo Israel nyu le nshvu lo kepeche ndila.

⁶Joshua lo Israel sharhi jule nyungwa mvuo anyu phi sürhenla, njüo Npugü Kejozenkelo Khinpha mhundyü ka kazü nyu n khünrün, nyungwa kemvu zansü kenphü pe anyu pe ge shüpfü bin-o ngwen gü ti.

⁷Tson-o Joshua le zoshü, “Kekvutsin Npugü! Nle nyuthyüo agun zen Jordan pfüthü ryüla? Agun pe Amornyu ben nyu shüo nke la ti tse ole? Nyuthyüo agun no Jordan pere zin bin tinla mvula?”

⁸O Npugü, Ale nyu zo semon, Israel nyu le shwikerüchün nyu mhundyü ka tesen nikela sile?

⁹Kanan nyu lo tsü kazü nyu kebin nyu aphu tsü shashüo. Anyugun le ryü agun hun lo njüo agun dushvu kü kelai so! Tson yatselo dihontse n kerühu le bin lomon?”

¹⁰Npugü le Joshua ka zoshü, “Sola! Nle nyuthyüo hihontse kazünyu jübin nla?”

11Israel le mu laso! Ale anyugun no then lo tse kejozen keshü gü borho laso. Anyugun le nkelo tse nmu kela kanyü peha khilo laso. Anyugun le rühu, lo nkula tson-o khipe anyu kanyü kerhün lo laso.

12Hi genyu Israel nyu le shwikerüchün nyu mhundyü ka solomvu. Anyugun le ntsoka we nkela titse nmukela hon thyü kela genyu me mhundyü ka tesen ni laso! Hagun no khilo nyalo tse keshü kanyü tsü nkela kemvu we ale hagun zen bin sinlo hoso!

13Solo! Temi dan thyü kenshünlo, njüo anyu no amhundyü ka ryü nrün gwendo lo. Anyugun no sendu genyu ndolo lotse zoshülo, Israel nyu Npugü Sunggigü le hizo nrün genyu: 'Israel, ale nkela lo tse keshü kanyü peha le nben nyu bin! Nle tha hidan khela kemvu we nshwikerüchün nyu mhundyü nyu so loho!'

14Tsügenyu lonyü anyugun no tsipwen nme me thyü mhundyü chwiryü ti. Lo ale ten keshü kami ka a-pfü nmeme thyü mhundyü ryüti. Ale ten keshü pfü gü le kakhün nmeme thyü mhundyü ryüti. Lo ale ten keshü kakhün ka temi nme me thyü ryüti.

15Tson-o ten lo-o nmu kela kanyü sen kehü hyu kelo gü, ale, a-kakhün lo a-hon apfu pe ro lati, a-le a-zen kejozenkelo gü borho la lo keja kepfü kenrin kethyü senryü Israel ge keshü genyu!"

16Lonyü gü Joshua le Israel nyu tsipwen nmeme zenryüo Juda tsipwen tenlo.

17A-pfü nmeme zenryüo Zerah pfü tenlo. Tson-o Zera pfü dan zenryüo Zabdi kami tenlo.

18A-le Zabdi nyu kami temi nme me zenryüo Karmi nyugü a-zan le Akan tse kethyü gü tenlo.

19Joshua le a-ka zoshü, "A nyugü, hika Npugü Israel Sunggigü mhundyü nyu joketsin zoshwi shülo. Nle nyuthyü layo ntsoka aka zoshülo. Tsü pe a kebu nyalo," tson shü.

20Tsontsin, Akan le a-jokenishü, "Ketsin le, Ale Npugü Israel Sunggigü mhundyü nyu mu laso, ale hihontse lale.

21Ngun le khinkelo kazü dan nyu, ale Babilon nyu phi kezegwa nme, rakagi kilogram kenyhun, suna ron kensu le kilogram ponha kho hyulo-o. Ale tepen ri lao khilo la le. Tson-o tsü pe a phika nyu ki rakagi pe tesintsin thyüo sun njü nle," tson shü.

22Tsügenyu Joshua le temi peha nishüo phika ki gü laryü rakagi lo tesin thyüo nmukela hon dan pe sun kebin hyulo.

23Anyugun le phika gü nyu tsü sen Joshua lo Israel nyu apfu ki ryüo pe Npugü mhundyü nyu hoshü.

²⁴Tsüselo Joshua le Israel nyu zen-o Akan, rakagi, phigü, suna ron, Akan nyu peche lo tenu dan, a-thu, gada, lo tanyü, lo a-phika lo a-hon kecha aphu khilo-o sen kekevü kazü ketejon ki gü.

²⁵Tson-o Joshua le, “Nle nyuthyüo kekevü tsühontse kethyü senryü agun ge shü la? Ntsoka Npugü le kenjün kethyü senryü nge shü tiso!” tse zoshü. Lo temi aphu tso pe akan jonshvula; anyugun le a-kami nyu dan ko jon shvula lo a-hon aphu sin pe rola.

²⁶Anyugun le tso shwe pe a-so ge khwe da thyüla nthu keti tsüka tson bin. Tsügenyu bin tsügü pe kekevü kazü ketejon tse kola. Tsontsin Npugü le a-nyunta sin mvula.

Joshua 8

Ai lolo-o Nke kela

¹Npugü le Joshua ka zoshü, “Shüpahü aphu zen-o Ai ki nsin lo. Nshvu nmvue shese nya. Ale Ai raja gü so kvukelo pe ntsüti; a-temi, nyida lo a-kazü le hagun hon.

²Hagun le Jeriko lo a-raja ge thyü keshü hontse Ai lo a-raja ge thyülo, ai nthu gwen we kanyü lo senru pe hagun hon thyülo. Anyugun no shamvu tse sizin nyida gü whe nrün ndolo.”

³Tsügenyu Joshua le a-shüpahü aphu zen Ai ki nsin titse ndolo. A-le a-temi teri kegwatsin yie shenryü kejülo-o kheje nyu anyu ni shüo

⁴anyugun ka, “Nyida gü lizin, nithen sa kemvu ka kebu tselo; whe nrün ndo binlo, tse ahza pe tsüşü.

⁵Ale atemi zen-o nyida kho nni ryüti. Tson-o Ai temi le a gun whe ryülo, khenyüme ki hontse agun le ranio tin shüti.

⁶Anyu no nyida gü zen nithen lo kemvu then agun le anyu nsü zentin lati. Anyu kerüchün le himhundyü hontse agun le anyu nshvu bin nle tse lati.

⁷Tsonketse ka hagun le chwiryü nyida gü lolo. Npugü hagun Sunggigü le tsü pe hagun tsüti.

⁸Npugü le johoshü kela hontse hagun le nyida gü lolo lo roshü la. Ahza pe hagun ketsü le hidan.”

⁹Joshua le anyu gun nishüo anyugun le gü Ai nkhün zin, Ai lo Bethel au jaka khwebin. Joshua le tsüje kensenbin nyu bin.

¹⁰Joshua le lonyü nshwe so-o shüpahü dan ko kequen lo. Tson-o a-le Israel sharhi ju zen lo-o temi dan tsonrio Ai ki gü.

- 11**A-le shüpahü dan zen nyida nyu keyü tsonlvu nyu tesozin kensenbin thyülo, Ai anyu jaka ketejon nme le bin.
- 12**A-le temi yiepvün zen gü Ai lo Bethel au jaka nkhün zin kebu la.
- 13**Shüpahü ketsen pe teri thyü nrün ndao nyida tesozin kensenbin da günyu lo a-sen no nkhün zin tse shü. Tsüje Joshua le ketejon nyu bin.
- 14**Ai raja gü le Joshua temi dan hyu keshüka, whütse ndolo. A-le lo a-temi aphu Jordan ketejon nyu himhundyü hontse Israel nyu zen kega titse chwiryü, sizin a-wheryü nrün shamvuo.
- 15**Joshua lo a-temi dan le tesen ni kebin rothyüo, tin tehen yhun kemvu kipun güla.
- 16**Nyida günyu temi aphu ko kequen lo njüo Joshua sithen-o anyugun hü sentse nyida zen nithen tinla.
- 17**Ai nyu temi aphu Israel nyu hüo nyida khinshe shülaio temi nme-e tsü khwe mvula.
- 18**Tsüselo Npugü le Joshua ka zoshü, “Nmi pe Ai ru lo; Ale tsü pe ntsü bin nle.” Joshua le Npugü le zokeshü hontse thyü shü,
- 19**lo a-le a-ben shwe shü ntsin kebu kebin dan le whütse nyida günyu yü gü lolo la. Anyugun le nyida gü nyu yü lo nye mhun roshü la.
- 20**Ai temi dan le ranio nrishü laryü tsangne ki mah kekhu hyushü. Anyugun le thame ka tin keloi ndila, Israel nyu tin-o tehen yhun kemvu kipun kegü dan le ranio anyu when ryükela genyu.
- 21**Joshua lo a-temi dan le kecha dan le nyida gü lolo njüo robin kela hyushüo rani ryü Ai temi gaso.
- 22**Israel nyu le nyida gü nyu nsheryüo kecheo terithyü. Tson-o Ai temi le Israel nyu le anyugun hun kenthünlo kela hyulo, lo anyugun aphu gala. Nme-e tinmvu lo nme rhün lomvu.
- 23**Ai raja gü nti. A-ten zen Joshua ki ryü.
- 24**Israel nyu le shwikerüchün le anyu hüo tehenyahun kemvu ki keryü ka tsünyu anyu le tsüdan aphu dushvula. Tson-o rani Ai ki gü temi aphu dushvula.
- 25-26**Joshua le a-mi penso pe Ai ru lo-o tsünyu temi aphu dushvula kemvuthen a-ben süshe mvu. Tsü jonyü Ai nyu temi apentha peche lo tenu kesin yie tseryü kenyhun dushvula.
- 27**Npugü le Joshua ka zokeshü hontse Israel nyu le nyida günyu nyurhün lo kanyü dan pe anyu hon thyülo.
- 28**Joshua le Ai rola lo nkela. Nthu keti tsü le tson bin.

²⁹A-le Ai raja gü pe sen ge hü lao, no tson bin ngwen gü ti. Yhüko chela ntsin Joshua le simin gü khishe la lotse ahza shüo khishe pe nyida gü khinrun ka keto la. Anyugun le tso kechon pe a-so khwe pe nthu keti tsüka bin nyo.

Ebal Kazüthun ge Tejvü gü Keswü

³⁰Lo Ebal kazüthun ge Joshua le Npugü Israel Sunggigü kershvubin nme thyüshü.

³¹A-le Npugü go gü Mosa le pe Israel nyu tsükeshü, Mosa tejvü nyu kezo hontse tsü then-o thyüshü: “Tegi keyhenvü pe kesü kemvu tso pe kershvubin nme thyüshü.” Tsüge anyugun le kero kershvu lo kepfüshe kershvu dan thyü pe Npugü tsü.

³²Tsünyu Israel nyu yhühyu ka, Joshua le Mosa le thu keshü tejvü gü tsü pe tso ge thu kela shü.

³³Israel nyu le, anyu sharhi ju, kedanyu, kerapen nyu lo anyu dan nyu kehü tesin tse zen-o Npugü Kejozenkelo Khinpha lizin hizin so-o tsü pen kehü Levinyu Püshükeda ju ntsun bin. Ponha le a-sizin pe Gerizim kazüthun kipun shü lo kecha dan le a-sizin pe Ebal kazüthun kipun shü. Npugü gogü Mosa le anyugun no jochü hyulo nrün gwenkho le ryü lo hihontse lotse johoshü njü.

³⁴Tson-o Joshua le tejvü apentha swü tetso shü, tejvü gü nyu thu kebin hontse jochü lo shochün sin-o,

³⁵Mosa le johokeshü nme me tse aphu Joshua le swü pe tenunyu, ntsenyu lo anyu dan nyu kehü tesin kequen kebin apentha hishü.

Joshua 9

Gibeon nyu Le Joshua Kesa

¹Jorda nkhün zin rincho ki lo ketejon nyu kebin lo Mediterranean zida kerhon gü tesozin Lebanon keti raja nyu aphu Israel nyu kekvu rüla shala; hile Hitnyu, Amornyu, Kanan nyu, Periznyu, Hivnyu lo Jebus nyu raja ju.

²Anyugun aphu kengü kekvu kerhün lo njüo Joshua lo Israel nyu zen kega ti tse ryü.

³Ai Gibeon nyu temi, (tsüle Hivnyu) le Joshua le Jeriko lo Ai ge nyuthyü shüyo nyülo-o,

⁴anyugun le a-sala titse rhilo. Anyugun le thula ren nyu ketyüketsü shülo lo vainzu dan khin khülo njüo pe gada khvu thyülo.

⁵Anyu le phinya renryü lo phakü khü kethyü pfü. Anyugun le pfü kehü tensü le nko lo keru gwenla.

- ⁶Anyugun le kensenbin Gilgal ka gü Joshua lo Israel nyu dan ka zoshü, “Agun le kazü nithen ki ryüle. Lo hagn zen-o gwatho lanyü bin nle,” tsonshü.
- ⁷Ai Israel nyu le zoshü, “Agun le nyuthyü hagn zen gwa tho mon? Hagn le agun kho ka bin-e logwa.”
- ⁸Anyu le Joshua ka zoshü, “Agun le n lothyü tile.” Joshua le anyu ka, “Hagn le dikipon nyula? Lo dikipon ryüla?”
- ⁹Tsontsin anyugun le tha rüla hi pe a-ka zoshü: “Kedagü, agun le kazü nithen saki ryüle, Npugü hagn Sunggigü rüla nyü kelo genyu. A-le Ijpt nyu thyü keshü rüla apu agun le sha
- ¹⁰lo Jordan npho zin Amor raja hvu ge nyuthyü shüyo nyü lo laso tsüle Ashtaroth nyu yhun kehü Heshbon raja Sihon lo Bashan raja Og au ge.
- ¹¹Tson-o agun sharhi ju lo a kazü nyu kebin temi apu agun no kenjwe tsonyu kesen ketyüketsü nda lo-o ryü hagn teno shü lotse zoshü le. Agun le hagn gonyu, tsügenyu agun zen gwatho lalo tse zoshü le.
- ¹²Agun tensü shwishü ta. Agun le hagn teno titse ka nken-o tsonchü keshü a-keyün pfü kehü le ntsoka we nko lo kerin gwen laso.
- ¹³Agun le vain zu nla kethyü ka a-khin keshün le ntso ka we nrhen laso. Njwen thonri pe agun phinya lo phakü le ren laso.”
- ¹⁴Israel nyu le Npugü ka ketso shwi mvutse anyugun ketyü ketsü peha lolo la.
- ¹⁵Joshua le Gibeon temi dan zen kepfüshe titse gwatho lao anyugun no yhun bin.Lo Israel sharhi ju le gwatho kenjü tsü then titse anyugun jo shüla.
- ¹⁶Gwatho kela jonshen siki Israel nyu le temi hidan le anyugun khoka yhun kebin shalo.
- ¹⁷Tson-o Israel nyu le tson chü shüo jonshen siki temi hi dan le yhun kebin Gibeon, Chephirah, Beeroth lo Kiriath Jeerim nyida dan ka ryülo.
- ¹⁸Ai Israel nyu le anyugun dushvu lo shvula, anyugun sharhi ju le Npugü Israel nyu Sunggigü zan sen-o anyugun ka johoshü kela genyu. Temi apu sharhi ju ka hizo kenya,
- ¹⁹ai anyugun le zoshü, “Agun le Israel nyu Npugü Sunggigü zan nyu zoshwi shü laso. Tsügenyu ntsoka anyugun nthyü nnyü loho so.
- ²⁰Agun le zoshwishü kenjü genyu anyugun no yhun bin mvu loshvu; nmvu yatselo Sunggigü le shaja pe ngun tsüti.
- ²¹Anyugun no yhun bin ai anyugun le ngun sen lü lo zü pfü ti.” Sharhi nyu jule anyugun ka tson zoshü.

²²Joshua le Gibeon temi dan zenryü lo tse ahza hoshü, tson-o anyu ka ketsoshü, “Nyuthyüo hagin le hika yhun bin-e kazü nithen ki kebin nyu le tse agun sala ola?”

²³Hagin le hihontse thyükela genyu, Sunggigü le hagin nmu bin nle. Hagin temi le azin tse do thyü hütü, a Sunggigü kershvuka gü genyu sen lü lo zü pfü ti.”

²⁴Anyugun le zoshü, “Kedagü, agun le tson lale, kechagenyu mvule Npugü hagin Sunggigü le a-go gü Mosa no kazü hi apentha pe hagin tsü lo hagin le ketu shülo tsü nyu kebin nyu dushvu lalo tse johokeshü tsü le ketsin tse agun le sha kela genyu. Agun le hagin nshvuritsin lo agun si nshvu kela genyu le.

²⁵Ntsoka we agun le nben nyu bin laso, n mhundyü ka nyu le a-zü yo agun ge tsü thyülo.”

²⁶Tson-o Joshua le anyugun ntsen lo-o Israel nyu no anyugun dushvu lamvu.

²⁷Ai a-le anyugun no Israel nyu do thyüo Israel nyu genyu lo Npugü kershvubin gü genyu sen lü lo zü pfü. Nthu keti Npugü le a-kershvubin thyü titse kejü kelo bin günyu anyugun le thatho higü thyü hü.

Joshua 10

Amornyu Nyeki Kvukelo

¹Jerusalem nyu raja gü Adonizedek le Joshua le Jeriko lo tsünyu raja gü ge thyü keshü hontse Ai lo lo-o tsü nke shüla lo a-raja gü dushvu kela rüla shalo. Tsüntimvule a-le Gibeon nyu le Israel nyu zen gwatho lao anyu dan nyu yhun kebin rülae shalo.

²Jerusalem nyu le hi shape nshvu sala, kechamvule Gibeon le a-raja kebin nyida kecha hontse gon; tsü le Ai nye gonkvu, lo a-temi dan-e teri gwas.

³Tsü genyu Adonizedek le jolo nipe Hebron raja Hoham, Jarmuth raja Piram, Lakish raja Japhia lo Eglon raja Debir tse tsüo:

⁴“Ryü a cheo Gibeon whe lo, anyugun le Joshua lo Israel nyu zen gwatho kela genyu,” tsonshü.

⁵Tson-o Jerusalem, Hebron, Jarmuth, Lakish lo Eglon tse Amornyu raja pvün le kerhün-o Gibeon hun pfüo whe.

⁶Gibeon nyu le jolo nipe Kensenbin Gilgal ka Joshua tsüo: “Agun khela nyalo, kedagü, whütse ryü agun keche, lo kenishü lo! Rincho ki kebin Amornyu raja apu kerhün-o ryü agun whe bin nle!”

⁷Tsügenyu Joshua lo rihü kegwatsin dan sin-o rihü apentha Gilgal nyu tsonchü shü.

⁸Npugü le Joshua ka zoshü, “Anyu nshvu nya. Ale kvukelo pe ntsü laso. Anyugun nme-e nmhundyü so bin loho.”

⁹Tson-o Joshua lo a-rihü dan le Gilgal nyu khensin tsonchü ryü Gibeon ka Amor nyu le shamvu kebin ka anyu whe.

¹⁰Npugü le Amornyu thyü pe Israel rihü dan mhundyü nyu kvulo hola. Israel nyu le Gibeon nyu anyugun dushvu, lo anyugun hü tsü gü Beth Horon kazüthun kenchon lo tesinzin anyugun whe-o Azekah lo Makkedah keti gü.

¹¹Amornyu le Israel rihü dan mhundyü tin-o kazü kenchon ki nshe kezhü Npugü le tegwün kedada no anyugun jon gü Azekah ti, Israel nyu le dushvu kethyü nyeki tegwün le chonkvu jon shvula.

¹²Npugü le Israel nyu no Amornyu nyekvu kelo jon nyü Joshua le Npugü ka zoshü. Israel nyu mhundyü nyu a-le zo-o, “Yhüko, nnu nyao Gibeon so sun tinla. Shye, Aijalon ketejon so sun tinla.”

¹³Senye gü le anyu shwikerüchün nyu so kvulo la kemvuthen yhüko le nnu mvuo sun tinla lo shye le ketu mvula. Hi Jashar lesü nyu thu njü. Yhüko le tsanglu ka sun tinlao khenyü me shü che mvula.

¹⁴Tsü mhundyü lo tsü siki-e Npugü le temi jozen keshü tsünyü hontse kethyü jon ndi. Npugü le Israel nyu kipun bin-o kega!

¹⁵Tsüsiki Joshua le Israel rihü dan zen-o kensenbin Gilgal ki rani ryüla.

Joshua le Amornyu Raja pvün Tenkelo

¹⁶Amor raja pvün ju le tin gü Makkedah tsokü nyu kebu tinla.

¹⁷Tsü ka temi peha le anyugun hyushüo anyu le dika kebu bin yo Joshua ka zoshü.

¹⁸Tsontsin a-le zoshü, “Tso keda peha pe tsokü gü khin lao, temi peha no tsüka bin-o khwelo,

¹⁹ai hagin we tsüka bin nya. Shwikerüchün nyu nri tseo sizin gü anyu whelo; anyugun no rani-o nyida ki gun nya! Npugü hagin Sunggigü le anyugun so kvukelo pe hagin tsü laso.”

²⁰Joshua lo Israel nyu dan le anyugun dushvu la, ai peha le nyida gü chwida hensin kebu tin lao dushvu lomvu la.

²¹Tson-o Joshua temi apfu rani-o anyu kensenbin Makkedah ka ryüla. Kazü tsügü nyu temi nme Israel nyu kentsun jo zo nshvula.

²²Tsüselo Joshua le zoshü, “Tsokü gü khinsheo raja pvün dan tsü zen aki ryülo.”

²³Tson-o tsokü gü khinsheo Jerusalem, Hebron, Jarmuth, Lakish lo Eglon tse ka raja ju zen chwiryü,

²⁴Joshua kishü, tsontsin Joshua le Israel nyu aphu ko shüo, a-zen-o chwikethyü kedanyu ju no anyugun pha pe raja hidan gunda kedü lo tse ahza hoshü. Lo anyu gun le tsonshü.

²⁵Joshua le a-hensin kedanyu ju ka zoshü, “Nshvu nmvue shese nya. Peche lo nko bin lo, Npugü le hagin shwikerüchün nyu aphu ge hihontse shü nrün genyu.”

²⁶Tson-o Joshua le raja ju dushvu lao pe senbin pvün ge hü la, anyugun min no tson bin-o ngwün gü ti.

²⁷Yhüko chela ntsin Joshua le anyugun min khisheo shwe pe anyugun le kebu kehü tsokü gnyu shü lalo tse ahza hoshü. Tson-o tso kedada pe tsokü gü nkelao, tsüdan le nthu keti tsünyu bin nyo.

Joshua le Amornyu Kazü Losin Kelo

²⁸Tsünyü Joshua le Makkedah hüo lo lo njüo tsünyu raja gü dushvula. A-le nyida tsünyu temi nme-e no tin mvutse dushvu bula. A-le Jeriko raja gü ge thyü keshü hontse Makkedah raja ge thyüshü.

²⁹Tsüsika Joshua le Makkedanyu a-rihü dan zen gü Libnah hü.

³⁰Npugü le nyida higü lo a-raja so kvu kelo ko pe Israel nyu tsüla. Anyu le tsünyu temi nme nrho shü mutse aphu dushvula. Anyugun le Jeriko raja gü ge nyu hontse thyü yo tsü hontse raja gü ge thyüshü.

³¹Tsüsika, Joshua le Libnah ka a-rihü dan zen gü Lakish hunpfü lo njüo tsü whe.

³²Teri kethyü jon hvu gnyü tsüko Npugü le Lakish so kvu kelo pe Israel nyu tsüla. Tson-o anyugun le Libnah ka hontse nyida tsü gü nyu ko temi nme nrhoshü mutse aphu dushvula.

³³Gezer nyu raja gü Horam le Lakish nyu keche ryü, ai Joshua le raja tsügü lo a-rihü dan so kvu lo-o anyugun nme no rhün mvula.

³⁴Tsüsika, Joshua le Lakish ka a-rihü dan zen gü Eglon hun pfü lo njüo whe.

³⁵Anyugun le tsünyü tsü lolo-o Lakish nyu thyü keshü hontse temi aphu dushvula.

³⁶Tson-o Joshua le Eglon ka a-rihü dan zen rincho ki kü gü Hebron wheo

³⁷lolo la. Nyida tsünyu raja gü, a-temi aphu lo tsükhoho rünyu nyu temi dushvu küla. Joshua le Eglon nyu thyü keshü hontse nyida tsü gü nmu lao nkeshü la. Tsünyu kebin temi nme no rhün mvu.

³⁸Tsüselo Joshua le a-rihü dan zen Debir ki rani ryüo tsü whe.

³⁹Nyida tsü gü tsünyu raja lo tsü tekho rünyu aphu lolo la. Anyugun le tsünyu temi aphu dushvula. Joshua le Hebron lo Libnah lo tsünyu raja hvu ge thyü keshü hontse Debir lo tsünyu raja ge thyüshü.

⁴⁰Joshua le kazü gü apentha lolo la. A-le rincho ki raja ju, npho kipun nyu, lo rincho phaki nkhün zin pe tesin zin kazü kesin sin-o lokü lola. A-le temi nme nrhoshü mvutse, aphu dushvula. Npugü, Israel nyu Sunggigü le johokeshü hontse.

⁴¹Joshua le teri thyü sen-o tesin zin Kadesh Barnea ka gü züda kho Gaza ti, lo Goshen kazü aphu, lo tesozin Gibeon keti lolo la.

⁴²Joshua le gwen gwa teri thyü kechwü ka raja hidan lo anyugun kazü aphu lolo la, Npugü, Israel nyu Sunggigü le Israel nyu sunka teri thyü kebin genyu.

⁴³Tsüsiki Joshua lo a-rihü dan le rani anyu kensenbin Gilgal ki ryüla.

Joshua 11

Joshua le Jabin lo A-keche dan So Kvukelo

¹Hazor nyu raja gü Jabin le Israel nyu kekvu rüla shalo ntsin a-le me nipe Madon raja gü Jobab, Shimron lo Achshaph tse ka raja hvu,

²lo tesozin rincho ki raja ju, Galil zida tesin zin Jordan ketejon, rinchopha ki, lo züda kerhon Dor khokeni ki shü.

³A-le jolo nipe Jordan lizin hizin kebin Kanan nyu, Amornyu, Hitnyu, Periznyu lo rincho ki kebin Jebus nyu, lo Hermon kazüthun pha ki yhun kehü Mizpah kazü nyu kebin dan ko tsü shü.

⁴Anyugun le anyu shüpahü aphu kesin pe rihü le chon pe züda seka hachon hontse zenryü. Anyugun le keru lo terigari ko kechon le bin.

⁵Raja hidan le aphu kerhün lo-o Israel nyu zen teri thyü titse ryü Merom züri ka kensenbin thyülo.

⁶Npugü le Joshua ka zoshü, “Anyugun nshvu nya. Sendu ki higwenkho ka Israel nyu genyu ale anyu aphu dushvu lati. Hagon no anyu kerupha duse lao terigari dan ro lati.”

⁷Tson-o Joshua lo a-temi aphu gü anyugun le shamvu kebin ka Merom züri nyu a-nyu whe.

⁸Npugü le anyugun so kvukelo pe Israel nyu tsüla, Israel nyu le anyu hü gü tesozin Misrephoth Maim lo Sidon ti, lo npho zin Mizpah ketejon kishü. Shwikerüchün nyu nme ndila kemvuthen teri thyü.

⁹Npugü le zokeshü hontse Joshua le anyu ge thyüshü: a-le anyugun keru pha duse la lo terigari dan rola.

¹⁰Tson-o Joshua le rani ryü Hazor lolo-o tsünyu raja gü dushvula. (Tsügwenkho ka Hazor le rajaphün tsüdan aphu dan nyu kekvu tsin.)

¹¹Anyugun le tsünyu temi aphu dushvu la; temi nme-e khe shümvu, lo nyida gü rola.

¹²Joshua le Npugü go gü Mosa le johokeshü hontse nyida tsü aphu lolo-o raja ju, lo temi aphu dushvula.

¹³Tson-e Israel nyu le kazüthun ki nyida we nme romvu, Joshua le Hazor ro kela tsü nti.

¹⁴Israel nyu le nyida hidan ka kanyü minketsen lo senru dan pe anyu hon thyülo. Ai temi we nme-e no rhün mvu tse aphu dushvula.

¹⁵Npugü le johu pe a-go gü Mosa tsüshü lo Mosa le tsü pe Joshua tsüshüo a-le tsü zen lo. Npugü le Mosa ka johokeshü dan aphu a-le thyülo.

Joshua le Lokelo Kazü

¹⁶Joshua le kazü tsü aphu-- rincho, rinchopha, tesozin lo tesinzin, Goshen kazü aphu, lo tsü khüzin kazü kesin lo Jordan ketejon-e tse lolo la.

¹⁷⁻¹⁸Kazü gü le tesinzin Edom khoka Hala kazüthun ka gü tesozin Baalgad keti, lo Hermon kazüthun khüzin Lebanon ketejon ti. Joshua le gwenkho kethon kazü hidan ka raja ju zen teri thyü, ai a-le aphu lolo njüo anyugun dushvu la.

¹⁹Israel nyu zen gwatho kela le Gibeon nyida nti, tsünyu Hivnyu peha le yhun bin. Kecha aphu teri thyüo lokü lo.

²⁰Npugü le anyugun no Israel nyu zen kega titse rhilo-o anyugun nmula njüo nkeshü la titse lo shwi njün mvu tse aphu dushvula nrün thyüshü. Hile Npugü le Mosa ka johokeshü.

²¹Higwenkho ka Joshua le gü Hebron, Debir, Anab lo Juda lo Israel kazü rincho aphu nyu yhun kebin Anakim tse ko kehü thungi dan nkela. Joshua le anyugun lo anyu nyida ju nke shüla.

²²Anakim ju nme-e khe pe Israel nyu kazü nyu shümvu, tson-e Gaza, Gath lo Ashdod ka peha khe njü.

²³Npugü le Mosa ka johokeshü hontse Joshua le kazü gü apentha lolo. Tson-o Joshua le Israel nyu kami nmeme no a-hon thyü lotse kenjün pe anyugun tsüla. Tsüselo temi dan le teri thyümvuo rüyü lo.

Joshua 12

Mosa no A-so Kvu Kela Raja Ju

¹Israel nyu le Jordan npho zin Arnon ketejon ka gü Jordan ketejon keti, tesozin nsin gü Hermon kazüthun keti kazü nkhen lo-o bin lola so. Anyugun le raja kenyhun so kvulo la.

²Nme le Heshbon nyu keda thyü kebin Amornyu raja gü Sihon. A-rajaphün le Gilead ponha sin: Aroer gerho (Arnon ketejon teka) lo tsü ketejon lvu ka nyida gü ka gü Jabbok züri Ammon nyu terhi;

³tsüle Jordan ketejon nyu Galil zi tesin zin gü Beth Jeshimoth keti pe sin (kesi zida npho zin) lo Pisgah kazüthun pha zin.

⁴Anyugun le Bashan raja gü Og so ko kvu lola, tsügü le Rephaim nyu temi kekhin tsin nyu nme; a-le Ashtaroth lo Edrei nyu keda thyü hü.

⁵A-rajaphün le Hermon kazüthun, Saleka, lo Geshur lo Maakah terhi keti Bashan aphu, Gilead ponha, gü Heshbon raja Sihon kazü keti.

⁶Raja hihvu hile Mosa lo Israel nyu le au so kvu lola. tson-o Mosa Npugü go gü le anyugun kazü pe Reuben, Gad lo Manasseh kami ponha no a-hon thyü lotse tsüla.

Joshua le A-so Kvukela Raja Ju

⁷Joshua lo Israel nyu le Jordan nkhün zin Lebanon ketejon Baalgad ka gü tesin zin Edom khoka Halak kazüthun keti kazü tsünyu raja aphu so kvu lola. Joshua le kazü higü kenjün pe tsipwen dan no kethonthen anyu hon thyülo tseo pe tsüla.

⁸Hile rincho kazü, nkhün zin rincho pha, Jordan ketejon lo tsü rinchopha, npho zin bonhü dan, lo tesin zin kazü kesin dan. Kazü hile Hitnyu, Amornyu, Kanan nyu, Periznyu, Hivnyu, lo Jebusnyu hon thyü ryü.

⁹Israel nyu le nyida hidan raja so kvulola: Jeriko, Ai (Bethel khoka),

¹⁰Jerusalem, Hebron,

¹¹Jarmuth, Lakish,

¹²Eglon Gezer,

¹³Debir, Geder,

¹⁴Hormah, Arad,

¹⁵Libnah, Adullam,

¹⁶Makkedah, Bethel,

¹⁷Tappuah, Hopher,

¹⁸Aphek, Lasharon,

¹⁹Madon, Hazor,

²⁰Shimron, Meron, Achshaph,

²¹Taanach, Megiddo,

- ²²Kedesh, Jokeneam (Karmel nyu)
²³Dor (züda kerhon) Goüm (Galil nyu)
²⁴lo Tirzah a phu kesin le raja shenryü nme.

Joshua 13

Losin Nrün Kazü

- ¹Joshua le then sala. Npugü le a-ka zoshü, “Nle then sa laso, ai lolo nrün kazü kechon le bin zun,
²Filistia lo Geshur kazü aphu,
³lo tesin zin Avvim kazü aphu. (Ijipt nyu terhi ki Shihor züri gerho gü tesozin Ekron terhi keti tsü le kanan nyu kazü le tse hü; Filistian nyu raja le Gaza, Ashdod, Ashkelon, Gath, lo Ekron tse nyu yhun hü.)
⁴Binsin kethyü aphu Kanan nyu kazü, lo Mearah (tsüle Sidon nyu hon) ka gü Amor nyu terhi ki Aphek keti;
⁵Gebalit nyu kazü; Lebanon aphu ka gü npho ti, Hermon kazüthun tesin zin Baalgad gerho gü Hamath kazü kenchon keti.
⁶Hile Lebanon kazüthun lo Misrephoth Maim au jaka yhun kebin Sidon nyu kazü aphu kesin. Israel nyu le kethün shülo ale temi hidan aphu hühwi lati. Ale nka johokeshü hontse nle kazü gü kenjün pe Israel nyu tsü mvu loshvü.
⁷Tsügenyu ntsoka kazü hi kenjün pe tsipwen tekü lo Manasseh tsipwen ponha dan tsüo no pe anyu hon thyü lo.”

Jordan npho zin Kazü Kenjün Keshü

- ⁸Reuben, Gad lo Manasseh tsipwen ponha tsele Npugü go gü Mosa le kazü pe anyugun tsüo hyulo laso; tsüle Jordan npho zin.
⁹Anyugun kazü le gü Aroer ti (Arnon ketejon teka) kazü ketejon tsü lvu ka nyida gü lo Medeba ka gü Dibon keti a-sun ketejon aphu kesin.
¹⁰Tsüle gü Ammon nyu terhi lo Amor nyu raja gü Sihon le Heshbon nyu keda thyüo sen kethyü nyida ju aphu sin
¹¹Tsü le Gilead, Geshur lo Maakah lojvü, Hermon kazüthun aphu, lo gü Selekah keti Bashan aphu sin.
¹²Tsüle Ashtaroth lo Edrei ka gon kethyü Rephaim nyu kenkhin gü Og rajaphün sin. Mosa le temi hidan so kvu lao anyu hü shwila.
¹³Tson-e Israel nyu le Geshur lo Maakah temi dan hühwi mvu la; anyugun le nthu keti Israel nyu dan nyu yhun bin.

¹⁴Mosa le Kazü pe Levi tsipwen tsü mvu. Npugü le Mosa ka zokeshü hontse, kershvubin ge rope Npugü Israel Sunggigü rüshvu kethyü ka anyugun le anyu jün hyulo ti.

Kazü pe Reuben Ketsü

¹⁵Mosa le kazü peha pe Reuben tsipwen nyu no gwen lotse anyu tsüla.

¹⁶Anyugun kazü le gü Aroer keti (Arnon ketejon teka) ketejon tsü gü lvu ka nyida gü lo Medeba kehun thunsun ketejon aphu sin.

¹⁷Tsüle Heshbon lo thunsun ketejon ge nyida dan: Dibon, Bamoth Baal, Beth Baalmeon,

¹⁸Jahaz, Kedemoth, Mephaath,

¹⁹Kiriathaim, Sibmah, ketejon nyu rincho ge Zerethshahar,

²⁰Bethpeor, Pisgah kazüthun bonhü dan, lo Beth Jeshimoth sin.

²¹Tsüle thunsun ketejon nyida aphu lo Heshbon nyu gon kethyü Amor nyu raja gü Sihon rajaphün apentha sin. Mosa le Sihon lo Midian nyu kegon ju Evi, Rekem, Zur, Hur, lo Reba so kvula. Anyu aphu raja Sihon kazü nyu keda thyü.

²²Israel nyu le dushvu kela dan nyu Beor nyu gü Balaam temvü gü ko bin.

²³Reuben tsipwen kazü terhi nkhün zin le Jordan. Nyida lo rünyi hidan pe Reuben tsipwen ge kami dan no a-hon thyü lo tse tsüla.

Kazü Pe Gad Ketsü

²⁴Mosa le kazü peha pe Gad tsipwen ge kami dan ko no a-hon thyü lotse tsüla.

²⁵Anyu kazü le Jazer lo Gilead nyida aphu, Ammon nyu kazü ponha Rabbah npho zin gü Aroer keti sin;

²⁶anyugun kazü le Heshbon ka gü Ramath, Mizpeh lo Betonim ti, Mahanaim ka gü Lodebar nyu terhi ti.

²⁷Jordan ketejon nyu Beth Haram, Bethnimrah, Sukkoth, Zaphon lo Heshbon nyu raja gü Sihon rajaphün asen dan sin. Nkhün zin anyu terhi le Jordan züri ka gü tesozin Galil zi keti.

²⁸Nyida lo rünyi hidan pe Gad tsipwen ge kami dan no anyugun hon thyülo tse tsüla.

Kazü pe Npho zin kebin Manasseh Ketsü

²⁹Mosa le kazü peha pe Manasseh tsipwen ponha kami dan no a-hon thyü lo tse tsüla.

³⁰Anyu kazü le gü Mahanaim lo Bashan aphu sin--Bashan raja gü Og rajaphün apentha pe Bashan nyu kebin Jair nyu rünyi hentsero sin.

³¹Tsüle Gilead ponha pe Bashan rajaphün nyu Og nyida Ashtaroth lo Edrei sin. Hi aphu pe Manasseh nyu gü Machir kami dan tsüla.

³²Tsühontse Mosa le Moab nyu kazü ketejon nyu kehü ka Jeriko lo Jordan npho zin kazü gü kenjün shüla.

³³Ai Mosa le kazü nme-e pe Levi tsipwen jün thyümvu. A-le anyugun ka anyu hon le mele tha pe Npugü Israel Sunggigü kershvu ka anyugun jün le bin nle tse zola.

Joshua 14

Jordan Nkhün zin Kazü Kenjün Kethyü

¹Israel nyu temi dan le dihontseo Kanan kazü Jordan nkhün zin kazü gü kenjün layo tsü rüla. Püshükeda gü Eleazar, Nun nyugü Joshua lo Israel tsipwen dan nyu kami sharhi ju le tsü kenjün pe süda gü tsüshü.

²Npugü le Mosa ka johokeshü hontse, Jordan nkhün zin kami teküo ponha dan tsü whe shwio kazü kenjün pe anyu tsüla.

³⁻⁴Mosa le Jordan npho zin kazü gü kenjün pe kenyhun-o ponha tsüla so. (Josef tsipwen kenjün pe kenyhun thyüla: Manasseh lo Efraim.) Tson-e, Mosa le Levi nyu jün kazü pe tsümvu. Tsü sunka anyugun le a-nyu yhun nrün nyida lo anyu senru genyu lojvü tse hyulo.

⁵Npugü le Mosa ka johokeshü hontse Israel nyu le kazü kenjün lo.

Hebron pe Kaleb Tsüla

⁶Khenyüme Juda kaminyu temi peha le Gilgal ka Joshua kiryü. Tson-o Keniz nyu Jephunneh nyugü Kaleb le a-ka, "Kadesh Barnea ka Npugü le Npugü temi gü Mosa ka nle lo agenyu zokeshü nle sha bin nyo.

⁷Ano kazü ri lotse Kadesh Barnea ka Npugü go gü Mosa le a nikeshe tsüle a-keyhun le chen henzi la. Ale jo ketsin sen niryü a-ka zoshü.

⁸Temi azen kegü temi dan le ngun temi thyü pe no nshvula. Ai ale Npugü a Sunggigü jozen tishü.

⁹Tsü genyu, Mosa le ale kedü kelo kazü tsüpe ale lo anyenyu dan hon thyüti tse aka johoshü bin nle.

¹⁰Ai Npugü le Mosa ka tsü zo keshü chen henzi pvün thyülaso. Tsüle Israel nyu le kazü kesi nyu ho kehü ka, lo Npugü le zoshwikeshe hontse a ntsen-o ano yhun ryüo hiti bin nle. A shwishüta! Ale chen hentetse pvün laso,

¹¹ai Mosa le a nikeshe nyü kenko hontse nthue ale nko binzun le. Ale nthue nko-o teri nmvue thakecha lihi-e thyü logwa bin zun.

¹²Tsügenyu tsünyü ale lo a temi jule jolo sen keryü ka Npugü le aka zoshwishü kenjün hontse rincho kazü gü pe atsü lalo. Tsüka Anakim tse kehü thungi temi

dan le chwida khwe sao nyida thyü bin nle tse agun le nka zokeshü gü tsü. Npugü le zokeshü hontse Npugü le azen hüo, ale anyugun hüshwi loti ado.”

¹³Tsontsin Joshua le jochü pe Jephunneh nyu gü Kaleb tsüo Hebron nyida gü pe a-honthyü lo tse tsüla.

¹⁴Nthu keti Hebron le Keniz tsipwen hon thyü bin zun, a-le ketsin thyüo Npugü Israel Sunggigü jozen kelo genyu.

¹⁵Himhundyü we Hebron hile Arba nyida gü tse kohü. (Arba le Anakim dan nyu kedatsin thyü hü.) Ntsoka we kazü gü nyu kebwe le bin lo.

Joshua 15

Kazü pe Juda Ketsü

¹Juda tsipwen kami le kazü hidan hyulo: Tesizin le tsügü Edom terhi Zin tehenyhunkemvu tesin tsin ti.

²Tesinzin terhi le kesi Zida keni gerho,

³gü Akrabbin kazükenchon lo Zin keti. Tsüle Kadesh Barnea tesinzin hun sen-o Hezron nken Addar nyu nsin-o kezünio Karka,

⁴ka tse Azmon ki güo Ijpt nyu terhi ka rinyu gü then tsügü Mediterranean zida aka a-keni thyüla. Tsüle tesinzin Juda terhi.

⁵Nphozin terhi yatselo kesi zida ka nsin gü Jordan züri le ndi kela ti. Tesozin terhi le tsü gerho,

⁶nsin gü Beth Hoglah ka gü Jordan ketejon sozin kazü zun güti. Tson-o nsin gü Bohan tsoti (Bohan le Reuben nyugü,)

⁷kekevü kazü ketejon nyu gü Debir ka tesozin Gilgal kipun Adummim kazükenchon kepen kipun. Tsüka gü Enshemesh zükenthün nken-o Enrogel,

⁸lo Hinnom ketejon nyu tse gü rincho gü tesinzin Jebuznyu nyida Jerusalem le kebin keti. Terhi le tsonnsin gü Hinnom ketejon nkhün zin rincho sun gü ka Rephaim ketejon tesozin a-keni ti.

⁹Tsü ka tse sen-o Nephtoah zükenthün nken-o Ephron kazüthun khoka nyida dan ti. Tsünyu kazünio Baalah denzin (nmvue Kiriath Jearim,)

¹⁰Baalalah nkhün zin Edom rincho kipun hun sen-o Jearim (nmvue Chesalon) kazüthun sozin nsheryü Beth Shemesh lo Timnah nken gun.

¹¹Tson-o terhi gü le Ekron tesozin rincho zin güo Shikkeron denzin Baalah kazüthun nken gü Jamnia ti. Tsüle Mediterranea zida ka keni thyüla,

¹²tsü le nkhün zin terhi. Hinyu hi Juda kami le yhun hü.

Kaleb le Hebron lo Debir lo kelo

(Ker 1:11-15)

¹³Npugü le Joshua ka johokeshü hontse ka zü peha pe Juda kami nyu Jephunneh nyu gü Kaleb tsüla. A-le Anak a-pvü Araba hon nyida gü Hebron tsü hyulo.

¹⁴Kaleb le tsünyu Anak tsipwen kenshen-- Sheshai, Ahiman lo Talmai tse hüla.

¹⁵A-le tsünyu bin-o gü Debir nyu yhun kebin dan hü. (Nyida higü lope Kiriath Sepher tse kohü.)

¹⁶kaleb le zoshü, “Segü le Kiriath Sepher tsü lolo tiyo no anyugi Achsah zen bin ti.”

¹⁷Tsontsin Kaleb sikezen gü Kenaz nyugü Othniel le nyida tsügü lo lola, tsü genyu Kaleb le anyugi Achsah no a-ka kalu.

¹⁸Sunkethyü jonyü Othniel le Achsah no a-pvü ka low nme hi lolo tsheshü. Tsügi le gada ge tsenryü laryü, Kaleb le a-le nyu lonyü bin yo shün shü.

¹⁹Tsontsin a-le a-jokenio, “Ale zübun peha lonyü bin nle. Nle pe atsü keshü kazü gü tsüle kazü kesin ki genyu.” Tson-o Kaleb le zükenthün teso gü lo tesin güe tse pe a-tsü la.

Juda Nyida dan

²⁰Juda tsipwen nyu kami dan le gwen titse hyukelo kazü gü le hi.

²¹Tesinzin a-keni tsin, Edom terhi ki anyugun hon nyida dan le hi. Kabzeel, Eder, Jagur,

²²Kinah, Dimonah, Adadah,

²³Kedesh, Hazor, Ithna n,

²⁴Ziph, Telem, Bealoth,

²⁵Hazor Hadattah, Kerioth Hezron (or Hazor,)

²⁶Amam, Shema, Moladah,

²⁷Hazar Gaddah, Heshmon, Bethpelet,

²⁸Hazar Shual, Beersheba, Biziothiah,

²⁹Baalah, Iim, Ezem,

³⁰Eltolad, Chesil, Hormah,

³¹Ziklag, Madmannah, Sansannah,

³²Lebaoth, Shilhim, Ain, lo Rimmon: apu le nyida nkio tekü, lo tsü kehun rünyi dan sin.

³³Rincho pha ki nyida dan Eshtaol, Zorah, Ashnah,

- 34 Zanoah, Engannim, Tappuah, Enam,
 35 Jarmuth, Adullam, Sokoh, Azekah,
 36 Shaaraim, Adithaim, Gederah lo Gederothaim: nyida tseryü pezi lo tsü kehun rünyi dan sin.
 37 Lo Zenan, Hadashah, Migdalgad,
 38 Dilean, Mizpah, Joktheel,
 39 Lakish, Boskath, Eglon,
 40 Kabbon, Lahmam, Chitlish,
 41 Gederoth, Bethdagon, Naamah, lo Makkedah: nyida tseryüo tsero lo tsü kehun rünyi dan.
 42 Lo Libnah, Ether, Ashan,
 43 Iphtah, Ashnah, Nezin,
 44 Keilah, Akzib, lo Mareshah: nyida tekü lo tsü kehun rünyi dan.
 45 Ekron nyida lo nyishwe dan,
 46 Ekron ka gü Mediterranean zida keti ka Ashdod khoka kebin nyida lo nyishwe apfu.
 47 Ashdod lo Gaza pe anyugun nyida lo nyishwe kesin, Ijpt terhi ka rinyu gerho ka gü Mediterranean zida kerhon keti.
 48 Rincho ki Shamir, Jattir, Sokoh,
 49 Dannah, Kiriath, Sepher (nmvue Debir,)
 50 Anab, Eshtemoa, Anim,
 51 Goshen, Holon, lo Giloh: nyida tseryü nme lo tsü kehun rünyi dan.
 52 Arab, Dumah, Eshan,
 53 Janim, Beth Tappuah, Aphekah,
 54 Humtah, Hebron, lo Zior: nyida tekü lo tsü kehun rünyi dan.
 55 Maon, Karmel, Ziph, Juttah,
 56 jezreel, Jokdeam, Zanoah,
 57 Kain Gibeah, lo Timnah: nyida tekü lo tsü kehun rünyi dan.
 58 Halhul, Bethzur, Gedor,
 59 Maarah, Bethanoth, lo Eltekon: nyida tsero lo tsü kehun rünyi dan.

⁶⁰Kiriath Baal (nrmvue Kiriath Jearim) lo Babbah: nyida kenyhun lo tsü kehun rünyi dan.

⁶¹Kazü kesi ki Beth Arabah, Middin, Sekakah,

⁶²Nibshan, Tsip nyida gü, lo Engedi: nyida tsero lo tsü kehun rünyi dan.

⁶³Ai Juda temi dan le Jerusalem nyu kebin Jebus nyu hü shwilo hola. Ntsokhin Jebus nyu le Juda nyu zen-o tsünyu yhun bin zun.

Joshua 16

Efraim lo Nkhünzin Kebin Manasseh tse Ketsü Kazü

¹Josef tsipwen ketsü kazü gü terhi tesin le Jeriko khoka Jordan nyu Jeriko zükenthün npho ka gü kazü kesi, lo Jeriko ka bin-o rincho ki gü Bethel keti.

²Bethel ka gü Luz, Ataroth Addar nken sen tse Arkit nyu le yhun kehü kazü ka ryü.

³Tson-o Japhlet nyu kazü nyu gü Beth Horon tesin gü ti. Tson sen-o Gezer nyu güo Mediterranean zida ka keni thyüla.

⁴Josef tsipwen Efraim lo Manasseh nkhün zin kebin dan le anyugun jün kazü higü hyulo.

Efraim

⁵Efraim kami dan terhi le hi: anyugun terhi le nphozin Ataroth Addar ka gü Beth Horon teso gü,

⁶lo tsüka gü Mediterranean zida keti. Tesozin le Mikmethath. Nphozin terhi le Taanath Shiloh nken-o Janoah nphozin gü.

⁷Tson-o Janoah ka tesonio Ataroth lo Naarah ka gü Jeriko tio Jordan gerho keni thyüla.

⁸Lo nkhün zin terhi gü le Tappuah ka gü Kanah rinyu ka güo Mediterranean zida ka keni thyü. Efraim kami no a-hon thyü lotse khikeshü kazü gü le hi gü hi,

⁹Manasseh terhi ki kebin nyida lo nyishwe peha sin, ai pe Efraim nyu tsüla.

¹⁰Ai anyugun le Gezer nyu kebin Kanan nyu hü shwi lamvu, tsü genyu Kanan le Efraim dan nyu yhun ryü nthu ti bin, ai anyugun no do hontse anyu kemvu thyü pe thatho thyü bin nyo.

Joshua 17

Manasseh Nkhünzin

- ¹Jordan nkhünzin kazü peha pe Josef nyuri gü Manasseh tsipwen tsü. Manasseh nyuri gü Makir le Gilead a-pvü, a-le teri kekvu nyu nme, tsügenyu Jordan nkhünzin Gilead lo Bashan tse pe a-tsüla.
- ²Jordan nphozin kazü pe Manasseh kami a-sen dan tsü: tsüdan le Abiezer, Helek, Asriel, Shekem, Hopher, lo Shemida. Hile Josef nyu gü Manasseh tsipwen peche ju lo anyugun le kami pe dan.
- ³Manasseh nyu Makir, tsü günyu Gilead, tsügü nyu Hopher, tsügü nyu Zelophehad le a-nyu peche ndi, tenunyu nti. Anyugun zan le Mahlah, Noah, Hoglah, Milkah, lo Tirzah.
- ⁴Anyugun le püshükeda gü Eleazar, Nun nyugü Joshua lo Sharhi dan ki gü zo, “Npugü le agun shvunye peche dan hontse agun no gwen nrün kazü pe agun tsü lotse Mosa ka johoshü le,” tson shü. Tsügenyu Npugü le johoshü kenjü hontse anyugun shvunye peche dan zen-o kazü anyu jün pe tsüla.
- ⁵Tsü kon ka Manasseh le Jordan nphozin jün tseryü sin-o Gilead lo Bashan hyulo,
- ⁶a-nyu tenu lo peche dan-e kazü pe a-jün thyükela genyu. Gilead kazü we pe Manasseh tsipwen kecha dan tsüla.
- ⁷Manasseh kazü le Shekem npho zin Asher ka gü Mikmethath keti. Tson-o tesinzin terhi le Entappuah temi dan kazü sin.
- ⁸Tappuah kehun kazü dan le Manasseh hon, ai terhi nyu Tappuah rünyi gü tsüle Efraim nyenyu hon.
- ⁹Terhi gü le nshe gü Kanah rinyu keti. Rinyu gü tesin zin nyida dan tsüle Manasseh kazü nyu bin-e tsü le Efraim hon. Manasseh terhi le rinyu gü sozin gü Mediterranean zida keti.
- ¹⁰Efraim le tesinzin, lo Manasseh le tesozin, Mediterranean zida gü le nkhün zin au terhi. Asher le teso nkhün zin, lo Issachar le teso nphozin.
- ¹¹Issachar lo Asher au kazü nyu Manasseh hon Beth Shan lo Ibleam, lo tsü kehun rünyi dan, tsü nti mvu le Dor (rhon kebin gü,) Endor, Taanak, Megiddo, lo tsü kehun rünyi dan le bin.
- ¹²Tson-e Manasseh temi dan le nyida tsünyu yhun kebin dan hühwi lomvu, tsü genyu Kanan nyu le tsünyu yhun ryü bin.
- ¹³Israel nyu le kvu soryü lo-e anyugun le Kanan nyu hi aphu hula mvu, ai tsü dan kemvu thyü pe no anyugun tho thyü hü.

Efraim lo Nkhün ki Kebin Manasseh dan le Kazü Hisin Kethyü

¹⁴Josef tsipwen dan le Joshua ka zoshü, “Nyuthyüo nle kazü jünme nti pe agun no agun hon thyülo tse khishü hü nla? Npugü le jochü pe agun tsüo agun temi chonsa kebin genyu.”

¹⁵Joshua le anyugun jo kenishü, “Hagun temi chonrio Efraim rincho tsüle hagun genyu she rilo, gü Periz nyu lo Rephaim nyu dan kazü chün tsü gü kendo pe hagun hon thyülo,” tsonshü.

¹⁶Anyugun le zonishü, “Agun genyu rincho kazü tsüle nrünri, ai ketejon nyu kebin Kanan temi Beth Shan lo tsühun kebin rünyü dan lo Jezreel ketejon nyu kebin dan we tegi kerugari le bin.”

¹⁷Tsontsin Joshua le Efraim lo nkhün zin kebin Manasseh tsipwen dan ka zoshü, “Ketsin thyü hagun le temi chon lo kvusa bin nyo. Hagun no jünme nti pe hagun hon thyü loho.

¹⁸Rincho kazü dan tsü le hagun hon thyüti. Tsüle chün yatse-e gü kendo lo-o pehazin lo kecha zin keni keti pe hagun hon thyülo. Lo Kanan nyu le tegi kerugari le bin kvusa bin-e hagun le anyugun hü lati.”

Joshua 18

Kazü a-sen Kenjün Kethyü

¹Israel nyu le kazü gü lo kelo siki Shiloh ka kehun-o Npugü phika gü pe shü.

²Israel nyu kazü pe a-jün thyü kemvu tsipwen tsenyü le bin zun.

³Tsügenyu Joshua le Israel nyu ka zoshü, “Hagun le gü Npugü hagun pvübon nyu Sunggigü le pe hagun ketsü kazü lolo mvuo dithen ki kesedun bin tila?”

⁴Kami nme ka misheshen pe atsü shülo. Ale anyugun nipe kazü gü a-pentha rhio anyugun kami le lonyü kebin kazü men zü loti. Tson-o anyugun le aki niryü ti.

⁵Lo kazü gü kenjün pe jün tsenyü thyüo; Juda le tesin zin a-kazü nyu lo Josef le tesozin a-kazü nyu tse bin ti.

⁶Lo kazü jün tsenyü dan hi rüla thu senryü a tsüşhü. Tson-o ale hagun genyu Npugü ngun Sunggigü ka shün-o whe shwiti.

⁷Tson-e Levinyu we hagun kecha nyu zen-o kazü a-jün hyu loho, anyugun le Npugü püshükeda lotho tsüle anyu jün genyu. Lo Gad, Reuben, lo Manasseh kami ponha tse le Jordan nphozin anyu kazü hyulo laso tsü le Npugü gogü Mosa le pe anyugun tsü laso.”

⁸Joshua le jo hidan pe anyugun senthyü shüo temi dan le kazü gü men zü titse gü, “Gü kazü gü aphu ho shüo tsü men zü lo njüo rani aki ryülo. Tson-o hika Shiloh nyu ale hagun genyu Npugü ka shün-o whe shwiti le.”

⁹Tsügenyu temi dan le kazü gü aphu nyu güo dihontse kazü gü kenjün pe jün tsenyü thyü ti yo, lo tsünyu rünyü zan dan thulo. Tson-o anyugun le ranio Shiloh kensenbin nyu Joshua kiryü.

¹⁰Joshua le anyugun genyu Npugü ka shün-o whe shwio Israel nyu tsipwen nsen kebin dan kazü a-jün jün pe tsüla.

Benjamin Ketsü Kazü

¹¹Benjamin tsipwen kami dan hon pe tsü teri. Anyugun kazü le Juda lo Josef au ja nyu.

¹²Anyugun terhi le tesozin Jordan ka bin zen-o ndun nsin gü Jeriko bonhü ti lo nkhünzin le rincho kazü dan nken gü Bethaven kazü kesi keti.

¹³Lo tesinzin le Luz (Bethel tse ko kehü gü) nkhünzin nshe gü Ataroth Addar, Beth Horon ketsenyo gü tesinzin kazüthun gü ti.

¹⁴Lo kecha zin terhi gü le, tesinzin kezünio kazüthun higü nkhünzin gü Juda kami hon Kiriath Baal (nmvue Kiriath Jearim) ka gü. Hile nkhünzin terhi

¹⁵Tesinzin terhi le Kiriath Jearim teka bin zen-o Nephtoah zükenthün ka gü.

¹⁶Tson-o tsüka nshe gü Hinnom ketejon so kebin kazüthun pha nyu, Rephaim ketejon gü te tesozin gü. Tson sen-o tesinzin gü Hinnom, ketejon pfüthüo Enrogel denzin Jebusnyu kazü te tesinzin ti.

¹⁷Tsüle tesozin kezünio Enshemesh lo Adummin kentsun zin Geliloth ka gü. Terhi gü le tson nshe gü Bohan tso ti, (Bohan le Reuben nyu)

¹⁸Jordan ketejon so kazü zun gü nken gü. Tson-o kazü ketejon nyu nshe,

¹⁹Beth Hoglah zun tesozin nken-o kesi zida tesozin Jordan züri le tsun yü kebin keti. Hile tesinzin terhi.

²⁰Jordan le npho zin terhi. Benjamin tsipwen kami le gwen titse hyukelo kazü rhi le hidan hi.

²¹Benjamin tsipwen kami hon nyida dan le Jeriko, Beth Hoglah, Emek Keziz,

²²Beth Arabah, Zemaraim, Bethel,

²³Avvim, Parah, Ophrah,

²⁴Chepharammoni, Ophni, lo Geba: nyida tseryü kenyhun lo tsü kehun rünyü dan.

²⁵Lo Gibeon, Ramah, Beeroth,

²⁶Mizpah, Chephirah, Mozah,

²⁷Rekem, Irpeel, Taralah,

²⁸Zela, Haeleph, Jebus (nmvue Jerusalem,) Gibeah, lo Kiriath Jearim: nyida tseryü pezi lo tsü kehun rünyi dan kosin. Hile Benjamin tsipwen kami le a-hon thyü titse hyukelo kazü.

Joshua 19

Simeon Ketsü Kazü

¹Kenyhun gü le Simeon tsipwen kami jün thyü pe tsüshü. Anyugun kazü le gü Juda kazü keti.

²Tsüle Beersheba, Sheba, Moladah,

³Hazar Shual, Balah, Ezem,

⁴Eltolad, Bethul, Hormah,

⁵Ziklag, Beth Markaboth, Hazar Susah,

⁶Beth Lebaoth, lo Sharuhem: nyida tseryü kenshen pe tsü kehun rünyi dan kesin.

⁷Lo Ain, Rimmon, Ether, lo Ashan: nyida pezi lo tsü kehun rünyi dan ko.

⁸Hile nshegü tesinzin Baalath Beer (nmvue Ramah) keti nyida hidan kehun rünyi a phu. Simeon tsipwen kami le gwen titse hyukelo le kazü higü hi.

⁹Juda ketsü kazü le anyu genyu gonri kethyü genyu tsü peha pe Simeon tsipwen tsüla.

Zebulun Ketsü Kazü

¹⁰Kenshen gü le Zebulun tsipwen kami jün thyü pe tsüshü. Anyugun le hyukelo kazü gü le gü Sarid keti.

¹¹Terhi gü le tsüka tse nkhünzin Mareal ka güo Dabbesheth lo Jokneam nphozin rinyu ti.

¹²Sarid nyu kipun le Chisloth Tabor terhi nphozin gü Daberath lo Japhia ka gü.

¹³Tsünyu nphozin gü Gath Hopher lo Ethakazin tio, kezünio Rimmon ki kegü tson Neah denzin güla.

¹⁴Tesozin terhi le kezüo Hannathon kipun güo Iphtahel ketejon ka keni thyüla.

¹⁵Tsüle Kattath, Nahalal, Simron Idalah, lo Bethlehem tse sin: nyida tseryü kenyhun lo tsü kehun rünyi dan.

¹⁶Zebulun kami le gwen titse hyukelo le nyida lo nyishwe hidan le kebin kazü.

Issakar ketsü Kazü

¹⁷Pezi gü le Issakar tsipwen kami jün thyü pe tsüshü.

¹⁸Tsüle Jezreel, Chesulloth, Shunem,

¹⁹Hapharaim, Shion, Anaharath,

²⁰Rabbith, Kishio, Ebez,

²¹Remeth, Engannim, Enhaddah lo Bethpazzez lojvü pe sin.

²²Terhi le Tabor, Shahazumah lo Bethshemesh ka güo Jordan ka a-keni thyü. Tsüle nyida tseryüo tsero lo tsü kehun rünyi dan sin.

²³Issakar tsipwen kami le gwen titse hyukelo le nyida lo nyishwe hidan le kebin kazü.

Asher Ketsü Kazü

²⁴Pvün gü le Asher tsipwen kami jün thyüpe tsü shü.

²⁵Tsü le Helkath, Hali, Beten, Achshaph,

²⁶Allam, Melek, Amad, lo Mishal. Nkhünzin le Karmel lo Shihor Libnath.

²⁷Kezünio npho zin Bethdagon ka güo Zebulun lo Iphtahel ketejon ka tse sen-o Bethemek lo Neiel ki kegü tson sozin gü. Tsüka Kabul sozin gü,

²⁸Ebron, Rehob, Hammon, lo Kanah ka gü Sidon ti.

²⁹Tson-o terhi gü le tsüka kezüanio Ramah kipun gü chwida khwen pe hun kethyü Tur nyida ti; tsüka kezüanio Hosah ka güo Mediterranean zida ka keni thyüla. Tsü le Mahalab, Achzib,

³⁰Ummah, Aphek lo Rehob pe sin: nyida nkio tsero lo tsü kehun rünyi dan sin.

³¹Asher tsipwen kami le gwen titse hyukelo le nyida lo nyishwe hidan le kebin kazü.

Naftali Kami Ketsü Kazü

³²Tsero gü le Naftali tsipwen kami jün thyü pe tsüshü.

³³Anyugun terhi le Heleph ka gü Zaananim teshobin ka tse sen-o Adaminekeb lo Jamnia ka gü Lakkum tio Jordan ka keni thyüla.

³⁴Tsüka kezüni sen-o Aznoth Tabor nkhün zin gü, tsünyu tse Hukkok nyu güo tesinzin le Zebulun, nkhün zin Asher, lo npho zin Jordan tsela.

³⁵Chwida kebin nyida le: Ziddim, Zer, Hammath, Rakkath, Chinnereth,

³⁶Adamah, Ramah, Hazor,

³⁷Kedesh, Edrei, Enhazor,

³⁸Yiron, Migdalel, Horem Bethanath, lo Beth Shemesh: nyida tseryü tekü lo tsü kehun rünyi dan.

³⁹Naftali tsipwen kami le gwen titse hyukelo le nyida lo nyishwe hidan le kebin kazü.

Dan Ketsü Kazü

⁴⁰Tsenyü gü le Dan tsipwen kami jün thyü pe tsüşhü.

⁴¹Tsü lojvü le Zorah, Eshtaol, Irshemesh,

⁴²Shaalbim, Aijalon, Ithlah,

⁴³Elon, Timnah, Ekron,

⁴⁴Eltekeh, Gibbethon, Baalath,

⁴⁵Jehud, Benebarak Gathrimmon,

⁴⁶Mejarkon, lo Rakkon lo Joppa kehun kazü sin.

⁴⁷Dan temi kazü le anyu genyu nrün rilao gü Laish whe. Tson-o anyugun le tsü lolo njüo temi dan dushvu lao ka-zü pe anyu hon thyülo. Anyugun le tsünyu binlo-o Laish nyida zan thokela pe anyugun bon Dan zan tho lola.

⁴⁸Dan tsipwen kami le gwen titse hyukelo kazü günyu nyida lo nyishwe hidan le bin.

Kazü Kenjün Kenkhin Gü

⁴⁹Israel nyu le kazü gü kenjün bulo ntsin, anyugun le kazü jün me pe Nun nyugü Joshua no a-hon thyü lotse khishü.

⁵⁰Npugü le johokeshü hontse anyugun le a-le hikeshü nyida gü pe a-tsü; Efraim rincho ki Timnah Serah. A-le nyida gü thyü nilo-o tsüka bin lo.

⁵¹Püshükeda gü Eleazar, Nun nyugü Joshua, lo Israel nyu kami sharhi ju le Shiloh nyu Npugü kehü phika kenpfü ka Npugü zen kegwenshao whe shwio kazü gü kenjün. Hihontseo anyugun le kazü gü kenjün penlo.

Joshua 20

Techwenkelo Nyida Dan

¹Npugü le Joshua ka zoshü

²Israel nyu ka zoshü lo tse, "Ale Mosa no pe hagin ka zoshü lotse johokeshü Techwenkelo nyida dan kejü lo.

³Thyüshwülo-o me boshvu kela gü no khenzoti tse kebin nrhio tsüka gülo nrün genyu.

⁴A-le tin-o nyida hidan nme ka gü nyida khinrun nyu jokerabin ka nyu hontse layo pe sharhi ju ka zoshü. Tson-o anyugun le a-no nyida gü nyu yüo, tsüka binlo nrün genyu bin nme pe a-tsüti.

⁵Khenzo titse fü kehü güle a-sithen-o tsüka ryüe, nyida tsü gü nyu temi le a-khipe tsü gü ben ka shü nya. A-le a-nyunkenta genyu mvu le thyüshwülo-o temi gü boshvu kela genyu anyugun le a-ntsen lo mvu loshvu.

⁶Süda mhundyü nyu a-jünkera la lo tsü gwenkho ka Püshü Kengun thyü kebin gü le sila kemvuthen a-le nyida tsü gü nyu bin logwa. Tsüsiki nyu ranio a-rünyi nyu gun logwa.”

⁷Tson-o anyugun le Jordan nkhün Naftali rincho ki Galil nyu Kedesh, Efraim rincho ki Shekem; lo Juda rincho ki Hebron khikha lo.

⁸Jordan nphozin Jeriko npho kipun kazü kesi gü sun ketejon ki Reuben kazü nyu Bezer; Gad kazü Gilead ka Ramoth; lo Manasseh kazü Bashan ka Golan tse kejülo.

⁹Israel nyu aphu lo tesin anyu dan nyu yhun kehü ligü higü genyue tse anyugun le techwenkelo nyida hidan kejülo. Lihigü thyü shwülo-o me boshvu kela gü no khenzo titse fü kehü ben nyu tin lo nrün genyu; süda mhundyü a-jokera rimvutse a-boshvu lo nrün ndi.

Joshua 21

Levinyu Nyida dan

¹Levinyu kami sharhi jule Püshükedagü Eleazar, Nun nyu gü Joshua lo Israel kami sharhi ju aphu kiryü.

²Tson-o Kanan kazü Shiloh nyu anyugun ka zoshü, “Npugü le Mosa ka johokeshü le agun no yhun nrün nyida dan lo agun senru genyu tsü kehun tehen kebin kazü tse pe agun tsülo tsheshü.”

³Tsügenyu Npugü le johokeshü hontse Israel nyu le nyida lo anyugun kazü peha sin pe Levinyu tsüla.

⁴Levi kami ka Kohath pfüphun dan nyida dan pe tsü rishü. Juda, Simeon lo Benjamin tse kazü nyu nyida tseryü kenshen pe Aaron Püshükeda gü tsipwen tsüshü.

⁵Efraim, Dan lo nkhünzin kebin Manasseh kazü nyu nyida tseryü pe Kohath pfüphun a-sen dan tsü.

⁶Issakar, Asher, Naftali lo nphozin kebin Manasseh kazü nyida tseryü kenshen pe Gershon pfüphun tsü.

⁷Reuben, Gad, lo Zebulun kazü nyu nyida tseryü kenyhun pe Merari pfüphun tsü.

⁸Npugü le Mosa ka johokeshü hontse Israel nyu le whe shwio nyida lo senru chvükelobin hidan pe Levinyu tsü shü.

⁹Judah lo Simeon au kazü nyu nyida khipe

- 10** Aaron tsipwen ka Kohath pfüphun Levi tsipwen nyu yhun keryü dan ketsü le hi. Anyugun jün thyü pe tsü terishü.
- 11** Judah rincho ki Arba nyida (Arba le Anak a-pvü) ntsoka Hebron tse ko kela gü lo tsükehun senru chvükelo bin tse pe anyugun tsüla.
- 12** Tson-e nyida gü lobu dan lo rünyi dan we pe Jephunneh nyugü Kaleb no gwen lotse tsü laso.
- 13** Hebron (techwenkelo nyida nme) nyeki, nyida hidan pe püshükeda gü Aaron tsipwen dan tsüla: Libnah,
- 14** Jattir, Eshtemoa,
- 15** Holon, Debir,
- 16** Ain, Juttah, lo Beth Shemesh pe senru chvükelo bin sin. Juda lo Simeon kami ka nyida tekü.
- 17** Benjamin ka zü ka nyida pezi pe anyugun tsü: Gibeon, Geba,
- 18** Anathoth, lo Almon pe senru chvükelo bin sin.
- 19** Aphu kesin le nyida tseryü kenshen lo senru chvükelo bin sin tse pe Aaron tsipwen püshükeda dan tsüla.
- 20** Efraim kazü nyu nyida peha pe Levinyu kami kecha Kohath pfüphun tsü.
- 21** Nyida pezi pe anyugun tsüla: Efraim rincho ki Shekem lo senru chvükelo bin (techwenkelo nyida nme,) Gezer,
- 22** Kibzaim, lo Beth Horon pe senru chvükelo bin sin.
- 23** Dan kazü ka nyida pezi pe anyugun tsüla: Eltekeh, Gibbethon,
- 24** Aijalon, lo Gathrimmon pe senru chvükelo bin sin.
- 25** Manasseh nkhünzin nyida kenyhun pe anyugun tsüla: Taanach, lo Gathrimmon pe senru chvükelo bin sin.
- 26** Kohath pfüphun kami hidan le nyida tseryü lo anyugun senru chvükelo bin tse hyulo.
- 27** Levinyu Gershon pfüphun gü le nphozin kebin Manasseh kazü nyu nyida kenyhun hyulo: Bashan nyu Golan (techwenkelo nyida nme) lo Beeshterah pe senru chvükelo bin sin.
- 28** Issakar kazü nyu anyugun le nyida pezi hyulo: Kishion, Daberath,
- 29** Jarmuth, lo Engannim pe senru chvükelo bin sin.
- 30** Asher kazü nyu anyugun le nyida pezi hyulo: Mishal, Abdon,

- ³¹Helkath, lo Rehob pe senru chvükelo bin sin.
- ³²Naftali kazü nyu anyugun le nyida kenshen hyulo: Galil nyu Kedesh, pe senru chvükelo bin sin (techwenkelo nyida nme) Hammoth, Dor lo Kartan lo anyugun senru chvükelo bin sin.
- ³³Gershon pfüphun kami kechacha dan le hyukelo kerhün le nyida tseryü kenshen pe senru chvükelo bin sin.
- ³⁴Levinyu a-sen Merari pfüphun le Zebulun kazü nyu nyida pezi hyulo: Jokneam, Kartah,
- ³⁵Dimnah, lo Nahalal pe anyu senru chvükelo bin sin.
- ³⁶Reuben kazü nyu anyugun le nyida pezi hyulo: Bezer, Jahaz,
- ³⁷Kedemoth, lo Mephaath pe senru chvükelo bin sin.
- ³⁸Gad kami ka anyugun le nyida pezi hyulo: Gilead nyu Ramoth, pe senru chvükelo bin sin (techwenkelo nyida nme,) Mahanaim,
- ³⁹Heshbon, lo Jazer pe senru chvükelo bin sin.
- ⁴⁰Tson-o kerhün le nyida tseryü kenyhun pe Merari pfüphun gü tsüla.
- ⁴¹⁻⁴²Israel nyu le sen kebin kazü nyu nyida henzi-o tetse tsüdan kehun senru chvükelo bin sin pe Levinyu tsüla.

Israel nyu le Kazü gü Lolo

- ⁴³Npugü le pe anyugun tsü titse anyu pvübon nyu ka zoshwi shü kenjü hontse a-le kazü aphu pe Israel nyu tsüla. Anyugun le tsü lolo njüo tsünyu binlo.
- ⁴⁴Npugü le anyugun pvübon nyu ka zoshwishü kenjü hontse a-le kerüyü pe kazü tsügü aphu nyu shüshü. Npugü le shwikerüchün nyu nme no soryü anyugun ntsun lo mvula.
- ⁴⁵Npugü le Israel nyu genyu thyü titse zoshwi keshü aphu thyü küshü.

Joshua 22

Joshua le Nphozin Kami dan Nishü kela

- ¹Tsüselo Joshua le Reuben, Gad lo nphozin kebin Manasseh kami dan ko kequen shü.
- ²A-le anyugun ka zoshü, “Hagun le Npugü gogü Mosa le hagun no thyü lotse ahza hokeshü lo ale johokeshü aphu thyü shü laso.
- ³Gwenkho hi aphu nyu hagun le hagun tsasikezen Israel nyu khela mvu. Hagun le pütsü satse Npugü hagun Sunggigü johokeshü then ryü.

⁴Npugü hagu Sunngigü le zoshwishü kenjü hontse, ntsoka we a-le kerüyü pe Israel nyu tsü laso. Tsügenyu ranio Npugü gogü Mosa le pe hagu ketsü Jordan nphozin hagu kaki gunlo.

⁵Lo Mosa le hagu ka johokeshü tejavü gü tsü zen hütü tse rüchün tonlo: Npugü hagu Sunngigü solo, a-kendo thyülo, a-johokeshü zenlo, a-ka ketsin zolo, lo nnyun lo nkeyhun aphu sen a-lo thyülo.”

⁶⁻⁸Joshua le jochü pe anyugun tsü lo johidan zoshüo kaki anyugun nishü la: “Hagu le senru, rakagi, suna, lazo, tegi lo phinya kechon sen-o n nyasa tse kaki rani gun zhü nyo. Hagu le hagu shwikerüchün nyu hon khikelo pe hagu pvüshen zen kenjün lolo.” Tson-o anyugun le gunla. Mosa le Jordan nphozin kazü pe Manasseh tsipwen ponha ju tsüla, ai a-sen ponha dan Jordan nkhünzin Israel kechanyu sin-o Joshua le kazü pe anyugun tsüshü.

⁹Tson-o Reuben, Gad lo nphozin kebin Manasseh dan le kaki rani gunla. Anyugun le Kanan kazü Shiloh ka Israel nyu kecha dan khelao Npugü le Mosa zen-o anyugun ka johokeshü hontse anyugun kazü Gilead ki güla.

Jordan Ka Kershvubin

¹⁰Reuben, Gad lo nphozin kebin Manasseh kami dan le Geliloth ka ryülo lo Jordan nkhün zin hü ketse ka, anyugun le züri gü se nyu kershvubin keda, kegwa nme thyüshü.

¹¹Mele Israel nyu kecha dan ka zoshü, “Nyülo! Reuben, Gad lo nphozin kebin Manasseh kami dan le Jordan züri n gun denzin Geliloth ka kershvubin nme thyülo la sele.”

¹²Israel nyu le johi nyükelo ka gü nphozin kebin kami dan zen terithyü titseo apentha ryü Shiloh ka kequenlo.

¹³Tson-o Israel nyu le püshükeda gü Eleazar nyu gü Phinehas nipe Gilead kazü ki Reuben, Gad, lo nphozin kebin Manasseh kami dan kishü.

¹⁴Nkhünzin kebin tsipwen tseryü ka kami nme nyu kami pe thyü kebin sharhi nyu nmeme tseo anyu mi tseryü le Phinehas zen gü.

¹⁵Anyugun le Gilead kazü nyu Reuben, Gad lo nphozin kebin Manasseh dan kiryü,

¹⁶tson-o anyugun le Npugü temi apentha sun ka anyugun ka zoshü, “Hagu le nyuthyüo gwakemvu hi gü thyü pe Israel nyu Sunngigü ntsun bin nla? Hagu le hagu genyu kershvubin higü thyüo Npugü jozen mvuo a-ntsun bin nyo! Hagu le a-then bin mvu laso!

¹⁷Peor ka ngun kemu genyu Npugü le kempen shaja senryü a-temi dan ge keshü rüchün lo mvu ole? Tsügenyu nthu keti ngun le kenjün thyü bin nle. Kemu tsü nti le rünyu mvu ole?

18Hagun le ntsoka we a-sithen mvu sele tse ole? Hagun le nthu a-ntsun shülo a-le senduki Israel nyu apfu ge a-nyunta ti.

19Hagun kazü günyu Npugü kershvubin thyü zümvu yatselo, Npugü Phika le kebin a-kazü kipun ryüta. Agun denzin kazü peha khilota. Ai Npugü ngun Sunggigü kershvubin nyeki kershvubin kecha thyü sin-o Npugü nmvue agun ntsun nya.

20Zerah nyugü Achan le nkela lotse nmu kela kanyü rüla zokeshü zenmvu kela genyu dihontse layo rüchün shüta; tsügenyu Israel nyu apentha no shaja hyulo. Achan kemu genyu a-nti simvu.”

21Tsontsin Reuben, Gad lo nphozin kebin Manasseh tsipwen kami dan le nkhün zin kebin kami pe dan jo kenishü:

22“Kekvutsin gü le Sunggigü! A-le Npugü! Kekvutsin güle Sunggigü! A-le Npugü! Agun le nyu genyu hithyü yo a-le shabin, lo agun le hagun kono sha lonyü! Agun le Npugü ntsun lo a-tenyen mvuya tselo agun no yhunsin binnya!

23Agun le Npugü jozen mvuo rope kerüshvu nmvue shyenikerüshvu, nmvue kepfüshe kerüshvu genyu agun npfü kershvubin thyü yatselo, Npugü no shaja pe agun tsüta.

24Nmvu! Agun le hi kethyü le siki hagun tsipwen le agun tsipwen ka, ‘Hagun le Npugü, Israel nyu Sunggigü zen nyu kethyüi le bin la? tsonzo solo kenshvu genyu le.

25A-le Jordan khipe hagun Reuben lo Gad temi lo agun jaka terhi thyü shü laso. Hagun le Npugü zen thame kethyüi ndi.’ Tson-o hagun tsipwen le agun tsipwen no Npugü rüshvu mvu lalo gwa.

26Tsügenyu agun le rope rüshvu nmvue tha hope rüshvu titse kershvubin thyümvu,

27tsonkethyü gü mvule siki shehen dan genyu agun lo hagun jaka tsüle ngun le a-kenshün Phika gü mhundyü nyu rope kerüshvu lo kepfüshe kerüshvu sen-o Npugü rüshvu hü ketsin tse kethyü zansü nme le. Hile hagun tsipwen no agun le Npugü zen thame kethyüi ndi tse mvulo nrün genyu.

28Agun kerüchün le, tson so yatselo agun tsipwen le, ‘Shwishü! Agun bon nyu le Npugü kershvubin hontse thyü njü. Tsüle rope kerüshvu nmvue rorathyü nrün genyu mvu, ai agun lo hagun genyu zansü le.’

29Agun le kershvubin nme thyülo-o tsü ge rope kerüshvu nmvue shyeni kerüshvu nmvue rora thyüo Npugü ntsun nmvue a-sithen mvu lati tsemvu. Agun le a-le kehü Phika gü mhundyü ka Npugü ngun Sunggigü kershvubin nyeki kershvu kecha lihi-e thyü loho.”

³⁰Püshükeda gü Phinehas lo a-zen kehü nkhünzin kebin kami pe, sharhi mitseryü dan le Reuben, Gad, lo nphozin kebin Manasseh kami dan jo nyu anyugun kenyü la.

³¹Tson-o Eleazar Püshükeda gü nyugü Phinehas le anyugun ka zoshü. “Ntsoka we Npugü le ngun dan nyu bin tse kethyü agun le sha laso. Hagun le Npugü ntsun mvu, tsügenyu hagun le Npugü shaja nyu Israel nyu kenishü laso.”

³²Tson-o Phinehas lo sharhi ju le Gilead kazü nyu Reuben, lo Gad temi dan kheiro rani Kanan ki gü Israel nyu dan ka tsü rüla zoshü.

³³Israel nyu le tsüsha pe anyugun kenyüo Sunggigü shwenla. Anyugun le gü Reuben lo Gad dan zen teri thyü anyugun kazü nkela titse kera nimvula.

³⁴Reuben lo Gad temi dan le, “kershvubin higü le Npugü le Sunggigü tse ngun apfu genyu jünkezo nme le, tse zoshü.” Lo anyugun le tsü zan tho pe “Shahu” tse kola.

Joshua 23

Joshua le Kekhojo Kezo

¹Kethon siki Npugü le anyugun hun kebin shwikerüchün dan nyu kenshvu kendi pe Israel nyu tsüshü. Tsü gwenkho tsüle Joshua le püshü sala,

²tsügenyu a-le Israel nyu apfu, püshü nyu, sharhinyu, kerathünyu, lo kedanyu ko shüo zoshü. “Ale ntsoka we thenri laso.

³Hagun genyu Npugü hagun Sunggigü le senye hi dan ge thyükesü apfu hagun le hyu laso. Npugü hagun Sunggigü le hagun genyu teri thyü gun ryü.

⁴Ale hagun no gwenlo lotse nphozin Jordan züri lo nkhünzin Mediterranean zida keti, n thue binzun kethyü dan kazü lo ale lolo kela kazü apfu pe hagun tsipwen dan tsü laso.

⁵Npugü hagun Sunggigü le hagun mhundyü nyu anyugun no tesen lati, hagun le kethün shülo a-le anyugun hü lati. Npugü hagun Sunggigü le zoshwishü kenjü hontse hagun le anyu kazü lo loti.

⁶Tsügenyu pütsüo Mosa tejavü lesü gü nyu thu kenjü apfu zenlo. Tsü nme-e khe lany,

⁷tson-o hagun dan nyu kebin temi hidan zen kengü nya, nmvue anyugun tero zan zo nmvue zan tsüdan zo-o swe nmvue nkhün-o tsüdan rüshvu nya.

⁸Tsonkethyü gü mvu le ntsoka keti hagun le thyü kebin hontse Npugü nku lo.

⁹Hagun le kethün keshü ka Npugü le senye gon lo kvusa kethyü dan hü laso, lo nme-e hagun mhundyü so-o hagun nren lomvu.

¹⁰Hagun temi nmele yie me hü lagwa, a-le zoshwishü kenjü hontse Npugü hagun Sunggigü le hagun genyu terithyü bin nyo.

¹¹Tsügenyu pütsü sao Npugü hagun Sunggigü solo.

¹²Hagun le ranio hagun dan nyu kebin senye dan ki gü hagun kelo tin laya tselo,

¹³hagun le kethün keshü ka Npugü hagun Sunggigü le senye hidan hümvu lati tse sha tsentsü lo. Tsügü mvule anyugun le hagun genyu chwa, nmvue tekhwünkü lo n süren kevä vü nmvue hagun yhütyü ka tsehü hontse lati. Lo Npugü hagun Sunggigü le khikeshü kazü kegwa gü nyu hi hagun nme-e no kebin then tsü no bin ti.

¹⁴“Ntsoka we a kesi gwenkho le ryü laso. Hagun apfu hagun nyun ki lo hagun keyhun nyu Npugü hagun Sunggigü le zoshwishü kenjü hontse thakegwa apfu pe hagun tsüla so tse shabin nyo. A-le zoshü kenjü apfu then; nme-e khela mvu.

¹⁵Ai a-le zoshwi keshü nme-e khe kemvu hontse gwakemvu dan ko apfu thyü pen ti.

¹⁶Npugü le hagun no thyü lotse johokeshü Kejozenkelo gü thyü mvuo tero kecha lothyü lo rüshvu tinla yatselo a-le a-nyunkenta nyu shaja pe hagun tsüti, tson-o whütse a-le khi keshü kazü kegwa higü nyu hagun nme n sen mvu lati.”

Joshua 24

Joshua le Shekem nyu Temi dan Ka Jokezo

¹Joshua le Israel nyu tsipwen apfu no ryü Shekem ka kequen lo. A-le püshünyu, sharhinyu, kerathünyu lo Israel nyu keda nyu koshüo anyugun le Sunggigü mhundyü nyu ryü.

²Joshua le temi apfu ka zoshü, “Npugü Israel Sunggigü le hizo bin nyo: ‘Nduka hagun bon nyu le Eufrates züri perezin yhun-o tero kecha rüshvu hü. Bon nyu tsüdan nyu nme le Abraham lo Nahor au pvü Terah.

³Tsüka ale Eufrates perezin hagun bon Abraham ko lo njüo a-tson rio Kanan apentha nken ryü. Ale tsipwen kechon pe tsüshü. Ale Isak pe a-tsüshü,

⁴lo ale Jakob lo Esau au pe Isak tsüshü. Ale Esau no gwen lotse Idom rincho pe a-tsüshü, ai hagun bon Jakob lo a-nyenyu ju le Ijpt ki nshela.

⁵Kenkhin ki ale Mosa lo Aaron au nishü, ale kenjün kethyü keda senryü Ijpt ge shü. Ai ale hagun tson ri chwiryü la:

⁶Ale Ijpt nyu hagun bon nyu zenchwiryü, lo Ijpt nyu le terigari lo keru sen-o anyugun huryü. Ai hagun bon nyu le kenhon zida tikelo ka

⁷ano anyugun keche lotse akoshü, lo ale kezün pe Ijipt nyu anyu jaka shüla. Ale zida gü no Ijipt nyu so hen lao anyugun nrhe shvula. Ale Ijipt nyu ge nyuthyü shüyo hagin le sha. “Hagin le gwenkho kethon kazü kesinyu yhun.

⁸Tsüka ale hagin zenryü Jordan nphozin yhun kehü Amor nyu kazü ka shü. Anyugun le hagin zen kenren ai ale anyugun sokvukelo pe hagin tsü. Hagin le kethün keshü ka ale anyugun nkelao hagin le anyugun kazü khilo.

⁹Tsontsin Moab raja, Zippor nyu gü Balak le hagin nren. A-le josin pe Beor nyu gü Balaam ki shüo no shochün pe hagin tsü lotse zo.

¹⁰Ai ale Balaam khwenyü kemvu genyu a-le jochü pe hagin tsü, hihontseo ale Balak ben nyu hagin kenishü.

¹¹Hagin le Jordan pfüthüo Jeriko ki ryü. Jeriko nyu temi le Amornyu, Periznyu, Kanan nyu, Hitnyu, Girgash nyu, Hivnyu, lo Jebusnyu hontse hagin nren. Ai ale anyugun aphu so kvukelo pe hagin tsüla.

¹²Hagin le kethün keshü ka Amor raja hvu hula nrün genyu ale au khipa kenshvu nyu shüla. Hagin jenthon lo hagin levü le thame kethyüi ndila.

¹³Hagin le tsühü kemvu kazü lo thyü kemvu nyida dan ale pe hagin tsüşhü. Ntsoka we hagin le tsünyu yhun-o hagin le sen kemvu vainsha lo oliv bin ge a-sha tyü bin nyo.’ ”

¹⁴Joshua le zonio, “Tsügenyu ntsoka we tseri lo joketsin zo-o Npugü rühvu lo a-lothyü lo. Hagin bon nyu le Mesopotamia lo Ijipt nyu rüshvu kehü tero dan nrhilo-o Npugü nti lothyülo.

¹⁵Hagin le a-lothyü nyümvu yatselo, hagin le digü lothyü tiyo nthu kejülo, hagin bon nyu le Mesopotamia ki rüshvu kehü gü tile, ntsoka hagin le a-kazü nyu yhun kebin Amornyu tero gü tiyo. Ai ale lo a kami nyu we, agun le Npugü lothyüti.”

¹⁶Temi dan le zonishü, “Agun le Npugü kheo tero kecha rüshvu loho!

¹⁷Npugü ngun Sunggigü le Ijipt nyu do nyu ngun pepvünyu lo ngun zen chwiryü, lo a-le ndun tho thyü keshü dan ngun le hyu laso. Ngun le lika hika güe ngun le nkenchwi keryü senye aphu ka a-le ngun ntsenshü.

¹⁸Ngun le kethün-o kazü higü nyu keryü ka, Npugü le hi nyu keyhun Amornyu aphu hula. Tsügenyu agun ko Npugü lothyüti; a-le ngun Sunggigü le.”

¹⁹Joshua le temi dan ka zoshü, “Ai hagin le Npugü lothyü lomvu ado. A-le kenshün Sunggigü, a-le hagin kemu jüshü loho. A-le a-kentsun nyu nyhebin loho,

²⁰lo hagin le a-khelao sin rünyü kecha tero lothyü lo a-le raniryü hagin ntsun lo shaja pe hagin tsüti. A-le himhundyü hagin genyu gwa hüe, a-le hagin nke lati.”

- 21** Temi dan le Joshua ka zoshü, “Nmvu! Agun le Npugü lothyü ti.”
- 22** Joshua le anyugun ka zoshü, “Hagun le Npugü lothyü titse kejülo kela hagun npfü kemisha dan so.” Anyugun le zoshü, “Ele, agun le shahu danle.”
- 23** “Tsonyatselo hagun le sen kehü sin rünyi kecha tero dan tsü khela lo, lo Npugü Israel Sunggigü jozenketsin thyü titse hagun johoshülo,” tsonshü.
- 24** Tsüselo temi dan le Joshua ka zoshü, “Agun le Npugü ngun Sunggigü lothyüti. Agun le a-johokeshü zen ti.”
- 25** Tsügenyu Joshua le tsünyü temi dan genyu kejozen kelo nme thyülo, a-le tsüka Shekem nyu tejvü lo then nrün dan pe anyugun tsüshü.
- 26** Joshua le johokeshü hidan pe Sunggigü tejvü lesü ka thulo. Tson-o a-le tsokeda nme pe Npugü kerüshvuka khoka teshobin gü hensin senshü.
- 27** A-le temi aphu ka zoshü, “Tso higü le ngun shahu. Tsüle Npugü le ngun ka kezo aphu nyülo laso. Tsügenyu tsüle hagun no Npugü hagun Sunggigü ntsun mvu nrün genyu shahu thyüo bin nle.”
- 28** Tson-o Joshua le temi dan nishüo, nme me tse ranio a-kazü ki gunla.

Joshua lo Eleazar

- 29** Tsüsiki, Nun nyu Npugü gogü Joshua le a-keyhun chentsio tseryü ka sila.
- 30** Anyugun le Efraim rincho tesozin Gaash kazüthun nyu a-npfü a-kazü Timnah Serah ka a-sunla.
- 31** Joshua le rhünkebin then Israel nyu le Npugü lothyühü, lo a-kesi siki-e Npugü le Israel nyu genyu thyükeshü aphu kehyu sharhi ju le yhun kebin then tsü hontse thyü.
- 32** Josef ru, Israel nyu le Ijpt ki sen gun keryü gü pe Jakob le Shekem a-pvü Hamor nyenyu juka rakagi tsime pe heikelo lobu günyu sunla. Josef tsipwen dan le kazü higü gwen hü.
- 33** Aaron nyugü Eleazar le si lao pe Efraim rincho ki a-nyugü Phinehas tsü kela Gibeah tse kethyü rünyi nme ka sunla.

Kerathü

Kerathü 1

Juda lo Simeon Tshipwen le Adonibezek lo kelo

- ¹Joshua kesi siki Israel nyu le Npugü ketsoshü, “Agun tshipwen digü no ri gü Kanan nyu whe tila?”
- ²Npugü le kenishü, “Juda tshipwen le ri güti. Ale anyugun no kazü gü ketsen lo nrün khishü bin nle.”
- ³Judah temi dan le Simeon temi dan ka zoshü, “Agun zen-o kazü pe agun ketsü ki gülo, lo ngun kengüo Kanan nyu zen kega lo. Tson yatselo agun ko hagin zen-o kazü pe hagin ketsü güki güti.” Tsügenyu Simeon
- ⁴lo Judah tshipwen dan le kengü terinyu gü. Npugü le Kanan nyu lo Periz nyu so kvukelo pe anyugun tsüshü, tson-o anyu le Bezek ka temi yie tseryü gala.
- ⁵Anyugun le tsüka Adonibezek hyulo-o zen kenren.
- ⁶A-le tinla, ai anyugun le a-hü gü ten lo-o a-ben zentsü hvu lo a-pha zentsü hvu duthüla.
- ⁷Adonibezek le zoshü, “A-benzentsü lo a-phazentsü duthü kela raja nyu hentsenyü le amiz hensin ki chvü kenrhi jün tyühü. Laryü ntsoka we Sunggigü le ale anyugun ge nyuthyü shüyo age thyüshü laso.” A-zen Jerusalem ki güo, a-le tsüki sila.

Judah Tshipwen le Jerusalem lo Hebron lo Kelo

- ⁸Judah temi le Jerusalem whe-o tsü lolo la. Anyugun le temi dan dushvu la njüo nyida gü rola.
- ⁹Tsüsika anyugun le rincho ge, rincho pha ki, lo tesinzin kazükesin ki kebin Kanan nyu zen kega titse güla.
- ¹⁰Anyugun le Kiriath Arba tse ko kehü Hebron ka Kanan nyu nren titse gü. Tson-o tsünyu kebin Sheshai, Ahiman lo Talmai pfüphun dan so kvu lola.

Othniel le Debir Nyida Lo Kelo

(Jos 15:13-19)

- ¹¹Judah temi dan le tsünyu bin-o Kiriath Sepher tse ko kehü Debir nyida gü nren titse gü.
- ¹²Kaleb le zoshü, “Temi segü le Kiriath Sepher lolo tiyo anyugi Aksah no a-zen sunthyü ti,” tsonshü.
- ¹³Kaleb sikezen gü Kenaz nyu gü Othniel le nyida tsügü lolo la, tsügenyu Kaleb le anyugi Aksah no a-zen sunthyülo.

14Sunkethyü jon nyu Othniel le tsügi no a-pvü ka lobu nme hi lolo tse tenge shü. Tsügi le a-gada ge tsenryü laryü a-pvü le a-le nyu lonyü bin yo tse ketsoshü.

15Tsontsin tsügi le a-zokenishü, “Ale zübun peha lonyü bin nle. Nle pe a ketsü kazü gü le kazükesin ki genyu.” Tson-o Kaleb le zükenthün tesö gü lo tesin güe tse pe a-tsüla.

Judah lo Benjamin Tsipwen le Kvu Kelo

16Kenite temi Mosa a-mi gü tsipwen dan le kvubin nyida gü Jeriko nyu Judah temi dan zen-o Judah kazü Arad tesinzin tehen yhun kemvu ki gü. Anyugun le tsüki Amalek nyu dan nyu bin lo.

17Judah temi le Simeon temi dan zen gü Zephath nyida nyu kebin Kanan nyu hüla. Anyugun le nyida tsügi swetsüo nkiela tson-o tsüpe Hormah tse thola.

18-19Npugü le Judah temi dan cheshüo anyugun le rincho dan gwen lola. Ai anyugun le Gaza, Ashkelon nmvue Ekron lo tsü kehun kazü dan lolo mvu. Ketejon ki kebin dan hile tegi pe kethyü terigari le kebin genyu Judah le anyugun hülo mvula.

20Mosa le zokeshü hontse Hebron pe Kaleb tsüla, tson-o a-le Anak tsipwen pvüshen le tsünyu kebin dan hüla.

21Ai Benjamin tsipwen le Jerusalem nyu kebin Jebus nyu no nthu keti Benjamin temi zen-o tsünyu yhun bin nyo.

Efraim lo Manasseh Tsipwen le Bethel Lo Kelo

22-23Efraim lo Manasseh tsipwen le tsü gwenkho ka Luz tse ko kehü Bethel nyida gü whe. Npugü le anyugun cheshü. Anyugun le me nipe no nyida gü rüzü gü

24laryü temi nme le tin kejü hyulo-o a-ka, “Nyu hontse nyida günyu yülo tiyo tsinpe agun hishülo, lo agun le n nthyünnyü loho, tsonshü.

25Tson-o a-le tsinpe anyugun hishü, tsüka Efraim lo Manasseh temi dan le nyida tsügi nyu temi aphu dushvula, ai temi tsügi lo a-kami nyu kheshü.

26Temi tsügi le kenkhin ki gü Hitnyu kazü ki nyida nme thyülo-o tsüpe Luz tse kolo, nthu keti tson kohü.”

Israel nyu le hühwi kemvu Temi Dan

27Manasseh kami le Bethshan, Taanak, Dor, Ibleam, Megiddo nyida hidan lo tsü kho rüny dan ka temi hü mvula. Kanan nyu le tsünyu yhun hü.

28Israel nyu le kvukenye soryü kelo ka, Kanan nyu kemvu thyü-o no anyu tho thyühü, ai anyugun hü lamvu.

29Efraim tsipwen le Gezer nyida nyu Kanan nyu dan hüla mvuo Kanan nyu le anyugun zen-o tsünyu yhun hü.

³⁰Zebulun tsipwen le Kitron lo Nahalal nyida nyu temi dan hümvu, tsügenyu Kanan nyu le anyugun zen-o tsünyu yhun hü, tson-o tsüdan kemvu thyüpe no anyu tho thyühü.

³¹Asher tsipwen le Akko, Sidon, Ahlab, Achzib, Helbah, Aphek lo Rehob nyida dan temi hümvu.

³²Asher temi le Kanan nyu zen-o yhun, anyugun hüla kemvu genyu.

³³Naftali tsipwen le Bethshemesh lo Bethanath nyida nyu temi dan hümvu. Naftali temi dan le Kanan nyu zen-o yhun, ai tsüdan kemvu thyüpe no anyu tho thyühü.

³⁴Amornyu le Dan tsipwen temi dan hüpe rincho ki shü lao anyu no ketejon ki ryü mvula.

³⁵Amornyu le Aijalon, shaalbim, Heres kazüthun ge yhun, ai Efraim lo Manasseh tsipwen dan le anyugun so gon-o anyu kemvu thyü pe no anyugun tho thyühü.

³⁶Edom nyu terhi le, Sela sozin tse sen-o Akrabbim kazü kenchon nyu güla.

Kerathü 2

Bochim ka Npugü Lokethyü gü

¹Npugü lokethyügü le Gilgal nyu Bochim ki gü Israel nyu ka zoshü, “Ale Ijpt ki hagen zen chwiryüo ale hagen bonnyu ka zoshü kenjü kazü gü nyu shü. ‘Ale thame kae hagen zen kejozen kenjü gü khela loho,’ tse zoshü.

²Hagen le kazü higü nyu keyhun nyu zen kejozen nya. Anyugun kershvubin borhola mvuloshvu. Ai ale hagen ka kezo hagen le thyümvu. Hagen le tsü seri kethyü tho thyü laso!

³Tsügenyu ntsoka ale hagen ka zobin nle hagen le kethün shüe ale temi hidan hü loho. Anyugun no hagen shwikerüchün nyu thyüti, lo anyugun tero kerüshvu nyu hagen min ti.”

⁴Tsangge logü le jo hizoshü ntsin, Israel nyu temi apfu chü sola,

⁵tsügenyu bin tsügü pe Bochim tse kola. Tsüka anyugun le kerüshvu thyü pe Npugü tsü.

Joshua Kesi

⁶Joshua le Israel nyu temi dan nipe anyugun tson nyu shü küla, lo nmeme tse kazü a-jün gwen loti tse güla.

⁷Joshua le rhün kebin then temi dan le Npugü lothyü, lo a-kesi sikie Npugü le Israel nyu genyu tha keda thyükesü kehyu sharhi ju le rhün kebin then tsühontse thyü.

⁸Nun nyugü Npugü go gü Joshua le chen tsio tseryü ka sila.

⁹Tson-o pe Gaash kazüthun sozin Efraim rincho ki Timnath Serah ka a-npvü a-kazü nyu sunla.

¹⁰Shehe tsügü a-pentha sibula, sheshün le soryü Npugü lo a-le Israel nyu genyu tha thyü keshü dan tsü nmhinla.

Israel nyu le Npugü Rüşvumvu Kela

¹¹Tsüselo Israel nyu le Baal lothyüo Npugü mhundyü nyu mula.

¹²Anyugun le Ijpt nyu anyu zen chwikeryü anyugun bonnyu Sunggigü, Npugü tsü rüşvu mvulao tero kecha, anyugun hun kebin temi dan tero rüşvu sola. Anyugun le nkhün tsü gü tsüdan rüşvuo Npugü no a-nyunta la.

¹³Anyugun le Npugü rüşvu mvuo Baal lo Astartes lothyü tinla.

¹⁴Tsügenyu Npugü le Israel nyu ge a-nyunta sa lao mehon khin, lo selola kehü nyu no anyugun whe. A-le anyugun hun kebin shwikerüchün nyu no anyu so kvula, tson-o Israel nyu no sun binlo nrün ndila.

¹⁵Npugü le tson-tse zokeshü hontse anyugun le terinyu kegü tsen Npugü le anyugun ntsunla. Anyugun le rhokedyü thyüla.

¹⁶Tsontsin Npugü le sharhi ju pe Israel nyu tsü shüo tsü dan no mehon khin lola kehünyu ben nyu anyugun kenishü.

¹⁷Ai Israel nyu le anyugun sharhi ju khwen-e nyümvu. Israel nyu le Npugü khelao tero kecha rüşvu. Anyugun pvübon nyu le Npugü johokeshü zen hü ai sheshün higü le whütse tson mvula.

¹⁸Npugü le sharhi pe Israel nyu tsülo, tsügü le rhün kebin then Npugü le a-cheo no shwikerüchün nyu ben nyu temi dan kenishü hü. Mele anyugun nshweo kenjünthyü kebin ka Npugü le anyu shwi njün kela genyu.

¹⁹Ai sharhi gü le sila lo, temi dan le rani gü tsümhundyü shehe nyeki shvukvula. Anyugun le tero kecha lothyü lo rüşvuo anyugun gwakemvu tson gü ksheshü mvula.

²⁰Tson-o Npugü le Israel nyu ge a-nyunta sao zo, "Senye higü le anyugun no zen hülo tse ale anyugun bon nyu zen Kejozenkelo gü borho laso. Anyugun le a-jozen kemvu genyu,

²¹Joshua le kesi gwenkho ka kazü günyu kebin senye nme-e ale hüshwi sin loho.

²²Tsüge tsü, Israel nyu dan hile anyugun bon nyu hontse atson then tile mvuyo shwishü ti."

²³Tson-o Npugü le senye hidan no kazü günyu bin; a-le tsüdan so kvukelo pe Joshua tsü mvu, nmvue Joshua le sila nyemhun anyugun hü lamvu.

Kerathü 3

Kazü günyu Kebin Senyedän

- ¹Tsügenyu, Kanan nyu terithyü kemvu Israel temi dan kegwa keshvu shwi titse Npugü le senye peha khepe kazü günyu shüla.
- ²A-le himhundyü terithyü mvushü kethyü Israel nyu shehe nmeme tse teri kethyü jvü pe senthyü nrün genyu hi thyü shü.
- ³Khe pe kazü günyu kebin le Filistian nyu nyida pvün, Kanan nyu aphu, Sidon nyu, lo Baal Hermon kazüthun kagü Hamath kazükenchon keti Lebanon kazüthun ge keyhun Hivnyu.
- ⁴Npugü le Mosa ge johoshü pe anyugun bonnyu ketsü Israel nyu le zen tile mvuyo hidan ge hi shwishü nrün genyu.
- ⁵Tsügenyu Israel nyu le Kanan nyu, Hitnyu, Amornyu, Periz nyu, Hivnyu lo Jebus nyu dan nyu binlo.
- ⁶Anyugun le tsüdan zen kelo lo anyugun tero dan-e rüshvu tinla.

Othniel

- ⁷Israel nyu le Npugü anyugun Sunggigü nmhinla; anyugun le Baal lo Asherah men rüshvuo a-mhundyü nyu mula.
- ⁸Tsügenyu Npugü le Israel nyu ge a-nyuntao Mesopotamia nyu raja gü Kushan Rishthaim no anyu so kvula, a-le chen tetse a-nyu so gon.
- ⁹Tson-o Israel nyu le Npugü ka hishü, tsontsin Npugü le temi nme nipe no anyugun kenishü. Tsüle Kaleb sikezen gü Kenaz nyu gü Othniel.
- ¹⁰Npugü kapu gü le a-ge ryülo-o a-le Israel nyu sharhi thyülo. Othniel le terithyü gü, lo Npugü le Mesopotamia nyu raja gü so kvukelo pe a-tsüshü.
- ¹¹Tson-o chen henzi kazü gü le bwe lo, tsüsiki Othniel le sila.

Ehud

- ¹²Israel nyu le Npugü mhundyü ka kemu thyü nila. Tsügenyu Npugü le Moab nyu raja gü Eglon no Israel nyu nyeki kvula.
- ¹³Eglon le Amornyu lo Amalek nyu zen kerhünlo njüo Israel nyu nyekvu lao Kvubin nyida gü, Jeriko lolo la.
- ¹⁴Tson-o Israel nyu le chen tseryüo tetse Eglon hensin bin.
- ¹⁵Tsüselo Israel nyu le Npugü ka hishü, lo a-le temi nme nipe no anyugun kenishü. Tsüle Benjamin tsipwen ka Gera nyugü Ehud, a-ben ngwazin sen kehü gü. Israel nyu le a-no jwe sen-o Moab raja gü Eglon ki gü.

- ¹⁶Ehud le jenthon yikepen kethyü kethon tsume kho nme thyülo. A-le tsüpe a-phisin ki a-din njüzin phinlo.
- ¹⁷Tson-o a-le jwe gü sen Eglon kiryü, tsügü le dasa kethyü temi nme.
- ¹⁸Ehud le jwe gü pe tsüşhü laryü, a-le tsü pen kehü dan no ka ki nigun lalo tsela.
- ¹⁹Ai Ehud le Gilgal khoka tso keho ka rani Eglon ki ryüo a-ka zoshü, “Raja ale kebu jo nme nka kezoi le bin nle,” tsonshü. Tson-o raja güle a-gonyu ju no, “Tin lalo tse ahza shü!” Tsüselo anyugun aphu tinla.
- ²⁰Lo raja gü le a-npvü teso ki katsen kekun gü nyu dun kebin ka Ehud le gü a-ka zoshü, “Ale ngenyu Sunggigü ki jo shakelo nme le bin nle.” Tsonshü laryü Raja gü le solo.
- ²¹Tsüselo Ehud le a-ben ngwazin pe a-din njüzin jenthon gü tho lo njüo pe raja gü ginda jenphün shüla.
- ²²Jenthon gü lo a-de apentha yüla-o a-keshvu le keminkhin la. Ehud le raja gü ginda ka tsü sütho mvuo no a-sizin jemphe sen-o a-pha hvu jaki chwila.
- ²³Tson-o Ehud le chwiryü kakhin lao chabi shü la,
- ²⁴njüo tinla. Gonyu ju le ryü kakhin kenjü hyu, ai raja gü le kanyu ki rüyü bin ado tse rüchün la.
- ²⁵Anyugun le khwe mvuloshvu ado tse kerüchün kho khwe ai a-le kakhin she shü kemvu genyu, anyugun le chabin senryü khinshe shü, laryü anyugun npugü le keto-o si kebin hyulo.
- ²⁶Anyugun le khwe ketse ka Ehud le tinla. A-le tso keho nken-o Seirah ki güla.
- ²⁷A-le ryü Efraim rincho tilo njüo, teri thyü nrün genyu shukhun-o Israel nyu temi koshü; tson-o anyugun zen nsheryü.
- ²⁸A-le zoshü, “Asithenlo! Npugü le hagin shwikerüchün Moab nyu so kvukelo pe hagin tsü laso.” Tson-o anyugun le Ehud then nsheryü Moab nyu le Jordan pfüthü kehü tson khin lola; anyugun le temi nme-e no tsü pfüthü mvu.
- ²⁹Tsünyü anyugun le Moab nyu shüpahü kegwatsin yietseryü kho dushvula; nme-e no tinla mvu.
- ³⁰Tsünyü Israel nyu le Moab so kvulo-o, chen hentetse kazü gü le bwe lo.

Shamgar

- ³¹Tsüsika sharhi gü le Anath nyu gü Shamgar. A-ko Methutse kehüvü pe Filistian nyu tsitsero ga lao Israel nyu kenishwi shü.

Kerathü 4

Deborah lo Barak

- ¹Ehud le sikela siki Israel nyu le Npugü mhundyü nyu mu nila.
- ²Tson-o Npugü le Hazor nyu keda thyü kebin Kanan nyu raja gü Jabin no anyugun so kvu lola. Judah kemvunyu rünyi Harosheth ka kebin gü Sisera le a-rihüdan so keda thyübin.
- ³Jabin le tegi pe kecha terigari tsitekü le bin lo a-le chen nki Israel nyu so gon-o anyugun nshwe ryü. Tsüselo Israel nyu le chüo Npugü ka keche hishü.
- ⁴Lo tsügwenkho ka Lappidoth nu Deborah sidyükesha gi le Israel nyu dan nyu kerathü thyü hü.
- ⁵A-le Efraim rincho ki Ramah lo Bethel au jaka kvubin nme hensin dun bin hü, lo Israel nyu le tsüka gü a-no jopen shühü.
- ⁶Khenyü me a-le me nipe Naftali ki Keddesch nyida nyu Abinoam nyugü Barak ka shüo a-ka zoshü, "Npugü Israel nyu Sunggigü le ahza higü pe ntsü shü le: 'Naftali lo Zebulun tsipwen temi yietseryü zen Tabor kazüthun ge külo.
- ⁷Lo ale Jabin rihüdan so keda gü Sisera zenryü Kishon züri ka nzen kega ti. A-le terigari lo shüpahü le bin-e, ale a-so kvukelo pe ntsüti.' "
- ⁸Tsontsin Barak le a-jokenishü, "Nle azen gülo güti, ai nle azen gü kemvu we ako gü mvu le."
- ⁹Tsügi le zonishü, "Tsonlo, ale nzen güti, ai nle kvukelo zankegwa hyu loho, Npugü le Sisera khipe tenunyu nme ben nyu shükela genyu." Tson-o Deborah le Barak zen Kedesh ki gü.
- ¹⁰Barak le Zebulun lo Naftali tsipwen kope Kedesh ki shü laryü, temi yietseryü le a-then ryü. Deborah le a-zen gü.
- ¹¹Tsügwünkho ka Kenite nyu temi Heber le Zannanim ka teshobin tenyu Kedesh kho kenika phika thyüo bin. A-le Mosa a-min gü Hobab tsipwen Kenite nyu gü khoka bin mvuo tinla.
- ¹²Sisera le Barak le Tabor kazüthun ge kükela shalo ntsin,
- ¹³tegi pe kecha terigari tsitekü lo a-temi aphu sin-o Judah kemvu rünyi Harosheth ka anyugun nipe Kishon züri ki shü.
- ¹⁴Tsüselo Deborah le Barak ka zoshü, "Gülo! Npugü le ntson ri hünyo! Nthu a-le Sisera so kvukelo pe ntsü laso." Tson-o Barak le Tabor kazüthun ge a-temi yietseryü zen nshe.
- ¹⁵Barak le a-rihü dan zen gü lo Npugü le kevükeben kethyü pe Sisera, a-terigari lo a-temi aphu geshüla. Sisera le terigari ge tsen-o tsonchüo tinla.
- ¹⁶Barak le terigari lo rihü dan hü gü Judah kemvu nyu rünyi Harosheth tio Sisera rihü a-pentha dushvula. Temi nme-e kheshümvu.

¹⁷Sisera le tin-o Kenite nyu Heber nu Jael phi kanyu yüla. Hazor raja gü Jabin le Heber kaminyu zen gwatho kenjü genyu.

¹⁸Jael le chwigü Sisera teno-o a-ka zoshü, “Yüryü lo kedagü, aphika nyu ryülo. Nshvunya.” Tson-o a-le yüo tsügi le phi süren kebin sizin a-kebula.

¹⁹A-le tsügi ka, “Züpe ala shülo; ale teri laso.” Tson-o tsügi le nyüzü thyügi tsun nme khinshe pe a-la shüo a-khipe kebu nila.

²⁰Tsüselo a-le tsügi ka, “Phika gü khenpvü ka so bin-o mele ryü, temi peha le hika bin le tse ketso lo ndile tse zola lo,” tsonshü.

²¹Sisera le kenjünthyü kela genyu zhüsa tinla. Tsüselo Jael le kejonvü nme lo phika dyüthun nme tse khilo-o nkhvu tsegü a-nyejwi nme zin yhephe gü kazü tio no sila.

²²Barak le Sisera füryü ntsin Jael le chwi gü a-teno-o a-ka, “Hika ryülo! Nle fü kehü gü tsin pe nhi tile,” tsonshü. Tson-o a-le tsügi then yü laryü Sisera le dyüthun no a-pe yhepvüo kazü nyu keto si kebin hyulo.

²³Tsünyü Sunggigü le Kanan nyu raja gü Jabin so kvukelo pe Israel nyu tsüshü.

²⁴Israel nyu le Jabin nkiela kemvuthen a-nshwe ketsin tsin sola.

Kerathü 5

Deborah lo Barak Au Lü

¹Tsünyü Deborah lo Abinoam nyugü Barak au le lü higü thyü:

²Npugü shwe! Israel nyu le terithyü titse rhilo; temi dan le a-kenyüo a-hoshü.

³Nyülo, hagin rajanyu ju! Khwenyüshü, hagin kedanyu ju! Ale lüthyü, ale baja khun pe Israel Sunggigü, Npugü ki shüti.

⁴Npugü, nle Seir kazüthun khe kela ka, Nle Edom lojvü nyu chwiryü kela ka, kazü le nnu, lo tsangge tsangri tsüryü. Ele, nmhu ge zü le ja tsüryü.

⁵Sinai Npugü mhundyü nyu kazüthun le nnu la, Npugü Israel Sunggigü mhundyü nyu.

⁶Anath nyugü Shamgar gwenkho ka, Jael gwenkho ka, kenjwen nyu le a-dan thyü kazü gü pfüthü mvula, lo kenjwen nyu le tsonba ki gü tinla.

⁷Israel nyu rünyü dan khela, Deborah; nle soryü kemvu ka tsüle nrun bin, nle Israel a-jvü hontse soryülo.

⁸Tson-o kazü günyu terithyü Israel nyu le tero keshün kejülo kela ka. Israel temi yie henzi dan nyu temi nme-e gida pvü lo mi sen ole?

- ⁹Anyugun le Israel nyu sharhi gü ki bin, a-kenyüo a-hoshü kebin dan. Npugü shwe!
- ¹⁰Tsü zoshü lo, hagnun gada kechon ge kebin nyu, phabin kegwa ka dun kebin nyu, lo hagnun lika hikae tsonchü mvulo keshvu ju.
- ¹¹Nyülo! danda le nranrio zülvu hun kebin Npugü kvukelo rüla zobin, Israel nyu kvukelo! Tson-o Npugü temi le anyugun nyida nyu tsonchü nsheryü.
- ¹²Rilo! Deborah, rilo! Rilo! Lü nme thyülo! Rilo! Mhundyü kipun Abinoam nyugü Barak nle do ten kelo dan mhundyü rilo!
- ¹³Tson-o jozen kehü dan le anyugun sharhi juki nsheryü; Npugü temi dan le terithyü titse ndo lo-o a-kiryü.
- ¹⁴Anyugun le Efraim nyu bin-o ketejon gü nyu ryü, tsüsika Benjamin tsipwen lo anyugun temi dan. Sharhi ju le Machir nyu bin-o nsheryü, kedanyu ju le Zebulun nyu bin-o ryü.
- ¹⁵Issachar ka sharhi ju le Deborah zen ryü; ele, Issachar lo Barak ko tse ryü, lo anyugun le a-sithen-o ketejon nyu gü. Ai Reuben tsipwen le kenjünkho la; anyugun le ryü tile mvuyo tse rhilo mvula.
- ¹⁶Nle nyuthyüo tanyü zen-o me siki bin tinla la? Tanyü kekhwenyu le tanyü keko nyü ti tse ole? Ele, Reuben tsipwen le kenjün khola; anyugun le ryü tile mvuyo rhilo mvula.
- ¹⁷Gad tsipwen le Jordan nphozin bin, lo Dan tsipwen le zürun nyu bin tinla. Asher tsipwen le zida seki bin; anyugun le züda seki bin tinla.
- ¹⁸Ai Zebulun lo Naftali temi dan le anyugun keyhun hoshüo teribin nyu gü.
- ¹⁹Megiddo züri Taanak ka, raja ju le ryüo kega; Kanan raja ju le kega ai anyugun le rükagi sen tin mvu.
- ²⁰Shenyü dan le tsangge bin-o kega; anyugun le tsangneki pfüthü gü kejü nyu, Sisera zen kega.
- ²¹Kishon zü keda le anyugun chün sen tinla-- Kishon züri zükeda. Ale nkvüo, tsonchü, tsonchü ti!
- ²²Tsüselo keru dan le nchwü kehüo, anyugun chen le kazü tsu kherara tse.
- ²³“Shochün pe Meroz tsüla lo,” Npugü jolo gü le zo, “Tsünyu keyhun nyu swe tsüla, swe tsüla. Anyugun le ryü Npugü keche mvu, Shüpahü nyu hontse ryü a-genyu terithyü mvu.”
- ²⁴Tenunyu yhekegwa tsin gi le Jael, Kenite temi gü Heber nu-- Phika nyu yhun kehü tenunyu yhekegwa tsin gi.

²⁵Sisera le zühi, ai tsügi le nyüzü pe a-tsüshü; tsügi le dohi pe khun kezegwa nme ka shü senryü a-tsü.

²⁶Tsügi le a-ben nme pe phika dyüthun sen, lo kecha gü pe kejonvü nme sen; a-le Sisera vüo a-pekhunru boren la; a-le tsügü pe yhephe la.

²⁷A-le khosen che tsügü tsügi phaka keto la. A-le tsügi phaka khosen-o che tsüla; a-le kazü nyu cheo sila.

²⁸Sisera a-jvü le kafüphe ka nrio; tsügi le kafüphe ka shwi shü. “Nyunthyüo a-terigari le ntsü ritsin ryü jü yo?” tse ketsoshü. “Nyuthyüo a-keru le nyajü ritsin-o rani ryü jü nla?”

²⁹Anyugun dan nyu thakeshatsin gile tsügi jo kenishü, lo a-le a-npvü a-nthon ni nio,

³⁰“Anyugun le thahyulo, lo kenjünlo nrün genyu nti fü hü, shüpahü nyu nme genyu lünyu nme nmvue mihvu, Sisera genyu phi kegwa, raja gi gunda ka keshü genyu a-jvükezü phi dan.”

³¹Nshwikerüchün nyu aphu no tsü hontseo si lalo, O Npugü, ai npvünyu ju we no yhäko chwiryü kejü hontse ben nda! Chen henzi kazü gü nyu kebwe le bin lo.

Kerathü 6

Gideon

¹Israel nyu le Npugü mhundyü ka kemu thyü nila, tsügenyu a-le Midian nyu no chen tsenyü anyugun so gonla.

²Midian nyu le Israel nye kvu lao, Israel nyu temi no tsokünyu lo rincho bin kecha ki anyugun kebu tinla.

³Israel nyu le ntsi shüshü lo, Midian nyu le Amelek nyu lo kazü kesi kipun kebin tsipwen dan zenryü anyugun whe so lahü.

⁴Anyugun le ryü kensenbin thyü lo-o nshegü tesinzin Gaza keti anyugun low ketsü nkiela latse. Anyugun le thame ksheshü mvutse tanyü, methu lo gada aphu sen tin lahü.

⁵Anyugun le chon pe tsekhu hontse anyugun senru lo phika sen ryü lahü. Anyugun lo anyu ut le sülo kebui mvu. Anyugun le ryü kazü gü nkie bula,

⁶lo Israel nyu le thame thyü anyugun ntsun lomvula.

⁷Tsüselo Israel nyu le Npugü no Midian nyu ntsun shü lotse a-ka keche hishü,

⁸tsontsin, Npugü, Israel nyu Sunggigü le sidyükeshanyu nme nishüo no jolo higü sen anyugun karyü: “Hagun le Ijpt nyu medo thyü kebin ale hagun zen chwiryü,

⁹ale Ijipt nyu lo kazü higü ka hagn zen kega kethyü nyu ben nyu hagn kenishwishü. Hagn le kethün keshü ka ale anyugun hülao anyugun kazü pe hagn tsüshü.

¹⁰Ale Npugü hagn Sunggigü tsügenyu hagn no hagn le ntsoka a-kazünyu kebin Amornyu tero rüshvu nyalo tse zoshü. Ai hagn le akhwenyü mvula.”

¹¹Tson-o Npugü jolo gü le ryüo Ophrah rünyu nyu, Abiezer pfüphun ka Joash hon teshobin nme hensin dun bin. A-nyugü Gideon le Midian nyu kebuo vainsha kethün bin nme ka thoshe nyuh bin.

¹²Npugü jolo gü le tsüka a-yhühyu thyüshüo a-ka, “Npugü le nzen hü nyo, temi kepeche lo kekvu gü!” tsonshü.

¹³Gideon le a-ka zoshü, “Kedagü, Npugü le agun zen hü yatselo nyuthyüo tha hi aphu agun ge ryüla ola? Npugü le ndun tho thyü kehü-- lo a-le dihontse Ijipt nyu anyugun zen chwiryü yo agun pvünyu le agun ka zokehü rüla tsü aphu nyu thyüla se ola? Npugü le agun khela lo agun hope Midian nyu ben nyu shü laso.”

¹⁴Tsontsin Npugü le ahza pe a-tsüo, “Nkekvu keda aphu sen-o gü Midian nyu ben nyu Israel nyu kenishwi shülo. Ale a npvü nni bin nle.”

¹⁵Gideon le zonishü, “Ai Npugü ale dihontse Israel nyu kenishwi shü lomon? Agun pvüphun le Manasseh tsipwen dan nyu kvukemvu tsingü, lo a-kaminyu dan nyu ale keshetsin gü le.”

¹⁶Npugü le zonishü, “Nle thyü logwa ale nkeche nrün genyu. Midian nyu le temi nme nti hontse nle loni tse anyugun boren lati.”

¹⁷Gideon le zonishü, “Nle a-shwi nkenyü bin yatselo, nle Npugü ketsin tse kethyü tha peha tsin shülo.

¹⁸Ncheno-e ale ketyüketsü senryü ntsü kemvu ka tinla nyalo.” A-le zoshü, “Nle rani ryü kemvuthen ale bin ti.”

¹⁹Tson-o Gideon le a-ka ki gü tenyü nyu nme dushvu pe nilo lo tho kilogram tseryü pe kebu no shükemvu tensü thyülo. A-le tensü lo thyü tse pe rokhu nme ka shülo henzü gü pe la nme nyu shü senryü teshobin hensin nyu Npugü jolo gü tsüshü.

²⁰Npugü jolo gü le zoshü, thyü lo tensü gü pe tso hi ge shü lo henzü pe a-so ge jashü lo.” Gideon le tsonshü.

²¹Tsüselo Npugü jolo gü le a-thün ra pe thyü lo tensü gü kesüshü. Tsontsin tsonye gü ge mah le chwiryüo thyü lo tensü gü rola. Lo tsangge jolo gü hyu mvula.

²²Gideon le a-le kehyu gü tsüle Npugü jolo gü tse shalo njüo, nshvuo zoshü, “Aphusokeda Npugü! Ale mhuntsun njolo gü hyu laso!” tsonshü.

- 23** Ai Npugü le a-ka zoshü, “Nnyubwelo. N shvunya. Nle sila loho.”
- 24** Tsüka Gideon le kershvubin nme thyülo-o a-zan tho pe, “Npugü le Nyunkebwe khishü kehü gü,” tselo. (Tsüle nthu keti Ophrah ka Abiezer pfüphun hon.)
- 25** Tsüje Npugü le Gideon ka zoshü, “Npvü hon methutse lo methutse kecha chen tsenyü nme khilo-o npvü le Baal kershvubin kethyü tsü borhola, lo tsükho ka kebin Asherah tero gi mekezü tsü phünla lo.
- 26** Tson- tsonye higü soge kershvubin nme khwen kegwa thyüpe Npugü hagin Sunggigü tsülo. Lo nle phün kela Asherah men kethyü tesen tsü pe mah thyüo methutse kenyhun gü tsü apentha pe kero kerüshvu thyü shülo,” tsonshü.
- 27** Tsügenyu Gideon le a-gonyu mi tseryü zen lo-o Npugü le a-ka nyuzo shü yo tsü thyülo. A-le a-kami lo rünyi nyu temi dan kenshvu genyu nhenyu mvuo kheje nyu tsü thyüla.
- 28** Rüninyu temi dan le lonyü nshwe sokeryü ka Baal kershvubin lo Asherah teromen phün kela, lo kershvubin khwen kelo gü ge methutse kenyhun gü pe rüshvu kela hyulo.
- 29** Anyugun le khinyunyu ketso-o, “Segü le hi thyü shüla?” Anyugun le ketso ketsü gun gü Joash nyugü Gideon le thyüla letse shalo.
- 30** Tson-o anyugun le Joash ka zoshü, “Nnyu zen hika ryüo agun le dushvu lati! Ale Baal kershvubin borho la lo a-khoka Asherah men phün laso,” tsonshü.
- 31** Ai Joash le a-ntsun kebin nyu apfu ka zoshü, “Hagin le Baal genyu me nren tile? Hagin le a-nopen tile? Ligü higü a-no pen kethyü gü we lonyü tsangben kemvu ka dushvu lati. Baal le teronyu yatselo no a-npvü a-nopen lota. Borho kela tsüle a-kershvubin le.”
- 32** Tsügerhonyu Gideon pe Jerubbaal letse la, Joash le, “Baal no a-npvü a-nopen lolo; borho kela tsüle a-kerüshvubin le,” tsezo kela genyu.
- 33** Tsüselo Midian nyu, Amaleknyu lo nphozin temi dan le kequenlo-o Jordan züri pfüthü ryüo Jezreel ketejon ka kensenbin thyülo.
- 34** Lo Npugü kapu gü le Gideon ge ryülo-o a-le Abiezer pfüphun no a-sithen lo tse shukhun-o koshü.
- 35** A-le lilo nipe Manasseh bin kenyhun nren nyu kebin apfu no a-sithen lotse koshü. A-le lilo nipe Asher, Zebulun lo Naftali koshüo anyugun koryü a-zen kerhünlo.
- 36** Tsüselo Gideon le Sunggigü ka zoshü, “Nle a sen-o Israel nyu kenishwishü titse rhilo la sele tsezo.

³⁷Ale thyühüphi peha pe agun shekenyuh bin kazünyu la shüti. Lonyü gü thyühüphi ge nti khezü le bin ai kazü nyu ndi yatselo, nle asen-o Israel nyu kenishwishü titse ale sha loti.”

³⁸Ketsin thyü tsü hontsela. Gideon le lonyü nshwe sorryü ntsin, thyühüphi gü ge khezü kechon le bin-o a-le thün pe khun nme süla.

³⁹Tsüselo Gideon le Sunggigü ka zoshü, “Age nnyunta nyalo; ano jo nme zonishülo. Ano thyühüphi ge thakon me shani shülo ta. Ntsoka we thyühüphi gü no sinla, lo kazü gü no chien lalo.”

⁴⁰Tsüje Npugü le tsü hontse thyüshü. Tsüsigü lonyü thyühüphi gü le sin, ai khezü le kazü gü ntsen la.

Kerathü 7

Gideon le Midian nyu Sokvukelo

¹Tsüselo Gideon lo a-temi aphu lonyü nshwe so-o gü Harod zükenthün kho ka kensenbin thyülo. Lo Midiannyu le anyugun sozin Moreh rincho khoka ketejon nyu kensenbin thyülo.

²Npugü le Gideon ka zoshü, “Nzenkehü temi dan tsüle ale Midiannyu so kvukelo pe anyugun tsü nrün genyu chonri tsin le. Anyugun npvü anyu le kvulo letse rüchün ketekho-o arüchün mvula lo keshvu genyu.

³Tsügenyu, temi dan tesha shülo, ‘ligü higü nshvu kebin nyu le ka ki rani lalo, lo agun le hika Gilead kazüthun ka bin ti..’ ” Tson-o yie nkikenyhun le ranila, ai yie tseryü le bin.

⁴Npugü le Gideon ka zoshü, “Nle ntso-e temi chonri le bin zun. Anyugun zen zü ki gülo, lo ale anyugun kejkho pe ntsü shüti. Ale temi higü no nzen güti, tsonshülo a-le güti, temi higü no nzen gü loho, tsonshülo a-no gü nya.”

⁵Tson-o Gideon le temi dan zen zü ki gü, lo Npugü le a-ka zoshü, “Ligü higü tehi hontse a-yi pe zü lvutsü kethyü nyu lo khosen-o zütsü kethyü nyu tse pe kechacha thyülo.”

⁶Tsonshü laryü temi tsishen le a-ben pe zü thyü senryü lvulo; ai kechanyu aphu khosen tsü gü zütsü.

⁷Npugü le Gideon ka zoshü, “Zülvu tsü kethyü tsishen dan hi zen-o ale hagun kenishü lo Midian nyu so kvu kelo pe hagun tsüti. Kechanyu aphu no ka ki gun lalo tse zo shülo.”

⁸Tson-o Gideon le mvulo keshvu aphu lo shu sen kehü tsishen dan no bin, lo kechanyu we aphu nipe ka ki shüla. Midiannyu kensenbin le anyugun hensin ketejon nyu bin.

⁹Tsüje Npugü le Gideon ka zoshü, “Sogü kensenbin gü whe lo, ale tsüso kvukelo pe ntsü bin nle.

¹⁰Ai nle gü whe nshvu yatselo ngogü Purah hai anyugun kensenbin ki nshelo.

¹¹Tson yatselo anyugun le nyu zobin yo nle nyü loti, lo nle pecheo anyugun whe loti.” Tson-o Gideon lo a-go gü Purah au le kensenbin teka nshelo.

¹²Laryü Midiannyu Amaleknyu lo npho kipun tsipwen temi dan le tsekhvu dan hontse ketejon gü hen bin, lo anyugun ut le chon pe züda seka hachon hontse bin.

¹³Gideon le keryüka temi nme le a-pvügü ka a-mi zokebin nyülo. A-le zo-o, “Amiki barley pe kethyü tensü thün nme le keto sen-o ngun kensenbin nyu ryüo phika nme jonshü. Tsontsin phika gü le nren-o kazünyu che lale,” tsonzo.

¹⁴A-pvügü le a-jokenio, “Tsüle Joash nyugü Gideon! Israel nyu jenthon gü so. Tsüle thakecha kemvuiso! Sunggigü le Midian nyu lo ngun rihü apentha so kvukelo pe a-tsü laso!”

¹⁵Gideon le temi gü mi, lo tsükon le nyuyo nyü kelo ka, a-le khosen tsügü Sunggigü rüshvu. Tsonshüo a-le rani kensenbin ki gü anyugun ka, “Solo! Npugü le Midian nyu rihü dan so kvukelo pe hagun tsü bin nle!”

¹⁶A-le a-temi tsishen dan kenjün pe jünshen thyülo, lo temi nmeme tse shu nme lo laki, nme ka makenben nmeme pe shü pe tsüshü.

¹⁷A-le anyugun ka, “Ale kensenbin teka gü lo a nrio, ale nyu thyü yo tsü thyülo.

¹⁸Ale lo azen kehü jule shukhun shülo, hagun kensenbin kehun apfu shukhun shüo, ‘Npugü genyu lo Gideon genyu tson shülo!’ ”

¹⁹Tson-o Gideon lo a-zenkehü temi tsime ju le, rikhun kelu kela sika, tsanglvu timvu din ka ryü kensenbin te tilo. Tsüselo anyugun le shukhun shüo anyu le sen kehü laki dan boren shü,

²⁰lo dan kecha hvu ko tsonshü. Anyu apfu ngwazin mah kenben lo nzhüzin shu sen, nra sen-o, “Npugü lo Gideon genyu jenthon!”

²¹Anyugun nme me tse kensenbin hunpfüo a-bin ka sobin, lo shwikerüchün nyu rihü apentha nra-o kehü tinla.

²²Gideon temi jule anyugun shukhun kebin ka, Npugü le shwikerüchünnyu rihü dan no jenthon sen khinyunyu whe so. Anyugun le tin-o Zarethan denzin Bethshittah keti lo Tabbath khoki Abel Meholah keti güla.

²³Tsüselo Naftali, Asher lo Manasseh tsipwen kenyun nren ka temi koshüo anyugun le ryü Midiannyu hü.

²⁴Gideon le lilo nipe Efraim rincho apfu shüo, “Nsheryü Midiannyu galo. Jordan züri lo Bethbarah rinyu keti Midiannyu no pfüthü tinla mvu nrün genyu, khinlo.”

Tson-o Efraim temi ko kequen shüo anyugun le Jordan züri lo Bethbarah rinyu keti khinlo.

²⁵Anyugun le Midiannyu raja mihvu Oreb lo Zeeb tenlo; Oreb tsonye ki Oreb dushvula, lo Zeeb vainsha kethun bin ka Zeeb dushvula. Anyugun le Midian nyu hü, lo Oreb lo Zeeb au pe thü sen-o Jordan nphozin ryü Gideon kishü.

Kerathü 8

Midiannyu sokvulo Kenkhin gü

¹Efraim temi dan le Gideon ka zoshü, “Nyuthyüo hagun le Midiannyu zen kega gü kethyü ka agun koshümüvula?” Anyugun le tsügenyu kenya sala.

²Ai a-le zoshü, “Ale nyuthyü logwa yo tsü pe hagun le nyu thyü shüyo thame kendyü keloimvu. Hagun Efraim temi dan le tha keshanyu thyü keshü tsü le apfüphun apentha le thyükeshünye chonle.

³Sunggigü kekvu ka hagun le Midiannyu raja mihvu Oreb lo Zeeb au dushvulo. Tsü zenkendyü shülo a we nyuthyü lo ola?” A-le johi zokeshü ka, anyugun nyun ntasa mvula.

⁴Gideon le a-temi tsishen zen Jordan ka ryü tsü pfüthü tinla. Anyugun hokelisa la, ai shwikerüchün nyu hübin zun.

⁵Anyugun le Sukkoth nyu ryü kelo ka, a-le rünyü tsünyu temi dan ka, “Hagun cheno-e tensü peha pe atemi dan tsü shülo. Anyugun le hokeli laso, lo ale Midian nyu raja Zebah lo Zalmunna au hü bin nyo,” tsonshü.

⁶Ai Sukkoth nyu sharhi dan le zoshü, “Nyuthyü agun le ketyü ketsü pe nrihü dan tsümon? Hagun le Zebah lo Zalmunna au ten lo kemvu zunle,” tsonla.

⁷Tsüselo Gideon le zoshü, “Gwasa! Npugü le Zebah lo Zalmunna au pe aben nyu shü lalo, ale tehenyu hüron lo tsehü khipe hagun vüshü ti!”

⁸Gideon le Penuel ka güo, tsü kenme tse temi dan ka hishü, ai Penuel temi dan ko Sukkoth nyu jo hontse zo la.

⁹Tsügenyu a-le anyugun ka zoshü, “Ale gwa bin-o rani ryü lo ale hagun chwida borho lati!”

¹⁰Zebah lo Zalmunna au le rihü zen-o Karkor kabin. Nphozin rihü dan apentha le 15,000 nti le bin gwenzinla; shüpahü 120,000 le sila so.

¹¹Gideon le Nobah lo Jogbehah nphozin, kazü kesi te tson gü then güo rihü dan le shamvu kebin ka whe.

¹²Midian nyu raja Zebah lo Zalmunna au le tinla, ai a-le au hü gü ten lola, lo au rihü apentha kejenkejvü la.

- 13**Gideon le terinyu ranio Heres kazükenchon tson ryü kejö,
- 14**ka a-le Sukkoth nyu selo nme tenlo-o a-ketsoshü. Selo gü le Sukkoth nyu sharhi temi hentsenyüo tsenyü zan thu pe Gideon tsüşhü.
- 15**Tsüselo Gideon le gü Sukkoth temi dan ka zoshü, “Hagun le dicheka akeche mvule tse layo rüchün shü? Hagun le ale Zebah lo Zalmunna tenlo kemvu ka, ketyüketsü nme pe hokeli kebin arihü dan tsü kemvui tse zola. Au le hika kebin re!”
- 16**Tsonshüo a-le tehennyu hüron lo tsehü pe Sukkoth nyu sharhi ju senthyüşhü.
- 17**A-le Penuel nyu chwida ko borho la lo nyida tsünyu temi dan dushvula.
- 18**Tson-o Gideon le Zebah lo Zalmunna au ka, “Hai le Tabor ka dushvu kela tsüle dihontse kethyü nyu la?” tse ketsoshü. Au le a-jokenio, “Anyugun shwikeshü le nhontse-- anyugun aphu raja nyu nyu hontse le.”
- 19**Gideon le zoshü, “Anyugun le asikezen nyu, ajvü nyukenyu le. Ale swe-o zo bin nyo, hai le anyugun dushvu mvulo ale hai dushvu mvu nrün.”
- 20**Tsonshüo a-le anyuri gü Jether ka, “Gü au dushvu lalo!” Ai Ponyu gü le a-jensütho mvuo, kesedun la, a-le ntsenyu zun genyu.
- 21**Tsüselo Zebnah lo Zalmunna au le Gideon ka, “N npvü ryü ayi dushvu lata. Püshünyu le püshünyu thothyü hü nyo.” Tson-o Gideon le au dushvu la, lo au ut gunda ka tyüdan khilo la.
- 22**Tsüsiki Israel nyu le Gideon ka zoshü, “Nle agun so gon lo, nle lo siki ntsipwene no. Nle Midiannyu ben nyu agun kenishü laso.”
- 23**Gideon le anyugun jokenishü, “Ale, nmvue anyu no hagun so gon loho. Npugü le hagun so kegon gü thyüti.
- 24**Ai a-le zo-o, ano tha nme hagun ka hi ta. Hagun aphu hagun le nye khi kelo pe atsülo.” (Midiannyu le nphozin temi kecha dan hontse suna nye ra hü.)
- 25**Temi dan le zo, “Agun sherhün satse tsü pe ntsüti.” Anyugun le phi nme pe la shüo anyugun aphu a-le khikelo nye tsüpe tsünyu shüşhü.
- 26**Gideon le hyukelo suna nyedan kensu le kilogram nki pen kesa, hile ronye, tyü, lo Midiannyu raja ju le ben kehü phikemerem nmvue anyugun ut dan gunda kehun dan sin mvu.
- 27**Gideon le suna tsüpe teromen nme thyüpe a-rünyi Ophrah nyu shü. Israel nyu aphu Sunggigü khelao gü teromen gü rüshvu tinla. Tsüle Gideon lo a-kami nyu genyu chwa nme thyüla.
- 28**Tson-o Israel nyu le Midiannyu sokvula-o kenshvu binsin mvula. Gideon le sila kemvuthen kazü gü le bwenye tse chen henzi binlo.

Gideon Kesi

- ²⁹Gideon le a-ka ki rani gü tsünyu yhun hü.
- ³⁰A-le a-nu kechon kebin genyu anyu peche le hentsenyü le bin.
- ³¹A-le Shechem nyu tenu nme le bin: tsügi le peche nme nnyu shü, lo a-le a-zan pe Abimelech tholo.
- ³²Joash nyugü Gideon le then sao si, lo a-lope Abiezer pfüphun rünyi Ophrah nyu a-pvü Joash sika nyu sunla.
- ³³Gideon kesi siki Israel nyu le Sunggigü khelao rani gü Baal rüshvu tinla. Anyugun le Baal zen kejozen-o pe anyu tero gü thyülo,
- ³⁴lo anyugun hun kebin shwikerüchün ben nyu anyu kenikeshü Npugü anyugun Sunggigü lothyü mvula.
- ³⁵Lo anyugun le Gideon le Israel nyu genyu tha kegwathyü keshü aphu genyu a-kami chen keno-e ndila.

Kerathü 9

Abimelech

- ¹Gideon nyugü Abimelech le Shechem kigü, tsünyu a-jvü shvunye aphu bin hü, lo a-le anyugun ka,
- ²anyugun no Shechen temi ka, “Digü le hagn kendo tila? Gideon nyu peche hentsenyü no tile temi nme no mon? Rüchünshü Abimelech le hagn thyüzi le.”
- ³A-jvü shvunye jule hi rüla zope Shechem nyu zenshü, tsontsin Abimelech le anyugun shvunye genyu Shechem nyu le Abimelech sithen titse rhilo.
- ⁴Anyugun le Baal zen kejozenkelo kerüshvu ka nyu rakagi hentsenyü pe a-tsü, lo a-le pisa tsüpe temi basü dan me jonshe pe a-sithen lo.
- ⁵A-le apvü ka Ophrah ki gü, tso nme soge a-pvü Gideon nyu, a tsasikezen peche hen tsenyü dushvula. Ai Gideon nyupin gü Jotham le kebu tinlao dushvu lomvula.
- ⁶Tsüselo Shechem lo Bethmillo temi aphu Shechem ka teshobin kenshün gü ka gü Abimelech pe anyugun raja thyülo.
- ⁷Jotham le tsü rüla nyülo njüo Gerizim kazüthun sun ge kü gü sen-o anyugun ka, “Hagn Shechem temi, Akhwenyü lo, lo Sunggigü no hagn khwenyü lo nda!
- ⁸Gwengwa me senbin dan le anyugun npvü anyu raja kejü titse kekhwenlo. Anyugun le Oliv bin ka, ‘Nle agun raja thyülo,’ tson.
- ⁹Oliv bin le zonishü, ‘Hagn so gon tiya tselo, sen-o teronyu nmvue temi-e rühu kehü aterzü khishü lomvu kelai le,’ tsonla.

- 10** Tsüselo senbin dan le Kherobin ka, 'Nle ryü agun raja thyülo,' tson.
- 11** Ai kherobin le zonishü, 'Hagun so gon tiya tselo, ale asha keyüh kegwa khishü lomvu kelai le,' tsonla.
- 12** Tsüselo senbin dan le vain bin ka, 'Nle ryü agun raja thyülo,' tson.
- 13** Ai vainbin le zonishü, 'Hagun so gon tiyatselo, teronyu lo temi-e a-kenyü kehü avainzu khishü lomvu kelai le,' tsonla.
- 14** Tsügenyu senbin apfu, tsehüphun ka, 'Nle ryü agun raja thyülo,' tson.
- 15** Tsehüphun güle zonishü, 'Hagun le ano hagun raja thyünyü ketsin yatselo, ryü akengü ka techwen lotta. Hagun le nmvu yatselo a tsehüphun nyu mah le nnyü chwiryü Lebanon nyu Sedar bin dan ro lati.'
- 16** "Tsügenyu ntsoka, hagun le kenjü lo ketsin nyu Abimelech pe raja thyü bin nle? Hagun le Gideon tho kegwa dan rüchün-o a-rühu lo a-kami ge thyükezü thyü bin nle?"
- 17** Apvü le hagun genyu teri kethyü tsü rüchün shüta. A-le a-phu tepen mvutse Midiannyu ben nyu hagun kenishü.
- 18** Ai nthu hagun le rani ryü apvü kami ntsunla. Hagun le a-gogi nyugü Abimelech le hagun shvunye genyu pe Shechem nyu raja thyülo-o tso nme so ge apvü nyu peche hentsenyü dushvu laso.
- 19** Tsügenyu nthu hagun le Gideon lo a-kami ge thyükesü hile ketsin lo kenjü nyu yatselo hagun no Abimelech ge hagun kenyü lo a-no hagun ge a-kenyü tse lotta.
- 20** Ai nmvuyatselo, mah no Abimelech ge chwiryüo Shechem lo Bethmillo temi ro lalo. Mah no Shechem lo Bethmillo temi ge chwiryü Abimelech ko rola lo."
- 21** Tsonshüo Jotham le asikezen gü Abimelech kenshvu genyu tin gü Beer ki yhun tin la.
- 22** Abimelech le chen shen Israel nyu so gon.
- 23** Sunggigü le Abimelech lo Shechem nyu thyü pe no kenrhi shü, tson-o anyugun le a-ntsun so.
- 24** Shechem temi dan le Abimelech thyü kepeche pe no Gideon nyu peche hentsenyü dushvu kela kemu kethun nrün genyu hihontsela.
- 25** Shechem temi le me no kazüthun sun ki kebuo Abimelech tsonkhweo tsü nken kegünyu apfu hon selo la. Lo hi rüla pe Abimelech ka zoshü.
- 26** Tson-o Ebed nyugü Gaal le a tsasikezen nyu zen Shechem ka ryü, lo Shechem nyu le atenyen ngwa la.

27Tsüselo anyu aphu anyu vainlow ki tsügü vainsha lü pfüryü zu thu lo-o nga nme thyü. Anyugun le anyu tero kerüshvu kanyu yügü tyütsüo Abimelech keta jozo.

28Gaal le zoshü, “Ngun Shechem nyu hile temi nyutse kethyü la? Nyugenyu ngun le Abimelech lothyü bin nla? A-le segü ola? Gideon nyugü! Zebul le a-ka ahza khilo, ai ngun le nyu thyüo a-lothyü bin mon? Hagun pfüphun fü keshü hagun bon Hamor thenlo!

29Ale temi hidan sharhi thyübin ya tse kethyü we! Ale Abimelech khe lati! A-le a-ka, ‘Nrihü thyü nko lo-o, ryü kega tile tseti!’ ”

30Nyida tsünyu keda gü Zebul le Gaal jotsü nyü lo-o a-nyun ntala.

31A-le lilo nipe Arumah ki Abimelech kishüo a-ka, “Ebed nyugü Gaal lo a tsasikezen ju le Shechem kiryüo n no nyida günyu ryümvu le tse bin nle.

32Tsügenyu nle ntemi zen-o khejenyu low ki kebu tseo.

33Sendu ki yhäko chwiryü lo gwen tse nyida gü whelo. Tson-o Gaal lo a-temi dan le n ntsun ryülo, thyülo kegwa then a-nyugun nkhün lalo!”

34Tsüselo Abimelech lo a-temi dan aphu kheje nyu chwigü dan zi thyüo kebu bin.

35Abimelech lo a-temi dan le Gaal le chwi ryü khinrun ka so kebin hyu shüo, anyugun kebu bin nyu chwi ryü.

36Gaal le anyugun hyushüo Zebul ka zoshü, “Shwishü!” Zebul le zonio, “Tsüle temi kemvu.” “Tsüle kazüthun ge kengü gwenzin le.”

37Gaal le zonishü, “Shwishü! Temi le kazüthun zun ki tsen ryü jü lo dan me le temvü kehü gü teshobin ki tsonda then ryü jü nle!”

38Zebul le a-ka zoshü, “Nle zokeda zokehü le ntsoka we nyu thyüla sela? Nle ngun nyuthyüo Abimelech lothyü tila tse ketso kehü güle. Hidan hile nle ta kehü temi dan laso. Gü zen kega gwenlo.”

39Gaal le Shechem temi zen chwigü Abimelech zen kega.

40Abimelech le Gaal hü pe shwela. Nyida gü khinrun ka temi kechon le jünla.

41Abimelech le Arumah ka bin lo Zebul le Shechem nyu Gaal lo a tsasikezen nyu hüla, tson-o anyugun le tsünyu bin lomvula.

42Tsüsinyü Shechem temi le low ki tsüti tse rhi kebin Abimelech le sha lola.

43Tson-o a-le temi kenjün pe jüshen thyüo low nyu kebuo khwebin. Tsüka anyugun le nyida gü nyu chwikeryü hyulo-o a-le anyugun dushvula.

44Abimelech lo a-logwa le nmhen ryü nyida gü khinrun khwelo, lo a-dan kecha hvu le low nyu temi aphu dushvula.

⁴⁵Jongwen kega. Abimelech le nyida gü lolo njüo temi dan dushvula, tsü boren la-o tsi pe tsünyu kezen shüla.

⁴⁶Shechem chwida ka kebin sharhi nyu aphu hi rüla nyüshüo Baal zenkejozen kelo kerüshvu ka günyu yü küla.

⁴⁷Anyugun le tsünyu kequen kebin Abimelech ka zoshü,

⁴⁸tsügenyu a-le a-temi dan zen Zalmon kazüthun ge kü. A-le tsüka nri nme khi pe senro nme thü pe a-bu ge shü lo- lo a-temi dan kono a-hontse thyü whü lolo tsheshü.

⁴⁹Tson-o anyugun aphu sen nmeme thü sen Abimelech sithen ryü khünpvü gü khwen khin la. Tson-o temi dan le anyuki bin lo anyugun le tsü roshüo tsüka kebin peche tenu kesin temi yieme kho roshvula.

⁵⁰Tsüselo Abimelech le Thebez ka gü nyida tsügü hunpfü lo njüo lolo la.

⁵¹Nyida tsünyü tsokhwe kenko nme le bin, tsü genyu nyida tsünyu peche-tenu aphu sharhinyu sin-o tsünyu kehü yügü kakhin lo njüo ka soki küla.

⁵²Abimelech le ryü tsokhwe tsügü whe-o a-le kakhin ka gü mah pe tsü robin.

⁵³Ai tenu nyu nme le kekerütso nme shwe pe a-pe jon renla.

⁵⁴Tsüselo a-le whütse a-teri kanyü pfü kehü ponyu nme ka zo shüo, "Njenthon pe adushvu lalo. Ale me no tenunyu nme le aboshvu la letse zonyü mvule." Tson-o ponyu gü le a-jenshvula.

⁵⁵Israel nyu le Abimelech le sikela hyu shüo ka ki gunla.

⁵⁶Hihontse Sunggigü le Abimelech le a-tsasikezen nyu hentsenyü dushvuo a-pvü ge kemu thyü kela chün thyüshü.

⁵⁷Sunggigü le Shechem nyu kono anyugun serikemvu genyu kenjün thyü shü, Gideon nyugü Jotham le shochün pe anyugun ketsü ka kezo hontse.

Kerathü 10

Tola

¹Abimelech kesi siki Dodo nyugü Puah nyu Tola le Israel nyu kenishwi shü. A-le Efraim rincho ki Shamir nyu yhun kehü Issachar tsipwen.

²A-le chen nkikenshen Israel nyu sharhi thyü. A-le silao pe Shamir nyu sunla.

Jair

³Tola sika Gilead nyu Jair le soryü. A-le chen nkikenyhun Israel nyu sharhi thyü.

⁴A-le a-nyu peche gada ge dun kehü temi shenryü le bin. Tsüdan le Gilead kazü nyu nyida shenryü le bin, nthu keti tsü pe Jair rünyü dan tse kohü.

⁵Jair le silao pe Kamon nyu sunla.

Jephthah

⁶Israel nyu le Baal, Astartes, tsü ntimvu le Siria, Sidon, Moab, Ammon lo Filistian nyu tero dan rüshvuo Npugü mhundyü ka mula. Anyugun le Npugü rüshvu mvuo a-khela.

⁷Tsügenyu Npugü le anyugun ge anyunta lao Filistian lo Amor nyu no anyugun so kvu lola.

⁸Anyugun le chen tseryüo tetse Jordan nphozin Gilead ki Amornyu kazü nyu yhunkebin Israel nyu aphu nshwe nyhün.

⁹Amornyu le Jordan-e nkenryüo Judah, Benjamin lo Efraim tsipwen dan zen kega. Tson-o Israel nyu le shese sala.

¹⁰Tsüselo Israel nyu le Npugü ko-o zoshü, “Agun le agun Sunggigü, nkhelao Baal rüshvuo nmhundyü ka mula sele.”

¹¹Npugü le anyugun jokenishü. “Ijptnyu, Amornyu, Ammonnyu, Filistian,

¹²Sidon, Amaleknyu, lo Maonnyu le gükela ki hagun nshweo hagun le akoshü. Ale tsüdan ben nyu hagun kenishü mvu ole?

¹³Ai hagun le akhelao tero kecha rüshvu tinla, tsügenyu ale hagun kenishwi nishü loho.

¹⁴Gü hagun le kejükelo tero dan ko lotta. Hagun le kenjünthyü kelo ka anyugun no hagun kenishwi shülo,” tsonla.

¹⁵Ai Israel nyu le Npugü ka zoshü, “Agun le mu laso. Agun ge nyuthyü nyüyo thyülo, tson-e nthu agun kenishülo.”

¹⁶Tson-o anyugun le tesin tero dan khelao Npugü rüshvu tinla; lo a-le Israel nyu kenjün kethyü shwape anyugun njün la.

¹⁷Tsüselo Amon nyu rihü le teri genyu gwenda lo-o Gilead nyu kensenbin thyülo. Lo Israel nyu le kequen lo-o ryü Gilead nyu Mizpah ka kensenbin thyülo.

¹⁸Tsüka Israel nyu tsipwen nmeme ka sharhi jule khinyunyu ketso-o, “Segü le rigü Amon nyu zen kega tila? Tsügü no Gilead nyu aphu so sharhi thyüti.”

Kerathü 11

¹Gilead nyu shüpahü kepeche nme Jephthah, le keyülachün ketyü gi nme nyu. A-pvü Gilead le,

²a-nu au nyu peche kecha le bin, tsüdan le peshü soryü ntsin anyugun kanyu Jephthah hüşhwila. Anyugun le a-ka zoshü, “Nle agun pvü hon thame gwenlo nrün ndi; nle tenunyu kechanyu nyu le,” tsonla.

- ³Jephtah le a tsasikezen ju khelao gü Tob kazü nyu yhun tin la. A-le tsünyu temi gwakemvu dan me nsüpe no ryü a-hunpfü hü.
- ⁴Amon nyu le Israel nyu zen terithyü titse kegü tsüle tsüsi khe ka.
- ⁵Hihontse kelo ka Gilead nyu sharhi jule Tob kazü ki Jephtah zen niryü lati tse gü.
- ⁶Anyugun le, “Agun no Amon nyu zen kega nrün genyu ryü agun sharhi thyülo,” tson zoshü.
- ⁷Ai Jephtah le zonishü, “Hagun le a nrhio apvü kanyu ahü shwila. Tson njüo ntsoka kenjünthyü kelo ka aki ryü bin nle?”
- ⁸Anyugun le Jephtah ka zoshü, “Agun le nno agun zen gü Amon nyu zen kega lo Gilead nyu temi aphu sharhi thyü titseo ntsoka nki niryü bin nle.”
- ⁹Jephtah le anyugun ka zoshü, “Hagun le azen kaki nigü Amon nyu zen kega-o Npugü le kvukelo pe ngun tsü shülo, ale hagun so gonti.”
- ¹⁰Tsontsin anyugun le a-jokenishü, “Agun kendo. Npugü le ngun jaka shahu güle.”
- ¹¹Tson-o Jephtah le Gilead nyu sharhi ju zen güo temi dan le a-lope anyugun so kegon lo sharhi thyü lo. Jephtah le Mizpah ka Npugü mhundyü nyu a-jo shüshü.
- ¹²Tsüselo Jephtah le lilonyu nipe Amon raja gü kishüo a-ka, “Nle nyuthyüo agun ntsun lo ryü akazü hü titse ola?”
- ¹³Amon raja gü le Jephtah lilonyu jo kenio, “Israel nyule Ijipt ki bin-o keryü ka Amon züri ka gü Jabbok lo Jordan züri keti akazü lolo la. Tsügenyu kegwathyü ntsoka tsü khishüla mvu loshvu.”
- ¹⁴Jephtah le liloju ni nipe Amon raja gü kishüo
- ¹⁵hipe a-jokeni: “Israel nyu le Moabnyu nmvue Amonnyu kazü lolo la le tse kethyü tsüle ketsin mvule.
- ¹⁶Hihontse le: Israel nyu le Ijipt kheo keryü ka anyugun le kazükesi pfüthüo Akaba zükenchon ka tse Kadesh nyu ryü.
- ¹⁷Tson-o anyugun le lilonyu nipe Edom raja gü kishüo a-kazü pfüthü gü titse hi. Ai Edon raja gü le anyugun no gü mvula. Anyugun le Moab raja gü kakohi, ai ae anyugun no gü mvula. Tsügenyu Israel nyu le Kadesh ka bin.
- ¹⁸Tsüselo anyugun le kazükesi pfüthüo Edom lo Moab kazü hun sen-o Arnon züri pere kipun Moab nphozin tilo. Anyugun le tsüka kensenbin thyülo, ai anyugun le Arnon pfüthü mvu tsüle Moab nyu terhi genyu.
- ¹⁹Tsüsika Israel nyu le lilonyu nipe Heshbon ka Amornyu raja gü Sihon tsüo anyugun kazü kigü lo lotse hi.

20 Ai Sihon le Israel nyu no gü mvula. A-le a-rihü apentha zenryü Jahaz ka kequen lo-o Israel nyu whe.

21 Ai Npugü Israel nyu Sunggigü le Sihon lo a-rihü so kvu kelo pe Israel nyu tsüla. Tsügenyu kazü tsügü nyu yhun kebin Amornyu lojvü aphu Israel nyu le lo lola.

22 Anyugun le tesinzin Arnon ka gü tesozin Jabbok keti lo nphozin kazükesi ka gü nkhünzin Jordan keti aphu nkhello la.

23 Tsügenyu tsüle Npugü Israel nyu Sunggigü le a-temi Israel nyu genyu Amornyu hüshwi kela le.

24 Nle tsü khinilo la titse ndo tile? Hagun tero Chemosh le pe nketsü lihie nle ntsen logwa. Ai agun le Npugü agun Sunggigü le pe agun ketsü aphu ntsen bin ti.

25 Nle Zippor nyu gü Balak, Moab raja gü nyegwa letse rüchün bin le? A-le thame kae Israel nyu khin mvu. A-le Israel nyu ntsun ole?

26 Chen tsishen Israel nyu le Heshbon lo Aroer nyida lo tsü kehun rünyi lo Arnon züri se nyu nyida aphu nyu bin ryü laso. Hagun le nyuthyüo tsü khinilo lamvu ola?

27 Ale nge a-zükemvu nme thyümvu. Nle azen teri kethyü le a-zümvu. Penronshü nrün le Npugü. A-le nthu Israel lo Amon au jaka pen shüti.”

28 Ai Amonnyu raja gü le Jephthah jolo higü pe lihi kemvu thyüla.

29 Tsüselo Npugü kapu le Jephthah ge ryüla. A-le Gilead lo Manasseh pfüthü güo ranio Gilead nyu Mizpah ka ryüo Amon ki gü.

30 Jephthah le Npugü ka zoshwishü: “Nle ano Amon nyu nyekvulo yatselo,

31 ale kvulo-o rani keryü ka segü le akanyu chwiryü ateno ri tiyo ale tsüpe kerokerüshvu thyüti. Ale temi tsügü pe nrüshvu lati.”

32 Tson-o Jephthah le züri gü pfüthü gü Amonnyu zen kega lo Npugü le kvukelo pe a-tsüla.

33 A-le Aroer ka gü Minnith lojvü nyu nyida nki lo gü Abel keramim keti aphu nkiela. Tsünyu temi dushvu sala, lo Israel nyu le Amon nyu nyekvu la.

Jephthah nyugi

34 Jephthah le Mizpah ki a-kanyu nikeryü ka a-nyugi le a-teno titse baja sen-o nashüo lüthyü ryü. A-nyu le tsügi tsü nti.

35 A-le tsügi hyu keshüka a-nyun kenjün thyü a-phi sürhen-o zoshü, “Oh, anyugi! Nle anyun bokho laso! Nyuthyüo ano ngenyu anyun kenjün thyü mvulo shvu layo? Ale Npugü ka swen-o zoshwishü laso, lo tsü ranikeloi mvuso!”

³⁶Tsontsin tsügi le a-ka zoshü, “Nle Npugü ka zoshwishü njü yatselo age tsü thyülo, Npugü le nshwikerüchün Amonnyu ge nno nkhünzo kelo khishü kela genyu.”

³⁷Ai tsügi le a-pvü ka, “Agenyu thakon me hi thyü shülo. Shyehvu genyu ahoshüo ano apvünyu zen gü kazüthun ki ho-o ano lünyu phusen gi thyüo si mvulo shvukela chechülolo.”

³⁸A-le tsügi no shyehvu genyu gülo lotse nishüla. Tson-o a-le a-pvünyuju zen kazüthun ge kügü, a-le kalumvu lo a-nyenyu ndi tse sigü keju genyu chechü.

³⁹Shyehvu siki a-le rani a-pvü kiryü. Lo a-pvü le Npugü ka zoshwishü kenjü hontse thyüla, tson-o tsügi le phusen ka sila. Hile Israel nyu dan nyu tejavü nme thyü tinla

⁴⁰lünyu dan le chen me ka jonzi Gilead temi Jephthah nyugi chechü nrün genyu gü hü.

Kerathü 12

Jephthah lo Efraim nyu Rüla

¹Efraim temi dan le teri genyu ndalo; anyugun le Jordan züri pfüthüo Zaphon ki gü Jephthah ka zoshü, “Nyuthyüo nle agun koshü mvuo terhi nken gü Amon nyu zen kega la? Agun le nle nkanyu kebin nka roshü ti!”

²Ai Jephthah le anyugun ka zoshü, “Atemi lo ale Amon nyu zen ketsin kega sala. Tson-o ale hagnun koshü, ai hagnun le anyugun benyu akhishwi shümvula.

³Hagnun le gü kemvui tsü ale hyushüo, akeyhun-e tepen mvutse terhi nken gü anyugun zen kega, tson-o Npugü le anyugun sokvukelo pe atsüshü le. Tsonlo nyuthyüo hagnun le ntsoka azen kega titse ryüjü nla?”

⁴Tsüselo Jephthah le Gilead nyu temi kequen lo-o Efraim temi zen kegao anyugun so kvula. (Efraim temi dan le, “Hagnun Efraim lo Manasseh nyu kebin Gilead nyu le Efraim kachün dan le tsonzo!”)

⁵Efraim nyu no kebutin lamvu nrün genyu Gilead nyu le Jordan pfüthü lokegwa bin khwen lola. Efraim nyu ligü higü pfüthü gü titse hilo, Gilead nyu le, “Nle Efraim nyu le?” tse ketso-o a-le, “Nmvu,” tselo

⁶anyugun le no “Shibboleth” zo lotse shü ai a-le zo nshün lo mvuo “Sibboleth” tsheshü. Lo anyugun le tenlo-o Jordan pfüthü kehü bin nme ka dushvu lala tse. Tsügwenkho ka Efraim nyu yie henzi kenyun dushvula.

⁷Jephthah le chen tsero Israel sharhi thyü. Tson-o sila, lo pe a-rünyü Gilead nyu sunla.

Ibzan, Elon, lo Abdon Rüla

⁸Jepthah sika Bethlehem nyu Ibzan le Israel nyu sharhi thyü.

⁹A-le a-nyu peche mi shenryü lo tenu mi shenryü tse bin. A-le a-nyu tenu ju pe pvüphun kecha ki kalu, lo pvüphun kecha ki lünyu mi shenryü zenryü a-nyu dan nu thyü. Ibzan le chen tsenyü Israel nyu sharhi thyü,

¹⁰a-le silao Bethlehem nyu sunla.

¹¹Ibzan sika Zebulun nyu Elon le chen tseryü Israel nyu sharhi thyü.

¹²Lo a-le silao Zebulun kazü nyu Aijalon ka a-sunla.

¹³Elon sika Pirathon temi Hillel nyugü Abdon le Israel nyu sharhi thyü.

¹⁴A-le a-nyu peche mi henzi lo a-nyudan nyu peche mi shenryü le bin. Abdon le chen tetse Israel nyu sharhi thyü,

¹⁵tseo sila, lo khipe Amelek nyu kazü nyu Efraim lojvü rincho ki Pirathon ka sunla.

Kerathü 13

Samson Kenyu

¹Israel nyu le Npugü mhundyü ka mu nila, tson-o A-le Filistian nyu no chen henzi a-nyu sa gonla.

²Tsügwenkho ka Zorah rünyü nyu Manoah tse kethyü temi nme le bin. A-le Dan tsipwen. A-nu le nyuzen mvu.

³Npugü lokethyü gü le ryü tsügi ka, “Nle nyuzen mvu, ai nle whütse nyuphu pfü lo-o peche nme nnyu loti.

⁴Tsügenyu zu lihi nmvue beer-e tsü nya, lo nshünkemvu nme tyünya;

⁵lo nnyu gü nnyu lolo a-pehü thu nya, a-nnyukelo nyü gerho a-khikhokecha thyüpe Nazirit nyu hontse Sunggigü tsüla nrün genyu. A-le Filistian nyu ben nyu Israel nyu kenishwi shü nrün tho thyü soti.”

⁶Tson-o tsügi le ryü a-nyepvü ka zoshü, “Sunggigü temi nme le akiryü le, lo a-nrikesü le Sunggigü lonyu hontse kenrin thyü. A-le dikipon ryüyo ale ketso shümvu, lo a-le a-zan pe aka zomvu.

⁷Ai a-le ale nyuphu pfü lo-o peche nme nnyu loti tse aka zoshü. A-le ano zu lihi nmvue beer-e tsü nya lo nshünkemvu lihie tyünya, ntsenyu güle yhun kebin then a-khikhokecha thyüpe Nazirit nyu hontse Sunggigü tsüla nrün genyu tse zoshü le.”

⁸Tsüselo Manoah le Npugü ka hio, “O Npugü nle nikeshü Sunggigü temi gü no niryüo nyugü nnyu lolo dihontse tiyo agun ka zoshülo,” tsonshü.”

- ⁹Sunggigü le Manoah kehi thyüshüo, tenu gi le lonyu dun kebin ka a-lokethyü gü le niryü. A-nyepvü Manoah le a-zen hü mvu,
- ¹⁰tsügenyu tsügi le tin gü a-ka, “Shwishü ta, khenyüme ki keryü temi gü tsü le niryü bin nle.”
- ¹¹Tsüselo Manoah le so-o a-nu then gü. A-le temi gü kigü, “Nle anu nthon keshü gü tsü le?” tse ketsoshü. Laryü a-le, “Ele” tsonshü.
- ¹²Tsontsin Manoah le, “Njodan le ketsin thyü ryülo ntsenyu gü no nyuthyü mvulo shvula? A-no dihontse yhun tila?” tse ketsoshü.
- ¹³Tsanggelo gü le zoshü, “Nnu no ale a-ka kezo aphu thyülo mvuloshvu.
- ¹⁴A-no vain bin ge chwikeryü lihie tyü nya, a-no zu lihi nmvue beer tsü nya lo nshünkemvu lihie tyünya. A-no ale a-ka kezo aphu thyü mvuloshvu.”
- ¹⁵⁻¹⁶Manoah le tsüle Npugü logü tse kethyü sha kemvu genyu a-ka zoshü, “Tin nya tselo. Tson-o ayi le ngenyu tenyünyu nme nishü tile,” tsonshü. Ai tsanggelo gü le zoshü, “Ale sun bin-e nchvütyü kemvui. Ai nle khishünyü yatselo rope kerüshvu thyüo pe Npugü kishü lo,” tsonshü.
- ¹⁷Manoah le, “Nzan pe ayi ka zoshülo, njo dan le ketsin thyü pen ryülo ayi no nrühvu nrün genyu.”
- ¹⁸Npugü logü le, “Hai le nyugenyu a-zan shanyü bin nla? Tsü le zan ndun kethyü nme le.”
- ¹⁹Tson-o Manoah le tenyü nyu nme lo shyé peha tse pe tsonye ge ndun tho thyüshü kehü Npugü rüshvu shü.
- ²⁰⁻²¹Kershvubin ge mah le nnyü kü kebin ka Manoah lo a-nu au le Npugü logü le mahyi ge bin-o tsangge kü kejü hyushü. Tsüselo Manoah le temi gü tsüle Npugü logü tse kethyü shalo njüo a-nu au kazü nyu nkhün tsüla. Au le tsangge logü hyuni mvula.
- ²²Manoah le a-nu ka zoshü, “Nhi le sikelai so, nhi le Sunggigü hyukela genyu!”
- ²³Ai a-nu le zoshü, “Npugü le nhi boshvula nyü ya tselo, A-le nhi kerüshvu lokemvui le; lo a-le tha hi aphu pe nhi hi lo zoshü kemvui le.”
- ²⁴Tenugi le peche nme nnyu lo-o a-zan pe Samson tholo. Nyugü le min soryü lo Npugü le jochü pe a-tsüshü.
- ²⁵Lo a-le Dan kensenbin gü nyu Zorah lo Eshtaol au ja nyu kehü ka Npugü kekvu le a-thyü nkvu so.

Kerathü 14

Samson lo Timnah ka Lünyu gi

- ¹Khenyüme Samson le Timnah ki nsheo tsünyu Filistian nyu lünyu nme hyushü.
- ²A-le ka ki nigü a-pvü lo a-jvü au ka zoshü, Timnah nyu Filistian nyu lünyu nme shwi a yhädyü bin nle, tsügenyu tsü lope ano anu thyülo.”
- ³Ai a-pvü lo a-jvü au le, “Nyuthyüo nle gü Judanyu kemvu Filistian nyu lope nnu thyü titse ola? Ngun pfüphun ngun temi dan nyu lünyu nme hyulo mvu ole?” tson-o ketsoshü. Ai Samson le a-pvü ka zoshü, “Ale a-shwi akenyü tsügenyu tsügi lope a tsülo,” tsonla.
- ⁴A-pvü a-jvü au le Npugü le Samson tsontsin-o hithyü kebin shamvu, Npugü le Filistian nyu zen kega nrün gwenkho fü kebin genyu. Higwenkho ka Filistian nyu le Israel nyu sa gon bin.
- ⁵Tson-o Samson le a-pvü lo a-jvü au zen Timnah ki nshe. Anyugun le vain low pfüthü gun kejü ka Shünyho bwe nme le nho kebin a-le nyülo.
- ⁶Npugü kekvu le Samson thyü nko whütse shüo a-le tenyü nyu nme hontse a-ben pe shünyho gü sürhen la. Ai a-le nyuthyü layo tsüpe a-pvü a-jvü au ka zomvu.
- ⁷Tson-o a-le gü lünyu gi zen kenthon, lo tsügi shwi a-kenyü sa.
- ⁸Jon keshanyu siki Samson le lünyu gi lo titse niryü. A-le boshvu kela shünyho gü shwishü titse tson teki gü laryü, khu le shünyho kesi min nyu bin, tson-o khuzü le kebin hyulo.
- ⁹A-le khuzü gü ha lo-o tsonchü nsen tyü bin. Tson-o a-pvü lo a-jvü au kiryüo peha pe au tsüshü. Au ko tyü ai Samson le a-le shünyho kesi min nyu khuzü gü khilo letse au ka zomvu.
- ¹⁰A-pvü le lünyu gi kaki gü, lo Samson le keho ndoshü. Ponyu dan le tsonshü kehü tsü le tejvü.
- ¹¹Filistian nyu le a-hyushüo selo temi shenryü no a-nizin thyü lotse nishü.
- ¹²⁻¹³Samson le anyugun ka zoshü, “Ano thako nme pe hagin khenta. Tson-o keho jon tsenyü mhundyü hagin le khenlo yatselo ale linen phi kegwa nme lo phinya kekelu nme tse hagin nmeme tsü ti, ai hagin le khenlo mvu laya tselo linen phi kegwa shenryü lo phinya kelu shenryü pe atsüti,” tsonshü. Tsontsin anyugun le, “Nyu yo agun no nyü shüta.”
- ¹⁴A-le zoshü, “Tünketyü gü ge ketyüi le ryü; Kenko gü ge kennyün peha le ryü.” Joshen sikie anyugun le thakhen gü shalo mvula.
- ¹⁵Jonzi nyü anyugun le Samson nu ka zoshü, “N nyepvü sa-o thakhen gü kon pe agun ka zoshülo. Nmvu yatselo agun le npvü ka roshüo nroshvu lati. Hai le agun hon selo titseo agun koshü mvu ole?” tsonso.

¹⁶Tsügenyu Samson nu le chüo a-ka, “Nle aso mvule! Nle a shwirüchün bin nle! Nle apvünyu dan ka thakhen-o a-kon pe aka zomvu!” A-le zoshü, “Hire, ale apvü ajvü au kae zomvu. Ale nyu tsethyü nka zomon?”

¹⁷Jon tsenyü ho kebin then tsügi le tsügenyu chü bin. Ai jon tsenyü nyü tsügi le tserü lo kela genyu thakhen gü kon pe a-ka zoshüla. Tsüselo a-le pe Filistian nyu ka zoshüla.

¹⁸Tson-o jon tsenyü nyü Samson le zhütsen ki yükemvu ka, nyida günyu temi dan le a-ka zoshü, “Khuzü nyeki nyule nnyüh ola? Shünyho nyeki nyule nko kvu ola?” Samson le anyugun jokenishü, “Hagun le athu zen lotsü kemvu we, hagun ntsoka tsü kon sha loho.”

¹⁹Whütse Npugü kekvu le a-thyü nko shüo a-le Ashkelon ki nshe gü temi shenryü boshvulao anyugun phinya kegwa yhün pe thakhen kon zokelo dan tsüla. Tson njo tsügenyu a-nyunta satse a-kaki gunla,

²⁰lo a-nu pe sunkethyü ka a-nizin gü tsüla.

Kerathü 15

¹Tsüsiki thoshe logvü ka Samson le a-nu teno shü titse tenyü bwe nme khisen tseryü. Tson-o a-nu a-pvü ka, “Ale a-nu tsenki günyü bin nle,” tsonshü. Ai a-le Samson no yü mvula.

²A-le Samson ka zoshü, “Akerüchün le nno a-shwinyü mvu ketsin thyüla se ado tse a-khipe npvü gü tsü laso. Ai a-sikezengi le a-nyeki zegwa. Nle a-sun ka tsügi lo logwa le.”

³Samson le zoshü, “Nthu gwen we ale Filistian nyu ge nyu thyü shüyo tsüle age kemvu so!”

⁴Tson-o a-le gü Mesükerun tsishen tenlo. Lo kenyhun yhun ma phin kesü shüo mahne thyü pe a-ge phin shü.

⁵Tson-o mahne dan nben shü njüo ho pe Filistian nyu thoshe low nyu shü. Hihontse-o a-le lowgvü kenjü nti mvu, ai gvü kemvu lo oliv low aphu rola.

⁶Filistian nyu le segü le hihontse shüyo ketso gü Timnah nyu Samson a-min le Samson nu pe a-pvü gü tsükela genyu Samson le honshü letse shalo. Tson njüo Filistian nyu le gü tenu gi roshvula lo a-pvü ka rola.

⁷Samson le anyugun ka zoshü, “Hagun le hihontse thyüshü! Ale hagun pu kethun kemvu we kheshü kemvui tse swe shü bin nle!”

⁸A-le anyugun whe-o anyugun kechon dushvula. Tson-o gü Etam ka tsokü nyu bin.

Samson le Filistian nyu Sokvukela

- ⁹Filistian nyu le ry"o Judah ka kensenbin thyülo njüo Lehi rünyu whe.
- ¹⁰Tsontsin Juda temi dan le anyugun ka, "Hagun le nyugenyu agun whe bin nla?" tse ketsoshü. Anyugun le zonishü, "Agun le Samson tenlo njüo a-le agun ge thyü keshü hontse a-ge thyüshü titse ryü le."
- ¹¹Tson-o Juda temi nyeshen le Etam tsokü ki gü Samson ka zoshü, "Filistian nyu le ngun sa gon kebin nle shamvu ole? Nle agun ge nyuthyü shüla sela?" Tsontsin a-le, "Anyugun le age nyuthyü shüyo ale anyugun ge tsüthyü shüle."
- ¹²Anyugun le zoshü, "Agun le nphin sen gü anyugun tsüla titse ryü bin nle." Samson le zoshü, "Hagun le hagun npvü a boshvula loho tse hagun zoshü shü lo."
- ¹³Anyugun le zoshü, "Ele, agun le nphin sen gü anyugun tsü gwenzin ti. Agun le nboshvu loho." Tson-o anyugun le ron keshün kenyhun pe a-phin lo-o tsokü nyu a-zen ryü.
- ¹⁴A-le ryü Lohi tikeloka Filistian nyu le nrasen-o kehü ryü. Tsontsin Npugü kekvu le a-thyü nko shüo a-bu lo a-ben kephin ron dan le mahchu hontsela.
- ¹⁵Tson-o a-le gada sapha ru keshün nme hyulo. A-le nkhün gü tsü khipe temi yieme dushvu la.
- ¹⁶Samson le lüthyü, "Ale gada nme sapha ru sen-o temi yieme dushvula; ale gada sapha ru nme sen-o anyugun boshvu pe khwen la."
- ¹⁷Tson-o a-le sapha ru gü pe shwenla. Hihontse kela bin gü pe Ramah Lehi tse kola.
- ¹⁸Tsüselo Samson le teri sala, tsügenyu a-le Npugü ko-o zoshü, "Nle kvukelo keda higü pe atsüshü, lo ano ntsoka teri silao Juda kemvu Filistian nyu ben nyu yüla ti ole?"
- ¹⁹Tsontsin Npugü le Lehi ka bin kenshün nme khinshe shüo tsünyu zü le chwiryü. Samson le tsülo-o a-sherhünlo. Tsügenyu zü kenthün tsüpe Hakkore tse kolo, tsü le nthu keti Lehi ka bin.
- ²⁰Filistian nyu le kazü gü sa gon kebin ka Samson le chen nki Israel nyu sharhi thyü.

Kerathü 16

Samson le Gaza Ki Kegü

- ¹Khenyüme Samson le Filistian nyu nyida Gaza kigü, a-le tsünyu keyülachün ketyü nyu nme teno lo-o tsügi jü kigü la.

²Samson le tsünyu kebin Gaza nyu temi dan le hyushü, tsüselo anyugun le bin tsügi hun lo-o khensin khinrun ka a-khwe bin. Anyugun le, “Ngun le a-khwe pe tsang nben-o a-dushvula ti,” tse rüchün-o khensin matse bin.

³Ai Samson le zhübin-o khejenyu luka soryü kachon, lo khincha tse aphu süthola. Tson-o pe a buthun ge shü pfüo kügü Hebron kepen ki rinchothun ra kishü la.

Samson lo Delilah

⁴Tsüsiki, Samson le Sorek ketejon ki kebin Delilah tse kethyü tenunyu nme zen keso lola.

⁵Tsontsin Filistian nyu raja minpvün ju le gü tsügi ka zoshü, “Samson le nyu genyu nkosa yo lo dihontseo agun le a-nyekvulo a-phin lo-o no thame thyü lomvula tiyo a-shün-o no nka zoshülo. Tson yatselo agun nmeme le rakagi tsi tseryü nmeme pe ntsüti.”

⁶Tsüselo Delilah le Samson ka zoshü, “Nyu genyu nle nkosa hüyo. Lo temi peha le nphin lo-o nno thame thyülomvula tiya tselo a-le nyuthyü lo gwayo? ncheno-e pe aka zoshülo.”

⁷Tsontsin Samson le zoshü, “Anyugun le tholevü ron keshün a-kerhün tsenyü pe aphin la yatselo, ako kechanyu hontse kvumvu kelai le.”

⁸Tsontsin Filistian nyu raja jule tholevü ron keshün a-kerhün tsenyü senryü Delilah tsüşhü, lo tsügi le pe Samson phinla.

⁹Tsügi le temi peha no katsen kecha zin khwe bin, tsüselo a-le nrasen-o, “Samson! Filistian nyu le ryüzhü laso!” Ai a-le soryülaryü mah le ni kesükeshü hontse tholevü ron dan süthü la. Tson-o a-le nyugenyu nko bin yo anyugun le shalo mvula.

¹⁰Delilah le Samson ka zoshü, “Hire, nle jo ketsin aka zomvuo asa bin nyo. Ncheno-e dihontse nphin logwa yo aka zoshü ta.”

¹¹Samson le zoshü, “Anyugun le ron keshün sen mvushü kethyü pe aphin la yatselo ako kechanyu hontse kvumvu kelai le.”

¹²Tson-o Delilah le ron keshün peha pe a-phinlao, nrasen shü, “Samson! Filistian nyu le ryüjü laso!” Temi dan le katsen kechazin khwebin. Ai a-le a-bu ge ron tsüle ni hontse süthü la.

¹³Delilah le Samson ka zoshü, “Nle ntsoka keti ketsin aka zomvuo asa bin nle. Dihontse mele nphin logwayo aka zoshülo.” A-le zoshü, “Nle ashün sin tsenyü pe ndyükedada nyu shüo dala yatselo ale kechanyu hontse kvumvu kelai le.”

¹⁴Tsüselo Delilah le a-no zhütin la njüo a-shün sin tsenyü pe dyünyu dala. A-le tsü pe dyü nyu da nko salao, “Samson! Filistian nyu le ryüjü laso,tse nra shü!” Tsontsin a-le so-o dyükedada nyu a-shün tho lola.

15Tsontsin tsügi le a-ka zoshü, “Nle aso kemvu le, dihontse nle aso hü nle tse zolo tila? Nle gwenshen ge asa laso lo ntsoka keti nyu le nthü pe nkosa hüyo aka zomvu.”

16Tson-o tsügi le khenyütsen a-ketsobin gwenzin la. Tsügi le tsü ketso tserü kethyü genyu a-nyutsemi lo a-kevä sala,

17tsügenyu a-le kenkhin ki jo ketsin pe a-ka zoshüla. A-le zoshü, “Ashün thu hümvu, a nnyu lo nyemhun akhikho kecha thyüpe Nazirit nyu thyüo Sunggigü tsü laso. Tsügenyu ashün thu laya tselo akekvu ndi lati, lo kechanyu hontse ale kvumvu kelai le.”

18Delilah le a-le ketsin gü pe a-ka zoshü kela shalo-o jolo nipe Filistian nyu raja ju kishüo, “Gwengwa niryülo. A-le ketsin gü pe aka zoshü laso.” Tson-o anyugun le pisa sen ryü.

19Delilah le Samson no a-din ge zhütin lao temi nme ko pe no Samson shün thula. A-le a-kenko ndi kelasi genyu tsügi le a-nthyü nnyü sola.

20Tson-o a-le nrao, “Samson! Filistian nyu le ryüjü so!” A-le chon sorryü, a-kerüchün le, “Himhundyü hontse a-keshathyü tinla ti,” tse bin. Npugü le a-khe kela shamvuo.

21Filistian nyu le a-tenlo-o a-yhütyü hvu tseri thola. Anyugun le lazo ron pe aphin zen-o Gaza kiryü lo a-no doka nyu shye ra hü.

22Lo a-shün le sen ni sola.

Samson Kesi

23Filistian raja jule keteno-o anyugun shekerhün genyu kerüshvu keda nme thyüpe anyugun tero Dagon tsütitse kequen lo. Anyugun le, “Agun tero gü le agun shwikerüchün gü Samson so kvukelo pe agun tsü laso!” tse lüthyü shü.

24-25Anyugun shekerhün thyü kebin genyu, anyugun le zoshü, “Samson koshüo no kecho pe ngun hiti nu!” Tson-o anyugun le do kanyu Samson zenchwiryü no kecho pe anyugun hi, lo a-no kachon jaka solo. Temi dan le a-hyu shüo anyugun tero gü shweo lüthyü shü: “Agun tero güle agun kazü nkiela lo agun temi kechon boshvu kela agun shwikerüchün gü so kvukelo pe agun tsü laso!” tson bin.

26Samson le a-ben süo a-tsonri kehü ponyu gü ka zoshü, “Ano gü ka gü le a-ge dun kebin kachon dan kesü lolo. Ale tsü ge nngü lonyü bin nle.”

27Ka tsügü nyu pechenyu lo tenu nyue tse süto tse bin. Filistian raja minpvün ju apfu bin, lo ka so ge pechenyu lo tenunyu kesin yieshen kho le kecho kethyü shwi bin.

²⁸Tsüselo Samson le kehithyüo, “Kekvutsin Npugü, arüchün shüta, Sunggigü akekvu tsü gwengwa nme pe atsünishü, tson_o ano Filistian nyu le a-yhütyü tseritho kela akhün lo lota.”

²⁹Tson-o Samson le ka gü rhunpfü kebin kachon lvu hvu nmhulo. A-ben nme pe kachon nmeme chen pen-o

³⁰nrao, “Ano Filistian nyu zen-o sila lo!” A-le a-kekvu aphu hoshüo kagü chenren pe raja pvün lo kechanyu aphu sa shüla. Samson le a-kerhün ka nyeki a-kesi ka temi chonkvu boshvula.

³¹A-tsasikezen lo a-kami kechanyu le a-min pen lo titse ryü. A-nyugun le a-pen gü Zorah lo Eshtaol au jaka a-pvü Manoah sika nyu sunla. A-le chen nki Israel nyu sharhi thyü.

Kerathü 17

Mikah Teromen

¹Gwengwa me ka Mikah tse kethyü temi nme le Efraim rincho ki yhun hü.

²A-le a-jvü ka zoshü, “Temi peha le nhon rakagi tsi tseryü nme khilo kela ka nle shochün pe kerühu gü tsü. Nle tson kebin ale nyülo. Ale pisa tsü sen hünyo. Khi kelo gü tsüle ale.” A-jvü le zoshü, “Npugü no jochü pe ntsü nda, anyugü!”

³A-le pisa gü rani pe a-jvü tsüla, lo tsügi le zoshü, “Shochün no anyu ge ryü mvu nrün genyu, ale a npvü pisa gü khikho pe Npugü tsü laso. Tesen pe teromen nme thyülo-o rakagi tsü pe je lati. Tsügenyu ntsoka ale rakagi tsüdan pe ntsüni lati.”

⁴Tson-o a-le tsü rani pe a-jvü tsüla. Tsügi le rakagi tshvu pe tegi kechanyu nme tsüshü, tson-o tsü güle tesen pe teromen nme du lo-o rakagi tsü pe jeshü. Tsüpe Mikah kanyu shübin.

⁵Mikah higü hile a-kershvubin le bin. A-le teromen peha lo püshükeda phi nme thyülo, lo anyu nme no a-püshükeda thyü shü.

⁶Tsügwenkho ka Israel nyu dan nyu raja ndi; temi aphu a-le nyuthyü nyü yo thyü hü.

⁷Tsügwenkho ka Judah kazü Bethlehem rünyü nyu Levi nyu ponyu nme ko yhun bin.

⁸A-le Bethlehem kheo bin kecha peha ki yhun titse gü. Tson-o a-le njwen-o Efraim rincho ki Mikah kanyu ryü.

⁹Mikah le, a-ka, “Nle dikipon ryüla? tse ketso shü. Tsontsin a-le, “Ale Judah kazü Bethlehem nyu Levinyu nme. Lo ale bin peha ka yhun titse fü hü nle.”

¹⁰Mikah le zoshü, “Azen binlo. A tsontsin lo a-püshükeda thyülo, lo ale chen me ka rakagi tseryü, phinya peha lo nketyüketsü pe ntsü tile.”

¹¹Levinyu ponyu gü tsüle Mikah zen bin titse a-kendo lo, tson-o a-nyu nme hontselo.

¹²Mikah le a-lope a-püshükeda hontse lo-o a-le Mikah kanyu bin hü.

¹³Mikah le zo, “Ntsoka we ale Levinyu nme pe a püshükeda thyülo laso, tsügenyu Npugü le a keche shüti.”

Kerathü 18

Mikah lo Dan Tsipwen

¹Tsügwenkho ka Israel nyu raja ndi. Tsüka Dan tsipwen le Israel nyu dan nyu anyugun kazü kendi genyu kazü peha nkhen pe anyugun hon thyü titse fü hü.

²Tsügenyu Dan tsipwen le anyugun dan nyu thathyülo kekü minpvün kejülo-o, anyugun no kazü rhi lotse Zorah lo Eshtaol rünyi nyu anyugun nishü. Anyugun le Efraim rincho tilo-o Mikah kanyu binlo.

³Anyugun le tsünyu kebin ka, Levinyu ponyu gü khwe shalo njüo, gü a-ka, “Nle hiki nyuthyü bin nla? Segü le nzen hiki ryü la?” tse ketso so.

⁴Tsontsin a-le zoshü, “Ale Mikah zen kegwensha lo-o a-le ashün thyüo ale a-püshükeda hontse thyü bin nle.”

⁵Anyugun le a-ka zoshü, “Ncheno-e agun kenjwen hile thyü tolo tile nmvuyo Sunggigü ka ketso shwilo.”

⁶Püshükeda gü le zoshü, “Hagun nyunkhi nya. Hagun kenjwen hinyu Npugü le hagun ntsen hü nyo!”

⁷Tson-o minpvün jule tsü nken-o Laish rünyi nyu gü. Anyugun le gü tsünyu temi le Sidon nyu hontse kenshvu ndio yhun kebin hyulo. Anyugun le temi nme zen keväkeben mvutse bwenye lo je tse bin; anyugun genyu mvulo keshvu aphu bin. Anyugun le Sidon nyu zen nithen ki yhunbin lo temi nme zen-o kengü mvu.

⁸Minpvün jule Zorah lo Eshtaol nyu ranikeryü ka anyugun temi dan le anyugun le dihontse hyu yo ketsoshü.

⁹Tsontsin anyugun le “Ryülo!” “Ngun Laish whe tinu. Agun le kazü gü hyu laso, tsüle gwa ritsin. Thame thyü mvutse hika sun bin nya; whütse! Gü tsü lolo la tile!”

¹⁰Tsüki gülo, temi dan le thame rüchün nshvu kemvu hyu loti. Tsüle kazü keda nme; tsünyu temi le senmvulo keshvu lihie bin nyo, lo Sunggigü le tsüpe hagun tsü laso.”

¹¹Tson-o Dan tsipwen temi tsitsero le teri kanyü nda lo-o Zorah lo Eshtaol nken-o tsonchü shü.

12Anyugun le nsin gü Juda kazü nyu Kiriath Jearim nkhünzin kensenbin thyülo. Tsügenyu bin tsügü pe Dan kensenbin tse kolo.

13Anyugun le tsü nyu bin-o Efraim rincho ki Mikah kanyu ryü.

14Tson-o gü Laish kazü rhi kethyü jule anyu pvünyu dan ka zoshü, “Ka hidan nme nyu tesen pe teromen du-o rakagi pe je kethyü nme le kebin hagin le shale mvula? Teromen kecha ko lo ephod ko tse bin nle. Tsügenyu dihontse tiyo hagin le rüchün bin nle nmvu la?”

15Tson-o anyugun le Mikah kanyu Levinyu ponyu gü le kebin bin ki gü a-le dihontse bin yo ketsoshü.

16Tson kebin ka Dan temi terithyü titse ndo sen kehü tsitsero dan le khinrun ka sobin.

17Püshükeda gü le terikanyü sen kehü temi tsitsero dan zen khinrun ki kebin ka, rüzükeryü minpvün jule njü gü tesen pe teromen du-o rakagi pe je kethyü gü, teromen kecha dan, lo ephod khilo la.

18Temi jule gü Mikah kanyu kenshün kanyü gü khikebin ka, püshükeda güle hagin le nyuthyü bin nla? tse ketsoshü.

19Anyugun le a-ka zoshü, “Matse binlo. Jo nme zo nya. Ryü agun püshükeda thyü lo tharhi pe agun tsülo. Nle temi nme kami püshükeda thyü kebin nyeki Israel tsipwen nme püshükeda thyü mvuti ole?”

20Tsonshü laryü püshükeda gü le a-sherhün sala, tson-o a-le kenshün kanyü dan khilo-o anyugun zen güla.

21Anyugun le ranio anyu nyenyu, anyu senru lo anyu hon kesen dan no rio tsonchü shüla.

22Anyugun le Mikah ka nken-o nithen ki gükela siki Mikah le teri thyü titseo a-kazonyu kolo. Anyugun le ryü Dan temi dan hülo-o

23nrashü. Tsüka Dan temi dan le rani ryüo Mikah ketsoshü, “Nyuthyü ola? Nyugenyu temi hi aphu zen hü nla?”

24Mikah le zoshü, “ ‘Nyuthyü ola?’ tse tsüle hagin le nyu zobin nla? Hagin le a püshükeda lo ale thyükelo teromen khisen tin laso! Ale nyu kecha le bin ni ola?”

25Temi dan le Mikah ka zoshü, “Temi hidan no anyugun nyunta lo-o n whe kebin nyeki nle thame zomvu kela we gwakvu. Anyugun nyunta lolo nle lo nkami apentha sila ti.”

26Tsonshüo güla. Mikah le temi tsüdan le kvusa kebin hyu shüo rani a-kaki gunla.

27-28Dan temi dan le püshükeda gü lo Mikah le kethyü hon dan khikelo siki gü bwenye lo ntsema kebin Bethrehob ketejon hontse kebin Laish rünyi rola. Laish le Sidon zen nithen kela genyu temi nme-e anyugun kenikeshü ndila, lo anyugun

le temi kecha nme zen kengü hümvu. Dan temi dan le rünyi tsügü thyünilo-o tsünyu binlo.

²⁹Anyugun le Laish zantho kela pe Dan thyülo, anyugun bon Dan, Jakob nyugü zan ka.

³⁰Dan temi dan le rüshvu titseo teromen gü pe shülo, lo Jonathan, Gershon nyugü a-bon le Mosa tsü no Dan tsipwen püshükeda thyülo, lo a-tsipwen no püshükeda thyü bin-o anyugun tenzen-o melojvü ki gü kela ti.

³¹Sunggigü kerüshvu phika gü le Shiloh nyu kebin gwenkho aphu ka Mikah teromen le tsüka bin hü.

Kerathü 19

Levinyu Gü Lo A-thenugi

¹Tsügwenkho ka, Israel nyu le a-raja ndi, lo Efraim rincho nithen ki Levinyu nme le yhun hü. A-le Juda kazü Bethlehem nyu a-thenu thyü titse lünyu nme lolo,

²ai tsügi le a-ge a-nyu ntao rani Bethlehem ki a-pvü kanyu gun gü shyenzi bin tinla.

³Tsüselo temi güle tsügi sithen gü no rani a-kiryü lalo tse koti tse rhilo. Tson-o a-le a-go gü lo gada kenyhun zenlo. Lünyu gi le ka gü tsin pe Levinyu gü zenshü, lo tsügi a-pvü le a-hyushüo shekerhün thyü a-zenlo.

⁴Tsügi a-pvü le a-no bin lo tse tenge kela genyu a-le jonshen bin tinla. Au le tyütsü lo njüo tsüje tsüka bin.

⁵Jonzi nyü lonyü nshwe sorryüo au le gun titse ndo lo. Ai lünyu gi a-pvü le Levinyu gü ka zoshü, “Tha peha tyülo rilo. Tsonyatselo hai genyu gwati. Tsonkelo siki gü logwa.”

⁶Tson-o au bin-o kengü tyütsü lo. Tsüselo lünyu gi a-pvü le a-ka zoshü, “Ntsoje hika bin-o shekerhün thyü lolo.”

⁷Levinyu gü le gun titse solo, ai a-pvü le tenge tselo kela genyu kheje me tsünyu bin ni tinla.

⁸Jonpvün gü lonyü nshwe a-le tsonchü shüla titse so, ai tenu gi a-pvü le, “Tha peha tyülo rilo. Nhenyu ki gülo.” Tson-o au kengü tyütsü lo.

⁹Temi gü, a-thenu gi lo a-go tse tsonchü shü laryü, a-pvü le zoshü, “Ngwün güzhü laso; tsügenyu zhütin lalo. Thon mvuo zün kelai so. Ntsoje hika bin tseo. Lonyü nshwe so-o gun logwa le,” tson.

¹⁰⁻¹¹Ai temi gü le khejeme tsünyu sun ninyü mvuo a-thenu gi, au gogü lo gada kenyhun le kanyü pfü tse tsonchü shü. Anyugun le Jebus (tsüle Jerusalem) kho

nni keryü tsüle ngwün la, tsügenyu gogü le a-mpugü ka zoshü, “Nyuthyüo ngun ntsoje Jebus nyu nyida hinyu sun tinla mvu ola?” tson.

12-13 Ai a-mpugü le zoshü, “Ngun le gü Israel nyu kemvu rünyü nyu sun kemvui le. Ngun hi nken-o keshanyu kethün gü Gibeah nmvue Ramah ka ntsoje sun tile.”

14 Tson-o anyugun le Jebus nken gun. Anyugun le ryü Benjamin tsipwen lojvü nyu Gibeah tikelo tsüle yhäko chela.

15 Lo anyugun le tsüje bin titse tsünyu gü. Anyugun le nyida tsünyu yügü tsoncho ka dun bin, ai temi nme anyugun zen a-kanyu gü kethyü ndila.

16 Tsontsin kethen nyu nme le loki bin hü, ai ntsoka we ryü Gibeah nyu yhun hü. (Tsünyu kebin kechanyu le Benjamin tsipwen.)

17 Kethen nyu gü le tesin le nyida gü tsoncho nyu kebin shalo-o, “Hagun le dikiryüla? lo dikipon gü jü nla? tse ketsoshü.

18 Tsontsin Levinyu gü le zoshü, “Agun le Judia nyu Bethlehem ki bin hño Efraim rincho ki agun kaki gun jü nle. Lo temi nme ntsoje agun no a-kanyu sun keloi mi ndi,

19 agun le gada chvü npenkon, lo athenu gi, agogü agun genyu tensü lo vainzu ai pfü hü. Agun genyu senmvulo keshvu aphu bin nle.”

20 Kethen nyugüle zoshü, “Hagun aka ki ryülo! Ale hagun nucha loti; kheje nyu tsoncho nyu bin nyalo.”

21 Tson-o a-le anyugun zen a-ka ki gun-o gada chvü thyüshü. A-sin ju pha sü lao anyugun no tyütsü lo.

22 Tson-o anyugun shekerhün thyü bin laryü nyida gü nyu serikemvu nyu peha le ryü ka hunpfü lo-o kakhin kekho so. Anyugun le kethen nyu gü ka, “Nka ki ryü kebin pechenyu gü tsü zenchwi ryülo! Agun le zen-o serikemvu tho thyü nyü bin nle!” tson so.

23 Ai kethen nyu gü le kamhun ki chwigü anyugun ka zoshü, “Nmvu, apvünyu ju, hagun cheno-e serikemvu, gwakemvu tsühon tse thyü nyalo! Temi higü le asin le.

24 Hire, a-thenu gi lo anyugi phusen nme le bin nle. Ale ntsoka au zen chwiryü tile. Hagun le au zen nyuthyü ny yo thyülo. Ai temi higü ge we serikemvu tson kethyü thyü nyalo!”

25 Ai temi dan le a-khwenyümvu. Tsügenyu Levinyu gü le a-thenugi tsenshwi pe kamhun ki anyugun tsüla. Anyugun le khensin a-zenzhü lo a-zen serikemvu thyü bin-o lonyü gü ti.

26 Lonyü gü tenu gi le ryüo a-nyepvü le kebin kethen nyu gü ka khenpvü ka keto bin. A-le tsüka bin-o tsangben chwi keryü ti.

²⁷A-nyepvü le lonyü gü so-o tsonchü shü titse kakhin she chwiryü laryü a-thenu gi le kakhin phaka keto-o a-ben keto pe kakhin nmhu kebin hyulo.

²⁸Tson-o a-le, “So-o ngun gunla tile,” tsonshü. Ai nra mvula. Tson-o a-le a-min pen pe gada ge kepha lo njüo a-kaki gunla.

²⁹Tson-o a-ka tilo ntsin zhe nme khilo-o a-thenu gi jünthü pe tseryü kenyhun thyülo-o sime pe Israel nyu tsipwen nmeme tsüşhü.

³⁰Tsü kehyu nyu apfu tse, “Ngun le khenyüme-e hihontse nyülo shwimvu, Israel nyu le Ijpt nken chwikeryü hihontse kethyü thyümvu zun! Ngun tha peha thyü mvulo shvu! Dihontse tila?”

Kerathü 20

Israel Le Terithyü Titse Ndalo

¹Tesozin Dan ka gü tesinzin Beersheba keti, lo nphozin Gilead kazü nyu tse Israel nyu apfu chwiryü. Anyugun le nme thyüo Mizpah ka Npugü mhundyü nyu kequenlo.

²Sunggigü temi dan le kequen kebin hinyu Israel tsipwen apfu nyu sharhi ju kobin, tsüka tsonkechü shüpahü lak pezi le bin.

³Lo Benjamin tsipwen le Israel nyu tsipwen kecha apfu Mizpah ka kequen kebin rüla nyülo. Israel nyu dan le ketsoshü, “Dihontse kemu higü thyülayo agun ka zoshü lo?”

⁴Tsontsin a-thenu boshvu kela gü Levinyu güle zoshü, “Ale lo athenu gi ayi le Benjamin kazü Gibeah rünyü nyu kheje ki zhülo titse gü.

⁵Tsüka Gibeah nyu le kheje nyu ryü a wheo ka gü hun lola. Anyugun le a dushvu kela nda; lo anyugun le athenu gi zenzhüo no sila le.

⁶Lo ale a-min khilo-o duthüo nmeme pe Israel nyu tsipwen tseryü kenyhun ju kenjün shü le. Anyugun le ngun dan nyu gwakemvu serikemvu thyü kela genyu.

⁷Hagun hinyu kebin nyu apfu Israel nyu. Hi genyu ngun nyuthyü tila?”

⁸Temi apfu kengü solo njüo zoshü, “Phika nyu yhun nmvue kanyu bin kehü nyue ngun nme rani a-kaki gun loho.

⁹Ngun hihontse ti: ngun whenshwio temi peha kejü pe Gibeah whe ti.

¹⁰Israel nyu jüntseriyü ka jünme no rihü dan ketyüketsü thyü lo kechanyu le gü Gibeah nyu le Israel nyu dan nyu serikemvu thyü kela shaja pe anyugun tsüti.”

¹¹Tson-o Israel nyu apfu rünyü tsügü whe nrün genyu kequenlo.

¹²Israel nyu tsipwen dan le lilo nipe Benjamin tsipwen kazü apfu nyu shüo, “Hagun le ntsethyü kemu hi thyüla ola? tse zoshü.

13Ntsoka Gibeah nyu serikemvu ju tsüpe agun ben ka shüla lo, tson-o agun no anyugun dushvu lao Israel dan nyu gwakemvu tsü khi lalo,” tsonshü. Ai Benjamin tsipwen le Israel kechanyu dan khwenyü mvula.

14Anyugun le Israel kechanyu dan zen terithyü ti tseo Benjamin nyida apu nyu temi le ryü Gibeah nyu kequenlo.

15-16Tsünyü anyugun le anyu nyida nyu shüpahü yie nkio tsero kolo. Tsünyeki Gibeah phenyü nyu a-ben ngwa shwe kehü tsi tsenyü kejülo. Anyugun apu kezün vü ge tso shwe pe shüntsü me-e jonzü hümvu.

17Benjamin tsipwen sin mvuo Israel tsipwen kecha dan ko terithyü kesha shüpahü lak pezi le kequen lo.

Benjamin dan zen teri Kethyü

18Israel nyu le Bethel ki kershvubin ka gü, “Tsipwen digü no Benjamin whe teri tiyo,” tse Sunggigü ketsoshü. Tsüka Npugü le zoshü, “Juda tsipwen le ti.”

19Tson-o Israel nyu le tsüsügü lonyü chwigü Gibeah nyida khoka kensenbin thyülo.

20Anyugun le Benjamin rihü whe güo shüpahü dan a-bin bin ka binlo.

21Benjamin rihü dan le nyida günyu chwiryüo tsünyü Israel shüpahü yie nkikenyhun dushvula.

22-23Tsüselo Israel nyu le kershvubin ki gü Npugü mhundyü nyu chechü bin-o ngwün kishü. Anyugun le, “Agun no ni gü agun tsasikezen Benjamin dan zen terithyü ni tile?” tseo a-ketso. Npugü le “Ele” tson zoshü. Tson-o Israel rihü dan le pecheo kerinyü hontse anyugun shüpahü dan no a-bin kemenyu tsü binlo.

24Anyugun le Benjamin rihü dan nren titse gwenhvu ge ryü.

25Lo gwenhvu gü ko Benjamin temi le Gibeah nyu chwiryüo Israel shüpahü terithyü kesha yie tseryüo tetse dushvu la.

26Tsüselo Israel temi apu Bethel ki nsin gü chechü. Anyugun le tsünyü Npugü mhundyü ka dun-o tyütsü mvu bin ngwün gü ti. Anyugun le kepfüshe kerüshvu thyüshü lo apentha rope kerüshvu peha thyü- apu Npugü mhundyü nyu.

27-28Tsügwenkho tsüle Sunggigü zen kejozen kelo Khinpha le Bethel ka bin, lo Aron nyu Eleazar nyugü Phinehas le tsü ntsen hü. Temi dan le Npugü ka ketso-o, “Agun no gü agun tsasikezen Benjamin dan zen kenren le khela mon?” Npugü le zoshü, “Nren lo, senduki anyugun sa kvukelo pe hagun tsü ti.”

29Tson-o Israel nyu le shüpahü peha no Gibeah hun-o kebu bin.

30Lo jonshen kesin-o anyugun le Benjamin rihü dan nren, anyugun le himhundyü kethyü hontse shüpahü dan no Gibeah ntsun-o a-bin ka bin.

³¹Benjamin dan le anyugun nren chwiryü lo nsü zen-o nyida gü nken tinla. Himhundyü hontse Bethel tson lo Gibeah tson ki kendo nyu Israel nyu peha dushvula. Anyugun le Israel nyu shenryü laki dushvula.

³²Benjamin dan le zoshü, “Himhundyü hontse anyugun nke lalo.” Ai Israel nyu le tesen nyida gü nyu anyugun nsü zen-o tsonda kishü la titse ndo bin.

³³Tson-o Israel nyu rihü danda gü le tesen nigü Baaltamar ka a-dan thyü nilo, lo Gibeah hunpfüo tsokhin ki kebu kebin dan le kehü chwiryü.

³⁴Israel nyu aphu ka kejukelo temi yie tseryü dan le Gibeah whe lola, lo teri le rüsa la. Benjamin dan le nke gü jü kela anyugun npfü anyu shalo mvula.

³⁵Npügü le Benjamin dan sakvukelo pe Israel tsüla. Tsünyü Israel nyu le anyu shwikerüchün nyu yie nkipvün-o tsime dushvula,

³⁶tson-o Benjamin dan le anyugun le mezenlomvu kela shalo.

Israel nyu Le Dihontse Kvuloyo

Israel nyu rihü kechon gü le anyugun le no kebuo Gibeah hun kebin dan tenyen-o Benjamin dan mhundyü nyu tesen tinla.

³⁷Temi hidan le tin whütse Gibeah nyu ryüo nyida günyu temi aphu dushvula.

³⁸Israel rihü kechon gü lo kebu kebin dan le zansü nme kenthon njü. Anyugun le rünyü günyu mahkekhu keda nme hyu shü lo,

³⁹teri bin nyu kebin Israel nyu dan le rani ryüti. Higwenkho hile Benjamin dan le Israel nyu min shenryü boshvu laso. Anyugun npfü kenthon-o, “Himhundyü hontse anyugun nke laso,” tson bin.

⁴⁰Tsüselo zansü gü le chwiryüla; rünyü günyu mahkhu chwiryüla. Benjamin dan le rani shü laryü nyida gü apentha mah le nnyükebin hyu pe anyu dun thyüla.

⁴¹Tsüselo Israel nyu le rani ryü laryü Benjamin dan le anyugun nke güjü kela shalo_o anyu rhokedyü thyüla.

⁴²Anyugun le Israel nyu mhundyü nyu ranio tehen nyu gü ai kebu lo nrün ndi la. Anyugun le rihü kechon gü lo nyida günyu chwiryü kebin dan ja nyu bin lolao anyugun nke la.

⁴³Israel nyu le shwikerüchün nyu khinthü lo-o kleshü mvutse hü gü Gibeah npho tio anyugun then-o dushvu.

⁴⁴Benjamin shüpahü kegwatsin yie tseryüo tetse dushvu la.

⁴⁵Kecha dan le ranio tin Timmon tsonye kipun gü. Tson nyu anyugun min yie pvün dushvula. Israel nyu le a-sen dan hü Gidom ki gü yie hvu dushvu nila.

⁴⁶Tsünyü Benjamin nyu aphu kesin le yie nkio pvün dushvula-anyugun aphu shüpahü kepeche nti.

⁴⁷Ai temi tsei tsero we Rimmon tsonye ki güo simvu lo, tson-o anyugun le shyezi tsüki bin tinla.

⁴⁸Israel nyu le rani ryüo Benjamin temi peche, tenu, ntsenyu lo senru aphu dushvu la. Anyugun le rünyi hyukelo aphu rola.

Kerathü 21

Benjamin Tshipwen dan Nu kefü

¹Israel nyu le Mizpah nyu kequen kelo ka Npugü mhundyü nyu zoshwikeshü nme thyü; “Ngun nme-e a-nyu pe Benjamin temi ka kalu loho.”

²Tson-o Israel nyu le Bethel ka gü Sunggigü mhundyü nyu dun bin-o ngwün güti. Anyugun nyugwamvu lo chechü nra nhuo,

³“Israel nyu Npugü Sunggigü, nyu genyu hihontsela la? Nyugenyu Benjamin tshipwen no Israel nyu dan nyu ndi gü jüla sela?”

⁴Lonyü nshwe temi dan le tsüka kershvubin nme thyülo-o kepfüshe kerüshvu lo apentha rope kerüshvu peha thyü shü.

⁵Anyugun le ketso shü, “Israel nyu dan nyu dan nme-e Mizpah ka Npugü mhundyü nyu kequen kethyü ka gü kemvu le bin le?” (Anyugun le ligü higü Mizpah ka gü kemvu gü no siti tse keswe thyü njü.)

⁶Israel nyu le anyugun tsasikezen Benjamin dan genyu rünyumvu sala, tson-o, “Nthu Israel nyu le tshipwen nme nmhen laso.

⁷Benjamin temi rhünkebin dan genyu ngun dihontse anyugun nu fü pe tsü tila? Ngun le ngun nyugi nme-e pe anyugun tsü loho tse Npugü mhundyü nyu zoshwishü laso.”

⁸Anyugun le Israel tshipwen dan nyu peha le Mizpah nyu kequen kethyü ka gü kemvu le bin le ndi yo ketsogun, laryü Gilead ka Jabesh nyu nme-e tsüka bin kemvu hyulo;

⁹rihü dan zan ko kegun ka Jabesh nyu nme khinshü mvula.

¹⁰Tsügenyu kehun gü le kepeche temi yie tseryü kenyhun nishüo, “Gü Jabesh nyu tenu nyu lo ntsenyu kesin temi aphu dushvu lalo, tse ahza shüla.

¹¹Pechenyu aphu lo tenunyue phusen kemvu aphu dushvula lo.”

¹²Anyugun le Jabesh nyu dan nyu lünyu phusen tsizi hyulo, tson-o tsüdan zen Shiloh nyu kensenbin ka zenryü, tsü le Kanan kazü nyu.

¹³Kehun gü apentha jolo nipe Rimmon tsonye ki kebin Benjamin tshipwen dan tsüo terithyü mvula sele tse shü.

14Tson_o rani ryü, lo Israel tsipwen kecha dan le anyugun le boshvu mvukela Jabesh nyu lünyu dan tsü pe anyugun tsü shü. Ai tsü le anyugun genyu rhola.

15Temi dan le Benjamin dan njün hola, Npugü le Israel tsipwen dan kengü nme kethyü bokho kela genyu.

16Tson-o kehun kebin ka sharhi ju le zoshü, “Benjamin tsipwen dan nyu tenu ndi laso. Ngun dihontse rhünkebin temi dan hi nu fü pe tsü tila?

17Israel tsipwen tseryü kenyhun dan nyu nme nmhenla loshvu. Benjamin tsipwen no yhunlo nrün tson fü mvu loshvu le,

18ai ngun we ngun nyu pe anyugun ka kalu keloï mvu, ngun segü le anyu pe Benjamin tsipwen ka kalu yo no shochün pfü lotse ngun le zokela si genyu.”

19Anyugun le tson rüchün tseo, “Thon mvutse chenkechwi Shiloh ka Npugü nga thyü kehü tsüle ryüjü nyo.” (Shiloh tsüle Bethel tesozin, Lebenon tesinzin lo Bethel lo Shechem au jaka tson gü nphozin bin.)

20Tsügenyu anyugun le Benjamin tsipwen dan ka zoshü, “Gü vain low nyu kebuo

21khwe binlo. Tson-o lünyu dan le nga ka nyhun titse Shiloh ka ryülo hagun le vain low nyu chwiryü lo. Hagun le lünyu dan dan nyu anyugun kemvu thyüo nmeme tenzen Benjamin lojvü ki gü pe hagun nu thyü lolo.

22Anyugun pvünyu nmvue anyugun tsünyu le hagun ki ryü kenya yatselo, hagun le anyugun ka, ‘Anyugun pe agun nu thyü titse agun le terinyu hagun ben ka anyugun tenlo bin mvu laryü no agun zen binlo tse zolo gwa. Lo hagun le pe agun tsübin kemvu genyu hagun le zoshwishü kenjü gwenrho-o mula mvu le.’ ”

23Tson-o Benjamin dan le tsühontse lo; anyugun nmeme tse lünyu dan le Shiloh nyu nyhun kebin ka a-nu kejü lo-o zen tinla. Tson njüo anyu kazü ki rani gü rünyi thyünio tsüki yhun lo.

24Lo Israel nyu dan ko ranio a-tsipwen lo a-kaminyu a-hon ki gunla.

25Tsügwenkho ka Israel nyu dan nyu raja ndi. Aphu tse a-le nyu thyü nyüyo thyü hü.

Ruth

Ruth 1

Elimelek Lo A-kami Le Ketuo Moab Ki Kegü

¹⁻²Nduka, Israel nyu le a-raja bin kehü mhundyü, kazü günyu chenda nme le soryü. Tsügenyu Judia kazü Bethlehem nyu yhun kehü Efrath Pfüphun nyu Elimelek tse kethyü nme le a-nu Naomi lo au nyu Mahlon lo Chilion tse zen-o gwengwa me Moab kazü ki yhun hü. Anyugun le tsüki yhun kebin ka,

³Elimelek le Naomi lo anyu hvu kheo sila,

⁴a-nyu hvu le Moab nyu lü Orpah lo Ruth zen sunthyü. Chen tseryü kho siki,

⁵Mahlon lo Chilion au ko sila, tson-o Naomi no a-nyepvü lo a-nyuhvu ndi lao a-npfü shüla.

Naomi Lo Ruth Au Le Bethlehem Ki Rani Keryü

⁶Tsüsiki Naomi le Npugü le jochü pe a-temi tsüo chvülo sa kebin rüla shalo; tson-o a-le a-mo hvu zen Moab nken titse gwen ndalo.

⁷Anyugun le judia ki rani gunla titse kengüo tsonchü shü, ai tson nyu

⁸a-le au ka zoshü, “Hai le kaki rani gü hai jvünyu zen bin tin lalo. Hai le age lo sikela hvu ge thyükeshü hontse Npugü no hai ge kegwa gü thyüshü kelo gü thyü.

⁹Lo Npugü no hai mihvu nren no kalu nio hai kakhwün no bin kelogü thyülo.” Tsüselo Naomi le au nboshü, Ai au le chü sola,

¹⁰tson-o au le a-ka, “Nmvu! ayi le nzen-o ntemi dan ki güti.”

¹¹Naomi le zoshü, “Anyugihvu hai le ranila mvu loshvu.” Nyu genyu hai le athen ryü nyü bin ola? Ale nyu nnyu nipe hai nyepvü thyüti ado tse rüchün bin ole?

¹²Kaki rani lalo, ale thenri lao kalu ni kethyüi mvuso. Lo ale a kenrin le binzun-o ntsoje kaluo peche nnyu shü zatse-e,

¹³au le peshü sokeryü hai le khwe bin ti ole? Hai le kechanyu ka kalu mvuo tsü khwe bin ti ole? Nmvu, anyugi hvu, tsonlo nrün ndi hai le shabin nyo. Npugü le a ntsun laso, lo ale hai njün ho bin nle.”

¹⁴Tson-o anyugun le chüni sola. Tsüselo Orpah le a-nyü nbo shüo a-kaki ranila, ai Ruth we a-hoshümvu.

¹⁵Tsügenyu Naomi le a-ka zoshü, “Ruth nsikezen gi le ranio a-temi lo a-tero ki gü laso. A-zen kaki gun lalo.”

¹⁶Ai Ruth le a-jokenishü, “Ano nkhelda lotse aka hi nyata! Ano nzen güta. Nle dika güyo ale güti, nle dika yhun yo ale tsüka yhun ti. Ntemi pe atemi thyü lo n Sunggigü pe a Sunggigü thyüti.

¹⁷Nle dika siyo, ale tsüka sio tsünyu asun lati. Kesi no nhi sükho kethyü mvuo kecha lihi-e no nhi sükho yatselo Npugü shaja kerü no age ryülo!”

¹⁸Naomi le Ruth le a-then gü titse rhiton lo kela hyu lao, a-le tha zosin mvula.

¹⁹Au le Bethlehem tilo kemvuthen tsonchü ryü. Au le ryü tilo ntsin rünyü nyu apentha a-sherhün la; lo tsünyu tenunyu dan le nrao, “Hile Naomi ketsin ole?”

²⁰A-le anyugun ka, “Naomi tse ako nyalo,” “Marah tse ako lo, Kekvutsin Sunggigü le ano yhun kenjün thyü kela genyu.

²¹Ale hinyu tin kejü ka kesükela thyü, ai a kenben thame ndi tse Npugü le azen rani ryü bin. Kekvutsin Npugü le a nmu lao kenjün kethyü nipe age shü bin lo nyuthyüo Naomi tse ako ti la?”

²²Hihontseo Naomi le Moab ki a-mogi Ruth zen rani ryü. Barley low gvü teri ka au le Bethlehem nyu ryülo.

Ruth 2

Ruth Le Boaz Low Nyu Thato Kethyü

¹Naomi nyepvü Elimelek kami nyu kenya nyu mele a-khwe a-jo nyü kehü a-zan le Boaz tse kethyü nme le bin.

²Khenyüme Ruth le Naomi ka zoshü, “Ano low ki tsügü lowgvü nyu sifü lota. Temi peha le ano a-zen-o thato kethyü mi hyulo tsentsü tile.” Naomi le zoshü, “Gülo anyugi.”

³Tson-o Ruth le low ki tsüo sifü bin. Lo tsüle Boaz low thyü bin.

⁴Tsüka Boaz le Bethlehem ki hü tseo ryü thato thyü kebin dan ka, “Npugü no hagin zenbin kelo gü thyülo!” tsonshü. Anyugun le, “Npugü no jochü pe ntsülo,” tsonshü.

⁵Boaz le logvü nyu ketsen kebin gü ka, “Tenu gi lile segü la?”

⁶Tsontsin temi tsügü le zoshü, “A-le tesin Moab ki Naomi le zen keryü gi le.

⁷A-le aka a-no logvü nyu then-o sifü lolo tse hishü. Tson-o ntsenyü nshwe ka nyu thathyü tseo ntsoka rüyü bin nle.”

⁸Tsontsin Boaz le Ruth ka zoshü, “Ale nka tha peha zoshü tile. Low higü ka nti ame kecha ki sifü nya. Hika tenunyu ju zen-o thathyülo;

⁹anyugun le dika logvü yo shwio tsüka bin lo. A temi ju no nkevü ya lotse ale zoshü laso. Nle lihi gwenkho ka-e teri lo gü anyugun le laki nyu zü lü pfüryü kebin tsülo.”

¹⁰Tsüselo Ruth le nkhün tsügü kazü rün-o zoshü, “Nyuthyü letseo nle aphin rüchün sa bin nla? Nyuthyüo nle tesin nme shwinjün sa tila?”

11Boaz le zoshü, “Nnyepvü kesi siki nle nnyügi ge nyu hontse thyü shüyo ale aphu nyülo laso. Nle dihontse npvü njvü lo nrünyi khe lao ryü nle himhundyü shahü kemvu temi dan nyu yhun titse ryü yo ale sha laso.

12Nle nyuthyü shüyo Npugü no nchün thyü pe ntsü nda. Israel nyu Npugü Sunggigü, nle a-tesun lo titse keryü gü no nchün thyü pe ntsülo!”

13Ruth le zoshü, “Kedagü, nle a njün sale. Ale ngonyu ju nme zen ketun mvu-e nle bwenye tse a nthon-o ano akenyü kvu laso.”

14Ketyüketsü gwenkho ka Boaz le Ruth ka zoshü, “Ryü tensü nme pe keshonzü ka ntsen tyü lotta.” Tson-o a-le tha kethyünyu ju zen dun lo-o Boaz le shekeshvu peha kenye pe a-tsüshü. Tson-o a-le tyü kenyü kho tyülo-o peha nsenla.

15-16Tsüsiki a-le sifü nigü, lo Boaz le logvünyu ka zoshü, “Lowsin le che bin-e thame zo a-khin nyao no khi lolo. Tsünyeki lowsin nyue peha sütho pe hoshü njüo no khilo.”

17Tson-o Ruth le low nyu sifü bin-o ngwenkishü, lo a-le nyuh gü laryü kilogram tseryü kepen thyülo.

18A-le shye dikho fü kequen loyo pfüryü a-nyü hishü. Lo a-le tyükensen a-chvü tsü ko senryü a-tsü shü.

19Naomi le a-ka ketsoshü, “Nle dikipon hi fü kequen lola? Nle segü low ki thathyü hü ola? Sunggigü no jochü pe nshwi njün keshü temi gü tsülo!” Tson-o Ruth le Nami ka a-le Boaz tse kethyü temi nme low ki thathothyü letse zoshü.

20Naomi le nrao, “Npugü no jochü pe Boaz tsü nda!” “Npugü le kerhün nyu lo kesinyu ge-e a-le zoshwishü kenjü tsü thyü shü hünyo.” A-le zosin-o, “Temi tsügü le ngun khokeni nshvunye, ngun nucha kethyüi nyu nme le.”

21Tson-o Ruth le zoshü, “Kegwatsin gü le lowgvü thüla kemvuthen ano a-thakethyü nyu then-o sifü lolo tse a-le aka zoshü le.”

22Naomi le Ruth ka zoshü, “Ele, anyugi, Boaz low nyu thatho thyükebin tenunyu ju zen thakethyü güle ngenyu gwakvu ti le. Nle kechanyu low ki gü lo mele n nshwe so-e logwa!”

23Tsügenyu Ruth le barley lo thoshe lowgvü bulo kemvuthen anyugun zen-o thathyü. Lo a-nyügi zen yhun bin.

Ruth 3

Ruth Le A-nyepvü Hyukelo

1Kenkhin ki Naomi le Ruth ka zoshü, “Nno nnpfü nka no binlo nrün genyu ale n nyepvü nme füşü mvuloshvu.

- ²Rüchün lo nle a-temi zen-o thathyü kehü tenunyu ju npugü Boaz tsüle ngun shvunye nyu le. A khwenyülo. Ntsoje a-le barley shyé nyuh ti.
- ³Tsügenyu zülü la, terzü rünkegwa peha pe nge shülo lo nphinya kegwatsin senlo. Tson-o a-le shyenyuh kebin bin ka gülo, ai a-le tyütsü lola kemvuthen nle tsüka kebin a-no sha nya.
- ⁴A-le dika zhübinyo shatsentsü lo, tson-o a-le zhütin kela siki a-phi sühvu gü a-pha ka zhü binlo. Tsonyatselo nno nyuthyü tiyo a-le nka zoshü ti.”
- ⁵Ruth le zoshü, “Nle kezo aphu ale thyüti.”
- ⁶Tson-o Ruth le shyekenyuh bin ki gü a-nyü le aka kezo hontse thyülo.
- ⁷Boaz le tyütsü lo njüo, a-shekerhün thyü gü barley shyé thun khoka zhü güla. Lo Ruth le nkhu tsegü a-pha kehen-o a-phanyu zhü bin.
- ⁸Khejenyu ki a-le chon soryüo kekhün gü laryü tenunyu nme le apha ka zhükebin hyulo-o a-dun thyüla.
- ⁹Tson-o a-le, “Nle segü la?” tse ketsoshü. Tsügi le a-jokenio, “Ruth le, kedagü.” “Nle a nucha kethyüi, akhokeni a shvunye nyu nme. Tsügenyu a khipe nnu thyü lota.”
- ¹⁰Boaz le zoshü, “Npugü no jochü pe ntsülo.” “Nle nnyü ge thyükesü nyeki-e kaminyu ge joketsin kethyü gonkvu kethyü tsinshü. Nle ponyu kenyanu nmvue kendinyue nrio tsüdan fü gü kethyüi, ai nle tsonmvu.
- ¹¹Tsügenyu ntsoka we nnyun nkhi nya, Ruth. Ale nle kehi aphu thyü ntsüti; rüny nyu temi aphu nle tenunyu kentsen keserinyu nme tse shakebin genyu.
- ¹²Ai anyeki nkhokeni nshvunye lo n nucha kethyüi nshvunye nyu nme le bin zun
- ¹³Tsügenyu ntsoje hika sun tseo lonyü ki a-le n nuchalo tile nmvuyo kegwen sha loti. A-le tsonlo yatselo gwaso; nmvuyatselo ale nshwi loti tse kethyü rhünkehü Npugü zan sen-o swe bin nle. Tsenben kemvuthen hika zhü binlo.”
- ¹⁴Tson-o a-le Boaz phaka zhü bin-o tsangben chwiryü mele a-hyukemvuka sola, a-le tsüka hü tsekethyü Boaz le temi nme no shanyü kemvu genyu.
- ¹⁵Boaz le a-ka zoshü, “Nphi yhün pe hika lashü lo.” Tson-o a-phi pe lashü laryü Boaz le barley shyé kilogram nki kepen ja shüo penso pe a-npfü shü. Tson-o a-le tsü pfü rüny ki raniryü.
- ¹⁶A-le kaki keryü ka, a-nyü le, “Anyugi dihontsela,” tse ketso shü. Ruth le Boaz le agenyu thyükesü aphu a-ka zoshü,
- ¹⁷A-le zosin-o, “A-le ano akenben rani nkiryü loshvu letse aka zo-o barley shyé hi khishü le.”

¹⁸Naomi le a-ka zoshü, “Dihontse tiyo shalo kemvu ka we ma tse bin tse, Ruth. Thatho higü penkemvu ka we Boaz le sun bin kemvui so.”

Ruth 4

Boaz Le Ruth Lokelo

¹Boaz le rünyi gü khinrun ka kenthon bin ka gü dun bin. Tsontsin Boaz le zo kebin Elimelek khokeni tsin a-shvunye gü tsüle ryü laryü Boaz le, “Apvü gü hika ryü dun lota,” tse a-koshü. Tson-o a-le tsüka dunlo.

²Lo Boaz le rünyi nyu sharhinyu mi tseryü zenryüo tsüdan kono dunlo. Anyugun le dun kelo ka,

³a-le a-nyenyu gü ka zoshü, “Naomi le Moab ki bin tseo raniryü laso, lo a-le ngun shvunye gü Elimelek lobu nme jwe nyü bin,

⁴lo a kerüchün le nno tsü rüla shazü. Tsügenyu nle heinyü yatselo ntsoka hika dun kebin temi dan mhundyü ka hei lola. Ai nle lonyümvu yatselo zoshülo, hei kezü le nle kerigü lo tsüsika ale genyu.” Temi gü le zoshü, “Ale hei ti.”

⁵Boaz le zoshü, “Gwasa, ai nle Naomi ka lobu gü hei yatselo Moab nyu magi gü Ruth ko hei ti, tson-o lobu gü no sikela gü kami hon thyü bin ti.”

⁶Tsüselo temi gü le zoshü, “Tsonkethyü we ale lobu gü hei lokegwa akenjü kebin gütsü khe lati, tsüle a-kon le a npfü anyenyu le tsü gwekemvui genyu. Nle hei lota. Ale hei mvu lati.”

⁷Tsügwenkho ka, thajwe nmvue,kelu tiyatselo jwe kethyü gü le a-phakü tho pe hei kebin gü tsü kehü tejvü le bin. Hihontseo Israel nyu le jopenron kela tsin shü hü.

⁸Tsügenyu temi gü le Boaz ka, “Nle tsü heilo lalo,” tsezo keshü ka, a-le a-phakü tho pe Boaz tsüla.

⁹Tsüselo Boaz le tsünyu kebin sharhi kecha ju aphu ka zoshü, “Nthu ale Naomi ben nyu Elimelek lo a-nyu Chilion lo Mahlon au hon aphu heilo laso tse kethyü hagun aphu le tsü shahu dan.

¹⁰Tsünyeki, Mahlon nu magi gü Moab nyu Ruth tsü le anu so. Hile kesigü hon no kesigü kaminyu bin lo a-kami no a-temi dan nyu lo a-rünyi nyu bin ti. Nthu hagun le hi shahu ju le.”

¹¹Tsontsin sharhi ju lo kecha dan le zoshü, “Ele, agun le shahu dan le. Npugü no nnu thyü pe nyu kechon zen pe Jakob ketsü Rachel lo Leah au hontse shü nda. Nno Efrath pfüphun dan nyu kenyanu thyü lo Bethlehem nyu zankechwi thyülo nda.

12Tenunyu highi ge Npugü le khishü nrün nnyenyu no nkami thyü pe Juda lo Tamar au nyugü Perez kami hontse lo nda.”

Boaz lo A-tsipwen dan

13Tson-o Boaz le Ruth pe a-nu thyülo-o zen a-kaki gun la. Npugü le jochü pe a-tsüo a-le nyuphu pfülo-o pechenyu nme nnyu shü.

14Tsüselo tenunyu jule Naomi ka zoshü, “Npugü shwe! A-le n nucha nrün genyu nthu ntsenyu nme khishü laso. Ponyu gü no Israel nyu dan nyu a-zanchwi lo nda!

15Nmogi le nso hü lo a-le pechenyu mi tsenyü nyeki kerüche thyü pe ntsü laso. Lo ntsoka a-le nnyugü nyu khipe ntsü laso, a-le nno yhun nsherhün lo nkethen gwenki n ntsen loti.”

16Noami le nyugü pen lo, thün pen, lo a-ntsenlo la.

17Kajon nyu tenunyu ju le ponyu gü zan pe Obed tholo. Anyugun le temi aphu ka, “ pechenyu nme nnyu pe Naomi tsüla sele tse zoshü!” Obed nyu le Jesse, David a-pvü.

18-22Hi le Perez ka gü David keti kamidan: Perez, Hezron, Ram, Amminadab, Nahshon, Salmon, Boaz, Obed, Jesse, David.

1 Samuel

1 Samuel 1

Elkanah Lo A-nu Au Le Shiloh Ka Kebin

¹Efraim tsipwen nyu Elkanah tse kethyü temi nme le Efraim rincho ki Ramah rünyi nyu yhun hü. A-pvü le Jeroham lo a-bon le Elihu, Zuf Pfüphun nyu Tohu kaminyu.

²Elkanah le a-nu mihvu bin, Hanah lo Peninnah. Peninnah le a-nyenyu bin ai Hannah we nyu ndi.

³Chen kechwi Hannah le Ramah nyu bin-o Shiloh ki gü kerüshvu thyü pe Kekvutsin Npugü tsü hü, tsüka Eli nyu mihvu Hophni lo Phinehas tsele Npugü püshükeda thyü hü.

⁴Elkanah le kerüshvu kethyü tsen thyü gü jün me pe Peninnah tsü lo jün meme pe tsügi nyudan nmeme tsü hü.

⁵Lo a-le Hannah sosa hüe jünme nti pe a-tsü hü, Npugü le a-no nyuzen mvu kela genyu.

⁶Npugü le tsügi no nyu ndi kela genyu a-kentsun gü Peninnah le a- nshwe lo a-kemeni hü.

⁷Chen kechwi tse anyugun Npugü ka ki gülo Peninnah le Hannah nyun thyü nshvushüo no chüo thame tyütsü mvula la tse.

⁸A-nyepvü Elkanah le a-ketso-o, “Hannah nle nyuthyüo nnyungwamvu hü nla? Ale pechenyu nyu mitseryü nyeki-e nso gwakvu hümvu ole?”

Hannah Lo Eli

⁹⁻¹⁰Khenyüme anyugun Shiloh ka Npugü kanyu tyütsü lo kela sika Hannah le solo. A-le a-shese ritsin-o Npugü ka kehithyüo chübin. Tson kebin ka, Püshükeda gü Eli le kakhin khoka a-bin ge dun bin.

¹¹Hannah le swe-o: “Kekvutsin Npugü, n gogi a higü nrishü ta! A kenjün kethyü hi shwishüo a rüchün shülo! A nmhinla nya ta! Nle pechenyu nme pe atsü yatselo ale a-rhünthen a-khikho pe ntsü lati lo a-no thame ka-e a-pethu loho tse ale zoshwishü bin nle.”

¹²Hannah le khe mvutse Npugü ka kehithyü thonsa kebin Eli le a-müntse nribin.

¹³A-le nramvuo hibin; a-müntse nnu bin, ai a-khwethyü mvu. Tsügenyu Eli le a-no nzeü bin ado tse rüchün la,

¹⁴tson-o a-ka zoshü, “Nkenzeü pe mehi bin nya! Nzu ketsü khe lao tsentsü lo!”

¹⁵Tsontsin tsügi le zoshü, “Nmvu, ale nzeü mvule, Kedagü.” Ale zu tsümvu! Ale a shese ritsin-o a kenjün kethyü pe Npugü mhundyü nyu shüo kehithyü kebin gwenzin.

¹⁶Ale tenunyu serikemvu nyu nme le tse rüchün nya. Ale kenjün thyü ritsin kethyü genyu hihontse kehithyü bin nle.”

¹⁷Tsüselo, Eli le zoshü, “Nnyun bwe-o gunlo, Israel Sunggigü no nle nyu hishüyo pe nketsü gü thyülo.”

¹⁸Tsügi le a-jokenishü, “Nno a-zintse a njün hü nda.” Tson-o a-le gü tha peha tylo, lo a-nyun gwamvu nimvula.

Samuel Kenyu Lo A-khikhoshü Kethyü

¹⁹Lonyü gü Elkanah lo a-kaminyu le nshwe so-o Npugü r"shvu shüo anyugun ka Ramah ki rani gunla. Elkanah le a-nu Hannah zen kengü shü, tsontsin Npugü le tsügi kehi kenishü.

²⁰Tson-o a-le nyuphu pfü lo-o pechenyu nme nnyu lo. Lo Tsügi le, “Ale Npugü ka a-hilo le tson-o a-zan pe Samuel tholo.”

²¹Elkanah lo a-kami nyu le Shiloh ki gü tha khipe Npugü rüshvu lo a-le zoshwishü kenjü kerüshvu kerüche kethyü gwenkho le niryü.

²²Ai gwenkho higü ka Hannah le gü mvula. A-le a-nyepvü ka zoshü, “Nyu güle a-hontsü mvulo nyemhun ale a-zen Npugü kaki güti, lo a-le a-yhunthen tsü nyu bin ti.”

²³Elkanah le a-jokenishü, “Gwale, nmhundyü ka kegwatsin gü thyülo; a-le a-hontsü kebin then kanyu bin lo. Nle zoshwikesü tsü ketsin thyü Npugü no thyü shü nda.” Tson-o Hannah le kanyu bin-o a-nyu gü nucha tin la.

²⁴Tsügi le a-leyi shükela sika; a-zen Shiloh ki gü, methu tse chenshen nyu nme, tho kilogram tseryü lo vainzu thyügitsun nme tse sen-o. Tsügi le Samuel zen-o Shiloh nyu Npugü kaki kegü tsüle Samuel le bwe bin zun.

²⁵Anyugun le methu tse gü dushvu kela siki ntsen nyugü zen Eli ki gü.

²⁶Hannah le a-ka zoshü, “Akemu jü shülo, kedagü. Nle a shabin le mvula? Hika so-o Npugü ka kehithyü kebin nle kehyu tenunyu gü tsü le ale le.

²⁷Ale a-ka ntsenyu higü hishü laryü a-le pe atsü laso.

²⁸Tsügenyu ale a-khikho pe Npugü tsü bin nle. A-le rhünkebin then Npugü hon thyü ti.” Tson-o anyugun tsüka Npugü rüshvu.

1 Samuel 2

Hannah Kehi

¹Hannah le kehithyü shü: “Npugü le shekerhün pe anyun süshü laso; a-le thyü keshü gü genyu ale ditsüki thyü akenyü la! Ale a shwikerüchün nyu shwinyü; Sunggigü le a cheshü kela genyu ale ditsüki thyü asherhün la!

²“Nme-e Npugü hontse nshün mvu; a-hontse kethyü nme-e ndi ngun Sunggigü hontse n ntsen keloi ndi.

³Kemakin-o jozo tetso nya gwen; ketekho jo zonyao ma tse bin. Npugü le thakesha Sunggigü genyu, temi le thyü kehü kegwakeshvu apfu a-le shwi bin nyo.

⁴Shüpahü kenko dan levü bose la, ai kvukemvu gü no nko soryü.

⁵Gwengwa me ka kesükela thyü kehü temi dan le ntsoka we anyugun chvü chüntü, ai nnyo kehünyu le nnyo nimvu laso. Nyegi nyu nyukendi gile mitsenyü nnyu, ai nyu kechon jvü gü le nme-e nsen mvu.

⁶Npugü le boshvu lo thyü nrhün nishü hü; a-le temi nipe kesinyu kazü ki shü lo zen raniryü hü.

⁷A-le temi peha no kendi nyu thyü; lo peha no kenya nyu thyüshü; a-le peha thyü ketsenyo lo kechanyu thyü ngo shü.

⁸A-le kenphü nyu kendi nyu penso shü lo rhokedyü nyu le kenjün thyü kebin süso shü. A-le anyugun no raja nyu nyuzen kengü lo kerühvu bin dan ge shüshü. Kazü gü binkejwe le Npugü hon; tsüge a-le kazü gü thyü shü.

⁹“A-le a-temi kenshün nyu dan keyhun ntsen loti, ai serikemvu gü we kezün nyu hyumvu lati; temi le a-npvü a-kenko nyu kvulo hümvu.

¹⁰Npugü kenrhi nyu nke lati; a-le tsangge tsangsen pe tsüdan ntsun ti. Npugü le kazü apentha jün kera ti; a-le kekvu pe a-raja tsüti, a-le kejükelo a-raja thyü pe no kvu loti.”

¹¹Tson-o Elkanah le ranio Ramah ki a-kanyu gunla, ai ntsenyu gü le Shiloh nyu bin-o püshükeda gü Eli hensin nyu Npugü lothyü bin tinla.

Eli Nyuhvu

¹²Eli nyuhvu le serimvu. Au le Npugü rühvu

¹³nmvue püshükeda nyu le temi dan ka nyu lozüyo tsü rüchün mvu. Tsü sunka, temi le kerühvu thyü binlo püshükeda gü go nyu no chen-kope kenshen kethyü senryü. Thyü gü ni nsen kebin ka,

¹⁴pe henla nyu rhishüo nyu jen sen chwiryüyo pe püshükeda gü hon thyü lahü. Israel nyu Shiloh nyu ryü tha hope Npugü kerühvu nyu apfu ge hihontse thyü.

¹⁵Tsünyeki-e, thyükesvhu gü khipe ro kemvu ka püshükeda gü gogü le ryüo tha hope rüshvu kebin gü ka, “Püshükeda gü no rotyü nrün thyü peha khishülo; a-le hagu ka thyükeni lo kemvui, ketegi nti loti.”

¹⁶Tson-o temi gü le a-jokenio, “Agun no kenjü gü thyüo a-keshvu gü rola teri lo; tsüsiki nle nyu lonyüyo khilo.” Püshükeda gü gogü le zo, “Nmvu! Ntsoka pe atsüla! Nmvulo akenda thyü khilo lati!”

¹⁷Eli nyuhvu kemu higü le Npugü mhundyü nyu ntsun sala, au le mele tha hope Npugü kerüshvu rüshvu mvu kela genyu.

Samuel Le Shiloh Nyu Kebin

¹⁸Tson bin-e ntsenyu gü Samuel we linen phi pe a-senphin pfüo Npugü lothyü bin hü.

¹⁹A-jvü le a-nyepvü zen kengüo tha hope chen kechwü kerüshvu thyü ryülo mirünketseyho keshe thyü senryü a-tsü hü.

²⁰Tson-o Eli le jochü pe Elkanah lo a-nu au tsüo Elkanah kazo, “Npugü no tenunyu higi ge hai le khikho pe a-tsü kela gü sunka ntsenyu khipe hai tsünda.” Tsonkeshü siki au le rani kaki gunla.

²¹Npugü le jochü pe Hannah tsüo a-le peche kecha mishen lo tenunyu mihvu tse nnyu lo. Ntsenyu gü Samuel le Npugü lothyüo min sorryü.

Eli Lo Anyu hvu

²²Tsügwenkho tsüle Eli le then sala. A-le anyu hvu le Israel nyu ge thyü kehü rüla aphu lo au le Npugü kehü phika gü khenpvü ka kerathü kehü tenunyu ju zenzhü kehü nyülo.

²³Tson-o a-le au ka zoshü, “Hai nyu genyu hihontse thyü bin nla? Temi aphu hai tha gwakemvu rüla aka zo bin nyo.

²⁴Tsükhela lo, anyuhvu! Npugü temi dan le kera kebin hile a-zükemvu keda nme laso!

²⁵Temi nme le kechanyu nme ge kemu thyü laza tse-e, Sunggigü le a-nopen loti; ai Npugü ge kemu thyü kela gü we segü le a-nopen logwa tila?” Ai au le au pvü khwenyü mvula, tsügenyu Npugü le au boshvu lati tse rhi lola.

²⁶Ntsenyu gü Samuel le min kenye lo, tson-o temi lo Npugü so pfülo.

Eli Kaminyu Kentsun Sidyüjo Kezo

²⁷Sidyükeshanyu nme le Npugü kipun jolo sen Eli kiryü: “Hagu bon Aron lo a-kami nyu le Ijpt raja gü do thyükebin ka, ale a npvü akhipe Aron hishü.

28A püshükeda thyüo kershvubin ka lothyü, tharünkegwa ro, lo ephod ben-o a nthon titseo Israel nyu tsipwen aphu dan nyu ale a-kami kejülo. Lo kershvubin ge kero kerüshvu ka anyugun jün binlo kegwa kenjü ale pe anyugun tsüshü.

29Tsonlo nyuthyüo ale atemi ka kerüshvu lo thaho keshü hikebin gü tepen-o nri hü nla? Eli, Nyuthyüo nle anyeki nnyu hvu rühvuo no atemi dan le hope akerüshvu aphu ka kegwatsin dan sen-o au thyü pe dabin nla?

30Ale Npugü Israel nyu Sunggigü, nduka nkami lo npvüphun no kethonthen püshükeda thyüo alothyü hüti tse zoshwishü njü. Ai tsühontse sin loho so tse ale ntsoka zoshü bin nle! Tsü sunka, arühvu kehü nyu ale rühvu ti, lo a ntsun kehü nyu ale süjün mvu lati.

31Nyülo, ale nkami lo n pfüphun ka selo aphu boshvu kela gwenkho le ryüti, tson-o nkami nyu temi nme-e no then-o yhun loho.

32Hagun no kenjün thyüo ale jochü pe Israel nyu kecha dan tsü nrün shwi pe hagun yhüthyü ti, ai hagun kami nyu temi nme-e yhun-o kethen nyu thyüni mvu lati.

33Tson-e ale n tsipwen nme no yhun bin-o püshükeda thyü alothyü ti. Ai a-no a-yhüpo lao a-kenrin nme ndi ti, lo n tsipwen kecha dan no aphu terinyu siti.

34Nnyu Hophni lo Phinehas ahvu mihvu nren khenyüme si kethyü nyü ale zokeshü aphu ketsin thyü ryüti tse kethyü tsin shüti.

35Ale p:ushükeda nme kejü loti, a-le a jozen lo ale a-nothyü nyü kebin aphu thyü loti. Ale a-tsipwen pe tsüti lo a-le ale kejü kelo raja gü mhundyü ka a-zintse lothathyü hüti.

36N tsipwen rhün kebin nyu ligü higü püshükeda tsügü ka gü pisa nmvue chvü hiti, lo ketyüketsü hyulo nrun genyu a-no püshükeda gü keche lo tse hiti."

1 Samuel 3

Npugü le Samuel Yhühyu Kethyü

1Ponyu gü Samuel le Eli hensin nyu Npugü lothyü kehü gwenkho katsü Npugü ki jolo keryü le rho lo a-ki tsemi kehyu le rhosa.

2Khenyüme Eli a-yhütyü thahyu mvu güzhü kela gü tsüle a-katsen nyu zhübin;

3lo Samuel le Kejozenkelo Khinpha Kenshün gü le kebin kerüshvu ka günyu zhübin. Tsangkeben münki, Makhin nben binzun ketseka,

4Npugü le Samuel koshü. Tsontsin a-le, "Whe, kedagü,"

5tson-o tin-o Eli ki gü a-ka, "Nle ako keshü, ale hika bin nle." Ai Eli le, "Ale nkoshü mvule, nzhü ki nigü lalo." Tson-o Samuel le a-zhü ki nigü la.

⁶⁻⁷Npugü le Samuel ko nishü. Ntsenyu gü le himhundyü Npugü le a-nthon kemvuzun genyu tsüle Npugü tse kethyü shamvu. Tsügenyu a-le so-o Eli kigü a-ka, “Nle ako keshü, ale hika bin nle.” Ai Eli le zoshü, “Anyugü ale nko mvu le; nzhü ki nigü lalo.”

⁸Npugü le gwenshen gü Samuel koshü; a-le so-o gü Eli ka zoshü, “Nle ako keshü ale hika bin nle.” Tsüselo Eli le ntsenyu gü ko kebin tsüle Npugü le tse shalo,

⁹tson-o a-ka zoshü, “Nzhü ki nigü lalo; lo nko nishü lo, `Zoshülo, Npugü ngo gü le nyübin nle,” tson shülo. Tsüselo Samuel le zhü ki nigü la.

¹⁰Npugü le tsüka ryü solo njüo n hüka hontse, “Samuel! Samuel!” tse shü. Samuel le a-jokenio, “Zoshülo, ngo gü le nyübin nle.”

¹¹Npugü le a-ka zoshü, “Khenyüme ale Israel temi ge tha peha thyüshü ti, tsüle ketetsin thyüo tsü rüla shakelo nyu apfu kekerü thyü lati.

¹²Tsügenyu ale Eli kaminyu kentsun rüla zokenjü tsü apfu thyüti, kerika gü kenkhin keti.

¹³Anyuhvu le gwakemvu zo a ntsun kethyü genyu ale kethonthen shaja pe a-kami tsüti ale a-ka zoshü laso. Eli le au le tsüthyü kebin sha, ai au khinla mvu.

¹⁴Ale sweo Eli kaminyu ka zoshwishü laso, kerüshvu nmvue tha hokeshü nme-e kemu kenrin kethyü hidan chün sentinla loho.”

¹⁵Samuel le tsangben kemvuthen zhünyu bin; tson-o so Npugü ka gü kakhin she shü. A-le tsemi kehyu Eli ka zo nshvubin.

¹⁶Eli le a-ko-o, “Anyu, Samuel!” Tsontsin, samuel le, “Whe, kegagü,” tsonshü.

¹⁷“Npugü le nka nyuzo shüla?” tse Eli le a-ketso shü. “Thame a kebu nyalo. A-le nka kezo apfu pe aka zoshü mvulo Sunggigü le shaja kerü pe ntsü ti.”

¹⁸Tsüselo Samuel le apfu pe a-ka zoshü; a-le thame zomvu lamvu. Eli le zoshü, “A-le Npugü; a-mhundyünyu nyu le gwatsin yo a-le tsüthyü ti.”

¹⁹Samuel le min soryü, Npugü le a-zen hüo Samuel le kezo apfu ketsin thyülo.

²⁰Tsügenyu Israel nyu kazü nmezin gü kechazin keti temi apfu Samuel le Npugü Sidyükesanyu nme tse sha lola.

²¹Npugü le Samuel yhühyu thyüo a-nthon keshü hontse Shiloh nyu a-npvü a-khipe tesha shüzin hü. Lo Samuel le zoshü lo Israel nyu apfu a-khwenyü hü.

1 Samuel 4

Filistian nyu Le Kejozenkelo Khinpha Gü Khilo Kela

¹Tsügwenkho ka Filistian nyu le gü Israel nyu zen terithyü titse kequen lola, tsügenyu Israel nyu ko anyugun nren titse chwi. Israel nyu le Ebenezer ka lo Filistian nyu le Aphek ka tse kensenbin thyü lo.

²Filistian nyu le a-nyu whe lo kenren sao Israel nyu so kvulo lao teribin nyu temi yie zi kho dushvu la.

³Rhünkelo dan le rani kensenbin nyu keryü ka, Israel nyu sharhi ju le zoshü, “Nyuthyüo Npugü le nthu Filistian nyu no ngun so kvula yo? A-no ngun zen gü ngun shwikerüchün nyu ben nyu ngun kenishü nrün genyu Shiloh ki gü Kejozenkelo Khinpha gü senryü lo.”

⁴Tson-o lilonyu nipe Shiloh ki shüo Kekvutsin Npugü cherubim hvu jaka rajabin ge kebin Kejozenkelo Khinpha gü senryü. Lo Eli nyu hvu Hophni lo Phinehas au le Kejozenkelo Khinpha gü zenryü.

⁵Kejozenkelo Khinpha gü senryü ntsin, Israel nyu le shekerhün thyü nra sen pe kazüe nnu la.

⁶Filistian nyu le kenrakhwe gü nyü lo-o zoshü, “Ibrinyu kensenbin nyu nrakebin nyüshülo! Tsüle a-kon le nyu la?” Anyugun le Npugü zen Kejozenkelo gü le ryü Ibrinyu kensenbin tilo kela shalo-o,

⁷anyugun le nshvuo zoshü, “Tero nme le anyugun kensenbin ka ryü laso! Ngun we thyülo tiso! Himhundyü ngun ge thame hihontse thyü mvuzun!

⁸Tero tsühontse kethyü ben ka segü le ngun kenishü tila? Tero tsüdan le kazü kesiki Ijipt nyu dushvu la!

⁹Filistian nyu dan, pechelo! Pechenyu hontse kenren lo, nmvulo anyugun le ngun do thyü kehü hontse Ibrinyu do thyü tiso! Tsügenyu pecheo kenren lo!”

¹⁰Filistian nyu le terithyü sao Israel nyu so kvulo la tson-o a-sen le tin anyugun ka ki gunla. Tsünyu temi dushvu sala. Israel nyu shüpahü yie shenryü dushvula.

¹¹Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha khilo la lo Eli nyuhvu Hophni lo Phinehas au ko dushvu la.

Eli Kesi

¹²Bejamin tsipwen nyu nme le teribin nyu tin sen-o tsünyu ryü Shiloh tilo. Anyu gwamvu kebin tsinshü nrün genyu a-phi sürhen lo nnyo pe a-pe ge shü pfü tse ryü.

¹³Eli le Kejozenkelo Khinpha gü rüchün pe anyunkhi sa-o tson teka khün nme ge dun-o pen ton bin. Temi gü le jolo gü zope kesü thyü shü ntsin apfu nshvuo chü sola.

¹⁴Eli le kechü khwe nyülo njüo, “Hile nyukhwe ola?” tse ketso shü. Temi gü le whütse Eli ki gü tha rüla gü zoshü.

¹⁵(Tsüle Eli le chen henteküo tetse thyüla lo tha hyumvu shü gäjü laso.)

¹⁶Temi gü le zoshü, “Ale terinyu tinchwi lo-o nthu ryü bin nle.” Eli le ketso shü, “Dihontsela anyu gü?”

¹⁷Jolo senkeryü güle a-jokenio, “Israel nyu le Filistian nyu mhundyü tinla; ngun nke sa laso! Tsüntimvu le nnyuhvu Hophni lo Phinehas au ko dushvu la lo Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha gü ko khilo laso!”

¹⁸Temi güle Kejozenkelo Khinpha gü zoshü ntsin, Eli le Khinrun khoka a-khün ge dun kebin keli tsüla. A-le püshü sa lao aphu nsu kela genyu chetsügü a-gunda shwese lao sila. A-le chen henzi Israel nyu sharhi thyü.

Phinehas Nu Kesi

¹⁹Eli mogü Phinehas nu le nyunphu pfüo nnyugwa gü zhüla. A-le Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha mele khilo kela lo A-min lo a-nyepvü au kesi rüla nyükelo ka, a-gin thyülo njüo nnyu shü.

²⁰Tson-o sigü jü kela ka a-shwikebin tenunyu gü le a-ka zoshü, “Pechelo! Nle Pechenyu nme nnyu lo laso!” Tson shüe, a-le thame rüchün shü nmvue zomvula.

²¹Tenunyu tsügi le ntsenyu gü zan pe Ichabod tholo, a-le zo-o, “Sunggigü zankechwi le Israel nyu dan nyu tin laso.” — Kejozenkelo Khinpha gü khilo kela lo a-min lo a-nyepvü au kesi zo-o,

²²a-le zoshü, “Sunggigü zan Kejozenkelo Khinpha gü khilo kela genyu Sunggigü zankechwi gü le Israel nyu dan nyu ndi laso.”

1 Samuel 5

Kejozenkelo Khinpha Le Filistian nyu dan nyu Kebin

¹Filistian nyu le Kejozenkelo Khinpha gü khilo-o Ebenezer nyu sen-o anyugun nyida Ashdod nyugüla,

²tson-o sen gü anyugun tero Dagon kanyu teromen khoka shü bin.

³Sendu gü lonyü nshwe ka Ashdod temi dan le anyugun tero gü Dagon men kezü gü le Npugü zen Kejozenkelo Khinpha mhundyü ka teso shwe kebin hyulo. Tson-o anyugun le tsü penso nipe a-bin ka shüla.

⁴Tsüsi lonyü gü ko anyugun teromen gü le Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü nyu keto kebin hyulo. A-pe, lo a-bu hvu le tü pe khenpvü ki bin, lo a-min nti le tsüka bin.

⁵(Tsügenyu nthu keti Dagon püshükeda gü lo Ashdod ka rüshvu kehünyu apfu bin tsügü kedü mvuo nkvu tse nke lahö.)

⁶Npugü le shaja kerü pe Ashdod nyu tsüo anyugun no kerü shvula. A-le kinthyü pe anyugun lo anyu tekho kebin dan ge shü.

⁷Anyugun le tsü hyushüo, "Israel nyu Sunggigü le shaja pe ngun lo ngun tero Dagon tsü bin laso," tse zoso. Kejozenkelo Khinpha gü no hika bin sinlo shvu so."

⁸Tson-o anyugun le lilo nipe Filistian nyu raja pvün ju ko kequen shüo, "Ngun Israel nyu Sunggigü Kejozenkelo Khinpha gü pe nyuthyü la mon?" tse anyugun ketso shü. Tsontsin anyugun le, "Sen-o Gath ki gü lalo," tson-o anyugun le sen gü Filistian nyu nyida kecha nme Gath ki shüla.

⁹Ai tsü senryü kelosiki, Npugü le shaja pe nyida tsü gü ko tsüo tsü rüla zo süla. A-le nyida tsügü nyu- ntsenyu lo püshünyue no kinthyü kethyü shaja pe anyugun ge shü.

¹⁰Tsüselo anyugun le Kejozenkelo Khinpha gü nipe Filistian nyu nyida kecha nme Ekron nyu shü; tsü senryü ntsin temi dan le chüo, "Anyugun le ngun apfu boshvula nrün genyu Israel nyu Sunggigü Kejozenkelo Khinpha sen hika ryü laso!"

¹¹Tson-o anyugun le lilo ninipe Filistian nyu raja apfu ka shüo, "Israel nyu Kejozenkelo Khinpha gü ninipe a-bin ki shü lalo, tsüno ngun lo ngun kaminyu boshvu mvu nrün genyu." Sunggigü le shaja kerü pe anyugun tsü kebin genyu nyida gü apfu zo süla.

¹²Sikemvu nyue kinthyü pfüo chü anyugun tero ka keche hi.

1 Samuel 6

Kejozenkelo Khinpha Rani Keshü

¹Npugü Kejozenkelo Khinpha gü le shyé tsenyü Filistian ki bin kela siki,

²temi dan le püshükeda ju lo jadonyu ju koshüo anyugun ka ketsoshü, "Ngun Npugü Kejozenkelo Khinpha gü pe nyuthyü la mon? Ngun le tsü ninipe a-bin ki shü yatselo, ngun le nyu nipe then shü tila?"

³Anyugun le zoshü, "Hagun le Israel nyu Sunggigü Kejozenkelo Khinpha gü nishü tiya tselo hagun kemu pu ketha jwe pe sin shü mvutse Kejozenkelo Khinpha npvü no rani gü nya. Tson yatselo hagun le pon loti, lo nyu genyu a-le shaja pe hagun tsü bin yo sha loti."

⁴Tsüka temi dan le ketsoshü, "Agun no nyu jwe nipe a-tsü tila?" Tsontsin anyugun le zoshü, "Suna pe kinthyü pvün lo tepfü pvün tse chalo. nmeme le Filistian raja nme genyu. Keha gü nipe hagun apfu lo raja pvün ju ge shükela genyu.

⁵Hagun le hagun kazü nke kebin kinthyü lo tepfü zansü hidan thyülo, lo hagun le kerühvu pe Israel Sunggigü tsü mvu loshvu. Tsonyatselo a-le shaja pe hagun, lo hagun tero lo hagun kazü tsü mvula ti ado.

⁶Hagun nyuthyüo Ijpt nyu raja gü lo a-temi dan hontse nyunrü bin tila? Israel nyu hoshü kemvuthen anyugun nchünyü yo nmhinla nya.

⁷Tsügenyu kerugari keshün nme chalo lo gunda kekhe pe a-ge shüshwi kemvu methu tsü kenyhun zenryü no kerugari gü sülo lo a-nyuhvu zen gü a-bin ki shüla.

⁸Tson-o Npugü Kejozenkelo Khinpha pe kerugari ge shülo lo hagun kemu pu ketha jwe suna pe cha kelo tsü pe khinpha nme ka shü pe tsü teka shülo, tson shüo no pfü a npvü gunlo.

⁹Tsüle dihontse gü tiyo nribin; Bethshemesh rünyü denzin gü yatselo tsüle Israel nyu Sunggigü le kenke ketetsin higü nipe ngun ge shü bin nyo. Ai nmvu yatselo, keha gü tsüle a-le nishü mvue a-npvü nge keryü gwenzin.”

¹⁰Tsügenyu anyugun ka zokeshü hontse thyüshü: anyugun le methu tsü kenyhun zenryü kerugari ge dyüshü; lo anyu hvu pe a-bin nyu khinla.

¹¹Anyugun le Kejozenkelo Khinpha gü pe kerugari gü ge shülo, lo suna pe tepfü lo kinthyü cha kelo pe keshü khinpha gü ko pe shülo.

¹²Methu hvu le Bethshemesh tson then njü gunla. Filistian raja minpvün jule then gü Bethshemesh terhi ti.

¹³Tsüka Bethshemesh nyu le kazü ketejon ki thoshe lowgvü bin-o nrishü laryü Kejozenkelo Khinpha gü hyushü. Anyugun le tsü hyu pe anyugun sherhün sala.

¹⁴Kerugari gü le Joshua tse kethyü Bethshemesh nyu keyhun nyu nme low ka ryüo tsonye keda nme khoka sun tinla. Temi dan le kerugari sen dukha lo methu tsü hvu dushvulo tson-o rope ker"shvu thyü pe Npugü kishü.

¹⁵Levinyu jule Npugü Kejozenkelo Khinpha gü lo suna pe kecha le a-nyu kebin khinpha gü tse pen pe tsonye keda gü ge shüla. Tson-o Bethshemesh temi dan le rope kerühvu lo kerühvu kecha thyü pe Npugü kishü.

¹⁶Filistian raja pvün jule anyugun le hithyü kebin shwishüo tsünyü ranio Ekron ki gunla.

¹⁷Filistian nyu le anyugun kemu pu ketha jwe suna pe kinthyü kecha pvün nyida hidan genyu nmeme nishü, Ashdod, Gaza, Ashkelon, Gath lo Ekron.

¹⁸Lo anyugun le suna pe kecha tepfü ko Filistian raja pvün jule a-so gon kebin chwida khwen pe hun lo chwida kendi nyishwe nyu rünyü nme ka nme khishü. Bethshemesh ka Joshua low nyu tsonye keda, anyugun le Npugü zen Kejozenkelo Khinpha pe a-ge keshü gü tsüle tsüka nyuthyü layo nthu keti tsüka shahu thyü bin.

¹⁹Bethshemesh nyu le Kejozenkelo Khinpha gü nyuzin nri kethyü genyu Npugü le anyugun temi hentsenyü boshvula. Lo Npugü le anyugun dan nyu tsühontse temi kechon boshvu kela genyu temi dan le chechü.

Kejozenkelo Khinpha Güle Kiriath Jearim Ka Kebin

²⁰Tsüselo Bethshemesh temi dan le zoshü, “Segü le kenshün Sunggigü, Npugü higü mhundyü ka sobin lo tila? A-no ngun nrhila nrün geyu a-nipe dikipon shü mon?”

²¹Tson-o anyugun le lilo nipe Kiriath Jearim ki shüo, “Filistian nyu le Npugü Kejozenkelo Khinpha rani shü laso. N shyeryü pen lolo.”

1 Samuel 7

¹Tson-o Kiriath Jearim temi le ryü Npugü Kejozenkelo Khinpha gü sen gü Abinadab, tse kethyü rincho ki yhun kehü nyu nme kanyu shüla. Anyugun le anyu gü Eleazar thyükenshün pe tsü kentsen gü thyüshü.

Samuel le Israel nyu So Kegen

²Npugü Kejozenkelo Khinpha gü le Kiriath Jearim ka bin thon la, chen nki kho. Hi gwenkho ka Israel nyu aphu Npugü ka keche hio chü.

³Samuel le Israel temi dan ka zoshü, “Hagun le hagun nyu aphu sen Npugü kipun ryü tiya tselo, hagun le sinrünyü gü tero aphu lo terogi Asharte men khela mvulo shvu. Hagun npvü hagun khikho shüpe Npugü tsüo a-nti rüshvu yatselo, a-le Filistian nyu ben nyu hagun kenishwi shüti.”

⁴Tson-o Israel nyu lo anyugun tero Baal lo Asharte men dan khe lao Npugü nti rüshvu.

⁵Tsüselo Samuel le me nishüo Israel nyu aphu kope Mizpah ka keteno-o, “Ale tsüka hagun genyu Npugü ka hiti,” tse zoshü.

⁶Tson-o anyugun aphu Mizpah ka kequenlo. Anyugun le zülü pfü ryü tsü ja pe Npugü rüshvuo tsünyü jon gwen yün. Anyugun le zoshü, “Agun le Npugü mhundyü ka mu laso.” (Samuel le Israel nyu kekevü kerapen shü kehü tsü le Mizpah ka.)

⁷Israel nyu le Mizpah ka kequen kebin Filistian nyu le sha lo ntsin, anyugun whe nrün genyu Filistian raja pvün jule anyugun temi zen-o tsonchü shü. Israel nyu le tsü rüla shalo njüo nshvu lao,

⁸Samuel ka zoshü, “Npugü ngun Sunggigü no Filistian nyu ben ngun kenishü nrün genyu hizin binlo.”

⁹Samuel le tanyü nyu nme dushvu lo-o apentha rope kerüshvu thyü pe Npugü tsü. Tson-o a-le Npugü no Israel nyu cheshülo tse kehithyü, lo Npugü le a-kehi kenishü.

¹⁰Samuel le kerüshvu gü thyü kebin ka Filistian nyu le anyugun whe ryü; ai tsü gwenkho ka Npugü le Tsangge tsangsen pe anyugun ntsun shü. Tsontsin anyugun le kevükeben lo nshvuo tinla.

¹¹Lo Israel nyu le Mizpah nyu chwiryü Filistian nyu hüo, tson nenyu anyugun ga gü Bethkar ti kesa la.

¹²Tsüselo Samuel le tso nme pe Mizpah lo Shen au janyu sen-o zoshü, “Tson then Npugü ale ngun cheshü le”— tson-o tsü zan tho pe “Kekeche Tso,” tse kolo.

¹³Tson-o Filistian nyu nyekvulo lo Samuel le yhun kebin then Npugü le anyugun khin lao no Israel nyu kazü hü mvula.

¹⁴Ekron kagü Gath keti janyu Filistian nyu le lolo kela rünyi apfu rani pe Israel nyu tsüla, tson-o Israel nyu le a-kazü apfu rani lola. Lo Israel lope Kanan nyu au janyu ko gwaketho le bin lo.

¹⁵Samuel le a-yhun then Israel nyu sokeda thyü.

¹⁶Chen kechwi a-le ho gun gü Bethel, Gilgal lo Mizpah bin hidan ka kekevü kerapen shü hü.

¹⁷Tson-o ranio Ramah ki a-kanyu gun lahü, a-le tsünyu mejün kekera gü thyü hü. Ramah nyu a-le Npugü kershvubin nme thyü shü.

1 Samuel 8

Temi dan Le Raja Hikethyü

¹Samuel le püshü kela siki a-le anyuhvu no Israel nyu dan nyu kerathünyu thyü shü.

²Püshü gü zan le Joel lo nche gü zan le Abijah; au le Beersheba ka kerathü thyü hü.

³Ai au le au pvü tsinhi then mvu; au le pisa nti tepen-o meka jvüjwe khilo lo kenjü nyu jopen shü mvula.

⁴Tsontsin Israel nyu sharhi ju apfu kequen lo-o Ramah nyu Samuel kiryüo,

⁵a-ka zoshü, “Hire, nle then bin laso lo nnyu hvu le nle tsinhi keshü then mvu. Tsügenyu senye kecha le sen kehü hontse raja nme kejü shüo no agun sa gon-o raja thyülo.”

⁶Anyugun le raja nme kehi tsü Samuel le a-kenyü mvula; tsü genyu a-le Npugü ka hisihü,

- ⁷lo Npugü le zoshü, “Temi dan le nka kezo apfu nyü shülo. Anyugun le n npvü nkhe lamvu; anyugun le pe anyugun raja thyü mvuo khe kela gü tsüle Ale le.
- ⁸Ale Ijipt nyu anyugun zen chwikeryü ka ryü nthu keti anyugun le akhe lao tero kecha rüshvu hü, lo anyugun le a-zintse age thyü kehü ntsoka nge thyü bin nyo.
- ⁹Tsügenyu anyugun khwenyü shü, ai anyugun no petsü salo lo anyugun raja le anyugun ge dihontse tiyo zokegwa thyü pe anyugun hishü lo.”
- ¹⁰Samuel le raja hikebin temi dan ka Npugü le a-ka zokeshü apfu pe zoshü.
- ¹¹“Hagun raja le hagun ge hihontse thyüti,” tse Samuel le zoshü. “A-le hagun nyu peche dan pe shüpahü thyüti; peha le a-teri gari nyu lothyü, peha le kerugekebin shüpahü, lo kechanyu le a-kerugari mhundyü tin gun ti.
- ¹²Anyugun peha pe yie so keda lo peha pe henpvün so keda thyüti. Hagun nyu peche dan le a-lo tso, a-lo gvü, a-terikanyü dan thyü lo a-kerugari kanyü dan thyüti.
- ¹³Hagun nyu tenunyu dan le a-genyu tharün kegwa thyü, a-kebonkeni lo a-tensü roti.
- ¹⁴A-le hagun low, vainlow lo oliv bin kegwa dan khipe a-hensin keda nyu ju tsüti.
- ¹⁵A-le hagun shye lo vainsha tseryü ka Jünme khipe a-kanyu keda nyu lo keda nyu kecha dan tsüti.
- ¹⁶A-le hagun gonyu, hagun thu kegwatsin lo hagun gada dan pe a-tho thyüti.
- ¹⁷A-le hagun senru tseryü ka jünme loti. Lo hagun ko a-go thyüti.
- ¹⁸Tsügwenkho le ryülo, hagun le hagun npvü kejü kelo hagun raja agenyu hagun kenya sa soti, ai hagun le kenyakebin tsü Npugü le nyüshü loho.”
- ¹⁹Tson-e temi dan le Samuel khwenyü mvuo, “Nmvu! agun le raja nme lonyü bin nle,” tse zola,
- ²⁰tson-o agun ko senye keda dan hontse agun raja no agun sa gon, agun tsonrio terinyu lo teribin nyu gü kega tile.”
- ²¹Samuel le anyugun le kezo jo apfu nyüshüo gü Npugü ka zoshü.
- ²²Npugü le a-jokenishü, “Anyugun le nyu lonyü bin yo thyüshü lo anyugun raja nme pe tsü shülo.” Tson-o Samuel le Israel nyu apfu no rani kaki gunla lotse zoshü la.

1 Samuel 9

Saul Le Samuel Keteno

¹Benjamin tsipwen nyu a-zan le Kish tse kethyü kenya nyu mele a-khwe a-jo zen kekü nyu nme le bin; a-le Aphiah pvüphun ka Bekorath kami, a-bon le Zeror lo a-pvü le Abiel.

²A-le anyu nme Saul tse kethyü ponyu kezegwa nme le bin. Saul le Israel nyu aphu nyeki zügwa lo a-pe gerho le thon mesaki tetso.

³Kish le a-gada peha nmhela, tsügenyu a-le Saul ka zoshü, “Gonyu nme zen lo-o gü gada dan füşhwi lo.”

⁴Tson-o au le Efraim rincho pfüthü Shalishah kiryü ai hyu lomvu; au le Shaalim lojvü pfüthü gü ai gada dan le tsüki-e ndi.

⁵Au le ryü Zuph lojvü tikelo ka Saul le a-go gü ka zoshü, “Nnyi le kaki rani la tiso, nmvu yatselo apvü le gada dan mvule nnyi phin rüchün bin loshvu.”

⁶Go gü le zoshü, “Sun tse! Rünyi hinyu kenshün nyu nme le bin nle, a-le nyu zoshü yo tsü aphu ketsin thyüla kehü genyu mele a-rühvu sa hünyo. Nnyi a-ki gü tikhun, dikipon gülo gada dan hyu logwa yo a-le zoshüe logwa.”

⁷Saul le zoshü, “Nnyi le gülo nyu lope a-tsü tila. Nnyi jola ka ketyüketsü ndi lo a-ketsü thame sen kemvu le!”

⁸Go gü le zoshü, “Ale rakagi keshe nme sen hü nle. Ale tsü pe a-tsüo no dikipon gülo hyulo gwayo nnyi ka zoshü tile.”

⁹⁻¹¹Saul le zonio, “Gwa to so! Nnyi gü tikhun.” Tson-o au le temi kenshün nyu güle yhun kebin rünyi nyu gü. Tson-o au le rincho ki nsinjü laryü, zülü ryü kejü lünyu peha teno lo. Au le lünyu juka, “Seer gü le rünyi nyu bin le ndi la?” tse ketso shü. (Tsügwenkho ka Sidyükeshanyu pe Seer tse kohü, tson-o ligü higü Sunggigü ka tha ketso tiya tselo, “NgunSeer ki gü tile tse hü.)

¹²⁻¹³Lünyu jule zoshü, “Ele, a-le bin nle.” “A-le hai mhundyü ka hü nle. Hai le nmhe shülo a-hyu loti. Temi dan le rincho ki kershvubin ge tha rope rüshvu titse kebin genyu a-le nthu rünyi nyu ryübin nle. A-le ryü kemvuthen we a-ko keshü dan le tyütsü kemvui, a-le kerüshvu gü ge jochü shü teri nrün genyu. Hai le ntsoka gülo a-le tyütsü nrün genyu rincho ki gü kemvu ka a-teno loti.”

¹⁴Tson-o Saul lo a-go gü au le rünyi nyu yü laryü Samuel le kerüshvubin ki gü jüo ryü anyugun keteno lo.

¹⁵Tsümhundyü nyü Npugü le Samuel ka zoshü,

¹⁶“Senduki higwenkho ka ale Benjamin tsipwen ka temi nme nipe nki shüti; terzü pe a-yün pe atemi Israel nyu kedagü thyüshü lo, lo a-le Filistian nyu ben nyu anyugun kenishwi shüti. Ale atemi dan kenjün kethyü hyu lo anyugun keche kehi khwenyü lo laso.”

¹⁷Samuel le Saul hyulo ntsin, Npugü le a-ka zoshü, “Ale a-rüla zokeshü temi gütsüle hile. A-le atemi dan so gon ti.”

¹⁸Tsüselo Saul le Samuel khinrun khoka kehü gü ka Seer güle dikipon bin hüyo aka zoshü lo,” tse ketso shü.

¹⁹Samuel le zoshü, “Seer gü tsüle ale. A mhundyü rio kerüshvubin ki gülo. Hai mihvu nren nthu azen-o tyütsü ti. Lonyü ki ale hai le ketso kebin aphu zoshüo hai nishü lati.

²⁰Jonshen gükela ka nmhe kela gada dan genyuwe hyulo laso nnyu nkhi nya. Ai Israel nyu le sen mvuloshvu sa kebin gü tsü le segü la? Tsüle nle- nle lo npvü kami.”

²¹Saul le a-jokenishü, “Ale Benjamin tsipwen, Israel nyu dan nyu tsipwen keshetsin gü lo agun tsipwen dan nyu apvü kami le ketsenyo tsin le. Tsonlo nle nyuthyüo aka tson zohü nla?”

²²Tson-o Samuel le Saul lo a-go gü au zen katsen keda nme ka gü tesin shenryü laki le dun kebin ka bin kegwatsin ka dun lo.

²³Samuel le kebonkeni güka zoshü, “Ale nno khipe kecha thyü ntselo tse pe ntsü keshü hensi gü tsü senryü lo.”

²⁴Tson-o kebonkeni güle thyü pha kejü pe bin kenjü gü senryü Saul mhundyü ka shüshü. Samuel le zoshü, “Hire, ale ngenyupe bin kenjü gü le re. Tyülo. Ale nno hi gwenkho ka ale ko keshü dan zen-o tyüt titse ngenyu pe bin njü nle.” Tsügenyu Saul le Samuel zen-o tsünyü tyütsü lo.

²⁵Kershvubin nyu bin rünyi ki nshe keryü ka anyugun le kaso ge Saul zhü thyüshüo

²⁶a-le tsüki zhü.

Samuel Le Saul Yün Pe No Kedakethyü

Tsangben kelo ka Samuel le kaso ki Saul koshü, “Solo, ale nnishüla tile.” Saul le so-o Samuel au kengüo tsonda ki gü.

²⁷Anyugun ryü rünyi te tilo ntsin, Samuel le Saul ka zoshü, “Go gü no nnyi mhundyü rigüla lo tse zoshü lo.” Gü güle güla lo Samuel le zo-o, “Hika sunkhe tseo Sunggigü le nyu zoyo ale pe nka zoshü ti.”

1 Samuel 10

¹Tsüselo Samuel le oliv terzü khin khilo-o pe Saul pe ge jashü lo a-nbo shüo zoshü, “Npugü le n yün pe a-temi Israel nyu so keda thyüshü bin nle. Nle a-temi sogon lo shwikerüchün nyu aphu ben nyu anyugun ntsen loti. Lo Npugü le nkejü pe a-temi so keda thyü shü laso tse kethyü tsin keshü le hile:

²Nle nthu a nken-o tin lo Benjamin lojvü nyu Zelzah ka Rachel sika khoka temi mihvu teno ti. Au le nka nle fü kehü gada dan tsü hyulo laso, tsügenyu npvü le tsü rüchün nyubwen kemvu ndi so ai nphin rüchün-o, 'Anyugü genyu ale nyu tsethyü tila?' tse ketso bin nle.

³Nle tsüka ryü Tabor ka senbin kenshün gü tilo lo temi mishen le Bethel ki Sunggigü rüshvu gü kejö teno ti. Anyugun nme le tenyü nyu kenshen sen, kecha gü le tensü kenshen sen, lo mishen gü le vainzu pe thyügi khin nme sü pfü hütü.

⁴Anyugun le nkelu shüo tensü kenyhun pe ntsüti, lo nle tsü khilo.

⁵Tson-o nle Gibeah nyu Sunggigü rincho ge güti, tsünyu Filistian nyu kenshenbin le bin. Nle rünyü nyu yü kejö ka sidyükesha nyu dan mele harps, bin, kheli lo lyre sen-o rincho ge kershvubin nyu nsheryü kejö teno ti. Anyugun le dathyü lo nrasen bin ti.

⁶Lo Npugü kapu gü le whütse nge ryüo nle anyugun zen dathyü lo nra sen-o temi kecha nme thyü lati.

⁷Hihontse keryü ka, Sunggigü le nyu hontse nton tsin shüyo tsü thyülo.

⁸Nle a mhundyü rio Gilgal ki güti, ale tsünyu nteno-o rope kerüshvu lo kepvüshe kerüshvu thyüti. Ale ryüo nyu hontse thyü tiyo nka zoshü kemvuthen jon tsenyü akhwe bin lo."

⁹Saul le Samuel kheo rani ntsin Sunggigü le keyhun keshün nme pe Saul tsüla. Lo tsünyü Samuel le a-ka kekzo aphu thyükü lo.

¹⁰Saul lo a-gogü au le Gibeah tikelo ka, sidyükeshanyu dan mele a-teno lo. Lo Sunggigü kapu gü le whütse a-ge ryüla, tson-o a-le anyugun zen dathyü lo nra sen bin.

¹¹Himhundyü a-sha kebin nyu le a-le honkebin hyu shüo khinyu nyu ketso-o, "Kish nyugü ge nyuthyü la sela? Saul le sidyükeshanyu nme thyü la se ole?"

¹²Tsünyu keyhun nyu nme le ketso shü, "Sidyükesha kecha hidan we dihontse la- hagin kerüchün le anyugun pvü nyu le sidyükeshanyu le tse ole?" Hihontse jo higü zo tinla, "Saul ai sidyükeshanyu nme ole?"

¹³Saul le dathyü lo nra sen penla njüo rincho ge kershvubin ki gü.

¹⁴Saul a-nyo le gogü au hyulo-o, "Hai le dikipon hü tinla ola? tse au ketso shü. Tsontsin Saul le a-jokenio, "Gada dan fü hü le." "Anyi le tsü hyulomvu lao Samuel teno shü titse gü lale."

¹⁵Saul a-nyo le, "A-le hai ka nyu zoshü la?" tse ketso shü.

¹⁶Saul le a-jokenio, "A-le senru dan tsü hyulo la sele tse anyi ka zoshü le, tsonshü, ai a-le raja thyü nrün Samuel le a-ka kezo jo pe a-nyo ka zomvu."

Saul le Raja Thyükelo

- ¹⁷Samuel le temi ko kequen pe Mizpah ka kehun lo
- ¹⁸tson-o anyugun ka zoshü, “Npugü, Israel nyu Sunggigü le zohü, Ale Ijipt ki hagn zen chwiryü, Ijipt nyu lo temi kecha le hagn nshwe kebin nyu ale hagn kenishwi shü.
- ¹⁹Ale kenjün kethyü thyülo keshvu aphu nyu hagn kenishwi shü kehü hagn Sunggigü, ai nthu we hagn le akhe lao raja nme pe hagn tsü lotse hi. Gwasa, hagn tsipwen lo kamimi Npugü mhundyü nyu kequenlo.”
- ²⁰Tson-o Samuel le tsipwen nmeme no mhundyü richwiryü, lo Npugü le Benjamin tsipwen kejü lola.
- ²¹Tsüselo Samuel le Benjamin tsipwen ka kami nmeme no mhundyü richwiryü, lo Matri kami kejü lola. Tsüsika Matri kami ka temi ju no chwiryü, lo Kish nyugü Saul kejü lola. Tson-o anyugun le a-fü so ai a-hyulo mvula,
- ²²anyugun le Npugü ketso shü, “Temi kechanyu peha le bin le.” Npugü le zoshü, “Saul le tsüka kanyü hensin ki kebu bin nle.”
- ²³Tson-o anyugun le tin gü Saul zen temi dan nyu ryü laryü a-pe le kechanyu aphu soki tetso kebin hyulo.
- ²⁴Samuel le temi dan ka zoshü, “Npugü le kejü kelo temi güle hika kebin re! Ngun dan nyu a-hontse kethyü temi nme-e ndi.” Tsontsin temi aphu nra sen-o, “Raja gü no yhunkethon gü thyülo!”
- ²⁵Samuel le raja nyu kenjü, lo a-tho dan pe temi dan ka zoshü, tson-o pe lesü nyu thu pe kenshün bin nyu shüla.
- ²⁶Saul ko Gibeah ki a-ka ki nigun la. Lo Sunggigü le a-nyun kesü keshü, temi kekvunyu peha le a-zen gun.
- ²⁷Ai temi serikemvu nyu peha le zoshü, “Temi higü le ngun genyu nyukegwa thyüshülo tila?” Tsühontse Saul nkhin-o jwe nme senryü a-tsümvu.

1 Samuel 11

Saul Le Amon nyu Nyeki Kvakela

- ¹Shyeme siki Amon nyu raja Nahash le a-rihü zenryü Gilead kazünyu kebin Jabesh ntsun-o tsü hunpfü lola. Jabesh temi dan le Nahash kazo, “Agun zen gwatho lalo, lo agun le nno agun so gon ti,”tse zoshü.
- ²Nahash le anyu jokenishü, “Hagn le thakonme hi thyü yatselo ale hagn zen gwatho ti: ale hagn aphu yhytyü nzhügü tseritho lati, tson-o Israel nyu aphu no keja pfü ti.”

³Jabesh nyu sharhi ju le zoshü, “Jon tsenyü gwenkho pe agun tsüo agun no lilo nipe Israel nyu kazü aphu ka shülo. Tson-o nme-e agun chemvu yatselo agun le nben nyu yüryü lati.”

⁴Lilonyu le Saul le yhun kebin Gibeah ka ryü jolo zoshü ntsin temi aphu rhokedyü thyü chü sola.

⁵Saul le methu tse zen low ki tsüo ryüzhü, “Nyuthyüla sela? Nyu genyu temi aphu chübin nla?” tse ketso shü. Tsüka anyugun le Jabesh nyu lilo nyu le zokeshü pe a-ka zoshü.

⁶Saul le jo hi nyülo ntsin Sunggigü kapu le a-ge ryüo nthün sa lola.

⁷A-le methu tse kenyhun duthü durü lo-o lilo nyu no sen Israel nyu kazü aphu kenjün-o “Ligü higü Saul lo Samuel then-o terinyu gükemvu gü methu ge hihontse thyü lati!” tse zoshü. Israel nyu temi le Npugü le anyugun aphu ge nyuthyü shü tiyo nshvu lao aphu chwiryü la.

⁸Saul le anyugun zenryü Bezek ka kequen lo: Israel temi lak kenshen lo Juda temi yie shenryü.

⁹Anyugun le Jabesh nyu lilo dan ka zoshü, “Hagun temi dan ka sendu ki nhenyu lvu mhundyü anyugun kenishwi shü lati tse zo shülo.” Jabesh temi dan le jolo tsü shalo njüo anyugun sherhün sa lao

¹⁰Nahash ka zoshü, “Senduki agun le nben nyu yüryü lati, lo nle agun ge nyuthyü nyüyo thyü logwa.”

¹¹Tsüje Saul le a-temi kenjün pe danshen thyü lo-o nshweka kehü tsügü Amon nyu dan kensenbin whe. Tson-o nhenyu tsüle anyugun dushvula. Rhünkelo dan le nren nru tinla.

¹²Tsüselo Israel nyu le Saul ka zoshü, “Saul no agun raja thyü loho tse kezo temi dan tsüle dikipon bin nla? pe agun ben ka shülo agun le dushvu lati!”

¹³Ai Saul le zoshü, “Nthu temi nme dushvu loho, hile Npugü le Israel nyu kenishwikeshü jon genyu.”

¹⁴Samuel le anyugun ka zoshü, “Ngun aphu gwengwa Gilgal ka nigü Saul le ngun raja tse zoshwi tile nu.”

¹⁵Tson-o anyugun aphu Gilgal ka gü Saul le raja le tse zoshwi shüla. Anyugun le kepvüshe kerüshvu thyü shü, tson-o Saul lo Israel nyu aphu shekerhün thyü salo.

1 Samuel 12

Samuel le Temi dan Ka Jokezo

¹Samuel le Israel nyu dan ka zoshü, “Hagun le aka nyuhiyo ale tsü thyüshü laso. Ale raja nme khipe hagun so keda thyüshü laso,

²lo ntsoka we a-le hagin tsonri tiso. A we then-o ape pfü laso, lo anyu dan le hagin zen bin nyo. Ale a nchenyu ryü ntsoka keti hagin sharhi thyüryü.

³Ale hika bin nyo. Ale hagin mhundyü nyu tha lihi-e thyüzü njü yatselo ntsoka Npugü lo a-le kejü kelo raja gü mhundyü ka a nmu shülo. Ale temi ligü higü methu nmvue gada khilo lale? Ale ligü higü sala nmvue nshwe lale? Ale ligü higü jvüjwe khilo lale? Ale tha hidan peha thyü njü yatselo, ale khilo kela pu thonila tile?"

⁴Temi dan le a-jokenishü, "Nmvu, nle agun sala nmvue nshwe lamvu; Nle temi nme-e hon thame khilo lamvu."

⁵Samuel le anyugun jokenishü, "Ale thame thyüzü kenjü hagin le hyulo mvutse kethyü nthu Npugü lo a-le kejü kelo raja gü le kemisha le." Anyugun le zoshü, "Ele, Npugü le ngun jaka kemisha gü le."

⁶Samuel le zonio, "Mosa lo Aron kejü kelo gü lo Ijipt ki hagin bon nyu zen chwiryü kelo gü tsüle Npugü.

⁷Hagin bin ka so tselo, ale Npugü mhundyü nyu hagin nmuo Npugü le hagin lo hagin bon nyu kenikeshü a-tho kekvu apfu zope hagin no rüchün ni loti.

⁸Jakob lo a-kami jule Ijipt ki ketsü ka Ijipt nyu le anyugun nshwela, ts"genyu hagin bonnyu le Npugü ko-o keche hishü lo a-le Mosa lo Aron nishüo no anyugun zen chwiryü kazü higü nyu binlo.

⁹Ai temi dan le anyugun Npugü Sunggigü nmhinla, tsügenyu a-le Filistian lo Moab nyu raja gü lo Hazor nyida nyu rihü dan so keda gü Sisera no hagin bon nyu zen kenren-o anyugun nyeki kvu lola.

¹⁰Tsontsin anyugun le Npugü ko-o zoshü, "Agun le rani gü Baal lo Asharte teromen rüshvu tinkela genyu mu laso. Agun shwikerüchün nyu ben nyu agun kenishwi shülo, agun le nrüshvu tile!"

¹¹Lo Npugü le Gideon, Barak, Jephthah lo kenkhin ki a nishü. Agun apfu shwikerüchün nyu ben nyu hagin kenishwishüo hagin no kenshvu ndio yhun.

¹²Ai hagin le Amon nyu raja gü Nahash le hagin whe titse kebin hyukeshü ka Npugü pe hagin raja thyü mvuo, 'Agun le raja nme no agun so gon nyü le tse aka zoshü.'

¹³"Tsügenyu hagin le kejü kelo raja gü le hi kare; hagin le a-hi kethyü genyu Npugü le a-khipe hagin tsüshü laso.

¹⁴Hagin le Npugü, hagin Sunggigü rühvulo, a-lothyülo, a-khwenyülo, a-johokeshü zenlo, hagin lo hagin raja-e a-sithenlo yatselo tha apfu hagin genyu gwa loti.

15 Ai hagin le Npugü khwenyümvu lo a-johokeshü zen mvuya tselo, a-le hagin lo hagin raja ntsun ti.

16 Tsügenyu hagin bin ka so tseo Npugü le hagin ge nyu thyüshü nrün tha keda dan nrishülo.

17 Hile kenda gwenkho tson le mvula? Ai ale kehi thyüshü lo Npugü le tsangkesen lo tsangri nishü ti. Tsonshü yatselo, hagin le raja nme hi kethyü tsüle hagin le Npugü kentsun kemu keda thyü laso tse kethyü rüchün lota.”

18 Tson-o tsünyu Samuel le kehi thyüshü, tsünyü Npugü le tsangkesen lo tsangkenri nishü. Tsüselo temi aphu Npugü lo Samuel au nshvula,

19 tson-o anyugun le Samuel ka zishü, “Kedagü, Ncheno-e agun no sila mvu nrün genyu Npugü nSunggigü ka gun genyu hishülo. Ntsoka we agun le, agun kemvu kecha aphu nyeki raja nme hio mu laso tse kethyü rüchünlo lao.”

20 Samuel le anyugun ka zoshü, “Nshvu nya, Hagun le serikemvu tsühontse thyü lae Npugü kheo rani lanyu, ai hagin nyun aphu sen a-lothyü lo.

21 Ketsinkemvu tero dan then günya; anyugun le ketsin kemvu genyu hagin keche nmvue kenishü loho.

22 Npugü le hagin pe a-npvü a-temi thyü titse rhilokela genyu a-le hagin khela loha, a-le swe laso.

23 A genyu we, ale hagin genyu kehi thyümvu lao mupe a-ntsun kela Npugü le a-kendo mvu. Tsonkethyügü mvule, hagin le nyuthyülo hagin genyu gwa lo a-zü yo ale pe hagin senthyü ti.

24 Hagun nyun aphu sen-o Npugü jozen lo a-lothyü lo. A-le hagin genyu thakeda thyükesü dan rüchün hülo.

25 Ai hagin le kemu thyüzin bin yatselo hagin lo hagin raja-e nke lati.”

1 Samuel 13

Filistian nyu Zen Terikethyü

1-2 Saul le a-keyhun chen henpvün ka raja thyülo lo a-le chen hvu Israel raja thyü kebin ka temi yie shen kejü lo-o anyugun yie hvu no a-zen Bethel rincho ki Michmash ka binlo yie me nipe Benjamin tsipwen kazü Gibeah ki shüla. Lo a-sen dan nipe kaki shüla.

3 Jonathan le Geba nyu Filistian nyurihü so kedagü dushvu la, lo Filistian nyu aphu tsü rüla nyülo la. Tsüselo Saul le lilo nishüo Ibrinyu kope terithyü nrün genyu kazü apentha ka shukhun shü lotse nishü.

4 Israel nyu aphu ka Saul le Filistian nyu rihü so kedagü dushvu lao Filistian nyu le anyugun nrhibin nle tse zoshüla. Tsügenyu temi dan le Gilgal ka Saul ki ryü.

⁵Filistian nyu le Israel nyu zen kenren titse kequenlo; anyugun le terigari yie shenryü, keru shüpahü yie tsero lo shüpahü le chon pe zida se nyu hachon hontse bin. Anyugun le Bethaven nphozin gü Michmash ka kensenbin thyülo.

⁶Tson-o anyugun le kvusa tse Israel nyu whe ryü anyugun no rhokedyü thyü lola. Israel nyu peha le tsokü lo thakü nmvue tsokhin ki nmvue tekhwün lo zülvu nyu kebu sola;

⁷kechanyu le Jordan pfüthüo Gad lo Gilead lojvü ki güla. Saul le Gilgal nyu bin zun lo a-zenkehü temi dan le nshvu pe ndün bin.

⁸A-le jon tsenyü Samuel khwebin, Samuel le tsü hontse a-kazokeshü genyu, ai tsü keti-e Samuel le Gilgal ki ryümüvü. Temi dan le Saul kheo tin sola,

⁹tsügenyu a-le anyugun ka zoshü, "Rope kerüshvu lo kepvüshe kerüshvu senryü atsülo." Tson-o a-le rope kerüshvu thyüshü,

¹⁰lo a-le thyü pen gü kejö ka Samuel le ryü. Saul le chwi gü a-teno-o a-kelushü,

¹¹ai Samuel le zoshü, "Nle nyuthyüla sela?" Saul le zoshü, "Nle ryüti tse keshü ka ryümüvü lo temi le akhebu gü jüla; tsünyeki Filistian nyu le Michmash ka kequen binla.

¹²Tsügenyu, `A kerüchün le Filistian nyu le hika Gilgal ka a whe ryü jü lo ale Npugü kenyu kon thyü kelo nda shwimvu, tsügenyu akerüchün le ale kerüshvu hoshü mvuloshvu tse lale."

¹³Samuel le zoshü, "Tsüle kephokela tho thyü laso. Nle Npugü nSunggigü le johokeshü zenmvu laso. Nle a-jozen yatselo a-le nle lo n tsipwen no kethonthen Israel nyu sa gon nrün.

¹⁴Ai ntsoka we nno keda thyüzin bin loho so. Nle a-jozen mvu kela genyu Npugü le temi a-le lonyü kebin temi fü pe no a-temi sa keda thyüti."

¹⁵Tson shüo Samuel le Gilgal kheo tinla. Temi tsüka kebin dan le SAul then-o a-shüpahü dan ki güla. Anyugun le Gilgal nyu bin-o Benjamin lojvü Gibeah ki gü. Saul le a-rihü tsi tsero khole kebin dan shwishü.

¹⁶Saul, a-nyugü Jonathan lo au temi dan le Benjamin lojvü Geba ka kensenbin thyülo; Filistian nyu le Michmash ka nsenbin.

¹⁷Filistian shüpahü le anyugun kensenbin nyu danshen thyüo anyugun hun chwiryü; dan me le Shual lojvü kipun Ophrah denzin,

¹⁸kecha gü le Beth Horon denzin gü lo kecha gü le Zeboim ketejon tehenyhunkemvu kepen kipun terhi ki gü.

¹⁹Tsügwenkho ka Israel nyu dan nyu tegi kecha nyu nme ndi, Filistian nyu le Ibrinyu no zhe mi thyü loho tse rhilo kela genyu.

²⁰Israel nyu le Filistian nyu ki gü dyü, kathi, nri lo jonkhi yi thyülo lo tse kehü genyu;

²¹nri yi kethyü lo methutse kehü vü chani kethyü le pisa nme lo methudyü, lo kathi yi kethyü le pisa kenyhun thyü hü.

²²Tsügenyu teri kethyü jon nyü tsü Saul lo a-nyugü Jonathan au nyeki Israel nyu shüpahü nme zhethon nmvue mi senmvu.

²³Filistian nyu le shüpahü dan me nipe Michmash ka pfükethü tson khwen lola.

1 Samuel 14

Jonathan Kepeche Tho

¹Khenyüme Jonathan le a-teri kanyü pfü kehü selo gü ka zoshü, “Nnyi pfüthüo Filistian nyu kensenbin kipun gü tile.” Ai Jonathan le apvü Saul ka zomvu,

²a-le Gibeah zen nithen kemvu ka Migron nyu khüratyü bin hensin nsenbin; a-le temi tsi tsero kho zen hü.

³(Lo püshükeda gü Ahijah, Ichabod sikezen gü Ahitub nyugü le ephod pfühü, a-le Phinehas nyugü, a-bon le Shiloh ka Npugü püshükeda thyü kehü gü Eli.) Temi dan le Jonathan le tin kela shamvu.

⁴Jonathan le nken-o Filistian kensenbin ki gü nrün Michmash kazükenchon ka lizin hizin tsonye keda kenyhun le bin: nme le Bozez lo kecha gü le Seneh tse kohü.

⁵Nme le kazükenchon tesozin Michmash ntsun lo kecha gü le tesinzin Geba ntsun.

⁶Jonathan le selo gü ka zoshü, “Nnyi Juda kemvu Filistian dan kensenbin ki gü tile. Npugü le nnyi keche shüe logwa; tson yatselo ngun temi rho yatse-e a-le kvukelo pe ngun ketsü thame-e tsü khin kelo mvu.”

⁷Selo gü le zoshü, “Nle nyu thyünyü yo thyülo, ale nzen hü nle.”

⁸Jonathan le zoshü, “Gwasa,” “Nnyi pfüthü güo Filistian nyu no nnyi hyushü tile.

⁹Anyugun le nnyi no sun tseo anyugun le ryüti tsezo lo nnyi bin ka sun bin ti.

¹⁰Ai anyugun le nnyi no ryülo tselo güti, tsüle Npugü le kvukelo pe ngun tsü nrün zansü kela genyu.”

¹¹Tson-o au le Filistian nyuno au hyushü, tson-o Filistian nyu le zoshü, “Shwishü! Ibrinyu peha le thakü nyu kebu tseo chwiryü jü nle!”

¹²Tsüselo anyugun le Jonathan lo selo gü au ko-o, “Hiki ryülo! Agun le tha peha hai ka kezoi le bin nyo!” Jonathan le selo güka zoshü, “Asithenlo. Npugü le anyugun sa kvukelo pe Israel nyu tsü laso.”

¹³Jonathan le khosen-o npvü sentse kazükenchon gü nken gü lo selo gü le a-sithen hü. Jonathan le Filistian nyu wheo vüshe shülo selo gü le dushvu lala tse.

¹⁴Dushvu kerü gü ka Jonathan lo selo gü au le kazü acre ponha bin ka temi nki kho dushvula.

¹⁵Tsüselo Filistian nyu lojvü ki kehünyu aphu anyugun kerüshvula; shüpahü merün kegü dan lo kensenbin nyu kebin nyu aphu nshvuo ndün lola; kazü nnu lo temi le nshvusa lola.

Filistian nyu Nyeki Kvukelo

¹⁶Benjamin lojvü ki Saul temi rikhun kebin nyu le Filistian nyu le kevükeben-o tinkehü kebin hyushü.

¹⁷Tsüselo Saul le a-temi dan ka zoshü, “Shüpahü dan swüshwio segü ndi bin yo shalo.” Tson-o anyugun le temi swü gun laryü Jonathan lo a-terikanyü kepen selo gü au le ndi kebin hyulo.

¹⁸Saul le püshükeda gü Ahijah ka, “ephod sen hika ryülo,” tse zoshü. (Tsünyü Ahijah le tsü pen-o Israel nyu temi mhundyü kahü.)

¹⁹Saul le püshükeda gü nthon kebin ka Filistian nyu kensenbin nyu kevükeben ketsintsin lola, tsügenyu Saul le zoshü, “Npugü ketso kebin gwenkho ndi laso!”

²⁰Tson-o a-le a-temi dan zen-o Filistian nyu le kevükeben-o kega kebin dan ntsun-o terithyü.

²¹Ibrinyu peha le Filistian kipun gülo anyugun zen kensenbin nyu kebin dan le Saul lo Jonathan kipun ryü kechelo.

²²Efraim rincho ki kebu kebin kechanyu dan ko Filistian nyu le tin kebin nyülo-o ryü kecheo Filistian nyu whe,

²³tson then kega gü Bethaven nken la. Npugü le tsünyü Israel nyu kenishü.

Teri Sika Thyükela dan

²⁴Israel nyu le tsünyü nnyo-o kvumvula, Saul le swen-o, “Ale nthu ashwikerüchün nyu ge akhün lolokemvu ka ligü higü ketyüketsü lihi-e ketyü gü ge shochün no binlo tse ahza hoshü kela genyu.” Tsügenyu jon gwen temi nme-e thame tyümvu.

²⁵Anyugun aphu chün nme nyu ryü laryü khu le lika hika bin kü kethyü hyulo,

²⁶chün tsünyu khuzü le kesü thyü ai Saul shochün kenshvu genyu temi nme-e tsü tyümvu.

²⁷Ai Jonathan le a-pvü le shochün zope temi ketsun keshü tsü nyü lomvu; tsügenyu a-le a-thün sen kehü pe khuzü jenphe shüo khuzü peha tyülo. Tsontsin gwakvulo.

28 Ai temi nme le zoshü, “Agun aphu nnyo-o kvumvu laso, ai npvü le agun ketsun-o, Shochün no nthu lihi-e ketyü gü ge binlo,” tse zoshü le.

29 Jonathan le zoshü, “Apvü le ngun temi kevüsa laso! Ale khuzü peha tyükelo genyu dihontse gwakvu se laryü!”

30 Ngun temi no nthu shwikerüchün nyu sa kvulo-o khikelo ketyüketsü tyütsü lolo ditsüki gwakvu nrün la. Ruchün shüta Filistian nyu ditsüki chonkvu dushvulo nrün la!”

31 Tsünyü Israel nyu le Michmash ka gü Aijalon keti tsonthen Filistian nyu dushvu. Tsüle Israel nyu le nnyo pe kvumvu shüla,

32 tsügenyu kehü gü anyugun le shwikerüchün nyu hon sekelo, tanyü, lo methu dan dushvuo a-bin ka a-zi le kebin tyüso.

33 Mele Saul ka zoshü, “Shwishü, temi dan le tezi pe thyü kesin tyüo Npugü mhundyü nyu mu laso.” Tsontsin Saul le nrao, “Hagun le mu laso!” “Tso keda nme keto senryü hika atsü shülo.”

34 Tson-o a-le, “Temi dan nyu gü anyugun no anyugun methu lo tanyü dan sen hika ryülo, tse ahza kecha nme khishü. Anyugun le hika tsüdan dushvu tyüti; anyugun no tezi le thyü ge kebin tyüo Npugü mhundyü ka mu la loshvu.” Tsüselo tsüje anyugun aphu anyu methu senryü tsüka dushvu külo.

35 Saul le kershvubin nme thyü pe Npugü tsüshü, a-le kershvubin thyüshü keritsin gü.

36 Saul le a-temi dan ka zoshü, “Ngun khejenyu nshe gü Filistian nyu wheo tsangben kemvuthen anyugun hon khilo lao anyugun aphu dushvula tile.” Tsontsin anyugun le zoshü, “Nkerüchün le nyu le gwatsin yo thyülo.” Ai püshükeda gü le zoshü, “Ngun Sunggigü ka ketso shwi teri lo.”

37 Tson-o Saul le Sunggigü ka ketso shü, “Ano gü Filistian nyu whe tile nnya mon? Nle kvukelo pe agun tsü tile nmvula?” Ai tsünyu Sunggigü le anyugun jo kenishü mvula.

38 Tsüselo Saul le temi sharhi juka zoshü, “Hika ryüo nthu nyu kemu thyü layo füti.

39 Kvukelo pe Israel nyu ketsü rhün kehü Npugü zan sen sweo zobin nyo, mu kela gü tsüle anyugü Jonathan laya tse-e a-no siti.” Ai temi nme thame zomvu.

40 Tson-o Saul le anyugun ka zoshü, “Hagun aphu hika sobin lo Jonathan ayi ko hika bin ti.” Tsontsin anyugun le zoshü, “Nkerüchün nyu le gwatsin yo thyülo.”

41 Saul le Israel nyu Npugü Sunggigü ka zoshü, “Npugü nle nyuthyüo nthu a jokenishü mvula? Israel nyu Npugü Sunggigü tso Kenshün dan ge a jokenishülo. Kemu tsüle Jonathan ge nmvue age yatselo Urim ka a jokenishü ai tsüle ntemi

Israel nyu ge yatselo Thummim ka a jokenishülo.” Tsontsin temi dan le nshün lo Jonathan lo Saul au tsin shüla.

⁴²Tson-o Saul le zoshü, “Anyugü Jonathan ayi digü yo tsin shülo.” Tsontsin Jonathan tsinshü.

⁴³Tsüselo Saul le, “Nle nyuthyü shü ola?” tse Jonathan ketsoshü. Jonathan le a-jokenishü, “Ale sen kehü thün khipe khuzü keshanyu botyü le. Ale hika bin nyo- - ale siti tse ndo bin nle.”

⁴⁴Saul le a-ka zoshü, “Nno simvu yatselo Sunggigü no adushvu lalo!”

⁴⁵Ai temi dan le Saul ka zoshü, “Kvukelo keda higü senruyü Israel nyuketsü gü Jonathan, dushvu lati ole? Kemvui! Agun le rhünkehü Npugü zan sen sweo zo bin nyo, a-no a-pehü nme-e nmhe loho. A-le nthu nyuthyü shüyo tsüle Sunggigü keche sen-o thyüshü!” Tson-o Jonathan dushvu lati tse kebin temi dan le kenishü.

⁴⁶Tsüsiki Saul le Filistian nyu hü mvuo rani anyugun lojvü ki gunla.

Saul Raja Kethyü Lo A-kami

⁴⁷Sau le Israel nyu raja thyü kelo siki a-shwikerüchün nyu apfu zen kega: Moab nyu, Amon nyu lo Edom nyu, Zobah raja ju lo Filistian nyue zen kega. A-le lika hika kega-e kvulo.

⁴⁸A-le pechesao Amelek nyu zen kegao anyugun sa kvulola. Mele Israel nyu whe kethyü apfu nyu anyugun kenishü.

⁴⁹Saul nyu dan le Jonathan, Ishvi, lo Malchishua. A-nyu tenu püshü gi zan le Merab lo nche gi le Michal.

⁵⁰A-nu le Ahimaaz nyugi Ahinoam; a-rihüdan sa kedagü le a-nyo Ner nyugü Abner.

⁵¹Saul a-pvü Kish lo Abner a-pvü Ner au le Abiel nyu.

⁵²Saul le rhün kebin then rüsa tse Filistian nyu zen teri kega hü. Tsügenyu lihi gwenkho ka-e temi kenko nmvue kepeche hyu lolo, a-le tsügü zan thu pe a-rihü nyu shülo lahü.

1 Samuel 15

Amelek nyu Zen Terikethyü

¹Samuel le Saul ka zoshü, “Npugü le nishüo terzü no n yün pe Israel nyu raja thyü keshü gü tsüle ale. Ntsoka Kekvutsin Npugü le zokebin nyülo.

²Israel nyu le Ijipt nyu chwiryü kejü ka anyugun bon nyu le Israel nyu ntsun kethyü genyu a-le shaja pe Amelek nyu tsüti.

³Gü Amelek nyu wheo anyugun le kebin apfu nke lalo. Thame-e khenya; pechenyu, tenunyu, ntsenyu lo nyuhanyu; methu, tanyü, ut, lo gada apfu dushvu la.”

⁴Tsontsin Saul le a-rihüdan ko kequen lo-o Telem ka anyugun nrishü: Israel nyu shüpahü le lak kenyhun lo Juda temi yie tseryü.

⁵Tson-o a-le a-temi dan zen Amelek nyida gü ki gü züri zhe kesin nme ka khwebin.

⁶A-le me nipe Israel nyu le Ijpt nyu chwiryü keju ka anyugun bon nyu le Israel nyu njün keshü Kenitnyu kishüo: “Ano Amelek nyu kesin hagun dushvula mvu nrün genyu anyugun kheo tinla lo.” Tson-o Kenitnyu le tinla.

⁷Saul le Ijpt nphozin Havilah ka gü Shur keti tson then Amelek nyu zen kegao anyugun sa kvula;

⁸a-le temi apfu dushvu lao Amelek raja gü Agag tenlo.

⁹Ai Saul lo a-temi dan le Agag keyhun nrhoshü lo tanyü, methu, methunyu, lo tanyünyu nmvue kecha lihi-e kegwatsin dan tsü dushvu mvula; anyugun le lonyü kemvu nmvue a-min kendi dan nti nke gwenzin la.

Saul No Raja Thyümvule Tse Khekela

¹⁰Npugü le Samuel ka zoshü,

¹¹“Ale Saul pe raja thyükela genyu rünyu mvu laso; a-le akipon rani tinla lo a johokeshü zen mvu laso.” Samuel le a-nyuntao khensin Npugü ka shwikenjün hi.

¹²Lonyü nshwe a-le Saul fü gü. Lo a-le nyükelo le Saul le Karmel rünyi ki gü a-zan ka tsokhwe nme khwe shüo Gilgal ki güla sele tse shalo.

¹³Samuel le Saul ki gü laryü, Saul le a-keluo, “Npugü nojochü pe ntsülo, Samuel! Ale Npugü johokeshü thyüshü laso.”

¹⁴Samuel le ketsoshü, “Tsonlo nyutse thyü methu lo tanyü kekhun khwe nyülo bin nla?”

¹⁵Saul le zoshü, “Atemi dan le Aamelek nyu hon khilo le. Anyugun le tanyü lo methu kegwatsin dan nsen pe Npugü n Sunggigü r"shvu titse bin njü lo a-sen nke shü la sele.”

¹⁶Samuel le ahza hoshü, “Sunlo,” “Npugü le nje aka nyuzo shüyo ale nka zoshü ti.” Saul le, “Aka zoshülo,” tseshü.

¹⁷Samuel le zoshü, “Nle nrüchün pe lihikemvu thyü bin-e nle Israel nyu tsipwen dan sharhi gü. Npugü le n yün pe nno Israel nyu raja thyüshü,

¹⁸lo a-le nno Amelek nyu temi serikemvu dan nke lalo tse ahza pe ntsüo n nishü. Nno anyugun apfu dushvula kemvuthen kega lotse shü.

- 19**Tsonlo nle nyuthyüo a-jozen mvula? Nle nyuthyüo mehon nke kelo dan khiloo Npugü kenükemvu thyü hü nla?”
- 20**Saul le a-jokenishü, “Ale Npugü jozen le.” “A-le aka zo keshü hontse ale Amelek nyu aphu dushvula lo Raja gü Agag zen ryü bin nle.
- 21**Ai atemi dan le tanyü lo methu tse kegwatsin dan dushvu kela gü mvule pe Gilgal ka kerüshvu thyü pe Npugü Sunggigü tsü titse senryü bin nle.”
- 22**Samuel le zoshü, “Jokezen lo tha hope kerüshvu digü Npugü le a-kenyü kvu tila? Tanyü kegwatsin pe kerüshvu nyeki a-jokezen gü le gwakvu.
- 23**A-jo zen kemvu le gwamvu pe temvü kethyü hontse lo nyunkerü le mu pe teromen kerüshvu hontse. Nle Npugü johokeshü kenikela genyu Npugü le nno raja thyümvu tse nkhe laso.”
- 24**Tsontsin Saul le a-jokenishü, “Ele, ale mu laso.” “Ale Npugü johokeshü lo nsenkethyü zenmvu laso. Ale atemi dan nshvu lao anyugun kenyü gü thyü lale.
- 25**Ai ale ntsoka nka hi bin nle, akemu jüshüo ano Npugü rüshvu nrün genyu azen ni gülo.”
- 26**Samuel le zoshü, “Ale nzen loho.” “Nle Npugü johokeshü kenikela genyu Npugü le nno Israel nyu raja thyü loho tse nkhe laso.”
- 27**Tson-o Samuel le tinla titse ranishü, ai Saul le a-phi sülo laryü sürhen la.
- 28**Samuel le a-ka zoshü, “Npugü le nthu nben nyu Israel nyu rajaphen sürhen sen gü temi n nyeki kegwa nyu peha tsü laso.
- 29**Israel Raja Sunggigü le nku nmvue anyun kelu hümvu. A-le temi nme kemvu-a-le anyun kelu hümvu.”
- 30**Saul le a-jokenishü, “Ale mu laso.” “Tson ai atemi sharhi ju lo Israel nyu aphu mhundyü nyu arüshvu shüta. Ano Npugü n Sunggigü rüshvu nrün genyu azen güta.”
- 31**Tson-o Samuel le a-zen rani güo Saul le Npugü rüshvu.
- 32**“Raja Agag zenryü hika atsü shülo,” tse Samuel le ahza hoshü. Agag le a-npvü a-rüchün pe nshvu ndün-o, “Si titse kethyü hile kenjün kethyü dihontse nme sela!” tse a-kiryü.
- 33**Samuel le zoshü, “Nzhethon genyu tenunyu kechon no nyu kendinyu thyükela hontse, ntsoka njvü no nyu kendi nme thyü lati.” Tsonshüo a-le Gilgal kershvubin mhundyü ka Agag duthürü la.
- 34**Tson-o Samuel le Ramah ki güla lo Saul raja le Gibeah nyu a-ka ki gunla.
- 35**Samuel le a-rhün ka raja gü teno nimvu la; ai a-rüchün rünyu mvu hü. Npugü le Saul pe Israel nyu raja thyü kela genyu rünyu mvula.

1 Samuel 16

David Yün Pe Raja Kethyü

¹Npugü le Samuel ka zoshü, “Nle dithenki Saul genyu rünyumvu bin tila? Ale a-no Israel nyu raja thyü mvu letse a-khe laso. Tsügenyu ntsoka oliv ter peha khiloo Bethlehem nyu Jesse tse kethyü temi nme ki gülo, ale a-nyu nme pe raja thyü titse kejülo kela si genyu.”

²“Samuel le ketsoshü, “Ale dihontse tsonlo mon?” “Saul le tsü rüla nyülolo adushvu lati.” Npugü le zoshü, “Methu nyu nme senlo njüo pe tsüka Npugü rüshvu titse zolo.

³Jesse kope kerüshvu tsügü nyu shülo, lo nyuthyü tiyo ale nka zoshü ti. Ale nka zokeshü temi gü yün pe raja thyülo.”

⁴Samuel le Npugü le a-ka kezo hontse thyülo-o Bethlehem kigü, tsontsin nyida tsügü nyu sharhi jule a-ke nsüryü a-teno-o a-ka, “Senkethyü gü, gwaketho genyu ryü bin le nmvula?” tse a-ketso shü.

⁵A-le, “Ele, ale kerüshvu nme thyü pe Npugü tsü titse ryü le. Hagon thyüken shün lo-o ryü azen gülo.” Tson-o Jesse lo anyu ju ko no anyugun thyü kenshün lo-o kerüshvu nyu ryü lotse koshü.

⁶Anyugun le ryü ntsin, Samuel le Jesse nyugü Eliab hyu shüo a-npvü a-nthon-o, “Hika Npugü mhundyü nyu so kebin temi higü hile a-le kejülo kela temi gü tsentsü so.”

⁷Ai Npugü le a-ka zoshü, “A-kethon lo a-kezegwa nrinya. Ale a-keni laso, ale temi le kenri hontse nri hü kemvu genyu. Temi le tegwen ki a-zoja nri hü ai ale a-nyun gü nri kehü genyu.”

⁸Tson-o Jesse le anyugü Abinadab koshüo zen Samuel kiryü. Ai Samuel le zoshü, “Nmvu, Npugü le higüe kejü lomvu.”

⁹Tson-o Jesse le Shammah zenryü, “Nmvu, Npugü le a-e kejülo mvu,” Samuel le tson zoshü.

¹⁰Hihontse Jesse le anyu min tsenyü zen Samuel kiryü. Tsüka Samuel le a-ka zoshü, “Nmvu Npugü le hidan nme-e kejülo mvule.”

¹¹Tsüselo Samuel le a-ketso-o, “Nle nnyu peche kecha le bin sin le mvula?” Jesse le zoshü, “Nche tsin gü le bin zun, ai a-le tanyü khwe hüo kanyu ndi le.” Samuel le zoshü, “A-no hika ryü lotse zoshülo, a-le ryü kemvu ka we ngun le kerüshvu thyü kemvui le.”

¹²Tson-o Jesse le me nipe a-koshü. A-le zegwasa, apfu sherhün lo a-yhütyü tsetse kethyü ponyu nme. Npugü le Samuel ka zoshü, “Higü hile, a-yün shülo!”

¹³Samuel le a-tsanyu ju mhundyü ka oliv terzü khipe David yün shü. Tsü nyemhun Npugü kapu güle David ge ryüo jon tsünyü gerho a-zen hü tinla. Lo Samuel le Ramah ki rani ryüla.

David Le Saul Kanyu Kebin

¹⁴Npugü kapu güle Saul khela, lo Npugü le gwakemvu kapu nipe no a-nthyü nnyü lola.

¹⁵A-gonyu jule a-ka zoshü, “Sunggigü le gwakemvu kapu nme nipe nnyü nnyü kebin agun le sha laso.

¹⁶Tsügenyu kedagü, nle ahza pe agun tsüshüo agun no harp sen keshanyu nme fü shülo. Tson-o gwakemvu kapu güle nge ryülo a-no harp vü shülo nle gwa nilo lati.”

¹⁷Saul le ahza hoshü, “Tsü sen keshanyu nme fü lo-o a-zenryü aki shülo.”

¹⁸A-khoka bin kehünyu nme le zoshü, “Bethlehem rünyü nyu Jesse nyu nme le lüthyü shasa kethyü le bin. A-le peche lo zegwasa, shüpahü kegwa, lo jozo shasa. Npugü le a-zen hü nle.”

¹⁹Tsüselo Saul le lilo nipe Jesse ki shüo, “Tanyü khwe kehü gü nnyugü David tsü nipe aki shülo.”

²⁰Tson-o Jesse le tenyü nyu nme, tensü lo vainzu thyügi tsun nme pe gada nme khvü thyüshüo David nipe Saul kishü.

²¹David le Saul kiryüo a-lothyülo. Saul le a-shwipe a-kenyüsa a-kejü pe no teri kanyü kepen gü thyülo.

²²Tson-o Saul le jolo nipe Jesse kishüo: “Ale David le akenyü le. A-no hiki bin-o alothyülo.”

²³Tsügerho lihi gwenkho ka-e Sunggigü le nikeshü gwakemvu kapu güle Saul ge ryükela ka David le a harp khilo-o vüshü. Lo gwakemvu kapu güle tinla lo Saul le ntsen lo-o gwanilo lahä.

1 Samuel 17

Goliath le Israel nyu Khen Kethyü

¹Filistian nyu le terithyü titse ryü Juda kazü rünyü nme Socoh ka kequen lola; anyugun le Ephes Dammim, tse ko kehü Socoh lo Azekah au jaka nsenlo.

²Saul lo Israel nyu dan le Elah ketejon ka kehun-o nsenlo, tsüka anyugun le Filistian nyu zen kega titse ndalo.

³Filistian nyu le rincho nme ge lo Israel nyu le rincho kecha nme ge donlo lo anyugun jaka ketejon nme le bin.

⁴Tsüka a-zan le Goliath tse kethyü Gath nyida nyu temi nme le Filistian nyu kensenbin nyu chwiryü Israel nyu khen sola. A-kethon le meter kenshen pen kesa

⁵a-le lazo pe kecha terikanyü a-kensu le kilogram henpvün-o tsenyü kho pfü lo lazo pe kecha perün pfühü.

⁶A-le lazo pe kecha pha kesun lo bu kerün pfühü.

⁷A-züle gon pe dyükeda nyu dyübu hontse lo tegi pe kecha a-min pwe kensu le kilogram tsenyü kho. Shüpahü nyu nme le a-mhundyü ka a-gida pen hü.

⁸Goliath le so-o nra Israel nyu ka, “Hagun le tsüka nyuthyü bin nla, terithyü titse don bin nle? Ale Filistian nyu, hagun Saul do dan! Hagun temi nme kejü pe azen kenren lo.

⁹A-le kvulo-o adushvu laya tselo agun le hagun do thyüti, ai ale kvulo-o a-dushvu la yatselo hagun le agun do thyüti.

¹⁰Ntsoka hika ale Israel nyu rihü dan khen bin nle. Ale hagun temi peha no azen kenrenlo tse bin nyo!”

¹¹Saul lo a-temi dan le johi nyülo-o nshvu sala.

¹²David le Efraim temi Juda kazü Bethlehem nyu Jesse nyugü. Jesse le anyu peche min tetse lebin, lo Saul le raja thyü kebin gwenkho hile a-le thensa laso.

¹³A-nyuri mishen jule Saul zen-o teri nyu güla. Püshütsin gü le Eliab, tsüsika le Abinadab lo kenshen güle Shammah.

¹⁴David le nchetsin gü lo a-tsanyu püshütsin mishen le Saul zen hü;

¹⁵khika ka David le Bethlehem ki nigü a-pvü tanyü khwe hü.

¹⁶Goliath le lonyü lo ngwengü jon henzi Israel nyu khen.

¹⁷Khenyüme Jesse le David ka zoshü, “Shyekeshvu kilogram tseryü lo tensü tse hi khilo-o sen whü gü kensenbin ki ntsanyu ju tsüshü lo.

¹⁸Lo chees khin tseryü hi sen gü yie sokeda gü tsü shülo. Ntsanyu jule dihontse bin yo shashü lo anyugun le gwa bin nle tse kethyü zansü tha peha sen niryü lo.

¹⁹Saul raja, ntsanyu ju, lo Israel nyu kecha aphu Elah ketejon ki Filistian nyu zen kega bin nyo.”

²⁰David le lonyü nshwe so-o tanyü dan pe kechanyu tenyen lao Jesse le a-ka zokeshü hontse ketyüketsü khi sen gü. A-le Israel nyu le terikhwe thyü teribin nyu gü kejü ka kensenbin tilo.

²¹Filistian nyu lo Israel nyu rihü dan le terithyü titse gwen ndo lo-o kentsun bin.

- 22** David le ketyüketsü tsü pe ketyüketsü ketsen kehü kedagü ben ka shü lao tin teribin kigü a-tsanyu jule dihontse bin nyo ketsoshü.
- 23** A-le anyugun zen kenthon kebin ka Goliath le chwiryü himhundyü hontse Israel nyu khen shü. Lo David le a-khwenyü lo.
- 24** Israel nyu le Goliath hyushü ntsin nshvuo tesen tinla.
- 25** Anyugun le khinyu nyu ka, “Ashwishü ta! A-le khen kebin nyüshü! Raja Saul le segü le temi tsügü dushvu loyo; a-chün kechon pe tsüti; raja gü le a-nyugi ko no a-ka kalu ti, lo a-pvü kami no khajana shü loho tse zoshwi shü bin nle.”
- 26** David le a-khoka kebin nyuketsohü, “Filistian nyu higü dushvu lao keja kepfü hinyu Israel nyu no chwikelo gü le nyu hyulo tile tse? Rhünkehü Sunggigü rihü dan nshwe kebin Juda kemvunyu higü le segü ola?”
- 27** Anyugun le Goliath dushvu kelo gü ge nyu thyüshü tiyo pe a-ka zoshü.
- 28** David a-tsa püshütsin gü Eliab le a-le temi dan zen kenthon kebin nyülo. A-le David ge anyuntao zoshü, “Nle hika nyu thyü bin la? Segü le tsüki tehen ka ntanyü dan khwe bin nla? Nkelikelu! Nle teri kega shwi titse ryü kebin hile!”
- 29** David le ketsoshü, “Ale nyuthyü shüo?” “Ale thame ketsolo nrün ndi le?”
- 30** Tson-o a-le rani gü kechanyu nme kako tsü hontse ketsoshü, lo a-le ketso keshünyu aphu kemetse a-jokenishü.
- 31** Peha le David jo nyülo-o Saul ka zoshü, tsüselo Saul le me nipe a-koshü.
- 32** David le Saul ka zoshü, “Raja gü, temi nme-e no Filistian nyu higü nshvulo nrün ndi. Ale gü a-zen kenren tile.”
- 33** Saul le a-jokenishü, “Nmvu.” “Nle dihontse a-zen kenren lomon? Nle ntsenyu nme, lo a-le a-yhunthen shüpahü thyü sorryü laso!”
- 34** David le zoshü, “Raja gü, ale apvü tanyü khwe hü. Lo lihi gwenkho ka-e shünyho nmvue thyügwen nme le tanyü nyu nme ten sen tin lalo,
- 35** ale a-sithen gü wheo tanyü nyugü kenishü hü nle. Tson-o shünyho nmvue thyügwen güle rani awhe ryü lo ale a-gunda teche lo-o vüshvula hü nyo.
- 36** Ale shünyho lo thyügwen dan boshvula kehü hontse rhünkehü Sunggigü rihü dan nshwe kebin Juda kemvu Filistian nyu higü ge thyü shüti.
- 37** Npugü le shünyho lo thyügwen mün nyu akenishü; a-le tsühontse Filistian nyu higü ben nyu akenishü ti.” Saul le zoshü, “Gwasa.” “Gülo, Npugü le nzen hüti.”
- 38** A-le David no a-terikanyü senlo tse pe n pfü shü; lazo perün pe David pe rünshü, lo teri mirün pe n pfü shü.

³⁹David le Saul zhethon pe tsüsa phinlo, tson-o tsonchü nda nron, ai a-le tsü sen hü kemvu genyu senlo mvula. A-le Saul ka zoshü, “Ale hi aphu pfüo kega lo kemvui le, ale sen kenyemvu laryü.” Tson-o a-le tsü khila.

⁴⁰A-le a-tanyü kekhwe thün senlo lo rinyu gü nyu tsoketepen pvün pe a-jola ka shülo. Lo a-tso kezevü nda lo-o Goliath teno gü.

David Le Goliath Sokvukela

⁴¹Filistian nyu güle a-gida kepen gü no a-mhundyü ri tseo David danzin ryü. A-le khonni ryüo,

⁴²David nri kegwa thyü shü, tson-o a-le ntsenyu, zegwasa tse kethyü zun genyu shwipe a-nyunta sala.

⁴³A-le David ka zoshü, “Thün tsüpe nyuthyü titseo? Ale tehi nme letse nle rüchün bin nle?” Tson-o a-le a-tero gü ko-o shochün pe David ge shü.

⁴⁴A-le David khen-o, “Ryülo, ale nmi pe tegü lo thyü dan chvü thyüshü tile.”

⁴⁵David le zoshü, “Nle zhethon, mi lo gvürhün sen akiryü zhü, ai a we nle nshwe kehü Kekvutsin Npugü, Israel nyu rihü dan Sunggigü zan nyu n ntsun ryüzhü nyo.

⁴⁶Nthu Npugü le nkhipe aben nyu shü lati; ale n sokvu lao npe thülo lati. Lo ale Filistian nyu shüpahü dan min pe tegü lo thyü dan chvü thyü lati. Tson-o kazü aphu no Israel nyu Sunggigü le kebin sha loti,

⁴⁷lo hika kebin nyu aphu no Npugü le a-temi kenishü nrün genyu zhethon nmvue mi sen mvue gwa tse sha loti. A-le terikekvu gü lo a-le hagun aphu pe agun ben nyushü lati.”

⁴⁸Goliath le David kiryü, lo David le a-zen kega titse tin-o Filistian nyu teribin kho nni gü.

⁴⁹A-le a-ben pe a-jola nyu tson nme khilo-o tsü keze pe Goliath jon. Tsüle a-senpfü jon-o a-pekhunru jonren la, lo Goliath le teso tsügü kazünyu shwela.

⁵⁰Tson-o zhethon sen mvutse David le tso kezevü lo tso nme sen Goliath nyekvu la, lo boshvula!

⁵¹A-le tin gü a-ge kü-o solo-o Goliath zhethon sütho pe a-pe thü lola. Filistian nyu le anyugun kekvu gü le sikela hyu shüo kehü tinla.

⁵²Israel lo Juda temi dan le nra sen-o anyugun hügü Ekron khinrun ti. Filistian nyu jün kelo nyule Shaaraim tson nyu che gü Gath lo Ekron ti.

⁵³Israel nyu le Filistian nyu hü tseo rani ryü anyugun kensenbin nyu kanyü dan jünlo.

⁵⁴David le Goliath pe khilo-o sen Jerusalem nyu ryü; ai a-le Goliath terikanyü pe a-phi kanyu bin la.

David zen Saul Mhundyü Ka Keryü

⁵⁵David le Goliath zen kega gü kejö Saul le hyu shüo, a-rihü dan sokedagü Abner ka, "Abner, a-le segü nyula?" tse ketso. Abner le zoshü, "Raja gü ale shamvu le."

⁵⁶Saul le ahza hoshü, "Tsonlo gü segü nyuyo sha lolo."

⁵⁷Tson-o David le Goliath boshvu lao kensenbin nyu raniryü laryü, Abner le a-zen Saul kigü. David le Goliath pe sen hüzun.

⁵⁸Saul le a-ketsoshü, "Selo gü, nle segü nyu la?" David le zoshü, "Ale Bethlehem ki ngo gü Jesse nyu le."

1 Samuel 18

¹Saul lo David au le kenthon thüla. Tsüsiki Saul nyugü Jonathan le David shwi pe a-kenyüri tsinla, tson-o a-npvü a-keso hontse David so lola.

²sünyü gerho Saul le David zenlo lao no a-kaki rani gun mvula.

³Jonathan le David so sa kela genyu kethonthen au kepvüshe titse swela.

⁴A-le ben kehü a-phi yhünshü, a-terikanyü, zhethon, levü lo senkephin tse khipe David tsüla.

⁵David le Saul le a-nikeshü a-tha aphu nyu thathyü pe gwakü, ts"genyu Saul le a-khipe rihü dan so kedanyu nme thyüshü. Hile Saul hensin nyu kedanyu ju lo temi aphu a-kenyü küla.

Saul Le David Shwi A-yhüthyü Kela

⁶David le Goliath boshvu kela siki a-le shüpahü nyu dan zen-o kaki raniryü kejö ka Israel nyu rünyü aphu ka tenunyu dan le Raja Saul le teno titse chwiryü. Anyugun le tambourin lo lyre sen shekerhün thyü lüthyü lo dathyü.

⁷Anyugun le lüron-o, "Saul le yie yie dushvula, ai David we yie yie tseryü dushvula," tsonshü.

⁸Saul le hile a-kenyü mvuo a-nyunta sa lola. A-le zoshü, "Anyugun le David le yie yie tseryü letse, ai a we yie yie nti letse. Anyugun le a-khipe hisigü ka raja thyü tiya bin nyo!"

⁹Tson-o tsügerho a-le David shwi a-yhüthyü lo rüchün nshvu lola.

¹⁰Tsüsinyü Sunggigü le gwakemvu kapu nishüo no whütse Saul gen ryüla, lo a-le a-kanyu kennunyu nme hontse jozo bin. David le khenyütsen thyü kehü hontse harp khunbin, lo Saul le mi nme senhü.

¹¹Saul le, “Ale a-shwen pe kabon nsü lati.” tse rüchün-o gwenhvu ge a-mi shweshü; ai gwenhvu ge nren David le pha la.

¹²Saul le David nshvula, Npugü le a-khe lao David zenhü kela genyu.

¹³Tsügenyu Saul le a-lope yie sakedanyu nme thyüo a-nishwila. David le a-temi dan zen-o terinyu gü

¹⁴lo Npugü le a-zenkehü genyu a-le nyuthyüyo tsü aphu ka gwalo.

¹⁵David tho kegwa sha shüo Saul le David nshvu kvula.

¹⁶Ai Israel lo Juda aphu David solo la, a-le sharhi kegwa nme genyu.

David Le Saul Nyugi Kelo

¹⁷Tsüselo Saul le David ka zoshü, “Anyuri gü Merab le hika bin nyo. Nle pecheo alothyü lo shüpahü kegwa nme thyüo Npugü genyu terithyü yatselo a-pe nno nnu thyüti.” (Saul kerüchün le hihontse a-le mvule Filistian nyu no David dushvu kela ndo.)

¹⁸David le zoshü, “Ale segü lo akami le nyu kon letseo ale raja gü mvuthyülo tila?”

¹⁹Ai tsontseo gwenkho gü le ryü laryü Merab pe David tsümvuo pe Meholah nyu Adriel tsüla.

²⁰Saul nyugi Mikal le David zen keso lola, lo Saul kotsü nyülo-o a-kendo la.

²¹A-le a-npvü a-nthon-o, “Ale Mikal pe David tsüti; ale tsügi pe a-nsen-o Filistian nyu no a-ga lati.” Tson-o gwenhvu ge gü Saul le David ka zoshü, “Nno amvu thyüti.”

²²A-le a-hensin kedanyu no kebu-o David ka zoshü lotse ahza hoshü, “Raja güle nshwi a-kenyü lo a-hensin nyu kedanyu aphu nso bin nyo, ntsoka hile a-nyugi lolo kegwa ngenyu gwenkho kegwa nme le.”

²³Tson-o anyugun le hipe David ka zoshü, lo a-le anyugun jokenishü, “Raja nyu mvü thyülo titse kethyü tsüle kerühvu keda nme, a hontse kendi nyu lo lihikemvu nyu genyu tsüle gonri tsin.”

²⁴Kedanyu jule David le nyu zoyo pe Saul ka zoshü,

²⁵lo Saul le anyugun no David ka zoshü lotse ahza hoshü: “Raja güle shenhü gi min nka lonyü kebin güle a-shwikerüchün nyu ge a-khen zo-o Filistian nyu pechenyu tsime gi lonyü kebin gwenzin,” tsonshü. (Hile Saul le Filistian nyu no David dushvula titse ndo kethyü gwenzin.)

²⁶Saul hensin kedanyu jule Saul jo pe David ka zoshü, tsontsin David le raja gü mvü thyü titse kethyü tsü rüchün a-dyüny"n lola. Sunkethyü jon pen kemvu ka,

²⁷David lo a-temi dan le gü Filistian nyu tsihvu dushvula. A-le tsüdan girülo njüo raja gü mvü thyülo nrün genyu sen-o a-ki gü aphu swü pe a-tsüshü. Tsügenyu Saul le anyugi Mikal pe David no a-nu thyüla.

²⁸Saul le Npugü le David zen hü, lo a-nugi Mikal le a-sohü tse kethyü sha tsentsü lola.

²⁹Tson-o Saul le David nshvu kvula lo a-le rhün kebin then a-shwi kerüchün nyu thyü tinla.

³⁰Filistian nyu rihü dan le ryü terithyü hü, ai teri aphu ka Saul hensin kedanyu kecha aphu nyeki David le gwakvula la tse. Tsügenyu David le a-zan chwisa soryüla.

1 Samuel 19

Saul Le David Nshweso Kela

¹Saul le anyugü Jonathan lo a-hensin kedanyu aphu ka a-le David boshvukela nda bin nle tse zoshü. Ai Jonathan le David shwi a-kenyü ritsin,

²tsügenyu a-ka zoshü, “Apvü le nboshvu kela nda bin nyo. Tsügenyu lonyüki pütsü sao bin peha ka kebu tin lalo.

³Ale gü lowki nle kebu kebin bin ki apvü khoka so-o ale nrüla pe a-ka zoti. Tson-o ale tha lihi-e shalo lo pe nka zoshü ti.”

⁴Jonathan le David shwe pe Saul hio zoshü, “Kedagü, ngogü David ge a-zükemvu thyü nyalo. A-le nge a-zükemvu nme-e thyü mvu; tsügü mvule a-le tha aphu ka nkeche sa shühü.

⁵A-le a-keyhun-e tepen mvutse Goliath dushvu lao, Npugü le kvukelo keda pe Israel nyu tsüshü. Nle tsü hyushüo nkenyü la. Tsonya tselonyuthyüo nle a-kon nme kendi ka kemu kendi temi David dushvuo thyüzü lati tse rhi bin nla?”

⁶Saul le Jonathan khwenyüo a-le David dushvu loho tse Npugü zan nyu swela.

⁷Tsüselo Jonathan le David koshüo tha aphu pe a-ka zoshü, tson-o a-zenryü Saul kishüo, David le himhundyü hontse raja gü lothyü tinla.

⁸Tsüka Filistian nyu zen terithyüni soryüla. David le anyugun wheo anyu sokvu lola, tson-o tsüdan le tin bula.

⁹Khenyüme npugü le gwakemvu kapu no Saul ge ryüla. A-le mi nme sen-o a-kanyu bin, lo David le harp vü bin.

¹⁰Saul le a-mi pe David shwe pe kabon nsü kela ndoshü, ai David le pha lao a-mi le kabon shwela. David le tin chwilao nrhilo.

11Tsüje Saul le temi peha nipe no David ka khwe tseo lonyü gü a-dushvula lotse shü, tsüselo David nu Mikal le a-ka, “Nle ntsoje tinla mvulo senduki sikelai, tsonshü.

12Mikal le kafüphe nyu David no chwi gü kebu tinla.

13Tson-o a-le teromen nme pe no ge shü, lo tenyü hü pekhün pe a-pe ka shüo phi pe henla.

14Tson-o Saul temi dan le David tenlo titse ryü ntsin Mikal le anyugun ka a-le hobin nle tsela.

15Ai Saul le anyugun no David shwishü lotse ni nishü. A-le ahza hoshüo, “A-no ge a-khipen-o hika ryülo, lo ale a-dushvu lati.”

16Anyugun le kanyu yü laryü no ge teromen le bin, lo a-pe ka tenyü hü pekhün le kebin hyulo.

17Saul le Mikal ketsoshü, “Nle nyuthyüo hihontse asalao ashwikerüchün nyu no kebu tinla hü nla?” Tsügi le a-jokenishü, “A-le ale a-keche shüo a-no kebu tinla mvuya tselo a dushvula titse zola le.”

18David le tinchwi lo-o gü Ramah ki Samuel ka Saul le a-ge thyükeschü tsü aphu zoshü. Tson-o Samuel au Naioth kigü tsünyu bin tinla.

19David le Naioth ki bin nle tse mele Saul ka zoshü,

20tsügenyu a-le temi peha no a-ten lolo tse nishü. Anyugun le sidyükeschanyu ju me le Samuel no anyugun sharhi thyüo nyhun lo nra kebin hyulo. Tsüka Sunggigü kapu güle Saul temi dan geryüo anyugun ko nyhun lo nra sola.

21Saul le hinyü kelo ka, a-le temi nisin shü, lo anyugun ko nyhun lo nra sola. A-le gwenshen ge gü temi nishü, lo tsüdan ko a-keme thyüla.

22Tsüselo ako a-npvü Ramah ki gütitse tsonchü shü. A-le Seku nyu zülvu kedagü tikelo ka Samuel lo David au le dika bin yo ketsoshü, tsontsin au le Naioth ka bin nle tse a-ka zoshü.

23Tson-o a-le tsüki gü keju ka, Sunggigü kapu le a-ge ko ryüo a-le tson then nyhun lo nrao Naioth ki gü.

24A-le a-phi yhün lao Samuel mhundyü ka nyhun lo nra bin, tsünyü jon gwen lo tsüje khensin a-kenben bin.(Hihontseo mele,“Saul-e sidyükeschanyu nme thyüla se ole?” tse zo chwiryü.)

1 Samuel 20

Jonathan Le David Kechekehü

- ¹Tsüselo David le Ramah nyu Naioth ka bin mvuo Jonathan kigü. “Ale nyuthyü shüo? Ale nyu kemu thyülo? Ale npvü ge nyu a-zükemvu thyüla letseo a-le adushvu lanyü bin nla?” tse ketsoshü.
- ²Jonathan le zoshü, “Sunggig”i le nno sila loho! Apvü le thakeda nmvue keshe-e thyü titse-e a kebu kemvui, a-le tha aphu aka zohü nyo. Tson ketsin mvu ole?”
- ³Ai David le a-jokenishü, “Npvü le nle ditsüki asohü yo shabin, lo a-le rhikebin gü pe nka zoshülo nle rünyumvu sa kelai genyu ntesha mvu titse rhilo laso. Ale rhünkehü Npugü zan nyu sweo nka zobin nle, ale si nrün le phakvu nme nti laso.”
- ⁴Jonathan le zoshü, “Nle mvulokeshvu lihi-e ale thyü shü ti.”
- ⁵David le a-jokenishü, “Senduki le shyekeshün Nga so,” “Lo ale raja gü zen tyütsü kethyui. Ai hile nmhundyü nyu njü yatselo, ale gü low nyu kebu bin-o hadu gü ngwün ki titi.
- ⁶Ale ketyüketsü binka kendi npvü le sha lalo, akami nyu apentha chenkechwi kerüshvu gwenkho kela genyu ale nka hilo-o agun ka Bethlehem ki güla sele tse npvü ka zoshü lo.
- ⁷Tson-o a-le, ‘Gwasa,’ tse zobin yatselo ale kenshvu ndi; ai a-nyunta layatselo a-le a nthyü nnyü titse rhilo laso tse nle sha logwa.
- ⁸Tsügenyu ncheno-e agenyu hithyü shülo lo nle kenshün nyu kejozen-o aka zoshü kenjü gü thenlo. Ai ale mu yatselo n npvü a dushvu lalo! Nyuthyüo azen gü npvü kishüo no adushvu tila?”
- ⁹Jonathan le a-jokenishü, “Tsühontse kethyü rüchün-e nya ta! Apvü le nthyü nnyü lati tse rhikebin ale shatsentsülo ale nka zomvuti ole?”
- ¹⁰Tsüselo David le ketsoshü, “Npvü le a-nyuntao njokenishülo segü le aka zoshü tila?”
- ¹¹Jonathan le a-jokenishü, “Nnyi lowki tsüti le,” tson-o au gü,
- ¹²tson-o Jonathan le David ka zoshü, “Npugü, Israel nyu Sunggigü no nnyi jaka shahu gü thyülo! Senduki hi gwenkho lo haduki ale apvü ketso ti. Tson-o a-le nge a-kenyü bin yatselo, ale jolo nipe nki shüti.
- ¹³Lo a-le n nthyü nnyü lanyü bin-e ale tsü pe nka zoshüo nno tinchwi lomvu yatselo Npugü no avüshvu lalo. Npugü le npvü zen kehü hontse nzen hü nda!
- ¹⁴Lo ale rhünbin yatselo, kenshün nyu nle kejozen kenjü tsü age thyüshülo; ai ale sila yatselo,
- ¹⁵nle asokehü hontse kethonthen akami ge tsin shülo. Lo Npugü le nshwikerüchün nyu aphu nkebu kela ka,

- 16**nnyi le khinyu nyu ka kejozen kenjü borho nya letse nda. Tsü borhola yatselo Npugü le shaja pe ntsüti.”
- 17**Jonathan le David no a-so titse kejozen ni, Jonathan le David so pe a-npvü a-keso hontse kehü genyu.
- 18**Tsüselo Jonathan le a-ka zoshü, “Senduki le shye keshün nga genyu nle ketyüketsü bin ka bin mvu yatselo sha loti.
- 19**Lo haduki nle hükemvu tsüsha tsentsü lola ti; tsügenyu hi mhundyü nkebu bin ka gü tsothun dan jaka kebu binlo.
- 20**Tson-o ale thashwe kebin rothyüo tholevü tsi kenshen kvu pe tsüka shüti.
- 21**Tson-o ale agonyu nipe tsü fü lotse shüti. Ale a-ka, “Tholevü tsi le hi denzin bin nle: Khilo lo, tsüle a-kon le kenshvu ndi, nle chwiryü lae gwa. Ale rhünkebin Npugü zan nyu swen bin nle, nle kenshvu nme ndi.
- 22**Ai ale a-ka, “Tholevü tsi dan le nnye kipun bin nle,” tse a-ka zobin yatselo, Npugü le nni kebin genyu tin lalo.
- 23**Nnyi le khinyu nyu ka kezoshü kenjü, Npugü le nnyi no kethonthen tsü thenlo nrün thyü tsentsü shüti.”
- 24**Tson-o David le low ki kebu bin. Shye keshün Nga ka Raja Saul le ketyüketsü bin ka ryü
- 25**a-le a-zin dun kehü hontse gü kabon khoka binlo. Abner le a-nye ka dun, lo Jonathan le dun pe a-ntsun. David bin le nrun bin,
- 26**ai tsünyü Saul le thame zomvu, a-kerüchün le, “Tha peha teno-o a-le nshün mvubin ado tse rüchün kela genyu.”
- 27**Tsü sinyü, shye keshün nga sinyü ko David bin le nrun bin, tsügenyu Saul le Jonathan ketsoshü, “Nyuthyüo David le ndue lo nthue ketyüketsü bin ka ryü mvula?”
- 28**Jonathan le zoshü, “A-le Bethlehem kigü titse aka hilo la le.
- 29**A-le, ‘Ncheno-e ano gülo, agun kaminyu le rünyi nyu kerüshvu Nga thyü bin lo atsanyu jule ano tsünyu binlo tse ahza shübin nle, tsügenyu nle apvü gü yatselo ano gü akaminyu shwishülo tse kezo genyu.’ Tsügenyu a-le nmiz ka a-bin ka ndi bin nle.”
- 30**Saul le Jonathan ge nthün-o a-ka zoshü, “Njvü le dihontse mejo zenmvu lo tenyen lokü mvula! Ntsoka nle David denzin bin-o npvü lo njvü no keja pfü kebin ale shabin nyo!
- 31**David le rhün kebin then nle kazü higü nyu raja thyülo kemvui tse kethyü nle rüchün lomvu ole? Gü a-zen hika ryülo- a-no sila mvu loshvu!”

- ³²Jonathan le a-jokenishü, “Nyu genyu a-no si mon? A-le nyuthyü shüla?”
- ³³Tsüselo, Jonathan gala titse Saul le a-mi shweshü, lo Jonathan le a-pvü le ketsin thyü David dushvu la titse kebin sha lola.
- ³⁴Jonathan le nthün-o ketyüketsü bin ka sola, lo shye keshün nga jonhvu tsünyü a-le thame tyümvu. A-le David rüchün pe rünyumvu sala, Saul le a-nshwe kela genyu.
- ³⁵Tsüsigü lonyü, au kejozen kenjü hontse Jonathan le David teno titse lowki tsü. A-le ponyu nme zen gü,
- ³⁶“Ale tholevü kvu shü tilaryü tin gü tsü fülo,” tse a-ka zoshü. Ponyu gü le tin gülo Jonathan le a-levü kvu pe a-nye ka shüshü.
- ³⁷Ponyu gü le tholevü tsi le che kebin tilo ntsin, Jonathan le nrao, “Tholevü tsi gü le tsünye kibin nle!
- ³⁸Tsüka so bin nya! Nmhe!” Ponyu güle levütsi gü senryü a-npugü tsüshü,
- ³⁹tsü le nyu zo bin yo shamvu, Jonathan lo David au npvü kesha gwenzin.
- ⁴⁰Jonathan le a-teri kanyü pe ponyu gütsü shüo no sen rünyi ki nigun lalo tse zoshüla.
- ⁴¹Ponyu güle tinkela siki David le tsothun janyu chwiryüo, khosen lo njüo gwenshen ge kazünyu nkhün tsü. A-le lo Jonathan ko tse chüo khinyu nyu kenbashü; David le Jonathan nyeki-e a-nyun gwamvu kvu.
- ⁴²Tsüselo Jonathan le David ka zoshü, “Sunggigü no nzen hülo. Nle lo ale, n tsipwen lo a tsipwen ge nnyi le kenshün nyu kejozen kenjü gütsü Npugü le ketsin thyü shüti.” Tson-o David le tinla lo Jonathan le rünyi nyu niryü la.

1 Samuel 21

David le Saul Nken Tinkela

- ¹David le Nob ka püshükeda gü Ahimelek kigü. Ahimelek le nshvuhö tse ryü a-teno-o a-ketsoshü, “Nle nyuthyüo n npvü shü tse hiki ryübin nla?”
- ²David le zoshü, “Ale raja gü thothyüo hika ryübin nle. A-le nyu genyu anishü bin yo temi nme-e no shanya lotse aka zoshü. A temi dan yatselo anyugun no bin nme ka ateno lotse ale anyugun ka zoshü laso.
- ³Ntsoka nle nyu le bin nyo? Tensü thün pvün nmvue lihi-e nle kebin gü pe atsü shülo.”
- ⁴Püshükeda gü lezoshü, “Ale kenshün tensü nti ame tensü kedukeru ndi le; ntemi dan le hizon ka peche tenu jvü thyü mvubin yatselo nle khilo gwa le.”

⁵David le zoshü, “Anyugun le tsühontse mvu, atemi dan le thatho kedukeru thyü güe a-zintse anyugun thyü kenshün bin hü; tsonya tselo tsünye ki nthu le agun le thatho kerüche nme thyü güjü nyo!”

⁶Tsüselo Püshükeda gü le tensü kenshün gütsü pe David tsü shü, pe Sunggigü rüshvu lao tensü kenshün kecha pe a-sunka shü lao miz ge sen keryü tensü nti a-me tensü kecha kendi genyu.

⁷(Tsünyü Saul senru kekhwe keda gü Edom temi gü Doeg le tsü kahü, a-le kerüshvu peha thyüpen mvulo keshvu le kebin genyu.)

⁸David le Ahimelek ka zoshü, “Nle mi nmvue zhethon pe atsü logwa tile nmvula? Raja gü le ano nmheo gü mvulo keshvu ahza shü kela genyu ale azhethon nmvue terikanyü nme-e khilo mvu laso.”

⁹Ahimelek le zoshü, “Ale Goliath, Filistian nyu nle Elah kazü ketejon ka boshvu kela gü zhethon le bin nle; tsüle phi no je pe ephod sika bin njü. Nle sen mvulo shvulo tsü khi lota- hika terikanyü le tsü nti le bin nle.” David le zoshü, “Tsü pe atsüshülo, tsünyeki zhethon kegwa thame ka-e ndi!”

¹⁰Tson-o David le Saul ben nyu tin-o Gath nyu raja gü Akish ki güla.

¹¹Raja gü hensin kedanyu jule Akish ka zoshü, “David higü hile a-kazü nyu raja gü mvu ole? Tenunyu dan le nyhun-o lüthyü kethyü ka temi higü rüla zo-o, ‘Saul le yie yie galo ai David we yie yie tseryü galo.’ ”

¹²David le jo hidan shalo njüo Akish raja gü nshvusa lola.

¹³Tson-o mele a-hun lolo David le kenunyu rothyüo nyida gü khinrun ge thazü lo a-tsjion pe no a-münhü ge je tse so.

¹⁴Tsüselo, Akish le a-hensin kedanyu juka, “Shwishüta! Hile kenunyu! Nyuthyüo hagun le a-zen akiryü hü nla?”

¹⁵Ale kenunyu senmvulo shvu letse ole? Nyuthyüo kenunyu zenryü amhundyü nyu kenu tho thyü bin nla? Temi higü no akanyu tinla.”

1 Samuel 22

Püshükeda Gü Dukeshvu

¹David le Gath nyida gü nyu tin gü Adullam rünyi khoka tsökü nyu bin. Atsanyu ju lo anyugun kaminyu dan le a-le tsüka bin nle tse nyükelo ka gü a-sinlo.

²Mele nshwe kehünyu nmvue tepu kepfü nyu nmvue yhun kenjün thyü kebin dan le a-kiryüo, anyugun aphu kesin le tsizi kho thyülo-o a-le anyugun sharhi gü thyülo.

- ³David le tsünyu bin-o Moab nyu kazü Mizpah nyu gü tsünyu raja gü ka zoshü, “Npugü le agenyu nyuthyü shü tiyo ale hyulo kemvu ka ncheno-e apvü lo ajvü au no nzen bin tselo.”
- ⁴Tson-o David le tsökü gü nyu kebu kebin then apvü-ajvü au khepe Moab raja gü khoka shüo au le tsünyu bin.
- ⁵Tsüselo sidyükesha gü Gad le ryü David ka zoshü, “Hika bin nya; whütse Juda kazü ki gunlo.” Tson-o David le tsü nken-o Hereth chün nyu gunla.
- ⁶Khenyüme Saul le mi nme sen-o Gibeah ki rincho nme ka tamarisk senbin nme hensin dun bin, lo a-hensin kedanyu aphu a-hun pfü bin. Tsüka mele David lo a-temi dan hyula sele tse a-ka zoshü,
- ⁷tsontsin a-le a-hensin kedanyu juka zoshü, “Nyülo, Benjamin temi dan! Hagon kerüchün le David le low, lo vainchwi pe hagon aphu tsü, lo hagon no a-rihüdan nyu kedanyu thyüti ado tse bin nle?”
- ⁸Tsügenyu hagon le tedo rhio a ntsun bin le? Hagon nme-e a npvü anyun le David denzin kebin pe aka zomvu. Hagon nme-e aphin rüchün nmvue atemi dan nyu nme David le gwenkho kegwa hyulo lo a dushvula titse lo anyugü le a-nyun thyü kepeche kebin pe aka zoshü mvu!”
- ⁹Doeg le tsüka Saul hensin kedanyu ju zen sobin laryü a-le zoshü, “David le Nob nyu Ahitub nyugü Ahimelek ki kegü ale hyu.
- ¹⁰David no nyuthyü mvulo shvuyo Ahimelek le Npugü ka ketsoshü, tson-o ketyüketsü peha lo Filistian nyugü Goliath zhethon pe David tsüla le.”
- ¹¹Tsüselo Raja Saul le me nishüo Ahimelek lo Nob nyu püshükeda thyü kebin a-shvunye aphu a-kiryü.
- ¹²Saul le Ahimelek ka zoshü, “Nyülo, Ahimelek!” Ahimelek le a-jokenio, “Kedagü, ale hika bin nle.”
- ¹³Saul le a-ketsoshü, “Nyuthyüo David hai le tedo rhio a ntsun hü nla? Nle nyuthyüo ketyüketsü peha, zhethon nme pe a-tsüshü lo a-genyu Sunggigü zen kenthon la? Ntsoka we a-le a ntsun-o gwenkho hyulo lo a dushvula titse khwebin nyo!”
- ¹⁴Ahimelek le a-jokenishü, “David le nhensin kedanyu dan nyu tenyenlo kekü tsin gü! A-le nmvü gü, nkekhwenyu dan sokeda gü lo nraja kanyu temi aphu a-rühvusa kehü gü.
- ¹⁵Ele, ale a-genyu Sunggigü nthon le, lo tsüle a-kerigü mvu. Lo tedo rhio nkentsun we, Raja gü no pe a-e nmvue akami kechanyue nmu nya lo. Ale hi rüla thame shamvu le!”
- ¹⁶Raja gü le zoshü, “Ahimelek, nle lo nshvunye aphu no siti.”

¹⁷Tson-o a-le a-khoka sokebin rikhun juka zoshü, “Npugü püshükeda ju dushvu lalo! Anyugun le David zen phisin ki kenthon-o a-le tin kela anyugun aphu shabin-e aka zokemvu genyu. Ai rikhun nyuju le anyugun benschwe pe Npugü püshükeda ju boshvu titse anyugun ben shü mvula.

¹⁸Tsüselo Saul le Doeg ka zoshü, “Nle anyugun dushvula lo!” tso-o Doeg le anyugun aphu dushvula. Tsünyü a-le püshükeda ephod senlo kegwa hentetse pvün dushvula.

¹⁹Saul le püshükeda gü nyida Nob nyu keyhun nyu ko aphu dushvula lotse ahza shüla: Peche, tenu, ntsenyu, nyuhanyu, methu, gada, lo tanyü aphu dushvula.

²⁰Ai Abiathar tse kethyü Ahimelek nyu peche nme le tin chwilo-o David ki güla.

²¹A-le Saul le dihontse Npugü püshükeda ju dushvu layo pe a-ka zoshü.

²²Tsontsin David le a-ka zoshü, “Tsü jonyü Doeg le tsüka kebin ale hyu keshüka, a-le Saul ka zoshüla tsentsü tse ale shala le. Tsügenyu nshvunye nyu aphu sikela tsüle age laso.

²³Azen binlo, nshvu nya. Saul le nnyi mihvu nren dushvula nyü bin nyo, ai nle azen binlo kenshvu ndi.”

1 Samuel 23

David le Keilah Rünyi Kenikeshü

¹Filistian nyu le Keilah r"nyi wheo anyugun le lowgvü kenjü rühu kebin David le nyülo.

²Tsügenyu a-le Npugü ketsoshü, “Ano gü Filistian nyu whe le nnya mon?” Tsontsin Npugü le a-jokenishü, “Ele, anyugun wheo Keilah kenishü lo.”

³David temi dan le a-ka zoshü, “Ngun hika Juda kae kenshvu nyu bin nyo; tsünye ki ngun le gü Keilah ki Filistian nyu whelo gwamvu kvu tile!”

⁴Tson-o David le Npugü zen kenthon ni, lo Npugü le a-ka zoshü, “Gü Keilah whelo, ale Filistian nyu sokvu kelo pe ntsü nrün genyu.”

⁵Tsonn-o David lo a-temi dan le Keilah ki gü Filistian nyu whe; anyugun le tsü dan temi kechon dushvulao anyugun senru hü lola. Tsü hontseo David le rünyi tsügü kenishü.

⁶Ahimelek nyugü Abiathar le tin chwi gü Keilah ki David zen kengü kelo ka a-le ephod ko khi sen hü.

⁷David le Keilah kigü kela rüla Saul ka zoshü laryü a-le zoshü, “Sunggigü le a-khipe aben nyu shü laso. David le a-npvü gü chwida lo khinrun le kebin rünyi nyu a-minlo laso.”

⁸Tson-o Saul le a-rihü dan kolo-o gü Keilah ntsun-o David lo a-temi dan hunlo titse so.

⁹David le Saul le a-whe titse rhikebin nyülo ntsin püshükeda gü Abiathar ka, “ephod sen hika ryülo,” tse zoshü.

¹⁰Tsüselo David le zoshü, “Israel nyu Npugü, Sunggigü, ngogü ahi genyu Saul le Keilah ka ryüo tsü nkela titse rhikebin ale nyülo laso.

¹¹Keilah nyu phenyü nyu dan le akhipe Saul ben nyu shüla tile? Ale nyü kelo hontse Saul le ryü ketsin thyü tile? Israel nyu Npugü, Sunggigü, ale nno akehi kenishü lotse hibin nle!”

¹²“Keilah nyu Phenyü nyu le atemi dan lo a-e tse pe Saul ben nyu shüla tile?” tse David le ketso nishü?” “Anyugun le tson lati.” Npugü le zonishü.

¹³Tsüselo David lo a-temi tsi tsero kho le whütse Keilah nken-o chwila. Saul le David le Keilah nyu chwikela shakelo ka ale rhikebin gütsü khela.

David le Rincho Ki Kebin

¹⁴David le rincho ki Ziph tehenyhun kemvu khoki kebu bin tinla. Saul le a-zintse a-fü hü, ai Sunggigü le David khipe a-ben ka shümvu.

¹⁵David le Saul le a-dushvula titse chwi keryü hyu. David le Ziph khoka tehenyhun kemvu nyu Horesh ka bin.

¹⁶Jonathan le a-kigü Sunggigü le a-ntsen bin tsentsü kethyü zope a-thyü kepeche shü,

¹⁷a-ka zo-o, “Nshvu nya. Apvü Saul le nnthyü nnyü lo kemvui. A-le, Israel nyu raja thyü nrün gü tsüle nle, ale nsika kedagü thyü titse sha tsentsü bin nyo.”

¹⁸Au mihvu nren kepvüshe titse kenshün nyu khinyu nyu ka kejozenlo. David le Horesh ka bin lo Jonathan le kaki gunla.

¹⁹Ziph nyu temi peha le Gibeah ki gü Saul ka, “David le agun kazü nyu Judia tehenyhun kemvu tesinzin Hakilah kazüthun ge Horesh ka kebu bin nle,” tsonshü.

²⁰“Raja gü, nle a-tenlo nyüsa kebin agun le sha; ts”genyu agun kazünyu ryülo, lo agun le nno a-tenlo tsentsü ti.”

²¹Saul le zoshü, “Hagun le a shwinjün sa keshü genyu Npugü no jochü pe hagun tsülo nda!

²²Gü sha tsentsü gwa nishü; a-le dika bin yo lo segü le tsüka a-hyuyo sha pütsü la. A-le a-do gwaritsin letse ale nyülo laso.

²³A-le dika ka kebu hüyo sha tsentsüla, tson-o gwa shvue njü niryüo aka zoshülo. Tson-o a-le lojvü tsünyu binzun ya tselo ale hagin zen güti, ale a-hü nsheryüo Judia apentha nyue a-fü ti.”

²⁴Tson-o anyugun le Saul mhundyü rio Ziph nyu raniryü. David lo a-temi dan le Judia tehenyhun kemvu tesinzin me kendi bin ketejon ki Maon tehenyhun kemvu nyu bin.

²⁵Saul lo a-temi dan le David fü chwi, ai a-le tsü shalao Maon tehenyhun kemvu ki tsonyethun ki güla. Saul le hi nyülo njüo David then gü.

²⁶Saul lo a-temi dan le rinchothun pehazin, lo David lo a-temi dan le kecha kipun tse anyu kekha bin. Anyugun le Saul lo a-temi dan le anyugun tenlo titse anyugun kho nni ryüzhü kela genyu nyhun-o tin hü.

²⁷Tson kebin ka lilo nme le ryü Saul ka zoshü, “Whütse rani ryülo! Filistian nyule ngun rünyü hü bin laso!”

²⁸Tsügenyu Saul le David hümvulao Filistian nyu zen kega titse gunla. Tsügenyu bin tsügü pe kekekha rincho tse kola.

²⁹Lo David le Engedi lojvü ki gü kebu tinla.

1 Samuel 24

David Le Saul Keyhun Nrhokeshü

¹Saul le Filistian nyu zen kega tseo raniryü laryü David le Engedi khoka tehenyhunkemvu ki hü nle tse a-ka zoshü.

²Tsüselo Saul le Israel nyu dan nyu shüpahü kegwatsin yie shen zen David lo a-temi dan füo Thyünyu Tsonye nphozin gü.

³Tson-o ryü tsonda khoka tanyü chwi nme nyu tsokü nme ka rüyü loti tse yü. Tsokü tsügü nyu David lo a-temi dan le kentsun ki kebu bin.

⁴David temi dan le a-ka zoshü, “Npugü le nshwikerüchün nyu pe nben ka shüla titse nka zokeshü tsü, hile ngenyu gwenkho kegwa laso, tsügenyu nle a-ge nyuthyü nyüyo thyülo gwaso.” David le npvü gü Saul no sha mvu tse a-phi rüthü lola.

⁵Ai David le a-nyunbwe mvuo,

⁶a-temi dan ka zoshü, “Npugü no a ntsenlo-o ano Npugü le kejükelo raja, a npugü nthüü nnyü nya lo. A-le Npugü le kejükelo raja gü genyu ale a-nthyü nnyü loshvu!”

⁷Tsü hontseo David le a-temi jvü pe no Saul whe mvula. Saul le soryü tsokü gü nken-o a-tson nyu güla.

⁸Tsüselo David le a-then chwigü a-ko-o, “Raja gü!” Tson shü ntsin Saul le raniryü lo David le kazü nyu nkhün tsügü a-keluo,

⁹zoshü, “Nle nyuthyüo ale nnthyü nnyü titse bin nle tse mele nka kezo tsünyü hü nla?”

¹⁰Ntsoka tsokü günyu Npugü le nkhipe aben nyu shükela nko n npvü hyu logwa. A temi peha le ano ndushvu lalo tse aka zo, ai ale nnjün lao anyugun ka nle Npugü le kejükelo raja genyu nnthyü nnyü loshvu tse anyugun ka zola le.

¹¹Shwi shüta, apvü, ale nphi sen kebin re! Ale n ntsun nmvue nnthyü nnyü titse rüchün mvutse kethyü hisha lota. Ale nge a-zükemvu thame thyü mvue n we adushvu lati tse ahü bin nyo.

¹²Nnyi digü le a-zü mvuyo Npugü no kera shüta! Nle a ntsun kebin tho higenyu Npugü no shaja pe ntsülo, ale thakeshanyu ka-e nnthyü nnyü loho kethyü genyu.

¹³Nduka nyule zokehü nle shabin, “Temi gwakemvu nyu npvü gwakemvu thyü hü,’ tsügenyu ale nnthyü nnyü loho.

¹⁴Israel raja gü le nyu dushvula titse fü hü nla! A-le nyu hübin yo nrishü! Tehi kesi nme le, tehei nme yo!

¹⁵Nnyi digü le a-zümvu yo Npugü le nnyi jün kera lo pen shüti. Npugü no shwishüo ano penlo, lo nben nyu akenishü nda.”

¹⁶David le jozo thüshü ntsin, Saul le zoshü, “Tsüle ketsin nle le, anyugü David?” tson-o a-le chü sola.

¹⁷Tson-o a-le David ka zoshü, “Nle njü lo ale a-zümvu laso. Ale nge a-zükemvu tsühontse thyü lae n we ashwi njün sashü!

¹⁸Nthu Npugü le akhipe nben nyu shülae nle adushvu mvukela genyu, nle ditsüki age njvü gwa hüyo tsinshü la sele.

¹⁹Temi nme le a-shwikerüchün nyu tenlo lo nthyü nnyü mvuo no tin lahü ola? Nle nthu age thyükeshü gü genyu Npugü no jochü pe ntsü lo!

²⁰Ntsoka we ale sha tsentsü laso, nle Israel nyu raja thyüti, lo rajaphen le nhensin nyu bin hüti.

²¹Ai azan lo akami zan nmhinshüla mvu nrün genyu nle a tsipwen nrho shü titse kethyü Npugü zan nyu aka njo hoshü lo.”

²²David le ale tsoni tse a-jo hoshü. Tson-o Saul le kaki ranila, lo David lo a-temi dan le anyugun kebu bin ki ni güla.

1 Samuel 25

Samuel Kesi

¹Samuel le silao Israel nyu apfu ryü kequenlo-o a-chechü. Tson-o Ramah nyu a-ka ka a-sunla.

David Lo Abigail

Tsüselo David le tehenyhun kemvu kazü Paran ki güla.

²⁻³Tsünyu Kaleb pfüphun ka Nabal tse kethyü temi nme le bin lo a-le Karmel rünyü khoka a-kazü le bin. A-le nnyasa kethyü nyu nme, tanyü yie shen lo tenyü yie me tse bin. A-nu Abigail le zegwasa lo nsü, ai a-we a-jvü gwamvu lo kenthün temi nme. Nabal le Karmel ka a-tanyü hütse bin,

⁴lo David le tehenyhunkemvu ki hüo tsü shalo,

⁵tson-o a-le selo min tseryü no gü Karmel ki Nabal hyulo lo a-le kelukeshü pe a-tsüshü bin nle tson zoshülo tse ahza shüo nishü.

⁶A-le anyugun no Nabal ka: “David le nkelushü bin nle, apvü gü, nle, nkami lo nhon apfu no kegwa gü thyülo.

⁷A-le nle ntanyü hütse kebin rüla shalo, lo ntanyü kekhwenyu le agun zen kehü ka agun le anyugun nthyü nnyü mvu tse kethyü nno shanyü. Anyugun le Karmel ka kebin then anyu hon thame nmhe lamvu.

⁸Anyugun ketsoshü lo anyugun le nka zoshü ti. Agun le nga jon nyü ryü bin nle, tsügenyu nno agun njün-o agun zen lolo tse David le nka hishü bin nle. Tsügenyu nle nyu khishü logwa yo pe agun ngonyu ju lo npvügü David tsü shülo,” tse zoshü.”

⁹David temi jule David zan nyu jolo higü pe Nabal ka zoshü. Tson-o anyugun le tsüka khwebin,

¹⁰tsüka Nabal le anyugun jokenio, “David la? A-le següo? Ale a-rüla nyülo shwimvu! Njaka kazü günyu donyu tin kela le kesü thyü laso!

¹¹Ale a tensü, zü lo ale a-hütse kehü senru dushvu pe dikipon ryüyo ale shakemvu temi tsü loho!”

¹²David temi jule rani gü Nabal le zokeshü jo pe a-ka zoshü.

¹³Tsontsin a-le, “Hagun zhethon pfü külo!” tse ahza shüo, anyugun apfu tsonlo. David ko a-zhethon pfülo-o temi tsihvu no anyugun kanyü khwe bin lo tsizi zen-o tsonchü shü.

¹⁴Nabal gonyu nme le Nabal nu ka zoshü, “David le tehenyhun kemvu ki bin-o lilonyu peha nipe no ngun npugü kelushü, ai a-le tsüdan nshwe kela, nle nyülo le mvula?

¹⁵Agun le anyugun zen low nyu kehü ka, anyugun le agun genyu gwasa; anyugun le agun kevü keben mvushü, lo agun hon thame nmhe mvu.

- 16**Agun le tanyü khwe kebin gwenkho aphu ka anyugun le nhenyu lo khejenyue agun ntsen hüle.
- 17**Tsügenyu hi rüchün shüo nyuthyü mvulo shvuyo rhi lolo. Hile ngun npugü lo a-kami aphu genyu kenke kenmhü nme thyüla logwa le. A-le a-jvü gwamvuritsin-o temi nme khwe kenyüi kemvu!”
- 18**Tsüselo Abigail le whütse tensü thün tsihvu, vainzu thyügi khinhvu, tanyü pvün ga pe ketsükela lo, shyé keshvu kilogram tseryüo tsenyü, vainsha kenko chwe tsi me lo kherosha pe tensü kethyü pon tsihvu tse pe gada khvü thyülo.
- 19**Tson-o a-le gonyu juka, “Hagun le rigü lalo, ale hagun then ryü ti,” tson zoshü. Ai a-le a-nyepvü ka thame zomvu.
- 20**A-le a-gada ge dun-o rinchothun nme ka chwiryü laryü David lo a-temi dan le a-kipon ryü kejü teno whütse lo.
- 21**David le anyunki, “Ale tehenyhun kemvu bin hiki hi temi higü hon dihontse ntsen shüla? A-hon thame rühu lo lamvu, ale a-keche keshü chün a-le hihontse pe akethun bin nle!
- 22**Tsangben kemvu ka ale temi hidan aphu dushvula mvu yatselo Sunggigü no avüshvu lalo!”
- 23**Abigail le David hyushü ntsin whütse a-gada ge tsen-o kazünyu chetsüla
- 24**David phanyu, tson-o a-ka, “Kedagü, akhwenyü shülo! Kemukhvü tsü pe age shü lalo.
- 25**Nchono-e Nabal thakon thani kemvu gü khwe tsü nyü nyalo! A-zan hontse a-le kemonkenlu nyu le! Ngonyu jule keryü ka ale tsüka hümvu le, kedagü.
- 26**Nno nshwikerüchün nyu ge nkhünzo lo tsüdan dushvula mvuo n ntsenlo kehü gü tsüle Npugü le. Lo ale ntsoka rhün kehü Npugü zan sen-o swe bin nle, nshwikerüchün nyu lo nnthyü nnyü lanyü kehü nyu aphu no Nabal hontse shaja hyulo lo.
- 27**Kedagü, ncheno-e, ale senkeryü jwe hi khilo-o pe ntemi dan tsüshü lo.
- 28**Ncheno-e a kemu jüshü lo, kedagü, ale lihi thyüzü laya tse-e. Npugü le nle lo n tsipwen-e pe raja thyüti, nle a-genyu terithyü bin nyo; lo nle nrhünthen tha gwakemvu nme thyüla loho.
- 29**Ligü higü ndushvula titse nwhe yatse ai temi nme le kenya minketsen rikhun kehü hontse Npugü n Sunggigü le n ntsenlo lati. Tson-e nshwikerüchün nyu we temi nme le tso kezevü ka tsoshwe kela hontse khipe shwe lati.
- 30**Lo Npugü le nka zoshwi shü kenjü thakegwa aphu thyüshüo nno Israel nyu raja thyüshülo,

31a-kon kendi ka dushvula nmvue n npvü nkhünzo mvukela genyu rünyumvu nmvue nnyugwamvu lalo hole, kedagü. Lo Npugü le jochü pe ntsü keshü ka a nmhinla nyalo, kedagü.”

32David le a-ka zoshü, “Nthu nnishüo nno ateno keshügü Npugü, Israel nyu Sunggigü shwe le!

33N kerüchün kenjü lo ntho genyu ano nthu me dushvu lo a npvü akhünzo mvukelo genyu Sunggigü cheno.

34Npugü le a nntsen lolao nnthyü nnyü mvu laso. Ai nle nshweryü ateno mvuya tse kethyü we ale rhün kehü Israel nyu Sunggigü zan nyu sweo lonyü tsangkeben tsüle Nabal temi aphu sila nrün le!”

35Tson-o David le tsügi le sen keryü khilo njüo a-ka zoshü, “Kaki rani gunla, lo nnyun nkhi nya. Nle nyu lonyü bin yo ale thyüshü ti.”

36Abigail le Nabal ki rani gun ryü, a-le a-ka nyu raja nyu keho hontse hobin. A-le nzeüo a-shekerhün thyübin, tsügenyu tsügi le tsangben kemvuthen thame a-ka zomvu.

37Tson-o a-le ntsenkelo siki tha aphu pe aka zoshü. Tsontsin a-kerüshvu pe thame sha mvula.

38Tson-o jonryü kho siki Npugü le a-vü shüo a-le sila.

39Nabal le sila so tse kethyü David le nyükelo ka, a-le zoshü, “Npugü shwe! Nabal le a nshwe kethyü genyu a-le akhün zoshü lo a-go ahigü ntsenlo-o ano thyüzü mvukelo genyu. Nabal tho gwakemvu genyu Npugü le shaja pe a-tsü laso.” Tsüselo David le Abigail pe a-nu thyü titse me nishü.

40A-gonyu jule Karmel kigü tsügi ka zoshü, “David le agun no nzenryü a-nu thyülo tse agun nishü bin nle,” tsonshü.

41Tsontsin Abigail le nkhün tsügü kazü rün-o, “Ale a-gogi le, a-gonyu dan pha süti tse ndo bin nle.”

42Tson-o a-le whütse a-gada ge külo. Lo a-gogi minpvün zen-o David gonyu ju then gun-o a-nu thyü lola.

43David le Jesreel ka Ahinoam lo, lo Abigail ko tse pe a-nu thyülo.

44Saul le a-nyugi Mikal David nu tsüpe Laish nyugü Palti tsüla, tsügü le Gallim rünyi nyu.

1 Samuel 26

David Le Saul Keyhun Nrhoni Keshü

- ¹ Ziph nyu temi peha le Gibeah kiryü Saul ka David le Judia tehenyhun kemvu teki Hachilah kazüthun ge kebu bin nle tse zoshü.
- ² Tsüselo Saul le whütse Israel nyu shüpahü kegwatsin yie shen zen-o Ziph tehenyhun kemvu ki David fü gü,
- ³ tson-o Hachilah kazüthun ge kegü tsonda nyu nsenbin. David le tehenyhun kemvu nyu hüzun, lo Saul le a-füryü kebin a-le shalo,
- ⁴ a-le rüzü nyu nishüo Saul le tsüka bin ketsin kethyü shalo.
- ⁵ A-le whütse gü Saul lo Ner nyugü Abner Saul rihü dan so kedagü au bin sha ntsenla. Saul le kensenbin gü lvunyu lo a-temi dan le a-hun bin.
- ⁶ Tsüselo David le Hitnyu Ahimelech lo Joab sikezen gü Abishai (a-jvü le Zeruah) tse ka, “Hai digü le a zen-o Saul kensenbin ka gü tila?” Tsontsin Abishai le, “Ale ti.”
- ⁷ Tson-o tsüje David lo Abishai au Saul kensenbin nyu yü laryü Saul le a-mi pe a-pe khoka kazünyu sen lao zhübin. Lo Abner lo a-rihü dan le a-hun pfüo zhübin.
- ⁸ Abishai le David ka zoshü, “Ntsoje Sunggigü le nshwikerüchün nyu pe nben nyu shü laso. Ano gwengwa nti a-npvü a-mi pe a-jen pe kazü nsü lata. Ale gwenhvu ge jen kemvui!”
- ⁹ Ai David le zoshü, “Nle a-nthyü nnyü nya? Npugü le ligü higüe a-le kejükelo raja nthyü nnyü kethyü gü shaja pe tsü tsentsü ti.
- ¹⁰ Rhünkehü Npugü le,” David le zo-o, “Npugü le Saul boshvu lati tse ale shabin nle, me si hontse metse lo terinyu si metse.
- ¹¹ Npugü le ano Npugü le keju pe raja thyü keshü gü nthyü nnyü titse ndo nya lotse hü nle! Nnyi a-mi lo zükhin khi lo-o tinla tikhun.”
- ¹² Tson-o David le Saul pe khoka a-mi lo zükhin khilo-o Abishai au tinla. Temi nme-e tsü hyu, nmvue sha, nmvue chon sorryü mvu- Npugü le kezhü kentsun pe a-nyugun ge shükela genyu anyu aphu zhüsa tinla.
- ¹³ Tson-o David le ketejon gü pfüthü gü kechazin rinchothun sun ge kenshvu kendi bin ki bin-o,
- ¹⁴ nra sen-o Saul shüpahü dan lo Abner ka, “Abner nle akhwenyü lo bin nmon?” Tsüselo Abner le, “Nra sen-o raja gü kesun kebin tsü le segü la?” tse ketso shü.
- ¹⁵ David le a-jokenio, “Abner, nle Israel nyu kedatsin gü mvu ole? Tsonlo nle nyuthyüo n npugü, raja gü ntsen lomvu hü nla? Ntsoka temi peha le n npugü dushvula titse kensenbin nyu yüryü.

¹⁶Abner, nle ntho nyu gwalomvu laso! Ale rhün kehü Npugü zan nyu swe bin nle, Npugü le pe raja thyü keshü gü hagon npugü ntsenlo kemvu genyu hagon aphu sizü le. Shwishü! Raja gü mi le diki la? A-pe khoka kebin zükhin le diki bin nla?"

¹⁷Saul le David khwasha-o, "David, tsüle nle ole, anyugü? tse ketso shü. David le a-jokenio, "Ele, Raja gü."

¹⁸A-le zonio, "Kedagü, nle nyuthyüo ntsokhin keti ngogü ahigü hübin nla? Ale nyuthyü lao? Ale nyu kemu thyü lao?"

¹⁹Raja gü, ale nyu zobin yo nyü shüta. Npugü le nthu keyhun pe a ntsun bin yatselo kerüshvu nme thyü pe a-tsüo a-nyun thyü kelu lalo, ai temi le hi thyüshü yatselo Npugü shochün no anyugun ge gülo. Anyugun le Npugü kazü nyu ahüshwi pe sinrünyi gü tero dan nti rüshvu lokegwa bin ki shükela genyu.

²⁰Tesin rünyi güki Npugü kepen ki meno a dushvula nyalo. Nyuthyüo Israel nyu raja le temi lihi kemvu ahi hontse kethyü dushvu titse ryü mon? Nyuthyüo a-no tegü kehü hontse ahübin mon?"

²¹Saul le zoshü, "Ale thyüzü laso. Anyugü David, niryü lalo! Nle ntsoje akeyhun nrhoshü kela genyu ale n nthyü nnyü nilo hoso. Ale kemu thothyü laso! A-zümvu sala sele!"

²²David le a-jokenishü, "Raja gü, nmi le hika re. Ntemi dan nme no ryü khilo lo.

²³Npugü le senyu le joketsin zolo njü hüyo tsünyu chün thyü pe tsüti. Nthu a-le nkhipe aben nyu shüla, ai ale nthyü nnyü mvu, Npugü le nkhipe raja thyü keshü genyu.

²⁴Ale nthu nkeyhun nrho keshü hontse Npugü no age tsü hontse thyüshü lo akenjün kethyü aphu nyu a hoshüla nda!"

²⁵Saul le David ka zoshü, "Anyugü, Sunggigü no jochü pe ntsülo! Nle ntho aphu nyu gwa loti!" Tson-o David le a-tson nyu güla lo Saul le kaki rani ryüla.

1 Samuel 27

David Le Filistian dan Nyu Kehü

¹David le a-npvü a-nthon-o, "Khenyüme mvue khenyüme Saul le adushvu kelai. Ale Filistian nyuki gükela le agenyu gwatsin tiso. Tson yatselo Saul le Israel nyu dan nyu afü sinmvu lao ale rhün loti."

²Tson-o David lo a-temi tsitsero dan le Gath nyu raja Maoch nyugü Achish ki güla.

³David lo a-temi dan le anyugun kami zen Gath nyu binlo. David le a-nuhvu, Jezreel ka Ahinoam lo Karmel ka Nabal nu Abigail tse le bin.

⁴Saul le David le Gath ki tin kela shalo ntsin a-fü sinmvu la.

⁵David le Achish ka zoshü, “Nle apvü gü yatselo ano rünyi keshe nme thyüo bin ta. Ano nyida gü nyu nzen yhun mvue gwa le.”

⁶Tson-o Achish le Ziklag rünyi pe a-tsüla, tsügerho nyu Ziklag le Juda raja ju hon thyü ryüla.

⁷David le Filistian nyu shye tseryüo tsero yhun.

⁸Tsügwenkho ka David lo a-temi dan le Geshur, Girzi lo Amelek nyu jon kethon lojvü tsünyu yhun kehü dan hü. A-le Ijpt ki kenshe tson nyu tsügü Shur keti anyugun kazü lolo la,

⁹temi peche tenu aphu dushvu lao, tanyü, methu, gada, ut lo phinya-e khi lola. Tson-o a-le Achish ki raniryü

¹⁰laryü, “Nthu gwen nle dikipon nyu hü güla?” tse a-ketso shü, lo David le, ale Judia tesin kipon, nmvue Jerahmeel pfüphun dan lojvü ki nmvue Kenitnyu le yhun kehü lojvü ki güla le tse zola hü.

¹¹David le peche lo tenue aphu dushvu lao temi nme no Gath kigü a-le lo a-temi dan le nyuthyü ketsin thyü layo zokeshü mi ndi la. David le Filistian nyu yhun kehü gwenkho apentha ka hihontse thyü.

¹²Ai Achish le David tenyeo a-npvü a-nthon-o, “A-temi Israel nyu dan le a-nrhiritin-o a-le a-rhünthen alothyü tiso,” tson bin.

1 Samuel 28

¹Tsontseo tsüsiki Filistian nyu le Israel nyu zen kega titse shüpahü ko kequenlo, lo Achish le David ka zoshü, “Nle lo ntemi dan le adenzin bin-o terithyü titse kethyü nle shabin nyo.”

²“Tson ti le,” tse David le a-jokenishü. “Ale n go, ale nyuthyülo gwayo nle n npvü hyuti.” Achish le zoshü, “Gwa le! Ale n lope arikhun thyüzin tin lati.”

Saul Le Temvünyu Kenthon

³Tsügwenkho ka Samuel le sila lo Israel nyu aphu a-chechüo pe a-npvü a-nyida gü Ramah nyu sunla. Lo Saul le kapu nthon kehü lo temvünyu aphu no Israel nyu kazünyu bin ya lotse hü küla.

⁴Filistian nyu shüpahü le ryü Shunem rünyi khoka nsenlo; Saul le Israel nyu ko kequen pe Gilboa kazüthun ka nsenlo.

⁵Saul le Filistian nyu rihü dan hyu keshü ka a-kerüshvula,

⁶tsügenyu nyu hontse thyü tiyo tse a-le Npugü ketso. Ai Npugü le a-jokenishü mvu shüla.

⁷Tsüselo Saul le, “Tenunyu temvünyu nme fü pe atsülo lo ale gü tsügi nthon ti,” tse ahza pe a-hensin kedanyu ju tsüshü. Tsontsin anyugun le “Endor ki temi nme le bin nle,” tse a-jokenishü.

⁸Tsüselo Saul le a-joja kecha thyülo; phinya kecha ben nya lo-o a-temi mihvu zen-o kezün ki tenunyu tsügi teno gü. A-le tsügi ka, “Kapu dan zen kenthon shüo dihontse la ma bin nyo pe aka zoshü lo.” “Ale temi nme zan zoshülo tsügü kapu koshü lo.”

⁹Tenugi le zoshü, “Raja gü Saul le dihontse kapu nthon kehünyu lo temvünyu no Israel nyu kazü nyu tin layo a-le thyükeshe tsü nle shabin tsentsü. Tsonlo nle nyuthyüo aseme-o ano sila tiya bin nla?”

¹⁰Tsontsin Saul le kenshün keswe thyü, “Rhünkehü Npugü zan nyu ale zoshwishü bin nle, hi kethyü genyu nno shaja thyü loho,” tse tsügi ka zoshü.

¹¹Tenugi le, “Ano ngenyu segü koshü mon?” tse a-ketsoshü. A-le, “Samuel le,” tse shü.

¹²Tenugi le Samuel hyu shüo, nrao Saul ka zoshü, “Nle nyuthyüo aseme hü nla? Nle raja gü Saul le!”

¹³Tsüselo raja gü le a-kazoshü, “Nshvu nyalo, nle nyu hyu ola?” Tsontsin tsügi le, “Ale kapu nme le kazü nyu chwiryü kejö hyu le.”

¹⁴Tsüka a-le, “A-joja le dihontse la?” tse ketsoshü. Tsügi le a-ka, “Kethenyu nme le ryüjü nle, lo a-le mirün ketseyho nme ben hü nyo.” Tsüselo tsüle Samuel tse kethyü Saul le sha lao nkhün tsügü a-rühvu shü.

¹⁵Samuel le Saul ka zoshü, “Nyuthyüo nle akevü hü nla? Nle nyuthyüo ano raniryü bin nla?” Saul le a-jokenishü, “Ale thyülo shvusa bin nle! Filistian nyu le azen terithyü bin lo Sunggigü le akhe laso. A-le sidyükeshanyu ge nmvue mizhü ki-e thame a jokenishü mvu laso. Tsügenyu ano nyuthyü mvulo shvuyo nno aka zoshü titse ale nkoshü le.”

¹⁶Samuel le zoshü, “Npugü le nkhe lao nshwikerüchün nyu thyüla yatselo nle nyuthyüo akohü nla?”

¹⁷Npugü le a ge bin-o nka nyu zoshü layo a-le n ge tsü thyüshü laso; a-le nben nyu rajaphen gütsü khipe nsunka David tsü laso.

¹⁸Nle Npugü le johokeshü zenmvuo Amelek nyu lo anyugun hon dan nkeshüla mvula. Tsügenyu Npugü le ntsoka n ge hithyü bin nle.

¹⁹A-le nle lo Israel nyu pe Filistian nyu ben nyu shü lati. Senduki nle lo nnyu jule azen bin tin lati, lo Npugü le Israel nyu rihü dan ko pe Filistian nyu ben nyu shü lati.”

²⁰Tsonshü nyemhun Saul le Samuel jo genyu a-kerüshvu lao kazü nyu keto tsüla. A-le khensin lo jongwen thame tyütsü kemvu genyu kvu mvula.

²¹Tenugi le a-kiryü a-le a-kerüshvu kela hyulo njüo a-ka zoshü, “Kedagü, ale akeyhun hoshüo nle nyu hishüyo tsü thyüshü.

²²Tsügenyu ntsoka, ncheno-e ale nka kehi gü thyüshülo. Ano ngenyu ketyüketsü peha nda shülo. Nle nkolo-o njwen lo nrün genyu tyütsü lo mvulo shvu le.”

²³Saul le ale thame tyü mvule tse kenila. Ai a-hensin keda nyu juko a-no tyütsü lotse tenge lola. A-le kenkhin ki soryü zhügü ge dunlo.

²⁴Tenugi le whütse gü a-le bin kenjü methu nme dushvulo. Lo tho peha pe kebu shvümvuo tensü tsenlo.

²⁵Tson-o pe Saul lo a-hensin kedanyu ju mhundyü ka shüo anyugun le tyülo. Tson njüo tsüje tinla.

1 Samuel 29

Filistian nyu Le David Kenikela

¹Filistian nyu le anyugun rihü dan aphu zenryü Aphek ka kequenlo, Israel nyu le Jezreel ketejon nyu zükepen ka nsenlo.

²Filistian raja pvün jule anyugun temi tsitsi lo yie yie tse tsonchü shü; David lo a-temi dan le raja gü Achish zen-o khi-o tsonshü.

³Tsontsin Filistian nyu kedanyu jule anyugun hyushüo, “Ibrinyu hidan le hika nyuthyü bin nla?” tse ketsoshü. Achish le zoshü, “Hile David, Israel raja gü Saul hensin nyu keda nyu nme le. A-le jon kethon azen bin laso. A-le aki keryü nyü ryü nthu keti ale a-nmulo kegwa thame thyüshü mvu,” tson shü.

⁴Ai Filistian nyu kedanyu jule Achish ge anyugun nyuntao a-ka zoshü, “Temi tsügü ninipe nle pe a-ketsü rünyi ki shüla lo. A-no ngun zen teribin nyu gü nya; terithyü nsen a-le ngun ntsun so-e sha loho. A-le a-mpugü keryü thyüni lo nrün genyu ngun temi no sila mvuti ole?”

⁵Tsünyeki, hile David tenunyu dan le dathyüo Saul le yie yie dushvulo ai David we yie tseryü dushvulo le tse lüron kehü güle.”

⁶Achish le David koshüo a-ka zoshü, “Ale rhün kehü Israel nyu Sunggigü zan nyu nle amhundyü ka njü le tse swe bin nle; lo ale nno azen gü terithyü kethyü le akendo le. Nle aki keryü nyü gerho ale nkemu nme hyumvu. Ai raja kecha jule nno gü kethyü anyugun kendo mvu.

⁷Tsügenyu nnyu bwen-o kaki rani lalo, lo anyugun kenyükemvu nme thyü nya.”

⁸David le zoshü, “Ale nyuthyü züla ola, Kedagü? Nle kezo hontse, ale ryü nlothyü keso gerho nle akemu nme hyulo mvu yatselo, nyuthyüo ale nzen gü a npugü, raja shwikerüchün nyu zen kega mvu tila?”

⁹Achish le a-jokenishü, “Ketsin le, a mhundyü nyu nle Sunggigü jolonyu hontse kemu ndi letse rüchün. Ai raja kecha jule nno agun zen-o terinyu gülo nrün ndi letse zo laso.

¹⁰Tsügenyu David lonyü ki hagn Saul kheo aki keryünyu aphu nshwe so-o tsangben shü ntsin tinla tanye.”

¹¹Tson-o David lo a-temi dan le lonyü nshwe ranio Filistian ki ryüla; lo Filistian nyu le Jezreel ki güla.

1 Samuel 30

Amelek nyu Zen Terikethyü

¹Jon hvu siki David lo a-temi dan le ryü Ziklag tilo. Lo Amelek nyudan le Judia tesin kipun nyu lo Ziklag tse hüla. Anyugun le rünyi dan rola,

²lo tenunyu dan aphu ten zen tinla, anyugun le temi nme dushvu mvu; ai aphu tenzen tinla.

³David lo a-temi dan le gunryü laryü rünyi gü rola, lo anyugun nunyu, lo anyugun nyenyu peche tenu aphu tenzen tin kela hyulo.

⁴Tson-o David lo a-temi dan le chüo anyugun kekvu ndi shüla kemvuthen khemvula.

⁵David nu Ahinoam lo Abigail au ko tenzen tinla.

⁶David le anyun kenjün thyüsa lola, a-temi dan aphu anyugun nyenyu ndi kela genyu anyugun nyunta sao tso pe a-jon titse lo kela genyu, ai Npugü a-Sunggigü le a-nyun thyü kepeche shü.

⁷Tson-o David le Ahimelek nyugü püshükeda gü Abiathar ka, “Ephod sen aki ryülo,” tse zoshü, lo Abiathar le tsü senryü a-tsüshü.

⁸David le, “Ano hidan hügü le nnya mon? Ale anyugun hülo tile mvula?” tse Npugü ketsoshü. Tsontsin a-le zoshü, “Anyugun then gülo, nle anyugun hü loti lo do tenzen kehü dan kenishwishü loti,” tsonshü.

⁹Tson-o David lo a-temi tsi tsero dan le tsonchü shü. Besor rinyu gü tikelo ka anyugun peha le tsüka bin tinla.

¹⁰David le temi tsizi zen-o tsonchü nishü, tsüka kecha tsi hvu dan le ho ritsin lao rinyu gü nken lohao bin tinla.

- 11** David zen kehü dan le low nyu Ijipt nyu ponyu nme hyulo-o zen David kiryü. Anyugun le tensü, zü,
- 12** kherosha kenko lo vainsha kenko chwehvu pe a-tsüshü. A-le tsü tyükelo siki nkolo; a-le jonshen shü thame tyütsü mvukela genyu.
- 13** David le, “N npugü le segü lo nle dikipon ryüyo?” tse ketso shü. Tsontsin a-le, “Ale Ijipt nyu lo ale Amelek nyu nme go thyü hü nle.” “Ale holo kela genyu a npugü le akhe kela nthu jonshen thyüla sele tse zoshü.
- 14** Agun le nshegü Judia tesinzin Chereth nyu lo Kaleb pvüphun lojvü dan hü, lo Ziklag rola le.”
- 15** David le, “Nle azen gü temi tsüdan ki gü tile nmvula?” tse ketsoshü. A-le zoshü, “Nle a dushvula nmvue akhipe a npugü ben nyu shüla loho tse Sunggigü zan nyu n johoshü laya tse kethyü we ale güti.”
- 16** Tson-o a-le David zen tsüdan ki gü. Anyugun le Filistian lo Judia ki mehon kechon jünsen keryü genyu shekerhün thyü nrenruo tyütsü bin.
- 17** Tsüsinyü lonyü nshwe ka David le anyugun wheo kega gü ngwen güti. Selo temi tsizi le ut ge dun-o tinkela tsü nyeki nme no tin lamvu.
- 18** Tson-o David le Amelek nyu le zentin kela temi aphu lo kanyü pfütin kela aphu hyuni lola, a-nu hvu sin-o;
- 19** thame-e nmhe lamvu. David le Amelek nyu le a-temi dan nyenyu peche lo tenu zentin kela lo kanyü pfütin kela aphu khini lola.
- 20** A-le tanyü lo senru dan ko aphu hyuni lola; a-temi dan le senru tsü aphu hü anyugun mhundyü rio, “Hile David honle!” tse zoshü.
- 21** Tsüselo David le kvumvu shü lao a-zen gü mvuo Besor rünyi ka bin tin kela temi tsihvu dan ki rani gü. Anyugun le David lo a-temi dan teno titse chwiryü, lo David le anyugun ki nsin gü shekerhün thyü anyugun kelushü.
- 22** Ai David zen gü kethyü temi serikemvu nyu peha le zoshü, “Anyugun le ngun zen gü mvu laso, tsügenyu tha hyukelo dan nme-e pe anyugun tsü loho. Anyugun no anyu nunyu lo anyugun nyenyu zenlo-o tin lalo,” tsonshü.
- 23** Ai David le zoshü, “Asikezen nyu dan, Npugü le nyu pe ngun tsüshü yo, hagun le pe tsü hontse lo nrün ndi! A-le ngun kenishü lo shwikerüchün nyu sokvukelo pe ngun tsüshü laso.
- 24** Hagun le nyu zobin yo temi nme ai tsüle a-kendo kemvui le! Aphu no kenjün ketun mvulo shvu: ligü higü kanyü khwebin tin kela nyu kono terinyu kegü nyu jün kenme tse hyu loti.”
- 25** David le tejvü higü thyüshü, lo tsü gerho nyu Israel nyu le tsüthen hü nyo.

²⁶David le rani Ziklag nyu ryü kelo ka, terinyu hyukelo peha pe a-pvünyu Judia nyu sharhi ju tsüo, “Hika Npugü shwikerüchün nyu hon sekelo peha nipe ntsüshü bin nle,” tse jolo nishü.

²⁷A-le tsü nipe Bethel nyu temi, Judia tesinzin Ramah nyu temi lo Jattir rünyi dan ka temi dan tsüshü,

²⁸Aroer, Siphmoth, Eshtemoa,

²⁹lo Racal; Jerahmeel pfüphun, Kenitnyu,

³⁰lo Hormah, Borashan, Athach rünyi nyu temi dan,

³¹lo Hebron nyu. A-le tsü nipe a-le lo a-temi dan le ho kehü bin aphu ka shü.

1 Samuel 31

Saul Lo A-nyu dan Kesi

(1 By 10:1-12)

¹Filistian nyu le Gilboa kazüthun ge Israel nyu zen terithyü. Tsüka Israel nyu kechon gala, lo a-sen le raja Saul lo a-nyudan sin-o tinla.

²Ai Filistian nyu le anyugun hü lo njüo Saul nyu mishen, Jonathan, Abinadab lo Malchishua tse gala.

³Teri gü le rüsa tse Saul hun lola, tson-o shwikerüchün nyu tho le a-shwe-o jün sala.

⁴Tsügenyu a-le a-terikanyü pfü kehü selo güka, “A-girü kemvu Filistian nyu noryü ajenshvu lamvu nrün genyu nzhethon thope adushvu lalo,” tse zoshü. Ai selo güle tsüthyü nshvu ritsin la. Tsüselo Saul le a-npvü a-zhethon tholo njüo tsügü tsü ge yhe la.

⁵Selo gü ko Saul le sikela hyushüo tsügü a-npvü a-zhethon ge yhe-o Saul zen-o sila.

⁶Tsü hontseo Saul, a-nyu mishen lo selo gü le sila; Saul temi aphu tsünyü sila.

⁷Jezreel ketejon lizin kebin nyu lo Jordan nphozin kebin Israel nyu dan le Israel nyu rihü le tinla tson_o Saul lo a-nyu dan ga kela nyülo ntsin anyugun le rünyi khe lao tinla. Tson-o Filistian nyu le ryü tsü nkhe lola.

⁸Terithyüo sendu gü Filistian nyu le simin dan ge kanyü yhünlo titse ryüo Saul lo a-nyu mishen le Gilboa kazüthun ge si kebin hyulo.

⁹Anyugun le Saul pe gwenlo, a-terikanyü dan yhünlo njüo shekerhün jolo gü pe Filistian aphu nyu anyugun tero dan lo temi dan ka zoshü lotse lilo nishü.

¹⁰Tson-o anyugun le a-terikanyü pe terogi Ashtarte kerüshvuka nyu shüla lo a-min pe Beth Shan nyida gü chwida ge yhe la.

- ¹¹Gilead ki Jabesh temi dan le Saul pe dihontse layo nyü kelo ka,
- ¹²temi kepeche tsin dan le khensin tsonchüo Beth Shan kiryü. Anyugun le chwida ge Saul lo anyu dan khishe lo-o pfüryü Jabesh ki rola.
- ¹³Tson-o a-ru dan pe rünyi nyu tamarisk bin phaka sun lao jon tsenyü yün.

2 Samuel

2 Samuel 1

David le Saul Kesi Rūla Shakelo

- ¹Saul kesi siki David le Amelek nyu sokvu lo-o ryü Ziklag ka jon hvu binlo.
- ²Tsüsinyü selo nme le Saul kensenbin ki bin-o ryü. A-nyun gwakemvu zansü a-phi sürhen lo nnyo pe a-pe ge shü pfü hü. A-le David ki gü nkhün tsügü a-kelushü.
- ³David le, “Nle dikipon ryüla?” tse a-ketsoshü. Tsontsin a-le, “Ale Israel nyu kensenbin nyu tinchwi lole,” tsonshü.
- ⁴David le a-ka zoshü, “Dihontse layo aka zoshü lo.” A-le zoshü, “Ngun rihü dan le teribin nyu tinla, tson-o ngun temi kechon gala. Lo Saul lo a-nyu gü Jonathan au ko ga laso.”
- ⁵David le ketsoshü, “Dihontse nle Saul lo Jonathan au le sila so tse kethyü sha lola?”
- ⁶A-le zoshü, “Ale Gilboa kazüthun ka bin laryü Saul le a-npvü a-mi ge yhe pfü bin lo shwikerüchün nyu kerugari lo keru ge temi dan le a-kho nni ryüla.”
- ⁷Tsüselo a-le rani ryü ahyulo-o akoshü. Tsüselo ale, “Kedagü,” tseo khinshü.
- ⁸A-le ale dikipon nyu yo tse aketso shü laryü, ale Amelek nyule tse a-ka zoshü.
- ⁹Tsontsin a-le aka, “Ryü a ga lalo! Ale jünsa lao sigü jü laso.
- ¹⁰Tsügenyu ale gü a-gala le, a-le chetsü lo lihi thyüe sikelai so tse ale shakela genyu. Tson-o ale a-pe ge raja perün lo a-günkesun tse sen nkiryü bin nle, kedagü,” tsonshü.
- ¹¹Tsüselo David le anyugwa mvuo a-phi sürhen la lo a-temi dan aphu tson küla.
- ¹²Anyugun le Saul lo Jonathan au lo Npugü temi Israel nyu kechon ga kela genyu anyugun nyun gwamvuo chechü lo tyütsü mvubin-o ngwen güti.
- ¹³David le jolo sen a-ki keryü selo güka, “Nle dikipon nyu la?” tse ketsoshü. A-le zoshü, “Ale Amelek nyu le ai ale nkazü nyu yhun hü nle.”
- ¹⁴David le, “Dihontse nle Npugü le kejükelo raja ga nshvu mvuo a-dushvula la?” tse ketsoshü.
- ¹⁵Tson-o David le a-temi nme koshüo, “A-ga la lo,” tse zoshü. Temi tsü gü le Amelek nyu gü dushvula,
- ¹⁶David le Amelek nyu gü ka zoshü, “Hile n npvü nge. Nle Npugü le kejükelo raja gü gala letse kela n npvü n nmu laso.”

David Le Saul lo Jonathan Au Chekechü

- ¹⁷David le lühi ron-o Saul lo a-nyu gü Jonathan au chechü,
- ¹⁸lo tsüpe Juda temi dan senthyü shü lotse ahza hoshü.(Tsüle Jashar lesü nyu thu njü.)
- ¹⁹“Israel nyu rincho ge ngun nyu le sila! Ngun shüpahü kepeche tsin dan le chela!
- ²⁰“Tsü pe Gath nyu nmvue Ashkelon tsonda nyu zo nya. Filistian nyu tenunyu dan le a-kenyüla loshvu; a-girü kemvu nyugi dan no a-sherhün nya.
- ²¹“Gilboa rincho ge tsangri nmvue khezü no chetsüryü nya nda; tsünyu lowbu dan ka a-zintse tha no tsüyhun nya nda! Kepeche dan gida le tsünyu chepe keja kepfü thyü kebin genyu; terzü pe Saul gida shonsin lo hosu.
- ²²“Jonathan tholevü ge kesi le bin, Saul zhethon le shwi kenjün ndi, kekvu gü dushe, shwikerüchün nyu dushvu lahü.
- ²³“Saul lo Jonathan, ndunthyü lo keso sahü; kerhün nyu kengü, kesinyu kengü; logi nyeki nmhe lo shünyho nyeki nko.
- ²⁴“Israel nyu tenunyu dan le Saul chechü! A-le phinya kemeren pe hagn nben lo tso min ketsen lo suna pe hagn nthyü njwen shü hü.
- ²⁵“Shüpahü kepeche dan le che laso, terinyu anyugun dushvu laso. Jonathan le rincho ki sabin nyo.
- ²⁶“Ale ngenyu anyugwamvu bin nle, atsagü Jonathan; nle ditsüki thyü aso yo! Nle a keso le ditsüki ndun thyüla, tenunyu keso nyeki gwa kvule.
- ²⁷“Shüpahü kepeche dan le chela, anyugun terikanyü khe lalo a-kon kendi thyü laso.”

2 Samuel 2

David No Juda Raja Thyükela

- ¹Hi sika, David le Npugü ketsoshü, “Ano gü Juda rüny nme ketsen lo tile?” Npugü le a-jokenishü, “Ele.” David le ketsoshü, “Digü.” Npugü le zoshü, “Hebron.”
- ²Tson-o David le a-nu hvu: Jezreel nyu temi Ahinoam lo Nabal nu magi Abigail Karmel kibin kehü gi tse zen Hebron ki gü.
- ³A-le a-temi dan lo anyugun kami dan kosin tse zen gü Hebron kehun rüny dan ka binlo.
- ⁴Tsüselo Juda temi dan le Hebron ka ryüo David yün pe Juda raja thyülo. David le Gilead ki Jabesh temi dan le Saul sun kela rüla nyülo njüo,
- ⁵a-le temi peha nishüo josin shü: “Hagn le hagn raja gü jozen kehü zansü a-khipe sun kela genyu Npugü no jochü pe hagn tsülo.

⁶Lo ntsoka Npugü no hagin shwinjün lo hagin ge joketsin thyüshü nda. Hagin le thyükesü tho hi genyu ako hagin njün shüti.

⁷Tsügenyu nko lo pechelo! Hagin raja Saul le si laso, lo Juda temi le a yün pe anyugun raja thyülo laso.”

Ishbosheth no Israel Raja Thyükelo

⁸Saul rihü dan so keda gü Ner nyugü Abner le Saul nyugü Ishbosheth zen Jordan pfüthüo Mahanaim ki tinla.

⁹Abner le Ishbosheth pe Gilead lojvü: Asher, Jezreel, Efraim, lo Benjamin lo Israel apu so raja thyüla.

¹⁰A-le a-keyhun chen henzi ka Israel nyu raja thyülo, lo a-ale chenhvu raja thyü. Ai Juda tsipwen le David jozen hü,

¹¹lo a-le chen tsenyüo peha Hebron nyu Juda so raja thyü.

Israel Lo Juda Janyu Terikethyü

¹²Abner lo Ishbosheth hensin kedanyu jule Mahanaim nyu bin Gibeon nyida ki gü.

¹³Tsüka Zeruah nyugü Joab lo David hensin kedanyu jule gü zübun ka anyugun teno, anyugun dan me le zübun peha zin lo kecha dan le zübun nye likipon tse anyu apu dun bin.

¹⁴Abner le Joab ka zoshü, “Lizin hizin selo peha no soryüo terikanyü sen kenren shwi tinu.” Tsontsin Joab le zoshü, “Gwale.”

¹⁵Tson-o Ishbosheth lo Benjamin tsipwen sunka mi tseryü kenhun le David temi mi tseryü kenhun zen kenren.

¹⁶Anyugun nmeme tse a-kepen gü pe sülo njüo a-zhethon pe a-kepen gü a-nyikhon ki rhishüo anyugun nkipezi apu kengüo sila. Tsügenyu Gibeon nyu bin tsügü zan pe, “Zhethon low tse kola.”

¹⁷Tsüselo teri kerü nme le soryüla, lo David temi dan le Abner lo Israel nyu so kvulo la.

¹⁸Zeruah nyu peche mishen le tsüka bin: Joab, Abishai lo Asahel. Asahel le tingwa pe thyüje kenmhe hontse,

¹⁹tin njüo Abner hü sola.

²⁰Abner le rani gü shwishüo, “Nle Asahel le?” Tsontsin a-le, “Ele.”

²¹Tsüselo Abner le, “Ahü nyalo!” “Shüpahü nyu nme hüo a-le nyu sen hüyo khi lolo.” Tson ai Asahel le a-hü bin.

²²Abner le a-ka zonishü, “Ahü nyalo! Nyuthyüo ano nga lalo tse tenge bin nla? A no dihontse ntsa Joab teno tila?”

²³Tson bin ai Asahel le kheshümvu, tsügenyu Abner le sizin a-mi keten shü laryü a-ginda jenphe chwila. Tsüselo Asahel le che tsügü sila, lo a-le keto kebin bin ka keryü nyu apfu tsüka sobin.

²⁴Ai Joab lo Abishai au we Abner hü sola, lo au le ryü Gibeon tehenyun kemvu ki kegü tsonda Giah nphozin Ammah rincho tikelo ka yhäko chela.

²⁵Lo Benjamin tsipwen dan le kequen-o Abner hun nipfüo rincho nme ge sobin.

²⁶Tsüselo Abner le Joab ko-o, “Ngun kethonthen terithyü bin ti ole? Kenkhin ki tsüle thame kemvu, ai khümera kelai tsü nle hyumvu ole! Agun le hagn tsasikezen nyu. Tsonlo dithen ki nle agun hünnya lo tse ahza shü shü mvuo ntemi no agun hübin tila?”

²⁷Joab le zoshü, “Ale rhün kehü Sunggigü zan nyu swe bin nle, nle zoshü mvuyatse kethyü we a temi dan no hagn hü bin-o tsang nben nrün.”

²⁸Tsüselo Joab le a-temi dan no Israel nyu hü nya gwenlo tse kethyü zansü shukhun shü: tson-o terithyü mvula.

²⁹Abner lo a-temi dan le khensin tsonchüo Jordan ketejon nken-o gun; anyugun le Jordan züri pfüthüo tsüsügü lonyü Mahanaim nyu rani ryülo.

³⁰Joab le Abner hü mvu lao a-temi dan apfu ko kequen shü laryü anyugun mi tseryüo tekü lo Asahel kosin tse ndi kebin hyulo.

³¹David temi dan le Benjamin tsipwen Abner temi tsishen-o hentsero gala.

³²Joab lo a-temi dan le Asahel pen gü Bethlehem nyu anyugun kami sika nyu sunla. Tson-o khensin tsonchüo lonyü gü raniryü Hebron tilo.

2 Samuel 3

¹Saul kami che kebin nyu lo David che kebin nyu tse janyu jon kethon terithyü la. David le kvuketsin tsin sorryü lo a-kentsun dan le kvumvu a-shvushvu thyüla.

David nyu Peche dan

²Hebron ka David nyu peche nnyun kelo mitsero dan püshü nche kethen keshü le hihontse: Ammon, a-jvü le Jezreel nyu Ahinoam;

³Chileab, a-jvü le Karmel ki Nabal nu magi Abigail; Absalom, a-jvü le Maakah Geshur ka raja gü Talmai nyu gi;

⁴Adonijah, a-jvü le Haggith; Shephatiah, a-jvü le Abital;

⁵Ithream, a-jvü le Eglah. A-nyu peche hidan apfu Herbon nyu nnyulo.

Abner Le David Zen Kengü Lo Kela

⁶David rihü dan lo Saul kaminyu rihü dan tse kega kebin ka Saul sikethennyu dan nyu Abner le kvu ketsintsin soryü la.

⁷Khenyüme Saul nyugü Ishbosheth le Abner le Saul thenu, Aiah nyugi Rizpah zenzhü letse a-nmu shü.

⁸Higenyu Abner le nthün lola. “N kerüchün le ale Saul nshwe tiya bin le tse hü ole? Ketsin nkerüchün le ale Juda lothyü bin nle tse ole?” tson sola. “Keritsin kanyu ale npvü Saul, a-tsasikezennyu lo a-pvünyu dan ge joketsin zohü, lo David le nso kvula nrün ale nkenishü; tson hü-e nle tenunyu nme ge akemu fü ti tsela!

⁹⁻¹⁰Npugü le a-le Saul lo a-tsipwen ben nyu rajaphen khipe David tsü lao no kazü peha zin a-teka gü kechazin keti Israel lo Juda kenyhun so raja thyü shüti tse zoshü njü. Ale hithyü pe no ketsin thyüryü mvu yatselo Sunggigü no avüshvu lalo!”

¹¹Ishbosheth le Abner n shvusa lao thame zolo mvula.

¹²Tsügwenkho ka David le Hebron nyu bin lo Abner le lilo nipe a-kishüo no, “Segü le kazü higü so gon titse bin nla? A zen-o gwatho laya tselo ale n-cheo Israel nyu aphu no nkipon lati,” tson zoshü.

¹³David le zoshü, “Gwasa.” “Ale thakon me ka nzen-o gwatho ti: nle ateno ryü kethyü ka Saul nyugi Mikal zenryü atsü mvu loshvu.”

¹⁴Lo David le lilo ko nipe no Ishbosheth ka, “Anu Mikal khinipe atsü lalo. Ale a-lo nrün genyu Filistian nyu tsime gi pe a-min thyü laso.”

¹⁵Tson-o Ishbosheth le Laish nyugü a-nyepvü Paltiel ben nyu tsügi zen lola.

¹⁶Paltiel le a-then-o chü ryü Bahurim rünyi ti. Ai Abner le, “Kaki rani gunla,” tsonshü ntsin a-le gunla.

¹⁷Abner le gü Israel nyu sharhi juka zoshü, “Gwekho kethon hagin le David no hagin raja thyü nyü hü.

¹⁸Ntsoka we hagin kenda so. Npugü le, ‘Ale agogü David zen-o Filistian nyu lo shwikerüchün nyu kecha aphu ben nyu atemi Israel nyu kenishwishü ti tse zo keshü rüchünlo.’”

¹⁹Abner le Benjamin tsipwen dan kako zoshü, tson-o a-le Hebron ki gü Benjamin lo Israel temi le a-kendo kebin rüla David ka zoshü.

²⁰Abner le temi nki zen-o Hebron nyu David ki keryü ka David le keho nme ndo shü.

²¹Abner le David ka zoshü, “Ale ntsoka gü Israel nyu aphu fü pe n Raja nyu shü lati. Anyugun le n lope anyu Raja thyüti tson-o nle nyu nnyü hüyo hyulo, lo kazü

gü apentha sokeda thyüti.” Tson-o David le Abner ntsen loti tse a-johoshüo nishüla.

Abner Dushvu Kela

²²Tsüsika Joab lo David hensin kedanyu kecha jule terinyu güo kanyü kechon jünpfü tse raniryü. Tson-o Abner le David zen-o Hebron nyu bin mvula, David le a-ntsen loti tse johoshüo a-nishü kela genyu.

²³Joab lo a-temi dan le gun keryü ka, Abner le Raja David kiryüo David le a-ntsen loti tse kethyü johoshüo a-nishüla sele tse kethyü a-ka zoshü.

²⁴Tsügenyu Joab le raja gü kigü a-ka zoshü. “Nle nyuthyüla sela? Abner le nkiryü yale - nle nyuthyüo a-no tson tinla la?”

²⁵A-le nsao nle nyuthyü bin yo, lo dika ka gü hüyo tsü aphu sha loti tse hika ryü. Nle tsü sha tsentsü bin nyo!”

²⁶Tson-o David nken kela siki Joab le me nishüo no gü Sirah zülvu ka Abner zen rani a-kiryü, ai David le tsü rüla shamvu shü.

²⁷Abner le Hebron nyu ryü ntsin Joab le kebuo a-nthon nyü kebin rothyü a-zen chwida kigü zheshe pe a-ginda jenphen shüla. Tson-o Abner boshvula, a-le Joab sikezengü Asahel boshvu kenjü genyu.

²⁸David le tsü rüla shalo ntsin, a-le zoshü, “A rajabin lo ale Abner dukeshvu hinyu kemu ndi shü tse kethyü Npugü le shabin nyo.”

²⁹Tsügenyu shaja no Joab lo a-kami ge tsülo nda! Shenhe aphu nyu a-kami nyu temi peha no a-ge tezitsun, nmvue nyu no tyü, nmvue thün nrhun sen, nmvue terinyu si, nmvue tha ndi lo!”

³⁰Tsühontse Joab lo a-sikezen gü Abishai au le Gibeon teri ka au sikezen gü Asahel dushvu kela khün zo-o Abner dushvula.

Abner Pe Sunkela

³¹Tson-o David le Joab lo a-temi dan no anyugun phi sürhen lao ronphi ben-o Abner chechü lotse ahza hoshü. Raja David le Abner pen kehü sithen-o a-kesun bin ki gü

³²Hebron ka Abner sunla, raja gü le Abner sika ka chü, tson-o temi aphu chü.

³³David le lühi ron-o Abner chechü; “Nyuthyüo Abner no kemu nyu hontse si tila?”

³⁴A-ben phin lamvu, lo a-pha phin lamvu; serikemvunyu le dushvu kela hontse a-le sila!” Tson-o temi dan le a-genyu chüni sola.

³⁵Jon gwen temi dan le David no tha peha tyütsü lolo tse, ai a-le swe-o, “Keben jon gü le güla kemvu ka ale tha lihi-e tyütsü yatselo Sunggigü no avüshvu lalo! tsela.

³⁶Anyugun le tsü shao anyugun kenyüla. Raja gü le nyuthyü shüyo temi dan le tsü shwi pe anyugun kenyü tsin thyü küla.

³⁷David temi lo Israel nyu temi aphu Abner dushvu kela tsüle Raja gü le a-kendo mvu tse shala.

³⁸Raja gü le a-hensin kedanyu juka zoshü, “Nthu Israel nyu sharhi keda nme le sila so tse kethyü hagin le rüchün lomvu ole?”

³⁹Ale Sunggigü le kejö kelo raja gü yatse-e ale nthu kvumvu laso. Zeruiah nyu peche hidan le a nyhe ritsin. Temi hidan serikemvu chün Npugü no a-nyugun le hyulo kezü kho shaja pe anyugun tsülo!”

2 Samuel 4

Ishbosheth Dushvukela

¹Saul nyugü Ishbosheth le Hebron nyu Abner dushvu kela rüla shakelo ka nshvula, lo Israel nyu aphu anyugun nyu keyhunkerun la.

²Ishbosheth le rihü dan sharhi mihvu le bin, Benjamin tsipwen Beeroth ka Rimmon nyu hvu Baanah lo Rechab. (Beeroth ko swü pe Benjamin tse kehü genyu.

³Tsünyu yhunkeru nyu le Gittaim ki güla, tson-o tsüki yhun tinla.)

⁴Saul tsipwen kecha nmele Jonathan nyugü Mehibosheth, a-le a-keyhun chenpvün ka mele Saul lo Jonathan au dushvula. Au kesi rüla zo Jezreel nyida ki keryü ka a-keleyi gi le a-pen-o tinla; ai tsügi le nmhesa tin kejö ka a-hokeshwe pe jonla, tson-o a-le phayhon thyüla.

⁵Rechab lo Baanah au le Ishbosheth kaki gü titse tsonchü shüo, nhenyu a-le rüyü kebin gwenkho ka ryü tilo.

⁶Lo khenpvü ka kebin tenu gile thozin kebin ka nnyüo zhütin la, tson-o Rechab lo Baanah au le kanyu yülo.

⁷Au le Ishbosheth zhütsen ki yü laryü a-le zhüsa bin-o au le a-dushvula. Tson-o a-pe thü sen khensin tsonchüo Jordan ketejon pfüthü ryü.

⁸Hebron nyu raja David tsüo a-ka zoshü, “N dushvula titse kehü nshwikerüchün gü Saul nyugü Ishbosheth pe le hi kare. Nthu Npugü le Raja gü no Saul lo a-tsipwen ge a-khünzo kelo thyüshü laso.”

⁹David le au jokenishü, “Ale kenshvu aphu nyu a keni keshü gürhün kehü Npugü zan nyu swe bin nle!”

¹⁰Ziklag ka Saul le sila sele tse jolo senryü aketsü gü le a-le jolo kegwa senryü bin nle tse rüchün bin. Ale a-ten lo-o a-boshvula. A-jolo kegwachün ale pe a-ketsü!

¹¹Tsonyatselo kemu kendi nme le a-kanyu zhükebin boshvu kela we ditsüki gwamvu la! Hai le a-dushvu kela genyu ale ntsoka a-khün loti, lo kazü günyu hai sho pe shwe lati!”

¹²Tson-o David le ahza hoshüo a-shüpahü dan le Rechab lo Baanah au dushvula lo au phaben duthü pe Herbon nyu zübun khoka hüla. Lo anyugun le Ishbosheth pe sen gü Hebron ka Abner sika nyu sunla.

2 Samuel 5

David Le Israel Lo Juda So Raja Thyükela

(1 By 11:1-9; 14:1-7)

¹Tsüselo Israel nyu tsipwen apfu Hebron nyu David kiryüo a-ka zoshü, “Agun apfu nthü lo nzi le.

²Gükela gwenkho ka, Saul le agun raja thyü kehü ka-e nle Israel nyu zen-o terinyu gü, lo Npugü le nle Israel nyu tsonri lo anyugun kedagü thyüti tse nka zo njü.”

³Tson-o Israel nyu sharhi apfu Hebron ka David kiryü. Tsüka a-le anyugun zen kenshün kejozen lo-o anyugun le terzü pe a-yünlo, tsüselo a-le Israel nyu raja thyülo.

⁴David le a-keyhun chen shenryü ka raja thyülo, lo a-le chen henzi raja thyü.

⁵A-le chen tsenyüo ponha Hebron ka Juda so raja thyü, lo chen shenryü kenshen Jerusalem ka Israel lo Juda apfu so raja thyü.

⁶Gwenkho gü le keryü ka Raja David lo a-temi dan le chwigü Jerusalem whe. Tsünyu yhunkebin Jebus nyu le David le nyida gü sokvu loho tse rüchün-o, a-ka zoshü, “Nle thame ka-e hinyu ryü keloi mvule; yhükeponyu lo phayhon nyu-e hagun khin kelai le,” tsonla.

⁷(Ai David le anyugun Zion chwida lolo la, tson-o tsüle “David nyida” tse tinla.)

⁸Tsünyü David le a-temi dan ka zoshü, “Hinyu kebin ligü higü, ale Jebus nyu nrhi kebin hontse nrhi bin le mvula? Tson yatselo anyugun dushvu gwenzin la tile? Zünyetson then nsin gü yhükepo phayhon dan whe lo,” tsonshü. (Tsügenyu tsühontse zo njü, “Yhükeponyu lo Phayhon nyu le Npugü kanyu yü loho.”)

⁹Chwida gü lokelo siki David le tsünyu yhun lo-o, tsü zan tho pe “David Nyida” tse lo. A-le rincho gü nphozin nnyo pe lvukela bin ka binzen lo-o nyida gü thyü pe hunshü.

- ¹⁰Npugü Kekvutsin Sunggigü le a-zen kehü genyu David le gon kenye soryü la.
- ¹¹Tur nyu raja Hiram le hanyu nipe David kishü; a-le raja ka nme thyü nrün genyu Sedar sen kethü, tesen mistrinyu lo tso keyhe nyu tse khishü.
- ¹²Tsügenyu David le a-temi dan genyu Npugü le a-no Israel nyu raja thyü titse a-penso keshü lo a-rajaphen no gwa kenye shü kebin sha lola.
- ¹³Hebron nyu bin-o Jerusalem nyu ryü kelo siki, David le a-thenu lo a-nu lope sin lo-o a-nyenyu peche lo tenu-e bin sinlo.
- ¹⁴Jerusalem nyu a-nyenyu hidan nnyu lo: Shamua, Shobab, Nathan, Solomon,
- ¹⁵Ibhar, Elishua, Nepheg, Japhia,
- ¹⁶Elishama, Eliada, lo Eliphelet.

Filistian nyu Sokvu Kelo

(1 By 14:8-17)

- ¹⁷David pe Israel nyu raja thyülo kela Filistian nyu ka zoshü ntsin a-tenlo titse anyugun rihü dan le chwiryü. David le tsü nyülo njüo chwidä nme nyu yüla.
- ¹⁸Filistian nyu le Rephaim ketejon ka ryüo tsünyu bin lola.
- ¹⁹Tsontsin David le Npugü ka, “Ano Filistian nyu whe tile? Nle kvukelo pe atsüti mon?” tse ketsoshü. Tsüka Npugü le zoshüo, “Ele, whelo, ale kvukelo pe ntsü ti!”
- ²⁰Tson-o David le Baal Perazim nyu gü Filistian nyu sokvu lola. A-le zoshü, “Npugü le zükeda hontse a shwikerüchün nyu pfüphe laso.” Tsügenyu bin tsügü pe Baal Perazim tse kola.
- ²¹Filistian nyu le tin kethyü ka anyugun teromen khela, tson-o David lo a-temi dan le tsüdan sen tinla.
- ²²Tsüselo Filistian nyu le rani gü Rephaim ka binlo.
- ²³David le Npugü ketso nishü, tsontsin a-le, “Hika bin-o anyugun whe nya, ai gü gwen ndalo-o lizin balsam senbin khoka anyugun whe lo.
- ²⁴Nle senbin raki tsonkechü khwenyü lolo anyugun whe lo, ale hagun mhundyü rio Filistian nyu rihü dan hüla nrün genyu.”
- ²⁵David le Npugü le nyu hontse zoshü yo thyülo, tson-o Geba ka gü Gezer keti tson then Filistian nyu hüla.

2 Samuel 6

Kejozenkelo Khinpha Pen-o Jerusalem nyu Ryükelo

(1 By 13:1-14; 15:25—16:6,43)

- ¹David le Israel nyu shüpahü kegwatsin yie shenryü ko kequen nishüo,

- ²Kekvutsin Npugü Cherubim soge dun kebin gü zan le kebin Kejozenkelo Khinpha gü senryü nrün genyu anyugun zen Juda kazü Baalah ki gü.
- ³Anyugun le rincho ki Abinadab kanyu tsü pen pe gari keshün nme ge shülo. Lo Abinadab nyu hvu Uzzah lo Ahio au le gari gü mhundyü ri.
- ⁴Ahio le rio tsonchü.
- ⁵David lo Israel nyu aphu anyugun kekvuthyü dathyüo lüthyü pe Npugü rühvu bin. Anyugun le harp, lyre, bhin, rattle lo cymbals sen lü thyü.
- ⁶Anyugun le Nakon shyekenyuh bin nyu ryü kelo ka methu tse gü le a-pha nsüla, tsontsin Uzzah le a-ben keta pe Kejozenkelo Khinpha gü nmhushü.
- ⁷Tsonshü nyemhun Npugü Sunggigü le a-vüshü a-le tsü rühvu kemvu genyu, tson-o Uzzah le Kejozenkelo Khinpha khoka sila,
- ⁸tsügerho bin tsügü pe Perez Uzzah tse ko tinla. NPugü le a-nyuntao shaja pe Uzzah tsükela genyu David le a-nyunta la.
- ⁹Tsüselo David le Npugü nshvuo zoshü, “Dihontse ntsoka ale Kejozenkelo Khinpha gü khilo tila?”
- ¹⁰Tson-o a-le tsü sen Jerusalem nyu ryü mvule tse rüchün lo-o sen rani gü Gath nyu Phenyü nyu nme Edom temi Obed kanyu shüla.
- ¹¹Tsüle shyé shen tsüka bin, lo Npugü le jochü pe Edom nyu Obed lo a-kami nyu tsüshü.
- ¹²Kejozenkelo Khinpha gü genyu Npugü le jochü pe Obed Edom nyu gü kami lo a-hon aphu so shü kebin rüla Raja David le nyülo; tsügenyu a-le shekerhün thyüo Kejozenkelo Khinpha gü senryü Jerusalem nyu shülo.
- ¹³Kejozenkelo Khinpha kepen jule kenkvu tsero gükelo sika David le methu tse nme lo tanyü phu kegwa nme tse pe kerüshvu thyüshü.
- ¹⁴David le linen phi nme nti pe a-senphin pfüo a-kekvu aphu sen dathyü pe Npugü rühvu.
- ¹⁵Tson-o David lo Israel nyu aphu shekerhün thyü sen lo shukhun tse Kejozenkelo Khinpha gü pen-o Jerusalem ki nsin.
- ¹⁶Khinpha gü pen-o nyida günyu yüryü kelo ka Saul nyugi Mikal le kafüphe ka penshü laryü raja David le kenshün nyu dathyü lo nchweo hokebin hyuo, a-dü ngwa la.
- ¹⁷Anyugun le Khinpha gü pen ryüo David le tsügenyu thyü kenjü phika günyu a-bin ka shüla. Tson-o a-le rope kerüshvu lo kepvüshe kerüshvu thyü pe Npugü tsüshü.

¹⁸A-le kerüshvu dan thyü penla njüo Kekvutsin Npugü zan nyu jochü pe temi dan tsüshü,

¹⁹lo ketyüketsü pe anyugun aphu kenjün shü. A-le tensü thünme, thyü sime lo vainsha kenko peha tse pe Israel nyu peche tenu nmeme tse tsüküshü. Tson-o aphu a-ka ki gunla.

²⁰Tsontseo David le a-kami nyu kelushü titse kaki ryü, tsüka Mikal le a-teno chwiryüo, a-le zoshü, "Israel nyu raja güle nthu a-zan thyü ngon sa laso! A-le a-hensin kedanyu ju gogi dan mhundyü nyu kenunyu nme hontse pe mehi laso!"

²¹David le zoshü, "Ale dathyü pe npvü lo a-kami nyu sunka a kejö pe Israel nyu temi sharhi thyü kelo gü Npugü rüshü hü nle. Lo ale dathyü Npugü rüshü hüti,

²²lo ale athyü pe hinyeki kemeni ti, Nle ale thakon mvu letse rüchün logwa, ai lünyu tsüdan le arüchün tetso sati!"

²³Saul nyugi Mikal le nyu nme-e zenmvu.

2 Samuel 7

Natha Le Jolo Senryü David Ketsü

(1 By 17:1-15)

¹Raja gü le a-rajaka nyu binlo, Npugü le a-shwikerüchün nyu aphu ben nyu a-ntsen lola.

²Tsüselo Raja gü le sidyükesha gü Nathan ka zoshü, "Ale hika Sedar sen pe kethyü kanyu bin, ai Sunggigü Kejozenkelo Khinpha gü we phika nyu shü bin nle!"

³Tsontsin Nathan le a-jokenishü, "Nle nyu rüchün bin yo thyülo, Npugü le nzen kehü genyu."

⁴Ai tsüje Npugü le Nathan ka zoshü,

⁵"Gü agogü David ka, ale a-ka zoshü bin nle, 'Ano a-nyu yhun nrün kerüshvuka thyü nrün gü tsüle nle kemvu.

⁶Ale Ijpt nyu Israel nyu kenishwi keshü ka ryü ntsoka keti, ale kerüshvuka nyu yhun mvu; ale phika nyu yhun-o njwen ryü.

⁷Ale Israel nyu temi zen njwe kehü ka ale kejökeshe sharhi nyu nme ka-e nyuthyüo anyugun le Sedar ka nme thyü pe atsü mvuyu ketso mvu.'

⁸"Tsügenyu agogü David ka, Ale Kekvutsin Npugü ale a-ka zoshü le, 'Nle low nyu tanyü khwe kebin ale nkhipe atemi Israel nyu sokeda gü thyü shü le.

⁹Nle dika güyo ale nzen hü, lo nle kethün keshü ka ale nshwikerüchün nyu aphu hüla. Ale nthyü pe kazünyu zan kechwü tsin nyu nme hontse shüti.

10-11 Ale atemi Israel nyu genyu bin nme kejülo lo anyugun no tsünyu binlo lo meno anyugun nshwe sinmvu tse anyugun no tsünyu yhunti. Anyugun le kazü higü nyu yükeryü gerho mele anyugun whe hü, ai hihontse sinmvu so. Ale nshwikerüchün nyu aphu ben nyu n ntsen loti lo n tsipwen pe ntsüti tse zoshwishü bin nle.

12 Nle sila-o pe nbon nyu ju zen sun lalo, ale nnyu peche nme pe raja thyü shüti lo a-rajaphen ntsen pe nkoshü ti.

13 Agenyu kerüshvuka thyüshü nrün gü tsüle a-le ti.

14 Ale a-pvü lo a-le anyu thyüti. A-le thyüzü lalo apvü le a-nyu senthyü kehü hontse ale shaja pe a-tsü ti.

15 Ai nno raja thyü titseo ale a-khe kela gü Saul keche mvukela hontse ale a-che mvula loho.

16 Ntsipwen le kethonthen bin ti lo ale nrajaphen no kethonthen bin ti. N raja no kenithyüla loho.’ ”

17 Nathan le Sunggigü le henshwi pe a-kehi aphu pe David ka zoshü.

David le Chenkeno Kehi Kethyü

(1 By 17:16-27)

18 Tsüselo David le Npugü kehü phika günyu yügü dun-o kehi thyüo, “Aphuso Npugü, ale nmvue akaminyu le nle agun ge nyuthyü shü layo tsü hyulo kümvu le.

19 Tsonyatse-e nle ntsoka tsünye kerüche thyübin, Aphuso Npugü, nle ryü kejü ki a tsipwen genyu njohoshü. Lo nle temi nme no hi hyushü, Aphuso Npugü!

20 Ale nka nyu zosin semon! Nle ngogü, ahigü shabin nyo.

21 Nle hithyü shü titse nkendo lo nkerüchün le; a senthyüshü titse nle tha keda hi aphu thyüshü.

22 Nle ditsüki thyü gon la, Aphuso Npugü! N hontse nme ndi; n nti Sunggigü, agunle a-zintse shahü nle.

23 Kazünyu senye kecha nme-e donyu nle kenishwi pe n npvü ntemi thyü kelo Israel nyu hontse ndi. Nle anyugun genyu tha keda lo nduntho thyü keshü nrüla zope kazü aphu sü gun laso. Nle pe n npvü ntemi thyü titseo Ijpt nyu ben nyu hoshü kela ntemi dan le kethün chwikeryü ka nle senye kecha lo anyugun tero dan hushwi la.

24 Nle Israel nyu pe kethonthen ntemi thyü lola, lo Npugü nle anyugun Sunggigü thyülo laso.

25 “Lo Npugü Sunggigü, gwenkho aphu nyu nle thyüshü titse ale lo a tsipwen rüla zoshwi keshü tsü thyüshü lo.

²⁶N zan zo ngo ti lo temi le kethonthen, 'Kekvutsin Npugü le Israel so Sunggigü le tse zoti.' Lo nle gwenkho aphu nyu araja ntsen loti.

²⁷Kekvutsin Npugü, nle thahi aphu henshwi pe ngo ahigü hishü lo nle a tsipwen no raja thyüti tse zokeshü genyu.

²⁸"Aphuso Npugü, nle Sunggigü le; nle a-zintse nle zoshwi keshü tsü thyüshü hü lo nle agenyu ndun kethyü hi zoshwishü laso.

²⁹Ale nno jochü pe a tsipwen tsü lo tse n kahi bin nle, tson-o anyugun no nkesonyu anyugun kenyü hülo nrün genyu. Nle, Aphuso Npugü, nle hi zoshwi shü, lo n jochü le kethonthen a tsipwen ge bin hüti."

2 Samuel 8

David Le Terinyu Kvukelo

(1 By 18:1-17)

¹Tsontseo Raja David le Filistian nyu whe nio anyugun sokvu lola, tson-o anyugun no kazü gü so gon nimvu la.

²Tsüsika a-le Moab nyu sokvu lola. A-le do ten kelo dan no kazünyu don-o zhülo njüo mishen ka mihvu hvu dushvula. Tson-o Moab nyu le a-hensin bin-o khajana pe a-tsü hü.

³Tson-o a-le Siria nyu kazü Zobah ka raja gü Hadadezer, Rehob nyugü leEufrates teso gü kigü kazü gü lonilo titse gü kejü sokvu lola.

⁴David le keru ge shüpahü yie meo tsi tsenyü lo tsonkechü shüpahü yie nki tse ten lola. A-le kerugari tsi le senlo kegwa keru pe binla lo a-sen aphu apha bose la.

⁵Damaska nyu Siria nyu le Raja Hadadezer keche lotse rihü nishü, tsontsin David le tsüdan wheo temi yie nki kenyhun dushvula.

⁶Tson-o a-le rihü dan kensenbin thyü pe anyugun lojvü nyushüla, tsüselo anyugun le a-hensin bin-o khajana pe a-tsü hü. Npugü le David no lika hika-e kvulo.

⁷David le Hadadezer hensin kedanyu ju le suna gida pfü kehü tenlo-o zen Jerusalem nyu ryüla.

⁸A-le Hadadezer le gon kehü nyida Betah lo Berothai nyu lazo kechon khilo la.

⁹Hamath ka raja gü Toi le David le Hadadezer rihü aphu sokvu kela nyülo.

¹⁰Tsüselo a-le a-nyugü Joram nipe Raja David kelushü, lo a-le Hadadezer sokvulo kela genyu a-shwe shü, Toi le gwen kechon tsügü nren hü. Joram le suna, rakagi lo lazo kecha senryü jwe thyü pe David tsüshü.

- ¹¹Raja David le tsüdan pe a-le senye dan sokvu lo-o khikelo rakagi lo suna sin-o kerüshvu nyu sen nrün genyu thyü kenshün lo-
- ¹²Edom, Moab, Ammon. Filistian lo Amelek- lo Hadadezer hon sekelo tse.
- ¹³David le Tsip kazü ketejon nyu Edom nyu yie tseryüo tetse dushvu lao rani keryü ka a-zan chwi kenyela.
- ¹⁴A-le Edom kazü aphu nyu rihü dan kensenbin pe shüla tson-o tsünyu temi dan le a-hensin ryüla. Npugü le David no lika hika-e kvulo.
- ¹⁵David le Israel nyu aphu so raja thyülo, a-le a-zintse a-temi dan ge a-kezü lo kenjü gü thyü hü.
- ¹⁶Joab, a-jvü le Zeruiah gü tsü le a-rihü dan so keda gü thyü; Ahilud nyugü Jehoshaphat le kethu kentsen gü thyü,
- ¹⁷Ahitub nyugü Zadok lo Abiathar nyugü Ahimelek tsele püshükeda thyü; Seraiah le Jokera bin nyu kethu gü thyü;
- ¹⁸Jehoiada nyugü Benaiah le David rikhun nyu kentsen gü thyü lo David nyu dan le püshükeda thyü.

2 Samuel 9

David Lo Mephibosheth

- ¹Khenyüme David le ketsoshü, “Saul kaminyu nme bin le nmvula? Bin yatselo Jonathan genyu ale shwikenjün pe a-hishü nyü bin nle,” tsonshü.
- ²Tsüka Saul kaminyu gonyu a-zan le Ziba tse kethyü nme le bin, anyugun le a-ko pe David kishü; Raja gü le, “Nle Ziba le?” tse a-ketsoshü. Tsontsin a-le, “Ngogü le tsügü le, kedagü.”
- ³Tsüka raja gü le zoshü, “Ale thyü titse Sunggigü ka zoshwishü kenjü hontse keso pe hishü nrün genyu Saul kami nyu peha le bin zun le?” Ziba le raja gü ka zoshü, “Jonathan nyu nme le bin zun; a-le phayhon nme le.”
- ⁴Raja gü le, “A-le diki bin nla?” tse ketsoshü. “Lodebar ki Ammiel nyugü Makir kanyu bin nle,” tse Ziba le zoshü.
- ⁵Tsüselo Raja gü le a-zenryülo tse me nishü.
- ⁶Saul nyu Jonathan nyugü Mephibosheth leryüo nkhün tsügü a-rüshvu shü. Tsontsin David le, “Mephibosheth,” tsheshü laryü a-le, “Ngogü le, kedagü.”
- ⁷David le a-jokenishü, “Nshvu nya Npvü Jonathan genyu ale nshwinjün shüti. Ale nbon Saul kazü aphu rani pe ntsü lati, lo nno amiz ge tyütsü zin hüti!”
- ⁸Mephibosheth le nkhün ni tsüo zoshü, “Kedagü, ale tehi kesi nme nyeki gwakvu mvu! Nyuthyüo nle age njvügwa pe tson tila?”

⁹Tsüselo Raja gü le Saul gogü Ziba koshüo a-ka zoshü, “Ale Saul lo a-kami nyu hon aphu pe Mephibosheth tsü bin nle.

¹⁰Nle, nnyudan lo ngonyu dan le hagun npugü Saul kaminyu genyu kazü gü tsü low tsüo gvü pfü ryü anyugun no tyülo. Ai Mephibosheth we a-zintse a sin thyüo amiz ka tyütsü ti.” (Ziba le a-nyu peche tseryü pvün lo a-go min nki le bin.)

¹¹Ziba le zoshü, “Raja gü le ahza hokeshü aphu ale thyü tile.” Tson-o Mephibosheth le raja gü nyu nme hontse Raja miz ka tyütsü.

¹²Mephibosheth le Mika tse kethyü a-nyu nme le bin. Ziba kami nyu aphu Mephibosheth gonyu thyü lola.

¹³Tson-o a-pha kenyhun nren kenyhon gü Mephibosheth le Jerusalem nyu yhun tinla, a-le raja gü miz ka tyütsü zin tinla.

2 Samuel 10

David le Ammon nyu Lo Siria nyu So Kvu Kelo

(1 By 19:1-19)

¹Tsüka Ammon nyu raja gü Nahash le sila, tson-o Hanun le raja thyülo.

²Raja David le zoshü, “Ale ketsin kepvüshe kehü pe Hanun hishü mvu loshvu a-pvü Nahash le age thyü keshü hontse.” Tson-o David le a-nyun thyü nbweshü titse lilo nishü. Anyugun le Ammon nyu ryükelo ka,

³Ammon nyu sharhi jule raja gü ka zoshü, “N we n kerüchün le npvü kerühvu genyu David le lilo nipe nnyun thyü nbwen titse ryü bin nle tse bin nle? Tsühontse mvu! A-le nso kvulo nrün genyu anyugun nipe no hinyu nyida gü rüzü ryü bin nle!”

⁴Tsüselo Hanu le David lilonyu ju ten lo-o anyugun münhü peha zin thu küla, anyugun mirün a-makhun gerho rüthü lao nishü la.

⁵Anyugun le kaki raniryü kehari tsinla. Dihontse layo tse kethyü David le nyükelo ka, a-le anyugun münhü le sennichwiryü lo kemvuthen anyugun no niryü nyao Jeriko ki bin tselo tse jolo nishü.

⁶Ammon nyu le anyugun le David pe anyu shwikerüchün nyu thyükela rüchün lo-o Bethrehop lo Zobah ka Siria nyu shüpahü yie nki, Tob ka temi yie tseryü kenyhun lo Maakah raja gü ka temi yie me tse ngulo.

⁷David le tsü rüla nyülo njüo Joab no rihü apentha zen gü nrenlo tse nishü.

⁸Amon nyu le chwiryü anyugun nyida Rabbah nyu keyü tsonka ndalo, lo kechanyu dan, Siria lo Tob lo Maakah temi dan le kendo nyu gwen ndo lola.

⁹Joab le shwikerüchün nyu rihü dan le mhundyü zin lo sizin tse a-whe titse kebin hyushüo, a-le Israel nyu shüpahü kegwatsin kejü pe no Siria nyu ntsun-o gwen dolo.

¹⁰Lo a-shüpahü a-sen dan pe a-sikezen gü Abishai sharhi hensin shüo no Ammon nyu ntsun-o gwen ndolo.

¹¹Joab le a-ka zoshü, “Siria nyu le aso kvulo bin kela nle hyushü lo ryü a-keche lo, lo Ammon nyu le nso kvulo bin la yatselo ale ryü nkeche loti le.

¹²Nko lo pechelo! Ngun temi lo ngun Sunggigü nyida dan genyu yhethyü kenren ti! Npugü kendo hontse lo!”

¹³Tson-o Joab lo a-temi dan le whe titse kethün gü laryü Siria nyu le tinla.

¹⁴Ammon nyu le Siria nyu ketin hyu shüo Abishai mhundyü tin-o nyida gü nyu yüla. Tsüselo Joab le Ammon nyu nren tseo rani Jerusalem nyu ryüla.

¹⁵Siria nyu le Israel nyu le anyugun so kvu kela rüchün lo njüo a-rihü aphu ko kequen lo.

¹⁶Raja Hadadezer le Eufrates züri nphozin kebin Siria nyu koshö, tson-o anyugun le Helam ka ryüo Zobaj ka raja Hadadezer rihü dan so kedagü Shobach hensin binlo.

¹⁷David le tsü nyükelo ka Israel nyu rihü ko kequen lo-o Jordan pfüthüo Siria nyu le gwen ndo sen-o dun kebin Helam nyu gü. Tsonn-o teri thyüso.

¹⁸lo Israel nyu le Siria nyu rihü dan hü tesen nila. David lo a-temi dan le Siria nyu terigari keranyu tsi tsenyü, lo keru shüpahü yie henzi gala, anyugun le shwikerüchün nyu rihü dan so kedagü Shobach ko jün lao, a-le teribin nyu sila.

¹⁹Hadadezer hensin kebin raja jule Israel nyu le anyugun sokvulo kela rüchün lo njüo, anyugun zen gwatho lao anyugun hensin nyu bin tinla. Lo Siria nyu le Ammon nyu keche ni nshvula.

2 Samuel 11

David Lo Bethshaba

¹Tsüsi chen tsenbwe ka raja nyu le terinyu gü kehü gwenkho ka David le Joab, a-hensin nyu kedanyu ju lo Israel nyu rihü nishü; anyugun le Ammon nyu sokvu lolao Rabbah nyida hun pfü lola. Ai David we Jerusalem nyu bin.

²Khenyüme ngwenki David le tenunyu nme le zülu kebin hyushü. Tsügi le zegwasa.

³Tsügenyu a-le meni pe tsügi le segü yo ketso gun laryü tsü le Bethsheba, Eliam nyugi, Hitnyu gü Uriah nu letse shalo.

⁴David le meno tsügi zenryü lotse nishü; tson-o anyugun le tsügi zenryüo a-tsüshüo a-le tsügi zen keso la. (Tsügi le shekechwi thyü-kenshün jvü penlo gwenzin zun.) Tson-o a-le kaki nigun la.

⁵Tsüsiki tsügi le a-le nyuphu pfü kebin shalo-o meno David ka zoshü lotse nishü.

⁶Tsüselo David le lilo nipe Joab kishü: “Hitnyu gü Uriah nipe akishü lo.” Tson-o Joab le a-nipe David kishü.

⁷Uriah le keryü ka, David le, Joab lo rihü dan le gwa bin le nmvu yo lo teri le dihontse bin nyo ketsoshü.

⁸Tson-o a-le Uriah ka zoshü, “Kaki gun gü rüyü gwa lolo.” Uriah le tinla lo David le jwe nme nipe a-ka kishü.

⁹Ai Uriah le ka ki gunmvu; tson kethyü gü mvule a-le rajaka chonrha ka raja gü rikhun nyu zen-o zhü tinla.

¹⁰Uriah le a-kaki gunmvu tse kethyü David le nyülo njüo a-ka, “Nle kanyu binmvu thonsa kela siki ntsoka rani ryü bin nyo; nyuthyüo kaki gun mvula?”

¹¹Uriah le zoshü, “Israel lo Juda temi dan le teri ki hü lo Kejozenkelo Khinpha le anyugun zen hü nyo; aso kedagü Joab lo a-hensin kedanyu jule kendo nyu kensenbin thyüo bin nyo. Tson yatselo dihontse ale ka ki gun gü tyütsü lo anu zen zhü lomon? Nle rhün hü lo nkapu le rhün kehü hontse ale tsü hontse thyü loho le!” tsonla.

¹²Tsügenyu David le zoshü, “Tson yatselo nthu hika rüyü lo-o ale sendu ki nninishü la tile.” Tson-o Uriah le tsünyü lo sendu gü Jerusalem nyu binlo.

¹³David le a-kope tyütsüo a-no nzeüla. Ai tsüje ko Uriah le kaki gunmvu; a-le a-thyühüphi ben-o rajaka rikhun nyu katsen nyu zhü tinla.

¹⁴Tsüsigü lonyü David le lesü nme thupe Joab tsüshüo Uriah no sen gü.

¹⁵A-le thu keshü le: “Teri le dika rütsin bin yo Uriah no tsüka keru thyü güo kechanyu le tesen lao meno gala lo,” tsonshü.

¹⁶Tson-o Joab le nyida gü hunpfü kebin ka a-le Uriah nipe teri le nkotsin kebin bin nyu shü.

¹⁷Shwikerüchün nyu rihü dan le nyida günyu chwiryüo Joab temi dan zen kega; tson-o David hensin keda nyu peha gala lo Uriah ko gala.

¹⁸Tson-o Joab le menishüo teri rüla pe David ka zoshü,

¹⁹lo a-le lilo güka, “Nle teri rüla aphu pe raja güka zoshü kela siki,

²⁰a-le a-nyuntao nka, ‘Nyuthyüo hagon le nyida gü kho nni ritsin gü anyugun zen terithyü hü nla? Anyugun shamvu ole?’

²¹Dihontse Gideon nyugü Abimelech boshvu layo hagun le rüchünlo mvu ole? Tsüle Thebez ka tenunyu nme le chwida ki bin-o tha kekerütso nme shwe pe a-jon shvula. Tsonlo hagun le nyuthyüo chwida gü kho nnisa gü hü nla?’ tse nketso logwa. Tsügenyu raja le nka hihontse ketso lo, ‘N hensin keda gü Uriah ko sila sele.’” tse a-ka zoshülo, tsonshü.

²²Tson-o lilo gü le David ki gü Joab le a-no nyuzo lotse shüyo pe zoshü.

²³A-le zoshü, “Ngun shwikerüchün nyu le agun nyeki kvuo nyida günyu chwiryü agun hü tesen nipe kega sola, ai agun le anyugun hü tesen nipe nyida gü khinrun ki shüla le.

²⁴Tson-o anyugun le chwida ki bin-o tholevü kvu pe agun shweo raja gü hensin kedanyu peha gala; lo nhensin kedagü Uriah ko gala le.”

²⁵Tsontsin David le lilo gü ka zoshü, “Joab nyuthyü kepeche shü lo a-no shese nya lotse zoshülo, segü le terinyu sila tiyo temi nme zo keloi mvu le. A-no kekvu thyü nyida gü wheo tsü lolo lotse zoshülo.”

²⁶Bathsheba le a-nyepvü le terinyu sikela rüla nyülo-o a-chechü.

²⁷Chekechü gwenkho le penla ntsin David le me nishüo tsügi zen raja kanyu ryüla; tson-o a-nu thyüo peche nme nnyu pe a-tsü shü. Ai David le thyükela hi Npugü le a-kenyü mvula.

2 Samuel 12

Nathan Jo o David le A-nyukelu Kelo

¹Npugü le sidyükesha gü Nathan nipe David kishü. Nathan le gü a-ka zoshü, “Temi mihvu le rünyi nme ka yhun hü; nme le nnya lo kecha gü we kendinyu.

²Kenya gü le methu lo tanyü kechon le bin,

³ai kendi gü we a-le hei kelo tanyü nyu nme nti le bin. A-le tsü nucha pe no a-ka nyu a-nyenyu ju zen yhun bin. A-le a-npvü a-chvü peha pe tsü ginthyü, tsü no a-honpen ka tsü, lo a-din ge pen hü. Tanyü nyugü tsüle a-nyugi hontse hü.

⁴Khenyüme tesin nme le kenya gü kanyu ryü. Tsüka kanya gü le a-npvü a-senru nme dushvu pe tsügü ketyüketsü ndo tepen la; tson-o a-le kendinyu gü tanyü tsü khipe bon nipe a-sin gü tsüla le,” tsonshü.

⁵David le kenya gü ge a-nyunta sao zoshü, “Ale rhün kehü Sunggigü zan nyu swe bin nle, hihontse keshü temi gü tsüle sila zü!

⁶Tha gwakemvu tsühontse thyü kela genyu a-no a-le khilo kela tsü jünzi pe tho mvu loshvu.”

⁷Tsontsin Nathan le David ka zoshü, “Temi tsügü tsüle nle le.” Tsügenyu Npugü Israel nyu Sunggigü le zohü nle, “Ale nkhipe Israel nyu raja thyüshü lo Saul ben nyu nkenishwi shü.

⁸Ale a-rajaphen lo a-nu dan pe ntsü; ale nlope Israel nyu lo Juda so raja thyüshü. Hile rhoru yatselo ale tsü jünhvu pe ntsü nrün.

⁹Tsonlo nyuthyüo nle a johokeshü zen mvula? Nle nyuthyüo thagwakemvu hi thyü hü nla? Nle Uriah no terinyu sila; nle Ammon nyu no a-ga lao a-nu zen lola!

¹⁰Nle a jozen mvula lo Uriah nu selo kela genyu ntsoka gerho shenhe aphu nyu ntsipwen peha no teshü thyü siti.

¹¹Ale swe bin nle, ale n npvü nkakhwün nyu temi peha no kekevü senryü nge shüti. Ale nben nyu nnu nyu dan khilo-o pe kechanyu tsükela nle hyuti, tson-o a-le nhen nyu anyugun zen zhü ti.

¹²Nle kekebu ki kemu thyüla, ai Israel nyu aphu no hyu nrün genyu ale nhennyu thyü shüti.”

¹³David le zoshü, “Ale kemu thyü pe Npugü ntsun laso.” Nathan le a-jokenishü, “Npugü le nkemu jüshü bin nle, nle sila loho.

¹⁴Ai nle hihontse thyüo Npugü kenshwe tho thyü kela genyu nnyu gü no sila ti.”

¹⁵Tson-o Nathan le kaki gunla.

David nyu le Sikela

Npugü le Uriah nu no nnyu pe David ketsü nyugü no hosa lola.

¹⁶Nyugü no ponla lotse David le Sunggigü ka kehi thyü. A-le thame tyümvula lo khejetse a-katsen nyu yügü khensin kazü nyu yhon bin hü.

¹⁷A-kanyu kedanyu jule gü a-pen soshü titse ai a-le nmvu lo anyugun zen thame tyütsü mvu.

¹⁸Tson tseo jon tsenyü nyü nyu gü le sila. Lo David hensin kedanyu jule tsü rüla pe a-ka zo nshvu bin. Anyugun le, “Nyu gü le rhün kebin kanyu a-le ngun nthomvu laso. Tsonlo nyu gü le sila sele tse dihontse a-ka so mon? A-le anyunkenjün thyüo a-nthyü nnyü la logwa le!”

¹⁹Ai anyugun le khinyu nyu kegwün kebin nyülo njüo nyugü le sila so tse kethyü a-le sha lola. Tsügenyu a-le, “Ntsenyu gü le sila se ole?” tse anyugun ketsoshü. Tsontsin anyugun le, “Ele, a-le si laso,” tse a-ka zoshü.

²⁰Tsüselo David le so gü zülu la, a-pe sülo lo aphinya kelu lo. Tson-o gü Npugü kanyu güo rüshvushü. Tsüselo rani a-kaki ryüo ketyüketsü hishüo khishü ntsin tyü lola.

²¹A-hensin ka kedanyu jule, “Agun le hi a-kon sha lomvu laso,” tson zoshü. “Ntsenyu gü le rhün kebin ka nle chüo tyütsü mvu la; ai a-le sila ntsin nle soryü tyütsü lo kela hi so!”

²²David le zoshü, “Ele, a-le rhün kebin ka ale nyen lo chü le. A kerüchün le Npugü le a shwinjün-o ntsenyu gü no simvulo ti ado tseo.

²³Ai ntsoka we a-le si laso, ale nyuthyüo nyen bin semon? Ale a-thyü nrhün nilo gwa ole? Khenyüme ale a-ki güti, ai a-we rani akiryü loho so.”

Solomon Nnyu Kelo

²⁴Tson-o David le a-nu Bethsheba nyunthyü nbwe shü. A-le gü a-nu zen zhüshü, tson-o tsügi le peche nme nnyushü, lo David le tsügü zan pe Solomon tholo. Npugü le ponyu gü sohü,

²⁵lo Npugü le joho pe sidyükeshagü Nathan tsüshüo ntsenyu gü zan pe Jedidiah tho, Npugü le a-so kehü genyu.

David Le Rabbah Lokelo

(1 By 20:1-3)

²⁶Joab le Ammon nyida gü Rabbah wheo lolo gü jüla.

²⁷A-le lilo nipe no David ka: “Ale Rabbah wheo tsünyu kegun zü gü lolo la sele tse zoshü.

²⁸Tsügenyu ntsoka nrhü nsen kebin dan ko kequen lo-o gü nyida gü wheo n npvü tsü lolo. Ale tsü lolo letse kethyü zan gütsü lonyü mvule,” tson shü.

²⁹Tson-o David le a-rihü dan ko kequen lo-o gü Rabbah wheo tsü lolo la.

³⁰Ammon nyu tero Molech mekezü pe ge suna raja perün a-kensun le kilogram shenryü pvün lo tsüge tso min ketsen le kebin gütsü David le khi lola. David le tso min ketsen gütsü khipe a-raja perün ge shü lola. A-le nyida tsünyu kanyü kecha ko kechon khi lola

³¹lo tsünyu temi dan zenryüo no senrhe, kati lo nri sen-o thatho thyü lo anyugun kemvu thyü pe no ita thyü. A-le Ammon nyu rünyü kecha dan kono tsühontse thyü. Tson-o David lo a-temi dan le Jerusalem ki rani gunla.

2 Samuel 13

Ammon Lo Tamar

¹David nyugü Absalom le a-lügi zegwasa kethyü a-zan le Tamar tse kethyü nme le bin. Tsüka David nyu kecha nme Ammon le tsügi shwi pe a-yhüdyü lola.

²A-le tsügi shwi a-yhüdyü ritsin-o ho lola, tsügi le phusen nme genyu no pechenyu teno kemvu genyu a-le tsügi zen kengü lo nrün ndi kela genyu.

- ³Ai a-le a-pvünyu a-dogwasa kethyü a-zan le Jonadab tse kethyü nme le bin, a-le David a-tsagü Shammah nyugü.
- ⁴Jonadab le Amnon ka, “Nle raja gü nyu thyü bin-e khenyütsen nnyun gwamvu kebin hyu kehü hile, nyu genyu ola?” tse a-ketsoshü. Tsontsin a-le, “Ale a-sikezen gü Absalom lügi Tamar shwi pe ayhüdyü bin nle.”
- ⁵Jonadab le a-ka zoshü, “Nle hokebin rothyüo zhü binlo. Tson-o npvü le n nthon ryülo a-ka, ‘A lügi Tamar no ryü ketyüketsü pe atsüshü lo. Ale a-no ale a-hyu kebin ka hika bon nio a-npvü pe atsünyü bin nle,’ ” tse a-ka zoshü ta tsonshü.
- ⁶Tsüselo Amnon le hokebin rothyüo zhü güla. Raja David le a-nthon gü laryü Amnon le a-ka zoshü, “Tamar no hika ryüo ayhühyu ka tensü keshanyu tsen-o a-npvü khipe atsü shülo,” tsonshü.
- ⁷Tsügenyu David le jolo nipe kanyu Tamar ki shüo: “Amnon kaki gü ketyüketsü peha ndo pe a-tsü shülo,” tson.
- ⁸Tamar le gü laryü Amnon le zhü bin. Tsügi le tho peha khi lo-o a-yhühyu ka tensü peha thyülo. Tson-o tsü tsen lo-o
- ⁹a-no tyü lotse a-mhundyü kashü, ai a-le tyümvu. A-le, “Temi aphu no tin lalo,” tse zoshüo anyugun le tinla.
- ¹⁰Tsüselo a-le tsügi ka, “Tensü gü sen hika azhü kiryüo, n npvü khipe atsü shülo.” Tson-o tsügi le tensü gü sen a-ki gü.
- ¹¹Pe a-tsügü laryü tsügi sülo njüo a-ka, “Ryü azen zhülo!” tsonshü.
- ¹²Tsontsin tsügi le zo, “Nmvu, akemvu thyü pe zan kechen kethyü tho thyü nya! Tsü le tha zegwakemvu so!
- ¹³Ale dihontse me dan nyu ngiso lo mon? Lo nle Israel nyu dan nyu tetsin kepfü thyüti. Ncheno-e raja gü ka zoshülo a-le alope ntsü tsentsü tse ale shabin nle,” tsonzo.
- ¹⁴Ai a-le tsügi khwenyü mvula; tson-o a-le tsügi nyeki nkokvu kethyü genyu a-kemvu thyüo zen zhü la.
- ¹⁵Tsüselo Amnon le tsügi nrhisa lola; a-le himhundyü tsügi so kehü nyeki a-nrhikvu lola. A-le tsügi ka, “Tin la!”
- ¹⁶Tsügi le zoshü, “Nmvu, hihontse anishwi lati tse kethyü le nle ntsoka age nyuthyü layo tsünyeki mukvu laso!” Ai Amnon le a-khwenyümvu;
- ¹⁷a-le a-gonyu ju koshüo anyugun ka zoshü, “Ayhühyu ka tenunyu higü zen tin lalo! Süshwi lao kakhin lalo!”
- ¹⁸Tson-o gogü le tsügi süshwi lao kakhin lola. Tamar le minrün ketseyho ben hü, tsü gwenkho ka rajanyu nyu phusen nyu le ben nya kehü hontse.

¹⁹A-le jonbü pe a-pe ge shü, a-minrün ketseyho sürhen la lo a-ben pe a-mhun kebu pfüo chüo tinla.

²⁰A-tsügu Absalom le a-hyu shüo a-ka, “Amnon le n nrhula ole? Tsügenyu nyun gwamvu ritsin nyalo, alügi. A-le ntsügu le tsügenyu tsü rüla pe temi nme ka zo nyalo.” Tson-o Tamar le Absalom kanyu yhun-o a-npvü a-dyükezün thyü tinla.

²¹Raja David le nyu hontse layo tsü nyülo-o a-nyunta sala.

²²Lo Absalom le Amnon le a-lügi nrhu kela genyu a-nrhi sao zen kenthon-e mvula.

Absalom Le Khünzo Kethyü

²³Chenhvu siki Absalom le Efraim rünyi khoka Baal Hazor ka a-tanyü hütse, lo a-le raja nyenyu a-phi no tsüka ryü lotse koshü.

²⁴A-le gü Raja David ka, “Raja gü ale atanyü hütse bin nle. Tsügenyu nle lo nhensin kedanyu no ryüo nga tsünyubin shü tile nmvula?”

²⁵Raja gü le zoshü, “Nmvu, anyugü, agun aphu ryü yatselo ngenyu tsenri lati le.” Absalom le tenge tse, ai raja gü le a-joshümvu la, tson-o Absalom nishü la.

²⁶Tsontsin Absalom le zoshü, “Tson yatselo nle, atsagü Amnon nti-e no ryü tile mvula?” “Nyuthyü a-no ryü mon?” tse raja gü le ketsoshü.

²⁷Ai Absalom le Raja gü le Amnon lo a-nyenyu kechanyu dan no gü kemvuthen tenge tse lola. Absalom le raja nyu-e tyülo kegwa ndo shü

²⁸lo a-le a-gonyu ka zoshü: “Shwi tseo Amnon le zu tsüsa lolo ale ahza shülo a-dushvu lalo. Nshvu nya. Ale a npvü khvüpfü ti. Pechelo lo kenyu sun nya!”

²⁹Tson-o gonyu jule Absalom jozen-o Amnon dushvula. Lo raja nyenyu a-sen aphu keru ge küo tin küla.

³⁰Anyugun le kaki ryü keju ka, mele David ka: “Absalom le nnyu dan aphu dushvu laso-- nme nti-e nsen mvutse!” tsonshü.

³¹Tsüselo Raja gü le so-o anyungwamvuo a-phi sürhen-o kazü nyu chetsüla.

³²Ai David atsagü Shammah nyugü Jonadab le zoshü, “Raja gü anyugun le nnyenyu aphu dushvula mvule. Amnon nti si gwenzin. Nle Absalom nri keshü ka Amnon le a-lügi Tamar kemvuthyü nrhu kela gwenkho kanyu a-le hihontse lati tse rüchün bin kela shalo gwa le.

³³Tsügenyu nnyenyu aphu sila so tse kethyü jolo tsü tenyen nya Amnon nti dushvu kela gwen zin.”

³⁴Tsonkebin ka Absalom le tinla. Tsontsin shüpahü rikhun kebin gü le temi dan da nme le Horonaim ki rincho ge tsonda günyu ryü keju hyushü. A-le raja gü ki gü nyu hyuyo pe zoshü.

³⁵Jonadab le David ka zoshü, “Tsüdan tsü le ale nka zokeshü hontse nnyenyu ju gile.”

³⁶A-le johi zothü shü ntsin David nyu dan le ryüla; anyugun le chü sola, lo David lo a-hensin kedanyu ju ko chüsa tinla.

³⁷⁻³⁸Absalom le tin-o Geshur ka raja, Ammihud nyugü Talmai ki gü chen shen bin tinla. David le gwenkho kethon a-nyugü Amnon chechü;

³⁹ai a-le Ammon kesi jülo ntsin Absalom nnyü ho lola.

2 Samuel 14

Absalom No Raniryü Nrün Joab Le Ndo Keshü

¹Raja David le Absalom nnyü ho kehü Joab le shabin,

²tsügenyu a-le me nipe Tekoa ki tenunyu kelikelu nme kishü. Tsügi le ryü laryü a-le tsügi ka zoshü, “Nle chechü kehü rothyü lo; chekechü phinya benlo, lo npe whe nya. Gwenkho kethon chechü kehü nyu tenunyu nme hontse lo.

³Tson-o raja gü kigü ale nyu zo lotse shüyo tsü zoshü lo.” Tson-o Joab le a-no nyu zo tiyo pe a-ka zoshü.

⁴Tsüselo tenugi le raja kigü, kazü nyu nkhün tsügü a-kelu shüo a-ka zoshü, “Ache shülo, Raja gü!”

⁵Tsontsin raja gü le, “Nle nyu lonyü bin nla?” tse a-ketso shü. A-le, “Kedagü, ale rhokedyü magi nyu nme, a nyepvü le sila so

⁶Lo anyu peche mihvu le bin laryü, khenyüme lowki au kega lola, lo tsüka temi nme-e au khikho kethyü min ndilao nme le kecha gü boshvula le.

⁷Laryü a kaminyu aphu a-ntsun-o ano anyugü pe anyugun ben nyu shüo a-tsagü dushvu kela genyu a-ko a-dushvu lati tse lo laso. Anyugun le a kenrin kenkhin gü nke lao, anyepvü nyu nme-e no bin mvuo a-zan ndi kelai le,” tsonso.

⁸Raja gü le zoshü, “Kaki gun lalo, ale tha tsügü ketsen loti.”

⁹Tsügi le zoshü, “Raja gü, nle lihi thyüshü yatse-e kemu le akami lo age le; nle lo raja kami ge kemu ndi.”

¹⁰Raja gü le a-jokenishü, “Ligü higü nkedün yatselo zen akiryü lo a-le nkevü nimvu lati.”

¹¹Tsügi le zoshü, “Raja gü, ncheno-e Npugü n Sunggigü ka kehi thyü shüo anyu sikela gü khün zoti tse kebin akaminyu no anyu kecha gü boshvu lao kemu gonkvu kethyü thyüla nyalo.” David le a-jokenishü, “Ale rhün kehü Npugü zan nyu zoshwi shü bin nle, nnyu gü nthü nnyü khe-e loho.”

¹²Tenugi le zoshü, “Ncheno-e Raja gü, ano nka jo konme zosin shüta.” Tsontsin a-le, “Zoshü lo,” tson shü.

¹³Tsügi le a-ka zoshü, “Nle nyuthyüo Sunggigü temi dan ge a-zükemvu tsühontse thyü hü nla? Nle n npvü nnyu tin kela gü no raniryü mvu, tsügenyu ntsoka nle nyu zoshüyo njo le n npvü n nmu laso.

¹⁴Ngun aphu sikelai; ngun hile zü jape kazü nyu shülo kekhwe nilo hü kemvu a-keme. Sunggigüe kesinyu zen niryüo no yhun hümvu, ai raja le tson fü shüo tin kela temi nme zen niryü logwa.

¹⁵Raja gü, ale ntsoka nka zoti tse ryü kebin hile mele a kedün kethyü genyu, tsügenyu ale nka nyu hiyo nle tsü thyüshü titse rüchün-o ryü le.

¹⁶A kerüchün le nle a khwenyü shüo, ale lo anyugü ayi dushvu lao Sunggigü le kazü pe a-temi dan tsükeshü günyu ayi no ndi lati tse kebin nyu ben nyu ayi kenishü ti.

¹⁷Kedagü nle zoshwikesü jo genyu a kenilo ti, Raja gü le Sunggigü lonyu hontse kegwa keshvu sha kekho lo kegwa le kenbin genyu. N Npugü Sunggigü no nzen hülo!”

¹⁸Raja gü le zoshü, “Ale nka tha nme ketso shü ti, lo nle ketsin apentha aka zomvu loshvu.” Tsontsin tsügi le, “Lihi-e aketso shülo, Raja gü.”

¹⁹A-le tsügi ka, “Joab le nno hi zolo tsheshü le?” Tsügi le zoshü, “Ale kenshün nyu swe bin nle, Raja gü, nle ketso keshü tsü zo mvutse nrhi kelo tson ndiso. Ketsin nhensin kedagü Joab le nyuthyü lo nyuzo tiyo pe aka zoshü le.

²⁰Ai tha higü apentha thyü nkolo nrün genyu a-le tsüthyü shüle. Raja gü le nsü pe Sunggigü lonyu gü hontse nyuthyü layo aphu shabin nyo.”

²¹Tsüsiki raja gü le Joab ka zoshü, “Nle nyu nnyü bin yo ale tsü thyüshü titse rhilo laso. Gü selo gü Absalom zen niryü hika shü lalo.”

²²Joab le David mhundyü kazü nyu nkhün tsügü a-rüshvuo zoshü, “Sunggigü no jochü pe ntsülo, Raja gü! Nle a kehi thyü pe atsü kela genyu, ntsoka we nle a shwi nkenyü hü tse ale shalo laso.”

²³Tson-o a-le so-o Geshur kigü Absalom zen niryü Jerusalem nyu shüla.

²⁴Tson yatse-e raja gü le Absalom no raja kanyu bin loho tse ahza shüla. Raja gü le zoshü, “Ale a-hyu nyümvu.” Absalom le a-npvü a-kanyu bin lo raja gü mhundyü ka ryü hümvu.

Absalom le David Zen Kengü Nikelo

²⁵Israel nyu dan nyu temi nme-e Absalom hontse mele a-kezegwa shwe kehü ndi; a-pe ka tsügü a-pha keti tetsin nme-e ndi.

²⁶A-shün le chonsa, tsüle thon lo nsuri lalo chenme ka gwengwa tse lahü. Tsüle raja nyu le kensu sükehü kilogram kenyhun kela lahü.

²⁷Absalom le a-nyu peche mishen lo tenunyu zegwasa kethyü a-zan le Tamar tse kethyü nme le bin.

²⁸Absalom le raja gü hyu mvutse chenshen Jerusalem nyu bin.

²⁹Tsüselo a-le Joab no a-genyu raja gü ki gü lotse hi titseo me nipe Joab koshü, ai Joab le ryü mvula. Absalom le meni nishü laryü Joab le ryü mvu letse la.

³⁰Tsügenyu Absalom le a-gonyu juka zoshü, “Shwishü Joab ayi low le kejevü bin nyo, lo barley le tsünyu yhun bin. Gü tsü ro lalo.” Tson-o anyugun le gü low tsü roshü.

³¹Tsüselo Joab le Absalom kaki gü, “Nyuthyüo ngonyu ju le alow ro lala?” tse ketsoshü.

³²Absalom le zoshü, “Ale menishü-e nle ryükemvu genyu le. Ale nno raja gü kigü agenyu tha ketso nyü bin nle: ‘Ale nyuthyüo Geshur kheo hiki ryüla? Tsüki kebin le agenyu gwakvu nrün.’” Tson-o Absalom le, “Ale raja gü teno nrün nno ndoshü nyü bin nle, lo ale mu bin yatselo a-no adushvu lalo.”

³³Tson-o Joab le raja David ki gü Absalom le nyu zoyo pe zoshü. Tsüselo Raja gü le Absalom koshü, a-le gü raja gü mhundyü nyu kazü ka nkhün rün tsüla. Raja gü le a-zenlo-o a-nboshü.

2 Samuel 15

Absalom le David Ntsun Titse Ndosu

¹Tsüsiki Absalom le terigari nme lo keru dan lo mhundyü keru temi henpvün ndolo.

²A-le lonyü nshwe so-o gü nyida gü khinrun ka tsonda nyu so bin hü. Tson-o lihi gwenkho ka-e mele raja gü no jokera thüshü titse ryülo, Absalom le koshüo, a-le dikipon nyuyo ketsoshü. Temi gü le a-le tsipwen digü kanyu yo a-ka zoshülo,

³Absalom le, “Nle njü bin nle, ai raja gü le temi nme-e kejevü shüo no njo nyükeshü min kendi le.”

⁴Lo a-le zosin-o, “Ale kerathü nyu nme thyü kethyü we ligü higü kekevü le bin nmvue a-kenjü le bin-o akiryülo ale kenjü ka pen pe tsü shü nrün.”

⁵Tson-o temi le ryü a-kelushü lo, Absalom le a-sülo njüo nboshü tsehü.

⁶Absalom le Israel nyu ligü higü raja gü no jo pen shü lotse keryü nyu ge tson-o anyugun so pfü lola.

⁷Chenzi siki Absalom le Raja David ka zoshü, “Kedagü, ano Hebron ki gü ale Npugü ka zoshwishü kenjü gü thyü lota.

⁸Ale Siria nyu Geshur ki yhun kehü ka ale Npugü ka a-le azen nigü Jerusalem nyu shü yatselo ale Hebron nyu a-rüshvu ti tse zoshwi shü njü nle.”

⁹Tsontsin Raja gü le zoshü, “Kegwathyü gülo.” Tson-o Absalom le Hebron ki gü.

¹⁰Ai a-le lilo nipe Israel nyu tsipwen aphu ka, “Hagun le shu kekhun nyü lolo, ‘Absalom le Hebron ka raja thyü laso!’ ” tse sen shülo tse shü.

¹¹Absalom le ko keshü genyu Jerusalem nyu temi tsihvu le a-zen gü; anyugun le a-le tedo rhikebin shamvu tse a-tenyen n gwa-o gü.

¹²A-le kerüshvu thyü kebin ka, Absalom le me nipe Gilo rünyi nyu Ahithophel kishü, tsügü le David tsontsin nyu nme. Raja gü kentsun le nko kenye lola, lo Absalom sikethen le chon ketsintsin sorryü la.

David le Jerusalem nyu Tinkela

¹³Lilo nme le ryü David ka, “Israel nyu le anyugun nyun pe Absalom tsü bin laso,” tse zoshü.

¹⁴Tsügenyu David le Jerusalem nyu a-zen kebin a-hensin kedanyu aphu ka zoshü, “Ngun le Absalom ben nyu tinchwilo tiya tselo whütse tinla mvulo shvuso! Whütse! Nmvulo, a-le hika gwen tseryü ngun sokvu lao nyida higünyu temi aphu dushvu lati!”

¹⁵Anyugun le zoshü, “Ele, Raja gü, nle nyu zoyo agun le tsüthyü titse ndo bin nle.”

¹⁶Tson-o raja gü le a-thenu mi tseryü no raja ka gü shwi lotse khela lo a-kami aphu lo a-hensin kedanyu ju tse zen-o tinla.

¹⁷Raja gü lo a-temi dan aphu nyida gü nken tin kejü ka anyugun le ka kenkhin tsin gü ka sunlo.

¹⁸A-hensin nyu kedanyu aphu a-nye ka sobin, raja gü rikhun dan le nken tin kejü ka. Gath ki a-sithen kehü shüpahü tsi tsero dan ko a-nken tin jü,

¹⁹lo raja gü le anyugun sharhi gü Ittai ka zoshü, “Nle nyuthyüo agun zen tin jü nla? Rani gü raja keshün gü zen binlo. Nle tesin nme, n npvü nkazü zen nithen ki bin nyo.

²⁰Nle hika gwenkho kezü bin gwenzin zun, tsügenyu nyuthyüo ale nzen-o hobin mon? Ale diki gü zhüyo tsüe shamvu. Rani gü hagun temi dan zen bin tin lalo, lo Npugü no shwikenjün lo ketsingü pe ntsülo,” tsonshü.

²¹Ai Ittai le zoshü, “Raja gü, ale Npugü zan sen-o swe bin nle, nle lika hika gü-e ale a-zintse nzen-o güti, tsü le kesi yatse-e.”

- 22**David le zoshü, “Gwasa, tsonchü shülo! Tson-o Ittai le a-temi lo anyugun nyenyu apu zen tsonchü shü.
- 23**David sikethen dan le tinla ntsin temi dan le chü nra sen bin. Raja gü le a-temi dan le a-sithen tse Kidron rinyu pfüthü gü, anyugun kengü tehenyhun kemvu zin güla.
- 24**Zadok püshükeda gü lo Levinyu dan le tsukahü, anyugun le kenshün Kejozenkelo Khinpha gü pen hü. Anyugun le tsü pen shela lo temi apu nyida gü nkenlo kemvuthen tsü pen so nimvu. Püshükeda gü Abiathar ko tsüka bin.
- 25**Tsüselo Raja gü le Zadok ka, “Kejozenkelo Khinpha gü pen rani gü nyida günyu shü lalo. Npugü le a shwi a-kenyü yatselo khenyüme a-le ano niryüo tsü lo tsü pe keshü bin-e hyu ti.
- 26**Ai a-le a shwi a-kenyümvu yatselo, a-no a ge nyuthyü nyü bin yo thyü lota.”
- 27**Tson-o a-le Zadok ka zo, “Hire, nnyugü Ahimaaz lo Abiathar nyugü Jonathan tse zen kegwa gü thyü nyida günyu rani gü lalo.
- 28**Lo nkipon jolo le ryü kemvuthen ale züri tehenyhun kemvu pfüthü kebin gü ka khwe bin ti.”
- 29**Tson-o Zadok lo Abiathar au le Kejozenkelo Khinpha gü pen rani Jerusalem nyu gü tsüki bin tinla.
- 30**David le chü sen tse Oliv kazüthun ge küjü; a-le phaje pfü mvu lo nyungwa kemvu zansü a-pe henpfü hü. A-sithen kehü nyu ko apu a-pe henkü pfü lo chü bin.
- 31**Ahithophel le a-ntsun kebin Absalom zen kerhün lo laso tse kethyü David le shakelo ka kehi thyüo, “Npugü, Ahithophel tson ketsin no kemon kenlu thyü lalo!” tsonshü.
- 32**David le rincho gü sun tikelo ka, tsünyu kerüshvubin nme le bin, tsüka a-le tenyen kehü a-pvügü Archit temi gü Hushai le aphi sürhen lo nnyo pe a-pe ge shüpfü tse ryü a-teno.
- 33**David le a-ka zoshü, “Nle azen gü-e akeche kelo mvu,
- 34**ai nle akecheo nyida ki ranigü Absalom ka nle a-pvü keche kehü hontse ketsin thyü a-che titse zoshülo. Lo nle thyülo kegwathen Ahithophel le tsontsin keshü apu ntsunlo.
- 35**Püshükeda gü Zadok lo Abiathar au le tsüki bin ti; raja ka gü nyu nle nyükelo apu pe au ka zoshülo.
- 36**Au nyu Ahimaaz lo Jonathan au le anyugun hü nle, lo au nishüo nle shakelo apu pe aka zoshülo.”

³⁷Tson-o David pvügu Hushai le rani nyida günyu yülo Absalom le tsüka ryü bin.

2 Samuel 16

David Lo Ziba

¹David le rinchothun gü nken khe gü keju ka, Mephibosheth gogü Ziba le whütse ryü a-teno lo, a-le tensü thün tshivu, terasha kenko chwe tsime, terasha kerhün chwe tsime lo vainzu thyügi khinme tse pe gada kenyhun khvu thyü pfü ryü.

²Raja David le a-ka, “Nle tsü pe nyuthyü tile tse ola?” tse ketsoshü. Ziba le zoshü, “Gada hvu le Raja gü kami no dun, tensü lo terasha le temi dan no tyü lo anyugun le tehenyun kemvu ki hokeli lolo vainzu tsü nrün genyu le.”

³Raja gü le a-ka, “N npugü Saul nyugü nyu Mephibosheth le diki hü nla?” tse ketsoshü. Ziba le zoshü, “A-le Jerusalem nyu bin nle, a-le Israel nyu le a-bon Saul rajaphen khi nipe a-tsü kelai tse kebin genyu.”

⁴Raja gü le Ziba ka zoshü, “Mephibosheth hon aphu nhon.” Ziba le a-jokenishü, “Ale ngo le, ano a-zintse Raja gü kenyü thyü hü nda!”

David Lo Shimei

⁵Raja David le Bahurim ka ryü laryü, Saul shvunye nyu Gera nyugü Shimei le a-teno titse ryü, a-le shochün pe a-tsü tse ryü.

⁶David temi lo a-rikhun nyu le a-hunpfü bin-e Shimei le tso shwe pe David lo a-hensin kedanyu ju jon.

⁷Shimei le shochün pe a-tsüo zoshü, “Tin la! Tin la! Medukeshvu gü! Gwakemvu gü!”

⁸Nle Saul rajaphen selo la, lo Saul kaminyu kechon dushvu kela genyu Npugü le ntsoka shaja pe ntsü bin nle . Npugü le rajaphen gü pe n nyugü Absalom tsü laso, lo me dukeshvu gü, nle nke laso!”

⁹Tsontsin Zeruah nyugü Abishai le raja gü ka zoshü, “Raja gü, nyuthyüo tehi higü no shochün pe ntsü bin nla? Ano gü a-pe gwen lalo!”

¹⁰“Hile nkesha keni mvu,” tse raja gü le Abishai lo a-tsagü Joab au ka zoshü, “Npugü le a-ka zoshüo a-le shochün pe atsü bin yatselo a-le nyuthyüo tson hü nla tse segü le ketso logwa tila?”

¹¹David le Abishai lo a-hensin kedanyu aphu ka zoshü: “A npvü anyu le adushvu lati tse binlo, nyuthyüo hagin le Benjamin tsipwen dan ge hagin dun thyü bin mon? Npugü le a-no shochün pe atsü lotse a-ka zoshü laso, tsügenyu a-le tson bin ai no a-kesha thyü lo.

¹²Npugü le a kenjün kethyü sha-o a-shochün sunka jochü peha pe atsü ti ado.”

¹³Tson-o David lo a-temi dan le tsonda then hü. Shimei le rincho zin tsonchüo tso lo nnyo shwe pe anyugun jon tse gü.

¹⁴Raja gü lo a-temi apfu gü Jordan ti kelo tsüle hokeli lao tsüka rüyü lo.

Absalom le Jerusalem nyu Kebin

¹⁵Absalom lo Israel nyu apfu Jerusalem nyu ryülo lo Ahithophel le anyugun zen hü.

¹⁶David pvü gü ketsin gü Hushai le Absalom teno-o, “Raja no yhunkethon gü thyülo! Raja nno yhunkethon gü thyülo!” tse nra sen shü.

¹⁷Tsontsin Absalom le, “Nle npvü gü David ge joketsin kezo le dihontse la sela?” “N we nyuthyüo a-zen-o tinla mvula?” tse a-ketso shü.

¹⁸Hushai le zoshü, “Ale nyutse thyü tsonlo tila? Ale Npugü le kejükelo, temi hidan lo Israel nyu apfu le kejükelo kipun le. Ale nzen bin ti.

¹⁹Ale a npugü nyugü lothyü mvuo segü lothyü tila? Ale npvü lothyü kehü hontse ntsoka we nlothyü ti.”

²⁰Tsüselo Absalom le rani gü Ahithophel ka, “Ntsoka we ngun le hika bin laso, nle agun no nyuthyü lotse zo tila?” tse zoshü.

²¹Ahithophel le a-jokenishü, “Gü npvü le no raja ka ntsen lotse khe kenjü a-thenu dan zen zhülo. Tson shülo Israel nyu apfu npvü le nlope a-shwikerüchün nyu tse rüchün kehü sha loti, lo nsikethen dan thyü kepeche sa loti.”

²²Tson-o anyugun le rajaka so ge Absalom genyu phika nme thyü shüo, temi apfu mhundyü nyu Absalom le gü a-pvü thenu dan zenzhü.

²³Tsügwenkho ka Ahithophel le lihi tsontsin shü-e tsüle Sunggigü jo hontse lo lohü; David lo Absalom au mihvu nren tsü then hü.

2 Samuel 17

Hushai Le Absalom Tsontsin Zü Keshü

¹Tsüsithon kemvu ka Ahithophel le Absalom ka zoshü, “Ano temi yie tseryü kenyhun kejü lo-o ntsoje David sithen güta.

²A-le hokeli lo shese kebin ka gü a-whe ti. Tsonlo a-le nshvula lo a-temi apfu tin lati. Tson-o ale raja gü nti dushvu lao

³kalugi le a-nyepvü ki rani keryü hontse a-temi apfu zenryü nki shü lati le. Nle temi nme nti dushvu lanyü kebin gwenzin; a-sen dan le kenishü ti.”

⁴Absalom lo Israel nyu sharhi ju apfu mhundyü ka tsontsin higü le gwa kethyü hontse la.

- ⁵Absalom le zoshü, “Hushai koshüo a-le nyu zo tiyo ngun nyüshwi tile.”
- ⁶Hushai le ryü laryü Absalom le a-ka zoshü, “Ahithophel le hihontse tsontsin pe agun tsüle, agun no tsü then tile? Nmvu yatselo nyuthyü tiyo agun ka zoshü lo.”
- ⁷Hushai le zoshü, “Nthu gwen Ahithophel le tsontsin keshü gü hile gwamvu.
- ⁸Npvü David lo a-temi dan le teri kvusa, anyugun le thyügwen tsü mele a-nyu rühulo kela hontse nshori. Npvü le a-sisha kela shüpahü nyu nme, a-le khejenyu a-temi dan zen bin hü mvu.
- ⁹Ntsoka hile a-le tsokü nmvue bin kecha nme ka kebu bin-e shamvu. David le ntemi dan whe so nyemhun ligü higü le tsü nyü lo-e ntemi sokvula sele tse zoti.
- ¹⁰Tson-o shünyho hontse nshvu hü kemvu kepeche tsin gü-e no nshvu lati, Israel nyu aphu npvü le shüpahü kekvu nyu lo a-temi dan le teri thyüsa kehü nyu letse sha kebin genyu.
- ¹¹Tsügenyu ale tsontsin kebin güle, nmezin gü kechazin keti Israel kazü aphu nyu temi aphu zenryü kequenlo, tson-o temi no chon pe züda seka hachon hontse lo-o nle zen teri nyu gülo.
- ¹²David le lika hika bin-e ngun le a-fülo lati, tson-o nyuthyü bin yo a-le shakemvu ka a-whe ti. A-le lo a-temi-e nme nsen loho.
- ¹³A-le nyida nme nyu yüla yatselo ngun temi aphu ron senryü nyida gü süshe pe ketejon nyu shü lati. Tso nme nti-e khe pe rincho sun tsü ge shü njü loho.”
- ¹⁴Tsontsin Absalom lo Israel nyu aphu, “Hushai tsontsin güle Ahithophel nye gwa kvu le,” tse zola. Npugü le Ahithophel tsontsin kegwa then loho, tson-o gwakemvu no Absalom ge ryü titse rhilokela genyu.

David No Petsü Lolo Tse Shüo A-le Tinkela

- ¹⁵Tson-o Hushai le a-le nyu tsontsin pe Absalom lo Israel sharhi ju tsü shüyo lo Ahithophel le nyu tsontsin shüyo pe Püshükeda Zadok lo Abiathar au ka zo shüla.
- ¹⁶Hushai le, “Ntsoka whütse! Jolo nipe David kishüo ntsoje tehenyhunkemvu nyu nsen nya, ai a-le lo a-temi dan khin lo-o boshvu lamvu nrün genyu gwe tse Jordan pfüthü lalo,” tse zosin shü.
- ¹⁷Abiathar nyugü Jonathan lo Zadok nyugü Ahimaaz au le Jerusalem teki Enrogl zü kenthün ka khwebin, nyida gü nyu yükejü nme le a-zintse gü dihontse bin yo pe au ka zoshü lo au le gü raja David güka zoshü hü.
- ¹⁸Ai khenyüme ntsenyu nme le au hyu lao Absalom ka zoshüla; tsügenyu au le tin-o Bahurim nyu temi nme kanyu güla. Temi tsügü le a-ka khoka zülvu nme le bin, tson-o au le tsünyu güla.

¹⁹Lo a-nu le zülvu kehen sen ryü henlao a-so shye pho shükela genyu temi nme-e shalo mvula.

²⁰Absalom hensin kedanyu jule ka tsüka ryüo tenugi ka, “Ahimaaz lo Jonathan au le dika bin la?” tse ketsoshü. Laryü tenugi le, “Au le züri gü pfüthü laso;” tse zola. Temi dan le au fü ai hyu lomvu kela genyu anyugun le Jerusalem ki rani gunla.

²¹Anyugun le tin kela siki Ahimaaz lo Jonathan au le zülvu nyu chwiryüo gü raja David ka zoshü. Au le Ahithophel le a-ntsun-o nyu rhibin yo pe a-ka zoshü, lo ano, “Whütse züri gü pfüthü lalo,” tse shü.

²²Tson-o David lo a-temi dan le Jordan nkenchwi, tsangkeben tsüle anyugun aphu tsü nken lola.

²³Ahithophel le a-le tsontsin keshü then mvukela hyulo ntsin a-gada ge kïo arünyi ki gunla. Tson-o a-ka ketsü kela la njüo a-npvü khvushon sila-o pe anyu kami sika nyu sunla.

²⁴Absalom lo Israel nyu le Jordan pfüthü keryü gwenkho tsü le David le Mahanaim rünyi ti lola.

²⁵(Absalom le Amasa pe Joab sunka rihü dan so keda thyüshü. Amasa le Ishmael nyu temi Jether nyugü; a-jvü zan le Abigail, a-le Nahash nyugi Joab a-jvü Zeruah sikezen gi.)

²⁶Absalom lo a-temi dan le Gilead kazü nyu nsen lo.

²⁷David le Mahanaim nyu ryü kelo ka, Ammon ki Rabbah nyida nyu Nahash nyu gü Shobi, Lodebar ki Ammiel nyugü Makir lo Gilead ki Rogelim nyu Barzillai tse le ryü a-teno shü.

²⁸⁻²⁹Anyugun le khun, nnyola, zhünyu kehen phinya lo David lo a-temi genyu ketyüketsü ko senryü; shye, barley, chvüsa, shyekeshvu, rhütsi, rhüchü, khuzü, cheese, dohi lo tanyü tse peha senryü. Anyugun le David lo a-temi dan le tehenyhun kemvu nyu nnyo, teri lo hokeli kebin sha kebin genyu.

2 Samuel 18

Absalom Kesi

¹Raja David le a-temi aphu zenryü kequen lo-o kenjünkho pe yie lo tsi thyüo tsüso keda pe shü küshü.

²Tson-o tsüno danshen thyüo Joab, Joab sikezen gü Abishai lo Gath nyu temi Ittai tseno dan meme sokeda thyüo nishwi shü. Lo raja gü le a-temi dan ka, “Ale hagun zen gü ti,” tse zoshü.

³Anyugun le zoshü, “Nle agun zen gü nya.” “Agun kechanyu le rani tin la-e, nmvue agun ponha gala yatse-e shwikerüchün nyu genyu we thame kecha ndi, ai n we

agun temi yie tseryü hontse bin nyo. Tsügenyu nle nyida günyu bin-o keche nipe agun ketsü gü le gwakvu.”

⁴Tsontsin raja gü le zoshü, “Hagun mhundyü nyu nyu le gwatsin yo ale tsü thyü ti.” Tson-o a-temi le yie yie lo tsi tsi a-dan thyü chwi kebin ka a-le khinrun khoka sobin.

⁵A-le ahza pe Joab, Abishai, lo Ittai tsüshü: “Agenyu ponyu gü Absalom nthüü nnyü nya nye,” tsonshü. Rihü dan aphu David le a-hensin kedanyu juka johoshü kebin hi nyü külo.

⁶David rihü dan le lojvü ki chwigü Efraim chün nyu Israel nyu zen kega.

⁷Tsüka David temi dan le Israel nyu sokvu la; tsünyü temi ga sa, yie nki gala.

⁸Lojvü kesü thyü kega la, lo teri bin nyu nyeki chün nyu temi chonkvu le sila.

⁹Absalom le David temi dan teno lo. A-le keru nme ge dun bin laryü tsüle teshobin da nme hensin güo Absalom pe le senro ge hüsü lola. Tson-o Keru gü le tinla, lo Absalom le hüsü nshon lola.

¹⁰David temi nme le tsü hyushüo Joab ka zoshü, “Kedagü, Absalom le teshobin nme ge hüsü nshon kebin ale hyu le!”

¹¹Joab le zoshü, “Nle a-hyu yatselo nyuthyüo a-bin nyu gala mvula? Tsonla yatse kethyü we ale rakagi tseryü lo senkephin nme tse pe ntsü nrün le.”

¹²Ai temi gü le a-jokenishü, “Nle rakagi yie tseryü pe atsü yatse-e ale azenkero penso pe raja gü nyu ntsun kemvui le. Agun aphu nyü kebin ka raja güle, nle, Abishai lo Ittai ka, ‘A genyu ponyu gü Absalom nthüü nnyü nya nye,’ tse johoshü kebin nyü laso.

¹³Tson-o ale raja gü jozen mvuo Absalom gala lo, raja gü le tsü rüla nyülo kelai, a-le tsü rüla aphu nyülo lo nle ano penlo kemvui le.”

¹⁴Tsontsin Joab le zoshü, “Ale nzen kenthon-o gwenkho nke sin bin loho.” Tson-o a-le mi kenshen sen gü Absalom le teshobin ge hüsü nshon-o rhün kebin a-nyun jen shüla.

¹⁵Tsüselo Absalom khoka kehü Joab shüpahü mi tseryü le a-boshvu shüla.

¹⁶Joab le shu khun shüo a-rihü Israel nyu then kehü dan no terithyü nyao rani ryüla lotse ahza shü.

¹⁷Anyugun le Absalom min pe chün nyu tekhün kentsun nme nyu shüo tso kechon pe a-so khwela. Tsüselo Israel nyu aphu tin-o a-npvü a-ka ki gun la.

¹⁸Absalom le a-kerhün ka, raja nyu kazü ketejon nyu tso khwe nme khwe njü, a-zan no bin nrün a-nyu peche nme-e kendi genyu. Tson-o a-le tsü pe a-zan thoshü, lo nthu keti tsü pe Absalom tsokhwe tse hü.

Absalom Kesi Rūla Pe David Ka Zokeshū

¹⁹Tsüselo Zadok nyugü Ahimaaz le Joab ka zoshü, “Ano tin gü raja gü ka Npugü le a-shwikerüchün nyu ben nyu a-kenishü kela jolo kegwa gü zoshü ta.”

²⁰Joab le zoshü, “Nmvu, nle nthu jolo kegwa lihi-e sen gü loho. Jon kecha peha ka nle tson logwa, ai nthu we kemvui, raja gü nyu le sikela genyu.”

²¹Tson-o a-le Sudan nyu do gü Kushi ka, “Gü raja gü ka nle nyu hyuyo zoshülo.” Tsontsin do gü le nkhün shüo tin güla.

²²Ahimaaz le tenge tse-o. “Lihithyüe kesha thyü; a kono jolo sen gü lo.” “Nle nyugenyu gü nyü bin nla anyu gü?” tse Joab le ketsoshü. “Tsügenyu nle nchün hyulo kemvui le.”

²³Ahimaaz le zonio, “Lihithyü yatse-e ale gü nyü bin nle.” “Tsonlo güta,” tse Joab le zoshü. Tson-o Ahimaaz le Jordan ketejon pfüthüo do gü mhundyü rila.

²⁴David le nyida gü khinrun nyu gü lo tegwe gü au jaka dun bin. Rikhun gü le kügü a-sun ki khinrun so ge shwishü laryü temi nme le a npvü tin bin.

²⁵A-le nrao raja gü ka zoshü, lo raja gü le zoshü, “A-le a-npvü yatselo a-le jolo kegwa sen ryü jü nle.” Tin kebin gü le khonni ketsin tsin ryü.

²⁶Tsüsika ko rikhun gü le temi kecha nme le a-npvü tin kebin hyushüo a-le khinrun kekhwenyu koshü, “Shwishü ta! Kecha nme ko tin hü nle!” Raja gü le zoshü, “Higü ko jolo kegwa sen hü nle.”

²⁷Rikhun gü le zoshü, “Temi a-keri gü le Ahimaaz ketin hontse ale hyu bin nle.” Raja gü le zoshü, “A-le temi kegwa nme tsügenyu jolo kegwa senryü jü nle.”

²⁸Ahimaaz le nrao raja gü keluo a-mhundyü ka kazü nyu nkhün tsüo zoshü, “Raja gü n ntsun kebin temi gü sokvu kelo pe nketsü gü Npugü n Sunggigü shwe le!” tsonshü.

²⁹“Ponyu gü Absalom le gwabin nmon?” tse raja gü le ketsoshü. Ahimaaz le a-jokenishü, “Kedagü, nhensin kedagü Joab le anikeshü ka, temi kechon le nyhun nhi kebin hyu le, ai tsü le nyuthyü bin yo ale shamvu le.”

³⁰Tsontsin raja gü le zoshü, “Tsüka so tse,” tson-o a-le tsüka gü sobin.

³¹Tsüsika Sudan nyu do gü le ryüo raja gü ka zoshü, “Raja gü, n genyu ale jolo kegwa sen hü nle! Nthu Npugü le nshwikerüchün nyu aphu sokvu kelo pe ntsü laso!”

³²“Ponyu gü Absalom le gwabin nmon?” tse raja gü le ketso shü. Do gü le a-jokenishü, “N ntsun kehü nyu aphu no nshwikerüchün nyu hidan ge thyü keshü hontse küla nyü le, Kedagü.” tsonshü.

³³Raja gü le anyungwa mvu sala. Tson-o a-le khinrun soka katsen gü nyu yügü chü sola. A-le nra-o, “O anyugü! Anyugü Absalom! Absalom, anyugü! Ano nsunka sila letse mvuo, anyu! Absalom, anyugü!” tson lola.

2 Samuel 19

Joab le David Nkhin Sashü

¹Mele Joab ka Raja gü le Absalom genyu chü lochechü bin nle tse zoshü.

²Tsügenyu tsünyü kvukelo shekerhün pe David rihü aphu nyungwa kemvu thyüla, raja gü le anyu chechü bin nle tse anyugun le nyü kelo genyu.

³Anyugun le shüpahü terinyu tin kela nyu le keja kebin hontse keshu tse nyida günyu raniryü.

⁴Raja gü le a-mhun henpfüo chü nra nhuo, “O anyugü! Anyugü, Absalom! Absalom, anyugü!” tson bin.

⁵Joab le raja gü ka kigü a-ka zoshü, “Nthu nle ntemi, nkeyhun, nnyu peche lo tenu dan keyhun, nnunyu lo nthenu dan keyhun kenikeshü dan kemeni laso.

⁶Nle senyu nyu le nso yo tsü nyu ntsun lo senyu le n nrhi yo tsünyukeche laso! Nle nhensin kedanyu ju lo ntemi pe lihi kemvu kethyü tsin tsentsü laso. Ale hyu bin nle, nthu Absalom le rhünbin lo agun aphu sila lo nle nkenyüsa kethyüi.

⁷Ntsoka gü jokegwa pe ntemi dan ka zoshü lo. Nle tsonmvu yatselo, ale Npugü zan sen-o swe bin nle, lonyü ki tsü le anyugun nme-e nzen bin kemvui le. Lo tsüle nkeyhun aphu ka nkenjün kethyü keshvu tsingü thyüti.”

⁸Tsüselo Raja gü le so-o gü nyida gü khinrun ka dunlo. A-temi dan le a-le tsüka kebin sha lo-o aphu gü a-hun-o kequenlo.

David Le Jerusalem Nyu Ranikeryü

Israel nyu aphu a-npvü a-ka ki gun kela genyu.

⁹Israel nyu tsipwen aphu anyugun npvü anyu dan nyu ketsin lola. Anyugun le khinyu nyu ka, “Raja David le ngun shwikerüchün nyu ben nyu ngun kenishü. A-le Filistian nyu ben nyu nkenishwi shü, ai ntsoka a-le Absalom mhundyü ka tin-o nkazü nken tin laso.

¹⁰Ngun le Absalom yün pe ngun raja thyülo, ai a-le terinyu sila so. Tsügenyu nyuthyüo peha no gü raja David zen raniryü la mvula?”

¹¹Israel nyu le nyu zobin yo tsü le Raja David tila. Tson-o a-le püshükeda gü Zadok lo Abiathar au no Juda sharhi juka, “Nyuthyüo hagun le kenkhin tsin gü thyü raja gü keche nizen ryü a-raja bin ka shü tila?

¹²Hagun le a shvunye, athyü lo a-zi; nyuthyüo hagun le kenkhin gü thyü a-zen niryü tila?”

¹³David le au no Amasa ka ko zoshü lo tse shü. “Nle a shvunye. Ntsoka gerho ale nlope Joab bin ka rihü dan kentsen gü thyüshü bin nle. Ale tson shümvu yatselo Sunggigü no avüshvu lalo!”

¹⁴David jo le Juda temi dan aphu no a-kenyüo a-kipon la, tson-o anyugun le a-no ahensin kedanyu aphu zen raniryü la lotse jolo nishü.

¹⁵Raja gü le rani ryü kejö ka Juda temi dan le a-tson rio züri gü pfüthü titse Gilgal ka ryü Jordan züri ka a-teno lo.

¹⁶Tsügwenkho ka Bahurim nyu Benjamin tsipwen Gera nyu gü Shimei le nmhe ryü Jordan ka David teno.

¹⁷A-le Benjamin tsipwen ka temi yie me zen hü. Lo Saul kaminyu gogü Ziba ko a-nyu peche mi tseryü pvün lo a-gonyu mi nki zenryü, anyugun le Jordan ka raja gü mhundyü nyu ryü.

¹⁸Anyugun le raja logwa dan tsonrio züri gü pfüthü lo lihi-e raja gü kenyyü thyü titse züri gü pfüthü ryü.

David Le Shwikenjün Pe Shimei Hikeshü

Raja gü le züri pfüthü gü titse ndo kelo ka Shimei le a-mhundyü nyu chetsü la

¹⁹tson-o zoshü, “Raja gü, nle Jerusalem nken tin kethyü jon nyü ale thyüzü kela gü tsü ncheno-e nmhin lalo. Tsüpe a ntsun nmvue rüchün sin nyalo.

²⁰Ale mu laso tse shala sele, kedagü, tsügenyu tsipwen teso kipun nyu dan nyu ale kerithyü ryü nthu Raja gü teno bin nle!”

²¹Zeruiah nyugü Abishai le zoshü: “Shimei le shochün pe Npugü le kejö pe raja thyü kelo gü tsü kethyü genyu dushvula mvu loshvu.”

²²Ai David le Abishai lo a-tsagü Joab au ka zoshü, “Segü le hai kerüchün ketso shü ola? Hai le akevü titse ole? Ale ntsoka Israel nyu raja gü, lo nthu Israel nyu nme no si loho.”

²³Tson-o Shimei ka zoshü, “N dushvula loho tse ale a joshü bin nle.”

David le Mephibosheth Shwinjün Keshü

²⁴Tsüsika Saul nyugü nyu Mephibosheth le raja gü teno ti tse nsheryü. A-le raja gü le Jerusalem nken tin kela jon nyü gü a-le kvulo-o rani keryü keti a-phasü mvu, a-münhü ketsü nmvue a-phinya thu mvu.

²⁵Mephibosheth le Jerusalem nyu bin-o ryü raja gü teno kethyü ka raja gü le a-ka, zoshü, “Mephibosheth, nle azen-o tin lamvu. Nyuthyüo?”

²⁶A-le zoshü, “Raja gü, ale phayhon nle shabin nyo. Ale agogü gada nme ndoshüo ale dun-o nzen gü titse shü laryü a-le a sala le.

²⁷A-le nkuo arüla pe Raja gü ka zoshü, ai nle Sunggigü lonyu hontse, tsügenyu nmhundyü ka nyu le njü yo thyülo.

²⁸Apvü kami aphu raja gü le dushvula kezüi le bin, ai nle ano nmiz ge tyütsü lo kegwa thyüshü. Ale raja gü, nka shwikenjün hi ni kezüi ndi le.”

²⁹Raja gü le zoshü, “Nle tha zosin mvue gwa. Ale Ziba hai no Saul hon kenjün titse rhilo laso.”

³⁰“Ziba no aphu lolo,” tse Mephibosheth le zonishü. “A genyu we Raja gü le gwabin-o kaki rani ryü kela nti-e gwaso.”

David le Barzillai Shwinjün Keshü

³¹Gilead ka Rogelim nyu Barzillai ko Raja gü tsonrio Jordan pfüthü titse nsheryü.

³²Barzillai le thensa kelanyu nme, a-le chen hentetse la. A-le nnya sa, lo Raja gü le Mahanaim nyu bin ketse ka a-le ketyüketsü pe tsü hü.

³³Raja gü le a-ka zoshü, “Azen Jerusalem ki gülo ale nshwi loti.”

³⁴Ai Barzillai le zonishü, “Ale kethon yhun kemvui so; tsügenyu nyuthyüo raja gü zen Jerusalem ki gü bin se mon?”

³⁵Chen hentetse laso, tson-o thame thyü anyun nyü mvu laso, lo lü kethyü khwe-e nyü lomvu la sele. Raja gü no agenyu kenjün kethyüi nti.

³⁶Ale techün keda tsü hontse hyulo kümvu le. Tsügenyu ale nzen Jordan nken khe gü gwenzin lati.

³⁷Tson-o ano kaki rani gü a pepvünyu sika khoka sila lo. Anyugü Chimham le hika re, a-le n lothyü ti; a-no nzen güo Raja gü le a-genyu nyu le gwatsin tse rüchün yo thyü shüta.”

³⁸Raha gü le zoshü, “Ale a-zen güo a-genyu lihi-e nle nnyü kebin gü thyü shüti. Lo ngenyu nle lihi hi-e ale thyü shüti.”

³⁹Tson-o David lo a-temi dan le Jordan pfüthü la. A-le Barzillai nboshüo jochü pe a-tsüshü, tson-o Barzillai le kaki rani gun la.

Raja gü Genyu Juda Lo Israel Le Kenyi Kethyü

⁴⁰Raja gü le Juda temi aphu lo Israel temi dan ponha tse le a-tsonrio Gilgal ka ryü, lo Chimham le a-zen hü.

⁴¹Tsüselo Israel nyu aphu raja gü ki gü a-ka, “Raja gü nyuthyüo agun tsasikezen nyu Juda temi dan le nzen tinla, lo nle, nkami lo ntemi dan tsonrio Jordan pfüthü kethyü anyugun kenjü le bin nle tse rüchün hü nla?”

⁴²Juda temi dan le zoshü, “Raja gü le agun minyu genyu agun le tson shü le. Tsonlo hagen le nyu thyüo hi genyu hagen nyunta tila? A-le agun ketyüketsü minthyü binmvu nmvue thame pe agun tsüla bin mvule.”

⁴³Israel nyu dan le zoshü, “David le hagin temi yatse-e, agun le hagin nyeki agun kenjü jün tseryü le bin nle. Nyuthyüo hagin le agun süjün mvu hü nla? Raja gü zen niryü lati tse kethyü agun le zo teri kethyü tsü nmhin nya!” tsonshü. Ai Juda temi dan jo le Israel temi dan jo nyeki nko kvula.

2 Samuel 20

Sheba le Kevüchwi Keryü

¹Tsüka Gilgal nyu temi a-jvü gwa kemvu nme a-zan le Sheba tse kethyü Benjamin tsipwen ka Bikri nyugü le bin. A-le shu khun shüo, “David khishe lalo! Agun le a-sithen loho! Israel nyu temi dan, kaki gunla ti khun!”

²Tson-o Israel nyu le David khe lao Sheba zen tinla, ai Juda temi dan le David kipun bin-o Jordan ka a-then-o Jerusalem ki ryü.

³David le Jerusalem nyu a-rajaka nyu ryü lo-o a-le no rajaka nucha lotse khekela a-thenu mitseryü ju pe kekhwe nyu hensin shüla. A-le anyugun genyu sen mvulo keshvu pe tsü, ai anyugun zen zhü mvula. Anyugun yhunthen khin pe bin lao, no magi nyu hontse yhun.

⁴Raja güle Amasa ka zoshü, “Juda temi dan ko kequen lo-o anyu zen-o hadu ki hika ryülo.”

⁵Amasa le anyugun ko titse güla, ai Raja gü le gwenkho tho keshü ka raniryü mvula.

⁶Tsügenyu raja gü le Abishai ka zoshü, “Sheba le Absalom nyeki ngun kevü shüti. Laryü atemi dan zenlo-o a-then gülo nmvu yatselo a-le chwida kebin rünyi peha nkhe lo-o tsünyu kebu tinla loshvu.”

⁷Tson-o Joab temi raja gü rikhun dan lo shüpahü kecha aphu Abishai zen-o Jerusalem nken-o Sheba hü güla.

⁸Anyugun le Gibeon nyu tso keda gü tikelo ka, Amasa le anyugun teno lo. Joab le terinyu kegü kanyü ndo pfü, a-zhethon lo a-khin nyu shü pe a-senkephin ge senpfü tsehü. A-le mhundyü chwiryü laryü a-zhethon le nthola.

⁹Joab le Amasa ka zoshü, “Gwabin n mon, apvü gü?” Tson-o a-nbo nrün genyu a-ben nzhüzin pe a-münhü sülo.

¹⁰Amasa le Joab le a-ben peha zin zhethon sen kebin tsü rüchün bin mvu, Joab le a-ginda jen shüo a-vü ari le nso kazünyu tsüryü la. A-le si whütse lao Joab le a-du nimvu la. Tsüselo Joab lo a-zikezen gü Abishai au le Sheba then güla.

¹¹Joab temi nme le Amasa mi khoka so-o, “Ligü higü Joab lo David au kipun titse kethyü nyu Joab then lolo!” tse meko bin.

¹²Amasa min le tezi no rhenpfüo, tson lvunyu keto bin. Joab temi gü le temi aphu sunbin kela hyushüo a-le tson nyu simin gü sü sen gü low nyu shüo thyühüphi nme pe henla.

¹³Tson nyu simin gü sentin kela siki temi aphu Joab then-o Sheba hü güla.

¹⁴Sheba le Israel nyu tsipwen aphu lojvü pfüthüo Abel Beth Maakah nyida ka ryü, lo Bikri pfüphun aphu kequen lo-o a-sithen nyida günyu yüla.

¹⁵Joab temi dan le Sheba le tsünyu kebin shalo-o nyida gü hunpfülo. Anyugun le nnyo tso pe chwida tegwenzin lulo, lo chwida no chwila nrün genyu a-pha yhen so.

¹⁶Tenunyu kensü nme le nyida tsünyu bin laryü a-le chwida ki bin nra sen-o, “Nyülo! Nyülo! Joab no hika ryülo tse zoshü lo; ale a-nthon shü nyü bin nle.”

¹⁷Joab le gü, tsontsin a-le, “Nle Joab le?” tse ketsoshü. A-le, “Ele, ale le,” tse a-jokenishü. Tsügi le zoshü, “Akhwenyü shülo, Kedagü.” “Ale nyübin nle,” tse a-le zoshü.

¹⁸Tsügi le zoshü, “Nduka nyu le, ‘gü Abel nyida gü ka nyu zo tiyo ketso lolo’—anyugun le tsü hontse lohü.

¹⁹Agun rünyi hi le Israel nyu dan nyu bwenye tse lo joketsin kezo nyida nme le. Nle nyuthyüo tsü nkela titse bin nla? Nle Npugü hon nkela titse ole?”

²⁰Joab le a-jokenishü, “Nmvu! Ale hagun nyida nke nmhüla loho!

²¹Tsüle agun kendo mvu. A-zan le Sheba tse kethyü Bikri nyugü, Efraim rincho kinyu gü le Raja David ntsun soryü laso. Temi nme hi khipe aben ka kashü lalo, lo ale nyida günyu rani lati.” Tsontsin tsügi le zoshü, “Agun le a-pe shwe pe chwida nyeki ntsü shü lati.”

²²Tson-o a-le rhikelo tsü sen-o nyida gü temi dan ki gü, lo anyugun le Sheba pe thü lo-o shwe pe chwida tegwenzin Joab tsüla. Tsüselo a-le a-temi dan no nyida gü khela gwenlo tse shukhun shüo anyugun le kaki rani gunla. Tson-o Joab le rani-o Jerusalem nyu raja gü ki ryüla.

David Hensin Kedanyu Ju

²³Joab le Israel rihü so keda gü; Jehoida nyugü Benaiah le David rikhun nyu so keda gü;

²⁴Adoniram le thatho thyü kehü dan so keda gü, Ahilud nyugü Jehoshaphat le kethu dan so keda gü;

²⁵Sheva le jokera ka kethu gü; Zadok lo Abiathar au le püshükeda thyü,

²⁶lo Jair rünyi nyu Ira ko David püshükeda nme thyü.

2 Samuel 21

Saul Tsipwen Boshvu Kela

¹David raja gwenkho ka chen shen shü chenda thyü sala. Tsügenyu David le Npugü ka tsü rüla shünshü laryü Npugü le zoshü, “Saul lo a-kami le teshükethyü kemu le bin nyo; a-le Gibeon nyu temi dan dushvu njü nle!”

²(Gibeon nyu le Israel nyu kemvu; Israel nyu le anyugun kenishü titse zoshwishü kenjü Amornyu a-dan kerho nme, ai Saul le Israel, lo Juda genyu a-nyun nyhun kelo ka Gibeon nyu nkela titse sola.)

³Tsügenyu David le Gibeon nyu koshüo anyugun ka zoshü, “Ano hagnu genyu nyuthyü shü tila? Hagnu no jochü pe Npugü temi dan tsü nrün genyu hagnu ge thyüzü kela gütsü ale kethun la nyü bin nle.”

⁴Tsontsin anyugun le, “Agun le Saul lo a-kami zen kenya kethyü gütsü rakagi lo suna sen pen kelo mvu le, nmvue agun le Israel nyu nme-e dushvula nyü bin mvu le,” tse a-jokenishü. “Tson yatselo ano nyu thyüshü lo tse hagnu le rüchün bin nla,” tse David le ketsoshü.

⁵Anyugun le zoshü, “Saul le agun nkela lo agun nme-e no Israel nyu kazünyu lika hika-e yhun mvula nyü hü.

⁶Tsügenyu Saul tsipwen peche mi tsenyü ju tsü pe agun tsü shülo, lo agun le pe Npugü le kejkelo raja gü Saul rünyü Gibeah ka Npugü mhundyü nyu hü lati.” Raja gü le zoshü, “Ale pe hagnu tsü lati.”

⁷Ai a-le Jonathan au khinyu nyu ka kenshün nyu kejkeshü kenjü genyu David le Saul nyugü nyu Mephibosheth nrhoshü.

⁸Tson-e a-le Aiah nyugi Rizpah le nnyu pe Saul ketsü peche Armoni lo Mephibosheth au lo Saul nyugi Merab, le nnyu pe Meholah temi Barzillai nyugü Adriel ketsü peche mipvün dan ntsen zenlo.

⁹David le anyugun pe Gibeon temi dan tsüla, tson-o anyugun le pe Npugü mhundyü nyu kazüthun gü ge hüla anyugun min tsenyü apu kentsin sila. Tsüle tsenbwe kenkhin ki, Barley logvü so kejkü ka anyugun boshvula.

¹⁰Tsontsin Saul thenu gi Rizpah, Aiah nyugi tsüle ronphi pe a-kesun thyü pfüo simin le kebin tsonye gü ge bin-o logvü sokeri ka gü seryü tsangri keryü ti. Nhenyu tegü dan no ryü mvu lo kheje nyu tehen thyü no simin ge ryü mvu nrün genyu khwe.

¹¹Rizpah le nyuthyü shüyo David le nyükelo ka,

¹²a-le Gilead ki gü Jabesh temi dan ka Saul lo anyugü Jonathan au ru khilo. (Anyugun le Filistian nyu le Saul ga kela nyü a-min pe hü kethyü bin Beth Shan ka tsü rühu lola.)

¹³David le Saul lo Jonathan au ru lope hükela min tsenyü ju ru ko jün kequenlo.

¹⁴Tson-o anyugun le Saul lo Jonathan au ru pe Benjamin lojvü nyu Zela ka, Saul a-pvü Kish sika nyu sunla, raja gü le johokeshü aphu thyüshü la. Tsüsiki nyu, Sunggigü le temi dan le kazü gü genyu kehi kethyü kenishü.

Filistian nyu Thungin dan Zen Kega Kethyü

¹⁵Filistian nyu lo Israel nyu tse terithyü ni tsüka David lo a-temi dan le gü Filistian nyu zen kega. Teri nme ka David le pesi la.

¹⁶Tsontsin Ishbibenob tse kethyü thungin nyu nme le lazo mi kensu le kilogram kenshen-o peha lo zhethon keshün nme pfü tse David gala titse ryü.

¹⁷Ai Zeruah nyugü Abishai le ryü David che-o thungin gü wheo gala. Tsüselo David temi dan le David no anyugun zen terinyu gü ni loho tse a-joshüla. Anyugun le zoshü, “Nle Israel nyukenrin gü le, tsügenyu agun le n nmhen la nyü mvule.”

¹⁸Higü sika Gob ka Filistian nyu zen teri thyü, tsü gwenkho ka Hushai temi Sibbekai le a-zan le Saph tse kethyü thungin nyu nme gala.

¹⁹Gob ka Filistian nyu zen teri kecha nme thyüni, tsüka Bethlehem temi Jair nyugü Elhanan le Gath ka Goliath gü gala, tsügü mi le süpe dyükeda nyu dyübu hontse.

²⁰Gath ka teri kecha nme thyü, tsüka teri thyünyü sa kethyü thungin nyu nme le bin. A-le a-ben nmezin a-zenkero tsero ro lo a-pha nme zin a-zenkero tsero ro tse bin.

²¹A-le Israel nyu shwe la, David a-tsagü Shammah nyugü Jonathan le a-gala.

²²Temi mizi ju hile Gath ka thungin tsipwen, David lo a-temi dan le anyugun gala.

2 Samuel 22

David Kvekelo Lü

(Lüh 18)

¹David le Npugü le Saul lo A-shwikerüchün kechanyu ben nyu a-kenikeshü ka lü hithyü pe Npugü kishü:

²Npugü le a kenogü; a-le a chwida kenko.

³A Sunggigü le a nokhin kehü gü, a-zen lo ale kenshvu ndi. A-le gida nme hontse anokhin hü a-le asun lohü lo a kenishü hü. A-le a kenikelo gü; a-le kenshvu nyu anokhin lo a kenishü hü.

⁴Ale Npugü koshü; lo a-le a shwikerüchün nyu ben a kenishü! Npugü shwe!

⁵Kesi she le ahun kenthün bin; Kenke zü kentyü le aso henla.

- ⁶Kesi kenshvu le ahun bin, lo sika gü le a nsen bin.
- ⁷A kenjünkethyü nyu ale Npugü koshü; ale a Sunggigü ko-o keche hishü. A-kerüshvuka nyu a-le a khwe nyülo; ale keche hi keshü a-le nyülo.
- ⁸Tsüselo kazü güle nsü ndün lo nnula; tsang binkejwe dan le a-ke nsü lo ndün la. Sunggigü le a-nyunta kela genyu!
- ⁹A-hinkon nyu mahkhu chwiryü, A-mün nyu mahyilo mahgi kenhon le chwiryü
- ¹⁰A-le tsang sükho shüo tsangryü nmhu kezün pe a-phasin thyü pfüo.
- ¹¹A-le a-cherub ge nye tin la; a-le tsangkenhi sekin ge njwen tinla.
- ¹²A-le kezün pe a-je pfülo la; nmhu kezün zü le sü kethyü pe a-hun lola;
- ¹³a-mhundyü ka tsangkechwü nyu-e mahgi kenhon mahyi le chwiryü.
- ¹⁴Tson-o Npugü le tsangge tsangsen shü, lo Kekvutsin Sunggigü khwe nyülo.
- ¹⁵A-le a-tholevü kvu pe a-shwikerüchün nyu hü kezen la; tsang kechwü pe anyugunhü ketsü shü.
- ¹⁶Zuda gü thin le ndo la, lo kazü binjwe gü le a-kesun thyü mvula. Npugü le a-shwikerüchün nyu rhoshü lo a-nyuntao tsüdan kesü keshü ka.
- ¹⁷Npugü le teso ge bin-o tsüryüo a sülo; a-le zükentsun gü nyu asü shwilo.
- ¹⁸A-le a shwikerüchün kvusa kethyü nyu ben nyu a kenishwi shü; lo agenyu nkoru kethyü a kenrhi nyu ben nyu a kenishü.
- ¹⁹Ale kenjün thyü kebin ka anyugun le a whe, ai Npugü le a nokhin lola.
- ²⁰A-le kenshvu nyu a keche shü; a-le a shwi a-kenyü kethyü genyu a kenishü.
- ²¹Ale kenjü gü thyü kehü genyu; Npugü le achün thyü pe atsü; ale mu kemvu genyu a-le jochü pe atsü.
- ²²Ale Npugü tejvü gü zen hü; ale a Sunggigü kheo ranila hümvu.
- ²³Ale a-tejvü aphu zen hü; ale a-johokeshü zen mvula mvu.
- ²⁴A kemu ndi tse a-le sha bin, ale a-zükemvu kethyü nyu a npvü a ntsen lo laso.
- ²⁵Lo ale kenjü gü thyü kehü genyu Npugü le a chün thyü pe atsü hü; Ale mu kemvu a-le shakebin genyu.
- ²⁶O Npugü, nle nge ketsin thyü kehü nyu ge ketsin thyü shü hü; lo gwapen kethyü nyu ge gwapen shü hü nle.
- ²⁷Nle nshün kehü nyu ge nshün hü, ai serikemvu nyu nrhi hü nyo.
- ²⁸Nle tsenyo kehünyu kenishü, ai ketekho kehünyu thyü ketsenyo lahä.

- ²⁹Npugü, nle a keben, nle a kezün hüla.
- ³⁰Nle kenko pe atsüo ano a shwikerüchün nyu whe, lo kekvu pe atsüo ano anyugun chwida boren lohü.
- ³¹Sunggigü le a-tho le ditsüki gwa penla, a-jo dan le ditsüki tenyenlo küla! A-le a-tesun lo titse fü kehü nyu aphu genyu gida nme hontse.
- ³²Npugü nti le Sunggigü; Sunggigü nti le ngun chwida.
- ³³Sunggigü le a kesun kenko gü a-le atson thyü pe kenshvu ndi shü hü.
- ³⁴A-le apha thyü pe thyüzhe pha hontse shü; tson-o kazüthun ge a ntsen shü hü.
- ³⁵A-le teri kethyü jvü pe asenthyü shü, tson-o ano levü kenko tsin sen lokegwa thyüshü.
- ³⁶O Npugü, nle ano lo a kenishü; n keche le athyü ngon lo.
- ³⁷Mele a tenlo kelai ka nle a ntsen lo, tson-o ale chela mvu.
- ³⁸Ale a shwikerüchün nyu hüo anyugun so kvulo; ale anyugun nkela kemvuthen sun mvu.
- ³⁹Ale anyugun vüshe lao anyugun le so lomvu; a mhundyü ka anyugun le kvulo mvu lao keto la.
- ⁴⁰Teri thyü nrün genyu nle kenko pe atsü lo a shwikerüchün nyu so kvulo.
- ⁴¹Nle a shwikerüchün nyu no a mhundyü tin; ale a kenrhi nyu nkela.
- ⁴²Anyugun le keche fü, ai nme anyugun kenishü mvu; anyugun le Npugü ko, ai a-le anyugun jokeni shü mvu.
- ⁴³Ale anyugun boshwe la, tson-o anyugun le kenphü hontse la; ale anyugun pe tson nyu kenbe kedyü kethyü hontse la.
- ⁴⁴Atemi me ntsun kehü nyu ben nyu nle a kenishü lo ano senye dan so keda thyü bin lo; ale shahü kemvu temi no ntsoka akeda
5 hensin nyu bin lo.
- ⁴⁵Tesin dan no a mhundyü nyu nkhün tsü, anyugun le akhwenyü kelo ka, a jozen.
- ⁴⁶Anyugun kepeche ndi lao anyugun chwida nyu ryü nsü ndün.
- ⁴⁷Npugü le rhün hü, a kesun gü shwe! Akenikeshü kekvu gü Sunggigü keda rüla zosü shülo!
- ⁴⁸A-le a shwikerüchün nyu so kvukelo pe atsü; a-le senye dan pe a hensin ka shü
- ⁴⁹lo a kenrhi nyu ben nyu a kenishü hü. O Npugü, nle a shwikerüchün nyu so kvukelo pe atsü lo temi gwakemvu nyu ben ka anokhin lo.

⁵⁰Tsügenyu senye dan nyu ale nshwe; ale keshwe lü thyü pe nkishü.

⁵¹Sunggigü le kvukelo keda pe a-raja gü tsü; a-le sozin kehü pe a-le kejükelo gü hishü, kethonthen pe David lo a-tsipwen dan hishü.

2 Samuel 23

David Jo Kenkhin dan

¹David Jesse nyugü Sunggigü le thyü ngon keshü gü, no raja thyü titse Jakob Sunggigü le kejö kelo, lo a-le Israel nyu genyu lü kezegwa ron keshü gü. Hile David jo kenkhin dan:

²Npugü kapu güle age bin-o thazo; a-jo le amün ka bin.

³Israel Sunggigü le zoshü; Israel nyu no kepen gü le aka zoshü: Kenjö sen keda thyükehü raja gü, Sunggigü jokezen nyu keda thyü kebin gü,”

⁴le lonyü nmhu kendi tsangkenyü hontse, tsangkenri sika tehen no nchwenshwe keshü

⁵yhüko hontse ti.”

⁵Tsühontse Sunggigü le jochü pe a tsipwen tsü ti, a-le azen-o kethonthen kejozen lo kela genyu,

⁵borho kemvui kejozen kelo nme,

⁶kelu kemvu zoshwi keshü nme. Tsüle a kenrin; tsüle akvu kelo thyü ti, lo Sunggigü le tsü no ketsin thyü ryü ti.

⁶Ai Sunggigü shakemvu nyu we khipe shwe kela tsehü hontse lati; temi nme a-ben nti pe anyugun kesü loho.

⁷Nle tegi kanyü nmvue mi sen mvu loshvu; anyugun robu lati.

David Shüpahü A-zan Kechwidan

(1 By 11:10-41)

⁸Hile David shüpahü a-zan kechwü ju zan: Kerigü le Tachemon temi Josheb Basshebeth, a-le “Mishen ka sharhi”; a-le teri nme ka a-mi sen temi tsi tetse zan kenren-o anyugun aphu gala.

⁹Mishen ka kenyhun gü le Ahoh kami ka Dodo nyugü Eleazar. Khenyüme a-le David au Filistian nyu le terithyü titse kequen kebin khenshü. Tsüka Israel nyu le tesenla,

¹⁰ai a-le a-ben nko lao zhethon tezen lomvu la kemvuthen a-bin ketu mvuo Filistian nyu nren. Tsünyü Npugü le kvukelo keda nme thyü. Tson-o khekela siki Israel nyu le rani Eleazar le kebin bin ka ryüo kesinyu dan ge teri kanyü yhünlo.

11 Mishen ka kenshen gü le Harar ka Agee nyugü Shammah. Filistian nyu le Lehi ka kequenlo, tsünyu rhütsi low nme le bin. Tsüka Israel nyu le Filistian nyu mhundyü nyu tinla,

12 ai Shammah le low günyu so-o tsü rikhun lola, tson-o Filistian nyu gala. Tsünyu Npugü le kvukelo keda nme thyüshü.

13 Logvü sokejü ka “Mi Shenryü,” dan nyu mishen le Filistian nyu logwa nme le Rephaim ketejon ki nsen kebin ka, David le kehü bin Adullam tsokü ki nshe.

14 Tsügwenkho ka David le rincho ki chwida nme nyu bin lo Filistian nyu dan me le Bethlehem khin sen bin.

15 David le a-ka nnyü ho-o zoshü, “Temi peha no Bethlehem khinrun ka zülvu günyu zü pen ryü ano tsü letse nda!”

16 Tsonshü ntsin shüpahü a-zan kechwi mishen ju le Filistian nyu kensenbin nken gü zülvu gü nyu zü pen-o David kiryü. Ai a-le tsü tsü mvula; tson-o ja pe Npugü kishü la

17 tson-o zoshü, “Npugü ale thame ka hitsü loho! Tsü le a-keyhun pe shü kebin hidan zitsü kebin keme le!” Tsügenyu a-le tsümvu letse la. Hile shüpahü a-zan kechwi mishen ju tho.

18 Joab sikezen gü Abishai (au jvü le Zeruah) le a-zan kechwi “Mi Shenryü” dan sharhi gü. A-le a-mi sen temi tsishen zen keren-o anyugun ga lao anyugun “Mi Shenryü” dan nyu a-zan chwilo.

19 A-le mi “Shenryü” dan nyu a-zan kechwi tsin gü thyüo anyugun sharhi thyülo, ai a-le “Mishen” dan hontse a-zan chwi mvu.

20 Kabzeel ka Jehoida nyugü Benaiah le a-zan kechwi shüpahü kecha nme; a-le Moab nyu teri kekvu nyu mihvu ga kethyü sin-o kepeche tho kechon thyüshü. A-le khütso keche jon nme ka tekhün nme nyu yügü shünyho nme gala.

21 A-le Ijpt nyu kethonkeda nme le mi sen kehü ko gala. Benaiah le a-thün sen gü tsü gü wheo Ijpt nyu gü ben nyu a-mi se pe tsügü gala.

22 Tsüle Benaiah kepeche tho, a-le “Mi Shenryü” dan nyu nme.

23 A-le anyugun dan nyu mele shasa kethyü nme, ai “Mishen” ju hontse a-zan chwimvu. David le Benaiah lo pe a-rikhun nyu kentsen gü thyü.

24-39 “Mi Shenryü” dan nyu kecha ju le hidan sin: Asahel, Joab sikezen gü Ethanam Bethlehem ka Dodo nyugü Shammah lo Erika Harod temi Helez Pelet temi Ira, Ikkesh nyugü Tekoa temi Abiezer Anothoth temi Mebunnai Hushah temi Zalmon Ahoh temi Maharai Netophah atemi Heleb Naanah nyugü Netophah temi Ittai Ribai nyugü Benjamin ka Gibeah temi Benaiah Pirathon temi Hiddai Gaash khoka ketejon nyu temi Abialbon Arabah temi Azmaveth Bahurim temi Eliahba Shaalbon temi Jashen nyu dan Jonathan Shammah Harar temi Ahiam Sharar

nyugü Harar temi Eliphelet Ahasbai nyugü Maakah temi Eliam Ahithophel nyugü Gilo temi Hezro Karmel temi Paarai Arab temi Igal Nathan nyugü Zobah temi Bani Gad temi Zelek Ammon temi Naharai Beeroth temi, Joab teri kanyü kesen gü Ira lo Gareb Jattir temi Uriah Hit temi. Aphu kesin le shüpahü a-zan kechwí shenryüo tsenyü le bin.

2 Samuel 24

David Le Temi Sü Kethyü

(1 By 21:1-27)

- ¹Npugü le Israel nyu ge a-nyunta gwa ni chwiryü, tson-o a-le David no kekevü senryü anyugun geshü. Npugü le a-ka zoshü, “Gü Israel lo Juda temi sülo.”
- ²Tson-o David le ahza pe a-rihü dan so kedagü Joab tsüshü: “Nhensin kedanyu zen lo-o kazü peha zin gü kecha zin keti Israel nyu tsipwen aphu nyutemi sülo. Temi dikho le bin yo ale shanyü bin nle.”
- ³Ai Joab le raja gü jokenishü, “Raja gü, Npugü n Sunggigü no Israel nyu temi thyü chvü pe ntsoka kebin nyeki jün tsi chonkvu shü, lo nno yhun bin-o a-le tsü thyü keshü hyu nda. Tson-e nyuthyüo raja gü le hithyü nyü bin nla?”
- ⁴Tsonshü-e raja gü le Joab lo a-hensin kedanyu dan no a-jo zenla; anyugun le a-mhundyü ka chwio gü Israel nyu temi swü.
- ⁵Anyugun le Jordan nken gü Gad lojvü nyu ketejon lvu ka Aroer tesinzin nyida nyu nsenlo. Tsünyu bin-o anyugun le tesozin Jazer ki gü,
- ⁶lo tson sen-o Hitnyu lojvü Gilead lo Kadesh kigü. Tson-o Dan ka gü lo Dan kabin-o Sidon nkhünzin gü.
- ⁷Tsüsika tesinzin chwida le kebin Tur nyida ka, lo Hivtnyu, Kanan nyu nyida aphu lo kenkhin ki Juda tesinzin Beersheba ka gü.
- ⁸Anyugun le njwe kazü gü apentha rhio shyé teküo jon nki siki rani Jerusalem nyu ryü.
- ⁹Anyugun le ryü raja ka pechenyu teri thyülo kegwa le Israel kazü nyu 800,000 lo Juda kazü nyu 500,000 le bin nle tse zoshü.
- ¹⁰Ai David le temi swü kela siki anyun kenjün thyüo Npugü ka zoshü, “Ale hithyüo kemu kenrin thyü laso! A kemu jüshü lo ale kephakela tho thyü la sele.”
- ¹¹⁻¹²Npugü le David zen kehü sidyükesha gü Gad ka zoshü, “Gü David ka a-no kejü lo lotse ale tha konshen khishü bin nle. A-le ligü higü kejü lo-o ale tsü thyü shüti.” Lonyü gü David le sokeryü siki,
- ¹³Gad le a-ki gü Npugü le a-ka nyu zoshü yo pe zoshü, “Digü tila? N kazü nyu chen shen chenda le, nshwikerüchün nyu mhundyü nyu shyeshen tin tile, nkazü nyu

jon shen kenpen tila? tse ketso shü. Ntsoka tsü rüchün shüo ano nyu sen nigü Npugü ka zo tiyo zoshü lo.”

14Tsontsin David le zoshü, “Ale thyülo shvu ritsin kethyü nyu bin laso! Ai ale temi no shaja pe atsü nyümvu. Shaja pe ngun ketsü gütsü no Npugü no a-npvü thyülo, a-le me njülsa kehü genyu.”

15Tson-o Npugü le kenpen pe Israel nyu geshü, tsü lonyü gü a-le kejü kelo gwenkho gü keti. Kazü tsügü a-te peha zin gü kecha zin keti Israel nyu yie hen tsenyü le sila.

16Npugü lilo gü le Jerusalem nken gü kejü ka Npugü le shaja pe temi dan tsü kebin a-nyun süni lao anyugun boshvu kebin tsangge lilo gü ka zoshü, “Khela! Tsü le gwaso!” Tsangge logü le Jebus nyu Araunah shyekenyuh bin ka hü.

17David le temi dan boshvu kebin tsangge lilo gü hyushüo Npugü ka zoshü, “Ale thyümu kela gü. Thyüzü kela gütsü le ale. Temi hidan le nyuthyü shüo la? Nle shaja pe ale lo akami tsü kethyüi.”

18Tsünyü Gad le gü David ka zoshü, “Araunah shyekenyuh bin ki nsin gü kershvubin nme thyü pe Npugü kishü lo.”

19David le Npugü johokeshü zen-o Gad le aka zokeshü hontse güla.

20Araunah le nrishü laryü Raja gü lo a-hensin kedanyu jule aki nsinryü kejü hyushü. Tsüselo a-le David mhundyü ka kazü nyu chetsüo

21a-ka, “Raja gü nyuthyüo hagon le hika ryü bin nla?” David le a-jokenishü, “Kenpen gü khinla nrün genyu, nshyekenyuh bin hie lo-o kershvubin nme thyü pe Npugü kishü ti le.”

22Araunah le zoshü, “Khilo, Raja gü, tson-o nle kenyü gü thyü pe Npugü rüshvu lo. Kershvubin ge rope kerüshvu thyü nrün methu tse dan le hika bin; anyu gunda kekhen lo shyekenyuh sen dan-e bin.”

23Araunah le tsü aphu pe raja gü tsüo a-ka zoshü, “Npugü n Sunggigü no nkerüshvu lolo nda.”

24Ai Raja gü le a-jokenishü, “Nmvu, ale a-mi thyü pe ntsü ti. Ale a-mi thyü kemvu kerüshvu pe a Sunggigü tsü loho.” Tson-o a-le rakagi henpvün pe shyekenyuh bin lo methu tse dan mi thyü.

25Tson-o a-le kershvubin nme thyü pe Npugü tsüo rope kerüshvu lo kepvüshe kerüshvu thyüshü. Lo Npugü le a-kehi kenishüo Israel nyu dan nyu kenpen gü khinla.

1 Rajanyu

1 Rajanyu 1

Raja David Le Then Kela

- ¹Ntsoka we Raja David le then sala, lo a-gonyu dan le phi pe hen ai nyün lo mvula.
- ²Tsügenyu a-nyugun le a-ka, “Npugü, agun le lübwe nyu nme fü pe no nkhoka bin-o n nucha tile. A-no nkhoka zhü-o nno nyün loti.”
- ³Tson-o anyugun le Israel nyu rünyi aphu nyu lünyu kezegwa nme füo Abishag tsekethyü Shunem nyu nme hyulo-o zenryü raja gü tsüşhü.
- ⁴Lünyu tsügi le zegwasa, a-le raja gü khoka bin-o a-nucha hü, ai raja gü le a-zen peche tenu jvü thyü mvu.

Adonijah Le Rajabin Nkheso kela

- ⁵Ntsoka we Absalom le sila so, lo David nyu rhün kebin dan dannyu David lo Haggith hvu nyugü Adonijah le a-peshü tsin gü thyü bin. A-le zegwasa kethyü temi nme.
- ⁶David le gwüngwa me ai a-ka nle nyuthyüo tson hü nla tse a-kenyü kemvu thyü shwi mvu, lo a-le a-npvü ketekho-o raja thyü titse so. A-le kerugari, lo keru kezen temi, lo temi henpvün no a-rikhun nrün genyu gwün ndolo.
- ⁷A-le Zeruijah nyugü Joab lo Abiathar püshükeda gü au zen kenthonlo, lo au le Adonijah cheti tse anyugun kenthon lo.
- ⁸Ai Nathan sidyükesha gü, Zadok püshükeda gü, Jehoida nyugü Benaiah, Shimei, Rei lo David temi kekvunyu dan we Adonijah then mvu.
- ⁹Khenyüme Adonijah le Enrogel zükenthün khoka, Peri Tso ge, tanyü, Methutse, lo senru aphu kegwa dan dushvulo. Tson-o a-tsasikezen raja gü nyenyu dan lo Juda temi raja go dan aphu koshü,
- ¹⁰ai a-le sidyükesha gü Nathan, Benaiah, lo raja gü temi kekvu nyu dan lo a-sikezen gü Solomon hidan koshü mvula.

Solomon No Raja Thyükelo

- ¹¹Tsügenyu Nathan le Solomon a-jvü Bethsheba ka, “N we Haggith nyugü Adonijah le raja thyü titse kebin rüla tsü nyülo mvu ole? Lo ngun npugü David le tsü shabin mvu laso.
- ¹²Tsügenyu ryülo, nle nkeyhun kenilo nyü lo nnyu gü Solomon kenilo nyü yatselo ale nka zoshü tile.
- ¹³Nle Raja David kigü a-ka, ‘A npugü raja gü, nle ngogi ka swen-o anyugü Solomon no asika raja thyüti lo a-no a kedakhün ge dunti tsezo njü lo nyuthyüo Adonijah le raja thyü bin la sela?’ ”

- 14**Lo Nathan le zosin-o, “Tson-o nle raja gü nthon kebin ka ako nsika ryüo n jo dan quen shü tile.”
- 15**Tsügenyu Bethsheba le raja gü zhüki yü kethyü ka raja gü le then sala, lo Shunem nyu Abishag le raja gü nucha bin.
- 16**Bethsheba le nkhün tsügu raja gü kelushü, lo raja gü le, “Nyuthyü ola?” tson shü.
- 17**Tsontsin a-le, “A npugü nle Npugü n Sunggigü zan nyu swen-o ngogi ka anyugü Solomon no asika raja thyüti lo a-no a kedakhün ge dun ti, tsezo njü.
- 18**Ai hire, Adonijah le raja thyü bin laso, lo a npugü raja gü le tsü shamvu.
- 19**A-le methu tse, tanyü, lo senru apfu kegwa dan dushvuo raja gü nyenyu dan, püshükeda gü Abiathar lo teri temi dan rüpu gü Joab tse koshü ai ngogü Solomon we komvu laso.
- 20**Lo a npugü raja gü, Israel nyu apfu, nle segü no nsika nkedakhün ge dun lotse zoshü tiyo nri bin nyo.
- 21**Tson kemvu we a npugü raja gü le sila lo mele ahigü lo anyu Solomon ai pe me kenrhi nyu letse rüchün soti.”
- 22**Lo a-le raja gü nthon kebin ka sidyükesha gü Nathan ko yüryü.
- 23**Tsontsin anyugun le sidyükesha gü Nathan le yüryü bin nle tse raja gü ka zoshü, a-le ryüo raja gü mhundyü nyu nkhün tsügu kazü rün-o raja gü kelushü.
- 24**Nathan le, “A npugü raja gü, nle Adonijah no asika raja thyüti, lo a-no akedakhün ge dun ti, tse zoshü ole?”
- 25**Kechamvule, a-le nthu gü methu tse, tanyü lo senru apfu kegwa dan dushvuo raja gü nyenyu dan, rihü dan kedagü Joab lo Abiathar püshükeda gü tse koshüo anyugun tyütsü lo nra sen-o, ‘Raja Adonijah no yhun kethon gü thyülo!’
- 26**Ai ngo ahigü, Zadok püshükeda gü, Jehoida nyugü Benaiah lo ngogü Solomon tse agun komvu laso.
- 27**Hile raja gü kenda ole, lo segü no nsika n kedakhün gen dun tiyo pe a npugü gonyu dan tesha shümvu ole?”
- 28**Tsontsin Raja David le, “Bethsheba koshü lo,”— tson-o a-le ryüo raja gü mhundyü ka solo.
- 29**Tsüka raja güle swen-o a-ka, “Rhün kehü Npugü, rhokedyü apfu nyu akeni keshü gü,
- 30**Israel nyu Npugü Sunggigü zan nyu ale swen-o nka kezo hontse nnyugü Solomon no asika raja thyüti, lo a-le asunka a rajakhün ge dunti, a joshü kenjü tsü nthu thyü shüti.”

- ³¹Tsontsin Bethsheba le nkhün tsüğü kazü rün-o, “A npugü raja David no kethonthen yhunlo nda.”
- ³²Lo raja David le, Zadok püshükeda gü, Nathan sidyükesha gü, lo Jehoida nyugü Benaiah tse koshü, tsüka anyugun le ryüo raja gü mhundyü nyu bin lo.
- ³³Raja gü le anyugun ka, “Hagun agonyu dan pe hagun sin lo-o anyugü Solomon no akeru ge binlo tson-o Gihon ka nsheryü lo.
- ³⁴Tsünyu Zadok püshükeda gü lo Nathan sidyükesha gü au no terzü pe a-yün shüo a-no Israel nyu raja thyülo lo. Tson-o shukhun shü, lo nra sen-o, ‘Raja Solomon no yhun kethon gü thyülo,’ tsonshü!
- ³⁵Lo hagun a-sithen nsinryü lo tson-o a-no a kedakhün ge dun lolo. A-le asunka raja thyüti, kechamvule ale a-kejü pe a-no Israel lo Juda so kedagü thyülo laso.”
- ³⁶Tsonshü ntsin Jehoida nyugü Benaiah le, Amen: “Npugü Sunggigü no tsühontse shülo.
- ³⁷Nterün kepfü gü, Npugü le nzen kehü hontse a-no Solomon zen hülo, lo a-kedaphen no a npugü David kedaphen nye gonkvu lolo.”
- ³⁸Tson-o Püshükeda gü Zadok, sidyükesha gü Nathan lo Jehoida nyugü Benaiah lo Chereth nyu lo Peleth nyu dan le nshe, tson-o Solomon no raja David keru ge bin lo-o a-zen Gihon nyu gun.
- ³⁹Tsüka püshükeda gü Zadok le kershvu kanyu nyukhu tse nme ka terzü khi lo-o pe Solomon yün shü. Tsontsin anyugun le shu gü khun shü lo temi apfu nra sen-o, “Raja gü Solomon no yhun kethon gü thyülo,” tsonshü.
- ⁴⁰Lo temi apfu a-sithen nsinryü, anyugun le kheli khun lo a-zen-o shekerhün thyü, tson-o anyugun khwen le kazü kedün la.
- ⁴¹Adonijah lo a-zan kehü tesin dan apfu tyütsü penlo gü kejü ka kenra khwe tsünyü lo. Lo Joab le shukekhun gü nyülo-o nyida gü ki temi le nyhun kebin khwe higü hile nyuthyü bin nla?
- ⁴²A-le jozo nsen kebin ka püshükeda gü Abiathar nyugü Jonathan le ryü, tsüka Adonijah le, “Ryülo,” “Nle temi kegwa nme, jokegwa senryü lo,” tsonshü.
- ⁴³Tsontsin Jonathan le Adonijah ka, “Raja gü David le Solomon pe raja thyü laso.
- ⁴⁴A-le Zadok püshükeda gü, sidyükesha gü Nathan, Jehoida nyugü Benaiah lo Chereth nyu lo Peleth nyudan no a-zen nshegü a-no raja gü keru ge külo-o,
- ⁴⁵Gihon ka püshükeda gü Zadok lo sidyükesha gü Nathan au le terzü pe a-yün-o a-no raja thyülo laso. Tson-o anyugun le nyida gü nyu shekerhün khwen thyü nra sen-o nsinryü, tsügenyu temi le nra nrisa bin nle. Hagun le tsüğü khwe nyülo bin nle; tsonshü.

⁴⁶Lo Solomon le ntsoka we raja thyü bin laso.

⁴⁷Tsü ntimvule raja gü gonyu dan le jochü pe npugü raja gü David tsüryüo a-ka, 'N Sunggigü no Solomon zan thyü pe nzan nyeki zankechwi thyüshü, lo a-keda thyü pe nkeda nyeki gonkvu shülo nda,' tsontsin raja gü David le a-zhüka nkhün tsügü a-kapu rüshvuo

⁴⁸ngun Npugü shwelo, "Israel nyu Sunggigü le nthu a tsipwen nme no asunka raja thyü shü laso, lo ano yhun bin-o tsü hyukelo genyu!" "

⁴⁹Tsüselo Adonijah zen kehü temi dan aphu nshvula, tson-o anyugun le so-o tsenchvüla.

⁵⁰Lo Adonijah le Solomon nshvu-o kershvu phika günyu yügü kershvu bin tse gü tejen lola.

⁵¹Mele Solomon ka Adonijah le a-nshvuo kershvu kanyu kershvu bin tse gü tejen sen-o, "Raja Solomon no swen-o a-le a-go gü dushvula loho tse zoshülo tse kebin rüla zoshü."

⁵²Tsontsin Solomon le, "Keshanyu laka a-le tenyenlo kekü temi nme tse tsinshülo yatselo, a-pehü nme ai chela loho, ai a-ge thagwakemvu hyulo yatselo a-le siti."

⁵³Raja Solomon le me nishüo kershvubin gü nyu Adonijah zenryü. Lo a-le raja gü mhundyü nyu nkhün tsügü a-rüshvu, lo raja gü le a-ka, "Nkaki gunla lo," tsonla.

1 Rajanyu 2

David le Solomon senkethyü Jokenkhin

¹David le sila nrün kho nnila ntsin a-nyugü Solomon ka:

²"Ale sila nrün gwenkho le ryü laso. Tsügenyu nle nkobin lo, lo nle temi nme tse tsin shülo,

³lo Npugü n Sunggigü le nno nyuthyü lotse zoshüyo tsü thyülo. Mosa jvü nyu thu kenjü hontse a-tejvü lo a-johokeshü dan aphu zenlo, tsonlo yatselo nle lika hika güe lo lihi thyüe gwa loti.

⁴Nle a-jozen hü yatselo, Npugü le aka, nnyenyu dan le anyugun nyun aphu lo anyugun keyhun aphu sen-o a johokeshü dan zen kebin then n tsipwen no Israel nyu keda thyüti tsezo keshü gü le bin loti.

⁵"Tsü nyekie Zeruah nyugü Joab le age nyuthyü shüyo nle shabin nyo, a-le Israel nyu rihü nyu sharhi mihvu Ner nyugü Abner lo Jether nyugü Amasa au dushvu la. A-le kengü kegwa gwenkho ka terika sikelanyu khün zo-o tsühvu dushvula. A-le kemu kendi temi dushvulao ano tsügenyu kenjün thyüsa njü nyo.

⁶Nle a-ge nyuthyü mvulo shvuyo shabin nyo; a-no bwenye tse me kesi jvüka si nya.

⁷“Ai Gilead temi Barzillai nyenyu dan sokehü tsinshü nye, anyugun nuchalo kechamvule ale ntsa Absalom genyu tinkela ka anyugun le a shwinjün shü kethyü genyu.

⁸“Lo Benjamin rünyi Bahurim ka Gera nyugü Shimei le ale Nahanim ka kegü jon nyü shochün kerü pe asen tsü, ai a-le Jordan rinyu ateno titse keryü ka, ale Npugü zan nyu swen-o a-dushvula loho letse la.

⁹Ai nle a-shaja pe a-tsü mvula nya. Nle a-ge nyuthyü shümvulo shvuyo shabin nyo, lo a-dushvula mvulo shvu.”

David Kesi

¹⁰David le sila lo David rünyi nyida gü nyu sunla.

¹¹A-le chen henzi Israel nyu raja thyü, Hebron nyu chen tsenyü lo Jerusalem nyu chen shenryü kenshen.

¹²Lo Solomon le a-pvü David sunthyüo raja thyülo, lo araja thyü nkosa lo.

Adonijah Kesi

¹³Haggith nyugü Adonijah le Solomon jvü Bethsheba kiryü, lo tsügi le a-ka, “Kegwathyü ryübin n mon?” Tsontsin a-le “Ele.”

¹⁴“Ale nka thakon me hinyü bin nle,” Tsonshü ntsin tsügi le a-ka, “Nyü ola?”

¹⁵A-le zoshü, “Nle shabin nyo, ale raja thyü kethyüi, lo Israel nyu aphu tsü nrubin. Ai tson mvula-o asikezen gü le raja thyülo la, kechamvule tsüle Npugü kenda kela genyu.

¹⁶Lo ntsoka ale nka thakon me hibin nle, pe atsümvu le tsela nyalo.”

¹⁷Bethsheba le a-ka, “Zoshü ta,” tsonshü. Tsontsin a-le, “Ale nka kehi gü pe raja Solomon ka zoshülo, ale shabin nyo a-le nka nmvule tse kemvui, tsü le Shunem nyu lünyu gi Abishag tsü pe ano anu thyü ta.”

¹⁸Tsontsin Bethsheba le, “Gwasa.” “Ale ngenyu raja güka zoshü ti.”

¹⁹Tson-o Bethsheba le raja güka Adonijah genyu a-nthon shüti tseo gü. Lo raja gü le solo-o nkhün tsügi a-jvü kelushü njio a-rajakhün ge dunlo lo raja gü jvü genyu khün nme senryü, tson-o tsügi le a-nzhüzin dun lo.

²⁰A-le, “Ale nka tha keshe nme hinyü bin nle, nmvule tsela nyalo.” Tsontsin raja güle a-ka, “Nyü ola ajvü nka nmvule tsela loho.”

²¹Tsontsin a-le, “Shunem nyu Abishag tsü pe ntsa Adonijah no anu thyü ta.”

²²Raja gü Solomon le a-jvü ka, “Nyuthyüo nle Adonijah genyu Shunem nyu Abishag hi hü nla?” “A-genyu rajakhün ai hi mvule, a-le atsa le, a-genyu da, lo püshükeda gü Abiathar lo Zeruah nyugü Joab genyue hi mvule.”

²³Tson-o raja gü Solomon le Npugü zan nyu swen-o, “Adonijah le tha higü hikeshü a-jo gü genyu ale a-keyhun no a-min thyüla mvu yatselo Sunggigü no aduthü lalo!

²⁴Tsügenyu, ntsoka Npugü le rhün kehü hontse, a-le athyü ngon shü laso, a-le akhipe apvü David rajakhün ge dunshü, a-le ka nme thyü pe atsüshü, lo ale rhün kehü gü Npugü zan nyu swe bin nyo, Adonijah no nthu si ti!”

²⁵Tson-o raja gü Solomon le Jehoida nyugü Benaiah nishüo a-dushvula.

Abiathar Nikela Lo Joab Kesi

²⁶Raja gü Solomon le püshükeda gü Abiathar ka, “Anathoth nyu n low ki tsü lalo. Nle sila kü laso, ai ale ntsoka ndushvula kemvui, kechamvule nle apvü David zen kehü ka Npugü zen jopenron kelo khin gü pen kethyü genyu, lo a-le kenjünthyü keloka a-zen kenjünthyü kenjü genyu.”

²⁷Tson-o Solomon le Abiathar no Npugü püshükeda thyü mvula, tsüle Npugü le Shiloh nyu Eli lo a-tsipwen rüla zo kenjü thyü penlo nrün genyu.

²⁸Joab le nyuthyü layo tsü rüla nyülo. (A-le Adonijah sithen ai Absalom we keche mvu.) A-le tin-o Npugü kershvu phika günyu yügü kershvubin tse sü pen lola.

²⁹Tsontsin Joab le tin-o kershvu phika nyu kershvubin khoka kebin raja Solomon le shalo, Solomon le lonyu nme nipe Joab ki shüo Joab le nyu genyu tin-o kershvubin gü ki gü layo shün shü. Tsüka Joab le ale Solomon nshvuo tin Npugü kiryüla letse zoshü. Tsontsin Solomon le Jehoida nyugü Benaiah nishüo gü a-dushvula lo tsheshü.

³⁰A-le Npugü kershvu phika nyu yügü Joab ka, “Raja gü le nno chwiryülo tse ahza khishü bin nle.” Tsontsin Joab le, “Nmvu, ale hika si lati,” tsonla. Benaiah le gü raja güka Joab jo pe zoshü.

³¹Tsüka Solomon le zo, “Ale kezo hontse a-dushvula lo pe sun lalo. Tson-o Joab le temi kemu kendinyu dushvu kela khvü gü no age metse lo David nyenyu nme ge-e bin sin loho.

³²Lo Joab le medushvu kenjü chün Npugü le shaja pe tsüti, a-le apvü David tesha mvutse tsü thyükela genyu. Joab le a-nyeki gwakvu kethyü kemu kendi mihvu dushvu la. Tsüle Ner nyugü Abner Israel rihü dan sharhi gü, lo Jether nyugü Amasa Juda rihü dan sharhi gü.

³³Tsügenyu au dushvu kela shaja tsüle kethonthen Joab lo a-tsipwen ge bin ti. Ai David, lo a-tsipwen, lo a-kakhwün, lo a-rajakhün so ge we Npugü kanyu nyun kebwe no kethonthen bin ti.”

³⁴Tson-o Jehoida nyugü Benaiah le Npugü kershvu phika gü nyu yügü Joab dushvu la, lo tehen nyu a-npvü a-kanyu sunla.

³⁵Lo raja gü le Benaiah no Joab sunka rihü dan sharhi gü thyüshü lo Zadok no Abiathar sunka püshükeda thyüshü.

Shimei Kesi

³⁶Lo raja gü le me nipe Shimei kishüo a-ka, “Jerusalem nyu nka nme thyülo, tsünyu binlo, lo nyida gü nken tin nya.

³⁷Nle Kidron nkenchwi yatselo, nle si tsentsü ti, lo kemu khvü le n npvü nge ti.”

³⁸Tsontsin Shimei le, “Gwasa le, Kedagü, nle nyu zoshü yo, ngo gü le tsüthyü ti.” Tson-o a-le Jerusalem nyu bin thonsa tinla.

³⁹Chenshen siki, Shimei gonyu mihvu le tin-o Gath nyu raja Maakah nyugü Akish ki güla. Shimei le a-go hvu le Gath ki kebin jo shalo.

⁴⁰Tson-o Shimei le a-gada ketsenlo njio a-go hvu pfü ti tseo Gath nyu Akish ki gü, lo a-go hvu hyu lo-o zen ni a-ka ki gunryü la.

⁴¹Shimei le Gath ki güo nigun ryü kela rüla Solomon le shalo.

⁴²Raja gü le me nipe Shimei koshüo a-ka, “Ale nno Npugü zan nyu swen-o Jerusalem nken nyalo tse zoshü. Lo ale nle Jerusalem nken yatselo nle si tsentsü ti tse nka zoshü. Tsüle nkenda le nle a jozen tile tse nle zoshü mvu ole?”

⁴³Tsonlo, nyuthyüo Npugü zan nyu n johokeshü borho lo ale nka zokeshü nyümvula?

⁴⁴Nle apvü David ge a-zükemvu thyü kenjü n npvü sha tsentsü bin nyo. Tsügenyu Npugü le shaja pe ntsüti.

⁴⁵Ai a-le jochü pe atsüti lo a-le David raja bin no kethonthen bin loti.”

⁴⁶Tson-o raja gü le ahza pe Jehoida nyugü Benaiah tsüshüo Shimei dushvula, lo Solomon le raja thyü nkosa lola.

1 Rajanyu 3

Solomon Le Faro Nyugi Lokelo

(2 By 1:3-12)

¹Solomon le Ijipt nyu raja gü Faro zen kesolo, tson-o a-nyugi lolo. A-le tsügi zen gunryüo David nyida nyu yhun, a-ka, kershvuka, lo chwida khwen pe Jerusalem hun lo kemvuthen tson bin.

²Npugü kershvuka thyülo mvuzun, lo tsügenyu temi dan le bin kechacha kechonka Npugü kershvu thyü hü.

³Solomon le Npugü so, lo a-pvü David le a-senkethyü then hü, ai a-le kershvubin kechacha ka nyurhün dushvu pe kershvu thyü hü.

⁴Khenyüme raja gü le Gibeon nyu kershvuthyü titse gun, kechamvule tsüle kershvu bin da nme genyu. Solomon le himhundyü kershvubin tsüge rope kershvu gwen yie-e thyü laso.

⁵Gibeon nyu kheje ki Solomon minki Npugü le ryüo a-ka, “Ano nyu pe ntsünyü bin yo hilo lo.”

⁶Tsontsin Solomon le, “Nle ngogü apvü David, a-le joketsin zo, njü, lo a-nyun apfu sen-o nmhundyü nyu tsonchü kehü hontse nle a-sosa kehü tsinshü. Lo nle a-sozin kehü tsinshü kebin le nle a-nyu peche nme khipe tsüo no nthu a-sunka akeda thyü bin nyo.

⁷O, Npugü Sunggigü nle ano apvü sunka raja thyüshü, lo ale ntsenyu keshe zun, ale kechwikeyü jvü shamvu.

⁸Ngo gü le ntemi thyüti tseo kejukelo dan nyu hü, temi kechon swülo bukeho dan nyu.

⁹“Tsügenyu ngo gü no ntemi dan jün kera kethyü ka kegwa lo keshvu shakekha lo nrün genyu thakesha kerüchün nyun khi shülo, kemvu we ale dihontse ntemi hitsü lakhi ketsen lo tila?”

¹⁰Solomon le tha hikeshü Npugü le a-kenyüla.

¹¹Tson-o Npugü le a-ka, “Nle hi hikethyü, n npvü ngenyu yhun kethon, nmvue kenya, nmvue nkenrhi nyu kerhünron himvu, ai kentsen kenjün nyu keda thyü nrün genyu thakesha kerüchün hi kethyü genyu,

¹²hire, ale n jo hontse thyüshü laso. Ale thakesha kerüchün nyun khipe ntsü laso, tsügenyu nmhundyüe temi nme nhontse kethyü ndi, nmvue n sikie temi nme nhontse kethyü le yhun sorryü loho.

¹³Lo ale nle hikemvu ai pe ntsü sin shü laso; kenya lo teshwe, tsügenyu nkeyhun then rajanyu dan nyu nhontse kethyü temi nme no bin loho.

¹⁴Lo nle a jo zen hü, ajvü dan thenlo, lo npvü David hontse a johokeshü dan then hü yatselo, ale yhunkethon pe ntsüti.”

¹⁵Solomon le chon sorryü laryü, hire, tsüle a-min nme la. Tsüselo a-le Jerusalem nyu gun ryüo Npugü zen Jopenron kelo Khin mhundyü nyu solo njio rope kershvu dan thyüshü. lo kengükegwa kershvu dan thyüshü, tsüsika a-le a-gonyu dan apfu zen-o ho.

Solomon Le Joketsen Kera Kethyü

¹⁶Khenyüme tenunyu keyüla chüntüü kehü nyu mihvu le raja gü mhundyü ryüo solo.

- ¹⁷Tsontsin tenugi nme le, “A npugü, tenunyu higi hile ayi kengüo ka nme nyu bin hü lo a-le kebin ka ale pechenyu nme nnyulo.
- ¹⁸Lo ale nyuzen kelo jonshen nyü tenu higi ko nyuzenlo, tson-o ayi kengü bin; ka gü nyu ayi nti a-me tesin kecha ndi.
- ¹⁹Lo tenunyu higi nyu le kheje nyu sila, kechamvule, a-le tejü kela genyu.
- ²⁰Lo Khejenyu ngo gile zhütin kela ka a-le so-o anyugü pen gü a-zhüki shülo la lo a-nyu kesi pen ryüo azhüki shüla.
- ²¹Tson-o ale lonyü so-o anyu hontsü gü laryü, a-kesi hyulo. Ai ale lonyü shwi petsü gü ntsin, tsüle ale nnyu keshü anyu kemvula.”
- ²²Tsontsin, “Tenu kecha gile, nmvule rhün kebin güle anyu le, lo kesigü tsüle nnyu le! Lo higi le nmvu le kesigü le nnyu le lo rhün kebin gü le anyu le.” Tson-o raja gü mhundyü nyu au kenyi lola.
- ²³Tsüka raja gü le, “Nme lo rhünkebin gü le anyu lo nnyu gü le a-kesigü, lo kecha gü le nmvu, ai nnyu le a-kesi gü, lo anyugü le rhün kebin gü.”
- ²⁴Raja gü le, zhethon nme sen ryülo. Tson-o anyugun le zhethon nme sen-o raja gü mhundyü ka ryü.
- ²⁵Tsontsin raja güle, “Nyu kerhün gütsü kenjün pe kenyhun thyüo peha pe nme tsüla lo peha pe kechagi tsüla lo tsela.”
- ²⁶Tsonshü ntsin, rhün kebin nyugü a-jvü le a-nyu genyu a-nyun kenjün thyüla, tson-o raja güka, “A npugü nyu kerhün gü pe a-tsü lalo, a-dushvu la nyalo tson sola.” Ai kechagi le, “Tsü no ahon-e thyü nya lo nhon-e thyü nya ai kenjün lalo.”
- ²⁷Tsüka raja gü le, “Kerhün gü tsü pe a-tsüla lo, dushvu nyalo! A-le tsügü a-jvü laryü.”
- ²⁸Lo Israel nyu apfu raja gü le jokerapen keshü rüla tsü nyü külo; tson-o anyugun le raja gü nshvula, kechamvule anyugun le a-ge kenjü nyu mejün kera shülo kegwa Sunggigü thakesha le kebin hyulo kela genyu.

1 Rajanyu 4

Solomon Hensin Kedanyu dan

- ¹Solomon le Israel nyu apfu so raja thyü,
- ²lo temi hidan hile a-hensin nyu kedanyu dan: P"shükeda gü: Zadok nyugü Azariah.
- ³Kethu nyu: Shisha nyu, Elihoreph lo Ahijah hvu thu pe bin kenjü keshwi gü: Ahilud nyugü Jehoshaphat

- ⁴Lo Jehoida nyugü Benaiah: no rihü dan so keda thyü lo Zadok lo Abiathar au: no püshükeda thyü.
- ⁵Nathan nyugü Azariah: no keda dan so bin lo Nathan nyugü Zabud: no kedanyu dan nyu keda gü lo raja pvü gü thyü
- ⁶Ahishar: no kanyu keshwigü thyü lo Abda nyugü Adoniram: no khajana keshwi gü thyü
- ⁷Lo Solomon le Israel nyu apfu so ge kedanyu min tseryü kenyhun kejülo, tsüdan no raja gü lo a-kami ketyüketsü ndashü nrün genyu, temi nme le chen me ka shye me me.
- ⁸Anyugun zan le hidan hi: Benhur: Efraim rincho
- ⁹Bendeker: Makaz, Shaalbim, Bethshemesh, Elon lo Beth Hanan rünyi dan
- ¹⁰Benhesed: Arubboth lo Sokoh lo Hefer kazü apfu
- ¹¹Benabinadab: Solomon nyugi Tafat nyepvü: no Dor kazü apfu
- ¹²Ahilud nyugü Baana: Taanak rünyi apfu, Megiddo, lo Beth Shean kazü apfu, Zarethan rünyi kho, Jezreel tesinzi, Abel Meholah lo Jakmeam rünyi keti
- ¹³Bengeber: Gilead nyu Ramoth rünyi, lo Gilead nyu Manasseh tsipwen Jair nyu kaminyu rünyi dan lo Bashan nyu argob kazü chwida khwen pe hun lo lazo pe chwida khünpvü kethyü rünyi hentsero dan apfu
- ¹⁴Iddo nyu gü Ahinadab: Nahanaim kazü
- ¹⁵Ahimaaz: Solomon nyugi Basemath kelo gü no Naftali kazü
- ¹⁶Hushai nyugü Baana: Asher kazü lo Bealoth rünyi
- ¹⁷Paruah nyugü Jehoshaphat: Issachar kazü
- ¹⁸Ela nyugü Shimei: Benjamin kazü
- ¹⁹Uri nyugü Geber: Gilead kazü, Amor nyu raja gü Sihon lo Bashan nyu raja gü Og le gon gun keryü Lo tsüso kedanyu nme no kazü apfu nyu kedanyu dan so gon.

Solomon Raja Le Gwakenye Kelo

- ²⁰Juda lo Israel temi le züda seki hachon hontse chonsa; anyugun le tyü lo tsüo shekerhün thyü.
- ²¹Solomon le Eufates züri gerho gun gü Filistian nyu kazü lo Ijipt nyu rhi keti apfu so raja thyü. Anyugun le khajana pe a-tsü, lo a-le rhün kebin then a-lothyü.
- ²²Lo Solomon ketyüketsü khenyüme genyu le tho kegwa khin shenryü, lo chvü khin hentsero;

²³kanyu leyi kehü thutse tseryü, lo low nyu kehü thutse nki, tanyü tsime lo tsünyeki thyüshon, thyünyu, thyüzhe lo tero ai sin.

²⁴Solomon le Eufrates züri yhäko kechezin kazü aphu, Tiphshah ka gun gü Gaza keti, züri yhäko keche kipun raja dan aphu so gon, lo tsü kehun rünyü dan aphu zen kengü gwa.

²⁵A-le rhün kebin then Juda lo Israel temi dan aphu kenshvu ndio yhun lo, Dan ka gun gü Beersheba keti a-npvü pvü a-vainsha lo a-kherobin hensin nyu.

²⁶Solomon le kerugari yie henzi le kerubin nyu bin lo keru ge kebin temi yie tseryü kenyhun le bin.

²⁷Lo kedanyu temi tseryü kenyhun dan tsü le raja gü Solomon genyu, lo a-miz ka keryü nyu aphu genyu shyetsen a-npvü a-gwenkho ka ketyüketsü khi küshü, anyugun le rhodyü lamvu.

²⁸Keru dan lo nyukhu kecha dan genyue, anyugun gwenkho ka anyugun le npenkon pfü ryüo kedanyu dika le sen mvulo shvuyo tsüka shü lahü.

²⁹Sunggigü le kensü lo kekokepe lo nyun kegon pe züda seka hachon hontse kethyü pe Solomon tsüshü.

³⁰Solomon le yhäko kechwü kipun temi dan aphu lo Ijpt nyu kensü aphu nyeki shakvu.

³¹Kechamvule a-le temi aphu nyeki thashakvu, Ezrahite temi Ethan, Mahol nyu dan Heman, Kalkol, Darda aphu nyeki thasha, lo a-rüla zope a-te a-mhu aphu zan kechwü thyü gun la.

³²A-le thakesha jo yie shen zoshü; lo lü yie meo pvün ron shü.

³³A-le senbin rüla, Lebenon nyu kebin Sedar bin ka gun gü hyssop kabon ge tsü chwiryü kehü rüla keti; lo nyukhu, tegü, lo nyon kehü nyukhu lo tshü rüla zoshü.

³⁴Kazü nyu raja nyu aphu a-kensü rüla nyü lo-o a-khwenyü lo tseo temi nipe a-kishü.

1 Rajanyu 5

Solomon Le Kershvuka Gü Thyü Titse Ndakelo

(2 By 2:1-18)

¹Tur nyu raja gü Haram le me nipe Solomon kashü, kechamvule a-kejü pe a-pvü sunka raja thyü bin kela rüla a-le shakelo genyu; Hiram le David so nyu nme.

²Solomon le logü ninipe Hiram kishüo:

³“Nle shabin nyo apvü David le Npugü, a-Sunggigü zan nyu ka nme thyülo mvula, kechamvule a-te mhun aphu nyu teri le bin la, lo Npugü le tsü khipe a-phasin thyülo kemvu zun genyu.

⁴Ai ntsoka we Npugü a-Sunggigü le lizin hizin kengü kegwa pe atsü laso, tson-o akenrhi ndi nmvue kenshvu ndi.

⁵Tsügenyu, hire, ale a Npugü a Sunggigü zan nyu ka nme thyü titse rhilo laso, Npugü le apvü David ka kezo le, ‘Nnyugü, ale pe nsunka nrajakhün ge shü nrün gü, a-le azan nyu ka nme thyü shüti.’

⁶Tsügenyu nle ntemi nishüo Lebenon nyu Sedar bin dan phen pe atsü shülo, atemi dan no ntemi dan zen-o thyüti, lo ntemi dan chün nle dikho zoyo ale pe tsüti. Kechamvule agun dan nyu Sidon nyu temi hontse sen phen keshanyu kendi nle shabin nyo.”

⁷Hiram le Solomon jo shalo ntsin a-sherhün-o, “Npugü shwe le, a-le nthu temi tsipwen keda tsügü genyu nyun thakesha nme khipe David tsü keshü genyu.”

⁸Tson-o Hiram le josin pe Solomon ka, “Nle josin keshü tsü ale shalo laso, lo nle aka hikeshü hontse Sedar lo Pine sen nle lonyü kebin tsü aphu ale thyüshü ti.

⁹A temi dan no Lebenon nyu sen nshyeryüo züda nyu shüti; lo ale züda nyu ryüo nle dika shü lotse tiyo tsü bin ka shüshü ti, tson-o khipe ntsüshü ti. Lo nle ketyüketsü khipe atemi dan tsüshü yatselo ale asherhün ti.”

¹⁰Tsühontse Hiram le Sedar bin lo Pine bin Solomon le sen mvulo keshvu aphu ndo shü.

¹¹Lo Solomon le Hiram temi dan genyu ketyüketsü khi keshü le, thokhin yie nki, lo terzü khin yie nki tse chen kechwi pe Hiram tsü.

¹²Tson-o Npugü le a-le zokenjü hontse, kensü pe Solomon tsü. Hiram lo Solomon au jaka kengü kegwa le bin lo, lo au khinyu nyu zen gwatho la.

¹³Raja gü Solomon le Israel nyu aphu ka thakethyü min koshü, lo temi dan le yie shenryü.

¹⁴Adoniram no thakethyü temi tsüdan kentsen gü thyü shü. A-le temi dan kenjün pe dan shen thyülo nme le yie tseryü, dan me no shye me Lebenon nyu binlo lo shye hvu kanyu binlo.

¹⁵Lo Solomon le tso keyhe temi yie hentetse lo tsü pfü nrün temi yie hentsenyü le kazüthun ki hü.

¹⁶Solomon temi kedanyu thatho so ge kebin nyu dan nti mvule, tsünyekie temi yie shen-o tsishen no tha thyü kebin nyu dan shwi.

¹⁷Raja gü le ahza khishüo anyugun le tsokeda, aminketsen lo keyhe tso pe kabin gü khwe titse sen ryü.

¹⁸Tson-o Solomon temi ka kethyü nyu dan lo Hiram temi ka kethyü nyu dan, lo tso keyhe nyu dan le, ka gü thyü titse tso lo tesen dan ketsen lo.

1 Rajanyu 6

Solomon le Kershvuka Gü Thyükeshü

¹Israel nyu le Ijipt nyu chwiryü kelo chen tsizio hentetse lo Solomon le Israel nyu so gon kelo chenzi gü, Zif shye, tsü le shyehvu gü katsü Solomon le Npugü Kershvuka gü thyüso.

²Raja gü Solomon le Npugü genyu ka thyü keshü gü le kethon le tsu hentsero, keda le tsunki, lo ketetso le tsu shenryü.

³Kershvuka gü mhundyü chonrha le tsu nki, ka gü keda zenketun kü, lo a-kentsun le tsu tseryü.

⁴Keben no yüryü nrün kafüphe kesheshe thyüshü.

⁵Lo ka kehü nchün-o katsen thyü pe hun shü, Kershvuka tsen lo kenshün so kenshün tsen gü nyu a-le katsen thyü pe hun shü.

⁶Katsen tesin gü le tsu pvün, a-lvu gü le tsu tsero, lo teso gü le tsu tsenyü nmhun, kechamvule kabon ge kapha pe sen ni mvuo tsüge katsen gü rhun lo nrün genyu.

⁷Lo ka tsü gü kethyü ka, tso dan sen ryü kemvu ka ketsükela kela genyu, ka thyü kesoka kejon gi, nri nmvue tegi kanyu pe tha kethyü khwe nme nyümvu.

⁸Katsen tesin gü nyu keyü kakhin le tejüzin kipun bin, lo lubin rhun kebin ge katsen lvü gü ki kü, lo lvü gü nyu nsin-o heshen gü ki kü.

⁹Tson-o a-le ka gü thyü pen lo. Lo Sedar sen pe kapha lo kakela aphu je küla.

¹⁰Lo a-le katsen dan thyü pe kabon lizin hizin shüshü, ketetso le tsu pvün, lo tsüle Sedar kapha ge sen küshü.

¹¹Tsontsin Npugü jo le Solomon ka ryüo,

¹²“Nle thyü kebin ka higü hi, keshanyu laka nle a-jvü nyu tsonchülo, lo ale ahza khikeshü thyülo, lo ale johokeshü dan zenlo yatselo ale npvü David ka a johokeshü tsü thyüshü ti.

¹³Tson-o ale atemi Israel nyu dan nyu hü ti; lo atemi Israel nyu dan khela loho.”

¹⁴Tsü hontseo Kershvuka gü thyü pen lo.

Kershvuka Nyutsen gü Thyü Penkelo

(2 By 3:8-14)

¹⁵Kanyu zin kabon dan kazü nyu kü gü shün keti Sedar sen pe je kü la lo ka kela le pine sen pe la.

- 16**Kanyutsen gü, Kenshüntsin bin gü tse ko kehü gü, Kershvuka thin tsinzin thyüshü. Tsüğü kethon le tsu nki, Sedar sen pe sakethü lo kela ka gun gü shün keti thyü.
- 17**Kenshüntsin bin gü mhundyü sakethü le kethon le tsu henzi.
- 18**Lo Sedar sen ge nye le n ngan kebin lo pun kebin züshü, kanyuzin aphu Sedar sen pe je küla tson-o tso nme-e hyu mvu.
- 19**Lo kanyutsen ki Kenshüntsin bin gü thyüshü, tsüka Npugü zen Jopenron kelo Khin gü pe shü nrün genyu.
- 20**Kenshüntsin tsen gü kethon tsu nki, keda tsu nki, ketetso tsu nki, tsü aphu suna pe je küla. Kershvubin gü le Sedar pe je küla.
- 21**Tson-o Solomon le kanyuzin suna pe je la, lo Kenshüntsin bin nyu keyü hükethü le suna kerasü pe hüthü lo tsüko suna pe je küla.
- 22**Lo ka tsüğü apentha suna pe je, ka je penlo kemvuthen lo Kenshüntsin bin gü nyu kershvubin apentha suna pe je.
- 23**Lo Kenshüntsin bin gü nyu a-le Oliv sen pe Cherubim kenyhun thyülo, nme me ketetso le tsu tseryü.
- 24**Lo Cherub sekin peha zin le tsu pvün lo kecha zin le tsu pvün, a-sekin nme raka gun gü kechazin ra keti le tsu tseryü.
- 25**Cherub kecha gü ko tsu tseryü, Cherubim kenyhun nren au keda le kenme lo au kethon le ketun.
- 26**Cherub nme ketetso le tsu tseryü, lo Cherub kecha gü ko tsü hontse.
- 27**A-le cherubim gü khipe ka kentsun tsin ki shü njü; cherubim sekin dan le sükhun bin tson-o a-sekin nme le kabon nme zin rhun, lo kecha gü sekin le kabon kecha zin rhun, lo au sekin le ka lvunyu kerhun pfü bin.
- 28**Lo a-le suna pe Cherubim hvu jela.
- 29**A-le ka gü kehü aphu ge Cherubim lo kvubin lo nyen le pun kebin zü pe kanyuzin lo ngwenzin shüshü.
- 30**Tson-o ka kela, kanyutsen lo kamhuntsen suna pe je shü.
- 31**Lo Kenshüntsin bin gü nyu yü nrün genyu kakhin dan oliv sen pethyü; kenpere lo khenpvü kekho hvu ja le kabon gü jün pvün jün me.
- 32**Kakhin hvu le oliv sen pe thyü, lo tsüge Cherubim lo kvubin lo nyen le pun kebin züshü, tson-o suna pe tsü je shü.
- 33**Tsü hontse Kershvuka gü khenpvü kekho dan le oliv sen pe thyü, kabon jünzi jün me.

³⁴Lo kakhin kenyhun le pine sen pe thyü, kakhin nme le khinpon kenyhun lo kakhin kecha gü ko khinpon kenyhun.

³⁵Lo a-le tsüge Cherubim lo kvubin lo nyen kepun züshü, tson-o suna pe je shü.

³⁶Tson-o a-le kanyutsen gü keyhe tso pe tsonshen thyü lo Sedar kasen pe tson me thyüshü.

³⁷Solomon le raja thyü kelo chenzi gü Ziv shye ka Npugü kabin gü zen shü.

³⁸Lo chen tseryü nme gü, Bul shye, shye tetse ge, ka gü thyü titse nda kebin kon aphu thyü pen lola. Tsü hontseo a-le chen tsenyü tsü gü thyü.

1 Rajanyu 7

Solomon Rajaka

¹Lo Solomon le chen tseryü kenshen a npvü a-ka thyü, tson-o a-ka tsü thyü penlo.

²A-le Lebenon chün nyu ka gü ko thyü, kethon le tsu tsi me, keda le tsu henpvün, ketetso le tsu shenryü, Sedar ka ketun tsonshen so ge kasin pe shüo thyü.

³Ka ketun tson meka tseryü pvün le kebin so ge kasin pe shüo Sedar sen pe tsü so la, lo kasin le henzi pvün.

⁴Lo tsünyu kafüphe le tson shen le bin, lo keben no tsonshen thyüo ben keteno.

⁵Kakhin lo kafüphe dan aphu a-kethon kegon le ketun kü, lo keben no tson shen thyü ben keteno.

⁶A-le kachon pe katsen me thyü, kethon le tsu henpvün lo keda le tsu shenryü, lo kasü le tsü mhundyü zin bin.

⁷Tsüsika a-le rajakhün no keshü katsen me thyülo, tsünyu mejün kera nrün genyu, lo peha zin gü kecha kipun keti Sedar sen pe la küla.

⁸Lo a-le kebin ka mejün kera nrün bin sizin kebin gü ko ka kecha gü hontse thyü. Lo Solomon le a-nu Faro nyugi genyu ko ka tsü hontse kethyü nme thyüshü.

⁹Tha hidan hi aphu tso min ketsen pe thyü; tso keyhe nda kelo hontse, kerhenzhe pe rhen lo, anyuzin lo asazin, a-bin kekhwen ka kügü katsen keti, tsühontse ka ngwenzin gü katsen keda gü keti.

¹⁰Lo a-bin kekhwen le tso min ketsen, tso keda, tsu tseryü lo tsu tetse pe thyü.

¹¹Lo tsü so ge tso min ketsen, nda-o yhe kethyü tso lo Sedar sen pe thyü.

¹²Lo keyhe tso pe tsonshen thyü; lo Sedar kasin pe tsonme thyü tse pe katsen kedagü, lo Npugü ka kanyutsen gü, lo kasü hun.

Huram Tha

¹³Raja Solomon le me nishüo Tur ki Huram zen gun ryü.

14A-le Naftali tsipwen magi nyu nme nyu, lo a-pvü le Tur nyu lazo cha kehü nyu nme; a-le nsü lo koperhü sa kethyü nme lo lazo pe tha aphu thyüsha kethyü nme. A-le raja Solomon kiryü, tson-o a-tho aphu thyü küshü.

Lazo Kachon Kenyhun

(2 By 3:15-17)

15Huram le lazo pe kachon kenyhun thyüshü, a-kethon le tsu tseryüo tetse; nme me a-kehun le tsu tseryü kenyhun.

16Kachon hvu pe sen nrün genyu lazo hin pe a-kesen kenyhun thyülo, nme kethon le tsu pvün pvün.

17Lo Kachon hvu pe kesen ge kerü lo kehüsü kethyü chalo, nme me genyu tsenyü nyü thyülo.

18Tson-o a-le kachon hvu thyülo, lo kerikethyü tson hvu thyüpe kachon pe kesen gü hun shü, tsüge Kheratyü men ko züshü, lo kachon kesen kecha gü ko tsü hontse shü.

19Lo kachon pe kesen hvu ge tsü (lili) nye züshü, kethon tsu zizi.

20Lo kachon pe kesen ge khüratyü ko züshü, tsüle kerikethyü ketun ge bin; lo khüratyü kezü le tshvu le a-tson thyüo kachon pe kesen kecha Gü ge ko hunpfü bin.

21Lo Huram le Kershvuka nyu keyü tson nyu kachon pen soshü: a-le kachon njüzin gü pen soshü, tson-o tsügü zan tho pe Jakin tse koshü, lo kachon ngwazin gü pen soshüo tsügü zan thope Boaz thyülo.

22Lo kachon dan ge lili nye züshü. Tsü hontseo kachon dan thyü penlo.

Lazo Zükhin

(2 By 4:2-5)

23Lo a-le lazo pe zükhin nme thyülo, a-te peha zin gü kecha zin keti le tsu tseryü, ketetso le tsu pvün, lo a-kehun le tsu shenryü.

24Lo zükhin te kehun ngwenzin tsunja, tsu me jaka tseryü ryü, züpe hunshü, tsunja tsonhvu thyü pe hun.

25Tsü pe lazo pe kethyü methu tse tseryü kenyhun so ge dun, kenshen le tesozin ntsun, kenshen le nkhünzin ntsun kenshen le tesinzin ntsun, lo kenshen le nphozin ntsun bin; lo zükhin gü pe tsü dan so ge dun, tson-o anyugun min le a-hensin.

26Lo tsü le a-kesü le nbenje kesü kho, lo a-te le honpen te hontse, lili nye le pun kebin hontse; tsü le temi yie hvu le lulo kegwa zükhin

Lazo Binkejwe

- ²⁷Huram le lazo pe binkejwe tseryü chalo; kethon le tsu zi keda le tsu zi, lo ketetso le tsu shen.
- ²⁸Binkejwe dan tsüle cha pe hihontse: kethon keda ketun kü kethyü pe a-kekhenja nyu shü,
- ²⁹lo tsüge shünyho, methutse lo cherubim le bin; shünyho lo methutse zü kenjü te mhun nthü nzen pe gwasas shü.
- ³⁰Binkejwe pezi tsü aphu ketolo kegwa lazo pe kethyü pha zizi lo lazo pe kethyü khun le bin, lo quenzi dan ka lazo pe kethyü kerhunsü pe tunkü.
- ³¹A-pe kesen ge kebin a-mün kepe gü sa le tsu me; a-mün kepe gü ko a-bin kethyü gü hontse tepen; tsu meo peha ntsun; lo kepe gü te kehun ge tha züshü, tsü le quenzi thyü, tepen mvu.
- ³²Lo tsüdan hensin ketolo kegwa pha pezi le bin; tson-o a-kekhen dan hüsü sen kebin a-jwi gü ge sen bin, lo ketolo kegwa pha tsü le nme ketetso le tsu meo peha.
- ³³Ketolokegwa dan thyü pe kerugari pha hontse: tsü hüsü sen kebin dan, a-te kehun, lo aphalu nyu kebin dan aphu lazo hin pe thyü kü.
- ³⁴Thakhin gü nmeme tse a-quen ka ketejen bin pezi le bin, ketezen bin tsüle a-khin gü zen kensü.
- ³⁵Thakhin gü soge a-te kehun le tsu peha kho ketetso lo hüsü sen kebin lo a-pon gü, thakhin tse aphu kesü nme thyü.
- ³⁶Tson-o hüsü sen kebin dan, lo a-pon dan ge a-le cherubim dan, shünyho dan, kvubin dan pe keda kesha kentyüo lizin hizin züshü.
- ³⁷Hihontseo a-le thakhin tseryü thyülo, lo aphu a-kethon keda ketun kü, a-joja a-kenme.
- ³⁸Tsüsika a-le lazo pe zükhun tseryü thyülo, zükhun nme me nyu temi henzi le lulo kegwa zü le shü kelo, zükhun nmeme kethon le tsu zizi, thakhin tseryü ge tsü zükhun nmeme pe shü.
- ³⁹A-le binkejwe dan pvün pe ka gü tesinzin shü, lo pvün pe tesozin shü, lo a-le zükhin gü pe ka gü tesinzin lo yhüko kechwü denzin a-quen nyu shü.

Kershvuka Nyu Thathyü Kelo dan Le Hi

(2 By 5:2—6:2)

- ⁴⁰Huram le la, kekin khun, lo khun ko thyüshü. Tsühontse Huram le raja gü Solomon genyu Npugü ka gü nyu thatho aphu thyü penlo.
- ⁴¹Kachon kenyhun, lo kachon raki keshü kachon pe kesen kenyhun, lo kachon raki kachon pe kesen hvu keje tha zükeri pe keshü.

⁴²Lo zükëri kethyü hvu ge khüратyü tsizi, zükëri kethyü nme ge nyu khüратyü tson hvuhvu, tsü pe kachon hvu je nrün genyu.

⁴³Binkejwe tseryü dan, lo binkejwe ge kebin zükhun tseryü dan,

⁴⁴Zükhin nme, lo tsü hensin kebin methutse tseryü kenyhun;

⁴⁵tson-o la dan, kekin khun dan, lo khun, thakhin hidan hi apfu Hiram le raja gü Solomon no Npugü ka günyu kesen, lazo kenshwe pe thyü.

⁴⁶Raja gü le tsüdan tsü pe Jordan se ketejon nyu, Sukot lo Zarethän hvu janyu gin nnyo so ge shü.

⁴⁷Solomon le thakhin dan kensu sü shwi mvu, kechamvule chonri kela genyu, nmvue lazo dan kensu shalo mvula.

⁴⁸Solomon le Npugü ka gü genyu thakhin kecha dan ko apfu thyülo: suna pe kethyü kershvubin gü, suna pe kethyü miz, tsüge me hikehü tensü pe shükehü gü,

⁴⁹suna nti pe kethyü mah kenben bin, tezhüzin pvün lo tegwazin pvün, Kenshüntsın bin gü mhundyü nyu, nye kepun dan, mahkhin dan lo suna pe kethyü ketsevü;

⁵⁰honpen dan, mahchukekekinvü, khun dan, chen dan, mahkekinchen, suna pe kethyü tharünkegwa kero khun, lo suna pe kethyü kakhin rhü pe Kenshüntsın tsen ki keyü kakhin lo Kershvuka nyu kakhin dan rhü thyü.

⁵¹Raja gü Solomon le Npugü ka gü nyu thatho apfu thyü penlo. Tson-o Solomon le a-pvü David le thyü kenshün kela rakagi, suna, lo thakhin dan sen gun ryüo tsükhi pe Npugü kanyü tsen nyu shüla.

1 Rajanyu 8

Kejozenkelo Khinpha Gü Senryüo Kershvuka Günyu Keshü

(2 By 5:2—6:2)

¹Tsüselo raja gü Solomon le Israel nyu sharhi dan, tsipwen pe thyü kebin dan, Israel nyu nyenyu pvü thyü kebin pelü dan, ko kequen pe Jerusalem nyu shülo, tsü le Zion letse kehü David nyida nyu Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha gü sen gun ryü nrün genyu.

²Israel nyu temi apfu nga ka, Ehanim shye tseryü gü ge gunryüo raja gü Solomon khoka kequen lo.

³Lo Israel nyu sharhi dan apfu ryülo, tson-o püshükengun dan le Kejozenkelo Khinpha gü

⁴pen-o Kershvuka ki ryülo. Kershvu phika gü, lo Kershvu phika günyu kebin kanyü kenshün dan aphu sen nsinryü, tsüdan tsü le püshükengun dan lo Levi nyu dan le sen nsinryü Kershvuka ki shülo.

⁵Rajagü Solomon lo Israel nyu süda a-zen kehun kelo nyu aphu, Kejozenkelo Khinpha gü mhundyü nyu bin, anyugun le tanyü lo methutse pe kerüshvu thyü, tsüle chonritsin-o zolo nrün ndi nmvue swülo bu hala.

⁶Lo püshükengun dan le Npugü Kejozenkelo Khinpha gü pen-o a-bin nyuryü, tson-o pe Kenshüntsin tsen gü nyu Cherubim hvu sekin hensin shüshü.

⁷Kechamvule Cherubim hvu le au sekin sükhun pe Kejozenkelo Khinpha gü lo kenshün bin gü sabin, tson-o Cherubim hvu sekin le Kejozenkelo Khinpha gü lo thün hvu henlo.

⁸Thün hvu le thonsa, tsügenyu Kenshüntsin bin gü mhundyü nyu kenshün bin gü nyu bin-o thün tsü hyu bin, lo tegwe ki we tsü hyu mvu; tsüle nthu keti tsü nyu bin nyo.

⁹Kejozenkelo Khinpha gü nyutsü, Israel nyu le Ijpt nyu chwiryü kelo ka, Npugü le anyugun zen-o Kejozenkelo tsoyon kenyhun Mosa le Horeb nyu pe keshü nyeki tha kecha nme ndi.

¹⁰Püshükengun dan le kenshün bin gü nyu chwiryülo ntsin, khelukesü le Npugü ka gü süto tse lola.

¹¹Tson kela genyu püshükeda dan le khelukesü genyu so-o kera thyülo shvula; kechamvule Npugü zan kechwi le Npugü ka gü süto tselo kela genyu.

¹²Tsüselo Solomon lezo: “Npugü ale yhäko khipe tsangge shü; ai a-le kezün kentsun nyu bin titse la.

¹³Ale nno bin nrün genyu ka kegwa nme thyü pe ntsü laso, nno kethonthen hü nrün bin nme.”

Solomon Le Temi dan Ka Kezo

(2 By 6:3-11)

¹⁴Israel nyu dan aphu so kebin ka, raja gü le raniryüo jochü pe anyugun tsü.

¹⁵Lo a-le, “Israel nyu Npugü Sunggigü no zan kechwi gü thyülo lo! A-le a-mün pe apvü David ka zoshü, lo a-ben lope tsü thyü pen shü, tsü ka kezo le,

¹⁶‘Ale Ijpt nyu atemi Israel nyu dan zenchwi ryü kelo jon nyü gerho, ale Israel nyu tsipwen aphu dan nyue azan no bin nrün genyu ka thyü titse rünyü nme kejü lomvu; tson ai ale David no a-temi Israel nyu so raja thyü titse kejülo.’ ”

¹⁷Lo Solomon le zosin-o, “Apvü David le ka nme thyü pe Israel nyu Npugü Sunggigü zan nyu shüti tse rüchün hü.

18Lo Npugü le apvü David kazo, ‘Nle nnyun ki ka nme thyü pe azan nyushü titse rüchün hü, nletsü hontse rüchün kehü tsüle gwasä,

19tson yatse-e nno kagü tsü thyü loho. Ai nge chwikeryü nnyugü, a-no ka gü thyü pe azan nyu shüti.’

20“Lo Npugü le a-le zokeshü a-jo thyü pen shü laso, ale apvü David sun nyusoryü loso, lo Npugü le zope bin kenjü hontse ale Israel nyu rajakhün ge dun bin nyo, tson-o Israel nyu Npugü Sunggigü zan genyu ka nme thyülo laso.

21Lo ale tsünyu tsü Kejozenkelo Khinpha gü genyu bin nme pe bin njü nyo, tsünyutsü Npugü zen-o Kejozenkelo gü le bin nyo, tsü le a-le npepvü nyu dan zen-o thyülo, a-le Ijpt kazü nyu anyugun zenchwi ryü kelo ka.”

Solomon Kehi Kethyü

(2 By 6:12-42)

22Solomon le Israel nyu temi dan le kehun kebin ka Npugü kershvubin gü mhundyü nyu so-o, a-ben shwen pe tsangge ntsun

23lo-o hio, “Israel nyu Npugü Sunggigü, tsangteso ge-e nmvue a-hensin kazü nyue nhontse kethyü Sunggigü kecha nme-e ndi le! Nle ngonyu a-nyun aphu sen-o n jozen kehü nyu ge nle zope bin kenjü khela mvu lo shwinjün hü nyo.

24Nle ngogü apvü David ka zope bin kenjü gü thyüshü, nle nmün-e pe zo, lo nben lope thyü pen shü laso, nthu hihontse lo laso.

25Tsügenyu ntsoka, Israel nyu Npugü Sunggigü nle ngogü apvü David ka kezo hontse thyüshü lo, nle kezo le, ayhühyu ka Israel rajakhün ge temi nme bin mvu kela nge thyü loho; tson-o nnyenyu dan le anyugun tson nyu petsü loti, nle amhundyü nyu tsonchü kehü hontse anyugun ko amhundyü nyu tsonchü loti.

26O, Israel nyu Sunggigü, ale nka hibin nle, n jo ngogü apvü David ka zokeshü hontse thyüshü lo.

27“Ai Sunggigü le kazü nyu bin ketsin ti ole? Hire, tsanggü lo tsangdan ai nle bin nrün ngenyu sheri; tson yatselo ale thyükesü ka higü hile ditsülaki nrün la?

28Tson-e nle ngogü kehi lo a-le nka a-shwikenjün kehi dan nyüshü lo, O, a Npugü Sunggigü, n gogü le nthu nka hikebin a-kechü lo a-kehi nyü shüta.

29Tson-o nyhüko pe kheje nyue lo nhenyue ka higü nri bin lo, nle azan no tsünyubin ti tse zokeshü bin gü nyu, tson-o n gogü le bin hinyu kehi kethyü nyü shülo.

30N gogü le ntemi Israel nyu dan le, bin higü ntsun-o kehi kethyü nyüshü lo; tson-o nkebin bin tsangge bin-o nyüshülo; lo nyükelo ka, agun kemu jüshülo.

31“Keshanyu laka temi nme le a-kazon nyu ge kemu thyüla, tson-o keswe pe age shüo a-no swe, tson-o ka higü nyu nkershvubin mhundyü ryü yatselo,

³²Nle tsangge bin-o nyüshü lo, tson-o thyüshü, ngo hvu jün kera shülo; serikemvu gü nmu lalo, a-tho hontse pe a-pe ge shüla; lo kemitsin gü no njülo a-kemitsin hontse thyü pe a-tsü shülo.

³³“Ntemi Israel nyu dan le shwikerüchün nyu jonhala, kechamvule anyugun le nmhundyü nyu mukela genyu, tson-o rani nkiryü, nzan zoshwi lo ka hinyu kehi thyü lo nka shwikenjün hi yatselo,

³⁴nle tsangge nyüshülo, tson-o ntemi Israel nyukemu jüshü lo, tson-o anyugun zen niryüo nle pe anyu pepvü nyu ketsü kazü gü nyu shülo.

³⁵“Tsang khinla, tson-o tsangri shü mvula, kechamvule anyugun le nntsun kela genyu, keshanyu laka anyu le bin higü ntsun-o kehithyü, lo nzan zoshwi, lo anyugun kemu nyu raniryü, nle anyugun nthyü nnyü keshü ka,

³⁶lo nle tsangge nyüshülo, tson-o n gogü lo ntemi Israel nyu kemu jüshü lo, lo nle anyu no gun nrün tson kegwa gü tsin pe hishülo, lo tsangri pe nkazü gü ge shülo, anyugun no gwen lotse nle khipe anyugun tsüshü kela gü.

³⁷“Keshanyu laka kazü gü nyu chenda, kenpen, tsangkenbu, lole gwamvula, tsekhvü nmvue pungin le bin laya tselo; nmvue shwikerüchün nyu le anyugun rünyü hun lola, chonro, kehokenyü lihi le ryü lae;

³⁸temi ligü higüe, nmvue ntemi Israel nyu aphue kehithyü lo a-shwikenjün hi, temi nmeme tse kethyü anyun kenjün thyüo, ka higü ntsun-o a-ben shwe yatselo,

³⁹nle tsangge nkebin bin nyu nyüshülo, tson-o kemu jüshü, lo nme me tse a-tho hontse thyü pe tsüshü ta; anyugun nyun nle sha kebin genyu; (kechamvule, nle n nti temi nyun nyu le bin yo shakebin genyu);

⁴⁰tsonlo yatselo anyugun le nle khipe agun pepvünyu ketsü kazü gü nyu yhun kebin then n nshvu hü loti.

⁴¹“Tsünyeki tesin, ntemi Israel nyu kemvu, ai nzan genyu kazü nithen ki keryü nyu genyu;

⁴²(kechamvule anyugun le nzan kechwü, lo nben kekvu, lo nbenshwe kebin nyülo); a-le ryüo ka higü nyu kehithyü lo;

⁴³nle tsangge nkebin bin nyu nyüshü lo, tson-o tesin gü le nka kehi dan thyü pe tsülo, tson-o kazü temi aphu no nza sha loti, lo n nshvu loti, ntemi Israel nyu dan hontse loti; tson-o anyugun no ale thyü keshü ka higü hile nzan nyu tse kethyü shalo nrün genyu.

⁴⁴“Keshanyu laka ntemi dan le shwikerüchün nyu zen-o terithyü gü, lika hikae nle anyugun nikeshü bin ki, nle kejükelo nyida gü, lo ale nzan nyu thyü keshü ka gü ntsun-o kehi thyü yatselo,

⁴⁵nle tsangge anyugun kehi lo anyu le shwikenjün kehi tsünyü shüta, tson-o anyugun nopen shülo.

⁴⁶“Keshanyu laka anyugun le nmhundyü ka mula, (kechamvule kemu thyü kemvu temi kendi genyu) lo nle anyugun ge nyuntala, tson-o anyu khipe shwikerüchün nyu ben nyu shüla, tson-o mele anyugun zen-o shwikerüchün nyu kazü ki dothyü gunla, nithen ki nmvue a-khokae;

⁴⁷tson-e anyugun le dothyü kebin rünyi ki tharüchün nilo, tson-o nyunkelu lo, dothyü kebin bin ka nka shwikenjün hio, agun le mu laso, thyüzü laso, serikemvu thothyü laso;

⁴⁸tsü hontseo a-shwikerüchün nyu, a-tenzen dothyü tinkela rünyi ki a-nyun, lo a-kerhün ronzin aphu sen-o rani nkiryü, nle khipe anyugun pepvünyu ketsü kazü, nle kejü kelo rünyi, lo ale nzan nyu ka thyü kelo gü ntsun-o nka kehithyü yatselo,

⁴⁹nle tsangge nkebin bin nyu anyugun kehi kethyü lo shwikenjün kehinyüshü ta, tson-o anyugun nopen shüta,

⁵⁰tson-o ntemi nmhundyü nyu mukela dan, lo anyugun thyükezü aphu jü pe anyugun tsülo, tson-o anyugun tenzen dothyü gun kela dan mhundyü shwikenjün khishü, tsüdan no anyugun shwinjün lo nrün genyu.

⁵¹Kechamvule anyugun le ntemi, lo nhon gwen nrün dan le, nle Ijpt nyu tegi mahmin nyu zenchwi keryü dan.

⁵²“Nyhütyü no ngo gü le shwikenjün kehi lo ntemi Israel nyu dan le shwikenjün kehi nribin nda, anyugun le nkeko aphu nyülo nrün genyu.

⁵³Kechamvule nle kazü temi aphu dan nyu anyugun khikho lo, anyugun no nhon gwen nrün genyu, nle ngogü Mosa ka kezo hontse, nle Ijpt nyu agun pepvü nyu zenchwiryü le, O Npu Sunggigü.”

Solomon Hikethü Kehi

⁵⁴Solomon le Npugü ka kehi kethyü lo a-shwikenjün kehi hi pen la-o, a-le kershvubin mhundyü nyu khosen-o aben shwen pe tsangzin shü kebin nyu soryü.

⁵⁵A-le solo, tson-o jochü pe Israel nyu kehun aphu tsüo nra tetso-o,

⁵⁶“Npugü no zankechwi gü thyülo lo, a-le zoshwikesü hontse kerüye khipe a-temi Israel nyu tsüshü, a-le a-gogü Mosa ka zoshwikesü thakegwa dan jo nme-e thyülo mvukela thyü mvu.

⁵⁷Npugü ngun Sunggigü no ngun zen hü kelo gü thyü lo, a-le npepvü nyu dan zen kehü hontse, a-no ngun dan nyu tinla nya, nmvue nkhela nya;

⁵⁸tson-o a-no ngun nyun sü pe a-denzin shüo, ngun no a-tson apfu nyu tsonchülo, a-johokeshü zenlo, a-jvü dan thenlo, tson-o a-le ahza khipe npepvünyu dan ketsü thyü zen lo nrün genyu.

⁵⁹Ale Npugü ka shwikenjün hikeshü a jo hidan hino, nhenyue lo khejenyue Npugü ngun Sunggigü khonni binlo letse nda, tson-o a-no a-gogü, lo a-temi Israel nyu dan, mvulo keshvu gwenkho apfu ka anyugun nopen shü nda.

⁶⁰Tson-o kazü temi apfu no Npugü le Sunggigü le , lo a-nyeki kecha nme ndi tse kethyü sha loti.

⁶¹Tsügenyu hagun nyun no Npugü ngun Sunggigü zen-o a-kezü nyu binlo, a-senkethyü jvü nyu tsonchülo, lo a-johokeshü dan thyüzen lo, nthu hi hontse.”

Kershvuka gü Thyükenshün Kelo

(2 By 7:4-10)

⁶²Lo raja gü lo Israel nyu apfu a-zen-o kershvu thyü pe Npugü mhundyü nyushü.

⁶³Tson-o Solomon le gwaketho kershvu thyü; tsügü tsü a-le pe Npugü tsü, methutse yie nki kenyhun, lo tanyü yie tsi meo nki. Tsü hontseo raja gü lo Israel nyu apfu Npugü ka gü thyükenshün lo.

⁶⁴Tsünyü raja gü le ka lvü gü Npugü ka mhundyü nyu kebin gü thyükenshün lo, kechamvule a-le tsünyu rope kershvu, ketyü pe kershvu, lo keshvu pe gwatho kershvu dan genyu sheri kela genyu.

⁶⁵Lo tsüka Solomon le keho nme thyü, lo Israel nyu apfu a-zen-o bin, temi kechon, Hamath nyu yü keryü ka gü Ijpt nyu züri keti; Npugü ngun Sunggigü mhundyü nyu jon tsenyü, then nyu kebin nga thyülo.

⁶⁶Jon tetse nyü a-le temi dan nila. Lo anyugun le jochü pe raja gü tsü, tson-o Npugü le a-gogü David lo a-temi Israel genyu thyükeshü thakegwa apfu genyu sherhün, lo kenyüsa-o aka kaki gun la.

1 Rajanyu 9

Sunggigü le Solomon Yhühyu Thyüni Keshü

(2 By 7:11-22)

¹Solomon le Npugü ka gü, lo raja ka gü, lo a-le thyünyü kebin a-kenyü dan apfu thyü penkelo siki,

²Npugü le gw"nhvu ge gü Solomon yhühyu thyü nishü, a-le Gibeon nyu a-yhühyu thyü keshü hontse.

³Npugü le a-ka,“Nle amhundyü nyu kehi lo n shwikenjün kehi ale nyülo laso. Azan kethonthen pe bin titse nle ka thyü kelo higü hi ale thyü kenshün shü laso; lo ayhütyü lo anyun le tsünyu binzin bin ti.

⁴Lo nle npvü David hontse amhundyü nyu tsonchü, lo ajvü lo a johokeshü dan zenlo,

⁵tsonlo yatselo ale Israel ge kethonthen n rajabin thyü shüti, tsügü tsüle Israel rajakhün ge dun nrün min ndi kela nge thyüshü loho.

⁶Ai nle asithen mvuo rani laya tselo, nle nmvue nnyenyue, ale pe nmhundyü nyukeshü a johokeshü dan, lo ajvü dan thyüzen mvula, tson-o tero kecha lothyü, lo tsüdan rüshvu tinla;

⁷tson yatselo ale khipe ketsü kazü gü nyu Israel no yhun mvu lati; lo ka higü hi, ale azan nyu thyünshün kelo gü, amhundyü nyu khipe shwe lati, lo Israel pe temi aphu mhundyü nyu me jobin lo me no shwi kenyü nme thyü lati.

⁸Lo nkesa kela, ka higü hi temi le hi nken kegun nyu aphu a-dun thyü lati. tson-o, 'O khwi! O khwi! nyu genyu Npugü le kazü higü, lo ka higü ge hihontse thyü la seyo,' tsonti.

⁹Tsontsin mele, 'Kechamvule anyugun Npugü Sunggigü, Ijpt nyu anyugun pepvünyu zenchwi keryü gü khela, tson-o tero kecha zen lola, lo tsüdan rüshvu, lo tsüdan lothyü tinla; tsügenyu Npugü le thagwa kemvu hidan pe anyugun ge shü laso,' " tsonti.

Solomon Le Hiram Zen Kejoshü Kelo

(2 By 8:1-2)

¹⁰Chen nki pen gükezhü ki, Solomon le ka kenyhun nren thyü lola, Npugü ka gü, lo raja ka gü.

¹¹Tsüka Hiram Tur nyu raja gü le, Sedar sen, Pine sen, lo suna Solomon le lokenyü dan pe a-tsüshü, tsontsin raja gü Solomon le Galil lojvü nyu rünyi nki pe Hiram tsü.

¹²Hiram le Tur nyu chwiryü Solomon le pe a-ketsü rünyi dan nrishü; ai shwi pe a-kenyü lomvu la.

¹³Tson-o a-le, "A sikezen gü, nle khipe aketsü rünyi hidan hile dihontse kethyü dan me sela!" Tson-o a-le kazü tsüdan tsüpe Kabul letse ko kela nthue tson ko hü nyo.

¹⁴Lo Hiram le suna talen tsio nki nipe raja gü tsü.

Solomon Tha Kecha dan

(2 By 8:3-18)

¹⁵Lo raja gü Solomon le Npugü ka gü, a npvü a-ka, Millo, Jerusalem chwidan, Hazor, Megiddo, lo Gezer thyü nrün genyu thakethyü temi kolo.

¹⁶(Faro Ijpt nyu raja gü le nsin gü Gezer lola, lo mah pe tsü gü rola, rünyi tsünyu kebin Kanan nyu dan dushvula, tson njio kenrun nyu tsü khipe a-nyugi, Solomon nu tsüla.

- ¹⁷Tson-o Solomon le Gezer thyü nilo.) Lo Beth Horon, tesin gü,
- ¹⁸lo Juda lojvü tehennyu Baalah lo Tamar,
- ¹⁹lo Solomon le a-kenya kequen kebin rünyi dan, kerugari le kebin rünyi dan, a-keru temi le kebin rünyi dan Jerusalem lo Lebenon nyu lo a-raja hensin kebin kazü aphu nyu a-le thyünyü kebin dan aphu thyülo.
- ²⁰Lo Israel nyu nyenyu kemvu temi kecha Amornyu, Hitnyu, Periznyu, Hivnyu lo Jebusnyu,
- ²¹Israel nyu nyenyu dan le nkelobu mvu kela kazü gü nyu yhun kebin tha kethyü temi dan, Solomon le do nthu ketie zen hü.
- ²²Ai Solomon le Israel nyu nyenyu dan we no dothyü mvu; anyugun no a-hensin nyu shüpahü nyu, Officer nyu, mekenssen nyu, tsi sokeda nyu, kerugari kentsen nyu, lo keru temi dan thyü.
- ²³Solomon hensin nyu officer nyu kentsen tsipvün-o henpvün, hidan hi no thatho thyü kebin dan kentsen.
- ²⁴Faro nyugi le David rünyi nyida nyu chwiryüo Solomon le a-genyu thyükelo ka gü nyu binlo; tson-o tsüki Millo thyüshü.
- ²⁵Solomon le a-le kershvubin thyü pe Npugü ketsü gü ge chen me ka gwünshen ge rope kershvu, lo gwaketho kershvu thyülo. A-le tharün kegwa rope Npugü mhundyü nyushü. Tson-o a-le ka gü thyü penlo.
- ²⁶Raja Solomon le Edom kazü nyu Kenhon Züda se, Eloth khoka, Eziongeber nyu teri run dan thyüshü.
- ²⁷Lo Hiram le a-go nyu dan züda rüla keshanyu, run temi nipe Solomon gonyu dan sin-o nishü.
- ²⁸Anyugun le Ofier nyu gü suna talent tsi zio nki khilo, tson-o tsü pfüo raja gü Solomon kiryü.

1 Rajanyu 10

Rajagi Sheba Le Solomon Ki keryü

(2 By 9:1-12)

- ¹Sheba nyu Rajagi le Npugü le thakesha pe Solomon tsüo a-zan kechwi rüla nyülo ntsin, ketsin le mvuyo ketso titseo Jokerü sen ryü.
- ²A-le temi kechon zen-o Jerusalem nyu ryü, Ut dan ge tharün kegwa, lo suna kechon, lo tso minketsen pfüryü. Lo a-le Solomon kiryülo ntsin, a-nyun nyu nyu le bin yo tsü aphu pe a-zen kenthon.
- ³Solomon le tsügi le a-ka ketso kethyü aphu kenishü; Raja gü le thakon nme-e shalo mvu lao zope tsügi zenlo mvukela ndi.

- ⁴Sheba nyu Rajagi le Solomon thakesha, lo a-le ka thyü kelo,
- ⁵lo a-miz ge ketyüketsü, a-gonyu dan kedun, keranyu le khwen kebin, anyugun phinya kesen, a-hon kepen nyu, lo a-le Npugü ka nyu rope kershvu thyü kebin hyushü ntsin, a-kerüshvu la.
- ⁶Tson-o a-le raja gü ka, “Ale akazü ki ntho dan lo nthakesha rüla nyükelo tsüle, ketsin le.
- ⁷Ai ale ryüo ayhütyü pe hyula kemvu ka we, ale jo tsüdan tenyen mvu, hire, tsüdan ponha ai pe aka zomvu. Nkensü lo nkenya lo nkegwa rüla mele zo kehü nyükelo nyeki rüche sa.
- ⁸Ntemi dan, ngonyu dan, nmhundyü ka sozin bin kehü dan, lo nthakesha khwenyü kehü dan le a-yhen kegwatsin!
- ⁹Npugü n Sunggigü, n shwi pe a-kenyü kehü gü, tson-o nkhipe Israel rajakhün ge keshü gü shwen le! Kechamvule Npugü le kethonthen Israel so hü, tsügenyu nno kenjü lo tejvü sen titse nkhipe raja thyülo laso.”
- ¹⁰Tson-o a-le suna talent tsio nki, tharün kegwa kechon, lo tso minketsen khipe raja tsü: Sheba nyu rajagi le tharün kegwa pe raja gü Solomon ketsü tsülaki le tsüsiki niryü mvu.
- ¹¹Lo Hiram run Ofir nyu suna sen keryü dan ko, almug sen, lo tso minketsen kechon sen ryü.
- ¹²Tson-o raja güle almug sen pe Npugü ka nyu, lo raja ka gü nyu kachon, lo lükethyü nyu dan genyu lükethyü khin (Harps lo lyres) thyülo. Tsüsiki almug sen tsü tsülaki hyu lomvu.
- ¹³Raja gü Solomon le Sheba nyu rajagi le lonyü kebin dan, a-kehi aphu pe a-tsü, jweh pe a-ketsü nyeki. Tson-o tsügi lo a-gonyu dan le ranio anyugun kazü ki gunla.

Solomon Kenya

(2 By 9:13-28)

- ¹⁴Chen meka Solomon le Suna talent tsi tsero-o hentsero-o tsero hyulo hü,
- ¹⁵tsünyeki a-le hakethyü nyu dan, tharünkegwa hakethyü nyu lo Arabia nyu raja nyudan lo Ahng dan aphu ka khajana hyulo hü.
- ¹⁶Lo raja gü Solomon le suna pe gida tsihvu chalo, gida nme le suna shekel tsitsero pe thyü.
- ¹⁷Lo a-le suna pe gi tsishen chalo; gi nme ge kilogram kenyhun kepen pe thyü. Tson-o raja gü le tsü pe Lebenon chün ka gü nyu bin njü.
- ¹⁸Tsünyeki raja gü le chunhü pe rajakhün keda nme thyülo, tson-o a-so suna kegwatsin pe jela.

¹⁹Rajakhün phalu le tsero le bin lo rajakhün so ge a-sikipon le methutse pe, lo khün gü lizin hizin abu le bin, lo shünyho kenyhun le abuhvu khoka sobin.

²⁰Lo phalu tsero dan ge lizin hizin shünyho nme me tse tseryü kenyhun le bin. Raja bin nme nyue hihontse thyü hü mvu.

²¹Solomon le tsü kehü honpen aphu suna pe thyükü, lo Lebenon chün ka günyu thakhin dan aphu suna pe thyükü. Rakagi pe nme-e thyümvu, Solomon gwenkho ka rakagi pe tha lihi kemvu hontse la.

²²Kechamvule raja gü hon Tarshish nyu teri run dan le Hiram run dan zen züda nyu hü. Chen shen jaka gwengwa Tarshish teri run dan le suna, rakagi, chunhü, nkhwü, teku lo güngu pfü ryü kehü genyu.

²³Tsü hontseo raja Solomon le kenya lo kensü kipun-e kazü nyu raja nyu aphu nyeki kegwatsin thyü.

²⁴Lo kazü aphu Solomon kensü, Sunggigü le khipe anyun nyu keshü jo tsü nyü titseo a-fü hü.

²⁵Chen kechwi a-ki keryü nyu aphu rakagi, suna pe kethyü kanyü, phinya, teri ronye, tharünkegwa, keru, kanyü pfü kehü nyukhu, tse jweh sen ryü a-tsü hü.

²⁶Solomon le kerugari lo keru ge kedun temi ko kequen lo, a-le kerugari yie meo tsizi lo keru temi yie tseryü kenyhun le bin, tsüdan peha no Jerusalem nyu raja gü zen bin lo kecha dan no rünyi lika hika bin.

²⁷A-raja gwenkho ka Jerusalem nyu rakagi pe tso hontse la, lo Sedar bin le chonri tsin pe Shephelah nyu tinkü bin hontse la.

²⁸Solomon le Ijipt lo Kue nyu keru keloshü hü lo raja gü hakethyü nyu dan le Kue nyu a-mi kera-o lolo hü,

²⁹Ijipt nyu kerugari nme le rakagi shekel tsitseroro, lo keru nme me le tsio henpvün pe hihü. Tson-o raja gü hakethyü nyu dan le tsü jwen kela pe Hit lo Sirianyu raja dan aphu nyu shühü. Hitnyu raja dan lo Siria nyu raja dan le raja gü ha temi dan no tsü nishü hü.

1 Rajanyu 11

Solomon Le Sunggigü Kipun Ranikela

¹Raja gü Solomon le Faro nyugi nti mvule Moab nyu, Ammon nyu, Edom nyu, Zidornyu lo Hitnyu tenunyu shwi pe a-kenyü la.

²Tsipwen tsüdan rüla Npugü le Israel nyu nyenyu dan ka kezole, “Hagun le tsüdan ki sun thyü nya, nmvue tsüdan no hagun zen-o sunthyü nya, kechamvule tsüdan le hagun nyun thyüpe anyugun tero dan denzin gunla tsen tsüti.” Solomon le hidan zen keso-o anyu zen kengü tinla.

- ³A-le a-nu rajanyu nyugi tsi tsenyü, lo a-thenu tsishen le bin: lo a-nu dan le anyun thyü pe Sunggigü kipun rani la.
- ⁴Kechamvule Solomon le then la ntsin, a-nunyu danle a-nyun thyü kelu pe tero kecha denzin shü lola; tson-o a-le a-pvü David nyun hontse mvuo Npugü Sunggigü mhundyü nyu a-zü mvula.
- ⁵Kechamvule Solomon le Sidon nyu tero gi Ashtoreth lo Ammon nyukentsü kenche tero gü Milkom sithen tinla.
- ⁶Tson-o Solomon le Sunggigü mhundyü nyu thagwakemvu thyü, lo a-pvü David hontseo Npugü sithen shülo mvula.
- ⁷Tsontsin Solomon le Moab nyu tero kentsü kenche gü khemosh genyu, lo Ammon nyu nyenyu dan terokentsü kenche gü Molek genyu ko tse Jerusalem nphozin kipun kazüthun gü ge bin ketetso nme ka thyü shü.
- ⁸Lo a-le a-nunyu kecha dan aphu genyu kershvubin thyü shüo anyugun le tharün kagwa ro lo-o kershvu thyü pe anyugun tero dan tsü.
- ⁹Tsüka Npugü le Solomon ge anyuntala, kechamvule a-nyun le Israel Npugü Sunggigü, gwen hvu ge a-teno keshü gü, denzin mvuo rani kela genyu,
- ¹⁰lo a-no tero kecha then tinla loshvu, tson kethyü ahza pe a-ka zoshü laso, ai a-le Npugü le ahza khikeshü gü zenlo mvula.
- ¹¹Tsügenyu Npugü le Solomon ka, “Nle tha higü thyü kela genyu, nle kejozen kelo, lo ajvü dan, ale nka ahza khikeshü dan thyü zen mvukela genyu, ale nben nyu n rajaphen kenjün pe ngonyu tsü lati.
- ¹²Tson ai npvü David gü genyu, ngwenkho ka tsonla loho, ai nnyu gü ben nyu kenjün lati.
- ¹³Tson-e ale rajaphen gü aphu kenjün la loha; ai ago gü David genyu, lo ale kejü kelo gü Jerusalem genyu tsipwen nme pe nnyu gü tsü shüti,” tsonshü.
- ¹⁴Tson-o Npugü le Edom nyu raja tsipwen nyu nme, Hadad nyu thukeyhun pe Solomon ntsun sola.
- ¹⁵Kechamvule David le Edom lokelo ka rihü dan kentsen gü Joab le Edom nyu peche nyu aphu dushvu kela dan sunla titse nsin.
- ¹⁶Joab le Edom nyu pechenyu aphu dushvu la kemvuthen, shye tsero Israel nyu dan zen-o tsü nyu bin tinla.
- ¹⁷Tsüka Hadad le a-pvü gonyu Edom nyu peha zen-o, Ijpt ki tinla; “Tsü gwenkho tsüle Hadad le ntsenyu thyü bin zun.)
- ¹⁸Tson-o anyugun le Midia nyu bin-o Paran ki ryü lo tsünyu temi pe anyugun sin lo-o Ijpt nyu raja gü Faro ki gun. Faro le ka, ketyüketsü, lo kazü pe a-tsü shü.

¹⁹Faro le Hadad shwipe a-kenyü sala, tsügenyu a-le a-nu rajagi Tahpenes sikezen gi pe a-nu thyüshü.

²⁰Lo Tahpenes sikezen gile Hadad nyu Genubath nnyu lo, Tahpenes le Faro ka nyu higü leyi shü; tson-o Genubath le Faro nyenyu dan zen-o Faro kanyu yhun.

²¹Hadad le Ijpt nyu kehü ka David lo rihü dan kentsen gü Joab hvu le sikela rüla shalo ntsin, a-le Faro ka, “A no nkhe lao a kazü ki rani gunla ta,” tson sola.

²²Ai Faro le a-ka, “Nle a-zen kebin ka nyu rhodyü lao, nle n kazü ki gun kela nda bin nla?” Tsontsin a-le, “Tson mvu; ai ano gun lata,” tson shü.

²³Lo Sunggigü le shwikerüchün nyu kecha nme Zobah nyu raja gü Hadazer kanyu tinkela gü Eliadah nyu gü Rezon nyun thukeyhun shü,

²⁴tsü le David le Zobah nyu dushvu kela sika, Rezon le temi ko kequen lo-o tsüdan sharhi thyülo. (Lo anyugun le gü Damaska nyu yhun ketseka a-no anyugun raja thyülo.)

²⁵A-le Hadad serikemvu hontse Solomon rhün then Israel nyu nrhi, lo a-le Siria nyu raja thyü kebin then Israel nyu shwi ntsü.

Sunggigü le Jeroboam ka zoshwi keshü

²⁶Zereda nyu Efraim temi Nabat nyu Jeroboam Solomon gogü, Zeruah magi gü nyugü ko raja gü ntsun sola.

²⁷Solomon le Millo thyüshü, lo a-pvü David rünyi le ren bin kela ketsü nikeshü genyu a-le raja gü ntsun sola.

²⁸Jeroboam le temi thathyülo kekü nme, lo Solomon le selo higü hi ketseri hyulo ntsin, a-lope Josef tsipwen thakethyü nyu kentsen gü thyü shü.

²⁹Khenyüme Jeroboam le Jerusalem nyu chwikejü ka, Ahijah Shilonit nyu sidyükesha gü le tson nyu a-hyulo, lo Ahijah le phikeshün nme ben hü.

³⁰Tsontsin Ahijah le a-ge kebin phikeshün gü süyhün lo-o tsü sürhen pe tseryü kenyhun thyüla,

³¹tson-o a-le Jeroboam ka, “Nle tseryü khi lolo, kechamvule Israel nyu Npugü Sunggigü le hihontse zo hü nyo, ‘Hire, ale Solomon ben nyu rajaphen gü kenjün lati, tson-o tsipwen tseryü pe ntsü lati.

³²Ai a gogü David genyu, lo Jerusalem ale Israel tsipwen aphu dan nyu kejükelo nyida gü genyu a-le tsipwen nme hyulo ti.

³³Kechamvule a-le akhe laso, tson-o Sidon nyu terogi Ashtoreth, Moab nyu tero Khemosh, lo Ammon nyu dan tero gü Milkom rüshvu tin laso, a-pvü David hontse mvuo atson gü nyu tsonchü mvu, a mhundyü ka a-zükemvu thyü, a senkethyü jvü dan lo ale khikeshü ahza dan thyüzen mvu laso.

³⁴Tson-e ale a-ben nyu rajaphen apu khila loha, ai ale kejukelo a gogü David le ale ahza khikeshü lo a senkethyü jvü dan thyüzen kethyü genyu, Solomon no a-rhünthen raja thyü ti.

³⁵Ai ale a-nyugü ben nyu rajaphen khi lo-o tsipwen tseryü pe ntsü lati,

³⁶ai ale tsipwen nme pe a-nyugü tsüti, tsüle azan no bin titseo kejukelo Jerusalem nyida nyu agogü David no a mhundyü ka keben nme thyüzin bin nrün genyu.

³⁷Ale nzen loti, tson-o nle nnyü kebin hontse nno Israel nyu raja thyüti.

³⁸Lo nle David hontse ale ahza khi pe nketsü apu nyülo, tson-o atson nyu tsonchü, a mhundyü nyu kenjü gü thyü, a senkethyü jvü dan lo a johokeshü dan senlo yatselo ale nzen hüti, ale David ge thyü keshü hontse nno ka ketsin nme thyü, lo Israel khipe ntsü ti.

³⁹Lo higenyu ale David tsipwen nthü nnyü ti, ai kethonthen genyu mvu.' "

⁴⁰Tsügenyu Solomon le Jeroboam dushvu la titseo füso, ai Jeroboam le tin-o Ijipt nyu Shishak raja ki güla, tson-o Solomon le sila kemvuthen tsünyu bin tin la.

Solomon Kesi Rüla

(2 By 9:29-31)

⁴¹Lo Solomon tha kecha, a-le thyü keshü apu, lo a-kensü tsüdan tsü Solomon tha lesü nyu thu pe bin njü mvu letse ole?

⁴²Solomon le Jerusalem nyu chen henzi Israel nyu apu sa raja thyü.

⁴³Tson-o Solomon le a-pvü bon nyu hontse sio pe a-pvü David nyida nyu a-sunla, lo a-nyugü Rehoboam le a-sun ka raja thyülo.

1 Rajanyu 12

Tsipwen Tesa dan Le Kevüso Kela

(2 By 10:1-19)

¹Rehoboam le Shekim nyu gun, kechamvule Israel nyu apu a-no raja thyü lati tseo Shekim nyu ryü kala genyu.

²Lo Nabat nyugü Jeroboam le tsü rüla nyülo kechamvule a-le raja gü Solomon mhundyünyu tin la-o Ijipt nyu bin zun, tsüselo Jeroboam le Ijipt khe lao rani ryüla.

³Me nipe a-kolo, tson-o Jeroboam lo Israel nyu temi apu ryü, Rehoboam ka,

⁴"Npvü le agun khvü thyü nsu sa shü kenjü tsü nle ntsoka thyü kenshe shüta, tson yatselo agun le nlothyü ti," tsonshü.

⁵Tsontsin a-le anyugun ka, "Hagun le tin tseo jonshen siki ryülo," tsonshü. Tson-o temi dan le tinla.

⁶Tsüka raja gü Rehoboam le a-pvü Solomon le rhün kebin ka a-mhundyü nyu bin kehü püshü nyu dan ka, “Ano dihontse temi hidan jo kenishü tila?” tsonshü.

⁷Tsontsin anyugun le a-ka, “Nle nthu temi hidan hi go thyülo, anyugun kezo thyü, anyugun jo kenishü, anyugun ka jo kegwa zolo, yatselo anyugun le kethonthen ngonyu thyü loti,” tsonshü.

⁸Ai a-le püshü nyu dan le a-ka kezo dan khela, tson-o selo dan, a-zen shenhe me thyü yhunso keryü dan, a-mhundyü ka sobin kehü dan ketso.

⁹A-le anyugun ka, “Npvü le agun khvü thyü kensu shü ai nle agun ge tsü thyü kenshe shülo, tson kezo temi hidan ka ano dihontse zokeshü le hagun kenda la?” tsonshü.

¹⁰Tsontsin selo a-zen-o yhun sokeryü dan le a-ka, “Nka hihontse kezo dan, npvü le agun khvü thyü kensu shü ai nle agun ge tsü thyü kenshe shülo, tse keshü dan ka nle hihontse zolo, ‘Azenkero keshe güe apvü sen nyeki sükvu!’

¹¹Apvü le khvü kensu pe hagun geshü, ale hagun khvü gü thyü nsu sin shüti; apvü le senro pe hagun senthyü ai ale jukeshonnyu le nketsü hontse hagun senthyü ti.”

¹²Tson-o Jeroboam lo a-temi dan aphu jonshen nyü Rehoboam kiryü, a-le jonshen nyü aki niryü lo, tse zokeshü hontse.

¹³Tsüka raja gü le püshü nyu dan le aka kezo jodan then mvuo a-jo nkhon-o anyugun nthon,

¹⁴lo a-le selo ju le a-no zolo tse keshü hontse anyugun ka, “Apvü le khvü kensu pe hagun ge shü; ale tsünyeki thyü nsu kvu shüti; tsü ntimvule a-le senro pe hagun senthyü, ai a we jukeshonnyu le ntsü kethyü hontse hagun senthyü ti!”

¹⁵Tsü hontse raja gü le temi dan khwenyü mvula; kechamvule tha tsü gü tsü le Npugü kenda kela genyu, tsüle Npugü le Shiloh nyu Ahijah mün nyu Nebat nyugü Jeroboam ka kezo jo gü thyü penlo nrün genyu.

¹⁶Tson-o Israel nyu aphu raja gü le anyugun jo nyü shü mvu kela hyulo ntsin, temi dan le raja gü ka, “David kipun agun jün nyu le bin ola! Agun le Jesse nyugü hon nyu lo tila? Israel nyu dan a-ka kaki gun lalo! Rehoboam no a-npvü a-kesha thyülo chi!” Tsü hontseo Israel nyu temi dan le a-ka kaki gunla.

¹⁷Ai Israel temi Juda lojvü nyu kebin nyu dan we Rehoboam no anyugun so raja thyü.

¹⁸Tson-o raja gü Rehoboam le tha kethyü temi kentsen gü Adoniram nipe Israel nyu dan kishü, tsontsin anyugun le tso pe a-jonshvula. Tsügenyu raja gü Rehoboam le whütse a-kerugari ge külo-o Jerusalem ki tin gun la.

¹⁹Tsü gerho ryüo nthu keti Israel nyu dan le David kaminyu ntsun hü nyo.

²⁰Israel nyu apfu Jeroboam le rani ryükela shalo ntsin, a-kope kehun nyu shüo a-khipe Israel nyu apfu so raja thyü lola. Tsüdan nyu Juda tsipwen nti a-me temi kecha nme-e David tsipwen sithen mvula.

Shemaiah Sidyü Jo

(2 By 11:1-4)

²¹Rehoboam le Jerusalem nyu ryülo ntsin, a-le Juda lo Benjamin tsipwen teri temi lak nmeo yie hentetse ko kequenlo, no Israel temi dan zen kega-o rajaphen lo nipe Solomon nyugü Rehoboam tsü nrün genyu.

²²Ai Sunggigü jo le Shemaiah Sunggigü temi gü ka ryüo,

²³Solomon nyugü Rehoboam, Juda raja gü lo Juda lo Benjamin temi lo temi a-sen dan apfu ka zoshülo,

²⁴“Npugü le hihontse zohü nyo, hagn le nsin gü hagn npvü hagn tsasikezen, Israel temi dan zen teri thyü nya, temi nme me tse a-ka ki rani gun lalo; kechamvule hihontse kela hile akenda genyu.” Tsüselo anyugun le Npugü jo nyüo anyugun ka ki rani gunla.

Jeroboam le Sunggigü Kipon Ranikela

²⁵Tsontsin Jeroboam le Efraim lojvü nyu rincho ge Shekim nyu rünyi thyülo, tson-o tsünyu hütseo chwi gü Penuel rünyi thyülo.

²⁶Tsüka Jeroboam le a-nyunki, “Ntsoka we rajaphen sen-o David kakhwün nyu nigun lati;

²⁷keshanyu laka temi hidan hile Jerusalem ki nsin gü Npugü kanyu kershvu thyü tselo, anyugun npugü kipon gü lati, tson-o anyugun le adushvu la njüo ranio Juda raja gü Rehoboam kipon gü la loshvu.”

²⁸Tsügenyu raja gü le tsü rüchün tseo, suna methunyu kenyhun thyülo. Tson-o a-le temi dan ka, “Hagn le thonri Jerusalem ki nsin bin laso. Hire, O, Israel hagn tero, Ijpt kazü nyu hagn zen chwikeryü hvu le re!” tsonshü.

²⁹Tson-o a-le nme pe Bethel nyu shü lo kecha gü pe Dan nyu shüshü.

³⁰Lo temi dan le gü Bethel nyu lo Dan nyu tsü rüshvu kethyü genyu mula.

³¹A-le rinchothun dan ge kershvuka thyüshü, tson-o Levi tsipwen kemvu temi dan dannyu püshükeda nyu kejü shü.

Bethel Nyu Kershvu Nmukela

³²Jeroboam le shye tetse gü jon ryüpvün nyü Juda nyu nga hontse kethyü nme ndalo, tson-o a-le kershvubin ge kershvu thyü, tson-o a-le Bethel nyu kershvu thyü pe a-le thyükesü methunyu hvu tsü, lo püshükeda dan pe a-le Bethel nyu thyü keshü bin ketetso dan kashü.

³³A-le anyunki rhikelo gü, shyetsetse, jonryü pvün nyü Bethel nyu a-le thyükeshü kershvubin gü ki nsin gü kershvu thyü, tson-o Israel nyu temi dan genyu keho nme thyü shü, lo kershvubin ge tharün kegwa roshü.

1 Rajanyu 13

¹Jeroboam le tharün kegwa roti tseo kershvu bin ka so kebin ka, hire, Juda nyu Sunggigü temi nme le Npugü jozen-o Bethel nyu ryü.

²Tsontsin temi gü le Npugü jo gü then-o kershvubin gü ntsun-o zo, “O Kershvubin, Kershvubin, Npugü le hihontse zo hü nyo: “Hire, nyu nme nnyu pe David kanyu shüti, a-zan le Josiah; lo a-le hagin ge tharün kegwa ro kehü ketetso dan ge püshükeda thyü kebin dan ge kershvu thyü shüti, lo nge temi ru roshü ti.”

³Lo a-le tsünyü tsü zansü nme khishüo, “Npugü le zo keshü zansü tsüle hile. Hire, kershvubin gü le nren lati, tson-o tsüge kebin jonbü no ja lati.” tson zoshü.

⁴Lo raja Jeroboam le Sunggigü temi gü le Bethel nyu kershvubin gü ntsun-o jozo sen kebin nyülo ntsin, a-le kershvubin nyu a-ben shwen pen-o, “A-ten lolo!” Tsontsin a-ben shwenpen-o tsin kebin gü tsü le nkola, tson-o süshe tsüryülo mvula.

⁵Lo Sunggigü temi gü le Npugü jo nyu zansü tsin keshü hontse kershvubin gü le nrenla, tson-o Jonbü le kershvubin gü nyu jala.

⁶Raja gü le Sunggigü temi güka, “Nle ntsoka n Sunggigü ka agenyu n shwikenjün hishü lo, tson-o aben thyü ngwa nishü ta!” Tsontsin Sunggigü temi gü le Npugü ka hishü, tson-o raja gü ben thyü ngwa nipe himhundyü hontse shüla.

⁷Raja gü le Sunggigü temi gü ka, “A zen-o aka ki gun gü tyütsü lolo, lo ale nchün thyü shü tile,” tsonshü.

⁸Tsontsin Sunggigü temi gü le raja gü ka, “Nle nka peha pe atsü titse ai ale nzen-o gun loho. Lo ale bin hinyu chvütyü nmvue zü tsü loho;

⁹kechamvule Npugü jo le, ano tyütsü, nmvue keryü tsongü then-o rani gun nya lotse aka zoshü kela genyu.”

¹⁰Tsügenyu a-le Bethel nyu keryü tson gü nyu nigun mvuo tson kecha then gunla.

Bethel Nyu Sidyükesha When gü

¹¹Tsügwenkho ka Bethel nyu sidyükesha kethen nyu nme le bin. Lo a-nyu dan le ryüo Sunggigü temi gü le Bethel nyu thathyü keshü rüla apu pe a-ka zoshü; a-le raja gü ka kezo jo dan kope anyugun pvü ka zoshü.

¹²Anyugun pvü le anyu ka zoshü, “Tson digü nyu a-le gü la la?” Lo anyu dan le Juda ki keryü Sunggigü temi gü le gü kela tson zope a-zen shü.

- 13**Lo a-le anyu dan ka, “Gada nme nda shülo.” Tson-o anyugun le a-genyu gada gü ndanron shü lo a-le tsüge külo,
- 14**tson-o a-le Sunggigü temi gü sithen gun laryü teshobin nme hensin ka dun bin-o hyulo; tsüselo a-le, “Nle Juda nyu keryü Sunggigü temi gü tsü le nmvu la?” tson ketsoshü. Tsontsin a-le, “Ale tsügü le,” tsonshü.
- 15**Tsüka a-le a-kazo, “Nnyi kaki gun gü chvütyü lolo.”
- 16**Tsontsin a-le, “Ale rani kemvui, nmvue nzen gü kemvui. Ale bin higü nyu nzen-o tyütsü kemvui le,
- 17**kechamvule Npugü le aka kezo le, nle tsünyu tyütsü nya, nmvue nle kegü tson gü then niryü nya,” tson aka zoshü le.
- 18**Tsontsin sidyükesha kethen gü le a-ka, “Ako nhon tse sidyükesha nyu le, tsangge lilo nyu nme le Sunggigü jo pe aka zo-o, a-zen nkaki rani ryüo a-no tyütsü lolo,” tson shü le. Tson-o sidyükesha kethen gü le asa shü.
- 19**Tsügenyu Sunggigü temi gü le ranio a-then gun gü a-kanyu tyütsülo.
- 20**Tson-o au le miz ka kebin ka, Npugü jo le a-zen nsin keryü sidyükesha gü karyü,
- 21**lo a-le Juda nyu keryü Sunggigü temi gü ka, “Npugü le hihontse zohü nyu, nle Npugü jo zenmvu kela genyu, lo Npugü n Sunggigü le nka kezo jo gü then mvula.
- 22**Tson-o rani ryü Npugü le nno tyütsü nya tse keshü bin gü nyu tyütsü kela genyu, nkesi min no npvü bon nyu sika bin nyu ryü loho.”
- 23**Lo a-le tyütsü lo kela siki, sidyükesha gü, a-le zen-o ranikeryü gü genyu gada nda shü,
- 24**tson-o a-le tin kejüka tson nyu shünyho nme teno lo-o a-tenla. A-kesi min le tson nyu keto njü, lo gada gü le a-kho ka bin, shünyho gü ko tsü khoka bin.
- 25**Lo hire, mele tsü nken gü jüo, kesi min le tson nyu bin lo shünyho le a-khoka so kebin hyushüo ryü sidyükesha kethen nyu gü le kebin rünyü gü nyu tsü rüla zoshü.
- 26**Sidyükesha gü tsonneki a-zen ranigun keryü gü le tsü nyülo ntsin, “Tsü le Npugü khwenyü mvukela Sunggigü temi gü laso, tsügenyu Npugü le a-khipe shünyho tsüla-o Npugü jo le a-ka kezo hontse a-ten-o a-süthü-sürüla sete,” tsonshü.
- 27**Tson-o a-le a-nyu dan ka, “Gada gü nda pe atsü shülo,” tson-o anyugun le gada gü nda shü.

²⁸Lo a-le gü laryü simin gü le tson nyu keto bin lo gada lope shünyho au le tsü khoka so kebin hyulo. Shünyho gü le simin gü tyü lamvu nmvue gada gü ten lamvu.

²⁹Sidyükesha gü le Sunggigü temi gü simin pen pe agada ge shülo, tson-o a chechü lo pe sunla titse khipvüo rünyü nyu rani ryü.

³⁰Lo a-le simin gü tsü pe a-npvü a-sika nyu sunla-o, anyugun le, “Oh, asikezen güo, Oh, asikezen güo!” tson achechü chü.

³¹Sun kela siki, a-le anyu dan ka, “Ale sila lo akhipe Sunggigü temi gü pe kesun sika nyu sunla lo, lo aru pe a-ru khoka shüla nye.

³²Kechamvule, a-le Npugü jo zo-o Bethel nyu kershvubin gü, lo Samaria nyu bin ketetso dan ntsun kethyü dan tsü le thyü pen tsentsü ti.”

Jeroboam Kemu

³³Hihontse kela sikie Jeroboam le serikemvu tson dan nyu ranilo mvula, ai a-le temi mijanyu lo ligü higü thyü kenyü nyu thyü kenshün pe bin ketetso dan ge püshükeda thyü.

³⁴Jeroboam kemu higü hi genyu kenke kenmhü le kazü nyu a-kami ge ryüla.

1 Rajanyu 14

Jeroboam Nyugü Kesi

¹Tsügwenkho ka Jeroboam nyugü Abijah le ha lola.

²Lo Jeroboam le a-nu ka, “Nle solo, lo n joja thyü kecha thyülo, nle Jeroboam nu letse kethyü temi nme no shamvu nrün genyu, tson-o Shiloh ki güo; hire, tsünyu sidyükesha gü Ahijah le bin nyo, a-le ano temi hidan so raja thyü titse zoshü le.

³Nle tensü pfü tseryü, kek peha, lo khuzü laki nme khi lo-o a-ki gülo; a-le nyu higü hile dihontse lati yo pe nka zoshü ti,” tsonshü.

⁴Jeroboam nu le tsü hontse lo; tson-o a-le Shiloh nyu Ahijah ka kiryü. Tsüka Ahijah le then kela genyu a-yhütyü le tha hyu mvula.

⁵Lo Npugü le Ahijah ka, hire, Jeroboam nu le a-nyugü le ho kebin genyu nka tha ketso titse ryü zhü nyo; nle a-ka hihontse zoshü lo. A-le tenunyu kecha nyu rothyü ryü zhü nyo.

⁶Ai Ahijah le a-le kakhin ka keryü a-tson kechü khwenyü lo ntsin, a-ka, “Yüryülo, Jeroboam nu, nle nyuthyüo temi kechanyu rothyü bin nla? Kechamvule ngenyu jolo keshvu le kebin pe atenyen keshü genyu.

⁷Gun gü Jeroboam ka, ‘Israel nyu Npugü Sunggigü le hihontse zohü nyo: Ale temi danda nyu npen soshü, lo nthü pe atemi Israel nyu sharhi thyüshü.

⁸Lo David kanyu rajaphen kenjün pe ntsüshü, tson-e nle a johokeshü dan thyüzen, a-nyu aphu pe asithen, lo amhundyü ka kenjü nti thyü kehü gü a gogü David hontse lomvu laso;

⁹ai nle nmhundyü ki nyu dan aphu nyeki tha gwakemvu thyükvu lo nle teromen kecha dan zülo lo tharozun pe thame dan thyü lo, lo akhipe nsikipon shüla, tson-o a nyungwün kekhün pe ano anyunta la.

¹⁰Tsügenyu, hire, ale thagwakemvu sen-o Jeroboam kanyu ryüti, Jeroboam kanyu dothyü kemvu nyue lo do metse Israel nyu dan nyu peche nyu nmeme tse duthü kü lati, tson-o temi nme le methuvü robula kemvu then rolakehü hontse Jeroboam nyu kakhün bokenmhe shü lati.

¹¹Jeroboam kaminyu, rünyi nyu kesi dan tehi no tyü ti, lo low nyu kesi dan güda no tyüti, kechamvule Npugü le zoshü laso.’ ”

¹²Lo Ahijah le Jeroboam nu ka zosin-o. “Tsügenyu nle so-o, nka ki gun lalo. Npha le rünyi nyu yülo ntsin nyugü le sila ti.

¹³Lo Israel nyu aphu a-chechüo a-sun lati; Jeroboam ge chwikeryü dan nyu a nti sika nyu sun ti, kechamvule Israel nyu Npugü Sunggigü mhundyü ka Jeroboam kaminyu dan nyu a-ge tha kegwa peha hyukelo genyu.

¹⁴Tsü nti mvule nthu Jeroboam kaminyu dan nkela nrün Npugü le a-npvü a-genyu Israel dan nyu raja nme penso shüti.

¹⁵Lo tsügerho nyu Npugü le shaja pe Israel nyu tsüti, lo anyugun le nnun pe nbo le züri nyu nnun kebin hontse lati; lo a-le khipe anyugun bon nyu ketsü kazü kegwa hi gü nyu Israel nyu temi dan phü lao anyugun no nren nruo Eufrates züri nken lati, kechamvule anyugun le terogi Asherah men züo Npugü kenyükemvu thyü kela genyu.

¹⁶Lo a-le Israel nyu khe lati, kechamvule Jeroboam le mula, lo a-genyu Israel nyu no mukela genyu.”

¹⁷Jeroboam nu le so-o Tirzah nyu gunla. Lo a-le ka khenpvü tilo ntsin nyugü le sila.

¹⁸Lo Npugü jo le a-gogü Ahijah sidyükesha gü mün nyu kezo hontse Israel nyu aphu a-chechüo a-sunla.

Jeroboam Kesi

¹⁹Jeroboam tho kecha dan, a-le dihontse teri thyü lo raja thyü yo, hire, tsüdan tsüle Israel nyu raja dan rüla lesü nyuthu njü nyo.

²⁰Jeroboam le chen nki kenyhun raja thyüo apvübon nyu hontse sila lo anyugü Nadab le a-sun ka raja thyülo.

Juda Raja Rehoboam

(2 By 11:5—12:15)

²¹Solomon nyugü Rehoboam le a-keyhun chen henzi nme ka Judanyu raja thyülo, lo a-le Npugü le Israel tsipwen aphu dan nyu a-zan pe bin titseo kejukelo nyida Jerusalem nyu chen tseryüo tsenyü raja thyü. A-jvü zan le Naamah, ale Ammon nyu.

²²Lo Juda temi dan le Npugü mhundyü nyu thagwakemvu thyü küla, tson-o anyugun le anyugun pvübon nyu nyeki kemu kethyü dan genyu Npugü nyun thyü pe a-no anyugun ge a-nyunta la.

²³Kechamvule tsüdan ko rincho ketetso aphu ge, lo senbin kenjvü aphu hensin anyugun npvü anyu genyu Asherah men kezü lo tso keda rüshvu tinla;

²⁴lo kazü tsü gü nyu pechenyu le pechenyu zen-o kejakemvu tho kethyü ko binla. Tson-o anyugun le Npugü le Israel nyu dan mhundyü nyu hü pe shwekela tsipwen kentsü kenche tho hontse kethyü aphu thyü tinla.

²⁵Rehoboam le raja thyü kelo chen pvün ka Ijipt raja gü Shishak le nsin ryü Jerusalem hü.

²⁶Tson-o a-le Npugü kanyu lo raja gü kanyu kenya kequen kebin dan aphu jün sen tinla. Lo a-le Solomon le suna pe gida kecha dan ko aphu sen tinla.

²⁷Lo raja Rehoboam le tsü sunka lazo pe gida thyülo, tson-o tsü khipe raja gü khenpvü nyu rikhun keda dan ben nyu shü njü.

²⁸Lo raja gü le Npugü ka ki kegun tsen, rikhun nyu le tsüdan pen tseo, tsüdan sen niryüo rikhun tsen gü nyu shüla la tse hü.

²⁹Rehoboam tha kecha, a-le thyü keshü dan aphu, tsüdan tsü Juda raja dan rüla lesü nyu thu njü mvu ole?

³⁰Rehoboam lo Jeroboam au janyu terithyü zin hü.

³¹Tson-o Rehoboam le a-pvübon nyu hontse sila, lo David nyida nyu a-bon nyu zen-o sunla. Lo a-nyugü Abijah le A-sunka raja thyülo.

1 Rajanyu 15

Juda Raja Abijah

(2 By 13:1—14:1)

¹Nabat nyugü Jeroboam le raja thyü kelo chen tseryüo tetse ka, Abijah le Juda so raja thyülo.

²A-le chen shen Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Abishalom nyugi a-zan le Maakah.

³A-pvü hontse a-le kemu aphu nyu tson chü; lo a-bon David hontse a-le a-nyun aphu sen-o Npugü a-Sunggigü mhundyü nyu ketsin gü thyülo mvula.

⁴Tson yatse-e David genyu Npugü a-Sunggigü le Jerusalem nyu, a-nyu penso shü titse lo Jerusalem thyüshü titseo keben nme pe a-tsü.

⁵Kechamvule David le a-keyhun then, Npugü mhundyü nyu nyu le njüyo tsüthyü, Npugü johokeshü dan nme zen mvula mvu, Hitnyu temi Uriah rüla ka tsü nti a-me.

⁶Abijah le raja thyü kebin then Jeroboam au janyu terithyü bin-o ti.

⁷Abijah tha kecha, a-le thyü keshü dan aphu, tsüdan tsü Juda raja dan lesü nyu thu njü mvu ole?

⁸Lo Abijah le a-pvübon nyu dan hontse sila lo anyugun le a-lope David nyida nyu sunla, lo a-nyugü Asa le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Asa

(2 By 15:16—16:6)

⁹Jeroboam le Israel nyu so raja thyükelo chen nki ka Asa le Juda so raja thyülo,

¹⁰lo a-le chen henzi nme Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Abishalom nyugi a-zan le Maakah.

¹¹Lo Asa le a-bon David hontse Npugü mhundyü nyu kenjü gü thyü.

¹²A-le kazü gü nyu pechenyu le pechenyu zen kejakemvu kethyü tsü hüla, lo a-pepvü nyu dan le teromen kezü thyü keshü dan pe shwe küla.

¹³Tsüntimvule a-le Maakah no raja gü a-jvü thyü mvula, kechamvule tsügi le Asherah tero kentsü kenche gi men nme sen kehü genyu; Asa le tsügi teromen kezü gü boren pe Kidron rise ka tsü rola.

¹⁴Ai bin ketetso dan we boshe mvula; tson yatse-e Asa le a-keyhun then Npugü kipun ketsin nyu bin-o ti.

¹⁵A-pvü lo a-le thyü kenshün kelo kanyü rakagi, suna lo thakhin dan senryü Npugü kanyu shülo.

¹⁶Asa lo Israel nyu raja gü Baasha au keyhun then terithyü.

¹⁷Tson-o Israel raja gü Baasha le nsin gü Juda zen kenren-o Ramah thyülo, tsüle temi nme no Juda raja gü Asa ki yü nmvue chwi mvulo nrün genyu.

¹⁸Tsontsin Asa le Npugü kanyu kequen kehü ka günyu kebin rakagi, suna lo raja kanyu kenya kebin aphu khi lola, tson-o tsü khipe a-gonyu ben nyu shüla, tson-o raja gü Asa le tsü nipe Damaska nyu kebin Siria nyu raja gü Tabrimon nyugü, Benhadad; a-bon le Hezion kishüo:

¹⁹“Apvü lo npvü au kepvüshe gun keryü hontse nnyi ko kepvüshe tile. Ale rakagi lo suna jwe thyü pe ntsü shü nbin nle. Israel raja gü Baasha no akazü nyu tinla nrün genyu, gü hai kepvüshe kebin tsü borho lalo,” tsonshü.

²⁰Lo Benhadad le raja gü Asa khwenyüo rihü dan so keda dan lo rihü dan nishüo Israel nyu zen kega-o Ijon, Dan, Abel Beth Maakah, lo Chinneroth aphu pe Naftali kazü sin-o lolo la.

²¹Baasha le tsü rüla nyülo ntsin, a-le Ramah thyü kebin gü khela, tson-o Tirzah nyu yhun tinla.

²²Tsüselo raja gü Asa le jolo pe Juda temi aphu tsüshü; temi nme-e khe mvutse, tson-o anyugun le chwi gü Baasha le pe Ramah thyü kebin tso dan lo tesen dan pfü lola; Asa le kanyü hidan khipe Benjamin lojvü nyu Geba lo Mizpah thyülo.

²³Asa tho kecha, a-kekvu, a-le thyü keshü dan, a-le thyükesü rünyi dan, tsüdan tsü Juda raja dan rüla kethu lesünyu thu njü mvu ole? Ai a-then gwünki apha ge kethyü nme le binla.

²⁴Lo Asa le a-pvübon nyu hontse sila, tson-o a-bon David rünyi nyu sunla, lo a-nyu Jehoshafat le a-sunka raja thyülo.

Israel Raja Nadab

²⁵Juda raja gü Asa le raja thyükelo chen hvu ka Jeroboam nyugü Nadab le Israel so raja thyülo; lo a-le Israel so chen hvu raja thyü.

²⁶A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü, lo a-pvü tson nyu tsonchü tson-o a-kemu genyu Israel thyü pe mula.

²⁷Issachar kaminyu Ahijah nyugü Baasha le phisin ki a-ntsun lola; tson-o Filistian nyu rünyi Gibbethon nyu Baasha le a-dushvula, kechamvule Nadab lo Israel nyu aphu Gibbethon hunpfü kebin genyu.

²⁸Tson-o Asa le Juda raja thyü kelo chen shen ka Baasha le Nadab dushvu lao a-sunka raja thyülo la.

²⁹Lo a-le raja thyülo ntsin, Jeroboam kaminyu aphu dushvula, Npugü le a-gogü Shiloh nyu Ahijah ka kezo hontse a-le Jeroboam kaminyu kerhün ronzin nme nsen mvutse nke küla.

³⁰Kechamvule tsüle Jeroboam kemu, lo a-le Israel thyü pe mukela genyu, Israel Npugü Sunggigü nyun thyü pe a-no a-nyunta la.

³¹Nadab tho kecha dan, lo a-le thyükesü dan aphu, tsüdan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

³²Asa lo Israel raja gü Baasha au keyhun then au janyu terithyü.

Israel Raja Baasha

³³Asa le Juda raja thyükelo chen shen ka Ahijah nyugü Baasha le Tirzah nyu Israel nyu aphu so raja thyülo, lo a-le chen nki pezi raja thyü.

³⁴A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsü thyü, lo Jeroboam kemu genyu Israel nyu thyü no mu kela nyu tsonchü.

1 Rajanyu 16

¹Npugü jo le Hanani nyugü Jehu karyüo Baasha ntsun-o a-ka;

²“Ale kenphünyu nthü nso shü, lo nthü pe nno atemi Israel sharhi thyüshü, laryü nle Jeroboam tson nyu tsonchü, lo atemi Israel thyü pe no kemu thyüo anyun thyü nshvu;

³hire, ale Baasha lo a-kami sho pe shwen lati, lo ale aka thyü pe Nebat nyugü Jeroboam ka hontse lati.

⁴Baasha kaminyu ligü higü rünyü nyu sikela gü tehi no tyü ti; lo low nyu sikela gü güda dan no tyü ti,” tsonshü.

⁵Baasha tho kecha, lo a-le nyuthyü shüyo, a-kekvu, tsü dan Israel raja dan lesü nyu thubin mvu ole?

⁶Baasha ko a-pvübon nyu hontse sila; tson-o Tirzah nyu a-sunla; lo a-nyu Elah le a-sunka raja thyülo.

⁷Npugü jo le Hanani nyu sidyükesha gü Jehu ka ryüo Baasha lo a-kami ntsun kethyü le, a-le Npugü mhundyü nyu thagwakemvu kethyü, lo a-ben tho dan apfu genyu a-nyun thyü nshvu keshü lo Jeroboam kaminyu hontse kela; tsünyeki a-le Jeroboam nyu kaminyu apfu dushvu kela genyu.

Israel Raja Elah

⁸Asa le raja thyükelo chen nkio tsero ka Baasha nyugü Elah le Tirzah nyu Israel so raja thyülo, lo a-le chen hvu raja thyü.

⁹Ai a-gogü Zimri, a-kerugari peha kentsen gü le phisin ki a-ntsun lola. Tson-o a-le Tirzah nyu a-ka keshwi gü, Arza kanyu zu tsü nzeü kebin ka,

¹⁰Zimri le yüryüo a-dushvu lao a-sunka raja thyü lola. Tsüle Asa le Juda raja thyükelo chen nkio tsenyü ka.

¹¹A-le raja thyülo-o a-rajakhün ge dun lo nyemhun, Baasha kaminyu apfu dushvula; a-shvunye nmvue a-pvünyu pechenyu nme-e nsen shümvu.

¹²Npugü jo le sidyükesha gü Jehu mün nyu zokeshü hontse, Zimri le Baasha kaminyu apfu nkela.

¹³Kechamvule Baasha kemu apfu, lo anyugü Elah kemu dan genyu Israel no kemu thyüla, tson-o anyugun teromen dan le Israel nyu Npugü Sunggigü nyun thyü nshvu pe a-no a-nyu ge a-nyuntala.

14Elah tho kecha, a-le thyü keshü dan aphu Israel raja dan rüla kethu lesü nyu bin mvu ole?

Israel Raja Zimri

15Asa le Juda raja thyükelo chen nkio tsenyü ka Zimri le Tirzah nyu jon tsenyü raja thyü. Israel nyu rihü dan le Filistian nyida Gobbethon hü chwiryü,

16lo rihü dan le Zimri le teda thyüo raja gü dushvula le tse kethyü rüla nyülo, tsügenyu Israel nyu aphu, rihü dan sokeda gü Omri keju pe tsü jon nyü Israel so raja thyülo la.

17Tson-o Omri lo Israel nyu aphu Gibbethon khela njio ryüo Tirzah lolo la.

18Lo Zimri le rünyi nyida gü lolo kela hyulo ntsin raja gü kanyu yülo njio raja gü ka roshüo mah no a-roshvula.

19Tsü le a-kemu dan, a-le Npugü mhundyü nyu thagwakemvu kethyü, Jeroboam tson nyu tsonchüo Israel no mukela dan genyu, tsonla.

20Lo Zimri tho kecha, lo a-le phisin ki me ntsun kethyü, tsüdan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

Israel Raja Omri

21Tsüselo Israel nyu temi dan le kenjün pe dan hvu thyüla: Temi peha le Ginath nyugü Tibni no raja thyü titseo a-sithen; lo dan mele Omri sithen lola.

22Ai Omri sikethen dan le Ginath nyugü Tibni temi dan nyekvu lola; tson-o Tibni le sila, lo Omri le raja thyü lola.

23Asa le Juda raja thyükelo chen shenryüo nme ka Omri le Israel so raja thyülo, a-le chen tseryü kenyhun raja thyü; chen tsero Tirzah nyu raja thyü.

24A-le rakagi talent kenyhun pe Shemer ka Samaria rincho gü heilo; a-le tsokhwen pe rincho gü hun lo-o rünyi thyülo, lo tsü pe himhundyü rincho gü npugü, Shemer zan ka Samaria tse kolo.

25Omri le Npugü mhundyü ka nyu le gwamvu yo tsüthyü, lo a-mhundyü ki nyu dan nyeki gwakemvu thyü kvula.

26Kechamvule a-le Nebat nyugü Jeroboam tson nyu tsonchü; lo a-kemu nyu a-le Israel thyü pe no mula, a-teromen kezü dan genyu Israel nyu Npugü Sunggigü nyun thyü nshvula.

27Omri tho kecha, lo a-kekvu pe hi keshü dan, tsüdan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

28Omri le apvü bon nyu hontse sila, tson-o Samaria nyu a-sunla; lo a-nyugü Ahab le a-sunka raja thyülo.

Israel Raja Ahab

²⁹Asa le Juda raja thyükelo chen shenryüo tetse ka, Omri nyugü Ahab le Israel so raja thyülo, lo Omri nyugü Ahab le Samaria nyu Israel so chen nki kenyhun raja thyü.

³⁰Lo Omri nyugü Ahab le a-mhundyü keyhun nyu dan aphu nyeki Npugü mhundyü nyu gwakemvu thyütsin.

³¹A-le Nebat nyugü Jeroboam hontse kemu kethyü nti mvu le, tsünyekie Sidon nyu raja gü Ethbaal nyugi Jezebel lolo, tson-o gü Baal lothyü; lo a-rüshvu tinla.

³²A-le Samaria nyu Baal ka nme thyülo, lo tsünyu Baal kershvubin nme thyüshü.

³³Lo Ahab le Asherah men nme thyülo. Tson-o Ahab le Israel nyu raja a-mhundyü ki nyu dan aphu nyeki Israel nyu Npugü Sunggigü nyun thyü nshvu kvu shü.

³⁴A-gwenkho ka Bethel nyu Heil le Jeriko thyüshü. Npugü le Nun nyugü Joshua mün nyu zokeshü hontse, Heil le a-bin khwen so ntsin a-nyuri gü Abiram le sila, lo a-le khinrun dan thyülo ntsin a-nyupin gü Segub le sila.

1 Rajanyu 17

Elijah lo Tsangrimvu Kela

¹Tsontsin Gilead nyu Tishbia temi Elijah le Ahab kazo, “Israel nyu Npugü Sunggigü le rhün bin kehü hontse, ale a-mhundyü nyu so hü, a jo nyu kemvu we (ale zoshü kemvu we) chen hvu chenshen khezeü nmvue tsang no rishü loho.”

²Lo Npugü jo le a-ka ryüo,

³“Hinyu bin nyao nphozin gun lalo, tson-o Jordan nphozin Cherith rinyu gü ki n npvü nkebu lo.

⁴Nle rinyu günyu zü tsü ti, lo ale tegvü dan no tsünyu nleyi lotse zoshü laso.”

⁵Tson-o a-le Npugü le a-ka zokeshü hontse gunla, a-le gü Jordan nphozin Cherith rinyu khoka bin tinla.

⁶Lo tegvü dan le lonyü lo ngwün gü tensü lo thyü pen ryü hü; lo a-le rinyu zü gü tsülo hü.

⁷Tsontse laryü jon keshanyu siki, rinyu gü le sinla, kechamvule tsang le rishümvu kela genyu.

ELIJAH LO ZAREFATH NYU MAGI GÜ

⁸Tsontsin Npugü jo le Elijah ka ryüo,

⁹“Solo njüo Sidon khoka rünyi Zarefath nyu gunlo, tson-o tsünyu binlo, Hire, ale tsünyu magi nyu nme no nleyi lotse shü laso,” tson shü.

10Tsügenyu a-le so-o Zarefath nyu gun; lo a-le rünyi gü khinrun ka ryülo ntsin, hire, magi nyu nme le sen lü bin lo a-le tsügi ka, “Zü keshanyu senryüo ano tsülo ta,” tsonshü.

11Lo a-le tsü senryü titse gü zhü laryü, a-le tsügi ko-o a-ka, “Nben nyu tensü ko keshanyu senryüo atsü shülo.”

12Tsontsin tsügi lezo, “Npugü n Sunggigü le rhün kehü hontse, ale tensü tsen njü mvule, rokhu nyu tho ben thüngwa lo laki thin ka terzü keshanyu le bin nyo, lo ale ntsoka, senro nme kenyhun kequen sen kehü hi sen yügü tsü nda nron pe agenyu lo anyugü tse tyülo njüo sila titse kebin nti.”

13Tsontsin Elijah le a-ka, “Nshvunya; gü nle kezo hontse thyülo; ai kerithyü agenyu tensü nme tsen senryüo atsü shü lo, lo tsüsikinyu ngenyu lo nnyu genyu thyü lolo.

14Kechamvule Israel nyu Npugü Sunggigü le hihontse zohü nyo; “Tho rokhu gü, lo terzü laki güe nrun la loho, `Npugü le tsangkenri nipe kazü gü nyu shükemvu then’ ”.

15Tsügi le gun gü Elijah le zokeshü hontse thyülo, tsügi, a-le, lo tsügi kaminyu tse jon kethon tyülo.

16Npugü jo le Elijah mün nyu zokeshü hontse tho rokhu gü lo terzü laki güe nrun lamvu.

17Tsontseo, ka npugi nyugü le ha lola; lo hasa lo kela genyu a-ge kehen tüşe ndi la.

18Tsüselo tsügi le Elijah ka, “O Sunggigü temi gü, nle age nyuthyü shüla sela? Ano akemu rüchün nilo titse lo anyugü no sila titse nle aki ryü ole?”

19Tsontsin a-le tsügi ka, “Nnyu khipe atsü shülo.” Tson-o a-le anyugü pen lo-o, a-kensenbin gü ki nsin gü a-zhü ka nzhü shü.

20Lo a-le Npugü ka kehi thyüo, “O Npugü a Sunggigü, nle thagwakemvu senryü a kenjwe tson nyu a singi ge shüo a-nyu no sila ti ole?”

21Tsüselo a-le gwünshen ge nkhün tsügü ntsenyu gü gwen-o, “O Npugü a Sunggigü, ntsenyu higü kapu no a-ge ni ryü lolo,” tson hi shü.

22Lo Npugü le Elijah kehi nyüshü; tson-o ntsenyu gü kapu le a-ge niryülo, lo a-le rhün lola.

23Tsüselo Elijah le ntsenyu gü pen-o ka hetesin güki a-jvü tsüo, a-ka, “Hire, nnyugü le rhün lola sele,” tsonshü.

24Tsontsin tenugi le Elijah ka, “Ntsoka we ale nle Sunggigü temi, lo n mün nyu Npugü jo tsüle ketsin letse kethyü shalo laso,” tsonla.

1 Rajanyu 18

Elijah Lo Baal Sidyükesha dan

- ¹Jon kethon siki, chenshen gü ka Npugü jo le Elijah ka ryüo, “Gü Ahab tenoshülo; lo ale tsangkenri nipe kazü ge shüti,” tsonshü.
- ²Tson-o Elijah le Ahab teno titse gun. Lo Tsügwenkho ka Samaria nyu chenda thyü sabin,
- ³tsontsin Ahab le a-kanyu thashwi ntsen kehü gü Obadiah koshü (Obadiah le Npugü shye nshvusa kehü nyu,
- ⁴Jezebel le Npugü sidyükesha dan dushvu bula titse keso ka Obadiah le sidyükesha nyu tsime zenlo, tson-o henpvün pvün pe tsokü nme me nyu kebu la njüo, tensü lo zü pe anyugun leyi.)
- ⁵Ahab le Obadiah ka, “Kazü rhio zükepen bin lo zunpha dan aphu ka ho gü lo; keru lo nyukhu dan genyu tehen hyulo tile mvuyo, tson-o ngun nyukhu dan peha kenmhe mvulo nrün genyu.”
- ⁶Tson-o au le gü nrün kazü kenjün lo-o Ahab le tson me nyu lo Obadiah le tson kecha nme nyu tse rhi gun.
- ⁷Obadiah le tson nyu kehü ka Elijah teno lo; lo Obadiah le a-sha lo-o nkhün tsülo njüo a-ka, “Nle a npugü, Elijah ole?”
- ⁸Tsontsin a-le, “Ele. Gü n npugü ka, ‘Hire, Elijah le hika bin nle tse zoshülo.’ ”
- ⁹Tsüka Obadiah le, “Ale nyu kemu thyü la-o nle akhipe Ahab ben nyu shüo, adushvula titse ola?”
- ¹⁰Npugü n Sunggigü le rhün kehü hontse, tsipwen nme nmvue rajaphen nme nyue a npugü le me nipe nfü kemvu bin ndi laso; lo anyugun le, a-le hika ndi le tselo, rajaphen nmvue tsipwen tsügü no, anyugun le nhyulo mvu letse keswe thyü laso.
- ¹¹Lo nle ntsoka, gü n npugü ka, hire, Elijah le hika bin nle, tsonshü lotse.
- ¹²Lo ale n nken tinla nyemhun Npugü kapu gü le nzen-o dikipon tinla tiyo ale shamvu; tsügenyu ale gü Ahab ka zoshülo a-le nhyulo mvula lo, a-le adushvu lati; ngogü ahigü hile aselo kanyu Npugü rüshvu hü yatse-e.
- ¹³Jezebel le Npugü sidyükeshanyu dushvu kethyü ka, ale dihontse Npugü sidyükesha nyu tsime ka henpvün pvün pe tsokü nme me ka kebu shüo tensü lo zü pe anyugun leyi shü tse kethyü a npugü ale nka zoshü mvu ole?
- ¹⁴Lo nle ntsoka ano gü n npugü ka, hire, Elijah le hika bin nle, tse zoshü yatse kethyü we a-le adushvu lati,” tsonshü.

- 15**Tsüka Elijah le, “Danda dan Npugü le rhün kehü hontse, ale a-mhundyü nyu so hü nyo, ale nthu a-teno shü tsentsü ti.”
- 16**Tsüselo Obadiah le gü Ahab teno-o a-ka zoshü; lo Ahab le Elijah teno shü titse ryü.
- 17**Ahab le Elijah hyulo ntsin a-ka, “Israel nyu kevü kehü gü tsü le nle amon!” tsonshü.
- 18**Elijah le a-jokenio, “Ale Israel nyu kevü shümvu.” “Ai nle, lo npvü kaminyu le. Kechamvule hagun le Npugü le johokeshü khe lao Baal sithen tinkela genyu.
- 19**Tsügenyu ntsoka me nishüo Israel nyu dan aphu, Baal sidyükesha tsizio henpvün lo Jezebel miz ge tyütsü kehü Asherah sidyükesha nyu tsizi tse ko kequen pe Karmel kazüthun ge aki shülo.”
- 20**Tsüselo Ahab le me nipe Israel nyu aphu lo sidyükesha dan ko kequen pe Karmel kazüthun ge shülo.
- 21**Lo Elijah le temi dan khonni ryüo anyugun ka, “Hagun le dithen laki kenyun hvu bin tila? Keshanyu laka Npugü tsü le Sunggigü yatselo, a-sithen lo; ai Baal le yatselo a-sithen lo.” Tsontsin temi dan le jokon nme-e zope a-jokenishü mvula.
- 22**Tsüka Elijah le temi dan ka, “Npugü sidyükesha nyu le a npvü laso; ai Baal sidyükesha nyu le tsizio henpvün le binnyo.
- 23**Tsügenyu methu tse kenyhun khipe agun tsü shülo; lo anyugun no anyugun genyu methutse nme kejülo, tson-o tsü duthüdurü pe tesen soge shülo, ai mah pe shü nya; lo ako methutse kecha gü nda nron pe tesen soge shü loti, lo mah pe shü loho.
- 24**Tson-o hagun le hagun tero gü zan koshü lo ako Npugü zan koshü ti; tson-o mah pe ngun kehi kenikeshü Tero gü, tsügü tsü le Sunggigü.” Tsontsin temi aphu tse, “Tsü le jo kegwa le,” tsonshü.
- 25**Tsüselo Elijah le Baal sidyükesha nyu dan ka, “Hagun le temi kechon, tsügenyu methutse nme kejülo-o nda nron teri lolo; tson-o hagun tero gü zan koshülo, ai mah pe shü nya.”
- 26**Lo anyugun le khipe anyugun tsü keshü methutse gü khilo, tson-o tsü nda nron lo, tsüselo lonyü nyu gü nhennyu keti Baal zan ko-o, “O Baal, agun kehi kenishü lo!” tson-o hi ai thakhwe nme nyü mvu, nmvue anyugun kehi kenishü mvu. Lo anyugun le nchwe nyhun-o anyugun le thyü keshü kershvu bin gü hun bin.
- 27**Lo nhennyu ki Elijah le anyugun shwinyüo, “A-le teronyu nme le, nra tetso shüta, a-le me nthon bin ado, nmvue bin kecha ki güla ado, nmvue njwen tinla ado, nmvue zhütin la logwa tsügenyu a-kesun shü mvulo shvu!”

²⁸Tson-o anyugun le nra sen-o, anyugun jvü hontse zhe lo kvutari pe anyugun rüo tezi chwiryü kemvuthen tson bin.

²⁹Tson bin-o nhennyu gwenkho nken la lo anyugun ngwün gü kershvu gwenkho keti tson bin, tson-e thakhwe nme-e shamvu, anyugun kehi kenishü mvu la.

³⁰Tsüselo Elijah le temi dan ka, “Akho nniryülo,” tse koshü; lo temi dan aphu a-kho nniryü. Lo a-le Npugü kershvubin nrho kela gü tsü ketsü kela nilo;

³¹Npugü jo le Jakob ka ryüo nzan lope Israel thyüti tse kezo gü Jakob tsipwen tseryü kenyhun sunka Elijah le tso tseryü kenyhun khilo;

³²lo tso tsüdan tsü khipe Npugü zan nyu kershvubin nme khwenlo. Lo a-le zü gelon pezi shülo kegwa kürun pe kershvubin gü hun shü.

³³Tson-o a-le sen pe keren kegwa thyülo, lo methu tse gü duthüdurü pe tesen gü sogé shü shü. Tsüselo a-le, “Zü pe laki pezi sülo njüo, run pe rope kershvu lo tesen ge shüshü lo.”

³⁴A-le, “Gwün hvu ge gü thyü shü,” — lo anyugun le gwün hvu ge thyü shü. Lo a-le, “Gwün gwa thyü nishü,” — lo anyugun le thyü nishü.

³⁵Tsontsin zü le kershvubin gü tekehun tsunla, lo kükerun nyue züle süla.

³⁶Lo ngwün kershvu gwünkho ka sidyükesha gü le kershvubin kho nniryüo, “O Npugü, Abraham, Isak, lo Israel Sunggigü, nthu nle Israel nyu Sunggigü, lo ale ngo lo ale tha hi aphu n jo nyu thyü tse kethyü tsin shülo.

³⁷A kehi kenishülo, O Npugü, a kehi kenishü lo, tson-o temi hidan no O Npugü, nle Sunggigü tse kethyü shalo njüo, anyugun nyun ranio nkipon ryülo nrün genyu,” tson-o hishü.

³⁸Tsonshü ntsin Npugü mah gü le tsüryüo, rope kershvu gü, tesen, tso, nnyo kenphü, lo kükerun nyu zü rola.

³⁹Temi aphu tsü hyushü ntsin, a-mhundyü nkhün rün-o, “Npugü, le Sunggigü le; Npugü nti Sunggigü tse küla!”

⁴⁰Lo Elijah le temi dan ka, “Baal sidyükesha nyu dan tenlo; lo anyugun temi nme no tin lanyä!” tsonshü. Tson-o anyugun le tsüdan tenlo; lo Elijah le anyugun zen-o Kishon rinyu ka nshe gü, tsüka anyugun dushvula.

Tsangri Nikeryü

⁴¹Tsüselo Eljah le Ahab ka, “Solo njüo, tyütsü lo; kechamvule tsangrisa ryü kejö khwenyü lobin kela genyu.”

⁴²Tson-o Ahab le tyütsü titse nsin. Lo Elijah le Karmel ra ge külo tson-o kazü nyu nkhün tsügü, a-mhun pe a-kho hvu jaka shülo.

⁴³Tson-o a-gogü ka, “Nsin gü züda denzin shwi shülo,” tson shü. Tsüka a-le nsin gü shwi shüo, “Thame hyumvu le.” Lo a-le nigü gü tse gwün tsenyü ge lo tson shü.

⁴⁴Tson-o gwün tsenyü gü ka a-le, “Hire, nmhu keshanyu, temi ben hontse kethyü le züda nyuchwiryü jü nle,” tsonshü. Tsüselo a-le, “Nsin gü Ahab ka, tsangkenri no nkhinla mvu nrün genyu nkerugari nda lo-o nshe lalo,” tse zoshülo.

⁴⁵Keshanyu jaka nmhu lo tsangkenbu genyu tsang züntin tse lola, lo tsangri sala. Lo Ahab le a-kerugari ge külo njüo Jezreel ki gunla.

⁴⁶Lo Npugü ben gü le Elijah ge bin; lo a-le a-senphin lo njüo tin-o Ahab mhundyü rio Jezreel tson nyu gunla.

1 Rajanyu 19

Elijah Sinai Kazüthun Ge Kegun

¹Ahab le Jezebel ka Elijah le thyü keshü dan aphu, dihontse a-le zhethon pe sidyükesha nyu dan dushvu layo zoshü.

²Tsüselo Jezebel le lilo nipe Elijah kishüo, “Senduki higwenkho ka, ale nkeyhun khipe tsüdan nme keyhun hontse lamvu yatselo, teronyu dan no age tsühontse thyü shü, lo tsünye kerüche-e thyüshülo.”

³Tsontsin Elijah le nshvuo a-keyhun nrholo nrün genyu tin-o Juda rünyi Beersheba nyu ryü, lo tsüka a-gogü khepe shüla.

⁴Ai a-le a npvü khenyüme tson kechü ki tehen nyu gunla, a-le gü senbin kengü nme hensin ka dun-o; ano sila gwünlo tse kehi thyüo, “O Npugü hi n tie gwaso, a keyhun khisen tinla gwünlo; kechamvule ale apvübon nyu dan nye gwakvu bin mvu,” tson.

⁵Tson-o a-le senbin hensin nyha tsüo zhütin la. Lo hire, tsangge lonyu nme le a-kesüshü, lo a-ka, “So ryüo tyülo,” tsonshü.

⁶Lo a-le nrishü laryü, hire, a-pe ka tso kenyün ge tensü nme lo laki nme nyu zü le bin-o hyulo. A-le tyütsü lo-o zhüni güla.

⁷Lo Npugü jolo gü le gwün hvu ge gü a-ka ryüo a-kesü shü, tson-o a-ka, “Soryüo tyülo, kemvu we kenjwen gü le ngenyu rüsa kethyüi le.”

⁸Lo a-le soryüo tyütsülo, tson-o ketyüketsü ge kekvu hyu kelo nyu tsangkeben jon henzi lo tsangkezün jon henzi tsonchüo Sunggigü kazüthun Horeb ge gunla.

⁹Lo a-le ryüo tsokü nme nyu nsen bin. Lo hire, Npugü jo le a-ka ryüo, “Elijah, nle hika nyuthyü bin nla?” tsonshü.

¹⁰Tsontsin a-le, “Ale danda dan Npugü Sunggigü genyu ayhen thyü sahü, ai Israel nyu temi dan le nzen-o kejozen kelo gü khela, nkershvubin dan rhope shwela, lo

zhethon pe n sidyükesha nyu dan dushvula: tson-o a npvü kebin gwünzin so; lo anyugun le a dushvula titseo afü bin nyo!”

11Npugü le, “Chwilo, tson-o Npugü mhundyü nyu kazüthun gü ge solo,” tsonshü. Tsontsin Npugü le tsüka ryüo tsangkenbu terhi nipe kazüthun dan lo tsonye dan whünkha whünra la-- ai Npugü le tsangkenbu nyu tsü hü mvu. Tsang nbu thüla, lo kazü nnu shü-- ai Npugü le kazü kennu nyu tsü hü mvu.

12Kazü kennu sika, mah le ryü-- ai Npugü le mah gü nyu hü mvu. Lo mah sika, thakhwe bwenye tse nyü nryü tse ryü.

13Lo Elijah le tsü nyülo ntsin, a-phi pe a-pe jelo njüo chwi gü tsokü gü khenpvü ka solo. Tsüselo hire, thakhwe nme le a-ka ryüo zo, “Elijah, nle hika nyuthyü bin nla?”

14Tsontsin a-le, “Ale danda dan Npugü Sunggigü genyu ayhen thyü sahü, ai Israel nyu temi dan le nzen-o kejozenkelo gü khela, n kershvubin dan borho pe shwela lo zhethon pe n sidyükesha nyu dan dushvu la; tson-o a npvü kebin gwünzin so; lo anyugun le a dushvu la titse a fü bin nyo,” tsonshü.

15Tsontsin Npugü le aka, “Ranio nle keryü tehen tson gü then-o Damaska nyu gunlo; lo nle nyida gü ti lolo, terzü pe Hazael yün pe no Siria so raja thyülo;

16lo nle terzü pe Nimshi nyugü Jehu yün pe no Israel nyu raja thyülo; lo nle ter pe Abel Meholah temi Shafat nyugü Elisha yün pe nsunka sidyükesha gü thyülo chi.

17Tson-o Hazael zhethon ka tinchwi kelo nyu le Jehu no dushvu ti, lo Jehu zhethon ka tinchwi kelo nyu le Elisha no dushvu ti.

18Tson yatse-e ale Israel nyu khosen tsügü Baal rüshvu kemvu, lo a-mün pe a-nbo kemvu temi yie tsenyü kenishü ti,” tson shü.

Lisha Ko Kelo

19Tson-o a-le tsünyu chwi gü Shafat nyugü Elisha le methutse tseryü kenyhun zen-o low yhen kebin hyulo, lo a-le tseryü kenyhun gü hü bin; tsüka Elijah le a-khoka ryüo a-phi yhün pe a-nben shü.

20Tsüselo a-le methutse dan khela njüo Elijah hü gü a-ka, “Ano gü apvü ajvü nthon shü lao ryü nsithen tin lata,” tsonshü. Tsontsin Elijah le a-ka, “Gunlo, ale nkhin mvule,” tsonshü.

21Tsüselo a-le rani gü methutse dan dushvulo, tson-o methu gunda kekhe sen pe a-thyü ni pe temi dan no tyülo. Tson-o a-le Elijah sithen-o a-lo thyü tinla.

1 Rajanyu 20

Siria Nyu Zen Terikethyü

- ¹Siria nyu raja gü Benhadad le a-rihü dan aphu ko kequen lo; lo raja shenryü kenyhun le keru lo kerugari dan sen-o a-zen hü; tson-o a-le nsin gü Samaria hunpfü lo-o tsü zen terithyü.
- ²Lo a-le lilo nyu nipe nyida gü nyu Israel nyu raja Ahab ka shü, “Benhadad le hihontse zohü nyo
- ³n suna raka le ahon; nnu nnyu dan tsü le ahon.”
- ⁴Tsontsin Israel nyu raja gü le a-jokenishü, “A npugü, O raja gü, nle kezo hontse, ae lo ale kebin dan aphu nhon le.”
- ⁵Lilo nyu dan le niryüo Benhadad le hihontse zohü nyo: “Ale me nishüo, nno n suna raka lo nnu nnyu dan, pe atsülo tse shü laso.
- ⁶Ntsoka we, tson-e ale senduki higwenkho ka agonyu dan nipe nki shüti, tson-o anyugun le nkanyu lo ngonyu dan kanyu tha fü ti, tson-o nyu le anyugun kenyü yo, tsü khilo lati, tsonla.”
- ⁷Tsüselo Israel raja gü le a-kazü nyu püshü nyu dan aphu ko shüo, anyugun ka, “Nrishü ta, temi higü hile dihontse kekevü fü bin yo; kechamvule a-le me nishüo, anu anyu dan, lo a suna raka hi laryü ale nmvu le tse mvu.”
- ⁸Tsüka püshü nyu dan lo temi dan aphu a-ka, “A-khwenyü nya nmvue elo tse zoshü nya.”
- ⁹Tsügenyu a-le Benhadad lilonyu ka, “A npugü raja gü ka zoshülo, nle n gogü ka zoshü keru dan aphu ale thyüshü ti; ai tha higü hi we ale thyülo nrün ndi le.” Lilonyu dan le tinla tson-o jo sen niryü.
- ¹⁰Tsontsin Benhadad le lilo nipe a-ka shüo, “Ale temi kechon zen ryüo n rünyi nyida gü nke lati lo a-nyugun ben nyu nke kela kanyü dan pfü tin lati. Keshanyu laka ale tsü thyü shü mvulo, tero gü no aboshvula lo!”
- ¹¹Tsüka Israel raja gü le a-jokenio, “Temi a-zhethon pe a-senphin pfü kehü gü no, zhethon shwü kela nyu hontse ketekho nyalo, tse zoshülo!”
- ¹²Benhadad le raja dan zen-o anyugun then nyu zu tsü kebin ka jolo higü nyülo, tsontsin a-le a-temi dan ka, “Hagun gwün ndalo.” Tsüselo anyugun le rünyi gü when titse gwün ndalo.
- ¹³Lo hire, sidyükesha nyu nme le Israel raja Ahab khoka ryüo, “Npugü le hihontse zohü nyo, ‘Nle temi danda hi aphu hyu mon? Hire, nthu ale tsü khipe nben nyu shü lati; lo nle ale Npugü tse kethyü sha loti.’ ”
- ¹⁴Tsontsin Ahab le, “Segü le mon?” Lo a-le, “Npugü le hihontse zohü nyo: lojvü nyu ahng dan hensin shüpahü selo nyu dan le ti.” Tsüselo a-le, “Segü no teri binzen shü mon?” A-le, “Nle,” tsonshü.

¹⁵Tsüselo a-le lojvü nyu ahng dan hensin selo dan swüshü laryü tshvuo shenryü kenyhun swülo; lo tsüsika Israel nyu temi dan aphu swüshü laryü yie tsenyü swülo.

¹⁶Tson-o anyugun le Benhadad lo a-che kebin raja shenryü kenyhun dan le nhennyu then nyu zu tsü nzeü kebinka chwila.

¹⁷Lojvü nyu ahng dan temi shüpahü selo dan le richwi. Benhadad le nikeshü rishwe(scouts) nyu dan le a-ka, shüpahü dan nme le Samaria nyu chwiryü jü nle tsonshü.

¹⁸A-le anyugun ka, “Anyugun le teri genyu ryü zhüe lo gwaketho fü ryü zhüe anyugun kerhün tenlo.”

¹⁹Tson-o lojvü nyu ahng shüpahü selo ju le ri, lo Israel nyu rihü dan le tsü sithen-o whe chwi,

²⁰lo anyugun nmeme tse a-le zen kenren kebin gü dushvula, tson-o Israel nyu le Siria nyu hüla; ai Siria nyu raja gü Benhadad we keru nme ge keru temi dan zen-o tinla.

²¹Lo Israel raja gü le chwi gü keru lo kerugari dan ten lola, lo Siria nyu kechon dushvula.

²²Tsüselo, sidyükesha gü le Israel nyu raja gü khoka ryüo, a-ka zoshü, “Gun gü n npvü nthü nkolo, lo nle nyuthyü tiyo kemvu kegwa thyülo, kechamvule tsenben ki Sirianyu raja gü le n when niti tse kebin genyu.”

Siria Nyu Le Anyugun Kewhen Kenyun gü

²³Siria raja gü gonyu dan le aka, “Anyugun tero dan le rincho teronyu, tsügenyu anyugun le ngun nyeki kvu laso; ai ngun ketejon ki kenren tile, lo ngun le anyugun nyeki kvulo tsentsü.

²⁴Lo hihontselo, raja dan anyugun bin nyu anyu khikela la, lo anyugun bin ka teri temi keda nyu pe shüla.

²⁵Lo rihü nyu nle nmhen kela hontse kethyü, keru, kerugarie tsükho fülo, tsonlo njüo anyugun zen-o ketejon nyu kenren ti, lo ngun le anyugun nyeki kvulo tsentsü ti.” Tsontsin a-le anyugun khwenyüo tsühontse thyülo.

²⁶Tson-o tsenben ka Benhadad le Siria nyu ko kequen lo, lo Israel nyu zen kega titseo Aphek nyu nsin.

²⁷Lo Israel nyu dan ko kequen-o, nda nron lo-o chwi gü anyugun when; Israel nyu temi dan le tsüdan mhundyü nyu tenyü dan hontse kerho rho dan hvu thyülo, ai Siria nyu we lojvü kesü thyüla.

²⁸Tsüka sidyükeshanyu nme le ryüo Israel nyu raja gü ka, “Npugü le hihontse zohü nyo, Siria nyu le: ‘Npugü le rincho dan tero gü, ai a-le ketejon ki tero kemvu

tson kezo genyu ale temi danda higü aphu khipe nben nyu shü lati, lo nle ale Npugü letse sha loti.’ ”

²⁹Tson-o anyugun le jon tsenyü khinyu nyu ketsun bin. Tsontseo jon tsenyü nyü terithyü so; lo Israel nyu le khenyüme jon Siria nyu pha tson kechü rihü nyu yie tsime dushvula.

³⁰Lo a-sen dan le tin-o Aphek nyida gü nyu gunla; tsüka chwida gü le chwi tsüryüo nsen kebin yie nkio tsenyü henla. Lo Benhadad le tin-o ka nmenyu kanyutsen ki yüla.

³¹Tsontsin a-gonyu dan le aka, “Hire, agun le nyü kelo le Israel nyu raja dan le me shwinjün sahü n ya le; tsügenyu ngun ronphi pe ngun senphin lo, lo ronpe ngun pe ge shülo, tson-o Israel nyu raja ki gü tile nu; a-le nkeyhun kenishüe sha loho.”

³²Tson-o anyugun le ronphi pe anyugun senphin lo, lo ronpe anyugun pe ge shülo njüo Israel nyu raja ki ryüo a-ka, “N gogü Benhadad le nka a-shwikenjün hio ano rhünlo ta tsonzo hü nle.” Tsontsin a-le, “Ntsokhin a-le rhün bin zun ole? A-le a sikezen gü le!”

³³Temi dan le a-le kegwa zoshü tile keshvu zoshü tiyo nri bin, tson-o a-jo nyülo nyemhun, “Ele, Benhadad le n sikezen gü le!” tsonshü. Tsüselo a-le, “Gü a-zen ryülo.” Benhadad le a-ki ryü zhü laryü a-le Benhadad no kerugari ge kü lo-o ryü.

³⁴Lo Benhadad le a-ka, “Apvü le npvü ben nyu khilo kela rünyi dan ale khini shü lati; lo apvü le Samaria nyu thyü keshü hontse nle n ge nyu Damaska nyu hakethyü bin thyülo lo.” Tsüka Ahab le, “Nnyi kejozen kelo hidan hi sen-o ale nno gun lati.” Tson-o a-le a-zen kejozen lo njüo a-no gunla.

Sidyükesanyu nme le Ahab Nmukeshü

³⁵Lo sidyükesha nyu nme le Npugü jo then-o a-pvü gü ka, avüshü lo ale nka hibin nyo. Tson ai temi tsügü le a-vümvu le tsela,

³⁶tsüselo a-le tsügüka, “Nle Npugü jo nyü mvukela genyu, nle a nken tin nyemhun shünyho nme no nten lati.” Lo a-le a-nken tin nyemhun shünyho nme le a-teno lo-o a-tenla.

³⁷Tsüsika a-le atemi kechanyu nme hyulo-o a-ka, “Avüshü lo, ale nka hi bin nyo!” Tsontsin temi tsügü le a-vüshü, tson-o a-jünla.

³⁸Tson-o sidyükesha gü le tinla, lo gü phi pe a-yhütyü jeo a-joja kecha thyü pfüo tson teka raja gü khwe bin.

³⁹Lo raja gü le nken tin zhü laryü, a-le chüo raja güka, “N gogü le terithyü kebin dan nyu gü laryü; hire, rihü nyu nme le temi nme zenryüo aka, “Temi higü ntsen tse; keshanyu laka a-hyu mvula yatselo, a-keyhun sunka nkeyhun loti, nmvue nno raka talent nme pe thoti,’ tsonshü.

⁴⁰Lo n gogü le lika hika ra tin kela ka, a-le tinla." Israel nyu raja gü le a-ka, "Nle n npvü zokeshü tsü hontse ti, nle n npvü tson ti tse rhilo kela genyu."

⁴¹Tsüselo a-le whütse a-yhütyü kephin khila; lo Israel raja gü le a-le sidyükesha nyu nme tse kethyü a-shalo.

⁴²Lo sidyükesha gü le a-ka, "Npugü le hihontse zo hü nyo, 'Nle nben nyu a-le nkelalo tse keshü temi gü no tin kela genyu, tsügenyu nkeyhun no a-keyhun sunka gü ti, lo ntemi no a-temi sunka gü ti,' " tson shü.

⁴³Tsontsin Israel nyu raja gü le anyunta lo a-mhunzüntin tse a-ka ki ryüla.

1 Rajanyu 21

Naboth Vain Low

¹Naboth Jezreel nyu gü vain low nme le Jezreel nyu, Samaria nyu raja gü Ahab ka khoka bin.

²Khenyüme Ahab le Naboth ka, "N vain low pe atsülo, ano tsü pe chwi nme thyülo, tsü le aka khoka genyu; lo ale tsü sunka vain low tsünyeki kegwa khishü tile, nmvue nkendo yatselo ale pisa tsügü min kho pe ntsü tile."

³Ai Naboth le Ahab ka, "Apvü nbon le gwen gun keryü pe ntsü lalo Npugü mhundyü nyu njü mvu le!"

⁴Tson-o Ahab le Naboth Jezreel nyu gü le aka kezo jo genyu anyunta lo a-mhunzün-o a-ka ki gunla; kechamvule a-le, ale apvübon le gwen gun keryü pe ntsülo kemvui letse kezo genyu. Tson-o a-le zhütsü lo njüo, a-mhunpfü kerü pe sikhazin ntsun tinla, lo chvütyü mvula.

⁵Ai a-nu Jezebel le a-ki ryüo a-ka, "Nyuthyüo nshese ritsin-o chvütyü mvubin nla?" tsonketso shü.

⁶Lo a-le a-nu ka, "Kechamvule ale Jezreel nyu Naboth ka ano pisa pe n vain low hei lota; nmvue nkenda yatselo, ale tsü sunka vain low kecha nme khishü tile, tson laryü a-le, "Ale a vain low pe ntsü kemvui le." tsonla le.

⁷Tsontsin a-nu Jezebel le a-ka, "Nle Israel nyu raja thyü bin mvu ole?" "Nnoge so-o, nnyu bweo nchvütyü lo, ale Jezreel nyu Naboth vain low gü khipe ntsü lati."

⁸Tson-o a-le Ahab zan ka lesü thulo, lo a-mehor pe vüla, njüo lesü dan nipe Naboth zen-o a-rünyi nyu kebin pülü lo kedanyu dan tsüshü.

⁹Lo tsügi le lesü nyu thu keshü le, "Nyen ti tse kethyü pe tesha shü, lo Naboth no temi dan nyu ketetso ge dunlo,

¹⁰lo mija nyu mihvu kejü pe no a-kentsun ka dunlo, au no a-nmuo, "Nle shochün pe Sunggigü lo raja gü tsü laso. Tson-o a-süsen chwi gü tso pe a-jon shvu lalo."

11Tsüselo nyida gü nyu kebin temi pülü dan lo kedanyu dan le Jezebel le jo nipe anyugun ketsü hontse thyüla. a-le nipe anyugun tsü keshü gü nyu anyugun no thyülo tse keshü hontse.

12Anyugun le nyenti tse kethyü teshashü, lo Naboth pe temi dan nyu ketetso ge dunlo.

13Lo tsüka mija nyu mihvu no ryüo a-kentsun ka dunlo; lo mija nyumihvu tsü no temi dan nyu Naboth nmuo, Naboth le shochün pe Sunggigü lo raja gü tsü laso tson sola. Tson-o anyugun le a-süsen chwi gü chwida ngwe ki tso pe a-jon shvula.

14Tsüselo anyugun le me nipe Jezebel kishüo a-ka, “Tso pe Naboth jon shvula sele,” tson shü.

15Jezebel le tso pe Naboth jon shvu laso tse kethyü shalo ntsin, Ahab ka, “Solo, tson-o gü Naboth vain low a-le pe nka pisa hei mvukela gü lolo gwen che; kechamvule Naboth le yhun bin mvu, ai sila so.”

16Lo Ahab le Naboth le sikela rüla shalo ntsin, so-o gü Jezreel nyu Naboth vain low tsü lolo titse gü.

17Tsüka Npugü jo le Tishbe nyu Elijah ka ryüo a-ka,

18“Solo njüo nshe gü Samaria nyu kebin Israel nyu raja gü Ahab teno shülo; hire, a-le Naboth vain low gwen lo titseo gü tsü nyu hü nyo.

19Lo nle gü a-ka, Npugü, ale hihontse zohü nyo, ‘Temi gü boshvu kela siki, nle ahon ko khilo ti tse bin le?’ A-ka zoshü lo ale hihontse zo hü nyo, ‘Tehi le Naboth zi lvü kethyü bin ka nzi lvü ti!’ ” tsonshü.

20Ahab le Elijah ka, “Nle a hyulo la se ole, O, a shwikerüchün gü?” Elijah le a-jokenio, “Ele, ale nhyu loso.” “Kechamvule nle n npvü njwe pe Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo thyü titse tin laso.

21Tsügenyu Npugü le nka zo hü nyo, ‘Ale thagwa kemvu sen-o n ge ryüti; ale nsho pe shwe lati, Israel nyu dan nyu Ahab tsipwen peche nyu metse, do metse kemvu metse duthü lati;

22lo ale nka thyü pe Nebat nyugü Jeroboam, lo Ahijah nyugü Baasha ka hontse lati, kechamvule nle anyun thyü nshvu pe nyunkenta thyü keshü genyu, lo Israel thyü pe no mu kela genyu.’

23Lo Jezebel genyu ko Npugü le zo, tehi dan no Jezreel nyu kaminyu chwida nyuzin Jezebel thyü tyü ti.

24Ahab nyu kaminyu ligü higü rünyi nyu sila lo tehi dan no tyü ti; lo ligü higü lojvü ki sila lo güda dan no tyü ti.”

25(Temi nme-e Ahab hontse a-npvü a-jwe pe Npugü mhundyü nyu thagwa kemvu dan thyü tinkela mi ndi, tsü le a-nu Jezebel le a-thinthu keshü genyu.

²⁶Lo a-le kentsü kenche teromen rüshvu tinla, Npugü le Israel nyu temi dan mhundyü khipe shwe kela Amor nyu dan le thyü kehü hontse).

²⁷Lo Ahab le jo hidan nyülo ntsin. a-phi sürhen, lo ronphi pe a-ge shülo-o nyen, lo ronphi nyu yhon-o a-mhun züntin lo a-nyu gwamvu sa tse gunla.

²⁸Tsontsin Npugü jo le Tishbe nyu Elijah ka ryüo a-ka,

²⁹“Ahab le dihontse a mhundyü nyu a-thyü ketsenyu loyo nle hyu bin ado? A-le a mhundyü a-npvü a-thyü ketsenyu kelo genyu; ale a-keyhun ka thagwa kemvu sen ryü loho; ai a-nyugü gwenkho ka ale tha gwakemvu senryü a-kanyu shüti.”

1 Rajanyu 22

Sidyükesha Gü Mikaiiah Rhokeshü

(2 By 18:2-27)

¹Siria lo Israel au ja nyu chen shen terithyü mvulo.

²Ai chen shen chen Juda raja Jehoshaphat le Israel raja gü ki nsheryü.

³Lo Israel nyu raja gü le a-gonyu dan ka, “Ramoth Gilead le ngun hon, lo ngun le ntsema tseo Siria nyu raja gü ben nyu tsü gü lolo mvu kebin hagun le sha le nmvu la?”

⁴Tson-o a-le Jehoshaphat ka, “Nle azen gü Ramoth-Gilead ka terithyü tile nmvu la?” Tsontsin Jehoshaphat le Israel raja gü ka, “Ale n hontse, atemi le ntemi hontse, a keru le nkeru hontse le.”

⁵Lo Jehoshaphat le Israel raja gü ka, “Npugü jo gü ketso shwi teri lo,” tsonshü.

⁶Tsontsin raja gü le sidyükeshanyu ko kequen shü; tson-o anyugun ka, “Ano gü Ramoth-Gilead nyu terithyülo tse tile, gü nya lotse tila?” Tsontsin anyugun le, “Nsinlo; kechamvule Npugü le tsü khipe raja gü ben nyu shü lati.”

⁷Ai Jehoshaphat le zo, “Npugü sidyükesha ngun a-ketso lo kegwa temi kecha le hika ndi la sele?”

⁸Tsontsin Israel raja gü le Jehoshaphat ka, “Ngun le a-ka Npugü ketso lo kegwa temi nme le bin zun, Imlah nyugü Mikaiiah; ai ale a-shwinyü mvu, kechamvule a-le a kegwa zoshwi hü mvu, ai thagwa kemvu nti zohü gwünzin.”p Tsontsin Jehoshaphat le, “Raja gü no tson zola nyalo.”

⁹Tsüselo Israel raja gü le kedanyu nme koshüo, a-ka, “Imlah nyugü Mikaiiah zen whütse hika ryülo.”

¹⁰Tsüka Israel raja gü, lo Juda raja Jehoshaphat au le au rajakhün ge dun, au keda phinya sen, tson-o Samaria nyu keyü chwida khinrun ka bin kenrun nme ka hü, lo sidyükesha nyu dan aphu au mhundyü nyu sidyü jo zobin.

- 11**Lo Khenanah nyugü Zedekiah le tegi pe a-tse thyülo njüo, “Npugü le hihontse zohü nyo, ‘Hi sen-o hagin le Siria nyu rhunti, anyugun nke shüla kemvu then.’ ”
- 12**Lo sidyükesha dan aphu sidyü jo zo-o, “Ramoth-Gilead nyu nsin gü, kvu lolo; Npugü le tsü khipe raja gü ben nyu shü lati”, tsonshü.
- 13**Lo lilo Mikaiiah ko kegü gü le a-ka, “Hire, sidyükesha dan le jo me thyüo raja gü kipun kegwa rüla zokü laso; n jo kono anyugun nme jo hontse, gwa nrün rüla zoshülo.”
- 14**Ai Mikaiiah le, “Npugü le rhün kehü hontse, Npugü le aka nyu zoshü yo ale tsü zo ti,” tsonla.
- 15**Lo a-le raja gü kiryü, tsontsin raja gü le a-ka, “Mikaiiah ngun Ramoth-gilead nyu gü terithyü lotse tile nnya lotse tila?” Tsontsin a-le, “Nsin lo lo gü kvulo lo; Npugü le tsü khipe raja gü ben nyu shü lati.”
- 16**Ai raja gü le a-ka, “Ano gwün dikho nno thakecha zo nya ai Npugü zan nyu ketsin gü zoshülo tse nka zoti la?”
- 17**Tsontsin a-le, “Israel nyu aphu tanyü a-kekhwen kendi hontse kazüthun dan ge nren nru tin kela hyu le. Lo Npugü le zo, “Temi hidan le anyugun sharhi mi ndi laso; anyugun no nyugun nyun bwen-o rani a-ka ki gun lalo.’ ”
- 18**Tsüselo Israel raja gü le Jehoshaphat ka zo, “A-le a kegwa zokemvui ai gwakemvu zo kethyüi tse ale nka zomvu ole?”
- 19**Lo Mikaiiah le zo, “Tsügenyu Npugü jo gü nyülo lo: Ale Npugü le a-rajakhün ge dun kebin, lo tsangge danda dan aphu a-khoka a-njüzin lo ngwazin sokebin hyu.
- 20**Lo Npugü le zo, ‘Segü le Ahab sa shüo no nsin gü Ramoth-gilead ka chela mon?’ Tsontsin nme tha nme le zoshü, lo kechagü le kecha zo tson bin,
- 21**kapu nme le chwiryüo Npugü mhundyü nyu solo, nzo zo-o, ‘Ale a-sa shüti,’ tson shü kemvu then.
- 22**Lo Npugü le a-ka, ‘dihontse tila?’ Kapu gü le, ‘Ale chwi gü a-sidyükesha dan aphu mün nyu kenku kapu thyü shüti.’ Npugü le zoshü, ‘Chwilo lo tson-o tsühontse thyülo, nle a-sa loti’ ”
- 23**Tsügenyu, “Hire, Npugü le kenku kapu khipe nsidyükesha hidan aphu mün nyu shü laso; Npugü le nrüla tha gwakemvu zohü nyo!”
- 24**Tsüselo Khenanah nyugü Zedekiah le a-kho nniryüo Mikaiiah jon jü shüo a-ka, “Dihontse Npugü kapu gü le age chwio n nthon shüla?”
- 25**Tsontsin Mikaiiah le, “Hire, nle n npvü nkebu lo titseo kanyutsen ki kebu keyü jon nyü sha loti.”

26 Israel raja gü le, “Mikaiah tenlo, tson-o a-zen gü nyida gü nyu ahng gü Amon lo raja nyugü Joash ki shülalo;

27 tson-o Raja gü le hihontse zoshü, temi higü hi khipe dokanyu shüla, lo ale gwa hüo gun ryü kemvuthen, tensü lo zü pe a-gin thyü tselo.”

28 Tsontsin Mikaiah le temi aphu nyü lolo, “Keshanyu laka nle gwa hüo raniryü yatselo, Npugü le age tha zoshü mvule.”

Ahab Kesi

(2 By 18:28-34)

29 Tson-o Israel raja gü lo Jehoshaphat au le Ramoth-gilead ki nsin.

30 Lo Israel raja gü le Jehoshaphat ka zo, “Ale a npvü a joja thyü kecha thyülo njüo terinyu güti, ai n we n phinya tsü senlo.” Tson-o Israel raja gü le a-joja kecha thyü pvüo terinyu güla.

31 Tsüka Siria nyu raja gü le a-kerugari so kedanyu shenryü kenyhun dan ka hokum shüo, “Israel nyu raja gü amalo, temi kechanyu nmvue kedanyue zen kega nyalo,” tsonshü la.

32 Lo kerugari so kedanyu dan le Jehoshaphat hyu shüo, tsügü tsü le Israel nyu raja gü tsentsü so tson so. Tson-o anyugun le a-when ryü; lo Jehoshaphat le nra sen shü.

33 Tsontsin kerugari sokeda nyu dan le tsü le Israel raja gü kemvu tse shalo ntsin, a-hü kebin rani tinla.

34 Ai temi nme le a-tho levü kvu pe me dan nyu shü, tson-o Israel raja gü teri kanyü le sunti kemvu jaka yügü a-shwen la; tsügenyu a-le a-kerugari kera gü ka, “Rani lo-o a-zen teribin nyu chwi lalo, kechamvule ale jün la sele!”

35 Lo tsü jon nyü teri thyü sala, lo raja gü le a-kerugari nyu bin-o Siria nyu ntsun bin tseo ngwün ki sila; lo tejün shvu nyu tezi le tsun pe gari gü thinki ntsun la.

36 Tson-o yhüko chegü kejü ki rihü nyu aphu ka nra sen-o, “Temi nme me tse a-rünyi, lo a-kazü ki gunla lo!” tsonla.

37 Tsühontse raja gü le sila, lo a-pvü gü Samaria nyu sunla.

38 Lo anyugun le Samaria nyu zübun gü ka kerugari sü, tson-o Npugü jo le kezo hontse, tehi le a-zi lvü, lo keyüla chün ketyü dan le tsü nyu anyugun sü.

39 Lo Ahab tha kecha dan, a-le thyü keshü aphu, chunhü pe ka thyü keshü; lo nyida thyü keshü tsüdan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin.

40 Tson-o Ahab le a-pvübon nyu hontse sila; lo a-nyugü Ahaziah le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Jehoshaphat

(2 By 20:31—21:1)

- ⁴¹Asa nyugü Jehoshaphat le Ahab le Israel nyu raja thyükelo chenzi ka Juda so raja thyülo.
- ⁴²Jehoshaphat le a-keyhun chen shenryüo pvün ka raja thyüso, lo a-le chen nkipvün Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Shilhi nyugi, a-zan le Azubah.
- ⁴³Lo a-le a-pvü Asa tson a-phunyu tsonchü; a-le tsünyu keja tin lamvu, Npugü mhundyü nyu nyu le a-zü yo tsüthyü; tson-e a-le kershvubin dan bo nshvu la mvula, tson-o temi dan no bin tsü ge kershvu thyü, lo tharün kegwa rope rüshvu hü zun.
- ⁴⁴Jehoshaphat le Israel raja gü ko zen gwatho la.
- ⁴⁵Jehoshaphat tha kecha dan, a-le pe hikeshü a-kekvu, lo a-le dihontse teri thyü yo, tsüdan tsü Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?
- ⁴⁶Lo Pechenyu le pechenyu zen-o serikemvu thyü kehü, a-pvü Asa gwünkho kanyu hü kela dan, a-le a-kazü gü nyu hü pe shwen la.
- ⁴⁷Tsügwünkho ka Edom nyu raja kendi genyu Jehoshaphat le temi nme nishüo no keda thyü.
- ⁴⁸Jehoshaphat le Ofir nyu gü suna pfülo titseo Tarshish run dan me thyülo; ai anyugun le gü mvula; Eziongeber nyu run dan le nren kela genyu.
- ⁴⁹Tsontsin Ahab nyugü Ahaziah le Jehoshaphat ka, “A gonyu dan no n gonyu dan zen-o run dan ge gülo ta,” tson so. Ai Jehoshaphat le a-kenda mvula.
- ⁵⁰Lo Jehoshaphat le a-pvübon nyu hontse sila, tson-o a-bon David rünyi nyida nyu sunla; lo a-nyugü Jehoram le a-sunka raja thyülo.

Israel Raja Ahaziah

- ⁵¹Ahab nyugü Ahaziah le Samaria nyu Israel so raja thyülo, Jehoshaphat le Juda raja thyükelo chen tseryüo tsenyü ka, lo a-le Israel so chen hvu raja thyü.
- ⁵²A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü, lo a-le a-pvü lo a-jvü tson nyu tsonchü, lo Nebat nyugü Jeroboam, Israel thyü pe mukela gü tson nyu tsonchü.
- ⁵³A-le Baal lothyü lo a-rüshvu, tson-o tson aphu nyu a-pvü tho hontse tin kela genyu, Npugü, Israel nyu Sunggigü nyun thyü nshvula.

2 Rajanyu

2 Rajanyu 1

Elijah Lo Ahaziah Raja gü

- ¹Ahab raja gü le sikela siki Moab nyu le Israel nyu ntsun sola.
- ²Lo Ahaziah le Samaria nyu a-ka he teso ki nto lao ho bin. Tsügenyu a-le lilonyu nishüo anyugun ka, ale keho higü hinyu pon lo tile mvuyo gü Ekron nyu tero gü Baalzebub ka ketso shülo tsonshü.
- ³Ai Npugü jolonyu nme le Tishbe nyu temi gü Elijah ka, solo njüo gü Samaria raja gü lilonyu dan teno shülo, tson-o anyugun ka, "Israel nyu dan nyu Sunggigü le hü kemvu genyu hagun le Ekron nyu tero gü Baalzebub ka shün titse gü jü nle?"
- ⁴Tsügenyu raja güka zoshülo Npugü le zohü nyo, 'Nle kü kela no gü getsü nno nitsen ryü loho; ai nle sila tsentsü ti!' " Npugü le zo keshü hontse Elijah le tsonshüo tinla,
- ⁵lo lilonyu dan le raja gü ki rani ryü ntsin, a-le anyugun ka, "Hagun le nyu genyu raniryü la ola?" tson ketsoshü.
- ⁶Lo anyugun le a-ka, "Temi nme le ryü agun teno-o agun ka, hagun nikeshü raja gü ki rani gun lalo tson-o a-ka, 'Npugü le hihontse zohü nyo Israel nyu dan nyu Sunggigü le hü kemvu genyu nle me nipe Ekron nyu tero gü Baalzebub ka tha ketso gü jü nle? Tsügenyu nle kü kela no gü getsü nno nitsen ryü loho, ai nle sila tsentsü ti!' " tson shüle tse zoshü.
- ⁷Tsontsin a-le anyugun ka, "Hagun zen keteno-o tha hidan zokeshü gü le temi dihontse kethyü nyu nme la?" tson ketsoshü.
- ⁸Anyugun le a-ka, "A-le thyühüphi nme ben, lo thyügi senkekhin nme pe a-senphin pfü tsele," tsonshü. Tsüka raja gü le, "Tsüle Tishbe nyu Elijah laso," tson.
- ⁹Tsüselo raja gü le henpvün so kedanyu nme temi henpvün pe a-sin-o nishü. A-le gü laryü Elijah le rinchothun ge dun bin, tsontsin a-le, "O Sunggigü temi, raja gü le nno tsenryü lotse zobin nle," tsonshü.
- ¹⁰Elijah le henpvün so keda gü ka, "Ale Sunggigü temi nme yatselo mah no tsangge chetsü ryüo n lo n temi henpvün dan ro lalo." Tsontsin mah le tsangge chetsü ryü a-lo henpvün dan rola.
- ¹¹Raja gü le henpvün so kedanyu nme a-temi henpvün sin-o ni nipe a-kishü. Tson-o tsügü le nsinryüo a-ka, "O Sunggigü temi, hile raja gü ahza le, 'Whütse tsenryü lo!' " tsonshü.
- ¹²Ai Elijah le a-ka, "Ale Sunggigü temi nme yatselo mah no tsangge chetsü ryüo n lo n temi henpvün dan ro lalo." Tsontsin Sunggigü mah le tsangge chetsü ryüo a-lo a-temi henpvün dan rola.

¹³Raja gü le henpvün so keda mishen gü a-temi henpvün pe a-sin-o ni nishü. Lo henpvün so keda mishen gü le nsin gü Elijah mhundyü nyu khosen lo njüo a-shwikenjün hio a-ka, “O Sunggigü temi, a keyhun lo ngonyu temi henpvün hidan keyhun hino nmhundyü nyu amin tsenshü nda tse nka hibin nle!

¹⁴Hire, tsangge mah le tsüryüo henpvün so keda kerihvu lo au temi henpvün ro laso; ai ntso ka we nmhundyü nyu a keyhun no nkela nya ta,” tsonshü.

¹⁵Tsüselo Npugü jolo gü le Elijah ka, “Nsheo a-zen gülo, a-shvu nya.” Tsontsin a-le nsheo a-zen raja gü ki gü,

¹⁶tson-o raja gü ka, “Npugü le hihontse zohü nyo, ‘Israel nyu dan nyu a-jo ketsolo kegwa Sunggigü le hü mvulao nle lilonyu nipe Ekron nyu tero gü Baalzebub ki tha ketso titse ole? Tsügenyu nle kü kela no getsü nno nitsen ryü loho, ai nle sila tsentsü ti!’ ” tsonshü.

¹⁷Elijah le Npugü jo zokeshü hontse Ahaziah le sila. Ahaziah le a-nyu peche nyu kendi genyu a-sikezen gü Joram le a-sunka raja thyü, Jehoshafat nyugü Jehoram le Juda raja thyü kelo chen hvu ka.

¹⁸Ahaziah tha kecha dan, a-le thyü keshü, tsüdan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

2 Rajanyu 2

Elijah Zen Tsangge Kükela

¹Npugü le tsangkenbu terhi nme nyu Elijah zen tsangge kü kela gwünkho le ryüla. Tsüka Elijah lo Elisha au le Gilgal nyu hüo chwi.

²Lo Elijah le Elisha ka, “Ale nka hibin nle hika hü tselo; kechamvule Npugü le a nipe Bethel kishü bin nle,” tsonshü. Ai Elisha le, “Npugü le rhün hü lo nle rhün kehü hontse ale nkeshü loho,” tsonla. Tson-o au Bethel ki nshe.

³Tsontsin Bethel nyu kehü sidyükesha nyu dan le chwiryüo Elisha ka, “Npugü le nthu n npugü zen tinla titse kebin nle shale nmvula?” Tsontsin a-le, “E, ale shabin nle, hagn ntsema binlo,” tsonla.

⁴Elijah le Elisha ka, “Ale nka hibin nle, nle hika hütse lo, kechamvule Npugü le a nipe Jeriko ki shü bin nyo,” tsonshü. Ai a-le, “Npugü le rhün hü lo nle rhün kehü hontse ale nkeshü loho,” tsonla. Tson-o au Jeriko ki ryü.

⁵Jeriko nyu kehü sidyükesha nyu dan le ryüo Elisha ka, “Npugü le nthu n npugü zen tinla ma kebin nle shale nmvula?” Tsontsin a-le, “E, ale shabin nle, hagn ntsema binlo,” tsonla.

⁶Tsüselo Elijah le Elisha ka, “Ale nka hibin nle, nle hika hü tselo; kechamvule Npugü le anipe Jordan kishü bin nyo,” tsonshü. Ai a-le, “Npugü le rhün hü lo nle rhün kehü hontse ale nkeshüloho.” Tson-o au gun jü,

⁷lo sidyükeshanyu henpvün le au then-o Jordan ki gü. Elijah lo Elisha hvu le züri seka sunlo, lo sidyükeshanyu henpvün dan le au nye khe ka sobin.

⁸Tsüselo Elijah le a-phi yhün pe kejulo njüo khipe zü gü vüshü, tsontsin au le pfüthü kesin ki chwilo kemvuthen zü le khope lizin hizin shüla.

⁹Tson-o au le tsü nken chwilo ntsin, Elijah le Elisha ka, “N khoka azen tin la kemvu ka, ano ngenyu nyuthyü shü tiyo hilo lo,” tsonshü. Tsontsin Elisha le a-ka, “N kekvu jünhvu no age binlo lo tse ale hibin nle,” tsonshü.

¹⁰Elijah le a-ka, “Nle tha kerü nme hi laso; tson-e nkhoka azen tin kejü nle hyu yatselo tsü hontse loti; ai nle ahyumvu yatselo tsü hyu loho,” tsonshü.

¹¹Au tsonchüo kenthon gun kejü ka, hire, mah kerugari lo mah keru dan le ryüo au ja nyu pfükha lola. Tson-o Elijah le tsangkenbu terhi nme ge bin-o tsangge küla.

¹²Elisha le tsü hyushü njüo, chüo Elijah ko-o, “Apvü, apvü, Israel nyu nokekkin kekvu gü! Nle tin laso.” Lo a-le Elijah hyuni mvula. Tsüselo a-le a-npvü a-phi sürhen kenyhun thyüla.

¹³Tson-o a-le Elijah phi a-ge nyhün tsü keryü gü khilo-o rani gun gü Jordan ri seka solo.

¹⁴Tson-o Elijah phi a-ge nyhün chetsü keryü gü khilo njüo, “Npugü, Elijah Sunggigü le dikipon hü nla?” Tson-o pe zü vüshü ntsin zü gü le lizin hizin güla, tson-o Elisha le nken chwila.

¹⁵Lo Jeriko nyu kehü sidyükeshanyu dan le a-hyushü ntsin anyugun le, “Elijah kekvu le Elisha ge bin laso.” Tson-o ryü a-teno lo a mhundyü nyu nkhün tsüla.

¹⁶Tson-o a-ka, “Hire, agun temi henpvün le hika hü nyo, agun aphu kenko kenkin nyu nti. Agun no gü n npugü fü shwilo. Npugü kapu gü le a-khisen gü kazüthun nmvue ketejon peha ka shü njü-e shamvu,” tsonso. Elisha le anyugun ka, “Hagun le gü nyalo,” tsonshü.

¹⁷Ai a-le anyugun nishü kemvuthen anyugun le tenge tselo la. Temi henpvün dan le gü jonshen a-füo a-hyulo mvula.

¹⁸Tson-o a-le Jeriko nyu anyugun khwen kebin ka anyugun le rani gunryü. Tsontsin a-le anyugun ka, “Ale hagun no gü nya lo tse zoshü mvu ole?” tsonshü.

Elisha Le Ndun Tho Thyükeshü

¹⁹Jeriko nyida nyu temi peha le gü Elisha ka, “Hire, a npugü le nyida higü hile nkenyü sa kethyü nme tse hyu bin nyo, ai zü gü le gwamvu, tson-o temi yhun chvülo mvule,” tsonshü.

²⁰Tsontsin a-le, “Tsip pe khun keshün nme nyu shü senryü lo,” tsonshü. Tsüka anyugun le senryü a-tsü shü,

²¹tsüselo a-le zükenthün bin ki güo, tsi shwen pe tsüka shüo, “Npugü le hihontse zohü nyo, ale zü higü thyü nshünshü laso; nthu gerho kesi nmvue chünlo kemvu ka nrhikela tsü no hi ge chwiryü loho,” tsonshü.

²²Tsügenyu Elisha le zokeshü hontse tsü gerho ryüo nthu keti zü tsü gü le nshün bin nyo.

²³Elisha le Jeriko nyu hütseo Bethel ki nsin; lo a-le tson nyu nsinkejü ka rünyi nme nyu ntsenyu peha le chwiryü a-shwinyüo a-ka, “Nsin lalo pedo gü, Nsin lalo pedo gü,” tsonshü.

²⁴Tsüselo a-le rani gü anyugun hyulo njüo, Npugü zan sen-o anyugun swen tsüla. Tsontsin chün nyu thyügwen pvü kenyhun le chwiryüo ntsenyu henzi süthü-sürü la.

²⁵A-le tsünyu tsonchüo Karmel kazüthun ge nsin-o tsüka Samaria ki ryü.

2 Rajanyu 3

Israel Lo Moab Janyu Teri

¹Jehoshafat le Juda raja thyü kelo chen tseryüo tetse ka, Ahab nyugü Joram le Samaria nyu Israel so raja thyülo, a-le chen tseryü kenyhun raja thyü.

²A-le Npugü mhundyü nyu mula; ai gwamvu pe a-pvü lo a-jvü au hontse lamvu, a-le a-pvü le Baal kershvu genyu thyü keshü teromen gü rhola.

³Tson-e a-le Nebat nyugü Jeroboam hontse Israel nyu tsontsin pe no kemu thyü, lo a-le tsünyu ranilo mvu la.

⁴Moab raja gü Mesha le tanyü nkin hü; a-le chen me ka tanyü lak nme lo tanyü tse lak nme hü tse pe Israel raja gü khajana shü hü.

⁵Ahab le sikela siki Moab raja gü le Israel raja gü ntsun sola.

⁶Tsügenyu raja gü Joram le Samaria nyu chwiryüo Israel nyu aphu ko kequenlo.

⁷Lo a-le me nipe Juda raja gü Jehoshafat ki shüo a-ka; “Moab raja gü le a ntsun soryü laso; tsügenyu nle azen gü Moab nyu zen terithyü tile nmvula?” tsonshü. Tsontsin raja gü Jehoshaphat le, “Gü tile, nnyile keme, a temi le n temi lo a keru le n keru hontse le.

⁸Nnyi digü tson chwi tila?” tson ketsoshü. Joram le, “Edom tehen tson gü then gun tile,” tsonshü.

⁹Tson-o Israel raja gü le Juda raja lo Edom raja au zen gun. Lo jon tsenyü anyugun le tsonchüo hun kegun ka rihü dan nmvue anyugun then kehü nyukhu dan genyu-e zü ndila.

10Tsontsin Israel raja gü le, “Aya! Npugü le raja mishen hidan ko kequen pe Moab nyu ben nyu shüla tiso,” tson sola.

11Tsüselo Jehoshafat le, “Ngun le a-ka Npugü ketsolo kegwa Npugü sidyükesanyu nme hika ndi ole?” tson shün shü. Tsüka Israel raja gü gonyu nme le a-ka, “Shafat nyu Elisha le hika bin nle, a-le Elijah keche gunryü,” tsonshü.

12Tsontsin Jehoshafat le, “A-le sidyükesanyu ketsin nme le.” Tson-o anyugun raja mishen le Elisha ki nshe.

13Tsüka Elisha le Israel raja gü ka, “Ale nzen-o nyuthyü tila? Gü npvü njvü au le nthon kehü sidyükesanyu dan nthon lochü,” tsonshü. Ai Israel raja gü le a-jokenio, “Nmvu le, Npugü le raja mishen hidan ko kequen pe Moab nyu ben nyu shü güjü laso.”

14Tsontsin Elisha le, “Danda dan Npugü, ale a-lothyü kehü gü le rhün kehü hontse, ale Juda raja Jehoshafat kerühvu genyu ame ale nnrishü nmvue nhyu kemvui le.

15Ai lü kethyü nyu nme zen aki ryülo,” tsonshü. Lü kethyü gü le lükhin sen-o lüthyü shü ntsin Npugü kekvu le Elisha ge ryüla,

16tsüselo a-le, “Npugü le hihontse zohü nyo, ‘Züzhie kesin hi aphu nyu kü tso shülo.

17Hagun le tsangkenri nmvue tsangkenbu hyumvu yatse-e zü le züzhie sü lati, tson-o hagun, lo nyukhu dan lo tehen thyü dan no tsüti.’ ”

18“Hile Npugü mhundyü nyu tha kenne nme; a-le Moab nyu ko khipe hagun ben nyu shü lati.

19Tson-o chwida khwen pe hun kebin nyida kezegwa dan aphu hagun le lolo lati, lo senbin kegwa dan aphu phünla, tso khipe zü kenthün bin dan lo kazü kegwa dan aphu lvü lati.”

20Tsü sinyü, lonyü kershvu gwünkho ka Edom denzin zü le tsun tsüryüo kazü tsünyu kesü kela thyüla.

21Moab nyu le raja kenshen le anyugun zen terithyü titse ryükela shalo-o, pechenyu teri kanyü senlo kegwa püshütsin ka tsügü nchetsin keti ko kequenlo, tson-o chwiryü terhi nyu binlo.

22Moab nyu dan le lonyü so ryü ntsin, yhüko le zü shwe kebin shwi pe tezi hontsela.

23Tsüselo anyugun le, “Hile tezi so,raja dan le anyugun dan nyu kegao khinyunyu kedushvu la tsentsü so. Tsügenyu gü anyugun hon dan khilo tinu!” tsonso.

24Ai anyugun le ryü Israel dan kebin bin tilo ntsin, Israel nyu dan le anyugun hü pe ranila. Lo anyugun hüo anyu dushvu küla.

²⁵Anyugun nyida dan boren küla, tson-o anyugun le kazü kegwa nme pfüthü tin kejü ka Israel nyu nme me tse tso shwe pe tsü süla kemvuthen shüla; zü kenthün bin dan khinla lo senbin kegwa dan aphu phün la; Kir Hareseth rünyü nyida gü nti pe kenkhin thyüo tso kezevü kepen nyu dan no tsü hun lo njüo whe so.

²⁶Moab nyu raja gü le a-le terinyu me jonho bin kela shalo njüo, zhethon kepen temi tsitsenyü zen lo-o Edom raja gü kentsun kipun chwikela nda so ai thyülo mvula.

²⁷Tsüselo a-le anyu rigü a-sika raja thyü nrün gü khipe chwida ge rope kershvu thyüshü. Israel nyu dan le tsü shwi nshvu lao nyida tsü nyu ranio anyugun kazü ki ryüla.

2 Rajanyu 4

Elisha Le Magi Nyu Nme Chekeshü

¹Sidyükeshanyu nme nu le ryüo Elisha ka, “Kedagü, a nyepvü le sila so! A-le Sunggigü she nshvu kehü nyu nme tse kethyü nle shabin nyo, ai ale a-pu pvü kebin gü le anyu hvu ten pe a-do thyü lola titseo ryü laso,” tsonshü.

²Tsontsin Elisha le a-ka, “Ano n genyu nyuthyü shü mon? Nkanyu nyu le bin yo aka zoshülo?” Tsontsin tsügi le a-ka, “Ngogi kanyu thame ndi, terzü laki nme nti le kebin gwünzin le,” tsonshü.

³Elisha le a-ka, “Gü nka jon nyu hon thakhin kenrun kechon tepu lolo.”

⁴“Lo nnyu dan zen kanyu yülo njüo kakhin lola, tson-o terzü ja pe thakhin aphu ka shüo sülo kela nyu khipe kecha thyü lola tselo,” tsonshü.

⁵Tsüselo tenugi le anyu hvu zen a-ka ki gun gü kakhinlo njüo anyu hvu le thakhin sen ryülo a-le terzü ja pe shü tsebin.

⁶Thakhin dan süla ntsin, a-le a-nyu ka, thakhin kecha sen niryülo tsheshü, tsüka anyu güle thakhin kecha ndila sele tson shü ntsin tsun chwiryü mvula.

⁷Tsügi le gü Sunggigü temi güka zoshü, tsontsin a-le, “Gü terzü gü tsü jwe pe npu dan tha lalo, lo nnyu hvu hagun le a-sen tsü sen-o yhun lolo,” tsonshü.

Elisha Lo Shunem Nyu Tenugi Au Rüla

⁸Khenyüme Elisha le Shunem nyu gun, tsünyu tenunyu kenya nyu nme le bin hü. Tsügi le a-no ryü tyütsü lotse ako tenge shü. Tsügenyu a-le tsütson ryülo tsüka tyütsü lolo tshü.

⁹Tenu tsügi le a-nyepvü ka, “Ngun tson nyu pfüthü zin kehü gü hile Sunggigü temi kenshün nme tse kethyü ale sha tsentsü laso.

- 10** Tsügenyu ngun kabon nchün-o katsen keshe nme thyülo-o, no nme, miz nme, khün nme lo makenben-i nme tse pe shü njüo a-le ryülo no tsünyu bin lolo tselo," tsonshü.
- 11** Khenyüme a-le tsünyu ryüo katsen tsünyu sun ryüyü bin.
- 12** Tsüka Elisha le a-gogü Gehezi koshüo, "Shunem nyu tenugi ko shülo," tsheshü. Tson-o tsügi koshüo tsügi le ryü a-mhundyü nyu solo,
- 13** Elisha le Gehezi ka, "Tenu highi le nnyi genyu mvulo keshvu hi apfu nda nron keshü, genyu ano agenyu nyu thyüshü tiyo. Ano raja güka nmvue rihü dan sokeda güka a-genyu jokegwa zoshü nyübin le yo ketso shülo," tsonshü. Tsontsin tsügi le, "Ale a npvü atemi dan nyu hü nyo," tsonla.
- 14** Elisha le Gehezi ka, "Ale a-genyu nyuthyü shülo gwa tila?" Tsüka Gehezi le, "A-le anyu ndi lo anyepvü le then laso," tson shü.
- 15** Elisha le a-ko shülo tsonshüo a-le gü tsügi ko keshü ka tsügi le ryüo khenpvü ka solo,
- 16** lo Elisha le a-ka, "Tekenki higwünkho ka nle pechenyu nme pen loti," tsonshü. Tsontsin tsügi le, "Nmvu, a npugü, Sunggigü temi gü ngogi sa nya lo," tsonla.
- 17** Elisha le zokeshü hontse tekenche tsügwünkho ka a-le pechenyu nme nnyulo.
- 18** Ntsenyu gü le po soryülo ntsin, khenyüme a-pvü le logvü nyu dan zen_o low ki kehü a-le a-pvü khoki gü.
- 19** Tsüka a-le, "Aya, ape, ape!" tson-o a-pvü koshü. Lo a-pvü le gonyu nme ka, "A khipvü gü a-jvü kishü lalo," tsonshü.
- 20** Tson-o tsügü le a-pvü ryü a-jvü tsüshü, ntsenyu güle a-jvü dinka duntse njüo hokho sika sila.
- 21** Tsüselo a-le anyugü pen gü Sunggigü temi gü no ge nzhü la njüo ka khin pe khin lao chwila.
- 22** Tson-o a-le a nyepvü koshüo a-ka, "Ano Sunggigü temi gü ki güo rani nmhe ryüla nrün genyu gonyu nme lo gada nme nipe atsü shülo," tsonshü.
- 23** Tsontsin a-le, "Nthu le shyekeshün nmvue Sabbath jon-e kemvu le, nle nyuthyü gü mon?" tsonshü. Tsügi le a-ka, "Kegwa genyu le," tsonla.
- 24** Tson-o a-le gada ge külo-o a-gogü ka, "Gada no nmhelo kegwa then nmhelo, lo ale nka zoshü kemvu we nyajü nya."
- 25** Tson-o a-le tson chüo Sunggigü temi gü le kebin Karmel kazüthun ge ryü. Elisha le a-le ryü kejü nithen ki kehü ka hyushüo a-gogü Gehezi ka, "Li Shunem nyu tenugi le ryü jünyo!"

²⁶Whütse gü a-teno-o a-le, a-nyepvü lo anyugü aphu gwabin le mvuyo ketso shülo,” tsonshü. Tsügi le Gehezi ka aphu gwa kü bin nle tsela,

²⁷Ai a-le ryü kazüthun ge Sunggigü temi gü tilo ntsin a-mhundyü nyu nkhün tsügi apha sü pen lola. Gehezi le ryüo tsügi chen pe shwela titse so, ai Elisha le, “A-no a-keshathyü, kechamvule a-le a-nyu kenjün thyüsa bin nyo lo Npugü le tsü pe aka zoshü mvuo akebu laso,” tsonshü.

²⁸Tsüselo tsügi le, “Ale a npugü ka pechenyu nme pe atsülo tse hi ole?” A sanyalo tse ale zomvu ole?” tson sola.

²⁹Elisha le Gehezi ka, “N senphin lo njüo athün sen-o whütse gülo. Keshanyu laka me teno ai kelu nya, lo me le nkelushü ai a-jokeni ninya; tson-o gü athün pe ntsenyu gü mhun ge shüshü lo.”

³⁰Ntsenyu gü a-jvü le Elisha ka zo, “Npugü le rhün kehü, lo nle rhün kehü hontse, ale nkeshü loho,” tsonla. Tsügenyu a-le so-o tsügi sithen gun.

³¹Gehezi le gun gü thün gü pe ntsenyu gü mhun ge shüshü, ai thakhwen nmvue kerhün le kebin zansü nme-e ndi. Tsügenyu rani ryüo Elisha teno-o a-ka, “Ntsenyu gü le soryü mvule,” tsonshü.

³²Elisha le ka gü nyu ryüo ntsenyu gü le silao pe a-no ge nzhü kebin hyulo.

³³Tsügenyu a-le kanyu yügü ka khinlo njüo Npugü ka kehi thyüshü.

³⁴Tson-o ntsenyu gü soge zhüo a-mün pe ntsenyu gü mün rünlo, a-yhütyü pe a-yhütyü rünlo lo a-ben hvu pe a-ben so mitse laryü ntsenyu gü thyü le nyenchwiryü lo.

³⁵A-le so-o kanyu nsin nshe gwashüo nigü ntsenyu gü so zhü nishü. tsontsin ntsenyu gü le gwen tsenyü ge nti shüo a-yhüko chwiryüla.

³⁶Tsüselo a-le Gehezi no Shunem nyu tenugi koshü lotse zoshü. Tson-o tsügi le ryü laryü a-le, “Nnyu gü zenlo lo,” tsonshü.

³⁷Tsontsin tsügi le Elisha phaka nkhün tsügi kazü rün shüo a-nyugü pen lo-o chwila.

Nduntho Kecha Kenyahun

³⁸Kazü gü nyu chenda thyü kebin ka, Elisha le Gilgal nyu niryü. Sidyükeshanyu dan le a-mhundyü ka dun bin, a-le a-gogü no, la kedagü sushüo sidyükeshanyu dan genyu bon nilo lo, tse zoshü.

³⁹Tsüka anyugun dan nyu temi nme le hen den titse low ki tsügi tsunja yhun hyulo-o benthün gwa den senryüo tsüle nyu yo shamvutse duketso pe henla nyu shüla.

⁴⁰Tson-o anyugun le temi dan no tyü lotse kinshü. Ai anyugun le hentsü ntsin shüo nrao, “O Sunggigü temi gü la gü nyu terün le bin laso!” Tsügenyu anyugun le tsü tyü loshvu la.

⁴¹Tsüselo Elisha le ketyüketsü tsü peha hishüo, tsü shwe pe la gü nyu shü shüo zo, “Temi dan no tyü nrün genyu kin shwilo,” tsonshü. Tsontsin la gü nyu ngwen kenshvu thame ndila.

⁴²Baal shalishah nyu temi nme le low nsha keru shye pe tensü kethyü pon nki lo tsenshün shye tse pfü ryüo Sunggigü temi gü tsüshü. “Lo Elisha le khipe temi dan tsüshüo anyugun no tyü lolo,” tsonshü,

⁴³ai a-gogü le, “Dihontse ano hi khipe temi tsime mhundyü ka shü mon?” Tsontsin a-le zonio, “Khipe temi dan tsüshüo no tyü lolo, kechamvule Npugü le hihontse zohü nyu, “Anyugun le tyü loti, lo peha tyü nsen lati,” tsonshü.

⁴⁴Tsügenyu a-le khipe anyugun mhundyü nyu shüshü. Lo Npugü jo le kezo hontse anyugun le tyülo lo peha nsen la.

2 Rajanyu 5

Naaman Thyü Ngwakelo

¹Siria nyu raja gü rihü dan kentsen gü Naaman le a-genyu Npugü le kvukelo pe Siria nyu ketsü genyu raja gü le a-rühvu lo rüchün ngwa sahü. A-le teri kekvu nyu ai nyu le ketyü nyu nme.

²Siria nyu le Israel nyu kehü nme ka, anyugun le Israel nyu lübwenyu nme tezen ryüla, lo a-le Naaman nu go thyü hü.

³Khenyüme a-le a npugi ka, “A npugü le Samaria nyu kehü sidyükesha gü ki gü kethyü we a-nyu le ketyü le nshün lola mabin nte me,” tson zoshü.

⁴Naaman le jo hinyülo ntsin gü raja gü ka, “Israel kazü ki keryü lübwe gi le hihontse zo shüle,” tsonshü.

⁵Tsüka Siria nyu raja gü le, “Gü lolo, lo ale lesü nme nipe Israel nyu raja gü tsüshü tile,” tsonshü. Tsügenyu Naaman le rakagi talent tseryü, suna shekel yie tsero lo phinya kegwa akekelu tseryü tse khisen-o gun.

⁶lo a-le lesü gü sen ryüo Israel raja gü tsüshü, tsünyu thukeshü le, “Lesü higü le ryüo nti loyatselo, nno nyule ketyü thyü ngwa shü nrün genyu ale agogü Naaman nipe nki shü bin nle tse shalolo,” tsonshü.

⁷Israel raja gü le lesü gü swülo njüo a-phi sürhen-o, “Ale Sunggigü hontse dushvu lo thyü nrhün logwa le? Nyuthyüo temi higü le nyu le ketyü nyu nme nipe ano thyü ngwa shülo tse hü nla? Rüchün shwilo, a-le azen kega tiyao akemu fü kebin gwenzin,” tsonso.

⁸Ai Sunggigü temi gü Elisha le Israel raja le a-phi sürhen kela rüla shalo ntsin me nipe raja gü kishüo, “Nle nyuthyüo nphi sürhen lahü nla? Israel nyu dan nyu sidyükesha nme le bin tse kethyü a-no shalo nrün genyu a-nipe aki shülo,” tsonshü.

⁹Tson-o Naaman le a-keru lo kerugari dan zenryüo Elisha khenpvü ka sunlo.

¹⁰Tsüka Elisha le lonyu nme nishüo tsügü le chwiryüo a-ka, “Gü Jordan rinyu gwen tsenyü ge nsü lalo, tsonyatselo nle gwala lo nle nshün loti,” tsonshü.

¹¹Ai Naaman le anyuntao, “Akerüchün le a-le chwiryüo, solo njüo a-ben pe akethyü shvu kesüo, Npugü a-Sunggigü zan ko-o athyü ngwashüti ado tse laryü, tson-o tinla.

¹²Damaska nyu züri Abana lo Farpar le Israel nyu zü aphu nyeki gwakvu binnyo, ale tsünyu asü lao nshün la loho letse ole?” Tson-o anyunta sao rani tinla.

¹³Tsontsin a-gonyu dan le ryüo a-ka, “Apvü, keshanyu laka sidyükesha gü le nno tha kerü nme thyü lotse shüe nle tsü thyüti, tsonlo a-le nka kezohontse nyuthyüo nsüla nshün lola mvula?”

¹⁴Tson-o a-le nshe gü Sunggigü temi gü le a-ka kezo hontse gwen tsenyü ge Jordan zü nyu ntsen shüo chwiryü ntsin a-thyü le ntsenyu thyü hontse chwiryü la. tson-o a-le nshün lola.

¹⁵Tsüselo a-le a-zen kehü dan aphu sin-o Sunggigü temi gü ki raniryüo a-mhundyü nyu solo-o; “Ale kazü aphu nyu-e Israel Sunggigü nyeki tero kecha ndi tse shalo laso, tsügenyu ngogü jweh nme khi lolo,” tsonshü.

¹⁶Ai a-le, “Ale a-lothyü kehü Npugü le rhün kehü hontse, ale thame lo loho,” tsonla. A-no lolo tse tenge ai a-le lomvu la.

¹⁷Tsontsin Naaman le, “Nmvu yatselo, nnyon keru khvühvu pe ngogü tsüshü lo; kechamvule nthu gerho ngogü le rope kershvu nmvue tha khipe Npugü nyeki tero kecha nme tsü ni loho so.

¹⁸Tson-o ale a raja gü zen-o Siria nyu tero kershvu ka Rimmon nyu yügü a-rüshvu kethyü ka Npugü le akemu jüshü ti ado!” tsonshü.

¹⁹Elisha le a-ka, “Nnyu bwenye tse gunlo,” tsonshü. Naaman le a-nken-o nithen tin kemvuka,

²⁰Sunggigü temi gü gogü Gehezi le a-npvü a-nthon-o, “A npugü le Siria nyu Naaman le sen keryü a-ben ka thame khilo mvutse no tin laso. Npugü le rhün kehü hontse, ale a-sithen gun gü tha peha khilo ti.”

²¹Tson-o Gehezi le Naaman then gun. Naaman le temi peha le a-sithen-o tinryü kejü hyushüo a-kerugari ge tsen gü teno-o a-ka, “Aphu gwabin nmon?” tsonshü.

²²Lo a-le, “Gwa kübin nle.” “A npugü le anishüo ano nka ntsoka Efraim rincho ki sidyükesanyu mihvu le a-kiryü bin nyo, tsügenyu raka talent nme lo phinya kekelu kenyhun pe tsüshülo tse zoshü le,” tsonshü.

²³Tsontsin Naaman le, “Talent kenyhun khi lolo,” tson-o, a-le tenge tse raka talent kenyhun pe jola kenyhun ka shüshü lo phi kekelu kenyhun tse pe a-go nyu mihvu no pen-o Gehezi mhundyü riryü.

²⁴Lo anyugun le ryüo kazüthun gü tilo ntsin, a-le au ben nyu tsü penlo njüo pe kanyu shü lao, au nishüla, tson-o au le tinla.

²⁵A-le yügü a-npugü Elisha mhundyü nyu solo, lo Elisha le a-ka, “Gehezi nle dika güla ola?” tsonshü. Tsüka a-le, “Ngogü le thame ki gü mvu le,” tsonshü.

²⁶Ai Elisha le a-ka, “Temi gü le a-kerugari nyu rani ryü nteno kethyü ka a kapu le nzen gü mvu ole? Hile me pisa lo phinya, oliv lo vainsha, tanyü lo methutse, go peche lo tenu lola kezü gwümkho nme ole?”

²⁷Tsügenyu Naaman nyu le ketyü tsü no nge lo ntsipwen ge kethonthen bin tin lati.” tsonshü. Tsontsin Gehezi le nyu le tyü pe chon pe khetso hontse pfüo a-mhundyü nyu chwila.

2 Rajanyu 6

Nri Hyuni kelo

¹Khenyüme, Elisha le shwikehü sidyükesanyu nyenyu dan le a-ka, “Agun genyu ka le nrün rila sele!

²Tsügenyu agun no Jordan ki nshe gü pelü nme no sen nme me pen ryü ka thyüo tsüki bin logwa le nmvula,” tsonshü. Lo a-le “Gülo,” tsonshü.

³Tsontsin anyugun dan nyu nme le a-no anyugun zen gü lo tse shü; lo a-le gü ti tson-o,

⁴anyugun zen kengü gü. Anyugun le ryü Jordan tilo ntsin sen phen so.

⁵Ai temi nme le sen phen bin laryü a-nri le ntho-o zü nyu chela, tsüselo a-le nrao, “Aya, senkethyü gü! Tsü le me hon tepu sen kehü laryü,” tsonso.

⁶Tsüka Sungggü temi gü le, “Dika chela ola?” Tson-o a-bin tsinshü ntsin, a-le sen nme gwenlo njüo shwe pe tsünyu shüshüo nri gü no zü so phun chwiryü.

⁷Tsüselo a-le, “Khi lolo,” tse ahza hoshü ntsin temi gü le nkhün tsü gü khi so lola.

Siria Nyu Rihüdan Nyekvu Kelo

⁸Siria nyu raja le Israel nyu zen terithyü. A-le a-hensin nyu kedanyu dan zen kenthon-o a-kensenbin thyü nrün bin kejülo.

- ⁹Ai Sunggigü temi gü le jolo nipe Israel raja gü ki shüo a-ka, bin tsüzin gümvu nrün genyu petsülo, kechamvule Siria nyu le tsü kipun nshela sele,tsonshü.
- ¹⁰Tson-o Israel raja gü le tsünyu keyhun temi dan no gwen ndalo lo tse zoshüo anyugun le rikhun lola. Hihontse gwenhvu shen la.
- ¹¹Higenyu Siria raja gü le a-kevä sala, tson-o a-le a-hensin kedanyu dan ko kequen shüo anyugun ka, “Ngun dan nyu segü le Israel raja gü kipun yo zope ahishü tile nmvula?” tsonso.
- ¹²Tsüka a-gonyu nme le a-ka, “A npugü O raja; temi nme kemvu; ai Israel nyu kebin sidyükesha gü Elisha, nle nzhütsen ki kezo jo dan pe Israel raja gü ka zoshüla la tse hü nle.”
- ¹³Tsüselo a-le, “Me nishüo a-tenlo la nrün genyu gü a-le dika hüyo shwishülo.” Tsontsin me le a-ka, “A-le Dothan nyu hü nle,” tsonshü.
- ¹⁴Tsüselo a-le keru, kerugari lo rihü danda nme nishü; lo tsüdan le kheje nyu ryüo nyida tsügü hunpfü lola.
- ¹⁵Sunggigü temi gü gogü le lonyü nshwe soryüo chwi gü rihü dan me le keru lo kerugari dan zen-o nyida gü hunpfü kebin hyushü. Tson-o rani gü, “Aya, senkethyü gü nnyi nyuthyü ti sela?” tsonshü.
- ¹⁶Tsontsin a-le, “Nshvu nyalo, kechamvule nnyi kipun kehü dan le anyu kipun kehü dan nyeki chon kvu le.”
- ¹⁷Tson-o Elisha le kehi thyüo, “O Npugü a-no hyulo nrün genyu a-yhü khinshe shülo,” tsonshü. Npugü le ponyu gü yhütyü khinshe shüo a-no keru lo mah kerugari le kazüthun gü süo Elisha hunpfü kebin hyulo.
- ¹⁸Siria nyu dan le a-whe ryü ntsin Elisha le Npugü ka, “Temi hidan yhütyü no thahyu nyala lo,” tse kehi thyü shü. Tsügenyu a-kehi hontse a-le anyugun yhütyü no thahyu mvula.
- ¹⁹Lo Elisha le anyugun ka, “Tson le higü hi kemvu, lo nyida gü-e himvu; asithen lo re, ale hagen zen gü hagen le fü kehü gü ki shü tile.” Tson-o a-le anyugun zen gü Samaria ki shü la.
- ²⁰Anyugun le Samaria nyu yülo ntsin, Elisha le, “O Npugü nle temi hidan yhü khinshe shüo anyugun no tha hyulo lo,” tse shü. Tson-o Npugü le anyugun yhütyü khinshe shü laryü anyugun le Samaria nyu dan nyu kebin hyulo.
- ²¹Israel raja gü le anyugun hyushüo Elisha ka, “Apvü, ano anyugun dushvula tile? Ano anyugun dushvula tile?” tsonso.
- ²²A-le, “Nle anyugun dushvulo nrün ndi. Nle nzhethon lo nlevü sen-o ten kelonyu dushvu lahü ole? Ketyüketsü senryü tsüshüo anyugun no tyütsü lo-o anyugun npugü ki gun lalo,” tsonshü.

²³Tson-o a-le anyugun genyu keho keda nme ndashü; lo anyugun le tyütsü kelo siki a-le anyugun nishüla, tson-o anyu npugü ki gunla. Tsü gerho Siria nyu le Israel nyu hü niryü mvula.

Samaria Hunpfülo Kela

²⁴Tsüsika Siria raja gü Benhadad le rihü dan aphu ko kequen lo-o nsin gü Samaria hunpfülo la.

²⁵Anyugun le hunpfülo kela genyu Samaria nyu chenda thyü sala, gada pe nme le shekel hentetse lo paro vü gram 250 le shekel pvün ka jwe sola.

²⁶Israel raja gü le chwida so ge pfüthü gü zhü ntsi, tenunyu nme le nrao a-ka, “Acheshülo, a npugü, O raja,” tsonshü.

²⁷Tsüselo a-le, “Npugü le ncheshü mvu yatselo ale nyu pe nkeche lo mon? Ale shyenmvue vain zü le bin ole?”

²⁸Tson-o raja gü le a-ka, “Nthyülo keshvu le nyu ola?” Tsontsin a-le, “Tenunyu higü le aka, nnyu khishüo ngun nthu tyü tseo senduki ngun anyu tyü tile.

²⁹Tson-o agun anyu nityü la. Lo tsüsinyü ale a-ka, nnyu khishüo ngun tyüta tsheshü; ai a-le a-nyu kebu lale,” tsonso.

³⁰Raja gü le tenunyu tsügi jo nyü lo-o a-phi sürhen la, tson-o a-le chwida so ge pfüthü gun kejü ka a-le ronphi pe aphisin thyü ben kehü chwida khoka kehü temi dan le hyu shü.

³¹Lo a-le, “Nthu Shafat nyugü Elisha pe no a-ge bin yatselo Npugü no adushvula lo,” tsonshü.

³²Elisha le a-kanyu bin lo püshünyu dan le a-zen-o dun bin. Raja gü le amhundyü nyu temi nme nishü la; ai lilo gü le ryü tilo kemvu ka, Elisha le püshü nyu dan ka, “Me dukeshvu nyu higü hile ape gwen la lotse me nishü laso, shwibin-o lilo gü le ryülo a-no yüryü mvu nrün genyu kakhin ryü lola lo. Raja gü le a-npvü tsügü sika hü nyo.”

³³Lo a-le zothü lo kemvu ka raja gü le a-npvü nshe ryüo a-ka, “Kenjün kethyü higü hile Npugü kanyu le! Ale nyuthyüo Npugü khwesin bin tila?”

2 Rajanyu 7

¹Ai Elisha le zo, “Npugü jo nyülo lo, senduki hi gwenkho ka Samaria khinrun ka tho kegwatsin rokhu nme le shekel nme lo thoshe rokhu kenyhun le shekel nme ka jwe ti tse Npugü le zohü nyo.” tsonshü.

²Tsontsin raja khwen kehü tsiso kedagü le, Sunggigü temi gü ka, “Npugü le a-npvü tsangge kafüphe dan thyü shü yatselo tsonlo gwa ti ole?” Elisha le, “N npvü nyhütyü le tsü hyu ti ai nle tsü tyü loho,” tsonla.

Siria Nyu Rihüdan Le Tinkela

- ³Khinrun ngwenzin nyu le ketyü nyu mizi le hü, lo anyugun le khinyu nyu ka, “Ngun nyuthyü hika dun-o kesi khwe bin mon?”
- ⁴Ngun le nyida günyu yü titse-e chenda le tsünyu bin nyo, tsügenyu sikelai; lo hika dun bin-e sikelai so. Tsügenyu je, ngun Siria nyu kamp ki gü tile; anyugun le n nrho shülo ngun le rhünlo tiso nmvu yatselo ndushvula da a-kesha thyü.”
- ⁵Tson-o anyugun le kheje nyu so-o Siria nyu kesenbin ki gü, laryü temi nme-e tsüka kendi hyulo.
- ⁶Kechamvule Npugü le Siria nyu rihü dan no rihü danda le keru lo kerugari sen-o tson chü kehü khwenyülo, tson-o anyugun le Israel raja le Hit lo Ijpt nyu raja lo rihü dan zen-o anyugun whe ryü zhü la sele tse rüchün la.
- ⁷Tsügenyu anyugun phika dan, keru dan, gada dan lo kamp ai tsü gwenzin khelao anyugun keyhun ntsenlo nrün genyu tinla.
- ⁸Lo nyule ketyü nyu hidan le kensenbin tilo-o, phika nme nyu yügü tyütsülo njüo raka, suna lo phinya dan pfü gun gü kebu lao niryü phika kechanyu yügü tsünyu kanyü dan pfü gun gü kebu la.
- ⁹Tsontseo anyu khinyu nyu ka, “Ngun le a-kezü thyü bin mvu laso. Nthu hile jolo kegwa jon nme. Keshanyu laka ngun le nra mvutse tsangkeben khwebin yatselo shaja teno lati; tsügenyu ngun ntsoka gü raja gü kaminyu ka zoshü ti le je!”
- ¹⁰Tson-o anyugun le ryü nyida khinrun kekhwe dan koshüo, “Agun le Siria nyu kamp nyu gü laryü temi nme-e hyumvu lo tha khwe-e nyü lomvu ai keru lo gada dan dyü njü, lo anyugun phika dan le a-gwenzin tse kebin hyulo le,” tsonshü.
- ¹¹Tsüselo khinrun kekhwe dan le jolo tsü pe raja kanyu kebin dan ka zoshü.
- ¹²Raja gü le kheje nyu soryüo a-gonyu dan ka, “Siria nyu le nyu teda thyü bin yo ale hagin ka zoshü ti. Ngun le khün kenbin anyugun le shabin nyo; tsügenyu anyugun le kamp nyu chwi gü low nyu kebu tse njüo ngun le ketyüketsü fü chwiryülo ngun kerhün tenlo lao nyida gü nyu yü kela rüchün bin nyo,” tsonshü.
- ¹³Tsüka a-gonyu dan nyu nme le, “Nyida hinyu temi dan le kesi nyu hontse kenke nyu bin laso. Tsügenyu temi mipvün no keru nsen kebin pvün ge bin lo-o gü dihontse layo shashü lo gwati,” tsonshü.
- ¹⁴Tson-o anyugun le kerugari kenhun ndalo lo raja gü le anyugun no Siria nyu rihü dan sithen gü dihontse yo shwishü lotse nishü.
- ¹⁵Tson-o Jordan keti anyugun sithen gü tsüka Siria nyu le nyhun-o tin kethyü ka tson then anyugun phinya lo terikanyü khi pe shwe kenjü hyulo. Lo lonyu dan le gunryüo raja gü ka zoshü.

¹⁶Tsüselo temi le chwi gü Siria nyu kanyü dan jün lola. Tson-o Npugü jo hontse tho kegwatsin rokhu nme le shekel nme lo thoshe rokhu kenyhun le shekel nme ka jwe.

¹⁷Raja gü le a-khwe kehü tsiso keda gü no khinrun ketsen lo tse kejüshü. Tsontsin me le khinrun ka a-kedü shvula, Sunggigü temi gü le raja le a-ki nshe keryü ka zokeshü hontse.

¹⁸Kechamvule Sunggigü temi gü le raja ka, "Senduki higwenkho ka Samaria khinrun nyu thoshe rokhu kenyhun le shekel nme lo tho kegwatsin rokhu nme le shekel nme ka jwe ti,"

¹⁹tse keshü ka tsiso keda gü le Sunggigü temi gü jokenio, "Npugü le a-npvü tsang kafüphe dan thyüshü yatse-e tson logwa ti ole?" Tsontsin Elisha le, "N npvü n yhütyü le tsü hyu ti ai nle tsü tyü loho."

²⁰Tson keshü hontse temi le khinrun ka a-kedü shvula.

2 Rajanyu 8

Shunem Nyu Tenugi Le Ranikeryü

¹Elisha le a-le a-nyuthyü nrhün nikeshü tenugi ka, "Npugü le chenda nipe kazü gü nyu shü laso lo tsü le chen tsenyü thyüti, tsügenyu nkami zen-o liki hiki gülo kegwa bin ki tin lalo," tsonzoshü.

²Tsügenyu tenugi le Npugü temi gü le zokeshü hontse a-kaminyu zen-o tinla; tson-o a-le Filistian kazü ki chen tsenyü hü tinla.

³Tsontseo chen tsenyü pen kela siki tenu tsügi le Filistian nyu ranio Israel kiryü; tson-o a-le raja gü ka a-ka lo a-kazü khinipe a-tsü lotse hi.

⁴Tsüka raja gü le Sunggigü temi gü go Gehezi zen kenthon-o a-ka, "Elisha le thyü keshü tho keda aphu pe a-ka zoshülo," tsonzobin.

⁵Lo a-le Elisha le kesi gü thyü nrhün keshü rüla pe raja gü ka zokebin ka, hire, a-le a-nyugü thyü nrhün keshü gi le raja ka a-ka lo a-kazü hishü. Tsontsin Gehezi le, "A npugü, O raja, tenugi lo a-nyu Elisha le thyü nrhün keshü gü le hika hü nle," tsonshü.

⁶Tson-o raja gü le tenugi ka ketso keshü ka tsügi le zoshü. Tsügenyu raja gü le a-ge nyu kedanyu nme kejü shüo a-ka, "Higi hon aphu lo a-le kazü gü kheo tinkela ka ryüo ntsoka keti low gü nyu hyukelo aphu sin pe a-tsü lalo," tsonshü.

Elisha Lo Siria Raja Benhadad

⁷Elisha le Damaska nyu keryü gwenkho ka Siria raja gü Benhadah le hobin; lo mele a-ka, "Sunggigü temi gü le hika ryü bin nle," tsezoshü,

⁸raja gü le Hazael ka, “Jwe nme khilo-o gü Sunggigü temi gü zen keteno-o, ale keho higü nyu ponlo tile nmvuyo, Npugü ka ketso shwilo,” tsonshü.

⁹Tsüselo Hazael le a-teno titseo Damaska nyu hyulo kehü thakegwa pe ut henzi khvü thyü pvü gun. Tson-o ryü a-mhundyü nyu solo njüo a-ka, “Nnyu gü Benhadah Siria raja gü le a-le keho hinyu ponlo tile nmvuyo nka ketso shülo tseo anipe nki shü bin nle,” tsonshü.

¹⁰Tsontsin Elisha le a-ka, “Npugü le pe atesha keshü le a-le sila tsentsü ti ai gun gü a-ka, a-le a-keho hinyu ponlo titse zoshülo.”

¹¹Lo Elisha le Hazael le kezha lo kemvuthen a-nri ryü bin. Elisha le chü sola.

¹²Hazael le, “Nyuthyüo a npugü le chühü nla?” Tsontsin a-le, kechamvule nle Israel nyu temi ge thagwakemvu thyü nrün, mah pe anyugun chwida dan rola, zhethon pe selo dan dushvu, ntsenyu keshe dan kedüren lati lo nyuphu kepfü nyu nrhu lati tse kethyü ale shakebin genyu le,” tsonshü.

¹³Tsontsin Hazael le, “Ale dikipon kvu pe tsü hontse lo tila? ale temi lihi kemvu tehi nme hontse gwenzin le.” Elisha le a-ka, “Npugü le tsinpe ahi keshü le nle Siria raja thyüti.”

¹⁴A-le Elisha kheo a-npugü ki gun la ryü a-ka, “Elisha le nka nyu hontse zoshü la?” tse ketsoshü. Tsüka a-le, “Nle gwalo la tsentsü ti tse zoshü le,” tsonshü.

¹⁵Ai sendu gü a-le thyühüphi nme khipe zünyu ntsen lo-o pe a-mhun hen shüo no a-teshye ndi sila. Tson-o Hazael le a-sunka raja thyülo la.

Juda Raja Jehoram

(2 By 21:1-20)

¹⁶Ahab nyugü Joram le Israel raja thyü kelo chen pvün ka Jehoshafat nyugü Jehoram le Juda raja thyülo.

¹⁷A-le a-keyhun chen shenryü kenyhun ka raja thyülo lo chen tetse Jerusalem nyu raja thyü.

¹⁸A-nu le Ahab nyugi tsügenyu Ahab kaminyu tho hontse a-le Israel raja dan tson nyu tsonchü. Lo a-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü.

¹⁹Tson yatse-e Npugü le a-gogü David genyu Juda nkela nyü mvu, a-le mahkenben nme pe a-e lo kethonthen anyenyu dan tsüti tse zokenjü genyu.

²⁰A-gwenkho ka Edom le Juda nrhi soryü la, tson-o a-raja pen so lola.

²¹Tsügenyu Jehoram le a-kerugari a-phu zen-o Zair nyu gü, tsü ka Edom nyu rihü dan le anyugun hun lola. Kheje nyu a lo kerugari kentsenyu dan le anyugun tson jonphe chwila lo a-rihü temi le a-ka kaki gun la.

²²Tson-o nthu keti Edom le Juda keda nrhi hüzun. Tsügwenkho ka Libnah ko kevä soryü la.

²³Jehoram tha kecha dan lo a-le thyükeshe dan aphu Juda raja dan rüla lesü nyu thu bin mvu ole?

²⁴Tson-o Jehoram le apvübon nyu zen-o sila lo-o a-pvübon nyu hontse David nyida nyu sunla; lo anyugü Ahaziah le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Ahaziah

(2 By 22:1-6)

²⁵Ahab nyugü Joram le Israel raja thyükelo chen tseryü kenhyun ka Jehoram nyugü Ahaziah le Juda raja thyülo.

²⁶Ahaziah le a-keyhun chen nki kenhyun ka raja thyülo, lo a-le chen me Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü zan le Athaliah; Israel raja Omri nyugü nyu.

²⁷A-le Ahab nyu kaminyu tson then-o anyugun tha hontse nyu le Npugü mhundyü nyu gwamvu yo thyü, kechamvule a-le Ahab mvü gü genyu.

²⁸A-le Ahab nyugü Joram zen-o Siria raja Hazael zen kega titseo Ramoth-gilead ka gun, tsüka Siria nyu le Joram jünla.

²⁹Lo Joram le Ramoth nyu Siria raja Hazael zen kenren kethyü ka Siria nyu le a-jün kela tsü no ponlo nrün genyu Jezreel nyu rani ryü. Tsüka Juda raja Ahaziah, Jehoram nyugü le Ahab nyugü Joram le hokebin genyu shwishü titse nshe.

2 Rajanyu 9

Terzü pe Jehu Yün Pe Israel Raja Kethyü

¹Tsontsin sidyükesha gü Elisha le sidyükeshanyu nyu nme kolo-o aka, “Nsen phin lo-o terzü pun hi senlo njüo Ramoth-gilead ki gü lo,

²lo gü tilo lo Nimshi nyu Jehoshafat nyugü Jehu fülo lo a-no a-pvünyu dan nyu soryüo a-zen kanyu tsen ki yülo,

³tson-o terzü pun gü khilo, njüo run pe a-pe ge shüo, ‘Npugü le hihontse zohü nyo, ale n yün pe Israel raja thyü laso.’ Tsüselo kakhin sheo tinla; lo sun nya.”

⁴Tsü hontseo ponyu, sidyükesha gü le Ramoth-gilead nyu gun,

⁵lo a-le ryü laryü hire, rihü dan sokeda jule kehun bin; tsüka a-le, “Kedagü ale ngenyu jolo nme sen hü nle,” tsonshü. Jehu le a-ka, “Agun digü genyu.” Tsontsin a-le, “Ngenyu le, kedagü,” tsonshü.

⁶Tsüselo a-le so-o kanyu yü laryü; ponyu gü le terzü ja pe a-pe ge shüo a-ka, “Israel nyu Sunggigü le hihontse zohü nyo, ‘Ale n yün pe Npugü temi Israel so raja thyü laso.

⁷Nle n senkethyü gü Ahab kami nke lati, tsüle ale ago sidyükesha dan lo Npugü gonyu dan aphu zi min Jezebel ge loti.

⁸Kechagenyumvule Ahab kaminyu apfu nke lati; ale Israel dan nyu Ahab kami do metse kemvu metse pechenyu apfu duthü lati.

⁹Tson-o ale Nebat nyugü Jeroboam lo Ahijah nyugü Baasha kami nke kela hontse, Ahab kami nke lati.

¹⁰Tehi dan no Jezreel ki Jezebel thyü tyüti, temi nme no a-sun loho.' " tson shüo a-le kakhin sheo tinla.

¹¹Jehu le a npugü gonyu dan ki chwiryü ntsin, anyugun le a-ka, "Tha apfu gwa kü mon? Keshelu temi tsügü le nka nyu thyü ryü ola?" Tsontsin a-le anyugun ka, "Hagun le temi gü lo a-jo shabin nyo."

¹²Lo anyugun le a-ka, "Shamvu le; agun ka zoshülo," tson shü. Lo a-le, "A-le zokeshü le, Npugü le hihontse zohü nyo, 'Ale n yün pe Israel so raja thyü laso.' "

¹³Tsonshü nyemhun anyugun nme me tse a-phi pe phalu la shüo Jehu no tsüsa solo, tson-o shukhun shüo, "Jehu le raja le," tsonshü.

Israel raja Joram dushvu kela

¹⁴Tsü hontse Nimshi nyu Jehoshafat nyugü Jehu le Joram dushvu kela rhilo la. Joram le Israel nyu apfu zen-o Ramoth-gilead nyu Siria raja Hazael nren bin;

¹⁵ai raja Joram le Siria raja Hazael zen teri kethyü ka jün kela tsü no ponlo nrün genyu Jezreel ki raniryü bin. "Tsügenyu Jehu le keshanyu laka hile hagun kenda yatselo temi nme no nyida gü nken chwio jolo sen gü Jezreel nyu zo nyalo," tsonshü.

¹⁶Tson-o Jehu le a-kerugari ge külo-o Jezreel ki gun, kechamvule, Joram le jün kebin genyu. Lo Juda raja Ahaziah le Joram shwi nshe ryü bin.

¹⁷Jezreel nyu tsokhwen ge rikhun gü le Jehu lo a-zen kehü dan hyushüo, "Ale temi dan me hyu bin nle." Tsontsin Joram le, "Keru ge kebin temi nme nishüo no gü gwaketho genyu le nmvula tse ketso shülo," tsonshü.

¹⁸Tsügenyu temi nme le keru ge gü teno-o, "Raja gü le zo laryü, gwaketho genyu le nmvula," tsonshü. Tsontsin Jehu le, "Nle gwaketho pe nyuthyü tila?" "Ranio asithen lo." Rikhwe gü le zo-o, "A-le gü anyugun ti laso, ai raniryü jü mvule," tsonshü.

¹⁹Tsüselo a-le temi nme ni nishü, tsügü le ryüo a-ka, "Raja gü le zo laryü gwaketho genyu le nmvula?" Tsontsin Jehu le, "Nle gwaketho pe nyuthyü tila! Ranio asithen lo."

²⁰Rikhwe güle zo-o, "A-le gü anyugun ti laso, ai raniryü jü mvule. Lo a-gari kera le Nimshi nyugü Jehu hontse le, kechamvule a-gari kesen ke kenrin thyü kehü genyu!"

²¹Joram le, “Ndalo lo,” tson zoshü. Lo anyugun le a-kerugari ndashü. Tson-o Israel raja Joram lo Juda raja Ahaziah au a-pepvü pvü a-kerugari ge gülo-o Jehu teno titse chwi, tson-o Jezreel temi Naboth low nyu a-teno lo.

²²Joram le Jehu hyushü ntsin a-ka, “Jehu, gwaketho genyu le nmvula?” tsonshü. Tsontsin a-le, a-jokenishü, “Njvü Jezebel le bin zen keshü teromen kershvu lo temvü kethyü le chosa kebin then nyu gwaketho le bin lo tila?”

²³Tsüselo Joram le a-gari no ranilo njüo tin-o Ahaziah ka, “Che, Ahaziah, ketetsin so!”

²⁴Lo Jehu le a-kekvu thyü a-levü sügin lo njüo pe Joram buthun hvuja shwekha lao a-keru gari ge che tsüla.

²⁵Jehu le a-hensin gü Bidkar ka, “A-sülo njüo pe Naboth low nyu shweshü lalo, kechamvule nnyi le keru ge kehüo a-pvü Ahab sithen kehü ka, dihontse Npugü le a-ntsun-o jo hizoshü yo rüchün lolo;

²⁶‘Ale ndu Naboth lo anyu dan dukeshvu kehyu hontse low higü nyu npu kethun nishü tsen tsüti tse Npugü le zoshü.’ Tsügenyu Npugü le kezo hontse a-sülo njüo shwe pe Naboth low gü nyu shü lalo.”

Juda Raja Ahaziah Dushvu Kela

²⁷Juda raja gü Ahaziah le hi hyu shüo tin-o Beth-haggan denzin gunla. Lo Jehu le a-hüo, “Ako a-shwe lalo.” Tsontsin anyugun le Iblean khoka Gur ki nsin kejü a-kerugari ge a-shwe shüla. Ai a-le tin-o Megiddo nyu gun-o tsüka sila.

²⁸Tson-o a-gonyu le kerugari nme ge a-pvü Jerusalem nyu ryüo David nyida gü nyu a-pvübon nyu sika nyu sunla.

²⁹Ahab nyugü Joram le raja thyükelo chen tseryü nme ka Ahaziah le Juda so raja thyüso.

Rajagi Jezebel dushvu kela

³⁰Lo Jehu le Jezreel nyu ryükelo ka, Jezebel le tsünyülo njüo, tha pe a-yhütyü nyenlo lo a-pe ketsü kela pfüo kafüphe nyu nrishü.

³¹Tson-o Jehu le chonrha ka yüryü ntsin tsügi le, “Gwaketha le mvula! Zimri a npugü dushvu kela gü?”

³²Tsontsin a-le ngiso gü kafüphe ki niro, “Segü le adenzin tila? Segü la?” tsonshü. Tsüka kedanyu mihvu mishen le a-nrishü.

³³A-le tsüdan ka, “Tsügi sü pe shwe shülo,” tsonshü. Tson-o anyugun le a-shweshü; tsüka a-zi peha le kabon lo kerudan yünla, lo anyugun le a-kedüla,

³⁴tsüselo a-le yügü tyütsülo njüo, “Keswen kesü kepfü tenu higi shwishüo pe sunla lo; kechamvule a-le raja nyu nyu genyu.”

³⁵Ai anyugun le a-sunla titse gü laryü, a-pekhunru, a-pha lo a-benje nti a-me kecha hyulo mvula.

³⁶Tson-o anyugun le raniryü a-ka zoshü ntsin a-le, “Npugü le a-gogü Tishbe nyu Elijah mün nyu kezo le hile, ‘Tsü le Jezreel nyu low ki tehi dan le Jezebel thyü tyü ti;

³⁷lo Jezebel kesi min le Jezreel low nyu methu vü hontse lao temi nme da no hile Jezebel letse zolo nrün ndi lati.’ ”

2 Rajanyu 10

Ahab Kaminyu dan Nkekela

¹Ahab nyu peche hentsenyü le Samaria nyubin. Tsügenyu Jehu le lesü thu pe Samaria nyida gü temi kedanyu dan, pelü dan lo Ahab nyu ntsen kehü dan tsüo,

²“Hagun npugü nyu dan le hagun zen bin nyo, lo kerugari, keru, chwidia khwe pe hunkethyü nyida dan lo teri kanyü dan-e hagun ben nyu kebin genyu, lesü higü le ryüo hagun tilo nyemhun,

³hagun npugü nyudan nyu kegwatsin gü kejü pe no a-pvü rajakhün ge dun lo njüo, a-ntsen lo nrün genyu teri thyü lolo,” tsonshü.

⁴Ai anyugun le nshvu sala tson-o, “Hire, raja mihvu-e a-no lomvula yatselo ngun le dihontse a-mhundyü sunlo tila?”

⁵Tson-o rajabin kentsen gü lo nyida gü sokeda gü au le pelüdan lo Ahab nyu ntsen kehü dan zen-o me nipe Jehu ki shüo, “Agun le ngonyu le, lo nle agun no nyuthyü lo tseyo tsü aphu thyü tile. Agun le temi nme pe raja thyü kemvui le; nyu le nmhundyü ka gwa yo thyü lolo,” tsonshü.

⁶Tsontsin a-le gwenhvu ge lesü thu pe anyugun tsüo, “Keshanyulaka hagun le akipon lo ajo zen titse nda bin yatselo, senduki higwenkho ka hagun npugü nyu dan pe sen-o Jesreel ki aka ryülo,” tsonshü. Raja gü nyu peche hentsenyü le nyida günyu leyi sokeryü kedanyu dan zen bn.

⁷Lo Lesü gü le anyugun kiryü ntsin, anyugun le raja gü nyu hentsenyü tsü dushvu la tson-o tsüdan pe thü pe rokhu nyu shüo pen ryü Jezreel ki a-tsü shü.

⁸Lilo gü le ryüo a-ka, “Anyugun le raja gü nyudan pe senryü la sele,” tse zoshü laryü a-le, “Khipe khinrun nyu keyü tsonka thunhvu thyü bin-o lonyü tilo,” tsonshü.

⁹Tson-o lonyü gü a-le chwi gü khinrun ka solo njüo temi aphu ka, “Ale a npugü ntsun-o a-dushvu laso, tsüle hagun le kemvu, ai segü le hidan hi aphu dushvu la ola?”

¹⁰Npugü le Ahab kaminyu rüla zokeshü nme-e thyü pen mvula loho tse kethyü sha lolo, kechamvule Npugü le a-gogü Elijah mün nyu zokeshü thyüshü laso.”

¹¹Tson-o Jehu le Jezreel nyu Ahab kami nsen kebin aphu, a-hensin kedanyu dan, a-pvünyu a-zen kengü kehü dan, a-püshükeda dan nme nsen mvutse dushvu bula.

Ahaziah Shvunye dan Dushvu Kela

¹²Jehu le Samaria ki gü titse chwiryüo, tson nenyu “Tanyü kekhwenyu Kensenbin” nyu kehü ka,

¹³a-le Juda raja Ahaziah shvunye nyu teno lo-o anyugun ka, “Hagun le dikipon nyula?” tsonshü. Tsontsin anyugun le, “Agun le Ahaziah shvunye nyu le, lo agun le raja lo raja nyenyu dan kerühvu ka anyugun shwi shü titse nshe jü nle,” tsonshü.

¹⁴Tsontsin Jehu le a-temi dan ka, “Anyugun kerhün tenlo lo!” Tson-o anyugun min henzi kenynun zen gü tekhün kü khoka temi nme nsen shü mvutse dushvu la.

Ahab Shvunye Nsen Kebin dan Aphu Dushvula

¹⁵Lo a-le tsü nken gü laryü Rechab nyu gü Jehonadab le a-teno titse ryü kejü hyulo; Jehu le a-kelushüo a-ka, “Nnyi nyun me thyü kebin hontse akipon nnyu ketsin thyü bin le nmvula?” Tsontsin Jehonadab le, “Tsü le,” tsonshü. Tsüka Jehu le, “Keshanyu laka tsü yatselo, nben keta shülo.” Tson-o a-le a-ben keta shü. Tsüselo Jehu le a-ben süso pe a-kerugari ge shülo la,

¹⁶lo a-ka, “Ryüo azen gü ale Npugü genyu anyurhün kehü shwishü lo.” Tson-o au a-kerugari ge kengü gun.

¹⁷Lo a-le Samaria nyu ryülo ntsin, Npugü jo le Elijah mün nyu kezo hontse Samaria nyu Ahab kaminyu dushvu nsen kebin dan aphu dushvula.

Baal Kershvu dan Dushvula

¹⁸Tsüselo Jehu le Samaria nyu temi aphu ko kequen shüo, anyugun ka, “Ahab le Baal lo keshanyu thyü, ai awe a-lo thyü sati.

¹⁹Tsügenyu Baal sidyükesanyu a-kershvu nyu, lo a-püshükeda nyu aphu ko kequen pe aki shülo; ale kershvu keda thyü pe Baal tsüti tse bin nyo, tsügenyu temi nme no gwenzü lanyu; ligü higü ryümvukela gü we no siti,” tsonshü. (Hile Jehu le Baal kershvu dan nkela nrün genyu tedo thyü keshü).

²⁰Lo Jehu le, “Baal genyu ketsenyü kehun nme thyüti tse ahza hoshü!” Tson-o anyugun le tsüpe tesha shü.

21Jehu jolo nipe Israel kazü aphu nyu shüo, Baal kershvu nyu nme-e ryükemvu ndi. Tson-o Baal kershvu ka nyu temi le a-te pehazin gun gü kecha zin keti süto tselo.

22Lo a-le kershvu phi ntsen kehü gü ka, Baal kershvu nyu aphu genyu phi sen chwiryülo; tsonshü, lo a-le tsüdan genyu phi sen chwiryü.

23Tsüselo Jehu le Rechab nyugü Jehonadab zen-o Baal kanyu yügü Baal kershvu dan ka, “Baal kershvu nyu nti a-me Npugü gonyu nme hika hagin dan nyu hü mvule nmvyo fü shwilo.”

24Tsonshüo a-le yügü kershvu lo rope kershvu dan thyüshü. Jehu le temi hentetse no kam kibin, tson-o tsüdan ka, “Ale pe hagin ben nyu keshü nyu nme no tinla yatselo segü ben nyu tinla yo tsügü le rhünbin kemvu!”

25Jehu le rope kershvu thyüpen shü nyemhun rikhwenu lo kedanyu dan ka, “Gü anyugun dushvu lalo; nme nti-e no tin nya.” Tsüselo anyugun le zhethon pe tsüdan aphu dushvula njüo a-min dan süshwi pe kamhun ki shü lao Baal kershvu kanyu tsen ki yüla,

26Baal kanyu kebin thamen pen chwiryüo rola.

27Tson-o anyugun le kershvubin lo kershvuka gü boren la, lo tsü pe nthu keti kevübin thyüla.

28Hihontse Jehu le Israel dan nyu Baal bo kenmhenla.

29Ai Jehu le Bethel lo Dan nyu suna pe methu thyü shüo Israel thyü pe mukela gü Nebat nyugü Jeroboam kemu nyu tsü ranilo mvula.

30Tson-o Npugü le Jehu ka, “Nle amhundyü nyu kenzhü gü thyü shü, lo Ahab kaminyu ge anyun nyu kebin aphu thyü keshü genyu, n nyenyu phuzi keti no Israel rajakhün ge dun ti,” tsonshü.

31Ai Jehu le a-nyun aphu sen-o Israel Npugü Sunggigü jvü gü nyu tsonchü lomvu la; a-le Israel thyü pe mukela Jeroboam kemu gütsü nrhilo mvula.

Jehu Kesi

32Tsügwenkho kitsü Npugü le Israel nyu kazü thyü nrün la. Siria nyu raja gü Hazael le terhi nken-o Israel nyu low jvü keda nkhele la.

33Jordan nphozin gü tesinzin Arnon züri seka Aroer rüny keti- tsüle Gilead lo Basha terh, Gad Reuben lo Manasseh le yhun kebin keti.

34Jehu le thyü keshü thatho kecha dan, lo a-kekvu rüla aphu Israel raja dan rüla kethu kesü nyu thu bin mvu ola?

35Tson-o Jehu le a-pvübon nyu hontse sila. Lo anyugun le Samaria nyu a-sunla. Tson-o anyugü Jehoahaz le a-sunka raja thyü.

³⁶Jehu le Samaria nyu Israel so raja kethyü gwenkho le chen nkio tetse.

2 Rajanyu 11

Juda Raja Athaliah

(2 By 22:10—23:15)

¹Ahaziah a-jvü Athaliah le anyugü le sikela shalo ntsin, anyudan aphu dushvula.

²Ai raja Jehoram nyugi Jehosheba Ahaziah lügi le raja nyenyu dushvula titse kebin dan nyu Joash lo a-keleyi gü au zen gü zhütsen ki Athaliah kebula, tson-o a-dushvu mvulo.

³Lo Athaliah le kazü günyu raja thyü kebin ka a-le chen tsero a-keleyi gi zen kershvu kanyu kebu hü.

⁴Ai Chen tsenyü ka Püshükeda gü Jehoida le raja khwe kehü tsiso kedanyu, lo rajabin rikhun kehü dan tse no Npugü kanyu ryülo tse koshü; tson-o a-le anyugun zen kejozen, lo Npugü kanyu anyugun no swen-o raja gü nyu pe anyugun hishü.

⁵A-le ahza pe anyugun tsüo, “Hagun le higü hi thyüti; Hagun le Sabbath nyü kam nyu keryü ka, jünshen jünme le rajabin gü rikhun lo;

⁶lo jünshen jünme le Sur khinrun ka so-o rikhun lo lo kecha jünshen jünme gü no rikhun dan sika so-o rikhunlo.

⁷Sabbath nyü a-kam pen kela dan hvu tsü no kershvuka gü rikhun lo.

⁸N meme tse a-ben nyu terikanyü sen-o raja gü hunpfü lo; lo ligü higü hagun khonni keryü gü dushvu lalo. Raja gü le chwi-e yüe a-zen binlo.”

⁹Tsiso kedanyu dan le Püshükeda gü Jehoida le anyugun ka zokeshü hontse aphu thyülo, tson-o nmeme tse a-temi Sabbath nyü kam pen kela nyu lo kam thyü titse keryü nyu zen-o püshükeda gü Jehoida karyü.

¹⁰Tsüselo püshükeda gü le raja David hon, Kershvuka nyu kebin, min lo gi khipe tsiso keda dan tsü shü,

¹¹lo rikhun nyu nmeme tse terikanyü sen-o ka gü hunpfüo sobin.

¹²Tson-o a-le raja nyu gü zen chwiryüo, raja perün pe n pfü shü, lo jün kezo lesü gü pe a-tsüshü, tson-o terzü pe yün shüo a-le, raja le tse zoshwishü, lo anyugun le ben kekhüo, “Raja gü no yhun kethon gü thyü lolo,” tsonshü.

¹³Athaliah le rikhun nyu lo temi dan khwen nyülo njüo a-le kershvu kanyu temi dan kiryü.

¹⁴Tsüka then kehü jvü hontse raja gü le kachon khoka sobin, lo tsiso kedanyu lo shu kekhun nyu dan le raja gü khoka hü, tson-o temi aphu shekerhün thyü lo

shukhun kebin hyulo. Tsüselo Athaliah le a-phi sürhen la njüo chüo,” “Ketetsin! Ketetsin!” tsonshü.

¹⁵Tsontsin püshükeda gü Jehoida le rihü keda thyü kebin dan ka, “A-zen rikhun dan janyu kam ki chwiryü lalo, lo ligü higü a-sithen kethyü gü dushvu lalo.” Kechagenyumvule püshükeda gü le, “Npugü ka gü nyu a-dushvu nyalo,” tsonzo keshü genyu.

¹⁶Tson-o anyugun le a-ten zen-o rajabin ki gü Keru Khinrun ka a-dushvu la.

Jehoida le Thathyü Keshün Kethyü

(2 By 23:16-21)

¹⁷Jehoida le Npugü, raja gü lo temi dan jaka anyugun le Npugü temi thyüti tse kejozenkelo nme thyüshü, lo raja gü lo temi dan jaka ko kejozenkelo nme thyüshü.

¹⁸Tson-o tsünyu temi apfu Baal kershvu ka ki gü a-kershvubin, lo a-menkezü dan borenla, tson-o kershvubin mhundyü nyu Baal kershvu püshükeda gü Mattan dushvula. Lo Püshükeda gü Jehoida le Npugü ka khwen nrün rikhun pe shüla,

¹⁹tson-o a-le tsiso kedanyu, raja khwen kehü nyu, raja ka rikhun nyu lo lojvü tsünyu temi apfu zen-o Npugü ka gü nyu raja gü zen-o rikhun nyu khinrun nyu tsonchü nsheryü raja kanyu shülo. Lo a-le rajakhün gü ge dunlo.

²⁰Temi apfu a-sherhünla; lo zhethon pe raja kanyu Athaliah dushvu kela siki nyida gü le ma tsela.

²¹Joash le a-keyhun chen tsenyü ka raja thyüso.

2 Rajanyu 12

Juda Raja Joash

(2 By 24:1-16)

¹Jehu le raja thyükelo chen tsenyü ka Joash le raja thyülo, lo a-le Jerusalem nyu chen henzi raja thyü. A-jvü zan le Zibiah Beersheba nyu temi.

²Püshükeda gü Jehoida le a-senthyü keshü hontse Joash le a-rhünthen Npugü mhundyü nyu nyu le a-zü yo tsü thyü.

³Tson-o tero kershvubin da dan tsü boren lamvuo temi le tsünyu kershvu thyü lo tharün kegwa ro hü zun.

⁴Joash le Püshükeda dan ka, “Npugü kanyu sen keryü pisa thyü kenshün kela apfu, a-zintse kershvu genyu shü kehü pisa temi nme me ka hyu keloe, lo temi nme le anyu ki a-thukeyhun-o sen Npugü kaki keryü pisa metse,

⁵püshükeda dan no a-keshanyu ka tsü khilo, tson-o ka gwamvu kela thyüshü mvulo keshvu hyulo lo thyü ketsü shülo,” tsonshü.

⁶Ai Joash le raja thyükelo chen nki kenshen ketie püshükeda dan le ka gü le gwamvu kela thyü ketsinni mvula.

⁷Tsügenyu raja Joash le püshükeda gü Jehoida lo püshükeda kecha dan koshüo anyugunka, “Nyuthyüo hagin le ka gü ketsülo mvula? Ntsoka gerho hagin le keshanyu ka pisa khilo lanyu tse, ai tsü khikela pe ka gü ketsükela lomvu loshvu,” tsonshü.

⁸Tson-o püshükeda dan le temi dan ka pisa losin loho, lo ka gü ketsükela mvu lati tse penlo.

⁹Tsüselo püshükeda gü Jehoida le rakakhin nme thyülo njüo a-kerün ge a-kü yhenphe lao khipe Npugü kershvuka nyu keyü njüzin kershvubin teka shüshü, tson-o püshükeda khenpvü ka kebin gü le Npugü kanyu sen keryü pisa aphu khipe tsünyu shüla la tsehü.

¹⁰Lo anyugun le rakakhin günyu pisa kechon le bin kela hyulo lo raja hensin nyu kethu gü lo püshükengun gü au le gü Npugü kanyu raka hyukelo dan swü pe pisakhin ka shü lala tse hü.

¹¹Tson-o anyugun le pisa gü kensu süshwi lao pe Npugü kanyu thatho thyü kebin dan keshwi gü ben nyu shüla; tson-o anyugun le tsü khipe Npugü ka gü thyü kebin mistrinyu, ka kethyü nyu,

¹²tso ketsükela kehü nyu, tso keyhe nyu lo ka gwamvukela ketsükela ni kethyü ka sen mvulo keshvu tesen lo keyhen tso hei lo tsü nyeki-e thyü hü.

¹³Ai Npugü kanyu sen keryü pisa tsü pe Npugü ka gü nyu kesen kanyü, rakagi pe kethyü khun, mahchu-ketsevü, honpen, lo shu nme thyümvu lo suna gi nmvue rakagi pe thakhin lihi-e thyümvu.

¹⁴kechamvule tsüle khipe Npugü ka gü gwamvukela ketsükela ni kebin nyu tsü kela genyu.

¹⁵Lo anyugun le thatho thyü kebin dan shün thyülo tseo pisa pe thatho keshwi nyu dan ben nyu shükela tsü dihontse layo ketso nimvu, kechamvule anyugun le joketsin nyu thathyü kela genyu.

¹⁶Thyüzü kela lo kemu genyu thaho keshü sen-o Npugü kanyu sen ryü mvu; tsüle püshükeda nyu dan hon.

¹⁷Tsügwenkho ka Siria raja Hazael le nsin gü Gath zen kegao tsü lo lola. Ai a-le nsin gü Jerusalem whe titse kebin ka,

¹⁸Juda raja Joash le a-pvübon nyu Juda raja Jehoshafat, Jehoram, Ahaziah nyugun le thyünshün kela, lo a npvü a-jün, lo Npugü kanyu lo raja kanyu hyukelo suna aphu nipe Siria raja Hazael tsüshü. Tsontsin Hazael le Jerusalem nyu tinla.

¹⁹Joash tho kecha dan lo a-le thyükeshü dan aphu Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

²⁰A-gonyu dan le a-ntsun soryüla, tson-o Silla ki kenshe tson nyu Millo ka gü nyu Joash dushvula.

²¹Tsüle a-go Shimeath nyugü Jozacar lo Shomer nyugü Jehozabad au le a-dushvu la. Tson-o David nyida nyu a-pvübon nyu sin a-sunla; lo anyugü Amaziah le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 13

Israel Raja Jehoahaz

¹Ahaziah nyugü Joash le Juda raja thyükelo chen nki kenshen ka Jehu nyugü Jehoahaz le Samaria nyu Israel so raja thyülo, lo a-le chen tseryüo tsenyü raja thyü.

²A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvuyo tsüthyü, Nebat nyugü Jeroboam kemu tson then-o, tsügenyu Israel no mula; lo a-le tsünyu anyu kelu lo mvula.

³Tsügenyu Npugü le Israel nyu ge anyunta la, tson-o anyugun khipe Siria raja Hazael lo anyugü Benhadad ben nyu shün la.

⁴Tsontsin Jehoahaz le Npugü ka hi lo Npugü le a-kehi nyüshü, kechamvule Siria raja le dihontse Israel nyu nshwebin yo a-le hyukela genyu.

⁵Tsügenyu Npugü le kenikelo nme pe Israel tsüshü, tson-o anyugun le Siria nyu ben nyu chwilo-o nduka hontse anyugun ka nyu yhunlo.

⁶Tson-e anyugun le Jeroboam kaminyu kemu, Israel thyü pe mukela tsontsü khelo mvuo tsünyu tsonchü; lo Asherah menkezü ko Samaria nyu bin.

⁷Lo Jehoahaz rihü nyu le keru temi henpvün, kerugari tseryü, lo pha tsonkechü temi nyetseryü nyesin ndi la; kechamvule Siria raja le tsüdan pe shyekenyuh bin ka kenphü hontse nke kela genyu.

⁸Jehoahaz tha kecha dan, a-le thyü keshü aphu, lo a-kekvu tsü dan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

⁹Tson-o Jehoahaz le a-pvübon nyu hontse sila, lo anyugü Jehoash le a-sunka raja thyülo.

Israel Raja Jehoash

¹⁰Joash le Juda raja thyükelo chen shenryü tsenyü ka Jehoahaz nyugü Jehoash le Samaria nyu Israel so raja thyülo; lo a-le chen tseryüo tsero raja thyü.

¹¹A-ko Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü; lo Nebat nyugü Jeroboam Israel thyü pe no mukela gü kemu aphu nrhilo mvuo tsünyu tsonchü tinla.

¹²Jehoash tha kecha dan a-le thyü keshü dan aphu lo a-le Juda raja Amaziah zen kega kethyü a-kekvu rüla tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

¹³Tson-o Jehoash le a-pvübon nyu hontse sila lo anyugü Jeroboam II gü le a-sunka raja thyü; lo Jehoash pe Samaria nyu Israel raja dan sin-o sunla.

Elisha Kesi

¹⁴Elisha le a-kesi keho thyülo kela ka, Israel raja Jehoash le nshe gü a-shwishüo, achechü, “Apvü! Apvü! Nle Israel nyu nokekhin kekvu gü thyü hü le!” tsonbin.

¹⁵Elisha le a-ka, “Tholevü nme lo a-tsi khi lolo,” tsonshü. Tson-o a-le tholevü nme lo a-tsi khilo.

¹⁶Tsüselo a-le Israel raja ka, “Levü gü süginlo,” tson -o a-le tsü sügin lo. Lo Elisha le a-ben pe raja gü ben so shülo.

¹⁷Tson-o a-le, “Nphozin kafüphe khinshe shülo,” tsüka a-le khinshe shü. Tsüselo Elisha le, “Kvushü,” tsonshü laryü a-le kvushü. Tsontsin a-le, “Npugü kvukelo tho, Siria so kvukelo tho gü! Kechagenyumvule nle Siria nyu nke bula kemvuthen Aphek nyu teri thyüti,” tsonshü.

¹⁸Tson-o a-le, “Tholevü tsi dan khi lolo,” tsüka a-le khilo. Lo a-le Israel raja gü ka, “Tsü khipe kazü nmhun shülo,” tsontsin a-le pe gwenshen ge nmhun shüo khela.

¹⁹Tsontsin Sunggigü temi gü le a-ge a-nyuntao a-ka, “Nle gwenpvün nmvue gwentsero nmhun shü mvule; tsonyatselo nle Siria nyu so kvupen lo la nrün, ai ntsoka we nle gwenshen ge nti anyugun nyekvu loti.”

²⁰Tson-o Elisha ale silao anyugun le a-sunla. Moab nyu le tsenben ka Israel nyu hü ryü hü.

²¹Gwengwa me anyugun le kesimin sun kebin ka rünyi hürüyü kejü dan me hyushüo kesi gü tsü shwe pe Elisha sika nyu shüla, lo kesi gü le Elisha ru kesü lo nyemhun rhün lo njüo so lola.

Israel lo Siria Janyu Terikethyü

²²Siria raja Hazael le Jehoahaz keyhun then Israel nyu nshwe bin-o ti.

²³Ai Npugü le anyugun so lo shwinjün nishü, kechamvule a-le Abraham, Isak, lo Jakob zen-o kejozen kenjü genyu, anyugun nke lamvu; ntsoka keti a-mhundyü nyu anyugun khipe shwe lamvu.

²⁴Siria raja Hazael le sila ntsin anyugü Benhadad le a-sunka raja thyülo.

²⁵Tsontsin Jehoahaz nyugü Jehoash le Hazael nyugü Benhadad ka a-pvü le terithyüo lokelo nyida dan tsü lo lola. Gwenshen ge Jehoash le a-nyeki kvulo la njüo Israel nyu nyida dan tsü aphu loni lola.

2 Rajanyu 14

Juda Raja Amaziah

(2 By 25:1-24)

¹Jehoahaz nyugü Jehoash le Israel raja thyükelo chen hvu ka Joash nyugü Amaziah le Juda raja thyülo,

²a-le a-keyhun chen nkipvün ka raja thyü so, lo a-le chen nkio tekü Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Jerusalem nyu a-zan le Jehoaddin.

³A-le Npugü mhundyü nyu nyu le a-züyo tsüthyü, tson-e a-bon David hontse lomvu; tha phu ka a-le a-pvü hontse thyü.

⁴Ai tero kershvubin da dan bo nshvula mvu, tson-o temi le tsünyu kershvu thyü lo tharün kegwa ro hüzun.

⁵Kekvu le a-ben nyu ryülo ntsin a-le a-gonyu a-pvü dushvu kela dan dushvu la.

⁶Ai Npugü le johoshüo, Mosa tejvü lesü nyu thu kenjü hontse; a-le me dukeshvunyu nyenyu dan tsü dushvu lamvu, kechamvule tsünyu thu kenjü le, "A-nyenyu genyu a-pvü no silo nrün ndi, nmvue a-pvü genyu a-nyenyu no silo nrün ndi; ai temi nme me tse a-npvü a-kemu genyu siti," tson thu kenjü genyu.

⁷A-le Tsip Kazü ketejon nyu teri thyüo Edom nyu yie tseryü dushvu lao Sela nyida gü lolo la, lo tsü pe Jok-theel tse kola, nthu keti tson kohü zun.

⁸Tson-o Amaziah le lilo nipe Israel raja Jehu nyu, Jehoahaz nyugü Jehoash tsüo, "Nnyi kenrishü tile, ryülo," tsonshü.

⁹Tsontsin Israel raja Jehoash le jo nipe Juda raja Amaziah tsüo, "Lebenon ge Hetho le me nishüo Sedar bin nme ka, 'N nyugi pe anyugü ka kalu shüta,' tson; laryü tehen thyü nme le pfüthü güo Hetho gü kedüla.

¹⁰Nle Edom nye kvulo kela genyu, ketekho bin nyo. Nzan kechwi tsü sen-o rünyu-o kanyu binlo; nyuthyü kevü hüsü shüo nle lo ntemi Juda no chela tila?" tsonshü.

¹¹Ai Amaziah le nyü mvula. Tsügenyu Israel raja Jehoash le nsin, tson-o Juda nyu kebin Beth-shemesh ka au terithyü.

¹²Lo Israel le Juda nye kvula, tson-o Amaziah rihü dan le nme me tse tin-o a-ka ki gunla.

¹³Lo Israel raja Jehoash le Beth-shemesh ka Juda raja Joash nyu Ahaziah nyugü Amaziah ten lola. Tson njüo Jerusalem nyu ryüo Jerusalem chwida Efraim khinrun ka gü khinrun a-te gü keti tsu tsizi boren la.

¹⁴Lo a-le Npugü kanyu lo raja gü kanyu kequen kebin kanyü suna, rakagi lo thakhin hyukelo dan aphu, tsünyeki do tenzen-o Samaria ki gunla.

¹⁵Jehoash tha kecha a-le thyükeshü, a-kekvu lo a-le dihontse Juda raja Amaziah zen teri thyü yo, tsü dan Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

¹⁶Jehoash le a-pvübon nyu hontse sila, tson-o Samaria nyu Israel raja dan sin-o a-sunla; lo anyugü Jeroboam II gü le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Amaziah Kesi

(2 By 25:25-28)

¹⁷Juda raja Joash nyugü Amaziah le Israel raja Jehoash, Jehoahaz nyugü kesi siki chen tseryüo pvün yhun.

¹⁸Amaziah tha kecha dan, tsüdan tsü Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

¹⁹Anyugun le Jerusalem nyu a-ntsun sola, tson-o a-le tin-o Lakish ki güla. Ai anyugun le me nipe a-sithen shüo Lakish nyu a-dushvula.

²⁰Tson-o keru ge a-pfü ryüo David nyida Jerusalem nyu a-pvübon nyu sin-o sunla.

²¹Tson-o Juda temi dan aphu Azariah le a-keyhun chen tseryüo tsero ka a-pe a-pvü Amaziah sunka raja thyülo.

²²Apvü kesi siki a-le Elath thyülo njüo tsü pe Juda hon thyü nilo.

Israel Raja Jeroboam II

²³Juda raja Joash nyugü Amaziah le raja thyükelo chen tseryüo pvün ka Israel raja Jehoash nyugü Jeroboam II le Samaria nyu raja thyüso, lo a-le chen henzi nme raja thyü.

²⁴A-le Npugü mhundyü nyu nyule gwamvu yo tsüthyü; Nebat nyugü Jeroboam Israel thyü pe no mukela gü kemu dan aphu nrhi lomvu.

²⁵A-le Israel nyu Npugü Sunggigü le Gath-hefer nyu a-go sidyükesha gü Amittai nyugü Jonah mün nyu zokeshü hontse Israel nyu terhi Hamath nyu keyü ka gun gü Arabah züda keti loni lola.

²⁶Kechamvule Npugü le Israel nyu do metse kemvu metse temi nme anyugun keche kelomi ndio kenjün thyüsa kebin hyu.

²⁷Ai Npugü le tsang hensin Israel zan kenmhen lati tse zoshü kemvu genyu, tsügenyu a-le Jehoash nyugü Jeroboam II ben nyu anyugun kenilo.

²⁸Jeroboam II tha kecha dan, a-le thyü keshü dan aphu, kekvu, a-le dihontse teri thyü yo, dihontse a-le Juda hon Damaska lo Hamath lo nipe Israel hon thyü loyo, tsü dan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

²⁹Jeroboam II gü le a-pvübon nyu Israel raja dan hontse sila, lo anyugü Zechariah le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 15

Juda Raja Uzziah

(2 By 26:1-23)

¹Jeroboam II gü le Israel raja thyükelo chen nkio tsenyü ka Amaziah nyugü Uzziah le Juda raja thyülo,

²a-le a-keyhun chen tseryüo tsero ka raja thyüso, lo a-le chen henpvün kenyhun Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Jerusalem nyu a-zan le Jekoliah.

³A-le Npugü mhundyü nyu nyu le njü yo, a-pvü Amaziah le kethyü hontse tsü aphu thyü.

⁴Tson yatse-e a-le tero kershvubin da dan bokecha lamvu; tson-o temi dan le tsü nyu kershvu thyü lo tharün kegwa rohü zun.

⁵Npugü le raja gü vüshü, tsügenyu nyule a-tyülo lao a-npvü a-ka kecha nyu yhun bin-o a-kesi ti. Lo raja nyugü Hotham le a-kami aphu so bin-o sorkari sen.

⁶Uzziah tho kecha dan, a-le thyükesü aphu Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

⁷Uzziah le a-pvübon nyu hontse sila, tson-o anyugun le David nyida nyu a-pvübon nyu sin-o a-sunla, lo anyugü Jotham le a-sunka raja thyülo.

Israel Raja Zechariah

⁸Juda raja Uzziah le raja thyü kelo chen shenryüo tetse ka Jeroboam II gü nyu Zechariah le Samaria nyu Israel so shye tsero raja thyü.

⁹A-pvü hontse, a-le nyu le Npugü mhundyü nyu gwamvu yo tsüthyü. A-le Nebat nyugü Jerobaom, Israel nyu thyü pe no mukela gü kemu dan tsü nrhilo mvula.

¹⁰Jabesh nyugü Shallum le a-ntsun-o Ibleam nyu a-dushvula njüo a-sunka raja thyülo la.

¹¹Zechariah tha kecha dan le Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin nyo.

¹²Higü hile Npugü le Jehu ka, "Phuzi nnyenyu no Israel rajakhün ge dunti," tse a-joshü keshü thyü penla.

Israel Raja Shallum

13Uzziah le Juda raja thyü kelo chen shenryüo tekü ka Jabesh nyugü Shallum le Samaria nyu Shyeme raja thyü.

14Tson-o Gadi nyugü Menahem le Tirzah nyu hüo Samaria ki nsinryü, lo a-le Samaria nyu Jabesh nyugü Shallum dushvu lao a-sunka raja thyülo la.

15Shallum tha kecha dan, a-le me ntsun kethyü; hire, tsü dan le Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin nyo.

16Tsügwenkho ka Menahem le Tirzah nyu chwi kejü ka, Tappuah nyida lo tsü tekho kehun ka kebin nyu aphu nkela; kechamvule anyugun le a-hensin yüryü mvukela genyu. A-le tsünyu kebin nyuphu kepfü nyu aphu ginda durhen la.

Israel Raja Manahem

17Uzziah le Juda raja thyü kelo chen shenryü teküka Gadi nyugü Menahem le Israel so raja thyülo, lo a-le chen tseryü Samaria nyu raja thyü.

18Lo a-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü; a-le a-keyhun then Nebat nyugü Jeroboam kemu Israel thyü pe no mukela tsü nrhilo mvula.

19Assiria raja gü Tiglath-Pileser le Israel huryü; tsontsin Menahem le no a-cheo a-raja thyü nko lo nrün genyu rakagi talent yie tseryü pe tsü.

20Menahem le Israel nyu ka pisa shvu, tsüle kenya nyu aphu ka temi nme ge shekel henpvün shvu pe Assiria raja tsü. Tsügenyu Assiria raja le tsünyu bin mvuo rani gunla.

21Menahem tha kecha dan, a-le thyükeshü aphu, tsüdan tsü Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

22Tson-o Manahem le a-pvübon nyu hontse sila, lo anyugü Pekahiah le a-sunka raja thyülo.

23Uzziah le Juda raja thyü kelo chen henpvün ka Menahem nyugü Pekahiah le Samaria nyu Israel so raja thyülo, lo a-le chen hvu raja thyü.

24A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü, lo a-le Nebat nyugü Jeroboam kemu Israel thyü pe no mukela nyu tsü ranilo mvula.

25Tson-o Remaliah nyugü Pekah, a-rihü tiso keda gü le a-nrhilo lao Gilead nyu henpvün zen-o Samaria nyu raja kanyu ki a-dushvula njüo a-sunka raja thyü lola.

26Pekahiah tho kecha dan, a-le thyü keshü dan aphu, hire, tsü le Israel raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin nyo.

Israel Raja Pekah

27Uzziah le Juda raja thyükelo chen henpvün kenyhun ka Remaliah nyugü Pekah le Samaria nyu Israel so raja thyülo, lo a-le chen nki raja thyü.

28A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsüthyü, lo Nebat nyugü Jeroboam Israel nyu thyü pe no mukela gü kemu dan nrhilo mvula.

29Pekah le Israel raja thyü kebin ka Assiria raja Tiglath-pileser le ryüo Ijon, Abel Beth Maacah, Janoah, Jazar, Gilead, Galilee lo Naftali kazü apfu lolo la, lo temi dan tenzen-o Assiria ki gunla.

30Lo Uzziah nyugü Jotham le raja thyü kelo chen nki ka Elah nyugü Hoshea le Remaliah nyugü pekah nrhio a-dushvula njüo a-sunka raja thyü lola.

31Pekah tha kecha dan, a-le thyü keshü apfu, hire, tsüdan tsü le Israel raja rüla kethu lesü nyu thu bin nyo.

Juda Raja Jotham

(2 By 27:1-9)

32Remaliah nyugü Pekah le Israel raja thyü kelo chen hvu ka Uzziah nyugü Jotham le Juda raja thyülo.

33A-le a-keyhun chen nkipvün ka raja thyüso, lo a-le chen tseryüo tsero Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü zan le Jerusha Zadok nyugi.

34Lo a-le a-pvü Uzziah tho hontse nyu le Npugü mhundyü nyu njüyo tsü apfu thyü.

35Tson yatse-e tero kershvubin da dan boren lamvu; tson-o temi dan le tsünyu kershvu thyü lo tharün kegwa rohü zun. A-le Npugü ka tson nyu khinrun teso gü tsü thyüshü.

36Jotham tha kecha dan, a-le thyükeshe apfu, Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

37Tsügwenkho ka Npugü le Siria raja gü Rezin lo Remaliah nyugü Pekah nipe Juda nren.

38Jotham le a-pvübon nyuhontse sila; lo anyugü Ahaz le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 16

Juda Raja Ahaz

(2 By 28:1-27)

1Remaliah nyugü Pekah le raja thyü kelo chen tseryüo tsenyü ka Jotham nyugü Ahaz le Juda raja thyüso,

2Ahaz le a-keyhun chen nki ka raja thyülo, lo a-le chen tseryüo tsero Jerusalem nyu raja thyü. Lo a-le a-bon David le kethyü hontse Npugü Sunggigü mhundyü ka nyu le a-züyo tsü thyü mvu,

- ³Israel raja dan tson gü nyu tsonchü tinla. A-le Npugü le Israel temi dan mhundyü hü pe shwekela tsipwen dan le thyü kehü kentsükenche tha thyüo a-npvü a-nyu-e rope tero kershvu thyüla.
- ⁴Lo a-le tero kershvubin da dan, rinchothun dan, lo senbin kenjvü nmeme tse aphu ka kershvu thyü lo tharün kegwa ro.
- ⁵Tson-o Siria raja Rezin lo Israel raja Remaliah nyugü Pekah au le ryü Jerusalem wheo Ahaz hunpfülo, ai a-nyekvulo mvula.
- ⁶(Tsügwenkho ka Edom raja gü le Elath nyu Juda temi hüla njüo Edom nyu genyu Elath thyü nilo; tson-o Edom nyu le Elath nyu ryü kelo nthu keti bin zun.)
- ⁷Tsüselo Ahaz le lilo nipe Assiria raja Tiglath-pileser kishüo, “Ale ngo lo nnyu le. Ryüo Siria raja lo Israel raja au le a nren kebin au ben nyu a kenishü lo,” tsonshü.
- ⁸Ahaz le Npugü kanyu lo raja gü kenya kequen kehü kanyu hyukelo suna lo rakagi kope jwe thyü pe Assiria raja gü tsüshü.
- ⁹Assiria raja le a-khwenyüo gun gü Damaska hüo lolo la, lo Rezin dushvula njüo temi dan tenzen-o Kir ki gunla.
- ¹⁰Raja gü Ahaz le Damaska ki Assiria raja Tiglath-pileser teno kegü ka, a-le Damaska nyu kershvubin gü hyushü. Raja Ahaz le kershvubin tsügü gwenzin tse a-zoja lo tha aphu tsü kenmeshü kethyü nipe püshükeda gü Uriah tsüshü.
- ¹¹Tson-o püshükeda gü Uriah le, Raja Ahaz le Damaska nyu bin-o nipe a-tsü keshü hontse, raja gü le tsüki hüo keryü mhundyü kershvubin gü thyülo.
- ¹²Lo raja gü le Damaska nyu bin-o ryü, kershvubin gü shwi shü. Tson-o raja gü le kershvubin gü khonni ryüo, tsüge külo,
- ¹³tson-o a-le rope kershvu, shyeni pe kershvu, a-hon run pe kershvu lo kepvüshe kershvu tezi kejen pe kershvubin ge shüshü.
- ¹⁴Lo a-le Npugü mhundyü nyu kebin lazo pe kethyü kershvubin le Kershvuka lo kershvubin keshün gü au jaka kebin tsü khi kela la, tson-o pe a-kershvubin tesozin shüla.
- ¹⁵Tson-o raja Ahaz le püshükeda gü Uriah ka, “Kershvubin keda gü ge lonyü rope kershvu, ngwen gü shyeni kershvu, raja gü hon rope kershvu, a-shyeni pe kershvu pe kazü gü nyu temi aphu rope kershvu, anyugun shyeni pe kershvu, anyugun hon pe kershvu tsü rolo; lo rope kershvu, lo kershvu kecha dan aphu tezi pe tsü ge shü lalo; a lazo kershvubin gü tsü le ale Npugü ka ketso nrün agenyu nti,” tsonshü.
- ¹⁶Püshükeda gü Uriah le raja Ahaz le ahza khikeshü hi aphu thyü.

¹⁷Lo raja Ahaz le kershvu kanyu sen kehü lazo pe kethyü methu gari gü rhola, lo tsünyu zükhun dan khila, lo lazo pe kethyü zükhin, methutse dan le pfü kebin tsü khishe pe tso so ge dunla.

¹⁸Assiria nyu raja gü kenyü thyü nrün genyu Ahaz le Kershvuka nyu raja khun lo kenshün bin khila lo raja gü le a-npvü Kershvuka nyu keyü tson khinla.

¹⁹Ahaz le kethyü a-tha kecha dan, tsü dan tsü Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

²⁰Tson-o Ahaz le a-pvübon nyu hontse sila, lo David nyida nyu a-pvübon nyu sin-o sunla; tson-o anyugü Hezekiah le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 17

Israel Raja Hoshea

¹Ahaz le Juda raja thyü kelo chen tseryü kenyhun ka Elath nyugü Hoshea le Samaria nyu Israel so raja thyülo, lo a-le chen tekü raja thyü.

²A-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvuyo tsüthyü, tson-e a-mhundyü Israel raja dan hontse lamvu.

³Assiria raja Shalmaneser le a-zen-o terithyü titse ryü; lo Hoshea le a-hensin yülao khajana pe a-tsü hü.

⁴Ai Assiria raja le Hoshea le teda thyü kebin shalo; kechamvule a-le lilo nipe Ijpt raja gü So ketsü lo chen kechwü thyü kehü hontse khajana pe Assiria raja tsümvu kela genyu; tsügenyu Assiria raja le a-tenlo-o phin pe do thyüla.

Samaria le Chekela

⁵Tson-o Assiria raja le kazü gü aphu hüo Samaria nyu ryü, lo chen shen tsü hunpfü lola.

⁶Hoshea le raja thyükelo chen tekü ka Assiria raja gü le Samaria lo lola, tson-o Israel nyu tenzen-o Assiria ki gunla, anyugun pe Halah lo Gozan nyu Habor zürije ki, lo Medas nyida dan ka shüla.

⁷Hihontse kela tsü le kechamvule Israel temi dan le Ijpt kazü ki Faroh raja ben nyu anyugun zen chwiryü kelo Npugü Sunggigü mhundyü nyu mukela genyu, tson_o tero kecha dan rüshvu,

⁸lo Npugü le Israel nyu temi mhundyü nyu hü pe shwekela dan jvü then lo Israel raja dan le thyülo tsekeshü jvü dan zen tinkela genyu.

⁹Lo Israel nyu temi dan le kebuo anyugun Npugü Sunggigü mhundyü nyu a-zükemvu dan thyüla. Anyugun le rünyi keshetsin ka gü chwida khwe pe hun kenjü nyida keti nyu anyugun tero kershvubin da thyü kü lola;

- 10**rinchothun ge lo senbin kenjvü nme me tse aphu phaka tso sen lo Asherah men kezü pe shü küla;
- 11**Npugü le anyugun mhundyü nyu hükela tsipwen kecha dan le kethyü hontse anyugun le tero kershvubin da nyu tsü tharün kegwa ro. Tson-o serikemvu tho dan thyüo Npugü nyu thyü nshvu pe a-nyunta,
- 12**Npugü le anyugun ka, “Hagun le hi thyü nya,” tse keshü teromen dan rüshvu.
- 13**Tson-e Npugü le sidyükesha nyu lo a-lokethyü nyu no anyugun ka, “Hagun serikemvu tson nyu ranilo, tson-o ale pe hagun pvübon nyu ka zokeshü a go sidyükesha dan le senryü hagun ketsü tejvü gü nyu thu kenjü hontse a johokeshü lo ajvü dan thyü zenlo.”
- 14**Ai anyugun le Npugü Sunggigü tenyen kemvu anyugun pvübon nyu dan hontse anyugun nyun rüla lo a-jo zen mvula.
- 15**Anyugun le a-jo dan a-le anyugun pvübon nyu zen kejozenkelo lo anyugun senkethyü tsü ntsü laso. Anyugun le thakon kemvu teromen dan rüshvuo a-kon kendi thyülaso, lo anyugun hunpfü kebin tsipwen kecha dan, Npugü le anyugun no tsü dan tho hontse nyalo tse keshü dan sithen tinla.
- 16**Lo anyugun le Npugü anyugun Sunggigü le johokeshü dan aphu khela njüo anyugun npvü anyu genyu rozun pe methunyu kenyhun chalo; Asherah men zülo tson-o tsangge shyepvü-shyenyü aphu rüshvu lo Baal lothyü tinla.
- 17**Tson-o anyugun nyenyu peche-e tenu-e rope rüshvu, teronyu nthon, lo temvü tseo anyugun npvü anyugun jwe pe Npugü mhundyü nyu gwakemvu thyüo a-nyu thyü nshvu pe no a-nyunta la.
- 18**Tsügenyu Npugü le Israel nyu genyu anyuntasa lao a-mhundyü nyu anyugun khi pe shwe la: Juda tsipwen nyeki kecha nme nsen mvula.
- 19**Juda temi dan ko Npugü anyugun Sunggigü le johokeshü dan thyü zen mvula, tson-o Israel le tsin keshü jvü gü nyu tsonchü tinla.
- 20**Lo Npugü le a-mhundyü nyu Israel tsipwen dan khipe shwe shü la kemvu then, khe pe nke nmhü kehü nyu ben nyu me no anyugun nthü nnyü.
- 21**Npugü le Juda lo Israel sükho kecha thyü kela sika, Israel nyu le Nebat nyugü Jeroboam no raja thyülo. Lo Jeroboam le Israel thyü pe no Npugü khela lo anyugun tsontsin pe kemu ketetsin kethyü nyu shü la.
- 22**Israel temi dan le Jeroboam le thyü kela kemu aphu then; anyugun le tsü nrhilo mvu,
- 23**Npugü le a-gonyu sidyükesha dan mün nyu ale kenkhin ki thyü titse zo kenjü hontse a-mhundyü nyu Israel nkela. Tsügenyu Israel temi tenzen gü Assiria lojvü ki shüla, tson-o nthu keti tsünyu yhun bin.

Assiria nyu le Israel Kazü nyu Binlo Kela

²⁴Lo Assiria raja gü le Babilon ki, Cuthah, Avva, Hamath lo Shepharvaim nyu temi zen ryü Israel temi sunka Samaria nyu shüla; tson-o anyugun le Samaria lolo njüo nyida tsü dan ka yhun tinla.

²⁵Anyugun le tsünyu yhun lo kerika, Npugü nshvu mvu; tsügenyu Npugü le shünyho nipe anyu dan nyu shüo, anyugun peha tenla.

²⁶Tsontsin me le Assiria raja ka, “Tsipwen nle zen chwi gü Samaria nyida dan ka keshü temi dan le kazü tsügü nyu tero gü jvü dan shamvu; tsügenyu a-le shünyho nipe anyu dan nyu shüo anyugun ten bin la sele,” tsonshü.

²⁷Tsüselo Assiria raja le ahza khishüo, “Hagun le tsünyu zen tinkela püshükeda nyu nme nishü,tson-o a-no gü tsünyu yhun-o kazü tsügü nyu tero gü jvü pe anyugun sen thyülo,” tsonshü.

²⁸Tsügenyu anyugun le Samaria nyu zen tinkela püshükeda nyu nme no ryü Bethel nyu yhun-o, dihontse Npugü shye nshvu mvulo shvuyo pe anyugun senthyü shü.

²⁹Ai tsipwen nme me tse, a-le nyida dika bin yo tsünyu a-npvü a-teromen zü pe Samaria nyu dan le thyü pe bin kenjü teromen kershvuka nyu shü lola.

³⁰Lo Babilon nyu le Succoth-benoth, Kuth nyu le Nergal, Hamath nyu le Ashima,

³¹Ivvite nyu le Nibhaz lo Tartak; lo Sepharviam nyu le a-nyenyu rope anyugun tero Adrammelech lo Anammelech rüshvu.

³²Anyugun le Npugü ko nshvuo temi kecha cha kejü pe püshükeda thyüo no teromen kershvuka dan nyu bin-o bin tsüdan ka anyugun genyu kershvu thyü.

³³Tsü hontseo anyugun le Npugü nshvu hü, ai tsipwen anyugun le zenbin hüo chwiryü kela dan jvü hontse anyugun npvü anyu tero rüshvu hü.

³⁴Nthu keti-e anyugun le nduka jvütsü thyü hüzun. Anyugun le Npugü nshvumvu, lo a-le a-zan tha pe Israel thyü kela gü, Jakob tsipwen dan no thyülo tse keshü Npugü tejevü lo ahza dan-e then lo mvula.

³⁵Npugü le anyugun zen kejozen, lo ahza khi keshü le, “Hagun tero kecha nme nshvuo nkhün tsügü rüshvu lo a-lothyü nmvue tha rope tsüdan kishü nya;

³⁶ai kvusa tse a-benshwen pen-o Ijipt kazü nyu hagun zen chwikeryü Npugü nshvulo hagun le a-mhundyü nyu nkhün lo tha rope a-rüshvu ti.

³⁷Lo Npugü le thyülo tse thu pe hagun ketsü a-jvü, a-tejevü, lo a-johokeshü dan petsü sao thyüzen hülo. Hagun le tero kecha dan nshvu nya,

³⁸lo hagun le ale hagun zen kejozen kelo gütsü nmhinla loshvu. Hagun le tero kecha nshvu nya

³⁹ai hagun le Npugü hagun Sunggigü nshvulo; lo a-le hagun shwikerüchün nyu apu ben nyu hagun kenishüti.”

⁴⁰Tson-e anyugun le nyümvuo nduka jvü hontse thyü gwenzin.

⁴¹Tsühontse tsipwen hidan le Npugü nshvu lo anyugun teromen kezü dan ko rüshvu; tson-o anyugun pvübon nyu tha hontse anyugun-e lo anyugun nyenyu-e nthu keti tson hü nyo.

2 Rajanyu 18

Juda Raja Hezekiah

(2 By 29:1-2; 31:1)

¹Elah nyugü Hoshea le Israel raja thyükelo chen shen ka Ahaz nyugü Hezekiah le Juda raja thyülo.

²A-le a-keyhun chen nki pvün ka raja thyüso, lo chen nkio tekü Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Zechariah nyugi, a-zan le Abi.

³Lo a-le a-bon David hontse tha apu nyu nyule Npugü mhundyü nyu a-züyo tsüthyü.

⁴A-le tero kershvubin da dan boren la, lo tso kesen dan boren la, lo Asherah men gü duthüla. Mosa le lazo pe peri thyükesü Nehushtan tse ko kehü gütsü borenla, kechamvule tsü keti Israel nyu le tharün kegwa rope tsüka shü kehü genyu;

⁵A-le Israel nyu Npugü Sunggigü tenyen; tsügenyu a-mhundyü-e lo a-siki-e Juda raja nme a-hontse ndi.

⁶Kechagenyumvule a-le Npugü khonni hü; tson-o Npugü sithen kehü nyutsü rani lamvu; ai Npugü le johu pe Mosa ketsü dan thyü zen hü.

⁷Tson-o Npugü le a-zen hü; tsügenyu a-le lihika gü-e gwakenye lo. A-le Assiria raja gü ntsun, tson-o a-lothyü mvula.

⁸A-le Filistian nyu nyishwetsin ka gun gü nyida tsin keti, Gaza lo tsü temhun apu lolo la.

⁹Hezekiah le raja thyükelo chen zi, tsüle Elath nyugü Hoshea le Israel raja thyükelo chen tsenyü la. Lo tsü chen Assiria raja gü Shalmaneser le Samaria ntsun-o ryü tsü hunpfü lola.

¹⁰Tson-o chen shen ki tsülo lola. Hezekiah le raja thyü kelo chen tsero tsü le Israel raja gü Hoshea le chen tekü raja thyübin laso, tsü chen Samaria lo lola.

¹¹Assiria raja lo Israel nyu tenzen-o Assiria ki gunla, tson-o pe Halah rünyi lo Gozan lojvü Habor züri kho lo Meda rünyi dan ka shüla.

¹²Anyugun le Npugü anyu Sunggigü khwenyümvuo a-le anyugun zen kejozenkelo borho, lo Npugü gogü Mosa le johokeshü aphu nyü-e mvu lo thyü zenmvu kela genyu.

Assiria Nyu Le Jerusalem Kedün Kethyü

(2 By 32:1-19; Is 36:1-22)

¹³Hezekiah le raja thyükelo chen tseryü pezi ka Assiria raja Sennacherib le ryüo Juda nyida chwida khwen pe hun kethyü dan hüo lokü lola.

¹⁴Tsüselo Juda raja Hezekiah le me nipe Lachish nyu Assiria raja gü ki shüo a-ka, “Ale thyüzü laso; nle akheshüo nitin lalo; nle nyu pe age shü yo ale tsü pfüti.” Tsontsin Assiria raja le raja Hezekiah ka rakagi talent tsishen, lo suna talent shenryü hishü.

¹⁵Tson-o Hezekiah le Npugü ka gü nyu lo raja kenya kequen khin gü nyu rakagi hyukelo aphu pe tsüla.

¹⁶Tsügwenkho ka Juda raja Hezekiah le Kershvuka gü kakhin lo kachon ge a-le suna pe je kenjü tsüe khipe Assiria raja tsüla.

¹⁷Tson-e Assiria raja le Lachish nyu a-rihü dan so kedatsin gü, a-kenya sen kehü kedatsin gü lo a-hensin kedatsin gü tse lo rihü danda nipe Jerusalem nyu Hezekiah kishü. Tson-o anyugun le Jerusalem ki nsin ryüo phikeda nyu ki kegü tsonda nyu zübun tesagü khoka bin lola.

¹⁸Lo anyugun le raja gü koshü laryü, a-kanyu kedagü Hilkiyah nyugü Eliakim, a-hensin ka kethu gü Shebnah lo thu pe bin kenjü ketsen kehü gü Asaph nyugü Joah tse le chwi ryü.

¹⁹Tsontsin Rabshakeh le anyugun ka Hezekiah ka zoshülo, Raja kedagü, Assiria raja le hihontse zohü nyo: Nle nyu rüchün-o peche bin nla?

²⁰“Nkerüchün le jo kenrun-kenryü le terinyu ntsontsin lo nthü nkvulo gwa le tse ole? Nle ntsoka segü ge nngüo a ntsun bin nla?”

²¹Hire, nle ntsoka Ijipt nngü bin nyo, nbothün ketse nme tsüle temi ligü higü a-ge nngü kebin gü ben tse shüti. Ijipt raja Faroah le a-ge nngü kehü nyu aphu ge tson hü nyo.”

²²Ai keshanyu laka nle, “Agun le Npugü agun Sunggigü n ngü bin nle, tsonlo tsüle Hezekiah le Juda lo Jerusalem ka, hagin le Jerusalem nyu kershvubin higü mhundyü nyu rüshvuti, tson-o a-kershvubin da dan bo nshvu kela gü mvu ole?”

²³Tsügenyu ryüo a npugü Assiria raja gü ka johoshülo; nle a-ge kedun temi hyulo gwa yatselo ale keru yiehvü pe ntsüti.

²⁴Tson yatselo nle Ijipt nyuka kerugari lo keru temi rüchün bin nteme a npugü gonyu tsiso keda keshe tsin gü-e zen kendyülo gwa ti ole?

²⁵Tsü nti mvule ale Npugü sin mvuo bin higü nkela titse nsinryü ole? Npugü le aka, nsin gü kazü higü ntsun-o nke lalo,” tsonshü le.

²⁶Tsontsin Hilkiyah nyugü Eliakim, Shebna lo Joah le Rabshakeh ka, “Agun le nka hibin nle, Aramaic khwe ki n gonyu dan nthonlo, kechamvule agun le tsü shabin nle; temi dan le chwida ki bin-o nyülo kegwa bin ka Juda khwe ki zo nyalo,” tsonshü.

²⁷Ai Rabshekeh le anyugun ka, “A npugü le anikeshü le ano jo hipe hagin npugü lo hagin nti a-me chwida ki so kebin hagin zen-o a-npvü a-vütyü lo a-kenzun tsüo nkela nrün dan ka zo nyalo tse shü ole?”

²⁸Tson-o Rabshekeh le so-o Juda khwe ki nra sen-o, “Raja kedagü, Assiria raja jo nyü lolo!

²⁹Raja gü le hihontse zohü nyo: Hezekiah no hagin sa nyalo, kechamvule a-le aben nyu hagin keni loho.

³⁰Hezekiah no Npugü le ngun kenishü tsentsü ti lo nyida higü pe Assiria raja tsüla kemvui, tson zo-o hagin no Npugü tenyen bin nya.

³¹Hezekiah khwenyü nya; kechamvule Assiria raja le hihontse zohü nyo. Azen kengü gwa lao aki chwiryü lalo; tson yatselo hagin nme me tse a-npvü a-vainsha tyü, a-npvü a-kherosha tyü lo a-npvü a-zülvu nyu zü tsü ti;

³²ale ryü hagin zen gü hagin kazü hontse kethyü nme shye lo vainsha zü kazü, tensü lo vainsha, oliv bin lo khuzü kazü nyu hagin no simvuo rhün bin loti. Tsügenyu Hezekiah le hagin sao Npugü le ngun kenishü ti tson zoe a-khwenyü nya.

³³Tsipwen nme-e a-tero gü le Assiria raja gü ben nyu a-kazü kenishü ole?

³⁴Hamath lo Arpad tero dan le diki hü tinla ola? Shepharvaim, Hena lo Ivvah tero dan le diki hü tinla ola? Anyugun le aben nyu Samaria kenishü ole?

³⁵Kazü nyu tero aphu dan nyu digü le aben nyu a-kazü kenishü letseo Npugü le aben nyu Jerusalem kenishü ti ola?”

³⁶Ai temi dan le yün tsela, lo a-jo nme kenishü mvu, kechamvule raja gü le, “A-jokeni nyalo,” tson ahza khikeshü genyu.

³⁷Tson-o kanyu kedagü Hilkiyah nyugü Eliakim, raja hensin kethu gü Shebna, lo thu pe bin njü kehü gü Asaph nyugü Joah tse Hezekiah ki ryü anyugun phi sürhen-o Rabshekeh jo dan pe a-ka zoshü.

2 Rajanyu 19

Raja Le Isaiah Ketso Kethyü

(Is 37:1-7)

- ¹Raja Hezekiah le tsünyülo ntsin a-phi sürhenla, tson-o ronphi benlo njüo Npugü Kershvuka ki gunla.
- ²Tson-o a-le a-kanyu kedagü Eliakim, a-hensin kethu gü Shebnah, lo püshükeda gü tse nipe Amoz nyugü sidyükesha gü Isaiah kishü. Anyugun ko ronphi ben hü.
- ³Anyugun le a-ka Hezekiah le hihontse zohü nle, “Nthu jon hile shekese, mele ntsin lo nkenshwe jon nme laso; ntsenyu nnyu gü zhü lo kekvu ndio nnyu shwilo hokebin hontse laso.
- ⁴Npugü n Sunggü le Assiria raja le no rhünkehü Sunggigü nshwe lotseo nikeshü gü Rabshekeh jo dan aphu nyülo la njüo shaja pe tsü zokeshü dan tsüti tse bin-e shamvü; tsügenyu nsen kebin dan genyu kehi thyü lolo; ” tsonshü.
- ⁵Raja Hezekiah go dan le Isaiah ki ryü ntsin,
- ⁶Isaiah le anyugun ka hagun npugü ka zoshülo, “Npugü le hihontse zohü nyo: Assiria raja le a-kenkhin jo nle nyükelo dan genyu nshvunya.
- ⁷Hire, ale kapu nme pe a-ge shüti, tson-o a-le jobon nme nyülo njüo ranio a-npvü a-kazü ki gun lati, lo ale a-no a-npvü a-kazü nyu zhethon nyu sila ti.”

Assiria Nyu Le Juda Kedün Nikethyü

(Is 37:8-20)

- ⁸Rabshekeh le rani keryü ka Assiria raja le Lachish nyu bin mvu kela shalo; kechamvule a-le Libnah rünyi zen-o kega bin kela genyu.
- ⁹Assiria raja le Ethiopia raja gü Tirhakah le anyugun zen kega titse chwiryü kela shalo ntsin a-le lilo ni nipe Hezekiah kishüo,
- ¹⁰Hagun le Juda raja Hezekiah ka hihontse zoshülo: “Hagun Sunggigü nle a-tenyen kehü gü no hagun sao Jerusalem khi pe Assiria raja gü tsüla kemvui le tson zobin nyalo.
- ¹¹Hire, Assiria raja dan le kazü aphu nyu me nkeshü la kehü hagun le nyülo laso. Tson yatselo hagun kenishü ti ole?
- ¹²Apvübon nyu dan le nke kela Gazan, Haran, Rezech, lo Telassar nyu keyhun Betheden temi dan tsipwen tsü dan tero dan le anyugun kenishü ole?
- ¹³Hamath raja, Arpad raja, Sepharvaim nyida gü raja, Hena raja nmvue Ivvah raja le dikipon tinla ola?”
- ¹⁴Hezekiah le lilonyu ben ka lesü gü hyulo-o swüshü; tson-o Npugü ka ki nsin gü tsü pe Npugü mhundyü nyu shüshü,
- ¹⁵Hezekiah le Npugü ka kehithyüo: “O! Israel nyu Npugü Sunggigü, Cherubim so ge n rajakhün le kebin gü, nle n npvü kazü raja aphu ketsen kehü Sunggigü; nle tsang lo kazü thyükeshe gü.

16O! Npugü n nyetin pfü keyha pe nyü shülo n yhätyü kope shwishü lo; lo Sennacherib le rhün kehü Sunggigü nkhin lo tse nikeshü jo dan nyü shülo.

17Npugü, Assiria raja dan le tsipwen tsüdan lo anyugun kazü nkela ketsin le,

18lo anyugun tero dan khipe mah nyu shwe shüla; kechamvule teronyu kemvu ai temi ben lope kethyü tso lo sen genyu anyugun nke laso.

19Tsügenyu, kazü nyu raja apfu no Npugü nti le Sunggigü tse shalo nrün genyu a-ben nyu agun kenishü lotse nka hibin nle, O Npugü.”

Isaiah Le Raja Ka Zokeshü

(Is 37:21-38)

20Tsontsin Amoz nyugü Isaiah le me nipe Hezekiah ki shüo, “Israel Npugü Sunggigü le hihontse zohü nyo: Assiria raja Sennacherib rüla nle a-ka hikeshü a-le nyülo laso,

21a-genyu Npugü le tha zokeshü jo le higü hi: A-le n ntsü a-le nshwinyü Zion nyu phusen gi; a-le nsiki a-pe kejen Jerusalem nyugi.

22Nle segü nkhin lo kesü la? Nle segü ntsun-o jozo tetso la lo ketekho nmhun penso-o shwila? Israel kenshün gü ntsun!

23N lilonyu ge nle Npugü nkhin, lo nle akerugari kechon sen-o ale kazüthun ketetso dan ge kü laso, gü Lebanon keti; ale a-sedar bin ketetso tsin phünla, a-cypress bin kegwa dan phünla; ale tsü kentsun tsin, a-chün kezün tsin ki güo ryülaso.

24Ale zülu dan tsolo lo zü kenshün tsü, lo ale aphaje pe Ijpt züri apfu kedü nsin la!

25“Ale nduka nyu tson titse rhilo kela nle nyü lomvu le? Ale ntsoka thyü pen kebin hile nduka nyu nda nron njü, tsüle chwida khwen pe hun kenjü nyida dan tsü nno nkela nrün genyu.

26Rünyi tsünyu keyhun dan le kvu mvula, anyu shese lo anyu kerü shvula, lo low nyu tehen hontse, lo tehen kebwen hontse, ka so ge tehen hontse; yhunlo kemvu ka pho nkola.

27“Ai ale nle dun tsü kethyü, lo nkechwi keyü lo nle age nnyu kenthün sha.

28Kechamvule nle age nnyu nthün lo nketekho le anyentin karyü kela genyu. Ale a hühuvü pe nmün khen lo-o ale nsükerü pe nle ditson ryü yo tsü tson nyu rani lati.”

29“Lo higü hile hagin zansü nme; nthu nye chen hagin le a-npvü yhun sokeryü tyüti, lo teken chen a-npvü a-tsicheo chwikeryü tyüti, tson-o chen shen chen ntsin shülo lo gvülo. Vain bin sen-o a-sha tyülo.

30Juda kami nsen kelo dan le a-metsen tesoyüo tesinzin a-sha nsha loti;

³¹kechamvule nsen kelo temi le Jerusalem nyu lo Zion ge bin loti. Npugü le hihontse thyüshü nyü kebin genyu.

³²“Tsügenyu Assiria raja rüla Npugü le hihontse zohü nyo, ‘A-le nyida higü nyu yüryü kemvui, nmvue tho nme kvushü kemvui nmvue gida pfüo tsü mhundyü so nmvue tsü whe nrün genyu kesun-e thyü loho.

³³A-le keryü tson nyu rani lati, a-le nyida higü nyu yüryü loho tse Npugü lezo.

³⁴Kechamvule anpvü azan genyu lo a gogü David genyu ale nyida higü nokhin lo-o kenishü ti.’ ”

³⁵Tson-o tsüje tsangge jolonyu nme le chwi gü Assiria nyu kamp nyu temi lak nmeo yie hentetse dushvula; lo rhün kebin dan le lonyü soryü ntsin kesimin nti kebin hyulo!

³⁶Tsontsin Assiria raja Sennacherib le ranio Nineveh ki gun la.

³⁷Tson-o gü a-tero Nisroch kanyu rüshvu kebin ka, anyu Andrammelech lo pe Sharezer au le zhethon pe a-dushvula njüo Ararat kazü ki tinla. LO anyu Esarhaddom le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 20

Raja Hezekiah Keho Le Ponkelo

(Is 38:1-8,21-22; 2 By 32:24-26)

¹Tsügwenkho ka Hezekiah le ho-o sigü jüla. Lo Amoz nyugü sidyükesha gü Isaiah le ryü a-ka, “Npugü le hihontse zohü nyo, `Nka ketsü kela lalo; kechamvule nle ponlo mvuo sikelai so,” tsonshü.

²Tsontsin Hezekiah le a-mhupfü kerüo sikhozin ntsunlo njüo Npugü ka kehi thyüo,

³“O Npugü ale nka hibin nle, dihontse ale anyu aphu sen-o ketsin nyu nmhundyü ka tsonchü lo nmhundyü nyu nyu le gwayo tsüthyü kehü rüchün shülo.” Tson-o Hezekiah le a-nyu kenjün thyüo chüsa lola.

⁴Lo Isaiah le katsen lvüğü nken tin kemvuka, Npugü jo le a-karyü

⁵rani gü atemi dan so kedagü Hezekiah ka zoshülo; “Npugü nbon David Sunggigü le hihontse zohü nyo. Ale nkehi nyülo laso, nyhüphu hyu laso; hire, ale nthyü kesherhün shüti; Jon shen nyü nle Npugü ka gü ki nsin ti.

⁶Lo ale chen tseryü pvün pe nkeyhun sin shüti. Ale Assiria raja ben nyu nkeyhun lo nyida higü kenishü ti, lo ale a npvü agenyu lo agogü David genyu nyida higü sun loti.”

⁷Tson-o Isaiah le, “Khürosha dukekha nme sen ryülo. Tson-o a-no ponlo nrün genyu anyugun no tsü sen gü a-kinthyü shvuka shüshü lo,” tsonshü.

⁸Hezekiah le Isaiah ka, “Npugü le athyü kesherhün shüti, tson-o ale jon shen nyü Npugü ka ki nsin titse kethyü zansü nyuthyü shü tila?”

⁹Tsontsin Isaiah le, “Npugü le a-le zokeshü thyüshüti tse kethyü zansü Npugü kanyu pe nketsü le higü hile: Kengü no phalu tseryü kethün lati le phalu tseryü tesen lati la?” tsonshü.

¹⁰Hezekiah le, “Kengü gü no phalu tseryü kethün chwi kethyü le nne ri; no phalu tseryü tesen kela le gwakvu.”

¹¹Tson-o sidyükesha gü Isaiah le Npugü ka hishü, tsontsin Npugü le yhüko kengü no Ahaz le phalu do kenjün ge phalu tseryü tesen nila.

Babilon Nyu Jolonyu

(Is 39:1-8)

¹²Tsügwenkho ka Babilon raja Merodach Baladan, Baladan nyugü le Hezekiah le hokebin rüla nyülo-o lesü lo jwe nipe Hezekiah tsüshü.

¹³Tsontsin Hezekiah le a-kenyüo anyugun nsinlo, lo a-kenya kanyu rakagi, suna, tharün kegwa, terzü minketsen, teri kanyü lo tsünyu kebin apfu pe anyugun hishü; a-kanyu lo raja bin nyu anyugun hi kemvu thame ndila.

¹⁴Tsüselo sidyükesha gü Isaiah le ryü Hezekiah ka, “Temi hidan le nyu zola? Lo anyugun le dikipon ryüla?” Tsontsin Hezekiah le, “Anyugun le rünyü nithen ki Babilon nyu ryü le,” tsonshü.

¹⁵Tsüka a-le, “Anyugun le nkanyu nyu hyula la?” Hezekiah le, “Anyugun le akanyu kebin apfu hyu laso; akanyü kequen kanyu ale pe anyugun hi kemvu thame ndi le,” tsonshü.

¹⁶Tsontsin Isaiah le Hezekiah ka, “Npugü jo nyü lolo:

¹⁷Hire, gwenkho nme le ryü zhü nyo, nkanyu kebin apfu npvübon nyu ka ryü nthu keti kequen kenjün pfüo Babilon ki gü lati; thame nsen shü loho.

¹⁸Tson-o nge yhun chwikeryü, n nyenyu peha tenzen tin lati; tson-o anyugun le Babilon raja bin ki eunuch thyüo yhun ti.”

¹⁹Hezekiah le tsü le a-kon le a-keyhun gwenkho ka gwaketho lo kenshvu kendi shalo njüo, a-jokenio, “Nle Npugü kanyu jozo keshü tsü le gwale,” tsela.

Hezekiah Raja Kenkhingwen

(2 By 32:32-33)

²⁰Hezekiah tha kecha dan, a-kekvu, a-le dihontse zi tso shü lo zünye du sen-o nyida gü nyu keryü tsü dan tsü Juda raja dan rüla kethu lesü nyu bin mvu ole?

²¹Lo Hezekiah le a-pvübon nyu hontse sila; lo anyugü Manasseh le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 21

Juda Raja Manasseh

(2 By 33:1-20)

- ¹Manasseh le a-keyhun chen tseryü kenychun ka raja thüso, lo a-le chen henpvün-o pvün Jerusalem nyu raja thyü.
- ²A-le Npugü le Israel temi mhundyü nyu hü kela tsipwen dan hontse kentsü kenche Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo thyü.
- ³Kechamvule a-le a-pvü le nkekela tero kershvubin dan thü nishü la; a-le Israel raja Ahab le thyü keshü hontse Baal kershvubin lo terogi Asherah men thyüshü lo tsangge Shyenyü dan rüshvu tinla.
- ⁴A-le Npugü le, “Jerusalem nyu ale azan no bin ti,” tse keshü Kershvuka nyu tero kershvubin khwen shü.
- ⁵Lo a-le Npugü ka gü kamhun bin hvu ka tsangge shyenyü dan kershvubin thyü shü.
- ⁶A-le a-nyu rope kershvu thyü, Jadu nyu lo temvü nyu nthon. A-le Npugü mhundyü nyu thagwakemvu thyü sao Npugü nyu thyü nshvu pe no a-nyunta la.
- ⁷A-le thyükelo terogi Asherah men kezü pe Npugü le David lo a-nyu Solomon ka, “Ale Israel tsipwen aphu dan nyu ka higü nyu lo Jerusalem nyu azan no kethonthen bin titseo kejülo laso,” tson kenjü kershvuka gü nyu shüla.
- ⁸Lo a-le Israel no ale pe anyugun pvübon nyu ketsü kazü nyu hi nmhon tinla loho, anyugun le a-le ahza pe anyugun ketsü dan lo a-gogü Mosa le anyugun no thyü lotse khikeshü tejvü dan aphu thyü zen hü yatselo.”
- ⁹Ai anyugun le nyü mvula, Manasseh le anyugun tsontsin züpe Npugü le Israel temi dan mhundyü hü kela tsipwen dan nyeki thagwakemvu thyü chon kvula.
- ¹⁰Npugü le a-gonyu sidyükesanyu ge bin-o zo,
- ¹¹“Juda raja Manasseh le kentsükenche hidan thyü, a-mhundyü ki keyhun Amor nyu nyeki serikemvu thyüchon lo a-teromen dan genyu Juda thyü pe no mula.
- ¹²Tsügenyu Npugü, Israel Sunggigü le hihontse zohü nyo, “Hire, ale thagwakemvu, tsü rüla nyü kelo nyu aphu a-kerüshvu lalo kegwa nme senryüo Jerusalem lo Juda ge shüti.
- ¹³Ale Samaria ge thyü keshü hontse shaja pe Jerusalem tsüti; Ale Israel raja Ahab lo a-tsipwen ge thyükeshü hontse shüti, ale Jerusalem tsü pe temi nme le a-khun kesü lao pe nkhün kela hontse lati.

¹⁴Lo ale ahon gwen nrün nsen kebin dan khe lati, ale tsü pe anyu shwikerüchün nyu ben nyushü lao anyugun shwikerüchün nyu no anyu so kvulo-o anyu hon selo lati.

¹⁵Kechagenyumvule anyugun le, anyu pvübon nyu le Ijpt nyu chwikeryü ka ryüo nthu keti amhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsü thyüo anyu thyü nshvu keshü genyu.

¹⁶Tsünyeki Manasseh le kemu kendi temi chonri tsin dushvula, Jerusalem nmezin gü kecha zin keti tezi no tsunla, a-le Juda tsontsinpe no nyu le Npugü mhundyü nyu gwamvu yo tsü thyü la.

¹⁷Manasseh tha kecha dan, a-le kethyü aphu, lo a-le kemu thyükela dan tsü le Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

¹⁸Tson-o Manasseh le a-pvübon nyu hontse sila, lo pe a-ka khoka Uzza chwi nyu sunla; tson-o anyugü Amon le a sunka raja thyü.

Juda Raja Amon

(2 By 33:21-25)

¹⁹Amon le a-keyhun chen nki kenyhun ka raja thyüso, lo a-le Jerusalem nyu chen hvu raja thyü. A-jvü le Jotbah nyu Haruz, nyugi a-zan le Meshullemeth.

²⁰Lo a-pvü Manasseh hontse a-le Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvuyo tsüthyü.

²¹A-le a-pvü tson aphu nyu tsonchü a-pvü hontse teromen thyü lo-o rüshvu;

²²a-le a-bon nyu dan Npugü Sunggigü tsü khela, lo Npugü tson günyu hü mvula.

²³Amon gonyu dan le a-ntsun lola, tson-o a-kanyu a-dushvula.

²⁴Ai kazü tsügü nyu temi dan le raja gü Amon ntsun-o dushvukela dan aphu dushvula njüo anyugü Josiah pe a-sunka raja thyüla.

²⁵Amon le thyükesü a-tha kecha dan, tsü le Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

²⁶A-khipe Uzza chwinyu a-npvü a-sika nyu sunla; lo anyugü Josiah le a-sunka raja thyülo.

2 Rajanyu 22

Juda Raja Josiah

(2 By 34:1-2)

¹Josiah le a-keyhun chen tetse ka raja thyülo lo a-le Jerusalem nyu chen shenryü nme raja thyü. A-jvü le Bozkath nyu Adaiyah nyugi a-zan le Jedidah.

²A-le Npugü mhundyü nyu nyu le a-züyo tsüthyü, a-le a-bon David tson aphu nyu tsonchü, tezhü nmvue tegwazin güla mvu.

Tejvü Lesü Hyukelo

(2 By 34:8-28)

- ³Josiah le raja thyü kelo chen tseryüo tetse ka a-le Meshullam nyu Azaliah nyugü Shaphan tse kethyü a-hensin nyu kethu gü nipe Npugü ka gü ki shüo a-ka,
- ⁴“Nsin gü püshükengun gü Hilkiyah ka, a-no temi dan le pisa sen Npugü ka ki keryü, khenpvü kekhwen dan le kequen kelo tsü swü shwilo;
- ⁵tson-o tsü khi pe Npugü ka gü nyu tha thyü kebin keshwinyu ben ka shüo anyugun no pe Npugü ka gwamvu kela thyüni kebin nyu dan tsü shülo,
- ⁶tsü le pe Mistrinyu, thakethyü nyu lo tso keyhe nyu chün thyü, lo tesen lo keyhe tso hei pe ka gwamvu kela thyüni nrün genyu.
- ⁷Ai anyugun le joketsin nyu thathyü kebin genyu pisa pe anyugun ben nyu shükela dan tsü dihontse sen layo ketso ni mvue gwa,” tsonshü.
- ⁸Püshükengun gü Hilkiyah le raja hensin nyu kethu gü Shaphan ka, “Ale Npugü kanyu tejvü lesü gü hyulo le.” Tson-o Hilkiyah le lesü gü khipe Shaphan tsüo a-le swü.
- ⁹Kethu gü Shaphan le raja gü kiryüo a-ka, “Ngonyu dan le kershvuka nyu hyukelo pisa tsü khilo-o pe Npugü kanyu thatho thyü kebin dan keshwi nyu ben ka shü laso,” tsonshü
- ¹⁰Lo kethu gü Shaphan le raja gü ka, “Püshükeda gü Hilkiyah le lesü nme pe atsu le,” tson-o Shaphan le raja gü mhundyü nyu tsü swü shü.
- ¹¹Tsüselo raja gü le lesü nyu jo gü nyüshüo a-phi sürhenla.
- ¹²Tson-o raja gü le ahza pe püshükeda gü Hilkiyah, Shaphan nyugü Ahikam, Micaiah nyugü Achbor, kethu gü Shaphan, lo raja gogü Asaiah tsüo anyugun ka,
- ¹³“Gü agenyu, temi dan genyu lo Juda apfu genyu lesü hyukelo higü nyu jo dan rüla Npugü ka ketso shülo; Npugü le ngun genyu a-nyunta sabin laso, kechamvule ngun pvübon nyu le lesü higü nyu ngun no thyü lo tse ngun genyu thu kenjüjo dan apfu thyü zenmvu kela genyu,” tsonshü.
- ¹⁴Tsügenyu püshükeda Hilkiyah, Ahikam, Achbor, Shaphan lo Asaiah tse anyugun gü sidyükesha Huldah, Harhas nyu Tikvah nyugü kershvuka nyu phi ntsen kehü gü Shallum nu zen kenthon. (Higwenkho ka tsügi le Jerusalem nyu ka keshün gü ki bin hü.)
- ¹⁵Tson-o tsügi le anyugun ka, “Israel nyu Npugü Sunggigü le hihontse zohü nyo, `Hagun nipe aka keshü gü ka zoshülo.”
- ¹⁶“Hire, Npugü le hihontse zohü nyo, raja le swü kelo lesü gü nyu thagwakemvu thu kenjü dan tsü khipe bin higü, lo hinyu keyhun nyu ge shüti.

¹⁷Kechamvule anyugun le akhe lao tharün kegwa rope tero kecha dan rüshvu, tson-o anyugun ben tho aphu pe anyu thyü nshvula, tsügenyu anyu kekhü le bin higü ntsun ti lo tsü le nmhü loho so.

¹⁸Ai Juda raja hagin nipe Npugü ketso lo tse keshü gūka hihontse zoshülo, Israel Sunggigü le hihontse zohü nyo: Nle nyü kelo jo dan genyu le,

¹⁹ale bin higü lo hinyu keyhun nyu ntsun-o anyugun no nrun lati, lo swe tsü lati tse keshü nle nyü kelo ka, nnyu kenjün thyü, Npugü mhundyü nyu nthüü ketsenyu lo nphi sürhen-o amhundyü nyu chü kethyü genyu, ako nkehi nyülo laso, tse Npugü le zo.”

²⁰Tsügenyu, hire, ale nkhipe npvübon nyu dan kishü lati, nno nnyu bwen-o siti, tson-o nno ale thagwakemvu aphu pe bin higü ge keshü hyu loho,” tsonshü Anyugun le jo sen raja gü ki raniryü.

2 Rajanyu 23

Josiah Le Thathyü Kenshünni Kethyü

(2 By 34:3-7,29-33)

¹Raja gü le Juda lo Jerusalem nyu pelü aphu ko pe a-kishülo.

²Tson-o raja gü le Juda temi, lo Jerusalem nyu keyhun nyu, püshükeda dan sidyükesha dan lo temi aphu zen_o Npugü ka ki nsin; a-le Npugü kanyu hyukelo kejozenkelo lesü gü nyu jo dan aphu swü pe anyugun no nyülo.

³Tson-o raja le kachon khoka solo njüo, Npugü mhundyü nyu a-jozen titse johoshü, a-nyun lo a-keyhun aphu sen-o Npugü tejvü lo a-johokeshü zen ti, lo lesü higü nyu thu kenjü kejozenkelo jo dan thyü zen titse zohoshü. Lo temi aphu kejozenkelo tsü then titse johoshü.

⁴Tson-o raja gü le püshükengun gü Hilkiyah lo a-hensin püshükeda dan, lo khenpvü kekhwen dan no Npugü kershvuka nyu Baal, Asherah lo tsangge shyenyü dan genyu kanyü karun aphu sen chwi ryü lotse ahza hoshü; tson-o a-le Jerusalem ngwenzin Kidron nyu rola njüo a-jonbü khü pfüo Bethel ki gunla.

⁵Lo a-le tero kershvu püshükeda dan Juda nyida dan ka lo Jerusalem temhun tero kershvubin da dan ka tharün kegwa rolo tseo Juda raja dan le kejü keshü dan, tharün kegwa rope Baal, Yhüko, Shye lo Shyenyü dan tsü kehü dan aphu khe küla.

⁶Tson-o a-le Npugü kanyu tero Asherah men kezü sen chwiryüo Jerusalem nken gü Kidron ri seki rola njüo tsü jonshwe pe kenphü thyü lo-o shwe pe sika so ge shü la.

⁷Lo a-le kershvuka nyu pechenyu le pechenyu zen-o keyüla kehü ka dan tsü boren la, tsü nyu tsü tenunyu dan le Sherah tero kershvu phinya da hü.

⁸A-le Juda nyida dan ka Püshükeda nyu aphu zen gun ryü, tson-o püshükeda dan le tharün kegwa rope rüshvu kehü bin Geba ka gun gü Beersheba keti aphu bo nshvu la; lo khinrun ka tero kershvubin nyida gü nyu ahng Joshua le thyükeshü dan borenla, tsü le Nyida gü khinrun ngwazin bin.

⁹Tson yatse-e tero kershvu püshükeda dan tsü no Jerusalem nyu Npugü kershvubin ka ryü mvu, ai anyugun no püshükeda kecha nyu dan nyu kebu shü kemvu tensü tyü.

¹⁰A-le Hinnom nyenyu dan kazü ketejon ka tero kershvubin Topheth tsü nkela; temi nme no anyenyu peche nmvue, tenu rope tero Molech rüshvu mvu nrün genyu.

¹¹A-le Juda raja dan le keru thyü kenshün pe yhüko ketsü dan sen tinla, tson-o yhüko kerugari dan rola. (Hidan hi khipe kershvu kanyu keyü chonrha ka kedagü Nathan Melech ka khoka bin nzhü hü.)

¹²Ahaz ka so ge Juda raja dan le kershvubin thyü kebin dan, lo Manasseh le Npugü kershvuka mhun bin hvu ka kershvubin thyü kebin dan, a-le tsü rho pe borenla njüo a-nnyon khü pe Kidron ri ki shwela.

¹³Lo raja gü le Jerusalem yhüko kechwi kagü tesinzin Oliv Kazüthun keti Israel raja gü Solomon le Sidon tero kentsükenche gi Ashetoreth genyu, Moab nyu tero kentsükenche gü Chemosh genyu lo Amon nyu tero kentsükenche gü Milcom genyu kershvubn thyü kebin dan tsü nkela.

¹⁴A-le tso sen kenjü dan tsü borenla lo Asherah men kezü tsü duthü lao temi ru pe bin tsü kesü thyü la.

¹⁵Tsünyeki a-le Nebat nyugü Jerobom, Israel tsontsin pe no mukela gü le Bethel nyu kershvubin thyü keshü gü tsü sürho la, tson-o tso dan jonren pe kenphü thyülo, lo Asherah menkezü rola.

¹⁶Tson-o Josiah le ranishü laryü rinchothun gü ge sika le kebin hyulo, tsüselo a-le me nishüo no gü sika nyu temi ru jün senryü kershvubin ge ro-o tsü nrhula, tsü le Sunggigü temi gü le himhundyü nyu hi rüla Npugü jo nyu zokeshü hontse thyü pen la.

¹⁷Tsüselo a-le, “Ale hyukebin lile segü sika la?” Tsontsin nyida tsügü nyu temi dan le a-ka, “Tsüle Sunggigü temi Juda kipun ryüo Bethel nyu kershvubin gü ntsun-o thyükela dan hi rüla sidyü zokeshü gü sika le,” tsonshü.

¹⁸Tsontsin a-le, “A-no tson bin lo,temi nme a-ru dan bokela nya.” Tson-o anyugun le a-ru kesü mvuo, no Samaria nyu sidyükesha gü ru kho ka bin.

¹⁹Josiah le Samaria nyida dan ka, Israel raja dan tero kershvubin thyü pe Npugü nyu thyü nshvu kehü bin da ka kershvubin dan aphu boren küla, a-le Bethel nyu hontse kecha ki ko aphu ka tsühontse thyüla.

²⁰Lo a-le tero kershvubin da dan ka kershvubin tsü nyu rüshvu kehü püshükeda dan dushvula, tson-o temi ru pe tsü ge rolao Jerusalem ki rani ryüla.

Nken Kela Nga

(2 By 35:1-19)

²¹Tson-o raja gü le, “Kejozenkelo lesü higü nyu thu kenjü hontse Nkenkelo Nga thyü pe Npugü ki shülo,” tse ahza khipe temi aphu tsü shü.

²²Kechamvule kerathü dan, Israel lo Juda raja dan gwenkho ka Nkenkelo Nga thyü hümvu kela genyu.

²³Ai Josiah le raja thyükelo chen tseryüo tetse ka Jerusalem nyu nkenkelo nga no binlo.

Josiah le Thyü Kelukeshü Kechadan

²⁴Tsünyeki-e Josiah le püshükeda gü Hilkiyah le Npugü kanyu hyukelo lesü gü nyu thu kenjü tejvü gü jo dan thyü zen lo nrün genyu Juda kazü lo Jerusalem nyu hyu kebin tero nyu zen kehü dan, temvü nyu, kanyu kebin teromen kezü dan, lo kentsükenchen teromen aphu khipe shwenla.

²⁵A-mhundyü raja nme-e a-hontse, a-nyu aphu, a-keyhun aphu lo a-kekvu aphu sen-o Mosa le tejvü khikeshü aphu then-o Npugü ki rani keryü ndi; lo a-siki-e a-hontse kethyü nme-e soryü mvu.

²⁶Tson yatse-e Npugü le Manasseh le a-nyu thyü nshvu pe Juda ge anyuntasa kela anyun kekhü nyu tsü ranilo mvu zun.

²⁷Tson-o Npugü le zo, “Ale Israel nke kela hontse amhundyü nyu Juda ko nke lati; lo ale kejükelo Jerusalem nyida higü, lo ale azan no tsünyu bin ti tse zokeshü ka gü khe lati.”

Josia Kesi

(2 By 35:20—36:1)

²⁸Josiah tha kecha dan lo a-le thyükeshü aphu, tsü le Juda raja dan rüla kethu lesü nyu bin mvu ole?

²⁹A-gwenkho ka Ijpt raja Faroah Neco le Assiria raja kecheo Eufrates züri nyu gü; lo raja Josia le a-teno titse gü ntsin Faroah Neco le Megiddo ka a-hyulo-o adushvula.

³⁰Tson-o a-gonyu dan le Negguddi nyu kerugari nme ka simin pfüryüo Jerusalem nyu a-npvü a-sika nyu sunla. Lo Juda temi dan le Josia nyugü Jehoahaz zen gü terzü pe a-yün pe a-pvü sunka raja thyü.

Juda Raja Jehoahaz

(2 By 36:2-4)

³¹Jehoahaz le a-keyhun chen nki kenshen ka raja thyülo, lo a-le Jerusalem nyu shyen shen raja thyü. A-jvü le Libna rünyi nyu Jeremiah nyugi Hamutal.

³²A-le a-pvübon nyu hontse Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsü apu thyü.

³³Lo Faroah Neco le a-no Jerusalem nyu raja thyü mvu nrün genyu a-ten pe Hamath kazü Riblah nyu dothyü la, tson-o Juda no rakagi talent tsi me lo suna talent nme tse pe khajana shü.

³⁴Tson-o Faroah Neco le Josiah nyugü Eliakim pe a-pvü bin ka raja thyüla njüo a-zan kelu pe Jehoi-akim thyüla. Ai Jehoahaz zen tinla, tson-o a-le Ijpt ki ryüo, tsüki sila.

Juda Raja Jehoiakim

(2 By 36:5-8)

³⁵Jehoiakim le Faroah le hikeshü pisa sen mvulo keshvu kho fülo nrün genyu temi dan kebin kendi rüchün-o khajana shvu.

³⁶Jehoiakim le a-keyhun chen nki pvün ka Juda raja thyülo, lo a-le chen tseryü nme Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Rumah nyu Pedaiah nyugi Zebidah.

³⁷Lo a-le a-pvübon nyu hontse nyu le Npugü mhundyü nyu gwamvu yo tsüthyü.

2 Rajanyu 24

¹A-gwenkho ka Babilon raja Nebuchadnezzar le ryü Juda hü, tson-o chen shen Jehoiakim le a-go thyü tseo a-ntsun sola.

²Npugü le a-gonyu sidyükesha dan mün nyu zokeshü hontse Chaldean nyu, Siria nyu, Moab nyu lo Amor nyu rihü dan nishüo no Juda ntsun-o nkela.

³Ketsin hile apu Manasseh kemu genyu Npugü le a-mhundyü nyu anyugun khi pe shwela titseo nikeshü,

⁴kechamvule a-le kemu kendi nyu dushvu pe a-zi no Jerusalem kesü thyü kela genyu Npugü le a-kemu jüshü mvula.

⁵Jehoiakim tha kecha dan, a-le thyükeshü apu, tsü dan tsü Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin mvu ole?

⁶Tson-o Jehoiakim le a-pvübon nyu hontse sila, lo anyugü Jehoiachin le a-sunka raja thyü lo.

⁷Lo Ijpt raja le a-kazü nken ni chwiryü mvula, kechamvule Babilon raja gü le Ijpt raja hon Ijpt züri ka gun gü Eufrates ri keti khilo kela genyu.

Juda Raja Jehoiachin

(2 By 36:9-10)

⁸Jehoiachin le a-keyhun chen tseryüo tetse ka raja thyülo, lo a-le shye shen Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü ale Jerusalem nyu Elnathan nyugi Nehushta.

⁹Lo a-le a-pvü hontse Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsü apu thyü.

¹⁰Tsügwenkho ka Nebuchadnezzar gonyu dan le Jerusalem ki nsin ryüo, nyida tsügü hunpfü lola.

¹¹Tson-o Babilon raja Nebuchadnezzar le a-temi dan le nyida gü hunpfü kebin ka tsü nyu ryü.;

¹²tsüka Juda raja Jehoiachin le a-jvü, a-gonyu, a-nyenyu lo a-raja bin nyu kedanyu dan tse zen-o Babilon raja hensin yüla. Babilon raja gü le raja thyü kelo chen tetse ka a-ten pe dothyü lola,

¹³tson-o Npugü kanyu, lo raja gü kanyu kebin kenya aphu pfü tinla, Npugü le zo pe bin kenjü hontse, Solomon le thyükeshe Npugü kershvuka gü nyu suna pe kethyü khun-honpen tsü aphu boren la.

¹⁴Lo a-le Jerusalem nyu raja tsipwen dan, lo teri kekvu kepeche temi tse yie tseryü tenzen tinla, lo tha thyükesha nyu lo tegi kecha nyu dan ko aphu zen tinla; rhokedyü tsin nyu nyeki temi kecha kheshe mvula.

¹⁵Lo a-le Jerusalem nyu raja Jehoiachin, a-jvü, ananyu dan, a-hensin ka keda nyu dan, lo a-kazü nyu temi kentsen dan tenzen-o Babilon ki gunla.

¹⁶Babilon raja le temi kepeche yietsenyü, lo thathyükesha tegi kecha nyu yie me, tsü aphu nko nki lo teri thyülo kegwa tenzen-o Babilon ki ryüla.

¹⁷Tson-o Babilon raja gü le Jehoiachin a-nyo Mattaniah zan thokela pe Zedekiah thyülo-o pe Jehoiachin sunka Juda raja thyüla.

Juda Raja Zedekiah

(2 By 36:11-12; Jer 52:1-3)

¹⁸Zedekiah le a-keyhun chen nki nme ka Juda raja thyülo, lo a-le Jerusalem nyu chen tseryü nme raja thyü. A-jvü le Libnah temi Jeremiah nyugi Hamutal.

¹⁹A-le Jehoiachin tho hontse Npugü mhundyü nyu nyu le gwamvu yo tsü aphu thyü.

²⁰Kechamvule Npugü ale a-nyunta kela gü genyu a-mhundyü nyu Jerusalem lo Juda khipe shwenla nrün a gwenkho gü le ryü la. Tson-o Zedekiah le Babilon raja ntsun sola.

2 Rajanyu 25

Jerusalem Le Chekela

(2 By 36:13-21; Jer 52:3-11)

¹Tsontseo a-le raja thyükelo chen tekü ka shye tseryü gü jon ryünyü Babilon raja Nebuchadnezzar le a-rihü dan aphu zen gun ryüo Jerusalem ntsun-o tsü hunpfü lola; tson-o anyugun le chwida khwen pe tsü hun kenthün lola.

²Tson-o nyida gü hunpfü bin-o raja Zedekiah le chen tseryü nme kela ti.

³Lo shye zi gü jon tekü nyü tsü nyida temi dan genyu ketyüketsü ndio chenda thyüsa lola.

⁴Tsüselo Chaldean nyule nyida gü hunpfü bin-e chwida pfüpheo raja gü lo teri temi dan aphu khejenyu raja gü chwinyu tse sen-o chwida hvu janyu khinrun then chwio Arabah kentsun kipun gunla.

⁵Ai Chaldean nyu rihü dan le anyugun hü gun gü Jericho ketejon nyu a-ten lola; tsontsin a-rihü dan le aphu nren nru tinla.

⁶Tsüselo anyugun le a-zen-o Riblah ka Babilon raja kiryüo tsügü le a-genyu jo pen shü.

⁷Anyugun le Zedekiah yhühyu ka a-nyu dan dushvula lo Zedekiah yhütyü tseritho lao ron pe a-phinlo-o zen Babilon ki gunla.

Kershvuka Gü Nkekela

(Jer 52:12-23)

⁸Lo Nebuchadnezzar le Babilon raja thyükelo chen tseryüo tekü shyepvün gü jontsenyü nyü raja gü go, raja khwen kehü tsiso kedagü Nebuzaradan le Jerusalem nyu ryü.

⁹Tson-o a-le Npugü ka gü, raja ka lo Jerusalem nyu temi a-zenkentsen nyu ka aphu ro küla.

¹⁰Lo Chaldean nyu rihü tsiso kedagü zen kehü dan le aphu Jerusalem kehun chwida gütsü bola la.

¹¹Tson-o rikhun tsiso kedagü Nebuzaradan le nyida gü nyu khe kenjü temi dan lo Babilon raja dothyü tin kela dan kesin temi danda zen tinla.

¹²Ai rikhun tsiso kedagü le rhokedyütsin nyu peha no vain low shwi lo lowtsü nrün genyu khela.

¹³Lo Npugü kanyu kebin lazo pe kethyü kachon dan lo lazo zükhin keda gü kerhun dan, Chaldean nyu le boren boryü lao pfüo Babilon ki gunla.

¹⁴Lo anyugun le la kekhinchen, ketsevü, tharün kegwa lo keshü khun lo lazo pe kethyü kershvu kanyu kesen thakhin dan,

¹⁵mahkhun lo khun dan sen tinla. Rikhun tsiso kedagü le suna nmvue rakagi pe kethyü khun, mahketsevü, lo mahgi pen kehü dan-e sin-o sen tinla.

¹⁶Kachon kenyhun, zükhin kedagü, lo a-kerhunbin Solomon le Npugü ka genyu lazo pe thyükeshü hile nsuri tsin-o a-kensu dikho yo shamvu.

¹⁷Kachon nme le a-ketetso le tsu tseryüo tetse lo tsü soge lazo pe kethyü kachon pe kesen pe sin; pekesen a-ketetso le tsushen; lazo pe kheratyüsha zü pe a-pekesen tsü hun. Kachon kenyhun gü ko tsü hontse thyü.

Juda Temi Zen-o Babilon Ki Tsükela

(Jer 52:24-27)

18Tson-o rikhun tsiso kedagü le püshükengun gü Seraiah, tsüsika Zephaniah lo khenpvü kekhwen mishen tse zen tinla.

19Lo nyida günyu teri temi dan so kedagü, lo raja mhundyü nyu bin kehü temi mipvün; lo rihü dan so kedagü kethugü, rihü dan rüla thu njü kehü gü; lo temi a-zankentsen nyu kecha temi hentsero hyulo-o tsüdan tenzen tinla.

20Rikhun tsiso kedagü Nebuzaradan le anyugun zenryü Riblah nyu Babilon raja kashü.

21Tson-o Hamath kazü Riblah ka Babilon raja gü le anyugun vüo anyugun dushvula. Tsü hontse Juda temi dan tenzen-o me kazü kecha ki gunla.

Juda Ahng Gedaliah

(Jer 40:7-9; 41:1-3)

22Babilon raja Nebuchadnezzar le Shaphan nyu Ahikam nyugü Gedaliah keju pe no Juda temi khe pe rünyü nyu shükela dan so Ahng thyü.

23Lo teri temi tsiso keda dan lo anyugun temi lojvü ki kehü dan le Babilon raja le Gedaliah khi pe Ahng thyü kela rüla nyü kelo ka anyugun temi zen-o Mizpah ka Gedaliah ki ryü, anyugun zan le Nethaniah nyugü Ishmael, Kareah nyugü Johanan, Netophah rünyü nyu Tanhumeth nyugü Seraiah lo Maacathite nyugü Jazaniah.

24Tsontsin Gedaliah le swen-o anyugun ka, “Chaldean nyu kedanyu dan genyu hagn nshvunyallo; rünyü nyu yhun-o Babilon raja gü lothyü kebin gü le hagn genyu gwati.”

25Ai shye tsenyü gü ka Elushama nyu Nethaniah nyugü Ishmael raja tsipwen nme le temi mi tseryü zenryüo Mizpah ka Gedaliah wheo dushvula, lo Juda nyu lo Chaldean nyu temi a-zen kehü dan ko dushvula.

26Tson-o anyugun temi keshe keda aphu lo rihü dan so kedanyu-e sin tse Ijpt ki gunla; kechamvule anyugun le Chaldean nyu n shvu kela genyu.

Dokanyu Jehoiachin Hokeshü

(Jer 52:31-34)

27Lo Juda raja Jehoiachin le me kazü ki dothyü kebin chen shenryüo tsenyü, shyetseryü kenhun, jon nkio tsenyü nyü Babilon raja Evil-merodach le raja thyü kelo chen Juda raja Jehoiachin shwinjün-o donyu a-hoshü.

28Lo a-shwinjün a-nthon-o a-khipe raja kecha a-zen-o Babilon nyu kebin dan so shüshü.

29Tson-o Jehoiachin le a-dokethyü phinya sen mvula. Lo khenyütsen raja miz ge tyütsü tinla.

30A-le yhun kebin then raja gü le khenyütsen a-genyu mvulo keshvu pe a-tsü.

1 Binyoh

1 Binyoh 1

Adam Kagü Abraham Ketü

(Bin 5:1-32; 10:1-32; 11:10-26)

- ¹Adam nyu le Seth, Seth nyu le Enosh, Enosh nyu le Kenan,
- ²Kenan nyu le Mahalalel, Mahalalel nyu le Jared.
- ³Jared nyu le Enoch, a-le Methuselah a-pvü, Methuselah nyu le Lamech,
- ⁴Lamech nyu le Noah. Noah nyu le Mishen: Shem Ham lo Japheth.
- ⁵Japheth nyu dan-Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshech, lo Tiras- hidan zan sen kehü bon ju.
- ⁶Gomer tsipwen le Ashkenaz, Riphath lo Togarmah temi dan.
- ⁷Javan tsipwen le Elisha, spain, Siprus lo Rhodes temi dan.
- ⁸Ham nyu dan: Kush, Ijipt, Libia, lo Kanan- hidan zan sen kehü bon ju.
- ⁹Kush tsipwen dan le Seba, Havilah Sabtah, Raamah, lo Sabteka temidan. Raamah tsipwen dan le Sheba lo Dedan temi dan.
- ¹⁰(Kush nyu nme a-zan le Nimrod, tsügü le kazü nyu kekvu keda kerü gü thyü chwiryü.)
- ¹¹Ijipt tsipwen dan le Lydia, Anam, Lehaf, Naphtuh,
- ¹²Pathrus, Kasluh lo Krete temi dan (tsü dan ge Filistian nyu le chwiryü.)
- ¹³Kanan nyu püshü tsin gü le Sidon, lo tsüsigü le Heth- hidan zan sen kehü bon ju.
- ¹⁴Kanan le hidan ko bon- Jebus nyu, Amor nyu, Girgas nyu,
- ¹⁵Hivtnyu, Arkit nyu, Sinitnyu,
- ¹⁶Arvadit nyu, Zemaritnyu lo Hamath nyu dan bon.
- ¹⁷Shem nyudan- Elam, Asshur, Arpachshad, Lud, Aram, Uz, Hul, Gether lo Meshek-hidan zan sen kehü nyu dan bon.
- ¹⁸Arpachshad nyu le Shelah, a-le Eber a-pvü.
- ¹⁹Eber le a-nyu peche mihvu bin; nme zan le Peleg, a-gwenkho ka kazü temi kenjün kho kela genyu, lo kecha gü zan le Joktan.
- ²⁰Joktan tsipwen le hidan temi Almodad, Sheleph, Hazarmaveth, Jerah,

- ²¹Hadoram, Uzal, Diklah,
²²Ebal, Abimael, Sheba,
²³Ophir, Havilah, lo Jabab.
²⁴Shem ka gü Abraham keti kami le hi hontse: Shem, Arpachshad, Shelah,
²⁵Eber, Peleg, Reu,
²⁶Serug, Nahor Terah,
²⁷lo Abram (Abraham tse kehü gü.)

Shmael tsipwen

(Bin 25:12-16)

- ²⁸Abraham le a-nyu peche mihvu bin: Isak lo Ishmael.
²⁹Ishmael nyu le tsipwen tseryü kenyhun ju pe thyülo: Nebaioth (Ishmael nyuri gü zan), Kedar, Adbeel, Mibsam,
³⁰Mishma, Dumah Massa, Hadad, Tema,
³¹Jetur, Naphish, lo Kedemah.
³²Abraham thenugi a-zan le Keturah tse kethyü nme le bin, tsügi le peche mi tsero nnyu pe a-tsü: Zimran, Jakshan, Medan, Midian, Ishbak, lo Shuah. Jokshan le anyu peche mihvu bin: Sheba lo Dedan.
³³Midian le anyu peche mipvün bin: Ephah, Ephher, Hanoah, Abida, lo Eldaah.

Isau Tsipwen dan

(Bin 36:1-19)

- ³⁴Abrahm nyu gü Isak le a-nyu peche mihvu bin: Isau lo Jakob.
³⁵Isau nyu le Eliphaz, Reuel, Jeush, Jalam, lo Korah.
³⁶Eliphaz, le tsipwen hidan bon: Teman, Omar, Zephi, Gatam, Kenaz, Timna, lo Amalek.
³⁷Lo Reuel tsipwen hidan bon: Nahath, Zerah, Shammah, lo Mizzah.

Edom Nyu Yhun Keri dan

(Bin 36:20-30)

- ³⁸⁻⁴²Edom nyu yhun kerri le Seri nyu dan: Lotan hile Hori lo Homan pfüphun bon. (Lotan lügi nme zan le Timna.) Shobal le Alvan, Manahath, Ebal, Shephi, lo Onam pfüphun dan bon. Zibeon le a-nyu peche mihvu bin: Aiah lo Anah. Anah le Dishon a-pvü lo Dishon le Hamran, Eshban, Ithran, lo Cheran pfüphun bon. Ezer le Bilhan, Zaavan, lo Jaakan pfüphun dan bon. Dishan le Uz, lo Aran pfüphun bon.

Edom Raja Ju

(Bin 36:31-43)

43-50 Israel nyu raja le so keryü mhundyü raja hidan hile kethen-o Edom kazü so raja thyü: Beor nyugü Bela a-le Dinhabah temi, Zerah nyugü Johab a-le Bozrah temi Husham Teman lojvü temi Bedad nyugü Hadad Avith temi (a-le Moab nyu kazü nyu teri nme ka Midian nyu so kvula.) Samlah a-le Masrekah temi Shaul a-le Rehoboth züri khoki kebin Rehoboth temi Achbor nyugü Baal Hanam Hadad a-le Pau temi (a-nu le Matred nyugi Mehetabel lo a-gü le Mezahab.)

51 Edom nyu temi kenjün kho pe tsipwen hidan thyüla: Timna, Alvah, Jetheth,

52 Oholibamah, Elah, Pinon,

53 Kenaz, Teman, Mibzar,

54 Magdiel, lo Iram.

1 Binyoh 2

Juda tsipwen dan

1 Jakob le a-nyu peche tseryü kenhyun bin: Reuben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, Zebulun,

2 Dan, Josef, Benjamin, Naftali, Gad, lo Asher.

3 Juda le anyu peche aphu le mipvün. A-nu Kanan nyu tenu gi Bathshua nyu le Er, Onan, lo Shelah tse mishen. Anyu rigü Er le serimvu rio Npugü le a-boshvula.

4 A-nu sikezen gi Tamar au nyu peche Perez lo Zerah tse mihvu le bin sin.

5 Perez le a-nyu peche mihvu bin, Hezron, lo Hamul.

6 A-sikezen gü Zerah le peche mipvün bin: Zimr, Ethan, Heman, Kalkol, lo Darda.

7 Zerah tsipwen nyu nme Karmi nyugü Achan le khikho pe Sunggigü tsü kela khilo-o kenke senryü Israel nyu geshü.

8 Ethan le a-nyu peche nme bin, a-zan le Azariah.

Raja David Kami

9 Hezron le a-nyu peche mishen bin: Jerahmeel, Ram, lo Kaleb.

10 Ram ka gü Jesse keti kami le hihontse: Ram, Amminadab, Nahshon (Juda tsipwen ka temi a-zan kentsen nme),

11 Salmon, Boaz,

12 Obed, lo Jesse.

13 Jesse le a-nyu peche mi tsenyü bin. Püshü nche kethen keshü: Eliab, Abinadab, Shammah,

14 Nethanel, Raddai,

¹⁵Ozem, lo David.

¹⁶A-le a-nyu tenu ko mihvu le bin, Zeruiah lo Abigail. Jesse nyugi Zeruiah le a-nyu peche mishen bin: Abishai, Joab, lo Asahel.

¹⁷A-nyugi kecha gü Abigail le Ishmael tsipwen Jether ka kaluo au nyu peche nme le bin, a-zan le Amasa.

Hezron Tsipwen

¹⁸Hezron nyugü Kaleb le Azubah lo-o a-nyu tenunyu a-zan le Jerioth tse kethyü nme bin. Tsügi le a-nyu peche mishen bin: Jeshur, Shobah, lo Ardon.

¹⁹Azubah kesi siki Kaleb le Ephrath lo-o au nyu Hur tse kethyü peche nme bin.

²⁰Hur nyu le Uri, lo Uri nyu le Bezalel.

²¹Hezron le a-keyhun chen hentsero ka a-le Machir nyugi, Gilead lügi lo. Au nyu Segub tse kethyü peche nme bin,

²²lo Segub nyu le Jair tse kethyü peche nme bin. Jair le Gilead lojvü nyu nyida nki kenshen so keda thyü.

²³Ai Geshur lo Aram le Jair lo Kenath rünyi lo tsü khoho rünyi dan sin-o rünyi hentsero lolo la. Tsünyu keyhun nyu apfu Gilead a-pvü, Michir tsipwen.

²⁴Hezron kesi siki Kaleb le a-pvü nu Ephrath lolo. Au nyu Ashhur tse kethyü peche nme bin, tsü gü le Tekoa rünyi fü shü.

Jerahmeel Tsipwen

²⁵Hezron nyuri gü Jerahmeel le a-nyu peche mipvün bin: Ram le püshü tsin gü, Burah, Oren, Ozem, lo Ahijah.

²⁶⁻²⁷Ram le a-nyu peche mishen bin: Maaz, Jamin, lo Eker. Jerahmeel le Atarah tse kethü a-nu kecha nme ko bin, tson-o au nyu Onam tse kethyü peche nme bin.

²⁸Onam nyu peche mihvu bin, Shammai lo Jada lo Shammai nyu peche mihvu bin, Nadab lo Abishur.

²⁹Abishur le Abihail tse kethyü tenu nme lo-o au nyu peche mihvu bin, Anban lo Molid.

³⁰Abishur tsagü Nadab le a-nyu peche mihvu bin-Seled lo Appaim, ai Seled le a-nyu peche nme-e ndio sila.

³¹Appaim nyu le Ishi, Ishi nyu le Sheshan, Sheshan, nyu le Ahlai.

³²Jada, Shammai sikezen gü le a-nyu peche mihvu bin, Jether lo Jonathan, ai Jether le a-nyu peche nme-e ndio sila.

³³Jonathan le a-nyu peche mihvu bin, Peleth lo Zaza. Hidan hi apfu Jerahmeel tsipwen.

³⁴Sheshan le a-nyu peche ndi, tenu nyu nti. A-le Jarha tse kethyü Ijipt nyu a-go nme le bin,

³⁵a-le a-nyugi nme no tsü gūka kalu. Au nyu a-zan le Attai tse kethyü peche nme biin.

³⁶Attai ka gü Elishama keti kami le hihontse: Attai, Nathan, Zabad,

³⁷Elphlal, Obed,

³⁸Jehu, Azariah,

³⁹Helez, Eleasah,

⁴⁰Sismai, Shallum,

⁴¹Jekamiah, lo Elishama.

Kaleb Tsipwen Kecha dan

⁴²Kaleb nyuri gü Jerahmeel sikezen gü zan le Mesha. Mesha nyu le Ziph, Ziph nyu le Mareshah, tsü le Herbon a-pvü.

⁴³Herbon le nyu peche mizi bin:Korah, Tappuah, Rekem, lo shema.

⁴⁴Shema nyu le Raham, lo Raham nyu le Jorkeam. Shema sikezen gü Rekem nyu le Shammai,

⁴⁵tsü le Maon a-pvü, Maon nyu le Bethzur.

⁴⁶Kaleb le Ephah tse kethyü a-thenu nme le bin, au nyu peche mishen le bin sin: Haran, Mora, lo Gazez. Haran ko a-nyu a-zan le Gazez tse kethyü nme le bin.

⁴⁷(Jahdai tse kethyü temi nme le a-nyu pehe mitsero bin: Regem, Jotham, Geshan, Pelet, Ephah, lo Shaaph.)

⁴⁸Kaleb le a-thenu kecha Maakah tse kethyü le bin, tsügi le peche mihvu nnyu pe atsü, Sheber, lo Tirhanah.

⁴⁹Tsüsiki tsügi le peche mihvu nnyu sin shü; Shaaph, Madmannah rünyi fü keshü gü; lo Shevah, Machbenah lo Gibeah rünyi fü keshü gü tse. Tsünyeki Kaleb nyugi Achsah tse kethyü le bin.

⁵⁰Hidan hiko Kaleb tsipwen: Hur le Kaleb nyuri gü, lo a-nu le Ephrath. Hur nyugü Shabal le Kiriath Jearim fü shü,

⁵¹a-nyu mihvu gü Salma le Bethlehem fü shü, lo a-nyu mishen gü Haraph le Bethgadar fü shü.

⁵²Shobal, Kiriath Jearim fü keshü gü le Haroeh temi Menuhoth ka kebin nyu ponha bon,

⁵³lo Kiriath Jearim nyu yhun kebin pfüphun hidan bon: Ithritnyu, Puthnyu, Shumathnyu lo Mishranyu. (Zorah lo Eshtaol nyida nyu temi le pfüphun hidan temi.)

⁵⁴Salmah, Bethlehem fü keshü gü le Atroth Beth Joab, lo Zorit ka Netophath nyu temi, anyugun le Manahath pfüphun hvu nme kanyu.

⁵⁵(Lesü kethu lo thukela kesha pfüphun hidan le Jabez rünyi: Tirathnyu, Shimeathnyu, lo Sukathnyu ka yhun. Anyugun le Rechab nyu zen kelo kethyü Kenitnyu temi.)

1 Binyoh 3

Raja David Nyenyu dan

¹⁻³David le Hebron nyu kebin ka a-nyu peche nnyu kelo püshü nche le hidan hi: Ammon, a-jvü le Ahinoam Jezreel temi Daniel, A-jvü le Abigail Karmel temi Absalom, a-jvü le Maakah Geshur ka raja gü Talmai nyugi Adonijah, a-jvü le Haggith Shephatiah, a-jvü le Abital Ithream, a-jvü le Eglah

⁴Mi tsero hi aphu David le chen tsenyüo peha Hebron ka keda thyü ketse ka nnyu lo. A-le chen shenyü kenshen Jerusalem ka raja thyü,

⁵lo tsü nyu peche kechon nnyu lo. A-nu Ammeil nyugi Bathsheba le peche mizi nnyu shü: Shimea, Shobab, Nathan, lo Solomon.

⁶A-le a-nyu peche kecha mi tekü bin: Ibhar, Elishua, Elpelet,

⁷Nogah, Nepheg, Japhia,

⁸Elishama, Eliada, lo Eliphelet.

⁹A-nyu peche hidan nyeki, David le a-thenu dan nyu peche ko bin. A-le anyugi Tamar ko bin.

Raja Gü Solomon Tsipwen

¹⁰Hile Raja Solomon tsipwen a-pvü a-nyu kethen kebin: Solomon, Rehoboam, Abijah, Asa, Jehoshaphat,

¹¹Jehoram, Ahaziah, Joash,

¹²Amaziah, Uzziah, Jotham,

¹³Ahaz, Hezekiah, Manasseh,

¹⁴Amon, lo Josiah.

¹⁵Josiah nyu le peche mizi bin: Johanan, Jehoiakim, Zedekiah lo Joahaz.

¹⁶Jehoiakim nyu le peche mihvu bin: Jehoiachin lo Zedekiah

Raja Gü Jehoiachin Tsipwen

- ¹⁷Hidan hile Jehoiachin, Babilon nyu le tenzen dothyü tinkela gü tsipwen. Jehoiachin le a-nyu peche mi tsenyü bin: Shealtiel,
- ¹⁸Malchiram, Pedaiah, Shanazzar, Jekamiah, Hoshama, lo Nedabiah.
- ¹⁹Pedaiah le a-nyu peche mihvu bin, Zerubabel lo Shimei. Zerubabel nyu le peche mihvu bin, Meshullam lo Hananiah, lo Shelomith tse kethyü tenu nyu nme bin.
- ²⁰A-le a-nyu peche kecha mipvün bin: Hashubah, Ohel, Berechiah, Hasadiah, lo Jushab Hesed.
- ²¹Hananiah le a-nyu peche mi hvu bin, Pelatiah lo Jeshaiiah. Jeshaiiah nyu le Rephaiah, tsü gü nyu le Arnan, tsügü nyu le Obadiah, tsügü nyu le Shecaniah.
- ²²Shecaniah le a-nyu peche nme bin a-zan le Shemaiah, lo a-nyugü nyu mipvün bin: Hattush, Igal, Bariah, Neriah, lo Shaphat.
- ²³Neariah le a-nyu peche mishen bin: Elioenai, Hizkiah, lo Azrikam.
- ²⁴Elioenai le a-nyu peche mitsenyü bin: Hodaviah, Eliashib, Pelaiah, Akkub, Johanan, Dalaiah, lo Anani.

1 Binyoh 4

Juda Tsipwen

- ¹Hidan hile Juda tsipwen peha: Perez, Herzon, Karmi, Hur, lo Shobal.
- ²Shobal nyu le Reaiah, tsügü nyu le Jahath, tsügü nyu le Ahumai lo Lahad, Zorah nyu keyhun temi dan bon.
- ³⁻⁴Hur le a-pvü Kaleb nu Ephrath nyuri gü, lo a-tsipwen dan le Bethlehem nyida gü fü shü. Hur le a-nyu peche mishen bin: Etam, Penuel, lo Ezer. Etam le a-nyu peche mishen bin: Jezreel, Ishma, lo Idbash, lo Hazzelelponi tse kethyü tenunyu nme ko bin. Penuel le Gedor nyida gü lo Ezer le Hushah tse fü shü.
- ⁵Ashhur, Tekoa rünyi fü keshü gü le a-nu mihvu bin: Helah lo Naarah.
- ⁶Naarah au nyu le peche mizi bin: Ahuzzam, Hopher, Temeni, lo Haahashtari.
- ⁷Ashhur lo Helah au nyu le peche mishen bin: Zereth, Izhar lo Ethnam.
- ⁸Koz le Anub lo Zobebah au pvü, lo Aharhel, Harum nyugü tsipwen pfüphun dan bon.
- ⁹A-zan le Jabez tse kethyü, a-kami dan nyu teshwen kepfü tsin temi nme le bin. A-kenyu ka kenjün thyüsa kethyü genyu a-jvü le a-zan pe Jabez tholo.
- ¹⁰Jabez le Israel nyu Sunggigü ka kehi thyü, "Sunggigü, jochü pe atsü lo kazü kechon pe atsülo. Azen hülo, lo a nthü nnyü lo kegwa aphu nyu a ntsenlo ta," tsonshü. Tsontsin Sunggigü le a-kehi thyü pe tsü.

Kami Kecha dan Zan Kethu

- 11** Kaleb, Shuhah sikezen gü le a-nyu peche nme a-zan le Mehira tse kethyü le bin. Mehira nyu le Eshton,
- 12** tsügü le a-nyu peche mishen bin: Bethrapah, Paseah, lo Tehinnah. Tehinnah le Nahash nyida gü fü shü. Temi hidan tsipwen le Recak ka yhun.
- 13** Kenaz le a-nyu peche mihvu bin, Othniel lo Seraiah. Othniel le a-nyu peche mihvu bin: Hathath lo Meonothai.
- 14** Meonothai nyu le Ophrah. Seraiah nyu le Joab, a-le thathyü keshanyu kazü ketejon gü fü shü, tsü nyu temi apfu thathyü keshanyu.
- 15** Kaleb, Jephunneh nyugü le a-nyu peche mishen bin: Iru, Elah, lo Naam. Lo Elah nyu le Kenaz.
- 16** Jehallelel le a-nyu peche mizi bin: Ziph Ziphah, Tiria lo Asarel.
- 17-18** Ezrah le a-nyu peche mizi bin: Jether, Mered, Ephraim, lo Jalon. Mered le Ijpt raja nyugi Bithai lo-o a-nyu tenunyu nme bin, Miriam lo a-nyu peche mihvu bin: Shammai lo Ishbah. Ishbah le Eshtemoa rünyü fü shü. Mered le Juda tsipwen ka tenu kecha nme ko lo-o a-nyu peche mishen bin: Jered, Gedor fü keshü gü; Heber, Soko rünyü fü keshü gü, lo Jekutiel, Zanoah rünyü fü keshü gü.`
- 19** Hodiah le Naham lügi lo. Anyugun tsipwen le Keilah lo Eshtemoa nyu rünyü nyu yhun kebin Garm pfüphun dan, lo Maakath pfüphun fü shü.
- 20** Shimon le a-nyu peche mizi le bin: Amnon, Rinnah, Benhanan, lo Tilon. Ishi le a-nyu peche mihvu bin: Zoheth lo Benzoheth.

Shelah Tsipwen

- 21** Shelah le Juda nyu peche nme. A-tsipwen le Er, Lecah rünyü fü keshü gü ko sin; Laadah, Maresah rünyü fü keshü gü, Beth Ashbea rünyü ka kebin linen phi do kehü pfüphun;
- 22** Jokim lo Kozeba rünyü nyu yhun kehü dan; Joash lo Saraph, Moab nyu tenu lo-o Bethlehem nyu yhun tinkela dan. (Hile nduka nyu rüla.)
- 23** Anyugun le Netaim lo Gederah rünyü nyu yhun-o raja gü lothyüo la thyü kehü nyu.

Simeon Tsipwen

- 24** Simeon le a-nyu peche mipvün le bin: Nemuel, Jamin, Jarib, Zerach, lo Shaul.
- 25** Shaul nyu le Shallum, a-nyu gü nyu le Mibsam, lo a-nyugü nyugü nyu le Mishma.
- 26** Tson-o Mishma tsipwen ge Hammuel Zaccur lo Shimei.

²⁷Shimei le a-nyu peche tseryüo tsero lo tenu tsero tse bin, ai a-shvunye le a-nyenyu rho, tsügenyu Simeon tsipwen le Juda tsipwen hontse chon mvu.

²⁸Tsüryü David gwenkho keti Simeon tsipwen le rünyi hidan ka yhun: Beersheba, Moladah, Hazarshual,

²⁹Bilhah, Ezem, Tolad,

³⁰Bethuel, Hormah, Ziklag,

³¹Beth Marcaboth, Hazarsusim, Bethbiri, lo Shaaraim.

³²Anyugun le bin kecha pvün ka ko yhun: Etam, Ain, Rommon, Tochen, lo Ashan,

³³lo tsüte kehun rünyi dan, gü tesin-nkhün zin Baalath rünyi keti. Hidan hile anyugun le thu pe bin kenjü anyu kami lo anyugun keyhun bin dan.

³⁴⁻³⁸Anyugun pfüphun ka temi kentsen dan le hidan: Meshobab, Jamlech, Amaziah nyugü Joshah, Joel, Jehu (Joshibiah nyugü, Seraiah nyugü, Asiel nyugü), Elioenai, Jaakobah, Jeshohaiah, Asaiah, Adiel, Jesimiel, Benaiah, Ziza (Shiphi nyugü, Allon nyugü, Jedaiah, Simri, lo Shemaiah tsipwen nyu nme.) Anyugun kami le chvü kenye kebin genyu,

³⁹anyugun le nkhün zin hen gü Gerar ti kesa, lo anyugun tanyü no a-chvü lotyü gü nphozin ketejon nyu nyida gü tila.

⁴⁰Anyugun le kazü senru chvü kebin kebwen kegwa, kevükeben kendi lojvü keda le kebin hyulo. Tsü mhundyü Hamit nyu le tsü nyu yhun.

⁴¹Juda raja Hezekiah gwenkho ka tesoki temi zan thu kebin dan le Gerar ki gü tsü nyu yhun kebin dan phika lo ka kecha dan nkela. Tsünyu anyugun tanyü chvü le chonsa kebin genyu anyugun le tsüdan hü shwilao binzin tinla.

⁴²Simeon tsipwen kecha tsipvün le nphozin Edom ki güla, Ishi nyu dan Pekatiah, Neariah, Rephaiah, lo Uzziel tse le anyugun zen-o.

⁴³Anyugun le Amelek nyu temi tin kensen dan boshvulao tsü gerho tsünyu bin lola.

1 Binyoh 5

Reuben Tsipwen

¹Hidan hile Jakob nyuri gü Reuben tsipwen. (A-le a-pvü thenu nme zenzhü kela genyu nyuri jün pe Josef tsüla.

²Juda tsipwen no kekvutsin thyü chwiryü tsipwen kecha dan aphu so keda thyü nrün khishü la.)

³Jakob nyuri gü Reuben le a-nyu peche mizi bin: Hanoch, Pallu, Hezron, lo Karmi.

⁴⁻⁶Hidan hile Joel tsipwen ge yhun tsü keryü: Shemaiah, Gog, Shimaaei, Micah, Reaiah, Baal, lo Beerah. Assiria nyu raja gü Tiglath-pileser le kami sharhi gü Beerah tenzen dothyü tinla.

⁷Reuben tsipwen ka pfüphun dan sharhi pe kami rüla lesü nyu thu kebin le hidan: Jeiel, Zechariah,

⁸lo Bela, Shema nyugü Azaz nyugü, Joel pfüphun ka. Pfüphun higü le Aroer lo Nebo tesozin lo Baal Meon lojvü nyu yhun hü.

⁹Anyugun le Gilead ka senru kechon le bin, tsügenyu nphozin gü kazü kesi gü ka gü Eufates züri keti apu nkhinlo.

¹⁰Raja gü Saul gwenkho ka Reuben tsipwen le gü Hagritnyu wheo tsüdan galao anyugun kazü Gilead nphozin nkhen lola.

Gad Tsipwen

¹¹Gad tsipwen le Reuben sozin Bashan kazü nphozin gü Selecah keti nyu yhun.

¹²Pfüphun tsügü nyu sharhi gü le Joel, tsüsika a-zan kechwü tsin gü le Shapham pfüphun, Janai lo Shaphat au le Bashan nyu pfüphun kecha dan fü shü.

¹³Tsipwen tsügü ka pfüphun kecha tsenyü dan le hi: Michael, Meshullam, Sheba, Jorai, Jacan, Zia, lo Eber.

¹⁴Anyugun le Huri nyugü Abihail tsipwen, anyu bon nyu swü tsü keryü le hihontse: Abihail, Huri, Jaroah, Gilead, Michael, Jeshishai, Jahdo, Buz,

¹⁵Ahi, Abdiel nyugü a-bon le Guni le pfüphun hidan pe gü.

¹⁶Anyugun le Bashan lo Gilead lojvü, tsünyu rünyü dan lo Sharon kazü senru chvü kelo bin tsü ka yhun.

¹⁷(Juda raja Jotham lo Israel raja Jeroboam II gwenkho ka thu pe bin kenjü hidan fü pe kerhün lo,)

Nphozin Kebin Tsipwen Rihü dan

¹⁸Reuben, Gad, lo nphozin kebin Manasseh hidan tsipwen ka gida, zhethon lo tholevü tse sen shasa kela shüpahü 44,760 le bin

¹⁹Anyugun le gü Hagrite tsipwen Jetur, Naphish lo Nodab dan zen-o terithyü.

²⁰Anyugun le Sunggigü tenyen-o a-ka keche hishü, tsontsin Sunggigü le anyugun kehi nyü shüo anyugun no Hagrite lo a-shwa thyüryü kebin dan sokvulo.

²¹Anyugun le shwikerüchün nyu dan hon ut,50,000, tanyü 250,000 lo gada 2,000 lo temi 100,000 tse ten lola.

²²Teri gü le Sunggigü kendo kela genyu anyugun le shwikerüchün nyu kechon gala, tson-o anyugun le lojvü tsügü nyu yhun bin-o mele anyugun tenzen tinkela ti.

Manasseh Nphozin Temi dan

²³Manasseh temi nphozin kipun nyu le Bashan lojvü nyu bin nsin gü teso tsin ki Baal Hermon, Senir, Hermon kazüthun ti, lo anyugun temi le chvü kenye sala.

²⁴Anyugun pfüphun ka temi kentsen le hidan: Epher, Ishi, Eliel, Azriel, Jeremiah, Hodaviah, lo Jahdiel. Anyugun aphu anyu pfüphun dan nyu shüpahü kepeche lo mele kesha sharhi nyu.

Nphozin Kebin Tshipwen Tenzen Tinkela

²⁵Ai temi dan le anyugun bon nyu Sunggigü jozen mvuo a-khelao gü Sunggigü le kazü gü nyu hü kela senye dan tero rüshvu tinla.

²⁶Tsügenyu Sunggigü le Assiria nyu raja Pul (Tiglath-pileser tse kehü gü) no anyugun kazü lolo la. A-le Reuben, Gad, lo Manasseh nphozin kipun nyu tse tenzen gü anyugun no Halah, Babor, Hara lo Gozan züri ki bin tinla.

1 Binyoh 6

Püshükeda Kami

¹Levi le a-nyu peche mishen bin: Gershon, Kohath, lo Merari.

²Kohath le a-nyu mizi bin: Amram, Izhar, Hebron, lo Uzziel.

³Amram le a-nyu peche mihvu bin: Aaron, lo Mosa lo tenunyu nme Miriam tse le bin. Aaron le a-nyu peche mizi bin: Nadab, Abihu, Eleazar lo Ithamar.

⁴Eleazar tshipwen kela kegun le hihontse: Phinehas, Abishua,

⁵Bukki, Uzzi,

⁶Zerahiah, Meraioth,

⁷Amariah, Ahitub,

⁸Zadok, Ahimaaz,

⁹Azariah, Johanan,

¹⁰Azariah (Jerusalem nyu Solomon le Kershvuka thyü keshü gü nyu lotho thyü kethyügü),

¹¹Amariah, Ahitub,

¹²Zadok, Shallum,

¹³Hilkiah, Azariah,

¹⁴Seraiah, Jehozadak.

¹⁵Raja Nebuchadnezzar le Jehozadak pe Juda lo Jerusalem temi sin-o tenzen tinla, Npugü le tsüdan nipe mekazü ki shüla.

Levi Tshipwen Kecha dan

¹⁶Levi le a-nyu peche misha bin: Gershon, Kohath, lo Merari.

¹⁷Anyugun aphu a-nyu peche le bin. Gershon nyu le Libni lo Shimei;

¹⁸Kohath nyu le Amram, Izhar, Hebron, lo Uzziel;

¹⁹lo Merari nyu le Mahli lo Mushi.

²⁰Gershon tshipwen kela kegun le hidan: Libni, Jahath, Zimmah,

²¹Joah, Iddo, Zerah, Jeatherai.

²²Kohath tshipwen kela kegun le hidan: Amminadab, Korah, Assir,

²³Elkanah, Ebiasaph, Assir,

²⁴Tahath, Uriel, Uziah, Shaul.

²⁵Elkanah le a-nyu peche mihvu bin: Amasai lo Ahimoth.

²⁶Ahimoth tshipwen kela kegun le hidan: Elkanah, Zophai, Nahath,

²⁷Eliab, Jeroham, Elkanah.

²⁸Samuel le a-nyu peche mihvu bin: Joel le püshü gü, lo Abijah le nche gü.

²⁹Merari tshipwen kela kegun le hidan: Mahli, Libni, Shimei, Uzzah,

³⁰Shimea, Haggiah, Asaiah.

Kershvuka Nyu Lükethyünyu

³¹Raja David le Kejozenkelo Khinpha gü le tsüka ryü kelo siki Jerusalem nyu kershvubin ka temi hidan no lü kethyü ketsen lo tse shü.

³²Raja Solomon le Kershvuka thyü kelo mhundyü anyugun le keserio Npugü kehü phika gü nyu lotho thyü hü.

³³Lotho higü thyü kehü kami dan le hidan: Kohath pfüphun: Joel nyugü Heman le shwalü kerü güsharhi gü. A-kami nsin gü Jakob keti le hidan: Heman, Joel, Samuel,

³⁴Elkanah, Jeroham, Eliel, Toah,

³⁵Zuph, Elkanah, Mahath, Amasai,

³⁶Elkanah, Joel, Azariah, Zephaniah,

³⁷Tahath, Assir, Ebiasaph, Korah,

³⁸Ishar, Kohath, Levi Jakob.

³⁹Asaph le shwalü kenhyun gü sharhi. A-kami nsin gü Levi keti le hidan: Asaph, Berechiah, Shimea,

⁴⁰Michael, Baaseiah, Malchijah,

⁴¹Ethni, Zerah, Adaiah,

⁴²Ethan, Zimmah, Shimei,

⁴³Jahath, Gershon, Levi.

⁴⁴Merari pfüphun ka Ethan le shwalü kenshen gü sharhi thyü. A-kami nsin gü Levi keti le hidan: Ethan, Kishi, Abdi, Malluch,

⁴⁵Hashabiah, Amaziah, Hilkiah,

⁴⁶Amzi, Bani, Shemer,

⁴⁷Mahli, Mushi, Merari, Levi.

⁴⁸Levi tsipwen anyugun pvünyu dan no kershvubin gü nyu thatho kecha apu thyü.

Aaron Tsipwen

⁴⁹Aaron lo a-tsipwen dan le tharün kegwa lo rora genyu ho keshü dan pe Kershvubin ge ro hü. Anyugun le Kenshüntsın Bin ka lo Sunggigü no Israel nyu kemu jüshü nrün genyu rora kethyü tsü apu anyugun khvü. Anyugun le Sunggigü gogü Mosa le zokeshü then-o hi apu thyü hü.

⁵⁰Hile Aaron kami: Eleazar, Phinehas, Abishua,

⁵¹Bukki, Uzzi, Zerachiah,

⁵²Meraioth, Amariah, Ahitub,

⁵³Zadok, Ahimaaz.

Levi Nyu Kebin Bin

⁵⁴Aaron tsipwen Kohath pfüphun ketsü lojvü le hi. Kazü pe Levi ketsü ka anyugun jün hyukelo keritsın.

⁵⁵Hile Juda lojvü nyu Hebron lo tsü kehun senru chvü kelo bin sin.

⁵⁶Tson-e lojvü lo rünyı dan pe Jephunneh nyugü Kaleb tsüla.

⁵⁷⁻⁵⁹Rünyı hidan pe Aaron tsipwen tsüşü: Hebron, Techwenkelo nyıda nme, Jathir, lo Libnah rünyı dan, Eshtemoa, Hilen, Debir, Ashan, lo Beth Shemesh lo anyugun senru chvü kelo bin sin.

⁶⁰Benjamin lojvü nyu rünyi hidan lo anyugun senru chvükelo bin pe anyugun tsüshü: Geba, Alemeth, lo Anathoth. Anyugun kami lo yhun nrün genyu kerhün keshü le rünyi tseryü kenshen.

⁶¹Manasseh nkhün kipun nyu lojvü nyu rünyi tseryü pe henshwio Kohath pfüphun a-sen dan kami mi thyüo tsüla.

⁶²Gershon pfüphun ka kami mi thyüo, Issachar, Asher, Neftali, lo Bashan nyu Manasseh nphozin kipun nyu tse lojvü ka rünyi tseryü kenshen pe anyugun tsüla.

⁶³Tsü hontse Reuben, Gad, lo Zebulun lojvü nyu rünyi tseryü kenyhun pe Merari pfüphun tsüla kami mi thyüo.

⁶⁴Hihontse Israel nyu le rünyi lo rünyi akehun senru chvükelo bin sin Levinyu no bin nrün pe tsüla.

⁶⁵(Tesoki zokeshü hontse, Juda, Simeon lo Benjamin lojvü nyu ko wheshwio pe tsü shü.)

⁶⁶Kohath pfüphun ka peha le Efraim lojvü nyu rünyi lo senru chvükelo bin hyulo.

⁶⁷Efraim rincho ki techwenkelo nyida, Shechem, Gezer,

⁶⁸Jokmeam, Beth Horon,

⁶⁹Aijalon, lo Gath Rimmon.

⁷⁰Manasseh nkhünzin kipun nyu lojvü nyu Aner lo Bileam rünyi pe tsü kehun senru chvükelo bin sin pe anyugun tsüla.

⁷¹Rünyi hidan lo tsü kehun senru chvükelo bin pe Gershon pfüphun kami dan tsüla: Manasseh npho kipun nyu lojvü ka Bashan nyu Golan, lo Ashtaroth.

⁷²Issachar lojvü nyu: Kedesh, Daberath,

⁷³Ramoth, lo Anem.

⁷⁴Asher lojvü nyu: Mashal, Abdon,

⁷⁵Hukok, lo Rehob.

⁷⁶Naftali lojvü nyu: Galil ki Kedesh, Hammon lo Kiriathaim.

⁷⁷Rünyi lo tsü kehun senru chvükelo bin hidan pe Merari pfüphun ka kami a-sen dan tsüla: Zebulun lojvü nyu: Rimmono lo Tabor.

⁷⁸Reuben lojvü nyu Jordan züri npho kipun Jericho kenke ki: A-sun ketejon ki Bezer, Jahzah,

⁷⁹Kedemoth lo Mephaath.

⁸⁰Gad lojvü nyu: Gilead ka Ramoth, Mahanaim,

⁸¹Heshbon, lo Jazer.

1 Binyoh 7

Issachar Tsipwen

¹Issachar le a-nyu peche mizi bin: Tola, Puah, Jashub lo Shimron.

²Tola le a-nyu peche mitsero bin: Uzzi, Rephaiah, Jeriel, Jahmai, Ibsam, lo Shemuel. Anyugun le Tola pfüphun ka a-pe lo shüpahü a-zan kechwí dan. Raja David gwenkho ka anyugun tsipwen le temi 22,600 le bin.

³Uzzi le a-nyu peche nme bin, a-zan le Izrahiah. Izrahiah le a-nyu peche mizi bin: Michael, Obadiah, Joel, Isshiah, aphu kami dan sharhi.

⁴Anyugun nunyu lo anyugun nyenyu kechon le bin-o anyugun le shüpahü 36,000 chwilo kegwa le bin.

⁵Issachar tsipwen ka kami aphu zan thu kelo le teri thyülo kegwa temi 87,000 le bin.

Bejamin lo Dan Tsipwen

⁶Benjamin le a-nyu peche mishen bin; Bela, Becher, lo Jediael.

⁷Bela le a-nyu peche mipvün bin: Ezbon, Uzzi, Uzziel, Jerimoth, lo Iri. Anyugun le anyu pfüphun ka kami sharhi lo anyugun aphu shüpahü a-zan kechwí nyu. Anyugun tsipwen ka shüpahü thyülo kegwa temi 22,034 le bin.

⁸Becher le a-nyu peche mi tekü le bin: Zemirah, Joash, Eliezer, Eleoenai, Omri, Jeremoth, Abijah, Anathoth, lo Alemeth.

⁹Anyugun tsipwen ka terithyü lo kegwa zan thu kelo le temi 20,000.

¹⁰Jediael le a-nyu peche nme bin: a-zan le Bilhan lo Bilhan le a-nyu peche mitsenyü bin: Jeush, Benjamin, Ehud, Chenaanah, Zethan, Tarshish, lo Ahishahar.

¹¹Anyugun le pfüphun tsü gü nyu kami sharhi dan lo anyugun aphu shüpahü a-zan kechwí nyu. Anyugun tsipwen ka terithyülo kegwa zan thu kelo le temi 17,200.

¹²Shupim lo Hupim au ko tsipwen higü temi. Dan le a-nyu peche nme bin, a-zan le Hushim.

Naftali Tsipwen

¹³Naftali le a-nyu peche mizi bin: Jahziel, Guni, Jezer, lo Shallum. (Anyugun le Bilhah tsipwen.)

Manasseh Tsipwen

¹⁴Manasseh le a-thenu Aramean tenugi anu nyu peche mihvu bin: Asriel lo Machir. Machir le Gilead a-pvü.

¹⁵Machir le tenu nme me fü pe Huppim lo Shuppim au tsüshü. A-lügi zan le Maacah. Machir nyu peche kenyhun gü Zelophehad le a-nyu tenu nyu nti bin.

¹⁶Machir nu Maacah le peche mihvu nnyu lo-o anyugun le au zan pe Peresh lo Sheresh tse tholo. Peresh le a-nyu peche mihvu bin: Ulam lo Rakem,

¹⁷lo Ulam le a-zan le Bedan tse kethyü a-nyu peche nme bin. Hidan hi aphu Machir nyugü Gilead tsipwen, a-bon le Manasseh.

¹⁸Gilead lügi Hammolecheth le a-nyu peche mishen bin: Ishod, Abiezer, lo Mahlah.

¹⁹(Shemida le a-nyu peche mizi bin: Ahian, Shechem, Likhi lo Aniam.)

Efraim Tsipwen

²⁰Hile Efraim tsipwen ka kela kegun dan: Shuthelah, Bered, Tahath, Eleadah, Tahath,

²¹Zabad, Shuthelah. Efraim le Shuthelah nyeki a-nyu peche kecha mihvu le bin: Ezer lo Elead, au le Gath ka keyhun nyu senru rühu kethyü ka mele au gala.

²²Au pvü Efraim le jon kethon au chechü, tson-o a-shvunye ju le ryü a-nyuthyü nbwen hü.

²³Tson-o a-le a-nu zen kengü nishüo tsügi le nyuphu pfülo-o peche nme nnyulo. Lo anyugun le a-zan pe Beriah tholo, kekevü le anyugun kami nyu keryü genyu.

²⁴Efraim le a-nyu tenu a-zan le Sheerah tse kethyü nme bin. Tsügi le Beth Horon teso gü lo Tesin gü lo Uzzem Sheerah tse rünyi dan thyü shü.

²⁵Efraim le a-nyu peche a-zan le Rephah tse kethyü nme ko bin, tsügü tsipwen le hidan: Resheph, Telah, Tahan,

²⁶Ladan, Ammihud, Elishama,

²⁷Nun, Joshua.

²⁸Anyugun le lolo-o tsünyu binlo kela lojvü le Bethel lo tsü kehun rünyi, npho kipun Naaran lo nkhün kipun Gezer lo tsü kehun rünyi dan keti. Tsü le Shechem lo Ayyah nyida hvu lo tsü kehun rünyi dan ko sin.

²⁹Manasseh tsipwen dan le Beth Shan, Taanach, Megiddo, lo Dor nyida dan lo tsü kehun rünyi ketsen lola. Bin hi aphu Jakob, Josef nyugü tsipwen le yhun hü.

Asher Tsipwen

³⁰Hile Asher tsipwen dan. A-le a-nyu peche mizi bin: Imnah, Ishvah, Ishvi lo Beriah lo a-nyugi Serah ko bin.

- ³¹Beriah le a-nyu peche mihvu bin: Heber lo Malchiel. (Malchiel le Birzaith nyida gü füşhü.)
- ³²Heber le a-nyu peche mishen bin: Japhet, Shamer, lo Hotham; lo tenunyu Shua tse kethyü nme le bin.
- ³³A-sikezen gü Shomer le a-nyu peche mishen bin: Rohgah, Jehubbah, lo Aram.
- ³⁴Japhlet ko a-nyu peche mishen bin: Pasach, Bimhal lo Ashvath.
- ³⁵A-sikezen gü Hothan le a-nyu peche mizi bin: Zophah, Imna, Shelesh lo Amal.
- ³⁶Zopha tsipwen ler, Suah, Harnepher, Shual, Beri, Imrah.
- ³⁷Bezer, Hod, Shamma, Shilshah, Ithran, lo Beera.
- ³⁸Jether tsipwen le Jephunneh, Pispa lo Ara,
- ³⁹lo Ulla tsipwen le Arah, Hanniel, lo Rizia.
- ⁴⁰Hidan hi apfu Asher tsipwen. Anyugun le kami pe dan, terinyu a-zan chwi kehü, mele shakehü sharhi nyu. Asher tsipwen teri nyu gülo kegwa temi 26,000 le sin.

1 Binyoh 8

Benjamin Tsipwen

- ¹Benjamin le a-nyu peche mipvün bin: Püshü nche kethen keshü Bela, Ashbel, Aharah,
- ²Nohah, lo Rapah.
- ³Bela tsipwen le Addar, Gera, Abihud,
- ⁴Abishua, Naaman, Ahoah,
- ⁵Gera, Shephuphan lo Huram.
- ⁶⁻⁷Ehud tsipwen le Naaman, Ahijah, lo Gera. Anyugun le Geba nyu keyhun kami pe dan, ai anyugun kemvu thyüo hüşhwi pe Manahath ki yhun tinla. Gera le Uzza lo Ahihud au pvü, a-le anyugun zen chwila.
- ⁸⁻⁹Shaharaim le a-nu Hushim lo Baara au khela. Tson-o kenkhin ki a-le Moab kazü nyu yhun kebin ka Hodesh lo-o a-nyu peche mitsenyü bin; Jobab, Zibia, Mesha, Malcam,
- ¹⁰Jeuz, Sachia, lo Mirmah. A-nyu peche apfu kami pe thyü kü chwiryü.
- ¹¹A-le Hushim au nyu ko peche mihvu bin: Abitub lo Elpaal.
- ¹²Elpaal le a-nyu peche mishen bin: Eber, Misham, lo Shemed. Ono lo Lod nyida hvu lo tsü kehun rünyi dan thyü keshü gü tsü le Shemed.

Gath lo Aijalon ka Kebin Benjamin dan

¹³Beriah lo Shema au le Aijalon nyida nyu keyhun nyu sharhi thyüo Gath nyida nyu keyhun nyu hüla.

¹⁴Beriah tsipwen le Ahio, Shashak, Jeremoth,

¹⁵Zebadiaih, Arad, Eder,

¹⁶Michael, Ishpah, lo Jaha.

Jerusalem nyu Benjamin dan

¹⁷Elpaal tsipwen le Zebadiah, Meshullam, Hizki, Heber,

¹⁸Ishmerai, Izliah, lo Jabab.

¹⁹Shimei tsipwen le Jakim, Zichri, Zabdi,

²⁰Elienai, Zillethai, Elleil,

²¹Adaiah, Beraiah, lo Shimrath.

²²Shashak tsipwen le Ishpan, Eber, Eliel,

²³Abdon, Zichri, Hanan,

²⁴Hananiah, Elam, Anthothijah,

²⁵Iphdeiah, lo Penuel.

²⁶Jeroham tsipwen le Shamsherai, Shehariah, Athaliah,

²⁷Jareshiah, Elijah, lo Zichri.

²⁸Hidan le kami pvübon pe lo Jerusalem nyu keyhun nyu dan nyu anyugun temi kentsen dan.

Gibeon lo Jerusalem Nyu Benjamin dan

²⁹Jeiel le Gibeon nyida fü shüo tsünyu bin. A-nu zan le Maacah

³⁰lo a-nyuri gü le Abdo. A-nyu peche kecha dan Zur, Kish, Baal Ner, Nadab,

³¹Gedor, Ahio, Zecher,

³²lo Mikloth, Shimeah a-pvü. Anyugun tsipwen le anyu pfüphun kami kecha khoka Jerusalem nyu yhun.

Raja Saul Kami

³³Ner nyu le Kish lo Kish nyu le Raja Saul. Saul le a-nyu peche mizi bin: Jonathan, Malchishua, Abinadab, lo Eshbaal.

³⁴Jonathan nyu le Meribbaal, tsügü le Micah a-pvü.

³⁵Micah le a-nyu peche mizi bin: Pithon, Melech, Tarea, lo Ahaz.

³⁶Ahaz nyu le Jehoaddah, tsü gü le a-nyu peche mishen bin: Alemeth, Azmaveth, lo Zimri. Zimri nyu le Moza.

³⁷Moza nyu le Binea, Binea nyu le Raphah, Raphah nyu le Eleasah, lo Eleasah nyu le Azel.

³⁸Azel le a-nyu peche mi tsero bin: Azrikam, Bocheru, Ishmael, Sheariah, Obadiah, lo Hanan.

³⁹Azel sikezen gü Eshek le a-nyu peche mishen bin: Ulam, Jeush, lo Eliphelet.

⁴⁰Ulam nyu peche ju le shüpahü kegwa lo tholevü sen kesha dan. A-le a-nyu lo a-nyu dan nyu tsio henpvün le bin.

1 Binyoh 9

Dokethyü Nyu Rani Keryü dan

¹Israel nyu aphu a-kamimi ka a-zan thu njü, hipe Israel nyu raja dan lesü nyu thu bin. Juda temi dan kemu genyu anyugun tenzen Babilon ki güla.

²Ri-o rani nyida dan ka a-hon nyu ryü kelo le, miza nyu, püshükedanyu, Levinyu lo Kershvuka nyu kera nyu.

³Juda, Benjamin, Efraim lo Manasseh temi dan le gü Jerusalem nyu yhun.

⁴⁻⁶Juda tsipwen Jerusalem nyu keyhun le kami 690. Juda nyugü Perez tsipwen le Uthai pe anyugun sharhi thyü, a-le Ammihud nyugü, a-bon le Omri. A-bon kecha hvu le Imri lo Bani. Juda nyugü Shelah tsipwen le Asaiah no anyugun sharhi thyü, a-le a-kami pe gü. Juda nyugü Zerah tsipwen le Jeuel no anyugun sharhi thyü.

⁷⁻⁸Benjamin tsipwen ka hidan hile Jerusalem nyu yhun: Sallu a-pvü le Meshullam, tsügü a-pvü le Hodaviah, tsügü a-pvü ale Hassenuah Ibneiah, Jeroham nyugü Elah, Uzzi nyugü, a-bon le Michri Meshullam, Shephatiah nyugü, tsügü le Reuel nyu, Ibnijah nyu gü.

⁹Tsipwen higü ka kami 956 le tsünyu yhun hü. Tesoki temi zan thu kebin aphu kami pe dan.

Jerusalem Nyu Keyhun Püshükeda dan

¹⁰⁻¹²Püshükeda hidan le Jerusalem nyu yhun: Jedaiah, Jehoiarib, lo Jachin Hilkihah nyugü Azariah (Kershvuka nyu keda tsin gü), a-bon nyu le Meshullam, Zadok, Meraioth lo Ahitub, Jeroham nyugü Adaiyah, a-bon nyu le Pashhur lo Malchijah Adiel nyugü Maasai, a-bon nyu le Jahzerah, Meshullam Meshilemith, lo Immer.

¹³Püshükeda nyu kami kesin keshü le 1760 le bin. Anyugun le Kershvuka nyu thatho aphu thyü sha.

Jerusalem Nyu Keyhun Levi Nyu dan

14-16 Levinyu hidan le Jerusalem nyu yhun: Hasshub nyugü Shemaiah, a-bon le Azrikam lo Hashabiah, Merari Bakbakkar, Heresh lo Galal pfüphun Mica nyugü Mattaniah, a-bon nyu le Zichri lo Asaph Shemaiah nyugü Obadiah, a-bon nyu le Galal lo Jeduthum Asa nyugü Berechiah, a-bon nyu le Elkanah, tsügü le Netophah rünyi lojvü ka yhun.

Kershvuka Rikhun Nyu Jerusalem Nyu Keyhun dan

17 Kershvuka rikhun nyuhidan le Jerusalem nyu yhun: Shallum, Akkub, Talmon, lo Ahiman. Shallum le a-nyu sharhi gü.

18 Ryü tsü gwenkho keti anyugun pfüphun le raja gü chonrha nyu keyü nphozin bin hü. Anyugun le Levinyu kensenbin ka kegü chonrha ka rikhunhü.

19 Shallum, Kore nyugü, a-bon le Ebiasaph gü le a-pvünyu Korah pfüphun zen-o Npugü kehü Phika Khenpvü rikhun hü, anyugun pvü bon nyu le Npugü Kensenbin kentsen thyü kehü hontse.

20 Eleazar nyugü Phinehas le Npugü le a-zen hüo gwengwa nmeka a-le anyugun ntsen.

21 Meshelemiah nyugü Zechariahko Npugü kehü Phika gü khenpfü ka rikhun nyu nme thyü hü.

22 Aphu kesin le chonrha Khenpfü kekhwen genyu temi 212 kejü lo. Anyugun keyhun rünyi then-o anyugun zan thulo. Tsüle raja David lo sidyükesha gü Samuel au le anyugun pvübon nyu pe thatho higü nyu shülo.

23 Anyugun lo anyu tsipwen le Kershvuka gü Khenpfü khwen zin hü.

24 Khenpfü le quenzi aphu kabin, teso, tesin, npho lo nkhünzin tse lo nmeme ka rikhun keda nme le bin.

25 Rikhun hidan hile anyugun shvunye rünyi ki keyhun nyu le anyu keche hü lo gwengwa ka jon tsenyü thyü keserio rikhun hü..

26 Rikhun keda mizi dan tsü le Levi nyu lo nyuthyü mvulo shvuyo tsü le anyugun khvu. Anyugun le Kershvuka gü nyu katsen dan lo kenya pe tsü nyu kebin dan ko ketsen hü.

27 Anyugun le Kershvuka khoka bin hü, tsü rikhun lo lonyü tsen chonrha khenpfü dan khinkeshe tsü le anyugun tho genyu.

Levinyu Kecha dan

28 Levinyu kecha dan le kershvu ka sen kehü la hidan ketsen hü. Tsüdan khi shwi lo sen nikeryü aphu ketsenkela hü.

29 Kechanyu le kenshün kanyü kecha dan, lo tho, vainzu, oliv terzü, rünkenyi, lo rünkegwa ketsen hü.

³⁰Ai rünkegwa kerhün kethyü tsü le püshükeda nyu le thyü hü.

³¹A-zan le Mattithiah tse kethyü Levinyu nme Korah pfüphun ka Shallum nyuri güle tensü tsen pe kershvu tsü ndo shü hü.

³²Kohath pfüphun dan le Sabbath jon aphu ka Kershvuka nyu kenshün tensü gü ndo shü hü.

³³Levinyu kami peha le Kershvuka nyu lü ketsen shü hü. Kami hidan sharhi jule thatho kecha thyü mvuo Kershvuka kho bin peha ka bin hü, nhennyu lo kheje nyu-e anyugun ko bin kehü genyu.

³⁴Tesoki temi zan thu kebin dan le Levi kami ka anyugun pvübon nyu kethen-o thu bin. Anyugun le Jerusalem nyu keyhun nyu sharhi dan.

Raja Saul Pvübon Lo Tshipwen

(8:29-38)

³⁵Jeiel le Gibeon nyida fü shüo tsü nyu binlo. A-nu zan le Maacah.

³⁶A-nyuri gü zan le Abdon lo a-nyu peche kecha dan le" Zur, Kish Baal, Ner, Nadab,

³⁷Gedor, Ahio, Zechariah, lo Mikloth,

³⁸Shimeah a-pvü. Anyugun tshipwen le Jerusalem nyu pfüphun kecha dan khoka yhun hü.

³⁹Ner nyu le Kish, lo Kish nyu le Saul. Saul a-nyu peche mizi bin: Jonathan, Malchishua, Abinadab, lo Eshbaal.

⁴⁰Jonathan nyu le Meribaal, tsügü le Micah a-pvü.

⁴¹Micah le a-nyu peche mizi bin: Pithon, Melech, Tarea, lo Ahaz.

⁴²Ahaz nyu le Jarah, tsügü le a-nyu peche mishen bin: Alemeth, Azmaveth, lo Zimri. Zimri nyu le Moza,

⁴³Moza nyu le Binea, Binea nyu le Rephaiah, Rephaiah nyu le Eleasah lo Eleasah nyu le Azel.

⁴⁴Azel le a-nyu peche mitsero bin: Azrikam, Bocheru, Ishmael, Sheariah, Obadiah lo Hanan.

1 Binyoh 10

Raja Saul Kesi

(1 Sam 31:1-13)

¹Filistian nyu lo Israel nyu tse Gilboa kazüthun ge kega. Tsünyu Israel nyu kechon gala, tson-o raja Saul lo a-nyu dan sin-o a-sen dan le tinla.

²Ai Filistian nyu le anyugun hüryüo Saul nyu peche mishen ju, Jonathan, Abinadab lo Malchishua tse gala.

³Saul hun-o kenren salo la tson-o shwikerüchün nyu tholevü tsi le a-jün sala.

⁴Tsüselo a-le terikanyü sen kehü selo gü ka zoshü, “Sunggigü shakemvu Filistian nyu hidan no a-nchün ndyü bin mvu nrün genyu n zhethon tho pe a dushvu lalo,” tsonshü. Ai selo gü tsü le tsü thyü nshvula. Tsügenyu Saul le a-npfü a-zhethon tholo-o tsügü tsü ge yhela.

⁵Selo gü le Saul sikela hyushüo a-ko a-npfü a-zhethon ge yhe-o sila.

⁶Tson-o Saul lo a-nyu peche mishen aphu si kentsin lao a-tsipwen nme-e keda thyü mvula.

⁷Jezreel ketejon nyu yhun kebin Israel nyu rihü dan le tinla tson-o Saul lo a-nyu dan le sila sele tsekethyü shalo ntsin anyugun rünyi khelao kehü tinla. Tsüselo Filistian nyu le ryü nkhen lola.

⁸Terithyüo sendu gü Filistian nyu le simin dan ge kanyü khilo titse gü laryü Saul lo a-nyu dan le Gilboa kazüthun ge si kebin hyulo.

⁹Tsüselo a-nyugun le Saul pe thülo lo a-terikanyü yhünlo njüo lilo nipe Filistian nyu kazü aphu nyu shüo anyugun tero dan lo temi dan ka shekerhün gü zoshü lo tse shü.

¹⁰Anyugun le a-terikanyü pe anyugun kershvuka nme nyu shüla lo a-pe khipe anyugun tero gü Dagon kanyu hüsü la.

¹¹Tsontsin Gilead nyu Jabesh temi le Filistian nyu le Saul ge nyuthyü shüyo nyülo njüo,

¹²temi kepeche tsin dan le gü Saul lo a-nyu dan simin pen ryüo Jabesh ki shüla. Tson-o pe teshobin nme pha nyu sunla njüo jon tsenyü nyün.

¹³Saul le Npugü jozenkemvu genyu sila. A-le Npugü johokeshü zen mvula, a-le kesinyu kapu ka a-tson ketsin hyulo titse fü.

¹⁴Npugü zen kegwensha kethyü sunka. Tsügenyu Npugü le a-boshvulao rajaphen ge ketsen kethyü pe Jesse nyugü David tsüla.

1 Binyoh 11

David le Israel Lo Juda So Raja Thyükelo

(2 Sam 5:1-10)

¹Israel nyu aphu Hebron ki gü David ka zoshü, “Agun le nthyü lo nzi.

²Gükela gwenkho ka Saul le agun raja thyü kebin kanyu nle Israel nyu zen gü terithyü lo Npugü n Sunggigü le nle a-temi dan tsonri lo anyugun so kedagü thyüti tse zo njü.”

³Tsü hontse-o Israel nyu sharhi aphu Hebron nyu raja David ki ryü. Tsüka a-le anyugun zen kejozen lo, lo Npugü le Samuel ka zoshü kenjü hontse anyugun le ter pe a-yün lo-o a-le Israel nyu raja thyülo.

⁴Raja David lo Israel nyu aphu gü Jerusalem when. Tsü pe Jebus tse hü, Kazü tsügü nyu yhun keru Jebus nyu le tsünyu bin hü zun.

⁵Jebus nyu le David ka a-le thame kae nyida gü nyuzin yüryü lohotse zo, ai David le Zion chwida lolo njüo tsü pe “David Nyida,” tse ko tinla.

⁶David le, “Jebus nyu galo keritsin gü no rihü dan so kedagü thyüti,” tse zoshü. Joab a-jvü le Zeruah gü le rigü whe-o rihü dan so kedagü thyü lola.

⁷David le chwida nyu yügü yhun kelo genyu tsü pe, “David Nyida,” tse kolo.

⁸A-le nphozin nnyo pe lvü kethyü bin ka bin zenlo-o nyida thyüni lo, lo nyida gü thyü ti kemvu dan Joab le thyülo.

⁹David le kvuketsin tsin sorryü lo, Kekvutsin Npugü le a-zen kehü genyu.

David Rihü A-zan Kechwidan

(2 Sam 23:8-39)

¹⁰Hile David rihü a-zan kechwi dan. Hidan le Israel nyu temi kecha dan sin-o a-keche pe no raja thyülo; Npugü le zoshü kenjü hontse lo anyugun le a-rajaphen ntsen pe nkolo.

¹¹Keri gü le Jashobeam, Hachmon pfüphun, “Mishen,” ju ka sharhi gü. Teri nme ka a-le mi sen-o temi tsishen zen kenren-o anyugun aphu gala.

¹²Mishen dan nyu a-zan kechwi tsin gü le Dodo nyugü Eleazar, Ahoh pfüphun.

¹³A-le Pas Dammin teri ka David denzin bin-o Filistian nyu ntsun. Israel nyu le tinkela ka a-le Barley low nme nyu bin,

¹⁴tson-o a-le lo a-temi le low lvu nyu bin-o Filistian nyu zen kenren. Npugü le kvukelo keda pe a-tsü shü.

¹⁵Khenyüme David le Adullam tsokü khoka tsonye nme ge kebin ka shüpahü sharhi shenryü dan nyu mishen le a-kiryü, Filistian nyu dan me le Rephaim ketejon nyu nsenbin.

¹⁶Tsügwenkho ka David le rincho ki chwida nme nyu bin, lo Filistian nyu dan me le Bethlehem khinlo la.

¹⁷Tsüka David le ka nnyü ho-o, “Temi peha no Bethlehem khinrun ka zülvu zü pen ryü ano tsülo letse nda tse zoshü!”

¹⁸Tsüselo Shüpahü a-zan kechwi mishen ju le Filistian nyu kensenbin nken gü zülvä gü nyu zü pen-o David ki ryü. Ai a-le tsü tsü mvula; tson-o ja pe kershvu nme hontse pe Npugü ki shüla,

¹⁹a-le zoshü, “Ale thame ka hi tsü loho! Hile aphu hoshü kebin temi hidan zi tsü kebin hontse le!” Tson-o a-le tsü mvula. Hile shüpahü a-zan kechwi mishen ju kepeche tho.

²⁰Joab sikezen gü Abishai le a-zan kechwi shenryü dan nyu sharhi gü. A-le a-mi sen temi tsishen nren-o anyugun galao “Shenryü,” dan nyu a-zan chwilo.

²¹A-le shenryü dan nyu a-zan kechwi tsin thyülo-o anyugun sharhi thyülo, ai a-le “Mishen” ju hontse a-zan chwi mvu.

²²Jehoiada nyugü Benaiah, Kebzeel nyugü le shüpahü a-zan kechwi nme, a-le kepeche tho kechon thyü keshü nyeki Moab nyu teri kekvu keda nyu mihvu gala. A-le gwengwa nme khetso keche gwenkho ka nshe gü tekhün kü nme ka shünyho nme gala.

²³A-le Ijpt nyu temi kethonkeda a-kethon le miter kenyhun nyu nme ko gala, tsü gü le mi keda nme sen hü. Benaiah le sen kethü nme sen a-wheo Ijpt nyu gü mi seü pe tsügü gala.

²⁴Benaiah kepeche tho le tsüdan, a-le “Shenryü,” dan nyu nme.

²⁵A-le “Shenryü,” dan nyu a-zan kechwi nme, ai “Mishen” ju hontse a-zan chwi mvu. David le a-lo pe a-rikhun dan kentsen gü thyü shü.

²⁶⁻⁴⁷Hidan hile a-zan kechwi kecha nyu dan: Asahel, Joab sikezen gü Elhanan, Bethlehem ka Dodo nyugü Shammoth, Harod temi Helez, Pelet temi Ira, Tekoa ka Ikkesh nyu gü Abiezer, Anathoth temi Sibbaecai, Hushah temi Ilai, Ahoh temi Maharai Netophah temi Heled, Netophah ka Baanah nyugü Ithai, Benjamin lojvü Gilead ka Ribai nyugü Benaiah, Pirathon temi Hurai, Gaash kho ketejon ka temi Abiel, Arbah temi Azmaveth, Bahurum temi Eliahba, Shaalbon temi Hashem, Gizon temi Jonathan, Harar ka Shagee nyu gü Ahian, Harar ka Sachar nyugü Eliphal, Ur nyu gü Hephher, Mecherah temi Ahijah, Pelon temi Hezro, Carmel temi Naari, Ezbai nyu gü Joel, Nathan sikezen gü Mibhar, Hagrii nyugü Zelek, Ammon temi Naharai, Joab teri kanyü kesen gü Beeroth temi Ira lo Gareth, au Jattir temi Uriah, Hitt temi Zabad, Ahlai nyugü Adina, Shiza nyugü (Reuben tsipwen ka sharhi nyu nme, a-logwa shüpahü shenryü le bin) Hanan, Maacah nyugü Joshaphat, Mithan temi Uzzia, Ashterah temi Shamma lo Jeiel, Aroer temi Hotham nyu hvu Jediael lo Joha Tiz temi Shimri nyu hvu Eliel, Mahavah temi Jeribal lo Joshaviah, Elnaam nyu hvu Ithmah, Moab temi Eliel, Obed lo Jaasiel, Zobah temi

1 Binyoh 12

A-keri Ka David Sithen Kehü Benjamin Tsipwen dan

¹David le raja Saul kebuo gü Ziklag ka yhun hü. Tsüka shüpahü kekvu tenyenlo kekü kechon le ryü a-zen kengü lo,

²temi tsü dan le Saul kami Benjamin tsipwen nyu. Anyugun le a-ben ngwa nzhü tholevü kvu lo tso kezeülo kegwa temi.

³⁻⁷Anyugun le Gibeah ka Shemaah nyu Ahiezer lo Joash au hensin nyu bin. Tsü dan le shüpahü hidan hi: Jeziel lo Pelet, Azmaveth nyu hvu Beracahlo Jehu, Anathoth temi Ishmaiah, Gibeon temi, shüpahü a-zan kechwü lo “Shenryü” dan nyu sharhi nme Jeremiah, Jahaziel, Johannan, lo Jozabad, Gederah temi Eluzai, Jerimoth, Bealiah, Shemariah, lo Shephathiah, Hariph temi Elkanah, Isshiah, Azarel, Joezer, lo Jashobeam, Korah pfüphun ka Joelah lo Zebadiah, Gedor ka Jeroham nyu hvu.

Gad Tsipwen Ka David Sikethen Nyu

⁸David le kazü kesi ki kebin ka Gad tsipwen nyu shüpahü kekvu a-zan kechwü dan le ryü a-rihü dan zen kengü lo kela dan zan le hidan hi. Anyugun le Gida lo mi sen shasa, Shünyho hontse shwi kenrin thyü lo kazüthun ki thyüje hontse nmhe sa.

⁹⁻¹³Anyugun keda keshe kethen keshü le: Ezer, Obadiah, Eliab, Mishmannah, Jeremiah, attai, Eliel, Johanan, Elzabad, Jeremiah, lo Machbannai.

¹⁴Gad tsipwen nyu temi hidan peha le yie sokeda lo kecha nyu le tsi sokeda thyü.

¹⁵Chen me shyekeri gü ka Jordan züri le da pe a-jen sü kebin ka anyugun le züri gü pfüthü gü züri gü npho lo nkhün ketejon nyu kebin nyu hükezen la.

Benjamin Lo Juda Temi A-sikethen dan

¹⁶Gwengwa me ka Benjamin lo Juda tsipwen temi dan me le David le kebin chwida ki gü.

¹⁷David le chwi gü anyugun teno-o zoshü, “Hagun le akeche titse kegwa thyü ryü bin yatselo hagun le hika ryü logwa. Ngun kengülo! Ai ale hagun nthü nnyü titse nda bin mvue hagun le aten pe a shwikerüchün nyu ben ka shüla titse nda bin yatselo, ngun pvübon nyu Sunggigü le shabin lo a-le shaja pe hagun tsüti,” tsonshü.

¹⁸Tsontsin Sunggigü kapu gü le anyugun nme Amasa tse kethyü siki “Shenryü” dan sharhi thyü kelo gü ge ryüo a-le nrao, “David Jesse nyugü, agun le nhon! Nle lo nchekehü dan no gwakelo gü thyülo! Sunggigü le nkipon le.” Tsüselo David le anyugun senlo-o anyugun no a-rihü dan so keda thyülo.

Manasseh Tsipwen Ka A-sikethen dan

¹⁹Manasseh tsipwen ka shüpahü peha le David le Filistian nyu zen-o raja Saul zen kenren chwikejü ka a-kipon ryü. A-le Filistian nyu che shümvu, anyugun raja jule a-le anyugun sa pe himhundyü a-npugü ben nyu shükela nshvula, tson-o anyugun le a-ninipe Ziklag ki shüla.

²⁰Hidan hile David le raniryü keju ka a-kipon ryü kela Manasseh tsipwen ka shüpahü dan: Adnah, Jozabad, Jediael, Michael, Jozabad, Elihu, lo Zillethai. Manasseh tsipwen ka anyugun aphu yie sokeda nyu.

²¹Anyugun aphu shüpahü a-zan kentsen nyu genyu David hensin bin-o a-rihü dan sokeda thyü. Kenkhin ki anyugun le Israel rihü dan nyu keda thyülo.

²²Khenyütsen temi keshün le ryü David rihü dan sinlo, tson-o whütse a-rihü le danda thyü lola.

David Rihü dan

²³⁻³⁷David le Hebron nyu kebin ka, shüpahü ndonronlo kela temi kechon le ryü a-rihü dan sin-o Npugü le zoshü kenju hontse a-no Saul sunka raja thyülo nrün genyu a-che. Temi tsü dan le hikho: Juda: gida lo mi sen-o ndo kegwa thyülo kela le 6800; Simeon: ndo kegwa thyükela temi 7,100; Levi: temi 4,600; Jehoiada sithen kehü Aaron tsipwen; temi 3,700; Zadok shvunye terithyü lokegwa selo: sharhinyu 22; Benjamin (Saul kami): temi 3,000 (Benjamin tsipwen kechon gü le Saul kipun bin); Efraim: anyugun pfüphun ka a-zan kechwü nyu temi 20,800; Manasseh nkhünzin kebin nyu: gü David keju pe raja thyü nrün genyu kejukelelo temi 18,000; Issachar: sharhinyu 200 pe anyugun hensin nyu temi sin (hidan le Israel nyu le nyuthyü mvulo shvuyo lo tsüthyü nrün gwenkho kegwatsin shabin); Zebulun: Joketsin kezo lo kenren titse ndo lo kela tenyenlo kekü, teri kanyü aphu sen shakela temi 50,000; Naftali: Sharhinyu 1,000 lo gida lo mi kesen temi 37,000 sin; Dan: Ndonronlo kela temi 28,600; Asher: Teri genyu ndokelo temi 40,000; Jordan npho zin tsipwen- Reuben, Gad, lo Manasseh nphozin: teri kanyü aphu ndonron-o sen shalo kela temi 120,000.

³⁸Shüpahü hi aphu teri genyu ndolo-o David no Israel nyu aphu so raja thyülo titse rhilo-o Hebron ki gü. Israel nyu temi a-sen dan aphu kerüchün kerhün.

³⁹Anyugun le jonshen David zen bin-o a-nyu temi dan le anyugun genyu ndo keshü tyütsü bin.

⁴⁰Tsipwen tesozin nithen ki kebin Issachar, Zebulun lo Naftali temi dan le ketyüketsü- tho, kherosha, terashakenko, vainzu, lo oliv ter pe gada, ut, keru, lo methutse dan khvu thyü pfü ryü. Lo dushvu tyü nrün genyu methu lo tanyü ko hü zenryü. Tsü le kazü a-pentha anyugun sherhün kebin tesha shü kethyü.

1 Binyoh 13

Keriath Jearim Ka Kejozenkelo Khinpha Sen Ketukeshü

(2 Sam 6:1-11)

¹Raja David le yie lo tsiso kedanyu aphu zen kenthon kü shü.

²Tsüselo David le Israel nyu aphu tesha shü, "Hagun le hagun kendo, lo tsü le Npugü ngun Sunggigü kendo yatselo, ngun lilo nipe ngun kazünyu kebin, temi

dan lo anyugun rünyu nyu püshükedanyu, Levinyu ka shüo anyu no ryü hika ngun kerhün lo lo tse zoshü tile nu.

³Tson-o gü Saul le raja thyü kebin ka pe lihi kemvu thyükela Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha gü zen ryü la tile.”

⁴Tsüle temi dan kenyü la, tson titse kejo rhünlo.

⁵Tsügenyu David le Kiriath Jearim ka Kejozenkelo Khinpha gü sen Jerusalem nyu ryü nrün genyu tesinzi Ijypt nyu terhi ka gü tesozin Hamath kazü kenchon keti kazü apu nyu Israel nyu temi ko kequen shü.

⁶David lo temi dan le Juda lojvü Kiriath Jearim ki kegü tson Baalah nyida nyu Cherubim le a-soge kebin Sunggigü Kejozenkelo Khinpha gü penlo titse gü.

⁷Anyugun le Abinadab kanyu Kejozenkelo Khinpha gü sen chwiryü gari keshün nme ge shülo, Uzzah lo Ahio au le gari gü sen,

⁸David lo temi apu anyugun kekvu apu sen da thyüo Sunggigü rühvu. Anyugun le lükhin dan- harp, bin, cymbal, lo shu sen lüthyü.

⁹Anyugun le Chidon shyen kenyuh bin ka ryü kelo ka methutse gü le a-pha nsüla, tsüselo Uzzah le a-ben keta pe Kejozenkelo Khinpha gü nmhu lo.

¹⁰Tsonshü nyemhun Npugü le Uzzah le Khinpha gü kesü keshü genyu a-nyuntao a-boshvula. A-le tsüka Sunggigü mhundyü nyu sila,

¹¹lo tsü gerho bin tsügü pe Perez Uzzah tse ko tinla. Npugü le a-nyuntao shaja pe Uzzah tsü kela genyu David le nthün lola.

¹²Tson-o a-le Sunggigü nshvuo zoshü, “Ale dihontse ntsoka Kejozenkelo Khinpha khilo tila?”

¹³Tsügenyu David le tsü sen Jerusalem nyu ryü mvula. Tsü sunka a-le tsü khepe Gath nyida gü nyu keyhun nyu a-zan le Obed Edom tse kethyü temi nme kanyu shüla.

¹⁴Tsüle shyeshen tsüka bin, lo Npugü le jochü pe Obed Edom kami lo a-hon apu so ge shü.

1 Binyoh 14

Jerusalem Nyu David Thodan

(2 Sam 5:11-16)

¹Tur nyu raja Hiram le hanyu nipe David kishü; a-le raja ka nme thyü nrün genyu Sedar sen kethü tso keyhe nyu lo tesen mistri tse khishü.

²Tsügenyu David le a-temi dan genyu Npugü le a-no Israel nyu raja thyü titse a-penso keshü lo a-rajaphen no gwakenye shü kebin sha lola.

³Jerusalem nyu David le tenu lo sin lo-o a-nyu peche lo tenu-e bin sinlo.

⁴Jerusalem nyu a-nyenyu hidan nnyulo: Shammua, Shobah, Nathan, Solomon,

⁵Ibhar, Elishua, Elphelet,

⁶Nogah, Nepheg, Japhia,

⁷Elishama, Beeliada lo Eliphelet.

Filistian Nyu Sokvu Kelo

(2 Sam 5:17-25)

⁸David le ntsoka we Israel nyu kazü apentha so raja thyü kela Filistian nyu le shalo njüo, a-tenlo titse anyugun rihü le chwiryü. Tsügenyu David le anyugun teno titse chwi.

⁹Filistian nyu le Rephaim aketejon karyüo tsüdan hon seso.

¹⁰David le Sunggigü ka, “Ano Filistian nyu whe tile? Nle kvukelo pe atsü tile nmvula?” tse ketso shü. Tsüka Npugü le zoshü, “Ele, whelo! Ale kvukelo pe ntsü ti!”

¹¹Tson-o David le Baal Perazim ka anyugun wheo anyugun sokvu lola. A-le zoshü, “Sunggigü le asen-o zükeda hontse shwikerüchün nyu jonphe chwi laso.” Tson-o bin tsügü pe Baal Kerazim tse kola.

¹²Filistian nyu le tin kethyü ka anyugun teromen dan khela lo David le anyugun no tsü rola lotse ahza hoshü.

¹³Filistian nyu le whütse ketejon ki niryü mehon se niso.

¹⁴Gwengwa David le Sunggigü zen kegwensha nishü laryü a-le, “Hika bin-o anyugun whe nya, ai hun gü gwen ndolo-o lizin balsam senbin khoka anyugun whelo,” tsonshü.

¹⁵Nle senbin raki tson kechü khwenyü lolo anyugun whelo, ale hagin mhundyü rio Filistian nyu rihü dan hula nrün genyu.

¹⁶David le Sunggigü le a-ka nyu zoshüyo thyü, tson-o a-le Gibeon kagü Gezer keti tsonthen Filistian nyu hula.

¹⁷Lika hika aphu David rüla zo süla, tson-o Npugü le senye aphu no David nshvula.

1 Binyoh 15

Kejozenkelo Khinpha Sen Ketu Titse Ndalo Kela

¹A-npfü a-genyu David le David nyida nyu ka thyülo. A-le Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha genyu ko bin nme nda lo-o tsü genyu phika nme thyüshü.

- ²Tson-o a-le zoshü, “Levi nyu nti Kejozenkelo Khinpha gü penti, Npugü le anyugun no tsü pen, lo kethonthen a-lothyü titse kejülo kela genyu.”
- ³Tsüselo David le Kejozenkelo Khinpha gü senryü a-le ndo kebin bin ka shü nrün genyu Israel nyu aphu ko pe Jerusalem nyu shü.
- ⁴Tsüsika a-le me nipe Aaron tsipwen lo Levinyu dan koshö.
- ⁵Levi tsipwen Kohath pfüphun ka Uriel le temi 120 so kedagü thyü;
- ⁶Merari pfüphun ka Asaiah le temi 220 so kedagü thyü;
- ⁷Gershon pfüphun ka Joel le temi 130 so kedagü thyü;
- ⁸Elizaphan pfüphun ka Shemaiah le temi 200 so kedagü thyü;
- ⁹Hebron pfüphun ka Eliel le temi 80 so kedagü thyü;
- ¹⁰lo Uzziel pfüphun ka Amminadab le temi 112 so kedagü thyü.
- ¹¹David le püshükeda Zadok lo Abiathar, hvu lo Levinyu mitsero, Uriel , Asaiah, Joel, Shemaiah, Eliel lo Amminadab tse koshö.
- ¹²A-le Levinyu ju ka zoshü, “Hagun le Levi pfüphun sharhi ju. Hagun lo hagun tsasikezen nyu thyü kenshün lo, tson-o Israel nyu Npugü Sunggigü zen Kejozenkelo Khinpha gü sen ryü ale a-bin nda kebin gü nyu shülo nrün genyu.
- ¹³Tsü pe kerigü ka hagun le bin mvukela genyu Npugü ngun Sunggigü le ngun le thyü mvulo keshvu gü thyüo a-rüshvu mvukela genyu shaja ape ngun tsü.”
- ¹⁴Tsüselo püshükeda hvu lo Levinyu dan tsü le Israel Npugü Sunggigü Kejozenkelo Khinpha sen ketu nrün genyu anyugun thyü kenshünlo.
- ¹⁵Npugü le Mosa ka zokeshü hontse Levinyu dan le tsüpe kepenvü ge shüo pen ryü.
- ¹⁶David le Levinyu sharhi ju no Levinyu dan kejü pe lüthyü lo harp lo cymbal sen shekerhün khwen thyü lo tse shü.
- ¹⁷⁻²¹Lü kethyü pfüphun ka temi hidan kejü pe no lazo cymbal sen lo tse shü: Joel nyugü Heman, lo a-shvunye, Berechiah nyugü Asaph lo Merari pfüphun ka Kushaiah nyu Ethan. Anyugun kecheo harp khun tetso nrün genyu Levinyu hidan kejü shü: Zechariah, Jaaziel, Shemiramoth, Jehiel, Unni, Eliab, Maaseiah lo Benaiah. Harp khun tsenyo nrün Levinyu hidan kejü shü: Mattithiah, Eliphelehu, Mikneiah, Azaziah, lo Kershvuka nyu rikhun, Obed Edom lo Jeiel hvu.
- ²²Chenaniah le lüthyü sha kethyü genyu kejü pe Levinyu lükethyü dan sharhi gü thyüshü.
- ²³⁻²⁴Berechaih lo Elkanah au pe Obed Edom lo Jehiah sin-o Kejozenkelo Khinpha gü rikhun lotse kejülo. Püshükeda Shebaniah, Joshaphal, Nethanel, Amasai,

Zechariah, Benaiah, lo Eliezer hidan no Kejozenkelo Khinpha mhundyü nyu shukhun lo tse kejö lo.

Kejozenkelo Khinpha Sen Jerusalem Nyu Yükyü

(2 Sam 6:12-22)

²⁵Tson-o Raja David, Israel nyu sharhi dan, lo rihü dan so keda ju le shekerhün thyü Kejozenkelo Khinpha gü senryü titse Obed Edom ka ki gü.

²⁶Anyugun le Sunggigü le Kejozenkelo Khinpha kepen Levinyu dan cheshü nrün sha ntsenla titse methutse tsenyü lo tanyü tsenyü tse pe rora thyüshü.

²⁷David le linen kegwatsin pe keda mirün ketseyho pfü, lükethyü nyu dan, anyugun sharhi gü Chenaniah lo Khinpha gü kepen dan ko tsü hontse pfü. David le linen pe kedo ephod ko ben.

²⁸Tson-o Israel nyu apfu, shekerhün khwen thyü sen, shu lo tanyü tse khun, cymbal ketsin, lo harp sen lüthyüo Kejozenkelo Khinpha gü sen Jerusalem ki nsin ryü.

²⁹Khinpha gü sen nyida gü nyu ryü kelo ka, Saul nyugi Michal le kafüphe ka shwishü laryü Raja David le shekerhün thyü dathyü lo nyhun kebin hyu shüo adyü ngwala.

1 Binyoh 16

¹Anyugun le Kejozenkelo Khinpha gü sen David le ndo kenjö phika gü karyüo pe tsü nyuki shüla. Tson-o anyugun le rope kerüshvu lo kepfüshe kerüshvu thyü pe Sunggigü kishü.

²David le kerüshvu thyü pen kela siki Npugü zan nyu jochü pe temi dan tsüshüo

³ketyüketsü kenjün pe temi apfu tsüshü. A-le tensü thün me, thyükero hensi nme lo terasha kenko tse khipe Israel nyu peche, tenu nmeme tse tsü küshü.

⁴David le Levinyu peha no Kejozenkelo Khinpha mhundyü nyu sharhi thyüo Npugü, Israel nyu Sunggigü rüshvu lo lüthyü a-shwe nrün kejölo.

⁵Sharhi gü le Asaph lo A-keche gü le Zechariah. Jeiel, Shemiramoth, Jethiel, Mattithiah, Eliab, Benaiah, Obed Edom, lo Jeiel tse no harp khun. Asaph no cymbal ketsin,

⁶lo püshükeda Benaiah lo Jehaziel hvu no Kejozenkelo Khinpha mhundyü ka shukhun zin lotse shü.

⁷Tsü le David le Asaph lo apfünyu Levinyu no lüthyü Npugü shwe nrün khvu pe tsü keritsin.

Keshwe L'u Nme

(Lüh 105:1-15; 96:1-13; 106:1,47-48)

- ⁸Chenkeno pe Npugü tsülo, a-keda rüla zoshü; a-le nyutho thyüshü yo pe senye dan ka zoshülo.
- ⁹Lüthyü pe Npugü shwelo' a-le thyükeshe nduntho dan zoshü.
- ¹⁰Ngun le a-hon genyu ngun kenyü lo; a-rüshvu kehü nyu apu no sherhün lo!
- ¹¹Npugü ki gü keche fülo, lo a-rüshvu zin bin lo.
- ¹²⁻¹³Hagun Sunggigü gogü Jakob tsipwen dan, Sunggigü le kejü kelo gü Israel tsipwen dan, Sunggigü le nduntho thyü keshü dan rüchün lo a-le mejün kera pen keshü dan.
- ¹⁴Npugü le ngun Sunggigü; a-johokeshü le kazü apu genyu.
- ¹⁵Sunggigü zen kejozenkelo tsü nmhin lany, a-le tsü no kethonthen bin rün genyu thyüshü,
- ¹⁶a-le Abraham zen kejozenkelo, a-le Isak ka zoshwi keshü.
- ¹⁷Npugü le Jakob zen kejozenkelo, tsü le kethonthen bin ti.
- ¹⁸“Ale Kanan kazü pe hagun tsü ti,” a-le zoshü. “Tsüle hagun npfü hagun hon thyüti.”
- ¹⁹Sunggigü temi le kerho, tesin thyüo kanan kazü nyu hü.
- ²⁰Anyugun le hosen kazü nme ka bin-o nme ki gü, rajaphen nme ka bin-o kecha ki gü.
- ²¹Ai Sunggigü le temi nme no anyugun nshwe mvu; anyugun ntsenlo raja dan no petsü lolo tse shü:
- ²²“Ale kejü kelo gonyu dan nthü nnyü nya; sidyükesha nyu kesü nya.”
- ²³Lüthyü pe Npugü kishülo, kazü apu! Khenyütsen a-le ngun kenikeshü jolo kegwa zolo.
- ²⁴A-zankechwi pe senye dan ka zoshü; a-tho kekvu dan pe temi apu ka zoshülo.
- ²⁵Npugü le gon tsügenyu a-shwe sa zü; tero kecha apu nyeki a-rüshvu zü.
- ²⁶Senye kecha apu tero le thame kezü nti, ai Npugü we tsang dan thyüshü.
- ²⁷Zan kechwi lo Terün le a-hun bin, kekvu lo shekerhün le a-Kershvuka sü bin.
- ²⁸Npugü shwelo, kazü nyu temi apu, a-zan kechwi lo a-kekvu shwelo.
- ²⁹Npugü zan kechwi gü shwelo; tha sen-o a-Kershvuka nyu ryülo. Kenshün gü mhundyü nyu nkhün tsülo, a-le me yhühyu thyü ryülo;
- ³⁰A-mhundyü nyu ndün lo, kazü apu! Kazü gü pe a-bin ka shü tsekha njü lo ketu la loho.

- ³¹Hagun kenyülo, tsang lo kazü! Npugü le raja le tse senye dan ka zoshü lo.
- ³²Nho lo, züda lo tsünyu kebin nyukhu apfu; nkenyülo, low lo nge kebin apfu!
- ³³Chün nyu senbin dan le shekerhün thyü sen ti Npugü le kazü so gon titse ryü selo.
- ³⁴Chenkeno pe Npugü tsülo, a-le gwa; a-keso le kethonthen bin hü.
- ³⁵A-ka zoshü, “Agun kenishü lo, O Sunggigü agun kenikelo gü; agun kho kequen shü; senye dan nyu agun kenishwi shü, tson-o agun no ncheno lo nzan Kenshün shwelo.”
- ³⁶Npugü shwe, Israel nyu Sunggigü! Ntsoka lo kethonthen a-shwelo! Tsüsika temi apfu, “Amen” tson-o Npugü shwe shü.

Jerusalem Lo Gibeon Ka Kerüshvu

- ³⁷Raja David le Asaph lo a-pfünyu Levinyu dan no Kejozenkelo Khinpha pe shü kebin gü nyu a-zintse kerüshvu ketsen lo tse shüla. Khenyütsen anyugun le tsünyu anyutho thyüti.
- ³⁸Jeduthun nyugü Obed Edom, lo a-pfüphun ka temi 68 le anyugun cheti. Hosah lo Obed Edom au le chonrha khwe.
- ³⁹Püshükeda gü Zadok lo a-pfünyu püshükeda dan le Gibeon nyu kershvubin gü ka Npugü kerüshvu ketsen hü.
- ⁴⁰Lonyü lo khejetsen Npugü le pe Israel nyu tsü keshü tejavü nyu thu kenjü then-o kershvubin ge a-pentha rope kerüshvu thyüti.
- ⁴¹Anyugun sin-o Heman lo Jeduthun lo Npugü le kethonthen so kehü genyu Lüthyü a-shwe lotse kejukelo kechanyu dan ko anyugun zen hü.
- ⁴²Heman le Jeduthun au le shu, cymbal lo Npugü keshwe lü kethyü ka sen kehü kanyü kecha dan ko ketsenlo tse shü. Jeduthun pfüphun temi dan no chonrha kekhwe ketsen.
- ⁴³Tsüselo temi apfu a-ka ki gunla, lo David ko a-ka ki gun gü gwenkho peha a-kami nyu zenbin tinla.

1 Binyoh 17

Nathan Le David Ka Zokeshü

(2 Sam 7:1-17)

- ¹Raja David le a-rajaka nyu yhun bin. Khenyüme a-le sidyükesha gü Nathan koshüo a-ka zoshü, “Ale hika Sedar pe kethyü kanyu bin, ai Npugü Kejozenkelo Khinpha gü we phika nyu bin nyo!”

²Tsontsin Nathan le zoshü, “NLe nyu rüchün nbin yo thyülo, Sunggigü le nzen kehü genyu.”

³Ai tsüje Sunggigü le Nathan ka zoshü,

⁴“Gü agogü David ka zoshülo, ‘Ano a-nyu yhun nrün agenyu kershvuka nme thyü nrün gü tsüle nkemvu le.

⁵Ale Ijpt ki temi dan kenishwi keshü ka ryü ntsoka keti kershvuka nyu yhun mvu; ale phika nyu yhun-o bin nme ka ketu sen-o kecha ka gü hü.

⁶Ale Israel nyu temi zen njwe keryü ka ale kejukelo sharhinyu nme kae nyuthyüo anyugun le Sedar pe kershvuka thyü pe atsümvu yo ketso shwimvu.’ ”

⁷Tsügenyu agogü David ka, “Ale Kekvutsin Npugü, a-ka zobin nle, ‘Nle low nyu tanyükhwe kehü ale nkhipe atemi Israel nyu so kedagü thyüshü.

⁸Nle lika hika gü lae ale nzen hü, tson-o nle kethün keshüka ale nshwikerüchün nyu hüla. Ale nlope kazü nyu sharhi kedatsin nyu hontse zan kechwü thyü shüti.

⁹⁻¹⁰Ale atemi Israel nyu genyu bin nme kejölo-o anyugunno tsünyu bin lo lo tsünyu meno anyugun nshwe ni loho. Anyugun le kazü higü nyu ryülo ntsin temi gwakemvu nyu le anyugun whe hü, ai hihontse sin mvuso. Ale nshwikerüchün nyu apfu sokvu lati lo ntsipwen pe ntsü ti tse zoshwishü bin nle.

¹¹Nle sila-o pe npvübon nyu zen-o sunla lo, ale nnyu nme pe raja thyüo a-rajaphen thyü nko shüti.

¹²Agenyu kershvuka thyü nrün gütsü le a-no ti, lo ale a-raja no kethonthen bin tsentsü ti.

¹³Ale a-pvü thyü, lo a-le anyu thyüti. Ale Saul chemvu kela hontse a-chemvula loho, nno raja thyü nrün genyu ale tsü gü khela.

¹⁴Ale a-lope kethonthen atemi lo arajaphen kentsen gü thyüti. A-raja le a-kenithyüla loho.’ ”

¹⁵Nathan ale Sunggigü le a-tesha keshü apfu pe David ka zoshü.

David Le Chenkeno Kehi Kethyü

(2 Sam 7:18-29)

¹⁶Tsüselo Raja David le Npugü kehü phika gü nyu yügü dun-o kehi thyüo, “Npugü Sunggigü, nle age lo akami ge thyükeshe tsü ale lolo kümvue.

¹⁷Tson-e nle tsünyeki thyüsin shübin; Npugü Sunggigü nle ryükejü ki atsipwen dan rüla zoshü, lo kedanyu nme ge kethyü hontse age thyüshü bin.

¹⁸Ale nka nyu zosin mon! Nle a sha bin-e, ngogü ahi ae rühu shü.

¹⁹Nle age hihontse thyüshü titse kethyü lo siki ale keda thyü nrün pe ahishü kethyü le nkendo la.

²⁰Npugü, nhontsee kethyü nme ndile; n nti Sunggigü tse kethyü agun le a-zintse sha hü nle.

²¹Kazü nyu senye nme me do thyü kebin nyu nle n npfü kenishwi pe nho thyükelo Israel nyu hontse kethyü ndi le. Nle anyugun genyu thatho keda lo nduntho thyü keshü nrüla zope kazü aphu süla so. Nle Ijpt nyu ntemi dan kenishwi lo-o anyugun le kethün shü lo nle senye kecha dan hüla.

²²Nle Israel nyu pe kethonthen ntemi thyü lola, lo Npugü nle anyugun Sunggigü thyülo laso.

²³“Tsügenyu, O Npugü, ryükejü gwenkho aphu ka nle ale lo atsipwen genyu zoshwishü kenjü thyü penshü, lo nle thyüti tse keshü thyü shüta.

²⁴Tsonlo nzan le gonti, lo kethonthen mele, `Kekvutsin Npugü le Israel nyu Sunggigü le tse zo ti. Lo kethonthen nle a raja ntsen shüti.

²⁵Nle tha hi aphu pe ngo ahigü teshashü lo nle atsipwen no raja thyüti tse aka zokeshü genyu ale pecheo nka kehi higü thyü bin nle.

²⁶Npugü, nle Sunggigü lo nle ndun kethyü hi aka zoshwi shü.

²⁷A tshipwen dan no nso pfü hü nrün genyu nno jochü pe anyugun tsü lotse ale nka hibin nle. Npugü nle jochü pe anyugun tsü laso, lo n jochü le kethonthen anyugun ge bin hüti.”

1 Binyoh 18

David le Terinyu Kvukelo

(2 Sam 8:1-18)

¹Tsüsiki David le Filistian nyu whe nio anyugun sokvu lola. A-le Gath nyida gü lo tsü tekehun dan lolo.

²A-le Moab nyu dan so ko kvulo la, tson-o tsüdan le a-hensin bin-o khajana pe a-tsü hü.

³Tsüsika, David le Hamath lojvü khoka Siria nyu kazü Zobah ka raja Hadadezer whe, Hadadezer le Eufrates tesozin lojvü gü lolo titse ndo sokela genyu.

⁴David le a-terigari yieme, keru ge kedun temi yie tsenyü lo pha tsokechü shüpahü yie nki tse ten lola. A-le terigari tsime genyu keru pe binla lo kecha dan aphu pha bose la.

⁵Damaska nyu Siria nyu le rihü nipe raja Hadadezer keche keshü ka David le tsüdan wheo temi yie nki kenyhun gala.

⁶Tson-o a-le rihü dan kensenbin thyü pe anyu lojvü nyu shü lola, tsüselo anyugun le a-hensin bin-o khajana pe a-tsü tinla. David le lika hika gü-e Npugü le kvukelo pe a-tsü.

⁷David le Hadadezer hensin kedanyu dan le suna pe kethyü gida pfü kehü khisen-o Jerusalem nyu ryüla.

⁸A-le Hadadezer le a-so gon kehü Tibhath lo Kun nyida nyu lazo ko kechon khilo la. (Kenkhin ki Solomon le lazo hi pe zükhin, kachon lo Kershvuka nyu kesen dan thyü.)

⁹Hamath nyu raja gü Toi le David le Hadadezer rihü aphu sokvulo kela rüla nyülo.

¹⁰Tsügenyu a-le anyugü Joram nipe no Raja David kelushü lo a-le Hadadezer sokvulo kela genyu a-shekerhün zoshü lotse shü, Toi le gwen kechon tsügü zen kega. Joram le suna rakagi lo lazo pe kethyü jwe senryü David tsü.

¹¹Raja David le Edom, Moab, Ammon, Filistian, lo Amelek senye hidan so kvulo-o khikelo rakagi lo suna sin pe kerüshvu gwenkho ka sen rün genyu thyü kenshün lo.

¹²Abishai, a-jvü le Zeruah , a-le Tsip Ketejon tse kethyü bin nme nyu kebin Edom nyu so kvulo-o temi yie tseryüo tetse gala.

¹³A-le Edom kazü aphu nyu rihü dan kensenbin thyülo la, tson-o tsü nyu temi dan ale Raja David hensin yüryü la. Lika hikae Npugü le kvukelo pe David tsü.

¹⁴David le Israel nyu aphu so gonlo lo a-zintse a-temi dan ge ketsin lo kenjü gü thyü hü.

¹⁵Abishai tsagü Joab le rihü dan so kedagü; Ahitub nyugü Jehoshaphat le kethu gü;

¹⁶Ahitub nyugü Zadok lo Abiathar nyugü Ahimelech au le Püshükeda thyü, Seraiah le Jokera nyu kethu gü;

¹⁷Jehoiada nyugü Benaiah le David rikhun nyu kentsen gü; lo Raja David nyu peche dan le a-lotho ka ketetso nyu thyü.

1 Binyoh 19

David le Amornyu Lo Siria Nyu Sokvu Kelo

(2 Sam 10:1-19)

¹Gwenkho peha siki Ammon raja gü Nahash le silao anyugü Hanun le raja thyülo.

²Raja David le zoshü, “Ale ketsin nyu kepfüshe kethyü pe Hanun himvu loshvu, a-pvü Nahash le age thyü keshü hontse.” Tson-o David le a-nyungwamvu kebin zansü lilo nishü. Anyugun le Ammon ki ryüo raja gü nthon keshü ka,

³Ammon nyu sharhi ju le raja gü ka zoshü, “N kerüchün le npvü kerühvu ka David le anyungwa kemvu tesha titse temi hidan nishü letse bin nle? Tson mvu! A-le anyugun no kazü gü rhi shüo a-le lolo nrün genyu nishü le!”

- ⁴Tsüselo Hanun le David lilo ju tenlo-o anyugun münhü thula anyugun bola anyu sen gerho rho duthüla njüo nishüla.
- ⁵Anyugun le kaki ryü keja ritsinla. David le tsü rüla nyükelo ka jolo nipe anyugun tsüo anyu münhü le chwiryülo kemvu ka Jeriko ki bin lo tse zoshü.
- ⁶Raja Hanun lo Ammon temi le anyugun le David pe anyu shwikerüchün nyu thyü kela shalo njüo, rakagi kilogram yie shenryü pezi pe Mesopotamia teso gü, lo Siria nyu kazü Maacah lo Zobah tse ka terigari, lo kerugari kesen nyu tse ngulo.
- ⁷Anyugun le terigari yie shenryü kenyhun ngun kelo dan lo Maacah raja gü rihü dan tse ryü Medeba ka nsenlo. Ammon nyu ko anyugun nyida aphu nyu temi le chwiryü terithyü nrün ndo lola.
- ⁸David le tsü shakelo ka Joab lo rihü a-pentha nishü.
- ⁹Ammon nyu le chwiryü anyugun nyida Rabbah nyu keyü tsonka gwen ndalo lo anyugun che titse keryü raja dan le kendo nyu gwen ndolo.
- ¹⁰Joab le shwikerüchün nyu le mhundyü zin lo sikipon tse a-whe titse kebin hyushüo, a-le Israel nyu shüpahü kegwatsin kejü pe Siria nyu ntsun-o gwen ndolo.
- ¹¹Lo a-sen pe a-sikezen gü Abishai hensin ka shüo, a-le tsüdan no Ammon nyu ntsun-o ndolo.
- ¹²Joab le a-ka zoshü, “Siria nyu le aso kvubin kela nle hyu yatselo ryü achelo lo Ammon nyu le nso kvubin la yatselo ale ryü nche loti.
- ¹³Nko lo pechelo! N gun yhethyüo n gun temi lo n gun Sunggigü nyida dan genyu terithyü tile. Npugü kendo gü thyülo nda.”
- ¹⁴Joab lo a-temi dan le Siria nyu whe gü laryü tsüdan le tinla.
- ¹⁵Ammon nyu le Siria nyu le tin kejü hyushüo Abishai mhundyü nyu tin-o nyida gü nyu tesen yüla. Tsüselo Joab le Jerusalem ki ni gunla.
- ¹⁶Siria nyu le Israel nyu le anyugun sokvu kela shalo njüo Eufrates züri nphozin Siria nyu kazü nyu rihü dan zen ryü Zobah ka raja gü Hadadezer rihü dan so kedagü Shobach hensin ka shü.
- ¹⁷David le tsü nyülo njüo, Israel nyu rihü kequenlo-o Jordan pfüthü gü anyugun no Siria nyu ntsun-o gwen ndolo. Tson-o terithyü so,
- ¹⁸Israel nyu le Siria nyu rihü dan hü tesenla. David lo a-temi dan le Siria nyu terigari kera nyu yie tsenyü lo pha tsonkechü shüpahü yie henzi gala. Anyugun le rihü so kedagü Shobach ko gala.

¹⁹Hadadezer hensin bin kehü raja ju le anyugun le Israel nyu jon pen mvukela shalo njüo David zen gwatho lao a-hensin nyu bin tinla. Lo Siria nyu le Ammon nyu cheni nyü mvula.

1 Binyoh 20

David Le Rabbah Lokelo

(2 Sam 12:26-31)

¹Tsüsigü tsenben ka, raja nyu le terithyü gü kehü gwenkho ka, Joab le rihü dan zen chwi gü Ammon nyu kazü hü; ai Raja David we Jerusalem nyu bin. Anyugun le Rabbah nyida gü hunpfü wheo tsü nkela.

²Ammon nyu tero gü Molech raja perün le suna kensu kilogram shenryü pezi le bin. Lo tsü ge tso minketsen ko bin, David le tsü khipe a-raja perün ge shü lola. A-le nyida tsünyu kanyü kechon khilo.

³A-le tsünyu temi zen ryüo no senkerüzhe, khati lo nri sen-o thathyü. A-le Ammon nyu rünyi kechanyu temi dan kono tsü hontse thyü. Tson-o a-le lo a-temi dan le Jerusalem nyu niryüla.

Filistian Nyu Thungin dan Zen Terikethyü

(2 Sam 21:15-22)

⁴Kenkhin ki Gezer ka Filistian nyuzen terithyüni soryü la. Hile Hushah ka Sibbekai le a-zan le Sippai tse kethyü thungin nme boshvulao Filistian nyu sokvu lola.

⁵Filistian nyu zen-o teri kecha nme le bin ni, Jair nyugü Ethan le Gath ka Goliath sikezen gü Lahmi boshvula, tsügü mi le sü pe dyü keda nyu dyübu hontse.

⁶Gath ka teri kecha nme thyü, tsünyu thungin a-benzenkero tsero lo a-phazenkero tsero tse kethyü nme le bin. A-le nduka thungin nyu tsipwen.

⁷A-le Israel nyu nshwe, tsügenyu David tsagü Shammah nyugü Jonathan le a-boshvula.

⁸David lo a-temi dan le boshvu kela mishen dan hile Gath ka thungin nyu tsipwen.

1 Binyoh 21

David Le Temi Keswü

(2 Sam 24:1-25)

¹Satan le kenjün kethyü senryü Israel nyu ge shü nyüo David thyü pe no temi swü titse rhilo la.

- ²David le ahza pe Joab lo a-hensin kedanyu kecha dan tsüo, “Israel nyukazü peha zin gü kechazin keti aphu temi swülo. Temi dikho le bin yo ale shanyü bin nle.”
- ³Tsontsin Joab le zoshü. “Npugü no Israel nyu thyü pe ntsoka kebin nyeki jüntsi chon kenye shü nda! Raja gü anyugun aphu ngole. Nle nyu genyu hithyüo senye-e apentha no mvu lanyü bin nla?”
- ⁴Tson-e raja gü le Joab no a-jo zenla. Joab le chwi gü Israel nyu kazü apentha njwen tseo rani Jerusalem nyu ryü.
- ⁵A-le terithyülo kegwa kerhün keshü le dikho bin yo pe raja David ka zoshü: Israel nyu 1,100,000 lo Juda nyu 470,000 le bin nle tse zoshü.
- ⁶Joab le raja gü johokeshü tsü le a-kenda mvukela genyu a-le Levinyu lo Benjamin tsipwen swüshü mvula.
- ⁷A-le thyü kela tsü Sunggigü ale a-kenyü mvukela genyu shaja pe Israel nyu tsüshü.
- ⁸David le Sunggigü ka zoshü, “Ale hi thyüo kemu kenrin thyü laso! A kemu jü shülo. Ale kemonkenlu tho thyü la sele.”
- ⁹Tsüselo Npugü le David temi sidyükesha Gad gü ka zoshü,
- ¹⁰“Gü David ka ale a-no kejülo lo tse tha konshen khishü bin nle. A-le kejükelo gü ale thyü shüti.”
- ¹¹Gad le gü David ka Npugü le nyu zo yo pe zoshü, “Digü tila?”
- ¹²Chen shen chenda le? Shye shen shwikerüchün nyu rihü mhundyü tin tile? Le jon shen Npugü no a-zhethon sen n ntsun-o kenpen nipe nkazü nyu shüo alilo gü no kesi senryü Israel nyu kazü aphu nyu shü tila? Ano nyu pe Npugü jokenishü mon?”
- ¹³David le Gad jokenishü, “Ale thyülo shvuritsin kethyü nyu bin laso! Ai ale temi no shaja pe atsü nyü mvu. Npugü no a-npfü shaja pe atsülo, a-le me njün kehü genyu.”
- ¹⁴Tson-o Npugü le kenpen nipe Israel nyu ge shüo, anyugun temi yie hentsenyü le sila.
- ¹⁵Tson-o a-le Jerusalem nkela lotse tsangge lonyu nme nishü, ai a-le a-nyu rani lao lilo gü ka zoshü, “Khela lo! Tsü nti-e gwaso!” Tsangge logü le Jebus nyu Araunah shyekenyuh bin ka sobin.
- ¹⁶David le tsangge logü le Jerusalem nkela titse ndo-o a-zhethon sen-o tsangneki so kebin hyushü. Tsüselo David lo temi sharhi dan le anyugun aphu ronphi ben-o tsenyo-o kazü nyu nkhün rün bin.

¹⁷David le kehi thyüo, “O Sunggigü, thyüzü kela gü tsü le ale. Temi hidan le nyu thyüla ola? Npugü, a Sunggigü, shaja pe ale lo akami tsülo ai ntemi we nrho shü lo.”

¹⁸Npugü lilo gü le Gad no David ka zoshüo no gü Araunah shyekenyuh bin ka kershvubin nme thyü pe Npugü tsülo tse shü.

¹⁹David le Npugü jo zen-o Gad le a-ka zokeshü hontse gü.

²⁰Tsüka Aruanah lo anyu peche mizi ju le thoshye nyu bin-o lilo gü hyushü laryü anyugun le kebu tinla.

²¹Araunah le Raja David le ryükejü hyushü nyemhun shyekenyuh bin nkenryüo nkhün tsügü a-mhun pe kazü rün lola.

²²David le a-ka zoshü, “N shyekenyuh bin hipe aka jwe shülo, tson-o kenpen hi khinla nrün genyu ano kershvubin nme thyü pe Npugü tsülo. Ale a-min thyü pen pe ntsü tile.”

²³Tsontsin Araunah le zoshü, “Khilo, Raja gü, tson-o pe nle nyuthyü nyü bin yo thyülo. Methutse dan pe kershvubin ge rope kershvu thyülo lo tesen genyu shyekenyuh bin pe mah thyülo, lo pe kerüshvu thyülo kegwa tho le hika bin nle. Ale aphu pe ntsü bin nle.”

²⁴Ai Raja gü le a-jokenishü, “Nmvu, ale a-min thyü pen pe ntsü ti. Ale a-min thyü mvutse nhon thame pe Npugü rüshvu loho.”

²⁵Tson-o a-le suna pisa tsi tsero pe shyekenyuh bin gü min thyü pe Araunah tsü la.

²⁶A-le tsüka kershvubin thyü pe Npugü tsüo rope kerüshvu lo kepfüshe kerüshvu thyüshü. A-le kehi thyüshü, lo Npugü le tsangge mah nipe kershvubin ge kerüshvu gü roshü.

²⁷Npugü le tsangge logü no a-zhethon sünilo la lotse shü laryü tsaanagge logü le a-jo zenla.

²⁸David le hige Npugü le a-kehi kenishü kela hyu-o a-le Araunah shyekenyuh bin ka kershvubin ge kerüshvu thyüshü.

²⁹Hi gwenkho hile Mosa le tehen yhunkemvu ki Npugü kehü phika thyükeshü lo a-ge kerüshvu thyü kehü kershvubin tsü le Gibeon ki kerüshvubin ka bin zun;

³⁰ai David le tsüki gü Npugü rüshvu lomvu, Npugü lilo gü zhethon kenshvu genyu.

1 Binyoh 22

¹Tsügenyu David le zoshü, “Npugü Sunggigü kershvuka no hika ti. Israel nyu temi no rope kerüshvu thyü nrün kershvubin le hika.”

Kershvuka Thyü Nrün Ndonron Kethyü

²Raja David le Israel nyu kazü nyu kebin tesin aphu no kequen lolo tse ahza shüo, a-le anyugun no thatho thyülo tse shü. Anyugun peha no Kershvuka thyü nrün genyu tso yhe.

³A-le tesen pe khinrun thyü nrün genyu gojal lo tsekesü thyü lo tse tegi kechon khishü, lo temi nme a-kensu sülo keho lazo ko khishü.

⁴A-le Tur lo Sidon temi no sedar sen kethü kechon pfüryü nrün ndoshü.

⁵David kerüchün le, “Anyugü Solomon no thyü nrün Kershvuka gü tsün no gwaritsin lo kazünyu zan kechwü nme thyü mvulo shvu. Ai a-le selo lo a-sikesha ndi zun, tsügenyu ale tsü ndanron shü mvu loshvu.” Tson-o David le a-kesi mhundyü kanyü kechon kequen la.

⁶A-le a-nyugü Solomon ko shüo a-no Npugü, Israel nyu Sunggigü genyu Kershvuka nme thyü mvu loshvu tse zoshü.

⁷David le a-ka zoshü, “Anyugü, ale Kershvuka nme thyü pe Npugü a Sunggigü rühvu shü nyü.

⁸Ai Npugü le ale temi chonri gala lo terithyü chonri la letse aka zola. Tson-o ale temi zitsun kela aphu genyu a-le ano a-genyu kershvuka thyü mvu le tse laso.

⁹Tson-o a-le aka zoshwishü. A-le kezo le, ‘Gwaketho sen raja thyü nrün nnyu peche nme le bin ti, ale a-shwikerüchün nyu aphu ka gwaketho pe a-tsü nrün genyu. A-zan le Solomon thyü ti, a-raja gwenkho ka ale nyun kebwe lo kenshvu kendi pe Israel nyu tsü nrün genyu.

¹⁰A-le Kershvuka nme thyü pe atsü ti. A-le anyu, lo ale a-pvü thyü ti. A-raja le kethonthen Israel nyu so bin ti.’ ”

¹¹David le zosin-o, “Tsügenyu anyugü, Npugü n Sunggigü no nzen hulo, a-no a-johokeshü then-o nno a-genyu Kershvuka nme thyü keshü gü thyülo.

¹²Lo Npugü n Sunggigü no kekakepe lo thakesha pe ntsüo nno a-tejvü then-o Israel nyu ketsen lo nda.

¹³Nle Npugü le Israel nyu genyu tejvü pe Mosa ketsü aphu then hü yatselo nle gwa loti. N shvunya, pechelo, lo thame rüchün nnyu nkhi nya.

¹⁴Kershvuka gü kethyü ka sen nrün genyu ale Suna metric ton 3,400 lo rakagi metric ton 34,000 nyekechon kequen pe bin laso. Tsünye ki lazo lo tegi senlo bu keho kequen laso. Ale tesen lo tso ko nda njü, ai nle pfü sinlo.

¹⁵Thatho kethyü nyu kechon le bin nyo. Tso yhelo kegwa, tesen mistri lo tha lihi-e thyükesha nyu kechon le bin.

¹⁶Suna, rakagi, lazo lo tegi. Tsügenyu thatho thyü so gwen, lo Npugü no nzen hülo nda.”

¹⁷David le Israel nyu sharhinyu apfu no Solomon keche lo tse zoshü.

¹⁸A-le zoshü, “Npugü hagn Sunggigü le hagn zen hü lo lizin hizin apfu gwaketho pe hagn tsü laso. A-le ano kazü higü nyu keyhun nyu apfu so kvulo lao ntsoka we anyugun le Npugü lo hagn hensin laso.

¹⁹Tsügenyu hagn nyun lo hagn keyhun apfu sen Npugü hagn Sunggigü lothyü lo. Kershvuka gü thyü so gwen, tson-o Npugü Kejozenkelo Khinpha gü lo kerüshvu ka sen kehü kenshün kanyü apfu pe tsü nyu shülo nrün genyu.”

1 Binyoh 23

¹David le thensa kela ki a-le a-nyugü Solomon no Israel raja thyülo.

Levinyu Tho

²Raja David le Israel sharhinyu apfu, püshükeda nyu aphulo Levinyu tse ko kequen shü.

³A-le Levinyu peche nyu a-keyhun chen shenryü lo tsü so nyu apfu swülo. Kesin keshü le yie shenryüo tetse.

⁴Raja gü le temi yie nki pezi no Kershvuka nyulotho thyü lo yie tsero no kethu nyu thyü, lo mejün kera,

⁵yie zi no rikhun thothyü, lo yiezi no raja gü le hi genyu khikeshü lükhin sen lüthyü Npugü shwe lotse kenjün shü.

⁶David le Levinyu pfüshen le kebin hontse anyugun kenjün pe jünshen thyüshü: Gershon, Kohath lo Merari.

⁷Gershon le a-nyu peche mihvu bin: Ladan lo Shimei.

⁸Ladan le a-nyu peche mishen bin: Jehiel, Zetham, lo Joel,

⁹tsüdan le Ladan tsipwen pfüphun sharhi dan. (Shimei le a-nyu peche mishen bin: Shelomoth, Haziël lo Haran.)

¹⁰⁻¹¹Shimei le a-nyu peche mizi bin: Jahath, Zina, Jeush lo Beriah, n che peshü kethen keshü. Jeush lo Beriah au le tsipwen kechon ndi, tsügenyu swü pe pfüphun nme thyüla.

¹²Kohath le a-nyu peche mizi bin: Amram, Izhar, Hebron, lo Uzziel,

- ¹³a-nyuri gü Amram le Mosa lo Aaron au pvü. (Aaron lo a-tsipwen dan khikho kecha thyü pe kethonthen kenshün hon dan ntsen, Npugü kershvu ka tharün kegwa ro, a-lothyü lo a-zan nyu jochü pe temi dan tsü.
- ¹⁴Ai Sunggigü temi gü Mosa tsipwen we pe Levinyu dan nyu shüla.)
- ¹⁵Mosa le a-nyu peche mihvu bin: Gershom lo Eliezer.
- ¹⁶Gershom nyu dan sharhi gü le Shebuel.
- ¹⁷Eliezer le a-nyu peche nme Rehabiah nti bin, ai Rehabiah le a-tsipwen kechon le bin.
- ¹⁸Kohath nyu kenyhun gü Izhar le a-nyu peche nme bin, a-zan le Shelomith, pfüphun gü pe gü.
- ¹⁹Kohath nyu mishen gü Hebron le a-nyu peche mizi bin: Jeriah, Amariah, Jehaziel lo Jekameam.
- ²⁰Kohath nyu mizi gü Uzziel le a-nyu peche mihvu bin: Micah, Isshiah.
- ²¹Merari le a-nyu peche mihvu bin: Mahli lo Mushi. Mahli ko a-nyu peche mihvu bin: Eleazar lo Kish,
- ²²ai Eleazar le a-nyu tenunyu nti a-me peche nme ndi tse sila. A-nyu dan le anyugun nyo Kish nyu da ka kalu.
- ²³Merari nyu kenyhun gü Mushi le a-nyu peche mishen bin: Mahli, Eder, lo Jeremoth.
- ²⁴Hidan hile Levi tsipwen pfüphun lo kaminyu anyugun apfu zan thu külo. A-tsipwen chen nki lo tsüsoki nyu apfu Npugü Kershvuka nyu thatho thyü kü.
- ²⁵David le zoshü, "Israel nyu Npugü Sunggigü le gwaketho pe a-temi tsüla so, lo a-le kethonthen Jerusalem nyu yhun ti.
- ²⁶Tsügenyu Levinyu le Npugü kehü phika gü lo kerüshvu ka sen kehü kanyü dan pensin kethyüi ndi so."
- ²⁷David senkethyü jo kenkhin gü then-o Levinyu apfu chen nki pen lolo lotha thyü nrün a-zan thu lola hü,
- ²⁸tson-o thatho hidan pe anyugun tsü hü. Aaron tsipwen püshükeda dan kecheo Kershvuka nyu kerüshvu thyü; kamhun lo katsen dan nucha, lo kenshün kanyü apfu no rhula mvu nrün genyu ketsen hü;
- ²⁹tensü pe Npugü kerüshvu, kerüshvu ka sen nrün tho, kebu no shükemvu tensü; tensü tse pe kerüshvu, lo tho pe oliv terzü kerhün kethyü; Kershvuka nyu tha hokeshü kensu sü lo ndo;
- ³⁰lo lonyü kheje tsen Npugü shwe lo a-zan kechwü thyü

³¹lo lihi gwenkho kae Sabbath, Shyekeshün Nga nmvue nga kecha ka kerüshvu rope Npugü ki keshü. Gwenkho nmeme ka Levinyu mi dikho no thatho higü thyü tiyo tejvü thyü lahä. Gwenkho aphu Levinyu no Npugü rüshvubin nrün tha lahä.

³²Anyugun no Npugü kehü phika lo Kershvuka gü nyu a-nyugun shvunye nyu, Aaron tsipwen püshükeda nyu le Kerüshvuka nyu kerüshvu tho ka keche nrün khvu pe tsü küla.

1 Binyoh 24

Thathe pe Püshükedanyu Ketsü

¹Aaron nyenyu kenjün keshü le hidan hi. Aaron le a-nyu peche mizi bin: Nadab, Abihu, Eleazar, lo Ithamar.

²Nadab lo Abihu le au tsipwen ndi tse au pvü mhundyü sila, tson-o au sikezen Eleazar lo Ithamar hvu le püshükeda thyülo.

³Raja David le Aaron nyenyu dan tho ka anyugun kenjün pe a-dan dan thyülo. Eleazar nyenyu ka Zadok lo Ithamar nyenyu ka Ahimelech tse le a-keche shü.

⁴Eleazar nyenyu kenjün pe dan tseryüo tsero thyü ai Ithamar nyenyu we kenjün pe tetse thyüshü; Eleazar kaminyu peche nyu le chonkvu kela genyu hihontse shü.

⁵Kershvuka nyu kedanyu lo kapu denzin sharhi le Eleazar lo Ithamar au mihvu nren nyenyu ka kebin genyu henschwio lotho dan kenjün shü.

⁶Eleazar lo Ithamar au nyenyu dan le keserio henschwi. Tson-o Levinyu kethu gü Nethanel nyugü nyugü Shemaiah le thu lo.Raja gü, a-hensin kedanyu, püshükedagü Zadok, Abiathar nyugü Ahimelech, püshükeda kami pe dan, lo Levinyu temi hidan aphu no shahu thyü.

⁷⁻¹⁸Kami nki pezi dan kekhin kerü thyüo anyugun lotho pe tenyen shü: 1) Jehoiarib; 2) Jedaiah; 3) Harim; 4) Seorim; 5) Malchijah; 6) Majamin; 7) Hakkoz; 8) Abijah; 9) Jeshua; 10) Shekaniah; 11) Eliashib; 12) Jakim; 13) Huppah; 14) Jeshebeab; 15) Bilgah; 16) Immer; 17) Hezir; 18) Happizzetz; 19) Pethahiah; 20) Jehezkel; 21) Jachin; 22) Gamul; 23) Delaiah; 24) Maaziah.

¹⁹Temi hidan zan thu lo-o anyugun no Kershvuka nyu gü a-nyu bon Aaron le Israel nyu Npugü Sunggigü jokezen nyu binzen keshü pe anyugun tenyen keshü tho gü thyüzin ti.

Levinyu dan Zan

²⁰Hile Levi tsipwen kami kecha pe dan: Amram nyugü Shebuel tsipwen ka Jehdeiah;

²¹Rehabiah tsipwen ka Isshiah;

- ²²Iszha nyugü Shelomith tsipwen ka Jahath;
- ²³Hebron nyu peche ju nche peshü kekethen: Jeriah, Amariah, Jehaziel, lo Jekamean;
- ²⁴Uzziel nyugü Micah tsipwen ka Shamir;
- ²⁵Uzziel nyugü Micah sikezen gü Isshiah tsipwen ka Zechariah;
- ²⁶Merari tsipwen ka Mahli, Mushi, lo Jaaziah.
- ²⁷Jaaziah le a-nyu peche mishen bin: Shoham,Zaccur, lo Ibri.
- ²⁸⁻²⁹Mahli le a-nyu peche mihvu bin: Eleazar lo Kish, Eleazar ,le a-nyu peche ndi, ai Kish le a-nyu peche nme bin, Jerahmeel.
- ³⁰Mushi le a-nyu peche mishen bin: Mahli, Eder, lo Jermoth. Hile Levi kami dan.
- ³¹Kami nmeme ka a-pe gü lo a-sikezen gü no anyugun shvunye Aaron nyenyu püshükeda ju hontse henshwio anyugun tenyen keshü tho kejülo. Raja David, Zadok, Ahimelech, püshükeda dan kami pe ju lo Levinyu ju le tsü shahu thyü.

1 Binyoh 25

Kershvuka Nyu Lükethyü Nyu

- ¹Raja David lo Levinyu sharhi ju le Levi pfüphun hidan kejü pe kerüshvu kehun sharhi thyü lo tse shü: Asaph, Heman, lo Jeduthun. Anyugun le harp lo cymbal sen lüthyüo Sunggigü jo zo nrün dan. Hile dan meme tse kerüshvu gwenkho ka lotho thyünrün genyu kejükelo dan zan:
- ²Asaph nyu peche mizi: Zaccur, Josef, Nethaniah, lo Asharelah. Anyugun le Asaph tsonketsin then-o lihi gwenkho kae raja gü le johoshü lo Sunggigü jo zo nrün ju dan.
- ³Jeduthun nyu peche mi tsero le bin: Gedaliah, Zeri, Jeshaiyah, Shimei, Hashabiah, lo Mattithiah. Anyugun pvü tsonketsin then-o harp sen Npugü keshwe lo chenkeno lüthyüo Sunggigü jo zo hü.
- ⁴Heman nyu le peche mi tseryü pezi le bin: Bukkiah, Mattaniah, Uzziel, Shebuel, Jerimoth, Hananiah, Hanani, Eliathah, Giddalti, Romamti, Ezer, Joshbekashah, Mallothi,Hothir, lo Mahazioth.
- ⁵Sunggigü le peche tseryü pezi lo tenunyu mishen tse pe raja gü sidyükesha gü Heman tsüshü, kekvu pe Heman tsü nrün genyu a-le zoshwishü kenjü hontse.
- ⁶A-nyu peche dan aphu a-pvü tsonketsin then-o Kershvuka nyu kerüshvu gwenkho ka cymbal lo harp sen hü. Lo Asaph, Jeduthun, lo Heman tse le raja gü ahza then-o thathyü hü.

⁷Temi nki pezi hi apfu tha thyüsha; lo anyugun temi Levinyu dan le lüthyü keshanyu. Anyugun apfu kesin le temi 288.

⁸Nche lo peshü gü-e, thyükesha lo binzen kebin gü-e thatho pe tenyen nrün genyu anyugun apfu henshwio thyü.

⁹⁻³¹Kamimi ka temi 288 hi kenjün pe dan me ka tseryü kenyhun thyüo dan nki pezi thyü lo-o sharhi nme me no tsü ketsen. Anyugun le hi then-o a-nyu thothyü: 1) Josef, Asaph kami nyu; 2) Gedaliah; 3) Zaccur; 4) Zeri; 5) Nethaniah; 6) Bukkiah; 7) Asharelah; 8) Jeshaiyah; 9) Mattaniah; 10) Shimei; 11) Uzziel; 12) Hashabiah; 13) Shebuel; 14) Mattithiah; 15) Jerimoth; 16) Hananiah; 17) Joshbekashah; 18) Hanani; 19) Mallothi; 20) Eliathah; 21) Hothir; 22) Giddalti; 23) Mahazioth; 24) Romanti Ezer.

1 Binyoh 26

Kershvuka Gü Rikhun Nyu

¹Hile Levinyu Kershvuka rikhun lotse tenyen keshü nyu tho dan. Koroah pfüphun nyu Asaph kami ka Kore nyugü Meshelemiah.

²A-le a-nyu peche mi tsenyü bin; nche peshü kethen keshü: Zechariah, Jediael, Zebadiah, Jathniel,

³Elam, Jehohanan, lo Eliehoenai.

⁴Obed Edom ko Sunggigü jochü pfüo a-nyu peche mi tetse bin; nche peshü kethen keshü: Shemaiah, Jehozabad, Joah, Sachar, Nethanel,

⁵Ammiel, Issachar lo Peullethai.

⁶⁻⁷Obed Edom nyuri gü Shemaiah le a-nyu peche me tsero bin: Othni, Rephael, Obed, Elzabad, Elihu, lo Semachiah. Anyugun thathyü kegwa genyu anyugun pfüphun dan nyu a-nyu zan chwi; kenkhin hvu le a-jün ketho gwas.

⁸Obed Edom kami nyu thatho hinyu thathyü lo küsa kethyü hentsero kenyhun le bin.

⁹Meshelemiah kami nyu thathyü lo kekü mi tseryüo tetse le bin.

¹⁰Merari pfüphun ka Hosah tse kethyü nme le a-nyu peche mizi bin: Shimri (a-le nyuri gü mvu ai a-pvü le a-no sharhi gü thyü shü,)

¹¹Hilkiah, Tebaliah lo Zechariah. Hosah kami apfu temi tseryü kenshen bin tsüdan le Kershvuka rikhun hü.

¹²Kami mi nyu Kershvuka rikhun nyu kenjün pe adan dan thyüo Levinyu hontse Kershvuka nyu thatho pe anyugun tenyen shü hü.

¹³Kami nmemetse chon-e rho-e no khinrun digü ketsen tiyo henshwio pe tenyen hü.

¹⁴Shelemiah le npho khinrun gü khilo, lo a-nyu gü Zechariah a-zintse metsonketsin kegwa khishü kehü gü le khinrun teso gü khilo.

¹⁵Khinrun tesin gü pe Obed Edom tenyen, lo kenya ka dan rikhun pe a-nyu dan tenyen shü.

¹⁶Nkhün khinrun gü pe Shuppim lo Hosah au lo tson tesozin khinrun pe Shallecheth tenyen shü. Keserio rikhun kethyü tho tsü kenjün küshü.

¹⁷Khenyüme nphozin mitsero, tesozin mizi, lo tesinzin mizi tse le rikhun. Rikhun nyu mizi le khenyütsen kenyaka ka bin, mihvu hvu le kenya ka nme ka bin.

¹⁸Nkhün zin tsonte nyu phika gü khoka mizi lo phika gü nyu mihvu tse le rikhun.

¹⁹Hile rikhuntho thyü lotse pe Korah lo Merari pfüphun tenyen keshü.

Kershvuka Nyu Thatho Kecha dan

²⁰Anyugun Levinyu kecha dan le Kershvuka kenya khin lo jwe thyü kenshün pe Sunggigü tsükela kenya ka dan ketsen hü.

²¹Ladan, Gershon nyu peche nme le kami kenshen-pezi bon thyü, a-nyugü Jehiel kami sin-o.

²²Ladan nyu peche kecha mihvu, Zetham lo Joel tse le Kershvuka kenya khin lo kenya ka dan ntsen.

²³Thatho pe Amram, Izhar, Hebron, lo Uzziel nyenyu dan ko tenyen shü.

²⁴Mosa pfüphun ka Gershon nyugü Shebuel le Kershvuka kenya khin kesen kedanyu ju so kedatsin gü thyü.

²⁵Gershon sikezen gü Eliezer ge a-le Shelomith zen shvunye thyü. Eliezer nyu le Rehabiah, tsügü nyu le Jeshiah, tsügü nyu le Joroam, tsügü nyu le Zichri, tsügü nyu le Shelomith.

²⁶Shelomith lo a-kami le raja David le jwe thyü kenshün pe Sunggigü tsü kela, ntsen lo kami pe, pfüphun sharhi, lo rihüdan so keda thyü.

²⁷Anyugun le terinyu tenkelo peha khipe Kershvuka gü nyu sen nrün genyu thyü kenshün la.

²⁸Shelomith lo a-kami dan le Kershvuka nyu sen nrün genyu thyü kenshün kela, sidyükesha gü Samuel, Raja Saul, Ner nyugü Abner, lo Zeruah nyugü Joab tse le jwe sen keryü aphu sin-o ntsen hü.

Levinyu Kecha dan Tho

²⁹Tejvü kesen tho pe Izhar nyenyu, Chenaniah lo a-nyu peche dan tenyen shü. Israel nyu dan nyu kethu dan ketsen lo jünkera nrün genyu.

³⁰Hebron tsipwen ka Hashabiah lo a-shvunye yie me-o tsi tsenyü, aphu temi thathyü lo kekü nyu, anyugun no Jordan züri nkhün zin Israel nyu dan nyu nyünyü lo süda tho aphu nyu tejvü sen.

³¹Jeriah le Hebron nyenyu sharhi gü thyü. David le raja thyü kelo chen henzi ka Hebron nyenyu rüla fü kegwa thyü gun lo kami higü nyu shüpahü kegwatsin dan le Gilead kazü ki Jazer ka yhun kebin hyulo.

³²Tsüselo Raja David le Jeriah shvunye nyu kami temi yie hvu-o tsi tsenyü keju pe no Jordan züri nphozin Israel nyu dan nyu nyünyü lo süda kipun tejvü aphu ketsen lo tse shü--Reuben, Gad, lo Manasseh npho ki nyu lojvü dan.

1 Binyoh 27

Rihü Lo Süda

¹Hile Israel nyu kami pe, pfüphun sharhi lo anyugun keda thyüo rajaphen gü genyu tejvü sen kethyü dan. Chen gü nyu shye kechwü temi dan kecha yie nki pezi le shye tsügü nyu kedagü hensin anyugun tho thyü hü.

²⁻¹⁵Shye kechwü keda ju le hidan hi: Shye kerigü: Zabdiel nyugü Jashobeam (a-le Juda tsipwen, Perez pfüphun ka temi nme) Shye hvugü: Ahohi nyenye nme Dodai (Mikloth le a-hensin nyu kedagü) Shye shengü: Püshükedagü Jehoiada nyugü Benaiah; a-le "Shenryü" dan sharhi gü (a-nyugü Amizzabad le a-sun thyüo dan higü so keda thyü) Shye zigü: Joab sikezen gü Asahel, (a-nyugü Zebadiah le a-sun thyü) Shye pvüngü: Izhar nyenyu ka Shamhuth Shye tserogü: Tekoa ka Ikkesh nyugü Ira Shye tsenyü gü: Pelon ka Efraim nyu temi nme Helez Shye tetse gü: Hushah temi Sibbecai (a-le Juda tsipwen nyu Zerach pfüphun nyu nme) Shye tekü gü: Benjamin tsipwen lojvü Anathoth ka Abiezer Shye tseryü gü: Netophah ka Maharai (a-le Zerach pfüphun ka temi nme) Shye tseryü nme: Efraim tsipwen lojvü Pirathon ka Nenaiah Shye tseryü Kenyahun gü: Netophah ka Heldai (a-le Othniel nyenyu nme)

Israel Nyu Tsipwen Ketsen Kethyü dan

¹⁶⁻²²Hile Israel nyu tsipwen dan ka tejvü kesen ju zan:

Tsipwen	Tejvü kesen gü
Reuben	Zichri nyugü Eliezer
Simeon	Maacah nyugü Shephatiah

Levi	Kemuel nyugü Hashabiah
Aaron	Zadok
Juda	Raja David sikezen gü nyugü Elihu
Issachar	Michael nyugü Omri
Zebulun	Obadiah nyugü Ishmaiah
Naftali	Azriel nyugü Jeremoth
Efraim	Azaziah nyugü Hoshea
Manasseh nkhünzin	Pedaiah nyugü Joel
Manasseh nphozin	Zechariah nyugü Iddo
Benjamin	Abner nyugü Jaasiel
Dan	Jeroham nyugü Azarel

²³Npugü le Israel nyu no chon pe tsangge shyenyü hontse swülo bukeho thyüti tse zoshü kenjü hontse Raja David le temi chen nki khü dan swü mvu.

²⁴Joab, a-jvü le Zeruah gü le temi swüso ai swü penlo mvula. Temi keswü hi genyu Sunggigü le shaja pe Israel nyu tsüla, tsügenyu raja David le thu kenjü nyu temi dikho yo thu njü mvu.

Raja Hon Kentsen dan

²⁵⁻³¹Hile Raja hon kentsen dan zan: Raja kenya ka: Adiel nyugü Azmaveth Rünyi ki kenya ka dan: Uzziah nyugü Jonathan Lonyü tho dan: Chelub nyugü Ezri Vain low: Ramah ka Shimei Vain zu ka: Shepham ka zabdi Oliv lo Kherobin dan (nkhün zin rincho pha kipun): Geder ka Baal Hanan Oliv terzü ka: Joash Sharon ketejon ki methu dan: Sharon ka Shirtai Ketejon kecha ki methu dan: Adlai nyugü Shaphat Ut: Ishmael temi Obil Gada: Meronoth ka Jehdeiah Tanyü lo tenyü: Hagrit temi Jazih

David Tsonketsin dan

³²Jonathan, Raja David a-nyo, le lesü shasa lo metsontsin shasa kethyü nyu nme. A-le lo Hachmoni nyugü Jehiel au le raja nyu peche dan no lesü sha kelo ketsen hü.

³³Ahithophel le raja tsontsin gü lo Archit temi Hushai le raja pfügü lo tharhishü kehü gü.

³⁴Ahithophel kesi siki Abiathar lo Benaiah nyugü Jehoiada au le tsontsin nyu thyü. Joab le raja rihü dan so kedagü thyü.

1 Binyoh 28

Kershvuka Genyu David Le Thazo Keshü

¹Raja David le Israel nyu kedanyu apfu no Jerusalem nyu kequen lo lotse ahza shü. Tson-o tsipwen ka kedanyu, rajaphen ketsen kehü kedanyu, pfüphun sharhinyu, raja gü hon dan, a-senru lo a-nyu shwintsen kehü nyu, rajaka nyu kedanyu apfu, shüpahü sharhinyu lo temi a-zan ketsen nyu apfu Jerusalem nyu kequenlo.

²David le anyugun mhundyü nyu solo-o anyugun ka: “A kazü temi dan, a-khwenyülo. Ale Kejozenkelo Khinpha, Npugü ngun Sunggigü phabin gü genyu binzin nrün ka nme thyü nyü. Ale Kershvuka nme thyü pe a-rüshvu titse ndoshü,

³ai ale shüpahü nyu nme laryü temi kechon zitsun kela genyu a-le ano tsü thyü mvu letse laso.

⁴Npugü, Israel nyu Sunggigü le ale lo anyenyu no kethonthen Israel nyu so keda thyü titse kejülo. A-le Juda tsipwen pe sharhi thyü titse kejülo, Juda nyu apvü kami kejülo. Kami tsügü apfu dan nyu akejü pe ano Israel nyu apfu so gon kethyü le a-kendo la.

⁵A-le anyu peche kechon pe atsüshü, lo tsü apfu dan nyu a-le Solomon no Npugü rajaphen, Israel nyu so gon titse kejü shü.

⁶“Npugü le aka zoshü, ‘A Kershvuka thyü nrün gü le nnyugü Solomon.’ Ale a-kejü pe anyu thyülo laso, lo ale a-pvü thyü ti.

⁷A-le ntsoka thyü kebin hontse nyu yhün-o a tejvü lo a johokeshü apfu thyü zen hü yatselo ale a-rajaphen no kethonthen bin ti.”

⁸“Tsügenyu a temi dan, n gun Sunggigü lo Israel nyu apfu kehun kebin higü mhundyü nyu, hagun no kazü kegwa higü sen zin bin lo, tson-o kela nipe shenhe kekcha dan tsüo kethonthen sen lo nrün genyu n gun Sunggigü le johu pe n gun ketsü apfu nyu yhün-o thyü zen lo lotse ale hagun zen shü bin nle.”

⁹Lo a-le Solomon ka zoshü, “Anyugü, nnyu apfu sen-o thyü nyü ho tse npvü le rüshvu kehü Sunggigü sha lo a-lothyü hülo tse ale nkesin shü bin nle. A-le ngun

kerüchün lo nle nnyü kehü aphu shabin. Nle a-ki gülo a-le nzen loti; ai nle rani lalo a-le kethonthen nkhe lati.

¹⁰Nno a-kenshün Kershvuka thyü titse a-le nkejülo kela nle sha mvu loshvu. Ntsoka tsü thyülo- thyü titse rüchün-o thyülo.”

¹¹Tson-o David le Kershvuka gü aphu, kenya lo keshü katsen dan, lo katsen kecha aphu, tsünyu kemu dan jüshü kehü Kenshüntsün Bin ndosen kebin pe Solomon tsüshü.

¹²A-le a-nyun nyu jokerabin kamhun, katsen thyü pe tsü kehun, Kershvuka nyu kanyü dan, lo jwe thyü kenshün pe Npugü tsükela hon pe keshü katsen thyü titse rhikebin ko pe a-tsüshü.

¹³David le püshükedanyu lo Levinyu no Kershvuka nyu thatho dan thyülo Kershvuka nyu lalü aphu ketsen-o anyugun lotho thyü titse rhi kebin ko pe a-tsüshü.

¹⁴Rakagi lo suna dikho sen lalü dan thyü tiyo pe a-ka zoshü,

¹⁵lamp nmeme lo a-kedunbin,

¹⁶tensü thün pe Sunggigü kerüshvu hon loshü nrün rakagi lo suna miz dan nme me kethyü.

¹⁷A-le suna ketsin dikho sen-o kenrho chen, khun, lo laki thyü tiyo, lo rakagi lo suna dikho sen-o khun dan thyü tiyo,

¹⁸lo suna ketsin dikho sen-o rün kegwa pe ro kehü kershvubin lo a sekhin sükhun pe Npugü Kejozenkelo Khinpha gü hen kebin Cherubim thyü tiyo zoshü.

¹⁹Raja David le zoshü, “Hi aphu Npugü le a-npvü ano thyü lotse zo keshü hontse ndo kebin thu kü bin nle.”

²⁰David le anyugü Solomon ka zoshü, “Peché lo nko bin lo. Thatho thyü solo, thame no nkhin la nya. Ale a-lothyü kehü Npugü Sunggigü le nzen hütü. A-le nkhela loho, nle a-Kershvuka nyu thatho thyü nrün thyü penlo kemvuthen a-le nzen hütü.

²¹Püshükedanyu lo Levinyu no Kershvuka nyu thatho thyü nrün tenyen shü laso. Temi tha lihi-e thyü keshanyu aphu n keche shü nyü ho bin nyo, temi aphu lo anyugun sharhi nyu le njozen ti.”

1 Binyoh 29

Kershvuka Gü Genyu Jwe

¹Raja David le kehun apentha tesha shü, “Anyugü Solomon hile Sunggigü le kejülo laso, ai a-le selo lo a-sikesha rho bin zun. Thatho thyü nrün le gonsa, tsü le temi genyu raja ka nme kemvu ai Npugü Sunggigü Kershvuka nme genyu.

²Ale thyülo kegwathen Kershvuka genyu kanyü kequen laso- suna rakagi, lazo,tegi tesen, tso minketsen, tso kenshwe, pe thathu nrün tso, lo marble kechon.

³Ale ndo keshü hi aphu soki, ale Sunggigü Kershvuka gü so kethyü genyu a npfü ahon karagi lo suna ko khishü laso.

⁴Ale Kershvuka thyü kezegwa nrün genyu suna kegwatsin metric ton tsi me kela lo rakagi ketsin metric ton tsihvu-o henzi kepen khishü laso,

⁵thathyü keshanyu no pe thatho aphu thyü lotse. Nthu segü ko nho-o tha khipe Npugü tsünyü bin nla?"

⁶Tsontsin pfüphun pe dan, tsipwen nyu kedanyu, rihü so kedanyu lo raja hensin kekvu kesen nyu a-kenyüo,

⁷Kershvuka genyu tha hidan khishü: suna metric ton 170 kela, rakagi metric ton 340 soki, lazo metric ton 620 kepen, lo tegi metric ton 3,400 kela khishü.

⁸Lo tso minketsen kebin nyu le khipe Gershon pfüphun ka Levinyu Jehiel le ntsen kebin Kershvuka kenya khin nyu shü.

⁹Temi dan le khishü nyü ho tse pe Npugü tsüshü lo kechon khi keshü genyu anyugun sherhün lo Raja David ko a-sherhün ritsin la.

David le Sunggigü Shwe Shü

¹⁰Tsünyu süda apentha mhundyü nyu Raja David le Sunggigü shwe shü. A-le zoshü, "Agun bon Jakob Npugü Sunggigü, me no kethonthen nshwe hülo!

¹¹Nle gon lo kvu, gingvü, zoshwezonye, lo terünpfü. Tsangge lo kazü nyu kebin aphu nhon, lo nle raja aphu so kedatsin gü.

¹²Kenya lo teshwe aphu nkipon ryü; nle nko lo kekvu sen aphu so gon hü, lo nle ligü higü thyü n gon lo nkoshü logwa.

¹³Tsügenyu agun Sunggigü agun le ntsoka chenkeno pe ntsü lo nzan kechwü shwe bin nle.

¹⁴"Tson-e atemi lo ale thame pe ntsü kelo ndi, tha aphu nle kenrun nyu khi keshü, tsügenyu nhon nle khikeshü pe ntsüni kebin gwenzin le.

¹⁵Npugü nle sha, agun bonnyu dan hontse agun keyhun le tesinki kehü lo kenjwen nyu hontse. agun jon dan le kengü hontse, lo agun le kesi nrhi keloimvu.

¹⁶Npugü, agun Sunggigü agun le Kershvuka nme thyü pe nzan kenshün gü rühu titse kenya hi aphu senryü kequen shü laso, ai tsü aphu nkipon ryü lo nhon le.

¹⁷Nle temi aphu nyun kese hü lo temi kenjü nyu shwi nkenyü kehü ale sha. Ale ketsin lo kenjü nyu a kenyüo hi aphu pe ntsüshü bin nle, lo ntemi hika kehun kebin dan le dihontse a-sherhün-o kenya hope ntsü bin yo ale hyu laso.

- ¹⁸Agun bon nyu Abraham, Isak, lo Jakob Npugü Sunggigü ntemi dan nyun no kethonthen tsü hontse ndenzin nko lo a-zintse tenyenlo kekü thyü binlo nda.
- ¹⁹Anyugü Solomon no a-nyun aphu sen n johokeshü aphu thyüzen lo n Kershvuka genyu ale ndonron keshü gü hi thyü kelo pe tsülo.”
- ²⁰Tson-o David le temi dan ka zoshü, “Npugü hagen Sunggigü shwelo!” Tsontsin kehun kebin apentha anyugun pvübon nyu Npugü Sunggigü shweo nkhün tsügü Npugü lo raja gü ko rühvu shü.
- ²¹Tsüsinyü anyugun le senru dushvu pe kerüshvu thyüo tsü dan thyü kenshün pe Npugü tsüshü, tson-o temi dan no tyü lo tse khipe tsüla. Tsünyeki anyugun le methutse yie me tanyü tse yie me, tanyü nyu yie me, tse pe kershvubin ge apentha rope kerüshvu thyü. Anyugun le vainzu ko senryü rüshvu.
- ²²Tson-o anyugun le tsünyu shekerhün thyüo Npugü mhundyü nyu tyütsü. Anyugun le gwenhvu ge gü Solomon le raja le tse zoshwi shü. Npugü zan nyu anyugun le a-yün pe anyugun raja gü thyülo, Zadok pe Püshükedagü tse thyülo.
- ²³Tsügenyu Solomon le apvü sun thyüo Npugü le penso keshü rajakhün ge bin lo. A-le raja kegwa nme thyü, lo Israel senye apentha a-jozen lo.
- ²⁴A-hensin kedanyu, shüpahü nyu, lo David nyu peche kecha dan aphu Solomon le raja letse a-jozen hüti tse zoshwi küshü.
- ²⁵Npugü le senye gü apentha no Solomon rüchün ngwasa, tson-o a-lo pe Israel raja aphu dan nyu a-zan kechwü tsinthyü shü.

David Raja Kethyü Rüla

- ²⁶Jesse nyugü David le Israel nyu aphu so keda thyü
- ²⁷chen henzi. A-le chen tsenyü Hebron nyu lo chen shenryü kenshen Jerusalem nyu tse keda thyü.
- ²⁸A-le then si, nnya lo mele a-rühvu, tson-o a-nyu Solomon le a-sunka raja thyülo.
- ²⁹Raja David rüla kerü ka gü kenkhin keti sidyükesha nyu mishen, Samuel, Nathan lo Gad tse lesü nyu thu njü.
- ³⁰Tsüdan lesü nyu a-keda kethyü, a-kekvu, a-ge lo Israel nyu ge nyuthyü yo, lo a-rajaphen kehun nyu nyuthyü yo tsü aphu bin kü.

2 Binyoh

2 Binyoh 1

Raja Solomon Le Kensü Kehi

(1 Raj 3:1-15)

- ¹Raja David nyugü Solomon le Israel nyu rajaphen gü sen tsekha lo, lo Npugü a-Sunggigü le jochü pe a-tsüo a-thyü pe kvusa shü.
- ²Raja Solomon le ahza pe yie so keda, tsiso keda, sorkari tho nyu kedanyu aphu, kami pe aphu lo temi kechanyu aphu tsüşhü,
- ³anyugun no a-zen-o Gibeon nyu kershvubin ka gü lotse ahza hoshü. Npugü gogü Mosa le tehenyun kemvu ki thyükelo Npugü kehü phika gü pe tsüka shü kethyü genyu anyugun le tsü nyu gü.
- ⁴(Kejozenkelo Khinpha gü we Raja David le Kiriath Jearim ki sen keryü ka thyü keshü Jerusalem nyu bin.)
- ⁵Lazo pe kethyü kershvubin, Hur nyu Uri nyugü Bazalel le thyü keshü tsüko Gibeon ki Npugü kehü phika gü mhundyü ka bin zun. Raja Solomon lo temi aphu tsüka Npugü rüshvu.
- ⁶Raja gü le Phika gü mhundyü nyu lazo pe kethyü kershvubin ge senru pe Npugü rüshvu shü; a-le senru yie me dushvuo apentha pe tsü ge roshü.
- ⁷Tsüje Sunggigü le Solomon yhühyu thyüo a-ka ketsoshü, “Nle ano nyu lope ntsü nyü bin nla?”
- ⁸Solomon le zoshü, “Nle apvü David sosa kehü tsinshü, lo ntsoka nle ano a-sunka raja thyülo laso.
- ⁹O Npugü Sunggigü, nle apvü ka zoshwi keshü gü thyü pen shülo. Nle a lope temi chonrio swülo bukeho so raja thyüshü laso,
- ¹⁰temi hidan ketsen nrün genyu ale sen mvulo shvukebin kensü lo tedo kegwa pe atsülo. Tsonkemvu we ale dikipon ntemi danda higü ketsen lo tila?”
- ¹¹Sunggigü le Solomon ka zoshü, “Nle a-kenjü gü kejülo laso. Nle kenya nmvue teshwe nmvue nshwikerüchün nyu kesi, nmvue n npfü ngenyu yhunkethon hi nrün sunka atemi ale nno a-so raja thyü keshü dan ketsenlo nrün genyu kensü lo tedo kegwa hibin nyo.
- ¹²Ale kensü lo tedo kegwa pe ntsüti. Lo tsü nyeki, himhundyü hyulomvu nmvue hisiki raja nme-e hyulo keho kenya lo zan kechwi pe ntsü ti.”

Raja Solomon Kekvu Lo Kenya

(1 Raj 10:26-29)

¹³Tson-o Solomon le Npugü kehü phika le kebin bin Gibeon ka ranio Jerusalem ki ryüla. A-le tsünyu Israel nyu so gon.

¹⁴A-le kerugari yie me-o tsizi lo keru shüpahü yie tseryü kenyhun pen solo. Tsüdan peha no Jerusalem nyu bin lo a-sen no nyida lika hika binlo.

¹⁵A-raja gwenkho ka rakagi lo suna le Jerusalem nyu kesü thyü pe tso hontse lo sedar sen le kesü kela thyü pe tinkü sen hontse la.

¹⁶Raja gü mi nyu le Musri lo Kilikia nyu keru jwe kehü dan,

¹⁷lo Ijipt ki kerugari kejwe tsü ketsen lola. A-le keru lo kerugari pe Hitnyu lo Siria nyu raja dan ki shüo, kerugari nme le rakagi tsi tsero lo keru nme le tsime-o henpvün thyü.

2 Binyoh 2

Kershvuka Kethyü Genyu Ndonron Kelo

(1 Raj 5:1-18)

¹Raja Solomon le Npugü rüshvu nrün Kershvuka nme lo a-npvü a-genyu ko rajaka nme thyü titse rhilo.

²A-le temi yie hentsenyü no kanyü pfü lo yie hentetse no tso yhe. Lo temi yie shen-o tsi tsero no thatho dan shwi.

³Solomon le lilo nipe Tur raja gü Hiram ki shü: “Nle apvü Raja David le a-ka kethyü ka sedar sen thün pe a-ka jwe keshü hontse azen-o hathyülo.

⁴Ale Kershvuka nme thyü pe Npugü a Sunggigü rüshvu tile. Tsü le kenshün bin nme thyüo tharün kegwa ro-o tensü kenshün pe a-rüshvu zin ti, lo tsünyu lonyü, kheje, Sabbath jon, shye keshün lo kenshün jon kecha dan ka agun le rope kerüshvu thyü pe Npugü agun Sunggigü rüshvu ti. A-le Israel nyu no kethonthen hi thyü lotse a-johoshü laso.

⁵Ale Kershvuka keda nme thyü titse rüchün bin nle, agun Sunggigü le tero kecha apu nye gon kethyü genyu.

⁶Tson-e temi nme ketsin thyü Sunggigü genyu Kershvuka thyü kelo mvu, tsang kenmhun apu-e a-genyu sheri. Ale tharün kegwa rope Sunggigü ketsü bin nyeki ale dihontse Kershvuka nme thyülo tila?

⁷Tsügenyu ntsoka suna, rakagi, lazo lo tegi pe thazü, lo phi kenzi, kemeren lo kenhon thyükesha temi nme nipe atsülo. A-no Juda lo Jerusalem nyu thacha kesha apvü David le kejükeshü dan zen thatho thyü tile.

⁸Ntemi le dihontse tesen nrosha yo ale shabin nyo, tsügenyu Lebanon nyu sedar, cypress lo Juniper senthün nipe atsülo. Ale atemi nipe ntemi keche titse ndo bin,

⁹tesen kechon ketsükela nrün genyu; ale thyü titse rüchün kebin Kershvuka gü le gon lo zegwasa ti.

¹⁰Ntemi thatho kethyü dan genyu ale tho metric ton yie hvu, barley metric ton yie hvu, vainzu liter lak pezi, oliv terzü liter lak pezi tse nishü ti.”

¹¹Raja Hiram le lesü thu pe Solomon jokenishü. A-le thu shü, “Npugü le a-temi keso genyu nlope anyugun raja thyüshü.

¹²Israel nyu Npugü Sunggigü, Tsang lo Kazü thyükesü gü shwe le! A-le pechenyu kensü, thashasa lo a-dogwao ntsoka Npugü Kershvuka nme lo a-rajaka thyü titse kebin gü pe Raja David tsüshü.

¹³Ale temi kensü lo thathyü shasa kethyü nme a-zan le Hiram tse kethyü nme nipe nkishü bin nle.

¹⁴A-jvü le Dan tsipwen lo a-pvü le Tur nyu keyhun nyu. A-le suna, rakagi, lazo, tegi,tso lo tesen pe dihontse thathyü tiyo sha. A-le phi kenzi, kemeren, kenhon lo linen sen-o thathyü logwa. A-le tha lihi-e zü logwa, lo lihi-e a-no thyü lotse keshü then-o thyü logwa. A-no ntemi thathyü keshanyu lo npvü Raja David genyu thathyü kehü dan zen thathyü lolo.

¹⁵Tsügenyu nle zo keshü hontse tho, barley, vainzu, lo oliv terzü tsü ntsoka nishülo.

¹⁶Agun le Lebanon kazüthun ge sedar sen hagun le sen mvulo keshvu kho phen-o phinkesü pe zida nyu shü sen nsheryü Joppa tishü lati.Tsügenyu hagun le pen-o Jerusalem ki gü logwa.”

Kershvuka Gü Binzen Keso

(1 Raj 6:1-38)

¹⁷Raja Solomon le a-pvü David le temi keswü hontse tesin le Israel nyu kazünyu kebin apfu swülo. Tsüka tesin le 153,600 le kebin shalo.

¹⁸Tsüselo a-le anyugun 70,000 no kanyü pfükela, 80,000 no kazüthun ki tso yhe, lo temi 3,600 no thatho kethyü shwi lo tse shü.

2 Binyoh 3

¹Raja David, Solomon a-pvü le Kershvuka bin ketsükela pe binla. Tsüle Jerusalem nyu Moriah kazüthun ge, Npugü le David yhühyu thyükesü, Jebus nyu Araunah le shenyuh kehü bin. Raja Solomon le,

²Raja thyükelo chenzi gü shye hvu ka kagü thyü so.

³Raja Solomon le thyükesü Kershvuka gü le a-kethon le miter nkio tsenyü lo keda le miter tekü.

⁴Khenpfü katsen gü le Kershvuka kenmhun miter tekü apfu pe thyü, lo ketetso le miter henpvün pezi. Katsen nyuzin le suna ketsin pe a-so jela.

⁵Katsen lvü gü le sedar sen pe hü- lo suna kenshün pe je, tsüge palm bin lo tegi kerasü joja hontse thyü shü.

⁶Raja gü le Parvaim ki sen gun keryü tso minketsen kezegwa lo suna pe Kershvuka nthü shü.

⁷A-le suna pe Kershvuka kabon, kenpere, kakhin phakho lo kakhin dan so jela. Kabon ge cherub men züshü.

⁸Kanyutsen, Kenshüntsin Bin tse ko kehü gü le kethon miter tekü lo keda miter tekü, tsü Kershvuka gü kenmhun. Suna metric ton nki kela pe Kenshüntsin Bin gü kabon jela;

⁹suna gram 570 pe gojal thyü, lokatsen teso gü kabon ko suna pe je.

¹⁰Raja gü le tegi pe cherub kenyhun thyülo-o suna pe je lo-o pe Kenshuntsin Bin günyu shü lotse ahza shü,

¹¹⁻¹³tsühvu le lizin hizin so-o khenpfü ntsun bin. Nme le a-sekin kenyhun yhun, sekin nme le miter 2:2, tsü sükhun pe katsen lvü nyu nme me kesü lo kechazin le gü katsen lizin hizin ka kenmhun miter 9 tsü ti.

¹⁴Kenshüntsin Bin genyu kesunphi le linen lo tha kecha nzi, meren, lo nhon a-ge cherub zü kethyü pe thyü.

Lazo Kachon Kenyahun

(1 Raj 7:15-22)

¹⁵Raja gü le kachon kethon le miter tseryü pvün-o peha kethyü kenyhun pe Kershvuka mhundyü zin shü, nmeme ge a-pekesen miter 2:2 le bin.

¹⁶Kachon hvu raki kerasü men lo lazo kheratyüsha tsime men zü shü.

¹⁷Kachon hvu pe Kershvuka nyu keyü khenpfü lizin hizin shü: tesin zin gü zan pe Jachin lo tesozin gü zan pe Boaz tse thoshü.

2 Binyoh 4

Kershvuka Nyu Kanyü

(1 Raj 7:23-51)

¹Raja Solomon le lazo pe kershvubin kethon miter tekü, keda miter tekü, lo ketetso miter pezio ponha tse thyülo.

²A-le lazo pe zükhin huntsin tse kethyü kentsun le miter 2:2, a-lvüka pfükethü le miter 4:4, lo a-kehun le miter 13:2 tse ko thyülo.

³Zükhin gü tekehun apfu ge nthü nzen kethyü tsonhvu thyüshü. Nthyü nzen kethyü gü le methu tse joja hontse pe zükhin gü nsü küla.

⁴Zükhin gü le lazo pe kethyü methutse tseryü kenyhun, nmezin methu tse kenshen shen le ntsun kebin so ge dun.

⁵Zükhin gü tekesü le milimiter 75. A-te le honpen hontse, kelipe nyen kepun hontse. Zükhin nyu zü liter yie hentsero kho le bin.

⁶Anyugun le zükhin tseryü thyülo, Kershvuka tesinzin pvün lo tesozin pvün tse shü nrün genyu. Rope kerüshvu kethyü senru dan pe tsünyu keshwa la nrün genyu. Lo zükhin keda gü nyu zü tsü le püshükedanyu no anyugun sü nrün genyu.

⁷⁻⁸Anyu ka zokeshü then-o suna pe mah kenben bin tseryü, lo miz tseryü tse thyülo, tson-o mah kenben bin pvün lo miz pvün tse pe lizin hizin shülo. Anyugun le suna khun ko tsime thyülo.

⁹Anyugun le püshükedanyu genyu kanyutsen, lo kahuntsen gü ko thyüshü. Kahuntsen au jaka kakhin dan lazo pe jela.

¹⁰Zükhin gü pe tesin kipun nphozin Kershvuka quen ka dunla.

¹¹⁻¹⁶Huram le la, kekinvü, lo khun ko chashü. A-le Kershvuka gü genyu thyü titse Raja Solomon ka zokeshü aphu thyü pen shü: Kachon kenyhun Khun hontse pe kachon rakesen kenyhun Kerasü kenra pe kachon rakesen meme ge keshü Lazo pe kheratyüsha kecha tsizi pe tsonhvu thyü pe pekesen nmeme ge shü Thakepfü gari tseryü Khunda tseryü Zükhin gü Zükhin pe a-soge kedun methutse tseryü La, kekinvü, kerhüchen Raja Solomon le zokeshü hontse Huram thathyükesha gü le Kershvuka nyu kesen lazo kenshwe pe hi aphu thyüshü.

¹⁷Jordan ketejon ki Sukkoth lo Zeredah au jaka kechabin nyu raja le tsü aphu thyülo.

¹⁸Tha kechon thyülo temi nme-e lazo dikho sen layo a-kensu shalo mvula.

¹⁹Raja Solomon le Kershvuka genyu suna pe thathyülo: kershvubin lo tensü pe Sunggigü ketsü pe keshü miz dan,

²⁰ndo kebin hontse, Kenshüntsin Bin gü mhundyü nyu nben bin nrün genyu suna kenshün pe kethyü mahkhin kedunbin lo mahkhin dan;

²¹nye pe nthyü nzen kethyü, mahkhin, lo mahketsevü;

²²kenben ni, khun, tharünkegwa pe keshü khun, lo mahgi kenhon kekin khun. Hi aphu suna ketsin pe thyü. Kershvuka kakhin kahun gü lo Kenshüntsin Bin nyu keyü kakhin le suna pe je.

2 Binyoh 5

¹Raja Solomon le Kershvuka nyu thatho apu thyü penlo ntsin, a-pvü David le thyükenshün pe Npugü tsükela rakagi, suna lo kanyü kecha apu pe Kershvuka kenya katsen günyu shüla.

Kejozenkelo Khinpha Senryü Kershvuka Nyu Keshü

(1 Raj 8:1-9)

²Tsüselo Raja Solomon le David nyida Zion nyu Npugü Kejozenkelo Khinpha gü pen gü Kershvuka nyu shüti tseo Israel nyu tsipwen lo pfüphun sharhinyu apu ko pe Jerusalem nyu kequenlo.

³Anyugun apu then nyu kebin nga gwenkho ka ryü kequenlo.

⁴Sharhinyu apu ryü kequenlo ntsin Levinyu le Kejozenkelo Khinpha gü penso lo-o

⁵pen Kershvuka ki ryü. Püshükedanyu lo Levinyu tsele Npugü kehü phika gü lo tsünyu kanyü apu sen Kershvuka kiryü.

⁶Raja Solomon lo Israel nyu temi apu Kejozenkelo Khinpha mhundyü nyu tanyü lo methu kechon pe kerüshvu thyüo chonritsin-o swülo buhola.

⁷Tson-o püshükedanyu le Kejozenkelo Khinpha gü pen-o Kershvuka nyu yü gü Kenshüntsinn Bin nyu cherub hvu sekin hensin nyu shüla.

⁸Au sekin sükhun pe Khinpha lo kepenvü hen lola.

⁹Kepenvü hvu te tsü ligü higü Kenshüntsinn Bin khenpfü ka so-o hyu logwa, ai bin kecha nmeka bin-o hyumvu. (Nthu keti kepenvü le tsüka bin.)

¹⁰Kejozenkelo Khinpha gü nyu, Israel nyu le Ijpt nyu bin-o chwiryü kejü ka Npugü le temi dan zen Sinai ka Kejozenkelo Mosa le tso pon hvu pe keshü tsü nyeki thame ndi.

Npugü Le Gingvü Kethyü

¹¹⁻¹⁴Püshükedanyu tsüka kebin apu, a-le dan lihi ka bin-e a-npvü a-thyü kenshün külo. Lo Levinyu lükethyü nyu apu Asaph, Heman, Jeduthun lo anyugun pfüphun temi apu linen phinya sen hü. Levinyu le nphozin kershvubin khoka so-o cymbal lo harp sen hü, lo püshükedanyu tsio nki le shu sen-o anyugun zen hü. Lükethyü nyu le shu kekun, cymbal lo lükhin kecha kenra to-o hihontse Npugü shwe-o lüthyü: “Npugü shwelo, a-le gwa kethyü genyu, Lo a-keso le kethonthen.” Püshükedanyu le Kershvuka nyu chwiryü ntsin whütse Npugü kehü nmhu keben kenshwe le süto tse lola, tson-o anyugun le kerüshvu tho thyü binlo shvula.

2 Binyoh 6

Solomon Le Temi dan Ka Jokezo

(1 Raj 8:12-21)

¹Tson-o Raja Solomon le kehithyü shü, “Npugü nle nmhu lo kezün nyu yhun titse kejülo laso.

²Ale ngenyu Kershvuka kegwa nmethyüshü laso, nno kethonthen bin nrün bin nme.”

³Israel nyu aphu tsüka sobin. Raja gü le raniryü anyugun ntsunlo-o Sunggigü jochü hipe anyugun ge shü.

⁴A-le zoshü, “Israel nyu Npugü Sunggigü shwelo! A-le apvü David ka zoshwi keshü thyü pen shü laso, a-le a-ka kezole,

⁵‘Ale Ijpt nyu atemi zen chwikeryü ka ryü ntsoka keti, Israel nyu kazü nyu nyida nme nyu-e arüshvu nrün genyu Kershvuka thyü titse bin kejü mvu, lo ale temi nme-e pe atemi Israel nyu sharhi thyü titse kejü mvu.

⁶Ai ntsoka ale Jerusalem pe a Kershvubin thyü titse, lo David pe atemi so gon titse kejülo laso.’ ”

⁷Tson-o Solomon le zo-o, “Apvü David le Israel nyu Npugü Sunggigü rüshvu nrün Kershvuka nme thyü titse ndo,

⁸ai Npugü le a-ka zoshü, ‘Nle agenyu Kershvuka nme thyü nyü kethyü tsü le njü;

⁹ai nno tsü thyü loho. Tsüle nnyu, n npfü nnyugü, a-no a Kershvuka thyü ti.’

¹⁰“Ntsoka we Npugü le a-le zokeshü thyü pen shü laso: Ale apvü sunthyüo raja thyülo la, lo ale Israel nyu Npugü Sunggigü rüshvu nrün Kershvuka thyü shü laso.

¹¹Ale Npugü le Israel nyu zen Kejozenkelo le a-ge kebin tso pon hvu pe Kejozenkelo Khinpha nyu shü kenjü senryü Kershvuka nyu shü laso.”

Solomon Kehikethyü

(1 Raj 8:22-53)

¹²Tson-o Solomon le temi dan mhundyü nyu kershvubin ka gü a-ben penso-o kehithyü.

¹³(Solomon le lazo pe jokezobin nme thyülo, tson-o tsü pe kahun lvuka shülo. Tsüle kethonkeda ketun miter 2:2 lo ketetso miter 1:3. A-le jokezobin hige kü lo-o, temi aphu a-hyulo kegwa bin nyu khosen-o a-ben shwe pe tsangge shü.)

¹⁴A-le kehithyü, “Israel nyu Npugü Sunggigü ntemi le a-nyun aphu sen njozen-o yhun kehü ka nle kejozenkelo then-o nkeso pe anyugun hishü.

¹⁵Nle apvü David ka zokeshü thyü pen shü: nthu jo dan aphu thyü penlo.

¹⁶Israel nyu Npugü Sunggigü, nle apvü ka a-hontse anyenyu dan le ntejvü dan thyüzen hü yatselo a-zintse a-nyenyu nme no Israel nyu raja thyü hüti tse zokeshü gü ko thyü pen shülo.

- 17Tsügenyu, Israel nyu Npugü Sunggigü, nle ngo gü David ka zokeshü aphu no ketsin thyü ryü lotta.
- 18“Ai, O Sunggigü, ketsin thyü nle kazü nyu temi dan nyu yhun logwa ole? Tsang aphu-e ngenyu sheri lo dihontse ale thyü keshü Kershvuka higü nyu nle bin kü lo tila?
- 19Npugü, a Sunggigü, ale ngo le. A kehinyü shüo ale nka kehi dan thyü shülo.
- 20Khejenyu lo Nhenyu-e Kershvuka higü khwelo. Nrüshvu nrün bin le hile tse nle zoshü, tsügenyu ale Kershvuka higü ntsun-o hilo a kehi nyü shülo.
- 21Ale lo ntemi Israel nyu le bin higü ntsun-o hilo agun kehinyü shü. Tsangge nkanyu bin-o agun kehinyüo agun kemu jü shülo.
- 22“Temi nme le kechanyu ge thyüzü la letse a-nmu-o no swe titse zen Kershvuka higü nyu nkershvubin ka ryülo,
- 23O Npugü, tsangge bin-o nyü shüo ngonyu ju jün kerashü. A-le mukela chün shaja pe a-tsü lo mukemvu gü no njülo lo.
- 24“Ntemi Israel nyu le kemu thyü pe n ntsun kela genyu anyu shwikerüchün nyu le anyu so kvukela ka anyugun le rani nki ryüo Kershvuka hinyu ryü tsenyo-o anyugun kemu jü keshü hilo,
- 25tsangge bin-o anyugun kehithyü shülo. Tson-o ntemi dan kemu jü shüo zen niryü nle pe anyugun lo anyu pvübon nyu ketsü kazü günyu shü nishü ta.
- 26“Ntemi dan le mu pe n ntsun kela genyu nle tsang no rishü mvula, tson-o anyugun le anyu nyun kelu lo-o Kershvuka higü ntsun-o tsenyo-o nka hilo,
- 27O Npugü tsangge bin-o anyugun kehi nyü shüo ngonyu, Israel nyu kemu jü shüo anyugun sen thyü pe no kenjü gü thyülo. Tson-o, O Npugü, tsangri pe nle pe ntemi dan no kethonthen anyugun hon thyü lotse tsü keshü nkazü hi günyu shülo.
- 28“Kazü günyu chenda, nmvue kenpen, nmvue tsankenye nmvue tsekhvu lo low ketsü nkela, nmvue anyugun shwikerüchün nyu le anyugun whe, nmvue kethyükenyü nmvue keho le anyugun dan nyu ryü lalo,
- 29anyugun kehi nyü shülo. Ntemi Israel nyu ligü higü anyun gwamvuo Kershvuka higü danzin a-ben shwe-o hi shülo,
- 30anyugun kehi nyüshü. Tsangge nkanyu bin-o anyugun kehi nyüo anyu kemu jü shülo. N nti le temi nyun kesha gü. Temi nme me tse genyu nyu thyü züyo thyüshü,
- 31tson-o ntemi no nle pe anyugun pvübon nyu ketsü kazü günyu yhun kebin then n rüshvu lo n jozen hü nrün genyu.

³²“Tessin kazü nithen ki yhun kehü nyu nme le nle ditsüki gon lo kvu lo a-zintse thatho thyüshü titse ndo hüyo shalo-o ryü Kershvuka hinyu nka hilo,

³³a-kehi nyü shülo. Tsangge nkeyhun bin nyu bin-o a-khwenyü shüo a-le nno nyuthyü shülo tseyo tsüthyü pe tsülo, tson-o kazü temi aphu no ntemi Israel nyu hontse nsha lo njozen lo. Tson yatselo anyugun le ale thyükesü Kershvuka hile n kershvubin tse sha loti.

³⁴“Nle ntemi no anyu shwikerüchün nyu zen terithyü lotse nikesü ka, anyugun le lika hika hü-e nle kejükelo nyida higü lo Kershvuka denzin ntsun-o nka hilo,

³⁵anyugun kehi nyü shülo. Tsangge bin anyugun kehinyü shüo kvukelo pe anyu tsülo.

³⁶“Muhü kemvu temi nme kendi genyu-ntemi le nmhundyü ka kemu thyülo nle nnyu kenta ka anyugun shwikerüchün nyu no anyu so kvulo lao tenzen-o kazü kecha peha ki dothyü tinla, lo kazü tsügü le nithen sa yatse-e,

³⁷ntemi dan kehi nyü shülo. Kazü tsügü ki anyugun le nyun kelulo-o anyugun le ditsüki thyü mu lo serimvu yo zoshwi shülo anyugun kehinyü shülo, O Npugü.

³⁸Kazü tsügü ki anyugun le ketsin thyü anyugun nyun shüo nyun kelu lo njüo nle pe agun pvübon nyu ketsü kazü hi denzin nle kejükelo nyida higü, lo ale ngenyu thyükesü Kershvuka higü ntsun-o nka hilo,

³⁹anyugun kehinyü shülo. Tsangge nkanyu anyugun kehinyü shüo ntemi dan shwinjün-o anyu kemu aphu jü pe tsülo.

⁴⁰“O, a Sunggigü, agun nrishüo, bin higü nyu nka kehithyü kebin nyü shülo.

⁴¹Ntsoka soryülo, Npugü Sunggigü, nkekvu zansü Kejozenkelo Khinpha zen-o Kershvuka günyu yü gü kethonthen tsüka bin lo. N püshükedanyu tho aphu nyu jochü shü, lo nle ntemi ge gwa kethyü genyu ntemi aphu no sherhün lo nda.

⁴²Npugü Sunggigü, nle kejükelo raja gü kenila nya ta. Nle n gogü David so kehü tsü rüchün shülo.”

2 Binyoh 7

Kershvuka gü Thyükenshün Kethyü

(1 Raj 8:62-66)

¹Raja Solomon le kehithyü kheshü ntsin tsangge mah le tsüryüo kerüshvu thyü keshü tsü rola, lo Npugü kehü keben gü le Kershvuka gü sü lola.

²Keben gü le Kershvuka sü kela genyu püshükedanyu le tsünyu yülo mvula,

³Israel nyu le tsangge mah le tsükeryü lo keben le Kershvuka sülo kela hyu shüo tso pe kazü la kethyü so nkhün tsügü Sunggigü rüshvu lo a-kegwa lo a-le kethonthen so kehü genyu a-shwe.

- ⁴Tson-o Solomon lo temi apfu senru dushvu pe Npugü rüshvu.
- ⁵A-le methu 22,000 lo tanyü 120,000 dushvu pe kepfüshe kerüshvu thyü. Tson-o a-le lo temi dan apfu Kershvuka gü thyükenshün lo.
- ⁶Püshükedanyu le anyugun bin ka solo, lo Levinyu le so anyugun denzin ntsun-o Raja David le khikeshü lükhin dan sen Npugü shwe lüthyüo David le anyugun no thyü lotse keshü hontse, “A-keso le Kethonthen le,” tson. Temi apfu so kebin ka püshükeda nyu dan le shukhun shü.
- ⁷Solomon le kahun lvu Kershvuka mhundyü nyu kebin gü thyü kenshünlo, tson-o tsüka, apentha rope kerüshvu, shyeni pe kerüshvu, lo kepfüshe kerüshvu thyü keshü dan pe rora thyülo. A-le thyükeshü lazo kershvubin gü le tha hokeshü hi apfu pe rüshvu titse kethyü le sheritsin kela genyu.
- ⁸Solomon lo Israel nyu apfu jon tsenyü thennyu bin nga lo. Tesozin Hamath kazü kenchon ki lo tesinzin Ijipt terhi ki temi danda le ryü.
- ⁹Anyugun le jon tsenyü kershvubin thyükenshün lo, tson-o jon tsenyü bin sin-o ngalo jon kenkhin gü nyü anyugun le kehun kekhe jvü nme thyülo,
- ¹⁰lo tsüsinyü, shyé tsenyü gü jon nki kenshen nyü Solomon le temi dan nipe ka ki shüla. Npugü le jochü pe Israel nyu, David, lo Solomon ketsü apfu genyu anyugun sherhün sala.

Sunggigü Le Solomon Yhühyu Thyünikeshü

(1 Raj 9:1-9)

- ¹¹Raja Solomon le Kershvuka lo rajaka, a-le thyü titse ndo kebin apfu thyü pen lo kela siki,
- ¹²khejenyu Npugü le a-yhühyu thyüshü. Npugü le a-ka zoshü, “Ale nkehi nyülo laso, lo ale Kershvuka higü nyu rora thyü pe a ketsübin thyü titse keshü gü lolo laso,
- ¹³Lihi gwenkho ka-e ale tsangri shü mvula, nmvue tsekhvu nipe low tyü la, nmvue kenpen nipe atemi ge shüla-e,
- ¹⁴anyugun le serikemvu tha thyü kehü nyu rani a kiryüo kehithyü yatselo ale tsangge bin-o anyugun kehinyü shüti, tson-o anyu kemu jüshü lo anyu kazü thyü ngwa nishü ti.
- ¹⁵Ale Kershvuka higü nrío hinyu kehithyü keshü apfu nyü bin ti,
- ¹⁶tsünyu kethonthen arüshvu hüti tse ale kejülo lo thyükenshün lo kela genyu. Gwenkho apfu nyu ale tsü nri lo ntsen bin ti.
- ¹⁷Nle npvü David hontse ketsin thyüo a lothyü, a tejvü dan thyüzen lo ale johokeshü apfu thyü hü yatselo,

¹⁸ale npvü David ka a-nyenyu no a-zintse Israel nyu so gon hüti tse zoshwi keshü gü tsü ale then ti.

¹⁹Ai nle lo ntemi le ale pe hagon ketsü a tejvü lo a johokeshü thyü zen mvuo tero kecha rüshvu,

²⁰tson yatselo ale pe hagon tsükeshü kazü gü nyu hagon khipe shwe lati, lo a kershvubin thyü titse ale thyünshün kelo Kershvuka higü khe lati. Tson-o lika hika-e me no tsü shwi nyü lo nkhin lati.

²¹“Ntsoka Kershvuka gü rüshvu sa bin nyo, ai tsü nken kegü nyu aphu a-dun thyüo, ‘Nyu genyu Npugü le kazü higü lo Kershvuka higü ge hihontse thyü layo?’ tse ketso ti.

²²Lo me le zo-o, ‘Anyugun le Npugü anyu Sunggigü, Ijpt ki anyu pvübon nyu zenchwi keryü gü khekela genyu yale. Anyugun le tero kecha then-o tsüdan rüshvu tinla. Tsügenyu Npugü le kenke kenmhü hi senryü anyugun ge shü laso.’”

2 Binyoh 8

Solomon Le Thyükelo dan

(1 Raj 9:10-28)

¹Solomon le chen nki Kershvuka gü lo a-rajaka thyü.

²A-le raja Hiram le pe a-ketsü nyida dan ko thyüketsü nilo-o Israel nyu nipe no tsüdan ka binlo.

³A-le Hamath lo Zobah kazü ko nkhele

⁴lo kazükesi nyu Palmyra nyida gü chwida khwelo. A-le Hamath ki nyida dan thyü nilo, tsü le kenya pe kequen kehü bin dan.

⁵Solomon le nyida hidan ketsükela nilo: Beth Horon teso gü lo Beth Horon tesin gü (chwida thyü pe hun-o khincha shülo kegwa khinrun kebin nyida),

⁶Baalath nyida gü lo a-le kanyü kequen kehü nyida aphu lo a-keru lo kerugari le sun kehü nyida dan. Jerusalem, Lebanon lo a-le gon kebin kazü nyu a-le thyü titse ndo kebin aphu thyü külo.

⁷⁻⁸Solomon le Israel nyu le kazü gü lo kelo ka boshvula kemvu Kanaan nyu tsipwen aphu no kuli thyülo. Hidan hi: Hitnyu, Amornyu, Periznyu, Hivtnyu, lo Jebusnyu anyugun tsipwen le dothyü ryü njaka gwenkho ti bin zun.

⁹Israel nyu we no kuli thyümvu, ai no shüpahü, kedanyu, kerugari so kedanyu, lo keru kesen nyu thyü.

¹⁰Ka kecha cha thyü kebin kuli nyu dan so kedanyu 250 le bin.

- ¹¹Solomon le David nyida nyu a-nu Ijipt Raja gü nyugi tsü zen gü a-le tsügi genyu thyükesü ka ki shüla. A-le zoshü, “A-no Israel nyu raja David rajaka nyu yhun loho, bin lika hika-e Kejozenkelo Khinpha kebin bin tsü le nshün kethyü genyu.”
- ¹²Solomon le a-le kershvubin thyü pe Kershvuka mhundyü ka shü kenjü gü nyu rora thyüshü.
- ¹³Kenshün jon nme nyü dikho sen mvulo shvuyo Mosa tejavü gü then-o a-le rope kerüshvu thyüshü: Sabbath, shye keshün nga, lo chen me ka nga kenshen dan-kebu pe shükemvu tensü nga, Logvü Nga, Thennyu kebin nga.
- ¹⁴A-pvü David le tejavü thyü kenjü then-o, a-le püshükedanyu lo Levinyu no lü kethyü nyu püshükeda nyu kecheo khenyütsen anyugun tho thyü nrün ketsen shüla. A-le Sunggigü temi gü David le johokeshü hontse Kershvuka rikhun nyu no khenyütsen khinrun nmeme ka anyugun tho thyü nrün ko ketsen shü.
- ¹⁵David le püshükeda nyu lo Levinyu no kenyaka dan lo thakecha genyu mvulo keshvu senthyükesü aphu thenlo.
- ¹⁶Higwenkho hile Solomon le thyü kebin tho dan aphu pen lola. Npugü ka gü binjwe keso ka gü thyü pen kelo keti, thatho aphu gwa salo.
- ¹⁷Tsüselo Solomon le Edom kazü nyu Aqaba zükenchon züda se run kensenbin Eziongeber lo Elath tse ki gü.
- ¹⁸Raja Hiram le zürun, zürun jenkesanyu, lo a-hensin kedanyu no tsüketsen-o nipe a-kishü. Anyugun le Solomon hensin nyu kedanyu zen-o Ophir kazü ki gü suna kilogram yie tseryü pvün kela pfüryü Solomon tsüshü.

2 Binyoh 9

Sheba Ki Rajagi Le Keryü

(1 Raj 10:1-13)

- ¹Sheba nyu Rajagi le Raja Solomon zan kechwi nyü lo-o kerü peha pe a-ketso titse Jerusalem nyu ryü. A-le temi danda zen, lo tharün kegwa, tso minketsen lo suna pe ut dan khvu thyü pfüryü. A-le Solomon au keteno kethyü ka a-le rüchün kebin aphu pe Solomon ketsoshü.
- ²Lo Solomon le tsü aphu kenishü; a-kon zokekha titse agenyu kerü thame ndi.
- ³Sheba nyu Rajagi le Solomon kensü khwenyü shülo a-le thyü keshü Rajaka hyushü.
- ⁴Tsügi le a-ketyüketsü pe miz ge keshü, a-hensin kedanyu dan kebin ka, a-rajaka nyu thatho thyü kehü dan kekengü, anyugun phinya kesen, keho nyu a-lothyü kebin dan phinya, lo a-le Kershvuka nyu rora kethyü hyushü. Tsü shwi a-dun thyü pe a-teshe ndila.

⁵A-le Raja gü ka zoshü, “Ale a kazü ki nrüla lo n kensü rüla nyükelo tsü le ketsin!

⁶Ale ryü a npfü hyu kemvu ka we anyugun jo tenyen mvu hü. N kensü ale ponha nti-e nyü lomvu zun hile. Nle mele nrüla zo kekhü nyeki nsü kvu.

⁷N lothyü kehü nyu, a-zintse nkhoka bin-o n kensü jo nyü kehü dan we ditsüki hen gwala!

⁸Npugü n Sunggigü shwe le! A-le nlope raja thyüo nno a-zan nyu meso gon-o a-le dihontse nshwi a-kenyü hüyo tsinshü. A-le a-temi Israel nyu so kehü genyu kethonthen anyugun ntsen lonyüo, nno tejvü lo kenjü gü sen lotse nkhipe anyugun raja thyüshü laso.”

⁹Tson-o a-le sen keryü jwe dan pe raja Solomon tsüshü: Suna kilogram yie zi kela lo tharün kegwa lo tso minketsen kechon khi pe. Sheba nyu rajagi le pe Raja Solomon ketsü hontse tharün kegwa kegwatsin kecha ndi.

¹⁰(Raja Hiram lo Raja Solomon temi Ophir ki suna sen keryü dan le Juniper sen lo tso minketsen ko senryü.

¹¹Solomon le tesen tsüpe Kershvuka nyu lo rajaka nyu phalvu dan thyü lo lükethyü nyu dan genyu harp lo lyre dan cha. Himhundyü Juda kazünyu tsü hontse kethyü hyushwi mvu.)

¹²Raja Solomon le Sheba Rajagi le nyu hiyo aphu pe tsügi tsüshü. Tsügi le jwe sen keryü genyu a-le jwe pe ketsü nyeki kerüche. Tson-o tsügi lo a-temi dan le ranio Sheba kazü ki gunla.

Raja Solomon Kenya

(1 Raj 10:14-25)

¹³Chen kechwü Raja Solomon le suna kilogram yie nki kenshen kepen hyulo hü,

¹⁴hakon halü kethyü nyu le khajana keshü nyeki. Arabia raja dan lo Israel kazü sakethü ahng dan le rakagi lo suna senryü.

¹⁵Solomon le gida keda tsihvu thyülo, nme ge suna kilogram tsenyü nyü kho jon pe je,

¹⁶lo gida tsünye keshe tsishen thyülo, nme ge suna kilogram kenshen shen jon pe je. A-le tsü pe Lebanon chün katsen gü nyu shü njü.

¹⁷Raja gü le Rajakhün ko keda nme thyülo. Tsü ponha le chunhü lo a-sen le suna ketsin pe je.

¹⁸Phalvu tsero thyü kügü rajakhün ti lo phachwin nme thyü pe tsü kesü, suna pe tsü je. Rajakhün lizin hizin a-bu thyü lo shünyho thyü pe lizin hizin rhun.

¹⁹Phalvu lizin hizin a-te ka shünyho le bin-o shünyho tseryü kenyhun le phalvu ge bin. Rajaphen kecha nme ka-e Rajakhün ge hon kethyü ndi.

²⁰Raja Solomon honpen apfu suna pe thyü, lo Lebanon chün ka gü nyu lalü apfu suna ketsin pe thyü kü, Solomon gwenkho ka rakagi le a-minketsen nme letse rüchün mvu.

²¹A-le Raja Hiram run dan zen kehü run dan le bin. Chenshen ka gwengwa a-run dan le suna, rakagi, chunhü, nkhü lo tekü pfü ryü hü.

²²Raja Solomon le kazü nyu raja kecha apfu nyeki nnya lo nsü kvu.

²³Anyugun apfu a-zen kegwen shao Sunggigü le pe a-ketsü kensü lo jo nyü hü.

²⁴Nmeme tse rakagi, suna, phinya, terikanyü, tharünkegwa, keru, mules tse jwe thyü pe Solomon tsühü. Chen kechwü hihontse hü.

²⁵Raja Solomon le a-kerugari lo keru dan genyu senru bin yie zi le bin, lo keru kentsen nyu yie tseyü kenyhun bin. Peha pe Jerusalem nyu lo a-sen pe nyida lika hika shü bin hü.

²⁶A-le Eufrates züri ka gü Filistian lo Ijpt terhi keti kazü nyu raja apfu dan nyu kedatsin gü thyü.

²⁷A-raja gwenkho ka Jerusalem nyu rakagi le tso hontse, lo sedar sen le kesükela thyü pe Juda rincho phaki tinkü sen hontse la.

²⁸Solomon le Musri lo senye kecha apfu ka keru kelo lo.

Solomon Raja Rüla

(1 Raj 12:1-20)

²⁹Solomon rüla le kecha kerika gü kenkhin keti sidyükesha gü Nathan rüla ka, Shiloh ka Ahijah sidyü jokezo nyu, lo sidyükesha gü Iddo tsemin kehyu nyu thu njü, tsüka Israel raja Jeroboam keda kethyü rüla ko bin.

³⁰Solomon le Jerusalem nyu Israel nyu apfu so chen henzi raja thyü.

³¹A-le silao pe David nyida nyu sunla; tson-o a-nyugü Rehoboam le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 10

Tsipwen Teso dan Le Kevü Sokeryü

(1 Raj 12:1-20)

¹Rehoboam le Shechem kigü, tsüka tesozin kebin Israel nyu apfu a-no raja thyü titse ryü kequen bin.

²Nebat nyugü Jeroboam, Raja Solomon nrhio Ijpt ki tinkela gü le hi rüla nyü shüo kaki rani ryübin.

³Tsipwen tesozin temi dan le a-ko shüo anyugun apfu Rehoboam ki gü a-ka zoshü,

- ⁴“Npvü le khvukensu pe agun ge shü. Tsügenyu nle khvu hidan thyü kenshe-o agun le yhun rüyü loya tselo agun le njozen-o nhensin bin tile.”
- ⁵Rehoboam le anyu ka zoshü, “Jonshen gwenkho pe atsüo ano rüchün shwilo. Tsüsiki niryülo!” Tsügenyu anyugun le tinla.
- ⁶Raja Rehoboam le himhundyü a-pvü Solomon tsontsin kehü püshünyu ju zen kegwensha shü. “Ano dihontse anyugun jokenishü lotse hagin le zo tila?” tse ketsoshü.
- ⁷Anyugun le a-jokenishü, “Nle temi hidan ge njvübwen-o jokegwa zo-o anyugun kenyü thyüshü yatselo anyu le kethonthen njozen-o nlothyü hüti.”
- ⁸Ai a-le püshünyu ju khwenyü mvuo a-zen kentsin-o yhun sokeryü ntsoka a-tsontsin kebin selo dan ketso.
- ⁹“Ano nyu tse thyü mon? Ano anyugun khvu thyü kenshe shülo tse aka hi kebin dan ka anyu ka nyu zo tila?” tse ketsoshü.
- ¹⁰Anyugun le a-ka zoshü, “Nle anyugun ka hihontse zomvu loshvu: ‘Azenkero keshe gü le apvü sen nye gon.’
- ¹¹‘Apvü le khvukensu pe hagin geshü; ale tsüthyü nsukvu shüti. A-le senro pe hagin vü; ale kerukehü vü pe hagin nmhun shüti!’ ” tse anyugun ka zolo tse shü.
- ¹²Jo shen siki Jeroboam lo temi dan aphu Raja Rehoboam le zokeshü hontse a-kiryü.
- ¹³Raja gü le püshünyu ju le a-ka kezo nyü mvuo temi dan ka jozo nko sa shüla,
- ¹⁴selo ju le a-tsontsin keshü hontse. A-le anyugun ka zoshü. “Apvü le khvu kensu pe hagin ge shü; ale tsüdan thyü nsukvu shüti. A-le senro pe hagin vü; ale kerukehü vü pe hagin nmhun shü tile.”
- ¹⁵Tsü le Npugü Sunggigü le Shiloh ka sidyükesha gü Ahijah mün nyu Nebat nyugü Jeroboam ka zokeshü thyü ryü titse kethyü a-kendo kela genyu. Hi genyu raja gü le temi dan jo nyü mvu shüla.
- ¹⁶Temi dan le raja gü le anyugun jo nyü shümvu kela shalo ntsin sen-o, “David lo a-kami khela lo! Anyugun le ngun ge nyuthyü shüla? Israel nyu temi dan, gun lati khun! Rehoboam no a-npfü a ntsenlo!” Tson-o Israel temi dan le kevü sorryüo,
- ¹⁷Rehoboam khe pe Juda kazü nyu yhun kebin dan nti so raja thyü gwenzin la.
- ¹⁸Tson-o Raja Rehoboam le thatho kethyü nyu so kedagü Adoniram no Israel nyu ki gü lotse nishü laryü anyugun le tso pe jon shvula. Tsüselo Rehoboam le whütse kerugari ge kü lo-o Jerusalem ki ryüla.
- ¹⁹Tsü gerho Israel rajaphen teso nyu le David raja kami ntsun sola.

2 Binyoh 11

Shemaiah Sidyüjo

(1 Raj 12:21-24)

¹Raja Rehoboam le Jerusalem nyu ryü kelo ka a-le Benjamin lo Juda tsipwen ka shüpahü kegwatsin lak nmeo yie hentetse ko kequenlo. A-kerüchün le gü teri thyüo Israel tsipwen tesozin kebin dan lonikelo ndo.

²Ai Npugü le sidyükesha gü Shemaiah ka zoshü

³Jolo higü pe Raja Rehoboam lo Juda lo Benjamin tsipwen apfu ka zoshü lo:

⁴“Hagun temi Israel nyu dan whe nya. Hagun apfu kaki gunla. Nyuthyü layo tsüle akendo.” Anyugun le Npugü johokeshü zen-o gü Jeroboam zen kenren mvula.

Rehoboam Le Nyida dan Chwida Khwenlo

⁵Rehoboam le Jerusalem nyu bin-o Juda lo Benjamin nyida hidan ka chwida khwenlo:

⁶Bethlehem, Etam, Tekoa,

⁷Bethzur, Soco, Adullam,

⁸Gath, Mareshah, Ziph,

⁹Adoraim, Lachish, Azekah,

¹⁰Zorah, Aijalon, lo Hebron.

¹¹A-le chwida dan thyü nko salo, lo nmeme so keda temi kejülo-o sen mvulo keshvu ketyüketsü, oliv terzü lo vainzu,

¹²lo gida lo min ndo pe bin la. Hihontseo a-le Juda lo Benjamin ketsen pe a-hensin shülo.

Püshükedanyu lo Levinyu Le Juda Ki Keryü

¹³Israel nyu kazü apfu nyu püshükedanyu lo Levinyu le Juda ki nsheryü.

¹⁴Levinyu dan le anyu shaipfü lo kazü khelao Juda lo Jerusalem kiryü, Israel Raja Jeroboam lo a-sun kethyü dan le anyugun no Npugü püshükeda thyü kemvui genyu.

¹⁵Jeroboam le Sunggigü shakemvu dan kerüshvu a-rin lo a-le thyükelo methutse men dan rüshvu lo lothyü titse a-npfü püshükedanyu kejü lola.

¹⁶Israel nyu tsipwen apfu ka ketsin thyü Npugü Israel Sunggigü rüshvu kenyü nyu apfu rora thyü pe Npugü, anyugun pvübon nyu Sunggigü ki shülo nrün genyu Levinyu sithen-o Jerusalem ki ryüla.

¹⁷Hile Juda rajaphen thyü nkoshü, chen shen anyugun le Solomon nyugü Rehoboam kecheo anyugun le raja David lo Raja Solomon au hensin yhun kebin hontse shü.

Rehoboam Kami

¹⁸Rehoboam le Mahalath lolo, tsügi a-pvü le David nyugü Jerimoth lo a-jvü le Eliab nyugi Abihail, lo tsügi a-bon le Jesse.

¹⁹Au nyu peche mishen: Jeush, Shemariah, lo Zaham;

²⁰kenkhin ki a-le Absalom nyugi Maacah lo-o au nyu peche mizi le bin: Abijah, Attai, Ziza, lo Shelomith.

²¹Aphu kesin le Rehoboam le a-nu le tserüo tetse lo a-thenu le mihentsero, lo a-nyu peche nkio tetse lo tenu hentsero le bin. A-nu lo a-thenu aphu dan nyu a-le Maacah so tsin,

²²lo a-nyu kecha aphu nyeki Abijah le a-kenyüo no a-sunka raja thyü titse kejülo.

²³Rehoboam le nyuyhün sa tse anyu dan tho kenjün shüo pe Juda lo Benjamin kazü nyu chiwda kebin nyida dan ka shü. A-le nhosa tse anyugun gin ndoshü, lo tenunyu kechon lope anyugun nu thyü shü.

2 Binyoh 12

Ijpt Nyu Le Juda Kehü

(1 Raj 14:25-28)

¹Rehoboam le Raja thyüo kekvu senlo nyemhun a-le lo a-temi dan le Npugü tejvü gü khela.

²Rehoboam le Raja thyükelo chen pvün chen anyugun le Npugü ge joketsin zomvu kela genyu shaja hyulo. Ijpt nyu raja Shishak le Jerusalem whe,

³a-le terigari yie meo tsi hvu, keruge temi yie hentsero, lo shüpahü Libya nyu, Sukkitnyu, Sudan nyu rihü swülo bukeho sin-o zenryü.

⁴A-le Juda nyida chwida kebin dan lolo-o kela Jerusalem keti ryü.

⁵Tsüselo, sidyükesha gü Shemaiah le Raja Rehoboam lo Juda nyu sharhi dan le Shishak kebuo ryü Jerusalem nyu kequen kebin ka gü. A-le anyugun ka zoshü, “Npugü le hagin ka johi zobin nle: ‘Hagin le akhela tsügenyu ale hagin khepe Shishak ben nyu shü laso.’ ”

⁶Tsontsin Raja gü lo sharhinyu ju le anyugun le mu laso tse zo-o, “Npugü le nyuthyü bin yo tsü le njü le tse shalo.”

⁷Npugü le hi hyu shüo a-le Shemaiah ka zo nishü, “Anyugun le anyu kemu shalo kela genyu, ale anyugun nke loho. Ai Shishak le anyugun whe kethyü ka ale anyu kenishü ti. Anyun kenthün aphu pe Jerusalem nyu shü mvu lati,

⁸ai Shishak le anyugun so kvulo lati, tson-o anyugun le a lokethyü lo kazü nyu kedanyu lokethyü au kecha kethyü le kebin sha loti.”

⁹Raja Shishak le Jerusalem nyu ryüo Kershvuka gü lo rajaka nyu kenya dan khilo la. A-le Raja gü Solomon le suna pe gida kethyü sin-o tha aphu khilo la.

¹⁰Tsü sunka Rehoboam le lazo pe gida thyü lo-o pe rajaka khinrun rikhun nyu so keda dan tenyen shü.

¹¹Raja gü le Kershvuka ki kegun tsen rikhun nyu le gida dan sen güo sen niryü rikhun nyu katsen günyu bin lahü.

¹²A-le tsenyo-o Npugü hensin ryü kela genyu Npugü nyunkekhü nyu a-nke shü lamvu, tson-o Juda genyu gwenkho gü le gwa bin lo.

Rehoboam Raja Kethyü Rüla

¹³Rehoboam le Jerusalem raja thyüo kvu kenyelo. A-le a-keyhun chen henzi nme ka raja thyülo, tson-o Npugü le Israel nyu kazü aphu nyu a-kershvubin thyü titse kejukelo Jerusalem nyu chen tseryüo tsenyü raja thyü. Rehoboam a-jvü zan le Naamah a-le Ammon nyu temi.

¹⁴A-le nyu le gwamvu yo tsü thyü la, Npugü kendo gü fü mvu kela genyu.

¹⁵Rehoboam tho kerika gü kenkhin keti lo anyugun kaminyu rüla le sidyükesha gü Shemaiah lo sidyükesha gü Iddo au rüla ka kethu lesü ka bin. Rehoboam lo Jeroboam au jaka teri le bin zin ryü.

¹⁶Rehoboam le silao pe David nyida nyu raja nyu sika nyu sunla, tson-o anyugü Abijah le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 13

Abijah Le Jeroboam Zen Terikethyü

(1 Raj 15:1-8)

¹Israel raja Jeroboam le raja thyükelo chen tseryüo tetse ka, Abijah le Juda raja thyülo,

²lo a-le chen shen Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Gibeah nyida nyu Uriel nyugi Micaiah. Abijah lo Jeroboam au janyu teri le soryü la.

³Abijah le rihü lak pezi penso lola lo Jeroboam le rihü lak tetse no tsü ntsun titse ndolo.

⁴Rihü dan le Efraim rincho ki keteno. Raja Abijah le Zemaraim kazüthun ge kü gü Jeroboam lo Israel nyu dan koshü: “Akhwe nyülo!” tse a-le zoshü.

⁵“Npugü Israel Sunggigü le David zen-o borhola lokeho kejozenkelo nme thyüo kethonthen Israel nyu so raja kethyü pe a-le lo a-nyenyu tsü kela hagun le shamvu ole?”

- ⁶Nebat nyugü Jeroboam le a-raja gü Solomon ntsun sola.
- ⁷Tsontseo kenkhin ki a-le serikemvu nyu dan me ko kequen lo-o zen Solomon nyugü Rehoboam khwenyü mvuso, tsü gü le ncheri lo a-sikesha kendizun genyu anyugun nyhe lo mvula.
- ⁸Ntsoka hagin le Npugü le khipe David nyenyu ketsü raja gü zen kenren titse bin nyo. Hagun rihü danda le Jeroboam le pe hagin tero gü thyü titse thyükeshü suna pe kecha methutse dan sen hü.
- ⁹Hagin le Aaron tsipwen, püshükedanyu, lo Levinyu dan hü shwila. Tson-o anyugun bin ka senye kecha dan hontse püshükeda kejü lola. Ligü higü methutse nme nmvue tanyü tsenyü sen keryü gü le a-npfü a-thyü kenshün pe hagin tero hontse kethyü nyu püshükeda thyülo lahü.
- ¹⁰“Ai agun we Npugü ngun Sunggigü lothyü lo a-khela mvule. Aaron nyenyu püshükeda dan le anyugun thothyü lo Levinyu le anyugun keche hü nle.
- ¹¹Lonyü kheje tsen anyugun le tharün kegwa lo senru apentha rope a-rüshvu hü. Anyugun le tensü pe miz kenshün ge a-rüshvu lo khejetsen suna makenben bin ge mah nben shü hü. Agun le Npugü le johokeshü thyü hü, ai hagin we a-khela so.
- ¹²Sunggigü npfü agun sharhi, lo a-püshükeda dan le shukhun pe agun ko shülo hagin zen terithyü titse ndo-o hika bin nle. Israel nyu temi dan, hagin pvübon nyu Npugü Sunggigü zen kenren nya ta! Hagun le kvulo kemvui le!”
- ¹³Tson kebin ka Jeroboam le a-rihü peha nipe no sizin kipon Juda nyu rihü dan tson khwe bin, lo a-sen le mhundyüzin anyu zen kentsun bin.
- ¹⁴Juda nyu dan le shwishü laryü anyugun hunpfülo kela hyulo. Anyugun le nra Npugü ka keche hishüo püshükedanyu dan le shukhun shü.
- ¹⁵Tsüselo Juda nyu dan le nra sen shüo, Abijah no anyugun tsonrio tsüdan whe so; Sunggigü le Jeroboam lo Israel nyu rihü dan so kvula.
- ¹⁶Israel nyu le Juda nyu dan mhundyü tinla, lo Sunggigü le Juda nyu dan no anyugun nyekvu lola.
- ¹⁷Abijah lo a-rihü dan le Israel nyu boshvula Israel nyu shüpahü kegwa lak pvün boshvula.
- ¹⁸Tson-o Juda temi dan le Npugü, anyugun pvübon nyu Sunggigü tenyen kethyü genyu Israel nyu so kvulo.
- ¹⁹Abijah le Jeroboam hügü a-nyida peha nkhenlo la: Bethel, Jeshanah, lo Ephron, lo nyida hidan khoka rünyi dan.
- ²⁰Abijah raja gwenkho ka Jeroboam le a-kekvu hyunilo mvula. Tson-o kenkhin ki Npugü le a-vüshvula.

²¹Lo Abijah le kvu kenye so ryülo. A-le a-nu mitseryü pezi, lo anyu peche nki kenyhun, lo tenu tseryüo tsero le bin.

²²Abijah le nyu zo lo thyüshü yo a-rüla a-sen le sidyükesha gü Iddo rüla kethu lesü ka bin nyo.

2 Binyoh 14

Raja Asa Le Sudan Nyu Sokvukelo

¹Raja Abijah le silao pe David nyida nyu raja nyu sika nyu sunla. A-nyugü Asa le a-sunka raja thyülo. Asa hensin nyu chen tseryü kazü gü le bwe lo.

²Asa le nyu le njü lo gwayo tsü thyüo Npugü a-Sunggigü kenye thyülo.

³A-le tesin kershvubin, lo Sunggigü shakemvu kershvubin dan borhola, kenshün tso kesen bose la lo Asherah terogi menkezü duthü la.

⁴A-le Juda temi dan no Npugü anyugun pvübon nyu Sunggigü kendo thyü, a-senkethyü lo a-johokeshü thyüzen lotse ahza shü.

⁵A-le Juda nyida dan no tero kershvubin lo tharünkegwa kershvubin bokenmhe kela genyu a-keda hensin rajaphen le bwen rüyülo.

⁶A-gwenkho ka a-le chwida khwe pe Juda nyida dan hun lo, lo Npugü le kebwen pe a-ketsü genyu chen tekü-tseryü teri ndilo.

⁷A-le Juda temi dan ka zoshü, “Ngun chwida lo tsokhwen dan thyü lo-o khinrun khinla lo khincha shüla tile. Ngun le Npugü ngun Sunggigü kendo thyü kelo genyu kazü gü ketsen loso. A-le lizin hizin ngun khwen ntsenlo laso.” Tson-o anyugun le thatho thyü lo gwakenyelo.

⁸Raja Asa le Juda temi rihü gida lo min kesen 300,000 lo Benjamin temi gida lo tholevü kesen 280,000 le bin. A-nyugun aphu kepeche lo chün kegwa thyü kela temi.

⁹A-zan le Zerah tse kethyü Sudan nyu nme le rihü 1000,000 lo terigari tsishen zen Juda hü ryü Mareshah tila.

¹⁰Asa le a-zen kenren titse chwi lo anyugun le lizin hizin Mareshah khoka Zephathah ketejon nyu gwen ndolo.

¹¹Asa le Npugü a-Sunggigü ka kehi thyüshü, “O Npugü nle nne satse kvukemvu rihü gü che pe kekvu gü hontse shü logwa. O Npugü, agun Sunggigü, ntsoka agun che shülo, agun le ntenyen lo nzan nyu rihü danda higü nren titse ryü kebin genyu. Npugü, nle agun Sunggigü; temi nme-e nnyeki kvu keloi ndi.”

¹²Asa lo Juda nyu rihü dan le Sudan rihü dan whe, lo Npugü le kvulo la. Anyugun le tinla,

¹³lo Asa lo a-rihü dan le anyugun hü gü Gerar ti. Tson-o Sudan nyu kechon ga lao, rihü dan le rani ryü anyugun nrenlo mvula. Npugü lo a-rihü dan le anyugun sokvu lola, lo rihü dan le anyugun hon kechon khilo.

¹⁴Tsüselo anyugun le Gerar lo tsü kehun nyida dan nkela, kechamvule tsüki temi dan le Npugü rüla shape anyugun kerüshvu kela genyu. Rihü dan le nyida tsüdan aphu lolo-o kanyü kechon khilo.

¹⁵Anyugun le tanyü kekhwen nyu kensenbin peha ko wheo tanyü lo ut kechon ten lola. Tson-o anyugun le Jerusalem ki niryüla.

2 Binyoh 15

Asa Le Thathyü Keshünni Kethyü

¹Sunggigü kapu gü le Oded nyugü Azariah ge ryü,

²tson-o a-le gü Raja Asa teno. A-le so, “Raja Asa, Juda lo Benjamin temi aphu akhwe nyülo! Hagun le Npugü zen kehü then a-le hagun zen hü. Hagun le a-fü yatselo a-le hagun no a-hyu loti, ai hagun le rani laya tselo a-le hagun khe lati.

³Gwenkho kethon Israel nyu le Ketsin Sunggigü sen mvuo yhun, püshükedanyu no anyugun senthyü mvu lo tejvü ndi laso.

⁴Ai kenjün kethyü le keryüka, anyugun le Israel nyu Npugü Sunggigü ki raniryü. Anyugun le a-füo a-hyulo.

⁵Tsü jon ka we temi nme-e nyunbwen-o ryü lo gü lomvu, kazü lika hika-e kenjün kethyü lo kevükeben le bin kela genyu.

⁶Senye nme le senye kecha gü nshwe, nyida nme le nyida kecha gü nshwe tse hü, Sunggigü le kenjün kethyü lo shekese senryü anyugun ge shü kela genyu.

⁷Ai hagun we nko binlo, lo nyunkhinya. Hagun le thyü nrün tho gü chün thyü pe hagun tsüti.”

⁸Asa le Oded nyugü Azariah le sidyü jo zokeshü nyüo peche lo. A-le Juda lo Benjamin kazü nyu teromen aphu lo Efraim rincho ki a-le nkhen kelo nyida nyu teromen tse aphu khila. A-le Kershvuka kamhun nyu kebin kershvubin ko ketsükela nilo.

⁹Efraim, Manasseh lo Simeon temi kechon le Asa kipun ryüo a-rajaphen nyu yhun tinla, Npugü le a-zen kehü hyu kela genyu. Asa le anyugun aphu lo Juda lo Benjamin temi tse koshü.

¹⁰Anyugun le asa le raja thyükelo chen tseryü pvün gü shye shen ka Jerusalem nyu kequenlo.

¹¹Tsünyü anyugun le terithyü gü khikelo pe rora thyü pe Npugü kishü: Methu 700 lo tanyü 7,000.

¹²Anyugun le anyugun nyun lo keyhun apu sen Npugü, anyu bon nyu Sunggigü rüshvu hü titse kejozenkelo thyülo.

¹³Ligü higü Npugü rüshvu kemvu gü nche nmvue püshü, peche nmvue tenu metse boshvula.

¹⁴Anyugun le nra sen-o Kejozenkelo hi zen ti tse Npugü zan nyu swe la njüo sen lo shu khun shü.

¹⁵Juda temi dan apu anyugun nyun apu sen-o kejozenkelo hi gü thyü kela genyu a-kenyüla. Anyugun le anyu kenyü ho tse Npugü rüshvu lo a-le anyugun kerüshvu lolo-o lizin hizin kengü kegwa pe anyugun tsüshü.

¹⁶Raja Asa le a-gü Maacah no raja a-jvügi thyü mvula, tsügi le kentsü kenchen terogi asherah men nme thyü keshü genyu. Asa le teromen gü dushe shüo dukhodura pe Kidron Ketejon nyu rola.

¹⁷Asa le kazü gü nyu tero kerüshvubin apu nke lamvu yatse-e a-le a-rhünthen Npugü mhundyü nyu joketsin zo bin-o ti.

¹⁸A-le a-pvü Abijah le thyükenshün pe Sunggigü tsükela apu lo a-le a-npfü thyü kenshün kela suna lo rakagi kanyü-e senryü Kershvuka nyu shüla.

¹⁹A-le raja thyükelo chen shenryü pvün mhundyü we teri thyü mvula.

2 Binyoh 16

Israel Nyu Zen Kevükethyü

(1 Raj 17:17-22)

¹Juda raja Asa le raja thyü kelo chen shenryüo tsero ka Israel raja Baasha le Juda hüo Juda ki kegü lo kechwi khinla nrün genyu Ramah chwida khwen sola.

²Tsügenyu Asa le Kershvuka kenya khin nyu lo rajaka gü nyu rakagi lo suna khilo-o nipe Damaska ki Siria nyu raja Benhadad tsüo hihontse zoshü:

³“Nnyi pvü le kengü kehü hontse nnyi kengü tile. Rakagi lo suna hi jwe thyü pe ntsü shü le. Israel Raja Baasha no a kazü nyu a-rihü dan zen tinla nrün genyu a-zen kengü kehü tsü nrho lalo.”

⁴Tsontsin Benhadad le Asa khwenyüo a-hensin kedanyu lo rihü dan nipe Israel nyu nyida dan whe. Tson-o anyugun le Ijon, Dan, Abel, Beth Maacah lo kenya pe kequen kebin Naftali nyida dan apu lolo la.

⁵Raja Baasha le nyu hontse bin la seyo shakelo ka Ramah chwida khwe mvula lo thatho gü khela.

⁶Tsüselo Raja Asa le Juda temi ko kequenlo-o no Baasha le Ramah ka sen kebin tso lo tesen dan pen gü Geba lo Mizpah chwida thyü lolo tse ahza hoshü.

Sidyükesagü Hanani

⁷Tsügwenkho ka Sidyükesha gü Hanani le Raja asa ki gü a-ka zoshü, “Nle Npugü n Sunggigü tenyen kethyü sunka Siria nyu raja tenyen tinkela genyu Israel nyu raja gü shüpahü dan le tin laso.

⁸Sudan nyu lo Libyanyu le rihü danda lo terigari lo keru temi zen hü mvu ole? Ai nle Npugü tenyen kethyü genyu tsüdan sokvu lo.

⁹Npugü le kazü apentha nribin hü, tson-o kekvu pe anyun aphu pe a-tenyen bin kehü nyu tsü hü nyo. Nle kephakela tho thyü laso, tsügenyu ntsoka gerho nno a-zintse terithyü hüti.”

¹⁰Jo higenyu Asa le sidyükesha gü ge a-nyunta lao tsügü ten pe phinla. Tsü gwenkho ka Asa le temi peha nthyü nnyü sa sola.

Asa Raja Kethyü Keni

(1 Raj 15:23-24)

¹¹Asa raja kethyü rüla keru ka gü kenkhin keti Juda lo Israel nyu raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin.

¹²Asa le raja thyü kelo chen shenryüo tekü ka a-pha le thyüsaonyhon la; tson-e a-le Npugü ki rani ryü keche fü mvu le dawakesha nyu fü tinla.

¹³Tson-o chen hvu siki a-le sila

¹⁴lo David nyida nyu a-le a-npfü tsonye run kenjü nyu sunla. Anyugun le tharün kegwa lo terzü rün kenyü pe a-sunla nrün genyu a-min yünlo, lo a-kerühvu genyu mah phun shü.

2 Binyoh 17

Jehoshaphat le Raja Thyükelo

¹Jehoshaphat le a-pvü Asa sunka raja thyülo-o Israel nyu ntsun nrün genyu a-thyü nkvulo.

²A-le Judia kazünyu Juda nyida chwida le kebin dan, lo Efraim kazü nyu Asa le lokelo nyida dan ka a-rihü pe shülo.

³Jehoshaphat le a-pvü keyhun kerika tsinhi keshü then-o Baal rüshvu kemvu genyu Npugü le jochü pe a-tsüshü.

⁴A-le a-pvü Sunggigü lothyü, Sunggigü johokeshü zen lo Israel nyu raja dan tho hontse thyümvu.

⁵Npugü le Juda rajaphen sen nkokelo pe Jehoshaphat tsüshü, tson-o temi aphu jwe senryü a-tsüo a-le nnya lo teshwe pfü salo.

⁶A-le Npugü lokethyü nyu ketekho lo Juda kazü nyu tero kershvubin aphu lo terogi Asherah men dan nkela.

⁷A-le raja thyükelo chenshen ka kedanyu hidan no senthyü shü lotse nipe Juda nyida dan kashü: Benhail, Obadiah, Zechariah, Nethanel, lo Miciah.

⁸Levinyu min tekü lo püshükedanyu minhvu tse le anyugun zen hü. Levinyu le Shemaiah, Nethaniah, Zebadiah, Asahel, Shemiramoth, Jehonathan, Adonijah, Tobijah lo Tobadonijah; lo püshükeda le Elishama lope Jehoram au.

⁹Anyugun le Npugü tejavü lesü gü sen-o Juda rünyi aphu nyu gü tsü zope me senthyü shü.

Jehoshaphat Keda

¹⁰Npugü le anyugun hun kebin raja aphu no gü raja Jehoshaphat zen teri thyü nshvula.

¹¹Filistian nyu peha le rakagi lo jwe kecha jwe kechon senryü, lo Arab nyupeha le tanyü 7,700 lo tenyü 7,700 tse senryü Jehoshaphat tsü.

¹²Tson-o Jehoshaphat le kvu kenye sorryülo. A-le Juda kazü aphu nyu nyida dan chwida khwenlo,

¹³kenya kechon kequen pe bin kenjü dan, A-le kedanyu kegwatsin dan no Jerusalem nyu bin,

¹⁴anyugun pfüphun rüchün-o. Juda pfüphun nyu Adnah no rihü dan kentsen gü thyü, a-hensin nyu shüpahü 300,000 le bin.

¹⁵Tsüsika Jehohanan le shüpahü 280,000 zen hü,

¹⁶lo kenshen gü le Zichri nyugü Amasiah le shüpahü 200,000 (Amasiah le Npugü lothyü titse a-npfü chwiryülo.)

¹⁷Benjamin pfüphun ka rihü dan kentsen gü le Eliada, a-le shüpahü kepeche nme, gida lo tholevü kepen 200,000 ketsen.

¹⁸A-hensin ka kedagü Jehozabad le teri genyu nda kegwa thyülo kela temi 180,000 ketsen.

¹⁹Hidan hile Jerusalem nyu Raja gü lothyü, lo tsünyeki a-le rihü kecha dan no Juda rünyi chwida kebin dan ka bin.

2 Binyoh 18

Sidyükesha Gü Micaiah Le Ahab No Petsü Lolo Tsekeshü

(1 Raj 22:1-28)

¹Juda raja Jehoshaphat le nnya lo a-zan chwikelo ka a-kami lo Israel raja Ahab kami zan nyu sun kethyü nme no bin titse ndolo.

²Chen kethon siki Jehoshaphat le Samaria nyida nyu Ahab ki gü. Jehoshaphat lo a-zen kehü dan kerühvu ka Ahab le tanyü lo methu kechon dushvu pe keho nme

thyü. A-le Jehoshaphat nthon pe no azen gü Ramoth-Gilead nyida gü whe titse ndo.

³A-le, “Nle azen gü Ramoth whe tile mvula?” tse ketso shü. Jehoshaphat le zoshü, “Nle gü ti tselo ale ndo bin nle, arihü-e tsü hontse. Agun le nsin ti.”

⁴Tsüselo a-le zosin shü, “Tson-e ano Npugü zen kegwensha shülo.”

⁵Tson-o Ahab le sidyükesanyu tsizi kho koshüo anyugun ketso shü, “Ano gü Ramoth whe tile khela mon?” Tsontsin anyugun le, “Whelo, Sunggigü le kvukelo pe ntsü ti.”

⁶Ai Jehoshaphat le ketsoshü, “Ngun Npugü zen kegwensha lo kegwa sidyükesha nyu kecha le hika ndi ole?”

⁷Ahab le zoshü, “Kecha nme Imlah nyugü Micaiah le bin nle. Ai a-le agenyu sidyü jo kegwa nme-e zoshü hü kemvu genyu ale a-shwinyü mvule; gwakemvu peha zozin hü gwenzin le.” “Nle tsonzo nyalo!” tse Jehoshaphat le a-jokenishü.

⁸Tsügenyu Raja Ahab le kedanyu nme koshüo no gü Micaiah zen whütse ryülo tse shü.

⁹Raja hvu le au raja phinya ketseyho ben-o Samaria khinrun tegwenzin shye kenyuh bin ka au rajakhün ge dun bin, lo sidyükesanyu aphu au mhundyü nyu sidyü jo zobin.

¹⁰Anyugun dan nyu Chenaanah nyugü Zedekiah le tegi pe a-tse thyü pfüo Ahab ka zoshü, “Npugü le hihontse zobin nle, ‘Nle hi sen-o Siria nyu zen kenren-o anyugun nye kvu shülo lati.’ ”

¹¹Sidyükesha kechanyu aphu tsü kenme zola. Anyugun le zoshü, “Gü Ramoth ntsunlo nle kvu loti, Npugü le kvukelo pe ntsüti le.”

¹²Tson kebin ka gü Micaiah zen keryü kedanyu gü le a-ka zoshü, “Sidyükesha kechanyu aphu raja gü le gwalo titse zo bin nle, tsügenyu nko kenme zo logwa kvu tile.”

¹³Ai Micaiah le zoshü, “Npugü le rhünkebin hontse a Sunggigü le ano nyu zolo tse shüyo ale tsü zoti!”

¹⁴A-le Raja Ahab mhundyü ryü laryü, raja gü le a-ketso shü, “Micaiah, Raja Jehoshaphat ayi no gü Ramoth whe le nnya mon?” Micaiah le zoshü, “Whelo! Nle kvu lo tile. Npugü le kvukelo pe ntsü ti.”

¹⁵Tson ai Ahab le zonishü, “Nle Npugü zan ka aka zolo, ketsin zoshü ta! Gwendikho ano nka tsü zo tila?”

¹⁶Micaiah le zoshü, “Ale Israel nyu rihü dan le tanyü a-kekhwe kendi hontse rincho ki nrenru kebin hyu. Lo Npugü le zoshü, ‘Temi hidan le anyugun sharhi ndi le; anyugun no nyun bwen-o kaki gun lalo.’ ”

- ¹⁷Ahab le Jehoshaphat ka zoshü, “A-le agenyu gwakemvu peha zozin kehü ame thakegwa nme-e zohü mvu tse ale nka zoshü laso!”
- ¹⁸Micaiah le zosin-o, “Npugü le nyu zo yo nyülo! Npugü le tsangge a-rajakhün ge dun-o tsanggelonyu aphu a-khoka so kebin ale hyule.
- ¹⁹Npugü le, ‘Segü le Ahab sashüo no gü Ramoth ki me no gala tila?’ Tsontsin tsanggelonyu nme le tha nme zo lo kechanyu ko kecha zo,
- ²⁰tsontseo kapu nme le me mhundyü ri chwi gü Npugü ki ryüo zoshü, ‘Ale a-sa ti.’ Npugü le dihontseo, tse ketso shü.
- ²¹Kapu gü le zoshü, ‘Ale gü Ahab sidyükeshanyu aphu thyü pe no kenku jo zoshü ti.’ Tsüselo Npugü le zoshü, ‘Gü a-salo. Nle a-sa logwa.’ ”
- ²²Micaiah le zoshü: “Hihontse laso. Npugü le sidyükesha hidan thyü pe nsa la sele. Ai a-le a-npfü nno kenke teno lotse shü laso!”
- ²³Tsüselo sidyükesha gü Zedekiah le gü Micaiah mhun di shüo a-ka ketsoshü, “Digwenkho ka Npugü kapu le akhelao ryü n nthon la?”
- ²⁴Micaiah le a-jokenishü, “Nle katsen peha nyu yügü kebu titse kegü ka hyu loti.”
- ²⁵Tson-o Raja Ahab le a-hensin kedanyu nme ka, “Micaiah ten lo-o zen gü Ahng gü Amon lo rajanyu gü Joash au tsü lalo tse ahza hoshü la.
- ²⁶Au no a-khipe doka nyu shülo ale gwabin-o niryü kemvuthen tensü lo zü pe a-tsü bin tselo tse zoshülo.”
- ²⁷Micaiah le nra sen-o, “Nle gwabin-o niryü yatselo, tsü le Npugü le age bin-o zoshü mvu le.” A-le zosin-o, “Ale nyu zoshü yo ligü higü, Nyülo!”

Ahab Kesi

(1 Raj 22:29-35)

- ²⁸Tson-o Israel raja Ahab lo Juda raja Jehoshaphat au le Gilead nyu Ramaoth nyida gü whe titse güla.
- ²⁹Ahab le Jehoshaphat ka zoshü, “Ngun terinyu kegü ka ale ajoja thyü kecha thyülo lati ai nwe nraja phinya sen-o gülo,” tsonshü. Tson-o Israel raja gü le ajoja kecha thyü pvüo terinyu gü.
- ³⁰Siria nyu raja gü le terigari kentsen nyu dan ka Israel nyu raja gü nti a-me kechanyu whe nyalo tse ahza shüla.
- ³¹Tsügenyu anyugun le Jehoshaphat hyu keshü ka anyugun aphu a-le Israel nyu raja gü le tse rüchün-o a-whe ryü. Ai Jehoshaphat le nra shü, tsontsin Npugü Sunggigü le a-kenishüo a-whe kebin dan no a-kheo tinla.
- ³²Terigari kentsen nyu dan le a-le Israel nyu raja gü kemvu tse hyushüo a-hü mvula.

³³Tson-o Siria nyu shüpahü nme le a-tholevü kvu keshü ka raja Ahab le terikanyü pfü kehü janyu ryü a-shwela. Tsüselo a-le nrao a-terigari kera gü ka, “Ale jün laso!” “Ranio teribin nyu chwila lo!”

³⁴Terithyü sa kebin raja Ahab le a-terigari nyu bin-o Siria nyu nri bin-o yhäko keche ka sila.

2 Binyoh 19

Sidyükeshanyu Nme Le Jehoshaphat Rhokeshü

¹Juda raja Jehoshaphat le gwabin-o rani Jerusalem nyu a-rajaka ki ryülo.

²Tsüselo Henani nyugü sidyükesha gü Jehu le gü raja gü teno-o a-ka zoshü, “Nwe nkerüchün le serikemvu nyu keche kethyü, lo Npugü shwinyümvu kehü nyu kipun kebin le njü letse bin nle? Nle nyuthyü shüyo tsü le Npugü nyunkekhü senryü nge shü laso.

³Tsonya tse ai tha kegwa peha le nge bin. Nle temi le rüshvu kehü terogi Asherah men aphu pe shwe lao Sunggigü kendo then titse nyhen thyü kethyü genyu.”

Jehoshaphat Le Thathyü Keshünni Kethyü

⁴Raja Jehoshaphat le Jerusalem nyu yhun hü-e tesin kipun Beersheba ka gü tesozin Efraim rincho te keti a-temi dan nyu njwen zin hü, temi dan kope no rani Npugü anyugun pvübon nyu Sunggigü ki ryü nrün genyu.

⁵A-le Juda nyida chwida kebin dan ka kerathü nyu nmeme kejü shü,

⁶tson-o anyugun tsontsin shü: “Jokerathü kethyü ka pütsü salo; hagun le temi kekvu mvu, ai Npugü kekvu nyu thatho thyü bin nle, lo hagun le jopenron keshü ka a-le hagun zen hü.

⁷NOpugü rühvulo, lo pütsü sao thatho thyülo, Npugü ngun Sunggigü le njü kemvu, peha nyu sokecha kethyü nmvue jvüjwe tsü nhe bin loho.”

⁸Jehoshaphat le Jerusalem nyu Npugü tejvü gü gwenrho nmvue kekevü le nyida gü nyu sorryü lo kerathü shü nrün genyu Levinyu, püshükedanyu lo phenyünyu peha kejü pe sharhi thyülo.

⁹A-le jo hidan pe anyugun ka zoshü: “Hagun le Npugü kenshvu nyu hagun tho thyü mvu loshvu, tha lihi ka-e a-jo kezen nyu bin ketsin thyülo.

¹⁰Nyida lika hika-e hagun temi le teshü, nmvue tejvü, nmvue johokeshü gwenrho kela sen hagun kiryü yatselo, anyugun no Npugü mhundyü nyu mula mvu nrün genyu anyugun ketso kethyü anyu no dihontse tse mvulo shvu yo zo kegwa thyü pe zenshü mvulo shvu. Tson mvuya tselo hagun lo hagun temi-e Npugü nyunkekhü pfüti. Ai hagun le hagun tho gü thyüshü yatselo hagun le mu mvu loti.

¹¹Nyünyü kipun yatselo püshükengun gü Amariah jo nyu tha aphu pen ti, lo kekevü kecha aphu Juda lojvü ahng gü Ishmail nyugü Zebadiah jonyu pen ti. Levinyu dan le dihontse jokerapen loyo tsü shwi ti. Tsügenyu zoshü kebin dan hi pecheo thyülo, lo Npugü no kenjü gü kipun bin lo nda!”

2 Binyoh 20

Edom Zen Terikethyü

¹Tsüsiki Moab lo Ammon nyu rihü dan le Meunite nyu rihü pe anyugun sin zen ryü Juda hü.

²Lilonyu peha le ryüo Raja Jehoshaphat ka zoshü: “Edom nyu rihü danda le n whe titse kesi zida lidan zin ryüzhü nle. Anyugun le Hazazon Tamar lolo laso.” (Hile Engedi zan kecha gü.)

³Jehoshaphat le a-kerülo NPugü ka tsonketsin hi. Tson-o a-le a-kazü nyu temi aphu no nyen lo tse ahza shü.

⁴Juda nyida aphu nyu temi le nyhun-o Jerusalem kiryü Npugü ka kehi thyü,

⁵tson-o anyugun lo Jerusalem nyu temi tse Kershvuka mhun keshün gü nyu kequenlo. Raja Jehoshaphat le gü anyugun mhundyü ka solo-o

⁶Kehithyü nra tetso-o, “Agun pvübon nyu NPugü Sunggigü, nle tsangge bin-o kazü senye aphu so keda thyü hü. Nle kvu lo gonsao temi nme-e n ntsun loho.

⁷Nle agun Sunggigü. N temi Israel nyu le ketu-o kazü higü nyu keryü ka, nle hika yhun kebin nyu hü lao kazü gü pe npvü gü Abraham tsipwen no kethonthen gwen lotse tsüshü.

⁸Anyugun le hinyu yhun-o n kerühvu nyu Kershvuka nme thyü shü,

⁹teri, kenpen, nmvue chenda kenke lihi-e anyugun ge ryü yatselo nrüshvu kehü bin Kershvuka higü mhundyü ka solo nrün shao. Anyugun gwen keshvu ka nka hi shülo nle anyugun kehi nyü lo-o anyu kenishwi shü nrün genyu.

¹⁰“Ntsoka Ammon, Moab lo Edom nyu le agun whe bin laso. Agun pvübon nyu le Ijpt nyu chwikeryü ka nle anyugun no tsü dan kazü nyu yü mvu, tsügenyu agun pvübon nyu le anyugun terhon gü lao anyugun nke mvula.

¹¹Anyugun we nle pe agun ketsü kazü gü nyu agun hüshwi pe agun kethuni titse bin laso.

¹²Nle agun Sunggigü! Agun le agun whe kebin rihü danda higü mhundyü nyu agun kekvu ndi kela genyu shaja pe anyugun tsülo. Agun le nyuthyü tiyo shamvuo nka keche nri bin nle.”

¹³Juda temi aphu, anyugun nunyu lo nyenyu zen-o Kershvuka gü ka sobin,

14Lo Npugü kapu gü le danda tsü nyu kehü Levinyu nme ge ryü la. A-zan le Zechariah nyugü Jahaziel; a-le Asaph pfüphun nyu, Asaph tsipwen Mattaniah, Jeiel, lo Benaiah ka yhun ryü.

15Jahaziel le zoshü, “Raja gü lo Juda lo Jerusalem temi aphu, Npugü le kezo le rihü danda higü teno nshvu nmvue hagn shese nya. Teri gü le hagn gemvu ai Sunggigü le ti.

16Senduki anyugun le Ziz kazükenchon ka ryülo gü anyugun whelo. Hagn le Jeruel tehennyu rünyi khoka ketejon teka anyugun teno ti.

17Hagn le teri thyü kemvui. Hagn gwen ndo lo-o khwe binlo; lo Npugü le kvukelo pe hagn ketsü hagn le hyuti. Juda lo Jerusalem temi dan, hagn kennyun sun nmvue nshvunya. Chwi gü teri nyu gülo, lo Npugü le hagn zen hütü!”

18Tsüselo Raja Jehoshaphat le a-mhunpfü nkhün tsüla, lo temi aphu nkhün tsügü Npugü rüshvu.

19Kohath lo Korah pfüphun Levinyu dan le so-o nra tetso-o Npugü Israel nyu Sunggigü shwe shü.

20Tsüsinyü temi dan le lonyü nshwe chwio Tekoa khoka tehen nyu rünyi ki gü. Anyugun le chwikejü ka Jehoshaphat le jo hidan zoshü: “Juda lo Jerusalem temi dan! Npugü hagn Sunggigü tenyen lo, lo hagn le sun nko bin loti. A-sidyükesanyu le nyu zoyo tenyenlo, lo hagn le gwa loti.”

21Temi dan zen kegwensha kela siki raja gü le lükethyü nyu peha no kenshün thokethyü ka sen kehü bola ketseyho ben-o rihü dan mhundyü ri lüthyü: “Npugü shwe! A-keso le kethonthen le,” tson lotse ahza shü!”

22Anyugun le lüthyü so ntsin, Npugü le anyugun huryü kebin rihü dan no nshvu lola.

23Ammon nyu lo Moab nyu tse le Edom nyu rihü dan wheo tsü nke shüla, tsüselo anyugun khinyu nyu nren ni sola.

24Juda nyu rihü dan le kazükesi gü ki tsokhwe nme tilo-o anyugun rinyu shwishü laryü aphu sipe kazünyu keto keryü kebin hyulo. Temi nme-e tin lomvu.

25Jehoshaphat lo a-rihü dan le anyugun kanyü khilo titse gü kethyü ka methu, kanyü, phinya lo thamin ketsen kechon hyulo. Anyugun le jon shen bin-o kanyü jün kequen, ai chonritsin-o aphu pfülo mvula.

26Jonzi nyü anyugun le Beracah ketejon nyu kehun-o Npugü shwelo, a-tho aphu genyu. Tsügenyu ketejon gü pe “Beracah” tse kola.

27Jehoshaphat le Npugü le anyugun shwikerüchün nyu sokvulo kela genyu a-rihü dan zen Jerusalem nyu niryüla.

28Anyugun le nyida gü tikelo ka harp sen lüthyü lo shu khun-o Kershvuka ki gü.

²⁹Npugü le dihontse Israel nyu shwikerüchün nyu sokvu loyo tsünyü kelo senye apu a-kerüshvu la,

³⁰tsügenyu Jehoshaphat le bwenye tse keda thyülo, lo Sunggigü le lizin hizin apu kenshvu kendi pe a-tsü.

Jehoshaphat Raja Kenkhin Rüla

(1 Raj 22:41-50)

³¹Jehoshaphat le a-keyhun chen shenryü pvün ka Juda raja thyülo, tson-o chen nkipvün Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Shilhi nyugi Azubah.

³²A-le a-pvü Asa hontse Npugü mhundyü ka nyu le njü yo tsüthyü;

³³ai tero kerüshvubin dan nke lamvu. Tson-o temi dan le a-nyun apentha sen anyugun pvübon nyu Sunggigü kerüshvu nyu ryü mvu.

³⁴Jehoshaphat le raja thyükelo kerü ka gü kenkhin keti, a-le thyükeshü apu Hanani nyugü Jehu rüla kethu lesü ka thu njü, tsü le Israel raja dan rüla peha.

³⁵Gwengwa me raja Jehoshaphat le Israel raja Ahaziah serikemvu kechon thyü keshü gü au kengü hü.

³⁶Au le Eziongeber run kensenbin ka züda nyu gü kehü run cha.

³⁷Ai Marashah rünyü nyu Dodavahu nyu gü Eliezer le Jehoshaphat no pütsü lolo tse a-rhoshü, "Nle Ahaziah zen kengü kethyü genyu Npugü le hai le thyü keshü nke lati." Lo run dan le nren lao tsonchü lomvu la.

2 Binyoh 21

¹Jehoshaphat le silao pe David nyida nyu Raja nyu sika nyu sunlao a-nyugü Jehoram le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Jehoram

(2 Raj 8:17-24)

²Juda raja Jehoshaphat nyugü Jehoram le a-sikezen nyu mi tsero le bin: Azariah, Jehiel, Zechariah, Azariahu, Michael, lo Shephatiah.

³Anyugun pvü le suna, rakagi lo thaminketsen kecha kechon pe anyugun tsü, lo anyugun nmeme no Juda nyida chwida kebin nmeme ntsen shü. Ai Jehoram le a-püshü tsin gü genyu Jehoshaphat le pe a-sun thyüshü.

⁴Jehoram le rajaphen ketsen nkolo ntsin a-zikezen nyu apu dushvula, lo Israel nyu kedanyu ko peha dushvula.

⁵Jehoram le a-keyhun chen shenryü kenyhunka raja thyülo lo a-le chen tetse Jerusalem nyu raja thyü.

⁶A-le raja Ahab lo Israel nyu raja kecha dan serikemvu then tinla, a-le Ahab nyugi nme lo kethyü genyu. A-le Npugü mhundyü ka kemu thyü la,

- ⁷ai Npugü le David zen kejozen-o a-tsipwen no kethonthen raja thyü titse zoshü kenjü gü genyu David raja tsi nkela nyümvu.
- ⁸Jehoram raja gwenkhoka Edom nyu le Juda hensin bin mvu letse kevä soryüo a-npfü a-raja thyü lola.
- ⁹Tsügenyu Jehoram lo a-hensin kedanyu dan le terigari sen lo-o gü Edom nyu hü. Tsüka Edom nyu rihü dan le anyugun hun lola, ai khejenyu anyugun le tsü pfüphe-o tin chwilo.
- ¹⁰Tsügerho Edom le Juda hensin bin mvuo kecha thyü tinla. Higwenkho ka, Jehoram le Npugü, a-pvübon nyu Sunggigü khe kela genyu Libnah nyida gü ko kevä soryüla.
- ¹¹A-le Juda kazüthun dan ge-e terokerüshvu bin thyüshüo Juda lo Jerusalem temi dan no Npugü mhundyü ka mula.
- ¹²Sidyükesha gü Elijah le lesü nme thu pe Jehoram ketsü le hihontse: “Nbon David Sunggigü le n nmu bin nle, Nle npvü raja Jehoshaphat lo nbon Raja Asa au le tsinhi keshü then mvukela genyu.
- ¹³Nle Israel raja dan tsinhi then-o Juda lo Jerusalem temi dan tsontsin pe Sunggigü mhundyü nyu njümvu laso, Ahab lo a-sun kethyü dan le Israel nyu tsontsin pe no njümvu kela hontse. Nle nnyeki gwakvu kethyü nsikezen nyudan ko dushvula.
- ¹⁴Tsügenyu Npugü le kenjün thyüsa kethyü shaja pe n temi n nyenyu, lo n nunyu ge shüti, lo n kenya nke lati.
- ¹⁵Lo nno nri thyüo kenjün thyü khenyütsen shvu kenye lati.”
- ¹⁶Sudan nyu peha le kebin khoka Filistian lo Arab nyu ko peha le yhun bin. Npugü le a-nyugun thu keyhun shüo gü Jehoram zen kega.
- ¹⁷Anyugun le Juda huryü, rajaka rhen-o, raja gü nu dan, a-nyu peche dan aphu tenzen dothyü tinlao a-nche tsin gü Ahaziah nti khe shü.
- ¹⁸Hi aphu siki Npugü le rikethyü keha sen ryü raja gü geshü.
- ¹⁹Chen hvu kepen tsü le gwamvu ketsintsin-o raja gü le kenjün thyüsa sila. A-temi dan le a-pvübon nyu dan ge thyüshü kehü hontse mah phun-o a-chekechü thyü mvula.
- ²⁰Jehoram le a-keyhun chen shenryü kenyun ka raja thyülo-o chen tetse Jerusalem nyu raja thyü. A-le sikela ka temi nme-e nyugwa kemvu thyümvu. Anyugun le David nyida nyu a-sunla, ai rajanyu sika nyu sun mvu.

2 Binyoh 22

Juda Raja Ahaziah

(2 Raj 8:25-29; 9:21-28)

¹Arab temi peha le me zenryü anyugun hü kethyü ka Raja Jehoram nyu nchetsin gü Ahaziah nti ame peche kecha apfu boshvula. Tsügenyu Jerusalem temi dan le Ahaziah pe a-pvü sunka Raja thyüshü.

²⁻³Ahaziah le a-keyhun chen nki kenyhun ka Raja thyülo lo a-le Jerusalem nyu chen me raja thyü. Ahaziah a-jvü le Athaliah-tsügi le raja Ahab nyugi, lo a-bon le Israel Raja Omri, tsügenyu anyugun le a-tsontsin pe gwakemvu nyu shüo a-ko Raja Ahab kami tsinhi then tinla.

⁴A-le Npugü mhundyü ka mula, kechamvule a-pvü kesi siki Raja Ahab kami kecha dan le a-tsontsin zen gü no chela.

⁵Anyugun tsonketsin then-o a-le Israel raja Joram zen gü Siria Raja Hazael zen kega. Rihü dan le Gilead nyu Ramoth ka kenren lo Joram le terinyu jünla.

⁶A-le a-tejünshvu no ponlo nrün genyu Jezreel nyida nyu niryü, lo Ahaziah le a-shwishü titse gü.

⁷Sunggigü le Ahaziah no Joram shwikegü ka chekela senryü. Ahaziah le tsünyu kebin ka Npugü le no Ahab raja nkela titse kejukelo gü Nimshi nyugü Jehu le ryü Joram au zen ketenolo.

⁸Raja tsipwen ge Sunggigü le thyülo tse keshü Jehu le thyü keryü ka, a-le Juda nyu sharhi dan lo Ahaziah tsazikezen nyu nyenyu ju le Ahaziah zen ryü kebin hyulo-o Jehu le anyugun apfu boshvula.

⁹Ahaziah fü gü laryü Samaria ki kebu kebin hyulo. Tson-o anyugun le a-zen Jehu ki gü a-boshvula. Ai anyugun le a-bon Raja Jehoshaphat le a-yhen thyü Npugü lothyü kethyü genyu a-kerühvu nyu a-min pe sun. Ahaziah kami nyu nme-e rajaphen so gon lo kegwa ndila.

Juda Rajagi Athaliah

(2 Raj 11:1-3)

¹⁰Raja Ahaziah a-jvü Athaliah le mele anyugü boshvukela shalo nyemhun Juda raja tsipwen apfu boshvula lotse ahza shüla.

¹¹Ahaziah lügi Jehosheba le Jehoida tse kethyü püshükeda nyu nme ka kalu bin. Tsügi le kebuo mele raja nyenyu dan dushvula titse kebin ka Ahaziah nyu nme Joash kenishwi lo-o Kershvuka gü nyu zhütsen nme ka a-leyi bin. A-kebu-o, Jehosheba le Athaliah ben nyu a-si kenishü.

¹²Chen tsero a-le tsünyu kebu bin tinla, Athaliah le Rajagi thyü kebin then.

2 Binyoh 23

Athaliah Ntsun Sokeryü

(2 Raj 11:4-16)

- ¹Chen tsero siki Püshükeda gü Jehoiada le thatho thyü keshü gwenkho so tse rhilo. A-le rihüdan so keda nyu minpvün zen kejozenlo: Jeroham nyugü Azariah, Jehohanan nyugü Ishmael, Obed nyugü Azariah, Adaiah nyugü Maaseiah lo Zichri nyugü Elishaphat.
- ²Anyugun le njwen-o Juda nyida aphu nyu gü Levinyu lo pfüphun pe kesen nyu aphu zen Jerusalem nyu ryülo.
- ³Anyugun aphu Kershvuka gü nyu kequen-o raja gü nyugü Joash zen kejozenlo. Jehoiada le anyugun ka zoshü, “Raja sikela gü nyu le hika re! Npugü le Raja David tsipwen no raja thyüti tse zoshü kenjü hontse ntsoka a-no raja thyü lati.
- ⁴Ngun hihontse thyüti. Sabbath nyü püshükedanyu lo Levinyu le thatho thyü ryülo, anyugun jünshen jünme no Kershvuka gü khenpfü dan rikhun,
- ⁵kecha jünme no rajaka rikhun, lo a-sen no khinrun binjwe ka n bin ti. Temi aphu Kershvuka kamhun nyu kehun ti.
- ⁶Püshükedanyu lo Levinyu lotho thyü kebin nyu nti a-me temi nme-e no Kershvuka nyu yüryü loho. Anyugun thyükenshün kela genyu anyu le yüryü logwa, ai temi kechanyu we Npugü le zo keshü zen-o tegwen kibin mvuloshvu.
- ⁷Levinyu le anyugun zhethon tho sen-o raja gü hun pfüo raja gü le lika hika güe a-zen bin ti. Ligü higü Kershvuka gü nyu yü titse gü kethyü nyu dushvu lalo!”
- ⁸Levinyu lo Juda temi le Jehoiada le zokeshü thenlo. Temi dan le Sabbath nyü lotho thyü tseo gun kejö dan hoshü lamvu, tsügenyu kedanyu dan le thatho nyu ryü lo tin kejö ko tse hyulo.
- ⁹Jehoiada le Raja David hon Kershvuka nyu bin kenjü mi lo gida dan pe kedanyu ju tsüşü.
- ¹⁰A-le temi dan no zhethon tho sen-o Kershvuka mhundyü zin aphu hunpfüo raja gü ntsen kebin ndoshü.
- ¹¹Tsüselo Jehoiada le Joash zen chwiryü Rajaperün pe npfü shü, lo raja thyü kebin tejvü lesü pe a-ben nyu shü. Tson-o akhipe Raja thyü shü. Püshükeda gü Jehoiada lo a-nyu dan le terzü pe Joash yün shü lo temi aphu sen-o, “Raja no yhun kethon gü thyü lo!” tsonshü.
- ¹²Athaliah le temi le raja gü shwe kebin khwenyülo-o tin Kershvuka ki temi danda le kehun kebin ka ryü.
- ¹³Tsüka a-le raja keshün gü le Kershvuka khenpfü ka kachon gü khoka sobin lo rihü so kedanyu lo shu kekhun nyu le a-hun pfü kebin hyulo. Temi aphu shekerhün thyü sen, shu khun, lo Kershvuka nyu lükethyü nyu le lükhin sen sharhi thyüo shekerhün thyü bin. A-le a-phi sürhen nrao, “Ketetsin! Ketetsin” tseso.

¹⁴Jehoiada le Kershvuka khoka Athaliah boshvula nyümvuo rihü sokeda nyu ko shüo anyugun ka zoshü, “Rikhun nyu janyu a-zen tinla, lo ligü higü tsügi kenishwishü titse ndo kethyü gü boshvula.”

¹⁵Anyugun le a-sü lo-o zen rajaka ki gü, Keru khinrun ka a-boshvula.

Jehoiada le Thathyü Keshünni Kethyü.

(2 Raj 11:17-20)

¹⁶Püshükeda gü Jehoiada le Raja Joash lo temi dan no a-zen kerhün-o anyugun le Npugü temi thyü titse kejozenkelo nme thyülo.

¹⁷Tson-o anyugun apfu Baal kershvuka ki gü tsü borho la. Anyugun le tsünyu kershvubin lo teromen dan boren la, lo kershvubin mhundyü nyu Baal püshükeda gü Mattan boshvu la.

¹⁸Jehoiada le Kershvuka gü nyu thatho dan pe püshükeda nyu lo Levinyu tenyen la. Anyugun no Raja David le thatho pe anyugun jünthyü keshü lo Mosa tejvü then-o pe Npugü ketsü kerüshvu dan ro nrün genyu. Lü kethyü lo shekerhün tho dan kope anyugun tenyen shü.

¹⁹Jehoiada le nshün kemvu lihi-e no yüryü mvu nrün genyu rikhun nyu pe Kershvuka khenpfü dan ka ko shüla.

²⁰Rihü so kedanyu, sharhinyu, kedanyu, lo temi apfu Jehoiada zen kethen-o Kershvuka gü nyu raja gü zenryü rajaka nyu shü shü. Anyugun le khenpfü lvü günü yüo raja gü le a-rajakhün ge dunlo.

²¹Temi apfu a-kenyü hola, lo Athaliah boshvu kela siki nyida gü le je tsela.

2 Binyoh 24

Juda Raja Joash

(2 Raj 12:1-16)

¹Joash le a-keyhun chen tsenyü ka Juda raja thyülo, lo a-le chen henzi Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Zibiah, a-le Beersheba nyida nyu temi.

²Püshükeda gü Jehoiada le yhun kebin then Joash le Npugü kenyü thyü hü.

³Jehoiada le Raja Joash nu mihvu fü pe tsüo a-le a-nyu peche lo tenu-e bin lo.

⁴A-le gwenkho peha raja thyü bin kela siki Kershvuka gü thyü ketseni kethyü rhilo.

⁵A-le Püshükeda nyu lo Levinyu no Juda nyida dan ki gü chen kechwi Kershvuka thyü ketseni nrün genyu pisa sen kekü shvulo lotse ahza shü. A-le anyugun no whütse lotse zoshü, ai Levinyu dan le ntsüla,

⁶tsügenyu a-le anyugun sharhi gü Jehoiada ko shüo ketsoshü, “Nyuthyüo Levinyu no Npugü gogü Mosa le Npugü kehü Phika gü keche genyu temi dan ka khilo kehü khajana tsü Juda lo Jerusalem temi ka shvu shü mvula?”

⁷(Tenunyu serikemvu gü Athaliah kethen dan le Kershvuka bokecha lo kenshün kanyü kechon pe Baal kerüshvu ka sen la.)

⁸Raja gü le Levinyu dan no khinpha nme thyülo-o pe Kershvuka gü khenpfü ka shü lotse ahza shü.

⁹Tson-o anyugun le jolo nipe Jerusalem lo Juda aphu ka shüo ligü higü-e no Sunggigü gogü Mosa le tehenyhun kemvu ki shvu terikeshü khajana gü sen Npugü ki ryü lo tse shü.

¹⁰Hile temi lo anyugun sharhi dan kenryü lao anyugun khajana pisa sen ryü khinpha gü süla.

¹¹Khenyütsen Levinyu le khinpha gü sen raja gü hensin ka tsü kentsen gü ki shühü. Lihi gwenkho ka-e tsüle süla lo raja bin nyu kethu gü lo püshükengun gü le nikeshü gü tse le pisa khishwi lolao khinpha gü rani pe a-bin ka shü lahü. Tsü hontseo anyugun le pisa kechon kequen lola.

¹²Raja gü lo Jehoiada au le pisa pe Kershvuka thyü ketseni kebin keshwi nyu tsüshüo tsüdan le pe tso keyhenyu, mistrinyu, lo tegi kecha nyu tsüo tsüdan le ka gü thyü ketseni.

¹³Thatho kethyü nyu phu kekvu thyüo anyugun le Kershvuka gü thyü pe a-kerika hontse nkoni lola.

¹⁴Thyü ketseni kethyü tho pen kelo siki suna lo rakagi nsen kebin dan pe Raja gü lo Jehoiada au tsüshü, au le tsü pe Kershvuka nyu sen nrün khun lo lalü dan thyülo.

Jehoiada Tedo dan Kelukela

Jehoiada le yhun kebin then, Kershvuka gü nyu kerüshvu thyü zin bin hü,

¹⁵A-le püshü sao a-keyhun chen tseio shenryü ti lo-o sila.

¹⁶A-le Israel nyu temi genyu, Sunggigü genyu lo Kershvuka gü genyu thatho thyü keshü kerüchün genyu anyugun le a-lope David nyida nyu raja nyu sika ka sunla.

¹⁷Ai Jehoiada le sila laryü Juda sharhi dan le Raja Joash nthon pe no anyugun khwenyü la.

¹⁸Tson-o temi dan le Npugü Kershvuka nyu anyugun pvübon nyu Sunggigü rüshvu mvulao terogi Asherah men kezü dan rüshvu sola. Thyüzü kela kemu higü genyu Npugü le nyunkekhü senryü Juda lo Jerusalem ge shüla.

¹⁹Npugü le sidyükesanyu nishüo anyugun no petsü lo-o rani a-kiryü lotse shü, ai temi dan le nyü mvula.

²⁰Tsüselo Sunggigü kapu gü le püshükeda gü Jehoiada nyugü Zechariah ge ryüla. Tsontsin a-le temi le a-hyulo kegwa bin ka solo-o nrao, “Npugü Sunggigü le nyuthyüo hagun le a-johokeshü zen mvuo kenke kenmhü senryü hagun npfü hagun ge shü güjü nla tse ketso bin nle! Hagun le a-khekela genyu a-ko hagun khe laso!”

²¹Raja Joash le anyugun zen kerhün-o Zechariah ntsun lola, tson-o raja gü le ahza shüo temi dan le Kershvuka mhun nyu tso pe Zechariah jon shvula.

²²Raja gü le Zechariah a-pvü Jehoiada le a-ge gwa pen-o thathyü keshü nmhinlao Zechariah boshvula. Zechariah le sigü kejü ka nrao, “Hagun le nyuthyü bin yo Npugü no hyushüo shaja pe hagun tsülo!”

Joash Raja Keni

²³Tsü chen seryü ki, Siria nyu rihü dan le ryü Juda lo Jerusalem wheo sharhinyu apu dushvula lo kanyü kechon jün pfüo Damaska ki nigun la.

²⁴Siria nyu rihü le kerho, ai Npugü le anyugun no Juda nyu rihü kechon sokvu lola, temi dan le anyugun pvübon nyu Sunggigü khekela genyu. Hihontseo shaja pe Raja Joash tsüla.

²⁵A-le jün sala, tson-o shwikerüchün nyu le rani kela siki a-hensin kedanyu mihvu le a-le püshükeda gü Jehoiada nyugü boshvu kela khen zo-o a-zhü nyu a-boshvula. A-lope David nyida nyu sunla ai raja nyu sika nyu mvu.

²⁶(A-boshvu kela hvu le Shimeath tse kethyü Amon nyu tenunyu nme nyugü Zabad lo Shimrith tse kethyü Moab nyu tenunyu nme nyugü Jehozabad.)

²⁷Joash nyenyu dan rüla, sidyü jozo a-ntsun kethyü, lo dihontse a-le Kershvuka thyü ketseni yo tsü rüla le Raja nyu dan rüla kethu lesü ka bin. A-nyugü Amaziah le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 25

Juda Raja Amaziah

(2 Raj 14:2-6)

¹Amaziah le a-keyhun chen nki pvün ka raja thyülo lo a-le chen nkio tekü Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü zan le Jehoaddin, a-le Jerusalem nyu.

²A-le nyu le Npugü kenyü yo tsü thyü ai kenyun hvuo tsü thyü.

³A-le nkolo nyemhun, a-pvü boshvukela kedanyu mihvu tsü boshvula.

⁴Tson yatse-e a-le au nyenyu we boshvu lamvu, ai Npugü le Mosa tejevü nyu johokeshü gü then: “Anyenyu kemu genyu a-pepvünyu no silo nrün ndi nmvue

a-pepvünyu kemu genyu a-nyenyu no silo nrün ndi; nmeme tse a-npvü a-kemu genyu siti.”

Edom No Pütsülo

(2 Raj 14:7)

⁵Raja Amaziah le Juda lo Benjamin temi ko kequen pe rihü nyu shüo, pfüphun rüchün-o yie sokeda lo tsiso kedanyu keju pe tsü dan ketsenlo. Pechenyu chen nki lo tsüso aphu le 300,000. Tsüdan le mi lo gida sen kesha rihü keju kelo.

⁶Tsünyeki a-le rakagi kilogram 3,400 pe Israel nyu shüpahü 100,000 ngun lo.

⁷Ai sidyükes hanyu nme le gü raja gü ka zoshü, “Israel nyu rihü hidan zenlo nya. Npugü le Rajaphen Tesozin temi hida zen hü mvu.

⁸Anyugun le terinyu nche pe kvu loti ado tse nle rüchün bin logwa, ai kvukelo pe ntsü ti nmvu tse tsü le Sunggigü le, lo a-le nshwikerüchün nyu no nso kvu-e lo lati.”

⁹Amaziah le sidyükesha gü ketsoshü, “Tsonlo ale rakagi pe anyugun tsü kela genyu nyu tsethyü tila?” Tsontsin sidyükesha gü le zoshü, “Npugü le tsünyeki kechon pe ntsüni logwa!”

¹⁰Tson-o Amaziah le ngün zen keryü rihü dan no gun la lotse nishüla. Higenyu anyugun le Juda temi dan ge anyugun nyunta sao kaki gunla.

¹¹Amaziah le pecheo a-rihü dan zen-o Tsip Kazü ketejon gü ki gü. Anyugun le tsünyu kenren-o Edom nyu yie tseryü gala,

¹²lo yie tseryü ten lola. Tson-o ten kelo dan zen Sela nyida gü ka tsokhin sun ge bin lo-o chwen keto pe tsonye ge jonshvu bula.

¹³Tson ketse ka Amaziah le zen teri nyu gümuvukela Israel nyu shüpahü dan le Samaria lo Beth Horon au jaka kenbin Juda nyida dan wheo temi yie shen dushvula lo kanyü kechon jün lola.

¹⁴Amaziah le Edom nyu sokvu lo-o rani keryü ka a-le anyugun teromen sen ryü sen shüo rüshvu lo tharün kegwa rope tsü dan ki shü.

¹⁵Tsügenyu Npugü le a-nyuntao sidyükes hanyu nme nipe Amaziah kishü. Sidyükesha gü le a-ketso-o, “Nyugenyu nle nben nyu a-npvü a-temi-e kenishü loho kethyü tesin tero dan tsü rüshvu hü nla?”

¹⁶Tsontsin, Amaziah le, “Dicheka agun le nno Raja gü tson ketsin nyu thyü lotse shüla? Nra nya, nmvuya tselo ale nboshvu lati!” Sidyükesha gü le khela, ai tsü mhudyü, “Nle hi aphu thyüla lo ale ntsontsin keshü pe lihikemvu thyü kela genyu Sunggigü le nnke lati tse rhilo kela ale ntsoka sha laso.”

Israel Zen Terikethyü

(2 Raj 14:8-20)

¹⁷Juda raja Amaziah le a-tsontsin kehü dan zen kedo kerhünlo-o Israel ntsun so. A-le lilo nipe Israel raja gü Jehoash zen kenren titse khenshü, tsü le Jehoahaz nyugü, a-bon le Jehu.

¹⁸Tsontsin Jehoash le jolo higü nipe Amaziah tsüshü: “Gwengwa meka Lebanon kazüthun ge tsehü phun nme le jolo nipe Sedar tsüo: ‘Nnyugi pe anyugü ka kalu lo.’ Tehenthyü nme le tsü nken güo thaphun tsügü kedü shela.

¹⁹Amaziah nle Edom sokvulo letse ntsoka kemakin bin nyo, ai nno ka nyu dun bin lotse ale ntsontsin shü bin nle. Nyuthyüo kevü hüsü shüo tsüno kenke senryü nge lo ntemi ge shü titse bin nla?”

²⁰Tson ai Amaziah le nyü mvula. Amaziah le Edom nyu teromen rüshvu kethyü genyu meno a-sokvula titse kethyü le Sunggigü kendo la.

²¹Tsügenyu Israel raja Jehoash le Juda raja Amaziah zen teri thyü. Anyugun le Juda kazü Beth Shemesh ka keteno.

²²Juda rihü dan sokvu lao shüpahü dan le tin-o anyugun kaki gunla.

²³Jehoash le Amaziah tenzen Jerusalem ki ryü. Tson-o a-le nyida gü chwida Efraim khinrun ka gü khinrun a-qün gü keti kethon le meter tsihvu kepen borhola.

²⁴A-le Kershvuka gü nyu suna lo rakagi aphu, Obed Edom tsipwen dan le rikhun kebin Kershvuka nyu kanyü dan lo rajaka nyu kenya dan tse sen Samaria ki güla. A-le jopenlo kemvu ka khin bin nrün temi ko tenzen tinla.

²⁵Juda Raja Amaziah le Israel raja Jehoash siki chen tseryü pvün yhunlo.

²⁶Amaziah le thyükeshü kecha aphu kerika gü kenkhin keti Juda lo Israel rajadan rüla kethu lesü nyu thu bin.

²⁷A-le Npugü ntsun keso gerho Jerusalem nyu tedo rhio a-boshvu lati tse kethyü le chwiryü la. Kenkhin ki a-le tin-o Lachish nyida ki gü la, ai a-shwikerüchün nyu le a-then-o tsü ki gü a-boshvula.

²⁸Keru nme ge a-simin pfü Jerusalem kiryüo David nyida nyu rajanyu sika nyu a-sunla.

2 Binyoh 26

Juda Raja Uzziah

(2 Raj 14:21-22; 15:1-7)

¹Juda temi aphu Amaziah nyugü a-keyhun chen tseryüo tsero kela gü kejü pe a-pvü sunka raja thyülo.

²(Amaziah kesi siki Uzziah le Elath loni lo-o nyida gü thyü nilo.)

³Uzziah le a-keyhun chen tseryüo tsero ka Raja thyülo lo a-le chen hen pvün kenyun Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü zan le Jecoliah, a-le Jerusalem nyu.

⁴A-pvü tsinhi then-o a-le nyu le Npugü kenyü yo tsüthyü.

⁵Zechariah le yhun kebin then a-le a-nyun aphu sen Npugü lothyü lo, lo Sunggigü le jochü pe a-tsü shü.

⁶Uzziah ale Filistian nyu zen terithyü gü. A-le Gath, Jamnia, lo Ashdod nyida dan chwida borholao Ashdod khoka nyida dan lo Filistian kecha ki-e chwida khwe lola.

⁷Sunggigü le a-cheo a-le Filistian nyu, Gurbaal ka yhun kebin Arab nyu lo Meunit nyu tse sokvu lola.

⁸Ammon nyu le khajana pe Uzziah tsü, tson-o a-le kvusa chwiryüo Ijipt keti a-rüla zo gunla.

⁹Uzziah le Jerusalem khinrun a-qün gü ka, ketejon ki kegü khinrun ka, lo chwida keni ka tse rikhun bin khwelo-o tsü thyü ketsela.

¹⁰A-le nkhünzin rincho phaki lo ketejon ki senru kechon nkin kebin genyu lojvü ki rikhun bin thyü shü lo zülvu kechon tso shü. A-le low ketsü le a-kenyü kethyü genyu temi dan thu keyhun pe rincho ki vain sen shü lo kazü kebwe dan pe low tsülo.

¹¹A-le teri genyu rihü kechon ndo njü. A-hensin ka kebin kethu hvu Jeiel lo Maaseiah au no Raja gü zen thathyü kehü Nahaniah hensin nyu bin-o tsü ntsen hü.

¹²Kedanyu, 2,600 no a-rihü dan ntsen hü.

¹³Lo anyugun hensin ka raja gü cheo terithyü salo kegwa shüpahü temi 307,500.

¹⁴Uzziah le gida, mi, tegi perün, tegi mirün, tholevü lo tho, lo kezeü nrün genyu tso tse pe a-rihü dan tsüshü.

¹⁵Jerusalem nyu a-temi thakeshün füşhü kehü dan le nyida gü tsokhwe lo a-qün danka bin-o tholevü lo tso keda shweshü nrün kanyü thyüshü. A-le Sunggigü kipun keche hyukelo genyu liki hiki mele a-rüla zo sü gun lao a-le kvusa lola.

Uzziah Le A-ketekho Genyu Shaja Hyukelo

¹⁶Ai Raja Uzziah le nkolo ntsin a-le ketekho lo lao tsügenyu chela. A-le Kershvuka gü nyu yü gü tharünkegwa kershvubin ge tharün kegwa ro titse keso ka Npugü a-Sunggigü mhundyü ka mula.

¹⁷Püşükeda gü Azariah le püşükeda kenko lo kepeche temi hentetse zen raja gü then

¹⁸gü a-khin. Anyugun le zoshü, “Uzziah! Nle tharün kegwa rope Npugü kishü zümvu. Aaron tsipwen no lotho higü thyü titse thyükenshü lo kela püshükedanyu nti gile. Kenshünbin higü ka bin nyao tin lalo. Nle Npugü Sunggigü mhundyü ka mu laso, lo Sunggigü jochü nle hyusin loho.”

¹⁹Uzziah le tharün kegwa kero khun sen-o Kershvuka nyu tharünkegwa kero kershvubin khoka sobin. A-le püshükedanyu dan ge a-nyunta bin, tsontsin whütse a-senpfü ge nyuh le ketyü le chwiryü la.

²⁰Azariah lo püshükeda kechanyu jule Raja gü senpfü shwishüo nshvula, tson-o a-no Kershvuka nyu chwila lotse a-nila. Npugü le shaja pe a-tsü kela genyu a-ko nmhe chwila.

²¹Tson-o Raja Uzziah le nyuh le ketyü tsügenyu nshün mvubin-o a-kesi ti. A-le Kershvuka gü nyu yü nilo mvula, thatho aphu khelao a-npfü a-kanyu bin tinla, tson-o a-nyugü Jotham le kazü gü ketsen tinla.

²²Amoz nyugü sidyükesha gü Isaiah le raja Uzziah le a-raja gwenkho ka thyü keshü kecha aphu thu njü.

²³Uzziah le silao raja nyu sika bin nyu a-sun ai a-le nyuh le tyü kethyü genyu pe rajanyu sika nyu sun mvula. A-nyugü Jotham le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 27

Juda Raja Jotham

(2 Raj 15:32-38)

¹Jotham le a-keyhun chen nki pvün ka raja thyülo, lo a-le chen tseryüo tsero Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Zadok nyugi Jerushah.

²A-pvü hontse a-le Npugü kenyu kon thyü; ai a-le a-pvü hontse Kershvuka günyu tharün kegwa ro-o kemu thyü mvu. Tson-e temi dan le kemu thyü bin hü.

³Kershvuka khinrun teso gü thyü keshü tsü le Jotham le, lo a-le nyida gü chwida Ophel tse ko kehü ge tsü thathyü kenmhun sashü.

⁴Juda kazüthun ki a-le nyida dan thyüshü, lo chün nyu chwida lo rikhun bin dan khwe shü.

⁵A-le Ammon nyu raja gü lo a-rihü dan zen kenren-o anyugun so kvula. Tson-o Ammon nyukemvu thyü pe no chen shen khajana shü, chen me ka rakagi kilogram 3,400, tho metric ton 1,000, barley metric ton 1,000.

⁶Jotham le Npugü a-Sunggigü jozen kelo genyu kvusa lo.

⁷Jotham raja gwenkho ka tho kecha, a-le teri kethyü a-tedo aphu Israel lo Juda raja dan rüla kethu lesü nyu thu bin.

⁸Jotham le a-keyhun chen nki pvün ka raja thyülo, lo a-le chen tseryüo tsero Jerusalem nyu raja thyü.

⁹A-le silao pe David nyida nyu sunla, tson-o anyugü Ahaz le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 28

Juda Raja Ahaz

(2 Raj 16:1-4)

¹Ahaz le a-keyhun chen nki ka raja thyülo, lo a-le chen tseryüo tsero Jerusalem nyu raja thyü. A-le a-bon Raja David le tsinhi kegwa thyü keshü tsü then mvuo Npugü kenyu kemvu thyü,

²lo Israel raja dan le tsinhi keshü then tinla. A-le tegi pe Baal men kethyü le bin,

³a-le Hinnom kazü ketejon ki tharün kegwa ro, lo Israel nyu le ketu chwikeryü ka Npugü le hükela temi dan le kentsükenche thyü kehü jvü then-o a-nyu peche dan-e rope teromen kezü rüshvula.

⁴Ahaz le bon nyü nyu le rüshvu kehü bin, rincho ge lo senbin kenjvü aphu pha ka kerüshvu thyü lo tharün kegwa rola.

Siria Le Israel Nyu Zen Terikethyü

(2 Raj 16:5)

⁵⁻⁶Raja Ahaz le kemu thyükela genyu Npugü a-Sunggigü le Siria nyu no a-so kvulo-o Juda nyu kechon tenzen-o Damaska ki dothyü güla. Npugü le Israel nyu raja Pekah, Remaliah nyugü no Ahaz so kvulo-o khenyüme nyu Juda nyu shüpahü kepeche tsin 120,000 gala. Juda nyu temi le Npugü, anyugun pvübon nyu Sunggigü khekelala genyu a-le anyugun no hihontse la.

⁷Israel nyu shüpahü a-zan le Zichri tse kethyü nme le Raja Ahaz nyugü Maaseiah, Rajaka nyu keda gü Azrikam, lo raja gü sika kedagü Elkanah tse gala.

⁸Juda nyu le anyugun temi yatse-e Israel nyu le nche tenu 200,000 tenzen-o Samaria ki dothyü güla, kanyü kechon jün pe sin.

Oded Sisyükesha Gü

⁹Npugü sidyükeshanyu a-zan le Oded tse kethyü nme le Samaria nyida nyu bin. A-le Israel nyurihü dan le Juda nyu do tenzen-o nyida nyu yüryü kejü tenolo-o zoshü, "Hagun pvübon nyu Npugü Sunggigü le Juda nyu ge a-nyuntao hagun no anyugun sokvu lola, ai ntsoka hagun le anyugun njün mvushü tse anyugun gakela Npugü le nyülo laso.

¹⁰Hagun le ntsoka Jerusalem lo Juda temi peche lo tenu pe hagun dothyü titse ndo bin nyo. Hagun ko Npugü hagun Sunggigü mhundyü nyu kemu thyü bin tse kethyü shamvu ole?

11A khwe nyülo! Do hidan hile hagin tsasikezen nyu lo lügi nyu. Anyugun no gunla, nmvu yatselo Npugü le a-nyuntao shaja pe hagin tsüti.”

12Rajaphen teso gü nyu sharhinyu mizi, Jehohanan nyugü Azariah, Meshillemoth nyugü Berechaih, Shallum nyugü Jehizkiah lo Hadlai nyugü Amasa dan ko rihü dan tho tsü ntsun shü.

13Anyugun le zoshü, “Do tsüdan zen hika ryü nyalo! Ngun le Npugü mhundyü nyu kemu thyülo Npugü le a-nyuntao shaja pe ngun tsü tiso. Lo hagin le ngun kezü kemu no chonkenye lo nrün tha peha thyü nyü bin nle.”

14Tsüselo rihü dan le do lo kanyü jün kelo dan pe temi dan lo anyugun sharhi dan ben ka shüla,

15lo mizi dan no kanyü jün kelo ka phinya khipe do dan tsü shü lotse kejü shü. Anyugun le phinya lo phakü dan pe tsüdan tsü shü, ketyüketsü kechon pe anyugun tsüshü, lo oliv terzü pe anyugun kejunshvu yün shü. Lo kvumvu shüo tsonchü loho kela nyu pe gada ge shülo, tson-o do dan apfu zen rani gü Juda nyu kazü nyu kvubin nyida gü Jeriko nyu shü shü. Tson-o Israel nyu le ranio Samaria ki ryüla.

Ahaz Le Assiria Nyu Ka Keche Kehi

(2 Raj 16:7-9)

16-17Edom nyu le Juda hü nio do kechon ten lola, tsügenyu Raja Ahaz le Assiria nyu raja gü Tiglath-pilezer, no keche nishü lo tse hi.

18Higwenkho ka Filistian nyu le nkhünzin rincho phaki rünyü dan lo Juda tesinzin tse hü bin. Anyugun le Beth Shemesh, Aijalon, lo Gederoth nyida dan, Soco nyida dan, Timnah lo Gimzo lo rünyü keshe dan lolo-o tsü nyu bin tinla.

19Juda Raja Ahaz le a-temi dan no anyugun kenjü ndila lo Npugü zan bonrhu kela genyu Npugü le kenjün kethyü senryü Juda ge shüla.

20Assiria nyu raja gü le Ahaz keche kethyü sunka a-ntsun-o a-no kenjün thyüla.

21Tson-o Ahaz le Kershvuka gü nyu, Rajaka gü nyu lo temi sharhinyu dan kanyu suna khipe raja gü tsü; ai tsü le a-che lomvu.

Ahaz Kemu

22A-le kenjün thyüsa kelo ka, Ahaz le Npugü mhundyü nyu mukvula.

23A-le kerüshvu thyü pe a-nyekvu kela Siria nyu terodan tsü. A-le zoshü, “Siria nyu terodan le Siria raja gü keche shü, tsügenyu ale tha pe anyugun rüshvu yatselo anyugun le acheshü logwa.” Higenyu kenke senryü a-ge lo a-senye ge shüla.

24Tsünyeki a-le Kershvuka günyu kanyü apfu senryü borenla. A-le Kershvuka gü khinlao Jerusalem nyu lika hika kershvubin thyü kü shüla.

²⁵Juda kazü nyu nyida lo nyishwe aphu ka tero kershvubin thyüshüo, tsüdan ka tharün kegwa rope tesin tero rüshvu. Hihontseo a-le Npugü a-pvübon nyu Sunggigü nyunkekhü senryü a-ge shü lola.

²⁶A-raja gwenkho ka tha thyü kela kecha kerika gü kenkhin keti aphu Juda lo Israel raja dan rüla lesü nyu thu binnyo.

²⁷Raja Ahaz le silao pe Jerusalem nyu sun, ai Rajanyu sika nyu mvu. A-nyugü Hezekiah le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 29

Juda Raja Hezekiah

(2 Raj 18:1-3)

¹Hezekiah le a-keyhun chen nki pvün ka Juda raja thyülo, lo a-le chen nkio tekü Jerusalem nyu raja thyü. A-jvü le Zechariah nyugi Abijah.

²A-bon Raja David tsinhi then-o a-le Npugü kenyü thyülo.

Kershvuka Thyükenshün Kethyü

³A-le raja thyükelo chen kerigü shyekeri gü ka Kershvuka gü khenpfü dan khinshe shüo tsü thyü ketsü nilo.

⁴A-le püshükedanyu lo Levinyu dan me ko kequen pe Kershvuka mhun nphozin kehun lo-o,

⁵tsüka anyugun ka zo. A-le, “Hagun Levinyu le hagun npvü hagun thyükenshün lo-o, hagun pvübon nyu Sunggigü, Npugü Kershvuka thyükenshün ti. Kershvuka nrhu kehü lihi-e sen tinla lo.

⁶Ngun pvübon nyu le Npugü ngun Sunggigü mhundyü nyu joketsin senmvu lao a-kenyü kemvu thyü hü. Anyugun le a-khelao a-kehü bin nyu rani tinla.

⁷Anyugun le Kershvuka kakhin khinla, mahkenben no nmhüla, lo Israelnyu Sunggigü Kershvuka gü nyu tharün kegwa ro nmvue senru rope kerüshvu thyü lo mvu laso.

⁸Higenyu Npugü le Juda lo Jerusalem ge a-nyuntala, lo a-le anyugun ge thyü keshü tsü temi aphu shape a-kerü lo kensü laso. Hagun le hi shasa bin nyo.

⁹Terinyu ngun pepvü nyu gala, ngun nunyu lo nyenyu dan tenzen dothyü güla.

¹⁰“Ntsoka we ale Israel nyu Npugü Sunggigü no ngun ge a-nyunta sinmvu nrün genyu a-zen kejozen titse rhilo laso.

¹¹Anyenyu dan, gwenkho nke sin nya gwen. Npugü le hagun no tharün kegwa rope a-kishü lo temi dan tsontsin pe a-rüshvu nrün genyu kejülo kela dan tsü le hagun so.”

12-14 Levinyu hidan le tsü ka hü: Kohath pfüphun ka, Amasai nyugü Mahath lo Azariah nyugü Joel; Merari pfüphun ka, Abdi nyugü Kish, lo Jehallelel nyugü Azariah; Gershon pfüphun Zimnah nyugü Joah, lo Joah nyugü Eden Elizaphan pfüphun ka, Shimri lo Jeuel Asaph pfüphun ka, Zechariah lo Mattaniah Heman pfüphun ka Jehuel lo Shimei Jeduthun pfüphun ka, Shemaiah lo Uzziel.

15 Temi hidan le anyugun a-nyu temi Levinyu dan fü kequen lo-o anyugun apfu anyugun thyü kenshün lo. Tson-o Raja gü le thyü lotse johokeshü hontse Npugü tejvü gü then-o Kershvuka thyü kenshün so.

16 Püshükedanyu dan le Kershvuka nyu yü gü tsü thyü kenshün lo ts"nyu nshün kemvu apfu sen chwiryü kahun ki shüla. Lo Levinyu le tsü apfu sen-o nyida ngwen kichwi gü Kidron ketejon ki shüla.

17 Shyekeri gü jon kerinyü thatho gü thyü so, lo jon tetse nyü Kershvuka nyu keyü ka katsen gü sin-o apfu thyü penlo. Tsüsiki jon tetse thatho thyü gü shyé jonryüo tsero tio kerüshvu thyü nrün genyu Kershvuka ndolo.

Kershvuka Gü Thyükenshünni Kelo

18 Levinyu dan le ryü Raja Hezekiah ka johidan zoshü: "Agun le Kershvuka apentha thyükenshün jvü thyü laso, rope kershvubin, kenshün tensü pe keshü miz lo tsünyu kanyü apfu sin.

19 Agun le Raja Ahaz le Sunggigü mhundyü nyuserimvu kehü ka sen tin kela kanyü dan apfu sen niryüo thyü kenshün laso. Tsü apfu Npugü kershvubin mhundyü ka bin nle."

20 Lonyü nshwe Raja Hezekiah le nyida günyu sharhinyu ko kequen zen-o Kershvuka ki gü.

21 Anyugun le raja kami lo Juda temi dan kemu sen tinla lo Kershvuka gü thyü kenshün tse nrün kerüshvu genyu methu tse tsenyü, tanyü tsenyü, tanyü nyu tsenyü, tenyü tsenyü tse sen gü. Raja gü le Aaron tsipwen püshükedanyu dan no senru dan tsü pe kershvubin ge rüshvu shü lotse shü.

22 Püshükeda dan le methu tse dan dushvu teri, tsüsika tanyü lo tsüsika tanyü nyu tseo tsü nmeme tse zi kezen pe kershvubin nye shü.

23 Tsüsiki anyugun le tenyü dan zen-o Raja gü lo rüshvu kebin temi kecha nyu dan kiryü, tson-o tsüdan ale anyugun ben shwe pe tsü dan ge shü.

24 Tsüselo püshükeda dan le tenyü dan dushvu lo-o raja gü le Israel nyu apfu genyu rope kerüshvu lo kemu genyu kerüshvu thyü lotse johokeshü genyu tsüdan zi jape kershvubin ge shüla.

25 Raja gü le Npugü le sidyükesha gü Gad lo Nathan au ge bin-o Raja David ka zo keshü jo thenlo; a-le Levinyu no harp lo cymbal sen-o Kershvuka gü nyu bin,

²⁶Raja David le sen kehü lükhin hontse kethyü. Püshükeda dan ko shu sen-o tsüka sobin.

²⁷Hezekiah le rope kerüshvu thyü shülo tse ahza hoshü; lo ker"shvu thyüso ntsin temi dan le lüthyü Npugü shwe, lo lükethyü nyu le shu khun lo lükhin aphu sen lüthyü shü.

²⁸Tsünyu kebin nyu aphu kengüo rüshvu lo lüthyü shü, kerüshvu tsü robu la kemvu then lüthyü bin.

²⁹Tsüselo Raja Hezekiah lo temi aphu khosen-o Sunggigü rüshvu.

³⁰Raja gü le senye gü sharhi dan lo Levinyu no David lo sidyükesha gü Asaph au le thu keshü keshwe lü dan thyü pe Npugü ki shülo tse zoshü. Tson-o khosen-o Sunggigü rüshvuo shekerhün thyü lüthyü.

³¹Hezekiah le temi dan ka zoshü, "Ntsoka we hagin le nshün laso, tsügenyu Npugü chenkeno kerüshvu sen ryü rüshvu lo." Anyugun peha le a-jozen-o a-npfü a-kendo ka rope Npugü rüshvu nrün genyu senru ko senryü.

³²Anyugun le rope Npugü rüshvu titse methu tse hentsenyü, tanyü tsime, lo tanyü nyu tshivu tse senryü;

³³anyugun le kerüshvu temi dan no tyü nrün methu tse tsi tsero lo tanyü yie shen tse ko senryü.

³⁴Püshükeda nyu le rhorio senru dan dushvu lobuho kela genyu thatho gü penlo kemvuthen Levinyu no anyugun keche shü. Tsontseo püshükedanyu le anyugun npfü anyuthyü kenshün sin lo. (Püshükeda nyu dan nyeki Levinyu le jozen-o nshün kebin genyu.)

³⁵Apentha rope kerüshvu nyeki temi dan le tyükethyü kerüshvu dan keshvu, lo rope kerüshvu dan kesin-o khikeshü vainzu dan pe kero tsü le püshükeda nyu dan tho. Tson-o Kershvuka nyu kerüshvu thyüni so.

³⁶Raja Hezekiah lo temi dan le Sunggigü le che shüo whütse hi aphu thyü kelo genyu anyugun kenyü la.

2 Binyoh 30

Nkenkelo Nga Genyu Ndonron Kethyü

¹⁻³Temi dan le shyehvü gä ka, gwenkho to nyu Nkenkelo Nga rüshvu lomvu la, nshün kebin püshükeda nyu chonmvu lo temi kechon le Jerusalem nyu kequen bin kemvu genyu. Tsügenyu Raja Hezekiah, a-hensin kedanyu, lo Jerusalem temi dan le shyehvü gä ka tsü nga titse kenthon lo, tson-o raja gü le jolo nipe Israel lo Juda temi aphu tsüshü. A-le lesü thu pe Efraim lo Manasseh tsipwen tsüo anyugun no Jerusalem nyu Kershvuka nyu ryü Npugü, Israel nyu Sunggigü kerüshvu nyu Nkenkelo Nga lo tse koshü.

- ⁴Raja gü lo temi dan le anyugun le rhikelo hile anyugun kenyüla,
- ⁵tson-o anyugun le tesozin Dan ka gü tezin zin Beersheba keti no ryü Jerusalem nyu kequen-o himhundyü nyeki temi chon-o tejvü gü then-o Nkenkelo Nga lotse Israel nyu apfu koshü.
- ⁶Lilonyu dan le Raja gü lo a-hensin nyu kedanyu dan le johokeshü hontse Juda lo Israel kazü apfu ka gü hihontse anyugun koshü: "Israel nyu temi dan, Assiria nyu le kazü gü lokelo ka hagin nsen shü. Ntsoka Abraham, Isaac, Jakob Npugü Sunggigü ki raniryülo, lo a-le rani hagin ki ryüti.
- ⁷Hagin pvübon nyu lo hagin pvünyu Israel nyu hontse Npugü hagin Sunggigü jozenkemvu thyü nyalo. A-le shaja pe anyugun tsüsa kela hagin ko hyu bin nyo.
- ⁸Anyugun hontse hagin nyun rüla nya, ai Npugü jozen lo. Npugü hagin Sunggigü le kethonthen thyü nshün kela Jerusalem Kershvuka nyu ryülo, tson-o a-no hagin ge a-nyunta sin mvu nrün genyu a-rüshvu lo.
- ⁹Hagin le Npugü ki raniryü lo yatselo hagin shvunye tenzen-o dothyü tinkela dan le anyugun shwinjün-o no rani kaki ryü lati. Npugü hagin Sunggigü le a-jvü gwa lo me shwinjün hü nyo, hagin le rani akiryü lo a-le hagin zen loti."
- ¹⁰Lilonyu dan le Efraim lo Manasseh tsipwen kazü nyu nyida apfu ka, lo tesozin Zebulun tsipwen keti gü, ai temi dan le anyugun shwinyü lo nkhinla.
- ¹¹Tson-e Asher, Manasseh lo Zebulun tsipwen ka temi peha le Jerusalem ki ryü nyü so.
- ¹²Sunggigü le Juda dan nyu thathyü shüo temi dan nyun thyü kerhün pe no Raja gü lo a-hensin kedanyu dan ale johokeshü then-o a-jozenlo.

Nkenkelo Nga Kelo

- ¹³Shye hvu gü ka temi kechon le kebu no shükemvu Tensü ketyü Nga titse Jerusalem nyu kequen lo.
- ¹⁴Anyugun le Jerusalem nyu rüshvu kehü lo tharün kegwa ro kehü kershvubin apfu sen gü Kidron ketejon ki shwela.
- ¹⁵Tson-o shye jonryü pezi nyü Nkenkelo Nga genyu ro kethyü tanyü nyu dan dushvulo. Püshükeda nyu lo Levinyu nshün kemvu dan ko keja sao anyugun npfü anyugun thyü kenshün pe Npugü tsülo, lo ntsoka we anyugun le Kershvuka nyu rope kerüshvu thyü logwa.
- ¹⁶Sunggigü temi gü Mosa tejvü nyu thu kebin hontse anyugun le Kershvuka nyu anyugun bin ka bin lo. Levinyu le rotho kethyü tezi gü pe püshükeda nyu tsüşhü. lo tsüdan le kejen pe kershvubin ge shü.

¹⁷Temi kechon le nshün kemvu genyu Nkenkelo tanyü nyu dan dushvu lomvula, tsügenyu Levinyu le anyugun sunka dushvuo tanyü nyu dan thyü kenshün pe Npugü tsüshü.

¹⁸Tsünyeki Efraim, Manasseh, Issachar lo Zebulun tsipwen nyu keryü temi kechon le a-thyü kenshün lo kemvu genyu Nkenkelo Nga kegwa thyü lomvula. Raja Hezekiah le anyugun genyu hihontse kehithyü shü:

¹⁹“O Npugü, agun pvübon nyu Sunggigü, nkegwa gü nyu a-nyun aphu sen nrüshvu kebin dan kemu jü pe tsülo, anyugun le thyükenshün kethyü jvünyu a-nyu thyü nshün lomvu yatse-e.”

²⁰Npugü le Hezekiah kehi kenishü; a-le temi dan kemu jüshü lo anyugun nthyü nnyü mvulo.

²¹Tson-o jon tsenyü Jerusalem nyu kequen kebin temi dan le Kebuloshü kemvu Nga thyüo sherhün salo, lo Levinyu lo püshükeda nyu dan le khenyütsen anyugun kekvu aphu sen-o Npugü shwe shü.

²²Hezekiah le Levinyu dan le Npugü kerüshvu tho kethyü nyu ketsen pe gwasatse keshü genyu anyugun shwe shü.

Nga Hvu Ge Gü

Anyugun le jon tsenyü rope kerüshvu thyü pe Npugü, anyugun pvübon nyu Sunggigü tsü kethyü thyü pen kela siki,

²³anyugun le jon tsenyü nga niti tse rhilo. Tson-o anyugun le shekerhün thyü tsü ko nga lo.

²⁴Raja Hezekiah le methu tse 1,000 lo tanyü 7,000 tse pe temi dan no boshvu tyülo tse khipe tsü shü, lo a-hensin kedanyu dan ko methu tse kecha 1,000 lo tanyü 10,000 khi nipe anyugun tsüshü. Püshükedanyu kechon le a-thyü kenshün lo.

²⁵Tson-o aphu sherhünlo- Juda temi, püshükedanyu, Levinyu, tesozin keryü nyu, lo tesin le Israel lo Juda nyu dan nyu bin tinkela nyu metse.

²⁶Jerusalem nyida gü le shekerhün thyü, David nyugü Raja Solomon gwenkho siki hihontse thyü shwikemvu genyu.

²⁷Püshükeda nyu lo Levinyu dan le Npugü no jochü pe temi dan tsülo tse hishü. Sunggigü le tsangge bin-o anyugun kehi lolo.

2 Binyoh 31

Hezekiah Le Nyünyü Kipon Thyükenshüni Kethyü

¹Nga pen kela siki Israel nyu temi aphu Juda nyida nmeme tse nyu gü tso kesen dan bose, teromen züo khikho pe terogi Asherah ketsü dan phünla, lo

kershvubin lo rüshvu kehü bin dan nkela. Anyugun le Juda, Benjamin, Efraim lo Manasseh kazü aphu ka tsü hontse thyüla; tson-o anyugun aphu kaki rani ryüla.

²Raja Hezekiah le püshükeda nyu lo Levinyu penso nipe nmeme tse no a-tho thyü nilo. Hile rope kerüshvu, o kepfüshe kerüshvu khi keshü, Kerüshvuka nyu kerüshvu ka thatho kethyü, Npugü keshwe, lo Kerüshvuka nyu bin kecha cha ka chenkeno khikeshü.

³A-npfü a-senru dan nyu a-le lonyü lo khejetsen rope kerüshvu, Sabbath nyü kerüshvu, shyekeshün lo Nga kecha ka sen mvulo keshvu Npugü tejvü nyu kebin hontse khishü.

⁴Tsünyeki, raja gü le Jerusalem temi no püshükeda nyu lo Levinyu le hyulo kezü kho senryü tsü lotse zoshü, tson-o anyugun no anyugun gwenkho aphu khipe Npugü tejvü nyu kebin dan thyülo nrün genyu.

⁵Ahza gü khishü nyemhun, Israel nyu temi le anyugun shyee kegwatsin, vainzu, oliv terzü, khuzü, lo low nyu hyukelo kecha dan jwe senryü, lo anyugun kebin aphu nme senryü.

⁶Juda nyida dan ka keyhun nyu aphu methu lo tanyü tseryü ka nme senryü lo anyugun le khikho pe Npugü anyugun sunggigü ketsü jwe kechon senryü.

⁷Shye shen gü ka jwe khishü so, lo tsüsiki shyeezy ryüo khishü zin gun keryü khwe pe nthun la.

⁸Raja Hezekiah lo a-hensin kedanyu dan le mele tha dikho khishü layo tsü shwishüo Npugü shwe lo a-temi Israel nyu dan-e shwe shü.

⁹Raja gü le jwe hidan rüla pe püshükedanyu lo Levinyu ka zoshü,

¹⁰tsontsin püshükengun gü Azariah, Zadok tsipwen gü le a-ka zoshü, "Temi dan le anyugun jwe sen Kershvuka gü ki ryü bin kela genyu tyütsübu keho lo kechon rüche bin laso. Npugü le jochü pe a-temi dan tsü kela genyu agun le hi aphu hyulo laso."

¹¹Raja gü le ahza shüo anyugun le Kershvuka khoka süsen ndolo,

¹²tson-o jwe lo jün tseryü ka nme tsü aphu pe kequenlo. Lo a-zan le Conaniah tse kethyü Levinyu nme no tsü kentsen gü thyü lo a-sikezen gü Shimei no a-keche gü thyü lo.

¹³Levinyu min tseryü no au hensin nyu tha thyü lotse shü: Jehiel, Azaziah, Nahath, Asahel, Jerimoth, Jozabad, Eliel, Ismachiah, Mahath, lo Benaiah. Hi aphu raja Hezekiah lo Püshükengun gü Azariah au kendo ka thyüshü.

¹⁴Imnah nyugü Kore Levinyu gü, Kershvuka nphozin khinrun kekhwe sokeda tsin gü no mele jwe pe Npugü ketsü lo kenjün pe anyugun ketsü kentsen gü thyü lo.

15Püshükeda nyu le kebin nyida kecha dan ka le, joketsin zo-o Levinyu kecha dan le hito nyu a-keche shü: Ede, Miniamin, Jeshua, Shemaiah, Amariah, lo Shecaniah. Anyugun le ketyüketsü kenjün ketun kü pe anyugun pfünyu Levinyu le nyutho thyü bin yo tsüdan tsüshü,

16pfüphun rüchün mvuo. Anyugun le peche nyu chen shenryü nmvue tsü soki nyu khenyütsen Kershvuka gü nyu thatho thyü bin kehü keda keshe rüchün-o a-jün pe tsüshü.

17Püshükeda nyu le pfüphun rüchün-o thatho pe tsüshü lo Levinyu chen nki lo tsüso kela nyu le a-danda thyüo thatho pe tenyen shü.

18Anyugun nunyu, nyenyu, lo anyugun nngü kebin kecha dan zen-o zan thu kerhün la, lihi gwenkho ka-e kenshün tho thyü nrün ndo bin mvulo keshvu genyu.

19Lo pe Aaron tsipwen tenyen keshü nyida dan ka kebin Püshükeda nmvue nyida hidan hon senru chvükelo bin dan ka kebin nyu genyu khvu pfülo kegwa temi dan le püshükeda kami nyu peche nyu apu lo Levinyu pfüphun ka a-zan thu kelo nyu ligü higü-e genyu ketyüketsü kenjün shü hü.

20Juda kazü apu nyu Raja Hezekiah le nyu le njü lo nyu le Npugü a-Sunggigü kenyu yo tsü thyü.

21A-le Kershvuka genyu lo tejavü gü then-o thyü keshü apu genyu gwakenye lo, a-le Sunggigü jozen shü lo rühvuo thyü.

2 Binyoh 32

Assiria Nyu Le Jerusalem Kedün Kethyü

(2 Raj 18:13-37; 19:14-19,35-37; Is 36:1-22; 37:8-38)

1Raja Hezekiah le Joketsin zo-o Npugü lothyü keshü tho hidan sika Assiria raja gü Sennacherib le Juda hü. A-le chwida le kebin nyida dan hunpfülo njüo a-rihü dan no chwida boren yü lotse ahza shü.

2Hezekiah le Sennacherib le Jerusalem ko whe titse kebin hyu shüo,

3-4a-le lo a-hensin kedanyu tse le Assiria nyu le Jerusalem khonni ryülo no zü hyu lomvula nrün genyu zü le nyida nken chwi kebin tsü khinla titse rhilo. A-hensin kedanyu le temi kechon zen chwi gü zü kepen bin apu khinlao zü no tsun chwiryü mvula.

5Raja gü le chwida thyü ketsüo, tsüge rikhun bin thyüshü lo tegwenzin chwida nme khwe shü tseo nyida gü thyü nkolo. Tsünyeki, Jerusalem whe gü nphozin chwida ko thyü ketsü nilo. A-le min lo gida ko kechon thyülo.

⁶A-le nyida günyu temi aphu pe rihü sokeda dan hensin nyu shüo anyugun no nyida gü chwida khinrun ka tsoncho kendo nyu kehun bin lotse ahza shü. A-ale anyugun ka zoshü,

⁷"Nko lo peche binlo, Assiria nyu raja gü lo a-le zen kehü rihü dan nshvu nya.

⁸A-le thyüzi kekvu le bin, ngun we ngun kecheo kenren lo terithyü nrün Npugü ngun Sunggigü le bin nle." Temi dan le anyugun raja jo hidan genyu peche bin.

⁹Tsüsiki, Sennacherib lo a-rihü dan le Lachish nyu bin ketse ka jolo hi nipe Hezekiah lo a-zen-o Jerusalem nyu kebin Juda temi dan tsüşhü:

¹⁰"Ale Assiria nyu raja gü Sennacherib, nyu le hagin temi thyü kepeche pe Jerusalem hunpfü kebin nyu sun bin nla, tse ketso bin nle.

¹¹Hezekiah le Npugü hagin Sunggigü le agun ben nyu hagin kenishü ti tse zobin nyo, ai Hezekiah le hagin no nnyo lo teri sila tiyao hagin sa kebin gwenzin.

¹²Npugü Kershvuka lo kershvubin nke lao Juda lo Jerusalem temi dan no tharün kegwa pe kershvubin nme nti ka rolo tse keshü gü tsü le a-le,

¹³Ale lo a-pvübon nyu le senye kecha dan ge nyuthyü shüyo hagin le shamvu ole? Senye kecha tero dan le Assiria raja gü ben nyu anyugun kenishü ole?

¹⁴Senye hidan tero digü le agun ben nyu a-senye kenishü ola? Tsonyatselo nyu le hagin nyun thyü pe hagin tero gü le hagin kenishü titse rüchün hü nla?

¹⁵Hezekiah no hagin sa lo hagin tsontsin zü pe tsü hontse bin nya. A-tenyen nya! Senye tero nme-e Assiria raja ben nyu a-temi kenishü mvu zun. Tsügenyu hagin tero higü ko hagin keniloho tsen tsü!"

¹⁶Assiria nyu kedanyu ju le tsünye ki-e Npugü Sunggigü lo Npugü go gü Hezekiah zo nshvu kvu shü.

¹⁷Raja gü le Npugü Israel nyu Sunggigü kenshwe lesü thu shü. Tsünyu kezo le, "Senye tero dan le aben nyu a-temi kenilo mvu, lo Hezekiah tero gü-e aben nyu a-temi kenishü loho."

¹⁸Kedanyu ju le Ibrinyu khwe ki jo hizo sen-o Jerusalem temi nyida gü chwida ge kebin dan no nshvuo shese lao nyida gü lo nne la tiya bin.

¹⁹Anyugun le Jerusalem nyu Sunggigü pe senye kecha tero dan temi ben pe thyü kelo teromen hontse kera bin.

²⁰Tsüselo raja Hezekiah lo Amoz nyugü sidyükesha gü Isaiah au le Sunggigü ka a-no keche shülo tse kehi thyü shü.

²¹Npugü le tsangge lonyu nme nishüo Assiria nyu rihü dan shüpahü lo kedanyu dan boshvula. Tson-o raja gü le kejapfüo Assiria ki ranila. Khenyüme a-le tero gü kanyu kebin ka a-nyu peha le zhethon pe a-dushvula.

²²Hihontse Npugü le Assiria nyu raja gü Sennacherib lo anyugun shwikerüchün nyu kecha dan ben nyu Raja Hezekiah lo Jerusalem temi dan kenishü. A-le temi dan no anyugun kajon nyu senye dan aphu zen kengü gwao yhunlo.

²³Temi kechon le Jerusalem nyu ryüo tha hope Npugü tsü lo jwe pe Hezekiah tsü, tson-o senye aphu Hezekiah rühvu tinla.

Hezekiah Keho Lo Ketekho
(2 Raj 20:1-3,12-19; Is 38:1-3; 39:1-8)

²⁴Higwenkho ka Hezekiah le ho-o sigü jüla. A-le kehithyü shü, lo Npugü le a-no gwanilo nrün zansü nme khi shü.

²⁵Ai Hezekiah le ketekho ri lao Npugü le a-ge thyü keshü genyu chenkeno pe me hishü mvula, tsügenyu Juda lo Jerusalem no kenjün thyüla.

²⁶Tson-e kenkhin ki Hezekiah lo Jerusalem temi dan le anyugun thyü ketsenyo lo, tsügenyu Npugü le Hezekiah le sila kemvuthen shaja pe temi dan tsü mvula.

Hezekiah Kenya Lo Zankechwi

²⁷Raja Hezekiah le nnya sa lola, lo temi aphu a-rühvu hü. A-le suna, rakagi, tso minketsen, tharünkegwa, gida, lo a-minketsen kecha dan genyu kenya keshü katsen dan thyülo.

²⁸Tsünyeki a-le shye, vainzu, lo oliv terzü genyu katsen dan thyü lo; methu, lo tanyü dan bin dan thyülo.

²⁹Hi aphu soki, Sunggigü le methu lo tanyü pe a-tsü, lo kenya kecha kechon pe a-tsü tson-o a-le nyida kechon thyüshü.

³⁰Gihon zü kenthün no tegwen ki tsunchwi mvu lao Jerusalem chwida hensin runpheo zünyetson thyüo züno tsun keshü gü tsü le Hezekiah. Hezekiah le a-tho aphu ka gwalo,

³¹lo Babilon nyu sunthyü ryü kazü gü nyu dihontse bin yo ketso keryü ka, Sunggigü le Hezekiah kegwa keshvu shalo nrün genyu a-no a-npfü a-kendo thyüshü.

Hezekiah Raja Kenkhin Rüla
(2 Raj 20:20-21)

³²Raja Hezekiah le thyükeshe kecha lihi-e lo a-le Npugü rühvu kehü rüla dan le Amoz nyugü sidyükesha gü Isaiah le tsemin kehyu lo Juda lo Israel rüla kethu ka bin nyo.

³³Hezekiah le silao pe raja nyu sika tesogü ka sunla. Juda lo Israel nyu aphu a-kesi ka a-rühvu sa shü. A-nyugü Manasseh le a-sunka raja thyülo.

2 Binyoh 33

Juda Raja Manasseh

(2 Raj 21:1-9)

- ¹Manasseh le a-keyhun chen tseryü kenyhun ka Juda raja thyülo, lo a-le Jerusalem nyu chen henpvün-o pvün raja thyü.
- ²Npugü le a-temi dan le ketu keryü ka hü kela senye dan le thyü kehü then-o, Manasseh le Npugü mhundyü nyu kentsükenche tho thyüla.
- ³A-le a-pvü Hezekiah le nke kela tero kershvubin dan thyü nilo. A-le Baal kershvubin dan thyülo, Asherah teromen dan thyülo, tson-o shyenyü dan rüshvu tinla.
- ⁴A-le Kershvuka gü nyu tero kershvubin thyüshü, Npugü le kethonthen a-rüshvu lo tse keshü bin nyu.
- ⁵Kershvuka gü kamhuntsen kenyhun ka a-le shyenyü kershvubin thyüshü.
- ⁶A-le Hinnom ketejon ki a-nyu peche dan pe rope kerüshvu thyüla. A-le teronyu nthon, jado thyü, henkegwa keshvu kezonyu ka thashün lo kesinyu kapu nthon tselä. A-le Npugü mhundyü nyu kemu thyüsaö a-nyun kekhü hüsü shü.
- ⁷A-le teromen nme pe Kershvuka gü nyu shü, bin tsügü rüla Sunggigü le David lo a-nyugü Solomon au ka zoshü. "Jerusalem nyu bin higü ka a-rüshvu hü ti tse ale Israel tsipwen tseryü kenyhun kazü aphu dan nyu kejülo laso.
- ⁸Lo Israel nyu temi le a johokeshü aphu zen lo a gogü Mosa le khipe anyugun ketsü tejevü apentha thyüzen hü yatselo, ale pe anyugun pvübon nyu ketsü kazü gü nyu me no anyugun hühwi la loho."
- ⁹Manasseh le Juda nyu tsontsin pe no anyugun le ketu keshü ka Npugü le kazü gü nyu hü kela senye dan nyeki kemu gon kvu kethyü tho thyüla.

Manasseh le Nyunkelu Kethyü

- ¹⁰Npugü le Manasseh lo a-temi dan no pütsü lolo tse shü-e anyugun le nyü mvula.
- ¹¹Tsügenyu Npugü le Assiria nyu rihü so kedanyu no Juda hü. Anyugun le Manasseh hüsü lo-o ten pe tegiron lo dyü zen-o Babilon ki gunla.
- ¹²A-le kenjün thyü kelo ka, a-thyü ketsonyo lo njüo rani Npugü a-Sunggigü kiryü keche hiso.
- ¹³Sunggigü le Manasseh kehi loshüo a-no Jerusalem ki rani gü Raja thyü nilo. Tson-o Manasseh le Npugü le Sunggigü le tse shalo.
- ¹⁴Tsüsiki, Manasseh le David nyida gü nphozin chwida gü khwe tetse sin shü, Gihon zükenthün tesozin ketejon gü khoka gü Tsehü Khinrun keti, nyida gü tsü kho ho tsü pe Ophel tse kola. A-le rihü dan so keda nmeme pe rihü dan me ka shüo no Juda nyida chwida kebin aphu ka ko shüla.

¹⁵Lo a-le Kershvuka gü nyu tesin tero dan, a-le pe tsüka keshü teromen gü, lo Kershvuka le kebin rincho gü ge tero kershvubin dan, lo Jerusalem nyu bin kecha dan ka kebin sen tinla; a-le hi apfu sen chwida ngwen ki gü pe shwela.

¹⁶A-le Npugü rüshvu kehü kershvubin thyüketse lo-o tsü ge kengü kegwa kerüshvu lo chenkeno kerüshvu thyüshü. A-le Juda temi apfu no Npugü Israel nyu Sunggigü rüshvu lo tse johoshü.

¹⁷Temi dan le kershvubin kecha ki kerüshvu thyü bin-e anyugun le pe Npugü nti rüshvu hü.

Manasseh Raja Kenkhin Rüla

(2 Raj 21:17-18)

¹⁸Manasseh tho kecha apfu, a-le a-Sunggigü ka kehi kethyü, lo sidyükeshanyu dan le Npugü, Israel nyu Sunggigü zen nyu jo zokeshü apfu Israel nyu raja dan rüla kethu lesü ka thu njü.

¹⁹Raja gü kehi lo Sunggigü le kenikeshü, a-le a-nyun kelu kelo mhundyü kemu thyü kela dan- a-le gwakemvu kethyü, tero kershvubin, terogi Asherah zansü a-le thyü keshü, lo a-le rüshvu kethyü teromen kezü tsü apfu sidyükesha nyu rüla lesü ka thu njü.

²⁰Manasseh le silao pe rajaka ka sunla, lo a-nyugü Amon le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Amon

(2 Raj 21:19-26)

²¹Amon le a-keyhun chen nki kenyhun ka Juda raja thyülo, lo a-le Jerusalem nyu chen hvu raja thyü.

²²A-pvü Manasseh hontse, Npugü mhundyü nyu kemu thyüla, lo a-le a-pvü le rüshvu kethyü teromen kezü dan rüshvu tinla.

²³Ai a-pvü hontse a-thyü ketsenyo lo-o rani Npugü ki ryü mvula; a-le a-pvü nyeki mu kvula.

²⁴Amon hensin kedanyu jule tedo thyü a-ntsun-o rajaka günyu a-boshvula,

²⁵Juda temi dan le Amon boshvu kela dan boshvu lao a-nyugü Josiah pe raja thyü shü.

2 Binyoh 34

Juda Raja Josiah

(2 Raj 22:1-7)

¹Josiah le a-keyhun chen tetse ka Juda raja thyülo, lo a-le chen shenryü nme Jerusalem nyu raja thyü.

²A-le nyu le Npugü kenyü yo tsü thyü; a-le a-bon Raja David le tsinhi keshü thenlo, Sunggigü tejavü gü apfu thyüzen lo.

Josiah Le Terokerüshvu Ntsun Kethyü

³Josiah le raja thyükelo chen tetse ka, a-le nche sa bin zun ketse kanyu a-le a-bon David Sunggigü rüshvu sola. Chen zi siki a-le tero kershvubin dan, terogi Asherah men kezü, lo teromen kecha dan nkela.

⁴A-le zoshüo a-temi no Baal kershvubin, lo tsü khoka tharün kegwa kershvubin boren la. Anyugun le Asherah men kezü lo teromen kecha aphu boren pe kenphü thyü lao kenphü tsü pe tha pe tsü rüshvu kehü nyu sika so kezen la.

⁵A-le tero rüshvu kehü püshükeda dan ru pe anyugun le rüshvu kehü kershvubin ge rola. Tson-o Juda lo Jerusalem thyü kenshün nilo.

⁶A-le Manasseh, Efraim, Simeon lo gü tesozin Naftali keti nyida lo nke kela bin aphu ka tsü hontse thyüshü.

⁷Rajaphen teso gü lojvü aphu nyu a-le kershvubin lo Asherah men kezü boren la, teromen dan boren pe kenphü thyüla, lo tharün kegwa kershvubin aphu borho la. Tson-o Jerusalem ki niryü.

Tejvü Lesü Gü Hyukelo

(2 Raj 22:3-20)

⁸A-le raja thyükelo chen tseryüo tetse ka, tero kershvubin dan nke lao kazü gü thyü nshün kelo siki, Raja Josiah le Npugü Sunggigü Kershvuka gü thyü ketsü lo tse temi mishen nishü: Azaliah nyugü Shaphan, Jerusalem nyu ahng gü Maaseiah, lo a-hensin nyu kedatsin nyu nme Joah, Joahaz nyugü.

⁹Levinyu rikhun ju le Kershvuka nyu kequen kelo pisa dan khipe püshükengun gü Hilkiyah ben ka shü. (Tsü le Efraim, Manasseh, lo rajaphen teso gü kipun kechanyu ka, lo Juda temi dan, Benjamin lo Jerusalem nyu dan ka kequen kelo.)

¹⁰Tson-o pisa higü khipe Kershvuka thyü ketsü kethyü kentsen nyu mishen ju ben ka shüo anyugun le pe

¹¹Juda raja dan ke khe pe no ren kela ka gü thyüketsü nrün genyu mistrinyu lo ka kethyü nyu no pe tso lo tesen heilo.

¹²Thatho kethyü temi dan le joketsin sen. Levinyu mizi no anyu tho shwi: Merari pfüphun ka Jahath lo Obadiah, Kohath pfüphun ka Zechariah lo Meshullam (Levinyu ju le aphu lüthyü keshanyu.)

¹³Levinyu temi kecha nyu dan no kanyü pfükela kethyü ntsen, thatho kecha cha kethyü nyu shwi, lo kecha dan no thu pe bin njü nmvue rikhun.

¹⁴Kanyü kequen ka günyu pisa khishwi kebin ka Hilkiyah le Sunggigü le pe Mosa tsü keshü Tejvü Lesü gü hyulo.

¹⁵Tsüselo Shaphan ka zoshü, "Ale hika Kershvuka nyu Tejvü Lesü gü hyulo le." Tson-o a-le Lesü gü pe Shaphan tsüshü,

16lo Shaphan le tsü sen Raja gü kiryü. A-le zoshü, “Nle johokeshü apfu agun le thyü laso.

17Agun le Kershvuka nyu kebin pisa gü sen gü thatho kethyü nyu lo anyugun kentsen nyu ben ka shü laso.”

18Tsüselo a-le zosin shü, “Hilkiah le pe atsü keshü Lesü nme ale hika sen hü nle.” Tson-o a-le tsü swü tetso pe Raja gü zen shü.

19Raja gü le Lesü gü swükeshü nyü kelo ka, a-nyungwa mvuo a-phi sürhen-o

20ahza hi pe Hilkiah, Shaphan nyugü Ahikam, Micaiah nyugü Abdon, Jokerabin ka kethu gü Shaphan, lo Raja khoka bin kehü gü Asaiah tse tsüshü:

21“Gü agenyu lo Israel lo Juda temi ntsoka kebin dan genyu Npugü zen kenthon shülo. Lesü hinyu senkethyü jo dan shalo. Npugü le ngun ge a-nyunta bin nyo, ngun pvübon nyu le Npugü jo zenmvula lo thyü mvu loshvu tse kethyü Lesü higü nyu zokeshü thyü kemvu genyu.”

22Raja gü le Johokeshü hontse, Hilkiah lo kechanyu dan le gü sidyükesha gi Huldah zen kenthon, a-le Jerusalem keshün kipun bin hü. (A-nyepvü le Tikvah nyugü Shallum, a-bon le Harhas, tsügü le Kershvuka nyu mirün ketseyho dan kentsen gü.) Anyugun le dihontse layo pe tsügi ka zoshü,

23lo a-le anyugun no raja gü ki nigü a-ka

24Npugü jo hipe zoshü lotse shü: “Ale shaja pe Jerusalem lo a-temi apfu tsüti, swü pe Raja gü hikeshü Lesü nyu thu kebin shochün dan tsü pe.

25Anyugun le akeni lao kerüshvu thyü pe terokecha dan tsü, tson-o anyugun tho apfu genyu anyuthyü nshvu pe anyunta kela genyu. Ale Jerusalem genyu anyunta lo laso, lo tsü le kunla loho.

26Ai Raja gü genyu we, Npugü Israel nyu Sunggigü, ale hi zobin nle: Lesü gü nyu nyu thu bin yo nle nyüshü,

27lo nle a mhundyü nyunyun kelulo lo nthyü ketsenyo lo, ale shaja pe Jerusalem lo a-temi dan tsüti tse keshü nle nyü kelo ka nphi sürhen lo chübin. Ale nkehi nyülo laso,

28tsügenyu nle sikemvu ka ale shaja gü senryü Jerusalem ge shüti tse kebin gü no ryü loho. Ale nno nyun bwen-o siti.” Temi dan le jolo hi sen Raja Josiah ki niryü.

Josiah le Npugü Jozen Titse Kejozen Kethyü

(2 Raj 23:1-20)

29Raja Josiah le Juda lo Jerusalem nyu sharhinyu apfu ko shü,

³⁰tson-o anyugun le püshükedanyu, Levinyu lo temi kechanyu apu, kenya lo kendi gü-e kengüo Kershvuka ki gü. Anyugun apu mhundyü nyu Raja gü le Kershvuka gü nyu hyukelo Kejozenkelo Lesü gü apentha swü tetsoshü.

³¹A-le kachon khoka so-o a-nyun lo a-keyhun apu sen-o Npugü jozen, a-tejvü lo a-johokeshü then, lo Kejozenkelo günyu thu kebin dan thyü titse kejozen shü.

³²A-le Benjamin temi dan lo Jerusalem nyukebin nme me tse no Kejozenkelo gü then ti tse zoshwi shü. Tson-o Jerusalem temidan le anyugun bon nyu Sunggigü zen kejozenkelo nyu thyü mvulo keshvu dan zenlo.

³³Raja Josiah le Israel nyu lojvü apu nyu teromen kentsükenchen apu nkela, lo a-keyhun then a-le temidan no Npugü anyugun bon nyu Sunggigü lothyü hü.

2 Binyoh 35

Josiah le Nkenkelo Nga Kethyü

(2 Raj 23:21-23)

¹Raja Josiah le Npugü kerühvu ka Jerusalem nyu Nkenkelo Nga lo; shye kerigü jonryü pezi nyü Nga gü genyu senru dushvulo.

²A-le püshükedanyu ju no Kershvuka nyu lotho thyü nrün pe tenyen shü lo thyü kegwa thyü lotse anyugun thyü kepeche shü.

³A-le Levinyu, lo Israel senkethyü nyu thyü kenshün pe Npugü tsükela dan kako jo hidan zoshü: “Kenshün Kejozenkelo Khinpha gü pe David nyugü Raja Solomon le thyü keshü Kershvuka gü nyu shülo. Hagun no tsü pen-o lika gü hika gü tse sin mvuso, ai hagun le Npugü hagun Sunggigü lo a-temi Israel nyu lothyü ti.

⁴Raja David lo a-nyugü Solomon au le pfüphun rüchün-o lotho pe hagun tenyen keshü hontse Kershvuka günyu hagun bin ka binlo,

⁵hagun peha le Israel nyu temi kami nme me kechelo nrün genyu hagun npfü temi ketsenlo.

⁶Hagun le Nkenkelo Nga genyu tanyü lo tenyü dushvu ti. Tsügenyu ntsoka hagun thyükenshün lo lo hagun pfünyu Israel nyu no Npugü le pe Mosa tsükeshü thenlo nrün genyu kerühvu dan ndolo.”

⁷Nkenkelo Nga gü ka temi dan no sen nrün genyu, Raja Josiah le a-npfü a-hon tanyü, tanyü nyu, tenyü bwe tse yie shenryü lo methu tse yie shen tse khishü.

⁸A-hensin kedanyu juka, temi dan, püshükedanyu lo Levinyu no sen nrün khishü. Lo Kershvuka günyu kedanyu- Püshükengun gü Hilkiah, Zechariah lo Jehiel tse le tanyü nyu lo tenyü bwe yie hvuo tsi tsero lo methu tse tsishen pe Nga ka kerühvu thyü nrün genyu püshükedanyu dan tsüşü.

⁹Levinyu sharhi ju-Conaniah, Shemaiah lo a-sikezen gü Nethanel, Hashabiah, Jeiel, lo Jozabad tse le tanyü nyu lo tenyü bwe yie pvün lo methu tse tsipvün pe Levinyu no kerüshvu thyü lo tse khishü.

¹⁰Nkenkelo Nga genyu tha aphu ndolo ntsin, Raja gü le johokeshü hontse püshükedanyu lo Levinyu le anyugun bin ka bin lo.

¹¹Tanyü nyu lo tenyü dan dushvu kelo siki, Levinyu le tsüdan gi nila, lo püshükeda nyu le tezi gü kejen pe kershvubin nye shü.

¹²Tson-o anyugun le senru rope rüshvu nrün genyu kami mi thyüo temi dan kenjün shü, Mosa tejvü nyu zokeshü hontse anyugun no rüshvu lo nrün genyu.

¹³Levinyu le NKenkelo Nga genyu ro kethyü tsü pe mah so ge hun lo-o then kehü jvü hontse kerüshvu thyü kenshün tsü pe la keshe, keda lo ketse khun nyu nilo-o whütse pe temi dan kenjün shü.

¹⁴Tsonkela siki Levinyu le anyugun lo Aaron tsipwen püshükedanyu genyu ndolo, püshükedanyu dan le senru apentha lo rora kethyü thyükeshe dan robin-o tsang nzün kebin genyu.

¹⁵Levinyu Asaph pfüphun ka lükethyü nyu dan le Raja David le zokeshü hontse anyugun tenyen keshü bin thyü keshü ka bin: Asaph, Heman, lo raja gü sidyükesha gü; Jehuthun. Kershvuka chonrha ka rikhun nyu le anyugun bin nken mvu, Levinyu le anyu genyu Nkenkelo Nga ndo shü kela genyu.

¹⁶Tson-o Raja Josiah le johokeshü hontse, tsünyü Npugü kerüshvu, Nkenkelo Nga, lo kershvubin gü ge rope kerüshvu aphu thyülo.

¹⁷Jon tsenyü Israel nyu le tsünyu kehü nyu aphu Nkenkelo lo Kebushükemvu Tensü Nga gü tsü thenlo.

¹⁸Sidyükesha gü Samuel gerho NKenkelo Nga pe hi hontse shwimvu. Himhundyü Raja nyu nme-e Nkenkelo Nga pe Raja Josiah, Püshükedanyu, Levinyu, Juda, Israel lo Jerusalem temi le Nga kethyü higü hontse mvu,

¹⁹Josiah le raja thyü kelo chen tseryüo tetse ka.

Josiah Raja Kekhin

(2 Raj 23:28-30)

²⁰Raja Josiah le Kershvuka gü genyu tha hi aphu thyülo kela siki, Ijpt Raja Neco le a-rihü zen Eufrates züri ka Carchemish nyu kega titse ryü,

²¹ai Neco le jolo hi nipe Josiah tsüshü: “Ale teri thyü kebin higü le nge mvule, Juda Raja gü. Ale nzen terithyü titse ryü mvu, ai ashwikerüchün nyuzen kega titse bin nle, lo Sunggigü le ano whütse lo tse aka zo laso. Sunggigü le akipon, tsügenyu a ntsun nya, nmvu yatselo a-le n nke lati.”

²²Ai Josiah le terithyü titse rhilo la. Sunggigü le Raja Neco ge bin-o zokebin tsü a-le nyü mvula, tson-o a-joja kecha thyü pvülo-o Megiddo ketejon ki teribin nyu güla.

²³Terithyü kebin ka Ijipt nyu tholevü tsi le Raja Josiah shwela. A-le a-gonyu dan ka, “Azen tin lalo; ale jün sa laso!” tsonshü.

²⁴Anyugun le a-gari nyu apen shwi pe a-le zen kehü gari kecha günyu shülo-o a-zen Jerusalem ki ryü. A-le silao pe Rajanyu sika nyu sunla. Juda lo Jerusalem temi apu a-kesi chechü.

²⁵Sidyükesha gü Jeremiah le raja Josiah chekechü lü nme thyüshü. Tsü le Israel nyu peche lo tenu-e lükethyü nyu le a-chekechüka lühigü kethyü no anyugun jvü thyü hü. Lü hile chekechü lüthu kequen kenjü nyu hyulo.

²⁶Josiah le thyü keshü apu a-le Npugü kerüshvu, a-le tejevü gü zen kehü,

²⁷lo a-rüla kerika gü kenkhin keti apu Israel lo Juda raja rüla nyu thu kü bin nyo.

2 Binyoh 36

Juda Raja Joahaz

(2 Raj 23:30-35)

¹Juda temi dan le Josiah nyugü Joahaz kejü lo-o yün pe no Jerusalem nyu raja thyülo.

²Joahaz le a-keyhun chen nki kenshen ka Juda raja thyülo, lo a-le shyeshen Jerusalem nyu raja thyü.

³Ijipt raja Neco le a-ten pe dothyü lola, tson-o Juda nyu no rakagi kilogram 3,400 lo suna kilogram 34 tse pe khajana shü.

⁴Neco le Joahaz tsa gü Eliakim pe Juda raja thyüla lo a-zan tho kela pe Jehoiakim tsela. Neco le Joahaz zen Ijipt ki güla.

Juda Raja Jehoiakim

(2 Raj 23:36—24:7)

⁵Jehoiakim le a-keyhun chen nki pvün ka Juda raja thyülo, lo a-le chen tseryü nme Jerusalem nyu raja thyü. A-le Npugü a-Sunggigü mhundyü nyu kemu thyüla.

⁶Babilon nyu raja Nebuchadnezzar le Juda hüla, tson-o Jehoiakim tenlo-o tegiron pe phin zen Babilon ki güla.

⁷Nebuchadnezzar le Kershvuka nyu kenya peha pfü lola, lo sen gü Babilon ki a-rajaka nyu shübin.

⁸Jehoiakim le thyü keshü apu, a-le kentsükenche lo kemu thyü kela sin-o Israel lo Juda raja dan rüla ka thu njü. A-nyugü Jehoiachin le a-sunka raja thyülo.

Juda Raja Jehoiachin

(2 Raj 24:8-17)

⁹Jehoiachin le a-keyhun chen tseryüo tetse ka Juda raja thyülo, lo a-le shyeshen-o jonryü Jerusalem nyu raja thyü. A-ko Npugü mhundyü nyu mula.

¹⁰Tsenbwe gwenkho le keryü ka raja Nebuchadnezzar le Jehoiachin tenlo, lo Kershvuka gü nyu kenya khipfüo Babilon ki güla. Tson-o Nebuchadnezzar le Jehoiachin a-nyo Zedekiah pe Juda lo Jerusalem raja thyü shü.

Juda Raja Zedekiah

(2 Raj 24:18-20; Jer 52:1-3)

¹¹Zedekiah le a-keyhun chen nki nme ka Juda raja thyülo, lo a-le chen tseryü nme Jerusalem nyu raja thyü.

¹²A-le Npugü mhundyü nyu kemu thyüla lo tsenyo-o sidyükesha gü Jeremiah le Npugü jo gü kezo nyü mvula.

Jerusalem Le Chekela

(2 Raj 25:1-21; Jer 52:3-11)

¹³Zedekiah le a-kemvu thyü pe a-no a-jozen titse Sunggigü zan nyu swe kebin gü raja Nebuchadnezzar ntsun sola. A-le a-nyun kelu lo-o Npugü, Israel nyu Sunggigü ki ryü mvuo a-nyun rü tinla.

¹⁴Tsünyeki Juda sharhinyu, püshükedanyu, lo temi dan le anyu hun kebin senye dan then-o teromen rüshvu, tson-o Npugü le a-npfü thyükenshün keshü Kershvuka gü nrhula.

¹⁵Npugü anyugun pvübon nyu Sunggigü le anyu lo Kershvuka gü nrho shü kenyü genyu sidyükesha nyu nipe a-temi dan no pütsülo lo tse zozin bin.

¹⁶Ai anyugun le Sunggigü jolonyu shwinyü, a-jo pe lihi kemvu thyüo a-sidyükeshanyu shwinyü, tsontseo kenkhin ki Npugü le a-temi dan ge a-nyunta ritsin lao nrhilo mvula.

¹⁷Tsügenyu Npugü le Babilon nyu raja zenryü anyugun whe. Raja gü le Kershvuka nyu-e selo dan dushvula. A-le nche püshü, peche tenu, kehonyu lo keshelhün nyu-e temi nme njün mvu.

¹⁸Babilon nyu raja gü le Kershvuka gü khin lo-o, tsünyu kenya, raja lo a-hensin kedanyu kenya apfu pfüo Babilon ki güla.

¹⁹A-le Kershvuka, nyida gü, lo tsünyu rajaka dan lo kenya apfu rola, lo nyida gü chwidia borenla.

²⁰A-le rhün kebin nyu apfu zen Babilon ki güla, anyugun le tsüki a-lothyü lo a-tsipwen dan dothyü bin-o Persia nyu raja le sokeryü ti.

²¹Tson-o Npugü le sidyükesha gü Jeremiah ge bin-o nyu zoshü yo tsü thyü penla; “Temi dan ale Sabbath chen dan then mvu kela tsü kethun la nrün genyu kazü güno chen hentsenyü nrun bin ti.

Cyrus Le Juda Nyu No Ranigun Lotse Johokeshü

(Ez 1:1-4)

²²Persia nyu Sirus le raja thyükelo chen kerü gü ka, Npugü le a-le sidyükesha gü Jeremiah ka nyu zoshü yo tsü no ketsin thyü ryü. A-le Sirus thu keyhun pe no a-raja hensin lika hika-e jo higü swü tetso shülo tse thu pe nishü.

²³Hile Persia nyu raja gü Sirus johokeshü, “Npugü Tsang Sunggigü le akhipe kazü apentha so raja thyüshü, lo Juda kazü nyu Jerusalem ka a-genyu Kershvuka nme thyüshü lotse a tenyen shü laso. Tsügenyu ntsoka hagen senyu le Sunggigü temi yo aphu tsüki gun lolo, Npugü hagen Sunggigü no hagen zen hü nda.”

Ezra

Ezra 1

Sairus le Juda nyu no Ranilo lotse Johokeshü

¹Persia Raja gü Sairus le raja thyü kelo chen kerü gü ka, Npugü le a-le Jeremiah mün nyu zokeshü tsü no ketsin thyü ryü. A-le Sairus nyun thukeyhun pe no johokeshü hi thu lo-o a-raja lojvü aphu nyu swü tetso shü lotse nishwi shü:

²“Hile Persia nyu Raja gü Sairus johokeshü. Tsang Npugü Sunggigü le a lope kazü a-pentha so raja thyüshü lo ano Juda kazü nyu Jerusalem ka a-genyu Kershvuka nme thyü lotse atenyen shü laso.

³Npugü no hagun a-temi aphu zen hülo nda. Hagun le Jerusalem nyu gü, Jerusalem nyu a-rüshvu kehü gü Npugü, Israel nyu Sunggigü Kershvuka gü thyü ketsü niti.

⁴Me rünyi ki kehü a-temi ligü higü rani nrün genyu keche senmvulo shvubin yatselo, anyugun kajon nyu no keche shüti. Anyugun no rakagi, suna, kanyü lo senru pe tsüdan tsü shüti, lo jwe pe Jerusalem nyu Sunggigü kershvue hoshü mvulo shvu.”

⁵Tsüselo Juda lo Benjamin tsipwen pfüphun pe thyü kebin dan, püshükedanyu, Levinyu lo kechanyu ligü higü Sunggigü le anyun thukeyhun keshü dan le gü Jerusalem nyu Npugü Kershvuka gü thyü ketsüni titse ndalo.

⁶Lo anyugun kajon nyu aphu tha kechon pe anyu keche shü: rakagi, suna, lalü, senru lo thamin ketsen kechae lo Kershvuka gü genyu ko tha hoshü.

⁷Sairus le Nebuchadnezzar gwenkho ka Jerusalem Kershvuka nyu khisen gü a-terodan kanyu shükela khun honpen dan ko rani shü.

⁸A-le tsüdan khipe Raja gü kenyaka nyu kedagü Mithredath ben ka shüo tsü gü le swü pe Juda Ahng gü Sheshbazzar tsüshü,

⁹⁻¹⁰tsüdan le hi:

kerüshvu ka kesen suna khun	30
rakagi khun	1,000
khun kecha	29
suna khun keshe	30

rakagi khun keshe	410
lalü kecha	1,000

¹¹Aphu kesin le suna lo rakagi khun 5400 lo kanyü kecha, Sheshbazzar lo me rünyi ki kehü kecha dan le Babilon ki sen Jerusalem nyu gü.

Ezra 2

Me Rünyi Ki Tinkela Le Ranikeryü Dan Zan

(Ne 7:4-73)

¹Me Rünyi ki tinkela kechon le Babilon nken-o rani Jerusalem lo Juda nyu a-npfü a-rünyi ki ryülo. Nebuchadnezzar le anyugun tenzen dothyü tinkela gerho anyu kami le me rünyi Babilon ki yhun hü.

²Anyugun sharhi jule Zerubbabel, Joshua, Nehemiah, Seraiah, Reelaiah, Mordecai, Bilshan, Mispar, Bigvai, Rehum, lo Baanah. Hile Israel nyu pfüphun me rünyi ki tinkela dan le ranikeryü pfüphun lo temi:

³⁻²⁰Parosh - 2,172 Shephatiah - 372 Arah - 775 Pahath Moab (Joshua lo Joab tsipwen) - 2,812 Elam - 1,254 Zattu - 945 Zaccai - 760 Bani - 642 Debai - 623 Azgad - 1,222 Adonikam - 666 Bigvai - 2,056 Adin - 454 Ater (Hezekiah tse ko kehü gü) - 98 Bezai - 323 Jorah - 112 Hashum - 223 Gibbar - 95

²¹⁻³⁵Abon nyu le rünyi hidan ka yhun kehü nyu le rani keryü: Bethlehem - 123 Netophah - 56 Anathoth - 128 Azmaveth - 42 Kiriath, Jearim, Chephirah lo Beeroth - 743 Ramah lo Geba - 621 Michmash - 122 Bethel lo Ai - 223 Nebo - 52 Magbish - 156 Elam kecha gü - 1,254 Harim - 320 Lod, Hadid, lo Ono - 725 Jericho - 345 Senaah - 3,630

³⁶⁻³⁹Me rünyi ki tinkela rani keryü Püshükeda nyu pfüphun dan: Jedaiah (Jeshua tsipwen) - 973 Immer - 1,052 Pashhur - 1,247 Harim - 1,017

⁴⁰⁻⁴²Me rünyi ki tinkela Levinyu pfüphun le rani keryü: Jeshua lo Kadmiel (Hodaviah tsipwen) - 74 Kershvuka nyu lüthyü kehü nyu (Asaph tsipwen) - 128 Kershvuka rikhun nyu (Shallum, Ater, Talmon, Akkub, Hatila, lo Shobai tsipwen) - 139

⁴³⁻⁵⁴Kershvuka nyu thatho thyü kehü nyu pfüphun le me rünyi ki tinkela le rani keryü: Ziha, Hasupha, Tabbaoth, Keros, Siaha, Padon, Lebanah, Hagabah, Akkub, Hagab, Shamlai, Hanan, Giddal, Gahar, Reaiah, Rezin, Nekoda, Gazzam, Uzza, Paseah, Besai, Asnah, Meunim, Nephisim, Bakbuk, Hakupha, Harhur, Bazluth, Mehida, Harsha, Barkos, Sisera, Temah, Neziah, lo Hatipha

55-57 Solomon gonyu pfüphun ka me rünyi ki tinkela le rani keryü: Sotai, Hassophereth, Peruda, Jaalah, Darkon, Giddel, Shephatiah, Hattil, Pochereth, Hazzebaim lo Ami

58 Kershvuka nyu thatho thyü kehünyu lo Solomon gonyu me rünyi ki tinkela rani keryü le 392.

59-60 Delaiah, Tobiah lo Nekoda pfüphun Tel Melah, Tel Harsha, Cherub, Addan lo Immer rünyi ki bin-o rani keryü le 652; ai anyugun le Israel nyu tsipwen letse swüto shülo mvula.

61-62 Püshükeda pfüphun hidan hile anyu pvübon nyu swüto pe thu kebin hyulo mvula: Habaiah, Hakkoz, lo Barzillai. (Püshükeda pfüphun ka Barzillai bon nyu le Galil ki Barzillai pfüphun ka tenu nme lo, tson-o a-min gü pfüphun zan sen tinla.) Anyugun le anyu pvübon nyu le dikipon nyu yo swüto shü lomvu kela genyu, anyugun le püshükeda nyu letse mvula.

63 Judanyu ahng gü le püshükeda nyu nme no Urim lo Thummim sen shwi kemvuthen anyugun no ketyüketsü pe Sunggigü kerüshvu hon tyü lo nrün ndi tsela.

64-67 Me rünyi ki tinla-o keryü kerhün keshü le - 42,360 Anyugun go peche lo tenu kerhün le - 7,337 Lükethyü nyu peche lo tenu - 200 Keru - 736 Gura - 245 Ut - 435 Gada - 6,720

68 Me rünyi ki tinkela dan le Jerusalem nyu Npugü Kershvuka ka ryülo ntsin, pfüphun ka sharhinyu peha le Kershvuka bin whe ka tsü thyü ketsü ni nrün genyu a-kendo ka tha hope keche shü.

69 Thatho higü genyu anyugun le khishülo kegwathen khi shüo kerhün keshü le suna kilogram 500, rakagi kilogram 2,800 lo Püshükedanyu genyu mirün ketseyho 100 tse kequenlo.

70 Püshükeda nyu, Levinyu lo temi kecha peha le Jerusalem nyu nmvue tsü khoka binlo; lükethyünyu, Kershvuka gü rikhun nyu lo Kershvuka nyu thatho kethyü nyu le tsü tekho rünyi dan ka binlo; lo Israel nyu a-sen dan le anyugun pvübon nyu le dika yhun yo rünyi tsünyu binlo.

Ezra 3

Kerüshvu Thyüni Keso

1 Shye tsenyü gü tsüle Israel nyu temi aphu anyu rünyi nyu bin lola. Tson-o anyu aphu Jerusalem nyu kequenlo,

2 Jehozadak nyugü Joshua lo atsasikezen püshükeda dan, lo Shealtiel nyugü Zerubbabel lo a-shvunye dan tse le Israel nyu Sunggigü kershvubin thyü ketsü

nilo, tson-o Sunggigü temi gü Mosa Tejvü Lesü nyu thyülo tse keshü hontse anyugun le rora dan ro nrün genyu.

³Me kazü ki dothyü tseo nikeryü dan le kazü tsügü nyu yhun kebin dan n shvu bin-e himhundyü bin ka kershvubin thyünilo. Tsüle anyu le lonyü lo kheje rora thyüzin kehü tsü pe tsü ge ro niso.

⁴Anyugun le then nrün jvü günyu kebin hontse then nyu Nga gü rühvulo; khenyütsen tsünyü thyümvulo keshvu rora dan thyülo;

⁵lo tsünyeki apentha pe rola kehü then nrün jvü nyu rora, lo Shye keshün Nga, lo kehun-o Npugü rüshvu kehü kecha aphu lo a-kendo nyu tha khipe Npugü ketsü aphu thyülo.

⁶Temi dan le Kershvuka gü thyü ketsü niso mvuzun yatse-e, anyu le shye tsenyü gü jon kerinyü rora dan rope Npugü tsü sola.

Kershvuka gü Thyüni Keso

⁷Temi dan le pisa khishüo pe tso keyhenyu lo tesen mistrinyu chünthyü lo ketyü ketsü, vainzu, lo oliv ter khishüo nipe Ture lo Sidon nyida dan ka Lebanon ge Sedar sen kelu, tsü sen-o zida nyu tse Joppa ki ryü nrün genyu. Hi aphu Persianyu raja gü Sairus hokum lolo-o thyü.

⁸Anyugun le rani Jerusalem Kershvuka bin nyu ryü kelosiki chenhvu gü shyehvu ka thatho thyüso. Zerubbabel, Joshua lo anyu kazünyu temi a-sen dan, Püshükedanyu, Levinyu me rünyü ki dothyü tseo rani Jerusalem ki keryü nyu aphu kengüo thatho gü thyü. Levinyu chen nki lo tsü so nyu aphu no Kershvuka gü thyü ketsüni kethyü tho kethyü nyu dan shwi.

⁹Jeshua Levinyu gü, a-nyudan lo a-shvunye, Kadmiel lo a-nyudan (Hodaviah pfüphun) tse ko tsüdan zen kengüo Kershvuka gü thyüni kethyü shwi. (Henadad pfüphun Levinyu dan le anyugun keche shü.)

¹⁰Temi dan le Kershvuka phasin gü thyüso ntsin püshükeda nyu le anyugun mirün ketseyho ben lo shu tezen sen tse anyu bin ka binlo Asaph pfüphun Levinyu dan le cymbals sen solo. Anyugun le Raja David gwenkho ka thyüzen keryü hontse Npugü shwe shü.

¹¹Anyugun le lüthyü Npugü shweo korüs gü thyü nini. "Npugü le gwa, lo a-le Israel nyu keso tsüle kethonthen le." Tsonshüo temi aphu a-kekvu aphu sen Npugü shweo sen shü, Npugü Kershvuka phasin thyüso kela genyu.

¹²Püshükedanyu, Levinyu, lo pfüphun pe thyü kebin Püshünyu Kershvuka kerigü hyukela nyu kechon le Kershvuka phasin pe shükelo shwishüo chü solo. Ai tsünyu kebin kechanyu dan le a-shekerhün genyu nra sen shü.

¹³Tson-o temi nme-e shekerhün khwe lo kechü kenra shakekho lomvu la, anyugun kenra khwe le tetso sao nithen ki nyülo kela genyu.

Ezra 4

Kershvuka gü Thyüni Kethyü Kentsun

¹Juda lo Benjamin shwikerüchün nyu le, me kazü ki bin tinlao nikeryü dan le, Israel nyu Sunggigü, Npugü Kershvuka gü thyüni bin nle tse kethyü nyülo.

²Tsügenyu anyugun le gü Zerubbabel lo pfüphun pe dan shwishüo anyugun ka zoshü, “Agun no hagun zen kengüo Kershvuka gü thyü ta. Agun ko hagun le rüshvu kehü Sunggigü tsü rüshvu hü nle, lo Assiria nyu raja gü Esarhaddon le agun nipe hinyu keshü gerho agun ko rora thyü pe a-tsü hü nle,” tsonshü.

³Zerubbabel, Joshua, lo pfüphun pe ju le anyu ka zoshü, “Npugü agun Sunggigü Kershvuka kethyü genyu hagun keche sen mvue gwa le, Persianyu Raja gü Sairus le johope agun tsü keshü hontse agun le agun npfü tsü thyü tile.”

⁴Tsontsin tsünyu yhun kebin dan le Juda nyu no thatho thyü mvula nrün genyu anyu nyun thyü nkun lo anyugun ntsun sola.

⁵Anyugun le Persia nyu kedanyu no Juda nyu ntsun nrün genyu jvü jwe kope tsüdan tsü. Anyugun le Sairus raja gwenkho ka gü Darius raja gwenkho keti hihontse thyü.

Jerusalem Thyüni Kethyü Kentsun

⁶Ahasurus le raja thyülo terika, Juda lo Jerusalem nyu yhun kebin shwikerüchün nyu dan le anyugun ntsun-o lesü thu senryü.

⁷Lo Persia raja Artaxerxes gwünkho ka, Bishlam, Miothredah, Tabeel, lo tsüdan zenkengü kehü dan le lesü nme thu nishü. Aramic khwe ki lesü tsügü thushü, tson-o swüo zokela shü.

⁸Ahng gü Rehun lo kazüsakethü tsügü nyu kethu gü Shimshai au ko Jerusalem rüla hihontse thushü:

⁹“Ahng gü Rehun lo kazüsakethü gü nyu kethu gü Shimshai lo au zenkengü kehü, kerathü nyu lo kedanyu kecha aphu, nduka Erech, Babilon, lo Elam kazü Susa nyu bin kehü nyu dan,

¹⁰lo Ashurbanipal keda lo kekvu gü le anyugun kanyu zenryü Samaria nyida gü lo Eufates nkhünzin kazü sakethü gü nyu lika hika kebin dan ki keshü.”

¹¹Lesü gü nyu hi thushü: “Eufates nkhünzin kebin dan le pe Raja Artaxerxes tsü keshü.

¹²“Agun le Raja gü nno n lojvü kecha ki kehü Juda nyu dan le hikiryü Jerusalem nyu bin lo njüo serikemvu kekevü nyida gü tsü thyüni kebin shalo nyü. Anyugun le chwida gü thyüni bin laso lo whütse tsü thyüpen kelai le.

¹³Raja gü, nyida higü thyüni lo-o chwida khwenpen lolo, temi dan le khajana shümvu lao raja khajana le rhokvu lati.

¹⁴Agun le Raja gü hensin kebin genyu, hihontse thyükela hyunyü mvu, tsügenyu agun le zoshü kebin gü le

¹⁵nno nbon nyu le thu pe bin kenjü dan füşhwi lotse ahza shülo. Tsonyatselo, ndukanyu nyida higü hile a-zintse kevü lo kenjün kethyü pe Raja nyu lo kazusakethü so kekvu kesen nyu tsü kehü nle hyu loti. A-zintse a-temi dan le ketsenlo rü. Higenyu nyida gü nke lale.

¹⁶Tsügenyu nyida higü thyünilo lo a-chwida thyüpenlo yatselo, Raja gü nled Eufrates nkhünzin kazusakethü gü hi ketsen lohola tsentsü tse agun le rüchün bin nle.”

¹⁷Raja gü le anyugun jokeni kethyü hi nishü: “Ahng Rehun, kazü sakethü gü nyu kethu Shimshai lo au zenkengüo yhun kehü dan kelu shü le.

¹⁸“Hagun le nikesshü lesü gü tsü swüshü lo jokela pe azenshü laso.

¹⁹Ale ahza shüo shwikegwa thyü kegun ka, ketsin ndukanyu Jerusalem kekvu kesen rajanyu ju le n ntsun-o ketekhi lo kevükeben shü kehü hyulo laso.

²⁰Raja kvu sa sa kethyü le tsünyu raja thyüo Eufrates nkhünzin kazü sakethü aphu so kekvu sen lo khajana shvulo hü.

²¹Tsügenyu akipon johoshü pe anyugun tsü kemvuthen no nyida gü thyüni nya lotse ahza pe anyu tsü shülo.

²²Whütse hi thyü shülo, agenyu gwakemvu tho thyüsin shü lamvu nrün genyu.”

²³Artaxerxes ka keryü lesü higü swü pe Rehun, Shimshai lo au zenkengü kehü dan zenshü ntsin, anyugun le whütse Jerusalem kigü Judanyu dan kemvu thyüo no nyida gü thyüni nya lotse khinla.

Kershvuka gü Thyüni Keso

²⁴Kershvuka thyü kebin tho gü khinla, tson-o tsü le matse bin-o Persia Raja Darius le Raja thyükelo chen hvu gü ti.

Ezra 5

¹Tsügwüinkho ka sidyükeshanyu mihvu, Haggai, lo Iddo nyugü Zechariah au le Israel nyu Sunggigü zan sen-o Juda lo Jerusalem nyu yhun kebin Juda nyu ka tha zoso.

²Shealtiel nyugü Zerubbabel lo Jehozadak nyugü Joshua tsele au jolo nyülo njüo Jerusalem nyu Kershvuka gü thyüni so, lo sidyükesha hvu le au keche shü.

- ³Tsüselo Eufrates nkhünzin ahng gü Tattenai, Shethar, Bozenai lo au pfünyu kedanyu dan le whütse Jerusalem nyu ryüo: “Segü le hagun no Kershvuka higü thyü lo tsünyu kanyü thyü lotse shüla, zoshülo?” tsonso.
- ⁴Anyugun le senyu le kecheo Kershvuka gü thyü bin yo, tsüdan zan ko ketsoshü.
- ⁵Ai Sunggigü le Judanyu sharhi dan shwi kebin genyu, Persia nyu kedanyu jule lesü thu pe Darius tsüshüo tsü kenikeshü hyulo kemvuthen thame thyümvu letse rhilo la.
- ⁶Anyu le nipe Raja gü tesha keshü le hi:
- ⁷“Raja Darius no kebwe nyu bin-o kekvu senlo.
- ⁸“Raja gü no shamvu lo keshvu gü le agun le Juda kazusakethü ki gü laryü tso kedada pe Sunggigü keda gü Kershvuka thyünio tesen kasin pe tsünyu shü kebin hyulo le.
- ⁹“Tson-o agun le temi dan sharhinyu ka segü le kekvu pe anyugun tsüshüo Kershvuka gü lo tsünyu kanyü thyü bin yo agun ka zoshü lotse ketso.
- ¹⁰Thatho higü nyu senyu le sharhi thyü bin yo nka zoshü nrün genyu agun le anyugun zan ko ketso shü.
- ¹¹“Tsüka anyu le zonikeshü le, ‘Agun le tsang lo kazü Sunggigü gonyu dan le, lo agun le chen kethon gükela ka Israel nyu raja kekvu nyu nme le tsü lo tsünyu kanyü thyükeshe Kershvuka gü tsü thyüni bin nle.
- ¹²Agun bon nyu le Tsangge kebin Sunggigü no anyugun ge a-nyunta lao Chaldea nyu raja nme Babilon ka Nebuchadnezzar no anyu so kvulo la. Tson-o Kershvuka gü nkela lo temi dan tenzen-o Babilon ki dothyü güla.
- ¹³Tsontseo Babilon nyu Raja gü Sairus le raja thyü kelo chen kerigü ka Sairus le Kershvuka gü thyünilo lo tse ahza hoshü.
- ¹⁴A-le Nebuchadnezzar le Jerusalem Kershvuka günyu khilo lao sen gü Babilon ki kershvuka günyu shü kenjü suna lo Kershvuka nyu lalü dan ranishü la. Sairus le lalü hidan pe a-le kejü pe Juda ahng thyü keshü gü Shashbazzar ben ka shü.
- ¹⁵Raja gü le anyugun no tsü khi sen-o Jerusalem Kershvuka gü ki niryüo nduka bin nyu Kershvuka gü thyülo lotse zoshü.
- ¹⁶Tson-o Sheshbazzar le ryüo tsügü phasin dan pe shülo; tsü gerho ryü ntsoka keti ka gü thyü bin, ai Kershvuka gü thyüpen lo mvuzun.’
- ¹⁷“Tsügenyu, Raja gü le a-kendo yatselo Sairus le Jerusalem nyu Kershvuka higü thyüni lotse ahza hoshü le nmvuyo Raja gü le lesü thu pe bin kenjü dan füshwio, tha higü genyu n kerüchün gü pe agun tesha shülo.”

Ezra 6

Sairus Ahza Hyunikelo

¹Tson-o Darius Raja gü le Babilon nyu raja gü le lesü thu pe bin kenjü dan füşhwi lo tse ahza hoshü.

²Ai Media kazusakethü nyu Ecbatana nyida gü ka hidan hi thu kenjü hyulo:

³“Sairus le Raja thyükelo chen kerigü ka, Jerusalem nyu Kershvuka gü thyüni lo-o tsünyu rora lo rope kershvubin nme thyülo lotse johoshü. Kershvuka gü ketetso no meter nkio tsenyü lo kegon no meter nkio tsenyü thyüti.

⁴A-kehü le tesen tson me pe tso tsonshen soka shüşhü tseti. Lo kenke aphu raja kenya kanyu khipe a-min thyü lati.

⁵Tsünyeki Raja Nebuchadnezzar le Jerusalem nyu sen Babilon ki ryükela suna lo rakagi lalü tsü aphu rani pe Jerusalem Kershvuka günyu a-bin ka shüni lati.”

Thatho gü Thyübin Lotse Darius Le Ahza Khikeshü

⁶Tsüselo Darius le anyu jokeni keshü hi nishü: “Pe Eufrates nkhünzin ahng gü Tattenai, Shethar Bozenai lo hai zen kehü Eufrates nkhünzin kedanyu tsü shü le. “Kershvuka gü khoka bin nya

⁷lo tsü kethyü ketekhi nyalo. Juda ahng gü lo Judanyu sharhi dan no himhundyü bin ka Sunggigü Kershvuka gü thyünilo.

⁸Ale hagn no anyu kecheo tsü thyünilo lotse johoshü bin nle. Anyugun le nkekela tsü Eufrates nkhünzin khajana hyukelo pe thyü lati, tsügenyu thatho gü ketekhila nya.

⁹Khenyütsen Jerusalem nyu püşhükedanyu le nyu sen mvulo shvu letse hagn ka zoshü yo pe tsümvukela thyü nya: methu tsebwe, tanyü nmvue tanyü nyu rope Tsangge kebin Sunggigü kishü, nmvue, thoshe, tsi, vainzu nmvue oliv ter.

¹⁰Hihontse shüo anyugun no Tsangge kebin Sunggigü le lolo kekü rora thyü pe a-rüşhvu a-jochü hipe age lo anyenyu ge shüti.

¹¹Ale zosin shü kebin gü le ligü higü ahza higü zenmvu yatselo a-kanyu kasin nme rholo-o a-rasü pe a-jenphe la. Lo a-ka boren pe kerhu kequen kenjü thyü lalo.

¹²Jerusalem pe a-kershvubin thyü titse kejü kelo Sunggigü no raja, nmvue senye ligü higü johokeshü hi bokekhün lo tsünyu Kershvuka gü nkela titse ndo kethyü gü khipe shwe lalo. Ale Dairus, ale ahza higü khishü bin nle. Tsü then ti.”

Kershvuka gü Thyünshün Kelo

¹³Tson-o ahng gü Tattenai, Shethar Bozenai lo au pfünyu kedanyu dan le Raja gü le johokeshü hontse thyüshü.

¹⁴Judanyu sharhi dan le Kershvuka gü thyü nmhelo, sidyükesha Haggai lo Zechariah au le anyugun nyun thyü peche shü. Israel nyu Sunggigü lo Persia nyu raja Sairus, Darius lo Artaxerxes tse le johokeshü hontse anyugun le Kershvuka gü thyü penlo.

¹⁵Anyugun le Darius le Raja thyükelo chen tsero gü Adar shye jonshen nyü Kershvuka gü thyü penlo.

¹⁶Tson-o Israel nyu temi- püshükedanyu, Levinyu, lo me kazü ki dothyü hüo ranikeryü nyu apfu shekerhün thyü Kershvuka gü thyükenshün lo.

¹⁷Thyükenshün genyu anyu le methutse tsime, tanyü tsihvu, lo tanyü nyu tsizi tse pe rora thyüshü lo tsipwen nme ka nmeme tseo tenyü tseryü kenyun pe kemu ro thyü shü.

¹⁸Anyugun le Mosa lesü nyu thu kenjü hontse Jerusalem Kershvuka nyu thatho thyü nrün genyu püshükedanyu lo Levinyu ko tse pe anyugun tho ka shülo.

Nkenkela Nga

¹⁹Tsüsügü chen shye kerigü jonryü nyü me kazü ki dothyü hüo ranikeryü temi dan le Nkenkela Nga lo.

²⁰Püshükedanyu lo Levinyu apfu anyugun npfü anyu thyükenshün lo-o nshün külo. Levinyu le ranikeryü temi apfu genyu, püshükedanyu, lo anyu npfü anyu genyue rora kethyü senru dan dushvulo.

²¹Me dothyü tseo rani keryü nyu apfu, lo kazü tsü gü nyu yhun kebin tero kerüshvu temi dan tson khekela nyu apfu lo Israel nyu Npugü Sunggigü rüshvu titse keryü nyu le rora kethyü thyü tsü tyüla.

²²Jon tsenyü anyugun le shekerhün thyüo kebu no shükemvu Tensü ketyü Nga tsü thyülo. Anyugun apfu shekerhün thyü, Npugü le Assiria nyu raja gü thyüpe no anyugun shwi a-kenyü lo no Israel nyu Sunggigü Kershvuka kethyü ka anyu che keshü genyu.

Ezra 7

Ezra Le Jerusalem Nyu Keryü

¹Chen kethon siki, Artaxerxes le Persia Raja thyü kebin ka a-zan le Ezra tse kethyü nme le tsünyu bin. A-pvübon nyu swü gü püshükengun gü Aaron keti le hihontse: Ezra le Seraiah nyugü, Azariah nyu, Hilkiah nyu,

²Shallum nyu, Zadok nyu, Ahitub nyu,

³Amariah nyu, Azariah nyu, Meraioth nyu,

⁴Zerahiah nyu, Uzzi nyu, Bukki nyu,

⁵Abishua nyu, Phinehas nyu, Eleazar nyu, Aaron nyu.

⁶⁻⁷Ezra le lesü keshatsin nyu nme, tson-o Npugü Israel nyu Sunggigü le pe Mosa tsükeshü Tejvü gü tsü shasa bin. Ezra le Npugü a-Sunggigü jochü le a-ge kebin genyu raja gü le a-kehi aphu khipe a-tsü shü. Artaxerxes le Raja thyükelo chen tsenyü gü ka Ezra le Babilon ki Israel nyu dan me, tsünyu püshükedanyu, Levinyu, Kershvuka nyu lü kethyünyu, Kershvuka rikhun nyu lo thatho kethyü nyu tse zen Jerusalem kiryü.

⁸⁻⁹Anyugun le shye kerigü jon kerinyü Babilon nyu tsonchü shü, lo Sunggigü keche sen shye pvün gü jon kerü nyü Jerusalem nyu ryülo.

¹⁰Ezra le a-keyhun sen-o Npugü tejvü gü swü, tsü thyü zen, lo tsünyu tejvü lo then mvulo keshvu pe Israel nyu temi sen thyü.

Artaxerxes Le Pe Ezra Tsükeshü Lesü Gü

¹¹Artaxerxes le lesü higü pe Ezra, püshükeda lo lesükeshatsin, Npugü le tejvü gü lo johu pe Israel nyu tsü keshü gü shasa kebin gü tsüshü:

¹²“Raja gü Artaxerxes le pe püshükeda, Tsangge kebin Sunggigü tejvü gü lesü shasa kebin gü Ezra tsü shü.

¹³“A Raja lojvü nyu Israel nyu temi, püshükedanyu, Levinyu lo gü nyü kebin nyu aphu no nzen-o Jerusalem kigü logwa tse johoshü bin nle.

¹⁴Ale, ahensin kedanyu mitsenyü dan zenkengüo, nno Jerusalem lo Judanyu le dihontse ale ntenyen keshü n Sunggigü tejvü gü tsü thyüzen bin yo shwishü lotse nnishü bin nle.

¹⁵Nle, ale lo ahensin kedanyu dan le suna lo rakagi khipe Israel nyu Sunggigü, a-Kershvuka le Jerusalem nyu kebin gü tsü shünyü kebin dan sen gü ti.

¹⁶Lo nle Babilon kazusakethü gü nyu Israel nyu temi lo a-nyu püshükeda nyu le khipe Jerusalem nyu a-nyu Sunggigü Kershvuka gü genyu shvukelo rakagi lo suna tsüko aphu sen gü ti.

¹⁷“Nle petsüsa tse pisa hipe methutse, tanyü, tanyünyu, shye,lo vainzu hei lo-o Jerusalem nyu Kershvuka nyu kershvubin ge pe rüshvulo.

¹⁸Lo nle rakagi lo suna nsen kelo dan tsü hagn Sunggigü kendo hontse nle lo hagn temi le pe nyuthyü nyüyo thyülo.

¹⁹Kershvuka gü nyu lotho kethyü ka sen nrün lalü pe ntsü keshü tsü aphu nle pe Jerusalem nyu Sunggigü mhundyü ka shüti.

²⁰Lo tsünye ki Kershvuka genyu nle sen mvulo keshvu lihie raja kenya ka gü nyu hyulo gwa le.

²¹“Ale Eufrates kazü sakethü gü ka kenya kanyu kedanyu apfu no Ezra, püshükeda, Tsangge kebin Sunggigü tejvü gü nyu lesü keshatsin gü le lihi hie pe tsü whü shülo tse johoshü bin nle,

²²rakagi kilogram 3,400, tho kilogram 10,000, vainzu liter 2,000, oliv ter liter 2,000 lo tsi senmvulo keshvu kho.

²³Hagun le petsüsa tse Tsangge kebin Sunggigü le a-Kershvuka genyu senmvulo keshvu lihie pe tsüshü mvu loshvu, tson-o a-no age nmvue asiki raja thyü nrün nyu ge thame kae a-nyunta kemvu thyülo.

²⁴Hagun no püshükedanyu, Levinyu, lükethyü nyu, rikhun nyu, thatho kethyü nyu nmvue Kershvuka higü genyu thatho kethyü nyu nme ka khajana shvulo nya lotse shübin nle.

²⁵“Ezra, nle n Sunggigü le pe nketsü kensü gütsü sen-o Eufrates nkhünzin n Sunggigü tejvü gü then-o yhun kehü temi apfu ketsen nrün genyu kekvu sen lo mejün kerathünyu kejülo. Nle tejvü tsügü pe shakemvu nyu ligü higü senthyü shü.

²⁶Ligü higü n Sunggigü tejvü gü zenmvu nmvue raja tejvü gü zenmvu lo whütse shaja pe a-tsü ti: kesi, nmvue no me kazü ki tinkela nmvue a-hon khilola nmvue dothyü lati.”

Ezra Le Sunggigü Keshwe

²⁷Ezra le zoshü, “Npugü, agun pvübon nyu Sunggigü shwe! A-le Raja gü thyü pe no hihontse Jerusalem nyu Npugü Kershvuka gü rühu nyü shü.

²⁸Sunggigü shwikenjün nyu ale raja gü, a-hensin kedanyu, lo a-hensin kekvu kedanyu apfu sopfülo laso; Npugü a Sunggigü le kepeche pe atsü shü, tson-o ale Israel nyu pfüphun pe thyü kebin kechon nthon pe azen-o raniryü laso.”

Ezra 8

Me Kazü Ki Tinkela Le Ranikeryü

¹Hile Babilon ki me dothyü tinlao Artaxerxes le raja thyü kebin ka Ezra zen rani Jerusalem nyu keryü pfüphun pe dan:

²⁻¹⁴Phinehas pfüphun ka, Gershom Ithamar pfüphun ka, Daniel David pfüphun ka, Shecaniah nyugü Hattush Parosh pfüphun ka, Zechariah lo a-pfüphun ka temi 150 (anyu pvübon nyu rüla nyu thu bin.) Pahath Moab pfüphun ka, Zarahiah nyugü Eliehoenai le temi 200 zen ryü Zattu pfüphun ka, Jahaziel nyugü Shecaniah le temi 300 zen ryü Adin pfüphun ka, Jonathan nyugü Ebed le temi 50 zen ryü Elam pfüphun ka, Athaliah nyugü Jeshaiiah le temi 70 zen ryü Shephatiah pfüphun ka Michael nyugü Zebadiiah le temi 80 zen ryü Jaob pfüphun ka Jehiel nyugü Obadiiah le temi 218 zen ryü Bani pfüphun ka, Josiphiah nyugü Shelmith le temi 160 zen ryü Bebai pfüphun ka, Bebai nyugü Zechariah le temi 28 zen ryü

Azgrad pfüphun ka Hakkatan nyugü Johanan le temi 110 zen ryü Adonikam pfüphun ka, Eliphelet, Jeuel, Shemaiah tse le temi 60 zen ryü (kenkhin ki anyu le ranila) Bigvai pfüphun ka, Uthai lo Zaccur au le temi 70 zen ryü.

Kershvuka Gü Genyu Ezra Le Levinyu Fükelo

¹⁵Ale apfu kope Ahava rünyu nyu gü kebin zünyetson gü nyu kequenlo lo agun le jonshen tsüka nsen. Ale tsüdan nyu Püshükedanyu le bin ai Levinyu kendi hyulo.

¹⁶Tsüselo ale me nipe sharhinyu mi tekü: Eliezer, Ariel, Shemaiah, Elnathan, Jarib, Elnathan, Nathan, Zechariah, Meshullam, lo senkethyü nyu mihvu, Joiarib lope Elnathan au tse koshü.

¹⁷Ale anyugun nipe Casiphia ka temi dan pe thyü kebin gü Iddo kishü, a-le, a-zenkengü kehünyu, lo Kershvuka nyu thatho thyü kehünyu tse no temi nipe agun ki shüo Kershvuka gü nyu Sunggigü lotho thyü nrün genyu.

¹⁸Sunggigü shwikenjün nyu anyugun le thathyü lokekü Mahli pfüphun ka Levinyu nme Sherebiah lo a-nyu peche tseryüo tetse lo a-tsasikezen nyu dan le a-zen ryü.

¹⁹Anyugun le Merari pfüphun ka Hashabiah lo Jeshaiiah au ko no au shvunye temi nki zenryü.

²⁰Tsünyeki, Raja David lo a-hensin kedanyu le n Levinyu keche lotse anyu pvübon nyu tenyen keshü Kershvuka nyu thatho kethyü nyu temi 220 le ryü. Anyu apfu zan thu küshü.

Ezra Le Temi dan Zen Nyen Lo Kehikethyü

²¹Tsüka Ahava zünyetson ka ale agun apfu Sunggigü mhundyü nyu nyen-o agun thyü ketsenyo lo agun kenjwen nyu a-no tsontsin, agun, agun nyenyu lo agun hon apfu ntsen shü lotse a-ka hilo tse ahza hoshü.

²²Ale raja gü no keru shüpahü nipe agun kenjwen tson nyu shwikerüchün nyu ligü higü ben ka agun rikhun shülo tse hi kejala, ale agun Sunggigü le ligü higü a-tenyen kehü nyu jochü pe tsühü, ai a-le ligü higü a-kipon rani tinkela nyu ge a-kenyü hümvu lo shaja pe tsünyu tsühü nle tse zoshü kela genyu.

²³Tsügenyu agun le Nyen-o Sunggigü no agun ntsenlo lo kehikeni shü lotse kehithyü.

Kershvuka Gü Genyu Jweh

²⁴Püshükeda sharhinyu dan nyu ale Sherabiah, Hashabiah lo kecha min tseryü kejülo.

²⁵Tson-o ale rakagi, suna, lo lalü dan, Raja gü, a-tsonketsin nyu, a-hensin kedanyu, lo Israel nyu temi le Kershvuka gü genyu senlo tse keshü dan tsü ale pe püshükedanyu dan tsüla.

²⁶⁻²⁷Ale pe anyugun ketsü le hi: rakagi - kilogram 22,000 rakagi lalü tsi -kilogram 70 suna - kilogram 3,400 suna khun 20- kilogram 8:4 lazo khun kegwa 2, suna khun au min kenme

²⁸Ale anyugun ka zoshü, “Hagun le Npugü hagun pvübon nyu Sunggigü mhundyü nyu nshün kethyü hontse a-kenyü ka hokeshü rakagi lo suna lalü hidan aphu nshün.

²⁹Hagun le gü Kershvuka gü tilo kemvuthen ntsen kegwa thyülo. Tsüki püshükedanyu katsen ka kensu süo pe püshükeda sharhinyu, Levinyu, lo Jerusalem nyu Israel sharhinyu ben ka shüshü lo.”

³⁰Tson-o püshükedanyu, lo Levinyu le rakagi, suna lo lalü dan sen gü Jerusalem ki Kershvuka kanyu shü titse khilo ti.

Jerusalem nyu ranikeryü

³¹Agun le Jerusalem ki gü titse Ahava zünyetson nken keshü tsü le shye kerigü jonryü kenynun nyü. Agun Sunggigü le agun zen hü, tsügenyu agun kenjwen ka shwikerüchün nyu le agun whe lo tsonjwe kethyü nyu agun ntsen hü.

³²Agun le Jerusalem tilo-o jonshen rüyü lo.

³³Tson-o jonzinyü agun le Kershvuka kigü rakagi, suna, lo lalü dan kensu sü pe Uriah nyugü püshükeda gü Meremoth ben ka shüla. Phinehas nyugü Eleazar lo Levinyu mihvu, Jeshua nyugü Jozabad lo Binnui nyugü Noadiah tse le a-zen bin.

³⁴Nmeme tse swü lo kensu süo tsü gwünkho ka thu pen pe bin la.

³⁵Me kazü ki tinlao keryü nyu aphu rope kerüshvu rora thyü pe Israel nyu Sunggigü ki keshü senryü. Anyugun le Israel nyu aphu genyu methutse tseryü kenynun pe rüshvu, tanyütse 92 lo tanyünyu 77; anyugun le tenyü tseryü kenynun kope kemu nyu anyugun thyükenshün kerüshvu thyü. Senru hi aphu pe rora thyüo rope Npugü kishü.

³⁶Anyu le Raja gü le pe anyugun tsü keshü lesü gü ko khipe Eufates nkhünzin kazusakethü günyu ahng ju lo kedanyu dan tsüshü, tsüselo tsü dan le temi dan lo Kershvuka nyu kerüshvu kae anyu keche shü.

Ezra 9

¹Tha hi aphu thyükela siki, Israel sharhinyu peha le ryü a-ka zoshü, temi dan, püshükedanyu, lo Levinyu le anyugun kajon nyu senye kecha Ammon, Moab, lo Ijpt nmvue Kanan, Hit, Periz, Jebus lo Amor nyu zen kekha bin mvu. Temi tsüdan hontse anyugun ko kentsükenchen thyü bin nle.

- ²Juda nyu pechenyu le sinrünyü kecha lü lo-o Sunggigü temi kenshün dan nrhu laso. Sharhinyu lo kedanyu dan le me tson kekkin tsin nyu thyü bin nle.
- ³Ale hinyü kelo ka, anyungwa mvu ritsin lao aphü sürhen apehü lo a münhü jwi tsela.
- ⁴Ale anyungwa mvuo tsüka dun bin-o ngwüngü rora kethyü gwünkho ti, lo temi le ryü a-tekho hun-o Israel nyu Sunggigü le me kazü ki tinla-o rani keryü nyu nkemu rüla zokeshü shakelo nyu aphu a-kerü keshvu thyüla.
- ⁵Tson-o ngwün gü rora kethyü gwünkho ka ale anyungwamvu kebin bin nyu so- o aphü sürhen kela ben tse khosen-o aben shweo Npugü a Sunggigü ka kehithyü.
- ⁶Ale zoshü, “O Sunggigü, ale nmhundyü nyu aben shweshü keja ritsin le. Agun kemu le khwe pe agun pe soki laso; tsü le tetso kuryü tsang ti laso.
- ⁷Agun pvübon nyu gwünkho karyü ntsoka keti agun ntemi dan le musa laso. Agun kemu genyu, agun, agun rajanyu, lo agun püshükedanyu le sinrünyü raja dan ben nyu yüla me no agun dushvu, agun hon selo lo tenzen dothyü tinla. Nthu keti hihontse agun le kemenisa laso.
- ⁸Ntsoka gwünkho keshanyu ka, Npugü agun Sunggigü nle agun shwinjün-o agun no donyu chwiryü bin kenshün higü nyu keshvu ndi tse yhu bin. Nle donyu agun hoshüo keyhun keshün pe agun tsü.
- ⁹Agun le donyu, ai nle agun khepe donyu shü lamvu. Nle Persia nyu raja thyü pe no agun njün-o agun no ryü yhun lo, lo nkekela Kershvuka gü thyünilo, tson-o Juda lo Jerusalem hinyu keshvu ndi lole.
- ¹⁰“Ai ntsoka, O, Sunggigü, tha tsü aphu thyükela siki, agun le nyu zo semon? Agun le johokeshü gü zenmvuni laso,
- ¹¹nle ngonyu sidyükesanyu ge khipe agun tsü keshü gü. Anyugun le pe agun ka zokeshü le, agun le gü khinlo nrün kazü gü le nshün mvu laso, quen mezin gü kechazin keti tsünyu keyhun nyu le kentsükenchen lo thatho nshün kemvu pe sükelala genyu.
- ¹²Anyugun le agun no temi tsüdan zen kelonya, lo anyugun keche pe no gwakenye nmvue kvulo nya, agun no kazü tsü gü nyu agun kenyü lo tsü kela pe kethonthen agun tsipwen tsünyü yatselo tse zoshü.
- ¹³Agun kemu lo thyükezü genyu shaja aphu agun ge ryü kela sikie, agun Sunggigü nle shaja agun le hyulokezü kho pe agun tsü mvuo agun nsen shü.
- ¹⁴Tson yatselo, agun le dihontse n johokeshü pe lihi kemvu thyünio temi serikemvu tsü dan zen kelo tila? Agun le tsühontse thyü yatselo, nle nnyunta sao agun nkeshü lao temi nme nsen mvu lati.

¹⁵Israel nyu Npugü Sunggigü, nle njü, ai nle agun nsen shü. Agun le agun kemu zoshwi pe nkishü bin nle; agun le nmhundyü nyu ryü kelo agun kenjü nme ndi le.”

Ezra 10

Kelo Kethyü No Kenithyü Kela Ndo Kethyü

¹Ezra le Kershvuka gü mhundyü nyu nkhün-o kehithyüo, chü lo kemu hidan zoshwi kebin ka- Israel nyu peche, tenu, lo ntsenyu temi kechon le a-hunpfüo chüsa bin.

²Tsüselo Elam pfüphun ka Jehiel nyugü Shecaniah le Ezra ka zoshü, “Agun le sinrünyi gü lü lo-o Sunggigü mhundyü nyu mu laso, tson yatse-e Israel nyu genyu kenrin nme le bin zun le.

³Ntsoka ngun le tenunyu hidan lo anyu nyenyu dan nila titse Sunggigü ka sweo ngun joshü lamvu loshvu. Agun le nle lo Sunggigü johokeshü rühuvü kehü kechanyu dan le agun no nyuthyü lo tseyo tsü thyü ti. Sunggigü tejavü gü le nyuthyülo tseyo agun le thyü tile.

⁴Thyüshü nrün tsü le nkHVü, agun le nsika bin nyo, tsügenyu tsü thyülo.”

⁵Tson-o Ezra le püshükeda sharhinyu, Levinyu lo temi a-sen dan no Shecanih le rhikeshü tsü thyü titse keswe nme thyü.

⁶Tsüselo a-le Kershvuka mhundyü nyu bin-o gü Eliaship nyugü Jehohanan le bin kehü kanyu yüo, me dothyü tinkela dan serikemvu genyu tsüje tsüka a-nyungwamvu bin. A-le thame tyütsü mvu.

⁷Jolo nme nipe Jerusalem lo Juda apfu nyu shüo me kazü ki dothyü tinlao ranikeryü nyu apfu Jerusalem nyu keteno ti

⁸temi sharhi dan ahza ka. Ligü higü jonshen jaka ryü mvula yatselo, a-hon apfu khinlo lati, lo a-no me dan nyu temi nme thyülo kegwa -kenjü ndi lati.

⁹Jonshen jaka, shye tekü gü jonryü kenyhun nyü Juda lo Benjamin lojvü nyu keyhun nyu apfu Jerusalem nyu ryü Kershvuka gü kamhun nyu kehun lo. Tsüka tsangri sa lola, tson-o tsangkenri lo thakon kentsen kenthon titse kebin gü genyu apfu ndün kü lola.

¹⁰Püshükeda gü Ezra le solo-o a-nyu ka zoshü, “Hagun le mu laso, hagun le sinrünyi gü lü lo-o kemu senryü Israel nyu ge shü laso.

¹¹Tsügenyu ntsoka, Npugü, hagun pvübon nyu Sunggigü mhundyü nyu hagun kemu zoshwi la, lo nyu le a-kenyü yo tsü thyülo. Tesin ngun kazü nyu yhun kebin nyu dan lo hagun tse kecha thyülo lo hagun nu sinrünyi kecha nyu tsü khela lo.”

¹²Tsontsin temi dan le nrasen-o zonishü, “Nle nyu zoshü yo agun le thyü ti.”

¹³Ai anyu le zosin shü, “Temi dan le chonri lo tsangri sa bin. Agun le hika kendonyu sobin keloï mvu. Hile khenyüme jonhvu ka thyü keloïmvu, agun temi kechon le kemu higü nyu bin kela genyu.

¹⁴Agun so kedanyu dan no Jerusalem nyu bin-o mvulo keshvu kon gü shalo. Tson-o gwünkho nme tho shüo sinrünyi ki tenu kelonyu apfu no a-nyida nyu sharhi lo kerathü nyu zen ryülo. Hihontse higenyu Sunggigü nyunkenta no rani lalo.”

¹⁵Asahel nyugü Jonathan lo Tikvah nyugü Jahzeiah au nti a-me kechanyu nme tharhi higü ntsun mvu, Meshullam, Shabbethai Levinyu gü tsele au nopen.

¹⁶Me rünyi ki tinlao ranikeryü dan le tharhi higü le a-kendo la, tson-o püshükeda gü Ezra le pfüphun pe dan kejü lo-o zan thu lo. Shye tseryü gü jonkerinyü tsüfü so,

¹⁷lo tsüsiki shyeshen jaka sinrünyi tenu lo kebin nyu temi apfu fü lola.

Sinrünyi Ki Tenuzen Kebin Temi

¹⁸Hile sinrünyi tenu zen kebin dan zan: Püshükedanyu pfüphun zan thu kelo: Joshua lo atsasikezen nyu, Jehozadak nyudan pfüphun: Maaseiah, Eliezer, Jarib, lo Gedaliah.

¹⁹Anyugun le a-nyu nunyu khe lati tse zoshwishü lo anyugun kemu rora genyu tenyü tse nme khishü.

²⁰Immer pfüphun: Hanani lo Zebadiah

²¹Harim pfüphun: Maaseiah, Elijah, Shemaiah, Jehiel, lo Uziah

²²Pashhur pfüphun: Elioenai, Maaseiah, Ishmael, Nethanel, Jozabad, lo Elasah

²³Levinyu: Jozabad, Shimei, Kelaiah (Kelita tse ko kehü gü), Pethahiah, Juda, lo Eliezer

²⁴Lükethyünyu: Eliaship Kershvuka rikhun nyu: Shaallum, Telemm, lo Uri

²⁵Kechanyu dan: Parosh pfüphun: Ramiah, Izziah, Malchijh, Mijamin, Eleazar, Malchijah lo Benaiah

²⁶Elam pfüphun: Mattaniah, Zechariah, Jehiel, Abdi, Jeremoth, lo Elijah

²⁷Zattu pfüphun: Elioenai, Eliaship, Mattaniah, Jeremoth, Zabad, lo Aziza

²⁸Bebai pfüphun: Jehohanan, Hananiah, Zabbai, lo Athlai

²⁹Bani pfüphun: Meshullam, Malluch, Adaiah Jashub, Sheal, lo Jeremoth

³⁰Pahath Moab pfüphun: Adna, Chelai, Benaiah, Maaseiah, Mattaniah, Bezalel, Binnui, lo Manasseh

31-32Harim pfüphun: Eliezer, Isshijah, Malchijah, Shemaiah, Shimeon, Benjamin, Malluch, lo Shemariah

33Hashum pfüphun: Mattenai, Mattattah, Zabad, Eliphelet, Jeremai, Manasseh, lo Shimei

34-37Bani pfüphun: Maadai, Amram, Uel, Benaiah, Bedeiah, Cheluhi, Vaniah, Meremoth, Eliashib, Mattaniah, Mattenai, lo Jaasu

38-42Binnui pfüphun: Shemei, Shelemaih, Nathan, Adaiah, Machnadebai, Shashai, Sharai, Azarel, Shelemiah, Shemariah, Shallum, Amariah, lo Joseph

43Nebo pfüphun: Jeiel, Mattithiah, Zabad, Zebina, Jaddai, Joel, lo Benaiah

44Temi hidan apfu sinrünyi tenu lo zen hü. Anyugun le tsüdan khela lo anyu nyenyu dan-e nila.

Nehemiah

Nehemiah 1

¹Hile Hacaliah nyugü Nehemiah le thyü kelo rüla.

Nehemiah le Jerusalem Phinkerüchün

Artaxerxes le Persia raja thyükelo chen tseryü kenyhun gü Kislew shyé ka ale nyida gü Susa nyu bin.

²Lo asikezen gü Hanani le Juda ki bin-o temi dan me zen ryü, tsüka ale Jerusalem rüla lo Babilon ki me dothyü tseo rani keryü Juda nyu rüla ketsoshü.

³Anyugun le, rhünbin-o kaki ranikeryü dan le kenjün thyüsa bin lo sinrünyü anyu khoka kebin dan le anyu nshwen kebin aka zoshü. Anyugun le Jerusalem chwida le nren bin zun lo khinrun rokela siki thyünilo mvuzun letse kethyü ko zoshü.

⁴Ale hi aphu nyükelo ka dun-o chü tinla. Jonshen jonzi ale chüo tyütsü mvula. Ale Sunggigü ka kehithyü,

⁵“Tsangge kebin Npugü Sunggigü! Nle gon lo agun le n nshvu hü. Nle nso lo n johokeshü thyü kehünyu ge nzen kejozenkelo tsü thyü shühü.

⁶Npugü, a nrishü, lo a kehi nyü shüta, ale khensin, jongwün ngonyu dan Israel nyu genyu hibin nle. Agun, Israel nyu le mu laso tse ale zoshwi shü bin nle. Apvübon nyu lo ale mu laso.

⁷Agun le serikemvu thyü pe n ntsun lo nle johokeshü thyümvu laso. Nle ngo gü Mosa ge tejvü pe agun tsü keshü gü zen mvula.

⁸Ntsoka nle Mosa ka nyu zoshü yo rüchün shülo: ‘Hagun Israel nyu le ajvü then mvu yatselo, ale hagun no senye kecha dan nyu nrenru lati.

⁹Ai hagun le rani akiryü, lo ale hagun no thyülo tse keshü thyü yatselo, hagun le kazü keni keti nrenru tinlae hagun zen niryü a kerüshvubin thyü titse ale kejü kelo bin gü nyu shü lati.’

¹⁰“Npugü, hidan hile ngonyu, n npvü n temi le. Nle nkekvu keda lo nkenko nyu anyu kenishwi shü.

¹¹Ntsoka, akehi lo nrühvu nyü kehü ngo kechanyu dan kehi nyü shüta. Ano nthu tha thyü tokelo lo raja gü no ashwinjün keshü khi shüta.” Tsügwünkho ka ale raja gü vainzu kentsen gü thyü hü.

Nehemiah 2

Nehemiah Le Jerusalem Ki Kegü

¹Tsüsi shyé zi siki khenyüme Raja Artaxerxes le tyütsü kebin ka ale zu sen gü a-tsü shü. Tsü mhundyü a-le thame kae ale anyun gwamvu kebin hyu hümvu,

²tsügenyu a-le aketso shü, “Nyu genyu nshwi pe nnyun gwamvu sa bin nla? Nle homvu, tsügenyu n kenyü kemvu le bin tsentsü.” Ale akerü lao

³a-jokenishü, “Raja gü no kethonthen yhun hulo! Apvübon nyu sun kenjü nyida gü le nke bin lo mah le a-khinrun nke kela le ale dihontse anyungwa mvu mvu lo semon?”

⁴Raja gü le ketsoshü, “Nle nyu lonyü bin nla?” Ale tsangge kebin Sunggigü ka kehi thyü lo-o,

⁵raja gü ka zoshü, “Raja gü nle ashwi njün lo akehi thyü pe atsüti yatselo, ano Juda kazü apvübon nyu pe sun kenjü nyida ki gü lota, ano nyida gü thyünilo nrün genyu.”

⁶Raja gü le, rajagi ko a-khoka dubin tseo akehi loshü. A-le ale jon dikho lo tiyo lo dinyü raniryü tiyo ketso-o, ale a-ka zoshü.

⁷Tson-o ale a-no a njün lo Eufrates nkhünzin kazusakethü kipun ahng dan no akhin nyao ano Juda ki gü lolo tse kethyü lesü thu pe atsü shülo tse hishü.

⁸Ale a-no lesü thu pe raja gü chün kekhwe gü Asaph tsüshüo no Kershvuka rikhun bin Khinrun, nyida gü chwida, lo ale bin nrün ka gü tse genyu tesen khishü lotse hishü. Sunggigü le azen kehü genyu Raja gü le akehi aphu thyü pe atsü shü.

⁹Raja gü le rihü sokedanyu peha lo keru ge kedun shüpahü nishüo no azen-o Eufrates nkhünzin njwen gü. Tson-o ale raja gü lesü pe ahng dan tsü shü.

¹⁰Ai Beth Horon rünyi ka Sanballat, lo Ammon kazusakethü nyu kedanyu nme Tobiah tse le temi peha le Israel nyu genyu thatho kegwa thyü titse ryü kebin jo nyülo-o au nyunta sala.

¹¹Ale Jerusalem ki ryüo jonshen bin

¹²ale temi nme kae Sunggigü le ano Jerusalem genyu nyu thyüshü lotse athu keyhun shüyo zomvu. Tson-o khejenyu tsanglvu ki ale soryüo apvünyu peha zenlo. Ale a-ge dun kethyü gada nme nti zenlo.

¹³Tsüle tsangzün bin zun ale nyida gü nken-o nkhünzin ketejon khinrun ka tse sen-o tesinzin Dragon zükepen nken-o Rubbish khinrun ka gü. Ale nyida gü chwida boren kela lo khinrun ro kela dan rhishü.

¹⁴Tsüsika nyida gü nphozin teso kipun Zükepen Khinrun lo raja gü Zibun ki gü. Ale a-ge dun kebin gada gü le chwilo kegwa tson hyulo mvula,

¹⁵tsügenyu ale Kidron Ketejon ki nshyeo, a npvü chwida gü nrishü. Tson-o rani ale keryü tson then-o Ketejon Khinrun ka tse nyida gü ki ryüla.

¹⁶Tsüka kebin kedanyu nme-e ale dika gü nmvue nyuthyü bin yo shamvu. Tsüketi ale thame pe apvünyu Judanyu, püshükedanyu, sharhinyu, kedanyu nmvue thatho nyu kengüo thyü nrün dan nme ka zomvu.

¹⁷Tsüsiki ale anyugun ka zoshü, "Jerusalem le nke kebin lo a-chwida bo nshvu kela genyu ngun le dihontse rünyumvu bin nla! Ngun nyida gü chwida khwenni lo lao keja kepfü thyü mvula tinu."

¹⁸Tson-o ale dihontse Sunggigü le azen lo ache hüyo, lo raja gü le aka nyu zoshü yo pe anyugun ka zoshü. Tsüselo anyugun le, "Nu ngun thyüso ti sele!" Tson-o anyugun le ndo lo-o thatho gü thyüso.

¹⁹Sanballat, Tobiah lo a-zan le Geshem tse kethyü Arab nyu nme tse le agun le nyuthyü titse bin yo shalo-o, agun shwinyüo, "Hagun le nyuthyü bin nle tse rüchün bin la? Hagun le raja gü zen kentsun titse bin ole?" tse ketso.

²⁰Ale a-nyu jokenishü, "Tsangge kebin Sunggigü le agun keche shüti. Agun le agonyu dan, agun le thyüti. Ai hagun we Jerusalem nyu thame hagun kenjü ndi, lo tsü rüla nyu hagun jün nme ndi le."

Nehemiah 3

Jerusalem Chwida Thyüni Kelo

¹Hihontse nyida gü chwida khwelo. Püshü Kengun gü Eliashib lo püshükedanyu jule Tanyü Khinrun gü khwenilo-o thyü kenshün lo, lo Khinrun kakhin pe shülo. Anyugun le Tsokhwe Tsip gü kagü Hananel Tsokhwe gü keti chwida gü thyü kenshün lo.

²Tsü senshvu le Jeriko temi dan le thyü. Lo tsü senshvu Imri nyugü Zakur le thyü.

³Hassenaah pfüphun le Tsehü Khinrun gü thyü. Anyugun le Phasin lo Kakhin dan pe shüo Khinrun khin nrün khincha dan thyüshü.

⁴Tsü senshvu le Uriah nyugü Meremoth, a-bon le Hakoz gü le thyü. Tsü senshvu le Berechiah nyugü Meshullam, a-bon le Meshezabel gü le thyü. Tsü senshvu Baana nyugü Zadok le thyü.

⁵Tsü senshvu Tekoa temi le thyü, ai thatho keshwinyu le pe tenyen keshü thatho keshe dan rünyi tsü nyu sharhi jule thyü mvule tsela.

⁶Paseah nyugü Joiada lo Besodeiah nyugü Meshullam le Jeshanah Khinrun thyüni. Au le Khinrun khin nrün genyu Phasin, kakhin lo khincha dan pe shüshü.

⁷Gibeon nyu Melatiah, Meronoth nyu Jadon, lo Gibeon lo Mizpah temi dan le tsü senshvu kagü Eufrates nkhünzin ahng gü ka keti thyü.

⁸Harhaiah nyugü Uzziel sun kecha gü le tsü senshvu thyü. Hananiah tharünkegwa thyü kehü gü le tsü senshvu thyü gü Chwida Kenmhun ti.

⁹Hur nyugü Refaiah Jerusalem rünyi sakethü ponha so kedagü le tsü senshvu thyü.

¹⁰Harumaph nyugü Jedaiah le tsü senshvu thyü, tsü le a-npvü a-ka khoka. Hashabneiah nyugü Hattush le tsü senshvu thyü.

¹¹Harim nyugü Malchijah lo Moab nyu Pahath nyugü Hasshub au le tsü senshvu lo Ovens Tsokhwe tse thyü.

¹²Hallohesh nyugü Shallum, Jerusalem ponha so kedagü le tsü senshvu thyü (A-nyugi jule thatho thyü keche shü.)

¹³Janun lo Zanoah nyida nyu kebin dan le Ketejon Khinrun gü thyüni shü. Anyugun le kakhin dan, khinrun khin nrün khincha lo chwidä, kerhu pe shü kehü khinrun keti miter 440 thyü ketsü shü.

¹⁴Rechab nyugü Malchijah, Beth Haccherem kazü sakethü so kedagü le kerhu pe shükehü Khinrun thyü ketsüni shü. A-le kakhin dan, lo khinrun khincha dan thyüshü.

¹⁵Kochozeh nyugü Shallum, Mizpah kazü sakethü so kedagü le Zükepen Khinrun gü thyüketsü nishü. A-le Shelah Zi raja chwi gü senshvu chwidä gü thyü gü David nyida ka nshyekeryü phalvu kedo gü tishü.

¹⁶Azbuk nyugü Nehemiah Bethzur kazü sakethü ponha so kedagü le tsü senshvu thyü gü David sika, Zi gü lo rikhun nyu ka keti thyü.

Levinyu le Chwidä Kekhwe dan

¹⁷Levinyu hidan hile tsü senshvu binshen binzi thyü ketsü nishü. Bani nyugü Rehum le tsü senshvu thyü; Hashabiah, Keilah kazü sakethü ponha so kedagü le a-temi dan sunka tsü senshvu thyü;

¹⁸Henadah nyugü Bavvai, Keilah kazü sakethü kecha ponha so kedagü le tsü senshvu thyü;

¹⁹Jeshua nyugü Ezer, Mizpah ka kedagü le terironye shü kehü bin mhundyü ka gü chwidä kese bin keti thyü;

²⁰Zabbai nyugü Baruch le tsü senshvu thyü gü Püshü Kengun gü Eliashib ka gü nyu keyü tson ti;

²¹Uriah nyugü Meremoth, a-bon le Hakkoz gü le tsü senshvu thyü gü Eliashib ka keni ti.

Püshükeda nyu le Chwidä Kekhwe dan

²²Püshükedanyu hidan le tsü senshvu binshen binzi thyü ketsü shü: Jerusalem tehun kebin püshükedanyu jule tsü senshvu thyü;

²³Benjamin lo Hasshub au le tsü senshvu au ka kentsun ka thyü shü; Maaseiah nyugü Azariah, a-bon le Ananiah gü le tsü senshvu a-ka kentsun ka thyü shü;

²⁴Henadad nyugü Binnui le tsü senshvu ka Azariah ka gü chwida kese keti thyü shü;

²⁵⁻²⁶Uzai nyugü Palal le tsü senshvu, chwida kese lo raja ka tesogü tsokhwe rikhun nyu jokerabin khoka tsü thyü; Parosh nyugü Pedaiiah le tsü senshvu ka gü nphozin Zü Khinrun khoka lo Kershvuka rikhun kehü tsokhwe keti thyü. (Hile nyida gü nyu Kershvuka nyu thatho kethyü nyu le bin kehü Ophel tse ko kehü bin khoka.)

Kechanyu

²⁷Tekoa temi dan le tsü senshvu kecha nme thyüni shü, Kershvuka rikhun kehü tsokhwe kedagü ka gü Ophel keti.

²⁸Püshükedanyu dan me le tsü senshvu thyü; Keru Khinrun tesozin a-npvü pvü a-ka kentsun ka.

²⁹Immer nyugü Zadok le tsü senshvu a-ka kentsun ka thyü shü. Shekemiah nyugü Shemaiah, nphozin Khinrun kekhwe gü le tsü senshvu thyü.

³⁰Shelemiah nyugü Hananiah lo Zalaph nyu mi tsero gü Hanun au le tsü senshvu thyü, hile au le thyükeshü kenyhun gü. Berechiah nyugü Meshullam le tsü senshvu a-ka kentsun ka thyü.

³¹Suna kechagü Malchijah le tsü senshvu ka gü Kershvuka nyu thatho thyükehünyu lo hakethyü nyu le bin kehü ka Miphkad Khinrun, npho-tesozin teso ki katsen khoka tsü thyüshü.

³²Suna kechanyu lo hakethyü nyu le a-quen ka katsen le kebin ka gü Tanyü Chwida keti kenkhintsin gü thyüshü.

Nehemiah 4

Nehemiah Le A-tho Ntsun Kebin dan Sokvu kelo

¹Sanballat le agun Juda nyu le chwida khweni kebin rüla nyü kelo ka a-nyuntao agun shwinyü so.

²A-le a-pvünyu dan lo Samaria nyu rihü dan mhundyü ka zoshü, “Thakonthani kemvu Juda nyu hidan hile anyugun le nyuthyü bin nle tse rüchün bin yo no? Anyugun nyida gü thyüni titse bin nle? Anyugun kerüchün le kerüshvu thyü shüo khenyüme nyu thatho thyüpen lati tse bin le? Kerhukerhü kero mahchu pe ka kethyü tso thyülo ti ole?”

³Tobia le a-khoka so-o zonishü, “Anyugun le chwida dihontse kethyü khwelo tila? Mesükerun ai pela ren kelai le!”

⁴Ale, “O Sunggigü anyugun le agun shwikenyü khwe tsü nyü shüta! Anyugun le agun shwikenyü tsüno a-nyu pe ge güla! Me no a-nyugun hon aphu selo la lo anyugun tenzen-o sinrünyü kecha ki dothyü gü lalo.

⁵A-nyugun gwakemvu jü pe tsünya lo anyugun kemu dan nmhinla nya, anyugun le agun thatho thyü kebin dan nshwe kethyü genyu.”

⁶Tson-o agun le chwida gü khwebin, lo thonmvutse ponha kho khwe kü lola, temi dan le anyunshüo thatho thyü kebin genyu.

⁷Sanballat, Tobiah lo Arabia nyu, Amon nyu lo Ashdod nyu le agun le Jerusalem chwida khwelo bin kela lo kepe dan khin kela shalo-o anyugun nyuntasa lola.

⁸Tsügenyu anyugun aphu kengüryüo Jerusalem wheo kevä shü titse rhi lola,

⁹ai agun le agun Sunggigü ka kehithyüo nhenyu lo khejenyu temi no rikhun lola.

¹⁰Juda temi dan le lü nme thyü shü: “Agun le khvükensu pfüo hokeli laso; Kerhu kechon pfü pe shwela mvulo keshvu le bin. Dihontse nthu agun le chwida khwelo tila?”

¹¹N gun shwikerüchün nyu le ngun le anyugun hyumvu nmvue anyugun le ryü ngun dushvulao ngun tho gü no kenithyüla kemvu ka we ngun le shamvu ado tse rüchün bin.

¹²Ai gwünkho aphu ka ngun shwikerüchün nyu dan nyu yhun kehü Juda nyu dan le ryü agun shwikerüchün nyu le tharhi kebin dan genyu agun no petsü lolo tsheshü.

¹³Tsügenyu ale temi dan no zhiethon, mi, lo tholevü sen-o pfüphun phun thyüo chwida khweti kemvu bin bin ka si kipun bin.

¹⁴Ale temi dan le nyun nkhi kebin hyushüo anyugun sharhi ju lo kedanyu ju ka zoshü; “Ngun shwikerüchün nyu nshvu nya. Npugü le ditsüki gon lo kenrin thyüyo rüchün lo-o, hagon temi, hagon nyenyu, hagon nu, lo hagon ka genyu teri thyülo.”

¹⁵Agun shwikerüchün nyu le agun le anyugun le rhikebin shalo kela shala, lo Sunggigü le anyugun le rhikebin sokvu kela shalo la. Tsüselo agun aphu nigü chwida gü khwe tinla.

¹⁶Tsügerho atemi ponha le thatho thyü lo peha le terironye, mi, gida lo tholevü tse sen so-o rikhun. Lo agun sharhinyu le temi dan keche

¹⁷chwida khwe kebin dan. Chwida kekhwe kanyü pfü kebin dan ko benha pe thathyü lo benha pe teri kanyü sen,

¹⁸lo tso khwe kebin nyu aphu zhiethon pe a-se sen pfü. Lo shukhun shü nrün gü le akhoka hü.

¹⁹Ale temi dan, anyugun sokedanyu lo sharhi dan ka zoshü, “Thattho gü le nmhun sa-o ngun khinyu nyu zen-o nithen ki chwidada ge nrenru laso.

²⁰Tsügenyu hagin shu kekhun khwenyü lolo, ryü akhohunlo nye. Ngun Sunggigü le ngun genyu teri thyüti.”

²¹Tson-o khenyütsen, tsangben keshü ka gü shyenyü chwikeryü keti agun ponha le chwidada khwe lo ponha le mi sen so-o rikhun.

²²Higwüinkho ka ale temi dan lo anyugun che kehünyu apu no khejenyu Jerusalem nyu bin-o nyida gü rikhunlo, lo nhenyu thattho thyü lolo tse zoshü.

²³Ale, azen kehü nyu, agonyu, nmvue arikhun nyu agun temi nme-e khejenyu lale agun phiyhün lamvu. Lo agun apu terikanyü hoshü mvu.

Nehemiah 5

Kendinyu Kenshwe

¹Tsüsiki pechenyu lo tenunyu-e temi kechon le anyu pvünyu Jüda nyu dan ge kenya sola.

²Peha le zoshü, “Agun le kami kedada, lo rhünbin nrün genyu shyee senmvulo shvu laso,” tsonso.

³Kechanyu peha le, “ Agun le khün bin mvu nrün genyu agun low, vainlow lo agun kae pe metsü titse bin laso.”

⁴Kechanyu le, “Agun le agun low lo vainlow ngu pe raja tsü nrün genyu me pisa tepu kethyüi so.

⁵Agun le Judanyu kecha dan zen-o tsipwen nme. Agun nyenyu-e anyugun nyenyu hontse gwamvu ole? Ai agun nyenyu pe me dothyüla tiso. Agun nyugi peha jwe pe me dothyüla bin so. Me le agun low lo agun vainlow khilo kela genyu thame thyü kelo mvuso.”

⁶Anyugun le kenya kebin ale nyülo-o anyunta la-o

⁷thatthyü titse rhilo. Ale sharhi ju lo temi dan so keda ju rho-o anyugun ka zoshü, “Hagin le hagin tsasikezen nyu nshwe bin nyo!” Tson-o kevä kebin gü genyu ale temi süda koshüo

⁸zoshü, “Agun le thyülo kegwa kho a-nyugun npvü anyugun khipe sinrünyü ki jwe kela ntsasikezen Jüda nyu dan rhinhi shübin. Lo ntsoka hagin le hagin npvü hagin tsasikezen nyu kemvu thyüo no anyugun npvü anyugun khipe hagin Jüda nyu ka jwe bin nyo!” Tsontsin sharhinyu jule thame zolo nrün ndio ma tsela.

⁹Tsüselo ale zoshü, “Hagin le thyü kebin tsü le njümüvü! Hagin le Sunggigü jo zen-o kenjü gü thyü zü le. Tson yatselo ngun shwikerüchün nyu, Jüda kemvunyu le ngun shwinyü la loho.

¹⁰Ale temi dan no pisa lo shye-e aka tepu, lo azen kehü nyu lo atho kethyü nyu-e tsonlo. Ngun aphu anyugun no ngun pu thonilo tse mvula tinu.

¹¹Anyugun le hagn pu pfü kebin pisa nmvue shyeni nmvue vainzu nmvue oliv terzü aphu khela. Anyugun low, vainlow, oliv bin, lo anyugun ka rani pe tsüla lo!"

¹²Sharhi nyu jule zoshü, "Nle zo keshü hontse agun le thyüti. Agun le anyugun hon rani pe tsü lati, lo tepu dan hini loha le." Ale püshükedanyu dan koshüo anyugun mhundyü ka sharhinyu ju no anyugun le zo shwishükela then titse swe la.

¹³Tsüselo ale a senkephin shwü pe kesun-o, "Hihontse Sunggigü le hagn ligü higü zoshwio then kemvu gü kesun lati." Ale zoshü, "Sunggigü le hagn ka lo hagn le nyu le bin yo aphu sentin lati lo thame nsen shü loho." Tsontsin tsüka kebin nyu aphu "Amen" Npugü shwe tse zoshü. Tson-o sharhi jule anyugun le zoshwi keshü thenlo.

Nehemiah Le A-npvü A-jün Fü Kemvu

¹⁴Ale chen tseryü kenyhun Juda kazü so ahng thyü, Artaxerxes le raja thyükelo chen nki ka gü shenryü kenyhun keti, tsügwünkho ka ale lo ashvunye-e ahng nyu le tyükezü chvü tyümvu.

¹⁵A mhundyü ahng kethyü nyu aphu temi dan no a-ge nyu kenjün thyü kü, a-chvü lo vainzu genyu khenyüme raka henzi lohü. Anyugun go nyu-e temi dan nshwe hü. Ai a we Sunggigü rühu kehü genyu tsü hontse mvu.

¹⁶Ale a kekvu aphu sen-o chwida gü khwe lo kenya nme fü mvu. Azen-o thatho kethyü nyu aphu tsü hontse thyü.

¹⁷Ale Juda temi sharhi nyu tsio henpvün no amiz ge tyütsü zin hü, tsünyeki senye agun hunpfü kebin aki keryü temi aphu sin.

¹⁸Khenyütsen ale methu tse nme, tanyü a-thyü kegwa tsero, lo tero kechon pe ketyüketsü ndo shü hü, lo jonryü ka vainzu keshün khishü hü. Ai ale temi dan khvü kensu shakebin genyu ahng nyu le hyulo kezüi tsü khilo mvu.

¹⁹O Sunggigü, ale nka hibin nle, ale temi hidan genyu thyü kebin aphu genyu aphin rüchün shülo.

Nehemiah 6

Nehemiah Kentsun Tedo Rhikethyü

¹Sanballat, Tobiah, Geshem lo agun shwirüchün kehü kecha nyu dan le agun le chwida khwe penlo lao kepekü nme ndi kela shalo, agun le khinrun kakhin we pe shümvu zun.

²Tsüselo Sanballat lo Geshem au le me nipe aki shüo ano ryü Ono Ketejon ki rünyi nme ka anyugun zen keteno lotse zoshü. Hile anyugun le age tha gwakemvu rhi kebin nme.

³Ale lilo nipe no anyugun ka zoshü, “Ale thatho keda thyü kebin genyu nshyeryülo kemvui le. Ale hagin teno gü lao thatho gü khin lo kemvui.”

⁴Anyugun le gwenzi ge jolo tsü hontse nipe akishü, ai ale a-kenme tse zope anyugun jo kenila.

⁵Tsüsika Sanballat le gwünpvün ge gü a-lesü khin khin mvu tse a-gonyu nme no senryü atsüshü.

⁶Tsünyu thu keshü le: “Geshem le aka kezo le, nle lo Juda nyu temi le kevä titse rüchün-o chwida khwe bin nle tse kethyü Juda kemvunyu dan nyu zosü bin laso. Lo nle raja kethyü ndo bin nle tse kethyü ko a-le zobin,

⁷lo nle sidyükesanyu peha no nle raja letse Jerusalem nyu zo senshü nrün ndo la sele tse bin. Raja gü le johi shalo tsentsü so, tsügenyu nnyi keteno-o hi rüla kenthon shülo gwa titse ale zoshü bin nle.”

⁸Ale me nipe a-jo kenishü: “Nle zo kebin tsü nme ketsin mvu. Nle n npvü tsü aphu rüchün kebin nti.”

⁹Anyugun le agun ketsun-o thatho gü khinla titse kebin gwünzin. Tsügenyu ale kehithyüo, “Sunggigü athyü nko shülo!”

¹⁰Higwünkho ka khenyüme ale Delaiah nyugü Shemaiah a-bon le Mehetabel teno shü titse gü, tsügü le a-ka nkenlo shvubin. Tsontsin a-le aka zoshü, “Nnyi Kershvuka ki gü kenshün bin nyu kebuo kakhin lola mvulo shvule, anyugun le ryü ndushvula titse kebin genyu. Anyugun le khejenyu ndushvu la titse ryüti.”

¹¹Ale zoshü, “Ale tin-o kebu kehü-e temi kemvu. N kerüchün le ale rhünlo titse tin gü Kershvuka nyu kebu ti ado tse rüchün bin le? Ale tson loho!”

¹²Ale tsü rüchün nikeshü ka Sunggigü le Shemaiah nthon shü mvu ai Tobiah lo Sanballat au le jvüjwe pe a-tsüo no jo hihontse kethyü pe aka zo kebin rüchün lo.

¹³Au le a-chün thyüo no a ketsun pe ano mulao, azan kegwa nmhenla lo ano keja pfü loti tse kethyü gwünzin.

¹⁴Ale kehithyüo, “Sunggigü Tobiah lo Sanballat au le nyu thyüshü yo rüchün shüo shaja pe au tsülo. Nodiah tenugi lo sidyükesanyu a ketsun kethyü nyu aphu rüchün shülo.”

Thatho Gü Thyüpen Kelo

¹⁵Jon henpvün kenyhun ka, Elul shye jon nkipvün nyü chwida gü aphu khwepen lola.

¹⁶Agun shwikerüchün Juda kemvunyu agun hunpfü kebin dan le hi rüla nyü kelo ka anyugun mhun gwamvu la, temi aphu Sunggigü kechenyu thatho gü thyükelo sha kela genyu.

¹⁷Higwünkho aphu ka Juda nyu sharhi ju le Tobiah zen lesü thu pe ketsü hü.

¹⁸Juda nyu kechon le a-kipon bin hü, a-nu a-pvü Shekariah, Arah nyugü le Juda nyu genyu. Tsünyeki a-nyugü Jehojanan le Berechiah nyugü Meshullam nyugi lo.

¹⁹Temi dan le a mhundyü ka Tobiah le thyü keshü a-tho kegwa rüla aphu zohü. Lo a-le a ketsun kethyü lesü nipe atsü hü.

Nehemiah 7

¹Chwida gü khwe nilo kakhin dan pe khinrun aphu nyu shülo, Kershvuka rikhun nyu pe shülo, kenshün lü kethyü nyu pe shülo lo Levinyu kecha dan a-thotho pe tenyen shü.

²Jerusalem nyida gü ketsen nrün mihvu pe shüşhü: asikezen gü Hanani lo chwida so kedagü Hananiah. Hananiah le tenyenlo kekü, temi nme-e a-hontse kemvu Sunggigü nshvu kehü nyu nme.

³Ale au ka lonyü yhäko chwi nko lo kemvuthen khinrun khinshe nya lo kheje gwün yhäko cheo rikhun nyu le tin kemvu ka khincha shü lalo tse zoshü. Ale au no Jerusalem nyu keyhun nyu dan nyu rikhun kejü shüo a-bin ntsen pe tsüşhü lo kechanyu no a-npvü a-ka tekho rikhun lolo tse kethyü ko zoshü.

Tenzen Tinkela Le Raniryü Kelo dan Zan

(Ez 2:1-17)

⁴Jerusalem le nyida nme, ai tsünyu temi chonmvu lo ka kechon thyülo mvuzun.

⁵Sunggigü le anyun thukeyhun shüo, anyugun kami rüla thu kenjü shwi nrün genyu temi dan, anyugun sharhinyu lo kedanyu dan ko kequen shü. Me dothyü hüo raniryü kerü dan rüla thu kebin ale hyu kelo le hi:

⁶Temi kechon le Babilon ki bin-o rani Jerusalem lo Judia ki a-npvü pvü a-rünyü ki ryüla. Raja Nebuchadnezzar le anyugun tenzen tsüki dothyü gü kela siki anyugun kami le Babilon ki yhun tinla.

⁷Anyugun sharhi jule: Zerubbabel, Joshua, Nehemiah, Azariah, Raamiah, Nahamani, Mordekai, Bilshan, Mispereth, Bigvai, Nehum, lo Baanah.

⁸⁻²⁵Israel nyu pfüphun dan pfüphun nmeme ka me kazü ki dothyü tseo raniryü kelo dan zan: Parosh - 2,172 Shephatiah - 372 Arah - 652 Pahath Moab (Jeshua lo Joab tsipwen) - 2,818 Elam - 1,254 Zattu - 845 Zakai - 760 Binnui - 648 Bebai - 628 Azgad - 2,322 Adonikam - 667 Bigvai - 2,067 Adin - 655 Ater (Hezekiah tse ko kehü gü) - 98 Hashum - 328 Bezai - 324 Hariph - 112 Gibeon - 95

26-38A-pvübon nyu nyu le rünyi hidan ka yhun kehü dan le raniryü kelo: Bethlehem lo Netophah - 188 Anathoth - 128 Beth Azmaveth - 42 Kiriath Jearim, Chephirah lo Beeroth - 743 Ramah lo Geba - 621 Michmash - 128 Bethel lo Ai - 123 Nebo kecha gü - 52 Elam kecha gü - 1,254 Harim - 320 Jeriko - 345 Lod, Hadid, lo Ono - 721 Senaah - 3,930

39-42Püshükeda pfüphun me dothyü hño raniryü kelo dan zan: Jedaiah (Jeshua tsipwen) - 973 Immer - 1052 Pashhur - 1247 Harim - 1017

43-45Levi pfüphun me dothyü hño raniryü kelo nyu: Jeshua lo Kadmiel (Hodaviah tsipwen) - 74 Kershvuka nyu lü kethyü nyu (Asaph tsipwen) - 148 Kershvuka rikhun nyu (Shallum, Ater, Talmon, Akkub, Hatita, lo Shobai tsipwen) - 138

46-56Kershvuka nyu thatho thyü kehünyu pfüphun le me dothyü tseo raniryü kelodan: Ziha, Hasupha, Tabbaoth, Keros, Sia, Padon, Lebana, Hagaba, Shalmal, Hanan, Giddel, Gahar, Reaiah, Rezin, Nekoda, Gazzam, Uzza, Paseah, Besai, Mennim, Nephushesim, Bakbuk, Hakupha, Harhur, Bazlith, Mehida, Harsha, Barkos, Sisera, Temah, Neziah, lo Hatipha.

57-59Solomon gonyu pfüphun le me dothyü tseo raniryü kelo: Sotai, Sophereth, Perida, Jaalah, Darkon, Giddel, Shephatiah, Hattil, Pochereth, Hazzebaim lo Amon.

60Kershvuka nyu thatho kethyü nyu lo Solomon gonyu pfüphun ka me dothyü tseo raniryü kelo le 392.

61-62Delaiah, Tobiah, lo Mekoda pfüphun ka temi 642 le Tel Melah, Tel Harsha, Cherub, Addon lo Immer rünyi nyu bin-o raniryü, ai anyugun le Israel nyu tsipwen tse kethyü tsin tsentsü shülo mvula.

63-64Püshükeda pfüphun ka hidan hile anyugun pvübon rüla thu kenjü hyulo mvula: Hobaiah, Hakkoz lo Barzillai (Püshükeda Barzillai pfüphun bon nyu le Gilead ki püshükeda Barzillai nyu tenu lo-o a-mi gü pfüphun zan sen tinla.) Anyugun le tsin ntsenshü lomvu kela genyu anyugun pe püshükedanyu thyü mvula.

65Juda nyu ahng gü le Püshükedanyu nme no Urim lo Thummim sen shwi kemvu ka anyugun no ketyüketsü pe Sunggigü kerüshvu hon tyülo nrün ndi tse zoshü la.

66-69Me dothyü tseo raniryü kelo kesin keshü le temi - 42,360. Anyugun gonyu peche tenu kesin le - 7,337 Lü kethyü nyu peche tenu kesin le - 245 Keru - 736 Gura - 245 Ut - 435 Gada -6,720

70-72Temi kechon le tha khishüo pe Kershvuka thyü ketsüni kethyü chün thyülo:

Ahng gü le	sunu	kilogram 8
------------	------	------------

	khun keshe	50
	Püshükedanyu genyu mirün ketseyho	530
	Pfüphun pe dan le suna	kilogram 168
	rakagi	kilogram 1,250
	Temi kecha dan le suna	kilogram 168
	rakagi	kilogram 140
	Püshükedanyu genyu mirün ketseyho	67 tse khishü

⁷³Tsühontseo püshükedanyu, Levinyu, Kershvuka rikhun nyu, lü kethyü nyu lo mija nyu kechon, Kershvuka nyu thatho kethyü nyu tse Israel nyu temi aphu Juda rünyü lo nyida dan ka bin külo.

Nehemiah 8

Ezra Le Tejvü gü Swü Pe Temi dan Zenkeshü

¹Shye tsenyü gü tsüle Israel nyu aphu a-rünyü nyi nyu bin lola. Tsü gü shye jon kerinyü temi aphu ryü Zü Khinrun nyu tsoncho ka kequen lo. Tson-o püshükeda lo lesü keshatsin gü Ezra no Npugü le Israel nyu genyu khipe Mosa ketsü lesü gü senryü lotse hishü.

²Tsügenyu Ezra le tsü sen-o peche, tenu lo ntsenyu thashakekha lo kegwanyu aphu le kehun kebin ka ryü.

³Tsüka Khinrun tsoncho nyu lonyü gü ngwün gü keti a-le tejvü gü swü pe anyugun zenshü, lo anyugun aphu tsünyü petsü salo.

⁴Ezra le gwümkho tsügü genyu tesen pe binjwe kethyü nme ge sobin. Temi hidan le a-nzhüzin sobin: Mattithiah, Shema, Anaiyah, Uriah, Hilkiyah, lo Maaseiah; lo temi hidan le a-ngwazin sobin: Pedaiyah, Mishael, Malchijah, Hashun, Hashbaddanah, Zechariah, lo Meshullam.

⁵Ezra le temi dan soki bin kejwe ge so kelo ka aphu a-nri rübin. Tson-o a-le lesü gü helo ntsin aphu solo la.

⁶Ezra le zoshü, “Npugü, keda Sunggigü shwe!” Tsonshü ntsin temi apu ben shweo, “Amen! Amen!” tse shü. Anyugun le khosen-o nkhün tsü gü Npugü rüshvu.

⁷Tsonshüo anyugun bin ka solo lo Levinyu temi hidan le tejvü gü zokekho pe anyugun zen: Jeshua, Bani, Sherebiah, Jamin, Akkub, Shabbethai, Hadiyah, Maaseiah, Kelita, Azariah, Jozabad, Hanan, lo Pelaiah.

⁸Anyugun le Sunggigü tejvü gü zokela shüo temi dan no shalo nrÜN genyu a-kon zo kekha shü.

⁹Temi apu tejvü gü nyu thyü mvulo keshvu rüla nyükelo ka chü sola. Tsügenyu Ahng gü Nehemiah, Püshükeda lo tejvü keshu gü Ezra, lo tejvü kon zokekha shü kebin Levinyu dan le temi apu ka zoshü. “Jon higü hile NPugü hagu Sunggigü mhundyü ka nshün, tsügenyu hagu le nyungwamvu nmvue chü nyalo.

¹⁰Ka ki gun gü keho thyülo. Hagu ketyüketsü pe kendi gü zen kenjün tyütsülo. Nthu hile ngun Npugü mhundyü ka nshün tsü genyu nyungwamvu nya. Npugü le pe hagu ketsü shekerhün gü le hagu thyü nko shüti.”

¹¹Levinyu dan le ho-o temi dan nyun thyü nbwen lo anyugun no kenshün jon tsü hontse kethyü ka nyun gwamvu nyalo tse zoshü.

¹²Tson-o temi apu ka ki gun gü shekerhün thyü tyütsü lo a-le nyu tyütsü yo pe kechanyu ko zen kenjün lo, kechamvule nyu swü pe anyugun zen shüyo tsükon shakela genyu.

Then Nyu Kebin Nga

¹³Tsüsinyü pfüphun pe dan, püshükedanyu lo Levinyu tse kengü tejvü gü senkethyü dan swü titse Ezra ki gü.

¹⁴Tsüka anyugun le Npugü le pe Mosa tsü keshü tejvü gü nyu Israel nyu no Then nyu kebin Nga ka then nyu bin lotse ahza khishü kenjü shalo.

¹⁵Tsügenyu anyugun le jolo hi nipe Jerusalem lo nyida lo rüny kecha apu ka shü: “Rincho ki gü sahü, oliv, myrtle, kvü, lo senbin kecha ro gwen senryüo tejvü gü nyu thu kenjü hontse then thyülo lo,” tsonshü.

¹⁶Tsüselo temi dan le senro gwen senryüo anyugun ka so ge, kamhun nyu, Kershvuka gü kamhun nyu, tsoncho dan ka, Zü Khinrun lo Efraim Khinrun ka tse then thyü külo.

¹⁷Me dothyü hüo raniryü kelo nyu apu then thyü küo binlo. Nun nyugü Joshua gwükhö siki hithyü keritsin, tsügenyu temi apu shekerhün thyü.

¹⁸Nga jon kerinyü gü kenkhin keti khenyütsen anyugun le Sunggigü tejvü peha swü shüshü tse. Anyugun le jon tsenyü nga, lo tejvü nyu kebin hontse jon tetse nyü nga penla.

Nehemiah 9

Temi dan Le Anyugun Kemu Zokeshwi

¹⁻²Shye tsügü jon nki pezi nyü Israel nyu le anyugun kemu dan genyu nyungwakemvu pe hishü nrün genyu kequen-o nyen. Israel nyu le sinrünyü kechanyu dan nyu anyugun khikho kecha thyü lola. Anyugun nyungwakemvu zansü ronphi ben lo kenphü pe anyu pe ge shü. Tson-o solo njüo anyugun lo a-nyu pvübon nyu kemu zoshwi.

³Tegi kevüja kenshen NPugü anyugun Sunggigü tejvü gü swü pe anyu hishü, lo tsüsika tegi kevüja kenshen anyugun kemu zoshwio Npugü Sunggigü rüshvu.

⁴Tsüka Levinyu genyu binjwe nme le bin, tsüge Jeshua, Bani, Kadmiel, Shebaniah, Bunni, Sherebaih, Bani, lo Chenani tse le sobin. Anyugun le nra sen-o Npugü a-nyu Sunggigü ka kehi thyü shü.

⁵Levinyu hidan le me zen-o rüshvu: Jeshua, Kadmiel, Bani, Hashabneiah, Sherebiah, Hodiah, Shebaniah, lo Pethahiah. Anyugun le zoshü: “Solo-o Npugü hagin Sunggigü shwelo; kethonthen a-shwelo! Temi apfu no a-zan gingvü kethyü shwelo, temi le a-keshwe nme-e gon timvu yatse-e.”

Kehi Lo Kemu Zokeshwi

⁶Tsüselo Israel nyu le hihontse kehi thyü: “Npugü, n nti Npugü le; nle kazü lo tsangneki shyenyü dan thyü shü. Nle kazü lo züda lo tsünyu kebin apfu thyüshü; nle kerhün ronzin pe apfu tsüshü. Tsangge kekvu dan le nkhün tsüryü nrüshvu hü.

⁷Npugü Sunggigü, nle Abram kejü lo tson-o Babilon ki Ur ka a-zen chwiryü; nle a-zan thakela pe Abraham thyüla.

⁸A-le njozen kehü nle hyu lo-o, nle a-zen kejozen lo. Nle Kanan nyu, Hitnyu, Amornyu, Periznyu, Jebus nyu lo Girgashite nyu dan kazü khipe a-tsipwen dan no yhun titse zoshwi shü. Nle tenyen lo kekü gü genyu nle zoshwi keshü tsü then hü.

⁹“Agun pvübon nyu le dihontse Ijpt ki kenjün thyü layo nle hyula; nle anyugun kehinyü shüo kenhon zida ka anyugun cheshü.

¹⁰Nle ndun tho dan thyü pe Raja gü, a-hensin kedanyu lo a-kazü nyu temi dan ge shü, anyugun le ntemi dan kenshwe nle sha kebin genyu. Tson-o nzan kechwü tsüle nthu keti bin nyo.

¹¹Nle Zida nyu ntemi dan genyu tson ndashü; tson-o anyugun no kazü kesin nyu tsonchü chwila. Anyugun hü keryü nyu le zü kentsun nyu nrhe shvula, tso hontse züda nyu jonphün la.

- 12**Nhenyu lo nle nmhu chwe me no anyugun tsonri lo khejenyu lo mah no anyugun tson ben.
- 13**Sinai kazüthun ka nle tsangge tsenryü; nle ntemi dan nthon-o tejvü kegwa lo senkethyü jo kenjü pe anyugun tsüshü.
- 14**Nle anyugun no n Sabbath jon zen kenshün lolo tse senthyü shü, lo ngogü Mosa ge nle ntejvü gü pe anyugun tsüshü.
- 15**“Anyugun le nnyo kelo ka nle tsangge tensü pe anyugun tsü, lo anyugun le teri kelo ka tsonye nme ge zü pe anyugun la. Nle anyugun no kazü gü ketsen lolo tse shü nle pe anyugun ketsü gü tsü.
- 16**Ai agun pvübon nyu le ketekho lo anyugun nyun rüo njohokeshü dan zen mvu la.
- 17**Anyugun le njozen mvu; nle thyü keshü aphu nmhinla; anyugun le nle ndun tho thyü keshü dan nmhinla. Anyugun le ketekho-o anyugun zen rani gü Ijpt nyu dothyü titse sharhi nme kejü lola. Ai nle me kemu jüshü kehü Sunggigü; nle me shwinjün lo me so, nnyunta whütse hü mvu. N shwikenjün le gon, nle anyugun khela mvu.
- 18**Anyugun le methu joja teromen nme thyülo-o Ijpt ki anyugun zen chwikeryü tero gü le tsü letse! Ditsüki thyü anyugun le n nshwela, Npugü!
- 19**Ai nle tsüki kazü kesi ki anyugun kheshü lamvu, n shwikenjün le gon keru genyu. Nle nmhu gü nmvue mah gü sen tin lamvu tsüle khensin jongwÜN anyugun tson tsin shü.
- 20**N kegwa nyu anyugun no nyuthyü mvulo shvuyo nle pe anyugun ka zoshü; nle manna pe anyugun gin thyü lo zü pe anyugun la.
- 21**Chen henzi kazü kesinyu nle anyugun genyu mvulokeshvu aphu khishü; anyugun phinya le ren lamvu lo anyugun pha nyüo nme lamvu.
- 22**“Nle anyugun no senye lo rajaphen so kvulo, anyugun zen keterhi kebin kazü dan. Anyugun le Sihon le keda thyü kebin Heshbon kazü so kvulo, lo Og le raja thyü kebin Bashan kazü so kvulo.
- 23**Nle tsangge shyenyü hontse kethyü anyugun nyenyu kechon khishüo no kazü gü lolo-o tsünyu yhunlo; nle pe anyugun pvübon nyu tsü titse zoshwi kenjü gü.
- 24**Anyugun le Kanan kazü lolo; nle tsünyu yhun kebin dan so kvulo. Nle kekvu pe ntemi dan tsüshüo anyugun no nyuthyü nyüyo thyülo Kanan temi lo raja dan ge.
- 25**Ntemi dan le chwidu kebin nyida dan, kazü kegwa, kenya pe sü kenjü ka dan, zülvu tso kela, oliv bin, terasha bin, lo vainlow le kebin dan khin lola. Anyugun le nyu tyünyü yo tyüo dalo; anyugun le nle pe anyu ketsü thakegwa aphu sen anyugun kenyü thyülo.

26“Ai ntemi dan le n ntsun lo njozen mvula; anyugun le ntejvü then mvuo rani tinla. Anyugun no petsü lolo tse keshü sidyükesanyu dushvula, anyugun no nki raniryü lotse keshü nyu. Anyugun le n nshwe lo nshwenini,

27tsügenyu nle shwikerüchün nyu no anyugun so kvulo-o keda thyü lola. Anyugun le kenjün thyü kelo ka nno anyugun cheshü lotse nkoshü; lo nle tsangge anyugun jo kenishü. Nshwikenjün keda nyu nle anyugun sharhi nyu nishü, tsüdan le anyugun kenrhinyu ben nyu anyu kenishwi shü.

28Kebwe le ryülo ntsin anyugun le kemu thyü nila, tson-o nle anyugun shwikerüchün nyu no anyu sa kvuni lola. Tson-e anyugun le nyunkelu lo-o nno anyu kenishü lotse hakeshü ka, Nle tsangge bin anyugun khwenyü lo-o nshwikenjün keda nyu nle anyu kenishwi nishü.

29Nle anyugun no nsen kethyü zen lolo tsheshü ai anyugun le ketekho-o ntejvü dan kenila, ntejvü kethen le k erhün tson gü yatse-e. Anyugun nyun tsen lo rüo ntejvü zen mvula.

30Chen kethon nle nnyunthon-o anyu no petsü lolo tse. Nle n sidyükesanyu nyun thukeyhun pe anyugun kazo, ai ntemi dan le anyugun yhütin rügü la, tsügenyu nle senye kecha no anyu sa kvu lola.

31Tson-e nshwikenjün le gonri kethyü genyu nle anyugun khela nmvue nke lamvu. Nle keso lo shwikenjün Sunggigü le!

32“O Sunggigü, agun Sunggigü, nle ditsüki thyü gonla! Ditsüki kenrin thyü lo kvula! Nle Kejozenkelo zoshwikeshü then hü. Assiria nyu raja jule agun nshwe kehü ka ryü ntsoka keti agun le ditsüki thyü kenjün thyü ola! Agun rajanyu, sharhinyu, püshükedanyu, sidyükesanyu, agun pvübon nyu lo agun temi aphu kenjün thyü laso. Agun le ditsüki thyü kenjün thyü layo rüchün shüta!

33Nle shaja pe agun ketsü le a-zü le agun le mula yatse-e nle joketsin zo.

34Agun pvübon nyu, rajanyu, sharhinyu lo püshükedanyu le ntejvü then mvula. Anyugun le njohokeshü lo nle petsü lolo tse keshü jo nyü mvula.

35Njochü sen-o rajanyu le ntemi so gon anyugun le nle pe anyu ketsü nkazü kemhun, kebwe nyu yhun kebin ka; ai anyugun le anyu kemu nyu raniryüo nlothyü lo mvula.

36Ntsoka we agun le nle pe agun ketsü kazü günyu me do laso, nle chvü pe agun tsü kehü kazü kebwe higü nyu.

37Kazü günyu hyukelo dan le agun kemu genyu nle pe agun so gon keshü raja jule khilo laso. Anyugun le agun lo agun senru-e pe anyugun kendo thyü lola hü nle, tson-o agun le kenjün thyüsa kethyü nyu bin nle!”

Temi dan Le Kejozenkelo Thukeshü

³⁸Hidan hi apfu genyu, agun Israel nyu le hika Kejozenkelo nme thu shüo agun sharhinyu, Levinyu, lo püshükedanyu dan no anyugun mehor pe vüla.

Nehemiah 10

¹Zan thu shü nrün kerigü le ahng gü Nehemiah, Hakaliah nyugü, tsüsika Zedekiah. Temi hidan ko zan thu shü:

²⁻⁸Püshükedanyu: Seraiah, Azariah, Jeremiah, Pashhur, Amariah, Malchijah Hattush, Shebaniah, Malluch Harim, Meremoth, Obadiah, Daniel, Ginnethon, Baruch, Meshullam, Abijah, Mijamin, Maaziah, Bilgai, lo Shemaiah.

⁹⁻¹³Levinyu: Azaniah nyugü Jeshua, Henadad pfüphun ka Binnui, Kadmiel, Shebaniah, Hodiah, Kelita, Pelaiah, Hanan, Mika, Rehob, Hashabiah, Zakkur, Sherebiah, Shabaniah, Hodiah, Bani, lo Beninu.

¹⁴⁻²⁷Sharhinyu dan: Parosh, Pahath, Moab, Elam, Zattu, Bani, Bunni, Azgad, Bebai, Adonijah, Bigvai, Adin, Ater, Hezekiah, Azzur, Hodiah, Hashum, Bezai, Hariph, Anothoth, Nebai, Magpiash, Meshullam, Hezir, Meshezabel, Zadok, Jaddua, Pelatiah, Hanan, Anaiah, Hoshea, Hananiah, Hasshub, Hallohesh, Pilha, Shobek, Rehum, Hashabnah, Maaseiah, Ahiah, Hanan, Anan, Malluch, Harim, lo Baanah.

Kejozenkelo

²⁸Ngun Israel nyu, Püshükedanyu, Levinyu, Kershvuka rikhun nyu, Kershvuka nyu lü kethyü nyu, Kershvuka nyu thatho kethyü nyu, lo kechanyu Sunggigü tejvü zen titse kethyü nyu apfu ngun kazü nyu yhun kebin sinrünyi kechanyu dan nyu nkhikho kecha thyülo, ngun lo ngun nunyu lo ngun nyenyu peshü lao kegwakeshvu shakekho lo kelanyu apfu,

²⁹ngun sharhi nyu zen kengüo ngun le tsü gwünrho lalo shochün no ryü lotse swe bin nyo, tsüle Sunggigü le pe a-go gü Mosa tsü keshü Sunggigü tejvü gü then-o yhun ti; Npugü ngun Npugü le johokeshü apfu zenti; lo a-tejvü günyu thyülo tse keshü apfu zenti.

³⁰Ngun le nkazü nyu kebin sinrünyi kecha zen-o sunthyü loho.

³¹Sinrünyi kechanyu le Sabbath jon nyü nmvue kenshün jon kecha ka shyeni nmvue tha lihie jwe ryülo hei loha. Chen tsenyü nyü ka ngun le low tsü loho, lo tepu apfu jü ketsü lati.

³²Chen kechwü ngun nmeme tse rakagi gram pvün pe Kershvuka genyu kenke keche shüti.

³³Agun le tha hidan pe Kershvuka nyu kerüshvu tho ka shüti: Kenshün tensü, Khenyütsen shyeni pe kerüshvu, khenyütsen senru rope kerüshvu, Sabbath nyü kenshün kerüshvu, shyé keshün Nga, lo Nga kecha, kenshün kerüshvu kecha,

Israel nyu kemu sen tinla nrün genyu kerüshvu, lo Kershvuka genyu sen mvulo keshvu lihie.

³⁴Tejvü thu kenjü hontse chen kechwi ngun temi, püshükedanyu lo Levinyu dan le pfüphun digü no Npugü ngun Sunggigü kerüshvu dan ro nrün tesen khishü tiyo kejü loti.

³⁵Chen kechwi ngun low gvülo keritsin shye lo ngun rashabin ge nyen lo kerigü sen Kershvuka ki gü ti.

³⁶Tejvü nyu thu kenjü hontse ngun nmeme tse peche nyuri gü zen Kershvuka ki püshükedanyu ki gü thyü kenshün pe Sunggigü tsüti. Ngun le ngun thu, tanyü, lo tenyü dan-e nchelo kerigü thyükenshün ti.

³⁷Ngun le low gvülo keritsin pe tensü kethyü, lo kerüshvu kecha, vainzu, oliv terzü, lo terasha kechacha apfu sen Kershvuka nyu püshükedanyu ki gü ti. Ngun le nkazünyu nshakelo jüntserü ka jünme sen, low ketsü rünyü dan ka jüntserü ka jünme khilo kehü Levinyu dan ki güti.

³⁸Jüntserü ka jünme kequen kethyü ka Aaron tsipwen püshükeda dan le Levinyu zen-o bin ti. Levinyu dan le jüntserü ka jünme hyukelo apfu ka jüntserü ka jünme pe Kershvuka nyu sen nrün genyu Kershvuka nyu kenya kequen khin ki gü lati.

³⁹Israel nyu temi lo Levinyu dan le me le hokeshü shye, vainzu lo oliv terzü sen Kershvuka nyu kesen lalü pe shü kebin lo püshükeda lotho thyü kebin dan, kershvuka rikhun nyu, lo kershvuka nyu lü kethyü nyu kebin ka ki gü ti. Ngun le ngun Sunggigü Kershvuka kelila loho.

Nehemiah 11

Jerusalem Nyu Keyhun Nyu

¹Sharhinyu le Jerusalem nyu binlo, lo a-sen dan whe shwio kami tseryü ka kami nmeme no Jerusalem nyida kenshün günyu yhun nrün kejü, lo a-sen no nyida lo rünyü keshe dan ka yhun lo.

²Temi dan le a-npvü a-kendo ka Jerusalem nyu yhun titse kelo dan shwe shü.

³Rünyü lo nyida kecha dan ka Israel nyu temi, püshükedanyu, Levinyu, kershvuka nyu thatho kethyü nyu lo Solomon gonyu tsipwen dan le a-npvü a-rünyü nyu a-hon hon ka binlo. Hidan hile Judia kazusakethü günyu sharhi phennyü nyu le Jerusalem nyu keyhun dan zan:

⁴Juda tsipwen nyu: Uziah nyugü Athaiah, a-bon le Zechariah. A-pvübon nyu le hidan Amariah, Shephatiah, lo Mahalalel, Juda nyugü Perez tsipwen.

⁵Baruch nyugü Maaseiah, a-bon le Kolhozeh. A-pvübon nyu le hidan Zazaiah, Adaiah, Joiarib lo Zechariah, Juda nyugü Shelah tsipwen.

- ⁶Perez tsipwen ka temi kegwa 468 le Jerusalem nyu yhun.
- ⁷Benjamin tsipwen nyu: Meshullam nyugü Sallu, a-bon le Joed. A-pvübon nyu le hidan Pedaiah, Kolaiah, Maaseiah, Ithiel, lo Jeshaiiah.
- ⁸Gabbai lo Sallai au le Sallu shvunye a-kho keni hvu: Benjamin tsipwen Jerusalem nyu keyhun aphu kesin le 928.
- ⁹Zichri nyugü joel le anyugun sharhi thyü, lo Hassenuah nyugü Juda le nyida gü nyu a-hensin kedagü thyü.
- ¹⁰Püshükedanyu: Joiarib nyugü Jedaiah lo Jachin.
- ¹¹Hilkiah nyugü Seraiah, a-bon le Meshullam. A-pvübon nyu le Zadok, Meraioth, lo püshükengun gü Ahitub.
- ¹²Pfüphun higü ka aphu kesin le 822 le Kershvuka nyu lotho thyü. Jehoram nyugü Adaiiah, a-bon le Pelaliah. A-pvübon nyu le hidan Amzi, Zechariah, Passhur, lo Malchijah.
- ¹³Pfüphun higü ka kami pe aphu le 242. Azarel nyugü Amashsai, a-bon le Ahzai. A-pvübon nyu le Meshillemoth lo Immer.
- ¹⁴Pfüphun higü ka shüpahü kegwa temi 128 le bin. Anyugun sharhi gü le Zabdiel, kami kegwanyu temi nme.
- ¹⁵Levinyu: Hasshub nyugü Shemaiah, a-bon le Azrikam. A-pvübon nyu le Hashabiah lo Bunni.
- ¹⁶Shabbethai lo Jozabad au le Levinyu dan nyu a-zan kechwi nyu, Kershvuka tegwen ki thatho ketsen hü.
- ¹⁷Mika nyugü Mattaniah, a-bon le Zebdi, Asaph tsipwen gü le shwalü sharhi thyüo Kershvuka nyu chenkeno pe ketsü kehi lü thyü. Bakbukiah le Mattaniah keche gü thyü. Shammua nyugü Abda, a-bon le Galal, Jeduthun tsipwen gü.
- ¹⁸Levinyu aphu kesin 284 le Jerusalem nyida kenshün gü nyu yhun.
- ¹⁹Kershvuka rikhun nyu: Akkub, Talmon lo au shvunye aphu le 172.
- ²⁰Israel nyu a-sen dan, püshükedanyu lo Levinyu nsen kebin dan tsele Juda nyida dan lo rünyi kecha dan ka a-npvü a-hon ka bin külo.
- ²¹Kershvuka nyu thatho kethyü nyu dan le Ophel tse ko kehü Jerusalem peha ka bin-o Ziha lo Gishpa hensin ka thatho thyü.
- ²²Jerusalem nyu keyhun Levinyu dan kentsen gü le Bani nyugü Uzzi, a-bon le Hashabiah. A-pvübon nyu le Mattaniah lo Mika kobin. A-le Asaph pfüphun, pfüphun tsügü le Kershvuka nyu kehun gwünkho ka lü kethyü le anyugun tho.

²³Raja gü le pfüphun dan no keserio khenyütsen lü kethyü sharhi thyü lolo tse teyvü khishü.

²⁴Meshazabel nyugü Pethahiah, Juda tsipwen ka Zerah pfüphun nyu nme no Israel nyu temi sunka Persia nyu jokerabin nyu bin.

Rünyi lo Nyida kecha ki Kebin dan

²⁵Temi kechon le a-low khoka rünyi dan ka yhun tinla. Juda tsipwen dan le Kiriath, Arba, Dibon, Jekabzeel nyida hidan kehun rünyi dan ka yhun.

²⁶Anyugun le Jeshua, Moladah, Bethpelet,

²⁷Hazarshual, Beersheba nyida dan lo tsü kehun rünyi dan ka ko bin.

²⁸Anyugun le Mekonah ka Ziklag nyida lo rünyi dan ka bin,

²⁹Enrimmon, Zorah, Jarmuth,

³⁰Zanoah, Adullam, nyida hidan kehun rünyi ka bin. Anyugun le Lachish lo tsü khoka low nyu, lo Azekah lo tsü rünyi dan ka bin. Tsüle Juda temi dan le tesinzin Beersheba lo tesozin Hinnom ketejon au ja lojvü gü nyu bin.

³¹Benjamin tsipwen le Geba, Michmash, Ai, Bethel, lo tsü kehun rünyi dan ka bin,

³²Anathoth, Nob, Ananiah,

³³Hazor, Ramah, Gittaim,

³⁴Hadid, Zeboim, Neballat,

³⁵Lod, Ono, lo bentho thyü kehü ketejon ki bin.

³⁶Juda lojvü nyu kebin Levinyu dan peha no Benjamin temi dan zen bin lotse thoshü. rünyi dan ka bin.

Nehemiah 12

Püshükedanyu Lo Levinyu dan

¹Püshükedanyu lo Levinyu hidan hile me kazü ki dothyü hüo Shealtiel nyugü Zerubbabel lo püshükengun gü Joshua zen-o raniryü kelo dan:

²⁻⁷Priests: Seraiah, Jeremiah, Ezra, Amariah, Malluch, Hattush, Shekaniah, Rehum, Meremoth, Iddo, Ginnethoi, Abijah, Mijamin, Maadiah, Bilgah, Shemaiah, Joiarib, Jedaiah, Sallu, Amok, Hilkiah, lo Jediah. Temi hidan hile Joshua gwünkho ka püshükeda kechanyu dan aphu sa sharhi dan.

⁸Levinyu: Hidan hile chenkeno khikeshü lü kethyü ka ketsen kehü dan: Jeshua, Binnui, Kadmiel, Sherebiah, Judah, lo Mataniah.

⁹Hidan hile lüthyü pe lüthyü keshü dan kepen shü kehü dan: Bakbukiah, Unno, lo anyugun pvünyu Levinyu dan.

Püshükengun Gü Joshua Tsipwen

¹⁰Joshua nyu le Joiakim, Joiakim nyu le Eliashib; Eliashib nyu le Joiada;

¹¹Joiada nyu le Jonathan ; Jonathan nyu le Jaddua.

Püshükedanyu Pfüphun Pe dan

¹²⁻²¹Joiakim le Püshükengun thyü kebin ka püshükedanyu hidan hile püshükeda pfüphun pe thyü:

Püshükeda	Pfüphun
Meraiah	Seraiah
Hananiah	Jeremiah
Meshullam	Ezra
Jehohanan	Amariah
Jonathan	Malluchi
Joseph	Shebaniah
Adna	Harim
Helkai	Meraioth
Zechariah	Iddo
Meshullam	Ginnethon
Zichri	Abijah
...s	Miniamin
Piltai	Moadiah

Shammua	Bilgah
Jehonathan	Shemaiah
Mattenai	Joiarib
Uzzi	Jedaiah
Kallai	Sallai
Eber	Amok
Hashabiah	Hilkiah
Nethanel	Jedaiah

Püshükeda Lo Levi Kaminyu

²²Temi hidan le püshükengun thyü kebin ka Levi kami lo püshükeda kami pe dan zan thu pe bin jü: Eliashib, Joiada, Jonathan, lo Jaddua. Darius le Persia nyu raja thyü kebin ka higü hi thu penlo.

²³Tson-e Levinyu kami pe dan rüla le Eliashib nyugü nyu Jonathan gwünkho kinyu pe thu lo.

Kershvuka Nyu Thatho Pe Tenyen Shükethyü

²⁴Hashabiah, Sherebiah, Jeshua, Binnui, lo Kadmiel hidan tsonketsin then-o Levinyu kenjünkho pe a-dandan thyülo. Gwüngwa meka dan hvu no keserio Sunggigü temi gü Raja David le zokeshü hontse Sunggigü shwe lo chenkeno pe a-tsü.

²⁵Kershvuka rikhun nyu hidan hino Kershvuka ki kegü khinrun ka kenya ka gü rikhun: Mattaniah, Bakbukiah, Obadiah, Meshullam, Talmon lo Akkub.

²⁶Temi hidan le Joshua nyugü Joiakim, a-bon le Jehozadak, lo Nehemiah le ahng thyü, lo Ezra püshükeda gü le tejavü lesü keshatsin thyü kebin gwünkho ka yhun.

Nehemiah Le Chwida Thyünshün Kelo

²⁷Jerusalem nyida gü chwida thyükenshün kethyü ka, Levinyu le lika hika bin-e zenryüo no sýmbal lo harp sen kengü chenkeno khikeshü shekerhün lü thyüshü.

²⁸Levi kami lü kethyü nyu Jerusalem tekehun ka lo Nelophah hun kebin rünyü nyu kebin dan,

²⁹Bethgilgal, Geba, lo Azmaveth nyu kebin dan le kequen lo.

³⁰Püshükedanyu lo Levinyu dan, anyu npvü anyugun, temi dan, khinrun lo nyida gü chwida tse thyükenshün jvü thyülo.

³¹Ale Juda sharhinyu ko kequen pe chwida pesun ge shüo anyugun no danda kenyhun zen tsonchü nyida gü hun-o chenkeno pe Sunggigü tsü. Dan kerigü le chwida pesun ge tezhüzin kerhu pe shükehü khinrun ki gü.

³²Hoshaiah le lü kethyünyu sithen lo Juda sharhinyu ponha le a-sithen.

³³⁻³⁵Tsüsika püshükedanyu hidan le shukhun-o then: Azariah, Ezra, Meshullam, Juda, Benjamin, Shemaiah, lo Jeremiah. Tsüsika Jonathan nyugü Zechariah, a-bon le Shemaiah. (A-pvübon nyu le Asaph pfüphun Mattaniah, Mikaiiah, lo Zakkur, dan sin.)

³⁶A-pfüphun Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Nethanel, Juda, lo Hanani anyugun aphu Sunggigü temi gü David le sen kehü lü kethyü khin gi nyu sen. Lesükeshtsin gü Ezra le dan higü tson rio kethen.

³⁷Zükepen Khinrun ka bin-o phalvu kedo then sen tse David nyida nyu güo David rajaka nken-o nyida nphozin Zü Khinrun ka ryü.

³⁸Chenkeno khishü kebin a-dan kecha gü le chwida pesun ki tsonchüo tegwazin gü, lo temi dan ponha kho le then. Agun le Mahphun Tsokhwe gü nken-o chwida kenmhun gü kiryü,

³⁹Efraim Khinrun, Jeshanah Khinrun, Tsehü Khinrun, Hananel Tsokhwe, Tsip gü Tsokhwe tse nken-o Tanyü Khinrun karyü. Agun le ryü Kershvuka Khinrun khoka a-keni thyüla.

⁴⁰Tsü hontseo keshwe pe Sunggigü tsü kebin dan kenyhun nren Kershvuka tilo. Azen kehü sharhi dan nyeki,

⁴¹Püshükedanyu hidan le agun dan ka bin-o shukhun hü: Eliakim, Maasiah, Miniamin, Mikaiiah, Elioenai, Zechariah lo Hananiah;

⁴²anyugun then kehü dan le Maasiah, Shemaiah, Eleazar, Uzzi, Jehohanan, Malchijah, Elam, lo Ezewr. Jezrahiah le lü kethyü nyu zen-o lüthyü tetso sashü.

⁴³Tsünyü anyugun le kerüshvu kechon thyüshü, lo Sunggigü le anyugun thyü sherhün sa keshü genyu temi dan le shekerhün thyü. Tenunyu lo ntsenyu dan ko anyugun zen-o shekerhün thyü, tson-o anyugun kenra khwe le nithen kie nyüla.

Kershvuka Nyu Kerüshvu

⁴⁴Tsügwünkho ka temi peha no me le Kershvuka genyu chen kechwi jüntserü ka jünme , logvülo kerü shyé lo terasha münlo kerü sen keryü pe keshü kenya ka

keshwi kejülo. Temi hidan hile tejvü günyu kebin hontse püshükedanyu lo Levinyu genyu nyida dan khoho low ketsünyu ka thashvu kelo le anyugun tho. Juda temi dan aphu püshükedanyu lo Levinyu dan shwi anyu kenyüla,

⁴⁵anyugun le Sunggigü le johokeshü hontse thyünshün kelo tho lo kerüshvu tho kecha dan thyü keshü genyu. Kershvuka nyu lü kethyü nyu lo rikhun nyu dan ko Raja David lo a-nyugü Solomon le thyü keshü hontse anyugun tho thyü shü.

⁴⁶Kethon gü kela ka Raja David lo lü kethyü gü Asaph au le lü kethyü nyu zen-o keshwe lo chenkeno lüthyü pe Sunggigü ki shü hü.

⁴⁷Zerubbabel lo Nehemiah gwümkho ka ko Israel nyu aphu khenyütsen jwe khipe Kershvuka nyu lü kethyü nyu lo rikhun nyu keche hü. Temi dan le kenshün ka thahoshü pe Levinyu tsüshü, lo Levinyu le püshükedanyu genyu sen mvulokeshvu kho pe tsü hü.

Nehemiah 13

Sinrünyi Nyu Zen Kechathyü Kelo

¹Mosa tejvü gü swü tetso pe temi dan hi kebin ka, Ammon nyu nmvue Moab nyu no thame kae Sunggigü temi dan zen kerhün loho tse zo kenjü hyulo.

²Ammon nyu lo Moab nyu dan le Israel nyu le Ijpt nyu chwiryü kejü ka ketyüketsü pe anyugun tsü mvula. Tsünyeki Israel nyu swetsü la lotse pisa pe Balaam jonshe, ai ngun Sunggigü le shochün kelo pe jochü nme thyüla.

³Israel nyu tejvü higü shakelo ka anyugun dan nyu sinrünyi kechanyu aphu pe kecha thyüla.

Nehemiah Le Thathyü Keshünni Kethyü

⁴Püshükeda gü Eliashib, Kershvuka nyu kenya ka keshwi gü le jon kethon Tobiah zen-o kengü gwa gunryü.

⁵A-le Tobiah no katsen keda nme sen hü, tsü le Kershvuka nyu kesen kanyü, shye lo tharünkegwa, püshükedanyu genyu tha hokeshü, lo Levinyu, lü kethyünyu, lo kershvuka rikhun nyu ketsü, shye, vainzu, lo oliv terzü jüntserü ka jünme, pe ketsü kehü katsen.

⁶Higwümkho ka ale Jerusalem nyu bin mvu, Artaxerxes le Babilon raja thyü kelo chen shenryü kenyon ka ale a-nthon shü titseo tsüki rani gü kela genyu. Gwümkho peha siki ale a-ka hilo-o

⁷Jerusalem ki rani ryü. Tsüka Eliashib le Kershvuka nyu katsen nme pe Tobiah no sen kebin hyulo-o a kerü la.

⁸Ale nthün-o Tobiah kanyü aphu jün pe shwela.

- ⁹Ale katsen gü thyükenshün jvü thyüla lotse ahza hoshü, Kershvuka nyu kesen kanyü, shyeni kerüshvu lo tharünkegwa dan pe shü nila nrün genyu.
- ¹⁰Ale Kershvuka nyu lü kethyü nyu lo Levinyu dan ko temi dan le anyugun le sen-o yhunlo kekü pe tsümvu kela genyu Jerusalem nyu bin mvuo anyugun low ki rani gü kela ko shalo.
- ¹¹Kershvuka gü shwimvukela genyu ale kedanyu ju ko rhoshü. Tson-o ale Levinyu lo lü kethyü nyu zenniryü no thatho thyü nishü.
- ¹²Tsüselo Israel nyu aphu anyugun shyee, vainzu, lo oliv ter jüntseriyü ka jünme senryü Kershvuka kenya kanyu shüni so.
- ¹³Ale temi hidan pe kenya ka keshwi thyüshü. Shelemiah, püshükedanyu nme; Zadok, tejvü keshatsin nyu nme; lo Pedaiah, Levinyu nme. Zakkur nyugü Hanan, a-bon le Mattaniah, no anyugun keche. Temi hidan le ketsinyu tha kenjün pe anyugun pvünyu thatho kethyü nyu tsü shü logwa tse ale shakebin genyu.
- ¹⁴Rüchün shüta, a Sunggigü, tha hidan hi aphu n Kershvuka lo tsünyu kerüshvu genyu ale thyü shü.
- ¹⁵Tsügwünkho ka Juda nyu le Sabbath jon nyü vainsha zü thün kebin ale hyulo. Lo peha le shyee, vainzu, vainsha, kherosha, lo thakecha pe gada khvü thyü pfüo Jerusalem nyu ryü; ale anyugun no Sabbath jon nyü thame jwe nyalo tse zoshü.
- ¹⁶Tur nyida nyu temi peha le Jerusalem nyu yhun hü, anyugun le Sabbath jon nyü jwe titseo tsehü lo kanyü kecha ko pfü ryü.
- ¹⁷Ale Juda nyu sharhi dan kesüo zoshü, “Hagun le gwakemvu thyü kebin shwishü ta! Hagun le Sabbath bo nrhu bin nyo.
- ¹⁸Hihontse kethyü genyu Sunggigü le shaja pe hagun pvübon nyu ge shüo nyida higü nkela. Tson-e hagun le Sabbath bo nrhuo Sunggigü nyunkekhü senryü Israel nyu ge shü bin nyo.”
- ¹⁹Tson-o ale Sabbath jon binzen-o, tsangzün ryü nyemhun nyida gü chwida dan khinla, lo Sabbath penla kemvuthen khinshe nya lotse ahza shüla. Sabbath nyü thame sen nyida günyu yüryü mvulo nrün genyu ale atemi peha pe khinrun ka shüla.
- ²⁰Gwüngwa gwünhvu tha lihie jwe kehü hakethyü nyu le jonpvün je chwida tegweki khwebin.
- ²¹Ale anyugun ka, “Tsüka khwebin-o tsang nben mvue gwa. Hagun le hisiki hihontse niya tselo ale hagun ntsun ti.” Tsügerho anyugun le Sabbath nyü niryü mvula.

²²Ale Sabbath zen kenshün ketsin thyülo nrün genyu Levinyu no anyugun thyükenshün lo-o gü Khinrun khwe lolo tse ahza shü. A rüchün shüta, O Sunggigü, higenyu ko, nkeso kedanyu a nrho shüta.

²³Tsügwünkho ka Juda nyu kechon le Ashdod, Ammon, lo Moab, nyu lü lo kebin ale shalo.

²⁴Anyugun nyenyu ponha khole Ashdod khwe nmvue khwe kecha zo-o ngun khwe zolo shamvu.

²⁵Ale temi dan rho-o shochün pe tsü, vü, lo anyugun pehü nchu. Tson-o anyugun no Sunggigü zan nyu sweo anyugun nmvue anyu nyenyu no sinrünyi kechanyu zen kelo sin loho tsela.

²⁶Ale zoshü, “Raja Solomon thyü pe no mukela tsü le sinrünyi kechanyu tenunyu le. A-le senye kecha raja dan nyeki gon kvu kethyü temi nme. Sunggigü le a-so-o a-lope Israel nyu aphu so raja thyü shü ai a-le kemu nyu chela.

²⁷Tson yatselo agun no hagen sithen-o sinrünyi kecha lü lo-o Sunggigü jo zenmvula tile?”

²⁸Joiada le püshükengun gü Eliashib nyu, ai Joiada le a-nyu nme no Beth Horon rünyi nyu Sanballat nyugi lo kethyü genyu ale Joiada no Jerusalem nyu bin mvuo tinla.

²⁹Rüchün shüta, O Sunggigü, temi tsüdan le dihontse püshükeda gü lotho kethyü bin, lo nle püshükedanyu lo Levinyu zen kejozenkelo kenyhun nren bonrhu layo.

³⁰Sinrünyi kechanyu dan nyu ale temi dan thyükenshün lo; Püshükedanyu lo Levinyu nmeme tseno a-tho thyüshü nrün genyu ale tejvü dan ndoshü;

³¹Gwünkho toka tesen pfüryü kerüshvu ro nrün ale ndoshü, lo temi dan no logvü lo keru shyu lo terasha yün keru senryü lotse shü. Hi aphu rüchün shülo, O Sunggigü, tson-o a njün shülo.

Esther

Esther 1

Rajagi Vashti le Raja gü Xerxes Jo Zenmvukela

¹⁻²Persia nyu rünyi nyida gü Susa nyu rajakhen ge bin-o Xerxes le India ka gü Sudan keti kazusakethü 127 so keda thyü.

³A-le raja thyükelo chenshen ka a-hensin nyu kedanyu lo tejavü kesen nyu apfu kope keho nme thyü. Persia lo Media nyu rihü dan, lo kazusakethü apfu ka ahng nyu lo teshwe kepfü dan-e bin.

⁴Shye tsero a-le a-raja kenya gingvü kethyü lo terünkepfü tsü pe me hi.

⁵Tsüsika Raja gü le Susa nyida günyu kebin kenya lo kendi nyu apfu genyu keho nme thyü shü. Tsüle jon tsenyü raja chwi nyu thyü.

⁶Kamhun le kesunphi kenzi lo kechon pe linen ron kegwa kemeren ge sen-o rakagi raho ge dyü pe marble kachon ge sen pe nthü nzen. Nokun dan le suna lo rakagi pe chao marble kechon pe di, tsominketsen kenhon, kenshwe lo kenzi pe thyü.

⁷Suna honpen kenyhun nti-e kenme kemvu nyu vainzu lo shütsü, Raja gü le rajanyu vainzu nho satse khishü.

⁸Temi nme-e kemvu thyü pe no tsü mvu; raja gü le ahza pe raja kanyu kera nyu tsüo ligü higü dikho tsünyü bin yo no tsülo lotse shüla.

⁹Tson kebin ka Rajagi Vashti ko tenunyu dan zen-o Raja ka nyu keho thyü bin.

¹⁰Keho jon tsenyü nyü raja gü le vainzu tsü a-mhun yün pfüo, a-hensin ka a-lothyü kehü mitsenyü dan koshü, Mehuman, Biztha, Harbona, Bightha, Abagtha, Zethar lo Karkas.

¹¹A-le rajagi Vashti no raja perün pfüo anyugun no a-zenryü lo tse shü. Rajagi le tenunyu kezegwa nme, tsügenyu raja gü le tsügi kezegwa pe a-hensin kedanyu lo a-sin nyu apfu hishü nyüso.

¹²Ai gonyu jule raja gü johokeshü pe rajagi Vashti ka zoshü, ai a-le ryü mvu letse la. Higenyu raja gü le a-nyunta sa lola.

¹³Tejavü lo ahza genyu raja gü le thakesha nyu kerüchün ketsoshü kehü jvü le bin, tsügenyu nyuthyü mvulo shvuyo tse kethyü shakehü a-tsontsin kehü dan koshü.

¹⁴A-le anyugun ka tsonketsin ketso kehü Persia lo Media rajaphen nyu kedatsin nyu min tsenyü le bin, tsüdan le, Karshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, lo Memukan.

¹⁵A-le temi hidan ka zoshü, “Ale, Raja Xerxes, ale agonyu nipe rajagi Vashti kishü, ai a-le ajo zenmvu laso! Tejavü gü le ngun no a-ge nyuthyü lo tse zoshü tila?”

¹⁶Tsüselo Memukan le raja gü lo a-hensin kedanyu dan ka zoshü: “Vashti le raja gü ntimvu ai a-hensin nyu kedanyu lo a-raja kazü nyu pechenyu aphu nshwe laso!

¹⁷Raja kazü nyu tenunyu aphu rajagi le nyuthyü shüyo nyülo lo a-nyepvünyu süjün kemvui so. Anyugun le, ‘raja gü Xerxes le rajagi Vashti no ryülo tse koshü ai tsügi le nmvule tsela le,’ tse zoti.

¹⁸Persia lo Media raja gü hensin kedanyu dan nunyu le rajagi jvü rüla hi shalo lo lonyü tsangben kemvu ka anyugun nyepvü nyu ka zo kelai so. Lika hikae menunyu le a-nyepvü nyu rühvu mvulo me nyepvü nyu le a-nunyu ge nyunta ti.

¹⁹Tsügenyu raja gü le a-kendo yatselo Vashti no raja gü mhundyü nyu niryü nya lotse raja no lesü nme thu pe kenjün la. Tsü kelu nilo keho thyüo pe Persia lo Media nyu tejvü nyu thu lalo. Tson-o tenunyu a-nyeki gwakvu kethyü pe a-sunka rajagi thyü lalo.

²⁰N johokeshü pe raja kazü kenmhun hi aphu nyu teshala yatselo tenunyu nmeme aphu a-nyepvü nyu le n nyae ndi-e rühvu tin lati.”

²¹Raja gü lo a-hensin kedanyu dan le jo hile anyu kenyü lao raja gü le Memukan le zokeshü hontse thyüla.

²²A-le jolo nipe raja gü kazusakethü aphu ka kazü tsügü khwe lo tsügü jvü thu shüo, me nyepvü nyu aphu no a-kakhün nyu Npugü thyüo kekvu senti tsonla.

Esther 2

Esther Le Rajagi Thyülo

¹Raja gü le a-nyunta mvukela siki, Vashti le nyuthyü layo lo a-le tsügi kentsun rüla johoshükela rüchün so.

²Tsügenyu Raja gü tsontsin kehü a-kho kenni nyu peha le hihontse rhishü, “Nyuthyüo lünyu phusen kezegwa peha fülo mvula?”

³Raja kazü nyu kazusakethü aphu ka kedanyu peha kejü pe no lünyu phusen kezegwa aphu senryüo nyida gü Susa nyu tenunyu dan kanyu shülo tse ahza shülo. Lo tenunyu keshwi gü Hegai no anyugun no zegwalo nrün kanyü dan pe anyugun tsüshü.

⁴Tson-o nkenyü ketsin gü no Vashti sunka rajagi thyü lolo.” Raja gü le jo higü le a-kendo lao thenlo.

⁵Jair nyugü Mordekai tse kethyü Juda nyu nme le Susa nyu bin; a-le Benjamin tsipwen ka Kish lo Shemei tsipwen.

⁶Babilon nyu raja Nebuchadnezzar le Jerusalem nyu Juda raja Jehoiachin tenzen tin kethyü ka Mordekai ko tenzen dothyü gü la.

⁷A-nyo nyugi Esther, Ibrinyu khwe ki a-zan le Hadassah, le a-zen bin hü; tsügi le zegwasa lo a-rhenrhü gwasa. A-pvü a-jvü le sikela siki Mordekai le leyi pe a-nyu thyü lola.

⁸Raja gü le ahza hokeshü pe tesha shüo lünyu kechon zenryü Susa nyu shü kelo ka, Esther ko tsüdan nyu bin. Tsügi ko pe raja kanyu tenunyu keshwi gü Hegai ben ka shüla.

⁹Hegai le Esther shwi a-yhüdyü lo a-kenyü lola. A-le whütse zegwalo kehü hon dan lo ketyüketsü gwakvu kethyü pe tsügi tsüshü. A-le tenunyu kanyu bin kegwatsin pe tsüshü, lo raja kanyu lünyu mintsenyü no a-lothyü lotse kejü shüla.

¹⁰Mordekai le a-ka zokeshü hontse Esther le a-le Juda nyu letse kethyü tsü kebu bin.

¹¹Esther le gwabin le mvuyo lo dihontse tiyo shalo nrün genyu khenyütsen Mordekai le tenunyu kamhun dyüka nsin-nshye hü.

¹²Tenunyu thyükenshün kethyü jvü le chenme shyetsero ter a-rünkegwa pe yün lo shyetsero ter a-rünketehi pe yün sin. Tsüsiki nyu lünyu nmeme zen-o Raja Xerxes ki gü.

¹³A-le tenunyu kanyu bin-o raja bin ki kegü ka phinya nyu sen nyüyo senhü.

¹⁴A-le ngwün gü tsüki güo tsüsi lonyü gü zenniryüo tenunyu ka kecha ki raja gü thenu dan kentsen gü Shaashgaz no nucha tin lahü. Raja gü le a-kenyüo a-zan ko-o ketsoshü kemvu we a-le raja gü ki nigü hümvu.

¹⁵Esther le raja gü ki kegü gwünkho le ryüla. Esther le a-leyi kelo gü Mordekai a-nyo Abihail nyugi; Esther le a-kehyu nyu aphu a-shwi pe me kenyü kü. A-gwÜnkho le keryü ka, tenunyu dan keshwi gü Hegai le a-no nyu ben nya lotse shüyo a-le tsü nti ben nyalo.

¹⁶Tson-o Xerxes le raja thyükelo chen tsenyü ka shye tseryü gü, Tebeth shye ge Esther zenryü, raja kanyu Raja Xerxes kishü.

¹⁷Raja gü le lünyu kecha aphu nyeki tsügi le a-kenyü kvula, tson-o kechanyu aphu nyeki a-sopfü lola. Tsügenyu a-le raja perün pe tsügi pe ge shüo no Vashti sunka rajagi thyü lola.

¹⁸Tson-o raja gü le Esther kerühvu ka keho keda nme nda shüo a-hensin nyu kedanyu lo kekvukesen nyu aphu koshü. A-le shvuti pe a-kazü nyu kebin apentha tsü lo raja nyu le pe me tsü kehü jwe dan kenjün pe me tsü.

Mordekai Le Raja gü Si Kenikeshü

¹⁹Tsügwünkho ka raja gü le Mordekai pe kekvu kesen nyu nme thyü shüla.

²⁰Tsü keti Esther le a-le Juda nyu letse kethyü me no shamvu. Mordekai le a-no temi nme ka zo nya lotse keshü, a-le lünyu keshe thyüo tsügü le a-nucha kebin ka a-jo zen kehü hontse.

²¹Mordekai le raja kanyu kedanyu thyü bin kehü ka raja gü khenpfü ka rikhun kehü Bighthana lo Teresh au le raja Xerxes nrhio a-dushvu lati tse rhi bin.

²²Mordekai le tsü rüla shalo-o pe rajagi Esther ka zoshü, lo tsügi le Mordekai zan ka pe raja gü ka zoshü.

²³Tson-o tsü rüla ketsoketsü gü laryü ketsin tse shalo la, tsügenyu au mihvu nren pe sen ge hüla. Raja gü le hi rüla pe raja lesü nyu thu bin lotse ahza shüla.

Esther 3

Haman Le Judanyu Nkela Titse Rhikethyü

¹Tsüsika raja Xerxes le Haman tse kethyü temi nme penso pe Ato Kilonser thyü shüla. Hammedatha nyugü Haman le Agag tsipwen.

²Raja gü le a-hensin kebin kedanyu aphu no khosen lo nkhün-o Haman kelu lotse ahza shüla. Mordekai le tson mvu letse kela gwünzin ame kechanyu we aphu tson hü.

³Raja gü lotho thyü kehü kedanyu kecha dan le a-le nyu genyu raja gü johokeshü then mvuyo tse ketsoshü;

⁴anyugun le khenyütsen a-kazoe a-le anyugun khwenyü mvula. A-le zo-o, “Ale Judanyu nme, tsügenyu ale Haman mhundyü nyu nkhünlo kemvui le,” tsonla. Tsüselo anyugun le Mordekai jvü hi nyhenlo tile mvuyo tseo Haman ka zoshü.

⁵Mordekai le khosen nmvue nkhün tsügü a-kelu kemvui tse kethyü Haman le sha shüo nthülsa lola,

⁶a-le Mordekai le Judanyu nme le tse kethyü shalo-o Mordekai nti mvuo tsünnye sin kethyü rhi lola. A-le Persia nyu raja kazü nyu Juda nyu apentha boshvu kela rhilo la.

⁷Raja Xerxes le keda thyü kelo chen tseryü kenyhun ka, shye kerigü, tsü le Nisan shye ka, Haman le a-le rhikebin gü thyü nrün genyu nyu shye nyu jon ka thyülo gwa tiyo henshwi lotse ahza shü (tsüle anyugun le “Purim” tse kohü.) Tson-o shye tseryü kenyhun gü, Adar shye jon ryü kenshen nyü ti tse rhilo.

⁸Tsüselo Haman le raja gü ka zoshü, “Tsipwen nme le n raja kazü, lo kazusakethü aphu ka nrenru bin nyo. Anyugun jvü le temi kechanyu hontse mvu. Tsünyeki anyugun le raja kazü nyu tejavü gü zen hümvu laryü anyugun no kebin tsüle thame kechwi ndi le.

⁹Tsügenyu raja gü le a-kendo yatselo, anyugun no si lati tse ahza nme nishwi shülo. Tsonshü yatselo ale raja kazü ketsen lo nrün genyu rakagi kilogram 340,000 khipe raja kenya kequen khin nyu shüshü logwa tse zoshwi shü bin nle.”

¹⁰Tsontsin raja gü le a-benkhin tho pe Juda nyu shwikerüchün gü Hammedatha nyugü Haman, Agag tsipwen gü tsüla.

¹¹Raja gü le a-ka zoshü, “Temi dan lo anyugun pisa le nhon le; nle anyugun pe nyuthyü nyüyo thyülo.”

¹²Tson-o shye kerigü jonryü kenshen nyü Haman le raja gü kethu nyu koshüo no johokeshü dan thu kela pe raja kazü nyu sen kehÜ khwe aphu nyu shü pe kekvu kesen nyu, ahng nyu, lo kedanyu aphu tsüshü lo tseo zoshü. Tsüle raja Xerxes zan nyu thuo a-benkhin pe jen la.

¹³Lesü hidan pfü gü raja kazü nyu kazusakethü aphu ka kenjün shüla. Tsünyu thu kebin le Adar shye jonryü nyü, Juda nyu nche peshü lo peche tenu aphu khenyüme jon thyü boshvu bu lalo. Anyugun shwinjün nyao dushvula lo anyugun hon khilo lalo.

¹⁴Nyu thu shüyo tsü pe kazusakethü aphu nyu temi aphu no shabin lo, tson-o jon gü le ryülo ligü higü no nda binlo nrün genyu.

¹⁵Raja gü le johokeshü hontse ahza gütsü pe Susa nyida nyu temi aphu ka zoshü, lo lesü kepfü nyu le jolo gü sen gü kazusakethü kishü. Susa nyida gü le keväu keben kebin ka raja gü lo Haman au le zu tsü bin.

Esther 4

Mordekai Le Esther Ka Kechehi

¹Mordekai le thathyü kela rüla tsü aphu nyükelo ka a-nyun gwamvuo a-phi sürhenla. Tson-o ronphi ben, jonbü pe a-pe ge shü pfü tseo nyida günyu ho-o chü nra nhuo,

²raja kanyu keyütson ka ryü. Temi nme ronphi ben kehü nyu no tsünyu yü hü kemvu genyu a-le tsünyu yü mvu.

³Kazusakethü aphu ka raja gü le johokeshü shakelo ka Juda nyu dan nyu chechü nra nhu kü bin. Anyugun le nyen, chü, chechü, lo kechon gü le ronphi ben-o jonbü nyu keto bin.

⁴Esther gogi ju lo a-ketsen ju le Mordekai le nyuthyü binyo pe a-ka zokeshü ka tsügi le a-keväu sala. A-le Mordekai no ronphi ben nyao kecha ben lotse phi peha nishü, ai a-le lomvu.

⁵Tsüselo a-le raja gü le kejü pe a-go thyülo tse keshü raja kanyu tenunyu keshwi nyu nme Hathach koshüo, a-no Mordekai kigü nyuthyüla seyo lo nyu genyu yo ketsoshü lotse shü.

⁶Hathach le nyida nyu raja kanyu keyü tson ka Mordekai kigü.

⁷Mordekai le nyunyu thyüla yo lo Haman le Juda nyu apfu boshvula yatselo pisa dikho pe raja gü kenyahin nyu shü titse zoshwi shüyo apfu pe a-ka zoshü.

⁸A-le Juda nyu nkela lotse Susa nyu ahza nishwi keshü nme pe Hathach tsü shü. Mordekai le a-no tsü sen gü Esther tsüshü, dihontse bin yo pe zoshü, lo tsügi no gü raja gü no a-temi dan shwinjün shülo tse hilo tse shü.

⁹Hathach le hi thyüshü,

¹⁰lo Esther le a-no jolo higü sen nigü Mordekai tsüshü lotse shü.

¹¹“Peche nmvue tenu ligü higü koshü mvue kanyu ki yügü raja le hyulo temi tsügü no sila hü. Tejvü gü le tson bin; raja gü tsontsin kehü nyu ka tsügü kazusakethü ki kebin temi apfu shabin nyo. Ai raja gü le akoshü kemvu le shyeme thyü laso.”

¹²Mordekai le Esther jolo hi shakelo ka,

¹³a-le tsügi no petsü lolo tse shü: “Nle raja kanyu kebin genyu nle Judanyu kecha nyeki kenshvu ndi letse rüchün nya.

¹⁴Nle gwümkho hihontse kethyü nme ka ntsemala yatselo, tsangge keche le Judanyu kiryüo, anyugun kenilo ti, ai n we siti lo npfü kami le kenithyü lati. Gwümkho hihontse kethyü nme genyu n lope rajagi thyüshü bin-e shamvu!”

¹⁵Esther le hi hontse Mordekai jo kenishü:

¹⁶“Gü Susa nyu Judanyu apfu ko kequen lo-o; nyen lo agenyu kehithyü binlo. Tsangkeben jonshen lo kezün jonshen thame tyütsü nya. Ago gi ju lo ako tsü hontse ti. Tsüsiki tejvü mvu yatse-e ale raja gü ki gü ti. Ale si mvulo shvu yatselo, ale si lati.”

¹⁷Mordekai le gü Esther le a-ka zokeshü apfu thyülo.

Esther 5

Esther Le Raja gü Lo Haman No Keho Nyu Ryülo Tse Ko

¹Esther le nyen tseo jonshen nyü rajagi phinya senlo-o raja ka günyu yügü rajakhün le kebin katsen gü kepen ka sobin. Raja gü le kanyu ki rajakhün ge dun-o khenpfüzin ntsun bin.

²Raja gü le Esther le tegwenzin so kebin hyushüo shwi a-kenyüo suna thün gü keta pe tsügi tsüshü. Tsüselo a-le ryü a-thün nmhushü.

³Tsontsin raja gü le, “Nyuthyü ola, Raja gi Esther?” Nle nyu lonyü bin yo aka zoshülo, “A raja kazü ponhae pe ntsüla ti.”

⁴Esther le a-jo kenishü, “Raja gü le a-kendo yatselo nle lo Haman no ntsoje ale ngenyu keho ndo keshü ka ryünyü bin nle.”

⁵Tsüselo Raja gü le Haman au Esther le keho ndo keshü nyu gü nrün genyu whütse ryülo tse ahza shü. Tson-o raja lo Haman au le Esther keho nyu gü.

⁶Raja gü le vainzu tsü kebin ka tsügi ketso shü, “Nle nyu hinyü bin yo aka zoshülo pe ntsü lati. Nle a raja kazü ponha hi-e pe ntsüla tile.”

⁷Esther le a-jo kenishü,

⁸“Raja gü le ashwinjün-o akehi thyü pe atsü tiya tselo, nle lo Haman no sendu ki ale keho kecha nme ndo keshü nyu asin thyüni nyü bin nle. Tsügwünkho ka ale nyu hinyü bin yo pe nka zoshü ti.”

Haman Le Mordekai Boshvu Kela Rhikebin

⁹Haman le asherhün lo a-dyüben-o tinla. Ai a-le raja kanyu keyü tsonka Mordekai hyushü, lo Mordekai le ngiso nmvue a-kerühvu zansü nme thyü mvutse tinla, tsügenyu Haman le a-ge a-nyunthün lola.

¹⁰Ai a-kekheni-o ka ki gunla. Tson-o a-le a-pfünyu ju kope a-ka ki shülo lo a-nu Zeresh no ryü anyugun zen kehun lotse shü.

¹¹A-le ketekho-o a-le dihontse nnya bin yo, a-nyu peche dikho le bin yo, dihontse raja gü le a-penso shüyo, lo raja gü hensin kedanyu dan nyu a-zanchwi yo pe anyugun ka zoshü.

¹²“Tsünyeki rajagi Esther le keho thyüo temi kechanyu nme komvu ai raja gü lo a-npfü no gü, lo senduki ko ayi ko bin nle.

¹³Ai Juda nyu Mordekai le raja kanyu keyütson ka dun kebin then hi aphu a-kon a-ni kendi le.”

¹⁴Tsüselo a-nu lo a-pfünyu aphu a-ka, “Temi hü nrün biin ketetso miter nki thyülo-o lonyüki raja gü ka hilo njüo Mordekai pe tsü ge hula lo nle nshekerhün thyü keho günyu gü logwa le,” tse zoshü. Haman le hile gwa letse rüchünlo-o, kehü bin thyülo.

Esther 6

Raja gü Le Kerühvu Pe Mordekai Ketsü

¹Tsüje raja gü le zhülo mvuo raja kazü rüla thu kebin senryü swüpe a-hi shülo tse ahza shü.

²Lo tsünyu rajabin nyu, raja gü katsen khwen kehü Bigthana lo Teresh au le raja gü boshvula titse rhi kebin Mordekai le zo keshü ko thu kebin swüshü.

³Tsontsin raja gü le ketsoshü, “Higenyu ngun le dihontse Mordekai rühu lo a-chün thyü shüla?” A-gonyu jule a-jo kenishü, “A-genyu thame thyüshü mvu le.”

⁴“Rajabin nyu ahensin kedanyu nme-e hüle hü mvula? tse raja le ketsoshü. Higwünkho ka Haman le a-le kehübin ndo kebin gü ge Mordekai hüla lotse raja gü kahi titseo yüryü.

⁵Tsügenyu gonyu jule, “Haman le nteno shü titseo hika bin nle,” tse zoshü. Tsontsin raja gü le, “A-no yüryü,” tsonshü.

⁶Tson-o Haman le yüryü ntsin raja gü le a-ka zoshü, “Ale rühu shünyü sa kethyü temi peha le bin nle. Ano temi higü ge nyu thyüshü tila?” Haman le a-nyunki rüchün-o, “Raja gü le rühu nyüsa kethyü segü le bin mon? Ale le.”

⁷⁻⁸Tson-o a-le raja gü jo kenishü, “Temi higü genyu nle n npfü sen kehü raja nyu phinya senryü lotse ahza shü. Lo raja nyu tyü pe nnpfü nkeru nnushü.

⁹Tson njüo nhensin nyu teshwe kepfü tsin nyu nme no phinya hidan pe temi gü nben shüo no keru gü ge binlo-o zen nyida gü tsoncho nyu pfüthü gülo. Tson-o teshwe kepfü temi gü no sen-o, ‘Raja gü le rühu kenü temi gü ge hihontse ti! tse zolo.’ ”

¹⁰Tsüselo raja gü le Haman ka zoshü, “Whütse phinya dan lo keru ndolo-o Judanyu temi Mordekai rühu shülo. A-ge nle zokeshü tsü aphu thyüshü. A-le raja kanyu keyü tsonka dun kebin nle hyu loti.”

¹¹Tson-o Haman le phinya lo keru ketsen lo-o phinya dan pe Mordekai nben shü. Mordekai le keru ge binlo lo Haman le mhundyü rio nyida gü tsoncho pfüthü güo temi dan ka: “Raja güle a-le rühu kenü temi gü ge hihontse shüti tse zo sen shü!”

¹²Mordekai le ranio raja kanyu keyü tsonki gülo lo Haman le a-pe henpfüo chü a-ka ki gunla.

¹³A-le nyuthyü layo tsü aphu pe a-nu lo a-pfünyu juka zoshü. Tsontsin a-nu lo a-pfünyu ju le a-ka zoshü, “Nle Mordekai sokvulo hobin laso. A-le Judanyu nme, nle a-nyekvulo kemvui. A-le nso kvula tsentsü ti.”

Haman Boshvu Kela

¹⁴Anyugun kenthon kebin ka raja kanyu kedanyu le Haman zen whütse Esther keho ki gü titse ryüla.

Esther 7

¹Tson-o raja gü lo Haman au le Esther zen tyütsü titse güla

²gwünhvu ge gü. Vainzu tsü kebin ka raja gü le a-ka shün nishü, “Rajagi Esther, nle nyu lonyü bin nla? Nle aka zoshü lo pe ntsüti. Ale a raja kazü ponhae pe ntsü lati.”

³Rajagi Esther le a-jo kenishü, “Raja gü nle nkendo yatselo akehi thyü pe at्सü shüta, a-kenyü gü le nno akeyhun lo atemi dan keyhun kenishü lotse bin nle.

⁴Atemi lo ae dushvula lotse pe jwe laso. Agun jwe pe medo kethyü nti yatse kethyü we, ale tsü pe nkevü mvuo ntsema lati; ai agun nkela lo agun no yhun mvushüla titse bin laso!”

⁵Tsüselo raja Xerxes le rajagi Esther ketsoshü, “Segü le nshvu mvuo tsü hontse thyü titse bin nla? Temi tsügü le diki la?”

⁶Esther le a-jo kenishü, “Agun shwikerüchün, agun nshwe kehü le, temi serikemvu Haman higü hile!” Tsontsin Haman le raja gü lo rajagi au nshvu sala.

⁷Tsüselo raja gü le a-nyunta sao chwi gü raja ka chwinyu yüla. Haman le raja gü le higenyu shaja pe a-tsü titse bin kela hyu shüo rajagi Esther no a-keyhun kenishü lotse hi titse sun bin.

⁸Raja gü le chwinyu hütseo kanyu niyü keryü ka Haman le Esther zhü ge keto-o a-shwikenjün hi kebin hyulo. Hi hyushüo, raja gü le nrao, “Temi higü hile a raja kanyu amhundyü ka rajagi sü titse bin ole?” Raja gü le hi zoshü nyemhun kedanyu jule phi pe Haman pe je lola.

⁹Tsüsika a-zan le Harbonaah tse kethyü nme le zoshü, “Haman le raja gü si keni keshü gü Mordekai hüla titseo a-ka ki kehübin nme ko thyü bin nle, tsüle ketetso le miter nki kenyhun le!” tsonshü. Tsontsin raja gü le, “Haman pe tsü ge hü lalo tse johoshü la.”

¹⁰Tson-o Haman le Mordekai hüla titse thyü keshü ge a-hü la. Tsüsika raja gü nyunkenta le ponlo.

Esther 8

Judanyu No Me Nren Nilo tse Zoshükela

¹Tsü jon nyü raja Xerxes le Judanyu shwikerüchün gü Haman hon aphu pe rajagi Esther tsüla. Esther le Mordekai au kenyyethyü kebin rüla pe raja gü ka zoshü, tsüsiki Mordekai le raja gü mhundyü kegü khin mvula.

²Raja gü le a-mehor le a-ge kebin benkhin (Haman ben ka khikelo) khipe Mordekai tsüla. Lo Esther le Mordekai no Haman hon kentsen gü thyü lola.

³Tsüselo Esther le raja gü phanyu chetsü lo-o a-ka zoni. Agag tsipwen Judanyu kenrhi gü Haman le thagwakemvu rhi keshü gütsü tha peha thyüo tsü khinla lo tse raja gü ka hishü.

- ⁴Lo raja gü le suna thün gü keta pe tsügi tsüşhü laryü a-le solo njüo zoshü,
- ⁵“Tsüle raja gü le a-kendo, lo nle aphin rüchün, lo tsüle nmhundyü nyu njü yatselo, nchenoe lesü nme thu pe Agag tsipwen Hammedatha nyugü Haman le keda kazü nyu Judanyu aphu nkela lo tse ahza hoshü kebin dan tsü khinla lo.
- ⁶Ale dihontse kenke le atemi ge keryü lo ashvunye nyu aphu dukeshvu le ryü yatselo nyhelo tila?”
- ⁷Tsontsin raja Xerxes le rajagi Esther lo Judanyu temi Mordekai au ka zoshü, “Haman le Judanyu ntsun-o tharhi kethyü genyu ale a-hüla lo ale a-hon pe Esther tsü laso.
- ⁸Ai raja gü zan nyu lesü nme thuo raja mehor le vükela tsü rhonilo nrün ndi. Tson-e hai le nyu thu nyüyo thu pe Judanyu tsüşhü logwa; lo azan nyu thuo raja mehor pe vü shü logwa le.”
- ⁹Hile shyeshen gü, Sivan shye jon nki kenshen nyü. Mordekai le raja gü hensin kethu nyu koshüo no a-jo dan thu pe India ka gü Sudan keti kazusakethü 127 aphu nyu Judanyu, ahng nyu, kekvu kesen nyu, lo kedanyu aphu tsüşhü. Lesü dan le kazusakethü nmeme tse tsügü khwe lo tsügü jvü nyu thu shü lo Judanyu khwe lo jvü ka pe Judanyu tsüşhü.
- ¹⁰Mordekai le raja Xerxes zan nyu thu lo-o, raja gü mehor pe vüla-o raja gü keru kenmhe tsin dan ge bin lesü dan kenjü shüla.
- ¹¹Lesü hidan ka thu keshü le raja gü le nyida lika hika Judanyu no kengü lo-o anyugun ntsenlo gwa. Kazusakethü lo senye lika hikae terikanyü sen-o Judanyu temi, nmvue nche tenu whe yatselo Judanyu le anyugun whe keryü nyu nkela logwa: aphu dushvu lao anyugun hon khilola logwa.
- ¹²Ahza higü hile Persia nyu raja kazü aphu nyu jon tho kebin shye tseryü kenyhun, Adar shye jonryü kenshen nyü thyüti.
- ¹³Hi lope tejvü nme hontse zoshüo kazusakethü aphu nyu temi aphu no shalo, tson-o Judanyu no jon tsügü le ryülo anyugun shwikerüchün nyu ge khün zolo nrün genyu.
- ¹⁴Raja gü le johoshü kela hontse raja keru ge kebin dan le nmhesa güla. Lo ahza gü tsü pe nyida günyu Susa ka ko aphu tesha shüla.
- ¹⁵Mordekia le raja nyu phinya, kenzi lo kechon, linen phi kemeren, lo suna raja perün gingvü kethyü pfüo raja kanyu chwiryü. Tsüselo Susa tsonda nyu temi le nyunkenyü lo shekerhün thyüo nra sen sola.
- ¹⁶Judanyu le sherhün, nyunbwe, a-kenyü lo kvukelo rüchün bin kela genyu.

¹⁷Nyida lo kazusakethü aphu nyu raja gü johokeshü swü keshü ka Judanyu le shekerhün thyü shvutio ho pe nyunkenyü thyü. Temi kechon le anyugun nshvulo kela genyu Judanyu thyü lola.

Esther 9

Judanyu Le Anyu Shwikerüchün Nyu Nkekela

¹Raja gü le johokeshü gü thyü nrün, Adar shye jonryü kenshen gü le ryüla, Judanyu shwikerüchün nyu le anyugun so kvulo titse nrin bin. Ai Judanyu le anyugun so kvulo la.

²Raja kazü nyu nyida aphu ka Judanyu dan le anyugun kebin bin ka kengü lo-o anyugun nthünnnyü titse kethyü nyu whe. Lika hikae temi dan le anyugun nshvuo nme-e anyu ntsun mvula.

³Kazusakethü aphu nyu kedanyu dan- ahng nyu, kekvu kesen nyu, lo raja lothyü kebin nyu aphu Mordekai kenshvu genyu Judanyu keche la.

⁴Raja kazü aphu nyu Mordekai le raja kanyu kekvu nyu nme thyübin lo a-le kvukenye soryü kebin shakü kela genyu.

⁵Tsügenyu Judanyu le anyugun shwikerüchün nyu ge nyuthyü nyüyo thyülo. Anyugun le zhethon sen tsüdan when-o dushvula.

⁶Susa nyida gü nyue Judanyu le temi tsipvün dushvula.

⁷⁻¹⁰Tsüdan nyu Hammedatha nyugü Judanyu shwikerüchün gü Haman nyu mitseryü dan ko bin: Parshandatha, Dalphon, Aspatha, Poratha, Adalia, Aridatha, Parmashta, Arisai, Aridai, lo Vaizatha. Tson-e kanyü we khilo mvu.

¹¹Tsünyü Susa nyu temi dikho dushvu layo pe raja gü ka zoshü.

¹²Tsontsin a-le rajagi Esther ka zoshü, “Susa nyu nti-e Judanyu le Haman nyu mitseryü sin-o temi tsipvün dushvu laso. Lo kazusakethü dan ki we dihontse lati sela! Ntsoka we nle nyu lonyü bin nla? Tsüthyü shüti. Nle nyu ko lonyü binyo aka zoshü lo, lo thyü shüti.”

¹³Esther le a-jo kenishü, “Raja gü le a-kendo yatselo Susa nyu kebin Judanyu no senduki ko nthu hontse thyüni lota. Lo Haman nyu mintseryü dan simin pe hula lotse ahza hoshülo.”

¹⁴Raja gü le hihontse lalo tse ahza shüo Susa nyu johoshüla. Haman nyu mintseryü dan simin pe süda yhühyu nyu den la.

¹⁵Adar shye jonryü pezi nyü Susa nyu Judanyu le kequen nilo-o nyida günyu temi tsishen dushvu nila. Ai anyugun le kanyü we khilo mvu.

¹⁶Judanyu kazusakethü ki kebin dan ko kengüo anyugun ketsenlo. Anyugun le anyu shwikerüchün nyu so kvulo-o anyu nrhi kehü temi yie hentsenyü pvün dushvula. Ai anyugun le kanyü we khilo mvu.

¹⁷Hile Adar shye jonryü kenshen nyü. Tsüsi jonryü pezi nyü we me dushvu sin mvulao anyugun le shekerhün thyüo keho thyü.

¹⁸Lo Susa nyu kebin Judanyu we jonryü pvün nyü shvuti. Anyugun le jonryü kenshen lo jonryü pezi tse anyu shwikerüchün nyu dushvu tseo jonryü pvün kinyu khe kethyü genyu.

¹⁹Tsügenyu rünyi keshe ki kebin Judanyu le Adar shye jonryü pezi nyü shekerhün shvuti jon thyüo keho lo ketyüketsü pe khinyu nyu ketsü jon thyü hü nyo.

Purim Nga

²⁰Mordekai le hi rüla thu lo-o nipe Persia nyu raja kazü nyu Judanyu a-khoka lo nithen ki kebin apfu tsüshü,

²¹Chen kechwi Adar shye jonryü pezi lo pvün tsü pe shvuti jon thyüo then lotse.

²²Jon hile Judanyu le a-shwikerüchün nyu sokvu kelo jon; hi shye ge nyungwakemvu lo shekese kelu pe shekerhün lo nyunkenyü thyü kela gwünkho. Anyugun no jon hi then-o keho thyü lo ketyüketsü pe khinyu nyu ketsü lo kendi nyu tsü lotse zoshü.

²³Tsügenyu Judanyu le Mordekai le zo keshü then-o chen kechwi tejavü higü rühvu tinla.

²⁴Agag tsipwen Hammedatha nyugü Haman Judanyu shwikerüchün gü le-Wheshwi(Nmvue "Purim" tse ko kekü) thyüo Judanyu nkela nrün jon kejülo; a-le anyugun no bin mvushü lati tseo.

²⁵Ai Esther le raja gü ki gü raja gü le ahza thu keshü ka Haman le Judanyu genyu gwakemvu rhibin-o a-npfü a-ge ryülo lo a-nyudan pe hula.

²⁶Tsügenyu shvuti jon hi pe Purim tse kola. Mordekai lesü gü lo thathyü kela dan apfu genyu,

²⁷Judanyu le anyugun npfü anyugun, anyu nyenyu, lo ligü higü Judanyu thyükelo nyu no chenkechwi Mordedai le zokeshü hontse gwünkho toka jonhvu hi rühvu hüti tse pe tejavü nme thyüla.

²⁸Kethonthen kazusakethü lo nyida apfu nyu ryü kezhü shenhe ki Judanyu kami apfu no Purim jon hi rüchün lo rühvu hüti tse penla.

²⁹Tsüsika Abihail nyugi rajagi Esther ko a-kekvu nyu Mordekai zen-o Mordekai le himhundyü thu shükela Purim rüla thu nishü.

³⁰Lesü gü le pe Judanyu apfu tsüo nipe Persia nyu raja kazusakethü 127 ka shü. Tsünyu thu keshü le Judanyu no bwe lo kenshvu ndilo

³¹lo anyugun lo anyu tsipwen no anyugun le tsü nyüo rühu lo chen kechwü gwüinkho nme thyüti tse penlo kela tsü gwüinkho toka Purim jon rühu hulo tse shü. Hile Mordekai lo rajagi Esther au johokeshü le.

³²Esther le Purim tejvü zoketseni keshü gü pe lesü swü nme nyu thu la.

Esther 10

Xerxes Lo Mordedai Au Keda Rüla

¹Raja Xerxes le raja kazü züda seki kebin dan lo temhun ki kebin nyu apfu no thatho thyü lotse shüla.

²A-le thyü keshü thatho kegwa keda lo ndun kethyü apfu, lo a-le Mordekai penso pe thatho ketetso nyu shü keshü rüla apfu Persia lo Media nyu raja dan rüla kethu lesü nyu thu njü.

³Judanyu gü Mordekai le raja Xerxes sika ketetso bin hvu gü. A-pfünyu Judanyu le a-rühu lo a-shwi a-kenyü hü. A-le a-temi dan genyu kegwa lo anyu lo anyugun tsipwen apfu no kenshvu kendi nyu binlo kegwa tho thyü hü.

Job

Job 1

Satan Le Job Keseme

¹A-zan le Job tse kethyü, Sunggigü rüshvu lo a-jo zen kehü temi nme le Uz kazünyu yhun hü. A-le gwakemvu nme thyü hü kemvu temi kegwa nme.

²A-le a-nyu peche mitsenyü lo tenu mishen le bin

³lo tanyü yie tsenyü, ut yie shen, methu yie me, lo gada tsipvün tse le bin. A-gonyu ko kechon le bin. Hihontse a-le nphozin kenya tsin gü thyü bin.

⁴Job nyu peche ju le keserio keho thyü lo kecha ju apfu ryü hü, lo a-zintse anyugun lügi mishen ju kope anyu zen ho hü.

⁵Kehotsen Job le lonyü nshwe so-o a-nyenyu ju nmeme tse thyü kenshün nrün genyu rope kerüshvu thyü hü. A-le anyugun le rüchün mvutse Sunggigü kenshwe tho thyüo mu lae bin logwa tse rüchün-o a-zintse tsühontse hü.

⁶Khenyüme tsangge nyu le Npugü mhundyü keryü ka, satan ko a-nyu dan nyu hü.

⁷Tsüka Npugü le, “Nle nyutho thyü hü nla?” tse a-ketso shü. Satan le zonishü, “Ale lika hika güo kazü nyu ho nsin nshe hü le.”

⁸Npugü le a-ketsoshü, “Nle agogü Job rüla sha le mvula? Kazü nyu temi nme a-hontse joketsin sen lo gwa mvu. A-le arüshvu lo petsü sao gwakemvu thyü hümvu.”

⁹Satan le a-jo kenishü, “Job le thame hyulo mvu yatselo a-le nrüshvu ti ole?”

¹⁰Nle a-zintse jochü pe a-tho apfu nyu shü lo senru kechon pe kazü apentha kesü thyüshü.

¹¹Ai ntsoka nle a-hon apfu khilo kela we a-le mhuntsun shochün pe ntsü kelai le!”

¹²Npugü le satan ka zoshü, “Gwasa,” “A-le nyu le bin yo apfu nben nyu, ai nle Job we nthyunnyü nya.” Tsüselo satan le tinla.

Job Nyenyu Lo A-kenya NKekela

¹³Khenyüme Job nyenyu jule anyugun tsa peshü tsin gü kanyu hobin,

¹⁴lo lilonyu nme le tin Job kiryüo, “Agun le methutse dan zen low yhen bin, lo gada dan le tsükho ka a-chvü lotyü kebin ka.

¹⁵Sabea nyu le whütse ryü agun whe-o tsü apfu hü zentin laso. Lo ngonyu apfu dushvu lao ano ryü nka zoshü nrün genyu ale tinchwi kelo gwünzin le,” tse zoshü.

¹⁶A-le jozo nsen kebin ka gonyu kecha nme le ryüo, “Tsangpera le tsüryüo tanyü dan lo tsü kekhwe nyu aphu shweshvu bu laso. Ano ryü nka zoshü titse tinchwikelo gwünzin le.”

¹⁷Tsügü le jozo nsen kebin ka gonyu kecha nme le ryüo, “Chaldea nyu danshen le ryü agun whe-o ngonyu aphu dushvu lao ut dan zentin laso ano ryü nka zoshü nrün genyu ale tinchwikelo gwünzin le.”

¹⁸A-le jozo nsen kebin ka gonyu kecha nme le ryüo, “N nyenyu jule anyugun tsa peshü tsin gü kanyu ho kebin ka,

¹⁹kazü kesi kipon tsangkenbu terhi nme le ryü, ka gü whünren pe anyugun aphu jon shvubu laso. Ano nka zoshü nrün genyu ale tinchwikelo gwünzin le,” tse zoshü.

²⁰Tsontsin Job le solo-o a-nyungwamvuo a-phi sürhenla, a-pe thula tson-o kazü nyu nkhün tsüla.

²¹A-le zoshü, “Ale akenben a nnyunlo lo akenben siti. Npugü le khishü lo a-le khisen tin laso. A-zan no kechwi gü thyülo nda!”

²²Tha hi aphu le ryüe Job le Sunggigü nmuo kemu thyüla mvu.

Job 2

Satan le Job Seme Nikethyü

¹Khenyüme tsangge nyu le Npugü mhundyü nyu keryü ka, satan ko anyugun dan nyu hü.

²Npugü le a-ketsoshü, “Nle dikipon hü tinla ola?” Satan le zonishü, “Ale lika hika güo kazü nyu ho nsin nshe hü le.”

³Tsontsin Npugü le a-ketsoshü, “Nle agogü Job rüla shale nmvula?” “Kazü nyu temi nme a-hontse joketsin sen lo gwa mvu. A-le arüshvu lo petsü sao gwakemvu thyü hümvu. Nle a-hüsü a-kon kendi ka a-whe, ai Job le himhundyü hontse joketsin sen hü nle.”

⁴Satan le a-jo kenishü, “Temi nme le rhün binlo nrün genyu tha phu hoshü lati.

⁵Ai ntsoka nle a-min nthyünnyü keshü we a-le nmhuntsun shochün pe ntsü lati!” tsonla.

⁶Tsügenyu Npugü le satan ka zoshü, “Gwasa, a-le nben nyu, ai nle a-boshvulo nrün ndi.”

⁷Tsüselo satan le Npugü mhundyü nyu tin-o Job min pen kethyüshvu no chwiryü la.

⁸Tson-o Job le gü ka khüpe keshü bin ki dun-o lakeko nme pe a-kethyüshvu whe bin.

⁹Laryü a-nu le a-ka zoshü, “Nle ntsokhin-e himhundyü hontse joketsin sen bin zun ole? Nyuthyüo Sunggigü swetsü lao sila mvula?”

¹⁰Job le a-jo kenishü, “Nle zozü kemvu zobin nle! Sunggigü le thakegwa peha nipe ntsü shülo khilo hü nyo. Lo a-le kenjün kethyü pe ntsü shülo dihontse kenya logwa tila?” A-le kenjün kethyü aphu nyue, Job le thame zo Sunggigü ntsun mvu.

Job Pvünyu Jule Keryü

¹¹Job pvünyu mishen ju: Teman nyida nyu Eliphaz, Shuah kazü nyu Bildad lo Naamah kazü nyu Zophar. Anyugun le Job le ditsüki thyü kenjün thyü bin yo tsü rüla nyükelo ka gü Job nyun thyü nbwe shü titse rhilo.

¹²Anyugun le ntsenki bin-o Job hyushü ai a-shalo mvula. Anyugun le a-sha keloka nyungwa mvuo chü, anyugun phi sürhen, kenphü shwe kedun shü lo pe anyugun pe ge shü.

¹³Tson-o a-le ditsüki thyü kenjün thyü binyo hyu kebin genyu jokon me-e zomvu tse keben kezün jontsenyü a-zen-o tsüka dun bin.

Job 3

Job Le Sunggigü Ka Kenya Kethyü

¹Tsüsiki Job le jozo-o a-kenyun jon gü swetsü so.

Job

²⁻³O Sunggigü, a nnyukelo jon gü swetsü lalo; a phupfü kelo kezün jon gü swetsü lalo!

⁴Jon tsügü pe kezün jon thyü lalo, Sunggigü. Jon tsügü rüchün ninya lalo; keben no tsü ben ninya lalo.

⁵Jon tsü pe kengü lo züntin kethyü jon thyüla; nmhu pe tsü henlao yhüko sun lalo.

⁶Chen gü nyu tsüje tsÜ pe shünya la, lo tsü swüni nya lalo;

⁷tsü pe a-shakendi, shekerhün kendi je thyüla.

⁸Temvunyu dan ka zoshüo no jon tsügü swetsü lalo; Leviathan-e ketsen kelo do sha kehü nyu no.

⁹Lonyü shyepfü no benschü nyala; tsüje tsüno benschü nyala.

¹⁰Tsüje a nnyu keshü genyu tsü swetsü lalo, akhishwi pe ano kenjün kethyü lo nyungwamvu kethyü genyu.

- 11** Nyuthyüo ano ajvü ginyu sila mvuyo, nmvue nnyushü nye ka sila mvuyo.
- 12** Nyuthyüo ajvü le a-kho pe ano loyo? Nyuthyüo ano a-hon tsü loyo?
- 13** Ale tsüka sikela we ntsoka rüyü bin nrün,
- 14** nduka rajabin thyünikelo raja nyu lo kedanyu hontse zhübin nrün.
- 15** Tson yatselo ale suna raka le a-ka kesü thyü kebin raja nyu hontse zhübin nrün,
- 16** nmvue nyuhanyu hontse zhübin nrün.
- 17** Sika nyu we temi serikemvu güe gwakemvu thyü mvula, lo thathyü kenjün thyü kehü güe kerüyü hyulo hü.
- 18** Donyue nyunbwe nye lohü, a-nyugun kesü kethyü khwe nyülo mvuso.
- 19** Kedanyu lo keshenyue tsünyu bin, donyu-e anyugun npu nyu ben nyu bin mvu laso.
- 20** Nyuthyüo temi no yhun kenjün thyü bin hüyo? Nyuthyüo keben khishüo temi no nyun kenjün thyü hüyo?
- 21** Kesi khwe bin-e tsü le ryümvu; anyugun le kenya lihi nyeki kesi n nyü.
- 22** Anyugun le sio pe sunla kemvuthen anyu kenyülo hümvu;
- 23** Sunggigü le anyugun sidyü kebula lo lizin hizin apu nyu a-te thyüla.
- 24** Tyütsü nrün sunka, ale chechü, lo anyun kenjünthyü bin gwünzin.
- 25** Ale nshvu-nrün kehü apu age ryüla.
- 26** Ale nyunkebwe, kerüyü ndi, lo akenjün kethyü le a-keni ndi.

Job 4

Kenthon Kerigü (4:1—14:22) Eliphaz

- 1-2** Job, ale jozo shülo nle n kenyü mvula mvu alo? Ale matse binlo mvuso.
- 3** Nle temi kechon senthyü shü lo kvukemvu nyu thyü nko shü.
- 4** Temi peha le phansü, kvumvu lo hokeli binlo, njo le a-thyü kepeche pe no solo hü.
- 5** Kenjün kethyü tsüle ntsoka we n ge ryü laso, lo nle tsü teno kethyü le nkerüshvu laso.
- 6** Nle Sunggigü rüshvu hü, lo me le n nmukeloi ndi; tsügenyu nle peche lo n kenrin no bin mvu loshvu.

- ⁷Rüchün shüta. Dikipon temi kemitsin nyu le kenke teno lahä nla.
- ⁸Ale temi gwakemvunyu le low yhenshü lo ntsi keshü hontse serikemvu tsi shüshüo ntsoka gwakemvu lo serikemvu gvü kebin hyu laso.
- ⁹Tsangkenbu terhi hontse, Sunggigü le a-nyuntao anyugun nkela.
- ¹⁰Serikemvunyu le shünyho hontse nho lo nhu bin, ai Sunggigü le anyugun no nra mvula lo anyugun hü boryü lahä.
- ¹¹Shünyho hontse thame tüntyü lomvuo sila, lo anyugun nyenyu le nren nru lahä.
- ¹²Gwüngwa jolo nme le nkHVü tse ryü, tson-o ale tsünyü khelo.
- ¹³Tsüle akevü pe zhülo mvula.
- ¹⁴Ale nshvu lo nrün-o, ake nsü khokho tsela.
- ¹⁵Keven tsangkenhi nme le amhun kesü shü tsontsin a-hü terun tsela.
- ¹⁶Tha peha le tsüka so kebin ale hyu; ale hyu, ai tsüle nyuyo ale zo lomvu. Tsüselo matse kebin ka ale thakhwe me nyülo:
- ¹⁷“Temi nme le Sunggigü mhundyü nyu kemitsin nyu thyülo gwa le nmvue anyhunkeshü gü mhundyü ka nshünlo gwa ole?”
- ¹⁸Sunggigü le tsangge kebin gonyu dan-e tenyen hümvu; a-le lilonyu kemue hyulo lahä.
- ¹⁹N kerüchün le a-le nnyo pe kethyü nyukhu nme tenyen titse bin le, shyenyu hontse boren lalo kegwa kenphü nme?
- ²⁰Temi nme le lonyü yhunbin logwa, ai shamvu tse ngwün gü le ryükemvu ka sila logwa.
- ²¹A-kebin aphu sen tinla; a-le kensü ndi tse sila hü.”

Job 5

- ¹Job ko-o, peha le ajo kenishülo gwa le. Nle a-ki gülo kegwa tsangge lilonyu peha le bin le?
- ²N npvü nnyuntao kenjünthyü sila titse kethyü le tharüchün kemvu, kepha tha so.
- ³Ale kephonyu nme le nshvumvu kebin hyu, ai ale shochün hi whütse pe akakhün nyu shüla.
- ⁴Anyugun nyenyu le kenikeshü hyu loho, jokerabin nyu temi nme soryü anyu nopen keshü ndi.

- ⁵Nnyo kebin nyu le kephonyu shye tyü ti shye le tsehü dan nyu yhun soryüe lo keterinyu le a-kenya tepen ti.
- ⁶Gwakemvu le nnyo nyu yhun chwiryü mvu, nmvue kekevü le kazü nyu yhun chwiryü mvu.
- ⁷Tson mvu! Temi le kenjün kethyü senryü a-npvü a-ge shülo kehü gwünzin, mah nyu mah kechin le chwiryü ketsin kethyü hontse.
- ⁸Ale n yatse kethyü we, ale Sunggigü ki rani gü a rüla pe a-mhundyü ka shüti.
- ⁹A-le tha keda thyü kehü dan ngun le shati loho, lo a-tho ndun kethyü le keni ndi.
- ¹⁰A-le tsangkenri nipe kazü gü nyu shüo low ntsen shü.
- ¹¹Ketsin, tsenyo kehü nyu penso shü kehü gü tsü le Sunggigü lo shekerhün pe chü kehü nyu aphu tsü shü hü.
- ¹²⁻¹³A-le tedo kegwanyu le rhi kebin dan no shesela hü, lo thakesha nyu le rhi kebin anyu npfü anyugun sen nyu minla hü nyo, tson-o anyugun le thyü kebin nme-e gwa loho,
- ¹⁴nhenyu lvu kae anyugun le kezün nyu kese hü.
- ¹⁵Ai Sunggigü le kesi nyu kendi nyu kenishü hü; a-le me le nshwe kehü rhokedyü nyu kenishü hü.
- ¹⁶A-le kendinyu no a-sidyü binlo lo serikemvu gü no nra mvula hü.
- ¹⁷Sunggigü le a-kemu tsin pe hishü kehü gü le henkegwa nyu! A-le nrho keshü ka nnyunta lanyu.
- ¹⁸Sunggigü le a-le jün keshüshvu gü phinshü hü; a-ben le nnthyünnyü shü lo nthyü keshherhün shühü.
- ¹⁹Kenjün kethyü nyu a-le gwün kechon n keni shüti;
- ²⁰chenda le keryü ka, a-le n ntsen-o nno rhün loti, lo teri ka kesinyu n keni shüti.
- ²¹Selü kethyü nyu ben nyu Sunggigü le n kenishüti; kenke le keryü ka a-le n kenilo ti.
- ²²Kenke lo chenda le ryülo nle shwinyü lati lo nle tehenthyü nshvu loho.
- ²³Nle yhen kebin low günyu tsonye no bin loho; thame ka tehenthyü no nwhe loho.
- ²⁴Tson-o nprika nyu bwenye tse yhun loti; nle ntanyü nri kegü ka, anyugun le kenshvu kendi ka kebin hyu loti.
- ²⁵N nyenyu no chon pe tehen hontse ti.

²⁶Logvü gwüinkho tikemvuthen shye le mün kebin hontse nle yhun bin-o nkethen ti ti.

²⁷Job, agun le füthon sao hi shalo laso. Tsüle ketsin le, tsügenyu tsü lolo.

Job 6

Job

¹⁻²A kenjün kethyü lo anyungwa kemvu pe kesükü ka kensu sü kethyü we,

³tsüle züda nyu hachon nyeki nsu ti, tsügenyu ajo kerü genyu hagon dun thyü nya.

⁴Kekvutsin Sunggigü le tho pe ashwe laso, lo tsüka türün le amin sü laso. Sunggigü le kenshvu kenrin no don pe a ntsun bin.

⁵Gada le tehen sütyü lolo rünyun lahä, lo methu nme le a-chvü sütyü lolo ma tse lahä.

⁶Ai segü le meme tse kethyü tsi shü kemvu chvü tyü logwa la? Terozü kechon gü ka nyu keyhün le bin nla?

⁷Tsühontse ale tyütsü nyümvu laso lo ale lihi tyüe tyüo ho laso.

⁸Nyuthyüo a-le nyu hiyo Sunggigü le tsü pe atsü mvula? Nyuthyüo ale akehi kenishü mvula?

⁹A-kendo yatselo a-no aboshvu lalo!

¹⁰A-le tsoni tse ale sha yatselo, asherhün-o whejon ti, kenjünthyü sae kesha thyü. Sunggigü le nshün tse ale shabin; A-le johokeshü dan ale ntsun hü mvu.

¹¹Ale nyu kekvu le bin-o yhubin semon? A Kenrin kendi le nyuthyüo yhun bin tila?

¹²Tso lope athyüshü ole? Amin hile lazo ole?

¹³A kenishülo nrün kekvu ndi laso; akeche fü gü lo kegwa bin nme ndi so.

¹⁴Kenjünthyü pe hihontse kethyü ka aso ketsin thyü kehü apfünyu senmvulo shvu bin nle- ale Sunggigü khelae nmvue.

¹⁵Ai hagon apvünyu ju, tsangri shümvu lalo rinyu le sinla kehü hontse a-sa laso.

¹⁶Rinyu dan le khetsa lo khezü le khin bin,

¹⁷ai kenyen nyu tsü le ndi lahä, lo züzhe le nrun lo sin lahä.

¹⁸Kenjwen nyu le zü füo nmhenla anyugun le nmhon-o kazü kesi ki sila.

¹⁹Sheba lo Tema nyu kenjwen nyu le fü,

- ²⁰ai rinyu kesin khoka anyugun kenrin ndi la.
- ²¹A genyu hagun le rinyu kesin tsüdan hontse hagun le ale gwünshvu kebin hyu shüo nshvuo akho ka ranila.
- ²²Ale hagun no jwe nme pe atsü nmvue agenyu jvüjwe pe peha nyu tsü
- ²³nmvue shwikerüchün nyu nmvue kekvunyu peha ben nyu akenishü lotse hi ole?
- ²⁴Gwasa, a senthyü shü; akemu zope ahishü. Ale ma tse hagun khwe nyü ti.
- ²⁵Joketsin le me le shalo hünyo, ai hagun we a-kon kendi zobin nyo.
- ²⁶Hagun le ale kenrun kenryü zobin nle tse rüchün bin nyo; tsonlo nyuthyüo ale shekese jozo keshü kenishü hü nla?
- ²⁷Hagun le do tego genyue wheshwi hü lo hagun khokenitsin hagun pvünyu, hon se pe hagun npvü n nya lohü!
- ²⁸Amhun nri shüta. Ale nku mvu le.
- ²⁹Hagun le nithen ritsin gü laso. Njümvu kebin tsü khela. A nmu nya. Ale njü bin nle.
- ³⁰Ai hagun kerüchün le ale nku bin- hagun le ale thyüzü bin-o njü letse zolo nrün ndi tse rüchün bin nyo.

Job 7

- ¹Kazü nyu temi keyhun le a-tho le rüsa, lo a-keyhun gwünkho le jonshe zen kebin nyu hontse mvu ole,
- ²donyu le kengü kekun nnyüho kehü hontse; thatho kethyü nyu le a-chün khwe kebin hontse le.
- ³Shye jon kethon ale nyuthyüo yhun nrün ndi; khejetsen anyun kenjün thyü.
- ⁴Ale zhü titse keto tsülo, zhü lomvu, khensin kekhen kekho-o tsangkeben khwe loho.
- ⁵Kethyü nyu le amin sü; kethyü kakü le tsüje pfü; a kethyü le pon chwiryü.
- ⁶Akenrin ndi tse ajon dan le gü jü; dyükedanyu dyüchvü nyeki nmhe tin jü laso.
- ⁷Rüchün shüta, O Sunggigü a keyhun hile hengwa nti le; anyun kenyü le a-keni thyüla so.
- ⁸Nle ntsoka ahyu bin, ai hyuni mvuso. Nle afüe, ale ndi kelai so.
- ⁹⁻¹⁰Nmhu le tinlao hyu mvula kehü hontse temi le sila lo raniryü hümvu; a-keshanyu aphu a-nmhinla hünyo.

- ¹¹Nmvu! Ale ntsema bin loho! Ale anyunta lo kenjün thyü bin nle. Ale jozo ti.
- ¹²Nle nyuthyüo akhwe bin nla? Ale zünyu kehü nyukhu nme ole?
- ¹³Ale rüyü lo titseo keto tsü; a kethyü no bwekelo nri bin.
- ¹⁴Ai nle ano amiki akerü soryü la; nle tsemin lo rümen nishü la,
- ¹⁵ano kenjün thyüo min higü nyu yhun kebin nyeki khvüshon sila nyükvulo kemvuthen.
- ¹⁶Ale khela ti; yhunbin anyu tsemi laso.
- ¹⁷Temi hile nyuthyüo nmhundyü ka gonri tsinla? Nyuthy"yo a-le nyuthyü bin yo tsü rüchün hü nla?
- ¹⁸Lonyütsen nle a-nri lo gwünkho aphu a-kegwakeshvu shwi.
- ¹⁹Nle a nrimvu gwa shüo ano atsizü nyüshü lomvu ti ole?
- ²⁰A kemu le nnthyü nnyü la le, nle doka kekhwe gü? Nle nyuthyüo a lope nle nriton kebin gü thyüla la? Ale ngenyu khvü nsuri tsin kethyü nme la le?
- ²¹Nle a kemu jüshü keloimvu se ole? Athyü kezü jülo nrün ndi le? Thon mvutse ale asika nyu bin tin lati, lo nle afü kethyü ka ale bin mvu lati.

Job 8

Bildad

- ¹⁻²Nle dithenki kenrun kenryü jo zobin tila?
- ³Sunggigü le kenjü tsü khi kelula hümvu; nyu le njüyo a-le tsü thyüshü mvula hümvu.
- ⁴N nyenyu jule Sunggigü mhundyü nyu mukela genyu, anyugun le mukela hontse a-le shaja pe anyugun tsü laso.
- ⁵Ai nle ntsoka raniryü Kekvutsin Sunggigü ka n shwikenjün hi lolo;
- ⁶nle njü lo nshün yatselo, Sunggigü le ryü nche shüti lo nkami penso nipe nchün thyü shüti.
- ⁷Tson-o nle nkekela kenya tsü aphu pe Sunggigü le ntsü shü nrün zen kendyü loho.
- ⁸Gwüingwa me nduka kensü nri shü; ngun pvübon nyu le shakelo ketsin gü rüchün shü.
- ⁹Ngun keyhun le züri, ngun le thame shamvu; ngun le kengü hontse tin lahä.
- ¹⁰Ai nduka temi keseri nyu no nsenthyü shüta; anyugun le nyu zoshü tiyo nyüshü:

- 11“Zü kendi bin ka nba le yhun hümvu; tsüle dyükenbe kendi ki bin hümvu.
- 12Zü le sin lalo tsüle rügu lahä, bwe rio gwe pe thatho thyü kü kemvu ka.
- 13Temi Sunggigü shahü kemvu nyu le nba tsüdan hontse lati; anyugun kenrin le tinla hü, Sunggigü nmhinla kehü nyu le.
- 14Anyugun ketenyen le kentero men,
- 15Anyugun le kentero men ge nngü yatselo tsüle a-no loti ole? Anyugun le tsü nrhisü lolo, sobin loti ole?”
- 16Temi gwakemvu nyule yhäko mhundyü nyu jontsü hontse yhun chwiryü, jontsü hontse yhun pe chwi kesü thyü bin.
- 17Anyugun men tsen pe tsonye ka ryü pfü bin hü.
- 18Ai phü lalo- anyugun le tsüka bin tse kethyü temi nme sha loho.
- 19Ele, temi gwakemvu nyu shekerhün aphu le tsü; temi kechanyu le ryü anyugun bin khinlo lahä.
- 20Ai Sunggigü le temi kegwanyu khela loho, nmvue temi gwakemvu nyu che hümvu.
- 21A-le nno nnyü lo nra sen niti,
- 22ai a-le keja kepfü senryü n kenrhinyu ge shüti, lo serikemvu nyu kakhwün le ndi lati.

Job 9

Job

- 1-2Ele, ale himhundyü tsü aphu nyülo laso. Ai dihontse temi le Sunggigü mhundyü ka njülo tila?
- 3Ligü higü dihontse a-zen kenyi lomon? A-le ketso kethyü kon yie khishü logwa temi nme tsü kenishü loho.
- 4Sunggigü le thasha lo kvusa; temi nme so-o a-ntsun loho.
- 5A-le nchwe ki teshashü mvutse kazüthun khi ketu la lo a-nyunkenta nyu a-le tsüdan nke lahä.
- 6Sunggigü le kazükenu nishüo kazü kenishü; a-le kazü ketun dan bokenu shü hü.
- 7A-le yhäko no chwiryü mvula, lo kheje ki shyenyü no benshü mvula logwa.
- 8N me-e Sunggigü kecheo tsang sükhun shümvu nmvue zürin gü kedü shüo no rani lamvu.

- ⁹Sunggigü le shyenyü dan pe tsangge hüsü shü- penpho, sezoketsonyu, kachonkepennyu, lo tesinzin shyenyü dan.
- ¹⁰A-le thyükeshü a-tho keda ngun le shati lomvu. lo a-tho ndun kethyü le keni ndi.
- ¹¹A-le akhoka gü jüe ale a-hyu loho.
- ¹²A-le nyu lonyü yo khilo lahä; lo temi nme a-khinlo nrün ndi; temi nme nshvu mvuo, “Nle nyuthyü bin nla?” tse a-ketso loho.
- ¹³Sunggigü le a-nyunkenta süni hü. A-le a-shwikerüchün nyu boren lahä zürin gü Rahab kecheo a-ntsun kehü nyu.
- ¹⁴Tsonlo ale nyu jo zope Sunggigü jo kenishü tila?
- ¹⁵Ale akemu ndi yatse-e, ale Sunggigü ajün kerashü kehü gü ka a shwikenjün hilo kegwa nti.
- ¹⁶Tson yatse-e, a-le ano jozo shüe, a-le akhwenyü shüti ado tse ale tenyen mvu.
- ¹⁷A-le tsangkenbu terhi nipe aboren boryü laso a-kon a-ni nme kendi ka.
- ¹⁸A-le ano atüshe henlo kegwa thyü shümvu; a-le kenjün kethyü pe akeyhun kesü thyüla.
- ¹⁹Ale tenge tse shwi tile? Sunggigü ge tenge tse tile? Ale a-zan jokerabin ka gü tile? Segü le a-thyü pe no gülo gwa la?
- ²⁰Ale kemu ndi lo njü, ai ajo le mukela khwe hontse, lo ale kezo apu anmu kebin hontse.
- ²¹⁻²²Ale kemu ndi, ai kesha thyü gwün. Ale yhun anyutsemi laso. Lihi thyü bin-e; kemu ndi nmvue mue, Sunggigü le ngun nke lati.
- ²³Kemu kendi nyu nme le whütse silae, Sunggigü le shwinyü bin.
- ²⁴Sunggigü le kazü gü pe serikemvu nyutsüla. A-le mejün kera kehü nyu apu no thahyu mvula. Sunggigü le tsü thyüshü mvu lo, segü le la?
- ²⁵A jon dan le tin jü laso, thakegwa nme ndi tse.
- ²⁶A keyhun le run kenmhetsin gü hontse tin jü laso, logi le tepfü chotsü kejü kenmhe hontse.
- ²⁷⁻²⁸Ale n nyükemerao akethyü nmhinla titse binlo, akenjün kethyü apu athen ryüla; Sunggigü le a nmu kebin ale sha laso.
- ²⁹Kemu pe age shükela sile, ale nyuthyü bin semon?
- ³⁰Shabu nme akemu dan sü keloimvu.

³¹Sunggigü le ashwe pe kerhu pe keshü tekhwün nme nyu shüla, lo a phinyae ahen keja laso.

³²Sunggigü le temi yatselo, ale a-jo kenishü nrün; ayi kega kebin gü genyu jokerabin ki güti.

³³Ai temi nme ayi jaka tsonchü keshüi ndi- temi nme-e Sunggigü ayi jün kera kethyüi ndi.

³⁴Shaja pe atsü nya gwün ta, Sunggigü! Kenshvu kenrin gü tsü sentin lalo!

³⁵Ale nshvu mvu. Ale a npfü anyun sha kebin genyu ale a-zen kenthon ti.

Job 10

¹Ale yhun anyutsemi laso. Ale kenjünthyüo kenyo kebin nyü shüta.

²A nmu nyalo, Sunggigü. Aka zo shülo! Nyu genyu a nmu bin nla?

³Tsühontse gwamvu kethyü tsü le njü ole? Nle n npfü thyükesü shwi ntsüla tile? Tson-o serikemvu nyu le rhikebin dan shwio nyükemera kethyü tsü le gwa ole?

⁴Nle agun hontse tha nri hü ole?

⁵Agun hontse nkeyhun le zü ole?

⁶Tsonlo nyuthyüo nle akemu aphu kedü lo athyü kezü aphu fühü nla?

⁷Ale mu mvutse nle shabin, nben nyu temi nme akeni loho.

⁸N ben le arhen lo athyü shü, lo ntsoka ben tsü pe a nke bin.

⁹Nle nnyo pe athyü keshü tsü rüchün shüta; nle aboren pe kenphü thyüni lati tse ole?

¹⁰Nle kenko pe apvü tsü shüo ano a-ge yhunlo; nle ano ajvü ginyu min sorryü.

¹¹Nle thyüru lo thyüyhe pe arhen shü lo thyütsi lo thyügi pe thyüru gü je shü.

¹²Nle kerhün ronzin lo sozin kehü pe atsü shü, lo nle anuchao ale rhün hü.

¹³Ai tsü gwümkho aphu ka nle a nthyü nnyü titse kebuo rhi kehü ale ntsoka we sha laso.

¹⁴Ale kemu thyüshü tile nmvuyo tse nle a nrihü; tson-o nle akemu jüshü mvula nrün genyu.

¹⁵Ale mula nyemhun, ale nben nyu kenjün thyülo, ai ale njü kebin ka we, ale gwale tsemvu. Ale rüsü rükhü lo keja kepfü nyu nme so.

¹⁶Ale tha peha ka gwa lolo, nle shünyho hontse ahü lola; a nthyünnyü titse nle ndun thoe thyü.

¹⁷Nle a-zintse a ntsun-o shahu peha no bin; age nnyunkenta le chon ketsin tsin; nle a-zintse thakeshün peha nyu a whe titse ndo.

¹⁸Sunggigü nle nyuthyüo ano nnyu lola? Temi nme no ahyu kemvuka ano sila mvule.

¹⁹Ajvü ginyu njü sika nyu gü lao bin mvu yatselo gwakvu nrün.

²⁰A keyhun le ndi güjü lamvu ole? Ano akesha thyülo! Ale binsin nrün gwünkho günyu ano akenyülo.

²¹Ale whütse gun jü lo raniryü loho- kezün lo kengü kazü nme nyu gü jü,

²²Kezün, kengü lo kevükeben kethyü kazü nme, tsünyu keben le kezün hontse.

Job 11

Zophar

¹⁻²Temi nme-e kenrun kenryü hidan jo kenishü mvuti ole? Jo kechon kezo genyu temi le njülo ti ole?

³Job, n kerüchun we agun le nko kenishü loho letse ole? Nle shwikenyü jo genyu agun le tha zolo nrün ndila ti ole?

⁴Nle nyu zoyo nle tsüle ketsin letse; nle Sunggigü mhundyü nyu nshün letse bin nyo.

⁵Sunggigü no njo kenishü lo ditsüki akenyü tila!

⁶Kensü le a-kon kechon le bin; ntsun ritsin-o temi le shati lo keho le bin nle tse a-le nka zoshü nrün. Sunggigü le nle shaja hyulo kezü nyeki kerho pe ntsü bin nle.

⁷Sunggigü keda lo kekvu keni le kebin nle hyulo ole?

⁸Sunggigü genyu tsang le a-keni ndi, ai tsüle nle tilo keho ki bin. Sunggigü le kesinyu kazü shabin, ai nle tsü shamvu.

⁹Sunggigü keda le kazü nyeki gon, züda nyeki nmhun.

¹⁰Sunggigü le nten zenryü jokera yatselo, a-khinlo kegwa segü le bin nla?

¹¹Sunggigü le temi senyu le lihi kemvuyo sha; a-le anyugun thagwakemvu aphu hyu.

¹²Tehen hon gada le senthyülo kela nchelo kethyü we kephonyu le thashalo soti.

¹³N nyun no njü lota, Job, Sunggigü tilo.

¹⁴N kanyu gwakemvu lo a-zü kemvu dan khipe shwela.

¹⁵Tson-o nko lo pecheo, kazü gü teno nilo.

¹⁶Tson yatselo n kenjün kethyü kerüchün aphu tin lati, zü le da tinlao rüchün nimvu kela hontse lati.

¹⁷N keyhun le nhenyu tsangkenyü nyeki ben kvu lati, lo keyhun ka kezün tsin gwünkho tsüle lonyü hontse ben lati.

¹⁸Nle kenshvu ndi lo n kenrin le bin sao yhun loti; Sunggigü le n ntsen lo-o kerüyü pe ntsü ti.

¹⁹Nle n shwikerüchün nyu nshvu loho; temi kechon le nka keche hiti.

²⁰Ai serikemvu nyu le shekese thyüo lizin hizin nri ti, lo thame ka tinchwilo nrün kendi hyu loti. Anyugun kenrin gü le kesi le ryü kejü nti.

Job 12

Job

¹⁻²Ele, hagon ko kesha temi le. Hagon le sila lo kensü ko hagon zen sila ti.

³Ai ako hagon hontse tha rüchünlo kehü le age bin; ale thame kae hagon penkemvu ndi le; hagon le kezo tsü temi aphu shabin nle.

⁴Ntsoka we apvünyu jue ashwinyü bin; ale njü lo kemu ndi yatse-e anyugun le a shwinyü bin nyo; Ai Sunggigü le akehi nyüshü kehü gwünkho nme le bin.

⁵Hagon le kenjün kethyü ndi, tson-e a lope keyü thyübin; hagon le che güjü kela temi nme vü bin.

⁶Ai kerühunyu lo Sunggigü shahü kemvunyu le bwenye tse yhun bin, anyugun kenko nti pe anyu tero gü thyü bin.

⁷Tegü lo tehenthyü dan- hagon senthyü keshüi kechon le bin nle;

⁸kazü lo züda nyu nyukhu dan ka kensü ketso lo.

⁹Npugü ben le anyugun thyüshü tse kethyü anyu aphu shabin nle.

¹⁰Nyukhu dan keyhun aphu tsontsin shü kehü gü tsü le Sunggigü; temi kerhünronzin aphu aben nyu bin.

¹¹Ai nyi le ketyüketsü kegwa keshvu ntsin kehü hontse, n yhütin jo dan nyülo hü.

¹²⁻¹³Kethennyu le kensü le bin, ai Sunggigü we kensü lo kekvu le bin. Kethennyu le thasha kekho lohü; Sunggigü we thasha kekholo lo thyülo kegwa kekvu le bin.

¹⁴Sunggigü le sürhola lo segü le thyünilo tila, lo segü le Sunggigü le pe dothyü kela gü hoshülo tila?

¹⁵Sunggigü le tsangkanri khishü mvula lo sinla hü; a-le zü hoshü lo züda chwiryü hü.

- ¹⁶Sunggigü le nko lo a-zin kvu lohü; me le sakela gü lo sakehü gü au mihvu nren a-kekvu nyu bin.
- ¹⁷A-le kekvu kesen nyu kensü khilola lo sharhinyu le kenunyu hontse thathyü lahü.
- ¹⁸A-le raja nyu khishe lao anyugun no me dothyü tin lahü;
- ¹⁹a-le püshükedanyu lo kekvu nyu thyü ketsenyo lahü.
- ²⁰A-le me le tenyen kehü nyu no nra mvula, lo kethennyu thakesha khilo lahü.
- ²¹A-le kekvu sen kebin nyu no keja pfüla lo kedathyü kebin pe keni thyü shü lahü.
- ²²A-le keben nipe kesi hontse zün kebin bin nyu shü hü.
- ²³A-le senye thyü pe nko lo gon shü hü, ai tsontseo a-le anyugun nyekvu lo anyu nke lahü.
- ²⁴A-le anyugun sharhinyu pe kenunyu thyüla lo anyugun no nmhon-o nmhe lahü,
- ²⁵anyugun no kezün nyu keseü lo kenzeü nyu hontse kezekego lahü.

Job 13

- ¹⁻²Hagun le kezo tsü aphu ale himhundyü nyülo laso. Ale tsÜ aphu shabin nle; hagun le dikho shayo ale tsü shabin nyo. Ale hagun pen kemvu ndi.
- ³Ai ale Sunggigü zen kenyo bin nle, hagun mvu; ale a-zen-o arüla tsü kenyi nyübin nle.
- ⁴Hagun we nku pe hagun thasha kemvu hen bin nyo; hagun le temi nme thyü kesherhün shülo keho doctor nyu hontse le.
- ⁵Matse binlo peha le hagun le thakeshanyu ado tse rüchün bin logwa!
- ⁶Nyülo ale arüla zo kebin ka.
- ⁷Hagun le nyuthyüo nku bin nla? Hagun kenku genyu Sunggigü kechwi thyü shüti tse rüchün bin nle?
- ⁸Hagun le a-nopen titse bin le? Hagun le jokerabin nyu a-genyu kenyi ti ole?
- ⁹Sunggigü le hagun nri kegwa thyü shülo,, a-le thakegwa peha hyulo tile? Hagun le temi salo kehü genyu Sunggigü salo ti ado tse rüchün bin nle?
- ¹⁰Hagun le kebu ki a rüchün nshvu bin-e a-le hagun rho shüti,
- ¹¹lo a-kekvu le kenshvu pe nkesü thyü shüti.

¹²Hagun thakesha jo le jonbü hontse a-kon ndi; hagun jo dan le gin hontse nren kelai.

¹³Ntsema bin-o ano jo zoshülo, lo nyuthyü nyüyo thyülo.

¹⁴Ale a keyhun-e pe shü titse ndo bin nle.

¹⁵A kenrin aphu nmhe laso, tsügenyu Sunggigü le a boshvu lae nyuthyü mon? Ale a-ka a rüla zoshü ti.

¹⁶A kepeche le a kenishüe logwa, serikemvu nyu nme pecheo Sunggigü teno hü kemvu genyu.

¹⁷Ale jozo kekho shü kethyü dan nyülo.

¹⁸Ale arüla zoshü titse ndo bin nle, ale njü tse kethyü ale sha kebin genyu.

¹⁹Nle a nmu titse ryüjü nle, Sunggigü? Tsonyatselo, ale ale matse sila titse ndo bin nle.

²⁰Ano thakon hvu ketso shüta, nkenda letse shüta, lo ale nkebu loho:

²¹Shaja pe atsü kebin khela, lo kenshvu pe aboren nya.

²²Zori shülo, O Sunggigü, lo ale kenishü ti. Nmvulo ano zoshülo nle kenishüta.

²³A kemu le nyu la? Ale nyuthyü züla la? Nyukemu pe a njü bin nla?

²⁴Nyuthyüo akhela ola? Nyuthyü alope n shwikerüchün nyu hontse hü nla?

²⁵Nle a ketsun bin nle? Ale jonnyü nme gwünzin le; nle npenkon kesi nme whe bin nle.

²⁶Nle thakon ketsen senryü a nmu bin nyo. ale ponyu ka thyü kethyü.

²⁷Nle tegiron pe apha phinla; nle a kenkvu aphu nri bin, lo apha nyushvue nri bin.

²⁸Ts"genyu ale senkeren hontse terüla, lo tsemü le tyükela phi hontse laso.

Job 14

¹Tenunyu ge nnyun keryü temi aphu a keyhun jon le zü ri lo kejün kethyü le sü.

²Ngun le nyekepun hontse yhun sorryüo rügu whütse lahü; ngun le kengü hontse hyumvu lahü.

³Nle ahi-e n riti ole, Sunggigü, nmvue a kegwa keshvu nrío a jünkera ti ole?

⁴Temi hontse nshün kemvu nyu ge kenshün nme chwiryü keloi mvule.

⁵Nchwenyu a-keyhun jon kethon kezü tho pe bin la- a-le yhun nrün shye swüpe bin la. Nle tsü thyü lao, tsü kelu lo nrün ndi.

- ⁶A-nri nyao a-khepe no a-npfü hūlo; a-le tsonlo gwa yatselo, rūsao yhun bin-e no a-sherhūnlo.
- ⁷Senbin nme le phūn la yatse-e; tsūle rhūn-o senni chwiryū logwa.
- ⁸A-me dan le peshūla, lo a-bin le silae,
- ⁹zū le ntsen shūlo tsūle senbin bwe hontse senni lohū.
- ¹⁰Ai temi we sila lo, tsūle a-genyu keniso; a-le sila lo, a-le dikibin semon?
- ¹¹Zūri le tsun mvukela, lo zi le sin kela hontse,
- ¹²temi le sila lo, niso loho. Tsang le kebinthen anyugun le chonsoryū loho; anyugun kezhū kesun loho.
- ¹³Ale nno alope kesinyu kazū ki kebu lanyū le; nnyunkenta ponla kemvuthen alope kebu lata, tson-o a rüchūnkelo gwūnkho nme pe bin njū ta.
- ¹⁴Temi nme le sila lo, a-le rhūniryū logwa ole? Ai ale gwūnkho gwakvu kethyū khweti, kenjūn kethyū gwūnkho hile kenithyū kela khwe ti.
- ¹⁵Tson-o nle ako shūlo ale khin shūti, lo nle nyhun keshū, ahigū shwi n kenyū ti.
- ¹⁶Tsūselo nle a kenkvu aphu nri ti, ai nle akemu rüchūn bin loho.
- ¹⁷Nle tsū jūshūla lo tsū pe shwe lati; nle ale thyüzū kela aphu shon lati.
- ¹⁸Kazūthun dan le che lalo gwūnkho nme le ryū ti lo tsonkhin no ketu lati.
- ¹⁹Zū le tsonye chweshe sentin la, lo tsangrida le nnyo chūn sentin lahū; tsūhontse temi le a-keyhun ka nrin kebin tsū nle nke lahū.
- ²⁰Nle temi nme nye kvulo-o kethonthen a-nishū lahū; silao a-mhun thyū kelu lahū.
- ²¹A-nyudan le teshwe hyu lohū, ai a-le thame ka tsū shamvu, nmvue anyugun le kemeni lae pe a-ka zomvu.
- ²²A-le a-min ge kenjūn kethyū lo anyun nyu nyugwa kemvu nti keshā.

Job 15

Kenthon Kenyahun Gü
(15:1—21:34)
Eliphaz

¹⁻²Jo kenrun, Job! Jo Kenrun!

³Thakeshanyu nme-e nhontse zo hūmvu nmvue a-kon kendi zo-o a-npfü a-nopen hūmvu.

- ⁴NLe n npfü ntson nyu hü yatselo, temi nme Sunggigü nshvu loho; temi nme a-ka hi loho.
- ⁵Nle serimvu ketsin tse njo nyu zoshü le; tedo kegwa jo nyu nle kebulo titse bin nyo.
- ⁶Ale n nmu mvue gwa; nle zokeshü jo dan aphu nmmu laso.
- ⁷Nle temi nnyulo keritsin gü letse rüchün bin le? Sunggigü le kazüthun dan thyükeschü ka nko tsüka bin ole?
- ⁸Sunggigü le tharhi kebin nle nyülo ole? Temi kensü hile n npfü nhon le?
- ⁹Agun le shakemvu nme nko shabin mvu.
- ¹⁰Agun le temi pehüchon kela- npvü mhundyü kennyu nyuka thasha lole.
- ¹¹Sunggigü le nyunthyü kenbwe pe ntsü, nyuthyüo tsü kenibin nla? Agun le bwenye tse a-genyu jo dan zoshü le.
- ¹²Ai nle agun ge n kenyü mvu lo nnyunta la.
- ¹³Nle Sunggigü ge nnyunta lo a-sü mvula.
- ¹⁴Temi nme-e nshün ketsin thyü logwa ole? Sunggigü mhundyü nyu temi nme njü logwa le?
- ¹⁵Nyuthyüo, Sunggigü le tsanggalonyue tenyen mvula; anyugun-e a-mhundyü nyu nshün kemvu genyu.
- ¹⁶Lo Temi le zü ketsü hontse gwakemvu tsü hü; ele, temi le serimvu, temi le amin ndile.
- ¹⁷Ntsoka nyülo ta Job, ale nyu shabin yo.
- ¹⁸Thakeshanyu le ketsin pe asenhyü shüle anyugun le anyu pvübon nyu ka shakelo dan, lo anyugun le tsü kebu lamvu.
- ¹⁹Anyugun kazünyu sinrünyü kechanyu ndi; Sunggigü kipun anyugun tsontsin zütin kela temi nme ndi.
- ²⁰Me nshwe kehü temi serikemvu gü we, a-rhünthen a-nthyünnyü ti.
- ²¹A-yhütin nyu kenshvu khwe le bin hüti, lo a-le kenshvu ndi tse rüchün kebin ka seketyü nyu le a-whe ti.
- ²²A-le kezün nrhikelo a-kenrin ndi, bin peha ka a-dushvula titse zhethon le a-khwe kebin genyu.,
- ²³lo güda le a-simin tyü titse khwe bin. A-sidyü le züntin kebin a-le shabin;
- ²⁴kenke le, raja kekvunyu nme hontse a-whe titse khwe bin.

²⁵Sunggigü ntsun-o a-jenthün thyü lo Kekvutsin gü sүjün mvu kehü temi gü ge tsühontse kethyü le ryüti.

²⁶⁻²⁷Temi tsүgü le ketekho lo mejozen mvu; a-le a-nyunrüo a-gida penso, lo Sunggigü zen kenren titse tin gü hü nyo.

²⁸Temi tsүgü le nyida dan lolo lo a-npunyu le tin lalo ka dan khinlo, ai teri le nyida lo ka tsüdan nke lati.

²⁹A-le nnya thon bin loho; a-hon nme binthon loho. A-she a-züe ndi lati,

³⁰lo a-le kezün nrhi loho. A-le mah le a-ro rokela senbin nme hontse lati, tsangkenbu le a-kepun whün sentin lati.

³¹A-le pho ritsin-o gwakemvu tenyen bin yatselo gwakemvu pe a-chün thyüti.

³²A-gwünkho pen kemvu ka a-le rügu lati, senru hontse rügu lao tsü le thame ka njvüni loho.

³³A-le vainbin le a-sha kenyo nrhi kela hontse ti; olivbin nme le a-kepun nrhi kela hontse lati.

³⁴Sunggigü shakemvu nyu le a-tsipwen bin loho, lo jvүjwe sen-o ka thyü kelo gü mah le nke lati.

³⁵Kekevü rhi lo gwakemvu thyü kehü dan le hidan le; a-zintse mekesa le anyugun nyun süpfü.

Job 16

Job

¹⁻²Ale himhundyü jo tsühontse kethyü nyülo laso; hagun nyunthyü kenbwe jo le nthyünnyü keshü nti le.

³Hagun le kethonthen kenthon bin ti ole? Hagun le a-zintse jo kekhin zobin tile?

⁴Hagun le abin ka bin lo ale hagun bin ka yatse kethyü we, ako hagun le zokebin aphu zolo gwa. Ale ape pfükezen-o jo kechon pe hagun ka zolo gwa le.

⁵Ale hagun senthyüo hagun thyü nkoshü lo hagun nthon-o hagun nyunthyü nbwen shü logwa.

⁶Ai ajo le ache lomvu, lo matse bin-e akethyü le rüyü lomvu.

⁷Nle ano atson rüzi laso, Sunggigü; nle akaminyu no sila.

⁸Nle aten lola; nle a shwikerüchün nyu le. Ano agi lo aru ntila, tson-o me no tsüle akemu genyu letse lola.

⁹Sunggigü le a-nyunkenta nyu asüthü-sürü laso; a-le a shwirüchün-o a nrhi lola.

- ¹⁰ Temi dan le nsü pe anye; anyugun le ahun pfüo a-jon di.
- ¹¹ Sunggigü le akhipe temi gwakemvu nyu ben ka shüla.
- ¹² Ale bwenye tse yhun bin, ai Sunggigü le agunda sü lo-o a keben lo a kedü renla. Sunggigü le alope nri kebin nme thyüla
- ¹³ tson-o lizin hizin tholevü pe ashwe- thotsi dan le ashwe lo ajün laso; tson-o a-le akenjün pe hishü mvu.
- ¹⁴ A-le ajün nini shü; shüpahü nyu le me nrhi pe kenunyu hontse kela hontse a-le a whe.
- ¹⁵ Ale chechüo ronphi khi be, lo hika kenphü nyu dun bin nle.
- ¹⁶ A mhun nhon la kemvuthen ale nra, ayhütyü nme lo nngü laso,
- ¹⁷ ai ale kemu nme thyü mvule, lo Sunggigü ka akehi-e anyunketsin thyü bin nle.
- ¹⁸ O kazü, age a-zükemvu thyükeshü kebula nyalo! Ale kenjü hi kebin no matse la nyata!
- ¹⁹ Tsangge peha le agenyu so-o a denzin bin.
- ²⁰ Apvünyu ju le a kesü; ayhüphu che pe Sunggigü kishü.
- ²¹ Ale temi peha no agenyu Sunggigü ka shwikenjün hi nyü le, temi nme le a-pfünyu genyu shwikenjün kehi hontse.
- ²² Ntsoka we achen dan le tin jü laso, lo ale rani kemvu tson nyu tsonchü bin laso.

Job 17

- ¹ A keyhun keni kho nni laso. Ale ateshe hen loho la sele; sika nti ame agenyu thakecha ndi so.
- ² Temi aphu nyuntao ashwinyü kebin ale nri bin nle.
- ³ Ale njü bin le, Sunggigü. Ajo loshü ta. Ale nyu zobin yo tsü keche kethyü temi nme ndi.
- ⁴ Nle anyugun nyun khinlao anyu le rüchün lomvu laso; ntsoka anyugun no asa kvu lanyo lo.
- ⁵ Ndukanyu thakesha jo le temi nme le pisa genyu a-pfünyu sala lo a-nyenyu le tsügenyu kenjün thyü ti.
- ⁶ Ntsoka we temi dan le thakeshajo higü zo a ntsun bin laso; anyugun le ryü nsü pe amhun nye.
- ⁷ Anyugwa kemvu le ayhütyü thyü pe zün güjü la sele; apha ben le nthü pe thashe hontse laso.

- ⁸ Temi njü letse kehü nyu le a-kerüla, lo anyugun apfu ale Sunggigü shamvu letse a nmula.
- ⁹ Anyugun le rühvulokekü nyu letse kehü dan le anyu le njü letse rüchün kvu laso.
- ¹⁰ Ai anyugun apfu ryü amhundyü ka solo yatse kethyü we, anyugun nme-e thasha kethyü ale hyu loho.
- ¹¹ Ajon dan le tin laso, ale rhi kebin dan thyülo mvu laso ; akenrin le tinla sele.
- ¹² Ai apfünyu ju le khejenyu le tsangkeben letse; anyugun le keben tsügü le akhonni bin nle tse zo, ai ale kezün nyu kebin ale shabin nle.
- ¹³ A kenrin le kesi kazü gü nti, ale tsüki kezün nyu zhü bin ti.
- ¹⁴ Ale sika ka apvü tse koti, lo -tyü kebin ntse ka nle ajvü lo alügi letse ti.
- ¹⁵ Tsüki a kenrin peha le bin nle? Segü le hyu ola?
- ¹⁶ Kenrin le azen-o gü loho, ale kesinyu kazü ki gü lo.

Job 18

Bildad

- ¹⁻² Job, nhontse kethyü temi le matsela hü mvule? Nle khelao agun khwenyü yatselo, agun le nnton ti.
- ³ Nyuthyüo nle agun le pho pe senru hontse letse rüchün hü nla?
- ⁴ Nle n npfü nnyuntao nntyü nnyü kebin gwünzin. Nnyunkenta genyu kazü gü khela ti ole? Nno rünyulo nrün genyu Sunggigü le kazüthun khiketu lati ole?
- ⁵ Serikemvu gü mah kenben bokemhü lati; tsüno nnyü nimvu lati.
- ⁶ A-phika nyu a-mahkenben no züntin lati.
- ⁷ A-phalvu kedo le nnumvubin, ai ntsoka we a-pha nsüla; a-npfü ada ka a-le che lati.
- ⁸ A-le tsonchüo joh nyu yüla, tson-o a-pha dyülo la;
- ⁹ sen nme nyu a-phagun dyüo a-sü lola.
- ¹⁰ Kazünyu kebuo sen nme thyü njü; a-tson nyu sen nme thyü bin.
- ¹¹ A-tekehun apfu kenshvu le khwe bin; tsüle kenkvü apfu nyu a-then hü.
- ¹² A-le kenya nyu thyü hü, ai ntsoka we a-le nnyo tin laso; kenke le a-khoka so-o khwebin.
- ¹³ Kethyükenyü gwakemvu le a-minpen süo a-phaben le ten bin.

- ¹⁴A-le kenshvu ndi tse yhun kebin a-kanyu a-sürhen lati, tson-o a-süzen gü Kesi Raja teno ti.
- ¹⁵Mahtso pe a-kanyu kezen shü kela siki- ligü higü tsünyu yhun logwa!
- ¹⁶A-men lo a-rodan le rüguo nko lati.
- ¹⁷Kanyu lo tegwenki-e a-rüla kegwa kezo le kenithyü la; temi nme a-rüchün nimvula ti.
- ¹⁸Kerhün nyu kazünyu a-hü pe shwela, keben nyu a-hüpe kezün nyu shü lati.
- ¹⁹A-le a-tsipwen rhün kebin nme ndi lati.
- ²⁰Nphozin gü nkhün keti a-rüla nyükelo nyu apfu nshvuo a-kensü ti.
- ²¹Temi gwakemvu nyu ge tsühontse ti, Sunggigü süjün hükemvu nyu le tsoni.

Job 19

Job

- ¹⁻²Nyuthyüo hagin le jozo pe ata agvü bin hü nla?
- ³Hagin le anshwe lo nshwe nini lo akenhi genyu keja kethyü ndi ayila.
- ⁴Ale thyü züla yatse-e, tsüle hagin ge ole?
- ⁵Hagin kerüchün le hagin le anyeki gwa,, lo ale kenjünthyü kebin hile akemu genyu tse bin nyo.
- ⁶Sunggigü le hi thyüshü tse kethyü hagin le hyu mvu ole? A-le atenlo titse a nsen shü.
- ⁷Ale a-zümvu le tsheshü; ai temi nme-e tsünyü mvu; temi nme-e ale kenjü kehi tsü nyüshü mvu.
- ⁸Sunggigü le atsonkhin lao ale tsü nken loho laso; a-le atson pe kezün nyu kebula.
- ⁹A-le akenya apfu sen tinla lo azan kegwa nkela.
- ¹⁰A-le lizin hizin avüshü. A-le akenrin menphü lao ano rügu lo si güjü laso.
- ¹¹Sunggigü le anyunta lo nthün-o a ntsun bin; a-le alope a-shwinyükemvu ketsin nyu hontse bin.
- ¹²A-le a-rihüdan nipe awhe bin; anyugun le kürun lo-o tsünyu bin aka hun lola.
- ¹³Sunggigü le asikezen nyu dan no akhela; ale asha kehünyu mhundyü ka tetsin nme thyü laso;
- ¹⁴ashvunye lo apfünyu dan le tinla.

- ¹⁵Tesin thyü aka nyu bin kehü dan le a nmhinla; agogi dan le akhipe shahükemvu nyu sinrünyi nyu hontse la.
- ¹⁶Ale agonyu nme ko shüe a-le khinshümvu- a-no ache shülo tse ale hibin-e.
- ¹⁷A nu le ateshe rün nyü nyümvu, lo a npfü asikezen nyu le akho nniryü mvu.
- ¹⁸Ntsenyu dan le ahyu shülo a nkhin-o ashwinyü.
- ¹⁹Apfünyu akhokenitsin nyu le ashwi ntsü; ale sotsin kehü nyu le a ntsun.
- ²⁰Agi nti pe aru je pfü; ale sila kemvu gwünzin.
- ²¹Hagun le apfünyu le! A njün shüta! Sunggigü ben le avüshe la sele.
- ²²Nyuthyüo hagun le Sunggigü hontse a nshwe tila? Hagun le anthyünnyü pe gwaso tselo mvuzun le?
- ²³Temi peha no ajo dan rüchün lo-o pe lesü nme ka thu njü lo akenyü ti!
- ²⁴Nmvue keyhenvü pe tsoge ajo dan thu lao tsüno kethonthen bin nyü le.
- ²⁵Ai tsangge peha le kenkhin ki ryüo anopen loti tse ale shabin nle.
- ²⁶Kethyünyu le agi hi tyü kela siki-e ale amin hinyu kebin ka Sunggigü hyuti.
- ²⁷Ale ahyuti lo a-le tesin nme hontse loho. A kepeche ndila kechamvule hagun le zo,
- ²⁸“Ngun dihontse a-nthyünnyü lo tila?” Ngun thakon peha fülo-o awhe tile.
- ²⁹Ai ntsoka zhethon gü nshvulo- Sunggigü nyukekhü senryü kemu geshü kehü zhethon gü, tson-o hagun le mejün kera kehü nme le bin tse sha loti.

Job 20

Zophar

- ¹⁻²Job, nle ano rünyu mvu laso. Ale akekheni loho kela genyu njo kenishü ti.
- ³Nle zokeshü tsüle meta bin nle, ai ale dihontse njo keni tiyo shabin nyo.
- ⁴Nduka temi thyü pe kazünyu shükeri kanyu,
- ⁵temi serikemvu nyu nme le kethon a-sherhün lohümvu tse kethyü nle shatsen tsü bin nle.
- ⁶A-le gon pe tsang tun bin, gon sao a-pe le nmhu ti bin
- ⁷ai kenphü hontse a-whün pe shwe lati. Asha kehünyu le ale dikipon tinla yo tse a-fü kendi lati.
- ⁸A-le khejenyu nmi, lo tsemin nme kehyu hontse ndi lati, tson-o hyunimvu lati.

- ⁹A-le yhun kehü bin nyu ndi lati;
- ¹⁰lo a-nyenyu dan le kendinyu ka shvutyü, kenjünthyü thathyüo a-pu thoti.
- ¹¹A-thyümin le selo thyü lo mero bin, ai tsü le kenphü ngwa whütse lati.
- ¹²⁻¹³Gwakemvu le a-genyu yhünjo bin tson-o tsürün le a-kenyüo peha pe a-mün ka shüpfü bin.
- ¹⁴Ai a-gin nyu ketyüketsü tsügü le khüla, khüpe terün kekhü hontse la.
- ¹⁵Serikemvu gü le a-le rühu kelo kenya gütsü keso shü lahä; Sunggigü le tsüle a-ginda nyu bin-e khinilo lahä.
- ¹⁶Temi gwakemvu nyu le nyishükelo le terün hontse; peri a-tseyi gwakemvu le kendu hontse tsüle a-boshvu lahä.
- ¹⁷A-le rhünbin-o oliv terzü le züri tsun kebin hyu loho, nmvue nyüzü lo khuzü le züri tsun kebin.
- ¹⁸A-le thyü kehü a-tho dan aphu ksheshü lati; a-le a-kenya sen asherhün kelo gwünkho hyu loho,
- ¹⁹a-le kendi nyu nshwe lo süjün mvu kela genyu lo me kechanyu le thyü keshü ka khin lola.
- ²⁰A-tha ketepen le a-kenithyü mvu.
- ²¹A-le tyütsü lo thame nsen shü hümvu, ai ntsoka we a-le gwakenye kehü tsü le a-kenkhin thyüryü laso.
- ²²A-le gwakenye sa kebin ka kenjün kethyü khvükensu aphu ryü a-miren lati.
- ²³A-no nyutyü nyüyo tyülo! Sunggigü le nyunkenthün lo nyunkenta shaja pe a-tsü ti.
- ²⁴A-le tegi zhethon nrhi lati tse ndo kebin ka lazo tholevü le a-shweshe shü lati.
- ²⁵Tholevü tsi le a-mi shwephe la; tsü a-ra kenshwe ge a-zi no je ti, lo kenshvu le a-nyun sü ti.
- ²⁶A-le nsen kenjü aphu nkela; temi ben le thyüshü kemvu mah le a-le lo a-kaminyu aphu ro lati.
- ²⁷Tsang le temi higü kemu khishwi shü, lo kazü gü le a-kentsun jo zoshü.
- ²⁸A-kenya aphu nke lati Sunggigü nyunkenta zükeda gü nyu.
- ²⁹Temi serikemvu gü jün le hi, Sunggigü le anyugun jün tho pe bin njü.

Job 21

Job

- 1-2** Ale nyu zobin yo nyü shüta; nyunthyü kenbwe ale hagun ka hi kebin le tsü nti.
- 3** Jokezo gwÜnkho pe atsü shüo ale zobu shü kela siki ashwinyü nyülo ashwinyü lota.
- 4** Ale sila kehü temi zen kega binmvu; ale nyhenlo keho kon le bin nle.
- 5** A nri keshü nti-e hagun kerükeshvu thyüo ntsema la mvu ole?
- 6** Age nyu hontse thyü layo ale rüchün keshü ka, ale akerüshvu lo nsü ndün laso.
- 7** Sunggigü le nyuthyü gwakemvu nyu no yhunbin anyugun no then lo gwakenye lohü nla?
- 8** Anyugun nyenyu lo tsüdan nyenyu no bin, yhunbin tsüdan aphu peshü so keryü hyulo.
- 9** Sunggigü le kenke senryü anyugun kakhwün nyu shümvu; anyugun keyhun nyu kenshvu ndi.
- 10** Ele, ketekhi nme ndi tse anyugun senru aphu nchelo lo nkin lo.
- 11** Anyugun nyenyu dan le tanyü nyu hontse tin-o kecho
- 12** lo harp lo kheli khun lü thyüo dathyü.
- 13** Anyugun le bwenye tse yhun lo-o kenjün thyü mvutse sila.
- 14** Serikemvu gü le Sunggigü no anyugun khelao anyugun kendo thyü titse zola; anyugun keyhun ka a-kendo gü shanyü mvu.
- 15** Anyugun le Sunggigü lothyü mvue gwa nmvue a-ka kehithyü bin-e kechwi nme ndi le tse rüchün hü.
- 16** Anyugun npfü anyugun kekvu ka gwa lole tse zohü, ai anyugun kerüchün tsü a we lo lomvu.
- 17** Temi serikemvu gü mahkenben le nmhü lahü le? Anyugun peha le kenke teno lola? Sunggigü le a nyunkenta ka shaja pe serikemvu nyu tsü
- 18** lo tsangkenbu ka npenkon hontse whün pe shwela, nmvue tsangkenbu terhi le kenphü whün sentin kela hontse la le?
- 19** A-pvü kemu genyu Sunggigü le shaja pe a-nyu tsübin nle tse hagun le zobin nyo. Nmvu! Sunggigü no shaja pe kemu nyu npfü tsülo; a-no anyugun kemu genyu a-le tsü thyüshü letse tsin shülo.
- 20** Kemu nyu no a-npfü a-shaja pfüta; anyugun no Sunggigü nyunkekhü shalo.
- 21** Temi nme le a-keyhun gü lalo, a-nyenyu dan le sherhün hüle nmvuyo, a-le rüchün ketsin thyü hü le?

- 22** Temi nme le Sunggigü senthyü logwa ole, ketetso ki kebin dan-e jünkera kehü gü?
- 23-24** Temi peha le sikemvuthen apu sherhün bin hü; anyugun le shekerhün thyü rüyüo si hü, anyugun thyümin leyi kegwa thyü pe.
- 25** Kechanyu we shekerhün ndi shü; a-nyu kenjün thyü yhun bin-o sila.
- 26** Ai apu kemetse silao pe sunla hü; anyugun apu ntse le je lati.
- 27** Hagun le a rüchün nshvuo thagwa kemvu rhikebin ale hagun kerüchün shabin nle.
- 28** “Hagun le ntsoka we temi keda gü ka le diki bin nla, gwakemvu thyü kehü temi gü?” tse ketso bin nyo.
- 29** Hagun le kenjwen nyu nthon shü mvu ole? Anyugun le nyu jo sen niryü yo hagun le sha le nmvula?
- 30** Sunggigü le a-nyuntao shaja khi keshü jon nyü, a-zintse temi serikemvu gü nrhoshü hü nle.
- 31** Temi nme temi serikemvu gü nmu hümvu, nmvue a-le thyükeshü dan apu kethun hü mvu.
- 32** A-pen-o sika bin ki me le khwe kegwa thyü kebin a-sika ki kegü ka,
- 33** temi yie yie le kethen-o a-kesun ki gü lo kazüe nkvhü tse a-so ge tsü lahä.
- 34** Lo hagun le! A-kon kendi pe anyun thyü nbwe titse! Hagun le ajo kenikeshü tsü apu kenku le.

Job 22

Kenthon Kenshen Gü (22:1—27:23) *Eliphaz*

- 1-2** Temi kensütsin, Sunggigü le senmvulo keshvu temi peha le bin ole?
- 3** Nle kenjü gü thyü kebin le Sunggigü kechwile, nmvue nle gwa kethyü genyu a-chelo bin le?
- 4** Nle Sunggigü nshvu kehü genyu a-le nsenthyü lo kegwakeshvu keshwi senryü nge shü bin mvu.
- 5** Nmvu, nle musa kela genyu; nle gwakemvu kethyü apu genyu le.
- 6** Nsikezen gü no nka pisa tepu kelo tho, nle a-phi sentin lao no thame ben nrün ndi la.
- 7** Nle zü pe hokeli kebin nyu tsü mvula, lo nnyo kebin nyu gin thyü shü mvula.

- ⁸Nle nkekvu lo ngwüngwa bin yao kazü aphu khin lola.
- ⁹Nle magi nyu chekemvu nti mvu, ai nle tegonyu njün mvuo anyugun hon selo la.
- ¹⁰Tsügenyu ntsoka we chwe le nhun laso, lo whütse kenshvu le nkesü thyüla tiso.
- ¹¹Tsü le züntin tselao nle hyu mvu, lo zü keda nme le nhenlo laso.
- ¹²Sunggigü le tsang ketetso tsinki yhun-o shyenyü dan le tetso bin-e nkhün-o tsüdan shwibin mvu ole?
- ¹³Lo nle, “Sunggigü le nyu sha ola? tse ketso. A-le nmhu nyu kebu bin- a-le dihontse ngun jün keralo tila?”
- ¹⁴N kerüchün le nmhu kezün le a-sunlo lao a-le hyu mvu, a-le tsangneki nsin nshe kebin hontse.
- ¹⁵Nle temi gwakemvu nyu le a-zintse then kehü tsonda nyu tsonchü titse rhilo la ole?
- ¹⁶Anyugun gwünkho le ryükemvu kanyu zü keda le anyugun chün sentin laso.
- ¹⁷Temi hidan le Sunggigü kenila lo a-le anyugun ge thame thyü kelo mvu tse tenyen hü.
- ¹⁸Ai anyugun thyü pe gwakenye keshü gü tsü le Sunggigü- Ale serikemvu nyu kerüchün hi shakekho lomvu le.
- ¹⁹Temi kegwanyu le a-kenyü lo kemu kendi nyu le nnyü hü, anyugun le serikemvu nyu le shaja hyu kelo shwi keshü ka.
- ²⁰Serikemvu gü hon aphu nke lati lo nsen kelo lihi-e mah le ro lati.
- ²¹Job, ntsoka Sunggigü zen-o gwatho la lo a-lope n shwikerüchün nyu nme hontse nya lalo; nle tson loyatselo, a-le jochü pe ntsü ti.
- ²²A-le khikeshü senkethyü lolo; a-jo pe nnyun ka shü pfülo.
- ²³Ele, nle tsenyo-o Sunggigü ki rani ryü lo n kakhwün nyu thyü kela gwakemvu tsü aphu khela.
- ²⁴N suna pe shwela; n suna kegwatsin dan jün pe züzhe kesin ki khwen lalo.
- ²⁵Kekvutsin Sunggigü no n suna thyülo, lo a-no ngenyu n rakagi, khwe tetso kebin thyülo.
- ²⁶Tsonlo nle a-zintse Sunggigü tenyen ti, lo a-le nshekerhün khishü kehü gü letse hyu loti.
- ²⁷Nle kehithyü keshü ka, a-le kenishü ti, lo nle sweshü kenjü tsü zen hü ti.

²⁸Nle ntho apfu nyu gwa loti, lo keben le ntson gwün nben shüti.

²⁹Sunggigü le ketekho kehü nyu khishela lo tsenyo kehü nyu kenishü hü nle.

³⁰Nle kemu ndi yatselo a-le n kenishwi shü ti, ntho le njü yatselo.

Job 23

Job

¹⁻²Ale Sunggigü ge kenya bin zun le; a kenjün kethyü hi süni keloimvu.

³Dika a-hyulo gwayo, lo dihontse a-kehü bin ka gü tiyo shala nyü le.

⁴Ale a-mhundyü nyu arüla zoshü lo ale kenyi kebin apfu pe a-mhundyü ka shü ti.

⁵A-le nyu zo tiyo ale shalo nyü lo dihontse a-le ajo kenishü tiyo.

⁶Sunggigü le a-kekvu apfu sen a ntsun tile? Nmvu, ale jo zoshülo a-le nyü shüti.

⁷Ale njü le, ale Sunggigü zen kenthon logwa; A-le gwüingwa ka kethonthen ale njü letse zoshwi shüti.

⁸Ale nphozin fü, ai Sunggigü le tsüki ndi; ale nkhüzin füe a-hyu lomvu.

⁹Sunggigü le tesozin lo tesinzin thatho thyü bin, ai ale a-hyulo mvu.

¹⁰Tson-e Sunggigü le akekvu apfu sha; a-le akegwa keshvu shwishü yatselo, ale nshün kethyü hyu loti.

¹¹Ale joketsin sen-o a-le kejukelo tson dan then hü, lo lizin hizin keja tin lamvu.

¹²Ale a-zintse Sunggigü le nyu johoshü yo thyü hü; ale a-kendo then hü, a npfü akenyü gü mvule.

¹³A-le thame kae kelu hümvu. Temi nme-e a-ntsun loho nmvue a-le nyuthyü nyü bin yo khin loho.

¹⁴A-le agenyu nyu rhisen bin yo thyü pen ti; tsü le a-le rhi kebin kechon dan nyu nme nti;

¹⁵ale a-mhundyü nyu nshvuo ndün hü.

¹⁶⁻¹⁷Kekvutsin Sunggigü le akepeche nke laso. Athyü pe ano nshvu kebin tsüle, kezün gü le kemvu, tsü le Sunggigü le- kezün gü le athyü pe ano thahyumvu laya tse-e.

Job 24

¹Nyuthyüo Sunggigü le jünkera nrün gwÜnkho, a-lothyü kehünyu genyu kenjü jon nme thola mvuyo no?

²Temi le kazü kechon hyulo nrün genyu terhi tso boketu; anyugun le tanyü rühu pe anyugun npfü anyu hon kerhün lola.

³Anyugun le tegonyu dan gada khilo la, lo maginyu nme le a-pu thoshü kemvuthen tsügi thutse khinlo la.

⁴Anyugun le kendinyu no a-kenjü hyu kelo khin lo rhokedyünyu kemvu thyüo no tin-o kebu.

⁵Tsügenyu kendinyu no gada tehen hon, hontse tehenyun kemvu kazü ki achvü fü; kecha nme kae anyugun le anyu nyenyu genyu ketyüketsü fü kelo ndi.

⁶Anyugun le anyugun low kemvu gvü ti, lo serikemvu nyu vainlow nyu vainsha lü kequen loti.

⁷Anyugun le kheje ki phinya pe anyu hen mvutse zhü ti, kekun nyu tha pe anyu kehen ndi.

⁸Kazüthun ge tsangri tsükeryü tsü le anyugun ntsen, lo anyugun le kesun ndio tsonye tesun hü.

⁹Temi gwakemvu nyu le a-pvü kendi nyuhanyu pe a-do thyü lola lo kendinyu no a-nyenyu pe anyugun pu thoshü hü.

¹⁰Ai kendinyu no a-kesun phi ndio chwi lahü; anyugun le lowgvü ketse gwünkho kae khün bin hü.

¹¹Anyugun le oliv ter lo vainzu thün bin, ai anyugun we teri bin hü.

¹²Nyida nyu tejünshvu kepfü lo sigü kejü nyu le nra bin ai Sunggigü le anyugun kehi nyüshü mvu.

¹³Keben gü kenikela temi le bin; anyugun le tsü shamvu nmvue tsü le tsin keshün nyu gü mvu.

¹⁴Medukeshvu nyu le lonyü nshwe sorryüo gü kedinyu dushvu, lo a-le kheje ki rühu hü.

¹⁵Keyüla gü le tsangzün keshyemu keryü khwe bin hü; temi nme no a-hyumvu nrün genyu a-mhun sun pfü hü.

¹⁶Khejenyu kerühu nyu le karhen hü, ai anyugun le nhenyu kebuo keben nrhi lahü.

¹⁷Anyugun le nhenyu keben nshvu, ai anyugun le kezün we nshvumvu.

(Zophar)

¹⁸Zü keda le temi serikemvu gü chün sen tin lahü, lo Sunggigü le a-kazü gü swetsü la; a-le a-vain low ki gü thathyü sinmvu lahü.

¹⁹Kenyün lo kesin nyu khetsa le ndila kehü hontse kemu nyu nme le kerhün nyu kazünyu ndi lati.

²⁰A-jvüe ntsoka we a-rüchün mvu lati; a-le senbin kepen nme hontse a-nyuryü lo nke lati.

²¹A-le maginyu nshwe kethyü lo nyu kendiginyu shwikenjün pe hishü kemvu genyu tsonti.

²²Sunggigü le a-kenko nyu, kekvunyu nke lati; Sunggigü le tha thyüshülo temi serikemvu nyu le sila hü.

²³Sunggigü le a-no kenshvu ndi tse bin logwa,, ai gwünkho aphu ka a-nri bin ti.

²⁴Gwünkho nme ka serikemvu nyu le gwakenye bin, ai a-le jontsü hontse rügu lahä, lowpen nme gvülo kela hontse.

²⁵Hihontse mvu, tse temi peha le zolo gwa le? Ajo dan le ketsin mvu tse temi peha le tsinshü logwa le?

Job 25

Bildad

¹⁻²Sunggigü le kvusa; temi aphu a-kenshvu nyu so mvu loshvu; a-le tsangge a-rajaphen no bwenye tse bin hü.

³Temi peha le a-lothyü kehü tsanggalonyu swübulo gwa le? Sunggigü keben le ben shü kemvu bin peha le bin le?

⁴Temi peha le Sunggigü mhundyü nyu kemitsin nmvue nshün logwa le?

⁵A-yhühyu ka we shye-e ben mvu lo shyenyü dan-e nshün mvu.

⁶Tsonyatselo temi, ntse lo nyukhu we tsünye ki dihontse tila? Sunggigü mhundyü nyu temi hile nyu kon ola?

Job 26

Job

¹⁻²Hagun le a keche kegwa dihontse kethyü nme yo ale kendinyu lo kvukemvu nme!

³Hagun le senkethyü kegwa lo hagun thakesha pe kephonyu a hihontse kethyü nyu nme zen kenjün lo!

⁴Hagun kerüchün we segü le hagun jo aphu nyüla? Segü le hagun thukeyhun pe hihontse zolo tse shüla?

Bildad

- ⁵Kesinyu kapu le kazü hensin ki zü nyu ndün bin.
- ⁶Kesinyu kazü le Sunggigü mhundyü ka ndo bin; a-mhundyü nyu a-kehen thame ndi.
- ⁷Sunggigü le tesozin tsang sükhun shüo kazü gü pe a-kenrun ge hüsü shü.
- ⁸Zü pe nmhu sü keshü gü tsü le Sunggigü lo tsüdan ntsen-o kensu gü no tsü jonrhen lamvu.
- ⁹A-le shyelvu pe nmhu nme sizin kebu njü.
- ¹⁰A-le züda gü zühun shüo keben lo kezün kenjün kho shü.
- ¹¹A-le tsang tunpfü kebin kachon dan rho keshü ka, tsüdan le nshvuo ndün sola.
- ¹²Züda so kvukelo gü tsü le a-kenko; a-da kegwa nyu a-le züringü Rahab nkela.
- ¹³Tsang thyü nshün keshü gü tsü le a-teshe, züringü tin kejü gü boshvu kela tsü le a-ben le.
- ¹⁴Ai hidan hile a-kekvu a-thakeshanyu nti, nrakhe keshü ngun le nyükelo gwünzin. Sunggigü le ketsin ditsüki gon yo. Segü le shalo gwa tila?

Job 27

Job

- ¹⁻²Ale rhün kehü Kekvutsin Sunggigü zan nyu swe bin nle, a-le age kenjü gü thyüshü mvuo akeyhun no kenjün thyü bin-
- ³Sunggigü le a-teshe khishü kebin then,
- ⁴amün pe jo gwakemvu nme-e zo loho, ayi le kenku jo nme-e zo loho.
- ⁵Hagun le njü letse ale thame kae zo loho; ale akemu ndi letse tenge bin-o akesi jon titi.
- ⁶Ale njü le tse zokebin gü kheshü loho; anyun tsentsü bin nle.
- ⁷A ntsun lo a nren kebin nyu aphu no temi serikemvu lo njükemvu nyu hontse shaja hyulo letse nda.
- ⁸Sunggigü tenyen hükemvu nyu le Sunggigü le a-keyhun khilo lati tse kethyü gwümkho gü le keryü ka, a-kenrin nyu le bin nla?
- ⁹Kenjün kethyü le keryü ka, Sunggigü le anyugun khwenyü shüti ole?
- ¹⁰Anyugun le a-le khishü kebin shekerhün gü tepen mvu loshvu; anyugun le a-ka hizin hü mvu loshvu.

¹¹Sunggigü kekvu le ditsüki gon yo ano pe hagun senthyü shüta, lo Kekvutsin Sunggigü le nyu ndo binyo a-kon zokekho shüta.

¹²Ai tsonmvu, hagun le hagun npfü hyu kela si genyu, tsonlo nyuthyüo a-kon kendi tsühontse kethyü zohü nla?

Zophar

¹³Kekvutsin Sunggigü le hihontse temi serikemvu, mekemvu thyü kehü nyu shaja pe tsü bin nle.

¹⁴Anyugun nyu peche kechon le bin logwa ai aphu terinyu boshvu kü lati; anyugun nyenyu dan le tyütsü a-nyu ginyü loho.

¹⁵N senkelo dan le npen sila ti lo anyugun maginyu dan-e tsüdan kesi chechü loho.

¹⁶Serikemvu gü le raka swülobu keho le bin lo phinya senmvulo keshvu nye kerüche le bin logwa;

¹⁷ai temi kegwanyu peha le phinya gü bin; lo temi ketsin nyu peha le raka gü tsü khilo ti.

¹⁸Serikemvu nyu le ka thyü pe kentero le a-meren kenjü hontse nmvue low khwe kebin donyu nme then hontse bin ti.

¹⁹Gwünkho kekkin nme ka anyugun le nnya bin-o zhütsü tson-o soryülo, anyugun kenya le ndi kela hyu loti.

²⁰Whütse züda keryü hontse keshvu le ryü lati; khejenyu tsangkenbu nme le ryü anyugun whün sen tin lati;

²¹npheo tsangkenbu le ryü anyugun ka nyu anyugun whün sentin lati;

²²tsüle anyugun shwinjün mvutse anyugun whün ti anyugun le tinla titse ndo kebin ka.

²³Anyugun le tin kebin ka tsangnbu tun tun tse kenke kekvu senryü anyugun ketsun ti.

Job 28

Kensü Keshwe

¹Rakagi tso kehü bin le bin; Suna thyü keshün kehü bin le bin.

²Temi le kazü nyu tegi tsolo Lo tso ge tamagi rozun lohü.

³Temi le kezün kentsun tsin gü nri. Anyugun le kazü kentsuntsin güe fü. Lo kezün nyu tsonye tso.

- ⁴ Temi nme yhun kemvu bin nithen Nmvue temi le njwen-o tsü kemvu ki, Temi le kazü hensin ki hyulo kehü dan tso hü. Tsüki anyugun npfü thatho thyü, Tekhvüncü nyu ron sü pen-o.
- ⁵ Ketyüketsü le kazü gü nyu yhun chwiryü, Ai kazü tsügü hensin ki Aphu boren boryü la.
- ⁶ Kazü nyu tso dan ge Safir le bin Lo tsü nnyo nyu suna le bin.
- ⁷ Khüno nme kazü hensin ki hyulo kehü dan tson shamvu, Lo güda nme-e nyeo tsü sogé gümvu.
- ⁸ Shünyho nmvue tehentyü kensho nme Tson tsünyu gü mvuzun.
- ⁹ Temi le tsonye ketsütsin dan tso, Kazüthun phanyu kazüthun dan tsola.
- ¹⁰ Anyugun le tsonye gü runphe chwi kethyü ka Anyugun le tsominketsen hyulo.
- ¹¹ Anyugun le züri dan tso-o zü penchwi keryü bin tio Nyu pe kebu bin yo sen chwiryü.
- ¹² Ai dikipon kensü hyulo gwa tila? Dikipon thashakekho kelo shalo tila?
- ¹³ Kensü hile temi dan nyu hyu loho; Temi nme tsümin ketsin gü shamvu.
- ¹⁴ Züda lo zida kentsun gü le Kensü le tsüki hyulo hümvu tsezo.
- ¹⁵ Suna raka pe tsü hie loho.
- ¹⁶ Suna kenshüntsin lo tsominketsen Pe tsümin zen ketun kelo mvu.
- ¹⁷ Tsüle suna nyeki a-mintsen, Suna honpen nmvue glass kegwatsin nyeki tsen.
- ¹⁸ Kensü le koral, nmvue khristal Nmvue rubi nyeki a-mintsen.
- ¹⁹ Topaz kegwatsin lo suna kenshün tsin Pe kensü min gü zen kentyü kelo mvu.
- ²⁰ Tsonlo kensü le dikipon chwiryü la? Diki thashakekho kelo shalo tila?
- ²¹ Rhünkehü nyukhu nme tsü hyu loho Tegü nme-e nye gü tsü hyu loho.
- ²² Kesi lo kenke ko Tsü rüla nyülo la letse.
- ²³ Sunggigü nti tson tsügü shabin, Kensü hyulo kehü bin shabin nyo,
- ²⁴ A-le kazü keni hyu kebin genyu, Tsang hensin tha aphu hyu bin.
- ²⁵ Sunggigü le tsangkenbu kekvu pe tsü keshü ka Lo züda no dikho nmhun tiyo rhilo;
- ²⁶ Sunggigü le tsang no dika rishü tiyo Lo tsangkesen khelvukesü no dika gü tiyo rhilo;

²⁷Tsü kinyu a-le kensü hyuo tsümin ketsenkene shwi laso- A-le tsü le a-kendo letse shüla.

²⁸Sunggigü le temi ka zoshü, “Thashalo nrün genyu, hagun le gwakemvu nyu ranilo mvulo shvu.”

Job 29

Job Le A-r"ula Zonikesh"u

¹Job le jozo ni so.

Job

²Akeyhun no Sunggig"u le akhwe keh"u g"ukela gw"unkho ka hontse gwani kelo we.

³A-zintse Sunggig"u le azen h"u tson-o ale kez"un g"u nyu tsonch"u g"ue a-le keben pe ats"u h"u.

⁴Ale gwakenye keh"U gw"unkho kats"u Sunggig"u zen kepf"ushe kethy"u ts"u le aka khwe bin h"u.

⁵Kekvutsin Sunggig"u le azen h"u tson-o anyenyu apfu ahunpf"u bin h"u.

⁶A thu lo teny"u dan le ny"uz"u kechon khish"u lo a olivbin dan le tsonye ge-e yhunlo.

⁷Nyida g"unyu pel"u dan le keteno, lo ale anyugun dan nyu abin ka bin h"u,

⁸selo dan le ahyush"u nyemhun atson phala lo kethen nyu dan a r"uhvuo sola h"u.

⁹Sharhinyu le kenthon mvula;

¹⁰temi a-zan kentsen tsin nyue nramvu lah"u.

¹¹A kehyu nyu nmvue akhweny"u kelo nyu apfu athokegwa r"ula zokin h"u.

¹²Kendinyu le nra sh"ulo ale anyugun keche sh"ula; ale tegonyu thaka g"u nr"un kendinyu keche sh"uh"u.

¹³Temi kenj"un thy"usa kebin nyu le ashwe, lo ale maginyu chesh"uo no sun loh"u.

¹⁴Ale a-zintse kenj"u lo ketsin tho thy"u h"u.

¹⁵Ale yh"ukeponyu yh"uty"u thy"u phayhonyu pha thy"u h"u.

¹⁶Ale kendinyu pv"u nme hontse lo tesin le kenj"un thy"u kebin nyu denzin bin h"u.

¹⁷Ale temi a-rigwakemvu nyu kekvu nke lao anyugun ben nyu kebin kenishwi sh"u h"u.

¹⁸A-zintse aker"uch"un le ale yhunthon lo bwenye tse akanyu siti ado tse nrin bin h"u.

¹⁹Ale z"u le a-men ntsen zin bin keh"u lo khez"u le a-mengw"un nchen bin keh"u senbin nme hontse.

²⁰A-zintse temi aphu ashwe h"u, lo ale kvumvula h"u mvu.

²¹Ale me senthy"u solo, temi dan le ntsema tse ale nyu zosh"uyo ny"u pets"u sa loh"u;

²²ale jozo th"u sh"ulo anyugun le thame zosin h"umvu. Ajo dan le tsangkenri z"u hontse zen y"u lah"u,

²³temi aphu ts"u khwe bin h"u low kets"u nyu le tsenbwe ka tsangkenri kekhwe hontse.

²⁴Anyugun nyunbwemvu bin lo ale nny"uo anyugun nrish"u; amhun keben le anyugun thy"u kepeche sh"u lah"u.

²⁵Ale anyugun ketsen lo-o jo penron sh"u; rajanyu nme le a-rih"u dan tsonri keh"u hontse ale anyugun tsonri h"u, tson-o anyugun le shese kebin ka a-nyu thy"u nbwe sh"u h"u.

Job 30

¹Ai ntsoka we anyeki kenche nyu le alope keyüthyü bin laso! Anyugun pvü nyu le temi gwakemvu nyu ale anyugun no ahi dan zen-o tanyüe khwe kemvu nyu le.

²Anyugun le temi kvumvu kela dan me, kvumvu ritsin agenyu thame thyülo kemvu dan me.

³Anyugun le thame ndi lo nnyo-o khejenyu, tehen ki me kendi bin ki senmen kesin nyhe hü.

⁴Kazü kesi ki tehen phü tyü, kashovü senbin men a-keyhün kendi-e tyü hü!

⁵Temi aphu nrao anyugun hüla, kerühu nyu hü kebin hontse.

⁶Anyugun le tsokü nyu yhun hü, tsokhin ki kü tso lo-o.

⁷Tehennyu anyugun le tehentyü hontse nra nhu lo tehenphun hensin ki kequen.

⁸Gwakemvu a-zan kendi lihikemvu dan me! kazü günyu anyugun hüshwila.

⁹Ntsoka nyugun le ryü ashwinyü bin; ale lihi kemvu, ai anyugun keyükon thyü laso.

- 10** Anyugun le ashwi ntsü, anyugun kerüchün le anyu le gwaritsin letse tson-o ryü nsü pe a nye.
- 11** Sunggigü le athyü pe ano kvumvu lo keche ndi kela genyu anyugun le nthün-o a ntsun.
- 12** Danda higü le a whe; anyugun le ahü ketsü; anyugun le akenshwe ndo.
- 13** Anyugun le ale tinlo nrün tson bothü lao a nke lati tse ndo; lo temi nme anyugun khinla mvu.
- 14** Anyugun le a chwidä kepekü aphu ka chwiryü tson-o a soki a kedüren tsüryü;
- 15** Kenshvu le age ryüla; a teshwe le tsangkenbu hontse lo a kenya le nmhu hontse tinla.
- 16** Ntsoka we ale sigü jü laso; a kenjün kethyü no rüyü kelo nme ndi.
- 17** Khejenyu aru aphu arhi; a kethyü le pon mvu.
- 18** Sunggigü le a bolaphi sülo-o aphu rape a-gwünjü thyümvu laso.
- 19** A-le a süshe pe kenbe nyu shüla; ale kerhu nye gwakvu mvu.
- 20** O Sunggigü, ale nkoshü, ai nle ajo kenishü mvu; lo ale kehithyü keshü ka nle nyüshü mvu laso.
- 21** Nle age nrigwakemvu peshü; nle nkekvu aphu sen a nthyünnyü.
- 22** Nle tsangkenbu no a whün sen tinla; nle tsangkenbu terhi no a whün ketsü kezen.
- 23** Nle azen kesi nyu gü kejü ale shabin nle, aphu genyu thyü pe bin kenjü gü nyu.
- 24** Nyuthyüo nle nke kebin temi nme whe hü nla, thame thyü keloimvu ai nka shwikenjün hi kebin gü?
- 25** Ale kenjünthyü kebin nyu zen-o chü, lo rhodyü kebin nyu genyu anyungwamvu hü mvu ole?
- 26** Ale shekerhün lo keben nrin bin, ai tsü sunka kenjün kethyü lo kezün le ryüla.
- 27** Nyun kenkhi lo akethyü genyu a sürhenla sele; khenyütsen ale kenjünthyü bin nyo.
- 28** Ale tsangkenyü nme hyumvu tse kezün nyu hohü nle; ale süda dan nyu so-o keche hi.
- 29** A khwe le mesükerun lo Ostrikenra khwe hontse nyungwamvu lo a npfü.
- 30** Agi le metsen laso; ale rüka bin.

³¹Gwüingwa ale shekerhün lükethyü nyülo ntsoka we ale chekechü lo kechü nti nyülo.

Job 31

¹Ale lünyu nme-e nnyüo nri loho tse keswe thyü njü.

²Kekvutsin Sunggigü le agun ge nyuthyü shübin nla? Dihontse a-le temi tho chün thyüshü bin la?

³A-le kenke lo shaja senryü thyüzü kehünyu tsü hü.

⁴Sunggigü le atho aphu sha; a-le a kenkvu aphu hyu bin nle!

⁵Ale serikemvu thyü mvu lo me kechanyu sa titse nda shwimvu letse swe bin nyo.

⁶Sunggigü no kesükü ketun kethyü ka asü shwilo, lo akemu kendi a-le hyu loti.

⁷Ale tson kenjü günyu rani tinla nmvue gwakemvu le a kenyüla lo kemu le aben yün la yatselo,

⁸arasha dan nke la, nmvue alow ketsü tsü kechanyu no tyü lalo.

⁹A kazon gü nu shwipe akenyü tson-o tsügi khenpfü ka kebuo khwe hü yatselo,

¹⁰anu no temi kechanyu ketyüketsü bonnilo lo temi kechanyu no ge zhüta.

¹¹Kesi shaja pe serikemvu tson kehünyu tsü mvu loshvu.

¹²Tsüle kenke, mazi nyu mah hontse, ahon aphu ro lati.

¹³Agonyu nme le a ntsun-o kenya lo ale nyüshüo kenjü gü thyü pe a-tsüti.

¹⁴Ale tsonshü mvuya tselo dihontse Sunggigü zen keteno lo mon? Sunggigü le ajünkera keryü ka ale nyu zolo tila?

¹⁵A nyhunkeshü Sunggigü tsü le agonyu ko nyhun shü le.

¹⁶Ale kendinyu keche mvule tsela hü mvu; ale maginyu no asheseo yhun hü mvu

¹⁷nmvue ale tyüo tegonyu no nnyo hü mvu.

¹⁸A yhunthen ale anyugun nucha hü.

¹⁹Temi peha le rhodyüo a-phinya heilo ho kebin hyu lolo,

²⁰ale thyühüphi pe a-tsüshü tsüle a npfü atanyü ge hyukelo. Tsonlo a-le a-nyun aphu sen-o a shwen hü.

²¹Ale jokera nyu kvulo gwa tse kethyü shao tegonyu nme nshwe yatselo

²²tsonlo abu no tse lalo; tsüno abuthun ge tü lalo.

- ²³Ale Sunggigü shaja kenshvu genyu ale thame kae tsühontse thyü loho.
- ²⁴Ale kenya tenyen
- ²⁵nmvue a kenya genyu ketekho hü mvu.
- ²⁶Ale yhäko keben nmvue shye kezegwa tsü aphu rüshvu hü mvu.
- ²⁷Ale gwünzü sen-o tsüdan rüshvu tsüdan kerüshvu genyu aben nba tin lamvu.
- ²⁸Kemu tsü hontse kethyü tsü kesi shaja pe tsü mvu loshvu; tsüle Kekvutsin Sunggigü zoshwimvu kela genyu.
- ²⁹A shwikerüchün nyu le kenjün thyü kelo ka ale asherhün nmvue anyugun le kenke teno lolo akenyü hümvu;
- ³⁰anyugun no sila lotse kehithyüo kemu thyüla mvu.
- ³¹Ale a-zintse tesin nsin lohü tse kethyü atho thyü kehünyu aphu shabin nle.
- ³²Ale kenjwenyu kope akanyu shülo lahü, anyugun no tsonda nyuzhü hü mvu.
- ³³Me kechanyu le kemu dan kebu titse ai awe kemu henpfü hümvu.
- ³⁴Ale temi le nyu zotiyo tsü nshvu hümvu; ale anyugun le akesü kethyü nshvuo matse la nmvue kanyu bin tinla hümvu.
- ³⁵Ale nyu zobin yo temi nme nyüshü mvu ole? Ajo aphu ketsin tse ale swe bin nle. Kekvutsin Sunggigü no ajo kenishü lo. A kentsun nyu dan le senryü a njü kebin dan thu bin-o ale tsüdan shwishü logwa yatselo,
- ³⁶Ale ketekho-o abuthun ge tsüdan penti lo perün nme hontse tsüpe ape ge shüti.
- ³⁷Ale thyükela dan aphu pe Sunggigü ka zoti, lo a-mhundyü ka ape penso ti.
- ³⁸Keshanyu ka ale lowtsü kebin kazü tsüle a-npu thyü kebin nyu hon rühu lo kela-
- ³⁹tsünyu yhun chwikeryü rasha ale tyüla ai tsüshü keshü low ketsü gü no nnyo bin-
- ⁴⁰tsonyatselo thoshe lo barle sunka jontsü lo nyhe no yhun lata. Job jo dan le penla.

Job 32

Elihu Jokezo (32:1—37:24)

- ¹Job le a-npfü a-kemu ndi letse rüchün kela genyu mishen dan le a-jo keni sinmvula.

²Ai a-zan le Elihu tse kethyü tsüka kehünyu nme le Job le a-npfü a-kenjü zo lo Sunggigü nmu kethyü genyu a-nyunkenta kekhe nilo mvula. (Elihu le Barakel nyugü, a-le Buz tsipwen lo Ram pfüphun.)

³A-le Job pfünyu mishen dan ge ko a-nyunta la. Anyugun le Job jo kenikeshü tson hyulo mvuo Sunggigü le a-zümvu kethyü hontse lo kela genyu.

⁴Tsüka kehünyu dan nyu Elihu le a-nchetsin gü genyu a-le aphu no jozo thükela khwebin.

⁵Tson-o mishen dan le Job jo kenishü loho la ntsin a-le a-nyuntao

⁶jozo so.

Elihu

Ale ntsenyu lo hagun le püshünyu, tsügenyu ale a kerüchün pe hagun ka zo nshvu hü.

⁷Ale a npfü a nthon-o hagun le jozo zü, hagun püshünyu ju le a-thakesha pe kenjünlo mvuloshvu, tson bin.

⁸Ai temi ge ryüo kensü pe temi tsüshü kehü gü tsü le Kekvutsin Sunggigü kapu gü.

⁹Püshükelo tsüle temi thyü pe no thasha lo nmvue tsüle anyugun keche pe nyu le njü yo shalo hümvu.

¹⁰Tsügenyu ale hagun no ajo nyüshü nyü bin nle; ale nyu rüchün binyo ano pe hagun ka zoshü ta.

¹¹Hagun le jozo kebin ka ale nyhenhio nyü shü lo hagun le thakesha jo fü kebin ka khwe bin.

¹²Ale nyü kegwa thyü kebin ka hagu le zotoshü lomvu; Jonb le nyu zoshü yo tsüle a-kemvu tse tsin shümvu.

¹³Dihontse hagun le kensü hyulo la sele tse zolo gwa tila? Sunggigü no Job jo kenishü mvulo shvu, hagun le zo lomvu kela genyu.

¹⁴Job le aka mvu le, hagun ka zobin, ai a we hagun hontse kenishü kemvui.

¹⁵Anyugun jo ndi laso, Job; anyugun le njo kenikeshü ndi.

¹⁶Anyugun le ntsema bin lo ale khwebin ti ole? Anyugun le thame zosin keshü ndio tsüka sobin.

¹⁷Nmvu, ntsoka we ako jo tsü kenishü ti lo ale nyu rüchün yo pe nka zoti.

¹⁸Ale jozo titse khwelo hobin nle. Ale jo dan zomvu bin kelo mvuso.

¹⁹Ale jokezo gwümkho hyulo kemvu we, vainzu keshün pe sü kenjü thyügikhin hontse pfürhenla tiso.

²⁰Ale sunbin lomvu so; ale jozo ti.

²¹Kenyi kebin hinyu hi ale nme zin nopen loho; ale nme-e dyügwä thyü titse loho.

²²Ale dihontse me dyügwä thyü tiyo shamvu, ale tsühontse thyü yatselo Sunggigü le whütse shaja pe atsü ti.

Job 33

¹Tsügenyu, Job, ajo aphu nyü kegwa thyü shülo.

²Nyu le anyun ka bin yo ale tsü zoti tse ndo bin nle.

³A jo aphu ketsin, lo ale ketsin zobin nle.

⁴Sunggigü kapu le athyüshü lo kerhün pe atsüshü.

⁵Nle thyülo gwa yatselo, ajo kenishülo. Azen kenyi nrün genyu ndolo.

⁶Sunggigü mhundyü nyu we nko lo ako tse kenme le, n nyi mihvu nren nnyo pe thyü.

⁷Tsügenyu nle a kenshvui kon ndi; ale nkedün loho.

⁸Nle hihontse kezo ale nyülo:

⁹“Ale mu mvu; ale thame thyüzü lamvu. Ale akemu ndi lo kemu shamvu.

¹⁰Ai Sunggigü le a whe nrün tson fü bin nle lo age a-shwikerüchün nyu nme hontse thyü bin nyo.

¹¹A-le tegiron pe apha phinla; lo ale nnun keshü aphu nri bin nle.”

¹²Ai ale nka zobin nle, Job, nle a-zümvu. Sunggigü le temi ligü higü nyeki gon.

¹³Nle nyuthyüo temi nme le kenya keshü kenishü kemvu genyu Sunggigü nmu bin nla?

¹⁴Sunggigü le zonini bin-e, temi nme-e a-le nyu zobin yo rüchün shümvu.

¹⁵Khejenyu temi le zhü kebin ka, Sunggigü le minzhü lo tsemin ka nthon shü.

¹⁶A-le anyugun no a-le nyu zobin yo nyülo, lo a-le anyugun no pütsü lolo tse keshü ka anyugun kerülo.

¹⁷Sunggigü le anyugun nthon shüo anyugun no kemu thyü mvula lo anyugun le ketekho chwiryü keju nyu anyugun kenishü.

¹⁸Anyugun nke kela le a-kendo mvu; a-le kesi gü nyu anyugun kenishü hü.

¹⁹Sunggigü le kehokenyü nishüo temi thyü kenjü shü lo kethyü pe a-min kesü thyüshü.

²⁰Keho gü le tha tyütsü nyü mvula, lo ketyüketsü kegwatsin-e shwi a-nyu tsemin la.

²¹A-min le nthü la; tson-o nle a-ru aphu hyu lahü;

²²a-le kesinyu kazü ki gü jüla.

²³Tsanggelonyu nme le ryü a-cheshü logwa- Sunggigü lonyu yie dan nyu nme, temi tho pe temi ka zonishü kehü gü le.

²⁴Shwikenjün nyu tsangge logü le, “A-hoshü lo! A-no kesinyu kazü ki gü kemvui le. A-hoshüla nrün genyu a-rhinhilo nrün gü le hika bin nle.”

²⁵A-min le yhun pe bwe lo nkoni lo;

²⁶a-le kehithyü keshü ka, Sunggigü le a-jo kenishü ti; a-le shekerhün thyü Sunggigü rüshvu ti; Sunggigü le a-genyu thathyü kejü nishü ti.

²⁷A-le süda dan nyu, “Ale mula: Ale kenjü thyü lomvula, ai Sunggigü le a nrho shüle, tse zoti.

²⁸Kesinyu kazü ki gü kejü a-le a ntsenlo, tsügenyu ale rhün bin zunle.”

²⁹Sunggigü le tha aphu thyü nini hü;

³⁰a-le temi nme keyhun kenishü hü, lo shekerhün keyhun pe a-tsü hü.

³¹Job, ntsoka, ale nyu zobin yo nyülo; ntsema bin-o ano jozo shü.

³²Ai nle tha peha kezoi le bin lo, ano tsü nyü shü ta; ale a shekerhün thyü nle njü letse ti.

³³Ai tsonmvu yatselo, ntsema tse akhwe nyülo, lo dihontse thasha lo tiyo ale nsenthyü shüti.

Job 34

¹⁻²Hagun le thasha sa lo hagun do gwasä; ntsoka ale nyu zobin yo nyülo.

³Hagun le ketyüketsü ntsin shwio kegwa keshvu shalo hü, ai thakesha jo we nyü shüo tsonlo hü mvu.

⁴Kegwa keshvu shao kejü kelo tsü le ngun ge.

⁵Job le zo kebin le a-le kemu ndi, ai Sunggigü le kenjü gü thyü pe a-tsümvu letse bin.

⁶A-le ketso-o, “Dihontse ale nkuo ale a-zümvu letse zolo mon? Ale jünsa lola so, ai ale kemu ndi le.”

⁷Hagun le Job hihontse kethyü temi nme-e hyu sele mvula? A-le thame kae Sunggigü kerühvu pe himvu.

- ⁸A-le temi gwakemvu nyu zen kengü nyü lo kemu nyu zen-o hohü nyü.
- ⁹A-le zo kebin le Sunggigü kendo then titse kethyü genyu thame kegwa ndi letse.
- ¹⁰A khwenyülo, hagon thasha kekho lo kehü nyu! Kekvutsin Sunggigü le a-zü kemvu thyü ti ole?
- ¹¹Temi le nyuthyü shülo nyu hyulo züyo a=le tsüdan chün thyü pe anyugun ge shü hü.
- ¹²Kekvutsin Sunggigü le gwakemvu thyü hü mvu; a-le temi nme-e ge njükemvu thyü hümvu.
- ¹³Sunggigü le temi peha ka a-kekvu hyulo ole? Peha le a-lope kazü gü ntsen shü ole?
- ¹⁴Sunggigü le kerhün teshe gü khinilo lalo,
- ¹⁵rhün kehü aphu silao nnyo ngwani lati.
- ¹⁶Ntsoka a khwenyü shülo, nle thasha yatselo.
- ¹⁷Nle kemitsin Sunggigü nmu bin nle? N kerüchün le a-le kenjü nrhi bin letse bin le?
- ¹⁸Sunggigü le raja nyu lo kekvu kesen nyu nmu hü, anyugun le nshün mvu nmvue serimvu kela ka.
- ¹⁹A-le kekvu kesen nyu jün che nmvue kenya gü kenyü thyüo kendi gü ntsun hümvu, a-le aphu nyhun keshü genyu.
- ²⁰Temi nme le khejenyu gwen tse sila logwa. Sunggigü le temi vüshe shülo anyugun le nke lahä; a-le rümvu shü tse kekvu gü boshvu lahä.
- ²¹A-le temi kenkvu aphu shwi bin hü.
- ²²Kezün nme zün ritsin-o Sunggigü mhundyü nyu kemu nyu nme kebu loho.
- ²³Sunggigü le temi no gü a-jünkera nrün genyu a-le gwünkho tha mvue gwa.
- ²⁴A-le sharhinyu khelao kechanyu pe anyugun bin ka shü nrün genyu ketsoketsü mvue gwa.
- ²⁵A-le anyugun le nyuthyü yo shakebin genyu, khejenyu anyugun süshe shüo kedüshwe lahä
- ²⁶A-le temi aphu hyulo kegwa bin nyu shaja pe kemu nyu tsü hü;
- ²⁷anyugun le a-then mvula lo a-johokeshü aphu pe lihi kemvu thyü kela genyu.
- ²⁸Anyugun le kendinyu kemvu thyüo no nra Sunggigü koshüo anyugun le aka keche kehi a-le nyülo la.

²⁹Sunggigü le thame thyü kemvui tse rhilo lalo temi nme a-nkhin keloi ndi. A-le a-mhun kebu lola, temi kekeche ndi lati.

³⁰Senye dan le thame thyüo Sunggigü shakemvu me nshwe kehü dan no anyugun so gon nrün khin loho lati.

³¹Job, nle nkemu zoshwi pe Sunggigü kishü lo mu nimvu sele tse n johoshüla le mvula?

³²Sunggigü no nle thyüzü kela pe nhishü lotse hi lo thagwa kemvu thyümvu sele tse nkendo la le nmvula?

³³Sunggigü le nyuthyü bin yo nle tsü ntsun kebin le nle nyu nnyü bin yo a-no tsüthyü keshü nrin logwa ole? Rhikelo tsüle nkipon, ale mvu; nle nyu rüchün bin yo agun ka zoshü lo.

³⁴Thashalo kehünyu ligü higüe a-kendo tsentsü ti; akhwenyü kebin thakesha nyu ligü higüe

³⁵Job le thashamvuo zokin lo a-le zo kebin tsüle a-kon ndi letse zoti.

³⁶Job jo tsü aphu rüchün shüta; a-le temi gwakemvu nyu nme hontse jozo kebin hyu loti.

³⁷A-le jozenkemvu pe a-kemu dan sin bin; ngun aphu mhundyü ka a-le Sunggigü shwinyü bin nle.

Job 35

¹⁻²Job, nle Sunggigü mhundyü nyu nkemu ndi le tse kezo tsüle a-zü mvu le,

³nmvue Sunggigü ketso-o, "A kemu le nge nyuthyü shüla? Ale kemu thyü kemvu genyu nyukechwi hyulo la?"

⁴Ale nle lo npfünyu ko tse jo kenishü ti.

⁵Tsangge nrishü! Nmhu dan le ditsüki tetso yo shwi shüta!

⁶Nle mu lalo, tsüle Sunggigü nthyunnyü lamvu. Nle gwün kechon thyüzü lalo agenyu tha peha thyüla ole?

⁷Nle ntsenseri sa kethyü genyu Sunggigü kechelo ole? Sunggigü le nsen mvulo keshvu nme ndi.

⁸N kemu dan genyu nhontse kethyü temi le kenjün thyü lahü, lo nle thakegwa thyü keshü le a-che lohü.

⁹Temi le me le anyugun nshwe shülo, anyunkenjün thyüo; peha no anyugun kenishü lotse nra so lahü.

¹⁰Ai anyugun le ranio Sunggigü anyugun nyhun keshü gü kiryü hümvu, anyugun genyu tsangkezün tsin gwünkho ka anyugun kenrin khishü kehü gü.

¹¹Anyugun le ngun thyü pe thasha keshÜ gü Sunggigü ki raniryü hümvu, a-le ngun thyü pe tehentyü lo tegü dan nyeki thasha shü.

¹²Anyugun le kechehi, ai Sunggigü le kenishü mvu, anyugun le ketekho lo temi gwakemvu nyu genyu.

¹³Anyugun le nra kebin tsüle a-kenrun genyu; Kekvutsin Sunggigü le anyugun nri nmvue khwenyü shümvu.

¹⁴Job, nle Sunggigü hyu loho tsezo; ai nyhenhio khwetse ta- nrüla le a-mhundyü nyu bin nle.

¹⁵Nle Sunggigü le shaja pe me tsü hümvu, a-le kemu pe lihi letse hümvu tse rüchün bin.

¹⁶Nle jozo kebin tsü le a-kenrun le; tsüle nle nyu zobin yo shamvu tsentsü bin nyo.

Job 36

¹⁻²Nyhenhio ale Sunggigü sunka nyu zobin yo nyü kethün shüta.

³A thakesha le nmhun le; ale nyu shayo tsü sen-o Sunggigü, a nyhun keshü gü le njü tse tsin pe nhi shüti.

⁴Ale nka zokebin nme-e nkumvu; thakeshanyu ketsin nme le nmhundyü ka kebin nle hyu bin nyo.

⁵Sunggigü le ditsüki kvula! A-le temi nme ntsü hü mvu; a-le shakemvu thame ndi.

⁶A-le kemunyu no yhun bin hümvu, lo a-le a-zintse kenjü pe kendinyu ge shü hü.

⁷A-le kemitsin no raja nyu hontse kekvu sen lo me no kethonthen anyugun rühvü hü nle.

⁸Ai temi le a-tho genyu ron pe aphin pfüo kenjün thyü bin yatselo,

⁹Sunggigü le anyugun kemu lo ketekho pe hi shü hü nle.

¹⁰A-le anyugun thyü pe pütsü lo-o gwakemvu nyu rani lolo tse keshü gü nyü lohü.

¹¹Anyugun le Sunggigü jozen-o a-lothyü lo, anyugun le bwenye tse gwakenyeo yhun lohü.

¹²Ai nmvu yatselo, anyugun le thashamvu tse silao, züri gü pfüthü sen-o kesi nyu kazü güki güla hü nle.

- ¹³Sunggigü shakemvu nyu le a-nyunta bin hü nyo, lo shaja pe tsüshüe kehithyüo keche hi hü mvu.
- ¹⁴Anyugun le selo thyü kebin ka sila hü, kemenio a-keyhun jon pen lahä.
- ¹⁵Ai Sunggigü le kenjün kethyü nyu temi senthyü, lo shekese sen-o anyugun yhytyü khinshe shühü.
- ¹⁶Sunggigü le kenjün kethyü nyu nzen chwiryülo, lo nno kenshvu ndio yhun nsherhün lo; ketyüketsü pe nmiz ge khwe shü.
- ¹⁷Ai ntsoka we nle hyulo kezü shaja pe ntsü shü.
- ¹⁸Pütsü salo jvüjwe no nsa, nmvue kenya dan no ntson tsin zü lanyä.
- ¹⁹Keche hio nra kebin tsü le thame n ge kegwa thyüshü loho; ntsoka we nkekvu apu nkeche keloi mvu.
- ²⁰Tsangzün keryü nnyü bin nya, senye dan le nkela nrün gwünkho gütsü.
- ²¹Ranio gwakemvu nyu gülamvu nrün genyu pütsü salo; nno tsünyu gülamvu nrün genyu n kenjün kethyü khishü.
- ²²Sunggigü kekvu le dihontse gon yo rüchün lo; a-le apu nyeki senkethyü keda tsin gü.
- ²³Temi nme Sunggigü no nyuthyü tiyo zoshü nmvue gwakemvu kethyü pe a-njü lo nrün ndi.
- ²⁴A-zintse a-le nyuthyü hüyo tsügenyu a-shwe hü; nko a-shwe mvulo shvu.
- ²⁵A-le nyu thyüshü yo temi apu hyu laso; ai ngun le ntsenki bin-o shwilo kegwa gwünzin.
- ²⁶Ngun le a-keda shati loho nmvue a-chen dan swübu keloi mvu.
- ²⁷Kazü gü nyu zü khilo kehü gü tsü le Sunggigü lo tsü pe tsangkenri thyü nishü.
- ²⁸A-le temi apu genyu nmhu ge tsangkenri ja shüo no ri tsüryü.
- ²⁹Dihontse nmhu le a-bin ketu hüyo temi nme shamvu nmvue dihontse tsangneki Sunggigü kebin bin ki tsang le sen shü hü yo.
- ³⁰A-le tsangkechwü nipe tsangneki apu shü, ai züda kentsun ki we züntin bin.
- ³¹Hihontse a-le temi ginthyü hü lo ketyüketsü kesükela khishü hü.
- ³²A-le a-ben pe tsangpera tejenlo lao no shweti tse kebin gü shwe lahä.
- ³³Tsangkenbu terhi le ryü kejü tsangkesen le zoshü la, tson-o tsüle ryü kejü senru dan le sha lahä.

Job 37

- ¹Tsangkenbu terhi gü le anyun thyü pe tuntun tse bin.
- ²Nyü shüta, hagun aphu, Sunggigü khwe gü, a-mün nyu chwikeryü tsangkesen gü.
- ³A-le tsangkechwü nipe tsangneki, kazü kenni nme zin gü kecha zin tishü.
- ⁴Tson-o a-le nho keshü khwe gü nyülo, tsangkesen terün kepfün khwe gü, lo tson tseo tsangkechwü shü.
- ⁵Sunggigü le johokeshü ka ndun tho dan thyüla, ngun le shati lo keho ndun kethyü dan.
- ⁶A-le khütso no kazünyu che tsüryülo tse lo tsangri sa shülo tse johu shü.
- ⁷A-le temi tho kethyü khinla; a-le nyuthyülo gwayo tsin pe anyugun hishü.
- ⁸Tehenthyü dan le anyugun kü ki güla.
- ⁹Tsangkenbu terhi le tesin zin ryü,
- ¹⁰Sunggigü teshe le zü dan whün nkun shü, tson-o tsüle khütso thün thyü lahä.
- ¹¹Nmhu ge tsangkechwü shü,
- ¹²tsüdan le Sunggigü kendo ka nnu hü. Anyugun le Sunggigü le johokeshü aphu thyü, kazü aphu nyu lika hikae.
- ¹³Sunggigü le tsangkenri nipe kazü ntsen shü; a-le tsü nipe no shaja senryü temi tsü, nmvue a-keso tsin pe anyugun hishü logwa.
- ¹⁴Job, gwüngwa matseo nyülo; Sunggigü le thyükeshü ndun kethyü dan rüchün shüta.
- ¹⁵Nle sha le mvula, dihontse Sunggigü le johoshüo nmhu ge tsangkechwü thyüshü hüyo?
- ¹⁶Dihontse nmhu no tsangneki shwa bin hüyo, Sunggigü tho ndun kethyü dan nle sha le mvula?
- ¹⁷Nmvu, nle kenyan nyu kenjün thyülo kehü gwünzin tesin kipun tsangkenbu le kazü gü nyu keryü ka.
- ¹⁸Nle Sunggigü cheo tsang sükhun shü lo tsü thyü pe tegi shon kela hontse nko logwa le?
- ¹⁹Sunggigü ka nyu zo tiyo pe agun senthyü shülo; agun nyun le a-kenrun; agun le thame zo nrün ndi le.
- ²⁰Ale Sunggigü zen kenthon titse hi loho; nyuthyüo ale a-no a nke kela gwünkho pe a-tsü bin tila?

²¹Ntsoka tsangneki keben gü le benchvü tse, tsü nri titse kethyü le ngun genyu ben ritsin; lo tsangkenbu le tsangneki tsü sho kenshÜn la.

²²Tesozin suna kenshwe hyu hü, tson-o Sunggigü zan kechwü le nrün ho tse kethyü pe ngun kesü thyü shü hü.

²³Sunggigü kekvu le gonri tsin-o ngun le a-kho nniryü loho; a-le kemitsin lo kenjü pe temi ge shü hü.

²⁴Tson-o, temi aphu nrün ho tse a-mhundyü nyu so kebin tsü le ndun kethyü nme mvu, lo a-npfü a-le thasha letse kehü temi tsü a-le süjün hü mvu.

Job 38

Npugü Le Job Jo Kenikeshü

¹Tsüselo tsangkenbu terhi nyu Npugü le Job ka zoshü

Npugü

²Nle segü letseo, n thashakemvu lo jo a-kon kendi zo-o a thakesha ketso bin nla?

³Ntsoka pechenyu nme hontse solo-o ale nketso keshü dan kenishü lo.

⁴Ale kazü thyükeshü ka nle tsüka hü le? NLe shasa bin yatselo tsü rüla aka zoshülo.

⁵Tsü no dikho gon mvulo shvuyo tse segü le rhi lola? Segü le tsü kendoron sü keta shü ola? Nle tsü aphu shabin nle?

⁶Kazü gü le a-ge sun kebin kachon dan nyule tejen sen bin nla? Segü le kazü gü phasin pe shüshü la?

⁷Tsü jonnyü lonyü gü shyenyü dan le kengüo lüthyü, lo tsangge nyu le shekerhün genyu nra sen shü.

⁸Segü le züda gü tsonkhinla la tsüle kazü gin pfürhen chwikeryü ka?

⁹Ale nmhu pe züda gü henschü lo tsüje pe züntin tse shü.

¹⁰Ale züda gü terhi thyüshü lo tsü khinthü pe bin la.

¹¹Ale tsügü ka, "Tsügerho, lo tsünyeki ryü nya tse zoshü! Hika zükentyü kekvu le sunla mvu loshvu."

¹²Job, nle nkeyhun ka khenyüme jon no ben chwiryü lotse njo hoshü ole?

¹³Nle benchwiryüo kazü gü tün lo-o serikemvunyu dan kebu bin nyu anyugun sükenü shü lotse ahza hoshü le?

¹⁴Tsangkeben le rincho lo ketejon dan thyü pe phi nme kese kebin hontse no solo la, gin ge mehor vü kela shvu hontse tsentsü lahä.

- 15 Nhenyu keben le serikemvu nyu genyu ben ritsin-o gwakemvu tho kethyü nyu anyugun khin nila.
- 16 NLe züda kentsun ki zükepen bin gü nyu gü shwi le? Nle züda thinki tsonchüla sele?
- 17 Temi peha le kesinyu kazü kezün khinrun tsin pe nhi shü le?
- 18 Kazü gü le ditsüki gon yo nle shabin le? Nle shabin yatselo jo kenishü ta.
- 19 Keben le dikipon ryü nmvue kezün gü le dika chwiryü yo nle shabin le?
- 20 Anyugun le dithen ki gü tiyo, nmvue ninishü nrün nle tsin pe anyugun hilo gwa le?
- 21 Nle zolo gwa tsentsü nle püshüsa kela si genyu, lo kazü thyükeshü ka nle tsÜnyu bin!
- 22 Ale khütso lo tegwün pe bin kenjü katsen gü nle nrishüla sele?
- 23 Ale kenjün kethyü lo thyü teri gwünkho dan genyu tsüdan ndo njü nle.
- 24 Nle yhäko gü le chwiryü kehü bin ki güla sele, nmvue npho tsangkenbu le kehü bin ki?
- 25 Segü le tsangri shü nrün tsontso shü lo tsangpera tson ketsü shü ola?
- 26 Segü le temi nme yhun kemvu bin ki tsangri no tsükeryü thyü shüla?
- 27 Segü le zü pe kazü kesin lo keteri ntsen shüla, tson-o tehen no yhun chwiryü la?
- 28 Tsangkenri nmvue khüzü le a-pvü le bin le?
- 29 Segü le khütso lo cheren a-jvü,
- 30 tsüle zü no rani gü tso thyüla tson-o züda gü thyü nkun shü ola?
- 31 Nle Penpho dan phinkerhün nmvue Sezoketsonyu kephin shwüshü logwa le?
- 32 Nle gwÜnkho kho ka shyenyü dan tsontsin lo tsangzün shyepvü keda gü lo keshe gü au tson tsin logwa le?
- 33 Nle tsang dan ketsen kehü tejavü dan sha, lo tsü pe kazü gü ge shü logwa le?
- 34 Nle nrao ahza pe nmhu dan tsüshüo tsüdan no tsangri pe nntsen shü logwa le?
- 35 Lo nle tsang no kechwüshü lotse johoshü lo tsüle ryüo nka, "N lothyü shüti," tse zolo gwa le?
- 36 Nile züri le da güjü lo segü le zügü ka zoshü, nmvue segü le tsangri ryü keju pe terogüzü ka zoshü la?
- 37 Segü le thasha sao nmhu dan swülo lo tsüdan ge tsangkenri ja shü,

³⁸tson-o tsangkenri tsüle kenphü thyü nko pe a-thün thyüshü hü nla?

³⁹⁻⁴⁰Nle shünyho no tyü nrün genyu, shünyho nyu nnyo kebin dan no ketegvü anyugun le tsokü nyu kebu kebin, nmvue anyugun kü nyu zhüo khwe kebin dan chvü fülo gwa le?

⁴¹Tegvü dan le nnyo-o ho kehü ka anyugun nyu le chvü hio ako keshü ka, anyugun leyi keshü tsü le segü la?

Job 39

¹Dicheka thyünyu le nche loyo nle shabin nle? Thyüzhe le nche kebin nle hyu le?

²Anyugun le dithen ki a-nyupfü hüyo nle sha le? Nle anyugun kenche gwünkho shabin nle?

³Anyugun le dicheka tsenyo tsüo a-nyu nche pe kazünyu shü tiyo nle shabin nle?

⁴Tehennyu anyugun nyu le nko soryü; anyugun le tinla lo raniryü hümvu.

⁵Segü le a-kendo thyülo kegwa pe tehen gada dan tsüshü la? Segü le tsüdan shwüshüo no ho hü nla?

⁶Ale anyugun kathyü lotse kazü kesi gü pe anyugun tsüshü, lo tsi kazü ketejon nyu anyugun no yhun.

⁷Anyugun le me le nranri kehü nyida dan zen-o nithen ki bin, lo temi nme-e anyugun senthyü pe no thatho thyü mvu.

⁸Kazüthun dan le anyugun chvükelo bin, tsüki anyugun le tyü titse tehen kenjvü lihi-e fü hü.

⁹Teronyugu nme le ntho thyü shü ti ole? A-le khejeme nthuka nyu zhünyü ti ole?

¹⁰Nle ron pe nme dyülo-o no n low yhen shü logwa le? Nmvue a-no n low nyu low keyhen dyü süpfü logwa le?

¹¹Nle a-kekvu keda le kebin tsü tenyen-o a-no ntho kerü thyüshü titse nrin logwa le?

¹²A-no shye kenubün ki nshye pfüryüo kequen shü titse nrin logwa le?

¹³Ostrik le a-sekin kekhen nmhe sa lohü! Ai Ostrik nme zügü hontse nye lomvu.

¹⁴Ostrik le a-zü khepe kazü nyu shü lahü kazü kenyen no bün nrün genyu.

¹⁵A-le me no kedüren la nmvue tehenthyü no bokho kela rüchün hümvu.

¹⁶A-le a-zü le a-honkemvu hontse lo kenjün thyü pe a-kon kendi thyüla nrün rüchün hü mvu.

¹⁷A-thyü pe no pin kela gü tsü le ale lo kensü pe a-tsüshü mvu.

- ¹⁸Ai a-le tin solo, keru lo tsüge kebin nyu shwinyü logwa.
- ¹⁹Keru thyü pe nko sa, lo anyugun gunda hü thyü keshü gü tsü le, Job, nle ole?
- ²⁰Nle anyugun thyü pe no tsekhvü hontse nchwe lo a-kehen khwe pe temi ketsun kelo thyü shü le?
- ²¹Anyugun le ketejon ki a-kenyüho tse a-bu pe khü bin hü; anyugun kekvu aphu sen-o tin terinyu gü.
- ²²Anyugun le kenshvu kon shamvu, lo zhethon nme-e anyugun hü pe rani loho.
- ²³Anyugun ge kedun nyu dan terironye le yhüko le shwe shülo chwüchwü tse.
- ²⁴Shekerhün thyü ndü-o, keru dan le mhundyü zin tin gü; shukhun bin-e, anyugun le sun nma tselo mvu.
- ²⁵Shukhun keshü aphu ka anyugun le khun shü; anyugun le a-kho nni gü kemvu kanyu terirün sha logwa, lo kedanyu le nrao johoshü kebin nyülo hü.
- ²⁶Tsemu le tesinzin ntsun-o a-sekin sükhun keshü ka tsü le dihontse nye tiyo nka shalo le?
- ²⁷Logi le kazüthun ge ketetso ki a-se thyü nrün genyu nle johokeshü khwe bin hü le?
- ²⁸Tsüle tsonye ketetsotsin ki a-ka thyü lo thunra kentsen dan pe a-chwida thyü hü.
- ²⁹Tsünyu bin-o a-khoka lo nithen ki-e tha peha boshvu tyü nrün genyu nri bin hü nyo.
- ³⁰Logi dan le simin dan hunpfüo kekhwe bin hü, lo logi nyu dan le tezi tsü hü.

Job 40

- ¹⁻²Job, nle Kekvutsin Sunggigü khe bin; nle ntsoka khela tile, nle kenishü mon?

Job

- ³⁻⁴Ale tharüchün mvuo zo laso, Npugü, ale nyu zolo mon? Ale thame zoni titse loho.

- ⁵Ale zomvulo keshvu nyeki kerüche zo laso.

- ⁶Tsüselo tsangkenbu terhi ka Npugü le Job nthon gwa nishü.

Npugü

- ⁷Ntsoka pechenyu hontse so-o ajo dan kenishü lo.

- ⁸Nle ale njümvu letse tsinshü titse bin nle- a khipe njükemvu nyu shü lo nle njü la?

- ⁹Nle a hontse nko ole? Nle a hontse nra pe tsangkesen khwe thyü shü logwa le?
- ¹⁰Tsonyatselo, n kerühvu lo ketekho nyu solo; n npfü terün lo zankechwi khi ben lo.
- ¹¹Ketekho kebin nyu nrishüo; nnyunkekhü run shüo tsünyu thyü ketsenyo lalo.
- ¹²Ele, anyugun nrishüo, anyugun khishe lalo; serikemvu nyu le dika sobin yo boren lalo.
- ¹³Kazü gü nyu anyugun aphu sunla; kesinyu kazü gü ki anyugun phinla.
- ¹⁴Tsonlo ale nshwe teri ti, lo ale nle nnpfü kvulola sele tse ti.
- ¹⁵Züiringü Behemonth nrishü ta. ale a-nyhun shü lo nnyhun shü. A-le methu hontse tehen sütyü,
- ¹⁶ai a-min ge kenko dihontse kethyü le bin, lo a-tsi ge kekvu dihontse kethyü le bin nla!
- ¹⁷A-ma le Sedar bin hontse ndun bin, lo a-pha ge a-tsi dan le nko.
- ¹⁸A-ru le lazo hontse nko lo a-pha le tegi hontse.
- ¹⁹Ale thyükeshü nyukhu aphu dan nyu ndun kethyü tsin gü! A-nyhun keshü gü le a-nyeki kvulo kegwa nti.
- ²⁰Tehen tyüo min lo, tehenthyü le nda kehü rincho ge.
- ²¹A-le tsehüphun hensin ki zhübin lo dyükenbe nbala nyu kebu bin.
- ²²Rinyu seki tsehüphun lo sentyüro dan kengü le a-sun.
- ²³A-le zükeda nshvu mvu; Jordan züri le tsun a-mhun shwe bin-e ntsema tse.
- ²⁴Segü le a-yhütyü bopha lao a-tenlo gwa tila? Nmvue chwa nme nyu a-hinkon dyülo tila?

Job 41

- ¹Nle hühuvü pe Leviathan hüsü logwa ole nmvue ron nme pe a-yi dyü logwa le?
- ²Nle ron pe a-hinkon shon nmvue hühuvü pe a-sapha hüsü logwa le?
- ³A-le nno a-hoshü lotse nka hi tile? A-le nka a-shwikenjün hi tile?
- ⁴A-le nzen kejoshü lo kethonthen n lothyü hütü tse a-johoshü tile?
- ⁵Nle tsüpe tegü nme hontse dyü pe nrothyü, n gogi dan rokethyü peha hontse logwa le?
- ⁶Tsehüketen nyu le a-min kera logwa le? Hakethyü nyu le tsü jün pe jwe tile?

- ⁷Nle tsehüketen mi pe a-gi kesü thyü nmvue tegi pe a-pe jenphe logwa le?
- ⁸Gwüingwa a-kesü shülo nle a-kesü niti tse ndo mvu lati; n nren kethyü tsü nle nmhinla loho!
- ⁹Ligü higü Leviathan hyukeshü nyu le kepeche ndilao kazü nyu chetsü lahä.
- ¹⁰A-le chwiryü lo nshorio; temi nme pecheo a-mhundyü nyu sunbin lo hümvu.
- ¹¹Segü le a-wheo rhünbin logwa tila? Kazünyu temi nme-e tsÜ thyü loho.
- ¹²Ale Leviathan pha le ditsüki thyü gon lo nko yo tsü rüla pe nka zoshü ti.
- ¹³Temü nme-e a-bola phi teso gü sürhen loho nmvue a-le ben kehü terironye dan jenphe loho.
- ¹⁴Segü le a-thyü pe no a-münkvu shülo tila, a-hü kenrin kethyü le hunpfü kebin gü?
- ¹⁵A-sizin le gida keren pe thyü tsü le kesü pe tso kenko hontse.
- ¹⁶Nme me senkesü ryüryü tse kehen teshe-e a-janyu chwimvu.
- ¹⁷Aphu senkesü pe nko sao thame tsü sükho lo nrün ndi.
- ¹⁸A-le nti shülo mah kenshwe le chwiryü hü, lo a-yhütyü le yhäko le chwiryü kejü hontse tsentsen tse.
- ¹⁹A-mün nyu mah le nnyü bin, lo mah kechin le chwiryü hü.
- ²⁰A-hinkon nyu mah le khu chwiryü jontsü pe la hensin roshüo khuchwi keryü hontse.
- ²¹A-teshe le mah thyüshü; mah kenyü le a-mün nyu chwiryü.
- ²²A-gunda le nko sao a-kehyu nyu aphu a-kerüshvu lahä.
- ²³A-gi ge kvukemvu bin nme ndi tsü le tegi hontse nko lo boren lomvu.
- ²⁴A-nyun kenko le thame kenshvu ndi, tha kekerütso hontse nko-o me hensin ryü hümvu.
- ²⁵A-le soryü lo kenkotsin güe a-kerü lahä; anyugun le nshvu pe thame thyülo nrün ndi lahä.
- ²⁶A-jün lokegwa zhethon nme ndi; mi, nmvue tho, nmvue tsokezeü keshü nme a-nthyü nnyü loho.
- ²⁷A-genyu we tegi le npenkon hontse, lo lazo le bwe pe sen keren hontse.
- ²⁸Tholevütsi nme a-hü pe a-no tinkeloi ndi; tso shwe pe a-ge keshÜ le npenkon pe a-kevü hontse.

²⁹A-genyu we kevüthün tsü le npenkon nme hontse, lo temi le mi shweshü lo a-le shwinyü lahü.

³⁰A-ginda zin a-kü le la kekapon hontse nyhe; tsü pe shyekenyu hontse kenbe nyu tserü hü.

³¹A-le züda ra pe zükenkhen hontse, lo tsüthyü pe terzü la kenjwa hontse shü hü.

³²A-sizin tson no benchvü tse lao züda gü thyü pe no chon nphwe shü hü.

³³Kazünyu thame pe a-zen kendyü shükeloi ndi; a-le thame me nshvu hü kemvu nyukhu nme.

³⁴A-le nyukhu ketekhotsin gü süjün hümvu; a-le tehentyü aphu so raja gü.

Job 42

¹Tsüselo Job le Npugü jo kenishü.

Job

²Npugü, nle aphuso kekvu gü tse ale sha nle nyuthyü nyüyo tsü aphu thyü logwa.

³Ale nyuthyüo nshvumvu tse nthakesha ketsoyo tse nle shün shü ale thame shamvu shü le. Ale shakekho kemvu rüla kera hü, agenyu shalo nrün kendi gon pe ndun thyü ritsin kethyü dan.

⁴Nle jozo kebin ka ano nyü tseo nle ketso kebin dan kenishü lotse aka zoshü.

⁵Gükela ki ale me le aka zokeshü kesha gwünzin ai ntsoka we ale a npfü ayhütyü pe nhyu laso.

⁶Tson-o ale zokela dan aphu genyu ale kejao kenphü lo jonbü nyu anyun kelu bin nle.

Jo Kekhin

⁷Npugü le Job nthon pen kela siki, a-le Eliphaz ka zoshü, “Ale n ge lo n pfügü hvu ge anyunta bin nle, hagin le a gogü Job hontse joketsin zokemvu genyu.

⁸Ntsoka methu tse tsenyü lo tanyü tse tsenyü sen Job kiryüo hagin genyu tsüdan pe rora thyü pe aki shülo. Job le hagin genyu aka kehithyü ti, lo ale a-kehi kenishüo hagin no keja pfü kezü tsü pe hagin ge shümvu lati. Hagin le a-hontse arüla jo ketsin zomvu.”

⁹Eliphaz, Bildad lo Zophaar tse le Npugü le anyugun no nyuthyü lotse shüyo thyüshü, lo Npugü le Job kehi kenishü.

¹⁰Job le a-pfünyu mishen dan genyu kehithyü keshü siki, Npugü le a-no gwakenye nilo, tson-o himhundyü a-le bin kehü jünhvu pe a-tsü shü.

11 Job tsasikezen nyu, a-lüginyu lo himhundyü ki a-pfünyu ju apfu ryü a-nthon-o a-kanyu keho thyü. Anyugun le Npugü le kenjün kethyü senryü a-ge keshü apfu genyu a-njün ho-o a-nyunthyü nbwe shü. Anyugun nmeme tse pisa peha lo suna benkhin nmeme pe a-tsü.

12 Npugü le kerika jochü pe Job ketsü nyeki a-keyhun kekkin ki jochü pe a-tsü chonkvu shü. Job le tanyü yie tseryü pezi, ut yie tsero, methu yie hvu lo gada yie me tse le bin.

13 A-nyu le peche mi tsenyü lo tenu mishen tse bin.

14 A-le tenu peshü tsin gi pe Jemimah, kenyhun gi pe Keziah lo nche gi pe Keren Happuk tse kolo.

15 Kazü apentha nyue tenunyu kecha le Job nyugi ju hontse zegwa mvu. Anyugun pvü le a-kenya pe anyugun tsünyu dan nyu anyugun jün thyüshü.

16 Higü siki Job le chen tsio henzi yhun, tson-o yhunthon-o a-nyenyu dan nyenyu lo tsüdan nyenyu hyulo.

17 Tson-o a-le chen kethon yhun lo-o sila.

Lühin

Lühin 1

LESÜ NME

(1—41)

Shekerhün Ketsin

- ¹Serikemvunyu kendo then hü kemvu, nmvu-e kemunyu tson nyu hü kemvu, nmvu-e me süjünkemvunyu dan nyu hü kemvunyu le a-phukengvünyu.
- ²Ai Npugü jvugü nyu a-kenyü, lo tsangben tsangzün Npugü jo rüchün bin kehünyu le a-phukengvünyu.
- ³A-le züriseka senbin sen pe bin kenjü hontse, gwünkho toka nsha shü hünyo, lo a-nyüle rügula hü mvu. A-le nyuthyü yo a-tho aphu gwakenyelo hünyo.
- ⁴Ai serikemvu ju we tsühontse mvu; tsangkenbu le whünsen tinla kehü shyebün hontse.
- ⁵Tsügenyu serikemvunyu le Sunggigü le nkhin lati, lo kemu nyule kentsennyu zen kekho lati.
- ⁶Npugü le kemitsinyu tson sha bin nyo, ai serikemvunyu tson we nkela nrün genyu.

Lühin 2

Sunggigü Le Kejükelo Raja

- ¹Nyu genyu tenyen kemvunyu dan le a-nyunta, lo temi dan le tha rhija thyü hü nla?
- ²Kazü Rajadan, lo kekvu kesennyu danle kerhilo-o, Npugü lo a-le kejükelo Rajagü ntsun-o,
- ³“Ngun au keda hensin bin mvu-o ngun kesha thyü tinla tinu, aule me ketsen kebin rongü bothüla tinu.”
- ⁴Tsangge dunkebin güle nnyü lati: Npugü le anyugun shwinyü lati.
- ⁵A-le a-nyunkekhü nyu a-nyu gun nthonti, lo a-nyun kenthün pe anyugun kerüshvu shüti.
- ⁶“Tson-o ale a Rajagü pe, a kenshün a rincho kenshün Zion ge shü laso.”
- ⁷Ale johokeshü gü zoshüti: “Npugü le akazo, ‘Nle anyule; ale nthu nnyu lo laso.
- ⁸A ka hilo, tsonyatselo ale kazü tsipwen aphu pe nno gwent; lo kazü keniketi pe nno nhon thyüti.

⁹Nle tegi thün sen-o tsüdan boren lati; lo a-nyugun lope nnyola hontse kedüren lati.' ”

¹⁰Tsügenyu, Raja dan, hagin ntsoka thashalo, lo kekvu kesennyu dan, hagin pütsü lonye.

¹¹Nshvuo Npugü lothyülo, lo nke nsüo shekerhün thyülo;

¹²nyugü nbalo, a-no a-kenyümvuo hagin no tson nenyu nkelalo keshvu genyu, a-nyun kekhü le whütse ryü lati. A-tenye kehü nyu dan le aphu kengvü tsin.

Lühin 3

Lonyü Keche Kehi

¹O, Npugü, a shwikerchün nyule ditsüki thyü chonbin nla! a kentsun mi le chonsa bin nle.

²Temi kechon le azo-o, “Sunggigü kipun a-keche nme ndi,” tson bin nyon.

³Ai Npugü, nle a gida gü, nne a zankechwigü, lo a pe penso keshü güle.

⁴Ale nrao Npugü koshü, tsontsin a-le a-rincho kenshün ge ajo kenishü.

⁵Ale nyhao jütinla; ale chonlo; kechamvule Npugü le a ntsen kebin genyu.

⁶A shwikerüchünnyu temi yie tseryü le nda nron pfüo, ahunpfü bin-e ale nshvu loha.

⁷Soryülo, O Npugü, a kenishülo, O a Sunggigü! tson-o nle ashwikerüchün nyu aphu jonzhü shü: nne serikemvunyu dan hü boryü lalo.

⁸Kenikelo le Npugü hon: n jochü no n temi dan ge bin lolo.

Lühin 4

Ngwüngwün Keche Kehi

¹Ale nko keshüka a kehi nyü shülo, O Sunggigü a nopen shü kehügü! ale kenjünthyü kebin ka nle a cheshü, a shwinjün-o akehi nyü shülo.

²O hagin temi dan hagin le dithen laki a teshwen pe keja kepfü nyu shü bin tila? dithenlaki kenrunkeryü sobin tila, lo kenku then bin tila?

³Ai Npugü le Kemitsinyu khipe a-npvü a-denzi shülo kela sha loche, Npugü le ale a-ko shülo akhwenyü shüti.

⁴N shvuhö tse solo, lo kemu thyünya; hirüla rüchün ntsun sashü, nle ntsematse nno ge nyha kebin ka.

⁵Ketsin kershvu dan thyü shülo, lo Npugü tenyen binlo.

⁶Temi kechon le hio, “Jochü pe agun tsü chon shüta O Npugü. Nmhun keben gü penso pe agun ge shüta! tson hü.

⁷Mele shye lo vain zu le chon kenyenlo lo mekenyü kehü nyeki nle nyunkenyü khipe anyun nyu shü laso.

⁸Ale, anyun bwenye tse zhüloti; kechamvule Npugü, nle a ntsen kebin genyu.

Lühin 5

A Ntsenlo Lo Tse Kehi

¹O! Npugü, a-jo nyü shülo, a thakerüchün dan rüchün shülo.

²A kehi khwen nyü shüta, a Rajagü lo a Sunggigü; ale nka hi kebin genyu.

³O! Npugü nle lonyü a khwen nyülo ti; lo lonyü ale nka kehi thyüo n nrin binti.

⁴Nle serikemvu le n kenyü kehü Sunggigü kemvu; nmvu-e gwakemvu le nzen binlo nrün ndi.

⁵Ketekho nyu le nmhundyü nyu sunbin loho; nle serikemvu tho thyü kehünyu shwi ntsü hünyo.

⁶Nle kenkunu dan nkela hünyo: Npugü le me dukeshvunu lo me sakehü nyu shwi ntsü hünyo.

⁷Ai awe n keso shwi kenjün chonkeri nyu, ale n kanyu ryüti; tson-o n kenshvu nyu n kenshün Kershvuka nyu n rüshvulo gwa.

⁸O! Npugü, a shwikerüchün nyule chonri kethyü genyu, atson tsinpe nkenda nyu shülo; a mhundyü nyu n tson gü thyü kenjü shüta.

⁹Kechamvule anyugun mün nyu tenyenlo kekü nme ndi; a-nyu nyun le serimvu ritsin; anyugun rühon le sika kepe kü nme hontse ayi pe mesa hünyo.

¹⁰O! Sunggigü, nle anyugun nkela lo; anyugun no anyugun npvü teda rhi kelonyu chela lo; anyugun le gwünzü kela dan genyu n mhundyü nyu anyugun hü lalo; anyugun le n ntsun kethyü genyu.

¹¹Ai n ketenyu nyu we no a-kenyü külo, nle anyugun sunkelo genyu anyugun no anyu kenyüo nra senlo; n zan so kehü dan kono nge a-kenyü lolo.

¹²Kechamvule Npugü, nle jochü pe kemitsin gü tsüti; n keso le gida hontse ahunpfü lo lati.

Lühin 6

Thyülo Keshvuka Keche Kehi

¹O! Npugü, nnyunkenta nyu a rho nyalo, nmvu-e n kenyükemvu nyu avü nyalo!

²A shwinjün shüta, O! Npugü; ale kvu kemvu genyu" O! Npugü, athyü kesherhün shülo, aru dan-e arhiri bin kela genyu.

³A kapue kenjü thyüri laso: O! Npugü dithenlaki honbin mon?

⁴O! Npugü niryüo a kenishü ta; n shwikenjün nyu a kenishüa.

⁵Kechamvule kesinyu le n kerüchün nme ndi lati; sikanyu segü le nshwe mon?

⁶Ale kenjün thyüpe adyü zinri laso; khensin a yhäphu che; a yhäphu tsun pe a pekhün rhen.

⁷Anyun kenjün kethyü genyu a yhytyü le tha hyu ntsen mvu laso; ashwikerüchünyu dan apfu genyu ano kvumvu laso.

⁸Tinla lo, hagu serikemvu nyu dan apfu! Npugü le a kechü khwe nyülo kela genyu;

⁹Npugü le a kehi nyülo laso, Npugü le a kehi kenishü ti.

¹⁰A shwikerüchünyu apfu kvulo mvulao kejpfü ti; anyugun no whütse keja pfüo ranila ti.

Lühin 7

Kenjü Thyüshülo Tse Kehi

¹O Npugü, a Sunggigü, ale tenyen kehügü, ale nki ryüzhü nle; a nshwe kehünyu apfu ben nyu a ntsen lo lo a kenishü ta,

²tson kemvu we a-nyugun le shünyho hontse atün sen tin lati; tsünyu temi nme a kenishü keloi ndi, lo anyugun le tsüki a süthü sürü lati.

³⁻⁴O Npugü, a Sunggigü, ale tha hidan hi thyüla yatselo, age a-zükemvu le bin yatselo, ale a pvünyu azen kengügwa kehünyu ge thyüzü njü nmvue a-kon kendi ka a shwikerüchün nyu hon selo njü yatselo,

⁵tsonyatselo a shwikerüchün nyu no a nshweo a tenlo lata, anyugun no a dusheshüo a boshvu lalo lo a dushvu pe kazü nyu shü lalo!

⁶O Npugü, n nyun kenthün nyu soryülo! a shwikerüchünnyu nyun kenthün ntsun nrün genyu solo; so-o a che shülo! Nle ketsin gü tsü lonyü bin nyo,

⁷tsügenyu temi apfu zen ryüo n hunpfülo, tson-o teso ge bin-o tsüdan so gonlo.

⁸Nle temi apfu ketso nrüngü. O Npugü, shwikenjün ka aketso lo; ale kemitsinyu tsekethyü nle sha bin nyo.

⁹N ne kentsen Sunggigü lo nle agun kerüchün lo agun le nnyü kehü dan apfu pe agun ketso ti. Temi gwakemvu dan serikemvu khinla lo kegwa nyu chün pe tsülo.

¹⁰Sunggigü le akesun gü; A-le senyule a-jo zen hüyo tsünyu kenishü hü.

¹¹Sunggigü le kenjünyu mejün kera kehü gü lo azintse serikemvunyu nmu hü nyo.

¹²Keshanyulaka anyugun le a-nyu tson dan kelulomvu yatselo, Sunggigü le a-zhethon yi thyülo ti. A-le a-levü sügi pe nda loti;

¹³a-le boshvula kehü kanyü dan nda loti lo kenrin kethyü a-tho dan khipe nden loti.

¹⁴Hire, serikemvu nyu le gwakemvu rüchün hünyo; kevü rhi lo mesa hünyo.

¹⁵Ai me nsen kehü nyu le a-npvü a-sen nyu minla hü.

¹⁶Tsühontse anyugun npvü a-nyugun gwakemvu shaja hyulo hü,

¹⁷Ale Npugü shwen, Kechamvule a-le njü, Ale lüthyü pe Npugü, ketetsotsin gü shwe hünyo.

Lühin 8

Sunggigü Zankechwi lo Temi Kerühvu

¹O Npugü, a gun Npugü, n keda le kazü aphu nyu hyu bin nyo! N keshwe le kügü tsangti;

²Ntsenyu dan lo nyuhonyu dan-e n keshwe lü tsü thyü. Nle n shwikerüchün nyu aphu mhundyü nyue kenshvu lo nyun kenkhi ndi; nle ligühigü n ntsun kehü gü khinla hünyo.

³Nle thyü keshü, sheh lo shenyü dan, nle tsüdan pe tsangge a-binbin ka shü kenjün ale nri keshü ka--

⁴temi hile nyu le tseo nle a-phin rüchün; temi keche hi nle a-nucha hü nla?

⁵Nle a-thyü pe n npvü nnyeki nti she shü; nle zankechwi lo teshwe pe a-perün shü.

⁶Nle a-khipe n bentho lihie so keda thyü shü; nle a-khipe nyhun keshü aphu soge shüshü:

⁷tanyü, methudan lo tehentyü dan aphu sin;

⁸tegü, tsehü lo züdanyu yhun kehü dan.

⁹O Npugü, agun Npugü, n keda le kazü aphu nyu hyu bin nyo!

Lühin 9

Sunggigü Kenjü Genyu A-keshwe

¹Npugü, ale anyun aphu pe nshwe ti; Ale nle thyü keshü ndunkethyü dan aphu pe zoti.

- ²Ale n genyu nyun kenyü thyü lü thyüti. Ale lüthyü pe nshwe ti kekvutsin Sunggigü.
- ³N hyu keshü ka a shwikerüchün nyu dan le ranila ti; anyugun le chetsüo sila ti.
- ⁴Nle mejün kekera le kenjü lo ketsin, lo nle anopen-o ajünkera ti.
- ⁵Nle tenyenkemvu dan nmu laso lo serimvu kela dan nke laso; anyugun rüchün simvu lati.
- ⁶Agun shwikerüchünyu dan kethonthen nke laso; nle anyugun nyida dan nkela, lo anyugun nmhin shü la.
- ⁷Ai Npugü le kethonthen raja, a-le mejün kera nrün genyu a-rajakhün ndalo.
- ⁸A-le kentsen kenjü sen kazü gü so gon bin; a-le kenjü sen-o tsipwen dan jün kera hü.
- ⁹Npugü le mele nshwen kehünyu kesun gü, thyülo keshvu gwünkho ka n ntsen lo kehü bin nme.
- ¹⁰Npugü, n keshanyu le n tenyen ti; nle nki keryünyu nme-e khela hümvu
- ¹¹Lü thyüpe Npugü, Zion nyu keda thyü kebin gü ki shülo! Tsipwen dan ka a-le thyü keshü pe zo shülo!
- ¹²Sunggigü le kenjün thyü kebin nyu rüchün shü hünyo; a-le anyugun kechü khwen nmhin lamvu, lo a-le anyugun ge a-zü kemvu kethyü nyu shaja pe tsühü.
- ¹³A shwinjün shülo, O Npugü! A shwikerüchünyu genyu ale kenjünthyü kebin nri shüta! Kesinyu a kenishülo, O Npugü,
- ¹⁴tson-o ano Jerusalem temi dan mhundyü nyu so-o anyugun ka ale nshwe kehü rüla dan aphu pe z"oshülo nrün genyu. Nle a kenikelo genyu ale sherhün ti.
- ¹⁵Tenyen kemvunyu dan le chwe nme tsoshü-o tsünyu chetsüla; anyugun npvü anyugun sen nyu min laso.
- ¹⁶Npugü le kenjü nyu mejün kera kethyü ka a-npvü a-lope mehi shü, lo serikemvunyu danle anyugun npvü anyugun tho nyu anyugun minlaso.
- ¹⁷Serikemvunyu aphu, lo Sunggigü keni kelanyu aphu kesinyu gun lati.
- ¹⁸Kethonthen rhokedyünyu dan nmhin kela thyü loho, kendinyu kenrin no kethonthen kenrun thyü la loho.
- ¹⁹Ryülo, Npugü! temi no kvulo nya! Tenyenkemvu dan zen ryüo n mhundyü nyu anyugun jün kera lalo.
- ²⁰Anyugun thyü pe no nshvulo, O Npugü; temi dan thyü pe no anyugun le sikelai tse kethyü shalo lo.

Lühin 10

Kenjü Thyüşhülo Tse Kehi

- ¹Nyuthyüo nithenri ki hü nla, O Npugü? Agun le thyülo shvu kebin ka nle nyuthyüo kebu tinla hü nla?
- ²Serikemvunyu le ketekho-o kendinyu nshwe bin nyo; anyugun le thyü kebin sen nyu tsüdan min bin nyo.
- ³Serikemvunyu le a-gwakemvu nyüo ketekho bin hü nyo; tha tepen kehü gü le Npugü swentsü lo kenila hü nyo.
- ⁴Serikemvunyu le Npugü süjün hü mvu; a-ketekho nyu Sunggigü rüchün pe lihi kemvu thyü hü nyo.
- ⁵Serikemvunyu le lihi nyu gwa lo hü. A-le Sunggigü le me ketso nrün shalo nrün ndi; a-le a-shwikerüchün nyu süjün hümvu.
- ⁶A-le a-npvü a-nthon-o, “Ale thame kae chela kemvui; ale thyülo keshvu teno lo kemvui,” tson bin hünyo.
- ⁷A-jokezo le me swen ketsü, kenku, lo me kesü kedün kethyü no süpvü hü nyo; me kenrhi, jogwa kemvu zo whü whütse hünyo.
- ⁸A-le rünyi nyu kebu-o temi kemu kendinyu dushvu titse khwen bin hünyo. A-le a-keche kendinyu tenlo titse seju bin hünyo.
- ⁹a-le shünyho le a-künyu kebin hontse kebuo khwen bin hünyo. A-le kendinyu tson khwen-o; a-sen nyu tsüdan minlo lo süsen tinla hünyo.
- ¹⁰Kehekendinyu boshwen borenlo njio a-nyeki kvulo la hünyo.
- ¹¹Serikemvu güle a-npvü a-nthon-o, “Sunggigü le hi rüchün binmvu! A-le a-yhütyü keminlo lao a hyu binmvu!” tson hünyo.
- ¹²O Npugü, temi serikemvu tsüdan shaja pe tsülo! Kenjün thyü kebin nyu dan rüchün shülo!
- ¹³Dihontse serikemvu nyu temi nme le Sunggigü nkhin lo a-npvü a-nthon-o, “A-le shaja pe atsü kemvui tsonlo gwa tila?”
- ¹⁴Ai nle thyülo shvu kebin lo kenjün thyü kebin nyu hyuo a-zintse cheshü titse ndo bin hünyo. Keche kendi güle a-khipe ntsü shülo; nle a-zintse rhokedyünyu keche shü hünyo.
- ¹⁵Serikemvunyu lo temi gwakemvunyu kekvu boren lalo; anyugun thyü kezü shaja pe anyugun tsülo anyugun le tsü thyüsin mvulo kemvu then.
- ¹⁶Npugü le kethonthen gü le. Senyu le tero kecha rüshvu hüyo tsünyu le a-kazü nyu ndi lati.

¹⁷O Npugü, nle tsenyo kehünyu kehi nyü hünyo; nle anyugun thyü kepeche shüti.

¹⁸Nle mele a-nshwe kehünyu lo tegonyu dan kechü khwe nyüti; nle anyugun nopen-o me ketso ti, tson-o kazü temi no kenrin thyüni mvu lati.

Lühin 11

Npugü Nyu Kepeche Le Kebin

¹Npugü le a ntsen loti tse ale tenyen bin nyo. Hagun le aka, “tegü hontse nyeo kazüthun ge güla lo, tson kezo tsüle hagun kepho,

²kechamvule serikemvu nyule a-levü sügi lo tho pe shü lo-o kezün ki temi kegwanyu shwe titse ndo bin hünyo.

³Temi kegwa güe nyu thyülo tila tha lihie cheküla yatselo.”

⁴Npugü le a-Kershvuka kenshün gü nyu bin nyo; a-rajakhün le tsangge bin. A-le lihika temi shwio anyugun le nyuthyü binyo shabin.

⁵A-le temi kegwanyue serikemvu nyue nri hü; anyun aphu pe serikemvunyu ntsü hü.

⁶A-le mahgi kenhon lo mah tso nipe serikemvunyu ge shüti; a-le tsangkenbu kenyün shaja pe anyugun ge shüti.

⁷Npugü le kentsen gü, lo thatho kegwa thyü kehünyu sohü; tsühontse thyü kehünyu le a-mhundyü nyu yhunti.

Lühin 12

Keche Kehi

¹Agun cheshü lo, Npugü! Temi kegwa nme ndi laso; joketsin kezo mi hyu keloi mvuso.

²Anyugun aphu nku, kekhün kekho-o khinyunyu sa.

³Kekhün kekho mün dan tsüno ma tse lalo, O Npugü! Ketekho jo kezo mün dan, khinla lo,

⁴Anyugun le, “Ngun jo nyu ngun le lonyü kebin gü hyu loti. Ngun le nyu zonyü yo zoti, lo temi nme ngun khinlo nrün ndi,” tson hünyo.

⁵“Ai ale ntsoka ryüti,” tse Npugü le zo hünyo, “kechamvule rhokedyünyu nshwen lo nthyü nnyüo no kenjünthyü kebin genyu. Ale anyugun le nnyü kebin kenshvu kendi gütsü khipe anyugun tsüti.

⁶Npugü jo le kenshün jo, lo tsüle rakagi pe mahmin nyu gwün tsenyü ge ro nshün kela hontse.

⁷⁻⁸O Npugü nle agun ntsenlo lo, shenhe higü ben nyu nle kethonthen agun khwen lo. Lihizin-e serikemvu nyu le hü, lo gwakemvu nyu le me dan nyu ketekho kebin genyu.

Lühin 13

Keche Kehi

¹Nle dithen laki a nmhin sin bin tila, Npugü? Kethonthen tile? Nle dithen laki akebu bin ti ola?

²Dithen laki ano kenjün kethyü nyhen bin tila? Dithen laki nhenyu lo kheje kie nyun kenjün kethyü no anyu süpfü bin tila? Dithen laki ashwi kerüchün dan le anyeki kvu bin tila?

³A nrishü lo, O Npugü, a Sunggigü a kehi kenishü lo. A thyü nkvuni shülo; ano sila nyalo.

⁴A shwikerüchün nyu dan no, “Agun le anye kvulo laso,” tson zo nyalo. Ano chelao a shwikerüchün dan no a sherhünla nyalo.

⁵Nle aso zin kebin tsü ale tenyen bin nyo; ale a sherhün ti, kechamvule nle a kenishü nrün genyu.

⁶Ale lüthyü pe Npugü shweti; kechamvule nle agenyu gwari kethyü genyu.

Lühin 14

Temi Serikemvu

(Lüh 53)

¹Kephonyu le a-npvü a-nyuki, “Sunggigü ndi le tse rüchün hünyo.” Tsüdan aphu gwamvu laso, lo anyugun le kentsü kenchen tho thyü laso; kenjü tho kethyü nme ndi laso.

²Npugü le tsangge bin-o temi nme me tho shalo Sunggigü rüshvu kehü le bin le mvuyo nrishü.

³Ai anyugun aphu tson gwünzü kü tin laso; anyugun aphu gwamvu ketunkü. Anyugun nme-e nyu le gwayo tsü thyümvu, nme-e ndi.

⁴“Anyugun le shamvu ole?” Npugü le ketsoshü. “Thagwakemvu thyü kehü hidan hi aphu tharüchünlo mvu ole? Anyugun le a temi dan hon setyü, lo anyugun le aka hi hümvu.”

⁵Ai anyugun le anyugun kerüshvu loti, kechamvule Sunggigü le senyu le a-jozen hüyo tsünyu zen kehü genyu.

⁶Serikemvunyu le kendi nyu le tharhi kebin tsü kevü hünyo, ai Npugü le a-no kepen gü.

⁷Zion ge kvukelo no Israel ki ryülo tse ale hi hünyo. Npugü le anyugun thyüpe gwani chwiryü lo lo Israel temi dan le sherhün pe ditsü laki thyü tiyo no!

Lühin 15

Sunggigü Le Nyu Hihü Nla

¹Npugü, segü le n Kershvuka nyu yülo tila? segü le n kenshün kazüthoun Zion ge rüshvulo gwa tila?

²Tha lihinyue Sunggigü jozen kehü, lo azintse nyu le njüyo tsü thyü kehü a-jo le ketsin lo anyu ketsin jo kehü gü,

³lo me ge zohü kemvu gü. A-pvünyu ge thyüzü shühü kemvu lo a-kajon kazin rüla zo nshvu hü kemvu

⁴Sunggigü le khe kelanyu ntsü kehü, ai Npugü jonyu kehünyu rüshvu kehü gü, A-zintse a-le nyu zo njüyo tsen-e nne-e tsü thyü kehü gü le yü loti.

⁵Pisa pe me tepuo a-kechwi lohü kemvu lo jweh khilo-o kemu kendinyu nkhinla hü kemvu gü. Lihigü hidan hi thyü kehü nyu le a-zintse kenshvu kendi nyu bin ti.

Lühin 16

Ketenyen Kehi

¹A ntsen lolo, O Sunggigü; nle a ntsen loti tse ale tenyen kebin genyu.

²Ale Npugü ka, "Nle a Npugü le; thakegwa aphu n kanyu chwiryü."

³Npugü temi tenyen lo kekü dan le ditsüki gwala! A nyunkenyü tsin le anyugun zen kengü kethyü le.

⁴Tero kecha dan then kegü nyule nyugwakemvu senryü a-npvü a-gen shülo hünyo. Anyugun kershvu nyu tsü ale anyugun zen kerhün loho; ale anyugun tero dan rüshvu loho.

⁵A kenya aphu tsüle nle, Npugü, lo nle ale senmvulo keshvu aphu pe atsü; a sidyü le nben ka bin nyo.

⁶Nle kenrun nyu pe aketsü dan le ditsüki ndun thyüla; tsüdan le ditsüki gwala!

⁷Ale Npugü shwen, kechamvule a-le atson tsin kehü genyu, lo kheje ki anyu le atsontsin hünyo.

⁸Npugü le akhoka kehü ale rüchün zin bin hünyo; a-le akhoka kehü genyu, ale thame kae nnu loho.

⁹Tsügenyu ale a-cheno lo a sherhün, lo a thyümin-e kenshvu ndi;

¹⁰Kechamvule nle kesi kekvu günyu a ntsen kelo genyu, lo nle sokehü gü khipe kesi kazü gü nyu shüla loha.

¹¹Nle kerhün tson tsin pe ahi ti; n kehü bin le shekerhün le sü, lo nle kethonthen ketegvü kethyü senryü atsü ti.

Lühin 17

Temi Kemu Kendinyu Kehi

¹A khwenyü shülo, O Npugü, nno kenjü gü thyüshü lotse hihü nle; nno a cheshü lotse n keko khwenyü shülo! Ale anyun ketsin thyüo hi kebin nyü shülo.

²Nle kenjü gü nyu ajün kera shülo, nyu gü le njü yo nle sha kebin genyu.

³Nle anyun sha. Nle khejenyu a kiryü; nle a kegwa keshvu aphu shwi lo gwakemvu nme a ge kebin hyulomvu.

⁴Ale thagwakemvu nme zomvu me kechanyu hontse; ale johokeshü zen hü lo kenke tson dan then mvu.

⁵Ale a-zintse n tson nyu tsonchü hü lo tsü gwünzü la hümvu.

⁶Ale nka hihü nle, O Sunggigü, nle a kehi kenishü kehü genyu; tson-o rani akipon ryüo ajo dan nyü shülo.

⁷N keso ndunkethyü pe teshashüo agun kenishü ta; n denzin hülo a gun shwikerüchün nyu le agun nshwen loho.

⁸N yhütyü kentsen hontse a ntsenlo lo; nsekin hensin nyu a kebulo lo,

⁹A shwikerüchün nyu dan le a hunpfüo a when bin nyo;

¹⁰anyugun le me njün mvu lo ketekho jozo hünyo.

¹¹Anyugun le a hunpfüo, ale lihizin güe a süshela titse a seju bin nyo.

¹²Anyugun le shünyho hontse a sethü serüla nyüo akhwen bin nyo.

¹³Ryülo, Npugü! A shwikerüchün dan ntsun-o anyugun nye ki kvula lo! N zhethon pe shwikerüchün gü ben nyu a kenishü lo;

¹⁴keyhun higü nyu anyugun le nyu lonyü bin yo tsü aphu le kebin nyu dan ben nyu a kenishü lo; Nle anyugun genyu kequen kenjü kenjün kethyü dan tsü pe anyugun shaja thyü shülo; anyugun nyenyu genyu kesü kela kethyü lo peha nsen pe anyugun nyenyu dan nyenyue tsülo!

¹⁵Ai ale n hyu ti, kechamvule ale thame thyüzü njü kemvu genyu; lo ale chonsoryü lo, n mhundyü nyu shekerhün pe a kesü kela thyüti.

Lühin 18

David Kvukelo Lü
(2 Sam 22:1-51)

- ¹Ale dihontse n sola, Npugü! Nle a keso güle.
- ²Npugü le a kesun gü; a-le a chwida kenko gü. Sunggigü le a kesun le, a-zen hulo ale kenshvu ndi. A-le gida hontse a sunlo hü; a-le ano khinloo a ntsen lo lahü.
- ³Ale Npugü koshü, lo a-le a shwikerüchün nyu ben nyu a ntsen hü. Npugü shwen!
- ⁴Kesi kenshvu le a hun kenthün lola; kenke zükentyü le a so henla.
- ⁵Kesi kenshvu gü le a hun bin, lo kesi güle a nsen bin.
- ⁶Ale thyü lo keshvu nyu bin-o Npugü koshü; ale a Sunggigü no a cheshü lo tse koshü. A-Kershvuka nyu a-le a khwen tselo; ale keche hi keshü khwen nyülo.
- ⁷Tsüselo kazü güle n dün lo nnu sola; kazüthun binjwen dan le nnun sola, kechamvule Sunggigü le a-nyunta kela genyu.
- ⁸A-hikon nyu mah le khu chwiryü, mah kenyü lo mahgi kenhon le a-mün nyu chwiryü.
- ⁹A-le tsang sürhen-o nmhu kezün pe a-phabin thyüo tsangryü.
- ¹⁰A-le cherub nme ge kü lo-o nyeshü; tson-o tsang kenhi sekin ge shwa gun ryü.
- ¹¹A-le kezün pe a-jepfü; nmhu kezün dan, zü no sü kethyü, pe a-hunpfü lola;
- ¹²A-mhundyü tsangkekechwe nyu tsü tegwün dan lo mah le nmhu kezün pfürhen chwiryü.
- ¹³Tsüselo Npugü le tsang no tsangsen shü; lo ketetso tsin gü khwen nyülo.
- ¹⁴A-le a-tholevü kvushüo a-shwikerüchün nyu hü kezen la; tsangkechwe pe tsüdan hü ketsü la.
- ¹⁵Züda güle sela tson-o kazü gü binkejwen dan le ndo la, Npugü, nle n shwikerüchünnyu dan rho, lo nnyuntao nra nhu keshü ka.
- ¹⁶Npugü le tesoge bin-o a-ben keta pe a sülo; a-le zü kentsun nyu a sü shwilo.
- ¹⁷A-le a shwikerüchün dan kekvunyu lo a kenrhinyu agenyu kvuri tsin kethyü dan ben nyu a kenishü.
- ¹⁸Ale kenjün thyü kebin ka, anyugun le a when ryü, ai Npugü le a ntsenlo la.
- ¹⁹A-le a che pe kenshvu bin nken shü; a-le a shwipe a-kenyü kethyü genyu a kenishü.
- ²⁰Npugü le achün thyüpe atsü ale nyule a-züyo tsü thyü keshü genyu; a-le jochü pe atsü kechamvule a kemu kendi genyu.
- ²¹Ale Npugü jvü gü zen hü; ale a Sunggigü khe-o tinla mvu.

- ²²Ale a-jvü aphu thyüzen hü; ale a-le ahza khi keshü nyümvula mvu.
- ²³A kemu kendi a-le shabin nyo, ale a-zükemvu kethyü nyu tsü a npvü a ntsenlo laso.
- ²⁴Tsügenyu a-le a chün thyüpe atsü ale nyule a-züyo tsü thyü kehü genyu, kechamvule ale thyüzü mvu tse kethyü a-le sha kebin genyu.
- ²⁵O Npugü, nle a-nyun ketsin thyü nso kehünyu soketsin thyü hü; lo nle gwapen kehünyu ge gwapen hü nyo.
- ²⁶Nle kenshün nyu ge nshün hü; ai senyu le serimvu hüyo tsünyu ntsun hünyo.
- ²⁷Nle tsenyo kehünyu kenishü hü, ai ketekho kehünyu thyü ketsenyo lahü nyo.
- ²⁸O Npugü, nle keben pe atsü; nle a kezün thyü nben shü.
- ²⁹Nle kekvu pe atsü shüo ano a shwikerüchün nyu hulo lo anyugun chwida nkenlo.
- ³⁰Sunggigü hile a-tho dan le ditsüki gwayo no! A-johokeshü dan le ketsin! A-tesun titse a-fü kehünyu aphu genyu ale gida hontse kethyü nme.
- ³¹Npugü nti Sunggigü le; Sunggigü nti ngun keno gü.
- ³²A thyü nko keshü gü tsüle Sunggigü, a-le a tsonthyü pe kenshvu no ndi la.
- ³³A-le apha thyü pe thyüzhe pha hontse shü; a-le a ntsen pe kazüthun kenshvu kendi nyushü.
- ³⁴A-le terikethyü teda pe a senthyü shü, tson-o ano levü kenkotsin gü sen shalo nrün genyu.
- ³⁵O Npugü, nle a ntsen lo lo a kenishü; nle a nucha pe ano gon lo, lo n kekvu le a ntsen lo.
- ³⁶A tenlo la nrün ka nle a ntsenlo, tson-o ale chela mvu.
- ³⁷Ale a shwikerüchün nyu hulo anyugun tenlo; ale anyugun nkela kemvu then khela mvu.
- ³⁸Ale anyugun vüshe la, tson-o anyugun le rani solo mvula; anyugun le a jonha lao a mhundyü nyu chela.
- ³⁹Nle teri genyu kekvu pe atsü lo a shwikerüchün nyu so kvukelo khishü.
- ⁴⁰Nle a shwikerüchün nyu thyü pe no a mhundyü tinla; senyu le a nrhi hüyo ano tsünyu nkela.
- ⁴¹Anyugun le nrao keche hi, ai temi nme anyugun kenishü mvu; anyugun le Npugü ko, ai a-le anyugun kehi kenishü mvu.

⁴²Ale anyugun boren la, tson-o anyugun le tsangkenbu le whünsen tinla kehü kenphü hontse la. Ale anyugun khipe tsonda nyu kenbe hontse kedü la.

⁴³Temi serikemvu nyu ju ben nyu nle a kenishü lo a thyü pe ano tsipwen dan so keda thyüshü; ale shahü kemvu temi dan no ntsonka we a lothyü bin.

⁴⁴Tesin dan no a mhundyü nyu nkhün-o a kelu; anyugun le akhwen nyülo ntsin ajo zen.

⁴⁵Anyun kepeche ndi lao anyu chwidanyu nsü ndün chwiryü.

⁴⁶Npugü le rhün hü nyon! A keno gü shwe le! A kenikeshü gü Sunggigü keda rüla pe zoshü lo.

⁴⁷A no a shwikerüchün nyu so kvukelo a-le khipe atsüshü; a-le tsipwen dan süshe pe a hensin shüshü

⁴⁸lo a kenrhinyu ben nyu a kenishü. O Npugü, nle ano a shwikerüchün nyu so kvukelo khi pe atsü lo temi gwakemvu nyu ben nyu a ntsen lo.

⁴⁹Tsügenyu ale tsipwen dan dan nyu nshwen ti; ale lüthyüo nshwe ti.

⁵⁰Sunggigü le kvukelo keda pe a-raja gü tsüshü; a-le kejü kelo gü David lo a tsipwen dan kethonthen so zin hü nrün tsin shü.

Lühin 19

Sunggigü Tho Zankechwi Thyü Kebin

¹Tsang le dihontse Sunggigü zankechwi tsin tsentsü shüla! Lo a-le thyükeshü a-bentho dan tsin shünshvu shü bin nla!

²Khenyüme jon le tsüsigü ka zoshü; khejeme le tsüsigü ka zonishü.

³Nra n mvue jo zomvu, tha khwen nme nyülo mvu;

⁴ai a-nyugun khwen le kazü aphu nyu chwila lo kazü keni kie nyülo la. Sunggigü le yhüko genyu tsangge ka nme thyüshü;

⁵tsüle shekerhün thyü kebin Shenhünyu nme hontse lonyü chwiryü, kecho kehünyu nme le tin kehü nyü ho kebin hontse.

⁶Tsüle tsang keni peha zin chwiryüo pfüthü sen-o kechazin gun la. Tha nme a-kenyün nyu tsü kebu loho.

Npugü tejvü gü

⁷Npugü tejvü güle gwapen; tsüle kekvu keshün khishü hü. Npugü johokeshü danle tenyen lo kü, tsüle thakesha khipe thakesha kerho nyu tsü shü hü.

⁸Npugü tejvü dan le njü, lo tsü thyüzen kehünyu le henkegwa nyu. Npugü johokeshü dan le nshün lo tsüle n yhü thyü nben shü hü.

⁹Npugü kershvu le gwa; tsüle kethonthen tsü hontse hüti. Npugü le me jün kekera le njü; tsüle a-zintse nshün.

¹⁰Suna kegwatsin nyeki tsüdan tsü tepen kvu zü; tsüle khuzü kenshün tsin nyeki n nyü kvu.

¹¹Tsüdan le thakesha khipe n go a higü tsüshü; ale tsüdan thyüzen kehü genyu a chün kegwa hyulo.

¹²Temi nme a-npvü a-thyü kezü dan hyulo ho; Npugü, kekebu ki kezü kemu dan nyu tsü a kenishü ta!

¹³Shweron thyü kemu thyüla lo kegwa nyue a ntsenlo ta; tsüdan no a-so gon la nyalo. Tsonlo yatselo ale gwapen loti lo kemu gwakemvu tsü thyümvu loti.

¹⁴A jo dan lo a kerüchün dan no nle lolo kekü thyülo nda; O Npugü, a keno gü lo a rhinhi kelo gü!

Lühin 20

Kvukelo Genyu Kehi

¹Nle thyülo keshvu teno kelo ka Npugü no n kehi kenishü ta! Jakob Sunggigü no n ntsenlo ta!

²A-no a-Kershvuka nyu keche nipe ntsü shü lo Zion thun ge keche khipe ntsü shü.

³A-no nle tha khipe a-ketsü aphu lolo lo nle kershvu thyü keshü shwipe a-kenyülo nda.

⁴Nle nyu nnyü binyo a-no khipe ntsü lo nle nyuthyü titse rhibin yo tsü aphu no thyü penlo.

⁵Tson yatselo nle kvukelo genyu agun le nra tetso-o shekerhün thyüti lo Sunggigü shwen-o nle kvukelo rühvuti. Npugü no n kehi aphu thyüpe ntsü shü nda.

⁶Npugü le kvu kelo khipe a-le kejü kelo raja tsühü tse kethyü ale ntsoka we shalo so; a-le a-tsang kenshün ge bin-o a kehi thyü shü hü lo a-kekvu nyu kvukelo keda pe atsü shü hü.

⁷Peha le anyugun terigari dan tenyen hü lo kechanyu le anyugun keru tenyen hü, ai a gun we Npugü a gun Sunggigü kekvu tenyen hü nyo.

⁸Tson kehü nyu dan le pha nsüo chela ti; ai ngun we solo lo nnu mvulo ti.

⁹Kvukelo khipe Raja gü tsülo, O Npugü; a gun le nko keshü ka kenishülo.

Lühin 21

Kvukelo Genyu Keshwen

- ¹Raja güle a-sherhün bin nyo, O Npugü, nle kenkokenkin pe a-tsü keshü genyu; a-le a-kenyü bin nyo nle a-thyü pe a-no kvukelo genyu.
- ²A-le nnyü kebin gü nle pe a-tsü shü; Nle a-kehi thyüpe a-tsü.
- ³Nle jochü keda sen a-kiryü lo suna raja perün pe a-pe rün shü.
- ⁴A-le nka keyhun hishü, lo nle tsü pe a-tsü shü, tsüle yhun kethon lo kethonthen bin nrün.
- ⁵A-zankechwi le gon nle a-che keshü genyu; nle zankechwi lo raja kethyü pe a-tsü shü.
- ⁶N jochü le kethonthen a-zen hü, lo nle kehü shekerhün pe a-kesü thyüshü.
- ⁷Raja gü le kekvutsin Npugü tenyen hü; lo Npugü le sozin kehü genyu a-le a-zintse kenshvu kendinyu bin hü.
- ⁸Raja gü le a-shwikerüchün nyu aphu tenlo lati; a-le a-kenrhinyu nmeme tse tenkülo lati.
- ⁹A-le chwiryü lo mah kenyü hontse tsüdan nke kü lati. Npugü le a-nyun kenta nyu anyugun nyilo lati, lo mah le anyugun ro lati.
- ¹⁰Anyugun tsipwen nme-e no kazü nyu bin loho; raja güle anyugun aphu dushvu lati.
- ¹¹Anyugun le a-ntsun-o thagwa kemvu rhiti, ai anyugun le kvu loho.
- ¹²A-le a-levü kvupe anyugun shwen lo anyugun no ranio kehü tinla ti.
- ¹³A gun le nshwen hü nle, O Npugü, n kekvu keda genyu! A gun le lü thyüpe n kekvu shwen hüti.

Lühin 22

Kenjün Kethyü Khwen Lo Lü Kethyü

- ¹A Sunggigü, A Sunggigü, nle nyuthyüo a khela ola? Ale kenjünthyü sao keche hi ai tsüle ryümvu.
- ²Ale nhenyu nko, a Sunggigü, ai nle a jo kenishü mvu. Ale kheje nyu n ko, ai kerüyü hyulo mvu.
- ³Ai nle kenshün gü, rajakhün ge kebin Israel nyule shwen kehü güle.
- ⁴A gun pvübon nyu dan le n tenyen hü; anyugun le n tenyen hü, lo nle anyugun kenishü hü.
- ⁵Anyugun le n ko keshü ka nle anyugun kenishü; anyugun le n tenyen hü lo anyugun le rünyun mvu kela thyü mvu.

⁶Ai a we temi mvu laso; ale ntse nme hontse, me no shwi ntsü lo temi no a nshwe nyhün laso!

⁷A kehyunyu aphu a shwinyü; a-yi nshü pe ahi lo a-pe pvü kezen.

⁸Tson-o anyugun le, “Nle Npugü tenyen kehü le,” “Nyuthyüo a-le n kenishü mvu ola? Npugü le n shwipe a-kenyü hü yatselo, a-le nyuthyüo n cheshü mvu ola?”

⁹A jvü ginyu a ntsen keryü gü tsüle nle, lo ale nyuhonyu thyü kehü ka nle a keni ryü.

¹⁰A nnyun lo nye kanyu ale n tenyen gun ryü, lo nle a-zintse a Sunggigü thyü hü.

¹¹A zen nithenla nyalo! kenjün kethyü le akhoka bin nyo, lo a keche mi nme ndi.

¹²Shwikerüchün nyu kechon le methu tse dan hontse a hunpfü bin nyo; anyugun le a-hun kenthün bin nyo, Bashan kazü nyu methu tse kensho dan hontse.

¹³Anyugun le shünyho dan hontse anyugun münkvu pfüo a sethü-serü la nyüo nho bin nyo.

¹⁴A kekvu ndi laso, zü ja pe kazünyu keshü hontse tsüle tin laso. A ru dan aphu a-kekeren nyu bin mvu laso; anyun pfü kemvu hontse laso.

¹⁵A tero le sin pe keshvula hontse laso, lo ayi le a ngi nku laso. Nle a khepe sila lotse nnyo kenphü nyu shü laso.

¹⁶Temi serikemvu logwa nme le a hunpfü bin; tehi dan me hontse anyugun le akho nni bin; anyugun le a ben hvu lo a pha hvu jenphe la.

¹⁷Aru aphu hyulo gwala. A shwikerüchün nyu danle a nri tserü bin.

¹⁸Anyugun le a phinya pe anyugun kenjün lola lo aminrün pe henkeshwi thyüla.

¹⁹O Npugü, a zen nithen la nyalo! Whütse ryü a chye shülo!

²⁰Zhethon gü nyu a kenishü; tehi hidan dan ka a keyhun kenishü.

²¹Shünyho hidan mün nyu a ntsen lo; Tehen thutse kensho hidan mhundyü nyu ale thame thyü keloi mvuso.

²²Nle nyuthyü shüyo ale pe a temi dan ka zoti; anyugun kehun nyu ale n shwenti.

²³“A-shwenlo lo, hagn Npugü go nyu dan! A rühvulo, hagn Jakob tsipwen dan! A rüshvulo, hagn Israel temi dan!

²⁴A-le kendinyu ntsüla nmvue anyugun kenjün kethyü nmhin la hümvu; a-le anyugun shwimvuo rani lamvu, ai anyugun le keche hi keshü ka a-le anyu kehi thyüshü.”

²⁵Nle thyü keshü tho genyu ale danda mhundyü nyu n shwen ti; n rüshvu kehünyu dan mhundyü nyu ale joshükenjü kershvu thyüpe n rüshvuti.

²⁶Kendi gü no tyükenyü kho tyüti; Npugü ki keryü nyu no a-shwen ti. Anyugun no kethonthen gwakenye lo nda le!

²⁷Tsipwen apfu le Npugü rüchün ti. Kazü aphunyu temi le Npugü ki rani ryüti; lo senye apfu a-rüshvu ti.

²⁸Npugü le raja, lo a-le tsipwen dan so gon bin nyo.

²⁹Ketekho kehü temi dan apfu nkhün tsügü a-rüshvu ti; temi apfu a-mhundyü nyu nkhün kü ti.

³⁰Siki shenhe dan le a-lothyü ti; temi le Npugü rüla zope shenhe ryü kejö gü ka zoti.

³¹“Npugü le a-temi keni keshü,” rüla pe temi nnyu ryü nrün dan ka zoti.

Lühin 23

Npugü Ngun Kekhwen Gü

¹Npugü le a kekhwen gü; ale thame kae rhodyü la loho.

²A-le a no shai kenjvü nyu rüyü lo hü lo a tsontsin zen-o zübun kenshün nyu shüshü hü.

³A-le kekvu keshün pe atsü shü. Ale zo kenjö hontse atson tsin pe tson ketsin nyu shü.

⁴Ale kezün kentsun pfüthü gun yatse-e, ale nshvula loho, Npugü, nle azen kehü genyu. N tanyü kekhwen charun lo n thün le asun loti.

⁵A shwikerüchün nyu le a hyulo kegwa bin ka nle a genyu keho nda shü; Kerühvu sin nme zenkelo hontse nle a zenlo lo a honpen sü yile shü.

⁶A keyhunthen n kegwa lo n keso le azen zin hüti tse ale sha bin hü; lo kethonthen n ka pe a ka thyü hüti.

Lühin 24

Raja Kedagü

¹Kazü gü lo tsünyu kebin dan apfu Npugü hon; Kazü gü lo tsünyu yhun kehü dan apfu a-hon.

²A-le kazü hensin zü kentsun so ge tsü thyüshü lo züda kentsun nyuki tsü bin thyü shü.

³Segü le Npugü rincho ge külo kegwa a-kenjö le bin nla? Segü le a-Kershvuka kenshün nyu yülo tila?

⁴Senyu le a-tho lo a-kerüchün nshün, teromen kezü rüshvu kemvu nmvue me sa hü kemvu nyu le ti.

⁵Npugü le jochü pe tsüdan tsüti lo tsüdan kenilo ti; Sunggigü le tsüdan le mumvu letse zoshwi shüti.

⁶Temi tsühontse kehü nyu le Sunggigü ki ryü hü, tsüdan le Jakob Sunggigü mhundyü ka ryü hünyo.

⁷Khinrun dan khinshe kenmhun shü, kakhin when dan khinshe shü, zankechwi raja güle yüryüti.

⁸Zankechwi raja hile segü ola? A-le Npugü, nko lo kvu, terinyu kvulo kehü Npugü le.

⁹Khinrun dan khinshe kenmhe shü, kakhin when dan khinshe shülo, zankechwi raja gü le yüryü ti.

¹⁰Zankechwi raja hile segü ola? Kvukelo Npugü, a-le zankechwi raja gü le!

Lühin 25

Tsontsin Shü Lo Ntsenlo Lo Tse Kehi

¹O Npugü, ale nka hi bin nle;

²a Sunggigü ale ntenyen hü nle. A shwikerüchün nyu no a sokvula nya ai keja kepfü nyu a kenishü ta.

³N tenyen kehü nyu le meno a nyeki kvu la hümvu, ai whütse n ntsun kehü nyu le tson lahü.

⁴N tson dan pe a senthyü shülo, O Npugü; tsüdan pe ano shalo ta.

⁵A no n ketsin gü then-o yhunlo nrün genyu a senthyü shüta, kechamvule nle a Sunggigü, a kenishü kehü gü le. Ale a-zintse n tenyen hü nle.

⁶O Npugü, nle hi mhundyü pe a tesha keshü nle so lo shwi njün zin kehü gütsü rüchün shülo.

⁷A selo ka kemu lo thyükezü dan jü pe atsülo. Nle sozin kehü lo n kegwanyu, a rüchün shülo, Npugü!

⁸Npugü le gwa lo njü, a-le then mvulo keshvu tson gü zope kemu nyu dan senthyü hü.

⁹A-le tsenyo kehünyu tson tsin pe tson ketsin günyu shü hü lo a-kendo pe tsü dan senthyü shü hü.

¹⁰Tenyenlo kekü lo keso sen-o a-zen kejozenkelo lo a-johokeshü thyü zen kehünyu apfu tsontsin hü nyo.

- ¹¹Nle zo pe bin kenjü hontse, Npugü a kemu dan jüshü ta, tsüle chonri kela genyu.
- ¹²Senyu le Npugü jo thyü zen hüyo tsünyu le Npugü ka anyugun le then mvulo keshvu tson gü shalo ti.
- ¹³Anyugun le a-zintse gwa kenye loti, lo anyugun nyenyu le kazü gü gwen loti.
- ¹⁴Npugü le a-jo thyü zen kehünyu pvü gü lo a-le tsünyu zen-o a-johokeshü thyü ketse ni hü nyo.
- ¹⁵Ale gwünkho aphu ka Npugü ki keche nri hü nyo, lo a-le keshvu nyu a kenishü hü.
- ¹⁶Rani aki ryülo, Npugü, lo a shwi njün shüta, kechamvule ale a npvü lo kvumvu.
- ¹⁷A nyun kenjün thyü kebin thyü nben shüta lo ale kenjün thyü kebin aphu nyu a kenishü ta.
- ¹⁸A shekese lo a kenjün kethyü rüchün shüta tson-o a kemu aphu jü shülo.
- ¹⁹A shwikerüchün nyu dikho le binyo nri shüta; anyugun le ditsü laki a nrhi yo rüchün shü.
- ²⁰A rikhun lo a kenishü ta; meno a nyeki kvula lo kegwa nyu a ntsen lo. A kenishülo tse ale nki ryü bin nle.
- ²¹Kegwa lo kentsen keseri no a ntsen bin lo nda, kechamvule ale n tenyen kehü genyu.
- ²²O Sunggigü, n temi Israel kenjün kethyü aphu nyu anyugun keni shüta!

Lühin 26

Temi Kegwanyu Kehi

- ¹Ale thyüzümvule tse zoshü ta; O Npugü, ale nyu le njüyo tsü thyühü lo n tenyen tsen tsü kebin genyu.
- ²A kegwa keshvu shwishü lo a nda nzü shwilo, Npugü; A nyun lo a kerüchün dan kesüe shwilo.
- ³Nle sozin kehü tsüle a tson ketsin, lo n kentsen kenjü tsüle a tson rizin hü.
- ⁴Ale temi kenku nyu zen kengü mvu; ale kerokon kehünyu zen thame thyü mvu.
- ⁵Ale temi gwakemvunyu dan tsü shwinyü mvu lo serikemvu dan zen kengü hümvu.
- ⁶Npugü, ale thyü zümvu tse aben tsela, lo n kershvubin hun-o rüshvu.
- ⁷Ale nchekeno lüthyü lo n tho ndun kethyü aphu pe zo.

- ⁸O Npugü, nle bin kehü ka gü tsüle a kenyü, n zankechwi le kebin bin gü tsü.
- ⁹A khipe kemu nyu dan kesin-o nkela nya ta; me dukeshvu nyu dan nyu a nrho shülo
- ¹⁰gwünkho aphu ka serikemvu thyü kehü lo a-zintse jwelo ti tse nda bin kehü nyu dan ka.
- ¹¹A we, nyule njüyo tsü thyü hü; a shwi njün lo a kenishü ta!
- ¹²A pha le kazü ketejon nyu sobin; danda kehun nyu ale Npugü shweti.

Lühin 27

Keshwe Kehi

- ¹Npugü le a keben lo a kenikelo gü; ale nme nshvu loho. Npugü le kenshvu aphu nyu a ntsen hü nyo; ale nshvu lo ho.
- ²Temi gwakemvu nyu le a when lo adushvu lati tse keso ka, anyugun pha nsüo chela ti.
- ³Rihü dan le ahun kenthün pfü bin yatse-e, Ale nshvu loho; a shwikerüchün nyu le a when bin-e, tson-e ale Sunggigü tenyen ti.
- ⁴Ale Npugü ka thakon me hihü nyo; ale mvulo shvu kebin le kon me nti: a rhünthen Npugü ka nyu yhun-o, a-kegwa rüchün adunthyü, lo a-tson ketsin fühü nyüle.
- ⁵Kenjün kethyü gwünkho ka ale asunlo lati; a-le a-Kershvuka nyu a ntsenlo lati lo tsonye ketetso nme ge a kenilo lati.
- ⁶Tsü genyu ale a hunpfü kebin a shwikerüchün so kvulo ti. Ale shekerhün thyü nra sen-o a-Kershvuka nyu tha khipe a-rüshvu ti; ale lüthyüti, ale Npugü shweti.
- ⁷Ale nko keshü ka, a khwen nyü shüta, Npugü! a shwi njün-o a kehi kenishü ta!
- ⁸Nle, “Ryü arüshvulo,” tson keshü ka, ale njo kenishü, “Ale ryüti, Npugü;
- ⁹a kebu tinla nyalo!” A ge nnyunta lanyä; n gogü hünila nya. Nle ache ryü; a khe nya, a hoshüla nyata, O Sunggigü, a kenikelo gü.
- ¹⁰A pvü lo a jvü le a khela logwa, ai Npugü le a nucha loti.
- ¹¹Npugü, nle ano nyu thyünyü binyo pe a senthyü shülo, lo a tsontsin pe kenshvu kendi nyu shüta, kechamvule a shwikerüchün nyu kechon le kehü genyu.
- ¹²A khepe a shwikerüchün nyu tsüla nyata, anyugun le kenku nyu a ketsun bin nyo.
- ¹³Ale ntso ntsenyü keyhun nyu hi rhün hüo Npugü kegwa hyuti tse shabin nyo.

¹⁴Npugü tenyen bin lo. Ketenyen no bin lo, shese nya. Npugü tenyen bin lo.

Lühin 28

Keche Kehi

¹O Npugü, a no kekhin gü, ale nko hü nle. A khwenyü shüta! Nle a kehi kenishü kemvu we, ale kesi bin ki gü kela nyu dan nyu hü lati.

²Ale nka keche hio a ben shwen pe n Kershvuka kenshün gü denzin keshü ka a khwenyü shüta.

³A lo pe serikemvu nyu temi gwakemvu thyü kehü nyu dan a-mün ka jokegwa zo-o a nyunki me shwi ntsü kehü nyu sin-o nmu lanyalo.

⁴Anyugun le nyuthyü shüyo tsü shaja pe anyu gun tsülo, kechamvule anyugun le thyüzü kemvu thyü kela genyu. Anyugun tho dan aphu genyu shaja pe tsülo; anyugun le nyu hyulo züyo pe tsülo.

⁵Anyugun le Npugü le nyu tho thyü shüyo nmvue a-le nyuthyü shüyo rüchün shü hümvu; tsügenyu a-le shaja pe anyugun tsüti lo kethonthen anyugun nkela ti.

⁶Npugü shwe shülo; ale keche kehi khwe a-le nyüshü.

⁷Npugü le a kentsen lo a keno gü; ale a-tenyen hü. A-le keche pe atsü hü lo a no akenyü lohü; ale shekerhün lüthyü pe a-shwe hü.

⁸Npugü le a-temi dan ntsen hü; a-le kejü kelo raja gü ntsen lo kenishü hü.

⁹N temi dan kenishü lo, Npugü, jochü pe n temi tsülo. Nle anyugun kekhwe gü thyü, lo kethonthen anyugun nucha lolo.

Lühin 29

Tsangkenbu Terhi Nyu Npugü Khwe

¹Npugü shwelo, hagin tsangge nyu dan; a-zankechwi lo a kekvu shwelo.

²Npugü zankechwi shwenlo, kenshün güle ryülo a-mhundyü nyu nkhün tsügü rüshvu lo.

³Züda dan soge Npugü khwen nyülo; zankechwi Sunggigü le tsangsen shü, lo a-khwen le züda so teshvunyu henla.

⁴Npugü khwen kekvu le a-rün pfü sa kethyü tsü nyülo.

⁵Npugü khwen güle sedar bin dan, Lebanon ge sedar bin dan shwekhora lahü.

⁶A-le Lebanon kazüthun thyü pe no methu nyu le nchwe keshü hontse lo Hermon kazüthun thyü pe no methu tsebwen shwagwün kehü hontse lahü.

⁷Npugü khwen gü le tsangkekeche hontse thyü chwiryü lahü.

⁸Npugü khwen le kazü kesi gü pfü keni shü; a-le Kadesh kazü kesi gü pfü keni shü.

⁹Npugü khwen le teshobin dan pfü kenushü lo senbin dan nyü vükerhi keshü ka temi nmeme tse a-Kershvuka nyu nra sen-o, "Sunggigü no zan kechwi thyülo!" tson.

¹⁰Npugü le züda so gon hü; a-le kethonthen raja hontse gon hü.

¹¹Npugü le kenko kenkin pe a-temi tsü hü lo kengü kegwa jochü pe anyugun tsü hü.

Lühin 30

Chekeno Kehi

¹Ale nshwen hü nle, Npugü, nle akeni keshü genyu lo a shwikerüchün nyu no anyugun sherhün la kemvu genyu.

²O Npugü, a Sunggigü, ale nra-o nka keche hi, lo nle a thyü keshherhün shü;

³nle sika nyu a ntsen nilo. Ale kentsun ki yü jü la, ai nle a thyü nrhün nishü.

⁴Kenshün nyu dan aphu, lü thyüpe Npugü shwenlo! Kenshün güle nyu thyü shüyo rüchün shü, lo chenkeno pe a-tsülo!

⁵A-nyunkenta le keshanyu jaka, a-kegwa le n kerhünthen. Khejenyu yhäphu che bin logwa, ai lonyü gü shekerhün le ryü hü.

⁶Ale kenshvu ndi lo a npvü a nthon-o, "Mele a nyeki kvula loho."

⁷Npugü, nle agenyu gwari; nle kazüthun chwida nme hontse a sun hü. Ai tsontseo nle a kebu tinla lo ale nshvu la.

⁸Ale nko hü nle, Npugü; ale nka keche hibin nle:

⁹"A kesinyu nle nyu kechwi hyulo mon? Ale sika nyu yükela genyu nyu chwi lo mon? Kesinyu le n shwen lo gwa ti ole? Anyugun le n kegwa rüla jün zo shülo gwa ti ole?"

¹⁰Npugü, a khwenyü shü, lo a shwi njün shüta! A cheshülo, Npugü!"

¹¹Nle a nyun gwakemvu thyü kelu pe shekerhün da kethyü nme thyüshü; nle a nyun gwakemvu sen tinla lo shekerhün pe a hunkenthün shü.

¹²Tsügenyu ale ntsema bin loho; ale lüthyü n shwen ti. Npugü, nle a Sunggigü le, ale kethonthen chenkeno pe ntsü ti.

Lühin 31

Ketenyen Lü

- ¹Npugü, n no a ntsen lolo tse ale nki ryü le; thame kae meno a nyekvu lanyä. Nle kentsen Sunggigü; ale nka hi hü nle, a kenishü ta!
- ²A kehi nyü shüta! ntsoka a kenishü ta! A kesun thyüo a no khinlo; a chwida thyüo a kenishü ta.
- ³Nle a keno lo a chwida le; nle zokejün hontse a tson tsin lo ri lota.
- ⁴A nsen kebin nyu tsü a ntsen shülo; Kenshvu nyu a sun lota.
- ⁵Ale a khipe n ben nyu shü laso. Npugü nle a ntsenlo ti; nle joketsin kesen Sunggigü le.
- ⁶Ketsin kemvu tero rüshvu kehünyu nle tsünyu ntsü hü, ai a we n tenyen hü nyo.
- ⁷Nle sozin kehü genyu ale a kenyü lo a sherhün ti. Nle a kenjün kethyü hyu; lo a rhokedyü sha bin nyo.
- ⁸Nle a shwikerüchün nyu no a tenlo lamvu; nle a no a kenda thyü a gü kenyü bin ka gülo hü.
- ⁹Npugü, a shwinjün shüta, ale thyülo keshvu nyu kebin genyu; chü loho laso; ale kvumvu shü laso.
- ¹⁰A keyhun le nyun gwakemvu nyu nke bu güjü laso, lo kechü le a keyhun thyü nzü laso. A kenjün kethyü aphu genyu ale kvumvu laso; arue nke bu gü jü laso.
- ¹¹A shwikerüchün nyu aphu, lo a kazon nyu jue, a shwi ntsü laso; a kesha nyu dan le a shwi nshvu; anyugun le tson nyu a hyu shü, lo kehü tin lahü.
- ¹²Kesi nyu nme hontse mele a nmhin laso; ale thakhin ren nme hontse laso.
- ¹³Shwikerüchün nyu kechon le a ge zo kebin nyülo; kenshvu le a temhun aphu hun bin nyo. Anyugun le a ntsun-o a dushvula ti tse teda rhi bin nyo.
- ¹⁴Ai Npugü, a we n tenyen hü; n le a Sunggigü le.
- ¹⁵Ale a-zintse n ben nyu bin nyo; a shwikerüchün, a nthünyü kehünyu ben nyu a kenishü ta.
- ¹⁶Shwikenjün nyu ngo gü nri shülo; nle sozin kehü nyu a kenishü ta.
- ¹⁷Npugü, ale nko hü nle; ano keja pfüla nyalo. Serikemvu dan no keja pfüla lo; anyugun no kesi kazü nyu matse tinla lo.
- ¹⁸Kenku nyu da kemitsin nyu shwinyü kehü, ketekho lo metsin kehünyu aphu no matse lalo.
- ¹⁹Thakegwa dan nle rüshvu kehünyu genyu ntsen pe bin kenjü dan le ditsülaki ndunthyü la! Nle dihontse gwa lo n tenyen kehü ntsen pe kenshvu kendi nyu shü hüyo temi aphu, sha.

²⁰Nle kehü kenshvu kendi nyu bin-o temi le thagwakemvu nda kebin nyu anyugun kebulo ti; shwikerüchün nyu le anyugun kenshwen nyu nhensin ka nle anyugun kebulo ti.

²¹Npugü shwen! Mele a hunkenthün pfüo a when kebin ka a-le a keso pe hi keshü ditsüki ndun thyü la!

²²A-le a-mhundyü nyu a hü pe shwenla se ado tse ale nshvu lo rüchün la. Ai a-le a khwenyü lola, ale keche hio a ko keshü ka.

²³Npugü so lo, a-temi kenshün nyu aphu. Npugü le ketsinnyu yhun kehünyu ntsen lola hü nyo, ai shaja pe ketekho nyu tsü hü anyugun le tsü hyu zü.

²⁴Nko binlo, peche lo, hagin Npugü nrin bin kehünyu aphu.

Lühin 32

Kemu Zokeshwi Lo Jükeshü

¹A-kemu jüpe tsü kela nyu, a-thyü kezü gwün petsü kela nyu le henkegwa tsin.

²Npugü no a-thyükezü pe a-nmu kemvu, lo me kesa nyun le a-ge kendi temi gü le henkegwa tsin nyu.

³Ale a kemu zoshwila kemvu ka, jongwün chüo a keyhun kenthyüla.

⁴Npugü, nle nhenyu lo kheje kie shaja pe atsü; tsangyün ka keyün le zü pho nsin la kehü hontse, a kekvu aphu ndila.

⁵Ale akemu dan shalo; Ale thyü kezü dan kebu lamvu. Ale tsüdan zoshwi pe nki shüla titse rhilo, lo nle a kemu dan aphu jü pe atsü.

⁶Tsügenyu n temi n jozen kehünyu aphu rhokedyü gwünkho ka nka himvulo shvu; kenjün kethyü keda le nmhesa tse datsü keryü ka tsüle anyugun ti loho.

⁷N le a kebu bin le; Nle kenjün kethyü nyu a kenilo ti. Ale nle kenikelo lüthyü tetso ti, nle antsen kelo genyu.

⁸Npugü le, “nle gü mvulo keshvu tson gü pe n senthyü shüti; ale zope nzen lo ntson tsin shüti.

⁹Keru nmvue gada nme hontse thasha kekho lomvu bin nya, tsüdan we no njozen nrün genyu mün kekhen sen ketsen hü,” tson shü.

¹⁰Serikemvunyu le kenjün thyüti, ai senyu le Npugü tenyen hüyo tsünyu we a-le sozin kehü gü nyu a-ntsenlo ti.

¹¹Kemitsin nyu, hagin kenyülo lo hagin sherhün lo. Npugü thodan genyu. Hagin a-jozen kehünyu, shekerhün genyu nra senlo.

Lühin 33

Keshwen Lü

- ¹Kemitsin nyu aphu, Npugü le nyuthyü shüyo tsügenyu shekerhün thyü nra senlo; hagin a-jozen kehü nyu aphu a-shwen lo.
- ²Harp sen-o chenkeno pe Npugü tsülo, a-rhü kebin lükhin sen lüthyü pe a-kishülo.
- ³Lü keshün nme thyüpe a-kishü, Harp sen shasa, lo shekerhün genyu nra sen shü!
- ⁴Npugü jodan le ketsin lo a-thodan aphu tenyen lokü.
- ⁵Npugü le kemitsin lo ketsin tsüle a-kenyü; a-le sozin kehü le kazü gü sü bin nyo.
- ⁶Npugü le a jonyu tsang dan thyulo, a-le zo keshü jo le yhüko, sheh, lo shenyü dan thyü shü.
- ⁷A-le züda aphu sükerhün la; lo züda kentsun dan kequen pe a-khin nyu shüla.
- ⁸Kazü aphu, Npugü nshvu lolol! Kazü temi aphu, a-rühvu lo!
- ⁹A-le jozo keshü ka kazü gü nyhun lo; a-jo nyu tha nmeme aphu chwiryü lo.
- ¹⁰Npugü tenyen kemvu tsipwen dan le tharhi kebin tsüpe a-kon kendi thyüla hü; a-le anyugun no rhikebin tsü thyülo mvula hü nyo.
- ¹¹Ai a-le rhikebin gü tsüle kethonthen bin hü; a-kerüchün dan tsüle nthenteyhün bin hünyon.
- ¹²Sunggigü no a-Npugü kethyü tsipwen gü le henkegwa tsin; a-le kejü pe a-hon thyü kelo temi danle henkegwa tsin!
- ¹³Npugü le tsangge bin-o nri bin lo a-le temi aphu hyu hü.
- ¹⁴A-le a-keda bin nyu bin-o kazünyu yhun kebin nyu aphu nri bin hünyo.
- ¹⁵A-le anyugun kerüchün aphu rhenshü hü lo anyugun le thyü kebin lihie shabin.
- ¹⁶Raja nme-e a-shüpahü kechon genyu kvulo hümvu; Shüpahü nyu nme-e a-kenko genyu kvulo hümvu.
- ¹⁷Kvulo nrün gen teri keru dan le a-kon ndi; anyugun nkosa kethyü tsüle anyugun kenilo ho.
- ¹⁸Npugü le senyu le a-rühvu hüyo tsünyu shwibin nyo. senyu le a-le sozin kehü tsü tenyen hüyo.
- ¹⁹A-le kesinyu tsüdan keyhun kenishü hü; chenda gwümkho nyu a-le tsüdan no rhünbin lo hünyo.
- ²⁰Agun kenrin le Npugü nyu bin; a-le agun gida lo agun keche gü.

²¹A-genyu agun kenyü hü; agun le a-zan kenshün gü tenyen kehü genyu.

²²Npugü, nle sozin kehü tsüno agun zen hütä, agun le n nrin bin kehü hontse.

Lühin 34

Sunggigü Kegwa Keshwen

¹Ale a-zintse Npugü cheno hütü; ale a-shwen zin hütü.

²A-tho genyu ale a-shwenti; mele nshwe kehünyu aphu no nyülo lo sherhün lo nda!

³A zen kengüo Npugü keda rüla zoshülo; ngun kengüo a-zan shwen tinu!

⁴Ale Npugü ka hishülo a-le akehi nyü shü; kenshvu aphu nyu a-le a kenishü.

⁵Mele nshwe kehü nyule a-nrishüo anyu sherhün lohü; anyugun le thame kae shese la loho.

⁶Kecekendi nyu le a-ko shülo a-le anyugun khwen nyü shü; anyugun kenjün kethyü aphu nyu a-le anyu kenishü.

⁷Senyu le Npugü rühvu hüyo a-jolonyu le tsünyu rikhun lo kenshvu nyu anyugun ntsenlo lahü.

⁸Npugü le dihontse gwayo n npvü ntsin-o shalo lo. Npugü no a-ntsenlo kelanyu le henkegwa nyu.

⁹Npugü temi dan aphu, a-rühvulo; a-jo zen kehünyu le thame rhokedyü ndi.

¹⁰Shünyho dan ai a-chvü rhodyüo nnyon hü, ai senyu le Npugü jo zen hüyo tsünyu we tha kegwa rhodyü loho.

¹¹Ryülo, ntsenyu ju, a khwen nyülo, ale Npugü kerühvu jvü pe hagen senthyü shüti.

¹²Nle yhun pe nshekerhün thyü nyü bin le? Nle yhunthon lo nyunkenyü thyü nyü bin nle?

¹³Tson yatselo jogwakemvu kezo lo kenkunyü nkekhe nilo.

¹⁴Thagwakemvu nyu ranilo lo thakegwa thyülo; n nyun aphu sen-o nyun keben fülo.

¹⁵Npugü le kemitsin nyu nri bin hü lo anyugun kehi khwen nyü bin hünyo;

¹⁶ai a-le gwakemvu thyü kehünyu ntsun hü, tson-o anyugun le silalo, anyugun nmhin whütse lahü nyo.

¹⁷Kemitsin nyu le Npugü koshülo, a-le nyü shü hü; tson-o anyugun kenjün kethyü aphu nyu anyugun kenishü la hünyo.

¹⁸Npugü le anyun kenjün thyü kehü nyu kho n nihü; lo tharüchün pe adyü keyün kendi nyu kenishü hünyo.

¹⁹Temi kegwanyu kenjün kethyü le chonsa, ai Npugü le tsü aphu nyu a kenishü hü;

²⁰Npugü le a-ntsen shülo la hünyo; aru nme-e bosela mvu.

²¹Thagwakemvu le serikemvunyu boshvu lati; kemitsin nyu nrhi kehü nyu le nkela ti.

²²Npugü le a-temi kenishü ti; senyu le a-fü güyo tsünyu nrho shüti.

Lühin 35

Keche Kehi

¹Npugü, a nren kehü nyu nren shüta, lo azen kega kehünyu zen kega shüta!

²N gida lo terikanyü khilo-o ryü akenishü ta.

³N mi penso lo-o ahü kebin dan zen terithyü lo. Nle a kenilo titse aka zoshü ta.

⁴A dushvula ti tse ndo kebin dan nye kvulao no keja pfüla lo! A ntsun-o tharhi kehü dan no kevükeben lao rani lalo!

⁵Anyugun no tsengkenbu le shyebün whünsen kehü hontse Npugü jologü no anyugun hü sen tinla!

⁶Anyugun tson no zün lo keshwükerü Npugü jolo gü no anyugun vüshe kebin ka!

⁷A-kon kendi ka anyugun le a nsen shü a tenlo titse chwen tso.

⁸Ai anyugun le rüchün mvu kebin ka kenke le anyugun tenlo ti; anyugun npvü anyu sen ka minlo ti lo anyugun le kenke nyu che ti.

⁹Tson-o Npugü genyu ale akenyü ti; a-le a kenikeshü genyu ale a sherhün ti.

¹⁰Ale anyun aphu sen-o Npugü ka zoti, "N hontse kethyü nme ndi. Nle kekvunyu ben nyu kvukemvu nyu ntsenshü, lo me nshwe kehü nyu ben nyu kendinyu kenishü le."

¹¹Temi gwakemvu nyu le ale shamvushü kethyü kemu zope a njü bin nyo.

¹²Ale kegwa thyüshülo anyugun le gwamvu pe a kethun, tsügenyu ale ashese laso.

¹³Ai awe anyugun le honyü lolo, ronphi ben; tyütsü mvu tse; kenjün thyü a pe pfü nkhün-o kehi thyü hü.

¹⁴Apvünyu nmvue a sikezen nyu nme genyu hontse, temi nme le ajvü chechü kebin hontse ale nkhün-o chechü hü.

- ¹⁵Ai ale kenjün thyü keloka, anyugun le shekerhün thyü ahunpfü lo-o akhipe keyü thyü; tesin dan le avü lo a nkhin.
- ¹⁶Phayhonyu nme pe keyüthyü kebin hontse, anyugun le a nrhio a shwinyü.
- ¹⁷Npügü, nle dithenlakhi, nri gwünzin bin tila? Anyugun le a when kebin nyu a ntsenlo ta; Shünyho hidan ben nyu a kenishü ta!
- ¹⁸Tson yatselo ale n temi dan le kehun kebin nyu ncheno shüti; ale anyugun aphu mhundyü nyu nshwen ti.
- ¹⁹Meno a nyeki kvulao a shwikerüchün, kenku nyudan tsü no agenyu a-sherhünla nya. Ano anyungwamvuo a-kon kendi ka a nrhi kebin dan no anyugun kenyüho kela thyüla nya.
- ²⁰Anyugun le kengü kegwa jozo hümvu; tson kethyü sunka nkuo kengü kegwa le a-kenyü kehü nyu ge zobin hünyo.
- ²¹Anyugun le a-nmu, nra sen-o, "Nle nyuthyü binyo agun le hyu laso!"
- ²²Ai O Npügü, nle hi hyu laso. Tsü genyu matsela nyalo, Npügü; nle nithenki hü tinla nyata!
- ²³O Npügü, soryü a nopen lolo; soryülo, a Sunggigü, tson-o ajün zoshüta.
- ²⁴O Npügü, nle kentsen kenjü gü, tsü genyu ale kemu ndile tse zoshwishü ta; a shwikerüchün nyu no agenyu a-shekerhün thyüla nyata.
- ²⁵Anyugun no anyu npvü, "Ngun le rüchün kebin hontse a-nyekvulo laso tsonla nyalo!"
- ²⁶Ale kenjünthyü kelo ka a-sherhün kehünyu no meno a-nyeki kvu shülo la-o kevükeben lalo; anyeki gwakvu le tse zo kehünyu dan no keja kepfü lo shwi kenyü thyü lalo.
- ²⁷A kenyü le kebin hyu shünyü kebin nyu no shekerhün thyü nra sen-o, "Npügü le ditsülaki gonla! A-gogü no kvukelo le a-le a-kenyü hü," tsonlo.
- ²⁸Tson yatselo ale n kentsen kenjü rüla pe zoti, lo ale jon gwün nshwen hüti.

Lühin 36

Temi Serikemvu

- ¹Kemu le temi serikemvu gü nyuki a-nthon hü; a-le Sunggigü keni hü nyo lo a-kerühvu ndi.
- ²A-le a-npvü a rüchün tetso ritsin kehü genyu, Sunggigü le a-kemu shalo-o a-nmu titse rüchün hümvu.
- ³A-jo kezo le serikemvu lo kenku lesü; a-le thakesha lo thakegwa thyü hümvu.

⁴A-le a-jünyu jüo tha gwakemvu rihü; a-le thyü kehü dan nme gwamvu, lo a-le gwakemvu nme kenila hümvu.

Sunggigü Kegwa

⁵Npugü, nle sozin kehü le kügü tsangti; n kegwa le kügü nmhue ti.

⁶N kentsen kenjün le kazüthun ketetso hontse; n kenjü le züda kentsun hontse. Temi lo nyunkhu dan-e nucha bin hü nyo.

⁷O Sunggigü, nle sozin kehü tsüle ditsü laki a-mintsen yo no! Agun le nsekin hensin tesun kelo hyulo hü nyo.

⁸Agun le nle khi keshü chvü tyü kesü kela thyü bin hü nyo; nle agun no n kegwa züri nyu zü tsü hü.

⁹Kerhün ronzin aphu nge chwiryü, lo n keben genyu agun le keben hyulo.

¹⁰N sha kehünyu sozin hüta lo kemitsin nyu ge thakegwa thyü shülo.

¹¹Ketekho kehü temi no a when nmvue serikemvu nyu no a hü pe shwenla nyata.

¹²Temi gwakemvu nyu le dika chela yo shwi shü. Anyugun le tsüka chebin nisolo hoso.

Lühin 37

Serikemvunyu Lo Temi Gwakemvu Nyu

¹Serikemvu nyu genyu n kevükeben nya; tha thyüzü kehünyu shwi pe n yhyütyü kelu bin nya.

²Tehen le nko kela hontse anyugun hyumvu whütse lati; lo tehen le rügu kela hontse anyugun le silati.

³Npugü tenyen lo-o thakegwa thyülo; tsonlo yatselo kazü gü nyu kenshvu ndio yhun loti.

⁴Npugü nyu n shekerhün fülo, lo a-le n nyun le n nyü kebin gü khipe ntsüti.

⁵N npvü n khipe Npugü tsüshü; tson-o a-tenyenlo, lo a-le ncheshü ti;

⁶a-le n kemitsin no ben pe nhenyu yhüko hontse shüti.

⁷Npugü no thyüshü nrün genyu nyhen nhio khwen binlo; gwakenye kebin nyu nmvue gwakemvu nrüo tsü thyülo kebin rüla rüchün pe nkevü keben nya.

⁸N kevü keben nmvue nyunta nya; tsüle kenjün kethyü nyu gü kejü gwünzin.

⁹Senyu le Npugü tenyen hüyo tsünyu le kazü gü senlo ti, ai serikemvunyu we hüpe shwenla ti.

- 10Thonmvutse serikemvu nyu hyu mvula ti; nle anyugun füti ai nle anyugun hyu loho;
- 11ai tsenyo kehü gü le kazü gwenlo ti tson-o gwakenye lo nyun ben-o yhun ketegvü loti.
- 12Temi serikemvu gü le kegwa gü ntsun-o gwa kemvu rhi lo a-shwirüchün-o hüketa hü.
- 13Ai Npugü le temi serikemvunyu shwi nyü hü nyo, anyugun le whütse nke nrün a-le sha kebin genyu.
- 14Temi serikemvu nyu dan le kendi nyu lo rhokedyü nyu boshvula ti tseo anyugun zhethon tholo lo levü sügi lo, kenjü tho thyü kehünyu dushvula ti tseo;
- 15ai anyugun npvü anyugun zhethon le anyugun dushvu lati, lo anyugun levü dan boren lati.
- 16Temi kegwanyu kenya keshanyu kebin tsüle serikemvunyu kenya aphu nyeki a-min le bin nyo,
- 17Npugü le serikemvunyu kenko gü sen tinla nrün genyu, ai temi kegwanyu we ntsen lo lati.
- 18Npugü le senyu le a-jozen hüyo tsünyu nucha lola hünyo, lo kazü güle kethonthen anyugun hon thyüti.
- 19Gwünkho gwakemvu kae anyugun le kenjün thyü loho; chenda gwünkho kae anyugun le kechon le binti.
- 20Ai serikemvu dan le sila ti; Npugü shwinyü kemvu dan le tehen nye hontse hyu mvula ti; anyugun le mah kekhu hontse hyu mvula ti.
- 21Temi serikemvu gü le tepulo ai kethun nihü mvu ai temi kegwa gü we nho sao tha pe metsü hünyo.
- 22Npugü le jochü pe ketsünyu le kazü gü gwen lohü, ai a-le swentsü kelanyu hühwi lati.
- 23Npugü le temi nme tson tsin pe ano gü mvulo keshvu tsonnyu shühü lo a-kenyü thyü kehünyu ntsen bin hünyo.
- 24Anyugun le chelae, tsünyu bin loho, Npugü le anyu keche pe no sola nrün genyu.
- 25Ntsoka we ale kethennyu nmeso; ale gwünkho kethon yhun laso, ai ale Npugü le temi kegwanyu nme kheshü kela nmvue a-nyenyu le shvutyü kehü hyu shwimvu.
- 26A-le me shwinjün-o a-zintse thape metsü, metepu lo a-tsipwen le jochü pfühü.

²⁷Gwakemvu nyu ranilo lo thakegwa thyülo, tson yatselo n tsipwen le a-zintse kazü nyu yhun loti;

²⁸kechamvule Npugü le nyu le njüyo tsüle a-kenyü lo a-temi joketsin kesen nyu khela hümvu. A-le kethonthen tsüdan ntsen bin hü, ai serikemvu nyu tsipwen we hüshwi lati.

²⁹Kemitsinnyu le kazü gü gwen loti lo kethonthen tsünyu yhunti.

³⁰Temi kegwanyu le thakesha jo zohü lo a-le a-zintse njü hünyo.

³¹A-le a-Sunggigü jvü gü tsü pe anyun nyu shü pfü hü lo thame kae tsünyu tin loho.

³²Temi serikemvu güle temi kegwa gü nri tseo a-dushvu kela ndo hünyo;

³³ai Npugü le a-khepe a-shwikerüchün gü kekvunyu shüla nmvue mele a-ketso ketsü kegun ka meno nmula loho.

³⁴N sidyü pe Npugü nyu shü lo a-johokeshü zenlo; a-le nrühvuo kazü güpe ntsüti, lo nle serikemvu nyu hüpe shwe kela hyuti.

³⁵Ale gwüngwa serikemvu kekvunyu nme sha; a-le Lebanon nyu sedar bin hontse temi aphu nye tetso;

³⁶ai kenkhin ki a le tsü nken gü laryü a-le tsünyu ndila; ale a-fü, ai a-hyulo mvula.

³⁷Temi kegwagü shalo, kemitsin gü rüla nye shü; temi bwenye tse kehü güle a-tsipwen le bin hü,

³⁸ai kemu nyu dan we nke shüla hü, lo anyugun tsipwen shope shwela hünyo.

³⁹Npugü le kemitsin nyu kenishü hü lo kenjün kethyü gwünkho ka anyugun ntsen lo hünyo.

⁴⁰A-le anyugun che lo kenishü hü; a-le serikemvu nyu ben nyu anyugun kenishü hünyo, a-nyu le a-no anyugun ntsen lo lo tse a-ki kegü genyu.

Lühin 38

Kenjün thyü Kebin Nyu Kehi

¹O Npugü, n nyunkenta ka shaja pe atsü nya ta!

²Nle n levütsi dan pe ajün laso; nle a vüshe laso.

³N nyunkenta genyu, ale kenjün thyüsa bin laso; a kemu genyu a thyüzi kvumvu laso.

⁴A kemu nyu a nrheshvu güjü laso; tsüdan tsüle nsuri tsin-o pfülo keho khvu laso.

- ⁵A kepho genyu a kethyüshvu le tenbin laso.
- ⁶A boren pe nkhünrün laso; ale jongwün chü hünyo.
- ⁷A kerüka le a rope ale sigü jü laso.
- ⁸Ale kvumvu laso lo a boren boryü laso; thasenni rüchün pe akevüo anyun kenjün thyü laso.
- ⁹O Npugü, ale nyu nnyü binyo nle sha; a tha kerüchün khwen aphu nle nyü binnyo.
- ¹⁰A nyun thunthun tse, a kekvu ndi laso, ayhütyü le a-keben ndi laso.
- ¹¹A pvünyu lo a kajon nyue akho nni keryüi mvuso, a kethyüshvu dan genyu; a kaminyu ai akho ka ryümvu laso.
- ¹²A dushvula nyü kehü dan le a nsen pe bin laso, lo a nthü nnyü shü kenyü nyule a nkela ti tse a ketsun; anyugun le a ntsun-o tharhi kethyü tsü ksheshü mvu.
- ¹³Ale a-nyetin kerügü nyu hontse thakhwen nyülo mvu, kepin nyu hontse jozo lomvu.
- ¹⁴Ale temi mekhwen nyülo kemvu genyu me jo kenishü lo kemvu nyu nme hontse laso.
- ¹⁵Ai Npugü, ale ntenyen hünyo; O kedatsin Npugü, nle a kehi keni shüti.
- ¹⁶Ale kenjün thyü kelo genyu a shwikerüchün nyu no a sherhün bin nya; ale chekela genyu anyugun no ketekho bin nya!
- ¹⁷Ale che güjü la lo kenjün thyü bin gwünzin laso.
- ¹⁸Ale a kemu dan zoshwishü; a kemu genyu anyu nkhi sale.
- ¹⁹A shwikerüchün dan le aphu sherhün lo kvu; a-kon kendi ka a nrhi kehünyu kechon le bin nyo.
- ²⁰Kegwa thyüshü lo keshvu pe kethun kehü dan le a ntsun hünyo, ale tha kegwa thyü titse kehü genyu.
- ²¹O Npugü a ksheshüla nya; a Sunggigü azen nithenla nya!
- ²²Ntsoka a keche shüta, O Npugü a kenikelo gü!

Lühin 39

Kenjün Kethyü Nyu Kemu Zokeshwi

- ¹Ale zo, "Ale nyuthyüy o tsünyu petsüo thyüti lo ayi no athyü pe mu loho temi gwakemvu nyu le akho ka kehü ka ale thame zo loho."

²Ale jo konme-e zomvuo, matse bin, kegwa rülae zomvu! Ai a kenjün kethyü le shvukvu laso,

³lo anyunkhi sa lola. Ale rüchün chon lo kenjünthyü ketsintsin tse lola; ale ketsoshü mvutse sun bin lo hola:

⁴“Npugü, ano dithen ki yhun tila? Ano dinyü si tila? A keyhun le diche ka a-keni thyüla tiyo aka zoshü ta.”

⁵Nle akeyhun thyüpe dithen ki zü shüla! N mhundyü nyu akeyhun gwünkho le lihi kemvu. Ketsin temi ligü higü keyhun-e henthügwa nyeki thonmvu,

⁶thashe nme hontse. A-le thyü kehü tsü aphu a-kenrun nti; a-le kenya kequen hü, ai segü le tsülo ti yo shamvu.

⁷Npugü, tsonyatselo ale nyu nrin bin mon? Ale ntenyen hü nyo.

⁸A kemu aphu nyu a kenishü ta, lo thasha kemvu nyu no a shwi kenyü thyüla nya.

⁹Ale jokon nme-e zo loho, ale matse bin ti, nle ano hihontse kenjün thyü kebin genyu.

¹⁰Shaja pe atsüsin nya gwün! Nle avükeshünyu ale sigü jü laso.

¹¹Nle temi kemu genyu shaja pe tsüo a-rho shü, lo tsemünyu nme hontse a-kenyü gü tsü nkela hünyo. Ketsinthyü temi keyhun hile henthügwa hontse!

¹²Npugü, a kehi nyüshü ta, lo a kechü khwen nyü shülo; ale chü kebin ka ryü a kecheshü ta. A bonyu dan aphu hontse gwünkho keshanyu jaka ale nsin nyu hontse gwünzin.

¹³Ano shekerhün peha hyulo nrün genyu a nrhoshü ta ale tinlao ndila kemvu ka.

Lühin 40

Keshwen Lü

¹Ale nyhenhio Npugü le keche keshü khwen bin; tson ntsin a-le akhwen shalo-o a kehi nyüshü.

²A-le tekhwünkü kenshvu gü nyu, lo sila lo kegwa dyünikhun gü nyu a süshwi shü. A-le akhipe tsonye nme ge shü lo ano kenshvu kendi nyu binlo.

³A-le a senthyü pe ano lükeshün nme thyülo, ngun Sunggigü keshwen lü nme. Hi kehyunyu kechon le nshvu lo njüo Npugü tenyenlo ti.

⁴Npugü tenyen-o rani teromen dan kigü kemvu nyu nmvue ketsinkemvu tero rüshvu kehünyu zen kerhün kemvunyu le henkegwa nyu.

⁵O Npugü agun Sunggigü, nle agun genyu thakechon thyüşhü laso; nhontse kethyü nme ndi! Nle agun genyu tha ndun kethyü kechon rhishü. Ale tsüdan aphu zobu keloimvu tsü le chonri tsin!

⁶Dushvu pe kershvu lo thaho keshü dan nle lonyümvu; kershvubin ge nyukhu dan ro keshü nmvue kemu sen tinla nrün genyu kershvu dan nle hi bin mvu. Ai ano n khwenyü lo tse nle nyetin pe a tsüşhü,

⁷tsügenyu ale nka, “Ale hika hü nle; nle agenyu senkethyü jodan tsü le tejvü lesü günyu thu njü.

⁸A Sunggigü, ale nkendo gü thyü nyü le! Ale n senkethyü jo pe anyun nyu shüpfü hünyo.”

⁹Npugü, n temi dan aphu kehun nyu, nle agun kenikeshü jolo kegwa gü ale zoshü. Ale tsüpe zomvu la kemvui tsekethyü nle shabin nyo.

¹⁰N kenikelo rüla tsü ale pe kebu lamvu; nle joketsin kezo lo keche kehü tsü ale a-zintse zo hünyo. N temi dan aphu kehun nyu ale matse lamvu le n joketsin kezo lo nle sozin kehü pe zo hünyo.

¹¹Npugü, nle ashwi njün kehü khela loho tse ale shabin nyo. N keso lo n joketsin kesen le a-zintse a ntsen bin ti.

Keche Kehi

¹²Kenjün kethyü kechon le a hunkenthün bin nyo tsüle swülo buho! A kemu dan le ajen lao, ale thahyu mvu laso; tsüle a pehü nyeki chonkvu laso, ale a kepeche ndi laso.

¹³Npugü, akenishü ta, ntsoka a cheshü ta!

¹⁴A dushvula ti tse nda kehü dan nyeki kvu shülo lao no kevükeben lata. Ale kenjün thyü kelo genyu a-sherhün kehü dan no keja pfülo njüo ranila ta.

¹⁵A shwinyü kehü dan no meno a-nyunye kvulao keja pfüla lo.

¹⁶N ki keryünyu aphu no a-kenyü lo a sherhün lo nda. Nle kenikelo genyu n cheno kehü nyu aphu no a-zintse, “Npugü le ditsükhi gon yono!” tson zolo nda.

¹⁷O Npugü, ale kvumvu lo tha ndile, ai nle a nmhin lamvu. Nle a kenikelo gü lo a Sunggigü a che whü shülo.

Lühin 41

Kehonyu Kehi

¹Kendinyu phin rüchün kehü nyu le henkegwa nyu; anyugun le kenjün thyü kelo ka Npugü le anyugun cheshü ti.

²Npugü le anyugun khwenlo njüo anyugun keyhun ntsen shüti; a-le anyugun no kazü gü nyu anyu kenyü loti; a-le anyugun khepe shwikerüchün nyu kekvu hensin shüla loho.

³Anyugun le hanyü kebin ka Npugü le anyugun che ti. lo anyugun thyü kesherhün nishüti.

⁴Ale Npugü ka, “Ale nmhundyünyu mula sele; a shwi njün shüo a thyü ngwa shüta.”

⁵A shwikerüchün nyu le azo nshvu hünyo. Anyugun le ano silao a nmhin lanyü bin nyo.

⁶A shwikeryünyu le anyugun nyun ketsin thyümvu; anyugun le a rüla gwakemvu kequen lo njüo chwigü lika hika tsüzo hünyo.

⁷A kenrhinyu aphu nkHVü tse khinyunyu ka a rüla zobin hünyo, anyugun le ano shvukvu kela shwibin hünyo.

⁸Anyugun le, “A-le ha nsusa bin nyo; a-le thame kae a-jü nken nilo kemvui so.”

⁹A pvünyu kegwatsin, ale rüchün ngwa sa kehü gü, ahi a chvü kenjün tyü kehü gü le a ntsunlo laso.

¹⁰Npugü, a shwinjün-o a thyü kesherhün ni shüta, lo ale a shwikerüchün nyu dan pu kethun nishü ti.

¹¹Anyugun le anyekvu loho, lo ale nle ashwi nkenyü hü tse kethyü shalo ti.

¹²Ale nyu le njüyo tsüthyü kehü genyu, nle ache shüti; Nle kehü bin nyu ano kethonthen bin hüti.

¹³Npugü shwen, Israel Sunggigü! Ntsokae lo kethonthen a-shwen Amen! Amen!

Lühin 42

LESÜ KENYHUN (Lüh 42—72) Melojvu Ki Bin-o Kehi

¹Thyüzhe le rinyu zü kekun nnyü kehü hontse, ale nnyü hü nle, O Sunggigü.

²Rhünkehü Sunggigü, ale nnyü ritsin bin nle; dicheka ale gü n mhundyü nyu n rüshvu logwa tila?

³Tsangben tsangzün ale chü, a yhüphu che pe a chvü thyü laso; gwünko aphu ka a shwikerüchün nyu le, “N Sunggigü le diki hü nla?” tse ketson hü nyo.

⁴Ale gükela gwünkho rüchünlo lo anyun kenjün thyü rile, ale temi danda zen Npugü kaki gun kejü ka ale ri lo anyugun le athen-o, shekerhün thyü lüthyü lo nrasen-o Sunggigü shwen hü.

⁵Nyuthyüo ale anyun gwamvu sabin tila? Nyuthyü-o ale kenjün thyü sabin tila? Ale a kenrin pe Sunggigü ge shüti. lo gwüngwa me ale a kenikelo gü lo a Sunggigü shwenti.

⁶⁻⁷Hiki me rünyi ki anyun boren boryü, lo a kerüchün rani a-ki gü. A-le nyun gwakemvu zükentyü nipe a kapu so shü; Hermon lo Mizar kazüthun kipun kenshvu kenrin le zükeda lo züshwashwa hontse jordan ki tsüryü.

⁸Npugü no nhenyu gwünkho ka a-le sozin kehü tsü teshashü nda, tson-o ano khejenyu lü no bin lo nda, a keyhun ronzin khikeshü Sunggigü ka kehi kethyü.

⁹Ale a tsonye gü, Sunggigü ka, “Nle nyuthyüo a nmhin la ola? tsonzo. Nyuthyüo ano a shwikerüchün nyu rigwa kemvu nyu kenjün thyü mvulo shvula la?”

¹⁰Anyugun le a kenshwen le a boren laso, anyugun le, “N Sunggigü le diki hü nla?” tse shün bin gwünzin.

¹¹Nyuthyüo ale anyun gwa mvu sa bin tila? Nyuthyüo ale kenjün thyü sa bin tila? Ale a kenrin pe Sunggigü ge shüti, lo gwüngwa me ale a kenikelo gü a Sunggigü shwen niti.

Lühin 43

Melöjvü Ki Kehi

¹O Sunggigü, ale mu mvu tse zoshwi shüta, a nopen-o tenyenkemvu dan nren shülo; kenku lo temi serikemvu dan ben nyu a kenishü ta!

²Nle a kentsen gü; nle nyuthyüo akhela la? Nyuthyüo ano a shwikerüchün nyu rigwakemvu nyu kenjün thyü mvulo shvula la?

³N keben lo nketsin nishülo; tsü no a tsonri lo azen rani ryüo n kenshün kazüthun Zion ge, lo nle anyu yhun kehü n Kershvuka nyu shülo.

⁴Tsonlo, O Sunggigü, ale n kershvubin ka güti; n ge anyun kenyü hyulo hü. Ale a lükhin sen-o lüthyü n shwen ti, O Sunggigü, a Sunggigü.

⁵Nyuthyüo ale anyun gwamvu sa bin tila? Nyuthyüo ale kenjün thyü sa bin tila? Ale akenrin pe Sunggigü ge shüti, lo gwüngwa me ale a kenikelo gü a Sunggigü shwen niti.

Lühin 44

Ntsenlo Lo Tse Kehi

¹O Sunggigü, agun le agun nyetin pe tsünyülo-- lo agun bonyu dan le nduka jon kethon gü kelaki nle anyugun gwünkho ka tha kedada thyü keshü rüla agun ka zoshü:

²nle nnpvü tenyen kemvu tsipwen dan hüla lo nle n temi dan no anyugun kazü günyu yhun sola; lo nle shaja pe tsipwen kecha dan tsüla njüo n npvü n temi dan no gwakenye soryülo.

³N temi dan le anyugun zhethon sen kazü gü lo lomvu; anyugun npvü anyu kekvu ka me nyekvu lomvu; ai nle anyugun zen hüti tse keshü, nkekvu lo n kenko genyu le, tsüle nle anyugun sokehü tsin shü.

⁴Nle a raja lo a Sunggigü le; nle kvukelo khipe n temi tsüshü,

⁵lo n kekvu nyu agun le shwikerüchün nyu nyeki kvulo.

⁶Ale a levü nmvue a zhethon le a kenilo ti tse tenyen mvu;

⁷ai nle a gun shwikerüchün nyu ben nyu agun kenishü, lo agun kenrhinyu nye kvulo la.

⁸Agun le n shwenzin hüti lo kethonthen chenkeno pe ntsüti.

⁹Ai nle ntsoka we agun khelao agun no kvulomvu laso; nle agun rihü dan zen-o tsonchü chwi sin mvu laso.

¹⁰Nle agun no agun shwikerüchün nyu mhundyü tin, lo agun hon dan anyugun no khilo la.

¹¹Nle agun no tanyü hontse meno agun dushvu; nle agun no sin rünyi ki nren nru laso.

¹²Nle n npvü n temi pe a-min kene ka jwela anyu gun pe a-min kendi hontse kela genyu

¹³Nle agun ge nyuthyü shüyo agun kazon nyu dan le hyu bin nyo, lo anyugun le agun zo pe keyü thyüo agun shwinyü.

¹⁴Nle agun no tsipwen dan nyu meno zo pe keyü kethyü nme thyü laso; anyugun le a-nyu pe kegün pe agun hi.

¹⁵Ale a-zintse kemeni; lo keja pfü

¹⁶a shwikerüchün nyu lo a ntsü kehünyu le a kemenio a nshwen.

¹⁷Agun le n nmhinla nmvue nle agun zen kejozenkelo gü borhola mvu ai tha hidan hi aphu agun ge ryü.

¹⁸A gun le n kipun a gun nyun ranila mvu; n johokeshü dan thyüzen mvula mvu.

¹⁹Tson-e nle agun khipe tehenthyü dan nyu gwün keshvu thyü; nle agun hope kezün kentsun nyu shü laso.

²⁰Keshanyulaka agun le agun Sunggigü rüshvu mvulao terokecha nme ka kehi thyü tin kela we,

- ²¹nle tsü shalo la tsentsü, nle kekebu ki agun kerüchün dan sha kebin genyu.
- ²²Ai ngenyu meno gwünkho aphu ka agun dushvu, dushvula ti tse kebin tanyü hontse meno agun ge thyü hü.
- ²³Npugü, chonsoryülo! Nle nyuthyüo jübin nla? Soryüta! Kethonthen agun khe nyalo!
- ²⁴Nle nyuthyüo agun kebu bin nla? Agun kenjün kethyü lo gwünkeshvu nmhin nyalo.
- ²⁵Agun boren pe kazünyu che laso; mele agun nyekvu lao agun le kenphü nyu keto bin nyo.
- ²⁶Ryü agun che shülo! Nle sozin kehü genyu agun kenishülo.

Lühin 45

Raja Shenhü Lü

- ¹Jo kezegwa dan le a nyun sü bin nyo, ale raja gü ge lü higü ron kebin hontse. Lesü thu kegwa nyu kethui nme hontse ayi le lühin titse nda bin nyo.
- ²Nle temi dan nyu kezegwa tsin gü; nle jozo tsüchvü kehü nme. A-zintse Sunggigü le jochü pe ntsü hü.
- ³N zhethon khipfülo, raja kekvu gü; nle zoshwen zonye lo terün pfü.
- ⁴Ketsin lo kenjü nopen titse nle terün kepfü nyu ge bin-o kvukelo nyu gun! N kenko genyu nno kvusa loti!
- ⁵N levutsi dan le ara ntsen, tsüle n shwikerüchün dan nyun jenkho lati; tsipwen dan le n pha ka che ti.
- ⁶Sunggigü le khipe n ketsü rajaphen tsüle kethonthen bin ti. Nle kenjü sen-o n temi dan sa gon ti;
- ⁷nle nyu le njüyo tsüle n kenyü lo nyu le gwamvu yo tsü ntsü. Tsügenyu Sunggigü, n Sunggigü le n kejü lo lo raja kecha aphu nyeki nyun kenyü run chon kvu pe n ge shü.
- ⁸N phinya ge myrrh lo aloes rün kegwa le bin; chunhü lope nthyü nzen kethyü keda ka nyu lükethyü nyu le n nsin hü.
- ⁹N raja kanyu teshwe kepfü tenunyu dan nyu rajanyu nyugi dan le hü, lo n rajakhün njüzin raja gi le so bin hü, suna kenshün tsin ronye dan sen-o.
- ¹⁰Shenhügi, a jo nyüshü ta n npvü n temi lo n pvü ka nmhinla lo.
- ¹¹N kezegwa le raja gü thyü pe n tepen loti; a-le n npugü, tsügenyu nle kejo zen mvulo shvu.

- ¹²Tur temi dan le jwe senryü n tsü ti; kenya nyu dan le nso pfülo titse fü ti.
- ¹³Raja kanyu kebin raja nyugi le ditsüki zegwa la! A-phinya le suna ninpe da.
- ¹⁴A-phinya ajvükezü bennya kehü a-zen raja kigü, a-nizingi dan le a-sithen hü, lo anyugun ai zen a-ki ryü.
- ¹⁵Anyugun le shekerhün lo nyun kenyü thyü ryüo raja kanyu yü.
- ¹⁶Nle a raja, nle nnyu peche kechon hyulo ti n pvübon nyu dan sunka raja thyü nrün genyu, lo nle anyugun pe kazü aphu so kekvu kesen nyu thyü ti.
- ¹⁷A lü le n zankechwi no kethonthen rhün kehü thyüti, lo ryükezhü gwünkho kie temi aphu n shwen hü ti.

Lühin 46

Sunggigü Le Ngun Zen Hü

- ¹Sunggigü le ngun kesun lo kenko, thyülo keshvu gwünkho ka ngun cheshü ti tse ndazin bin kehü gü.
- ²Tsügenyu keshanyu laka kazü le nnu laya tse-e lo kazüthun dan le züda kentsun nyu chetsü lae ngun le nshvula loho;
- ³züda dan le nthün-o nho, lo rinchothun dan le nyuntao nnula yatse ai.
- ⁴Shekerhün senryü Sunggigü nyida günyu shü, lo ketetsotsin gü kenshün ka gü nyu shü kehü züri nme le bin nyo.
- ⁵Sunggigü le nyida tsünyu bin hü, lo thame kae tsü nkela loho; lonyü nshwen a-le ryü tsü keche shüti.
- ⁶Tenyen kemvu dan le a-kerüshvu la, rajaphen dan sü kenula; kazü güle zunla, Sunggigü le nra keshüka.
- ⁷Kekvutsin Npugü le ngun zen hü nyo; Jakob Sunggigü le ngun kesun güle.
- ⁸Ryüo Npugü le nyuthyü shüyo nri shü. A-le kazü nyu ndun kethyü dihontse thyü shüyo nrishü.
- ⁹A-le kazü aphu nyu teri dan khin la; a-le levü dan borenla, min dan ko boren la, lo gida dan khipe rola.
- ¹⁰A-le zo, “Teri thyünya gwün,” lo “ale Sunggigü tse kethyü shalo lo, tenyen kemvunyu dan nyu kedagü, kazü aphu so keda gü.”
- ¹¹Kekvutsin Npugü le ngun zen hünyo; Jakob Sunggigü le ngun kesun güle.

Lühin 47

Kekvu Kesen Kedatsin gü

- ¹Temi apfu shekerhün genyu ben kekhü lo! Lüthyü tetso pe Sunggigü shwenlo!
- ²Npugü, ketetsotsin gü, tsü nshvu züle, a-le raja keda nme, kazü apfu so kekvu sen hünyo.
- ³A-le temi dan so kvukelo khipe ngun tsü; ngun thyüpe tsipwen dan so gon shü.
- ⁴A-le ngun genyu ngun le yhun kebin kazü higü kejüshü, tsüle a-le sokehü a-temi dan le sen-o shekerhün thyü kebin higühi.
- ⁵Sunggigü le a-rajakhün ge kü. Tsünyu shekerhün thyü nra sen lo shu dan khun tetsoshü.
- ⁶Lüthyü Sunggigü shwen; lüthyü pe ngun raja gü shwenlo!
- ⁷Sunggigü le kazü apfu so raja; lüthyüpe a-shwenlo lo!
- ⁸Sunggigü le a-rajabin kenshün ge dun bin; a-le tsipwen dan so kekvu sen bin.
- ⁹Kazü tsipwen dan kekvu kesen ju le Abraham Sunggigü temi dan zen kehun bin. A-le teri dan apfu nye kvukvu; a-le apfu nyeki kvutsin.

Lühin 48

Zion Sunggigü Nyida Gü

- ¹Npugü le gon lo a-shwen sa kethyüi a-kenshün rincho ge, ngun Sunggigü nyida gü nyu.
- ²Sunggigü kazüthun Zion güle tetso lo zegwa sa; raja keda gü nyida güle shekerhün senryü kazü apfu tsüshü.
- ³Sunggigü le tsin keshü le nyida gü a-zen-o chwida nyuzin kebin le kenshvu ndi.
- ⁴Raja dan le kequenlo njio ryüo Zion kazüthun when.
- ⁵Ai anyugun le tsü hyu keshüka, anyugun dun thyüla; anyugun le nshvuo kehü tinla.
- ⁶Tsüka anyugun le tenunyu nme le nyunzen gü kejü hontse nshvu lo kenjün thyülo la,
- ⁷Tsangkenbu terhi nme le run whünren whünrü kela hontsela.
- ⁸Sunggigü le thyü keshü rüla ngun le nyülo hü, lo ntsoka we ngun le ngun Sunggigü, kekvutsin Npugü, nyida günyu tsü hyu laso; a-le kethonthen nyida gü ntsen binti.
- ⁹O Sunggigü, Kershvuka nyu ki, agun le nle sozin kehü tsü rüchün hüti.
- ¹⁰Liki hikie temi le n shwen hünyo, lo nrüla le kazü aphunyu ti. Nle kenjü sen keda thyü;

¹¹Zion temi dan no sherhün lo! Nle ketsinyu mejün kera shü; Juda nyida dan nyu shekerhün no binlo nu!

¹²Sunggigü temi dan, tsonchü Zion hun lo tsokhwe dan swü shülo;

¹³chwida kabon dan lo chwida shwi petsüo shalo lo, tson-o ryükejü shenshün dan ka zoshü lo nrün genyu:

¹⁴“Sunggigü higü hile kethonthen ngun Sunggigü le, a-le ryükejü gwünkho aphu nyu ngun tsonri hüti.”

Lühin 49

Kenya Ketenyen

¹Hi nyülo lo, lihigüe! Nyülo. lika hika kehü temi aphu,

²keda güe lo keshe güe, n nya metse lo ndi metse.

³A kerüchün le ntsun ti; ale thakeshajo zoti.

⁴Ale a nyetin kerü pe thakesha jodan nyü ti lo ale lükhin sen lüthyü kebin hontse tsüdan kon zoshüti.

⁵Shwikerüchün nyu le a hunpfülo la yatse-e kenshvu ndi,

⁶temi gwakemvu a-npvü a-kenya tenyen kehü a-kenya kechon le kebin genyu ketekho kehünyu.

⁷Temi nme le thame kae a-npfü a-rhinhi lo nrün ndi; a-le a-keyhun min thyüpe Sunggigü tsü keloi mvu,

⁸Kechamvule temi nme keyhun min le tsenri tsin kethyü genyu. A-le thame amin thyü pen keloi mvu

⁹a-no sika nyu yü mvuo, kethonthen yhun loti tse kethyü.

¹⁰Thakeshanyue sila hü tse kethyü temi lihigüe hyulo gwa, kephonyu lo kengo nyue tsü hontse. Anyugun aphu anyu kenya khepe anyugun tsipwen tsü la hünyo.

¹¹Anyugun sika tsüle kethonthen anyugun ka; Anyugun le gwünkho aphu ka tsünyu bin hünyo, gwüngwa nme ka anyu gun le anyu kazü le bin hüe.

¹²Temi nme keda le a-no simvulo nrün genyu a-ntsen lo hümvu; a-le nyukhu dan hontse sila ti.

¹³A npvü a-tenyen kehü nyu le dihontse la hüyo shwishü,

¹⁴tanyü hontse anyugun le sio nkela ti, lo kesi le anyugun kekhwen thyüti. Kemitsin nyu le anyugun nyekvu loti; anyugun kezün nithen ki kesinyu kazü günyu anyugun min le ren whü kela hontse!

- ¹⁵Ai Npugü le arhinhi loti; a-le kesi kekvu günyu a kenilo ti.
- ¹⁶Temi nme le nnya soryü la, a-kenya le tsünyeki chon kenye chwiryü kela ka rünyu mvu nya;
- ¹⁷a-le sila yatselo a-le tsü khilo ho; a-kenya le a-zen-o sika nyu gü lo nrün ndi.
- ¹⁸Temi nme le keyhun higü ka yhun pe a-kenyü bin yatse-e lo a-le gwakelo genyu mele a-shwe bin yatse ai,
- ¹⁹a-le kesinyu a-pvübon nyu dan aphu zen kengü nme thyü tin lati, kezün le kethonthen binzin kehü bin ki.
- ²⁰Temi nme keda le a-no sika nyu gümvu lo nrün genyu a-ntsenlo hümvu; a-le nyukhu dan hontse sila ti.

Lühin 50

Kerüshvu Ketsin

- ¹Kekvutsin Sunggigü, Npugü le npho ka gun gü nkhün keti kazü aphu ko hünyo.
- ²Sunggigü le Zion nyida, zegwa pen kethyü günyu ben bin nyo.
- ³Ngun Sunggigü le ryüzhü, a-le matse loho; rola kehü mah nme le a-mhundyü hü, lo tsangkenbu terhi le a-hunpfü hü.
- ⁴A-le a-temi dan jünkera kethyü tsang lo kazü no shwishü lotse koshü.
- ⁵A-le zo, “kershvu thyü pe aki shüo azen kejozen kenjün temi ketsin dan fü kequen pe aki shülo.”
- ⁶Tsang le Sunggigü le kemitsin lo a-le a npvü mejün kekera gü tse zoshü.
- ⁷“Nyülo, a temi dan, ale zo shüti; Israel, ale nge a kenyü kemvu zoshüti. Ale Sunggigü, hagin Sunggigü le.
- ⁸Nle a-zintse rora lo tha rope kerüshvu sen aki ryü hü nyo tsügenyu ale nrhomvu.
- ⁹Tson-e a-le nthu dan nyu methutse nmvue n nyü dan nyu tenyütse lomvue gwa;
- ¹⁰chün nyu kehü nyukhu dan lo rincho ge kehü senru yie yie tsü aphu a hon.
- ¹¹Tehenyu kehü tegü lo low nyu kehü yhun kebin dan tsü aphu ahon.
- ¹²“Ale nnyo yatse-e, nka zo loho, kechamvule kazü gü lo tsünyu kebin nmeme aphu ahon genyu.
- ¹³Ale methutse thyü tyü nmvue tenyü zi tsü hü ole?
- ¹⁴Chenkeno rora thyü pe Sunggigü ki shülo, lo nle zoshwi shü kenjü aphu khipe kekvutsin gü tsülo.

- ¹⁵Kenjün kethyü le keryü ka akoshü lo; lo ale n kenishü ti, tson-o nle a shwenti.”
- ¹⁶Ai Sunggigü le serikemvunyu dan ka, “Hagun le ale johokeshü dan tsü zonini pe nyuthyü mon? Azen kejozenkelo tsü kera pe nyu thyü mon?”
- ¹⁷Nle ale n kemu tsin pe n kehi tsü lomvu; nle a johokeshü dan tsü kenila.
- ¹⁸Nle kerühvu nyu lihigü zen kepvüshe, lo keyüla nyue zen kengü hü.
- ¹⁹“Nle a-zintse tha gwakemvu zo titse nda hü; lo kenku jokezo n ketekhi hümvu.
- ²⁰Nle n tsasikezen nyu nmu lo anyugun kemu fülo titse nda bin hü nyo.
- ²¹Nle tha hidan apfu thyü hüe thame zomvu, tsügenyu n kerüchün le ale n hontse ado tse hü. Ai ntsoka ale nrho lo akon zope n hiti.
- ²²“Hi nyülo, hagun ajozenmvu kela dan, nmvu yatselo ale hagun nkela ti, lo temi nme-e hagun kenikeshü ndi lati.
- ²³Chenkeno khishü kehü rora tsüle a rühvu hünyo, lo ale ajozen kehünyu apfu kenishü tsentsüti.”

Lühin 51

Kemu Jü Keshü Kehi

- ¹O Sunggigü, a shwinjün shüta, nle sozin kehü genyu. N shwikenjün keda genyu akemu dan shon lata!
- ²A gwakemvu apfu süla lo lo akemu nyu athyü kenshün shüta!
- ³Ale thyüzü kela dan shalo laso; azintse akemu dantsü rüchün bin hünyo.
- ⁴Ale n ntsun-o mu laso, n kentsun thyüla lo nle gwamvu le tse rüchün kehü tsü thyü laso. Tsügenyu nle a jünkera kebin tsüle a-zü; nle a nmu kela tsüle njü le.
- ⁵Kemunyu a phupfü lo; lo a nnyu kelo kanyu ale gwamvu hü.
- ⁶Nyun ketsin lo ketsin tsü nle lonyü; n thakesha pe anyun kesü thyü shüta.
- ⁷A kemu khila lo, tsonlo ale nshün loti; a süla ta, tson yatselo ale khütso nye chon lati.
- ⁸A no shekerhün lo nyunkenyü khwen nyülo ta; nle a boren lo bosere la yatse-e, ale a kenyü gwanilo ti.
- ⁹A kemu nri nya, lo a gwakemvu apfu shonla ta.
- ¹⁰O Sunggigü, nyunkenshün pe anyunnyu shüta, lo njokezen kapu keshün pe age shüta.
- ¹¹N mhundyü nyu a hü pe shwenla nyata; lo age n kenshün kapu gü sen tinla nyalo.

¹²N kanyu chwikeryü kenikelo shekerhün gü tsü pe atsü nishülo, lo a thyü pe a no n jozen nyüho lolo.

¹³Tsonya tselo ale n johekeshü pe kemu nyu senthyü shü ti; lo anyugun le nki rani ryüti.

¹⁴O Sunggigü a keyhun nrho shüta, lo a kenishü ta, lo ale anyun kenyü thyü n kemitsin rüla pe zo ti.

¹⁵Npugü, a keche pe ano n shwen ta.

¹⁶Nle rora dan le n kenyü mvu, kemvu we ale tsü thyü pe n tsüti ata le; nle tha rope n kerüshvu le n kenyü mvu.

¹⁷O Sunggigü, anyun ketsenyo hile rora thyü pe ntsü kebin güle; nle a-nyun ketsenyo lo anyun kelu kelo nyun kenila loho.

¹⁸O Sunggigü, Zion njünlo a-keche shüta; Jerusalem chwida kehun thyüni shülo.

¹⁹Tson yatselo nle agun le a-kezü nyu rüshvu keshü lo rope kerüshvu dan shwi n kenyü loti; lo n kershvubin ge methutse pe rüshvu shüti.

Lühin 52

Sunggigü Le Me Jün Kekera Lo Keso

¹Kekvugü, nle nyuthyüo gwakemvu nyu kemakin hü nla? Sunggigü kegwa le kethonthen binzin hü.

²Nle me kechanyu nkela ti tse nda hünyo; n yi le pekü ayikegwa hontse. Nle a zintse kenku jodan fü hünyo.

³Nle kegwa gü nyeki gwakemvu, lo ketsin gü nyeki kenku gü sokvu hü.

⁴Nle n jo pe me jünla nyü hü, nle kenku nyu!

⁵Tsügenyu Sunggigü le kethonthen n nkela ti; a-le n kanyu nsüshwi lati; a-le kerhün nyu kazü günyu n khipe shwe lati.

⁶Kemitsin nyu dan le hi hyu shüo nshvula ti; tson-o anyugun le a-shwinyüo,

⁷“Likili, Sunggigü lope a-kentsen gü thyü kemvu temi gü, a-le n nya sa kebin a-kenya tenyen-o a kenya le a kenishü ti tse fü kehü gü leli,” tson zoti.

⁸Ai a we Sunggigü kanyu yhun pe Oliv bin hontse ti; ale kethonthen a-le sozin kehü tsü tenyen hü.

⁹Sunggigü, nle nyuthyü shüyo, ale azintse n cheno hü; n temi dan nyu ale n kegwa zo hüti.

Lühin 53

Temi Serikemvu

(Lüh 14)

- ¹Kepin nyu le a-npvü a-nthon-o, “Sunggigü ndi le” tson hünyo. Anyugun aphu gwamvu laso, lo anyugun le thakenrin thyü laso; nyule njüyo tsü kethyü temi nme ndi laso.
- ²Sunggigü le tsangge bin-o temi thakesha a-rüshvu kehünyu nme bin le nmvuyo shwishü.
- ³Ai anyugun aphu rani kü la, anyu gun aphu shvu ketun küla. Anyu gun nme ntie nyu le njü yo tsü thyümvu, nme ndi.
- ⁴Sunggigü le ketsohü, “Anyugun le shabin mvu ole?” “Gwakemvu thyükehü hidan hile tharüchün lomvu ole? Anyugun le a temi dan hon setyüo yhun bin nyo, lo anyugun le thame kae aka kehi thyü hümvu.”
- ⁵Ai anyugun le anyu kerüshvu loti, anyugun le himhundyü tson hü kemvu hontse, kechamvule Sunngigü le a-temi shwikerüchün nyu dan ru bokezen lati. Sunngigü le anyugun keni laso, tsügenyu Israel le anyu nyeki kvu shülo lati.
- ⁶Kvukelo no Zion nyu chwiryüo Israel ge ryü nda tse ale hi hü nyo. Israel temi dan le sherhün pe dihontse tiyo no Sunngigü le anyugun no gwakenye ni kelo nyü.

Lühin 54

Shwikerüchün Nyu Ben Nyu Ntsenlo Lo Tse Kehi

- ¹O Sunngigü, n kekvu nyu akenilo ta; n kekvu no a khishwi shülo!
- ²O Sunngigü, a kehinyü shülo; a jo dan nyü shüta!
- ³Temi ketekho kehü dan le a when ryü zhünyo; temi a-jvü gwakemvu, Sunngigü sükemvu dan le a dushvula ti ya nda bin nyo.
- ⁴Ai Sunngigü le a keche gü. Npugü le a keno gü.
- ⁵Sunngigü no a shwikerüchün nyu gwakemvu tsüpe anyugun npvü anyu shaja thyüshü nda. A-le jo ketsin sen kehü genyu anyugun nkela ti.
- ⁶O Npugü, ale anyun kenyü thyü rora thyü pe ntsüti; nle gwakethyü genyu ale chenkeno pe ntsüti.
- ⁷Nle a kenjün kethyü aphu nyu akenishü, lo ale a shwikerüchün nyu so kvulo kela hyu laso.

Lühin 55

A Pvünyu Le Ten Pe Jwe Kelanyu Nme Kehi

- ¹O Sunggigü, akehinyü shüta; ale a shwikenjün hi kethyü ka rani tinla nyalo!
- ²A khwenyü shüo a kehi kenishü ta; ale a nyun kenjün thyü pe a hokeli laso.
- ³Shwikerüchün nyu le akedün kebin a kerüshvu laso, serikemvunyu dan le a nshwen-o a boren laso. Anyugun le kenjün kethyü senryü a ge shü, anyugun le a ge a-nyu nyunnta lo a nrhi.
- ⁴Ale a kerüshvu laso, kesi kenshvu le a boren laso.
- ⁵Kenshvu lo ke kensü le a ge ryü laso; kenshvu kenrin le a nyeki kvulo laso.
- ⁶Ale nsu hontse asekin le bin yatse kethyü we, ale nye tin güo kebwen fülo ti.
- ⁷Ale nithen ki nye tin gü tehen yhunkemvu bin ki yhun ti.
- ⁸Ale nmheo tsangkenbu terhi ka a npvü tesun kelo bin nme fülo ti ata le.
- ⁹O Npugü, a shwikerüchün dan no kejo rhünmvu lalo! Ale nyida gü nyu kega kethyü lo kenyo kenyü kebin hyu,
- ¹⁰tejvü gwünkerho lo kenjün kethyü le tsü süo, nhenyu lo khejenyue tsü hunpfü bin.
- ¹¹Tsünyu kenke le lihikae bin; tsonda aphu nyu kenshwen kenyhün lo kesa kesü le bin.
- ¹²Tsüle a shwikerüchün nyu le a shwinyü bin yatse kethyü we, ale tsü nyhen lo gwa; lo tsüle a kentsun nyu le ketekho pe a hi binya tse kethyü we ale a-kebu tin la logwa.
- ¹³Ai azen kengü kehü, azen bin meka bin kehü, a pvünyu akho keni gü tsüle nle le.
- ¹⁴N nyi le kenthon ketegvü kehü nyu lo Kershvuka gü nyu kengüo rüshvu hü.
- ¹⁵A shwikerüchün dan no anyu gwünkho pen kemvu ka sila lo; anyugun no anyugun kerhün tenyen tse kesi kazü günyu yüla lo. Gwakemvu le anyugun kanyu lo anyugun nyun nyu kebin genyu.
- ¹⁶Ai ale Npugü Sunggigü no cheshülo tse koti, lo a-le a kenilo ti.
- ¹⁷Lonyü, nhennyu lo kheje kie ale kenya kethyü lo anyun kenjün kethyü a-ka zo ti, lo a-le a kenilo ti.
- ¹⁸Ale a shwikerüchün nyu kechon zen-o terikethyü nyu a-le akeni zen-o rani ryüti.
- ¹⁹Sunggigü, kethonthen keda thyü kehü güle, akhwen nyüo anyugun nye kvulo ti; anyugun le kelu nyümvu lo a-nshvu mvu kela genyu.
- ²⁰Nduka azen kengü kehü güle a-pvünyu ju nrenla; a-le a-jo dan borho la.

²¹A-jole terzü nyeki bwen, ai a-nyun nyu we me shwirüchün; a-jo le terzü pe yün kenjü hontse, ai zhethon yi kegwa hontse me gvü hü.

²²N kenjün kethyü keli pe Npugü tsüla lo, lo a-le n nopen loti; a-le thame kae meno joketsin kezo nyu nyeki kvula loho.

²³O Sunggigü, nle me dukeshvunyu lo kenku nyu dan tsü a-nyugun keyhun ponha le gü kelo mhundyü zen gü anyugun sika nyu shü lati. Ai a wele, n tenyen hüti.

Lühin 56

Sunggigü Ketenyen Kehi

¹O Sunggigü, a shwi njün shülo, mele a when kebin genyu; a shwikerüchün nyu le gwünkho aphu ka a nthyü nnyü bin nyo.

²Jongwün a kentsun nyu dan le a when bin nyo. A zenkenren kehünyu le kechon le hü nyo.

³O Npugü, kekvutsin gü, ale nshvu kelo ka, ale ntenyen hü nyo.

⁴Ale Sunggigü tenyen hünyo lo ale nshvu mvu; A-le zoshwikesü jo genyu ale a-shwe hü. Temi le a ge nyuthyü lomon?

⁵A shwikerüchün nyue jon gwün a kevä hü; anyugun le a-zintse tha peha ka a nthyü titse rüchün hünyo!

⁶Anyu gun le kekebu bin dan ka kequen-o a dushvu loti a do tseo ale nyuthyü binyo nrin bin hünyo.

⁷O Sunggigü, anyugun gwakemvu shaja pe tsü shüta; n nyunkenta nyu temi tsüdan so kvula lo!

⁸Ale dihontse kenjün thyüyo nle shabin; nle ayhüphu keche dan thu njün nyo. N lesü nyu tsü thu bin mvu ole?

⁹Ale nko keshü jon nyü, a shwikerüchün nyu dan le ranila ti. Sunggigü le akipon: Ale sha,

¹⁰ale Npugü johokeshü dan shwen hünyo.

¹¹Ale a-tenyen hü, lo ale nshvula loho. Temi le a ge nyuthyü lomon?

¹²O Sunggigü, ale nyu zoshü njüyo tsü pe ntsü tile; Ale chenkeno pe ntsü ti,

¹³nle kesinyu a kenishü, lo mele anyeki kvula lo kegwanyu a ntsen kelo genyu. Tsügenyu ale Sunggigü mhundyü nyu tsonchü ti, kerhünyu gwün nben kehü keben gü nyu.

Lühin 57

Keche Kehi

- ¹A shwi njün shülo, O Sunggigü, a shwi njün shülo, ale n no a ntsen lolo tse nki ryü kejü genyu. Tsangkenbu terhi hile güla kemvuthen nsekin hensin nyu tesun bin ti.
- ²Sunggigü, ketetso tsin gü, ale sen mvulo keshvu lihi-e khishü kehü Sunggigü koshüti.
- ³A-le tsangge a kehi nyü shüo a kenilo ti; a-le a nshwe kehü dan nyekvu loti. Sunggigü le a-le sozin kehü lo a-joketsin pe ahi shüti.
- ⁴A shwikerüchün nyu temi tyü kehü shünyho hontse kethyü le a hun bin nyo, Anyugun hüle mi lo tholevü hontse; anyugun yi le zhethon yikegwa hontse.
- ⁵O Sunggigü, tsangge n keda lo kazü aphu so n zankechwi pe hi shüta.
- ⁶A shwikerüchün dan le a ten lo titse joh süren njün; ale ashese bin. Anyugun le atson nyu chwe tso shü, ai anyugun npvü tsünyu che laso.
- ⁷O Sunggigü, a le n tenyen ngwa bin nyo; ale lüthyü nshwenti!
- ⁸Chonsoryülo, akapu! Chonsoryülo, a lükhin lo a lükhin ron kebin gü! Ale yhüko kesun shüti.
- ⁹O Npugü, tsipwen dan dan nyu, ale ncheno ti, ale temi dan dan nyu n shwen ti.
- ¹⁰Nle sozin kehü tsüle kügü tsang ti binnyo; n joketsin kezo tsüle nmhu dan-e ti bin.
- ¹¹O Sunggigü, tsangge n keda lo kazü aphu so n zankechwi pe me hishü ta.

Lühin 58

Shaja pe serikemvunyu tsülo tse kehi

- ¹kekvu kesen nyudan hagin le kenjü nyu jopen shü hü ole? Hagin le kenshün kenjü nyu temi aphu jün kera shü hü ole?
- ²Nmvu, hagin le thagwakemvu thyükelo nti rüchün hünyo, lo kazü günyu tejvü gwünrho- kegallo hünyo.
- ³Temi gwakemvunyu le ayhunthen thyüzü hünyo; anyugun le nnyun kelo jonyü nyu nku soryü la hüny"o.
- ⁴Anyugun le peri hontse terün lope anyugun süpfü hünyo; anyugun le rihen a-nyetin kerügü hontse tha khwen nyülo hümvu,
- ⁵tson-o peri nsü kehü gü khwen nmvu-e jado dokegwanyu le nsü kebin khwen nyü hümvu.
- ⁶O Sunggigü, shünyho hidan hü boryü lata.

⁷Zü le jenla kehü hontse anyugun no ndi lata; tsonyu jontsü hontse anyugun kedyü lata.

⁸Anyugun no nnyü le jenkele hontse lata; anyugun no nyuhonyu a-kesi nnyu-o keben hyukemvu hontse lata.

⁹Anyugun le shakemvuka, jontsü hontse anyugun duthü lata; anyugun le yhun bin nsen Sunggigü le anyunkenta nyu anyugun nmhü pe shwe lati.

¹⁰Kemitsinnyu le kemunyu le shaja kethyü hyu keshü ka anyugun kenyü lati; anyugun le serikemvunyu dan zi rhüntin lati.

¹¹Temi dan le, “Kemitsinnyu le a-chün hyulo hü ketsin; lo kazügü jünkera kehü, Sunggigü le bin ketsin le” tson zoti.

Lühin 59

Kenilo Lo Tse Kehi

¹O Sunggigü, a shwikerüchün nyu ben nyu a kenishü ta; a when kebin nyu ben nyu a ntsen lolo!

²Temi serikemvu tsüdan ben nyu a kenishü; me dukeshvunyu tsüdan ben nyu a ntsen lo!

³Shwishü ta! Anyugun le a dushvula ti tse khwen bin nyo; temi a-rigwa kemvu nyu le kequen lo-o a ntsun bin nyo. Tsüle kemu nme genyu nmvue ale thyüzü kela genyu mvu.

⁴nmvue a thyükezü nme genyu anyugun le tin-o anyugun bin ki güla mvule, O Npugü.

⁵Npugü Sunggigü, kekvutsin gü, Israel Sunggigü soryü nri shüo a keche shüta! Soryüo tenyen kemvu dan shaja pe tsülo; thagwakemvu rhi kehü dan shwikenjün pe hi nyalo!

⁶Anyugun le ngwünki nyida günyu niryüo, tehi hontse mvü-o hohü nyo.

⁷Anyugun le me kenshwen lo me kedün kethyü tsü nyüshü ta. Anyugun mün nyu anyugun yi le zhethon hontse, ai anyugun le temi nme-e anyugun khwentse mvu le tse rüchün hünyo.

⁸Ai Npugü, nle anyugun shwinyü lahä; nle tenyen kemvunyu aphu shwi ndyü ngwa la hünyo.

⁹Ale n kenko tenyen tsentsü bin nyo; O Sunggigü, nle a kesun güle.

¹⁰A Sunggigü le a sohü lo a-le aki ryüti; a-le ano a shwikerüchün nyu le kvulo mvu kela hyuti.

¹¹O Sunggigü, anyugun dushvula nya, a temi dan le nmhinla lo keshvu genyu. N kenkonyu anyugun hü kezen lao anyugun no kvulomvu la, O Npugü, agun keno gü.

¹²Kemu le anyugun mün nyu bin; anyugun jodan aphu kemu; anyugun ketekhonyu anyugun tenlo la nda! Anyugun le me swetsü lo nku kehü genyu,

¹³n nyunkenta nyu anyugun nkela ta; nkeshü lalo. Tson yatselo temi nme me aphu Sunggigü le Israel nyu keda thyübin, lo a-keda le kazü aphu sogon bin tse kethyü sha loti.

¹⁴A shwikerüchün dan le ngwünki chwiryü tehi hontse mvü-o nyida günyu hohü,

¹⁵tehi le a-chvü füo a-gin nyülo mvulo me kesü kehü hontse.

¹⁶Ai a we nkenko zo-o lüthyüti; lonyütsen nle sozin kehü lüthyü tetso shüti. Nle a nokhin, lo ale thyülo keshvu gwünkho ka a kesun thyü ryü.

¹⁷Ale nshwen hüti, a keno gü. Sunggigü le, a kesun gü. Sunggigü le, a so kehü gü.

Lühin 6o

Kenishü Lo Tse Kehi

¹O Sunggigü, nle agun keni laso lo agun nye kvulo laso; nle agun ge nnyunta ryü laso, ai ntsoka we agun ki rani ryüta.

²Nle kazü gü thyü pe no a-ke nsü, lo nle tsü dukho laso; tsüle che güjü kela genyu, ntsoka tsü thyü ngwa shüta.

³nle n temi thyü pe no kenjün thyü sa laso; agun le zu tsü nzeü kela hontse kezekego gwünzin laso.

⁴Nle senyu le nrühvu hüyo tsünyu no petsü lolo tse shüta, anyugun no kenke gü tsü nrhilo nrün genyu.

⁵Agun kehinyüo, n kekvu gü nyu agun kenishü ta; nle sokehü temi dan kenilo nrün genyu.

⁶Sunggigü le a-Kershvuka nyu zoshü, “Kvukelo sen-o ale Shekem kenjün lati lo Sukkoth kazü ketejon kenjün pe a temi tsü lati.

⁷Gilead lo Manasseh ko ahon; Efraim le aperün lo Juda le a raja thün le.

⁸Ai ale Moab pe a ben ketsekhun hontse sen ti, lo ale aphakü shwepe Edom ge shüti; tsüle a hontse kethyü zansü. Filistian nyu le anyeki kvu lo-o nra sen ti tse rüchün hü le?”

⁹O Sunggigü, següle, aten sen gü chwida khwen pe hun kenjü nyida günyu shü mon? Següle azen-o Edom ki gü mon?

¹⁰Nle agun khe tsin thyüla se ole? nle agun rihüdan zen tsonchü chwimvu ti ole?

¹¹Agun cheo shwikerüchün gü ntsun shüta; temi kekeche we kenrun le.

¹²Sunggigü le ngun denzin hü yatselo ngun le kvulo ti; a-le ngun shwikerüchün dan nyeki kvu lati.

Lühin 61

Ntsenlo Lo Tse Kehi

¹O Sunggigü, akhwen nyü shüta; a kehi nyü shüta!

²A ka zen nithen ki, lo a rhokedyü nyu ale nko hü nle! Azen gü kenshvu kendi bin nyu shüta,

³kechamvule nle a kesun gü, a shwikerüchün nyu mhundyü nyu a chwidia kenko gü le.

⁴A no a yhunthen n Kershvuka nyu hüta; a no nsekin hensin techwen kelo bin hyu lota.

⁵O Sunggigü, nle ale zoshwikesü dan nyülo laso, lo nle nrühu kehünyu dan hon tsü khipe atsü laso.

⁶Chen kechon pe raja gü keyhun sin shü; a-no yhunthon lota.

⁷O Sunggigü, a-no nkehü bin nyu kethonthen keda thyüta; nle sozin kehü lo joketsin kezo nyu a-ntsen hülo.

⁸Tson-o ale azintse lüthyü nshwen ti, lo ale nyu zoshwishü njüyo khenyütsen tsüpe ntsü hüti

Lühin 62

Sunggigü Le Ntsen Nin Kehü Ketenyen

¹Sunggigü no a kenishü nrün ale nyhenhio khwen bin nyo; ale a-nti tenyen kebin gwünzin.

²A-nti a keno lo a kenikelo gü; a-le a kesun gü, lo ale thame kae kvulo mvu loho.

³Dithen laki hagun aphu chwi boren kela nyeki kvukemvu temi gü when bin ti ola?

⁴Hagun le kerühu bin nyu a-khishe lanyü kebin gwünzin; lo kenku le hagun kenyü. Hagun le jochü pe metsü hü, ai hagun nyuki a-swetsü hü nyo.

⁵Ale Sunggigü nti tenyen hü; a kenrin le a-ge bin nyo.

⁶A-nti a keno lo a kenikelo gü; a-le a kesun gü, lo ale thame kae kvumvu la loho.

⁷A kenikelo lo kerühvu le Sunggigü ge bin nyo; a-le a keno kenko gü; a-le a yho gü.

⁸A temi dan, gwünkho aphu ka Sunggigü tenyen hülo. N thyülo keshvu aphu pe a-ka zoshülo, kechamvule a-le ngun keno gü le.

⁹Temi aphu teshe hengwa hontse; keda gü lo keshe güe a-keme lihi kemvu. Anyugun khipe kesükü ka shüshü, lo kensu thame ndi; anyugun le kehen teshe nyeki nshekvu.

¹⁰Thagwakemvu kethyü tenyen nya; me hon sekelo genyu kechwi hyulo ti ado tse nrin bin nya; n kenya le chonkenye bin yatse-e tsü tenyen nya.

¹¹Gwüngwa ntimvu ale Sunggigü ki nyükelo le kekvu le a-hon

¹²lo a-keso le kethonthen le tsezo. O Npugü, nle n npvü, nme me a-tho hontse a-chün thyüpe tsülo.

Lühin 63

Sunggigü Nnyü Keho

¹O Sunggigü, nle a Sunggigü, ale n nnyü ho hü nle. A kerhünronzin apentha n nnyü bin nyo; kazü kesin kekü lo zü kendi hontse, a kapu le n nnyü ho pe teri bin nle.

²A no Kershvuka günyu n hyu shüta; nle ditsüki kvu lo zankechwi thüyo a no hyu shüta.

³Nle sozin kehü tsüle keyhun nye gwakvu, tsügenyu ale nshwen ti.

⁴Ale yhun kebin then chenkeno pe n tsüti; ale kehi kethyünyu a ben shwe pe nki shüti.

⁵A kapu le ho ketegvü loti, lo ale nyun kenyü lüdan thyü pe n shwen ti.

⁶Ale ajünyu jükelo ka, ale n rüchün; ale khensin nrüchün hü,

⁷kechamvule nle a-zintse ache hü. N sekin hensin nyu a shekerhün lüthyü hü.

⁸Ale n nsü bin, lo n ben le a ntsen hü.

⁹A dushvula ti tse nda kehü nyule kesi kazü günyu nshela ti.

¹⁰Terinyu anyugun ga lao teken dan le anyugun min tyüla ti.

¹¹Sunggigü le kvukelo khipe a-ketsü genyu raja güle a-sherhün ti. Sunggigü zan nyu jo zoshwishü kenjü nyu dan le a-shwenti, ai kenkunyü dan mün we khin lati.

Lühin 64

Ntsenlo Lo Tse Kehi

- ¹Ale kenjün thyü bin nle, Sunggigü a kehi nyü shüta! Ale a shwikerüchün nyu nshvu bin nle a keni shülo!
- ²Serikemvunyu le a nden kebin, lo temi gwakemvunyu le a when kebin nyu a ntsen shülo.
- ³Anyugun yi le zhethon yi hontse lo anyugun rigwakemvu jo dan le tholevütsi hontse a nden bin nyo.
- ⁴Anyugun le keja kemvu kenku jo dan, zo pe kesü thyü whütse shü hü; anyugun sele genyu temi kegwanyu nkela hü nyo.
- ⁵Thagwakemvu rhio anyugun le khinyunyu thyü kepeche bin hü! anyugun chwa pe bin dika nsen shüti yo tse kenthon-o, “Temi nme hyulo kemvui le,” tson zobin hünyo.
- ⁶Anyugun le thagwakemvu dan rhio, “Ngun le tejevü borho lo kegwa rhi penlo laso,” tson zobin hünyo.
- ⁷Ai Sunggigü le a-levü kvupe anyu shweshü, tsontsin anyugun le jün la.
- ⁸Jo tsüdan genyu a-le anyugun nkela ti; tson-o anyugun kehyunyu aphu a-pepvü kegün ti.
- ⁹Anyugun aphu nshvu-o; Sunggigü le nyu thyü shüyo tsü rüchün lo a-tho dan pe me ka zoti.
- ¹⁰kemitsin nyu aphu Npugü le nyu thyü shüyo tsügenyu a-sherhün ti. Anyugun le a-kanyu kenshvu kendi hyu loti; temi kegwanyu aphu a-shwenti.

Lühin 65

Chenkeno Keshwen

- ¹O Sunggigü, agun le Zion nyu n keshwen, lo n ka agun johokeshü then kethyü a-zü le,
- ²nle kehi kenishü kehü genyu. Temi lika hika kehü nyu-e nki ryüti
- ³anyugun kemu genyu. Agun kemu dan le agun nyeki kvula, ai nle tsüdan jü shü laso.
- ⁴nle no n Kershvuka nyu yhun ti tse senyu zen ryüyo, tsüdan le henkegwa nyu le. N kanyu thakegwa dan pe agun kenyü sa ti, tsüle n Kershvuka kenshün günüyü jochü dan.
- ⁵Nle agun kehi nyüshüo kvukelo pe agun tsü, lo nle agun kenilo nrün genyu ndun tho thyüshü. Kazü nyu temi aphu lo züda kenken nithen ki nyue n tenyen hüti.
- ⁶Nle n kekvu nyu kazüthun dan pe a-bin bin ka shü, tsüle n kekvu tesha bin nyo.

⁷Nle züda dan kenho lo zükentyü khwen dan no je tsela; nle temi kevükeben kehü dan no ma tsela.

⁸Nle thakeda thyü keshü dan genyu kazü temi a-pentha n nshvuti. N tho dan le kazü keni nmezin gü kecha kipun keti shekerhün nrasen kethyü senryü.

⁹Nle tsangkenri nishüo, nle kazü gü nucha kehü tesha shü; nle tsü thyüpe no bwen lo nnya shü. Nle züpe rinyu dan kesü thyü shü; nle kazü nyu ketyü ketsü no yhunlo. nle hihontse thyü shü:

¹⁰nle tsangri sa pe low yhen kenjü soge shüo tsü ntsen shü; nle tsangri pe nnyo gü ntsen nbwen shüo tehen kebwen dan no yhun chwiryü.

¹¹N kegwa genyu lowgvü salo! Nle lihika güe kesükela thyü.

¹²Senru dan le shaipfü kesükela thyü; rincho kile nyun kenyü thyü.

¹³Tanyü le lowjvü hen; kazü ketejon nyu low le kesü thyü. Tha apfu nrasen-o shekerhün thyü bin.

Lühin 66

Chenkeno Lo Keshwen Lü

¹Temi apfu, shekerhün thyü nrasen-o Sunggigü shwenlo!

²A-zankechwi lüthyü lo; zankechwi keshwen khipe a-tsülo!

³Sunggigü ka zolo, "N tho dan le ditsüki ndun thyüla! tson zoshülo. N kekvu le gon ritsin n shwikerüchün nyu dan le n nshvuo nmhundyü nyu nkhüntsü lati.

⁴Kazü so kehü lihigü n rüshvu ti; anyugun le lü thyü n shwen ti, anyugun le lüthyü n zan shwen ti."

⁵Ryüo Sunggigü le nyu thyüshüyo, temi dan nyu a-tho ndun kethyü ju shwishü lo.

⁶A-le zida thyü kelu pe kazü kesin thyü lao; ngun pvübon nyule tsonchüo pfüthü chwila. Tsüka a-le thyü keshü tho genyu ngun le shekerhün thyülo.

⁷A-le kekvu sen-o kethonthen keda thyü bin nyo lo a-yhütyü le tsipwen dan nri bin hü. Jozen kemvu nme sorryü a-ntsun nya.

⁸N gun Sunggigü shwenlo, tsipwen apfu; a-keshwen khwen meno nyülo.

⁹A-le ngun no chela mvuo ngun ntsen pe ngun no rhün bin nyo.

¹⁰Sunggigü, nle agun kegwa keshvu shwi; mah pe rakagi thyü nshün la kehü hontse nle agun kegwakeshvu shwi laso.

¹¹Nle agun no me sen ka minla, lo khvu kensu pe agun ge shü.

¹²Nle agun shwikerüchün nyu no agun kedü la; tson-o agun no mah lo zü nyue yü, ai ntsoka we nle agun zenryü kenshvu kendi bin nme nyu shü laso.

¹³Ale rope kerüshvu dan sen n kanyu ryüti; ale nyu zoshü njü yo ale tsüpe n rüshvu ti.

¹⁴Ale kenjün thyü kebin ka, zoshü kenjü ale tsü pe n tsüti.

¹⁵Ale kershvubin gü ge tanyü rope n rüshvu ti; ale methutse lo tenyü dan pe n rüshvuo, mah kekhu no tsangge küti.

¹⁶Sunggigü rüshvu kehünyu apu, ryüo nyüshülo, lo a-le agenyu nyu thyüshüyo ale pe hagu ka zoshü tile.

¹⁷Ale nra-o a-ka keche hi; lo ale lüthyü pe a-shwen shü.

¹⁸Ale akemu dan shalo mvu yatse kethyü we, Npugü le a-khwenyü shü mvula nrün.

¹⁹Ai Sunggigü le a khwen nyü shüla ketsin; a-le a kehi nyü shü.

²⁰Ale Sunggigü shwen le, a-le akehi kenila mvu nmvue akipon a-le sozin kehü gütsü khilo la kemvu genyu.

Lühin 67

Chekeno Lü

¹Sunggigü agun shwinjün-o jochü pe agun tsüta; agun njün ho tse agun nrishü ta,

²kazü a-pentha no n kerüchün shalo; tson-o tsipwen apu no n kenikelo kekvu shalo ta.

³O Sunggigü, temi dan no n shwenlo; temi apu no n shwenlo nda!

⁴Tsipwen dan no anyun nyüo shekerhün lü thyülo nda, kechamvule nle kenjü nyu temi dan jün kera lo kazü so tsipwen lihigü tsontsin kehü genyu.

⁵O Sunggigü, temi dan no n shwenlo, temi apu no nshwenlo nda!

⁶Kazü gü ge ketyü ketsü nyhun shü; Sunggigü, ngun Sunggigü le jochü pe n gun tsüshü laso.

⁷Sunggigü le jochü pe ngun tsüshü laso; lika hika kehü temi apu no a-rüshvu lo nda.

Lühin 68

Kvukelo Lü

- ¹Sunggigü le solo lo a-shwikerüchün nyu dan le nren nru la. A-shwi rüchün kehü dan a-mhundyü nyu hüpe shwe la.
- ²Mah kekhu nmhü pe shwela kehü hontse, a-le anyugun hüpe shwela; khumen le mah mhundyü nyu zunla kehü hontse, serikemvu nyu le Sunggigü mhundyü nyu nkela ti.
- ³Ai kemitsin nyu we Sunggigü mhundyü nyu a-nyun nyü lo sherhün hü; anyugun le anyu kenyüo nrasen hünyo.
- ⁴Lü thyüpe Sunggigü kishü, lü thyü a-zan shwenlo; nmhu ge ryü kejö gü tson nda shülo. A-zan le Npugü le, a-mhundyü nyu n kenyü lo!
- ⁵Kershvuka kenshün günyu yhunkehü, Sunggigü le, tegonyu dan nucha lo maginyu ntsen hü nyo.
- ⁶A-le ka nme pe a-npvü kehü gü no a-nyu yhun lo donyu dan zen chwiryüo no shekerhün thyü lahö, ai me jozen hü kemvu nyu we no mele khe kela kazü nyu yhun ti.
- ⁷O Sunggigü, nle n temi dan tsonri kehü ka, nle tsonchüo kazü kesigü nken kechwü ka,
- ⁸kazü güle n nula, lo tsangri pe ja keshü thyü tsü ryüla, Sinai Sunggigü le keryü genyu, Israel Sunggigü le keryü ka.
- ⁹Nle tsang no risa shü tson-o n kazü gwamvu kela gü thyü nbwen nilo;
- ¹⁰n temi dan le tsünyu anyugun ka thyülo; n kegwanyu nle rhokedyü gü genyu ndoshü.
- ¹¹Npugü le ahza khishü tson-o tenunyu kechon le jolo kenjün shü:
- ¹²“Raja dan lo anyugun rihüdan le kehü tinla so!” Kanyu kebin tenunyu jule kenya khinkelo dan kenjünlo la:
- ¹³rakagi pe jepfü kehü nsu dan joja hontse, anyugun sekin le suna kenshün lo thyüpe shweshwe tse. (Nyu thyüo hagon peha le teri kethyü jon nyü tanyü bin nyu bin hü nla?)
- ¹⁴Kekvutsin sunggigü le Raja dan hü kezen pe Zalmon kazüthun ge keshü ka, a-le khütso no tsünyu che tsüryü.
- ¹⁵Bashan le kazüthun gon pe dihontse kethyü nme la, a-ra kechon le kebin kazüthun nme!
- ¹⁶Nyu thyüo nle n kazüthun ra ketetso ge bin-o Sunggigü le a-ge yhun titse kejö kelo kazüthun gü nrío shwinyü hü nla? Npugü le kethonthen tsünyu yhünti!
- ¹⁷Npugü le a-kerugari yie yie zen-o Sinai nyu bin-o kenshün bin günyu ryü.

- 18**A-le do kechon tenzen-o ketetso ge küla; a-le me jozen kemvu temi dan ka kenrun nyu tha khilo. Npugü Sunggigü le tsünyu yhun ti.
- 19**Khenyütsen ngun khvukensu pfüshü kehü gü, Sunggigü shwen le; a-le ngun kenishü kehü Sunggigü le.
- 20**N gun Sunggigü le me kenishü kehü Sunggigü; a-le Npugü, kesinyu ngun kenishü kehü n gun Npugü le.
- 21**Sunggigü le a-shwikerüchün nyu, anyugun kemu tson nyu tserü kehünyu dan pe boren lati.
- 22**Npugü le zo hünyo, “Ale Bashan ki hagin shwikerüchün nyu zen niryü ti; ale züda kentsun ki anyugun zen niryü ti,
- 23**tson-o hagin no anyugun zi rhün ti, lo hagin hon tehi dan no lvünyü kebin then lvü loti.”
- 24**O Sunggigü, nle kvukelo tsonkechü temi apu hyu laso, Sunggigü, araja gü le tsonchüo a-kenshün bin nyu yü.
- 25**Lü kethyünyu dan le ri, khwenkela nyu dan le khin, lo tsü jaka lünyu dan le lükhin kekho tse.
- 26**“A-temi dan kehun nyu Sunggigü shwenlo; hagin Jakob tsipwen dan apu Npugü shwenlo!”
- 27**A-keri le kami keshe tsingü, Benjamin, tsüsika Juda sharhi dan le a-logwa zen, Zebulun lo Naftali sharhi dan le tsüsithen-o ryü.
- 28**O Sunggigü, nkekvu pe hishüta, nle a gun sunka sen kehü
- 29**Jerusalem nyu Kershvuka nyu, raja dan le kenrun nyu thakhi senryü n ketsü gütsü.
- 30**Nbala nyu kehü tehen thyügü, Ijpt tsü rho lalo; senye dan, methutse dan lo anyu dan, anyugun le apu tsenyo tsüryüo rakagi senryü ntsü kemvu then rho lalo. Teri le a-kenyü kehü temi dan tsü hü kezen lalo!
- 31**Ijpt nyu kedanyu le ryüti; Ethiopia nyu le ben shwen-o Sunggigü ka kehi thyüti.
- 32**Kazü rajaphen dan lü thyüpe Sunggigü ki shülo, lü thyü Npugü shwenlo,
- 33**tsang, ndukanyu kebin tsang so ge kehü gü. N hope kvusa lo nrasen kebin gü khwen nyü lota.
- 34**Sunggigü kekvu pe zoshülo; a-kekvu le Israel so bin nyo, a-kekvu le tsangge bin nyo.

³⁵Israel Sunggigü, a-Kershvuka nyu chwiryü keju Sunggigü tsüle ditsüki kenrin thyüla! A-le kenko lo kekvu pe a-temi dan tsü hü. Sunggigü Shwen.

Lühin 69

Kekeche Kehi

¹O Sunggigü, a kenishü ta! Zü le kuryü agunda ki laso;

²ale a phachwin kendi dyükenbe kentsun nyu yüla so; ale zü kentsun nyu yüla lo zükentyü le a nrheshvu güzhü laso.

³Ale keche hipe a hokeli laso, a tero le sin laso. Ale nkeche nripe ayhü nyü ho laso.

⁴A-kon kendi ka ashwi ntsü kehü nyu dan le apehü nyekie chon. A shwikerüchün dan le nkuo a ntsun: anyugun le kvu tson-o anyugun le a dushvula nyü hünyo. Anyugun le ale rühulo kemvu kanyü dan ano khini pe tsü.

⁵O Sunggigü, a kemu dan le n mhundyü nyu kebu lomvu; ale dihontse pin hüyo nle shabin nyo.

⁶A no keja kepfü senryü n tenyen kehü nyu dan ge shüla nyata, Npugü, Danda dan Sunggigü! A no tetsin senryü n rühvu kehü nyu dan ge shüla nyata, O Israel Sunggigü!

⁷Meno a nshwe nyhün kela lo keja kepfü lope aje kethyü tsüle n genyu le.

⁸Ale a tsasikezen nyu mhundyü nyu tesin hontse, lo a kaminyu mhundyü nyu sin rüny kechanyu hontse laso.

⁹Ale n Kershvuka genyu anyun le ho kethyü tsüle mah hontse anyun nyu ro bin nyo; mele n kemüni kethyü dan tsüle age che tsüryü laso.

¹⁰Ale nyen-o a npvü athyü ketsenyo hü, lo temi dan le a kemüni;

¹¹ale a npvü nyun gwakemvu phi ben nya bin, lo anyugun le a shwinyü.

¹²Anyugun le tsonda nyu arüla zo kenthon, lo kenzeü nyu danle age keron lü thyü.

¹³Ai a we le, nka kehi thyü tile, Npugü; nle kejukelo gwünkho ka, a kehi kenishülo. N keso keda genyu a kehi kenishülo, nle kenishü titse zo kejün tsü thyü shüti.

¹⁴Dyükenbe günyu yükejü a kenishü ta; a shwikerüchün nyu ben ka, lo zü kentsun günyu a ntsen lo.

¹⁵Zükeda gü no tsun a soryü la nyata; a no kentsun ki a nrhe shvula nmvue sika gü nyu yüla nyata.

- 16**Npugü nle sozin kehü nkegwa günyu a kehi kenishü ta; n shwikenjün keda nyu rani aki ryüta!
- 17**N gogü kebu tin la nyata; ale kenjün thyü sabin nle ntsoka a kehi kenishü ta!
- 18**A kiryüo a kenishü ta; a shwikerüchün nyu ben nyu a süshwilo.
- 19**Dihontse mele a nshwe yo, ditsülaki ale kejapfü lo tetsinpfü yo nle shabin; nle a shwikerüchün nyu dan aphu shakü bin nyo.
- 20**Mele a kenshwe le anyu boren laso, lo ale a shekese thyü bin laso. Ale temi peha no a njün keshü nrin hü, ai nme ndi; peha no anyun thyü nbwen shüti ado tse, ai nme hyulo mvu.
- 21**Ale n nyo kelaka, anyugun le terün pe atsü; ale teri kelaka, anyugun le keshonzü pe ala.
- 22**Anyugun ketyü ketsü miz no anyugun kenke thyüla nda; anyugun kenshün keho dan tsüno anyugun thyüpe chela nda.
- 23**Anyugun yhütyü no zün lalo! A-zintse anyugun sen no kvumvu la nda!
- 24**N nyun kekhü jape anyu ge shüla ta; n nyun kenta no anyugun tenlo lalo.
- 25**Anyugun ka no nrun la; temi nme no tsünyu yhun nya.
- 26**Anyugun le nle shaja pe ketsünyu nthü nnyü kehü genyu, anyugun le nle jün keshünyu kenjün kethyü dan rüla kera kehü genyu.
- 27**Anyugun kemu aphu thu njülo; n kenikelo nyu anyugun jün keshanyue bin nyalo.
- 28**Kerhün nyu lesü günyu anyugun zen shon lalo; n temi dan zan thu kebin nyu anyugun zan lope sin nya le tse nda.
- 29**Ai ale kenjün thyü lo a shese bin nyo; O Sunggigü, a penso shüo a kenishü ta!
- 30**Ale lü nme thyü-o Sunggigü shwen ti; ale keshwen pe a-tsüo a-keda rüla pe zo ti.
- 31**Hile methu pe a-kerüshvu nyeki Npugü le a-kenyü kvu ti methutse kechün pe kershvu kethyü nyeki.
- 32**Mele nshwe kehünyu le hi hyu keshü ka anyugun kenyü lati lo senyu le Sunggigü rüshvu hüyo tsünyu thyü kepeche loti.
- 33**Npugü le rhokedyünyu khwen nyüshü hünyo lo a-temi dothyü kebin nyu nmhin la hümvu.
- 34**O tsang lo kazü züda lo tsünyu kehü nyukhu aphu, Sunggigü shwenlo.

³⁵Sunggigü le jerusalem kenishü ti lo Juda nyida dan thyüso nishü. Tson-o a-temi dan le tsünyu yhun-o kazü gü sen loti;

³⁶a-gonyu nyenyu jule tsü gwen ti, lo a-so kehünyu le tsünyu yhunti.

Lühin 70

Keche Kehi

(Lüh 40:13-17)

¹O Sunggigü a kenishü lo Npugü ntsoka ache shüta!

²A dushvula ti tse nda kehünyu no kvulo mvu lao kevükeben la nda. A kenjün kethyü dan genyu a-kenyü kehünyu no kejapfüo ranila ta.

³A lope keyüthyü kehünyu no kvulo mvu kela genyu shese la nda.

⁴N ki keryünyu aphu no a-kenyü lo a-sherhün külo nda. N kenikelo genyu n cheno kehü nyu aphu no a-zintse, "Sunggigü le ditsüki gon ola!" tson zo nda.

⁵Ale kvumvu lo rhodyü bin nyo; O Sunggigü, whütse aki ryüta. Nle a kenikelo gü lo a Npugü-- whütse a cheshülo.

Lühin 71

Kethen Nyu Nme Kehi

¹Npugü, n no a ntsen lo lotse ale nki ryü bin nle; thame kae a no kvulomvu kela thyü nyata!

²Nle kemitsin genyu a keche shülo a süshwi shüta. A khwen nyü shüo a kenilo ta!

³Nle a keno tsonye lo achwida kenko nme thyüo a kenishü ta; nle a tsonye lo a chwida le.

⁴A Sunggigü, serikemvunyu ben nyu, lo temi rigwakemvu kekvunyu a kenishü ta.

⁵Kedatsin Npugü, ale a kenrin pe n ge shübin nle; ale a nche kanyu n tenyen hünyo.

⁶Ale a keyhunthen n ge ngü hü; a nnyukelo jon gerho nyu nle a ntsen ryü laso. Ale a-zintse n shwen ti.

⁷A keyhun le temi kechon mhundyü nyu tsinhi thyü ryü, nle a kesun kenko gü thyü keryü genyu.

⁸Ale jon gwün n shwen lo n zankechwi rüla pe meka zohü nyo.

⁹Ntsoka a kethen gwünki a kenila nyalo; ale kvumvu kela ki a khela nya ta.

10 A shwikerüchün nyu le adushvu lanyü bin nyo; anyugun le a ntsun-o tedarhi lo kenthon hünyo.

11 Anyugun le, “Sunggigü le a-khe laso; n gun a-sithen gü tenlo lati khun; temi nme-e a-keni keshüi ndi le,” tson hü.

12 O Sunggigü, a zen nithen nya; a Sunggigü, whütse ryü a cheshü ta!

13 A when kehü dan no kvumvu lao nkela nda. A nthyü nnyü titse kehünyu no kejopfü lo kemüni la nda.

14 Ale azintse a kenrin pe n ge shü hütü; ale nshwen chon kenye ti.

15 Ale n kegwa rüla pe zoti; jongwün ale n kenikelo rüla zo bin ti, ale tsüsha ti loho yatse-e.

16 Npugü Sunggigü, ale n kekvu shwen ti; ale nkegwa rüla pe me ka zoti, n rüla nti.

17 Ale ntsenyu kanyu nle a senthyü shü, lo ntsokhin-e ntho ndunkethyü dan tsü zohü zun.

18 Ntsoka we ale then laso lo apeshü le pfüchon laso, O Sunggigü, a khela nyalo! Ale n kekvu lo n tho ndunkethyü rüla pe shenhe ryükejü aphu ka zoti laryü azen hülo.

19 O Sunggigü, n kemitsin le kügü tsang ti. Nle tha kedada thyüshü; n hontse kethyü nme ndi.

20 Nle thyülo keshvu lo kenjün kethyü nipe a ge shü, ai nle athyü nkvu nishüti; nle kesi günyu a ntsen loti.

21 Nle a thyü ngon kenye shü ti; nle anyun thyü nbwen nishü ti.

22 Ale lükhin sen-o nshwen tsentsü ti; A Sunggigü, ale n joketsin kezo shwen tile. Ale a lükhin sen-o lüthyü nshwen tile, Israel kenshün gü.

23 Ale lüthyü n keshwen ka a shekerhün genyu nrasen tile; nle a kenikelo genyu ale akeyhun a-pentha sen-o lüthyü ti.

24 Ale jon gwün n kemitsin rüla zoti, a nthyü nnyü titse nda kebin dan no kvulomvu lao kejapfü kela genyu.

Lühin 72

Rajagü Genyu Kehi

10 O Sunggigü, rajagü no nkemitsin nyu mejün keralo nrün genyu senthyü shüta; N kentsen kenjü pe atsü shüta,

²tsonlo a-le nkentsen kenjü nyu n temi so gon lo kemitsin sen-o mele nshwen kehü nyu ketsen loti.

³Kazü güno nnya kenyeo shekerhün thyülo; tsü no kemitsin siksha thyülo nda.

⁴Rajagü no kendi nyu jün kera ketunlo; a-no rhokedyünyu kecheo anyugun n shwe kehü dan sokvu lo nda.

⁵Shenhe aphu nyu, tsang le nnyü shü kehü then, lo sheh le ben kehü then n temi dan no n rüshvu hü nda.

⁶Rajagü no tsangri pe lownyu keshü lo tsangkenri zü le kazü ntsen keshü hontselo nda.

⁷A-keyhun then kemitsin chon kenye, lo sheh le ben kehü then gwakenye kethyü no bin nda.

⁸A-rajaphen le züda kagü züda keti, Eufrates ka gü kazü keni keti ti.

⁹A-kenrhinyu dan le a-mhundyü nyu nkhün ti; a-shwikerüchün nyu le anyugun npvü kazü nyu cheti.

¹⁰Spain nyu raja dan lo zükehun kazü dan le kenrun nyu tha khipe a-tsüti; Arabia lo Ethiopia raja hvule tha senryüo a-rüshvu ti.

¹¹Raja aphu a-mhundyü nyu nkhün kü ti; lo tsipwen aphu a-lothyü ti.

¹²A-le rhokedyünyu a-ko kehünyu lo mele shwiso kemvu kendinyu kecheshü hünyo.

¹³A-le kvukemvu lo rhokedyü nyu njün shühü nyo, a-le kendinyu keyhun kenishü hünyo.

¹⁴A-le me kemvu thyü lo me nshwen kehüdan ben nyu anyugun khishwishü hünyo; anyugun keyhun le a-mhundyü nyu a-mintsen.

¹⁵Rajagü no yhun kethon gü thyülo! Arabia ki suna pe a-tsü; lo gwünkho aphu nyu a-ge nyu hibin nda; Sunggigü jochü no a-zintse a-ge bin hulo!

¹⁶Kazü gü nyu shye no kesü kela thyülo; rincho ge ketyü ketsü no, Lebanon ki hontse yhun sülo. Tehen le lowjvü kesü thyü kehü hontse nyida dan ka temi no kesü thyülo nda.

¹⁷Meno thame kae rajagü zan nmhin nyata; yhäko le kebin then a-kegwa rüla no binlo nda. Senye dan aphu no a-le jochü pe rajagü ketsü hontse jochü pe a-nyu ko tsülo tse Sunggigü ka hi nda.

¹⁸Israel Sunggigü, Npugü shwen! A nti nduntho dan hithyü shüle.

¹⁹Kethonthen a-zankechwi gü shwenlo! A-zankechwi no kazü aphu sülo nda.

5 Amen! Amen!

²⁰Hile Jesse nyungü David kehi keni dan.

Lühin 73

LESÜ KENSHEN (Lüh 73—89) Sunggigü Kenjü

¹Sunggigü le Israel genyu gwa ketsin, a-nyun nshün kehü nyu genyu we.

²Ai a we a kepeche nmhen la kesa; a ketenyen ndila khe tse,

³ale temi serikemvu güle gwakebin hyu keshüka a-ketekho shwipe ayhüthyü kela genyu.

⁴Anyugun le kenjün thyü hümvu; anyu gun le nko nki lo aphusherhün.

⁵Anyugun le temi kechanyu hontse kenjün thyü hümvu; kechanyu hontse anyugun we thyülo keshvu ndi.

⁶Tsügenyu anyu le tyü hontse ketekho khilu lo anyugun jvü gwakemvu khiben;

⁷anyugun nyunki thagwakemvu runshü; lo serikemvu do dan rhio rasa bin hünyo.

⁸Anyugun le me kechanyu shwinyü lo zo nshvu bin hü; lo ketekho-o kechanyu nshwe nrün nda bin hü nyo.

⁹Anyugun le tsangge kehü Sunggigü zo nshvu lo ahza kerü khipe kazü so temi tsü hü nyo,

¹⁰tsügenyu Sunggigü temi jue kerü anyugun ki ryüo anyugun le nyuzo binyo tsü tenyen nyü ho lahü.

¹¹Anyugun le, “Sunggigü le shalo kemvui; ketetsotsin güle fülo kemvui le,” tsonzo hü.

¹²Serikemvunyu le tsü a-keme. Anyugun le kechon le bin lo azintse chonketsin hyulo hü.

¹³Tsonyatselo, ale a npvü nshün kebin lo kemu thyü kemvu tsüle a-kon ndi ole?

¹⁴O Sunggigü, nle athyüpe a no jongwün kenjün thyü; lonyütsen nle shaja pe atsü.

¹⁵Ale tson zola yatselo, ale n temi nme hontse thathyü binmvu la ti.

¹⁶Ale ketekhi higü shalo titse rüchün so, ai tsüle a genyu rüri tsinla.

¹⁷ale n Kershvuka ki gun kemvuthen. Tsüselo ale serikemvu nyu le dihontse la ma bin yo a-kon shalo.

- 18**Nle anyugun pe pekeshwü kehü bin ki shüla ti lo anyugun no kenke nyu chetsü lati!
- 19**Gwentse anyugun nke lahü; anyugun le kenrin kethyü keni nyu yüla.
- 20**Anyugun le lonyü soryüo nmin shamvu kela hontse; O Npugü, nle sokeryü ka, anyugun le ndila.
- 21**A nyun gwamvu ritsin lo anyun kenjün thyüsa kebin ka,
- 22**ale nyukhu nme hontse pinla; ale nshalo mvula le.
- 23**Tson yatse-e ale azintse n kho nni hü, lo nle a ben süzen hü nyo.
- 24**Nle n senkethyü jo pe a tsontsin hü lo kenkhin gü nyü nle a rühvuo azen loti.
- 25**Ale nnyeki kechanyu segü le tsangge bin mon? Nle ahon kela genyu, ale kazünyu nyu tepen sin bin mon?
- 26**A kerüchün lo athyümi le kvumvu la logwa, ai Sunggigü le a kekvu güle; kethonthen agenyu senmvu lo keshvu gü tsüle a-le.
- 27**Senyu le n khela yo nkela tsentsü ti; nle nka joketsin zokemvu dan nkela ti.
- 28**Ai a we le, Sunggigü khonni kehü le ditsüki ndunthyü la, Npugü Sunggigü nyu ano kelo hyulo lo a-le thyü keshü aphu pe meka zoshü.

Lühin 74

Senye Kenishü Lo Tse Kehi

- 1**O Sunggigü, nle nyuthyüo a gun khepe hihontse la ola? Nle n temi dan gen kethonthen nnyunta bin ti ole?
- 2**Nle gwüingwa nme a-ge yhun kehü bin, Zion kazüthun rüchün shüta.
- 3**Nkeshü kela dan so ge hi tsonchü shülo; a gun shwikerüchün nyu le Kershvuka günyu tha aphu nke bu laso.
- 4**N shwikerüchün nyu le N Kershvuka nyu kvukelo khwen thyü nrasen: anyugun le kvulo kela zansü anyugun phikeden pe tsüka shüla.
- 5**Anyugun le sen kephün nyu le nri pe senphün kebin hontse.
- 6**Anyugun le anyugun nri lo kejonvü pe tesen pe kethyü dan tsü jonkho jonra laso.
- 7**Anyugun le N Kershvuka boren la njüo mah pe rola; anyugun la nrüshvu kehü bin gütsü bo nrhu laso.
- 8**Anyugun le a gun bo kenmhen shü lanyü bin; kazü günyu kenshün bin aphu mah pe robu laso.

⁹A gun kenshün zansü aphu ndi laso; sidyükesha nme-e hümvu laso, lo dithen laki hihontse bin tiyo temi nme shamvu.

¹⁰O Sunggigü, dithen laki a gun shwikerüchün nyu no nshwinyü bin ti la? Anyugun no kethonthen n zan nkhin bin ti ole?

¹¹Nle nyuthyüo a gun chemvu letse la la? Nle nyuthyüo nben pe nsizin shülo la ola?

¹²O Sunggigü, nle binzen kanyu a gun raja thyü ryü; nle gwün kechon ka agun kenishü.

¹³Nle nkekvu pe züda gü kenjün khola lo züda nyu kehü zürin gü pe vüren la;

¹⁴nle züringü Leviathan pe boren la njüo a-minpe kazü kesi nyu kehü nyukhu dan chvü thyülaso.

¹⁵Nle zükenthün lo zülvu thyüshü; nle züri keda da no sinla.

¹⁶Nle keben lo kezün thyüshü; nle yhäko lo sheh thyüpe a-bin bin kashü;

¹⁷nle kazü gü a-keni thyüshü; nle tsangyün lo tsangseü thyüshü.

¹⁸Ai rüchün shülo, O Npugü, n shwikerüchün nyu lo a-tero kendinyu le n shwinyü n nkhin kebin.

¹⁹N temi a-keche kendi dan hi khepe anyugun shwikerüchün a-jvü gwakemvu nyu ben ka shüla nyalo; mele nshwenyhün kehü dan hi nmhin la nyata!

²⁰Nle agun zen-o kejozen kenjü gü rüchün shüta. Kazü qwün kezün lihikae kekevü le bin laso.

²¹Mele nshwe kehü gü khipe keja pfüla nya; rhokedyü lo kendi nyu dan tsü no nshwen lota.

²²Sunggigü, solo, n npvü nno penlo! A-tero kendi temi dan le jon gwün nshwinyü kebin tsü rüchün shüta.

²³N shwikerüchün nyu le anyugun nyuntao nrasen kethyü tsü nmhin nyalo, n kenrhinyu dan le nrasen bin nyo.

Lühin 75

Sunggigü le Mejün kekera gü

¹A gun le chenkeno pe ntsü bin nyo, O Sunggigü, a gun le chenkeno pe ntsü bin nle! Nle ditsüki gonyo lo nle thyükeshü ndunkethyü dan pe meka zo hü nle.

²Sunggigü le zo, “Ale njün kera nrün gwünkho tho njü nyo,” “lo ale kenjü nyu mejün kerati.

³Yhunkehü nyunkhu lihie nsü ndün bin-e lo kazü güle n nu layatse-e, ale tsü binjwen gü no nko bin ti.

⁴Ale serikemvu güno kemakin nyalo tse zoshü;

⁵ale anyugun no ketekho nya gwünlo tse zoshü le.”

⁶Mejün kekera le npho nmvue nkhün zin, tesa nmvue tesin kipun ryümvu;

⁷tsüle Sunggigü, mejün kekera gü, peha penso lo peha süshe lati.

⁸Npugü le a-ben nyu a-nyunkekhü zu kekvu lope sü kethyü honpen nme sen hünyo. A-le tsü jashü ti, lo serikemvu nyu aphu tsü tsü kü ti; anyugun le tsügü ja kekhin tsin keti tsü ti.

⁹Ai a we le, Jakob Sunggigü rüla zo nmvue a-keshwen lüthyü keshü loho.

¹⁰A-le serikemvu nyu kekvu gü bose lati, ai kemitsin gü kekvu le chon kenye loti.

Lühin 76

Sunggigü Le Kvukelo Gü

¹Juda dan nyu Sunggigü sha hü; Israel dan nyu a-zan rühu hünyo.

²A-le Jerusalem nyu a-ka le bin; a-le Zion kazüthun ge yhun hü.

³Tsüka a-le a-shwikerüchün nyu tholevü tsi, anyugun gida, zhethon lo anyugun teri kanyü dan aphu bose bore laso.

⁴O Sunggigü, nle ditsüki zankechwi thyüla! Nle n shwikerüchün dan nyeki kvu lao kazüthun dan kipun rani ryü kejö, ditsüki terün pfü yo no.

⁵Anyugun temi kepeche dan le sen kehü tsü aphu yhünlo la, tson-o ntsoka we kesi kejö nyu jübin nyo; anyugun kenko kenki lo anyugun da kegwa tsü aphu a-kenrun thyüla.

⁶O Jakob Sunggigü, nle anyugun kedün keshüka, keru lo tsüge kedun dan le cheo sila.

⁷Ai Npugü, temi aphu n nshvu. Nle nnyunta lo selo temi nme-e nmhundyü sobin loho.

⁸Nle tsangge mejün kekera tesha shü; kazü gü le nshvuo matse la,

⁹nle so-o kazü nyu mele nshwe nyhün kehünyu kenilo titse jokera zoshwi keshü ka.

¹⁰Temi nyunkenta genyu nshwen chon kelo gwünzin; terinyu simvukelo dan le n nga gü then hüti.

¹¹Nle n Npugü Sunggigü ka, nyu zoshwishü njüyo khipe a-tsülo; Sunggigü le temi thyü pe no a-nshvushü;

¹²a-le ketekho kehü rajanyu dan thyü tsenyo, lo raja keda dan kerüshü hünyo.

Lühin 77

Shekese Gwünkho Ka Nyun Thyü Kenbwen

¹Ale nra tetso pe Sunggigü kishü; ale nra tetsoshü, lo a-le akhwen nyülo.

²Kenjün kethyü gwünkho ka, ale Npugü ka kehi thyü; khensin ale a ben shwe pen-o kehi thyü, ai ale nyun kebwen hyulo kemvui.

³Ale Sunggigü rüchün keshüka anyun kenjün thyüla; ale tha rüchün ntsun keshü ka, a shese la.

⁴A-le a no khensin chon bin; ale a nhokeli ri lao jozolo mvula.

⁵Ale gükela jon dan rüchün shü lo nduka gükela chen dan rüchünlo.

⁶Ale khejenyu tha rüchün ntsun sa tse gwünkho no gü; ale tha rüchün-o hihontse a npvü a ketso:

⁷“Npugü le a-zintse ngun kenila ti ole? A-le thame kae ngun shwiipe a-kenyü nilo kemvui ole?”

⁸A-le ngun somvu la se ole? A-johokeshü tsü then mvula se ole?

⁹Sunggigü le me shwikenjün tsü nmhin la se ole? Nyun kenta le a-le me shwi njün kehü bin khinlo la se ole?”

¹⁰Tsontseo ale, “A nthyü nnyü tsin kehü le higü hi-- Sunggigü le kvu mvu laso,” tsonzo.

¹¹Npugü ale n tho keda dan tsü rüchün hütü; ale gükela gwünkho ka nle ndun tho thyü keshü dan tsü rüchün shütü le.

¹²Nle thyükeshü dan rüla aphu ale rüchün tile; ntho kekvu dan tsü aphu ale rüchün ntsun shütü le.

¹³O Sunggigü, nle thalihi thyüshüe, tsüle nshün le. Tero nme-e n hontse gon mvu.

¹⁴Nle ndun tho dan thyüshü kehü Sunggigü le; nle nkekvu pe tsipwen dan hishü laso.

¹⁵N kekvunyu nle n temi dan kenilo, Jakob lo Josef tsipwen dan.

¹⁶Züdan le n hyu keshü ka, O Sunggigü, anyugun le nshvu la, lo züda kentsun dan-e nsü ndün la.

¹⁷N mhu dan le tsangkenri jashü, tsangpera le tsangneki chwiryü, lo lihizin aphu tsangkechwe shü.

¹⁸N tsangpera le chwiryü, lo tsangkekechwe le kazü ben la; kazü güle nsü ndün lo n nula.

¹⁹Nle zükentyü dan ge tsonchü; nle züda kentsun gü pfüthü tinla, ai n phanyu shvu hyumvu.

²⁰Nle Mosa lo Aaron au zen-o tanyü kekhwenyu nme hontse n temi tsonri hü.

Lühin 78

Sunggigü Lo A-temi

¹A temi dan, a senkethyü nyülo, lo ale nyu zoyo nnyun pe shülo.

²Ale jokejvü zoti lo gükela ka zokenjü jokentsun dan kon zokho shüti,

³tsüle n gun le nyü lo shalo kela, n gun pvübonyu le nka zoshükela dan.

⁴N gun le tsüdan tsüpe ngun nyenyu dan kebu la loho; n gun le ryü keju shenhe ka Npugü kekvu lo a-tho keda dan, lo a-le thyü keshü ndun kethyü rüla pe zoshü ti.

⁵A-le tejvü gü pe Israel temi dan tsüshü lo johokeshü dan pe Jakob tsipwen dan tenyen shüla. A-le ngun pvübonyu dan no a-tejvü dan pe anyugun nyenyu dan senthyü shü lotse tenyen la,

⁶tson-o tsüsi shenhe gü no shalo-o pe anyugun nyenyu dan ka zoshülo nrün genyu.

⁷Hihontseo anyugun kono Sunggigü tenyen lo a-le nyu thyüshü yo tsü nmhinla mvule a-zintse a-johokeshü dan then ti.

⁸Anyu no anyugun pvübonyu hontse Sunggigü ge anyugun ketenyen tsekho lomvuo a-ntsun nren lo jozenkemvu lo tenyen lo kekünyu bin lomvu kela thyümvu nrün genyu.

⁹Efraim temi le tholevü lo levütsi pfüo teri kethyü jon nyü kehü tinla.

¹⁰Anyugun le Sunggigü zen kejozen kelo senbin lomvu laso; anyugun le a-tejvü zemvu letsela.

¹¹Anyugun le a-le nduntho thyükeshü, kehyu dantsü nmhin la.

¹²Anyugun pvübonyu dan le nri kebin ka, Sunggigü le Ijpt kazünyu Zoan ketejon ka ndun thodan thyüshü.

¹³A-le züda kenjünkho shüo tsünyu anyugun zen chwila; a-le züno sope kabon hontse thyüshü.

- ¹⁴Nhenyu nmhu lo khensin mah keben sen-o anyugun tsontsin.
- ¹⁵A-le kazü kesi günyu tsonye sükho shüo kentsun nyu züpe anyugun no tsü.
- ¹⁶A-le tsonye gü ge rünyu nme no chwiryü lo zü thyü pe no züri hontse tsunshü.
- ¹⁷Ai anyugun le Sunggigü mhundyü nyu kemu thyü hü gwünzin, lo kazükesi günyu anyugun le ketetso tsingü ntsun la.
- ¹⁸Anyugun le shweron thyü Sunggigü semeo anyugun le nnyü kebin ketyü ketsü hi.
- ¹⁹Anyugun le Sunggigü ntsun-o zo, “Sunggigü le kazü kesi nyu ketyü ketsü khishü logwa ti ole?”
- ²⁰Ketsin a-le tso gü vükesü ka züle tsun chwiryü züri thyü la; ai a-le tensü lo thyü we khipa a-temi dan tsü lo gwa ole?”
- ²¹Tsügenyu Npugü le anyugun khwenyü kelo ka a-nyunta la; tson-o a-le mah pe anyugun ro sola, lo anyugun ge a-nyun nta kenye la,
- ²²kechamvule anyugun le a-le anyugun kenilo titse a-gen anyugun ketenyen ndi kela genyu.
- ²³Ai a-le tsang tesoki zoshü lo tsüki kakhin dan khinsheshü lotse a-johoshü;
- ²⁴a-le anyugun no tyü nrün genyu manna nipe anyugun tsü lo tsangge shye pe anyugun tsüshü.
- ²⁵Tson-o anyugun le tsangge lokethyü nyu chvü tyü, lo Sunggigü le anyugun le lonyü kebin aphu pe anyugun tsü.
- ²⁶A-le npho kipun tsang no nbushü, lo a-kekvunyu tesin kipun tsangkenbu sü keyhun shü;
- ²⁷tson-o a-le tegü chon pe züda sege hachon hontse kethyü nipe a-temi dan tsüshü;
- ²⁸tsüle anyugun kensen bin lvünyu tsüryüo anyugun phika kehun aphunyu kesükela thyüla.
- ²⁹Tson-o temi dan le tyü ketegvülo; Sunggigü le anyugun le nnyü kebin tsü pe anyugun tsüshü.
- ³⁰Ai anyugun le tyüpe anyugun sülo mvuo tyü nsen kebinka,
- ³¹Sunggigü le anyugun ge a-nyunta lao Israel temi selo kegwa kenko tsin dan dushvu la.
- ³²Hihontse kebin pvünyue temi dan le kemu thyü bin gwünzin la; a-tho ndun kethyü le bin-e anyugun le tenyen lomvu la.

- ³³Tsügenyu a-le anyugun jon thyüpe kehenteshe nme hontse lo anyugun keyhun no whütse kenjün thyüo a-keni thyüla.
- ³⁴A-le anyugun peha dushvu kela ka a-sen dan le rani a-kiryüo; anyugun nyun kelu lo-o a-ka hi tenge hünyo.
- ³⁵Anyugun le Sunggigü le anyugun kentsen gü, lo kekvutsin güle ryü anyugun keche shühü tse rüchün lo hü.
- ³⁶Ai anyugun le zokeshü nme ketsin mvu.
- ³⁷Anyugun le anyu nyunketsin pe a-tsümvu; anyugun le a-zen kejozen kenjü tsü then ketsin thyü lomvu.
- ³⁸Ai Sunggigü le a-temi dan shwi njün sa. A-le anyugun nkela mvuo anyugun kemu jü pe tsü. Gwünkechon kie a-le anyunkenta sünila lo anyun kekhü kekheni lahü.
- ³⁹Ale anyugun le kesi thyümin, tsang kenhi le tinla lo rani ryühü kemvu hontse kethyü shabin.
- ⁴⁰Gwünkechon anyugun le kazü kesi günyu a-ntsun; gwün dikho ge anyugun le a-thyü pe no a-nyun gwamvula la!
- ⁴¹Anyugun le Sunggigü semen nini tse lo Israel kenshün Sunggigü nyunthyü nshvula.
- ⁴²Anygun le a-le anyugun shwikerüchün nyu ben nyu anyugun kenikelo jon gü lo a-kekvu kegwa tsü,
- ⁴³lo Ijpt kazü nyu Zoan ketejon ka a-tho kekvu ndunkethyü dan nmhinla.
- ⁴⁴A-le züri dan no tezi ngwa lao, Ijpt nyu no ketsü zü ndi la.
- ⁴⁵A-le tekvhü nipe anyugun dan nyu shüo no anyugun nthyü nnyü, lo tsegu dan no anyugun kazü nke la.
- ⁴⁶A-le tsekhvü dan nipe no anyugun lowpwen lowsha tyü lo anyugun low nke.
- ⁴⁷A-le tegwün no anyugun vain low nke lo khütso no anyugun kherobin dan nke.
- ⁴⁸A-le tegwün no anyugun methu dan jon lo tsangpera no anyugun senru dan shweshvu.
- ⁴⁹A-le anyun kenta lo anyun kekhü runpe anyu ge shüo anyugun no dyükezin thyü, tsü no kesi lothyü kehü hontse ryü.
- ⁵⁰A-le anyun kenta süni nmvue anyugun keyhun nrhoshvu mvu, ai kenpen pe anyugun boshvu la.
- ⁵¹A-le Ijpt nyu kakhwün aphu anyu peche nyuri gü dushvu küla.

- ⁵²Tson-o a-le tanyü kekhwenyu nme hontse a-temi dan tsonri lo tsontsin zen-o kazü kesi gü pfüthü chwila.
- ⁵³A-le anyugun tsonri kehü genyu anyugun le nshvu lamvu; ai züda güle anyugun shwikerüchün nyu dan kemihen la.
- ⁵⁴A-le anyugun zen ryü a-kazü kenshün, a-le lokelo kazü thun ge shü.
- ⁵⁵A-temi dan le kethün chwi keryüka a-le tsünyu keyhun nyu hüpe shwela; a-le anyugun kazü pe Israel tsipwen kenjünshü, lo anyugun ka khipe a-temi dan tsüla.
- ⁵⁶Ai anyugun le kekvutsin Sunggigü ntsun lo a-semen. Anyugun le a-johokeshü thyüzen mvu,
- ⁵⁷ai anyugun le anyu pvübonyu hontse a-ntsun lo a-jo lomvu, tholevütsi kekehun nme hontse tenyen lokü kemvu thyüla.
- ⁵⁸Bonyünyu kershvubin dan genyu a-nyun thyü nshvula, lo anyugun teromen dan genyu a-no a-nyunta sala.
- ⁵⁹Sunggigü le tsühyu keshü ka anyunta la, tsüngenyu a-le a-temi dan khenishü la.
- ⁶⁰A-le Shiloh nyu a-phika gü khela, tsüle a-le n gun dan nyu yhun kehü ka gü.
- ⁶¹A-le n gun shwikerüchün nyu no a-kekvu lo a-zan kechwi zansü gü Kejozenkelo Khinpha gü tsü lolo la.
- ⁶²A-le a-temi dan ge a-nyunta la tson-o anyugun shwikerüchün nyu no anyugun dushvu la.
- ⁶³Terinyu ponyu dan dushvu la, tsügenyu lünyu dan le temi nme ka kalu keloi ndi la.
- ⁶⁴Püshükeda nyu dan le zhethon ka sila, lo anyu nunyu no anyugun chechü mvu.
- ⁶⁵Kenkhin ki Npugü le jütseo chonso keryü hontse soryü; kenkonyu nme le zu genyu a-kenyü sa kebin hontse.
- ⁶⁶A-le a-shwikerüchün dan hü tesen pe kethonthen me jonpen mvukela keja kepfü nyu shüla.
- ⁶⁷Ai a-le Josef nyenyu dan kenila; lo Efraim kami gü kejü lomvu la.
- ⁶⁸Ai a-le Juda kami lo a-le sosa kehü Zion kazüthun kejü lo.
- ⁶⁹Tsünyu a-le tsangge a-ka hontse a-Kershvuka thyülo; a-le tsüthyü nko pe gwünkho aphu nyu binlo kegwa kazü gü hontse thyülo.
- ⁷⁰A-le a-gogü David kejü lo; a-le shai nyu a-khilo,

⁷¹tsügenyu a-le a-tanyü dan khwen kehü ka, a-khipe Israel raja, Sunggigü temi dan kekhwen gü thyüshü.

⁷²David le a-nyun njü lo a-da kegwa sen-o anyugun nucha lo tson rishü.

Lühin 79

Tsipwen Kenishü Lo Tse Kehi Kethyü

¹⁰ Sunggigü, bonyü nyu le n kazü nyu ryü laso. A-nyugun le n kenshün Kershvuka n rhula lo Jerusalem boren laso.

²Anyugun le n temi dan kesimin khipe güda chvüthyü lo n gonyu dan min khipe tehen thyü dan chvüthyü laso.

³Anyugun le n temi dan zi no zü hontse tsun; Jerusalem nyu bin apfu ka tezi le zü hontse tsun laso, lo temi nme no anyugun kesimin kesun ndi laso.

⁴A gun tekho kehun tsipwen dan no a gun nshwe; anyugun le a gun zope keyüthyü a gun shwinyü bin laso.

⁵Npugü, nle kethonthen a gun ge nyunta bin ti ole? N nyunkenta no mah hontse rozin bin ti ole?

⁶N nyunkekhü run pe n shakemvu tsipwen lo n ka hihü kemvu temi dan ge shüta.

⁷kechamvule anyugun le n temi dan dushvu la; anyugun le n kazü gü boren laso.

⁸A gun pvübonyu kemu dan genyu shaja pe agun tsü nyata. Ntsoka a gun shwi njün shülo; agun kenrin apfu nmhela sele.

⁹O Sunggigü, a gun cheshülo a gun kenishü ta; n zankechwi genyu a gun kemu jüshüo a gun kenishü ta.

¹⁰Nyuthyüo tsipwen dan no a gun ka, "Hagun Sunggigü le dikipon la?" tson shün mon. A gun no, n gonyu dan zi ketsun genyu nle shaja pe tsipwen dan ketsü hyu shülo.

¹¹Donyu le kenjünthyü sa kebin khwenyü shülo, lo nkekvu keda nyu no sila titse nmu kela dan tsü hoshülo.

¹²Npugü, tsipwen dan le n nshwe kethyü apfu genyu tsü jün tsenyü thyü pe anyugun ge shülo.

¹³Tsonyatselo, a gun n temi, lo n tanyü dan le kethonthen n cheno hüti lo ryükejü gwünkho apfu nyu nshwen hüti le.

Lühin 80

Israel Nyu Penso Ni Shülo Tse Kehi Kethyü

- ¹A gun khwenyü shülo, O Israel kekhwen gü; tanyü danme hontse nle Josef tsonri zen hü! Cherubin so rajakhün ge dun kebin gü,
- ²n npvü nkhipe Efraim, Benjamin lo Manasseh tsipwen hishülo. N kekvu pe a gun hishü; lo ryü a gun kenishü ta!
- ³O Sunggigü a gun thyü ngwani shülo! N shwikenjün pe a gun hishülo, lo a gun kenilo lati!
- ⁴O Npugü, kekvutsin Sunggigü, dithen laki nle n temi dan kehi gen nyunta bin ti ola?
- ⁵Nle nyungwakemvu pe a gun gin thyü, yhüphu zü honpen keda pe a gun la.
- ⁶Nle a gun hunpfü kebin tsipwen dan no a gun kazü genyu kega; a gun shwikerüchün nyu no a gun nshwe.
- ⁷Kekvutsin Sunggigü, a gun thyü ngwani shülo! N shwikenjün pe a gun hishülo, lo a gun kenilo lata!
- ⁸Nle Ijpt ki vain bin nme sen ryü; nle tsipwen kecha dan hühwi lao tsü pe anyugun kazü nyu sen shü.
- ⁹Nle tsüno yhun titse bin nme ketsüshü; tsüle a-me tsen ntsun tsülo lo kazü gü apenhta kesü thyüla.
- ¹⁰Tsüle a-shepe rinchothun dan hen lola; lo a-ro a-nyon le sedar binda dan sun lola.
- ¹¹A-ro le gun gü Mediterranean züda ti lo nithen ki gun gü Eufates züri gü keti ki gun la.
- ¹²Nle nyuthyü le tseo chwi thyüpe hun kenjü tsü boren la ola? N tsoka we ligü higü tsü pfüthü kegü nyu le a-sha rühu lola gwaso;
- ¹³tehen nyu nyibon le tsü kedü la, lo tehen thyü le tsü tyü.
- ¹⁴Kekvutsin Sunggigü, rani a gun ki ryülo! Tsangge bin-o a gun nrishülo; tson-o ryü n temi dan kenishü ta!
- ¹⁵Ryüo nle senkeshü vain bin higü kenishü ta, vain bin bwe nle thyüpe no yhun nkosa kebin gü hi!
- ¹⁶A gun shwikerüchün nyu le mahpe tsü ro-o phün laso; n nyunkenta nyu anyugun nrishüo nkela lo!
- ¹⁷Nle kejü kelo n temi dan shwi ntsenlo lo, tsüle nle thyü nkosa keshü tsipwen gü.
- ¹⁸Tsonlo a gun le thame kae n kipun rani tinla loho; kerhün khipe a gun tsü ta, lo a gun le n shwen hüti.

¹⁹Kekvutsin Sunggigü, a gun thyü ngwani shüta. N shwikenjün pe a gun hishüta, lo a gun le kenilo lati.

Lühin 81

Nga Lü

¹Shekerhün genyu nra tetso pe a kenko gü Sunggigü ki shülo; lü thyüpe Jakob Sunggigü shwen lo!

²Lü binzen lo lo lükhin vü lo; harp sen-o lüthyü nyun kenyü thyülo.

³Sheh shün lo sheh lvü nga genyu shukhun shülo.

⁴Hile Israel nyu jvü, Jakob Sunggigü le ahza khi keshü nme.

⁵A-le Ijpt kazü gü when kelo ka pe Israel nyu tsüshü. Ale shakemvu khwen nme nyü kelo le,

⁶“Ale nsüren ge n khvü penshe la; ale n no nkhvükensu penshe laso.

⁷Nle kenjün thyü kebin ka a koshü, lo ale n kenishü. A kebu bin tsangkenbu terhi nyu ale nkehi kenishü. Ale Meribah zükenthün ka nkegwa keshvu shwi laso.

⁸A temi dan ale hagin senkethyü khwen nyülo lo, Israel, ale n no akhwen nyüshü lo a kenyü ti!

⁹Nle thame kae tero kecha rüshvu nya.

¹⁰Ale hagin Npugü Sunggigü, Ijpt kazü nyu hagin zenchwi keryü gü le. N mün kvushülo ale n gin thyü shüti.

¹¹“Ai a temi dan le a khwen kenyüi mvu; Israel le ajo zen kemvui.

¹²Tson-o ale anyugun no nyunkerü nyu güo anyugun le nyuthyü nyü binyo thyülo lo tsela.

¹³A temi dan le a khwen nyülo a sherhün nrün; anyugun le a jozen lo ditsüki a kenyü nrün yo no!

¹⁴Ale anyugun shwikerüchün nyu nyeki kvu whütse lola njüo anyugun kenrhinyu aphu lolo lati ata le.

¹⁵Senyu le a ntsü hüyo tsünyu no nshvuo a mhundyü nyu nkhün tsüti; lo anyugun shaja le kethonthen bin ti.

¹⁶Ai ale thoshe ke gwatsin pe n gin thyüti lo tsonye gü ge khuzü pe n no tsü ketegvü ti.”

Lühin 82

Kekvukeda Tsin Gü Sunggigü

- ¹Tsangge kenshün kehun günyu Sunggigü le ketsen hü; a-le teronyu kehun gü nyu jopen shü hünyo:
- ²Hagun le njükemvu nyu me jün kekera tsü khela mvulo shvu; lo serikemvu nyu sokecha kethyü thyüsin nya!
- ³Kendinyu lo tegonyu dan kenjü tsü no penlo; rhokedyü lo keche kendi nyu ge kenjü nyu thathyü lo.
- ⁴Temi serikemvu nyu kekvu nyu anyugun kenishülo.
- ⁵“Hagun le ditsüki thashamvu lo pho ola! Hagun le gwamvushü laso, lo kazünyu ketsin gü hyumvu laso.
- ⁶Ale zo, ‘hagun le teronyu; ’ ‘hagun apu, ketetso tsin gü nyenyu le.’
- ⁷Ai hagun le temi hontse sila ti; rajanyu nyu hontse hagun keyhun le a-keni thyüla ti.”
- ⁸O Sunggigü, ryüo kazü so kekvu senlo; tsipwen apu nhon le.

Lühin 83

Kvulo Lo Tse Kehi

- ¹O Sunggigü, nramvu bin nya; n tsema tse bin nya, nchen tse tinla nyata!
- ²Shwishü ta, n shwikerüchün nyu le kevükeben bin laso, lo n ntsü kehü dan le n ntsun soryü laso.
- ³Anyugun le kekebu ki n temi dan kentsun rhi bin nyo; anyugun le nle ntsen kehü dan ntsun-o tedo rhi bin nyo.
- ⁴Anyugun le, “Ryülo, n gun anyugun tsipwen nkela ti le, tson-o Israel hi kethonthen hi nmhin kela thyüla ti le nu,” tsonzo hünyo.
- ⁵Anyugun le tedo rhikelo ge tsü kejo rhünlo, lo n ntsun titse logwa nme thyülo:
- ⁶Edom lo Ishmael temi dan; Moab lo Hagrit temi dan;
- ⁷Gebal, Ammon lo Amalek temi, Filistia lo Tur temi dan.
- ⁸Assiria nyuko anyugun sin pe Lot tsipwen Ammon lo Moab temi dan logwa kenko hontse lo.
- ⁹Nle Midia nyu ge thyü keshü hontse anyugun ge thyüshülo, lo Kishon Züri nyu Sisera lo Jabin ge thyü keshü hontse.
- ¹⁰Nle Endor nyu anyugun so kvulo la, lo anyugun kesimin le kazü nyu tenla.
- ¹¹Nle Oreb lo Zeeb ge thyü keshü hontse anyugun sharhinyu ge thyü shülo; Zebah lo Zalmunna gen thyü keshü hontse anyugun so kekvu nyu so kvulo lo,

- ¹²anyugun le, “N gun Sunggigü kazü lope n gun hon thyülo tile nu,” tson hü.
- ¹³O Sunggigü, tsangkenbu le kenphü lo npen when pe shwen kela hontse anyugun no kezen lalo.
- ¹⁴Mah le chün ro kehü, lo mah kenyü le rincho ro kehü hontse,
- ¹⁵n tsangkenbu terhi no anyugun whün la lo n tsangkenbu no anyugun kerüla lo.
- ¹⁶O Npugü, keja kepfü pe anyugun jeh la, lo anyugun no n kekvu shalo.
- ¹⁷Anyugun no kvulo mvula lo kethonthen kershvula nda; anyugun no tetsin kepfünyu sila nda.
- ¹⁸Anyugun no n npvü Npugü letse shalo nda, kazü aphu so kekvukesen kedatsin gü.

Lühin 84

Sunggigü Ka Gü Kenyü

- ¹Kekvutsin Npugü, ale ditsülaki n Kershvuka tsüle a kenyüla!
- ²Ale tsünyu bin nyü le! Ale Npugü Kershvuka n nyüri tsinle! Shekerhün genyu ale a keyhun apentha pe lüthyü pe kerhün Sunggigü ki shüti.
- ³Rinyu le a seü thyü, lo sentu ko a-ka le bin; tsüdan le a-nyu pe n kershvubin khoka shübin, kekvutsin Npugü, a raja lo a Sunggigü.
- ⁴N Kershvuka nyu yhun kehü nyu le ditsülaki sherhün bin yo, a-zintse lüthyü nshwen bin hü.
- ⁵N kapon kenko hyulo kehü nyu le ditsüki thyü sherhün la, anyugun le Zion thun ki njwen gü nyü ho hü nyo.
- ⁶Anyugun le kazü kesi Baka ketejon gü pfüthü gun keju ka tsüle zükenthün bin thyüla; seryü tsangri le zübun ndün pe süla.
- ⁷Anyugun le nko ketsintsin lola; anyugun le Zion ge Zion Sunggigü hyuti.
- ⁸Kekvutsin Npugü Sunggigü, a kehi nyü shülo. O Jakob Sunggigü, nyü shülo.
- ⁹O Sunggigü, jochü pe a gun raja tsülo, nle keju kela raja gü.
- ¹⁰Khenyüme n Kershvuka nyu kebin le bin kechaki chen yie nme kebin nyeki gwakvu; ale a Sunggigü chonrha ka sokebin le serikemvu kanyu yhunkebin nyeki a kenyü.
- ¹¹Npugü le a gun keno gü lo zankechwi rajagü; keso kerühvu pe n gun tsühü. Kenju tho thyü kehü genyu we a-le thakegwa lihie pe tsümvula hümvu.
- ¹²Kekvutsin Npugü, n tenyen kehünyu le ditsülaki sherhün hü nla!

Lühin 85

Senye Genyu Kehi

- ¹Npugü, nle n kazü gü shwi njün ryü; nle Israel nyu no gwakenye nilo.
- ²Nle n temi dan kemu jü pe tsü laso, lo anyugun thyü kezü apfu jü laso.
- ³Nle anyu ge n nyunta kebin khela lo n nyunkenthün sünila.
- ⁴O Sunggigü, a gun kenikelo gü, a gun zen niryülo, lo a gun ge n kenyümvu kehü tsü sünila.
- ⁵Nle kethonthen a gun ge nnyunta bin ti ole? Thame ka nnyunkenta khe kemvui ole?
- ⁶A gun thyü n koni shülo, lo agun n temi dan le nshwen ti.
- ⁷O Npugü, nle sozin kehü pe a gun hishülo, lo n kenikelo khipe a gun tsülo.
- ⁸Npugü Sunggigü le nyu zo bin yo ale nyü bin nle; a-le nyun kebwen pe n gun a-temi dan tsü titse zobin, n gun le n gun kepho tson nyu rani gü mvu yatselo.
- ⁹Ketsin a-le a-rühvu kehünyu kenilo titse nda bin nyo, lo a-kenikelo tsüle n gun kazünyu hüti.
- ¹⁰Keso lo joketsin kezo hvu le keteno ti; kemitsin lo nyun kebwen hvule kenba ti.
- ¹¹Temi joketsin kezo le kazü nyu bin-o kü ti, lo Sunggigü kemitsin le tsangge tsüryü ti.
- ¹²Npugü le n gun thyü pe nnya shü ti, lo n gun kazü nyu kechon gvülo kegwa le chwiryü ti.
- ¹³Kemitsin le Npugü mhundyü nyu gun ti lo a-genyu tson gü ndo shüti.

Lühin 86

Keche Kehi

- ¹Npugü a khwen nyü shüo a kehi kenishü ta, kechamvule a keche ndi lo kvumvu le.
- ²Kesinyu a kenishü ta kechamvule ale njozen kehü genyu; n tenyen kehü n gogü kenishülo.
- ³Nle a Sunggigü le, tsügenyu a shwi njün shüta; ale jongwün nka hi hü nle.
- ⁴N gogü no a-kenyü lota, O Npugü, kechamvule a kehi le nki kuryü kebin genyu.

⁵O Npugü, nle gwa lo a gun kemu jüshü hü, nle sozin kehü pe n kahi kehünyu kesükela thyü shü kehü genyu.

⁶O Npugü, a kehi nyüshü; ale nra-o nka keche kehi nyüshüta.

⁷Nle a kehi dan nyüshü kehü genyu, ale kenjün kethyü ka n kohü nle.

⁸O Npugü, n hontse kethyü tero nme ndi, nle thyü keshü hontse thyükelo nme ndi.

⁹Nle nyhun keshü tsipwen aphu ryüo nmhundyü nyu nrüshvu ti; anyugun le n keda shwenti.

¹⁰Nle kvusa lo ndun thodan thyü hünyo; Sunggigü le n nti.

¹¹O Npugü, a senthyü shüta, a no nketsin tson nyu gülo; lo anyun aphu sen-o nlo thyülo nrün genyu.

¹²O Npugü, a Sunggigü, ale anyun aphu pe nshwenti; lo ale kethonthen n keda rüla pe zohü ti.

¹³Nle a sozin kehü tsüle ditsüki gon la! Nle sika gü nyu a kenishü.

¹⁴O Sunggigü, ketekho kehü nyu le a nshwe soryü laso; rigwakemvu temi dan me le a dushvula titse nda hünyo- lo anyugun le n khwen nyü hümvu.

¹⁵Ai Npugü, n we keso lo shwikenjün Sunggigü, nle nnyunthon, meshwi njün lo joketsin senzin kehü gü.

¹⁶Rani ryüo a shwi njün shülo; a thyü nkvu shü lo a kenishü; kechamvule ale a jvü hontse n lothyü hünyo.

¹⁷Npugü, nle a cheshü lo anyun thyü nbwen shü kela a kenrhinyu dan no hyushüo kejala nrün genyu nkegwa zansü nme tsin shülo.

Lühin 87

Jerusalem Keshwen Lü

¹Npugü le rinchothun kenshün gü ge a-nyida gü thyüshü;

²Israel kazünyu bin kecha aphu nyeki a-le Jerusalem nyida gü le a-kenyü kvu.

³O Sunggigü nyida, a-le nrüla ndunkethyü dan zo kebin, nyüshülo:

⁴“Ale a khwenyü kehü tsipwen dan thu kethen kethyü ka Ijpt lo Babilon pe sinshü; Filistian, Tur lo Sudan temi dan ale Jerusalem nyu keyhun nyu dan nyu swü shü ti.”

⁵Lo Zion rüla zo-o, “Higü hi lo ligüli le a-rünyi nyu nnyun lo le,” tse zoti kechamvule ketetso tsin güle a-npvü a-penso shüti.

⁶Npugü le temi dan zan thu kethen kegun ka anyugun ko aphu swüpe Jerusalem phennyü nyu thyüti.

⁷Lükethyü nyudan lo dakethyü nyue a-kenme tse, “A jochü dan aphu n ka chwiryü hü nle,” tse zoti.

Lühin 88

Kekeche Kehi

¹O Npugü, a Sunggigü, a kenikelo gü, ale jongwün n ka keche hi, lo kheje nyu nmhundyü ka ryü hü nle.

²A kehi nyüshü ta; ale nrao kekeche kehi lo shüta!

³Kejün kethyü kechon a ge ryü laso, ale sigüjü la sele.

⁴Ale sigüjü kela nyu hontse laso; a kekvu ndi shüla sele.

⁵Ale mele khepe kesinyu dan nyu shü kela, dushvu pe sika nyuki keto kenjü, n ben nyu bin mvu kela genyu nle rüchün mvu kela nyu nme hontse laso.

⁶Nle a shwe pe sika kentsun nyu, kezüntsin lo kentsun tsinki shü laso.

⁷N nyun kekhü kensu le a ge bin, lo tsüle zükentyü hontse a minren laso.

⁸Nle apvünyu ju no a khela; a lope a-nyugun genyu kenrin tho nme thyü laso. A khinkhin lao ale tinchwi keloi mvu so;

⁹kenjün kethyü genyu a yhü le zün laso. O Npugü khenyütsen ale nko-o, a ben shwe pe nki shüo kehi thyü hü nle.

¹⁰Nle kesinyu genyu ndun tho thyü shü hü ole? A-nyugun le soryü nshwen hü ole?

¹¹Nle sozin kehü nmvue n joketsin kezo sika nyuki lo kenke bin nyu pe me tesha shü ti ole?

¹²N hon ndun kethyü dan tsü kezün bin nyu nmvue n kegwatsü nmhin kela kazü günyu shalo hü ole?

¹³O Npugü, ale nka keche hi hü nle; lonyütsen ale nka hi hünyo.

¹⁴O Npugü, nle nyuthyüo a kenila hü nla? Nle nyuthyüo a kebu tinla hü nla?

¹⁵A selo kanyu, ale kenjün thyüo sikesasa ryü; nle shaja pe a ketsü khvü kensu dan genyu a hokeli la sele.

¹⁶N nyunkekhü le a boren la; n kenrin kethyü le a when-o a nkela hü.

¹⁷Tsüdan le zükeda hontse jongwün a hunkenthün pfübin; anyugun le lizin hizin a khinthü shülo laso.

¹⁸Nle apvünyu a kho kenitsin jue no a khela; tson-o a zen kepvüshe kehü le kezün nti laso.

Lühin 89

Tsipwen Le Kenjünthyü Kebin Ka Lü

¹O Npugü, ale kethonthen nle sozin kehü lüthyü ti; ale shenhe aphu ka n joketsin rüla pe zohü ti.

²Nle sozin kehü tsüle kethonthen bin ti; lo n joketsin tsüle tsang hontse binzin hüti tse kethyü ale sha bin nyon.

³Nle zoshü, “Ale kejü kelo temi gü zen-o kejozen laso; ale ago gü David ka swen-o a johoshü,

⁴’N tsipwen no a-zintse raja thyüti; ale nkami no kethonthen kekvu sen hüti.’ ”

⁵O Npugü, tsang le n tho ndun kethyü dan shwen hü; lo kenshün nyu kehun günyu n joketsin shwen hünyo.

⁶Kechamvule Npugü, tsangge n hontse kethyü nme ndi; tsangge yhun kehü nyu nme nzen kedyü kelo ndi.

⁷Kenshün nyu kehun nyu n rühvu hü; anyungun aphu n nshvuo nmhundyü nyu sobin.

⁸Npugü, kekvutsin Sunggigü, nme n hontse kekvu ndi; tha aphu nyu tenyen lo kekü gü le nle, O Npugü.

⁹Nle züda kekvu gü so gon hü; nle zükentyü gwakemvu no ma tsela hü.

¹⁰Nle zürin gü Rahab boren lao dushvula; nle n kekvu sen-o n shwikerüchün nyu nyeki kvu lo laso.

¹¹Tsang lo kazü güe nhon; kazü gü lo tsünyu kebin aphu nle thyüshü.

¹²Tesogü lo tesin güe nle thyüshü; Tabor lo Hermon kazüthun le shekerhün thyü nzan shwen hünyo.

¹³Nle ditsüki kvuyo! N kekvu le ditsüki gon yo!

¹⁴Kemitsin lo kenjü le n rajakhün; sozin kehü lo joketsin le nmhundyü nyu hü.

¹⁵O Npugü, shekerhün lüthyü nrüshvu kehü nyu, n mhunkeben nyu tsonchü kehünyu le hen kegwanyu le.

¹⁶N genyu anyugun le jongwün shekerhün thyü lo n kemitsin genyu nshwen hünyo.

¹⁷Nle kvu kelo pe a gun tsü; n kesonyu nle a gun no kvulo hünyo.

- ¹⁸O Npugü, nle a gun keno kejü shü; Israel nyu Sunggigü kenshün gü, nle raja pe a gun tsü.
- ¹⁹Jonkethon gükela ki nle tseminki n go tenyenlo kekü dan ka zoshü, “Ale kekeche pe rihü a-zan kentsen nyu nme tsü laso; ale rajakhün khipe ale temi dan nyu kejü kelonyu nme tsü laso.
- ²⁰Ale kenshün terzü pe ago gü David yünshüo a-lope raja thyü laso.
- ²¹Tson-o a kenko no kethonthen a-zen hü, lo akekvu le a-thyü nkvu shüti.
- ²²Shwikerüchün nyu le a-nyeki kvu la loho; lo serikemvu gü no a-so kvula loho.
- ²³Ale a-shwikerüchün nyu dan boren lati lo a-kenrhinyu lihigü dushvula ti.
- ²⁴A joketsin kezo lo ale sozin kehü tsü no a-zen hüti; lo ale a-no a-zin kvulo hü ti.
- ²⁵Ale a-rajaphen thyü ngon pe Mediterranean züda ka gun gü Eufates züri ti shüti.
- ²⁶A-le nra-o aka, ‘Nle apvü, a Sunggigü, a kenogü lo a kenikelo güle tsonti.’
- ²⁷Lo ale a-lope anyuri gü, kazü gü raja nyu dan nyu ketetso tsin gü thyü shüti.
- ²⁸Ale a-sozin kehü tsüno kethonthen binti, lo ale a-zen kejozenkelo gü tsüno nko binti.
- ²⁹A-kami no tsang le binzin kehü hontse kethonthen bin ti; lo a-tsipwen no azintse raja thyühü ti.
- ³⁰Ai a-nyenyu jule a tejvü gü khela lo a-johokeshü then mvula yatselo,
- ³¹a-nyugun le a-senkethyü jodan nyümvu, lo ale ahza khikeshü dan thyüzen mvula yatselo,
- ³²a-nyugun kemu genyu ale shaja pe tsüti; lo anyugun thyü kezü genyu anyugun no kenjün thyüti.
- ³³Ai ale David somvula loho, nmvue a-ka zo kenjü tsü khela loho.
- ³⁴Ale a-zen kejozen kenjü gütsü borho loha, nmvue a mün nyu chwikeryü jo gü kelu loho.
- ³⁵Kethonthen genyu gwüingwa ale azan kenshün sen-o swen laso; ale David sala loho.
- ³⁶A-tsipwen no kethonthen binti, lo yhüko le kebin then a-rajakhün le a mhundyü ka binti.
- ³⁷Tsüle sheh hontse kethonthen bin hüti; tsang dan le kebin then tsüle nnu mvu binti.”

- 38** Ai nle ntsoka we khela lo kenila, nle terzü pe yün kelogü ge nnyuntao a-ntsun laso.
- 39** Nle n gogü zen kejozenkelo gü borho la; lo a-raja perün pe nnyo kenphü nyu nrhu laso.
- 40** Nle a-chwida aphu boren la; a-ketechwen bin dan nke laso.
- 41** Tsü nken kegü nyu aphu a-hon rühu hü; a-kajon nyu aphu a-shwinyü.
- 42** Nle kvukelo pe a-shwikerüchün nyu dan tsü; nle anyugun thyüpe anyu kenyü shü laso.
- 43** Nle a-teri kanyü thyüpe lihi kemvu thyüla, tson-o meno terinyu a-nyeki kvula.
- 44** Nle a-ben nyu rajathün khisen tinla, lo a-rajakhün shwe pe kazü nyu shü laso.
- 45** Nle a-selo jon dan thyü nzü la; nle keja kepfü pe aje laso.
- 46** Npugü, nle a-zintse kebu bin tile? Dithenlaki n nyunkekhü le mah hontse robin tila?
- 47** Rüchün shüta Npugü, a keyhun le dithenki züyo, nle a gun aphu no tenren kelai nyhun shü laso!
- 48** Temi segü le simvu tse yhun bin logwa la? Segü le sika kekvu günyu a-npvü a-kenilo gwala?
- 49** Npugü n keso pe hishü kerigü tsüle diki la? nle David ka n johokeshü tsüle dikipon bin nla?
- 50** O Npugü, rüchün shüta, dihontse mele n gogü nshwe bin yo! dihontse ale mele a swe ketsü aphu nyhen bin yo.
- 51** O Npugü, n shwikerüchün dan le nle kejü kelo raja nshwe! A-le lihika güe anyugun le a-nshwe hü.
- 52** Kethonthen Npugü no jochü kepfü gü thyülo lo! Amen! Amen!

Lühin 90

LESÜ PEZI
(Lüh 90—106)
Sunggigü Lo Temi

- 1** Npugü, shenhe aphu nyu nle a gun kehü bin thyü ryü.
- 2** Nle kazüthun nmvue kazü rhenshü kemvu kanyu Sunggigü, lo nle nthenteyhün nyue Sunggigü thyü gun ti.
- 3** Nle temi no ranio nyu pe a thyü shüyo tsü hontse lalo tseshü; nle a-no nnyo ngwa nila.

⁴Chen yie nme le nmhundyü ka khenyüme hontse; tsüle gükela le ndu hontse, nmvue tsüle kheje ki rikhun kelu gwa hontse le.

⁵Nle zükeda hontse temi kenyo pfü tinla, tsüle nmin nme hontse gwünzin,

⁶tsüle lonyü pun bin ai ngwünki rinlao rügu la hünyo.

⁷Kechamvule nnyunkenta ka a gun nkela; lo n nyunkekhü nyu a gun kerüshvu laso.

⁸Nle a gun kemu dan pe nmhundyü ka shü lola, a gun le kebuki kemu thyü kehü dan nle hyu bin.

⁹Kechamvule nnyunkenta genyu a gun keyhun jon le zü laso; a gun chen dan le henthügwa hontse laso.

¹⁰A gun keyhun jon le chen hentsenyü nmvue nko bin yatselo hentetse nti; ai tsüja katsü nyun gwakemvu lo kenjün kethyü kenchon; keyhun le whütse penla hü, lo agun le tin lahä.

¹¹Segü le nnyunkenta kekvu gü, lo n nyunkekhü le senryü nrün kenshvu gü shalo mon?

¹²A gun no pütsü lo nrün genyu, a gun keyhun le dithenki züyo pe a gun senthyü shüta.

¹³N nyunkenta le dikho thon npha tila? O Npugü n gonyu dan shwi njün shülo!

¹⁴Lonyütsen nle sozin kehü tsüpe a gun kesü thyü shüta, a gun no a gun yhunthen sherhün lo kenyü hülo nrün genyu.

¹⁵N le a gun nthyü nnyü kehü jon lo a gun le gwakemvu kehyu chen then laki a gun thyüpe a gun no a gun kenyü lota.

¹⁶N tha dan pe a gun n gonyu dan hishü ta; lo n kekvu zankechwi gü tsü a gun nyenyu dan no hyu shüta.

¹⁷Npugü a gun Sunggigü, n jochü no a gun zen binlo. A gun tha aphu no gwa lota.

Lühin 91

Sunggigü Agun Kesun Gü

¹Ketetsotsin gü hensin nyu bin kehü gü, kekvutsin gü she nyu sun bin kehü güle,

²Npugü ka, "Nle a keno lo a chwida le; a Sunngigü ale tenyen kehü güle tsonzo ti."

³Kechamyule a-le kekebu ki kenshvu le kebin dan ka, lo sila lo kegwa kethyü kenyü nyu n ntsen loti.

- ⁴A-le a-sekin pe n gwen loti; lo a-le n nucha lo lao n no kenshvu teno mvu loti; a-kentsen kenjü tsüle n gida lo nnyun kesun le.
- ⁵Nle kheje ki kenrin kethyü gü nmvue nhenyu tho le shwa kehü dan nshvu mvue gwa
- ⁶kezün ki kehü kenpen gü lo nhenyu lvü ka kenke tsü nshvu mvue gwa.
- ⁷Yie nme le n khoka sila, yetseryü le n hunpfü bin ai n nthyü nnyü loho.
- ⁸Dihontse serikemvu nyu le a-shaja hyulo hüyo nle hyuti.
- ⁹Nle Npugü pe n keno gü thyülo kela, lo ketetso tsin gü pe n kehü bin thyülo kela genyu,
- ¹⁰thagwakemvu nme no n ge ryü loho, kenjün kethyü nme no nka kho nni loha.
- ¹¹Kechamvule a-le tsanggalonyu nipe no ntson aphu nyu n khwen lo nrikhun loti.
- ¹²Anyugun le n penlo lati, tso ge n pha jünla lo keshvu genyu.
- ¹³Nle shünyho lo peri so pela ti, shünyho kensho lo peri kerhu dan kedyü lati.
- ¹⁴Sunggigü le zo, “Ale a so kehü nyu kenishü ti, lo ale Npugü le tse sha kehü nyu ntsenlo ti.
- ¹⁵A-le ako keshü ka, ale khin shüti; a-le kenjün thyü kebin ka ale a-zen hüti, ale a-rühvu ti lo a-kenishü ti.
- ¹⁶Ale yhun kethon pe anyugun chün thyü shü ti; ale anyugun kenishü ti.”

Lühin 92

KeshwenlÜ

- ¹Chenkeno pe Npugü ketsü, lüthyü pe ketetsotsin gü keshwen le dihontse gwayo;
- ²tsüle lonyütsen nle sozinkehü, lo khejetsen n joketsin rüla zoshwi shü,
- ³lükhin a-ron kebin lo harp sen lüthyü kedyü shülo.
- ⁴Kechamvule, O Npugü, nthale athyü pe a no a kenyü kelo genyu; nben tho dan genyu ale a sherhün-o lüthyü hünyo.
- ⁵O Npugü, ntho dan le ditsüki gonla! N kerüchün dan le ditsüki ntsun yo!
- ⁶Kepho gü le higü hi shalo ho, tha rüchün whü lohü kemvu gü le shakekho loho:
- ⁷Serikemvu güle tehen hontse yhun bin, lo gwakemvu thyükehü nyu le gwakenye bin-e, anyugun le nkeshü lati,

⁸ai Npugü, n we, kethonthen ketetso ki hünyo.

⁹Kechamvule Npugü, nshwikerüchün nyu dan le silati, lo serikemvunyu aphu kvulo mvu lati.

¹⁰Ai nle a thyü nko pe teronyugu kekvu hontse shü; nle shekerhün jochü pe atsüshü.

¹¹A yhütyü pe a shwikerüchün nyu le chekela hyu laso, anyetin pe gwakemvu thyü kehünyu le nke kela nyülo laso.

¹²Kemitsin nyu le palm bin hontse gwakenye loti; lo Lebanon nyu sedar sen hontse yhunti.

¹³Anyugun le Npugü ka nyu yhun kebin dan, Sunggigü Kershvuka günyu kebin hontse.

¹⁴anyugun le chün lae nsha ti, anyugun le nko lo a-nyüe jvüri tse binti.

¹⁵Hile Npugü le njü letse tsinshü bin, tsüle a keno gü ge a-zü kemvu ndi.

Lühin 93

Sunggigü Le Raja Gü

¹Npugü le raja. A-le terün kepfü lo kenko pe a-je pfü. Ele, kazü gü thyülo laso tsüle thame kae nnu la loho.

²O Npugü, n rajakhün le nduka nyu bin; nle sokeri kanyu hü laso.

³O Npugü, züda le nraso laso; anyugun le nra nho bin laso.

⁴Npugü le tsangge kedatsin thyü bin, züda kenho nyeki ginkvu, lo züda kentyü nyeki kvu.

⁵O Npugü, n tejvü dan, lo n Kershvuka le nshün ketsin, tsüle kethonthen lo kethonthen bin ti.

Lühin 94

Sunggigü Le Aphu Jünkera Kehü Gü

¹O Npugü, khün zoshü kehü Sunggigü; Nle khün zoshü kehü Sunggigü le, ben chwiryü ta!

²Soryü ta, O Kazü gü jünkera kehü gü; ketekho kehü dan le hyulo kezü chün thyü pe tsülo!

³O Npugü, serikemvu güno dithen laki sherhün bin ti zun la?

⁴Thagwakemvu thyü kehü dan le dithenki ketekho lo anyutho gwakemvu genyu kemakhin bin tila?

- ⁵O Npugü, anyugun le n temi dan nkela lo nhon dan nshwe nyhün hünyo.
- ⁶Anyugun le maginyu lo tegonyu dushvu, lo tesin a gun kazünyu yhun kehü dan dushvu hü.
- ⁷Tson-o anyugun le, “Npugü le hyubin mvu; Israel Sunggigü le sha keloi mvu le tsezo bin hü nyo,” .
- ⁸Shakekho lota, O temi kepho tsin dan! Kepin gü, nle dicheki serilo tila?
- ⁹N gun nyetin thyü keshü Sunggigü le nyülo mvu ti ole? A-le ngun yhä thyüshü, a-le hyu loho ole?
- ¹⁰A-le senye dan senthyü hü a-le shaja pe anyugun tsümvu ti ole? A-le temi aphu senkethyü gü, a-le thame shamvu ole?
- ¹¹Npugü le temi kerüchün sha hünyon; anyu kerüchün le a-kenrun.
- ¹²O Npugü, nle nthyü nnyü shü kehü, lo n tejvü pe a-senthyü shü kehü güle a-hen kegwa nyu le.
- ¹³Serikemvu gü genyu tekhwün tso lo kemvu ka kenjün kethyü jon dan genyu kerüyü pe a-tsü kebin gwünzin.
- ¹⁴Kechamvule Npugü le a-temi dan khela loho; a-le a-hon dan kenila loho.
- ¹⁵Kenjü gü le kemitsin nyu ge rani ryüti, lo anyun nyu ketsin le kebin nyu aphu tsü then ti.
- ¹⁶Segü le a genyu sorryüo serikemvu gü ntsun la? Segü le a kipun bin-o gwakemvu kethyü nyu ntsun la?
- ¹⁷Npugü le a keche kemvu we, ale kesi kazü ki whütse güla nrün.
- ¹⁸“Ale che kebin ka”; O Npugü, nle sozin kehü gü tsüle asü soshü le.
- ¹⁹Anyun nkhi sa kebin ka, nle anyunthyü n bwen pe a no a kenyülo.
- ²⁰keda serikemvu, lo njükemvu dan tejvü thyü kehü nyu le nzen kengü logwa ole?
- ²¹Anyugun le kengü lo njüo kemitsin gü ntsun, lo kemu kendi gü nmu pe no sila.
- ²²Ai Npugü le a chwida kenko gü thyü lola; lo a Sunngigü le a kesun tsonye gü le.
- ²³A-le anyugun serikemvu genyu shaja pe anyugun tsü, lo anyugun kemu genyu anyu nkela; Npugü ngun Sunggigü le anyugun nkela ti.

Lühin 95

Keshwen Lü

- ¹O ryülo, n gun lüthyü pe Npugü ki shü ti le nu! N gun shekerhün khwen thyü pe ngun kenikelo tsonye gü ki shü tile nu!
- ²N gun chenkeno sen-o a-mhundyü nyu ryü tile nu, n gun shekerhün keshwen lüthyü pe a-kishü tinu.
- ³Kechamvule Npugü le kekvutsin Sunggigü, lo tero aphu nyeki raja kekvutsin gü.
- ⁴A-le kazü apentha so keda thyübin; kazü kü ketsenyo tsin ka kügü kazüthun ketetso tsin keti.
- ⁵A-le thyü keshü züda so, a-le keda thyübin; a-le rhenkeshü kazü sae.
- ⁶O ryülo, n gun nkhün tsügü a-rüshvu tile nu; n gun Npugü, n gun thyü keshü gü mhundyü nyu khosen lonu!
- ⁷A-le n gun Sunggigü; lo n gun le a-shai nyu temi dan lo a-ben nyu kehü tanyü dan le. O nthu hagin le a-khwen nyülo lo!
- ⁸Meribah ka hagin bonyu le Massah tehen nyu kehü jon nyü , anyugun nyun rükela hontse lanyu.
- ⁹Tsüka hagin pvübon nyu dan le a tho hyu lae a semeo a kegwa keshvu nri.
- ¹⁰Chen henzi ale shenhe tsügü ge a kenyü mvuo, “Anyugun le a nyugun nyun ki thyüzü hü kela temi danle, lo anyugun le a tson dan rüchün hümvu,” tsezo.
- ¹¹Tsügenyu ale anyunkenta nyu swe-o “Hagin no a kerüyü nyu yü loho,” tselu.

Lühin 96

Sunggigü Le Raja Kedatsin Gü

- ¹O lü keshün thyü pe Npugü ki shülo! Kazü aphu lüthyü pe Npugü ki shülo!
- ²Lüthyü pe Npugü ki shülo, a-zan shwenlo! Khenyütsen a-le kenikelo rüla tsü zolo.
- ³Tsipwen dan ka a-zan kechwü rüla, lo temi aphu dan nyu a-tho ndunkethyü dan zoshülo.
- ⁴Npugü le gon, lo a-shwen sa zü; tero aphu nyeki a-nshvu kvu zü le.
- ⁵Kechamvule temi dan tero aphu thamen kezü nti; ai Npugü le tsang dan rhenshü.
- ⁶Teshwe lo terün le a-mhundyü nyu bin; kenko lo kezegwa le a-Kershvuka sübin.
- ⁷Kazünyu temi aphu, Npugü shwenlo; a-zankechwü lo a-kekvu shwenlo lo.
- ⁸Npugü zankechwü kethyü gü shwenlo; tha hokeshü sen-o a-Kershvuka nyu ryülo.

- ⁹Kenshün kezegwa nyu Npugü rüshvulo; kazü aphu a-mhundyü nyu ndün lo!
- ¹⁰Tsipwen dan ka, “Npugü le raja thyü bin, tse zoshülo! Ele, kazü gü thyülo laso, tsüle thame ka nnu la loho; a-le kenjü nyu temi jünkera ti.” tsezo shülo.
- ¹¹Tsang lo kazü sherhün lo; züda gü lo tsünyu kebin dan aphu nra n hyulo:
- ¹²low dan, lo tsünyu kebin lihi-e no sherhünlo! Chün nyu senbin dan aphu shekerhün khwen thyüti.
- ¹³Npugü le kazü so keda thyü keryü ka. A-le ketsin lo kenjü sen-o kazü temi so keda thyüti.

Lühin 97

Sunggigü Le Kedatsin Gü

- ¹Npugü le raja thyü bin! Kazü gü, sherhün lo! Zükehun kazü dan no a-kenyü lonu!
- ²Nmhu dan lo kezün le a-hunpfü bin; a-le kemitsin lo kenjü sen-o keda thyü bin.
- ³Mah le a-mhundyü nyu chwi gü a-temhun a-shwikerüchün nyu rola hü.
- ⁴A-tsangkekechwe dan le kazü gü ben shü; kazü gü le tsü hyushüo ndün la.
- ⁵Npugü mhundyü nyu kazüthun dan le khumen hontse zunla, kazü aphu Npugü mhundyü nyu.
- ⁶Tsang dan le a-kemitsin jün zoshü, lo temi aphu a-zankechwi kethyü hyu.
- ⁷Thamen kezü rüshvu kehü, teromen kezü a-kon kendi genyu ketekho kehü nyu aphu no keja pfüla ti; teronyu aphu a-mhundyü nyu nkhün-o rüshvulo.
- ⁸O Npugü, nle mejün kekera günyu Zion temi dan le a-kenyü lo Juda nyida dan le sherhün bin.
- ⁹O Npugü, kekvutsin gü; nle kazü aphu so keda gü; nle tero dan aphu so kedatsin gü.
- ¹⁰Npugü le gwakemvu ntsü kehünyu so hü; a-le a-temi dan keyhun ntsenshü hü; a-le serikemvu gü ben nyu tsüdan kenishü hünyo.
- ¹¹Keben le kemitsin nyu genyu ben chwiryülo, a-nyu kenjü nyu dan genyu shekerhün le bin nyo.
- ¹²O hagun kemitsin dan, Npugü nyu hagun sherhünlo lo chenkeno khipa a-zen kenshün gü ki shülo!

Lühin 98

Sunggigü Le Kazü Ketsen Kehü Gü

¹O lü keshün thyü pe Npugü ki shülo; a-le tha ndun kethyü dan thyü keshü genyu! A-npvü a kekvu lo kenshün kenko nyu a-le kvulo laso.

²Npugü le a-kvukelo pe me teshashü laso; a-le senye dan yhühyu ka a-kenikelo kekvu henshwi shü laso.

³A-le Israel temi dan a-le sozin kehü lo a-joketsin kezo rüchünlo. Kazü keniketi aphu ngun Sunggigü kvukelo tsü hyu laso.

⁴Kazü aphu shekerhün khwen thyü pe Npugü kishülo; shekerhün lü lo keshwen lü dan thyü chwiryü lo!

⁵Lükhin sen-o keshwen lü thyü pe Npugü ki shülo! Lukhin lo khwenthyü kendyü shülo!

⁶Shu lo thyütse sen-o shekerhün khwen thyüpe Raja gü, Npugü mhundyü nyu shülo.

⁷Züda gü, lo tsünyu kebin aphu nra nyu lo; kazü gü lo tsünyu yhun kebin aphu no lüthyü lo!

⁸Züda dan no anyugun ben kekhü lo; rincho dan no shekerhün genyu kengü lüthyü lo,

⁹Kechamvule, Npugü le kazü so gon titse ryü. A-le kemitsin sen-o kazü so gon ti lo kenjü sen temi dan jün kera ti.

Lühin 99

Sunggigü Le Raja Kedatsin Gü

¹Npugü le raja thyü bin nyo; temi dan no ndünlo. a-le cherubin so rajakhün ge dun bin nyo; kazü gü no nnu lo.

²Npugü le Zion nyu kvu bin; a-le temi aphu so tetso le.

³A-nyugun no n zan kegon lo kenrin kethyü shwenlo. A-le nshün!

⁴Raja kekvu, kenjü le a-kenyü kehü gü; nle kenjü penso shü laso; nle Israel ge kenjü lo kemitsin tho thyü hü nyo.

⁵N gun Npugü Sunggigü shwenlo; a-raja bin mhun dyü nyu a-rüshvu lo! A-le nshün!

⁶A-püshükeda nyu dan nyu Mosa lo Aaron le hü, a-zan ko kehünyu dan nyu Samuel kohü; anyugun le Npugü koshü lo a-le anyugun kehi thyüpe tsü.

⁷A-le nmhu chwe gü nyu anyugun ka tha zoshü; anyugun le a-tejvü dan lo a-le johope anyugun tsü keshü dan thyüzen lo.

⁸O Npugü a gun Sunggigü, nle anyugun kehi kenishü le; nle anyugun kemu jü keshü Sunggigü yatse-e anyu gun kemu shaja pe tsü hü.

⁹N gun Npugü Sunggigü shwenlo, lo a-kazüthun kenshün gü ge rüshvulo! N gun Npugü Sunggigü le nshün kethyü genyu.

Lühin 100

Keshwen Lü

¹Kazü aphu, shekerhün lüthyüpe Npugü kishülo!

²Nyunkenyü thyü Npugü lothyülo; lüthyü sen-o a-mhundyü nyu ryülo!

³Npugü tsüle Sunggigü le tse shalo. N gun thyü keshü gü tsüle a-le, lo ngun le a-hon; n gun le a-temi, lo shai nyu kehü a-tanyü dan le.

⁴Chenkeno sen-o a-kamhun ka gü lo. Chenkeno pe a-tsü lo a-zan shwenlo!

⁵Npugü le gwa; a-le sozin kehü tsüle kethonthen lo a-joketsin tsüle shenhe aphu ge bin hü.

Lühin 101

Raja Gü Johokeshü

¹Ale joketsin lo kenjü rüla lüthyü pe, nkishü tile, O Npugü, ale lüthyüti.

²Ale petsüo nmulo keho tson then ti. O nle dinyü aki ryü tila? Ale a kanyu anyun nshün-o yhun ti;

³Sunggigü kipun rani kelanyu tho tsü ale ntsü. Ale anyu zen thame thyü loho.

⁴Ketsinkemvu nyun no azen nithen ti; ale tha gwakemvu nme sha loha.

⁵Kebu-o a-kajonkazin ka selü thyü kehünyu; ale tsünyu nkela ti ketekho kehü lo me ntsun kehü nyun kepfü nyu ale ksheshü loho.

⁶Senyu le Sunggigü mhundyü nyu joketsin zo hüyo ale tsünyu le gwa le tseti lo anyugun no a raja bin nyu yhun ti, Meno nmulo keho tson günyu sonchü kehü gü no a lothyü ti.

⁷Kenku nyu nme no akanyu yhun loho; kerokon nyu nme no amhundyü nyu bin loha.

⁸Lonyütsen ale kazü günyu serikemvunyu aphu nkela ti; Npugü nyida günyu gwakemvu thyü kehünyu aphu hü lati.

Lühin 102

Selo Lenjün Thyü Kelanyu Nme Kehi

- ¹O Npugü, a kehi nyüshü ta; a kenra khwen no nki ryüta!
- ²Ale kenjün thyü kebin ka, a kebu tinla nyata! Akhwen nyüshü lo, ale nko keshü ka a kehi keni whütse shüta!
- ³Kechamvule a keyhun le mah kekhu hontse ndi gü jü laso; lo a min le mah le kero thyü bin nyo.
- ⁴Anyun boren pe tehen hontse rügu laso; ale a chvüe tyü nyü mvu laso.
- ⁵A kenjün kethyü le nthüpe agi le aru jepvü gwünzin laso.
- ⁶Ale kazü kesinyu güda nme hontse, lo phenren ki pfüterün nme hontse laso.
- ⁷Ale zhü lomvu; ale tegü nme le a npfü katsun ge dun kebin hontse laso.
- ⁸A shwikerüchün nyu dan le jon gwün a kemeni; lo a shwikenyü nyu dan le a swetsü hünyo.
- ⁹Ale chwüketyü hontse jonbü tyü, lo a yhüphuche pe a hon ritsü kehü genyu.
- ¹⁰N nyun kekhü lo nnyunkenta ka nle asüpe shwekela genyu.
- ¹¹A keyhun le ngwüngü kengü nme hontse, ale tehen hontse rügu laso.
- ¹²Ai Npugü n we, kethonthen raja thyü bin hü; shenhe aphu nyu nzan le bin zin hü.
- ¹³Nle soryüo Zion shwinjün shüti; hile a-shwi njün keshü gwünkho; gwünkho to gü le ryü laso.
- ¹⁴N gonyu dan le a-tson dan-e shwipe a-kenyü; lo a-nnyo kenphüe shwi rünyu mvu kehü genyu.
- ¹⁵Tsipwen dan le Npugü nshvuti lo kazünyu raja dan aphu nzan kechwi nshvuti.
- ¹⁶Kechamvule Npugü le Zion thyüso loti; lo a-le a-zankechwinyu me yhühyu thyüti.
- ¹⁷A-le rhokedyü nyu dan khwen nyü shüti lo anyugun kehi nyü ntsü la loho.
- ¹⁸Ryükezhü shenhe genyu hi thupe bin njülo, tson-o ntsoka nnyu lo kemvu dan-e no Npugü shweti.
- ¹⁹Npugü le a-kenshün bin ketetso ge bin-o nrishü, a-le tsangge bin-o kazü gü nrishü laso.
- ²⁰Donyu dan kenjün kethyü khwen nyü shü lo sila ti tse kelanyu dan hoshü la.
- ²¹Tsüle temi no Zion nyu Npugü zan zoshwishü lo Jerusalem nyu a-shwenlo nrün genyu.
- ²²temi lo rajaphen dan le kequen kengüo Npugü rüshvu.

- ²³A selo kanyu Npugü le athyü pe kvumvu la; a-le a keyhun thyü nzüla.
- ²⁴O a Sunggigü a keyhun nenyu akhisen tinla nyata. N we shenhe aphunyu yhun bin hünyo;
- ²⁵n duka nle kazü gü binjen shü, lo tsang dan hile n ben tho le.
- ²⁶Tsüdan le ndi lati, ai n we bin ti; tsü aphu phinya hontse ren lati. Nle phinya hontse tsüdan pe shwe lati, lo tsü le ndi lati.
- ²⁷Ai n we a-keme bin ti lo n keyhun dan le a-keni ndi.
- ²⁸N gonyu nyenyu dan le kenshvu kendi nyu bin ti; nle anyugun ntsen pe nmhundyü nyu bin loti.

Lühin 103

Sunggigü Keso

- ¹Npugü shwenlo, O a kapu! Lo akeyhun aphu a-zan kenshün shwenlo!
- ²Npugü shwenlo, O a kapu, lo a-kegwatsü aphu nmhin lanyu.
- ³A-le a kemu aphu jüshü, lo a kethyü kenyü aphu thyü ngwa shü.
- ⁴Sika günyu a keyhun ntsenshü lo sozin kehü lo shwikenjün jochü pe a tsü shü.
- ⁵Ale rhün kebin then tha kegwa pe akesü thyü shüo, a selo thyü keshün pe logi hontse shü kehü gü.
- ⁶Npugü le mele nshwe kehünyu no pen hü lo anyugun kenjü pe tsühü.
- ⁷A-le a-tson dan pe Mosa hishü, lo a-tho dan pe Israel temi dan no shalo.
- ⁸Npugü le me shwinjün lo me so sahü, a-nyunta whütse hümvu lo sozin kehü pe a-süpfü.
- ⁹A-le a-zintse me kesü, nmvue kethonthen anyunnta bin loho.
- ¹⁰A-le n gun kemu chün hontse shaja pe ntsü hümvu, nmvue nkezü kemu hontse kethun ni hümvu.
- ¹¹Kechamvule tsang le kazü nyeki tetso kethyü hontse, a nshvu kehünyu sozin kehü tsüle gon ritsin.
- ¹²Npho le nkhün zen nithen kethyü hontse, a-le ngun thyü kezü dan khipe nzen nithen la hü.
- ¹³A-pvü le a-nyenyu shwinjün kehü hontse Npugü le a-nshvu kehü nyu shwinjün hünyo.
- ¹⁴Nyupe n gun thyüyo a-le shabin nyo; n gun le nnyo kenphü tse a-le rüchün kehü genyu.

- ¹⁵ Temi hi we, a-keyhun le tehen hontse; lonyü nye le pun kebin hontse gwünzin;
- ¹⁶ tsangkenbu le whün shü, lo tsüle nrhi lao a-kebin bin shamvu lahü.
- ¹⁷ Ai Npugü keso le kethonthen binti, senyu le a-nshvu hüyo tsünyu ge bin ti, lo a-kemitsin le anyugun nyenyu dan nyenyu ge-e bin ti
- ¹⁸ senyu le a-kejozenkelo gü zen hü lo a-johokeshü dan rüchün-o thyüzen hüyo.
- ¹⁹ Npugü le tsangge a-rajakhün pensolo laso; a-le aphu so raja thyü bin.
- ²⁰ Npugü shwenlo, O hagun tsanggalonyu, a-jothyüzen kehü hagun kekvunyu, a-khwen a-jo nyü kehünyu dan.
- ²¹ Npugü shwenlo, tsanggen kekvu dan aphu, a-kenda thyü kehü a-gonyu dan!
- ²² Npugü shwenlo, a-le nyhun keshü a-keda hensin kebin aphu. Npugü shwenlo, O a kapu!

Lühin 104

Nyhunkeshü Gü Keshwen

- ¹ Npugü shwenlo, O a kapu! O Npugü Sunggigü, nle gonri le! Nle terün lo zankechwi pe n jepfü;
- ² nle keben pe n jepfü hü. Nle tsang dan tsüpe phika nme sükhun keshü hontse shü,
- ³ nle zü so ge n ka thyü. Nmhu dan pe n kerugari thyü tsangkenbu sekin ge tin hü.
- ⁴ Nle tsangkenbu pe nlilo thyü mah lo mahyi pe a-lotho dan thyü kehü gü.
- ⁵ Nle kazü gü pe a-binjwe so ge shüshü, tsüno thame kae nnu la mvu nrün genyu.
- ⁶ Nle züda pe phi nme hontse tsü je laso; zü gü le kazüthun da hen la.
- ⁷ Nle anyugun rhokeshü ka anyugun le tin la; n tsang kesen khwenyü kelo ka anyugun le kehü tin laso.
- ⁸ Anyugun le kazüthun dan so tsun sen-o ketejon dan ki nsheo nle anyugun genyu nda kenjü bin ki gü laso.
- ⁹ Nle anyugun no nken chwimvu nrün terhi nme thyü laso, tson-o anyugun no kazü gü hen nimvu nrün genyu.
- ¹⁰ Nle kazü ketejon dan ka zü no penchwiryü; lo züri dan no rincho ja nyu tsun bin hünyo.
- ¹¹ Tsüdan le lownyu tehen thyü aphu no tsü kelo khishü; tehen nyu kehü gada dan no a-keteri thyülo hü.

- 12Tegü dan le a-temhun senbin ge a-seü thyüo khun bin hü.
- 13Nle tsangge tsangri pe kazüthun ntsenshü; lo njochü le kazü gü kesü kela thyü bin.
- 14Senru dan genyu nle tehen no yhunlo lo kazü günyu temi chvü no chwiryü lo nrün genyu tehen dan le chwiryüo a-no low tsülo,
- 15lo temi nyun thyüpe no a-kenyülo nrün genyu vain zu, lo a-mhun no ben lo nrün genyu terzü lo a-no nkolo nrün genyu chvüpe temi tsüshü.
- 16Npugü senbin dan le züle kesü thyü ntsen bin hünyo, a-le sen keshü Lebanon ge sedar bin dan tsüle.
- 17Tsüge tegü dan le a-seü thyü hü; gürhon le fir senbin gen aseü thyü hü.
- 18Kazüthun ketetso dan tsüle thyünyu dan genyu, tsonye dan tsüle tsüdan kensen bin.
- 19Nle sheh thyüpe no gwünkho dan thyü kekha shü; yhüko le a-keche gwünkho sha bin nyo.
- 20Nle kezün thyüshü, lo tsüle khejenyu, tsüki chün nyu tehentyü aphu npfü chwiryü hü.
- 21Shünyho bwe dan le thyütün titse nho hü, Sunggigü le khikeshü a-chvü fü hünyo.
- 22Yhüko le chwikeryüka, anyugun le rani gü a-künyu zhü tin lahü.
- 23Tsüsiki temi le a-tho nyu güo thathyü bin hünyo.
- 24O Npugü, n tho dan le ditsüki chon la! Thakesha nyu nle tsü aphu thyüshü! Nle thyü keshü nyukhu dan le kazü gü kesü thyü bin.
- 25Tsüki züda gü le bin, gon lo nmhun, tsünyu nyukhu swülobu keho le bin, keshe keda aphu.
- 26Run dan le tsünyu gü hü, lo tsünyu kecho hü lotse nle rhen keshü gü Leviathan le tsünyu bin hü.
- 27Hidan hi aphu n nri bin hü nyo, n no gwünkho ka anyugun chvü pe anyutsü nrün genyu.
- 28Nle pe anyugun tsü keshü ka anyugun le tyühü; nle anyugun chvü pe tsüo ketegvü lo hü.
- 29Nle kebu tin lalo, anyugun le shese lahü; nle anyugun teshe sen tinla lo anyugun le silao nnyo kenphü nyu rani gü lahü.
- 30Nle nteshe khi keshü ka, anyugun nyhunlo; lo nle keyhun keshün pe kazü gü tsü.

³¹Npugü zankechwi no kethonthen bin kelo gü thyülo! Npugü no a-tha dan nyu a-sherhün kelo gü thyülo!

³²A-le kazü gü nrishü lo ndün la; kazüthun gü kesü shü lo khu chwiryüla hü.

³³Ale rhün kebin then lüthyü pe Npugü ki shüti; ale yhun kebin ka lüthyü pe a Sunggigü shwenti.

³⁴A lükethyü no a-kenyü lo nda, ale Npugü nyu akenyü kehü genyu.

³⁵Kazü günyu kemunyu nkela lo, lo serikemvu no bin sin nyalo. Npugü shwenlo, O a kapu! Npugü shwenlo!

Lühin 105

Sunggigü Lo A-temi

(1 By 16:8-22)

¹O chenkeno pe Npugü tsülo, a-keda rüla zolo; temi danyu a-thadan pe meno shalo.

²Lüthyü pe Npugü ki shülo; lüthyü a-shwelo, a-tho ndunkethyü tsü aphu pe zoshülo.

³A-zan kenshün nyu zankechwi thyülo; senyu le Npugü fü hünyo tsünyu no a-sherhünlo.

⁴Npugü, lo a kekvu fülo, a-rüshvu zin hülo.

⁵A-le thyü keshü ndun kethyü tho dan, lo a-le mejün kera keshü dan tsü rüchün hülo;

⁶O a-gogü Abraham nyenyu dan, Jakob nyenyu a-le kejülo kela dan.

⁷A-le Npugü n gun Sunggigü le; a-johokeshü dan le kazü aphu genyu.

⁸A-le kethonthen a-kejonzen rüchün zin bin hünyo a-johokeshü jo gü tsüle shenhe yie genyu.

⁹Abraham zen-o a-le kejozenkelo gü, a-le Isak ka swen-o a-jo hoshü.

¹⁰Tsüpe tejvü hontse a-le Jakob ka tsü zo ketse nishü, Israel genyu kethonthen kejozenkelo nme.

¹¹A-le, "Nno nhon thyüo gwen nrün genyu ale Kanaan kazü khipe ntsü ti." tson zoshü.

¹²Anyugun temi le kerho thyüo Kanaan kazü nyu tesin thyü kehü ka.

¹³Anyugun le tsipwen nme ka hüo kechaki gü, raja kazü nme nyu hüo temi kecha ki gü.

- 14 Ai Sunggigü le temi nme-e no anyugun nshwe lamvu; a-le anyugun genyu raja dan rhola:
- 15 A-le, “Ale kejülo kela gonyu dan kesü nya; a sidyükesha dan nthü nnyü nya.”
- 16 A-le chenda nipe kazü günyu shüo anyugun ketyü ketsü aphu khisen tin kela ka.
- 17 A-le anyugun mhundyü temi nme nishü, Josef, pe do nme hontseo jwe shü.
- 18 Tegiron pe a-pha phin, lo tegi pe a-gunda khenshü,
- 19 a-le nyu zoshüyo tsü thyüpenlo kemvuthen. Npugü jo güle a-kegwakeshvu keseü shü.
- 20 Ijpt raja güle meni shüo no a-hoshüla; temi dan ketsen kehü güle a-hoshü la.
- 21 Tson-o a-khipe raja kanyu npu thyüshü lo raja gü hon aphu so keda gü thyü shüla,
- 22 a-kenda thyüo raja hensin kedanyu dan sen zhü shü lo thakesha pe pülü dan senthyü nrün genyu.
- 23 Tsontse-o Israel le Ijpt ki tsü la lo Jakob le tesin thyüo Ham kazü nyu tesin thyü tinla.
- 24 Lo Npugü le a-temi thyü pe no chon sala lo anyugun thyüpe anyu kenrhinyu nyeki kvula.
- 25 A-le Ijpt nyu nyun thyüpe no a-temi dan shwi ntsü la tson-o no a-gonyu dan sao zen kengü sola.
- 26 Tsüselo a-le a-go gü Mosa lo Aaron, a-le kejü kelo hvu nishü.
- 27 Au le Ham kazü günyu anyugun dan nyu tha zansü lo ndun tho dan thyü shü.
- 28 A-le kezün nishü, tson-o kazü gü thyüpe zün la; ai Ijpt nyu le a-jo dan zen mvula.
- 29 A-le anyugun kazü nyu zü no tezi ngwala, lo anyugun tsehü no sila.
- 30 Tsegu no anyugun kazü kesü thyü, lo anyugun raja kanyu-e.
- 31 Sunggigü le zoshü, lo tsüka tekvhü temhu danda le ryü anyugun kazü aphu nyu kesü thyüla.
- 32 A-le tsangkenri sunka tegwün lo tsangpera tsangkekechwe pe anyugun kazü nyu shü.
- 33 A-le anyugun vainsha lo kherobin dan nkela lo anyugun senbin dan bosere la.
- 34 A-le zoshü, tsontsin tsekhvü le ryü, tsekhvü dan tsüle swülo bu keho le;

- ³⁵anyugun kazü nyu henkon henyü aphu tyüla lo anyugun rasha aphu tyü bula.
- ³⁶A-le Ijpt nyu kami aphu ka peche nyuri gü tsü dushvu küla.
- ³⁷Tsüselo Israel nyu dan no raka lo suna pfüo a-le anyugun tsonrio chwila; lo anyugun dan nyu kvukemvu nme ndi.
- ³⁸Ijpt temi dan le anyugun nshvu kebin genyu anyugun le tin la ntsin Ijpt nyu le sherhün la.
- ³⁹Sunggigü le nmhu nme no anyugun kesun thyüshü, lo kheje ki mah pe anyugun keben thyüshü.
- ⁴⁰Anyugun le hi keshüka, a-le gükhu dan nishü; lo tsangge tensü khipe anyugun kesü thyüshü.
- ⁴¹A-le tsonye gü khinshe shü, tson-o zü no tsun chwiryü; tsüle kazü kesinyu züri nme hontse tsunla.
- ⁴²Kechamvule a-le a-johokeshü kenshün, lo a-gogü Abraham rüchün lo kela genyu.
- ⁴³Tson-o a-le kejü kelo a-temi dan tsonrio anyugun no shekerhün thyü lo lüthyüo chwila.
- ⁴⁴Lo a-le tsipwen kecha dan kazü khipe anyugun tsüla; lo anyugun le temi kechanyu le thyü kenjü tsü gwenlo,
- ⁴⁵anyugun no a-jo lo a-jvü dan thyüzen gun gü keniti nrün genyu. Npugü shwenlo!

Lühin 106

Npugü Le A-temi dan Genyu Kegwa

- ¹Npugü shwen! Chenkeno khipe Npugü tsülo, a-le gwa kethyü genyu; kechamvule a-le sozin kehü tsüle kethonthen bin kehü genyu.
- ²Segü le Npugü tho kekvu dan tsü zoshwi logwa tila, nmvue a-keshwen dan aphu pe hishü logwa tila?
- ³Segü le kenjü gü thyüzen hüyo lo gwünkho aphu ka kemitsin tho thyü hüyo tsünyu le a-henkegwa nyu le!
- ⁴O Npugü, nle ntemi shwinjün kehü pe hikeshü gwünkho ka, a rüchün shülo; nle anyugun kenikeshü ka ako pe sin lolo.
- ⁵Ano nle kejülo kela nyu le gwakenye kethyü hyulo ano ntemi dan le a-kenyü kethyü nyu a sherhünlo ano n kenya gwen nrün dan zen-o zankechwi thyülo nrün genyu.

- ⁶A gun lo a gun pvübonnyue mu laso; agun le kezükemu thyüla lo serimvu la sele.
- ⁷Agun pvübonnyu le Ijpt nyu kehü ka, ntho ndun kethyü dan tsü sha mvula; anyugun le nle sozin kehü kesükela thyü kebin tsü rüchün mvu, ai zü kenhon zida günyu ketetso tsin gü ntsunla.
- ⁸Tson-e a-le zoshü kenjü hontse, anyugun kenishü, tsüle meno a-kekvu keda shalo nrün genyu.
- ⁹A-le ahza pe kenhon zida gü tsüshü, tsontsin tsüle sinla; a-le kazü kesin nyu hontse anyugun tsonri-o kentsun gü pfüthü chwila.
- ¹⁰Tsühontse a-le shwikerüchün nyu ben nyu anyugun kenishü; lo anyugun kenrhinyu kekvu günyu anyugun khishwishü.
- ¹¹Lo zü gü le anyu kenrhinyu dan kemin la; anyugun temi nme ntie nsen mvu.
- ¹²Tsüka anyugun le a-jo tenyen lo; anyugun le a-keshwen lüthyü.
- ¹³Ai anyugun le a-tho dan nmhin whütse la; anyugun le a-kenda khwen mvula.
- ¹⁴Ai tehen nyu anyugun le serikemvu nnyü tson-o Sunggigü semen;
- ¹⁵lo a-le anyugun kehi thyüpe tsü, ai keha gwakemvu nme nipe anyugun dan nyu shüla.
- ¹⁶Kenpen nyu anyugun le Mosa lo Aaron, Npugü temi kenshün hvu shwi anyugun yhüthyü keso ka.
- ¹⁷Kazü gü le kashüo Dathan nyi lola, lo Abiram logwa kemin la.
- ¹⁸Mah le anyugun danyu chwiryü; tson-o serikemvu dan rola.
- ¹⁹Anyu le Horeb nyu suna pe methu nyu nme thyülo, tson-o tsügü rüshvu tinla;
- ²⁰anyugun le Sunggigü zankechwi gü pe tehen tyü kehü methu tse nme men kelu la.
- ²¹Anyu le Sunggigü, anyu kenikelo gü, Ijpt nyu tha keda thyü keshü gü nmhinla.
- ²²Ham kazü günyu ndun tho dan lo kenhon zida nyu kenrin thyü keshü dantsü.
- ²³Tsügenyu a-le anyu nkela ti tse zola, a-le kejü kelo gü Mosa le a-ja nyu solo njüo a-nyun kekhü no ranila mvu yatse kethyü we, anyu nkela nrün.
- ²⁴Tson-o anyugun le a-le zoshwishü kela jo gü ge a-nyu ketenye no bin lo mvuo nyunkenyü kazü güe nkhin la.
- ²⁵Anyu le Npugü khwen gü nyü mvuo anyu phika nyu kebü kerü tinla.
- ²⁶Tsügenyu a-le swe-o anyu no tehen nyu sila titse shüla,

- 27^{lo anyu tsipwen no kekho sen-o senye dan nyu nren nru-o kazü kechaki tinla ti tsela.}
- 28^{Tson-o Peor ka, anyugun le Baal kerüshvu nyu zen kerhün güla, lo kerhün ronzin kendi tero kerüshvu hondan tyü.}
- 29^{Anyu tho dan le Npugü nyun thyü nshvu pe no a-nyunnta la, tson-o anyu dan nyu kenpen le chwiryü.}
- 30^{Tsüka Phinehas le so gü mukela nyu shaja pe tsüshü, tsontsin kenpen gü ndila.}
- 31^{Tsügenyu shenhe aphu a-le kemitsin nyu letse tinla.}
- 32^{Anyu le zü kepen bin Meribah ka Npugü no anyunta, lo anyugun genyu Mosa no kenjün thyüla.}
- 33^{Anyu genyu a-no anyunta rilao jozo zü kemvu zola.}
- 34^{Npugü le ahza khipe anyu gun tsü shüe anyu le temi dan nke mvula,}
- 35^{ai anyugun le senye kecha dan zen kelo-o tsüdan jvü hontse tinla.}
- 36^{Anyugun le tsüdan teromen rüshvuo tsügenyu nkela.}
- 37^{Anyugun le a-nyenyu dushvu pe teromen rüshvu la;}
- 38^{Anyugun le kemu kendinyu zi no tsun lo anyu nyenyu dan zi pe Kanan nyu teromen rüshvu, tson-o tezi no kazü gü gwün nrhula.}
- 39^{Hihontseo anyugun thodan genyu anyu le nshün mvula lo keyüla tinla.}
- 40^{Tsüselo Npugü le a-temi dan ge anyunta lola, tson-o anyu shwintsü la.}
- 41^{Tson-o a-le anyu khepe senye kecha ben nyu shüla, tsügenyu anyugun kenrhinyu no anyu so gon lola.}
- 42^{Shwikerüchün nyu le anyugun nshwe la, lo anyu no tsüdan hensin bin shü tinla.}
- 43^{Gwünkechon Npugü le anyugun kenishü, ai anyu le a-ntsun-o kemu thyü kvula.}
- 44^{Tsonyatse-e a-le anyugun kechü khwen nyü kelo ka anyugun kenjün kethyü shalo-o anyugun shwishü.}
- 45^{Anyugun genyu a-le kejozen kenjü gü rüchünlo, tson-o a-le sozin kehü kesükela gü genyu anyun süni la.}
- 46^{A-le anyugun nshwe kehü nyu aphu no anyugun shwi njün kelo thyüshü.}
- 47^{A gun kenishü ta, O Npugü Sunggigü, a gun no chenkeno pe nzan kenshün gü kishü lo nzan kechwi shwen nrün genyu senye dan dan nyu a gun zenryü kequen shüta.}

⁴⁸Israel Sunggigü, Npugü shwenlo; ntso kae lo nthenteyhün nyukie a-shwenlo! Temi aphu, “Amen!” tsezolo. Npugü shwenlo!

Lühin 107

LESÜ PVÜN (107—150) Sunggigü kegwa keshwen

¹“O chenkeno pe Npugü tsülo, a-le gwa kethyü genyu; a-le sozin kehü tsüle kethonthen bin kehü genyu!”

²Npugü le rhinhi kelo dan no tsühontse zohü lo, kenjün kethyü nyu a-le rhinni kelo nyu no.

³Kazü kecha ki npho lo nkhün, teso lo tesinzin hagon zen niryü kequen shü.

⁴Peha le kazü kesinyu nmhon-o nyida nme nyu-e gü yhun kelo tson fükendi hü;

⁵N nyo lo terio, anyugun dyü kenjün thame ndila.

⁶Tson-o anyugun le kenjün thyüo Npugü koshü, tsontsin a-le kenjün kethyünyu anyu kenishü;

⁷Anyugun le yhun nrün nyida nme tilo kemvu then a-le tson kenjü nme nyu anyu tsonri hü.

⁸Anyugun no a-le sozin kehü, lo ndun tho thyükeshü dan genyu chenkeno pe Npugü tsülo.

⁹Kechamvule a-le teri kehü gü no ketegvü lohü lo thakegwa pe nnyo kehügü kesü thyü shü kehü genyu.

¹⁰Peha le kezün nyu lo zünkeseryü kethyü nyu tegiron no a-phin pfüo kenjünthyü dothyü bin hü,

¹¹anyugun le Sunggigü jodan ntsun, lo ketetso tsingü jo keni la.

¹²Anyugun le thathyü kenjün thyüo kvumvula; anyugun le chela, lo temi nme anyugun keche keshü ndi.

¹³Tson-o anyugun le kenjün thyüo Npugü koshü, tsontsin a-le kenjünkethyü nyu anyugun kenishü.

¹⁴A-le kezün lo zünkeseryü kethyü nyu anyugun zen chwiryü lo anyugun kephinron dan bothüla.

¹⁵Anyugun no a-le sozin kehü lo ndun tho thyü keshü dan genyu chenkeno pe Npugü tsülo.

¹⁶A-le lazo kakhin dan boren la, lo tegi khincha bosela.

- 17 Peha le a-kezü kemu genyu honyü, lo anyugun gwakemvu genyu meno nshweo kenjünthyü hünyo;
- 18 anyugun le ketyüketsü lihie tyütsü nyü mvula, tson-o kesi chwida kho nni gun lahä.
- 19 Tson-o anyugun le kenjün kethyü nyu Npugü koshü, lo a-le kenjün kethyü nyu anyugun kenishü.
- 20 A-le a-jo nishüo anyugun thyü ngwa shü, tson-o kesinyu anyugun kenishü.
- 21 Anyugun no a-le sozin kehü lo anyugun genyu ndun tho thyükeshü dan aphu genyu chenkeno pe Npugü tsülo.
- 22 Lo anyugun no chenkeno kerüshvu dan thyüshü, lo shekerhün lüthyüo a-tho dan pe zoshülo.
- 23 Peha le züda nyu zürun ge, hathyü hü.
- 24 Anyugun le Npugü le nyu thyülo gwayo, lo züda nyu a-tho ndun kethyü dan hyu.
- 25 A-le ahza hoshü, tsontsin tsangkenbu terhi le soryüo zükentyü pfüso shü.
- 26 Anyugun zürun pfüso pe tsangne ki shü, lo cheo kentsun kiyü; kenshvu tsühon tse kethyü ka anyugun kepeche le ndila;
- 27 anyugun le kenzeü nyu nme hontse lihizin kezekego-o anyugun zürun thuksha tsüle a-kon kendi thyüla hünyo.
- 28 Tson-o anyugun le kenjün kethyü nyu Npugü koshü, tsontsin a-le kenjün kethyü nyu anyugun kenishü.
- 29 A-le tsangkenbu terhi thyüpe no matse la, lo züda gü kentyü no nyen tsela hünyo.
- 30 Tsontsin züda gü le matse kela genyu anyugun kenyü lo a-le anyugun zenryü anyu le nnyü kebin zürun kensenbin günyu shü.
- 31 Anyugun no a-le sozin kehü lo anyugun genyu ndun tho thyükeshü aphu genyu chenkeno pe Npugü tsülo.
- 32 Anyugun no süda kehun dan nyu a-zan zo ngon lo, lo pülü kehun nyu a-shwenlo.
- 33 Npugü le züri dan thyü kelu pe kazü kesi nme, lo zükepen thyü kelu pe kesin thyüla hünyon.
- 34 Tsünyu keyhun nyu serikemvu genyu a-le kazü kegwa nme ai pe tsi kazükesi thyüla hünyon.

³⁵A-le kazükesi nme thyü kelu pe zübun thyüla, lo kazü kesin nme-e thyü kelupe züpen kebin thyüla hünyon.

³⁶Lo a-le nnyo kehünyu no tsünyu sun lo njüo nyida nme thyü yhun lola.

³⁷Anyugun no lownyu ntsi shü, lo vain bin sen shüo nshalo.

³⁸A-jochü nyu anyugun no chvükenye salo; lo a-le anyugun senru no rhokvu lamvu.

³⁹Mele anyugun nshwe, kenjünthyü lo nyun gwakemvu nyu anyugun le rhokvu lo kemeni la,

⁴⁰a-le tetsin runpe anyugun nshwe kehü raja dan ge shüo thyü pe no kazü kesi ki nmhon tinla.

⁴¹Ai a-le mele nshwe kehü rhokedyünyu penso shühü, lo anyugun kami thyüpe no tanyü dan hontse chon kenye shü hünyo.

⁴²Temi kenjü nyu le tsü shwipe a-kenyü; ai serikemvu nyu aphu no matse lahü nyo.

⁴³Senyu le thasha yo, a-no tha hidan hi rüchün shülo; temi no Npugü le sozin kehü gü rüchünlo lo.

Lühin 108

Kenrhinyu Kentsun Keche Kehi

(Lüh 57:7-11; 60:5-12)

¹A nyun tsekho bin nle, O Sunggigü, a nyun le tsekho bin nle! Ale lüthyü nshwen ti! Soryülo, a kapu!

²Soryülo, a harp lo leyre! Ale tsangkeben gü kesun shü ti.

³O Npugü, ale temi dan nyu chenkeno pe ntsü ti. Senye dan nyu ale lüthyü n shwen tile.

⁴Nle sozin kehü tsüle tsang nye tetso; lo nketsin le kügü nmhu ti kebin genyu.

⁵O Sunggigü, tsangge n kekvu pe tesha shülo, nzan kechwü no kazü aphu sa bin lolo.

⁶N keso gü kenishü nrün genyu, a kehi nyü shüo n kekvu nyu a gun kenishü ta.

⁷Sunggig'ü le a-Kershvuka nyu a-johokeshü le, "Kvukelo nyu ale shekem kenjün ti, lo Sukkot ketejon kenjün pe a temi tsüti.

⁸Gilead le ahon; Manasseh ko ahon; Efraim le a perün, Juda le a raja thün.

⁹Moab le aben ketsekhun, ale a phaje shwe pe Edom ge shüti, ale Filistian so kvukelo khwen thyü sen ti."

¹⁰Següle a zen gü chwida kebin nyida nyu shü tila? Següle a tsonri gü Edom ki shü mon?

¹¹O Sunggigü, nle a gun khela ole? O Sunggigü, nle a gun rihü dan zen chwi mvula ti ole?

¹²A gun cheo a gun rinyu nren shülo, temi kekeche tsüle a-kenrun genyu.

¹³Sunggigü le nzen hülo n gun le kvu loti; a-le n gun shwikerüchün so kvu loti.

Lühin 109

Temi Mme Le Kenjü Thyü Kebin Nyu Kekenyo

¹Ale nshwen hü nyo, Sunggigü; ntsema tsela nyalo!

²Serikemvu lo me kesa nyu le a ntsun. Lo kenkunyü le a ge jogwakemvu zobin,

³anyugun le a hunpfü jogwakemvu zo, lo a-kon kendi ka a when bin nle.

⁴Ale anyugun genyu kehi thyü kehü hontse anyu so hünyo, tson-e anyugun le a nmuni gwünzin.

⁵Tson-o ale thakegwa thyüshülo anyugun le gwakemvu pe a chün thyü, lo anyugun so lo a nrhi tse hünyo.

⁶Temi serikemvu nme kejü pe no a-ntsun shüta; a-nmu kebin nyu nme no a-zenryü a-jünkera ta.

⁷A-jün kera kethyü ka, a-no mu kebin hyu lota; a-kehikethyü no kemu nme hontse lalo!

⁸A-keyhun jon no zü lata; temi kechanyu no a-tho gü thyülo!

⁹A-nyenyu dan no tego, lo a-nu no maginyu thyüla!

¹⁰A-nyenyu dan no shvutyü; lo meno anyu le kebin karen nyutsü anyu hüshwila nda!

¹¹Tepu keshü gü no ryü a-le kebin aphu khilo la, lo a-le kenjün thyü kenjün rasha dan tsü tesin no sen tinla nda!

¹²A-shwinjün keshü temi nme no bin nya, nmvue nme no ale kheketego kela nyenyu shwi njün nya.

¹³A-tsipwen aphu sila; lo shenshün no a-zan nmhin la nda!

¹⁴Npugü no a-pvübon nyu dan kemu rüchünlo; lo a-jvü kemu nmhin lamvu nda!

¹⁵Npugü no anyugun kemu rüchün zinlo, ai kazü günyu anyugun nmhin shüla nda!

16A-le meshwinjün keshü rüchün mvuo kendinyu, rhokedyünyu lo anyunkenjün thyü kehünyu nshwe nyhün-o dushvu kela genyu.

17A-le me swentsü nyü kehü genyu keswen kesü dan no a-ge ryülo lo! A-le jochü pe metsü nyümvu, tsügenyu temi nme no jochü pe a-tsünya!

18A-le me swen ketsü pe phinya hontse ben hü, tsü no zü hontse a-min nchenlo, lo terzü hontse a-ru nyu yülo.

19Tsüno phi hontse a jepfü, lo senkekhin hontse a-senphin zinlo nda!

20Hino Npugü kipun keryü a shwikerüchün nyu, thagwakemvu zo-o a ntsun kehü nyu chün thyülo nda!

21Ai aphu so kekvu a Npugü, nle zoshü kenjü hontse a keche shüta; nle sozin kehü kegwa günyu a kenishülo!

22Ale tha ndi lo rhodyüo anyun ki jünpfü kehü genyu.

23N gwün ki kengü hontse ale ndi güzhü laso; ale tsekhvü nme hontse whün sentin laso.

24Kekhün genyu akishon le kvumvu laso; amin le agi lo aru nti laso.

25Shwikerüchün nyu no a shwikenyü thyü laso; anyugun le a hyu shülo anyugun pe kegün.

26A keche shüta, O Npugü a Sunggigü! Nle sozin kehü hontse a kenishü ta!

27Anyugun no nle a kenishü letse shalo ta; O Npugü, nle tsü thyü shü le!

28Anyugun le a swentsüe nle jochü pe a tsüta! A shwikerüchün nyu no keja pfüla; lo ngogü no a-kenyü lo nda!

29Keja kepfü pe a shwikerüchün dan nben la; lo anyugun no keja kepfü pe anyu jelo la nda!

30Ale Npugü chenno sa shüti; ale temi danda dan nyu a-shwenti,

31a-le rhokedyünyu no pen lo a-nmuo a-no sila titse kebin nyu ben nyu a-kenishü.

Lühin 110

Npugü Lo A-le Kejükelo Raja

1Npugü le a Npugü ka, “Ale n shwikerüchün nyu pe n phabin thyüla kemvu then nle a njüzin binlo,” tsonzo.

2Npugü le Zion nyu n kekvu thün nishwi shüti. “N kenrhinyu dan nyu keda thyülo,” tsonzo.

³Nle kazüthun kenshün gü ge n temi danda tsonri kechwi jonyü n temi dan le anyu npvü anyugun khipe ntsüti. Lonyü nshwe kanyu n selo dan le khezezü hontse nki ryüti.

⁴Npugü le swen laso lo a-le a-kerüchün kelu la loha, “Nle Melchizedek hontse kethonthen püshükeda nme thyü laso.”

⁵Npugü le n njünzin hü; a-le a-nyunkekhü jon nyü raja dan nkela ti.

⁶A-le Senye dan jünkera ti, tson-o simin le kesü thyü lati; a-le kazü aphu nyu raja dan nkela ti.

⁷Raja gü le tson khoka rinyu zü tsüti, tson-o a-thyü nko lo-o kvu loti.

Lühin 111

Npugü Keshwen

¹Npugü shwen! Ale anyun aphu pe temi kenjünyu dan nyu lo süda kehun nyu chenkeno khipe Npugü tsüti.

²Npugü tho dan le gon! Lo tsünyu a-kenyü kehünyu aphu tsü shalo nyü hünyo.

³A-tha le kerühvü lo terün le bin, lo a-kemitsin le kethonthen bin hü.

⁴A-le rüchün hülo nrün a-tho ndun kethyü dan thyü shü laso; Npugü le a-jvügwa lo me shwi njün sa hü nyo.

⁵Senyu le a-rühvü hüyo tsünyu chvü pe tsü hü; a-le kejozen kenjü gü rüchün zin hünyo.

⁶A-le senye kechadan hon khipe a-temi dan tsüo a-kekvu pe hishü.

⁷A-bentho dan le ketsin lo njü; a-jo dan aphu tenyen lokü.

⁸Tsüle kethonthen genyu thyüshü laso; ketsin lo kenjü sen-o thyülo nrün genyu.

⁹A-le rhinhi kelo nipe a-temi dan hishü; tson-o kethonthen anyugun zen kejozen kelo nme thyüshü laso. A-zan le nshün lo kvu!

¹⁰Npugü kenshvu le thakesha bin zen gü; a-jodan thyüzen kehünyu aphu thasha kekho lo kegwa le bin. A-keshwen le kethonthen bin hü!

Lühin 112

Temi egwanyu Henkegwa

¹Npugü shwen! Npugü nshvu lo a-johokeshü le a-kenyü sa kehü nyu le jochü kepfü tsin.

²A-tsipwen le kazü günyu kvulo ti; kenjü nyu shenhe le jochü pfü lo ti.

- ³Kanyü lo kenya le a-kanyu bin ti; lo a-kemitsin le kethonthen hüti.
- ⁴Kenjü nyu genyu keben le kazü gwün nben hü; Npugü le a-jvü gwa, me shwinjün lo njü.
- ⁵N ho, tha pe me tepu lo a-thojvü njü kehü güle jochü kepfü nyu le.
- ⁶Kemitsin nyu le thame ka nnula loho; mele kethonthen a-rüchün hüti.
- ⁷A-le jolo keshvu dan nshvu hümvu; a-le Npugü tenyen-o a-nyun tsekho bin hünyo.
- ⁸A-le a-shwikerüchün nyu kvulomvu kela hyula kemvuthen anyun nkhi nmvue nshvu hümvu.
- ⁹A-le kenrun nyu pe me kenjün, lo pe kendinyu tsüşü; a-kemitsin le kethonthen bin hü; a-le kvu lo mele a-rühvu.
- ¹⁰Serikemvunyu le tsü hyu shüo anyunta hü; a-le a-hü keta tseo ndi lahü; serikemvunyu kenrin we a-kon kendi thyüla hü.

Lühin 113

Npugü Kegwa Keshwen

- ¹Npugü shwen! Shwenlo, O Npugü go dan, Npugü zan shwenlo lo!
- ²Ntsoka gerho kethonthen Npugü zan shwenlo!
- ³Yhüko kechwi ka gü keche keti Npugü zan shwen züle!
- ⁴Npugü le senye aphu soki tetso, lo a-zan kechwi le tsang nyeki tetso.
- ⁵Temi nme ketetso ki dun kebin Npugü ngun Sunggigü hontse ndi.
- ⁶a-le ketetso ki yhun hü ai nkhün tsüryüo tsang lo kazü nri hü.
- ⁷A-le nnyo kenphü günyu kendinyu penso shü, lo kenjün thyüsa kethyü nyu rhokedyünyu penso shüo
- ⁸anyugun no keda nyenyu zen kepvüshe, lo a-temi keda nyenyu zen-o bin lo nrün genyu.
- ⁹Ale a-kanyu nyu kendi gi rühvu, lo a-nyenyu pe a-tsüo no a-sherhünlo. Npugü shwen!

Lühin 114

Nkenkelo Lü

- ¹Israel le Ijpt nken chwikeryü, lo Jakob kaminyu le tesin dan nyu chwi kejü ka,
- ²Juda le Npugü temi kenshün ju, lo Israel le a-hon dan thyü lola.

³Zida güle nrishüo tinla, Jordan züle sun tinla.

⁴Kazüthun dan le tenyütse hontse nchwe lo rincho dan le tanyü nyu dan hontse shwagwün.

⁵O Zida nle tinkela tsüle nyu genyu ola? O Jordan nle nyu thyüo sun tinla ola?

⁶O Kazüthun dan hagin le nyu genyu tenyütse hontse nchwe la? Rincho dan hagin le nyu genyu tanyü nyu dan hontse shwagwün la?

⁷O kazü, Npugü mhundyü nyu ndün lo, Jakob Sunggigü mhundyü nyu,

⁸tsonye gü kelu pe züben nme thyü kela lo tsotsü gü kelu pe zükepen bin nme thyü kela gü.

Lühin 115

Ketsin Sunggigü Le Nme me

¹A gun mvu, O Npugü, a gun mvu, ai nle sozin kehü, lo nketsin gü genyu zankechwi pe ntsü zü!

²Nyuthyüo senye kecha no, "Anyugun Sunggigü le diki la," tsonzo tila?

³A gun Sunggigü le tsangge hü; a-le nyu le a-kenyü yo tsü thyü bin hünyo.

⁴Anyugun teromen we temi le suna rakagi pe thyü.

⁵Anyugun mün le bin, ai jozo hümvu; a-yhütyü le bin ai hyu hümvu.

⁶Anyu nyetin le bin, ai nyülo hümvu, a-hikon le bin, ai tha rünyü hümvu.

⁷Anyugun ben le bin, ai sen-o tha thyülo hümvu, a-pha le bin, ai tsonchülo hümvu; lo anyugun le nra hümvu.

⁸Anyugun thyü keshü lo anyugun tenyen kehünyu aphu no anyugun le thyü keshü teromen hontse lalo.

⁹O Israel Npugü, tenyenlo! A-le hagin keche lo hagin gida güle.

¹⁰O Aaron kaminyu, Npugü tenyen lo! A-le hagin keche lo hagin gida güle.

¹¹Hagin Npugü nshvu kehünyu, Npugü tenyenlo! A-le hagin keche lo hagin gida güle.

¹²Npugü le ngun rüchün hünyo; a-le jochü pe n gun tsüle; a-le jochü pe Israel kaminyu tsüti a-le jochü pe Aaron kaminyu tsüti.

¹³Npugü le jochü pe a-rühu kehü, keshe lo kedae tsüti.

¹⁴Npugü no yhun kechvü pe nle lo n nyenyue tsülo!

¹⁵Tsang lo kazü thyü keshü gü, Npugü no jochü pe ntsü nda!

¹⁶Tsang le Npugü hon, ai a-le kazü gü we pe temi tsü shü laso.

¹⁷Kesinyu nmvue kesi kazünyu yü kela dan le Npugü shwen hümvu.

¹⁸Ai n gun kerhün nyu we ntso ka gü kethonthen keti Npugü shwen hüti. Npugü shwen!

Lühin 116

Kesinyu Kenikeshü Nme Le Sunggigü Keshwen

¹Ale Npugü sohü nle, a-le akhwe lo a kehi nyü keshü genyu.

²A-le a khwenyü kebin genyu, ale rhün kebin then ako hüti.

³Kesi kenshvu le a tehun lola; sika kenshvu dan tsüle a-sü lola; ashese lo kenjün thyüla.

⁴Tsüka ale Npugü koshü, “O Npugü, ale nka hibin nle, a keyhun keni shüta,” tsonshü.

⁵Npugü le me so lo kemitsin gü; ngun Sunggigü le me shwi njün hü.

⁶Npugü le keche kendinyu ntsen hü; ale kenshvunyu kebin ka a-le a kenishü.

⁷Peche lolo, O a kapu, Npugü le agenyu gwasu kethyü genyu.

⁸Kechamvule nle kesinyu a kenishü; a yhüphu no che mvula lo ale chelalo kegwa nyu a-le a ntsenshü.

⁹Tsügenyu ale kerhün nyu kazünyu Npugü mhundyü nyu tsonchü ti.

¹⁰“Mele a nshwe sa laso,” ale tsonzo bin-e tenyen binti,

¹¹lo ale a shese salao, “Temi hile tenyen bin-e aphu a-kenrun hile,” tsonzo lae ale tenyen binti.

¹²Ale nyu pe Npugü tsü tila, a-le age tha kegwa thyü keshü aphu genyu.

¹³Ale kenikelo honpen gü penso-o Npugü zan koti,

¹⁴Ale a-temi dan aphu mhundyü nyu ale nyu zoshü njüyo tsüpe Npugü tsüti.

¹⁵Npugü mhundyü nyu a-temi kenshün nyu kesi le a-min tsensa.

¹⁶O Npugü, ale n go le; ale n lothyü ti, ajvü le thyü kehü hontse. Nle kesinyu a kenishü laso.

¹⁷Ale chenkeno kershvu thyüpe ntsü lo Npugü zan koti.

¹⁸Ale a-temi dan aphu mhundyünyu ale nyu zoshü njüyo tsü pe Npugü tsüti.

¹⁹Npugü ka gü kamhun nyu, O Jerusalem, n dan nyu tsü hontse ti. Npugü shwen!

Lühin 117

Npugü Keshwen

- ¹Npugü shwenlo, senye apfu! Temi apfu a-shwenlo!
²A-le nsozin kehü tsüle gonri lo Npugü ketsin gü tsüle kethonthen bin kehü genyu. Npugü shwen!

Lühin 118

Kvukelo Chenkeno Kehi

- ¹O chenkeno pe Npugü tsülo, a-le gwa kethyü genyu; a-keso le kethonthen bin hünyo.
²Israel no zolo, "A-keso le kethonthen bin hü nle."
³Aaron kaminyu no zolo, "A-keso le kethonthen bin hü nle."
⁴Senyu le Npugü nshvu hüyo tsünyu no zolo, "A-keso le kethonthen bin hü nle."
⁵Ale shekese nyu bin-o Npugü koshü; tsontsin Npugü le a kehi nyüshüo a khishwi shüla.
⁶Npugü le azen hü, ale nshvumvu; temi le age nyu thyü lo tila?
⁷Npugü le ache titse hü; tsügenyu a kenrhinyu kvulo mvukela ale hyuti.
⁸Temi tenyen kebin nyeki Npugü techwen kelo gü we gwakvu.
⁹Rajanyu dan tenyen kebin nyeki Npugü techwen kelo gü we gwakvu.
¹⁰Senye apfu ahun kenthün bin; ai Npugü zan sen-o ale tsüdan apfu nkela!
¹¹Anyugun le ahunpfü bin, ahun kenthün shü pfü bin; ai Npugü zan sen-o ale tsüdan apfu nkela!
¹²Anyugun le khu hontse ahunpfü bin, anyugun le nnyü pe tsehü sen kero mah hontse bin ai Npugü zan sen-o ale tsüdan apfu nkela!
¹³A when salo kela genyu ale che gü jüla! ai Npugü le ache shü.
¹⁴Npugü le athyü nko nkin shü; lo a-le a kenilo.
¹⁵Kemitsin nyu phika nyu kvukelo nyunkenyü lü khwen nyü shüta: "Npugü kekvu le tsü thyüshü!
¹⁶A-kekvu le kvukelo senryüo ngun tsü laso-- Npugü kekvu le tsü thyüshü!"
¹⁷Ale sila loho; ai yhun-o Npugü thodan zope mehi ti.
¹⁸Npugü le a nthyü nnyü sa shü, ai a-le ano sila mvu.

¹⁹Kemitsin chwida dan khinshe pe atsü shüta; ano tsünyu yüo chenkeno pe ntsü nrün genyu.

²⁰Hile Npugü chwida güle; Kemitsin nyu le tsünyu yüti.

²¹Nle a kehi kenishü lo a kenikelo gü thyülo kela genyu ale n cheno le.

²²Ka kethyünyu dan le a-min kendi hontse khe kela tso gü le sen mvulo keshvu tsin thyülo laso.

²³Hile Npugü le thyü keshü; tsüle ngun yhühyu ka ndun kethyü.

²⁴Hile Npugü le thyü keshü jon güle; ngun tsünyu shekerhün thyü lo n kenyülo ti lenu.

²⁵O Npugü, agun le nka hibin nle, agun kenishü ta! Lo gwakenye kelo pe agun tsüta!

²⁶Npugü zan nyu ryükejü güno jochü kepfü gü thyülo! Agun le Npugü ka günyu jochüpe ntsü bin nle.

²⁷Npugü le Sunggigü, lo a-le keben pe ngun tsü laso. Senro dan senlo-o nga lo, lo tsonchü kershvubin gü hun lo!

²⁸Nle a Sunggigü, lo ale chenkeno pe ntsüti; nle a Sunggigü, ale nkeda pe zoti.

²⁹O chenkeno pe Npugü tsülo, a-le gwa kethyü genyu; a-keso le kethonthen.

Lühin 119

Npugü Tejvü

¹Meno nmulo keha keyhun nyu lo Npugü jvü günyu tsonchü kehü güle jochü kepfü nyu.

²A-jo hokeshü then kehü lo a-nyun aphu sen-o a-fü kehü nyu le jochü kepfü nyu.

³Anyugun le thyüzü mvu; anyugun le Npugü tson nyu tsonchü hü.

⁴Nle agun no n jodan thenzin hü lotse ahza khishü.

⁵O n jodan thyüzen binlo nrün genyu a tson dan no njü bin lo nda!

⁶Tsonlo yatselo ayhütyü le n johokeshü dan ge nnu mvu binlo-o ale kejpfüla loho.

⁷Ale n jo kemitsin dan shakelo ka, ale anyun njü-o nshwen loti.

⁸Ale n jodan zen tile; O a khela nyata!

Npugü Tejvü Gü Kezen

⁹Dihontse selo nme le a-keyhun nshün bin lo gwa tila? Tsüle n jo then kelo genyu ti.

- ¹⁰A nyun aphu sen-o ale n fü ti; ano n johokeshü nken-o nmhon tinla nyata.
- ¹¹Ale n ntsun-o kemu thyü tinla lo keshvu genyu n jo pe a nyun nyu shüpfü hü nle.
- ¹²Ale nshwen hü nle, O Npugü; n jvü pe a senthyü shüta.
- ¹³Ale n mün nyu chwikeryü n jvü dan aphu zo pe me hi shü laso.
- ¹⁴Ale kenya kechon le bin kelo nyeki n johokeshü dan kethen le a kenyü kvule.
- ¹⁵Ale n jodan rüchün ntsun lo ntson dan nri hüti.
- ¹⁶Ale n jvü dan le a kenyü hüti; ale njo nmhin la lohao

Npugü Tejvü nyu Nyun Kenyü Kebin

- ¹⁷Ngogü chesa shüta, n jozen hü nrün genyu.
- ¹⁸Ano n jvünyu ndun kethyü dan hyulo nrün genyu a yhytyü khinshe shüta.
- ¹⁹Ale kazü nyu kenjwen nyu nme le; n johokeshü dan pe a kebu la nyalo.
- ²⁰A kapu le gwünkho aphu ka n jvüdan nnyü ho ritsin bin hünyo.
- ²¹Nle ketekho kehünyu rho hünyo; n johokeshü thyü zen kemvu nyu swentsü laso.
- ²²Ale n jvüdan thyüzen kehü genyu, anyugun le a shwinyü lo a kenshwe tsü sen tinla lo.
- ²³Rajanyu jule a ntsun-o tharhi bin-e ngogü le n jodan rüchün ntsun binti.
- ²⁴N senkethyü jo dan tsüle a kenyü, tsüdan le a senkethyü nyu.

Npugü Tejvü then titse Kelo

- ²⁵Ale kvulomvu lao kenphü nyu che laso; nle zo kenjü hontse athyü nrhün shüta.
- ²⁶Ale atho dan zo keshü ka nle ajo kenishü; n jvüdan pe a senthyü shüta.
- ²⁷Ano n jodan shakekho lotta, lo ale ntho ndun kethyü dan rüchün ntsun hüti.
- ²⁸Nyun gwakemvu le a sokvulo laso; nle zo kenjü hontse athyü nkvu shüta.
- ²⁹Tson gwakemvu pe a nrhi shülo; lo shwinjün-o n jvü pe a senthyü shülo.
- ³⁰Ale ketsin tson gü kejü lo laso, lo n jvüdan pe a mhundyü ka shüzin hü.
- ³¹O Npugü, ale n senkethyü jodan then hü nle; a khipa keja kepfü nyu shünya.
- ³²Ale n johokeshü dan then ti, lo nle ano thasha kenyelo nrün genyu.

Shakekho kelo Kehi

- ³³O Npugü, n jodan kon pe a senthyü shülo; lo ale a-gwünkho aphu tsü thenti.

³⁴Ano n jozen lo nrün genyu thasha kekho kelo pe atsü shüta lo ale anyun apfu pe tsü thyü zen ti.

³⁵A tson tsin pe n johokeshü tson günyu shü shü ta, ale tsünyu a kenyü kehü genyu.

³⁶A nyun thyü pe kenya kefü mvule n jvü kipun shülo.

³⁷Kenrun kenryü nyu a yhyüthyü thyü kelu shülo; lo n tson nyu kerhün pe atsü ta.

³⁸N nshvu kehünyu genyu nle zoshwi shü kenjü tsü n gogü ka zo ketseni shülo.

³⁹Ale nshvu kehü tetsin gü pe a nrhi lalo; n jvü dan le gwa kethyü genyu.

⁴⁰Hire, ale n senkethyü jodan nnyü hü; n kemitsin nyu kerhün pe atsülo.

Npugü tejvü gü ketenyen

⁴¹O Npugü nle ditsüki aso hüyo pe a hi shüta, lo nle zo kenjü hontse a kenishü ta.

⁴²Tsonyatselo ale a nshwe kehünyu jokeni keshü kon le bin loti; ale njo tenyen kehü genyu.

⁴³Lo a ge ketsin jo gü sen tinla nya, a kenrin le n jo nyu kebin genyu.

⁴⁴Ale kethonthen n jvü zen hüti.

⁴⁵Lo ale kekkin kendinyu hüti, ale n senkethyü jo gü fü kelo genyu.

⁴⁶Ale rajanyu mhundyü nyue n jo pe zo ti; lo keja loho.

⁴⁷Kechamvule ale n johokeshü dan tsüle a kenyü, ale tsü sohü.

⁴⁸Ale n johokeshü dan so lo rühvü hü, lo ale n senkethyü jo dan tsü rüchün hüti.

Npugü tejvü rüchün peche kethyü

⁴⁹Nle n go, a higü ka zoshü kenjü a kenrin le kebin gü tsü rüchün shülo.

⁵⁰A kenjün kethyü nyue nle a ka zoshü kenjü tsüle anyun thyü nbwen lo kerhün khishü hü.

⁵¹Ketekho kehünyu le azintse a shwinyü hü, ai ale n jvünyu ranila mvu.

⁵²O Npugü, ale nduka n jvü dan rüchün keshü ka, anyun thyü nbwen lo hü.

⁵³Serikemvunyu le n jvü borho kebin hyu keshü ka, anyunta lahü.

⁵⁴Kazünyu kenjwen kahi n senkethyü jo pe alü thyü.

⁵⁵O Npugü kheje ki ale n zan rüchün lo n jvü then hü nle.

⁵⁶Ale n jokezen nyu jochü hyulo.

Npugü Tejvü gü Rühvu Kethyü

⁵⁷Npugü le a kenyü aphu khishü kehü gü, ale n jodan then titse zoshwishü laso.

⁵⁸Ale anyun aphu sen-o nka hi hü nle; nle zo kenjü hontse a shwinjün shülo.

⁵⁹Ale a tson dan rüchün shüo, n jo kipun ryü laso.

⁶⁰Ale ntsüla mvuo whütse n johokeshü dan thenlo la.

⁶¹Serikemvu gü le chwe tso pe a nsen njü, ai ale n jvü gü nmhin lamvu.

⁶²N kemitsin jvü dan genyu tsanglu kie ale so-o nshwen hü.

⁶³Ale n lotho nyu aphu lo senyu le n senkethyü jo then hüyo tsüdan pvü güle.

⁶⁴O Npugü, n keso le kazü sü bin; n johokeshü dan pe a senthyü shüta.

Npugü Tejvü Min Ketsen

⁶⁵O Npugü, n jo hontse nle n gogü ge gwa sa shü.

⁶⁶Kensü lo thakesha pe a senthyü shüta, ale n jo dan tenyen kehü genyu.

⁶⁷A nthyü nnyü keshü mhundyü we ale tson gwünzü tinla; ai ntso kawe ale n jo then hü.

⁶⁸Nle gwa lo thakegwa thyü hü; njo pe a senthyü shüta.

⁶⁹Ketekho kehünyu le nku-o arüla zohü; ai ale anyun aphu sen-o n senkethyü jo thyüzen hünyo.

⁷⁰temi hidan le thasha kekho kelo ndi; ai awe n jvü le a kenyü le.

⁷¹Ano n jodan shalo nrün genyu, ale shaja thyü kela tsüle agenyu gwa laso.

⁷²Suna raka yie yie nyeki n tejvü güle agenyu gwakvu.

Npugü tejvü gü Kenjü

⁷³Nle a rhenshü lo athyü kezegwa shü; ano nle johokeshü dan shalo nrün genyu thasha kekho kelo pe atsüta.

⁷⁴Ale n jonyu a kenrin le kebin genyu nnshvu kehünyu le a hy-o a-sherhün ti.

⁷⁵O Npugü, nle me jün kekera tsüle kenjü nyu lo nle a nthyü nnyü keshü tsüle njü tse ale sha.

⁷⁶Nle ngogü ka n joshü kenjü hontse, nle sozin kehü tsü pe anyun thyü nbwen shüta.

⁷⁷A no rhünlo nrün genyu n shwikenjün no aki ryüta, n tejvü le a kenyü kethyü genyu.

⁷⁸Ketekho kehü güno keja pfüla lo, anyugun le nku-o a nmu kethyü genyu; a we, n senkethyü jodan rüchün hüti.

79N nshvu kehü nyu no n jo shalo nrün genyu aki ryü nda.

80A lope keja kepfü nyu shüla mvu nrün genyu, anyun no n jo nyu nmulo keho thyülo nda.

Kenishülo Tse Kehi

81Ale nno a kenikeshü khwe pe a hokeli laso; ale n jo nrin bin hü.

82A yhytyü le nle zokeshü tsü nrilo keho thyü bin nle; “Nle digwünkho ka anyun thyü nbwen shü tila?” tse ale ketso hü nle.

83Ale mah kekhu nyu thyügitsun kenko hontse kelasi genyu; tson-e ale n johokeshü nmhin lamvu.

84N gogü no dithenki khwen mvulo shvula? Nle dinyü a nthyyünyü kehü nyu jün kera tila?

85Ketekho-o n tejvü zen hü kemvunyu le chwen tso pe a nsen bin nyo.

86N johokeshü dan aphu tenyen lokü; anyugun le kenku nyu a nthyyü nnyü bin nyo; a che shülo!

87Anyugun le a dushvula khe tse, ai ale n senkethyü jodan khe lamvu.

88Ano n jodan thyüzen lo nrün genyu nle sozin kehü nyu a keyhun nrho shüta.

Npugü Tejvü Ketenyen

89O Npugü, n jo le tsangge kethonthen nnulo keho thyü pe bin laso.

90N ketsin le shenhe aphu nyu hü; nle kazü gü thyüshü lo tsüle bin.

91Nle thyüshü kela tsüle nthu keti bin; tsü aphu n go genyu.

92N tejvü le athyü kesherhün shü kemvu we, ale a kenjün kethyü nyu tsü nkela nrün.

93Ale thame ka n senkethyü jodan nmhinla loho; tsüdan ge nle kerhün pe a ketsü genyu.

94Ale nhon le, a kenishülo; ale n johokeshü dan zen ti.

95Serikemvunyu le a nkela ti tse a khwe bin; ai ale n jodan rüchün bin hü nle.

96Tha lihie a-keni le kebin ale shalo laso; ai n jodan we gwapen.

Npugü Tejvü gü Keso

97O, ditsüki thyü n tejvü le a kenyü la! Ale jongwün tsü rüchün hü nle.

98Gwünkho aphu ka n jo le azen kehü genyu tsüle a thyü pe a shwikerüchün nyu nyeki thasha kvula hü.

99 Ale n jodan rüchün ntsun kehü genyu, ale a senkethyünyu apfu nyeki thasha kvu.

100 Ale n senkethyü jodan thyüzen kehü genyu, Püshünyu nyeki thasha kvu.

101 Ale n jo thyüzen nrün genyu, serikemvu tson lihi nyue apha sünilo la.

102 Nle a senthyükeshü genyu ale n jo nyu rani tinla mvu.

103 N jodan le agenyu ditsüki thyü nnyüla, khuzü nyeki amün nyu nnyü kvule!

104 N senkethyü jonyu ale thasha kekho lo; tsügenyu ale ketsin kemvu tson lihie ntsü.

Npugü Tejvü nyu Keben

105 N jo le a pha keben mahne lo atson keben nme le.

106 Ale n kemitsin jodan then titse se-o zo laso lo tsüle ketsin.

107 A nthyü nnyü sa laso, O Npugü; n jo hontse kerhün pe atsülo.

108 O Npugü, ale chenkeno kehi pe n ketsü lo lota, lo n jodan pe a senthyü shüta.

109 Ale silalo kegwa nyu hüzin bin nle, tson-e ale n tejvü nmhin lamvu.

110 Serikemvu gü le a nsen njü, ai ale n senkethyü jodan gwünzü lamvu.

111 N jodan le kethonthen ahon le; ele, tsüle anyun ki shekerhün gü le.

112 Ale sikemvu then n tejvü dan thyüzen titse rhilo laso.

Npugü Tejvü gü nyu Kenshvu Kendi

113 Ale kenyu hvu kehünyu shwirüchün, ai n tejvü le a kenyü.

114 Nle a kebu bin le, lo a gida; ale n jo nyu a kenrin le bin nyo.

115 Hagun gwakemvu kethyü nyu, a nrhi tinla lo; ale a Sungigü johokeshü dan then tile.

116 Ano yhunlo nrün genyu nle zo keshü hontse a nmhu lota, lo a kenrin nyu a khipe keja kepfü thyüla nya!

117 Ano n jodan rühvu zin hülo nrün genyu, a nmhu lo-o a kenishü ta.

118 Nle n tejvü gwünzü tin kelanyu apfu kenila hünyo; ele, anyugun kelikelu tsüle kenrun.

119 Nle kazü nyu serikemvunyu apfu pe kerhu nme hontse laso; tsügenyu n jodan le a kenyü.

120 Ale n kenshvu genyu ndün bin nle, lo ale nle me jün kekera tsü nshvu le.

Npugü Tejvü gü Kezen

- 121 Ale nyu le njü lo gwayo tsü thyüshü; a khepe a nshwe kehünyu tsüla nyalo.
- 122 Nle n gogü cheshü titse n johoshü lo; ketekho kehünyu no a nshwela nyalo.
- 123 A yhütyü le nle kenikelo, lo nle kemitsin nyu zoshwi kenjü gü thyüpen keshü nrilo ho bin laso.
- 124 Nle sozin kehü nyu tsü n gogü ge thyüshü, lo n jo pe a senthyü shülo.
- 125 Ale n go le; ano n jodan shalo nrün genyu thasha kekho kelo pe atsülo!
- 126 Npugü, nle thyükeshü gwünkho so, temi dan le n tejvü borho bin kela genyu.
- 127 Ale suna lo suna kenshün nyeki n johokeshü dan le a kenyü kvu.
- 128 Tsügenyu ale n senkethyü jo aphu then hü nle; ale tson ketsin kemvu lihie ntsü.

Npugü Tejvü gü zen nyü

- 129 N jodan le ndunthyü; tsügenyu ale anyun aphu sen-o tsü thyüzen hünyo.
- 130 N jo dan kon zokho keshü le keben khishü hü; tsüle thasha kekho kelo khipe tha rüchün lo shakemvu nyu tsüshü hünyo.
- 131 Ale n johokeshü dan nnyü ho kethyü genyu amün kvu pfüo henfü tse shü hü.
- 132 Nle n zan nyu a-kenyü kehünyu ge thyüshü kehü hontse aki raniryüo a shwi njün shüta.
- 133 Nle zoshü kenjü hontse chela lo kegwanyu a ntsenlo; lo gwakemvu güno a nyekvula nya.
- 134 Ano n senkethyü jodan zenhü nrün genyu temi le a kenshwe nyu a rhinhilo lo.
- 135 Nmhun keben pe n gogü nrishü, lo n tejvü pe a senthyü shülo.
- 136 Temi le n tejvü zen kemvu genyu ayhüphu che pe züri ketsun hontse lale.

Npugü Tejvü gü Kenjü

- 137 O Npugü, nle kemitsin gü le, lo n tejvü le njü.
- 138 Nle khikeshü tejvü le aphu nshün lo njü.
- 139 A kenrhinyu le n jodan nmhin kela genyu, anyunkenta le mah hontse anyun ro bin nyo.
- 140 Nle zoshwi keshü jo le nshün ri! Lo n gogü le tsüle a-kenyü hü!
- 141 Ale she lo mele a nshwe hü, tson-e ale n senkethyü jodan nmhin lamvu.
- 142 N kemitsin le kethonthen, lo n tejvü le a-zintse ketsin.

143 Kenjün kethyü lo nyunkenkhi le agen ryü ai n johokeshü dan le akenyü.

144 N jodan le kethonthen ketsin; ano yhun nrün genyu thasha kekho kelo pe atsülo.

Kenishülo Tse Kehi

145 A nyun apfu pe ale nko bin nle; O Npugü, a kehi kenishülo, ale n jvü zen ti!

146 Ale nko hü; ano n jozen nrün genyu a kenishü ta.

147 Lonyü tsangben kemvu ka ale soryü nka keche hi; ale n jo nyu akenrin le bin nle.

148 Nle zo keshü jo rüchün nrün genyu ale khejenyue ayhü ketsümvu.

149 Nle sozin kehünyu a khwen nyü shülo; O Npugü, n shwikenjün nyu a keyhun ntsen shülo.

150 Gwakemvu sen-o a nthüünnyü kehü nyu le akho nni ryü zhü; anyugun le thame ka n jvü zen hümvu.

151 Ai O Npugü, nle akho nni bin nyo, lo n johokeshü dan apfu ketsin.

152 Ale ndukanyu n senkethyü jo sha laso, nle kethonthen genyu tsüdan thyüshü laso.

Keche kehi

153 A kenjün kethyü nrishüo, akenishülo, ale n tejvü nmhin la kemvu genyu.

154 A jünzo-o a rhinhi shülo; nle zokeshü hontse kerhün pe atsülo.

155 Kenikelo le serikemvu gü zen nithen, anyugun le n tejvü dan zen hü kemvu genyu.

156 O Npugü, n shwikenjün le gon; n shwikenjün nyu a kenishülo.

157 A nthüünnyü kehü lo a shwikerüchün nyu le chonsa, ai ale n jonyu rani tinla mvu.

158 Ale kekhün kekho kehü dan nrishü, ale tsü shwi ntsü rila, anyugun le n jodan zen hü kemvu genyu.

159 Ale dihontse n senkethyü jo le akenyü hüyo nrishülo, Npugü. Nle sozin kehü hontse akeyhun ntsen shüta!

160 N jodan apfu ketsin; lo n kemitsin jvü lihie kethonthen bin hü.

Thyü kenshün pe Npugü Tejvü nyu keshü

161 Raja dan le a-kon kendi ka a nthüü nnyü la, ai ale n jo nshvu lo rühvü hünyo.

162 Temi nme le kenya kechon hyulo-o a-sherhün kehü hontse njo le akenyü hünyo.

163 Ale kenku nyu shwinyü mvu lo ntsü, ai n tejvü le akenyü.

164 N kemitsin jvü dan genyu ale khenyü me gwün tsenyü ge nshwe hünyo.

165 N tejvü le a-kenyü kehü nyu le nyun kebwen keda le bin hü; thame-e anyugun pha nsü loho.

166 O Npugü, ale n kenikelo nrin bin, lo n johokeshü dan zen hünyo.

167 Ale n jodan zen hü; lo tsüle akenyü ritsin.

168 Ale n senkethyü lo n johokeshü zen hü; ale thyü kebin apfu nle hyu bin nyo.

Keche Kehi

169 O Npugü, a kenra khwen no nmhundyü ka ryü lota; n jo hontse thasha kekho kelo pe a tsüta!

170 A kehi no nmhundyü ka ryü lota; n jo hontse a khishwi shüta.

171 Nle n jo pe a senthyü keshü genyu, ale nshwen hüti.

172 N jodan apfu njü kethyü genyu, ale n tejvü ge keron lüthyü ti.

173 Ale n senkethyü jodan kejülo kela genyu, nle a kecheshü ti tse ndalo lo.

174 O Npugü, ale n kenikelo nnyü bin nle! Lo n tejvü le akenyü le.

175 Ano n shwen hülo nrün genyu ano yhun bin ta; lo n jodan no a cheshü nda.

176 Ale nmhen kela tanyü nme hontse tson gwünzü tinla so; ai ale n johokeshü dan nmhinla kemvu genyu n gogü hi fülo ta.

Lühin 120

Keche Kehi

1 Ale kenjün thyü kebin nyu Npugü koshü, lo a-le akehi nyüshü.

2 O Npugü, "Kenku mün lo me kesa yi nyu akhishwi shüta."

3 Nyu pe ntsü shü mon? Lo n ge nyuthyü sin shü mon, kenku gü?

4 Teri kekvu nyu thora kentsen pe mahgi kenhon sin shü tile!

5 Hagun dan nyu keyhun le gwamvu pe Meshek nmvue Kedar nyu dan nyu keyhun hontse.

6 Thon ritsin ale kengü kegwa ntsü kehünyu dan nyu bin laso.

7 Ale kengü kegwa le akenyü; tsü zolo anyugun le teri gü le anyu kenyü.

Lühin 121

Npugü Agun Kentsen Gü

- ¹Ale nyiso-o rincho dan nrishü; a keche le dikipon ryü mon?
- ²A keche le tsang lo kazü thyü keshü gü, Npugü kipun ryühü.
- ³A-le nno chela loho; n ntsen kehü güle n ngü tinla hümvu.
- ⁴Hire, Israel ntsen kehü güle nngü nmvue jü loho.
- ⁵Npugü le n kentsen gü; Npugü le n nzhüzin hüo n kesun güle.
- ⁶Nhenyu yhäko nmvue kheje ki sheh no npho nthüla loho.
- ⁷Gwakemvu aphu nyu Npugü le n ntsen; lo a-le n keyhun ntsenlo ti.
- ⁸Npugü le ntsoka lo kethonthen n kechwü keyü ntsenlo ti.

Lühin 122

Jerusalem Keshwen

- ¹Mele aka, "Ngun Npugü kaki gun tile nu," tse zo keshü ka ale akenyü rihü!
- ²O Jerusalem n khinrun nyuzin agun le sobin nle!
- ³Jerusalem tsüle nyida thyü kerhün pe nnu mvu kebin nme.
- ⁴Tsünyu tsü tsipwen dan le nsin hü, Israel temi dan le, chenkeno pe Npugü tsü ti tse a-le ahza khi keshü hontse. titse tsünyu nsinhü.
- ⁵Hinyu Israel nyu raja dan le bin-o a-temi dan jün kera hü.
- ⁶Jerusalem nyu gwaketho no bin lo nrün genyu hilo: "N so kehü nyu no gwa kenyelo nda.
- ⁷Gwaketho no n chwida nyuzin bin lo, lo n raja ka dan nyu kenshvu kendi no binlo."
- ⁸Tsasikezen nyu lo a pvünyu dan genyu, ale zoshüti, "Gwaketho no n dan nyu binlo."
- ⁹Ngun Npugü Sunggigü ka gü genyu ale hagin genyu hiti.

Lühin 123

Shwikenjün Kehi

- ¹O tsangge rajakhün ge kebin gü, ale n nri hü nle.

²Hire, gonyu le a-npugü ben shwi bin kehü lo gogi le a-npugi ben shwi bin kehü hontse, agun le Npugü agun Sunggigü nrihü nle.

³Agun njün shülo, O Npugü, agun njün shülo; agun le tetsin pfürila sele.

⁴Thon ritsin kenya nyu no agun shwinyü, lo ketekho kehünyu no agun nshwe laso.

Lühin 124

Sunggigü Le A-temi dan Kentsen Gü

¹Npugü le ngun denzin mvu yatse kethyü we nyuthyü nrün la? Israel zo shülo!

²“Npugü le ngun denzin mvu yatse kethyü we temi le ngun ntsun sokeryü ka,

³anyugun nyuntao ngun ntsun keryü ka ngun kerhün nyilo la nrün;

⁴tson-o zükeda le ngun kenyo pfü tinla, lo zü le ngun kemihen kelai so,

⁵tsühontseo zükeda terhi nyu ngun nrhe shvula nrün le.”

⁶Npugü le ngun shwikerüchün nyu no ngun nkela kemvu genyu chenkeno pe a-tsü lonu.

⁷Tegü le me sen nyu jonthü chwikelo hontse ngun le chwilo laso!

⁸Ngun kekeche le tsang lo kazü thyükeshe Npugü ki ryü hünyo.

Lühin 125

Sunggigü Temi dan Ntsen Kebin

¹Npugü tenyen kehünyu le Zion kazüthun nnu lalo keho, lo binzin kehü gü a-keme.

²Kazüthun le Jerusalem hunpfü kebin hontse Npugü le a-temi dan hunpfü hünyo, ntsoka lo kethonthen.

³Serikemvu güno azintse kemitsin nyu kazü sogon bin loho; tsonbin yatselo kemitsin nyu-e gwakemvu thyü tinlae logwa.

⁴O Npugü, kegwa thyü kehünyu, lo senyu le anyun njü hüyo tsünyu ge kegwa thyü shülo.

⁵Ai nle shaja pe serikemvu gü ketsü ka, senyu le ntson khela yo shaja pe tsünyu ko tsülo. Gwaketho no Israel zen bin lo!

Lühin 126

Khishwi Shülo Tse Kehi

- ¹Npugü le agun zen niryü Jerusalem nyu keshü ka, tsüle nmin ki hontse!
- ²Tsökatsü ditsüki thyü agun le nnyü, lo shekerhün lüthyü yono! Tson-o senye kechadan le agun rüla kenthon-o, "Npugü le anyugun genyu thakeda thyüshü laso," tsonhü.
- ³Npugü le ngun genyu thakeda thyüshü laso; tsügenyu nsherhün rile.
- ⁴Tsangkenri le zü senryü züzhe kesin nyu keshü hontse, Npugü agun no gwakenye ni lota.
- ⁵Yhüphu cheo ntsishü kebin nyu no, shekerhün thyü gvülo nda!
- ⁶Gwün titse ntsipfü chüchwi kela güle logvü pfüo shekerhün lüthyü kaki ryüti.

Lühin 127

Sunggigü Kegwa Keshwen

- ¹Npugü le ka gü thyüshü kemvu we, tsü kethyü nyu dan le thyüja thyü laso; Npugü le nyida gü khwen bin kemvu we, rikhun nyu le chon kebin tsüle a-kenrun.
- ²Nle n chvü fü kenjün thyüo lonyü nshwe so lo ntsüki zhü kehü tsüle thaja; Npugü le a-le so kehünyu le zhü kebin ka khipe tsü kehü genyu.
- ³N nyenyu tsüle Npugü kipun kenrun nyu hyu kelo le; anyugun le jochü ketsin le.
- ⁴N nyenyu selo tsüle terikekvu nyu ben nyu tholevü tsi hontse le.
- ⁵Tholevü tsi hontse kechon kebin nyu le jochü kepfü nyu. A-le khinrun nyu a-shwikerüchün nyu zen keteno kethyü ka tsüdan no a-nyekvula loho.

Lühin 128

Npugü Jozen Kehünyu Chün

- ¹Npugü nshvu lo a-johokeshü zen kehünyu le jochü kepfünyu.
- ²Nle thathyükeshü rasha gü tyüti; nle nkenyü lo gwakenye loti.
- ³Nnu le nkanyu vain nshakegwa hontse binti; nnyenyu le nmiz hun pe Oliv tesen hontse ti.
- ⁴Hire, Npugü nshvu kehü güle hihontse jochü pfüti.
- ⁵Npugü no Zion nyu jochü pe ntsülo! Nno n yhunthen Jerusalem le gwakenye kebin hyu nda!
- ⁶Nno n nyenyu ju nyenyu hyu nda! Gwaketho no Israel ge binlo.

Lühin 129

Israel Shwinyü Kemvunyu Kentsun Kehi

- ¹Israel, n shwikerüchün nyu le n ncheka nyu dihontse nthüünnyü ryüyo zoshülo.
- ²“Anyugun le a nche kanyu a nthüü nnyü ryü, ai anyugun le anyeki kvu lomvu.
- ³Anyugun le a senren jün ntsun sa pe low keyhen hontse la.
- ⁴Npugü le kemitsin gü, a-le donyu a hoshü laso.”
- ⁵Zion shwi ntsü kehünyu aphu no keja pfülaao rani tinla lo.
- ⁶Anyugun no ka so ge tehen le tsüchwi ryüo, gonlo kemvu ka rügu la kehü hontse lalo;
- ⁷temi nme tsü kequen nmvue phin kerhün sen tin hümvu.
- ⁸Tsü nken ketin nyu nme-e, “Npugü jochü no n ge bin lo! Agun le Npugü zan nyu jochü pe ntsü hü nle.” tson zo loho.

Lühin 130

Kechye Kehi

- ¹O Npugü, ale shese sao nko bin nle.
- ²Npugü, a khwenyü shüta; ale keche hishü kebin khwen nyü shüta!
- ³O Npugü, nle agun kezükemu rüchün ti yatse kethyü we, segü le sun bin lomom?
- ⁴Ai agun no n nshvu hü nrün genyu nle agun kemu jüshü lo.
- ⁵Ale Npugü keche tsü khwenlo keho thyü bin nle, lo ale a-jo tenyen hünyo.
- ⁶Rikhun nyu le tsangkeben kekhwe nyeki-- rikhun nyu le tsangkeben kekhwe nyeki ale Npugü khwe bin nle.
- ⁷O Israel, Npugü tenyen bin lo, Npugü ki sozin kehü lo rhinhi kelo le kesü thyü kebin genyu.
- ⁸Lo a-le Israel kezü kemu aphu nyu a-rhinhi loti.

Lühin 131

Tsenyo Sa Tse Ketenyen Kehi

- ¹O Npugü, ale ketekho mvu laso lo a rüchün n gon hümvu. Ale tha gon ritsin kethyü nmvue agenyu rü ritsin kethyü tsü nti rüchün bin mvule.
- ²Tson kethyü gü mvule, ale rünyuo anyun bwen bin nyo. Ntsenyu le a-jvü ben nyu matse kebin hontse, anyun le je tse bin nyo.

³O Israel, Npugü tenyen hülo; ntsoka lo kethonthen.

Lühin 132

Kershvuka Gü Keshwen

¹O Npugü, David lo a-le kenjün kethyü tsü aphu nmhin lanyä.

²Dihontse a-le Npugü ka a-johokeshü lo Jakob Sunggigü ka keswen thyüshü yo, rüchün shülo.

³“Ale a kanyu yü nmvue a zhü nyu gü loho;

⁴Ale rüyü nmvue zhü loho,

⁵Ale Npugü, Jakob Sunggigü genyu kensenbin nme fülo kemvu then we.”

⁶Hire, agun le Bethlehem nyu kejozenkelo Khinpha rüla nyülo la, Jearim low nyu tsü hyulo laso.

⁷“Ngun Npugü kaki gü tile; ngun a-phanyu a-rüshvu tile nu.”

⁸O Npugü, nle n kekvu zansü kejozenkelo Khinpha sen n Kershvuka günyu ryüo kethonthen hinyu binlo.

⁹N püshükeda dan no azintse kenjü gü thyülo; lo n temi dan no shekerhün nra senlo.

¹⁰Nle n gogü David ka zoshü kela; nle kejükelo raja khila nyalo, Npugü.

¹¹Npugü le David ka swen-o zoshü kela gütsü nyu a-le ranila loho; “Ale nnyu nme pe raja thyü shüti, a-le n siki keda thyüti.

¹²N nyenyu dan le ale pe anyugun senthyü shü nrün a senkethyü jo lo kejozenkelo dan thyüzen hü yatselo, anyugun nyenyu dan-e no kethonthen raja thyüti.”

¹³Npugü le Zion kejülo kela genyu; a-le tsüpe a-ka thyü nyü bin:

¹⁴“Hile kethonthen akerüyü bin; hile akenyü tsügenyu ale hinyu binti.

¹⁵Zion le sen mvulo keshvu aphu ale khipe tsü shüti; ale chvü pe a-dan nyu kendi nyu dan no a-kesü thyü loti.

¹⁶Ale kenikelo pe a-püshükeda nyu nben ti, lo a-temi dan le shekerhün thyü nra sen ti.

¹⁷Tsükitsü ale David genyu tsipwen nme no chwiryü ti; ale terzü pe yünlo kela gü genyu mah kenben nme nda laso.

¹⁸Ale kejakepfü pe a-shwikerüchün nyu ju nben ti; ai a-rajaphen we no gwakenye lo gingvü ti.”

Lühin 133

Tsasikezen Gü Kengü Kegwa Jochü

- ¹Sunggigü temi le kengü nme thyü yhun kebin le ditsülaki gwa lo nkenyü la!
- ²Tsüle terzü a-miketsen pe Aaron pe ge shüo a-münhü ge tsunsen-o a-minrün ntsen ketsü hontse le.
- ³Tsüle Hermon kazüthun gen khüzezü le cheo Zion rincho ge tsü keryü hontse le. Tsünyu tsü Npugü le a-jochü gü kethonthen kerhün khishü titse zoshü kenjü genyu.

Lühin 134

Sunggigü Shwenlo

- ¹Ryü, Npugü shwenlo lo, hagn Npugü gonyu, khejenyu Npugü ka günyu lothyü kehünyu apfu.
- ²Kenshün bin günyu hagn ben shweo kehi thyülo, tson-o Npugü shwenlo!
- ³Tsang lo kazü thyü keshü gü Npugü no Zion nyu jochü pe ntsü nda!

Lühin 135

Keshwen Lü

- ¹Npugü shwenlo! Npugü zan shwenlo, O Npugü gonyu dan, a-shwenlo lo,
- ²hagn Npugü kanyu, lo Npugü Kershvuka mhun nyu bin kehü dan.
- ³Npugü shwenlo, Npugü le gwakethyü genyu; a-le me shwinjün kehü genyu lüthyü a-zan shwenlo.
- ⁴Npugü le a-npvü a-genyu Jakob kejülo laso, Israel le a-hon le.
- ⁵Npugü le gon, lo ngun Npugü le tero apfu soki tse kethyü ale sha bin nyo.
- ⁶Npugü le tsangge lo kazü nyu, züda nyu lo kentsun apfu nyu a-le nyuthyü nyüyo thyü hü.
- ⁷A-le kazü keniki nmhun thyü pe no soryü; tsangkenri genyu tsangkekechwe thyü shü, lo a-kenya khinnyu tsangkenbu dan sen chwiryü hü.
- ⁸A-le Ijpt nyu temi lo senrue nyuri gü dushvula.
- ⁹O Ijpt, n dan nyu zansü lo nduntho dan nipe Faro lo a-go dan ntsun keshü gü tsüle a-le.
- ¹⁰A-le senye kechon nkela lo raja kechon dushvula:

- ¹¹Amor nyu raja Sihon, Bashan raja Og lo Kanan nyu raja dan aphu.
- ¹²Tson-o anyugun kazü pe a-temi dan tsüla; Israel nyu dan no gwen lotse la.
- ¹³O Npugü, n zan le kethonthen hü; shenhe aphu n zan rüchün hüti.
- ¹⁴Npugü le a-temi dan nokhin loti; lo a-gonyu shwinjün shüti.
- ¹⁵Senye kechadan teromen we temi ben lope kethyü suna raka.
- ¹⁶Anyugun mün le bin, ai jozolo hümvu, anyugun yhätyü le bin, ai hyu hümvu.
- ¹⁷Anyugun nyetin le bin, ai thakhwen nyülo hümvu; lo kehen teshe le ndi.
- ¹⁸Anyugun thyükeshü jue anyugun hontse. Ele, anyugun tenyen kehünyu lihigü tsü hontse ti!
- ¹⁹O Israel kami, Npugü shwenlo; O Aaron kami, Npugü shwenlo!
- ²⁰O Levi kami, Npugü shwenlo; hagun Npugü nshvu kehü dan, a-shwenlo!
- ²¹Jerusalem nyu yhun kebin dan, Zion nyu Npugü shwenlo! Npugü shwenlo!

Lühin 136

Chenkeno Lü

- ¹Chenkeno pe Npugü tsülo, a-le gwakethyü genyu; a-keso le kethonthen bin hü.
- ²Chenkeno pe tero dan so Sunggigü tsülo; a-keso le kethonthen bin hü.
- ³Chenkeno pe npu dan Npugü tsülo; a-keso le kethonthen bin hü.
- ⁴A-nti nduntho keda dan thyü kelo gwünzin; a-keso le kethonthen bin hü.
- ⁵A-thakeshanyu a-le tsangdan thyüshü; a-keso le kethonthen bin hü;
- ⁶a-le zü so ge kazü gü thyüshü; a-keso le kethonthen bin hü.
- ⁷A-le sheh lo yhäko thyüshü; a-keso le kethonthen bin hü;
- ⁸yhäko no nhenyu keda thyü lotse; a-keso le kethonthen bin hü;
- ⁹Sheh lo shenyü dan no khejenyu keda thyü lotse; a-keso le kethonthen bin hü.
- ¹⁰A-le Ijpt nyu nyuri gü dushvula; a-keso le kethonthen bin hü.
- ¹¹A-le Ijpt nyu Israel zen chwi; a-keso le kethonthen bin hü;
- ¹²a-ben lo a-bu kekvu penso; a-keso le kethonthen bin hü.
- ¹³A-le kenhon zida kenjün khola; a-keso le kethonthen bin hü;
- ¹⁴a-le tsünyu Israel zen chwila; a-keso le kethonthen bin hü;

- ¹⁵Ai Faro lo a-rihü dan we no zida günyu nrhe shvula; a-keso le kethonthen bin hü.
- ¹⁶A-temi dan tsonrio kazü kesin nyu chwila; a-keso le kethonthen bin hü.
- ¹⁷A-le raja keda dan dushvula; a-keso le kethonthen bin hü;
- ¹⁸a-le raja zankechwi dan dushvula; a-keso le kethonthen bin hü;
- ¹⁹Amor raja gü, Sihon; a-keso le kethonthen bin hü;
- ²⁰lo Bashan raja gü, Og; a-keso le kethonthen bin hü.
- ²¹A-le tsüdan kazü pe a-temi dan tsüla; a-keso le kethonthen bin hü;
- ²²Tsüdan pe a-gogü, Israel tsüla; a-keso le kethonthen bin hü.
- ²³Ngun le kemeni kehü ka ngun phin rüchün kehügü tsüle a-le; a-keso le kethonthen bin hü;
- ²⁴lo ngun kenrhinyu ben nyu ngun kenishü; a-keso le kethonthen bin hü.
- ²⁵A-le keyhun ronzin aphu chvü pe tsü hü; a-keso le kethonthen bin hü.
- ²⁶Chenkeno pe tsangge kebin Sunggigü tsülo; a-keso le kethonthen bin hü.

Lühin 137

Babilon Ki Mego Thyü Tinkela

- ¹Agun le Babilon züri seki dun-o; Zion rüchün kelo ka chü sola.
- ²Agun le agun harp pe sentyüro bin ge hüsü la.
- ³Agun tenzen-o tsüki dothyü tin kela dan le agun no lüthyüshü lotse; lo agun nthünnnyü kehü dan le agun no; "Zion ge keron lüthyüshü lo," tse agun kazo.
- ⁴Agun le dihontse sinrünyi kecha ki Npugü lüthyü mon?
- ⁵O Jerusalem, ale nmhinla yatselo, aben njüzin no nko lalo!
- ⁶Ale n rüchün mvula, ale Jerusalem pe a shekerhün tsin thyü mvula yatselo, ayi no a ngi nku tinla lo!
- ⁷O Npugü, rüchün shülo, Jerusalem lolo kela nyü Edom nyu le nyuthyü shüyo. Anyugun le, "Borenla, a-bin kejwen keti borenla lo!" tsonzo.
- ⁸Babilon, n nkela ti. Nle agun ge nyuthyü shüyo, nchün thyü nipe ntsü nrün temi gü le jochü kepvü tsin nyu
- ⁹tsü gü le n nyenyu keshe dan ten pe tso ge jonthü jonrü lati.

Lühin 138

Chenkeno Kehi

- ¹O Npugü, ale a nyun aphu sen chenkeno pe ntsüti; tero dan mhundyü nyu ale lüthyü nshwenti.
- ²Nle sozin kehü lo nketsin gü genyu ale n kenshün Kershvuka ntsun-o, nkhün tsügü, chenkeno pe n zan shwenti n zan lo njo le tha aphu nyeki tetso kela genyu.
- ³Ale nko keshü nyü nle akehi kenishü; nkekvu pe athyü nko shü.
- ⁴O Npugü, kazü raja dan aphu n shwen ti; anyugun le n jodan nyülo kela genyu.
- ⁵Lo anyugun le nle nyuthyü shüyo tsü rüla zo lüthyü ti; Npugü zankechwi le gonri kethyü genyu.
- ⁶Npugü le tetso sa yatse-e, ketsenyo dan phin rüchün hü; ai ketekho kehü gü we n kebu loho.
- ⁷Ale kenjün kethyü dan nyu tsonchü hüe, nle a keyhun ntsen hünyo. Nle n ben shwe pe a shwikerüchün nyu nyun kekhü ntsun lao n kekvu nyu a kenilo.
- ⁸Npugü le agenyu rhisen kebin dan thyü pen shüti; O Npugü, nkeso le kethonthen bin hüti. N ben tho gü khela nyata.

Lühin 139

Sunggigü Le Tha Aphu Shakehü

- ¹O Npugü, nle a kese shwio asha laso!
- ²Ale dun-e soe nle shabin nyo; nle nithen ki nyu a kerüchün aphu sha.
- ³Ale thathyü bin le rüyü bin yo nle ahyu; nle atha aphu shakü bin nyo.
- ⁴Ale jozo kemvu kanyu, ale nyuzo tiyo nle sha.
- ⁵Nle ate lihizin aphu hunkenthün bin nyo; nle n kekvu nyu a ntsen hü.
- ⁶Nle a rüla kesha tsüle a dunthyüri, ale tsü shati loho.
- ⁷N kebuo ale dipon gü mon? Nmvue n mhundyü nyu ale tin-o diki gü mon?
- ⁸Ale tsangge küe, nle tsünyu hü; ale kesinyu rünyü ki tsüe nle tsünyu hü.
- ⁹Ale npho nken-o nyetinla nmvue nkhün bin nithen tsin ki yhun tinlae,
- ¹⁰tsükie nle bin-o atson tsin, lo akeche hüti.
- ¹¹Ale kezün nti no ahen lola, lo akho ka keben gü no kezün thyü la lo tse hilo gwa,
- ¹²tsonya tse-e n genyu we kezün güle zün mvu, khejenyue nhenyu tsangkeben ka keme. N genyu we kezün le keben hontse.
- ¹³Nle agen kebin dan aphu thyüshü; a jvü ginyu tsü rhen kerhün shü.

- ¹⁴Nle kenrin lo ndunthyü, tsügenyu ale nshwenti; n tho dan le ndun thyü le. Ale a nyun apfu pe tsüsha bin nyo.
- ¹⁵A jvü ginyu a-shvu thyü a-ru dan rhen pe keren kebin ka, ale tsüki kekebu ki min kebin, ale tsüka bin tse kethyü nle sha laso--
- ¹⁶a nnyu kelo mhundyü nle a hyu la. Jon tho pe atsü kenjü dan, tsüdan nme binzen kemvu kanyu apfu n lesü nyu thu kü pe bin laso.
- ¹⁷O Sunggigü, n kendo le a genyu ditsüki a-min tsenla; tsüdan le ditsüki nmhun la!
- ¹⁸Ale tsü swüti yatselo, tsüle hachon nyeki chonkvu. Ale chonso keryü kae, nzen hüzun.
- ¹⁹O Sunggigü, nno serikemvu gü dushvu lanyü! Tson-o tezi nnyü kehü temi dan tsüno a nrhi lalo!
- ²⁰Anyugun le n zo nshvu, lo gwakemvu zo-o n zan ntsun bin hünyo.
- ²¹O Npugü, ale n ntsü kehünyu ntsü hü mvu ole! Lo n ntsun kehünyu nkhin hümvu ole!
- ²²Ale tsüdan shwi ntsü ritsin; anyugun lope a shwikerüchün nyu le tse hünyo.
- ²³O Sunggigü, a kese shwio, a nyun shalo ta; a kegwa keshvu shwishüo a kerüchün sha lota.
- ²⁴Tson-o serikemvu tson peha le a ge bin mvule mvuyo shwishüo, atson ripe kethonthen tson nyu shüta.

Lühin 140

Khwentsenlo Lo Tse Kehi

- ¹O Npugü, temi gwakemvu nyu ben nyu akhishwi shü; me dushvu kehünyu ben nyu a kenishü ta.
- ²Anyugun le tha gwakemvu rhibin hünyo, tson-o a-zintse kega hüsü shü hünyo.
- ³Anyugun yi le peri tsei gwakemvu hontse; anyugun jole riba tsei kerhu hontse.
- ⁴O Npugü, serikemvu nyu ben nyu a rikhun lota; ano chela titse nda kebin me du keshvu nyu ben nyu a kenishü lo.
- ⁵Ketekho nyu dan le kebuo a nden bin, lo anyugun le joh süren njü, a tenlo nrün genyu tson teki a nsen bin.
- ⁶Ale Npugü ka, "Nle a Sunggigü le." O Npugü O Npugü ale n ka keche kehi nyü shüta!
- ⁷Kekvutsin a Npugü, a kenishü kehü kenko gü, nle terinyu a ntsen shü laso.

⁸O Npugü, serikemvu dan kenyü gü tsü thyüpe tsü nya; anyugun le tha gwakemvu rhi kebin tsüno thyüpen lo nya.

⁹A shwikerüchün dan no kvu lo nya; anyugun le a kedün kebin tsü no anyu ge tsüla lo.

¹⁰Mahgi kenhon no anyugun so ge chetsü lo; anyugun shwepe rani soryü lo keho tekhwüncü nyu shü lalo.

¹¹Nku-o me nmu kehünyu no kazü günyu thame thyü lo nya; tha gwakemvu no nmhe-o temi gwakemvu nyu hü ketsü lota.

¹²Npugü le mele nshwe kehünyu nopen lo kenjü nyu rhokedyü nyu jün kera nrün ale sha.

¹³Ketsinthyü kemitsin nyu le n zan shwen ti; anyugun le nmhundyü nyu yhun ti.

Lühin 141

Ngwün Gü Kehi

¹O Npugü, ale n kohü nle; ntsoka a keche shüta! Ale nko keshü ka, akehi nyü shüta.

²A kehi no nmhundyü nyu tharün kegwa hontse, lo a ben shwe keshü no ngwünki kerüshvu nme hontse lo nda.

³O Npugü, rikhun nme no amün ka bin lo, a mün kakhin gü khwen bin lota.

⁴Ano gwakemvu nme nnyü nyata, lo temi gwakemvu nyu zen-o anyugun serikemvu tho nyu kerhün nya. Ano anyugun keho nyu thame tyütsü nya nda.

⁵Temi kegwa gü no a kenjün genyu avü nmvue arho ta, ai thame kae serikemvu gü terzü pe ape yün nyalo, ale anyugun serikemvu ntsun-o kehi thyüzin kehü genyu.

⁶Dinyü anyugun khipe anyugun nmula nrün nyu ben nyu shüla tiyo, tsü kinyu Npugü jo le ketsin tse kethyü anyugun le shalo ti.

⁷Sen dukho dura kela hontse, anyugun ru no sika teki nren-nru lati.

⁸Ai kekvutsin Npugü, ale n tenyen hünyo. Ale nno a ntsen lolo tse fü hü nle; akhe kemeni la nyata.

⁹Anyugun le a nden kebin lo temi gwakemvu nyu le a nsen kebin nyu tsü a ntsen lota.

¹⁰Serikemvunyu dan no anyu npvü anyugun joh ka chela lo, lo a we no nrhi lota.

Lühin 142

Keche Kehi

- ¹Ale Npugü no a cheshülo tse ko; ale a-ka ashwi kenjün hi.
- ²Ale kenya kebin dan aphu pe a-mhundyü nyu zoshü; ale a kenjün kethyü aphu pe a-ka zoshü.
- ³A kapu le pesi kebin ka, ale nyuthyü mvulo shvuyo nle sha. Ale gü kehü tson nyu a shwikerüchün nyu le kebuo a nsen njü.
- ⁴Ale a temhun shwi keshü ka, temi nme a keche keshü ndi, nme asun kelo ndi. Aphin kerüchün nme ndi.
- ⁵O Npugü, ale nko hü nle; nle a kesun gü, rhün kebin nyu kazü nyu ajün gü tsüle nle le.
- ⁶Ale nka keche kehi nyü shüta; ale ashese ritsin kela genyu. A nthünyü kehünyu ben nyu a kenishü ta; anyugun le anyeki kvuri.
- ⁷A no chenkeno pe ntsü lo nrün genyu donyu azen chwiryü shüta kemitsin nyu le a hunpfü ti nle a ge n hosa shü nrün genyu.

Lühin 143

Keche Kehi

- ¹O Npugü, a kehi nyü shüta! N kemitsin nyu a kehi nyü shü; n joketsin nyu a kehi keni shülo!
- ²N gogü pe ketso kethyü nyu shü nyalo; kerhün nyu nme-e n mhundyü nyu kemitsin kendi genyu.
- ³A shwikerüchün güle a hülo la; a-le a keyhun süshe pe kazü nyu jonren la. A-le a-no nduka sikela nyu hontse kezün nyu dun tin laso.
- ⁴Tsügenyu a kapu le pesi laso; ashese ritsin la sele.
- ⁵Ale gükela jon dan tsü rüchün; lo nle thyü keshü tho dan tsü aphu kemvu hü nle, n ben le nyuthyü shüyo ale tsü rüchün ni hü nle.
- ⁶Ale a ben shwe pe nki shüo hi hü; a kapu le kazü kesin hontse nnyüo teri hü nle.
- ⁷O Npugü, ntsoka a kehi kenishü ta! A kapu le kvumvu laso. A kebu nyata, ale tekhwün kü nyu yü kelanyu hontsela lo keshvu genyu.
- ⁸Ale n tenyen kehü genyu, ano lonyütsen nle sozin kehü nyü lota. Ale hi kebin genyu ano gü mvulo keshvu tson tsü pe a senthyü shüta.
- ⁹O Npugü, a shwikerüchün nyu ben nyu a kenishü ta; a ntsenlo lotse ale nkiryü bin nyo.
- ¹⁰Nle a Sunggigü genyu, n kenda gü thyülo nrün pe a senthyü shülo. N Kapu kegwa no a tson tsin pe tson kenjü nyu gü shülo.

¹¹O Npugü, n zan genyu a keyhun ntsen shülo; n kemitsin nyu kenjün kethyü ka a khishwi shülo!

¹²Lo nle sozin kehü günyu a shwikerüchün nyu dan dushvula lo, a kenrhinyu aphu nkela lo, ale n go gü genyu.

Lühin 144

Kvukelo Genyu Sunggigü Chenkeno

¹A kentsen gü, Npugü shwenle! A-le teri kethyü jvü pe a senthyü lo kega do a no shalo.

²A-le a kentsen gü lo a kenogü, akesun gü lo a kenikelo gü, a gi lo ale a-techwün lo kehü gü. A-le senye dan khipe a hensin nyu shü.

³O Npugü, temi hile nyu le tseo nle a-sü shü hü nla; nmvue temi nyugü hile nyu le tseo nle a-phin rüchün hü nla?

⁴Temi hile kehen teshe nme hontse, a-keyhun jon le kengü hontse tinla hünyo.

⁵O Npugü, n tsang khinshe shüo tsenryü lo; kazüthun dan kesü shü tsüle khu chwiryü ti.

⁶Tsangkekechwe nipe anyugun hü kezen la lo; n tholevü tsi kvu shüo anyugun no kehü tinla lo.

⁷Tesoge bin-o n ben keta pe zü kentsun ki a sü shwilo lo a kenishü ta; tesin dan kekvu nyu a kenishü ta,

⁸tsüdan le ketsin zo hü kemvu, lo nkuo swen hü.

⁹O Sunggigü, ale lü keshün thyü pe nki shüti; harp ron tseryü kebin sen-o lüthyü pe nki shüti.

¹⁰Kvu kelo pe raja dan tsü kehü gü nle n gogü David kenishü hü.

¹¹A shwikerüchün nyu rigwa kemvu nyu a kenishü ta; tesin dan kekvunyu akhishwi shüta, tsüdan le ketsin zo hümvu, lo nkuo swen hü.

¹²Agun nyenyu peche dan no a selo kanyu sen kechün hontse, agun nyugi dan no raja kakhwün nyu ka gwün kezegwa kebin kachon dan hontse lo nda.

¹³Agun süsen nyu shyee kechacha kethyü no kesü thyülo. Agun lowki tanyü no yie yie nche zen lo nda.

¹⁴Agun thugu dan no nmhela nmvue n chekecha la nyao chvükenye salo nda. Agun tson dan nyu rhokedyü khwenlü nme nyülo nya nda.

¹⁵Jochü tsühontse kethyü le a-ge tsü keryü nyu le henkegwa tsin; Npugü pe a Sunggigü kethyü senye le henkegwa tsin!

Lühin 145

Keshwen Lü

- ¹A Sunggigü lo raja gü, ale n zan zo nso ti; lo kethonthen n zan shwen hü ti.
- ²Khenyütsen ale chenkeno pe n tsü ti; lo kethonthen nzan shwen hü ti.
- ³Npugü le gon, lo a-shwen sa zü, lo a-keda tsü sha ti loho.
- ⁴shenhe mele ntho dan shwen gü kecha güti ti, lo anyugun le n tho kekvu rüla zo hüti.
- ⁵Anyugun le n zan kechwü terün rüla zoti; lo ntho ndun kethyü dan ale rüchün ntsun hüti.
- ⁶Temi dan le n tho kekvu rüla zoti, lo ale n keda rüla zo pe me hiti.
- ⁷Mele n kegwa kesü kela kethyü rüla zoti tson-o n kemitsin rüla zo lüthyü tetso hüti.
- ⁸Npugü le me so lo njün hü, anyunta whütse hü mvu lo me sozin kehü pe a-sü pfü hü.
- ⁹Npugü le temi aphu ge a-jvü gwa hü, lo a-shwikenjün le ale thyü keshü aphu so ge bin hü nyo.
- ¹⁰O Npugü, nle nyhun keshü dan aphu chenkeno pe n tsüti, lo n temi keshü nyu aphu n shwen ti.
- ¹¹Anyugun le n keda zankechwü rüla zoti, lo n kekvu zoti,
- ¹²tson-o temi nmeme tse no n tho kekvu dan lo n keda zankechwü kethyü shalo ti.
- ¹³N rajaphen le kethonthen bin hü, lo n raja le shenhe aphu bin ti. Npugü le a-jo aphu nyu ketsin thyü hü, lo a-tho aphu nyu shwikenjün le bin.
- ¹⁴Npugü le chetsü kejü nyu aphu nmhu zen hü; lo nkhünrün kela nyu aphu süso shü hünyo.
- ¹⁵Rhün kebin aphu n nri bin hü, lo nle gwünkho toka anyugun chvü pe tsü hünyo.
- ¹⁶Nle nben shweshüo, rhün kehü lihie no tyünyü kebin then pe tsü hünyo.
- ¹⁷Npugü le a-tson aphu nyu njü, lo a-tho aphu nyu shwikenjün le bin.
- ¹⁸Npugü le a-ko kehü nyu aphu, ketsin nyu a-ko kehü nyu aphu kho nni hü.
- ¹⁹A-le a-nshvu kehü nyu aphu sen mvulo keshvu khipe tsü hü; anyugun kenra khwenyüo anyu kenishü hü.
- ²⁰Npugü le a-so kehü nyu aphu ntsen hü, ai a-le serikemvu nyu aphu nkela ti.

²¹Ale azintse Npugü shwenhü ti, a-le nyhun keshü dan aphu no kethonthen a zan kenshün shwenlo.

Lühin 146

Kenikelo Gü Sunggigü Keshwen

¹Npugü shwen! O a kapu, Npugü shwenlo!

²Ale rhün kebin then Npugü shwenti; akeyhun ka lüthyüo a Sunggigü shwenti.

³N ketenyen pe temi sharhi nyu ge shü nya; yhunkehü temi nme n kenishü loho.

⁴A-kehen teshe le tinla lo a-le nnyo ngwa ni lahü; tsüjon nyü a-le rhi kebin aphu a-keni thyüla hünyo.

⁵Jakob Sunggigü pe a-keche gü thyü kelo gü lo Npugü a-Sunggigü tenyen kehü güle a-hen kegwa nyu,

⁶tsang, kazü, zü keda lo tsünyu kehü dan aphu thyü keshü gü. A-le zoshü kenjü tsü a-zintse then hünyo;

⁷a-le kenjü nyu mele nshwe kehünyu jünkera lo chvü pe nnyo kehü nyu tsü hü. Npugü le donyu hoshü la.

⁸Npugü le yhükepo gü no tha hyulo. Npugü le nkhünrün kehü nyu penso shü; Npugü le kemitsin nyu sohü.

⁹Npugü le jwen nyu khwe bin hü; a-le maginyu lo tegonyu dan nmhu zen hü; ai serikemvu gü we nkela hü.

¹⁰Npugü le kethonthen raja: O Zion n Sunggigü le shenhe aphu so raja thyü ti. Npugü shwen!

Lühin 147

Kekvutsin Sunggigü Keshwen

¹Npugü shwen! Lü thyü pe ngun Sunggigü keshwen le gwa; a-keshwen tsüle nkenyü lo a-zü.

²Npugü le Jerusalem thyü nso nishü; a-le sin rünyü gü ki hü tin kela Israel dan fü kequen nishü.

³A-le nyunkenjün thyü kehü nyu thyü nbwen shü lo anyugun tejün shvu phin shü.

⁴A-le Shenyü dikho no bin tiyo rhilo, lo tsü aphu zan thoshü.

⁵Ngun Npugü le gon lo kvusa; a-tha kesha le a-keni ndi.

- ⁶Npugü le serikemvu nyu süshe pe kazü nyu shü lahä lo tsenyo kehü gü penso shü hünyo.
- ⁷Chenkeno lüthyü pe Npugü ki shülo; lyre sen-o lüthyü kegwa thyü pe ngun Sunggigü ki shülo.
- ⁸A-le nmha no tsang je shü; kazü genyu tsangkenri nda shü lo tehen no rincho dan ge yhun shü hü.
- ⁹A-le tehen thyü lo tegvü dan le khun keshü ka tsüdan chvü pe tsü hünyo.
- ¹⁰A-shekerhün le keru kekvu dan genyu mvu, nmvue a-kenyü le shüpahü kepeche dan genyu mvu;
- ¹¹ai Npugü le senyu le a-nshvu lo a-le sozin kehü tenyen bin hüyo tsünyu shwi a-kenyü hünyo.
- ¹²O Jerusalem, Npugü shwen! O Zion, n Sunggigü shwenlo!
- ¹³A-le n khinrun kakhin thyü n koshü; a-le jochü pe n nyenyu dan tsüşhü.
- ¹⁴A-le n kazü rhi ki gwaketho thyüşhü; a-le thoshye kegwa tsin pe nkesü thyüşhü.
- ¹⁵A-le ahza pe kazü tsüşhü; a-le nyu zo yo tsü thyü whütse lahä.
- ¹⁶A-le khütso süren pe thyühüphi hontse shü a-le cheren kezen pe jonbü hontse shü.
- ¹⁷A-le a-tegwün shwepe tsotyünyu hontse shü; segü le a-kekun nyu sun bin logwa tila!
- ¹⁸A-le a-jo nishüo tsüdan no zun la; a-le tsang no nbu shüo, zü tsun la.
- ¹⁹A-le a-jo pe Jakob tsüşhü, a-senkethyü lo a-tejvü dan pe Israel tesha shü.
- ²⁰A-le senye kecha nme ka hihontse thyü shümvu; anyugun le a-tejvü dan shamvu. Npugü shwen!

Lühin 148

Tsang Kazü Aphu No Sunggigü Shwenlo

- ¹Npugü shwen! Tsangge Npugü shwenlo, hagin teso ketetso ki yhun kehü dan.
- ²A-shwenlo, tsanggalonyu aphu, a-shwenlo, tsangge a-rihü dan aphu.
- ³A-shwenlo, yhäko lo sheh; a-shwenlo, ben kehü Shenü dan.
- ⁴A-shwenlo, tsang ketetso dan, lo tsang so ge kebin zü dan.
- ⁵Anyugun no Npugü zan shwenlo lo! Kechamvule a-le ahza hoshüo anyugun rhen keshü genyu;

⁶a-le kethonthen genyu anyugun thyüshü laso; a-le anyugun no nken tinla lo keho bin thyüpe anyugun tsü laso.

⁷Kazü nyu Npugü shwenlo, hagin züda kentsun lo züingü nyu apfu;

⁸mah lo tegwün, khütso lo chere, tsangkenbu terhi a-le ahza hokeshü thyü zen kehü gü.

⁹Kazüthun dan lo rincho apfu, terasha bin dan lo sedar bin apfu;

¹⁰tehentyü lo senru apfu, npfü kehü dan lo nyekehü tegü dan.

¹¹Kazü raja dan lo temi apfu, rajanyu nyenyu lo kazü nyu kekvu kesen nyu apfu;

¹²ponyu lo lünyu kesin, püshünyu lo n tsennyue.

¹³Anyugun apfu no Npugü zan shwenlo lo! A-zankechwi le tsang lo kazü soki.

¹⁴A-le a-senye gü thyü nko shü, tsügenyu temi apfu a-shwen a-le sosa kehü Israel temi dan tsü. Npugü shwen!

Lühin 149

Keshwen Lü

¹Npugü shwen! Lü keshün thyü pe Npugü ki shülo; a-temi kentsen nyu kehun nyu a-shwenlo!

²Israel no a-thyükesü gü genyu a-kenyü lo; Zion nyu dan no anyugun raja genyu anyugun sherhün lo!

³Anyugun no dathyüo a-zan shwenlo; anyugun no timbrel lo harp sen lüthyü kegwa thyü pe a-shwenlo.

⁴A-le a-temi dan shwipe a-kenyü hü; lo a-le kvukelo pe tsenyo kehü gü rühu shü hü.

⁵Sunggigü temi dan no kvukelo nyu a-nyugun sherhün-o khensin shekerhün lü thyülo.

⁶Nra sen-o Sunggigü keshwen no anyugun mün nyu bin lo, lo zhethon yi kepen no anyugun ben nyu bin lo,

⁷senye dan ge anyugun khün lo lo shaja pe temi dan tsü;

⁸tegi kerasü pe anyu raja dan phin lo tegiron pe sharhi dan dyü;

⁹jünkera nrün thu kenjü gü anyugun ge thyü shü nrün genyu. Hile Npugü temi dan genyu kvu kelo. Npugü shwen!

Lühin 150

Npugü Shwenlo

- ¹Npugü shwen! Sunggigü Kershvuka nyu a-shwenlo! Tsangge a-kekvu shwenlo!
- ²A-tho kekvu dan genyu a-shwenlo; a-le gonritsin kethyü genyu a-shwenlo.
- ³Shukhun-o a-shwenlo. Harp lo lyre sen a-shwenlo.
- ⁴Binvü lo dathyüo a-shwenlo. Harp lo kheli sen a-shwenlo.
- ⁵Lazo khun ketsin-o a-shwenlo. Lazo khun khwen ketetso sen a-shwenlo.
- ⁶Keyhun ronzin kebin apfu Npugü shwenlo lo! Npugü shwen!

Keshajo

Keshajo 1

Thakesha min ketsen

- ¹Solomon, David nyugü, Israel raja gü thakesha jo:
- ²Temi no thakesha jo lo senkethyü jo kentsun dan shakekholo.
- ³Kemitsin, kenjü lo ketun kethyü thakesha senkethyü le kebin jodan lolo nrün genyu.
- ⁴Tson-o tharüchünlo kemvu gü no nyuyhünlo, lo selo ju no thasha lo kegwakeshvu rüchün kekholo.
- ⁵kensü güle nyülo-o shakenyelo, lo thasha kekho lo kehü güle a-do gwalo,
- ⁶thakesha jo lo jokejvü dan kon, lo kensü güle pe mekhen kehü dan sha kekholo hü.

Selo senkethyü

- ⁷Npugü kenshvu le thakesha bin zen gü; ai kephonyu le kensü lo senkethyü jo lo hümvu.
- ⁸Anyugü, npvü le nsenkethyü nyülo, lo njvü le tha zo pe nkezen keni lanyä.
- ⁹Tsüle njvü thyü ngwape n pe ge perün nme hontse lo tyü nme hontse ngwen kezegwa shüti.
- ¹⁰Anyugü, kemu nyu le nhüsü yatse-e njo shüya.
- ¹¹Keshanyu laka a-nyu gun le nka, “Je, ngun gü temi peha tsonkhwen-o dushvu tile, ngun kemu kendinyu tsonjwe tile!”
- ¹²Sika hontse anyugun kerhün yünlo lati, anyugun no tekhwün künyu keyü hontse lati!
- ¹³Tsonya tselo ngun le kanyü a-min ketsen apfu hyuloti, lo mehon sekelo tsüpe ngun ka kesü thyülo gwa!
- ¹⁴Ryü ngun kengü lota, nyu rühu loyo tsüle ngun apfu kerhün hon thyü tile.”
- ¹⁵Anyugü, nle anyugun tsonnyu günya, anyugun tsonnyu npha sünilo.
- ¹⁶Kechamvule anyugun le gwakemvu tsonnyu gü hü, anyugun le whüwhütse me dukeshvu nda bin kehü genyu.
- ¹⁷Nle tün titse kebin tegü gü yhühyu ka joh süren pe a-nsen kebin tsüle thaja,
- ¹⁸ai temi tsüdan we anyugun npvü anyugun nsen kebin hontse, anyugun le anyugun sen nyu mi lati.

¹⁹Serikemvunyu kechwi hyulo kehünyu apfu a-tson le tsü hontse a-kenya tsüle kenya sen kebin gü keyhun sen tinla hünyo.

Thakesha le meko kehü

²⁰kensü le tsonda nyu nra sen hü, hakethyü binnyu tsügi le nra tetso bin,

²¹tsügi le chwida sogen nra sen, lo nyida gü khinrun ka bin-o:

²²“O kepho dan! Hagun le dithen ki pho bin tila? Dithen ki me shwinyü kehü dan le me shwikenyü le a-kenyü lo kepho dan le thashalo tila?”

²³A senkethyü jo nyü kegwa thyülo; hire, ale akerüchün runpe hagun tsü tile; ale ajodan pe hagun hishü tile.

²⁴Ale hagun ko-e hagun le nyüshü mvula, ale aben shweshüe temi nme nri shümvula.

²⁵Hagun le ale hagun tsontsin keshü pe lihi kemvu hontsela lo a senkethyü jo nme lomvu kela genyu.

²⁶Ako hagun le kenjünthyü kelo ka adyügwä lati--

²⁷kenshvu le tsangkenbu terhi hontse lo kenkie le tsangkenbu zero nme hontse, kenjün kethyü nyugwa kemvu le hagun gen keryü ka.

²⁸Tsüka anyugun le ako soti, ai ale anyugun keni shü loha, anyugun le afü tserü soti, ai ahyu loha.

²⁹Anyugun le thakesha kenila, lo Npugü kenshvu gü kejü lomvu kela genyu.

³⁰Anyugun le a-le tsontsin keshü nme lomvu, lo a senkethyüjo apfu kenila.

³¹Tsügenyu anyu npvü anyugun thachün tyüti lo anyugun npvü tedo gwakemvu rhikelo pe anyu kesü thyüti.

³²Kechamvule kephonyu le a-le keni kela gütsü le a-dushvuti, lo kepho anyun nkhi kemvu gü tsüle anyugun nkie lati.

³³Ai ajonyü kehü güle gwakemvu kenshvu kendi nyu bwenye tse yhun loti.”

Keshajo 2

Thakesha chün gü

¹Anyugü, nle ajodan shalo lo ajohokeshü dan ntsen sen bin loya tselo.

²Kensü jo nyülo lo nnyun pe tha shakekho kelo kipun shülo.

³Ele, nle thasha ntsun kelo nnyü lo tha shakekho kelo hilo lo.

⁴Nle raka kefü hontse tsü fülo kebu kenjü kenya kefü hontse tsü fü lo.

⁵Nle tsonlo lo Npugü kenshvu kon shakekho loti lo Sunggigü thakesha hyu loti.

⁶Kechamvule Npugü le kensü khi shü hü; a-mün nyu thakesha lo tha shakekho kelo le chwi ryü hü.

⁷A-le temi kenjü nyu genyu kensü pe bin njü hü, senyu le njüo yhun hüyo a-le tsünyu gida.

⁸A-le kenjü nyu tson rikhun lo a-temi kenshün nyu tson ntsen bin hünyo.

⁹Tson-o nle kemitsin, kenjü lo ketun tson kegwa aphu shaloti.

¹⁰Kechamvule kensü le nnyun ka ryüti lo n thakesha le nyun kenyü pe ntsüti.

¹¹Thakonthari shakelo le nkhwé loti, lo tha shakekho kelo le nrikhun loti.

¹²Tson-o gwakemvu tson günyu, lo temi kevü hüsü shü kehü nyu jonyu--

¹³kezün nyu tsonchü titseo tson kenjü gü khela,

¹⁴thagwakemvu kethyü anyugun sherhün lo gwakemvu hüsü keshü gü tsüle anyugun kenyü hü,

¹⁵temi a-tson njü kemvunyu lo anyugun tson gwen zü kela dannyu kensü le nkenishüti.

¹⁶Tenunyu yhun ntsenseri kemvunyu, jokegwa zo-o nsa sentinla lo kegwa nyu nkeni loti,

¹⁷tsügi le a-Sunggigü zen kejozen kenjü gü nmhinla, lo aselo ka a-nizin gü khelaso.

¹⁸Tsügi ka le cheo kesi nyu yüjü lo a-tson le kengü nyu gun zhü laso.

¹⁹A-ki kegü nyu nme-e rani ryüo kerhün tson hyuni lo hümvu.

²⁰Tsügenyu nle temi kegwanyu tsonnyu tsonchü, lo kemitsin nyu tson gü thenlo.

²¹Kechamvule temi kenjü nyu le kazü gü gwen loti, lo temi gwapen kethyü nyu le tsünyu bin hüti.

²²Ai kazü günyu temi serikemvu nyu duthü lati, lo kemu kethyü nyu men phü lati.

Keshajo 3

Selo tson ketsin

¹Anyugü, a senkethyüjo nmhin lanyá, ai nnyunnyu ale johokeshü dan sen bin lo.

²Tsüle yhunkethon lo kesü kela kethyü pe ntsüti.

³Keso lo ketsin no nkhe lanyá. Tsüpe ngunda phin pfülo, tsühvu pe nnyun gen thu pfülo.

- ⁴Tsonlo yatselo nle Sunggigü lo temi mhundyü nyue keso lo teshwe pfü loti.
- ⁵Nnyun aphu sen Npugü tenyelo, lo nnpvü nthakesha tenye bin nya.
- ⁶Ntho aphunyu a-sha hülo, lo a-le ntson thyü kenjü shüti.
- ⁷N npvü nle thasha le tsenya, Npugü nshvulo, lo gwakemvu nyu ranilo.
- ⁸Tsüle n thyümi thyü keshrhün lo nru thyü nko shüti.
- ⁹N kenya lo nkalonyu nrasha keridan aphu sen-o Npugü rühvulo.
- ¹⁰Tson yatselo shye le nsüsen kesü thyü loti, lo vain züle ntsun pfükha ti.
- ¹¹Anyugü, Npugü le nno gwalo titse nsenkethyü ntsüla nya, lo a-le nkesü kethyüka tsü nnyu tsemi lanyä.
- ¹²Kechamvule Npugü le me pvünyu le a-nyun a-kenyünyu senthyü kehü hontse a-sonyu senthyü kehü genyu.
- ¹³Kensü lo tha shakekho kelo hyu kelo güle a-yhen kegwanyu.
- ¹⁴Kechamvule tsünyu kechwi le raka nyeki gwa lo suna nyeki a-minle bin kvu.
- ¹⁵Kensü le rubie nyeki a-mintsen kvu, lo nle tepen kehü nme pe tsü kendyü keloimvu.
- ¹⁶Yhun kethon le tsügi ben njüzin bin, kenya lo kerhvu le a-ngwa zin binnyo.
- ¹⁷Kensü tson le nyunkenyü, lo a-tson aphu nyu nyunkebwen le binnyo.
- ¹⁸Thashakelo nyu le a-yhen kegwa nyu; kensü le kerhün pe anyugun tsüti.
- ¹⁹Npugü le a-kensü nyu kazü gü thyü shü; a-le atha keshanyu tsang pe a-bin ka shü shü.
- ²⁰A-thakeshanyu züri no tsun chwiryü lo nmhu no tsang kenri khipe kazü gü tsüshü.
- ²¹Anyugü, kensü lo tha shakekho kelo tsü ntsen kegwa thyülo, tsü no ngen tin lanyä.
- ²²Tsüle n keyhun nyu n nyunkenyü lo yhen kegwa khishüti.
- ²³Tson-o nle kenshvu nditse ntsonyu gun loti lo npha nsüla loha.
- ²⁴Nle dun tsüe nshvu loha, lo nle zhü ketsü ka zhü bwenye loti.
- ²⁵Kenshvu le tsangkenbu terhu nme hontse whütse serikemvu gü gen ryü kehü tsü rüchün nnyun le ho loha.
- ²⁶Npugü le nntsen loti. A-le nno mesen nyu minla loha.

- ²⁷Lihi gwümkho kae thyülo kegwa le nbennyu bin lo mvuloshvu kebin nyu keche shülo.
- ²⁸Nle ntsoka nkazon gü keche shülo kegwa le bin yatselo khwetselo, senduki ti tson zo nya.
- ²⁹Ntenyen ngwao nkhoka kebin nkazon gü gen thagwakemvu rhi nya.
- ³⁰Mele ngen a-zükemvu thyümvu yatselo a-kon kendi ka me nmu nya.
- ³¹Me nkie kehü nyu shwi n yhüthyü nya, nmvue a-nyutha hontsenya.
- ³²Npugü le temi gwakemvu thyü kehü nyu ntsü, ai a-le kemitsin nyu rüchün ngwa kehü genyu.
- ³³Npugü shochün le serikemvu gü kanyu bin hü, ai a-le jo chü pe kemitsin nyu kebin bin nyu shühü.
- ³⁴A-le me shwinyü kehü dan shwinyü hü, ai tsenyo kehü nyu shwinjün shü hünyo.
- ³⁵Thakesha güle teshwe pfüti, ai kepfo gü we keja kepfü hyu loti.

Keshajo 4

Thakesha hyu kelo kechwí

- ¹Anyudan, hagon pvüle nyu pe hagon senthyüyo tsü nyülo. Nyüpütsü lo tson yatselo hagon le tha shakekho loti.
- ²Ale nyu pe hagon senthyü binyo tsüle gwa, tsügenyu tsü aphu rüchün lo.
- ³Ale apepvünyu nyu nme thyüo ntsenyu thyü kehü ka,
- ⁴apvü le a senthyüo aka zoshü, “Ajodan sen tsekha binlo ale johokeshüdan rüchün-o yhunlo.
- ⁵Amün nyu chwikeryü jodan nmhin lanyá lo tsünyu ranitin lanyá! nsülo, lo thasha kekholo.
- ⁶Nle a-khe lanyá, tson yatselo a-le n ntsen loti; a-solo, lo a-le nrikhun loti.
- ⁷Kensü hile thakon kentsen tsingü. Tsügenyu a-khilo lo nle thalihi hyuloyatse-e thasha ntsunlo.
- ⁸Kensü solo, lo a-le n thyü ngon shüti. A-thünpenlo, lo a-le kerühvu senryü n tsüti.
- ⁹A-le nyekepun tyü kezegwa lo raja perün pe n pe gen shüti.”
- ¹⁰Anyugü, ajo nyülo. Ale nka nyuzo shüyo tsü zenlo yatselo nle yhunthon loti.
- ¹¹Ale kensü pe nsenhyü shü lo ntsonri pe tson kenjü gü nyu shü shü laso.

- ¹²Nle nyuyhün-o tsonchü yatselo thame ntson khin loha, lo nle tin keshü ka npha nsü loha.
- ¹³Nle shalo kela dantsü rüchünzin hülo. Nthakesha tsüle n keyhunronzin gü-tsü ntsen kegwa thyülo ti.
- ¹⁴Temi serikemvunyu tson thennya. Temi gwakemvu nyu hontse nya.
- ¹⁵Tsü thyünya! tsünyu gü nya! Tsünyu ranilo njio nrhitin lalo.
- ¹⁶Serikemvunyu le tha gwakemvu thyüshü kemvu then zhü lo hümvu. Anyugun le temi peha nthyünnyü shü kemvu then we zhümvu bin hünyo.
- ¹⁷Serikemvunyu le me nthyünnyü kethyü tsüle anyugun chvü lo anyugun hon hontse kela genyu.
- ¹⁸Ai kemitsin nyu tson güle lonyü tsangkeben hontse, tsüle nhenyu lvu ti kemvu then ben ketsintsin bin hünyo.
- ¹⁹Serikemvunyu tson güle kezün kentsun hontse; anyugun le nyugen anyugun pha nsü hüyo shahümvu.
- ²⁰Anyugü, ale nyuzoyo nyü pütsülo. N nyetin kerüpe a-jo dan nyülo.
- ²¹Tsüno ngen tin lanyu. Tsü rüchün binlo.
- ²²Anyugun le kerhün lo phu keshrhün pe lihigü anyu hyukelo nyu aphu tsüti.
- ²³Pütsülo nle dihontse tha rüchün hüyo; nkeyhun le nkerüchün hontse kehü genyu.
- ²⁴Lihie ketsin kemvu zonya. Kenku lo metson tsinzü kethyü tho thame thyünya.
- ²⁵Kenjü, kepeche sen-o mhundyü nrilo, mhundyü ki nri tonlo.
- ²⁶Ntson shwi pütsü kegwa thyülo, tson yatselo ntson aphu gwaloti.
- ²⁷thagwakemvu nrhio, njü mhundyü gunlo, tson kenjü nken-o kenkvu nme günya.

Keshajo 5

Keyüla mvu nrün genyu pütsülo

- ¹Anyugü, kensüjo nyü pütsü kegwa thyülo, n nyetin kerü pe tha shakekho kelo jo nyülo.
- ²Tsonlo yatselo nle njvü gwa loti lo njonyu mele nle thakeshanyu le tsesha loti.
- ³Tenunyu serikemvu nyu mün le khuzü hontse lo a-jo kezo le terzü nyeki nshwe kvu kehü genyu,
- ⁴ai kenkhin ki tsügi le hüsa hontse khü, lo zhethon yi kepen hontse a-yi gwa.

- ⁵Tsügi le nsüshe sen-o kesikazü nyugun lati, tsügi tson le kesinyu kegun tson.
- ⁶Tsügi le kerhün tson nyu hümvu ai nmhon hünyo, lo nyuthyü binyo sha hümvu.
- ⁷Anyudan, ntsoka akhwe nyülo, lo ale nyuzoyo thame kae nmhin lanyo.
- ⁸Tenunyu tsühontse kehünyu zen nithen hülo! A khenpvü kho nnigü nya.
- ⁹Tsonnyatselo n teshwe pe mekechanyu tsüla lo nselo ka me shwi njünhü kemvu nyu bennyu silati.
- ¹⁰Shahü kemvunyu no ryü nkanya khilola, lo nle thyü kenjü tsüno mekechanyu hon thyüla lo keshvu genyu.
- ¹¹Tson-o n keyhun kenkhinki nthyü ndilao nkesino gen kenjünthyü yho-o zoti,
- ¹²“Ano nyuthyüo thashalo mvulayo? Ano nyuthyüo mele asenkethyü lomvu layo?”
- ¹³Ale asenkethyünyu khwenyü mvula. Ale a nyetin kerüpe anyugun le asenthyü keshüjo nyü mvula le.
- ¹⁴Ale süda mhundyü keja kepfü thyükela hyulo.”
- ¹⁵N npvü n zübun, n zülvu nyu tsun kebin tsülo.
- ¹⁶Nzülvu no nren-nruo tsonda nyu tsun bin ti ole?
- ¹⁷Tsüpe nnpvü nhon thyülo, kechanyu zen kerhün nya.
- ¹⁸Nzülvu no jochü pfülo, lo nseloka nnu gütsü zen-o nsherhün hülo--
- ¹⁹a-no nkenyüho kehü thyüzhie lo thyünyu a-jvü gwaso kehü nme hontse. Gwünkho aphu ka a-kezegwa no nthyü pe shekerhün thyü lo azintse a-keso no nnyunthyü nrhün binlo.
- ²⁰Anyugü, nyuthyüo nkeso pe tenunyu serikemvunyu nme tsüti la? Nyuthyüo menunyu shwi pe nkenyü kvu tila?
- ²¹Npugü le nle lihi thyüe hyu binnyo. Nne likahika güe, a-le nri binnyo.
- ²²Temi serikemvunyu kemu le sen nme hontse. A-le a-npvü a-kemu sennyu aminlo la hünyo.
- ²³A-le a-npvü a-kekheni lo kemvu genyu silahü. A-kepho le a-nipe a-sika nyu shü lati.

Keshajo 6

Pütsülo mvulo keshvu

- ¹Anyugü, nle temi peha le tepu pfü kebin khvüpfü titse njoshü bin nle?

- ²Nnpvü njo, nle zoshwi shü kenjü le nmin lola le?
- ³Anyugü, tson yatselo nle temi tsügü ben nyu laso, ai dihontse tsünyu tinchwilo tiyu tsüle hihontse: whütse gü a-no nhoshü lotse nkenjü hilo.
- ⁴N npvü zhügüla nmvue rüyü tinla nya.
- ⁵Thyüzhie nmvue tegü nme le a-hü kebin nyu sennyu tin chwikela hontselo.
- ⁶Thathyü kentsügü, ntye dan kigü anyugun tha shwishüo sha lota.
- ⁷Anyugun le sharhi, kedanyu, nmvue anyugun kentsen nyu ndi,
- ⁸ai tsangse ki genyu tsangyün ka anyu gun chvü nda, lo logvü ka anyugun kenya kequen lola hünyo.
- ⁹O thathyü kentsügü, dithen khi zhübin ti ola? A-le dichecki zhütson sorryü mon?
- ¹⁰A-le hihontse zobin hünyo, “Ayhü nthügwa loti, keshanyu ajenthün thyüo rüyü loti.”
- ¹¹Ai a-le zhüketse ka rhokedyü le terikanyü sen kehü mehon seketyünyu nme hontse a-whe ryüla hünyo.
- ¹²Thakon kemvu, temi serikemvunyu le ho-o kenkujo zobin hünyo.
- ¹³A-yhütyü kemi, a-pha pe rho, lo a-zenkero pe tsin tseo,
- ¹⁴a-nyunyu thagwa kemvu rhio lika hikae kekevü hüsü shü hünyo.
- ¹⁵Tsügenyu kenkie le whütse anyugun gen ryüti, tson-o gwüngwaka boren pe gwani lokeha thyü lati.
- ¹⁶⁻¹⁹Npugü le shwi ntsü kehü kon tsenyü le bin: Ketekho, kenku yi, kemukendi nyu dushvu kehü ben, thagwakemvu rhi kehü nyun, gwakemvu thyü titse tin whügü kehü pha, kenkujün kezo, kenku henshwi chwiryü kehü, lo tsasikezen gü dan nyu kengügwa kemvu tsi gwen keshü.
- ²⁰Anyugü, npvü le nka nyu zoshüyo tsü thyülo, lo njvü le nyu pe nsenthyü shüyo tsü nmhin lanyu.
- ²¹Azintse tsüpe nnyun nyu shü pfülo, lo pe n gunda khin pfülo.
- ²²Nle tsonchü kehüka tsüle ntson riti, nle zhüketsüka tsüle nrhikhun ti, lo nle chonso keryüka tsüle n nthon hüti.
- ²³Anyugun senkethyü jo dan le mahne keben hontse, anyugun le nrho keshü tsü le nsenthyü pe nno yhun sha loti.
- ²⁴Tsüle tenunyu serikemvu menunyu jokegwa zo-o mesa zen tinla kehü nyu ben nyu nkeni loti.
- ²⁵Nnyunki a-kezegwa nnyü, lo a-yhütyü kekho no nnsü lola nya.

²⁶Temi nme le tensü thün nme mipe keyüla chüntyü kehü nme ngulola logwa, ai keyüla le temi gü keyhun lola hünyo.

²⁷Temi nme le mah henpfüo a-phinya romvu logwa ole?

²⁸Temi nme le magi kenho so tsonchüo a-pha romvu logwa ti ole?

²⁹Tsühontse a-kazon gü nu ki kegünyu le kenshvu le bin. A-kesü keshünyu nme shaja hyulo mvutse tin loha.

³⁰Kerühunyu nme le nnyo keloka a-gin nyülo nrün genyu mehon rühu yatse-e temi le tsü nkhin hümvu,

³¹ai a-tenlo yatselo, a-no tsjün tsenyü pe tha hü lo a-no a-kanyü kebin aphu khishü hünyo.

³²Keyüla kehü nyu le tharüchün ti kemvunyu; a-npvü a-nkie kehü gwünzin.

³³A-le tejünshvu lo tetsin hyuti, lo kethonthen keja pfü hüti.

³⁴Kechamvule nyunketegi le temi thyü kensho shühü, lo a-le khenzo keso ka khesü loha.

³⁵A-le a-mi thame loloha; nmvue nle kenrun nyu thakechon khi shü bin-e a-nyun bwenla loha.

Keshajo 7

¹Anyugü, ale nyuzoyo rüchünlo, lo ale nno nyuthyülo tsezo shüyo nmhin nya.

²Ale nyu zoshüyo thyülo, lo nle yhun loti. Nyhütyükentsen hontse pütsüo a senkethyü jo thenlo.

³Gwünkho aphuka a senkethyü jo no nzen hülo; tsüpe nnyun gen thulo.

⁴Kensü pe nlügi hontselo, lo tha shakekho kelo pe npvügü ketsigü thyülo.

⁵Tsonlo yatselo tsüle menu serikemvu nyu lo tenunyu zokeywazo-o mesa zen tinla kehü nyu bennyu nkeni loti.

Tenunyu serikemvunyu

⁶Gwüngwa nme ale aka kafüphe nyu nribin laryü,

⁷tsüka ale thakegwa keshvu shakekho hükemvu selo kechon kebin ka tsüdannyu kephonyu nme hyu.

⁸A-le tsonda then-o tenunyu nme le bin kehü quen nme kagü. A-le tsügi kakho ka güzhü,

⁹tsang zün kela siki.

- 10**Tsüka tenu tsügi le anyunki rhikü pfüo serikemvu chün tyü kehünyu phinya bennya ryü a-tenolo.
- 11**Tsügi le kemhunkvu lo keja hü kemvu nme, a-le a-zintse tsonda nyu ho-o,
- 12**khikalo tsonyu khikalo hakethyü binquen ki so-o me khwen bin hü.
- 13**Tsügi le a-süpenlo-o a-nboshü, lo kezhamvu tse a-nrilo njio a-kazo,
- 14**ale nthu kershvu thyülo tson-o tha dushvu pe kershvu kethyü ketyüketsü le binnyo.
- 15**Tsügenyu ale npvü chwiryüle. Ale nhyulo nyübin laryü nle hika hü laso.
- 16**Ale Ijipt nyu linen phi a-rhi kechacha kethyü pe azhüla njü nyo.
- 17**Ale myrrh, aloes, lo sinnamon pe azhü rün thyü njü nyo.
- 18**Ryülo! Nhi khensin keso bin tile. Nhin keso-o nhi kenyyü thyübin tile nu.
- 19**A nyepvü le kanyu ndi. A-le tsonthon ki njwen gü laso.
- 20**A-le raka kechon sentin laso, tsügenyu hapta kenyhun a-le ryü kemvui le.
- 21**Tsügi le a-semen tenge tselola, lo a-jo kegwa dan genyu temi tsügü le a-nyun shü lola.
- 22**Tson-o methutse nme dushvu titse zen gun kejü hontse nmvue thyüzhie nme le mesen kagü kejü hontse tsügi then-o,
- 23**tholevü tsi nme le a-nyun jen nrün binnyu gunla. Tsüle a-keyhun lola nrün shamvutse-tegü nme le mesen nyu yü kejü hontse güla.
- 24**Tsügenyu anyudan, ntsoka akhwe nyülo, ale nyuzoyo rüchün kegwa thyülo.
- 25**Nnyun rani sen-o tenunyu tsühontse kehü nyu tsonnyu günya; tson gwün züo a-tson nyu günya.
- 26**Tsügi le temi kechon nkie laso, lo a-genyu sikela le swülo buha laso.
- 27**A-ka le kesinyu kegun tson, tsüle tson tsin pe kesinyu binnyu shülahü.

Keshajo 8

Thakesha keshwe

- 1**Nyülo! Kensü le sen-o kobin. Tha shakekho kelo khwe nyü bin.
- 2**A-le tson teka rinchothun gen lo tsonchonyu sobin.
- 3**Nyida günyu keyütson khinrun ka, a-le kobin nle:
- 4**“Temi dan, ale hagun ka hibin; ale kazünyu temi apfu kohü nle.

- ⁵Nnyun chünlo mvu ole? Thashalo-o nnyun chün lota. Nle kephonyu ole? Thashalo-o tharüchün lota.
- ⁶Ajo gwaritsin kethyü dan nyü lota; ale nka kezo dan aphu njüle.
- ⁷Ale nyuzoyo tsüle ketsin güle; ale kenku dan tsü ntsüle.
- ⁸Ale kezo dan aphu ketsin; kenku nmvue metson tsinzü kethyü nme ndi.
- ⁹Tha shakekholo kehünyu genyu tsü aphu njü; lo thakesha fü kehünyu genyu we tsü aphu gwa.
- ¹⁰Raka mvule asenkethyüjo gü khilo; lo suna kegwatsin gü nyeki thasha kekho kelo gü kejülo.
- ¹¹“Kechamvule kensü le rubie nyeki gwakvu; lo nle tepen kehü aphu pe tsü kendyü keloimvu.
- ¹²Ale kensü, ale nyuyhün le bin; lo ale tha shakekho kelo lo kenjü gü kesha le binnyo.
- ¹³Npugü kenshvu le gwakemvu kentsüle; ale ketekho, kemakin, gwakemvu tson, lo kenkujo dan ntsü hünyo.
- ¹⁴Ale tha shakekho kethyü lo kekvu le binnyo. Ale kensü lo thyülo kegwa le bin.
- ¹⁵Ale rajanyu kechepe no mesa gon hü lo mesa kedanyu le tejvü kenjü thyüshü hünyo.
- ¹⁶Rajanyu aphu akeche sen-o meketsen hü, kedanyu lo kekvunyu dan-e tsü hontse.
- ¹⁷Ale aso kehünyu sohü; lo afü tenge kehünyu le ahyuloti.
- ¹⁸Ale kenya lo teshwe sen hünyo, binlo kehü kenya lo gwakenye kelo.
- ¹⁹A rasha le suna ketsin nyeki gwakvu, lo ale nsha keshü le raka kegwa nyegwa.
- ²⁰Ale kemitsin tsonnyu tsonchü hü; ale kenjü tson gü then hünyo.
- ²¹Ale kenya khipe aso kehünyu tsühü, anyugun kanyu kenya khin kesü thyüshü hünyo.
- ²²“Binzen kanyu Npugü le a-tha keritsin dan, mhundyü nyu, asen hü laso.
- ²³Keritsinka, kazü thyükeshü mhundyü, binzen kanyu athyü shü laso.
- ²⁴Züda gü le chwikeryü mhundyü, zü le tsun chwiryü kemvu kanyu a nnyulo laso.
- ²⁵Kazüthun lo rincho dan rhen keshü mhundyü, ale chwiryü laso.
- ²⁶Sunggigü le kazü gü lo low dan nmvue nnyo keritsin güe thyükeshü mhundyü.

- ²⁷A-le tsang thyü keshü ka ale hü laso, a-le züda gü zühun keshü gwünkho katsü,
- ²⁸a-le nmhupe tsangne ki keshü ka, a-le züda günyu züketsun dan khinshe keshü
- ²⁹lo züda zü güno a-le zokeshü nyeki soryü nya lotse ahza keshü ka. A-le kazü gü binjweshü kethyü katsü ale hü.
- ³⁰Ale thathyü keshanyu nme hontse a-khoka hü, a-le khenyütse agenyu a-sherhün, a-zintse a-mhundyü nyu shekerhün thyühü--
- ³¹tson-o a-kazünyu asherhün lo temi dan shwipe akenyü hü.
- ³²“Tsügenyu, anyudan, akhwenyülo. Ale kezo hontse thyülo, lo nle nsherhün loti.
- ³³Hagun senkethyüjo nyülo-o thashalo. Thashalo; lo tsü khela nya.
- ³⁴Temi akhwenyü kehü gü khenyütsen a chonrha ka shwibin kehü gü, lo akhenpvü khoka khwebin kehü gü le-a-yhen kegwanyu le.
- ³⁵Kechamvule ahyukelo gü le kerhün hyulo ti, lo Npugü kenyü pfülo hünyo.
- ³⁶Ai agwünzü kela güle a-npvü a-jün lola hünyo; a ntsü kehünyu aphu kesi so hünyo.”

Keshajo 9

Thakesha lo kepho

- ¹Kensü le a-ka thyüo kachon tsenyü pe sen lo laso.
- ²Tsügi le keho genyu a-senru dushvu, a-vainzu kerü lo a-miz nda lo laso.
- ³Tsügi le a-gogi dan no nyida nyu bin ketetso tsin gen meko shü lotse nishü laso:
- ⁴“Tha rüchün hükemvu temi dan, ryülo!” Lo kepho gü ka a-le zo-o,
- ⁵“Ryü achvü tyü lo ale kerü kenjü vain zu tsülo.
- ⁶Tha rüchün hükemvu temi dan khelao yhun lo, tson-o thakesha tsonnyu tsonchü lo.”
- ⁷Me shwinyü kehünyu kemutsin pe hi keshünyu le keja kepfü hyulo hü. Lo temi serikemvunyu rhokeshü nyu le techeno lohü nyo.
- ⁸Me shwinyü kehünyu rhonya; tsonlo a-le nnrhi lati. Thakeshanyu nme rhoshü lo a-le nsoti.
- ⁹Thakeshanyu nme senthyü shülo a-le thashakenye loti. Kemitsin nyu nme senthyü shülo a-thakesha le chon kenye loti.
- ¹⁰Npugü kenshvu le kensü bin zen gü, lo Kenshün gü kesha tsüle thasha kekho kelo le.

- ¹¹Kechamvule agenyu njon le chon loti lo nkeyhun chen thyü nthon loti.
- ¹²Nle nsü yatselo nnpvü ngenyu kechwí, ai kenila yatselo nnpvü kenjün thyüti.
- ¹³Tenunyu kepho nyu le nrakvu; serimvu lo kejajvü sha hümvu.
- ¹⁴A-le a-kakhin khoka, lo nyida gü nyu bin ketetso gen dun bin hü,
- ¹⁵a-le a-nkentin kezhü, a-npvü a-thanyu njün gun kejünyu ko-o:
- ¹⁶“Temi ligü higü tharüchün lohü kemvu güno, hika rani ryülo!” Lo kepho gü ka a-le zo-o,
- ¹⁷“Rühukelo zü le nnyüh. Lo kebuo tensü ketyü le nkenyü kvule.”
- ¹⁸Ai a-le kesi le tsüka kebin, a-sinnyu dan le kesi kazü nyuyü kela shabin mvu.

Keshajo 10

Solomon thakeshajo

- ¹Hidan hile Solomon thakeshajo: Nyu thakesha güle a-pvüno a-kenyü lohü, ai nyu kepho güle nyunkenjün kethyü senryü a-jvü tsü hünyo.
- ²Serikemvunyu hyukelo kenya tsüle agenyu tha kegwa nme thyü loha, ai kemitsin le kesinyu nkeni shüti.
- ³Npugü le kemitsin nyu no khün hü loha, ai a-le serikemvu güno a-kenyü gütsü hyu loha.
- ⁴Thathyükentsü genyu rhodyü hü, ai ketseri genyu nnyalo hünyo.
- ⁵Nyu tsangyün ka thakequen kelo güle thakeshanyu, ai nyun logvü ka zhübin kehü nyule keja kepfü senryü hü.
- ⁶Jochü le kemitsin nyu pe ge bin hü, ai kekega le serikemvu gü mün nyu bin hünyo.
- ⁷Kemitsin nyu rüla rüchün kelo le jochü nme, ai serikemvu nyu we nmhin lati.
- ⁸Anyun thakesha güle johokeshü dan rüchün loti, ai kepho jozo kehü güle nkie lati.
- ⁹Temi tsonchü njü kehü güle kenshvu kendi nyu gü loti, ai a-tson njü kemvu gü we mele a-shalo lati.
- ¹⁰Ketsin zomvu kela genyu kekevü le chwiryü hü, ai mhuntsun merho keshü gü le gwatha shü hünyo.
- ¹¹Kemitsin gü mün le kerhün zülvu nme, ai serikemvu gü mün nyu kekega le bin hünyo.
- ¹²Kekenrhi le kekega hüsü shühü, ai keso le thyü kezü apfu hen lahä.

- 13Tha shakekho lo kehü gü mün nyu kensü hyu lohü, ai kekevü le tharüchün lohü kemvu gü genyu.
- 14Kensü le tha shakekho lohü, ai kephonyu jo kezo ka kenkie sen ryü hü.
- 15Kenya le kenya gü ntsen lohü; rhokedyü le kendi nyu nkie la hünyo.
- 16Thakegwa thyü kehü chün le kerhün, ai kemu le tsontsin pe muchon lahä.
- 17Senkethyü jo nyü kehü güle kerhün tson gü nyu hünyo, ai mele a-rhokeshü nyühü kemvu güle tson gwünzü tin laso.
- 18Kenrhi kebu pfü kehü güle kenku nyu. Ligü higü sele thyü kehü nyu le kephonyu.
- 19Nle jozo chonlo, nle mu lalo kegwa le chonkvu. Nle metsa yatselo, nle matse binti.
- 20Kemitsin nyu jole raka gi ketsin hontse; serikemvunyu kerüchün le a-min ndi.
- 21Kemitsinnyu mün le temi kechon ginthyü shühü, ai kepho gü we thasha kemvu genyu sila hünyo.
- 22Npugü jochü le kenya senryü hü, lo a-le nyugwakemvu lope tsü sinshü hümvu.
- 23Thathyü kezü tsüle kepho gü genyu kecho nme hontse, ai thasha kekho kehünyu we kensü le a-kenyü hünyo.
- 24Serikemvu güle nyu nshvu hüyo tsüle a-gen ryüti, ai kemitsin gü we nyu lonyü binyo pe tsüti.
- 25Tsangnbu keryü ka serikemvu nyu le bin sinmvu lati, ai kemitsin gü we kethonthen genyu binzen lo laso.
- 26Thathyü kentsü güle a-nikeshü nyu gen, keshonzü pe n hü ka keshü, lo mah kekhu le nyhütyü ka keyü hontse la hünyo.
- 27Npugü kenshvu le keyhun thyü nthon shühü, ai serikemvunyu keyhun chen we thyü nzü lati.
- 28Kemitsin nyu kenrin le nyunkenyü, ai serikemvu nyu kenyü gü we a-kenrun thyü lati.
- 29Npugü le kemitsin nyu ntsen hünyo, ai gwakemvu thyü kehünyu we nkie lati.
- 30Thame kae kemitsin nyu khi ketu loha, ai serikemvu nyu we no kazünyu binmvu lati.
- 31Kemitsin gü mün le kensü sen chwiryü hü, ai gwakemvu kezo yigü we duthü lati.

³²Kemitsin gü le zokezü gü sha hünyo, ai serikemvu gü we a-zintse zozükemvu zo hünyo.

Keshajo 11

¹Npugü le ketsin kemvu kesükü kesen nyu shwi ntsü, ai kenjü nyu süketun kethyü tsüle a-kenyü hü.

²Ketekho tselo keja pfü lahä. Ai kensü le tsenyo kehünyu zen hünyo.

³Kenjü nyule kentsenkeseri le a-tson tsin hü, ai temi gwakemvu nyu we a-serikemvu no a-nkie lati.

⁴Nyun kekhü jon gü nyü kenya le a-kechwi ndi, ai kemitsin le kesinyu nkeni shüti.

⁵Kenjü güle temi kegwa gü keyhun thyü rüyü shühü, ai serikemvu gü we a-npvü a-serikemvu nyu che lati.

⁶Kemitsin thole kenjü gü kenishüti, ai gwakemvu gü we a-npvü nnyü kehü gü no a-tenlo lati.

⁷Serikemvunyu nme le silo, a-kenrin ko a-zen-o sila hü, kenya tenye kebin tsüle kenrun thyüla hünyo.

⁸Kenjünkethyü nyu kemitsin gü kenishü lahä; lo serikemvu gü no a-sun thyü lahä.

⁹temi gwakemvu nyu le a-jo genyu a-kazonnyu nkie lati, ai kemitsinnyu thakesha nyu nkenishü hünyo.

¹⁰Kemitsin güle gwa kelo ka nyida güle shekerhün thyü hü, lo serikemvunyu le nkie kela ka mele shekerhün thyü sen sola hünyo.

¹¹Temi kenjü nyu jochü gü genyu nyida nme le a-zanchwi lohü; ai serikemvu gü jo genyu tsü nkie lahünyo.

¹²Thasha kemvunyu le a-kazon nyu nkhin hü, ai thakeshanyu we matse bin hünyo.

¹³Selü thyü kehünyu le kekebu jo zoshü lahä, ai temi tenyenlo kekü güle tsü kebu bin hünyo.

¹⁴Dika tson ketsin ndiyo, temi le chela hü, ai tson ketsin kechon le kebin ka kenshvu ndi.

¹⁵Keshanyuka nle tesin shakemvunyu nme pu kethun titse njo shülo, tsügenyu nle rünyumvu ti. Nle tsü kesükemvu güle ngenyu gwakvuti.

¹⁶Tenunyu me njün kehünyu le mele rühvu hü, ai tenunyu a-jvü gwakemvu nyu le keja pfülo hünyo. Temi thathyükentsü nyu le thame ka pisa hyu loha, ai tserütsera kehü nyu le nnya loti.

¹⁷Temi me njün kehü nyu le a-npvü kechwü hyu lohü, ai a-jvü gwa kemvu nyu le a-npvü a-nthyünnyü lo hünyo.

¹⁸Temi serikemvunyu le thame kechwü ndi, ai kemitsin tsin shü kehü nyu le a-chün hyulo tsentsü ti.

¹⁹Kemitsinnyu binzin kehü güle rhün loti, ai gwakemvu then kehü güle siti.

²⁰Npugü le gwakemvu rüchün kehünyu ntsü hü, ai kenjü gü thyü kehünyu so hünyo.

²¹Temi gwakemvunyu le shaja hyulomvu tse tinla loha tse shatsentsü binnyo, ai kemitsin dan we keni shüti.

²²Tenunyu kezegwa tha kegwakeshvu shakekho kemvu gile suna rin pe tebo hyikon ka keshü a-keme le.

²³Kemitsinnyu kenrin le thakegwa hyulohü, serikemvunyu kenyü güle nyunkekhü nyu.

²⁴Temi nme le kenrun nyu pe metsü mejün, tson-e nnya kenye bin, kechagü le metsü mvu lo keshvue ntsen hüe rhodyü gwünzin.

²⁵Nho kehü güle nnya kvuti lo zü pe ntsen kehü güle a-npvü a-ntsen loti.

²⁶A-shye ntsen lo kela gü mele swetsü hü, ai tsü jwe keshü gü ge jochü le bin hünyo.

²⁷Thakegwa fü tserü kehü güle kerühvu hyuloti, ai gwakemvu fü kehünyule tsüle a-gen ryüti.

²⁸A-npvü a-kenya tenyen kehü güle rügu lati, ai kemitsin güle jonyü kenjvü hontse bin ti.

²⁹A-kakhwün kevü kehü güle tsangkanbu gwentü, lo kepho gü le thakesha gü go thyüti.

³⁰Kemitsin gü rasha le kerhün senbin nme, ai tejvü zenkemvu le keyhun khisen tin lahünyo.

³¹Kemitsinnyu le kazünyu a-chün hyulo yatselo, serikemvu lo kemu gü we tsü nyeki ditsüki chon mon?

Keshajo 12

¹Ligü higü thakesha le a-kenyü kehü nyu le a-le thyüzü kebin meno a-ka zoshü nyü hü, ai meno nrho keshü ntsü kehünyu le kephonyu.

- ²Temi kegwa nyu le Npugü kenü pfülo hü, ai a-le thagwa kemvu rhi kehü nyu nmula hünyo.
- ³Temi le serikemvunyu a-binzen lo hümvu, ai kemitsinnyu temi le nnula loha.
- ⁴Nyeginyu kegwa le a-nyepvü perün, ai keja kepfü sen ryü kehü gü le a-ru nyuki ten kebin hontse.
- ⁵Kemitsin gü kerüchün le njü hü, ai serikemvu gü we mesa titse kehü gwünzin.
- ⁶Serikemvu gü jo le me zitsun titse hü, ai kemitsin gü mün le temi kenishü hünyo.
- ⁷Serikemvu nyu pe shwela lo ndi lahü, ai kemitsin gü ka güle bin loti.
- ⁸Temi nme le thasha yatselo tsügenyu mele a-shweti, ai anyun njün kemvu gü mele nkhin ti.
- ⁹Mizanyu nme thyüo nnpvü nhon tyü kebin güle kedanyu nme thyüo nnyo kehü gü nyeki gwakvu.
- ¹⁰Kemitsin nyu le a-senru phin rüchün hü, ai serikemvu gü le a-senrue shwi njün hümvu.
- ¹¹Kekvuthyü a-lonyu thathyü kehü güle ketyüketsü le kesü thyüti, ai temi kentsü kenthü nyu sithen kehü nyu le a-nyun pfü kemvunyu.
- ¹²Serikemvu gü tsokhwe kenko le nren lati, ai kemitsin nyu le nnu loha.
- ¹³Serikemvu güle a-npvü a-jonyu min lola hü, ai kemitsin nyu le kenjün kethyü nrhi loti.
- ¹⁴Temi nme le a-jo genyu thakegwa pe a-kenyü thyü loti, lo temi bentha le a-npvü a-ki niryüti.
- ¹⁵Kephonyu le a-npvü a-le njü letse bin hü, ai thakesha nyu le mesen kethyü jo nyü hünyo.
- ¹⁶Kephonyu le mele a-nyun kenthün sha gwen tse lahü, ai keserinyu le mele a-nshwe-e kerüvü la hünyo.
- ¹⁷Joketsin kezo güle ketsin tsin zo shü hü, ai kenku jün kezo le mekesa jozo hünyo.
- ¹⁸Tharüchün mvuo jokezo le zhethon hontse mejün ntsun lahü, ai thakesha gü jole methyü ngwa shü hünyo.
- ¹⁹Joketsin kezo le kethonthen binti, ai kenku jo we keshanyu jaka nti.
- ²⁰Gwakemvu rhikehü nyu nyunka mekesa le binhü, ai thakegwa rhikehünyu nyunka shekerhün le bin hünyo.

- ²¹Thagwakemvu nme kemitsin nyu gen ryü loha, ai kenjün kethyü le serikemvunyu süpfü hüti.
- ²²Kenku mün le Npugü mhundyü nyu kentsü kence, ai ketsin zo kehünyu le a-kenyü hünyo.
- ²³Temi keserinyu le a-thakesha kebu pfü bin hünyo, ai kepho gü le a-kepho pe me tesha bin hünyo.
- ²⁴Ketserinyu ben le mesa gonti, ai thathyü kentsü gü pie mego thyüti.
- ²⁵Nyunkenkhi le temi nme nyunka binlo a-mhun nsu lahü, ai jokegwa le a-thyüpe a-kenyü lo hünyo.
- ²⁶Kemitsinnyu le gwakemvu nyu rani tin lahü, ai serikemvu nyu tson gü le tsonri pe gwenzü la hünyo.
- ²⁷Thathyükentsü güle a-le hü kebin gü ten loha, ai keseri güle kenya a-min ketsen hyuloti.
- ²⁸Kemitsin tson güle kerhün, ai thyükezü tson güle tson tsin pe kesinyu shüla hünyo.

Keshajo 13

- ¹Nyu thakesha güle a-pvü senkethyü nyü hü, ai me shwinyü kehü nyu güle mele a-senkethyü khwenyü hümvu.
- ²Temi kegwa güle a-jo genyu thakegwa tyüti, ai me kesa güle kekega nnyü bin hünyo.
- ³A-mün kekheni kehü güle a-keyhun ntsen lo hü, a-mün kvu pfü bin kehü güle kenkie hyulo hünyo.
- ⁴Thathyükentsü güle tyütsü nyüha bin-e thame hyulo ha, ketseri güle kenya hyusa loti.
- ⁵Kemitsin güle kenku ntsü hü, ai temi serikemvu güle keja kepfü lo tetsin kepfü tho thyü bin hünyo.
- ⁶Kentsenkeseri le a-tson njü kehünyu ntsen bin hü, ai kemu le serikemvunyu khipe shwe lati.
- ⁷Temi nme le nnyakebin rothyühü, tson-e thame ndi. Kecha nyu nme le kendinyu rothyü, tson-o nnya sabin hünyo.
- ⁸Kenyanu nme le a-kenya pe a-keyhunron rhin hi lohü, ai temi nme-e kendi gü kedün bin mvu.
- ⁹Kemitsin gü mah le nnyü benchwü bin hü, ai serikemvu gü makenben we bokemhü lati.

- ¹⁰Ketekho kethyü genyu kenyilo hü, ai mele ntsenrokeshü lo kelo le thakesha.
- ¹¹Whütse hyukelo kenya le a-shvuthyü ndi lati, ai kesha shanyu kequen kelo güle chon kenye loti.
- ¹²N kenrin hyulomvu kela le nnyu gwamvu lahü, ai nkenyü hyulokela le kerhün senbin nme.
- ¹³Senkethyüjo nkhin la kehü güle kenkie senryü a-npvü a-gen shülo hünyo, ai johokeshü gü rühvu kehünyu le a-chün hyu loti.
- ¹⁴Thakesha gü senkethyü le kerhün zülvu nme le; nkeyhun le kenshvunyu kebin ka tsüle nche pe nno tsü nrhi loti.
- ¹⁵Tha shakekho lo kehü gü le me kenyü pfülo hü, ai tenyenlo kü kemvunyu le kenkie tson günyu hünyo.
- ¹⁶Keseri güle tha lihie sha kekho-o thathyü hü, ai kepho güle a-kepho pe mehi bin hünyo.
- ¹⁷Tenyenlo kü kemvu jolonyu le kekevä hüsü shühü, ai tenyenlo kegwa nyu le kengü kegwa senryü hünyo.
- ¹⁸Senkethyü pe lihikemvu thyü kela gü gen rhokedyü lo keja kepfü le ryü hü, ai mele a-senkethyü nyü kehünyu rühvu hünyo.
- ¹⁹Nle nnyü kebin gü hyukelo le gwasä; ai kephonyu le gwa kemvunyu rani lo nyü hümvu.
- ²⁰Thakeshanyu zen kengü kehü güle thashalo ti, ai kepho nyu zen kengü kehü güle nkie lati.
- ²¹Kenjün kethyü le kemunyu sithen hü, ai thakegwa pe kemitsinnyu chün thyü shüti.
- ²²Temi kegwanu le a-kenya khepe a-nyenyu dan nyenyue tsü hünyo, ai kemunyu kenya we kequen pe kemitsinnyu tsü la hünyo.
- ²³Kendinyu genyu Ketyüketsü kechon hyulo kegwa kazü low tsü kemvu le bin, ai njün kemvunyu le tsü khinsenlo lae logwa.
- ²⁴Thün gü ntsen kehünyu le a-nyu ntsü hü, ai a-nyu so kehü güle a-senthyü pütsü lo hünyo.
- ²⁵Kemitsin gü le a-tyütsü kenyü tyütsü lo hü, ai serikemvu gü we nnyo bin hünyo.

Keshajo 14

- ¹Tenunyu thakesha nyu le a-ka thyülo hü, ai kephonyu le a-npvü a-ben pe tsü borho la hünyo.

- ²Yhun njü kehü güle Npugü nshvu hü, ai yhun njü hükemvu güle a-ntsü hünyo.
- ³Kephonyu le a-ketekho genyu jozo chonsa hü, ai thakesha güle a-jonyu a-ntsen lo hünyo.
- ⁴Dika methutse ndiyo tsüka shye ndi, ai methutse kenko gü genyu shye le kesükela thyülo hünyo.
- ⁵Shahu tenyenlo kekü güle nku hümvu, ai shahu ketsin kemvu güle nku hünyo.
- ⁶A-npvü a-rüchün ngon kehü güle thakesha pfü ja thyü hü, ai tharüchün kekho kehünyu genyu we thakesha le nne sa.
- ⁷Kepho gü nrhila lo, kechamvule nle tsünyu thakesha jo nme-e nyü loha.
- ⁸Keseri gü thakesha le a-tson kegwakeshvu shahü, ai kepho gü kepho le a-sala hünyo.
- ⁹Kepho güle mu bin-e a-nyunkhi hümvu, ai temi kenjü güle a-kemu jülola nyü hünyo.
- ¹⁰Temi nyun güle a-npvü anyun kenjün kethyü sha binnyo lo tesin shakemvu nyu nme le a-zen-o a-shekerhün kenjün lo nrün ndi.
- ¹¹Serikemvu gü ka le nkie lati, ai njü kehü gü ka le gwa kenyeti.
- ¹²Temi mhundyü nyü njü kethyü tson nme le bin, ai tsü a-keni le kesinyu kegun tson.
- ¹³Nnyü kebin kae nyungwa kemvu le bin hü, lo shekerhün keni ki le nyungwa kemvu.
- ¹⁴Temi gwakemvu güle a-le nyuhyulo züyo tsü hyuloti, lo temi kegwa güle a-tha chün hyuloti.
- ¹⁵Tharüchün hü kemvu güle jo lihie tenyen hünyo, ai keserinyu le a-le dika gü zhü yo shwi pütsü hünyo.
- ¹⁶Thakesha güle pütsülo-o gwakemvu nrhilo hü, ai kepho güle a-kekheni lo mvuo whütse thathyü züla hünyo.
- ¹⁷Temi kenthün nyu le kemokennu tha thyühü, ai tharüchün kekho kehünyu le nyhen nhi hünyo.
- ¹⁸Tharüchün hü kemvu nyu le a-kepho chün hyuti, ai keseri nyule thakesha pe a-perün thyü loti.
- ¹⁹Temi gwakemvu güle kegwa gü mhundyü nyu nkhün tsüti, lo serikemvu güle kemitsin gü khenpvü nyu soti.
- ²⁰Kendi güle a-kazonnyu ai a-shwinyü mvu hü, ai kenya güle a-pvünyu kechon le bin hünyo.

- ²¹A-kazon gü nkhin kehü nyu le kemunyu, ai kendinyu njün kehü güle a-kenyü bin hünyo.
- ²²Gwakemvu rhikehü nyu le tson gwünzüla hümvu ole? Ai thakegwa rhikehü nyu le shwikenjün lo ketsin pe tsüti.
- ²³Thatho kethyü aphu kechwi le bin, ai me nthon kebin le rhodyü lo kehü gwünzin.
- ²⁴Thakesha gü perün le a-kenya, ai kepho güle a-kepho pe me no shalo kehü gwünzin.
- ²⁵Ketsin kezo shahu le me keyhun kenishü hü, ai kenku jozo keshü güle me bo nshvula hünyo.
- ²⁶Npugü kenshvu nyu temi le a-ketenyen nko lohü, lo anyenyu dan a-keno bin hyulo hünyo.
- ²⁷Npugü nshvu kelo le kerhün zülvu nme, tson-o temi le kesi sen gü nrhilo hünyo.
- ²⁸Temi danda le kebin nyu raja gü zankechwi le bin, ai temi kendi we raja le nkie laso.
- ²⁹A-nyun nta whütse hü kemvu tsüle tha shakekho kethyü keda le bin, ai a-nyunnta whütse kehü nyu le a-kepho thyü nsokeshü gwünzin.
- ³⁰Nyunkebwen le nthümi thyü kesherhün shü hü, ai me shwi nyhükethyü le nru le tenla hünyo.
- ³¹Rhokedyünyu nme nshwe kehü tsüle a-thyükeshü gü nshwe hü, ai kendinyu njün kehü tsüle a-rühvü hünyo.
- ³²Serikemvu güle a-thogwakemvu nyu chelati, ai kemitsin güle a-thakegwa genyu a-no kekhin hyuloti.
- ³³Thakesha le tha shakekho kehünyu nyun nyu bin hü, ai kephonyu nyunka tsüsha hümvu.
- ³⁴Kemitsin le senye nme thyü ngon shühü, ai kemu le senye ligü higüe no keja kepfü thyüshü hünyo.
- ³⁵Raja güle tego thasha kehü gü shwi a-kenyü hü, ai a-nyunkekhü le keja kepfü tho thyü kehü gü gen ryüti.

Keshajo 15

- ¹Bwenye tse mejo keni keshü ka nyunkenta le rani lahä, ai jokenko le menyun gwünkekhün shü hünyo.

- ²Thakeshanyu le thakeshajo zoshü hü, ai kephonyu mün le kepho henshwi shü hünyo.
- ³Npugü yhätyü le bin likahika bin-o kegwa güe lo keshvu güe nri binnyo.
- ⁴Jokegwa le kerhün sen bin nme, ai jogwa kemvu le nkapu boren la hünyo.
- ⁵Kepphonyu le a-pvü senkethyü ntsü hü, ai senkethyüjo nyü lo kehünyu le keserinyu.
- ⁶Kemitsin gü kanyu kenya kechon le bin hü, ai serikemvu gü kechwi hyukelo le kenjün kethyü senryü hünyo.
- ⁷Thakesha gü mün le thakesha kenjün shühü, kepho gü nyun we tson shü hümvu.
- ⁸Serikemvunyu le kershvu thyü keshü le Npugü mhundyü nyu kentsü kenchen nme, ai temi kenjü nyu kehi le a-kenyü hünyo.
- ⁹Serikemvunyu tson le Npugü mhundyü nyu kentsü kenchen n me, ai a-le kemitsin then kehünyu so hünyo.
- ¹⁰Tson gwünzü kela nyu genyu shaja ketsen le bin; senkethyü ntsü kehü güle sila ti.
- ¹¹Kesinyu kazü lo tsünyu tero güe Npugü mhundyü nyu ndo bin yatselo dihontse temi le Sunggigü mhundyünyu a-kerüchün kebu lo tila?
- ¹²A-rüchün ngon kehünyu le meno a-senhyü nyü hümvu; a-le thakesha gü ki gü loha.
- ¹³Nyunkenyü le binlo nmhun ben lohü, ai nyungwakemvu le nkapu gü boren lahünyo.
- ¹⁴A-nyunki tharüchün kekho kehü nyu le thakesha pfü hü, ai kepho gü mün le thashakemvu pe süpfü hünyo.
- ¹⁵Kenjünthyü kehünyu jon dan le aphu gwakemvu nti, a-nyu nyü bin kehünyu genyu we kehothyü zin bin hünyo.
- ¹⁶Thakeshanyu sen-o Npugü nshvu kehü güle kenya kechon le bin-o kenjünthyü kebin nyeki gwakvu.
- ¹⁷Keso le kebin nyu henkenjvü nityü kebin güle kenrhio methutse gatyü kebin nyeki gwakvu.
- ¹⁸Temi kenthün nyu le kekega hüsü shühü, ai a-nyun kethon nyu le kengü kegwa senryü hünyo.
- ¹⁹Thathyü kentsü gü tson le tsehü le yhunhen lahü, ai kemitsin nyu tson le tsonda gü.

- ²⁰Nyu thakesha güle a-pvü no a-sherhün hü, ai temi kepho güle a-jvü ntsü hünyo.
- ²¹Tharüchün hü kemvu güle kepho le a-kenyü hü, ai thakeshanyu le nyu le njüyo tsü thyühü.
- ²²Kesenthyü kemvu we tharhi kebin dan thyüzü lahü, ai kesenthyü keshü kechon sen-o thathyülo hünyo.
- ²³Gwünkho toka jozokezü gü hyukelo le shekerhün dihontse kethyü nme la!
- ²⁴Thakeshanyu le tesinzin kesinyu kegun tson gü mvule tesozin kerhün nyu kegun tson nyu tsonchü hünyo.
- ²⁵Npugü le ketekho kehü gü ka sürhola hü, ai magi gü terhi thyü pe tsüti.
- ²⁶Serikemvu gü kerüchün dan le Npugü mhundyü nyu kentsü kenchen, ai kenshün gü jole a-kenyü hünyo.
- ²⁷Njukemvunyu kechwi tepen kehü güle a-kakhwün no kevü lohü, ai jweh ntsü kehü güle yhun loti.
- ²⁸Kemitsin güle dihontse mejo kenishü tiyo rüchün hü, ai serikemvu gü mün le gwakemvu jashü la hünyo.
- ²⁹Npugü le serikemvu nyu zen-o nithen, ai a-le kemitsin nyu kehi nyü bin hü.
- ³⁰Kenyü mhun le nthyü pe sherhün lohü, lo jolo kegwa le nthyü pe nsherhün kvu lohü.
- ³¹A-nyetin le kesenthyü jo kegwa dan nyülo kehü güle thakeshanyu dan nyu hüti.
- ³²Senkethyü jo nyünyü kemvu güle a-npvü a-ntsü hünyo, ai kesenthyü jo nyülo kehü güle thashakenye lo hünyo.
- ³³Npugü kenshvu gü tsüle thakesha kipun nsenthyü keshü gü, lo nnpvü nthyü tsenyo kelonyu le teshwe pfülo hünyo.

Keshajo 16

- ¹Temi le a-nyunki tharhibin logwa, ai Npugü le a-no zo nrün jo tsü henshwi shü hünyo.
- ²Temi le a-mhundyü nyu a-jvü aphu nshün letse bin hü, ai Npugü le kapu gü kensu kenshen sü shwi hünyo.
- ³Ntho hope Npugü ki shüshü, tsonyatselo nle rhikebin gü thyü loti.
- ⁴Npugü le tha lihie a-kon kebin genyu thyüshü, serikemvu güe kenjün kethyü jon gü genyu thyüshü.

- ⁵Ligü higü ketekho kehünyu le Npugü mhundyü nyu kentsü kenchen; a-le shaja hyulo mvutse tinla loha, tse sha tsentsü lo.
- ⁶Ketsin lo joketsin nyu binlo, lo Sunggigü le nkemu jü shüti, Npugü jo zen lo, lo thagwakemvu nme ngen ryü loha.
- ⁷Npugü le temi nme jvü shwipe a-kenyü kelo ka, a-le a-shwikerüchün nyue thyüpe no a-zen kengü gwa lola hünyo.
- ⁸Kenjünyu thakeshanyu sen kebin le njükemvunyu thakechon sen kebin gü nye gwakvu.
- ⁹Temi nyun le a-tson dan rhibin hü, ai Npugü le a-kenkvü dan ketsen hünyo.
- ¹⁰Raja güle Sunggigü kekvu sen-o thazo hü; a-le jopen keshü tsüle a-zintse njü.
- ¹¹Npugü le kesükü lo kensu süketun kethyü tsüle a-kenyü hü, jola günyu kensu dan tsü apu a-tho.
- ¹²Rajanyu le gwakemvu tsü nyhe bin loha, kenjü güle sorkari thyü n koshü kehü genyu.
- ¹³Raja le ketsin gütsü nyülo nyühü lo següle tsü zoyo shwi a-kenyü hünyo.
- ¹⁴Thakeshanyu le raja gü no a-kenyü bin titse nda hünyo; raja güle a-nyunnta loyatselo temi peha le sila logwa.
- ¹⁵Raja gü mhunkeben nyu kerhün le bin, lo a-le kenyükelo le tsenbwenka tsangri pfü ryü kehü nmhu hontse le.
- ¹⁶Thakesha hyukelo le suna nye gwakvu; raka nyeki thasha kekho kelo hyulo nrün gü kejülo.
- ¹⁷Temi kenjü nyu tsonlü güle gwakemvu nrhi kelo gü; a-tson shwi kelo güle a-keyhun ntsen lo hünyo.
- ¹⁸Ketekho le kenkie mhundyü ri ryühü, lo nrüchün ngon kethyü le chela nrün mhundyü ri ryü hünyo.
- ¹⁹Rhakedyü nyu zen-o nnyun tsenyo kebin güle ketekho kehünyu zen-o me nkie kelo kenjü kelo nye gwakvu.
- ²⁰A-senkethyüjo gü nyü kelo güle gwakenye loti; lo Npugü tenyen kehü güle a-henkegwa nyu.
- ²¹A-nyun nyu thakesha nyu tsüpe temi thakegwa keshvu sha kehü nyu le tse ko hü, lo jo kezegwa kezo le thasha kenye lo hünyo.
- ²²Thakesha le a-gen kebin nyule kerhün zülvu le bin, ai kephonyu senkethyü le gwünkho kenkie nti.
- ²³Thakeshanyu le rüchün shwi terio thazo hü, lo thakesha pe a-jo sinlo hünyo.

- ²⁴Jokegwa le khuzüka hontse, nkapu thyüpe n nyüh lo nphu thyü kesherhün lo hünyo.
- ²⁵Temi mhundyü ka njü kethyü tson nme le bin, ai tsü a-keni le kesinyu kegun tsonle.
- ²⁶Thathyü kehünyu tyütsükegwa tsüle a-thyüpe a-no thathyü nkokvu lohü, a-le tyütsü pe a-kenyü thyülo kenyü genyu.
- ²⁷Temi gwakemvu nyu le gwakemvu rhi hü, lo a-jo kezo le mah hontse mero hünyo.
- ²⁸Temi gwakemvu nyu le kekega tsi gwünshü hü, lo selü kethyü nyu nme le kepvüshe kehü sükhala hünyo.
- ²⁹Temi me nthyünnyü kehü nyu le a-kazon nyu nsü lo tsonri zen-o tsongwa kemvu nyu güla hünyo.
- ³⁰Temi a-yhütyü kemishüshü tse kebin gü tsüle mekesa rhi hü, lo a-mün thünvü kebin gü tsüle gwakemvu senryü la hünyo.
- ³¹Yhunkethon tsüle kemitsin nyu chün; pehü kepfü le zankechwi perün nme le.
- ³²N nyunnta whütse kemvu le kekvu gü nyeki gwakvu, lo a-npvü a-kekheni kelo le nyida nme lo kelo nyeki gwakvu.
- ³³Temi le Sunggigü kenda shalo titse henshwi hü, ai thyü shü nrün le Sunggigü nti.

Keshajo 17

- ¹Nyun bwenye tseo chvü kesin tyü kebin güle ka nme nyu ho pe kesükela thyüo kega kebin gü nyeki gwakvu.
- ²Go thakesha güle nyu keja kepfü thyü kehü gü ketsen ti; lo tsasikezen nme hontse kenya a-jün hyu loti.
- ³Mah le suna lo rakagü kegwa keshvu shala hü, lo Sunggigü le temi nyun kegwa keshvu shwi hünyo.
- ⁴Gwakemvu thyü kehü nyu le serikemvu nyu jo nyü hü, lo kenku nyu le ketekho jo nyü hünyo.
- ⁵Kendi nyu shwinyü kehü güle, tsügü thyü keshü gü nshwe hünyo, mele hengwa kemvu teno kebin shwi a-kenyü kehü güle shaja hyu mvutse tinla loha.
- ⁶A-nyenyu nyenyu tsüle kethenyu perün, lo ntsenyu tsüle a-pvünyu zan kechwi le.
- ⁷Rühvukekü temi le kenku jozo hümvu, lo kepho nyu le a-mi kebin jo nme zo keloimvu.

- ⁸Jwe pe metsü keshü gü mhundyü ka tsüle temvu tso nme hontse; likahika güe tsüle thathyü kenye shü hünyo.
- ⁹Me thyükezü jüpe tsü kehü güle kengü kegwa fü hü, ai tsü thyü nini kehü gü kepvüshe bokha la hünyo.
- ¹⁰Gwüingwa thakeshanyu rhokeshü le gwüntsi gen kephonyu vükeshe nyeki ntsun la hünyo.
- ¹¹Temi gwakemvu nyu le mekenyhen tho nti fü hü, tsügenyu gwakemvu jolo nipe a-ntsun shüti.
- ¹²Kepphonyu nme le nnu kebin teno kethyü nyeki thyügwen nmele a-nyu tünlo kela nme keteno we gwakvu.
- ¹³Temi nme le gwakemvu pe kegwa pu ketun yatselo, gwa kemvu le a-ka nkentin loha.
- ¹⁴Kekenyi le züphe shüo no tsun tin kejü hontse; tsügenyu kega sorryü kemvu ka ntsema tin lalo.
- ¹⁵Serikemvunyu le njü letse kela gü lo kemitsin nyu nmu kela gü, kenyhun nren Npugü mhundyü nyu kentsü kenchen kethyü le a-keme.
- ¹⁶Kepphonyu nme benka pisa le bin-o nyu kechwila, a-le tha rüchün lo shamvu yatselo tsüpe thakesha hilo gwa ole?
- ¹⁷Npvünyu le gwüinkho aphu ka nso hü, lo rhokedyü ka keno no nrün genyu nsikezen gü n nyun lo.
- ¹⁸Temi a-ki a-nyun kendi güle a-jo hoshü lao mele tepu kepfü khvüpfü lola hünyo.
- ¹⁹Kemu sokehü güle kekega le a-kenyühü; a-ka khenpvü thyü ketetso kehü güle kerühunyu ko hünyo.
- ²⁰Temi a-nyun njü kemvu güle gwakenyelo hümvu, lo a-jo gwahü kemvu gü kenjün kethyü nyu chela hünyo.
- ²¹Nyu kepho gü apvü le a-nyu gwamvu hü, kephonyu a-pvü le shekerhün nme ndi.
- ²²Nnyun kenyu le dawa kegwa nme, ai dyükezin le nru thyü nsinla hünyo.
- ²³Temi gwakemvu nyu le jweh lolo njio kenjü gü nyu tha thyüshü mvula hünyo.
- ²⁴Temi tha shakekho kehü nyu mhun le thakesha nri bin hü, ai kephonyu yhytyü le lihikae nri bin hünyo.
- ²⁵Nyu kepho gü le a-pvü no a-nyun gwamvu hü, lo a-nnyu keshü gi no a-nyun kenjün thyüla hünyo.

²⁶Temi kemitsin nyu npu kethyü tsüle gwamvu; temi teshwe kepfü nyu vü kethyü tsüle a-zümvu.

²⁷A-jo süni kehü nyu le thakesha le bin, lo a-nyun kun kehü nyu le temi thasha kekho kehü nyu.

²⁸Kephonyu nme ai ntsema bin lo thakeshanyu letse rüchün hü, a-le a-mün kekü binlo thakesha nyu hontse bin hünyo.

Keshajo 18

¹Me zen kengü lohü kemvu temi tsüle a-npvü a-jün kegwa nti fü kehü nyu; tson kehü nyu le ligü higü le kenjü gü shabin-e zen kenyunrhün lo hümvu.

²Kephonyu le thashalo nyüo fü hümvu, ai a-kerüchün gü nti zobin hünyo.

³Serikemvu le keryü ka, kenkhin ko ryü hü; lo zangwa kemvu le ryülo, keja kepfü ko ryü hünyo.

⁴Temi nme mün nyu jo le zü kentsun hontse; thakesha zülvu le züri tsun kebin nme le.

⁵Serikemvu nyu nme sokecha thyü keshü nmvue kemitsin gü kenjü khe kela tsüle gwamvu.

⁶Kephonyu mün le kekenyi sen ryühü, lo a-jo le a-kevü hilo hünyo.

⁷Kephonyu mün le a-npvü a-nkie lohü, lo a-jo nyu a-npvü a-milo la hünyo.

⁸Selü nyu jole ketyüketsü kegwa kun nme hontse; tsüle nmin nyuki yüla hünyo.

⁹Temi a-thonyu thathyü kentsü gü tsüle, a-nkie kehü a-sikezen güle.

¹⁰Npugü zan gü tsüle tsokhwe kenko nme, kemitsin nyu le tin gü tsü tesun lo hünyo.

¹¹Kenyanu kenya le a-nyida kenko nme, lo chwida ketetso nme hontse a-sun bin hünyo.

¹²Kenkie mhundyü temi nyun le ketekho hü; ai tsenyo kethyü le teshwe mhundyü ri hünyo.

¹³Temi nme le nyülo ri mvuo mejo kenishü yatselo, tsüle a-kepho lo keja kepfü.

¹⁴Nle honyü kebin ka nle yhunnyü kebin gü tsüle ncheshü logwa, ai nle tsü nmhe layatselo, nkenrin kenkhin gü tsüle tin laso.

¹⁵Thakesha nyun le tha shakekho lo hü, lo thakeshanyu yhütin le thasha kekho kelo fü hünyo.

¹⁶Temi nme le kenrun nyu tha lope meketsü le a-genyu bin nda shü lo a-zenryü kedanyu mhundyü ka shüshü hünyo.

¹⁷Jokekera ka temi kecha nyu le ryü a-shün kemvu then a-rüla zoshü kerigü tsüle njü kethyü hontse hünyo.

¹⁸Temi kekvunyu mihvu le jokekera ka kenyi lola yatselo henkeshwi le au kekevü gü penla logwa.

¹⁹N sikezen gü le nchekeshü le nyida kenko nme hontse, ai kekega le tegiron pe khin kela hontse le.

²⁰Temi nme le a-jo nyu yhun loti; a-mün genyu a-le tyütsü a-kesü kethyü hyuloti.

²¹Kesi lo kerhün le n yi kekvunyu bin nyo; lo tsü so kehü nyule tsüsha tyüti.

²²A-nu hyukelo nyule thakegwa hyulo laso, lo Npugü kenyu pfülo hünyo.

²³Kendi nyu le mekenyü jozo hü, ai kenya nyule jokenko zo-o a-jo keni hünyo.

²⁴N pvünyu rothyüo npvünyu thyü kehünyu kobin hü, ai nsikezen gü nyeki nkho nni kehü npvünyu nme le bin nyo.

Keshajo 19

¹Rhakedyü nyu joketsin zokehü güle a-jo njü hü kemvu kepho gü nye gwakvu.

²Tha shakekho mvutse thyünyü kethyü tsüle gwamvu, lo nyhun-o phashwe whütse kehü nyu a-tson gwünzü la hünyo.

³Temi le a-kepho genyu kenkie teno lolo Npugü gen a-nyun nta lola hünyo.

⁴Kenya le npvünyu keshün kechon zen ryü hü, ai kendi gü we a-pvünyu le a-khela hünyo.

⁵Kenku jünkezo güle a-shaja hyumvula loha, lo nku keshü güle tinla loha.

⁶Temi kechon le nhokehü nyu kenyu thyü titse fü hü, lo temi kenrun nyu thape metsü kehü gü pvünyu thyü hünyo.

⁷Kendi güle a-tsasikezen nyu aphu a-ntsü hü, tsonya tselo a-pvünyu le a-zen ditsüki nithen mon! A-le tsüdan then-o jvü bin-e hyulo ha.

⁸Thasha kelo nyule a-npvü a-so hü; lo tha shakekho kehünyu le gwakenye loti.

⁹Kenku jünkezo güle a-shaja hyumvu loha, lo nku keshü güle nkie lati.

¹⁰Kephonyu nme le yhun bwenye kebin tsüle a-ndyümvu, tsünye kie donyu nme no rajanyu sogon kebin le ndyü mvukvu.

¹¹Thakesha le temi thyüpe no a-nyunnta whütse mvu lahü, lo me thyükezü hyue hyukemvu hontse kela tsüle a-zan kechwü.

¹²Raja gü nyunkekhü le shünyho nme kenho hontse, ai a-le me shwi a-kenyü kethyü le tehen sogen khezü hontse le.

- ¹³Nyu kepho güle a-pvü kenkie, lo a-nunyu rho bingwünzin kehü güle tsangri thümvu shü kela keme.
- ¹⁴Ka lo kenya le Npvübon nyu hon gwenlo hü, ai nnu keseri gi we Npugü le khi keshü le.
- ¹⁵Thathyü kentsüle nthyüpe zhüsa tin lahü, lo thathyü kentsü nyu le nnyo hüti.
- ¹⁶Johokeshü ntsenkelo güle a-keyhun ntsen loti; ai jo gü nkhin kela güle siti.
- ¹⁷Kendinyu shwinjün shü kehü güle thape Npugü tepu hü, lo a-le tsü gü thochün tsü ketun nishüti.
- ¹⁸Nnyu le ntsenyu thyüo thashalo kegwa gwünkho ka a-senthyüshü, kemvu we nne a-nyugun kechepe anyugun nkie kebin gwünzin.
- ¹⁹Temi a-nyunkenthün gwa kemvu le shaja hyuti; kechamvule nle a-keni shüe, nle tsü thyüni kethyüi genyu.
- ²⁰Nle hisiki thashalo nrün genyu mele senkethyü nyülo lo mele nkerhojo tsü lolo.
- ²¹Temi nyunki thakechon rhibin hü, ai Npugü le rhikeshü gütsü thyüloti.
- ²²Thaketepen le temi genyu keja kepfü nme; lo rhokedyü güle kenku gü nye gwakvu.
- ²³Npugü kenshvu le tsontsin pe kerhün nyu shühü; lo tsüle kebin güle ketegvü hü; gwakemvu le a-gwen la loha.
- ²⁴Temi peha we ntsü nthyü ritsin-o a-npvü a-chvüe pe a-mün ka shü ntsü hünyo.
- ²⁵Ketekho kehü gü vüshü, tson yatselo tharüchün lo sha hü kemvu nyu le seri loti; tha shakekho kehünyu kemu tsinpe hishü, lo a-le thasha kenye loti.
- ²⁶Temi a-pvü kesü lo a-jvü hüpe shwela kehü nyu güle keja kepfü lo tetsin kepfü senryü hünyo.
- ²⁷Anyu, thakeshajo gü gwünzü la kehü senkethyü tsü nyü nya gwünlo.
- ²⁸Dibin ka shahu nme le temi peha gen a-zükemvu thyü titse rhilo layo tsünyu kenjü ndi.
- ²⁹Ketekho kehünyu nmu la nrün, lo kepho gü süren vü nrün le binnyo.

Keshajo 20

- ¹Zu le shwikenyü nme, Zu kekvu le methyü kelakelu kehü nme; lo ligü higü tsüno a-tsontsin züla kehü nyule thakeshanyu kemvu.
- ²Raja gü nyunkekhü kenshvu le shünyho le nho kebin kenshvu hontse; tsügenyu a-nyun thyü nshvu pe no a-nyunnta kebin güle a-npvü a-sithyü bin nyo.

- ³Mele kenyi kebin ka n npvü ntsema tin kela tsüle teshwe nme; ai kephonyu ligü higü kega bin hünyo.
- ⁴Thathyü ntsü ritsin kehü low ketsü gü gwünkho toka a-low phomvu kela güle thame kegvüi ndi lati.
- ⁵Temi nyunki temi kerüchün le zülvu kentsun nme nyu züle kebin hontse, ai tha shakekho kehü güle tsü thyüsen chwiryü lo hünyo.
- ⁶Temi kechon le a-npvü a-kegwa rüla zobin hü, ai segü le temi joketsin kezo nme hyulo tila?
- ⁷Temi kemitsin kenjü nyu yhun kehü güle a-siki a-nyenyu dan le jochü pfü loti!
- ⁸Raja nyu jokerakhün gen dun kebin güle a-yhütyü pe gwakemvu aphu whün la hünyo.
- ⁹Segü le, “Ale anyun thyü kenshün laso; ale a kemu nyu nshün laso, tsonzo lo gwa la?”
- ¹⁰Kensu-kenshe kesü lo thakendo hi kenyhun nren ka jo ketsin zokemvu tsüle Npugü mhundyü nyu kentsü kenchen le.
- ¹¹N tsenyue a-le thyü kebin nyu tsü a-le thyü kebin tsüle nshün lo njü le nmvuyo shalo la hünyo.
- ¹²Npugü le nyü kehü nyetin lo hyukehü yhütyü khipe n tsü shü laso.
- ¹³Nle tha rhodyüla lo keshvu genyu, kezhü nkenyü bin nya; nyhütyü koshü, lo nle ketyüketsü kesü kela le bin loti.
- ¹⁴Thahei kebin güle, tsüle gwamvu, a-min tsenri tson zo hünyo; ai tin lalo a-le mehatalo sele tse ketekho bin hünyo.
- ¹⁵Suna lo tso minketsen kesü kela thyü bin, ai thakesha jole hyutsensa kehü jewel a-min ketsen nme hontse le.
- ¹⁶Temi lihigü phori tsin-o tesin shahü kemvunyu nme tepu khvü pfü titse a-jo hokeshü güle a-npvü a-hon pe tsü kethun nrün le bin mvu loshvu.
- ¹⁷Mesao hyukelo tensü le nmün ka tyü gwaso, ai siki hachon le a-mün phin lati.
- ¹⁸Tharhi kegwathyü lo nrün tsüle nyuyhün kethyü gen bin; lo nda gwa sao gwün nda kelo genyu teri ka kvulo hünyo.
- ¹⁹Selü thyükehü güle kekebu jodan henshwi shü lahü; tsügenyu a-jo chonri kethyünyu zen kengü nya.
- ²⁰Temi nme le a-pvü a-jvü swentsü hü yatselo, kezün le keryü ka a-mah kenben le nmhü lati.
- ²¹Sokerika whütse hyukelo kenya tsüle kenkhin gwünki jochü pfü mvulati.

²²Mele gwakemvu thyü shülo, ale akhen zoti, tson nya; Npugü khwebin lo, lo a-le ncheshüti.

²³Ketsinnyu kensu sükemvu tsüle Npugü mhundyü ka kentsü kenchen nme, lo kesükü ketsin kemvu tsüle gwamvu.

²⁴Temi kenkvü le Npugü le nda shühü; tson yatselo dihontse temi le a-tson sha lomon?

²⁵Nle tha nme pe Sunggigü rüshvu titse njo shü kela mhundyü rüchün pütsü sashülo.

²⁶Thakesha raja güle segü le thyüzü binyo shalo lati, tson-o shwinjün mvutse shaja pe a-tsüti.

²⁷Temi kapu hile a-nyu ketsin ki tha aphu fü kehü Npugü mah keben güle.

²⁸Shwikenjün lo ketsin le Raja gü sen bin hü, lo kemitsin le a-rajakhün nmhu bin hünyo.

²⁹Selo zankechwi gü tsüle a-nyugun kenko kenki, ai kethennyu kezegwa güle a-nyugun pehü kepfü.

³⁰Njä keshüshvü tsüle gwakemvu thyü nshün lahü, vü keshü le nnyuki thyü kenshün la hünyo.

Keshajo 21

¹Raja gü nyun le Npugü ben nyu züri nme; a-le tsü thyü kezepe lizin hizin a-kendo günyu shü hünyo.

²Temi le a-mhundyü nyu a-tha lihie njü letse bin hü, ai Npugü le shwibin hünyo.

³Nyurhün dushvu pe kershvu nyeki kemitsin lo kenjü kethyü güle Npugü le a-kenyü kvu.

⁴Kemakin lo ketekho nyun kepfü, kemu hidan hile serikemvu nyu tho.

⁵Pütsü satse tharhi kelo le kesükela thyülo tsentsü hü, ai nyhun-o thathyü kehünyu ligü higüe rhodyü lo hünyo.

⁶Kenkunyu kenya hyukelo tsüle tinla kehü makekhu nme lo kesishe nme le.

⁷Serikemvu nyudan nyunkenta tsüle anyugun shosen tin lati, anyugun le nyule njüyo tsü thyümvu kela genyu.

⁸Thyüzü kelanyu tson güle kehunkera, ai kenshün nyu jvü gü we njü.

⁹Ka kenmhun nme ka nnu ntü-nhi kethyü zenkebin gü mvule ka soki a-qün nme ka kebin güle gwakvu.

- ¹⁰Serikemvunyu le tha gwakemvu nnyü bin hü; a-mhundyü ka a-kazon kazin shwikenjün ndi.
- ¹¹Shaja pe ketekho kehünyu tsü keshüka, tharüchün shühü kemvu nyule thashalo hü; thakeshanyu nme senthyü shülo, a-le thasha kenye lo hünyo.
- ¹²Kemitsin nyule serikemvu nyu ka rüla rüchün bin hü; ai Sunggigü le serikemvu dan serikemvu tho genyu anyugun khipe shwela hünyo.
- ¹³Kendinyu kechükhwe nyüshümvu kehü güle a-npvü chüti tson-e a-khwe nyüshümvu lati.
- ¹⁴Kekebu ki kenrun nyu thape meketsü le nyunkenta thyü nbwen lahö; lo phisin ki jweh pe meketsü le nyunkekhü thyü nkun la hünyo.
- ¹⁵Kenjünyu thathyü keshü ka, kemitsin nyule a-sherhün hü, ai temi gwakemvu nyule a-shese la hünyo.
- ¹⁶Temi tha shakekho kelo tson gwünzü tinkela nyule kesinyu kehun nyu bin tinlati.
- ¹⁷Temi yhun ketegvü nyü kehü güle kendinyu nme thyüti; lo zu lo terzü le a-kenyü kehü güle nnya loha.
- ¹⁸Serikemvu güle kemitsin gü genyu, lo tenyen kemvu güle kenjü gü genyu phou kerho nme thyüti.
- ¹⁹Tenunyu ntü-nhi kethyü lo nyunkenthün gwakemvu nme zen kebin gümvu gü tehen yhunkemvu kazü nme ki yhun tinkela we gwakvu.
- ²⁰Thakeshanyu kehü binnyu kenya minketsen le bin hü, ai kepho güle tsü nkie la hünyo.
- ²¹Kemitsin lo shwikenjün then kehü güle kerhün lo teshwe hyuloti.
- ²²Thakeshanyu le kekvu nyu nyida kensu-kenshe shao anyugun le tenyenkebin chwida gü süshela hünyo.
- ²³A-mün lo a-yi kekheni lo kehü güle kenjün kethyü nyu a-ntsen lo hünyo.
- ²⁴Meta-megvüo, a-npvü a-rüchün ngon lo ketekho kethyü gü zan le me shwinyü kehü güle.
- ²⁵Thathyü kentsü güle a-ben pe thathyü kemvu genyu a-kenyü le a-dushvu hünyo.
- ²⁶Jongwün serikemvu güle tha tepen bin hü, ai kemitsin gü we khishü hü lo nho-o khishü hünyo.
- ²⁷Serikemvu gü kershvu le kentsü kenchen; a-le gwakemvu rüchün-o senryü lo ditsü lakhi ntsü nchen kvu tila.

²⁸Kenku jünkezo le ndi lati, ai nnyü kehü temi gü jo le bin loti.

²⁹Temi serikemvu nyule kemhunkvu hü, ai temi kenjü güle tha rüchün-o yhun hünyo.

³⁰Npugü le n ntsun so yatselo temi thakesha, shekegwa, kekepe le ncheshü loha.

³¹Teri thyü nrün jon gü genyu keru nda njü, ai kvu kelo le Npugü hon.

Keshajo 22

¹Kenya kechon nyeki zan kegwa gü kejölo, lo suna nmvue raka nyeki meso pfü kelo güle gwakvu.

²Kenya güe lo kendi güe hile kerhün; Npugü le anyugun aphu thyü keshü gü.

³Keseri nyule kenshvu le ryü kejö hyushüo a-kebu lola hü, ai tharüchün hü kemvu güle gü kenjün thyülo hünyo.

⁴Nthyü ketsenyo kelo lo Npugü kenshvu chün le kenya, teshwe lo kerhün.

⁵Njükemvu nyu tson nyu tsehü lo sen kethyü bin nyo; a-npvü a-rikhun kehü nyu le tsü zen-o nithen hüti.

⁶Ntsenyu senthyü pe a-no gümvulo keshvu tson günyu shülo, tson yatselo a-le püshü kelo ka tsünyu tinla loha.

⁷Kenya güle kendi gü sogon hü, lo tepukelo güle a-tepu keshü gü go.

⁸Njükemvu tsi gwünkeshü güle kenjün kethyü gvüti, lo a-le me nshwe kehü tsüle a-keni thyü lati.

⁹Nhokethyü yhütyü kebin güle jochü pfüti, a-le a-chvü pe kendi nyu zen kenjün kethyü genyu.

¹⁰Me shwinyü kehü gütsü hühwi lalo, tson yatselo kekega ndi lati, lo kenyi kethyü lo khinyunyu kenshwe le bin mvu lati.

¹¹Nyun kenshün le a-kenyü kehü, lo shwikenjün jozo kehü güle raja gü pe a-pvügü thyülo ti.

¹²Npugü yhütyü le thasha kekho kethyü shwibin hü, ai a-le tenyenkemvu gü jodan khipe shwela hünyo.

¹³Thathyü kentsü güle, "Shünyho le tegwenki hünyo! Tsondanyu atünla loshvu," tsonzo hünyo.

¹⁴Tenunyu keyüla nyu mün le tekhwüncü kentsun nme le, Npugü le a-gen a-nyunnta kela nyule tsünyu chelati.

¹⁵Ntsenyu nyunka serikemvu le bin hünyo, ai senkethyü thün gü tsüle hüpe nithen ki shüla hünyo.

¹⁶A-npvü nnya kenyelo titseo kendinyu nshwe nmvue tha pe kenyanyu tsü kehü güle rhodyü lo tsentsü ti.

Thakeshajo kon shenryü dan

¹⁷Nnyetin pfü kerüpe thakeshanyu senkethyü jodan nyülo, lo nnyun khinshe pe a-thakeshajo lolo,

¹⁸nle tsüpe nnyun ka shü pfülo yatselo nkenyü ho hüti, tsü aphu nmün nyu zoshwi lo nrün nda lolo.

¹⁹N ketenyen no Npugü gen binlo nrün genyu ale nthu tsüdan pe, nhyütyü, teshashü la sele.

²⁰Ale ngenyu senkethyüjo lo thakeshajo kon shenryü thushü laso,

²¹tsüle njü lo ketsinjo nno khipe me nipe nki keshünyu jo keni shü lo nrün genyu le.

-1-

²²Kendinyu hon selo lanyu, a-le tha kendi genyu, nmvue jokera binnyu kenjünthyü kehünyu nshwe nya;

²³Npugü le anyugun nopenti, lo anyugun nkie kela dan keyhun nkie lati.

-2-

²⁴Temi kenthün nyu zen kepvüshe nya nmvue nyunkekhü gwakemvu nyu zen kengünya.

²⁵Nle a-jvü shalo njio, kelu nilo mvu lalo shvu.

-3-

²⁶Mekechanyu le tepu pfü kebin khvü pfü titse a-joshü kela nyu dannyu temi nme thyü nya.

²⁷Nle tha nme pe tho keloi ndi la yatselo anyugun le nhensinnyu kebin nzhüe sentin lati.

-4-

²⁸Nduka npvübon nyule kazürhi thyü kebin tsü bokela nya.

-5-

²⁹Nle temi a-thonyu a-dogwasa kehü nme hyule, a-le raja nyu lothyüti; a-le temi penyo nyu dan lothyü loha.

Keshajo 23

-6-

¹Nle kedanyu nme zen-o tyütsü titse dun keloka, nyule nmhundyü ka binyo rüchün kegwa thyüshü.

²Keshanyu laka nle tha tyütsü gwaritsin hü yatselo nkekhe nilo.

³A-ketyü ketsü keyhün dan tsü tepen nya, tsüle mekesa chvü genyu.

-7-

⁴Nnyalo nrün genyu thathyü kenjün thyü nya; tsü khe kela jvü shalo ta.

⁵Nle tsü nri keshü ka, tsüle tin kela hyuloti; kechamvule tsüle a-sekin thyü whütse lo-o logi hontse nyeo tsangge külati.

-8-

⁶Kentukensü nyu chvütyünya; a-ketyüketsü keyhün tsü tepen nya.

⁷A-le, "Ryüo peha pe sin tyü lotta," tson zo bin hü, ai a-le tsüzobinmvu.

⁸Nle nyu tyülo yo tsü keso nishü lati, lo njo kezegwa kezo aphu pe nkie ja thyü lati.

-9-

⁹Kephonyu le a-khwenyü kebin ka jozo nyalo, a-le nthakesha jo nkhin kelai genyu.

-10-

¹⁰Ndukanyu kazürhi bokela nya nmvue tegonyu low talo lanyu.

¹¹Kechamvule anyugun Rhinhikelo gü le kvusa, a-le anyugun nopen-o n ntsunti.

-11-

¹²N nyun pe senkethyüjo nyu shülo lo nyetin pe tha shakekho kelo jo nyülo.

-12-

¹³Ntsenyu senthyümvu kela thyünya; nle sento pe a-vü shü yatse-e a-le sila loha.

¹⁴Nle sento pie a-vüshü yatselo, nle kesinyu a-keni loti.

-13-

¹⁵Anyu, nle thakesha nyun pfü yatselo, ako akenyü loti.

¹⁶Nmün le nyule njüyo tsü zokeshü ka ale asherhünti.

-14-

¹⁷Kemunyu jvü shwipe nnyuntegi nya, ai jongwün Npugü kenshvu nyu binlo.

¹⁸Sidyü nme le bin ketsin, lo nkenrin gü ndila loha.

-15-

¹⁹Anyu, nyülo njio thashalota, lo nnyun no tson kenjü gü nyu bin lota.

²⁰Zutsü kvukerinyu dan nyu hünya, nmvue thyü tyü nyüritsin kethyü nyu zen kengünya.

²¹Kechamvule kenzeü nyu lo tha tyü nyüritsin kehü nyule rhodyü lati, lo temi tyütsü lo zhübin gwünzin kehü nyule phiren phiryü ben ti.

-16-

²²A-genyu nle yhun sorryü kelo gü npvü khwenyülo, lo njvü le then lalo shwi ntsüla nya.

²³Ketsin gü heilo, lo tsü jweh lanyu; thakesha, senkethyü lo thasha kekho kelo heilo.

²⁴Kemitsin gü a-pvü le a-sherhün sati; nyu kegwa nnyu keshü güle a-nyu genyu a-kenyüti.

²⁵Npvü lo njvü no ngenyu a-kenyü lo; lo nnyu keshü gi no a-sherhünlo.

-17-

²⁶Anyu, nnyun pe atsü shülo, lo nyhütyü pe atha ajvü dan nri shüta.

²⁷Kechamvule a-thyümi jweh kehü gile tekhwün kentsun nme le; lo tenu serikemvu gile zülvu kenrün nme le nye.

²⁸Tenu tsügi le mehon seketyü nyu hontse me khwe bin hü, tson-o pechenyu dan nyu ntsenserikemvu thyü nchon shü hünyo.

-18-

²⁹⁻³⁰Segü le kenjün thyü bin nla? Segü le nyungwamvu bin nla? Segü le kega bin nla? Segü le kenya bin nla? Segü le a-kon kendinyu jünpfü bin nla? Segü le a-yhütyü nhon pfü bin nla? Zu khoka dunthon bin kehü nyu, zu kechacha pe kerikethyü fü kehü nyu le.

³¹Zu le nhon meri kela, honpen nyu nlvu shenshen tse kebin lo tson-o nyentsü kela tsü nri nya.

³²Kenkhin gwünki tsüle peri hontse nndu, lo zukeshonyu hontse ntsü shüti.

³³Tson-o nyhütyü le hyuhü kemvu dan hyu, lo nnyun le tharüchün ntsen lo mvuo njokezo le kevükeben chwiryü lati.

³⁴Nle züda nyu chwikeryü nyu nme hontse, lo züda kentyü ketetso sogen kehü hontse lati.

³⁵Nle, "Anyugun le akekhüshü," ai avü nthümvu; "Anyugun le avüshü, ai ale shamvu. Ale chon sorryü lo yatselo, ale nigü tsüti," tson zobin hünyo.

Keshajo 24

-19-

¹Temi gwakemvu nyu shwi nyhüthyü nya, nmvue a-zen kengü nyü nya.

²Kechamvule anyugun nyun le thakenkie rhi hünyon, lo anyugun mün le me nthüünyü nrün kenthon bin hünyon.

-20-

³Thakesha sen-o ka nme thyülo, lo thasha kekho kelo sen-o tsü bin zen lo laso.

⁴Thakesha genyu nkatsen le kenya a-min ketsen lo kezegwa aphu pe kesü thyü loti.

-21-

⁵Temi thakesha güle kenko gü nyeki kvu, lo kenkokenkin nyeki thasha kekho kelo le gwakvu.

⁶Kechamvule thakesha tson ketsin nyu nle teri thyü logwa, lo tharhi kegwa kechon le kebin nyu kvukelo le bin nyo.

-22-

⁷Kephonyu genyu thakesha le tetso ritsin; chwida ka mvulo keshvu kenthon kethyü ka a-le jozo lohümvu.

-23-

⁸Thagwa kemvu thyü titse rhizin kehü gü lope kekevü hüsü shü kehü güle tse ko hünyon.

⁹Kephonyu le rhikehü tsüle kemu, lo me shwinyü kehü gü tsüle temi mhundyü kentsü kenchen nme.

-24-

¹⁰Nle tha kerü nme teno kelo ka kvumvula hü yatselo nkekvu le rhorile.

-25-

¹¹A-zükemvu ka temi peha dushvu la titse kebin nyu kenishü titse kethyü kenyusun lany.

¹²Keshanyu laka nle, "Agun le temi higü shakemvu le," tsonya tselo, temi nyun nrubin kehü güle tsü rüchünmvu ole? N keyhun ntsen bin kehü güle tsü shamvu bin ole? Lo a-le temi tha hontse a-chün thyüpe tsümvu ti ole?

-26-

¹³Anyu, khuzü tyüta, tsüle gwa kethyü genyu, lo khuzü ka tsüle nmün ka nyüle,

¹⁴thakesha le nkapu genyu tsühontse le tsekethyü shalo: Nle tsü hyulo lo, nsidyü nme le bin loti, lo nkenrin tsüle ndila loha.

-27-

¹⁵Temi serikemvu güle kemitsin nyu kebin bin whe titse khwekebin hontse nya; a-ka rhen gü nyalo.

¹⁶Kechamvule kemitsin güle gwün tsenyü gen chelae nisola hünyon; ai kenkie le ryüo serikemvu gü khipe shwe lati.

-28-

¹⁷N shwikerüchün nyu le chekela ka nsherhün nya, lo a-le a-pha nsükelo ka nnyunki nkenyü nya.

¹⁸Npugü le tsü hyu shüo, a-kenyü mvula, lo temi tsügü gen a-nyunkenta rani la lo keshvu genyu.

-29-

¹⁹Gwakemvu thyükehü nyu genyu nnyunkhi nya, lo serikemvu nyu shwi nyhüthyü lanyu.

²⁰Kechamvule temi gwakemvu güle a-sidyü ndi; serikemvu gü makenben le nmhü lati.

-30-

²¹Anyu, Npugü lo raja gü nshvulo, lo au ligü higüe jo zenmvu lanyu.

²²Kechamvule au kipun kenjün kethyü le whütse ryüti, lo segü le Npugü, nmvue raja gü le kenjün kethyü khishü nrün shabin ola?

Thakeshajo sin keshü

²³Hidan hiko thakeshanyu le kezo jo: Jokera ka temi so ketunkemvu le gwamvu.

²⁴Temi serikemvunyu ka, "Nle thyü kezü ndile," tsonzo keshü gü temi le a-swetsü lo a-shwi ntsüti.

²⁵Ai serikemvu nyu rhokeshü güle a-kenyü ti, lo jochü kegwa le a-gen binti.

²⁶Ai kenjü nyu jo kenito keshü güle kepvüshe ketsin zansü nme le.

²⁷Tegwenki ntha dan ndalo, low nyu n genyu thalihie nda küla, lo tson kela siki nka thyülo.

²⁸A-kon a-ni kendi ka nkazon nyu ntsun-o shahu thyü nya, nmvue a-rüla zonshvu nya.

²⁹"A-le a ge thyü keshü hontse a-gen thyü shüti! A-le thyü keshü genyu ale a-kethun niti," tson zonya.

³⁰Ale temi thathyü kentsü, a-nyupfü hü kemvunyu nme vain low pfüthü gü laryü.

³¹Tsüle tsehü le yhunhen bula, tson-o tehen le süla, lo tsokhwe hun kenjü tsüko nna küla.

³²Ale tsü hyu shüo, tha nme rüchünlo, ale tsü shwishüo anpvü asenthyülo.

³³Zhü khelo, nngü gwalo, nben rüyü gwalo,

³⁴tson-o nle zhü ketseka rhokedyü le mehonseketyü nyu nme hontse lo thakendi le teri kanyü sen kehü nyu hontse ngen ryüla hünyon.

Keshajo 25

Solomon thakeshajo zosin keshü

¹Hidan hiko Juda raja gü Hezekiah temi dan le Solomon thakeshajo thu kelo.

²Tha kebu kenjü tsüle Sunggigü zankechwi, ai raja nyu zan kechwi güle tha fü sen chwikeryü gü.

³Tsang le ketetso genyu, lo kazü le kentsun genyu, tsühontse raja nyu kerüchün le shati loha.

⁴Rakagi gü gen kerhu khila lo, tson yatselo kecha güle thakhin nme thyü nrün kanyü le bin nyo.

⁵Raja gü mhundyü nyu serikemvu gü khi sen tinla lo, tson yatselo kemitsin nyu a-rajakhün thyüso loti.

⁶N npvü nkhipe raja gü mhundyü ka shü nmvue keda gü bin nyu sonya.

⁷Kechamvule raja gü mhundyü ka, "Hiki kü ryülo," tson kezo le khishe kela nyeki gwakvu.

⁸Nyhütyü le nyuhyu shüyo whütse sen-o jokera bin nyu ryünya; kechamvule nkazon güle nkhipe keja pfüla lo nle kenkhin gwünki dihontse mon?

⁹N kazon gü hai npvü nrüla tsü kenthonla, lo kekebu jo kecha zoshwi nya.

¹⁰Nkhwenyü kebin güle keja kepfü pe ngen shü, tson-o ngwakemvu rüla le a-keni ndi lae shalo keho genyu.

¹¹Jo konme zoto keshü le suna ketepen nme pe rakagi gen dun kenjü hontse le.

¹²A-sisha kelanyu temi nme le pütsü lomvu lo keshvu jo pe a-khwenyünyü kebin nyu peha ka zokeshü le suna kenshün tsin pe rin nmvue tyü kecha nyeki a-mintsen kvu.

¹³Tenyenlo kekü lilo güle a-nikeshü gü genyu logvü tsang keyün gwünkho ka khetsozü kekun hontse le, a-le a-npugü gwün nrhün shü hünyo.

¹⁴Kenrun nyu thape metsü titse shüo khishühü kemvu nyu le tsangrishü kemvu khelukesü lo tsangkenbu hontse le.

- ¹⁵Nyhen-nhio kedanyu nme nishü logwa, lo jo kebwen nme le nru bose lati.
- ¹⁶Nle khuzü hyulo yatselo, ngenyu gwato nti tyülo, nle tyü rüche rilao nnyukeso shü lo keshvu genyu.
- ¹⁷N kazon nyu kanyu yüchonri tsinnya, a-le nzen kengü a-nyunphü lao nntsü lalo keshvu genyu.
- ¹⁸Temi a-kazon nyu gen kenku jünzo kehü nyu le terinyu senkehü senkethü, nmvue zhethon, nmvue tholevütsi kentsen hontse.
- ¹⁹Kenjün kethyü gwünkho ka joketsin zohükemvu nyu nme ketenyen le nhü gwakemvu pfüo thatyü kebin nmvue npha yünkela pfü tsonchü kebin hontse.
- ²⁰Temi nme le a-nyunkenjün thyü kebin ka lüthyü keshü le tsang kekun ka mephin yhünlo kela, lo keshonzü pe tejvünshvu ka keshü hontse le.
- ²¹N shwikerüchün nyu le nnyo bin yatselo chvüpe a-no tyülo, lo a-le teri bin yatselo züpe a-no tsülo.
- ²²Kechamvule nle mahgi khüpe a-pe ge shüti, lo Npugü le nchün thyü shüti.
- ²³Tesozin tsangkenbu le tsangkenri senryü kehü hontse selü le nyunkenta senryü la hünyo.
- ²⁴Tenunyu merhobin gwünzin kethyü nme zen-o ka kenmhun nme kenjün kebin gü nyeki ka soki aquen nme ka kebin gü we gwakvu.
- ²⁵Rünyi nithen nme ki jolokegwa shakelo le teri kebin nyu nme le zükun tsükelo hontse.
- ²⁶Kemitsin nyu nme le tsonpha pe serikemvu nyu tsü kela le zükenu le pen chwikeryü nmvue zülvu bokennu kela hontse.
- ²⁷Khuzü chonritsin ketyü le gwamvu, tsü hontse meno n nshwe kvuri titse kethyü le gwamvu.
- ²⁸Temi a-npvü a-nyunkenta kekhe nilo hükemvu nyule chwida kendi nyida mele hüla lo kegwa nme hontse.

Keshajo 26

- ¹Tsangyün ka khetsa nmvue logvü ka tsangkenri hontse kephonyu nme teshwe kepfü le a-kezümvu.
- ²Ronyu nme le nye kehü hontse, lo sentu nme le shwa kehü hontse a-konkendi ka shochün le sun lo hümvu.
- ³Keru genyu kevü sento, gada genyu münkekhen lo kephonyu süren vünrүн genyu thün nme le binnyo.

- ⁴Kephonyu nme kepho hontse a-jo kenishü nya, nko a-hontse lo keshvu genyu.
- ⁵Kephonyu jo hontse pe kepho gü jo kenishü lalo, a-le thakesha nyu nme letse rüchün bin lo shvu laryü.
- ⁶Kephonyu nme ben ka jolo nishü kehü güle a-npvü a-pha duthü lahü, lo kekevü hilo hünyo.
- ⁷Kephonyu mün ka thakeshajo le phayhon nyu nme pha le a-gen hüsü nshon kebin a-keme.
- ⁸Kephonyu nme shwekeshü le tso kejevü ka tso pe phin keshü hontse.
- ⁹Kepho nyu le thakeshajo kezo le kenzeü nyu nme le a-ben ge tsehü nme kha lati tse kebin hontse le.
- ¹⁰Kenzeü nyu nmvue tson nenyu teno kelo temi kepho jonshe sen kehü nyule tholevü kvupe temi lihigü junla kehü nyu hontse le.
- ¹¹Tehi nme le ranio a-npvü a-nyukeso ki nigü kehü hontse kephonyu nme le a-kepho nyu nigü bin hünyo.
- ¹²Nle temi nme le a-npvü a-le thasha letse kehü hyule? Tson yatselo a-nyeki kepho nyu we a-kenrin le binkvu laso.
- ¹³Thathyü kentsü nyule, “Tsonnyu shünyho nme le hü nle! Tsonda nyu shünyho nme le hünyo,” tsonzo bin hünyo.
- ¹⁴Kakhin le ranio a-sürhe gen gü kela hontse thathyü kentsü nyule a-zhü gen bin hünyo.
- ¹⁵Thathyü kentsü nyu le a-ben pe a-khun nyu thuphün lo njio, süso pe a-mün nyue shü ntsü hünyo.
- ¹⁶Thathyü kentsü güle a-npvü a-le tharüchün nyuyhün-o mejo kenishülo kegwa mitsenyü nyeki tha shakvu letse rüchün bin hünyo.
- ¹⁷Mele kegagebin n ge mvue gü hüsü kelo le tsonnyu tehi le tin kezhü a-nyetin sükelo hontse le.
- ¹⁸Kenunyu nme le mahsen, tholevütsi lo kesi shweshü kebin hontse,
- ¹⁹temi nme le a-kazon nyu sashüo, “A-le keyü thyü kebin gwünzin le,” tson kezo tsüle.
- ²⁰Tesen ndi lalo mah le nmhüla kehü hontse, dibin ka selü nyu ndi layo kega mvula hünyo.
- ²¹Mahgi pe ro n nyün lo tesen pe mah thyü n nyün kehü hontse temi kevüshü kehü nyu le kekega penso shü hünyo.
- ²²Selü nyu jole ketyü ketsü keyhün hontse; tsüle nnyun a-kentsun ki yüla hünyo.

²³A-nyun rhuo a-münki jokegwa zo kehü nyule rakagi pe nnyola jeh kenjü hontse le.

²⁴Me shwi ntsü kehü nyu le a-mün pe kerokon-o a-nyun nyu mekesa kebu pfü bin hünyo.

²⁵A-le jokegwa zobin-e a-tenyen nya; kechamvule kentsü kenchen kon tsenyü le a-nyun ka bin nyo.

²⁶A-le mesao me shwi kerüchün henpfü bin-e, süda kehun nyu a-serikemvu pe mehi lati.

²⁷Chwetso kehü güle tsünyu che lati, lo tso le ketoni-o keto keshü gü gen rani ryüti.

²⁸Kenku mün le tsügenyu kenjün thyü kelo nyu ntsü hü, lo kegwaro thyüo jokezo mün le kenkie thothyü hünyo.

Keshajo 27

¹Nle sendu ki genyu ketekho nya, kechamvule jon me le nyu senryü tiyo nle shamvu.

²N npvü nshwe nyao, kechanyu no nshwe lota; n npvü nmün nyao, tesin nme no nshwelo.

³Tso le nsu, lo hachon le a-kensu le bin, ai kephonyu nyunkekhü le tsü kenyhun nren nye nsu kvu.

⁴Nyunkekhü le shwikenjün ndi, nyunkenta le kenrin; ai següle nyunketegi mhundyü ka sobin lotila?

⁵Ndo-o rhokeshü le kekebu ki so kethyü nye gwakvu.

⁶N pvünyu nme le nvü shüe kegwa genyu; ai n shwikerüchün nyule n nboshü yatselo pütsü lomvu loshvu.

⁷A-ginnyü kebin güle khuzüe tyümvu lahü, ai nnyo kebin gü we kekhü lihie nnyü hünyo.

⁸Temi le a-ka nken-o nmhontin kela le tegü nme le asüe nken-o nmhon tin kela hontse le.

⁹Terzü lo tha rünkegwa le nthyüpe nnyun nyü lo hü, ai kenjün kethyü le nnyun süren la hünyo.

¹⁰N pvünyu, lo npvü pvünyu khela nyalo; lo nle kenjün thyü kelo ka nsikezen gü ka ki günya. Nkazon gü nkhoka kebin gü le nithen ki kehü nsikezen gü nye gwakvu.

- 11**Thashalo, anyu, lo anyun thyüpe ano kenyülo, ano mele nnkhin kehünyu jo keni shülo nrün genyu.
- 12**Temi keseri nyu le kenshvu le ryü kejü hyushüo a-npvü kebulo hü; ai kephonyu le gü teno lo-o kenjün thyü lo hünyo.
- 13**Temi nme le tesin shahükemvunyu nme tepu khvu pfü titse a-johokeshü ka temi gü phi nme khilolo, lo tesin shahü kemvu gü genyu a-johokeshü le tse kethyü tsü sen binlo.
- 14**Temi nme le lonyü nshwe sorryü nra sen-o jochüpe akazon gü tsü yatselo, tsüle keswe kesü nme hontse lati.
- 15**Ntsükerin ka tsangri thümvushü kethyü lo tenunyu kentükenhi nyu au keme.
- 16**Tsügi kekheni kethyü le tsangkenbu kekheni kethyü nmvue nben nzhüzin terzü tejen sen kehü hontse.
- 17**Tegi le tegiyi thyüshü hü, tsü hontse temi nme le kechagü gen a-yithyülo hünyo.
- 18**Kherobin nkin kebin güle a-sha tyüti, tsü hontse a-npugü rikhun kehü güle teshwepfü loti.
- 19**Zü nyu nmhun le nmhun teno nihü, tsühontse temi nyun le temi güle dihontse yo tsin pe hishü hünyo.
- 20**Mazi lo kenkie le thame kae sükela lo hümvu, tsü hontse temi tha ketepen yhätyü le gwaso tson hümvu.
- 21**Mah pe suna raka kegwa keshvu sha lo hü tsühontse temi nme shwe keshüka a-kegwa keshvu shalo hünyo.
- 22**Nle kephonyu nme pe shye kesin-o penbin künyu shülo njio nibon pe dunbin-e a-kepho le a-gen tinkeloimvu.
- 23**Nthu n gün dan rüla shakegwa thyülo, lo nsenru dan ntsen kegwa thyülo.
- 24**Kechamvule kenya le kethonthen bin hümvu, lo rajaperün le shenhe apu nyu bin gun hüle?
- 25**Tehen le ndi layatselo a-keshün le yhun nichwiryü hü, lo kazüthun ge tehen sen chwi keryü kequenlo,
- 26**tson-o tanyü dan le nphi nnya khishü ti, lo tenyü dan nlow min khi shü ti.
- 27**Tson-o tenyü nyüzü le ngenyu, lo nkami nyu genyu kesü thyü loti, lo ngogi dan kelei thyü loti.

Keshajo 28

- ¹Serikemvu nyu le temi nme a-hümvue tin hünyo, ai kemitsin nyule shünyho hontse peche hünyo.
- ²Kazü nme le kemu thyüla yatselo, tsü güle keda nyu kechon le binti; ai thasha kekho kehü tharüchün lo kehü temi le tsüno kethon nko binlo hünyo.
- ³Kendinyu nme le kendinyu kenshwe le tsangri sa pe ketyüketsü nkie kela hontse.
- ⁴Tejvü zen hü kemvu nyule serikemvunyu shwe hünyo, ai tejvüzen kehü nyule tsüdan zen kenren bin hünyo.
- ⁵Temi gwakemvu nyule kenjü tsüle nyuyo shahü mvu, ai Npugü fükehü nyule tsüsha kegwa thyü binnyo.
- ⁶Joketsin kezo kendinyu nme le joketsin zohü kemvu kenyanu nme nyeki gwakvu.
- ⁷Nyu thakesha güle tejvüzen hünyo, ai ketyü nyu dan zen kepvüshe kehü güle a-pvü no keja pfü hünyo.
- ⁸Kenya kechwü lo chonkenye titse mezen keyi kehü güle kendinyu shwinjün kehü gü genyu kequen hünyo.
- ⁹Temi nme le tejvü nyümvuo a-nyetin pfükerü laya tselo, a-kehi le kentsü kenchen nme.
- ¹⁰Temi kenjü nyu nme tsontsizü pe gwakemvu nyu shü kela güle a-npvü a-chwenyu chela ti; ai mukemvu güle thakegwa gwen loti.
- ¹¹Kenya nyule a-npvü a-le thasha letse bin hü, ai thasha kekho kehü kendinyu temi nme le a-le dihontse kethyünyuyo sha bin nyo.
- ¹²Kemitsin nyu nme le kvu lolo, temi le shekerhün thyühü, ai serikemvu nyule soryülo, temi le kebu tinla hünyo.
- ¹³Temi a-kemu kebu pfübin kehü güle gwakenye loha, ai zoshwi la lo thyüni mvula kehü güle shwikenjün hyulo ti.
- ¹⁴Azintse Npugü nshvu kehünyu le a-henkegwa nyu; ai a-nyun rükela güle kenkie nyu chela ti.
- ¹⁵Serikemvu nyu nme le kendinyu so raja kethyü le shünyho kenho nmvue thyügwen le mehü kebin hontse.
- ¹⁶Thasha kekho kemvunyu nme raja kethyü le me nshvu hü, ai njü kemvu ntsü kehü güle yhunthon loti.
- ¹⁷Temi dukeshvu kemu kethyü gü le nmhelo kegwathen nmheo a-npvü a-sika tso bin nyo. A-khinla titse ndo nyalo.

- ¹⁸Ketsin nyu tsonchü kehü güle keniloti, ai a-tson njü kemvu gü we chwe nme nyu chelati.
- ¹⁹A-kazü tsü kehü güle ketyüketsü le kesü kela thyüti, ai ntsenserikemvu nyu sithen kehü güwe rhodyü sati.
- ²⁰Temi joketsin kezo nyule jochü le a-kesü kela thyüti, ai nnya whütse lotitse kebin güle shaja hyumvutse tinla loha.
- ²¹Peha sokecha kethyü le gwamvu; ai tensü thün me genyu temi le thyüzü lati.
- ²²Kentu nyule rhokedyü le a-gen ryüti tse kethyü shamvuo cho-o kenya hü bin hünyo.
- ²³Temi merho keshü güle siki jokegwa zo-o mesa kehü gü nyeki mele mekenyü kvu kethyü hyu loti.
- ²⁴Temi a-pvü nmvue a-jvü hon selo la njio, tsüle kemu mvutse zo kehü nyu tsüle, me nkie kehünyu logwa le.
- ²⁵Tha ketepen nyule kega hüsü shühü, ai Npugü tenyen kehü güle nnya loti.
- ²⁶Temi a-npvü a-tenyen kehünyu le kephonyu le; ai thakeshanyu tsonchü kehü güle keniloti.
- ²⁷Thakhi pe kendinyu tsü kehü güle rhodyüla loha, ai tsüdan nrishü mvula kehü güle shochün kecha hyu loti.
- ²⁸Serikemvunyu le sokeryüka, temi le a-npvü kebu tinla hü, ai anyugun le nkie lalo kemitsin nyu le chon kenye lo hünyo.

Keshajo 29

- ¹Temi a-sentyü shü shütse hüe a-nyu rükela nyule whütse nkie pe gwanilo keha thyü lati.
- ²Kemitsin nyule kekvu sen lolo temi le sherhün hü; ai serikemvu nyule keda thyü lolo temi le chüso la hünyo.
- ³Thakesha le a-kenyü kehü nyule a-pvü thyüpe no a-kenyü lohü, ai tenunyu a-thyümi jweh ketyünyu zen kengü kehü güle a-kenya nkiela hünyo.
- ⁴Raja güle kenjü nyu thathyü bin yatselo a-keda le nko bin hünyo, ai a-le raka nti rüchün güla lo a-kazü le nkie lati.
- ⁵A-kazon nyu sashü kehü güle a-npvü a-pha dyülo nrün sen nme thyü pe bin laso.
- ⁶Temi gwakemvu nyule a-kemu nyu a-nsen laso, ai kemitsin nyu le a-sherhün lo lüthyüzin hünyo.

- ⁷Temi kemitsin nyule kendinyu kenjün jvü shahü; ai serikemvu nyule thakesha tsühontse kethyü tsü shakekho lo hümvu.
- ⁸Temi ketekho nyule nyidae bokevü shü lahü, ai thakesha nyule nyunkekhü thunila hünyo.
- ⁹Thakeshanyu nme le kephonyu zen keyiso yatselo, kepho güle ntsema tse sun lo mvuo a-nyunthün lo shwinyü tinla hü nyo.
- ¹⁰Mezitsun nyü kehü nyule temi ketsin nyu ligü higü ntsü hü, ai kemitsin nyule temi tson kethyünyu keyhun ntsen hü nyo.
- ¹¹Kepho nyule anyunkenta aphu henshwi shüla hü, ai thakesha nyu le matse a-kekheni lola hünyo.
- ¹²Raja nyu nme le kenku jo nyü hü yatselo a-hensin kanyu aphu serikemvu nyu thyü lati.
- ¹³Kendi gü lo a-nshwe kehüe tha higü hile a-kenme Npugü le yhyütyü pe au mihvu nren tsüshü.
- ¹⁴Raja nme le kenjü nyu kendinyu jün kerashü hü yatselo a-raja le kethon bin loti.
- ¹⁵Sento lo senkethyü le thakesha khishü hü, ai a-no a-keshathyü tin kela nyu güle kezha kepfü senryü a-jvü tsü hü nyo.
- ¹⁶Serikemvu nyule kekvu sen kelo ka kemu le chon kenye hü, ai kemitsin nyule yhun bin-o anyugun le chetsü kela hyu ti.
- ¹⁷Nnyu senthyülo, lo tson yatselo a-le nyun kebwen pe ntsü ti, tson-o nno nkenyü hüti.
- ¹⁸Dika tsemiki thakehyu ndi layo temi le nkiela hü, ai tejvü gü thyüzen kehü güle a-henkegwa nyule.
- ¹⁹Jo penyo le gonyu nme senthyülo nrün ndi, kechamvule a-le shabin-e nyüshü loha.
- ²⁰Nle tha rüchünshü mvutse jozo whüwhütse kehü nyu nme hyu le? A-nyeki kephonyu nme we a-kenrin le binkvu.
- ²¹A-go güle ntsenyu thyü ketse kanyu no a-keshakeni thyü kehü güle, kenkhin gwünki tsügü le a-kenya gwen kebin hyu loti.
- ²²Temi kenthün nyule kega hüsü shühü, lo a-nyun nta tin lakehü nyu le kemu kechon thyüla hünyo.
- ²³Ketekho le temi thyü tsenyo lahü, ai tsenyo kehü nyule teshwe hyuloti.

²⁴Kerühu nyu nme zen kerhün kehü güle a-npvü a-keyhun ntsü hü, a-le ketsin zoshülo shaja hyu loti, lo a-le zoshü mvulo Sunggigü le nyunkekhü pe a-tsüti.

²⁵Temi kenshvu le nnsen kenjü gwünzin, ai Npugü tenyen kehü güle keniloti.

²⁶Temi kechon le kedanyu kenyü fü hü, ai Npugü kipun temi le kenjü gütsü hyulo hünyo.

²⁷temi njükemvu nyule kemitsin nyu mhundyü nyu kentsü kenchen, ai a-tho njü kehü nyule serikemvu nyu mhundyü nyu kentsü kenchen le.

Keshajo 30

Massa temi Jakeh nyugü Agur jodan

¹Temi güle pe Ithiel, Ithiel lo Acal au kazo:

²Ale temi nme letse kethyü ale phori ketsin laso; ale temi thakesha kerüchün le agen ndile.

³Ale thashae lomvu nmvue Sunggigü rüla shamvu shü.

⁴Segü le tsangge küla lo tsenryü ola? Segü le a-jenthün nyu tsangkenbu tejen sen binlo la? Segü le phi nme nyu züjeh senlo la? Segü le kazü keniketi thyü shüla? A-zan le segü lo a-nyu gü zan le segü la? Ketsin hagin le sha bin nyu.

⁵“Sunggigü jole aphu ketsin; a-le nrhoshü lo a-tenyen kehü nyu dan kesun güle.

⁶A-le zokemvu jope a-jo sinya, a-le nrhoshüo nkenku hyulo lalo keshvu genyu.”

⁷Ale tha konhvu nka hibin nle; ale sikemvu ka a no hyu lota.

⁸Kenku tsü khipe azen nithen ki shüla lo; rhokedyü nmvue kenya pie atsünya lo, ale senmvu lo keshvu a-chvü tsü pe agin thyü shülo.

⁹Ale akesü thyülo lo n shamvu lao, Npugü le segü la? tsonzo so loshvu, nmvue ale tha ndila lo rühuo a Sunggigü zan thyü nshvu lalo keshvu genyu.

¹⁰Nle npunyu ka a-go gü nkhinshü nya, a-le nswetsüo nle kemu pfülo lo shvu laryü.

¹¹Temi peha le a-pvünyu swetsü lo jochü pe a-jvünyu tsühü kemvu le bin hünyo.

¹²Temi peha le rhusa bin ai a-npvü a-mhundyü ka a-le nshün letse kehü le bin hünyo.

¹³Temi peha le a-rüchün tetso-o a-le gwasas letse, a-mhun penkeli kehü le bin hünyo.

¹⁴Temi peha le kazü nyu tha kendinyu lo medannyu rhokedyü nyu dan tentyü titseo anyugun hü le zhethon lo zheshe hontse bin hünyo.

- 15**Jonbe le a-nyu tenu mihvu le bin; au le nrao “Khishü” khishü tsehü! Tha konshen le a-kenyü thyülo hümvu: pezi le “Gwaso” tsezo hümvu:
- 16**sika, nyuzen kemvui ginda, a-zintse teri kehü kazü, lo thame kae “Gwaso” tsezo hükemvu mah.
- 17**Temi ligü higü a-pvü shwinyü kehü nmvue a-jvü kethen shwi ntsü kehü güle tegvü dan le a-yhütyü nduntho lola lo güda dan le tyü lati.
- 18**Agenyu ndun thyüri kethyü tha konshen le bin; pezi gü le shalomvu:
- 19**logi nme le tsangneki nye kegü tson gü, peri nme le tsonye sogen nyokegü tson gü, run nme le züda nyu kegü tson gü, lo temi nme le lünyu nme zen kengü kehü tson gü.
- 20**Menu keyüla kehünyu nme tson le hihontse: a-le tyülo njio a-mün shon lao, “Ale thame thyüzü mvule,” tsonzo bin hünyo!
- 21**Tha konshen genyu kazü güle ndün bin nyo; lo konzi gü kazü güle nyhen keloi mvu:
- 22**gonyu nme le raja thyü kelo, lo kephonyu nme le tyütsü a-sü pfü kelo,
- 23**tenunyu mele sohü kemvu nme le a-nyepvü hyu kelo, lo mego gile a-mpugi sun ka bin kelo.
- 24**Kazü nyu tha pezi le keshen, ai a-nyugun le thasha sa:
- 25**Ntyü: danle nkomvu, ai anyugun le tsangyün ka anyugun chvü ndalo lahä.
- 26**Badger: dan le nko kemvu nyukhu dan me, ai anyugun le tsonye nyu anyugun ka thyülo lahä.
- 27**Tsükhvu: le anyugun raja ndi, ai anyugun aphu kentsin-o tsonchü hü.
- 28**Kakhwei le nle nben pe khilo gwa, ai tsüle rajanyu kanyu bin hünyo.
- 29**Tha konshen le a-tsonkechü shwi gwaso, pezi güle a-kegü shwi züsa:
- 30**Shünyho, nyukhu dan nyu kenko tsin gü lo nme nshvuo rani shühü kemvu;
- 31**tsonchü ketekho kehü terogüzü, tenyütse, lo raja nme le a-temi mhundyü ri gun kejä.
- 32**Nle phori-o ketekho hü yatselo nmvue thagwakemvu rhibin yatselo sun-o rüchün shüta!
- 33**Kechamvule methunyüzü rhü tselo a-pon le chwiryü hü, nyhinkon vüshülo tezi le chwiryü hü lo nyunkenta hüsü shülo kega lo hünyo.

Keshajo 31

Keda gü tson ketsin

- ¹Massa raja gü Lemuel jo, a-jvü le pe a-senhyü keshü:
- ²“Nle a npvü anyu, ale sokehü gü, akehi keni keshü gü. Ano nyu lope nka zo tila?
- ³Nkenko khipe tenunyu tsünya, nmvue njvü pe rajanyu nkiela kehü dan tsünya.
- ⁴Tsüle raja nyu genyu kemvu, O Lemuel. Rajanyu le zu ketsüi mvu, nmvue kedanyu le zu kekvu nnyü nya.
- ⁵A-nyugun le zutsü lo-o tejvü gü nmhinla njio kenjü nyu mele nshwe kehü nyu jün kera toshü mvula lo kenshvu genyu.
- ⁶Zu kekvu pe nkie güzhü kelanyu tsüşhüta, lo zu khipe anyun kenjün thyü kebinnyu tsühülo.
- ⁷Anyugun no tsülo-o anyugun rhokedyü lo kenjün kethyü nmhin lata.
- ⁸“Temi a-npvü a-genyu zoshülo kemvu dan genyu jozoshü. Lo a-keche kendinyu kenjü zoshülo.
- ⁹N mün kope kenjü nyu mejün kera lo, tson-o kendinyu lo rhokedyü nyu nopen shülo.”

Tenu thathyülo kekügi

- ¹⁰Segü le tenu kegwa nme hyulo gwatila! Tsügi le jewel nyeki a-min tsenkvu!
- ¹¹A-nyepvü le a-tenyensa hü, lo a-le thame kae rhodyü loha.
- ¹²Tsügi le a-keyhun then a-gen thakegwa thyüti gwakemvu nme thyüshü loha.
- ¹³Tsügi le thyühü lo flax ni fülo-o, a-npvü a-ben lope thathyü bin hünyo.
- ¹⁴Tsügi le hakethyü run hontse, nithen ki ketyüketsü sen ryü la hünyo.
- ¹⁵Tsügi le tsangkeben mhundyü soryüo a-kami nyu ketyü ketsü ndashü lo a-gogi nyu no nyu thyü tiyo zoshüla hünyo.
- ¹⁶Tsügi le kazü shwishüo heilo, tson-o a-le chün kelo pisa sen-o vain bin senlo la hünyo.
- ¹⁷Tsügi le a-kekvu thyü thathyü, nko nki lo tseri sa hünyo.
- ¹⁸Tsügi le a-hakethyü le kechwü le kebin sha, kheje nyue a-mah kenben le nmhüla hümvu.
- ¹⁹Tsügi le a-npvü ni zenhü, lo a-npvü a-phi do hü.
- ²⁰Tsügi le kendinyu lo rhokedyü nyu dan genyu nho hünyo.
- ²¹Tsügi le a-kaminyu genyu khetso nshvu hümvu, kechamvule keyünphi le kebin genyu.

²²Tsügi le a-npvü a-kebenphi thyülo; a-phinya le linen phi kenshün lo meren tse kethyü.

²³A-nyepvü le chwida ka rünyi pülü dan nyu dun kebin ka mele a-sha hünyo.

²⁴Tsügi le linen phinya lo senkephin dan thyülo-o pe hakethyünyu ka jweh shü hünyo.

²⁵Tsügi phinya le kenko lo teshwe le, lo siki ryükejü kie a-le a-sherhün hüti.

²⁶Tsügi le thakesha sen-o jozo hü, lo shwikenjün senkethyü le a-mün ka bin hünyo.

²⁷Tsügi le a-kaminyu shwikegwa thyü lohü, lo thathyü kentsü chvütyü hümvu.

²⁸A-nyenyu jule soryüo jochü kepfü gi tse a-ko tson-o a-nyepvü ai tsühontse, a-shweti.

²⁹“Me nunyu kechon le gwaritsin kethyü thyüshü, ai nle tsüdan aphu nye gwa laso.”

³⁰Mekenyü kethyü le tesa, lo kezegwa le ndi lati, ai tenunyu Npugü nshvu kehü gile mele shweti.

³¹Tsügi bentha sha gü khipe a-tsü shülo, tson-o a-tha dan no chwida ka a-shwe lolo.

Senkethyügü

Senkethyügü 1

Keyhun Hile A-kenrun

- ¹Hile senkethyü gü David nyugü, Jerusalem nyu raja gü jodan le.
- ²Tsü le a-kerun, a-kenrun tse senkethyü gü le zoshü. Keyhun hile a-kenrun, aphu a-kenrun.
- ³Nle thathyü hokeli bin, lo tsügenyu nyu kechwü le bin nla?
- ⁴Shehe me le ryü lo shehe me le tinla, ai kazü gü we kenme tse bin gwenzin.
- ⁵Yhüko le chwiryü hü lo chela hü, rani gü dika chwiryü mvulo shvuyo tsüka binzen nihü.
- ⁶Tsang le nbuo tesinzin gü, tesozin gü-hun tseo a-bin ka rani ryü lahä.
- ⁷Züri aphu tsun züda nyu tsü hü ai züda gü sü lomvu. Zü gü le ranio züri dan le diki binzen yo tsüka binzen ni.
- ⁸Tha aphu nnyun tsemi kelai-zolo bukeho nyunkenphü nme. Ngun yhytyü le hyu pe nsü lomvu; ngun yhutin le nyü kekü nyü lomvu.
- ⁹Himhundyü nyu hontse layo tsü hontse niti. Himhundyü nyuthyü layo tsü hontse thyü niti. Kazü apentha nyu tha keshün nme ndi.
- ¹⁰Anyugun le zoshü, shwishü ta, “Thakeshün peha le hika bin nle!” Ai tson mvu, tsü le ngun nnyu kelo mhundyü da nyu aphu thyü laso.
- ¹¹Temi nme gükela gwenkho ka nyu thyü layo rüchün loho, lo ryü keju ki temi nme ntsoka gü tsü gwenkho keti ka nyuthyü layo rüchün mvu lati.

Zokebin Gü Le A-sikesha

- ¹²Jozokebin ahigü hile Jerusalem nyu Israel nyu so raja thyü.
- ¹³Ale kazü higü nyu thathyü kela dan tsü shwi pütsüo shalo titse rhilo. Sunggigü le kenjün kethyü pe ngun ge shü njü.
- ¹⁴Kazü hinyu thathyü kela aphpu ale hyu, lo ale hagin ka zoshü bin nle, tsü aphu kenrun le. Tsü le tsangkenbu hü kebin hontse le.
- ¹⁵Nle nyu le keho layo tsü thyü kenju loho; nle tsüka kendi dan swü kelo mvu.
- ¹⁶Ale a npvü a nthon-o, “Ale kedanyu nme so, amhundyü Jerusalem nyu kekvu sen keryü nyu aphu nyeki thasha. Nsü lo thashakekho kelo le dihontse ketsin yo ale shabin.”
- ¹⁷Ale thasha kekho kelo lo kepin, kensü lo kenu le dihontse kecha thyü yo shalo titse rhilo. Ai ale fü kelo le ale tsangkenbu hü kebin gwenzin tse shalo.

¹⁸Nle thasha chon lo nyun kenjün thyü chonkvu; nle sha chon lo tsüle n nthyü nnyü chon kethyü gwenzin.

Senkethyügü 2

¹Ale akenyü thyüo nyunkenyü le nyuyo shala titse rhilo. Ai ale hyukelo le tsüko a-kenrun.

²Ale shakelo le kenyü le kepin lo ketegvü kethyü le ngenyu kegwa ndi tse shalo.

³Thakesha nnyüo tsü hü kegü ka zu pe athyü keshrhün-o gwünkho gwasä hütü tse ale rhilo. Kazü hinyu kezü ki keyhun ka temi le hihontse lo gwatsin ti ado tse ale rüchün.

⁴Ale tha kedada thyü pen lo. Ale aja thyülo lo vain sen lo.

⁵Ale chwi thyülo-o terasha kechacha apu pe tsünyu sen lo.

⁶Ale zi tso lo-o zü tson süshü.

⁷Ale do kechon heilo, lo akanyu nnyukelo do kobin. Jerusalem nyu yhun keryü nyu apu nyeki ale senru chon le bin.

⁸Ale kekvu sen kebin kazü gü raja kenya kanyu ko ale rakagi lo suna pe khwe njü. Lü kethyü nyu tenunyu lo pechenyue bin, lo ale pechenyu le tepen rüsi lo kegwa tenunyu apu bin.

⁹Ele, ale gon, Jerusalem nyu yhun keryü nyu apu nyeki gon lo akensü ndi lamvu.

¹⁰Lih-e ale nyu lonyü yo, tsü apu bin. Ale akenyü yhüdyü nme khemvu. Atho apu nyu ale ketekho, lo hi apu achün.

¹¹Tson-o ale thyü keshü apu, lo dihontse kenjün thyü tsü thyüyo rüchün shü laryü tsü le a-kon nme ndi tse ale shalo. Tsü le tsangkenbu hü kebin hontse a-kon ndi shü.

¹²Raja nyu nme le a-mhundyü raja dan le nyuthyü yo tsü thyülo kegwa gwenzin. Tson-o ale thasha nmvue nyun yhün kemvu nmvue kepho le nyu yo rüchün so.

¹³Tsontsin, "Keben le kezün nye gwakvu kethyü hontse thakesha le kepho nye gwakvu kethyü ale shalo.

¹⁴Thakesha nyu le a-le dika gü jüyo shabin ai kepho nyu we tsonmvu." Ai tsühontse kethyü le ngun apu khwebin tse kethyü ko ale shalo.

¹⁵Ale a npvü rüchün-o, "Ale kephonyu hontse kenjün thyüti. Tsügenyu ale thashao nyu kechwi hyu lola?" "Thame hyulomvu" "Thame hyulomvu" tse ale zonishü.

¹⁶Temi nme-e thakeshanyu rüchün hümvu, lo nme-e kephonyu rüchün hü mvu. Ryükejü jon ki ngun apfu nmhin lati. Ngun apfu simvu loshvu-kesha güe lo kepho güe keme tse.

¹⁷Tsügenyu a mhundyü ka keyhun hile a-kon nme ndi le, tsünyu kenjün kethyü nti a-me thame senryü mvu. Tsü apfu a-kenrun; ale tsangkenbu hü kebin gwenzin.

¹⁸Ale thyükeshü lo ale chün kelo nme-e agenyu mvu laso, ale tsü khepe asun kethyü gü tsü kelai genyu,

¹⁹lo a-le thasha-e logwa, nmvue pho-e logwa- segü le shamon? Tson-e ale thyükeshü tsü apfu a-le lo lati, kazü higü nyu a thakesha le chün kelo apfu. Tsü apfu a-kenrun.

²⁰Tson-e ale kenjün thyü sao thatho thyükeshü genyu rünyun mvu.

²¹Nle n thakesha, kekokepe, lo ndo kegwa apfu sen-o tha peha thyüshü, tson-o tsü khepe tsügenyu thathyü kemvu nyu peha tsüla. Tsüle a-kenrun, lo tsüle njü mvule!

²²Nle nyhun then thatho thyü hokeli hüo tsügenyu nyu hyulo la?

²³Nle yhun kebin then, thatho thyü kehü nti. Kheje nyue nnyun le rüyü lomvu. Tsü apfu a-kenrun.

²⁴Temi nme le a-le chün kelo tyü lo tsüo a-sherhün kelo tsü le kegwatsin. Lo ale shakelo le hi-e Sunggigü kipun ryü.

²⁵Nmvu yatselo nle dihontse tha lihi-e tyüo nsherhün lo tila.

²⁶Sunggigü le thakesha, kekokepe, lo nyunkenyü pe a-kenyü kehü nyu tsühü, ai a-le kemu nyu no thathyü, thachün, lo ntsen bin-o anyugun le hyu kelo tsü pe a-kenyü nyu tsü lahü. Tsü apfu a-kenrun. Tsü le tsangkenbu hü kebin hontse le.

Senkethyügü 3

Tha Apfu A-gwünkho Le Bin

¹Kazü hinyu tha thyü kehü phu Sunggigü le kejü kelo gwünkho ka thyü hü.

²A-le kenyu gwünkho lo kesi gwünkho; kesen gwünkho lo phü kela gwünkho,

³boshvu nrün gwünkho lo thyü ngwa nrün gwünkho, borho kela gwünkho lo thyüni kelo gwünkho, thoshü.

⁴A-le nyungwa kemvu gwünkho lo shekerhün gwünkho. chekechü gwünkho lo dakethyü gwünkho,

⁵tso pe shwela nrün gwünkho lo tso jün kequen nrün gwünkho, Kenba nrün gwünkho lo kenba kemvu gwünkho thoshü.

⁶A-le hyukelo gwünkho lo nmhe kela gwünkho, ntsenkelo gwünkho lo shwela nrün gwünkho,

⁷sürhen nrün gwünkho lo nkhvü nrün gw"nkho, ntsema bin nrün gwünkho lo kenthon nrün gwünkho thoshü.

⁸A-le keso nrün gwünkho lo kenrhi nrün gwünkho, teri gwünkho lo gwaketho gwünkho thoshü.

⁹Ngun le ngun tho aphu nyu nyu kechwí hyu lola?

¹⁰Sunggigü le khvukensu pe ngun ge keshü ale shabin nle.

¹¹A-le tha aphu genyu gwünkho to thoshü. A-le ngun no siki rüla shanyü ho kethyü pe ngun tsü, ai a-le nyuthyü bin yo shakekho shüo rünyun lo kegwa pe ngun tsümvu.

¹²Tsügenyu ngun le rhün kebin ka nnyun nyüo thyülo kegwa kho thyülo gwa tse ale shalo le.

¹³Ngun aphu ngun le thatho thyü kebin genyu tyütsü lo shekerhün thyümvu loshvu. Tsü le Sunggigü le khi keshü.

¹⁴Sunggigü tho aphu kethonthen bin titse kethyü ale shabin. Nle tsünyu thame pe sin loho nmvue tsünyu thanme khela loho. Lo Sunggigü le thyükeshü nme le ngun no a-nshvulo nrün genyu le.

¹⁵Nyuthyü bin yo lo nyuthyüla logwa yo tsü aphu himhundyü nyu thyü laso. Sunggigü le tsü gwenzin kethyü tsü no thyü nilo thyüni bin nyo.

Kazü Günyu Njukemvu

¹⁶Tsünyeki, kazü higü nyu kenjü lo ketsin thyü kezü bin ka serikemvu le kebin ko ale hyulo.

¹⁷Ale a npvü a nthon-o, "Sunggigü le kemitsin nyu lo gwakemvu nyu aphu kenme thyü jünkera ti, tha aphu lo thatho aphu a-npvü a-gwünkho thokeshü nyu thyü kebin genyu."

¹⁸Ale rüchün kelo le Sunggigü le ngun kegwakeshvu shwibin, ngun le nyukhu dan nyeki gwakvu mvu tse tsinpe ngun hishü.

¹⁹Kenme kethyü le temi lo nyukhue khwe kebin genyu. Nme ko kecha gü hontse sila hü. Au kenyhun nren nyhun keshü kenme. Temi hile nyukhu nyeki gwakvu mvu, ligü higüe keyhun hile a-kon kendi le.

²⁰Au kenyhun nren tsüka chwiryü; lo kenyhun nren rani tsüki gü lati.

²¹Segü le dihontse temi kapu le tesozin nsin lo nyukhu kapu le tesinzin kazü nyu nshe titse sha tsentsü lo tila?

²²Tsügenyu ale shakelo le ngun le thyülo kegwa gü le ngun le nyu genyu thatho thyü hüyo tsü sen-o ngun sherhün lo. Ngun le thyülo kegwa kecha nme ndi. Ngun kesi siki nyuthyü la tiyo ngun le shakeloi tson nme ndi le.

Senkethyü 4

¹Tsüsika ale kazü hi gü nyu njükemvu aphu nri nishü. Me le nshwe kehü nyu le chübin, lo temi nme anyugun che mvu. Temi nme anyugun chemvu kechamvule anyugun nshwe kebin nyu danzin kvu kebin genyu.

²Ale si-o tinkela dan rüsi; anyugun le yhun kebin nyu nyeki gwa.

³Ai tsü hvu nyeki nnyu gun ryü kemvu dan we gwakvu, kazü higü nyu njü kemvu hyumvu shü kethyü dan.

⁴Ale nyu genyu temi le gwa lo titse hokeli hüyo tsüko shabin: tsüle anyugun kajon nyu rüsi kethyü genyu le. Ai tsü le a-kenrun. Tsüle tsangkenbu hü kebin gwenzin.

⁵Anyugun le temi le a-ben pe thathyü mvuo khensi kela tsü le kepho le tse zohü.

⁶Tson bin logwa, ai tsangkenbu tenlo titse gwünkho aphu ben hvu pe thathyüo ra fü ho kebin nyeki keshanyu nti sen-o nyun bwenye kebin gü we gwakvu.

⁷Ale keyhun nyu a-kenrun kethyü peha ko shabin.

⁸Hika temi nme le a-npvü yhun hü. A-le a-nyu peche ndi lo a-sikezen nyue ndi, tson-e a-zintse thathyü bin hü, a-le kebin kenya tsü sen-o rünyun lomvu. Segü genyu a-le thathyü kenjün thyü lo yhun ketegvü lomvu hü nla? Hiko a-kenrun, lo yhun kenjün kethyü tson gwenzin.

⁹Mi hvu le nme nyegwa, au kengüo thatho thyü pe gwasala logwa.

¹⁰Au nme le chelae kecha gü le a-cheo no so logwa. Ai nme le a-npvü hüo chela yatselo gwamvu sa, a-keche mi kendi genyu.

¹¹Kun yatselo, mihvu le kengü zhüo nyen bin logwa, ai dihontse nle n npvü nyen lo mon?

¹²Temi nme wheo a-nyeki kvula lo kegwa tsü mihvu yatselo nren logwa. Kenshen kenra kethyü ron le bothü tsen.

¹³⁻¹⁴Temi nme le rhokedyü nyu yhun sorryüo a-kazü nyu raja thyü logwa, nmvue dokanyu bin-o raja bin ge gü logwa, ai a-kethen ki a-le phorio mele a-senkethyü lomvu yatselo a-le selo nme le tha ndi ai nsü kethyü gü nyeki gwakvu mvu.

¹⁵Ale kazü hinyu keyhun nyu aphu rüchün shü, lo ale shakelo le bin peha ki selo nme le raja gü bin khilo nrün le anyugun dan nyu bin.

¹⁶Raja nme le temi swülobu keho sa kekvu sen bin-e logwa; ai a-le tin lalo, a-le thathyü keshü genyu temi nme a-cheno letse kethyü ndi lati. Tsü le a-kenrun. Tsü le tsangkenbu hü kebin hontse le.

Senkethyü 5

Joshü Whüwhü Tsenya

¹Kershvuka ki kegun ka pütsü salo. Kephonyu kenjü lo njü kemvu shahü kemvu nyu le thyü kehü hontse rotho thyü kebin nyeki thashakelo we gwakvu.

²Rüchün shü rio zolo, lo whüwhü tse Sunggigü ka njo shünya. A-le tsangge bin lo nle kazü nyu hü, tsügenyu nle zomvulo keshvu nyeki kerüche zo nya.

³Nnyu nkhi chon lo nmin gwamvu chonkvu logwa, lo nle jozo chon lo tha peha zozü chonkvu logwa.

⁴Tsügenyu nle Sunggigü ka njoshü lo, thyülo kegwathen tsü thyü nmhe lalo. A-le kepho le a-kenyü hümvu. Nle nyuthyü titse njoshü yo tsü thyüla.

⁵Zoshüo then mvu kela nyeki zomvu shü kethyü we gwa kvu.

⁶Njo genyu mu lanyu, tson-o Sunggigü püshükeda gü ka nle tsükon zomvu tse zonya. Nyuthyüo a-no nle thyü kebin nkela bin mon?

⁷Tha kechon le nmhundyü ngwe bin, lo thatho kenrun kechon thyübin nmvue jokechon zo bin-e nle Sunggigü nshvu mvu loshvu.

Keyhun Hlle A-kenrun

⁸Nle sorkari le kendinyu nshweo anyugun kenjü lo ketsin gü thyüshü mvukela kehyu ka ndun thyü nya. Kedanyu aphu a-so keda nme le a-ketsen hü, lo au mihvu nren nyeki ketetso nme le au ntsen hü nyo.

⁹Raja güe lowgvü kelo sen hü.

¹⁰Nle pisa tepen hü yatselo, thame kae rünyu loho; nle nnya lonyü yatselo, thame kae nle hyulo kenyü kho hyu loho. Tsü le a-kenrun.

¹¹Nle nnya chon lo nle temi chonkvu ginthyü mvu loshvu. Nkechwi le nle nnya letse shakelo tsü nti.

¹²Thatho thyü kehü gü le tyü kekü nmvue tyükü kemvu hyu logwa, ai a-le kheje gwen zhü bwenye logwa. Tson-e kenya gü we, thakechon le kebin genyu a-nyunkhio zhü loho bin hü.

¹³Ale kazü higü nyu kenrin kethyü nme kehyu le hi: temi le senmvulo keshvu le keryü ka sen nrün genyu pisa ntsenlo,

¹⁴tson-e hengwa kemvu peha ka tsü aphu nkelao thame nsen pe anyugun nyenyu ketsü ndi lahä.

¹⁵Nle thame sen-o kazü hinyu ryü kemvu hontse thame sentin loho. Ngun le thatho aphu thyübin yatse-e thame sentin keloi mvu.

¹⁶Tsü le njü mvu le! Nle keryü hontse tin ti. Ngun le thathyü, tsangkenbu ten lo titse ndo-o nyu hyulo la?

¹⁷Ngun le kezün lo nyungwa kemvu, nyun kenkhi, nyunkenta lo kehokenyü nyu yhun hü.

¹⁸Ale shakelo le higü hi: ligü higüe thyülo kegwa kegwatsin gü le Sunggigü le keyhun kezü pe a-ketsü gwünkho ka a-le thathyü kehü tsü tyütsüo shekerhün thyü kelo; pe temi ketsü le hile.

¹⁹Sunggigü le kenya lo kanyü pe temi nme tsü shü yatselo a-no tsü sen shekerhün thyü, a-le nyugenyu thathyü hüyo a-kenyüo tsü thyü mvu loshvu. Tsü le Sunggigü kipun khi keshü le.

²⁰Sunggigü le a-no a-kenyü lolo tse keshü genyu, a-keyhun kezü tsü rüchün a-nyunkhi sa loho.

Senkethyügü 6

¹Kazü higü nyu njü mvusa kethyü tho ale hyu.

²Sunggigü le kenya, kerühvu, kebin pe temi peha tsüshü a-le lokenyü aphu, ai tson shüo no sen a-sherhün lomvu. Tsü sunka tesin peha no ryü sen shekerhün thyü lola. Tsü le a-kenrun lo tsü aphu njü mvu le.

³Temi nme le a-nyenyu min tsime le bin lo yhun thon sae logwa, ai a-le yhunthon sabin yatse-e nyukenyü a-jün hyulo mvu lo ye kho tse sio sun mvu yatselo nyuhanyu kesi nnyu kelo gü we gwakvu tse ale zobin nle.

⁴Nyuhanyu tsügü nnyu kemvu we gwa; tsü le kezün nyu hyumvu la, tsüki nmhin la.

⁵Tsüle tsangkeben hyumvu nmvue keyhun le dihontse yo shamvu, ai a-we kerüyü hyulo laso.

⁶Chen yie hvu yhun bin-e shekerhün thyü yhunlo kemvu temi gü nyeki nyuhanyu gü le gwakvu. Au mihvu nren bin me ki gü ti.

⁷Temi le tha peha hyutyü nrün genyu a-tho aphu thyü bin hü, ai a-kesü thyü lomvu.

⁸Dihontse thakesha gü le kepho gü nyeki gwala? Kendinyu nme le dihontse yhun gun tiyo shao nyu kegwa le bin la?

⁹Tsü le a-kenrun; tsü le tsangkenbu hü kebin kenme. Nle nyule bin yo tsü sen rünyu kebin gü le a-zintse tha peha lonyü kebin gü nyeki gwa le.

¹⁰Thyü kebin apfu nduka nyu rhi pe bin laso, lo temi nme le anyeki kenko nyu zen kenli loho tse kethyü ngun apfu shabin nyo.

¹¹Kenli thonlo, tsüle kenrun thyü chon gwenzin, lo nle gwakvu lomvu.

¹²Dihontse temi ligü higüe kengü hontse tinla kehü a-keyhun kezü lihi kemvu nyu nyu le gwatsin yo shalo mon? Dihontse temi nme le a-kesi siki kazü higü nyu nyuthyü tiyo shalo mon?

Senkethyü 7

Keyhun Kerüchün

¹Zan kegwa le terzü a-rün kegwa nyeki a-min tsen; lo kesi jon le nnyu kelojon nyeki gwa.

²Keho bin nyu kegü nyeki chechü kebin kanyu kegü we gwakvu, kechamvule rhün kebin nyu le a-zintse kesi le ngun apfu khwebin tse rüchün hü mvu loshvu.

³Kenyü nyeki kechü le gwa; tsüle nmhun gwamvu bin logwa, ai tharüchün kekho kvu lo kehü genyu.

⁴A-zintse nyunkenyü rüchün kehü nyu le kephonyu. Temi kensü nyu le kesi rüchün shü hü nyo.

⁵Kensü nyu le nrhokeshü le kephonyu le lüthyü nshwe kebin nyegwa.

⁶Kepphonyu kenyü le mah nyu tsehü ro sheshe tse kebin hontse. Tsü le a-kon nme ndi.

⁷Kensü nyu nme le temi peha sabin yatselo a-le kephonyu hontse. Nle jvüjwe khilo yatselo nle njvü bo nshvu bin nyo.

⁸Tha lihi-e a-kenkhin le binzen nyeki gwa. Nyhenhi kethyü le ketekho nye gwa.

⁹N nyunkenta kekhe nilo; nyunkenta pe a-nyun nyu shüpfü kehü tsü le kephonyu.

¹⁰Nyuthyüo nduka gwünkho le gwakvu ola? tse ketso nya, thakeshanyu le tson ketso hü mvu.

¹¹Yhun kehü nyu apfu nsü lo zü le, tsü le gwen lo kegwa nme hyukelo hontse

¹²lo tsü le pisa le nkeni keshü thyülo kegwa hontse pe ntsü ti. Kensü le nkenishü ti- thashakekho kelo kechwü le hi.

¹³Sunggigü le nyuthyü shüyo rüchün shüta. Sunggigü le thyü keho shükela gü segü le thyü njü shülo gwa tila?

14 Ngenyu tha lihi-e gwabin yatselo nkenyülo, lo kenjün kethyü le ryü lo, rüchün lo: Sunggigü le nyunkenyü lo kenjün kethyüe nishü hü; siki nyu le ryütiyo nle sha loho.

15 A keyhun le a-kenrun, ai ale tsünyu tha aphu hyu laso. Temi kegwanyu nme sila, lo temi kechanyu nme le, gwamvu hüe yhun bin logwa.

16 Tsügenyu nyuthyüo gwaritsin nmvue nsüri tsin-o n npvü nboshvu hü nla?

17 Ai serimvu ritsin nmvue phori tsin-o gwünkho pen kemvu ka sila nya.

18 Keyhun nren denzin gü ritsin nya. Nle Sunggigü rühvü yü yatselo nle lihi thyüe gwa loti.

19 Kekvu kesen nyu min tseryü le nyida nme genyu thakethyü nyeki kensü le temi nme genyu thathyü chon shü hü nyo.

20 Kazü hinyu temi nme-e gwünkho aphu ka nyu le njü yo thyü lo thyüzü kemvu ndi.

21 Me zo aphu nyü nya- n gonyu le n nshwe kebin nyülo-e shamvu,

22 lo nle gwün kechon kechanyu nshwe laso tse kethyü n npvü shabin nyo.

23 Ale akensü sen-o hi aphu kegwa keshvu shwi laso. Ale nsü titse rhilo, ai tsü tilo mvu.

24 Keyhun hile a-kon le nyu genyu yo segü le shalo tila? Tsü le ngun genyu ntsunri, shalo tsenri le.

25 Ale thashakekho lo titse akeyhun pe shüo swü; ale kensü lo ale ketso kebin dan fülo titseo serikemvu lo kepho le dihontse yo shalo titse rhilo.

26 Ale tenunyu le kesi nyeki gwamvu kvu kethyü hyulo. A-le pe ntsü kebin keso tsü le chwa nmvue joh hontse nphin lo lati. Temi Sunggigü kenyü thyü kehü gü le tin lati, ai tsügi le kemu nyu tenlo lati.

27 Ele, tse senkethyü gü le zoshü, ale jokeni keshü fü ketse ka higü hi kesha shanyu sha lole.

28 Ale Kenikeshü kecha fü ai nme-e hyulo mvu. Ale rühvü lo kegwa pechenyu yie dan nyu nme hyulo ai tenunyu nme-e hyulo mvu.

29 Ale shakelo le higü hi: Sunggigü le temi thyü pe njü shü, ai ngun le ngun npvü serikemvu kechon fü lola.

Senkethyügü 8

1 Kensü nyu nti thakon thari sha hü. Kensü le a-thyü pe nyü kemenra lo a-mhun kezün ndi lahä.

Raja Gü Jozenlo

- ²Raja güle nyu zoyo thyülo, lo nyhun nrun-o Sunggigü ka njoshü nya.
- ³Raja gü le nyuthyü nyü yo thyü logwa, tsügenyu amhundyü ka bin nya; kenshvubin tsü hontse kethyü ka bin nya.
- ⁴Raja gü le kekvu sen-o thathyü hü, lo temi nme a-le thyü kebin ketsolo nrün ndi.
- ⁵Nle a-johokeshü zen kebin then kenshvu ndi, lo kensü nyu le dihontse lo nyu gwünkho ka tsü thyü tiyo shashü.
- ⁶Tha lihi kethyüe gwünkho to lo tson kenjü le bin hü, ai ngun le keshanyu nti sha hü!
- ⁷Ngun nme siki dihontse tiyo shamvu, lo ngun ka zo keshüi temi nme ndi.
- ⁸Temi nme simvu lo titse a-ntsenlo nmvue a-kesi jon pe shümvu kelo ndi. Tsü le ngun le nrhilo keho teri nme; ngun le kebuchi kelo mvu.

Serikemvu Gü Lo Kemitsin Gü

- ⁹Kazü hinyu thyükela dan ale rüchün kebin ka ale hi aphu hyu, temi peha le kekvu sen lo kechanyu le anyugun hensin nyu kenjün thyü.
- ¹⁰Ele, Temi serikemvu nyule sio pe sun lao anyugun sika nyu bin, ai anyugun le gwakemvu thyü kehü nyida gü nyu temi dan le sika ki raniryü kejü tson nyu anyugun shwe. Tsü le a-kenrun.
- ¹¹Nyu genyu temi le kemu thyü titse ndo bin hü nla? Kemu kethyü nyu shaja pe tsü whütse shü kemvu genyu le.
- ¹²Kemu nyu nme le gwentsi ge kemu thyü lao yhun bin logwa. Ele, anyugun le nyu zoyo ale shabin nle: "Nle Sunggigü jozen yatselo tha aphu gwa logwa le,
- ¹³ai serikemvu nyu genyu we aphu gwa loho. Anyugun keyhun le kengü hontse selo ka si lati, anyugun le Sunggigü jozen kemvu genyu."
- ¹⁴Ai hile thakon ndi. Kazü günyu nyuthyü bin yo nrishü: Khika we kemitsin nyu le serikemvu nyu shaja hyulo lo serikemvu gü le kemitsin gü chün hyulo. Tsü le a-kenrun letse ale zo.
- ¹⁵Tsügenyu temi le a-npvü a-kenyü thyülo mvu loshvu tse ale tenyen, keyhun higü nyu a-le ketegvü lo kegwa le tyütsü lo a-npvü a-kenyü thyü kelo tsü nti genyu. Kazü higü nyu Sunggigü le pe a-ketsü keyhun gwünkho ka a-le thathyü kehü hontse higü hi thyü logwa.
- ¹⁶Ale nsü lo titse lo kazü higü nyu nyuthyü gun jüyo shalo titse keso ka, ale shakelo le nle kheje nyu lo nhenyue chon bin,
- ¹⁷lo Sunggigü le nyuthyü bin yo shalomvu tse bin logwa. Nle nyhen thyüsa bin-e, nle sha loho. Temi kensü nyu le shabin nle tse bin logwa, ai anyugun le shamvu.

Senkethyüğü 9

¹Ale kethonki rüsa tse hi aphu rüchün-o hyukelo le Sunggigü le kensü lo kemitsin nyu tho ketsen hü, anyugun keso lo kenrhie. Temi nme nyu le a-mhundyü ki bin nyo thame shamvu.

²Tsü le kechacha thyümvu. Kemitsin gü lo serikemvu gü, kegwa gü lo gwakemvu gü, kenshün gü lo nshün kemvu gü, rora thyü kehü gü lo thyü hü kemvu gü ge-eryüti. Temi kegwa gü le kemu gü nyegwa kvumvu; keswe thyü kehü gü le swekemvu gü nye gwa kvumvu.

³Kenme tse kethyü le aphu ge ryü hü, kazü higü nyu thakecha dan hontse hi le njümvu. Temi le yhun kebin then gwakemvu lo kennu pe a-nyun sü pfü tseo whütse sila hü.

⁴Ai kerhün nyu kazü günyu yhun kebin nyuwe a-kenrin peha le bin zun, tehi kerhün le shünyho kesi nye gwakvu.

⁵Ele, rhünkebin nyu le anyugun le siti tse kethyü shabin, ai kesi nyu we thame shamvu. Anyugun le anyugun chün le bin sinmvu; anyugun nmhin shü laso.

⁶Anyugun le so kehü, nrhikehü, nyhenhi kehü aphu anyugun zen-o si laso. Kazü higü nyu lihi thyüe anyugun le anyugun jün ndi so.

⁷Gü nchvü tyüo nshekerhün thyü binlo; nzu tsüo nmhun ben chwü bin lo. Tsüle Sunggigü mhundyü ka njü.

⁸A-zintse nshwi pe nsherhün lo nmhun ben chwü lo.

⁹Nle so kehü tenunyu gü zen nkenyü thyülo, Sunggigü le pe nketsü kenrun keyhun nyu yhun kebin then. Jon kenrun kenryü aphu nyu nle tsü hyu kelo nti.

¹⁰Nle lihi thyüe nkekvu thyülo, kesinyu kazü ki thatho, thakerüchün, thakesha, kensü kendi genyu- lo nle tsüki gü jünyo.

¹¹Ale kecha nme shakelo le, kazü higü nyu tin kenmhe nyu le a-zintse kvulo hümvu, lo kepeche gü le a-zintse terinyu kvulo hümvu. Temi kensü nyu le a-zintse a-gin chün tyülo hümvu, thakeshanyu le a-zintse nnya lo hümvu, lo thathyülo kekü nyu le a-zintse ketetso ki solo hü mvu. Hengwa kemvu le ligü higü ge bin hü.

¹²Dinyü n gwünkho le ryüzhü yo nle sha loho. (Ngun le rüchün bin kemvu ka whütse chwanyu tegü min kelo hontse, joh nyu tsehü tenkelo hontse gwünkho gwakemvu peha le ngun min lo lahü.)

Kensü lo Kepho Rüchün Keshü

¹³Thakecha peha ko ale hyu, kazü higü nyu kensü le dihontse yo tsinhi kegwa nme.

¹⁴Temi kechon le kendi rünyi keshe nme le bin. Raja kekvu nme le tsü hü. A-le tsü hun lo njüo chwida boren yü titse ndolo.

¹⁵Tsünyu temi tha ndi, ai a-do gwa sao rünyi gü kenishü lokegwa nyu nme le bin. Ai temi nme a-rüchün bin mvu.

¹⁶Ale a-zintse kensü le kekvu nyeki gwa letse zohü, ai temi nme kendinyu nme le nsü letse nmvue a-le nyu zoyo nyü shü hümvu.

¹⁷Kephonyu kehun nyu kehun kesen nyu nme le nra sen kebin nyeki temi kensü nyu nme le nkhu tse jokezo nyü kelo we gwa kvu.

¹⁸Kensü le teri ronye nyeki thakegwa kechon thyüshü hü, ai kemu nyu nme le thakegwa kechon kecha lahü nyo.

Senkethyügü 10

¹Tekhvu kesi le terzü rünkegwa khin apentha gwün nten lahü, lo kepho keshanyu le kensü kedatsin bo nshvu la logwa.

²Kenjü gü thyüshü kehü tsüle kensü nyu jvü lo njü kemvu thyü kehü tsü le kephonyu jvü.

³A-le tson nenyu teno kethyü tesin dan-e a-kepho tsü le sha tsentsü; a-le temi apu no a-le kephonyu tse sha lola hü.

⁴Nso keda gü le nge a-nyunta lola yatselo, nzan kenke lesü pe a-ben ka shünya, nle ntsema laya tselo thyükezü kedae jüshü la logwa.

⁵Kazü nyu njükemvu nme le kebin ale hyu-kekvu kesen nyu genyu njümvu kela.

⁶Kenya nyu swümvu lao kekvu kesen pe kepho nyu tsüla.

⁷Donyu le keru ge dun lo teshwe kepfü nyu no do hontse tsonchü kebin ale hyu laso.

⁸Nle chwe tso hü yatselo, nle tsünyu cheti, nle me chwi pürhen yü yatselo peri le n ndu ti.

⁹Nle tso yhe yatselo, tso ge njün loti. Nle tesen dukha yatselo nle tsüka jün loti.

¹⁰N nri le a-yi gwamvu bin-o nle a-yi thyü lomvu yatselo nle tsü sen-o nkekvu thyü kvu mvu loshvu.

¹¹Nle peri gü no n ndu ri laya tselo nle peri jvüsha kebin tsü le a-kon ndi.

¹²Kensü nyu le nyu zozhü yo tsü le kerühvu sen ryü a-tsü hü, ai kephonyu le a-npvü a-jo genyu nke lahü.

¹³A-le tharüchün kemvu jozo so-o, kemu jo zope kenkhin thyü lahü.

¹⁴Kephonyu le jozo zobin hü. Siki nyu le ryü tiyo temi nme shamvu, lo temi nme ngun kesi siki nyuthyü tiyo pe ngun ka zo keloi ndi.

¹⁵Pho ritsin-o a-ka ki kegun tson fülo sha kemvunyu peha le thatho thyü a-hokeli ritsin lahä.

¹⁶A-raja le selo thyüri, lo sharhinyu dan le khensin ho kebin kazü gü le kevä keben bin hü.

¹⁷Ai kazü, a-raja le a-npvü tharhilo lo sharhinyu dan le gwünkho ka tyütsü, lo anyugun npvü anyugun kekhenio nzeü mvu kebin kazü gü le hengwa le.

¹⁸Temi nme le ntsü nthyü rio a-ka ketsü lomvu yatselo, tsü le jen ti, tson-o ka gü le che lati.

¹⁹Keho le nthyü pe nkenyü, lo zu le nmhun thyü nben shü hü, ai nle pisa sen mvu tse tsü hyu loho.

²⁰Rajagü nkhin nya, zoshwi mvuo nnyun nyue, lo kenya gü nkhin nya, n zhütsen ki n npvü. Nle nyu zoshü yo tegü nme le sen gü au ka zoshü lae logwa le.

Senkethyü 11

Kensünyu le Nyuthyü Hü Nla

¹N raka pe tesin ki hathyü shüta, lo hisiki nle a-kechwi hyu loti.

²N raka pe binzi binpvün- binkechon ka shüshü lo, kazü higü nyu hengwa kemvu dihontse kethyü le ryü tiyo shakemvu genyu.

³Senbin nme le lizin hizin pen yatse-e, a-keche bin ka keto bin ti. Nmhu gü le sü lolo, tsangri shü hü.

⁴Nle tsangkenbu lo tsang kegwa khwe bin yatselo, ntsi thame shü loho lo thame gvü loho.

⁵Sunggigü le tha aphu thyüshü, tenugi ginyu dihontse kerhünronzin keshün le yhunlo hüyo nle shakemvu hontse, Sunggigü le dihontse tha aphu nyhun shüyo nle shalo nrün ndi.

⁶Lonyüe lo kheje-e ntsi shülo. Tsü aphu gwalo tile, nmvue gwüingwa keshü le kecha gü nyeki gwa kvulo tiyo nle sha kemvu genyu.

⁷Nhennyu keben gü nyu nkenyü lo kegwa tsü le gwa.

⁸Nle yhun kehü chen aphu genyu nkenyülo. Nle yhunthon sa bin-e kezün jon dan nmhin nya, kechamvule tsüle thonkvu nrün genyu. Sidyü kenrin thame ndi le.

Selo Senkethyü

⁹Selo dan, selo ka nsherhün lo. Nle selo thyü kebin ka nkenyülo. Nle nyuthyü nyüyo thyülo, nnyun le nnyü kebin gü tsü thenlo. Ai Sunggigü le nle lihi thyüe tsü sen njokera titse kethyü rüchün lo.

¹⁰Thame genyu nnyun nkhi nmvue nnyun kenjün thyü nya. Nle selo thyü thon bin kemvui le.

Senkethyügü 12

¹Tsügenyu nle selo thyü ketse ka Nnyhun keshü gü rüchün lo, nyungwa kemvu chen jon dan ale ryüo nle, “A we yhun ashekerhün ndi le,” tse zoso kemvu ka.

²Tsü le yhüko, shye lo shyenyü keben le ngenyu zün ryü la lo, tsangkenri khelukesü gü le n nken mvu lati.

³Tson-o nkhwe kehü nbu hvu le ndün lola, lo ntsoka nko kebin npha hvu le kvu mvula. Nhü le rhorio lao nchvü kenyen lomvu, lo nyhütyü le zün thahyu pütsü lomvu lati.

⁴Nyhütün rügü lao tsonda ki thakhwe nyü lomvu. Tha kekerü nmvue lü kethyü khwe nyünryü tsela, ai tegü kekhun khwe-e nkesun ti.

⁵Nle bin ketetso ka gü nshvu, lo tsonkechü-e kenshvu le bin lati. Npaehü le chonla; nle nnu khekke lo gwenzin la, lo nle nnyü kehü aphu tin lati. Ngun le kenkhin tsin ki kesun bin ki gun zhü, lo tson-o tsonda nyu chekechü le bin ti.

⁶Rakagi kehüsü gü selo la, suna mahkenben le cheo boren lati; zülvu ka ron gü bothü lati lo zü laki gü boren lati.

⁷Ngun min le ranio kazü nyu nnyo ngwa lati, lo kerhün teshe gü le ranio tsü khipe ngun ketsü gü Sunggigü ki gü lati.

⁸A-kenrun, a-kenrun, tse senkethyü gü le zoshü. Tsü aphu a-kenrun.

Jo Kenkhin Gü

⁹Ai senkethyü gü le nsü kethyü genyu, a-le nyu sha yo tsü pe temi senthyü shübin. A-le thakesha jo dan swüo tsüdan le ketsin le nmvu yo kegwakeshvu shwila.

¹⁰Senkethyü gü le nkenyü kethyü jo dan fü shü, ai a-le thukeshü jo dan le ketsin.

¹¹Temi kkensü nyu jo le tanyükekhwenyu le pe a-tanyü tsontsin kehü thün kentsen hontse, thakesha jo kequen kelo le gojal pe yhekensü kethyü hontse kethon nnumvu bin hü. Tsüdan tsü le ngun aphu kekhwe gü Sunggigü le khishü.

¹²Anyugü, pÜtsü lo mvulo keshvu kecha ko bin nle. Lesü thu kethyü le a-keni ndi, lo lesü swü ritsin kethyü le kvumvu lahü.

¹³Hi aphu siki, kezoi nme le bin: Sunggigü rühvulo, lo a-johokeshü zenlo, higü hi thyü lotse temi nyhun shüle.

¹⁴Sunggigü le ngun tho aphu sen-o ngun jokera ti, kegwa lo keshvue, keekebu ki thyü kela dan-e.

Lüdan Lü Gü

Lüdan Lü Gü 1

¹Solomon le ron keshü lü kezegwa tsin dan.

Lü Keri Gü Tenugi

²Nle nmün pe a nbashü; nkeso le zu nyeki gwa.

³N rüla rünkegwa le bin; n zan zokeshü khwe le tsü hontse. Tenunyu le nsomvu keloi mvu.

⁴Azen lo-o, nnyi tinla tile; a raja thyü lo-o azen nkatsen ki yüta. Nnyi kengü shekerhün thyü tile, zu nyeki agun le nkeso rüchün ti. Tenunyu aphu nso hü nle.

⁵Jerusalem nyu tenunyu dan, ale nzün ai zegwa sa le, Kedar nyu phika khe kela hontse nzün, ai Solomon raja kanyü kesunphi hontse zegwa.

⁶Ale nzün kethyü genyu a-rüchün tsenyo nya, yhäko le apho kela genyu. Atsünyu dan le age anyugun nyuntao ano vain low nyu thatho thyü. Ale a ketsükela kelo gwenkho ndi.

⁷Aka zoshü, aso gü, Nle ntanyü zen gü diki no a-chvü lotyü tila? Nhennyu tsangnyü kethyü ka anyugun le dika rüyü tila? Nyuthyüo ano tanyü kekhwe kechanyu tanyü dan nyu nfü mvu loshvu ola?

Peche Gü

⁸Nle bin gü shamvu ole, tenunyu dan nyu kezegwa tsin gü? Gü ntenyü dan thenlo; tanyü kekhwenyu dan phika khoka ntenyü dan chvü fülo.

⁹O, akeso gü ale nlope Faroah kerugari ka keru dan zen kendyü shüti.

¹⁰N pehü le njon ge tsü keryü le zegwa sa lo tyü hontse ngunda ge tsüryü.

¹¹Ai agun le ngenyu suna kerasü lo rakagi kerhün pe ntyü thyü shüti.

Tenugi

¹²A raja le a-zhü ka zhübin, lo a-terzü a-rünkegwa le süla.

¹³Aso gü le myrrh rün le bin a-le anyun so ge zhü bin.

¹⁴Aso gü le Engedi ka vain low nyu tehen nye le pun kebin hontse le.

Peche gü

¹⁵A keso gi, nle ditsüki zegwa la, n keso yhätyü le ditsüki ntsen la!

Tenugi

¹⁶A keso tsin gü nle ditsüki zegwa la; nle ditsüki thyü akenyü la! Tehen kenjvü pe nnyi zhü thyüti;

¹⁷nnyi kapha le sedar pe thyüti, lo sipress bin pe nnyi shün jwe ti.

Lüdan Lü Gü 2

¹Ale sharon nyu tehen nyekepun nme le, kazüthun pha ketejon nyu lily nme le.

Peche gü

²Lily le tsehü dan nyu kebin hontse a logwa lü gü le tenunyu dan nyu hü.

Tenu gi

³Khinpho bin le chün nhyu senbin dan nyu kebin hontse, a keso tsin gü pe pechenyu kechanyu kendyü keshü le. Ale a-kengü shyé hensin dun bin nyü lo a-rasha dan le amün nyu n yüle.

⁴A-le azen-o a-keho bin nyu ryüo Keso phikeden gü penso pe aso ge shü.

⁵A-le terasha kenko pe athyü nkvuni shü lo khinphosha pe ano tyü ketegvü lo! Ale keso nnyüo kvumvu laso.

⁶A-ben ngwazin pe ape hensin shü lo a-ben nzhüzin pe athün pen.

⁷Jerusalem nyu tenunyu dan, hagon joshü shülo; thyüzhe lo thyünyu kenmhe zo-o swe lalo hagon le ayi kekeso kevü mvu titse.

Lü Kenyhun Gü

Tenugi

⁸Ale a keso gü khwe nyülo. A-le kazüthun gü so ge tin-o rincho pfüthü sen-o aki ryü jü.

⁹A so gü le thyünyu hontse, thyüshon bwe hontse. A-le kabon khoka sobin. A-le kafüphe ka nrishü a-kerija ka nrün shü.

¹⁰A so gü le a nthon shü.

Pechegü

Ryülo, aso gi; a logwa lü gi, aki ryülo.

¹¹Tsangse gwünkho le gü laso; tsangri mvu laso;

¹²lojvü ki nye dan le pun bin so. Hile lü kethyü gwenkho so; low nyu nsu kekhun khwe nyülo bin so.

¹³Kherosha le nyün bin laso; tsangkenhi nyu vain kepun rün le gwaso bin. Ryülo, aso gi; a logwa lü gi, aki ryülo.

¹⁴Nle nsu le tsonye he ki kebu kebin hontse le. Ano nmhun kezegwa hyushü lo nkhwe kegwa nyü lota.

¹⁵Mesükerun dan tenlo, mesükerun nyu keshe dan, anyugun le ngun vain low kepun dan nkela kemvu ka.

Tenugi

- ¹⁶A so gü le ahon, lo ale a-hon. A-le tegvütyü dan nyu a-tanyü dan gin thyü hü,
¹⁷lonyü tsangnhi ryüo kezün gü le tinla kemvuthen. niryülo, aso gü Bether kazüthun ge thyünyu, thyüshon hontse.

Lüdan Lü Gü 3

- ¹Khejetsen ale azhü nyuzhüo ale so kehü gü nmin; ale a-fü, ai a-hyulo mvu.
²Ale nyida gü nyu ho; tsügü tsonda lo tsoncho nyu gü. Ale aso gü fü. Ale a-fü, ai a-hyulo mvu.
³Rikhunnyu le nyida gü nyu ho ryü ahyulo. Ale anyugun ka, “Hagun le aso gü hyu le nmvula? tse ketsoshü.
⁴Ale tsüdan nkenlo ntsin, a-hyulo. Ale a-sülo-o a-hoshü mvula a-zen ajvü ka ki a nnyukelo katsen gü nyu gü kemvu then.
⁵Jerusalem nyu tenunyu dan, aka hagun johu shülo; thyüzhe lo thyünyu kenmhe zo-o swe lalo- Tsü le ayi le keso kebin hagun le kevü mvuti tse kethyü.

Lü Kenshen Gü

Tenugi

- ⁶Kazü kesi ki mah kekhuchwe hontse ryü kejü hile nyu la, tharün kegwa lo myrrh rün kegwa, hakethyü nyu le jwe kehü tharün kegwa?
⁷Solomon le ryüjü, a-rajakhün ge kebin pen-o; shüpahü min hentsero no a-rikhun. Israel nyu shüpahü kegwatsin dan.
⁸Anyugun aphu zhethon pen shasa; anyugun le terithyü thon sa hü kela nyu. Anyugun nmeme tse khejenyu meno ryü anyugun whemvu nrün genyu zhethon sen kü.
⁹Sen kegwatsin lo kethyü rajakhün ge Raja Solomon pen hü.
¹⁰A-kachon dan le rakagi pe je; tsü soge suna pe phishwe kethyü pe hen. Phi kemeren pe kedunbin je, Jerusalem nyu tenunyu le tsü da pe gwasa shü.
¹¹Zion tenunyu dan, ryü Raja Solomon shwishülo. A-le a-jvü le a-sunkethyü jon nyü rajaperün pe a-pe ge keshü pfü hü nle, a-shekerhün lo a-kekenyü jon nyü.

Lüdan Lü Gü 4

Pechegü

- ¹Aso gi, nle ditsüki zegwa la! Nmhun kesun phi, nyuki nkeso yhytyü le ditsüki benla! Nshün le nnyo pe Gilead rincho ge tenyü dan le ndyü tsenryü kejü hontse.

²Nhü le chon pe tanyü hü tse lao zü pe nlushü teri ka hontse. Nme-e ndi la mvutse; aphu kesen to gwenzin.

³Nmüntse le nikenhon hontse; nle jozo solo tsü le ditsüki zegwa la! Nmhun kesunphi nyuki njon le tsentsen tse.

⁴Ngunda le David tsokwe hontse, tepen lo nshwü, tsü ge ntyü le gida yie yie pe hüsü kenjü hontse.

⁵Nnyü le thyünyu hontse, thyüzhe kenyhun le tegvütyü nyela nyu kentsin a-chvüsü kebin hontse.

⁶Ale myrrh rincho ge lo tharünkegwa rincho ge bin ti, lonyü tsang nhi ryü. lo kezün gü ndila kemvuthen.

⁷A keso gi, nle ditsüki zegwa la; nle ditsüki gwa penla!

⁸Lebanon kazüthun ge tsü azen-o tsenryü la, anu; Lebanon ge tsü azen tsenryü lalo. Amana kazüthun raki, Seni kazüthun lo Hermon kazüthun shünyho lo meren le yhun kehü bin khelao tsenryü lo.

⁹A kenyütsin anu, nyhütyü, lo ntyü kelu nriakeshü ka nle anyun rühu lola sele.

¹⁰N keso le akenyü ritsin a kenyütsin anu, nkeso le vainzu nyeki gwa; nrün le ter rün kegwa nyeki gwa.

¹¹Nmüntse ge khuzü kenyü le bin; agenyu nnyi le nyüzü lo khuzü le. N phinya ge Lebanon rün kegwa aphu bin.

¹²A kenyütsin, anu le kekebu chwi nme, hunkela chwi nme, zükepen nme;

¹³tsünyu tehen gü le pun bin. Tsüdan le kheratyü bin hontse a-shakegwatsin nsha bin. Henna lo nard,

¹⁴saffron, kalamus, sinnamon nmvue rünkegwa kechacha lihi-e rho lamvu. Tsünyu myrrh lo aloes rün kegwa tsin aphu yhun bin.

¹⁵Zü le pen-o chwi gü ntsen, rinyu zü le tsun-o, rinyu dan le Lebanon kazüthun nyu tsun tsü ryü.

Tenugi

¹⁶Solo, Tesozin Tsangkenhi. Tesinzin Tsangkenhi, achwi whün shülo; rünkegwa pe tsangkenbu sü shüta. Aso gü no a-chwi nyu ryüo a-rasha kegwatsin dan tyülo.

Lüdan Lü Gü 5

Pechegü

¹Ale achwi nyu yü, a kesotsin gi, anu. Ale atharünkegwa lo myrrh kequen bin; ale a khuzü lo khu kapon tyü bin; ale azu lo nyüzü tsü bin nle.

Tenunyudan

Tyülo, kesonyu dan, tsülo, nle keso nyu nzeü lokemvu then!

Lü Pezi Gü
Tenugi

²Ale zhü kebin ka anyun le chon sorryü. A so gü le kakhin kekho keshü nminlo.

Pechegü

Ano yüryü ta, akeso gi, a kenyütsin gi, a nsu. Khezü le ape ntsen laso, lo nmhuketsen le a pehü nche la sele.

Tenugi

³Ale a phinya yhün laso; ale nyu tsethyü ben nyani bin mon? Ale a pha sü laso; ale nyu tsethyü tsü nrhunila mon?

⁴A so gü le a-ben pe kakhin kesü shü, a-le a khonni ryü kela genyu akenyü sala.

⁵A-no yüryü titse ale ndolo. Myrrh pe aben yünlo, azenkero pe myrrh nyu ntsen lo; ale kakhin cha tezen lo.

⁶Ale kakhinshe pe aso gü tsüshü, ai a-le tinla. Ale a-khwenyü lonyü ritsin! Ale a-fü, ai a-hyulo mvu. Ale a-ko, ai a jokenishü mvu.

⁷Rikhun nyu le nyida gü rhiryüo ahyulo; anyugun le avü lo ajün la; nyida gü chwida kekhwé nyu le aperün sürhen la.

⁸Jerusalem nyu tenunyu dan, aka hagun joshü shülo, hagun le aso gü hyu yatselo, ale a-nnyüho-o kvumvu bin nle tse zoshülo.

Tenunyudan

⁹Tenunyu dan nyu kezegwa tsin gi; nso gü le kechanyu apu nyeki kecha ole? A-rüla ndun kethyü nyu le bin-o agun no nka agun joshü tila?

Tenugi

¹⁰Aso gü le zegwa lo nko; a-le yie tseryü dan nyu nme.

¹¹A-mhun le lazo hontse lo nshwü; a-shün le sü, lo tegvü hontse metsen.

¹²A-yhütyü le rinyu le tsun kebin khoka nsu hontse zegwa, nyüzü nyu nsu sü lao rinyu khoka so kebin hontse.

¹³A-jon le a-kezü pe chwi nme nyu henkohenyü lo rünkegwa le sü kebin hontse. A-müntse le tegvütyü nye hontse, myrrh zü le nche bin.

¹⁴A-ben le kephu sa, lo a-le tso minketsen pe keshü benkhin pfü hü. A-min le tsun hü kenshwü, Sapphir pe tsü ge shü kebin hontse.

¹⁵A-din le marble kechon pe suna kerhunbin nyu dun kenjü hontse le. A-terün kepfü le, Lebanon kazüthun ge sedar bin kethon dan hontse le.

¹⁶A-mün le nnyü sa; a-rüla aphu akenyüri le. Aso gü le hihontse le, Jerusalem nyu tenunyu dan.

Lüdan Lü Gü 6

Tenunyudan

¹Tenunyu dan nyu kezegwa tsin gi, nso gü le dikipon güla ola? Nso gü le ditson kipon güla yo agun ka zoshü lo, agun ko ncheo a-fü shü nrün genyu.

Tenugi

²A so gü ale a-chwi ki gü laso, balsam senbin le kebin bin ki. A-le chwinyu a-tanyü chvü thyübin lo lily nyekepun lü kequen bin.

³A so gü le ahon, lo ale a-hon; a-le lily nyekepun dan nyu a-tanyü chvü thyü bin.

Lü Pvün Gü

Pechegü

⁴A so gi, nle Jerusalem hontse zegwa, Tarizah nyida gü hontse nnyun nyü nyida keda hidan hi hontse nkenyü ritsin le.

⁵N yhytyü a nri kebin tsü rani lo lalo; tsü le atenlo la sele. N pehü le nnyo pe Gilead rincho ge tenyü dan le kesü thyü ndyü tsenryü kejü hontse.

⁶N hü le chon pe ntsoka zü pe tanyü sü kela dan hontse. Nme nti-e ndi lamvu; aphu kendyü toto.

⁷N mhun kesunphi hensi ki njon le tsen tsen tse bin.

⁸Raja gü le rajagi hentsero, thenu hentetse, lo lübwe nyu swülobu keho le bin!

⁹Ai ale nme nti sohü, lo tsügi le nsu hontse zegwa. A nti le a-jvü nyugi a-le a-jvü so kepfü gi. Tenunyu aphu a-nrio a-shwe; rajagi lo thenu dan le lüthyü tsügi shwe hü.

¹⁰Nri keshü le tsangben chwiryü kejü hontse kethyü gü hile segü la? A-le zegwa pe, Shye nmvue yhäko keben kenshwe hontse.

¹¹Ale almond senbin dan nyu nsheryü ketejon gü nyu senbin bwe dan, lo vain nyü keshün dan, lo khüratyü kepun dan shwishü tile tse.

¹²Ale a kensü bin nyo; nle athyü pe teri kerugari keranyu dan le teri kethyü nnyü kebin hontse keso nnyüri laso.

Tenunyudan

¹³Shulam nyu lünyu, dathyülo, dathyülo. Agun no nda kethyü shwishü ta.

Tenugi

Temi le tsonhvu thyüo a nri kebin janyu ale dathyü lo hagin le nyuthyüo a nrinyü bin nla?

Lüdan Lü Gü 7

Pechegü

- ¹Nle Lünyu dihontse ndun kethyü nme la! N phakü kepfü le ditsüki thyü zegwa la. N din hvu le thathyü shasa kethyü nyu tho hontse.
- ²N lvutsun le terzü rün kegwa ndila hü kemvu hontse. N ginda le lily nyekepun pe hun kenjü thoshe thun hontse bin.
- ³N nyü le thyüzhe, lo thyünyu kenyhun kentsin kethyü hontse.
- ⁴N gunda le tsunhü pe kekhwe tsokhwe nme hontse. N yhytyü le Heshbon nyida gü khinrun khoka zi gü hontse. N hinkon le Damaska kepen ka Lebanon tsokhwe gü hontse nkezüri.
- ⁵N pe le tetso pe Karmel kazüthun hontse. N pehü ketsükela pe tsentsen tse pfü, tsü kezegwa le raja nyu nme tenlo laso.
- ⁶Nle ditsüki nkezü, lo zegwa la; n keso le nkenyü pen le.
- ⁷Nle palm bin hontse nkezü, lo n nyü hvu le palm sha chwe hontse le.
- ⁸Ale palm bin gü ge küo a-sha lü loti A genyu we nnyü hvu le vainsha chwe hontse le, n teshe le kinphosha rün hontse,
- ⁹n mün le vainzu kegwatsin hontse.

Tenugi

Tsonlo vainzu gü no tsun njüo aso gü ki gülo, a-müntse lo a-hü ge tsuntsü lota.

- ¹⁰Ale aso gü hon, lo a-le a nnyü hobin.
- ¹¹Ryülo, a logwa po gü, nnyi lojvü ki gü tile tson-o kheje ki rünyü ki bin tile.
- ¹²N nyi nshwe soryü vain shwi shü tile tsü le sen chwiryü bin le nmvu yo, Pun ryüjü le nmvu zun yo, lo khüratyü senbin le pun bin sele nmvu yo. Tsüka ale keso khipe ntsüti.
- ¹³Nle mandrake nyekepun rünyü logwa, lo nnyi kakhin khoka terasha nkenyü sa kethyü aphu bin. Aso gü, ale nkenyü kethyü a-whe lo keshün pe ntsü titse pe bin njü nle.

Lüdan Lü Gü 8

- ¹Nno atsü gü thyüo ajvü ge n hontsü hü le tse mvuo no. Tson yatse kethyü we ale tsonda nyu nteno lolo n nbo shüe temi nme tsü rüchün nshvu loho.
- ²Ale nzen-o ajvü kaki gunti; tsüki nle keso pe asenhyü shü logwa. Ale zu a-rün kegwa pe ntsü ti; a khüratyü zu pe nla ti.

³N ben ngwazin le ape hensin lo nben njüzin pe athün loti.

⁴Jerusalem nyu tenunyu dan, hagin le ayi kekeso kevä mvu titse aka hagin joshü shülo.

**Lü Tsero Gü
Tenunyudan**

⁵A-sogi zen-o kebenra pfüo kazükesi ki chwiryü kejö hile segü la?

Tenugi

Kinphasha bin gü hensin ki ale nkesun shü, nnyu kelo bin ka.

⁶Nnyun khinshe pe keso lihi-e tsünya ai atsü lo; kechanyu nme thün pen nya ai athün lo. Keso le kvu pe kesi hontse; nnyü keho le nko pe kesi hontse le. Tsü le mah hontsenyü chwiryüo mah kenro hontse la hü.

⁷Zü le tsü shwe kemhü la loho; zü keda nme tsü chünsen tinla loho. Ai temi nme le a-kenya pe keso hie tiya tselo, a-le hyulo kegwa aphu khishüe tsü le hei loho.

Tenugi Tsünyu dan

⁸Agun lügi lübwenyu nme le bin, a-le a-nyütsun mvuzun. Agun le a-genyu nyuthyü shü tila, ponyu nme le a-lo titse ryülo?

⁹A-le kabon nme yatselo, agun le a-ge rakagi tsokhwe nme thyüshü ti. Ai a-le khinrun nme yatse kethyü we, agun le sedar sen pe kakhin nme thyü pe a-sun shüti.

Tenugi

¹⁰Ale kabon nme, lo anyü le tsünyu tsokhwe le. Aso gü le ale a-zen-o akenyü lo anyunbwe lo kehü shabin nle.

Pechegü

¹¹Solomon le vain low nme le bin Baal Hamon tse kethyü bin nme ka. Low ketsünyu le a-low tsü ngu tsühü; nmeme le raka yieme pe a-min thyü hü.

¹²A-raka yie me dan le Solomon no ryülo tse hü; lo low ketsünyu jün le tsihvu pe thyü; ale a npvü a vain low le bin!

¹³Ano chwi gü nyu n khwenyü lota, aso gi; apvü nyu dan le n jokezo khwenyü titse khwe bin nle.

Tenugi

¹⁴Aki ryülo, aso gü, thyüzhe hontse, tharün kegwa le yhun kehü kazüthun ge thyünyu hontse.

Isaya

Isaya 1

¹Lesü higü nyu Uzziah, Jotham, Ahaz lo Hezekia dan le Juda raja thyü kebin gwünkho ka Sunggigü le Juda lo Jerusalem hvü genyu jolo pe Amoz nyugü Isaya tesha keshü jodan thu njü.

Sunggigü le A-temi rhokeshü

²Npugü le zo, “Tsang lo kazü, akhwen nyüshü ta! Ai anyenyu dan we a ntsun laso.

³Methu le a-npunyu shahü, lo gadae a-chvü pe ketsübin shahü nyo. Tsüle a temi Israel nyeki tha shakvu. Ai a temi we a shamvushü.”

⁴Yhun nyükemvü, gwakemvü lo kemu senye gü, nwe thyülo tiso! N kemu le nsüshe laso! Nle Npugü, Israel Sunggigü kenshün gü khelao rani kela genyu.

⁵Nle nyuthyüo kentsun tho thyübin hü nla? Nle shaja hyunilo nyü bin le? Israel, npe le tejün shvu nti laso, nnyun lo nkerüchün le kvumvu laso.

⁶N pe ka tsügü n pha keti a-kesen ndiso. Nmin pen kethyü kenýü tega lo tejün shvu nti laso. N kethyüshvu dan tsüle sü mvüe phin ketsü kelae mvü. Terzüe pe yün mvü laso.

⁷N nyida dan le mah no rokü lao nkazü ge temi le yhunmvü laso. N yhühyu nyu temi kecha le ryüo nkazü lola, lo tha aphu kecha laso.

⁸Jerusalem nyida mele hunpvükela tsü nti khepe vain lownyu rikhunbin nmvüe konkü lownyu then a-kehun kendi hontse laso.

⁹Kekvutsin Npugü le temi peha ntie nsen shümvü yatse kethyü we Jerusalem tsüle Sodom lo Gomorrah kenke hontse kelai so.

¹⁰Jerusalem, n kentsen nyu lo n temi le Sodom lo Gomorrah nyu hontse sele. Npugü le nka kezojo nyülore. Ngun Sunggigü le n senthyü shükebin nyüpetsülo.

¹¹Nle rora thyüpe atsü kehü hi aphu ale lonyü bin ado tse rüchün ole? Nle tanyü lo senru phou kegwa pe kershvu thyükehü nyeki ale kechon bin nyo. Ale methutse, tenyü lo tanyü dan zi lonyümvü laso.

¹²Segü le nno tha hidan senryüo arüshvu lotse zola? Lo segü le nno akershvüka nyu kedü hulo tsezo ola?

¹³Tsügenyu nle rüshvu kehü tho tsüle a-min ndi. Nle tha rope akerüshvü rün nyi ntsü laso. Nle shye keshün lo sabbath rüshvu kehü lo kequen-o kehun kehü dan tho tsü ale nyhenloho so; tsü aphu nyu nkemupe thyü nrhu laso.

¹⁴Nle shye keshün genyu keho thyü lo jon kenshün dan zenkehü tsü ale anyuntsemi lo anyunphü laso.

¹⁵“Nben le tezi no swükela genyu nle kehithyü bin-e nyü loho, lo nben penso-o kehi thyüsa bin yatse-e ale nrishü loho.

¹⁶Nsü kenshün lalo. Lo ale hyukebin ntho gwakemvü dantsü thyüsinya. Tha gwakemvüdan khela,

¹⁷lo kenjü dan thyüshalo. Mele nshwenyhün kehünyu keche shü, tego nyu shwen shwishü lo maginyu nopen lo-o jo ketsin kezo tho thyülo.”

¹⁸Npugü le zohü, “Tsügenyu ngun jo penlatinu. Nle mupe nhonzüntin laso, ai ale nsü kenshün pe khütso kenshün hontse lati. Lo nle nhonzüntin lae, nno thyühü kechon hontse lati le.

¹⁹Nle ajo zenti yatselo nle kazü gü nyu tha kegwa dan tyü hüti.

²⁰Ai nle akenilao a ntsun tinkela we nle sitiso. Ale Npugü, ale zolaso.”

Kemu Nyidagü

²¹Jo zenkehü nyidagü le keyüla chün ketyünyu hontse yhun bin laso! Tsüle gwengwa ka kemitsin nyu le kesü thyühü, ai ntsoka we me dukeshvu nyu nti laso.

²²Jerusalem, gwengwa we nle rakagi hontsehü, ai ntsoka we nle a-min ndilaso; nle vainzu kegwa hontse gunryü, ai ntsoka we nle zü hontse gwenzin laso.

²³Nsharhinyu le me kentsun nyu lo kerühu pvünyu; anyugun le jvüjwen lokehü genyu. Jokerabin nyu tego nyu jün zo hümvü, nmvüe maginyu le anyugun kenjü kezoe nyüshü hümvu.

²⁴Tsügenyu Kekvutsin Npugü, Israel nyu kekvu Sunggigü le zokebin hi nyüshülo, “A shwikerüchün nyu, ale hagun gen akhen lolati, tson-o hagun no akevüsin mvü latiso.

²⁵Ale n-ntsun ti. Tegi thyü kenshün kethyü hontse ale nthyü kenshün lati, tson-o n-nshün kemvü aphu khilati.

²⁶Lo nduka hagun kentsen lo sharhinyu hontse kethyü pe hagun tsüti. Tsüselo Jerusalem lope kemitsin gi, lo joketsin-kesen nyida letse loti.”

²⁷Npugü le kemitsingü, tsügenyu a-le Jerusalem lo tsünyu nyunkelu kelo nyu aphu keni loti.

²⁸Ai ligü higüe mupe antsun kehünyu ale tsünyu we boshwenla lo akhela kehünyu boshvü lati.

²⁹Tsonla yatselo nle senbin lo kejükelo chwidan rüshvukela genyu rünyu mvüsati.

³⁰Lo nle teshobin rügu kela lo züpe nye kemvü chwi hontse lati.

³¹Tsüselo mah kentsin keshanyu nme le jonyü rola kehü hontse gwakemvü nyu tho le anyugun nkelati. Tson-o temi nme-e kenke tsügü khinlo mvü lati.

Isaya 2

Kethonthen gwaketho

(Mi 4:1-3)

¹Jo higü hile Juda lo Jerusalem au genyu, Sunggigü le pe Amoz nyugü Isaya ketsü:

²Jonkenkhin ki kershvuka le kebin kazüthun gü tsüle aphu nyeki ketetsotsin thyüo, rinchodan aphu sun lati. Senye aphu tsünyu ryü lati.

³lo tsüdan temi le hihontse zoti, “Ngun Npugü rincho gen kütile, Israel Sunggigü kershvu ka nyu tsü. A-le ngun no thyünyü kehü gü pe ngun senthyü shüti; a-le kejukelo tsongü nyu gü ti. Kechamvule Npugü le senkethyü jo tsüle Jerusalem kipun gunryü; a-le Zion gen bin-o a-temi ka zohü.”

⁴A-le senye kechon dan nyu kevükeben thodan kera penshüti. Tson-o anyugun jenthon dan pe dyü cha lati, lo anyugun nyi lope tehenketsevü cha lati. Senyeddan le thame kae teri nyu nigü loho, nmvüe teri genyu ndo nron mvüso.

⁵Tsügenyu Jakob nyenyu dan, ngun Npugü le keben khipe ketsü gü nyu tsonchü tilenu!

Ketekho ndilati

⁶O Sunggigü, nle ntemi, Jakob nyenyu dan khe laso! Kazü higü nyu nphozin gü Filistia keti jadu tho le sü laso. Temi dan le me kecha jvü zentin laso.

⁷Anyugun kazü le suna lo rükagi le sü, lo kenya le keni ndi. Keru le anyugun kazü sü, lo tsünyu teri kethyü gari-e a-keni ndi,

⁸Tsünyu thamekezü le sübin, lo anyugun ben pe zükelo rüshvu hü nyo.

⁹Temi aphu thyü tsenyolao kemeni ti. Anyugun kemu jüpe tsü nyalo, Npugü!

¹⁰Anyugun le Npugü nyunkekhü lo a-kekvu zoshwenzonye kethyü mhundyü tin titse rincho ki tsökü nmvüe kazü nyu thakü tso-o kebuti.

¹¹Temi dan kemakin kethyü ndilati--lo anyugun ketekho thyü kemhen lati. Tsonlao Npugü npvü thyü nso lati.

¹²Jon tsünyü Kekvutsin Npugü le kvukehünyu, ketekho kehünyu lo kenrunkenryü dan aphu thyü tsenyo lati.

¹³A-le Lebanon nyu Sedar sen ketetso dan lo Bashan kazü nyu teshobin aphu nke lati.

¹⁴A-le kazüthun lo rincho ketetsodan,

¹⁵tsokhwen ketetso lo chwida kenkodan aphu botejon lati.

¹⁶A-le zürun keda lo kezegwa tsingüe no zünyuki kemihen lati.

¹⁷⁻¹⁸Temi kemakin le a-keni thyü lati, lo anyugun ketekho nke lati. teromen kezü le ndishü lao tsü jonnyü Npugü nti thyü ngon lati.

¹⁹Npugü le kazü sü kenun titse keryü nyü, anyugun le Npugü nyunkekhü lo a-kekvu zoshwen zonye kethyü mhundyü tin titse rincho ki tsokü nmvüe kazü tso-o tsünyu kebuti.

²⁰Tsüjon le keryü nyü anyugun le suna lo rükagi, lo anyugun npvü kethyü rakagi lope thamen kezü khepe nyu lo sanphon dan tsü lati.

²¹Npugü le kazü sükenun titse keryü ka temi dan le a-nyun kekhü lo kekvu zoshwe zonye kethyü mhundyü tin titse rincho gen tsokü nyu kebuti.

²²Terenla nrün temi tenyen sinnya. Tsüdan kegwa nyu le bin nla?

Isaya 3

Jerusalem nyu kevükeben kethyü

¹Npugü, Kekvutsin Npugü le Jerusalem lo Juda nyu temi dan le tenyen ngwao yhun kehü kanyü aphu khila titse binlaso. Ale anyugun ketyüketsü lo züdan,

²anyugun kekvunyu lo shüpahü, sidyükeshanyu lo kerathünyu temvünyu lo kedanyu,

³Shüpahü kedanyu lo sharhinyu, tharhikeshanyu kebinnyu lo jadu thyüo me ketsen kehünyu sentinla titse bin laso.

⁴Npugü le pobwennyu no temidan ketsenlo lati.

⁵Temi dan le khinyunyu nshwenti. Selo le peshünyu rühu mvu lo lihi kemvunyu le a-so kedanyu rühu mvu lati.

⁶Kami nme le a-dan nyu temi nme kejülo-o a-ka, “Nwe nkeben phi le bin, tsügenyunle kevükeben gwümkho hinyu agun sharhi thyüta.” tse kezo gwümkho le ryüti.

⁷Ai a-le hihontse zo lati, “Ano nyata! Ale hagn chelo kemvui le. Ale ketyüketsü lo phinyae ndile. Tsügenyu alope hagn sharhi thyünya lo!”

⁸Ele, Jerusalem we thyülo tiso! Juda le che güjü laso! A nyugun jokezo lo anyugun tho a phu Npugü ntsun bin; anyugun le kebu mvuo Sunggigü kemeni bin laso.

⁹Anyugun kerüchün gwakemvu tsüle anyugun ntsunti. Anyugun le Sodom nyu hontse ndo-o kemu thyü bin laso. Anyugun we thyüloso; anyugun le tsü senryüo anyugun pe gen shü loso.

¹⁰Kemitsin nyu le sherhünti, lo anyugun tha aphu gwa gunti. Anyugun tho genyu anyugun kenyüti.

¹¹Ai gwakemvu kethyünyu we thyülo tiso; anyugun le me gen thyükeshü hontse anyugun gen thyüni shüti.

¹²Pisa pe tepu kehünyu le atemi nshwen hünyo, lo anyugun pu pfü kebin dan kema hünyo. Atemi ju, hagun sharhi dan le tsontsinzü hünyo, tsügenyu hagun tson shalo mvu lahä.

Npugü le A-temi jünkera

¹³Npugü le kenyo kethyü jo zoshü titse binla; lo a-le a-temi jo kera titse ndabinso.

¹⁴Npugü le a-temidan peshünyu lo sharhidan zen-o jokerabin nyu ryüjülaso. A-le kenkhinjo hihontse zohünyo: "Hagun le vain low kechala, lo hagun le kendinyu hon sekelo tsüle hagun ka sübinnyo.

¹⁵Hagun le atemidan le rhodyü letse anyugun nshwenlo kegwa kenjü ndi. Ale kekvutsin Npugü, ale zoshü laso."

Jerusalem nyu tenunyu gen kenshvu le kebin

¹⁶Npugü le zo, "Jerusalem tenunyu ju le ditsü laki ketekho yo nrishülo! Anyugun hikon tetsosa tse hohü. A-zintse anyugun dyüngwa hünyo. Anyugun jvü thyü pe nyajü tse tsonchü, tson-o anyugun pha kekhin le tsintsin tse bin hü.

¹⁷Ai ale shaja pe anyugun tsüti, ale anyugun pe thulao anyugun pe no ndo lati."

¹⁸Jon nme le ryüjü, tsünyü Npugü le Jerusalem tenunyu dan le sen-o ketekho sa kehü ronye anyugun pe ge, anyugun gunda, lo anyugun pha,

¹⁹lo anyugun bentson kekhin aphu sen tinla ti. Lo a-le anyugun mhun kesun,

²⁰anyugun perün, anyugun ben senka kanyü kezegwa den,

²¹benkhin, hikon ka keshü, bola,

²²mirun ketseyho, phi kezegwa dan, lo pisa khin dan,

²³mirün kerüpvü lo linen pe kedo mhunkeshon phi, anyugun pekesun phidan sen tin lati.

²⁴Tharünketehi sen nrün sunka anyugun le tenlati, senkephin kegwa sunka ron gwakemvu pe phinti; pehü kegwa sunka anyu pe le ndo lati; phi kegwa sunka phiren benti; anyugun kezegwa kelu pe keja kepvü thyü lati!

²⁵Nyidagü nyu pechenyu dan lo kenko tsin nyue teri nyu si lati.

²⁶Nyida günyu temi le nyun gwamvuo chechü ti, lo nyida güle nyeginyu nme le a-kenben nyu dunkebin hontse lati.

Isaya 4

¹Tsü gwünkho le keryü ka tenunyu mitsenyü le pechenyu nme sülo-o hihontse zo soti; “Agun npvü agun ketyüketsü lo kebenkenya senlo gwa, ai agun no kalu mvuo keja pvüsin mvu nrün genyu nlope agun nyepvü letse kolota.”

Jerusalem thyü keshün nilati

²Gwenkho nme le ryüjü, tsünyü Npugü le kazü tsügü nyu tehen lo senbin no gonkenye lo zegwa loti. Israel nyu yhun kelanyu aphu anyugun kazü gen ketyüketsü le yhunkelo genyu anyugun kenü lo sherhünti.

³Sunggigü le anyugun no yhunlo nrün kejukelonyu Jerusalem nyu kebin dan lope kenshün nyu dan letse kolo lati.

⁴Npugü le a-kekvu nyu senye tsügü ketsen lo thyü kenshün la lo Jerusalem nyu tha gwakemvu lo tezi tsun kenjü tsü sükenshün lati.

⁵Lo Zion kazüthun gen lo tsünyu kequenkebin dan gen Npugü le nhennyu nmha nishü lo kheje yatselo mah kekhu lo mah kenü keben nishüti. Sunggigü zankechwi güle nyidagü hen lo ntsenlo lati.

⁶A-zankechwi güle nhennyu tsankethyü ka nyidagü sun, tsangkenri lo tsang kenbu ka a-sunlo lao tsüno yhunpe nyukeben bin nme thyü lati.

Isaya 5

Vain low gü gen keron lü

¹Nyüshü, ale apvü gü lo a-vain low gen keron lü thyüshü tile: Apvü gü le rincho kazü kegwa aphu ka vain low nme tsübin nyo.

²A-le nnyon tso lo tso aphu jünla; lo vain kegwatsindan pe senshü. A-le tsüdan kekhwen bin jwenshü, lo vain kethün kürun shü, A-le vain kenyen khwen ryü, ai tsüle shonla.

³Tsügenyu apvü gü le hihontse zo bin laso, “Jerusalem lo Juda nyu yhunkebin dan, ale lo avain low joka kemvu shülo.

⁴Ale tsügen thyüshü kezü peha khelale? Tsonlo ale nrin kebin hontse mvuo vain sha keshon nshashüla?

⁵“Tsügenyu ale vain low gen hihontse thyüti; ale a-chwi gü sürhola lo chwi kehun boren la, tson-o tehentyü dan no tsü kedü lati.

⁶Tehen no yhun pe tsü zeülati. Ale tsü rhon nmvue rhutyü kemvui. Tsünyeki nchara lo tsehü no yhun pe tsü zeü lati. Ale nmha no tsangri pe tsügen shünya lotse khinlatiso.”

⁷Israel tsüle Npugü Kekvutsin gü vain low; Juda temidan tsüle a-le senkeshü vain. A-le anyugun no kegwegü thyükelo nrin, ai anyugun le me dukeshvu tho

thyü laso. A-le anyugun no kenjü gü thyükelo nrin, ai anyugun genyu kenjü thyükebin nyudan le kenjü gü hio chülo laso.

Temi le gwakemvu thyükehü

⁸Nwe thyülo tiso! Kechamvule nle kebin nyekie ka lo low heipe sin binnyo. Thonsari mvutse temi nme-e yhunkelo bin ndilao n-npvü kazü tsü gü nyu yhuntiso.

⁹Kekvutsin Npugü le hihontse kezo ale nyülo, “Ka keda kezegwadan hi aphu nrun-o ren lati.

¹⁰Vain low eker tseryü ketsü ka liter tetse nti thünloti. Thatsi khvuda tseryü pe keshü ka khvuda nme nti gvü loti.”

¹¹Hagun we thyülo tiso! Hagun le kenzeü tsü tsü nrün genyu nshwen sola, lo nzeü bin-o tsang zenla kehü genyu.

¹²Hagun keho bin nyu harp, tambourine, khüli lo zu tse le bin hü. Ai Npugü le nyu thyübinyo tsüwe hagun le shamvu,

¹³tsügenyu donyu hontse hagun pvü tinla ti. Tson-o hagun sharhinyu no khünsila lo mijonyu no teri silat.

¹⁴Kesinyu kazü gü le anyugun tyü nyüo a-mün kvu pe keda thyü bin. Lo tsüle Jerusalem nyu kedanyu lo tsünyu a-kenyü kehünyu sin-o nyi lati.

¹⁵Temi aphu kejo lati, lo kemakin kehünyu aphu süshe lati.

¹⁶Ai kekvutsin Npugü le kenjü gü thyüo a-keda pe me tesha lo a-temi jünkera kethyü nyu a-kenshün pe hishü hünyo.

¹⁷Tson-o nyida dan nkekela nyu tsü tanyünyudan lo tenyü nyudan le a-nyugun chvülo tyüti.

¹⁸Hagun we thyülo tiso! Hagun le hagun kemu nyu chwilo mvu laso.

¹⁹Hagun le hihontse zohünyo, “Npugü no a-le nyu thyütitse zohüyo nmhen lolo, agun no tsü hyushü nrün genyu. Israel Sunggigü kenshüngü no a-le rhi kebin dan thyü shwilo; nyu le a-nyun ka binyo ngun nrishü tile.”

²⁰Hagun we thyülo tiso! Hagun le gwakemvu pe kegwa letse lo kegwagü pe gwamvü letse kohü. Kezen pe keben sun thyü lo keben pe kezen sun thyü. Lo kekhü pe kenyeü thyü lo kenyeü pe kekhü thyü tse binkela genyu.

²¹Hagun we thyülo tiso! Hagun npvü hagun le thasha letse rüchün-o kelikelu sa hünyo.

²²Hagun we thyülo tiso! Zutsü kekvu nyu! Kenzeütsü pe keru tsülo-o peche lo nshvu mvula kehünyu!

²³Jvüjwe nme genyu hagin le thyüzü kelanyu hoshüla, ai kemu kendi nyu we no a-kenjü hyukelo tson khinla hünyo.

²⁴Tsügenyu npen lo jonyü keri pe mah nyu rola kehü hontse hagin me no tenla lo hagin kepun no rügulao whün sentin lati. Hagin le Npugü kekvutsin, Israel Sunggigü kenshün gü le pe hagin senthyü keshü khekela genyu.

²⁵Npugü le a-temidan gen anyunkhüo shaja petsüla nrün genyu a-ben penso laso. Kazüthun dan sükenü shüti, lo sikela mindan no tha kerhu hontse tsonda nyu khelati. Tsonlae Npugü nyun kekhü le ndila loha, ai shaja pe tsü nrün genyu a-ben keto binti.

²⁶Npugü le tha zansü thyüo senye nithen ki kebin nyu koshüti, kazü keni ki kebin nyu no ryü nrün genyu a-le nrao koti. Tson-o tsüdan le nmhesa ryüti.

²⁷Anyugun nme hokeli nmvue pha nsü loho. Anyugun le nngü nmvue jü mvu. Anyugun senkephin-e rüyo mvu; anyugun phaje rhyüe tüla mvu.

²⁸Anyugun tholevü tsidan le a-ra ntsen, anyugun levüdan kvushü nrün genyu ndobinnyo. Anyugun keru tsenra le tso hontse, lo anyugun kerugari pha le tsangkenbu zero hontse.

²⁹Shüpahüdan le nrape shünyho le nyukhu ten pen-o nho sen-o mele khilo keho binki gükejü hontse.

³⁰Tsü jon le ryülo, anyugun le züda khwen hontse nrasen-o Israel gen tsü ryüti. Kazü higü nri shülo! Kezün lo shekesi nti sele! Kezün le keben gü nyilo laso.

Isaya 6

Sunggigü le Isaya no Sidyükesha nyu thyütitse keko

¹Uzzia rajagü le sikethyü chen ale Npugü hyu. A-le rajakhün ketetso nme gen dunlo a-mirün le kershvuka swübin.

²A-kho lizin hizin rhün kehü nyukhu dan le sobin, nme le a-sekin tseroro. Anyugun aphu a-sekin kenyhun pe a-mhunsun, kenyhun no a-min jeü, lo kenyhun no nyehü.

³A-nyugun le khinyunyu ka hihontse zoben: “Kenshün, kenshün, kenshün! Kektivutsin Npugü le nshün! A-zankechwi gü le kazüe swübin.”

⁴A-nyugun kenra khwen le kershvuka kasin-e pvü kenila, lo mah kekhu le Kershvuka süla.

⁵Tsüka ale hihontse zosola, “Ale thamvu so! A we thyülo tiso, kechamvule ajo kezo aphu kemu nti, lo ale kemujo nti zokehü dannyu yhunhü laryü. A npvü ayhütyü pe kektivutsin Npugü Raja gü hyula sele!”

⁶Tsüselo nyukhu tsüdan nme le Npugü kershvubin nyu magi kenhon tseü sen-o aki tsüryü.

⁷A-le magi kenhon tsüpe amüntse kesüshüo aka hihontse zo, “Hile n müntse kesüshü laso, lo n kemu dan le ndi laso, n kemu aphu jülaso.”

⁸Tsüsika Npugü le hihontse zokebin nyü, “Ale segü nishü mon? Segü le ngun lilo thyü tila?” Ale hihontse kenishü, “Ale gü tile! Anishü lo!”

⁹Tsügenyu a-le ano güo jo higü lope temi dan tsü shülo tse shü: “Hagun le nyüzin bin-e shalo kemvui. Hagun le nribin-e nyuthyü bin yo shaloho.”

¹⁰Tsüsika a-le aka, “Temi hidan nyun no pinla, anyugun nyetin no rügüla, lo anyugun yhytyü no po lalo, anyugun no hyu mvu, tsemvu lo shalo mvu nrün genyu. Anyugun le hyu, nyü lo shalo-o aki ryüo gwalo lalo kenshvu genyu.”

¹¹Ale hihontse ketso, “Npugü, dithen lakhi hihontse tila?” A-le zoni-o, “Nyida dan nkelao nrunla kemvuthen--kanyu meno yhun mvula--lo kazü gü khipe nrun la kemvuthen le, tsonshü.

¹²Ale temidan nipe nithenki shüla kazü gü nyu meno yhun mvushü lati.

¹³Temi tseryü ka nme le tsünyu bin-e nkelati; a-no teshobin phenkelatun hontse lati.” (A-tun tsüle Sunggigü temi keshün yhun ni nrün kon.)

Isaya 7

Raja gü Ahaz genyu jolo khikeshü

¹Uzziah nyu Jotham nyugü, Raja Ahaz le Juda so kekvu sen ketseka teri le soryüla. Siria raja Rezin, lo Israel raja Remaliah nyugü Pekah, au le Jerusalem whe, ai lolo mvula.

²Siria rihüdan le Israel kazü nyu ryü la sele tse kethyü jolo le Juda raja tilo ntsin raja gü lo a-temi-e aphu nshvu pe tsangkenbu le senbin whün kenu kebin hontse ndün sola.

³Npugü le Isaya kazo-o, “Nnyugü Shear Jashub zenlo-o gü Raja Ahaz teno shülo. Hai le zi nme nyu zütson sü kebin saka, phikedo nyu le bin kehü tson ka a-hyu loti.

⁴A-ka a-no perhinperho-o matse bin, lo nshvu nmvue nyhun nhi nyalo tse zoshülo. Siria nyu Raja Rezin lo a-temi, lo Raja Pekah au nyunkenta le masentun senro shahvu gen mah kekhu hontse gwenzin laso.

⁵Siria lo Israel raja hvu le tedo nme rhilo.

⁶Au le Juda hüo a-temidan no nshvuo au kipun ryüla, tson-o Jabeel nyu lope raja thyüla nyübin.

⁷“Ai Ale Npugü, Ale zoshübin nyo, tsü thyü kemvui.

⁸Nyugenyula? Kechamvule Siria le a-nyida Damaska nye kvu mvu, lo Damaska le a-raja Rezin nyeki kvu mvu. Chen hentsero-o pvün jaka Israel le kenjün kholao senye nme thyü loho lati.

⁹Israel le a-nyida Samaria nye kvu mvu, lo Samaria le a-rajagü Pekah nyeki kvu mvu. “Nle nketenyen nkolo mvu yatselo nko nhen loho.”

Immanuel zansü

¹⁰Npugü le jolo kecha nme ninipe Ahaz ki shü.

¹¹“Npugü n Sunggigü ka zansü nme hishülo. Tsüle kesinyu kazü kentsun ki nmvue tetsoki tsangge-e logwa.”

¹²Ai Ahaz le hihontse kenila, “Ale tha zansü hiloho. Ale Npugü semeloho le.”

¹³Isaya le jo tsügü kenio hihontse zo, “Nyülo, Raja David nyenyudan, temi nyunkethon khwen loho kela tsü le ngenyu gwa mvuri yatselo nle Sunggigü nyunkethon ko khwen loho ti ole?

¹⁴Tsonlo Npugü le a-npvü zansü nme pe ntsü lati: lünyu nme le nyuphou pfülo-o pechenyu nme nnyu loti lo a-zan thope Immanuel thyüti.

¹⁵A-le nkin lo-o a-kerüchün thyülo sha kela siki temidan le nyüzü lo khüzü tsüti.

¹⁶Tsü gwümkho le keryü mhundyü nkedün kehü raja hvu kazü nyu meno yhun mvu lati.

¹⁷“Israel le Juda nyu kenjü kho kela siki shahü kemvu kenjünthyü sa nrün jon dan Npugü le senryüo n ge, n temi ge, lo raja kami aphu gen shüti-- tsüle a-le Assiria raja zen ryüti.

¹⁸“Tsü jon le keryü ka Npugü le nhuo tha zansü thyüpe nithen ki kebin Ijipt nyu Nile züri rinyu dan ki kebin nyu no tekhu temhu hontse ryü, lo Assiria nyu no anyugun kazü kipun khu hontse ryülati.

¹⁹Tsüdan le ryüo kazü ketejon, tsökü lo tsehüphun lo shai aphu sü lati.

²⁰“Tsü gwümkho le ryülo Npugü le Eufates züri pere kipun pe kethu nyu nme jonshe zen ryüti-- tsüle Assiria nyu raja gü! a-le nmü, npe lo nmi gen nhü aphu thu lati.

²¹“Tsü gwümkho le ryülo low ketsünyu nme le methu ben nme lo tenyü kenyhun nkinlo yatse-e,

²²nyüzü kechon thünlo-o a-le sen mvulo keshvu thyülo ti. Ketsinle, temidan kerho nsen pe kazü tsügü nyu kebindan le nyüzü lo khüzü tsüti.

²³“Tsü gwünkho le ryülo, vain low nme nyu a-bin yie nme le kebin a-bin nme min le rükagi yie nme min le binkehü kazü kegwa nyu tsü tsehü lo nchara le yhun hen zeü lati.

²⁴Temid dan le tholevü lo a-tsidan pen-o tsünyu thyükehü bin thyü tin lati. Kazü tsü aphu tsehü lo nchara le kesü thyü lati.

²⁵Rincho ki low ketsü bin aphu tsehü le yhun pe sülaho temi nme-e tsünyu gülo mvu lati. Tsüle methu lo tanyü dan le anyu gun chvü lo ketyü bin thyü lati.”

Isaya 8

Isaya nyugü lope me mhundyü ka zansü kethyü

¹Npugü le aka zoshü, “A-gen tha thulo kegwa pon nme khilo, tson-o tsügen jokon keda hihontse thulo: ‘Khi Nmhenlo, Seü Nmhenlo.’

²Shahu tho thyü nrün genyu tenyenlo kekü Uriah peshükedagü lo Jeberechiah nyugü Zechariah hvu zenlo.”

³Gwenkho keshanyu sika anun le nyuphou pvülo. Tson-o pechenyu zenkelo ka Npugü le aka zo, “A-zan pe ‘Khi Nmhen lo seü Nmhenlo tholo.’

⁴Nyugü le yhun sorryüo ‘Apvü’ lo ‘Ajvü’ tse kolo kemvu ka Assiria raja gü le Damaska nyu kenya lo Samaria hon khikelo aphu pvü tin lati.”

Assiria Raja gü le ryüjü nyo

⁵Npugü le aka zonishü.

⁶A-le zo, “Temid hidan le Shiloah rinyun kipun zü gwaso tse tsuntsüryü kebin lonyü mvuo raja Rezin lo Pekah hvu mhundyü ka tsü kedü kela genyu,

⁷ale Npugü, ale Assiria raja gü lo a-shüpahü dan zen ryüo Juda whenti. Anyugun le Eufrates züri zükeda hontse zürise aphu kesü thyü tsüryü lati.

⁸Anyugun le zükeda hontse Juda yho kekhün tsüryü ti, lo tsü no temi gunda kho tetso lao tha aphu hen lati.” Sunggigü le agun zenhü nyo! A-sekin le kazü gü henpvü bin.

⁹Senye dan, nshvuo kequenlolo! Kazü nithen ki kebin dan, nyülo. Teri kethyü genyu ndolo, ai nshvulo! Ele, ndolo, ai nshvulo!

¹⁰Tha rhibinta! Ai tsüle thyüpenloho. Kenthon kenyüthen kenthonlo! Ai tsüle amin ndi, kechamvule Sunggigü le agun zen hünyo.

Npugü le Sidyükesagü ka petsülo tse keshü

¹¹Npugü le kvusa tse ano temidan tson nyu gü nyalo tse zo shü. A-le zo,

¹²“Temidan le rhikebin nyu tsü kerhün nya lo anyugun le nshvu kehü nshvu nya.

¹³Ale Kekvutsin Npugü, Ale nshün letse kethyü rüchünlo; hagin le nshvu mvulo keshvu gü tsüle Ale le.

¹⁴A kenshün le ketetsin kethyü genyu Ale tso hontse lao temidan le age pha nsüla hünyo; lo Ale chwa hontse Juda lo Israel kedadan lo Jerusalem nyu temidan min lati.

¹⁵Kechon le pha nsüo nto tsügü jonren lati. Chwa nyu anyugun minlo lati.”

Kesinyu kenthon genyu kenshvu

¹⁶Hagin asikethenyu, Sunggigü le jo pe aketsü tsü ntsen hülo.

¹⁷Npugü le a-temi kebu tin laso, ai ale a-tenyen lo a-nrin hüzunle.

¹⁸Ale hinyu Npugü le pe atsükeshü dan zen-o bin. Kekvutsin Npugü, a-rajakhün le Zion kazüthun gen kebin gü le agun lope kerhün jolo hontse nipe Israel nyu dan nyu shü laso.

¹⁹Mele hagin no temvünyu, Jadunyu, kebükerü kehünyu ka tha shünlo tseti. Lo anyugun le, “Temi le kapu dan ka jolo hi, lo kerhün nyu sunka kesinyu nthon züle,” tson zoti.

²⁰Ai hagin le hihontse tsüdan jo kenishü mvulo shvu, “Npugü le hagin senthyü kebin jo tsü nyülolo! Jadunyu kenthon jo nyünya-- tsüdan le hagin ka kezo tsüle hagin genyu kegwa thame thyü loho.”

Kevükeben kethyü gwümkho

²¹Temidan le nnyon lo shese-o kazü tsünyu nmhon ti. Nnyon lo anyugun nyunkenta genyu shochün pe anyugun raja lo anyugun Sunggigüe tsüti. Anyugun le tsangge nri,

²²nmvue kazü nyu nrisati, ai anyugun le anyugun hüpe shükebin kezün ketetsin gü lo kenjün kethyü nyeki tha kecha nme-e hyu loho.

Isaya 9

¹Anyugun genyu thame kae kenjün kethyü gwümkho higü nrhilo nrün ndi lati.

Ryükejü Raja

Zebulun lo Naftali tsipwen hvu kazü le gwümgwa ka kemenila, ai hisi gü ka we senye kecha le kebin kazü Mediterranean züda, nphozin gü Jordan züri perezin keti, lo gü tesin le yhun kebin Galilee keti-e temi le kerühvu pe lojvü higü tsütin lati.

²Kezen nyu kehü temidan le keben keda nme hyulaso. Anyugun le kazü kezün nyu yhunhü, ai ntsoka we keben le anyugun gen binlaso.

³Nle shekerhün keda pe anyugun tsülaso, Npugü; nle anyugun no anyugun kenyüloso. Anyugun le ntho genyu anyugun sherhülsa, temidan le logvü keloka nmvue kenya nkhenkelo ka anyugun kenyü kehü hontse.

⁴Kechamvule nle anyugun khvu kensu gunda kekhen lo anyugun vü kehü thün boren kela genyu. Nle nduka Media rihü so kvukelo hontse ntemi nshwen lo anyugun gen kechwü tyü kehü senye dan so kvulo laso,

⁵Hü kehü rihüdan phaje lo anyugun phinya tezi no nyekela dan tsü mah pe rolati.

⁶Nyu nme nnyu pe ngun tsülaso! Pechenyu nme pe ngun tsülaso! A-le ngun sharhi gü thyüti. A-lope, “Ndunkethyü Tharhi kesha gü,” “Kekvu Sunggigü,” “Kethonthen pvü gü,” “Gwaketho Raja gü,” tse koti.

⁷A-raja kekvu le gwakethün hüti; A-kedaphen le a-zintse bwenye tse binti. A-le David raja sunka, ketsin lo kekvu sen-o, ntsoka gungü keni keti kekvu senti. Npugü kekvutsin gü le tha hi aphu thyü titse rhilo laso.

Npugü le shaja pe Israel tsüti

⁸Npugü le Israel kedaphen gen, Jakob tsipwen gen kenjün kethyü pe shü titse zoshwi laso.

⁹Npugü le hi thyüshü letse kethyü Israel nyu Samaria nyida nyu yhunkebin aphu shaloti. Ntsoka anyugun le ketekho lo kemakin bin. Anyugun le hihontse zohünyo.

¹⁰“Ita kadan le nlalaso, ai agun le tsü sunka tsoka thyü lati. Chündün sen pe kenpere kethyü duthü laso. Ai agun le tsü sunka Sedar sen pe thyü lati.”

¹¹Npugü le shwikerüchün dan thu keyhun pe anyugun when.

¹²Israel nyilo la nrün genyu Siria no nphozin lo Filistia no nkhün zin tse au mün kvu pen bin laso. Tson-e Npugü nyunkenta le ponlo mvuo shaja pe a-tsüni titse bin zun.

¹³Kekvutsin Npugü le shaja pe Israel nyu tsü yatse ai anyugun le nyunkeluo rani a-ki ryü mvu.

¹⁴Npugü le khenyüme jon thyü shaja pe Israel sharhi lo a-temi dan tsüo a-pe lo a-ma duthüti.

¹⁵Peshünyu lo rühvulo kekü dan le a-pe-lo a-ma tsüle kenku pe senthyü kehü sidyükes hanyu dan!

¹⁶Temi hidan tsonketsin nyu le anyugun tson tsinzülo anyugun kevü laso.

¹⁷Lo temi aphu serimvu lo gwamvu, anyugun jokezo aphu gwamvu kela genyu Npugü le anyugun selo nme-e nsen loho, lo tegonyu lo maginyu nme-e njün shü

lohoso. Tsonla yatse-e Npugü nyunkenta le ranilo ho, ai shaja pe tsüsin titse binzun.

¹⁸Mah le nhentsehü rola kehü hontse temi gwakemvue tsonla hünyo. Tsüle chün kero mah kekhü kechon le lugen küla kehü hontse lahü.

¹⁹Kekvutsin Npugü le a-nyunta binkela genyu a-shaja le mah hontse kazügü aphu ro-o temi aphu nkelati, lo tsüle temi nmeme tse a-npvü a-genyu.

²⁰Kazü tsü nyu bin lika hikae temi le ketyüketsü a-kehyu aphu khi tyüti, ai a-gin nyü loho. Anyugun npvü anyugun nyu tyüti!

²¹Manasseh lo Ephraim temi le khinyunyu when lo au kengüo Juda when ti. Tsüketi-e Npugü nyunkenta le ndi lamvu; ntsokhin shaja pe tsüti tsebinzun.

Isaya 10

¹Nwe thyülo tiso! tejvü kemvu thyüpe a-temi nshwen kehügü.

²Tsühontseo hagun le rhokedyü nyu no a-jün hyulo mvu lo a-kenjü pe tsümvu laso. Tsühontse kethyü nyu hagun le maginyu lo tegonyu hon khilola.

³Sunggigü le shaja pe hagun tsü solo dihontse mon? A-le kazü nithen ki kenkekemhü senryüo hagun tsülo nyu tse thyü mon? Dikipon hagun keche fu gü mon? Hagun kenya lope dikipon kebu tila?

⁴Teri nyu hagun boshvula nmvue do hontse hagun süzen tin lati. Tson kela siki-e Npugü nyunkenta le rü yü lomvu zun, a-le shaja pe tsü ni tizun.

Assiria nyu raja gü le Sunggigü kanyü hontse nrün

⁵Npugü le zo, “Assiria! Ale a-gen anyunta kebin nyu genyu Assiria pe me kevü thün hontse-o shaja pe anyugun tsüti.

⁶Sunggigü sha kemvu nyu, a thyü pe anyunta kela senye when nrün genyu Ale Assiria nishü. Ale anyugun no me hon seülo, rühulo lo tsonda nyu kerhu hontseo temidan kedüla nrün genyu nishü.”

⁷Ai Assiria nyu raja gü le a-npvü rhikelo teda gwamvu sa kethyü le bin. A-le senye kechon nkela nrün genyu rüchünlo laso.

⁸A-le hihontseo ketekho hünyo, “Ahensin kebin keda aphu raja nyule!

⁹Ale Hamath lo Arpad hvu nyida Kalno lo Karkhemesh nkhenlo. Ale Samaria lo Damaska au ko lolo.

¹⁰Teromen kezü Jerusalem lo Samaria ki kebin nyeki thamen kezü chon kvu rüshvu kehü Kedaphen dan shaja pe tsüo nkela titse ndolo laso.

¹¹Ale Samaria lo tsünyu teromenkezü dan aphu nkelaso, lo tsühontse Jerusalem teromen dan lo tsüdan rüshvu kehüdan tsüe nke lati.”

¹²Ai Npugü le zohü, “Ale Zion kazüthun gen lo Jerusalem nyu thyü kebin thodan penlo yatselo; Assiria raja gü le kemakin kehü shaja pe a-tsülati.”

¹³Assiria raja gü le a-mhunthyüo, “Ale anpvü hi aphu thyü lo. Ale nko, thasha lo kelikelu sa. Ale senyedän jonyu terhi dan khilao anyugun kenya kequen kenjüdan seülo. Methutse hontseo tsünyu keyhun nyu kedüla.

¹⁴Kazü senyedän le tegü seü nme hontsela; lo nnesatse a-zü jünkelo hontseo ale anyugun kenya kequenlo. Nme-e a-sekin kekhün pe aketsun shwimvu; nmvue a-münkvu pe atsin mvu,” tson hünyo.

¹⁵Ai Npugü le zo, “Nrile a-npunyu nyeki gon letse zolo gwa ole! Senkerüzhe le a-sen-o tha rükehü nyu nyeki gwakvu ole? Thün le temi penso hümvu; ai temi le thün gü penso hünyo.”

¹⁶Kekvutsin Npugü le keho nipe ntsoka ketegvü kehünyu nthüü nnyüti. Anyugun min gen mah le ro lo roniti.

¹⁷Sunggigü, Israel nyu kebengü le mah nme thyü lati. Israel nyu Sunggigü kenshüngü le mah kenü nme thyü lati, tson-o khenyüme jon thyü tha aphu rolati, nhentsehü sin.

¹⁸Kesi keho le temi nme zen gunkeryü hontse chün lo lowbu aphu nkeshü lati.

¹⁹Senbin keshanyu nti nrholao ntsenyu no swülo kegwa thyülati.

Temi kerho le Rani Ryüti

²⁰Gwenkho nme le ryüjü, tsünyü Israel nyu yhukelo a-sen dan tsüle anyugun nkekela senye tenyen-o yhun sinmvu lati. Anyugun le Npugü, Israel Sunggigü kenshüngü rüshvu ketsin thyü tinlati.

²¹Israel nyu temi kerho le anyugun kekvu Sunggigü ki nigun ryüti.

²²Ntsoka Israel nyu le züda hachon hontse bin yatse ai kerhokhi nti le rani ryüti. Kenke kenmhü le temi dan genyu kequen bin, lo tsüpe tsüdan temi tsüzüsa.

²³Ele, kekvutsin Npugü le zokenjü hontse kenkekenmhü pe kazü tsü aphu gen shüti.

Npugü le Shaja pe Assiria tsüti

²⁴Aphu so kekvutsin Npugü le Zion nyu yhunkebin a-temidan ka zo hünyo, “Ijpt nyu le hagen gen thyükesü hontse Assiria nyu le hagen nshwen binnyo, ai nshvu nya.

²⁵Gwenkho keshanyu ka ale shaja pe hagen tsükebin gü hi penlati, lo tsüsika ale anyugun nkelati tse binnyo.

²⁶Ale kekvutsin Npugü, Oreb Tsonye gü ki Medianyu Vükeshü hontse anyugun ko vüla ti. Ale shaja pe Ijpt nyu ketsü hontse Assiria nyu tsüti.

²⁷Tsü gwünkho le keryü nyü ale Assiria nyu kekvu nyu hagn shwü shü lati, tson-o anyugun gunda kekhen gü tsüno hagn khvu thyü nsu niloho.”

Kevü kehünyu le anyugun when kethyü

²⁸Kenrhinyu rihü le Ai nyidagü lolo laso! Anyugun le Migron pfüthü laso! Anyugun ketyüketsü pe Mikhmash ka khelaso!

²⁹Anyugun le tson gü tsü pfüthü lao kheje me Geba nyu nsen! Ramma rünyu nyu le anyugun kershvula, lo Gibeah, Raja Saul rünyu Gibeah nyu keyhun nyu le tinlaso.

³⁰Sen shülo, Gallim nyudan! Nyülo, Laishah temidan! Kenishülo, Anathoth temidan!

³¹Madmenah lo Gebin temidan le kesi nshvuo tin binso.

³²Nthu n kenrhinyu le Nob rünyu nyu bin, anyugun jenthün thyüpe Zion kazüthun lo Jerusalem hi binnyo.

³³Senbin gen a-ro gwen kela hontse Kekvutsin Npugü le anyugun boshwen kethyü senryüti. Anyugun dannyu ketekho lo a-rüchün tetsosa kehü nyu süshelao no kejo pvüla ti.

³⁴Nri lope chün keda nyu senbin nmvue Lebanon sen kegwatsindan phenkela hontse Npugü le anyugun boshe lati!

Isaya 11

Gwaketho kedaphen gü

¹David raja tsipwe le senbin phen kela hontse la, ai a-tun gen a-ro keshün senni chwiryüla kehü hontse, David tsipwen gen raja keshün nme le nisoryü lati.

²Npugü Kapu gü le kensü thakesha lo kekakepe pe a-tsüo a-no a-temi ketsenti. A-le Npugü kendo sha lo a-rühvu,

³lo a-jokezen nyu a-kenyü hyuti. A-le a-sokehyu nmvue mejo nyükelo nti sen-o me jünkera loho;

⁴a-le rhokedyü nyu jünkera nshünti lo keche kendinyu kenjü zoti. A-jo hokeshü nyu temidan le shaja hyuloti, lo gwakemvu nyu le silati.

⁵A-le kemitsin nyu joketsin sen-o a-temi ketsenti.

⁶Teken lo tanyü le kengü gwao binti, Mren le tenyü nyu zen kengü jüti, Methunyu lo shünyo nyu le kengüo a-chvü süti, lo ntsenyu le tsüdan nuchati.

⁷Methu lo thyügwen le kerhün-o a-chvü süti, lo a-nyudan le kengü jüti. Shünyho le methu hontse npen tyüti.

⁸Nyuhonnyu le peri tseyi zü kerhu khoka kecho-e anyugun ndu loho.

⁹Sunggigü rincho kenshün Zion gen, me kenyükemvu kethyü lo gwakemvu thame-e no bin mvu lati. Zü le züda sükebin hontse kazü tsügü nyu Npugü thakesha no sülati.

Hüpe me kazü ki shü kelanyu le rani ryüti

¹⁰Gwenkho nme le ryüjü, tsünyü David raja kami nyu nme le soryüo senye tsügü genyu zensü nme thyüti. Anyugun le a-keda nyida nyu kequenlo-o kerühvu pe a-tsüti.

¹¹Jon tsügü le keryü ka Npugü le gwengwa a-kekvu sen ni-o a-temi zenni ryü lati-tsüdan le, Assiria lo Ijipt, Pathros, Sudan, Elam, Babilonia, lo Hamath, Züda khoki zükenhon kazü nyu kebin dan.

¹²Npugü le a-temi Israel lo Judanyu le kazü quenzi aphu nyu nrenru tinkela dan zenni ryüo kequen bin laso tse kethyü zensü phikeden pe senye aphu hishüti.

¹³Israel kedaphen le Juda gen a-yhüthyü nilo hoso, lo Juda le Israel kenrhinyu thyümvu lati.

¹⁴Au kerhün lo-o nkhünzin Filistia nyu when lo nphozin kebin nyu kenya seü loti. Au le Edom lo Moab lolati lo Ammon le a-jo zentinlati.

¹⁵Npugü le Suez züda mün no sinla, lo tsangkenbu kenyen zenryüo Eufrates whün nsin lati, tson-o rinyu keshen tsenyü nti no bin lao temi aphu no pfüthülo kegwa thyülati.

¹⁶Israel bonnyu le Ijipt nyu chwikela ka hontse Npugü le a-temi Israel, Assiria nyu yhun kebin nyu genyu tson keda nme khinshe shüla ti.

Isaya 12

Chekeno lü

¹Jon nme le ryüjü, tsünyü temidan le hihontse lü thyüti, “Npugü, Ale nshwen le! Nle agen nnyun ntahü, ai nnyunta mvulao anyun thyü nben keshü genyu.

²Sunggigü le a kenikelogü le; Ale a-tenyen hüti lo nshvu mvuso. Npugü le kvu lo kenko pe atsühü; A-le a kenikelo güle.

³Zü kenshün le teri kehünyu gwenkeshrhün shü kehü hontse, Sunggigü temi le A-le anyugun kenikeshü ka anyugun kenyü hünyo.”

⁴Jon nme le ryüjü, tsünyü temidan le hihontse lüthyüti, “Chekeno pe Npugü tsülo! A-no ncheshü lotse koshülo! A-le thyükeshüdan pe senye aphu ka zoshülo! A-le ditsüki gon yo pe anyugun ka zolo!

⁵Npugü le tha keda thyükeshü genyu lüthyü pe a-ki shülo! Kazü apentha no jolo tsü nyülo!

⁶Zion nyu kebin aphu sen-o lü thyülo! Israel Sunggigü kenshüngü le gon le, lo a-le a-temi dannyu hünyo.”

Isaya 13

Sunggigü le shaja pe Babilon tsüti

¹Jo higü hile Babilon rüla Amoz nyugü Isaya le Sunggigü ka hyukelo.

²Tehen kendi rincho sun gen teri phikeden penso shü! Tson-o shüpahü dan ka sen shü lo anyugun no ketekho-o nyida gü chwida when nrün genyu nben penso pe tha zansü thyüshü.

³Npugü le shwi pe a-nyuntakehü nyu zen-o kenshün teri thyülo shaja pe tsü titseo a-le tenyen ngwa lo ketekho kehü shüpahü koshwilo laso.

⁴Kazüthun gen temi danda, senyedän lo kedaphendan le kequen kebin khwen, nyüshülo. Rihüdan Npugü le terithyü nrün genyu shüpahü ndo bin laso.

⁵Tsüdan le nithen ki kazü keniki bin-o ryüjü. Npugü le a-nyunkenta pvüo kazü tsügü a-pentha nkela titse ryüjü nyo.

⁶Npugü jon tsüle kho nnilaso, kenjün kethyünyu nrao chü lo! Kekvutsin gü Npugü le kenke senryüjü.

⁷Temi aphu ben le a-kenko ndilao pechelo mvu lati.

⁸anyugun kershvu la lo tenunyu le nyu kezen ka kenjünthyü kehü hontseo kenjün kethyü le anyugun so kvulo lati. Anyugun kenshvu pvüo khinyunyu nri ti, lo kejo lati.

⁹Npugü jon le ryüjü-tsüle jon gwakemvu, Npugü nyunkenthün kenrin jon. Kazü hino tehen gwala lo kemu aphu nkelati.

¹⁰Shyepvü shyenyü le beshü mvu lati, yhüko le chwiryüe zün, lo shyé le keben khishü mvu lati.

¹¹Npugü le zohünyo, “Ale kenke senryü-o kazü nyu gwakemvu nyu aphu a-kemu genyu shaja pe tsüti. Ale ketekhonyu thyü tsonyo lo kemakin-o a-rigwa kemvu nyu aphu shaja pe tsüti.

¹²yhunkelo nyu le suna nyeki hyutho lati.

¹³Ale Kekvutsin Npugü, A nyunkenta pe hikeshü nyü tsang lo kazü le nnu lati.

¹⁴“Temi kechale ryüo Babilon nyu yhun kebin dan le thyüjen le thyü kehünyu mhundyü tin kehü lo tanyü a-kekwen kendi hontse tin kezen-o a-kazü ki gü bu lati.

¹⁵Tenkelonyu lihigüe jenshvu lati.

¹⁶Anyugun rhokedyü thyü nri ketseka, nyunhonyu dan kedüshvu la, anyugun kanyü jünlola, lo a-nyugun nunyu sü lati.”

¹⁷Npugü le zo, “Ale Babilon when nrün genyu Medesnyu thukeyhun bin. Tsüdan le rükagi lonyümvu nmvue suna pe anyugun jvülo kemvui.

¹⁸Anyugun tholevü sen-o selo ju shweshvu ti. Anyugun le nyuhonnyu ntsenyue njün loho.

¹⁹Babilon tsüle Rajaphen aphu dan nyu kezegwa tsin; a-temi le tsü pe a-nyugun mhu thyühü nyo. Ai Ale Npugü, Ale Sodom lo Gomorrah gen thyü keshü hontse Babilon nke lati.

²⁰Temi nme-e no tsünyu yhunni loho. Arab nyu kenjwen nyu ko tsünyu then thyü mvuso, lo tanyü kekhwenyu nme a-tanyü zen-o tsünyu a-chvülo tyü mvuso.

²¹Tsüle kazü kesi ki yhun kehü nyukhu bin lo khinsu seü kethyü bin thyülati. Ostrich le tsünyu hüti, Thyünyun le tsünyu a-shwagwenti.

²²Chwida lo raja ka nyu teken lo mesukurun le khun pe süti. Babilon gwünkho güle ryülaso! Jon tsügü le kethünlo hososo.”

Isaya 14

Hüshwikela nyu le rani ryü nrün

¹Npugü le gwüngwa a-temi, Israel nyu dan shwi njün nishü lo anyugun kejüpe a-hon thyüloti. A-le anyugun no anyugun kazü nyu yhun niloti, lo senye kechae anyugun zen-o yhunti.

²Senye kechon le Israel kecheo Npugü le anyugun ketsü kazügü nyu niryülo ti, lo senye tsünyu kebin dan le Israel go thyüo anyugun lothyüti. Gwüngwa Israel lo kelonyu dan Israel le a nyugun lonila, lo Israel temi le gwüngwa anyugun nshwen kehüdan so gonti.

Babilon nyu rajagü le kesi kazü nyu binla

³Npugü le Israel nyu no kenjünthyü lo hokeli kethyü, lo mele anyugun kemvu thyüo kenjün thyü sa kela nyu rüyü loti.

⁴Npugü le hithyü keshü ka anyugun le Babilon nyu raja shwi nyüo hihontse zoti: “A-rigwa kemvu raja gü le che laso! A-le temi nme-e nshwen nilo hososo!

⁵Npugü le raja gwakemvu gü kekvu no ndilaso

⁶anyugun le me kazü lokela senyeddan gen nyuntao tsüdan nshwen lo nchün ndyü kehü dan.

⁷Ntsoka we kazü apentha bwen rüyüo shekerhün genyu lüthyü bin laso.

⁸Lebanon nyu Sipress lo Sedar bin dan le raja gü le che kela genyu anyugun kenyüsa, kechamvule a-le ndi kela siki nme-e a-nyugun phen kemvui so!

⁹“Kesinyu kazü le Babilon raja nsinlo nrün genyu ndo bin so. Kazünyu kekvunyu kapu dan le nyhun nhibin. Rajanyu kapu le anyugun rajakhün gen sokü bin laso.

¹⁰Anyugun aphu a-ka, ‘Nle ntsoka we agun hontse kvumvu laso! Nle agun keme laso!

¹¹Mele harp sen-o lüthyü nrühvu, ai ntsoka we nle kesinyu kazünyu binlaso! Nshün pe njüthyü lo ntsepe nkehenphithyü.’

¹²“Babilon nyu Raja, Lonyü shyepvü gü, nle tsangge che tsüryüla sele! Gükela ka nle senyendan so kvulo hü ai nshwen pe kazü nyu shülaso.

¹³Nle tsanggen kügü nrajakhün no shyenyü ketetso tsin dan soki thyüti tse rüchün hü. Nle teronyule kequen kehü kazüthun tsügü gen raja nyu nme hontse dun titse hüle.

¹⁴Nle nmha raki küo Kekvutsin gü hontse titse zo.

¹⁵Ai tsühontse kelogü mvuo nkhisen tsüryüo ketsenyotsin gü kesinyu kazü ki shüla so.

¹⁶“Kesigü le a-dunthyüo nriti. Anyugun le hihontse ketso soti, ‘Higü hile kazü sükenun-o rajaphen dan no nshvu bin kehü gü tsü mvu ole?’

¹⁷Temi higü le nyida dan nkela lo kazü gü no sin kela gü mvu ole? Higü le donyu hoshü mvu nmvue anyugun no kanyu gun nyümvu kehü gü tsü mvu ole?’

¹⁸Kazü rajanyu aphu sika kezegwa nyu bin,

¹⁹ai nwe nsika ndio nsimin lope kedukeru thyü shwenlao tenla. Teri nyu gakela shüpahü dan simin kerhün-o pe tsokü nyu keshü ka a-simin keminla, lo kedüla.

²⁰Nle n-npvü nkazü nkelao ntemi boshvu kela genyu, nno raja kechadan hontse sun loho. Nkami gwakemvu nyu nme-e no yhunbin loho.

²¹Me dushvukehügü no so gwenlo! Anyugun nme-e no kazü sogon nmvue anyugun nyida no kazü süni mvuso.”

Sunggigü le Babilon nkelati

²²Kekvutsin Npugü le zohü, “Ale Babilon when-o tsü nkela ti. Ale thame kheloho, ntsenyue nme no rhün loho. Ale Npugü, Ale zo laso.

²³Ale Babilon kelupe dyü thyülati, tson-o khinsu no tsünyu binti. Ale tha aphu shokenshünla kehü kashovü lope Babilon sholati. Ale Kekvutsin Npugü, Ale zo laso.”

Sunggigü le Assiria nyu nke lati

²⁴Kekvutsin Npugü le keswe nme thyü njünyo, “Ale rhilo kela tsü thyüti. Ale nyuthyü titse rüchün loyo tsüthyü lati.

²⁵Ale akazü Israel nyu tsü Assiria nyu nkela ti, lo a kazüthun gen anyugun kedü lati. Ale Assiria nyu gunda kekhen nyu lo anyugun khvu kensu pvü kehü nyu atemi hoshü lati.

²⁶Hile Ale kazü genyu rhilo kela, lo ale aben keto-o shaja pe senyedän tsü ti.”

²⁷Npugü kekvutsin gü le hihontse titse bin; a-le shaja pe me tsü nrün genyu a-ben shwenlo laso, lo temi nme-e a-khin loho.

Sunggigü le Filistian nkelati

²⁸Jo higü hile Raja Ahaz le sikela chen zo shü.

²⁹Filistia nyu, nvü kehü tegithün gü bosela, ai n sherhün lo nrün ndi. Peri nme le sila lo gwamvu kvu kethyü kecha le tsü sunka ryülahü. Peri nme le bün-o kenye kehü peri kalo hünyo.

³⁰Npugü le a-temi rhokedyü nyu khwenlolao anyugun no bwenloti. Ai Filistianyu, a-le chenda kenrin nipe hagin gen shüti, lo hagin nme-e no rhünbin loho.

³¹Chüo keche hilo, Filistian nyida aphu! Nshvusa lo, hagin aphu! Kenphu le khelukesü thyü tesozin n nsheryü jü nyo tsüle peche sa kethyü rihü dan me.

³²Filistia ki gun keryü lilonyu ka dihontse zoshü mon? Agun le anyugun ka zo nrün güle Npugü le Zion pensoshü lo a-temi kenjün thyü kehü nyu no tsünyu kerüyü hyu loti.

Isaya 15

Sunggigü le Moab nkelati

¹Higü hile Moab genyu jolo. Kheje nme thyü Ar lo Kir nyida hvu nkela, lo Moab kazü aphu no nyen tsela.

²Dibon nyu le rincho ki küo bin kenshün gen chü. Moab nyu le Nebo lo Medeba nyida hvu genyu nyunkenjün thyüo chechü; anyugun nyun gwamvuo anyugun pe lo anyugun münhü thula.

³Temi dan le ronphi ben-o tsonda nyu bin, nyida lvünyu lo ka pesun gen bin-o nrao chechü.

⁴Heshbon lo Elealeh nyu le nra chwiryü, lo anyugun kenrakhwen le nithen ki-e jahazk keti nyüloti. Shüpahü nyue ndünla lo a-nyu kepeche ndila.

⁵Anyun le Moab genyu chüchwiryübin! Temi dan le Zoar lo Eglath Shelishiyah rünyi ki tinlaso. Peha le tsonda then-o Luhith ki küjü ntsin chü; peha le nyunkenjün thyüritsin tse nrhio Horonaim ki tinla.

⁶Nimrim rinyu le sinla, a-seki jonnyü dan le rügüla, lo tha kenjvü nme-e ndila.

⁷Temi dan le anyugun kenya aphu pfüo Willows ketejon pfüthüo tinkela ndobin.

⁸Moab zenketerhi aphu kechü khwen nyülobin. Eglaim lo Beerelim rünyi hvu nyu nyülo.

⁹Dibon rünyi nyu züri le tezi le swü laso, lo Sunggigü le tsüdan genyu tsünyeki kenshvu pe tsüti tse kequen bin. Moab nyu khekela nyu aphu kedushvuo tezi tsunti.

Isaya 16

Moab genyu kenri ndikela gwünkho

¹Tehen yhun kemvu kazü ki kebin Sela nyida nyu Moab nyu le tanyünyu nme jwen nipe Jerusalem ki keda thyü kebingü ki shü.

²Anyugun le Arnon Züri seki tegü le a-seü nyu hühwi keshü hontse rhokedyü thyü nsin nshebin.

³Anyugun le Judanyu ka zo-o “Agun no nyu thyütiyo zoshü lo. Nhennyu tsangkenyün ka senbin shye kekun hontse agun ntsenlo-o agun no nsun nyu rüyü lota. Agun le teri kenshvu nyu tinkela nyule; agun sunlo-o meno agun hyu nyata.

⁴Agun no nkazü nyu binta. Agun nkela titse kebin nyu ben nyu agun ntsen shüta.” (Kenshwen lo kenke le a-kenithyüla, lo senye higü nkekehü nyu le kazü tsügü nyu ndilati.

⁵Tsüsika David tsipwen nmele raja thyüti, lo a-le kemitsin lo keso sen-o temi ketsenti. A-le kenjügü tsü thyü nmhenti, lo joketsingü tsü thyüti tse binti.)

⁶Judanyu le zo, “Moab nyu le hihontse ketekho hüyo agun le nyülo laso. Anyugun le kemakin lo anyugun rüchün ngwa hü tsekethyü agun le shabin, ai anyugun ketekho tsüle kenrun.”

⁷Moab nyu le anyugun kenjünkethyü genyu chüti. Anyugun aphu Kir Heres nyida nyu ketyüketsü kegwa senkehü tsü rüchün lolo chüti. Anyugun shese ritsin lati.

⁸Heshbon khoka chwidan lo Sibmah nyu vain low dan nkelaso. Tsüdan zu le tsipwen sharhi dan thyü nzeüla. Gwengwa ka we vain bindan le minkethen sen-o nithen ki Jazer nyida lo nphozin kazü kesi keti, lo nkhünzin kesi zida pere ti.

⁹Tsügenyu ale Jazer chechü kethyü hontse Sibmah vain chechü. Heshbon lo Elealeh au genyu ayhüphu nrhi, kechamvule low gvüo temi no sherhünlo kegwa ndi.

¹⁰Temi nme-e kazü kegwa low dan tsü a-kenyülo mvu. Nme-e vain low nyu khwen shwi nmvue lü ron bin mvu. Vain zu thün nrün genyu temi nme-e a-sha kedü bin mvu, tson-o shekerhün khwe shwi kehü ndi laso.

¹¹Ale Moab lo Kir Heres hvu genyu nyun gwamvuo nyunkenjün thyüsala.

¹²Moab nyu le anyugun kazüthun kenshün dan gen külo kershvuka nyu kehi thyü tseo hokeli sa hünyo. Ai tsüle anyugun genyu thame kegwa thyüshü loho.

¹³Tsüle nchwen nyu Npugü le Moab rüla jo khikeshü.

¹⁴Lo ntsoka Npugü le zohü, “Chenshan gwünkho toka Moab kenya kechon tsüle hyumvu lati. A-temi kechon dannyu kerho nti rhün lo, lo tsü dan le kvumvu lati.”

Isaya 17

Sunggigü le Shaja pe Siria lo Israel tsüti

¹Npugü le zo, “Damaska le nyida thyüsin bin loho; tsüno kenke kanyü kequen kenjü gwenzin lati.

²Siria nyida dan le kethonthen khelati. Tsüdan no tanyü lo senrudan chvü loketyübin thyüla, lo temi nme-e tsü hümvu lati.

³Israel le a-keno kendi thyüla, lo Damaska le a-kendo thyükelo nmhen lati. Siria temi rhünkelo nyu le Israel nyu hontse kejo pvü lati. Ale kekvutsin Npugü, ale zo laso.”

⁴Npugü le zo, “Israel nyu keda keni thyüla, lo kendi pe kenya sunthyüla nrün jon nmele ryüjü.

⁵Israel le low gvülo kela lowla hontsela, tsüle Rephaim ketejon nyu mele lowla khekela hontse lati.

⁶Temi kerho nti rhünloti, lo Israel le Oliv bin ra ki a-sha kenyhun-kenshan, nmvue ketsenyo ki a-sha kerho nti khe kenjü hontse lati. Ale Israel Npugü Sunggigü, ale tsü zo laso.”

⁷Jon tsügü le keryü ka temidan le ranio anyugun Nyhunkeshügü, Israel Sunggigü kenshüngü ki keche fü ryüti.

⁸Anyugun npvü kethyü kershvubin, nmvue anyugun ben lope kethyü terogi Asherah lo rünkegwa kerobin dan süjün mvula ti.

⁹Jon tsügü le keryü nyü, chwida kenko nyidadan khelao Hivnyu lo Amornyu le Israel nyu mhundyü tinkela ka nyidadan hontse nkelati.

¹⁰Israel, nle Sunggigü, tsonye kenko hontse nkenilo lo nnokelo gü nmhinlaso. Tsü sunka hagin le kazü kecha tero rüshvu nrün genyu senbin kenshün dan hunbin laso.

¹¹Lo hagin le tsü sen keshü lonyü yhun chwiryüo punbinla yatse-e a-sha we lülo mvu lati. Tsünyü nyun gwakemvu lo ponlo keho kenjün kethyü nti lati.

Shwikerüchün senye dan le kvulo mvu lati

¹²Senye kekvudan le Züda lo Zükeda kentyü khwen hontseo nho bin.

¹³Senye dan le zü kentyü kekvu hontse gü bin, ai Sunggigü le rhoshülo anyugun le tesenla, rincho ki kemphü lo tsangkenbu züro nyu npenkon hontse whün sentinlati.

¹⁴Seyi gü anyugun le kenrin thyü, ai lonyügü we ndila hü. Tsühontse kehü tsüle ngun kazü kenya seülo kehüdan jvü so.

Isaya 18

Sunggigü le shaja pe Sudan tsüti

¹Sudan züri dan pere ki sekin kekhün kethyü khwen nyü bin nyo.

²Kazü tsügü nyu Jonkhinyu dan le mba run gen bin-o Nile rinyu tsüryü hünyo. Ranila lo, jolo kemhen nyu! Jolo khisen-o hagin kazü züri dan le kenjünkho senkebin tsipwen kenko lo kekvu nyu ki, hagin temi kethon lo kenshwünyu, kazü aphu anyugun nshvu kehü bin nyu ranilalo.

³Kazü nyu yhun kebin nyu aphu nyüshülo! Kazüthun dan sun ki zansü phikeden nri binlo! Shukhun keshü nyü binlo!

⁴Npugü le aka zo, “Logvü ka tsang kenye ki kheje gwün khezeü keche hontse bwenye tse, lo nhennyu yhäko keben hontse ale tsü chvü tse nri shüti.

⁵Vain le pun rinla lo a-sha le nyünla, tson-o lülo kemvu ka jonkhi pe vain bin gen a-ro ntilo kela hontse kenrhinyu le tsen mvutse Sudan temi dan nkelati.

⁶Lo shüpahü simindan khepe tegü lo tehen thyüdan tsülati. Ntsükerinka lo anyugun le tegü chvü thyü lo tsangseü ki tehentyü chvü thyüti.”

⁷Kekvutsin Npugü le züri dan le kenjünkho kebin kazü, kenko lo kekvu tsipwen, thon lo a-thyü nshün kethyü, kazü aphu no nshvu kehü nyudan ka jwe hyulo nrün gwünkho nmele ryüjü. Tsüdan le Zion kazüthun, Kekvutsin Npugü rüshvu kehü bin nyu tsü ryüti.

Isaya 19

Sunggigü le Shaja pe Ijpt tsüti

- ¹Hile Ijpt genyu jo khikeshü. Npugü le nmha gen bin-o n mhensa tse Ijpt ki ryüti. Tsüka Ijpt nyu teromen dan le a-mhundyü ka ndünla lo Ijpt temidan anyugun kepeche ndi lati.
- ²Npugü le zo, “Ale Ijpt kazü nyu teri hüsü shüti, lo tsasizen nyu no tsasizen nyu zen kega lo kajonnyu le kajon nyu kenrhiti. Nyida dan le nmeme nren lo rajadan le kekvu ketesuti.
- ³Ale Ijpt nyu le tedo rhi kebin thyü nkunla lo anyugun jvü rüla nke lati. Tson-o anyugun le teromen no anyugun cheshü lo tse hi, lo anyugun le kesinyu kapudan ki güo tsüdan ka tha shünti.
- ⁴Ale Ijpt nyu khipe anyugun ketsen nrün gwakemvu nyu lo raja gwakemvu nyu nme ben ka shülati, tson-o tsügü le anyugun so gonti. Ale Kekvutsin Npugü, tsü zolaso.”
- ⁵Nile züri nyu züle seüla, lo a-senshvu thyü sin lati.
- ⁶Tsü nyu zütson dan le a-rünnyi lati tsüdan le sin a-shvu thyü tsü kela ka. Lo nbatsebwen le rügü lati,
- ⁷lo Nile seka low shü kenjü dan le sin lao whün pe shwen lati.
- ⁸Tsehü ten-o a-gin chüntüü kehünyu hühuvü lo jah dan le a-min ndilati, tson-o tsüdan le kenjün thyüo chüsoti.
- ⁹Linen phi dokehü nyu le anyugun shese lati;
- ¹⁰lo tefü phi kedo nyu lo a-ya kegwanyu le a-boshwen lao a-nyu tsemin lati.
- ¹¹Zoan nyida sharhidan le pinri! Ijpt nyu ketsen tsin nyu le kepho senkethyü jo khishü! Tsüdan le dihontse rajagü ka anyugun le nduka lesükeshanyu lo raja sunkethyünyu letse zo lola?
- ¹²Ijpt Raja gü, kelikeluo nsenthyü kehü nyu le dikipon binla? Kekvutsin Npugü le Ijpt genyu nyu rhinhüyo anyugun le nka zolo gwati ado.
- ¹³Zoan lo Memfi nyu sharhi nyu le pin. Anyugun le tsipwen dan tsontsin kezüi laryü tsüdan tsontsin zü laso.
- ¹⁴Npugü le tsüdan no kevükezü kethyü tsonketsin khishü lo tsela. Tsügenyu Ijpt le tha aphu thyüzü lo kezekego-o kenzeü nyu le a-nyugwenkeshü gen pekeshwekelo hontse binlaso.
- ¹⁵Ijpt nyu kebin kenyanu nmvue kendinyu, ketsen nyu nmvue mizonu nme-e me kechelo kemvuiso.

Ijpt le Sunggigü Rüşvu tinlati

- ¹⁶Ijpt nyu le tenunyu hontse a-nyun shenla nrün gwünkho le ryüjünyo. Kekvutsin Npugü le shaja pe anyugun tsütitse a-ben pensokelo ka nshvuo ndün solati.
- ¹⁷Ijpt nyu le kekvutsin Npugü le Juda nyu genyu nda kebin rüchün kelo tsen nshvu ritsin lati.
- ¹⁸Gwenkho tsügü le keryü ka Ijpt nyu nyida sha pvün ka Ibri nyu khwen zotinlati. Lo tsüdan ka temi le Kekvutsin Npugü zan nyu keswe thyüti. Nyida nme zan pe, “Yhüko Nyida gü tse koti.”
- ¹⁹Gwenkho tsüle keryü ka Ijpt kazü nyu kershvubin thyüpe Npugü ketsü nmele binti, lo anyugun kazü rhika tso sen-o thyükenshün pe a-tsüti.
- ²⁰Lo tsühvu tsüle Ijpt kazü nyu Kekvutsin Npugü le kehü zansü thyüti. Mele tsünyu temidan nshwen-o anyugun le Npugü ka keche hi solo, a-le temi nipe anyugun kenishüti.
- ²¹Npugü le a-khipe Ijpt nyu hishülo, anyugun le shalo-o a-rüshvuti, lo kershvu tho dan lo tha hokeshü khisen-o a-kiryüti. Anyugun le keswen thyüpe Npugü kishüo anyugun le zokenjü tsü thyüti.
- ²²Npugü le shaja pe Ijpt nyu tsüti, ai a-le tsüdan thyüngwa lati. Anyugun le Npugü ki rani ryüti, lo a-le anyugun kehi nyüshüo thyü ngwa shüti.
- ²³Tsü gwünkho le keryü ka Ijpt lo Assiria hvu joka tsonda nme le kephe lati. Tsühvu temi dan le khinyunyu kefüti, lo au kengüo kershvu ti.
- ²⁴Tsü gwünkho le keryü ka Israel le Ijpt lo Assiria hvu zen-o ketunti, lo senye hidan hile kazü aphu genyu jochü thyüti.
- ²⁵Kekvutsin Npugü le jochü pe anyugun tsüo hihotse zoti, “Ale jochü pe hagun tsüti, atemi Ijpt; ale nyhun keshü Assiria; lo ale kejükelo atemi Israel.”

Isaya 20

Sidyükesha Phinya Senkemvu Zansü

- ¹Assiria raja, Sargon ahzah genyu anyugun rihü kedagü le Filistian nyida Ashdod when.
- ²Tsü mhundyü chenshan le kebin ka Npugü le Amoz nyugü Isaya no a-phakü lo a-le benkehü thula phi tsü thola lotse zoshü. A-le tsü nyüo a-phinya yhünla lo a-pha tsonchü gü.
- ³Ashdod lolo kela siki Npugü le zo, “Agogü Isaya le chenshan a-kenben lo a-pha nchon ho ryü laso. Tsü le Ijpt lo Sudan au gen thyü ryü nrün zansü.

⁴Tsü hontseo Assiria nyu raja le Ijipt lo Sudan hvu kazü nyu do tensen tin la ti. Ntsenyu lo peshünyu dan no kenben lo pha nchon tsonchü ti, lo anyugun thin-e hen mvuo Ijipt nyu no kejo pfü ti.

⁵Ijipt genyu ketekho lo Sudan tenyen kehü nyu le shese lo anyugun kenrin-e ndi lati.

⁶Tsü gwünkho le keryü ka Filistia kazü teki keyhun nyu le hihontse zoti, 'Assiria raja gü ben nyu agun ntsenlo ti ado tse nrin kehü temi dan nrishülo! Agun le dihontseo binlo semom?' "

Isaya 21

Babilon Chyela nrün kehyu

¹Higü hile Babilon nyu genyu jolo. Tsangkenbu züroi thyü sen-o kazü kesi shosen tinla kehü hontse kenke kemhü le kenrin kethyü kazü kipun ryüti.

²Ale tsemiki tha gwünkho gwakemvu nme hyulaso, tsü le tha kecha kela lo kenkekemhü tsemi nme. Elam rihüdan, whenlo! Media rihü, nyida dan hunlo! Sunggigü le Babilon kenjün kethyü pe me tsükehügü no keni thyülati.

³Ale tsemin nyu kehyu lo kenyü gü genyu nshvu lo a-mi-e thyü pe tenunyu le nyukezen ka kenjün kethyü hontsela.

⁴Ape-e da lo nshvu pe ndün laso. Ale Seyigü nnyü hü, ai tsüle kenrin senryüo atsü laso.

⁵Tsemin ki tsü keho nme ndalo; lo tesin no bin nrün genyu phi pe la njü. Lo tsüdan le tyütsü kebin ka, ahza nmele, "Kedanyu dan! Hagun gida ndolo che!" tson zo gunryü.

⁶Tsüselo Npugü le aka zo, "Güo rikhun nme pe shülo, tson-o a-no a-kehyu dan pe tesha shüye.

⁷Keru, gada lo Ut gen mihvu hvu le dun-o ryükejü hyu yatselo a-no pen kegwa thyüloti."

⁸Tsüka rikhun güle hihontse zoshü, "Kedagü, ale nhennyu lo kheje-e abin nyu bin-o rikhun ryü binle."

⁹Tsontsin mihvu hvu keru gen dun-o hiki ryü laso. Rikhun gü jolo khikeshü le, "Babilon le chelaso! Anyugun le rüshvu kehü teromen aphu che tsügü jonkhara laso."

¹⁰Atemi Israel nyu, thoshye hontse hagun kedüshwenla, ai ale kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü ka jolokegwa nyü kelo pe hagun ka zoshü binnyo.

Edon genyu jolo Nme

¹¹Hile Edom genyu jolo nme. Mele Edom kipun aka zokethyü le, “Rikhun gü, khejegwen tsüle dicheka ndila mon? Dicheka ndi whüla tiyo aka zoshüta.”

¹²Ale a-ka, “Lonyügü le ryüjü, ai khejegwen le niryü lati. Nle shün ni nyülo niryüo shün lota.”

Arabia genyu jolo Nme

¹³Higü hile Arabia genyu jolo le. Dedan nyudan, ntemi le n tsü nbon sen-o Arabia kazü kesin nyu nsemi.

¹⁴Tema nyudan, terio nki keryü nyu züpe lashülo, lo chvü lope mele hükeshü nyu tsüshülo.

¹⁵Tsüdan le jenthon pe anyugun dushvu titse, tholevü pe shwen titse kebin kenshvu aphu nrhila titse tin ryüjünyo.

¹⁶Tsüsika Npugü le aka zo, “Chen nme gwünkho toka tsü Kedar tsipwen kekvu le a-keni thyü lati.

¹⁷Kedar temi kepeche tsin dan tsüle levü kepennyu, ai kerho ki nti no binla ti. Ale Israel Sunggigü, tsü zolaso.”

Isaya 22

Jerusalem genyu jolo

¹Higü hile tsemin hyu kehü ketejon kazü gü genyu jolo. Nyu thyü binla? Nyugenyu nyida gü nyu temidan le kaso gen shekerhün thyü binla?

²Nyida aphu nyu nrao shekerhün khwen le swü binnyo. Ntemi teri hinyu sikela nyu le me zen kegao simvu.

³Hagun sharhinyu aphu tinlao tholevü nme-e kvulo kemvu ka mele anyugun khinlola.

⁴Ano anpvü atemi sikela nyu chechüsa lota. Anyun thyü nben nrün ndonyalo.

⁵Hile tsemin hyulo kehü kazü ketejon nyu kenjün kethyü, kvulo kemvu lo kevükeben kethyü jon laso, lo hile Kekvutsin Npugü le nipe ngun gen shülaso. Chwida jonren kethyü lo chüo keche hikethyü khwen le rincho ki-e nyü bin laso.

⁶Elam nyu kazü nyu shüpahü nyu le tholevü tsi shüsen lo keru gen bin-o ryü. Lo Kir kazü ki shüpahü le anyugun gida pfüo ndo nronlo.

⁷Juda kazü kegwa ketejon nyu tsü kerugari lo shüpahü dan le keru gen bin-o Jerusalem khinrun mhundyü nyu sobin.

⁸Juda chwida aphu borenla. Tsonkela ka, hagun le gü kanyu terikanyü dan senchwiryü.

9-10 Hagun le Jerusalem chwida kehun dika thyü ketsela mvulo shvu bin yo hyulo. Lo Jerusalem nyu ka aphu nrio chwida thyüni nrün genyu ka peha rho-o tso dan pe chwida khwen. Zü kequen nrün genyu,

11 hagun nyida gü lvü nyu züka nme thyüo züpun when gü nyu tsuntsü keryü kequen. Ai hagun le nchwen ki nyu tsühontse kethyü tsü ndo bin-o thyü keshügü Sunggigü we rüchün mvula.

12 Tsü gwüinkho ka Aphuso Kektivsin Npugü Sunggigü le hagun no hagun pe thu ndolao thula phi benlo tse kohü.

13 Ai hagun le nyü lo shekerhün thyüo hotinla. Hagun le tanyü lo senru dan boshvu tyü, lo zu tsü tse tinla. Hagun le zo, “Ngun tyü lo tsülo tile! Senduki we sila ti laryü.”

14 Aphu so Kektivsin Npugü le a kazo, “Tha gwakemvu higü hiwe anyugun rhünthen-e jü pe tsüloho le. Ale Aphu so kekvu Npugü, ale zo laso.”

Shebna no Petsülo tse zokeshü

15 Kektivsin Npugü le ano raja ka kentsengü, Shebna ki güo a-ka hihontse zolo tse shü,

16 “Nle segü letse rüchün hü ola? Nle rincho kipun tsonye gen nmisun kü runlo kegwa nkenjü nyu le binla?”

17 Nle temi kentsen nyu thyü binlo gwa, ai Npugü le nkhitho pe shwen lati.

18 A-le bol khikelo hontse nkhilo-o pe tsipwen gonkvu kethyü dan nyu shwenshü lati. Nle rüchün-o nsü thyükehü kerugari dan khoka silati. Tson-o n-npugü kami le ngenyu kejo pfü lati.

19 Npugü le nbin nyu nhüla ngwen kegwa nyu nthyü tsenyo lati.”

20 Npugü le Shebna kazo, “Tsügü tsüthyü kethyü ka, ale Hilkiyah nyu agogü Eliakim nishüti.

21 Lo ale nkeda mirün lo senkephin lope a-npvü la, lo nle kekvu senkehü aphu pe a-tsülati. A-no Jerusalem lo Judanyu kebin nyu pvü nme hontse lati.

22 Ale David tsipwen raja gü hensin nyu kekvu aphu pe a-tsü lati. A-le kedabin nyu chabi sen loti; tson-o a-le khinshe lalo nme-e khinlo keho, lo a-le khinlalo nme-e khinshelo keho thyü lati.

23 Dyütun henkela hontse a-no a-bin nyu tsekho tin lati, lo a-genyu a-kami apentha no kerühvu hyulo hüti.

24 “Ai a-shvunye lo a-tesun-o kehünyu le a-khvu kensu thyü lati. Tsüdan le la lo thakhin pe thakehü bin gen hükehü hontse a-nsüo bintinlati.

²⁵Tson solo thape a-hü nsü kenjü gü tsüle nqwü lao che lati. Tson-o tha le tsügen hü kebin nyu genyu keni thyü lati,” Npugü le zo laso.

Isaya 23

Foenikea genyu jolo

¹Hile Tur genyu jolo Nyunkenjü thyüo chülo, züda nyu zürun kejen nyu! Hagun kesunbin Tur le nke laso: Tsünyu ka dan, lo Zürun kensenphen apfu nke laso. N zürun dan le Siprus nyu rani keryü ka, nle jolo tsü shalo.

²Chechülo, Sidon nyu hathyü kehü nyu! Nle temi nishüo

³Ijpt nyu shye hyukelo sen-o jwen lo hei lo tsipwen apfu zen-o hathyü titse hünyo.

⁴Sidon nyidagü, nle keja pfü laso! Zida lo züda le nkenilao hihontse zohünyo, “Ale nyu nme-e ndi. Ale anyu tenunyu nmvue pechenyu leyi soryü mvu le.”

⁵Ijpt nyu le Tur nkela sele tse kethyü shakelo ka a-kerüo shese lati.

⁶Nyunkenjün thyüo chülo, Foenikea nyu dan! Tsü nrhio Spain ki gülo!

⁷Hile nduka nyu thyükela shekerhün nyidagü Tur tsü ole? Higü hile me nipe züda perezin shüo rünyü thyü kehü nyidagü tsü ole?

⁸Segü le raja nyidagü Tur, a-temi hakethyü nyu le kazü nyu kerühvu tsin thyükehü higü ge hihontsela nrün rhishü ola?

⁹Kekvutsin Npugü le rhishü. A-le temidan anyugun thogenyu ketekho kehü no kenithyüla, lo anyugun dannyu rühvu lo keküdan thyüketsenyo la nrün genyu tsü rhishü.

¹⁰O Spain nyu kebindan, gü low tsülo! N-ntsen nrün nme-e ndi sele.

¹¹Npugü le a-ben keto pe züda gen shüo kedaphen nkela sele. A-le Foenikeanyu hada bin dan nkela lotse johoshü laso.

¹²Sidon nyidagü, nshekerhün le a-keni thyü laso, tson-o ntemi le meno nshwen laso. Anyugun le Kupa ki tsüla yatse-e, tsünyue rüyü loho.

¹³(Nyukhu no Tur kedü kela tsüle Assiria kemvu, ai Babilon nyule, Babilon nyu le kvuo Tur chwida kehun dan-e borenla, tson-o nyidagü nkela.)

¹⁴Nyunkenjün thyüo chülo, züda nyu zürun kejen nyu! Nle a-gen nngüo yhun kehü nyidagü le nkelaso.

¹⁵Chen hentsenyü, raja nme keyhun kho mele Tur shamvula nrün gwünkho le ryüjü. Chen tsüdan le gülalo, Tur le keyüla chunketyü nyu le lüron kehü hontse lati:

¹⁶Harp khilo-o rünyi rhigülo, mele khe kemenikela keyülagi! Temidan no niryü nrün genyu lükhin vüo nlü thyü nilo.

¹⁷Chen hentsenyü penkela siki Npugü le Tur no himhundyüki hontse hathyü niti, lo a-le kazü nyu kedaphen aphu no a-zen kehalo niti.

¹⁸A-le hathyüo pisa chünkelo dan thyükenshün pe Npugü tsülati. A-le tsü kequen kemvui, ai Npugü rüshvu kehü nyu le pisa tsü sen-o anyugun ketyüketsü lo phinya hei ti.

Isaya 24

Npugü le Shaja pe Kazü tsüti

¹Npugü le kazü gü nkelao nme no a-nyu yhun mvu lati. A-le kazü higü penkekhün lao temi dan hü kezen lati.

²Temi aphu nyungwa kemvu nme teno ti-peshükedanyu lo temidan, npunya lo donyu, kejwen nyu lo kehei nyu, tepukeshü nyu lo tepukelonyu, kenyanyu lo kendinyu.

³Kazü gü le kara lo nkeshü lati. Npugü le zolaso lo tsüle thyü lati.

⁴Kazü le sinla lo rügulahü; kazü apentha kvumvu lahü; kazü lo tsang le renlahü.

⁵Temidan le Sunggigü jvü gwenrho lo a-le kethonthen genyu temi zen-o kejozen kenjü then mvu kela genyu kazü gü nrhu laso.

⁶Tsügenyu Sunggigü le kazü swetsü laso. Temi dan le anyugun tha thyü keshü hontse tho binlaso. Kerhün nyu le rhoketsintsin binlaso.

⁷Vain bin dan le rügula, tson-o zu le ndi binlaso, a-kenyü kehü nyu le ntsoka we nyun gwamvu binlaso,

⁸lo anyugun harp lo bin pe shekerhün lü thyü mvulaso.

⁹Vain zu genyu shekerhün lü thyüsin mvulaso; nme-e tsü tsü ketegvü mvu laso.

¹⁰Nyidagü nyu tha aphu kevü keben lao temi dan le kenshvu pfüo kakhin pfü bin laso.

¹¹Zu ndi kela genyu temidan le tsonda nyu nrasen bin. Shekerhün le kethonthen ndi la; tsüle kazügü nyu khishwi laso.

¹²Nyidagü le nkela lo akhinrun-e borenlaso.

¹³Hile kazü aphu nyu senye dan gen thyü ti. Tsüle oliv sha aphu lüküla, lo vain sha kenkhintsin lülo kela hontse ti.

¹⁴Rhünkelo nyule sherh'un-o lüthyüti. Yhükokechwi ki kebin nyule Npugü le ditsüki gonyo pe meka zoti,

¹⁵lo yhükokeche ki nyu le a-shwenti. Züda seka kebin nyu le Npugü Israel nyu Sunggigü shwenti.

¹⁶Kazü nithenki kebin nyule kemitsin tsipwen Israel keshwen lüthyü kebin ngun le nyüloti. Ai agenyu we kenrin thame ndi! Ale nkebin laso! Agun jwentyü titse kebinyu le sunmvu lo anyugun tho gwakemvu le shvu ketsintsin solaso.

¹⁷Akhwen nyü shülo, temi aphu! Tekhwün, chwa lo kenshvu nti le hagon khwen binlaso.

¹⁸Ligü higüe kenshvu nrhi titse kehünyu le tekhwün nyu chela, lo tekhwün nkenla nyü kebin nyue chwa nyu minlati. Tsangri pe ketetsin thyüo kazü güle nnu lati.

¹⁹Tson-o kazü le nnu sola, kala, lo nrhenlati.

²⁰Kazü le kenzeü nyu hontse kezekego lo tsangkenbu terhi le whünkenu kehü hontse soti. Kazü kemu le a-sü she binso; tsüle chelao nisolo hosu.

²¹Npugü le tsangge lo kazü nyu kekvu kesen nyu dan shaja pe tsü nrün gwünkho le ryüjü so.

²²Donyu le tekhwün nyu kebin hontse Sunggigü le raja nyu khokequen shüti. Lo shaja pe anyugun ketsü gwünkho le ryü kemvuthen doka nyu anyugun khinlati.

²³Shye le zünla, lo yhüko le ben mvu lati, kekvutsin Npugü le raja thyüla nrün genyu. A-le Jerusalem nyu Zion kazüthun gen bin-o kekvu senti, lo temi dan nyu sharhi nyu le a-zenkechwi hyuti.

Isaya 25

Keshwen Lü

¹O Npugü, nle a Sunggigü le; Ale n rühu lo nzan shwentile. Nle nduntho dan thyü shülo; Nle nduka rhikenjü tsü joketsin nyu thyü shü laso.

²Nle nyida dan nkela lo tsüdan chwida kenko dan-e borenla. Agun shwikerüchün nyu le raja bin thyükeshüdan tsü le kethonthen ndilaso.

³Tsipwen kenkodan le nshwenti; tsipwen rigwa kemvu nyida danle n-nshvu ti.

⁴Rhodyü lo keche kendinyu le tin-o nki rüla tson-o kenjünkethyü gwünkho nyu rüyü lo binso. Nle tsangkenbu terhi nyu anyugun kesun pe tsüshü lo tsangkethyü nyu anyugun sunshü laso. Rigwakemvu nyu le tsangsüki terhi hontse me whenhü,

⁵kazü kesinki tsangri kemvu gwünkho hontse. Ai Npugü, nle agun shwikerüchün nyu no matse laso; nle rigwakemvunyu kenra khin laso, nmha le tsangkenyen gwen nkun keshü hontse.

Sunggigü le Kehu Nme Ndobin

⁶Zion kazüthun gen Kekvutsin Npugü le tsipwen aphu genyu keho ndoti- tsüle ketyüketsü kenyatsin lo vain zu kegwatsin.

⁷Hinyu A-le tsipwen aphu soki nyun gwakemvu nmha le kebin dan tsü khi whütse lati.

⁸Aphu so kekvu Npugü le kethonthen kesi nke lati! A-le a-temi dan yhäphu shonlati lo anyugun le kazü aphu nyu kemenikela tsü khilati. Npugü le a-npvü zoshü laso!

⁹Higü thyükeshü ka temi aphu, “A-le ngun Sunggigü! Ngun le a-tenyen hü laryü a-le ngun keni shüla sele. A-le Npugü le! Ngun le a-tenyen hü, lo a-le ngun kenilo kela genyu ntsoka we ngun sherhün lo kenyülo laso,” tse zoti.

Sunggigü le Shaja pe Moab tsüti

¹⁰Npugü le Zion kazüthun ntsenlolati, ai Moab nyu we npen kon pe methu vü nyu kedü kela hontse lati.

¹¹Anyugun le zü vü gü kejü hontse anyugun ben keto soti, ai Sunggigü le anyugun kemenila lo thame thyülo mvulao anyugun ben süshelo lati.

¹²A-le Moab chwida ketetsodan tsü boren sen tsügü kemphü nyu shülati.

Isaya 26

Sunggigü le kvukelo pe A-temi tsüti

¹Gwenkho nme le ryüjü, tsünyü Juda kazü nyu temi dan le lü higü ronti: Ngun nyidagü le nko! Sunggigü le a-npvü kenikelo khipe nyidagü chwida thyü binnyo!

²Nyidagü khinrun khinshe shü lo joketsin kesen tsipwen, kenjütho thyü kehü tsipwen no yülo.

³Npugü, nle nyunkebwen ketsingü khipe nrüchün tsekho lo a-ketenyen khipe ngen shükehü nyu tsülo.

⁴Kethonthen Npugü tenyen hülo; a-le a-zintse ngun keno thyü hüti.

⁵A-le ketekho kehünyu thyü tsenyola; anyugun le yhunkehü nyida kenko gü tsüe nkela, lo a-chwida boren pe kemphü nyu shüla.

⁶Mela nshwenkela dan le ntsoka we tsü so tsonchü lo anyugun pha no tsü kedü binso.

⁷Npugü, nle temi kegwanyu tson thyü nshwüla; anyugun kenjwentson le tejonlaso.

⁸Agun le nkendo then lo nrrin hü; agun le nnyü kehügü tsüle nlele.

⁹Kheje gwen anyun aphu pe nnyüho hü nle: nle kazü lo tsünyu temidan jün kera, anyugun aphu joketsingü tsüle nyuyo shaloti.

¹⁰Nle temi serikemvu nyu njün hüe anyugun le kenjügü tsü thyüsha lomvu. Kemitsin nyu kazü hinyue anyugun le njükemvu thyühü; anyugun le nkeda shalo nyü mvu.

¹¹Nkenrhi nyu le nle shaja pe anyugun tsü nrün shalomvu Npugü, anyugun no kenjün thyüo kejo pfüla ta; anyugun no nle ndo kenjü shaja khvu gütsü pfüo kenjün thyüta. Nle ditsüki ntemi sohüyo pe anyugun tesha shülo.

¹²Npugü, nle agun no gwakenye loti; agun le thyükelo aphu nle thyükeshü thosile.

¹³Npugü agun Sunggigü, kechanyu le agun so gon ryü, ai nnti le agun Npugü le.

¹⁴Ntsoka we anyugun le sila lo yhunni kemvui so; anyugun kapue soloho, kechamvule nle shaja pe tsüdan tsülaao anyugun nkelaso. Temi nme-e anyugun rüchün sinmvu laso.

¹⁵O Npugü, nle agun tsipwen no chvü kenye, agun kazü lizin hizin aphu nyu terhi no gonkenye, tsügenyu n kerühvu le ryü laso.

¹⁶Npugü, nle shaja pe ntemi tsü, anyugun kenjün kethyü nyu nka hi.

¹⁷Npugü, nle agun no chü chwiryü, tsüle tenunyu le nyukezen ka kenjün kethyü nyu nra chwikeryü hontse.

¹⁸Agun le kenjünthyü pe ruketse thyü, ai thame thyülo mvula. Agun le agun kazü genyu thame ka kvulo mvu; agun le thame thyü lo mvula.

¹⁹Ai agun temi sikela nyu le rhünni loti! Anyugun min le kerhünnyu niryüti. Misun nyu jükebin nyu aphu tsonsoryüo shekerhün genyu lüthyüti. Khüzeü keche le kazü gwen nrhün kehü hontse, Npugü le nduka sikelanyu thyü nrhün shüti.

Jokekera lo Zenni ryükelo

²⁰Atemi dan, hagen kanyu yülo-o kakhinlo lalo. Sunggigü nyunkekhü le güla kemvu ka gwükhö keshanyu kebu tselo.

²¹Npugü le kazü nyu kebin nyu kemu shaja pe tsü nrün genyu tsangge bin-o tsüryü jünyo. Kazü nyu kebuo me dukeshvu tho thyü kenjü dan pe ndo shüti, lo nnyon gü le mele dushvu kenjü dan pe kebula loho.

Isaya 27

¹Tsünyü Npugü le kvusa lo dushvu kehü jenthon gü sen-o shaja pe Leviathan, kelikelu, kekhünkekho kehü dragon tsü, lo zida nyu kehü züringü nyu dushvu lati.

- ²Tsü jon nyü Npugü le vain low a-kenyü gü ka,
- ³“Ale tsü khwen lo zü pe nehü nyo. Meno tsü kecha lamvu titse lonyü kheje tsü rikhun hünyo.
- ⁴Ale vain lowgü ge anyunta mvula so. Tsehü lo nchara when nrün le bin yatselo ale tsüdan shoshün shvu lati.
- ⁵Ai atemi kenrhinyu le ano anyugun keno thyü nyü yatselo anyugun no azen-o gwatho lota. Anyugun no azen gwatho lata.”
- ⁶Kenkhin ki Israel nyu, Jakob tsipwen dan le senbin hontse a-mentsen lo sen-o pun soti. Anyugun le nshakeshü rasha le kazü kesü thyü lati.
- ⁷Npugü le shaja pe Israel kenrhinyu ketsü hontse pe anyugun tsü shwi mvuzun, nmvue anyugun temi le kesi kho-e simvu.
- ⁸Npugü le anyugun nipe kazü kechaki keshü tsü lope anyugun shaja thyükeshü gwenzin. A-le nphozin tsangkenbu gwakemvu no anyugun when sentinla.
- ⁹Ai Npugü Sunggigü shakemvu kershvubin tso dan boshwen pe chun tso hontse, lo Asherah terogi men nmvue tharün kegwa kershvubin no ndishü kela siki nyu Israel nyu kemu jüpe tsüti.
- ¹⁰Chwida khwen hun kenjü nyida gü nkela. Tehenyhun kemvu bin kenrun hontse khela. Tsüle senru no anyugun chvü lotyüo rüyülo kegwa bin nme thyülaso.
- ¹¹Senro dan gwen lao rügu la, lo duse laso, lo tenunyu le tsü lü zeü ti. Temidan le thame shalomvu kela genyu, Nyhunkeshügü Sunggigü le anyugun so lo shwikenjün pe tsüdan hei loho so.
- ¹²Tsünyü Npugü le Eufates züri ka gungü Ijpt rhi keti tsü shyé lo a-bün whün kecha thyüla kehü hontse a-temi dan nmeme tse kequenlo lati.
- ¹³Tsü jon le keryü ka shu khun shüo Israel nyu le Assiria ki kebin lo hüpe Ijpt shükela dan konilo lati. Anyugun le ryüo Jerusalem, a-rincho kenshün gen Npugü rüshvu tinlati.

Isaya 28

Kedaphen Tesogü no Petsülo Mvulo keshvu

- ¹Israel kedaphen gü we thyü loso! A-zankechwi le kenzeü sharhi dan pe gen nyekepun keda perün hontse rügu bin laso. Anyugun ketekho pe le a-rün tehi, ai anyugun le nzeü si binnyo.
- ²Npugü le temi nko lo kvusa kethyü no anyugun when nrün nme le bin. A-le tegwü keche, tsangrida, tsangkenbu terhi, zükeda hontse anyugun whenshe pe kazü nyu shü lati.

³Kenzeü sharhi tsüdan ketekho tsüpe kedü lati.

⁴Ketekho sharhidan zan kechwi tsüle kherosha nsha kerigü ka nyünlo ntsin lütyülo kela hontse ndilati.

⁵Jon nme le ryüjü, tsünyü kekvutsin Npugü le a-temi nrho kelo nyu genyu zankechwi nyekepun perün hontseti.

⁶A-le me jünkera kehünyu no joketsin senlo lo nyidagü khinrun nyu temi nokehü nyu no pechelo kegwa pe tsüti.

Isaya lo Judanyu Kenzeü sidyüjo kezonyu

⁷Sidyükeshanyu lo peshükedanyue nzeüo kezekego laso. Anyugun le zu lo kenzeü tsü tsü rüche kela genyu kelukeru laso. Sidyükeshanyu le nzeüo Sunggigü le pe teshakeshü tsü shalo mvu laso, lo peshükedanyu le nzeü chonrilao kekevü jo sen-o anyugun ka keryü tsü penlo mvu laso.

⁸Anyugun le dunkebin mizdan tsüle nyungwen pe nrhu külao kenshün bin ndilaso.

⁹Anyugun le agen kenya hünyo. Anyugun le, “A-le segü senthyü hüle tse binla? Segü le a-jo sen mvulo shvula? Tsüle nyuhonnyu nkinlo güjü kelanyu genyu kegwa ntile!

¹⁰A-le lesü jvü nmeme, tson nmeme lo jokon nmeme tse pe ngun senthyü tiya kebinle.”

¹¹Hagun le akhwen nyü mvulo, Sunggigü le sinrünyü, khwen kecha kezonyu no jokon nme pe hagun senthyü ti.

¹²A-le kebwen lo ketegvü kethyü khipe hagun aphu tsü, ai hagun le a-khwen nyü nyü mvu laso.

¹³Tsügenyu Npugü le lesü jvü nmeme, tson nmeme lo jokon nmeme pe hagun senthyü titse bin laso. Tson-o hagun kenkvu nmeme aphu pha nsüti. Hagun le jün, sen nyu minla lo do thyü tinlati.

Zion genyu kaquen tsogü

¹⁴Jerusalem nyu temi hidan so kekvu senkehü, hagun kemakin kehü nyu, Npugü khwen nyüshülo.

¹⁵Hagun le kesi zen-o gwatho lo, lo kesi kazügü zen-o kejopenkelo genyu ketekho hünyo. Hagun le kenjün kethyü gü tsüle keryü ka hagun nrho shüti tse kethyü tenyen tsentsü binnyo, kechamvule hagun le kenku lo me kesa tenyen-o bin kehü genyu.

¹⁶Tsügenyu Kekvutsin Npugü le zo: “Ale kasin nnu kemvu nkosa kethyü nme pe Zion nyu shübin nyo. Tsü nyu tso kenko nme pe kachon npugü thyüo a-sogen jo hihontse thu njü, ‘Ketenyen tsekho kethyü tsüle nyhenni hü nyo.’

¹⁷Ketsingü le a-binkezen kendo-ron thyü, lo kenjü le kendo-tso thyüti." Tegwün le nle tenyen kehü kenku aphu sho sen tinla, lo zü keda le nkeno chün pfü tin lati.

¹⁸Nle kesi zen-o gwatho kenjü tsü rhola, lo kesikazüzen-o kengügwa kelo gü tsü khelati. Kenke gü tsü le ryü nso kvulo lati.

¹⁹Tsüle lonyütsen nvü nini shüti. Hagun le nhennyue kheje-e tsü pfü ti. Sunggigü kanyu jolo aphu kenshvu senryüti.

²⁰Thakesha jonyu thu kenjü hontse nle thyühüphi keshen ben-o no kezü gen jüo n phae keto loshvu kethyü temigü hontseti.

²¹Npugü le a-le rüchün kebin gü thyüshü nrün genyu Perazim kazüthun lo Gibeon ketejon nyu ndunkethyü teri thyükeshü hontseti. A-le a-tho ndunkethyü gü thyüpentü.

²²Ale nno petsülo lotse senryü kebin gühi shwinyü nyalo! Nle tson yatse kethyü we hi nyeki-e tsen kvuo nno nrhilo shvu lati. Kekvutsin Npugü le tsipwen tsü aphu nkela titse rhilo kela ale nyülo laso.

²³Ale zokebin gü nyülo; ale nka zokebin hi nyü petsü shü lo.

²⁴Lowketsünyu següe azintse ntsishü nrün genyu nti nnyon tso nbwen bin hümvu.

²⁵Gwengwa a-le ntsi shü nrün genyu thyü penla yatselo hentsihennyü nyejwirivü pe gwen shü hünyo. A-le thoshye lo barle ko pe shühü, lo a-tegwen ki tha kecha tsidan pe gwen hünyo.

²⁶Sunggigü le a-senthyü keshü genyu a-le a-tho thyü nrün do shahü.

²⁷A-le kanyü kensu pe nyejvirivü tsi vü hümvu; tsonkethyü gü mvule tsüdan vü nrün ndüto tse tesen kenshen sen hünyo.

²⁸A-le thoshye nyu shwela hümvu, lo tsükenyu gari-e sen-o tsü kedyüshwen mvulo kegwa do-e sha.

²⁹Kentsen hidan aphu Kekvutsin Npugü kipun ryü. Sunggigü le rhikehü do dan le tsentsü lo a-zintse gwalo hünyo.

Isaya 29

Jerusalem Rüla

¹Sunggigü kershvubin gü, Jerusalem le thyülo tiso! David le kensen bin nyidagü we thyülo tiso! Chen me lo chen hvu ka shekerhün keho dan no ryüo güla tse binlo;

²tson-o tsüsika Sunggigü le whütse kenkekemhü senryüo “Sunggigü kershvubin gü” tse kokehü gen shülati. Lo nyidagü apentha kershvubin hontse tezi no kesü thyülaö nyun gwakemvu lo che kechü nti la ti.

³Sunggigü le nyidagü when-o hunlo lo ketselo lati.

⁴Tsüselo Jerusalem le kapu nmele kazü hensin bin-o jo zoloho lo kempü nyu a-khwen nyü nrye kethyü hontseti.

⁵Jerusalem, n when kehü sinrünyü dan tsüle kempü hontse whünpe shwenla, lo anyugun rihü kenrin kethyü tsüno npen hontse whün sen-o tinlati. Rüchünbin kemvu ka whütse,

⁶Kekvutsin Npugü le tsangkesen lo kazü kenu zenryüo hagun kenishwilolati. A-le tsangkenbu terhi lo mah ketetsin kethyü nishü;

⁷lo tsipwen dan rihü Sunggigü kershvubin gü when kehü terironye lo kanyü dan lo tha aphu kheje nyu nminki tha kehyu hontse ndila ti.

⁸Kequen sen-o Jerusalem when kehü senye aphu khün nnyon kebin nyu le a-min ki tyütsü bin-o nnyon soryükelo hontse, nmvue terio sigü kejü nyu le a-min ki zü tsü kebin nmin-e a-tero no sinkin tse soryü kelo hontseti.

Kedün keshü Jo Sümvekela

⁹Pin lalo! Yhütyü po tin lalo! Zu sinmvuo nzeü tin lalo! Je gwae tsü mvuo kezekego binlo!

¹⁰Hagun no jüsa tinla nrün genyu Npugü le hagun no nnyü tinlaso. Sidyükesanyu le a-temi yhütyü thyüzü, ai Npugü le anyugun yhütyü phinkhin laso.

¹¹Sidyü zan nyu tsemin ki kehyu jokon aphu pe hagun ketsunla; lo tsü no lesüswü mohor vü kenjü hontse lati. Hagun le tsü sen-o swükesanyu ki güo swüpe hagun zen shülo tse güe tsüle mohor vü kela genyu a-le swülo mvu letse zo lati.

¹²Lo tsü sen-o swüsha kemvu nyu ki güo no swüpe hagun zenshülo tse-e, a-le shamvu letse lati.

¹³Npugü le zo, “Temi hidan hile arüshvu hü titse zohü, ai a nyugun jole a-kon ndi, anyugun nyun le kecha ki hünyo. Anyugun nyünyü le temi le then gunkeryü, anyugun le sha pfü kebin tsü a-me kecha mvu.

¹⁴Tsügenyu ale anyugun le rüchün bin kemvu tha pe anyugun gen shülo shünio anyugun no anyugun dunthyü ti. Kemitsin nyu no pinla, lo anyugun kensü no a-minkendi thyü lati.”

Siki kenri le kebin

- ¹⁵Anyugun thakerhi khepe Npugü kebu titse kehünyu we thyülo tiso! Anyugun kerüchün lo anyugun tho mele hyulo kemvui letseo kekebu ki tha rhibin hünyo.
- ¹⁶Anyugun le tha aphu penkekhünla hünyo. Digü le gonkvu la, lakethyü gü le, kembe le la? Temi le thyükeshü kanyü le a-ka, “Nle athyüshü mvu le?” Nmvue tsügü le temi gü ka, “Nle nyu thyü binyo shamvu le,” tson zolo gwale?”
- ¹⁷Tha rüla nme kezo le chünphin chünda gü tsü le temi le tsü tinla ti, lo mele tsükehü low tsüle chün thyülati tse hünyo.
- ¹⁸Tsühontse tsüjon le ryülo nyetin kergü nyu le lesü swü shwikeshü khwen nyülo, lo a-yhüpo-o kezen nyu kehü nyu le tha hyu tinlati.
- ¹⁹Rhodyü lo tsenyo kehü nyu le Npugü, Israel nyu kenshün Sunggigü le nyunkenyü khikeshü gü zen-o yhun niloti.
- ²⁰Tsüle temi nshwe lo Sunggigü nkhinpe me hi kehünyu genyu keni thyülati. Kemu nyu aphu nkelati.
- ²¹Sunggigü le me zo nshvu kehünyu, tejvü gwen kerhonyu shaja pe tsü mvula lo joketsin kezo nyu no a-kenyü hyulo mvu titseo nkula kehü nyu nkelati.
- ²²Tsügenyu kenjün kethyü nyu Abraham kenishwi keshü Npugü, Israel Sunggigü le zohünyo, “Atemi dan, hagin no kemeni sin mvuso, lo keja pfüo hagin mhu gwakemvu thyü bin mvuso.
- ²³Ale ntsenyu pe hagin tsüti tse kebin dan hyukelo ka Ale Israel nyu kenshün Sunggigü letse kethyü hagin le shaloti. Hagin le a rühu lo a nshvu tin lati.
- ²⁴kephonyu le tha shalo, lo kenyakenyü kehünyu le meka tha shalo nyüho tinlati.”

Isaya 30

Kenrunkenryü nyu Ijpt zen-o gwaketho

- ¹Npugü le zolaso: “Juda ketsen kehü nyu we thyülo tiso, kechamvule anyugun le a nren kehü genyu. Anyugun le ale rhi shükemvu then, lo akendo gü ntsun-o kejoshüo kemu thyü nini kehü genyu.
- ²Anyugun le aka shün mvuo Ijpt ki keche hi gü hünyo. Anyugun le Ijpt no anyugun ntsenlo nyüo a-rajagü gen anyugun ketenyen pe shü hünyo.
- ³Ai raja gü le anyugun keche loho, lo kenke le ryüo Ijpt le anyugun keche kehü tsü keni thyü lati.
- ⁴Anyugun jonkhinyu le gü Zoan lo Hanes, Ijpt nyida hvu tila yatse-e,
- ⁵Juda nyu le keche nrin-e hyulo hü kemvu tsipwen tenyen hükela genyu rünyun mvula ti.”

⁶Sunggigü jo higü hile tehen yhun kemvu kazü tesin kipun nyukhu dan genyu: “Jonkhinyu le njwen sen-o shünyho, peri tseyi kerhu lo nyekehü dragon le yhunkehü kazü nyu pfüthü gü. Anyugun le thame kae keche hyulo hü kemvu tsipwen gü tsü nrün jwen minketsen dan lope gada lo ut khvu thyü pfü gü.

⁷Ijpt le khishü kehü keche tsüle lihi kemvu. Tsügenyu ale a-zen thope, ‘Me nthüyü nnyü lokeho Dragon’ ” tsela.

Jo lo kemvu temi

⁸Sunggigü le temi hidan le dihontse gwamvu yo tse kethyü shahü nrün genyu anyugun le nyuhontse kethyü yo tsüpe lesü ka thula lotse aka zo.

⁹Anyugun le a-zintse Sunggigü zen kenren, nku, lo Npugü senkethyü jo nyü nyü mvu hünyo.

¹⁰Anyugun le sidyükesanyu no matse binlo tse zohünyo. Anyugun le tsüdan ka, “Kenjü rüla pe agun ka zonyalo tse hünyo. Agun le nyü kenyü gü pe agun ka zota. Ngun ketsin kemvu gü sentile.

¹¹Agun tsonda nyu tinla, agun tson khinnya. Agun le hagun Israel kenshün Sunggigü rüla nyü nyü mvu le,” tse hünyo.

¹²Ai Israel kenshün Sunggigü le hihontse zohünyo: “Hagun le ale hagun ka kezo gü khelao tejavü gwünkerho lo kenku gü tenyen hünyo.

¹³Hagun le thyüzü mvu. Hagun le kabon ketetso ge keko shvu le tsü kebin hontse, tsügenyu whütse nren lati.

¹⁴Hagun le nnyonla hontse kara lati, nrensa lao a-keka nme-e lope magi kenhon khülo nmvue zülvü ka zü thulo kegwaie thyü mvula ti.”

¹⁵Kekvutsin Npugü, Israel nyu kenshün Sunggigü le temidan ka zohünyo, “Rani ryüo atenyen gwenzin tinlata. Tson yatselo hagun le nko lo bweloti.” Ai hagun le tson nyü mvu kehü le!

¹⁶Tsügü mvuo hagun le keru kemhe gen bin-o shwikerüchün nyu nrhilati tse ndo kehü le. Ketsin, hagun le tinla mvulo keshvu le bin! Hagun le hagun keru le nmhen ritsin letse hünyo, ai hagun hü kehü nyu we nmhen kvu!

¹⁷Kenrhi nyu shüpahü nme hyu shülo hagun ye nme le tinti, shüpahü min pvün ntie hagun aphu hüla gwa. Hagun phikeden sen nti pe rincho thun gen khekela nyeki hagun rihüdan le thame khenshü loho.

¹⁸Tson yatse-e Npugü le hagun njün shüti tse khwen binnyo. A-ketenye pe Npugü gen shü kehü nyu le yhen kegwa nyu kechamvule a-le a-zintse kenjügü thyü kehü genyu a-le hagun shwinjü shü ti tse ndobin nyo.

Sunggigü le jochü pe a-temi tsüti

¹⁹Hagun Jerusalem nyu keyhun nyu le chüsin lohoso. Npugü le me njün hünyo. Lo a-le hagun le a-ka keche kehi khwen nyülo lo hagun kehi kenishüti.

²⁰Npugü le hagun no gwünkho kerü nyu güti, ai a-le hagun dannyu bin-o hagun senthyüti, tson-o hagun no a-füsin mvu lati.

²¹Hagun le tson gwenzü sen-o tejü nmvue tegwazin gülae hagun sizin thakhwen hihontse nyüloti, “Tson le hikipon le. Higü thenlo.”

²²Hagun le suna lo rakagi lope hagun teromen dan jeü sen hüti, ai tsüdan lope tha nshün kemvu kanyü nme hontse shwen-o hihontse zoti, “Ayhühyu ka bin nya!”

²³Hagun le thatsithanyü shü shülo Npugü le tsangkenri nishüo tsüno yhun-o low gvü sa loti, lo hagun senrue a-chvü kegwa hyu tyüti.

²⁴Methutse lo gada hagun low tsokehü dan le a-chvü kegwatsin tyüti.

²⁵Hagun kenrhinyu chwida lolo-o a-temi dan nkekela siki we kazüthun lo rincho lizin hizin züri le tsunti.

²⁶She le yhüko hontse benla, lo yhüko le a-le benkehü jün tsenyü kho ben-o jon tsenyü keben pe khenyüme thyükela hontse lati. Npugü le a-temi jün kela dan thyü ngwa lo phin keshü ka tha hidan apu thyü shüti.

Sunggigü le Shaja pe Assiria tsüti

²⁷Npugü kekvu lo a-zankechwi kethyü le nithen kie bin-o hyulo gwalati. Mah lo mah kekhu le a-nyunkenta tsinshühü. A-le jozo lo a-jodan le mah hontse rohünyo.

²⁸Zükeda le tha apu chünsen tinla kehü hontse a-le tsangkenbu nipe a-mhundyüka shühü. Tsüle tsipwen dan sho sengü kenke nyu shüla anyugun tedo gwakemvu dan no a-keni thyüla hünyo.

²⁹Ai hagun Sunggigü temidan we kheje gwen keho kenshün ka thyü kehü hontseo hagun kenyü lo lüthyüti. Hagun le khüli khun lüthyü sen-o Israel kenogü, Npugü kershvuka nyu gükejü nyu hontse hagun kenyüti.

³⁰Npugü le temi apu no a-le terünkepfü khwen thyükesü nyü, lo a-nyunkenta kekvue sha loti. Tsünyu mah kenyü khelvukesü, tegwün, lo tsangri ketetsin thyüti.

³¹Assiria nyu le Npugü khwen nyülo a-shaja kerü shakelo ka kerüshvu lati.

³²Npugü le anyugun vü nini kethyü hontse a-temi le bin vü lo harp pe lüthyü binti. Sunggigü le a-npvü Assiria nyu zen kenren ti.

³³Assiria nyu raja ro nrün genyu nduka bin nme nyu mah thyü phun pe bin njü. Tsüle ntsun lo nmhun sa, lo tesen pe khwen tetso sa njü. Npugü le mah kenyü züri hontse kethyü henshwi pe tsü roti.

Isaya 31

Sunggigü le Jerusalem ntsenloti

¹Ijpt ki keche fü kehü nyu we thyülo tiso! Anyugun le Ijpt nyu rihü kekvu keru, terigari lo a-shüpahü tenyen hü. Ai anyugun le Npugü, Israel kenshün Sunggigü we tenyen mvu, nmvue a-ka anyugun keche-e hi mvu.

²A-le thyü kebin gü shahü! A-le kenke nishühü. A-le a-dodan sen-o gwakemvu nyu lo tsüdan nopen kehü dan shaja pe tsü lahü.

³Ijpt temi le teronyu kemvu, anyugun-e temi gwenzin. Anyugun kerudan tsüle temihon nyeki kecha thyü mvu. Npugü le nnu shülo tsipwen kenko dan boshwenla lo anyugun le cheshü kehü tsipwen kvu kemvu dan-e che lati. Kenyhun nren nke lati.

⁴Npugü le aka zo, “Tanyü kekhwenyu le nra lo sen bin yatse-e tsüle shünyho le nyukhu nkashvu kebin kerü pe tin loho; tsühontse tha nme-e Kekvutsin Npugü, ale Israel kazüthun ntsen sen kebin nyu aketsun lo nrün ndi.

⁵Tegü le anyu ntsen-o rikhun kebin hontse, Ale kekvutsin Npugü, ale Jerusalem ntsen lo noloti.”

⁶Npugü le zo, “Israel nyu dan, hagin le mupe antsun-nrenla. Ai ntsoka we rani aki ryülo!

⁷Hagin le hagin kemu ben sen-o suna lo rükagi pe teromen thyükelo dan pe shwenla nrün gwüinkho le ryüjü.

⁸Teri nyu Assiria nyu nkelati, ai tsüle temi kekvu nyu loho. Assiria nyu le teri nyu tinti. Lo nche shen nyu lope tegonyu thyülati.

⁹Anyugun rajagü le nshvuri tsin-o tinla, lo kedanyu kerüshvu lao teri phikedene khe lati.” Npugü, Jerusalem nyu mele rüshvu lo kershvutho dan ro nrün genyu n nyü bin kehü gü le zoshü laso.

Isaya 32

A-jvü gwakephu kethyü Raja

¹Jon nme le ryüjü, tsünyü, raja nme le kemitsin nyu kekvu sen, lo tsipwen dan sharhi dan le joketsin nyu temi ketsenti.

²Anyugun aphu tsangkenbu terhi nyu nokelo bin hontseti. Tsü dan le tehen yhun kemvu kazü nyu rinyu hontse, lo kazü kesinyu tsonye shye hontse ti.

- ³Anyugun yhätyü lo nyetin khinsheo temi dan rhokedyü hyu lo shalati.
- ⁴Tsüdan le nyhun nhi sin loho, ai tha shakekho lo thyünyü kebin gü shao zoti.
- ⁵Temi nme-e kephonyu lope rühvulo kekü letse nmvue a-kerüchün ntsen kemvu nyu lope joketsin kesen nyu letse rüchün hümvu.
- ⁶Kepphonyu le kepho jozo lo gwakemvu thyü titse rüchün hünyo. A-le thyülo zokehü tsüle Npugü kenshwen tho, tsügenyu a-le thame pe khünkehünyo no tyümvu lo teri kehü nyue no tsühü mvu.
- ⁷Kepin nyu le gwamvu lo rigwakemvu, lo tha gwakemvu thyü hünyo; a-le nkuo kendinyu nkela titse rhi lo anyugun no kenjügü hyulo nrün-e khinla hünyo.
- ⁸Ai rühvulo kekü nyu le joketsin thothyü lo kenjügü thyüti tse rüchün tsekho hünyo.

Jokekera lo Zenikelo

- ⁹Hagun yhun rüyü lo nyunkenjünkethyü ndi kehü teminyu dan, ale jokebin hi nyülo.
- ¹⁰Ntsoka we hagun le ketegvü bin logwa, ai tekenki hi gwünkho ka vain sha kequenlo mvu kela genyu hagun shese lati.
- ¹¹Hagun le rüyü lo nyunkenjün kethyü ndi tse ryü binnyo, ai ntsoka we nshvuo ndü lo gwenlo! Hagun phi yhünlao phiren lope hagun senphinlo.
- ¹²Nyun kenjünthyüo hagun nyun jenlo, kechamvule vain low lo kazü kegwa dan tsüle nke laso,
- ¹³tsehü lo nchara le atemi kazü nyu yhunbinlaso. Shekerhün thyü kehü kadan lo temi le a-kenyüo yhunkehü nyidagü genyu chülo.
- ¹⁴Raja bin lo nyida binda güe kheshü lati. Ka lo chwida dan kethonthen nke lati. Tehen gada dan le tsünyu ho, lo tanyü dan le tsünyu a-chvü loti.
- ¹⁵Ai Sunggigü le gwengwa a-kapu nipe ngun gen shüti. Nke kela kazüdan le gwani lo-o low nyu shye kechon hyu loti.
- ¹⁶Kazü tsügü nyu lihikie kemitsin lo joketsin tho thyü loti.
- ¹⁷Kechamvule temi aphu kenjü gü thyüti, gwaketho lo nyun nkhi kemvu le kethonthen bin ti.
- ¹⁸Sunggigü temidan le nyun kenjün thyümvu, lo anyugun kanyue nshvu mvuo bwenye tse lo ti.
- ¹⁹(Ai tegwün le chün nyu che lo nyida gü jonren lati.)
- ²⁰Temi dan le zü lope keswü thyüo low tsü lo gada lo senru chvü genyu rhodyü mvu tseo dihontse sherhün tiyo.

Isaya 33

Keche Kehi

¹Ngun kenrhinyu we thyülo tiso! Mele anyugun kenya seü, lo nkelaso. Ai anyugun le mehon seü lo nkela nrün gwünkho güle a-keni thyülati, tson-o anyugun npvü mehon keseü lo rigwa kemvu do nyu chelati.

²Npugü, agun shwi njün shülo! Agun le n-nrin hüla sele. Khenyütsen agun ntsen lo kenjünkethyü gwünkho nyu agun keni shüta.

³Nle agun genyu teri kethyü ka senyedän le teri kethyü khwen mhundyü tinla hünyo.

⁴Anyugun kanyü dan tsüle kedü lao mele seü sentin kela hontse lahü.

⁵Npugü le ditsüki gon yo! A-le tha aphu so kekvu sen hü. A-le joketsin kesen lo kemitsin pe Jerusalem süshü,

⁶lo tsekho kethyü khipe tsipwen gü tsüti. A-le a-zintse a-temidan ntsen lo kentsen lo thakesha pe a-temidan tsü hünyo. Anyugun kenya kedatsin le Npugü kerühvu.

⁷Kepeche nyu le keche hi bin laso. Gwaketho senryü titse ndo kehü jonkhinyu le chüsa bin laso.

⁸Tsonda nyu kenshvu bin sa lao nme-e tsünyu gü mvu laso. Gwaketho dan gwenrho la, lo kejoshü kenjü dan-e borho laso. Temi nme-e rühvulo mvu laso.

⁹Kazü le gwamvuo low tsü mvu laso. Lebanon chün le rügula, Sharon kazü kegwa gü tsüle kazü kesin hontsela, lo Bashan nyu lo Karmel thun kie jonyü le senbin gen nrhi binlaso.

Npugü le a-kenrhinyu thyü nshvu keshü

¹⁰Npugü le senye dan kazo, "Ale tha thyü tiso. Ale dihontse kvuyo pe teshashü tisele.

¹¹Hagun le a-min kendi tedo rhi lo hagun tho aphu a-kenrunle. A kapu tsüle mah jontse hagun nkelati.

¹²Hagun le tsonye rope chun thyü, lo tsehü rope jobü thyükela hontse lati.

¹³A-khoka lo nithen kie temi aphu no ale thyükeshü rüla nyüo akekvu shalota."

¹⁴Zion nyu kemu nyu le nshvuo ndün bin laso. Anyugun le zo, "Sunggigü le jokekera hile kethonthen robin kehü mah hontse. Ngun següle tsühontse kethyü mah nyu rhünlo gwatila?"

¹⁵Hagun le kenjügü zo lo thyühü yatselo rhünlo gwa. Hagun kekvu thyüo rhokedyü nyu sanya, lo jvüjwe lo nya. Hagun le me dushvu titse lo tha gwakemvu kethyü rhikehü nyu zen-o nme thyünya.

¹⁶Tson yatselo hagun nrho loti; hagun chwida kenko nyuki kebin hontseti. Hagun le ketyüketsü hyu loti.

Siki aenkechwi kethyü le kebin

¹⁷Gwengwa hagun le raja nme le gingvü kethyü nyu kazü lizin hizin kethen tsükebin so kekvu sen kebin hyu niloti.

¹⁸Hagun ka khajana lo kehü nyu lo kekebu ki hagun shwen kehü rünyi kecha nyu nshvu kehü dan tsüle tha rüla nme hontse gwenzin lati.

¹⁹Hagun le kemakin kehü rünyi kechanyu le hagun shakemvu khwen zokehü nyüsin mvula ti.

²⁰Ngun le nyünyü keho thyü kehü bin Zion nyidagü nri shüta. Jerusalem nrishülo! Yhun ketekhi kemvu bin nme thyüpe dihontsela tiyo! Tsüle züphika nnun hü kemvu a-ketun thola hü mvu lo a-kedüron-e tüla hü kemvu nme hontse lati.

²¹Npugü le a-zenkechwi pen gun hishüti. Ngun le züri lo rinyu kemhun khoka yhunti, ai kenrhinyu zürun le tsü dan so shwaloho.

²²⁻²³Zürun tsüdan gen tinkehü dan tsüle thakon mvu; kenjwen tsü dan le kethen loho! Agun le agun kenrhinyu rihü kenya aphu tenlo lati, tson-o kenya le chonsa kela genyu phayhonyue a-jün hyu loti. Npugü le agun raja thyü; lo a-le a-gun so gon-o agun ntsen loti.

²⁴Agun kazü nyu yhun kebin nme keho kenyü genyu kenyo kenyü kethyü ndi lati, lo kemu aphu jü pe tsü lati.

Isaya 34

Sunggigü le a-kenrhi nyu nthü shüti

¹Ryülo, senye aphu! Kequen lo-o nyülo. Kazü nyu yhunkehü aphu hiki ryüo nyülo.

²Npugü le senye aphu lo anyugun rihüdan aphu gen a-nyunta binle. A-le tsüdan nmulao no nkela lo tse shülaso.

³Anyugun simin dan lope sunla loha, ai no ten-o a-rün nyü binti; tson-o kazüthun dan le tezi no nyepe nhon lati.

⁴Yhüko, she lo shenyü le kape kemphü thyü lati. Tsang le kethusü hontse sükeryü la, lo shenyü dan le vain nmvue khero nyü kenrhi hontse lati.

⁵Npugü le tsanggan a-jenthon ketsülo laso, lo tsü pe a-le nmupe kenke nyu shükela gü Edom temi gen ryüti.

⁶Lo a-jenthon le tanyü lo tenyü dushvu pe kershvu tho kethyü ka hontse tsü dan zi lo keshvu le sü lati. Npugü le Bozra nyida nyu kershvu tho higü thyü shüti; a-le Edom kazü nyu temi kechon dukeshvu hi thyüshüti.

⁷Temi dan le teronyugu tse lo methutse bwe hontse che lati, tson-o kazü tsügü le tezi lo temi keshvu lo sülati.

⁸Higü hile Npugü le Zion kenrhinyu gen a-khün loshüo a-keni shwi keshü gwünkho.

⁹Edom nyu züri dan le tar ngwala, lo kazü le mahtso thyü lati. Kazü tsügü apentha tar hontse rolati.

¹⁰Tsüle khensin jongwen ro-o tsünyu kethonthen mah le khubin ti. Kazü tsügü le shenhe aphu nyu nkelao temi nme-e no tsünyu njwen gun mvu lati.

¹¹Khinsu lo tegvü dan no tsüpe anyugun bin thyülati. Npugü le tha nyhun shü kemvu ka hontse kazü tsügü no thame yhunlo mvu lati.

¹²Raja nme no kazü tsügü ntsen mvula, lo sharhi dan aphu ndila ti.

¹³Nyhen tsehü no raja bin lo chwida hunkebin rünyü dan aphu ka yhunla, tson-o mesükerun lo khinsu dan no tsünyu yhuntin lati.

¹⁴Tehen thyü dan le tsünyu nda, lo tetserenzü no khinyunyu koti. Tetsen renzü le tsünyu a-kerüyü bin fü ryüti.

¹⁵Khinsu le tsünyu a-seü thyü, nzü, lo anyukao lüyiti. Güda le tsünyu kequen loti.

¹⁶Npugü lesü nyu nyukhu le rhünkehü rüla nyu zo njüyo fügü shwita. Nyukhu hidan hi nme-e hyu mvula loha, lo nme a-nizin thyü kemvu ndi. Npugü le anyugun no tson hü lotse ahza khishü laso, a-le tsüdan kequen zen ryü lati.

¹⁷Kazü pe anyu gun kenjün shüo tsüdan jün pe tsü nrün güle Npugü. Tsüdan le kazü tsügü nyu shenhe aphu yhunti, lo tsüle kethonthen anyugun hon thyüti.

Isaya 35

Kenshün Tson gü

¹Tehen yhun kemvu kazü le a-kenyü, lo tehen yhun kemvu bin nyu nye le punti.

²Tehen yhun kemvu kazü le lüthyü, lo a-kenyüo senti; tsüle Lebanon kazüthun kezegwa hontseti, lo Karmel lo Sharon kazü kegwa hontseti. Temi aphu Npugü le gingvü kethyü, a-keda lo kekvu hyuti.

³Kekvu pe a-ben nyükela nyu lo a-kho rhun nkolo kemvu nyu tsü shülo.

⁴Shese kelanyu apfu ka zoshülo, “Pechelo! lo nshvu nya! Sunggigü le hagn kenishü titse ryüjü, lo shaja pe hagn kenrhinyu tsü titse ryüjünyo.”

⁵Yhükepo nyule tha hyulo, lo nyetin kerügü nyule nyülo lati.

⁶Phayhon nyule dathyüo nyhun, lo jozolo kemvu nyue a-sherhün-o senti. Rinyu zü le tehen yhun kemvu kazü ki-e tsun tsüti,

⁷hachon kenyen tsüle zi thyü la, lo kazü kesin nyu zü nthün pe sü lati. Mesükerun yhunkehü bin nyu tsü, nba tseben le yhun tin lati.

⁸Tsonda le tsünyu bin lati, tsü lope, “Kenshün Tsongü,” tse koti. Kemu nyu nme tsü nyu gü loho; lo kepho nyue tson tsünyu kehünyu tson tsinzü loho.

⁹Shünyho le tsünyu bin loho; lo nyukhu kensö-e tsünyu pfüthülo nrün ndi. Ai Npugü le kenishwilo kelanyu le tson tsügü nyu njwen hüti.

¹⁰Tsüdan le anyugun kenyüsao Jerusalem tilo, lüthyü lo shekerhün genyu senti. Anyugun le kethonthen sherhün ti, kethonthen nyun gwakemvu lo kenjün kethyü shamvu lati.

Isaya 36

Assiria nyu le Jerusalem kedün kethyü

(2 Raj 18:13-27; 2 By 32:1-19)

¹Hezekiah le Juda raja thyü kelo chen tseryü pezi ka, Assiria nyu raja Sennecherib le Juda nyida, chwida thyüsa kenjü dan when-o lolo la.

²Tsüselo a-le a-hensin kedagü no shüpahü kechon zenlo-o Lakhish nyu bin-o Jerusalem ki ryüo Raja Hezekiah no a-hensin ryüla nrün genyu zoshü lotse hukum hoshü. Kedagü le gungü zi tesogü ka zütson sükebin khoka phi kedonyu le bin kehü tsonda gü tsü nkhenlo la.

³Tsüka Juda nyu mishan le a-teno titse chwiryü: tsüdan le raja bingü ketsen kehü kedagü Hilkiyah nyugü Eliakim; jokera bin nyu kethugü, Shebna; lo tha rüla kethu kentsen kedagü Asaf nyugü Joash.

⁴Assiria kedagü le anyugun ka rajagü le Raja Hezekiah le nyu rüchün-o a-nyun gon binyo tsekethyü shalo nyü bin le tse zoshü.

⁵A-le zoni-o “Jo le shüpahü do kegwa lo anyugun kekvu sun thyülo gwa letse rüchün hü ole? Hagn we segü le hagn cheo Assiria nyu zen kenrenlo gwa letse rüchün hü nla?”

⁶Hagn le Ijpt no hagn che keshü nri hü nyo, ai nbathün sen-o tsonchü kehü hontse gwenzin, lo tsüle kope hagn ben tseü lagwa. Tsühontse Ijpt nyu rajagü le a-tenyen-o binkehü nyu gen tson shü hünyo.”

⁷Assiria nyu kedagü le zonio. “Nmvue hagin le Npugü hagin Sunggigü tenyen binle tse aka zo tila? Hezekiah le Juda lo Jerusalem temi dan no kershvubin nme ntika rüshvu lo tseo kershvubin dan nkela le.

⁸Ale rajagü zen nyu hagin ka tenge tse hünyo. Hagin le keru gen binlo kegwa min kechon binyatse lo ale ye kenyhun pe tsütile.

⁹Hagin le Assiria nyu kedanyu dan nyu keshentsin gü jon pen mvu, ai Ijipt no kerugari lo teri shüpahü nipe hagin ketsü nrin hü nyo.

¹⁰Hagin we ale Npugü keche sen mvuo nkazü when-o hagin nkela titse bin nle tse rüchün hüle? Npugü le ano tsü when-o nkela lotse aka zole.”

¹¹Tsüsika Eliakim, Shebna lo Joash dan le kedagü kazo, “Aramik nyu khwen ki agun nthonta. Agun le tsü shabin le, Ibrinyu khwen zonyata; chwida gen kebin aphu nyü bin laryü.”

¹²A-le zonio, “Hagin we rajagü le tha hi aphu pe hagin npvü ka zoshülo tse anishü letse rüchün binle? Nmvu, ale chwida gen dunkebindan, hagin hontseo anyugun vü tyü lo kenzun tsü nrün nyu aphu ka zo kebin le.”

¹³Tson njüo kedagü le so-o Ibrinyu khwenki sen-o zo, “Assiria nyu rajagü le hagin ka zokebin hi nyü shülo.

¹⁴A-le Hezekiah no hagin salanya lotse hagin zen shü binle. Hezekiah le hagin kenilo kemvui.

¹⁵A-no hagin ni tenge pe Npugü tenyen bin nyalo. Npugü le Assiria nyu rihüdan khinla, lo hagin nyida gü lolo mvulao hagin kenishü ti ado tse rüchün bin nya.

¹⁶⁻¹⁷Rajagü le hagin nipe kazü kecha hagin bin hontse vain low le bin-o a-züe hyulo kegwa lo tensü thyülo kegwa shye-e bin, tse kethyü kazü nyu shüla kemvu we.

¹⁸Hezekiah no hagin sa kelikelu pe Npugü le hagin kenishwishü titse kethyü rüchün binnyalo. Senye peha tero le Assiria nyu rajagü ben nyu anyugun kazü kenishü ole?

¹⁹Hamath lo Arpad hvu tero le ntsoka diki bin ola? Sefarvaim terodan le dikibin la? Anyugun peha le Samaria kenishü ole?

²⁰Dicheka tsipwen hidan tero le agun rajagü ben nyu anyugun kenishüla? Tsonlo nyu le hagin thyüpe Npugü le Jerusalem kenilo kegwa rüchünlo ola?”

²¹Ai temidan le raja Hezekiah le anyugun ka zokenjü hontse, jo nme-e zomvuo ma tsela.

²²Tson-o Eliakim, Shebna lo Joash dan le anyugun nyun kenjün thyüo anyugun phinya sürhen lao gü raja gü ka Assiria kedagü le kezo jo pe tesha shü.

Isaya 37

Raja gü le Isaya ka tsonketsin shün

(2 Raj 19:1-7)

- ¹Raja Hezekiah le anyugun ka jotsü nyülo ntsin a-nyun kenjün kethyü nyu a-phinya sürhen lao ronphi benlo njüo Npugü kershvuka ki güla.
- ²Lo a-le rajabin kentsen gü Eliakim jokekera kethugü Shebna lo peshükeda dan nipe sidyükesagü, Amoz nyugü, Isaya kishü. Anyugun ko ronphi ben hü.
- ³A-le anyugun no jolo hi lope Isaya ka zolo tse khishü: “Nthu hile kenjün kethyü jon; agun le shaja hyulo-o keja pfü binlaso. Ngun le tenunyu le nyukezen gwünkho le keryü ka a-kekvu kendi hontse binle.
- ⁴Assiria raja gü le rhünkehü Sunggigü nshwen lotse a-shüpahü so kedagü ni shü laso. Npugü n-Sunggigü no kenshwen jo hidan nyülo-o shaja pe tsü hontse zokeshü nyu tsü nda. Lo tsühontse Sunggigü ka ngun temi nrhokelo nyu genyu ko hishülo.”
- ⁵Isaya le raja Hezekiah jo shalo njüo,
- ⁶higü nipe a-jo kenishü, “Npugü le nno Assiria nyu le a-le hagun kenilo kemvui letse kezo jo tsü nyüo nshvu nyalo tse zo hünyo.
- ⁷Npugü le rajagü no jobon nyülo-o a-kazü nyu nigü lati, lo Npugü le meno rajagü dushvula ti le.”

Assiria nyu le tedo kecha nishü

(2 Raj 19:8-19)

- ⁸Raja gü le Lakhish nken gungü Libna khoki nyida zen kega bin la sele tse Assiria kedanyu nme le nyülo, tsüselo a-le a-zen kenthon titse gü.
- ⁹Sudan raja, Tirhaka le Ijipt rihü zen-o Assiria nyu when titse ryükejü jolo le a-nyugun tila. Rajagü le tsü nyükelo ka lesü thupe Hezekiah,
- ¹⁰Juda rajagü kishüo a-ka, “Nle tenyen kehü Sunggigü le nle aben nyu che la kemvui letse nka zoshü binnyo, ai tsüno nsala nyalo.
- ¹¹Nle Assiria nyu raja gü le tsipwen ligü higüe nkela titse rhikelo nyu ka dihontse thyüshü hüyo nyüloso. Nwe le tinlo gwale tse rüchün bin ole?
- ¹²A pvübon nyu le Gozan, Haran lo Rezef nyida dan nkela, lo Telassar nyu yhunkehü Betheden temi dushvula lo anyugun teromen-e tsüdan kenilo mvule.
- ¹³Hamath, Arpda, Sefarvaim, Hena lo Ivva nyida rajadan le dikipon bin ola?”
- ¹⁴Raja Hezekiah le lilonyu ka thuketsü lesü gü khipe swü shü. Lo a-le kershvuka nyu yüo lesü gü hei pe Npugü mhundyü nyu shüo,
- ¹⁵kehi thyüso,

16“Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, nyukhu sekin kepvü dan so nrajakhün gen dunkebin gü, n-npvü le Sunggigü, kazü aphu nyu kedaphen dan ketsen kehü güle. Nle kazü lo tsang-e thyüshüle.

17Ntsoka agun kehi nyü shü, lo nyule agun ka gunryü binla seyo nri shülo. Sennacherib le zope rhünkehü Sunggigü nshwen kebin khwen aphu nyü shüta.

18Npugü, Assiria nyu raja güle senye kechon nkelao anyugun kazü le yhun mvu kü laso tse kethyü agun aphu shabin laso,

19lo temi ben lope kethyü, tesen lo tso pe thame kezü, tero ketsin kemvu dan tsü ro laso.

20Tsügenyu, Npugü agun Sunggigü, kazü nyu senye aphu no nntile Sunggigü letse shalo nrün genyu Assiria nyu ben ka agun kenishülo.”

Isaya le jolo pe rajagü ketsü

(2 Raj 19:20-37)

21Tsüselo Isaya le jolo nipe raja Hezekiah tsüo n-kehi kenikeshü ka

22Npugü le zo, “Sennacherib, Jerusalem le nsü mvuo n shwinyü bin nyo.

23Nle segü kemenio shwinyü hü letse binla? Nle Israel kenshün Sunggigü, rühvu mvu laso.

24Nle teri kethyü gari dan sen-o Lebanon kazüthun ketetso dan lolo letse n gonyu nishüo amhundyü ka ketekho hünyo. Nle Sedar bin kethontsin, Saipres senbin kegwatsin dan phenlo, lo a-chün kentsuntsin ki-e güla letseo ketekho hünyo.

25Nle kazü kechaki zülvu tso lo tsünyu zü tsü, lo nshüpahü no Nile züri kedü nsin kela genyu ketekho hünyo.

26“Ale nduka nyu tha hidan rhi njüo ntsoka thyübin tse kethyü nle nyülo mvu ole? Ale kekvu pe ntsüo nno nyidadan chwida boshwen-boren la.

27Tsünyu keyhun nyu le kvumvu; anyugun le nshvu pe thame shamvu la. Anyugun le low nyu tehen nmvue ka gen jontsü le yhun kebin ka yhüko kechwi kipun tsangkenbu kenyün le when keshü hontsela.

28“Ai nle dikipon gü lo nyuthyü hüyo ale nrüla aphu sha. Nle dihontse nnyunkhüo a ntsun yo ale sha.

29Nle ketekho lo nnyun khü kethyü njo le ati laso, tsügenyu ale hühuvü lope nhikon ka lo münkekhen pe nmün ka hü tseo nle gunkeryü tson nyu nsünilo lati.”

30Tsüsika Isaya le raja Hezekiah kazo, “Tha thyü ryü nrün zensü le hihontseti: Nthunye lo tekenki hagun le tehen terasha penro dan tyü tseti, ai tsüsika we hagun npvü hagun thatsithanyü pe yishüo gvü loti, lo vain sen-o a-sha tyüti.

³¹Juda temi nrhokelonyu le senbin le a-me tsen ntsunsa yüo a-sha nshakelo hontse loti.

³²Jerusalem lo Zion kazüthun ki temi rhünkelo nyu le binti, kechamvule Kekvutsin Npugü le tsü no tsonlo titse rhilolaso.

³³“Npugü le Assiria raja genyu hihontse zoshü: ‘A-le nyida hinyu yüryü loho, nmvue tholevü tsi nme kvu pe tsü nyu shü loho. Shüpahü nyu nme-e gida pfüo nyida gü kho nni kemvui, lo tsü lo titse rikhun bin khwen pe nyida gü hun kemvuiso

³⁴A-le nyida higü nyu yüryü mvuo a-le keryü tson nyu rani tati. Ale Npugü, tsü zo laso.

³⁵Ale a npvü akerühvu genyu lo ale agogü David ka zokenjü gü genyu nyida higü nopen lo ntsenloti.’ ”

³⁶Npugü lilonyu nmele Assiria nyu kensenbin nyu yüo shüpahü 185,000 dushvula. Tsüsinyü lonyü nshwen anyugun aphu siküla!

³⁷Tsüselo Assiria nyu raja Sennacherib le rani-o Ninevi ki güla.

³⁸Khenyüme a-le a-tero Nisrok kershvuka nyu rüshvu kebin ka a-nyu Adrammelek lo Sharezer hvu le jenthon pe a-dushvulao Ararat kazü ki kebu güla. lo anyu kechagü Esarhaddon le a-sunka raja thyülola.

Isaya 38

Raja Hezekiah keho le pon kelo

(2 Raj 20:1-13; 2 By 32:24-26)

¹Higü gwünkho ka raja Hezekiah le ho-o sigüjü la. Amoz nyugü, Isaya sidyükesha gü, le a-nrishü titse güo a-kazo, “Npugü le nle rhünlo kemvui so laryü tha aphu ketsükela pe binla, lo ngwen ndalo lotse nka zobinnyo.”

²Hezekiah le kabon kipun ntsun-o kehi thyüso:

³“Npugü, ale njozen lo ketsin nyu nlothyü, lo nle ano nyu thyülo tse yo ayhen thyüo thenkehü tsü rüchün shüta.” Tson-o a-le chüsa tinla.

⁴Tsüselo Npugü le Isaya no

⁵Hezekiah ki güo a-kazo, “Ale Npugü, nbon David Sunggigü, nkehi nyülo lo n yhüphu keche hyula sele; Ale nno chen tseryü pvün yhun kethüni loti.

⁶Ale Assiria nyu raja gü ben nyu nle lo Jerusalem nyidagü keni shüti, tson-o nyidagü ntsen zin binti.”

²¹Isaya le raja gü no kherosha kendan pe kinthyü shvu ka shülo yatselo gwalo tile tse zoshü.

- ²²Tsüselo raja Hezekiah le shünio, “Ano kershvuka ki gülo nrün zensü le nyula?”
- ⁷Isaya le a-jo kenishü, “Npugü le a-le zokenjü jo thenhü letse kethyü zensü nme pe nteshati.
- ⁸Raja Ahaz le kahe teso dan ki kekütson kethyü gen tsü Npugü le kengü no phalvu tseryü tesenlati.” Tson-o Kengü le phalvu tseryü tesenla.
- ⁹Hezekiah le a-keho ponlokela siki keshwen lü higü thushü:
- ¹⁰Akerüchün we keyhun kegwa lvu ka kesinyu kazü nyu güla, lo yhunnilo mvu kelai ado tsela le.
- ¹¹Akerüchün we kerhünnyu kazü hinyu Npugü hyunilo ho sele nmvue temi nme tenosinlo ho sele tse lale.
- ¹²Akeyhun ronzin duthüla a-keni thyüla, phika nme rho kela hontse, Dü kedo bin nyu phi rüthü kela hontse lale. A kerüchün we Sunggigü le a keyhun no keni thyüla bin so letse la.
- ¹³Ale khünsin kenjün thyüo chü, Shünyho le aru nkase kebin hontse. Sunggigü le akeyhun khilo, akeyhun keni thyü binla sele tse rüchün la.
- ¹⁴Akhwen le kvulo mvuo tsenyo la, lo ale nsu khwen hontse nra tinla. Ayhütyü kope tsang nrilo mvula. Npugü, kenjün kethyü hidan aphu nyu akenishwi shüta.
- ¹⁵Ale nyu zolo mom? Npugü le thyüshü kela sile. A nyun gwamvu rile, ale jülo mvu sele.
- ¹⁶Npugü, ale ngenyu, lo ngenyu nti yhuntile, Athyü ngwa shüo ano yhunlota.
- ¹⁷Anyun gwakemvu lope dyükeben thyü lati. Nle kenshvu aphu nyu akeyhun kenishü; Nle akemu aphu jüshü.
- ¹⁸Kesinyu kazü nyu nme-e nshwen kemvui; Kesinyu le njoketsinkesen tenyen loho.
- ¹⁹Kerhün nyule nshwen kehü le, Ntsoka ale nshwen kebin hontse. Me pvünyu le anyenyu ka nle dihontse joketsin senhü yo pe zohü nyo.
- ²⁰Npugü, nle athyü ngwashü laso. Agun le harp vüo n keshwen lü thyüti, Agun le rhünkebinthen n kershvuka nyu keshwen lü thyütiso.

Isaya 39

Babilon nyu lilonyu gun keryü

(2 Raj 20:12-19)

- ¹Hi gwünkho ka Baladan nyugü Merodak Baladan, Babilon raja gü le raja Hezekiah le hohü le tsekethyü nyülo-o lesü nme thushü lo jwe nipe a-ki shü.

²Hezekiah le lilonyu nsinlo-o a-kenya pe tsüdan hishü- suna lo rükagi, tharün kegwan, lo terikanyü aphu. A-kenya ka nyu nmvue a-kedaphen nyu thame pe anyugun hikemvu ndila.

³Tsüselo Sidyükesha gü Isaya le raja Hezekiah ki güo a-ka shün, “Temi hidan le dikipon bin-o ryü, lo nyu pe nka zo shüla?” Hezekiah le zonio, “Anyugun le nithenki Babilon kipon bin-o ryüle.”

⁴Isaya le a-kazo, “Anyugun le kedabin gü nyu nyu hyula sela?” Hezekiah le, “Anyugun le tha aphu hyu laso. Kenyaka nyu kebindan ale pe anyugun hi kemvu ndi le,” tse zoshü.

⁵Tsügenyu Isaya le rajagü kazo, “Kekvutsin Npugü le zo

⁶nbonnyu le nkedabin higü nyu kenya kequen kenjüdan aphu pfüo Babilon nyu kazü ki gun kela gwünkho le ryüjü. Thame nsen loho.

⁷Ntsipwen ketsin pechenyu peha zen gungü Babilon raja bin nyu mego thyütinlati.”

⁸Raja Hezekiah le a-gwünkho ka we kenshvu ndi lo nyun bwen logwa letse shalao a-ka, “Nle Npugü kipon jo pe aka kezo tsüle gwale,” tse zoshü.

Isaya 40

Sidyü kebin jo

¹Ngun Sunggigü le zo, “A temidan nyun thyü nbwen shülo, anyugun nyun thyü nbwen shülo!

²Jerusalem temidan thyü kepeche shülo. Anyugun le kenjünthyü thon sala so lo ntsoka we anyugun kemu jüshüla sele tse zoshülo. Anyugun kemu aphu genyu ale shaja pe anyugun tsü pen laso.”

³Khwen nme le sen-o, “Tehen nyu Npugü tson ndo shülo! Tehen yhun kemvu kazü nyu Sunggigü genyu tson thyü kenshün lalo!

⁴Kazü ketejon aphu lvü; kazüthun aphu tso tejon lalo. Rinchodan le tejon lati, lo kazü kenthun kenkü dan thyü nshwü lati.

⁵Tson-o Npugü zankechwi pe hishü, lo temi aphu tsü hyuti. Npugü le higü zoshwi laso.”

⁶Khwen nmele sen-o “Jolo nme zoshülo!” tsezo. Ale tsügü ketso, “Ano nyu jolo zo mon?” “Temi aphu tehe hontse; Anyugun le nyekepun nye thon mvule.

⁷Npugü le tsangkenbu nipe when keshüka tehen le rügü lo nyekepun le rinla hünü. Temidan keyhunle tehen nyeki yhunthon hü mvule.

⁸Ketsin, tehen le rügüla lo nyekepun le rinla hüle, ai Sunggigü jo gü we kethonthen bin hünyo.”

⁹Jerusalem, kazüthun ketetso gen küo jolo kegwa gü pe zo shülo! Sen-o zotetso shü, Zion; jolokegwa gü pe tesha shülo! Nshvu nyao zo sen shü. Juda rünyidan ka anyugun Sunggigü le ryüjüla sele tse zoshülo!

¹⁰Aphu so kekvu Npugü le kekvu sen-o gon titse, a-temi a-le kenishwikelo dan zen ryüjü.

¹¹A-le tanyü kekhwen nyu hontse a-hon nucha loti; a-le tanyü nyudan kho kequenlo-o tsüdan penloti; tson-o bwenye tse tsüdan tson tsinti.

Kendyü lokeho Israel Sunggigü

¹²Peha le a-ha nyu züda ndolo gwale nmvue a-kü lope tsang ndolo gwa ole? Pehale kazü nyu nnyon aphu pe honpe nme ka shü nmvue kesükü ka kazüthun lo rincho dan kensu sülo gwa ole?

¹³Peha le Npugü tsontsin-o thathyü logwa ole? Segü le a-senthyü nmvue a-tsontsin lo gwa la?

¹⁴Npugü le thasha lo shakekholo nrün lo dihontse a-tha thyülo mvulo shvuyo shalo nrün genyu segü zen ka shün hü ola?

¹⁵Npugü mhundyü nyu we senye dan le thakon mvu, zü je gwa nyeki chon mvu; nithenki zükehun kazüdan tsü le kemphü hontse nshe.

¹⁶Lebanon chün nyu nyukhu dan aphu pe ngun Sunggigü kershvu thyülo kümvu, lo tsünyu senbin dan pe ro nrün genyu rhoru.

¹⁷Senye dan le a-genyu thakon mvushü.

¹⁸Segü lope Sunggigü kendyü lomon? A-le nyu hontse yo hagun le zolo gwa ole?

¹⁹A-le thakeshanyu le teromen thyükeshü suna lope je lo rükagi pe a-bin thyükehü hontse mvu.

²⁰Suna lo rakagi hyulo kehonyu le renlo keho sen kejülo hü nyo. A-le a-ya kepvünyu fülo-o teromen chelalo keho thyülo hünyo.

²¹Hagun le sha mvu ole? Nduka nyu hagun ka zola mvu ole? Kazü güle dihontse binzenlo yo hagun le nyülo mvu ole?

²²Tsüle a-rajakhün gen dunkehü güle thyüshü, tsüle kazü lo tsang nyeki tetso; hinyu temi le shen pe ntyü hontse. A-le tsang sükhun pe phi hontse, a-nyu yhunlo kegwa phika nme hontse thyüshü.

²³A-le keda kekvunyu süshela lo anyugun no lihi kemvu thyüla hü.

²⁴A nyugun le tehen kebwe hontse senchwiryü nyeka a-men selvu. Npugü le tsangkenbu nishülo, sin lao npen hontse whün sentin lahä.

²⁵Segü lope kenshün Sunggigü kendyü lo tila? A-hontse kethyü peha le bin ole?

²⁶Nyiso gü tsangge nri shü! Nle hyukebin shyenyü dan tsüle segü le rhen shüla? A-le tsüdan lope rihüdan me hontse anyugun tson rihü, tsüdan le dikho yo a-le sha lo nmeme tse a-zen ko hünyo!

²⁷Israel, tsonlo hagun le nyu thyüo Npugü le hagun kenjün kethyü shamvu letse Nmvue njü kemvu nyu kenjün kethyü ka hagun shwi mvu letse kenya hü nla?

²⁸Hagun le sha mvu ole? Hagun le nyü mvü ole? Npugü le nthen teyhün nyu Sunggigü; a-le kazü aphu rhenshü le. A-le a-hokeli lo a-tson nzi la hümvu. Temi nme a-kerüchün shalo hümvu.

²⁹A-le kvukemvunyu lo a-hokeli kelanyu thyü nkvu shühü.

³⁰Temi le a-selo kae kvumvula hü; lo selo le kekvu ndila hünyo.

³¹Ai Npugü ki kekeche tenyen kehü nyu le a-thyü nko nikelo hyuloti. Anyugun le Logi hontse anyugun sekin pfüo nye so ti; anyugun le tin bin-e kvumvula loho; anyugun le tsonchü bin-e hokeli la loho.

Isaya 41

Sunggigü le Israel nyu no shatsentsü kelo

¹Sunggigü le zo, "Nithenki kebin kazüdan, hagun matse bin-o akhwen nyülo! Hagun kera nrün jo sen-o jokera bin nyu ryü nrün gwendolo; hagun le jokezo gwünkho hyuloti. Ngun ryüo segü le njüyo penlati.

²"Npho ki kvukelo gü zen keryü gü tsü le segü la, lo a-no a-kegü bin aphu nyu kvu lola? Segü le raja lo senyeddan so kvukelo pe a-tsü ola? A-le a-jenthon lope kenphü kedu hontse anyugun dushela. A-tholevü le tsüdan hükezen pe tsengkenbu le npe whün kethyü hontse lahä.

³A-le ketekhi mvutse me hü sen-o nmhen ritsin tse a phae kazü kesü mvu kesa tse gü!

⁴Tsü thyüpe tson keshü güle segü ola? Segü le temi tha rüla no tson titse rhilo la? Ale Npugü, binzen ka hü, lo Ale Npugü, keniketi ki-e hüti.

⁵"Kazü nithen ki kehü nyule ale thyükeshü thodan hyu; anyugun kershvulao nshvu pe ndünla. Tsügenyu anyugun aphu kequen-o ryü.

⁶Kechanyu le khinyunyu keche lo thyü pe chehü.

⁷Senkecha güle suna kecha güka, 'Gwasala sele!' tsezo. Teromen kezü jonkenshwü kehü güle Gojal pe yhenkensü kehü gü jo peche. Anyugun le zo-o,

‘Tegi nyun kensü kehüzü le gwa bin nyo.’ tsonshülo tsüdan le gojal pe teromen kezü yhen kensü lahä.

⁸“Ai agogü Israel, nwele ale kejülo kela gü, apvü gü Abraham tsipwen le.

⁹Ale kazü keniki nzen ryü; lo kazü gwen ketsin ki ale nkolo-o nkazü, ‘Nle agogü le.’ Ale nkeni lamvu, ai nkejülo.

¹⁰Tsügenyu nle nshvu nya, ale nzen hü! ale n Sunggigü, thame no nkedünla nya! Ale nthyü nko lo nche shüti; Ale nnolo-o nkeniloti.

¹¹“Ngen nyunta kehü nyu le kvulomvu kela shalo-o keja lati. Nzen-o kega kehünyu le sila

¹²lo anyugun le kazügü nyu ndilati.

¹³Ale Npugü n-Sunggigü; Ale nthyü nkoshüo nka zohünyo, ‘Nshvu nyalo; ale ncheshü tile.’ ”

¹⁴Npugü le zo, “Israel, nle shen lo kvumvue nshvu nya ale nkeche shüti. Ale Israel kenshün Sunggigü, hagen kenikelogü.

¹⁵Ale nthyüpe kenyuh kanyü keshün, ayikegwa hontse shüti. Lo nno kazüthundan nyuh-o tsü nkela; lo rinchodan boshwen pe kemphü ngwalati.

¹⁶Nle tsüdan pe tsangne ki shwen shüo; tsangkenbu no when sentinla, lo tsangkenbu terhi le tsüdan when kezen lati. Tsüsiki hagen kenyü loti, kechamvule ale hagen Sunggigü; hagen le Israel kenshün Sunggigü ahigü shwenti.

¹⁷“Atemi le zü rhodyü, lo anyugun le terio anyugun tero sinla yatselo, ale Npugü, anyugun kehi kenishüti; Ale Israel nyu Sunggigü, ale anyugun khela loho.

¹⁸Ale tehen yhun kemvu rincho ki züri no tsun lo kazü ketejon ki zü no nthün ti. Ale kazü kesi lope zübun thyü lo kazü kesin no zü kenthün bin thyü lati.

¹⁹Ale Sedar, akakia, martal lo oliv bin dan no kazü kesi nyu yhunti. Senbin kendi kazü no chün thyü lati, sahümane, juniper lo supress sen no yhun lati.

²⁰Temi le tsü hyuo, tsüthyükeshü güle Npugü, ale tsekethyü sha loti. Anyugun le Israel kenshün Sunggigü le tsü thyüshü le tse shaloti.”

Npugü le Kenku tero Khenkeshü

²¹Npugü, Israel rajagü le hihontse kezoi le bin: “Hagen senyedan tero, hagen kerajo senryülo. Hagen le kenyallo kegwa jokegwa tsindan senryüta!

²²Ryüo ryükejü rüla zoshülo, tsüthyü solo agun no shalo nrün genyu. Gükela rüla zope jokekerabin nyu hishülo, lo a-kon-e zope agun hishüta.

²³Nyu le ryüjüyo zoshüta, tson yatselo agun le hagen le tero letse sha loti! Kegwa peha thyü shü nmvue kenke peha sanryü tson-o kenshvu pe agun süshüta!

²⁴Hagun lo hagun thodan le a-kon ndi; hagun rüshvu kehünyu le anyun ketsemi thyü bin laso!

²⁵“Ale npho ki yhunkehü temi nme kejülo laso; A-no teso kipun nwhen nsheryü nrün genyu a-zen ryüti. A-le kekvu kesennyu lope kembe hontse kedü, lo lakethyü nyu le kembe kedü kethyü hontselati.

²⁶Hagun segü le higü hi thyüti tse zo, tson-o agun no hagun le njü letse lola? Hagun nme-e tsügenyu jo nme-e zo shümvu; nme-e hagun le tha kezo nyü mvu!

²⁷Npugü, A higü le keritsin jolo higü pe Zion ka zoshü, Ale lilonyu nipe Jerusalem ki shüo zo, ‘Ntemi le ryüjü! Anyugun le kaki ryüjü laso!’

²⁸Ale teronyu dan nriakeshüka, anyugun nme-e tha kezoi ndi; Següe ale ketsokeshü jo kenilo mvula.

²⁹Tero hidan apfu lihi kemvu; anyugun nme-e thame thyülo kemvui-- teromen hidan apfu kenko kenkin ndi.”

Isaya 42

Npugü Gogü

¹Npugü le zo, “Higü hile ale thyü nko keshü agogü-- Ale akenyüo, kejülo kelagü. Ale akapu lope a-süshü laso, a-le joketsin senryüo senye apfu nyu shüti.

²A-le sen nmvue nra tetso nmvue tsonda nyu jozo tetso loho.

³A-le nba kepen nme-e chwense loho, nmvue nmhü gүjү kela mah-e bokemhüla loha. A-le kethonthen binkehü joketsin senryüo apfu tsüti.

⁴A-le shese nmvue nyun shenla loho; a-le kazü gen joketsin penso shüti. Nithen ki nyue a-senkethyüjo khwenlo keho thyü binnyo.”

⁵Sunggigü le tsangdan rhen lo tsü sükhun shü; A-le kazü lo tsünyu yhunkehü apfu nyhun shü; A-le kerhün lo kehen teshe pe tsünyu tmi apfu tsüshü. Npugü Sunggigü le a-gogü ka zo,

⁶“Ale Npugü, nkolo-o kekvu pe ntsüshü kazü nyu joketsin tho thyüshülo nrün genyu. Ngen ale senye apfu zen-o kejozenti; ngen nyu keben senryüo tsipwen apfu tsüti.

⁷Nle yhükepo nyu yhü khinshe shü lo doka kezen nyu kebin nyu hoshüti.

⁸“A nti Npugü hagun Sunggigü. Tero kecha nme-e azankechwi lo loho, Ale teromen nme-e no akeshwen kejülo nrün ndi.

⁹Ale zokenjüdan tsüle ketsin thyü gunryü laso. Ntsoka ale tha keshün rüla pe hagun ka zoti, tsüdan le binzen kemvü ka.”

Keshwen Lü

10Lü keshün thyüpe Npugü ki shülo; a-keshwenlü thyülo, kazü aphu! Züda nyu njwen kehünyu, a-shwenlo; a-shwenlo, züda nyu nyukhu dan aphu! Lüthyülo, nithenki kazüdan lo tsünyu kahünyu aphu!

11Kazükesi lo tsünyu rünyidan no Sunggigü Shwenlo; Kedar temi no a-shwenlo! Sela nyida nyu kehünyu no kazüthun saki bin-o senshülo!

12Kazü nithen ki kehünyu dan no teshwen lo zankechwi pe Npugü tsülo!

13Npugü le teri kekvunyu hontse teri thyü hü; a-le teri thyütitse gwen ndo binnyo. A-le teri khwen thyü lo kega kethyü khwen shwi shühü; a-le a-kekvu pe a-kenrhinyu hishü hünyo.

Sunggigü le a-temi cheshü titse zoshwi shü

14Sunggigü le zo, “Ale kethon ki ma tsela; A temi dan kehi kenishü mvula. Ai ntsoka we tha thyüshü mvulo keshvu gwümkho le ryü laso; Ale tenunyu le nyu kezen ka kenjünthyü kebin hontse nra hünyo.

15Ale rincho lo kazüthundan nkela tehen lo senbindan no rügu lati. Ale kazü ketejon nyu züri pe kazü kesi thyüla, lo zübun dan-e no sinlati.

16“Ale a temi yhä keponyu tson tsin-o anyugun le gü hü kemvu tson güti. Ale anyugun kezen khipe keben thyüla lo anyu mhundyü ka tson gwakemvu thyü pe nshwü lati. Hidan hile ale zoshwi keshü, lo ale tsüdan khemvu tse thenti.

17Teromen rüshvu kehü aphu, teromen lope anyu Sunggigü letse kokehüdan, no kemeni lo kejolati.”

Israel le tha shalo mvu kela

18Npugü le zo, “Nyülo, nyetin kerügü nyu! Kho nnio nrilolo, yhäkeponyu!

19Peha le agogü nyeki a-yhütyü kepo le bin, lo ale lilo nikeshü nyeki nyetin kerügü le bin le?

20Israel, nle kechon hyulaso, ai nwe tsüle nyu letse binla? Nle n nyetin pfüo nyü bin nyo, ai nle nyu nyü lola?”

21Npugü le me kenilo nyüho kehü Sunggigü, tsügenyu a-le a-jvü lo senkethyü jo dan penso sa shü, lo a-le a-temi dan no tsüdan rüshvu nyü hünyo.

22Ai mele a-temidan tenzen tinla; anyugun lope kazükü nyu khinla lo dokanyu kebu laso. Mele anyugun hon seü lo tenzen tinla, nme-e no anyugun kenishwi titse ryü mvu.

23Hagun peha le higü nyü shü tile? Ntsoka genrho hagun le petsüo nyü gun timon?

²⁴Segü le Israel nyu lope mehon seülo kehünyu tsüla ola? Tsüle Npugü, ngun le mupe a-ntsun kela güle! Ngun le a-le ngun no yhunkenyü tson nyu bin mvula nmvue a-le senkethyü jo khipe ngun ketsü zen mvula.

²⁵Tsügenyu a-le ngun no anyun kenta kekvu gü tsü shalo-o teri gwakemvu nyu kenjün thyülo Mah hontse-o anyunkenta güle Israel kazü aphu ro, Ai tsüle nyuthyü bin yo ngun le shalo mvula; ngun le tsünyu thame shalo mvula.

Isaya 43

Sunggigü le a-temi kenishwi shü titse zoshwi shü

¹Israel, hagon nyhun keshü Npugü le zo, “Nshvu nyalo, Ale hagon kenilo tile. Ale nzan zo-o nkolo, nle ahon.

²Nle zükentsun pfüthü güe, ale nzen hüti; nkenjünkethyü le nso kvuloho. Nle mah nyu gü yatse-e, nro loho; keseme ketsen le ryüe n nthyü loho.

³Kechamvule ale Npugü n-Sunggigü, nkenikeshü, Israel kenshün Sunggigü le. Ale nsü shwilo nrün genyu Ijpt khela ti; ale Sudan lo Seba khe lati.

⁴Ale nkeyhun kenishü nrün genyu senye apentha khelati, kechamvule nle agenyu minketsen nme lo ale nso-o kerühvu pe ntsü kehü genyu.

⁵Nshünya, ale nzen hü nyo! “Npho ki lo nkhün tsonthon tsin ki, ale ntemidan zen ryü lati.

⁶Ale anyugun no gunla lotse teso kapon nyuka zo lo tesin ki nyu no anyugun khin nya lotse lati. Kazü nithen ki kehü atemi ju no raniryü, kazü qün ki kebin nyu aphu ryüla lo.

⁷Anyugun le atemi, lo ale anyugun no zenkechwi senryüo atsü lotse nyhun shü.”

Israel le Npugü Shahyu

⁸Sunggigü le zo, “A temidan kope jokera bin nyu shülo. Anyugun yhütyü le bin, ai a-kepo; anyugun nyetin le bin, ai rügü laso!

⁹Senye kope jokekerabin nyu shülo. Anyugun tero digü le ryükejü tho zolo gwala? Anyugun digü le ntsoka thyü kebin rüla zoshü ola? Tero hidan no anyugun le njü letse kethyü shalo kegwa zansü sen ryülo, anyugun zoketsin zokebin jün zoshü nrün genyu.

¹⁰“Israel nyudan, hagon le a shahyu dan le; ale hagon kejüpe ago thyülo, hagon no asha lo atenyen lo ale kenshün Sunggigü letse shalo nrün genyu. Anyeki tero kecha nme ndi; nme bin hümvu, lo nme bin loho.

¹¹“A nti Npugü le, hagon kenilo kegwa le a npvü.

¹²Nyu le ryü tiyo ale zola, tson-o ale hagin che titse ryü. Tero kecha nme tson shümvu; hagin le a shahu dan le.

¹³Ale Sunggigü, lo a-zin tson binti. Nme akekvu nrhi loho; nme ale thyükehü tsü kelu loho.”

Babilon Nrhi kelo

¹⁴Hagin kenishü kehü, Israel kenshün Sunggigü le zo, “Hagin kenilo nrün genyu, ale rihü dan me nipe Babilon whenti; Ale nyida chwida dan boren la, lo anyugun kenra khwen no kechü thyü lati.

¹⁵Ale Npugü, n Sunggigü kenshün gü. Israel ale n nyhun shüle, lo ale nrajagü.”

¹⁶Nduka Npugü le zida nyu tson thyüshü. zükentyü kekvu nyu tson nme thyüshü.

¹⁷A-le rihü kekvu dan me, terigari lo keru kezen rihü no nkela. Anyugun le chelao niso mvula, teryü kenben hontse nmhüla!

¹⁸A Npugü le zo, “Gükela ka thyükesü tenyen binnya nmvue nduka thyükesü gen sen bin nya.

¹⁹Ale thyü titse kebin thakeshün gü nrilo. Tsüle thyü bin laso, lo nle ntsoka tsü hyulo gwa! Ale tehen yhun kemvu nyu tson nme thyü shüti lo tsünyu züri tsun pe hagin tsüti.

²⁰Tehenthyüe arühvu ti; mesükerun lo tegü keda dan le a shwenti Ale kazü kesinyu züri zü no tsun pe ale kejkelo temi tsükeso ka.

²¹Anyugun le ale agenyu nyhun keshüdan, tsügenyu anyugun le akeshwen lüthyü ti!”

Israel Kemu

²²Npugü le zo, “Ai Israel, nle agenyu nnyuntsemi laso; Nle arühvu mvula.

²³Nle tanyü rope rüshvu kehü thoe senryüo atsü mvu laso; nle rothodan thyüpe arühvu mvu laso. Ale nno thape arühvu lotse hio n khvu kensu thyü mvu, nmvue tharün kenü hio nno n nhokeli la mvule.

²⁴Nle a genyu tharünkenyü hei mvu nmvue n senru keshvu pe akerü nyun thyü shüe mvu. Tsonkethyü gü mvuo mu pe akhvu kensu thyü, lo thyüzü pe anyunketsemin thyü gwenzin.

²⁵Ai ale Sunggigü, nkemu jüshü kehügü le, lo Ale tsüle Ale genyu tha higü thyü hü nle. Ale nkemu sen-o n ntsun loho.

²⁶“Ngun jokekerabin nyu gü tile, nle me kemu jo sen ryülo! Nle njü letse kethyü kerajo khishülo!

²⁷Hagin bon keritsin gü le mula; hagin sharhinyu le mupe a ntsunla,

²⁸lo hagin kesen nyu le abin kenshün gü bo nrhula. Tsügenyu ale kenke seryüo Israel gen shü; ale atemi no kemeni la”

Isaya 44

Npugü nti le Sunggigü

¹Npugü le zo, “Nyülo, agogü Israel, ale kejü kelo temi, Jakob tsipwen dan.

²Ale Npugü, hagin nyhunkeshü gü; hagin kenyu ka nyu ale hagin che gunryü laso. Nshvu nya, nle agogü, ale sokehü kejü kelo temi dan le.

³“Ale kazü kesin bin nyu khishü, lo rinyun dan no kazü kesin nyu tsunti. Ale akapu runpe nnyenyu gen shü lo ajochü pe ntsipwen gen shüti.

⁴Anyugun le zü le ntsen kehü bin nyu tehen le senkebin hontse, lo rinyu le tsun kehü seki sentyüro hontse ti.

⁵“Temidan nmeme tse, ‘Ale Npugü honle,’ tse zoti. Anyugun le Israel nyu zen-o kerhün lati. Nmeme tse Npugü zan gü lope a-ben ge vü lo tson-o ale Sunggigü temi nme letse koti.”

⁶Npugü, Israel ntsen lo sen kehügü, kekvutsin Npugü le hihontse kezoi lebin, “Ale kerigü, kenkingü, a nti le Sunggigü; anyeki Sunggigü kecha ndi.

⁷Temi peha le ale thyükeshü hontse thyülole? Segü le thyü gunryü nrün rüla lo binkezen lo keni keti gwünkho rüla zolola?

⁸Nshvu nyalo, a temi jü! Hagin le shabin, ale nduka ryüo ntsoka keti ryü nrün thodan rüla apu zohü, lo hagin le a shahyu dan. Sunggigü kecha le bin ole? Ale nyülo hükemvu tero kekvu le bin le?”

Teromen kezü Kershvu tho Phü laso

⁹Teromen thyükehü nyu apu a-kon kendi nyu, lo tero dan anyugun le rüchün ngwasa kehüdan tsüe a-mi kendi. Tero rüshvu kehü nyu apu yhytyü kepo lo tha shalo kemvu nyu nti. Anyugun le keja pfü lati.

¹⁰Tegi pe teromen chao tsü rüshvu kehü tsüle a-kegwa thame ndi!

¹¹Tsü rüshvu kehünyu apu kemeni lati. Teromen zükehü nyu dan tsüle temi a-me thakecha kemvu. Anyugun no jokekerabin nyu ryüta--anyugun kershvu pe kejo pfüo kenjün thyüti.

¹²Tegi kechanyu le tegi khilo-o pe mah nyu ro-o tha thyühü. A-ben kenko sen-o kejon vü lope tegi tsü jon pe thamen cha lohü. Lo a-le tsü kethyü genyu nnyon, teri lo hokeli la hünyo.

¹³Tesen kechanyu le tesen ndolo hünyo. A-le thape tsü rholo, lo a-kanyü lope tsünyu yhen, tson-o temi kezegwa men chwiryü lahü, pe a-kanyu shü nrün genyu.

¹⁴A-le chün nyu Sedar sen, tesho sen, lo supress sen kegwa dan kejü pe thathyü nrün genyu phenlo. Nmvue a-le a-nyü rügu lahü kemvu senbin nme sen lo-o tsangkenri zü no tsü ntsen pe yhunkelo khwen hünyo.

¹⁵Temi le senbin nme ka peha pe zeü lo peha pe tero chahü. Peha pe mah thyüo ngvu lo tensü tsen hünyo; lo peha lope teromen chao tsü rüshvu hü.

¹⁶Tesen tsü peha pe mah thyü; thyüro tyü hü, tson-o hihontse zohü, “Nyün pe gwarile! Mahko gwaritsin le!”

¹⁷Lo a-sen pe tero cha, lo nkhün tsügü tsü rüshvu hü nyo. A-le tsügü ka kehithyüo hihontse zohü, “Nle a terogü, le, akenilolo!”

¹⁸Tsühontse kehünyu le pin pe anyugun le thyükehügü shalo mvushü. Anyugun le ketsingü ki anyugun yhüpo lo anyugun nyun pinla hünyo.

¹⁹Teromen thyükeshünyu le, “Ale tesen peha rola, tson-o mahgi gen tensü tsen lo thyü ro-o tyü. Lo a-sen pe tero men cha laso. Tsonlo ale tsühontse kethyü tesen pen nme mhundyü nkhün-o rüshvubin kela hile!” tson kethyü kon ketsü nyue shalo mvu.

²⁰Tsüle jonbü tyü kebin hontse gwenzin. A-nyun le a-thyü npinlao thame shalo mvu laso. A-le a-ben nyu teromen tejen senkebin tsüle sungginyu kemvu le tse kethyü shalo mvu.

Npugü N nyhunkeshügü lo N kenikelogü

²¹Npugü le zo, “Israel, hi rüchünlo; nle agogü letse kethyü rüchün lolo. Nno ago thyü nrün genyu n nyhun keshüle, lo ale n nmhin loho.

²²Ale nmha hontse nkemudan sholaso. Aki rani ryülo; ale nkenilo kehügü le.”

²³Hagun kenyüo sen shülo tsang dan! Kazü kentsun dan, nra senlo! Hagun sherhün-o nra senlo, kazüthun dan, lo chün nyu senbin apfu! Npugü le a-temi Israel kenilo-o a-keda pe hishü laso.

²⁴“Ale Npugü, nkenikelo gü; Ale n nyhun keshü gü; Ale Npugü, tha apfu Nyhun keshügü. Anti le tsang dan sükhun shü; Ale kazü kethyü kae nme ache shwimvu.

²⁵Ale temvünyu thyü npinla lo shyenyü rüla swü pe me tsontsin kehü nyu tson khinla hünyo. Ale thakeshanyu jo nmula tson-o anyugun le pin letse tesha shü hünyo.

²⁶Ai agogü le mhundyü ki rüla kezo ka, ale atharhi dan tesha titse lilo ni keshüka, ale tharhi dan lo mhundyü rüla kezo dan tsü no ketsin thyüla hü. Ale Jerusalem

ka temi le tsünyu yhun nititse kethyü zo, lo Juda nyida dan ka anyugun le thyü nilo titse zohü. Nyida tsüdan le kenke nyu niso loti.

²⁷Ale ahza nme hoshüo züda no sin lahü.

²⁸Ale Sirus ka, 'Nle agenyu kekvu senti; nle ale nno thyülo kenyü dan thyüti; Nle Jerusalem no thyüni lotse lo kershvuka binjwenlo lotse ahza hoshüti.' "

Isaya 45

Npugü le Sirus kejülo

¹Npugü le Sirus no raja thyü titse kejü laso! A-no senye so kvulo lotse kejüshü laso; a-no rajanyu kekvu kenmhela lotse nishü; Npugü le a-geenyu nyida dan khinrun khinshe shü lati. Npugü le Sirus ka zo,

²"Ale ntson ndoshü lati, kazüthun lo rincho dan thyü tejon lao. Ale lazogi khinrun dan borenla lo tegi khincha bose lati.

³Ale kezün lo kebu bin nyu kenya pe ntsüti; tsüsiki ale Npugü letse kethyü lo Israel Sunggigü le nzen nnio nkolo letse kethyü shaloti.

⁴Nno agogü Israel keche nrün genyu ale nkejülo, ale kejülo kela temidan. Ale kerhvu keda pe ntsü laso, nle asha hümvue.

⁵"Ale Npugü, anyeki tero kecha ndi. Nle kenko sen mvulo keshvu ale pe ntsüti, nle asha hümvue.

⁶Ale higü thyü keshü le kazü nme kipun gungü kecha keti ale Npugü lo anyeki tero kecha ndi letse shalo nrün genyu.

⁷Ale keben lo kezen-e thyüshü; Ale jochü lo kenke-e senryü hü. Ale Npugü, hidan aphu thyühü.

⁸Ale tsangkenri hontse tsangge kvukelo nishü; Kazügü le tsü njwen nrün genyu khinshe ti lo kenikelo lo joketsin nyu punti Ale Npugü, hi thyü shüti."

Nyhunkeshü lo temi rüla Npugü

⁹Nyonla nme le a-thyüekeshügü zenkenyilo gwati ole? A-ko nnyonla kecha hontsele. Gin le lakethyü gü ka a-le nyuthyü hüyo ketso hü ole? La güle a-rhenkeshü gü ka a-le thyülo shamvu letse kenya hü ole?

¹⁰Temi peha le apepvünyu ka, "Nyu thyüo anyu pe hihontse lala?" tse shünlo hü le?

¹¹Npugü, Israel kenshün Sunggigü, ryükejü tho aphu rhenkeshü güle zo, "Nle anyenyu rüla aka shün zümvu nmvue ale thyü mvulo keshvu pe aka zozü mvu!

¹²Ale kazü thyü shü lo temi nyhun pe tsünyu keshü gü tsüle. Ale a kekvu nyu tsang dan sükhun shü; Ale yhäko, she lo shenyü ketsen hü nyo.

¹³Ale Sirus no akerüchün dan thyü pen lo tha thyü njü shü nrün genyu a-thu keyhun shü. Ale a-kegü tson aphu thyü njü shü lati. A-le anyidagü, Jerusalem thyüni ti, tson-o atemi donyu dan hoshü lati. Nme-e a-jonshe nmvue jvüjwe pe a-tsüo hithyü bin mvu.” Kekvutsin Npugü le zoshü laso.

¹⁴Npugü le Israel ka zo, “Ijpt lo Sudan kenya tsüle nhon thyü, lo Seba nyu temi kethondan tsüle ngonyu thyü lati; anyugun le ronpe dyü pfüo nsi then ti. Anyugun nmhundyü nyu nkhün-o hihontse zoti: ‘Sunggigü le nzen hünyo, a-nti Sunggigü le.

¹⁵Israel Sunggigü, a-temi kenilo kehügü le, a-npvü a-kebu hünyo.

¹⁶Teromen thyü kehünyu aphu keja pfüla, anyugun aphu kemeni lati.

¹⁷Ai Israel we Npugü le kenilo laso, lo a-le kvukelo tsüle kethonthen binti; a-temi dan le kemenila loho.’ ”

¹⁸Npugü le tsang dan rhenshü-- a-nti Sunggigü! A-le kazü rhen-o thyüshü-- a-le tsüno binthon titse thyü nkoshü. Tsünyu mele yhun mvula titse rhen shümvu, ai temi no yhun nrün bin thyüshü. Tsügü tsüle hihontse zokeshü güle, “Ale Npugü, lo anyeki tero kecha ndi.

¹⁹Ale kekebu ki zomvu nmvue akerüchün dan pe kebula mvu. Ale Israel nyu no kazü gwamvu kela mele yhun kemvu bin nyu afü mvulo shvule tsemvü. Ale Npugü, lo ale ketsin gü zo hü nyo; Ale kenjügü tsü pe meno shalo hünyo.”

Kazü gü Npugü lo Babilon Teromen dan

²⁰Npugü le zo, “Senye dan, ryüo kequenlo, keda kazü che kelanyu nrhokelo nyu aphu; jokera nrün genyu ryülo! Tesen pe Teromen züshüo, anyugun kenilo keho terogü ka hikehü nyu aphu thame shalo bin mvule!

²¹Ryüo kerajo pe jokekera binnyu shülo; meno penkehü nyu no khinyunyu keshünsha shwi. Segü le ryükejü ki tha thyü nrün nchwe nyu zolo ola? Tsüle a-temi kenilokehü, Npugü, Sunggigü ale kemvu ole? Tero kecha nme-e ndi.

²²“Aki ryüo kenilo lalo, kazü temidan aphu. Binkehü Sunggigü le anti.

²³Ale zoshwikeshü le ketsin, lo tsüle kelu loho. Ale aphu mhundyü ka ale tse sen hünyo: Temi aphu ryüo amhundyü ka khosenti lo ajo zenti tse swen soti.

²⁴“Anyugun le agen nti kvukelo lo kenko hyulo; ai a nrhikehü nyu we aphu keja pfü kenjün thyüti.

²⁵Ale Npugü, Jakob tsipwen aphu kenishwi loti, tson-o anyugun le keshwen pe atsüti.

Isaya 46

- ¹“Hile Babilon terogü genyu a-keni! Mele gwengwa Bel lo Nebo hvu rüshvu hü, ai ntsoka we pe gada khvu thyüla, nyukhu kenjünthyü kela khvukensu thyü laso.
- ²Teromen le anyugun npvü anyugun keni loho; mele tsüdan rhü pfü tin laso. Hile Babilon terodan genyu keniso!
- ³“Jakob nyenyudan, akhwen nyüshülo, atemi nsen kelo nyu aphu. Hagun nnyukelo kanyu ale hagun nucha hü laso.
- ⁴Ale hagun Sunggigü, tsügenyu hagun ntsen loti hagun le thenla lo hagun pe pfüchon lae ale hagun nucha ti. Ale hagun nyhunshü, lo hagun ntsen loti; Ale kekeche pe hagun tsüo hagun kenishwi loti.
- ⁵“Hagun le segü lope azen kendyü titse ola?” “Ahontse kethyü peha ko bin le tse ole? Npugü le ketso.
- ⁶Temi dan le kenyakhin khinsheo suna soshühü; anyugun le kesükü ka rakagi ndo hünyo. Anyugun le sunakecha nyu jonshe pe teromen thyüshü; tson-o nkhün tsügü tsü rüshvu hünyo!
- ⁷Anyugun le tsü pe anyugun bugen shüo pen hünyo; lo pe a-bin nyu shüo sobin hü, tson-o a-kebinbin nkenlo mvu bin hünyo. Temi le tsügü ka kehi thyüe kehi keni lomvu nmvue kenjün kethyü nyu a-kenilo hümvu.
- ⁸“Hagun kemunyudan, higü rüchün shüshwi; ale nyuthyüshüyo.
- ⁹Nduka nyu thyülayo rüchün shülo; lo ahontse kethyü kecha ndi tsekethyü shalolo.
- ¹⁰Binzen kanyu ryü nrün rüla zola; lo gwünkho kethon kebin kanyu nyuthyü tiyo zoshüla hü. Atharhidan le thyüpen mvu loho tsekethyü lo ale nyu thyütitse binyo aphu thyüti tse zoshü.
- ¹¹Ale npho ki temi nme ko shübin; a-le kheno hontse nyetsü ryüti lo ale rhikenjügü thyüpen ti. Ale zo laso, lo tsüle thyü ti.
- ¹²“Akhwen nyüshülo, nyun kerü temi, kvukelo le luki hüzun letse rüchün kehü dan.
- ¹³Ale kvukelo jongü sen-o kho niryüjü, tsüle nithen mvu laso. Ale kvulola nrün gü tsüle ntsüla loho. Ale Jerusalem keniloti lo tsünyu Israel kerhvu senryüo shüti.”

Isaya 47

Babilon gen jokekera

- ¹Npugü le zo, “Babilon, n rajakhün ge tsenryü la, lo kemphü nyu duntin lalo. Nle gwün gwa we phusen nyu, mele lolo kemvu nyida thyühü, ai nle bwe lo nchwa sinlo hosele nye! Ntsoka we nle medo laso!

²Ketserütso pe tho rashü lo! Mhunsun phi khila! Nphi yhünla! Rinyu dan pfüthü nrün genyu nmirün süsolo!

³Temi dan le nkeyhü hyuti; hagin le kemeni lo keja pfü kela anyugun le hyuti. Ale khün loti, lo nme-e akhin loho.”

⁴Israel kenshün Sunggigü le ngun hoshü laso-- a-zan le kekvutsin Npugü.

⁵Npugü le Babilon ka zo, “Kezen nyu matse dunbin lo; anyugun le nkhipe senye dan rajagi letse kosin lohoso!

⁶Ale a temi gen anyunta; anyugun lope ahon thyümvu kela hontse ryü: Ale anyugun no nhensin nyu bin, lo nle anyugun shwinjün mvula; nle kethen kesü ge-e njvü gwamvu.

⁷N wele a-zintse rajagi thyübin ti ado tse rüchün, tson-o tha hidan hile dihontse keni thyüla tiyo rüchün shü mvula,

⁸“Nyüshülo, kenyü yhüdyü thyü kehügi, kenshvu lo nyun kenkhi ndi letse rüchün kehü dan. Nle Sunggigü tsülakhi gon letseo temi nme-e nhontse kethyü ndi letse hü. Nle magi la kemvui lo nnyenyu ndila kemvui letse rüchün hü.

⁹Khenyüme ka, ai gwünkho nme, hihvu hi thyüpen lati. Nle jadu thyü lihi thyübin-e n nyepvü lo n nyenyu le ndi lati.

¹⁰“Nle n npvü n gwakemvu sha tsentsü bin; nme n hyu mvu letse rüchün hünyo. Nthakesha lo kentsen le ntsontsin züla, tson-o n npvü nka, ‘Ale Sunggigü- nme a-hontse kethyü ndi,’ tsonhü.

¹¹Kenjünkethyü le ngen ryü tiso, lo n jadu nme tsü khin loho. Kenke le whütse ngen ryü lati-- kenke tsügü le nle rüchün hü kemvu hon!

¹²N jadu tedo lo a-thodan ntsen binta; nle nselo kanyu tsü sen hü laso. Tsüdan tsüle peha ka ncheshü ti ado; nle nkenrhinyu kedün lo-e sha loho.

¹³Nle nsenkethyü hyulo-e nkekvu ndi. Shyenyü rüla swüpe hagin tsontsin kehünyu no soryü hagin cheshüta-- tsüdan le shyenyü swükehünyu, tsangdan me rhilo-o shyechwi tha thyü nrün rüla hagin ka zokehünyu.

¹⁴“Anyugun le npenkon hontse lao, mah le tsüdan rolati! Anyugun npvü anyugun keni loho lati-- mah güle anyugun genyu nyünri kela genyu, anyugun n gvü kenyünlo kegwa mah ketsü nyue ndi lati.

¹⁵Anyugun le hagin gen thakegwa thyüshü nrün le tsü gwenzin-- tsüdan tsüle hagin keyhunthen shün lo tenyen hükela shyenyü keswünyu dan. Anyugun aphu hagin kheküla anyugun keshathyü tinlati, lo hagin kenishü nrün nme-e nsen mvu lati.”

Isaya 48

Sunggigü le ryü kejugü Npugü

- ¹Hi nyü shülo, Israel temi dan, Hagun le Juda tsipwen: Hagun le Npugü zan nyu swen lo Israel Sunggigü rüshvu titse hünyo-- ai hagun le ketsin nyu zomvu.
- ²Hagun le ketekho-o hagun le nyida kenshün gü Sunnyünyu letse lo Israel Sunggigü, a-zan le kekvutsin Npugü, tsügü genyu yhunhü letse zohü.
- ³Npugü le Israel ka zo, "Nduka ale ryükejü rüla zoshü; lo ale whütse tsüno thyüpenlo.
- ⁴Kechamvule nle nnyun rüpe tegi kekvu hontse lo lazo ketsü hontse kela ale shala.
- ⁵Tsügenyu ale ndukanyu nrüla zolaso, thatho thyü kemvu kanyu zoshüla, hagun no teromen dan le tsüdan thyülo letse zomvu nrün genyu.
- ⁶"Ale zokenjü aphu ntsoka thyü bin nyo; ale nchwen nyu zokeshü dan tsüle ketsin tse kethyü hagun le tenyenlo zü. Ntsoka ale tha keshün thyüni nrün pe hagun ka zoti, ale himhundyü pe hishü hü kemvu gwünkho.
- ⁷Ntsoka nyu ale tsüdan no thyü bin; gükela ka nme tsühontse thyümvu zun. Tsonla yatse kethyü we hagun le, tsü rüla aphu shala letse zo nrün.
- ⁸Nle nyü mvu, nle sha mvu, nnyukelo kanyu nnyetin khinshe mvu. Kechamvu, n nche kanyu me nren, lo njvü gwamvuo thathyü nrün ale sha laso.
- ⁹"Temi no azan shwen nrün genyu, Ale anyunkenta süni; ale tsü kekhe hünyo lo hagun nke loho.
- ¹⁰Ale kenjün kethyü mah nyu hagun kegwa keshvu shwi laso, rükagi lope mah nyu rokenshün kela hontse. Ai nle lihi-e kemvu tse kethyü ale sha laso.
- ¹¹Ale thyükehü tsüle agenyu nti-- ale azan pe me no rühu mvu kela thyüla loho, nmvue nme no zankechwigü süsen loho tsüno a npvü ahon thyübin mvulo shvu."

Sirus, Npugü le kejülo kela sharhigü

- ¹²Npugü le zo, "Akhwenyülo, ale kolo kela temi, Israel! Ale Sunggigü, kerigü lo kenkhingü, anti le Sunggigü!
- ¹³Aben le kazü binkezen thyüshü lo tsangdan sükhun shü. Ale tsang lo kazü kokeshü ka anyugun le gwen tse ryü.
- ¹⁴"Ryü kequenlo-o nyülo, hagun aphu! Teronyu nme-e ale kejülokela temi dan le Babilon when nrün zolo mvu; ale a-no thyü nyü kebin a-le thyüti.
- ¹⁵A-kokelo gü tsüle ale; ale a-zen chwio a-no gwalo.
- ¹⁶"Akho nniryüo a khwen nyülo. Binzen kanyu ale mhuntsun zoshü laso, lo a-zintse ajo no ketsin thyü penlo." (Aphuso kekvu Npugü le a-kekvu pe atsüo anishü laso.)

Npugü le a-temi genyu tharhi kethyü

¹⁷Israel nyu kenshün Sunggigü, Npugü hagin kenilo kehügü le zo, “Ale Npugü, n Sunggigü, ale nno gwalo titseo nsenthyü nyü hünyo, lo nle gü mvulo keshvu nyu ntsontsin shü hünyo.

¹⁸“Nle a johokeshü nyü yatse kethyü we! Jochü le sinla hükemvu rinyu hontse ngenyu tsunlo nrün! Kvukelo le züda seka zükentyü hontse ngen ryü nrün le.

¹⁹N tsipwen le hachon hontse swülobu keho thyü, lo ale anyugun no thame kae nken mvu nrün.”

²⁰Hagin kekhin ndi shü tse Babilon nyu chwi lalo! Shekerhün jolo higü zo sen shülo; bin aphu no shalo; “Npugü le a-gogü Israel kenilo laso.”

²¹Npugü le kazü kesi nyu tsangkethyü ka a-temi zen-o chwikethyü ka anyugun le terio kenjün thyüla mvu. A-le tsonye gen züno pen chwiryü; a-le tsonye gü vükho shüo züno nthün chwiryü.

²²Npugü le zo, “Kemu nyu genyu we thame nyun kebwen ndi.”

Isaya 49

Israel pe Kazü genyu eben thyüshü

¹Akhwen nyülo, nithenki senye dan, tsonthon ki yhunkehü temi dan! A nnyukelo mhundyü nyu Npugü le akejülo, lo akhipe ago thyü laso.

²A-le ajo lope jenthon yi hontse shü. A-le a-ben pe anolo. A-le senlo kegwa thora kentsen hontse athyü shüle.

³A-le aka zo, “Israel, nle ago le; ngenyu temi le ashwenti.”

⁴Ale zo, “Ale thathyü shüle, ai tsüle ditsüki a-mi kendi thyü layo! Ale thathyüo akekvu ndila, ai thame thyü penlo mvu.” Tson-e ale Npugü no ano penshü nrün genyu a-tenyenti; atho genyu a-le achün pe atsüki.

⁵Annyu kemvu kanyu Npugü le akejü laso; ano a-temi dan zen niryü, lo Israel nyu tsenchvukela dan zen niryü nrün genyu a-le alope a-gonyu thyü shü. Npugü le kerhvu pe atsühü, a-le kekvu khipe atsü kehügü.

⁶Npugü le aka zo, “A gogü, ale ngenyu thatho gonkvu kethyü nmele binzun. Nle Israel temi nrhokelo nyu penso keshü nti mvule, ale nno senye dan eben nme ko thyü shüti-- kazü aphu no kenilo nrün genyu.”

⁷Israel nyu kenshün Sunggigü lo kenikelo gü le kemeni la lo tsipwen dan le ntsü kela gü, lo kekvunyu dan gogü ka zo: “N hoshü kela raja danle hyuti lo nkerhvu genyu anyugun le soti; ” Tsühontse ti, kechamvu Npugü le a-gogü kejülo; Israel kenshün Sunggigü le a-le zoshwikeshü dan zen hünyo.

Jerusalem zen niryü kelo

- ⁸Npugü le a-temi dan ka zo, “Nkenilo nrün gwünkho le ryülo ale akenyü pe nteshati lo nle kekeche kehi kenishüti. Ale n rikhun lo nno loti lo ngen temi aphu zen-o kejozen loti. Ale nno ntsoka yhun mvu kela kazü nyu tsü yhun nilo ti.
- ⁹Ale donyu ka, ‘Chwilo!’ lo kezün nyu kebin nyu no, ‘Kebengü nyu chwiryüla lo!’ tse zoti. Anyugun le tanyü le rincho ki a-chvülo tyü kehü hontseti;
- ¹⁰anyugun le nnyon nmvue teri loho. Tsang kethyü nmvue kazü kesi kenyün no anyugun nthü loho, kechamvule anyugun kesogü le tsontsin hüti. A-le anyugun tsontsin zen-o zükenthün bin nyu güti.
- ¹¹“Ale tsonda thyü pe kazüthun dan nken shüti lo atemi dan no njwen nrün tson nme ndo shüti.
- ¹²Atemi ju le tsonthon ki ryüti, teso ki lo npho kipun, lo tesinzin Aswan ki.”
- ¹³Lüthyülo, tsangdan! Sherhün-o senlo kazü! Kazüthun dan no lüthyü chwiryülo! Npugü le a-temi no ketegvü loti; a-temi kenjünthyü kebin nyu njün shüti.
- ¹⁴Ai Jerusalem nyu temi le zo, “Npugü le agun khela! A-le agun nmhin laso.”
- ¹⁵Tsügenyu Npugü le tsü kenio, “Nyeginyu le a-nyu nmhinla lo a-le nnyu keshü gü so mvula logwa ole? Me jvü nyu nmele a-nyun nmhinla hü yatse-e Ale hagn nmhinla loho.
- ¹⁶Jerusalem, ale thame kae n-nmhin loho! Ale nzan pe abenje nyu thu laso.
- ¹⁷“Nthyü ketseni shü nrün nyule whütse ryüjüso, tson-o nke kehünyu le tinlati.
- ¹⁸Kerükeri-o tha thyükebin nrishülo! Ntemi dan le kaki ryüla titse kequen binso! Ale rhünkehü Sunggigü ketsin, nle n temi genyu nsü pvü ti, shenhügi le kontyü pfüo a-sü kethyü hontse ti.
- ¹⁹“Hagn kazü le nkelao khela-- ai ntsoka we tsüle ryüo tsünyu yhun titse kebin nyu genyu nrün sa lati. Lo hagn nke kela nyu dan tsüle nithen ki tin lati.
- ²⁰Hagn temi me kazü kechaki nnyu kelonyu le khenyüme hagn ka hihontse zosoti, ‘Kazü higü le shenri laso-- agun le yhun nrün genyu kazü sensin mvulo shvu binle!’
- ²¹Tsüselo hagn le hagn nthon-o, ‘Senyu le agenyu ntsenyu hidan zenshüyo? Ale anyu nmhen lao zenniloho lale. A hülao me kazünyu bintinla-- Segü le ntsenyu hidan lüyi shüyo? A npvü khepe binkelale-- ntsenyu hidan le dikipon ryüyo?’ ”
- ²²Aphuso kekvu Npugü le a-temi ka zo: “Ale senye ka zensü thyü shüti, tsonlo tsüdan le hagn nyenyu zen-o kaki ryüti.

²³Rajanyu le hagun pvü hontse, lo rajaginyu le hagun jvünyu hontse ti. Anyugun le hagun mhundyü nkhün-o hagun rühvuti; tsüdan le anyugun thyüketsenyo sao hagun kerhvu pe teshati. Tson-o hagun le ale Npugü letse sha loti; lo akeche khwen kehünyu nme no a-shesela loho.”

²⁴Nle shüpahü nyu hon seü lo gwa ole? keda rigwa kemvu ben nyu donyu kenishwilo gwa ole?

²⁵Npugü le kenio, “Tsühontse thyü shü güjü nyo. Shüpahü ben nyu dothyü kebin nyu zentin la, lo kekvu gwakemvu nyu hon seülo lati. Ale nzen kega kehünyu zen kega ti, lo ale n nyenyu kenishwi loti.

²⁶Ale n nshwen kehünyu no khinyunyu kedushvu lati; anyugun le nthün lo temi dukeshvu nyu nzeü lati. Tsonlo temi aphu ale Npugü, hagun kenilo lo hoshü kehügü letse shalo ti. Anyugun le ale Israel nyu kekvu Sunggigü letse shalo ti.”

Isaya 50

¹Npugü le zo, “Hagun kerüchün we ale pechenyu le a-nyu khekela hontse atemi nila letse hüle? Tsonlo, khekela lesü dikila? Nkerüchün we ale nkhipe temi nme le a-nyenyu lope do hontse jwenkehü nyu hontse jwenla letse hüle? Tson mvule, nkemu genyu nle dothyü tinkela gwenzin; nle tejvü gwenkerho genyu nnikela ntile.

²“Nyuthyüo a temi dan le ale anyugun keni titse kegü ka ajo kenimvula la? Nyu genyu ale anyugun ko kethyü ka khin mvula? Ale kvumvu shüo anyugun keniloho ole? Ale ahza nme khishüo zida no sinla lo züri-e no sinla, tsünyu tsehü no zü kendi nyu sila logwa le la.

³Ale tsang-e no zün lao, kesinyu genyu nyun gwamvu kebin hontse la logwa le.”

Npugü gogü le jokezen

⁴Aphu so kekvu Npugü le ano zo mvulo keshvu pe a senthyüshü, ano nyun nkhi kehünyu thyü nkoshü nrün genyu. Lonyütsen a-le ano a-senkethyü jo nyülo nyüho shü hünyo.

⁵Npugü le tha shakekho kegwa pe atsüshü, lo ale a-nrenla mvu nmvue a-nrhila mvu.

⁶Ale aseren pvü pe avü kehünyu tsü, anyugun le anshwen, a sakühü jwi lo nsü pe amhun di-e ale tsüdan khin mvu le.

⁷Anyugun le a kemeni-e ale kejo lamvu, Aphuso kekvu gü le ache kehü genyu. Ale amhun kvuo anyugun nyhen hünyo. Ale kemenila kemvui letse shabin,

⁸Sunggigü le akhoka kebin genyu, lo a-le ale njü letse shaloti. peha le pecheo a nmulo gwale? Nnyi kengüo jokekerabin nyu gü tile! A-no kenkhin jodan senryüta!

⁹Aphuso kekvu Npugü le ajün zoti-- tsonlo següle ale mule tse lomon? A nkhin kehünyu aphu tinlati, tsüdan aphu nyu le tyükela phi hontse ndi lati.

¹⁰Hagun Npugü rühvu kehünyu lo a-gogü jo zenkehünyu aphu, hagun le gükehü tson le tsen kezen thyü bin logwa, ai Npugü tenyenlo, lo hagun a-gen binlo.

¹¹Me nke titse tedo rhikehü nyu aphu anyugun le rhikehü dagü nyu che lati. Npugü le a-npvü tsüno thyü lati; hagun le kenjün kethyü ketetsin tenoti.

Isaya 51

Jerusalem nyun thyü nbwen keshü jo

¹Npugü le zo, "Akhwen nyülo, hagun kenilo kenyü nyu, kekeche genyu aki ryü kehünyu. Hagun le chwikeryü tsonye gü, nyu hagun tsokelo tsü rüchünlo.

²Hagun le anyugun gen chwikeryü hagun shübonyu, Abraham, lo Sara rüchün shülo. Ale Abraham kokelo ka a-nyu ndi, ai ale jochüpe a-tsüo a-nyenyu no binlo; lo a-tsipwen no swülobu keho thyü shü.

³"Ale shwikenjün pe Jerusalem lo nkekela rünyi tsügü nyu keyhun nyu hishüti. A-kazü le kesin yatse-e, ale tsü lope chwi thyüla ti. Ale Eden nyu chwi thyükeshü hontse. Shekerhün lo nkenyü no tsünyu binti, lo chekeno lo keshwenlü thyüpe aki shüti.

⁴"Akhwen nyülo, a temidan, ale zokebin khwen nyü shülo; Ale senkethyüjo khipe senyen dan tsü; ajvu dan le keben senryüo tsüdan tsüti.

⁵Ale whütse ryü anyugun kenilo lati; ale kvulo nrün jon gü nni laso. Ale senye dan so kekvu sen ti. Kazü nithen ki kebin dan le akhwen bin; Tsüdan le ano anyugun kenilo nrün nrin-o khwen binnyo.

⁶Tsang dan nrishü lo kazü nyu nrishülo! Tsang dan le mah kekhu hontseo ndilati; kazü le phi hontse renlati, lo a-temi aphu tekhu temhu hontse sikü lati. Ai ale senryü titse kebin kenikelo gü we kethonthen ti, ale kvukelo le kenithyü la loho.

⁷"Akhwen nyülo, kenjü shakehü nyu, lo a senkethyü jo lope anyunki shü kegwa thyü pvü kehünyu. Mele hagun nshwen lo hagun kemeni-e nshvu nya,

⁸anyugun le tsemeü le tyükela hi hontse ndikelai le! Ai ale kenikelo senryü nrüngü we kethonthen; lo ale kvukelo gü tsüle gwünkho aphu binti."

⁹So-o, agun cheshülo, Npugü! Nkekvu sen-o agun keni shüta; nduka hontse kekvu tsü sen shülo. Züringi Rahab duthüdurü kelagü tsüle nle.

¹⁰Zida thyü nsin kela gü tsüe nle lo tsünyu tson thyüshü, nle kenilo kelanyu no pfüthülo nrün genyu.

11 Nle kenishwilo kela danle shekerhün thyüo Jerusalem tilo ti, shekerhün genyu lüthyü lo sen-o gun ti. Tsüdan le kethonthen anyugun kenyüti, nyun kenjün kethyü lo nyun gwakemvu shamvu tse binti.

12 Npugü le zo, “Ale nthyü nkoshü kehü güle. Nyuthyüo sila kehü temi nshvu mon, a-le tehen nye yhunthon hü mvule?”

13 Nle nthyü keshügü tsangdan sükhun keshü lo kazü gü binjwen keshü Npugü nmhinla se ole? Nyugenyu nle a-zin tse n nshwen kehü, n nkela titse kebin nyu nyunkenthün nshvuo nkenzü bin hü nla? Anyugun nyunkenthün gü tsüle thame nkesü loho so.

14 Dothyü kebin nyue whütse hoshüla ti; anyugun le yhunthon lo tyütsülo kegwa apu hyuloti.

15 “Ale Npugü, n Sunggigü; ale züda bokennu shü lo a-kentyü no nhoso. Azan le kekvutsin Npugü!”

16 Ale tsang dan sükhun shü lo kazügü binjwen shü; ale Jerusalem ka, ‘Nle a temi! Ale senkethyü jope ntsüshü, lo aben pe n ntsen hünyo.’ ” tse zohü.

Jerusalem kenjün kethyü kenkhingü

17 Jerusalem, chon solo! Chon sorryü-o solo! Nle shaja honpen gü tsü-o nzeü laso tsüle Npugü le a-nyunthün-o pe nketsü; nle tsü tsükelo ka kezeü kego la.

18 Nme-e ntsontsin nrün ndi, ntemi dan nyu nme nben sü keloi ndi laso.

19 Kenke jünhvu le ngen tsü laso: nkazügü le teri no nkela, lo ntemi le khün bin. Mme n njünkeho ndiso.

20 Tsonda apu quen ka ntemi ju le pesio ketokü bin laso; tsüdan le thyüjen le thyükehünyu joh ka minkelo hontse laso. Anyugun le Sunggigü nyunkekhü kekvu gü sha laso.

21 Jerusalem temi kenjünthyü kebin ju, kenzeü nyu hontse kezeü kego kebin nyu,

22 Npugü, n Sunggigü le nnopen-o zo, “Ale anyunthün-o pe nketsü honpen gü khilo la tiso. Nle tsüo keze kego kehü zugü tsüsin mvuso.

23 Ale tsügü tsü pen pe n nshwen kehünyu nno tsonda nyu chelao nlope tha nshün kemvu hontse kedü kela nyu tsü lati.”

Isaya 52

Sunggigü le Jerusalem kenishwi loti

1 Jerusalem, nko lo gon nilo! Sunggigü nyida kenshüngü, phinya kenshwe benlo gwenlo! Sunggigü shakemvu nyun no n khinrun nyu niyüryü loho so.

²Nmin pfü kezen shwilo, Jerusalem! Kempfü nyu solo-o n rajakhün gen dunlo gwün! N phin pvü kebin rongü pfüshwi lalo, Zion temi dothyü kebin nyu!

³Npugü le a-temidan ka zo, “Hagun le medo thyükelo ka, pisa pe hagun min thyü mvu; tsühontse thame pe shüo hagun zen chwiryü loho.

⁴Hagun le Ijpt kazünyu tesin hontse yhun kethyü kae hagun npvü hagun kenda thyü gü; Assiria le tenge tse hagun sen tin-o thame pe hagun min thyümvu.

⁵Ntsoka Babilon nyu tsü gwenzin bin: Hagun le medo thyü bin, lo thame pe hagun min thyümvu. Hagun so kekvu kesen nyu le a-zin tse ketekho ketesüo a sü kemvu thyü hünyo.

⁶Ryükejü ki hagun le ale Sunggigü, lo ale hagun ka zoshü letse kethyü shaloti.”

⁷Lilonyu le gwaketho jolo sen-o kazüthun pfüthü ryü kejü ditsü khi-e shwi gwa yo! A-le kvukelo rüla zo-o Zion ka, “N Sunggigü le raja thyü binso!”

⁸Nyidagü rikhun nyu le khwen shwi bin nyo, Shekerhün thyü kengüo lüthyü binnyo! Anyugun le anyugun yhütyü pe Npugü le Zion ki niryü kejü hyuti!

⁹Shekerhün lüthyülo, Jerusalem nyu nkekela bin dan! Npugü le a-nyidagü kenishwi shü lo a-temi nyun thyü nbwen shüti.

¹⁰Npugü le a-kenshün kekvu gü sen ti; a-le a-temidan kenilo, lo kazü aphu tsü hyuti.

¹¹Babilon nken ketsin thyülo, hagun kershvuka nyu kanyü pfü kehü nyu aphu! N shünkemvu kanyü nme-e kesü nya; hagun ntsen kenshün bin-o chwilalo.

¹²Hile hagun le nyhun-o chwi kethyü gwünkho mvule; hagun le nrhi tin titse ndo nya chi. Npugü hagun Sunggigü le hagun tsontsinti lo lizin hizin hagun ntsen loti.

Kenjünkethyü Gogü

¹³Nugü le zo, “Agogü le a-tho nyu gwa kenyelo; mele a-rühvusa loti.

¹⁴Temi kechon le a-hyuo anyugun dun thyüla; a-joja kelu shüla nripe temi hontse mvula.

¹⁵Ai ntsoka we senye kechon le a-nrio dunthyü ti, lo rajanyu le anyugun dunthyüo tha zo nrün ndilati. Anyugun le hyuo shalo hü kemvu peha shalo ti.”

Isaya 53

¹Temidan le zoni, “Segü le agun le ntsoka zo kebin jo tenyen lola? Segü le Npugü kekvu le hinyu kebin hyulo la?

²Npugü kendo le a-gogü no tehen kebwen le kazü kesin ki senchwi keryü hontse. A-ge tha kentsen nmvue kezegwa le bin-o ngun no a-shalo kegwa ndi. A-gen me kenyülo kegwa thame ndi, ngun nsülo kegwa thame ndile.

³Ngun le a-sü mvuo a-kenila; a-le kenjün kethyü lo nyun gwakemvu nyhenlo. Nme a-nrishü mvu-- ngun le a-khipe lihi kemvu hontse khela.

⁴“Ai a-we ngun le kenjünthyü nrün gü tsü pfülo la, kenjün kethyü tsügü tsüle n gun le pfü nrün. Ngun we a-kenjün kethyü gü tsüle Sunggigü shaja nikeshü letse rüchünla.

⁵Ai ngun kemu dan genyu a-le jünla, ngun thagwa kemvu genyu mele a-vü la. A-le shaja pfüo kenjün thyü kela genyu ngun le ponlo, lo mele a-kevü dan genyu ngun thyü ngwa lo.

⁶Ngun aphu tanyü nmhenkela hontsela, ngun nmeme tse ngun kenda thyü tinla. Ai Npugü le ngun kemu khvu pe agen shüla, tsüle ngun aphu pfü kezü shaja khvu.

⁷“A-nchün ndyüsa, ai tsenyo sa tse nyhenlo, a-le jo nme-e zomvu. Tanyü nyu dushvu gükejü hontse, Tanyü hü tseü gü kejü hontse, ai a-le jo nme-e zomvu.

⁸A-tenlo a-jokera lo dushvu titse zen-o tinla, ai nme aphin rüchün mvula. Ngun kemudan genyu a-no sila.

⁹A-lope sika nyu gwakemvu nyu zen-o shü, a-lope kenyanu zen-o sun, ai a-le tejuv nme gwenrho mvu, nmvue kenku nme zomvu.”

¹⁰Npugü le zo, “A-no kenjünthyü kela tsüle akendale” a-kesi le kemukejü senryülo nrün genyu rokethyü le. Tsügenyu a-le a-nyenyudan hyuti; a-le yhunthon ti, lo a-zen akerüchündan thyü loti.

¹¹Kenjünkethyü nyu yhunkela siki, a-shekerhün le bin ni loti; a-le kenjünthyü ja thyü mvu letse shalo ti. Ale a-gen akenyükehü, yhenkethyü agogü le, temi kechon shaja pfülo lati lo ale a-genyu anyugun kemu jü shüti.

¹²Tsügenyu ale kerhvubin nme pe atsüti, bin tsügü le keda lo kekvu nyu dan nyu bin. A-le a-kendasa tse a-keyhun hoshüla lo gwakemvu nyu khvu kenjün lo. A-le kemu nyu kechon sun thyülo a-nyu kemu jülo nrün genyu hi.”

Isaya 54

Npugü le Israel nyu keso

¹Jerusalem, nle nyeginyu nyu kendinyu hontse hü, ai ntsoka we nle sherhün-o lüthyü lo bwenlo gwa. Nle a-nyepvü nyu le a-khehü kemvu nyu nyeginyu nyeki nyu kechon zenlo ti!

²Nle kebin phika gütsü thyü ngolo; a-ron thonkenye shüo dyütun yhen nkolo.

³Nle ntekehun terhi aphu kethün gü loti; ntemi dan le senye kecha le ntsoka nkhensen kebin kazü dan loni lati. Ntsoka khekela nyida aphu temi no swü lati.

⁴Nshvu nya nno keja pfü ni mvuso; nle kemeni nilo hosu. Nle nyegibwen thyü ketse ka keja kemvu tho thyü kehü nmhinla, lo maginyu hontse nyuketsemi tsü shamvu lati.

⁵N nyhunkeshügü le nnyepvü hontse-- A-zan le kekvutsin Npugü. Israel kenshün Npugü le nkeni loti-- a-le kazü aphu so kekvu kesengü.

⁶Israel, nle nyegibwen nyu, a-nyepvü le a-khelao a-nyukenjün thyüsa kehünyu hontsele. Ai Npugü le nkonio nka zo:

⁷“Ale keshanyu jaka nkhela; ai nshwi njülsa tse nzen niloti.

⁸Ale gwünkho keshanyu ka anyuntao rani la, ai kethonthen akeso pe ntesha gun ti.” Nkenilo kehü Npugü le tson zo.

⁹“Noah gwünkho ka ale zü lope kazü kemini mvu sele tse zo. Ntsokae nge anyunta mvuso tse zobin nyo; ale nrho nmvue shaja pe ntsü mvuso.

¹⁰Kazüthun lo rincho dan le nnun lae ale nkesogü tsüle ndila loho; ale nzen-o kengügwa titse kejozenkelo tsü kethonthen zenhüti.” Nso kehü Npugü le tson zo.

Ryükejü Jerusalem

¹¹Npugü le zo, “O Jerusalem, keche kendi, kenjünthyü kebin nyida, nme-e nnyun thyü nbwenlo kegwa kendigü, ale tso min ketsen pe nbinjwen nishü lati.

¹²Ale rubi pe ntsokhwen khwen, mah kenshwen hontse tso lope nkhinrun thyü, lo tso min ketsen pe nchwida khwen shülati.

¹³“Ale ntemi senthyü shüti, tson-o gwakenyekelo lo nyunkebwen pe anyugun tsüti.

¹⁴Kenjü lo joketsin kesen le nthü nko shüti. Nle kenshwenkenyhün lo kenshvu shamvu loti.

¹⁵Segü le nwhen hüyo, a-le azen kegwün sha mvuo thyü hünyo; nzen kega kehü güle che lati.

¹⁶“Ale tegi kechanyu rhenshü, a-le mah thyüo tsünyu teri kanyü chalo hünyo. Ale shüpahü nyue rhenshü, lo anyugun le terikanyü tsü sen-o me dushvu hünyo.

¹⁷Ai teri kanyü nme-e n nthü loho; nle n nshwen kehünyu aphu jo keni loti. Ale agonyu dan nopen, lo kvukelo pe tsünyu tsüti.” Npugü le zo laso.

Isaya 55

Sunggigü le shwikenjün khikeshü

¹Npugü le zo, “Teri kehünyu aphu no ryülo-- hiki züle bin le! Ryülo, pisa kendi nyu-- shye hei tyülo! Ryülo! vain zu lo nyüzü heilo-- nle tsü min thyü loho!

²Nyuthyüo ketegvülo hü kemvu hon genyu pisa nke bin mon? Nyuthyüo njongwen-o nnyon bintila? Akhwen nyüo akezo thyüta, tsonlo nle ketyüketsü kegwatsin hyuloti.

³“Atemi dan, akhwenyüo aki ryüta; aki ryülo, tsonlo hagun le kerhün hyu loti! Ale hagun zen-o kethonthen genyu kejozen lo ale David ka zokenjü jochüdan pe hagun tsüti.

⁴Ale a-no senye dan sharhi lo tsonketsin gü thyü, lo a-gen akekvu pe anyugun hishü.

⁵Ntsoka nle senye kechadan koshü; anyugun le gwüingwa nsha mvu, ai anyugun le nzen-o kerhünla titse tinryü lati! Ale Npugü, n Sunggigü, Israel kenshün Sunggigü, ale hidan aphu thyü shüti; Ale kerhvu lo zankechwi pe ntsüti.”

⁶Npugü ki rani ryüo a-ka hilo, a-le kho nni ketseka.

⁷Serikemvu nyu no anyu keyhun jvü khela lo anyu kerüchün dan kelulo. Anyugun no Npugü, ngun Sunggigü ki rani ryülo; a-le shwinjünsa lo nmhen-o kemu jüshü ti.

⁸Npugü le zo, “Akerüchün le hagun kerüchün hontse mvu, lo atson dan le hagun tson zen-o kekho le.

⁹Tsang le kazü nye tetso kethyü hontse, atson lo a kerüchün dan le hagun nyeki tetso kvule.

¹⁰“A jo dan le khütso lo tsangkenri kazü ntsen titse tsangge tsü keryü hontse le. Tsüdan le thatsü no tsülo, lo thatsü lo ketyüketsü khishü hü.

¹¹Tsühontse ale kezo jo-- tsüle a tharhi thyü mvula loho; lo tsüle ale thyü lotse keshü aphu thyüti.

¹²“Nle n kenyüo Babilon nkenlo; lo nyun bwenye tse nzen-o nyida gü nken lati. Kazüthun lo rincho dan le sherhün-o lüthyü, lo senbin dan le anyugun kenyüo senti.

¹³Ntsoka nchora le kebin bin nyu supress sen; lo murtel sen le tsehü bin nyu yhunti. Tsüle kethonthen bin nrün zansü nme, lo tsüle, Npugü ahigü le thyükeshü tho rüchün nikelo thyüti.”

Isaya 56

Sunggigü Temi Dan Tsüle Senye Aphu Pe Kerhün ti

¹Npugü le a-temi dan ka zo, “Ketsin lo kenjü tho thyülo, kechamvule ale whütse hagun kenilola tiso.

²Ale jochü pe a-zintse Sabbath jon zen lo tsü bonrhula kemvu nyu tsüti.”

³Tesin kechanyu Npugü temi zen-o kerhün kelanyu no hihontse zonya, “Npugü le ano a-temi zen-o rüshvu kemvui le.” Pechenyu a-tsigwen kelanyu, a-le a-nyu hyu kemvu genyu Sunggigü temi thyülo kemvui sele tse rüchünlo shvu.

⁴Npugü le tsü hontse kethyü nyu ka zo, “Nle a rühvuo Sabbath zen, akenyü tho thyü lo nnyun ketsin thyüo ale kejozenkelo then hü yatselo.

⁵nnyenyu le kebin nyeki-e nzan no akershvuka nyu lo atemi dan nyu binthon ti. N-nmhinla loho.”

⁶Npugü le tesinkecha, a-temi thyülo a-so lo a-lothyü, Sabbath zen lo nyunketsin thyü a-le kejozenkelo then hūkelanyu ka zo:

⁷“Ale hagn zen ryüo a rincho kenshün, Zion kishü, a kehi kanyu shekerhün pe hagn tsü, lo hagn le rotho thyüpe a kershvubin gen keshü dan-e loshüti. A kershvu ka lope senye aphu genyu kehika letse koti.”

⁸Kekvutsin Npugü, a-temi Israel me rünyi ki tinkela nyu zenkeryügü le temi kechae zenryüo anyugun sinti tse zo njü.

Israel temi dan nkhin laso

⁹Npugü le tesin kechaki senye dan no tehentyü hontse ryüo a-temi dan nkela lotse zolaso.

¹⁰A-le zo, “A temi dan ka petsü binlo tse zoshü nrün sharhi aphu yhä le po laso! Anyugun le thame shalo mvu. Anyugun le khun kemvu ka kekhwen tehi hontse le jüo a-min nmin kehü gwün zin. A nyugun le jü kvuri laso!

¹¹Tsüdan le tsenkeshvu hi rünyun lohü kemvu hontse. Sharhi hidan le thame sha kekholo hümvu. Anyugun aphu anyugun kenyü lo kechwigü nti fü bin laso.

¹²Kenzeü nyu hidan le kenthon-o, ‘Ngun zu peha fülo-o, tsülo kegwathen tsülo tile!’ Senduki le nthu nyeki gwakvu kethyüi le!”

Isaya 57

Israel Teromen Kezü Kershvu Nkhin laso

¹Temi kegwanyu le silae, mele shamvu nmvue rüchün mvula hünyo. Ai anyugun we silo kenke le anyugun gen ryülo hoso.

²Kegwa thyüo yhun kehü nyu le kesinyu kebwen lo rüyü tinla ti.

³Ai hagn kemunyu, hagn jo kera nrün genyu, ryülo! Hagn we temvunyu, keyülanyu, lo keyüla chün ketyünyu nyeki gwakvu mvule.

⁴Hagn le segü zope keyü thyühü nla? Hagn kenkunyü segü shwinyü hü ola?

⁵Hagun le nrho kenjü senbin pha ka thyümi kenyü tho thyüo kenya tero rüshvu hünyo. Hagun le rinyu zhe khoka tsonye kü nyu hagun nyenyu dushvu pe rüshvu hünyo.

⁶Hagun le tsünyu tsokenshwu khilo-o pe tero hontse rüshvu hü. Hagun le zu ja pe tsüdan rüshvu lo shye kershvu tho thyü pe tsüdan tsü hünyo. Hagun we ale tsühontse kethyü nyu a kenyühü letse bin le?

⁷Hagun le kazüthun ketetso ki küo hagun thyümi kenyü thyü pe rüshvu hü.

⁸Hagun ka khenpvü nyuzin teromen pe zansü nme thyü njü hü. Hagun le akhela; hagun phi yhünlao hagun sonyu zen-o no keda gen kügü jü tinla hü. Tsügenyu hagun kenyügü thyü hünyo.

⁹Tharün kenyi lo terzü pe hagun nyenlo-o tero molek rüshvu titse güla hünyo. Teronyu füo rüshvu nrün ge nyu hagun le lilonyue nipe nithen ki, kesinyu kazü keti-e shühü.

¹⁰Hagun tero kecha füo hokeli hü, ai khela hü mvule. Hagun le teromen zansü dan tsü kenko khipe hagun tsü hü nle tse rüchün-o hagun tson rüzila hümvu.

¹¹Npugü le zo, "Tero hidan le dihontse kethyü letseo hagun le nshvuo aka nku lo a nmhinla hü nla? Ale matse binthon kelagenyu hagun le a rüshvu mvula sele?"

¹²Hagun le thyükehü gü tsüle njü letse hü, ai ale hagun tho pe ndolao hagun teromen dan no hagun chemvu lati.

¹³Hagun le kekeche hi kethyü ka hagun teromen dan no hagun keni shüta! Tsangkenbu nme le tsüdan whensen tinkelai. Ai atenyen kehü nyu we no kazü hinyu yhun-o a kershvu kanyu a rüshvuti."

Sunggigü le keche lo thyü ngwa titse zo kenjü

¹⁴Npugü le zo, "A temi ju no aki rani ryü lalo. Anyugun tson kekkin aphu khila! Tsonda thyüo ndo lolo!"

¹⁵"Ale ketetso lo kenshün Sunggigü, kethonthen kehügü le. Ale ketetso lo kenshün binki hü nyo, ai tsenyo lo a-nyun kelu-o yhunkehünyu no ketenyen lo sidyü hyunilo nrün genyu tsüdan-e zen-o bin hünyo.

¹⁶Ale kerhün khipe atemi tsüshü, lo ale a-zintse anyuntao anyugun nkhin bin loho.

¹⁷Anyugun kemu lo tsenkeshvu genyu ale anyuntao shaja pe anyugun tsüo khela. Ai anyugun nyunrüo anyugun tho gü thyübin gwünzin.

¹⁸"Ale anyugun tho hyu laso, tson-e ale anyugun thyü ngwa shü lati. Ale anyugun tson rio anyugun che shü, lo nyungwa mvu kebin nyu nyun thyü nbwen shüti.

¹⁹Ale nyun kebwen pe akhoka kebin lo nithen ki kehü apfu tsü hü! Ale a temidan thyü ngwa shüti.

²⁰Ai temi gwakemvu nyu we matse bin hü kemvu zida a-kentyü le sun tinla mvuo nshün kemvu lo dyükenta chün pfüryü kehü hontse.

²¹Kemunyu genyu we thame nyun kebwen ndi,” Npugü le zo.

Isaya 58

Kenyen ketsingü

¹Npugü le zo, “Sen tetsolo kegwathen senshülo! A temi Israel nyu ka anyugun kemu pe zoshülo!

²Anyugun le atson shalo lo ajvü zen nyü bin letseo khenyütsen arüshvu hünyo. Anyugun le ano tejvü kenjü dan pe anyugun tsü lo akershvunyu anyugun kenyü letse zohü nyo.”

³Temi dan le ketso-o, “Npugü le shahü mvulo nyuthyü le tseo nyen bin mon? tso zohü nyo. A-le tsü swümvulo nyuthyüo tyütsü mvu bin tila?” Npugü le tsüdan ka zo, “Ketsin güle, hagin le nyenkethyü ka hagin kechwü gü füo hagin lokethyü nyu nshwen lahü.

⁴Hagin le nyen kethyü ka hagin jvu gwamvuo ketsin kega hünyo. Hagin kerüchün le kenyen hihontse kethyü nyu ano hagin kehi nyüshüti ado tse hüle?

⁵Hagin le nyenkethyü ka kenjün thyüo hagin pe no jonyü hontse nkhünla, lo ronphi pe lashüo jonbü gen yhon bin hü. Hagin tsühontse kethyü lope kenyen letse hüle? Ale tsü hontse kethyü nyu akenyülo ti ado tse hüle?

⁶“Kenyen hihontse kethyü le akenyüle: Me kenshwen ron lo joketsin senkemvu gundakekhen dan shwülo kenjünthyü kebin nyu no rüyülo.

⁷Nketyüketsü pe nnyon kehünyu kenjün tyülo, lo nka khinshe pe ka kendinyu tsü, lo phinya lope kenyhün nyu nbenshü, lo nshvunyenyu che mvula nya.

⁸“Tson yatselo akekenyü le lonyü yhüko keben hontse hagin gen benshü lo hagin tejün shvu dan no whütse gwalo lati. A-zin tse hagin zen-o hagin keni shüti; akekvu le hagin hunpfü bin ti.

⁹Hagin le hilo hagin jo keni shü. Hagin le ako shülo ale hagin keni shüti. “Hagin le mekenshwen, metsin kethyü lo gwakemvu kezo khela;

¹⁰ketyüketsü pe nnyon kehünyu tsülo, rhokedyü nyu shwenshwi lo; tsonlo kezen hagin hunpfü kebin dan tsüle kelupe nhennyu hontse lati.

¹¹Lo ale a-zin tse hagin tsontsin lo tha kegwa pe hagin no ketegvuti. Ale hagin no kvu lo gwa binti. Hagin no zü kechon le kebin chwi hontse, lo tsunthüla hü kemvu zükenthün bin hontseti.

¹²Hagun temidan le nduka nke kela, thyüni, lo binkegwa when gen thyüni küti. Hagun lope chwida bonshvu kela khwenikelonyu lo ka kechakela thyü nikelonyu le tseti.”

Sabbath zenkelo genyu jochü

¹³Npugü le zo, “Hagun le Sabbath jon kenshün zen lo tsü nyü hagun kechwigü thyü tinla mvu yatselo; hagun le akenshün jon rüchün tetso, lo tsü rühvuo tsünyü njwen mvula, thatho thyü mvu, nmvue jo zozü kemvu zomvu yatselo,

¹⁴hagun le alokethyü genyu shekerhün hyu loti. Ale kazü aphu no hagun rühvu ti, lo hagun no ale khipe hagun bon Jakob ketsü kazü nyu hagun kenyü loti. Ale Npugü, ale tsü zolaso.”

Isaya 59

Sidyükesagü le temidan kemu nkhinkeshü

¹Npugü le kvumvu sao hagun kenilo ho nmvue a-nyetin rügü rilao hagun le keche kehi khwen nyülo mvu letse rüchün nyalo!

²Tsüle hagun kemu dan genyu a-no hagun khwen nyü mvula hü. Hagun kemu dan npvü hagun le Sunggigü rüshvu titse keso ka hagun sükho la kehü gwünzin le.

³Hagun le kenku nyu tha gwakemvu kethyü lo me dukeshvu nyu tsü thyü zü laso.

⁴Hagun le jokera nyu güe hagun kenjü hyulo mvu. Hagun le jokera nyu kvulo nrün nku hü nyo. Hagun le me kecha titse tedo rhi hünyo.

⁵⁻⁶Hagun le tedo gwakemvu rhikehü dan tsüle peri kerhu zü hontse le. A-zü ka shülo peri le chwiryü hünyo. Ai hagun tedo dan we hagun genyu thame kegwa thyü shü loho-- tsüdan le kenterokaron hontse a-min ndi!

⁷Hagun le a-zintse gwakemvu rhi lo tsü khwenlokeho thyü hünyo. Hagun le kegwanyu dushvula nrün hümvu. Hagun kegübin aphu nyu tha nke lo kecha kela la kvuri,

⁸hagun le kebin ka we nme bin lo mvu. Hagun tho kethyü aphu njümvu. Hagun le tson njükemvu then lo tsütson then kehünyu nme nyun kebwen sha mvu.

Temi dan le kemu zoshwi kethyü

⁹Temi dan le zo, “Ntsoka we nyu genyu Sunggigü le agun nshwen kehünyu ben nyu agun kenilo mvu hüyo shalaso. Agun le keben nyu tsonchükelo nrin ai kezün ntila,

¹⁰lo agun le yhükeponyu hontse keseü hü. Nhenyue khejegwen hontse agun pha nsü, kesinyu kazü kezün ki kehü hontse.

¹¹Agun kershvu pe agun tson rüzila. Sunggigü no agun nshwen nyhün lo thyüzükehünyu ben nyu agun kenikeshü khwe bin, ai thame thyü mvu.

¹²“Npugü, agun le nmhundyü nyu thyüzü sa laso. Agun kemu le agun nkhin bin laso. Agun le tsü apfu shapetsü bin nyo.

¹³Agun le n nren, nkeni lo nsithen nyümvu laso. Agun le me nshwen tinlao nkipon rani laso. Agun kerüchün le ketsin mvu lo agun joe nku.

¹⁴Joketsin gü temi dan nyu pha nsüla, lo kenjü gü le agun kho nnilo mvu laso. Ketsingü le temi dan nyu ndi laso, lo joketsin kesen le a-bin ndi laso.

¹⁵Joketsin kezo nyu rhoru kela genyu gwakemvu kethyü nyu a-kekhe kelo nyu le thyüzü kehü hontse laso.”

Npugü le a-temi kenishwilo nrün ndobin

Npugü le tsü hyu, lo ketsin kesen ndi kela genyu a-kenyü mvu laso.

¹⁶Nme-e mele nshwen kehünyu keche kelo min hyu mvu kela genyu a-le a-dun thyüla. Tsügenyu a-le a-npvü a-kekvu nyu tsüdan kenishwi shüo kvulo lati.

¹⁷A-le ketsin kesen pe teribola hontse lo kvukelo pe tegi peren hontse pvü loti. A-le shaja pe njü kemvu nyu temi no kenjünthyü kela nyu khün lo-o tha thyü kenjü la nrün genyu kenko khiben lo lati.

¹⁸A-le a-shwi kerüchün dan tho kendyü ka shaja pe a-nyugun tsüti, tsüle kazü nithen ki kebin nyue.

¹⁹Nphozin gü nkhün keti temi apfu a-kekvu keda nshvuti. A-le züri zü keda lo tsangkenbu kekvu hontse ryüti.

²⁰Npugü le a-temi ka zo, “Ale Jerusalem nyu ryüo hagun nokhinlo lo kemu nyu ranikelonyu apfu keniloti.

²¹Lo ale hagun zen-o kejozen bin nyo: ale akekvu lo senkethyüjo pe hagun no kethonthen hagun hon thyü lotse khishü laso, tsügenyu ntso ka genrho hagun le ajo zen lo tsüpe hagun nyenyu ju nyenyu dan no kenthon zen hü lotse senthyü shülo.”

Isaya 60

Siki Jerusalem Le Zankechwi Thyü Nrün

¹Jerusalem, so-o yhäko hontse benschülo; Npugü zenkechwi le ngen ben bin laso!

²kezen le senye kechadan sun lati, Ai hagun gen we Npugü keben le binti; A-ke kekvu kebengü le nzenbinti.

³Senye dan le nkeben kho nni ryüti, Lo raja dan le n jon keshün gü le benchwi ryü kejü gü ki ryüti.

- ⁴Hagun tekho nyuthyü binyo nrishülo: N temi ju le ka ki ryüla titse kequen bin laso! Nnyu peche dan le nithen ki bin-o ryüti; Nnyu tenunyuju le ntsenyu hontse mele anyugun penti.
- ⁵Nle tsü hyukeshü ka nsherhün sa lati; Nkenyüo ndün soti. Senye dan kenya sen-o nki ryü; Lo Züda pere kipun anyugun kenya le nki ryü lati.
- ⁶Midian lo Efa kipun ut danda le nki ryüti. Anyugun le sheba kipun suna lo rünkegwa sen-o ryüti. Anyugun le Npugü le thyükesü jolokegwa zoti!
- ⁷Kedar lo Nebaioth tanyü aphu pe kershvu thyü titse sen-o nki ryüti. Lo pe Npugü kenyü thyü nrün genyu pe kershvubin gen rüshvuti. Tson-o Npugü le hi mhundyü nyeki a-ka no zen kechwi thyükvu shüti.
- ⁸Nmha hontse tin, Lo nsu le kaki ryü keju hontse tsüle nyula?
- ⁹Tsüdan le kazü nithen ki zürun dan, Sunggigü temi dan pfüo ka ki ryüju nyo. Tsüdan le rakagi lo suna pfüryü ju nyo, Npugü Israel kenshün Sunggigü zan rühu nrün genyu, A-le senye aphu no a-temi rühu lotse laso.
- ¹⁰Npugü le Jerusalem ka zo, "Sinrünyi kecha dan le nchwida khwen niti, Lo anyugun raja dan le nlo thyüti. Ale anyuntao shaja pe ntsüşü, Ai ntsoka we ale kerhu lo shwikenjün pe nhishü tiso.
- ¹¹Nhenyu lo kheje-e nkhinrun le khinshe binti, Senye raja dan le, Anyugun kenya sen-o nki ryü nrün genyu.
- ¹²Ai nlothyü hü kemvu senye dan we Nkeshü lati.
- ¹³"Jerusalem, nthüni nrün genyu Lebanon chün nyu senkegwatsin dan, senhü, Juniper lo supress sendan pfüryü ti. A kershvuka thyü kezegwa sa, Lo nyida gü thyüpe gingvü la nrün genyu.
- ¹⁴N nshwen kehü nyu nyenyu le ryü Nkhün-o kerühu pe ntsü ti. Lo gwüngwa ka nsüşü mvu kela nyu aphu n pha ka n rüshvuti. Anyugun ben lope, 'Npugü Nyida gü,' lo 'Israel kenshün Sunggigü Nyida Zion, letse koti.'
- ¹⁵"N keli la nmvue n ntsü lao, Nno mele khelao yhun mvu kela nyida hontse mvuso. Ale nno gon lo zegwao Kethonthen shekerhün bin nme thyü lati.
- ¹⁶Nyeginyu le a-nyu nucha kehü hontse Senye raja dan le nleyiti, Lo nle, ale Npugü, nkenilo, Lo Israel nyu kekvutsin Sunggigü le nkenishü letse shaloti.
- ¹⁷"Ale Lazo sunka suna, Tegi lo tesen sunka rükagi lo lazo, Lo tso sunka tegi senryüo ntsüti. Nso kedanyu le n nshweni lohoso; Ale anyugun no ketsin lo kebwen sen-o keda thyüti.
- ¹⁸Gwakemvu kethyü khwen nyü ni loho; Kenke no nkazü kenjün lohoso. Ale chwida hontseo hagun nolo ntsen loti; Ale hagun kenilokela genyu hagun le a shwenti.

¹⁹“N henyu yhäko no n keben thyümü, Nmvue sheh no khejegwün n keben thyü mvuso; Ale Npugü, ale kethonthen n keben gü thyüti; A zankechwi keben gü le n ge ben shü ti.

²⁰N nyun gwakemvu jondan tsüle keni thyü lati. Ale Npugü, ale kethonthen n keben gü thyüti, Tsüle yhäko lo sheh nyeki binthon kvuti.

²¹N temi dan aphu kenjüğü thyüti, Kethonthen kazü gü tsü loloti. Ale tsüdan thyü lo pe senshü, A keda pe aphu hishü nrün genyu.

²²Ndanyu kami kerho lo ketsenyotsin-e Senye keda kekvu hontse lati. Gwenkho gü le ryülo, Ale tsüno whütse thyü lati. Ale Npugü le!”

Isaya 61

Kenishwikelo Jolokegwa

¹Aphu sokekvu Npugü le a-kapu pe a kesü thyüshü. A-le a kejülo-o a nishü Ano jolokegwa senryüo rhokedyü nyu tsü, A-nyukenjün kethyü nyun thyü nbwen shü, Khishwikeshü jolo pe donyu ka zoshü Lo hoshükela pe dokanyu kebinnyu ka zoshü nrün genyu.

²A-le ano Npugü le shwikerüchün nyu so kvulolao Gwenkho le ryüla sele tse zoshü nrün genyu a-le a nishü. Tsünyü Npugü le a-temi kenilo lo anyugun shwikerüchün nyu so kvu loti. A-le ano anyugwamvu kehünyu aphu nyun thyü nbenshü lotse anishü.

³Nyunkenjün kethyü sunka shekerhün lo kenyü kethyü Nyungwa kemvu sunka keshwenlü pe Zion nyu chükebin nyu tsü nrün genyu. Anyugun le Npugü le senkeshü senbin hontse lati. Anyugun aphu kenjüğü thyüti, Lo Sunggigü le thyükeshü thodan genyu mele a-shwenti.

⁴Nduka nkekela nyida dan tsü anyugun le thyüni loti.

⁵A temi dan, Sinrünyü nyu le hagun lothyüti. Anyugun le nsenru dan shwi loti N low tsü lo n vain chwi ntsen loti.

⁶Tson-o hagun lope Npugü peshükedanyu, Ngun Sunggigü gonyu letse shaloti. Hagun le senye dan kenya sen-o sherhünti Lo tsüdan le hagun hon letseo hagun sü thyüti.

⁷N keja kepfü lo n kemeni le ndi laso. Hagun le hagun kazü nyu yhunlo, Hagun kenya le chon kvu; Lo hagun shekerhün le kethonthen bin ti.

⁸Npugü le zo, “Ale kenjü le akenyü lo me keshwen lo tejvü gwün kerho ntsü hü. Ale joketsin nyu atemi dan chün thyü ti Lo anyugun zen-o kethonthen genyu kejozen ti.

⁹Anyugun le senye dan nyu kentsen nme thyüti Anyugun kehyu nyu apfu anyugun le ajochü kepfü nyu letse sha loti.”

¹⁰Jerusalem le Npugü thodan genyu a-kenyübin Shenhügi le a-sunkethyü phinya ben kehü hontse. Sunggigü le kenikelo lo kvukelo pe a nben laso.

¹¹Ntsi le tsü yhunlo tsentsü kehü hontse Aphuso kekvu Npugü le a-temi kenilo ti, Lo Senye tsipwen dan apfu a-shwen ti.

Isaya 62

¹Ale Jerusalem thyü kepeche ti; A-le kenilola kemvuthen ale matsela loho, A-le kvukelo apfu khejegwen mane hontse benti.

²Jerusalem, senye dan le n kvukelo hyu! Anyugun rajanyu apfu n zankechwi hyuloti. Zankeshün nme nyu nkoti, Zan tsügü le Npugü le a npvü khikeshü.

³Nle Npugü genyu kedaperen kezegwa nme hontse lati.

⁴N lope “Khekela gü,” letse ko sin loho so. Nmvue nkazü lope “Khekela Nyugi,” letse mvuso. N zan keshün gü le “Sunggigü le a-kenyü kehügi,” tse tiso. Lo nkazü lope “N kenyüo sunthyükelo,” tse lati. Npugü le nge a-kenyü kehü genyu, A-le n kazü gü nyepvü hontse ti.

⁵N nyhunkeshü gü le selo nmele lünyu phousen nyu nme pe anu thyü titseo zen kehü hontse, N nyhunkeshü gü le nlo ti. Senhügü le senhügi gen a-kenyü kehü hontse, N Sunggigü le ngen a-kenyüti.

⁶Jerusalem, ale nchwida gen rikhun nyu pe bin njü nyo; Anyugun no nhenyue kheje gwen-e matse nya. Anyugun le Npugü le zokenjü jodan pe a-ka zoni mvulo shvu. Tson-o a-no tsüdan nmhinla nyalo.

⁷A-le Jerusalem thyünilo kemvuthen anyugun le a-no rüyü tinla nya. A-no tsü pe kazü apentha no shwen kehü nyida nme thyülo kemvuthen.

⁸Npugü le swen laso, Lo a-le a-kekvyunyu tsü thyüshüti: “N shyé lope n kenrhinyu chvü thyüni loho, Lo sinrünyü dan no n vain zu tsü sin loho so.

⁹Ai nle ntsi shüo gvü kelo tsü tyüo Npugü shwen ti. Vain low tsüo a-sha lülo A kershvuka nyu vain zu tsü ti.”

¹⁰Jerusalem temi ju, nyida gü nken chwilo Lo n temi le rani ryü kejü tson thyüshü lo! Tsonda nme ndolo; tson dan jün kenshün lalo! Zansü nme penso shü, senye dan no shalo nrün genyu.

¹¹Npugü le kazü apfu ka tesha shü bin: “Jerusalem temi ju ka, Npugü le hagen Kenilo titse ryüjüla sele, A-le kenishwilo kela temi dan zen-o, zo shülo.”

¹²Hagun lope “Sunggigü temi kenshün ju,” “Npugü le kenilo kela ju le,” tse ko ti. Jerusalem lope “Sunggigü le sokehü nyida gü.” “Sunggigü le khekemvu nyida gü tse koti.”

Isaya 63

Npugü le tsipwen dan so kvukelo

¹“Edom ki Bozrah nyida gü kipun ryü keju higü hile segü la? Kenhon pe a-nthyü nzensa pvüo kvu lo nko sa ryü keju hile segü la?” “Tsüle Npugü, kvu sa tse kenilo nrün genyu a-kvukelo pe tesha titse ryü keju güle.”

²“Nyuthyüo a-phinya le nhon pe temi nmele vain sha kedü pe zu thyü kebin hontse la?”

³Npugü le kenio, “Ale senye dan lope vain sha hontse kedü, ai nme-e ache titse ryümvü. Ale anyunkenta nyu anyugun kedüla, tson-o anyugun zi le aphie nye laso.

⁴Atemi ju kenilo lo shaja pe anyugun shwikerüchün nyu tsüla mvulo keshvu gwünkho seletse rhiloso.

⁵Ale nrikeshü ka temi nme acheshü nrün ndikela genyu adun thyüla. Ai anyunkenta le athyü nkoshüo a npvü kvukelo tsü hyulo.

⁶Anyunkenta pfüo senye apentha kedüla anyugun no nren nrula. Ale anyugun zi no tsun pe kazü rhenla.”

Npugü le Israel mhundyü nyu gwa

⁷Ale Npugü le sozin kehü pe zoti; A-le ngun genyu thyükeshü tho aphu genyu ale a-shwenti. A-le a-shwikenjün lo sozin kehügü genyu jochü pe Israel nyu tsüsa laso.

⁸Npugü le zo, “Anyugun le atemi; anyugun le asala loho.” Tsügenyu a-le

⁹kenjünkethyü aphunyu anyugun kenilo. Tsüle tsanggenlonyu kemvu, ai Npugü le anyugun kenilo. A-keso lo shwikenjünyu anyugun kenishwishü. Gükela ka a-le a-zintse anyugun nucha ryü,

¹⁰ai anyugun le a-ntsun nren tson-o a-no nyungwamvu sala. Tsügenyu Npugü le anyugun kenrhinyu thyüo anyugun zen kega.

¹¹Ai tsüsika anyugun le nduka Npugü gogü Mosa gwünkho rüchünlo-o ketso, “Zida nyu a-temi shenhe dan kenikeshü Npugü tsüle dikipon güla ola? A-kapu lope Mosa ketsü Npugü le dikipon binla?”

¹²⁻¹³A-le zan kegwa pfülo nrün genyu Mosa ge tha keda thyü, zida kenjün lao a-temi dan zen-o zü kentsun nyu chwi kela Npugü tsü le dikipon hü nla?” Npugü le anyugun tson tsinlo kela genyu anyugun tehen-keru pha hontseo pha nsüla mvu.

¹⁴Senru dan zen-o kazü kebwen ketejon nyu gü kela hontse Npugü le kerüyü pe a-temi tsüşhü. A-le a-temi tsontsin shüo a-zan no gingvulo.

Shwikenjün lo kekeche kehi

¹⁵Npugü, nle tsanggen kenshün lo zankechwi nyu yhunkehü bin nyu bin-o agun nrishüta. Nle agun phin rüchünsa kehü tsü dihontsela ola? N kekvu le dikipon la? N keso lo shwikenjün le dikipon güla la? Agun shamvula nyata.

¹⁶Nle agun pvü. Agun bonnyu Abraham lo Jakob le agun shalo mvula, ai Npugü nle agun pvü, nle a-zin tse agun kenishwi shükehü güle.

¹⁷Nle nyuthyüo agun no ntson gwünzü la ola? Nle nyuthyüo agun no agun nyun rülaonkipon rani tin lala? A-zin tse nlothyü kehü nyu, lo nhon thyüryü kelanyu genyu rani ryüta.

¹⁸Agun, ntemi kenshün dan hi gwünkho nmeka we agun kenrhi nyu le agun hühswila: tsüdan le nbin kenshüngü kedüla.

¹⁹Nle agun khipe nle agun so gonryü kemvu hontse lo agun le ntemi thyü ryü kemvu hontse hü.

Isaya 64

¹Nyuthyüo tsang sürhen-o tsenryüla mvu ola? Kazüthun le nhyu shülo nshvuo nnunti.

²Tsüdan le züle mah kenyen sa njwa kebin hotse kensüti. Tsüryü nkekvu pe nkenrhinyu hishülo, lo senye dan no nmhundyü nyu kensülo!

³Gwengwa ka we agun le rüchünbin kemvu ka nle ryüo kenshvu thodan thyü, kazüthun dan le nhyu shüo nshvuo ndün.

⁴Temi nme, a-tenyen kehünyu gen thatho tsühontse thyüshü kehü Sunggigü hontse hyu nmvue nyülo mvuzun le.

⁵Nle thatho kenjün kethyü nyu a-kenyü kehü nyu lo nle anyugun no dihontse yhun nyü bin yo rüchünlo kehü nyu zenlo hü. Nle agun gen nnyun ntala, ai agun le kemu tho thyü tinla; nduka nyu nle nnyun nta bin-e agun le thyüzü zin ryüla.

⁶Agun aphu musala; agun tho kegwatsin dan-e rhuritsinla sele. Agun kemu dan genyu agun le tsangkenbu le when sen tinla kehü jon nyü kesidan hontsela sele.

⁷Temi nme kehi nyu nkiryü mvulaso; nmvue nka keche hiryü mvulaso. Agun kemudan genyu nle agun kheo kebu tin laso.

⁸Ai Npugü, nle agun pvü le. Agun le gin hontse, ai nwe la kethyü gü hontse. Nle agun nyhunshü,

⁹tsügenyu agun gen nnyunta rila nya nmvue kethonthen agun kemu genyu agun ntsunla nya. Agun le ntemi le, agun njün shüta.

¹⁰N nyida kenshün dan le kazü kesi hontse la, Jerusalem le nkelao khe laso,

¹¹lo agun bonyu le nshwen kehü kershvuka nshün lo zegwasa kethyü gü tsüe mah le ro laso. Agun kenyü kehü bin dan aphu nke laso.

¹²Npugü, hihontse kebin nyu nle nnu mvu bin ti ole? Nle agun genyu thame thyüshü mvuo agun no nyhenlo keho nyu kenjün thyüni ti ole?

Isaya 65

Sunggigü le Shaja pe a-ntsun kehünyu ketsü

¹Npugü le zo, “Ale atemi dan kehi nyü shü titse bin, ai anyugun le himvu. Ale anyugun no ahyulo titse bin, ai anyugun le a fü mvu. ‘Ale hiki hünyo, ale hagn cheshü titse binle.’ tson zo-o anyugun kehi kenishü titse bin-e senye higü le aka hishwi mvu.

²Ale a-zintse atemi a-nyunrüo thyüzü lo anyugun npvü anyugun tson nyu hü tin kela nyu zenlo titse bin.

³Anyugun le keja mvushüo ano a nyunta bin hü. Anyugun chwi kenshün dan nyu tsü tero kecha kershvu tho thyü lo kershvubin ge rün kenye ro hü.

⁴Kheje gwün anyugun le kazü kü lo sika nyu güo kesinyu kapu zen kenthon hünyo. Anyugun le tebo thyü tyü lo thyü pe teronyu kerüshvu henkeni zü tsü hünyo.

⁵Tsüsika anyugun kechanyu ka zo, ‘Agun kho nni nyalo; agun le nshün ritsin-o hagn le kejulo kemvui le!’ Ale temi tsü hontse kethyü nyu zen-o binlo kemvui-anyunkenta le nmhüla hü kemvu mah hontse anyugun ntsun binle.

⁶“Ale shaja pe anyugun tsüti tse rhiloso, tsü rüla pe thu laso. Ale anyugun thodan tsü hyukemvu rothyü lo kemvui, ai tsü kethun nishüti,

⁷tsüle anyugun lo anyugun bonyu kemu dan genyu. Anyugun le terokershvu rincho gen rünkenye ro-o azo nshvu hü nyo. Tsügenyu gükela ka anyugun kemu chün hyulozü kebin genyu ale shaja pe tsüti.”

⁸Npugü le zo, “Temi nme-e vainsha kegwa nkela hümvu, tson kethyü gü mvule tsü pe vain zu thyü hünyo. Tsü hontse ako a temi aphu n keli loho. Ale a lothyü kehünyu kenishü ti.

⁹Ale jochüpe Israel temi Juda kami tsüti, lo anyugun tsipwen le a kazüthun gwen loti. Ale kejü kelo temi a lothyü kehünyu dan le tsü nyu yhun ti.

¹⁰Anyugun le arüshvu ti lo anyugun tanyü lo senru dan zen-o nphozin sharon ketejon lo nkhünzin Kekevü Kazü Ketejon nyu a-chvülo ti.

11“Ai tsüle hagin, a khe kela, a kenshün rincho Zion khelao henkegwa lo temvu tero, Gad lo Meni hvu rüshvu tin kela nyu genyu we a-kecha ti.

12Ale hagin ko kethyü ka ajo kenimvu nmvue ale jo zo kethyü ka hagin le nyü mvula kethyü genyu hagin no ketetsin thyüo si ti. Hagin le ajo zenmvu lo gwakemvu thyü titse kejülo laso.

13Tsügenyu ale hagin ka zoti, a jozen-o a rüshvu kehünyu le ketyü ketsü kesü kela thyü ti, ai hagin we n nyon lo teri ti. Anyugun le sherhün ti, ai hagin we kemeni ti.

14Anyugun le shekerhün genyu lüthyü ti, ai hagin we nyun kenjün thyüo chü ti.

15Ale kejü kelonyu le hagin zan zope shochün hontse ti. Ale aphuso kekvu Npugü, ale hagin no sila ti. Ai zan keshün khipa a jozen kehü nyu tsüti.

16Kazü tsünyu lihigüe jochü hi kehünyu le joketsin kezo Sunggigü no jochü pe tsülo tse hiti. Lihigüe keswen thyü kehü nyu le joketsin kezo Sunggigü zan nyu swenti. Gükela kenjün kethyü dan tsüle ndilao nmhin lati.”

Nyhunkeshü keshün

17Npugü le zo, “Ale kazü keshün lo tsang keshün thyü bin nyo. Gükela gwünkho dan tsü le nmhin shü lati.

18Ale rhenshü kebin nyu tsü hagin kenyü lo sherhünlo. Ale thyü titse kebin Jerusalem keshün nyu ts'u shekerhün le swü, lo tsünyu temi le anyugun kenyüti.

19Ale Jerusalem lo a-temi genyu shekerhün pe a sü loti. Tsünyu we kechü ndi, lo kekeche kehi ndi lati.

20Nyuhonyu le a-ncheka sila loho, lo temi aphu keyhunne nyeki yhunthon loti. Chen tsi yhunkela nyue selo letseti. Tsü penmvuo sikela nyu le ale shaja pe tsükela zensü.

21-22Temi dan le anyugun npvü anyugun ka kethyü nyu yhun ti, tsünyu kechanyu no yhun loho. Anyugun le vain low tsüo vainzu tsüo shekerhün thyü ti, kechanyu le tsü tsüla loho. A temi dan le senbin hontse yhunthon ti. Anyugun tho thyü kenjü dan sen-o anyugun kenyü penlo ti.

23Anyugun tho kethyü nyu gwakenye loti, lo anyugun tsipwen le kenke tenola loho. Ale ryü kejü gwünkho aphu ka jochü pe anyugun lo anyugun tsipwen tsü ti.

24Anyugun le aka hibin nsen ale anyugun kehi thyü shüla ti.

25Teken lo tanyünyu dan le kengüo a-chvülo tyü ti; shünyho le senru hontse npen tyüti, lo peri dan kenshvu ndi lati. A rincho kenshün Zion gen we thame kejün keja nmvue gwakemvu ndi lati.”

Isaya 66

Npugü le Tsipwen Jünkerati

¹Npugü le zo, “Tsangge le a kedakhün, lo kazü le a phabin. Tsonlo hagin le ka dihontse kethyü thyü mon, bin dihontse kethyü nyu ano yhu nmon?”

²Ale a npvü tsang kazü apentha rhen shü! Ale temi yhun tsenyo kehü, anyun kelulo kehü, lo arühvuo a jozen kehünyu gen akenyü hünyo.

³“Temi dan le anyugun kenyü gü thyü hünyo. Tsühontse anyugun le methutse nmvue temi keyhun pe rüshvu metse; tanyünyu pe rüshvu nmvue tehi gunda rüthü metse; anyugun le shyeni nmvue tebo zi pe rüshvu metse; tha rünkenyi pe rüshvu nmvue teromen ka kehi thyü metse tsü aphu keme. Anyugun le kentsü kenchen kerüshvu nyu tsü anyugun kenyü hünyo.

⁴Tsügenyu ale anyugun le nshvu kehü kenke gü senryüo anyugun ge shü lati. Ale ko shüe nme khin mvu nmvue ale jozo kethyü ka a khwenyü mvu kela genyu. Anyugun le a khwenyü mvuo gwakemvu thyü ti tse kejülo laso.”

⁵Npugü rüshvuo a-jo zen kehünyu ju, a-le hagin ka nyu zo yo nyü shülo; “Hagin le aka joketsin zo kehü genyu, hagin temi peha le hagin ntsüe thame thyülo nrün ndi tse bin. Anyugun le hagin shwinyüo zo, ‘Agun no hagin le sherhün kebin hyu nrün genyu Npugü no a-keda pe hagin hi shüo hagin keni lota.’ Ai anyugun npvü keja pfüla ti!

⁶Nyülo! Nyida nyu nra nri kebin, kershvuka nyu sen kebin tsüle Npugü le shaja pe a-kenrhinyu tsü kebin khwen le!

⁷“A nyida kenshün gü le Nyeginyu nme le kenjünthyü mvuo whütse nyuzen kelo hontse le.

⁸Temi peha le tson kethyü hyu nmvue nyülo sele? Senye nme le khenyüme jon thyü binlo la sele? Zion le senye nme thyülo kemvu ka kenjün thyü thon loho.

⁹Ale atemi dan zen ryüo gwünkho tio anyugun no nnyulo kemvui le tse rüchünla nya.” Npugü le zo laso.

¹⁰Jerusalem zen-o sherhünlo; a-genyu n kenyülo, hagin nyida higü so kehünyu; aphu! Ntsoka a-zen-o sherhünlo, hagin a-chechü kehü ju!

¹¹Hagin le a-le gwakenye kelo zen-o sherhün loti, n tsenyu le a-jvü hontsüo a-kenyü kehü hontse.

¹²Npugü le zo, “Ale kethonthen gwakenye kethyü senryüo hagin tsüti; senye dan kenya le sinla hü kemvu züri hontse hagin ka ryü bin ti. Hagin le ntsenyu jvü le a-so a-ben nyu khipen-o nucha kebin hontse ti.

13 Me jvü nyu le a-nyu kerünyun thyüshü kehü hontse ale Jerusalem nyu hagun kerünyun thyü shüti.

14 Hagun le tsü hontse kebin hyu kelo ka hagun kenyü lo; lo tsügenyu hagun le nko lo phu sherhün loti. Tsü sika hagun le, ale Npugü, ale a jozen kehü nyu che shü lo anyun kenta pe a shwikerüchün nyu ntsun hü letse sha loti.”

15 Npugü le mah sen-o ryü ti. A-le tsangkenbu terhi ge bin-o shaja pe a-le a-ge nyunta kebin nyu tsüti.

16 A-le mah lo zhethon nyu shaja pe kazü temi thyüzü kebin hyu kelo apfu tsü ti lo kechon dushvu lati.

17 Npugü le zo, “Kethen sen-o chwi kenshün nyu güo tebo lo tepvüthyü kentsü kenchén dan chvü tyüo tero rüshvu nrün genyu a-thyü kenshün kehünyu genyu gwüinkho keni thyü bin laso.

18 Ale anyugun kerüchün lo anyugun tho sha. Ale senye kequen lo nrün genyu ryüjü nyo. Anyugun le ryüo kequen kelo ka a kekvu le nyu thyü logwa yo hyu loti,

19 lo shaja pe anyugun tsü kehü gü tsü le ale letse sha loti. “Ai ale tsüdan peha nrho lo-o nipe senye kecha kazü nithen ki kehü a zankechwi nyü hü kemvu lo a keda lo a kekvu hyu hü kemvu tsipwen dan Spain, Libia, Ludia lo a-temi tholevü pen keshanyu Tubal lo Greece ki shüti. Anyugun le senye hidan nyu a keda rüla zoti.

20 Anyugun le senye hidan dan nyu hagun pvünyu apfu zen niryüo jwe hontse pe a tsüti. Israel nyu le shyeni lope kerüshvu tho thyü nrün genyu pe thakhin kenshün dan ka shü sen-o kershvuka nyu gü kejü hontse anyugun le temi tsü dan lope keru, gada, ut, keru gari lo temi kepfü gari dan ka shü pfüo a rincho kenshün Jerusalem ki ryüti.

21 Ale anyugun peha lope püshükedanyu lo Levi nyu hontse thyü shüti.

22 “Kazü keshün lo tsang keshün le a kekvu genyu binlo kehü hontse, hagun tsipwen lo hagun zen le bin loti.

23 She keshün nga lo Sabbath jon tsen senye apfu Jerusalem hinyu ryüo arüshvu ti,” Npugü le zo.

24 “Anyugun le chwilo a nren kehü nyu simin hyu ti. Tsüdan ketyü nyun le si loho, lo tsüdan ro kehü mah güe nmhüla loho. Temi apfu tsü hyuo ntsü küti.”

Jeremiah

Jeremiah 1

Jeremiah

¹Lesü higü hile Benjamin kazü Anothoth nyida nyu püshükedanyu nme Hilkihah nyugü Jeremiah jo.

²Amon nyugü Josiah le Juda Raja thyükelo chen tseryü kenshen gü ka Npugü le Jeremiah kazo,

³lo Josiah nyugü Jehoiakim le raja thyü kebin ka a-ka zoni. Tsüsika Josiah nyugü Zedekiah le keda thyükelo chen tseryü nme gü keti Npugü le gwün kechon anthon. Tsü chen shyé pvüngü ka Jerusalem temi dan tenzen-o do thyü tinla.

Jeremiah keko

⁴Npugü le aka zo,

⁵“Ale nrhen keshü mhundyü, lo nnyukelo mhundyü nno senye dan ka sidyüjo kezo nyu thyü nrün genyu nkejülo laso.”

⁶Ale a-jo kenio, “Aphuso kekvu Npugü, ale jo zolo sha mvu; ale ncheri zunle.”

⁷Ai Npugü le aka zo, “Nle ncheri zun letse zonya, ai ale nni pe shükebin temi dan ka güo, ale nka johokeshü aphu pe anyugun ka zoshülo.

⁸Nle tsüdan nshvu nya, kechamvule ale nzen-o n ntsen hüti. Ale Npugü, ale zoshü laso.”

⁹Tson njüo Npugü le a-ben keto shüo amüntse kesüo aka, “Nyülo, ale nno zo mvulo keshvu jodan khipe ntsü binle.

¹⁰Nthu ale nno senye lo rajaphen dan jwila, süshyela, nkela lo pe shwenla, thyüni lo senlo nrün kekvu pe ntsü binle.”

Tsemin Kenyhun

¹¹Npugü le aka shün, “Jeremiah, nle nyu hyu binla?” Ale a-jo kenio, “Almond senro nme le.”

¹²“Nle zo loso,” Npugü le zo, “Lo ajo le ketsin thyüla nrün genyu ale nribin nyo.”

¹³Tsüsiki Npugü le aka zoni. A-le aka, “Nle nyu ko hyu bin la?” Ale a-ka, “Tesokipon la nme njwa kebin hyu binle, lo tsüle hi denzin ntsun ryüjü.”

¹⁴A-le aka zo, “Kenke le tesokipon njwa sen-o kazü higü nyu yhun kebin nyu aphu gen tsü ryüti,

¹⁵Ale tesokipon senye aphu koshü kebin genyu. Raja tsüdan le Jerusalem khinrun, a-chwida kehun, lo Juda nyida dan hun-o anyugun keda penso ti.

¹⁶Atemi dan le mukela genyu ale shaja pe anyugun tsüti; anyugun le akhelao kershvu thyüpe tero kecha dan tsü lo thame züo rüshvu bin kela genyu.

¹⁷Gwendolo, Jeremiah; tson-o güo ale nka zokeshü aphu pe anyugun ka zolo. Ntsoka we nle anyugun nshvu nya gwen, nle nshvu yatselo anyugun danyu binkelo ka nno nshvu kvu lati.

¹⁸⁻¹⁹Nyülo, Jeremiah! Kazü higü nyu Juda raja nyu, kedanyu, Peshükedanyu lo temi dan no n-ntsunti. Ai nthu ale nno anyugun nyhenlo kegwa kekvu pe ntsü binnyo; nno khwen kegwa thyü kenjü nyida hontse, tegi kachon hontse lo lazo chwida hontseti. Anyugun le nso kvulo ho, kechamvule ale nzen-o n ntsen hüti. Ale Npugü, ale zolaso.”

Jeremiah 2

Sunggigü le Israel nyu nucha kethyü

¹Npugü, le ano,

²jolo higü pe Jerusalem nyu keyhun nyu aphu tephu shü lotse zo. “N ncheka ajo zenkehü, lo nnyi kami thyülo keru ka we a sosa kehü ale rüchün hü; nle kazü kesi ntsi gwenshü kemvu kie a sithen hü.

³Israel, nle ahon nti; nle a kanyü kenshün. N nthüü kehünyu gen ale kenjünkethyü lo kenke nishü hü. Ale Npugü, ale zoshü laso.”

Israel bon nyu kemu

⁴Npugü jo hi nyülo, Jakob tsipwen, Israel kami dan.

⁵Npugü le zo: “Hagun bonnyu le kenkhin jo nyu sen-o a ntsun la? Nyugenyu anyugun no akipon rani tinla la? Anyugun le kenrun kenrü teromen rüshvu tinlao thalihi kemvu nyu thyü laso.

⁶Anyugun le ashambu, ale Ijpt nyu anyugun kenishwishü, lo tehen yhunkemvu ki, kazü kesi lo hachon, kesin lo kenshvu kazü temi nme-e yhun binkemvu lo nme-e njwen-e hü kemvu bin nyu anyugun tson rihüe.

⁷Ale anyugun zenryüo kazü kebwen nyushü, tson-o anyugun no a-sha kegwa lo kegwa kechae sen-o ketegvü nrün genyu. Ai anyugun le a kazü kecha la; ale khipe anyugun ketsü kazü nrhu laso.

⁸Peshükeda dan le, ‘Npugü le diki binla?’ tse shün mvü. A püshükeda ju le ashambu laso. Kekvu kesen nyu le a nren; Sidyükeshanyu le Baal zan nyu jozo, lo kenrun teromen rüshvu tin laso.

Npugü le kekenyo jo pe a-temi nmu

⁹“Tsügenyu Npugü ahigü le kenyo jo pe atemi dan ntsun niti. Ale kenkhin jo pe anyugun nyenyu ntsunti.

¹⁰Sypra zü kehun kazü nkhün ki güta, lo temi peha nipe Kedar kazü nphon ki shülo. Hi mhundyü ki hihontse thyü mvuzun letse nle hyu loti.

¹¹Senye kecha nme-e a-tero kelu mvuzu le, anyugun le ketsin mvu yatse-e. Ai atemi dan we, kerhvu pe anyugun ketsügü Sunggigü a higü lope anyugun genyu thame thyüshü hükemvu tero kelu laso.

¹²Tsügenyu ale meno nshvu lo adunthyülo nrün genyu tsang no kenrin thyü nnun shü lotse zoshü hü,

¹³kechamvule atemi le kemu shahvu thyü laso: anyugun le zü kenshün kepünbin, ahigü nyu rani la, lo zü ndünlo keho zülvu tso laso.

Israel le joketsin senkemvu thosi

¹⁴“Israel le donyu kemvu; a-no donyu thyü nrün genyu nnyulo mvule. Tsonlo nyu thyüo a-kenrhinyu le a-hü shyela sela?

¹⁵Tsüdan le shünyho hontse nho-o a-ketsun; anyugun le a-kazü thyü pe sila, lo a-rünyi dan kechalao kheshü laso.

¹⁶Ketsin, Memfi lo Tahpanhes temi dan le a-peru vükho laso.

¹⁷Israel, nle n npvü higü senryüo ngen shü laso! Hagun le Npugü hagun Sunggigü, ahigü khela, ale hagun tson ri kehü kae.

¹⁸Hagun le Ijipt nyu gü nyu nyu kechwü hyulo gwa letse hü nla? Nile zü tsüti tse ole? Hagun le Assiria nyu gü nyu nyu kechwü hyulo gwa letse hü nla? Eufrates zü tsüti tse ole?

¹⁹Ngwakemvu npvü shaja pe ntsüti, lo hagun le akipon ranikela genyu hagun nmu lati. Hagun le sha loti Npugü Sunggigü ahigü khekela le dihontse gwamvu lo thyüzü yo, lo ajokezen nyu binmvu kela le. Aphuso kekvu, kekvutsin Npugü ale zo laso.”

Israel le Npugü rüshvu nyümvu kela

²⁰Aphuso kekvu Npugü le zo, “Israel, kethon gükela ka nle akekvu kenila; nle akhwen nyü lo arüshvu mvula. Rincho ketetso aphu gen lo senbin kenjvu aphu pha nyu nle keyüla terodan rüshvu tinla.

²¹Vain tsi kenshün, kejükho kelo hontse ale nkhippe sen shü le. Ai nle dihontsela seyo nri shülo! Nle vain renkela lo a-min kendi hontsela sele.

²²Nle Sabu kekvutsin pe nsü lae, Ale nkemu kerhu dan hyu loti.

²³Nle n npvü n nrhu mvu lo Baal rüshvu mvu letse dihontse zolo gwala? Kazü ketejon nyu nle mukela nrishü, nle nyu thyülayo shwi shülo. Nle Ut le chonyü chwikeryü ka, a-ronthyü a-ron pvüthü sen-o,

²⁴Kazü kesin ki tinla titse kebin hontse le. A-le chonyü chwiryülo segü le khinlo tila? A-tsegü le tsü füo kenjünthyü mvue gwa, a-le a-gwünkho ka a-nizin le bin hünyo.

²⁵Israel, npha nyü bin nya, nmvue nra tero kecha hüo ntero no sinla nyata. Ai nle, 'Ale sin rünyü kecha zen-o keso bin lo ale tsüdan sithen ti, ale ranilo kemvui sele,' " tse zo hünyo.

Israel le shaja hyulo kü laso

²⁶Npugü le zo, "Kerühu nyu le mele a-tenlo lalo kejo lola kehü hontse hagin Israel nyu raja nyu, kedanyu, püshükedanyu lo sidyükesanyu apu kejo lati.

²⁷Senbin le hagin pvü lo tso le hagin jvu letse kehü apu kejo pvü lati. Hagin le aki ryükethyü gü mvule rani tin kela genyu tsoni. Ai hagin le kenjünthyü kelo ka we ano ryü hagin kenilo lotse hi hünyo.

²⁸"Hagin le tero thyükelo dan tsüle dikipon hü nla? Tsüdan le hagin kenilo gwa yatselo hagin kenjünthyü kelo ka anyugun no hagin kenilota! Juda, n nyida kechon le kebin hontse ntero ko tson binle.

²⁹Nle nyu kenya hü nla? Nle nyuthyüo a nren hü nla?

³⁰Ale shaja pe ntsüshüe gwalomvu; nle ano nthyü kenjü shü mvu laso. Shünyho nyunkenta hontse ntemi sidyükesanyu dushvula.

³¹Israel nyu, ale jokebin hi nyülo. Ale hagin genyu kazü kesi, kezün lo kenshvu kazü hontse thyüla ole? Tsonlo nyuthyüo hagin kenyü gü thyüo aki rani ryü mvu letse zo hü nla?

³²Nyegibennyu le a-kontyü nmhinla, nmvue shenhügi le a-sunkethyü kanyü rüchün mvüla logwa le? Ai atemi dan we jon swü lobukeho a nmhin laso.

³³Hagin le hagin sonyu sithen lo sha bin nyo. Tenunyu keshvutsin nyue hagin ka shalo gwa bin sele.

³⁴Hagin phinya le kerühu nyu zi mvuo kemu kendinyu lo rhokedyünyu zi lope nyün laso. "Tson yatse-e,

³⁵nle zo, 'Ale mu mvule; Npugü le agen a-nyunta mvula sela.' Ai nle mu mvu letse kela genyu Npugü, ahigü le shaja pe ntsüti.

³⁶Nle tsipwen kecha tero then tin kela genyu n npvü nthyü kenshe laso. Assiria nyu le nthyü pe shese kela hontse Ijpt nyu le ngen tson lati.

³⁷Hagin le Ijpt mhundyü nyu tinlao kejo pvü lati. Ale Npugü, hagin rüchün ngwa kehü khe laso; hagin le anyugun gen thame kechwü hyulo kemvui so."

Jeremiah 3

Israel Joketsin senkemvu

¹Npugü le zo, “Keshanyu laka temi nmele anu khelao tsügi le pechenyu kecha nu thyü tinla yatselo, tsügi zen nilo kemvui. Tsühontse kethyü tsüle kazü nrhu ritsin kelai. Ai Israel, nle n sonyu kechon le binlae aki ni ryü titse bin-e la!

²Rinchothun dan nri shüta. Tsünyu nle keyüla tho thyükemvu bin le bin ole? Arab nyu le kazü kesi ki me nke titse khwenbin kehü hontse hagun le tsonte ka bin-o hagun sonyu khwen bin hü nyo. Hagun keyüla tho le kazü nrhu laso.

³Tsügenyu tsangri shü mvu laso, lo tsenbwe ki-e tsangri mvu laso. Hagun kenri-e keyüla hontse laso; ai hagun we kejo binmvu.

⁴“Tson-o ntsoka we nle aka, ‘Nle apvü, nle a nchekanyu asohü laso.

⁵Nle azintse nnyunta bin kemvui; nle kethonthen a nthyü bin loho.’ Israel nle tson zo hünyo, ai nle gwakemvu apfu thyü laso.”

Israel lo Juda le Nyunkelu mvulo shvu

⁶Josiah le raja thyü ketse ka, Npugü le aka zo, “Nle Israel, nyeginyu serikemvugi le nyu thyüla yo hyu semon? A-le a kipun rani tingü rinchothun gen lo senbin pha apfu nyu keyüla nyu tho hontse thyü laso.

⁷Akerüchün we a-le tsü apfu thyükela siki aki niryü tsentsü letse bin. Ai a-le ni ryümvu, lo a-sikezengi, joketsin senkemvu Juda le tsü apfu hyula.

⁸Israel le a kipun rani gü keyüla kela genyu ale a-khekela tsüe Juda le hyu. Ai Juda, joketsin senkemvu Israel sikezengi le nshvulo mvu. A-ko keyüla tinla,

⁹lo kejo mvu shüla. A-le kazü gü nrhula lo tso lo senbin dan rüshvuo keyüla tinla.

¹⁰Tsü apfu thyükela siki, joketsin senkemvu, Israel sikezengi Juda le aki ryü kerokon, a-nyunketsin thyü mvula. Ale Npugü, ale zo laso.”

¹¹Tson-o Npugü le aka zo, Israel le akipun rani tinlae a-we joketsin senkemvu Juda nye gwa letse zo.

¹²A-le ano Israel ka hihontse zolo tsheshü, “Joketsin senkemvu Israel, aki rani ryüla lo. Ale meshwi njülsa hü, lo anyunta kemvui le; ale kethonthen ngen anyunta bin mvuso.

¹³Nle kemu thyüo n Npugü Sunggigü nren la sele tse lata. Nle ale ahza khikeshü zenmvula lo senbin pha apfu nyu sin rünyi kecha terodan zen-o kesola seletse zoshwilalo. Ale Npugü, tsü zo laso.

¹⁴“Joketsin senkemvuju, rani ryülo; hagun le ahon le. Ale hagun rünyi nme ka temi nme lo kami nmeka mihvu tse khilo-o zen niryüo Zion kazüthun gen shüti.

¹⁵Ale ajo zenkehünyu no hagun so gonti, lo anyugun le kensü lo shakekho kethyü sen-o hagun ketsenti.

¹⁶Tson-o hagin le kazü tsügü nyu chonsa kelo ka ale kejozenkelo khinpha rüla kenthon sin mvulati. Anyugun le tsü rüla rüchün mvula lo nmhinlati; anyugun le tsü senmvue gwa, lo kechae thyümvu lati.

¹⁷Tsü gwükhö le ryülo, Jerusalem lope 'Npugü Kedakhün' letse kolati, lo senye aphu tsünyu arüshvu titse ryüti. Tsüki we anyugun nyunkerü lo gwakemvu le thukeyhun chwikeryü thyükemvuiso.

¹⁸Israel le Juda zen-o kerhün lati, tson-o kazü tero kipun yhuntinkelanyu aphu kerhün-o ale khipe hagin bonnyu ketsü kazü gü nyu ryüo kethonthen gwen loti."

Sunggigü Temi le Teromen kezü kershvu

¹⁹Npugü le zo, "Israel, ale n lope anyu thyü nyü lo nyunkenyü kazü pe ntsüti, kazü aphu nyu kazü kezegwatsin. Ale nno apvü, tse ako nyü lo akipun ranila nyü mvu.

²⁰Ai nle joketsin senkemvu me nunyu hontse aka joketsin senmvu laso. Ale Npugü, tsü zo laso."

²¹Rincho thun ki tha khwen nyülo: tsüle Israel nyu kechü lo kehi khwen, kechamvule anyugun le kemu nyu yhun tinla lo anyugun Npugü Sunggigü nmhinla.

²²Ryülo, hagin Npugü kipun rani tinkela nyu aphu; a-le hagin thyü ngwa shüo hagin no joketsin kesennyu thyü loti. Hagin le hihontse zo, "Ele, agun le Npugü ki ryüjü nle, a-le agun Sunggigü genyu.

²³Agun le rinchothun dan ka tero kecha kershvu genyu agun keche lomvu shüle. Israel nyu ke keche le Npugü, agun Sunggigü kipun nti ryü hü nle.

²⁴Ai kejokepvü tero, Baal kershvu genyu, tsüle nduka agun bonnyu le thyükenjü, agun senru dan, lo agun nyenyu peche lo tenu lo tha aphu tse nke bula so.

²⁵Ngun kejo-o nkhün tsü gü kemeni no ngun jelo lalo. Ngun lo ngun bonnyu le azintse mu pe Npugü ngun Sunggigü nren; ngun le a-khwen nyümvula sele."

Jeremiah 4

Nyunkelulo lotse kethyü

¹Npugü le zo, "Israel temi dan, hagin le ranila nyü yatselo rani aki ryüta. Hagin le ale ntsükehü teromen khela lo aka joketsin zoti yatselo,

²hagin le azen sen-o swen lokü. Tsonlo senye aphu ano jochü pe anyugun tsülo tse hi, lo anyugun le ashwenti."

³Npugü le Juda temi lo Jerusalem ka zo, "Hagin low tsokemvu dan tsü tsoshülo; ntsi pe tsehü lanyu gwennyu.

⁴Ale hagun Npugü, hagun le azen-o kejozenkelo zenlo, lo hagun thyü kenshün pe atsülo, hagun Juda lo Jerusalem temi dan. Hagun le tson mvu yatse kethyü we hagun tho gwakemvu genyu anyunkenthün le mah hontse nnyüti. Tsüle nnyüti, lo nme-e tsü bokemhüla loho.”

Meno Juda when-o a-kedünla

⁵Kazü tsügü aphu nyu shu khun shülo! Khun tetso lo nshün shülo! Juda lo Jerusalem temi no chwida kenko nyida dan nyu yülalo tse zo shülo.

⁶Zion tson gü tsin shülo! Kenilo nrün genyu tinlo! Ntsünyalo! Npugü le kenke senryü jü, tero kipun kenke keda.

⁷Shünyho le a-kekebu bin nyu chwiryü kejü hontse, Senye dan nke nrün güle ryü laso. A-le Juda nke lati tse ryüjü. Juda nyida dan nke lao, nme-e tsünyu yhunmvu lati.

⁸Tsügenyu ronphi benlo-o, chü lo che chülo kechamvule Npugü nyunkekhü keda le Juda nrhilo mvu laso.

⁹Npugü le zo, “Tsünyü raja nyu lo kedanyu dan le kepeche ndi lati; Peshükedanyu le anyugun kerüla lo sidyükesanyu le anyugun dunthyüti.”

¹⁰Tsüselo ale zo, “Aphuso kekvu Npugü, nle Jerusalem temi sa ketsin thyü laso! Nle kezo le gwaketho le binti tsezo, ai jenthon le anyugun rohon ka bin laso.”

¹¹Kazü kesi kipun tsangkenbu kenyen le Jerusalem temi dan ka ryüjü letse zoshü nrün gwüinkho ryüjü nyo. Tsüle shyeben nti when sentinla nrün tsangkenhi nti mvu.

¹²Npugü le ahza hoshüo gunryü nrün tsangkenbu gü we tsü nyeki kvusati! Npugü le a npvü a-temi dan gen ketso nrün zoshwi shü bin nyo.

Kenrhinyu le Jerusalem hunpvü lokela

¹³Nrishülo, kenrhinyu le nmhu hontse ryüjü. A-teri gari dan le tsangkenbu züro hontse, lo a-keru dan le logi nyeki nmhe. Ngun le nmhen laso! Ngun we thyülo tiso!

¹⁴Jerusalem, nkenilo nrün genyu nnyun ki gwakemvu süla lo. Dithen laki nle kemu tho rüchün bin tila?

¹⁵Dan nyida lo Efraim rincho kipun lilonyu le jolo kenshvu zoshü.

¹⁶Anyugun le ryüo kazü nithen ki kenrhünyu le ryü kejü pe senye dan lo Jerusalem ka zo-o no petsü binlo tsheshü. Kenrhünyu hidan le nra nhuo Juda nyida dan ntsun ryüti.

¹⁷Tson-o temi le low rikhun kebin hontse Jerusalem hun loti, a-temidan le Npugü nren kethyü genyu. Npugü le zo laso.

¹⁸Juda, nkeyhun lo nthodan genyu n-npvü tha hidan senryüo ngen shüla sele. Nkemu gü le kenjünkethyü higü khishüla; tsüle nnyun jen laso.

Jeremiah le a-temi genyu nyun kenjünkethyü

¹⁹Kethyü! Ale kethyü gü nyhen loho sele! Anyun! Anyun le nthun ketetsin thyü bin le! Ale matse bin loho le! Ale shukekhun khwen lo teri nyu sen kethyü nyü bin laso.

²⁰kenjünkethyü le kebin bin laso; kazü tsügü apentha nke laso. Agun phika dan nke whütse laso; a-kesun serhen kü bin laso.

²¹Ano dithen teri gwakemvu hyu lo shukekhun nyü bin mon?

²²Npugü le zo, "Atemi le pin; anyugun le ashalo hümvu. Anyugun le ntsenyu kepho hontse; thame shakekholo hümvu. Anyugun le gwakemvu we thyüshasa, ai kegwagü thyülo hümvu."

Jeremiah le kenke ryükejü kehyu

²³Ale kazü nyu nrishü--tsünyu thame ndi; tsang nrishü, ai keben ndi.

²⁴Kazüthun dan nrishü, tsüle n nubin, lo rincho dan le nnu nsin nshebin.

²⁵Ale tsünyu temi hyumvu; tegü dan-e nyetinla.

²⁶Kazü kebwen le sila; nyida dan le nkela Npugü nyunkenthün gü genyu.

²⁷(Npugü le zokethyü le kazü apentha tehen yhun mvu bin bu lati, ai a-le tsü nkeshüla kemvui.)

²⁸Kazü gü le chüti; tsang le zün lati. Npugü le zoshü laso, lo a-le nyunkeluni kemvui. A-le rhilo laso, lo rani loho.

²⁹Keru kezen nyu lo tholevü kepennyu khwen nyükelo ka temi aphu tin lati. Peha le chün ki tin yü, kechanyu le tsokhin pala gü lati Rünyi aphu nrun la, lo nme-e tsünyu yhun nimvu lati.

³⁰Jerusalem, nwe thyülo tiso! Nle nyugenyu phi kenhon ben hü nla? Nyuthyüo kontyü sen lo nyhütyü nyen pvü hü nla? Nle thakon kendi ka n nthyü kezegwa hünyo! Nso nyu le nkelila lo ndushvula nyü binso.

³¹Ale nyeginyu kenjünkethyü khwen hontse lo a-nyurinyu zenlo gükejü kenra khwen hontse nyülo le. Tsüle Jerusalem le a-ben keto-o henfüfü tse nrao, "Awele thyü loso! Anyugun le a dushvu titse ryüjü laso," tse kebin khwenle.

Jeremiah 5

Jerusalem kemu

¹Jerusalem temi ju, hagun tsonda nyu tin gwenlo! Nri ketishü! N npvü nrishülo! Hada bin nyu fügü shwita! Temi nme nti-e kenjü tho thyü kehü Sunggigü ka

joketsin sen titse kehü hyulo gwa ole? Hagun le hyulo yatse kethyü we, Npugü le Jerusalem kemu jüpe tsüti.

²Hagun le Npugü rüshvu titse zohü, ai ketsin nyu zohü mvu.

³Ketsin Npugü le joketsin kesen fühü nyo. A-le hagun vüshü, ai hagun le tsü rüchün mvu; a-le hagun boren shü, ai hagun le tsü shalo mvula. Hagun nyun rülaog hagun kemu nyu rani ryü mvula.

⁴Tsüselo ale rüchün, “Temi hidan hile njünkeho, thame shakemvu nyu sele. Anyugun le a-kemvu nti thyü; anyugun le Sunggigü le anyugun no thyü nyü kebin, lo Npugü tson shalo mvu laso.

⁵Ale kekvu nyu temi dan ka gü, anyugun zen kenthonti. Ketsin anyugun le Sunggigü le anyugun no thyükebin lo Npugü tson sha.” Ai anyugun aphu Npugü kekvu kenila lo a-khwen nyümvu laso.

⁶Tsügenyu shünyho le chün nyu chwiryüo anyugun tün lati; kazü kesi ki teken le ryüo anyugun shüthüsürü lati, lo Menren le anyugun rünyi nyu ho temi tsüdan le chwiryülo süthü lati, kechamvu anyugun kemu le chonrila lo gwenkechon anyugun Sunggigü kipun rani tinla.

⁷Npugü le shün, “Nyu genyu ale atemi kemu jülo tila? Anyugun le akhela lo tero ketsin kemvu rüshvu tinkela le. Atemi dan le anyugun gin nyülo kemvu then ale anyugun lüyi, ai anyugun le keyüla la lo anyugun gwünkho aphu pe keyüla nyu zen kengü tinla.

⁸Anyugun le kerutse a-thyü kegwa le chonyüsa kebin hontse, khinyu nyu kazon nyu nunyu nnyü hü.

⁹Ale tha hidan genyu shaja pe anyugun tsümvu lo senye hihontse kethyü ge khün lo mvuti ole?

¹⁰Ale shwikerüchün nyu nishüo anyugun no atemi dan vain low nke lati, ai anyugun no nke shüla loho. Ale anyugun no a-ro dan rhonla lotse zo lati, a-ro tsüdan le ahon kemvu genyu.

¹¹Israel lo Juda nyu le a nshwen sa laso. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Npugü le Israel kenila

¹²Npugü temi dan le a-kenilao zo, “A-le ketsin thame thyü kemvui. Ngunle terithyü, nmvue chenda thyüla loho.”

¹³⁻¹⁴Anyugun le kezo le sidyüjokeshanyu le lihie kemvu, ai tsangkenbu khin lo Npugü kipun jolo thame ndi. Kekvutsin Npugü Sunggigü le aka zo, “Jeremiah, temi hidan le tson zo kethyü genyu, ale ajo no nmün nyu mah hontse shüti. Temi dan no tesen hontselao mah no anyugun robu lati.”

¹⁵Israel temidan, Npugü le nithen ki senye nme zenryüo nwhen titse bin nyo. Tsü le nduka nyu hükela senye kenko nme, hagin le anyugun khwen shakemvu nyu.

¹⁶Anyugun tholevü kepen nyu lo shüpahü kenko, me njün mvuo dushvula kehüju.

¹⁷Anyugun le hagin shyeni lo ketyüketsü nkela, lo hagin nyenyu peche-tenu dushvuti. Tsüdan le hagin senru dushvula, hagin vain lo kherobin dan nke lati. Hagin le rüchün pe hagin dyü nyenkehü nyida dan tsüle rihü nyu le nkela ti.

¹⁸Npugü le zo, "Tsü jon ki-e ale atemi nkeshüla loho.

¹⁹Jeremiah, anyugun le nyuthyüo ale tha hidan thyülayo tse shün yatselo, nle anyugun ka, anyugun le akipon ranio anyugun npvü anyugun kazü nyu sin rünyi kecha tero lothyü tinkela genyu anyugun no shakemvu nyu kazü nyu tsüdan go thyü tile, tse zola nye."

Sunggigü le a-temi no petsülo tsheshü

²⁰Npugü le zo, "Jakob tsipwen, lo Juda temi ka zoshülo:

²¹Nyü kegwa thyülo, hagin kepin kerügünyu, a-yhütyü le bin-e hyuhü kemvu, lo a-nyetin le bin-o nyülo hü kemvu dan.

²²Ale Npugü le, nyugenyu a-nshvu hümvu la? Nle nyugenyu a mhundyü nyu ndün mvula? ale hachon pe züda rhi thyü, a-no tsü nken mvu nrün genyu no tson bin tin laso. Züda le nnun yatse-e tsü nkenlo kemvui," zükentyü le nho ryüe tsü kenyo shyelo hoso.

²³Ai hagin temi juwe! Hagin we nyunrü lo me ntsun hü; hagin le ranio akhe laso.

²⁴Ale serü lo tsenbwen gwümkho khishü hüe hagin we arühvu kethyü rüchün-e hümvu.

²⁵Tson kethyü gü mvuo hagin kemu le hagin gen tha kegwa hidan khinla hünyo.

²⁶"Temi gwakemvüju le atemi dan nyu yhun hü; tsüdan le tegü kensen nyu hontse joh pe süren hü, ai anyugun le temi minlo titse anyugun chwa pe nsen hünyo.

²⁷Tegü kethyü nyu le tegü pe a-thakhvu süpvü kehü hontse, tsüdan le mehon seü pe anyugun ka sülo laso. Tsügenyu anyugun le kvu lo nnya,

²⁸leyi kegwa thyü lo da laso. Anyugun tho gwakemvu le a-keni ndi. Tsüdan le tegonyu kenjü pe tsümvu nmvue kemeni kehü nyu genyu joketsin jo hümvu.

²⁹"Ai ale, Npugü, ale tha hidan genyu shaja pe anyugun tsü ti; ale senye higü ge khün loti.

³⁰Kazü higü gen kenrin lo nkerü kethyü thyü laso:

³¹Sidyükejonyu le kenku nti zo; püshükedanyu le sidyükezo nyule zokeshü then-o keda thyü, lo atemi le thame kenyo mvu laso. Ai tha tsüdan aphu kenigü le keryü ka anyugun le nyuthyü mon?"

Jeremiah 6

Kenrhinyu le Jerusalem hunlo laso

¹Benjamin temi dan, hagin kenilo nrün genyu tinlo gwen che! Jerusalem nkenla gwen! Tekoa nyu shu khunshü lo Beth Hakherem nyu mah thyü pe zansü thyüshü lo. Kenkekemhü le tesozin ryüjü laso.

²Zion nyida le zegwasa, ai tsüle nkela tiso;

³raja ju le anyugun rihüdan zen-o tsünyu nsenti. Tsü dan le nyidagü hun-o phika thyüti, nmeme tse a-le dika bin nyüyo binti.

⁴Anyugun le zoti, "Jerusalem when nrün genyu nda lo! Gwen ndalo! Ngun le nhennyu whenti le!" Ai anyugun le zoniti, "Ntsüri laso, tsangkeben le ndi güjü tsin laso, lo ngwen shye le thon bin laso.

⁵Ngun khejeki whenti; ngun le nyidagü chwida borhola tile."

⁶Kekvutsin Npugü le raja hidan no Jerusalem lola nrün genyu senbin phün pe rikhunbin jwen lotse zoshü laso. A-le zo, "Nyida higü le me kenshwen chonri kela genyu ale shaja pe tsü tiso.

⁷Zülvu nyu zü le chwiryü kehü hontse Jerusalem nyu gwakemvu le chwiryü bin nyo. Nyida hinyu me kenyükemvu tho kethyü lo kenke khwen nyülo bin nyo; kehokenyü lo kejünkeja a phu ale hyu bin.

⁸Jerusalem nyu temi dan, kenjünkethyü higü gen tha shalo, nmvu yatse kethyü we ale keli shüla tiso; ale nnyida no mele yhunhü kemvu bin kazü kesi thyü lati."

⁹Kekvutsin Npugü le aka zo, "Israel nkeshü pe no vain low nyu a-sha lübu kela hontse lati. Tsügenyu nle gwünkho le bin ketseka nmeme tse kenishwilo kegwathen thyü mvuloshvu."

¹⁰Ale keni-o, "Ale anyugun ka zo-o petsülo lotse ai següe akhwen nyüshü mvu ado? Anyugun le nyunrü lao nkhwen nyümvu letsela sele; tsüdan le nle ano zolo tse kethyü tsü shwinyü kehü le.

¹¹Npugü, anyugun gen nnyunkenta le aro binnyo, lo ale tsü nyhenthon loho sele." Tsüselo Npugü le aka zo, "A nyunkekhü jape tsonda nyu ntsenyu dan, lo selo kequen kebin bin gen shülo. A-nyepvü a-nu zen tin lati, lo kethen ketsin nyue nrhoshü loho.

¹²Anyugun ka low, lo a-nunyue pe me tsü lati. Ale kazü hinyu temi dan gen shaja pe tsüti.

¹³Kedakeshen aphu joketsin sen mvuo pisa hyulo titse; tsü ntimvule sidyükezonyu lo püshükedanyue me sa hünyo.

¹⁴Anyugun le a-temidan tejün shvu tsü lope lihi kemvu hontsela hünyo. Lo aphu le gwa bin mvue 'Aphu gwa bin le,' tse hü nyo.

¹⁵Tsüdan le kentsükenchen tha hidan kethyü genyu kejola le? Nmvu, anyugun le kejo mvushü; anyugun le kejo kethyü jvue shamvu. Tsügenyu anyugun ko kechanyu le chekela hontse che lati; ale shaja pe anyugun tsü yatselo, tsü le anyugun keni thyü lati. Ale Npugü, tsü zo laso."

Israel le Sunggigü tson keni kela

¹⁶Npugü le a-temi dan ka zo, "Tsoncho nyu so-o nrilo. Nduka tson lo tson kegwatsin le dikiyo shünlo. Tsünyu tson chülo, tsonlo hagnun le bwennye tse yhun loti." Ai anyugun le zo, "Nmvu, agun le tson mvule!"

¹⁷Tsüselo Npugü le rikhunnyu no petsü lo lotse shu khun keshü khwen nyü nrün kejüshü. Ai anyugun le, "Agun le nyü loho," tse zola.

¹⁸Tsügenyu Npugü le zo, "Nyülo, hagnun senye dan, atemi gen nyu thyüla tiyo shalo.

¹⁹Nyülo, kazü gü! Temi hidan le a senkethyü jo kenila lo ajo zenkemvu genyu ale shaja pe anyugun gwakemvu gen shüti tse binle.

²⁰Anyugun le Sheba ki tharün kenyu senryü nmvue nithen ki rünkegwa senryü bin-e ale tsü sümvu. Anyugun le kershvu kethyü lo loho, nmvue rope kerüshvu nyu akenyü mvule.

²¹Tsügenyu ale temi hidan no pha nsüo che lati. Me pvünyu lo anyenyu, a-pvünyu lo a-kazon nyue silati."

Teso kipon rhi ryü kejü

²²Npugü le zo, "Tesozin tsipwen dan le ryüjü; nithenki senye kenko nme le teri genyu ndobin.

²³Anyugun le tholevü lo jenthon penlo laso; tsüdan le rigwamvu lo shwikenjün ndi. Anyugun le keru gen kükelo khwen le züda kenho khwen hontse. Anyugun le Jerusalem zen-o teri thyü nrün genyu gwen ndo lo so."

²⁴Jerusalem temi ju le zo, "Ngun le jolo nyülo binso, ngun ben le kvumvu laso; nyeginyu le nyu zengükejü ka kenjünkethyü hontse nyun kenjünkethyü le ngun phinlo laso.

²⁵Ngun le tegwenki chwi nmvue tson nyu holo shvuso, kechamvule kenrhinyu le ronye pvüo ngun hunpe keshvu thyü laso."

²⁶Npugü le a-temidan kazo, “Ronphi ben lo-o jonbü nyu yhonlo. a-nyu pechenyu nme nti kesi chekechü hontse chü sa lolo, kechamvule nke titse kehünyu le nmhensa ryüo hagn when tiso.

²⁷Jeremiah, tegi kegwakeshvu keshwi hontse atemi shwilo, tson-o anyugun le dihontse yo shalo.

²⁸Anyugun aphu nyun rüo me nren kehünyu, lazogi nmvue tegi hontsele. Anyugun aphu me selü thyüo gwalo mvu laso.

²⁹Mahmin kero le n nyü sala hünyo, ai tegi gwakemvu dan we nyuo tinla hümvu. Atemi dan thyü kenshün bin-e kechwü ndiso, kechamvule temi gwakemvu dan khila kemvu genyu.

³⁰Anyugun lope tegivü le tse lati, kechamvule Npugü, ahigü le anyugun kelikela genyu.”

Jeremiah 7

Jeremiah le kehun ka nyu senkethyü

¹⁻³Npugü le anipe Judanyu le güo rüshvu kethyü bin Kershvuka khenpvü nyu shü. A-le ano tsünyu so-o kekvutsin Npugü Israel nyu Sunggigü le zokeshü jo pe teshashü lotse shü: “Hagn keyhun lo hagn thodan kelulo, tson yatselo ale hagn no hinyu yhun binti.

⁴‘Agun le kenshvu ndi! Hile Npugü Kershvuka, hile Npugü Kershvuka, hile Npugü Kershvuka le!’ tse kethyü kenku jo tsü tenyen sin nya gwenlo.

⁵“Hagn keyhun jvü kelula lo hagn thodan thyüsin nya gwenlo. Hagn khinyunyu gen kenjü tho thyü hülo.

⁶Hagn le tesin, tegonyu lo maginyu kenshwen khelalo. Kazü higünyu kemu kendi nyu dushvu sin nya. Tero kechadan rüshvu sin nyagwen, kechamvule tsüle hagn nke lati.

⁷Keshanyu laka hagn le kelulo lo hagn no ale kazü khiphe kethonthen hagn hon thyü lotse pe hagn bonnyu ketsü higünyu yhun hüti.

⁸“Hire, hagn le kenku jo tenyen hünyo.

⁹Hagn le rühu, me dushvu, keyüla, nkuo swen,lo himhundyü ki hagn le shahü kemvu tero rüshvuo thape Baal tsü.

¹⁰Hagn le ale ntsükehü tho dan hi thyü lo ryü a Kershvuka nyu amhundyü ka so-o aka hihontse zohünyo, ‘Agun le kenshvu ndi!’

¹¹Hagn we a Kershvuka tsü le mehon seüketyünyu kekebu bin letse hüle? Hagn le thyükehütho ale hyu laso.

¹²Ale kerigü ka tsünyu rüshvulo tse kejükelo bin Shiloh nyu gü, tson-o atemi Israel kemu genyu ale nyu thyü layo nrishüta.

¹³Hagun le kemu hidan aphu thyüla, tson-o ale hagun ka zonini kethyü siki-e nyü mvula. Ale hagun keko kae khin mvula.

¹⁴Tsügenyu ale Shiloh ka nyu thyüla yo tsühontse kethyü pe hagun le tenyen kehü a Kershvuka hinyu ko thyü shüti. Ale khipe hagun bonnyu ketsü bin hinyu ko ale Shiloh ka thyükeshü hontse shüti.

¹⁵Ale Israel nyu, hagun shvunye hühshwikela hontse amhundyü nyu hagun hühshwi lati. Ale Npugü, tsüzo laso.”

Temu dan le jozen kemvu

¹⁶Npugü le zo, “Jeremiah, temu hidan genyu hinya gwen. Anyugun sunka hi nrmvue chü nya; aka hinya, ale nkhwen nyülo hosu.

¹⁷Anyugun le Juda nyida dan lo Jerusalem tsonda dan ka nyu thyü bin yo nle hyu mvu ole?

¹⁸Ntsenyu ju le tesen lü, pelünyu le mah thyü lo nyeginyu le tho nyen pe Tsangge Rajagi letse kokehü tero genyu kek ro. Lo anyugun le a nshwen titseo zue khipe tero kecha rüshvu hünü.

¹⁹Ai anyugun le nshwen kebin gü tsüle ale ole? Nrmvu, tsüle anyugun nrmvü anyugun nshwen-o kejo kepvü sen ryüo shü bin nyo.

²⁰Tsügenyu Aphuso kekvutsin Npugü, ale a nyunkekhü jape kershvuka higü gen shü lati. Ale tsü jape temu lo senru gen metse shüti, lo pe tehen lo shyeni gen-e shüti. Anyunkenta le bo kemhülo hükemvu mah hontse ti.

²¹“Atemi dan, hagun kershvu peha we pe kershvubin gen roküla, lo peha pe tyülo tse shü. Ai ale Npugü, ale zokebin gü le hagun le tsü aphue tyülo gwale.

²²Ale hagun bonnyu zen-o Ijpt nken chwikeryü ka rope kerüshvu nrmvue thape kershvu rüla kecha zomvu.

²³Ai ale anyugun no ajozenlo lo ale anyugun Sunggigü thyü lo anyugun no atemi thyü titse zo. Lo anyugun no gwa gunlo nrün genyu ale anyugun ka kezo hontse yhun lotse zoshü le.

²⁴Ai anyugun le zenrmvu nrmvue rüchün-e mvula. Tson kethyü gü mvule anyugun nyunkerü lo gwakemvu gü then-o tinla, tson-o gwakelogü mvule gwamvu kvula.

²⁵Hagun bonnyu le Ijpt nyu chwikeryü jon nyü ryüo ntsoka keti ale agonyu, sidyükezonyu nipe shü ryü bin.

²⁶Ai nme-e tsü nyürmvu nrmvue rüchün mvula. Tson kethyü gü mvuo hagun le hagun bonnyu nyeki nyun rü lo a nren kvu bin laso.

²⁷“Tsügenyu, Jeremiah, nle jo hidan aphu pe atemi ka zo ti, ai tsüdan le nkhwén nyüloho; nle anyugun koti, ai anyugun le khin loho.

²⁸Anyugun senye le Npugü, anyugun Sunggigü khwen nyümvu, nmvue shaja pe anyugun ketsü ka thame shalo mvu laso letse nle anyugun ka zoti. Joketsin kesen le kesi laso. Tsü rüla kenthon-e mvu laso.

Hinnom kazüketejon nyu kemu tho

²⁹“Jerusalem temi dan, chülo; hagon pehü tselao pe shwen lalo. Rinchothun gen kesi pe keshü lü thyülo, kechamvule, ale Npugü, ale anyunta, lo atemi keli laso.

³⁰“Juda temi dan le gwakemvu nme thyü laso. Anyugun le ale ntsü kehü teromen gü pe a Kershvuka nyu shüo nrhu laso.

³¹Hinnom Kazüketejon nyu anyugun le kershvubin nme Tofet tse ko kehü thyü njü, tsünyu anyugun nyenyu peche lo tenue pe mah nyu rüshvu nrün genyu. Ale anyugun no tsonlo tsemvu, nmvue tsüle anyun kie ndi.

³²Tsügenyu tsü lope Tofet nmvue Hinnom Kazüketejon letse komvulao Dukeshvu Kazüketejon le tse kotinla nrün gwünkho le ryüti. Simin pe kesun bin ndi kelai genyu anyugun le simin pe tsünyu sun ti.

³³Kesimin dan tsüle tegü lo tehentyü dan chvü thyüti, lo nme-e tsü hü mvu lati.

³⁴Kazü gü le kazü kesi thyü lati. Juda nyida dan lo Jerusalem tsonda nyu shekerhün lo kenyükethyü khwen lo senhü ho shekerhün khwen dan tsüno a-keni thyü lati.

Jeremiah 8

¹“Tsügwünkho ka Judanyu rajanyu lo kedanyu dan ru, lo püshükedanyu lo sidyükezonyu lo Jerusalem nyu temi dan sikanyu anyugun ru kehenshwi lati.

²Anyugun ru lope kequen nmvue sunla kethyü gü mvule nnyon hontse kazü gen binti. Tsüdan kezen pe anyugun le so, lo lothyü, rüshvuo nthonkehü yhüko, shye lo shyenyü dan mhundyü nyu shü lati.

³Lo senye gwakemvu temi dan, ale anyugun hükezen keshü bin ki yhun kebin dan le sikela gü le rhünkebin nyeki gwakvu lati. Kekvutsin Npugü, ale zo laso.”

Kemu lo shaja

⁴Npugü le ano a-temi dan ka zolo tse shü, “Peha le ntola lo sola hümvu ole? Lo mele tson gwenzü lalo ranila hü mvu ole?

⁵Tsonlo atemi dan, hagon we nyuthyüo akipon tinlao niryü mvula ola? Hagon le teromen nsüzin tinlao aki rani ryünyü mvula.

⁶Ale nyü petsüsa shwi, ai hagun le ketsin zomvu. Hagun nme-e a-gwakemvu genyu ryünyu mvu lamvu; nmvue 'ale nyu thyüzüla ola?' tse shün-e mvu. Aphu tse keru le terinyu tin gükejü hontse a-npvü a-tson nyu hü gwenzin.

⁷Zügüe a-le rani nrün gwünkho sha; lo nsu, sentyu lo zügüe kela la mvulo keshvu shahü. Ai atemi dan, hagun we ale hagun ketsenkehü jvu shamvu.

⁸Tsonyatselo hagun le dihontseo hagun le ntsenseri lo ajvu shahü letse zolo mon? Hire, joketsin senkemvu lesü keshanyu le tejvu kelu laso.

⁹Hagun dan nyu keseri nyu le keja laso; anyugun le kevüla minlo laso. Anyugun le ajo kenila; ntsoka we anyugun le nyu kesha hyulo la?

¹⁰Tsügenyu ale anyugun low dan pe gwen nrün nyu tsüla, lo a-nunyu pe temi kecha tsü lati. Temi keda keshen aphu nkuo pisa lotitse gwen zin. Sidyükezonyu lo püshükedanyue temi sa hünyo.

¹¹Anyugun le atemi dan gen kejün keja tsü lope lihi kemvu thyühü nyo. Anyugun le, 'Aphu gwakü binle,' tson zo hünyo, ai aphu gwamvu.

¹²A temi dan, hagunwe kentsükenchen tha hidan thyükela genyu kejamvu ole? Hagun le keja mvushü. Hagun le kejo khe-e mvu! Tsügenyu ale shaja pe hagun ketsünyü hagun ko kechanyu hontse che lati, tsüle hagun keyhun keni thyü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.

¹³"Mele low gvü kegwen kehü hontse ale atemi khokegwen lonyü, ai anyugun le vain le a-sha kendi hontse lo tehen khero le a-sha nshakemvu hontse la; anyugun nyüe rügu laso. Tsügenyu ale tegwenki nyu no kazü higü lola titse laso."

¹⁴Sunggigü temi dan le ketso, "Nyu genyu ngun le dun bin zun la?" "Ryülo, chwikenko nyida nyu yüo tsünyu sila tile. Npugü ngun Sunggigü le ngun no sila lotse laso; ngun le muo a-ntsun kela genyu terün pe ngun tsülo tse khishü laso.

¹⁵Ngun le nyunkebwen lo thyü ngwa kelo nrinhü, ai thaja laso; tsü sunka keshvu le ryüla.

¹⁶Ngun kenrhinyu le Dan nyida nyu bin; ngun le anyugun keru dan ketin khwen nyübin laso. Anyugun keru le khun keshüka kazügü aphu ndün bin. Ngun kenrhinyu le ngun ka zü lo tsünyu kebin aphu, ngun nyida lo tsünyu temi aphu nkela titse ryüla sele."

¹⁷Npugü le zo, "Petsülo! Ale peri nipe hagun dan nyu shü bin, tsüle jvulo keho peri tseyi kerhu, tsügenyu tsüdan le hagun nduti."

Jeremiah le a-temi genyu nyun kenjün kethyü

¹⁸Anyunkenjün kethyü le ponlo hoso; Ale anyunki hobin laso.

¹⁹Nyülo! Kazü aphunyu atemi dan le kechü khwen nyülo bin, "Npugü le Zion nyu ndila so ole? Zion raja le tsünyu bin mvula ole?" Npugü anyugun raja gü le

kenishü, “Hagun le nyuthyüo teromen rüshvu lo sin rünyi tero letse kehü kanyu khosen-o ano anyunta hü nla?”

²⁰Temi dan le nrao, “Ntsükerin le güla, logvü gwünkhoe gü laso, ai agun kenilo mvu laso.”

²¹Anyugun boshwen laso, kechamvule atemi ju boshwenla; Ale anyun gwamvule, ashese ritsin la sele.

²²Gilead nyu dawa ndila ole? Tsünyu doctor ndi ole? Tsonlo nyuthyüo atemi le gwalo mvula ola?

Jeremiah 9

¹A pe no zülvu thyü, lo ayhütyü no yhüphu zü kepenbin thyüla, tson-o ano khenyü kheje tsen atemi me no dushvukela nyu genyu chü binlo akenyü tile.

²A temi zen-o kekho tinla nrün genyu kazü kesi ki kensenbin hyulo lo akenyü tile. Anyugun aphu joketsin sen mvu, lo me jwe ketyünyu dan me thyü laso.

³Anyugun le kenku zo titse ndobin hünyo; ketsin gü mvule ketsin kemvu le kazü ketsen bin laso. Npugü le zo, “A temi dan le gwakemvu kethyü sie thyüni hünyo, lo alope anyugun Sunggigü letse sha hümvu.”

⁴Temi lihigüe a-pvügü genyu petsülo, a-tsasizen tenyen keloi mvu, kechamvule tsasizen aphu Jakob hontse kekhen kekho, lo lihigüe apvünyu sa hünyo.

⁵⁻⁶Anyugun aphu a-pvünyu tson tsin zü, lo nme-e ketsin zohü mvu; anyugun yi senthyü pe no nku lo kemu tsü khelalo kemvui. Anyugun le tha gwakemvu kethyü si-e thyüni, lo me kesa tho thyüe thyüni hünyo. Npugü le atemi dan le akhela letse zo.

⁷Tsügenyu Kekvutsin Npugü le zo, “Ale a temi dan lope tegi rokenshü kethyü hontse lo anyugun kegwakeshvu shwiti. A temi dan le gwakemvu thyükela le--ale anyugun zen-o nyu thyüsin logwa la?”

⁸Anyugun yile me jenshvula kehü tho hontse, anyugun le a-zintse kenku zo hünyo. Lihigüe a-kazongü nthonkegwa thyühü, ai ketsin yatselo a-nsen bin nyo.

⁹Hidan genyu ale shaja pe anyugun tsümvu ti ole? Senye hihontse kethyü ge khün lo mvu lati ole? Ale Npugü, tsü zo laso.”

¹⁰Ale zo, “Ale kazüthun dan genyu nyungwamvu lo tehen genyu chü, kechamvule tsüdan aphu rügula, lo nme-e tsünyu njwen gümvu laso. Senru dan khwen nyü sin mvula; tegü lo nyukhu dan le tin laso.”

¹¹Npugü le zo, “Ale Jerusalem no nke pe ketebin shüti, mesükerun keyhunbin thyüla; Juda nyida dan no khekela bin thyüla nme-e tsünyu yhun mvu lati.”

12Ale shün, “Npugü, nyugenyu kazü higü le nke pe kazü kesi hontsela ola? nme-e no tsünyu njwen mvula ola? Segü le thashao tsükon shalo gwala? Nle segü no meka zo nrün genyu a-kon zope zenla sela?”

13Npugü le zoni, “Atemi dan le ale senkethyü jo pe anyugun ketsü khekela genyu tsonla sele. Anyugun le akhwen nyümvu nmvue ale zokeshüe thyümvu.

14Tsü sunka anyugun nyunrüo anyugun bonnyu le senthyü keshü hontse Baal teromen rüshvu tin laso.

15Tsügenyu nyülo, kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü ahigü le nyu thyü titse bin yo: Ale jonyü kekhü pe atemi no tyü lo terün pe anyugun no tsüti.

16Ale anyugun hü kezen pe anyugun bonnyu lo anyugun-e a-rüla nyühü kemvu kazü ki shüla lo rihüdan nipe anyugun nke shüla kemvuthen anyugun nrenti.”

Jerusalem temi le kekeche hio chü kethyü

17Kekvutsin Npugü le zo, “Tha thyükebin kon rüchün shülo! Kesi chechü kehünyu no ryülo tse koshülo, kesi gen keron lüthyü kehünyu nyeginyu dan.”

18Temi dan le zo, “Anyugun ka zo-o no whütse ryü agun genyu kesi gen keron lüthyü shülo, yhüphu züle agun yhütyü sü, lo chüo agun yhüphu che kemvu then.”

19Zion nyu kechükhwen nyüshü, “Agun nke laso! Agun le kemenisa laso! Agun le agun kazü khela mvulo shü; agun ka le nren bulaso.”

20Ale zo, “Nyeginyu ju, Npugü khwen nyülo, lo a-jo nyü petsüsa shü, Chyekechü do pe hagun nyugidan senthyü, lo kesi gen keronlü pe hagun pvünyu senthyü shülo.

21Kesi le agun kafüphe nyu, lo agun kedabin nyu yüryü laso; tsüle tsonda nyu ntsenyu dan lo hada bin nyu selo dan dushvu laso.

22Simin le bin aphu nyu kezen bin, nnyon khüpe low nyu keshü hontse, logvu nyu le logvü pe khelao nme-e kequen mvu kela hontse. Hile Npugü le ano zolo tse keshü.”

23Npugü le zo, “Thakeshanyu le anyugun kesha genyu, nmvue kenko nyue a-kekvu genyu lo kenyanyue a-kenya genyu ketekho loshvu.

24Temi lihigüe ketekho nyülo, a-le asha lo arüla shakehü genyu ketekho mvulo shvu, kechamvule akeso le binzin hü, lo ale njü lo jo ketsin gü thyü hü, Tha hidan hile akenyü hüle. Ale Npugü, tsü zo laso.”

25-26Npugü le zo, “Ale shaja pa a-pe thupe kezü thyükela temi dan--Ijpt, Juda, Edom, Ammon, Moab, lo kazü kesi ki yhun kehü dan tsü nrün gwünkho le ryüjü laso. Temi hidan aphu gikerünyu, ai gikerünyu kejozenkelo jvü zen hümvu. Temi hidan lo Israel nyudan nme-e azen-o kejozenkelo then hümvu laso.”

Jeremiah 10

Teromen Kershvu Lo Ketsin Kershvu

- ¹Israel temi dan, Npugü le hagin ka zo titse kebin hi nyülo.
- ²A-le zo, "Senye kecha then nya; tsangki zensü kecha kehyu ka senye kecha le nshvula yatse-e hagin we kevülanya.
- ³Temi hidan nyünyü le a-min ndi. Chün ki senbin nme phenlo-o tesen kechanyu no a-kanyü lope tsü ketsülo,
- ⁴lo suna lo rükagi lope nthyü lo. Tson-o tsü no chela mvu nrün genyu gojal lope yhenkensü kelo nti.
- ⁵Teromen tsüle konkü-rhümvü low nyu low kendün hontsele; tsüdan le jo zolo hümvu, mele tsüdan pvühü kechamvule tsüdan le tsonchülo hümvu. Tsüdan nshvunya: anyugun le hagin nthyü loho, lo hagin genyu thakegwa thame thyüşhü loho."
- ⁶Npugü, nhontse kethyü nme-e ndile; nle kvu, lo nzan le gon lo kvusa.
- ⁷Senye aphu rajagü, segü le nrühvu mvu logwa la? Nle kerhvu lozü le. Senye dan nyu thakeshanyu aphu nmvue tsüdan rajanyu nme-e nhontse kethyü ndi.
- ⁸Anyugun aphu pin lo pho ri. Anyugun le tesen lope teromen kezü ka nyu shalo mon?
- ⁹Anyugun teromen dan tsüle Spain ki rakagi lo Uphaz ki suna pe je kelo, aphu men zükeshanyu tho; tsüdan phi le phidokeshanyu le kenzi lo nhon meren kethyü pe kedo.
- ¹⁰Ai Npugü, nwele ketsin Sunggigü, rhün kehü Sunggigü lo kethonthen rajagü le. Nle nyunta lo lo kazü le ndünla hünyo; senye dan le nnyun kenthün nyhen loho.
- ¹¹(Hagin le anyugun ka tsang lo kazü rhenshü kemvu terodan tsüle nke lati, lo tsüdan le kazü lika hikae bin sin kemvui so tse zoshü lo.)

Sunggigü keshwen lü

- ¹²Npugü le a-kekvu nyu kazü rhenshü; lo a-kesha pe tsü thyüşhü tson-o tsü sükhun pe tsang-e tishü.
- ¹³A-le ahza hokeshü ka tsang soki züle nho; a-le kazü keni ki nmha zen ryü. A-le tsangkechwü no tsangkeri nyu shwenshü lo a-kenya ka nyu tsangkenbu nishü hü.
- ¹⁴Tson kethyü ka temi le pinla lo adunthyüla hünyo; teromen cha keshü nyu le gwen kendi thyüla hünyo, anyugun le thyükehü terodan tsüle ketsin kemvu lo kerhün kendi genyu.

¹⁵Tsüdan le a-kenrun tsügenyu ntsüla mvulo shvu; Npugü le anyugun ki keryü ka nke lati.

¹⁶Jakob Sunggigü we tsüdan hontse mvu; a-we tha aphu thyü keshügü, lo Israel lope a-temi ketsin thyülo nrün genyu kejülo laso. Kekvutsin Npugü tsüle a-zan.

Do thyü tinla nrün

¹⁷Jerusalem temi dan, mele nhunlo laso! Hagun kanyü kequen logwen.

¹⁸Npugü le kazü higü nyu hagun khishwila titse bin laso; hagun nme-e nsen kebin then boshwenla titse bin nyo. Npugü le zo laso.

¹⁹Jerusalem temi le nrao, “Agun nthü ritsin laso! Agun tejün shvu le ponlo hosu. Agun we tsüle nhenlo kegwa nme ado tse hüle!

²⁰Agun phika le renla; a-kephin ron le tükü laso. Agun nyenyu aphu tinla; nme-e agun phika penso ni keshüi ndi; nme-e phi sü sope hü nrün ndiso.”

²¹Ale tsü kenio, “Agun sharhidan le pinla; anyugun le Npugü ka tsonketsin-e hi mvule. Tsügenyu anyugun le gwalo mvula, lo agun temi le tsenchvu laso.

²²Nyülo! Jolo le ryü laso! Kekevü keda le senye teso ki hü laso; a-rihü dan le Juda lope kazü kesi ngwa la; mesükerun kebin bin thyü lati.”

²³Npugü, temi nme-e a-npvü a-keyhun npugü kemvu; nme-e a-npvü a-keyhun ketsenlo hümvu.

²⁴Npugü, ntemi thyü kenjü shülo, ai ngun gen kvu ritsin nya nmvue nnyunta kethyü nyu shaja pe agun tsü nyalo; tsonshü yatselo agun keyhun keni thyü lati.

²⁵N nyunkekhü süni pe nrüshvu hü kemvu senye lo nkelila kehü temi dan gen shü lata. Tsüdan le ntemi dan dushvu la; anyugun le agun nkeshü la lo agun kazü no nke laso.

Jeremiah 11

Jeremiah Lo Kejozenkelo gü

¹Npugü le aka zo,

²“Kejozenkelo jo dan hi nyü shülo. Juda lo Jerusalem temi dan ka,

³Israel nyu Npugü Sunggigü, Ale keswe kesü lope kejozenkelo jo nyü kemvu nyu aphu gen shüla sele.

⁴Ale Ijiptnyu kazü nyu, mah le rokebin hontse kethyü nyu anyugun bonnyu zen-o chwikeryü ka kejozenkelo higü thyülo. Ale anyugun no akhwen nyü lo ale johokeshü aphu thyü lotse zoshü. Anyugun le akhwen nyülo anyugun no atemi thyü lo ale anyugun Sunggigü thyü titse zo shü.

⁵Tsonlo ale anyugun bonnyu zen-o kejoshü kenjü then-o anyugun le ntsoka yhunkebin kazü kegwa lo kenya pe anyugun tsüti tse zo.” Tsüka ale, “Ele, Npugü” tse zo.

⁶Npugü le aka, “Juda nyida lo Jerusalem tsonda dan ka gülo. Tsünyu ajün zoshü lo temi dan no kejozenkelo jo nyü lo tsüdan thenlo tse zoshülo.

⁷Ale Ijipt nyu kazü nyu anyugun bonnyu zenchwi keryüka anyugun no akhwen nyülo tse zen ketse shü, lo nthu keti hie temi dan ketse ni ryü bin nyo.

⁸Ai anyugun le nyü nmvue then-e mvula. Tsonkethyü gü mvule nmeme tse aphu nduka hontse anyugun nyun rü bin gwenzin la so. Ale anyugun no kejozenkelo then hü lotse zoe anyugun le nmvula. Tsügenyu ale tsünyu shaja thupe binkenjü aphu pe anyugun gen shüla.”

⁹Tsüsika Npugü le aka zo, “Juda lo Jerusalem temi le tedo rhio a ntsun bin nyo.

¹⁰Anyugun pepvünyu kemu tho hontse ni tinlaso; anyugun le tero kecha rüshvu tin laso. Israel lo Juda ai ale anyugun pepvünyu zen-o kejozenkelo gwenrho laso.

¹¹Tsügenyu ale kenke senryüo anyugun gen shüla titse binso, lo anyugun le thame thyü nrhilo kemvui letse anyugun zenshü bin nyo. Tsügenyu anyugun le nrao aka keche hi-e ale anyugun khwen nyü mvu lati.

¹²Tsonlo Juda lo Jerusalem temi dan le anyugun le rüshvu kehü terodan ki güo anyugun keche hisoti. Ai tero tsüdan le kenke higü le keryü ka anyugun kenilo mvu lati.

¹³Juda nyu le anyugun nyida aphu nyu teromen le bin kü, lo Jerusalem nyu keyhun tsonda aphu nyu Baal tero kershvu bin thyü kü njü.

¹⁴Jeremiah, temi hidan sunka aka hi nya. Anyugun le kenjün thyülo-o aka anyugun keche hi ryüe ale nyüshü loho.”

¹⁵Npugü le zo, “Ale sokehü temi dan le gwakemvu tho thyü hü laso. Anyugun no a Kershvuka nyu binlo kekü nyu kenjü le binla? Anyugun we aka johokeshü lo nyukhu pe kershvu genyu kenjün kethyü khinlo gwa letse hü ole? Tson kethyü nyu anyugun kenyülo gwa ole?

¹⁶Gwengwa ka we ale anyugun lope Oliv nyü kegwa lo a-sha nsha kehügü letse kohü, ai ntsoka we ale tsangkesen hontseo a-nyü lope mah nyu shüla lo a-rodan bose la tiso.

¹⁷“Kekvutsin Npugü, Ale Israel lo Juda pe senshü; ai ntsoka we ale kenke pe au kedün binso. Au npvü tha higü nsüpe au gen shü laso, kechamvule au le tha higü thyüzüla; lo tha pe Baal kershvu nyu ano anyun ntala.”

Tedo rhi pe Jeremiah ntsun kethyü

¹⁸Akenrhinyu le tedo rhio a ntsun kebin Npugü le atesha shü.

¹⁹Tanyünyu jvü kegwa hontse mele azen gü dushvula ti tse hü, ai anyugun le a nrhio tedo gwakemvu ndokebin ale sha lomvu. Anyugun le hihontse kenthon hü, “Ngun senbin higü le gwaketse ka phünla tile; a-dushvulao nme-e no a-rüchün mvula tile nu.”

²⁰Tsüselo ale hihontse hi, “Kekvutsin Npugü, nle jokera kenjügü; nle temi dan kerüchün aphu nrühü. Ale tha aphu pe n tenyen laso; tsügenyu ale nle temi hidan ge khenkelo nrin tile.”

²¹Anothoth temi dan le me no adushvula nyühü, anyugun le ale Npugü jo zo ni yatselo adushvula titse akazo.

²²Tsügenyu kekvutsin Npugü le zo, “Ale shaja pe anyugun tsü lati! Anyugun selo no teri nyu sila ti; anyugun nyenyu no khün si lati.

²³Ale Anothoth temi gen kenke senryü titse gwünkho tho laso, tsü le keryü ka anyugun nme-e rhünlomvu lati.”

Jeremiah 12

Jeremiah le Npugü ketsokethyü

¹Npugü, ale agenyu nzen-o kenya yatse-e nle njü kelai, ai ale joketsin rüla pe nka shün mvulo nrün ndi. Nyu thyüo serikemvunyu le gwakenyesa lohü nla? Nyugenyu joketsin senhü kemvunyu le chwilo hü ola?

²Nle tsüdan pe senshü, lo tsüdan le a-me tsenlo; tson-o min sogü a-sha nsha lo. Anyugun le azintse nzo ngwa hünyo, ai ketsin nyu we nsüshü hümvu.

³Ai Npugü, nle asha; nle ale nyu thyü hüyo, lo dihontse nso hüyo nle shabin le. Tanyü dushvula titse zengü kejü hontse temi gwakemvu hidan süsen tin lalo; anyugun dushvukela gwünkho tikemvuthen anyugun khwenlo.

⁴Dithen laki agun kazü no sin-o tehenno rügu bin mo? Agun temi serikemvu genyu nyukhu lo tegü le si bin laso, tsüdan le zo, “Sunggigü le agun le nyu thyü hüyo hyu hümvu.”

⁵Npugü le zo, “Jeremiah, nle temi zen kehüo nhokeli la yatselo, dihontse keru zen kehü logwa ola? Nle phenchvünyu solo mvu yatselo, Jordan tehen nyu we dihontse tila?

⁶N-npvü nkami nyu ntsasizen nyue nsala; anyugun le n when nrün genyu kerhünlo hünyo. Anyugun le nka jo shwen kegwa zoe anyugun tenyen nyalo.”

Npugü le a-temi genyu nyunkenjün kethyü

⁷Npugü le zo, “Ale Israel khelaso; Ale kejükelo tsipwen keli laso. Ale sokehü temi dan lope anyugun kenrhinyu kekvunyu shü laso.

⁸Ale kejukelo temi le rani a ntsun; menda le chün nyu nho kehü hontse anyugun le a nshwen hünyo, tsügenyu ale anyugun ntsüla.

⁹Ale kejukelo temi le kheno dan le hun-o whenlo kela tegü hontsela sele. Tehenthyü dan koshüo no keho nyu kerhün lolo!

¹⁰Sin rünyo ki kekvu kesen nyu kechon le a vain low nkela; anyugun le alow kedü la; anyugun le akazü kegwa lope kesin thyüla sele.

¹¹Anyugun le tsü lope tehen yhunkemvu thyüla; tsüle amhundyü nyu khe laso. Kazü gü apentha kesi thyüla, lo nme-e tsü shwimvula so.

¹²Rincho kazü kesi aphu nyu nkela nrün temi le ryü laso. Ale kazügü aphu nkela nrün genyu teri nishü la; temi nme-e bwen-o yhunlo hosu.

¹³Atemi dan le thoshye yishü, ai jontsü tsi gvülo; anyugun le tsügenyu thathyü kenjün thyü, ai tsügenyu thame hyulo mvula. Ale anyunthün sa kela genyu anyugun le chvulo mvula.”

Israel kazonnyu ka Npugü jo hokeshü

¹⁴Npugü le zo, “Ale kazü khipe atemi Israel ketsü nkekela Israel kazon nyu dan genyu tha zo mvuloshvu bin nyo. Ale tehen jwikela hontse temi serikemvu tsüdan anyugun kazünyu hülaao anyugun ben nyu Juda kenishüti.

¹⁵Ai ale anyugun zen tin kela siki anyugun shwi njün shüti; ale tsipwen dan zen nigü anyugun rünyo lo kazü dan ka shü lati.

¹⁶Anyugun nyun aphu pe atemi nyünyü lolo-o, anyugun le gükela ka atemi dan no Baal zan nyu swe kehü hontse azan nyu swe-o ‘Npugü le rhünkehü hontse’ tson zo-o swela yatselo anyugun kono atemi peha thyüo gwa kenye loti.

¹⁷Ai tsipwen ligü higüe ajo zenmvulo ale a-men jwilao nke lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 13

Linen nya ketsekhin

¹Npugü le ano güo linen nya ketsekhin dan me hilo-o nya lo lotse zo; ai a-le ano tsüdan pe zü ntsen nya lotse zo.

²Tsügenyu ale tsüdan hilo-o nyalo.

³Tsüselo Npugü le aka zonio,

⁴“Eufrates züri ki güo nya ketsekhin gü tsü lope tsonye kü nyu kebula lo.”

⁵Tsügenyu ale tsü sen güo Eufrates züri khoka kebula.

⁶Gwenkho peha sika Npugü le ano Eufrates züri nyu güo nya ketsekhin gü khinilo la lotse zo.

⁷Tsü hontse ale güo tsü pe kebu kenjü bin gü hyukelo ka, tsü le renlao senlo nrün ndikela hyulo.

⁸Tsüsika Npugü le aka zonishü. A-le kezole,

⁹“Tsühontse ale Juda ketekho lo Jerusalem ketekhosa kehü gü nke lati.

¹⁰Temi gwakemvu hidan le akhwen nyünyü mvu laso. Anyugun le anyugun nyunrü lo serimvu ni laso; tson-o tero kecha rüshvu lo tsüdan lothyü bin laso. Tsügenyu anyugun le nya ketsekhin renlao senloshvu kela tsüdan hontse lati.

¹¹Nya ketsekhin dan le nmakhun ketsenlo kehü hontse ale Israel lo Juda nyu aphu no a nsü bin kethyü akenyü. Ale anyugun no atemi thyüo teshwen lo kerhvu senryüo atsülo titse tsühontse thyü le, ai anyugun le akhwen nyü mvula.”

Vain zu khin

¹²Npugü Sunggigü le aka zo, “Jeremiah Israel nyu dan ka zukhin aphu vain zu pe süla mvulo shvu letse zoshülo. Anyugun le vain zukhin aphu vainzu pe sü mvulo keshvu anyugun le shabin letse zo lati.

¹³Tsonlo anyugun ka zoshülo, Ale Npugü, ale vain zupe kazü higü nyu temi dan: David senye rajadan, püshükeda dan, sidyükesha dan lo Jerusalem nyu keyhun aphu nzeüla kemvu then süshü ti.

¹⁴Tsüselo la kejon ren kethyü hontse ale ntsenyue lo peshünyue boren lati. Ale anyugun shwi njün, so nmvue phin rüchün letseo dushvu mvula loho lati.”

Jeremiah le ketekho ntsun keshü

¹⁵Israel temi dan, Npugü le zo laso! Hagun thyü ketsenyo lo-o a-khwen nyülo.

¹⁶Npugü, hagun Sunggigü rühvulo, a-le kezün zenryüo, hagun kazüthun dan gen pha nsüla; lo hagun le keben nnyü kehü gü a-le tsüpe kezün kentsun nyu shüla kemvu ka.

¹⁷Hagun le nyü mvulo, ale hagun ketekho genyu kekebu nyu chüti; Ale chüsa, lo ayhüphu cheti kechamvule Npugü temi dan lope donyu hontse zentin kela genyu.

¹⁸Npugü le aka zo, “Rajagü lo a-jvü au no kedakhün gen tsenryüla gwenlo tse zoshülo, kechamvule au kedaperen kezegwa le au pegen chekela genyu.

¹⁹Juda tesin kipun rünyi ju le mele hunlo laso; nme-e tsüdan pvüthü yülo kemvüi so. Juda temi aphu zen-o me kazü ki gü laso.”

²⁰Jerusalem, nrishülo! Nkenrhinyu le teso kipun tsüryü jü laso! Nle anyugun genyu ketekho sa kehü ntemi dan pe n tenyen keshü dan le diki güla ola?

²¹Nle npvünyu letse rüchün kehü temi dan le nso kvulo-o keda thyülo la yatselo nle nyu zo mon? Nle tenunyu le nyuzen-o kenjün thyü kebin hontse lati.

²²Nle nyu genyu n gen tha hihontsela, lo nphi sürhen lao nsüsen tinla yo tse shün yatse-e tsüle nkemu le ketetsin thyükela genyu.

²³Temi ketsi nyu le a-gi kelulo gwa ti ole, nmvue meren le a-kemeran kelulo gwa ole? Anyugun le tsonlo gwa yatse kethyü we hagun tha gwakemvu nti thyü kehü nyule kenjü tho thyükelo jvu shalo züle.

²⁴Kazü kesi ki tsangkenbu le npen whün sen tinla kehü hontse Npugü le hagun khikezen lati.

²⁵Npugü le tsüpe njün thyü titse zo. A-le ngen tson titse rhiloso, kechamvule nle a-khelao tero ketsin kemvu tenyen tinkela genyu.

²⁶Npugü le nphinya yho lao nno kaja pvüti.

²⁷A-le ntsükehü tho nle thyükebin hyu laso. Temi nme le a-kajon nyu nunyu fükehü hontse lo kerutse le a-lü hükehü hontseo rincho gen lo tehen nyu tero kecha dan ki gü kehü a-le nhyu laso. Jerusalem temi dan, nwe thyülo tiso! Nle dicheka nshünlo tila?

Jeremiah 14

Zü chenda ketetsin

¹Npugü le tsangri mvula nrün rüla pe aka zo,

²“Juda le dyükezün nyu bin laso; a-nyida dan le sibir laso, a-temi dan le nyu kenjün thyüo kazü nyu keto bin, lo Jerusalem le kekeche hio nra binso.

³Kenyanu le gonyu dan nipe zü fü; tsüdan le zü ka gü, ai zü hyulo mvu; anyugun le zükhin kenrun sen-o ranila. Anyugun shese lo gwenkeshvu thyü anyugun mhun pe kebu.

⁴Tsang le rimvula lo kazü le sinkela genyu, lowketsünyu le anyun kenjün thyü; anyugun mhun pe kebu bin laso.

⁵Low nyu thyüje dan-e jonyü ndi kela genyu a-nyu dan khe bin laso.

⁶Tehen gada dan le rinchothun gen bin-o mesükerun hontse hen loho binso; tehen ndikela genyu anyugun yhütyü le tha hyumvula.

⁷A temi dan le aka hio, ‘Agun kemu le agun nkhin-e, nle zokenjü hontse agun che shülo. Agun le gwen kechon nkipon ranio tin lale; agun le mupe n ntsun laso.

⁸Israel nyu sidyü le n nti; nle kenke-kemhü nyu agun kenishü kehü güle. Nle nyuthyüo tesin hontse, kenjwen nyu le kheje me nti nsen kethyü hontse agun kazü nyu bin hü nla?

⁹Nle nyuthyüo a-kerükela nyu hontse, a-kekvu ndikela shüpahü nyu hontse hü nla? Ketsin, Npugü, nle agun zenbin nle! Agun le ntemi laryü; agun khe nyata.’ ”

¹⁰Npugü le temi hidan rüla johü, “Anyugun le akipon tinla nyü hü nyo, lo anyugun le anyugun kekhe loho. Tsügenyu ale anyugun gen akenyü mvule. Ale anyugun thyükezüdan rüchün-o anyugun kemu genyu shaja pe tsüti.”

¹¹Npugü le aka zo, “Ano temi hidan cheshü lotse aka hinyalo.

¹²Anyugun le nyen yatse-e ale anyugun le kekeche kehi nyü loho; lo anyugun le tha rope arüshvu lo ketyüketsü pe a rüshvue ale tsü genyu akenyülo kemvui. Ale tsü lokethyü gü mvuo teri lo chenda, kethyü kenyü nyu anyugun boshvu lati.”

¹³Tsüselo ale zo-o, “Kekvutsin Npugü, sidyükezonyu le temi dan ka teri lo chenda ryü kemvui letse zobin nyo, anyugun le tson zo, kechamvule anyugun le nle kebwen kerüyü nti pe agun kazü nyu shüti tse zo njü letse hünyo.”

¹⁴Ai Npugü le zonio, “Sidyükezo nyu le azan nyu kenku zo bin nyo; ale anyugun nishümvu, nmvue anyugun no jokon nme-e pe tsüdan ka zolo tse shü mvule. Anyugun le tsemin zokehü tsüle akipon kemvu; anyugun le ryükejü rüla zokehü tsüle anyugun npvü nyun kendo zokethyüle.

¹⁵Ale Npugü, ale nishükemvu sidyükejo nyu dan azan ka zo-o temi dan ka teri lo chenda ryükemvui letse zokehü dan gen ale thyüshü nrün pe nka zoti-- Ale teri nyu lo chenda nyu anyugun no si lati.

¹⁶Anyugun le zope hikeshü dan ko tsü hontse boshvu lati. Anyugun simin khipe Jerusalem tsonda nyu shwen lati, tson-o nme-e anyugun kesun mi ndi lati. Tsühontse anyugun nunyu, anyugun nyenyu aphu kesin-o tson lati. Ale anyugun no anyugun serikemvu chün thoti.”

¹⁷Npugü le ano anyun kenjünkethyü rüla pe temi dan ka zolo tsheshü: “Ayhüphu no khejkenyütsen tsunlo, ano chüthüla nyata, atemi dan le jün sala lo jün ntsun kela genyu.

¹⁸Ale lowjvü nyu gü yatselo, teri nyu gakela min dan hyu, ale rünyi nyu gülo, temi dan le khün sigü kejü hyulo gwenzin la sele. Sidyükezonyu lo püshükedanyu le anyugun tho thyü bin hünyo, ai anyugun le thyü kebin gü shamvu.”

Temi dan le Npugü ka kehi

¹⁹Npugü, nle Juda kheshüla sele? Nle Zion temi ntsü hüle? Nle nyuthyüo agun nthüsa lao agun no gwalo keho thyüla sela? Agun le kebwe kerüye fü, ai kegwa thame hyulo mvu laso; agun le thyü ngwakelo nrin hü, ai ketetsin thyü nila gwenzinle.

²⁰Npugü, agun le mupe n ntsunla sele; agun le agun kemu zoshwi, lo agun bonnyu kemue zoshwi hüle.

²¹Nle zokenjü dan rüchün-o agun ntsüla nyata; nle keja kepfü pe zenkechwi kethyü n kedakhün pe keshübin Jerusalem gen shüla nyalo. Nle agun zen-o kejozenkelo gü rho nya ta.

²²Tsipwen dan teromen kezü nme-e tsangkenri nishülo kemvui; tsang-e a-npvü tsangkenri khishü loho. Agun kenrin le ngen binle, Npugü, agun Sunggigü, kechamvule nle tha tsüdan thyüshü kehügü le.

Jeremiah 15

Juda nyu genyu dyükezün

¹Tsüselo Npugü le aka zo, “Mosa lo Samuel hvu le hinyu bin-o aka hi yatse-e, ale temi hidan gen shwikenjün khishü loho so. Anyugun no tinla lo, anyugun no amhundyü nyu tinlalo.

²Anyugun le dikipon gü mvulo shvu yo tse nka shün lo, ale zo hü nle tse anyugun ka hihontse zolo: Peha le kethyü kenyü nyu siti-- tsüle anyugun kegü bin! Kechanyu le teri nyu siti-- tsüe anyugun kegü bin! Peha le khün sila ti-- tsüle anyugun kegü bin! kechanyu le tenzen-o dothyüti tse laso-- tsüle anyugun kegü bin!

³Tha kenrin kethyü pezi no anyugun gen thyü titse, Npugü, a hile rhilo laso: teri nyu anyugun ga lati; anyugun min le tehi no nkarhen lati; tegü no tsü ndu, lo nyukhu dan no a-sen tyü lati.

⁴Hezekia nyugü Manasseh le Juda raja thyüketseka Jerusalem nyu thyükeshü thogü genyu ale kazü aphu no anyugun gen a-dunthyü ti.”

⁵Npugü le zo, “Segü le n njün mon, O Jerusalem, lo segü le ngenyu nyun gwakemvu thyü mon? Segü le sunthon-o nrüla shün mon?”

⁶Hagun le akhela; hagun le akipon rani tinla. Tsügenyu ale aben ketolo-o hagun techeren lati kechamvule ale anyunkenta kekhe loho bin kela genyu.

⁷Hagun kazü nyu rünyi aphu ka ale hagun khipe npen hontse tsangkenbu ki shwen lati. Ateni dan, ale hagun nkela, Ale hagun nyenyu gala hagun le hagun jvü gwakemvu kekhe kemvu genyu.

⁸Hagun kazü nyu maginyu le züda hachon nyekichon laso. Ale hagun selo ju anyugun kegwa ka gala lo anyugun jvü nyu no kenjün thyü shü. Ale ben no nyungwakemvu lo kenrin kethyü pe anyugun vüla hü.

⁹Nyeginyu a-nyu mi tsenyü nmhenkela gi le a-teshe ndio sitsen laso. A-tsangkeben le kezün thyü laso; a-le kejo lo a-nyun thyü laso. Ale nkenrhi nyu no rhün kebin dan tsüe galati. Ale Npugü tsü zo laso.”

Jeremiah le Npugü zen-o kenya

¹⁰Ale dihontse gwen keshvu nyu thyüla seyo! Nyuthyü le tseo ajvu le a nnyun pe kazü nyu shüyo? Ale kazü higü nyu temi aphu zen kega lo kenya bin gwenzin, Ale pisa pe me tepu mvu nmvue meka tepue mvu; ai aphu a swetsü gwenzin le.

¹¹Npugü, ale nlothyü kegwa thyülo mvula, lo akenrhinyu le kenjünthyü kemeni kelo ka anyugun genyu nka hilomvula lo anyugun shochün aphu no agen ryüketsin thyüta.

¹²(Temi n me-e teso kipun tegi, lazo pe kerhün kethyü gü tsü chwen loho.)

¹³Npugü le aka zo, “Ale atemi dan le anyugun kazü aphu nyu kemu thyükela chün shaja pe tsü nrün genyu kenrhinyu nishüo anyugun kenya dan pvü tin lati.

¹⁴Ale anyugun no shakemvu bin ki anyugun kenrhinyu go thyüti, anyunkenta le mah hontse, lo tsüle kethonthen robin ti.”

¹⁵Tsüselo ale zo, “Npugü, nle shabin. Arüchün shü lo a cheshülo. Ano a nshwe kehü nyu ge a khün lo lotta. Anyugun le a boshvulao chwikelö gü nyu tsü anyugun gen nnyun thonri nyata. Nge nyu ale kemeni kelo gwenzin letse rüchün shüta.

¹⁶Nle aka zo lo ale njo aphu nyüle. Ale nhon le, Npugü Sunggigü, kekvutsingü, tsügenyu njo dan le shekerhün lo nyunkenyü pe anyun süpvü bin hü nle.

¹⁷Ale temi kechanyu zen me shwinyü lo akenyü thyü tinla hümvu. Njo kezen genyu ale a npvü bin-o nyunkenta pe asüpvü bin hü.

¹⁸Nyugenyu ale kenjünthyü zin binla? Nyugenyu a kethyü no gwa loho bin la? Nyugen nyu tsüdan ponlo mvu letsela? Nle ntsükerin ki sin la kehü rinyu hontse ano ashese la titse bin ole?”

¹⁹Npugü le jo higü kenio, “Nle rani ryü lo ale nzen ni loti, tson-o nle alokethyü nyu thyüti. A-kon kendi zobin nrün sunka a-min kebin jo zotinla lo nle agenyu sidyükezonyu thyü niloti. Temi dan le nka ni ryüti, tson-o nle anyugun ki gümvue gwa.

²⁰Ale anyugun mhundyü ka nkhipe lazo chwida hontse shüti. Anyugun le nzen kegati ai nyekvu loho. Ale nzen hüo n nopen lo n ntsen loti.

²¹Ale temi serikemvu lo rigwa kemvu kekvu nyu nkeni loti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 16

Jeremiah gen Npugü kendo

¹Npugü le aka zonio,

²“Bin hihontse kethyü nyu tenulo nmvue nyue yhun nya.

³Hinyu nyunkelo nyenyu lo anyugun pepvünyu gen nyuthyü ryü jüyo ale nka zoshü tile.

⁴Anyugun le kethyü nyun ketetsin khipvüo silati. Anyugun min le methuvü hontseo kazü gen nthun binti. Teri nyu anyugun gala nmvue khünsi lati, tson-o anyugun min no tegü lo nyukhu dan chvu thyü lati.

⁵“Nle che chükebin kanyu yü kemvui. Temi nme genyu nyun gwamvu nya. Ale kebwen jochü pe atemi tsü nmvue keso lo shwikenjün lope atemi sha sin loho so.

⁶Kazü higü nyu kenyanu lo rhokedyü nyue silati, ai nme-e anyugun sun nmvue chechü mvu lati. Nme-e nyungwa kemvu zansü thyüo a-npvü a-thyügvü nmvue ape thu loho.

⁷Kesonyu nme le siyatse-e temi nme-e a-nyun thyü nbwen nrün genyu a-zen-tyütsü kemvui. Temi peha le aepvünyu ndila yatse-e nme-e a-njünkeho nyu ndi lati.

⁸“Hokebin kanyu yü nya. Anyugun zen-o tyütsü nrün genyu dun nya.

⁹Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, ale zotitse kebin gü hi nyülo. Ale shekerhün lo nkenyü khwenno nyü mvu la, lo senhü keho shekerhün khwen tsüe no ndila ti. Hinyu temi dan le yhun bin-o tsüle keryü shati.

¹⁰“Nle hi rüle aphu pe anyugun ka zoshülo anyugun le nka nyuthyüo ale shaja ketsen pe anyugun tsü titse rhilayo shün ti. Anyugun nyunka thyüzü la lo nyu kemu thyüpe anyugun Npugü Sunggigü kenyükemvu thyülayo shünti.

¹¹Tsonlo anyugun ka Npugü le hihontse zoshüla sele tse zota, ‘Hagun bon nyu le akipon ranio tero kecha rüshvu lo tsüdan lothyü tin la. Anyugun le akhelao ale senthyü keshü jodan nyü mvula.

¹²Ai hagun we hagun bon nyu nyeki gwamvu kvu laso. Hagun aphu hagun nyunrü lo gwamvu, lo ajo zen mvulaso.

¹³Tsügenyu ale hagun shwe pe hagun bon nyu lo hagun-e shahü kemvu kazü ki shü lati. Tson-o tsünyu khejekhenyütsen tero kecha dan lothyüti, lo ale hagun shwi njün shüloho.’ ”

Medo kethyü nyu rani keryü

¹⁴Npugü le zo, “Temi dan le ale Ijipt nyu kazü nyu Israel zen chwikeryü kerhün Sunggigü letse swen mvu kela jon le ryüti.

¹⁵Tsü sunka, ale hükezen pe teso kipun lo kazü lika hikae shü kela nyu aphu ale Israel zen chwiryü kelo kerhün Sunggigü letse swen tin lati. Ale anyugun zen niryüo ale khipe anyugun bon nyu ketsü kazü nyu shü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Shaja ryükejü

¹⁶Npugü le zo, “Ale temi hidan tünlola nrün genyu meke tünyu kechon nishübin. Tsüsika alo thyükehü nyu kechon ni shüo no kazüthun lo rincho gen lo tsonye ki thakü nyue tsü dan hüti.

¹⁷Ale anyugun tho aphu hyu hü nle. Thame-e aka kebulo hümvu; anyugun kemu le ayhü ka kebu loho.

¹⁸Ale anyugun no anyugun kemu lo gwakemvu chün jünhvu thoti, kechamvule anyugun le kerhün kendi simin hontse kethyü teromen kezü pe akazü nrhula, lo ketsin kemvu tero pe sükela genyu.”

Jeremiah le Npugü nyu ketenyen le kebin kehi kethyü

¹⁹Npugü, nle a nopen lo kenko pe atsü kehü güle; nle kenjün kethyü gwünkho kae acheshü hü. Kazü keniki-e temi le ryüo hihontse zoti, “Agun bon nyu le ketsin kemvu tero lo lihi kemvu teromen kezü nyeki thame ndile.

²⁰Nmele a-npvü a-tero thyülo gwa ole? Tsonlo hümvu, a-le tson shülo tsüdan le tero ketsin kemvuso.”

²¹Npugü le zo, “Tsügenyu ale gwengwa thyü tsipwen aphu no akekvu lo kenko shalo ti; anyugun le ale Npugü letse shalo lati.”

Jeremiah 17

Juda kemu lo Shaja

¹Npugü le zo, “Juda, tegi kezüi pe nkemu zü laso; hira rakentsen lope nnyun ki rhope bin laso, lo nkerüshvubin quen ki zü laso.

²Ntemi ju le rinchothun gen, senbin aphu nyu Asherah terogi men kezü pe shükenjü kershvubin ki rüshvu hünyo,

³lo lowjvu lika hikae kazüthun dan gen tson hünyo. Hagun le hagun kazü aphu nyu kemu thyükela dan aphu genyu ale hagun kenrhinyu no hagun kenya lo kebin dan sentin lati.

⁴Hagun le ale khipe hagun ketsü kazügü tsü khe lati, tson-o ale hagun no shakemvu bin ki hagun kenrhinyu chünlo thyüti, kechamvule anyunkenta le mah hontse, lo tsüle kethonthen roti.”

Jokon kechacha zo kenjü

⁵Npugü le zo, “Akipon ranio a-ketenyen khipe temi gen shü lo sila nrün temi kenko tenyen tin kelanyu, ale tsügü nmuti.

⁶A-le kazü kesi ki tehen yhun hü kemvu ki kazü kesin lo kenyün binki tehen nme hontse. Tha kegwa thame a-gen binlo hümvu.

⁷“Ai atenyen kehügü we jochü pe tsüti.

⁸A-le rinyu khoka senbin le yhun-o a-me no zü nyuki ntsen kebin hontse. Tsüle tsang kenyün le ryüe nshvu hümvu. kechamvule a-nyüdan le njvü bin hü; tsüle tsangri kemvu kae nyun kenkhi ndi; tsüle nshazin lohü.

⁹“Segü le temi nyun shalo mon? Nnyun hontse nsala kehü kecha ndi; tsüle gwamvurio ponlo keho nme.

¹⁰Ale Npugü, temi nyun keseü lo kegwakeshvu nri hünyo. Ale temi nmeme tse a-le yhunkehü hontse thyüshü hünyo, a-tho hontse pe tsü hünyo.”

¹¹Ketsinkemvu nyu pisa hyulo kehü güle tegü nme le a-npvü nzü shü kemvu bün kehü hontseti. A-keyhun kegwa lvuka a-kenya ndi lati, lo kenkhinki a-le kepin nyu thyüo lihi kemvunyu thyü lati.

¹²Agun Kershvuka le binzen ka nyu kazüthun gen pensolo kela rajakhün kezegwa hontse.

¹³Npugü, nle Israel nyu kenringü, lo ligü higüe nkhekela gü khipe kejokepvü nyu shü lati. Anyugun le kemphü gen zan thu kenjü hontseo ndi lati, anyugun le Npugü kerhünzü bingü, khekela genyu.

Jeremiah le Npugü ka keche kehi

¹⁴Npugü, athyü ngwa shü, tsonlo ale gwashü lati; a kenishwi shülo, tsonlo ale keniketsin thyü lati. Ale shwen kehügü tsüle nle le!

¹⁵Temi dan le akazo, “Npugü le agun kedün kehü jo le dikipon la? A-no tsüdan thyü shüta!”

¹⁶Ai Npugü, ale nno kenke tsüdan senryüo anyugun gen shülo tse hü mvule. Ale kenjünkethyü no anyugun gen ryülo tse nnyüe mvu. Npugü, nle tsüsha, lo ale nyu zoyo nle tsüe shale.

¹⁷Aketsun nyalo; kenjünkethyü le keryüka nle aketesun bin güle.

¹⁸Kejokepvü senryüo a nthyü nnyü kehünyu gen shüta, ai nwe a nrho shülo, Npugü. Keshvu pe anyugun süshü, ai aketsun nya, kenke senryü anyugun tsüo boshwen lata.

Sabbath Jon kezen

¹⁹Npugü le aka zo, “Jeremiah, gülo, tson-o ajo lope Temi dan Khinrungü, Juda rajanyu le yü lo chwi kehü bin nyu senshü; tsü sika Jerusalem Khinrun apu nyu gülo.

²⁰Raja dan, Juda nyu apu lo Jerusalem nyu yhun-o Khinrun higü nyu yü kehünyu apu no ale zokeshü jo nyü lo lotse zoshülo.

- ²¹Anyugun le anyugun keyhun tepen hü yatselo Sabbath jon nyü khvu lihi-e pvünya; anyugun no khvu lihi-e pvüo Jerusalem Khinrun nme nyue chwinya
- ²²nmvue Sabbath jon nyü tha thyü nya; ale anyugun bon nyu ka johokeshü hontse anyugun le tsü lope kenshün jon nme hontse then mvu loshvu.
- ²³Anyugun bon nyu le akhwen nyü mvu nmvue ajo rüchün mvu. Tsonkethyü gü mvule anyugun nyun rüla; anyugun le ajo zenmvu lo aka thae shalo nyü mvula.
- ²⁴“Temi hidan ka anyugun le ajohokeshü aphu zen mvuloshvu letse zoshü. Anyugun no Sabbath jon nyü khvü thame pvüo Jerusalem Khinrun ka chwinya. Anyugun no Sabbath lope jon kenshün nme thyüo then lo tsünyü thame thyülo shvu.
- ²⁵Tsüsika raja dan lo rajanyu dan le Jerusalem Khinrun nyu yüo David le sen keryü hontse raja kekvu senti. Juda lo Jerusalem temi kengüo kerugari lo keru dan gen tinti, lo Jerusalem nyida le azin tse temi le keswü thyü lati.
- ²⁶Juda rünyi lo Jerusalem tekehun nyishen dan ka temi le ryüti; tsüdan le Benjamin kazü nyu, Kazüthunpha kipun, kazüthun ki lo Juda tesinzi temi le ryüti. Anyugun le, rotho, thape kershvu, shyeni lo tharün kenyü lo chekeno kershvu dan sen-o a Kershvuka nyu ryüti.
- ²⁷Anyugun le ajo zen lo Sabbath lope kenshün jon nme thyüo zen mvuloshvu. Anyugun no tsü jon nyü thame pvüo Jerusalem Khinrun nyu chwinya, anyugun le tsonlo ale Jerusalem chwidä ka mah pe shü lati. Mah le Jerusalem nyu raja bin aphu ro lao nme-e tsü bokemhü lo nrün ndi lati.”

Jeremiah 18

Jeremiah le La kechanyu kanyu kebin

- ¹Npugü le aka zo,
- ²“Nnyonla kethyü gü ka ki nshyelo, tsü nyu ale jolo khishüti.”
- ³Tson-o ale nshye laryü lakethyü gü le la kenjwen bin gen la njwen kebin hyu.
- ⁴A-le thyü kebin lagü le gwamvula yatselo a-le tsügü lope kecha nme thyü nila la tse bin.
- ⁵Tsüsika Npugü le aka zo,
- ⁶“La kethyü güle lakethyü tsü hontse ale Israel temi zen-o tsonlo kegwa akenjü ndi ole? Gin le lakethyügü ben nyu kebin hontse hagun ko aben nyu bin.
- ⁷Keshanyu laka ale tsipwen nmvue keda peha phüla, boshwenla nmvue nkela titse zoshü,

⁸ai tsipwen tsü gü le gwakemvu nyu ranila lo ale thyü titse kebingü tsü thyü mvu lati.

⁹nmvue ale tsipwen lo keda binzen lo pensoshü titse zoshü,

¹⁰ai tsipwen tsü gü le akhwen nyü mvula lo ale thyü titse zokenjü gü tsü thyü mvu lati.

¹¹Tsü genyu Juda lo Jerusalem temi dan ka ale anyugun ntsun nrün rhabin lo shaja pe tsüti tse ndola seletse zoshülo. Anyugun no kemu nyu keyhun jvü tsü khelao anyugun tho lo anyugun tson kelulo lotse zo shülo.

¹²Anyugun le, 'Nmvu le, agun le nyuthyüo tson bin mon? Agun aphu agun nyun rü lo gwakemvu tsü thyü binti,' " tse zoti.

Temi dan le Npugü khekela

¹³Npugü le zo, "Tsipwen aphu ka tha hihontse kethyü hile thyüla sele nmvuyo shün shwilo. Israel temi dan le ketetsin tho thyü laso!

¹⁴Lebanon tsonye ketetsodan tsüle khütso ndi hü ole? Kazüthun kekun tsünyu rinyu dan le sinla hü ole?

¹⁵Ai atemi dan we a nmhinla-o; tharün kenye rope teromen kezü tsü. Anyugun le gü mvulokeshvu tson nyu tsü pha nsü laso, anyugun le tsonwhengü thensin mvu la; anyugun le tsonba nme ki gübin laso.

¹⁶Anyugun le anyugun kazü thyüpe kentsü kenchen thyü laso, kethonthen-e ntsükelai thyü laso. Tsü pvüthü kegü nyu aphu adunthyü ti; anyugun dunthyüo anyugun pe pfükezen ti.

¹⁷A temidan lope npho kipun tsangkenbu le kenphü whün sen kehü hontse kezen pe anyugun kenrhinyu mhundyü shü lati. Ale anyugun nrimvu lao, kenke le ryüe anyugun che mvu lati."

Jeremiah Kentsun tedo rhi kethyü

¹⁸Tsüselo temi dan le zo, "Ngun Jeremiah genyu tha peha thyü tile! Azin tse ngun tsontsin nrün püshükedanyu le binti, thakeshanyu no ngun senthyü, lo sidyükeshanyu no Sunggigü jün zo tseti. Ngun a-kentsun jodan senryü, lo a-jo gü nyü sin mvula tile."

¹⁹Tsü genyu ale hio hihontse zo, "Npugü, ale zokebin hi nyü shü, lo akenrhinyu le agenyu tha zokebin tsüko nyü shülo.

²⁰Kegwa chün le gwakemvu ole? Tsonlo anyugun le ano chela nrün genyu chwen tso bin nyo. Tsü genyu ale nka ryüo anyugun sunka nno anyugun gen nnyunta mvu nrün genyu hikethyü tsü rüchün shüta.

²¹Ai ntsoka we anyugun nyenyu no khün sila lo anyugun no terinyu gala ta. Nyeginyu no anyepvü lo anyenyu ndila; pelüjü no kethyükenyü pvüo si lo selo dan no teri no gala lo.

²²Anyugun no shamvu tse temi nipe anyugun ka dan nkela lo; anyugun no kerükeshvu thyü chüta. Anyugun le ano chela nrün genyu chwenkü tso lo aminla nrün genyu a nsen.

²³Ai Npugü, anyugun le adushvula titse tedo rhi kethyü aphu nle sha. Anyugun gwakemvu nmhin nya nmvue anyugun kemu jüpe tsünya. Anyugun no kvulo mvula lo nyunta ketseka anyugun gen tha thyü shülo.”

Jeremiah 19

Thakhin kenren

¹Npugü le ano gü nnyonla nme hilo tse shü. A-le ano temi dan nyu pelü ju lo püshükeda when nyu dan tse peha zenlo,

²tson-o La keka Khinrun gü pfüthü sen-o Hinnon kazü ketejon nyu tsü gülo tse shü. Tsü nyu ano a-le khikeshü jo pe zoshü lotse.

³Npugü le ano hihontse zolo tse shü, “Juda raja dan lo Jerusalem temi dan, nyülo, Kekvutsin Npugü, Israel nyu Sunggigü le hagun ka zoti. Ale kenke zenryüo bin hinyu shüti; lo tsü nyü kelonyu aphu anyunzi tse lati.

⁴Ale tson shüti, temi dan le akhelao thape anyugun lo anyugun bonnyu lo Juda raja nyue shahü kemvu tero rüshvuo bin higü nrhukela genyu. Anyugun le kemu kendinyu zi tsun pe bin higü swü laso,

⁵anyugun le anyugun nyenyu rope kershvu thyü nrün genyu Baal kershvu bin thyü laso. Ale anyugun no tsü thyülo tse zomvu nmvue tsü le thame kae a nyun nyu yüryü mvule.

⁶Tsügenyu bin higü lope Topheth nmvue Hinnom ketejon letse ko nimvukela gwümkho le ryüti. Tsü sunka pe Dukeshvu bin ketejon gü letse lati.

⁷Bin hinyu ale Juda lo Jerusalem temi dan tharhi aphu pe lihi kemvu thyü shüti. Ale anyugun kenrhinyu no anyugun so kvulo-o terinyu anyugun gala ti. Tson-o ale anyugun simin lope tegü lo tehen thyü chvu thyü lati.

⁸Ale kenke ketetsin zenryüo nyida higü gen shüo tsü pvüthü gükethyü nyu aphu no tsü hyuo anyugun kerüo dun thyüti.

⁹Kenrhinyu le nyidagü hunlo-o a-temi dan boshvu titse ndoti. Anyugun hunkelo tsügü le kenrin kethyü genyu nyida nyu kebin nyu le khinyu nyu thyü lo anyenyu thyüe tyüti.”

¹⁰Tsüsika Npugü le ano azen gü kethyü danmhundyü ka nnyonla gü vükho shüo

¹¹anyugun ka kekvutsin Npugü le hihontse zobin tsonshü. “Ale temi hidan lo nyida higü vüshwen lati, lo tsüle nnyonla higü vükho shüo kensü nilo mvukela hontse lati. Anyugun kesun bin ndikela genyu Tophet nyue sunti.

¹²Ale nyida higü lo tsünyu keyhun nyu no Tophet hontsela titse zo laso.

¹³Jerusalem nyu ka dan, Juda raja dan ka, lo a-kanyu tharün kenyü rope shyenyü tero rüshvu lo zu lope tero kecha dan rüshvu kela nyu ka aphu lope Tophet nshünkemvu hontse shüti.”

¹⁴Tsüsika ale Npugü le anipe jünzo shülo tse nikeshü bin Topheth tsü nkenla. Ale güo Kershvuka jo kekerabin nyu solo-o temi aphu ka zo-o,

¹⁵Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zo binnyo, “Hagun nyunrüo ale zokeshü zenmvu kela genyu ale nyida higü lo a-kajon nyu dan gen shüti tse zokenjü shaja aphu zen ryüla tiso.”

Jeremiah 20

Jeremiah le Pashhur püshükedagü genyu kenjün kethü

¹Immer nyugü Püshükedagü Pashhur, Kershvuka nyu kedatsingü le ale jo hidan zokebin nyülo-o,

²meno avüo aphin pe Benjamin Khinrun tesogü khoka Kershvuka nyu shüla lo tse ahza shüla.

³Lonyü gü Pashhur le akephin shwüshü kela siki ale a-ka zo-o, “Npugü le nzan lope Pashhur letse mvu. A-le nzen khikeshü le ‘Bin aphu ka keväkeben gü’ tsheshüle.

⁴Npugü le a-npvü hihontse zoshü. ‘Ale nno n npvü ngen metse lo npvünyu gen metse keväkeben gü thyü shüti, lo nle kenrhinyu le zhethon pe anyugun aphu dushvukela hyuti. Ale Juda temi aphu lope Babilon raja kekvu hensin shüla titse bin, a-le temi peha zen-o a-kazü nyu dothyü tinla lo kecha dushvu lati.

⁵Ale anyugun kenrhinyu no nyida anyugun kenya aphu seülo lo anyugun hon aphu lo Judanyu raja dan kenya aphu pvüo Babilon ki tsülati.

⁶Lo Pashhur, nle lo nkami-e aphu tün zen-o Babilon ki gü lati. Tsünyu nle silao pe nle kenku jo kechon pe zokela npvünyu dan sin-o sun lati.’ ”

Jeremiah le Npugü zen-o kenya kethyü

⁷Npugü, nle asala, asa laso. Nle anyeki kvu, lo nle anye kvu laso. Temi aphu ashwinyü, lo jongwen atsin bin laso.

⁸Ano jozo keso aphu nra lo sen-o “Gwamvusa! Kenke!” tson nti laso. Npugü, ale njün kejo genyu gwükhö aphu ka mele a nshwen lo ashwinyü bin laso.

⁹Ai ale “Npugü nmhin lati lo a-zan nyu zoni mvuso” tse zo yatselo njo le anyunki mah le rokebin hontse lola gwenzin. Ale ayhentyü kekhela titse ndo, ai matse binlo mvu.

¹⁰“Bin apfu kevükeben! Ngun a-rüla pe kekvukesen nyu ka zotesha la tile!” tson-o temi apfu phisinki zokebin nyübin laso. Apvünyu ketsin nyue ano chekela khwen bin laso. “A-salo kegwa thyü yatselo ngun a-tenlo-o khünlo tile” tse anyugun le zobin nyo.

¹¹Ai kekon lo Kekvutsin Npugü, nle aden zin hü, tsügenyu a nshwen kehünyu le che lati. Anyugun le kethonthen kejo pvü lati, anyugun le kvulo kemvui genyu. Anyugun kejokepvü le nmhinlo keho thyüti.

¹²Ai Kekvutsin Npugü, nle joketsinnyu ntemi nri hü nyo; anyugun nyun lo kerüchün nyu le bin yo nle sha. Tsügenyu ashwikerüchün nyu gen nle a khün lo keshü ano hyuta, kechamvule ale kenya nrün pe ntenyen kela genyu.

¹³Npugü gen ronlo! Npugü shwen! A-le gwakemvu nyu kemvu nyu mele nshwen kehünyu kenishwi shü kehü genyu.

¹⁴Akenyu jongü swetsü lo! Ajvü le annyu keshü jon nmhin lalo!

¹⁵Apvü ka, “Tsüle pechenyu le! Nle pechenyu hyulo laso,” tsonkethyü jolo senryüo Apvü no sherhün kelo temi gü swetsü lo!

¹⁶Temi tsügü no Npugü le shwinjün mvutse nkekela nyida dan hontse lalo. A-no lonyüe kethyü pvüo kechü khwen nyü lo nhenyue teri kenshvu khwen nyülo nda,

¹⁷a-le a nnyulo kemvu ka aboshvula kemvu genyu. Tson yatse kethyü we ajvü gin le asika thyüla nrün le.

¹⁸Nyuthyüo a nnyushüyo? Tsüle kenjünthyü lo nyunkenjünthyüo kejokepvü lope akeyhun keni thyüshü nrün genyu ole?

Jeremiah 21

Jeremiah le kvulo mvula nrün khenkeshü

¹Juda Raja gü Zedekiah le Malkhiah nyugü Pashhur lo Maaseiah nyugü Zephaniah püshukedagü hvu no jo higü pe aka hilo tse nishü:

²“Ncheno-e agun genyu Npugü nthon shüta, kechamvule Babilon nyu rajagü Nebuchadnezzar lo a-rihüdan le nyidagü hunpvü bin laso. Npugü le agun genyu nduntho nme thyü shüo Nebuchadnezzar no ranila logwa le!”

³Tsüselo Npugü le aka zo, a-le nipe aki keshünyu dan no

⁴Zedekiah ka Israel Npugü le hihontse zo binle tse zola lotse shü, “Zedekiah, ale nrihüdan le Babilon nyu raja lo a-rihüdan zen-o kaga kebin dan tsü no kvulo mvu lati. Ale nshüpahü ju teri kanyü dan lope nyida chvu nyu kequen lati.

⁵Ale anyun kenta, nyunkenthün, nyunkekhü lo akekvu aphu pe nzen kenren ti.

⁶Ale nyida hinyu temi aphu ga lati, temi lo senru dan-e npen lati.

⁷Ai nle lo nhensin kedanyu, teri, chenda lo kethyü kenpen nyu nrho kelo nyu aphu tse Raja Nebuchadnezzar lo hagin kenrhinyu hagin boshvula nyü kebin nyu no tün zen tin lati. Nebuchadnezzar le hagin boshvu lati. A-le hagin nme-e nsen loho nmvue hagin shwinjün shüe kemvui. Ale Npugü, tsü zo laso.”

⁸Tsüsika Npugü le ano temi dan ka hihontse zolo tse shü, “Nyülo! Ale Npugü, ale nno kerhün lo kesi tson kejukekholo nrün pe ntsü bin nyo.

⁹Ligü higüe nyida gü nyu kebin nyu le teri nyu gala nmvue khünsi nmvue kenpen nyu siti. Ai seg"ü le chwigü nyida hunpvü kebin Babilon nyu ben nyu yüla yo tsü nyu boshvu loho; lo a-le kesi nrhilo gwa.

¹⁰Ale nyida higü nsen mvuo nkela titse rhilo laso. Tsü lope Babilon raja gü tsüla lo a-le tsü rope kemphü thyü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Juda raja kanyu kenjün kethyü

¹¹⁻¹²Npugü le ano jo higü lope David tsipwen, Juda kanyu zo lotse shü: “Ale Npugü, ale zokebin jo hinyülo. Khenyütsen joketsin senlo. Mele sa kebin nyu ju nopen-o a-sa kebin gü ben nyu kenishülo, hagin le tson mvula lo hagin le thyü kebin tho gwakemvu gü tsüle anyun gwün kekhün pe nmhüla hü kemvu mah hontse lati.

¹³Jerusalem, nle kazü ketejon sa tsothun hontse kazü ketejon nyu bin ketetso ki dunbin nle. Ai ale nzen kenrenti. Nle, temi nme-e nwhen lo chwidia boren yüryü lo kemvui letse zohü nyo.

¹⁴Ai ale ntho dan genyu shaja pe ntsüti. Ale nkedabin rolati, lo mah gü le a-sühun kebin aphu rokü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 22

Jeremiah le Juda Raja ka kezo jo

¹⁻²Npugü le ano David tsipwen Juda raja bin nyu güo rajagü ka, a-hensin kedanyu lo Jerusalem temi dan no Npugü jo nyülo tse zoshülo tse zo:

³“Ale Npugü, ale joketsin lo kenjü gü thyü lotse hagin ka zohü. Me sakebin gü ben nyu mele a-sa kehünyu ntsen lo. Tesin rünyü ki keryünyu, tego nyu, nmvue maginyu nshwen nya; lo bin kenshün hinyu kemu kendinyu ga nya.

⁴Hagun le ajohokeshü hontse thyüketsin thyülo David senye le raja thyü binti. Lo anyugun, anyugun hensin kedanyu lo anyugun temidan le terigari lo keru gen bin-o kedabin higü Khinrun nyu gü loti.

⁵Ai hagun le ajohokeshü zen mvulo, kedabin higü nkela ti tse kethyü ale hagun ka swe bin. Ale Npugü, tsü zo laso.

⁶“Amhundyü nyu Juda kedabin le Gilead kazü lo Lebanon kazüthun hontse zegwa; ai ale tsü lope khekela kazü thyü lao meno yhunmvu lati.

⁷Ale tsü nkela nrün temi nishüti. Anyugun aphu nri penryüo Sedar sen pe kethyü kachon kezegwa dan phen pe mah nyu shwen lati.

⁸“Tson kethyü siki tesin rünyi kechon le tsü pfüthü güo khinyunyu ka nyu tse thyü Npugü ahigü le nyida higü gen hihontse layo tseti.

⁹Tson-o anyugun le tsüle hagun le hagun Sunggigü ahigü zen-o kejozenkelo khekela lo tero kecha rüshvuo tsüdan lothyü tinkela genyu letse zoti.”

Jeremiah le Joahaz rüla kezo jo

¹⁰Juda temi dan, raja Josiah genyu chünya; a-kesi chechünya. Ai a-nyugü Joahaz genyu chü salo; anyugun le a-ten zen tin jü laso, lo rani kemvui so. a-kenyu kazü hyunilo hoso.

¹¹Npugü le Juda Rajagü Josiah nyugü Joahaz, a-pvü sun thyükelo gü rüla zohü, “A-le hinyu tin laso, lo rani loho.

¹²A-le mele a-ten zen tinkela kazü nyu sila o kazü higü hyuni lo hoso.”

Jeremiah le Johoiakim rüla kezojo

¹³Njükemvu sen-o a-ka thyü lo joketsin kemvu nyu tsü thyükethün kehügü we thyülo tiso; anyugun le anyugun temi no kenrun nyu tha thyü tson-o tsüdan chün pe tsü hümvu.

¹⁴“Ale agenyu kahe kechacha gwaso lo nmhunsas tse thyü loti,” tse zokehügü we thyülo tiso; a-le tson-o sedar sen pe a-kanyu kafüphe chakegwa thyü, tson-o kenhon pe nyenla hü.

¹⁵Nle Sedar sen pe nka thyüpe kechanyu ka nyeki zegwa kela genyu nraja le gwakvula sele? Npvü le a-rhünthen a-kenyü loso. A-le a-zin tse joketsin lo kenshün nyu yhun, tsügenyu a-thakethyü aphu ka gwakenyelo.

¹⁶A-le kenjü nyu rhokedyü nyu jün kera lo a-phu a-zen kengü gwa hü. Npugü sha kehü tsüle tsü zohü nyo.

¹⁷Ai nwe tsenshvuo nkenyü kethyü nti hyu hünyo; nle kemu kendi nyu boshvu lo ntemidan nshwen hü nyo. Npugü le zo laso.

¹⁸Tsügenyu Npugü le Josia nyugü Jehoiakim, Juda rajagü rüla zo, “Temi nme-e a-kesi chechü, nmvue ‘Ketetsin le, apvügü, ketetsin sele!’ tson loho. Nme-e a-chechüo, ‘A npugü, A rajagü!’ tson-e loho.

¹⁹Gada pe kesun hontse a-süsen chwigü Jerusalem Khinrun ngwenzin shwen lati.”

Jeremiah le Jerusalem rüla kezo jo

²⁰Jerusalem temi dan, Lebanon ki güo sen lo, Bashan kazü ki güo nrashü; Moab kazüthun dan gen bin-o koshü lo, npvünyu aphu kvulo mvu kela genyu.

²¹Hagun le gwakenye kehü ka Npugü le hagun ka zo, ai hagun le nyü mvula. Tsüle hagun rhünthen thyükela tho; hagun le Npugü jo zen mvula.

²²Tsangkenbu le hagun sharhidan whün sen tin lati, lo npvünyu ju tsüle terinyu tenzen tin kela nyu hontse lati, hagun nyidagü le kemeni lo kejopvüla hagun tho gwakemvu dan aphu genyu.

²³Hagun le Lebabon ki sedar bin dan nyu bin-o kenshvu ndi bin, ai kethyü le hagun vükeshü ka hagun njün hoso, tsüle nyeginyu le nyukezen ka kenjün kethyü hontse ti.

Johoiachin gen Sunggigü le jünkera kethyü

²⁴Npugü le Juda raja Jehoiakim nyugü raja Jehoiachin ka zo, “Ale rhün kehü Sunggigü ketsin le, nle aben njüzin zenkero kekkin hontse bin-e ale nkhitholao

²⁵pe nle nshvukehü, nboshvula nyü kebin dan tsü lati. Ale nkhipe Babilon raja Nebuchadnezzar lo ashüpahü tsü lati.

²⁶Ale tenge tse nle lo njvü nipe me kazü nyu shü lati. Hai nnyu kemvu kazü ki gü lati, lo hai mihvu nren tsünyu siti.

²⁷Hai le kazü higü nrini shü nyü hoti, ai hai le rani kemvui so.”

²⁸Ale zo, “Raja Jehoiachin le la keka pe shwen lao mele lonyü mvu kela hontse sele? Tsügenyu a-le lo a-nyenyu ju zen-o anyugun le shahü kemvu kazü ki gü lale?”

²⁹O kazü, kazü, kazü! Npugü le zokeshü tsü nyü shüta:

³⁰“Temi higü nmupe a-nyenyu kendi nyu thyüla, lo thame kae gwakenye mvu lati. A-tsipwen nme-e David sunthyüo Juda nyu kesen mi ndi lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 23

Siki kenrin le kebin

¹Kekvu kesen nyu lihigüe a-temi nke lo hükezen kehü nyu gen Npugü le dihontse tsüdan ketso ryü tiso yono!

²Hile Npugü, Israel Sunggigü le a-temi ketsen kehü nyu rüla zokeshü: “Hagun le atemi nucha lomvu laso; hagun le anyugun hükezen la hüpe shwen laso. Ale hagun tho gwakemvu genyu shaja pe ntsü titse bin laso.

³Ale atemi hüpe tsipwen kecha dan ki shükela dan tsü kequenloti, lo ale anyugun zen niryüo anyugun kazü nyu shü kati. Tsüdan le temi nyhunlo lo chvukenye loti.

⁴Ale sharhi kejü pe tsüdan nucha loti. Atemi dan le nshvu nmvue kekerü thyü sin mvuso, tson-o ale shaja pe anyugun tsü ni kemvui so. Ale Npugü, tsü zo laso.”

⁵Npugü le zo, “Ale David tsipwen kentsen nme kejü pe raja thyü nrün gwünkho le ryüjü. Raja tsügü le nyuyhünsa tse kekvu sen, lo kenjü lo joketsin nyu kazü gü ketsenti.

⁶A-le raja thyü kelo ka Juda temi le kenshvu ndi lo Israel nyu le yhunbwen loti. A-lo pe ‘Npugü Ngun kenikelo gü tse koti.’

⁷Npugü le zo, “Temi dan le alope Ijipt kazü nyu Israel temi zen chwikeryügü rhün kehü Sunggigü letse zo-o swe mvu kela gwünkho le ryüjü.

⁸Tsü sunka, a lope tesozin kazü lo ale anyugun hükezen kela kazü aphu nyu anyugun zen gunkeryü gü kerhün Sunggigü letse swe tin lati. Tsüsiki anyugun npvü anyugun kazü nyu yhun loti.”

Jeremiah le sidyükesanyu genyu zokeshü

⁹Anyun boshwen laso, lo ale ndün bin laso. Npugü genyu, a-jo kenshün dan genyu, ale zu tsü rüchelao kenzeü nyu hontse, zu tsüsa kela nyu hontse laso.

¹⁰Kazü gü le Npugü nyu joketsin sen kemvunyu le swü laso; anyugun le serimvu lo anyugun kekvue senkecha bin laso. Npugü shochün genyu kazü gü le chechü lo tehen le rügu binso.

¹¹Npugü le zo, “Sidyükesha nyu lo püshükedanyu le yhun nshün mvula; A nyugun le kershvuka nyu gwakemvu thyükebin ale tenlo laso.

¹²Tsügenyu anyugun tson no nshwü lo zün lati; Anyugun no pha nsüo ntoti. Ale kenke zenryüo anyugun gen shüti; anyugun shaja gwünkho le ryüjü. Ale Npugü, tsü zo laso.

¹³Ale Samaria sidyükesanyu kemu hyu: anyugun le Baal zan ka zo lo atemi tson tsinzü laso.

¹⁴Ai Jerusalem nyu sidyükesanyu we gwamvu kvu kethyü ale hyu: anyugun le keyüla nkula hünyo; tsüdan le temi keche pe thyü züla, meno gwakemvu kethyü

khelalo mvu. Anyugun le amhundyü nyu Sodom lo Gomora gwakemvu hontse laso.

15“Tsügenyu, Npugü kekvutsin Ahigü le Jerusalem nyu sidyükes hanyu rüla kezo le hi: Ale tehen kekhü pe anyugun tsüo no tyü lo terün pe anyugun no tsüti, anyugun le Sunggigü shakemvu tho pe kazü a phu nyu shükela genyu.”

16Kekvutsin Npugü le Jerusalem temi dan kazo, “Sidyükes hanyu le zokehü tsü nyünya gwen; anyugun le sidyü kepho pe hagen ka zosa bin nyo. Anyugun le ajogü mvule anyugun npvü rüchün kelo pe hagen ka zohü nyo.

17Anyugun le ajo nyümvu kela nyu ka anyugun genyu gwa gun loti letse zo hünyo. Lo anyugun le nyun kerünyu ka kenke le a-gen ryü kemvui letse zo hünyo.”

18Ale zo, “Sidyükes hanyu hidan nme-e Npugü kerüchün sha shwi mvu. Tsüdan nme-e a-jo nyü, nmvue shamvu, lo a-le kezo jo rühvüe shwimvu le.

19A-nyun kenta le tsangkenbu terhi gwakemvu hontse serikemvu nyu gen ryüti,

20lo tsüle ryülo a-le thyüti tse kebin aphu thyüla kemvu then khe loho. Kenkhin ki a-temi dan le higü kon sha tsentsü lati.”

21Npugü le zo, “Ale sidyükesha hidan nishü mvu, tson-e tsüdan le güla. Ale jo nme-e pe anyugun tsümvu, ai anyugun le azan nyu zo.

22Anyugun le akerüchün sha yatse kethyü we ajo pe atemi ka zo-o anyugun no yhun kecha kehü lo serikemvu thyü kehü dan khela lo zü.

23“Ale bin aphu ka kehü Sunggigü, ale bin nme nti kahümvu.

24Nme-e ale hyulo keho bin ki kebulo kemvui. Ale tsangge lo kazü nyue bin aphu nyu bin tsekethyü hagen le shamvu ole?

25Sidyükesha tsüdan le a-nyugun minki ale jolo khipe anyugun tsü letse nkuo zo kehü dan tsü ale sha.

26Sidyükesha tsüdan le anyugun npvü rhikelo tsü sen-o dithen ki atemi tsontsinzü bin mon?

27Anyugun pvü bonnyu le anmhinlao Baal ki gükela hontse anyugun min pe zokeshü dan tsüno atemi dan thyü pe a nmhin loti ado tse rüchün hü.

28Sidyükes hanyu a-minki shakelo nyu le tsüle nmin gwenzin letse zo mvu loshvu; ai ajo nyükelo sidyükes hanyu no ketsin thyüo zoshü mvu loshvu. Npenkon lope thoshye kendyülo gwa ole?

29Ajo le mah hontse, lo kejonvü hontse tsonye-e jonshwen lahü.

30Ale sidyükes hanyu le khinyu nyu jo lolo-o tsü lope ajo letse zokehünyu ntsun hü.

³¹Lo sidyü keshanyu segü le a-npvü zoshüo pe ajo letsela hüyo ale tsü nyu ntsun hünyo.

³²Ale Npugü, ajo nyülo! sidyü keshanyu kenku min nti zokehünyue ale ntsun hü. Anyugun le anyugun min zo lo kenku jodan lo kemakin-o atemi tsontsin kecha hü. Ale anyugun ni nmvue hukum pe tsüo no gü lotse mvu; lo anyugun le atemi keche khe-e lomvu le. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Npugü khvu kensu

³³Npugü le aka zo, “Jeremiah, keshanyu ka atemi, nmvue sidyü keshanyu nmvue püshükedanyu nmele nka, ‘Npugü jo nyu le binla,’ tson shün lo nle a-ka, ‘Nle Npugü khvu kensu nme laso, lo a-le nkhela tiso’ tse zo lalo.

³⁴Atemi, nmvue sidyü keshanyu nmvue püshükedanyu nmele ‘Npugü khvu kensu’ jo tsü zohülo ale shaja pe temi tsügü lo a-kami-e tsüti.

³⁵Tson mvule nmeme tse a-pvünyu lo a-shvunye ka, shün-o ‘Npugü le nyu zonishü yo’ ‘Npugü le nyu zoshüla’ tsonlo lo.

³⁶Tsügenyu anyugun le ‘Npugü khvu kensu’ tsekethyü jo tsü zoni nyala mvu loshvu, tson yatselo ale ajo lope a-khvu kensu ketsin thyü shüti. Temi dan le anyugun Sunggigü, kerhün Sunggigü, Kekvutsin Npugü jo zo kekhen laso.

³⁷Jeremiah, sidyükesha dan ka, ‘Npugü le nyu zope kenishüla? Npugü le nyu zola?’ tse shün shülo.

³⁸Lo anyugun le a johokeshü zen mvulao ‘Npugü khvu kensu’ tson yatselo anyugun ka zolo

³⁹ale ketsin thyü anyugun süshwila lo ale pe anyugun lo anyugun bonnyu ketsü nyida gü tse pe nithen ki shwen lati.

⁴⁰Ale kethonthen nmhinlo keho kejokepvü lo kemeni kethyü zenryüo anyugun gen shü lati.”

Jeremiah 24

Khürosha rokhu kenyun

¹Npugü le kherosha rokhu shahvu pe kershvuka mhundyü nyu shükenjü pe ahishü. (Tsü le Babilon raja Nebuchadnezzar le Jerusalem nyu Juda nyu rajagü Jehoiakim, nyugü Jehoiachin lope Judanyu sharhi dan, tha zü keshanyu lo tha thyü keshanyu dan tün zen-o Babilon ki dothyü tinkela siki.)

²Rokhu kerigü le kherosha nyün kerikegwa dan; lo kechagü ka gwakemvu, tyülo keshvu nti le bin.

³Tsüselo Npugü le aka shün, “Jeremiah, nle nyu hyu binla?” Ale a-kazo, “Kherosha. Kegwa dan le gwaso, lo gwakemvu dan we gwamvu ritsin, tyülo shvu le.”

⁴Tsügenyu Npugü le aka zo,

⁵“Ale Npugü Israel Sunggigü, ale Babilon ki zentin keladan tsüle kherosha kegwa hidan hontse letse rüchün hülo, lo ale bwen-o tsüdan nuchati.

⁶Ale anyugun khwenlo lo zen niryüo kazü hinyu shüni lati, Ale anyugun penshe lo penso shüti. Ale anyugun senshüti, anyugun phüla loho.

⁷Anyugun no ale Npugü letse shalo kenyü nyun pe tsüti. Tson-o anyugun le atemi thyü lo ale anyugun Sunggigü thyüti, anyugun le anyugun kerüchün aphu ranio aki ryü kela genyu.

⁸“Juda raja Zedekiah, a-hun kebin sharhi dan, Jerusalem temi hinyu kebin dan lo Ijpt ki gü kela nyu metse Npugü ahigü le anyugun lope kherosha tyülo shvusa kethyü hidan hontseti.

⁹Ale kazü aphu no kerü kethyü kenke zenryüo anyugun gen shüti. Temi dan le anyugun shwinyü, anyugun zope kenrin thyü, anyugun kemeni, lo ale anyugun hükeshü bin aphu nyu mele anyugun zan zope shochün nme hontseti.

¹⁰Ale khipe anyugun lo anyugun bonnyu ketsü kazü nyu temi nme-e ndila kemvuthen ale teri, chenda lo kempün zenryüo shü binti.”

Jeremiah 25

Tesoki Kenrhinyu

¹Josiah nyugü Jehoiakim le Juda raja thyükelo chen zi gü ka, ale Npugü ka Juda nyu aphu genyu jolo hyulo. (Tsüle Nebuchadnezzar le Babilon nyu raja thyükelo chen.)

²Ale Juda lo Jerusalem temi aphu ka zo,

³“Amon nyugü Josiah le Juda raja thyükelo chen tseryü kenshan gü ka ryüo nthu keti chen nki kenshen hi Npugü le aka zo, lo a-le aka nyu zoyo ale pe hagun ka zomvu lamvu. Ai hagun le tsü rüchün shümvu.

⁴Npugü le a-go sidyükesanyu nipe hagun ki shüzin ryü, ai hagun le nyümvu lo rüchün-e mvu laso.

⁵Tsüdan le hagun no serikemvu nyu lo tha gwakemvu nyu ranilo-o Npugü le kazü pe hagun lo hagun bonnyu ketsü tsü lope kethonthen hagun hon thyüo yhun tinla lotse zo.

⁶Tsüdan le hagin no tero kecha rüshvu lo tsü dan lothyü nya nmvue hagin ben pe kethyü teromen kezü tsü rüshvuo Npugü no a-nyunta nyalo tse zo. Hagin le Npugü jo zen yatse kethyü we a-le shaja pe hagin tsü mvu nrün.

⁷Ai Npugü le a-npvü hagin le a-khwen nyü mvula letse zohü. A-khwen nyü kelo gü mvuo hagin teromen kezü rüshvuo a-nyungwün kekhenlao hagin npvü shaja gü zenryüo hagin gen shü laso.

⁸“Tsügenyu, hagin le a-khwennyü mvu kela hontse kekvutsin Npugü le zo,

⁹Ale tesoki temi aphu lo agogü Nebuchadnezzar, Babilon rajagü nishüti. Ale tsüdan zenryü Juda lo tsünyu keyhun nyu, lo a-tekehun tsipwen dan zen kegati. Ale tsipwen higü lo a-tekehun dan nke lo khepe kenrin lo kerükeshvu thyü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.

¹⁰Ale anyugun le senhü kehonyu shekerhün khwen thyü lo a-nyugun kenyüo nra kebin tsü khin lati. Anyugun mah kenben khin nyu mah zü ndi lati, lo shyé ndi lati.

¹¹Kazü higü apentha nkepe bin lati, tson-o nripe kerüshvu kethyü nme thyü shüti, lo a-tekehun tsipwen dan no chen hentsenyü Babilon raja go thyüti.

¹²Tsüsika ale Babilon lo a-raja kemu genyu shaja pe tsüti. Ale tsipwen tsü nke lo tsü no kethonthen nkepe bin lati.

¹³Ale tsipwen dan kedün-o zenryü titse kebin kenke dan Jeremiah ka zo-o lesü hinyu thu kenjü jodan tsü lope Babilon gen shüti.

¹⁴Ale Babilon le thyü keshü thodan pe a-tsü ni shüti, lo tsipwen kechon lo raja keda dan le anyugun lope gonyu thyüti.’ ”

Tsipwen dan gen Sunggigü Shaja

¹⁵Npugü, Israel Sunggigü le akazo, “A nyukekhü pe sü kethyü zu honpen nme le hinyu bin. Higü sen-o ale nnikeshü tsipwen dan ka güo anyugun no tsü tsülo.

¹⁶Anyugun le tsügü tsükelo ka kezeü kego lo nnu lati, ale teri nipe anyugun ntsunti tse kebin gü genyu.”

¹⁷Tsügenyu ale Npugü ben nyu honpen gü khilo-o a-le anikeshü tsipwen aphu ka güo anyugun no tsü nyu tsülo.

¹⁸Jerusalem lo Juda rünyi aphu, tsünyu raja lo sharhi dan khelao meno yhun mvulao kenrin thyü lo kerükeshvu thyü lo meno ntsoka zokehü hontse anyugun zan jope shochün nme thyü kela genyu anyugun no honpen tsügü tsülo.

¹⁹⁻²⁶Hinyu zan thu kethen kenjü dan hile honpen gü nyu tsüti: Ijpt rajagü a-hensin keda lo sharhi ju; Ijpt temi aphu lo tsünyu sin ryü nikebin aphu; Uz kazü nyu raja aphu; Filistine nyida Ashkelon, Gaza, Ekron, dan ka raja ju lo Ashdod nyu kebin dan; Edom, Moab lo Ammon temi aphu; Tur lo Sidon raja aphu;

Mediterranean kazü nyu raja aphu; Dedan, Tema, lo Buz nyida dan; ape thu kezü thyükela dan aphu; Arabia raja aphu; kazü kesi ki kebin raja aphu; Zimri, Elam lo Midia raja aphu; tesokipon, nithenki lo a-khoka kebin nmeme tse keserio tsonti. Kazü nyu kebin tsipwen aphu tsünyu tsüti. Kenkhin tsingü Babilonia raja le tsü nyu tsüti.

²⁷Tsüselo Npugü le aka zo, “Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, Ahigü le temi aphu no nzeüo nyugwen lo nto-o somvula kemvuthen tsülo tse johoshü binle tse temi dan ka zoshülo, tsüle ale teri nishü titse kebingü genyu.

²⁸Lo anyugun le nben nyu honpen gü khipe tsü mvula yatse ai, Kekvutsin Npugü le zo laryü anyugun no tsügü tsü kethyüi letse zoshülo.

²⁹Ale a npvü arünyü nyu kenke tho bin zenti. Anyugun kerüchün we kenjünkethyü teno mvutse binlo gwa letse hüle? Anyugun le kenjünkethyü teno ti, kechamvule ale teri nipe kazü temi aphu gen shüti tse bin. Kekvutsen Npugü, ale zo laso.

³⁰“Jeremiah, nle ale kezo aphu pe zomvu loshvu. Nle temi hidan ka zomvulo shvu, ‘Npugü le tsangge nho-o ryüti, lo tsang teso ki tsangsen shüti. A-le nrao a-temi ntsunti; a-le temi nmele sen-o vain sha kedü kethyü hontse ti. Kazü nyu temi aphu a-khwen nyüti,

³¹lo a-khwen tsüle kazü keni ki aphu nyü loti. Npugü le senyedän ntsun nrün kerajo nme bin. A-le temi a-phu zen ryüo kegwakeshvu nrio serikemvu dan no silati. Npugü le zo laso.’ ”

³²Npugü le zo, kenke le senye nmeme tse gen ryüti, lo tsangkenbu terhi le nithen ki kazü keni ki kegwen bin laso.

³³Tsü jon nyü Npugü le boshvukela simin dan le kazü qün nme zin gun gü kecha kipon keti bin lati. Nme-e tsüdan chechü loho, lo pe sun kemvui. Tsüdan le kazü gen methuvü hontse nthun binti.

³⁴Chülo, sharhidan, nra tetsolo, me kentsennyu dan! Kempöhü nyu yhon-o chechü lo. Hagun boshvula nrün gwünkho le ryüla, lo hagun lope tanyü hontse dushvu lati.

³⁵Hagun le thame kae nrhi keloi tson ndi.

³⁶⁻³⁷Hagun le shekese nyu hagun nyungwa kemvu khwen thyüo nra hü, Npugü le a-nyunkenta nyu hagun senye nkela lo hagun kebwen tsipwen gü nkeo khekela genyu.

³⁸Npugü le a-temi khepe shünyho le a-kü khekela hontse laso. Teri kenshvu lo Npugü nyunkenthün gwakemvu gü le kazü gü thyüpe kazü kesi nme thyü laso.

Jeremiah 26

Jeremiah zen-o Jokera kethyü

- ¹Josia nyugü Jehoiakim le Juda raja thyülo ntsin,
- ²Npugü le aka zo, “Kershvuka gü nyu solo-o ale nno zolo tse ahza hokeshü apfu pe Juda rünyi dan ki Npugü rüshvu titse ryü kebin dan ka zolo. Thame nsen nya.
- ³Temi dan le nyüo anyugun tha gwa kemvu khelo-e shalo keho genyu. Anyugun le tsonlo yatselo anyugun tha gwakemvu apfu genyu ale kenke zenryüo anyugun gen shü titse rhikebin gütsü kelu lati.”
- ⁴Npugü le ano temi dan ka hihontse zolo tse shü, “Npugü, Ahigü le zo, hagin ale senkethyü jo pe hagin ketsü then,
- ⁵lo agogü, sidyükesagü, ale a-nipe hagin ka shüzin kehügü jodan kezen nyu akhwen nyülo. Hagin le anyugun le zokeshü nyü hü mvu.
- ⁶Hagin le zo zen kemvu nyu bintse yatselo, ale Shiloh ka thyükeshe gü tsü Kershvuka higü ka ko thyü shüti, lo kazü nyu senye apfu nyida higü zan zope shochün nme hontse tin lati.”
- ⁷Peshükedanyu, sidyükesanyu, lo temi apfu ale Kershvuka nyu tsü zokebin nyü,
- ⁸lo Npugü le ano zolo tseo anikeshü jodan apfu zopenlo ntsin, anyugun le asülo lo nrasen-o, “Higü genyu nboshvula zü le!
- ⁹Nle nyuthyüo Npugü zan nyu zo-o Kershvuka higü le Shiloh hontsela lo nyida higü nkelao temi nme-e tsü nyu yhunkemvui letse hü nla?” Tsüselo temi danda le ahun lola.
- ¹⁰Juda nyu sharhidan le tha thyükela tsü nyükelo ka nyhun-o rajabin nyu tin sen-o Kershvuka nyu güo Khinrun keshüngü ka anyugun bin thyülo.
- ¹¹Tsüselo Peshükedanyu lo sidyükesanyu dan le sharhi dan lo temi dan kazo, “Temi higü no sila lotse penla züle, kechamvule a-le ngun nyidagü kenkhin jozo. Hagin le hagin nyetin pe nyülo laso.”
- ¹²Tsüselo ale zo, “Npugü le anishüo ale jo zope Kershvuka higü lo nyida higü nkinkeshü hagin le nyülo kela dan tsü ano zolo tse shüle.
- ¹³Hagin le hagin keyhun jvu lo hagin le thyükehü dan tsü kelula, tson-o Npugü hagin Sunggigü jozen mvuloshvu. Hagin le tsonlo yatselo a-le kenke zenryüo hagin gen shü titse kebin nyu tsü a-nyunkelu lati.
- ¹⁴Agenyu we ale hagin kekvu hensin nyuso! Akhipe hagin le njü lo gwale tse rüchün kelo gü tsü thyülo.

¹⁵Ai higü sha tsentsülo: hagin le aboshvula yatselo, hagin lo nyida hinyu temi dan le kemu kendinyu boshvu kela genyu muti, kechamvule Npugü le ano kenshvu jo higü pe hagin tsülo tse nishü.”

¹⁶Tsüsika sharhinyu lo temi dan le püshükeda lo sidyükesha nyu ka zo, “Temi higü hile Npugü ngun Sunggigü zan nyu ngun ka jo zole; tsügenyu a-boshvula zü mvule.”

¹⁷Tsüsika pelü peha le so-o temi kequen kebin dan kazo,

¹⁸“Hezekia le Juda raja thyüketse ka, Moresheth nyu sidyükeshagü Mika le temi aphu ka kekvutsin Npugü le zokeshü jo pe zo, ‘Zion lope low hontse pho la, Jerusalem le nke kenjü kanyü nme thyü lati, lo Kershvuka thun le chün thyü lati.’

¹⁹Raja Hezekia lo Juda temi dan le Mika boshvula mvu. Tson kethyü mvule Hezekia le Npugü nshvuo a-kenyügü thyü titse hü. Lo Npugü le kenke zenryüo tsüdan gen shü titse zokenjü nyu tsü a-kerüchün kelula. Ngun le kenke ketetsin zenryüo ngun gen shüti tse bin laso.”

²⁰(Temi kecha nme, Shemaiah nyugü Uriah, Kiriath Jearim temi ko Npugü zan nyu jozo-o nyida higü lo senye higü nkhin-o Jeremiah hontse shü.

²¹Raja Jehoiakim, a-shüpahü lo a-hensin keda ju le Uriah le kezo tsü nyükelo ka rajagü le a-boshvula ti tse ndo. Ai Uriah le tsü nyülo la; tsügenyu a-le nshvuo Ijpt ki tsüla.

²²Raja Jehoiakim le Akbor nyugü Elnathan lo temi peha no Ijpt ki Uriah zenlo lo tse nishü.

²³Anyugun le a-zen niryüo Raja Jehoiakim tsüşhü, lo a-le tsügü boshvula, lo asimin shwen pe sika lanyu shüla.)

²⁴Ai awe Shaphan nyugü Ahikam le ano penkeshü genyu akhipe temi dan tsüo boshvukela thyü mvu.

Jeremiah 27

Jeremiah le Methutse gunda Kekhen pvü

¹Josia nyugü Zedekiah le Juda raja thyülo ntsin, Npugü le aka zoshü,

²ano tesen pe gundakekhen thyülo, lo thyügi phun thyülo-o pe agunda dyülo lotse zo.

³Tsüselo Npugü le aka zo-o ano jolo nipe Edom, Moab, Ammon, Tur lo Sidon dan ka rajadan ketsü pe anyugun sun thyüo Jerusalem ki raja Zedekiah shwi titse keryünyu dan tsüşhü lotse shü,

⁴Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, le ano anyugun ka Npugü le kezo jo pe raja dan ka zoshü lotse shü,

⁵“Akekvu keda lo kenko nyu ale kazü lo temi rhen shü, kazü so nyukhu nyhunshü; lo ale tsüdan tsüpe ale kejukelonyu lihigü tsü hünö.

⁶Senye aphu lope agogü Nebuchadnezzar, Babilon rajagü kekvu hensin nyu shükela gü tsüle ale, lo ale tehentyü dan-e no a-lothyüle.

⁷Senye aphu a-lothyü, lo anyugun le a-nyu lo a-nyugü nyu lothyü gun gü a-senye le chekela gwünkho le ryükemvuthen tsoni. Tsü siki a-senye le senye lo raja keda dan lothyüti.

⁸“Ai senye nmvue rajaphen lihigüe a-kekvu hensin bin mvula lo, ale Nebuchadnezzar no senye tsügü nkebula kemvuthen ale teri, kekhün lo kethyükenyü pe senye tsügü nthüti.

⁹Hagun temi sidyükesanyu nmvue lihigüe a-le ryü keju rüla jolo gwa letse kehünyu, minki nmvue kesinyu kapu nthon nmvue jadu thyü kehü nyu khwenyü nya. Anyugun aphu hagun no Babilon hensin yünö lotse hü.

¹⁰Tsüdan le hagun sahü lo meno hagun zen-o nithen ki gü lati. Ale hagun hühwi lati, lo hagun le nke lati.

¹¹Senye lihigüe Babilon raja hensin bin lo a-lothyü yatselo, ale tsügü no a-kazü nyu bin-o low tsüo yhun loti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

¹²Ale tsühontse pe Juda raja gü Zedekiah kae zo, “Babilon raja gü hensin binlo. A-le lo a-temi lothyülo, tsonlo nle rhün loti.

¹³Nyuthyüo nle lo ntemi le teri, kekhün lo kethyü pfüo sila mon? Tsüle Npugü le zo-o senye lihigüe Babilon raja hensin bin kemvu gü gen thyüti tse zo njü.

¹⁴Babilon raja hensin yünö lotse kezogü sidyükesagü khwen nyü nyalo. Tsü dan le hagun sahü nyo.

¹⁵Npugü le a-le tsüdan nishü mvu ai anyugun le a-zan nyu hagun sabin letse zo. Tsügenyu a-le hagun hühwila lo hagun boshvu lati, hagun lo sidyükesha nyu hagun ka kenku kezodan kope sin.”

¹⁶Tsügenyu ale püshükedanyu lo temi dan ka Npugü le hihontse zohü letse shü: “Sidyükesanyu hagun ka zo-o thonsa mvutse Kershvuka kenya dan tsü Babilon kipun sen niryüla titse zokehü tsü nyünö. Tsüdan le hagun ka nkuhü.

¹⁷Anyugun khwen nyünö! Babilon raja hensin binlo, tsonlo hagun le yhun loti! Nyuthyüo nyida higü no nke la mon?

¹⁸Anyugun le sidyükesanyu ketsin lo ajolo le bin yatselo, anyugun no kekvutsin Npugü, aka hio, Kershvuka gü nyu lo raja bin nyu kenya kebin tsü no Babilon nyu sentin nyata...

¹⁹⁻²⁰(Nebuchadnezzar, raja gü le Juda raja Jehoiakim nyugü Jehoiachin, lo Juda lo Jerusalem sharhi kentsen dan tenzen-o Babilon ki tinkethyü ka Kershvuka kachon, lazo pe kethyü zükhin, gari lo Kershvuka kanyü peha tse khela.)

²¹“Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, Ahigü le kanyükegwa Kershvuka nyu lo Jerusalem nyu raja ka nyu khekela rüla zo kebin hi nyüshü.

²²Tsüdan sen-o Babilon nyu güla lo ale anyugun füryü kemvuthen tsünyu binti. Tsüsiki ale tsüdan sen niryüo bin hinyu kequen loti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 28

Jeremiah lo Sidyükesagü Hananiah

¹Tsüchen, Zedekiah le raja thyükelo chenzi gü shyé pvüngü ka, Azzur nyugü Hananiah, Gibeon rünyü nyu sidyükesanyu nme le Kershvuka nyu aka zo, Peshükeda nyu lo temi dan le kebin ka a-le

²Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zo, “Ale Babilon raja gü kekvu khi laso.

³Chenhvu joka ale Kershvuka gü kanyü, raja Nebuchadnezzar le sen-o Babilon ki tin kela dan a phu sen niryüo bin hinyu shü lati.

⁴Ale Juda raja, Jehoiakim nyugü Jehoiachin lo Babilon ki do thyütin kela apfu tse zen niryüti. Ketsin, ale Babilon raja kekvu thyükenmhe lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

⁵Tsüselo püshükedanyu lo temi dan Kershvuka nyu kebinnyu apfu mhundyü nyu ale Hanania ka zo;

⁶“Ndunthyü! Npugü le higü thyüti tse ale nrinbin! Ale nrin kebin gü le a-le nsidyüjo gü tsü thyü pen-o Kershvuka kanyü apfu lo do thyü tin kelanyu apfu Babilon nyu zen niryü lati.

⁷Ai ale hagin lo temi dan ka kezo nyüshü.

⁸Kethon gükela ka sidyükesanyu le agwünkho lo hagin gwünkho le ryükemvu ka zo-o teri, kekhün, lo kethyü le senye kechon lo rajaphen kekvu dan gen ryüti tsheshü.

⁹Ai sidyükesha lihigüe kengükegwa rüla zo njü-o a-le zokenjü tsü hontse thyüpen kelo siki nyu a-le Npugü le ketsin thyü nikeshe sidyükesanyu le tse sha loti.”

¹⁰tsüsika Hanania le agunda ka gundakekhen khitho pe boren la,

¹¹lo temi apfu mhundyü ka zo: “Npugü le zo-o a-le hihontseo raja Nebuchadnezzar le pe senye apfu gunda nyu shükenjü gundakekhen boren lati; lo a-le chenhvu joka tsü thyü lati.” Tson-o ale tinla.

¹²Gwenkho peha siki Npugü le aka

¹³gü Hanania ka zoshülo, “Npugü le zo, nle tesen gundakekhen boren logwa, ai tegi gunda kekhen pe tsusun thyü lati.

¹⁴Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zo-o a-le tegi gundakekhen nme pe senye hidan aphu gen shü lo anyugun le Babilon raja gü, Nebuchadnezzar lothyü ti. Npugü le a-le tehentyüe thyüpe no Nebuchadnezzar lothyü titse zo njü.”

¹⁵Tsüselo hi lope Hanania ka zo, lo zosin-o, “Nyülo, Hanania! Npugü le n nishümvu, lo nle temi hidan thyü pe kenku nme tenyen bin nyo.

¹⁶Tsügenyu Npugü le zo-o a-le nkhela titse bin laso. Chen higü le güla kemvu ka nle silati, kechamvule nle temi dan no Npugü ntsunlo tse zokethyü genyu.”

¹⁷Lo Hanania le chen tsügü shyé tsenyü gü ka sila.

Jeremiah 29

Jeremiah le thu pe Juda nyu Babilon ki kebin dan ketsü

¹Ale lesü nme thupe püshükedanyu, sidyükesanyu, temi sharhi ju lo Nebuchadnezzar le Jerusalem nyu tenzen-o Babilon ki dothyü tinkelanyu aphu tsüshü.

²Ale raja Jehoiachin lo a-jvü, raja hensin kedaju, Juda lo Jerusalem nyu sharhidan, tha zükesanyu lo tha chakesanyu aphu zen-o dothyü tinkela siki lesü higü thu.

³Ale lesü gü tsü pe Shaphan nyugü, Elasah lo Hilkiyah nyugü, Gemariah, Zedekiah, Juda raja gü le nipe Babilon raja Nebuchadnezzar ki shükebin hvu ben ka shü. Tsüle hihontse:

⁴“Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le Nebuchadnezzar no Jerusalem nyu zen-o Babilon ki tinkela nyu aphu ka zobin:

⁵‘Ka thyüo binlo. Chwi thyüo tsü nyu hyukelo tsü tyülo.

⁶Sunthyüo nyu nyhunlo. Lo hagin nyenyu no sunthyülo, tson-o tsü dan ko no nyu nyhunlo nrün genyu. Hagin le yhun chvu mvu loshvu lo rhola loshvu.

⁷Ale hagin no gü medo thyükebin nyida dan genyu kegwagü tha thyülo. Anyugun sunka aka hilo, kechamvule anyugun le gwakenye lo hagin ko gwakenye loti.

⁸Ale Npugü, Israel Sunggigü, hagin zen-o hagin danyu sidyükesha nyu nmvue lihigüe ryükejü rüla zolo gwa letse kehünyu no hagin salamvu nrün genyu petsülo. Anyugun min tenyennyä.

⁹Anyugun le azan nyu kenku pe hagun ka zobin. Ale anyugun ni shü mvu. Ale Npugü, tsü zo laso.'

¹⁰"Npugü le zo, 'Babilon genyu chen hentsenyü penlalo, ale hagun phinrüchün kehü pe hishü lo ale zokenjü then-o hagun zen niryüo kanyu shü lati.

¹¹A nti le hagun genyu rhikenjü dan sha, tsüle kenke mvuo gwakenye kethyü tharhi, siki genyu hagun le nrin kehü.

¹²Tsonlo hagun le ako soti. Hagun le ryüo aka hiti, lo ale hagun kehi kenishü ti.

¹³Hagun le afü ahyu loti, hagun nyun aphu pe shüo afü nrün genyu.

¹⁴Ele, hagun le ahyu loti tse ale zo, lo ale hagun zen niryüo hagun kazü nyu shü lati. Ale hagun hüpe shükela tsipwen lo bin aphu nyu hagun kequen lo, lo hagun zen niryüo ale hagun hüpe dothyü tinkela kazü gü nyu tsü shü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.'

¹⁵"Hagun le Babilon nyu Npugü le sidyükesanyu pe hagun tsü letse zo.

¹⁶Npugü le rajaphen David le ketsen keryü so gon kebin raja gü lo hagun zen-o dothyü tinkemvu hagun shvü nye, nyida higü nyu kebin nyu rüla kezo nyüshü.

¹⁷Kekvutsin Npugü le zo, 'Ale teri, kekhün lo kethyü zenryü anyugun gen shü, lo anyugun thyüpe kherosha tenpe tyülo shvu kela hontse lati.

¹⁸Ale teri, kekhün lo kethyü khipe anyugun thenti, lo kazünyu senye aphu anyugun kehyu gü tsü genyu kershvu lati. Lihikae ale anyugun khikezen la, lo temi dan le tsüdan gen thyükeshü tsü nrüo nshvu lati. Temi dan le anyugun shwinyü lo anyugun zan zope shochün nme hontse ti.

¹⁹Hile anyugun gen thyüti, kechamvule anyugun le ale jolo khipe agonyu sidyükesanyu gen shüo nipe anyugun tsüzin kehü zenmvu. Anyugun le nyü nyü mvula.

²⁰Hagun ale nipe Babilon ki do thyüshükela nyu aphu Npugü Ahigü le zokebin higü nyüshü.'

²¹"Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le Kolaiah nyugü Ahab lo Maaseiah, nyugü Zedekiah hvu le a-zan nyu kenku hagun ka zokehü rüla zoshü. A-le au lope Nebuchadnezzar, Babilon raja gü ben nyu shüla, lo hagun yhühyu ka au boshvu lati.

²²Lo Jerusalem nyu zen-o Babilon nyu dothyü tin kela temi dan le shochün pe temi peha ketsü ka hihontse zoti, 'Npugü no nkhi pe Zedekiah lo Ahab, Babilon raja gü le kerhün pe rokela hontse thyü shüta!'

²³Tsü lope au rüla thyüti, kechamvule au le ketetsin kemu thyüla-- au le keyüla Npugü zan nyu kenku zola. Tsüle Npugü kendo gü ntsunla; au le nyuthyü layo Npugü le sha, lo ale tsü shao au ntsun hünyo, Npugü le zo laso."

Shemaiah lesü kethu

24-25 Kevvutsin Npugü, Israel Sunggigü le Nehelam temi gü Shemaia genyu jolo nme pe atsü, temi tsügü le a-npvü a-zan nyu lesüthu pe Jerusalem temi aphu, lo püshükedagü Maaseiah nyügü Zephaniah lo püshükedanyu kecha aphu tsü. Lesü tsügü nyu Shemaiah le thu pe Zephaniah tsüo,

26 “Npugü le nlope Jehoiada sunka püshükeda thyü laso, lo nle ntsoka we Kershvuka nyu kedagü laso. Nle kenunyu lihigüe sidyükesanyu letse kehü gü tegiron pe dyü lo tegi pe agunda senla kethyü tsüle ntho so.

27 Nyuthyüo tsühontse pe Anothoth temi gü Jeremiah ge thyü mvula? A-le sidyükesanyu nme hontse temi dan ka jo zo hüle?

28 A-khinla mvulo shvu, a-le Babilon nyu kebin nyu ka anyugun le tsünyu dothyüthonti, tsügenyu ka thyüo tsünyu yhun, chwithyüo tsünyu tha hyukelo dan tyü lotse zohü.”

29 Zephaniah le lesü tsügü swüpe azen

30 lo Npugü le aka zo-o

31-32 Babilon nyu donyu aphu ka Shemaiah jolo rüla pe nishülo: “Ale Npugü, ale Shemaiah lo a-tsipwen aphu shaja pe tsüti. Ale a-nishümvu, ai a-le sidyükesanyu nme rothyüo hagen no kenku jo tenyen hü. A-le hagen dan nyu yhun loho. A-le yhun-o ale atemi dan genyu thakegwa thyü titse kebin gü hyu loho, kechamvule a-le anyugun no a ntsun lotse zokethyü genyu. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 30

Npugü le a-temi gen Zoshwikeshü dan

1 Npugü, Israel Sunggigü le,

2 aka zo, “Lesü nme nyu ale nka zokeshü aphu thulo,

3 kechamvule ale a temi Israel lo Juda zen nilo nrün gwünkho le ryüjü laso. Ale anyugun zen niryüo ale khipe anyugun bonnyu ketsü kazü gü nyu shü lo anyugun le tsü lo niloti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

4 Npugü le Israel lo Juda temi dan ka zo:

5 “Ale kechü khwen kenrin nme nyü, tsüle nyunkebwen mvuo kenshvu kechü khwen.

6 Sun-o rüchün shü! pechenyu nme le nyu zenlo gwa le? Tsonlo nyuthyüo ale peche aphu a-ben pe a-ginda gen shüo tenunyu nme nyukezen genyu kenjünthyü kebin hontse hyu binla? Nyuthyüo temi aphu kesinyu mhun hontsela sela?

⁷Kershvu kethyü jon nmele ryüjü; jon kecha nme-e pe tsü kedyü loho-- atemi genyu kenjün thyüsa kethyü le ryüjü, ai anyugun le rhün loti.”

⁸Kekvutsin Npugü le zo, “Tsü jon le keryü ka ale anyugun gunda ka gunda kekhen boren la, lo anyugun kedyüron tsü khi la, tson-o anyugun no sin rünyi go thyüsin mvu lati.

⁹Tsü sunka anyugun no Npugü anyugun Sunggigü ahigü, lo David tsipwen nme, ale penso pe raja thyüshü nrün gü lothyüti.

¹⁰“A temi dan, nshvu nyalo; Israel temi dan, hagin kerü lanyä. Ale kazü nithen ki hagin le dothyü kebin kazü nyu tsü hagin kenishwi shü lati. Hagin le ka ki niryüo yhun bwen loti; hagin le nyun le keho ndio bwen nye loti, nme-e no hagin thyüpe nshvu loho so.

¹¹Ale hagin ki ryüo hagin keni loti. Ale senye dan, ale hagin hüpe keshü bin dan aphu nke lati, ai ale hagin we nrho shüti. Ale hagin no shaja thyü mvutse khela loho ai ale shaja pe hagin gen keshü ka kenjü nyu thyüti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

¹²Npugü le a-temi dan ka zohü, “Hagin tejünshvu dan tsüle ponlo ho, hagin tejün dan tsü le gwa loho.

¹³Hagin nuchalo kegwa nme-e ndi, hagin kethyüshvu dan thyü ngwalo kegwa ndi, hagin thyükesherhünlo kegwa kenrin ndi.

¹⁴Nzen keso kehünyu aphu n-nmhinla, anyugun le nsüsin mvu laso. Ale nlope kenrhinyu hontse nwhen; n shaja le gwamvu rila,, kechamvule nkemu chonri lo ngwakemvu le gonsa kela genyu.

¹⁵N tejün dan genyu kenyasın nya; Gwakeloi ngenyu ndiso. Ale hihontse shaja pe ntsü, kechamvule nkemu le kechon lo ngwakemvu le gonsa.

¹⁶Ai ntsoka we hagin nke kehünyu aphu no nkela, lo hagin kenrhinyu aphu dothyü tin lati. Hagin nshwen kehünyu aphu meno anyugun nshwen la, lo hagin nke kehünyu aphu no nkelati.

¹⁷Ale hagin thyü ngwa nilati, Ale hagin tejünshvu thyü ngwa shüti, hagin kenrhinyu le, ‘Zion le khe kela nme so; nme-e a-sümvu laso,’ tson yatse-e. Ale Npugü, tsü zo laso.”

¹⁸Npugü le zo, “Ale atemi dan zen niryüo anyu kazü nyu shüla lo anyu kami nmeme shwi njün shüti; Jerusalem thyü nila, lo a-rajabin sen niryü lati.

¹⁹Temi tsünyu kebin nyu le keshwen lü thyüti; a-nyugun le shekerhün genyu senti. Ajochü genyu anyugun le chonkenye lo; ajochü le kerhvu zen ryüo anyugun tsüti.

²⁰Ale nduka senye gü kekvu zen niryü lo tsü thyü nkosa nishü ti. Ale shaja pe anyugun nshwen kehü nyu aphu gen shüti.

21-22 Anyugun kekvu kesengü le anyu npvü anyu senye nyu ryüti, anyugun raja gü le anyugun temi le ti. Ale a-ko shülo a-le akho n niti, kechamvule koshü kemvu segü le pecheo ryü mon? Anyu le atemi thyü, lo ale anyugun Sunggigü thyüti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

23-24 Npugü nyunkenthün tsüle tsangkenbu terhi, tsang nbusa tse gwakemvu nyu gen güla titse kehü gütsü. Tsüle a-le thyüti tse kebin gü thyüla kemvuthen ndila kemvui. Jon kenkhin ki a-temi dan le tsü sha tsentsü loti.

Jeremiah 31

Israel le Kanyu rani kethyü

1 Npugü le zo, “Gwenkho le ryüjü, tsüjon tsünyü ale Israel tsipwen aphu Sunggigü thyü, lo anyugun le atemi thyüti.

2 Tehen nyu ale shwikenjün lope kesi nken kelonyu tesha shü. Israel temi le kerüyü nnyü keso ka,

3 ale nithen ki bin-o anyugun yhühyu thyüshü. Israel temi dan, ale azin hagun sohü le, tsü genyu ale sozin kehü pe hagun hi gun ti.

4 Gwengwa ale hagun penso nishü ti. Gwengwa hagun le tamburin khilo-o sherhülsa tse da thyü niti.

5 Gwengwa hagun le Samaria rincho dan ki vain low sen niti, lo tsü low ketsünyu le tsü sha lü tyüti.

6 Ele, gwünkho le ryüjü, tsünyü rikhun nyu le Efraim rincho ki sen-o zoti, ‘Ngun Zion ki Npugü Ngun Sunggigü ki gü tile.’ ” tseti.

7 Npugü le zo, “Israel genyu sherhün-o lü thyülo, senye dan nyu kedatsingü tsü. Hagun le shwen kehü lü tsü thyülo, ‘Npugü le a-temi kenilo laso; a-le khekela nyu aphu kenishwi loso.’

8 Ale teso kipun anyugun zenryü lo kazü keni ki anyugun kequen loti. Yhükepo lo phayhon nyu le anyugun kengü ryüti, nyuphu kepvünyu lo nyuzen gü kejü nyue ryüti. Anyugun le senye keda thyü niryü ti.

9 Atemi dan le ale anyugun tsontsin zen rani keryü gwen chü lo kehi thyüo ryüti, Ale anyugun tsontsin zen-o rinyu zü ki tsonda kenshwü anyugun pha nsülo keho nyu tsüti.

10 Npugü le zo, “Senye dan, akhwen nyülo, tson-o ajo pe nithen ki zü seki tephu shülo. Ale atemi dan hükezenla, ai ale anyugun kequen nilo la lo tanyü kekhwen nyu le a-tanyü rikhun kehü hontse anyugun rikhun loti.

11 Ale Israel temi hoshü la, lo senye kekvu nyu ben nyu anyugun keni lo laso.

¹²Anyugun le ryüo Zion kazüthun gen shekerhün genyu lü thyüti lo ajochü dan sen-o anyugun kenyü ti-- tsüle shyeni, vainzu lo oliv terzü jochü, tanyü lo methu jochü dan. A nyugun le zü le ntsen kegwa thyükelo chwi hontse ti; anyu sen mvulo keshvu apfu hyu loti.

¹³Tsüselo lünyu ju le da thyüo anyugun kenyü loti, lo pechenyu, selo lo kethen nyu le shekerhün thyüti. Ale anyugun nyun thyü nbwen shü lo anyugun nyungwakemvu kelu pe shekerhün thyü shü, lo anyugun nyunkenjün kethyü pe nyunkenyü thyü shüti.

¹⁴Ale chvü kegwatsin pe püshükedanyu kesü thyüshü lo atemi sen mvulo keshvu apfu pe kesükela thyü shüti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Israel gen Npugü shwikenjün

¹⁵Npugü le zo, “Rama nyu thakhwen nme nyülo, tsüle chüsa kethyü khwen. Rachel le a-nyenyu chechü bin; anyugun le ndi laso; lo a-le nyun bwen lomvu la.

¹⁶Chüsin nya gwen lo nyhüphu shonla. Nle nnyenyu genyu thyükeshü dan tsüle a-chün ndila loho; anyugun le kenrhinyu kazü nyu rani ryü lati.

¹⁷Siki n genyu kenrin nme bin; nnyenyu le kaki ni ryü lati. Ale Npugü, tsü zo laso.

¹⁸“Ale nyükelo Israel temi le nyun gwamvuo hon zobin, ‘Npugü, agun le senthyülo kemvu nyukhu hontse hü ai nle agun senthyü pe jo zenlo le, Agun zen nigü lalo; agun le rani nki ryüla titse binle, Npugü agun Sunggigü.

¹⁹Agun le nkipon rani tinla, ai agun le nmhe rani ryüla nyüle. Nle shaja pe agun tsu kela siki agun le nyunkenjün thyüo nkhün tsüla. Agun le kejopvü lo kementi hü, kechamvule agun selo ka mukela genyu.’

²⁰“Israel, nle anyugun aso ketsin, anyu ale sotsin kehügü. Ale nzan zokeshü ka, ale keso nyu nrüchün hü. Anyun le nki güla hü; ale nshwi njün sati.

²¹Zensü penso pe tsonkesha thyülo; hagun le khekela tson gü tsü fü nilo. Tson-o niryü lo, Israel temi dan, hagun le bin hüo tinkela rünyu nyu ryülo.

²²Dithen ki kesedun bin mon, joketsin sen kemvu temi dan? Ale tha keshün lo kecha nyhun laso, tenunyu nme le pechenyu nokhin kebin hontse.”

Sunggigü temi le siki gwakenye nrün

²³Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zo, “Ale temi dan zen niryüo anyugun kazü nyu keshü ka, anyugun Juda kazü lo a-rünyu nyu gwengwa hihontse zo niti, ‘Npugü no jochüpe Jerusalem rincho kenshüngü tsülo, a-le kehü kenshün bin gü tsü.’

²⁴Temi dan le Juda nyu a-rünyu apfu ka yhun hüti, lo loketsü nyu lo tanyükhwenyu le anyugun tanyü dan zen-o binti.

- 25** Ale a-tson nzin kehünyu gwenkeshherhün lo nnyon-o kvumvu kehünyu ketyüketsü pe kesüthyü shüti.
- 26** Tsügenyu temi dan le hihontse zoti: 'Ale jütsüo sherhülsa tse soryü laso.'
- 27** "Npugü, Ahigü le zokethyü le, gwünkho nme le ryüjü, tsüka ale temi lo nyukhue pe Israel lo Juda kazü sü shüti.
- 28** Lo ale petsüo a-mephü, süshye, shwenla, lo nkekela lo rhokela hontse ale petsüo anyugun pe sen-o thyü nso shüti.
- 29** Tsü gwünkho le keryü ka temi dan le hihontse zosin mvu lati, 'Pepvü nyu le vainsha keshon tyü, Ai anyenyu le a-hü ntsen.'
- 30** Tson kethyü gü mvule vainsha keshon ketyü nyule a-hü ntsenti; lo nmeme tse apu a-kemu genyu silati."
- 31** Npugü le zo, "Gwenkho nmele ryüjü, tsü nyü ale Israel lo Juda temi dan zen-o kejozen keshün thyüti.
- 32** Tsüle kejozenkelo whengü ale Ijpt kazü nyu anyugun bonnyu ben süzen chwikeryü ka zen-o thyükelo hontse mvuso. Ale anyugun nyepvünyu nme hontse hü, ai anyugun le kejozen kelo tsü gü zenmvu kela genyu.
- 33** Kejozenkelo keshüngü ale Israel temi zen-o thyü nrüngü tsüle hihontse ti: Ale atejvu lope anyugun nyun ki shü lo pe anyugun nyun gen thuti. Ale anyugun Sunggigü lo anyugun le atemi thyü ti.
- 34** Nme-e a-pvünyu senthyü pe Npugü shalo titse mvu lati; kechamvule a-phu asha lati, keshentsin ka gü kedatsin keti. Ale anyugun kemu jüla, lo ale anyugun thyükezüdan rüchün sinmvu lati. Ale Npugü, tsü zo laso."
- 35** Npugü le yhüko lope nhenyu keben thyü, Shye lo shyenyü pe kheje gwen ben lotse khishü. A-le zida kenyo shüo ts"le nho; a-zan le kekvutsin Npugü le.
- 36** A-le zoshwi keshü le n yhunkeshü dan hile kebin then, Israel le tsüthen senye nme thyüti.
- 37** Keshanyu ka khenyüme jon thyü tsang ndo logwa, lo kazü keni fübu logwa yatselo, tsüki nyu a-le Israel temi keni lati anyugun le thyükeshü apu genyu. Npugü le zo laso.
- 38** Npugü le zo, "Gwenkho güle ryüjü, tsü ka Jerusalem apu anyida hontse thyü ni lati, Hananel tsokhwen nkhünzin gü a-quen Khinrun gü keti.
- 39** Lo terhi tsongü le tsünyu zin nkhün ki gü Gareb rincho lo hunsen gü Goah ti.
- 40** Kazü ketejon gü apu, kesi pe sun lo kerhu pe shwen kehübin, lo Kedron rinyu sokipon low dan apu gungü Keru Khinrun ka gü npho keti, tsüle agenyu kenshün bin thyüti. Nyida gü le thame kae boren nmvue nke sin lo hosu."

Jeremiah 32

Jeremiah le Low nme Hei

¹Npugü le Zedekiah le Juda raja thyükelo chen tseryü gü ka a nthon, tsüle Nebuchadnezzar le Babilon raja thyükelo tseryüo tetse chen.

²Tsü gwünkho ka Babilon raja rihü le Jerusalem whenbin, lo raja ka jokera bin nyu akhin pe bin njü.

³Raja Zedekiah le a nkhin lo a nmuo aten pe dothyü la, ale hihontse zo keshü genyu Npugü le zo, “Ale Babilon rajagü no nyida higü lo lati,

⁴lo raja Zedekiah le tinlo kemvui. A-lo pe Babilon nyu raja ben nyu shü lati; a-le mhuntsun a-hyuo a-ka jo zoti.

⁵Zedekiah zen-o Babilon ki güla, lo ale a-teno kemvuthen tsünyu binti. A-le Babilon nyu zen kegae, a-le kvuloho. Ale Npugü, tsü zo laso.”

⁶Npugü le aka kezole,

⁷anyo Shallum nyugü Hanamel le ano Benjamin kazü nyu Anathoth ka a-low heilo lotse aki ryüti kechamvule ale a-kho nnisa kethyü shvunye nme, lo a-low hei pe ahon thyülo kezü genyu.

⁸Tsüselo Npugü le kezo hontse Hanamel le jokerabin nyu aki ryüo ano a-low heilo tse zo, Tsügenyu Npugü le aka joketsin thyüla letse shalo.

⁹Ale Hanamel ka low gü tsü heilo-o pisa swüpe a-tsüshü; a-min le rakagi tseryüo tsenyü.

¹⁰Ale azen thu lo thatho nyu tsü mohor vüla, lo shahu thyülo pisa pe kesükü ka ndalo.

¹¹Tsüselo tha kehei lesü shahvu nren khilo-- tsüle mohor kevü lesü gü a-kon a-jvü thu kenjü, lo pe mehi nrün lesü gü--

¹²tson-o pe Baruk tsüshü, a-le Neriah nyu a-bon le Mahseaih. Ale tsü lope Hanamel lo low heikelo lesü nyu shahu thyüo zenthu keshü nyu lo jokerabin nyu dun kebin nyu dan yhühyu nyu pe a-tsüshü la.

¹³Anyugun aphu mhundyü nyu ale Baruk ka,

¹⁴“Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le nno thathyükelo lesü dan hi khilo tse laso, tsüle low heikelo mohor kevu lesü lo mehi nrün lesü gü, tsü khipe nnyonla nyu shüla, tsü no chen kethon kie ntsenlo nrün genyu.

¹⁵Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le kezo le kazü higü nyu ka, low lo vain low dan hei niti.”

Jeremiah kehi

- 16**Ale low heikelo lesü tsüpe Baruk tsükela siki ale hio,
- 17**“Aphuso kekvu Npugü, nle nkekvu kengin nyu tsang lo kazü rhenshü; thame ngenyu tsensa kethyü ndi.
- 18**Nle sozin kehü pe temi yie yie teshahü, ai nle temi dan pepvünyu kemu genyu shaja pe anyugun tsüshü hü nle. Nle gon lo kvusa kethyü Sunggigü le; Nle Kekvutsin Npugü le.
- 19**Nle petsüo tharhi lo tha kekjudan thyü hünyo, nle temi dan tha thyükehü aphu hyu, tson-o nle anyugun tho hontse techün pe tsühü.
- 20**Nduka nle Ijpt nyu ndun kethyü lo tha zansü thyü, lo nle nthu keti Israel nyu lo senye kecha dan nyu metse tsü thyü zin bin, Tsügenyu ntsoka we lihikae nsha loso.
- 21**Nle nduntho kekvu dan lope agun kenrhinyu kedünla lo nle nkekvu kengin sen-o Ijpt nyu ntemi dan zen chwiryü.
- 22**Nle anyugun bonnyu ka zo kenjü hontse kazü keyhün kegwa lope anyugun tsü laso.
- 23**Ai anyugun le kazü hinyu ryükelo siki anyugun le njohokeshü zenmvu nmvue nle senkethyü then-o yhunmvu; anyugun le nle thyülo tse keshü nme-e thyümvu. Tsügenyu nle kenke hi aphu zen ryüo anyugun gen shü laso.
- 24**“Babilon temi dan le tsokhwen pe nyidagü hun-o tsü lotitse anyugun le tsü whenbin. Teri, kekhün lo kethyü kenyü genyu nyidagü no anyugun ben nyu yü lati. Hagun le zokenjü aphu ryükela hyulo gwa.
- 25**Ai kekvutsin Npugü, nle nyida higü hile Babilon nyu le lola mabin-e ano shahu dan mhundyü nyu low gü heilo lotse ahza khikeshü gü tsüle nle le.”
- 26**Tsüselo Npugü le aka zo,
- 27**“Ale Npugü, temi aphu Sunggigü. Thame agenyu tsensa kethyü ndile.
- 28**Ale nyida higü lope Nebuchadnezar, Babilon raja gü lo a-rihüdan tsüla titse bin; anyugun le tsü lolao
- 29**mah pe ro lati. Lo anyugun le mah pe temi dan le ka soki tharünkenyü rope Baal rüshvu lo zu pe tero kecha dan kershvu thyüo ano nyunta kela ka dan tsü kesin-o ro lati.
- 30**Anyu rüla kerika nyu Israel lo Juda temi dan le anyugun tho nyu akenyükemvu thyüo ano nyunta hüle.
- 31**Nyida hinyu temi dan le tsü thyülo nyeka nyu ano anyunta lo nthün hü. Ale tsü nkela titse rhilo,

³²Juda lo Jerusalem temi dan tho gwakemvu aphu genyu lo anyugun raja lo sharhidan, anyugun püshükeda lo sidyükesanyue sin.

³³Anyugun le akipon rani tinla, lo ale anyugun senthyü so ryüe, anyugun le nyüo shalo nyü mvula.

³⁴Anyugun le kentsükenchen teromen kezüe pe a rüshvu titse thyükelo Kershvuka nyu shüo tsü bo nrhu.

³⁵Anyugun le Hinnom ketejon nyu kershvubin thyü pe Baal tsü, tsünyu anyugun nyenyu pe Molek tero rüshvu nrün genyu. Ale anyugun no tsü thyülo tse shümvu, lo anyun kie anyugun le tsühontse thyüo Juda temi thyüpe mula nrün rüchün-e mvule.”

Kenrin le kebin joshwi keshü

³⁶Npugü, Israel Sunggigü le a ka zo, “Jeremiah, temi hidan le kezo le teri, chenda lo kethyükenyü le nyida higü thyü pe Babilon rajagü ben nyu yüla kethyüi letse bin. Tsügenyu ale nyu zotiyo tsüko nyüshü.

³⁷Ale anyunnta lo nthün-o atemi dan hükezen pe shükela tsipwen aphu nyu temi dan kequenla titse bin, lo ale anyugun zenryüo bin hinyu shü ni lo anyugun no kenshvu ndi-o hinyu yhun ti.

³⁸Tsüselo anyugun le atemi thyü, lo ale anyugun Sunggigü thyüti.

³⁹Ale kerüchün nme nti khipe anyugun keyhun nyu shü lati: tsüle anyugun no gwüinkho aphu arühvu-o anyugun genyu kegwa lo anyugun tsipwen genyu kegwa thyüti.

⁴⁰Ale anyugun zen-o kethonthen kejozenkelo thyüti. Ale anyugun genyu thakegwa thyü mvula loho, lo ale anyugun no a-nyu nyun aphu pe a nshvuti, tson-o anyugun no akipon rani tinla mvu nrün genyu.

⁴¹Ale anyugun genyu thakegwa thyü nyü ti, lo ale kazü higü nyu anyugun genyu binzin lo ndo kegwa thyüshü lati.

⁴²“Ale kenke zenryüo temi hidan gen shükela hontse, ale thakegwa zope binckenjü dan aphu pe anyugun tsü lati.

⁴³Temi dan le kezo le kazü higü le kazü kesi temi lo nyukhue yhun mvu lati, tson-o tsü lope Babilon nyu tsü lati tse bin nyo. Ai gwengwa kazü hinyu low dan hei niti.

⁴⁴Temi dan le tsü heiti, lo jwen lo heikelo tho lesü nyu tsü zanthu, mohor vü, lo shahu thyüti. Tha hidan hile Benjamin lojvü nyu Jerusalem kehun rünyi dan nyu, Juda rünyi dan nyu, lo rincho rünyi dan nyu, rincho pha ki, lo Juda tesin kipun thyüti. Ale temi dan zenryüo anyugun kazü nyu shü ni lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 33

Kenrin le kebin kecha zoshwi nikeshü

- ¹Ale jokerabin nyu dothyü kebin ka Npugü jo le aka ni ryü.
- ²Npugü, kazü rhenkeshügü, tsü thyü lo pe a-bin nyu shükeshü gü le aka zo. A-zan le Npugü tsü gü le zo,
- ³“Akoshü lo, tsonlo ale nkhin shüti; ale tha ndunkethyü lo kekvu dan, nle shahü kemvu pe nka zoshüti.
- ⁴Npugü, Israel Sunggigü le zo, hunlo-o when lo kela genyu Jerusalem nyu ka dan lo Juda nyu rajabin gü borhola tiso.
- ⁵Babilon nyu zen-o teri kethyü ka ale anyunkenthün nyu temi vüshe latitse kebin simin dan pe ka dan sükeloi nti. Ale nyida higü nyu temi dan le thatho gwakemvu thyükela dan genyu rani tin laso.
- ⁶Ai ale nyida higü lo a-temi dan thyü ngwa shüo anyugun no phu sherhün lo ti. Ale kengü gwaso lo nyun kenkhi kendi zenryüo anyugun tsü shüti.
- ⁷Ale Juda lo Israel no gwakenyesa lo, lo anyugun thyü nso nipe himhundyü hontse lati.
- ⁸Ale anyugun le mupe a ntsun kela nyu tsü anyugun thyükenshün shü, lo ale kemu lo kentsun thodan tsü jüpe tsü lati.
- ⁹Jerusalem le shekerhün, kerhvu, lo teshwen senryüo atsüti, kazü nyu senye aphu ale Jerusalem temi genyu tha kegwa thyükehü lo gwakenye kethyü zenryüo nyida gü tsükela nyükelo ka nshvu lo ndün ti.”
- ¹⁰Npugü le zo, “Temi dan le kezo le bin higü le kazü kesi ki temi lo nyukhue yhun hü kemvu bin hontsele, tse hü nyo. Lo anyugun le njü; Juda rünyi lo Jerusalem tsonda dan le nrun laso; temi nmvue nyukhu le tsünyu hü mvulaso. Ai hagun le nyü nilo tiso.
- ¹¹temi dan nyunkenyü lo shekerhün kenra khwen, lo senhü honyu shekerhün khwen nyü loti. Hagun le temi dan le chenkeno thahokeshü sen Kershvuka gü nyu ryüo lü kethyü nyü loti; anyugun le hihontse zoti: ‘Chenkeno pe Kekvutsin Npugü tsülo, a-le gwa le a-keso le kethonthen kehü genyu.’ Ale kazü higü thyüpe hi mhundyü hontse gwakenyesa lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”
- ¹²Kekvutsin Npugü le zo, “Kazü higü nyu kazü kesi ki hontse temi lo nyukhu le yhun hü mvule, ai gwengwa tsünyu tehen le yhun-o tanyü kekhwenyu no anyugun tanyü zen-o a-chvü loti.

13Rincho tsipwen rünyi dan nyu, rincho pha ki, lo Juda tesinki, Benjamin kazü ki, Jerusalem kehun rünyi dan nyu, Juda rünyi dan nyu tsü tanyü ke khwen nyu le anyugun tanyü dan swüti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

14Npugü le zo, “Gwenkho gü le ryüjü, tsüka ale Israel lo Juda temi dan ka zo kenjü thyü penti.

15Tsü gwümkho ka ale David tsipwen ka kentsen raja nme kejü loti. Raja tsügü le kazü aphu nyu njü lo ketsin tho thyüti.

16Juda lo Jerusalem temi kenishwilo lati lo kenshvu ndio yhunti. Nyida gü thope, ‘Npugü Ngun Kenikelogü’ tsonti.

17Ale Npugü, ale zoshwishü bin nyo, David tsipwen no a-zintse Israel raja thyüti,

18lo Levi tsipwen no püshükeda thyüo a lothyü lo no rope kershvu, shyeni lo thape kershvu thodan thyüti.”

19Npugü le aka zo,

20“Ale tsangkeben lo tsangkezün zen-o kejozen nme thyü laso, tson-o au no khenyütsen gwümkho toka ryüti, lo kejozenkelo tsü thame gwenrho loho.

21Tsü hontse ale agogü David zen-o kejozenkelo nme thyü kenjü le a-le a-zintse raja thyü nrün genyu a-tsipwen nme le bin, lo ale Levi tsipwen ka püshükedanyu zen-o kejozenkelo nme thyü kenjü yatselo anyugun no a-zintse alothyüti; lo kejozenkelo dan tsü thame gwenrho loho.

22Ale agogü David tsipwen lo Levi tsipwen ka püshükedanyu tsipwen dan no yhun chvüsa loti, tson-o tsang ki shyenyü dan lo zida seka hachon swülobu keho hontse lati.”

23Npugü le aka zo,

24“Temi dan le ale Israel lo Juda, ale kejükelo kami shahvu tsü khela so letse kera kehü shalo semon? Tsügenyu anyugun le atemi nripe anyugun yhä sümvu, lo anyugun le senye nme letse rüchün simvu laso.

25Ai ale Npugü, tsangkeben lo tsangkezün zen-o kejozenkelo gü, lo ale tejevüe thyü pe tsang lo kazü ketsen bin.

26Lo ale ketsin nyu tsü thyü kela hontse ale Jakob tsipwen lo agogü David zen-o kejozen kenjü gü ntsenti. Ale David tsipwen nme kejü pe Abraham, Isak, lo Jakob tsipwen dan so keda thyüti. Ale atemi shwi njüsa shüo anyugun no gwakenye loti.”

Jeremiah 34

Zedekiah genyu jolo

¹Npugü le, Babilon rajagü Nebuchadnezzar, a-rihü dan, lo a-hensin kebin senye lo temi dan no kecheo Jerusalem lo a-kho ka rünyi dan when kebin ka a nthon.

²Npugü, Israel Sunggigü le ano gïo Juda raja Zedekiah ka hihontse zolo tsheshü, “Ale Npugü, nyida higü lope Babilon raja ben ka shüla, lo a-le tsü ro lati.

³Nle tinlo kemvui; ntenlola lo pe a-ben nyu shü lati. Nle mhuntsun a-hyu, lo a-zen kenthon-e ti, tson-o nle Babilon ki gü lati.

⁴Zedekiah, ale nrüla nyu zotiyo nyülo. Teri nyu n ga loho.

⁵Nle nnyun bwen-o siti. Lo temi dan le nbon nyu nmhundyü ki raja dan kesun ka tharünkenyü ro, tsü hontse anyugun le ngenyu tharünkenyü roti. Anyugun nchechüo hihontse zoti, ‘Agun raja gü le silaso!’ Ale Npugü, tsü zo laso.”

⁶Tsüselo ale jolo higü pe Raja Zedekiah ka zo

⁷tsü gwüinkho ka Babilon raja gü rihüdan le nyida gü when bin. Rihüdan le Lakhish lo Azekah, Juda nyu chwida kenko nyida kebin hvu ko when bin.

Gonyu dan kesa tho

⁸Raja Zedekiah lo Jerusalem temi dan le kechorhün kelo nme thyü penlo

⁹tsüle Ibrinyu megonyu peche lo tenue hoshüla, tson-o Israel nyu nme-e no apvü nyu pe a-do thyü mvu nrün genyu.

¹⁰Temi dan lo sharhi apfu kechorhün-o gonyu hoshüla tsüdan no donyu thyü ni mvuso tsela. A nyugun hokü shüla,

¹¹ai tsüsiki anyun kerüchün kelulao anyugun zen nilola, tson-o tenge tse anyugun no donyu thyü nila.

¹²Tsüselo Npugü,

¹³Israel Sunggigü le aka zo-o ano temi dan ka, “Ale Ijpt nyu hagn bonyu kenishwi shüo me do thyü kebin nyu anyugun hoshü kethyü ka anyugun zen-o kejozenkelo thyü. Ale anyugun ka zo-o

¹⁴chen tsenyü nyü ka anyugun le Ibrinyu donyu chentsero mego thyükela hoshülo tse zo njü. Ai hagn bon nyu le ajo rüchün shümvu, lo ale kezo-e nyümvula.

¹⁵Jon thonri kemvu ka hagn le nyun keluo akenyü thyüshü. Hagn apfu hagn Ibrin donyu hoshüla titse kechorhünlo, lo hagn le ale kebin ka kejozenkelo thyü, tsüle arüshvu kehü bin Kershvuka nyu.

¹⁶Ai hagn kerüchün kelu nio arüshvu mvula. Hagn apfu hagn kenda thyü hoshü kela donyu dan zen nilo la, lo hagn le tenge tse tsüdan no donyu thyü nila.

¹⁷Tsügenyu, Ale Npugü, hagun le ajo zenmvula letse zo bin nyo: hagun le hagun Israel pvünyu hoshü mvu laso. Gwasa, tsonlo ale hoshü kela pe hagun tsüti: tsüle nkendo ka teri, kethyü kenyü lo kekhün nyu sila lo kegwa. Ale kazü nyu senye aphu no ale hagun gen thyükeshü nrio kershvu ti.

¹⁸⁻¹⁹Juda lo Jerusalem nyu kedanyu rajabin nyu kedanyu, püshükedanyu lo sharhi aphu kengüo methutse duthü shahvu thyüo tsühvu janyu tsonchüo azen kejozenkelo thyü njü. Ai anyugun le kejozenkelo gü gwen rho lo tsüjvü then mvu laso. Tsügenyu ale temi hidan gen anyugun le methutse gü gen thyükeshü hontse shüti.

²⁰Ale anyugun lope anyugun kenrhinyu, anyugun boshvula nyükehü nyu ben nyu shü lati, tson-o anyugun simin dan lope tegü lo tehen thyü dan no tyü lati.

²¹Ale Juda raja Zedekiah lo a-hensin keda dan ko pe anyugun boshvula nyü kebin nyu tsü lati. Ale anyugun lope Babilon rihü, hagun when mvukela dan tsü lati.

²²Ale ahza nme khishüti, lo anyugun le nyida hinyu niryüti. Anyugun le tsü when-o lolo, lo tsü ro lati. Ale Juda rünyü dan lope mele yhun hü kemvu bin hontse lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 35

Jeremiah lo Rekhabit nyu dan

¹Josiah nyugü Jehoiakim le Juda raja thyükelo ka Npugü le aka zo,

²“Rekhabit pvüphun ki gü, anyugun nthon shülo. Tson-o anyugun zen-o Kershvuka tsen nme ka yüryüo vain zu peha pe anyugun la shülo.”

³Tsügenyu ale Rekhabit pvüphun aphu zenlo-- tsü le Jaazaniah (Jeremiah kechagü nyugü Jaazaniah, Habazzaniah le Jeremiah a-pvü) lo a-tsasikezen nyu lo a-nyu nyu peche dan aphu--

⁴tson-o anyugun zen-o Kershvuka nyu yü ryü. Ale anyugun zen-o Igdaliah nyugü sidyükeshagü Hanan sikethen gü katsen nyu yüla. Katsen higü hile Shallum nyugü Maaseiah Kershvuka gü nyu, temi kentsen nme katsen soka, tsügü katsen khoka kedanyu kecha dan katsen le bin.

⁵Tsüselo ale honpen lo thakhin ka vain zu pe sü shüo pe Rekhabit dan mhundyü ka shüo anyugun ka, “Vain zu peha tsülo,” tse shü.

⁶Ai anyugun le kenio, “Agun le vain zu tsü hümvu. Agun bon gü Jonadab, Rekhabet nyugü le agun ka zokeshü le agun lo agun nyenyu nme-e zu lihie tsükemvui letse zole.

⁷A-le agun no kae thyü nya, low-e tsünya, lo vain sen nya nmvue hei-e nya lotse zo. A-le agun no a-zin tse phika nyu yhunlo, tson-o agun no tesin hontse kazü higü nyu yhun bin lo tse zo.

⁸Jonadab le senthyükeshü jo khipe agun ketsü aphu agun le zen hü laso. Agun le vain zu tsü hümvu, lo agun nyenyu peche lo tenue tsü hümvu.

⁹⁻¹⁰Agun le bin nrün ka thyü hümvu, agun le phika nyu yhun hü-- lo agun le vain low, low dan, lo shyé ni-e ndi. Agun le agun bon Jonadab le agun ka johokeshü zen shü-o.

¹¹Ai Raja Nebuchadnezzar le agun kazü hü keryü ka agun le Babilon lo Seria rihü nrhi sen-o Jerusalem ki ryüla. Tsügenyu agun le Jerusalem nyu yhun binle.”

¹²⁻¹³Tsüselo Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le ano güo Juda lo Jerusalem temi dan ka hihontse zoshü lotse zo, “Ale Npugü, hagin le nyuthyüo akhwen nyü mvu lo ale senkethyüjo zen mvula yo shün bin.

¹⁴Jonadab tsipwen dan le a-johokeshü vain zu tsünya lotse keshü zenhü, tson-onthu keti anyugun nme-e zu thame tsü hümvu. Ai ale hagin ka zozin bin nyo, ai hagin le ajo zen mvu.

¹⁵Ale agonyu sidyükeshanyu aphu nipe hagin ka shüzin ryü, lo anyugun le hagin jvü gwakemvu khelao kenjügü thyülo lotse zoshü. Anyugun le hagin no tero kecha rüshvu lo tsüdan lothyü nya tsonlo yatselo hagin le ale kazü pe hagin lo hagin bonnyu ketsü hinyu yhun loti tse zoshü. Ai hagin le akhwen nyü nmvue ajo rüchün mvushü laso.

¹⁶Jonadab tsipwen dan anyugun bon gü le johokeshü zen, ai hagin we akhwen nyümvu laso.

¹⁷Tsügenyu ale Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü ale kenke jope bin kenjü dan aphu zenryüo Juda lo Jerusalem gen shü lati. Ale tsonü, ale hagin ka zo kethyü ka nyümvu, lo ale hagin kokethyü ka khinshü mvu kela genyu.”

¹⁸Tsüselo ale Rakhab pvüphun ka Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zoshü bin le tse zo, “Hagin le hagin bongü Jonadab le johokeshü then lo hagin le a-le senthyükeshü jo aphu zenlo, tson-o hagin le a-le senthyükeshü jo aphu thyülo.

¹⁹Tsügenyu Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zoshwi shü kebin le a-zin tse Rekhav nyu pechenyu no bin-o a lothyüti.”

Jeremiah 36

Baruk le Kershvuka nyu Lesüswü keswü

¹Josiah nyugü Jehoiakim le Juda raja thyükelo chen zi gü ka Npugü le aka zo,

²“Lesüswü nme khilo-e tsünyu ale Israel, Juda lo senye aphu rüla pe nka zokeshü aphu pe thulo. Josiah le raja thyüketseka ale keritsin ka nka zokeshü ryüo ntsoka keti ale nka kezo aphu thulo.

³Juda temi dan le ale kenke zenryüo anyugun gen shü titse kebin rüla aphu nyükelo ka anyugun tha gwakemvu nyu rani ryüe logwa. Tson yatselo ale anyugun gwakemvu lo kemu aphu jüshüti.”

⁴Tsügenyu ale Neria nyugü Baruk koshüo Npugü le aka zokeshü aphu zoshü. Lo Baruk le tsü dan aphu pe lesüswü gen thulo.

⁵Tsüselo ale senkethyü hidan pe Baruk tsü: “Ano Kershvuka gü nyu yüsin nya lotse laso.

⁶Ai ale nno hisi gü ka temi dan le nyen ketse ka tsünyu gü nyübin. Nle lesüswü gü swü tetsoshü, tson-o anyugun no Npugü le pe aka zokeshü nno thukelo aphu nyülo, Temi lihigüe lo Juda temi rünyi ki keryü nyue no nyülo kegwa bin nyu thyü shülo.

⁷Anyugun le Npugü ka hio anyugun tho gwakemvu nyu rani ryüe sha loho, Npugü le anyun kenthün ketetsin pe anyugun kedün shü kebin genyu.”

⁸Tsügenyu Baruk le ale a-ka zokeshü gwenzin tse Kershvuka nyu Npugü jo swüshü.

⁹Jehoiakim le Juda raja thyükelo chenpvü gü shyte tekü gü ka temi dan le Npugü kenyu thyü nrün genyu nyen. Kenyen tsü gü tsüle Jerusalem nyu keyhun nyu aphu lo Juda rünyi kecha dan ki hüo keryü nyu aphu.

¹⁰Tsüselo temi aphu nyen kebin ka, Baruk le ale kezo hontse lesüsü gü nyu kebin aphu swüshü. A-le Kershvuka nyu Shafan nyugü Gemariah jokera rüla kethugü katsen ka bin-o tsü thyü. A-katsen le jokerabin tesogü ki Kershvuka nyu keyü khinrun keshün gü khoka.

Lesüsü gü swüpe Kedanyu dan hikeshü

¹¹Gemariah nyugü Mikaiiah, lo a-bon le Shaphan gü le, Baruk le lesüsü gü nyu Npugü le zokeshü jo swükethyü nyülo.

¹²Tsüselo a-le raja bin ki, jokera kethugü katsen gü ka kedanyu aphu bin-o kenthon kebin nyu yüla. Elishama, Jokera kethugü, Shemaiah nyugü Delaiah, Akbor nyugü Elnathan, Shafan nyugü Gemariah, Hananiah nyugü Zedekiah lo keda kecha aphu tsünyu bin.

¹³Mikaiiah le Baruk le swüpe temi dan zenkeshü nyükelo jo aphu pe anyugun ka zoshü.

¹⁴Tsüselo kedanyu dan le Jehudi (Nethaniah nyugü, lo a-bon le Shelemiah, lo a-bon a-pvü le Kushi) nishüo no Baruk ka zo-o a-zo swüpe temi dan zen kethyü lesüsü gü senryü lotse shü. Baruk le lesüsü gü senryü.

¹⁵Anyugun le a-ka, “Binlo, tson-o lesü sü gü swüpe agun hishülo.” Tsüselo Baruk le swü shü.

¹⁶A-le tsü swükeshe siki, anyugun le nshvuo khinyunyu nri, tson-o Baruk kazo, “Agun le hi lope raja gü ka zotesha mvuloshvu.”

¹⁷Tson-o anyugun le a-ka shün, “Agun ka zoshülo, nle dihontse hidan aphu thulo la? Jeremiah le zo-o nle thulo le?”

¹⁸Baruk le kenishü, “Jeremiah le zo nme me tse zo-o ale kethuzü pe lesü hi gen thulo le.”

¹⁹Tsüselo anyugun le a-ka zo, “Nle lo Jeremiah le gü kebu tinla mvuloshvu. Temi nme-e no hai bin sha nya.”

Raja gü le lesüsü gü rola

²⁰Kedanyu dan le lesüsü gü lope Elishama, jokera kethugü katsen nyu binlao raja jokerabin nyu yü, tson-o anyugun le tha aphu pe raja gü ka zotesha shü.

²¹Tsüselo raja gü le Jehudi no lesüsü gü senryü lotse nishü. Ale Elishama katsen gü nyu gü senryüo swüpe raja gü lo a-hunpvü kebin kedanyu dan aphu hishü.

²²Tsüle tsangsüki lo raja gü le tsangsü genyu mah khoka dunbin.

²³Jehudi le thukethü keshan-pezi swülo ntsin raja gü le jenshen lope tsü rüthü pe mah nyu shüla. Lesüsü gü aphu robula kemvuthen a-le tson bin.

²⁴Ai raja gü lo a-hensin keda dan nme-e nshvu nmvue nyunkenjünkethyü zansüe hyumvu.

²⁵Elnathan, Delaiah lo Gemariah dan le rajagü no lesüsü gü pe ro nya lotse hi, ai a-le anyugun khwen ketsü nyue nyümvu.

²⁶Tsüselo raja gü le raja nyugü Jerameel lope Azriel nyugü Seraiah, Abdeel nyugü Shelemiah hidan no ale lo ajo kethugü Baruk tünlo lotse ahza khishü. Ai Npugü le ai kebulo.

Jeremiah le lesüsü kecha nme thu

²⁷Raja Jehoiakim le ale zope Baruk no thukelo lesüsü gü rokela siki Npugü le aka zo-o

²⁸ano lesüsü kecha khilo-o kerigü gen kebin hontse aphu pe tsü gen thulo tsheshü.

²⁹Npugü le ano raja gü ka hihontse zolo tsheshü: “Nle lesüsü gü tsü ro laso, lo nle Jeremiah le nyuthyüo Babilon raja gü le ryüo kazü higü lo a-temi lo a-senru aphu nkela titse thuyo tse ketso.

³⁰Tsügenyu ale Npugü, nka zo bin nyo, Raja Jehoiakim, ntsipwen nme-e no David kedaphen gü so kekvu senlo kemvui. Nsimin lope shwen-o nhenyu tsang kethyü pho lo kheje gwen khütso no gwen ti.

³¹Ale shaja pe nle, lo ntsipwen lo nhensin keda dan apfu tsüti, hagin le thyükela kemudan genyu. Nle, Jerusalem lo Juda temi nme-e ajo ketsünyue nyümvu kela genyu, hagin apfu gen ale kenke pe kedün keshü tsü apfu zen ryüti.”

³²Tsüselo ale lesüsü kecha nme khilo-o ajo kethugü Baruk tsüshü, lo ale pe zokeshü jo apfu a-le thulo. A-le lesüsü kerigü ka kebin jo apfu lo tsühontse kethyü jo ale pe a-ka zokeshü apfu thulo.

Jeremiah 37

Zedekiah le Jeremiah ka Kehi

¹Babilon raja gü Nebuchadnezzar le Josiah nyugü Zedekiah lope Jehoiakim nyugü Jehoiachin sunka Juda raja thyüla.

²Ai Zedekiah lo a-hensin kedanyu lo temi nme-e Npugü jo pe atsü keshü zen mvula.

³Raja Zedekiah le Shelemiah nyugü Jehukal lo püshükedagü Zephaniah nyugü Maaseiah nishüo ano Npugü Sunggigü ka agun senye genyu hishü lotse shü.

⁴Tsüle akhipe doka nyu shümvuo temi dan nyu hüzun.

⁵Babilon nyu rihü le Jerusalem hun bin la, ai anyugun le Ijpt nyu rihü le Ijpt rhi nkenla sele tse nyükelo ka ranila.

⁶Tsüselo Npugü, Israel Sunggigü le aka zo-o

⁷ano Zedekiah ka,, “Ijpt rihü le nche titse ryü jü nyo, ai tsüle ka ki rani lati.

⁸Tsü sika Babilon nyu le ryüo nyida gü whenti, lo tsü lolo-o rolati.

⁹Ale Npugü, nka zo hünyo, nle Babilon nyu le niryü kemvui letse rüchün-o n npvü nsanya, kechamvule anyugun le niryüti.

¹⁰Nle Babilon rihü apentha so kvulo lao jünkela nyu nti khipe kensenthen nyu binlae tsüdan le nisoryüo nyida higü roshye pe kazü nyu shü lati.”

Jeremiah tenlo-o pe dothyüla

¹¹Babilon rihü le Jerusalem nyu ranila, kechamvule Ijpt nyu rihü le ryüjü kela genyu.

¹²Tsügenyu ale Jerusalem khelao gungü Benjamin lojvü nyu akami hon ajün khilo titse bin.

¹³Ai ale Benjamin Khinrun tikelo ka, tsünyu shüpahü so kedagü, a-zan le Shelemiah nyugü Irijah, a-bon le Hananiah, a-le agwenkhin-o aka zo, “Nle agun khe-o Babilon ki tin jü laso!”

- ¹⁴Ale Kenio, “Tson mvule! Ale hagin khe-o tin jü mvu.” Ai Irijah le akhwen nyümvu. A-le aphinlo-o azen ryüo kedanyu tsüla.
- ¹⁵Anyugun le agen nthün sao akhipe vülaio pe Jonathan jokera kethugü, a-ka lope doka thyükela gü ka nyu khinla lotse ahza hoshüla.
- ¹⁶Akhipe kazü hensin nyu shülaio tsünyu gwen kho kethon bin.
- ¹⁷Kenkhin ki Raja Zedekiah le me nipe aki shüo, kedabin nyu a npvü azen kethon-o, “Npugü kanyu jolo peha le binle?” tse shün. Ale a-ka, “Binle, lo nkhipe Babilon raja ben nyu shü lati.”
- ¹⁸Tsüselo ale shün-o, “Ale ngen, nhensin kedanyu lo temi hidan mhundyü ka nyu kemu thyüla letseo atentepepe doka nyu shü ola?”
- ¹⁹Hagin sidyükesanyu Babilon raja gü le ryüo hagin lo kazü when kemvui letse kezo nyu we dihontsela?
- ²⁰Lo rühvulo kekü rajagü, ale nka hikebin güle nno akhwen nyüo akezo thyü shü lotse binle. Ncheno-e ani nipe Jonathan ka doka nyu tsü shü sin nya gwenlo. Nle tsonshü yatselo ale tsünyu sikelai le.”
- ²¹Tsügenyu Raja Zedekiah le ano pe raja ka jokerabin nyu khin la lotse ahza hoshü. Ale tsünyu bin, lo nyida nyu tensü nme-e ndila kemvuthen khenyütsen tensü ketsenbin nyu tensü thün nmeme pe atsü.

Jeremiah 38

Jeremiah le Zülvu kesin nyu bin

- ¹Mattan nyugü Shefatiah, Pashhur nyugü Gedaliah, Shelamiah nyugü Jehukal lo Malkiah nyugü Pashhur dan le ale temi dan ka
- ²Npugü le hihontse zole tsekethyü nyülo, “Lihigüe nyida higü nyu yhunbin yatselo teri, kekün, lo kethyükenyü genyu siti. Ai chwigü Babilon nyu ben nyu yükela nyu boshvu kemvui; a-le a-keyhun keni loti.”
- ³Ale anyugun ka hihontse kethyü ko zobin, “Ale nyidagü lope Babilon rihü dan tsüla lo anyugun le tsü lo lati.”
- ⁴Tsüselo kedanyu dan le rajagü ki güo zo, “Temi higü no sila mvuloshvu. Hihontse zo-o a-le nyidagü nyu shüpahü dan thyü keshese bin, lo tsü hontse pe nyida hinyu kebin nyu gen thyüshü bin. A-le temi dan che nyü bin mvu; a-le anyugun nthyü nnyü kebin gwenzin.”
- ⁵Raja Zedekiah le zoni, “Gwasa, tsonlo hagin le a-zen-o nyu thyü nyü bin yo thyü lochi; ale hagin khin loho.”

⁶Tsü genyu anyugun le azenlo-o ano ron süsen-o raja Malkhiah zülvu nyu yü la, tsüle raja kamhun ka. Zülvu nyu zü le ndi, kenta nti kethyü genyu ale tsü nyu ki thuphün tsüla.

⁷Tson ai Sudan nyu Ebedmelek, rajabin nyu thathyü kehünyu kedanyu nmele, anyugun le akhipe zülvu nyu shüla sele tse nyülo. Tsü gwünkho ka rajagü le Benjamin khinrun ka jokerabin.

⁸Tsügenyu Ebedmelek le tsünyu yüo raja gü ka zo,

⁹“Rühvulo kekü rajagü, hidan le thyü kenjü tsüle thyüzümvu le. Anyugun le Jeremiah lope zülvu nyu shü laso, lo a-le tsünyu khün-o sila tsentsü, kechamvule nyida higü nyu chvü ndi.”

¹⁰Tsüselo rajagü le Ebedmelek no mishan zenlo-o ale tsünyu sikemvu ka a-süshwila lotse ahza hoshü.

¹¹Tsügenyu Ebedmelek le tsüdan zen-o kanyü keshübin nyu yüo phiren peha khilo-o ron no dyü pe atsüshü.

¹²A-le ano phiren dan tsüpe anyasin ki shülo, tsonlo ron no arhe nthü mvule tse zo. Ale tsonlo,

¹³tson-o anyugun le zülvu nyu asüshwishü. Tsüsika akhipe kamhun ki shüla.

Zedekiah le Jeremiah ka Senkethyü jo hishü

¹⁴Gwenkho kecha nme ka Raja Zedekiah le ako pe a-ki Kershvuka keyü tson kenshen gü ka shü, tson-o a-le zo, “Ale nka tha nme shün shüti, lo ale nno ketsin apentha pe aka zonyü bin nyo.”

¹⁵Ale zoni, “Keshanyu laka ale ketsingü pe nka zolo, nle ano sila ti, lo ale ntsonketsin pe nka zoshüe nle nyüe kethyüi mvule.”

¹⁶Tsügenyu Raja Zedekiah le kebuo johoshü, “Ale rhünkehü Sunggigü, kerhün khipe ngun ketsügü zen nyu swen-o zobin, ale nno sila loho, nmvue nkhipe nboshvula nyükehü nyu tsü loho.”

¹⁷Tsüselo ale Zedekiah ka Kekvutsin Npugü le hihontse zobin letse zoshü, “Nle Babilon kedanyu dan ben nyu yü lalo, nkeyhun nrhoshüti, tson-o nyida higüe rola kemvui. Nle lo nkami ko nrhoshüti.

¹⁸Ai nle a-hensin yüla mvu yatselo nyida higü lope Babilon nyu ben nyu shü lati, a-le tsü rolati, lo nle anyugun nrhio tinlo kemvui.”

¹⁹Ai rajagü le zoni, “Ai ale ngun temi ngun kheo Babilon nyu ki gükela nyu nshvule. Alope anyugun ben ka shüo a nthü nnyüe logwale.”

²⁰Ale zo, “Nkhipe anyugun ben ka shü kemvui. Ale nno Npugü jo zenlo tse hünyo; tsonlo tha aphu ngenyu gwa, lo nkeyhun-e nrholoti.

²¹Ai Npugü le tsemin ki nle a-hensin nyu yüla mvu yatselo nyuthyüla tiyo pe atesha bin nyo.

²²Tsünyu ale kehyu le Nyeginyu Juda rajabin nyu khe kenjü dan tsü lope Babilon raja hensin kedanyu dan ben ka shü lati tse bin nyo. Anyugun le gü kejö ka zokebin hi nyüshü: 'Raja pvünyu kegwatsin dan le a-sala, anyugun le a-sokvu laso. Lo ntsoka a-pha le kentanyu yüla, a-pvünyu ju le a-khelaso.'

²³Tsüselo ale zosin shü, "Ntemi nyeginyu lo ntsenyu apfu zenchwi gü Babilon nyu tsülati, lo n ai anyugun mhundyü tin lo kemvui. Babilon raja le nzen gü dothyüla, lo nyida higü ro lati."

²⁴Zedekiah le zoni, "Temi nme-e no kekenthon higü sha nya, tsonlo nkeyhun le kenshvu nyu bin loho.

²⁵Kedanyu dan le ale nzen kenthon kethyü nyü yatselo anyugun le ryüo nka nnyi le nyu kenthon yo shün soti. Nle anyugun ka tha apfu zo shü yatselo nno sikemvui letse zoti.

²⁶Nle aka hio, nkhi pe doka nyu shüo nno tsünyu sila nyalo tse aka hakeshü gwen zin letse anyugun ka zo lalo."

²⁷Tsüselo kedanyu apfu ryüo aketso, lo ale rajagü le ano anyugun ka zo lotse kethyü gwen zin zoshü. Anyugun le thame thyükeloi ndila, kechamvule nme-e kekenthon jo tsü nyü kemvu genyu.

²⁸Tson-o Jerusalem lola kemvuthen akhipa raja ka kamhuntsen nyu shüla.

Jeremiah 39

Jerusalem Chyekela

¹Zedekiah le Juda raja thyü kelo chen tekügü shyé tseryügü ka, Babilon raja gü Nebuchadnezzar le a-rihü apentha zen ryüo Jerusalem when lola.

²Zedekiah le raja thyükelo chen tseryü nme gü shyezigü jon tekü nyü nyidagü chwida borhola.

³(Jerusalem lola kela ka Babilon raja gü hensin keda apfu lo Nergal Sarezar, Samgar Nebo, Sarsekim, lo Nergal Sarezar kecha gü hidan sin-o Khinrun lvugü nyu anyugun bin thyü lola.)

⁴Raja Zedekiah lo a-shüpahü dan le tha tsüdan hyukeshü ka kheje gwen nyida gü nken tinla titse nyü so. Anyugun le raja chwi tsonki chwio chwida shahvu kensü kebin Khinrun gü nyu gü Jordan ketejon kentsun zin tinla.

⁵Ai Babilon rihüdan le anyugun hü güo Jeriko khoka ketejon nyu Zedekiah tenlola. Tson-o anyugun le a-zen-o Raja Nebuchadnezzar le Hamath lojvu nyu Ribla nyida ka kebin kiryü, tsünyu Nebuchadnezzar le a-gen johoshü.

⁶Ribla ka a-le Zedekiah yhäyü nyu a-nyudan boshvula, lo a-le Zedekiah hensin kedaju ko hūla.

⁷Tsūsika a-le Zedekiah yhäyü shahvu nren tserü thola lo a-dyü pe Babilon ki nishūla.

⁸Tsü ntsin Babilon nyu le raja bin lo temi dan ka rola lo Jerusalem chwida borhola.

⁹Kenkhintsin ka Nebuzaradan, shūpahü so keda thyü ryü kebin güle nyidagü nyu temi dan lo tin-o a-ka keryü nyu aphu tenzen-o Babilon ki dothyü tsūla.

¹⁰A-le temi rhokedyütsin nyu, thame kendinyu peha khe pe Juda kazü nyu shūla, vain low lo low dan pe anyugun tsüşhü.

Jeremiah Hoshü kela

¹¹Ai raja Nebuchadnezzar le ahza pe shūpahü so kedagü Nebuzaradan tsüo a-no ahza hidan pe khishü lotse shü,

¹²“Gü Jeremiah fü lo-o a-ntsen kegwa thyülo. A-nthyü nyünya, ai a-kenyü thyü shūlo.”

¹³Tsü genyu Nebuzaradan lo kedanyu Nebushazban lo Nergal Sarezzer lo Babilon raja hensin keda aphu kengüo

¹⁴raja kamhun gü nyu azenlo. Anyugun le Ahikam nyu Gedaliah no antsen lo lotse tenyen shü, tsügü a-bon le Shaphan lo a-le ano gwa gun gü ka tilo titse ndo nrün gü. Tsügenyu ale temi dan nyu bin.

Ebedmelek genyu kenrin le kebin

¹⁵Ano rajabin kamhun nyu khin bin ketsen ka, Npugü le aka zo-o

¹⁶Sudan temi gü Ebedmelek ka Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zoshü letse zolo tse shü, “Ale thyü titse zokela hontse ale gwakenye kethyü gü mvule kenke zenryüo nyida higen shüti. Lo tsü thyükeshü ka nle tsünyu bin-o hyuti.

¹⁷Ai ale Npugü n ntsen loti, tson-o nkhipe nle nshvukehü nyu ben nyu shūla loho.

¹⁸Ale n ntsen kegwa thyülo-o nno sila kemvui. Nle atenyen kethyü genyu nle tinloti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 40

Jeremiah le Gedaliah zen-o bin kethyü

¹Nebuzaradan, shūpahü so kedagü le Ramath nyu ahoshü kela sika Npugü le aka zo. Ron lo pe adyüzen, lo kecha Jerusalem lo Juda kipun temi tenzen-o Babilon ki dothyü tsükela dan kesin-o tsünyu gü.

²Kedagü le azen ketu güo zo, “Npugü n Sunggigü le kenke pe kazü higü kedün laso,

³lo ntsoka we a-le nyuthyü titse zoyo tsü penlaso, kechamvule hagon temi le mupe Npugü ntsun la lo a-jo zen mvu laso.

⁴Ale ntsoka nsen ka ron shwü shüo nhoshü bin nyo. Nle athen-o Babilon ki gü nyü yatselo tsonlo gwa, lo ale n nucha loti. Ai nle gü nyümvu yatselo gümvula gwa. Nle tsipwen higü apentha nyu nle diki gü nyüyo kejülo gwa.”

⁵Ale a-jo keni mvukela ka Nebuzaradan le zo, “Ahikam nyu Gedaliah, a-bon le Shaphan, Babilon raja gü le a-khipe Juda rünyi dan so Ahng thyü kebin gü ki nigü lalo. Nle a-zen-o temi dan nyu binlo, nmvue nle diki güla mvulo shvuyo gülo gwa.” Tsüselo a-le jwe nme lo ketyüketsü peha pe atsüo ano güla.

⁶Ale gü Mizpah nyu Gedaliah zen-o kazü tsügü nyu khepe bin kela nyu dan nyu yhun.

Gedaliah, Juda Ahng gü

⁷Juda kedanyu lo shüpahü peha le me ben nyu yümvula. Anyugun le Babilon rajagü le Gedaliah lope kazü tsügü nyu Ahng thyüla lo Babilon ki zentin kemvu kazü tsügü nyu rhokedyütsin nyu so kekvu kesengü thyüla sele tse nyülo.

⁸Tsügenyu Nathaniah nyugü Ishmael, lo Kareah nyugü Johanan, Tanhumeth nyugü Seraiah, Netophah nyu Ephai nyudan, lo Maakah temi gü Jezeniah hidan le a-temi dan zen-o Mizpah nyu Gedaliah ki gü.

⁹Gedaliah le anyugun kazo, “Ale hagon ka zokebin gü yatselo Babilon nyu ben nyu yü nshvu kethyü thame ndi. Kazü hinyu yhunlo, Babilon raja lothyülo, tson yatselo tha apfu hagon genyu gwati.

¹⁰Ale Mizpah nyu bin-o Babilon nyu le hinyu keryü ka hagon sun thyüti. Ai hagon le vain zu, terasha, lo oliv terzü dan kequen lo, tson-o hagon le binlo kela rünyi nyu yhunlo.”

¹¹Tsü gwen kho ka, Moab, Ammon, Edom, lo tsipwen kecha ki yhun kebin Israel nyu a phu Babilon nyu le Israel nyu peha no Juda kazü nyu yhun nio Gedaliah lope anyugun Ahng thyü la seletse kethyü nyü lola.

¹²Tsügenyu anyugun le kezen-o bin kehü bin dan khela-o Juda ki niryüla. Anyugun le Mizpah ka Gedaliah ki ryü, lo anyugun le tsünyu vainzu lo terasha kechon ki kequenlo.

Gedaliah Boshvula

¹³Tsüsika, Johanan lo Shüpahü so keda dan me ben nyu yü kemvu dan le Mizpah ka Gedaliah ki ryü.

¹⁴a-ka zo, “Nle Ammon Raja Baalis le Ishmael nishüo nboshvula lotse kebin tsü sha mvu ole?” Ai Gedaliah le tsü tenyen mvu.

¹⁵Tsüselo Johanan le kebuo a-ka zo, “Ano güo Ishmael boshvu lata, lo nme-e segü le tsonla yo sha loho le. Nyuthyüo a-no n boshvu la mon? Tsonla yatselo Judanyu nhunpvü kebin dan le kezenla, lo tsüle kenke zenryüo Juda nyu khe kelanyu apfu gen ryü lati.”

¹⁶Ai Gedaliah le kenishü, “Tson nya! Nle Ishmael rüla zo kebin tsüle ketsin mvu!”

Jeremiah 41

¹Tsü chen shyen tsenyü gü ka Ishmael, Nethaniah nyugü lo a-bon le Elishama, raja kaminyu, lo raja hensin kedatsin nyu nme le, mi tseryü zen-o Mizpah ki Gedaliah teno titse gü. Anyugun apfu kengü chvütyü kebin ka,

²Ishmael lo mi tseryü dan le jenthon khitho pe Gedaliah dushvula,

³Ishmael le Israel nyu Mizpah ka Gedaliah zen kebin apfu lo Babilon Shüpahü tsünyu ryükebin apfu dushvula.

⁴Tsüsinyü, nme-e Gedaliah dushvu kela rüla shalo kemvu ka,

⁵mi hentetse le Shekhem, Shiloh, lo Samaria kipun ryü. Anyugun le anyugun münhü thula, anyugun phi rürhen lo anyugun hüketa. Anyugun le shyeni lo tharünkenyü pe Kershvuka nyu Kershvu thyü titse sen hü.

⁶Tsügenyu Ishmael le chüo anyugun teno titse Mizpah nken chwi. A-le tsüdan ki keryü ka a-le zo, “Hagun cheno-e ryüo Gedaliah nrishülo.”

⁷Anyugun le nyidagü nyu yüryülo ntsin Ishmael lo a-temi dan le tsüdan dushvulao a-nyugun simin lope zülvu nme nyu shwen shüla.

⁸Ai temi dan nyu mitseryü le Ishmael ka zo, “Ncheno-e agun we dushvu nyalo! Agun le thoshye, barle oliv terzü, lo khuzü dan pe low ki kebu njünyo.” Tsügenyu a-le tsüdan nrho shü.

⁹Ishmael le dushvukela simin pe shwen shükela zülvu tsü le nmhunsä, tsüle raja Asa le Israel raja Baasha le a-when keryü ka tsokethyü. Ishmael le simin pe tsü süla.

¹⁰A-le raja nyenyu tenunyuju lo Mizpah ki kebin a-sendän Nebuzaradan shüpahü so kedagü le anyugun lope Gedaliah no nuchalo tse pe tenyenkesü apfu pe do thyüla. Ishmael le tsüdan lope donyu thyüo zen sen tse Ammon lojvü kepen ki güla.

¹¹Johanan lo rihü sharhidan apfu Ishmael le thyü mukela tsü nyülo.

¹²Tsügenyu anyugun le anyugun temi zen-o a-hü gü Gibeon ka zi keda nme khoka a-tsonkhinlo.

¹³Ishmael le zenkehü donyu dan le Johanan lo shüpahü kedadan hyukeshü ka, anyugun kenyüla.

¹⁴Tson-o ranio tin anyugun ki gü.

¹⁵Ai Ishmael lo a-temi mitetse dan le Johanan ben nyu tin-o Ammon kazü ki güla.

¹⁶Tsüselo Johanan lo shüpahü sokeda dan le Ishmael le Mizpah ka Gedaliah dushvukela siki donyu zenkelo, shüpahü dan, tenunyu, ntsenyu, lo kedanyu dan ntsen-o zenlo.

¹⁷⁻¹⁸Anyugun le Babilon nyu nshvu, kechamvule Ishmael le Babilon raja gü le pe kazü so Ahng thyükeshe Gedaliah dushvula. Tsügenyu anyugun le Ijipt ki Babilon nyu nrhi tinla nrün genyu tsonchü shü. Tson nenyu anyugun le Bethlehem khoka Chimham ka sun.

Jeremiah 42

Temu dan le Jeremiah no anyugun genyu hilo tse kethyü

¹Tsüselo rihü keda dan, lo Karea nyugü Johanan lo Heshaiyah nyugü Azariah le temi keda keshen apu zenryüo

²aka zo, “Ncheno-e agun le nka kehi gü thyü shülo! Npugü ngun Sunggigü ka agun genyu hishüta. Ngun rhünkelo nyu apu genyu hishülo. Gwengwa ka we ngun kechon hüle; ai ntsoka nle hyukebin hontse temi kerho nti sele.

³Npugü ngun Sunggigü no ngun no gü nrün lo nyuthyü nrün yo zo shüta,” tse zo.

⁴Ale zoni, “Gwasa, tsonlo. Hagun le zokethyü hontse ale Npugü ngun Sunggigü ka hiti, tson-o a-le lihi zolo ale hagun ka zoti. Ale thame pe hagun kebu loho.”

⁵Tsüselo anyugun le akazo, “Npugü, no ketsin lo joketsin nyu agun genyu shahu thyüo agun ntsunta,, agun le Npugü ngun Sunggigü le agun no thyülo tsekethyü nka zo-o agun le zenmvu la yatselo.

⁶Tsüle ngun kenyüe nmvue, ngun le nno ngun genyu hilo tse kebin Npugü, ngun Sunggigü jo zenti. Tha apu ngun genyu gwati, ngun le a-jo zen yatselo.”

Npugü le Jeremiah kehi kenishü

⁷Jon tseryü sika Npugü le aka zo;

⁸Tsügenyu ale Johanan, lo rihü keda a-zenkehü nyu apu lo temi kecha apu koshü.

⁹Ale anyugun ka, “Npugü, Israel Sunggigü, hagun le ano a-ka hilo tse nikeshü gü le zo,

¹⁰Hagun le kazü higü nyu yhun bin nyü yatselo ale hagun thyü nso shüti, hagun süshe loho; ale hagun pe senshüti, phüla loho. Ale kenke zen ryüo hagun gen keshü tsü genyu anyunkenjün thyüsa laso.

¹¹Babilon raja nshvu nyagwen. Ale hagun zen hünyo, lo ale a-kekvu nyu hagun kenishwi loti.

¹²Ale shwinjün sa kehü genyu, ale a-no hagun shwi njüo hagun no kaki rani lati. Ale Npugü, tsü zo laso.'

¹³⁻¹⁵"Ai hagun Juda nyu khekeladan we Npugü hagun Sunggigü jo zenmvu nmvue kazü higü nyu yhun mvu letse nya. Hagun le hihontse zonya, 'Nmvu, ngun gungü Ijpt ki yhunti, tsü nyu teri teno sin mvuso, nmvue teri nyu ko kethyü khwenyü loho, nmvue nnyon loho.' Hagun le tson zolo, Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le hihontse zobin, 'Hagun le Ijpt ki yhuntin kela rüchünlo yatselo.

¹⁶Tsüselo hagun le nshvu kehü teri gü tsü le hagun so kvulo lati, lo hagun le nshvu kehü kennyon gü tsü le hagun then-o hagun le Ijpt nyu silati.

¹⁷Ijpt nyu güo tsü nyu yhun titse rüchün kehü nyu aphu teri, nmvue kekhün nmvue kethyükenyü nyu siti. Tsüdan nme-e yhunloho nme-e ale kenke nipe anyugun gen shü titse kebin gü nrhilo ho.'

¹⁸"Npugü, Israel Sunggigü le zo, 'A nyunkekhü kenthün pe Jerusalem temi so jakeshü hontse, hagun le Ijpt nyu gü yatselo anyunkenthün pe hagun gen jashüti. Me yhühyu nyu kenrin thyü, lo temi dan le hagun shwinyüo hagun zan lope shochün hontse zoti. Hagun le bin higü hyunimvu lati.' "

¹⁹Tsüselo ale zoni, "Npugü le hagun khepe Juda nyu bin kebin dan ka Ijpt ki nshye nya lotse zo laso. Tsügenyu hagun le

²⁰thyüzüsa bin letse zoshü bin nyo. Hagun le ano hagun sunka Npugü ngun Sunggigü ka hi lotseshü, lo a-le nyu thyü lotse zoyo thyü titse zoshwi njünyo.

²¹Lo ale hagun ka zola, ai hagun le Npugü ngun Sunggigü le ano hagun ka zo lotse nikeshe jo aphu zen mvu bin laso.

²²Tsügenyu hi rüchünlo: Hagun le güo yhun titse kebin kazü nyu tsü teri, kekhün lo kethyükenyü nyu silati."

Jeremiah 43

Jeremiah zen-o Ijpt ki tsüla

¹Ale Npugü anyugun Sunggigü le ano anyugun ka zolo tse a nikeshe pe temi dan ka zobula.

²Tsüselo Hoshaiiah nyugü Azariah lo Kareah nyugü Johanan lo ketekho kehü kecha dan tse aka zo, “Nle nku binnyo. Npugü agun Sunggigü le agun no Ijpt ki gü yhun nyalo tse zolo tseo nnishü mvu.

³Neriah nyugü Baruk le nthu keyhun pe agun ntsun bin. Tson-o Babilon nyu no agun nye kvulo-o agun boshvula nmvue zen-o Babilon ki tsüla nrün genyu.”

⁴Tsügenyu Johanan nmvue rihü kedanyu nme-e lo temi nme nti-e Npugü jozen-o Juda kazü nyu bin kemvui.

⁵Tsüselo Johanan lo rihü keda dan aphu Juda nyu khe kela lo kazü kecha ki kezen tinlao rani ryükebin nyu aphu zen-o Ijpt ki tsüla:

⁶tsüdan le pechenyu tenunyu, lo ntsenyudan, lo raja nyugi dan. Anyugun le shüpahü kedagü Nebuzaradan le khepe Gedaliah no nucha lotse pe tenyen keshüdan, lo Baruk lo ale tse kesin-o zen lola.

⁷Anyugun le Npugü jo zenmvulao Ijpt nyu Tahpanhes nyida keti güla.

⁸Tsünyu Npugü le aka zo,

⁹“Tso keda peha khilo-o pe nyida hinyu Kithan kanyu keyü mhundyü ka tsonkela hensin sunlalo, tson-o Israel temi peha no nle kethyü tsü hyushülo.

¹⁰Tson-o anyugun ka zo-o, Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, ahigü le agogü Babilon raja gü Nebuchadnezzar zenryüo bin hinyu shüti, lo a-le a-rajakhün pe nle tsope sun kenjü hidan gen dunti, lo raja phika sükhun pe tsüdan henti.

¹¹Nebuchadnezzar le ryüo Ijpt so kvulo lati. Lo kethyükenyü ka si nrün nyu le kethyükenyü ka sila, ten zen-o dothyü tinla nrün nyu ten zen-o dothyü tin lati, lo teri nyu gala nrün nyu le teri nyu ga lati.

¹²Ale Ijpt nyu tero Kershvuka den gen mah hoshüti, lo Babilon raja le tsüdan tero rola nmvu yatselo pvü tin lati. Tanyü kekhwenyu le a-phinya gen tehi nri kenshün lao khilo kehü hontse, Babilon nyu raja le Ijpt kazü thyü nshün lao kvulo-o tinlati.

¹³A-le Ijpt nyu Heliopolis ka kenshün tso kesen dan tsü nke lati, tson-o Ijpt nyu tero kershvuka dan rolati.”

Jeremiah 44

Npugü le jolo khipe Ijpt nyu kebin dan Israel nyu tsü

¹Npugü le Israel temi Ijpt nyu kebin aphu genyu aka zo, tsüdan le Migdol, Tahpanhes, Memfis nyida dan ki bin, lo kazü tsügü tesinzin kipun bin.

²kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zo, “N-npvü ale kenke zenryüo Jerusalem lo Juda nyida kechadan gen keshü hyu laso. Ntsokae tsüle nke binzun, lo nme-e tsüdan ka yhun hümvu

³kechamvule anyugun temi le gwa kemvutho thyüo ano anyuntala. Anyugun le kershvu tho thyü pe anyugun, nmvue hagin lo hagin pvübon nyue rüshvu hükemvu tero tsüo tsüdan lothyü.

⁴Ale agonyu sidyükesanyu nipe hagin ki shüzin, lo tsüdan le hagin no tha ketetsin ale ntsü kehü dan thyü nya lotse zo,

⁵Ai hagin le nyümvu, nmvue rüchün shümvu. Hagin le tha khipe tero kecha kershvu tho gwakemvu dan ketsü khela nyümvu.

⁶Tsügenyu ale a nyunkekhü kenthün jape Juda rünyi dan lo Jerusalem tsonda dan gen shüo mah pe rola. Tsü dan le kecha pe binla lo nthu keti-e shwi kenshvu thyübin.

⁷“Tsügenyu Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü ale hagin le nyuthyüo tha gwakemvu tsü hontse kethyü thyüpe hagin gen shü hüyo tse ketso bin nyo. Hagin le kenke zenryüo peche, tenu, ntsenyu lo nyuhonyu dan gen shüo hagin nme-e bin mvula nyü bin ole?

⁸Nyuthyüo hagin le ryüo yhunkebin Ijpt nyu hi tha pe tero kecha rüshvu lo teromen kezü rüshvuo ano anyunta hü nla? Hagin le hihontseo hagin npvü hagin nkela, tson-o kazü nyu senye aphu no hagin shwinyü lo hagin zen zope shochün hontse nyü bin le?

⁹Hagin le Juda rünyi dan ka lo Jerusalem tsonda dan ki hagin bonnyu, Juda raja dan lo tsüdan nunyu, hagin lo hagin nunyu dan le gwakemvu thyükela tsü aphu nmhinla sele?

¹⁰Ai nthu keti hagin thyüketsenyo mvuzun. Hagin le ale tejvü khipe hagin lo hagin bon nyu ketsü hontse arühvu, nmvue yhunlo mvuzun.

¹¹“Tsügenyu Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü ale, hagin ntsun-o Juda aphu nke lati.

¹²Juda temi hinyu kebin Ijpt nyu gü yhuntinla titse kebin nyu ko, ale anyugun aphu no nkela nrün thyü shüti. Anyugun keda-keshen aphu Ijpt nyu tsü teri nmvue kekhün genyu si lati. Anyugun le nri kenshvu nme thyüla; temi no anyugun shwinyü lo anyugun zan lope shochün hontseo zoti.

¹³Ale teri, kekhün lo kethyükenyü shaja pe Jerusalem ketsü hontse, Ijpt nyu yhun kebin nyu ko tsüti.

¹⁴Juda temi nsenkelo Ijpt nyu ryüo yhun titse kebin nme-e tinlo nmvue rhün loho. Anyugun nme-e anyugun le gwengwa niryüo yhun nyü kebin Juda ki ryülo kemvui so. Khinthü kelo temi dan kerho nyeki kecha le niryü loho.”

¹⁵Tsüselo, pelünyu anyugun nunyu le kershvu thyü pe tero kecha tsüla sele tse shakebin nyu aphu, lo tenunyu tsüki so kebin nyu aphu lope Ijpt tesinzin yhun kehü nyu aphu kesin-o temi danda le aka zo,

- 16“Agun le nle Npugü zen nyu agun ka zokeshü jo nyü loho.
- 17Agun le nyu thyü titse hüyo tsü thyü ti. Agun le kershvu thyüpe agun terogi, tsang kedagi tsüti, lo agun lo agun bonnyu, agun raja lo agun sharhidan le Juda rünyidan lo Jerusalem tsonda dan ka thyü gun keryü hontse agun le zu kershvu thyüpe a-tsüti. Tsü kae agun chvu kechon le bin, agun le gwakenyesa, lo thame kenjünkethyü ndi.
- 18Ai agun le kershvu thyüpe Tsang rajagi tsü mvula lo zu pe a-kershvu tho thyü mvu kela genrho thame ndila, lo agun temi dan le teri lo kekhün genyu sila.”
- 19Lo tenu nyudan le zoni, “Agun le tensü thyü pe Tsang rajagi joja hontseo pe a-rüşvu lo zu jape a-rüşvu tse kethyü ka agun nyepvünyu le anyugun kenyü hü.”
- 20Tsüselo ale pelünyu lo nyeginyu tsü hontseo aka kezonyu aphu ka zo,
- 21“Hagun lo hagun bon nyu, rajanyu lo sharhinyu, lo temidan le Juda rünyi lo Jerusalem tsonda dan ki kershvu tho kethyü dan tsü hagun kerüchün we Npugü le tsü sha mvula nmvue nmhinla letse hü ole?
- 22Nthu hi hagun kazü le nke lao nme-e tsünyu yhun mvuso. Tsüle shwikenshvu thyüla lo temi dan le a-zan lope shochün hontse zobin, Npugü le hagun serikemvu lo gwakemvu thodan nyhen nilo hoso.
- 23Hi jonka kenke higü hile hagun le Npugü johokeshü dan aphu zenmvuo kershvu thyü pe tero kecha tsü lo mupe a-ntsun kethyü genyu.”
- 24-25Ale temi aphu ka zo, Nyeginyu genyu nchon-o Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le Juda temi, Ijpt nyu yhunkebin nyu ka kezo jo pe zo: “Hagun lo hagun nunyu le keswe keda thyüpe Tsang Rajagi tsü laso. Hagun le kershvutho thyü pe tsügi tsü, lo zu jape a-rüşvu titse keswe thyüo hagun jo then hü laso, gwasal Hagun le zoshwikeshü dan zenlo! Hagun le swe kenjü thodan thyülo!
- 26Ai ale Npugü, azan kekvu nyu Ijpt nyu kebin Israel nyu aphu genyu sweh kebin gü hi nyülo: Hagun nme-e no azan nyu hihontse swe loho, ‘Ale Rhünkehü Aphu so kekvu Npugü, zan nyu swe bin!’
- 27Hagun no gwakenye mvuo nkela nrün genyu nriti. Hagun aphu teri nyu nmvue kethyükenyü pvüo sibula kemvuthen siti.
- 28Ai hagun kerho nti no simvulo-o Ijpt nyu rani Juda ki ryü loti. Tsüselo rhünkelo nyu le ajo le, anyugun jole ketsin thyüla yo sha loti.
- 29Ale Npugü, ale shaja pe bin hinyu hagun gen shü nrün lo kenke zenryüo hagun tsü titse kethyü tsüle ryü ketsin thyü nrün hagun no sha tsentsü loti.
- 30Ale Juda rajagü Zedekia lope a-nrhi lo a-boshvula nyü kehü gü Babilon raja Nebuchadnezzar ben nyu shükela hontse Ijpt rajagü Hophra lope a-kenrhinyu lo a-boshvula nyü kebin nyu ben nyu shü lati.”

Jeremiah 45

Sunggigü le Baruk ka zoshwi keshü

¹Josiah nyugü Jehoiakim le Juda raja thyükelo chenzigü ka Baruk le ale a-ka zokeshüdan thulo. Tsüselo ale a-ka zo-o

²Npugü, Israel Sunggigü le zo, “Baruk,

³nle hihontse zo hünyo, ‘Ale khela tiso! Npugü le nyunkenjünkethyü pe akenjün kethyü sin nishü laso. Ale nra pe akekvu ndila, ale kerüyü nme-e hyulo hosolo!’

⁴“Ai ale Npugü, ale thyükenjü borenla, lo ale sen kenjü tsü phülati. Ale kazü aphu nyu hihontse thyüti.

⁵Nle ngenyu ke cha thyü lotse nrin hü le? Tsonya. Ale kenke zenryüo temi aphu gen shüti, ai nwe lihiki güe nrhi loti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 46

Karkhemish ka Ijpt so kvulokela

¹Npugü le senye dan rüla pe aka zo,

²Ijpt ka binzenlo. Higü hile a-le Ijpt raja Neko rihü rüla pe aka kezo, tsügü le Babilon raja gü Nebuchadnezzar le Jehoiakim le Juda raja thyükelo chenzi gü ka Eufrates züri khoka Karkhemish ka a-so kvu lola:

³“Ijpt kedanyu dan sen lo, ‘Hagun gida ndalo lo tsonchü teri nyu gülo!

⁴Hagun kerudan ketsenlo-o a-gen külo! Kethenlo-o hagun perün pvülo! Hagun mih yi thyülo! Hagun teri ronye pvülo!’

⁵Npugü le ketso, ‘Ai ale nyu hyula?’ “Anyugun le nshvuo rani bin laso. Anyugun shüpahü dan vü laso; anyugun le nshvuri lao, yhenthüo tin bin lo ranio siki nri mvu.

⁶N mhesa kehünyue tinlo kemvui; shüpahü nyu le nrhilo kemvui. Teso kipun Eufrates ka, anyugun pha nsüo che lati.

⁷Nile hontse soryü, zürizhe ki-e da tsü kebin tsüle segü la?

⁸Tsüle Ijpt, Nile hontse soryü, züri a-zhe ki-e da tsü bin. Ijpt le zo, ‘Ale so-o kazü kesü thyü shüti; Ale nyida dan lo tsünyu yhun kebin dan-e nke lati.

⁹Kerudan no gülo lo terigari dan no hülo! Shüpahü dan nishwi shü: Sudan lo Libia kipun gida kepvünyu lo Ludia ki tholevü pen keshanyu.’ ”

¹⁰Hile Kekvutsin Npugü jon: a-le nthu a-khün loti; nthu a-le shaja pe a-kenrhinyu tsüti. A-zhethon güle a-gin nyülo kemvuthen anyugun tyü, lo anyugun zi tsüo

ryünyun lo kemvuthen tsüti. Nthu Kekvutsingü le a-jon penlo mvu kelanyu pe kershvu thyü bin; tesoki Eufrates züri ka.

¹¹Ijpt temi dan, Gilead ki gülo tson-o dawa fülo! Hagun dawa aphu senmvue kegwai thyü laso; thame pe nthü ngwa lohoso.

¹²Senyedän le nkejokepvü nyülo; temi aphu nkechü khwen nyü laso. Shüpahü nmele kechanyu nrhülo tson-o mihvu nren kazü nyu che.

Nebuchadnezzar le keryü

¹³Babilon raja Nebuchadnezzar le Ijpt when ryü kethyü ka Npugü le aka zo. A-le zo,

¹⁴"Ijpt rünyi, Migdol, Memfis lo Tahpanhes dan ka hilo pe tephu shülo: 'Hagun npvü hagun ketsenlo nrün ndalo; hagun hon aphu teri nyu nke lati!

¹⁵Nyuthyüo hagun tero kekvugü Apis le chela la? Npugü le a-vüshe laso!'

¹⁶Hagun shüpahü le pha nsüo nto laso; nme le nme ka zo-o, 'Nmhenlo! Kaki ngun temi ki gun lao kenrhinyu zhethon nrhila tile!'

¹⁷"Zen keshün nme pe Ijpt rajagü tsülo-- 'Nra nrio gwünkho gwenzüla kehügü.'

¹⁸Kekvutsin Npugü, ahigü le raja. Ale rhünkehü Sunggigü. Tabor thun le kazüthun dan nye tetso lo Karmel kazüthun le zida nyeki tetse kvu kethyü hontse, hagun whenkehü kekvu le tsonti.

¹⁹Meno hagun tenzen-o dothyü tinla nrün ndolo, Ijpt temi dan! Memfis lope yhunkemvu bin, nkelao mele hükemvu bin thyü lati.

²⁰Ijpt le methulü kezegwa hontse, ai tesozin khu le when tsüryü jünyo.

²¹A-le jonshye zenkehü shüpahü dan-e kekvu ndi pe methu nyu hontse laso. Anyugun le so-o nren mvula; aphu ranio tinlaso. Anyugun dyükezün jon, lo anyugun kenke gwünkho le ryü laso.

²²Kenrhinyu rihü le kho nni keryü ka, Ijpt nyu ketin khwen le peri khwen hontse. Anyugun le nri lope a-when, temi le senbin phen kebin hontse

²³lo chün kentsun nke kethyü hontse. Anyugun temi le chonrio swülo mvu; anyugun shüpahü le tsekhvu nye chon.

²⁴Ijpt temi dan le kejo pvüla; teso kipun temi no anyugun so kvula. Ale Npugü, tsü zo laso."

²⁵Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü le zo, "Ale Amon, Thebes terogü lope Ijpt lo a-tero lo raja dan gen shaja pe tsüti. Ale Ijpt raja lo a-tenyen kehü nyu aphu tenlo,

²⁶tson-o tsüdan lope anyugun boshvula nyü kebin nyu Babilon raja Nebuchadnezzar lo a-rihüdan tsü lati. Ai kenkhin ki himhundyü hontseo temi le Ijpt nyu yhun niti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Npugü le a-temi Keniloti

²⁷“Atemi dan, nshvunya, Israel temi, hagin kerü la nyalo. Ale kazü nithen ki tsü hagin keni shwi shüti, hagin le je tse bin-o nme-e hagin thyü nshvu loho.

²⁸Ale hagin ki ryüo hagin keni shüti. Ale hagin hüpe keshübin senyedän aphu nke lati, ai hagin we nrho shüti. Ale hagin no shaja thyü mvutse tin loho; ai ale shaja pe hagin ketsü ka, joketsin nyu thyüti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Jeremiah 47

Npugü le Filistia genyu jolo khikeshü

¹Ijpt rajagü le Gaza when nrün mhundyü Npugü le Filistia nyu rüla pe aka zo.

²A-le zoshü: “Nrishü! Züle tesozin sorryü bin, lo tsüle züri zükeda hontse tsunti. Tsü le kazü lo tsügen kebin aphu sü lati, tsü nyu nyida lo tsünyu yhunkebin dan. Temi dan le kekeche hi soti; kazü so kebin aphu chü ketsin thyüti.

³Anyugun le keru tson kechü, terigari ketin, lo a-pha kekeryü khwen nyüti. Mepvünyu le rani gü anyugun nyudan nrimvu lati, anyugun ben-e nnulo mvu lati.

⁴Filistia nyu nkela nrün gwünkho le ryüla, Tur lo Sidon hvu nyu kekeche le kebin aphu khinla. Ale Npugü, Filistianyu nke lati, Kret seki keryü nyu aphu.

⁵Nyun kenjünkethyü keda le Gaza temi gen ryüla, lo Ashkelon temi le ma tsela, Filistian nsen kelo dan we dithen nyun gwamvuo chü mon?

⁶Hagin le nrao, ‘Npugü zhethon gü! Nle dithen laki dushvu bin mon? N zhekü nyu yüo, tsünyu bin-o ryüyülo! tse zolo.’

⁷Ai tsüle dihontse sunbin lomon, ale a-tho pe tsükela sile? Ale a-no Ashkelon lo züzhe ki yhun kehü nyu when lotse johoshü laso.”

Jeremiah 48

Moab kenke

¹Higü hile Kekvutsin Npugü le Moab rüla kezo: “Njün keho Nebo temi dan--anyugun rünyü nke laso! Kiriathaim lo a-chwida kenke dan boren la, lo a-temi dan le kejo pvü laso;

²Moab teshwen gü tsü le ndi laso. Kenrhigü le Heshbon lo lola lo tedo rhio Moab senye nkela titse bin nyo. Madmen rünyü le ma tse lati, rihüdan le tsü ntsunti.

³Horonaim temi le nrao, ‘Ketetsin! Kenke!’ tse bin.

- ⁴“Moab nke laso; ntsenyu ju le chükebin nyüshülo.
- ⁵Luhith ki kensin tson anyugun le chüo nso kethyü khwen, lo Horonaim kenshe tson ki nyungwa kemvu kechü khwen nyü bin.
- ⁶A nyugun le zo, ‘Nmhenlo, hagin keyhun genyu tinlo!’ ‘Teheh gada hontse tinlo!’
- ⁷“Moab, nle nkekvu lo nkenya tenyen hü, ai nso-e kvulo la tiso; n tero Khemosh le a-raja lo püshükeda dan sin-o dothyü tin lati.
- ⁸Rünyi nme-e kenke gü nrhi loho; kazü kenkun kazü ketejon aphu nke lati. Ale Npugü, tsü zo laso.
- ⁹Moab genyu pensolo sika tso nme; tsüle whütse nkela tiso le. A-rünyi dan le nkela khela, tson-o nme-e tsünyu yhun nimvu lati.”
- ¹⁰(Temi a-nyun a-phu pe Npugü lothyü kemvugü swetsü lalo! Temi me dushvu lo boshvu kemvugü swetsü lo!)

Moab nyida dan nke laso

- ¹¹Npugü le zoshü, “Moab le a-zintse kenshvu ndio yhun lo zen-o dothyüe hümvu. Moab le zu pe a-khinnyu shükenjü lo ja kelakenyon hükemvu hontse. A-rün kegwa nkela hümvu, lo tsü kegwa le a-zintse kenme.
- ¹²“Tsügenyu, gwüinkho nme le ryüjü, tsünyü ale Moab temi dan pe zu hontseo ja lati. Tsüdan le a-nyugun zukhin gü nrunlao boren lati.
- ¹³Tsüselo Moab le a-tero Khemosh genyu kejo lati, Israel le Bethel tero tenyen hüo kejo pvükela hontse.
- ¹⁴“Moab temi dan, nyuthyüo hagin le kekvunyu, terithyü shwi kela shüpahü kepeche nyu letse hü nla?
- ¹⁵Moab lo a-nyida dan nke laso; a-dan nyu selo kegwatsin dan dushvu laso. Ale rajagü, Kevvutsin Npugü, lo ale zo laso.
- ¹⁶Moab dyükezün le ryüjü; a-kenke le whütse ryüjü laso.
- ¹⁷“Senye tsügü chechülo, a-khoka yhun kehüdan, hagin a-zankechwi shakehü ju. Hihontse zolo, ‘A-le kvusa tse meso gonkehü kekvugü borenla; a-zankechwi lo kekvu binsin mvu laso.’
- ¹⁸Hagin Dibon nyu yhunkehü nyu, kerühvu bin nyu tsenryüla lo kazü gen nnyon kemphü nyu dunlo; Moab nkela nrün gü le hiki hü lo nchwida kenko dan kecha lati.
- ¹⁹Hagin Aroer nyu keyhun nyu tson ki so-o khwenlo, tinkejünyu ka shün-o nyu thyüla seyo shalolo.

²⁰Anyugun le hagin jo kenio zoti, 'Moab le che laso; ' 'Tsüğü genyu chülo; tsüle kejo pvü laso. Arnon züri nyu Moab nkela sele tse zoshülo!'

²¹"Kenjün kethyü khvu le thunra ketejon nyida, Holon, Jahzah, Mefath

²²Dibon, Nebo, Beth Diblathaim,

²³Kiriathaim, Bethgamul, Bethmeon,

²⁴Kerioth lo Bozra hidan gen ryü laso. Kenjün kethyü khvu le Moab nyida nithen lo khokeni apfu gen ryü laso.

²⁵Moab kekvu boshwen la, lo a-kedakethyü le nke laso. Ale Npugü, tsü zo laso."

Moab thyüketsenyo lati

²⁶Npugü le zoshü, "Moab thyü nzeüla, kechamvu a-le a ntsun lo nren laso. Moab le a-npvü a-nyu kegwen ka yhonti, lo temi dan le shwinyüti.

²⁷Moab, nle dihontse Israel temi shwinyü hüyo rüchün bin mon? Anyugun lope mehon seü ketyünyu tenkelo hontse nle a-nthon kethyü ka npe pfükengü hü.

²⁸"Hagin Moab nyu keyhun nyu, hagin rünyi khela! Güo tsokhin ki yhunlo! Tegvü khoka a-seü thyükehü nsu hontselo.

²⁹Moab le ketekhor! Temi dan le ditsü lakhi ketekho, kemakin lo anyugun rüchün ngon lo anyugun rüchün ngwa hüyo ale nyülo laso.

³⁰Ale Npugü, anyugun kemakin shalaso. Anyugun le lihi kemvu genyu ketekho bin, lo anyugun le thyükehüdan tsüle bin thon loho.

³¹Tsügenyu ale Moab nyu apfu lo Kir Heres temi genyu chüti.

³²Ale Jazer temi nyeki Sebma genyu chü chonti Sibna nyida gü, nle vainro le Kesi Zida nken-o Jazer keti kethün gü kebin hontse. Ai ntso ka tsang nyün rasha lo n-vain sha le nke laso.

³³Moab kazü kebwen gü nyu shekerhün lo nyun kenyü sentin laso. Ale vain kethün bin nyu vain zu no tsun sinmvu lati; nme-e vainzu thyü lo shekerhün genyu sen kehü min ndiso.

³⁴"Heshbon lo Elealeh temi dan le nra, lo anyugun kenra khwen le Jahaz keti ki nyü logwa; tsüle Zoar ki temi dan nyü logwa, lo tsü le Horonaim lo Eglath Sheleshiyah keti-e nyülo gwa. Nimrim rinyue sin laso.

³⁵Ale Moab temi dan no tha rope kershvu lo rora thyü pe anyugun tero ketsü khinlati. Ale Npugü, tsü zo laso.

³⁶"Tsügenyu anyun nyu Moab lo Kir Heres temi dan genyu chekechü le temi peha le kheli khun-o simin kesun lü thyükebin hontse binla, kechamvule anyugun hon apfu ndikela genyu,

³⁷Anyugun aphu anyugun pe lo mün hü thu laso. Anyugun aphu anyugun ben jün pvüo ronphi ben bin nyo.

³⁸Anyugun kapesun aphu ka lo süda bin aphu nyu chekechü khwen a-me thame ndi, kechamvule nnyonla jonkho-o nme-e lonyü mvukela hontse ale Moab gen tson laso.

³⁹Moab le boshwen laso! Nra chwiryü! Moab le kejo pvü laso. Tsüle kechala, lo a-kho hunpvükebin senye aphu a-shwinyü bin. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Moab genyu nrhikelo ndi

⁴⁰Npugü le zokeshü le senye nme le Moab gen logi le a-sekin sükhun pvü kehü hontse Moab gen tsüryüti,

⁴¹lo rünyi dan lo tsüdan chwida kekhwen dan lo lati. Tsünyü we Moab shüpahü le anyugun kershvu pe nyeginyu le nyuzen gü kejü hontse ti.

⁴²Moab nkelao senye nme thyü sin mvu lati, kechamvule a-le a ntsun kethyü genyu.

⁴³Kenshvu, chwekü lo chwa thyü pe Moab temi dan khwen bin nyo. Npugü le zo laso.

⁴⁴Kenshvu nrhi titse kehügü le chwekü nyu chela, thakü pela chwikenyü nyu le chwa nyu min lati, kechamvule Npugü le Moab kenke gwünkho thakela genyu.

⁴⁵Nrhikelo keche kendinyu le Heshbon nyu a-no kepen fü, nduka Sihon raja le gon kethyü nyu tsü, ai tsü le mah nyu nnyüla. Mah le Moab nyu teri thyünyü kehü temi dan senpvü lo anyugun kazüthun ra dan rolaso.

⁴⁶Njün keho Moab! Khemosh tero rüshvu kehünyu nkela, lo anyugun nyenyu peche tenu dan tenzen-o dothyü tinlaso.

⁴⁷Ai ryükejü jondan ka Npugü le Moab no gwakenye niloti. Npugü le thyü titse zokenjü dan hi aphu Moab gen thyüti.

Jeremiah 49

Npugü le Ammon gen Jokekera

¹Higü hile Npugü le Ammon nyu rüla kezo: “Israel temi le dikipon binla? Nme-e anyugun kazü nopen kethyüi ndi ole? Nyuthyüo anyugun le Molech tero rüshvu kehünyu no Gad tsipwen lojvü nkhenlo-o tsünyu yhun tinla ola?

²Ai gwünkho nme le ryüjü, tsünyü anyugun nyida Rabbah nyu keyhun nyu no teri khwen nyüti, tsüno nkela lo a-rünyi dan ro lati. Tsüselo Israel nyu le anyugun kazü lokelo nyu ben nyu anyugun kazü khi nilo lati.

³Heshbon temi dan, nrashü! Ai rünyi le nke laso! Rabbah nyeginyu ju, chechülo! Ronphi benlo-o chechü lo. Kevükeben-o tinshü. Hagun tero Molech lope a-püshükeda ju lo a-rajanyu sin-o zengü dothyü lati.

⁴Nyuthyüo hagun joketsin zokemvunyu le ketekho hü nla? Nkekvu le ndi güjü laso. Nyuthyüo n npvü ntenyen-o temi nme-e pecheo hagun when kemvui letse hü nla?

⁵Ale lihizin kenshvu zen-o hagun gen ryüti. Hagun aphu tin lati. Nmeme tse a-keyhun genyu tinti. Lo temi nme-e hagun shüpahü ko kequen ni lomvu lati.

⁶“Ai ale kenkhin ki Ammon nyu no gwakenye niloti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Npugü le Edom gen jokekera

⁷Higü hile Kekvutsin Npugü le Edom rüla kezo: “Edom temi dan le kensü ndila ole? Anyugun dan nyu tharhinyu le anyugun no tha thyümvulo keshvu zo nilo kemvui sole? Anyugun kensü aphu nmhenla ole?”

⁸Dedan temi dan, ranio tinlo! Kebulo! Ale Esau tsipwen nkela titse bin nyo, kechamvule ano shaja pe anyugun tsü nrün gwünkho le ryü laso.

⁹Mele vainsha lükethyü ka peha khela hü, lo kerühu nyu le kheje gwen ryülo anyugun le lokenyü gü nti khilo hü.

¹⁰Ai ale Esau tsipwen thyü pe kenben la lo anyugun kekebu bin le ndola, tson-o anyugun le kebulo kemvuiso. Edom temi aphu nke laso. Anyugun nme-e n senmvu.

¹¹Hagun dan nyu tegonyu khe pe atenyenla, ale anyugun nuchalo lati. Hagun maginyu le ansüo yhunlo gwa.

¹²“Shaja thyü kü kemvu nyu ai shaja honpen gü tsümvulo hola yatselo, hagun le shaja thyümvuo bin logwa letse rüchün hüle? Nmvu, hagun le honpen gü tsümvulo shvu!”

¹³Ale Bozra nyida pe kershvu kethyü lo kazü kesi nme thyüla titse swe la so; temi dan le tsü shwinyü lo a-zan zope shochün thyüti. Akho ryünyi aphu a-zintse nke bin ti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

¹⁴Ale zoshü, “Edom, ale Npugü ki jolo nme le bin. A-le jolonyu nme nishüo senye dan no anyugun rihü kequenlo-o nwhen nrün genyu gwen ndo lotse bin.

¹⁵Npugü le nthüü pe kvumvula, lo nme-e nrühvu mvu lati.

¹⁶Nketekho le nsa laso. Nme-e nle rüchün kehü hontseo n-nshvu mvu laso. Nle kazüthun raki tso khin gen yhunhü; ai nle logi hontse tetsosa ki bin hü yatse-e Npugü le nsüshye lati, Npugü le zo laso.”

¹⁷Npugü le zoshü, “Kenke Edom gen ryükejü gü tsüle ketetsin thyüti, lo temi lihigüe tsü nken kegü nyu le a-kerü lo dunthyü lati.

¹⁸Sodom lo Gomora lo au kho rünyi dan nkekela tsü hontse Edom gen ko thyü shüti. Temi nme-e tsünyu yhun nikemvui. Ale Npugü, tsü zo laso.

¹⁹Jordan züri kerhon chün kentsun nyu shünyho le shai kenjvü gü ka chwikeryü hontse, ale ryüo Edom temi dan no whütse anyugun kazü mhundyü tinti. Tsüselo ale keju kelo sharhi gü le senye tsügü so gonti. Segü lope azen kendyü logwa la? Segü le pecheo akhen loti la? Kekvukesen segü le a ntsunlo tila?

²⁰Tsügenyu ale tedo rhipe Edom temi ntsun titse kebin, lo Teman nyida temi dan ge ale nyu thyü nyü bin yo nyülo. Anyugun nyenyudan-e süzen tinla, lo aphu kershvu lati.

²¹Edom le chela lo a-khwen le kazü apenthae nnila nrün hontse shü, lo anyugun kenshvu kechü khwen le gungü Aqaba kenchon keti nyü loti.

²²Kenrhigü le logi le a-sekin sükhun pvüo tsükeryü hontse Bozra whenti. Tsü jon nyü Edom shüpahü dan le nshvu pe nyeginyu nyukezen kenjün kethyü hontse lati.”

Npugü le Damaska gen jokekera

²³Higü hile Npugü le Damaska rüla zokeshü: “Hamath lo Arpad nyida hvu nyu temi dan le jolo gwakemvu nyükelo genyu nyun kenjün thyülo kevu bin laso. Keyhunkerun kethyü le zida kentyü hontse anyu ge binlao matse binlo mvu laso.

²⁴Damaska temi dan le kvukemvu genyu nshvuo tinla. Anyugun le kenjün thyü lo rhodyü pe nyeginyu le kenjün thyükebin hontsela.

²⁵Zankechwi nyida a-kenyüsa kehü gü le keleshü laso.

²⁶Tsüjon nyü tsonda dan ka a-nyenyu selo dan boshvu lo anyugun shüpahü aphu nke lati.

²⁷Ale mah pe Damaska chwidä kehun gen shü lo Raja Benhadad kedabin dan rolati. Ale Kekvutsin Npugü, tsü zo laso.”

Kedar tsipwen lo Hazar nyida gen jokekera

²⁸Higü hile Npugü le Kedar lo Hazar le sen kebin kazü dan Babilon rajagü Nebuchadnezzar le lolo kela dan rüla Npugü le kezo, “Kedar temi whenlo, lo npho kipun temi dan nkelalo!

²⁹Anyugun phika lo senru dan, phika kesun lo anyugun phika nyu kebin aphu khilo. Anyugun Ut dan sülo-o temi dan ka zolo, ‘Kenshvu le hagen hun laso!’ ”

³⁰“Hazar temi dan, Ale Npugü, hagen no nithen ki tin-o kebulo tse hünyo. Babilon rajagü Nebuchadnezzar le tedo rhipe n ntsun-o zobin:

³¹Ryülo! Ngun le temi anyunkhin mvu lo nshvumvu kebin dan tsü when tile! Anyugun nyida le khinrun nmvue khincha ndi lo a-kehun ndi shüle.'

³²"Anyugun Ut dan lo senru aphu seü lola! Ale temi a-pe thu pe zükela dan tsü hükezen pe tson aphu nyu shü, lo bin aphu nyu kenjün kethyü zen ryüo anyugun gen shüti.

³³Hazor no kethonthen kazü kesin thyüo mesükerun nti no kehü bin thyüti. Temi nme-e tsünyu yhun nimvu lati. Ale Npugü, tsü zo laso."

Npugü le Elam gen jokekera

³⁴Zedekiah le Juda raja thyülo ntsin, Kekvutsin Npugü le Elam kazü genyu aka zo.

³⁵A-le zoshü, "Ale Elam thyü nko keshü levükepennyu aphu dushvu lati.

³⁶Ale lihizin, tsangkenbu no nbu pe Elam whün, tson-o a-temi no kazü nme kae gükemvu ndi la kemvuthen hükezen shüti.

³⁷Ale Elam temi no anyugun dushvula titse kebin, anyugun kenrhinyu nshvu lati. Ale anyuntasa kethyü nyu Elam temi nkela lo anyugun nkebula kemvuthen rihü nipe anyugun hüti.

³⁸Ale anyugun raja lo sharhidan nkelao, tsünyu a kedakhün penso lati.

³⁹Ai kenkhin gwenki ale Elam temi no gwakenye ni loti. Ale Npugü, tsü zo laso."

Jeremiah 50

Babilon lokelo

¹Higü hile Npugü le Babilon nyida lo a-temi dan rüla pe aketsü:

²"Jolo pe senye dan ka zolo! Tsü tephu shülo! Tha zansü khishü lo zolo tsü zolo! Tsü pe kebula nya! Babilon le che laso! A-tero Marduk boren laso! Babilon teromen dan le kejo pvüla, a-thamen kentsükenchen dan le boshwen laso!

³"Teso kipun senye nmele Babilon when titse ryüla lo tsü lope kazü kesi thyü lati. Temi lo senrudan le tinla, lo nme tsünyu yhun mvu lati."

Israel le rani ryü kethyü

⁴Npugü le zo, "Tsü gwümkho ka Israel lo Juda temi kenyhun nren chüo anyugun Sunggigü ahigü fü ryüti.

⁵Anyugun le Zion ki kegü tson ketso-o tsü denzin güti. Anyugun le azen-o kethonthen genyu kejozenlo tson-o tsü gwenrho mvu lati.

⁶"Atemi dan le tanyü kekhwenyu le a-tanyü no kazüthun ki nmhon kela hontse le. A nyugun le tanyü hontse nmhon-o kazüthun nme gen kela sen-o kecha ki gü, lo anyugun ka le dikipon yo nmhin laso.

⁷Anyugun kehyu nyu aphu anyugun when. Anyugun kenrhinyu le zo, “Anyugun le mupe Npugü ntsunla, tsügenyu ngun le thyükeshü tsüle thyüzü lamvu. Anyugun bonnyu le Npugü tenyen hü, lo anyugun-e a-ka joketsin senbin hü züle.’

⁸“Israel temi dan, Babilon nyu mhundyü tinla! Kazü gü nken lalo! Tin keritsin gü thyülo!

⁹Ale teso kipun senye kenko dan me thukeyhun pe no Babilon nyu whenti. Anyugun le terinyu kesithen-o kazü tsügü when-o lola. Tsüdan le thyü hükseshanyu tholevü tsi kvu shüe jonzüla hüksenvudan le.

¹⁰Mele Babilon nyu hon seü lo lati, lo tsü seükelo nyu le anyugun kenyü aphu khiloti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Babilon Chekela

¹¹Npugü le zo, “Babilon temi dan, hagen le asenye nkela. Hagen le hagen kenyü lo sherhün-o methu le shye nyu nmvue keru le khun kebin hontse binnyo,

¹²ai hagen nyida kedagü tsüle kemeni lo kejo pvü lati. Babilon le senye dan nyu keshentsin thyü lati; tsü le zü kendi kazü kesi thyü lati.

¹³Anyunkenta genyu temi nme-e Babilon nyu yhun mvu lati; tsüle khe lati, tsü nken kegü nyu tsü hyuo a-kerü lo dunthyüti.

¹⁴“Tho levükepennyu, Babilon zen teri thyü nrün genyu kesithen lo, lo tsü hunlo. Hagen tho tsi aphu kvupe Babilon jonlo, a-le mupe Npugü, ahigü ntsunkela genyu.

¹⁵Teri khwen thyüo nyidagü aphu hunlo! Babilon le me ben nyu yü laso. Achwida le chela lo nren laso. Ale Babilon nyu ge a khün lobin nyo. Tsügenyu anyugun gen hagen khün lolo, lo anyugun le me gen thyü keshü hontse anyugun gen thyüshülo.

¹⁶Thatsi pe kazü tsünyu shü nya nmvue low-e gvü nya. Rünü kecha tsünyu kebin nyu le rihü le when kebin tsü nshvuo ka ki rani lati.”

Israel le ranikelo

¹⁷Npugü le zo, “Israel temi dan le shünyho le tanyü when-o hüksenzen kela hontse. Kerigü le Assiria raja gü le anyugun when, tsü sika Babilon raja Nebuchadnezzar le anyugun ru boshwenla.

¹⁸Tson kethyü genyu Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü, ahigü le Assiria rajagü gen shaja pe keshü hontse raja Nebuchadnezzar lo a-kazü gen shaja pe tsüti.

¹⁹Ale Israel temi dan zen ni ryüo anyugun kazü nyu shü lati. Anyugun le Karmel kazüthun lo Bashan lojvü ki nshakelo dan tyü, lo anyugun le nnyükehü rasha dan Ephraim lo Gilead lojvü nyu nshakelo aphu tyüti.

20Tsü gwümkho le keryü ka Israel ki kemu nmvue Juda nyu gwa kemvu nme-e hyu mvulati, kechamvule ale nsen keshü keyhun ronzin dan kemu jüpe tsüla nrün genyu. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Sunggigü le Kenjün kethyü pe Babilon gen keshü

21Npugü le zo, “Merathaim lo Pekod temi dan whenlo. Anyugun dushvu lo nkelalo. Ale hagin ka zokeshü apfu thyülo. Ale Npugü, tsü zo laso.

22Kazü tsügü nyu teri khwen tsebin, lo tsünyu tha nkesa bin.

23Babilon nyu le kazü apentha vüshwenla, lo ntsoka kejongi gü tsü bokho laso! Senye apfu kazü tsügü gen thyükela tho genyu kerü laso.

24Babilon nyu, hagin le azen kega, tson-o ale hagin nsenkenjü chwa nyu tsü hagin le shamvuo minlo la.

25Ale terironye ka khinshe shü, tson-o anyunkenta nyu tsüdan sen chwiryü, kechamvule Apfu sokekvu Npugü, Ahigü le Babilon nyu tha thyü mvulo keshvu le bin.

26Lizin hizin apfu hunlo-o sürhen yülo! Kanyü seükelo dan lope shy hontse nthunlo. Kazü gü nkela! Thame nsen nya!

27Anyugun shüpahü apfu boshvula! Anyugun dushvula! Babilon nyu temi le thyü lo so! Anyugun no shaja hyu mvulo keshvu gwümkho le ryü laso.”

28(Babilon kazü nyu tinkelo temi dan le Jerusalem ki ryü, tson-o Npugü ngun Sunggigü le Babilon temi le a-Kershvuka gen thyükeshü genyu dihontse a-khünlo lo yo pe zoshü.)

29“Tho levükepennyu ka zo-o no Babilon whenlo. Tho levü lo a-tsi senkesha nyu apfu nishwi shülo. Nyida gü hunlo-o nme-e no tin nya. A-le thyükeshü tho apfu pe tsü nilo, lo a-le kechanyu gen thyükeshü hontse a-gen thyülo, a-le ketekho-o Israel Kenshüngü, ahigü ntsun kethyü genyu.

30Tsügenyu nyida gü tsonda nyu selodan dushvuti, tson-o tsünyü a-shüpahü dan nke lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

31“Babilon nyu, ketekho le nsü laso, tsügenyu Apfu sokekvu Npugü, ahigü le n ntsun bin nyo. Ale shaja thyü pe ntsü nrün gwümkho le ryüla so.

32N senye ketekho kehü güle pha nsüo ntoti, lo nme-e nkeche-o nsü soshü loho. Ale mah pe n nyida dan ro-o tsüdan tekehun apfu nke lati.”

33Kekvutsin Npugü le zo, “Israel lo Juda temi dan le mele anyugun nshwen la. Au lokelo nyule au kho nnisao rikhun bin, lo anyugun no tin kemvui.

³⁴Ai anyugun kenishwishü nrün gü le kvu-- a-zan le Kekvutsin Npugü. A-le anyugun nopen-o kebwen zenryüo kazü gü nyu shü lati, ai kenjün kethyü zenryüo Babilon gen shüti.”

³⁵Npugü le zo, “Kesi no Babilon gen gülo! Kesi no a-temi gen, kekvu kesennyu, lo kensü nyu gen gülo.

³⁶Kesi no tsünyu kenku sidyü kezo nyu gen gü-- anyugun le ditsüki pinla! Kesi no a-shüpahü gen gü-- anyugun le ditsü laki nshvula!

³⁷A-keru lo terigari dan nkelalo! Kesi no jonshye zenkehü shüpahü gen gü-- tsüdan le kvumvu pe dihontse la! A-kenya dan nkelalo; tsü seü lo khilo lalo.

³⁸Tsangken zenryüo a-kazü gen shülo lo a-züri dan thyü nsinla. Babilon le teromen ketetsin le bin, lo temi thyü npin kela kazü le.

³⁹“Tsügenyu terodan lo gwakemvu kapudan, lo tegü nshün kemvu no Babilon nyu hüti. Kethonthen temi no tsü nyu yhun nimvu lati.

⁴⁰Ale Sodom lo Gomora hvu lo au tekehun rünyü dan nke kethyü ka au gen thyükeshü hontse Babilon gen thyü shüti. Temi nme-e tsünyu yhun nimvu lati. Ale Npugü, tsü zo laso.

⁴¹“Tesokipon kazü nme ka temi le ryüjü, nithen ki senye kekvu nme; rajanyu kechon le teri genyu ndobin.

⁴²Tsüdan le tho levü lo zhethon khilo laso; anyugun le rigwamvu lo shwinjün hükemvu dan. A nyugun le keru dan gen kekü khwen le zida kentyü hontse. Anyugun le Babilon zen-o teri thyü nrün genyu ndobin.

⁴³Babilon raja le jolo nyülo, lo a ben pensolo mvula. A-kenjün kethyü le tenunyu nyu kezen kenjün kethyü hontse lola.

⁴⁴“Jordan züri kerhon chün kentsun nyu shünyho le shai kenjvü gü ka chwi ryü keju hontse Npugü ahigü le ryüo Babilon temi no whütse anyugun nyida nyu tin lati. Tsüsika ale kejukelo sharhigü le senye tsügü ketsenti. Segü pe a ndyü lomom? Segü le pecheo akhenlo tila? Keda dihontse kethyü le a ntsunlo mon?

⁴⁵Tsügenyu ale Babilon nyida gü lo a-temi dan gentyü titse rhikelo gü nyü shü. Anyugun nyenyue süshwi lati, tson-o aphu no kerüshvu lati.

⁴⁶Babilon le che kethyü ka a-khwen le kazü apenthae pvükeni lati, lo kenshvu kenra khwen le senye kecha ki-e nyü loti.”

Jeremiah 51

Babilon gen kenjün kethyü kecha

¹Npugü le zo, “Ale kenke kemhün tsangkenbu zen-o Babilon lo a-temi ntsun ryü jünyo.

²Ale sinrünyi nishüo tsangkenbu le npenwhünla kehü hontseo Babilon nke lati. Kenke jon tsü güle keryü nyü, anyugun le kazü tsügü lihizin hunlolao tsü no nrun lati.

³A-shüpahü no levü kvukelo nmvue terironye senkelo gwünkho pe tsünya. Selo dan nsen nya! Rihü apentha nke lalo.

⁴Anyugun le jün lao anyugun nyida tsonda dan ka silati.

⁵Israel lo Juda le mupe Israel kenshüngü ahigü ntsunla yatse-e Kekvutsin Npugü le anyugun khela mvu.

⁶Babilon nyu tinlalo! Hagun rhünlo nrün genyu tinlo! Babilon nyukemu genyu meno hagun dushvu la nya. A-le hyulo zü kethyü hontse ale ntsoka a khünlo lo shaja pe tsübin nyo.

⁷Babilon le aben nyu suna honpen hontseo kazü apentha no tsünyu tsü nzeü hü. Senyedana le a-zu tsü nzeülo-o anyugun nyun ntsen mvu la hü nyo.

⁸Babilon le whütse chelao nkelaso! A-chechülo! A-tejünshvu dan genyu dawa khilo, tsonlo gwalo-e shaloho.

⁹Sinrünyi tsünyu keyhun nyu le zoshü, 'Agun le Babilon cheti tse ndo, ai ntsürila. Ngun a-khelao kaki ranila tile. Sunggigü le a-kekvu nyu shaja pe Babilon nyu tsüo nkebu laso.' "

¹⁰Npugü le zo, "Atemi le sen-o, 'Ngun le njü letse Npugü le pe hishü laso. Ngun Jerusalem ki güo temi dan ka Npugü Ngun Sunggigü le thyükeshe pe zoshü tile.' "

¹¹Npugü le Media raja dan nyun thukeyhun shü, a-le Babilon nkela nyü kebin genyu. Tsühontseo a-le a-Kershvuka kenke khün loti. Teri sharhidan le zo, "Hagun tho tsidan ra sülo! Hagun gida ndolo!

¹²Babilon chwida when nrün zansü thyü shülo. Rikhun nyu thyü pechelo! Rikhun nyu no a-bin ka binlo! Temi dan no tson jwen binlo." Npugü le a-le Babilon temi dan gen thyüti tse zokenjü tsü thyü laso.

¹³Kazü tsügü züri kechon lo kenya le binsa, ai a-gwünkho le penla lo a-keyhunron düthü laso.

¹⁴Kekvutsin Npugü le a-npvü swe-o tsekhvu dan hontse temi kechon zen ryüo Babilon when lo anyugun le kvukelo khwen thyü titse laso.

Sunggigü keshwen lü

¹⁵Npugü le a-kekvu nyu kazü thyüshü; a-thakesha nyu kazügü rhen lo tsang sükhun shü.

¹⁶A-johokeshü nyu tsang ki zü le nho; A-le kazü keniki nmha zenryü hü. A-le tsangkechwü no tsangkenri nyu chwiryü lo a-thakhin nyu tsangkenbu nishü hü.

¹⁷Tsü kehyu nyu temi le kepin nyu hontse lo tharüchünlo shamvu lahü; teromen kechanyu le kejola anyugun le thyükelo tero dan tsüle ketsinmvu lo kerhün ndi.

¹⁸Tsüdan le a-min ndi kethyü genyu khela mvulo shvu; Npugü le anyugun zen-o thathyü keryü ka anyugun nke lati.

¹⁹Jakob Sunggigü we tsüdan hontse mvu; a-le tha apfu rhen keshügü, lo a-le Israel pe a-npvü a-temi thyü titse kejü lo. Kekvutsin Npugü tsü le a-zan.

Npugü Kejonvü

²⁰Npugü le zo, “Babilon, nle akejongi, ateri ronye. Ale nsen-o senye lo kedaphen dan boshwen,

²¹keru lo tsüdan gen kedun nyu vüren, terigari lo tsüdan keranyu vüren,

²²Peche lo tenunyu dushvu, peshü lo nche duthü, ponyu lo lünyu dushvu,

²³Tanyü kekhwenyu lo anyugun tanyü duthü, low ketsünyu lo jakethyü keru dan duthü, lo kekvu kesen nyu lo kedanyu boshwen nrün genyu.”

Babilon Shaja

²⁴Npugü le zo, “Babilon lo a-temi le Jerusalem gen gwa kemvu thyükeshü apfu genyu ale kethuni kebin hagun le hyu loti.

²⁵Babilon, nle kazüthun nme hontseo kazü apentha nke hüle, ai Npugü ahigü le nrinyu le. Ale nsüshe pe kazünyu shüla,, lo kemphü nyu nkhelati.

²⁶N-nke kethyü bin nyu tso nme-e pe ka kethyü nyu sen niloho so. Nle kethonthen kazü kesi hontse lati. Ale Npugü, tsü zo laso.

²⁷“When nrün genyu zansü khishü! Senye dan no nyülo nrün genyu shu gü khun shülo! Senyedand ndo pe Babilon zen teri thyü lo! Ararat, Minni, lo Ashkenaz rajaphen dan ka zo-o no when lo! Kedanyu nme kejü pe when kebin gü sharhi thyülo. Tsekhvu dan hontse keru zen chwiryülo.

²⁸Senye dan ndo pe Babilon whenlo. Media nyu rajadan, anyugun sharhidan, lo kedanyu dan, lo anyugun le ketsenkehü kazü nyu rihüdan koshülo.

²⁹Kazü le ndün lo nnu kechamvule Npugü le a-le rhikelo sen-o Babilon thyü pe tehen kazü kesi bin thyüo temi nme-e no yhun mvula.

³⁰Babilon nyu shüpahü dan le teri thyü mvulao anyugun chwida ki suntin laso. Anyugun kepeche ndi lao tenunyu hontse laso. Nyida Khinrun dan le nrenla, lo mah le ka dan robin laso.

³¹Jolonyu le tin sen-o Babilon rajagü ka a-nyida le bin apfu ka nren binla sele tsezo nini lola.

³²Kenrhinyu le züri pvükethü tson khinlo-o mah pe chwida roshüla. Babilon shüpahü le nshvu sala.

³³Thonmvutse shwikerhüchün nyu le anyugun dushvu lo kedü pe shye kenyu bin ki hontse shüti. Kekvutsin Npugü, Israel Sunggigü ahigü le tsü zo laso.”

³⁴Babilon rajagü le Jerusalem dushvulao tsü tyüla. A-le nyida gü nke pe lagi kenrun hontsela; züringü hontse a-le tsü nyila. A-le lokenyü dan khilo-o kecha dan pe shwenla.

³⁵Zion temi dan no zolo, “Babilon nyu no anyugun le gwakemvu thyükesü khvu gü pvülo!” Jerusalem temi no zolo, “Babilon no ngun le kenjün thyü kela khvu pvülo!”

Npugü le Israel cheti

³⁶Tsügenyu Npugü le Jerusalem temi ka zoshü, “Ale hagin nopen-o jokera lo tson-o hagin kenrhinyu no hagin gen thyü keshü pu thoti. Ale Babilon nyu zü kepen bin lo züri dan-e no sin lati.

³⁷Kazü tsügü no nkelao nyukhu keyhun bin thyüti. Tsü le shwikenshvu thyüla lo temi nme-e tsü nyu yhun mvula, lo tsü kehyu nyu aphu kerüshvuti.

³⁸Babilon nyu aphu shünyho hontse nho lo a-nyu hontse khunti.

³⁹Anyugun le tsenshvu le? Ale anyugun genyu keho nme ndo shüo anyugun no nzeü lo anyugun kenyüti. Anyugun le jütsü-o soryü mvu lati.

⁴⁰Ale anyugun zen gü tanyü nyu, tenyü lo tenyü tse hontse dushvu lati. Npugü ahigü le zo laso.”

Babilon rüla

⁴¹Npugü le Babilon rüla zo, “Kazü apentha a-shwen kehü gü tsüle mele lo laso! Babilon le senye dan mhundyü dihontse shwikenrin thyü layo!

⁴²Zida le Babilon so tsüryü a-kentyü khwen le tsü süla.

⁴³Rünyidan le shwikenshvu thyü lo zükendi bin kazükesi temi nme-e yhunmvu lo njwen-e hü kemvu hontse lati.

⁴⁴Ale shaja pe Bel, Babilon terogü tsü, lo a-no a-le rühu kelo hoshüla; lo senyedani le a-rüshvu sin mvu lati. “Babilon chwida le che laso.

⁴⁵Israel temi dan, tsünyu tin lalo! Rhünlo nrün genyu tin-o anyunkenthün nrhilo.

⁴⁶Hagin nyun shenla nya, nmvue hagin le jobon nyükelo dan genyu nshvunya. Chenkechi jobon nyülo hü-- tsüle kazü gü nyu gwakemvu lo raja nme le kecha gü zen kega kethyü jo.

⁴⁷Gwenkho nmele ryüti, tsünyü ale shaja pe Babilon nyu teromen dan gen shüti. Kazü apentha no kejo pvü, lo a-temi aphu dushvu la ti.

⁴⁸Babilon le tesozin a-nke titse keryü nyu ben nyu yükela ka tsangge lo kazü nyu tha aphu shekerhün genyu sen ti.

⁴⁹Babilon genyu kazü aphu nyu temi no si, lo ntsoka we Babilon le cheti, kechamvule a-le Israel nyu kechon no sila. Npugü, ahigü le zo laso.”

Npugü le Israel nyu Babilon nyu kebin genyu kezo

⁵⁰Npugü le Babilon ki a-temi dan ka zo, “Hagun le kesi nrhi laso! Ntsoka gunlo gwen! Sun nya! Hagun le ka zen-o nithen ki hü yatse-e hagun Npugü, arüchün lo Jerusalem rüchün shülo.

⁵¹Hagun le zo, ‘Hagun le kemeni lo kejo pvü laso, agun le keche ndishü kela hontse laso, kechamvule sinrünyi kecha le Kershvuka gü nyu kenshün bingü lolola.’

⁵²Tsügenyu ale zobin nyo, gwümkho nme ryüjü tsünyü ale shaja pe Babilon tero dan gen shüti, lo jünkelo nyu le kazü tsü gü aphu nyu nho chüti.

⁵³Babilon le tsangneki kuo tsünyu chwida kenko thyüloe, ale temi nishüo tsü nke lati. Npugü ahigü le zo laso.”

Babilon nke sin nrün

⁵⁴Npugü le zo, “Babilon nyu kechü khwen nyülo, kazü tsügü nyu kenke chechü kebin.

⁵⁵Ale Babilon nkela lo tsü no matse lati. Rihüdan le zü kentyü khwen hontse tin lo anyugun khwen ginsa tse when bin nyo.

⁵⁶Anyugun le Babilon nke titse ryü, a-shüpahüdan tenlo, lo anyugun tholevü dan bose laso. Ale shaja pe gwakemvu nyu tsükehü Sunggigü, lo Babilon le pvükezü hontse a-gen thyü shüti.

⁵⁷Ale a-kekvu kesen dan no nzeü lati-- tsüle thakeshanyu, sharhinyu, lo shüpahü dan. Anyugun le jütsüo somvu lati. Raja, ahigü le zo laso. Ale Kekvutsin Npugü.

⁵⁸Babilon chwida kenko le kazü nyu chela, lo a-Khinrun ketetsodan roshye lati. Senyedän tho le lihi kemvu laso; anyugun yhenkethyü tho le ro laso. Kekvutsin Npugü, ahigü le zo laso.”

Jeremiah jolo nipe Babilon nyu ki nishü

⁵⁹Raja Zedekiah lokethyügü le Neriah nyugü Seraiah, a-bon le Mahseiah. Zedekiah le Juda raja thyükelo chenzi gü ka, Seraiah le a-zen-o Babilon ki gü jü, lo ale tsonketsin jo peha pe a-tsü.

⁶⁰Ale kenke le Babilon gen ryü nrün lo Babilon rüla kecha dan-e aphu pe lesü nme nyu thulo.

⁶¹Ale Seraiah ka zo, “Nle Babilon tilo yatselo, hinyu thukenjü jo aphu swü tetso pe temi dan zenshü tsentsülo.

⁶²Tson-o hihontse hilo, ‘Npugü, nle bin higü nkelao thame tsünyu yhun mvulati, temi lo nyukhue bin mvu lati, tson-o tsü no kethonthen kazü kesi hontse lati.’

⁶³Seraiah, nle lesü higü swüpen pe temi dan zen kelo siki tsüpe tso nme gen phinlo-o shwen pe Eufrates züri ki shüla,

⁶⁴tson-o hihontse zolo, ‘Babilon gen thyü n nrün le hi-- tsüle yüla niso mvu lati, kechamvule kenke gü tsüle Npugü le zenryüo a-gen shü titse kebin genyu.’ ” Jeremiah jodan le hinyu pen la.

Jeremiah 52

Jerusalem chekela

(2 Raj 24:18—25:7)

¹Zedekiah le chen nki nme ka Juda raja thyülo, lo a-le chen tseryü nme Jerusalem nyu kekvu sen. A-jvü zan le Hamutal, Libnah nyida nyu yhun kehü Jeremiah nyugi.

²Raja Jehoiakim le kethyü tho hontse raja Zedekiah le mupe Npugü ntsun.

³Npugü le Jerusalem lo Juda temidan gen a-nyunta salao a-mhundyü nyu anyugun hüla. Zedekiah le Babilon Raja gü Nebuchadnezzar ntsun sola,

⁴tsü genyu Nebuchadnezzar le a-rihü aphu zenryüo Jerusalem when, tsüle Zedekiah le raja thyükelo chen tekü ka shye tseryü gü jon tseryü nyü. Anyugun le nyida n gwen ki kensenbin thyü, lo chwida khwen pe tsü hunlo,

⁵lo tsü hontse khin bin-o Zedekiah keda chen tseryü nme ti.

⁶Tsü chen shye zigü jon tekü nyü chenda ketetsin, thyüsolao temidan le thame tyü nrün ndilao,

⁷nyida gü chwida dan runphe chwila. Babilon nyu le nyida gü hunbin-e shüpahü aphu kheje gwen tin küla. Anyugun le raja chwi tson nyu sen-o chwida hiehvü thyükensü kebin Khinrun gü nyu chwio Jordan ketejon kipun tinla.

⁸Ai Babilon rihü le raja Zedekiah hü gü Jeriko khoka kazü ketejon nyu a-tenlola, lo a-shüpahü aphu a-khela.

⁹Zedekiah zen gü Raja Nebuchadnezzar le Hamath lojvü nyu Riblah nyida nyu kebin a-tsüla, lo tsünyu Nebuchadnezzar le a-jünkera.

¹⁰Riblah ka Zedekiah yhühyu ka a-nyu dan boshvula lo Juda kedanyu dan ko pe hüla.

¹¹Tsüsika a-le Zedekiah yhütyü tseritho lao ron pe a-dyüzen-o Babilon ki güla. Zedekiah le Babilon dokanyu bin-o a-kesi ti.

Kershvuka nke kethyü

(2 Raj 25:8-17)

12Babilon raja Nebuchadnezzar le raja thyükelo chen tseryüo tekü ka shyee pvün gü jon ryü nyü, Nebuzaradan, raja tharhinyu lo a-rihü so kedagü le Jerusalem nyu yüla.

13A-le Kershvuka, raja ka, lo Jerusalem nyu temi kentsen nyu ka apu rola;

14lo a-shüpahü le nyidagü chwida dan borhola.

15Tsüselo Nebuzaradan le nyida gü nyu kebin thathyü keshanyu lo Babilon kipun gü kela dan tenzen-o Babilon ki güla.

16Ai a-le rhokedyü tsin nyu, tha kendinyu peha khepe Juda nyu binla, tson-o a-le anyugun no vain chwi lo low nyu thathyü lotsela.

17Babilon nyu le Kershvu kanyu lazo kachon dan, lo lazo zükhun lo a-ketunbin dan lo lazo apu pvüo Babilon ki güla.

18Anyugun le Kershvuka sho kenshün kethyü kanyü kekinkhun, lo kequenkehü la dan, mah kemben kanyüdan, senru dushvu pe kershvu zi shükehü khin, tharün kenye rope kershvukhun, lo Kershvuka nyu senkehü lazo kenye dan apu pvü tinla.

19Anyugun le suna lo rükagi pe kethyü khun keshendan, mahgi kenhon kepen khindan, senru dushvu pe kerüshvu zi shü kehü khin, jonbü keshü khun, mah kenben bindan, tharünkenye rope kershvukhun, lo zu pe kerüshvu ka senkehü khun apu pvütinla.

20Raja Solomon le Kershvuka genyu kethyü lazo kanyüdan--tsüle kachon kenyhun, zükhin ketunbin, zükhin kedagü lo tsü rhunpvükebin methutse tseryü kenyhun dan--tsüle nsu rio sülomvu.

21-22Kachon kenyhun gü we shabin: kenyhun nren ketetso le meter 8 lo keda le meter 5:3. Tsühvu le a-küpvü lo tegi kesü le melimeter 75, kachon shahvu pe kesen lazo pe kethyü ketetso le meter 2:2, lo a-kehun apu khüratyü sha thyü pe nthü bin, lo apu lazo pe kethyü.

23Kachon nmeme raki apu kesin-o khüratyü tsinme le bin, lo henteküo tsero le kazü nyu bin-o hyuhü.

Juda temi zen-o Babilon ki güla

(2 Raj 25:18-21,27-30)

24Yie so kedagü Nebuzaradan le püshükedagü Seraiah, a-hensin kebin gü Zefaniah, lo Kershvuka nyu keda kentsen mishen tenzen-o tinla.

25A-le nyida tsügü nyu shüpahü so keda thyü kebin gü, raja tharhinyu mitsenyü tin mvuo nyida gü nyu kebin, lo keda thyü kebin gü kechegü, rihüdan tho kethu kipun kedagü, lo temi kentsen kecha mi hentsero dan tenzen-o tinla.

- ²⁶Nebuzaradan le tsüdan zen gü Riblah nyida nyu Babilon rajagü kigü,
²⁷tsüle Hamath lojvü nyu. Tsünyu rajagü le anyugun vüo boshvula. Tson-o Juda temi dan anyugun kazü nyu anyu tenzen-o dothyü tinla.
- ²⁸Higü hile Nebuchadnezzar le zen-o dothyü tinkela temi dan rüla thu kelo: A-le raja thyükelo chen tsenyü gü ka temi 3,023 zen tin;
- ²⁹Chen tseryüo tetse güka Jerusalem nyu min 832;
- ³⁰lo nki kenshen chen 745 zen tinla. Temi apfu kesin-o 4,600 zentinla.
- ³¹Evilmerodak le Babilon raja thyükelo chen Judanyu raja Jehoiachin shwi njün-o dokanyu a-khishwi shü. Tsüle Jehoiachin tenzen-o dothyü kegü chen shenryüo tsenyü gü shye tseryü kenyhun gü jon nkipvün nyü.
- ³²Evilmerodak le a-shwi njün-o Babilon nyu dothyü kebin rajanyu kecha nyeki a-rühvu kvushü.
- ³³Tsügenyu a-no donyu phinya senmvuo a-rhünthen raja gü miz nyu tyütsü tinla.
- ³⁴A-le yhunkebin then a-no senmvulo keshvu pe a-tsüzin tinla.

Chekechü

Chekechü 1

Jerusalem Tha Kerüchün

¹Gwengwa temi yhun sü kehü Jerusalem, tsü le dihontse rin layo! Gwengwa kazü le a-rühvu hü, ntsoka we a-le magi nyu hontse laso; Nyida aphu nyeki kegwa gü le gonyu hontse laso.

²A-le khensin chüo yhüphu le a-jon ki tsun tsü. A-pvünyu when dan nme-e bin-o a-nyunthyü nbwe nrün ndi so. A-zen-o kerhün kehü nyu le a-kekhün lao aphu a-ntsun tin laso.

³Kanyu Juda temi dan hüşhwi lao njün keho donyu thyü laso. Anyugun le kazü kecha ki yhun-o, anyugun hon letseo kokelo bin thame ndi- Shwikerüchün nyu no hunlo lao thame chwikelo tson ndi so.

⁴Temi nme-e kenshün jon nyü Kershvuka nyuryüo rüshvu titse mvula. Lünyu tsünyu lüthyü kehü dan le ho, lo püshükedanyu le kenjünthyü nrakelo nti. Nyida khinrun dan le nrun lao Zion le kenjün kethyü nyu bin laso.

⁵A-shwikerüchün nyu le gwalo la, lo a-khipe anyugun kekvu nyu shüla. A-le kemu kechon thyükela dan aphu genyu Npugü le a-no kenjün thyüla; A-nyenyu dan tenlo-o zentin laso.

⁶Jerusalem gingvü kethyü tsü le gü kela hon laso. A-sharhidan le thyüzhe le nnyon-o kvumvu kela hontse, Anyugun kehünyu mhundyü tin kethyü le kekvu ndi shüla.

⁷Nke pe rinryü kela gü, Jerusalem le nduka gingvü kethyü rüchünlo. A-le shwikerüchün nyu ben nyu yü kethyü ka nme-e a-keche min ndila; A-sokvu kelo nyu le a-le chekela shwi nyü.

⁸A-kerühvu le ndi so; a-le a-kenben lao kejo pvü laso. A-le nho lo kejo-o a-mhun kebu. Jerusalem le kemu ketetsin thyü pe a-npvü a-nrhu.

⁹A-nshünkemvu le hyu nnesa, ai a-le a-tho genyu a-nyun kenkhi shamvu. A-le chekela tsüle ketetsin; a-nyun thyü nbwen keloi nme-e ndi. A-shwikerüchün nyu le kvulo la, lo a-le Npugü ka shwikenjün hi.

¹⁰A-shwikerüchün nyu le a-kenya aphu selo la. Tsüdan le Npugü le Juda kemvu nyu no gü nya lotse kehü Kershvuka nyu yü kethyü ale hyu.

¹¹A-temi dan le tha tyü titse fü bin nsen kenjün kethyü khwen thyü; Anyugun le yhunlo nrün genyu kenya lope ketyüketsü kelu. Nyida gü le nrao, "Npugü, a nri shülo, ale rhokedyü thyükebin hi che shüta."

12 A-le tsü nken kegü nyu apfu ka nrao, “A nrishü lo!” “Nme-e ahontse kenjün thyü mvule, kethyü higü le Npugü le a-nyun kenta gwünkho ka senryüo agen keshü.

13 “A-le tesoge mah nishü, lo tsüle anyun ki aro hü. A-le chwa nme pe a nsen lo-o asüsen tsü ryü kazü nyu shüla. Tsüselo a-le akhelao ano kenjün thyü zin tinla.

14 “A-le akemu apfu shalo-o tsüdan apfu phin kesü la; A-le tsüdan pe agunda ka hüshü, lo ale kensu tsügü hensin kvumvu ketsin sola. Npugü le akhipe shwikerüchün nyu tsüla, lo ale anyugun ntsunlo nrün ndi.

15 “Npugü le ashüpahü kenkotsin dan shwinyü la; A-le atemi selo dan nkela nrün genyu rihü dan me nishü. A-le atemi lope zu kethünbin nyu vainsha hontse boshwela.

16 “Tsügenyu ayhüphu tsun sa. Nme-e anyun thyü nbwen lomvu so; nme-e kepeche pe atsülo kemvui so. Ashwikerüchün nyu le asokvulo laso; atemi dan le thame ndi laso.

17 “Aben keta shüe nme-e ache kemvui. Npugü le lihizin shwikerüchün nyu lope a ntsunlo laso; Anyugun le alope tha kerhu nme hontse bin.

18 “Ai Npugü we njü, ale a-jo zenmvu kela genyu. Akhwe nyülo, lihiki temi apfu; akenjün kethyü nyu a nrishü lo. Atemi selo, peche tenunyue zen-o dothyü tin laso.

19 “Ale apvünyu dan ko, ai anyugun le achemvu letse la. Püshükeda lo sharhinyu le rhünlo nrün genyu ketyüketsü fü hüo nyida gü tsonda nyu sila.

20 “Npugü, akenjün kethyü, lo akapu kenjün kethyü nrishülo! Akemu genyu anyun gwamvuo anyun boren laso. Tsonda nyu me dukeshvu le bin; kanyuki-e kesi le bin laso.

21 “Akenjün kethyü khwe nyü shülo; nme-e anyun thyü nbwenlo kegwa ndi. Nle kenke senryüo age keshü genyu ashwikerüchün nyu le kenyü bin. Nle zo kenjü jon gü senryü lo; akenrhinyu no ahontse kenjün thyüla.

22 “Anyugun gwakemvu apfu genyu a-nyu nmula ta; Nle akemu genyu shaja pe aketsü hontse pe anyugun tsü ta. Ale agwün kendi thyüo nra, lo ale kenjün thyü a tesü kendi thyü bin nyo.”

Chekechü 2

Npugü Le Shaja Pe Jerusalem Ketsü

1 Npugü le a-nyunkenta nyu kezün pe Zion henla. A-le tsangge gingvü kethyü tsü lope kenke thyüla. A-nyunkenta jon nyü a-Kershvukae khela

²Npugü le shwikenjün ndi tse Judanyu rünyi aphu nkela. Lo kazü gü no kehü chwida-e borenla. A-le kejokepvü senryüo rajaphen lo tsü nyu kekvunyu dan ge shüla.

³A-kenthün nyu Israel kekvu boshe la; Shwikerüchün nyu le keryü ka a-le ngun chemvu letse la. Anyun kenthün le mah hontseo tha aphu kecha.

⁴A-le shwikerüchün nyu hontse a-levü pe ngun ntsen; A-le ngun le zen-o sherhün lo kenyü kehü aphu dushvula. Jerusalem hinyu ngun le anyun nthün sa kebin shalo.

⁵Npugü le shwikerüchün nyu nme hontse Israel nkela; A-le a-chwida lo rajabin nke-o khela. A-le nyun kenjün kethyü kenikendi senryüo Juda temi ge shü.

⁶Ngun le a-rüshvu kehü Kershvuka gü a-le borenla.; A-le jon kenshün lo Sabbath dan-e no keni thyüla. Raja lo Püshükeda-e anyunkenta akekvu sha

⁷Npugü le a-kerüshvu kenila lo a-Kershvuka kenshün gü-e khela; A-le shwikerüchün nyu no a-chwida borenla. Anyugun le kvulo-o gwüingwa nme ngun le sherhün-o rüshvu kehü bin nyu nra sen.

⁸Npugü le Zion chwida no chela titse rhilo la. A-le tsüdan no nke shüla titse ndo lola. Ntsoka tsokhwen lo chwida dan le nke kesin laso

⁹Khinrun dan le kope kazü nyu sunla, khincha dan-e borenla. Raja gü lo kedanyu dan le me kazü nyu tin laso. Tejvü gü pe senthyü sin mvula, lo sidyü kejonyu le Npugü kipun tsemin hyumvu laso.

¹⁰Jerusalem kethen nyu jule ma tse kazü nyu dun-o, kempü pe anyugun ge shü lo ronphi ben. Lübwe nyu le kazü nyu nkhün tsü.

¹¹Chü pe ayhütyü le kvumvu la; akapu le kenjün thyü laso. Ateni dan kenke genyu anyun kenjün thyü loho la sele. Ntsenyu lo nyuhonyu le nyida gü tsonda dan nyu pesi bin nyo.

¹²Nnyon, teri lo chüo anyugun jvü nyu ko; Anyugun le jünkela hontse tsonda gü nyu che tsü, Tson-o nyajü tse anyugun jvü nyu ben nyu sila.

¹³O Jerusalem, keso Jerusalem, ale nyu zolo mon? Ale dihontseo nnyun thyü nbwenlo tila? Temi nme-e hihontse kenjün thyümvu zun. Nkenke le züda hontse laso; thame thyülo kegwa kenrin ndi so.

¹⁴Nsidyü kezonyu le kenku nti a-me thame zomvu; Anyugun senkethyü le hagun kemu tsin mvuo hagun sala. Anyugun le hagun thyü pe nyun kelu mvue gwa le tse rüchün la.

¹⁵Temi dan le nyida gü pvüthü kegü ka shwinyüo hagun nri. Anyugun le anyugun pe pvü kengüo Jerusalem kenke shwinyüo zo, "Hile nyida kezegwa gü tsü le? Hile kazü le a-genyu sü thyü kehü gü tsü le?"

¹⁶N shwikerüchün nyu aphu n shwinyü mvu, anyugun nyunta lo nshwi nyüo n nrhi ti. Anyugun le anyugun müntse nkao shwinyü, “Agun le tsü nkeshü le! Agun le jon higü khwe kehü le!”

¹⁷Npugü le a-le kedün-o thyü titse kebin gü kenkhin ki thyü laso; A-le shwinjün mvuo ngun nke laso, a-le nduka ngun ka zo kenjü gü tsü. A-le kvukelo pe ngun shwikerüchün nyu tsü, anyugun no ngun le chekela genyu sherhünlo.

¹⁸O Jerusalem, nchwida no chüo Npugü ka hilo! N yhüphu no kheje khennyütsen züri hontse tsun ta; Chü lo nyun kenjün thyüo kvumvu lalo!

¹⁹Khensin so-o Npugü ka hilo hini lo; Nkerüchün aphu pe a-no nnyenyu shwinjün shülo tse hilo- Tsonda aphu teki ntsenyu le pesi sigü jü nyo!

²⁰Nrishülo, O Npugü! Nle nchün ndyü keshü dan nrishü lo! Nyeginyu le anyugun le so kehü ntsenyu min tyü bin laso! Mele Kershvuka nyuki püshükedanyu lo sidyü kezonyu boshvu bin!

²¹Selo lo peshünyu le tsonda nyu sabin; Shwikerüchün nyu zhethon lope pelü bwen lo nyegibwen nyu dushvu bin. Nle nnyunkenta jon nyü shwinjün mvuo tsüdan dushvu la.

²²Nle ashwikerüchün nyu kope ate hun-o ketetsin keho thyü, Lo nnyunkenta jon nyü tsü nme-e tinlo mvula Anyugun le ale so lo leyi sokeryü anyenyu dan dushvula.

Chekechü 3

Shaja, Nyunkelu Lo Sidyü

¹Sunggigü le shaja pe tsükela tsü le nyu yo tsekethyü kehyu gü tsü le ale sha.

²A-le ahü pe kezün nyu shü ntsun ketsin la.

³Lo shwikenjün ndi shütse avü nini shü.

⁴A-le athyü amin khe pe kedukeru thyü, lo aru dan bosela.

⁵A-le alope kenjün kethyü lo gwün keshvu do nyu khinla.

⁶A-le tenge tse ano kentsü kente kesi kezün nyu yhun.

⁷A-le tegi ron pe aphinla; ale tinlo nrün nrinlo keho donyu nme le.

⁸Ale nra tetso-o keche hi, ai Sunggigü le nyümvu letse la;

⁹Ale kezekego-o tsonchü; tsokhwe le ale lihiki gü-e atson khin.

¹⁰A-le thyügwen hontse atson khwen; a-le shünyho hontse a gwün ryü.

¹¹A-le ajon pe tson teki shü, asüthü sürü lao akhela.

- 12 A-le a-tho levü khilo-o a-thotsi lope a ntsen
- 13 A-le a-thotsi kvu pe amin shwen ntsun sala.
- 14 Temi dan le jon gwün ashwinyü; ale anyugun aphu mhundyü ka shwikenyü nme.
- 15 A-le kenjün kethyü kekhü pe atsü ala.
- 16 A-le amhun sü pe kazü gen shon lo tso ketepen dan ge ahü vürü la.
- 17 Ale phu kesherhün, nyun kebwen lo shekerhün le nyuyo nmhinla.
- 18 Ale yhunthon sari kemvui so; Npugü nyu akenrin le ndi laso.
- 19 Akenjün kethyü lo aka kendi kerüchün le terün kekhü le.
- 20 Ale tsü rüchün zin kethyü ka ashese la.
- 21 Ai ale tha nme hi rüchün kelo ka akenrin hyuni lo:
- 22 Npugü sozin kehü lo shwikenjün le ntsokhin bin zun,
- 23 Tsü le lonyü kegwa lo yhüko chwiryü tsentsü kehü hontse.
- 24 Npugü le ahon, tsügenyu a-ge akenrin le bin hü.
- 25 Npugü le a-tenyen kehü nyu aphu genyu gwa,
- 26 Tsügenyu nhenhio a-khwen kelo le ngun genyu gwatsin- tsü le ngun kenishü lotse a-khwen kethyü.
- 27 Lo ngun selo ka nhenhi kethyü higü shalo kela le gwatsin.
- 28 Ngun le kenjün thyükelo ka, n npvü ma tse nhenhio dun tinla mvu loshvu;
- 29 Ngun le tsenyo tsüla mvu loshvu, nsidyü le bin zun logwa kethyü genyu.
- 30 A-le nvü lo n nshwen la-e tsü aphu tsonzü le tsela mvu loshvu.
- 31 Npugü le shwinjün sa, tsügenyu kethonthen ngun khela loho.
- 32 A-le nyun kenjün kethyü senryü ngun tsüe logwa, ai a-le ngun keso le tsentsü lo nko.
- 33 A-le ngun no nyungwamvu lo kenjün thyü kethyü le a-kenda mvu.
- 34 Doka nyu ngun kapu boshwen kela ka Npugü le sha;
- 35 A-le kenjü pe ngun ketsü gü tsü mele kenilae a-le shabin;
- 36 Jokerabin nyu kenjü jo kekhün lae a-le shabin.
- 37 Npugü kendo gü tsü le a-zin thyülo hü nyo.
- 38 Kegwa lo keshvue a-jo nyu penla hü.

- 39Nyuthyüo nkemu genyu shaja hyukelo ka a-zin tse kenyo mon?
- 40Ngun tson dan rüchün shwio Npugü ki rani gü tinu.
- 41Ngun nyun khinshe pe tsangge Sunggigü tsüo hi tile,
- 42“Agun le mula, lo n nrenla, lo nle agun kemu jüshü mvula le, O Npugü.
- 43“Nle agun hü lo agun boshvula; nnyunkenta nyu nshwikenjün kebula,
- 44Nnyunkenthün khelukesü le süri kela genyu agun kehi le pvüphelo mvula.
- 45Nle agun thyü pe kazü no khekela nyu thyüla.
- 46“Agun kenrhinyu aphu agun nshwen lo shwinyü.
- 47Agun le kenke lo kenjün kethyü nyu hü; agun le kenshvu lo nyun nkhi kethyü nyu yhunryü.
- 48Atemi kenke genyu ayhüphu le züri ketsun thyü.
- 49“A yhüphu le rinyu zü tsun thükemvu hontse bin ti.
- 50Npugü le tsangge bin-o nrishüo ngun hyu kemvuthen.
- 51Ale nyida gü nyu tenunyu dan ge thyü keshü kehyu ka anyunkenjün thyüla.
- 52“A nrhilo kegwa kon kendi nyu ashwikerüchün nyu chwa nyu ano tegü kemin hontse la.
- 53Anyugun le akerhün shwen pe tekhün nyu shwenshüo tso pe khinla.
- 54Zü le aso tsun tsüryü, lo ale kesi le khonni la sele tse rüchün la.
- 55“O Npugü, tekhün ketsun ki bin-o ale nka hi,
- 56Lo ale nno akehi khwen nyü shü lo tse nka hikeshü ka, nle nyüshü.
- 57Nle akehi kenishü lo ano nshvu nya lo tse aka zo.
- 58“Npugü, nle akenishwi titse ryüo akeyhun kenishü.
- 59Npugü, ajün zo shüta, njü kemvu pe a ntsun kela tsü le nle shabin.
- 60Nle ashwikerüchün nyu le dihontse a nrhio tedo rhipa a ntsun hü yo sha.
- 61“O Npugü, anyugun le akenshwen nle nyülo; lo nle anyugun do aphu sha le.
- 62Jon gwün anyugun le arüla kenthon-o tedo rhibin hü.
- 63Lonyü gun gü kheje keti anyugun le azo pe keyü thyü.
- 64“O Npugü, anyugun tho genyu shaja pe anyugun tsü ta;
- 65Shochün pe anyugun tsüo shekese pe sü shüta!

⁶⁶Anyugun hüo kazü nyu anyugun nke shü lata!”

Chekechü 4

Chekela Siki Jerusalem Rüla

¹Agun suna kenshwen le zünla; Kershvuka gü nyu tso dan le tsonda nyu kezen laso.

²Zion selo dan le agun mhundyü ka suna minketsen hontse hü le, Ai ntsoka we tsü dan lope nnyonla kedukeru hontse laso.

³Teken-e a-nyu no a-hontsü hü, ai atemi dan we Ostrich gü hontse a-nyu ge a-jvü gwamvu laso.

⁴Anyugun le anyu nyu dan no nnyon lo terio sila hü; ntsenyu dan le chvü hie nme-e pe anyugun tsü hümvu.

⁵Gwüngwa chvü kegwatsin tyü kehü tsonda nyu khün sibin; Yhun ketegvü kehü nyu le kerhubin nyu chvü fü hü laso.

⁶Atemi dan shaja le Sodom nyu keyhun nyu nyeki tsenkvu laso. tsü dan le whütse Sunggigü ben nyu chela.

⁷Agun raja dan le rhumvu lo nshün pe khetso hontse, mero lo nko lo anyugun thyüe ben.

⁸Ntsoka we si pe anyugun mhun metsen, anyugun gi le nko pe tesen kesi hontse; anyugun ru jepvüo shakemvu nyu hontse tsonda nyu keto bin.

⁹Teri nyu sikela nyu le kenkhin ki chvü ndio khünsi kela nyu nyeki gwakvu.

¹⁰Kenke atemi ge keryü tsü le kerü keshvu senryü; tsü le anyenyu so kehü mejvü nyu le anyenyu bü tyü.

¹¹Npugü le a-nyun kenthün süni mvu; a-le Zion nyu mah nnyü shüo tsü roshe pe kazü nyu shüla.

¹²Temi nme-e lo sin rünyi ki senye kekvu kesen nyu-e; Mele Jerusalem khinrun nyu yülo titse tenyen mvu.

¹³Ai tsü le tsonla, a-sidyükezonyu le mula. lo püshükedanyu le thyüzüo kemu kendi nyu no sikela genyu.

¹⁴A-sharhi dan le yhükephonyu hontseo tsonda nyu ho, lo tezi lope anyugun nyeo temi nme-e no anyugun kesülo mvula.

¹⁵Temi dan le nrasen-o zo, “Tinla lo.” “Hagun le rhu laso! A kesü nyalo!” Tsügenyu anyugun le anyugun nsin kelo min ndio senye kecha cha ka ko ho.

¹⁶Npugü le anyugun phin rüchün sinmvu la; a-le anyugun hü kezen laso. A-le agun püshükeda lo sharhi dan sümvu laso.

¹⁷Agun le keche hyulo kemvu gü tsü nri loho la kemvuthen nri ryü. Agun le keche pe agun tsü lo keho senye gü ka kekeche khwen bin.

¹⁸Kenrhinyu le agun nri lo lao agun le tsonda nyu-e gülo mvula. Agun jon le güla; kenkhin gü le ryü laso.

¹⁹Logi le tsangneki shwa tsüryü kethyü nyeki nmhen-o anyugun le agun hü tsüryü. Anyugun le rincho ge agun hü zen tsüryü; agun le shabin kemvu ka kazü kesi nyu agun tenlo.

²⁰Anyugun le Npugü le kejükelo raja gü, agun keyhun bin gü ten lola, Agun hü keryü nyu aphu ka agun ntsen kelo nrin kehü gü.

²¹Edom lo Uz temi dan, hagin dyü gwalo, thyülo kegwathen hagin kenyülo. Hagin kenke ko ryüjü nyo; hagin ko hagin kenyhün kezekego-o kejokepvü thyüti.

²²Zion le a-kemu tho laso; Npugü le agun no me kazü ki dothyü sin loho so. Ai Edom, Npugü le shaja pe ntsü ti; a-le nthü kezü khishwi shüti.

Chekechü 5

Shwikenjün Kehi

¹Npugü, agun ge thyükela tsü rüchün shüta. Agun nrishü, lo agun kejokepvü shashü lo.

²Agun kenya le tesin ben nyu; sin rünyi nyu le agun kanyu yhun bin laso.

³Kenrhinyu le agun pvünyu dushvula, lo agun jvünyu le magi loso.

⁴Agun le agun ketsü zü minthyü mvu loshvu la; agun le agun kezeü sen himvu loshvu laso.

⁵Gada nmvue Ut hüzen-o no kenjün thyü kebin hontse, agun le nhokeli sala, ai agun no ryüyü lomvu.

⁶Agun le tyüo yhunlo nrün ketyüketsü genyu, agun le Ijipt lo Assiria ki hi gü.

⁷Agun bon nyu le mula, ai ntsoka anyugun le ndi so. lo agun le tsü dan kemu genyu kenjün thyü bin.

⁸Me do hontse kethyü nyu no agun so kekvu sen bin, lo nme-e tsü dan ben nyu agun kenikeshüi ndi.

⁹Me dukeshvu nyu le agun kazü nyu holo lao; agun ketyüketsü fü güe agun keyhun le kenshvu nyu bin laso.

- ¹⁰Kenyon genyu rükao agun gi le nyen pe mahphun kenyen hontse laso.
- ¹¹Zion kazüthun ge tsü agun nunyu sü la; Juda nyu rünyi aphu nyu agun nyugi dan nchün ndyü.
- ¹²Agun sharhi dan tenzen gü hüla; agun temi kethen-e kerühvu pe tsü mvu.
- ¹³Selo dan kemvu thyü pe donyu hontseo pen ra; poben nyu lo tesen kensu pvüo kepakegwa.
- ¹⁴Kethen nyu le nyida khinrun ka bin mvu laso, lo selo ju le lüthyü sin mvu laso.
- ¹⁵Shekerhün le agun keyhun nyu ndila; shekerhün sunka nyungwakemvu le bin laso.
- ¹⁶Agun sü thyü kehü hon nme-e ndiso. Agun le mula, lo ntsoka we agun le thyülo tiso.
- ¹⁷Agun nyun le ho ketsin lo agun yhüphu genyu tha hyu loho laso,
- ¹⁸kechamvule Zion kazüthun khe pe a-npvü laso, lo mesükerun le tsünyu ntsüo khun bin laso.
- ¹⁹Ai Npugü, nle kethonthen raja gü, lo gwünkho keni ki-e keda thyü ti.
- ²⁰Nle nyuthyüo agun khe thonri la la? Nle agun rüchün nimvu so ole?
- ²¹Agun zenilo ta; Npugü! Agun zenni lota! Nduka agun zen kechwi gü khini shüta.
- ²²Nle kethonthen agun khela sela? Nnyunkenta a-keni ndi ole?

Ezekiel

Ezekiel 1

EZEKIEL LE TSEMIN KI SUNGGIGÜ HYU KERIGÜ

(1:1—7:27)

Sunggigü Rajakhün

¹Chen shenryü gü shyenzi gü ka jonpvün nyü püshükeda gü Buzi nyugü Ezekiel, a higü le Babilon kazü nyu Judanyu donyu dan zen-o Khebar züri khoka bin. Tsüka tsang le kashü, lo ale Sunggigü hyu.

²(Tsü le Raja Jehoiakim zen-o dothyü tinkela chen pvün ka.)

³Babilon nyu tsü Khebar züri khoki Npugü le akenthon khwen nyü lo a-kekvu shalo.

⁴Ale nrishü kethyü ka teso kipun tsangkenbu terhi le ryü kejü hyu. Tsangkechwü le nmhukezün nyu chwiryü, lo tsü kehun tsang le nhonben bin. Tsangkechwü le chwikeryü ka tsü tha nme le lazo kenshwen hontse bin.

⁵Tsangkenbu terhi lvu ka tsü temi joja hontse rhünkehü nyukhu pezi le kebin ale hyu,

⁶tsü dan nme me tse a-mhun pezi, sekin pezi pvü hü.

⁷anyugun pha le njü, lo anyugun tsen le methu tsen hontse. Tsü dan le lazo shon nshwen kela hontse.

⁸Anyugun mhun pezi lo sekin pezi nyeki anyugun nmeme ge ben pezi le bin sekin nme hensin nyu nmeme.

⁹Nyukhu nmeme tse a-sekin kenyhun sükhun-o a-ra no keti pe quenzi thyü ketun bin. Anyugun le gü kethyü ka anyugun min no rani mvuo dan me thyü gü lahä.

¹⁰Rhün kehü nyukhu nmeme tse a-mhun kechacha pezi: mhundyü zin temi, njüzin shünyho, ngwazin methutse, lo sizin logi mhun.

¹¹Nyukhu dan nmeme tse a-sekin shahvu sükhun pe a-ra le a-khoka kebin gü kensü, lo sekin shahvu keju pe a-min sun.

¹²Nyukhu nmeme tse quenzi nren ntsun, tsügenyu a-dan gü le lihizin ntsun nmvue anyugun le gü kenyü kipun rani mvutse gü logwa.

¹³Nyukhu dan nyu tsü bensa kethyü nme le nnusun bin. Lo mah keben gü le tsangkechwü nishwishü.

¹⁴Lo Nyukhu dan tsü le keben kenmhen gü zen-o tin nsin nshe hü.

- ¹⁵Ale nyukhu pezi dan tsü nri kebin ka ale kerükehü pha pezi hyu, lo nmeme le nyukhu nme khoka bin.
- ¹⁶Kerükehü pha dan aphu kenme; aphu tso minketsen hontse nshwen, lo kerüpha kecha nme le nme lvu nyu kehüsü kübin,
- ¹⁷lo kerüpha dan tsü le quenzi aphu gü logwa.
- ¹⁸Kerüpha dan ge yhütyü le kesü thyü bin.
- ¹⁹Nyukhu dan le nnu shülo kerüpha dan-e nnu, lo nyukhun dan le sun shülo kerüpha dan-e tson.
- ²⁰Nyukhu dan le gü kenyü bin ki gü, lo kerüpha dan-e nyukhu le nyuthyü yo tsü gwünzin thyü, nyukhu dan le tsü dan ketsen kebin genyu.
- ²¹Tsügenyu nyukhu dan le nyu cheka nnu, sun, nmvue lu ge so layo kerüpha dan-e tsü hontse thyü.
- ²²Nyukhu dan soki kristal kenshwen pe kethyü tsang hontse le bin.
- ²³Lo tsü hensin nyu nyukhu dan le bin, aphu anyugun sekin kenyhun sükhun pe kecha gü ti lo sekin kenyhun pe anyugun min jepvü bin.
- ²⁴Ale tsü dan kenye khwenyü; tsüle zükeda kentyü, rihü danda lo Kekvutsin Sunggigü khwen hontse. Anyugun le nyemvu lalo, anyugun sekin keju lola,
- ²⁵ai anyugun so ge tsangki tsü thakhwen nme le ryü bin.
- ²⁶Tsang tsü soki Safir pe kethyü rajakhün hontse, lo tsü ge dun kebin gü le nripe temi hontse.
- ²⁷Lo tsügü joja le ben pe laso pe mah nyu ro kebin hontse. Lo tsü le ben pe aphu ben bin,
- ²⁸lo tsünyu zengo jvüja aphu bin. Keben tsügü le Npugü le kehü tsinshü.

Ezekiel 2

Sunggigü Le Ezekiel Kope Sidyükezonyu Thyülo

Ale tsü hyu ntsin nkhün-o kazü nyu che tsüla. Tsüselo ale thakhwen nme nyükelo le,

- ¹“Silakehü temi gü, solo, ale nzen kenthon nyü bin nyo.”
- ²Thakhwen gü le zokebin ka, Sunggigü kapu gü le anyun yüryüo apenso shü, lo ale thakhwen gü le zokebin nyü bin,
- ³“Silakehü temigü, ale nnipe Israel temi dan ki shüti tse bin nyo. Anyugun le a nren lo ranio a ntsun lo anyugun bon nyu le a nren kethyü hontse ntsokae tson bin.

⁴Anyugun nyun le rü lo a rühvu hü mvu, tsügenyu ale nnipe Aphu sokekvu Npugü a higü le anyugun ka zo titse kebin jolo pe zoshüti.

⁵A nren kehü nyu le nkhwenyü-e nmvue, anyugun le sidyükesanyu nme le anyugun dan nyu bin laso tse kethyü sha loti.

⁶“Ai silakehü temi gü, n we anyugun nshvu nya anyugun le lihi zoe. Anyugun le n nshwen lo nsüjün mvu ti; lo tsü le zukeshonnyu dan nyu keyhun hontse ti. Tson-e n nren kehü nyu nshvu nmvue anyugun genyu nnyun nkhi nya.

⁷Anyugun le nyüe nmvue, nle ale nno zolo tse keshü zoti. Anyugun le dihontse me nren hüyo shalo.

⁸“Silakehü temi gü, ale nka zokebin gü nyülo. Tsü dan hontse a nren ya. Nmün kvuo ale pe ntsüti tse kebin gü tyülo.”

⁹Ben nme keto pe akipon shükebin ale hyu, lo tsügü le kethusü nme senbin.

¹⁰Ben gü le kethusü gü shwüshü, lo lizin hizin thu kenjü ale hyu- tsünyu nyun gwakemvu, kechü lo nyunkenjün kethyü thu njü.

Ezekiel 3

¹Sunggigü le zo, “Silakehü temi gü, kethusü higü tyülo-o; gü Israel temi danka zoshülo.”

²Tsügenyu ale amün kvushü lo a-le kethusü pe ano tyülo.

³A-le zo, “Silakehü temi gü, ale pe nketsü kethusü gü tsü tyülo; tsü tyü pe ngin nyülo.” Ale tsü tyü, lo tsü le nnyü pe khuzü hontse.

⁴Tsüselo Sunggigü le zo, “Silakehü temi gü, Israel temi dan ka güo ale nno zolotse keshü zoshü lo.

⁵Ale nnipe sin rüny khwen ketsen zo kehü senye ki shübin mvu, ai Israel temi ki shübin.

⁶Ale nnipe sin rüny khwen ketsen nle shakemvu zokehü senye kecha dan ki shü yatselo, anyugun le nkhwe nyüti.

⁷Ai Israel temi nme-e nyü nyü kemvui; anyugun le akhwen-e nyü loho. Anyugun phu nyun rü lo tsen kethyü genyu.

⁸Ale nthyü pe anyugun hontse nyun tsen lo rü shü ti.

⁹Ale nthyü pe tsonye hontse tsü lo diamond hontse nko shüti; me nren kehü dan tsü nshvu nya.”

¹⁰Sunggigü le zo, “Silakehü temi gü, ale nka zokebin hi aphu nyü tsentsü lo-o rüchün lo.

11Tson-o ntemi dothyü kebin nyu ki güo Aphu sokekvu Npugü a higü le anyugun ka zokeshü jo tsü anyugun le nyüe nmvue pe anyugun ka zoshü lo.”

12Tsüselo Sunggigü kapu gü le apen solo, lo a siki thakhwen tetso sa tse zokeshü nyülo, “Tsang tesoki kebin Npugü zan kechwi gü tsü shwenlo!”

13Tsangneki nyukhu dan sekin kekhün kebin khwen, kerüpha khwen le tetso pe kazü kenu hontse shü.

14Npugü kekvu gü le kvusa tse age ryü, lo a-kapu le apvüo tin kethyü ka, anyunta lo anyunkhü lola.

15Tsügenyu ale Khebar züri khoka Tel Abib ki donyu le kebin bin ka ryü, lo ale kehyu lo kenyü dan genyu tsüka jon tsenyü bin tinla.

Npugü Le Ezekiel No Rikhun Nyu Thyükelo

(Eze 33:1-9)

16Jon tsenyü penkela siki Npugü le a nthon.

17“Silakehü temi gü, ale nkhipe Israel senye genyu rikhun thyü bin. Petsü mvulo keshvu ale pe nketsü tsü pe anyugun ka zolo.

18Sigü jüla sele tse zoshüo nle a-no a-tho kelulo-o kenilo kegwa zoshü mvu, lo a-le kemunyu sila yatselo a-kesi khvu gü tsü nno pvüti.

19Nle temi gwakemvu gü ka zoshüe a-le kemu thyüsin yatse lo a-le siti ai n we n nrho shüti.

20“Kegwa nyu nme le gwakemvu thyü solo ale a-lope gwün keshvu nyu shüla, lo nle a-ka zoshü kemvu we a-le si lati. A-le a-kemu genyu siti- a-tho kegwa dan tsü ale rüchün kemvui- ale a-kesi khvu gü tsü nno pvüti.

21Nle kegwa nyu zen shüo a-le nkhwen nyülo yatselo, a-le yhun bin ti, lo n keyhun ko nrho shüti.”

Ezekiel Le Jo Zolo Mvu Lati

22Ale Npugü le kehü kekvu shalo lo a-le aka kezo nyülo, “Solo-o ketejon ki gülo. Ale tsünyu n nthon ti.”

23Tsügenyu ale ketejon ki gü, lo ale tsünyu Khebar züri khoka kehyu hontse Npugü zan kechwi hyu, lo ale kazü nyu nkhün rün tinla,

24ai Sunggigü kapu gü le age bin lo-o asü soshü. Npugü le aka zo, “Kaki gun-o ka khinpvülo.

25Ron pe nphin lati, sila kehü temi gü, lo nle me dan nyu chwilo mvu lati.

26Ale n yi no nko lao me nren kehü temi hidan no petsülo lo tse nno zolo mvu lati.

²⁷Tsüsiki ale n nthon nishü lo jo zolo kegwa kekvu pe ntsü yatselo nle Aphu sokekvu Npugü a higü le zokeshü jo dan pe anyugun ka zolo ti. Anyu peha le nyü ti, ai peha le nyü mvu ti, anyugun le me nren kehü senye genyu.”

Ezekiel 4

Ezekiel Le Jerusalem Hunkelo Tho Ndosó

¹Sunggigü le zo, “Silakehü temi gü, ginpon nme pe nmhundyü ka shülo, lo tsü ge Jerusalem me rhilo.

²Tson-o tsü hunlo kela kendyü ka kazü kü tso, chwida khwe, kensenbin thyü lo rikhun bin thyülo, lo chwida vüshwen nrün me zü pe hunlo.

³Tegi nme khilo-o tsü lope nyida gü hai jaka chwida hontse lo. Nyida gü ntsunlo. Me le tsü hunlo laso, lo hunkebin gü tsü le nle. Hilo pe Israel nyu senye genyu zensü thyüti.

⁴⁻⁵“Lo nle n ngwazin jülo lo ale Israel senye thyükezü pe nge shüti. Jon 390 nle anyugun thyükezü genyu tsünyu bin-o kenjün thyü ti. Ale anyugun shaja jon le pen nrün zensü ngenyu khenyüme lope anyugun chen nme thyüti.

⁶Nle tsü penlo lo n njüzin rani güo Juda thyükezü genyu jon henzi kenjün thyü lo khenyüme le anyugun shaja chen me thyü ti.

⁷“Jerusalem hunkelo ge tsü nyhütyü pe nriryülo. N jenthün thyü pe nyida gü ntsun-o sidyüjo zolo.

⁸Ale nphin lao tsü hun lola kemvuthen nle lihizin khendon loho.

⁹“Tho, barley, rhütsi, rhüchü, nsü lo nyerhi peha khilo. Tsü dan aphu kerhün pe tensü thyülo. Tsü lope nle n ngwazin jon 390 khendon ketseka tyü ti.

¹⁰Khenyüme nno tensü gram 230 tyü ti, lo tsü le gun gü tsü sigü nyü titi.

¹¹Ketsüzü ko a-kho thyüo khenyüme honpen kenyhun tsüti.

¹²Nle temi vü kenko pe mah thyüo tensü tsen, lo temi aphu hyulo kegwa bin nyu tyü ti.”

¹³Npugü le zo, “Tsü le Israel temi no ale anyugun hü kezen pe sin rünyü tsipwen dan ka shükela ka anyugun le tejavü nyu khin kehü ketyüketsü tyü kethyü zensü thyüti.”

¹⁴Ai ale zoni, “Nmvule, Aphu sokekvu Npugü! Ale athyü nrhu mvu zun le. A nche kanyu nyukhu a-npvü kesi nmvue ntün thyü tyü hü mvule. Ale nshünmvu letse kehü ketyüketsü lihie sen mvu zun le.”

¹⁵Tsügenyu Sunggigü le zo, “Gwasa. Ale nno tsü sunka methu vü sen ti, lo nle tsüge tensü tsen ti.”

¹⁶A-le zoni, “Silakehü temi gü, ale ketyüketsü nipe Jerusalem ketsü khinla tiso. Tsünyu temi dan le anyugun chvü lo ketsüzü ndo-o anyugun shese lo nyun nkhi soti.

¹⁷Ketyüketsü rho lati; anyugun le nyun ketsemi thyü, lo anyugun kemu chün genyu nke lati.”

Ezekiel 5

Ezekiel Le A-pe Thula

¹Npugü le zo, “Silakehü temi gü, zhethon yi kegwa khilo-o nmünhü lo npe thula. Tson-o nhü dan lope kesükü ka süo kenjün pe kenshen thyülo.

²Mele Nyida gü hun penkelo ka jün nme pe tsünyu rola. Lo jün kenyhun gü sen-o nle nyida hunlo zhethon lope tsü du. Lo kenshen gü lope tsangkenbu ki shwen shü, lo ale azhethon sen-o tsü hüti.

³Keshanyu pe nphishwen ka jwen lo.

⁴Lo tsü peha khikho nilo-o pe mah nyu shwen shü, lo tsü no rola. Tsü nyu mah le kezen sen-o Israel senye apentha nyu güti.”

⁵Aphu sokekvu Npugü le zo, “Jerusalem nrishü lo. Ale tsipwen kecha no a-hun-o a-lope a-lvu nyu shü.

⁶Ai Jerusalem le a johokeshü ntsun lo senye kecha da nyeki gwamvukvu, a-hunpvü kebin tsipwen dan nyeki ajo zenmvu kvu letse tesha laso. Jerusalem le a johokeshü khela lo a tejvü dan zen mvula.

⁷Tsügenyu nyülo, Jerusalem, Kekvutsin Npugü a hile nyu zobin yo. Hagun le ajvü zenmvu nmvue a johokeshü then kemvu genyu nhun kebin senye dan nyeki kevä kvu laso. Nle senye kecha dan jvü then tinla so.

⁸Tsügenyu, Aphu sokekvu Npugü a higü le nkenrhinyu letse nka zobin le. Ale senye aphu hyulo kegwa bin nyu njün kera ti.

⁹Nle ale ntsü kehü aphu thyü kehü genyu ale himhundyü thyü kemvu nmvue hisikie thyüni kemvui shaja pe Jerusalem tsüti.

¹⁰Tsühontse kethyü nyu Jerusalem nyu a-pepvünyu le a-nyenyu tyü, lo me nyenyu le a-pepvünyu tyüti. Ale shaja pe hagun tsüti, lo yhun kebin dan-e liki hiki nren nru lati.

¹¹“Ale rhünkehü Sunggigü genyu- higü le Aphu sokekvu Npugü jo- nle gwakemvu lo kentsükenchen tha aphu thyü pe a Kershvuka nrhu kela genyu, ale nshwinjün mvu tse n nke lati.

¹²N temi jün shen thyüo nme no nyida nyu kehokenyü lo khün kethyü nyu siti, jün kecha gü no nyida ngwenki zhethon pe dushvu ti; lo jün kenkhin gü hükezen pe luki hiki shüo zhethon pe anyugun hü ti.

¹³“Ale rünyun la kemvuthen nno anyunkenta kenthün shati. Hidan apfu thyü keryü ka nle Npugü a higü le nle joketsin sen kemvu genyu anyun nthün-o nka zo letse sha loti.

¹⁴Nhun kebin senye n nken kegü nyu apfu nshwinyüo nzen-o nithen lati.

¹⁵“Ale anyunta lo nthün-o shaja pe ntsü kethyü ka, nhun kebin senye apfu kerü ti. Anyugun le n nrio ntsü lo nshwinyü ti.

¹⁶Ale nketyüketsü pe ntsü mvulao nno khün ti. N kenyon le thotsei nipe n nkela nrün hontse ti.

¹⁷Ale kenyon lo tehen thyü nipe nnyenyu nke, lo keho lo thyü teri nipe n nke lati. Npugü a higü le zo laso.”

Ezekiel 6

Npugü Le Teromen Kershvu Nkhin Kethyü

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, Israel kazüthun zin nrishü, tson-o ajo pe anyugun tsü sh"olo.

³Israel kazüthun dan no Npugü jo nyülo- Aphu sokekvu Npugü a higü le zokebin nyülo, ale kazüthun, rincho, kazü kundi lo ketejon dan ka zo hü: Ale zhethon nipe temi dan le teromen rüshvu kehü bin dan nke lati.

⁴Kershvubin dan boren lo rünkegwa kerobin dan bokho lati. Tsünyu temi apfu teromen mhundyü nyu dushvu lati.

⁵Ale Israel temi simin dan pe kezen lati, ale anyugun run lope kershvubin temhun ka keze lati.

⁶Israel nyida apfu nke lati, tson-o anyugun kershvubin lo teromen dan vürenla, anyugun rünkenyi kerobin dan boren la, lo anyugun le kethyü apfu hyu mvu lati.

⁷Lihikae temi dan dushvu lati, lo nrhokelo nyu le ale Npugü letse sha loti.

⁸“Ale temi peha no dukeshvu tsü nrhilo lo kezen sen-o senye dan nyu gü,

⁹tsü nyu anyugun le me kazü nyu yhun tin lati. Tsüki anyugun le anyugun ketenyen kendi genyu akhela lo anyeki teromen lonyü kvukela genyu ale shaja pe anyugun tsü lo kemeni shü letse rüchün loti. Anyugun le gwakemvu lo kentsükenchen tho thyü kela genyu anyugun le anyugun npvü anyugun ntsü lati.

¹⁰Anyugun le ale Npugü lo ale petsü lolo tse kethyü zokeshü tsü le kenrun nyu mvu letse sha loti.”

¹¹Aphu sokekvu Npugü le zo, “Israel nyu le gwakemvu lo kentsükenchen tho aphu thyü kela genyu nyungwakemvu nyu chüo benjen-o sezenlo. Anyugun le teri, chenda lo kehokenyü genyu siti.

¹²Nithen ki kebin nyu le ho-o si; khoka kebin nyu le teri nyu gala; lo rhünkelo nyue khün-o si lati. Anyugun le anyunkenta kekvu aphu shati.

¹³Simin dan pe teromen dan nyu lo kershvubin kehun nyu ketokeryü, rincho ketetso ge, kazüthun raki, senbin kenjvü pha lo teshobin keda aphu hensin, lo anyugun le rope teromen kershvubin aphu kezen lati. Tsüsiki ale Npugü letse temi aphu sha loti.

¹⁴Ele, ale aben ketoshüo anyugun kazü nke lati. Ale Israel nyu le yhun kehü bin nme-e nsen mvu tse, tesinzin kazü kesi ka nsin gü tesozin Ribla nyida keti pe kenke bin nme thyü shüti. Tsüselo temi aphu ale Npugü letse sha loti.”

Ezekiel 7

Gwünkho Keni Le Israel Khonni Laso

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, Aphu sokekvu Npugü a higü le johi zope Israel kazü ki shü: Hile kazü gü apentha genyu keni so!

³“Israel, kenkhin gü le ryü laso. Ale nle thyükeshü dan ge jokera kebin genyu nle anyunkenta sha loti. Nle kentsükenchen tha thyü kela aphu genyu ale npu kethun ti.

⁴Ale n nrhoshü nmvue shwikenjün lope nhishü loho. Nle kentsükenchen tho thyü keshü genyu ale shaja pe ntsüti, tson-o nno ale Npugü le tse shalo nrün genyu.”

⁵Hile Aphu sokekvu Npugü le zobin nyo, “Kenke kebinbin kethyü le nge ryü hü.

⁶Tsü le lihikae. Hile kenkhin gü so. Nle ndi so.

⁷Kenkhin gü le hagin kazü tsügü nyu kebin aphu genyu ryü jüso. Gwünkho nni laso tsünyü kazüthun ki kenshünbin nme nyue shekerhün khwen ndi lao kevükeben nti lati.

⁸“Hagin le whütse anyunkenta aphu sha tiso. Ale hagin tho thyükeshü ge jokerabin, lo nle ketsükenchen tho thyü kela aphu genyu ale kethun nishü ti.

⁹Ale nrhoshü nmvue shwikenjün pe nhishü loho. Nle kentsükenchen tho thyü keshü genyu ale shaja pe ntsü ti, tson-o nno ale Npugü, shaja pe ntsü kehü gü tsü le tse shati.”

¹⁰Kenke jon le Israel nyu genyu ryü jüso. Kevükeben le ryü bin so. Kemakin le chonri laso.

11 Kevükeben le gwakemvu chon kvu nsüşü bin. Anyugun kenya, teshwen nmvue zan kechwi thame bin loho.

12 Gwünkho gü le ryüjü, tha kehei lo kejwe le a-min ndila nrün jon le khonni laso, kechamvule Sunggigü shaja le aphu ge ryü lati.

13 Ha kethyü nyue yhun tho-o a-le nke kela sun hyu loho, kechamvule Sunggigü nyunkenta le aphu ge bin laso. Gwamvu kehü nyu nme-e rhün loho.

14 Shukhun shülo aphu ndo lohü. Ai nme-e terinyu gümvu, kechamvule Sunggigü nyunkenta le aphu ge ryü lati.

Israel Nyu Kemu Genyu Shaja

15 Tsonda nyu kega bin, kehokenyü lo kenyon le ka nyu bin laso. Lihigüe tegwenki kehü nyu le kega kethyü nyu si, lo lihigüe nyida nyu kebin nyu le kehokenyü lo kenyon nyu si lati.

16 Temi peha le nsu le kazü ketejon nyu a-kerükesü hontse tin sen-o kazüthun ki gü ti. Anyugun aphu anyu kemu genyu chüti.

17 Temi aphu ben le kvumvu lo anyu kho le ndün ti.

18 Tsü dan le ronphi ben lo ndün küti. Anyugun pe thula, lo anyugun aphu kementi lati.

19 Anyugun rakagi lo suna lope khekela kanyü hontseo pe tsonda nyu shwen ti, kechamvule Npugü le anyunkekhü jakeshü ka suna lo rakagi le anyugun kenilo mvula. Anyugun le tsü dan lope anyugun kenyü thyü lomvu, nmvue anyu ginnyülo mvula. Suna lo rakagi genyu anyugun le mula.

20 Gwüingwa we anyugun le tso minketsen kezegwa dan genyu anyu sü thyü hü, ai anyugun le tsü lope kentsükenchen teromen thyüla. Tsügenyu Npugü le anyugun kenya lope anyugun le shwinyü kemvu nme thyü la.

21 Npugü le zo, “Ale sinrünyi nyu no anyugun hon seülo, lo tejvü gwünkerho nyu no anyugun kenya aphu khilo-o nrhu lati.

22 Kerühu nyu le a Kershvuka minketsen gü nrhu, lo tsü rhen yüo bonrhu bin-e ale nrimvu lati.

23 “Tha aphu kevükeben bin laso-kazü gü nyu temi dukeshvu le sü- lo thagwakemvu le nyida dan sü laso.

24 Ale senye gwamvu ritsin kethyü dan zenryüo anyugun no hagun ka dan nkhenlo lati. Ale senye dan no hagun kershvubin da nrhu keryü ka hagun dan nyu kenkotsin nyue anyun kun lati.

25 Shekesi le ryüjü nyo. Hagun le gwaketha füe hyu loho.

²⁶Kenke le kethen then ti, jolo gwakemvu le züri ketsun thyü yüryü ti. Hagun le sidyükezonyu no nyu sha loyo pe tesha lotse hiti. Püshükeda ju le thame pe temi senthyü lo nrün ndi, lo Peshünyu le thame pe me tsontsinlo nrün ndi lati.

²⁷Raja gü le chüti, lo rajanyu gü le sidyü kenrin ndila, lo temi dan le nshvu pe ndün lati. Ale hagun le thyükesheü aphu genyu shaja pe tsüti, lo hagun le me jünkera keshü hontse pe hagun jün kera shüti. Tsü le ale Npugü letse kethyü pe hagun tesha ti.”

Ezekiel 8

EZEKIEL LE GWÜNHVU GE GÜ SUNGGIGÜ KEHYU

(8:1—10:22)

Jerusalem nyu teromen kerüshvu

¹Agun le me kazü nyu yhun gü kela chen tsero gü shyé tsero gü ka jon pvün nyü Juda temi dothyü kebin dan nyu sharhi dan le aka nyu azen-o dun bin ketseka whütse Aphu sokekvu Npugü kekvu le age ryü.

²Ale nyiso keshü ka temi joja mah hontse kethyü hyu. A-senkhü le nripe mah hontse, lo a-sen gerho teso ki le lazo shon nshwen kela hontse.

³A-le ben nme hontse ketoshüo apehü cholo la. Tsemin hinyu Sunggigü kapu gü le apen tetso pe tsangneki apvü gun gü Jerusalem ki shü. A-le azen gü Kershvuka nyu keyü khinrun tesogü ka teromen nme genyu Sunggigü le a-nyunta kehü bin nyu shü.

⁴Tsünyu ale Israel nyu Sunggigü le kehü zensü benchvü tse kethyü gü ale Khebar züri nyu kehü ka kehyu gü hontse hyu.

⁵Sunggigü le aka zo, “Silakehü temi gü, tesokipon nrishü lo.” Ale nrishü laryü khinrun nyu keyü tson kershvubin khoka teromen Sunggigü nyun gwünkekhün kehü gü tsü hyu.

⁶Sunggigü le aka zo, “Silakehü temi gü, nyuthyü bin yo nle hyu bin mon? Israel temi le hinyu kentsükenchen tho thyü kebin hi nrishü lo, anyugun le ahü pe a kenshünbin zen nithen ketsin tsin bin nle. Nle hi nyeki-e kejokepvü tho hyu ti.”

⁷A-le azen-o kamhun ngwen gü tson nyu keyü tson ka güo kabon ge a-kü kepe pe ahishü.

⁸A-le zo, “Silakehü temi gü, hinyu kabon durhen yülo.” Ale tsü durhen yü laryü kakhin nme hyu.

⁹A-le aka zo, “A-nyuki yü gü gwakemvu tho nri shüta, tsünyu anyugun le kentsükenchen tho thyübin nle.”

¹⁰Tsügenyu ale yüo nrishü. Kabon ge peri lo nyukhu nshünkemvu men zü pe kesü thyü bin, lo Israel temi le rüshvu kehü kecha dan-e bin.

¹¹Israel nyu sharhi hentsenyü lope Jaazaniah, Shaphan nyugü sin-o tsünyu bin. Anyugun nmeme tse rünkenyü ro pen bin, lo tsü le khu bin.

¹²Sunggigü le aka shün, “Silakehü temi gü, Israel sharhi dan le kekebu ki nyuthyü bin yo nle hyula semon? Anyugun aphu teromen zü pe kesü thyü kenjü tsen nyu rüshvubin. Anyugun kenjü gü yatselo: ‘Npugü le ngun hyubin mvu! A-le kazü higü khe laso’ ”

¹³Tsüsika Npugü le aka zo, “Nle anyugun le higü nyeki nyun ketsemi tho thyü kenbin hyu ti.”

¹⁴Tsügenyu a-le azen-o Kershvuka khinrun teso gü ki güo tenunyu dan le tero Tammuz kesi chechü kebin pe ahi.

¹⁵A-le shün, “Silakehü temi gü, nle tsü hyu mon? Nle kentsükenchen nyun ketsemi tho hyu niti.”

¹⁶Lo a-le azen-o Kershvuka kanyuzin ki yü. Tsünyu kenshün bin nyu keyü tson khoka kershvubin lo tson au jaka temi nki pvün kho le bin. Anyugun le anyugun seren pe kenshünbin ntsun lo nphozin nkhün tsenyo-o yhüko chwi keryü rüshvubin.

¹⁷Npugü le zo, “Silakehü temi gü, nle tsü hyu mon? Juda temi hidan le kentsükenchen tho thyü kebin nle kehyu dan lo gwakemvu thyü pe kazü aphu nyu shü gwünzin kethyü le anyunkerünyun thyü lomvu. Nmvu, anyugun le Kershvuka hinyu ryüo tsü dan thyü pe anyunkenta nsüni tsentsü ti. Anyugun le akenyükemvu thyülo kegwathen thyü pe a nshwen kehü hi nrishü ta!

¹⁸Anyugun le anyunkenta kekvu aphu shati. Ale anyugun rhoshü nmvue shwikenjün pe anyugun hi loho. Anyugun le nra tetso lo kegwathen nrao aka hiti, ai ale anyugun khwenyü loho.”

Ezekiel 9

Jerusalem Le Shaja Pvü Laso.

¹Tsüselo ale Sunggigü le nra keshü khwenyü, “Hika ryülo, shaja pe nyida gü tsü ti tse kebin dan. Hagun teri kanyü sen-o ryülo.”

²Whü tse mi tsero le Kershvuka tesozin khinrun ngwen gü kipun ryü, aphu teri kanyü pvü hü. Temi anyugun zen kehü gü le linen phinya sen, lo thu nrün peha pvü hü. Anyugun aphu ryüo lazo pe kethyü kershvubin ka solo.

³Tsüselo Israel nyu Sunggigü kehü keben gü tsü le Cherub dan le kebin bin nyu soryü, lo ketu sen-o Kershvuka keyü tson nyu güla. Npugü le linen phinya sen kehü temi güko-o,

⁴“Jerusalem nyida apentha rhi güo temi lihigüe nyida gü nyu kentsükenchen tho thyükela aphu genyu anyungwamvu lo kenjün thyü kebin gü senpvü ge zensü pe shülo.”

⁵Lo ale Npugü le temi kecha dan ka zokebin nyülo, “A-sithen nyida nyu pvüthü güo dushvulo. Nme-e nsen nya; nme-e shwi njün nya.

⁶Püshünyu, ponyu, lünyu, nyeginyu lo ntsenyue dushvulo. Ai temi lihigüe a-senpvü ge zansü le kebin nyu kesü nya. A Kershvuka hinyu bin zenlo.” Tsügenyu anyugun le Kershvuka nyu kebin sharhinyu ge thyüo binzenlo.

⁷Sunggigü le anyugun ka zo, “Kershvuka gü nrhu lalo. A-tsen ka simin pe süshü. Tha thyülo!” Tsügenyu anyugun le nyida gü nyu temi dushvu so.

⁸Dushvubin nsen, tsünyu a npvüla. Ale kazü nyu nkhün rün tsüo nra sen-o zo, “Aphu sokekvu Npugü, nle Jerusalem ge nyunta sao Israel nyu khekela aphu dushvula titse bin ole?

⁹Sunggigü le zo, “Israel lo Juda temi le kemu kenrin kethyü nyu thyüzü laso. Anyugun le kazü higü aphu nyu temi dushvula, tson-o thyüzü pe Jerusalem sü laso. Anyugun le kezo le Npugü a higü le tsipwen gü khela, tsügenyu ale anyugun hyumvu letse hü nyo.

¹⁰Ai ale anyugun njün shü loho, anyugun le me ge thyü keshü hontse ale anyugun ge thyü shüti.”

¹¹Tsüselo temi linen phi ben kehü gü tsü le rani ryüo Npugü ka zoshü, “Ale nle zokeshü thyü laso.”

Ezekiel 10

Npugü Zankechwi Le Kershvuka Nkenla

¹Ale Cherub soki tsangneki tsü nrishü, lo tsü soki tsü Safir pe kethyü rajakhün hontse nme le bin.

²Sunggigü le linen phi ben kehü gü kazo, “Nyukhu dan hensin ki kerüpha janyu yüo mahgi kenhon pe nben sülo. Tson-o mahgi tsü pe nyida gü ge kezen shülo.” Ale a-le gü kethyü nri bin.

³A-le yü kethyü ka cherub le Kershvuka tesinzin sobin, lo khülukesü le a-nyuzin tsennu gü sü bin.

⁴Npugü keben gü tsü le cherub dan ge chwiryü lo ketu sen-o Kershvuka nyu keyütson ki güla. Tsüselo khülukesü le Kershvuka gü süla, lo tsennu tsügü nyu keben gü le ben shü.

⁵Cherub kenye khwen gü le tsennu ngwen gü ki-e nyülo. Tsü le Kekvutsin Sunggigü khwen hontse.

- ⁶Npugü le linen phi ben kehü gü no cherub dan ki kerüpha jaka mahgi kenhon peha khülo lo tse johokeshü ka, temi güle güo kerüpha nme khoka solo.
- ⁷Cherub nme le a-ben keto pe anyugun dan nyu mah le kebin bin nyu shüo mahgi peha khü pe temi linen pi keben gü ben nyu shü. Temi gü le mahgi khilo-o tinla.
- ⁸Cherub nmeme sekin hensin nyu temi ben hontse kethyü kebin ale hyu.
- ⁹⁻¹⁰Ale tsünyu kerüpha pezi le kebin ko hyu, apfu kenme, lo nmeme le cherub nmeme khoka bin, kerüpha dan tsü le tso minketsen hontse ben bin, lo tsü dan apfu kerüpha nme le nme kehüsü kü bin.
- ¹¹Cherub le nnu keshü ka rani mvutse lihikie gülo. Anyugun apfu kentsin -o rani mvu tse gükenyü denzin gü.
- ¹²Anyugun min, seren, ben, sekin lo kerüpha apfu yhütyü le sü.
- ¹³Kerüpha hidan hile ale tsemin kerigü ka kehyu kenme.
- ¹⁴Nmeme le a-mhun pezi zi, kerigü le methutse, kenyhun gü le temi, kenshen gü le shünyho lo pezi gü le logi mhun hontse.
- ¹⁵(Tsü dan tsü le ale Khebar züri khoka kehyu dan.) Nyukhu dan tsü le tsangneki soshü,
- ¹⁶lo nnushü, lo kerüpha dan-e tsü dan then. Anyugun le sikin sükhun shü, lo kerüpha dan-e anyugun then bin.
- ¹⁷Nyukhun dan le sunla lo kerüpha dan ko suntin la; lo nyukhu dan le nyelo, kerüpha dan le tsü dan then, nyukhu dan le tsü dan ketsen kehü genyu.
- ¹⁸Tsüselo Npugü kehü keben gü tsü le Kershvuka nyu keyütson tsü khelao nyukhun dan soki küla.
- ¹⁹Ale nribin nsen anyugun le nye sen-o kazü so küla, lo kerüpha dan le tsü dan then hü. Anyugun le Kershvuka khinrun nphozin ki tsü, sun gwa tinla, lo keben gü tsü le anyugun soki bin.
- ²⁰Ale Tsü dan kehyu le Khebar züri ki Israel Sunggigü hensin nyu nyukhu kehyu dan tsü le tse shalo.
- ²¹Anyugun nmeme le mhun pezi, sekin pezi, lo nmeme sekin hensin temi ben hontse kethyü le bin.
- ²²Anyugun mhun le Khebar züri nyu ale nyukhu kehyu mhun gwünzin. Nyukhu nmeme tse njüo gü.

Ezekiel 11

Jerusalem Nmu Laso

¹Sunggigü kapu gü le azen-o Kershvuka khinrun nphozin gü. Tsünyu khinrun khoka ale temi nkio pvün lope Azzur nyugü Jaazaniah lo Benaiah nyugü Pelatiah senye sharhi hvu sin-o hyu.

²Sunggigü le aka zo, “Silakehü temi gü, temi hidan hile nyida higü nyu gwakemvu rhi, tsontsin zü kehü dan le.

³Anyugun le zo, ‘Agun le whütse ka dan thyüni tiso, Nyida gü le henla hontse, lo ngun le tsünyu thyü hontse le, ai tsü le mah nyu ngun nokhin shü hü.’

⁴Tsügenyu silakehü temi gü, anyugun keni lalo.”

⁵Npugü kapu gü le a ketsenlo, lo Npugü le ano jolo higü zoshü lotse shü: “Israel temi dan, hagin le nyu zo lo rhibin yo ale shabin.

⁶Hagin le nyida higü nyu temi chonritsin dushvu lao tsonda nyu simin le sü laso.

⁷“Tsügenyu, Aphu sokekvu Npugü a higü le hagin kazo bin nle. Nyida higü le henla ketsin, ai thyü gü le nyu la? Hagin le dushvu kenjü simin dan tsü le! Hagin le hinyu bin loho- ale nyida hinyu hagin khishwi lati!

⁸Hagin le zhethon nshvu hü le? Ale zhethon kepen temi zenryüo hagin wheti.

⁹Ale nyida nyu hagin khishwi lao pe sinrünyu nyu ben nyu shü lati. Ale hagin no sila titse laso.

¹⁰Hagin no hagin kazü hinyu terinyu si lati. Tsonlo temi aphu ale Npugü letse shati.

¹¹Nyida higü hile la le mahnyu thyü nokelo hontse hagin no loho. Ale hagin le Israel kazü lihika bin-e shaja pe tsüti.

¹²Hagin le ale Npugü letse sha loti, kechamvule hagin le hagin khoka kebin senye dan jvü zen kethyü nyu a tejvü gwürrho lo ajohokeshü zenmvu laso.”

¹³Ale sidyüjo zo nsen, Pelatiah le chetsü gü sila. Ale kazü nyu nkhünrün tsü gü nrao, “Kemvui, Aphu sokekvu Npugü! Nle Israel nyu nsen kenjü aphu boshvu titse bin le?”

Sunggigü Le Zoshwi pe Donyu Kebindan Ketsü.

¹⁴Npugü le aka zo.

¹⁵“Silakehü temi gü, Jerusalem nyu keyhun temi dan le nle lo npvünyu Israel nyu me kazü ki yhun kebin nyu rüla kerabin. Anyugun le zo, ‘Donyu me kazü ki yhun tinkela nyu le Npugü rüshvu titse kethyü le nithen sa laso. A-le ngun no kazü gü lo laso.’

¹⁶“Tsügenyu ale zokebin jo hi lope me kazü ki yhun tinkela npvünyu ka zoshü lo. Anyugun no nithen ki senye dan kazü ki yhunlo tse nishü kela gütsü le ale. Tson-e gwümkho keshanyu jaka we anyugun le gü kela kazü ki tsü anyugun zen bin ti.

¹⁷“Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü a higü le zokebin hi lope anyugun ka zoshü lo. Ale anyugun hükezen shü kela kazü dan nyu anyugun kequen lo lati, lo Israel kazü khi nipe anyugun tsü lati.

¹⁸Anyugun le rani ryü lo, anyugun nshünkemvu lo kentsükenchen, teromen, anyugun le sen kehü dan khela ti.

¹⁹Ale nyun keshün lo kerüchün keshün pe anyugun tsü lati.

²⁰Tsonlo anyugun le ajvü dan then lo joketsin nyu a johokeshü dan zentin lati. Anyugun le a temi lo ale anyugun Sunggigü thyü ti.

²¹Ai ale nshünkemvu lo kentsükenchen teromen rüshvu nyü kehü dan shaja pe tsü lati. Anyugun le thyü keshü dan genyu shaja pe tsüti.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Sunggigü Zankechwi Kethyü Le Jerusalem Nkenla

²²Cherubim le nyeso, lo kerüpha dan le tsü dan sithen gü. Israel Sunggigü kehü keben gü le anyugun ge bin.

²³Keben gü le nyida kheo kelu sen-o nphozin kazüthun ki gü la.

²⁴Tsemin ki tsü Npugü kapu gü le azen nigü Babilon nyu kazü ki shüla. Tsüselo tsemin gü le ndila,

²⁵lo ale Npugü le pe ahikeshü aphu pe me kazü ki kebin dan ka zo.

Ezekiel 12

Sidyükesbagü Le Me Kazü Nyu Kehü Hontse

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, nle me nren kehü temi dan nyu hü laso. Anyugun yhätyü we bin, ai thame hyu mvu; anyugun nyetin le bin, ai thakhwe tsemvu, anyugun le me nren kethyü genyu.

³“Tsügenyu silakehü temi gü, me ka a-keno fü gü kejü nyu khvü hontse phinlo-o tsangzün kemvu ka chwi lalo. Temi aphu no nle bin kecha ki tin kejü hyu shülo. Me nren kehü tsü dan le nsha-e logwa.

⁴Anyugun no ngwün gü nhyuo nle me kazü ki yhun tin kejü hontse n nri nrün genyu tsangben ketseka me kazü ki yhuntin nrün kanyü phinlo.

⁵Anyugun le nri kebin ka nka bon ka a-kü nme runphelo lo tsünyu nkanyü khilo.

⁶Anyugun no nle nkvhü pe nbu ge shülo nyhätyü sun-o kezün nyu diki güjü yo shamvu kebin hyulo. Nle thyü kebin tsü le Israel nyu genyu zensü nme thyü ti.”

⁷Ale Npugü le ano thyü lotse keshü hontse thyü. Tsü nyü ale me ka keno fü gü kejö nyu hontse akanyü phinlo, lo tsüje tsang le zün gü kejö ka, ale khvü pe abuthun ge shülo-o tinla.

⁸Tsüsi lonyü Npugü le a nthon.

⁹“Silakehü temi gü, Israel temi a nren kehü nyu dan le nle nyuthyü bin yo shün bin le,

¹⁰Aphu sokekvu Npugü a higü le zokebin jo hi lope anyugun ka zoshü lo. Jo higü le Jerusalem nyu kedagü lo tsünyu yhunkebin temi aphu genyu.

¹¹Anyugun ka nle thyü kebin tsü le anyugun ge thyü nrün zensü letse zoshü-anyugun le me ka keno fü kehü lo me kazü nyu yhun tin kela nyu thyüti.

¹²Anyugun so gon kebin gü tsüle kezün ki a-khvü pe a-bu ge shüo anyugun le a-genyu kabon ge a-kü runkenjö nyu tsü kebu chwi ti. A-le a-yhütyü sunlo-o diki gü jüyo sha loho.

¹³Ai ale a joh süren pe rün lati. Tson-o ale a-zen-o Babilon nyida ki gü, lo a-le tsü hyu mvuo tsünyu si lati.

¹⁴Ale a-hensin keda nyu, a-tsontsin kehü nyu, a-rikhun nyu aphu pe tson kechacha ki shü lati, lo temi dan le anyugun dushvula titse fü ti.

¹⁵“Ale anyugun kenjün pe senye kecha lo sinrünyü kazü dan ki shüla lo anyugun le ale Npugü letse sha loti.

¹⁶Ale anyugun temi kerho no teri, chenda, lo kehokenyü nyu nrho loti, tson-o anyugun le senye dan nyu bin=0 anyugun tho dan tsü le kentsükenchen thyü la letse shalo lo ale Npugü letse sha loti.”

Sidyükesagü Le Ndün Kethyü Zansü

¹⁷Npugü le aka zo,

¹⁸“Silakehü temi gü, nle tyü kethyü ka ndünlo, lo nle tsü kethyü ka nshvuo nyhun lo.

¹⁹Senye apentha jolo higü hile Aphu sokekvu Npugü le pe Jerusalem lo temi anyugun kazü nyu yhun kebin nyu dan genyu letse zoshü lo: Anyugun le tha ketyü ka ndün ti, lo tsü kethyü ka nshvuo nyhun ti. Anyugun kazü no nrün lati, kechamvule tsü kebin nyu aphu tejvü nyu bin mvu laso.

²⁰Ntsoka temi le sü kebin nyida dan nkela lo kazü nnu lati. Tsüselo anyugun le ale Npugü letse sha loti.”

Shasa Kehü Jokejvü Lo Shasari Kemvu Jolo

²¹Npugü le aka zo.

²²“Silakehü temi gü, nyuthyüo Israel temi le jokejvü higü zoni hüla: Gwünkho le gü la lo zokenjü dan tsüle thame pen mvula ole?”

²³anyugun ka Aphu sokekvu Npugü a higü le tsü genyu nyu zo tiyo zoshü lo. Ale jokejvü tsügü no ndi lati. Israel dan nyu tsü zosin mvu lati. Tsü sunka hihontse anyugun ka zoshü lo, gwünkho le ryü laso, zokenjü dan tsüle ketsin ryü laso!

²⁴“Israel temi dan nyu tsemin keba nmvue me tsontsin zü kehü sidyüjo no bin sinmvu lati.

²⁵Aphu sokekvu Npugü a higü le anyugun ka zoti, lo ale zokeshü dan tsü le thyü pen lati. Thyü ntsü loho. A nren kehü nyu dan, hagen keyhun ka ale thyü titse zokenjü dan thyü lati. Ale zo laso,” Aphu sokekvu Npugü le zo.

²⁶Npugü le aka zo,

²⁷“Silakehü temi gü, Israel temi dan le nle tsemi kehyu lo sidyü kezo dan tsü le hisiki nithen ki rüla letse rüchün hü nle.

²⁸Tsügenyu anyugun ka Aphu sokekvu Npugü a higü le zobin letse zoshü. Ntsü sin loho. Ale zokela dan tsü pen lati. Aphu sokekvu Npugü a higü le zo laso!”

Ezekiel 13

Sidyüjo Pe Pechenyu Sidyükesha Kenkunyu Ntsun Keshü

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, Israel sidyükeshanyu le anyugun npvü anyugun sidyüjo pe zokehü dan nkhin shülo. Anyugun no Npugü jo nyü lotse zoshü lo.”

³Hile Aphu sokekvu Npugü zo: “Sidyükesha kepho dan we thyü lo tiso! Anyugun le anyugun npvü thu keyhun lo rüchün kelo tsemin dan zohü.

⁴Israel temi dan, hagen sidyükeshanyu le nyida kenke nyu yhun kehü lihie kemvu mesükerun hontse laso.

⁵Anyugun le chwida nla kela-e rikhun mvu, nmvue chwida khwen nimvu, tsügenyu Npugü jon nyü teri le keryü ka Israel nyu nolo kemvui so.

⁶Anyugun tsemin kenku, lo anyugun le ryü kejü zo kehü dan-e a-kemvu. Anyugun le ajo zohü letse hü nyo, ai ale anyugun nishü mvu. Tson yatse-e anyugun le kezo jodan tsü le thyü pen titse nrin hü nyo!

⁷Ale anyugun ka zo: Hagen tsemin kehyu dan tsü le kenku, lo zokenjü dan tsüe a-kemvu. Hagen le tsüdan tsü le ajo letse hü ,ai ale hagen ka zomvu!”

⁸Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü le tsü dan ka zo, “Hagen jo dan le kenku lo hagen tsemin dan-e a-kemvu. Ale hagen ntsun bin nyo.

⁹Ale shaja pe hagn sidyükesanyu ketsinkemvu tsemin lo ryü kejö rüla zope me tsontsin zü kehü tsü ti. Hagn no a temi dan le tha rhi titse kequen kelo ka tsü bin loho; hagn zan lope Israel temi zan kethu nyu kesin mvulati; hagn le hagn kazü nyu niryü mvu lati. Tsüsüki hagn le ale Aphu sokekvu Npugü letse sha loti.

¹⁰“Sidyükesanyu le aphu gwa bin letse zo-o a temi tsontsin zühü. Aphu ketsin gwa bin mvu! A temi dan le tsophen pe chwida khwen, lo tsüsüki sidyükezonyu le ryüo kechon pe nye.

¹¹Sidyükesanyu dan ka anyugun chwida le che güjüla sele tse zoshülo. Ale tsang no risa shüti. Tegwün che pe jon, lo terhi thyü pe tsü whün ti.

¹²Chwida le nla lati, lo temi aphu hagn ka kechon pe nye kethyü le dihontse gwa layo shün ti.”

¹³Hile Aphu sokekvu Npugü le hi zo, “A nyunkenta nyu tsangkenbu terhi, tsangri, lo tegwün no chwida nke lati.

¹⁴Anyugun le kechon pe nye kenjö tsü chwida boren lo kenyikho lao bin kezen tso no ndo lati tse nda bin. Tsü le nlaog hagn jon shvu kü lati. Tsüselo temi aphu ale Npugü letse sha ti.

¹⁵“Chwida kekhwen lo kechon pe tsü nye keshü nyu le anyunkenta kekvu sha ti. Tsüselo ale chwida lo kechon pe nye kenjö-e nke laso tse zoshü ti-

¹⁶Tsü dan tsü le aphu gwa bin mvu-e aphu gwabin letse Jerusalem ka kezo sidyükesha dan.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Sidyüjo Pe Sidyükezo Tenudan Ntsun Keshü

¹⁷Npugü le zo, “Silakehü temi gü, ntemi dan nyu tenunyu ryü kejö rüla zo kehü dan nri shü. Anyugun nkhin shü.

¹⁸Lo Aphu sokekvu Npugü le anyugun ka zokebin jo pe zoshü lo: “Hagn tenunyu dan we thyü loso! Hagn le temi dan no kechanyu so kekvu bin lo nrün genyu jadu nyu bengun kekhin ri lo pekesun phi da hü nyo. Hagn le a temi dan ge kerhün lo kesi kekvu khilo-o pe hagn kechwi thyü titse hü nyo.

¹⁹Hagn le barley jenthün gwa lo tensü pon me ponhvu hyulo nrün genyu a temi dan mhundyü nyu arühvu mvu lahü. Hagn le sila kü kemvu boshvula, lo yhunlo kü kemvu temi no yhun hü nyo. Tsü hontseo hagn le a temi dan sao anyugun le hagn tenyen hü nyo.”

²⁰Higü hile Aphu sokekvu Npugü le zo, “Hagn le sen-o kerhün lo kesi kekhe titse kehü bengun kekhin tsü ale ntsü hü nyo. Ale hagn ben nyu tsü dan süthü pe shwen lao hagn le khin sen kehü a temi dan hoshü lati.

²¹Ale hagin mhun kesunphi dan süyhün lao a temi dan no hagin kekvu nyu bin mvu shü lati. Tsonlo hagin le ale Npugü letse sha ti.

²²“Hagin kenku genyu temi kegwa nyu, ale nthüla nyü hü kemvu dan no shese lahü. Hagin le temi gwakemvu nyu no a-tho gwakemvu khekela khin-o anyugun kenishü hünyo.

²³Tsügenyu hagin tsemin kenku lo ryü kejö rüla zope me tsontsin zü kehü tsü le ndi so. Hagin no ale Npugü letse shalo nrün genyu ale hagin kekvu nyu a temi dan kenishwi shü bin nyo.”

Ezekiel 14

Sunggigü le Teromen Kerüshvu Nmu Hünyo

¹Israel nyu sharhi peha le Npugü kenda ketso titse a nthon ryü.

²Tsüselo Npugü le a nthon.

³“Silakehü temi gü, temi hidan le anyugun nyun pe teromen tsü lao teromen no anyugun tsontsin zen-o kemu nyu gü la hü nyo. Anyugun we ale kenikeshü jo khipe anyugun tsü titse rüchün hü le?”

⁴“Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü a higü le zo kebin jo hi lope anyugun ka zoshü lo: Israel temi a-nyun pe teromen tsüo tsüdan no a-tsontsin zen-o kemu nyu güla, tson-o ryü sidyükesanyu nthon kehü nyu le aka kenikeshü jo hyu loti-kenikeshü jo tsü gü le teromen kechon le hyulo zü!

⁵Teromen tsü dan aphu genyu Israel nyu le a kipun rani tin laso, ai ajo gü genyu anyugun no jokezen nyu ryükelo nrin bin.

⁶“Tsügenyu, Israel temi ka Aphu sokekvu Npugü a higü le zo kebin hi lope zoshülo: Kentsükenchen teromen dan khelao rani ryülo.

⁷“Lihi gwüinkho kae Israel temi nme nmvue Israel temi dan nyu yhun kebin sinrünyi nyu nme-e a kipun rani gü teromen rüshvu tinla, tson-o gü sidyükesanyu nthon yatselo Npugü a higü le a jokenishü ti!

⁸Ale a-ntsün ti. Ale a-khipe tsinhi nme thyü ti. Ale a temi dan nyu a-khi lati, tson-o hagin le ale Npugü letse sha loti.

⁹“Sidyükesanyu nmele mele sa pe kenku zola yatselo, tsü le Npugü a higü le a-sa kela genyu. Ale Israel temi dan nyu a-khi lati.

¹⁰Sidyükesha gü lo a-nthon kethyü güe shaja kenme hyu ti.

¹¹Israel temi no a khela nmvue anyugun kemu pe anyugun nrhu lalo kegwa nyu anyugun ntsenlo nrün genyu ale higü thyü ti. Anyugun le a temi lo ale anyugun Sunggigü thyü ti.” Aphu sokekvu Npugü ale zo laso.

Noah, Daniel, lo Job

¹²Npugü le aka zo,

¹³“Silakehü temi gü, tsipwen nme le muo aka joketsin sen mvulo, ale aben penso-o anyugun ketyüketsü khikeshü nke lati. Ale chenda nishüo temi lo senru metse nke lati.

¹⁴Noah, Daniel lo Job anyugun mishen nren tsünyu yhun bin yatse-e anyuugun kegwa le anyugun nti keni loti.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

¹⁵“Nmvue ale tehen thyü nishüo temi tün-o kazü gü le nshvuo njwen gülo keshvu thyüla,

¹⁶lo temi hidan mishen le tsünyu yhun bin yatse-e anyugun le anyugun nyenyu dan-e keni loho- Aphu sokekvu Npugü, ale rhün kebin hontse. Anyugun le anyugun npvü anyugun keyhun kenilo lo kazü gü le temi le yhun kemvu bin thyü lati.

¹⁷“Nmvue ale teri zen ryüo kazü tsü ge shülo kenke terikanyü nishüo temi lo senru metse nkebu la,

¹⁸lo temi mishen dan tsü le tsünyu yhun bin yatse-e anyugun le anyugun npvü anyugun nyenyu dan-e kenilo ho, ai anyugun npvü anyugun keyhun keni loti. Aphu sokekvu Npugü, ale rhün kebin hontse.

¹⁹“Ale kenpen nme nipe kazü tsü nyu shü lo anyunkenta nyu temi lo senru keyhun kechon nke lao,

²⁰Noah, Daniel lo Job dan le tsünyu yhun bin yatse-e temi tsü dan le anyugun nyenyu dan-e keni loho. Anyugun kegwa le anyugun keyhun nti kenilo ti.” Aphu sokekvu Npugü, ale rhün kebin hontse.”

²¹Hile Aphu sokekvu Npugü le zobin: “Ale shaja gwakemvu tsin pezi nipe Jerusalem ge shü ti- tsü le teri, chenda, tehentyü, lo kehokenyü no temi lo senru metse nke lati.

²²Temi peha le rhün lo-o a-nyenyu kenilo yatselo, tsü dan le nki keryü ka anyugun nrishü. Anyugun le gwamvu pe dihontse yo nrishü, lo ale shaja zen-o Jerusalem ge ryü kejü tsü le tsonzü letse shatsentsü lo; ”

²³tsüsiki nle ale thyükeshü kon aphu gwa letse shati.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Ezekiel 15

Vain Low Pe JokeJvü Thyükeshü

¹Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, Vain pe dihontse senbin ndyü hü nla? Vain ro lope chün nyu senro ndyü keshü nyu kegwa le bin la?”

³Nle tsü sen-o tha peha thyülo gwa ole? Nle tsü lope tha no hü nrün bin-e thü logwa ti ole?

⁴Tsü le pe mah thyü nrün genyu nti. Lo mah le lizin hizin rola lo a-chvüka rope a-tun thyü lalo, nle tsü lope tha peha thyülo gwa le?

⁵Tsü le rokemvu ka-e sen mvue kegwa nme. Tsonlo tsüle rope a-tun thyü la lo sen mvue gwakvu.”

⁶Aphu sokekvu Npugü le hihontse zobin, “Tehen ki vain nme khilo-o pe rokela, tsü hontse ale Jerusalem nyu keyhun nyu khilo

⁷shaja pe anyugun tsü ti. Anyugun le mah nme nrhilo, ai ntsoka mah le anyugun ro lati. Ale shaja pe anyugun tsülo, nle ale Npugü letse shati.

⁸Anyugun le aka joketsin zomvu, tsügenyu ale kazü gü pe mele yhunkemvu bin thyü lati.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Ezekiel 16

Jerusalem Le Joketsin Zokemvu

¹Npugü le aka zoni.

²“Silakehü temi gü, Jerusalem le kentsükenchen tho thyükela tsin pe hishü lo.

³Aphu sokekvu Npugü jo pe Jerusalem ka zolo. “Kanan kazü nyu nnyulo. Npvü le Amornyu, lo njvü le Hitnyu.

⁴N nnyukelo ka nme-e nhen ryü mvu nmvue zü pe nsü mvu nmvue tsi pe nnyen mvu nmvue phi pe nje shü mvu.

⁵Temi nme-e n njün ho tse tha hidan thyü nso mvu. Nkhipe phenchvünyu shwenla.

⁶“Tson-o ale nken gü laryü nle nzinyu yhon kebin hyu. Tezi le nje pfü bin, ai ale nno sila nyü mvula.

⁷Ale nthü pe senbin kegwa hontse minlo. Nle min-o nko nkin lo thon pe lünyu nme thyülo. Nnyü no tsun chwiryülo, lo npehü le thonlo, ai nle nkenyhün lo nkenben.

⁸“Ale n nken nigü, lo nle keso keyhüdyü gwünkho le nkiryü kela hyu. Ale aminrün tesogü pe njelo lo nzen keso titse zoshwi shü. E, ale nzen-o sunkethyü kejoshü lo, lo nle ahon thyülo.” Aphu sokekvu Npugü le hi zoshü.

⁹“Tson-o ale zü pe nge tezi süla. Ale oliv ter ja pe n yün shü.

10 Ale keshvu phi khipe n nben shü lo thyügi phaje kegwatsin, linen pe kephin nme lo silk pe minrün ketseyho keru nme tse pe ntsü.

11 Ale kontyü- pingin pe ntsü.

12 Ale hikonkebün lo nye lo raja perün gwasu pe ntsü

13 Nle suna lo rakagi ronye le bin, lo nle a-zintse linen lo silk pe kedo phi ben hü. Nle thoshe kegwatsin pe kethyü tensü tyü, lo khuzü lo oliv ter tyü. N kezegwa le ben, lo nle rajagi thyü la.

14 Nle zegwa kethyü genyu senye aphu nyu nzan chwi, ale nthyü kezegwa sa keshü genyu." Hile Aphu sokekvu Npugü le zo.

15 "Ai nle nkezegwa lo zan kechwü süpvüo nka keryü nmeme tse zen zhü.

16 Nle nphi peha pe nle rüshvu kehü bin dan nthyü, lo keyüla nyu hontse nkhi pe temi aphu tsü.

17 Nle ale pe nketsü rakagi lo suna kontyü dan khilo-o tsü pe pechenyu men zülo-o tsü dan zen keyüla hü.

18 Nle ale khipe nketsü keshvuphi tsü khilo-o pe teromen dan ge shü, lo nle oliv ter lo rünkenyi ale pe nketsü tsü pe teromen rüshvu.

19 Ale chvü, thoshe kegwatsin, oliv ter, lo khuzü pe ntsü, ai nle tsüpe teromen kenyu thyü nrün genyu kerüshvu tho thyü." Hile Aphu sokekvu Npugü le zo.

20-21 "Tsüsiki nnyu peche lo tenu nle nnyu pe aketsü dan lope kerüshvu thyü pe teromen dan tsü. Anyenyu khilo-o pe teromen rüshvu nmvue nle aka zoketsin zokemvu tsü le gwamvu mvu ola?

22 Nle keyüla nyuthyüo kentsükenchen nyu yhun ketse ka gwüngwa-e n nche ka nle nyhün lo nkenyu zinyu yhon kehü rüchün shü mvu."

Jerusalem Le Keyülanyu Hontse Keyhun

23 Aphu sokekvu Npugü le zo, "N we thyü loso! Thyü loso! Nle gwakemvu dan tsü aphu thyü, tson-o

24 tsonda aphu khoka teromen kershvubin thyü lo keyüla tho thyü.

25 Nle n kezegwa pe dyükenbe nyu thuphen la. Nle nkhipe tsü nyu keryü nyu aphu tsü, lo khenyütsen keyüla nyu nyeki-e shvu.

26 Nle nzen-o serikemvu thyü nyü kehü nkajon Ijpt nyu no nzen-o zhü ki güo nkeyüla tha thyü pe ano anyunta.

27 "Ale shaja pe ntsü titse lo a jochü njün tsü khilo la nrün genyu aben penso loso. Ale nkhipe Filistian nyu, nkeyüla tho genyu n ntsü lo n ntsun kehü nyu ben nyu shü laso.

28“Nle kechanyu zen-o nkerünyu ndi kela genyu Assiria nyu then tinla. Nle anyugun zen-o keyüla kehü nyu, ai anyugun-e nkerünyun thyüshü mvu.

29Nle Babilon, hathyü kehü senye gü zen-o keyüla kehügi, ai tsü dan-e nkerünyun thyü shü lomvu.”

30Hile Aphu sokekvu Npugü le zobin nyo; “Nle kejokemvu keyüla nyu hontse hi aphu thyüla.

31Tsonda aphu nyu nle teromen kershvubin thyü lo keyüla tha thyü hü. Ai nle keyüla nyu kecha hontse pisa hü tinla mvu.

32Nle nyeginyu le anyepvü so mvuo temi kecha zen keyüla tho thyü kela nyu hontse.

33Me le tha pe keyüla nyu tsühü, ai n we jwe pe nsonyu aphu tsüo lihikie ryü nzenjü titse hü.

34Nle keyüla nyu kecha shü kethyü nme. Temi nme-e nno tsonlo tse tenge mvu. Nle nchün lomvu; nle pe anyugun tsü. Ele, nle nkecha.”

Jerusalem Ge Sunggigü Kenyükekyü Khikeshü

35Tsügenyu keyüla gi Jerusalem! Npugü ale zokebin nyülo!

36Hile Aphu sokekvu Npugü le zo, “Nle nphi yhünla lo keyüla nyu hontse nkhippe nsonyu lo kentsükenchen teromen aphu tsü lo nle nnyenyu kechon dushvu pe teromen kerüshvu thyü.

37Tsügenyu ale himhundyü ki nsonyu nkenyü kehü lo nle ntsü kehü aphu kequen shüti. Tsü dan zenryüo nhun pfülo lo ale nphi yhünlao anyugun no nkenyhün hyu ti.

38Ale nkeyüla lo dukeshvu genyu n nmuti, lo anyunkenta lo nthün-o kesi lope n shaja thyü shüti.

39Ale nkhippe anyugun kekvu nyu shü, lo tsü dan le nle keyüla lo teromen rüshvu kehü bin dan sürho lati. Anyugun le nphinya lo nkontyü dan sentin lao nno nkenben shü lati.

40“Anyugun le temi danda thukeyhun-o tsope njon, lo anyugun le zhethon pe duthürü lati.

41Anyugun le nka dan rola lo tenunyu danda no nle shaja thyü kebin hyu ti. Ale nno keyüla, lo jwe pe nsonyu tsümvu lati.

42Tsonlo anyunkenta ndilao, ale matse lati. Ale anyunta nmvue ayhüthyü bin loho.

⁴³N selo ka ale nge thyü keshü dan nle nmhin laso, lo ntho aphu nyu ano anyunta la. Tsügenyu ale nno tsü aphu tho. Nyuthyüo nle kentsükenchen tho kethyü nti mvule keyüla tho thyüsin hü nla?" Aphu sokekvu Npugü le zo.

A-nyugi Le A-jvü Hontse

⁴⁴Npugü le zo, "Jerusalem, temi dan le nrüla jokejvü hidan zoti, 'A-nyu ko a-jvü hontse.'

⁴⁵Ketsin nle njvü nyugi le. A-le a-nyepvü lo a-nyenyu khela. Nle ntsagi dan hontse, tsü dan ale anyugun nyepvü lo a-nyenyu ntsü la. Nle lo ntsagi dan nyida dan jvü le Hitnyu lo anyugun pvü le Amor nyu.

⁴⁶"N tsagi le Samaria, a-le tesoki a-rünyi dan zen-o bin. Nsikezengi le tesinzin a-rünyi dan zen kebin Sodom.

⁴⁷Nle anyugun phanyu then lo anyugun kentsükenchen tho dan hontse tiya hü le? Nmvu, gwünkho keshanyu jaka hagin le hagin tho aphu nyu anyugun nyeki shvukvu laso.

⁴⁸"Aphu sokekvu Npugü le zo, Ale rhünkehü Sunggigü ketsin genyu, nsikezengi Sodom lo a-rünyi dan le ntho gwakemvu hontse thyü mvu.

⁴⁹A-le lo anyugi dan le ketyüketsü kechon le bin-o bwe lo rüyüo yhunkelo genyu ketekho hü, ai anyugun le rhokedyü nyu lo kendinyu nshwe n shwimvu.

⁵⁰Anyugun le ketekho lo nyun rüo ale ntsükehü dan thyü, tsügenyu ale anyugun nkela, nle tsü shasa bin.

⁵¹"Samaria le nle thyükela kemu ponha-e thyü mvu. Nle a-nyeki kentsükenchen thyü. N tho gwakemvu pe n sikezengi kedyü yatselo a-le mumvu.

⁵²Tsügenyu nle nkejokepvü nhen mvu loshvu. N tho dan le ntsagi tho nyeki gwamvuri kela genyu anyugun nri keshü we anyugun le mukemvu hontse le. Tsügenyu kejo-o nmhun nhon lo, n genyu ntsagi nri pe nshün kela genyu."

Sodom Lo Samaria Zenni Loti

⁵³Npugü le Jerusalem ka zo, "Ale au no gwakenye ni loti- Sodom lo a-rünyi dan lo Samaria lo a-rünyi dan. Ele, ale nko no gwakenye loti.

⁵⁴Nle n npvü ngenyu kejo lati, lo n kejojkepvü rüchün keshü ka n sikezengi nyu dan we gwasaltese lati.

⁵⁵Au le gwakenye ni loti, lo nle lo n rünyi dan ko gwa ni loti.

⁵⁶Nle ketekho kehü gwünkho ka Sodom zo keyü thyü mvule

⁵⁷nle gwakemvu kethyü pe hishü kemvu ka? Ntsoka we nle a-hontseo Edom nyu, Filistian nyu lo n kajonyu kecha dan n kenrhinyu mhundyü nyu keyü kethyü nme thyü laso.

⁵⁸Nle nshün kemvu lo kentsükenchen tho thyü kela dan genyu kenjün thyü mvu loshvu.” Npugü le zo laso.

Kethonthen Binkehü Kejozenkelo

⁵⁹Aphu sokekvu Npugü le zo, “Nle pvüzü kebin hontse ale n ge thyüti, kechamvule nle zoshwikeshü pe lihi kemvu thyü lo kejozenkelo gü gwünrho la.

⁶⁰Ai a we n nche ka nzen kejozenkelo rühvü, lo kethonthen bin nrün nzen-o kejozen ti.

⁶¹Nle dihontse thyü layo rüchün loti, lo n tsagi lo n sikezengi zen nikeryü ka kejo lati. Tsü le ale nzen-o kejozenkelo nme kemvu, ai ale au no nnyugi hontse shüti.

⁶²Ale nzen-o kejozenkelo thyükeshün niti, lo nle ale Npugü letse sha loti.

⁶³Ale nle thyüzü kela dan aphu jüshü ti, ai nle tsü rüchün nikelo ka kejori lao nra mvu lati.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Ezekiel 17

Logi Lo Vain Jokejvü

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, jokejvü nme pe Israel nyu ka zo-o

³anyugun no Aphu sokekvu Npugü a higü le anyugun ka zobin letse sha lota: Logi keda a-hü le zegwasa nme le a-sükin khun pe keda thyü shü. A-le nye sen-o Lebanon kazüthun dan ki güo sedar senbin nme ra boselo-o,

⁴tsü pvüo hakethyü kazü ki tsü, lo tsü lope hada thyü kehü nyida gü nyu shüla.

⁵Tsüsika a-le Israel kazü nyu tehen kebwen nme khilo-o sen gü kazü kebwen low nme nyu sen shü, tsünyu zü le ntsen zin-o yhunlo kegwa le bin.

⁶Tehen tsügü le senchwiryü lo tsenyo-o a-yhun thonsa kethyü vain nme thyü la. A-ro dan le min-o logi denzin kü, lo a-men tsen ntsunlo. Vain tsügü le a-ro lo a-nyü le kesü thyülo.

⁷“Logi keda kecha nme ko a-sekin keda lo a-hü süsa kethyü le bin. Vain gü le a-men tsen pe a-ki shü lo a-nyü dan-e sen pe a-denzin shü, tson-o chwinyu tehen yhun kebin nyeki logi gü no zü pe a-tsü kenyü genyu.

⁸Ai vain tsü gü pe kazü kegwa nyu senla lo zü lope ne kegwa thyükela genyu a-nyü sen lo nshalo-o vain bin kegwa nme thyüla.

⁹“Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü a higü le ketso: Vain higü le yhun-o minlo gwa le? Logi kerü gü le a-men jwi, a-sha ryü lo a-ro dan boselao rügu kela thyü mvu ole? Tsü le kekvu kechon nmvue senye kenko no tsü jwi titse mvue gwa.

10E, tsü pe sen laso, ai tsü le yhun-o minlo gwa tile? Npho kipun tsang le nbu gü whün keshü ka tsü le rügula loho le? Tsü le a-le yhun kebin bin nyu tsü rügula kemvui le?”

Jokejvü Kon Zokeshü

11Npugü le aka zo,

12“Me nren kehü hidan ka jokejvü kon sha le nmvu yo ketso shülo. Babilon raja gü le Jerusalem nyu ryüo raja gü lo a-hensin keda dan tenzen-o Babilon ki güla letse zoshülo.

13A-le raja gü kaminyu nme zen-o gwatholo, lo a-no jokezen nyu bin titse swe la. A-le temi kentsen peha khinlo

14tson-o senye gü no nisoryü mvu nrün lo gwathojo tsü then nrün genyu tsü keshwi nyu thyü.

15Ai Juda raja gü le tsü ntsun-o Ijpt ki keru lo rihü danda zenryü nrün genyu lilonyu nishü. A-le gwalo tile? A-le tsü sen-o tinlo gwa le? A-le gwathojo gwünrho lao shaja hyumvu loho!

16“Aphu sokekvu Npugü le zo, Ale rhünkehü Sunggigü ketsin genyu raja higü le Babilon nyu siti, a-le a-keswe lo a-khipe rajakhün ge keshü Babilon raja gü zen gwaketho gwünrho kela genyu.

17Babilon le nnyon tsope khwen lo rikhun kü tso-o temi kechon ga titse keso ka Ijpt raja gü rihü kekvutsin dan-e terinyu a-che loho.

18A-le keswe lo gwatho jo thyü keshü gwünrho la. A-le hidan aphu thyüla, tsügenyu a-le tin loho so.”

19Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale rhünkehü Sunggigü ketsin genyu a-le azen nyu swe-o then titse gwathojo thyükenjü gwünrho kela shaja pe a-tsü ti.

20Ale thyükehü nyu joh süren shüo tsünyu a-min loti. Ale a-zen Babilon nyugüo tsünyu shaja pe a-tsüti, a-le aka zoketsin zomvu kela genyu.

21A-shüpahü kegwatsin dan teri nyu gala ti, lo a-sen dan le bin lihika nren nru tin lati. Tsüsiki nle Npugü a higü le zoshü letse sha ti.”

Sunggigü Le Sidyüjo Zokeshü

22Hile Aphu sokekvu Npugü le zo: “Ale sedar sen kethon nme ra lo a-kepfü chwen loti; Ale tsü lope kazüthun ketetso ki sen ti,

23Israel kazüthun ketetsotsin gü ge. Tsü le a-ro sen-o nshalo lo sedar sen kegwa thyü lati. Tegü aphu tsünyu yhun lo tsü sun nyu hüti.

24Kazü tsügü nyu senbin aphu ale Npugü letse shati. Ale senbin kethon dan phenla lo senbin kezü dan no min pe thon lohü. Ale senbin kenjvü no rügula lo

senbin a-nyü kendi no njvü lohü. Npugü a higü le zo laso, Ale thyü titse zokela tsü thyü ti.”

Ezekiel 18

¹Npugü le a nthon-o,

²aka zo, “Israel nyu kazü nyu temi dan le jokejvü zonini kehü tsü le nyu la? ‘Me Pevünyu le Vainsha keshon tyü, Ai a-nyenyu dan le a-hü ntsenlo.’

³“Aphu sokekvu Npugü le zo, Ale rhün kehü Sunggigü ketsin genyu hagon le Israel kazü nyu jokejvü higü zoni loho.

⁴Temi keyhun ronzin aphu ahon, me pepvünyu lo me nyenyu keyhun ronzin metse. Kemu thyü kehü gü tsü le siti.

⁵“Keshanyu laka temi kegwa, kentsen lo joketsin kezonyu nme le bin.

⁶A-le Israel nyu teromen rüshvu nmvue khin kehü kershvubin nyu rüshvukela hon tyü hü mvu. A-le a-kazonyu nu thyü nshvu mvu, tenunyu nshünkemvu gwükhö ka zen-o peche tenu thyü mvu.

⁷A-le me sa nmvue rühu njü mvu. A-le a-pukepvünyu le tha pe a-tsüe ranila; a-le nnyon kehü nyu gin thyü lo phinya pe ben nya kemvunyu tsü.

⁸A-le kechwü genyu pisa pe tepu hü mvu. A-le gwakemvu kenila lo kekevü lihikae joketsin nyu penshü hü.

⁹Temi tsü hontse kethyü nyu le ajozen lo nyu yhänsao ajvü then hü. A-le kentsen nyu, tsügenyu a-le yhun hütü.” Aphu sokekvu Npugü le zo.

¹⁰“Tsünyeki temi higü le a-nyu peche nme le bin, a-le rühu, me dushvu,

¹¹lo a-pvü le thyü kemvu aphu thyü. A-le khin kehü kershvuka nyu kerüshvu hon tyü lo kechanyu nu thyü nshvu.

¹²A-le rhokedyü nyu sa, rühu, a-pu kepvünyu le tha pe a-ketsü khilo. A-le tero kerüshvu kanyu güo kentsükenchen teromen dan rüshvu,

¹³lo kechwü genyu pisa pe me tepu. Tsonlo a-le rhün lo gwa le? Nmvu, a-le rhünlo kemvui. A-le kentsükenchen tho hi aphu thyü, tsügenyu a-le siti. A-le sila nrün a-nmu lati.

¹⁴“Lo temi kenyhun gü hile a-nyu pechenyu nme le bin. A-le a-pvü le thyü kehü kemu aphu hyu, ai a-tho hontse thyü mvu.

¹⁵A-le Israel nyu teromen rüshvu mvu nmvue khin kehü kershvubin nyu kerüshvu hon tyü mvu. A-le kechanyu nu thyü nshvu mvu,

¹⁶temi nme-e nshwen nmvue rühu mvu. A-hon ketepu nyu le pe a-ketsüe rani la. A-le nnyon kehü nyu gin thyü lo phinya pe ben nya kemvu nyu tsü hü.

17A-le gwakemvu thyü nyü mvu lo kechwí genyu pisa-e pe me tepu mvu. A-le ajvü then lo a johokeshü zen. Tson yatselo a-le a-pvü kemu genyu si loho, ai a-le rhünlo tsentsü ti.

18Tson mvuo a-pvü le mesa, rühu, lo khenyütsen temi apfu ge gwakemvu thyü. tsügenyu a-le a-npvü a-kemu tho genyu sila.

19“Ai nle shün shüta; nyugenyu a-nyu no a-pvü kemu genyu sila zü mvula? Tsü kenikeshü yatselo nyugü le kenjü lo kegwa thyü kethyü genyu. A-le ajvü zen lo nyuyhün sao tsü dan then tsügenyu a-le rhünlo tsentsü ti.

20Mu kehü gü le si lati. Nyu nme no a-pvü kemu genyu sikemvui, nmvue a-pvü no a-nyu kemu genyu si loho. Kegwa nyu le kegwa kethyü chün hyu loti, lo gwakemvu nyu le gwakemvu kethyü genyu kenjün thyü ti.

21“Gwakemvunyu nme le mu mvulao ajvü zen, a-le kenjü gü lo kegwagü thyülo a-le si loho; a-le rhünlo tsentsü ti.

22A-kemu apfu jü pe tsü lati, tson-o a-le rhün loti, a-le kenjü gü thyü keshü genyu.

23Aphu sokekvu Npugü le zo, nwe le ale gwakemvu nyu kesi nrio akenyü hü ado tse hü le? “Nmvu, ale a-no nyun kelu lo-o rhünkelo hyu nyü.”

24“Ai kentsen nyu nme le kegwa thyü mvulao gwakemvu apfu lo gwakemvu nyu le thyü kehü kentsükenchen tho thyü tinla yatselo, a-le rhün bin tile? Nmvu! A-le kegwa tho thyü kenjü nme-e rüchün mvu lati. A-le joketsin zokemvu lo a-kemu genyu si lati.

25“Ai nle zo, ‘Npugü le thyü kehü tsü le njün mvu.’ Akhwen nyülo, hagen Israel nyu. Hagen le ale tha thyü kehü tsü le njümvu letse rüchün hü le? Njükemvu gü tsü le hagen le.

26Kentsen nyu nme le kegwa thyü mvulao gwakemvu thyü tinla yatselo a-le sila hü, a-le gwakemvu tho thyü keshü genyu sila hü.

27Lo gwakemvu nyu nme le mu mvulao kenjü lo kegwa thyü tinla lo a-le a-keyhunkenilo hü.

28A-le a-tho gü shalo-o mu mvula, tsügenyu a-le sila loho, ai rhün bin loti.

29Ai hagen Israel nyu le kezo le, ‘Npugü le thyü kehü gü tsü le njü mvu letse hü.’ Hagen tho le njü ole? Njü kemvu gü tsü le hagen le.

30“Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü a higü le hagen Israel nyu dan ka hagen nmeme tse a-tho thyü keshü jünkera titse zoshü bin. Hagen le thyü kehü gwakemvu apfu nyu ranila lo, tson-o hagen kemu no hagen nkela nya.

31Hagen le thyü kehü gwakemvu apfu khela, lo nyunkeshün kerüchün keshün khilo. Nyuthyüo hagen Israel nyu dan le sila nyü bin nla?

³²Aphu sokekvu Npugü le zo, `Ale nme-e no sila nyümvu.' Hapun kemu nyu ranio rhünlo lo."

Ezekiel 19

Nyugwakemvu Lü

¹Sunggigü le ano Israel raja nyu mihvu genyu nyungwakemvu lü thyü shülo tse aka zo:

²Njvü le shünyho gi dihontse kethyü la! A-le shünyho peche rigwakemvu dan nyu a-nyu leyi.

³A-le a-nyu leyi lo thyü kehü jvü lope senthyü; a-le temi tenketyü nyu thyü la.

⁴Senye dan le a-rüla nyülo tson-o chwe nyu a-min lola. Anyugun le hühkuvü lope a-hüshwi pe Ijipt ki shüla.

⁵A-le khwen gun gü a-sidyü aphu ndila. Tsüselo a-le a-nyu kecha nme leyi ni, lo tsü gü le shünyho rigwakemvu nme thyüla.

⁶A-le kemin kho minkelo ka a-le shünyho kecha zen-o ho. A-ko thyü kehü jvü shalo lo temi tenketyü nyu thyü la.

⁷A-le chwida kenko dan boren, rünyü dan nke. A-le nho keshü tsen kazü tsünyu temi aphu kerü shvula.

⁸Senye dan le kequen-o a-zen kega titse; temi le lizin hizin ryü. Anyugun thyü kehü joh lo anyugun chwa nyu a-min la.

⁹Anyugun le a-khin khinla lo a-zen-o Babilon raja gü ki güla. Anyugun le a-khwenlo lao a-kenra no me no nyüni mvula. Israel rincho dan ki tsü.

¹⁰Njvü le vain ro pe rinyu nme khoka sen kenjü hontse. Tsünyu zü le kechon kebin genyu vain tsü le a-nyü lo a-sha le kesü thyü.

¹¹A-ro dan le nko, lo min-o rajathün thyü. Vain gü tsü le min kü gü nmhae tilo kegwa thyü; temi aphu tse tsü le a-nyü chon lo thon pe dihontse yo hyu.

¹²Ai nyunkenta ben le tsü men phü la lo tsüshwen pe kazü nyu shüla. Npho tsangkenbu le a-sha whün nsin la. A-ro dan bose la; tsü dan le silao pe rola.

¹³Lo tsü lope kazü kesi nyu sen ni, kesin lo zü kendi kazü nyu.

¹⁴Vain bin gü tsü mah le ro lola; mah le a-ro dan lo a-sha-e rola. A-ro dan le thame nko loho, lo rajanyu thün thyü loho. Hile nyungwakemvu lü, tsü thyü nini hü.

Ezekiel 20

Sunggigü Kendo gü lo Temi le tsü kentsun

¹Tsü le agun le dothyü gü kethyü chen tsenyü ka shyepvün gü jonryü nyü. Israel nyu donyu sharhi peha le a kiryüo Npugü kendo shün, lo anyugun le a mhundyü ka dun bin.

²Tsüselo Npugü le a nthon.

³“Silakehü temi gü, temi hidan nthon shüo Aphu sokekvu Npugü le zokebin pe anyugun ka zolo: Hagun le a kendo shün titse ryü bin nle? Ale rhünkehü Sunggigü ketsin genyu ale hagun no aka thame shün loho. Aphu sokekvu Npugü a higü le zo laso.

⁴“Silakehü temi gü, nle anyugun jünkera titse bin le? Tsonlo thyülo. Anyugun bon nyu le kentsükenchen tho kethyü pe anyugun ka zoni shü.

⁵Ale zokebin gü pe anyugun ka zolo. Ale Israel kejükelo ka ale anyugun no keswe nme thyü. Ale Ijpt nyu a khipe anyugun kishüo anyugun ka zo: Ale Npugü hagun Sunggigü.

⁶Tsü kitsü ale Ijpt nyu anyugun zenchwi ryü, lo anyugun zen-o ale anyugun genyu kejükelo kenya lo kazü kegwa, kazü aphu nyu kegwatsin gü nyu shü titse swe.

⁷Ale anyugun no sokehü teromen kentsükenchen dan pe shwenla, lo Ijpt tero kenku dan tsü no anyugun thyü nrhu nya lotse zo, ale anyugun Npugü Sunggigü genyu.

⁸Ai anyugun le a sü mvu lo a khwenyü mvula. Anyugun le teromen kentsükenchen dan pe shwenla mvu, nmvue Ijpt nyu tero khela mvu. Ale Ijpt nyu tsü anyugun no anyunkenta kekvu shalo titse ndala.

⁹Ai ale tson mvula, tson yatselo azen kecha lalo keshvu genyu, kechamvule anyugun le zen-o yhun kebin temidan le kebin ka ale Ijpt nyu Israel nyuzen chwila titse zoshü laso.

¹⁰“Tsügenyu ale Ijpt nyu anyugun zenchwi gü kazü kesi ki shü.

¹¹Ale lihigüe thenlo yatselo kerhün hyulo kehü a johokeshü pe anyugun tsü lo a jvü pe anyugun senthyü.

¹²Anyugun no Npugü a higü le anyugun thyü kenshün hü letse shanilo nrün genyu ale Sabbath then kelo tsü lope agun jaka zensü nme thyülo.

¹³Ai kazü kesi ki-e anyugun le a sü mvu hü. Anyugun le temi lihigüe thenlo lo kerhün hyulo kehü a tejvü gwünrho lo a johokeshü kenila. Anyugun le Sabbath gü bo nrhu shüla. Ale kazü kesi nyu tsü anyugun no anyunkenta sha lo anyugun nkela titse ndala.

¹⁴Ai ale tson mvula, kechamvule tsü ale Ijpt nyu Israel nyu zenchwi kela kehyu senye dan dan nyu azan kechala lo keshvu genyu.

- 15 Tsügenyu kazü kesi nyu tsü ale anyugun zen-o ale pe anyugun ketsü kenya lo kazü kegwa, lo kazü aphu dan nyu kegwatsin nyu tsü gü mvu letse keswe thyüla.
- 16 Ale keswe thyüla, anyugun le a johokeshü kenila, a tejvü gwünrho, lo Sabbath bo nrhulao anyugun teromen dan rüshvu nyü kvu kela genyu.
- 17 "Ai ale anyugun njün hola. Ale kazü kesi nyu tsü anyugun boshvu mvu letse rhilo.
- 18 Tsü sunka ale anyugun dan nyu selo dan zen shü: Hagun bon nyu le thyükelo tejvü dan then nya; anyugun jvü dan then nya nmvue anyu teromen no hagun nrhu nya.
- 19 Ale Npugü hagun Sunggigü. A tejvü dan lo a johokeshü dan zenlo.
- 20 Sabbath pe jon kenshün nme thyülo, tsonlo tsü le ngun le thyükelo kejopenkelo zensü thyü loti, lo ale Npugü hagun Sunggigü letse shani loti.
- 21 "Ai shenhe tsü güe a sü mvula. Anyugun le lihigüe then lo yatselo kerhün hyulo kehü a tejvü gwünrho lo a johokeshü dan zen mvula. Anyugun le Sabbath bo nrhula. Ale tsünyu kazü kesi nyu tsü anyugun no anyunkenta kekvu sha lo anyugun boshvula titse ndala.
- 22 Ai ale tson mvula. Tsü le Ijpt nyu Israel nyu zenchwi keryü kehyu senye dan nyu azan kechen lalo keshvu genyu.
- 23 Tsügenyu ale kazü kesi nyu tsü keswe kecha thyüni. Ale anyugun kenjün pe kazü aphu nyu shüla titse swela.
- 24 Ale tsü thyü kechamvule anyugun le a johokeshü keni, a tejvü gwünrho, Sabbath bo nrhu, lo anyugun bon nyu le lothyü keryü teromen rüshvu.
- 25 "Tsüselo ale tejvü gwakemvu lo kerhün pe tsülo kemvu johokeshü pe anyugun tsü.
- 26 Ale anyugun no anyugun tha kerüshvu lope anyugun gwün nrhu, lo anyugun nyuri lope kerüshvu thyü. Tsü gü tsü le shaja pe anyugun tsüo ale Npugü letse pe hishü nrün genyu.
- 27 "Tsügenyu silakehü temi gü, Israel nyu dan ka Aphu sokekvu Npugü a higü le zokebin hi lope zoshülo. Anyugun bon nyu le a nshwen kethyü kon kecha nme le jozen kemvu.
- 28 Ale anyugun zenryüo anyugun tsü titse zo kenjü kazü nyu shü. Anyugun le rincho ketetso lo senbin kenjvü dan hyu kethyü ka anyugun kerüshvu thyü pe tsü dan aphu ka shü. Anyugun le rope kerüshvu lo zu pe kerüshvu genyu ano anyunta.
- 29 Ale anyugun ka shün: Hagun le gü kehü bin ketetso dan tsü le nyu la? tsü gerho tsü dan lope 'Binketetso dan' letse ko tinla.

30 Tsügenyu Israel nyu ka Aphu sokekvu Npugü a higü le zokebin hi pe zoshülo. Nyugenyu hagin le hagin bon nyu kemu hontse thy:ulo tsü dan teromen then bin mvulo shvula?

31 N thu hi hagin le jwe lope shü lo hagin nyenyu pe mah nyu tsü rüshvuo teromen tsü gü lope hagin bo nrhu hü. Tson la-e hagin Israel nyu le ryüo akenda gü le nyu yo shün hü! Aphu sokekvu Npugü a higü le rhün kehü ketsin Sunggigü genyu, ale hagin no aka thame shün loho.

32 Hagin le senye kecha hontse, kazü kecha ki yhun lo senbin lo tso dan rüshvu kehü temi dan hontse nyüo hagin nyunki rüchün loso. Ai tsü hontse loho.

Sunggigü Le Shaja Pe Tsü Lo Jüshü Hünyo

33 “Ale Aphu sokekvu Npugü, rhünzin kehü Sunggigü genyu, ale anyunkenta nyu kekvu nme, akekvu aphu sen-o hagin so gon titse zoshü bin.

34 Hagin le tin kezen kela tsipwen dan ka ale hagin kho kequen kelo ka akekvu lo anyunkenta pe hagin hishü ti.

35 Ale hagin zenryüo ‘Senye kazü kesi’ gü nyu shü, lo tsünyu ale mhuntsun hagin nkhin shüti.

36 Ale Sinai kazü kesi ki hagin bon nyu nkhin keshü hontse hagin nkhin shüti.” Aphu sokekvu Npugü le zo.

37 “Ale hagin ntsen tsekho lo lao hagin thyü pe azen kejopenkelo zen loti.

38 Ale hagin dan nyu me ronlo kemvu lo kemu nyu dan khi lati. Ntsoka anyugun le yhun kebin bin nyu tsü anyugun khishwi lati, ai ale anyugun no Israel kazü nyu niryü loho. Tsüsiki ale Npugü letse hagin le sha loti.”

39 Aphu sokekvu Npugü le zo, “Hagin Israel nyu aphu ntsoka we hagin kenyülo! Güo hagin teromen dan lothyülo! Ai ale hagin zen shübin, siki we hagin le a jozen tiso lo jwe khipe tsüo azan keshün gü rüshvu kemvu thyü mvu lati.

40 Kazü tsü gü nyu a kazüthun kenshün Israel kazüthun ketetso gü ge hagin Israel temi aphu a rüshvu ti. Ale hagin ge akenyü lo hagin no kerüshvu, hagin tha hokeshü kegwatsin dan, lo jwe kenshün dan sen keryü nrin ti.

41 Ale hagin le kezen tin kela tsipwen dan ka hagin zenchwi ryü lo hagin kequen kelo ka ale hagin le kerüshvu tho ro keshü dan tsü loti, lo senye dan le ale nshün letse hyu ti.

42 Ale hagin zen-o kazü ale pe hagin bon nyu tsüti tse zo kenjü gü nyu niryülo selo hagin le ale Npugü letse shati.

43 Tsüsika hagin le kejokepvü tho thyü lo dihontse hagin nrhula yo rüchün ni loti. Hagin le gwakemvu aphu thyü kela genyu hagin npvü hagin ntsü lati.

⁴⁴Ale a kerühvu no bin titse solo hagun Israel nyu le ale Npugü letse shati, kechamvule ale hagun serikemvu lo hagun tho gwakemvu dan hyulo kezü dan pe hagun ge shü kemvu genyu.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Teso kipun Mah

⁴⁵Npugü le aka zo,

⁴⁶“Silakehü temi gü, Tesinzin nrishü. Tesin gü nkhin-o zoshü lo sidyüjo zope tesin gü chün nkhin lo.

⁴⁷Tesin gü chün no Aphu sokekvu Npugü le zokebin nyü lotse shülo: Nrishü! Ale mah thyüshü bin, lo tsü le chün nyu kebin senbin kerhün lo kesi-e ro lati.thame tsü bokenmhüla loho. Tsü le tesinzin kezen sen-o tesoki nsin, lo aphu tse mah kenyü kenyen gü shati.

⁴⁸Anyugun le Npugü a higü le tsü roshü lo temi nme-e tsü bokenmhülo kemvu hyu loti.”

⁴⁹Ai ale tsü kenio, “Aphu sokekvu Npugü, ano tsü thyü nyata! Temi aphu ale a-zintse jokejvü nyu tha zohü letse kenya bin laso.”

Ezekiel 21

Npugü Zhethon Gü

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, Jerusalem nkhin shü. Temi dan le rüshvu kehü bin dan nkhin shülo. Israel nyu kazü zen shüo

³Npugü ahigü le zobin letse shülo: Ale hagun kenrhinyu. Ale azhethon gü sütho-o hagun kegwa lo gwakemvu nyu metse aphu dushvu lati.

⁴Ale tesoki gü tesin keti azhethon gü sen-o nmeme tse nren ti.

⁵Temi aphu Npugü ahigü le azhethon sütho loso lope bin la loho letse shati.

⁶“Silakehü temi gü, n shekese nyu nnyun le kobin kela hontse nralo. Temi aphu no n hyulo kegwa bin nyu nyunkenjün thyüo nralo.

⁷Anyugun le nle nyugenyu nra bin yotse shünlo, jolo ryükejü gü genyu letse zoshü. Tsü le ryülo kenshvu le anyugun nyun sü lati, anyugun ben le nshela, kepeche ndila, lo anyugun kho le kvumvu lati. Gwünkho gü le ryü laso; tsü le hinyu bin.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

⁸Npugü le aka zo,

⁹“Silakehü temi gü, sidyüjo zolo. Npugü ahigü le zokebin pe temi dan ka zolo: Zhethon nme, zhethon nme yi thyü lo shon nshwen laso.

¹⁰Tsüle me dushvu nrün genyu a-yi thyü lola, tsangkechwü hontse kerü nrün genyu shon nshwen la. Nkenyü loho, atemi dan le ketsun keshü lo shaja aphu sümvu kela genyu.

¹¹Zhethon shon nshwen bin, tsü senlo kegwa thyü nrün genyu. Tsü le a-yi thyüo shon nshwen laso, pe me dukeshvu nyu ben nyu shüla nrün genyu.

¹²Silakehü temi gü, nyunkenjün thyüo chülo; zhethon higü le atemi dan genyu lo Israel sharhi aphu genyu. Anyugun dushvu gü jü laso atemi a-sen aphu kesin-o. N shese-o nnyun jenlo!

¹³Ale atemi dan kegwakeshvu shwi bin nyo, lo anyugun le nyunkelu nyü mvu yatselo, hidan aphu anyugun ge thyüti.

¹⁴“Tsügenyu silakehü temi gü, sidyüjo zolo. Nben kekhülo, tsonlo zhethon gü le du lo du niti. Tsü le dushvu kehü zhethon gü, me kerüla kehü lo dushvukehü zhethon.

¹⁵Tsü le atemi dan thyü pe kepeche ndi lo pha nsüla hü. Ale zhethon nme tsangkechwü hontse kerülo me dushvu titse nda bin kehü lope anyugun nyida gü kedün bin.

¹⁶Zhethon yi kegwa gü, tegwa lo tejü du lo! Nle lihizin rani güe me du lolo.

¹⁷Ako aben kekhü ti, tson-o anyunkenta le ndi lati. Npugü ahigü le zo laso.”

Babilon Raja gü Zhethon gü

¹⁸Npugü le aka zo,

¹⁹“Silakehü temi gü, Babilon raja gü le a-zhethon sen-o ryü lo kegwa tson shahvu kejülo. Tsühvu nren tsipwen tsü gü nyu binzen ti. Tsoncho nyu shalo kegwa zensü pe shü.

²⁰N mele raja gü no Amon nyu nyida Rabbah nyu kegü tson tsin shü, lo kecha gü le Juda chwida kenko nyida, Jerusalem ki kegü tson tsin shüti.

²¹Babilon raja gü le tsoncho nyu zensü thyü kenjü khoka bin loti. A-le gü nrün tson gü shalo nrün genyu tsontsin henshwio a-teromen dan ka shün; a-le nyukhu pe rüshvu kela thyüsen nri.

²²A-ben tejüzin penso ‘Jerusalem,’ tsin shü kebin gü tezen lo! Tsü gü le a-no güo chwida vüren nrün dyüshwen penso, teri khwen thyülo, chwida vüren nrün dyüshwen gü tsü pe khinrun dan ka shülo, nnyon khü lo kü tso, tson nrün genyu a-ka zo.

²³Jerusalem temi dan le higü tenyen kemvui, anyugun le gwatho kenjü gü genyu. Ai ryü nrün zo kenjü higü le anyugun no anyugun kemu dan shanilo, lo anyugun lolo la ma kebin shao-petsü binlo nrün genyu.

²⁴Tsügenyu higü hile Aphu sokekvu Npugü ahigü le zokebin gü tsü le. Hagun kemu le ndo laso. Temi aphu hagun le dihontse thyüzü la yo shabin. Hagun tho aphu nyu hagun kemu pe me hi hü. Hagun le nmu kela nyu bin laso, lo ale hagun khipe hagun kenrhinyu tsü lati.

²⁵“Serikemvu gü, Israel sokeda nshünkemvu gü, ngwünkho nshaja jon kenkhin gü le ryüjü so.

²⁶Aphu sokekvu Npugü ahigü le zo laso. N rajaperün lo npekejwe khila lo. Thame ka-e kenme thyüni loho. Lihi kemvu nyu no kekvu senlo! Kekvu senkebin nyu süshela!

²⁷Kenke! Kenke! Ele, ale nyida gü no nke lati. Ai ale kejülo-o shaja pe nyida gü tsü titse kebin gü le ryü kemvu ka tsü thyü loho. A-le ryülo ale pe tsü ti!

Zhethon lo Ammonnyu

²⁸“Silakehü temi gü, sidyüjo zolo. Aphu sokekvu Npugü le Israel nyu nshwen kehü Amon nyu ka zokebin higü pe teshalo. Anyugun ka zolo: ‘Zhethon nme le tha nke titse nda bin; dushvu titse shon nshwen la, tsangkechwü hontse kerü nrün genyu.

²⁹Nle tsemin ki kehyu tsü le ketsin kemvu, lo nle ryü kejü rüla kezo dan tsüe kenku. Hagun le serimvu lo gwamvuri lo hagun jon le ryüjü laso, tsü le shaja kenkhin gü jon, zhethon gü tsü le hagun gunda du gü zhü laso.

³⁰“ Zhethon gü pe bin la! Ale hagun nyhun keshü bin gü, hagun nnyun kelo kazü nyu hagun jünkera ti.

³¹Ale anyunkenta mah kenyü hontse hope hagun ge keshü ka hagun le tsü shati. Lo ale hagun khipe rigwakemvu temi dan lo tha nkesa kehü dan ben nyu shü lati.

³²Mah pe hagun nke lati. Hagun zi le hagun kazü nyu tsun ti, lo temi nme-e hagun rüchün ni loho.’ ” Npugü le zo laso.

Ezekiel 22

Jerusalem Thyükezü dan

¹Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, nle temi dukeshvu nyu le sükebin nyida gü jünkera nrün genyu nda bin le? Tsügi le thyü kela kentsükenchen tho aphu thyü nshün shü.

³Aphu sokekvu Npugü ahigü le zokebin hi lope nyida gü ka zolo: Nle n npvü ntemi chonritsin dushvula lo teromen rüshvuo nbo nrhu kela genyu ngwünkho le ryüjü.

⁴Nle dukeshvu genyu thyüzü la lo nle teromen kethyü nyu n nrhula, tsügenyu ngwünkho le ryüjü, ngwünkho le pen laso! Tsü hontse kethyü genyu ale senye dan no nshwinyü lo tsipwen aphu no ntsin laso.

⁵Nkhoka lo nithen ki tsipwen dan le nle tejavü zen kemvu genyu ntsin laso.

⁶Israel nyu sharhi aphu anyugun npvü anyugun kekvu tenyen-o temi dukeshvu tho thyü.

⁷Nyida gü nyu temi nme-e a-pepvünyu rühvü hümvu. Hagun le sinrünyü nyu, maginyu, lo tegonyu nshwen.

⁸Hagun le kenshün bin dan rühvü mvu, lo Sabbath zen mvu.

⁹Hagun temi peha le me boshvu nyüo me zo nshvu hü. Anyugun peha le teromen rüshvu kela hon tyü. Temi peha le a-zintse a-kenyü yhüdyü thyüo a-kenyü bin hü.

¹⁰Anyugun peha le anyugun pvü nu zen zhü. Peha le tenunyu dan le tenunyu jvü thyü ketse ka-e anyugun kemvu thyüo zenzhü.

¹¹Peha le keyüla, lo peha le anyugun mo nyu nmvue anyugun lüginyu sü hü.

¹²Hagun temi peha le a-chün khilo nrün genyu me dushvu hü. Peha le tha pe a-pfünyu Israel nyu tepuo kechwü lo, lo anyugun ka hyukelo tsü sen-o nnya lohü. Anyugun le a nmhin laso." Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

¹³"Ale a jenthun sen-o hagun le me hon seükelo lo me dushvu kethyü genyu tsü ryü ti.

¹⁴Hagun le ale hagun ge thathyü keryü ka peche lo nko-o hagun ben süso logwa letse rüchün hü le? Npugü a higü le zo laso lo ale a jo then ti.

¹⁵Ale hagun hü kezen pe tsipwen lo senye aphu ka shüo hagun tho gwakemvu dan tsü no a-keni thyü lati.

¹⁶Tson-o senye kecha dan no hagun rühvü mvu lati, ai hagun le ale Npugü le tse sha ti."

Sunggigü Le Thyükenshün Kethyü Mah

¹⁷Npugü le aka zo,

¹⁸"Silakehü temi gü, Israel nyu le amhundyü ka thakon mvuso. Anyugun le tegi gwakemvu -tamagi, tin, tegi lo rakagi pe mah nyu rokenshün kethyü vü hontse.

¹⁹Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü ahigü le anyugun le tsü hontse thakon kendi letse zobin nyo. Ale anyugun aphu zen ryüo Jerusalem ka kequen lati

²⁰rakagi ketegi, tamagi, tegi, lo gin, lo tin lo pe ro kenshün kehü mah nyu shüla kehü hontse. Mah le rakagi lo tegi ro zunla kehü hontse anyunkenta le anyugun rozun lati.

²¹Ele, ale anyugun zenryüo Jerusalem nyu kequen shü, mah thyü pe anyugun hensin shü, lo anyunkenta pe anyugun rozun lati.

²²Rakagi le mah keyün nyu zunla kehü hontse anyugun le Jerusalem nyu zun lati, tsüselo anyugun le Npugü nyunkenta kesülo bin nle tse shati.”

Israel Nyu Sharhi Kemu

²³Npugü le aka zoni,

²⁴“Silakehü temi gü, Israel nyu ka anyugun kazü le nshün mvu laso, tsügenyu ale anyunkenta nyu shaja pe anyugun tsü bin nle tse zoshülo.

²⁵Anyugun sharhi dan le shünyho le nyukhu tenlo-o nho kebin hontse. Anyugun le temi dan boshvula, pisa lo kenya aphu anyugun le khilo kegwathen khilo, lo anyugun le me dukeshvu nyu temi kechon no magi la.

²⁶Püshükedanyu dan le atejvü gwünrho lo kenshün rühvu mvu. Anyugun le nyu le nshün lo nyu le nshün mvu yo shakekho mvu. Anyugun le kenshün lo nshünkemvu le dihontse kecha thyü yo pe senthyü hümvu, lo anyugun Sabbath rüchün mvu. Tsü dan genyu Israel temi le akerühvu ndi.

²⁷Sorkari kipun kedanyu le teken le nyukhu tenkelo sürhen kela hontse. Anyugun le nnyalo nrün genyu me boshvu hü.

²⁸Sidyükeshanyu dan le me le kechon pe kabon nyen kela hontse kemu hidan kebu hü nyo. Anyugun le ketsin kemvu tsemin hyu lo ryü kezhü kenrun zohü. Anyugun le Aphu sokekvu Npugü jo letse zobin hü, ai Npugü a higü le anyugun ka zoshü mvu.

²⁹Kenyanyu le me sa lo rühu hü. Anyugun le kendinyu nshwen lo sinrünyi nyu dan ge kechwü fü hü.

³⁰Ale temi peha no chwida khwen, lo chwida nla kela bin dan ka so-o anyunkenta le tsü nkela titse keso ka kazü gü rikhun kelo min fü, ai ale nme-e hyulo mvu.

³¹Tsügenyu ale anyunkenta hoshü, tson-o anyugun tho genyu anyugun nke lati.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Ezekiel 23

Kemu Tsasikezengi Hvu

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, gwüingwa tenunyu tsasikezen mihvu le bin hü.

- ³Au le lübwenyu thyüo Ijipt nyu yhun kehü ka yhun nshün mvu, keyüla chün ketyü nyu thyü tinla.
- ⁴Peshügi zan le Oholah (tsügi le Samaria sunka), lo nchegi le Oholibah (tsügi le Jerusalem sunka.) Ale au lolo, lo au le nyu zen pe atsü.
- ⁵Oholah le ahon, ai a-le keyüla chünketyü nyu thyü tinla, lo Assiria kipun a-sonyu dan zen thyümi kenyü thyünyü sahü.
- ⁶Tsü dan le phinya kemeren keben shüpahü nyu, kemeren keben kegwanyu lo kedanyu, tsü dan aphu zegwasa sa lo keru kezen nyu.
- ⁷Tsügi le Assiria kedanyu aphu zenkeso hü, lo a-kenyü yhüdyü dan le a-zen-o Assiria nyu teromen kezü rüshvuo a-nrhu la.
- ⁸A-le Ijipt nyu keyüla chünketyü nyu thyüso kela tho gü khemvu. A-le lü soryü ntsin pechenyu le a-zenzhü lo a-lope keyülachünketyü nyu nme hontse hü.
- ⁹Tsügenyu ale a-khipe Assiria nyu a-sonyu, a-le nnyüsa kehü dan tsüla.
- ¹⁰Tsü dan le a-phinya rholao a-nyu peche lo tenue tenlo-o zhethon lope a-dushvula. Tenunyu le lihikie a-rüla kerabin hü.
- ¹¹“A-sikezengi Oholibah le tsü hyue Oholah nyeki gwamvu lo keyüla tho thyü kvu.
- ¹²A-ko Assiria nyu kegwanyu lo kedanyu nnyüri tsin- tsü dan le ben kethyü phinya kenme kepvünyu, kedanyu, keru kezen nyu, tsü dan aphu selo zegwasa kethyü nti.
- ¹³A-le serimvusa kela ale hyu, a-zikezengi-e a-tsa gwakemvu hontse.
- ¹⁴⁻¹⁵“Ale a-serikemvu nyu ntsun ketsintsin yüla. A-le Babilon kedanyu, phi pe anyugun senphin lo anyugun perün thyüo pvü kehü dan me pe kabon ge hen-o thazü nhonben kethyü pe nyen kenjü tsü a-kenyü sala.
- ¹⁶A-le tsü hyushü ntsin nnyü ritsin lao lilonyu nipe Babilon nyu tsü dan kishü.
- ¹⁷Babilon le a-zenzhü titse ryüla. Anyugun le a-zengwa lo a-nrhu salao kenkhin ki we a-le anyugun shwintsü lola.
- ¹⁸A-le a-khipe temi mhundyünyu ndo-o aphu no a-le keyüla chünketyü nyu letse shalo. Ale a-tsagi shwintsü kela hontse a-ko a-ntsüla.
- ¹⁹A-le lünyu ka Ijipt nyu keyüla kethyü hontse keyüla chünketyü tho thyüketsin sola.
- ²⁰A-le serimvu pe gada nmvue keru cho hontse kethyü nnyü ritsin lola.”
- ²¹(Oholibah, nle nlü ka Ijipt nyu pechenyu no nnyüsü lo nphusen keyhun nrhu lao mu kehü tho tsü thyüni nyü hü nyo.)

A-sikezengi Ge Sunggigü Le Jünkera Kethyü

²²“Tsügenyu, Oholibah, higi hile Aphu sokekvu Npugü ahigü la nka zobin nle. Nle nsonyu genyu nnyun tsemin laso, ai ale anyugun thyü pe nge nyunta lo tsü dan zenryüo nhun loti.

²³Ale Babilon nyu, Chaldeanyu, Pekod, Shoa, Koa lo Assiria kipun temi aphu zenryü ti. Ale selo kezegwa, kegwa nyu lo kedanyu, keda zen kechwí dan lo keru kezen shüpahü kedanyu aphu kequen loti.

²⁴Anyugun le teso kipun rihü danda, kerugari lo kanyü kepvü gari tse zenryüo nwhen ti. Anyugun le gida lo perün pvüo nhun ti. Ale nkhipe tsü dan ben nyu shü lati lo anyugun le anyugun tejavü nyu njo kerati.

²⁵Ale nge anyunta kebin genyu, ale anyugun no nyunkenta pe hagin ge shüti. Tsü dan le nhikon lo nnyetin rülaö nnyenyu boshvu ti. E, anyugun le nnyu peche lo tenu tenlo-o anyugun kerhün roti.

²⁶Tsü dan le nphinya sürhen lo kontyü minketsen khilo lati.

²⁷Ale nno nkenyü yhädyü lo Ijipt ki nshün kemvu thyü gun keryü gü thyü mvu lati. Lo teromen kezü nrimvu nmvue Ijipt rüchün nimvu lati.”

²⁸Higü hile Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale nkhipe ntsü lo shwi nyuntsemin kela nyu ben nyushü lati.

²⁹Lo anyugun le n ntsü kehü genyu nle thyü kenjü aphu sentin lao n kenyhün khi pe keyüla chünketyü nyu hontse ndo lati. N yhädyükenyü lo nkeyüla chünketyü

³⁰higü hi senryüo n ge shü laso. Nle senye dan genyu keyüla chünketyü nyu thyü lo anyugun teromen kezü pe nthyü nrhu laso.

³¹Nle ntsagi phanyu then gü laso, tsügenyu ale shaja honpen kenme kethyü pe hai no tsüti.”

³²Aphu sokekvu Npugü le zo, “Nle ntsagi honpen ka tsüti; tsü le gon lo tetso. Temi aphu nshwinyüo nnshwen ti; honpen gü le sü laso.

³³Tsü le nthyü pe nyungwamvu lo nyun kenjün kethyü nyu shüti, kenshvu lo kenke honpen gü tsü le tsü le ntsagi Samaria honpen.

³⁴Nle tsü tsü lo keyhü nsin lati, lo honpen gü bokekho dan tsü le n nyü hvu rhen lati. Aphu sokekvu Npugü a higü le zo laso.”

³⁵Hile Aphu sokekvu Npugü le zobin nyo: “Nle a nmhinlao akipun rani tinkela genyu, nle nkenyü yhädyü lo nkeyüla chünketyü genyu kenjün thyüti.”

Tsasikezengi Hvu Ge Sunggigü Jünkekera

³⁶Npugü le aka zo, “Silakehü temi gü, nle Oholah lo Oholibah au jünkera nrün nda bin le? Au le kentsükenchen tho kethyü genyu nkhin shülo.

³⁷Au le keyüla lo dukeshvu tho thyü laso- teromen kezü tho zen-o keyüla lo au le nnyu pe aketsü pechenyu dan dukeshvu genyu. Au le anyu dan lope au teromen kezü rüshvula.

³⁸Au tho aphu le tsü nti mvu. Au le a Kershvuka nrhu lo ale binzen keshü Sabbath tsüe gwünrhola.

³⁹Au le anyenyu boshvu pe teromen kezü rüshvu kethyü nyü tsü a Kershvuka nyu ryü lo tsü nrhula!

⁴⁰“Au le nithen ki temi no ryü lotse jolo nipe tsüni ni, lo temi le ryü. Tsasikezengi hvu le züluo yhütyü kenyen-i pe nyen lo ronye thyü.

⁴¹Au le no gwasu kethyü ge dun, lo au mhundyü ka miz pe shüo phi kegwa pe la, lo pe tharünkenyi lo oliv terzü ale pe au tsü keshüe pe sin.

⁴²Nyunkhi kemvu temi dan me khwen nyü logwa, tsü dan le kazükesi kipun zenryü. Tsü dan le benkhin pe tenugi hvu npvü lo rajaperün gwasu kethyü pe au pe ge shü.

⁴³Lo a npvü a nthon-o anyugun le tenu nme keyüla genyu a-boren kela lope keyüla chünketyünyu hontse zenbin letse bin.

⁴⁴Anyugun le keyüla chünketyü hvu ka kegü si günini. Anyugun le tenunyu serikemvu hvu Oholah lo Oholibah ki nigü.

⁴⁵Kentsen nyu we au le keyüla tho thyü lo me bokeshvu genyu au nmu lati, kechamvule au le keyüla tho thyü lo au ben le tezi pe nyen pvü bin.”

⁴⁶Hile Aphu sokekvu Npugü le zo, “Temi dan me zenryüo au thyü kecha lo nke lalo.

⁴⁷Danda gü no tso lope au jon lo zhethon sen-o au when, au nyenyu boshvu lo au ka ro lalo.

⁴⁸Ale kazü tsü gü aphu nyu temi jvü gwakemvu dan khin lati tenunyu aphu no a-keyüla tha hontse thyü mvula nrün genyu.

⁴⁹Lo tsasikezengi hvu- ale hai jvü gwakemvu lo teromen kezü rüshvu kela kemu dan genyu shaja pe hai tsü ti. Tsüsiki hai le ale Aphu sokekvu Npugü le tse sha loti.”

Ezekiel 24

Kebonkeni La Nrenkela

¹Agun le me kazü ki bin tinkela chen tekü gü shye tseryü gü jonryü nyü Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, nthu jon higü thulo, kechamvule nthu hile Babilon raja le Jerusalem hunlo titse binzen bin.

³Atemi me ntsun kehü dan ka Aphu sokekvu Npugü ahigü le anyugun genyu jokejvü sen kehü higü pe zoshülo: La gü lope mah sa su shü tson-o zü pe tsü sülo.

⁴Thyüsi kegwatsin, a-pha a-bu lo pe shü a-ru kegwa thyüsi pe sülo.

⁵Tanyü phu kegwatsin thyü senlo; tesen pe la gü hensin khwenlo. Zü no njwa lo; a-ru lo a-tsi dan bülo.”

⁶Higü hile Aphu sokekvu Npugü le zobin: “Temi dushvukehü dan nyida gü we thyülo tiso! Tsü le kesü hü kemvu la hontse le. Thyüsi nmeme tse khitholo laso, lo nme-e nsen mvu.

⁷Nyida gü nyu me dukeshvu le bin hü, ai tezi lope kazü ge tsun shüo kemphü no henlo kegwa thyü mvuo tsonye ge shü.

⁸Kebulo keho nyunkenta khünlo nrün genyu ale tezi pe tsünyu khe njü nyo.”

⁹Higü hile Aphu sokekvu Npugü le zobin: “Temi dushvukehü dan nyida gü we thyülo tiso! Ale kezeü sen pe khwen shüti.

¹⁰tesen pvüni ryülo! Whün nnyü shü! Thyü tsü nilo! A-kenjwa dan tsüno chwila! A-ru dan no keküla!

¹¹Tson-o lazo pe kethyü la gü lope mah gi ge su shüo no ro ngon lo. Tsüsika mvukegwün ro nne lalo la gü le nshün ni loti,

¹²Mvukegwün aphu la tsü gü nyu mah kenyü ka chwila loha yatse-e.

¹³Jerusalem, nserikemvu jvü nshün kemvu le nthü nrhu laso. ale nthü kenshün la nyüe nle rhubin gwünzin. Nle anyunkenta kekvu aphu shala kemvuka we nshün ni loho.

¹⁴Aphu sokekvu Npugü ahi le zo laso. Ale thatyü nrün gwünkho le ryü laso. Ale nkemu rüchün mvula nmvue n njün nmvue nshwi njün shülo kemvui so. Nle thyükeshü tho gü genyu shaja thyü ti.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Sidyükesha gü Nu le Sikela

¹⁵Npugü le aka zo,

¹⁶“Silakehü temi gü, ale gwüngwa thyü nle sotsin kehü temi gü vüo sentin lati. Nle kenya, chü, nmvue nyhüphu che nya.

¹⁷Nkenso khwen me no nyü nya. Nle chekechü kenjün kethyü zensü npe hen mvu nmvue npha nchon gü nya. Nle nmhun sun nmvue kesi chekechü nyu chvü tyü nya.”

¹⁸Ale tsü lonyü temi dan zen-o kenthon bin. Tsüje anu le sila, lo tsü sinyü a-le aka zokeshü hontse thyü.

¹⁹Temi dan le aka shün, “Nle nyuthyüo tson bin la?”

²⁰Tsügenyu ale anyugun ka zo, “Npugü le a nthon-o ano,

²¹jolo higü pe hagun Israel nyu tsü lotse zo: Hagun le Kershvuka gü genyu ketekho hü. Hagun le tsü nri lo tsü ki gü nyü hü, ai Npugü le tsü nrhu lati. Lo hagun kami dan nyu nchenyu khepe Jerusalem nyu bin kenjü dan teri le ga lati.

²²Tsüsiki hagun le ale thyü kela tsü thyü ti. Hagun le hagun mhun sun nmvue kesi chekechü nyu le tyü kehü chvü tyü mvu lati.

²³Hagun le pe henpvü, phaje pvü lo chechü nmvue nra mvuo gü lati. Hagun kemu genyu hagun nke lati, lo khinyunyu ka nyun kenjün thyü ti.

²⁴Lo ale hagun genyu zensü nme thyü ti; hagun ale thyükeshü aphu thyü ti. Npugü ale kezo le tha higü kethyü ka hagun le a-le Kekvutsin Npugü le tse sha loti.”

²⁵Npugü le zo, “Silakehü temi gü, ale anyugun le ketekho lo kenyü kehü Kershvuka kenko gü, anyugun le nri lo günyü kehü gü tsü sentin lati. Lo ale anyugun nyenyu peche lo tenu zentin lati.

²⁶Ale tsü thyü keshü nyü kenke tsü gü nrhikelo nyu peha le ryüo tsü rüla pe hagun ka zoti.

²⁷Tsü jon nyü hagun le jo kekvu nmhenkela gü hyuni loti, lo hagun le a-zen-o kenthon ti. Hihontse hagun le temi dan genyu zensü thyüti, lo anyugun le ale Npugü le tse sha loti.”

Ezekiel 25

Sidyüjo pe Ammon Ntsunkeshü

¹Npugü le a nthon.

²“Silakehü temi gü, Ammon nyunkhin shülo.

³Ale Kekvutsin Npugü, ale zokebin hi lope anyugun ka zolo: Hagun le a Kershvuka bo nrhu kela, Israel kazü nkekela lo Juda temi le me kazü ki tinkela nri nyü hü.

⁴Hagun le hagun kenyü kela genyu npho kipun kazü kesi ki tsipwen dan no hagun sokvulo lati. Tsü dan le hagun kazü nyu kensenbin thyüo tsü nyu bin ti. Anyugun le hagun hon thyü nrün terasha tyü lo nyüzü tsü ti.

⁵Ale Rabbah nyida lope Ut kenkin bin thyü, lo Ammon kazü apentha lope tanyü kenkin bin thyüla, tson-o hagun no ale Npugü letse sha loti.

⁶“Aphu sokekvu Npugü le zobin nyo: Hagun le sherhün-o ben kekhü lo nchwü. Hagun le Israel kazü ntsü la.

⁷Hagun le tson kethyü genyu ale hagun lope hagun so kekvu senye dan, hagun hon seü nmvue nkela nrün nyu tsü lati. Ale hagun nke shü lao hagun no senye nme thyüsin mvu nmvue hagun npvü hagun kazü ndi lati. Tsüsiki hagun le ale Aphu sokekvu Npugü le tse sha loti.”

Sidyüjo Pe Moab Ntsunkeshü

⁸Aphu sokekvu Npugü le zo, “Moab le Juda hile senye kecha aphu zen-o kenme letse kezo genyu,

⁹ale Moab tehun-o no kebin nyida dan, lo nyida kezegwatsin dan Beth Jeshimoth, Baal Meon, lo Kiriathaim hidan sin-o me no when ti.

¹⁰Ale npho kazü kesi kipun tsipwen dan no Moab lo Ammon lolo lati, Moab no senye letse kosin mvula nrün genyu.

¹¹Ale shaja pe Moab tsü ti, tson-o anyugun no ale Npugü le tse sha loti.”

Sidyüjo Pe Edom Kentsun

¹²Aphu sokekvu Npugü ale zo, “Edom temi le Juda ge anyugun khün losa laso, lo khün kelo tsü gü le Edom ge kethonthen thyü zükela nme senryü la.

¹³Tsügenyu ale shaja pe Ammon tsüo tsü nyu temi lo nyukhu aphu boshvula ti. Ale tsü pe kenke nme thyü lati, Teman nyida ka gü Dedan nyida keti, terinyu temi aphu ga lati.

¹⁴A temi Israel le Edom ge akhün loti, lo anyugun le Edom thyü pe anyunkenthün shati. Edom le ale khünkelo tsü le nyu yo tsekethyü sha loti.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Sidyüjo Pe Filistian Kentsun

¹⁵Aphu sokekvu Npugü le zo, “Filistian nyu le kethon ki anyugun rinyu thyü hü kela gü ge khün losa, lo tsü dan nrhio nkela.

¹⁶Tsügenyu ale Filistian when-o anyugun shola titse zobin nyo. Ale Filistian temi a-sen kazü ketejon nyu yhun kebin aphu nke lati.

¹⁷Ale shaja pe anyugun tsü sati lo anyugun ge khün aphu loti. Anyugun le anyunkenta shati. Tsüsiki anyugun le ale Npugü letse shati.”

Ezekiel 26

Sidyüjo Pe Tur Kentsun

¹Agun le me kazü ki gü kethyü chen tseryü nme gü shye keri gü jonkeri nyü, Npugü le a nthon.

²“Silakehü temi gü, higü hile Tur nyida nyu temi dan le sherhün kebin kon. Anyugun le sen-o, ‘Jerusalem le kara laso! Tsügi hakethyü tson gü le ndi so! A-le ngun nren lo hoso!’

³“Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü ale zobin: Ale hagn kenrhi gü le, Tur nyida gü. Ale senye kechon zenryüo n when ti, lo anyugun le zida kentyü hontse ryüti.

⁴Anyugun le hagn nyida kehun dan nkela lo hagn tsokhwen dan boketo lati. Tsüsika ale kemphü sho sentin lao tsonye nti lati.

⁵Zida nyu tsü tsehü keten nyu le anyugun joh pe tsü ge pho ti. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso. Senye dan le Tur kenya sentin la,

⁶lo anyugun zhethon lope kazü tsünyu rünyu dan ka yhun kebin nyu dushvu lati. Tsüsiki Tur le ale Npugü le tse sha loti.”

⁷Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale raja aphu so Kedagü, Babilon raja Nebuchadnezzar senryüo Tur when ti. A-le tesoki rihü danda no keru lo kerugari lo kerukezen nyu zenryü ti.

⁸Kazü tsügü nyu rünyu nyu yhun kebin nyu le kega kethyü nyu si lati. Kenrhinyu le kü tso lo rikhunbin khwen ti, lo chwidä khwen nko-o nzen kenren ti.

⁹Anyugun le chwidä vüren nrün dyüshwe cha pe hagn chwidä vü lo tegi khincha lo hagn tsokhwen vüshe lati.

¹⁰Anyugun keru le cho kephu keshü tsü le hagn sun ti. Anyugun le nkekela nyida khinrun nyu yü kethyü ka anyugun keru kanyü kepvü gari lo teri kerugari ketin khwen le hagn chwidä-e pvü keni ti.

¹¹Anyugun keru kezen nyu le hagn tsonda nyu kenrin thyü pvüthüo anyugun zhethon pe hagn temi dan dushvu ti. Hagn kachon kenko dan phen pe kazü nyu shü lati.

¹²Hagn kenrhinyu le hagn kenya jwe pe anyugun keche loti, tsü dan le hagn chwidä lala lo ka kegwa dan borenla. Anyugun le tso lo tesen lo tha kechakela dan aphu pe zida nyu shwen shü lati.

¹³Ale hagn lü aphu no a-keni thyüla, lo hagn harp khwen aphu khin lati.

¹⁴Ale tsehü keten nyu no joh pe pho lo kegwa tsonye nti khela ti. Nyida gü thyüni lo mvu lati. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso.”

¹⁵Aphu sokekvu Npugü le hi lope Tur nyida gü ka zo nrün le bin: “Mele n nkhen kelo ka ntehun kebin nyu le kerüshvu pe mele dushvu kebin nyu kenra khwen hontse ti.

¹⁶Tsüselo zida nyu nsin nshe kehü senye raja dan aphu anyugun rajakhün ge tsenryü ti. Anyugun le mirün ketseyho lo tejvü kekhi phi yhola lo ndün-o kazü nyu thun tsüti. Anyugun le n rüla sha pe kerüsa lao ndün kethyü khinlo mvuti.

¹⁷Anyugun le kesun lü higü ron ti: Nyida kentsen gü le nke laso! Zida nyu a-zürun dan sen tin laso. Nyida hinyu temi le zida dan ketsen Lo a-tekehun ka bin kehü aphu ketsun hü.

¹⁸Ntsoka we, a-le chekela nyü, Zükehun kazü dan le ndün bin, Lo anyugun temi le kenke tsü gü nripe nshvusa laso!”

¹⁹Aphu sokekvu Npugü le zo; “Ale hagin thyü pe nkekela nyida mele yhun mvukela hontse shüti. ale züda kentsun zü lope hagin kemin lati.

²⁰Ale hagin nipe tesinki kesinyu kazü ki nduka keyhun nyu kerhün lati. ale hagin thyü pe kazü hensin kethonthen kenke dan nyu kesinyu zen-o bin ti. Tson kela genyu hagin le kerhün nyu kazü nyu hagin bin thyüo yhunlo mvu lati.

²¹Ale hagin lope me kerükeshvu tsinhi nme thyü, lo tsü le hagin genyu keni thyü lati. Temi le hagin füe hyulo mvu lati.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Ezekiel 27

Tur Genyu Kesi Lü Keron

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, Tur ge kesun lü ronlo,

³nyida tsü gü le zida seki bin-o zida kehun ka kebin temi dan zen-o hathyü hü. Aphu sokekvu Npugü le zokebin jo pe a-ka zolo: Tur, nle zegwasa kethyü genyu nsü thyü hü.

⁴N ka le zida. N thyükeshü nyu le nthü pe zürun kezegwa hontse shü;

⁵Anyugun le Hermon kazüthun ki fir senbin lope anyugun zürun thyü. Lo Lebanon kipun sedar sen lope zürun ge kedun bin dan thyü.

⁶Anyugun le Bashan ki teshosen lo pe kejenvü thyü; Anyugun le Sepra ki sahümane pe nkela thyü Lo chunhü lope a-nyuki la.

⁷Linen pe ntsangkanbu kenophi thyü, Ijpt ki linen pe kedo, Nithen kie sha whülo kegwa hon, Nkesun le linen kegwatsin, Lo Sepra zükehun kazü ki phi kemeren pe thyü.

⁸Zürun kejen nyu le Sidon lo Arvad nyida dan ka temi. Nge kebin thathyü keshanyu le zürun kejen nyu.

⁹Zürun kechanyu le Biblos kipun senthyü salo kelanyu. Zida nyu gü kehü zürun aphu ge njwen kehü nyu aphu N tha kejwe bin nyu hathyü.

¹⁰“Persia, Lidia lo Libia kipun shüpahü le hagin rihü nyu thyü. Tsü dan le anyugun gida lo perün dan pe hagin kanyu bin hü. Tsü dan le zan kegwa chün pe hagin tsü hü.

- 11** Arvad kipun shüpahü le nchwida rikhun, lo Gamad kipun temi le ntsokhwen dan rikhun hü. Tsü dan le anyugun gida pe nchwida ge hü lahä. Anyugun le nthüü kezegwa shü kehü dan.
- 12** “Nle Spain nyu hathyü lo nkanyü kechon dan sunka rakagi, tegi, tin lo tegivü khilo.
- 13** Nle Greece, Tubal, lo Meshek nyu hathyü lo nkanyü dan pe donyu lo lazo pe kethyü kanyü dan kelu.
- 14** Nle nkanyü dan pe Beth Togarmah nyu hon kanyü kepvü keru, terikethyü keru lo gada dan hei.
- 15** Rhodes temi dan le nzen-o hathyü; züje ki kebin nyu kechon le tsunhü lo ebony sen pe nkanyü kelü.
- 16** Siria temi le n ha lo nle thyü kelo kechon heilo. Tsü dan le tso kenjvü, Phikemeran, tejvü kekhi phi, linen kegwa, coral, lo rubi dan pe n ha kelu.
- 17** Juda lo Israel le tho, khuzü, oliv ter lo rünkegwa pe n ha hei.
- 18-19** Damaska temi le Helbon ki zu lo Sahar ki thyühü pe n ha lo nle thyükelo kelu. Anyugun le tegi pe kecha kanyü lo rünkegwa lope nkanyü hei.
- 20** Dedan temi le nyukhu ge lao kedunbin thyülo kegwa phi pe nkanyü kelu.
- 21** Arab nyu lo Kedar kazü soje kehü nyu le tanyü nyu, tanyü, lo tenyü pe n ha thyü.
- 22** Nkanyü genyu Sheba lo Raamah ki hada kethyü nyu le kontyü lo suna, lo rün kegwatsin dan pe n ha kelu.
- 23** Haran, Canneh lo Eden, nyida dan, Sheba nyu hada kethyü nyu, Asshur lo Khilmad nyida, tsü dan apfu nzen-o hathyü.
- 24** Anyugun le phinya kegwa, phikemeran, lo tejvü kekhi phi, kelaphi rhi kechacha kethyü, nitsü kenko lo nikenlü pe dosa kela phi dan pe nka jwe shü.
- 25** Kanyü kepvü zürun kedatsin dan no n ha kethyü kanyü pvüo kethen. Nle Zida nyu zürun hontse kanyü kensu pvü hü.
- 26** Zürun kejen nyu le npvü ryüo zida nyu shükelo ka Nphoki tsangkenbu le nwhün sen-o zü kentsun ki güla.
- 27** N ha kanyü apfu, Zürun nyu thatho thyüo kenjwen nyu apfu Zürun kechanyu lo hada kethyü nyu, Zürun nyu kehü shüpahü apfu- Apfu, apfu zida nyu nmhenla.
- 28** Kenjwen nyu zü nyu si gü keju dan kenra le pere ki-e gwün kebon la.
- 29** “Zürun apfu ntsoka we nrunla, Tsünyu kehü nyu apfu zida seki chwiryü laso.

³⁰Anyugun apfu nchechüsa bin, Kempfü pe anyugun pe ge shülo jonbü nyu yhon.

³¹Anyugun le ngenyu anyugun pe thu la Lo ronphi ben. Anyugun nyun kenjün thyürio chü.

³²Anyugun le n ge kesun lü ron:

‘Segü lope Tur zenkendyü lomon, Tur le ntsoka we zida nyu ma tsela ti sele?’

³³N hakethyü le zida nkenkelo ka, Nle senye apfu sen mvulo keshvu pe sülo. Raja le nnya lo Nkanyü kenya genyu.

³⁴Ntsoka we nle zida nyu nke laso; Nle züda kentsun nyu che laso. Nkanyü lo ngenyu tha thyü kehü nyu apfu Nzen-o zida nyu nmhen laso.’

³⁵“Züje ki yhun kehü nyu apfu nkenke rüla sha pe kekerü thyü laso. Anyugun rajadan-e nshvuri laso, lo anyun mhun ge kenshvu hyu laso.

³⁶Nle ndi laso, kethonthen ndi laso, lo kazü apfu nyu hada kethyü nyu le kerüshvu laso, anyugun le nkenke hontse kela nshvu bin nyo.”

Ezekiel 28

Tur Raja Gü Genyu Sidyüjo

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, ale Kekvutsin Npugü, ale zokebin hi lope Tur kekvugü ka zoshü: Nle tero nme letse nrüchün ngon-o ketekho hü nyo. Nle teronyu nme hontse rajakhün ge dun-o zida no n hun bin letse zohü. Nle tero ro thyü hü, ai nmvu, nle sikelai, teronyu kemvu.

³Nle Daniel nyeki nsüo thame pe nmhundyü ki kebu loho letse rüchün hü.

⁴Nthakesha lo thathyü kesha le nno suna lo rakagi nnya lo.

⁵Nle kekeluo hathyü pe chwilo hü. Nle n kenya genyu ditsüki thyü ketekho bin yo!

⁶“Tsügenyu, Kekvutsin Npugü ale zobin: Nle tero nyu hontse nsü letse kehü genyu,

⁷ale shwikenjün kendi rinyu zenryüo nwhe ti. Tsüdan le nle thakesha lo thathyükesha sen-o hyukelo kezegwa dan apfu nke lati.

⁸Tsü dan le n boshvu pe zü le kebin sika nyu shü lati.

⁹Anyugun le nboshvula titse keryü ka-e nle tero letse zo tile? Nle ndushvula nrün nyu teno kelo ka we nle temi a-me teronyu thyü loho lati.

10Nle Sunggigü shakemvu sinrünyi kecha ben nyu tehi hontse si lati. Ale Kekvutsin Npugü, ale johoshü laso.”

Tur Rajagü Chekela

11Npugü le aka zoni,

12“Silakehü temi gü, kenke le Tur rajagü khwen kebin genyu nyungwamvu lo. Ale Aphu sokekvu Npugü ale zokebin hi lope a-ka zolo; Nle gwüingwa ka we gwapen kethyü tsinhi thyü hü. Nle dihontse nsü lo zegwa hü yo!

13Nle Sunggigü chwi Eden nyu yhun, lo tso minketsen hidan pe nronye thyü hü: Rubi lo diamond; topaz, beril, karnelian, lo jasper, safir, emerald, lo garnet. Nle suna ronye le bin. Tsü dan tsü le n nyhun keshü nyü ngenyu thyü keshü.

14Ale kenrin kethyü jolonyu nme nipe nrikhun shü. Nle a kazüthun kenshün ge yhun-o tso minketsen nshwen kehü dan nyu hohü.

15N nyhun keshü ka ryüo nle gwakemvu thyüso kela keti we njvü le gwapen.

16Nle rao thahei lo jwe, tsontseo tsü le nthü pe gwamvu sa lo la. Tsügenyu ale nno a kazüthun kenshün khela lotse shü, lo nrikhun kehü jolo gü le tso minketsen kenshwen dan nyu nhüshwi la.

17Nle n kezegwa genyu ketekho hü, lo nzan kechwi le nthü pe kepin nyu hontse la. Higü genyu ale nsü pe kazü nyu shüo nno raja kechanyu no petsü mvulo keshvu genyu tsinhi nme thyü.

18Nle tha hei lo jwe kethyü nyu gwamvu pe tsü hontse lao n kershvubin dan-erhula. Tsügenyu ale mah lope nyida gü rope kemphü thyüla. N nrikehü nyu aphu ntsoka we nle mahchu thyükela hyu laso.

19Nle ndi laso, kethonthen ndi laso, lo n nkekela rüla kesha senye aphu kerüshvula lo nkenjün kethyü hontse kela nshvu bin laso.”

Sidyüjo Pe Sidon Kenkhin

20Npugü le aka zo,

21“Silakehü temi gü, Sidon nyida nkhin shülo.

22Ale Aphu sokekvu Npugü, ale anyu rüla zokebin hi lope tsünyu temi dan ka zolo: Sidon, ale nkenrhi gü le; temi dan le ale nge thyükeshü tho genyu a shwen ti. Ale shaja pe nge keyhun nyu tsüo ale dihontse nshün yo tse kethyü pe anyugun hi keshü ka anyugun le ale Npugü letse sha loti.

23Ale keho nipe nge shüo tezi no ntsonda nyu tsun ti. Lizin hizin mele nwhe ti, tson-o ntemi ga lati. Tsüselo ale Npugü le tse nle shati.”

Israel le jochü pvü nrün

²⁴Npugü le zo, “Israel kehun senye dan a-shwinyü kehü nme-e tsehü lo nchonra hontse Israel nthüyü loho so. Lo anyugun le ale Aphu sokekvu Npugü le tse shati.”

²⁵Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale Israel nyu hükezen pe senye dan ki shükela aphu zen niryü lati. Lo senye aphu ale nshün letse shati. Israel temi le anyugun kazü, ale pe a gogü Jakob ketsü kazü nyu yhun loti.

²⁶Anyugun le tsünyu kenshvu ndio yhunti. Anyugun le ka thyü lo vain low tsüti. Ale a-kazon nyu, a-shwinyü kehü dan aphu shaja pe tsü lati, tson-o Israel le nshvu mvu lati. Tsüsiki anyugun le ale anyugun Npugü Sunggigü letse sha loti.”

Ezekiel 29

Sidyüjo Zope Ijpt Ntsunkeshü

¹Agun le me kazü ki dothyü tinkethyü chen tseryü gü shyé tseryü gü jon tseryükenyhun nyü, Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, Ijpt rajagü nkhin shülo. A-le lo Ijpt kazü aphu dihontse shaja thyüla tiyo a-ka zoshülo.

³Higü hile Aphu sokekvu Npugü le pe Ijpt raja gü ka zobin letse shü: Ale nkenrhi gü le, nle zürin gü rah, züri nyu kehü gü. Nle Nile thyüshü lo tsü le nhon letse zohü.

⁴Ale hühuvü pe nmün nyu shüo n züri nyu nle lo n nku kebin tsehü dan süshwi lati.

⁵Ale nle lo tsehü tsü dan pe kazü kesi nyu shwen shü lati. Nmin le kazü nyu chetsü lo sun mvu bin ti. Ale tsü lope tegü lo tehentyü chvü thyü lati.

⁶Tsüselo Ijpt temi aphu ale Npugü letse shati.” Npugü le zo, “Israel nyu le hagn Ijpt nyu no anyugun cheo hagn tenyen hü, ai nle then nko kemvu nyeki gwakvu mvu laso.

⁷Anyugun le n ngü kehü ka nle anyugun buthun boren lo jen, lo anyugun sen chweren la.

⁸Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü ale nka zobin, ale temi no zhethon sen-o nwhe-o ntemi lo nsenru ga lati.

⁹Ijpt le kenrunkenryü thyü ti. Tsüsiki ale Npugü letse nle shati. “Nle Nile tsü le n hon, nle tsü thyüshü letse kezo genyu,

¹⁰ale nkenrhinyu lo Nile kenrhi gü le. Ale tesoki Migdol nyida ka gü tesinzin Aswan nyida keti lo Sudanese terhi ki kegü tson keti Ijpt aphu pe kenrunkenryü thyü lati.

¹¹Temi lo nyukhu no tsünyu gü loho. Chen henzi thame tsünyu yhun loho.

¹²Ale Ijipt thyü pe kazü nyu mele yhun kemvu bin nme thyü lati. Ale Ijipt nyida dan thyü pe chen henzi kho tsü nke pe nyida kecha dan nyeki shvu lati. Ale Ijipt nyu no me kazü ki kezen lati. Anyugun le tin-o senye kecha dan ki güo temi kecha dan nyu yhun ti.”

¹³Aphu sokekvu Npugü le zo, “Chen henzi siki ale Ijipt hükezen pe shükela bin senye dan ki anyugun zen niryü ti,

¹⁴tson-o ale anyugun no anyugun bin ketsin gü, Ijipt tesin kipun tsü yhun loti.. Tsünyu anyugun le kvukemvu rajaphen nme thyü ti,

¹⁵rajaphen dan nyu kvu kemvutsin nme thyü ti, anyugun le tsipwen kecha so kekvu sen niloho so. Ale anyugun no mele shahü kemvu nme thyü lao no senye kecha ketsen pe a-hensin a-kenda nyu shülo mvu lati.

¹⁶Israel le anyugun keche tenyen-o yhun mvu lati. Israel le Ijipt rüla shakelo ka anyugun le Ijipt tenyen ryü kela tsüle ditsüki thyüzü layo tse kethyü sha loti. Tson-o Israel le ale Aphu sokekvu Npugü letse sha loti.”

Raja Nebuchadnezzar Le Ijipt Sokvu Loti

¹⁷Agun le me kazü ki gü kethyü chen nkio tsenyü shye kerigü jonkeri nyü, Npugü le aka zo,

¹⁸“Silakehü temi gü, Babilon raja gü Nebuchadnezzar le Tur when nrün genyu tsonchü laso. A-le shüpahü nyu no khvü kensu pvüo anyugun pe-e ndo lo anyugun bue nyho lo hokeli ai a-le lo a-rihü dan-e kenjün kethyü chün hyu lomvu.

¹⁹Tsügenyu higü hile ale Aphu sokekvu Npugü, ale zobin nyo: Ale Ijipt kazü lope raja Nebuchadnezzar tsü bin. A-le Ijipt kenya aphu la pvü gü a-rihü dan chün thyü nrün genyu pvü tin lati.

²⁰Ale Ijipt lope a-thochün thyü pe a-tsü bin nyo, kechamvule a-rihü le atho thyü ryü. Ale aphu sokekvu Npugü, tsü zo laso.

²¹“Tsonkela ka, ale Israel thyü nkoshü lo Ezekiel, nno temi aphu le n khwen shalo kegwa bin nyu sen ti, anyugun no ale Npugü letse shalo nrün genyu.”

Ezekiel 30

Npugü Le Shaja Pe Ijipt Tsüti

¹Npugü le aka zoni.

²“Silakehü temi gü, Aphu sokekvu Npugü ale zokebin hi lope sidyü zo-o tesha shülo. Nle jo hidan pe sen shü: Ketetsin kethyü jon le ryüti!

³Jon gü le khonni laso, Npugü le thathyü nrün jon gü le, Senye dan genyu khelukesü lo kenjün kethyü jon.

⁴Ijpt nyu teri le bin ti Shekese keda le Sudan nyu ryüti. Ijpt nyu kechon boshvu lati; Anyugun kenya lapvü tin la Lo Kazü-e nke lati.

⁵“Teri tsü gü nyu Sudan, Lidia, Libia, Arabia, Kub, dan ka a-jonshe zen kehü shüpahü lo a-temi dan ko boshvu lati.”

⁶Aphu sokekvu Npugü le zo, “Tesozin Migdol ka tsü gü tesinzin Aswan keti Ijpt nopen kehü nyu aphu terinyu si lati. Ijpt rihü ketekho kehü dan nke lati. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso.

⁷Kazü tsü gü le kazünyu kenke tsin gü thyü ti, lo a-nyida dan nke shü lati.

⁸Ale mah pe Ijpt ge shü lo a-nokepen nyu aphu boshvu kela ka, anyugun le ale Npugü letse sha loti.

⁹“Jon tsü gü le ryüo Ijpt nke kela nyü, ale zürun jolonyu nipe rüchün nshvukemvu Sudan temi dan thukeyhun shüti, tsüka anyugun le kerüshvu ti. Tsü jon le ryüjü laso!”

¹⁰Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale Babilon raja gü Nebuchadnezzar sen-o Ijpt kenya no kenithyü lati.

¹¹A-le lo me njünkemvu a-rihü dan le ryüo kazü tsü gü nkeshü lati. Anyugun le zhethon pen-o Ijpt whe-o, kazü tsü gü ka simin le sü lati.

¹²Ale Nile züri thyü nsin lao Ijpt lope temi gwakemvu nyu hensin shü lati. Sinrünyi le tsipwen tsü gü apentha nke lati. Ale Npugü, tsü zo laso.”

¹³Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale Memfi nyu teromen lo tero kenku aphu nke lati. Ijpt kekvu kesen nme-e ndila, lo temi aphu no kerüshvu ti.

¹⁴Ale Ijpt tesinzin no nkela, lo mah lope tesozin Zoan nyida ge shüti. Ale Thebes nyida gü tsü shaja pe tsü ti.

¹⁵Ale Pelusiun nyida, Ijpt chwida kenko gü no anyun kenthün shati. Ale Thebes kenya nke lati.

¹⁶Ale mah lope Ijpt roshü, lo Pelusiun le nyun kenjün thyü loti. Thebes chwida le nren lati, lo nyida gü le nke lati.

¹⁷Heliopolis lo Bubastis nyida hvu ka selo dan le terinyu siti, lo kecha dan tenzen-o dothyü tin lati.

¹⁸Kezün le Tahpanhes ge ryü lati, ale Ijpt kekvu borho lo anyugun süthyü kehü kenko no a-kenithyü kela siki. Nmha le Ijpt sun lati, lo a-nyida dan temi aphu tenzen-o dothyü tin lati.

¹⁹Ale hihontse shaja pe Ijpt tsü kethyü ka, anyugun le ale Npugü letse sha loti.”

Ijpt Raja Kekvu Borhokela

²⁰Agun le me kazü ki tinkela chen tseryü nme gü shyekerigü jon tsenyü nyü Npugü le aka zo.

²¹“Silakehü temi gü, ale Ijpt rajagü ben bose laso. Temi nme-e tsü phinshü mvu, tsüno gwalo-o zhethon tezenlo nrün genyu phinketsüe mvu.

²²Tsügenyu ale Aphu sokekvu Npugü, ale hi zobin nyo: Ale Ijpt rajagü kenrhi gü. Ale a-ben kegwa gü lo bosekela gü tse kenyhun nren bose lati-tson-o zhethon gü le a-ben nyu che lati.

²³Ale Ijpt nyu hükezen pe kazü aphu nyu shü lati.

²⁴Tsüsiki ale Babilon kekvu thyü nkoshü lo a zhethon pe a-ben ka shüti. Ai ale Ijpt raja gü kekvu borho lati, tson-o a-le a-kenrhinyu mhundyü nyu nho-o siti.

²⁵Ele, ale a-no kvumvula lo Babilon raja gü thyü nkoshü ti. Ale azhethon pe a-tsüo a-le pe Ijpt ge shü lo temi aphu ale Npugü letse shati.

²⁶Ale Ijpt nyu hükezen pe kazü aphu nyu shüti. Tsonlo anyugun le ale Npugü letse sha loti.”

Ezekiel 31

Ijpt Lope Sedarbin Kendyü Keshü

¹Agun le me kazü ki yhun tinkela chen tseryü nme gü shyen shen ka jon kerü nyü Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, Ijpt rajagü lo a-temi aphu ka zolo: Hagun le ditsüki kvula! Ano hagun lope nyu zenkendyü mon?

³Hagun le Lebanon ki sedar bin nme hontse, A-ro gwasa, lo a-kengü le bin, Thon pe nmha-e tihü,

⁴Tsüno minlo nrün genyu züe bin hü, Lo kazü hensin ki züri le bin-o tsü leyi hü. Tsü dan le senbin le sen kebin bin nyu ntsen shü Lo rinyu dan no chün nyu sen bin aphu ntsen shü.

⁵Tsü le zü pe nekegwa thyükeshe genyu, Min-o senbin kecha dan nyeki thonlo. A-ro le sen pe sü lo thonlo.

⁶Tegü kechacha kethyü aphu a-ro dan ka anyugun seü thyü; Tehenthyü dan le a-kengü ka anyugun nyu nche; Kazü senye dan le a-hensin ryüyü lo.

⁷Senbin tsü gü le ditsüki zegwa la- Thonsa, lo a-ro-e kethonthon. A-men le sen ntsun yügü zü kebin bin ti.

⁸Sunggigü chwinyu Sedar nme-e tsü kendyü lomvu. Fir bin nme-e a-ro tsükho ndi, Lo chonkhübin kecha nme-e a-ro tsükho bin mvu. Sunggigü chwinyu senbin nme-e tsü hontse zegwa mvu.

⁹Ale a-ro sen kenjen pe zegwasa shü. Sunggigü chwi Eden nyu kebin apfu tsü tepen hü.

¹⁰“Tsügenyu, ale Apfu sokekvu Npugü, ale senbin min kü gü mmha tikemvuthen min kü kethyü tsü ge nyuthyüla tiyo ale nka zoshüti. Tsü le min tetso lo ketekho kvu hü;

¹¹tsügenyu ale tsü kenilao sinrünyi kecha kekvu nyu no tsü lo lati. A-le senbin tsü gü serikemvu genyu nyu hyulo züyo pe tsü ti.

¹²Me njün hü kemvu sinrünyi kecha nyu le tsüphen pe kazüthun lo kazüketejon apfu ge chetsü lati. A-shye hensin yhun kehüsenye apfu tin lati.

¹³Tegü dan le ryüo senbin pen kela ge sun, lo tehentyü dan le a-ro so nsin nshe ti.

¹⁴Tsügenyu ntsoka gerho, zü le ntsensa hü metse senbin nme-e thon pe tsü gü hontse thyüni loho nmvue a-ra no mmha tio tsükho tetso loho. anyugun apfu temi hontse sila tiso, kesinyu kazü ki güla kehü nyu kerhünla tiso.”

¹⁵Higü hile Apfu sokekvu Npugü le zo: “Senbin tsü gü le kesinyu kazü nyu gü kela nyü, ale kazü hensin zü no nyungwakemvu zansü chwiryü kazü so ndan lati. Ale züri dan süni lola lo rinyu kechon no tsunchwiryü mvu lati. Senbin gü le sikela genyu, ale kezün zenryüo Lebanon kazüthun ge shü la lo chün nyu senbin apfu no rügu lati.

¹⁶Ale tsügü nipe kesinyu kazü ki shü kethyü ka, a-keche khwen le senye dan pvü kenu ti. Eden nyu sen dan apfu lo kegwatsin apfu, Lebanon nyu senbin zü ntsen kegwa thyü hüo kazü hensin ki gü kela nyu apfu a-le chekela genyu sherhün ti.

¹⁷Anyugun le chekela nyu zen kerhün la nrün genyu tsü gü zen-o kesinyu kazü nyu gü lati. Lo a-she hensin yhun kehü nyu le senye dan nyu nren nru tin kü lati.

¹⁸“Senbin gü tsü le Ijpt raja lo a-temi apfu. Eden chwi nyu-e senbin nme thonsa nmvue nkenyüsa kethyüdi. Ai ntsoka we Eden nyu senbin dan hontse tsü le kesinyu kazü nyu güo temi nshünkemvu lo terinyu ga kela nyu zen-o kerhün lati. Ale zo laso.” Apfu sokekvu Npugü le.

Ezekiel 32

Ijpt Nyu Rajagü Lo Rah Kendyü keshü

¹Agun le me kazüki tinkela chen tseryü kenyhun shye tseryü kenyhun gü jonkeri nyü Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, Ijpt rajagü no petsü sa binlo tse zoshü lo. Ajo hi lope a-tsü lo: NLe senye dan dan nyu shünyho hontse tha thyü, ai nle rah hontseo züri nyu ho hü. Nle npha pe zü rhün kenuo züri dan nrhu hü,

³senye kechon kequen kelo ka ale ajoh nyu njelo-o anyugun no joh süsen-o züse ki chwiryü ti.

⁴Ale nsü pe kesin ki shü lo kazünyu tegü lo nyukhun dan zenryüo ntyü ti.

⁵Ale nkesimin keten pe kazüthun lo ketejon apfu yhoshü ti.

⁶Ale nzi tsun pe kazüthun lo rinyu dan sülo kemvuthen thyü ti.

⁷Ale n nke kethyü ka tsang jela lo shyenyü dan zen lati. Lo mmha le yhüko sun lo shyé le ben mvu lati.

⁸Ale tsang ki kebin apfu no zünla lo nkazü no kezün nyu yü lati. Ale Apfu sokekvu Npugü, tsü zo laso.

⁹“Ale n nkekela rüla pe nle nyülo hü kemvu tsipwen dan nyu zo kezen keshü ka senye kechon le anyun kenjün thyü ti.

¹⁰Ale nge thyü nrün gü genyu senye kechon le kerü lati. Ale a zhethon kerü keshü ka rajadan le anyugun kerü pe ndün ti. Nle che kethyü nyü, anyugun apfu anyugun keyhun genyu nshvuo ndün ti.”

¹¹Apfu sokekvu Npugü le Ijpt rajagü ka zo, “Nle Babilon nyu raja gü zhethon teno ti.

¹²Ale senye rigwakemvu dan ki shüpahü nyu no anyugun zhethon sütho pe ntemi apfu dushvu ti. N temi nle rüchün pe nsü thyü kehü apfu nke lati.

¹³Ale zü kebin bin aphuka nsenru dan dushvu lati. Temi nmvue senru nme-e no zübokenu sin mvu lati.

¹⁴Ale hagin zü dan no nyen-o nshün lo lo hagin züri dan no bwenye tse tsunti. Ale Apfu sokekvu Npugü, tsü zo lazo.

¹⁵Ale Ijpt no khekela bin thyüla, lo tsü nyu keyhun nyu apfu nkekela ka anyugun le ale Npugü letse shati.

¹⁶Petsü mvulo keshvu jo kensu higü hile kesun ge keron lü nme thyü ti. Kazü senye dan ka tenunyu dan le Ijpt lo a-temi apfu ge ron ti. Ale Npugü, tsü zo laso.”

Kesinyu Kazü

¹⁷Agun le me kazü ki tinkela chen tseryü kenyhun shyé kerigü ka jonryü pvün nyü, Npugü le aka zo.

¹⁸“Silakehü temi gü, Ijpt nyu temi dan genyu chechülo. Tsü dan nipe senye kekvu kecha dan kesin-o kesinyu kazü ki shüla.

¹⁹Anyugun ka zolo: “Hagin we hagin le temi apfu nyeki zegwa letse hü le? Hagin le kesinyu kazü ki tsü lati tson-o tsünyu nshün kemvu nyu dan nyu bin ti.

20“Ijpt temi le teri nyu ga kela nyu zen-o che ti. Zhethon le anyugun apu dushvula titse bin.

21Temi kepeche tsin dan Ijpt nopen-e teri thyü kehü Ijpt nyu sin pe kesinyu kazünyu shüti. Anyugun le sen: “Temi nshün kemvunyu terinyu ga kela dan le hinyu yüryü laso, lo anyugun le hinyu jübin!”

22“Assiria nyu le tsünyu a-shüpahü sika no ahunpvü tse bin. Anyugun apu teri nyu ga kela nyu,

23lo anyugun sika le kesinyu kazü kentsuntsin gü ki bin. A-shüpahü apu terinyu gala, lo anyugun sika le a-minsun hunpvü bin. Ai gwüingwa anyugun le kerhün nyu kazü kedün hü.

24“Elam le tsünyu a-shüpahü ju minsun no a-hunpvü bin. Anyugun apu terinyu ga kelanyu, anyugun le girü mvuo kesinyukazü nyu yüla. Yhun ketse ka anyugun le me no anyugun nshvu hü, ai ntsoka we anyugun le silao kejo pvü laso.

25Elam le terinyu ga kelanyu dan nyu bin laso, lo a-shüpahü terinyu ga kela nyu sika le a-hunpvü bin. Anyugun apu girü kemvu nyu, lo terinyu ga kela nyu nti. Anyugun le yhun ketse ka we me no nshvu hü, ai ntsoka we silao kejo pvü terinyu ga kelanyu zen-o nme thyü laso.

26“Meshek lo Tubal hvu le tsünyu au shüpahü dan minsun no hunpvü bin. Anyugun apu girükemvu, terinyu ga kela nyu nti. Ai anyugun le gwüingwa kerhün nyu kedün hü.

27Nduka kekvu nyu kerühvu hontse anyugun rühvuo sun mvu, tsü dan we teri kanyü pvüo kesinyu kazü nyu gü kethyü ka zhethon lope anyugun pe hensin shü lo gida lope anyugun min ge shü. Temi hidan le kvusa tse kerhün nyue kedün hü.

28“Tsü hontseo girükemvu nyu terinyu ga kelanyu dan nyu Ijpt nyu boshwe lati.

29“Edom le tsünyu a-rajadan lo kekvu kesen nyu zen-o bin. Anyugun le shüpahü kvusa kethyü dan me, ai ntsoka we anyugun le kesinyu kazü nyu girükemvu nyu terinyu ga kelanyu zen-o bin.

30“Teso kipun raja nyenyu apu tsünyu bin, lo tsühontse Sidon nyu ko. Anyugun kekvu le gwüingwa we kenrin thyü ai ntsoka we anyugun le girükemvu, terinyu ga kelanyu zen-o kejo pvü laso. Anyugun le kesinyu kazü nyu gü kelanyu hontse kejo pvü laso.”

31“Terinyu ga kela hidan apu kehyu genyu Ijpt rajagü lo a-rihü dan le rünyun lati,” Apu sokekvu Npugü le zo.

32“Ale Ijpt raja thyü pe kerhün nyu kekerü thyü, ai a-le lo a-rihü dan boshvu lao gü girükemvu terinyu ga kelanyu zen bin tin lati.” Apu sokekvu Npugü le zo laso.

Ezekiel 33

Sunggigü Le Ezekiel Kejü Pe Rikhun Nme thyü

(Eze 3:16-21)

¹Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, ntemi dan ka ale teri zenryüo kazü nme ge shü lo dihontsela hüyo zolo. Kazü tsünyu temi dan le anyugun dan nyu nme kejü pe rikhun hü,

³a-le kenrhinyu ryü kejü hyu lo temi aphu tephü shü hü,

⁴temi peha le tsü tselo-e anyun nkhimvu lao kenrhi gü le ryü a-boshvu lalo, a-kesi le a-npvü a-khvü.

⁵A-kesi tsü le a-thyü kezü genyu, a-le petsü binlo tsekethyü jo rüchün a-nyun nkhimvu kela genyu. A-le petsülo yatselo, tsü nrhilo nrün.

⁶Lo rikhun gü le kenrhinyu hyu shüe tephü shümvu lao kenrhinyu le ryü kemu nyu tsü dan boshvu lalo, ale temi tsü dan kesi genyu rikhun gü nmu ti.

⁷“Tsügenyu silakehü temi gü, ale nno Israel nyu rikhun thyü shü bin nyo. Ale petsü bin lo tse kezo jo pe nketsü nle pe anyugun ka kela shü mvulo shvu.

⁸Ale temi gwakemvu nme le sila titse zoshü, ai nle pe a-ka zomvuo a-no a-tho gwakemvu kelu lomvuo a-keyhun kenilo mvulao kemu nyu sila lo, ale a-le sikela genyu n nmu ti.

⁹Nle temi gwakemvu nyu nme ka zo-o a-le a-kemu kekhe lomvuo kemunyu sila yatse-e nkeyhun we keni shü ti.”

Nmeme Tse A-khvü Kevü

¹⁰Npugü le aka zo. “Silakehü temi gü, Israelnyu le zokehü jo tsü pe anyugun ka zoni shülo: ‘Ngun kemu lo thyüzü kela pe ngun kvu kensu thyü bin. Ngun kenthü bin laso. Ngun le dihontse yhunlo mon?’

¹¹Anyugun ka zolo, ale Aphu sokekvu Npugü, ale rhün kehü Sunggigü, ale kemunyu nme le kesi hyuo akenyü mvu le.Tson kethyü gü mvu le a-no mu mvulao rhün kelo le a kenyü. Israel, nle thyü kehü gwakemvu gü tsü khela lo. Nyuthyüo nle sila nyü hü nla?

¹²“Tsügenyu silakehü temi gü, Israelnyu ka zoshü lo, temi kegwa nme le mula lo, a-le tha kegwa thyü kenjü tsü le a-keni loho. Lo temi gwakemvu nme le kemu thyü sinmvu lalo, a-le shaja hyu loho, lo kegwanyu nme le kemu thyü tinla lo, a-keyhun nrho shü loho.

¹³Ale temi kegwa nyu ka jochü pe tsü ti tse zolo gwa, ai a-le gü kela ka a-tha kegwatsü nti-e gwa letse rüchün-o mu tinla lo, ale a-tha kegwa dan tsü rüchün mvu lati. A-le kemu genyu siti.

¹⁴Ale temi gwakemvu nme le sigü jüla sele tse zoti, ai a-le mumvulao kenjü lo kegwa thyü so lalo-

¹⁵keshanyu laka mele tepu genyu zope a-ketsü khikelo lo mehon rühu kelo rani pe tsüla kemu thyü mvu lo kerhün khishü kehü jvü gü then hü yatselo a-le si loho, ai rhün loti.

¹⁶Ale a-kemu dan jü pe tsü ti, lo a-le rhün loti, a-le kenjü lo kegwa thyü tinkela genyu.

¹⁷“Ntemi dan le atho dan tsü le njü mvu letse hü! Nmvu, anyugun tho dan le njü mvu.

¹⁸Kemitsin nyu nme le kegwa thyü mvulao gwakemvu thyü tinla lo, a-le tsü genyu siti.

¹⁹Gwakemvu nyu nmele kemu thyüsin mvulao kenjü lo kegwa thyü tin lalo, a-le a-keyhun keni lo laso.

²⁰Ai Israel, nle ale thyü kehü tsü le njü mvu letse hü. Ale ntho genyu njün kerati.”

Jerusalem Le Chekela Jolo

²¹Agun le me kazü ki tinkela chen tseryü kenyhun shye tseryü ka jonpvün gü nyü Jerusalem nyu tinkelo nyu nme le ryüo aka nyida gü le chela sele tse zo.

²²A-le keryü mhundyü ngwün ki ale Npugü kekvu kvusa kethyü shalo. Temi tsü gü le lonyü gü ryü kethyü ka, Npugü le jo kekvu pe atsü nishü.

Temi dan Kemu

²³Npugü le aka zo.

²⁴“Silakehü temi gü, temi Israel nyida kechakela kazü dan ka yhun kebin nyu le zobin: ‘Abraham le temi nme nti, ai kazü tsü apentha pe a-tsü. Ngun we temi kechon, tsügenyu kazü higü le ngun hon so.’

²⁵“Anyugun ka Aphu sokekvu Npugü ale zobin letse shülo: Hagun le thyü a-zi le bin-e tyü hü. Hagun le teromen rüshvu hü. Hagun le me boshvu hü. Nyu genyu hagun le kazü tsü gü le hagun hon letse rüchün lola?

²⁶Hagun le hagun zhethon sü pvü hü. Hagun tho le kentsükenchen. Aphu keyüla hü. Tsonlo nyu genyu kazü tsü le hagun hon letse rüchün lola?

²⁷ Anyugun ka Aphu sokekvu Npugü, ale rhün kehü Sunggigü ketsin, ale anyugun no petsü bin lotse shü le, nkekela nyida nyu yhun kebin dan boshvu lati. Kazü tsünyu yhun kebin dan tsü le tehenthü le tentyü lati. Kazüthun lo kazü kü ki kebu kebin nyu le keho genyu siti.

²⁸Ale kazü tsü gü nyu me no yhun mvu shü lati, lo anyugun süthyü kehü kekvu gü tsü no kenithyü lati. Israel kazüthun dan le tehenthüyo lao nme-e tsü pvüthüo njwen lomvu lati.

²⁹Ale temi dan kemu genyu shaja pe anyugun ketsü ka kazü tsü gü pe khekela thyü lati, tsüsiki anyugun le ale Npugü letse shati.”

Sidyükesha Gü Le Kezo Hontse Kela

³⁰Npugü le zo, “Silakehü temi gü, ntemi dan le nyida chwida ki lo anyugun katson nyu keteno kelo ka nrüla kenthon bin nyo. Anyugun le khinyu nyu kazo, ‘Ngun gü Npugü kanyu jo nyu le ryüyo nyü tile.’

³¹Tson-o a temi dan le kequen sen-o nle nyu zo tiyo nyü titse bin nyo, ai anyugun le nle anyugun no thyü lotse kezo then hü mvu. Anyugun mün ka we jo kegwa nti, ai anyugun le tsenkeshvu tson nyu bin hü gwünzin.

³²Nle anyugun mhundyü nyu kesokehüdyü lüthyü nmvue harp vüo temi nsü kehü nyu nme hontse gwünzin. Anyugun le nkhwen aphu nyü shü hü, ai tsü dan nme-e then hümvu.

³³Ai njo aphu thyü pen lalo- tsü dan thyü tsentsü ti sidyükeshanyu le anyugun dan nyu bin hü letse sha loti.”

Ezekiel 34

Israel Kekhwenyu dan

¹Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, Israel kekvu kesen nyu nkhin shülo. anyugun ka sidyüjo zo-o Aphu sokekvu Npugü, ale pe anyugun ka zokebin jo pe zoshü: Israel kekhwenyu, hagen we thyülo tiso! Hagen le hagen npvü hagen nucha hü, ai tanyü leyi hü mvu.

³Hagen le nyüzü tsü, thyühü phi ben, lo tanyü phu kegwa boshvu tyü hü. ai hagen le tanyü dan we leyi mvu.

⁴Hagen le kvukemvu dan nucha mvu, keho thyü ngwa shümvu, jünkela nyu phinketsü mvu, nmhon tinkelanyu zen niryü mvu, nmvue nmhen kelanyu fü mvu. Tson kethyü gü mvu le hagen le tsü dan ge hagen jvü gwamvu.

⁵Tanyü dan le kekhwen kendi genyu kezen lao, tehenthüyo le tentyü.

⁶Tsügenyu a tanyü le rincho lo kazüthun ki tinla. Anyugun le kazü lizü hizin kezenla, lo nme-e tsü dan nri nmvue fü mvu laso.

⁷“Tsügenyu tanyü kekhwen dan, Npugü, ale hagen ka zo kebin hi nyülo.

⁸Ale rhün kehü ketsin Sunggigü genyu, hagen le a khwen nyülo gwakvu nrün. Tehenthüyo le a tanyü dan whe-o tentyü, kekhwen min ndi kela genyu. A tanyü

kekhwenyu le tanyü fülo titse mvula. Anyugun le tanyü mvule anyugun npvü anyugun nucha hü.

⁹Tsügenyu a khwen nyülo, hagun tanyü kekhwen dan.

¹⁰Ale Aphu sokekvu Npugü, ale hagun kenrhi gü le tse zobin nyo. Ale hagun dan nyu atanyü zentin lao hagun no tsü dan kekhwen thyüsin mvu lati, ale hagun no hagun npvü hagun phin rüchün nucha sinmvu lati. Ale hagun ka a tanyü dan kenishwilo lao hagun no anyugun thyü tyü mvu lati.

Tanyü Kekhwen Kegwagü

¹¹“Ale Aphu sokekvu Npugü, ale a tanyü dan fülo-o anyugun nucha lola ti

¹²tanyü kekhwen nyu nme le a-tanyü tsenchvü kela kho kequen nilo-o nuchalo kela hontse lola ti tse hagun ka zo bin. Kezün kenke jon tsünyü ale bin aphu nyu anyugun le tsenchvü kebin dan zen niryü lati.

¹³Ale sinrünyi dan ki anyugun kequen lo-o zen niryüo anyugun npvü anyugun kazü nyu shü lati. Ale anyugun tsonri zen-o Israel nyu kazüthun lo rinyu bin ki gü tson-o shai kegwa pe anyugun leyü ti.

¹⁴Ale anyugun no Israel kazü nyu kazüthun ki shaipfü lo kazü ketejon lo tehen kenjvü aphu ki nyunkhi mvuo anyugun chvü lotyü ti.

¹⁵Ale a npvü a tanyü kekhwen gü thyü ti, lo anyugun le kerüyü bin hyu loti. aphu sokekvu Npugü, ale zo laso.

¹⁶“Ale nmhenkela dan fü ti, nmhon tinkela nyu zen niryü ti, jünpvü kehü nyu phinshü, lo hokebin nyu thyü ngwa shüti; ai aphu gwa lo kvu kebin nyu nke lati, kechamvule ale kenjü tho thyü kehü tanyü kekhwen gü genyu.

¹⁷“Tsügenyu tanyü dan, aphu sokekvu Npugü, ale hagun nmeme kegwa keshvu nrrio kegwa lo keshvu, tanyü lo tenyü au khikho lati.

¹⁸Hagun peha le jonyü kegwatsin-e tyü ketegvü lomvu; lo tyükemvu dan-e kedüla hü nyo! Hagun le zü kenshün tsüo tsü kemvu dan chonrhu lahü!

¹⁹A tanyü kecha dan le hagun le kedü kela tehen tyü lo hagun le cho nrhukela zü tsü hü.

²⁰“Tsügenyu aphu sokekvu Npugü, ale tanyü kekvu lo kvukemvu jün kerati tse hagun ka zobin.

²¹Hagun le kehonyu takejala lo tsü dan sen pe shwen la hü.

²²Ai ale atanyü dan kenishwilo lao meno anyugun nshweni mvulati. Ale a tanyü nmeme tse nrrio kegwa lo keshvu khoka lati.

²³Ale agogü raja David hontse kethyü pe anyugun tsüo no anyugun kekhwen nme thyü ti, lo a-le anyugun nucha loti.

²⁴Ale Npugü, ale anyugun Sunggigü thyü ti, lo agogü David hontse raja nme no anyugun ketsen ti. Ale zo laso.

²⁵Ale anyugun zen-o kejozen loti lo tsüle anyugun no nshvu mvula lo kegwa thyü ti. Ale kazü tsü gü nyu nyukhu rigwakemvu dan hü lati, tson-o a tanyü dan no kenshvu ndio tehen nyu ho lo chün nyu jü ti.

²⁶“Ale jochü pe anyugun tsüo no a rincho kenshün gü hun-o yhun ti. Ale tsü nyu anyugun le sen mvulo keshvu ka tsangri pe tsü ti.

²⁷Senbin le a-sha nsha lo low gvüsa loti, tson-o temi apfu kenshvu ndio a-kazü nyu yhun ti. ale a temi pe dothyü kela nyu ben nyu anyugun kephin shwü lo hoshü lalo anyugun le ale Npugü letse shati.

²⁸Sunggigü shakemvu senye le anyugun hon seü niloho so, lo tehenthyü le anyugun tentyü loho. Anyugun le kenshvu ndio yhun ti, lo nme-e anyugun ketsun loho.

²⁹Ale kazü kebwe pe anyugun tsüti lo kazü nyu kekhün no ndi lati. Senye kecha le anyugun shwinyü sin loho.

³⁰Temi apfu ale Israel nopen lo anyugun le a temi letse sha loti. Apfu sokekvu Npugü, ale zo laso.

³¹“Hagun le a tanyü, ale leyi kehü a temi dan, lo ale hagun Sunggigü,” Apfu sokekvu Npugü le zo.

Ezekiel 35

Sunggigü Le Shaja Pe Edom Ketsü

¹Npugü le aka zo.

²“Silakehü temi gü, Edom kazü nkhin shülo.

³Temi dan ka Apfu sokekvu Npugü ale zokebin hi lope zoshülo: Ale nkenrhinyu le, Edom kazüthun dan! Ale n nkeshü lati.

⁴Ale nnyida dan no nke pe khela Lo n kazü no nrun lati; Tsüsiki nyu nle ale Npugü letse sha loti.

⁵“Nle Israel nyu nrhizin hü lo a-kemu genyu shaja kenkhin gü a-kenke gwünkho ka me no a-temi dushvu.

⁶Tsügenyu Apfu sokekvu Npugü ale rhün kehü Sunggigü, kesi tsü le njün, lo nle tsü nrhi loho. Nle me dukeshvu genyu thyüzü laso, lo dukeshvu tsü le nthen ti.

⁷Ale Edom kazü rincho dan tsü no nke lati lo lihigüe tsünyu njwen kehü gü boshvu lati.

⁸Ale simin lope kazüthun kesü thyü lati, tson-o kega kethyü nyu sikela nyu le rincho dan lo ketejon sü ti.

⁹Ale nthü pe kethonthen kenke thyü lati, lo nme-e nnyida nyu yhunni loho. Tsü ka nle ale Npugü letse sha loti.

¹⁰“NLe Juda lo Israel senye lo au kazü tsü le nhon lo nle tsü pe nhon thyü ti tse hü nyo, ale Npugü, au Sunggigü thyü kehü kae.

¹¹Tsügenyu ale Aphu sokekvu Npugü, ale rhün kehü Sunggigü ketsin genyu ale nnyunkenthün, nnyunketegi, lo a temi ntsü kethyü chün pe ntsü ti. Anyugun le nle anyugun ka thyü keshü tho genyu ale shaja pe ntsü bin nle tse sha loti.

¹²Tsüsika nle, Israel nyu kazüthun dan le nke laso, lo nle tsü lola titse nkhin-o zokeshü tsü Npugü ale nyülo la letse shati.

¹³Nle rigwamvu lo kemakin-o a zenkentsun a nkhin kethyü jo ale nyülo.”

¹⁴Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale n nkesa shüo kazü apentha nle chekela genyu sherhün ti,

¹⁵nle a hon, Israel nyu nkekela genyu n sherhün kethyü hontse. Seir kazüthun dan, e. Edom kazü aphu nke lati. Tsonlo temi aphu ale Npugü le tse sha loti.”

Ezekiel 36

Israel Ge Sunggigü Jochü

¹Npugü le zo, “Silakehü temi gü, Israel kazüthun ka zo-o anyugun no ale zokebin jo nyülo.

²Aphu sokekvu Npugü le anyugun genyu zo nrün le bin le: Israel kenrhinyu le anyugun nshwen-o zo, ‘Ntsoka we nduka bin gun keryü rincho dan tsü le agun honso!’

³“Aphu sokekvu Npugü ale zokebin hi pe sidyü zo-o tesha shülo. Israel kazon nyu senye dan le anyugun kazüthun nkhen-o nke kethyü ka, anyugun aphu Israel kemeni.

⁴Tsügenyu ntsoka we ale Aphu sokekvu Npugü le hagin ka zokebin hi nyülo.hagin kazüthun lo rincho dan, rinyu lo ketejon dan, nkekela bin dan, hagin kehun senye dan le nke pe shwikenyü thyüo khekela nyida dan.

⁵“Aphu sokekvu Npugü ale anyuntasa tse hagin hun kebin senye dan ntsun bin, lo Edom gü ntsun kvu bin nyo. Anyugun dyükentsü thyü lo shwinyüo a kazü lo pe anyugun hon thyülo.

⁶“Tsügenyu Israel nyu ka sidyü zolo: Kazüthun, rincho, rinyu, lo ketejon ka zolo, Aphu sokekvu Npugü ale senye dan ale anyugun nshwen lo sümvu kethyü genyu anyunketegi zokin nle.

- ⁷Aphu sokekvu Npugü ale hunpvü kebin senye dan kemeni la titse zoketsin thyü bin nle.
- ⁸Ai Israel nyu kazüthun ki we senbin le a-nyüsen-o a-sha nsha pe hagun a temi Israel tsü ti. Hagun le whütse kaki ryü la tiso.
- ⁹Ale hagun denzin hü, lo ale hagun no low tsü-o ntsi pe shüni lola tsentsü ti.
- ¹⁰Ale hagun no chvü kenye ti. Hagun le nyida nyu yhun-o nke kela aphu thyüni loti.
- ¹¹Ale temi lo senru no chonkenye loti. Hagun no himhundyü nyeki chon loti, tson-o ntsenyu kechon bin loti. Ale hagun no yhun kenyü hontse yhun loti, lo ale hagun no keru ka nyeki gwakenye loti. Tsüka hagun le ale Npugü letse shati.
- ¹²Ale hagun a temi Israel dan zenni ryüo kazü gü nyu yhunti. Tsü le hagun npvü hagun kazü thyü ti, lo hagun nyenyu no khün nyon ni loho so.
- ¹³“Aphu sokekvu Npugü ale zo: Temi dan le kazü higü lope temi tenketyü nyu letse ko kehü, lo anyugun le kezo le kazü tsü gü le ntsenyu rühu hü tse zo kehü tsü le ketsin.
- ¹⁴Ai ntsoka gerho tsü le temi tenketyü nyu thyüo hagun nyenyu rühu loho so. Ale Aphu sokekvu Npugü, ale zo laso.
- ¹⁵Kazü tsü gü le thame ka-e senye dan le a-kenkhin khwenyü nmvue mele a-shwikenyü hyu loho. A-le a-senye nyenyu rühu sin loho so. Aphu sokekvu Npugü le zo laso.”

Israel Keyhun Keshün

- ¹⁶Npugü le aka zo.
- ¹⁷“Silakehü temi gü, Israel nyu le anyugun kazü nyu yhun kehü ka anyugun keyhun jvü lo anyugun tho genyu tsü nrhula. Ale anyugun jvü tsü rüchün pe tenunyu le shye tsen tenunyu jvü thyüo nyünyü jvü nyu nshün mvukela tsü hontsela sele.
- ¹⁸Anyugun le kazünyu me dukeshvu kemu thyükela lo teromen pe tsü nrhu kela genyu anyugun no anyunkenta kekvu shalo.
- ¹⁹Ale anyugun keyhun thojvü genyu anyugun nkhin la, lo ale anyugun kenjün pe sinrünyi kazü ki shüla.
- ²⁰Anyugun kegü bin aphu nyu kejokepvü khipe a zan kenshün nrhu, kechamvu temi dan le zo, ‘Temi hidan le anyugun Npugü Sunggigü le khipe anyugun ketsü kazü khela ti.’
- ²¹Tsügenyu ale a zan kenshün gü genyu anyun nkhila, kechamvule Israel nyu le anyugun kegü bin aphu nyu a zan nrhula.

- 22**“Tsügenyu Israel nyu ka Aphu sokekvu Npugü ale anyugun genyu jolo le kebin pe zolo: Ale thyü titse kebin hile hagin Israel nyu genyu mvu, ai a zan kenshün gü hagin le kegü kazü aphu nyu kejokepvü pe shükela gü genyu le.
- 23**Hagin le kejokepvü pe shükela a zan kegon gü kenshün khipe senye dan hikeshü ka anyugun le ale Npugü letse sha loti. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso. Ale hagin sen-o senye dan mhundyü ale nshün letse hishü ti.
- 24**Ale senye lo kazü aphu ka hagin zen niryüo hagin kazü nyu shü lati.
- 25**Ale zü kenshün pe hagin ge kezen shüo teromen kerüshvu lo hagin nrhu kela aphu nyu hagin sükenshün shüti.
- 26**Ale nyun keshün lo kerüchün keshün pe hagin tsüti. Ale hagin nyunkerü kenko khila-o jokezen nyun pe tsü lati.
- 27**Ale a kapu pe hagin ge shüo hagin no ale johokeshü pe hagin ketsü tejvü aphu then loti.
- 28**Tsonlo hagin le ale khipe hagin pvübon nyu ketsü kazü gü nyu yhun loti. Hagin le a temi thyü loti, lo ale hagin Sunggigü thyü ti.
- 29**Ale hagin nrhu kehü aphu nyu hagin kenilo lati. Ale shyeni no chonlo lotse johu shüti, hagin no chenda thyüni mvu nrün genyu.
- 30**Ale hagin terashapenro no nsha chonkenye loti, tson-o hagin no senye dan nyu chenda thyü pe kejobvü mvu nrün genyu.
- 31**Hagin le hagin jvü gwakemvu lo thyüzü kela dan rüchün ni loti, lo hagin le hagin kemu lo thyüzü kela dan genyu ntsü lati.
- 32**Israel, ale hagin no ale thyü kebin dan hile hagin genyu kemvu letse shanyü. Ale hagin no hagin le thyü kebin tho dan genyu kejo lo kementi kethyü shalo nyü bin nle. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso.”
- 33**Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale hagin kemu aphu nyu hagin sükenshün la lo ale hagin no hagin nyida dan ka yhun nilo lo hagin no nkekela dan thyüni loti.
- 34**Hagin lojvü pvüthü kehü nyu aphu tehen le zün lo rükela hyu kü laso, ai ale hagin no tsü dan tsüni loti.
- 35**Temi aphu, kazü higü le tehen thyü kela le dihontseo Eden chwi hontsela, lo nyida dan nke lo lapvü tinkela dan le temi le yhun lo chwida khwenilolayo tse zoti.
- 36**Tsüsika kazon nyu senye dan rhün kelo nyu le Npugü a higü ale nkekela nyida thyüni lo low tsümvukela nyu tsünilo hü letse sha loti. Npugü a higü le higü thyü titse zoshwila lo ale thyü ti.”

³⁷Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale Israel no gwüingwa aka keche hiti, lo ale anyugun no chon pe tanyü dan hontse loti.

³⁸Nyida ntsoka nkekela dan tsü le tsüki we temi le sü pe Jerusalem le gwüingwa tanyü le chonsa pe nga ka rora khishü kelo hontse ti. Tsüsiki anyugun le ale Npugü le tse shati.”

Ezekiel 37

Thyüru Kesin Kazüketejon

¹Ale Npugü le kehü kekvu le age ryü, lo a-kapu gü le a zen-o kazü ketejon nme thyüru le sü kebin bin nyu shü.

²A-le a zen-o kazü ketejon aphu hun shü, lo ale tsünyu thyüru kechon le bin-o hyulo tsü dan le sinteron.

³A-le aka zo, “Silakehü temi gü, thyüru hidan le rhün nilo gwale.” Ale a-kenishü, “Aphu sokekvu Npugü, n npvü tsü zolo gwa le!”

⁴A-le zo, “Thyüru dan ka sidyü zoshü. Thyüru kesin hidan no Npugü jo nyülo tse shülo.

⁵Anyugun ka Aphu sokekvu Npugü, ale anyugun ka zobin letse zolo: Ale teshe hen pe hagin ge shüo hagin no rhünni loti.

⁶Ale yhen lo tsi pe hagin tsüo gi pe je shüti. Ale kehen teshe pe hagin ge shüo hagin no rhün loti. Tsüsiki hagin le ale Npugü letse sha lati.”

⁷Tsügenyu a-le aka zokeshü hontse sidyüjo zoshü. Ale jo zo ketseka, tha khwen tse, tson-o thyüru dan le nnu sen-o keren kü lola.

⁸Ale nribin nsen yhen, tsi le thyüru dan jelo lo tsüsika gi le ryü. Ai min dan ge kehen teshe ndi.

⁹Sunggigü le aka zo, “Silakehü temi gü, Tsangkenbu ka sidyü zoshülo. Tsangkenbu ka Aphu sokekvu Npugü le a-no bin aphu nyu ryü lotse kobin letse shülo, simin hidan ge henshü, tson-o anyugun thyü nrhün nishü lo.”

¹⁰Tsügenyu aka zo keshü hontse sidyü zoshü. Teshe le min dan ge yülo, lo anyugun le rhünlo-o solo.anyugun le chon pe rihü dan thyülo kekü chwiryü.

¹¹Sunggigü le aka zo, “Silakehü temi gü, Israel temi dan le thyüru hidan hontse. Anyugun le kezo le anyugun le sin laso, sidyü kenrin thame ndi letse hü.

¹²Tsügenyu a temi dan ka sidyü zo-o Aphu sokekvu Npugü a higü le anyugun sika khinshe shü titse zolo. Ale anyugun khishwilo-o shwizen gun gü Israel nyu kazü nyu shüti.

¹³Ale a temi pe sun kenjü bin nyu minsun dan khinshe shüo anyugun zenchwi ryülo, anyugun le ale Npugü letse sha loti.

¹⁴Ale a teshe hen pe anyugun ge shüo anyugun thyünrhün nishü ti, tson-o anyugun no anyugun kazü nyu yhun loti. Tsüsiki anyugun le ale Npugü letse sha loti. Ale higü thyü titse zo laso lo ale thyü tsentsü. Ale Npugü ale zo laso.”

Juda Lo Israel Le Rajaphen nme Thyü Kela

¹⁵Npugü le aka zoni:

¹⁶“Silakehü temi gü, thün nme khilo-o tsü ge jo hihontse thulo, ‘Juda rajaphen.’ Lo thünkecha nme khilo-o tsü ge higü thulo, ‘Israel rajaphen.’

¹⁷Tsü hvu tezen kenshwenlo, tson-o tsühvu no nme hontse hyu nrün genyu.

¹⁸Ntemi dan le nka hile a-kon le nyuyo anyu ka zoshülo tse yatselo,

¹⁹anyugun ka Aphu sokekvu Npugü a higü le Israel sunka kebin thün gü khilo-o pe Juda sunka kebin gü kerhün lati tse bin letse zoshü lo. Sha hvu tsü lope thün nme thyüo a ben nyu tezen loti.

²⁰“N ben ka thün shahvu tsü tezen lo-o temi dan no hyulo.

²¹Anyugun ka Aphu sokekvu Npugü a higü le a temi dan senye lihiki gü kelanyu aphu kequen lo, lo anyugun zenryüo anyugun kazü nyu shü lati tse zoshü lo.

²²Ale au kerhün pe kazü tsü gü nyu Israel kazüthun dan ge senye nme thyü lati. Raja nme le anyugun ketsen ti, tson-o au le thame ka-e kenjün nipe senye kenyhun thyü nmvue khikho pe rajaphen kenyhun thyüni loho so.

²³Anyugun kentsükenchen teromen pe anyugun nrhu nmvue muo anyugun kecha sin loho. Ale anyugun le kemu thyü lo a sa kehü tho aphu nyu anyugun hoshü lati. Ale anyugun thyükenshün lati; lo anyugun le a temi thyü; lo ale anyugun Sunggigü thyü ti.

²⁴Raja nme a gogü David hontse kethyü le anyugun raja thyü ti. Anyugun aphu kekvu kesen nme hensin kerhün lati lo joketsin nyu a jvü zen tin lati.

²⁵Anyugun le ale kazü khipe a gogü Jakob ketsü bin, anyugun bon nyu le yhun kehü nyu tsü yhun tin lati. Anyugun le tsü nyu kethonthen yhun ti, anyugun nyenyu lo tsü dan tsipwen aphu Raka nme a gogü David hontse kethyü le kethonthen anyugun so keda thyüti.

²⁶Ale anyugun no kethonthen nyunkhi lo keho thyü nrün anyugun zen-o kejozen loti. Ale anyugun thyü nsoshü lo anyugun temi thyü nchon shüti, lo a Kershvuka lope anyugun kazünyu shü lo tsüle kethonthen bin ti.

²⁷Ale tsünyu anyugun zen-o yhun ti; ale anyugun Sunggigü, lo anyugun le a temi thyü ti.

²⁸Ale a Kershvuka no anyugun dan nyu kethonthen bin nrün thyü keshü ka, senye dan le ale Npugü, lo ale Israel kejü pe a temi thyülo letse sha loti.”

Ezekiel 38

Gog Le Sunggigü Kanyü

¹Npugü le aka zo,

²“Silakehü temi gü, Magog kazü nyu Meshek lo Tubal senye hvu so kekvu kedagü Gog nkhin shülo. A-nkhin shü,

³lo a-ka Aphu sokekvu Npugü a higü le a-kenrhinyu letse zo shülo.

⁴Ale a-sü pe rahun shü, hühuvü pe a-sapha ka shü, tson-o a-le lo a-shüpahü aphu sü pe shwen lati. A-rihü dan, anyugun keru lo tsü dan ge kedun nyu phinya keme kepvü dan, tsü dan le chonsa, lo gida pvü kehü shüpahü lo zhethon pen kebin aphu.

⁵Persia, sudan lo Libia kipun keryü nyu le a-zen bin, lo aphu gida lo tegi perün pvü hü.

⁶Teso kipun Gomer lo Beth Togarmah kazü kipun terikethyü temi aphu a-zen hü, lo tsü hontse senye kecha kechonka temi-e sin.

⁷A-no gwün ndolo lo a-shüpahü no a-johokeshü zen-o ndo külo lotse zoshü chi.

⁸Chen kethon siki ale a-no senye nme, senye kechon khi ka temi dan zen ni ryüo kequen lo teri kenshvu ndio yhun tin kela nyu whelo tse zoshü ti. A-le Israel kazüthun, chen kethon khela, ai ntsoka temi aphu nyunkhimvuo yhun hükela bin when ti.

⁹A-le lo a-rihü lo a-zen kehü senye kechon dan le tsangkenbu terhi hontse kazü tsü gü when lo khelukesü hontse kazü hen lati.”

¹⁰Higü hile Aphu sokekvu Npugü le Gog ka zopin: “Tsü gwünkho le keryü ka, nle tedo gwakemvu rhi soti.

¹¹Nle temi a-rünyi a-keno lo chwida kendi nyu anyunbwen lo nyunkhimvuo yhun kebin a-kekvu kendi tsü kazü hü titse rhi loti.

¹²Nle temi, gwüngwa nkekela nyida nyu yhun kebin temi dan hon seü lo lapvü loti. Tsü dan le senye dan ki kequen ryülo, lo ntsoka anyugun le senru lo kenya-e hyulo-o kazü lvu nyu yhun bin.

¹³Sheba lo Dadan nyu temi lo Spain rünyi dan hada kethyü nyu le nketso ti, “Nle nrihü dan kequenlo-o me when lo mehon seü lo lati tse ole? Nle rakagi lo suna, senru lo kenya khilo-o tsü dan sen-o tsonchü tiya bin le?”

¹⁴Tsügenyu Aphu sokekvu Npugü le Gog ka zokebin gü pe a-ka zolo tse anishü: “Atemi Israel nyu le nyunkhimvuo yhun ketse ka nle tsonchü shüti

¹⁵teso nithen ki senye kechon ka rihü kvusa kethyü danda aphu no keru ge bin-o zen ryüti.

¹⁶Nle tsangkenbu terhi hontse kazü kesü thyü a temi Israel when ryü ti. Gwünkho le keryü ka ale nnipe a kazü hüti, ale segü yo pe senye dan tesha lo ale hagin zen-o thakethyü nyu a kenshün pe senye dan teshashü nrün genyu.

¹⁷Nduka ale zokehü gü tsü, ale a gonyu, Israel nyu sidyükeshanyu ge bin-o zokeshü le, ale ryükejü jon ki temi peha zenryüo Israel nyu when ti tse shü.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Sunggigü Le Shaja Pe Gog Ketsü

¹⁸Aphu sokekvu Npugü le zo, “Gog le Israel hü kethyü nyü, ale nthün sati.

¹⁹Ale anyuntao kezo le, tsünyü Israel nyu kazü le nnu sati.

²⁰Tsehü lo tegü, nyukhu keda keshen, lo kazü so kebin temi aphu a kenshvu genyu ndün ti. Kazüthun le che tsokhin le nren lo kabon le nla ti.

²¹Ale kenke kemhü aphu pe Gog kedün ti. Aphu sokekvu Npugü le zo laso. A-temi le zhethon pe khinyunyu du ti.

²²Ale keho kenyü lo tezi ketsun pe a-shaja thyü shüti. Tsangri sa, tegwün che pe mah lo mah tso kesin rope age, a-rihü dan lo a denzin kehü senye kechon dan ge shüti.

²³Hi hontse kethyü nyu ale gon lo nshün letse pe senye aphu tesha ti. Tsüsiki anyugun le ale Npugü letse sha ti.”

Ezekiel 39

Gog So Kvukelo

¹Aphu sokekvu Npugü le zo, “Silakehü temi gü, Meshek lo Tubal hvu so kekvu gü Gog nkhin-o ale a-kenrhi gü letse zoshü lo.

²Ale a-tson tsin pe tson keshün ki shüo a-le Israel kazüthun dan ka ryülo kemvuthen teso kipun nithen ki a-zen ryüti.

³Tsüsiki ale a-ben njüzin thotsi lo ngwazin tholevü tse kekhüshe lati.

⁴Gog, a-rihü lo a-logwa dan le Israel kazüthun ge si lati, tson-o ale anyugun simin pe tegü lo nyukhu aphu chvü thyü lati.

⁵Anyugun le kendo nyu siti. Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

⁶Ale mah pe Magog kazü lo a-tekehun zü se nyu temi le kevükeben ndio yhun kebin bin aphu nyu ro shüti, lo temi aphu ale Npugü letse shati.

⁷Ale a temi Israel no a zan kenshün sha tsentsü lo, lo a zan no kejopvü nila loho. Tsonlo senye dan ale ale Npugü Israel kenshün Sunggigü letse sha loti.”

⁸Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ale zokeshü jon gü tsü le ryü tsentsü.

⁹Israel nyu nyida nyu keyhun nyu le chwio mah thyü nrün genyu terikanyü khekela dan kequen loti. Anyugun le gida, tholevü, tsotsi, mi, benkejeü dan pe mah thyü lo anyugun le chen tseryü zeü lo kegwa le bin ti.

¹⁰Anyugun le low ki kejeü sen lü nmvue tehen ki tesen phün mvue gwa lati, kechamvule terikanyü dan pe zeü lo kegwa kechon le bin lati. anyugun le mele anyugun hon seü lo lapvü tinkela nyu hon seü lo nilo lati.” Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

Gog Kesun

¹¹Npugü le zo, “Hidan aphu thyü ryülo ale Israel nyu kenjwen nyu kazü ketejon gü nyu Gog sun nrün kazü pe a-tsü ti, tsü le kesi zida nphozin. Gog lo a-rihü aphu pe tsünyu sun ti, lo ketejon tsü gü lope ‘Gog rihü kazü ketejon letse ko lati.’

¹²Israel nyu le simin dan aphu sun lao kazü thyü kenshün niti.

¹³Kazü tsügü nyu temi aphu anyugun kecheo tsü dan sun ti, lo anyugun le ale kvukelo jon higenyu kerühvu pvü loti. Aphu sokekvu Npugü le zo laso.

¹⁴Shye tsenyü penkela siki, temi kejülo-o anyugun no kazü aphu ka ho-o simin sun ti mvu kebin dan fü pe sun lati. Tson-o anyugun le kazü gü thyü kenshün lati.

¹⁵Anyugun le kazü tsünyu nsin nsheo temi ru hyukelo bin ka tha zensü thyü pe bin njüo minsun ketso nyu le ryüo tsüdan pe Gog rihü dan kazüketejon ki sunla kegwa thyü ti.

¹⁶(Tsükho ka rihü dan zen ka tho kethyü rüny nme le bin ti.) Tson-o kazü gü thyü kenshün ni lati.”

¹⁷Aphu sokekvu Npugü le aka zo, “Silakehü temi gü, lihizin tegü lo nyukhu aphu no ryüo ale anyugun genyu rora nda kebin gü tyü lotse koshülo. Tsü le Israel kazüthun dan ge keho keda thyüo tsünyu anyugun le thyü tyü lo tezi tsü loti.

¹⁸Anyugun le shüpahü nyu simin tyü lo kazü nyu kekvu kesen nyu zi tsü ti, anyugun aphu tenyü tse, tanyü nyu, tanyü nmvue thu tse kegwa hontseo ga kü lati.

¹⁹Ale kerühvu tho kethyü hontse temi hidan boshvu shülo, tegü lo nyukhu dan le thyü a-keshvu anyugun le tyülo kegwathen tyü lo tezi tsü nzeülo kemvuthen tsüti.

²⁰A miz nyu keru kezen nyu tsü ge kedun nyu, shüpahü lo teri temi zen-o tyütsü pe kesü thyü loti. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso.”

Israel Zenni Ryükelo

²¹Npugü le zo, “Ale senye dan no a zan kechwü hyu ale dihontse a kekvu sen-o kenjü nyu rhikelo dan thyülo yo, pe anyugun hishü ti.

²²Israel nyu le tsü gerho ale Npugü anyugun Sunggigü letse shalo lati.

²³Lo senye dan le Israel nyu le mu pe a ntsun kela genyu me kazü ki tinla letse sha loti. Ale rani tin lao anyugun kenrhinyu no anyugun so kvulo-o teri nyu anyugun boshvula.

²⁴Ale anyugun le nshün kemvu lo serikemvu genyu hyulo kezü pe anyugun tsüla, lo ale anyugun kipun ranila.”

²⁵Aphu sokekvu Npugü le zo, “Ntsoka we ale Jakob tsipwen, Israel temi dan shwi njün shüo anyugun no gwakenye ni loti. Ale a zan kenshün gü ntsen loti.

²⁶Anyugun le gwüingwa anyugun kazünyu kenshvu ndi lo nme-e anyugun kedün mvuo yhun nikelo ka, anyugun le dihontse a sa kela genyu kejo pvükela tsü nmhin lati.

²⁷Senye kechon ka ale nshün tse kethyü pe hishü nrün genyu, ale a temi anyugun kenrhinyu kazü aphu ka yhun kebin dan zenni ryü lati.

²⁸Tsüka atemi dan le ale Npugü, anyugun Sunggigü letse sha loti. Anyugun le tsü sha loti, kechamvule ale anyugun nipe dothyü tinlao ntsoka anyugun nme-e khela mvu tse zen niryü anyugun kazü nyu kequenlo kela genyu.

²⁹Ale a kapu run pe Israel temi ge shüti, lo anyugun kheo rani tinla loho so. Aphu sokekvu Npugü ale zo laso.”

Ezekiel 40

SIKI KERSHVUKA KEHYU

(40:1—48:35)

Israel Zen-o Jerusalem Ki Gükela

¹Tsü le a gun zen-o dothyü tinkela chen nkipvün ka lo Jerusalem so kvulo kela chen tseryü pezi chen keshün gü jon ryü nyü. Tsünyü ale Npugü kehü kekvu shalo, lo a-le a pen-o tinla.

²Tsemin ki tsü Sunggigü le a zen-o Israel kazü ki güo a khipe kazüthun ketetso nme ge shüla. Ale amhundyü kipun ka dan me nri pe nyida hontse hyushü.

³A-le azan tsü khonni gü, lo ale temi nme le ben pe lazo hontse kethyü hyu. A-le linen pe tha kendoron kethyü lo tha kendovü nme tse sen-o khinrun tson ka sobin.

⁴A-le aka zo, “Nrilo, Silakehü temi gü, ale pe nhi kebin hi aphu nyü petsülo lo rüchün nyu yhün salo, kechamvule hi genyu nzen hi nyu ryü le. Nle nkehyu aphu pe Israel temi ka zoti.”

Npho Khinrun

⁵Ale kehyu gü tsü le Kershvuka, lo chwida khwen pe tsü hun bin. Temi gü le a-tha kendovü meter kenshen tsü khilo-o chwida kehun tsü nda. Tsü le meter kenshen tetso lo a-kesü le meter kenshen.

⁶Tson-o a-le chonrha npho ntsun kebin gü ki npha. A-le phalvu dan ki küo a-so kibin-o keyü tson ndo; tsü le meter kenshen.

⁷Tsünye ka tson nme le bin, a-tezin rikhun katsen kenshen le bin. Katsen tsü dan aphu kethon keda ketun, aphu meter kenshen shen, lo katsen tsü dan jaka kabon kesü le meter kenyhun-o peha. Rikhun katsen dan nyeka tson nme a-kethon meter kenshen le bin, tsü le Kershvuka kentsun kipun katsen keda nme ka yü bin.

⁸⁻⁹A-le tsü ndo, lo tsü le meter pezi ntsun. Tsü ale Kershvuka kho kenitsin gü chonrha tson keni thyü laso, lo chwida kehun gü a-te ki tsü le a-kesü meter nme.

¹⁰(Tson te lihizin rikhun katsen dan tsü le kethon keda aphu kenme, lo tsü dan katsen jaka hükethü aphu a-kesü le ketun.)

¹¹Tsüsika, temi gü le chonrha keyü nyu tson gü kemhun ndo. Tsü le aphu kesin-o meter tsero-o peha, lo chonrha jaka nrun kebin le meter pvün.

¹²Katsen aphu mhundyü ka chwida kekhwen le sentimeter henpvün tetso lo a-kesü le sentimeter henpvün. (Katsen dan le kethon keda meter kenshen shen kü.)

¹³Tsüsiki a-le tson nme zin katsen sika gü tson kecha kipun katsen siki keti ndo, lo tsü le meter tsenyü kenyhun-o peha.

¹⁴A-te ketsin katsen gü nyu kamhun ki kechwi tson le bin. A-le katsen tsü gü ndo laryü a-kenmhun le meter tseryü.

¹⁵Chonrha ngwen gü ka gü katsen kenkhin gü chonrha keti tson kethon le meter nki pvün.

¹⁶Katsen aphu nyu kabon ngwen zin lo katsen dan ja hü kethü aphu ge a-kü kenshen shen fükephe le bin kü. Kabon nyuzin tson denzin kentsun aphu kvubin men yhen njü.

Kamhun Ngwen Gü

¹⁷Temi gü le a zen-o chonrha tson zen-o kamhun ngwen gü nyu yüla. Tsünye katsen shenryü thyü pe chwida ngwen gü ntsun bin lo tsü dan mhundyü ki bin nme ka tso pe la njü,

¹⁸Tsü le kamhun gü keti hun gun bin. Kamhun ngwenzin tsü le a-nyuzin gü nyeki tsenyo kvu.

¹⁹Lo tsü nye ketetso ki chonrha tson le kamhun nyuzin gü ka yüryü bin. Temi gü le chonrha tson kenyhun ja ndo, lo tsü le meter henpvün.

Chonrha Teso Gü

²⁰Temi gü le chonrha teso kipun kamhun ngwen zin keyütson ndo.

²¹Tson lihizin rikhun katsen kenshen le kebin dan, tsü dan ja hü kethü dan, lo katsen kedagü tse aphu kethon keda le nphozin chonrha gü zen-o kenme. Chonrha tson kethon aphu le meter nkipvün, lo a-kemhun le meter tseryü kenyhun-o peha.

²²Katsen kedagü, kafüphe lo kvubin yhen kethyü dan tsü le nphozin chonrha kenme. Hinyu phalvu tsenyü thyü kü chonrha ti bin, lo a-keni ki katsen kedagü le kamhun tsen gü ntsun bin.

²³Nphozin hontse tesozin chonrha kentsun kipun chonrha nme le kamhun nyuzin yübin. Temi gü le chonrha hihvu ja kethon ndolo, lo tsü le meter henpvün.

Khinrun Tesin Gü

²⁴Tsüsika, temi gü le azen-o tesinzin nshe, tsüki ayi le chonrha kecha nme hyu. A-le tsü ndo, lo tsü le kecha dan kenme.

²⁵Chonrha tson higü nyu katsen dan ko kecha dan hontse kafüphe le bin kü. Chonrha tson kethon aphu le meter nkipvün, lo a-kemhun le meter tseryü kenyhun-o peha,

²⁶phalvu tsenyü thyü kü gü tsü tibin, lo tsünyu katsen keda gü ko a-tezin kamhun le bin. Lo kabon nyuzin tson denzin kipun kvubin men yhen njü.

²⁷Hinyu ko chonrha tson thyü sen-o kamhun nyu gü ki yü bin. Temi gü le chonrha kenyhun gü ja kethon ko ndolo, lo tsü le meter henpvün.

Kamhun Nyuzin Gü Khinrun Tesin Gü

²⁸Temi gü le azen-o tesinzin chonrha gü nyu kamhun nyu gü ki yü. A-le chonrha ndolo, lo tsü le kabon ngwenzin chonrha ketun kü.

²⁹⁻³⁰Tsünyu rikhun katsen dan, katsen kedagü, lo kabon nyuzin le chonrha kecha dan zen ketun kü. Lo chonrha higü nyu katsen dan ko kafüphe le bin kü. A-kethon aphu le meter nkipvün lo a-kemhun le meter tseryü kenyhun-o peha.

³¹Tsü gü katsen keda gü le kamhunkecha gü ntsun bin, lo tson kethon aphu kabon ge kvubin men yhen njü. Phalvu tetse thyü kü chonrha higü ti bin.

Kamhun Nyuzin Khinrun Npho Gü

³²Temi gü le azen-o npho chonrha tson gü nyu kamhun nyugü ki yü. A-le chonrha tsü gü ndolo, lo tsü le chonrha kecha dan zen kenme.

³³Tsünyu rikhun katsen dan, katsen kedagü, lo kabon nyuzin le chonrha tson kecha dan kenme ndolo. Tsünyu kafüphe le aphu ka bin, lo katsen kedagü ka ko a-kethon le meter tseryü kenyhun-o peha.

³⁴Katsen kedagü le kamhun ngwenzin ntsun. Tson then kabon ge kvubin men yhen njü. Phalvu tetse le chonrha tsü ti bin.

Kamhun Nyuzin Khinrun Tesogü

³⁵Tsüsiki temi gü le azen-o chonrha tesogü ki nsin. A-letsü ndolo, lo tsü le chonrha kecha dan zen kenme.

³⁶Tsü dan hontse tsü ko, rikhun katsen dan, kabon nyuzin nthü bin, lo katsen keda nme, lo a-kehun aphu kafüphe le bin. A-thon aphu le meter nkipvün lo a-kemhun le meter tseryü kenyhun-o peha.

³⁷Katsen kedagü le kamhun ngwen gü ntsun bin. Tson then kabon ge kvubin men yhen njü. Phalvu tetse le tsü ti bin.

Khinrun Tesogü Khoka Ka Kethyü

³⁸Kamhun ngwenzin nyuki ka nme le a-nyuzin chonrha tesogü nsü bin. Tsü le kamhun ntsun kebin katsen kedagü zen kephe bin, anyugun le rope kerüshvu thyü nrün nyukhu dan dushvu pe tsü nyu sü hü.

³⁹Katsen keda higü nyu miz pezi le bin, katsen lihizin shahvu le bin. Miz hidan ge anyugun le rüshvu nrün nyukhu pe dushvu hü nyo, apentha pe rola nrün, kemu kejü kerüshvu genyu lo thyükezü pu tho nrün-e.

⁴⁰Katsen ngwenzin miz tsü hontse kethyü pezi le bin, chonrha teso gü nyu keyü tson lihizin kenyhun yhun le bin.

⁴¹Rüshvu nrün nyukhu pe a-ge dushvu kehü miz tetse le bin: pezi le katsen nyuki lo pezi le kamhun ngwen ki bin.

⁴²Ka tsü gü nyu nyukhu apentha rope rüshvu nrün genyu ketsülo kehü tso rhe pe kethyü miz pezi le bin. Tsü dan aphu a-ketsetso le centimeter henpvün, a-kethon le centimeter hentsenyüpvün lo a-keda-e centimeter hentsenyüpvün. Nyukhu pe rüshvu nrün dushvu kehü kanyü aphu pe miz hidan ge shü hü.

⁴³Lo miz tekekho a-keda milimeter hentsenyüo pvün pe hun njü. Lo kerüshvu thyü nrün thyü aphu pe miz dan ge shü hü.

⁴⁴Tsüsiki a-le azen-o kamhun nyugü kipun yü. kamhun nyuzin ki katsen kenyhun khinshe bin, nmele tesin chonrha tson tesogü denzin ntsun bin lo kecha gü le tesozin chonrha tesingü tson denzin ntsun bin.

⁴⁵Temi gü le aka zo-o, tesinzin ntsun kebin katsen gü tsü le Kershvuka kanyu lotho thyü kehü püshükedanyu genyu,

⁴⁶lo tesozin ntsun kebin katsen gü tsü le kershvubin ka lotho kethyü püshükedanyu genyu. Püshükeda tsü dan aphu Zadok ge tsükeryü; tsü dan le Levi tsipwen ge anyugun no Npugü kehü bin ki güo a-lothyü lokegwa khinshe keshü nyu nti.

Kamhun A-nyuzin Gü Lo Kershvuka Kethyü

⁴⁷Temi gü le kamhun nyuzin gü ndolo, lo tsü le meter henpvün ketun kü. Kershvuka tsü le nkhünzin, lo tsügü mhundyü ka kershvubin nme le bin.

⁴⁸Tsüsiki a-le azen-o Kershvuka keyü katsen gü nyu yü. A-le tsünyu keyü tson gü ndolo: tsü le meter kenyhun-o peha ntsun lo meter tsenyü nmhun, lihizin a-te kabon kesü le meter nme-o peha.

⁴⁹Phalvu tson meter tseryü nmhun lo meter tsero ntsun kethyü le gü keyü tson tsü gü ti bin. Keyü tson lihizin kachon nmeme le bin.

Ezekiel 41

¹Tsüsika temi gü le a zen-o katsen lvu gü kenshünbin gü ka yü. A-le tsünyu keyü tson ndolo; tsü le meter kenshen ntsun,

²meter pvün nmhun tsü le a-te lihizin hükethyü a-kesü meter kenyhun-o peha le bin. A-le katsen tsü gü ndolo: tsü le meter nki thon, lo meter tseryü nmhun.

³Tsüsika a-le kanyutsen kentsun tsin gü ka yü. A-le tsünyu keyütson gü ndolo: tsü le meter nme ntsun lo meter kenshen nmhun. a-te lihizin hü kethyü a-kesü le meter kenshen-o peha.

⁴A-le katsen tsü gü ndolo, a-kethon keda le meter tseryü ketun. Tson-o a-le aka zo, "Higü le KENSHÜNTSIN BIN."

Katsen dan Thyü Pe Kershvuka Bon Nsü Kethyü

⁵Temi gü le Kershvuka gü nyuzin ndolo, tsü le meter kenshen. Kershvuka kabon kensü katsen kenshen shen a-kemhun le meter kenyhun thyü pe bin njü.

⁶Ka hidan le hie shen shen, lo he nme ka katsen shenryü. Kershvuka kehun ngwenzin kabon gü tsü le kahe tesingü nyeki rüpvü kvu, tson-o katsen dan tsü no Kershvuka kehü gü minren mvuo sunlo nrün genyu.

⁷Tson-o Kershvuka kabon tsü le tegwen ki bin-o hyulo a-pe keti a-kesü le akenme la nrün genyu. Kershvuka ngwen ki kabon, denzin, katsen dan ngwenzin, tesoki kekü tson kamhun kenyhun thyü njü, tson-o ketsenyo ki bin-o a-lvu gü lo tesogü ki külo nrün genyu.

8-11 Katsen hidan kehü ngwen gü, le meter kenyhun-o peha; khenpvü nme le Kershvuka tesozin katsen dan ki yü, lo nme le tesozin keyü tson. Ale tesoki ketejon meter kenyhun-o peha le Kershvuka hun kebin hyu; tsü le kazü soki meter kenshen. Lo tsü le Kershvuka kabon nsüo katsen dan binkezen zen-o kentsin. Ketejon gü lo Püshükeda dan ale bin kehü ka dan jaka bin kenrun meter tseryü le kehun ka rhon bin.

Nkhünzin Ka

12 Bin kenrun gü keniki Kershvuka nkhünzin ka nme a-kethon le meter henzipvün a-keda meter shenryü pvün le bin; a-kehü kesü le meter kenyhun-o peha le hun keti bin.

Kershvuka Aphu Ndokelo

13 Temi gü le Kershvuka ngwenzin ndolo, a-kethon le meter henpvün. Lo Kershvuka sikipon, bin kenrun ka gü nkhünzin keti meter henpvün,

14 Kershvuka mhundyüzin bin kenrun gü lihizin kesin-o a-kethon le meter henpvün.

15 A-le nkhünzin ka kethon lope lihizin tson tse ndo kesinlo, tsü le meter henpvün.

Kershvuka Rüla Aphu

Kershvuka nyu keyü tson katsen, Kenshün Bin gü, lo Kenshüntsin Bin gü

16 aphu kela ka tsü kafüphe keti tesen pe thyüzegwa kübin. Kafüphe hidan le khinlo hü.

17 Kershvuka nyuki kabon ge khenpvü so keti

18 kvubin lo cherubim nyukhu men yhen njü. Kvubin nmeme lope cherubim kenyhun jaka shü njü, tsü le kabon gü kehun aphu. Cherubim nme le a-mhun kenyhun yhun;

19 nmezin le temi mhun hontse kvubin ntsun, lo kecha zin le shünyho mhun hontse pe senbin kecha gü ntsun. Tsü hontse pe kabon aphu hun njü,

20 kazü ka kü khenpvü so keti.

21 Kenshünbin gü khenpvü kekho kethon keda kenme.

Tesen Pe Kerobin

Kenshüntsin gü Bin nyu keyü tson mhundyü tha nme nri pe

22 tesen pe kethyü kershvubin hontse. Tsü le meter nme-o peha tetso lo meter nme nmhun. A-qün ka ketun, a-sin, lo a-kehü aphu tesen pe thyü. Temi gü le aka zo, "Miz higü le Npugü le kehü bin nyu shükehü gü tsü le."

²³Kenshün Bin nyu keyü tson keni ki kakhin nme, lo Kenshüntsin Bin nyu keyü tson keni ki ko nme tse bin.

²⁴Kakhin tsü hvu tsü le ponhvu thyüo a-lvu nyu khinshe hü.

²⁵Kenshün Bin kakhin tsühvu ge ko kabon ge kebin hontse kvubin lo cherubim men yhen njü. Keyü tson katsen ngwenzin tesen pe sunnjü.

²⁶Katsen tezin kafüphe le bin, lo kabon dan ge kvubin dan zü pe nthü njü.

Ezekiel 42

Kershvuka Khoka Ka Kenyhun

¹Tsüsiki temi gü le azen-o kamhun ngwen gü ki gü, lo a tsonri sen-o Kershvuka tesozin ka nme nyu gü, tsü le Kershvuka nkhünzin ka le kebin gü zen-o nithen sarimvu.

²Ka higü le meter henpvün thon lo meter nkipvün nmhun.

³Ka tsü gü nme zin le bin kenrun meter tseryü tsü le Kershvuka gü kejavü kebin gü ntsun bin. Tsü le heshen thyü njü, tesogü le a-hensin gü nyeki tsekhin kvu kvu tse thyü njü.

⁴Ka tesozin kipun tson nme a-keda le meter pvün lo a-kethon le meter henpvün tse bin, tsü denzin keyü tson le bin.

⁵Tesoki katsen dan le tesin hvu nyeki she, kechamvu tesoki katsen dan le tesen kü kela genyu.

⁶Ka he kenshen ka katsen aphu abon ketejon ge senbin, tsü le kamhun ka ka dan hontse kachon no rhun mvu.

⁷⁻⁸Tesin gü ka ka kehü ngwen gü le meter nkipvün keti hü kethü ndi, tsü le a-kethon peha kho; lo meter nkipvün le kebin ka tsü katsen dan le bin. Tesotsin gü ka ka kethon aphu katsen le bin.

⁹⁻¹⁰Katsen tsühvu hensin ka gü nphozin keni ki ka kehü le binzen kebin bin nyu kamhun ngwen ki kegü tson nme le bin. Kershvuka tesinzin kipun, nkhünzin teki ka gü zen-o nithensa kemvu ki ka tsü hontse kethyü nme le bin.

¹¹Tesozin kipun hontse katsen dan mhundyü keyü tson le bin. Tsü aphu kethonkeda ketun, a-kethyü jvü, keyü tson aphu kenme.

¹²Nphozin keni ki ka kehü binkezen bin ki ka gü tesinzin katsen dan hensin kakhin nme le bin.

¹³Temi gü le aka zo, “Ka hihvu nren nshün. Tsünyu Püshükedanyu Npugü le kehü bin nyu yü kehü dan le tha hokeshü kenshüntsin kanyü dan tyü hü. Katsen dan le nshün, tsügenyu, Püshükedanyu le tha hokeshü kenshüntsin dan pe tsünyu

shü hü: tsü dan le shyeni pe kerüshvu tho kethyü, lo kemu genyu kerüshvu tho thyü keshü nmvue thoni kethyü kerüshvu hon dan.

¹⁴Püshükedanyu le Kershvuka nyu bin ntseo kamhun ngwen gü ki chwinyü yatselo anyugun le Npugü rüshvu ketse ka ben kehü phinya dan pe katsen hidan ka shüla mvu loshvu. Anyugun le tegwen ki temi dan le kebin bin nyu chwikemvu ka phinya kecha ben lola mu loshvu.”

Kershvuka Ngwen Kethon-kegon Ndokelo

¹⁵Temi gü le Kershvuka nyuzin nda penkelo siki a zen-o npho chonrha nyu chwio tegwen zin ndolo.

¹⁶A-le kendovü khilo-o nphozin ndolo, tsü le meter 250.

¹⁷⁻¹⁹Tsüsiki a-le tesozin, tesinzin lo nkhünzin ndolo, aphu kethon kenme, tsü le meter 250,

²⁰tsügenyu ka kehun tsü aphu meter 250 ketun kü. Ka kehü tsü le Kenshün lo nshün kemvu hühko kecha cha thyü bin.

Ezekiel 43

Npugü Le Kershvuka Nyu Niryü

¹Temi gü le a zen-o Chonrha nphozin ntsun kebin gü nyu gü,

²lo tsü ki ale nphozin Npugü Israel Sunggigü le kehü keben le ryü kejü hyu. Sunggigü khwen le zükeda khwen hontse chwiryü, lo keben gü le kazü gwen nben la.

³Tsemin higü hile Sunggigü le Jerusalem nke titse keryü ka ale kehyu tsü hontse, lo Khebar züri nyu ale kehyu gü hontse. Tsüselo ale kazü nyu nkhün rün tsüla.

⁴Keben tsü gü le npho chonrha nken ryüo Kershvuka nyu yüla.

⁵Npugü kapu gü le a sü solo-o a zen kamhun nyuzin gü ki yüla, tsünyu Npugü zan kechwi le Kershvuka sü kebin hyu.

⁶Temi gü le a khoka sobin, lo ale Npugü le Kershvuka nyu bin-o a nthon kebin nyülo:

⁷“Silakehü temi gü, hile a rajakhün le. Ale hinyu hi Israel temi dan nyu yhun-o kethonthen anyugun so keda thyü ti. Israel temi nmvue anyugun raja nme-e hinyu tero rüshvu nmvue anyugun raja nyu simin sun-o azan thyü nrhu loho so.

⁸Raja nyu le shyekenyuh bin thyüo anyugun kedabin khenpvü kachon lope shyekenyuh bin lo a Kershvuka khenpvü kachon ntsun, tson-o agun jaka ka kehü nme nti. Tson-o anyugun le kentsükenchen tho dan thyüo kejokepvü pe azan ge shü, tsügenyu ale anyunkenta ka anyugun nkela.

⁹Ntsoka we anyugun le tero kecha rüshvu kethyü khela lo anyugun rajadan simin khila mvu loshvu so. Anyugun le tsonlo yatselo ale kethonthen anyugun dan nyu hüti.”

¹⁰Npugü le zonio, “Silakehü temi gü, Israel temi dan ka Kershvuka rüla pe zoshü, lo anyugun no tsü rüchün-o anyugun kemu thodan genyu kejolo.

¹¹Tson-o anyugun le thyükela dan genyu kejala lo, Kershvuka thyükelo do zokho pe anyugun zen shü: tsünyu keyü lo kechwü tson dan, a-joja, keren kethyü aphu, lo tsügenyu then mvulo keshvu tejavü dan aphu. Anyugun genyu hidan aphu thulo tson-o anyugun no dihontse tha hidan aphu nda kenjü shalo-o tejavü dan aphu thyü chwiryülo nrün genyu.

¹²Higü hile Kershvuka gü genyu tejavü: A-kehun aphu gun gü kazüthun gü keti nshün lo rhu mvu.”

Rope Kershvubin

¹³Hidan hile Kershvuka gü kendo ka ndo kelo jvü hontse kershvubin ndokelo. Kershvubin kejwe te kehun zü tson le centimeter henpvü ntsun lo centimeter henpvün nmhun, ngwenzin a-te ketetso le centimeter nkipvün.

¹⁴Kershvubin a-pesun ka tsü gü tesintsin gü keti le meter nme tetso. Tsüsigü le centimeter henpvün nyeki kethon-kegon aphu shenkvu, lo a-ketetso le meter kenyhun. Tsüsigü ko a-te kehun aphu ka centimeter henpvün shen kvu.

¹⁵Tesotsin gü, kerüshvu tho pe ro kehü bin higü ko meter kenyhun tetso. A-qün pezi dan le kecha nyeki tetso.

¹⁶Kershvubin tesogü hile nme zin meter tseroro kethun kü.

¹⁷A-lvu gü ko ketun, a-te nme zin meter tsenyü, lo a-te kehun le centimeter nkipvün tetso. (Ketsun tson le centimeter henpvün nmhun.) Kershvubin ki kü nrün nphozin phalvu le kü bin.

Rope Kershvubin Thyükenshün

¹⁸Aphu sokekvu Npugü le aka zo, “Silakehü temi gü, ale nka zokebin hi nyülo. Kershvubin gü tsü thyülo lo, nle tsü ge kerüshvu hon dan ro lo nyukhu pe kerüshvu tho thyü kela dan zi kezen pe tsü ge shüo thyükenshün ti.

¹⁹Levi tsipwen nyu Püshükeda thyü kebin dan, Zadok ge tsü keryü dan nti le ale kehü bin nyu ryüo alothyü ti. Aphu sokekvu Npugü ahigü le jo higü hoshü. Nle methutse bwe nme pe anyugun tsüo anyugun le pe kemu rothyü ti.

²⁰Nle tsü gü zi peha khilo-o pe kershvubin tesotsin gü a-qün ka kentun dan nye, lo alvu gü qün dan ge shü, lo a-te kehun aphu ka shüti. Hihontseo kershvubin gü thyü kenshün lo khikho ti.

²¹Nle kemu rothyü nrün genyu khikeshü methutse gü khilo-o pe Kershvuka tegwen ki bin kentsen nme ka roti.

²²Tsüsinyü nle tenyütse tetsin kendi nme khilo-o pe kemu genyu kerüshvu thyü ti. Nle methutse pe thyü keshü hontse tsü gü zi lope kershvubin gü thyü kenshün ti.

²³Nle tsü penla lo tetsin kendi methutse bwen nme lo tenyübwen nme tse khilo,

²⁴tson-o tsühvu zenryü a tsülo. Püshükedanyu le tsi lope tsühvu ge kezen shü lo rope a rüshvu ti.

²⁵Jon tsenyü tsü khenyüme le tenyü nme, methutse nme, lo tanyütse nme pe kemu rothyü ti. Tsü dan aphu tetsin nme-e kendi mvuloshvu.

²⁶Jon tsenyü püshükedanyu le kershvubin gü thyü kenshün pe senlo kegwa thyü ti.

²⁷Jon tsenyü penla lo, Püshükedanyu le kershvubin gü ge rope kerüshvu tho, temi dan kepvüshe kethyü kerüshvu pe tsü ge rüshvu so lati. Tsonlo ale hagn aphu zen-o akenyü loti. Aphu sokekvu Npugü a higü le zo laso.”

Ezekiel 44

Npho Khinrun Sen Nrün

¹Temi gü le a zen-o Kershvuka npho kipun chonrha ngwen kipun gü. Chonrha gü khinla,

²lo Npugü le aka zo, “Chonrha higü le khin bin ti lo khinshe loho. Temi nme-e no tsü sen loho, kechamvule Npugü Israel Sunggigü ale tsünyu yüla. Tsüle khin bin ti.

³Ai kekvu sen kebin rajagü we tsünyu yüo ale kehübin nyu kenshün ketyüketsü tyülo gwa. A-le chonrha tson ka güo katsen nyuzin keni kipun chwi lati.”

Kershvuka nyu Keyvü Tejvü

⁴Tsüsika temi gü le a zen-o chonrha tesogü nyu yüo Kershvuka mhundyü nyu gü. Ale nrishü ntsin Npugü keben benchvü tse kethyü le Kershvuka sü kebin hyu. Tson-o ale kazü nyu nkhün tsüla,

⁵Npugü le aka zo, “Silakehütemi gü, nle kehyu lo nyükelo aphu nyuyhünsa shülo. Ale Kershvuka gü genyu then nrün tejvü dan pe nka zo tiya bin nyo. Senyu le Kershvuka nyu yü lo chwi logwa, lo senyu le nmvu yo petsüsa tse thulo.

⁶“Me nyhen kehü Israel temi dan ka Aphu sokekvu Npugü a higü le anyugun le kentsükenchen thothyü hükela dan tsü nyhen loho sele tse zoshü lo.

⁷Anyugun le senru pe kerüshvu kethyü keshvu lo tezi pe arüshvu ketse ka girükemvu rünyü kechanyu, ajo zen hü kemvu nyu no Kershvuka nyu yüryüo a

Kershvuka nrhu laso. Tsügenyu atemi dan le kentsükenchen tho dan aphu thyüo ale kejozenkelo gü borho laso.

⁸Anyugun le a Kershvuka nyu kenshün jvü dan ketsenlo mvuo rünyi kechanyu no tsü ketsen.

⁹“Aphu sokekvu Npugü ale zobin, a-girükemvu rünyi kechanyu, akhwen nyü hükemvunyu nme-e no a Kershvuka nyu yü loho, rünyi kecha Israel temi dan nyu yhun kebin nyu nme-e no yü loho.”

Levinyu Le Püshükeda Tho Nyu Sinmvula

¹⁰Npugü le aka zo, “Ale Levinyu Israel nyu kecha sin-o akhela lo teromen kezü rüshvu tinkela nyu shaja pe tsü bin nyo.

¹¹Anyugun le chonrha ketsen nyu thyü lo Kershvuka nyu tha tho thyülo gwa. Anyugun le mele rope rüshvu nrün senru sen keryü lo kerüshvu tho genyu sen keryü dan dushvu logwa, lo anyugun le temi dan lothyü bin ti.

¹²Ai anyugun le Israel nyu genyu teromen kezü kerüshvu ketsen lo tson-o temi dan no mu kela genyu, Aphu sokekvu Npugü ahigü le swe ketsin thyü bin, anyugun shaja hyulo la mvulo shvu.

¹³Anyugun no püshükedanyu hontse alothyü kemvui, nmvue thalihie amhundyü ka kenshün khonni loho, nmvue aKenshüntsin Bin nyu yü loho. Hile anyugun nyun nyu kentsükechen thyükela shaja.

¹⁴Ale anyugun no Kershvuka nyu tha keshekeren thyü lotse shü bin nyo.”

Püshükedanyu

¹⁵Aphu sokekvu Npugü le zo, “Levi tsipwen Zadok ge tsü keryü püshükeda dan we Israel temi kecha le akhela-e joketsin sen-o Kershvuka nyu lothyü. Tsügenyu tsü dan le a lothyü lo a kehü bin nyu ryüo senru pe kerüshvu dan keshvu lo tezi pe a tsüti.

¹⁶Anyugun npvü a Kershvuka nyu yüryü, kershvubin lo Kershvuka nyu kerüshvu tho dan ketsen ti.

¹⁷Anyugun le Kershvuka kamhun nyuzin gü nyu keyü chonrha nyu yü lolo anyugun le linen phi ben loti. Anyugun le kamhun nyuzin gü nmvue Kershvuka nyu ra ketse ka we thyühü phi nme-e ben kemvui.

¹⁸Anyugun no tseyhün mvu lo nrün genyu, anyugun le linen pekeje lo linen nya nyu ti, ai senkephin pvü kemvui.

¹⁹Anyugun le temi dan le kebin kamhun ngwenzin chwikemvu ka anyugun le Kershvuka nyu lothyü ketseka sen kehü phinya dan khipe kenshün katsen dan ka shüla rimvu loshvu. Anyugun le temi dan thyü nshvula mvu nrün genyu phinya kecha pvülo la mvu loshvu.

²⁰“Püshükedanyu le anyugun pe when nmvue anyugun shün kethon pvü loho. Ai anyugun le a-kho thyüpvü mvu loshvu.

²¹Püshükedanyu le kamhun nyuzin gü ki yökemvu ka zu lihie tsü loshvu.

²²Püshükedanyu le mele khekela nyu lo loshvu; a-le Israel lünyu phusen nmvue püshükedanyu le sikela nyu nu loti.

²³“Püshükedanyu le kenshün lo nshün kemvu, lo tejvü nyu nshün lo nshünkemvu zo kekho pe a temi senthyü ti.

²⁴Tejvü nyu kenya kenyü kethyü le soryü lo, Püshükedanyu le a tejvü nyu hontse pen shüti. Anyugun le ajvü lo then mvulo keshvu thu kenjü hontse nyünyü nga dan then ti, lo anyugun le Sabbath zen kenshün ti.

²⁵“Püshükedanyu nmele a pvüjvü, a-nyenyu, a-tsasikezenyu nmvue a-lügi kalvu kemvu nyu kemvu we a-le simin kecha kesüo tejvü nyu nshün mvukela thyü loshvu.

²⁶A-le nshün nila lo, jon tsenyü khwen niti

²⁷lo tsüsiki a-le Kershvuka nyu kerüshvu thyüni lo nrün genyu Kershvuka kamhun nyuzin yüo a-thyükenshün kethyü kerüshvu thyüti. Aphu sokekvu Npugü ahigü le zo laso.

²⁸“Püshükedanyu le ale pe Israel nyu ketsü hontse anyugun Püshükeda kela pe anyugun nyenyu-nyenyu tsüti. Anyugun le Israel dan nyu anyugun jün thyü kemvui; anyugun sen mvulo keshvu aphu age bin.

²⁹Shyeni pe kerüshvu, kemu genyu kerüshvu lo kethun nikethyü kerüshvu dan tsü le püshükedanyu chvü, lo anyugun le Israel temi dan le agenyu khikho keshü lihie lo loti.

³⁰Püshükedanyu le tha hyulo kerü aphu ka kegwatsin lope azan nyu keshü lihie lo loti. Temi dan le tensü ketsen aphu ka tsenlo kerü gü pe tha hokeshü hontse pe püshükedanyu tsüti, lo a jochü le anyugun ka nyu bin hüti.

³¹Püshükedanyu le tegü nmvue nyukhu a npvü kesi nmvue nyukhu kecha le ten kela tyü loshvu.”

Ezekiel 45

Tsipwen Günyu Npugü Jün

¹Kazü kenjün pe tsipwen dan jün thyülo, jün nme senkho pe Npugü ki shüti. Kethon le kilometer tseryü kenyhun-o peha lo a-kegon le kilometer tseryü. Tsü aphu nshün lati.

²Higü nyuki Kershvuka bin genyu meter 250 kethon-keda ketun küti, lo bin kenrun meter nkipvün no tsü hun ti.

³Bin higü peha kilometer tseryü kenhyun-o peha lo kilometer pvün ndo loti, hinyu Kershvuka Bin apfu nyeki Kenshüntsın thyü ti.

⁴Hile kenshün bin kecha, Npugü Kershvuka nyu a-lothyü kehü Püshükedanyu genyu senkho ti. Kazü hinyu peha pe püshükedanyu ka thyü lo peha pe Kershvuka bin thyü ti.

⁵Peha lope Kershvuka nyu lothyü kehü Levinyu jün thyü ti. Tsünyu anyugun no yhun nrün rünyı keda le bin ti.

⁶Bin Kenshün nyeka kilometer tseryü kenhyun-o peha kethon lo kilometer kenhyun-o peha nmhun kethyü khikho pe Israel nyu lihigüe yhunlo kegwa nyida nme thyüti.

Rajagü Genyu Kazü

⁷Kekvu senkebin Raja gü genyu kazü senkho ti. Kazü kenshün terhi nkhünzin kagü Mediterranean Zida titi; lo npho zin terhi le gü kazü gü npho terhi keti güti, tson-o a-kethon no pe Israel tsipwen tsükeshü bin gü zen ketun nrün genyu.

⁸Kekvu senkebin raja gü jün higü hile Israel kazü nyu bin ti, tson-o a-no temi dan nshwe mvuo kazü kecha dan no Israel tsipwen hon thyü nrün genyu.

Raja gü Genyu Tejvü

⁹Aphu sokekvu Npugü le zo, "Israel kekvu kesen nyu, hagin le kemu thyü thonsa laso. Hagun gwakemvu lo me kenshwen tsü khe lalo. Kenjün lo joketsin gü thyülo. Hagun le atemi hü pe anyugun kazü nken ni nya. Aphu Sokekvu Npugü ahigü le hilo pe hagin ka zobin.

¹⁰"Lihigüe joketsin nyu tha ndo lo sülo mvulo shvu:

¹¹"Epha pe tha kesin ndo kethyü lope bath pe zü ndo kethyü ketun ti. Homer sen-o tha ndo ti. Tha ndo kethyü le hihontse ti. homer 1 = epha 10 = bath 10

¹²"Hagin kensu kesü le hihontse ti: gera 20 = shekel 1 shekel 60 = mina 1

¹³⁻¹⁵"Nle hihontseo tha hoshü ti: Thoshe: nle gvükelo kenjün pe hentsero ka nme (1/60) Barley: n low gvükelo jün hentsero ka nme (1/60) Oliv ter: nsenbin ge lükelo jün tsi ka nme (1/100) (bath sen-o nda ti: bath 10 = homer 1 = kor 1.) Tanyü: tsihvu ka nme. Israel nyu shaipvü ka hyukelo "Hagin le shyeni pe kerüshvu senryü ti, senru apentha ro nrün genyu, lo kepvüshe kerüshvu genyu senru senryüti, tson-o hagin kemu jülo nrün genyu. Aphu sokekvu Npugü, ahigü le tsü thyü lotse johoshü laso.

¹⁶"Kazü tsü gü nyu temi aphu kerüshvu hidan senryüo Israel so kekvu sen kebin gü tsüti.

¹⁷A-le senru apentha pe ro nrün, shyeni pe kerüshvu, lo shyen Keshün nga, Sabbath lo nga kecha dan, vain zu pe senye gü aphu genyu kerüshvu kethyü le

a-tho. A-le kemu ro kethyü, shyeni pe kerüshvu, apentha ro nrün kerüshvu, lo kepvüshe kerüshvu, Israel nyu kemu sentin la nrün genyu hidan apfu khishü mvu loshvu.”

Nga dan

(Chw 12:1-20; Lev 23:33-43)

18Aphu sokekvu Npugü le zo, “Shye kerigü jon kerü nyü hagun le methutse tetsin nme-e kendi nme pe kerüshvu thyüo Kershvuka gü thyü kenshün ti.

19Püshükeda gü le kemu genyu kerüshvu kethyü zi peha khilo-o pe Kershvuka khenpvü kekho, kershvubin ngwenzin dan, lo kamhun a-nyuzin gü ki keyü chonrha kachon dan ge shüti.

20Shye tsügü jon tsenyü nyü ko hagun ronchvü tse kemvu kemu nmvue shamvuo mukela nyu lihigü genyu-e tsü hontse ti. Hihontseo hagun Kershvuka gü ntsen kenshün bin ti.

21“Shye kerigü jon ryüpezi nyü hagun le Nkenkelo Nga gü tsü zen so ti. Jon tsenyü temi dan le kebu pe shü kemvu tensü tyü ti.

22Nga jon kerinyü kekvu sen kebin raja gü le methu tse nme pe a npvü a-kemu lo temi apfu kemu genyu kerüshvu thyü ti.

23Jon tsenyü Nga kethyü ka khenyütsen tetsin nme kendi methutse tsenyü lo tenyütse tsenyü apentha pe ro-o Npugü kerüshvu thyüti. A-le khenyütsen tenyü tse ko nmeme pe kemu genyu kerüshvu thyü ti.

24Methutse lo tenyütse pe rüshvu kethyü nmeme genyu kedasha epha nme lo oliv terzü liter kenshen pe rüshvu ti.

25“Then ka kebin Nga, shyeni tsenyü gü jon tseryüpvün nyü nga so kehü gü yatselo, raja gü le jon tsenyü ka tsü khenyütsen kemu genyu kerüshvu, apentha rope kerüshvu lo kedasha lo oliv terzü pe kerüshvu kenme me pe rüshvu ti.”

Ezekiel 46

Raja gü Lo Nga dan

1Aphu sokekvu Npugü le zo, “Npho chonrha tson kamhun nyu zin keyü gü tsü tha kethyü jon tsero tsü khinla mvulo shvu, ai tsü le Sabbath lo shyeni Keshün Nga jon nyü khinshe ti.

2Raja thyü kebin gü le kamhun ngwen gü ki nyu bin-o chonrha tson nyu katsen kedagü ki yüo püshükedagü le kerüshvu apentha ro lo kepvüshe kerüshvu thyü ketse ka chonrha kachon khoka sobin ti. A-le chonrha tsünyu rüshvuo nichwi lati. Chonrha gü le ngwün gü thyü kemvu then khin loho.

3Sabbath lo shyeni Keshün Nga tsen temi apfu chonrha mhundyü nyu nkhün-o Npugü rüshvuti.

⁴“Sabbath jon nyü rajagü le apentha rope kerüshvu thyü nrün tetsin kendi tanyü nyu tsero lo tenyütse nme sen-o Npugü ki ryüti.

⁵Tenyütse nme genyu shenpvürhütsi epha nme, lo tanyü nyu nme genyu a-le nyu pe shünyü bin yo sen ryü ti. Shyeni pe kerüshvu tsühontse kethyü nme genyu a-le oliv ter liter kenshen senryü ti.

⁶Shye Keshün Nga nyü a-le methutse bwe nme, tanyü nyu tsero lo tenyütse nme, aphu tetsin kendi pe rüshvuti.

⁷Methutse nme lo tenyütse nme kesin kedasha epha nme. shyeni pe kerüshvu tsühontse kethyü nme genyu oliv ter liter kenshen pe shüti.

⁸Rajagü le chonrha tson nyu katsen gü nyu yüo a-le yükeryü tson nyu nichwi lati.

⁹“Nga gwünkho lihikae temi dan le Npugü rüshvu titse keryü ka, chonrha tesogü ka keyü nyu no rüshvukelo siki chonrha tesin gü ka chwila, lo senyu le chonrha tesin gü ka yüyo tsünyu no chonrha tesogü ki chwila mvu loshvu. Temi nme-e a-le yükeryü tson nyu chwi loho, ai chonrha tsü gü kentsun gü nyu chwila mvu loshvu.

¹⁰Rajagü le temi dan le yükeryü ka yüryü lo anyugun le kechwi ka chwila tse mvu loshvu.

¹¹Keho jon lo nga jon dan ka shyeni pe kerüshvu le epha nme pe methutse nmvue tenyütse sin, lo rüshvu kebin gü le tanyünyu nme genyu nyu pe shünyü yo shüti. Oliv ter liter kenshen pe shyeni pe kerüshvu tsü hontse kethyü ka shüti.”

¹²“Raja thyü kebin gü le a-kenyü ka kerüshvu thyü pe Npugü tsünyü lo, apentha rope kerüshvu metse nmvue kepvüshe kerüshvu thyü titse ai, npho chonrha kamhun nyuzin ki yü kehü gü tsü khinshe pe a-tsü mvu loshvu. A-le Sabbath jon nyü thyü kehü jvü hontse kerüshvu thyü ti, lo a-le nichwi kela siki chonrha gü khinnila mvu loshvu.”

Khenyütsen Kerüshvu

¹³Npugü le zo, “Tanyü chen me nyu tetsin kendi apentha rope Npugü kerüshvu thyüti. Kerüshvu higü hile Khenyütsen thyü mvu loshvu.

¹⁴Lo lonyütsen tho kilogram kenyhun lope oliv ter kerhün kethyü pe rüshvu ti. Ker"shvu thyü pe Npugü ketsü jvü higü hile kethonthen thyü ti.

¹⁵Tanyünyu, tho lo oliv ter hidan pe Npugü kerüshvu hile lonyütsen lo kethonthen thyü ti.”

Rajagü Lo Kazügü

¹⁶Aphu sokekvu Npugü le johoshü: “Raja thyü kebin gü le a-kazü lihie pe jwe thyü pe a-nyu nme tsü yatselo tsü le nyu tsü gü kaminyu hon thyüti.

¹⁷Ai raja thyü kebin gü le a-kazü lihie pe a-lokethyü nyu lihigüe tsü yatselo ranikelo chen le keryü ka tsü le raja gü hon thyüni lati. Tsü le a-hon thyüo anyudan nti no a-zin tsü pe anyugun hon thyü loti.

¹⁸Raja thyü kebin gü le temi dan hon nme-e sen tinlo nrün ndi. A-le kazü lihika pe anyu dan tsü-e tsü no pe a-ketsü kazü ka mvu loshvu, tson-o a-no atemi nme-e kazü khilo-o anyugun nshwe mvulo nrün genyu.”

Kershvuka Kebonkeni Ka

¹⁹Tsüsika temi gü le azen-o kamhun nyuzin tesinzin chonrha khoka katsen dan ki keyü tson tesokipon ntsun kebin gü nyu yü. Hile Püshükedanyu genyu katsen kenshün dan. A-le npho katsen dan kipun bin nme tsin-o

²⁰zo, “Bin higü nyu Püshükedanyu le kemu genyu nmvue thoni kethyü kerüshvu thyü khi keshü ni nrün bin le, lo tho pe kerüshvu tsen hü, tson-o kenshün kanyü nme-e sen kamhun ngwen ki chwio temi dan kechala lo keshvu genyu.”

²¹⁻²²Tsüsika a-le azen-o kamhun ngwen gü ki chwio a-qün pezi dan aphu ka kamhun kesheshe le bin kü kethyü pe ahishü, a-kethon le meter nki lo a-kegon le meter tseryü pvün.

²³Aphu tso lope chwida thyüo mahphun kethyü bin pe a-kehü nsü kü bin.

²⁴Temi gü le aka zo, “Kebonkeni ka hidan hile Kershvuka nyu lokethyü nyu le temi dan le kerüshvu khikeshü ni nrün ka le.”

Ezekiel 47

Rinyu Le Kershvuka Nyu Tsunchwi Kebin

¹Temi gü le a zen-o Kershvuka nyu keyü tson nyu rani gü. Zü le keyü tson gü hensin tsunchwi ryüo nphozin Kershvuka le ntsun kebin denzin gü bin. Tsüle Kershvuka tejüzin hensin tsun sen-o kershvubin tesinzin nshe bin.

²Temi gü le Kershvuka bin tsünyu azen-o chonrha tesozin tson kipun chwi lo azen-o hun gü npho ntsun kebin chonrha ki gü. Rinyu keshe nme zü le chonrha tsü gü tesinzin tsun chwiryü bin.

³Temi gü le a-kendovü lope nphozin meter tsipvün ndolo nsheo ano rinyu nyu tsü yülo tse zo. Laryü zü le aphagun gerho.

⁴Tsüsika a-le meter tsipvün ndo nilo, lo zü le akho ki kü ryü. Kecha ko meter tsipvün ndo ni nshe, tsü le asen keti la.

⁵A-le meter tsipvün ndo ni, laryü rinyu gü le ntsunsalao ale gülo mvula. Ntsunri kela genyu züvü kemvu we pvüthü lomvu la.

⁶A-le aka zo, “Silakehü temi gü, hi aphu thu petsü salo.” Tsüsiki temi gü le azen-o züri seka nigü,

⁷ale tsüki gü kethyü ka senbin kechon le a-se lihizin kebin hyu.

⁸A-le aka zo, “Hile tsun kazü higü pvüthü sen-o npho ki Jordan ketejon Kesi Zida ki tsübin. Tsü le tsun-o Kesi Zida ki yü lo, tsü le zü kenshün lope zi tsügü nyu zükeshen sun thyüla hü.

⁹Rinyu tsü gü le tsun kegü bin nyu nyukhu lo tsehü kechacha aphu bin loti. Rinyu tsü le Kesi Zida zü gü thyü nshün lati, lo tsü le gü kethyü bin ki kerhün sen ryü ti.

¹⁰Engedi zü kebin bin nyu gü Eneglaim zü kebin keti aphu tsehü keten nyu le zida gü seka bin ti, lo anyugun le joh pe tsünyu ren-o pho nsin ti. Mediterranean zida nyu hontse tsünyu tsehü kecha cha kechon le bin ti.

¹¹Ai a-seki dü lo zükentsun dan le nshün loho. Tsüdan le bin-o zükeshen khishü ti.

¹²Rinyu gü se lihizin senbin kecha cha aphu bin-o nsha tyü ti. A-nyü dan le rügu loho, lo a-sha nshamvula loho. Tsü dan le shekechwi terasha keshün nshati, kechamvule Kershvuka gü nyu tsun chwiryü kebin rinyu gü le tsü dan ntsen kebin genyu. Senbin dan le chvü khishü, lo a-nyü dan sen-o temi dan thyü ngwa ti.”

Kazü Gü Rhidan

¹³Aphu sokekvu Npugü le zo, “Kazü rhi hidan hile kazü pe tsipwen tseryü kenyhun dan nyu kenjün-o Josef le jünhvu lo nrün terhi.

¹⁴Ale swe-o kazü hilo pe hagon bon nyu hon thyü loti tse zo njü, tsügenyu tsü lope hagon dan nyu kenjün ketun kü lolo.

¹⁵“Tesozin terhi le nphozin Mediterranean zida ka gü Hethlon nyida, gü Hamath Pass, gü Zedad nyida ti,

¹⁶gü Berothah lo Sibraim nyida dan (tsü dan le Damaska rajaphen lo Hamath rajaphen hvu jaka), lo Tikon nyida keti (Hauron rajaphen keti.)

¹⁷Tsügenyu tesozin terhi le Mediterranean nphozin gü Enon nyida Damaska teki kebin nyu lo Hamath ka gü tsü tesozin keti.

¹⁸“Nphozin terhi le Damaska kazü lo Hauron au jaka tse sen-o tesinzin nshe bin, Jordan züri nzen-o terhi thyü, tson-o Israel no nkhün lo Gilead no nphozin gü Kesi Zida Tamar keti.

¹⁹“Tesezin terhi le Tamar ka gü Kadesh Meribah zü kebin keti, tson-o nkhün tesozin Ijpt terhi ka gü Mediterranean zida keti.

²⁰“Nkhünzin terhi le Mediterranean pe thyü lo-o tesozin nsin gü Hamath Pass nkhünzin keti.

²¹“Kazü higü lope hagin tsipwen dan nyu kenjün lo;

²²tsü lope kethonthen hagin hon thyü hüti. Sinrünyi hagin dan nyu yhun-o anyenyu le bin kelanyu ko hagin le kazü kenjün kethyü ka anyugun jün hyu loti. Anyugun lope Israel phenyü nyu ketsin hontse ti lo Israel nyu tsipwen dan ketsin-o kazü anyugun jün hyulo nrün genyu henkeshwi thyü ti,

²³sinrünyi nyu tsipwen lihigüe a-le yhun kebin dan nyu a-jün hyu kü loti. Aphu sokekvu Npugü, ahigü le zo laso.”

Ezekiel 48

Kazü Pe Tsipwen dan Nyu Kekenjün

¹⁻⁷Tesozin terhi le nphozin Mediterranean zida ka nyu binzen-o Hethlon nyida ki, Hamath Pass ki, Enon nyida ki, gü Damaska lo Hamath rajaphen au jaka terhi keti. Tsipwen nmeme le npho terhi nkhün zin ka gü Mediterranean zida keti anyugun jün hyu loti, tesoki gü tesin keti honti: Dan Asher Naftali Manasseh Efraim Reuben Juda

Kazü Lvuka Kazü Kerüche

⁸Tsüsi gü ka kazü kekenjün gü lope nmvulo keshvu tsin genyu senkho ti. Tsü le tesozin gü tesin keti kilometer tseryü kenyhun-o ponha nmhun, lo kenjün pe tsipwen dan ketsü hontse npho ka gü nkhün keti ko a-kethon le kenme. Kershvuka le kekenjün hinyu ti.

⁹Kazü kekenjün higü lvu nyu, bin kegwatsin kilometer tseryü kenyhun-o ponha thon lo kilometer tseryü gon kethyü senkho pe Npugü tsü ti.

¹⁰Püshükedanyu le bin kenshün hinyu anyugun jün hyu loti. Nkhünzin gü npho keti anyugun jün kilometer tseryü kenyhun-o ponha ndo ti, lo tesozin gü tesin keti kilometer pvün. Npugü Kershvuka lope bin higü lvu nyu thyü ti.

¹¹Bin kenshün higü lope Zadok nyenyu püshükeda thyü kebin dan tsüti. Anyugun le Levi tsipwen nyu kecha dan hontseo gwakemvu kethyü nyu Israel tsipwen kecha zen kerhünla mvuo joketsin nyu alothyü.

¹²Tsügenyu Levi tsipwen kazü nye ka kazü kecha kethyü hyu loti, lo tsü le aphu dan nyu kenshüntsın thyüti.

¹³Levinyu dan ko püshükedanyu hon nyeka tesin zin hyu loti. Tsü ko npho ka gü nkhün keti kilometer tseryü kenyhun-o ponha, tesozin gü tesin keti kilometer pvün.

¹⁴Bin khikho pe Npugü ketsü gü tsü le kegwatsin, lo nme-e kazü kecha pe tsü kelu nmvue sen-o kecha ki tinlo nrün ndi. Tsü le nshün lo Npugü hon.

¹⁵A-sen bin kecha nme kilometer tseryü kenyhun thon lo kilometer kenyhun-o ponha gon, kethyü gü tsü le nshün mvu, ai tsü le temi süda gü no sen nrün genyu. Anyugun le tsünyu yhun-o tsü senlo gwa. Nyida gü le tsü lvu nyu ti,

¹⁶lo tsü le qünzi nren ketun küo a-qwün nme zin meter 2,250 thyü ti.

¹⁷Nyida gü kehun aphu ka bin kenrun meter 125 le bin ti.

¹⁸Kenshün bin gü nyu nyida thyü lo-o kazü nsen kebin tesinzin npho kipun a-kethon le kilometer pvün lo keda le kenyhun-o ponha, tsü lope nyida gü nyukeyhun nyu no low tsü tyü ti.

¹⁹Tsipwen lihika ryü metse, nyida gü nyu yhun kebin nyu le kazü tsü tsü tyü logwa.

²⁰Tsü hontseo kazü senkho keshü aphu le a-qün nme zin kilometer tseryü kenyhun-o ponha, lo tsü le nyida thyükela bin ko kesin.

²¹⁻²²Npho ka gü nkhün keti, Kershvuka, püshükedanyu kazü, Levinyu kazü, lo nyida le kebin nye a-sen tsü le raja gü hon. Tsü le nphozin gü nkhün terhi ti lo nkhünzin gü mediterranean zida ti, tesozin le Juda kazü lo tesinzin Benjamin kazü keti.

Tsipwen Kecha dan Kazü

²³⁻²⁷Kazü higü tesinzin tsipwen a-sen dan le npho terhi ka gü nkhünzin Mediterranean zida keti, tesozin gü tesin keti hihontseo anyugun jün kazü hyu loti: Benjamin Simeon Issachar Zebulun Gad

²⁸Pe Gad tsipwen tsükela kazü tesinzin, terhi le Tamar ka gü nkhün tesinzin Kadesh zü kepen keti, lo tesozin nkhünzin teso kipun Ijpt nyu terhi nzen-o Mediterranean zida keti.

²⁹Aphu sokekvu Npugü le zo, "Tsü hontseo Israel tsipwen no kazü tsü lope kenjün kho sen ti."

Jerusalem Khinrun

³⁰⁻³⁴Jerusalem nyida gü nyu keyü tson tseryü kenyhun le bin. Chwida nme le meter 2,250, lo khinrun kenshen shen le bin, nme le tsipwen nme zen thu kü. Tesozin chwida khinrun dan gen Reuben, Juda lo Levi; Nphozin chwida khinrun dan ka Josef, Benjamin, lo Dan dan zan; Chwida tesinzin khinrun dan ge, Simeon, Issachar, lo Zebulun lo nkhünzin khinrun dan ge Gad, Asher, lo Naftali dan zan thu njü.

³⁵Nyida gü chwida khwün zi kehun aphu le meter yie tekü. Nyida gü zan le ntsoka gerho, "Npugü le Hinyu Bin!" tse lati.

Daniel

Daniel 1

Daniel Lo A-pvünyudan Rüla (1:1—6:28)

Selo dan le Nebuchadnezzar Kedabin nyu Kebin

- ¹Jehoiakim le Juda raja thyü kelo chen shen gü ka, Nebuchadnezzar, Babilon raja gü le Jerusalem when lo nyida gü hunlo la.
- ²Npugü le a-no Raja Jehoiakim tenlo lo Kershvuka nyu kenya peha khilo la. A-le donyu peha zen-o Babilon ki a-tero Kershvuka nyu rani gunla, tson-o kenya khikelo dan pe kerüshvuka kenyaatsen nyu shüla.
- ³Raja gü a-hensin kedatsin gü, Ashpenaz no Israel nyu dothyü kebin dan nyu raja kami lo teshwe kepvü kami nyu selo peha kejülo lotse ahza hoshü.
- ⁴Tsüdan no kezegwa, kensü, senthyükegwa thyükenjü nyu, tha sha whülo kehünyu, lo a-rhenrhyü kegwa nyu mvuloshvu, anyugun lope raja bin nyu lothyülo kekü thyü nrün genyu. Ashpenaz no anyugun senthyü pe Babilon nyu khwen swü lo thushalo nrün thyü.
- ⁵Raja gü le khenyütsen rajabin nyu kebin nyu chvü lo zu hontse pe tsüdan tsü lotse ahza ko hoshü. Chenshen tsonkela siki anyugun le raja gü mhundyü nyu ryüti.
- ⁶Kejükelo dan nyu Daniel, Hananiah, Mishael, lo Azariah, tsüdan apfu Juda tsipwen.
- ⁷Raja hensin kedagü le zan keshün pe anyugun tsü: Belteshazzar, Shadrach, Meshach, lo Abednego.
- ⁸Daniel le raja nyu chvu tyü lo zu tsüo a-gwen nrhula mvu titse kemvulo la, tsühontse a-le Ashpenaz no a-che shü lotse hi,
- ⁹lo Sunggigü le Ashpenaz no Daniel njünlo la.
- ¹⁰Ai Ashpenaz le rajagü nshvu, tsügenyu a-le Daniel ka zo, “Raja gü le nno nyu tyülo tsüti yo rhilo laso; lo nle selo kecha dan hontse shwi gwalo mvulalo, a-le aboshvula-e logwa.”
- ¹¹Tsügenyu Daniel le, a-le lo a-pvünyu mishen dan nucha lotse kejü keshü Ashpenaz ki gü.
- ¹²A-le tsügü ka zoshü, “Jon tserüyü jaka henkenjvu pe agun no tyü lo zü pe agun lao nrishwilo.
- ¹³Tson-o agun lope raja chvü tyü kebin selo dan zenkendyüo agun nri pe dihontsela tiyo shwilo.”

- ¹⁴A-le anyugun no jon tseryü tson-o shwiti tse a-kendola.
- ¹⁵Gwenkho kepen ki anyugun nripe raja chvu sen kehü nyu nyeki phu gwa lo nko kvula.
- ¹⁶Tsügenyu tsügenrho rikhun gü le raja gü le khikeshüdan sunka anyugun no henkenjvu tyusun tinla.
- ¹⁷Sunggigü le thakesha, lesükesha lo kekakepe pe anyugun tsüla. Tsü nyekie a-le tsemi lo nmin kon zolo kegwa pe Daniel tsüla.
- ¹⁸Raja gü le gwünkho tho keshü chenshen pen gü kejö ka Ashpenaz le ponyudan aphu zen-o Nebuchadnezzar ki gü.
- ¹⁹Raja gü le anyugun aphu zenkenthon, lo Daniel, Hananiah, Mishael lo Azariah dan le kecha aphu nyeki a-kenyüla. Tsü genyu anyugun le rajabin nyu kebin nyu thyüla.
- ²⁰Raja gü le tha lihi shün nmvue ketekhi lihi-e ketso keshü ka mizi dan hile a-rajaphen hensin temvunyu lo jadunyu apentha nyeki gwen tseryü shakvu la.
- ²¹Daniel le Persia nyu raja Sairus le Babilon lola kemvuthen rajabin nyu bin.

Daniel 2

Nebuchadnezzar Min

- ¹Nebuchadnezzar le raja thyükelo chenhvu gü ka a-min nme nmin. Tsüle a-thyüpe a-nyun nkhi salao jülo mvula,
- ²Tsü genyu a-le meno me rüla zo kehünyu, jadunyu, henshwinyu lo temvunyu no ryüo a-min rüla zoshü lotse koshü. Anyugun le ryüo raja gü mhundyü nyu solo,
- ³lo a-le anyugun ka zo, “Ale amin nme nmin kethyü gü genyu anyun nkhi laso. Tsüle nyu yo ale a-kon shalonyü bin nle.”
- ⁴Anyugun Aramaik nyu khwen ki raja gü jo kenishü, “Raja gü no kethonthen yhunlo! Nmin pe agun ka zoshüta, lo agun le tsü zokekho pe nzen shüti.”
- ⁵Raja gü le anyugun ka zo, “Ale hagun no amin pe aka zo lo a-kon le nyuyo zope azenshü mvuloshvu letse rhilo laso. Hagun le tsonlo mvulo, ale hagun süthüsürüla, lo hagun kadan nke lati.
- ⁶Ai hagun le amin lo a-kon-e pe aka zolo gwa yatselo ale jwen lo kerühvue pe hagun chün thyüti. Tsügenyu amin le nyu lo a-kon le nyu tsethyüyo zoshü lo.”
- ⁷Anyugun le raja gü ka zoni, “Raja gü le a-min le nyulayo zoshülo agun le tsü zokekho shüti.”

⁸Tsüka raja gü le zo, “Ale rüchün kebin hontse laso! Hagun le gwünkho lothon titse nda bin, kechamvule hagun le ale anyun kemvulo-o

⁹hagun le amin pe aka zo mvulo shaja nme pe hagun apfu tsüti tse kebin shakela genyu. Hagun le aka nkula tiyao kechorhün laso. Kechamvule gwünkho le keryü ka tha le kelula nrün rüchün bin kethyü genyu. Amin le nyuyo aka zolo, tsonlo hagun le a-kon ko zokekho logwa letse ale sha loti.”

¹⁰Tsontsin anyugun le kenishü, “Kazü nyu temi nme-e raja gü le nyu shalo nyü binyo nka zolo kemvui le. Raja, nmvue kedatsin lo kekvutsin güe tha tsü hontse kethyü nme-e pe jadunyu, temvunyu lo henshwinyu ka hishwi mvule.

¹¹Raja gü le shün kebin tsüle tsenritsin-o teronyu mvu yatselo nme-e tsü pe nka zolo kemvui, ai tsüdan le temidan nyu yhun bin mvu.”

¹²Tsügenyu Raja güle nthülsa lola-o Babilon nyu raja gü tsontsin nyu apfu boshvula lotse ahza hoshüla.

¹³Tson-o a-nyugun apfu boshvula nrün ahza khishwishü, lo tsü le Daniel lo a-pvünyu dan ko sin.

Sunggigü le min gü kon pe Daniel hishü

¹⁴Tsüselo Daniel le raja rikhun kedagü Arioch, raja jo thyüpen shülo tse ahza pe tsükenjü gü ki gü. A-jo kejü petsüsalo njüo,

¹⁵Arioch ka raja gü le nyuthyüo ahza kenko tsü hontse kethyü hoshü binyo tse ketso shü. Tsügenyu Arioch le dihontselayo pe Daniel ka zoshü.

¹⁶Daniel le raja gü min gü kon zope a-zenlo nrün genyu gü raja ka gwünkho hikethen nilo.

¹⁷Tsüsika Daniel le kaki gun-o a-pvünyudan, Hananiah, Mishael lo Azariah dan ka nyuthyülayo pe zoshü.

¹⁸A-le anyugun ka anyugun no Babilon nyu tsontsinnyu kesin-o boshvula mvu nrün genyu tsangge Sunggigü ka shwi kenjün lo a-no kekebu jokon gü pe anyugun hishü nrün hilo tse shü.

¹⁹Tsüselo tsüje tsemin ki kekebu jokon gü pe Daniel teshashü tson-o a-le tsangge kebin Sunggigü shwenshü:

²⁰“Sunggigü le thasha lo kvusa! kethonthen lo kethonthen a-shwenlo!

²¹A-le gwünkho lo kekun-kenyen gwünkho apfu ketsen hü; a-le rajanyu pensoshü lo khila hü; A-le kensü lo thasha kekhakelo khishü hü.

²²A-le kentsun lo kekebu thodan henshwishü hü; a-le kezen ki kebukeybin-e sha, lo a-le keben pe a-hunpvü bin.

²³Abonnyu Sunggigü, ale nshwen lo nrühvu hü nle. Nle kensü lo kenko pe atsu laso; nle akehi kenishü lo nyu pe raja gü ka zo tiyo pe agun hi laso.”

Daniel le Raja gü Min lo A-kon pe A-ka zo

²⁴Tsügenyu Daniel le tsontsinnyu dan boshvula lotse joho pe tsü kenjü gü Arioch ki gü. A-le a-ka zo, “Anyugun boshvu nyalo. Azen-o raja ki gülo, lo ale a-min kon le nyuyo zo pe a-hishü ti.”

²⁵Tsüselo Arioch le whütse Daniel zen-o Nebuchadnezzar mhundyü nyu güo raja gü ka zo, “Ale Juda nyu donyu nme, nmin zope nhilo kegwa hyulola sele.”

²⁶Raja gü le Daniel (Belteshazzar letse kokehü) gü ka zoshü, “Nle ale nyu nmin lo a-kon le nyuyo pe aka zolo gwale?”

²⁷Daniel le Kenishü, “Raja, temvunyu, jadunyu, me rüla zo kehünyu nmvue shyenyü keswünyu nme-e tsüpe nka zokeloi ndi.

²⁸Ai tsangge kekebu jokon pe hishü kehü Sunggigü nmele bin. A-le ryükejü ki nyu thyü tiyo pe ntesha bin nle rajagü. Tsü genyu ale nmin, nle jüketseka tsemin kehyu gü tsü pe nka zoti.

²⁹“Raja gü nle jüketse ka, ryü kejütho genyu nmin; lo Sunggigü, kekebu jokon pe hishü kehü gü le nyu tsethyü tiyo pe n hilaso.

³⁰Lo ale kechanyu nyeki tha shakvu kethyü genyu pe a hishümvu, ai raja gü no a-min shalo lo jokon nka ryükela gü shalo nrün genyu le.

³¹“Raja gü, nle tsemiki thamen kethonkeda, ben lo shwikenrin kethyü nme hyu.

³²A-pe le suna kegwatsin pe thyü; a-nyun lo a-bu le rakagi; a-sen lo a-din le lazo;

³³a-chün le tegi; lo a-pha le tegi lo gin pe kerhün-o thyü

³⁴Nle tsü nrikebin ka tso keda nme, nme-e kesümvu tse tsokhin nme ge ko tsüryüo thamen pha tegi lo gin kerhün pe kethyü tsü jonrenla.

³⁵Whütse tegi, gin, lazo, rakagi lo suna tsü boshwen pe tsangnyen ki shye kera binka kemphü hontsela. Tsangkenbu le tsü apfu whün kü sen tinla. Ai tsogü le minchwiryü kazüthun thyüo kazü apfu henla.

³⁶“Tsüle nmin, lo ale ntsoka tsükon zope raja gü hishüti.

³⁷Raja, nle raja apfu nyeki gon. Tsangge kehü Sunggigü le nno raja thyüo kekvu-kegon lo kerühvu pe ntsü laso.

³⁸A-le nno kazü apfu so kekvugü, lo thyü tegü apfu so kekvugü thyü shü. Nle suna pe gütsü.

³⁹Nsiki raja kecha nmele so ryüti; nhontse gon loho, lo tsü sika kenshen gü, tsüle lazo raja, kazü apfu so raja thyüti.

⁴⁰Lo tsüsika raja pezi gü, tegi kekvu hontseo tha apfu jonkha lo vükha loti. Lo tegi le tha vükhala kehü hontse tsügü le mhundyü ki rajadan apfu boren lati.

⁴¹Nle a-pha lo a-zenkero dan le peha le gin lo peha le tegi tse kethyü hyu. Tsükon le kenjünkho kethyü raja thyü ti. Tsüle tegi kekvu peha binti, kechamvule gin lo tegi kerhün bin.

⁴²Apha zenkero le gin lo tegi kerhün kebin yatselo raja kekenjün peha le kvu lo kecha gü le kvu mvuti.

⁴³Nle tegi le gin kerhün kebin hyu. Raja tsügü kesen dan le kelo-o kami kerhün kela ndoti, ai tsüdan le tegi le gin kerhünlo keho hontse kerhün loho.

⁴⁴Tsüdan le kekvu kesen gwünkho ka tsangge Sunggigü le rajaphen nme penso shüti, lo tsüle a-keni thyüla loho. Tsüle mele a-so kvuloho, ai raja apfu bokemhe lati, tson-o tsüle kethonthen bintin lati.

⁴⁵Nle tso temi ben le kesü kemvu nme le chye tsüryüo dihontse thamen tegi, lazo, gin, rakagi lo suna pe kethyü tsügü jon layo hyu. Kekvu Sunggigü le ryükejü ki nyu thyü tiyo pe raja gü ka zobin nle. Ale nle nmin kethyü hontse nka zo lo a-kon ketsin gü pe ntesha laso.”

Raja Gü le Daniel Chün Pe Ketsü

⁴⁶Tsüselo Raja Nebuchadnezzar le kazü nyu nkhün tsüo meno kerüshvu rora thyüpe Daniel tsü lotse ahza hoshü.

⁴⁷Raja gü le zo, “N Sunggigü le terodan apfu so kedatsingü, rajadan so Npugü, lo kekebu jokon pe hishü kehügü le. Ale tsü sha laso, kechamvule nle kekebu jokon zokekho lo.”

⁴⁸Tson-o a-le Daniel pe keda nyu nme thyüshü, jwen kegwa kechon pe tsü, a-lo pe Babilon kazü kentsen gü thyüshü, lo a-lope raja tsontsin dan apfu so keda gü thyüshü.

⁴⁹Daniel kehi hontse raja gü le Shadrach, Meshach lo Abednego dan khipe Babilon kazü sakethü nyu keda thyüshü; ai Daniel we rajabin nyu bin.

Daniel 3

Nebuchadnezzar le Apfu no Suna Pekethyü Thamen Rüşvulo tse Keshü

¹Nebuchadnezzar le suna pe thamen nme thyülo, a-ketsetso le meter nkio tsenyü lo lo a-kegon le meter kenshen kho, Babilon kazü nyu Dura ketejon ki tsüpe senshü.

²Tson-o rajagü le ahza hoshüo a-hensin raja dan, Ahng dan, Ahng keshendan, Commissionerdan, kenyakentsennyu, kerathünyu, kekvukesen nyu, lo kedanyu

aphu no ryüo kequenlo lotse shü. Anyugun le raja Nebuchadnezzar le thamen pe senkeshü khinkeshe nyu binti tse bin.

³Keda aphu tsü khinkeshe genyu kequenlo lo thamen gü mhundyü nyu sokü keloka,

⁴jolo sen tetsosa shü, “Senye, tsipwen lo khwen kechacha aphu!

⁵Hagun le shukekhun khwen, kheli, lyre, Zither lo harp; lo lükhin kechacha aphu kerhün kethyü khwenyü loti. Lü binzenlo ntsin, hagun le nkhün tsügü raja Nebuchadnezzar le suna pe thamen thyüo senkenjü gü rüshvuti.

⁶Lihigüe nkhün tsügü rüshvu kemvu gü whütse shwepe mahmi kenü nyu shü lati.”

⁷Tsühontse lükhindan khwen tselo ntsin senye, tsipwen lo khwen kechacha aphu nkhün tsügü raja Nebuchadnezzar le suna pe thamen thyü pe sen kenjü gü rüshvu.

Daniel pvünyu Mishen Le Jo Zenkemvu Genyu Nshwen Kethyü

⁸Tsüselo Babilon nyu peha le tsü zosen-o Judanyu nkhin sola.

⁹Anyugun le Raja Nebuchadnezzar ka zo, “Raja gü no kethonthen yhun lota.

¹⁰Raja gü le ahza nme hoshüo lü thyü so ntsin temi aphu no nkhün tsügü suna pe kethyü thamen gü rüshvu lotse shü,

¹¹lo temi lihigüe nkhün tsügü tsü rüshvu kemvu gü we shwenpe mahmi nnyükebin nyu shü lati.

¹²Nle Judanyu peha pe Babilon nyu kazü so keda thyü kenjü- Shadrach, Meshach, lo Abednego hidan le rajagü ahza hokeshü nyümvu laso. Tsüdan le nle pe senkeshü nterogü nkhün tsügü rüshvu mvule.”

¹³Tsüka Raja gü le anyunta sa la njü-o mishendan tsü zen-o a-ki ryü lotse ahza hoshü.

¹⁴A-le anyugun ka, “Shadrach, Meshach lo Abednego hagun le a tero rüshvumvu lo nkhün tsügü ale suna pe kethyü thamen sen keshü rüshvu mvu letsela ketsin ole?

¹⁵Tsügenyu ntsoka we hagun le shu, oboes, lyre, zither lo harp, lo lükhin kecha aphu khwen nyülo lo nkhün tsügü thamen gü rüshvulo. Hagun le tsonmvu yatselo, whütse hagun shwen pe mahmi kenü nyu shü lati. Hagun we hagun kenilo kegwa tero le bin letse rüchün le?”

¹⁶Shadrach, Meshach lo Abednego dan le kenishü, “Rajagü, agun le agun npvü agun no pen nyü mvule.

¹⁷Agun le a-lothyü kehü Sunggigü le mahmi kenyü lo nkekvu nyu agun kenilo gwalo a-le thyüti.

¹⁸Ai a-le tson mvu letse-e agun le ntero rüshvu loho, lo agun le nkhün tsüo nle senkenjü suna pe kethyü thamen gü tsü rüshvu loho.”

Daniel Pvünyu Mishendan Boshvula lotse Keshü

¹⁹Tsüselo Nebuchadnezzar le a-nyunta ritsin-o Shadrach, Meshach lo Abednego dan gen a-nyunkenta le a-mhun-e nhonla. Tsügenyu a-le a-temidan no mah thyü pe gwen tsenyü gen nyen shü lotse shü.

²⁰Lo a-le a-rihü dan nyu kenkotsin nyu no anyugun mishen tsü phinlo-o pe mahmi kenyü nyu shwen shü lotse johoshü.

²¹Tsügenyu tsüdan le bola, mirün, perün, phinya aphu pvükebin ka phinlao shwen pe mah gü nyu shüla.

²²Raja gü le ahza ha nkosa shüo mah thyü pe nyensa lotse keshü genyu, mah kenyü le anyugun shwen pe mahmi nyu keshü nyu rola.

²³Lo Shadrach, Meshach lo Abednego dan le anyugun kephin pvüo mah kenyü nyu chela.

²⁴Nebuchadnezzar le a-dun thyüo whütse n chwe soryü. A-le a-hensin keda nyu ka shün, “Ngun le mishen phin pe mahmi kenyü nyu shwen shü mvu ole?” Anyugun le kenio, “Ele, rajagü, ngun le tsonle.”

²⁵A-le shün, “Tsonlo nyuthyüo ale mizi le mah nyu hokebin hyubin nla? Anyugun phinmvu, lo anyugun ro nthyü kethyü thame shamvu lo mizi gü le tsanggalonyu nme hontse le.”

Mishen dan hoshü lo Penso Nishüla

²⁶Tsügenyu Nebuchadnezzar le mahmi nnyü kebin khenpvü ka güo koshü, “Shadrach, Meshach lo Abednego! Ketetsotsin Sunggigü gonyu dan! Chwiryülo!” Tson-o anyugun le gwentse chwi ryülo.

²⁷Raja dan, Ahng dan, Ahng keshen dan, lo raja hensin keda kechadan le mah le ro mvukela mishen dan nri titse ryü. Anyugun pehü kero hyumvu, anyugun phinya romvu, lo anyugun gen mah rün-e nyü mvu.

²⁸Rajagü le zoshü, “Shadrach, Meshach lo Abednego Sunggigü shwenle! A-le a-lilonyu nipe a-lothyü lo a-tenyen kehüdan kenishwilo sele. Anyugun le anyugun Sunggigü a-me tero nme-e rüshvu mvu letseo ale ahza khikeshü-e zen mvulao anyugun keyhun hoshüla le.

²⁹“Tsügenyu senye, tsipwen, lo khwenjo lihigüe Shadrach, Meshach lo Abednego dan Sunggigü rüshvu kemvu jo kejo gü süthüsürüla lo a-ka nke la lotse ale johoshü bin nyo. Tero kecha nme-e hihontse me kenishü mvule.”

³⁰Tson-o raja gü le Shadrach, Meshach lo Abednego dan penso nipe Babilon kazü sakethü so keda thyüshü.

Daniel 4

Nebuchadnezzar Mi Shahvugü

¹Raja Nebuchadnezzar le jolo nipe kazünyu senye, khwenjo lo temi apfu ka shü: “Kegwagü thyülo!

²Ketetsotsin Sunggigü le zensü lo nduntho pe ahikeshü jodan nyü shülo.

³“Sunggigü le pe ngun hi keshü dan tsüle ditsüki thyü ndun thyüyo! A-le nduntho thyü kehü dan tsüle ditsüki kvuyo! Sunggigü le kethonthen raja thyüti; a-le gwünkho apfu kekvu senti.

⁴“Ale arajabin nyu gwakenye kethyü sen-o akenyü lo ketegvüo yhun hü.

⁵Ai ale jükebin ka kerüshvu kethyü nmin lo tsemi nyu kenrin kethyü hyu.

⁶Ale Babilon nyu raja tsontsinnyu apfu zen aki ryüo amin kon zo shü lotse ahza hoshü.

⁷Tsüselo me rüla kezonyu, jadunyu, temvunyu, lo shyenyü keswünyu zen ryü, tson-o ale amin pe anyugun kazo, ai anyugun le amin kon zolo mvula.

⁸Tsüselo Daniel le yüryü, (a-lope Belteshazzar ko hü tsüle aterogü zan.) Kenshün Sunggigü kapu le a-gen bin, tsügenyu ale nminkelo pe a-ka zo. Ale a-ka zoshü.

⁹Me rüla zokehü kedagü Belteshazzar, ale kenshün terogü kapu le ngen kebin, lo nle jokon kekebu apfu shalo kehü ale nsha. Amin le hihontse le. A-kon le nyuyo pe aka zoshü.

¹⁰“Ale jütsü kethyü ka amin ki kazü lvunyu senbin kethon keda nme hyu.

¹¹Tsüle tsang tio kazünyu temi apfu hyulo kemvu then min kenye bin.

¹²A-nyü le zegwasa, lo a-sha le kazü apfu tyülo kekü nsha-o sükegu bin. Tehenthyüdan le a-kengü ka rüyü, tegü le a-rodan gen a-seü thyü, lo yhunkehü apfu a-sha tyü.

¹³“Ale tseminkon gü rüchün kebin ka, tsanggalonyu petsü lo khwen kehü nme le tsangge tsüryü keju ale hyu.

¹⁴A-le nra tetso-o zo, ‘Senbin gü phenla, lo a-rodan duthüla; a-nyü dan rhonla, lo a-sha bokezenla lo. A-hensin ki tehenthyü dan lo a-rodan gen tegüdan hüla.

¹⁵Ai tegi lo lazo ron pe a-tun dü pe binla. Tsü khepe tehen nyu binla. “ ‘Tson-o khütso no temi higü gen che tson-o a-no tehenthyü dan zen-o tehen nyu yhunlo.

¹⁶Chen tsenyü a-le temi nyun pvü loho, ai nyukhu nyun pvüti.

¹⁷Higü hile petsü lo khwen kehü tsanggalonyu gü le rhikelo jole. Tsügenyu, lihiki temi apfu no Kekvutsin Sunggigü le temi raja dan gen kekvu le bin, lo a-le tsü lope senyu kejüloyo pe tsüla logwa- pe mele sha hü kemvu nyue tsüla gwa tse kethyü sha lolo.'

¹⁸"Raja Nebuchadnezzar le zo, 'Higü hile ale nmin kethyü güle,' tsügenyu Belteshazzar, tsü kon le nyuyo aka zoshü. A tsontsin nyu nme-e aka zolo mvu laso, ai nle zolo gwa, kenshün teronyu kapu le ngen kebin genyu."

Daniel Le Min Gü Kon Zokeshü

¹⁹Tsüka, Daniel, Belteshazzar letse kokehü gü le a-dunthyüo thame zolo mvula. Raja gü le a-ka zo, "Belteshazzar, amin lo a-kon dan tsügenyu nshvunya." Belteshazzar le a-jo kenishü, "Raja gü, nmin lo a-kon tsü no n shwikerüchün nyu gen a-me n ge thyü nya nda.

²⁰Senbin thonsa lo tsang tio kazünyu temi apfu hyu logwa bin.

²¹A-nyü le zegwasa, lo a-sha le kazü nyu temi apfu leyilo kekü thyübin. Tehenthyü le a-kengü ka bin, lo tegü le a-rodan gen a-seü thyü hü.

²²"Raja gü, nle senbin tetso lo nko kethyü gü tsü. Nle minsa kügü tsang-e ti, lo n kekvu le kazü apentha ti.

²³Raja gü le nri kebin ka tsanggalonyu nmele tsangge tsüryüo zo, "Senbin gü phen lao nke lalo, ai a-tun we khepe kazü nyu bin la. Tegi lo lazo ron pe dyü pe tehen ki bin lalo, khütso no temi higü gen che, lo a-no chen tsenyü tehen thyüdan zen-o yhun binlo.'

²⁴"Higü hile a-kon le, rajagü, lo higü hile kekvutsin Sunggigü le ngen thyü nrün zoshü le.

²⁵Temi dan nyu nhülati, lo nle tehenthyü zen-o yhunti. Chen tsenyü nle methutse hontse tehen sütyüti, lo kendo nyu jüo khütso no ngen che ti. Tsüka Kekvutsin Sunggigü le temi raja apfu ketsen hü, lo a-le tsüdan pe a-le kejükelo lihigüe tsüla logwa tse nle sha loti.

²⁶Tsanggalonyu gü le a-tun gü pe kazü nyu khela lotse shü. Tsüle nle Sunggigü le kazü apfu so kekvu senkehü gü letse shakelo ka nle raja thyü niti.

²⁷Tsügenyu, rajagü, ajo then shülo. Mu sin nya, kenjü gü thyülo, tson-o kendinyu njünlo. Tsonlo lo nle gwa kenye binti."

²⁸Hi apfu raja Nebuchadnezzar gen thyüla.

²⁹Shye tseryü kenyhun nti sika, a-le Babilon nyu a-raja ka so gen hokehü ka,

³⁰A-le zo, "Babilon le ditsüki gon yo nrishülo! Ale tsü thyüpe anyida kedagü thyüo akekvu-kegin, azankechwi lo araja pe tesha hü."

³¹Jodan le a-mün ka chwiryülo kemvu ka khwen nme le tsangge zo tsüryü, “Raja Nebuchadnezzar, Ale kezo khwen nyülo! Ntsoka nraja kekvu sentinla so.

³²Temi dan nyu nhüla, tehentyü dannyu yhun, lo chen tsenyü methutse hontse tehen sütyüti. Tsüsiki nle kekvutsin Sunggigü le temi rajadan ketsen hü, lo a-le tsü lope lihigüe kejkelo gü tsülagwa letse nle shaloti.”

³³Jo dan le ketsin thyü whütse ryüla. Temi dan nyu Nebuchadnezzar hüla lo methutse hontse tehen sütyütin la. Khütso le a-min gen che, lo a-hü le logi hü hontse thon lo a-tsen le tegü tsen hontse thon chwiryü la.

Nebuchadnezzar le Sunggigü Shwen

³⁴“Chen tsenyü penkela ka,” Raja gü le zo, “Ale tsangge penshü, lo akentsen le niryü la. Ale kekvutsin Sunggigü shwen shü, lo kerühu zankechi khipe kethonthen yhun kehü gü tsü. “A-le kethonthen kekvu senti, lo a-rajaphen le gwünkho apu binti.

³⁵A-le kazü temidan nripe lihikemvu thyühü; Tsanggelonyu lo kazü nyu temi dan le a-kekvu hensin. Nme-e a-kenda gü ntsun loho nmvue thyükehü thodan ketso lo nrün ndi.

³⁶“A kentsen le niryükelo ka, kerühu, lo araja, lo arajaphen zankechi apu pe atsü nila. A hensin keda kekvunyu le azenlo, lo araja kekvu pe atsüni, himhundyü nyekie kerühu gonkvu kethyü pe atsü.

³⁷“Tsügenyu, ale Nebuchadnezzar, ntsoka ale Tsangge Raja gü Shwen, rühu lo a-zankechi thyü bin nle. A-le thyükehü apu njü lo ketsin, lo a-le lihigüe ketekho kehü gü thyü tsenyo la logwa.”

Daniel 5

Belshazzar Keho

¹Kheje me Raja Belshazzar le kedanyu ye nme kope keho keda thyü, tson-o anyugun le kengüo zu tsü.

²Anyugun le tsüketse ka, Belshazzar le a-pvü Nebuchadnezzar le Jerusalem Kerüshvuka nyu pvükeryü suna lo rakagi honpen lo khun tse senryü lotse ahza khishü. Raja gü le tson-o a-le, lo kedanyu, a-nunyu, lo a-thenudan no honpen tsüdan ka tsü nrün genyu.

³Whütse suna honpen lo khun dan senryü, tson-o anyugun apu tsüdan ka zu loshü tsü

⁴lo suna, rakagi, lazo, tegi, tesen, lo tso pe kethyü terodan shwen.

⁵Tsontsin temi ben nme le mah le bensa kebin Raja kabon gen tha thu sola. Lo raja gü le temi ben le tha thu kebin tsü hyu.

⁶A-le kerüshvulao a-mhun jvuri lo a-ke nsü sola.

⁷A-le peha no jadunyu, temvunyu lo shyenyü keswünyu koshü lotse nrasen shü. Anyugun le yükeryü ka raja gü le anyugun ka zo, “Lihigü kethu higü swüo a-kon zope azenkelo gü le raja phinya pe nben, kerühvu suna rasü pe nlu, lo rajaphen hinyu kekvu kesen kenshengü thyüti.”

⁸Raja tsontsin nyu le ryü, ai nme-e thakethu gü swü nmvue tsü a-kon zope raja gü hilo mvula.

⁹Raja Belshazzar le sheseo a-mhun le njvu kvula, lo a-hensin kedanyu dan le nyuthyütiyo thame rüchünlo mvula.

¹⁰Raja gü a-jvu le raja lo keda nyudan le nra kebin khwen tsheshüo kehobin nyu yüryü. A-le zo, “Raja gü no kethonthen yhunlo! Nkevü lo nmhun no njvu nyata.

¹¹N rajaphen nyu temi nme kenshün teronyu kapu le a-zen kehü le bin nle. Npvü le raja thyüketse ka temi higü le ntsen, thasha, lo teronyu kensü hontse kethyü pe hishü le. Lo npvü raja Nebuchadnezzar le a-no me rüla kezonyu, jadunyu, temvunyu lo shyenyü keswünyu so keda thyüshü.

¹²A-le gwarüchye, nsü min kon zokela, jokon kerü sha, lo kekebu zo kondan shalo kegwa dashasa kethyü le bin; tsügenyu meno gü Daniel, raja gü le thokela pe Belteshazzar letse kela gü koshülo, tsonlo a-le hidan hile nyuyo aphu zope nzen loti.”

Daniel le Min Zoshü

¹³Whütse Daniel zen yüryüo raja mhundyü nyu shü, lo raja le a-ka, “Nle apvü raja gü le Juda ki zenkeryü dogü Daniel tsüle?”

¹⁴Kenshün teronyu kapu le ngen bin lo nle thakesha lo kensü kegwa le ngen bin letse ale nyülo.

¹⁵Tsontsinnyu lo jadunyu no thakethu swü lo a-kon zoshü lotse koshü, ai anyugun le a-kon shalo mvu laso.

¹⁶Nle kekebu jokon shalo, lo jokentsun dan zolo hü letse ale nyülo laso. Nle tha kethu higü swülo lo a-kon zope ahilo yatselo, nle raja phinya ben, kerühvu suna kerasü lu, lo arajaphen nyu kekvu kenshen gü thyüti.”

¹⁷Daniel le zonishü, “Njwen tsü nle lo nmvulo pe peha tsü lo. Ale swüpe raja gü hi lo a-kon zope nzen tile.

¹⁸“Kekvutsin Sunggigü le npvü Nebuchadnezzar no raja keda thyü lo rühvulo kekü kekvu pe a-tsü.

¹⁹A-le gonsa kethyü genyu senye, tsipwen kechacha, khwen kechacha aphu a-nshvuo ndün. A-le boshvu kenyü nyu boshvula; rhünlo kenyü nyu no rhünlo. A-le senyu rühvu nmvue nshwela nyüyo tsü thyü lahä.

²⁰Ai a-le ketekho, nyunrü, lo rigwamvu kela genyu a-kedakhün gen a-hüla lo a-kerühvu ndila.

²¹Temidanyu a-hüla, lo a-nyun le nyukhu nyun hontsela. A-le tehen gadadan zen-o yhun, methutse hontse tehen sütyü, lo kendo nyu jüo thame a-sun mvuo khüzü no a-gen chye. Kenkhin ki Kekvutsin Sunggigü le temi raja aphu ketsen lo khipe a-le kejükelo nyu tsü la logwa letse shalo.

²²“Ai nle a-nyu thyüo hidan aphu shabin-e nthü tsenyo lomvu laso.

²³Nle tsangge kebin Npugü ntsun, lo a-Kerüshvuka nyu sen keryü honpen lo khun dan sen ryü laso. Nle, lo nhensin kedadän, nnudan, lo nthenudan le tsüdan ka zu shü tsüo suna, rakagi, lazo, tegi, tesen, lo tso pe kethyü tero dan tha hyulo nyüe mvu lo thame shahü kemvu tsü shwen laso. Ai nle nkesi lo kerhün ndoshü kehü lo ntho aphu ketsen kehü Sunggigü rühvu mvu laso.

²⁴Tsühontse kethyü genyu Sunggigü le ben nipe hidan thu shü.

²⁵“Tha kethu tsüle hi: ‘Swülo, swülo, kensukenshen swülo, kenjünlo.’

²⁶Lo hile a-kon: swülo, Sunggigü le nraja kethyü jon swülo lo pe a-keni thyü laso;

²⁷kensukenshen sülo, kesükü ka nsüo nshen ritsin laso;

²⁸kenjünlo, nraja le kenjün laso, lo pe Medianyu lo Persianyu tsü laso.”

²⁹Belshazzar le chosa tseo raja phinya pe Daniel nben, lo kerühvu tyü suna kerasü pe agunda ka shü lotse ahza khishü. Tson-o a-le Daniel lope a-rajaphen nyu kekvu kenshen gü thyü shüla.

³⁰Tsüje Babilon raja Belshazzar gala;

³¹lo Darius, Medianyu gü a-keyhun chen hentsero kenyhun kela gü le raja kekvu seü lola.

Daniel 6

Daniel le Shünyho Kü Nyu Kebin

¹Darius le ahng tsio nki kejü pe a-raja kazü so keda thyü titse rhilo.

²Tsü nyeki a-le Daniel lo kecha mihvu kejü pe ahngdan tsontsin lo raja tho nri nrün genyu kejülo.

³Thon mvutse Daniel le kedanyu lo ahng nyu nyeki a-tho gwa nrün hyu lola. A-le gwarüchyesa kethyü genyu raja gü le a-khipe a-rajaphen apentha keshwi gü thyü shüla.

⁴Tsüselo keda nyu lo ahngdan le Daniel le tha thyü zükeshü peha tenlo nyüo ndo, ai hyu lomvu, kechamvule Daniel le tenyenlo kekünyu lo thame thyüzü nmvue njükemvu thyüla mvu.

⁵Anyugun le khinyunyu ka, “Ngun le Daniel nkhin nrün le a-nyünyu genyu a-me tson kecha thame hyulo mvula sele.”

⁶Tsügenyu anyugun le raja teno titse güo a-ka zo, “Raja Darius, raja gü no yhun kethon gü thyülo!

⁷Agun nraja hensin tha ketsen kehü- kedanyu, ahng dan, ahng keshennyu, lo keda kechadan aphu raja gü no ahza nme thuo zo nko shü mvulo shvu letse kechorhünlo sele. Jon shenryü jaka hi temi nme-e raja gü ka a-me tero kecha nmvue temi nme-e ka thame hinya lotse ahza khishülo. Lihigüe ahza higü gwenrhokela gü shwen pe shünyho le sükebin kü nyu shü lati.

⁸Tsügenyu raja gü no ahza tsügü gen azan thulao nishülo, tsonlo tsüle nko loti. Medesnyu lo Persianyu tejvü ka tsü le kelu loho.”

⁹Tsügenyu raja Darius le ahza tsü gen a-zan thula.

¹⁰Daniel le ahza tsügü gen raja zan thula sele tse nyü kelo ka a-le kaki gun la. A-ka he tesogü ki Jerusalem kentsun kipun kafüphe le bin. A-le a-zin thyü kehü hontse kafüphe khinsheo khenyüme gwenshen gen Sunggigü ka kehi thyü.

¹¹Daniel shwikerüchün nyu le a-le Sunggigü ka kehi thyü kebin hyukelo ka,

¹²anyugun aphu kengü gü raja gü ka Daniel nkhin sola. Anyugun le zo, “Rajagü, nle jon shenryü jaka hi lihigüe n nyeki tero nmvue temi nme ka tha lihie hilo pe shünyho le sükebin kü nyu shwen shü la titse nzan thu laso.” Raja gü le kenishü, “Ele, Medesnyu lo Persianyu tejvu kenko kelulo nrün kendi jo khishüle.”

¹³Tsüselo anyugun le rajagü ka zoshü, “Juda temi donyu nme, Daniel tsüle rajagü rühu mvu lo nle khishwi keshü ahza zen mvula sele. Tson-o a-le khenyü me gwenshen gen kehi thyü zin bin nle.”

¹⁴Raha gü le tsü nyükelo ka, a-le a-nyun gwamvu lo Daniel kenishüla nrün genyu a-hen thyüo tson peha füso. Yhüko chela kemvuthen a-le ndo.

¹⁵Tsüsika temi tsüdan le raja gü ka niryüo a-ka zoshü, “Raja gü le Medesnyu lo Persianyu tejvu nyu raja gü le khishwi shü kela ahza gü tsü kelulo kemvui letse kethyü nle shabin.”

¹⁶Tsügenyu raja gü le meno Daniel tenlo-o shwen pe teme le sükebin kü nyu shüla lotse ahza shüla. A-le Daniel kazo, “Nle ketsin thyüo a-lothyü kehü n Sunggigü no nkenishwi keshügü thyüta.”

¹⁷Tso nme pe tekhün kü khinla, lo nme-e no Daniel kenishwi mvu nrün genyu raja gü le a-npvü a-mohor lo a-hensin kedadan mohor pe tsogen vüla.

¹⁸Tsüselo rajagü le a-rajabin nyu raniryüo thame tyümvu, lo shekerhün tho thame pe a-mhundyü shü mvu, lo khünsin jüe mvula.

¹⁹Tsangbenlo ntsin raja güle nyhunsa tse teme kü ki güo

²⁰A-le tsü tikelo ka, a-nyun gwamvusao Daniel ko, “Rhünkehü Sunggigü gogü Daniel! Nle ketsin nyu a-lothyü kehü Sunggigü le shünyho dan ka nkenilo mon?”

²¹Daniel le kenishü, “Raja gü no yhun kethon gü thyülo!”

²²Sunggigü le shünyho dan no a nthünyümvu nrün genyu a-lilonyu nishüo anyugun mün khinla le. A-le tsü thyüshü, kechamvule ale thyüzüla mvu lo nkenyükemvu thyümvu tse kethyü shakebin genyu, raja gü.”

²³Raja gü le a-sherhün ritsinlao teme kü nyu Daniel khishwila lotse ahza hoshüla. Tsügenyu anyugun le a-khishwishü, lo a-gen kejünkeja thame thyümvu kethyü hyulo; a-le Sunggigü tenyen kehü genyu.

²⁴Tsüselo raja gü le Daniel kenkhinnyu aphu tenlola lotse ahza hoshü, tson-o anyugun, anyugun nunyu lo anyugun nyenyu sin-o shünyho le sükebin kü nyu shwen shüla. Anyugun le kazü tilo kemvu kanyu shünyhodan le anyugun tenlo-o anyugun ru aphu nkaren la.

²⁵Tsüselo Darius le lesü thupe kazünyu senye, tsipwen lo khwen kechacha aphu nyu shü: “Kegwagü thyülo!”

²⁶Ale a raja kazü nyu kebin aphu no Daniel Sunggigü nshvu lo rühu lotse johoshü bin nyo. “A-le rhünkehü Sunggigü, lo a-le kethonthen kekvu senti. A-rajaphen le thame ka-e nkela loho, lo a-kekvu le a-keni thyüla loho.

²⁷A-le kenishü lo kenishwishü hü; a-le tha keda lo ndunkethyü thyü hü tsangge lo kazü nyue. A-le shünyho no Daniel ten mvuo kenishü.”

²⁸Daniel le Darius keda gwünkho lo Persianyu Sairus keda gwünkho ka gwakenyelo.

Daniel 7

DANIEL LE A-TSEMIN KEHYU RÜLA KEZO

(7:1—12:13)

Daniel Le Tehentyü Pezi Kehyu

¹Belshazzar le Babilon raja thyükelo chen kerigü ka, khejenyu ale amin nme nmin lo tsemi nme hyu. Ale mingü thulo, lo higü hile tsügü:

²tsüje amin ki kehju: Tsangkenbu le lizin hizin aphu nyu gun ryüo züdagü whünbin.

³Nyukhu pezi le züda gü nyu chwiryü, nme-e nme nfümvu.

⁴Kerigü le shünyho, ai logi sekin hontse pvü. Ale nribin ntsin, a-sekindan tsü le nrhenla. Nyukhu gü penso-o no temi hontse solo. Tsüselo temi nyun khipa a-tsüla.

⁵Nyukhu shahvu gü le thyügwen hontse lo phahvu nti lo rhun-o sobin. Nikhonru kenshen nka pen bin, lo tha khwen nme le tsügü ka zoshü, “Gülo, tson-o thyü nle tyükenyü kho tsü tyülo.”

⁶Lo ale nribin nsen nyukhu kecha nme le chwiryü. Tsü le meren hontse, ai a-seren gen tegü sekin hontse pezi, lo a-pe pezi le bin. Lo tsüle kekvu le kebin hontse hyu.

⁷Ale tsü nribin nsen, nyukhu pezi gü le chwiryü. Tsüle kvusa, kenrin lo shwikenshvu. Tegi hü keda pe a-le tenkelo dan nkaren, lo tsüdan so kedüla. A-le nyukhu kechadan hontse mvuo, a-tse tseryü le bin.

⁸Ale a-tsedan tsü nrirü kebin ka a-tse keshen nme le tsüdan nyu chwiryü. Tsügü le himhundyü binkela kenshendan bosela. Tse tsügü le temi yhyütyü lo mün pvüo kemakin lo ketekho sabin.

Tsemin Nyu Kethonthen Yhun Kehü Gü Kehyu

⁹Ale nrikebin ka kedakhendan pe shüshü. Kethonthen yhun kehügü le kedakhen dan nme gen dunlo. A phinya le khütsa hontse chon, lo a-pehü le thyühü kenshün hontse. A-kedakhen le mah kenyü gen bin-o benchvü tse bin,

¹⁰lo mah züri le tsünyu tsun chwiryü bin. Temi yeye le a-lothyü, lo shin shin le a-mhundyü nyu sobin. Jokera binzenlo, lo lesü dan helo.

¹¹Ale nribin nsen nyukhu tse keshen gü le kemakin-o jozo kebin nyülo bin zun. Ale nrikebin ka nyukhu pezi gü boshvu la, lo a-min lope mah kenyü bin nyu shwen shüo rola.

¹²Nyukhu kechadan kekvu sen tinla, ai anyugun no jon keshanyu yhun binlo kegwa khishü.

¹³Khejegwen tsemin higü hyu kebin ka temi hontse nme hyu. A-le nmha lope a-hunpvüo a-khonni ryüjü, tsügü le kethonthen yhunkehü gü ki gü, a-mhundyü nyu binlo.

¹⁴Kekvu, kerühvu, lo raja kekvu pe a-tsüshü, senye, tsipwen lo khwenkechacha aphu a-lothyü nrün genyu. A-kekvu le kethonthen binti, lo a-raja le a-keni thyüla loho.

Tsemin Ki Kehyudan Kon Zoshü

¹⁵Ale temin gü hyu shüo nshvu, lo akevü sala.

¹⁶Ale tsü nyu sokebin nyu nme ki güo a-no tsü aphu pe aka zolo tse hi. Tsügenyu a-le a-kon zoshü.

¹⁷A-le zo, “Nyukhu keda pezi hile kazünyu chwiryü nrün raja pezidan.

¹⁸Lo kekvutsin Sunggigü temidan le raja kekvu hyulo-o kethonthen senbinti.”

¹⁹Tsüselo ale nyukhu pezigü, kechadan hontse kemvu, nyukhu kenrin, a-tsen lazo pe kethyü, lo tegi pe a-hü kethyü lope a-le tenlo kela dan nkaren lo tsüdan kedü kela rüla shasin lonyü so.

²⁰Lo a-pe gen a-tse tseryüdan, lo kenkhin ki chwikeryü tse, lo a-tse kenshen borenkela gü rüla shanyü lola. A-le a-yhütyü lo kemakin ketekho jozo kehü mün le bin. Tsügü le kecha aphu nyeki kenrin thyü kvu.

²¹Ale nribin nsen, a-tse tsügü le Sunggigü temidan zen terithyüo anyugun so kvula.

²²Tsüselo kethonthen yhunkehü gü le ryüo kekvutsin Sunggigü temidan jünzo-o jokera penshü. Sunggigü temidan no raja kekvu lolo kegwa gwünkho le ryüla.

²³Hihontse a-kon zo pe ahi: “Nyukhu pezigü le kazünyu raja pezigü lo a-le raja kecha aphu nyeki kecha thyüti. A-le kazü apentha borenla lo tsüso kedü lati.

²⁴A-tse tseryü dan tsüle kazü tsügü sogon nrün raja tseryü dan. Tsüsika raja kecha nme le soryüti; a-le kerika dan nyeki kechathyü lo raja kenshen so kvulati.

²⁵A-le kekvutsin Sunggigü ntsun-o jozo lo Sunggigü temidan nshwenti. A-le Sunggigü temidan ketsenyü jvu lo anyugun nga jondan kelula titse ndoti, tson-o Sunggigü temidan le chenshen-o ponha a-kekvu hensin binti.

²⁶Tsüsika tsangge a-jün kera-o, a-kekvu sentin lati, lo a-bokemhe shü lati.

²⁷Kazü nyu rajadan kekvu lo keda aphu pe kekvutsin Sunggigü temidan tsü lati. Anyugun raja kekvu le ndila loho lo kazünyu kekvu kesen nyu aphu anyugun lothyüo anyugun jo zen ti.”

²⁸Higü hile tha rüla khikeshü kenkhin gü. A kerüshvulao amhun-e jvuri la, lo ale tha aphu pe anyun ki shülo la.

Daniel 8

Daniel Le Tsemin Ki Tanyütse Lo Tenyü Kehyu

¹Belshazzar le raja thyü kelo chenshen gü ka ale tsemin kenyhun gü hyu.

²Tsemin ki tsü ale whütse Elam kazü ki Susa nyida khwen kenjü gü nyu kebin a npvü ahyulo. Ale Ulai züri seki sobin,

³lo züri tsügü seka ale tanyütse a-tse kethon kenyhun kepvü hyu, nmegü le kechagü nye thon lo shün kvu.

⁴Tanyütse gü tsüle a-tse lope nkhünzin, tesozin, lo tesinzin shen kebin hyu. Nyukhu nme-e a-khin lomvu, nmvue a-kekvu nrhi lomvu. A-le thyükenyü thyü lo ketekho ketsin tinla.

⁵Ale tsüle nyulayo tse rüchün kebin ka, tenyü nme le nkhünzin tin chwiryü, a-le tin nmhensao a-pha pe kazü-e kesü mvu. A-le a-yhütyü hvu jaka a-tse kvusa kethyü nme pvü hü.

⁶Tsügü le ale züri seka kehyu gü tanyütse gü ki a-kekvuthyü tinryü.

⁷Tsügü le tanyütse gü when kethyü hyu. A-le a-nyun ntasao when gü a-jon-o a-tse shahvu bosela. Tanyütse gü le nrenlo kegwa kekvu ndila. Tson-o a-jonketo pe kazü nyu shüo a-kedüla, lo nme-e a-kenilo kegwa ndila.

⁸Tenyü gü le kvuketsin-o ketekho kvulo la, ai a-le kvusa kebin ka a-tse gü bosela. Tsübin nyu a-tse pezi le nichwiryü, lo nmeme tse bin kechacha ki ntsun.

⁹A-tse pezidan nyu nme gen a-tse keshen nme le chwiryü, a-kekvu le kethen sen-o tesinzin, nphozin lo Zopebinkenjü kazü kipun kethen so.

¹⁰Tsüle kvusa gü tsangge rihüdan, shyenyüdan-e whenlo kegwa thyüla, tson-o tsüdan peha süshye pe kazü nyu shüo anyugun so kedüla.

¹¹Tsüle tsange rihü kedagü sümvu la, khenyütsen kerüshvu thyüpe a-ketsüe khinla, lo Kerüshvuka-e nrhula.

¹²Temi le tsünyu khenyütsen kerüshvu kethyü sunka, kemu thyüla, lo ketsenyü ketsin gü pe shwenla. A-tsegü tsüle a-le tha kethyü aphu nyu gwalo.

¹³Tsüselo ale tsanggalonyu le khinyunyu ka shün kebin nyülo, “Tsemin ki hyukebin tsüle dithen bin tiyo? Kemu gwakemvu gü hile dithen khenyütsen kerüshvu hi khinbin tiyo?”

¹⁴Tsanggalonyu kecha gü le hihontse keni keshü ale nyü, “Hile jon 1,150 keti thyüti. Hi gwünkho ka seyi gü lo lonyü gü-e kerüshvu tho thyü loho. Tsüsiki Kerüshvuka gü sen nilo ti.”

Tsanggalonyu Gabriel le Tsemin gü Kon Zoshü

¹⁵Ale tsemin gü tsüle nyulayo tse shalo nyü kebin ka, nme le whütse amhundyü solo.

¹⁶Thakhwen nmele Ulai züri peri ki senshü, “Gabriel, a-le tsemin ki kehyu gü kon zope a-zenshü lo.”

¹⁷Gabriel le ryüo akhoka solo, lo ale akerüshvu lao kazü nyu chetsü la. A-le aka zo, “Silakehü Temigü, a-kon gü shalo. Tsemin gü tsüle kazü keni ki thyüti.”

¹⁸A-le a nthon bin nsen ale kazünyu chetsüo thame shamvu la. Ai a-le asülo-o apenso shüo,

¹⁹aka zo, “Ale Sunggigü nyunkenthün le dihontsela tiyo pe nhishü bin nyo. Tsemin gü tsüle kenkhin ki rüla.

- ²⁰“Nle kehyu tanyütse a-tse kenyhun kepvü gü tsüle Media lo Persia hvu tsin keshü.
- ²¹Tenyü tsüle Greece rajaphün, lo a-yhütyü hvu jaka a-tse kekvu gü tsüle raja kerigü.
- ²²A-tse kerigü bosekela siki pezi chwikeryü dan tsüle senye tsügü kenjün pe raja pezi thyüla nrün tsinshü, lo tsüdan le kerigü kekvu hontse loha lati.
- ²³“Raja tsüdan le keni thyüla nrün gwünkho le kho nnio anyugun le serimvusa-o shaja pe tsüla mvulo keshvu le keryü ka, a-nyunkerü, a-jvü gwamvu sa kethyü, lo kekhünkekho kethyü raja nme le soryüti.
- ²⁴A-le kvu chwiryüti, ai tsüle a-npvü a-kekvu nyu mvu. Tsügü le tha nke pe ketetsin thyü lo a-le tha kethyü aphu gwa loti. A-le temi kekvu nyu gen lo Sunggigü temidan gen kenke senryüti.
- ²⁵A-le kekhün kekho kethyü genyu a-kenku nyu chwiloti. A-le a-rüchün ketekhosao me tesha mvutse temi kechon nke lati. A-le raja aphu so kedagüe sümvuokhenti, ai temi kekvu sen mvuo a-nke lati.
- ²⁶Seyigü lo lonyügü kerüshvu tsemi kehyu kon zope nzenkela tsüle thyü chvuti. Ai ntsoka tsüpe zonyatse, tsü thyüpenlo nrün gwünkho kethon le bin zun kethyü genyu.”
- ²⁷Ale kvumulao jon peha ho tinla. Tsüsiki ale so-o raja gü le pe a tenyen keshü gü thyü, ai tsemin gü rüchün pe akevüo tsü shalo mvula.

Daniel 9

Daniel Le A-temidan Genyu Kehi

- ¹Mede temi Xerxes nyugü Darius le Babilon rajaphen so kekvu sen.
- ²A-le raja thyükelo chen kerigü ka ale kenshün lesü gü swü bin lo Jerusalem le chen hentsenyü kenke nyu bin la kethyüi letse Npugü le sidyükesagü Jeremiah ka zokeshü tsü rüchün bin.
- ³Ale nyen-o ronphi ben lo kemphü nyu dun-o Npugü Sunggigü ka kehi thyüo a-ka shwikenjün hi.
- ⁴Ale Npugü a Sunggigü ka kehi thyü lo atemi kemu zoshwi. Ale zo, “Npugü Sunggigü, nle gon, lo agun le nrühu hünyo. Nle kejopenkelo gü then lo nle sozinkehü lope nso lo n johokeshü zenkehü nyu hishü hü.
- ⁵“Agun le mula, agun le gwamvula, lo agun le thyüzü laso. Agun le nle agun no thyülo tse keshü khela lo nle njü letse pe agun hikeshü nyu ranitin la.
- ⁶Agun le ngonyu sidyükesanyu le nzan nyu agun rajanyu, kekvukesen nyu, agun bonnyu lo agun senye apentha ka zokeshü khwen nyü mvula.

⁷Npugü, nle kenjügü thyühü, ai agun we azin kejokepvü senryüo agun gen shüla hü. Hile agun Judea nyu lo Jerusalem nyu keyhun nyu aphu lo Israel nyu njo zen mvukela genyu hüpe kazü a-khokeni lo nithen ki shükelanyu aphu genyu ketsin le.

⁸Agun raja, agun so kekvukesen nyu, lo agun bonnyu le kejokepvü tho thyü lo mupe n ntsunla sele, Npugü.

⁹Agun le n ntsun la yatse-e, nwe shwinjüo kemu jüshü kehü güle.

¹⁰O Npugü, agun Sunggigü, nle agun no then-o yhun lotse n gonyu sidyükesanyu gen khi keshü tejudan agun le zen mvula.

¹¹Israelnyu aphu ntejvu gwenrho lo nle zokeshü nyü mvula. Agun le mupe n ntsunla, tsügenyu nle ngogü Mosa tejvu nyu thukenjü shochüdan sen ryüo agun gen shüla.

¹²Nle agun lo agun so kekvu kesennyu gen nyu thyüti tse zoshüyo thyü laso. Nle kazü nyu nyida kecha nyeki shaja kerü pe Jerusalem tsü,

¹³tsüle Mosa Tejvu nyu thu kenjü shaja aphu pe agun gen shü. Tsonla yatse-e, Npugü agun Sunggigü, agun le agun kemu nyu rani nmvue ketsin gü then-o nkenyü thyülo titse ndo-e mvule.

¹⁴Npugü agun Sunggigü, nle shaja pe agun tsüti tse ndo, lo nle thyüla, kechamvule nle azintse kenjügü thyühü, lo agun le nkhwen nyü mvula.

¹⁵“O Npugü agun Sunggigü, nle Ijpt kazünyu ntemidan zen chwi keryü nyu nkekvu pe hishü, lo ntsokae nkekvu tsü rüchün hüzun. Agun le mula; agun le thyüzü la.

¹⁶Nle gükela gwünkho ka agun nokhinlo, tsügenyu Jerusalem gen nnyuntasin nya gwentä. Tsüle n nyidagü, nkenshün rincho le. Agun kazonkazin senye aphu agun kemu lo agun bonyu kemu genyu Jerusalem lo ntemi sümvu hüle.

¹⁷O Sunggigü, ale nka shwikenjün hikebin hi nyü shüta. N Kerüshvuka nkekela gü tsü rani shüta, temi aphu no nle Sunggigü letse shalo nrün genyu tsü rani shülo.

¹⁸O Sunggigü, agun khwen nyüshü ta; agun nrishü, tson-o agun le kenjün kethyü nyu kebin lo nzan senkehü nnyidagü le kenjün thyü kebin hi nrishülo. Agun le kenjütho thyükelo genyu mvule nle me shwi njün kehü genyu agun le nka hihü nle.

¹⁹Npugü, agun kehi nyüshü lo, Npugü, agun kemu jü shülo, Npugü, agun kehi nyüshüo thathyü shüta! Temi aphu no nle Sunggigü letse shalo nrün genyu, ntsüla nyata! Nyida higü lo temi hidan le nhon le.”

Gabriel Le Sidyüjo Kon Zokeshü

²⁰Ale akemu lo atemi Israel kemu zoshwio kehithyü, tson-o Npugü a Sunggigü no a-Kerüshvuka kenshün gü rani shü lotse shwikenjün hi.

²¹Ale hikebin ka, ale tsemin kerigü ka kehyu gü Gabriel tsü le nye sen-o akebin bin nyu tsüryü. Tsüle n gwengü kerüshvu gwünkho ka.

²²A-le a-kon zoshü, “Daniel, ale nche shüo nno sidyüjo shalo titse ryü bin nyo.

²³Nle Sunggigü ka hikeso ka a-le n kehi nyüshü laso. A-le nsöhü, tsügenyu a-le njo keni keshü kon pe nka zo titse ale ryü bin nyo. Tsügenyu ale tsemin kon zolo nle nyü kegwa thyüshü lo.

²⁴“Chen tsenyünyü kethyü hentsenyü tsüle Sunggigü le kemu lo gwakemvu nyu ntemi lo nyida kenshün gü shwü keshü gwünkho thokenjü güle. Kemudian jüpe tsüla lo kethonthen joketsin kesen penso loti, tson-o tsemin gü lo sidyüjo no ryü ketsin thyü loti, lo Kerüshvuka kenshün gü thyükenshünni lo ti.

²⁵Tsü rüchünlo lo a-kon-e shalo: Jerusalem thyü nilo lotse johokeshü gwünkho kagü, Sunggigü le kejükelo sharhigü le keryü keti, chen tsenyü thyü tsenyü le gü lati. Jerusalem thyüni ti, tson-dadan lo chwida khwen nko-o, tson-o hapta tsenyü lo hapta hentsero-o kenyhun binti, ai tsüle kenjün kethyü gwünkho lati.

²⁶Tsü gwünkho keni ki njü kemvu nyu Sunggigü le kejükelo sharhigü boshvu lati. Nyida gü lo Kerüshvuka gü tsüle raja kekvu nme rihü le ryüo nke lati. Gwünkho kenkhin gü le Sunggigü le teri lo kenke ndo kenjü lope züda kentyü hontse ryüti.

²⁷Kekvukesen teni tsügü le chen tsenyü genyu temi kechon khi zen-o kejozen ti, lo gwünkho higü ponha le penkelo ki, a-le kerüshvu lo tha hokeshü no a-keni thyü lati. Kenshvu ketetsin lope Kerüshvuka pesun ki shü lo tsü pe tsüki keshü gü le Sunggigü le a-genyu ndo kenjü kenkhin gü zenketeno kemvuthen tson binti.”

Daniel 10

Daniel Le Tigris Züri Khoka Tsemin Kehyu

¹(Sairus le Persia Raja thyükelo chenshen ka jolo nme le Belteshazzar letse kehü Daniel ka teshashü. Jo gü le ketsin ai shalo tsen sala. Tsemin ki tsügü kon zope a-zan shü.)

²Tsü gwünkho ka ale hapta kenshen chübin.

³Ale ketyüketsü kegwa nmvue thyü-e tyümvu, zue tsümvu, lo hapta kenshen penla kemvu ka a-pe-e whenmvü.

⁴Tsü chen shye kerigü jon nki pezi nyü, ale Tigris züri kedagü seka sobin.

⁵Ale ngiso shü ntsin temi nme le linen phi ben lo suna kenshünnsin senkephin pvü kehü hyu.

⁶A-min le tsomin ketsen hontse ben. A-mhun le tsangkekechwü hontse ben, lo a-yhütyü le mah kenyü hontse, a-ben lo a-pha le lazo gi shon nshwü kela hontse, lo a-khwen le gin pe temi danda kenra hontse.

⁷Tsemin tsügü kehyu le a nti. A zenkehü dan le thame hyumvu, ai anyugun kerü lao tin gü kebu tinla.

⁸Ale tsünyu a npvü bin-o ndun kethyü tsemin gü nribin. Akekvu ndila, lo a-joja kelushü lao nme-e a shakeloi thyü mvula.

⁹Ale a-khwen nyükelo ka, kazünyu chetsügü thame shamvuo amhun lope kazü rün tinla.

¹⁰Tsüselo temi ben nme le asüso shüla; ai ale ndün bin.

¹¹Tsanggelo gü le aka zo, “Daniel, Sunggigü le nsohü nyo. Solo njüo ale nka zo titse kebin gü nyü petsü shülo. A nipe nki shü bin nle.” A-le tsü zoshü ntsin, ale solo, ai ndün bin zun.

¹²Tson-o a-le zoshü, “Daniel, nshvunya. Nle tha shakekho lo titseo nthyü ketsenyoo kehi thyü keso nyü nyu Sunggigü le nkehi khwen nyü laso. Nkehi kenikeshü nyu ale ryübin nle.

¹³Persia nyu rajaphen kekhwen jolo gü le jon nkinme akhinla. Tsüselo Tsanggelonyu so kedanyu nme, Michael le acheshü ti tse ryü, kechamvule Persia nyu a-npvü kela genyu.

¹⁴Hisiki ntemi dan ka nyu thyüla tiyo nno shalo nrün genyu ale ryüle. Hile hisiki genyu tsemin kehyu.”

¹⁵A-le tsü zokeshü ka, ale kazü nyu nrío thame zolomvula.

¹⁶Tsüka tsanggelogü, temi hontse kethyü gü tsüle a-ben ketape amüntse kesüshü. Ale a-ka zo, “Kedagü, tsemin higü genyu ale kvumvurilao ndün bin gwenzinla sele.

¹⁷Ale gonyu le a-kedanyu mhundyü sokebin hontsela sele. Ale dihontse n nthon lo semon? Kekvu nmvue keheteshe le agen ndi sele.”

¹⁸Gwengwa a-le a-kesünishüo ale kvuketsinlo.

¹⁹A-le zoshü, “Sunggigü le nsohünyo, tsügenyu tha nme-e no n thyü pe nyunkenjün thyü nmvue n kerüla nya.” A-le tsü zokeshüka, ale kvuketsinlo-o a-ka zo, “Kedagü, nle nyu zo tiyo zoshülo. Nle athyü kesherhün kvu shü laso.”

²⁰⁻²¹A-le zo, “Ale nyugenyu nki ryüyo nle shabin mon? Tsü le ketsin lesü nyu thu kenjü pe nhishü nrün genyu le. Ale rani gü Persia kekhwen zolo gü zen-o kega mvulo shvubin laso. Tsüsika Greece kekhwen jologü le chwiryüti. Israel kekhwen jolo gü Michael nti a-me kecha le akeche ndi.

Daniel 11

¹A-le akeche lo a nopen kethyüi le bin.

²Lo ale ntsoka nka zo titse kebin hile ketsin.”

Ijpt lo Siria Rajaphün

Tsanggelogü le zo, “Raja kenshen le Persia so gon niti, tsüsika pezigü, a-le kecha aphu nyeki nnyati. A-le a-kekvu lo kenya tsin gwünkho ka Greece rajaphen khen soti.

³“Tsüsika raja kepeche nme le soryüti, a-le kekvu keda nme so keda thyüti, lo a-le nyuthyü nyüyo thyüti.

⁴Ai a-le kvusa kebin günyu a-keda kenjün pe pezi thyü lati. A-gen tsü ryükemvu rajadan le a-sun ka kekvu senti, ai anyugun le a-kekvu hontse loho.

⁵“Ijpt raja le kvuti. A-hensin general peha le kvukvuo rajaphen gonkvu kethyü so kekvu senti.

⁶Chen keshanyu sika Ijpt raja gü le Siria rajagü zen kepvüshen-o a-nyugi lope a-ka kalvu shü lati. Ai kepvüshen tsügü le binthon loho, lo tsügi lo a-nyepvü, a-nyu, lo a-gonyu, a-zen gü kethyü nyu aphu boshvulati.

⁷Thon mvutse tenugi kaminyu nme le raja thyüti. A-le Siria rihü when-o a-chwida nyuki yüo a-so kvu loti.

⁸A-le anyugun terodan menkezü lo suna lo rakagi kanyü thyükenshün pe tero tsüdan tsükeladan pvü-o Ijpt ki nigü lati. Gwatho-o chen peha siki

⁹Siria raja le Ijpt hüti, ai a-kemvu thyüo a-no rani lati.

¹⁰“Siria raja nyudan le teri genyu gwen nda lo rihü danda kequen soti. Anyugun dan nyu nmele zükeda hontse tsüo shwikerüchün nyu nme chwida whenti.

¹¹Ijpt raja gü le a-nyunkenta pvüo Siria raja zen teri thyü lo a-rihü danda khinloti.

¹²A-le kvukelo genyu lo shüpahü kechon boshvukelo genyu ketekhoti, ai a-le kvuzin gun loho.

¹³“Siria raja gü le rani gü himhundyü nyeki rihü kechon rhikequen loti. Gwenkhoto le keryüka, a-le a-rihü danda teri kanyü ketsen sa pvü rani ryüti.

¹⁴Tsüka temi kechon le Ijpt raja gü ntsunti. Lo, Daniel, nsenye dan nyu temi gwamvusa kethyü peha le tsemin ki kehyu gü genyu n ntsun soti, ai anyugun le kvulo mvulati.

¹⁵Tsügenyu Siria raja gü le chwida kenko nyida gü hunlo-o tsü lolati. Ijpt nyu shüpahü le teri thyü simvu lati; anyugun dannyu kegwatsin güe kekvu ndi lati.

¹⁶Mehükehü Siria shüpahüdan le nme-e no a-ntsun mvutse Ijipt nyu gen a-kenda thyüti. A-le zokenjü kazü gü nyu kekvu apfu sen loti.

¹⁷“Siria raja gü le a-rihü apentha zen-o whütse chwi kethyü ndoti. Lo a-shwikerüchün nyu rajaphen nke nrün genyu a-le a-zen-o kepvüshen lo a-nyugi pe a-ka kalvuti; ai a-le rhikebin gü le gwa loho.

¹⁸Tsüsika a-le zida sekipon senyedana when-o kechon so kvu loti. Ai sinrünyu sharhi nme le a-so kvulao a-no ketekho nilo mvulati; tson-o a-le Siria rajagü ketekho gü khipe a-gen shülo lati.

¹⁹Rajagü le a-chwida kipon rani ryüti, ai a-le kvulo mvu lati, lo tsüle a-gen nyu kenkhin thyü lati.

²⁰“Raja kecha nme le a-siki soryüti, tsügü le a-rajaphen kenya no chonlo nrün genyu kedanyu nme nipe temidan nshwen-o khajana shvuti. Gwenkho kezü jaka raja tsügü boshvu lati, ai tsüle me yühüyu ka nmvue terinyu loho.”

Siria Raja Gwakemvu gü

²¹Tsanggelogü le a-kon zoni gun: “Tsügü sika Siria raja gü le temi gwakemvu nme, raja thyükelo kenjüe ndi, ai a-le rüchün bin kemvu ka ryüo tedo thyüo kekvu seü loti.

²²temi lihigüe a-nren kethyü we, Sunggigü peshükeda thyü kehü nyue chün nmvue shosen tin lati.

²³A-le me zen kepvüshen thyüo senye kechon sa lati, lo a-le senye keshen nme nti so kekvu sen hü yatse-e a-le kvuketsintsin soti.

²⁴A-le me tesha mvutse kenya senye nme hü, lo a-le a-bonnyu nme-e thyülo kemvu thyüti. Tson-o a-le terinyu khinkelo kenya lope a-kethenyu dan nyu kenjün ti. A-le chwida kenko dan when nrün rhiti, ai a-gwükhö le whütse ndi lati.

²⁵“A-le pechesa tse rihü danda zen-o Ijipt raja whenti, lo tsügü ko a-rihü kvusa kethyü danda zen-o a-nren niti. Ai Ijipt rajagü salao no kvulo mvu lati.

²⁶A-tsontsin kehü a-kho kenitsinnyu le a-nke lati. A-shüpahü kechon boshvu lati, lo a-rihü dan nke shüla ti.

²⁷Tsüsiki raja tsühvu le kengü miz nme ka dun-o tyütsü ti, ai au kerüchün gwamvuo, khinyunyu ka nkuti. Au le lonyü kebin gü hyulo kemvui, kechamvule, tsü gwükhö le ryü mvuzun.

²⁸Siria raja gü le a-le lokelo kenya dan sen-o kaki raniti, ai Sunggigü temi nyünyü kemhenla titse rüchünti. A-le nyu le a-kenyüyo thyüti, tson-o a-kazü ki rani gun ti.

²⁹“Tsüsiki a-le Ijipt hü niti, ai tsügwükhö ka we tha le a-kecha thyüshü lati.

30Romnyu le zürun gen ryüo a-nren lo a-le nshvu lati. “Tson-o a-le a-nyuntasa tse rano Sunggigü temidan nyünyü nkela titse ndoti. A-le nyünyü tsügü khekeladan tsonketsin thenti.

31A-shüpahü peha le Kerüshvuka bo nrhuti. Anyugun le khenyütsen rüshvu kehü tho khinti lo kenshvu ketetsin tho thyü ti.

32Raja gü le nkuo a-nyünyü khekelanyu sape a-keche loti, ai Sunggigü sithen kehünyu we a-nren ti.

33Sharhidan le anyugun kensü lope temi kechon zen-o zo kezen ti. Ai gwünkho keshanyu ka teri nyu anyugun peha gala nmvue roshvu lati, lo peha rühu pe dothyüti.

34Temi kechon ryüo anyugun zen kerhün kelo dan le anyugun npvü anyugun phin rüchün hü yatse-e temi boshvu kethyü gwünkho ka Sunggigü temidan le keche keshanyu hyulo ti.

35Sharhi kegwa peha boshvuti, ai tsügenyu temi thyükenshün loti. Tsühontse kethyü le bin-o Sunggigü le tho kenjü gwünkho kenigü titi.

36“Siria raja gü le a-le nyu thyünyü yo thyülati. A-le tero kecha nye gon, lo kekvutsin Sunggigü nyekie gwa letseo kemakinti. A-le tsühontse thyülogwa bin-o Sunggigü le shaja pe a-ketsü gwünkho titi. Sunggigü le a-le rhikebin gwenzin tse thyü lati.

37Rajagü le a-bonnyu le rüshvu kehü terogü lo tenunyu le sokehü tero güe sümvu lati. Ketsin thyü a-le tero lihie sümvu lati, kechamvule a-le tero lihie so gonkvu letse rüchün kehü genyu.

38Tsü sunka a-le chwida kenko ntsenkehü terogü rühvuti. A-le suna, rakagi, tsominketsen lo jwen kechon khipe a-pvübonnyu le rüshvu hü kemvu tero rühvuti.

39A-chwida kekhwen, khwen nrün genyu sinrünyü tero rüshvu kehü temi zen ti. A-le a-lope kekvu kesennyu letse kehünyu rüshvu lo tsünyu lope kedanyu thyü shüti, lo kazü pe anyugun chün thyüti.

40“Siria rajagü gwünkho kenkhingü le ryüjü tsin ka, Ijpt raja gü le awhenti, lo Siria rajagü le a-kekvu aphu, kerugari, kerushüpahü, lo zürun kechon sen-o a-zen kenrenti. A-le zü keda hontse tsipwen kechon hüti.

41A-le zo kenjü kazü güe hüo temi yie yie boshvu lati, ai Edom lo Moab tsipwen dan, lo khekela Ammon nyu dan we tin loti.

42A-le tsipwen tsüdan hü kegü ka we Ijpt kazüe nseshü mvu lati.

43A-le Ijpt le kebukenjü kenya suna, rakagi, lo kenya minketsen dan sen tinlati. A-le Libia lo Sudan lo lati.

⁴⁴Tsüsiki npho lo tesozin jolo dan le keryü ka a-kerü lati, lo a-le a-rikhen thyü nren-o temi kechon boshvuti.

⁴⁵A-le zida lo Kerüshvuka le kebin kazüthun hvu jaka a-raja phika-e pensoti. Ai tsünyu a-keche min nme ndio silati.”

Daniel 12

Kekhin Gwengkho

¹Tsanggelonyu, linen phi ben kehügu le zo, “Tsügwünkho ka, hagn rikhun kehü, tsanggelonyu kedagü, Michael le chwiryüti. Tsüsika senyedana le sokeryü siki kenjün kethyü gwakemvutsin gü le ryüti. Tsügwünkho le keryü ka, ntemi, a-zan pe Sunggigü lesü nyu thu kenjünyu apu kenilo lati.

²Sikelanyu kechon le rhünni soryüti: peha we kethonthen kejokepvü nyu kenjün thyüti.

³Sharhi kensü nyu le tsangge keben apu zen-o ben loti. Lo Kenjütson pe temi kechon senthyü keshü nyu le shyenyü dan hontse kethonthen ben bin ti.”

⁴A-le aka zo, “Lo, Daniel, Lesü gü keminlao kazü keni ti kemvuthen mohor pe vüla lo. Tsü jaka temi kechon le nyuthyü binyo shalo ti tse a-yhen thyüo anyugun gwünkho nke ti.”

⁵Tsüsika ale temi mihvu le züri nme, ka, züzhe lihizin sokebin hyu.

⁶Au nme le züri nyeki sokebin tsanggen logü ka shünshü, “Ndunkethyü hidan thyüpen-o a-keni ti nrün le di gwünkho ki mon?”

⁷Tsanggelogü le benhu shwe pe tsangki shüo Rhünkehü Sunggigü zan nyu keswe thyüshü. Ale a-le kezo nyülo, “Tsüle chenshen-o ponha ti. Sunggigü temi nchünndyü kethyü le pen kela ka, tha hidan apu thyüpen loti.”

⁸Ale a-le kezo nyü, ai ale tsü shalomvu. Tsügenyu ale shünshü, “Ai, kedagü, dihontse hidan apu a-keni thyü mon?”

⁹A-le zoni, “Nle gunla gwen, Daniel, kechamvule a-kenigü le ryükemvuthen jo hidan kebu pe bin nju mvulo keshvu genyu.

¹⁰Temi kechon le thyü nshün loti. Serikemvu dan le shaloho, ai serimvu sin binti; kensü nyu nti le sha loti.

¹¹“Khenyütsen kerüshvu khinkela gwünkho genrho tsüle, kenshu ketetsin gwünkho jon 1,290 ti.

¹²Jon 1,335 le penkemvuthen khwen petsü bin kelo nyu le henkegwa nyu.

¹³“Lo Daniel, joketsin nyu yhun gü kenitilo. Tsüsiki nle silati, ai keni gwünkho ki soryüo nchün hyuloti.”

Hosea

Hosea 1

¹Jo hile Npugü le khipe Beri nyügü Hosea tsükeshü, Uzziah, Ahaz lo Hezekiah dan le Juda raja thyü lo Jehoash nyu Jeroboam le Israel raja thyü kebin gwünkho ka.

Hosea Nu Lo A-nyenyu

²Npugü le Hosea gen bin-o Israel nyu nthon kerigü, a-le Hosea ka zo, “Gü tenu lolo; nnu le petsü kemvunyu ti, lo n nyenyue a-hontse ti. Tsühontse a temi le a khela lo akipon ketsin thyü mvula sele.”

³Tsügenyu Hosea le Dablam nyugi a-zan le Gomer tsekethyü lolo. Au nyurigü pechenyu zenkelo ka,

⁴Npugü le Hosea ka zo, “A-zan pe ‘Jezreel’ tholo, kechamvule Israel bon Jehu, rajagü le Jezreel nyu temi bokeshvu genyu shaja pe tsü nrün le gwünkho thon kemvui. Ale Jehu raja kethyü no keni thyüla tiso.

⁵Lo ale tsü gwünkho ka Jezreel ketejon nyu Israel shüpahü kekvu nke lati.”

⁶Gomer nyu shahvu gü le tenunyu. Npugü le Hosea ka zo, “A-zan lope ‘Somvule’ tholo, kechamvule ale Israel shwinjün nmvue a-nyugun kemu jüni lohoso.

⁷Ai Juda temi genyu we, ale keso pe hishü ti. Ale Npugü, anyugun Sunggigü, anyugun keniloti, ai tsü le zhethon, tholevü lo thotsi, nmvue keru lo keru kezennyu le teri kethyü nyu ale tsü thyü loho.”

⁸Gomer le a-nyugi lüyi nkhin kelo siki, a-le nbenmvulo-o pechenyu zenlo.

⁹Npugü le Hosea ka zo, “A-zan lope ‘Atemikemvu’ tse kolo, kechamvule Israel temi le atemi kemvu lo ale anyugun Sunggigü mvu laso.”

Israel Zennilo Nrün

¹⁰Israel temi le Zida nyu hachon hontsela-o, swülo ndalo ho lati. Ntsoka Sunggigü le anyugun ka hihontse zo, “Hagun le atemi kemvu,” ai Sunggigü le anyugun ka hihontse zo nrün jon le ryüjü, “Hagun le Rhünkehü Sunggigü nyenyu!”

¹¹Juda temi lo Israel temi le kerhünni lati. Anyugun le anyugun genyu sharhi nme nti kejü lati, tson-o anyugun kazü nyu yhun lo chvukenyé niloti. Ele, Jezreel jon gü tsüle jon keda nme thyüti!

Hosea 2

¹Tsügenyu npvünyu Israel dan ka, “Sunggigü temi” lo “Npugü le solo laso” tse kolo.

Gomer Petsükemvu tsüle Israel petsükemvu

²A nyenyudan, hagun jvü le anu thyüsin mvula, lo ale a-nyepvü thyüsin mvulaso, ai hagun jvu ka zotengelo. A-ka zotenge-o a-no a-keyüla lo keyülachün ketyü nyu ranilo lo.

³A-le nyümvu yatselo, ale a-phiyhünlao a-no a-nnyukelo jon nyü hontse akenben lati. Ale a-thyü pe tehen yhunhü kemvu kazü kesin hontse lati, lo a-le teri silati.

⁴⁻⁵Ale a-nyenyu shwinjün mvu lati; anyugun le kejokemvu keyüla chün ketyü nyenyu. A-le a-npvü zo, “Ale akesonyu, ketyüketsü, lo thyühü lo linen phi, oliv-ter lo zu pe atsü kehünyu ki gü lati.”

⁶Tsügenyu ale tehen tsehü lo chwida khwen pe a-tsonkhin lati.

⁷A-le tin-o a-kesonyu hüti, ai hü loho. A-le a-nyugun füti, ai hyuloho. Tsüsiki a-le hihontse zoti, “Ale anyepvü kerigü ki nigü lati, kechamvule ale himhundyü we ntsoka nyeki gwakvu hüle.”

⁸A-le, chvu, zu, oliv terzü lo Baal tero kerüshvu ka sentin kela rakagi lo suna pe a-ketsü gü tsüle ale letse shalo kemvuiso.

⁹Tsügenyu logvu gwünkho ka ale pe a-ketsü chvü lo zu khinilo lati, lo thyühü lo linen phi a-no ben lotse pe a-ketsüdan-e sentin lati.

¹⁰Ale a-kesonyu mhundyü nyu a-phi yhün lati, lo nme-e akekvu nyu a-keniloha lati.

¹¹Ale shye lo chenkepen ki hokehü lo Sabbath jon rühu kehü, lo nyünyü genyu keteno kehü jonkentsen aphu khin lati.

¹²Ale a-vainbin lo Kherobindan, a-le a-keso nyu dan kenyü thyükeshü genyu pe a-ketsü letse zokehü tsü nke lati. Ale a-vainlow lo terashala aphu pe tehen yhun kemvubin thyü lati; tehentyü le tsüdan nke lati.

¹³A-le rünkenyi rope Baal tero rüshvu lo tsominketsen pe a-nthyüpvüo a-kesonyu hütin kela ka anmhinkela gwünkho tsü genyu ale shaja pe a-tsüti. Npugü le zolaso.

Npugü Le A-temi Keso

¹⁴Tsügenyu ale a-zen-o kazükesiki niyüti; tsünyu ale keso jodan pe a-jvuni loti.

¹⁵Ale a-hon vainlow tsüpe a-tsüni shüo kekevü kazü ketejon gü tsüpe kenrin khenpvü nme thyü lati. A-le a-selo ka Ijpt kazü nyu chwikeryü ka hontse tsü nyu ajo kenishü ti.

¹⁶Tsüselo a-le alope a-nyepvü letse koniti- a-le a lope a-Baal terogü letse kolohoso.

¹⁷Ale a-no Baal zan zoni loho.

¹⁸Tsü gwümkho ka ale tehentyü lo tegü aphu zen-o kejopen ti, anyugun no atemi nthüni mvu nrün genyu. Ale kazü gü nyu terikanyü aphu, jenthon lo tholevü aphu khilao atemi no nyun bwe lo nyun kenkhi ndio yhun loti.

¹⁹Israel, ale nlope anu thyüti, Ale ketsin lo joketsin zoti; Ale sozinkehü lo shwikenjün pe nhishüti tson-o nlope kethonthen ahon thyüti.

²⁰Ale zoshwikesü then-o nlope ahon thyüti, lo nle alope Npugü letse ti.

²¹⁻²²Tsü gwümkho ka ale atemi Israel kehi thyü shüti. Ale tsangri pe kazü gen shü, lo kazü gü le shyé, vainsha lo oliv nsha loti.

²³Ale kazü gü nyu atemi pensoshü lo anyugun no gwakenye loti. Ale keso lope “Somvule” letse kokehü nyu hishüti, lo “Atemi kemvu” letse ko kehü dan gen-e tsonti. Ale zoti, “Hagun le atemi,” lo anyugun le, “Nle agun Sunggigü,” tse zoti.

Hosea 3

Hosea lo Tenunyu Petsükemvugi

¹Npugü le aka zo, “Ni güo nkeso lope tenunyu nme a-kesonyu zen-o keyüla kehügi hishülo. Israel temi le ranio tero kechaki gü teromenkezü rüshvukela tensü khilonyü tin kela sikie ale anyugun sokebin hontse, nle a-so mvuloshvu.”

²Tsügenyu ale rakagi tseryüpvün lo barley kilogram 150 pe a-min thyü titse pe tsü.

³Ale a-ka a-no keyülachün ketyü tho thyümvu, nmvue keyüla mvuo gwümkho kethon akhwen mvulo shvu letse zoshü; tsü gwümkho ka ale a-khwenti.

⁴Hihontseo Israel le gwümkho kethon ki raja nmvue sharhi senmvu, kerüshvu thyümvu nmvue kenshün tso senmvu, teromenkezü nmvue thamen dan sen-o temvutho thyü mvutse gwümkho kethon binti.

⁵Ai gwümgwa Israel nyu le Npugü anyugun Sunggigü ki niryü, lo anyugun raja David tsipwen ki niryüti. Tson-o anyugun le Npugü nshvu lo a-jochü kegwa dan hyuloti.

Hosea 4

Npugü Le Israel Nyu Nmu Kethyü

¹Npugü le kazü higü nyu yhunkebin nyu nmu kethyü jo nme le bin. Npugü le zokebin jo nyüshülo, Israel: “Kazü günyu joketsin kesen nmvue keso ndilaso, lo temidan le alope Sunggigü letse mvu laso.

²Anyugun le swe-o gwünrho lahü, anyugun le nku, dushvu, rühu lo keyüla hü nyo. Thyüzükela le chonkvu bin, lo me dushvu zin bin nyo.

³Tsügenyu kazü gü le sin lati, lo tsünyu yhunkebin tha lihie silati. Nyukhu, tegü, lo tsehü-e aphu silati.”

Npugü le Peshükedanyu Nmu Kethyü

⁴Npugü le zo, “Nme-e no temi dan nmu nmvue tsinrho nya ale hagn Peshükedanyu ge kenya kethyü le bin.

⁵Kheje khentsenyü hagn le zozübin, lo sidyükesanyu-e hagn nyeki kegwa thyümvu. Ale hagn jvu Israel nke lati.

⁶Atemidan le thyülo binso, kechamvule anyugun le ale tse shahü kemvu genyu. Hagn peshükedanyu le ashalo nyümvu lo asenkethyü khela, tsügenyu ale hagn khela lo hagn nyenyu le adenzin peshükedanyu letse kemvuiso.

⁷“Hagn peshükedanyu le chon kvulo kemu thyüpe a ntsun chon kvu gwünzin, tsügenyu ale hagn kerühvu kelupe kejokepvü thyü shüti.

⁸Hagn le atemi kemu nyu nnyakenye bin nyo, tsügenyu hagn le anyugun no kemu thyüchon kelo hagn kenyü bin laso.

⁹Hagn le temidan shaja hontse hyuloti! Ale shaja pe hagn tsüo hagn no hagn tho gwakemvu thoti.

¹⁰Hagn le kerühvu tho nyu hagn jün tyüti, tson-e nnyon binti. Hagn le yhun chvukelo tero rüshvuti, tson-e hagn nyenyu nditi, kechamvule hagn le tero kecha rüshvu titseo rani laso.”

Npugü Le Terokecha Kerühvu Nkhin Kethyü

¹¹Npugü le zo, “Zu, keshün lo a-when-e tsüpvüo atemi no ntsenkelo thyülo mvu laso!

¹²Anyugun le tesen keshen nme ka thape anyugun teshashü lotse hihü! Thün nme le anyugun le shanyü kebin gü pe zoshü hü! Anyugun le akhelaso. Nyeginyu nme le keyülachün ketyünyu thyütin kela hontse anyugun le anyugun khipe tero kecha tsü laso.

¹³Kazüthun gen bin keshün dan ka anyugun le kerühvu tho thyühü, lo rinchodan ki anyugun le senbin kethon lo a-shwakechon le kebin hensin rünkenyi rohü nyo, kechamvule tsüdan sun le nyunyü! “Tsü genyu hagn nyu tenunyu ju le keyüla chün tyü, lo hagn monyu dan ko keyüla tho thyü hü nyo.

¹⁴Ai ale tsügenyu shaja pe anyugun tsü loho, hagn le kerühvuka nyu keyülachün ketyü nyu zen-o tinla, lo tsüdan zenkerhün-o hagn le tero kecha kerühvu tho thyü. Thakesha jo nyu zokehü hontse, “Thashalo kemvu temi le nke lati.’

¹⁵“Hagun Israel temi le aka joketsin senlo mvula-e, Juda we no tsü hontse thyüzüla nyata, Gilgal nmvue Bethaven ka rüshvu nya, nmvue tsünyu rhünkehü Npugü zan nyu keswe thyü nya.

¹⁶Israel temi le gada nyu nyunkerü hontse. Ale dihontse tanyü nyu le shonphu sütyü kehü hontseo anyugun ginthyü lo mon?

¹⁷Israel temi le teromenkezü kekvu hensin nyu bin laso. Anyugun no anyugun tson nyu gülo.

¹⁸Zu kechon tsükelo sika, anyugun le anyugun keyülachün ketyü thonyu anyugun kenyü tin lao, kerü-hvu gümvo kejokepvü gü le anyugun kenyü lahä.

¹⁹Anyugun le tsangkenbu le whünsen tinkela hontse lati, tson-o anyugun le terokecha kerüshvu thodan genyu keja lati.

Hosea 5

¹“Peshükedanyudan, hi nyülo! Nyü petsülo, Israel temidan! Nyülo, hagun raja kamidan! Hagun le joketsin nyu mejün kera zü, tsügenyu jokekera le hagun gen ryüti! Hagun le Mizpah nyu chwa nme thyü, lo Tabor kazüthun gen joh süren keshü nme thyüla.

²Lo Akakia nyida nyu kazü kü thyü, tsü genyu ale shaja pe hagun aphu tsü lati.

³Ale Israel le dihontse kethyüyo sha-- a-le akebu loho. A-le joketsin thyü mvula, lo a-temi le arüshvulo kümvu laso.”

Hosea Le Teromen Kershvu Kentsun

⁴Temidan tho gwakemvu le anyugun no Sunggigü ki rani keryü khin laso. Teromen kerüshvu le anyugun khinsalo laso.

⁵Israel temi ketekho le nrao anyugun ntsun bin nyo. Anyugun kemu le anyugun pha nsüo ntola, lo Juda temidan le anyugun zen-o ntolahü.

⁶Anyugun le tanyü lo senru dan sen-o Npugü kerüshvu tho thyühü, ai tsüle anyugun genyu thame kegwa thyü lomvu. Anyugun le a-hyu loho, a-le anyugun khekelo genyu.

⁷Anyugun le Npugü ka joketsin senlomvu laso; anyugun nyenyu le a-hon thyümvula. Tsügenyu anyugun lo anyugun kazüe whütse nke lati.

Juda Lo Israel Jaka Teri

⁸Gibeah nyu teri shu khun shülo! Rama nyu petsübin kelo khwen thyülo! Bethel nyu teri khwen shwishü! Teri nyu gülo gwün, Benjamin temi dan!

⁹Shaja jon le ryüjü, lo Israel le nke lati. Israel temidan, hile thyütsentsü ti.

¹⁰Npugü le zo, “Ale anyunta hü kechamvule Juda sharhidan le Israel hüo a-ka kazü rühula. Tsügenyu ale zükeda hontse shaja run pe anyugun gen shüti.

¹¹Israel le mele a-kenshwen pvüo kenjün thyübin; a-le a-hon thyülozüsa kethyü kazü nmhen la, kechamvule a-le thame khishülo kehonyu kechefü sintinla.

¹²Ale kenke senryüo Israel gen shü lo Juda bokemhen lati.

¹³“Israel le a-keho hyu lo Juda le a-npvü a-tejünshvu hyu, tsüselo Israel le Assiria ki gü raja kekvugü ka keche hitin la, ai a-le anyugun thyü ngwalomvu nmvue anyugun tejünshvu no pon lomvu.

¹⁴Ale shünyho hontseo Israel lo Juda temi whenti. Ale anyugun süthürü lati, lo anyugun khelati. Ale anyugun süshwi kethyü ka we nme-e anyugun kenilo kegwa ndi lati.

¹⁵“A temidan le anyugun kemu genyu kenjünthyü kekü thyülo afüni ryü kemvuthen ale anyugun khebinti. A nyugun le kenjün kethyü nyu afüti tse soe shalo hole.”

Hosea 6

Temidan Ketsin Nyu Nyunkelu Kemvu

¹Temidan le zo, “N gun Npugü ki rani gü tile! A-le n gun jünla, ai a-le n gun thyü n gwashü tsentsüti; a-le tejün shvu thyüpe n gun npvüla, ai a-le n gun kethyüshvu phinshü ti, a-le tson mvu ti ole?”

²Jonhvu-jonshen jaka a-le n gun thyü nrhün shüti, lo n gun le a-le kebin ka yhun loti.

³N gun Npugü shakelo ndo tile. A-le tsang le ben ketsin lo kenda tsangkenri le kazü chen ketsin thyüshü kehü hontse n gun ki ryütsentsü le.”

⁴Ai Npugü le zo, “Israel lo Juda, ale hai zen-o nyu thyü titse bin nla? Hai akeso le lonyü khüzü le ndi whüla kehü tsü hontsele; tsüle nshwen ka nyu ndila kehü khüzü hontsele.

⁵Tsühontse kethyü genyu ale ajolonyu no kenjün kethyü lo kenke jolo sen-o hai ki ryü lotse nishü. Ale hai ka lonyü kehü gü tsüle shünshvu lo tsentsü le:

⁶Ale hai no asozin hünyü, kethyü a-me, hai le nyukhu pe rüshvukehü gütsü mvu. Ale tha kero kerüshvue thyüpe aketsü nyeki atemi no ashakethyü le akenyü.

⁷“Ai anyugun le Adam tsekethyü kazü nyu yülo nyemhun ale anyugun zen-o kejozenkelo gü gwünrho la.

⁸Gilead tsüle temi gwakemvu lo medukeshvunyu nti sükebin nyida nme.

⁹Peshükedadan le kerühu logwa le me khwen-o nda kehünyu hontse. Anyugun le kenshünbin, Shechem ki kegütson kie me boshvu hü. Lo anyugun le ronchvu tseo gwakemvu hidan thyü hü!

¹⁰Ale Israel nyu kenrin kethyü nme hyu: tsüle a temidan le teromenkezü rüshvuo anyugun bo nrhula.

¹¹“Lo Juda, ngenyu yatselo nle thyükebin gü genyu shaja pe ntsü titseo gwünkho tho laso.

Hosea 7

¹“Ale atemi Israel thyü ngwa shü lo anyugun thyüpe gwakenye nishü nyü kesoka, ale anyugun rigwakemvu lo anyugun gwakemvu nti hyulo gwünzin. Anyugun le khinyunyu sa; lo khinyunyu ka rhen-o rühu; anyugun le tsonda nyu mehon seülo hü.

²Ale tha gwakemvu hi aphu rüchün binti tsonkethyü le anyugun kerüchün nyu ndi; ai anyugun kemu le anyugun hunpvübin, lo ale anyugun hyumvula loho.”

Rajabin Nyu Tedo Rhikethyü

³Npugü lezo, “Temi dan le anyugun do gwakemvu pe raja gü lo a-hensin kedanyu sahü.

⁴Anyugun aphu kekelu lo mejozenmvu. Anyugun le me nrhikethyü le tensüketsen nyu le tensü le gwala kemvuthen nmhü nnyü mvula-e mah le mahphoun nyu khubun kebin hontse le.

⁵Rajagü keho jonkeda nyü anyugun le zu lope raja gü lo a-hensin kedadan no tsü nzeü lo phin lahü.

⁶Ele, anyugun le tedo pe mahphoun nyu mah hontse robin hü. Anyugun nyunkenta le khünsin khubun ntseo lonyü gü nnyülo hü nyo.

⁷“Anyugun nyunta ritsin-o anyugun so kekvukesennyu boshvula. Anyugun raja dan le nmeme tse boshvu bu bin laso, ai nme-e aka keche himvu.”

Israel Lo Senyedän

⁸Npugü le zo, “Israel temidan le tensü tsenpha kethyü hontse. Anyugun le a-nyu kehun senyedän nngüo bin hü,

⁹lo sinrünyü nngüo keyhun genyu anyugun kekvu ndibin kela shalomvu. Anyugun jondan sülo binso, ai anyugun le tsüe shalomvu.

¹⁰Israel temi ketekho le nrao anyugun ntsun bin. Tha lihi aphu thyüshülae anyugun le Npugü anyugun Sunggigü aki rani ryümvu.

¹¹Israel le tha shakemvu tsegi hontse nyebin; a-temi le Ijipt keche hi teri, lo tsüsika Assiria ki tin gü!

¹²Ai ale joh süren shüo tegü keten hontse anyugun le gükejü ka tenlo lati. Ale anyugun tho gwakemvu genyu shaja pe tsü lati.

¹³“Anyugun we thyü loso! Anyugun le akhela lo a ntsun bin laso. Anyugun le nke lati. Ale anyugun kenilo nyü, ai anyugun le akerüshvu tsüle ketsinkemvu.

¹⁴Anyugun le ketsin thyüo aka himvu, ai anyugun le tsü sunka kazü nyu nkhüntüsü tero kerüshhvu nyu hontse nyungwakemvu thyü hü nyo. Anyugun le shyeni lo vainzu hikethyü ka teromenkezü kerüshvu nyu hontseo anyugun npvü anyugun jün hünö. Anyugun le a nren pe ditsükhi thyübin yo!

¹⁵Anyugun zenchwiryü lo thyü nko keshü gü le ale, ai anyugun le a ntsun hü.

¹⁶Anyugun le akipon ranio kekvu kendi tero kipun tinla kvuri. Anyugun le tholevü njükemvu senlo kemvui hontse. Anyugun sharhinyu le ketekho-kenthon kehü genyu anyugun le sigwakemvu thyü siti, lo Ijipt nyu le anyugun shwinyü ti.”

Hosea 8

Israel Nyu Le Teromenkezü Rüshvu Kethyü Genyu Npugü Le Anyugun Kenkhin

¹Npugü le zo, “Kenshvu khwen thyü shülo! Shwikerüchün nyu le logi hontse a kazü gen tsüryü jüso! A temi dan le ale anyugun zen-o kejozenkelo gü gwünrho lo a senkethyü jo ntsun laso.

²Anyugun le alope anyugun Sunggigü letse hü lo anyugun le atemi letse zohü yatse-e,

³anyugun le kegwagü khelaso. Higü genyu shwikerüchünnyu le anyugun hüti.

⁴“A temi dan le anyugun rajadan kejülo, ai anyugun kenda nyu tsü thyü. Anyugun sharhi kejüshü, ai akenda senmvuo thyü. Anyugun suna lo raka khipa teromen züpe anyugun npvü anyugun kenke thyülo.

⁵Ale Samaria nyida nyu temi le rüshvu kethyü suna methutse gü tsü nrhile. Ale anyugun gen anyuntasa bin. Anyugun le teromenkezü kerüshvu khemvuo dithen bin mon?

⁶Israel temi tha kechanyu nme le teromen gü thyüshü, lo tsüle tero ketsin kemvu! Samaria kazü nyu rüshvu kehü suna methutse gü tsü vükho lati.

⁷Anyugun le tsangkenbu yishü, tsangterhi gvuti! Low nyu shye nyünkemvu tsüle chvüsa thyü loho. Lo tsonlo yatse-e, sinrünyi nyu le tsü tyülati.

⁸Israel le senye kechanyu hontse la lo tson-o nnyonla keka senlo kemvui thyülaso.

⁹Israel temi dan le gada nyunkerü gwakemvu hontseo anyugun npvü anyugun tson nyu gü hü. Anyugun le Assiria kipun keche fü titse gü, lo senye kechadan no anyugun nokhin nrün genyu jwe pe tsü laso.

¹⁰Ai ale anyugun khokequenlo-o shaja pe tsüla titse bin laso. Assiria nyu raja le whütse anyugun nshwen ryüla, anyugun khipe kenjün kethyü nyu shü whütse kelai.

¹¹“Israel nyu le kemu khila nrün genyu kershvubin thyüchon lo anyugun le kemu thyü nrün bin le chonkvu!

¹²Ale temidan genyu senkethyü jo swülobukeho thu, ai anyugun le tsü lope shakemvu lo sinrünyi ki nyu tho hontseo khela hü.

¹³Anyugun le kerüshvu thyüpe atsü lo kerüshvu thyü tyühü. Ai Npugü ahigü le anyugun gen akenyümvu, lo ale anyugun kemu rüchün-o tsü genyu shaja pe anyugun tsüti; ale anyugun ni nipe Ijpt ki shü lati!

¹⁴“Israel temidan le rajabin dan thyü, ai anyugun le anyugun nyhunkeshü gü nmhin laso. Juda temidan le nyida chwida kenkoda thyü. Ai ale mah nishüo anyugun rajabin lo nyidadan rolati.”

Hosea 9

Hosea Le Israel Genyu Shaja Zokeshü

¹Israel temidan, Sunggigü shakemvu nyu hontse keho kethyü dan khelalo. Hagun le hagun Sunggigü kipun rani tinla-o a-ka joketsin senmvu bin laso. Kazü aphu nyu hagun npvü hagun keyülachünketyünyu hontse pe tero Baal ka jwela lo a-le pe hagun tsüle tse rüchün kehü shyegü so tinlaso!

²Ai nmhe satseo hagun le shyeni lo oliv-ter ko kechon ndilati, tson-o vainzu ndi lati.

³Israel temidan le Npugü kazü nyu bin mvu lati, ai Ijpt nyu nigüo Assiria nyu kazü nyu khinkehü ketyüketsü tyütsüti.

⁴Sinrünyidan ki anyugun le vainzu pe Npugü kerüshvu thyülo mvu lati. Anyugun ketyüketsü le temi kesibin nyu tyükelo chvü hontseo tyükelo nyu aphu nrhu lati. Tsüle anyugun kenyon gwünkelo ntiti; tsüdan nme-e lope kerüshvu kanyü hontse sen Npugü Kerushvuka nyu gü loho.

⁵Lo Npugü kerüshvu genyu keho gwünkho le ryülo anyugun le nyu thyü mon?

⁶Kenke le keryü ka temidan le kezenla lo Ijptdan le tsüdan pe Memphis ka sunla nrün genyu kegwün loti! Anyugun kenya rakagi dan lo gwüngwa anyugun le anyugun ka thyüo bin kehü bindan tsüle tehen lo tsehü le yhunti.

⁷Temidan le hyulo kezü hyulo nrün shaja pe tsü nrün gwünkho le ryü laso. Tsü thyükeshü ka Israel le sha loti! “Sidyükesha higü le nlu laso. Thukeyhun kelo

temi gü le nlu laso” tson-o hagun le zohü. Hagun le a nrhisa kechamvu le hagun kemu le gonsa.

⁸Sunggigü le a-temi Israel no petsülo nrün genyu sidyükesha ahigü nishü. Ai ale lihiki güe hagun le tegü kensen hontse a nden. Sunggigü kerüshvuka nyue temidan le sidyükeshagü shwikerüchün nyu thyü laso.

⁹A nyugun le Gibeah ka kethyü hontse, anyugun tho le gwamvu pe keloi thyü mvulaso. Sunggigü le anyugun kemu rüchün bin-o tsügenyu shaja pe anyugun tsüti.

Israel Kemu Lo A-chün

¹⁰Npugü le zo, “Ale Israel hyulo kerika, tsüle tehen nyu vain le senkebin hyukelo hontsele. Ale hagun pvübon nyu hyulo kerika khürosha nshakerigü hyukelo hontse. Ai anyugun le Peor kazüthun ki ryükelo ki we, anyugun le Baal rüshvu tinla, lo anyugun le sokehü tero hontseo kentsükenchen thyü whütsela.

¹¹Israel zankechwi le tegü hontse nyetinla, tson-o nyu nnyu mvula, tenunyu le nyuphou pvü mvula, temi phou pvüsin mvu lati.

¹²Anyugun le ntsenyu zenlo-e ale tsüdan sentin lao nme-e no rhün mvu lati. Ale temi hidan khekela ka anyugun gen kenrin le ryü lati.”

¹³Npugü, mele anyugun nyenyu hüo boshvukethyü ale hyulo gwa.

¹⁴Ale nno temi hidan gen nyu thyü shülo tse hi mon? Anyugun tenunyu no nyuzen kemvui thyü lalo! Anyugun no nyu lüyilo kemvui thyü lalo!

Npugü le Israel Gen jo Kekera

¹⁵Npugü le zo, “Anyugun tha gwakemvu aphu Gilgal ka bin zenlo. Tsü nyu ale anyugun nrhisa so. Lo anyugun tho gwakemvu dan genyu, ale a kazü nyu anyugun hüshwi lati. Ale anyugun so sin mvuso; anyugun sharhi aphu a ntsun nren laso.

¹⁶Israel temidan le senbin a-me sinlao a-sha nsha kemvu hontse laso. Anyugun le nyuzen loho, ai anyugun le zenlo-o, anyuso sahü-e ale boshvu lati.”

Sidyükeshagü Le Israel Rüla Kezo

¹⁷Ale a-lo thyükehü Sunggigü tsüle a-temi khelati, anyugun le a-khwen nyümvu kela genyu. Anyugun le senyedän nyu nmhon kehü nyu thyü lati.

Hosea 10

¹Israel temi le vain a-sha nshasa kehü hontse. Anyugun le gwakenye lo kershvubin thyüchon. Anyugun kazü le tha hyu chon lo tso kenshün kesen thyü kezegwa pe rüshvu chon.

²Anyun nyu kekhünkekho kehü temidan le ntsoka anyugun kemu genyu kenjün thyü mvu loshvu. Sunggigü le anyugun kershvubin boren, lo anyugun tso kenshün kesen dan nke lati.

³Temi hidan le whütse hihontse zoti, “Ngun le Npugü nshvu mvukela genyu ngun raja ndi laso. Ai raja le ngun genyu nyu thyükeloi mon?”

⁴Anyugun le jo kenrunkenryü zo lo kenku johoshü lo a-kon kendi nyu me zen-o gwatho hünyo. Kenjü le njü kemvu thyüla, low phokela nyu jontsü gwakemvu le tsüchwi keryü hontse laso.

⁵Samaria nyida nyu keyhun nyu le Bethel ka suna pe kethyü methutse gü nkekela nshvu-o chechüti. Anyugun lo teromenkezü lothyükehü peshükedadan le tsü chechüti, Suna kezegwa gü le tsügen khülo lalo anyugun le chüti.

⁶Teromenkezü gütsü lope raja kedagü jwe thyüo pvü Assiria ki tsü lati. Israel le mejo zenkela gü genyu, kementi lo keja lati.

⁷A-raja lope zü so gen senrosenrü chünsen kehü hontse pvüo tin lati.

⁸Rincho sunki Israel nyu le teromen rüshvu kehü Aven kerüshvu bin nke lati. Tsehü lo jontsü le anyugun kershvubin gen yhünti. Temidan le kazüthundan ko, “Agun kebulo!” lo rincho dan ka, “Agun sunlo lalo!” tson soti.

Npugü Le Israel Gen Kenjünkethyü Zoshwi Keshü

⁹Npugü le zo, “Israel temi le Gibeah ka kemu thyükeso siki kemu thyü pe a ntsun kethyü khela mvu. Tsügenyu Gibeah ka teri le anyugun hülo lati.

¹⁰Ale kemu thyü kehü temidan hi when-o shaja pe anyugun tsüti. Senyedan le kerhün-o anyugun ntsun, anyugun kemu kechon genyu shaja pe tsü lati.

¹¹“Israel le gwüngwa ka we senthyü sa kela methulü bwe, shye nyu titse ndao günyü kebin hontse hüle. Ai ale gunda kekhen nme pe a-gunda kezegwa gen shüo no thatho kekvu thyüni nrün genyu rhilo laso. Ale Juda no dyükonsü lo Israel no a-sithyü hü.

¹²Ale zo, ‘Hagun genyu kazü keshün tso, kentsenkenjü pe senlo, lo hagun le arüshvu kethyü nyu jochü hyulo nrün gü gvülo. Hile hagun le ranio hagun Npugü, aki keryü gwüinkho le, lo ale ryüo jochü run pe hagun gen shüti.’

¹³Ai tson mvule hagun le gwakemvu sen shüo tsü gvu laso. Hagun kenku rasha chwikeryü gü tyü laso. “Hagun le terigaridan lo hagun shüpahü kechon tenyen kela genyu,

¹⁴teri le hagun temi gen ryüo nchwida kekhwén apu nkelati. Tsüle raja Shalman le teri nyu Betharbel nyida nkela lo mejvü nyu lope a-nyenyu sin-o kedüshvu kela jon hontse lati.

¹⁵Bethel temidan, tsüle hagun gen thyü nrün gü tsüle, hagun le gwakemvu kenrin thyükela genyu. Teri thyüso ntsin Israel raja le silati.”

Hosea 11

Sunggigü Le A-temi A-nren Kehü Nyu Keso

¹Npugü le zo, “Israel le nche ketse ka ale a-sohü lo alope anyu hontseo Ijpt nyu a-koshwilo.

²Ai ale a-ko chonlo, a-le rani a-zen nithen. Ateni le kerüshvu thyüpe Baal tsü; anyugun le rünkenyü rope teromen tsü.

³Ai Israel senthyü pe tsonchü kelo tsüle ale. Ale aben nyu atemi pensolo, ai anyugun le ale anyugun nucha kehü shalomvu.

⁴Ale keso lo shwikenjün pe anyugun nsüpe aki shülo. Ale anyugun pensolo-o pe a nsülo; Ale nkhün tsügü anyugun lüyi.

⁵“Anyugun le rani aki ryümvu letsela, tsügenyu anyugun le Ijpt ki ranila mvu loshvu, lo Assiria le anyugun so kekvu senti.

⁶Teri le anyugun nyidadan kesü thyüo anyugun nyida khinrun borho lati. Tsüle atemi nke lati, kechamvule tsüdan le anyugun mhundyü nyu kegwatsin thyü hü.

⁷Anyugun le akipon ranitin kela ndahü gwünzin. Anyugun le gunda kekhen anyugun gen kebin gü genyu nra soti, ai temi nme-e anyugun gen tsü khila loho.

⁸“Ale dihontse nhoshüla lo mon, Israel? Ale dihontse nkhela lo tila? Ale Admah ka thyükeshü hontse n nke lalo gwa ole? nmvue Zebolim ka thyükela hontse nge tsonlo ti ole? A nyun le ano tson loho! Ale nkeso le kvusa.

⁹Ale anyuntao shaja pe ntsü loho; Ale Israel nke niloho. Kechamvule ale Sunggigü a-me temi kemvu. Ale Kenshüngü, ale nzen hü nyo. Ale anyuntao nki ryü loho.

¹⁰“A temi dan le ale anyugun shwikerüchün nyu gen shünyho hontse nho keshü ka asithen ryüti. Anyugun le nkhün kipun bin-o whütse aki ryüti.

¹¹Anyugun le Ijpt ki tegü kemhe hontse aki ryüti, lo nsu hontse Assiria kipun ryüti. Ale anyugun zenryüo anyugun kaki shüni lati. Ale Npugü tsü zo laso.”

Israel Lo Juda Nmu Laso

¹²Npugü le zo, “Israel temi le kenku lo kesa pe ahunla, lo Juda le ketsin lo kenshün Sunggigü ahigü nren binzun.

Hosea 12

¹Israel temi le lonyü gü kheje keti tha thyü kehü tsüle kenrun lo nke lalo kegwa nti. Anyugun dannyu mekesa lo gwakemvu tho kethyü le chon kenye bin. Anyugun le Assiria zen gwatho lo Ijpt zen-o keha lohü.”

²Npugü le kenkhin jo sen-o Juda nmu nrün le bin; a-le Israel temi le thyü kehü hontse shaja pe a-ko tsüti tse bin. A-le anyugun le thyükela tsü kethun niti.

³Anyugun bon Jakob le a-zenkentsin nnyu kelogü Isau au mihvu nren au jvu gin nyu binketse ka nyu au kenren; a-le peshükelo ka Sunggigü zenkenren--

⁴a-le tsanggalonyu nme zenkenren-o kvulola. A-le chüo zochü hi. Lo Bethel ka Sunggigü le ngun bon Jakob ka ryüo a-zen kenthon.

⁵Tsügü tsüle Kekvutsin Npugü Sunggigü- Npugü tsüle a-le rüshvu nrün zangü.

⁶Tsügenyu Jakob tsipwendan, hagin Sunggigü tenyenlo-o a-ki rani ryülo. Jokezen nyu bin-o joketsin senlo, tson-o hagin Sunggigü no tha thyüshü nrün genyu nyhenhi-o khwenlo.

Jünkera Nrün Jo Kecha

⁷Npugü le zo, “Israel temi dan le kanan nyu hontse joketsin zomvule; anyugun le kesükü njükemvu süpe anyugun ben ka tha kehei nyu salonyü hü.

⁸Anyun le zo, ‘Ngun le nnya, ngun kapu gwa laso. Ngun le joketsin zomvuo nnya kelo genyu temi nme-e ngun nkhinlo nrün ndi.’

⁹Ai ale Ijpt nyu hagin zenchwi keryü Npugü, hagin Sunggigü, hagin le tehenyhun kemvunyu kehü ka ale hagin ki keryü hontse ale hagin no phika nyu yhun niti.

¹⁰“Ale sidyükezonyu zen kenthon-o tsemi kechon pe anyugun tsüshü, lo sidyükezonyu gen bin-o petsü mvulo keshvu jo pe a temidan tsü.

¹¹Ai Gilead nyu teromen rüshvubin, lo tsüdan rüshvu kehü nyu le siti. Gilgal nyu methutse pe kerüshvu thyübin, lo tsünyu kershvubin dan tsüle phenchvunyu tsothun thyü lati.”

¹²Ngun bon Jakob le Mesopotamia ki tinla, tsünyu tenulo nrün genyu temi nme lothüo a-tanyü nucha.

¹³Npugü le Israel nyu le Ijpt kazü nyu dothyü kebinnyu kenishwi shüo anyugun ntsenlo la nrün genyu sidyükesanyu nme nishü.

¹⁴Israel temi le Npugü no a-nyunta sala; anyugun thyükezü gü genyu kesi hyulo küla. Anyugun kejokepvü senryüo a-gen keshü genyu Npugü le shaja pe anyugun tsüti.

Hosea 13

Israel Gen Shaja Kenkhingü

- ¹Gükela ka Efraim tsipwen le jo zoshülo, Israel tsipwen kechadan le nshvula hü; anyugun le Efraim nrihü. Ai temidan le Baal rüshvu kethyü genyu mula, lo tsügenyu anyugun le silati.
- ²Anyugun le ntsoka keti tegi pe teromen thyüpe rüshvuo mu hüzun-tsüle- rakagi pe temi nyun ka chwikeryü, temi ben pe zükelo teromen thyühü. Tsüsika anyugun le zohü, “Kerüshvu thyüpe tsüdan tsülo!” Dihontse temi le methutse hontse kethyü teromen kezü nbalo mon!
- ³Tsügenyu temi hidan le lonyü khüzü hontse hyumvu lati, lonyü nshwe khüzü hontse ndi lati. Anyugun le shyekenyubin nyu tsangkenbu le shyebün whünsen tinkela hontse, lo mah kekhupun nyu mah kekhu hontse lati.
- ⁴Npugü le zohü, “Ale Npugü hagen Sunggigü, Ijpt nyu hagen zenchwi keryü gü le. Hagen anyeki Sunggigü kecha ndi. A nti le hagen kenikelo gü le.
- ⁵Ale kazü kesi kesin nyu hagen nuchalo
- ⁶Ai hagen le kazü kegwa gü nyu yükelo ka hagen le nnyao ketegvülo la, tson-o ketekho lo a nmhinla.
- ⁷Tsügenyu ale shünyho hontseo hagen whenti. Meren hontseo hagen tson khwen ti.
- ⁸Ale thyügwen a-nyu nmhen kela hontse hagen when ti, tson-o ale hagen süthü lati. Shünyho hontse a-bin nyu hagen tyü lati, lo tehenthyü hontse hagen süthürü lati.
- ⁹“Israel temidan, ale hagen nke lati! Tsonlo segü le hagen chelo mon?
- ¹⁰Hagen le raja lo sharhi hihü nyo, ai anyugun le dihontse hagen senye kenilo tila?
- ¹¹A nyunkenta nyu ale raja dan pe hagen tsü, lo a nyunkenthün nyu ale tsüdan sen tinla.
- ¹²“Israel kemu lo thyü kezü le thu pe bin laso, lo thu kenjü dan tsüle ntsen kegwa thyülo laso.
- ¹³Israel le yhunlo kegwa gwünkho nme le bin, ai pin pe nnyu gü kejü nyugü le ajvü gin nyu chwiryü nyümvu kehü hontse le.
- ¹⁴Ale kesin kazü nyu temi hidan kenishü loho, nmvue kesigü kekvu nyu anyugun kenishwi shü loho! Kesi, kenpen senryülo! Kesi kazü, kenke zenryülo! Ale temi hidan shwinjün sin loho.
- ¹⁵Israel le jontsü hontse punbin- e ale npho kipun kazü kesi nyu tsangkenbu kenyün nishüti, tsüle a-zükepenbin lo zülvudan whün nsin lati. Tsüle a-min le kebin aphu sentin lati.

¹⁶Samaria le a ntsun-nren kethyü genyu shaja hyulo mvu loshvu. A-temi le teri nyu siti; nyuhonyu shwen pe kazü nyu jonketa lati, lo tenunyu nyuphou kepvü nyu le a-ginda durhen lati.”

Hosea 14

Hosea Le Israel Ka Kehi

¹Israel temidan, Npugü hagin Sunggigü ki niryülo. Hagin kemu genyu hagin pha nsüo nto laso.

²Npugü ki niryüo kehi kethyü higü lope hagin tha hokeshü thyü pe a-tsülo, “Agun kemu aphu jüshüla agun kehi loshüta, tsonlo agun le joshwi shü kenjü hontse nshwen tile.

³Assiria le thame ka-e agun keni loho, lo teri kerudan-e agun nolo nrün ndi. Agun le agun teromen kezü dan ka anyugun le agun Sunggigü letse zoni mvu lati. O Npugü, shwikenjün pe segü kae gü nrün ndi kehünyu hishü lo.”

Npugü Le Keyhun Keshün Pe Israel Tsütitse Zo

⁴Npugü le zo, “Ale atemidan zen-o aki niryüti. Ale anyun aphu pe anyugun soti; ale anyugun gen anyunta sin loho.

⁵Ale Israel nyu temi gen kazü kesin nyu tsangkenri hontse ti. Anyugun le nye hontse punti; anyugun le anyugun me tsen nkoti, Lebanon nyu senbin hontse.

⁶Anyugun le a-keshün sen-o rhün loti, lo zegwape oliv bin hontse ti. Anyugun le a-rüngwa pe Lebanon nyu Sedar hontse ti.

⁷Gwengwa anyugun le ale anyugun kentsen hensin yhunti. Anyugun le chwi hontse yhun loti lo vainlow hontse nsha sati. Anyugun le kedasha yhun lo vain hontse nshati. Anyugun le Lebanon ki vainzu hontse a-zen chwiti.

⁸Israel temi le teromen kezü sen-o thame kethyüi binsin mvu lati; Ale anyugun kehi nyüshüo anyugun ntsen loti. Rügula hükemvu senbin hontseo ale anyugun sun loti; Ale anyugun jochü aphu khishü kehü gü.”

Jokenkhin

⁹Kensü nyu no hinyu nyu thu njüyo shakekho lo, anyugun no tsü pe anyugun nyun nyu shülo nda. Npugü tsondan le njü, lo kemitsin nyu le tsükethen genyu rhün loti, ai kemu nyu le ntolahü, anyugun le tsü shanyümvu kela genyu.

Joel

Joel 1

¹Higü hile Npugü le jolo khipe Pethuel nyugü Joel ketsü.

Temidan Le Shyeni Nkekela Genyu Kechü

²Hagun peshünyu ju, nyüshü lo; Juda kazü nyu kebin apu nyülo. Tha hihontse kethyü le hagun bonnyu nmvue hagun gwünkho ka thyü ole?

³Hagun nyenyu ka tsü rüla pe zolo; anyugun le anyenyu ka zoti, tsüdan le shenhe kechagü ka zolo ti.

⁴Tsekhvudan kechacha le hagun low jebin; a-dan nme le khekela gü tsüle dan kechagü le tyüla.

⁵Chonso-o chülo, hagun kenzeü nyu; nralo, hagun zu ketsünyu; vainzu keshün thyülo nrün dan nke laso.

⁶Tsekhvu dan nme le ngun kazü whenlo laso; a-nyugun le kvusa lo sülobu keho; a-nyugun hü le shünyho hüyi kegwa hontse.

⁷Tsüdan le ngun vainyhun nkela lo ngun khürobندان tyübu laso. Tsüdan le a-yhü tsobula a-rodan le chonla kemvuthen.

⁸Chülo, hagun temidan, lünyu nme le a-lo titse kebin peche gü kesi chechü kebin hontse.

⁹Shyeni lo vainzu lope Kerüshvuka nyu rüshvu nrün ndi laso; Peshükedadan le nyugwamvubin, anyugun le thape Npugü rüshvu nrün ndi kela genyu.

¹⁰Low dan le ndo laso, Kazü gü le nyugwamvu laso kechamvu le low nkela, vainsha le tsenla, lo oliv bin le rügu kela genyu.

¹¹Nyunkenjün thyülo, Low ketsünyu; Chülo, vainlow nucha kehüdan, kechamvule thoshe lo barley, ele, shyeni apu nke laso.

¹²Vain lo khürobin le rügu laso; terasha bin apu pen-o sila so. Temidan shekerhün le ndiso.

¹³Ronphi ben-o chülo, kershvubin nyu lotho thyü kehü ju! Kerüshvuka nyu güo khünsin chülo! Shyeni nmvue vainzu pe hagun Sunggigü rüshvu nrün ndiso.

¹⁴Nyün nrün ahza hoshülo; temi kokequen shü! Sharhidan lo Juda temi apu kequen pe Npugü hagun Sunggigü Kerüshvuka nyu shüo a-ka hilo.

¹⁵Npugü jon le khonni laso; Kekvutsin gü le kenke senryü nrün jon gü tsüle. Tsüjon tsü ketetsin kethyü dihontse ryü tiyono!

¹⁶Ngun shyeni nkekela ka ngun keche ndila. Ngun Sunggigü Kerüshvuka nyu shekerhün ndiso.

¹⁷Thatsidan le kazü kesin nyu tenla. Shyeni pe kequen keloi ndila, tsügenyu süsen kenrun dan le renla.

¹⁸Methu dan le kenjünthyüo nhobin, a-nyugun chvu ndikela genyu, tanyü dan-e kenjünthyü binso.

¹⁹Ale chüo nka hibin le, Npugü, kechamvule jonyü lo senbin le silaso, mah le rokela hontseo.

²⁰Tehenthyüe chü nrao nka hibin nle kechamvule rinyu dan-e sinlaso.

Joel 2

Tsekhvu Gen Npugü Jon Gü Genyu Petsübin Mvulo Keshvu

¹Shügü khunshülo; kenshvu khwen thyüshü, Npugü rincho kenshün Zion gen tsü. Ndünlo, Juda temidan! Npugü jongü le whütse ryüjü laso.

²Tsüle zenkeshemi lo kezen jon lo nmhu kesü kemetsen jon nme thyüti. Tsekhvu rihü danda le ryüjü, kezen hontse kazüthun dan sun gun ryüjü. Tsühontse kethyü thame ndizun, lo tsühontse kethyü thyüsin loho.

³Mah hontseo anyugun le jonyüdan tyübu lahä. Anyugun mhundyü nyu kazü gü le Eden chwi hontse, ai anyugun siki we thakendi kazü kesi hontse. Thame anyugun nrhilo hümvu.

⁴Tsüdan le nripe keru hontse, anyugun le terikeru hontse tinhü.

⁵Anyugun le kazüthun dan gen nchwükü kethyü tsüle, terikeru gari ketin hontse; anyugun le mah le jonyü kesirokebin hontse. Anyugun le rihü danda le teri nyu gü titse don-o nda kebin hontse.

⁶Anyugun le kho nnilo temidan le nshvu; temi mhun aphu metsenla.

⁷Anyugun le terikekvunyu hontse me when; anyugun le shüpahü nyu hontse chwida gen kü. Anyugun aphu tsonchü njü sen-o mhundyü ki gü lo anyugun tson le kelu mvu--

⁸nmvue kechanyu tson nyu gü lamvu. Anyugun le teri kekhwen dan nyu yü, lo thame anyugun khinlomvu.

⁹Anyugun le nyida gü nyu kehü yü; anyugun le chwida gen tin; anyugun le kagen kü; lo anyugun le kerühu nyu hontse kafüphe nyu yü.

¹⁰Anyugun le kethün lo kazü le nnu; tsang le ndün. Yhüko lo shyee le zenla, lo shyenyü le bensin mvula.

¹¹Npugü le tsangkese khwen thyü a-rihü dan ka johoshü. A-jokezen shüpahü le chon lo kvusa. Npugü jongü le kenrin thyüpe dihontsela! Segü le tsünyu yhunlo mon?

Nyunkelulo Lotse Kethyü

¹²Npugü le zohü, “N tsokae nyunkelu ketsin thyüo aki ryülo kenyen, kechü, lo chechüo ryülo.

¹³Nnyun kenjün kethyü zensü nnyun sürhenshü; hagin phinya sürhen kethyü le penmvu.” Npugü hagin Sunggigü ki niryülo. A-le bwe lo me shwinjüsa; a-le nyunthon-o a-jo then hü; a-le a-zin tse shaja pe ketsü gü mvuo jüshü titse hü nyo.

¹⁴Npugü hagin Sunggigü le a-nyun sünio jochü pe hagin tsüo shyeni pe kesü thyüshüe shalo hole. Tsüsiki hagin le shyeni lo vainzu pe a-rüshvu loti.

¹⁵Zion kazüthun gen shu gü khunshü; nyün nrün ahza hoshü lo temi kokequen shülo!

¹⁶Temidan kokequenlo; kehun kenshün nme thyü nrün genyu anyugun ketsüshü; peshünyudan zenryü, ntsenyue zenryü lo nyuhonyue sin sunthyü terinyue anyugun ka khelao ryü mvulo shvu.

¹⁷Lothobin lo Kerüshvuka nyu keyütson jaka Npugü tho thyükebin peshükeda nyu le chüo hihontse hilo mvuloshvu: “Ntemi njün shülo, Npugü. Senye kechadan no ‘Hagin Sunggigü le diki hü nla? tse zo-o agun nshwe-o shwinyü nyata.’ ”

Sunggigü Le Kazügü Thyü Nyhün Nishü

¹⁸Tsüsiki Npugü le a-temi dan phin rüchün shü; a-le a-temi shwinjün shü.

¹⁹A-le anyugun kehi kenishü; “A-le shyen vainzu lo oliv terzü pe hagin tsü tiso, lo hagin le ketegvu loti. Senye kechadan le hagin nshwen sin loho so.

²⁰Ale tsekhvu rihüdan teso kipun keryü dan tsü khila lo tsüdan peha hüpe kazü kesi ki shü lati. Anyugun mhundyü kehüdan hüpe kesi zida nyu shüla, anyugun siki kehüdan pe Mediterranean zida ki shü lati. Anyugun simin dan le ten lati. Anyugun le hagin gen thyükeshü aphu genyu ale anyugun nke lati.

²¹“Low dan, nshvunya, ai sherhün lo kenyülo Npugü le hagin genyu thyüshü kela aphu genyu.

²²Nyukhudan, nshvunya, tehendan le njvu laso; senbin le a-sha nsha binla, lo khürosha lo vainsha le kesü thyü laso.

²³“Hagin kenyülo, Zion temidan, Npugü hagin Sunggigü le hagin genyu thyükeladan genyu sherhünlo. A-le seryü tsangkenri khi pe hagin tsü laso, a-le tsangseü tsangri pe hagin tsü laso, lo hi mhundyü hontse tseben tsangri-e hagin tsü laso.

²⁴Tha kerabin dan ka shyeni le kesü thyü lati; ter kerabin teki vainzu lo oliv ter le yile ti.

²⁵Hagun nkekeladan pe tsüni lati gükela chen dan ka tsekhvudan le hagun shye tyükela dan tsü. Rihü tsügü nipe hagun ntsun keshü tsüle ale le.

²⁶Ntsoka we hagun le kesüthyü tyüti, tson-o ketegvu loti. Hagun le Npugü hagun Sunggigü shwenti, hagun genyu nduntho thyükesü gü tsü. Mele atemi nshwe lohoso.

²⁷Tsüsiki, Israel, hagun le ale hagun dan nyu hü letse, lo ale Npugü hagun Sunggigü lo anyeki kecha ndi tse shalo lati. A temi dan le mele anyugun nshwen sin lohoso.

²⁸“Tson kethyü siki ale akapu runpe temi aphu gen shüti: hagun nyenyu peche lo tenue ajo zoti; Peshünyu ju le a-min shati, lo hagun temi seloju le tsemi hyuti.

²⁹Tsü gwünkho ka a kapu runpe gonyu peche lo tenu gen-e shüti.

³⁰“Ale tsang ki lo kazü gen zensü khi shüti; Teziketsun, mah lo mah kekhu nmhakelu kesü hontse ryüti.

³¹Yhüko no zentin la, lo shye le nhon pe tezhontse lati, Npugü jon kedagü lo kenrin kethyü le ryü nrün mün ka.

³²Ai Npugü ka keche hikehü nyu le kenilo lati. Npugü le kezole, ‘Jerusalem nyu kebin peha le tin lati; ale kejülo kelanyu le rhün loti.’ ”

Joel 3

Sunggigü Le Senyedän Jünkerati

¹Npugü le zo hü, “Tsü gwenkho ka ale Juda lo Jerusalem gwakenye kelo senni ryü tsü lati.

²Ale senye aphu kequen loti lo anyugun zenryü Jokera kazü ketejon gü nyu shüti. Tsünyu ale anyugun jokerati anyugun le atemi gen thyükesü tho aphu genyu. Anyugun le Israel nyu hükezen pe sinrünyu dan ki shüla lo a kazü Israel kenjün khola.

³Anyugun le henkeshwi thyü donnyu hyulo nrün genyu. Anyugun le ponyu lo lünyu jwe pe donyu thyü pe keyüla lo zu min tha nrün genyu.

⁴“Tur lo Sidon, hai aka nyu thyü titse ndobinla, lo Filistia lojvu aphu? Hai le tha peha genyu athani titse binle? Hai tson titselo, ale whütse kethuni shüti!

⁵hai le a rakagi lo suna lo a kenya pvü gü hai kershvuka nyu shüla.

⁶Hai le Juda lo Jerusalem temi tenzen anyugun kazü zen-o nithen ki güo pe Greek nyu ki jwe la.

⁷Ale ntsoka we hagun le anyugun pe jwekela bin dan ka anyugun zenni ryü lati. Hai le anyugun gen thyü kela gü tsü ale hai gen thyü shüti.

⁸Ale hai nyenyu peche lo tenu lope Juda temi ka jwen lati; anyugun le tsüdan pe nithen ki Sabeanyu ki jwen lati. Ale Npugü, tsü zo laso.

⁹“Jo hilope senye dan ka tesha shülo: ‘Teri genyu ndalo; hagon terikekvunyu koshü; hagon shüpahü dan kequenlo-o tsonchüshü!

¹⁰Nnyon-kekinkhun pe jenthon cha lo tehen ketsevü lope mi chalo. Kvakemvu nyue kenren mvuloshvu.

¹¹Nmhen ryülo, hunkebin senye apfu, tson-o kazü ketejon gü nyu kequenlo.’ ” Npugü, anyugun when nrün genyu n-rihü nishülo.

¹²“Senye dan le gwendolo mvuloshvu, tson-o jokerabin ketejon günyu ryülo. Tsünyu, Npugü Ahile jokerati hunkebin senye apfu.

¹³Anyugun le rigwamvusa; anyugun gwenla logvü gwünkho ka hontse; kedasha kegwen hontse; terasha kethün bin nyu vainzu le chwiryü kemvuthen thün kehü tsü hontse anyugun boshwen lalo.”

¹⁴Temi yie yie le jokerabin ketejon gü nyu bin. Tsünyu Npugü jon gü le whütse ryü lati.

¹⁵Yhüko lo Shye le zen lati, lo shyenyü le bensin mvu lati.

Sunggigü Le Jochü Pe A-temi Tsüti

¹⁶Npugü le Zion kazüthun gen nra tsüryü; Jerusalem ki a-khwen le tsangkesen thyü, kazü lo tsang le nni ti. Ai a-le a-temi nolo ti.

¹⁷“Israel, tsüsiki hagon le ale Npugü hagon Sunggigü tsü letse shaloti. Ale A rincho kenshün Zion gen yhun hü. Jerusalem le nyida kenshün nme thyüti; sinrünyu dan le tsü lonila loho.

¹⁸“Tsü gwünkho ka kazüthun dan gen vainlow le sülati, lo rincho apfu gen senru hyuti; zule Juda nyu rinyu apfu kesü thyü lati. Rinyu nmele Npugü kershvuka nyu tsunchwi ti; lo tsüle Akakia kazü ketejon gü ntsenti.

¹⁹“Ijpt le kazü kesi nme thyü lati, lo Edom le kazü gwakemvu thyü lati, anyugun le Juda kazü when lo a-temi kegwa boshvu kethyü genyu.

²⁰⁻²¹Ale mele boshvu kelanyu khün loti; Ale thyüzükelanyu nsen loho. Ai Juda lo Jerusalem le kethonthen bin hüti, lo Npugü ahigü le Zion kazüthun gen yhun hüti.”

Amos

Amos 1

¹Jo hidan hile Tekoa rünyi nyu Tanyü kekhwenyu nme, Amos jo. Uzziah le Juda raja lo Jeroboam le Israel raja thyü ketseka, kazü nni nrün chenhvu mhundyü Sunggigü le Israel nyu genyu hidan aphu pe Amos hishü.

²Amos le zo, “Npugü le Zion kazüthun kipun nra; a-khwen tsangkesen hontse Jerusalem kipun ryü. Tehen le rügula, lo Karmel kazüthun gen jonyü le nmhabun tsela.”

Israel Kazon Nyu dan Gen Sunggigü Le Kenjün Kethyü Khishü Siria

³Npugü le zo, “Damaska temi dan le mu lo muni laso, tsügenyu ale tsügü genyu shaja pe anyugun tsü tsentsüti. Anyugun le Gilead temi gen anyugun jvu gwamvusa.

⁴Tsügenyu ale mah nipe Raja Hazael le thyükeshe rajabin gü gen shü lo ale raja Benhadad, chwida ro lati.

⁵Ale Damaska nyida khinrun dan vüla lo Aven kazü ketejon nyu keyhun nyu lo Betheden kekvu kesen gü hü lati. Siria temi dan zen-o Kir kazü ki dothyü tinla ti.”

Filistia

⁶Npugü le zo, “Gaza temi le mu lo munini laso, lo tsügenyu ale shaja pe anyugun tsü tsentsüti. Anyugun le senye apentha zen-o jwe pe Edom temi go thyüla.

⁷Tsügenyu ale mah nipe Gaza nyida chwida gen shüo a-chwida kekhwendan ro lati.

⁸Ale Ashdod lo Ashkelon nyida sokeda hvu hü lati. Ale shaja pe Ekron nyida tsü lo Filistianyu khekela nyu aphu no si lati.”

Tur

⁹Npugü le zo, “Tur temi le mu lo muni laso, lo tsügenyu ale shaja pe anyugun tsütsentsüti. Anyugun le senye apentha zen-o Edom kazü ki do thyüla, lo anyugun le kepvüshen gwaketho kethyü tsü thenmvu.

¹⁰Tsügenyu ale mah nipe Tur nyida chwida gen shüo a-chwida kekhwen roshe lati.”

Edom

¹¹Npugü le zo, “Edom temi le mu lo muni laso, tsügenyu ale shaja pe anyugun tsü tsentsüti. Anyugun le anyugun tsasizen Israel nyu hü lo shwikenjün pe anyugun himvushü la. Anyugun nyunkenta le a-keni ndi, tson-o tsüno ndi lamvu.

¹²Tsügenyu ale mah nipe Teman nyida gen shüo Bozrah chwida kekhwen roshe lati.”

Ammon

¹³Npugü le zo, “Ammon temi le mu lo muni laso, lo tsügenyu ale shaja pe anyugun tsü tsentsüti. Anyugun le kazü lokethün nrün genyu terikethyü ka Gilead nyu tenunyu nyuphukepvü nyue sü.

¹⁴Tsügenyu ale mah nipe Rabbah nyida chwida gen shüo a-chwida kekhwen dan roshe lati. Tsüsiki teri jon nyü nra nhu kethyü le binti, lo kega kethyü le tsangkenbu terhi hontse ti.

¹⁵Anyugun rajagü lo a-kedadan le do thyü gü lati.”

Amos 2

Moab

¹Npugü le zo, “Moab temi le mu lo muni laso, tsügenyu ale shaja pe anyugun tsü tsentsüti. Anyugun le Edom rajagü rudan rühu mvuo tsüdan rope mahchu thyüla.

²Ale mah nipe Moab kazü gen shüo Kerioth chwida kekhwen roshe lati. Moab temi le shüpahü nyu le shü khun lo teri khwen thyüo nra keshü ka silati.

³Ale Moab so kedagü lo kazü tsünyu sharhi aphu boshvu lati.”

Juda

⁴Npugü le zo, “Juda temi le mu lo muni laso, tsügenyu ale shaja pe anyugun tsütsentsüti. Anyugun le a senkethyü jo rühu mvu lo a johokeshüdan zenmvu laso. Anyugun bonnyu tero kenku dan no anyugun tsontsin kecha laso.

⁵Tsügenyu ale mah nipe Juda gen shüo Jerusalem chwida kekhwen roshe lati.”

Israel gen Sunggigü le Kenjünkethyü Khikeshü

⁶Npugü le zo, “Israel temi le mu lo muni laso, tsügenyu ale shaja pe anyugun tsü tsentsüti. Anyugun le gonyu, mepu tholo kehonyu, rhodyüo phaje-e hilomvu nrün nyu pe jwela hü.

⁷Anyugun le kvukemvu nyu lo keche kendinyu kedüla tsünyu rhokedyü chwenshwi lahü. Pechenyu nme lo a-pvü au le gogi nme zen-o serimvula, tson-o azen kenshün bo nrhu.

⁸Kerüshvu bin aphu nyu pechenyu le rhokedyünyu le a-pu thokeshü phi ben-o jü. Anyugun, mele pisa pe anyugun tsü nrün nyu ka zu khi kelo pe anyugun Sunggigü kerüshvuka nyu tsü.

- ⁹“Ai, a temi dan, hagin genyu ale Amor nyu sedar sen hontse thon, lo teshosen hontse kenko dan nkebula.
- ¹⁰Ale Ijpt nyu hagin zenchwiryü, chen henzi hagin zen-o kazü kesi nyu gü, tson-o Amor kazü pe hagin hon thyü lotse pe hagin tsü.
- ¹¹Ale hagin nyu peche peha kejü pe sidyükesanyu thyü, lo hagin selo peha no Kenshün nyu thyü lotse shü. Tsüle ketsin le mvu la, Israel nyudan? Ale Npugü, tsü zo laso.
- ¹²Ai hagin le Kenshün nyu no zu tsü, lo sidyükesanyu no ajo zonya lotsela.
- ¹³Tsügenyu ale hagin boshwen pe kazü nyu shü lati, tson-o hagin no gari le shyee pe a-khvu jon nsusa pvü kehü hontse nrati.
- ¹⁴Tin nmhenlo kehünyue nrhilo mvu lati; kenko nyu le a-kenko ndila, lo shüpahü nyu le a-npvü a-keyhun-e kenilomvu lati.
- ¹⁵Levü kepen nyu le a-bin thyülo mvu lati, lo keru gen tin kehü nyu-e rhün loho.
- ¹⁶Tsüjonyü shüpahü kenkotsin nyu-e a-kanyü hoshü lao tinti.” Npugü le zo laso.

Amos 3

- ¹Israel temi, a-le Ijpt nyu senye apentha zen-o chwiryü keladan, Npugü le hagin rüla zokeshü jo higü nyülo:
- ²“Kazü senye aphu ka ale sha lo nucha kehü le hagin npvü. Tsühontse kethyü genyu hagin kemudan le ketetsin thyü laso, tsügenyu ale shaja pe hagin tsümvu loshvu.”

Sidyükezogü Tho

- ³Mihvu le keteno titse ndo mvuo njwe kentsin hü ole?
- ⁴Shünyho le thame tenlo mvutse chün nyu nra hü ole? Shünyho nyu le tha hyulo mvuo a-kü nyu nho hü le?
- ⁵Tegü le mele chwa pe nsenkemvu sen ka mila hü ole? Chwa le thame bokhe shümvuo kela hü ole?
- ⁶Nyida nme nyu terikethyü shu khun shülo temi dan le nshvu mvula hü ole?
- ⁷Npugü le nishü mvutse kenke le nyida gen ryüla hü ole? Aphasokekvvu Npugü le a-kerüchün pe a-gonyu sidyüjo kezonyu teshamvuo thame thyü hümvu.
- ⁸Shünyho le nho shülo segü le nshvu mvulo gwa tila? Aphasokekvvu Npugü le jozoshülo, segü le a-jo zomvula lo mon?

Samaria gen Kenjünkethyü

⁹Ijpt lo Ashdod rajabin nyu yhunkehünyu ka zoshülo: “Samaria hunkebin rinchodan ki kequenlo, tson-o tsünyu kevüsa lo thyüzüsa kebin tsü nrishülo.”

¹⁰Npugü le zo, “Temi hidan le thyüzü lo tha gwakemvu thyüo khikelo kanyü pe anyugun kedabin kesü thyübin. Anyugun dihontse joketsin zotiyo shamvu.

¹¹Tsügenyu shwikerüchün nyu le anyugun kazü hunlo-o anyugun chwida boren-o kedabin nyu kanyü dan pvütin lati.”

¹²Npugü le zo, “Tanyükekhwenyu le shünyho le tanyü tentyü kela siki a-phashahvu nmvue a-nyetin nme nti hyulo kehü hontse, Israel temi kerho ntile Samaria nyu noh minketsen gen nngü kebin hyuloti.

¹³Nyülo, lo Jakob tsipwen ka zoshü,” Aphuso Kekvu Npugü le zo.

¹⁴“Ale Israel nyu kemu genyu shaja pe anyugun ketsü jonyü, Bethel ka kershvubin nke lati. Kershvubin a-quen aphu bokholao kazünyu chekü lati.

¹⁵Ale kenda ka lo ntsükerin ka nkelati. Chunchü pe nthyü kenjü kadan le cheo nkelati; ka kedadan aphu nkelati.”

Amos 4

¹Samaria tenunyuju, Bashan nyu nkinkegwa thyükelo methu hontse dao kvukemvudan nshwen rhokedyünyu kemvuthyü, lo hagin nyepvünyu no zu pe hagin tsükü lotse hikehü dan!

²Aphusokekvvu Npugü le nshün kethyü genyu, a-le hihontse swe laso: “Jon le ryüjü, tsünyü anyugun le hühuvü lope hagin hüpe shwe lati; hagin aphu tsehü le hühuvü gen nsü sen kebin hontse lati.

³Hagin süsen gü chwida kepe kho nnisa güo pe kewhen lati.”

Israel nyu Le Shalomvu Kela

⁴Aphuso kekvvu Npugü le zo, “Israel temi dan, hagin le nmvulo shvutsin yatselo Bethel nyu bin kenshün ki güo mulo! Gilgal nyu güo nkekvvu aphu pe kemu thyülo! Güo lonyütsen kerüshvu thyü nrün genyu senru senryülo, lo joshentsen jüntserü sen ryülo.

⁵Güo tensü senryüo Npugü chenkeno kerüshvu thyülo, lo hagin le kerche senryükelo genyu hagin süthyü lo! Hagin le thyünyü kehü tsüle higü.

⁶“Chenda zenryüo hagin nyida aphu nyu keshü gü tsüle ale, ai hagin le aki niryü mvu.

⁷Hagin low le tsangkenri sen mvuloshvu sa kebin ka ale khinla. Ale tsangri pe nyida nme gen shü, ai kechagü gen we shümvula. Ale tsangripe low nme gen shü, ai kechagü we sinla.

⁸Nyida kenyhun kenshen le teri pe kvumvuo zü hyulo nrün nrin-o nyida kechagü ki gü, ai tsü nyu zü le tsükü mvu. Tson yatse-e hagun le ranio aki ryümvu.

⁹“Hagun low no sinla nrün genyu ale tsangkenbu kenyen nishü. Tsekhvu le hagun chwonchwi lo vainlow, hagun kherobin lo oliv bin dan tyübula. Tsonla yatse-e hagun le ranio aki ryümvu.

¹⁰“Ale kempün nipe Ijipt gen keshü gü hontse nipe hagun gen shü. Ale teri nyu hagun selo boshvula lo keru dan zen tinla. Ale hagun kensenbin nyu simin keten rün pe hagun hikon süshü. Tson kela sikie hagun le ranio aki ryümvu.

¹¹“Ale Sodom lo Gommrahah kenke hontse hagun peha nkela. Hagun tsünyu rhün kelo nyu le mah nyu senro romvu kelo hontse la. Tsonla yatse-e hagun le rani aki ryümvu,” Npugü le zo.

¹²“Tsügenyu, Israel temi dan, ale shaja pe hagun tsüla tiso. Lo ale tsügü thyütitse binkela genyu, ale kenjünkethyü nikeshü gü teno nrün genyu ndalo!”

¹³Sunggigü le kazüthun rhekeshü gü, lo tsangkenbu thyükeshü gü. A-le a-kerüchün pe temi tesha hü nyo; a-le nhenyu kelu pe kheje thyüla hü. A-le kazü ketetso ki tsonchü hü. Higü hile a-zan: Npugü Kekvutsingü!

Amos 5

Nyunkelulo Lotse Keshü

¹Israel temi dan, ale hagun gen nyu kesi gen keronlü thyü kebin higü nyü shülo:

²Phousengi Israel le chelaso, Ni solo mvuso! Kazü gen a-khe laso, Lo temi nme-e a-penso mvu laso.

³Aphusokekvu Npugü le zo, “Israel nyu nyida nmele shüpahü ye nme nishwi, ai tsi nme nti le rani ryü; nyida kecha nme le tsi nishü, ai tseryü nti le raniryü.”

⁴Npugü le Israel temi dan ka zo, “Aki ryülo, tsonlo hagun le rhün loti.

⁵Beersheba ki rüshvu titse günya. Bethel nyu ahyulo nrün ndanya-- Bethel le lihikemvu nme thyü lati. Gilgal ki günya a-temi dan le me kazü ki tinla tiso.”

⁶Npugü ki gülo, tsonlo hagun le rhün loti. Hagun le gümvu yatselo, a-le mah hontseo Israel temi dan gen sho tsüryüti. Mah le Bethel temi dan rolati, tsonlo temi nme-e tsübo kemhü lo mvu lati.

⁷Temidan kenjü kekhün lao anyugun sakehü dan, hagun le thyülo binso!

⁸Npugü le shyenyüdan rreshü, Pleiades lo Orion shyenyü. A-le tsangkezen kelupe tsangkeben thyüla hü, lo nhenyu thyüpe kheje thyü lati. A-le zida nyu zü dan koshü tson-o tsüdan ja pe kazü gen shü hü. A-zan le Npugü

⁹A-le kenke zenryüo kekvu nyu lo anyugun chwida kenko gen shühü.

- 10**Hagun le mele joketsin zo-o ketsinkemvu nkhin kehünyu shwinyü mvuhü.
- 11**Hagun le rhokedyünyu nshwen-o anyugun shyeni khilo hü. Tsügenyu hagun le thyükesü tsoka kezegwa nyu yhun loho lo hagun le senkeshü vainlow kegwa nyu vainzu tsü loho.
- 12**Ale hagun kemu ketesin dan lo hagun le dikho thyü zü layo shabin. Hagun le temi kegwanyu nchün ndyü, jvujwe lo, lo rhokedyü nyu le jokerabin nyu a-kenjü le kebin khinla hü.
- 13**Tsügenyu gwenkho gwakemvu tsühontse kethyü ka matse bintin kela le thyükezü nme!
- 14**Rhünlo nrün genyu gwakemvu gü mvule kenjü gü thyü titse rüchünlo. Tson yatselo nle a-le bin letse zokethyü genyu, Kekvutsin Npugü Sunggigü le nzenhü tsentsüti.
- 15**gwakemvu ntsü, lo kenjü gü solo, tson-o jokerabin nyu joketsin gü le kvulo nrün nrilo. Npugü le senye hinyu yhunkebin shwinjün shüe lo gwale.
- 16**Tsügenyu Kekvutsin Npugü le zo, “Nyida gü tsonda nyu che kechü lo nyunkenjün thyüo kenra khwen nyüti. Lowketsünyue me no kesi chechü lotse a-min pe tsükenjü nyu zen-o chechü lotse koti.
- 17**Vain low aphu nyu chekechü le binti. Ale shaja pe hagun tsü titse ryükejü genyu hidan aphu thyüti.” Npugü le zo laso.
- 18**Hagun Npugü jon nnyükehü nyu genyu tsüle dihontse kekerü nme thyü tiyo! Jon tsügü le hagun ka nyu kegwa thyü mon? Tsüle hagun genyu tsangkezen jon thyüti, keben thyüloho.
- 19**Tsü jon tsüle temi nme le shünyho mhundyü tingü thyügwen tenokelo hontseti! Nmvue tsü jon tsüle nmele kaki ryüo a-ben pe kabon gen shüo peri no ndu keshü hontse ti!
- 20**Npugü jon gü le kezen a-me keben senryü loho; tsüle keben ndishü kethyü kezen jon thyüti.
- 21**Npugü le zo, “Ale hagun ketsenyü jon dan ntsü hünyo; ale tsüdan nhen loha!
- 22**Hagun le rope kerüshvu kanyü lo shyeni pe kerüshvu sen-o aki ryüe ale tsüdan lo loho; hagun le arüshvu nrün genyu senru nrhu kenjü dan-e lo loho.
- 23**Hagun lü thyü nra nya gwen; ale hagun le harp kevü khwen nyü nyümvu laso.
- 24**Tson kethyü gümvu le, joketsin no sinla hükemvu züri hontselo.
- 25**“Israel temi dan, ale Ijüpt nyu hagun zen chwiryüo chen henzi kazü kesi nyu hüketse ka hagun gen kerüshvu lo tha hokeshü thame himvu.

²⁶Ai ntsoka we hagin le Sakkuth, hagin tero raja, lo Kaiwan shyenyü tero men dan rüshvukela genyu

²⁷ale hagin zen-o Damaska nyeki kazü nme nyu gü kethyü ka teromen tsüdan pvüo tsünyu gü mvuloshvu." Npugü, a-zan le Kekvutsin Sunggigü tsüle zo.

Amos 6

Israel Kenke

¹Zion nyu loni tse lo Samaria nyu nyunkhi mvutse yhun kehü, Israel senye keda higü nyu kedanyu, mele hagin ka keche füryü kehünyu dan, hagin genyu kenshvu le dihontsela ti yo!

²Güo Galneh nyida nrishülo. Tsüsiki güo Hamath nyida keda gü nri, lo gungü Filistin nyu nyida Gath nrishü. Tsüdan le Juda lo Israel rajaphen nyeki kegwa le bin ole? Anyugun kazü le hagin nyeki nmhun ole?

³Hagin le kenke le ryüjü letse kethyü lonyü mvu, ai hagin le thyükebin gü tsüle gwenkho tsügü zen-o kho nni ryü laso.

⁴No kegwagwa gen phata-o methu nyu lo tanyünyu thyü pe hokehü nyu, hagin genyu kenshvu dihontse ryütiyo!

⁵Hagin we David hontseo lü keshün fü lo harp sen-o khun nyü hü.

⁶Hagin le zu honpen kesüsü tsü lo tharün kegwa luhü, ai hagin le Israel kenke genyu we nyu kenjün thyü hümvu.

⁷Tsügenyu hagin le keritsin me kazü nyu tinti. Hagin keho lo ketyüketsüdan tsüle keni thyü lati.

⁸Aphusokekvu Npugü le petsüsa bin mvulo keshvu jo hilope tsüshü: "Ale Israel temi ketekho ntsü, ale anyugun rajabin kegwan sümvu laso. Ale anyugun nyidagü lo tha aphu pe shwikerüchün nyu ben nyu shü lati."

⁹Kakhwün nme nyu mitseryü nsen bin yatselo, tsüdan le silati.

¹⁰Sikela gü kami, kesi kesun ketsenshü nrün gü le kanyu simin gü penshwiti. A-kami nyu tsüle kanyu temi nme-e nsen bin zun le nmvuyo ko-o, "Temi nme-e nzenbin le nmvula?" tson ti. Thakhwen nme le zoniti, "Ndile!" Tsüselo kaminyu güle zoti, "Matse binlo! Ngun Npugü zan zomvu nrün genyu petsüsa mvulo shvu laso."

¹¹Npugü le johoshülo, ka keda lo keshen-e vüren lati.

¹²Kerudan le tsonye ki nchwü hüle? Mele methutse zen-o zida cho hü le? Ai hagin le joketsin pe terün thyü laso, lo kenjü pe njükemvu thyü laso.

¹³Hagun le Lodebar rünyi lokelo genyu ketekho hü. Hagun le ketekho-o hihontse zohü, “Agun le kvusao Karnaim lolo.”

¹⁴Npugü Sunggigü Kekvutsingü le hihontse zo, “Israel temi dan, ale sinrünyi rihü nishüo hagun kazü nkhen lola tiso. Tsüle teso kipun Hamath kazükenchon ka tsügü tesinzin Arabah kazü ketejon keti n nshwenti.”

Amos 7

Tsemin ki Tsekhvu Kehyu

¹Ale Aphusokekvu Npugü kipun tsemin nme hyu. Tsemin tsünyu rajagü jün low gvulolao tehen senni chwiryü kejü gwenkho Npugü le tsekhvu dan nyhun keshü hyu.

²Tsemin ki tsü ale tsekhvu dan le tsünyu tehen tyü kela hyu, tsüselo ale zo, “Aphusokekvu Npugü, n temi kemu jüshüta! Anyugun le dihontse yhunlo tila? Anyugun le shen lo kvumvusa le!”

³Npugü le a-kerüchün sünio zo, “Nle kehü gü tsü thyü mvula tiso.”

Tsemin Ka Mah Kehyu

⁴Ale Aphusokekvu Npugü kipun tsemin kecha nme hyu. Tsemin ki tsü a-le mah pe a-temi ro titse kebin ale hyu. Mah tsügü le kazü hensin züda keda gütsü rola, lo kazü ro sojüla.

⁵Tsü selo ale zo, “Thyünya gwenlo, Npugü Sunggigü! N temi dan le dihontse yhunlo mon? Anyugun le shen lo Kvumvu sale!”

⁶Npugü le a-kerüchün sünio zo, “Higü hi thyü mvula tiso.”

Tsemin ki Kendaron Kehyu

⁷Ale Npugü kipun tsemin kecha nme hyu. Tsü kitsü a-le kendaron pe ndo-o tsokhwen kenjü nme khoka sokebin hyu, lo a-ben ka kendaron nme bin.

⁸A-le aka shün, “Amos, nle nyu hyu bin nla?” Ale zo, “Kendaron le.” Tsüselo a-le zo, “Ale higü sen-o a temi dan le kendaron nye rüche kebin tsokhwen hontse letse pe hi bin nyo. Ale shaja pe anyugun tsü nrün nyu a-kerüchün süni loho so.

⁹Isaac tsipwen le rüshvu kehübin dan nke lati. Israel nyu genyu kenshünbin dan no nke lati. Ale Raja Jeroboam kedatsi no ndi lati.”

Amos Lo Amaziah

¹⁰Bethel nyu Peshükedagü, Amaziah le zotesha nipe Israel raja Jeroboam ki shü: “Amos le temi dan nyu tedo rhipa n ntsun bin. A-jodan le temi dan kecha lati.

¹¹A-le hihontse zohü: ‘Jeroboam le terinyu silao Israel temi dan le anyugun kazü nken-o tin lati.’ ”

¹²Amaziah le Amos ka zo, “Tsüle gwaso, sidyükeshagü! Juda kazü ki güo tsüki senthyülo. Anyugun no tsügenyu nshün thyülo.

¹³Bethel hinyu sidyüjo zoni nyagwen. Higü hile raja le rüshvu kehü bin, senye gü kerüshvuka le.”

¹⁴Amos le zo, “Ale sidyüjo zo-o ashün lokehü nyu kemvu le. Ale senru kekhwen nyule, lo ale kherobin ntsen kehü güle.

¹⁵Ai Npugü le ale tanyü kekhwenyu thyükehü ka ano güo a-temi Israel nyu ka sidyüjo zo lotse akhilo le.

¹⁶Tsügenyu Npugü le zo kebin hi nyü shülo. Nle ano sidyüjo zonya, lo jo zope Israel nkhin nya lotse bin.

¹⁷Tsügenyu, Amaziah, Npugü le nka zohü nyo, ‘Nnu le tsonda nyu keyülachünketyünyu thyü tinla, lo nnyenyu le teri nyu anyugun ga lati. N kazü kenjün pe kecha nyu tsüla, lo nle Sunggigü shakemvu kazü nyu silati. Lo Israel temi mele anyugun kazü nyu anyugun zen-o dothyü tinla tsentsüti.’ ”

Amos 8

Lokhu Ka Terasha Le Kebin Tsemin Ki Kehyu

¹Ale Aphusokekvu Npugü kipun tsemin kecha nme hyu. Tsü nyu Lokhu ka terasha le kebin hyu. Npugü le shün, “Amos, nle nyu hyu bin nla?” Ale a-ka, “Lokhu ka terasha le kebin.”

²Npugü le aka zo, “A temi Israel genyu gwenkho kenkhingü le ryü laso. Ale shaja pe anyugun tsü nrün nyu a-kerüchün süni lohoso.

³Tsü jon nyü rajabin nyu lüdan tsüle kechü khwen thyü lati. Simin le lihika bin lati. Nra mvutse tsüdan pe kewhen lati.”

Israel genyu Dyükezin

⁴Higü nyüshülo, hagin, rhokedyü nyu nshwen lo rhokedyünyu nkela titse nda kehünyu dan.

⁵Hagin le hagin npvü hihontse zohü nyo, “Jon kenshün dan le gülaogun shyeni jwenkelo khwen loho. Dicheka Sabbath le gülaogun le ha thyü sola tiyo? Tsüselo ngun le a-min kerche khilo, sükevülo, ngun kesükü ketsin thyü mvuo ngun zen-o hakethyü nyu saloti.

⁶Ngun le thoshe gwakemvue pe a-min kechon ka jwenlo gwa. Ngun le rhokedyünyu, a-pu tholo hükemvu, a-phakü hilo kehonyu hyulo lo a-heipe ngun go thyüti.”

⁷Npugü, Israel Sunggigü le swe shü: “Ale anyugun tho gwakemvu nmhin loho.

⁸tsügenyu kazü le nnti, lo kazü tsünyu temi aphu tson nziti. Kazü tsügü apentha nnu lati; tsüle Nile Züri hontse so lo che binti.

⁹Gwenkho le ryüjü, tsünyu ale yhäko no nhenyu chela lo kazü no nhenyu tsanglvu ka zün lati. Aphu sokekvu Npugü, ale zo laso.

¹⁰Ale hagun shekerhün jon dan pe temi kesi jon hontse lati lo shekerhün lü kelu pe nyun gwakemvu kechü khwen thyü lati. Ale hagun no hagun pe thula lo ronphi ben, tson-o hagun le nyu peche nme nti kebin nyu le nyu tsügü genyu chükebin hontseti. Tsüjon tsüle gwamvu gü keni titi.

¹¹“Ale chenda nipe kazü gü so shü nrün jon le ryüjü. Temi dan le nnyon ti ai ketyüketsü genyu mvu; anyugun le teriti, ai zü tsükenyü genyu mvu. Anyugun le Npugü jo rhodyüti. Aphusokekvu Npugü le zo laso.

¹²Temi dan le teso ki tsügü tesin keti lo npho ki gü nkhün keti hoti. Anyugun le lihikie Npugü jo füti, ai anyugun le hyuloho.

¹³Tsü gwenkho ka selo yhun kegwa peche lo tenue terio ntoti.

¹⁴Samaria terogi zan nyu swe-o, ‘Dan terogi zan nyu;’ nmvue ‘Beersheba terogi zan nyu’ tson zo-o swe kehü nyu le chelao ni solo mvu lati.”

Amos 9

Npugü le Kenjün Kethyü Pe Ketsü

¹Npugü le kershvubin khoka sokebin ale hyu. A-le johoshü: “Kerüshvuka pesun gü vüsa shülo a-kasü apentha nnu lati. Tsü bothü shüo no temi dan pegen chetsülo. Ale a-sendan tsü teri nyu gala ti. Temi nme-e tin loho, nme nte nrhi loho.

²Anyugun le tson tso sen-o kesinyu kazü nyu güla yatse-e, ale anyugun tenlo lati. Anyugun le tsangge külae ale anyugun süshe lati.

³Anyugun le Carmel kazüthun raki kebu tin lae, ale anyugun füo tenlo lati. Anyugun le akebu sen-o züda nyu yülae ale züringi nishüo anyugun nduti.

⁴Anyugun shwikerüchün nyu le anyugun zen-o dothyütin lae, ale anyugun no sila lotse hokum hoshüti. Ale anyugun che mvuo nkela titse kemvulo laso.”

⁵Aphusokekvu Npugü Kekvutsin güle kazü kesü shü, tsüle kola hünyo; tsünyu keyhun nyu le chü hü. Kazü apentha Nile Züri hontse so lo chela hü nyo.

⁶Npugü le tsangge a-ka thyü hü, lo kazü so tsang thyü pe hunshü. A-le Zida ki zü dan koshüo kazü gen jashü hü. A-zan le Npugü!

⁷Npugü le zo, “Israel temi dan, ale hagun genyu rüchün kethyü kho Sudan temi dan gen-e rüchün hü. Ale Ijpt nyu hagun zenchwikeryü hontse Crete nyu Filistin nyu chwiryü lo Kir nyu Siria nyu zen chwiryü.

⁸Aphusokekvu Npugü le Israel kemu rajaphen higü nribin nyo, lo ale kazü nyu anyugun nke lati. Ai ale Jakob tsipwen aphu nke la loho.

⁹“Ale johoshüo Israel temi lope phukezin hontse sükenü shüti. Ale senye dan nyu anyugun sükenü shüo a-min kendi dan khi lati.

¹⁰A temi dan nyu kemunyu dan, ‘Sunggigü le thame kethyükenyü no a gun kho nni loho,’ tson zokehü nyu aphu teri nyu ga lati.”

Hisiki Israel Zennilo la Nrün

¹¹Npugü le zo, “Jon nme le ryüjü tsünyü ale David rajaphen senni ryü ti, tsüle ka nme le nkekela bin nyu chetsü ryü kethyü hontse ti. Ale tsü thyüketse ni lo tsü thyüpe nduka hontse lati.

¹²Tsühontseo Israel temi le Edom ki khekela lo senye aphu gwengwa ka ahon thyükehü dan tsü nkhen nilo lati.” Hidan thyüla nrün Npugü le zoshü.

¹³Npugü le zo, “Gwenkho nme le ryüjü, tsüki tsü low le a-kegva nyeki nmhe-o minti, lo vain le vainzu kethyü gwenkho nyeki nmhe-o senti. Kazüthun dan gen vainzu kegwa chwiryü lo rincho dan ki tsü le tsunti.

¹⁴Ale a temi dan zenni ryüo anyugun kazü nyu shü lati. Anyugun le nyida nkekela dan thyünio tsünyu yhunti; anyugun le vain low tsüo tsüzü tsüti; anyugun le chwi thyüo tha shü tyüti.

¹⁵Ale a temi dan pe ale khipe anyugun ketsü kazü nyu shüti, tson-o anyugun hünü loho.” Npugü hagin Sunggigü le zo laso.

Obadiah

Obadiah 1

¹Higü hile Obadiah sidyüjo: tsüle Aphuso kekvu Npugü le Edom senye genyu kezo.

Npugü Le Shaja Pe Edom Tsüti

Npugü le a-lilogü nipe senyedän ka shü, lo ngun le a-jo nyü loso: "Gwen ndalo! Ngun gü Edom zen-o teri thyüti!"

²Npugü le Edom ka zo, "Ale nno kvumvu lati; temi aphu nsümvu lati.

³N ketekho le nsa laso. Nyida chwida le tsonye ketsü no hunpfü bin; nka le kazüthun ketetso dan ki, tsügen nle n npvü nka zo-o, 'Segü le asüshelo gwa tila?'

⁴Nle nka lope ketetso ki logi seü hontse njü, tson-o tsüno shyenyü dan nyu kebin hontse, ai ale nsüshe lati.

⁵"Kheje ki kerühu nyu le ryülo, anyugun le lonyü kebin gü nti khilohü. Temidan le vainsha lülo kerho nti khelahü. Ai nshwikerüchün nyu le n nke shü laso.

⁶Esau tsipwen dan, hagen kenya le mele khilo laso.

⁷Hagen pvünyu ju le hagen sa laso; anyugun le hagen kazü nyu hagen hü laso. Hagen zen-o gwatho kehüdan le hagen so kvulo laso. Hagen zen-o tyütsü kehü hagen pvünyu dan le hagen nsenbin; anyugun le hagen ka zo, 'A-le kelikelu kehü tsü le dikipon la?'

⁸"Ale shaja pe Edom ketsü jon nyü, ale anyugun dan nyu kelikelu kehü aphu nkela lo anyugun kensü aphu khi lati.

⁹Teman nyu teri thyükehü nyu le kershvu lati, lo Edom nyu shüpahü aphu boshvu lati.

Shaja Pe Edom Ketsü Kon

¹⁰"Nle nsikezen nyu Jakob tsipwen dan hon rühu lo boshvu kethyü genyu, n-nkelao kethonthen rühvumvu lati.

¹¹Shwikerüchün nyu le anyugun khinrun bola ketseka tsüjon nyü hagen le bin. Hagen le gwamvu pe Jerusalem kenya pvütin-o pe anyugun dan nyu kenjün lo kela tesin tsüdan hontse le.

¹²Hagen le Juda kazü ki hagen tsasizen nyu hengwa kemvu keteno tsü hagen kenyüo nrizü mvu. Anyugun kenke jon nyü hagen kenyüla zümvu. Anyugun le shekese keteno ka a nyugun shwinyü zümvu.

¹³Hagen le atemi nyida nyu yüo anyugun kenjünkethyü nripe hagen kenyü, lo anyugun kenke jon nyü anyugun hon khinti tse zümvu.

14Hagun le tsoncho ka bin-o tinkejü ten zümvu. Hagun le anyugun shekese jon nyü anyugun lope shwikerüchün nyu benyu shüla zü mvu le.

Sunggigü le Senyedän Jünkerati

15“Npugü ahigü le senye aphu jünkera nrün jon le ryüjü. Edom, nle thyükeladan tsüpe ngen thyü shüti. Nle pe ketsü gü tsü hyuni loti.

16A temi dan le arincho kenshün gen shaja honpen gü tsü nzeü laso. Ai tsükehun senyedän aphu shaja honpen tsü nyeki kekhü tsüti; anyugun le tsülo-o ndi lati.

Israel Kvukelo

17“Ai Zion kazüthun gen peha le tin loti, lo tsü le bin kenshün thyüti. Jakob temidan le kenjü nyu anyugun kazü thyülo kezü gütsü lolo ti.

18Jakob lo Josef temi le mah hontse ti; mah le npenkon rola kehü hontse anyugun le Esau temi nke lati. Esau tsipwen nme-e rhün loho. Npugü ahigü le zo laso.

19“Juda tesin kipun temi le Edom nkhenlo lati; nkhün kipun rinchopha ki kebin nyu le Filistian lolo lati; Israel nyu le Efraim lo Samaria lo lati; Benjamin temi le Gilead khilo lati.

20Israel tesoki nyu rihü, me kazü ki tin kela nyu le niryü lo Phoenicia kagü Zarephathe tesozin keti kvulo lati. Jerusalem temi Sardis nyu kebin nyu le Juda tesinzin rünyi dan nkhenlo lati.

21Jerusalem nyu kvusa kethyü dan le Edom when-o tsü so gonti. Lo Npugü le Raja gü thyüti.”

Jonah

Jonah 1

Jona Le Npugü Khwen Jo Zenmvula

- ¹Khenyüme Npugü le Amittai nyugü Jona ka zo.
- ²A-le zo, “Nineve nyida gü ki jo zope tsü ntsun shülo; tsünyu temi le serimvu kebin ale shabin laso.”
- ³Jona le Npugü kebu titseo tson keba ki tinla. A-le Joppa ki güo tsüki zürun le Spain ki gü titse kebin hyulo. A-le a-kenjwen chün pe tsülaio Npugü kebu sen-o Spain ki güla titse bin.
- ⁴Ai Npugü le tsangkenbu kekvu nipe Zida ki shü, tson-o tsangkenbu le gin ritsin-o zürun gü le jonrenla nrün hontse lola.
- ⁵Kenjwenyu aphu kershvulao a-npvü pvü a-terogü ka hisola. Tsüselo zürun khvu thyü nshenlo titseo anyugunle kanyü jün pe kewhen sola. Tsü ka Jona le zürun gü quen ki jüsa bin.
- ⁶Captain gü le a-hyulo-o a-ka, “Nle jüo nyu thyü bin nla? So-o nterogü ka hilo. A-le ngun genyu nyunkenjün thyüo kenishüe logwa le.”
- ⁷Kenjwenyu le khinyunyu ka, “Segü genyu ngun le keshvu nyu binlayo whenshwi tile.” Anyugun tsü thyüo Jona zan le chwiryüla.
- ⁸Tsügenyu anyugun le a-ka, “Agun ka zoshülo! Hi genyu n-nmula kezü le bin ole? Nle hinyu nyu thyübin nla? Nle nyu kazü ki ryüla? N kazü zan le nyula?”
- ⁹Jonah le zonishü, “Ale Ibrinyu, ale Tsangge kebin Npugü Sunggigü, kazü lo Züda thyükesü gü rüshvu hü nyo.”
- ¹⁰Jona le a-le Npugü mhundyü nyu tinjü letse anyugun ka zo. Zürunkejenyu le kershvulao a-ka zo, “Tsüle thyü nshvu kethyü nme sele!”
- ¹¹Tsangkenbu terhi gü le gwamvu ketsin sola, tsügenyu anyugun le a-ka, “Tsangkenbu terhi khinla nrün genyu agun no ngen nyu thyüla mon?”
- ¹²Jona le zonishü, “Apen pe zida nyu kewhen shüla lo, tson lo terhi le ndi lati. Akemu genyu hagen le terhi gwakemvu teno binla letse ale shabin.”
- ¹³Ai zürunkejenyu le jen sen-o züseki chwikethyü ndo-o anyugun kekvu thyü. Ai tsangkenbu terhi le kvuketsin-o thame thyülo mvula.
- ¹⁴Tsügenyu anyugun le kehithyü nra Npugü ko-o, “O Npugü, agun le nka hibin nle, temi higü pvükehü genyu kesi shaja thyüpe agun tsü nyalo! Npugü, hi aphu nkhu le; hile ntho le.”
- ¹⁵Tsüsika anyugun le Jona penlo-o zida nyu kewhen shüla, lo terhi le ma tsela.

¹⁶Higü genyu kenjwenyu dan le Npugü nshvusalao anyugun le kerüshvu thyü pe a-tsü lo a-lothyü titse zoshwi.

¹⁷Npugü johokeshü genyu tsehü keda nmele Jona nyilo la, lo a-le tsehü ginda nyu tsangkeben lo tsangkezen kenshen bin.

Jonah 2

Jona Kehi

¹Tsehü ginda nyu ki bin-o Jona le Npugü a-Sunggigü ka hi:

²“O Npugü, ashekese nyu ale nko keshü ka, nle ajo kenishü. Kesi kazü kentsun nyu ale nka keche hi, lo nle akehi nyü shü.

³Nle akewhen pe kentsun nyu, zida thinki shüla, tsünyu zü le ahun, lo zükentyü kekvu le aso tsuntsü.

⁴A kerüchün we nmhundyü nyu ahüla N Kershvuka kenshün gü hyu mvu la tiso letse la.

⁵Züle aso ryüo akhinlo la; zida le akemin shüla lo zida jonyü le ape jela.

⁶Ale kazüthun pha ki tsü kethonthen khinrun khinkehü kazü nyu. Ai Npugü, a Sunggigü, nle kentsun ki athyü nrhün zen chwiryüla.

⁷Ale sigükejü shalo-o nkoshüle Npugü, lo nle Kerüshvuka kenshün nyu akhwen nyü shü.

⁸Teromen kenrun rüshvu kehü dan le njokezen khelaso.

⁹Ai awe n keshwenlü thyüti; ale kerüshvu thyü pe ntsüti lo ale zoshwi kenjü tsü thyüti. Kenikelo le Npugü kipun ryühü!”

¹⁰Tsüselo Npugü le tsehü gü no Jona nshüli pe züseki shüla lotse ahza hoshü, lo tsonla.

Jonah 3

Jona Le Npugü Jozen

¹Gwengwa Npugü le Jona ka zoni.

²A-le zo, “Nyida gü Nineve ki güo ale pe nketsü jo tsü pe temidan ka zolo.”

³Tsügenyu Jona le Npugü khwen nyüo Nineve nyidagü jonshen tsonchüo pvüthülo kehü ki tsü gü.

⁴Jona le tsonchü sen-o nyida lvu nyu gü khenyüme penkelo siki zo, “Jon henzi jaka Nineve le nke lati!”

⁵Nineve nyu temidan le Sunggigü jo tenyenlola. Tsügenyu anyugun le temi apfu nyün mvulo shvu letse rhilo, lo kedatsingü ka gü keshentsin keti temi apfu nyunkelula sele tse kethyü zensü ronphi benlo.

⁶Nineve nyu raja gü le tsünyü kelo ka, a-rajakhün gen solo njüo a-mirün thola, ronphi benlo-o kenphü nyu yhon tinla.

⁷A-le jo nipe Nineve temi apfu tsüshü. “Hile rajagü lo a-hensin kedadán jo: Temi nme-e thame tyütsü loho, temi apfu, methu lo tanyü metse tyü nmvue tsünya lotse khi laso.

⁸Temi lo senru apfu ronphi benti. Temi apfu ketsin thyüo Sunggigü ka hilo a-serikemvu jvü khela lo a-tho gwakemvu dan khela mvulo shvu.

⁹Sunggigü le a-kerüchün kelu lae sha loho; a-le a-nyunkenta khela da sha loho, lo n gun le simvu loti!”

¹⁰Sunggigü le anyugun tho hyu; anyugun le serikemvu jvu khekela a-le hyu. Tsügenyu a-le a-kerüchün sünilao shaja pe anyugun tsü titse kebin khela.

Jonah 4

Jona Nyunkenta Lo Sunggigü Shwikenjün

¹Jona le tsügenyu a-kenyümvulao a-nyuntala.

²A-le kehi thyüo, “Ale aka nken kemvu ka nle hihontse thyü titse zo mvu ole? Tsügenyu ale Spain ki tinla titse ayhentyü sa! Nle keso lo shwikenjün Sunggigü, nyhenhi, bwe lo n kerüchün sünilao shaja pe tsühü kemvu tsü ale sha.

³Ano ntsoka sila gwenlo. Ale rhünkebin nyeki sikela gü we gwaso.”

⁴Npugü le zonishü, “Nle nyunta keloi nkenjü nyu le binla?”

⁵Jona le nyida nphozin chwio duntsüla. A-le thape a-sunlo-o tsünyu dun-o Nineve le dihontse latiyo khwenbin.

⁶Tsüselo Npugü le Jona no bwe kvulo nrün genyu tehen no Jona so sunilo. Jona le jonyü tsügü genyu a-kenyü salola.

⁷Ai tsü sinyü lonyü nshwen Sunggigü johokeshü then-o nyun le tehen gü tyülolao tsüle sila.

⁸Yhüko le chwi keryü ka Npugü le npho kipun tsangkenbu kenyen nishüo tsangkenyen le a-pe phokeshü ka Jona le sigüjüla. Tsügenyu a-le sila nyü lola. “Ale rhün kebin nyeki sikela we gwaso,” tsezo.

⁹Ai Sunggigü le a-ka zo, “Nle tehen tsü genyu nnyuntakeloi nyule binla?” Jona le zonishü, “Ale anyuntao sila kezüi le bin tiso!”

10Npugü le a-ka, “Tehen higü le kheje me ka yhun sorryüo tsüsinyü ndila; nle tsügenyu thame thyümvu, lo nle tsüno min nrün thame thyü shümvu-- ai nle tsügenyu nnyun gwamvu bin!

11Tsonlo tsünyeki Nineve nyidagü shwi njün zümvu tila? Tsü nti mvule tsünyu thame shakemvu ntsenyu 120,000, lo senrue kechon le binsin!”

Mikah

Mikah 1

¹Jotham, Ahaz, lo Hezekia hidan le Juda raja thyükehü ka jo higü lope Moresheth rünyü nyu keryü gü Mika tsüşhü. Npugü le Samaria lo Jerusalem genyu hidan aphu pe Mika tsü shü.

Samaria lo Jerusalem Genyu Nyungwakemvu

²Hi nyü shülo, senyedän; higü nyüshülo, kazünyu yhun kehü nyu aphu! Aphusokekvu Npugü le nmuti. Nyülo! A-le A-kenshün Kerüshvuka nyu bin-o zobin nyo.

³Npugü le a-kenshün Kerüshvuka nyu bin-o ryüjü; a-le tsüryüo kazüthundan gen kedüti.

⁴Tsonlo chün le mah ka zunla kehü hontse kazüthundan le zun lati; tsüdan rincho gen züle tsun tsü kebin hontse kazüketejon ki tsü lati.

⁵Hidan aphu thyüti, Israel nyu le mu lo Sunggigü nren kethyü genyu. Israel le Sunggigü nrenkela genyu segü nmu zü ola? kazü nyidagü Samaria le! Segü le Juda nyu keyüla kemu thyüla? Jerusalem a-npvü!

⁶Tsügenyu Npugü le zo, “Ale Samaria nke kebin pe kendo thyüo, vainlow ketsü bin thyü lati. Ale nyida gü nyu tso dan no kazüketejon gü nyu nsotsü lati, tson-o nyida gü no a-npvü ndo lati.

⁷Tsünyu teromenkezü kegwa dan vüren kebin la, tha khipe a-kershvuka nyu keyüla chün ketyü rüshvu kela dan tsü mah no rola, lo teromen kezü aphu khe kendo lati. samaria le a-keyüla chün ketyü tho genyu tsüdan hyulo, lo ntsoka we shwikerüchün nyu le rüshvu nrün genyu tsüdan pvüo bin peha ki tinla tiso.”

⁸Tsüselo Mika le zo, “Higü genyu ale nyungwamvu lo chechü ti. Anyun kenjünkethyü pe hishü nrün genyu ale apha kenchon lo kenben tsonchüti. Ale mesükerun hontse nra lo Ostric hontse khun ti.

⁹Samaria tejünshvu le pon loho, lo Juda jo tsühontse kenjün thyüti. Kenke le atemi le yhunkehü Jerusalem khinrun ti laso.”

Shwikerüchün Le Jerusalem Kho Nni Bin laso

¹⁰Agun le kvulomvu kela pe Gath ki shwikerüchün nyu ka zo nya; anyugun no nkechü hyunya. Beth Leaphra temidan, kemphü nyu yhon-o nshekese pe hishülo!

¹¹Shaphir temidan, kenben lo kejo-o me kazü ki tinla lo. Zaanan ki yhunkehü dan no pecheo anyugun nyida nken chwiryü nya. Hagun le Bethazel temidan le nyungwakemvu khwen nyülo yatselo tsünyu keno ndi so le tse shalo ti.

¹²Maroth temidan le ryüye kelo khwenloho bin, kechamvule Npugü le nmhesa kethyü kenke senryüo Jerusalem kho nni bin laso.

¹³Keru lope kerugari gen dyüshülo. Nle Israel kemu hontse thyüo Jerusalem no muhü.

¹⁴Tsügenyu Juda temidan, Moresheth Gat rünyi zenkekho jo zo lalo. Israel rajadan le Achzib rünyi ki keche hyulo kemvui le.

¹⁵Mareshah temidan, Npugü le hagin khipe hagin shwikerüchün nyu, hagin lola nrün nyu ben ka shüla tiso. Israel sharhi zan chwisa kethyü nyu le tin gü Adullam kazü kü ki kebuti.

¹⁶Juda temidan, hagin le sokehü nyenyu genyu nyungwamvuo hagin pethu lalo. Güda hükendi hontsela lo, kechamvule hagin nyenyu tenzen-o me kazü ki tin lati.

Mikah 2

Kendinyu Kenshwe Tho

¹Gwakemvu rhio chonbin kehü nyu genyu ditsü lakhi kenshvu le bin tiyo! Lonyü thyülolo, anyugun le gwenkho kegwa hyulo ntsin anyugun le rhikelo gwakemvu tsü thyühü.

²Anyugun le low lonyü lo nkhenlo; ka lonyü lo zolo. Kakhwün nmvue kenya genyu nnyunkebwe ndiso.

³Tsügenyu Npugü le zo, “Ale whütse kenke zenryüo hagin gen shü, tsonlo hagin le tsü nrhilo mvu lati. Hagin le kenke nyu kebin hyu loti, tsüsiki hagin le kemakin-o tsonchüsinlo mvu lati.

⁴Tsü gwenkho le ryülo, temidan le hagin rüla zope whütse kenke tsinhi thyü, lo hagin sishakelo lü higü ronti: Agun le nkeshü laso! Npugü le agun kazü sentin la Lo tsü lope agun tenzen-o dothyü tinkelanyu tsüla.”

⁵Tsügenyu, Npugü le kazü khinipe a-temidan tsü nrün gwenkho le keryü ka hagin nme-e a-jün hyulo mvu lati.

⁶Temidan le asenhyüo aka, “Agun senhyü nyalo. Sunggigü le kejokepvü khipe agun tsütitse bin kemvu nti pe senhyü nya.

⁷N wele Israel temi le keswekesü nyu binla seletse rüchün ole? Npugü le nyhenhi kethyü ndila sele? A-le ketsin thyü tson ti ole? A-le kenjütho thyükehünyu ka a-jo bwen hü mvu le?”

⁸Npugü le zoni, “Hagin le shwikerüchün nyu hontse atemi when. Temidan le teri nyu ranio, ka nyu nyunkhinkemvu ndi seletse rüchün hü, ai hagin le anyugun siki phinya khilo ti tse ndabin hü.

⁹hagun le atemi tenu nyu dan, hüpe anyugun kesonyu ka nkenla lo hagun le tsüdan nyenyu kethonthen bin nrün ajochü dan rühu lahä.

¹⁰So-o gülo; hinyu nyunkhinkemvu ndiso. Hagun kemu le bin higü no nkela mvulo keshvu thyü laso.

¹¹“Temi hidan hile kenku lo mekesa nti sen-o hihontse zokehü sidyükeshanyu lonyü bin nyo: ‘Zu lo kenzeütsü hagun genyu kesü thyü titse sidyü zobin nyo.’

¹²“Ai ale hagun Israel temi khe kela dan aphu kequen loti. Tanyüdan le a-bin nyu rani gü kejö hontse ale hagun zenryüo kequen loti. Tanyüchvu kelobin nyu tanyü le kesü thyü kebin hontse hagun kazü le temi kechon no süni loti.”

¹³Sunggigü le anyugun tson khinshe shüo me kazü nyu anyugun zenni chwiryüti. Anyugun le nyida khinrundan borholao chwi lati. Npugü, anyugun rajagü le a-npvü anyugun zen-o chwiryüti.

Mikah 3

Mika le Israel Sharhidan Nkhin Keshü

¹Israel kekvu kesendan, nyüshülo! Hagun le joketsinkesen kipun hagun nyun shüzü,

²ai hagun le kegwagü nrhio gwa kemvu gü sohü. Hagun le atemi kerhün ka anyugun gi yho lo anyugun ru gen a-tsi tsolahü.

³Hagun le atemi tyü lahä. Hagun le anyugun gi yho, anyugun ru dukhalo-o pe la ka shü nrün hontse hensijün lahä.

⁴Hagun le chüo Npugü ka hi nrün gwenkho le ryüti, ai a-le hagun kehi nyü loho, hagun le gwa kemvu thyü kela genyu.

⁵Atemidan le, sidyükeshanyu mele anyugun shün thyü titse zokeshü nyu ka gwaketho zope tsü, lo kemvunyu ka teri zope kedün kehünyu no anyugun salaso. Sidyükesha tsüdan ka Npugü le zo,

⁶“Sidyükeshaju, hagun jon le ndigüjütsin laso, yhäko le hagun gen che güjü laso. Hagun le atemi tsontsin kecha kehü genyu hagun no sidyükesha tsemin binsin lohoso, lo hagun le sidyüjo nme-e zosin lohoso.”

⁷Ryükejü rüla thokehünyu le zokenjü thyüpen mvukela genyu kejobvü lati. Sunggigü le anyugun jokeni kemvu genyu anyugun le kemeni lati.

⁸Ai agenyu we, Npugü le a-kapu lo kekvu pe akesü thyü, lo joketsin zolokegwa kensü lo Israel temi kemu tsin pe hilo kegwa kepeche pe atsü hü.

⁹A khwenyü shülo. hagun Israel kekvu kesen dan, hagun joketsin kesen shwinyü mvu lo kenjü gü pe njü kemvu thyü kehü ju.

¹⁰Hagun le medukeshvu lo joketsin zokemvu pe binzen-o Sunggigü nyida, Jerusalem thyü bin nyo.

¹¹Nyida ketsenkehü nyu le jvujwe genyu kekvu sen, Peshükedanyu le anyugun shün genyu tejvu zokela, sidyükeshanyu le pisa genyu teshakeshü zo-tson-o anyugun aphu Npugü le anyugun senhü letse zohü. Anyugun le zo, “Npugü le agun zenhü, thame kenshvu le agun gen ryü loho.”

¹²Tsügenyu, hagun genyu Zion le low hontse tsokebunla, Jerusalem le nkeshüla, lo Kershvuka bin rincho gü tsüle tehen thyü lati.

Mikah 4

Npugü Le Gwaketho Sen-o Kazü Aphu Sogon Nrün

(Is 2:1-4)

¹Kenkhin ki Kershvuka le kebin kazüthun tsüle aphu nye tetsotsin-o, rincho aphu so tetso lati. Senye kechon le tsünyu ryüti,

²tsüdan temi le zoti, “Ngun Npugü rincho gü ki Israel Sunggigü Kershvuka nyu gü tile. Kechamvule a-le ngun no thyü nyü kebin dan pe n gun senthyü shüti; ngun le a-le kejükelo tsongü nyu güti. Kechamvule Npugü senkethyü le Jerusalem kinyu ryü; Zion nyu a-le a-temi senthyü hü.”

³A-le senye dan jaka kenya kehü pen shüti, a-khoka lo nithenkie kekvu keda kesen nyu dan. Anyugun le zhethon dan pe dyü chala, nywi pe ketsevü thyü lati. Senye dan le teri nyu gü nimvu, nmvue teri genyu gwen ndo loho so.

⁴Temi aphu yhun bwenye tse a-npvü a-vainlow lo kherobin nyu binti, lo temi nme-e athyü nshvu loho. Kekvutsin Npugü le higü zoshü laso.

⁵Senye aphu a-npvü a-tero rüshvu lo tsüdan jozenti, ai agun le kethonthen agun Npu Sunggigü rüshvu lo a-jo thenti.

Israel Le Me Kazünyu Ranio Ryüti

⁶Npugü le zo, “Ale shaja pe tsüo me kazünyu kenjünthyü kela nyu kokequen nilo nrün jon le ryühü.

⁷Anyugun le terothonyu thyü ka zen-o nithen laso, ai ale nsenkebin nyu zen-o keshün binzen ti, lo anyugun le senye keda thyüti. Ale tsü genrho Zion kazüthun gen bin-o kethonthen anyugun keda thyü ti.”

⁸Lo Jerusalem, Sunggigü le bin-o tanyükhwenyu hontse a-temi nrikehü bin gü, nle nduka hontse Rajaphün nyidagü thyü niloti.

⁹Nle nyuthyüo nra tetso hü nla? Nyugenyu nle tenunyu le kenjünthyü kebin hontse binla? Tsüle nraja ndi lo ntsontsin kehünyu le sikela genyu ole?

¹⁰Jerusalem temidan, tenunyu le nyuzen gükejü hontse kenjünthyüo nralo, kechagenyumvu hagun le nyida gü khelao tegwen ki yhuntin lati. Hagun le

Babilon ki güti, ai tsünyu Npugü le hagn shwikerüchün nyu ben nyu hagn keniloti.

¹¹Senye kechon le hagn when titse kequen loso. Anyugun le zo, “Jerusalem nkela mvuloshvu! Agun le nyida higü kenke hyuti!”

¹²Ai senye tsüdan le Npugü nyun ki nyu le bin yo shamvu. Anyugun le shyeni ra nrün genyu kequenlo kehü hontse shaja pe tsüti tse anyugun khokequen kenjü tsü shalomvu.

¹³Npugü le zo, “Jerusalem temidan, güo shaja pe hagn shwikerüchün nyu tsülo! Ale hagn thyüpe methutse kenko tegi tse lo lazo tsen kepvü hontse shüti. Hagn le senye kechon boshwe lo anyugun le me kemvu thyüo hyu kelo kenya tsüpe jwe thyüo pe kazü apentha Npugü ahigü tsüti.”

Mikah 5

¹Jerusalem temidan, rihüdan, kequenlo! Mele ngun hunlo laso! Anyugun le Israel sharhi dan when bin so!

Sunggigü Le Bethlehem Kipon Kekvu kesen nyu Nme Pe Tsüti Tse Zoshwishü

²Npugü le zo, “Bethlehem Efrata, nle Juda kazü nyu rünyü keshentsin nme, ai ale ngen, nduka nyu hükela kami gen Israel kentsengü zen chwiryüti.”

³Tsügenyu tsügü zenshü nrüangi le a-nyu nnyu kemvuthen Npugü le a-temidan khepe anyugun shwikerüchün nyu tsü lati. Tsüsiki me kazü nyu kebin a-pvünyuju le anyugun temi dan zen-o kerhünni loti.

⁴A-le ryülo, a-le Npugü ki keryü kekvu lo Npugü Sunggigü terün sen-o a-temi ketsenti. A-temidan le nyun nkhimvuo bin loti, kechamvule kazü nyu temi aphu a-keda shati,

⁵lo a-le gwaketho sen ryü ti.

Khishwikelo Lo Shaja

Assiria nyu le ngun kazü huryüo chwida boren yükeryü ka, ngun le ngun sharhi kenkotsindan nipe anyugun zenkerenti.

⁶Anyugun le terikanyü kekvu nyu Assiria, Nimrod kazü gü so kvu loti, lo Assiria nyu le ngun kazü hükeryü ka anyugun ben nyu ngun keni loti.

⁷Israel temi rhükelonyu le senye kechon genyu Npugü ki nikeshü khüzü hontse, lo tehen gen tsangkanri zü hontse ti. Anyugun le temi gen mvule Sunggigü nngüo yhunti.

⁸Senye dan nyu khekela dan le shünyho le a-chvu füo chün lo shai ki thyühü kehü hontse ti, a-le tanyü dan nyu güo tsüdan gen nchwe kuo anyugun tsothürükela hontse, lo kenishwikelo kenrin thame ndi lati.

- ⁹Israel le a-shwikerüchün nyu so kvulo-o tsüdan aphu nke lati.
- ¹⁰Npugü le zo, “Tsügwenkho ka ale hagin keru dan zen tinla lo hagin terigari dan nke lati.
- ¹¹Ale hagin kazü nyu nyida nkela lo chwida aphu borenla ti.
- ¹²Ale nle sen-o jadu thyü kehüdan nkela tson-o mhundyü ki ryükejü rüla zokehü nme-e bin mvu lati.
- ¹³Ale nteromenkezü lo tsokesen dan nke lati; nle n- npvü kethyü rüshvusin mvu lati.
- ¹⁴Ale nkazü nyu nterogi Asherah menkezü süshe lo nnyida dan nke lati.
- ¹⁵Lo anyunnta sao senye aphu ka ajo zen kemvu dan gen akhün loti.”

Mikah 6

Npugü le Israel Zen-o Jokekera

- ¹Npugü le Israel zen-o jokekera nyülo. Solo, Oh Npugü, tson-o kekerajo khishü; kazüthun lo rincho dan no nkhwen nyü shülo.
- ²Hagin kazüthun dan, kethonthen kazükenko thyü kehüdan, Npugü le kekerajo zokebin nyülo! Npugü le a-temi dan nmu-o jokera bin nyo. A-le Israel kenkhin jo senryü jü.
- ³Npugü le zo, “Atemi dan, ale hagin gen nyu thyüshüla? Ale dihontse hagin khvu kensu thyüshüla? Ajo kenishü.
- ⁴Ale Ijpt nyu hagin zenchwiryü; ale hagin le dothyükebin ka hagin kenishwishü; ale Mosa, Aaron lo Miriam nishüo no hagin tson tsin.
- ⁵Atemi dan, Balak, Moab rajagü le hagin nkela nrün genyu tedo rhi lo Balaam Beor nyugü le dihontse a-jo kenishü yo rüchün shülo. Akakia kensenbin Gilgal ki kegun tsoka nyu thyü layo rüchün lo. Tsüdan rüchün shülo ale hagin kenilo nrün genyu dihontse thyü yo shalo gwa.”

Npugü le Senmvulo Shvukebin

- ⁶Ale tsangge kehü Npugü Sunggigü rüshvu nrün genyu nyu senryü mon? Ano methu nyu kegwatsin dan senryüo rope a-rüshvu tile?
- ⁷Ale tanyü yie yie nmvue oliv terzü rinyu zü ketsun hontse senryülo Npugü le a-kenyüla tile? Ano anyurigü lope akemu ro thyü tile?
- ⁸Nmvu, Npugü le kegwa gü pe n gun ka zo laso. A-le n gun ka lonyü kebin le higü: nyule njüyo tsü kethyü, sozin kehü pe tesha kethyü, lo yhun tsenyo-o n gun Sunggigü zen-o kepvüshe kethyü.

- ⁹Npugü nshvu kethyü tsüle tha kesha nme. Ale nyida gü ko-o, “Nyülo, hagin nyida nyu kequen kehü dan!
- ¹⁰Temi gwakemvunyu ka nyu nkuo hyukelo kenya le bin. Anyugun le ale ntsükehü kenku kenda sen hü.
- ¹¹Ketsin kemvu nyu tha ndo lo sülo kehü nyu ale dihontse tsünyu kemu jülo mon?
- ¹²Hagin dan nyu kenya nyu le rhokedyü nyu kekhün, lo hagin apfu kenkunyü.
- ¹³Tsügenyu ale hagin kemu genyu hagin nke lo kecha la nrün binzen laso.
- ¹⁴Hagin le tyüti, ai ketegvü loho-- hagin le nnyon binti. Hagin kanyükarun pvütin ti, ai ntsenlo mvu lati; hagin ntsen kelo lihi-e ale terinyu nke lati.
- ¹⁵Hagin le shyeni tsipe shüti, ai a-sha gvü loho. Hagin le oliv zü thün ti, ai sen loho. Hagin le terasha zu thyüti, ai tsü loho.
- ¹⁶Hile thyü ti hagin le Raja Omri lo a-nyugü Raja Ahab, tho gwakemvu then kethyü genyu. Hagin le au do then hü gwenzin laso, tsügenyu ale hagin nkelao temi apfu no hagin sümvu lati. Lihiki-e temi dan le hagin kemeni ti.”

Mikah 7

Israel Keyhunjvü Gwakemvu

- ¹Hile thamvu so! Ale nnyon kehü nyu nmele terashabin lo vainbin gen a-sha nme-e hyulo kemvu nyu hontse laso. Vain sha apfu lo kherosha tyükegwa apfu lü laso.
- ²Kazü gü nyu joketsin kesen nyu nme-e ndi, Sunggigü jokezen nyu nme-e ndi so. Temi nmeme tse me dushvu kelo gwenkho khwen bin. Apfu anpvü a-pvünyu hü bin.
- ³Anyugun apfu gwakemvu thyü shasa. Kedanyu lo jopenron kehünyu le jvüjwe hibin, rhorhi kegwanu le a-le lokenyü gü pe anyugun ka zo, tson-o anyugun le tedo rhikerhün hü.
- ⁴Anyugun dan nyu kegwatsin lo joketsin sen sa kehünyu-e jonyü lihikemvu hontsela so. Sunggigü le sidyüjo keshanyu gen bin-o temi dan ka zokeshü hontse, a-le shaja pe temi dan tsü nrün jon le ryü laso.
- ⁵N kazongü lo npvügüe tenyen nya. Nnu ka jokezo-e petsü salo.
- ⁶Hi gwenkho ka a-nyu pechenyu ju le a-nyugun pvü lope kepha nyu hontse lo tenunyu le a-nyugun jvü ntsun, lo nyegibwenyu le a-nyünyu zenkega; temi nme shwikerüchün gü le a-npvü a-kakhwünyu temi dan.

⁷Ai a wele Npugü khwe ti; ale Sunggigü tenyen-o a-khwe ti, a-le a kenishüti. A Sunggigü le akehi nyü shüti.

Npugü le Kenikelo Senryü

⁸Ngun shwikerüchün nyu le thame ngun shwinyü kelo kon ndi. Ngun le chela, ai ngun le niso lati. Ntsoka ngun le kezün nyu bin, ai Npugü le keben pe agun tsü lati.

⁹Ngun le mu pe Npugü ntsun la, tsügenyu ntsoka gwenkho keshanyu a-nyunkenta nyhen bin mvulo shvubin. Ai kenkhin ki a-le ngun nopen, lo ngun gen thyüzü kela dan thyü njü shü lati. A-le ngun zen-o keben ki chwiryü lati; ngun le yhun bin-o a-le ngun kenikelo hyuti.

¹⁰Tsüsiki ngun shwikerüchün nyu le ngun shwinyüo, ngun ka shün-o, “Npugü hagin Sunggigü le diki bin la?” tse kehü dan le tsü hyuo keja lati. Anyugun le kvulomvu kela lo tsonda nyu kenta hontse kedükela hyuti.

¹¹Jerusalem temidan, nyida gü chwida khweni nrün gwenkho le ryüjü laso. Tsüki tsü hagin kazü gon kenye loti.

¹²Ntemi le npho kipun Assiria, tesinzi Ijpt ki, Eufrates lojvü nyu, zida lo kazüthun nithen ki kebin nyu lihiki kebin nyu le ni ryü lati.

¹³Ai tsünyu keyhun nyu gwakemvu genyu kazü gü le kesi thyü lati.

Npugü le Israel shwinjün Keshü

¹⁴Npugü, nle kejülo kela ntemi dan kekwen gü thyülo lalo. Anyugun le tehen nyu hü yatse-e kazükegwa le anyugun hunpvü bin. Anyugun no nduka yhun kehü hontse gü Bashan lo Gilead tehen kegwa nyu yhun-o anyugun chvü fütyü lo.

¹⁵Agun genyu nduntho thyüshü, Npugü, nle Ijpt kazü nyu agun zenchwiryü kejü ka thyükesü hontse.

¹⁶Tsonlo senye dan le tsü hyukesü ka anyugun kekvu le bin sa kethyü fünyu kejasa lati. Anyugun shese-o anyugun mün kebu lo nyetin khin lati.

¹⁷Anyugun le peri hontseo kazü gen yonti; anyugun le nshvu lo ndün-o chwida ngwen chwiryü ti. Anyugun le nshvuo ngun Sunggigü ki rani ryüti.

¹⁸Nhontse kethyü tero kecha ndile, O Npugü; nle temi rhün kelo dan kemu jüshü. Nle kethonthen nyunta bin hü mvu, ai nle sozin kehü pe hishü kethyü nkenda hü.

¹⁹Nle gwengwa agun shwinjün nishüti. Nle agun kemudan kedüshwelao tsüdan lope zida kentsun ki shü lati!

²⁰Nle nduka agun bon nyu ka zokenjü hontse joketsin kesen lo sozin kehü pe ntemi Abraham lo Jakob tsipwen hishü ti.

Nahum

Nahum 1

¹Hile Nineve genyu jolo, Nahum Elkosh temi gü le a-tsemi ki kehyu.

Npugü le A-nyunkenta pe Nineve Ntsun Kethyü

²Npugü le me ntsun kehü nyu nyhen lo hümvu; a-le a-nren kehünyu shaja pe tsühü. A-le a-nyunta-o tsüdan ka khün loni hü.

³Npugü le a-nyunta whütsela hümvu, ai a-le kvusao thyüzü kela nyu no shaja hyumvu tse güla hümvu. Npugü le dikipon tsonchü yo, tsünyu tsangkenbu-terhi le ryü hü; A-tsonkechü ka kemphü le khelukesü thyü chwiryü lahü!

⁴A-le zida ka johoshü lo, tsüle sinla hü! A-le züri no sinla hü. Bashan lojvü le rügula, Karmel kazüthun le nmhola, lo Lebanon ka nyekepun dan le pun rinla.

⁵Kazüthun dan le Npugü khoka kola; rincho dan le a-mhundyü ka zun lahü Npugü le keryü ka kazü le nnun hü: kazü lo a-temi aphu ndün hü.

⁶A-le a-nyunta lolo segü le rhün lomon? Segü le a-nyunkenthün ketetsin kethyü nyu rhün lomon? A-le a-nyunkenthün mah hontse jashü hü: tso dan le a-mhundyü ka ko pe kemphü thyü lahü.

⁷Npugü le gwa: A-le kenjün kethyü gwenkho ka a-temi dan ntsen lohü; A-ki rani keryünyu a-le tsünyu nucha lohü.

⁸Zü datsü keryü hontse a-le a-shwikerüchün nyu nke shü lahü; a-le a-ntsun kehünyu nipe kesinyu shü lahü.

⁹Nle nyu tedo rhipe Npugü ntsun bin la? A-le n-nke kelai le. Temi nme gwengwa nyesin a-ntsun hümvu

¹⁰Tsehü rhükequen kenjü lo npen kesin hontse nle rolati! Hagun kenzeü nyu dan rolati!

¹¹Nineve, ngen temi nme le teda gwakemvu no süpvü chwiryü, a-le teda rhipe Npugü ntsun hü.

¹²Hile Npugü le a-temi Israel dan ka zobin: "Assiria nyu le kvu lo chonsa bin-e anyugun nke la lo ndi lati. A temi dan ale hagun no kenjün thyüla, ai ale tsü thyüni mvuso.

¹³Ntsoka we ale hagun gen Assiria nyu kekvu boshwen lo a-ron hagun phin pvükehü gü tsü duthü latiso."

¹⁴Higü hile Npugü le Assiria nyu genyu johokeshü: "Anyugun zen sen hülo kegwa senye nme-e ndi lati. Ale anyugun teromen kershvuka dan ka teromen dan nke

lati. Ale Assiria nyu misun bin nda bin laso-- anyugun le yhunlo kükemvu genyu!"

¹⁵Nrishüta, jolonyu nmele jolo kegwa sen-o kazüthun gen ryüjü! A-le kvukelo pe sen shü nrün genyu hü laso! Juda temi dan, keho thyü shekerhün thyülo lo hagin le pe Sunggigü tsü titse keswe keda thyü kenjü tsü pe a-tsülo. Gwakemvu nyu le hagin kazü hüni loho. Anyugun nkeshü laso!

Nahum 2

Nineve Chekela

¹Nineve, nle meno nhunlo laso! N kenjün khola nrün kekvugü le ryü laso. Temi no ndolo! Tson nyu rikhun lo! Teri genyu ndolo gwen!

²(Israel shwikerüchün nyu le a-nke kela mhundyü zankechwü gütü Npugü le sen niryü a-tsüti tse bin laso.)

³Shwikerüchün nyu shüpahü ju le gida lo keme kethyü phinya kenhon pvülo laso. Anyugun le when nrün genyu ndo loso! Anyugun terikeru le mah hontse nshwen bin! Anyugun keru le nchwü binso!

⁴Terikeru dan le nyida tsonda nyu tingü, nyida gü lvu nyu tin nsin nshe binnyo. Anyugun le mah kenben hontse nshwen lo tsangkekechwü hontse tin bin.

⁵Mele kedanyu ko; anyugun le mhundyü tin-o anyugun pha nsü. When kehü nyu le tinsen-o chwida kigü lo chwida vüren nrün gü genyu gida kensu penso bin.

⁶Züri khoka khinrun dan le khinshe nmhe sabin; raja bin le kenshvu le sübin.

⁷Rajanu tenzen-o dothyü tinla: a-gonyu le nsu hontse khun lo nyun kenjün thyüo anyugun nyun jenbin.

⁸Ndün kenjü zü phe keshü hontseo Nineve nyu temi le tin bin! Mele nrao, "Sunlo! Sunlo!" tsebin ai nme-e ranishü mvu.

⁹Rakagi kechala lo! Suna nke lalo! Nyida nyu kenya le sübin le!

¹⁰Nineve nke laso, khe laso, kecha thyü laso! Temi nyun le nshvu pe zun la; a-kho ndün, kenko le ndi la; temi dan mhun le metsen laso.

¹¹Shünyho dan kü hontse kebin, Shünyho nyu dan leyi kehü bin, Shünyho peche lo tenu-e gü kehü lo a-nyu ntsenlo kehü nyida gü tsü dikipon la sela?

¹²Shünyho gü le thyü tünlo-o süthürü pe hilü lo anyu dan genyu a-kü kesü thyü laso.

¹³Kekvutsin Npugü le zo, "Ale nshwikerüchün nyu!" "Ale hagin terikeru ro lati. Hagin shüpahü dan le teri nyu boshvula, tson-o nle meka khikelo lihie khisen tin lati. Kazü nyu nkekvu rüla nyüsin mvu lati."

Nahum 3

- ¹Kenku, lo dukeshvu nyida, kenya kesü thyüo nke lo kechala nrün gü we thyülo tiso!
- ²Nyüshülo! Thün pe kevü, Kekerüpha khwen, Keru ketin khwe, Terikeru kenmhe khwe!
- ³Kerukezen temi le when, zhethon le kerü, nmi le nshwen bin! Simin le keren, kesimin swülobu keho le-- temi dan le tsüdan gen pha nsü bin!
- ⁴Nineve, keyüla gü le shaja hyulo bin. Zegwasa lo me boshvula kegwai kegwa nti, a-le senye dan seme pe dothyü.
- ⁵Kekvutsin Npugü le zo, "Nineve, ale shaja pe ntsüti! le nno kenben la lo senye dan no nhyu ti, nkejokepvü apfu hyuti.
- ⁶Ale kemeni kethyü pe ntsü lo nshünkemvu pe nhen lati. Temi dan le nshwikenyü thyüti.
- ⁷Nkehyu nyu apfu tesen ti. Anyugun le zo-o, 'Nineve, le nkela sele!' " tsoniti. Segü le a-shwi njün bin nla? Segü le a-nyun thyü nbwe nyü bin mon?"
- ⁸Nineve, nle Ijpt nyida Thebes nyiki gwa kethyü le bin ole? A-ko züri nme le chwida hontse a-no bin. Nile züri le a-keno thyü hü.
- ⁹A-le Sudan lo Ijpt so kekvusen, a-kekvu le a-keni ndi; Libya le a-keche gü.
- ¹⁰Ai Thebes temi dan pvüo me kazü ki tinla. Tsonda quen apfu ka a-nyenyu vüshvu. Anyugun sharhi dan dyü sen-o kenjün pe a-nyugun kentsen nyu ben nyu shüla.
- ¹¹Nineve, nko zu tsü nzeü la! Nko n shwikerüchün nyu ben nyu tinla titse ndoti.
- ¹²N chwida kekhwen apfu kherobin a-sha nyün kebin hontse ti: Senbin chwen kenu shülo, tsonlo a-sha le nmün nyu chetsü ryüti le!
- ¹³N shüpahü jule tenunyu hontse, lo nkazü le nshwikerüchün nyu mhundyü nyu keno kendi thyü laso. Mah le nkhinrun khincha dan ro lati.
- ¹⁴Zü pvü pe kehun ndalo, tson-o nchwida thyü nkolo! Nnyo kedü pe a-thün thyülo, lo nnyo nnukelo tsü pe ndalo!
- ¹⁵Nle lihi thyü bin-e nroshvu nmvue teri nyu n ga lati. Tsekhvu le low tyü kela hontse n nke lati. Nle tsekhvu hontse chon laso!
- ¹⁶Nle hada kethyü thyü n chon pe tsangneki shyenyü dan nyeki chon laso! Ai ntsoka we tsüdan le tsekhvü le a-sekin sükhun-o nyetin kela hontse ndi laso.

¹⁷Hagun kedanyu le tsang kekun ka tsekhvu dan le kabon gen bin kehü hontse: Ai yhäko le chwiryülo tsüdan le nyetin lao temi nme-e anyugun kegü bin shamvu lahü.

¹⁸Assiria raja gü, hagun ahng dan le silaso, lo hagun dan nyu kegwanyu le kethonthen jütin laso! N temi dan le kazüthun ki tsenchvu tinla, lo temi nme-e tsüdan zen niryüo kaki keshüi ndi.

¹⁹Hagun tejünshvu thyü ngwa kelo ndi, lo hagun kethyü shvue pon lohoso. N kenke rüla nyü kelo nyu aphu kenyüo ben kekhü. Temi peha le n gwakemvu keni kendi nrhilo le!

Habakkuk

Habakkuk 1

¹Hile Npugü le jolo pe sidyükesha gü Habakkuk ketsü.

Habakkuk le Joketsin Zokemvu Kenya Kethyü

²Oh Npugü, nle akehi nyüshü kethyü mhundyü, lo nle gwakemvu nyu agun kenishü kela mhundyü ano dithen lakhi nka ke keche hibin mon?

³Nle nyu thyüo ano kenjün kethyü tsühontse kethyü hyu hü nla? Nle dihontse nyhen-o thyükezü tsühontse kethyü nri thonlo bin la? Kenke lo gwakemvu aphu ahun bin, lo lihiki aphu terikethyü lo kekega le bin laso.

⁴Tejvü gü le kvumvula lo a-min ndi laso, lo joketsinkezo tho thyümvu. Gwakemvu nyu le kemitsin nyu nye gwa, lo joketsin kejo sen kecha bin laso.

Npugü le Kenikeshü

⁵Tsüsika Npugü le a-temi dan ka zo, “Hagun hunkebin senye dan nribin lo, tsonlo hagun le kehyugü genyu dun thyüti. Ale tha nme thyüshü titse lo hagun le tsü rüla nyüloe tenyen loho.

⁶Ale rigwakemvu, matse bin hükemvu temi Babilon nyu dan no kekvu sen loti. A-le kazü kecha dan so kvulo nrün genyu tson chü laso.

⁷Anyugun le kenshvu lo kenrin rüla zo, lo anyugun le ketekho-o anyugun npvü anyugun khipe tejvü nme thyü bin nyo.

⁸“Anyugun keru le meren dan nyeki-e nmhenkvu, teken le n nyon kebin nyeki-e a-rigwamvukvu. Anyugun keru kezen nyu le kazü nithen ki ryü, anyugun keru dan le kazü nkhwen. Anyugun le logi le a-chvü hü kethyü hontse nye tsüryü jü.

⁹“Anyugun rihü dan le rio rigwakemvu thyü ryüjü, tson-o anyugun gükethyü nyu temi aphu kerü shvu. Anyugun do le chon pe hachon hontse.

¹⁰Anyugun le raja nyu kemeni lo keda nyue shwinyü. Chwida kenko nme-e anyugun khinlo mvu-- anyugun nnyon khwen pe tsü ntsunlo-o lolo lahü.

¹¹Tson-o anyugun le tsangkenbu hontse tsüryüo ndi lahü, temi hidan le anyugun kekvu le anyugun tero.”

Habakkuk le Npugü ka kenyo Ni

¹²Npugü, sokeri ka nyu nle Sunggigü. Nle a Sunggigü, nshün lo kethonthen bin hü. Npugü, a Sunggigü lo akeno gü, nle Babilon nyu kejülo-o anyugun thyü nko pe anyugun no shaja pe agun tsü.

¹³Ai nle dihontse temi rigwakemvu hidan nyhenlo bin la? N yhütyü le gwakemvu nri nrün nshün rile, lo nle temi dan le gwakemvu thyü kebin tsü nribin lo kemvui.

Tsonlo nle nyuthyüo tsüdan le anyugun nyeki kemitsin nyu nke kebin hinyu ma tselo binla?

¹⁴Nle dihontseo temi lope tsehü nmvue nyukhu a-kentsen lo a-tsonketsin kendi dan hontse logwa tila?

¹⁵Babilon nyu le temi lope tsehü hontseo hühkuvü pe nsü, Anyugun le joh ka tsüdan jon pe süo tenkelo genyu sherhün-o nra sen bin!

¹⁶Anyugun le anyugun joh-e rüshvu, lo kerüshvu kechae thyü pe tsüdan tsü, kechamvu le anyugun joh dan le kegwatsin dan pe anyugun tsü lohü.

¹⁷Anyugun le kethonthen anyugun jenthon sen-o shwikenjün ndi tse me dushvu bin ti ole?

Habakkuk 2

Npugü le Habakkuk Jo Kenikeshü

¹Ale tha pen kehü binjwe ki külo-o Npugü le ale kenyo keshü jo kenio ano nyu zolo tse tiyo lo nyu khishü tiyo nriti.

²Npugü le hihontse kenishü: “Ale khipe nhikeshü tsü lope nnyon pon gen thulo, tsüno gwengwa nrikeshü ka swülo nrün genyu.

³Tsü lope thu ntse, tsüle thyüpen kelo gwenkho mvu zun kethyü genyu. Ai ale khipe nhikeshü tsü ketsin thyüpenla nrün gwenkho le whütse ryüjü laso. Tsüle nyajü ryükejü hontse, ai khwen tse, tsüle thyüla tsen tsüti, tson-o ntsü la loho.

⁴Lo jolo le higü: ‘Gwakemvu nyu le rhün loho, ai kemitsin nyu le rhün loti, anyugun le Sunggigü ka joketsin sen kehü genyu.’ ”

Kemitsin kemvu nyu Genyu Thyülo Tiso

⁵Kenya le nseme lahü. Tha nchvukehü nyule ketekho lo sunlo mvu, kesi hontse anyugun le rünyula hümvu. Tsügenyu anyugun le senye dan nkhen pe anyugun hon thyü nini lohü.

⁶Mele lolo kela dan le anyugun lokela dan ge anyugun nyunta lo a-nyun nrao hihontse zoti, “Hagun le hagun hon kemvu khilo hü, ai hagun we thyülo tiso! Dithen laki hagun le hagun pu pvü kebin nyu no thokeshü nyu nnya bin lomon?”

⁷Ai hagun le tsü shalo kemvu ka, hagun meso kvukelonyu le tepu pvüo mele tenge hagun no akechwi pe tsülo tseti. Shwikerüchün nyu le ryülo hagun le ndün ti. Anyugun le hagun hon khilo ti!

⁸Hagun le senye kechon kenya khilo, ai rhün kelonyu le hagun le me dukeshvu lo thagwakemvu thyüpe kazü lo tsünyu nyida dan ntsun kethyü genyu hagun nke lati.

⁹Nwe thyüloso! Nle nron thyüo khikelo pe nkami no nnyalo laso, kenthü kendon lo kenshvu nyu nka ntsenlo titse bin aila!

¹⁰Ai nle rhikebin le kejokepvü senryüo nkami gen shü laso; senye kechon nkekela genyu kenke senryüo n npvü ngen shü laso.

¹¹Kabon gen tso dan-e nrao hagun ntsun bin, lo katsen dan ki-e tsükhwen le chwiryü.

¹²N we thyü loso! Nle serikemvu gen nnyida bin zenlo, lo me dushvuo tsü thyülo.

¹³Nle a-so kvulokela senye dan le kenjün thyü laso, lo anyugun le thyükela aphu mah kenyü nyu ndi laso. Kekvutsin Npugü le hi thyüshü.

¹⁴Ai kazü gü we zü le zida kesüthyü kebin hontse Npugü zankechwi thakesha pe sübin ti.

¹⁵N we thyü loso! Nnyunkenthün nyu nkazon nyu kemeni lo no kejoepvü la, nle anyugun thyüpe zü tsüo nzeü kebin hontse kezekego.

¹⁶Tsühontse nko kerühvu sunka kekeja pe nje loti. Nle n npvü zu tsüo kezekego ti. Npugü le nno nnpvü shaja honpen tsü, lo nkerühvu kelu pe kejokepvü thyü lati.

¹⁷Nle Lebanon chün güla; tsügenyu ndushe lati. Nle tsünyu tehenthyü dan boshvu, tsügenyu nyukhu dan le nthü pe nshvu shüti. Tsü le thyüti, kechamvule nle me boshvu lo thatho gwakemvu thyüpe kazünyu temi dan lo nyida dan ntsun kethyü genyu.

¹⁸Teromen kezü sen mvulo keshvu a-kon nyule bin la? Tsüle temi le thyükelo gwenzin, lo tsüle kenku nti ame thame pe nka zolo hümvu. Jo zolokemvu men nme le a-thyükeshü gü le a-tenyenlo kegwa nyu thyü lola!

¹⁹N we thyü loso! Nle tesen pen nme ka, “Chon solo!” nmvue tso thün nme ka, “Soryü lo!” tson hü nyo. Teromen kezü nmele tha pe nteshalo gwa le? Tsü le rakagi lo suna pe jela bin logwa, ai a-gen kerhün ndi.

²⁰Npugü le a-kershvuka kenshün gü nyu bin; kazü nyu temi lihigü-e a-mhundyü nyu matse binlo.

Habakkuk 3

Habakkuk Kehi

¹Hile sidyükesha gü Habakkuk Kehi:

²O, Npugü, ale ntha rüla nyüloso, tson-o ale nshvu sala sele. Nle thatho keda thyü kehü gü tsü agun gwenkho ka thyüni shüta. Nle nnyunkenta kae, shwinjün shüta.

- ³Sunggigü le Edom ki bin-o niryü jü; kenshün Sunggigü le Paran rincho dan ki bin-o ryüjü. A-terün le tsang je bin; lo kazü le a-keshwen pe sübin.
- ⁴A-le tsang kekechwü keben gü zen-o ryüjü; keben le a-ben nyu ben shü, a-kekvu pe kebu kehü bin nyu.
- ⁵A-le kethyü nipe a-mhundyü shü lo kesi no a-sithen lotse johoshü.
- ⁶A-le sunshü, lo kazü le nni; a-le nrikeshü nyu senye dan le ndün. kethonthen kebin kazüthun dan le kenjün kho la; Kethonthen binkehü rincho dan le nren tsüla, nduka a-le tsonchü kehü rincho dan.
- ⁷Ale Cushan temi le nshvu kebin lo Midea nyu le ndün kebin hyu.
- ⁸Nthyü pe nyunta kela tsüle züri dan lele, Npugü? Nno nthün kela tsüle zida lele? Nle nmhu ge dun; tsangkenbu terhi nmhu gü le nteri gari, nle kvukelo senryüo ntemi ketsü ka.
- ⁹Nle tholevü pen titse ndolo; thotsi kvushü titse ntsen lo. N tsang kekechwü le kazü shwen khola.
- ¹⁰Kazüthun dan le nhyu keshü ka ndün la; tsangge zü le tsun tsüryü. Kazü hensin zü le nho, zükentyü le tetso küryü.
- ¹¹Nthotsi le nmhen gü kethyü lo nnywi le nshwen keshü ka yhüko lo shye le matse sun tinla.
- ¹²Nle nnyuntao kazü pvüthü; nnyunkenthün nyu nle senye dan kedü:
- ¹³nle ntemi kenilo titse lo nle kejülo kela raja gü kenilo titse chwi. Nle gwakemvu nyu sharhi gü boshvu lo a-sikethen nyu dan nke shüla.
- ¹⁴Nthotsi le a-rihü kedagü jenla a-le tsangkenbu terhi hontse agun hükezenla titse keryü ka, kebuo kendinyu nshwe kehünyu hontse keryü ka.
- ¹⁵Nle nkeru zen-o zida kedüla, lo zü kekvu njwa.
- ¹⁶Ale tsü aphu nyülo-o ndün; akenshvu pvüo a-müntse le ntü. Amin le nnulo mvula, lo apha nsü lola. Sunggigü le shaja pe agun when kehünyu tsüti tse keryü ka ale matse bin-o gwenkho no keryü khwenti.
- ¹⁷Kherobin le a-sha ndi lo vain le a-sha nthyü mvula, lo oliv le nshalo mvula lo low nyu shye ndila lo tanyü aphu sila metse lo senru kenkin bin le nrun lae,
- ¹⁸ale asherhün lo akenyü binti, kechamvule Npugü Sunggigü le akenikelo gü.
- ¹⁹Npugü le kenko khipe atsü hü. A-le apha thyü pe thyüje pha hontse shüti, lo kazüthun ge nyun nkhi kemvu nyu a ntsen lohü.

Zefaniah

Zefaniah 1

¹Hile Amon nyu gü Josiah le Juda raja thyükebin ka Npugü le pe Zephaniah ketsü, (Zephaniah le Amariah, Gedaliah lo Kushi dan ka Raja Hezekiah gen gunryü.)

Npugü le Kenjün Kethyü Khikeshü Jon

²Npugü le zo, “Ale kazü nyu tha aphu nke lati,

³temi lo nyukhu, tegü lo tsehü aphu. Ale serikemvu dan no chyekela senryü ti. Ale temi aphu nke lao nme-e no bin mvu lati, Npugü Ahigü le zo laso.

⁴“Ale Jerusalem temi lo Juda aphu shaja pe tsüti. Ale tsü ka Baal kershvu tsü nke pe a-kenkhin thyü lati, lo temi nme-e no a-lothyü kehü püshükeda ju-e rüchün mvu lati.

⁵Ale ka soki küo yhäko, shyé lo shyenyü rüshvu kehü lihigü-e nke lati. Ale a rüshvuo azan nyu keswe thyü, ai tsüsiki tero Milkon zan ka keswe thyüni kehünyu-e nke lati.

⁶Ale temi rani tinla lo niryüo asithen nimvu kela nyu, aki ryükemvu lo ano anyugun tsontsin shü lotse aka hikemvu nyu nke lati.”

⁷Npugü jon, Sunggigü le thathyü nrün jon le kho nni laso; tsü genyu a-mhundyü nyu matse binlo. Npugü le kershvu tho kethyü hontse a-temi dushvu titse nda bin.

⁸Npugü le zo, “Dukeshvu jon tsünyü ale kedanyu, raja nyenyu lo sinrünyi jvü senkehü nyu aphu gen shaja pe shüti.

⁹Tero kershvu nyu le mehon khikelo pe a npugü ka sülo nrün genyu rühu lo me dushvu kehü nyu tho hontse kehünyu shaja pe tsüti.”

¹⁰Npugü le zo, “Tsünyü hagin le Jerusalem nyu Tsehü Khinrun ka kechü khwen nyü loti. Hagin le nyida keshün denzin kechü khwen nyu lo rincho ki tha boren kethyü khwen nyüti.

¹¹Hagin nyida tesinzin keyhun nyu dan, hagin tsü nyü lolo nyun gwamvuo chülo, kechamvule hada kethyü nyu aphu si lati!

¹²“Tsügwenkho ka ale mahkenben nme khilo-o Jerusalem füti. A-npvü ketegvü lo rünyun-o a-npvü a-ka, ‘Npugü le litson hitson nyu-e thame thyü hümvu.’ tse zokehünyu shaja pe tsüti.

¹³Anyugun kenya pvütin la lo anyugun ka nke lati. Anyugun le ka thyükebin nyu yhun nmvue vain low senkebin zu tsü loho.”

¹⁴Npugü jon kedagü le kho nni laso-- kho nni sa lo nmhensa ryüjü nyo! Tsüle jon gwamvu sati, kechamvule shüpahü kepeche tsin gü-e a-rhodyüo chü soti!

¹⁵Tsüle nyunkenta, kenjün thyü lo nshese kethyü jon, kechakela lo kenke jon, kezen lo dyü kezin jon, khelvu kesü kezün jon,

¹⁶nyida khwen nko lo tetso sa kethyü when-o teri shu khun lo shüpahü nyu le terikhwen shwi kethyü jon.

¹⁷Npugü le zo, “Ale whütse nke kela senryüo temi gen shüo temi aphu yhütyü keponyu hontseo nmhon ti. Anyugun le mupe a ntsunla, tsügenyu. Anyugun le muo a ntsun, tsügenyu anyugun zi le zü hontse tsunti, lo anyugun simin le kazü gen ten bin ti.”

¹⁸Npugü le a-nyunkenthün pe hikeshü nyü anyugun rakagi lo suna le anyugun kenilo mvu lati. Anyunkenthün mah lope kazü apentha nke lati. Whütse kazü nyu yhunkebin nyu aphu no keni thyü lati.

Zefaniah 2

Nyunkelulo lotse Kezo

¹Kejokemvu senye gü, nnyun ntsenlo,

²nle nye hontse rügu lo sila kemvu ka, Npugü nyunkenta le ngen ryü kemvuka, a-le a-nyunkenthün pe hishü kethyü jon mhundyü.

³Npugü ki niryülo, kazügü nyu a-rüchün tsenyo lo a johokeshü zen kehü dan. Kenjü gü thyülo, lo Npugü mhundyü nyu hagnun thyü tsenyolo. Npugü le a-nyunkenta pe hikeshü nyü shaja nrhilo-e sha loho.

Israel Tekehun Senye dan Genyu Dyükezün

⁴Gaza nyida nyu temi nme-e kheloho. Ashkelon khe lati. Khenyüme jon peha ka Ashdod temi hühwi lati, lo Ekron temi dan anyugun nyida nyu hühwi lati.

⁵Filistian nyu, zü seka keyhun nyu le thyü loso. Npugü le hagnun boshvula titse laso, a-le hagnun nme-e nsen mvuo nke lati.

⁶Zida seka hagnun kazü dan tsü le ndo pe tanyükekhwenyu then lo tanyü dan bin thyü lati.

⁷Juda temi rhünkelonyu le hagnun kazü nkhenlo lati. Anyugun le tsünyu anyugun senru no a-chvü lotyü lo Ashkelon kanyu jüti. Anyugun Npugü Sunggigü le anyugun zen hüti lo anyugun no gwakenye niloti.

⁸Kekvutsin Npugü le zo, “Moab lo Ammon temi dan le a temi kemeni lo nshweo anyugun le tsüdan kazü lola titseo ketekho kebin ale nyü.

⁹Ale rhünbin kehü Israel Sunggigü genyu Moab lo Ammon le Sodom lo Gomorrah hontse nke lati tse swe bin. Anyugun le tsi ketsokü bin nme thyü, lo kethonthen kenke thyü tehen le yhun lati. Atemi rhün kelo nyu le tsüdan hon nke lo anyugun kazü lo lati.”

¹⁰Moab lo Ammon nyugun ketekho lo kemakin lo Kekvutsin Npugü temi kenshwen genyu shaja le tsonti.

¹¹Npugü le anyu gun kerü shüti. A-le kazü nyu tero thyükemhen la, lo senye aphu a npvü pvü a-kazü nyu a-rüshvuti.

¹²Npugü le Sudan temi dan ko boshvu lati.

¹³Npugü le a-kekvu sen-o Assiria nke lati. A-le Nineve no nke pe khekela lo zü kendi kazükesi thyü lati.

¹⁴Tsü le tanyü dan, senru lo nyukhu kecha cha kethyü le kejü bin thyü lati Khinsu dan le nkekela ki tsü yhun lo kafüphe ka khunti. Tegvü dan le kakhin pha nyu bin-o khunti. A-ka nyu sedar sen dan khi lati.

¹⁵Tsühontse kethyü tsüle a-kekvu genyu a-sü thyüo thatsomvu letse rüchün kehü nyida gen thyüti. Tsünyu keyhun nyu le anyugun nyida le kazü nyu keda tsin letse rüchün hü. Tsüle khekela bin thyü pe dihontsela tiyo, tsünyu nyukhu dan le yhunti! Tsü nyu kegü nyu le nshvuo tesen ti.

Zefaniah 3

Jerusalem Kemu lo Rhinhikelo

¹Nyida kerhu, me nren lo a-npvü a-temi nshwen kehü Jerusalem le thyü loso!

²A-le Npugü khwenyü mvu nmvue ajvü-e lo mvula. A-le Npugü tenyen mvu lo a-keche-e himvu.

³A-nyu kedanyu le nho kehü shünyho hontse; tsünyu jopenron kehünyu le nnyon kebin hontseo tsenshvu satse thyüru nme ho shü mvu gü lonyü tihü.

⁴Sidyükeshanyu le anyugun le thyü mvulo keshvu khvu pvü lomvu; püshükedanyu le kenshün tho n rhu, lo anyugun kechwü genyu tejevü gü zokecha.

⁵Ai Npugü le ntsokhin nyida nyu bin. A-le kenjü gü a-me njükemvu thyü hümvu. A-le lonyütsen joketsin senryüo a-temi tsükemvu thyü mvu. Tson-e tsünyu kemitsin kemvu nyu le njükemvu thyü lo kejo-e mvu.

⁶Npugü le zo, “Ale senye aphu sha laso; ale anyugun nyida nke lalo anyugun chwida lo tsokhwen dan bola pe binla. Nyida dan le mele yhun mvu laso; tsonda le nrunla nme-e ndiso.

⁷Ale tsü rüchün-o, tsüselo a temi dan le arühvü lo a-jvü zenti, tson-o anyugun le ale pe anyugun senthyükeshü nmhin kemvui sele tse bin. Ai anyugun le hi mhundyü thyükehü hontse gwamvusa tinla.”

⁸Npugü le zo, “Khwentselo, ale soryüo senye dan nkhin nrün jon gü khwentselo. Ale senye dan raja dan no anyugun nyunkenta sha nrün genyu rhilo laso. Kazü apentha anyunkenthün mah lope rolati.

⁹“Tsüsika ale senye dan temi kelula ti, tsonlo anyugun tero kecha dan ka mvuo aka nti hitin lati. Anyugun aphu ajo zenti.

¹⁰Atemi kezen sen-o nithen Sudan ki tin kela nyu-e tha senryüo arüshvu ti.

¹¹Tsü gwenkho ki we hagin a temi dan le a ntsun nren kela genyu kejosin mvue gwa lati. Ale temi lihigü-e ketekho lo kemakin kehü gü hü lati, tsonlo hagin le arincho kenshün gü gen antsun nren sin mvu lati.

¹²Ale mele sümvo kementi kehü nyu aka keche hirü nrün nyu no tsünyu bin ti.

¹³Israel nyu nsen kebin dan le temi nme-e tha thyü zü loho, nku loho, nmvue me kesa rüchün loho. Anyugun le gwa kenye lo nyunkhi loho, nmvue nshvu loho.”

Shekerhün Lü

¹⁴Israel dan, lüthyü lo sherhün-o senlo! Jerusalem, nnyun aphu pe nkenyülo!

¹⁵Npugü le nshaja khin laso; a-le n shwikerüchün nyu aphu hü laso. Npugü, Israel Sunggigü le nzen hü laso; ntsokawe nshvu kethyü kon ndiso.

¹⁶Anyugun le Jerusalem ka hihontse zo nrün gwenkho le ryüjü laso, “Nshvu nya, Zion nyida gü! Nben no kvumvu bin nya!

¹⁷Npugü, nsunggigü le nzen hü laso; a-kekvu le kvukelo pe ntsü ti. Npugü le ngen a-kenyü loti, lo a-keso nyu tsü a-le keyhun keshün pe ntsüti. A-le ngenyu lüthyü lo sherhün ti,

¹⁸temi dan le nga lo keho ka sherhün kehü hontse.” Npugü le zo, “Ale kenjü kethyü pe a-keni thyüla lo kejokepvü sentin laso.

¹⁹Gwenkho gü le ryüjüso! Ale shaja pe n-nshwen kehü nyu tsü lati; ale phagwakemvu nyu kenishwilo, lo hüshwikelanyu zen kaki ryü lati. Ale anyugun kekejo kelu pe kerühvu thyüla, tson-o kazü aphu anyugun shwenti.

²⁰Gwenkho le ryüjüso! Ale ntemi kezenkela dan zen niryü ti; ale nthyü pe kazü aphu nyu zankechwi thyü shü tson-o nthyüpe gwakenye ni loti.” Npugü le zo laso.

Haggai

Haggai 1

Kershvuka thyünilo lotse Npugü le johokeshü

¹Darius le Persia raja thyü kelo chenhvu ka shyetsero gü jon kerinyü, Npugü le Haggai münnyu zoshü. Jo gü pe Juda Ahng gü, Zerubbabel, Shealtiel nyugü lo Peshü kengun gü Joshua, Jehozadak nyugü au tsü shü.

²Kekvutsin Npugü le Haggai ka sozhü, “Temi hidan le hile Kershvuka thyünikethyü gwenkho mvule tse zo.”

³Tsüselo Npugü le sidyükesha gü Haggai münnyu jolo higü khishü:

⁴“A temi dan, a Kershvuka le nrho pe tson bin lo nyuthyüo hagn le ka kegwagwa nyu yhun bin nla?

⁵Hagn ge dihontse bin yo hagn le hyumvu ole?

⁶Hagn le ntsi kechon shüshü, ai keshanyu nti gvülo. Hagn le tyü, ai hagn ginnyü lomvu. Hagn le vain zu tsü, ai nzeü lomvu! Hagn le phiben ai yün lomvu. Lo thatho kethyü nyu le sen mvulo keshvu chün lomvu.

⁷Nyuthyüo hihontse bin yo hagn le shamvu ole?

⁸Ntsoka rincho ki nsin gü tesen bosen ryüo Kershvuka gü thyünilo; tson yatselo ale akenyü ti lo a kendo hontse arüshvu loti.

⁹“Hagn le kechon gvü kelo rüchün bin, ai keshanyu nti gvülo. Lo hagn le gvü pfü kaki ryülo, ale nmhü pe shwela. Nyugenyu ale tson shüla? A Kershvuka le nrhobin lo hagn nmeme tse a-npvü a-ka thyüo ra kebin genyu le.

¹⁰Tsügenyu tsangsri shümvuo thame tsüyhun lomvu.

¹¹Ale tsangkem senryü- rincho ge, lonyu, vain low, oliv low, lo kazünyu yhun sorryü nshashü kehü apu ge, temi ge, senru ge lo hagn le no tsüyhun titse kehü apu ge shü laso.”

Temi dan le Npugü Johokeshü Zenkelo

¹²Tsontsin Zerubbabel, Joshua lo Babilon ki medothyü hüo rani keryü nyu apu Npugü anyugun Sunggigü le anyu no nyuthyülo tseyo tsü thyülo. Anyugun le nshvuo sidyükesha gü Haggai, Npugü jolo senkeryü gü jozen lo.

¹³Tson-o Haggai le Npugü jo pe temi dan ka zoshü: “Ale hagn zen hüti- ale tsü zoshwishü bin nle.”

¹⁴Npugü le anyugun nmeme tse thukeyhun pe Kershvuka tha thyü nyülo: Zerubbabel, Juda Ahng gü, Joshua peshü kengun gü, lo medothyü hüo ranikeryü

nyu apfu. Anyugun le Kekvutsin Npugü, anyugun Sunggigü Kershvuka gü thyü so,

¹⁵Darius le raja thyükelo chen hvuo shyetsero gü jon nkipezi nyü.

Haggai 2

Kershvuka Keshün gü Kezegwa

¹Chen tsüğü shyé tsenyü gü jon nkipvün nyü Npugü le sidyükesha gü nthon nishü.

²A-le Haggai no Juda Ahng gü Zerubbabel, peshü kengun gü Joshua lo temi dan ka zoshü lotse shü.

³“Hagun dan nyu temi nme-e Kershvuka gü le dihontse zegwa hüyo rüchün bin le nmvula? Ntsoka hagun le tsü nri keshü le dihontse la? Tsüle tha lihi kemvu.

⁴Ai hagun nme shese nya. Thatho gü thyülo, ale hagun zen kehü genyu.

⁵Hagun le Ijpt nyu chwikeryü ka, ale hagun zenzin hüti tse zoshwishü njü nyo. Ale hagun zen hüzun, tsügenyu nshvu nya.

⁶“Thon mvu tse ale tsang, kazü, lo züda sükenü shüti.

⁷Ale senye apfu süshe lati, lo anyugun kenya sen hika ryü ti, tson-o kenya pe Kershvuka gü kesü thyü shüti.

⁸Kazünyu suna rüka apfu ahon.

⁹Kershvuka keshün gü le a-when gü nye zegwa kvuti, lo ale tsünyu gwakenye kelo lo nyunkebwe pe a temi tsüti.” Kekvutsin Npugü le zoshü.

Sidyükesha gü le Peshükeda gü Zen Kegwensha Kethyü

¹⁰Darius le raja thyü kelo chenhvu gü shyé tekü jon nkipezi nyü, Kekvutsin Npugü le sidyükesha gü Haggai ka zonishü.

¹¹A-le zoshü, “Peshükeda gü ka ketso kebin higü shün shülo:

¹²Temi peha le rora thyüo thyünshün kela thyü sime khipe a-bola ketseyho hensin shü senhü. Tson-o a-bola phi le tensü, chvü, vainzu, oliv ter, nmvue ketyüketsü lihi-e kesü lalo tsü le chvü tsüğü ko thyünshün lo gwa ole?” Tson ketso keshü ka Peshükedanyu le zoshü, “Nmvule.”

¹³Tsüselo Haggai le ketsoshü, “Keshanyu laka temi nme le simin kesü kela genyu rhula. Tson-o a-le ketyüketsü lihi-e kesüshü yatselo, tsüle anyugun ko nrhu la tile mvula?” Peshükedanyu dan le zoshü, “Ele.”

¹⁴Tsüselo Haggai ale zoshü, “Npugü le zokebin le, temi hidan lo anyugun le thyü keshü lihi-e tsü a-kenme; tsügenyu anyugun le pe kershvubin ge keshü lihi-e nrhu laso.”

Npugü Le Jochü Shüti Tse Zoshwikesü

15Npugü le zohü, “Hagun ge nyuthyü shüyo hagun le shamvu ole? Hagun le Kershvuka gü thyüni keso mhundyü,

16shye thunme le kilogram tsihvu ndo lati ado tse ndo gülo tsime nti hyulo, hagun le tsun nme nyu vainzu liter tsime run loti ado tse binlo henzi nti le bin.

17Ale keyün kenhi lo tegwen nishüo hagun le no yhun soryü titse kebin dan nke lahä, ai hagun le nyun kelu lomvu.

18Nthu hile shye tekü gü jon nkipezi, Kershvuka phasin pe shüpen kela jon, Nthu gerho dihontse shütiyo shwi binlo.

19Shye ndi layatse-e, lo vainsha, kherobin, kheratyü lo oliv bin le nshamvu zun yatse-e, ntsoka gerho ale jochü pe hagun tsüti.”

Npugü le Zerubbabel Ka Johokeshü

20Tsünyü shye jon nki pezi nyü Npugü le jolo kenyhun gü pe Haggai tsüshü

21Zerubbabel, Juda Ahng gü genyu: “Ale tsang lo kazü sükenü shü tiya bin nle

22lo rajaphen dan khishela lo anyugun kekvu no kenithyü lati. Ale kerugari lo tsü keranyu dan bokekhün lati; keru dan le si lati lo tsüge kedun dan le khinyu nyu dushvu lati.

23Tsünyü ale nkhi loti, a gogü, Zerubbabel, lo ale nno azan nyu keda thyü ti. Ale kejükelo gü tsü le nle.” Kkvutsin Npugü le zoshü le.

Zekaria

Zekaria 1

Npugü le A-temi Dan no A-ki Raniryü Lotse Kokebin

¹Darius le Persia nyu raja thyükelo chen hvu gü shyé tetse ka Npugü le jo higü pe Berekiah nyu gü sidyükesha gü Zekariah, a-bon le Iddo gü tsüshü.

²Npugü Kekvutsin gü le Zekariah no temi dan ka zoshü lotse shü, “Npugü, Ale, hagun pvübon nyu ge a-nyunta la,

³ai ntsoka ale hagun ka zobin nle, ‘Rani aki ryülo, lo ale rani hagun ki ryüti.’

⁴Hagun pvübon nyu dan hontse nya. Jon kethon gü kela ka, sidyükeshanyu dan le ajo pe anyugun ka zo-o anyugun no gwakemvu, kemu nyu yhun sin bin nyalo tse shü. Ai anyugun le ajo nyü nmvue zen mvu.

⁵Hagun pvübon nyu lo sidyükeshanyu tsüdan le yhun bin mvu laso.

⁶A gonyu sidyükesha nyu tsüdan ge bin-o ale hagun pvübon nyu dan ka johoshü lo pütsü lolo tse shü, ai anyugun le tsü rüchün mvu kela genyu tsüchün kenjün thyülo. Tsüsiki anyugun le anyugun nyunkelu lo-o Kekvutsin Npugü, ale thyüshü titse rhilo kela anyugun le hyulo kezü shaja gü pe anyugun tsü le tse shalo.”

Sidyükesha gü Le Tsemi Ki Keru Kehyu

⁷Darius le raja thyükelo, chenhvu ka shyé tseryü nme gü Shebat shyé jon nkipezi nyü kheje ki Npugü le tsemi ki jo nme pe atsüshü.

⁸Ale Npugü lilonyu nme le keru kenhon nme ge dun kebin hyu. A-le ketejon nme nyu myrtle senbin dan nyu sobin, lo a-siki keru kecha kenhon, kemeren lo kechon le bin.

⁹Tsü selo ale a-ketsoshü, “Kedagü keru hidan a-kon le nyula?” tsontsin a-le a jokenishü, “Tsüdan kon le nyuyo ale pe nhi shüti.

¹⁰Npugü le nipe kazü gü nrikeshü dan le.”

¹¹Anyugun le lilo gü ka zoshü: “Agun le kazü apentha nyu gü hyukelo le kazü apentha keche ndi lo mele lolo laso.”

¹²Tsontsin lilo gü le zoshü, “Kekvutsin Npugü, nle Jerusalem lo Juda nyida dan ge chen hentsenyü nnyunta bin laso. Nle shwikenjün pe anyugun hikeshü mhundyü dithen laki anyugun no kenjün thyü bin tila?”

¹³Npugü le nyunthyü kenbwen jozo-o lilo gü jokenishü,

¹⁴lo lilo gü le Kekvutsin Npugü le nyu zo shüyo ano tsüpe zosen shülo tse aka zoshü. “Ale Jerusalem a nyida kenshün gü so lo phin rüchün sa bin nle,

¹⁵lo ntsema tse bwenye kebin senye dan ge ale anyunta sa bin nyo. Ale atemi ge anyunkenta süni kebin ka, senye tsüdan le atemi thyüpe no kenjün thyü kvu laso.

¹⁶Tsügenyu ale shwikenjün pe nyida gü hishü titseo Jerusalem nyu rani ryü laso. A Kershvuka thyünilo lo nyida gü thyü soni loti.”

¹⁷Lilo gü le ano zosen shü lotse zoshü: “Kekvutsin Npugü le zokebin le a-nyida dan le gwakenye ni loti, lo a-le Jerusalem keche gwani shüo nyida gü le a-hon letse nkheti.”

Tsemi Ki Methu tse Kehyu

¹⁸Tsemi kecha nme ki muthu tse pezi hyu.

¹⁹Ale a nthon kebin lilo gü ka, “Methutse hidan hile a-kon le nyu la?” tse ketsoshü. Tsontsin a-le a jokenishü, “Tsüle Juda, Israel, lo Jerusalem temi hü kezen kela kekvu dan sun ka bin nle.”

²⁰Tsüsika Npugü le thatho kethyü nyu mizi le kejonvü sen kehü tsinpe ahishü.

²¹Ale ketso shü, “Temi hidan hile nyu thyü ryü bin nla?” Tsontsin a-le a jokenishü: “Anyugun le ryü Juda kazü nkeshü lao a-temi hü kenmhen kela senye dan ketsun lo hüpe shwela nrün genyu le.”

Zekaria 2

Kendavü Kehyu

¹Tsemi kecha nme ki ale temi nme le a-ben nyu kendovü nme sen kehü hyu.

²“Nle diki gü jü nla?” tse ale ketsoshü. Tsontsin a-le a jokenishü, “Jerusalem ndo ti, tsü kethon keda le dikho yo shwishü tile.”

³Tsüselo a zenkenthon kebin lilo gü le mhundyü ki chwi laryü, lilo nyu kecha nme le ryü a-teno.

⁴Lilo kerü güle kecha gü ka zoshü, “Tin gü kendovü sen kehü ponyu gü ka zo shülo, Jerusalem nyu temi kechon lo senru chonrio chwida khwehun titse kethyü le gonritsin kethyüi le.

⁵Npugü le a-le a-npfü mah chwida nme thyüo nyida gü hun-o tsü ntsen ti, lo a-le a-zankechwi aphu sen tsünyu yhunti tse zoshwi shü laso.”

Me Kazü ki tinkela nyu No Kaki ryü Lotse Ko Keshü

⁶⁻⁷Npugü le a-temi dan ka zoshü, “Ale hagon hükezen pe tson rüli nyu shüla. Ai ntsoka we, hagon le me kazü ki hü tinkela, Babilon ki bin-o rani Jerusalem nyu ryü laso.

⁸Ligü higü hagnun vü keshü tsüle agenyu a-minketsentsin vü bin nyo.” Tsügenyu Kekvutsin Npugü le jolo higü pe a-temi hon selo kela senye dan tsüshü lotse anishü le:

⁹“Npugü le a-npfü hagnun zen kenren ti, tson-o gwüingwa nme hagnun go thyü kehü temi no hagnun hon selo lati.” Hihontse kela ka, temi aphu Kekvutsin Npugü le anishü letse sha loti.

¹⁰Npugü le zoshü, “Shekerhün genyu lüthyülo, Jerusalem temi dan! Ale hagnun dan nyu yhun titse ryüjü nyo!”

¹¹Tsü gwüinkho ka senye kechon le Npugü ki ryüo a-temi thyü tin lati. A-le hagnun dan nyu yhunti, lo hagnun le a-le a nipe hagnun ki shü letse shalo ti.

¹²Juda le Npugü kazü kenshün gü nyu a-hon kechashü thyüni loti, lo Jerusalem le a-le keso tsin nyida gü thyüti.

¹³Ntsema binlo, temi aphu, Npugü mhundyü ka, a-le a-kebin bin Kenshün günyu ryü keju genyu.

Zekaria 3

Sidyükesha gü Le Tsemi Ki Püshükengun Gü Kehyu

¹Tsemi kecha nme ki Püshükengun gü Joshua le Npugü lilo gü mhundyü nyu so kebin Npugü le tsin pe ahishü. Lo Joshua khoka Satan le so-o a-nmu titse gwen ndo bin.

²Npugü lilo gü le satan ka zoshü, “Npugü no n nmu lalo satan! Jerusalem so kehü gü, Npugü no n nmu lalo. Temi higü hile mahnyu nlo kelo sento nme hontse le.”

³Joshua le phi nshünkemvu ben-o tsüka sobin.

⁴Lilo gü le tsanggalokethyü nyu ka zoshü, “Temi higü le ben kebin phi nshünkemvu dan sentin lalo.” Tson-o a-le Joshua ka zoshü, “Ale nkemu sentin laso lo nno ben nrün genyu phi kenshün pe ntsüti.”

⁵A-le lokethyü nyu dan no pekeju phi kenshün nme pe Joshua pe ge shülo tse zoshü. Anyugun le tsü thyüshü, lo Npugü lilo gü le so kebin ka phi keshün gü ko pe a-nben shü.

⁶Tsüselo lilo gü le Joshua ka zoshü

⁷Kekvutsin Npugü le zo: “Nle atevü then lo ale nno thyü lotse pe ntsü keshü tho dan thyü hü yatselo n no a Kershvuka lo chonrha dan Kentsen gü thyüzin bin ti, lo ale a mhundyü nyu bin kehü tsanggalonyu dan kehi nyüshü kehü hontse nkehi nyüshü ti.

⁸Nyülo, Joshua Püshükengun gü; Nyülo, hagun a-püshükeda nyu dan, hagun le siki kegwa le ryü nrün zansü le. Ale ago gü khishwi shüti, Aaron gü tse ko kehü gü!

⁹Ale tso nme a-mhun tsenyü le kebin pe Joshua mhundyü ka shü bin nle. Ale tsüge thathu shüti, lo khenyüme jon ale kazü higü kemu sentin lati.

¹⁰Jon tsügü le ryülo, hagun nmeme tse a-kajon nyu kozen ryü hagun vainlow lo kherobin le hun kebin nyu kenshvu ndi lo nyunbwen-o shekerhün thyüti."

Zekaria 4

Tsemin Ki Mahkenben Bin Kehyu

¹Azen kenthon kebin tsangge lo gü le niryü ale jü kebin akesun keshü hontse shü.

²"Nle nyu hyu bin nla?" tse a ketsoshü. "Suna pe kethyü mahkenben bin nme le" tse ale zoshü. "Terzü khun nme le a-ra ge bin. Mahkenben bin ge mahkenben tsenyü le bin, nme me ge mahkenbenni le bin kü.

³Oliv bin kenyhun le mahkenben bin khoka bin, tsü te lizin hizin."

⁴Tsontsin ale tsangge lo gü ketsoshü, "Hile a-kon le nyuo la? Kegagü."

⁵"Nle shamvu ole?" tse a-le a ketsoshü. Ale a-jokenio, "Ale shamvu le, kedagü."

^{10b}Tsangge lo gü le aka zoshü, "Mahkenben bin tsenyü tsüle, kazü apfu hyu kehü Npugü yhytyü le."

¹¹Tsüselo ale a-ketsoshü, "Oliv bin kenyhun le mahkenben bin lizin hizin kebin tsü le a-kon le nyula?"

¹²Lo suna züpun kenyhun nyu oliv terzü le tsun kebin khoka oliv sen ro kenyhun le kebin tsüle a-kon le nyula?"

¹³"Nle shamvu ole?" tse a-le a ketsoshü. Ale a-jokenishü, "Ale shamvu le, kedagü."

¹⁴Tsüselo a-le aka zoshü, "Temi hihvu hile kazü apentha nyu Npugü Sunggigü le a-lothyü titse kejü lo-o terzü pe yün lo kela hvule."

Sunggigü le Zerubbabel Ka Zoshwikesü

⁶Tsangge lo gü le ano Npugü kanyu jolo higü pe Zerubbabel tsü shü lotse zoshü: "Nle rihüdan kekvu, nmvue n npfü nkekvu nyu loho, ai a Kapu nyu kvu loti.

⁷Nmhundyü nyu ketekhi gon pe kazüthun hontse kethyü dan tsüle hyumvu lati. Nle Kershvuka gü thyüni ti, lo nle tso kenkhintsin gü pe a-bin ka shü keshü ka temi dan le nrao, 'Zegwasa, zegwasa!' tse ti!"

⁸Npugü kanyu jolo kecha nme le akaryü.

⁹A-le zoshü: “Zerubbabel le Kershvuka phasin gü pe shü laso, lo a-le ka gü thyüpen loti. Hihontse kelo ka temi dan le ale nni pe anyugun ki shü tse sha loti.

¹⁰aThatho thyü kethün shü kemvu genyu anyugun le anyu shese bin nyo. Ai anyugun le Zerubbabel le Kershvuka gü thyüzin kebin hyuo anyugun kenyü ti.”

Zekaria 5

Tsemi Ki Lesü Swü nme le Nyekehü Kehyu

¹Ale nri nishü laryü, lesü swü nme le tsangneki nye kebin hyu shü.

²Lilo gü le ale nyu hyuyo tse aketso shü: Tsontsin ale a-jokenishü, “Lesü swü nme le tsangneki nye bin, a-kethon le miter tekü lo keda le miter pezi-o peha tse le.”

³Tsüselo a-le aka zoshü, “Tsüge--kazü apentha nyu gun nrün shochün dan thu binnle. Peha zin le kazü nyu kerühu nyu aphu khila ti tse zobin; lo kechazin zo kenjü le nkü-o swe kehü nyu ko aphu sentin lati tse njü.

⁴Kekvutsin Npugü le zobin, a-le shochün higü nishwi shüti, lo tsüle kerühu nyu lo nku-o swe kehünyu aphu kanyu yüti. Tsüle anyugun kanyu bin ti, tson-o anyugun nke lati.”

Tsemi Ki Rokhu Nme nyu Tenugi Kehyu

⁵Lilo gü le nichwiryüo, “Shwishü! Tha peha le niryü jü nle!” tse zoshü.

⁶“Nyula?” tse ale ketsoshü. A-le a jokenishü, “Tsüle rokhu nme, lo tsüle kazü apentha kemu sunka bin nle.”

⁷Rokhu gü le gin pe a-kesen thyü. Ale nribin laryü a-kesen gü penso shü ntsin tenu nyu nme le rokhu tsügü nyu dun bin!

⁸Lilo gü le zoshü, “Tenunyu higü hile serikemvu zansü le.” Tson-o a-le tsügi chwenketo pe rokhu günyu shüo a-kesen pe sen nila.

⁹Ale ngiso shü laryü zügü hontse a-sekin kvusa kepfü tenunyu mihvu le nyeo akipon ryü kejü hyulo. Au le rokhu gü ndu pen-o tinla.

¹⁰Ale lilo gü ketsoshü, “Au le tsü sen-o dikipon gü jü nla?”

¹¹A-le a jokenishü, “Sen-o Babilon ki gü, anyugun le tsü genyu kershvuka thyüti. Kershvuka gü thyüpen lalo, rokhu gü rüshvu nrün genyu pe tsünyu bin lati.”

Zekaria 6

Tsemi Ki Kerugari Pezi Kehyu

¹Ale tsemi kecha nme hyu. Terigari pezi le lazo kazüthun kenyhun janyu chwiryü.

²Terigari keru gü le Keru kenhon le süpfü, lo kenyhun gü le keru kemetsen,

³Kenshan gü le keru kechon lo pezi gü le keru kemeren.

⁴Tsüselo ale lilo gü ketsoshü, “Kedagü, terigari hidan hile a-kon le nyu la?”

⁵A-le a jokenishü, “Hile tsangkenbu pezi dan le; anyugun le kazü aphu Npugü mhundyü nyu hütseo ntsoka ryü bin nle.”

⁶Keru kemetsen le süpfü kehü Terigari gü le tesozin Babilon ki güjü, keru kechon gü le nkhünzin güjü lo keru kemeren le tesinzin kazü dan ki güjü nle.

⁷Keru kemeren dan le chwiryüo, kazü gü rhi titseo khwelo ho bin. Tsangge lo gü le zoshü, “Gü kazü gü rhi shülo!” - tsontsin anyugun le tsü thyüshü.

⁸Tsüsika Tsangge lo gü le nrao akoshü, “Tesozin Babilon ki nsin kela keru dan le Npugü nyunkenta thyü nbwe shü laso.”

Raja Perün Pe Joshua Npfü Lotse Johokeshü

⁹Npugü le jolo hi pe atsüshü.

¹⁰A-le zoshü, “Me kazü ki dothyü tinkela Heldai, Tobijah, lo Jedaiah tsele jwe khikeshü sen whütse Zephaniah nyu gü Josiah kaki gülo. Temi hidan aphu Babilon ki dothyü tseo raniryü laso.

¹¹Anyugun le khikeshü rakagi lo suna pe raja perün nme thyülo-o pe Püshükengun gü Jehozadak nyu gü Joshua perün shülo.

¹²Kekvutsin Npugü le zobin nle, ‘A-ro gü tse kokelo temi gü le a-le kebin bin nyu gwa loti tson-o Npugü Kershvuka gü thyüni ti.

¹³Tsü thyüni shü nrün gü tsüle a-le lo raja nyu hontse kerühvu hyulo-o a-temi so keda thyüti. Püshükeda nyu nme le a-rajakhen khoka soti, lo au le nyunbwe lo kengü gwao thatho thyüti.’

¹⁴Raja perün gü le Heldia, Tobijah, Jedaiah lo Josiah dan keruhvu genyu Npugü Kershvuka nyu rüchün hü nrün nme thyüti.”

¹⁵Nithen ki yhun kehü temi le ryü kecheo Npugü Kershvuka gü thyüni ti. Lo tsü thyüpen lolo, Kekvutsin Npugü le anipe hagun kishü letse hagun le sha loti. Hagunle Npugü hagun Sunggigü le johokeshü zen pen shüya tselo hi aphu thyü loti.

Zekaria 7

Ketsin nyu Nyen Kemvu Genyu Npugü Le Nmukethyü

¹Darius le raja thyü kelo chen zi ka shyé tekü gü (Kislev shyé) jon zinyü Npugü le jolo nme pe atsü shü.

²Bethel temi le Sharezer lo Regemmelek au lo anyugun temi nipe Kekvutsin Npugü Kershvuka ki Npugü jochü hi lotse,

³lo Püshükeda nyu lo sidyükesha nyu ka johi ketso lotse shü: “Kershvuka nke kela genyu agun le chen kethon thyü ryü kela hontse, Shyepvün gü ka nyen-o chechü kehü tsüno bin tile nmvu la?”

⁴Npugü jolo le aka keryü le hi gü hi:

⁵A-le zoshü, “Kazü günyu temi lo püshükedanyu dan ka zoshülo, anyugun le chen hentsenyü jaka shyepvün lo shyetsenyü ka nyen lo chechü kehü tsüle akerühvu genyu mvu le.

⁶Lo anyugun le tyütsü kehü tsü le anyugun npvü ketegvü kehü nti le.”

⁷Keriki Npugü le sidyükeshanyu mün nyu Jerusalem le gwakenyeo temi le kesü thyü, lo nyida gü kehun rünyü dan ka nti mvule tesin kipun lojvü lo nkhünzin rincho pha ki-e temi kechon le kebin gwünkho ka hizo shü.

Jozenkemu Genyu Medothyü Tinkela

⁸Npugü le jolo higü pe Zekaria tsüshü:

⁹“Ale nduka nyu johokeshü hidan hi pe atemi tsüshü. ‘Hagun le kenjü gü thyü lo, lo khinyunyu so lo njün lo mvu loshvu.

¹⁰Maginyu, tegonyu, hagun dan nyu yhun kebin tesin dan, nmvue rhokedyü nyu ligü higü nshwe nya. Lo khinyunyu nthü nnyü titse ndo nyalo,’ tsonshü.

¹¹“Ai atemi dan le anyugun nyunrüo nyümvu. Anyugun le anyunyun khin lola

¹²anyunyun thyü pe tso kenko hontse la. Anyugun le nduka ale sidyükeshanyu mün nyu zokeshü senkethyü jo nyümvu kela genyu ale anyunta sala.

¹³Ale zo ketse ka anyugun le nyükemvu genyu anyugun le hi keshü ale kenishü mvula.

¹⁴Tsangkenbu terhi hontse ale anyugun whün sen gü no sinrünyü kecha kazü nyu yhun tinla. Kazü kegwa higü khe pe bin kenrun nme thyüla, tsünyu temi nme no yhun mvu lati.”

Zekaria 8

Jerusalem Thyünilo Nrün Npugü le Zoshwikesü

¹Kekvutsin Npugü le jolo hipe Zekariah tsüshü:

²“Ale Jerusalem temi dan sosa kethyü genyu a-keche shü nyü bin nle, Keso tsügü le athyü pe a-shwikerüchün nyu ge anyunta bin nle.

- ³Ale rani ryü Jerusalem, a nyida kenshün günyu yhun ti. Tsü lope joketsin kesen nyida gü tseti, lo Kekvutsin Npugü rincho gü lope rincho kenshü gü tse koti.
- ⁴Peche-e tenu-e, thensa lao thün sen tsonchü kehü nyu no nyida gü tsoncho dan ka dun niti.
- ⁵Lo ntsenyu no tsonda dan kesü thüo kechoni bin ti.
- ⁶“Hinyu ntsoka tin kela senye dan mhundyü nyu we hihontse loho nrün hontse bin logwa, ai tsüle agenyu we thyülo keho ndile.
- ⁷Me le atemi tenzen gü kela kazü ki ale atemi kenishwi shü lati,
- ⁸tson-o npho lo nkhün ki anyugun zen raniryü no Jerusalem nyu yhun ti. Tson-o anyugun le atemi, lo ale anyugun Sunggigü thyüti, ketsin lo kenjü sen anyugun so gon ti.
- ⁹“Pechelo! A Kershvuka thyüni titse phasin pe keshü gwünkho ka sidyükesha nyu le zo keshü hontse hagun le ntsoka nyü nilo bin nle.
- ¹⁰Tsü mhundyü we temi nme-e temi nmvue nyukhu jonshe lomvu, lo temi nme shwikerüchün nyu nshvu mvu tse bin lomvu. Ale temi no khinyunyu ntsun shü.
- ¹¹Ai ntsoka we ale rhün kebin senye hidan shwi kecha thyü bin nle.
- ¹²Anyugun nyun bwenye tse ntsi shüti. Anyugun vain le nsha loti, tsangri sashü, lo kazü güle chvülo sa loti. Ale jochü hi aphu pe atemi rhün kebin dan tsüti.
- ¹³Judah lo Israel temi! Gükela gwünkho ka tesin le shochün pe khinyunyu tsüo, ‘Judah lo Israel nyu ge tsükeryü hontse kethyü kenke no nge ryülo tse zohü!’ Ai ale hagun kenilo ti, tson-o tesin kecha no khinyunyu ka, ‘Judah lo Israel ge keryü hontse kethyü jochü nno hyulo nda! tse zoti.’ Tsügenyu pechelo lo nshvu nya.”
- ¹⁴Kekvutsin Npugü le zo, “Hagun pvübon nyu le anyunthyü nshvu pe anyunta kela ka, ale kenke pe anyugun ge shüti tse rhilo-o anyun rani la mvutse ale rhikelo gü thyüla.
- ¹⁵Ai ntsoka we ale jochü pe Jerusalem lo Judah temi tsü titse ndo bin nle. Tsügenyu nshvu nyalo.
- ¹⁶Hagun le hidan hi thyü mvu loshvu: Khinyunyu ka joketsin zolo. Jokerabin nyu kenjü ketsin pen shü-- Kengükegwa senryü kehü gü tsü.
- ¹⁷Khinyunyu nthü nnyü kethyü tson ndo nya. Nku-o keswe thyü nya. Ale kenku, njükemvu lo kesükevü kethyü tsü nrhi kehü genyu.”
- ¹⁸Kekvutsin Npugü le jolo hi pe Zekaria tsüşü:
- ¹⁹“Shyezi, shyepvün, shyetsenyü lo shyetseryü ka nyen kethyü tsüle Juda temi dan genyu shekerhün lo nyunkenyü nga thyü lati. Hagun ketsin lo kengükegwa so mvu loshvu.”

²⁰Kekvutsin Npugü le zo, “Nyida kechon ka temi le Jerusalem nyu ryü nrün gwünkho gü le ryüjü nle.

²¹Nyida nme nyu temi dan le kechanyu ka, ‘Agun le Kekvutsin Npugü rüshvu lo a-jochü hi titse güjü nle. Ryü n gun gü tile,’ tse ti!”

²²Temi kechon lo senye kekvu nyu le Jerusalem nyu ryü Kekvutsin Npugü rüshvu lo a-ka jochü hiti.

²³Tsü gwünkho ki sinrünyi kechanyu mitseryü le ryü Judanyu nme ka zo-o, ‘Agun ko siki hagin le hyulo nrün tsü ngun kenjün loti le, Sunggigü le hagin zen hü tse kethyü agun le nyülo laso.’ ” tse ti.

Zekaria 9

Ketso Kethyü Le Senye Dan Ge Keryü

¹Hile Sunggigü jolo: A-le Hadrach Kazü lo Damaska nyida ge shaja khishü titse zoho keshü. Israel tsipwen nti mvu, ai Siria nyida gü ko Npugü hon.

²Hamath, Hadrach zen terhi kebin gü ko a-hon, lo Ture, lo Sidon nyida lo tsünyu thathyü kesha aphu.

³Tyre le a-chwida khwen lo-o rakagi lo suna kequen pe nnyo hontse bin.

⁴Ai Npugü le a-le kebin aphu sentin lati. A-le tsügi kenya pe zida nyu shweshü la, lo nyida gü rope kenphü thyü lati.

⁵Ashkelon nyida gü le hi hyushüo nshvu lati. Gaza nyida gü le tsü hyu shüo nyunkenjün thyü sati. Tson-o Ekron, lo a-kenrin ndi lati. Gaza le araja nmhe lati; lo Ashkelon khe lati.

⁶Lo tsipwen kerhün kela le Ashdod nyu yhunti. Npugü le zo, “Ale ketekho kehü Filistian nyu hi aphu thyü ketsenyo lati.

⁷Anyugun le thyüzi le a-ge kebin thyü, nmvue khin kehü chvü dan tyüsin loho. Rhünkelo nyu aphu atemi thyüo Judah tsipwen dan pfüphun nme hontse lati. Ekron le atemi thyü lati Jebus nyu hontseo.

⁸Ale a kazü rikhun lo ntsen lo lao shwikerüchün nyu no tsü pfüthü mvu lati. Ale kekvu kesen nyu no atemi nshwe sin loho. Atemi le dihontse kenjün thyü yo ale hyu laso.”

Siki Raja Gü

⁹Sherhünlo, Sherhünlo, Zion temi dan! Shekerhün genyu senlo, hagin Jerusalem temi dan! Shwishü, hagin raja le hagin ki ryüjü! A-le kvulo lo me nyeki kvulo-o ryüjü, ai tsenyo-o gada nme ge bin gada lübwe nme ge dun bin.

¹⁰Npugü le zo, “Ale Israel nyu terigari gü khi lati lo Jerusalem nyu keru dansentin lati; terinyu sen kehü tholevü dan nke lati. Hagin raja gü le senye dan nyu

gwaketho thyü shüti; a-le züda nme ka gü kecha keti so kekvu senti, Eufrates züri ka gü kazü keni keti.”

Sunggigü Temi Dan Zen niryü Kelo

¹¹Npugü le zo, “Ale hagin zen kejozenkelo tsüle rora kethyü tezi pe mehor vü kela genyu, Ale hagin temi hoshü lati-- zü kendi ki tekhwünkü nyu me dothyü kebin.

¹²Raniryülo; hagin me dodan ntsoka hagin kenrin le bin nle; ranio kenshvu kendi hagin bin nyu ryülo. Ale ntsoka hagin ka zobin nle, hagin le kenjün thyü kela aphu genyu ale jochü jünhvu kela pe hagin tsüni ti.

¹³Ale Judah pe shüpahü nyu tholevü hontse lo Israel pe thotsi hontse senti. Ale Zion temi pe zhethon hontseo, Grik nyu zen teri thyü ti.”

¹⁴Npugü le a-temi dan so ge chwiryüti; a-le a-thotsi kvu pe tsangkekechwü hontse ti. Aphuso Npugü le shu gü khun shüti; a-le tesinzin tsangkenbu terhi nyu ryüti.

¹⁵Kekvutsin Npugü le a-temi dan nokhin loti, lo anyugun le anyu shwikerüchün nyu nke lati. Anyugun le kenzeü nyu hontse terinyu nra senti, tson-o anyugun le shwikerüchün nyu dan zitsun lati; tsüle rora kethyü tezi pe khun nyu shüo kershvubin gü ge run shüo tsun kebin hontse lati.

¹⁶Jon tsügü le keryüka, Npugü le a-temi dan kenilo ti, tanyü kekhwenyu nme le kenshvu nyu a-tanyü kenilo kehü hontse. Anyugun le raja perün ge tsominketsen hontse a-kazü nyu ben bin ti.

¹⁷Kazü gü le ditsüki thyü gwa lo zegwa tiyo no! Tsünyü shyé lo vainzu genyu selo dan le yhun nko nkin ti.

Zekaria 10

Kenishwishü Titse Npugü le Zoshwikesü

¹Tsenbwe ka tsangri shü lotse Npugü ka kehi thyülo. Nmhu nipe no tsangri shüo temi aphu genyu low no jvüri chwi ryülo kehü tsüle Npugü.

²Temi le teromen lo temvünyu nthon hü, ai tsüdan le kenkukenru lo kenrun kenryü zoshü hü. Peha le me min ko zoshü, ai tsüle hagin tson tsinzü kehü gwünzin; anyugun le hagin nyun thyü nbwen kehü tsüle kenrun le. Tsü genyu temi dan le nmhekela tanyü hontse nmhon tin laso. Anyugun sharhi kendi genyu kenjün thyü bin nle.

³Npugü le zohü, “Ale atemi so kekvu sen kebin sinrünyü nyu dan ge anyunta bin nyo, ale shaja pe anyugun tsüti. Juda temi dan le aho, Kekvutsin Npugü, ale anyugun nucha loti. Anyugun le a teri kethyü keru kekvu dan thyüti.

⁴Anyugun dan nyu kekvu kesen, sharhi, lo rihü ketsen nrün temi le soryüo atemi ketsen ti.

⁵Juda temi dan le shüpahü kekvunyu, anyugun shwikerüchün nyu tenpe tsonda ka kenbe nyu kedü la kehü nyu hontse ti. Npugü le anyugun zen kehü genyu anyugun le terithyüo keru ge kebin anyugun shwikerüchün nyu temi dan so-e kvu lati.

⁶“Ale Juda temi thyü nko shüti; Ale Israel temi kenishwi shüti. Ale anyugun shwi njün shüo anyugun aphu zen ka ki niryü ti. Anyugun le ale thame ka-e khela kemvu nyu hontse loti. Ale anyugun Npugü Sunggigü; ale anyugun kehi kenishü ti.

⁷Israel nyu temi le shüpahü nyu hontse nko ti, vainzu tsükelo nyu hontse shekerhün thyüti. Anyugun tsipwen le kvukelo higü hi rüchün-o Npugü le thyükesü dan genyu anyugun kenyüti.

⁸“Ale a temi ko kequen pe nme thyü lati. Ale anyugun kenishwi shüo nduka hontse anyugun no swülobu keho thyüti.

⁹Ale anyugun no senyedän nyu kezen la-e bin nithen ki-e anyugun le arüchün hüti. Anyugun lo anyu nyenyu le rhün bin-o kengüo kaki raniryü ti.

¹⁰Ijpt lo Assiria ki ale anyu zen kaki ryüo anyugun npfü anyu kazü nyu bin loti. Ale anyugun no Gilead lo Lebanon nyu bin loti; temi no kazü apentha kesü thyüti.

¹¹Anyugun le anyugun zida gwakemvu pfüthü kegü ka, ale zükentyü dan vü lati, lo Nile zükentsun no sin lati, Ketekho kehü Assiria nyu le tsenyo la, lo Ijpt nyu le a-kekvu nmhe lati.

¹²“Ale a temi thyü nko shüti; anyugun le arüshvu lo ajozen ti.” Npugü le zoshü laso.

Zekaria 11

Tyre nyu Le Chekela

¹Lebanon, n kakhin she shülo, mah no n sedar bin dan rola nrün genyu!

²Chü lo chechülo Cypress senbin dan- Sedar le che laso; Zankechwi kethyü senbin dan nke laso! Chü lo chechülo, Bashan nyu teshobin dan- chünkentsun dan gü laso!

³Kekvukesen nyu le anyun kenjün thyüo nra chwiryü; anyugun zankechwi le tin laso! Shünyho dan kenho nyüshü; Jordan kerho chün nyu anyugun ka tsü nke laso!

Tanyü Kekhwenyü Mihvu

- ⁴Npugü a Sunggigü le aka zoshü, “Dushvula nrün tanyü dan kekhwe gü tho thyü shü.
- ⁵Anyugun npunyu le tsüdan dushvu la-e shaja thyümvu. Anyugun le tsü thyü jweo, ‘Npugü shwe! Ngun le nnya laso!’ tse zo. Anyugun kekhwenyue tsüdan njün mvu.”
- ⁶(Npugü le zoshü, “Ale kazü nyu temi nme njün sin bin loho. Ale temi aphu pe anyugun so kekvu kesen nyu ben nyu shülati. Kekvu kesen nyu tsüdan le kazü gü nke lati, lo ale tsüdan ben nyu anyugun kenishü loho.”)
- ⁷Tanyü heilo lo jwe kehü dan le a jonshe laso, tson-o ale tanyü dushvula nrün dan kekhwe gü thyülo laso. Ale thün kenyhun khilo-o nme pe “Kenyü” lo kecha gü pe “Kengügwä” tse kolo. Tson-o ale tanyü dan nucha bin.
- ⁸Ale a nrhi kehü tanyü kekhwenyu mishen ge akekheni loho lao, shyeme jaka anyugun aphu khela.
- ⁹Tsüselo ale tanyü dan ka zoshü, “Ale hagun kekhwe gü thyü sinlo hosu. Si nrün nyu no sila. Nkela nrün nyu no nkela. Nsen kebin dan no khinyunyu nke lalo.”
- ¹⁰Tson-o ale thün “Kenyü” tse ko kelo gü khilo-o tsü bose lao Npugü le kazü aphu zen kejozen kelo gü khela.
- ¹¹Tsü genyu tsünyü kejozenkelo gü khela. Tanyü heilo lo jwe kehü dan le a nri bin tson-o ale nyu thyü shüyo tsüge Npugü le thazo kebin anyugun le shala.
- ¹²Ale anyugun ka zoshü, “Hagun kendo yatselo achün pe atsülo. Ai nmvu yatselo pe bin la.” Tsügenyu anyugun le achün raka shenryü pe atsü.
- ¹³Npugü le aka zoshü, “Tsüpe Kershvuka kenya khinyu shü lalo.” Tson-o anyugun le amin le tsükho thyükü tse keshü raka shenryü tsü khipe Kershvuka kenya khin nyu shüla.
- ¹⁴Tsüsika ale “Kengükegwä” tse ko kelo thün kenyhun gü bose la, tson-o Juda lo Israel au janyu kengükegwä borho la.
- ¹⁵Tsüselo Npugü le aka zoshü, “Tanyükekhwe nyu tho thyü nishü lo, ntsoka le serikemvu nyu nme.
- ¹⁶Ale a tanyü dan shwi lotse tanyü kekhwe nme pe shü, ai a-le kenke le ryü kejö nyu atanyü dan keche lomvu; nmvue nmhe kelanyu fümvu nmvue jün kela nyu thyü keshrhün shümvu, nmvue sherrhün kebin nyu gin thyü shümvu. Tsonkethyü gü mvule tanyü aphu kegwa nyu thyütyü lo anyugun tsen sükho laso!
- ¹⁷Serikemvu tanyü kekhwe güle nkela. A-le a-tanyü dan khela. Teri le a-kekvu nkeshü lati. A-buthun le tsela lo a-yhütyü njüzin no po lati.”

Zekaria 12

Siki Jerusalem Kenishü Nrün

¹Npugü kipun Israel nyu rüla zokeshü, Npugü, tsang sükhun shü, kazü thyüshü, lo kerhün ronzin pe temi tsü keshü gü. A-le zo,

²“Ale Jerusalem thyüpe zu honpen nme hontse shüti; a-hunpfü kebin senye dan le tsülo-o kenzünyu hontse kezekego ti. Lo anyugun le Jerusalem hunpfü kelo ka, Juda nyida kecha dan ko hun loti.

³Ai tsü gwünkho le keryü ka, ale Jerusalem thyü pe tso kensu nme hontse lao senye ligü higü tsü penso titse ndo kethyü gü le jün loti. Kazü nyu senye aphu rihü kerhün-o tsügi wheti.

⁴Tsü gwünkho ka ale keru dan aphu kerüshüo tsüge dun kebin nyu aphu no nnu tin lati. Ale Juda temi dan khelo ti, ai anyugun shwinyü kemvu nyu keru dan no a-yhütyü po lati.

⁵Tsüsiki Juda pfüphun le, ‘Kekvutsin Npugü Sunggigü le kekvu pe Jerusalem nyu yhun kebin atemi dan tsü shü le’ tse anyugun dan nyu zoti.

⁶“Tsü gwünkho ka ale Juda pfüphun thyü pe chün nyu nmvue low le nyün kebin nyu mah hontse shüo, anyugun le anyugun hun pfü kebin senye aphu nke lati. Lo Jerusalem temi dan le nyun bwen-o nyida gü nyu bin ti.

⁷“Ale Npugü, ale kvukelo pe Juda rihü dan tsüri ti, tson-o David tsipwen lo Jerusalem temi dan le kerühvu hyulo nrün no Juda temi nyeki gon kvu loho.

⁸Tsü gwünkho ka Npugü le Jerusalem nyu keyhun nyu ntsen loti, tson-o anyugun dan nyu kvu kemvutsin güe David hontse kvuti. David tsipwen le Npugü tsangelonyu hontse, lo Sunggigü hontse anyugun tsonri ti.

⁹Tsü gwünkho ka senye ligü higü Jerusalem whenti tse ndo kethyü nyu ale nke lati.

¹⁰“Ale shwikenjün kapu lo kehikethyü kapu pe David tsipwen lo Jerusalem nyu temi kecha dan tsü shüti. Anyugun le jenshvu kela gü nrishüo, a-chechü ti, a-nyu nme nti gü chekechü hontse. A-nyugun le a-nyuri gü le sikela nyu hontse nyunkenjün thyüo chechü ti.

¹¹Tsü gwünkho ka Jerusalem nyu chekechü le gon pe Megiddo ketejon ki Hadadrimmon che kechü hontse ti.

¹²⁻¹⁴Kazü gü nyu kami nmeme tse a-npfü chechü ti. David tsipwen kami, Nathan tsipwen kami, Levi tsipwen kami, Shimei tsipwen kami, lo kami kecha aphu. Kami nmeme tse a-npfü chechü ti, lo kami nmeme ka pechenyu lo tenunyu bin a-kecha thyüo chüti.

Zekaria 13

¹“Tsü gwümkho le ryülo” Kevvutsin Npugü le zo, “David tsipwen lo Jerusalem temi dan kemu lo teromen kerüshvu nyu anyugun thyü nshün la nrün genyu zülvu nme khinshe shüti.

²Tsü gwümkho ka ale kazü günyu teromen dan zan khi lati, tson-o temi nme no tsü rüchün sin loho. A-le sidyükesanyu le tse kehü nyu aphu ale khipe shwen lao teromen rüshvu nyü kethyü tsü sen tin lati.

³Tson-o ligü higü tenge tse sidyüjo zolo, a-no sila mvuloshvu tse a-pvü a-jvü nyu le a-ka zoti, a-le Npugü jo zobin nle tseo kenku jo kezo genyu. A-le sidyüjo zo shülo, a-pvü lo a-jvü le a-jenshvu lati.

⁴Tsü gwümkho le ryülo, sidyükesanyu nme-e a-tsemin genyu ketekho, sidyükesanyu hontse thatho thyü, nmvue mesa nrün genyu sidyükesanyu phinya tsü ben nya loho.

⁵Anyugun le, ‘Ale sidyükesha kemvu. Ale low ketsünyu, ale a yhunthen low tsü hü nle’ tse zoti.

⁶Temi peha le a-ketson-o, ‘Nyu thyüo nnyun ki kenki shvu le bin nla?’ tson yatselo a-le, ‘A pfünyu kaki mele a kevü shvu le’ tse zoti.”

Sunggigü Tanyü Kekhwe gü Boshvu Lalo Tse Johokeshü

⁷Kevvutsin Npugü le zo, “Soryülo zhethon, tson-o agenyu thatho thyü kehü tanyü kekhwe gü whelo! A-dushvu lalo tanyü dan le nrenru tin lati. Ale a temi ntsun ti

⁸lo kazü günyu temi jünshen ka jünhvu le si lati.

⁹Lo ale rhünkebin jün shen jünme tsü kegwakeshvu shwio mah nyu rakagi thyü nshün la kehü hontse anyugun thyü nshün loti. Tson-o anyugun le aka hiti lo ale anyugun kehi kenishü ti. Anyugun le atemi letse ale anyugun ka zoshü ti, lo ale anyugun Sunggigü letse anyugun le zoshwi ti.”

Zekaria 14

Jerusalem Lo Senyedän

¹Npugü le me jünkera nrün jon gü kho nni laso. Tsüka Jerusalem hon selo, lo nyhühyu ka tsü kenjün lo lati.

²Npugü le senye aphu zenryü kerhün lo-o Jerusalem zen teri thyüti. Nyida gü lolo, kanyu kanyü selo, lo tenunyu dan nrhu lati. Temi peha zen mekazü ki tin lati, ai a-sen dan khepe nyida gü nyu shü lati.

³Tsüsiki Npugü le gükela gwümkho ki hontse senye tsüdan zen kenren ti.

⁴Tsü gwünkho ka a-le oliv kazüthun ge sobin ti, Jerusalem npho kipun. Tsüka Oliv kazüthun le kope kenyhun thyü lati npho lo nkhün zin, tson-o ketejon keda nme thyü lati. Kazüthun gü ponha le ketu-o tesozin lo ponha le tesin kipun tse lati.

⁵Kazüthun kenjün kho pe kenyhun thyü kela ketejon günyu hagun le tinchwi loti. Juda raja Uzziah gwünkho ka kazü nnu kethyü ka, hagun pvübonnyu dan hontse hagun le tinchwi loti. Npugü a Sunggigü le tsanggelonyu aphu zen ryüti.

⁶Tsü gwünkho le ryülo, kun, tseren che,

⁷nmvue zün sin loho. Khejenyu-e a-zintse nhennyu thyü bin ti. Dinyü hihontse la tiyo Npugü nti kesha.

⁸Jon tsügü le ryülo, Jerusalem nyu kerhün zü le tsunchwi ryüo ponha le kesi zida lo ponha le Mediterranean nyu tsun yüti. Tsüle ntsükerin lo kenda ka-e tsun binti.

⁹Tson-o Npugü le kazü aphu so raja thyüti; temi aphu a-le Sunggigü le tse zan tsügü sen a-rüshvu ti.

¹⁰Teso kipun Geba ka gü tesinzin Rimmon keti lojvü aphu thyü ketejon lati. Jerusalem le a-tekehun kazü aphu so tetso ti, nyida gü le Benjamin khinrun ka gü a-qün ka khinrun, keriki khinrun le kebin gü keti, lo Hananel tsokhwe kagü raja gü vainzü kethün bin keti.

¹¹Temi le nyu bwen-o tsünyu yhun ti, kenke le anyugun kedün sin loho.

¹²Npugü le keho kerü senryü Jerusalem zen teri kethyü senye dan aphu ge shüti. Anyugun le rhün kebinka anyugun thyü no ten lati; anyugun yhütyü lo anyugun yi no ten lati.

¹³Tsü gwünkho ka Npugü le anyugun no kevükeben lo nshvu shüo, nmeme tse a-khoka kebin gü sülo-o whe soti.

¹⁴Juda temi le Jerusalem nopen-o kenrenti. Anyugun le senye aphu kenya-- suna, rakagi lo phinya kechon khilo lati.

¹⁵Keho kentsun le shwikerüchün nyu kensenbin nyu keru, Mule, Ut, gada lo senru aphu ge ryüti.

¹⁶Tsüsiki Jerusalem whe kethyüka simvu kelonyu aphu chen kechwi tsünyu gü Kekvutsin Npugü le raja letse a-rüshvuo Thennyu kebin Nga rüshvu hüti.

¹⁷Senye ligü higü-e gü Kekvutsin Npugü rüshvumvu yatselo, anyugun kazü nyu tsangri shü loho.

¹⁸Ijpt nyu le Thennyu kebin Nga rüshvu mvu yatselo, Npugü le nipe gü mvu kela senye ligü higü ge shüti tse kebin keho tsüpe anyugun ge shüti.

19Ijipt nyu lo senye kecha apfu Then nyu kebin Nga rühu mvula ya tselo tsünyu ge ryü nrün shaja le hile.

20Tsü gwümkho ka Keru ge keshü tegi dan ge-e “Thyükenshün pe Npugü tsü laso” tse kethyü jo dan pe thu ti. Kershvuka nyu sen kehü lalü le Kershvubin ge khunsho hontse nshün lati.

21Jerusalem nyu lo Juda apfu nyu lalü apfu Kekvutsin Npugü kerüshvu ka sen nrün genyu khikho kecha thyü lati. Rora thyü kehü temi danle rora kethyü thyü pe tsünyu niti. Tsü gwümkho le ryülo, Kekvutsin Npugü Kershvuka nyu ha kethyü nyu nme-e bin sin loho.

Malaki

Malaki 1

¹Jolo higü hi Israel nyu temi ka zoshü lotse Npugü le pe Malaki tsüshü.

Npugü le Israel nyu Keso

²Npugü le a-temi ka zoshü, “Ale azintse hagon so hü nyo.” Ai anyugun le a-jokenio, “Nle agun so kehü dihontse tsin shüla?” Npugü le jokenishü, “Esau lo Jakob au le tsasikezen, ai ale Jakob lo a-tsipwen so shü,

³tson-o Esau lo a-tsipwen we ale shwirüchün la. Ale Esau rincho no nrun lao khepe mesükerun dan bin thyüla le.”

⁴Esau tsipwen, Edom nyu dan le, “Agun rünyi dan nke laso, ai agun le tsü thyüni loti.” tse zoya tselo, Npugü le anyugun jokenio, “Anyugun no thyü lota-- Ale sürho nila tile. Npugü le kethonthen a-ge nyunta kehü senye gü tsü pe kazü gwakemvu le tse me le koti.”

⁵Israel nyu temi le a-npfü a-yhütyü pe hi hyuti, tson-o anyugun le, “Israel nyu kazü tegwen ki-e Npugü le kvule!” tse zoti.

Npugü le Püshükedanyu Rho Keshü

⁶Kekvutsin Npugü le Püshükedanyu ka zohü, “A-nyu le a-pvü rühu, lo go gü le a-npugü rühu hü. Tsonlo ale hagon pvü lo hagon le nyuthyüo a rühu hü mvula? Ale hagon npugü, nyuthyüo a rühu mvula? ‘Hagon le a ntsü hü, tson-e hagon le dihontse agun le n ntsüla?’ tse ketso hü.

⁷Hagon le nrhu kela ketyüketsü pe a kershvubin ge rüshvu hü. Tson-o hagon le, ‘Dihontse agun le nrühu mvu la ola?’ tse ketso hü. A kershvubin nrhu kehü ale tsinhi pe hagon ka zo shüti.

⁸Hagon le senru a-yhükepo, keho, nmvue phayhon senryü rora thyü pe atsüo tsüle thame a-zükemvu ndi letse rüchün bin nle? Senru tsühontse kethyü pe ahng gü tsüshü shwita! A-le nge a-kenyü nmvue nkenyükon peha thyüpe ntsü ti ole?”

⁹Hagon püshükedanyu dan ntsoka Sunggigü no ngun genyu thakegwa thyüshü lotse hishwi. A-le hagon kehi kenishü loho, lo tsüle hagon kemu le.

¹⁰Kekvutsin Npugü le zohü, “Hagon no a kershvubin ge kenrun kenryü mah thyü mvulo nrün genyu, hagon nme no Kershvuka khenpfü dan khin kela le akenyü. Ale hagon ge akenyü bin mvu; hagon le kerüshvu senryü aketsü ale lo loho.

¹¹Kazü qün mezi gü kecha kipun keti temi le arühu hü. Lika hika-e anyugun le rünkegwa ro lo lolo kekü rora dan thyü akishü hü. Anyugun aphu a rühu hü!

¹²Ai hagin le a kershvubin lo kenrunkenryü letse zo lo tsüge nrhu kela ketyüketsü pe rüshvuo arühvu mvu laso.

¹³Hagin le zo-o, hi aphu nyu n nyunphü laso tseo a kipun rani tinla. Hagin le senru rühu kelo nmvue phayho nmvue keho senryü arüshvu. Hagin kerüchün le ale hagin ben nyu tsülo loti tse ole?

¹⁴A-senru dan nyu kegwa le bin-o pe atsü titse zoshwishü njü ai nkuo senru gwa kemvu senryü arüshvu kehü nyu no shochün pfülo! Ale raja keda nme, lo kazü nyu senye aphu a nshvu kehü genyu.”

Malaki 2

¹Kekvutsin Npugü le püshükedanyu dan ka zohü, “Johokeshü higü hile hagin genyu:

²Hagin tho nyu arühvu mvu loshvu. Hagin le ajo nyümvu yatselo ale shochün senryü hagin ge shü ti. Hagin le keche hyukelo dan ge ale shochün pe shüti. Ale shochün pe tsüdan ge shü laso, hagin le a johokeshü rüchün ntsun shü kemvu genyu.

³Ale shaja pe hagin nyenyu tsüti lo hagin le pe rora kethyü senru dan vüpe hagin mhun nyen shüo methu vüthun nyu hagin süshwi lati.

⁴Tsüsiki nyu hagin le ale johokeshü hipe hagin tsütse sha loti, tson-o ale püshükedanyu lo Levi tsipwen zen kejozenkelo tsüno nrho la loho.

⁵“Kejozenkelo nyu ale kerhün lo kebwe pe anyugun tsüti tse zoshwishü kenjü hontse ale pe anyugun tsüshü, anyugun no a rühu hü nrün genyu. Tsü gwünkho ka anyugun le arühvu lo a nshvu hü.

⁶Anyugun le njükemvu zo mvu le nyu le njüyo pe senthyü hü. Anyugun le azen kengü gwao yhun, anyugun le nyu le njüyo tsü kethyü ntimvu, ai temi kechon chepe no gwa kemvu tho khela.

⁷Sunggigü shaketsin kethyü pe senkethyü tsü le püshükedanyu tho. Temi dan no anyugun ki gü akendo shalo mvuloshvu, anyugun le Kekvutsin Npugü jolonyu genyu.

⁸“Ai ntsoka we hagin püshükedanyu dan le tson kenjü gü nyu ranitin laso. Hagin senkethyü le temi kechon tsontsin pe thyü zü bin laso. Hagin le ale hagin zen kejozenkelo gü borho laso.

⁹Tsügenyu ale Israel nyu thyüpe no hagin ntsü lati, hagin le a kendo zen mvu, lo hagin le me senkethyü ka aphu so ketun mvukela genyu.”

Temi dan le Sunggigü Mhundyünyu Ketsinthyümvu Kela

¹⁰Ngun apfu pvü le nme mvu ole? Ngun apfu nyhunkeshü Sunggigü le nme mvu ole? Tsonlo nyuthyüo ngun le khinyunyu ka ngun joshwikesü borho, lo Sunggigü le ngun pvübon nyu zen kejozen kelo gü nkhin hü nla?

¹¹Juda temi le Sunggigü ka anyugun zoshwishü kenjü borho lao Jerusalem lo kazü gü apfu nyu kenrin tho thyü laso. Anyugun le Npugü le so kehü Kershvuka gü nrhu la. Pechenyu dan le sinrünyi teromen rüshvu kehünyu tenunyu lo.

¹²Npugü no hihontse thyü kehünyu Israel nyu dan nyu khishwi lao, ngun senye le kerüshvu senryü Kekvutsin Npugü ketsü nyu thatho thyü sin nya lalo.

¹³Hagun le thyü kehü kecha nme le hi. Hagun le yhüphuche, chü, lo chechü pe Npugü kershvubin gü ntsen, a-le hagun le senryü a-ketsü kerüshvu dan lomvu kela genyu.

¹⁴A-le nyuthyüo tsü losin mvu layo tse hagun le ketso. Tsüle hagun le selo ka lokelo hagun nu ka joshwikesü gü borho kela genyu. A-le n nizin gi, nle a-ge jo ketsin senhüti tse Sunggigü mhundyü nyu njoshü shüo borho laso.

¹⁵Sunggigü le hai thyü pe min nme lo kapu nme thyüshü mvu ole? Hinyu a-kerüchün nyu le bin la? Tsüle hai nyenyu Sunggigü temi ketsin no bin lo nrün genyu. Tsügenyu hagun nme-e a-nu zenkejoshü kebin borho mvu titse ndolo.

¹⁶“Ale kekhe kela tsü nrhi,” tse Israel nyu Npugü Sunggigü le zo. “Hagun le hagun nunyu ge rigwa kemvu tsü hontse kethyü tsü ale nrhi le. Hagun nunyu ge joketsin sen ti tse zoshwikesü tsü borho mvu titse ndolo.”

Jokera Jon Gü Kho Nnikela

¹⁷Hagun kekenthon genyu Npugü le a hokeli laso. “Dihontse ngun genyu hokeli la ola?” tse hagun le ketso hü. Hagun le zo bin hü, “Kekvutsin Npugü le gwakemvu thyü kehünyu apfu gwa letse rüchün; a-le tsüdan shwi a-kenyü hü nle, nmvue kenjü Sunggigü le diki bin nla?” tse ketso bin hü nyo.

Malaki 3

¹Kekvutsin Npugü le kenishü, “Ale alilo gü nipe no atson ndo shüti. Tson-o hagun le khwekebin Npugü le a-Kershvuka nyu whütse ryüti. Hagun le hyushü nyüsa kebin lilo gü le ryü ale kejozen kelogü zo sen shüti.”

²Ai a-le keryü ka segü le sunbin lo tila? A-le me yhühyu thyü keryü ka segü le bin lo tila? A-le sabu kekvu hontse, lo tegiro nshün la kehü mah hontse.

³A-le ryü rakagi thyü nshün la kehü hontse me jünkera ti. Tegi kecha nyu le suna rakagi thyü nshün la kehü hontse Npugü lilo gü le püshükedanyu thyü kenshün lati, tson-o anyugun le pe rüshvu kezü gü sen Npugü ki ryüti.

⁴Tsonlo Juda lo Jerusalem temi le kerüshvu sen Npugü ki keryü le ndu ka hontse Npugü kenyü loti.

⁵Kekvutsin Npugü le zo, “Ale hagin dan nyu me yühüthyü ryü jokera ti, tson-o ale temvünyu, keyülanyu, kenkujün kezonyu, mechün khope metsü mvuo mesa kelanyu, lo maginyu, tegonyu lo tesin nshwe kehü nyu lo arühvu hü kemvu nyu aphu ntsun ti.

Jüntseryü Jünme Keshü

⁶“Ale Npugü, ale kelu hümvu. Tsügenyu hagin Jakob tsipwen no nmhe shü lamvu.

⁷Hagin le hagin pvübon nyu hontse atejvü dan then mvuo tsünyu rani tin laso. Aki raniryülo lo ale rani hagin ki ryüti. Ai hagin le, ‘Agun no nki rani ryü nrün genyu nyuthyü mvulo shvula?’ tse ketso hü nyo.

⁸Ale hagin ketso bin nle, temi nme le Sunggigü sa zü ole? Tsonmvu, ai hagin we asa bin nle. Hagin le ketsohü, ‘dihontse ola?’ Jüntseryü jünme lo thahokeshü kale.

⁹Shochün le hagin aphu ge bin laso, senye apentha asa kethyü genyu.

¹⁰Hagin jüntseryü jünme tsü aphu senryü a Kershvuka nyu shülo, tson-o tsünyu ketyüketsü no kesü thyülo. Tson-o ale ketsin zole mvuyo shwishüta, ale tsangge kafüphe khinshe shüo thakegwa aphu jape hagin kesü thyü keshü hagin lehyu ti.

¹¹Ale nyukhu no hagin rasha dan nkela loho lo hagin vainsha no nshasa loti.

¹²Tson-o senye aphu hagin le hengwa letse koti, hagin kazü letse koti, hagin kazü le a-nyu yhun gwasa kethyü bin nme thyüla nrün genyu.”

Sunggigü le Shwinjün Shü Titse Zoshwikesü

¹³Npugü le zo, “Hagin le arüla kenrin kethyü zo hü,” ai hagin le, “Agun le nrüla nyu zo-o la?” tse ketso hü.

¹⁴Hagin le zohü, “Sunggigü lothyü bin-e a-kenrun le. A-jo dan thyü, nmvue ngun le thyüzü kela dan genyu rünyun kemvu pe Kekvutsin Npugü ka kezoi nyule binla?

¹⁵N gun le hyu kebin le, ketekho kehü temi dan le shekerhün thyü bin. Temi gwakemvu nyu le nnyakenye kethyü nti mvu le anyugun tho gwakemvu thyü pe Sunggigü nyun kethon kemvu shwio nrhi tinla hü nle.”

¹⁶Tsüselo Npugü nshvu kehü temi dan le khinyunyu ka zoshü, tsontsin Npugü le anyugun le zokeshü nyülo la. A-mhundyü nyu, a-nshvu lo rühvu kehü nyu rüla thu kenjü lesü nme le bin.

¹⁷“Anyugun le a temi thyüti,” Kekvutsin Npugü le zoshü. “Ale tho kenjü jon günyü anyugun le ahon thyü lati. Ale anyugun shwi njün shüti, me pvü nyu le a-lothyü kehü a nyugü shwi njün kehü hontse.

¹⁸Atemi dan le kemitsin nyu lo serikemvu nyu, alothyü kehünyu lo kemvunyu, le dihontse kecha thyü yo hyuni ti.”

Malaki 4

Npugü Jon Gü Le Ryüjü

¹Kekvutsin Npugü le zo, “Ketekho kehü lo gwakemvu nyu apu npenkon hontse khipe rola nrün jon güle ryüjü. Tsü jon nyü anyugun ro lati, anyugun nme nsen shü loho.

²Ai hagin ajozen kehü nyu we, akipon kenikelo kekvu le yhüko hontse chwiryüo yhüko tson hontse hagin thyü kesherhün shüti. Methu binnyu methunyu shwü keshü hontse hagin hoshü lao shekerhün thyüti.

³Ale thathyü keso nyü hagin le serikemvu gü nyekvu lo-o anyugun le hagin phasin ki kenphü hontse lati.

⁴“Ale Israel nyu temi apu no zen hü lotse Sinai kazüthun ge pe a-tsü keshü ago gü Mosa senkethyü, tejvü, lo johokeshü dan rüchün hülo.

⁵“Ai Npugü jon keda lo ketetsin kethyü gü le keryü mhundyü, ale sidyükesha gü Elijah nipe hagin ki shüti.

⁶A-le mepvünyu lo me nyenyu zenryü kequen nishüti; tson mvu yatse kethyü we ale hagin kazü nke lati.”

Naga, Southern Rengma - Bible - New Testament

Mathi

Mathi 1

Jisu Khrista Bon nyu

(Lk 3:28-38)

- ¹Abraham nyu le David, David nyugü Jisu Khrista bon nyudan zan kethu lesü le higü hi.
- ²Abraham nyu le Isak, Isak nyu le Jakob, Jakob nyu le Juda lo a-tsagü sikezen nyu dan.
- ³Lo Tamar tenugi ge Juda nyu Perez lo Zera au nnyulo; lo Perez nyu le Hezron, Hezron nyu le Aram.
- ⁴Aram nyu le Aminadab, Aminadab nyule Nashon, Nashon nyu le Salmon.
- ⁵Lo Rahab tenugi ge Salmon nyu Boaz nnyulo, lo Ruth tenugi ge Boaz nyugü Obed nnyulo; lo Obed nyule Jese;
- ⁶Jese nyu le David Raja gü.
- ⁷Lo nduka Uria nu ge David nyugü Solomon nnyulo, lo Solomon nyu le Rehoboam, Rehoboam nyu le Abija, lo Abija nyu le Asa.
- ⁸Lo Asa nyu le Jehoshafat, Jehoshafat nyu le Jehoram, Jehoram nyu le Uzzia,
- ⁹Uzzia nyu le Jotham; Jotham nyu le Ahaz; Ahaz nyu le Hezekia,
- ¹⁰lo Hezekia nyu le Manase; Manase nyu le Amon; Amon nyu le Josia.
- ¹¹Tsüselo anyugun tenzen-o Babilon ki kegun gwünkho ka Josia nyugü Jekonia lo a-tsasikezen nyu dan nnyulo.
- ¹²Lo anyugun tenzen-o Babilon nyu gunkelo siki Jekonia nyugü Shealthiel nnyulo; Shealthiel nyu le Zerubbabel.
- ¹³Lo Zerubbabel nyu le Abiud; Abiud nyu le Eliakim; Aliakim nyu le Azor.
- ¹⁴Azor nyu le Zadok; Zadok nyu le Akim; Akim nyu le Eliud.
- ¹⁵Eliud nyule Eleazar; Eleazar nyu le Mathan; Mathan nyu le Jakob.
- ¹⁶Lo Jakob nyu le Maria nyepvü Josef; lo Maria ge Jisu Khrista tse kethyü gü nnyulo.
- ¹⁷Hihontse Abraham phou ka gun gü David keti le phou tseryü pezi; lo David phou ka gun gü anyugun tenzen-o Babilon ki kegun keti ko phou tseryü pezi; lo

anyugun tenzen-o Babilon ki kegun ka gun gü Jisu Khrista keti le phou tseryü pezi.

Jisu Khrista Kenyu Rüla

(Lk 3:23-38)

¹⁸Lo Jisu Khrista kenyu le hihontse. A-jvü Maria lo Josef au no kengü bin titsela; lo au sunthyü kelo mhundyü Kenshün Kapu nyuphou pfü kehü shalo la.

¹⁹Tsontsin a-nyepvü Josef le kentsen nyu nme kethyü genyu, süda mhundyü a-no keja pfüla nyu mvuo, kebuo khela titse bin.

²⁰Ai a-le jo tsü rüchün kebin ka, hire, a-minki Npugü lokethyünyu nme le a-ki ryüo, David nyugü Josef, “Nle nnu Maria tsü lo nshvu nya chi; kechamvule a-le nyuphou pvü kebin tsüle Kenshün Kapu nyu kethyü genyu.

²¹Lo a-le pechenyu nme nnyu loti, lo nle a-zan pe Jisu tholo nye; kechamvule a-le a-temi kemu nyu anyugun kenilo ti.”

²²Tsü rüla Npugü le sidyükesha gü no zokeshü dan thyü penlo,

²³“Hire, lünyu tsügi le nyuphou pvülo njüo pechenyu nme nnyulo ti, lo a-zan thope Imanuel thyü ti,” (a-kon le, “Sunggigü le Nzan bin laso”).

²⁴Tsüselo Josef le chonsoryüo Npugü lokethyü gü le a-ka kezo hontse Maria tsü lolo la.

²⁵Ai nyu tsügü nnyulo kemvuthen a-le a-nu zen-o peche tenu jvü tsü thyümvu. Tsüsiki nyu tsügü zan pe Jisu tholo.

Mathi 2

Yhüko Kechwi Kipon Thakeshanyu Le Gunkeryü

¹Herod raja gwünkho ka Judia lojvü nyu Bethlehem rünyi nyu Jisu nnyu kelo ka, hire, yhüko kechwi kipon thakeshanyu ju mele Jerusalem nyu ryüo,

²“Judanyu raja gü tsü le dikipon nnyu bin nla? Kechamvule agun le yhüko kechwi kipon a-shyenyu hyulo-o a-rüshvu titse ryü kebin genyu,” tson ketso shü.

³Tsüselo Herod raja le jo tsü shalo njüo a-ko lo Jerusalem nyu aphu anyugun nyu keyhunkerun kü lola.

⁴Tson-o Herod le peshükeda ju lo temi dan nyu thakesha tsin ju ko kequenlo njüo, “Khrista gü tsüle dikipon nnyu titse hü nla?” tson-o ketso.

⁵Tsontsin anyugun le a-ka, “Judia kazü Bethlehem nyu ti.” “Kechamvule sidyükesha gü le hihontse thu kenjü genyu:

⁶Judia kazü nyu Bethlehem, nle Judia nyida keda ju dan nyu keshen tsingü mvuso; kechamvule n-ge kedanyu nme le soryü ti lo tsügü le atemi Israel nyu kekhwe güthyü nrün genyu.’ ”

⁷Tsontsin Herod le kebuo thakesha tsüdan kolo njüo shyenyu chwikeryü tsüle jon dikhola seyo tsekethyü anyugun ka sha tsentsülo.

⁸Tson-o a-le anyugun nipe Bethlehem ki shüo, “Gungü nyu tsügü rüla sha tsentsülo njüo a-hyulo ako no gungü a-rühvu nrün genyu aka zoshü nye.”

⁹Lo anyugun le raja gü jo shalo njüo tsonchüshü ntsin, hire, yhüko kechwü kipun anyugun le shyenyu kehyu gü tsüle anyugun mhundyü gun gü nyu tsü gü bin tilo njüo tsü so ntsenka sunlola.

¹⁰Lo tsükatsü anyugun le shyenyu tsü shwüpe anyugun sherhün rila.

¹¹Lo anyugun le ka tsünyu yü ntsin Nyu tsügü le a-jvü Maria zen bin-o hyulo, tsüselo anyugun le khosen tsügü Jisu rüshvu; tson-o anyugun thajwen shwülo njüo, suna, nshünchün, lo a-rünkegwa zü ko tse khipe a-tsüshü.

¹²Tsüselo anyugun no Herod ki nigun mvu nrün genyu anyugun minki Sunggigü kendo shalo njüo tson kecha zen-o anyugun rünyü ki nigun la.

Jisu Zen-o Ijpt Ki Kegun

¹³Lo anyugun le tinla ntsin, hire, Josef minki Npugü lokethyünyu nme le ryüo, “Nle solo njüo Nyugü lo a-jvü au zen-o Ijpt ki gunlo nye, lo ale nka zoshü kemvuthen nle tsünyu bin tse nye; kechamvule Herod le nyugü dushvula titse fü kehü genyu,” tson.

¹⁴Tsontsin a-le khejeki solo njüo nyugü lo a-jvü au zen-o Ijpt ki gunla.

¹⁵Lo Herod le sila kemvuthen tsüki bin tinla. Npugü le sidyükeshanyu mün nyu, “Ale Ijpt nyu A nyu kolo,” tson kenjü jo tsüno penlo nrün genyu.

Nyuhonyu Dukeshvu

¹⁶Tsükatsü Herod le thakeshanyu dan le a-sakela shalo njüo a-kenyumvu sala, tson-o thakeshanyu dan ka a-gwünkho sha tsentsü kelo hontse me nipe Bethlehem lo tsüte tsümhun kebin apu nyu pechenyu chenhvu nyu lo tsühensin apu dushvu küla.

¹⁷Tsühontse Jeremiah sidyükesha gü le zo kenjü tsü thyü penlo:

¹⁸“Rama nyu thakhwen nme sha, chü lo chechüsa. Rachel no a-nyenyu chechü, tson-o tsüdan ndi kela genyu a-no a-nyun bwenlo mvula.”

Ijpt Nyu Rani Keryü

¹⁹Ai Herod le sila ntsin, hire, Ijpt nyu Josef minki Npugü lokethyünyu nme le a-ki gunryü,

²⁰lo tsügü le, “Nle so-o Nyugü lo a-jvü au zen-o Israel nyu kazü ki gunlo; kechamvule Nyugü dushvula titse kehügü le si laso.”

²¹Tsüselo Josef le so-o Nyugü lo a-jvü au zen-o Israel nyu kazü ki gunla.

²²Ai Arkela le a-pvü Herod sunthyüo Judia kazü nyu raja thyü kebin shalo-o a-le tsünyu bin nshvula. Lo tsükatsü a-minki Sunggigü kendo shalo njüo Galil kazü ki nigunla.

²³Tson-o gun gü Nazaret tsekethyü rünyi nme nyu bin tinla; lo tsüle, a-no, “Nazarenyu tseti,” tsonkethyü sidyükeshanyu le zo kenjü no penlo nrün genyu.

Mathi 3

Johan Baptist Gü Senkethyü

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹Lo tsügwünkho ka Johan Baptist gü tsüle, gungü Judia tehennyu me senthyüo,

²“Hagun nyunkelulo,” a-le zo, “Kechamvule tsangge keda le khonni bin kelasi genyu!”

³Isaya sidyükesha gü le a-rüla zo-o: “Tehennyu temi nme le nra sen-o, ‘Hagun Npugü tson ndolo; a-no njwen nrün genyu tsonkhue du kenzhü lo nye!’ ” tsonkehü khwe gü tsüle a-le.

⁴Lo Johan phinya tsüle Ut hü lope thyü, lo thyügi senkephin lope a-sen phinpvü; lo a-chvü le khuzü lo tsekhvü.

⁵Tsükatsü Jerusalem lo Judia kazü lo Jordan züri kho kipun kebin temi aphu a-ki ryü.

⁶Tson-o temi tsüdan tsüle a-npvü a-kemu zoshwi küshüo Jordan züri nyu Johan ben ka baptaiz thyü külo.

⁷Ai a-le Farisinyu lo Sadukinyu kechon le a-baptizm nyu gunkeryü hyulo njüo anyugun ka, “Hagun peri tsipwen ju, Sunggigü nyunkekhü nrhilo nrün segü le hagun ka zoshü la?”

⁸Tsügenyu nyunkelulo kekü rasha no nsha chwiryülo nye.

⁹Lo agun ko Abraham le agun pvü, tson kethyü zo, lo hagun nyunki rüchün nya nye. Kechamvule ale hagun ka zoshü tile Sunggigü le tso hidan ge Abraham nyenyu no yhun soryülo gwa le.

¹⁰Lo ntsokae nri le senbin dan phaka bin; tsügenyu senbin ligühigüe a-sha kegwa nshalo kemvunyu we phen pe mah nyu shüla ti.

¹¹Awe hagun no nyunkelu kelo genyu zünyu hagun baptaiz thyü keshü gwünzin, ai a siki ryü kejü gü we anyeki gonkvu, ale a-phaje kephin tho-e thyülo kümvu, lo A-le Kenshün Kapu lo mah nyu hagun baptaiz thyü ti.

¹²Lo a-le nryü le a-ben nyu bin nyo, lo a-le shyebün whün shünshvula ti, lo shyetsin dan lope a-süsen nyu kequenlo ti; ai shyebün dan we pe nmhülo keho mah nyu rola ti.”

Jisu Baptaiz Thyükelo

(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³Lo tsüsika Jisu le Baptaiz thyülo titseo Galil nyu tsonchü sen-o Jordan züri nyu Johan ki ryü.

¹⁴Ai Johan le a-khinla nyüo, “Ale nben nyu baptaiz thyükeloi, ai nle aki ryü jü nle?” tson.

¹⁵Ai Jisu le a-ka, “Nthu gwün le thyüshülo, kechamvule nne tha thyülo kezü lihie thyülo mvuloshvu kethyü genyu.” Tsontsin Johan le thyüshü titse la.

¹⁶Lo Jisu le baptaiz thyülo-o zünyu chwiryülo ntsin hire, tsang le koshü, lo Sunggigü Kapu le nsu hontse tsüryüo a-ge bin kelo Johan le hyulo.

¹⁷Lo hire, tsangge thakhwen nme le, “Higü hile A nyu, A yhüdyügü, Ale A-shwi pe A kenyü sa kehügü le,” tsonshü.

Mathi 4

Satan Le Jisu Semen Kethyü

(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹Tsüselo Jisu le Satan no a-semen titseo Kapu no a-zen-o tehen ki temi kendi bin ki gunla.

²Lo a-le tsangkeben jon henzi lo tsangkezün jon henzi tse tyütsü mvukela ka nnyo la.

³Tsontsin Satan le ryüo a-ka, “Nle Sunggigü Nyugü yatselo, tso hidan ka zoshüo no tensü ngwalo ta.”

⁴Ai Jisu le a-ka, “Temi le tensü genyu nti rhünlo hümvu, ‘ai Sunggigü mün nyu chwikeryü jo genyu rhünlo ti,’ tsonkethyü thu njü nyo.”

⁵Tsüselo Satan le a-zen-o rünyi kenshün gü nyu gun-o a-no Kershvuka pesun ge binlo-o

⁶a-ka, “Nle Sunggigü Nyugü yatselo, hige chetsü shwi, kechamvule, ‘Sunggigü le n-genyu a-lokethyünyu nishüo, nno tsügü tso ge jon mvulo nrün genyu, anyugun no anyugun ben pe npen loti,’ tsonkethyü thu kenjü genyu,” tsonshü.

⁷Ai Jisu le a-ka, “Nle n Npugü Sunggigü semen loshvu,” tson kethyü thu njü nyo; tsonla.

⁸Ai Satan le a-zen-o kazüthun ketetso nme ge nikü gü kazü rünyi keda apfu lo tsünyu kenya apfu gwüingwa thyü tsinpe a-hishü.

⁹Tson-o a-ka, “Nle nkhüntsü gü arüshvu lo ale tha hi aphu pe ntsü lati,” tsonshü

¹⁰Tsontsin Jisu le a-ka, “Tinla chi, Satan! Kechamvule nle ‘Npugü Sunggigü nti rüshvulo, lo a-lothyü binlo,’ tson kethyü thu pe bin kenjü genyu!”

¹¹Tsontsin Satan le a-khela, lo hire, tsangge lokethyünyu le tsüryüo a-ntsenlo la.

Galil Nyu Jisu Tho Keridan

(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹²Tsüselo mele Johan tenlo kela shalo njüo Jisu le ketu sen-o Galil nyu gunla.

¹³Lo Jisu le Nazaret nyu bin mvuo Galil züda khoki Zebulon lo Naftali au ja nyu kebin Kapernaum nyu gungü bin tinla.

¹⁴Lo tsüle kechamvule Isaya sidyükesagü le zo kenjü tsüno penlo nrün genyu,

¹⁵“Jordan zürikho züda kipun kebin, Zebulon lo Naftali kazü, Juda kemvunyu Galil!

¹⁶Kezün nyu kebin temi dan le, keben keda nme hyulo so. Lo kesi kazü lo a-kengüshye nyu kebin dan ge, ben chwiryülo so,” tson.

¹⁷Tsüselo tsükitsü Jisu le me senthyüo, “Hagun nyu kelulo nye; tsangge keda khonni bin kelasi genyu,” tson.

Jisu Le Tsehü Ketennyu Mizi Kokelo

(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸Tsüselo a-le Galil züda khoki gun kezhü ka, tsasikezen nyu mihvu, Simon Pitor tse kehügü lo a-sikezen gü Andria au le joh sen-o zü nyu tsehü ten bin, au le tsehüketennyu kethyü genyu.

¹⁹Lo Jisu le au ka, “Hai A sithenlo je, lo Ale hai no temi ketennyu thyülo ti,” tsonshü.

²⁰Tsüselo au joh tsü khe whütsela njüo a-sithen tinla.

²¹Lo a-le tsüka ni npha zhü ntsin tsasikezen kecha mihvu Zebedi nyu Jakob lo a-sikezen gü Johan, au le au pvü Zebedi zen-o run nyu joh nkhevü bin-o hyulo; tsüselo a-le tsühvu ko koshö.

²²Tsontsin au le au run lo au pvü khela njüo a-sithen tinla.

Jisu Le Temi Danda Senthü Keshü

(Lk 6:17-19)

²³Tsüsika Jisu le ntsü sen-o Galil kazü aphu nyugun-o anyugun Sinagog ka nyu yügü me senthyü, lo jolokegwa rüla zope me zen-o temi dan kehokenyü aphu thyü ngwa shü.

²⁴Lo tsükatsü Siria kazü aphu nyu a-rüla zope sü gunla, lo kethyükenyü kechacha pvü kehü nyu aphu, lo tero gwakemvu no nchün ndyü zen kehünyu, lo terothyonyu-e zen-o a-ki ryü, lo a-le tsüdan aphu thyü ngwashü.

²⁵Tsontsin Galil lo Dekapoli (Rünyi Tseryü) Jerusalem lo Judia kazü ki-e lo Jordan züri kho likipon kebin temi danda nme le a-sithen tinla.

Mathi 5

Jisu le Kazüthun ge Me Senkethyü Binzen Jo

¹Lo Jisu le temi danda dan hyushü njüo rincho ge gunla. Lo gungü binlo ntsin a-sithen kehünyu dan le a-ki ryü,

²tsüselo a-le a-mün khope anyugun senthyü keshü le hihontse:

Jochü Kevvü Tsinnyu

(Lk 6:20-23)

³“Kapu kipun rhokedyü nyu le jochü kevvü tsin; kechamvule tsangge keda le anyugun hon genyu!

⁴“A-nyun kenjünkethyü ju le jochü kevvü tsin; kechamvule tsüdan le a-nyun bwenlo nrün genyu!

⁵“Ketekho kemvunyu le jochü kevvü tsin; kechamvule kazü pe anyugun hon thyülo nrün genyu!

⁶“Kentsen füo kenyoketeri thyü kehünyu le jochü kevvü tsin; kechamvule anyugun ginnyülo nrün genyu!

⁷“Me shwinjün kehünyu le jochü kevvü tsin; kechamvule tsüdan shwikenjün hyulo nrün genyu!

⁸“A-nyun Kenshün nyu le jochü kevvü tsin; kechamvule tsüdan le Sunggigü hyulo nrün genyu!

⁹“Gwaketho füşhü kehünyu le jochü kevvü tsin; kechamvule tsüdan le Sunggigü nyu, tse kolo nrün genyu!

¹⁰“Ketsin jo genyu me no nshwen nyhün kehünyu le jochü kevvü tsin; kechamvule tsangge keda le anyugun hon genyu!

¹¹“A genyu me no hagin nkhin, lo hagin nshwen lo nkuo hagin ge jogwakemvu aphu zolo, hagin le jochü kevvütsin.

¹²Hagin sherhünlo, lo hagin kenyü rilo, kechamvule tsangge hagin chün gwaso nrün genyu; tsühontse me le nduka hagin mhundyü kehü sidyükesanyue nshwen nyhün sa ryü.

Tsip Lo Keben

(Mk 9:50; Lk 14:34-35)

13“Lo hagin le kazü tsin so, ai tsi-e a-keyhün ndila yatselo, nyu lope thyü nyhün lo mon? tsüselo thalihi mvulao shwen pe me no kedüla hünyo.

14“Hagin le kazü keben gü. Rincho ge kebin rünyi le me le a-hyu mvula hümvu.

15Nmvue me le mah nben pe tha hensin ki mvule makenben bin ge shü njü hünyo; tsonyatselo ka nyukebin nyu aphu gwün nbenlo hünyo.

16Tsühontse me no hagin tho kegwa hyuo tsangge kebin hagin Pvü zankechwi thyülo nrün genyu hagin keben pe me gwün nben lochi.

Jisu Le Tejvü Senkethyü

17“Hagin Ale sidyükesanyu ju jo lo tejvü gü bokemhenla titse gunryü letse kethyü rüchün nya nye. Ale tsü bokemhenla titse mvule thyü penshü titse gunryü.

18Lo ale hagin ka zo tsentsüshü ti, tsang lo kazü ndila kemvuthen lo tha hi aphu thyüla kemvuthen tejvü nyu i nme lo kethu jvü nme-e thame thyüo ndila loho.

19Tsügenyu temi ligü higüe johokeshü keshen tsin dan nyu jo nme gwünrho, lo tsü zope me senthyü yatselo, tsangge keda nyu a-no keshentsin thyü ti; ai temi ligü higüe tsü thyü zenlo zope me senthyü shülo, tsangge keda nyu keda thyü ti.

20Tsüntimvule ale hagin ka zoshü ti, hagin le lesükesha tsinnyu lo Farisinyu kegwa nyeki gwakvu mvu yatselo, hagin le thame thyüo tsangge keda nyu yülo nrün ndi.

Nyunkenta Rüla Senkethyü

(Lk 12:57-59)

21“Nduka zo kenjü tsü hagin le nyülo laso, ‘Me dushvu nya; temi ligü higüe me dushvulo, jokera nyu kenshvu le bin nyo.’

22Ai ale hagin ka zoshü ti: temi ligü higüe a-kon a-ni kendi ka a-tsasikezen nyu ge a-nyuntalo jokera bin nyu kenshvu le bin ti, lo temi ligü higüe a-tsasikezen nyu rholo pelü ju kehun ka kenshvu le bin ti, lo temi ligü higüe, ‘Nle kennunyu,’ tsonlo Gehena mah nyu kenshvu le bin nyo.

23Tsügenyu nle tha sen-o kershvubin ge kegun ka, n tsasikezen nyu ge kenyokenyü kethyü nsi rüchünlo;

24tson-o nle tha sen kegun gü khipe kershvubin mhundyü nyu binla njüo, gun gü n tsasikezen nyu zen-o kegwa thyüla rio, tsüsiki nyu gunryüo tha tsü hoshü chi.

25“Lo nle nge kenyo kebin gü zen-o tsonne nyu kengüwa whütselo chi; nmvu yatselo nge kenyo kebin gü le nten pe jokera kehü guben nyu shüla ti, lo jokera

kehü gü le nten pe kedagü ben nyu shüla ti, tson-o nten pe doka nyu shülae shamvu.

²⁶Ale nka zo tsentsüshü ti, nle gungü pisa nme-e tho penla kemvuthen we thame thyüo tsünyu chwilo nrün ndi.

Keyüla Rüla Senkethyü

²⁷“ ‘Nle keyüla loshvu,’ tson kenjü hagun le shalo semon?

²⁸Ai ale hagun ka zo tsentsüshü ti, temi ligü higüe keyüla nyüo tenunyu nri yatselo, a-nyun ki tsügi zen-o keyüla laso.

²⁹Lo nyhütyü njüzin le nthü nshvulo nge tsü tseritho pe shwenla chi: kechamvule nmin aphu pe Gehena mah nyu shüla nrün we nthü jünme ndi kela gü le nkechwi genyu.

³⁰Tsüntimvule nben njüzin le nthü pe nshvulo, nge tsü duthü pe shwenla chi: kechamvule nmin aphu pe Gehena nyu rola nrün we nthü peha ndi kela we nkechwi genyu.

Kami Kenrho Rüla Senkethyü

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹“ ‘Lo temi ligü higüe a-nu khela titselo a-khekela lesü pe tsünye,’ tsonkethyü thu njü.

³²Ai ale hagun ka zoshü ti, temi ligü higü keyüla genyu kemvu we a-nunyu khela yatselo, a-no keyülanyu thyüla hünyo; lo temi ligü higüe me le khekela lo yatselo, a-ko keyüla laso.

Keswe Rüla Senkethyü

³³“ ‘Tsüntimvule nle nkuo swe nya, ai Sunggigü kipun swe-o zope bin kenjügü thyü penlo nye,’ tson-o ndukanyu le zokenjü hagun le shalo laso.

³⁴Ai ale hagun ka zoshü ti, thame zo-o swe nya; tsangge zo nya, tsüle Sunggigü Raja bin.

³⁵Kazüe zo nya, tsü le a-pha bin genyu; Jerusalem ko zo nya; tsüle Rajagü rünyi genyu.

³⁶Tsüntimvule nle npe-e zo-o swe nya, kechamvule nle shüntsü nme-e thyü pe chon nmvue metsen loho kethyü genyu.

³⁷Ai njo no ‘Ele’ tselo ele, ‘Nmvu’ letselo nmvu letselo; nmvuo tsünyeki chonla yatselo tsüle gwakemvu gü kanyu chwikeryü laso.

Khün Zoni Nyalo Tsekethyü

(Lk 6:29-30)

³⁸“ ‘Yhütyü nme lo yhütyü nme, hü nme lo hü nme tsonti;’ tson kethyü zo kenjü hagun le shalo laso.

³⁹Ai ale hagin ka zoshü ti, gwakemvu nyu hontse nya; tsonkethyü mvule me le njon njüzin vüshülo kecha kipun-e kerüni pe tsü nye.

⁴⁰Lo me le nmirün lonyüo nzen gun gü jokera titselo, nphi-e sin pe tsü nye.

⁴¹Lo temi ligü higüe n kemvuthyüo nzen-o mail ja nme güti tselo, zen-o mail kenhun-e gü nye.

⁴²Me le nka tha hilo, pe tsüshü nye; lo me le nka tha tepu kenyü nyu nrhila nya.

Nshwikerüchünnyu Keso

(Lk 6:27-28,32-36)

⁴³“ ‘Nle n kazonkazin solo, lo n shwikerüchün nyu shwirüchünlo,’ tson kezo hagin le shalo laso.

⁴⁴Ai ale hagin ka zoshü ti, hagin rinyu solo, jochü pe hagin swetsü kehünnyu tsülo, lo hagin nshwen kehünnyu genyu hilo.

⁴⁵Tsonlo yatselo hagin le tsangge kebin hagin Pvügü nyenyu thyülo ti; kechamvule a-le a-yhüko gü no kegwanyue gwakemvunyue beshü hünnyo, lo tsangri pe kenjünnyue lo njü kemvunyue tsüshü kehü genyu.

⁴⁶Tsonmvuo me le hagin so kehünnyu nti so kehü gwünzin yatselo hagin le nyu hyulo mon? Khajana keshvunyue tsühontse hü mvu ole?

⁴⁷Lo hagin le hagin tsasikezen nyu nti rühu kehü gwünzin yatselo, tsü le tha ole? Sunggigü shakemvunyue tsühontse thyülo hü mvu ole?

⁴⁸Tsügenyu tsangge kebin hagin Pvü le gwati kethyü hontse hagin ko gwatilo nye.

Mathi 6

Thaho Keshü Senkethyü

¹“Temi no hyu titseo temi mhundyü ka hagin tho kegwa thyü mvulo nrün genyu petsü lo nye; kemvu we tsangge kebin hagin Pvü ki hagin chün nme-e hyulo ho.

²“Tsügenyu nle thape me ketsü ka, kerokon kehü temi dan le teshwen pvülo kenyü genyu sinagog ka nyu lo tsoncho nyu thyü kehü shu kekhun hontse sen bin nya nye. Ale hagin ka zo tsentsüshü ti, tsüdan we anyugun chün hyulo laso.

³Ai nwe thaho keshü ka nben njüzin pe keshü gü ngwazin no sha nya.

⁴Tson-o nle thaho keshü no kebulo; tsonlo yatselo kekebu ki hyu kehü npvü le nchün thyü pe ntsü ti.

Kehi Rüla Senkethyü

(Lk 11:2-4)

⁵“Lo nle hi kethyü ka kerokon kehünyu hontse nya; tsüdan we me no hyu nrün genyu sinagog ka nyu lo tsoncho nyu bin-o hi kethyü tsü anyugun kenü hünö. Ale hagun ka zo tsentsüshü ti, tsüdan we anyugun chün hyulo laso.

⁶Ai nle hi kethyü ka, yügü nkanyu tsen ki kakhin pvüo kekebu ki kebin n Pvü ka hi lonye, tsonlo yatselo kekebu ki hyu kehü n pvü le nchün thyü pe ntsü ti.

⁷“Ai nle hi kethyü ka, Sunggigü shakemvunyu hontse nkezosi zonini nya, tsüdan we anyugun le jo kechon kezo genyu anyugun kehi thyüshü titse rüchün hünö.

⁸Tsügenyu hagun we tsüdan hontse nya; kechamvule hagun Pvü le hagun le a-ka kehi mhundyü hagun rhokedyü shakü kebin genyu.

⁹Tsügenyu hagun hihontse hilo nye: ‘Tsangge kebin agun Pvü: Nzan kenshüngü thyülo;

¹⁰N keda no ryü kelogü thyülo; tsangge hontse kazü hiko pe nkendo thyülo.

¹¹Nthu agun chvü pe agun tsüshü.

¹²Agun le me kemu jüshü kehü hontse, agun kemu jüshü ta.

¹³Lo agun no kesemen nyu yüla nya, ai kesemen nyu agun kenishü ta.’

¹⁴“Hagun le me kemu jüpe me tsülo, tsangge kebin hagun Pvü ko hagun kemu jüpe hagun tsüti.

¹⁵Ai hagun le me kemu jü pe me tsümvulo, tsangge kebin hagun Pvü ko hagun kemu jüpe hagun tsü loho.

Nyen Kethyü Rüla Senkethyü

¹⁶“Tsüntimvule hagun le tyütsü mvuo nyen kethyü ka kerokon kehün nyu hontse, hagun mhu nsu bin nya; tsüdan we me no anyugun kenyen hyu nyüo anyugun mhu gwamvu sa bin hünö. Ale hagun ka zo tsentsüshü ti, tsüdan we anyugun chün hyulo laso.

¹⁷Ai nwe nyen kethyü ka terzü pe npe yünlo, lo nmhue süla.

¹⁸Tson-o nkenyen me no hyu nya, ai kekebu ki kehü n Pvü no hyulo; tsonlo yatselo kekebu ki hyu kehü gü n Pvü le nchün thyü pe ntsü ti.

Tsangge Kenya

(Lk 12:33-34)

¹⁹“Shyebün nyun lo mokegwün no tyü pe ndila lokegwa lo kerühu nyue no rhen yügü rühulo kegwa kazü nyu hagun kenya kequen nya chi.

²⁰Tson kethyügü mvule shyebün nyun lo mokegwün no tyü kemhenlo keho lo kerühu nyu no durhen yügü rühulo keho tsangge hagun kenya kequenlo nye.

²¹Kechamvule nkenya kebin bin ki nyun-e tsüki bin kehü genyu.

Nmin Keben Gü

(Lk 16:13; 12:22-31)

22“Nmin keben gü tsüle n yhätyü. Tsügenyu n yhätyü le gwa binlo, nmin aphu benchvü bin ti.

23Ai n yhätyü gwamvulo, nmin aphu züntin lati. Tsügenyu nnyunki kebin keben gü tsüle zünlo ditsüki zünla tila!

Sunggigü Lo Kazü Hinyu Rüla

(Lk 12:22-31; 16:13)

24“Mego thyü kehünyu temi nme le mihvu go thyü kerhün loshvu; tsonyatselo a-le nme shwinyü mvu, lo nme shwi pe a-kenyü lati; nmvue nme kipun bin tinlao kechagü ntsüla ti. Hagun Sunggigü lo Mammon au go thyü kerhün loshvu.

25“Tsügenyu ale hagun ka zoshü ti, hagun keyhun rüla, ketyüketsü, nmvue hagun min genyu phinya, hidan rüchün pe hagun nyun kenjün thyü nya. N keyhun le nchvü nyeki gwakvu, lo nmin le nphinya nyeki gwakvu mvu ole?

26Tegü rüla rüchün shwi; tsüdan le ntsi shü hümvu, nmvue gvüe hümvu, ai tsangge kebin hagun Pvü le tsüdan gin-e thyü hünyo. Hagun le tsüdan nyeki gwakvu mvu ole?

27Hagun segü le a-nyun kenjünthyüo tsügenyu a-keyhun jon tsume kho-e thyü pe thonlo gwa tila?

28“Lo nyüthyüo nphi nnya rüla rüchün pe nnyun kenjünthyü hü nla? Low nyu tegvütyü kepun rüla rüchün shü shwi; tsüle yhun sokeryü thae thyü hümvu, nmvue kedokezen-e thyü hümvu.

29Ai ale hagun ka zoshü ti, Solomon a-ronye gwasä kethyü güe tsüdan hontse zegwa mvu.

30Ai low nyu nthu yhun bin-o senduki phü pe mah nyu shüla nrün tehen dan-e Sunggigü le tsüdan nthyüshü hünyo, hire, hagun ketenyen kerho ju, a-le tsünyeki hagun phin rüchün kvu mvuti ole?

31“Tsügenyu hagun we, nyu tyütsü tiyo tsekethyü. nmvue nyu lope nkanyü nthyü tiyo tsekethyü rüchün pe hagun nyun keyhun kerun nya.

32(Sunggigü shakemvunyu le a-zintse tha hidan hi fü bin hünyo.) Ai tsangge kebin hagun Pvü le hagun le tha hidan hi aphu senmvulo keshvu tsü shakü bin nyo.

33Ai hagun we Sunggigü keda kethyü lo a-kentsen fü terilo, tsonlo yatselo tha tsüdan aphu pe hagun tsü tsinshü ti.

34Tsügenyu senduki phin rüchün pe hagun nyun kenjün thyü nya; kechamvule sendukinyu senduki phin rüchünlo gwa kethyü genyu. Khenyütsen genyu tsünyü phin rüchün mvulo keshvu kho le bin kü.

Mathi 7

Me Kemu Kefü

(Lk 6:37-38,41-44)

- ¹“Hagun me kemu fü nya, tsonlo yatselo Sunggigü ko hagun kemu fü loho.
- ²Kechamvule hagun le pe me nmu keshü gü tsü lope hagun nmu niti; lo hagun le ndo keshügü tsü ndoni pe hagun tsüti.
- ³Lo nle nyuthyüo nnpvü nyhütyü ka senthün kebin gü rüchün mvuo, n sikezengü yhütyü nyu kerhu keshanyu le kebin gü nri hü nla?
- ⁴Nmvue nyuthyüo nyhütyü nyu senthün le kebin rüchün mvuo nzikezengü ka, ‘A no nyhütyü ka rükhü tsü kinla ta,’ tsonkethyü zolo gwa la?
- ⁵Nle kerokon kehü gü, n npvü nyhütyü ka senthün gü kinla richi, tsonlo yatselo tsüki we nle n sikezengü yhütyü nyu kerhu gü hyu tsentsülo-o kinla ti.
- ⁶“Tha kenshün pe tehi tsünya, lo tyü a-min ketsen pe tebo mhundyü ka shü nya, anyugun le anyun pha pe kedüla raniryüo nthu nishüe sha loho.

Hi, Fü Lo Kakhin Kekho Kethyü

(Lk 11:9-13)

- ⁷“Hi chi, lo khipe hagun tsüti, fü chi, lo hagun le hyulo ti.
- ⁸Kakhin kekho chi, lo khinshye pe hagun tsüti. Kechamvule temi ligü higüe hi kehünyu le hyulo hünö; lo fü kehünyue hyulo hünö.
- ⁹Lo kakhin kekho kehünyue khinshye pe tsüshü ti. Lo hagun dan nyu segü le anyu le tensü hilo, tso khipe tsü hü nla?
- ¹⁰Nmvue tsehü hilo, peri pe tsühü nla?
- ¹¹Hagun serikemvunyue thakegwa pe hagun nyenyu ketsü jvü shalo, tsünyeki tsangge kebin hagun Pvü le thakegwa pe a-ka hi kehünyu tsüshü mvu ti ole?
- ¹²“Tsügenyu me le hagun ge nyu thyüshülo hagun kenyü hüyo, hagun ko me ge tsühontse thyüshü nye, kechamvule hile tejvü gü lo sidyükesanyu jobin.

Chwida Kenrüngü

(Lk 13:24)

- ¹³“Hagun chwida kenrüngü nyu yülo chi, kechamvule kenke nyu gun kehü chwida le nmhun lo tson-e nne, lo temi kechon le tsünyu yü kehü genyu.
- ¹⁴Ai kerhün nyu kegun chwida tsüle nrün, lo a-tson le tsen, lo tsü hyukelo temi le rho.

A-sha Ge A-bin Shakelo

(Lk 6:43-44)

¹⁵“Kenku sidyükesha dan genyu petsülo, tsüdan le tanyü phinya ben-o hagun dan nyu ryüzhü nyo, ai phisin kiwe anyugun le me tenketyü teken dan me.

¹⁶Anyugun sha ge anyugun shalo ti. Me le tsehü bin ge vainsha lülo, nmvue hüron bin ge kherosha lülo hü ole?

¹⁷Tsühontse senbin kegwa lihie a-sha kegwa nshalo hünyo. Ai senbin gwakemvu le a-sha gwakemvu nsha hünyo.

¹⁸Sanbin kegwa nme le gwakemvu sha nsha loho, nmvue senbin gwakemvu nme le kegwasha nsha loho.

¹⁹Sanbin lihie kegwa nshalo hü kemvunyu gwen pe mah nyu shüla hünyo.

²⁰Tsühontse a-sha ge hagun le anyugun sha loti.

Ale Hagun Shamvu

(Lk 13:25-27)

²¹“A ka, Npugü, Npugü, tse kehünyu aphu tsangge keda nyu yükü loho, ai tsangge kebin Apvü kendo zen kehünyu nti ti.

²²Lo tsangkeben jon tsünyu temi kechon le aka, “Npugü, Npugü, ale nzan nyu sidyükesha jozo, Nzan nyu tero gwakemvu hüshwi, lo nzan nyu ndun kethyü tha kechon thyü mvu ole?” tson soti.

²³Tsontsin a-le anyugun ka, Ale thame kae hagun shamvu le; hagun gwakemvu kethyü ju, hagun a nrhi tinla chi; tson lati.

Ka Kethyü Rüla Kenyhun

(Lk 6:47-49)

²⁴“Tsügenyu ligü higüe ajo dan nyülo njüo tsü thyü lo zen kehü gü le temi kensü tsonye so ge a-ka thyükelo gü hontse ti.

²⁵Tsangri tsüryü, züda ryü, lo tsangnbu ryüo ka tsügü gwün, ai gwünphünlo mvula; kechamvule ka tsügü le tsonye so ge thyü kela genyu.

²⁶“Lo ligü higüe Ajo nyülo njüo tsü thyü, lo zen hükemvu gü le, temi kepho hachon so ge a-ka thyü kelogü hontse ti.

²⁷Tsangri tsüryü, züda ryü, lo tsangnbu ryüo ka tsü gwün, tson-o gwünphünla; lo nke sala!”

Jisu Kekvu Le Kebin

(Mk 1:22)

²⁸Lo Jisu le jo hidan hi zothüshü ntsin temi dan le a-senkethyü jo genyu anyugun dun thyüla.

²⁹Kechamvule a-le lesükesha tsinnyu hontse mvuo a-kekvu kebin nyu nme hontse anyugun senthyü keshü genyu.

Mathi 8

Jisu le Nyun le Ketyünyu Nme Thyüingwa Keshü

(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

- ¹Tsüselo Jisu le rincho ge tsenryü ntsin temi danda le a-sithen ryü.
- ²Lo hire, Nyun le ketyünyu nme le ryüo a-rüshvu, “Npugü, Nkendolo, nle athyü nshün shü logwa;” tsonshü.
- ³Tsontsin Jisu le a-ben shwen pe temi tsügü ge shüo, “A kendo le, nle nshünlo chi,” tsontsin nyun le ketyü tsüle nshünlo la.
- ⁴Lo Jisu le a-ka, “Nle me ka zoshvu tsin, ai gü nmin pe peshükeda gü no nri nye, tson-o me no shalo nrün genyu Mosa le zokenjü phukerho jvügü thyüla nye,” tsonshü.

Tsiso Kedagü Go Thyü Ngwakeshü

(Lk 7:1-10)

- ⁵Tsüselo Jisu le Kapernaum nyu yü ntsin tsiso kedanyu nme le ryüo tenge tse a-ka,
- ⁶“Npugü, agogü le terotho thyüo kenjünthyüo ka nyu yhon bin nyo,” tsonso.
- ⁷Tsontsin a-le a-ka, “Ale ryüo a-thyü ngwashü ti.”
- ⁸Ai tsiso kedagü le a-ka, “Npugü ale nno aka hensin yüryülo kümvu, ai nle jo nme zoshülo agogü le gwalo ti.
- ⁹Kechamvule ako kedanyu hensin kebin nyu nme; lo a hensin-e shüpahünyu le bin nyo; lo ale nme ka, ‘Nle gun chi,’ tsonshülo a-le gun hü nyo; lo kechanyu nme ka, ‘Nle ryü re,’ tsonshülo ryü hünyo; lo agonyu ka, ‘Nle hithyüshü re,’ tsonshülo a-le tsüthyüshü hünyo.”
- ¹⁰Lo Jisu le jotsü nyülo ntsin a-dun thyülo njüo a-sikethen nyu ju ka, “Ale hagon ke zo tsentsü shü ti. Ale Israel nyu dan nyu ketenyen keda hihontse kethyü hyumvu zun.
- ¹¹Lo ale hagon ka zoshü ti, yhüko kechwi kipun lo yhüko keche kipun temi kechon le ryüo tsangge keda nyu Abraham, Isak, Jakob nyugun zen bin tinla ti.
- ¹²Ai keda nyenyu ju we khipe kamhun kezün ki shü lati; tsünyu chü lo hüketa bin ti.”
- ¹³Tsonshüo Jisu le tsiso kedagü ka, “Gunlo, nle tenyen kelo hontse ngenyu tsü thyü penlo nye;” tsontsin go tsügü le tsügwünkho ka tsü ponlo la.

Jisu le Temi Kechon Thyü Ngwakeshü

(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

- ¹⁴Lo Jisu le Pitor ka nyu yü ntsin tsügü nu a-jvü le rükao zhü kebin hyulo.

¹⁵Tson-o a-le tenu tsügi ben kesüshü ntsin a-le rüka mvula; tsontsin tsügi le soryüo a-lothyü shü.

¹⁶Lo tsüje me le tero gwakemvu le zen kehünyu kechon zen ryü lo a-jo no tero tsüdan hüla, lo kehokenyünyu apfu thyü ngwashü.

¹⁷Hile Isaya sidyükeshagü le zo kenjü no penlo nrün genyu, "A-le nkvukemvu lo kenjünkethyü khilola, lo nkethyükenyü dan pvülola."

Senthyükelo Ketsinnyu

(Lk 9:57-62)

¹⁸Tsüsika Jisu le temi danda nme le a-hunpvü kebin hyulo njüo a-le tsüdan no perezin külo lotse ahza hoshü.

¹⁹Lo tsükatsü lesükeshanyu nme le gunryüo a-ka, "Senkethyü gü, nle dika gü tiyo ako nsithen tile,"

²⁰Tsontsin Jisu le a-ka, "Mesükerun-e a-kü le bin, lo tegüe a-sü le bin; ai temi Nyugü we a-pe lope tesun kelo bin-e ndi."

²¹Lo senthyükelo kecha nme le a-ka, "Senkethyü gü, ano gungü apvü sunla rilo."

²²Ai Jisu le a-ka, "A sithenlo, lo kesinyu no a-npvü kesinyu sunlalo," tsonla.

Jisu Le Tsangkenbu Kesü Kela

(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³Tsüsika a-le run nme nyu yülo ntsin senthyükelo ju le a-sithen gunryü.

²⁴Lo hire, züda nyu tsü terün thyü ryü, lo zükenkhün le run tsü ketyü sen tinla, ai a-le tsüka zhü bin.

²⁵Tsontsin anyugun le gungü a-kesun-o a-ka, "Agun kenishülo, Npugü, agun le nke güzhü laso!" tsonshü.

²⁶Lo a-le anyugun ka, "Hire, ketenyen kerho ju, hagin le nyuthyüo nshvu hü nla?" Tson-o a-le sogü tsangkenbu lo züda rhoshü; tsontsin ma tsela.

²⁷Tsügenyu temi ju no a-dun thyüo, "Tsangkenbu, lo züdae a-jo zen kehü hile temi nyutsekethyü nme sela?" tsonla.

Gadara Rünyi Nyu Tero Gwakemvu No Zen Kehü Mihvu Thyü Ngwakeshü

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-39)

²⁸Tsüsika a-le tsü nken gun gü Gadaranyu kazü tilo ntsin gwakemvu kapu no nthyü nnyü zen kehü nyu mihvu le me sika nyu chwiryüo a-tenolo, lo au jvü gwamvu pe ketetsin thyü kethyü genyu temi nme-e tsütson zen gunlo hümvu.

²⁹Lo hire, au le Jisu tenolo ntsin sen-o, "Sunggigü Nyugü, Nle ayi zen-o nyuthyü mon? A-gwünkho tikemvu ka nle ayi nthyü nyü titse ryü ole?"

³⁰Lo tsükatsü tebo dan me le anyugun kepen ka a-chvü hotyü bin.

³¹Lo tero gwakemvu ju tsüle a-ka, hio, “Nle agun hühwi shülo agun nipe tebo dan nyu tsü shülo.”

³²Tsontsin a-le anyugun ka, “Gülo,” tsonshü ntsin anyugun le chwio tebo dan nyu yüla; lo hire, tsü aphu tin sen-o tsokhin nyu yügü züda nyu nke küla.

³³Tsontsin kekhwenyu dan le tin-o nyida gü nyu gungü tero gwakemvu le zen kehü hvu ge tha thyükela dan aphu zoshü.

³⁴Lo hire, Nyida tsünyu kebin aphu Jisu zen keteno titse chwiryü, lo anyugun le a-hyulo ntsin a-no anyugun kazü nken tinla lotse tenge tse hi sola.

Mathi 9

Jisu Le Terothyonyu Nme Thyü Ngwakeshü

¹Tsükatsü a-le run nyu yüo a-rünyü ki gunla.

²Tsontsin hire, temi dan me le terotho kethyü nme a-zhü nyuzhü gwünzin kehünyu nme zen ryü; lo tsüka Jisu le temi tsü dan ketenyen hyulo-o terotho gü ka, “A nyugü, ndyü benlo chü! Nkemu jüshüla sele.”

³Tsontsin hire, lesükeshatsinnyu dan me le anyugun npvü anyugun nyun ki, “Temi higü hile Sunggigü nkhin hünö.”

⁴Ai Jisu le anyugun nyun kerüchün shalo njüo, “Hagun le nyuthyüo tha gwakemvu rüchün hü nla?”

⁵‘Nkemu jüshüla sele nye,’ tsonkezo, lo ‘So-o tsonchülo chi,’ tson kezo jo hihvu digü le zo nne kvula?

⁶Ai temi kemu jüpe tsülo kegwa kazü hinyu Temi Nyugü kekvu le kebin hagun no shalo titse kethyü genyu.” Tson-o a-le terothogü ka, “So-o nzhü khilo njüo, nkaki gunla chi!” tsonshü.

⁷Tson zoshü ntsin temi tsügü le solo njüo a-ka ki gunla.

⁸Lo temi le tsü hyushüo shwi nshvula, lo kekvu tsühontse kethyü pe temi ge keshü genyu Sunggigü shwenla.

Jisu Le Mathi Kokelo

⁹Lo Jisu le tsünyu chwi zhü ntsin a-zan le Mathi tsekethyü nme le khajana keshvu bin nyu bin-o hyulo; tson-o a-le tsügü ka, “A sithenlo re,” tsontsin tsügü le a-sithen tinla.

¹⁰Tsüselo a-le yügü Mathi kanyu tyütsü bin ntsin hire, khajana keshvunyu lo kemunyu kechon le gunryüo Jisu lo a-sikethen nyu dan zen-o binlo.

11Lo Farisinyu dan le tsü hyushüo Jisu le senthyükelonyu dan ka, “Hagun senkethyüügü le nyuthyüo khajana keshvunyu lo kemunyu zen-o tyütsü hü nla?” tson.

12Ai Jisu le jo tsü shalo njüo, “Kegwanyu le dawa keshanyu zen-o thame kethyüi ndi, dawa keshanyu le kehonyu genyu le.

13Hagun gun gü ale kershvu gü mvule shwikenjün gü le akenyü, tson zo kenjü gü jo tsü a-kon rüchünlo nye; kechamvule ale kentsennyu mvule kemunyu kolo titse keryü genyu,” tsonla.

Nyen Kethyü Rüla Ketsokeshü

14Tsontsin Johan le senthyükelo nyu dan le Jisu ki ryüo, “Nyuthyüo agun-e lo Farisinyue nyen-o hi hünyo ai nle senthyükelonyu dan we nyen hümvula?”

15Ai Jisu le tsüdan ka, “Senhüho nyu senhügü le tesin dan zen kebin ka, anyugun le nyungwamvu bin logwa ole! Ai anyugun dan nyu senhügü zen tinkela gwünkho le gunryü ti, tsünyü anyugun le nyen ti.

16“Lo temi nme-e phi keshün sen gü phiren nkhvü hümvu, kechamvule nkhvü keshü phi gü le ligü sürhenla hünyo. Tson-o nrhen ketsin la hünyo.

17Lo temi nme-e vain zu keshün pe thyügi khin when nyu shü hümvu; tsonshü yatselo thyügi khin pvürhenla ti, tson-o vain zu no tsunla ti, lo thyügi khin-e gwamvu la ti. Ai vain zu keshün pe thyügi khin keshün ka shü hünyo, tsügenyu kenyhun nren gwa bin hünyo.”

Pelünyu Nme Nyugi, Lo Jisu Phishwe Kesükelogi Au Rüla

18Lo a-le anyugun ka johi zoketse ka, hire, peshünyu nme le ryüo a-rüshvuo a-ka, “A nyu le ntsoka sila so, ai nle ryüo nben pe a-ge shüshülo, tsonlo a-le rhünlo ti.”

19Tsüselo Jisu le solo njüo a-kethennyu dan sin tse tsügü sithen gunla.

20Lo Tsükatsü chen tseryü kenyhun che tezi tsun hü kela tenunyu nme le a-sizin gunryüo a-phishwe kesüshü.

21Kechamvule a-le a-nyunki, “Ale a-phi kesüshü gwünzin-e gwalo ti,” tson rüchün kehü genyu.

22Lo Jisu le ranigü a-hyulo njüo a-ka, “A nyugi, ndyübenlo chi, nketenyen le a-npvü nthyü ngwashü sele,” tsonshü. Tsontsin tsügwünkho ka tsü tenunyu tsügi thyü ngwashü la.

23Lo Jisu le gungü peshü gü ka tikelo ka kheli kekhunyu le kevü keben kebin hyulo.

24Tson-o a-le anyugun ka, “Hagun tinla chi; lünyu higi le sila mvu, ai zhü kebin gwünzin,” tsonshü. Tsontsin anyugun le a-shwinyü la.

²⁵Ai temi tsüdan hü pe kamhun ki shükela siki a-le kanyuki yügü lünyugi ben süshü ntsin, a-le soryüla.

²⁶Tsontsin kazü tsügü nyu aphu tsü rüla zo sü gunla.

Yhükeponyu Mihvu Thyü Ngwakeshü

²⁷Lo Jisu le tsünyu gunzhü ntsin a-yhütyü keponyu mihvu le a-sithen-o nra sen-o, "David Nyugü, Nle ayi shwinjün shüta!"

²⁸Tsüselo Jisu le me ka nyu yüla ntsin a-yhükepo hvu ko a-then yüla, tsükatsü Jisu le au ka, "Ale hi thyü logwa letse kethyü hai le tenyen bin nle?" Tsontsin au le, "Ele, Npugü," tsonshü.

²⁹Tsontsin a-le au yhütyü kesüo, "Hai ge hai ketenyen hontse thyülo chi!" tsonshü. Tsüselo au yhütyü tsüle kochwiryüla-

³⁰tsüselo Jisu le au khin tenge tseo, "Temi nme-e no shamvu nrün genyu hai ndolo chi!" tson.

³¹Ai au le chwi ntsin kazü tsünyu me le a-rüla zoshwen zonye la.

Jozolo Kemvunyu Nme Thyü Ngwakeshü

³²Tsüsika anyugun le gun kezhü ka, hire, me le tero gwakemvu le zen kehü lo jozolo kemvunyu nme zen a-ki gunryü.

³³Lo tero gwakemvu tsü hüla ntsin jozolo hükemvu gü le jozo shwi chwiryüla, tsontsin temi dan le anyugun dunthyüo, "Israel nyu dan nyu honkethyü thame kae hyu hü mvu."

³⁴Ai Farisinyu dan le, a-le tero gwakemvu kedagü zen-o tero gwakemvu hüla hünyo, tsonla.

Jisu Le Temi Dan Shwinjün Kethyü

³⁵Tsüsika Jisu le rünyü nyida nyue lo rünyü keshen kae aphu ka gun-o anyugun sinagog ka nyu yügü me senthyü; lo keda jolokegwa zope me hi, lo me kehokenyü aphu lo kenjünthyü kebin nyu aphu thyü ngwa küshü.

³⁶Lo a-le temi dan kehyu ka anyugun le tanyü a-kekhwen kendi hontse kenjün thyü lo tsenchvü tinkela genyu a-le anyugun shwi njün sala.

³⁷Tsükatsü a-le senthyükelonyu dan ka, "Lowbin le chonsa, ai lothonyu rhoru.

³⁸Hagun tsügenyu low Npugü no thakethyünyu nipe a-low ki shülo nrün genyu hilo chi."

Mathi 10

Apostel Tserü Kenyhunche dan Kejükelo

(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

¹Tsüsika a-le tseryü kenyhun che dan ko zen a-ki gunryüo, nshünkemvu kapu lo kehokenyü aphu lo gwakemvu aphu thyü kesherhünlo kegwa kekvu khipe anyugun tsüşhü.

²Lo apostel tseryü kenyhun che dan zen le hidan hi: kerigü, Simon mele a-no Pitor tse kelagü, lo a-sikezengü Andria; Zebedi nyugü Jakob lo a-sikezengü Johan.

³Filip lo Bortholoma; Thoma, lo Mathi khajana keshvu gü; Alfia nyugü Jakob, lo Thadia,

⁴Kanan nyu gü Simon, lo Jisu tenkeshü gü Iskariot Judas.

Tseryü Kenyhun dan Nikeshü

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵Lo Jisu le tseryü kenyhunche dan hi nishüo tha zope anyugun hio, “Hagun Judakemvunyu tson nyu gun nya, lo Samaria nyu rünyi nme nyue yü nya.

⁶Tsonkethyü gü mvule Israel tsipwen nmhe kela tanyü dan ki gunlo nye.

⁷Lo hagun gun kethyü ka me senthyüo, ‘Tsangge keda kho nni laso!’ tsonlo nye.

⁸Lo kehonyu thyü kesherhün shü, kesinyu thyü nrhün shü nye, lo nyun le ketyünyu thyü nshün shü, tero gwakemvu hüla chi. Hagun le kerunnyu hyulo, tsügenyu kenrun nyu pe zhünshü nye.

⁹Hagun pisa khin nyu suna nmvue pisa nme-e pvü nya.

¹⁰Lo hagun kenjwen ka thakhin nmvue mirün kenyhun nmvue, phaje nmvue thün-e sen nya. Kechamvule thathyü kehünyu le a-ketyüketsü hyutyü zü kethyü genyu.

¹¹“ Lo rünyi keda nyue keshen nyue segü le hagun nsin nyü bin yo tsünyu fülo chi; tson-o hagun le tin kemvuthen tsünyu binlo nye.

¹²Lo hagun le ka tsünyu keyü ka jochü hipe ka tsünyu shülo nye.

¹³Lo ka tsügü le gwa yatselo, hagun kehi no ka tsünyu bin kelogü thyülo; ai gwamvu yatselo, hagun kehi no hagun ge niryü kelogü thyülo.

¹⁴Lo temi ligü higüe hagun zenlo mvu, nmvue jo-e nyümvulo, ka tsünyu nmvue rünyi tsünyu tinkezhü ka hagun pha ge kenpüe kekhü shüla nye.

¹⁵Ale hagun ka zo tsentsüşhü ti, ketsokethyü nyu rünyi tsügü rüla nyeki Sodom lo Gomora rünyi hvu rüla we nne kvuti.

Kenjünkethyü Le ryü Nrün

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶“Hire, tanyü le teken dan nyu keyü hontse ale hagun nishü güzhü nyo; tsügenyu hagun peri do kegwa hontselo, lo nsu jvü kegwa hontselo.

- 17 Ai temi ge petsülo, kechamvule anyugun le hagin ten pe ketsokehü dan ki shüti, lo anyugun le sinagog kanyu hagin vüti.
- 18 Lo azan genyu meno hagin sü zen-o ahng nyu lo rajanyu mhundyü nyu gun ti, tson-o tsüdan ka lo Judakemvunyu mhundyü nyu azan zoshü ti.
- 19 Lo mele hagin ten keshü ka, nyu tsethyü zo mon? nmvue nyu zo mon tsekethyü rüchün pe hagin nyun kenjünthyü bin nya, kechamvule tsü gwünkho ka hagin no nyu zotiyo tsüpe hagin tsü nrün genyu.
- 20 Tsüle hagin npvü zo mvule hagin Pvügü Kapu le a-npvü hagin nyunki zoshü nrün genyu.
- 21 “Lo temi le a npvü a-tsasikezen gü tenshü, lo a-pvü le a-npvü a-nyenyu ten pe meno dushvu ti.
- 22 Lo azan genyu temi ligü higüe no hagin ntsü ti; ai nyhen ti kelogü le kenilo ti.
- 23 Lo rünyi nme nyu mele hagin nshwen keso ka tin sen-o rünyi tsü khokeni ki gunla nye; ale hagin ka zo tsentsü shüti hagin le Temi Nyugü le keryü mhundyü Israel nyu rünyi nyu gun keti kü loho.
- 24 “Senkethyügü nyeki a-le senthyükelo dan le gon mvu, nmvue Npugü nyeki gogü le gon mvu.
- 25 Sentyükelo dan le a-sentyükelo gü hontse, nmvue gogü le Npugü hontse kela we gwala ti atale. Kami pegü nsin mele a-no Beelzebul letse lalo, a-kaminyu dan we tsühontse zo mvu ti ole?

Segü Nshvu Zü La

(Lk 12:2-7)

- 26 “Tsügenyu hagin tsü nshvu nya nye; kechamvule tha nme-e pe me tesha loho letseo hen kebin ndi; lo meno shamvu titseo kebu kenjüe ndi kethyü genyu.
- 27 Lo ale kezün nyu hagin ka zokeshü tsü hagin le keben nyu tsü sen-o me senthyüshü nye; lo hagin le nyükelo tsü pe ka soki sen shü nye.
- 28 Lo nthü nmin higü dushvulae, Kapugü dushvulo keho gü tsü nshvu nya nye; ai Kapu lo thyümin-e sin pe mahzi nyu boshvula lo kegwa gü nshvulo nye.
- 29 ‘Rinyu kenyhun pe pisa nme hei hü mvu ole?’ tson-e hagin Pvügü kendo kemvu we tsü nme-e kazü nyu chetsüryü loho.
- 30 Ai hagin pehüe swükülo laso.
- 31 Tsügenyu hagin nshvu nya nye; rinyu kechon we mvu hagin we gwakvu!

Temü Mhundyü Ka Khrista Zokeja Nya.

(Lk 12:8-9)

32“Tsügenyu temi ligü higüe temi mhundyü ka Azan pe zolo, ako tsangge kebin Apvü mhundyü nyu tsünyu zan pe zoti.

33Ai temi ligü higüe temi mhundyü ka azan pe zomvulo, Ako tsangge kebin Apvü mhundyü ka a-zan pe zo loho.

Gwaketho Mvü, Ai Zhethon Gü

(Lk 12:51-53; 14:26-27)

34“Ale gwaketho khipe kazü nyu shüti tse tsüryü letse rüchün nya. Ale gwaketho mvule zhethon khishü titse ryü.

35Ale meno me jo kechacha thyüo a-pepvünyu shwi rüchün, a-nyu tenugi no a-jvü shwi rüchün, lo a-mogi no a-nyügi shwirüchün, tsonshü titse keryü le.

36Tson-o a-kami npvü keshwirüchün ti.

37“Temi ligü higüe A nyeki a-pvü a-jvü sokvu yatselo, a-le Atemi thyü kü mvu; lo temi ligü higüe A nyeki a-nyu tenugi-e pechegüe sokvu yatselo a-le atemi thyü kümvu.

38Lo temi ligü higüe a-npvü a-krus pen-o A sithen mvu yatselo atemi thyü kümvu.

39Temi ligü higüe a-phou sope a-hon thyükelogü tsüle nke lati; lo temi ligü higüe a genyu a-phou nke kela gü le tsü lope a-hon thyü loti.

Kegwa Chün

(Mk 9:4)

40“Temi ligü higüe hagun zenlo kehügü le ako azenlo hünyo, lo temi ligü higüe azenlo kehügü we A nikeshü güe zenlo hünyo.

41Lo temi ligü higüe sidyükesanyu zan nyu sidyükesanyu zenlo kehünyu le sidyükesanyu chün hyulo ti; lo temi ligü higüe kentsen nyu zan nyu kentsen nyu zenlo kehünyu le kentsen nyu chün hyulo ti.

42Lo temi ligü higüe senthyükelonyu zan nyu zükun honpen nme-e pe a sikethen nyu keshen tsingüe la keshügü we, Ale hagun ka zotsentsüshü ti, tsünyu le a-chün ndila loho.”

Mathi 11

Johan Baptist gü Jolo

1Tsüselo Jisu le senthyükelo tseryü kenyhunche dan ka tha zothüshü kela siki a-le gun gü me rünyü nyu me senthyü lo jünzo shü.

2Tsüselo Johan le doka nyu Khrista gü tho shalo ntsin a-le senthyükelo ju nishü.

³Lo anyugun le a-ka, “Nle ryü titse kehü gü le? le agun no kecha khwen bin mon?” tson-o ketso.

⁴Tsüselo Jisu le anyugun ka, “Hagun gun gü hagun kesha kehyu apfu pe Johan ka zoshü nye.

⁵Yhükeponyu-e tha hyulo bin so, terotho nyue tsonchülo bin laso, nyun le ketyünyue nshün nilo bin laso, a-nyetin gwakemvunyue mekhwen nyülo bin laso, lo jolokegwa zope kendinyu hishü bin laso.

⁶Lo temi ligü higüe thakon nme kae a ge a-pha nsü kemvugü le jochü kepvü tsin; tsonshü nye!”

⁷Tsüsika temi tsüdan le tinla ntsin Jisu le Johan rüla zope temi dan hio, “Hagun le tehen nyu nyu nri titseo chwi la? tsangkenbu no whün kenulo kegwa nbo nme le?

⁸Le hagun le nyu shwi titse gunla? Temi phinya kegwagwa sen kehünyu le? Hire, temi a-phinya a-ni kensen ben kehünyu le rajanyu ka nyu bin hünüo.

⁹Ai hagun le nyu nri titse chwi la? Sidyükesanyu nme nri titse ole? Ele, Ale hagun ka zotsentsü shüti, lo tsüntimvule sidyükesanyu nyeki gonkvu kethyü nme.

¹⁰A-rüla nduka thu kenjü le: ‘Hire, nmhun kehyu mhundyü Ale a lilonyu nme nishü ti; lo a-le nmhundyü ntson ndoshü ti,’ tsonkeshü gü tsü le a-le le.

¹¹Ale hagun ka zo tsentsü shüti, Tenunyu ge yhun keryü dan nyu Johan Baptist gü nyeki keda nme-e yhun soryü mvu; ai Sunggigü keda nyu keshen güe a-nye ki gon.

¹²Lo Johan Baptist gü keyhun ka ryüo ntsoka keti mele tsangge keda fü tserütsera bin laso, lo fü tserütsera kehünyu le khipe a-hon thyülo lotse bin laso.

¹³Kechamvule Johan le ryü kemvuthen sidyükesanyu apfu lo tejavü gü nyue sidyükesha jo zo ryüo ti kethyü genyu.

¹⁴Hagun ko jo tsü tenyen lo nyü yatselo ryü titse kehü gü Elia tsüle Johan le nye.

¹⁵A-nyetin le bin-o nyü kehünyu no nyülo chi!

¹⁶“Ale ntso ntsenyünyu hipe nyu zen kendyü shüti la? Ntsenyu le hakethyü bin nyu binlo njüo, a-pvü ka,

¹⁷‘Agun le kheli khun pe ha hishüe, hale dathyülo mvu laso; agun le chüshüe, hale chü lomvu laso; tson kehünyu gwünzin.’

¹⁸Tsühontse Johan le ryüo tyütsü mvu laryü mele a-le, ‘Tero gwakemvu kipun hü nle,’ tsonla.

¹⁹Temi Nyugü le ryüo tyütsü laryü, mele, 'Hire, tha ketyünyun lo vain zukhin, khajana keshvunyu lo kemunyu pvünyu nme!' tson hünyo. Ai thakesha tsüle ketsin tsekethyü a-tho le tsinshü hünyo."

Tenyenkemvu Rünyi dan

(Lk 10:13-15)

²⁰Tsükatsü a-le kekvu tho kechon thyükeshe rünyi nyu mele me nyunkelulo mvu kela genyu tsüdan nkhinla.

²¹"Che, Korasin nwe thyülo tiso! Che, Betsaida nko thyülo tiso! Hai rünyi nyu tha keda thyükeshe ju nduka Tur lo Sidon nyu thyüshü yatselo, au le ron phi lo jonbü sen-o ndukanyu nyunkelu lo ti atale.

²²Ai ale hagn ka zo tsentsü shüti, 'Ketsokethyü jon nyü hagn nyeki Tur lo Sodom kenjün kethyü we rho kvuti.'

²³Lo nle Kapernaum, nthyü ketetso pe tsang thun titse bin nle? Nthyü ketsenyo pe Hades nyu shü lati; kechamvule n rünyi ka tha keda thyükeshe dan Sodom nyu thyükeshe we, a-le nthu keti binlo nrün atale.

²⁴Ai ale hagn ka zoshü ti, "Temi rüla ketso sokeryü nyü njün nyeki Sodom kazü nyu kebin dan we a-kenjün kethyü rho kvu ti.' "

A kiryüo Rüyülo

(Lk 10:21-22)

²⁵Tsügwünkho ka Jisu le zo-o, "Hei, A pvü, tsang lo kazü Npugü, Nle thakeshanyu lo kekokepe nyu mhundyü nyu jo hidan kebu njüo nyuhonyu dan tesha keshü genyu Ale nshwen hünyo.

²⁶Ketsin, Apvü nyühünyu ka we honkethyü le nkendo genyu.

²⁷"Apvü le tha aphu khipa aben nyu shü laso; lo Apvü kemvu we temi nme-e Nyugü shahü mvu; tsühontse Nyugü npvü tsin pe me hishü kemvu we temi nme-e Apvü sha hümvu.

²⁸"Hagn kenjünthyü lo hagn khvü kensu nyu aki ryülo; lo ale kebwen pe hagn tsüti.

²⁹Hagn agunda kekhen pvülo, lo aka thashalo; kechamvule ale ajvü gwa, lo ale ketekho kemvu genyu, tsonlo yatselo hagn le nyunkebwen hyulo ti.

³⁰Tsüntimvule agunda kekhen le pvü nne lo akhvü-e nshen."

Mathi 12

Senthyükelonyu dan Le Sabbath Nyü Lowpwe Nrhiketyü

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹Tsüselo Jisu le Sabbath nme nyü me low ketsü nme zin tsüzhü ntsin, a-le senthyükelo nyu dan le nnyola njüo lowpwe nrhityü sola.

²Ai Farisinyu dan le tsü hyushüo a-ka, "Hire, Nle senthyükelo dan le Sabbath jon nyü tejavü kemvu thyü hü nyo," tson sola.

³Ai a-le anyugun ka, "David lo a-zen kehünyu dan le nduka nnyokelo ka thyü kethyü rüla hagn le swü mvu ole?"

⁴A-le Sunggigü ka nyu yüo peshünyu kemvu we David-e lo a-zen kehünyu dan-e thyü kethyü tejavü kemvu, kipe mehi kethyü tensü tyü so.

⁵Tsüntimvule Peshü dan-e Sabbath jon nyü Kershvuka nyu tejavü gwünrholae kemu ndi tsekethyü, hagn le tejavü nyu swü mvu ole?"

⁶Ale hagn ka zoshü ti, Kershvuka nye gonkvu kethyü nme le hika bin nyo.

⁷Tson-e ale kerüshvu gü mvule shwikenjün gü le akenyü, tsonkethyü a-kon shakethyü we, nle mu kemvunyu nmu loho atale;

⁸kechamvule Temi Nyugü le Sabbath Npugü kethyü genyu; " tsonla.

Sabbath Nyü Benkesinyu Thyü Ngwakeshü

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹Lo a-le tsünyu chwio anyugun sinagog ka nyu yü.

¹⁰Lo hire, a-ben kesinyu nme le tsünyu bin. Tsükatsü anyugun le a-nmu kenyü genyu a-ka, "Sabbath jon nyü me thyü ngwakeshü le a-zü le?"

¹¹Tsontsin a-le anyugun ka, "Hagn peha le tanyü peha le bin-o Sabbath jon nyü tsüle tekhwün küka nto yülalo, a-le tsü süshwi shü mvu ti ole?"

¹²Tsonlo temi we tanyü nyeki a-min tsenkvu mvu ole? Tsügenyu Sabbath jon nyüe tha kegwa tho kethyü tsüle a-zü."

¹³Tson-o a-le temi tsügü ka, "Nben shwenshü chi," tsonshü. Tsontsin a-ko shwen shü; tson-o a-ben thyü ngwa pe kecha kipun hontse shüla.

¹⁴Ai Farisinyu dan le tsünyu chwigü a-dushvukela ndo-o a-genyu kenthon.

Kejükelo Gogü

¹⁵Tsükatsü Jisu le jo tsü shalo njüo tsünyu ketun tinla; lo temi kechon le a-sithen gun; lo a-le tsü aphu thyü keshrhün küshü

¹⁶tson-o anyugun no a-rüla pe me ka zo nyalo tse tsüdan kekheni la.

¹⁷Tson-o nduka Isaya sidyükeshagü no:

¹⁸"Hire, Ago A npvü a-kejü kelogü, A sokegwa gü, A nyun kie shwi pe akenyü kethyü gü. Ale A Kapu khipa a-ge shüti, lo a-le jo kenjü zope Judakemvunyu zen ti.

¹⁹A-le me zenkenyi lo sen bin loho, lo tsonda nyu temi nme-e no a-jo sha loho.

²⁰A-jo kenjü gü no kvulo kemvuthen, A-le nbo tseben ketse-e bope shwenla loho. A-le mah kenben ni khu kebin-e bokemhü loho.

²¹Lo Judakemvunyu ju le a-zan nyu a-sidyü le bin loti,” tsonkenjü jo tsü penlo.

Jisu Lo Belzebul

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²²Tsükatsü mele Terothonyu, Yhükeponyu, Kepinnyu, lo A-nyetin gwakemvunyu zen-o a-ki ryü, lo a-le tsüdan thyü ngwa küshü, kepinnyu no jozolo, yhükeponyu no tha hyulo,

²³Tsontsin temi dan le a-dunthyüo, “Temi higü hile David Nyugü mvu ole?”

²⁴Ai Farisinyu le jo tsü shalo njüo, “Temi higü hile tero gwakemvu kedagü Belzebul kekvu sen kemvu we, tero gwakemvu dan tsü hü loho,” tson.

²⁵Tsükatsü a-le anyugun nyun kendo shalo njüo, a-le anyugun ka zo, “Keda ligü higüe a-npvü a-pvükhola yatselo nkela hünyo; lo rünyü nmvue ka ligü higüe a-npvü a-pvükhola lo binlo hümvu.

²⁶Satan le a-npvü satan hüla lo, a-npvü a-pvükho laso, tson yatselo a-keda le nyu tsethyü binlo tila?

²⁷Lo Ale Belzebul kekvu sen-o tero gwakemvu hüla hülo, hagin nyenyu ju le segü kekvu sen-o tsüdan hüla hü nla? Tsügenyu anyugun le hagin ketsokethyünyu thyü ti.

²⁸Ai Ale Sunggigü Kapu kekvu sen-o tero gwakemvu hüla hü yatselo, tsonlo Sunggigü keda le hagin tilo bin laso.

²⁹“Lo temi nme-e kekvu nme phinlo rimvuo dihontse kekvu tsügü kanyu yügü a-hon khilo mon? A-le a-phin kelo we a-kanyu yügü a-kanyü khilo ti.

³⁰“Temi ligü higüe akipon kemvunyu le A shwikerüchün nyu; lo temi ligü higüe azen-o tha kerhün kemvunyu we bokenthyüla hünyo.

³¹Tsügenyu ale hagin ka zo tsentsü shüti, ‘Kemu lo me kenkhin lihi-e jü pe temi tsüti; ai Kapu kenkhin we jü pe tsü loho.

³²Lo temi ligü higüe Temi Nyugü ge jo gwakemvu zo-e jüshü ti; ai temi ligü higüe Kenshün Kapu ge jo gwakemvu zolo, nje ntsenyüe lo hisiki-e jü pe tsü loho.

Terashabin gü Lo A-sha gü

(Lk 6:43-45)

³³“Terasha kegwa hyulo nrün genyu a-bin gü no gwa mvulo shvu, terasha binle gwa mvulo a-sha le gwa loho; kechamvule a-sha ge a-bin shalo hünyo.

³⁴Hagun ribo tsipwen dan, hagun le gwamvuo dihontse tha kegwa zolo gwa tila? Kechamvule nnyun ki tha kechon kebin nyu nmün no zochwiryülo kehü genyu.

³⁵Temi kegwanyu le a-thakhin kegwa nyu tha kegwa henshwishü hünyo, lo temi gwakemvunyu le a-thakhin gwakemvu nyu tha gwakemvu henshwishü hünyo.

³⁶“Tsügenyu ale hagun ka zo tsentsü shüti, temi le jozo kehü jo kezükemvu aphu nyu a-rüla ketso kethyü nyü zoshwi küshü ti.

³⁷Kechamvule njo genyu nle njülo ti, lo njo genyu nle mula ti.”

Thazansü Thyüshülo Tse

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸Tsontsin lesükesha tsin ju lo Farisinyu peha le a-ka, “Senkethyügü, agun le nno thazansü nme thyüshüo nrinyü bin nle.”

³⁹Ai a-le anyugun ka, “Nje ntsenyü temi serikemvu lo jo ketsin zokemvu ju le thazansü thyükeshe fü kehü gwünzin; ai Sidyükeshegü Jona ge thazansü thyükeshe nyeki thazansü kecha nme-e thyüshü loho so.

⁴⁰Kechamvule Jona le tsangkeben jonshen lo tsangkezün jonshen tsehü kedagü ginda nyu kebin hontse Temi Nyugü ko tsangkeben jonshen lo tsangkezün jonshen kazü gin nyu bin nrün genyu.

⁴¹Temi rüla ketso sokeryü ka Nineveh nyule soryüo ntsoka temi dan hi zen binlo-o anyugun nkhin ti; kechamvule tsüdan le Jona le anyugun senthyü kethyü ka anyugun nyunkelulo kela genyu. Lo hire, Jona nyeki gonkvu kethyü nme le hika bin nyo.

⁴²Temi rüla ketso kethyü nyü tesizin kipun rajagi le soryüo nje ntsenyü nyu hi zen binlo-o anyugun nkhin ti, kechamvule a-le kazü keni kipun Solomon thakesha jo nyü titse keryü genyu; lo hire, Solomon nyeki kegon nme le hika bin nyo.

Nshünkemvu Kapu Le Nigunkeryü

(Lk 11:24-26)

⁴³“Nshünkemvu kapu le temi ge chwikela ka a-kebin bin füo tin sen-o zü kendi bin fü gun hünyo tson-o fü kendila.

⁴⁴Tsükatsü a-le a-npvü, ‘A-le nduka bin hüo chwikela bin nyu nigun ti.’ Tsüselo a-le tsünyu kegun ka tsü le nrun lo ketsü kegwa thyü pe bin kenjü hyulo hünyo.

⁴⁵Tson-o a-le gungü a-nyeki gwakemvu kapu kecha tsenyü pe a-sinlo-o anyugun kethen-o tsünyu yügü bin tinla hü; lo temi tsügü rüla le kekhin ki we kerika nyeki gwamvu kvula hünyo. Hizon ka temi serikemvu hidan ge-e tsühontse ti.”

Jisu A-jvü Lo A-sikezen nyu dan

(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶A-le temi dan ka jozo ketseka hire, a-jvü lo a-sikezen nyu dan le a-zen kenthon titseo a-fü ryüo kamhun ki bin.

⁴⁷Tsüka temi nme le a-ka, "Hire, njvü lo n sikezen nyu dan le n nthon titseo ryüo kamhun ki bin nle," tsonshü.

⁴⁸Ai a-le a-ka tha zokeshü gü ka, "Segü le ajvü lo segü le a sikezen nyu la?"

⁴⁹Tson-o a-le a-ben keto pe a-sikethen nyu dan tsin-o," Ajvü lo a sikezen nyu le hiki re.

⁵⁰Kechamvule temi ligü higüe tsangge kebin A pvü kendo zen kehünyu tsüle, a sikezen nyu, A lüginyu, lo A jvü le."

Mathi 13

Low Ketsünyu Ntsi Kegwün Rüla

(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

¹Tsünyü Jisu le ka tsünyu chwio gungü züda khoka binlo.

²Tsontsin temi danda nme le ryü a-pha ka kequenlo; tsügenyu a-le run nyu yüo tsünyu binlo; lo temi dan aphu kesinki binlo.

³Tsontsin a-le jokejvü nyu tha kechon pe anyugun ka zo. "Hire, ntsi kegwün nyu nme le ntsi gwün titse tsü;

⁴a-le ntsi gwüshü ntsin peha le tson khoka chetsüla, tson-o tegü le ryüo tsüdan jüntyüla.

⁵Lo peha le tsügü a-bin gwakemvu tso soge tsüla; tson-o whütse chwiryü.

⁶Lo tsang le nnyü chwiryü ntsin anyugun me kendi genyu phoshvu whü tsela.

⁷Lo kechanyu le tsehü dan nyu yüla, tson-o tsehü no gon soryüo anyugun zeshvu la.

⁸Ai kechanyu we nnyo kegwa nyu tsülo njüo a-sha nshalo, peha le tsi, peha le hentsero, lo peha le shenryü tse nshalo."

⁹Lo Jisu le jo kekhin zo-o, "Nyülo, temi ligü higüe a-nyetin kebin gü!"

Jokejvü Kongü

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰Tsontsin a-le senthyükelo nyu dan le ryüo a-ka, "Nle nyuthyüo me kechanyu ka jokejvü pe zohü nla?" tsonshü.

¹¹Tsügenyu a-le anyugun ka, "Hagun we no tsangge keda rüla jo kentsun dan shalo lotse shü laso, ai kechanyu we tsonshü mvu laso.

¹²Kechamvule temi ligü higüe tha le a-ka kebin gü pe a-tsü sinshü ti, tsonlo ahon le chonsa loti; ai temi ligü higüe tha le a-ka bin kemvu gü we kebin dan-e khini sen tinla ti.

¹³Lo tsügenyu ale anyugun ka jokejvü pe zokethyü, kechamvule anyugun le nri bin-e hyulo hümvu, lo nyü bin-e shalo hükemvu genyu.

¹⁴Lo Tsüdan rüla Isaya le nduka: 'Hagun le kenyü we nyü loti, ai thame kae shalo ho; lo hagun le kenri we nri ti, ai thame kae hyulo nrün ndi,

¹⁵lo temi hidan hile a-nyun pin laso, anyugun nyetin-e rügü laso, lo anyugun yhütyüe tha hyumvu. Kechamvule anyugun yhütyü pe hyulo, lo anyugun nyetin pe nyülo, lo anyugun nyun no rüchünlo, tson-o ryüo ano anyugun thyü ngwa keshü kenshvu genyu,' tsonzo kenjü penlo.

¹⁶"Ai hagun yhütyü nyeki a-phu kengvü ndi, tsüle tha hyu kehü genyu lo hagun nyetin-e tsü a-keme, tsü le thakhwen shakehü genyu.

¹⁷Lo ale hagun ka zotsentsü shüti, "Nduka sidyükesanyu lo kentsen nyu kechon le hagun le hyu kehü hi hyu nyüsa ryü, ai hyulomvula; lo anyugun le hagun le shakehü hi shanyü sa ryü, ai shalo mvu laso.

Ntsi Jokejvü Kon Zokeshü

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸"Lo hagun ko ntsi kegwün jokejvü gütsü nyülo re.

¹⁹Temi peha le keda jo gü nyülo-o a-kon rüchünlo mvu kebin ka serikemvugü le ryüo a-nyunki kebin ntsigü tsü se sen tinla hünyo. Tsüle mele ntsi gwün pe tsonkhoka shü kelanyu.

²⁰Lo mele ntsi gwün pe tso soge shü kelanyu le jo tsü shalo ntsin a-kenyü sao zen whütselö hünyo.

²¹Ai a-nyun ki a-me tsenlo mvuo gwüingwa nme nti binlo kehü gwünzin; lo a-le jo tsügenyu kenjün kethyü, nmvue mele a-kenshwen le soryü ntsin a-pha rheketola hü.

²²Lo mele ntsi gwün pe tsehü dan nyu shü kela dan we, temi tsügü le jo tsü shalo, ai nje ntsenyü rüla dan hi rüchün pe a-nyun bwenlo kemvu thyü, lo nsala kehü kenya tsüno jo gü tyü kemhüla njüo a-no a-sha nshalo mvula hünyo.

²³Lo mele ntsi gwün pe nnyo kegwa nyu shükela nyu we jo tsü nyülo-o a-kon shalo hünyo; lo tsüle a-sha nshalo tsentsü hünyo; peha le tsi, peha le hentsero, lo peha le shenryü nshalo hünyo."

Jontsü Tsip Jokejvü

²⁴Lo Jokejvü kecha nme pe anyugun ka zoti tseo, "Tsangge keda le temi nme le shyetsi kegwa pe a-low nyu gwünkeshü hontse.

²⁵Ai mele zhü kebin ka a-shwikerüchün nyu le jontsü tsi sen tsügü gwünshülaotinkela hontse.

²⁶Tson-o low le tsü chwiryüo a-sha nshalo ntsin, jontsü tsi ko hyu soryüla.

²⁷Tsontsin npu tsügü gonyu dan le ryüo a-ka, 'Npugü, nle shyetsi kegwa pe gwünshü mvu ole? Tsonlo jontsü tsi le dikipon ryü la ola?'

²⁸Tsontsin a-le anyugun ka, 'A shwikerüchün nyu le hihontse thyüshü le.' Lo a-gonyu dan le a-ka, 'Nle agun no tsügü tsü jwi kequenla tile mvula?'

²⁹Ai a-le anyugun ka, 'Nmvu, hagun le jontsü jwi gunlo low ko phü kela nshvu le.

³⁰Logvü gwünkho le ryü kemvuthen au no tsühontse kengü yhun tselo. Logvü gwünkho le ryülo ale anpvü logvünyu ka, hagun jontsü gü bo kequenlo ri nye, lo rola nrün genyu tsü phin kequenlo; ai shyee dan we gvü pe shyee ka nyu kequenlo chi, tsonshü ti.' "

Hennyon Tsip Jokejvü

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹A-le anyugun ka jokejvü nme zonishü titseo, "Tsangge keda le hennyon tsi nme hontse le.

³²Temi nme le tsü sen tsügü a-low nyu lishü; lo tsüle thatsi dan nyu keshen tsin nme, ai yhun soryülo hen kecha aphu nyeki gonla hünyo, lo senbin thyüla hünyo, tson-o nyekehü tegü no ryüo a-ro ge nsenlo kegwa thyüla hünyo."

Khübu Jokejvü

(Lk 13:20-21)

³³Lo a-le jokejvü kecha nme pe anyugun ka zoni-o, "Tsangge keda le khübu a-keme. Tenunyu nme le tsü sen gungü tha kendo rokhu kesü keshen nyu shü njüo tho le punchwiryü kemvuthen kebu njü hü."

Jokejvü Kesen Kon

(Mk 4:33-34)

³⁴Lo Jisu le jokejvü zo-o temi dan ka, johi aphu zoshü; lo a-le jokejvü kemvu jo nme-e pe anyugun ka zo mvu.

³⁵Tsüle kechamvule sidyükesha gü le zokenjü hontse: "Ale amün pe jokejvü zoti ale anyugun nthon kethyü ka; kazü thyülo nyemhu kebu kenjü ale anyugun ka zoshwishü ti," tsonkeshü jo tsüno penlo nrün genyu.

Jisu le Jontsü Tsip Jokejvü Kon Zokeshü

³⁶Tsüselo a-le temi dan khela njüo kanyu yüla, lo tsüka a-le senthyükelo nyu dan le ryüo a-ka, "Low, lo jontsü tsi pe jokejvü kezogü tsü a-kon zope agun zenshüta."

³⁷Tsontsin a-le anyugun ka, “Ntsi kegwa gwünkeshügü tsü le Temi Nyugü.

³⁸Lo low gü tsüle kazügü, lo ntsi kegwa tsüle kedanyenyu dan so. Lo jontsü tsi dan tsüle serikemvu nyenyu dan.

³⁹Lo tsü gwünkeshü gü tsüle n shwikerüchün gü satan. Lo logvü ki tsüle temi yhun kekhin ki so; lo logvü nyu tsüle tsangge lokethyünyu dan.

⁴⁰Lo jontsü kequen pe rokela hontse temi yhun kekhin kinyu tsühontse lati.

⁴¹Temi Nyugü le a-lokethyü nyu nishüo a-keda nyu thathyü nshvu kehünyu apfu lo temi gwakemvu kethyünyu apfu fü kequenlo ti.

⁴²Tson-o tsüdan khipe mahyi nyu shüla ti; lo meno tsünyu chü lo a-hü keta bin ti.

⁴³Tsükatsü temi kentsennyu dan le anyugun Pvü kedagü bin nyu ben pe yhüko hontse bin ti. Temi ligü higüe a-nyetin kebin gü no nyülo nye.”

Kebu Kenjü Kenya Jokejvü

⁴⁴“Lo tsangge keda le lobu nme nyu tha kegwa nme kebu pe bin kenjü hontse; temi nme le gungü tsü hyulo njüo kebu nipe binla; tsüselo a-le a-shekerhün pvüo gungü a-hon kebin apfu jwe pe low tsügü hielö.

Tyü A-min Ketsen Jokejvü

⁴⁵“Lo tsüsika ko Tsangge Keda le hakethyünyu nme le tyü a-min ketsen fü kehü hontse.

⁴⁶Lo a-le tyü a-min ketsen tsü nme hyulo njüo gungü a-hon kebin apfu jwe lo-o tsü heilo.

Joh Jokejvü

⁴⁷“Lo tsüsikae a-le Tsangge Keda le joh nme hontse, tsü shwen pe zükeda nyu shüo tsehü shaseni tenkelo hontse.

⁴⁸Joh tsü le sülo ntsin meno tsü süshwi sen chwiryüo kesinki shülo, tson-o dunlo njüo kegwanyu kejü pe a-thakhin nyu kequenlo , ai gwakemvu nyu we khela.

⁴⁹Temi yhun kekhe ki-e: tsangge lokethyünyu le tsüryüo serikemvu nyu dan kejü kecha thyüpe ketsen nyu dan nrhila ti.

⁵⁰Tson-o serikemvu nyu dan khipe mahyi nyu shüla ti; lo meno tsünyu chü lo a-hü keta tse bin ti.”

Kenya Keshün gü Lo A-when gü

⁵¹“Hagun le jo hi apfu a-kon shalo se mon?” Jisu le tson anyugun ketso shü. Tsontsin anyugun le, “Ele,” tsonla.

⁵²Lo a-le anyugun ka, “Hi a-kon güle, tson-o lesükesha tsinnyu ligü higüe tsangge keda temi thyü tinkela nyu le ka nme nyu Npu nyu le a-thakhin nyu tha keshün lo a-when sen chwikeryü a-keme.”

Nazaretnyu Le Jisu Kenikela

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³Lo Jisu le jokejvü tsüdan zothü shüla njüo tsünyu tinla.

⁵⁴Tson-o a-le tsünyu tin sen-o a-rünyi ki gun-o anyugun sinagog ka nyu me senthyü, lo a-khwenyü kelo nyu aphu anyugun dun thyüla. “Temi higü hile dikipon thakesha hihontse kethyü hyulo la? anyugun le tson ketso. “Lo a-tho ndun kethyü dan le dihontse la?”

⁵⁵Hile sen mistri gü nyugü mvu ole? A-jvü le Maria tsekethyü gi tsü mvu ole? Lo a-sikezen nyu dan le Jakob, Joses, Simon lo Juda nyugun mvu ole?

⁵⁶Lo a-lügi nyue aphu nzen hü mvu ole? Tsonlo a-le dikipon tha hi aphu shalo la?”

⁵⁷Tson-o anyugun le a-ge anyugun pha nsüla. Ai Jisu le anyugun ka, “Sidyükeshanyu le a-npvü a-rünyi lo a-npvü a-kaminyu a-me kechaki we teshwen pvü kemvu thyü hümvu.”

⁵⁸Lo anyugun le tenyen kemvu genyu a-le tsünyu ndun kethyü tho kechonri thyüshü mvula.

Mathi 14

Johan Baptist Gü Kesi

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

¹Tsükatsü Hero le Jisu le zankechwi thyülo kela shalo-o a-gonyu dan ka;

²“Higü hile Johan Baptist gü so; a-le kesinyu dan nyu rhün nisoryü laso; lo tsügenyu ndun kethyü tho hi thyülo bin laso.”

³Lo Herod tsüle himhundyü a-sikezengü Filip nu Herodia genyu Johan tenlo njüo phin pe doka nyu shüla.

⁴Kechamvule Johan le a-ka, “Nle tenu tsügi lokethyü tsüle a-zü mvu, tsozo keshü genyu.”

⁵Lo Hero le Johan dushvula nyü keso ka temi dan nshvula, anyugun le a-le sidyükeshanyu nme letse kehü genyu.

⁶Ai Herod kenyu jon le gunryü ntsin Herodia nyu tenugi le me mhundyü ka nashü pe Herod kenyu thyüshü.

⁷Tsügenyu a-le tenunyu tsügi le tha lihi hi-e pe tsü titse swe-o zoshüla.

⁸Tsökatsü tenunyu tsügi le a-jvü jo zen-o a-ka, “Nle Johan Baptist gü pe khipe khun nme ka shü sen ryüo atsüshülo!”

⁹Tsontsin raja gü le a-nyun kenjün thyüla, ai a-keswe genyu lo mele ryüo a-ka nyu ho kebin nyu dan genyu khipe a-tsü titse zoshüla.

¹⁰Tson-o a-le me nishüo meno doka nyu Johan pe gwenlo.

¹¹Tson-o pe khun nme ka shü sen gungü tenunyu tsügi tsüla.

¹²Lo Johan sikethen nyu dan le ryüo a-min pen gungü sunla; lo anyugun le gun gü Jisu ka zoshü.

Temi yie pvün Ginthyü Keshü

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³Tsökatsü Jisu le jo tsü shalo njüo tsünyu tin-o run ge bin-o tehen nyu gunla. Tsontsin temi dan le a-le tinkela shalo njüo rünyü kedagü nyu tsonchü sen-o a-fü gun.

¹⁴Tsökatsü a-le tinchwi gü temi dan me hyulo-o anyugun shwinjün rilao anyugun kehokenyü thyü ngwa shü.

¹⁵Lo ngwün thyü gü zhüla ntsin senthyükelo dan le a-ki ryüo a-ka, “Hiki hile tehen so; lo tsangkeben jon-e güzhü laso; tsügenyu temi dan nishüo anyugun no gungü anyugun gin fütyülo gwünta,” tsonshü.

¹⁶Ai Jisu le anyugun ka, “Anyugun no tinla mvue gwa, hagin npvü anyugun gin thyülo!”

¹⁷Tsontsin anyugun le a-ka, “Agun le tensü pvün lo tsehü kenhun tse sen kehü gwünzin a-me tsünyeki tha ndi.”

¹⁸Tsontsin a-le, “Tsü senryüo atsü shülo,” tsonshü

¹⁹Tson-o a-le temi dan no tehen ge binlo lotse zoshü; tsüselo a-le tensü pvün lo tsehü hvu tse khinselo njüo nyisogü tsangge nrilo-o jochü pe tsüge shü. Tso-o tensü dan boshwelo-o khipe senthyükelo dan tsüshü, lo senthyükelo dan ko khipe temi dan tsüshü.

²⁰Lo anyugun aphu tsü tyü pe anyugun ginyü külo; lo anyugun le a-sen khü kequen shü ntsin khvütsü tseryü kenhunche kesü khülo.

²¹Lo anyugun tsü ketyü dan, nche tenu simvu tse temi le yiepvün kho.

Jisu Le Zü Soge Tsonchü Kethyü

(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

²²Tsüsika Jisu le senthyükelo nyu dan no run nyu yülo njüo a-mhundyü zida gü kecha kipun külo lo tsela, a-le temi dan nishü ketse ka.

²³Lo temi dan nishü kela siki, a-le a-npvü kazüthun ki kehithyü titse küla. Tson-o tsangzün ryüla, lo Jisu le a-npvü tse tsüge bin;

²⁴Lo tsügwünkho tsüle run gü le zida gü nyu nithen sa gunla, zü kenkhen no pvü kezen sen-o, kechamvule tsangkenbu le ryü tsügü ntsun-o whünlo kela genyu.

²⁵Tsükatsü khejeki rikhun kelu pezigü ka a-le zida soge tsonchü sen-o anyugun ki ryü zhü.

²⁶Tsontsin senthyükelo ju le a-le zü soge tsonchü ryü kezü hyulo-o anyugun kerüshvu la. Anyugun le zo-o, "Hile rümen nme so!" tson-o nshvuo nra senshü.

²⁷Tsontsin Jisu le anyugun ko-o, "Hagun nyun pechelo, Ale le; nshvu nyalo."

²⁸Tsontsin Pitor le a-ka, "Npugü, Nle yatselo, Nle ano zü soge tsonchü sen-o nki ryülo lotse zoshü ta."

²⁹Lo Jisu le a-ka, "Ryülo!" tsonshü ntsin Pitor le run nyu tsenryüo zü soge tsonchü sen-o Jisu ki ryü zhü.

³⁰Ai a-le tsangkenbu hyushüo nshvu sala; tsükatsü a-le zü nyuki yüzhüla kethyü genyu nrao, "Npugü nle akenishülo!"

³¹Tsontsin Jisu le a-ben shwe chwigü a-nrhisülo-o a-ka, "Hire, ketenyen kerhogü! Nle nyuthyüo kenyuhvula hü nla?"

³²Tson-o au le run nyu yülo ntsin tsangkenbu le ma tsela.

³³Tsontsin run nyu kebin nyu le a-rüshvuo, "Nle Sunggigü Nyugü ketsin le!" tsonso.

Jisu Le Genesaret Ka Kehonyu Thyü Ngwakeshü

(Mk 6:53-56)

³⁴Tsüsika anyugun le tsü nken chwio Genesaret tsekethyü nyu ryülo.

³⁵Lo rünyi tsünyu kebin nyu le a-shalo ntsin anyugun le me nipe tsüte tsümhun kebin aphu ka shüo ho kebin nyu aphu zen-o a-ki ryü.

³⁶Tson-o anyugun le a-ka, "Agun no nphishwe-e kesülo ta." tson-o hiso; lo kesü kelonyu aphu gwa külo la.

Mathi 15

Npvü Nbon nyu Jvü Senkethyü Jo

(Mk 7:1-13)

¹Tsükatsü Farisinyu lo lesükeshatsinyu dan le Jerusalem nyu Jisu ki ryü a-ketso-o,

²“Nyuthyüo nle senthyükelo nyu dan le npvü nbon nyu jvü gwünrho hü nla. Kechamvule anyugun le chvü ketyü mhundyü anyugun ben tseo tyütsü hü kemvu genyu!”

³Jisu le anyugun ka, “Hagun ko nyuthyüo hagun npvü hagun jvü genyu Sunggigü le jo khikeshü gü gwünrho hü nla?”

⁴Sunggigü le nduka, ‘Npvü njvü nyu rühvulo chi, lo temi ligü higüe a-pvü a-jvü nyu ge jo gwakemvu zo hulo a-no sila ti;’ tson zo njü nyo.

⁵Ai hagun we temi ligü higüe, a-pvü a-jvü nyu ka, ‘Hai le aka keche hyulo kezü tsü khipe Sunggigü tsü laso,’ tse kehünyu, tsünyu le a-pepvünyu rühvu mvue gwa; tson hünyo.

⁶Tson-o hagun npvü hagun jvü genyu Sunggigü jo lope a-kenrun thyü laso.

⁷Hagun kerokon kehü ju! Isaya le nduka hagun rüla zo tsentsü kenjü le hihontse!

⁸“Temi hidan hile a-mün pe arühvu kehü gwünzin, ai anyugun nyun we azen-o nithen sa bin hünyo.

⁹Ai temi npvü thyükelo jvü pe anyugun jo thyüo me senthyüo, anyugun le arühvu ja thyü kehü gwünzin! tsonla.’ ”

Ngwün Nrhula Kehü dan

(Mk 7:14-23)

¹⁰Tson-o a-le temi dan kope a-ki shülo njüo anyugun ka, “Hagun nyülo njüo rüchünlo nye.

¹¹Temi mün nyu keyü le temi gwün nrhula hü mvu; ai temi mün nyu chwikeryü le temi gwün nrhula hünyo.”

¹²Tsontsin senthyükelo nyu ju le a-ki ryüo a-ka, “Farisinyu jule jo hi shalo ntsin anyugun nyun nta kela, nle shale mvula?”

¹³Ai Jisu le anyugun ka, “Tsangge kebin Apvü le senshü kemvunyu aphu phüla ti.”

¹⁴“Anyugun no tson bin ta! Anyugun yhäpo-o tsontsin pe me zen kehü dan me, lo a-yhütyü keponyu nme le a-yhütyü kepo kecha gü tsontsin zen hulo, au mihvu nren tsokhin nyu che tsüla ti.”

¹⁵Tsontsin Pitor le a-ka, “Jokejvü kon tsü zope agun zen shüta.”

¹⁶Lo Jisu le anyugun ka, “Hagun ko ntsokhin-e thashalo hü mvu ole?”

¹⁷Tha lihi-e nmün nyu keyü le nginda nyu yüo khipe kevübin ki shwenla hünyo; tsü hagun le shamvu ole?

¹⁸Ai nmün nyu chwikeryü we nnyun ki chwiryü hünyo, lo tsüle temi gwün nrhu hünyo.

¹⁹Kechamvule nnyun ki serikemvu kendo, me dukeshü; keyüla, kerühu, kenku jünkezo, selü, hidan hi chwiryü kehü genyu.

²⁰Tha hidan hi le temi gwün nrhula hünyo; ai nben tsemvu tse chvü ketyü le temi gwün nrhula hümvu.”

Kanannyu Tenugi Ketenyen (Mk 7:24-30)

²¹Tsüselo Jisu le tsünyu ketu sen-o Tur lo Sidon rünyu hvu kipun gunla.

²²Tsökatsü hire, Kanan nyu tenunyu nme le tsü denzin kipun ryüo a-ka, “Hei, Npugü David Nyugü, Nle a shwinjün shüta; anyugi nme le tero gwakemvu le nchün ndyü sa bin hü nle.”

²³Ai Jisu le a-ka, thame zoni mvula. Tsontsin a-le senthyükelo ju le ryüo a-ka hi tenge tseo, ‘A-no tinla lo! Kechamvule a-le ngun sinthen-o nrasen bin hü kelasi genyu!”

²⁴Tson-e a-le, “A nipe Israel tsipwen nmhen kela tanyü dan ka nti keshü gwünzin le.”

²⁵Ai tenugi le ryüo a-rüshvuo, “Npugü, a shwinjün shülo.”

²⁶Ai Jisu le a-ka, “Ntsenyu ketyüketsü sen gü tehi mhundyü ka keshü le a-zü mvu.”

²⁷Tsontsin a-le, “Ketsin le, Npugü; ai tehi ko a-npu nyu ketyüketsü bin ge nrhi tsükeryüe jüntyü hünyo.”

²⁸Tsökatsü Jisu le a-ka, “Hire, tenunyu, nketenyen le gonsa hile! Nkenyü thyü pe ntsükelo gü thyülo chi; ” tsonshü. Lo tsü gwünkho ka tsü a-nyu tenugi tsüle gwalo la.

Jisu Le Kehonyu Kechon Thyü Ngwakeshü

²⁹Tsüselo Jisu le tsünyu tin sen-o Galil züda kho nni gunla; tson-o kazüthun ge kügü tsüki bin lo.

³⁰Tsontsin temi danda nme le terothonyu, a-yhütyü keponyu lo kepinnyu, kerügünyu, a-pha a-ben gwakemvunyu kechon-e zen a-ki ryüo khipe a-pha ka hoshü; lo a-le tsü aphu thyü ngwa shü.

³¹Tson-o temi dan le kepinnyu no jozolo, a-pha a-ben gwakemvunyu thyü ngwashü, lo terothonyu no tsonchü külo, lo a-yhütyü keponyu no thahyu kelo shwi pe anyugun dun thyülo; lo temi tsüdan le Israel nyu Sunggigü shwenla.

Temi Yie zi Ginthyü Keshü (Mk 8:1-10)

³²Tsökatsü Jisu le senthyükelo ju kope a-ki shülo-o, “Ale temi dan shwi njü laso; kechamvule anyugun le jonshen azen hü laso, lo thame tyütsü nrün ndi kelasi genyu; lo ale anyugun kekhün nishü nyümvu, anyugun le tson nenyu pesilalo kenshvu genyu.”

³³Tsontsin senthyükelo jule a-ka, “Ngun le dikipon tehen nyu temi hitsü laki ginthyü pe a-gin nyülo nrün, tensü hitsü laki hyulo mon?”

³⁴Jisu le ketso shü, “tensü dikho sen hü nla?” Tsontsin anyugun le, “Tsenyü, lo tsehü kesheshe keshanyu tse sen hü nle.”

³⁵Tsüselo a-le temi ju no kazü nyu bin külo lotse zoshü

³⁶Tson-o a-le tensü tsenyü lo tsehü dan tse khilo-o; Sunggigü shwen shüo boshwen pe senthyükelonyu dan tsüshü, lo senthyükelo nyu dan le khipe temi ju tsüshü.

³⁷Lo anyugun aphu tsü tyü pe a-gin nyülo; lo anyugun le tyü kensen le khvütsü tsenyü kesü khülo.

³⁸Lo anyugun tsü ketyünyu le nchetenu sinkemvu temi yie zi kho.

³⁹Lo a-le temi dan nishüla njüo run nyu yüo Magadan kipun gunla.

Mathi 16

Thazansü Nme Hikethyü

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

¹Tsökatsü Farisinyu lo Sadukinyu ju le a-no tsangge thazansü nme thyü pe anyugun hishülo tseo ryüo a-seme.

²Ai Jisu le anyugun ka, “Ngwünki hagun le ‘Tsang gwati so; kechamvule tsangpha n-hon bin kethyü genyu,’ tson hünyo.

³Lo lonyü ko, ‘Nthu tsang le gwamvu tiso, kechamvule tsang nhon lo nnmhu tsen kebin genyu,’ tson hünyo. Hagun le tsang rüla kegwa keshvu we sha ntsenlo hünyo; ai hagun le a-gwünkho lo thazansü we shakekho loho.

⁴Serikemvu lo keyüla shenhe hidan le thazansü fü kehü gwünzin; ai Jona ge thyükesü zansü tsünyeki thazansü kecha nme-e khinipe hagun tsüni loho so; ” Tson-o anyugun khelao tinla.

Farisinyu Lo Sadukinyu Kebugü

(Mk 8:14-21)

⁵Tsüsika senthyükelo ju le perezin külo, lo anyugun tensü khilo nmhinla.

⁶Tsökatsü Jisu le anyugun ka, “Hagun Farisinyu lo Sadukinyu ju kebu genyu petsü lo ndo binlo.”

⁷Tsontsin anyugun le kenthon-o, “Tsüle kechamvule ngunle tensü khilo nmhin kela genyu le,” tsonso.

⁸Ai Jisu le tsü shalo njüo, “Hire, hagun ketenyen kerho ju! Hagun le tensü khilo kemvu genyu nyuthyüo zobin nla? Hagun le ntsokhin-e tha rüchünlo mvu zun ole?”

⁹Tensü pvü pvün pe temi yie pvün ginthyü shüo hagun no a-sen khvütsü dikho kesü khülo la?

¹⁰Lo tensü tsenyü pe temi yiezi ginthyü shüo hagun no a-sen khvütsü dikho khülo la?

¹¹Hagun le tsüe hagun sirüchün mvu ole? Hagun ale hagun ka tensü rüla zobin kemvu, hagun le tsüe rüchün bin mvu kethyü, nyuthyüo hon hü nla? Ai hagun Farisinyu lo Sadukinyu kebu kipun hagun petsüsa bin lo chi!”

¹²Tson keshü siki anyugun le a-le anyugun no tensü kebu kipun mvule Farisinyu lo Saddukinyu senkethyü jo genyu ndo sa bin lo lotse kezo rüchünlo.

Pitor Le Jisu Zan Zoshwi keshü

(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³Tsüsika Jisu le Kaisaria Filipi kipun gun gü a-le a-senthyükelo ju ketso-o, “Temi dan le Temi Nyugü lope segü letse hü nla?”

¹⁴Tsontsin anyugun le a-ka, “Johan Baptist gü letse; peha le Elia letse, lo kechanyu le Jeremiah, nmvue sidyükesanyu ju nme letse hünyo.”

¹⁵Tsontsin a-le anyugun ka, “Tsonlo hagun we ale segü letse hü nla?”

¹⁶Tsükatsü Simon Pitor le a-ka, “Nle Khrista rhünzin kehü Sunggigü Nyugü le.”

¹⁷Tsontsin Jisu le a-ka, “Nle Jona nyugü Simon, nle jochü kepvü ketsin; kechamvule thyümin kendo kipun mvule tsangge kebin Apvü le a-npvü johi zope ntesha shü kethyü genyu.”

¹⁸Lo ako nka zoshü ti. “Nle Pitor, (A-kon le Tso), lo ale tso higü ge akehun thyü ti; lo Hades chwida no a-nye kvu loho.

¹⁹Ale tsangge Rajaphen chabi dan pe ntsüti; lo nle kazü nyu lihie khinlalo, tsangge-e khinla ti lo nle kazü nyu lihie khinshe shülo, tsangge-e khinshe shüti.”

²⁰Tsükatsü a-le senthyükelo ju ka, A-le Khrista gü letse kethyü tsü lope temi nme ka zo nya lotse la.

Jisu Le A-kesi Lo Rhünnikeso Rüla Kezo

(Mk 8:31—9:1; Lk 9:22-27)

²¹Tsügerho nyu a-le Jerusalem nyu gun-o peshünyu lo peshükeda ju lo lesü keshatsin ju ben nyu kenjünthyü pe thaseni kerüchün thyüti, lo meno a-dushvu lao jonshen nyü rhünni solo mvuloshvu tsekethyü zope senthyükelo nyu hiso.

²²Tsontsin Pitor le a-zen gü a-kesüo, “Npugü, nno tsonlo shvu tsinle, nno thame kae hihontse thyü loho le.”

²³Tson-e a-le ranigü Pitor ka, “Nle asi kipun gü lalo; ‘Satan,’ nle atson kekhin nme, kechamvule nle Sunggigü denzin mvule temi denzin rüchün kehü genyu.”

²⁴Tson-o Jisu le senthyükelo ju ka, “Temi ligü higüe asithen kenyünyu no a-npvü a-kekhenilo lo a-krus pen-o A sithenlo.

²⁵Kechamvule temi ligü higüe a-phou ntsen pe a-hon thyülo nyü kehünyu le nmhenla ti; lo temi ligü higüe agenyu a-phou nke nmhüla kehünyu le tsü hyunilo nrün genyu.

²⁶Lo temi nme le kazü aphu chwipe a-hon thyüloe a-le a-kapu nkelalo a-le nyu chwilo mon? Tsüntimvule temi le nyu lope a-phou sunthyü logwa tila?

²⁷Kechamvule Temi Nyugü le A-pvü zankechwi sen-o a-lokethyünyu zen tsüryü ti; lo a-le temi ligü higu"e a-tho hontse a-chün thyü pe tsü nrün genyu.

²⁸Lo ale hagun ka zo tsentsü shüti, ‘Hika kebin temi peha le Temi Nyugü le a-raja nyu keryü mhundyü sila loho.’ ”

Mathi 17

Jisu Keyhun Thyüpe Kecha Thyükela

(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹Lo jon tsero siki Jisu le Pitor, lo Jakob,lo tsügü sikezengü Johan nyugun pe a-sinlo njüo tsüdan zen kecha thyü sen-o kazüthun ketetso nme ge küla.

²Tson-o a-le anyugun yhähyu ka a-keyhun no kecha thyüla, lo a-mhun le yhäko hontse benchvüla, lo a-phinya ko chon pe keben hontse la.

³Tson-o hire, Mosa lo Elia au le tsünyu ryüo anyugun yhähyu ka a-zen kenthon.

⁴Tsontsin Pitor le Jisu ka, “Npugü, ngun kengüo hinyu bin yatselo gwati le; Nkendo yatselo, ale hinyu hi then kenshen thyü shüti, nme le n genyu, nme le Mosa genyu, lo nme le Elia genyu.”

⁵Lo a-le jozo nsen ketseka hire, nmhu benchvü tsekethyü sü ryüo anyugun jepvülo; tsükatsü hire, nmhu tsüge tha zo keryü le hihontse: “Higü hile A nyu A kesogü le, Ale a-shwi pe a keryü sa kehügü le; hagun a-jo nyülo nye,” tsonshü.

⁶Lo senthyükelo dan le jo tsü shalo ntsin chetsügü kazünyu nkhün kü tinla; lo nshvusa la.

⁷Lo Jisu le ryüo anyugun kesüo, “Soryü lo, lo nshvunya chi.”

⁸Tsontsin anyugun le anyugun yhätyü koshü ntsin Jisu nti anyugun zen kebin a-me temi nme-e hyu mvula.

⁹Tsüselo anyugun le kazüthun ge tsenryü kezhü ka Jisu le anyugun ka Temi Nyugü le kesinyu dan nyu rhünni solo kemvuthen hagnun tha kehyu hi nme-e pe temi nme kae zo nya nye; tsonkethyü zola.

¹⁰Tsontsin senthyükelo ju le a-ketso-o, “Tsonlo nyuthyüo Elia le ryü ri mvuloshvu tsekethyü lesükesha tsin ju le zohü nla?”

¹¹Tsontsin a-le anyugun ka, “Elia le ryüo tha aphu thyü kegwa thyüni shüti ketsin.

¹²Ai ale hagnun ka zoshü ti, Elia le himhundyü ryü laso, lo tsüka mele a-shalo mvula; ai a-ge anyugun kendo dan thyüla. Temi Nyugüe tsühontse anyugun ben ka kenjün thyü ti.”

¹³Tsüsiki a-le Johan baptist gü rüla anyugun ka zokeshü senthyükelo ju le rüchün lo.

Tero Gwakemvu No Zenkehünyu Nme Thyü Ngwakeshü

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴Tsüselo anyugun le me dan nyu ryü ntsin temi nme le Jisu ki ryüo a-mhundyü ka khosenlo njüo,

¹⁵“Npugü, Nle anyugü shwinjün shü lo; kechamvule a-le zoma thyüo kenjünthyü kebin genyu, lo a-le ntsoka tse mah nyue chetsüla kvuri, lo ntsoka tse zü nyue yüla la tse kehü genyu.

¹⁶Lo ale a-zen-o nle senthyükelo ju ki gun, ai anyugun le thyü ngwa loho laso,” tson.

¹⁷Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Hire, joketsin zokemvu lo hagnun nyun nshün kemvu ju, A no jon ditsü dithen laki hagnun zen bin tila? A no jon dikho hagnun ge akekheni bin tila? A-zen-o hika ryüo akishü re.”

¹⁸Tson-o Jisu le tero gwakemvu gü kesüshü, tsontsin tsüle a-ge chwila; lo tsükanyu ponyu gü thyü ngwa whü tselo la.

¹⁹Tsüsika senthyükelo ju npvü Jisu ki ryüo a-ka, “Agun we nyuthyüo a-hü loho la ola?”

²⁰Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagnun ketenyen kerho genyu le. Ale hagnun ka zo tsentsü shüti, hagnun ketenyen le hennyon tsi tsülaki-e binlo kethyü we, hagnun le kazüthun higü ka, ‘Nle hinyu ketu sen-o luki gülalo!’ tsonshüe a-le tin lati; lo hagnun le thame thyülo keho ndi lati.

²¹Ai kehi lo tyütsü mvuo nyen kethyü nti genyu hihontse ketyü hi hulo hünyo; thakecha nme genyu honlo hümvu.”

Jisu Le A-kesi Lo Rhünnikeso Rüla Zonikeshü

(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²²Tsüselo anyugun le Galil nyu kebin ka Jisu le anyugun ka, “Temi Nyugü tenpe me ben nyu shüla ti.

²³Tson-o meno a-dushvu lati; lo a-le jonshen nyü rhünniso lati.” Tsontsin anyugun le anyugun nyun gwamvu sa lola.

Kershvuka Khajana Pe Ketsü

²⁴Tsükatsü anyugun le Kapernaum nyu ryülo, lo duli keshvu shvukequen kehü ju le Pitor ka ryüo, “Hagun senkethyü gü le duli keshvu shü hü le mvula,” tson-o ketsoshü.

²⁵Lo a-le. “Ele, shü hünyo,” tsonshü. Tson-o a-le kanyu yüryü ntsin Jisu le a-ka, “Simon, kazü hinyu rajanyu le senyuka a-ngun nmvue khajana lohü nla? Phennyünyu ka le tesin ka la?”

²⁶Lo a-le, “Tessin kale,” tsonshü ntsin Jisu le a-ka, “Tsonyatselo phennyünyu we tha hoshü mvue gwa ado tsüle.”

²⁷Ai anyugun no shesela lo keshvu genyu nle züda ki tsüo zü nyu hühuvü shweshü chi! tson-o tshü nsülo kerigü mün nyu nle raka nme hyulo ti; lo tsü khipe nnyi genyu tsüdan tsüla nye, tsonshü.

Mathi 18

Segü No Kedatsin Thyüti Yo Tsekethyü

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

¹Tsügwüinkho ka senthyükelonyu ju le Jisu ki ryüo a-ka, “Tsangge keda nyu segü le keda tsinla?” tson-o ketso.

²Tsontsin a-le ntsenyu nme ko zen-o a-ki ryülo, tson-o anyugun dan nyu binlo njüo,

³“Ale hagun ka zo tsentsü shüti, hagun le kelu pe ntsenyu hontselo kemvu we hagun le tsangge keda nyu yü loho.

⁴Tsügenyu temi ligü higüe a-npvü a-thyü ketsenyo pe ntsenyu higü hihontse kelonyu le tsangge keda tsin nyu so.

⁵Lo temi ligü higüe azan nyu ntsenyu hihontse kethyü nyu nme zenlo kehü nyu le, azen-e lo hünyo.

Kemu Kesemen

(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶“Ai temi ligü higüe atenyen kehü hidan nyu temi nme nti-e thyü nshvu kelanyu we, tha ketserütso keda nme pe a-gunda nyu dyülo njüo khipe züda kentsun nyu shweshü kela we a-chün gwa kvu ti.

⁷Thathyü kenshvu dan genyu kazü higü we chi, thyülo tiso! Kechamvule tha nsü kenshvu le ryü mvulo keho genyu- ai a-genyu thathyü kenshvu le ryü kehünyu we chi, thyülo tiso!

⁸“Lo nben nmvue npha le nthü nshvu yatselo, nge tsü duthü pe shwenla chi; nben kenhun lo npha kenhun tse pvüo meno nkhi pe kethonthen kebin mah nyu shüla nrün we mvu, nben peha lo npha peha pvüo kerhün nyu keyü we njün gwakvu kethyü genyu.

⁹Tsüntimvule n-yhütyü le nthü nshvulo nge tsü tseritho pe shwenla chi, nyhütyü kenhun pvüo meno nshwen pe Gehena mah nyu shü kela we mvu, nyhütyü nme nti pvüo kerhün nyukeyü we njün gwakvu nrün genyu.

Tanyü Nmhenkela Jokejvü

(Lk 15:3-7)

¹⁰“Hagun keshen hidan nyu temi nme-e nkhin mvu kethyü tsü rüchün tonlo chi; Ale hagun ka zoshü ti, tsangge anyugun jolonyu le tsangge kebin Apvü mhun nrizin bin hünyo.

¹¹Kechamvule Temi Nyugü le nmhenkelanyu kenilo titse gunkeryü genyu.

¹²“Hagun le dihontse rüchün bin nla? Temi nme le tanyü tsi le bin-o tsüdan nyu nme nmhenla lo, a-le henteküo tekü dan khetse njüo gungü kazüthun ge nmhenkela gü tsü fü mvu ti ole?

¹³Tson-o a-le tsü hyulo yatselo, Ale hagun ka zo tsentsü shüti, a-le henteküo tekü dan nyeki tsügü hyukelo genyu a-sherhün sati.

¹⁴Tsühontse tsangge kebin hagun Pvü ko keshentsin hidan nyu nme-e no nke kela a-kendo mvu.

Kemu N Sikezengü

¹⁵“Lo n sikezengü le nka kemu nme thyüshülo, gungü hai npvü ka a-kemu tsin pe a-zen nye; a-le njo nyülo yatselo nle n sikezengü hyulo laso.

¹⁶Ai a-le njo nyü mvu yatselo, nle mime nmvue mihvu zenni gunlo nye; tson yatselo mihvu mishen mün sen-o tha zoshü lo jo lihie a-zü loti.

¹⁷Lo a-le tsüdan khwen-e nyümvu yatselo, pe kehun ka zoshü nye; tson-o a-le kehun jo-e nyümvu yatselo, a-no Judakemvunyu lo khajana keshvu ju hontse tinla nye.

Khinkela Lo Khinshekeshü

¹⁸“Ale hagun ka zo tsentsü shüti, hagun le kazü hinyu tha lihie khin la lo, tsangge ko khinla ti; lo hagun le kazü hinyu tha lihie khinshe shülo tsangge ko khinshe shüti.

19“Tsüntimvule ale hagin ka zoshü ti, kazü hinyu hagin le mihvu nti kenyun rhün-o tha lihie kengüo hilo, tsangge kebin Apvü le tha tsüthyü pe tsünyu tsüti.

20Kechamvule mihvu mishen nti-e azan sen gungü kehun kequen kebin bin ka Ale tsü dan nyu bin nrün genyu.”

Kemu Jüpe Tsükemvu Gogü Jokejvü

21Tsontsin Pitor le ryüo a-ka, “Npugü, a sikezen gü le age kemu thyü gwün dije ge lo ano a-kemu gwün pe tsü mon! gwün tsenyü ge le?”

22Jisu le a-ka, “Gwün tsenyü ge titse ale nka zomvu, ai gwün hentsenyü ge thyü tsenyü ge.

23Tsügenyu tsangge keda le rajanyu nme le a-gonyu ju no a-npvü a-hisap khishülo tse kela hontse le.

24Lo a-le rüchün kegun ka talen yie tseryü a-pu pvü kebin nyu nme zen gunryü.

25Tson-e a-le a-pu thyü tilomvula kethyü genyu a-npugü le a-no a-nu a-nyu a-kanyü kebin aphu jwen sen ryüo a-pu thyülo tsela.

26Tsontsin a-gogü tsü le tsügü a-rüshvuo a-ka, ‘Npugü, a njünlo; matse ta ale npu thyükü shü tile.’

27Tsontsin tego tsügü npugü le a-shwi njün-o a-hoshü la.

28“Ai tego tsügü le chwigü tego kecha nme le a-pu denari nme pvü kebin nme hyulo-o a-le tsügü tenlo njüo a-rühon techen penlo-o, ‘Nle apu pvü kebin tsü thoshülo,’ tsonso.

29Tsontsin tego tsügü tsüle tsügü zhülo njüo a-ka hi tenge tseo, ‘A njün lo matse ta, ako npu thyü pe ntsü tile,’ tson.

30Ai a-le a-pu thyüshü kemvuthen we nmvule tseo a-ten sen gungü doka nyu shüla.

31Lo tsükatsü a-pvünyu tego kechanyu dan le tsü shwi pe anyugun nyun gwamvu sala, tson-o ryüo anyugun npugü ka tha tsü aphu pe zoshü.

32Tsontsin a-npugü le a-ko zen ryüo a-ka, ‘Hire, tego njvü gwakemvu gü, nle aka nkenjün kehi genyu ale npu aphu gwün pe ntsü shü amon.

33Lo ale n shwinjü keshü hontse nko npvü gü shwi njünshü zü mvu ole?”

34Tson-o a-npugü le a-nyun ntala njüo a-le a-pu pvü kebin tsü thyü pen pe a-tsü kemvuthen nmvu letseo a-ten pe do kekhwenyu dan tsüla.”

35Lo Jisu le jo kenkhin zo-o, “Tsühontse hagin ligü higüe hagin sikezen nyu kemu zhü ketsin thyü pe tsüla mvulo tsangge kebin Apvü ko hagin ge tsühontse thyü shüti.”

Mathi 19

Kami kenrhokela Senkethyü Jo

(Mk 10:1-12)

- ¹Lo Jisu le jo tsüdan zothü shüla ntsin Galil nyu tsonchüo Jordan perezin Judia terhi kipun gunla.
- ²Tsükatsü temi danda nme le a-sithen gunryü, lo a-le anyugun thyü ngwa shü.
- ³Lo tsükatsü Farisinyu danme le a-ki ryüo a-semen-o a-ka, "Temi le tha lihi genyue a-npvü anunyu khela zü le?"
- ⁴Tsontsin a-le, "Sokeri kanyu temi thyükesü gü tsüle pechenyu lo tenunyu au thyüshü.
- ⁵'Higenyu temi le a-pvü a-jvünyu khela njüo a-nunyu zen kengü tinla ti, lo au le nme thyü tinla ti,' tsonkethyü hagun le swü mvu ole?
- ⁶Tson-o au le kenyhun mvule nme thyü laso. Tsügenyu Sunggigü le thyü kerhün keshü gü, temi no gwünrho nyalo."
- ⁷Tsontsin Farisinyu dan le a-ka, "Tsonlo nyuthyüo Mosa le nduka a-nunyu khekela lesü khishüo khela lotse kethyü zoshü la?"
- ⁸Lo a-le anyugun ka, "Hagun nyun kerü genyu Mosa le hagun no hagun nunyu khela lotse shü le; ai sokerika we tsonshü mvu.
- ⁹Tsüntimvule ale hagun ka zo tsentsü shüti le, temi ligü higüe keyüla genyu kemvu we a-nunyu khela njüo kecha lo yatselo a-le keyüla laso."
- ¹⁰Tsontsin senthyükelo ju le a-ka, "Temi le a-nyepvü a-nu au janyu tsonlo, kalvu kemvu we gwakvu."
- ¹¹Tson-e a-le anyugun ka, "Kekvu khipe tsü keshünyu kemvu we, temi apfu jo hizen külo nrün ndi.
- ¹²Kechamvule temi peha le a-jvü gin nyu kebin kanyu, lo peha le me kendo genyu lo peha le tsangge keda genyu sunthyü kevu le bin hünyo. Temi ligü higüe jo tsü zenlo kegwanyu no zenlo nye."

Jisu Le Jochü pe Ntsenyudan Ketsü

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

- ¹³Tsükatsü Jisu no jochü pe anyugun ge shüti tseo mele ntsenyu dan me zen ryü; ai senthyükelo ju le tsü dan kesüla.
- ¹⁴Ai Jisu le anyugun ka, "Ntsenyu ju khinyao anyugun no aki ryülo; anyugun khinyalo; kechamvule tsangge raja phen le anyugun hon genyu."
- ¹⁵Tson-o a-le a-ben pe tsüdan soge shüo tsünyu tinla.

Kenya Selo Gü

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

- ¹⁶Tsontsin hire, temi nme le a-ki ryüo a-ka, “Senkethyü gü, ale kethonthen kerhün hyulo nrün genyu thakegwa dihontse kethyü thyülo mvulo shvula?”
- ¹⁷Lo a-le tsügü ka, “Nle nyuthyüo kegwegü rüla ketso hü nla? Kegwegü le nme nti; ai nle kerhün nyu yülo nyülo, johokeshü dan zenlo nye.”
- ¹⁸Lo tsügü le a-ka, “Dihontse kethyü dan la?” tsonshü. Tsontsin Jisu le a-ka, “Nle me dushvu loshvu, nle rühu loshvu, nle me ge kenku jün zoloshvu,
- ¹⁹Npvü njvünyu rühvulo, nle nkazonkazin sope n npvü nkeso hontselo mvuloshvu.”
- ²⁰Tsontsin ponyu tsügü le a-ka, “Ale tha tsü apfu zenkü hünyo; ano tha dihontse kethyü zennilo mvuloshvu la?”
- ²¹Jisu le a-ka, “Nle gwa tilo nyülo, gungü nhon kebin apfu jwen lo-o khipe tha kendinyu tsüla nye; tsonla lo tsangge nhon nnyalo ti; tson-o ryüo asithenlo re.”
- ²²Ai ponyu tsügü le jo tsü shalo njüo a-mhun gwamvu satse tinla; kechamvule a-le kenya ketsinnyu nme kethyü genyu.
- ²³Tsontsin Jisu le senthyükelo ju ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, kenyanu le tsangge keda nyu yüti tsekethyü le rüsa le.
- ²⁴Tsüntimvule ale hagun ka zo tsentsü shüti, kenyanu le Sunggigü Raja bin nyu keyü we mvu le ut nme no chwen küka nna kela we nne kvu ti.”
- ²⁵Tsontsin senthyükelo dan le jotsü sha pe anyugun dun thyü salao a-ka, “Tson yatselo senyu no kenikelo hyulo mon?”
- ²⁶Tsontsin Jisu le anyugun nrío anyugun ka, “Temi we thyülo nrün ndi; ai Sunggigü we tha apfu thyülo gwa.”
- ²⁷Tsükatsü Pitor le a-ka, “Hire, agun we tha kebin apfu khela njüo nsithen hü laso; tsügenyu agun we nyu chwilo mon?”
- ²⁸Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, hagun asithen tinkela ju tha keshün thyüni kethyü gü ki Temi Nyugü le A-raja bin zankechwi kethyü bin ge bin kelo nyü hagun ko no raja bin tseryü kenyun che ge bin-o Israel nyu tsipwen tseryü kenyun che dan ketso kethyü nyu thyüti.
- ²⁹Tsükatsü temi ligü higüe azan genyu a-ka, lo a-tsa sikezen nyu, a-lüginyu, a-pepvünyu, lo anyenyu lo a-kazü khekelanyu tsü jüntsi hyulo ti, lo tsüntimvule kethonthen kerhün-e hyulo ti.
- ³⁰Ai rikehünyu kechon le khin lati, lo khinkehünyu kechon le rila ti.

Mathi 20

Vain Low Ketsünyu

- ¹“Lo tsangge Raja kethyü phen tsü le temi nme le meno a-vain low nyu tsügü thathyülo tseo lonyü nshwen tsügü me jonshe kelo hontse.
- ²Lo Tsükatsü a-le doli pe tsüti tseo me zen kenthon-o tsüdan nipe a-vain low ki shüla.
- ³Tson-o tegi tekü kevä gwümkho ki-e a-le gungü temi dan me le hakethyü bin nyu thathyümvu tse dun kebin hyulo.
- ⁴Lo a-le tsüdan ka, ‘Hagun ko a vain low ki tsüta, tsonlo ale hagun chün kho lope hagun tsüti le,’ tsonshü. Tsontsin anyugun le tsüla.
- ⁵Tsüsü ki-e a-le tegi tseryü kenyhun che kevä ki lo tegi kenshen kevä ki-e tse nichwi gü tsonshü.
- ⁶Lo tegi pvün kevä gwümkho ka ko nichwigü temi kechanyu dan me le kebin hyulo; tson-o tsüdan ka, ‘Hagun le nyuthyüo thathyümvuo jongwün hika dun bin nla?’
- ⁷Tsontsin anyugun le a-ka, ‘Agun jonkeshe temi kendi genyu le.’ Tsügenyu a-le anyugun ka, ‘Hagun ko a vain low ki tsü nye.’
- ⁸“Tson-o khejeki low npugü le a-gogü ka, ‘Low nyu thathyü kebin dan koshüo, low nyu tsü kekhin tsin dan ka gun gü tsükeri tsin dan keti anyugun chün pe tsüshü nye.’
- ⁹Tsontsin khejeki tegi pvün kevä ki ko kelonyue ryüo doli hyulo.
- ¹⁰Tsüsika keritsin ju le ryüo anyugun we me nye chon hyulo ti ado tse ryü; ai anyugun ko me hontse nme le doli hyulo.
- ¹¹Lo anyugun le tsü hyulo ntsin a-npugü ge kenyo lola, tson-o a-ka,
- ¹²‘Kekhin hidan le tegi keväja nme nyesin thathyü mvu, lo agun we jongwün tsang kenyen ka kenjünthyü thatho thyü-tson-e nle khipe agun ketsü kho khipe anyugun ko tsü laso!’
- ¹³“Ai a-le anyugun nme ka, ‘Apvügü ale nge a-zükemvu nme-e thyümvu amon? Nle nnyi doli nme titse kejozenlo mvu ole?’
- ¹⁴Nhon tsü khilo njüo gunla, nketsü kho pe kekhin hidan tsüti letse kethyü a kendo.
- ¹⁵Ale a npvü ahon pe akendo kethyü le a-zümvu ole? Ale nho kethyü genyu nle a shwi pe nyhü kelu hü ole?’ ”
- ¹⁶Lo Jisu le jo kenkhin zo-o, “Tsühontse kerinyu le khin lati, lo kekhinnyu le rila ti.”

A-kesi lo Rhünni Keso Gwünshen Ge Gü

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷Tsüselo Jisu le Jerusalem nyu gun kezhü ka senthyükelo tseryü kenyhunche ju zen kecha thyü kehü ka a-le tson nyu anyugun ka,

¹⁸“Hire, ngun Jerusalem nyu gunzhü nyo; lo gun ntsin mele Temi Nyugü ten pe peshükeda ju lo lesükeshtsin ju ben nyu shüla ti; tson-o anyugun le a-nkhin-o a-dushvula lotse soti.

¹⁹Lo a-khipe keyüthyü lo a-vü lo a-khipe krus ge hüla lo tse-o a-ten pe Sunggigü shakemvunyu ben nyu shüla ti; lo a-le jonshen nyü rhünniso lati.”

Jakob Lo Johan Au Jvü Kehi

(Mk 10:35-45)

²⁰Tsükatsü Zebedi nyu hvu jvü le a-nyuhvu zen ryüo a-rüshvuo tha nme hi.

²¹Tsükatsü a-le tenunyu tsügi ka, “Nle nyu hinyü hü nla?” Tsontsin tsügi le a-ka, “Nle nraja bin nyu anyuhvu nme no nnjüzin lo nme no n ngwazin tse bin kelo njo hoshüta;” tsonshü.

²²Ai Jisu le a-ka, “Hagun le hi kehügü shamvu tse hi hünyo. Hai le ahonpen nyu Ale tsüti tse ndo sen kebin gü tsülo gwa mon?” Tsontsin au le a-ka, “Ayi le tsü thyülo gwa.”

²³A-le au ka, “Hai le ahonpen nyu tsülo gwa ketsin; ai a njüzin lo a ngwazin bin kelo we a npvü khishü mvule Apvü le a-npvü ndo sen kebin nyu tsüti.”

²⁴Lo tsüka mi tseryü dan le jo tsü shalo ntsin anyugun le tsa sikezen tsühvu ge anyugun nyun ntala.

²⁵Ai Jisu le anyugun kozen-o a-ki ryülo njüo anyugun ka, “Me kentsen nyu le me sogon hünyo. Lo kekvunyu no anyugun so kedagü thyü kehü hagun le sha bin nyo.

²⁶Ai hagun dan nyu we tson loho; tsonkethyü gü mvule hagun dan nyu temi ligühigüe gon kenyü gü le hagun go thyüti.

²⁷Temi ligühigüe hagun dan nyu ri kenyü gü le hagun gonyu thyü mvuloshvu.

²⁸Tsühontse Temi Nyugüe meno a-leyi titse mvule me keleyinyu thyü titse lo temi kechon rhinhilo nrün genyu a-phou hoshü titse tsükeryü genyu.”

Jisu le Yhükeponyu Mihvu No Tha Hyukelo

(Mk 10:46-52; Lk 18:35-43)

²⁹Tsüselo anyugun le Jeriko nyu chwi kezhü ka temi danda nme le a-sithen hü.

³⁰Tsükatsü yhükeponyu mihvu le tsonkhoka bin tse njüo Jisu le tsü denzin gunzhü nle tse kethyü shashüo nra sen-o, “David Nyugü! Nle ayi shwinjün shüta!”

³¹Tsontsin temi ju le au no nra nyalo tseo au kesü, ai au le nra sen ketsinni-o, “David Nyugü! Nle ayi njün shüta,” tson bin.

³²Tsüka Jisu le sunlo njüo au ko-o au ka, “A no hai ge nyuthyü keshü hai kendo la?”

³³Tsontsin au le a-ka, “Npugü, ayi yhyütyü no tha hyulo ta.”

³⁴Tsügenyu Jisu le au njün-o au yhyütyü kesüshü; tsontsin au yhyütyü le ko chwiryülo, tson-o au le a-sithen tinla.

Mathi 21

Jisu Le Zankecwhi Thyüo Jerusalem Nyu Keyü

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹Tsüselo anyugun le Jerusalem nyu ryü ntsin Oliv kazüthun ge Betfage nyu ryülo; tsükatsü Jisu le senthyükelo nyu mihvu nishüo au ka,

²“Haile gungü rünyi hai ntsun kebin nyu gunlo ntsin mele gada tsü nme lo a-nyu nme sin tse dyü pe bin kenjü hyulo ti; tsügenyu tsühvu shwü sen-o aki ryü nye.

³Lo me le hai ka tha zoshülo, hai le me ka, ‘Npugü le hihvu hi pe tha nme thyü titse bin nle,’ tsonshü nye. Tson yatselo temi tsügü le tsühvu hoshü ti.”

⁴Tsonlo sidyükesagü no nduka, zope bin kenjü penlo nrün genyu:

⁵“Hagun le Sion nyugi ka zoshü nye, Hire, n Rajagü le a-jvü gwasa tseo, Gada lü nme, a-kon le gadanyu lü nme ge küo nki gunryü zhü nyo.”

⁶Tsontsin senthyükelo tsühvu le gungü Jisu le au ka zo keshü hontse thyülo.

⁷Tson-o au le gada tsü lo a-nyu hvu nrhisü zen ryüo, anyugun phi pe gada hvu ge lashü ntsin; a-le kügü tsü ge binlo.

⁸Lo temi kechon le a-phi shü pe tson nyu lashü; lo kechanyu le senbin ge a-ro nti pe tson nyu lashü.

⁹Tson-o temi dan le a-mhundyü kehü ju lo a-sizin kehü ju tse nra sen-o, “Hosana, David Nyugü, Npugü zan sen ryü kezhü gü, Jochü kepvü ketsin gü, tsangge jochü no nge ryü kelogü thyü lota.”

¹⁰Tson-o a-le Jerusalem nyu ryülo ntsin rünyi tsü aphu ntun nbün lola. Temi dan le shün-o, “Temi higü hile segü yo?”

¹¹Danda dan le anyugun ka, “Hile Galil kazü nyu Nazaret nyu sidyükesagü Jisu le.” tson.

Kershvuka Thyü Nshün Keshü

(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹²Jisu le Sunggigü Kershvuka nyu yüo tha hei lo tha gwen kebin hyulo-o tsü apfu hula, lo seki raka kelu kebin miz-e lo paro jwen kebin nyu ju bin-e boketo küla.

¹³Tson-o a-le anyugun ka, “ ‘A ka hino kehika letse ti,’ Tsonkethyü thu njü nyo; ai hagun le hilope mehon seketyünyu ka thyü bin laso.”

¹⁴Tsüka Yhükepo ju lo phuhanyu le gunryüo a-le thyü ngwashü.

¹⁵Tson-o peshükeda dan lo lesükeshatsin dan tsele a-le thyükeshü ndun tho dan, lo ntsenyu dan le Kershvuka nyu sen-o, “David Nyugü no kvukelogü thyülo,” tson kehü-e shwipe anyugun nyun ntao a-ka,

¹⁶“Nle hidan le tha zokebin hi sha ado?” Tsontsin Jisu le anyugun ka, “E, ‘ntsenyu ju lo nyuhonyu ju mün nyu-e nkeshwen penti,’ tson kethyü nduka thu kenjü hagun le thame kae swüshwi mvu zun ole?”

¹⁷Tson-o Jisu le nyida tsünyu anyugun khela njüo Bethani nyu gun-o tsüje tsünyu zhü tinla.

Kherobin Swetsü Kela

(Mk 11:12-14,20-24)

¹⁸Lo Lonyü gü a-le nyida gü nyu niryü kezhü ka, nnyon la.

¹⁹Lo tsonkho ka Kherobin nme le kebin hyulo njüo a-le tsünyu gun, ai tsüge tsü a-nyü nti a-me thame hyulo mvula; tsontsin a-le tsügü ka, “Nthu gerhonyu kethonthen nge nsha nyala gwün nye.” Tsonshü ntsin kherobin gü tsüle rügu la.

²⁰Tsontsin senthyükelo ju le tsü shwi pe anyugun dun thyülo njüo, “Kherobin le nyuthyü rügu whü layo?”

²¹Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, hagun ke kenyunhvu la mvuo hagun ketenyen binlo, hagun le kherobin ge hihontse kelo ntimvule hagun le kazüthun higü kae ‘Nle tin-o züda ki yülalo,’ tsonshü-e tsü thyülo ti.

²²Tsüntimvule hagun le tenyen tsentsüo tha lihie hilo hyulo tsentsü ti,” tsonshü.

Jisu Kekvu Rüla Ketsokethyü

(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³Tsüsika Jisu le yügü Kershvuka nyu me senthyü ketse ka peshükeda ju lo temi dan nyu pelü ju le a-ki ryüo, “Nle nyu kekvu sen-o tha hi thyülo hü nla? Lo segü le kekvu hi khipe ntsüshü la?”

²⁴Tsontsin Jisu le anyugun ka, “A ko hagun ka tha nme ketso ti, lo hagun le tsü pe aka zoshülo, a ko hagun ka nyu kekvu sen-o hithyülo hüyo zoshüti.

²⁵Johan le me Baptaiz thyülo kegwa kekvu tsüle dikipon ryü la? Tsangge le, temi ka ryü la?” Tsontsin anyugun npvü kenthon-o, “Tsangge letse zoshülo, a-le ngun ka, “Tsonlo hagun le nyuthyüo a-tenyen mvu ola?” tsonla ti.

²⁶“Temi kanyu ryü le,’ tsonshülo ngun le temi dan nshvu; kechamvule temi aphu Johan le sidyükesanyu nme letse hünyo.”

²⁷Tsontse njüo anyugun le Jisu ka, “Agun le shamvu,” tsonla. Tsontsin a-ko anyugun ka, “A ko shamvu, nyu kekvu sen-o tha hithyülo hüyo pe hagun ka zo loho.

Nyu Mihvu Jokejvü

²⁸“Ai hagun nyu ki nyu rüchün hü nla? Temi nme le a-nyu le pechenyu mihvu le bin; a-le kerigü ka ryüo, ‘A nyugü, nle nthu vain low ki tsünye,’ tsonshü.

²⁹Tsontsin a-le, ‘Ale tsü loho,’ tsonla; ai tsüsiki a-nyunkelulo njüo tsüla.

³⁰Lo a-le kechagü kako gun gü tsühontse zonishü, lo tsü gü le a-ka, ‘Ale tsüti, apvü,’ tsonshü njüo tsümvula.

³¹Kha, tsühvu digü le a-pvü kenyü thyüshü la?” Tsontsin anyugun le a-ka, “Püshü gü le.” Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, khajana keshvunyu ju lo keyüla chün ketyü ju le hagun mhundyü rio Sunggigü keda nyu yü lati.

³²Kechamvule Johan le kentsen tson zen-o hagun ki ryü, ai khajana keshvunyu lo keyüla chün ketyünyu ju le a-tenyenlo; lo hagun le tsü hyu-e hagun nyunkelulo-o tenyenlo mvula.

Vain Low ketsünyu Jokejvü

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³“Jokejvü kecha ko nyülo ta,” Jisu le zo. “Nduka temi nme le vain low nme tsülo, tson-o chwi thyü pe hunlo, tsüselo tsünyu vain zü kethün bin nme tso, tson-o rikhun bin khwenshü njüo pe lowketsünyu dan me tenyenla njüo rüny kecha nme ki günlä.

³⁴Tson njüo a-tho tsüle a-sha nsha kelo gwünkho penlo ntsin tsü hyukelo rüchün-o a-gonyu dan me nipe lowketsü tsüdan ka shü.

³⁵Tsüselo lowketsü tsüdan le nme tenlo njüo vü lo kechanyu nme dushvula.

³⁶Lo tso pe nme jonla, ai a-le akerigü nyeki chonkvu kethyü a-gonyu dan me ni nishü, lo tsüdan ge-e anyugun le tsühontse thyüni la.

³⁷Tson-e a-le kekkin ki we a-le a-npvü a-nyugü nipe tsüdan ki shüo, ‘Anyugun le anyugü we rühvulo ti ado,’ tsonso.

³⁸Tson-e low ketsü tsüdan le Nyugü hyushü ntsin anyugun npvü kenthon-o, 'Higü hile Nyutsingü so, je, ngun a-dushvula njüo a-kenya aphu pe ngun hon thyülo tile nu!'

³⁹Tson-o anyugun le a-tenlo-o süketo sen chwigü vain low kepen ki shülo njüo dushvula.

⁴⁰"Tsügenyu vain low npugü le ryüo anyugun ge nyu thyüshü mon?" Jisu le tsonshü.

⁴¹Tsontsin anyugun le a-ka, "A-le temi serikemvu tsüdan nke nmhüla ti, tson-o vain low khipe a-gwünkho ka a-sha khipe a-tsüshülo kegwa temi kechanyu tsüla ti."

⁴²Tsontsin Jisu anyugun ka, "Hagun le nduka ketsinlesü nyu, 'Ka kethyünyu le khekela tsogü, me le tsülope a-qün ka mvulokeshvu tsingü thyülo laso. Tsüle Npugü le thyüshü lo nyhühyu ka ndun thyü!' Tson thu kenjü swüshwi mvu zun le?"

⁴³Tsügenyu ale hagun ka zo tsentsü shüti, "Hagun ka Sunggigü Raja gü tsü selo njüo khipe a-sha nshalo kegwa temi dan me tsü lati.

⁴⁴Lo temi ligü higüe cheo tso tsügü so ketsünyu le jonshwe jonren lati, lo a-le cheo temi ligü higü soge tsü-e tsünyu le nnyon kenphü hontsela ti."

⁴⁵Peshükeda ju lo Farisinyu ju le a-jokejvü tsü shalo njüo, a-le anyugun rüla zo letse kethyü rüchünlo.

⁴⁶Tson-o anyugun le a-tenlo titse ndo so, ai temi dan le Jisu le sidyükeshanyu nme letse tenyen kehü genyu tsüdan nshvula.

Mathi 22

Senhü Keho Jokejvü

¹Lo tsüsika Jisu le jokejvü dan me pe tsüdan ka zoni.

²"Tsangge keda le Rajanyu nme le a-nyu no tenulo-o me zen-o ho kethyü a-keme.

³Tsükatsü a-le gonyu dan me nipe no senhü keho nyu ryülo tseo ko pe bin kenjü dan koshü; ai anyugun le ryü nyü mvula.

⁴Tsontsin a-le go kecha dan me nishüo anyugun ka, hagun gungü ko pe bin kenjü ju ka, 'Hire, ale keho gü ndo penlo laso; athu tse, lo a senru aphou kegwa dan boshvu njü so; tson-o tha aphu ndo penlo laso; tsügenyu hagun senhü keho nyu ryülo gwünlo, tsonshü gwün nye,' tsonshü.

⁵Ai anyugun le jo tsü rüchün kenshenlo njüo anyugun npvü anyugun kendo ki tin küla, temi nme le a-low kitsüla, kechanyu nme le a-npvü a-hathyü gunla.

⁶Lo a-sen ju le a-gonyu dan tenlo njüo anyugun dushvula.

⁷Tsontsin Raja gü tsüle a-nyun ntalo njüo me dukeshvu tsüdan nkela, lo anyugun rünyi-e rola.

⁸Lo tsüsika a-le a-gonyu dan me ka, 'Senhü keho ndo pe bin laso; ai kope bin kenjü dan le ryülo kümvu laso.

⁹Tsügenyu hagun tsoncho nyu gungü temi hyukelo aphu no senhü keho hinyu ryülo tse zoshü nye.'

¹⁰Tsontsin a-gonyu dan le gungü tsoncho tsonda nyu kegwa keshvu hyukelo aphu ko zen ryüo kequenlo; tson-o senhü keho tsünyu temi le ryüo sülo.

¹¹"Ai Raja gü le me ko zen gunryü kebin tsüdan nri titse chwiryü ntsin, yügü senho keho tsünyu keho phinya senkemvunyu nme hyulo.

¹²Tson-o a-ka, 'Apvügü, senhü keho nyu phinya sen mvutse nyuthyüo yüryü bin nla?' Tsontsin temi tsügü le jozolo nrün ndila.

¹³Lo tsükatsü Raja gü le a-gonyu dan ka, 'Hagun a-pha a-ben phinlo njüo ten pe tegwen kezün ki shüla nye; tson-o no tsünyu chü lo a-hü keta tse bin ti.' "

¹⁴"Tsühontse ko kelo nyu we chonsa ai kejükelonyu we rho."

Khajana Keshvu Rüla Ketsokethyü

(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵Tsüsika Farisinyu ju le gungü a-jo kezo nyu a-ten kelo rüchün-o kenthon.

¹⁶Tson-o anyugun le anyugun sikethen nyu nipe Herodianyu sin-o nipe a-ki shüo a-ka, "Senkethyü gü, nle joketsin zo hünyo, lo nle temi nme-e nshvu hü kemvu agun le shabin nyo; kechamvule nle nkenyünyu sha kecha thyü hü kemvu genyu.

¹⁷Tsügenyu nkerüchün gü pe agun ka zoshülo; Kaisar khajana pe ketsü le a-zü le mvula."

¹⁸Ai Jisu le anyugun nyun serikemvu shalo njüo, "Hagun kerokon kehü ju, hagun le nyuthyüo asemen hü nla?"

¹⁹Khajana pisa pe ahishülo." Tsontsin anyugun le nme pe a-hishü,

²⁰tsüka Jisu le anyugunka, "Hile segü men la, lo segü zan le bin nla?"

²¹Tsükatsü anyugun le a-ka, "Hile Kaisar men le," tsonshü. Tsüselo a-le anyugun ka, "Tsonlo Kaisar hon pe Kaisar tsüla, lo Sunggigü hon pe Sunggigü tsüla lo," tsonla.

²²Tsüselo anyugun le jo tsü sha pe anyugun dun thyülo njüo a-khelao tinla.

Rhüni Keso Rüla Ketsokethyü

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

- ²³Tsünyü tsü rhüni keso ndi tse kehü Sadukinyu dan le ryüo a-ketso.
- ²⁴Senkethyü gü, Mosa le agun ka, “Temi nme le anyenyu ndio sila yatselo a-sikezen gü no a-tsagü tsipwen yhun shülo, tson hü.
- ²⁵Lo nduka agun dan nyu tsa sikezen gü kethyü mi tsenyü le bin hü; lo tsüka keritsingü le tenulo-o a-tsipwen nme ndio silao a-nu khe pe a-sikezen gü tsüla.
- ²⁶Lo kenyhun güe lo kenshen güe tson gungü tsenyü tila.
- ²⁷Lo tsühontse anyugun aphu sila, lo tenugi ko sila.
- ²⁸Tsügenyu rhünni keso ki tenunyu tsügi le anyugun digü nu thyü mon? Tsüdan aphu a-lo kü kethyü genyu.”
- ²⁹Ai Jisu le anyugun ka, “Hagun le ketsin lesü lo Sunggigü joe shamvuo thyüzü kehü gwünzin le.
- ³⁰Kechamvule rhünni keso ki tsüle tenu-e lolo ho lo kalue loho, tson-o tsangge lokethyünyu hontse bin tinla hünyo.
- ³¹Lo rhünni keso rüla Sunggigü le, ‘Ale Abraham Sunggigü, lo Isak Sunggigü, lo Jokob Sunggigü le,’ tson zope bin kenjü hagun le swü mvu ole?
- ³²Sunggigü le kesinyu rüla kipun mvule rhünlo nrün nyu rüla kipun le.”
- ³³Tsontsin temi dan le jo tsü shalo njüo a-jo genyu anyugun dun thyüla.

Jhokeshü Keda Tsingü

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

- ³⁴Tson-o Farisinyu le Jisu le Sadukinyu jo nnyi kemhenla kethyü shalo njüo gungü kequenlo.
- ³⁵Lo anyugun dan nyu tejvü keshanyu nme le a-semen titseo a-ka tha nme ketso so.
- ³⁶“Senkethyü gü, tejvü nyu jo digü le jo keda tsingü la?”
- ³⁷Tsontsin Jisu ale tsügü ka, “ Nle nnyun aphu, lo nkeyhun aphu, lo nkerüchün aphu sen-o n Npugü Sunggigü so, lo rühvulo nye.”
- ³⁸Jo tsügü tsü le jo keda tsin le.
- ³⁹Lo tsühontse tsügü sikae, “Nle nkazonkazin so pe nnpvü nkeso hontselo chi,” tson keshü gü tsü.
- ⁴⁰Tejvü gü aphu lo sidyükesanyu jo aphu jo tsühvu tsü pe a-jobin thyü kü.

David Nyugü Rüla Ketsokeshü

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

- ⁴¹Lo Farisinyu le ryüo kequen ketseka Jisu le anyugun ka, tha nme ketsoshü.

⁴²“Khrista rüla hagin le nyu rüchün hü nla? A-le segü nyu la?” Tsontsin anyugun le a-ka, “David nyugü le.”

⁴³Lo Jisu le anyugun ka, “Tsonlo David le nyuthyüo Kapu no a-tson tsin-o a-ka, ‘Npugü’ tse a-ko hü nla? David le zo,

⁴⁴‘Npugü le a Npugü ka: Ale n shwikerüchün nyu khipe npha hensin nyu shüla kemvuthen, Nle aben njüzin binlo ta’ tson hü nla?

⁴⁵David le a-ka, ‘Npugü’ tse ko yatselo a-nyu thyü logwa ti ole?”

⁴⁶Tsontsin temi nme-e a-ka thame zolo nrün ndila; tsüntimvule tsünyü gerho nyu temi nme-e a-ka tha ketso sin nshvula.

Mathi 23

Jisu Le Lesükeshatsin nyu Lo Farisinyu Kemu Kezo

(Mk 12:38-39; Lk 11:43,46; 20:45-46)

¹Tsüselo Jisu le temi dan ka lo senthyükelo ju ka.

²“Lesükeshatsin ju lo Farisinyu dan le Mosa bin ge bin hünyo.

³Tsügenyu anyugun le tha lihi zoshüe tsü thyü, lo zenlo; ai anyugun tho hontse kethyü we thyü nya, kechamvule anyugun le kezo we zo hünyo; ai thyü hü kemvu genyu.

⁴Tson ketsin, anyugun le khvü kensu lo me no pvü solo keho tsü khipe me buthun ge shü hünyo; ai anyugun npvü we anyugun zenker-e pe bokenu-e shü hümvu.

⁵Lo me no hyu nrün genyu; anyugun le tha lihie thyü kehü gwünzin. Anyugun le ketsin lesü nyu jo thu pe anyugun senpvü nmvue anyugun buthun ge shüpvü hünyo, lo anyugun phishwen-e thyü pe tseyho sen hü nyo.

⁶Lo keho nyu gun kethyü ka, kedanyu bin nyu, lo sinagog ka nyu-e bin kegwa dan tsüle anyugun kenyü hünyo.

⁷Lo hakethyü bin nyu me no anyugun kelu kethyü tsüle anyugun kenyü hünyo; lo meno anyugun ka, ‘Rabi’ tsekethyü anyugun kenyü hünyo.

⁸Tson-e hagin we me no hagin ka, ‘Rabi’ tse ko nya nye; kechamvule hagin senkethyü gü le nme nti, lo hagin we tsa sikezen nyu nti genyu.

⁹Lo kazü hinyu we temi nme-e no hagin ‘Pvü’, thyü nya nye; kechamvule tsangge kebin gü nti hagin Pvü genyu.

¹⁰Tsüntimvule me no hagin ka, ‘Senkethyü gü’, tsekethyü zo nya nye; kechamvule Khrista nti hagin senkethyü gü genyu.

¹¹Lo hagin dan nyu kedagü no hagin lokethyü gü thyü ti.

12Lo temi ligü higüe a-npvü a-thyü pe gon kehü gü thyü pe shen lati; ai temi ligühigüe a-npvü a-thyü pe shen kehügü thyü pe gon shüti.

Jisu Le Anyugun Kerokon Nkhin Keshü

(Mk 12:40; Lk 11:39-42,44,52; 20:47)

13“Lesü keshatsin ju lo Farisinyu dan, hagin kerokon kehü ju, hagin le me no tsangge keda nyu keyü khin pvü kebin genyu hagin we chi thyülo tiso! Kechamvule hagin le hagin npvüe yülo-e hümvu lo yüti tse kebin nyue no yü hü kemvu genyu.

14Hagin lesü keshatsin nyu ju lo Farisinyu, hagin kerokon kehü dan, thyülo tiso! Hagin le maginyu ka khintyü hü nyo, lo me no hyu nrün genyu kehi thyü thonsa hünyo, higenyu hagin shaja no rükvu ti!

15“Lesü keshatsin nyu lo Farisinyu, hagin kerokon kehü ju, hagin we chi, thyülo tiso! Kechamvule hagin le temi nme-e no Juda nyu jvü zenlo titseo züda nyu lo kazünyu tse ho hünyo; tson-o no shalo yatselo hagin le thyü pe no hagin jünhvu kho, kentsuntsin gü ki shüla kehü genyu.

16“Hagin jvü nyu, ‘Temi ligü higüe Kershvuka gü zo-o swelo tha kon nme-e ndi tse hünyo; ai temi ligü higüe Kershvuka nyu suna gü zo-o swelo temi tsügü le tha nme thyü laso,’ tson kethyü zo hü nyo.

17Hagin kepin nyu ju lo a-yhütyü kepo ju, kha, suna gü le suna gü thyü nshünlo kelagü, Kershvuka gü, tsühvu digü le gon la?

18Tsüntimvule, ‘temi ligü higüe kershvubin gü zo-o swe-e tha me mvu; ai temi ligü higüe tha khipe tsüge rüshvu keshü gü zo-o swelo a-le tha nme thyü laso,’ tson hü nyo.

19Hagin yhütyü kepo ju; tha khipe rüshvu kebin kanyü gü le, tsüdan thyü nshünlo kehü kershvubin gü, tsühvu digü le gon la?

20Tsügenyu temi ligü higüe kershvubin gü zo-o swelo, tsügü lo tha tsü soge kebin aphu zo-o swe kü laso.

21Lo temi ligü higüe Kershvuka gü zo-o swelo tsügü lo tsünyu kebin Sunggigü sin-o zo pe swe laso.

22Tsüntimvule temi ligü higüe tsangge zo-o swelo, Sunggigü Raja bin lo tsüge kebin güe zo-o swe laso.

23“Lesü keshatsin nyu ju, lo Farisinyu ju, hagin kerokon kehü dan, hagin we chi, thyülo tiso! Kechamvule hagin le nyeju lo rivü lo sahü tse jüntserü thyüo jünme khishü hünyo; ai tejvü nyu we tsüdan nyeki jo keda ju, njü, tsentsü, shwikenjün, lo ketenyen khe kü laso. Ai hagin le hidan-e thyülo zenlo zü, lo lidan-e khela zümvu.

24Hagun yhätyü po-o tson tsin pe me zen kehü ju, hagun le tekhevü we thonlo hünö, ai ut we nyilo la hünö!

25“Lesü keshatsin nyu lo Farisinyu dan, hagun kerokon kehünö ju, hagun we chi, thyülo tiso! Kechamvule khun lo honpen a-soki we sü nshünla hünö, ai a-nyuki we me kesükedün ketyü lo tha tyütsü kenö tse pe süpvü kehü genö.

26Nle Farisinyu, nyhätyü kepögü, honpen-e lo khun-e tse a-nyuki sü nshünla ri chi, tsonlo yatselo tegwen ki-e nshün chwiryü loti.

27“Lesü keshatsin ju lo Farisinyu dan, hagun kerokon kehü ju, hagun we chi, thyülo tiso! Kechamvule hagun le sika hyu nchon kenjü hontse kethyü genö; tsüle tegwen ki we hyu pe zegwa sa, ai a-nyuki we kesinyu ru lo tha kerhu aphu no süpvü bin hünö.

28Tsühontse hagun ko tegwen ki temi yhätyü ka we hyu pe nshün, ai a-nyu ki kerokon kethyü lo tha gwakemvu no hagun süpvü hünö.

Jisu le anyugun shaja rüla sidyü jo zoshü

(Lk 11:47-51)

29“Lesü keshatsin ju lo Farisinyu dan, hagun kerokon kehü ju, hagun we chi, thyülo tiso! Hagun le sidyükesanyu sika khwen hünö, lo kentsennyu dan sika thyü kezegwa shü hünö; tson-o,

30‘Ngun ko npvünö dan keyhun ka hü yatselo, tsüdan zen-o sidyükesanyu dushvu loho atale,’ tson zo hünö.

31Tson-o hagun le hagun npvü hagun le nduka sidyükesanyu dushvu kehü nyenyu letse hü.

32Thyülo lo, tson-o, hagun ko hagun pepvünö hontselo lo!

33Hagun peri ju, hagun ribo tsipwen ju, hagun le dihontse Gehena mah nyu shaja kethyü nrhilo titse bin nla?

34Tsügenö hire, ale sidyükesanyu lo thakesanyu lo lesükesatsin nyu nipe hagun ka shüti; lo hagun le tsüdan peha dushvu, lo krus ge-e hüti; lo hagun le hagun sinagog ka nyu peha vü, lo hü kela pe rüny aphu nyu shüti.

35Tson-o Abel temi kenshün gü dukeshvu nyu gun gü Kershvuka gü lo kershvubin au janyu hagun le dushvukela Barakia nyu Zakaria dukeshvu keti kazü hinyu kenshün nyu aphu dukeshvu kemu tsüno hagun pe ge ryü ti!

36Ale hagun ka zo tsentsü shüti, tha tsü aphu nje ntsenyü nyu ge hi ryü kü ti.

Jisu Le Jerusalem Chechü Kethyü

(Lk 13:34-35)

37“Hire, sidyükesanyu dushvu kehü lo me nipe nka keshünö tso pe jonshvu kehü, Jerusalem, Jerusalem! Tero tsü le a-nyu khokequen pe a-sekin hensin nyu

shülo kehü hontse, ale gwün dije ge ditsülaki n nyenyu ju ko kequenlo nyü sola? Ai hagin npvü nmvu laso.

³⁸Lo tson-o hagin Kershvuka no nrunla lo khe lati.

³⁹Ale hagin ka zo tsentsü shüti, ntsoka gerho, hagin le, 'Npugü zan sen ryü kezhü gü le kengvü ketsin,' tsonkethyü zo kemvuthen we hagin le ahyulo hoso."

Mathi 24

Kershvuka Nkela Nrün

(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

¹Tsüselo Jisu le Kershvuka nyu chwio tinzhü ntsin; senthyükelo ju le a-ki ryüo Kershvuka tsin pe a-hi.

²Ai a-le anyugun ka, "Hagin le tha hi hyu kü bin le mvula? Ale hagin ka zo tsentsü shüti, tha hidan hi boshwenla mvuo tso nme-e no nme so bin pvü bin loho."

Kenjün Kethyü Le Gunryü Nrün

(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³Tsüselo a-le gungü Oliv kazüthun ge bin lo ntsin senthyükelo dan le ryüo kebuo a-ka, "Tha hile di gwünkho ki thyü ryü mon, lo nyu lope nle keryü lo nje ntsenyü keyhun nyu keyhun gwünkho pen kela zansü thyü shütila? tsü pe agun ka zoshülo."

⁴Tsontsin Jisu le anyugun ka, "Hagin me no hagin sala mvu nrün genyu petsü bin lo nye.

⁵Kechamvule temi kechon le azan sen ryüo, 'Ale Khrista gü le,' tson-o temi kechon sa zen tinla nrün genyu.

⁶Tsüntimvule hagin le teri kega kebin rüla zo swü kebin shalo ti, tsüka hagin nyun keyhun kerun mvu bin kelo rüchün lo nye; kechamvule le tha hidan hithyü mvu loho kethyü genyu, ai tsü le kekhin gü mvuzun.

⁷Tsükitsü temi dan mele dan kecha gü shwi rüchün, lo raja nme le raja nme shwi rüchün tse ti; lo lika hika chenda thyü lo kazü nnu tse gunryü ti.

⁸Ai tha tsü aphu kenjün kethyü kerigü nti zun.

⁹"Tsükitsü me le hagin ten pe kenjün kethyü nyu shüti, tson-o hagin dushvu ti; lo Azan genyu temi aphu no hagin ntsü ti.

¹⁰Lo temi kechon le che lati, lo khinyunyu ten pe me tsü ti, lo khinyunyu ntsü ti.

¹¹Tsüntimvule sidyükesha kenku kechon le soryüo temi kechon sa sen tinla ti.

¹²Lo tha gwakemvu chonri kela genyu temi kechon le keso mvu pe kuntsen tsela ti.

¹³Tson-e temi ligü higüe nyhen gungü ti kelo nyu le kenikelo hyu loti.

¹⁴Lo temi aphu mhundyü ka zan zoshwi keshü nme thyüshü titse kethyü genyu kazü aphu ka raja jolo kegwa hi zope me senthyü tishü ti; tson-o tsüsiki nyu kekhin tsingü le ryü ti.

Kenjünthyüsa Nrün
(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵“Tsügenyu Daniel sidyükesha gü le nduka zokenjü tha gwen nrhu sa kethyü kentsükenchen kethyü gü le ryüo bin kenshün gü nyu bin kelo hagun le hyu kelo ka (jo tsü swü kehünyu no rüchün lo).

¹⁶Tsükatsü Judia nyu kebin nyu no tin sen-o kazüthun ge gunla.

¹⁷Lo ka soge kebin nyu no a-ka nyu tha khilo titse nitsen nye.

¹⁸Lo low nyu kehünyu no a-phi khilo titse nigun nya.

¹⁹Ai tsükatsü nyuphou pvü kehünyu lo a-ge a-nyu tsü kehünyu tse le kennjün thyü sati.

²⁰Tsügenyu hagun tsonkethyü tsüno tsangseka nmvue Sabbath jon nyü thyümvu nrün genyu hi bin lo nye.

²¹Kechamvule tsükatsü me no kenjünthyü pe kazü thyü lo nyemhun nyu ryüo ntsoka keti, nmvue tsüsiki-e tsühontse thyü lo keho thyüshü nrün genyu.

²²Lo tsangkeben jon tsü thyü pe züla kemvu we, temi nme-e kenikelo hyulo hola ti; ai kejukelonyu genyu tsangkeben jon tsü thyü pe züla ti.

²³“Tsükitsü me le hagun ka, ‘Hire, Khrista le hika bin nyo, nmvue luka bin nyo,’ tsonkethyü zo-e hagun tenyen nya.

²⁴Kechamvule Khrista kenku, lo sidyükesha kenku le soryüo thazansü lo ndun kethyü tho ju thyü pe me hiti; tson-o thyülo kegwa we kejukelonyue sa zen tinla nrün genyu.

²⁵Hire, ale nchwenyu hagun ka zoshüla sele.

²⁶“Tsügenyu mele hagun ka, ‘Hire, a-le kazü kesi ki hünyo,’ tson-e gun nya. ‘Hire, a-le kanyutsen ki bin nyo,’ tson zo-e tenyen nya.

²⁷Kechamvule yhüko kechwü kipun tsangkechwe sh"lo, yhüko keche zin-e hyu gun kehü hontse, Temi Nyugü keryüe tsühontse nrün genyu.

²⁸“Lihiki-e kesi min le kebin bin ka güda le gun gü tsünyu kequen bin hünyo.

Temi Nyugü Le ryü Kejü
(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

29“Tson-e kenjün kethyü tsangkeben jon tsüdan sika yhäko le zün whüla ti, lo shye-e beshü mvu lati, tsüntimvule shyenyü le tsangge nrhi lati, lo tsangge kekvu ju sükenü kü lati.

30Tson-o Temi Nyugü le me yhähyu thyü ryü zhü kela zansü hyu loti; lo kazü nyu kebin tsipwen aphu chü ti, lo anyugun le, Temi Nyugü le tsangge nmhu soge kekvu lo zoshwe zonye thyü ryü kezhü hyu loti.

31Tsü Katsü a-le a-lokethyü nyu nipe anyugun no shu khun pe tetso sa shü ti, tson-o anyugun no tsang nme zin gungü kecha zin keti kazü quenzi nyu a-le kejukelonyu fü kequen loti.

Kherobin Gü Senkethyü Jo

(Mk 13:28-32; Lk 21:29-33)

32“Lo kherobin ge hagun a-rüla jokejvü gü shalo nye; a-ro le bwenlo njüo a-nyü sen chwiryü keloka tsang le nyen güzhü so tsekethyü hagun le shabin nyo.

33Tsühontse hagun ko tha tsü aphu hyukelo ka a-khonni tsin thyü laso, kakhin ka bin laso, tson kethyü shalo nye.

34Ale hagun ka zo tsentsü shüti, tha tsü aphu thyü penla kemvuthen we nje ntsenyü nyu keyhun hile ndila loho.

35Tsang lo kazü le ndila ti, ai ajo we ndila loho.

Temi Nme-e Shakemvu Jon Lo Tegikevü Jagü

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30,34-36)

36“Ai jon tsünyü lo tegikevü ja tsünyü rüla Apvü nti a-me temi nme-e, tsangge lokethyünyu ju, nmvue Nyugüe shamvu.

37Lo Noa keyhun ka hontse Temi Nyugü keryüe tsühontse ti.

38Lo tsükatsü zü le chon soryü kemvuthen lo Noa le run nyu yülo kemvuthen me le tyütsü, kalu, lo tenulo tse bin-o ti.

39Tson-o zü le chon soryüo anyugun aphu kenyon pvü tinla kemvuthen we shabin mvu; Temi Nyugü keryü ko tsühontse ti.

40Tsükatsü mihvu le low nyu hüti, tsühvu nme zen tinla ti, lo nme khela ti.

41Tenunyu mihvu le thakekerütso sen-o tha kerü bin ti, tsühvu nme zen tinla ti, lo nme khela ti.

42“Tsügenyu khwen binlo nye, kechamvule hagun le Npugü le dinyü ryüti yo sha kemvu genyu.

43Ai kerühunyu le dicheka ryü tiyo tsekethyü kanyu npugü le tsü shabinlo, a-ka khwen bin-o me no yügü a-kanyü rühu mvulo ti, jo hi shalo nye.

⁴⁴Tsügenyu hagun ko ndo sa binlo nye; kechamvule hagun le shamvukebin tegikevü jagü ka Temi Nyugü le ryüla nrün genyu.

Tenyen Nmvue Tenyenkemvu Gogü

(Lk 12:41-48)

⁴⁵“Lo segü le tego joketsin kezogü lo a-do kegwa gü thyüo a-npugü no a-thyü pe a-ka nyu go dan so kedagü thyüo a-gwünkho ka tha hope anyugun tsülo mon?

⁴⁶Npugü le keryü ka tsühontse bin-o hyulo nrün tego, tsügü le a-hen kegwa tsin.

⁴⁷Ale hagun ka zo tsentsü shüti, a-le temi tsügü no a-hon aphu so keda thyü ti.

⁴⁸Ai tego serikemvu gü le a-npvü a-nyun ki, a npugü le ryü ntsü ti,

⁴⁹tson-o tego kechanyu vü, lo kenzeü nyu zen-o tyütsü tinla.

⁵⁰Tego tsügü Npugü le a-le rüchün mvu kebin jon nme nyü ryü ti, lo gwünkho tsügütsü a-le shamvu.

⁵¹Npugü le a-duthü kenyhun thyülo a-khipe kerokon kehünyu ju dan nyu shü lati, tsünyu chü lo a-hü keta tse bin ti.

Mathi 25

Lünyu Mi Tseryü Jokejvü Zokeshü

¹“Tsangge keda le lünyu mi tseryü le makenben khin pen-o senhügü tson shwi titse kegun hontse.

²Lo anyugun mi pvün le a-do gwamvu, ai mi pvün we a-do gwa.

³Lo a-do kendi dan we makenben khin khikelo ka mazü sen sinlo mvula.

⁴Ai a-do kegwa ju we anyugun makhin nyu mazü khipe shü sin senlo.

⁵Tson-o senhügü le ryü ntsüla ntsin anyugun aphu ngüo zhü kü tinla.

⁶“Ai tsanglu tsangzüki me le nra sen-o, ‘Hire, Senhügü le, hagun ryüo a-tson shwilo,’ tson ryü.

⁷Tsontsin lünyu tsüdan aphu sogü anyugun makhin ni boshwi külo.

⁸Tsükatsü a-do gwakemvu ju le a-do kegwa ju ka, ‘Hagun mazü pe agun tsüta; agun makenben le nmhü güzhü la sele.’

⁹Ai a-do kegwa ju le anyugun ka, ‘Tsonshü yatselo agun-e lo hagun-e tse gungü tilomvu lati ado; tsügenyu hagun npvü gungü jwen kehünyu ki hielo yatselo gwakvu ti.’

¹⁰Tson-o anyugun le hielo titse gunla ntsin senhügü le ryüla; tson-o ndo sen kebin dan zen-o senhü keho nyu gunla, tson-o ka khinlo la.

11“Lo tsüka lünyu kechanyu dan tsüko ryüo, ‘Npugü, Npugü, ka khinshye pe agun tsüshü ta,’ tsonso.

12Ai a-le anyugun ka, ‘Ale hagon ka zo tsentsü shüti, ale hagon shamvu,’ tsonla.”

13Lo Jisu le jo kenkhin zo-o. “Tsügenyu hagon khwen binlo nye, hagon le a-tsangkeben jon gü nmvue tegikevü jagü shakemvu genyu.

Gonyu Mishen Jokejvü

(Lk 19:11-27)

14“Tsüntimvule temi nme le rünyi kecha nme ki gun titse-o a-gonyu koshüo ahon pe tsüdan ben nyu keshü a-keme.

15Tsükatsü a-le anyugun do kegwa keshvu rüchün shwi titseo rakakhin shapvün pe nme tsüshü, khin hvu pe nme tsü lo khin me pe nme tsütse shüo tinla.

16Tsüselo khinpvün hyukelo gü le a-nyu kenkhi thyüo sen gungü tsü pe hathyüo kecha khinpvün chwilo.

17Lo khinhvu khikelo gü ko khinhvu chwilo.

18Ai khinme hyukelo gü we sen gungü kazü tsoshüo a-npugü raka tsü pe sun la.

19“Lo jon kethon thyü kela siki tsü anyugun npugü le ryüo anyugun ha kethyü tsü rüchün so.

20Tsükatsü rakakhin pvün hyukelo gü le rakakhin kecha pvün pe sin sen ryüo, ‘Npugü, nle rakakhin pvün pe aben nyu shü; lo hire, ale rakakhin kecha pvün chwilo so.’

21Tsontsin a-npugü le a-ka, ‘Gwa binnyo, nle tego kegwa joketsin kezo nme; nle tha keshanyu kae joketsin zobin kelo genyu, ale nno tha kechon so bin ti; ryüo n npugü zen-o nsherhün binlo gwün re,’ tson.

22“Lo raka khinhvu hyukelo gü ko ryüo a-ka, ‘Npugü, nle raka khinhvu pe aben nyu shü; hire, ale raka khin kecha khinhvu chwinilo so.’

23Tsontsin a-npugü le a-ka, ‘Gwa bin nyo,’ nle tego kegwa joketsin kezo nme; nle tha keshanyu kae joketsin zobin kelo genyu, ale nno tha kechon so keda thyü ti, ryüo n npugü zen-o nshekerhün thyü binlo gwün re!’

24“Tsüselo raka khin nme hyukelo gü ko ryüo a-ka, ‘Npugü, nle temi nyun kerü nme, nle gwünshü kemvu ki-e gvü hünyo, lo nle kezeshü kemvu ki-e jün kequen kehü ale sha.

25Ale n nshvuo nraka tsü sen gungü kazü hensin ki sun pe binla; nhon le hi ma re,’ tsonshü.

26“Ai a-npugü le a-ka, ‘Nle serikemvu thathyü kentsü tego gü, ale gwünshü kemvu bin ki gvü kehü, lo kezenshü kemvu bin ki jün kequen kehü nle sha hü ola?’

27Nle tsügenyu araka tsü sen gungü pisa ka nyu shü njü kethyü we ale gun keryü ka raka lo a-kechwi sin-o hyu keloi.

28Tsügenyu hagin a-ben nyu raka khin tsü se sen gungü raka khin tseryü sen kebin gü tsüla chi.’

29Kechamvule temi ligühigüe tha le kebin gü khipe tsü sinshü ti, tsontsin a-le chonsa loti, ai kendigü we a-ben nyu kebin keshanyu tsüe khini sen tinla ti.

30Lo me no tego tha lihi kemvu gü shwe pe tegwen kezün ki shüla ti; tsünyu chü lo hüketa tse bin ti.’

Me Ketso Nrün Kekhintsin Nyü Rüla

31“Tson-e Temi Nyugü le zoshwe zonye sen-o tsangge lokethyü aphu pe a-sin keryü ka, tsükatsü a-le a-Raja bin zoshwen zonye kethyü nyu binti.

32lo temi aphu zenryüo a-mhundyü ka kequen loti; tson-o tanyü kekhwenyu le tenyü dan nyu tanyü hühholo la kehü hontse, a-ko me khoka pe danhvu thyüla ti.

33Lo a-le tanyü dan we pe a-njüzin shülo ti, ai tenyü ju we pe a ngwazin shü lati.

34Tsükatsü raja gü le a-njüzin kebindan ka, ‘Apvü le jochü pe hagin ketsü ju, hagin ryüo kazü thyülo nyemhun ka raja bin ndo pe hagin khwen kebin gü gwenlo gwün re.

35Kechamvule ale nnyon kebin ka, hagin le tha pe atsü, ale teri kebin ka hagin le zü lope ano tsülo; ale tesin thyü kehü ka hagin le a nsinlo.

36A kenben kehü ka hagin le phinya pe ahenshü; ale hobin kethyü ka, hagin le ryüo a shwishü, ale dothyü kebin ka, hagin le ryüo a nthon kethyü genyu.’

37“Tsükatsü kentsenyu ju le a-ka, ‘Npugü ale nyu tsekethyü ka nle nnyon kebin hyuo, tha pe ntsüshü la? Nmvue teri kebin hyuo tha pe nla shü la?’

38Lo ale diche ka nle tesinthyü kehü hyuo n nsinlo la? Nmvue nle phinya ben mvu kebin ale shao dicheka phinya pe nhenshü la?’

39Lo agun le dicheka, nle ho kebin lo dothyü kebin shao ryüo n nthon la?’

40Tsükatsü raja gü le anyugun ka, ‘Ale hagin ka zo tsentsü shüti, hagin le a sikezen nyu keshen hidan nme ge-e thyükeshü tsüle, age thyükeshü keme!’ tsonla ti.

⁴¹“Lo tsükatsü a-le a-ngwazin kebin nyu dan ka, ‘Hagun keswekesü kepvü dan, hagun hinyu tin sen-o tero gwakemvu gü lo a-lokethyü nyue sin tse genyu ndo pe bin kenjü gü kethonthen bin kehü mah nyutsü gunla chi.

⁴²Kechamvule ale nnyon kelo ka, hagun le tha pe ano tyü mvu; ale teri keloka, hagun le tha pe ano tsülo mvu.

⁴³Ale tesin thyü kehü ka hagun le a nsinlo mvula; ale akenben kehü ka hagun le phinya pe a henshü mvula; lo ho lo dothyü kebin kae hagun le ryüo a nthon mvukela genyu.’

⁴⁴“Lo tsükatsü anyugun ko a-ka, ‘Npugü, agun le dicheka nle nnyon kehü lo teri kehü, lotesin thyü kehü, lo nkenben kehü, lo ho, lo dothyü kebin hyuo n leyi mvula ola?

⁴⁵Lo tsükatsü a-le anyugun ka, ‘Ale hagun ka zo tsentsü shüti, keshen tsin temi hidan ge thyüshü kemvu tsü le age thyüshü kemvu keme.’

⁴⁶Tsüselo tsüdan le kethonthen shaja kethyü nyugun la ti; ai kentsen nyu ju we kethonthen kerhün nyu gunla ti.”

Mathi 26

Jisu Shwikerüchün Tedo Rhikethyü

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹Lo Jisu le jo tsü zothü shü ntsin, a-le senthyükelo ju ka,

²“Jonhvu sika nkenkegun nga nrün hagun ko shabin ti, lo tsünyü me no Temi Nyugü pe krus ge hula lo tseo tenshü ti.”

³Lo tsükatsü peshü ju, lo temi dan nyu peshü kengun ju le gungü Kaifa tsekethyü peshü kengun tsin gü kanyu kequenlo.

⁴Tson-o anyugun le tedo pe Jisu gwen-o ten pe dushvu kela rüla kenthon.

⁵Ai anyugunle, “Nga jonka loho, temi dan nyu kevä soryü lalo keshvu genyu, tson so.”

Bethani Nyu Terüzü Pe Jisu Nyenkethyü

(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

⁶Lo Jisu le Bethani nyu Simon nyun le ketyügü kanyu kebin ka;

⁷tenunyu nme le terzü a-min ketsen alabaster khin mesen-o a-ki ryü; tson-o a-le me zen-o ho kebinka tsü jape a-pe ge shü.

⁸Ai senthyükelonyu dan le tsü shwi pe anyugun yhüthyü-o, “Nyuthyüo tha nke pe hihontse hü nla?

⁹Hilo pe pisa kechon heilo njüo pe kendinyu cheshü logwa.”

¹⁰Ai Jisu le tsü shalo njüo anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo tenu higü kevä hü nla? A-le age thakegwa nme thyüshü laso.

¹¹Kendinyu we hagun zenzin bin ti; ai awe hagun zenzin bin loho.

¹²A-le terzü hilo pe amin ge keshü tsüle akesun ronye ndoshü kenyü genyu.

¹³Ale hagun ka zo tsentsü shüti, kazü aphu ka jolokegwa hi zope me senkethyü aphu ka tenunyu higü rüla rüchünlo nrün genyu a-le thyükeschü rülae pe sin-o zohü ti.”

Judas Le Jisu Tenkeshü A-kendo Kela

(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴Tsükatsü tseryü kenyhunche dan nyu temi nme, Iskariot Judas tsekethyü gü le, peshükeda ju ki gungü anyugun ka,

¹⁵“Hagun le nyu pe atsü nyü bin nla? Ale a-ten pe hagun ben nyu shülo,” tsonso. Tsontsin anyugun le raka shenryü swü pe a-tsüshü.

¹⁶Lo tsü gerhonyu a-le Jisu ten pe anyugun ben ka shüti tse ndo ton binlo la.

Jisu Le A-sikethen dan Zen-o Nkenkegun Nga gü Nga Kethyü

(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14,21-23; Jn 13:21-30)

¹⁷Tsüselo kebu no shümvuo tensü ketyü nga jon kerü nyü senthyükelo dan le Jisu ki ryüo, “Nle agun no dikipon nkenkegun nga ndo keshü nkendo tila nno tyü nrün genyu?”

¹⁸Tsontsin a-le. “Hagun rünyi nyida gü nyu gungü temi nme ka, ‘Senkethyü gü le agwünkho pen bin laso, ale senthyükelo ju zen-o nka nyu nkenkegun nga nga ti,’ tse hü nle, tsonshü nye.”

¹⁹Tsontsin senthyükelo ju le gungü Jisu le anyugun ka zokeshü hontse thyülo njüo anyugun le nkenkegun nga tsü ndolo.

²⁰Lo khejeki thyülo ntsin a-le senthyükelo mitseryü kenyhunche dan zen dunlo.

²¹Lo anyugun le tyütsü kebin ka a-le anyugun ka, “Ale Hagun ka zo tsentsü shüti, hagun dan nyu temi nme le aten shüti.”

²²Tsontsin anyugun nyungwamvu sao a-ka, “Npugü, tsüle ale le? Ale le?” tson kü sola.

²³Tsontsin a-le anyugun ka, ayi kentsin-o ngüka a-ben lope khun nyu keshü gü tsüle aten shüti.

²⁴Temi Nyugü le a-rüla zope bin kenjü hontse tinla titse bin laso; ai Temi Nyugü tenshü nrün gü we chi, thyülo tiso! Temi tsügü nnyu ryü kemvu we a-genyu gwakvu nrün.

²⁵Tsökatsü a-tenshü nrün gü, Judas le a-ka, “Rabi, tsüle ale le?” tsonshü. Tsontsin a-le a-ka, “Ele, tsonla.”

Npugü Kerüchün Chvü Ketyü

(Mk 14:22-26; Lk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²⁶Lo anyugun le tyütsü kebin ka Jisu le tensü khipenlo njüo jochüshüo boshwenlo-o, khipe senthyükelo dan tsüshüo anyugun ka, “Khipe tyülo lo, Hile athyü gü le,” tsonshü.

²⁷Tsüsika a-le honpen gü ko khipen lo-o jochü shüo, pe anyugun tsüo anyugun ka,

²⁸“Hagun hi tsü külo nye; kechamvule hile temi kechon kemu jülo nrün genyu tsun chwikeryü kejozen kelo azigü genyu.

²⁹Ai ale hagun ka zo tsentsü shüti, ale Apvü Raja nyu vain zü keshün tsü kemvuthen ale nthu gerho vain-bin higü ge hi tsüsin loho so.”

³⁰Tsüselo anyugun le lü nme thyüshüo Oliv kazüthun ge gunla.

Pitor le Jisu zan zomvula Nrün Zokeshü

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³¹Tsökatsü Jisu le anyugun ka, “Aphu ntsoje akhelao tin kü lati, ‘Ale tanyü kekhwen gü vüshüti, tsontsin tanyü dan le tin tsenchvü lati,’ tson thu pe bin kenjü genyu.

³²Ai ale rhün niso kelo siki ale hagun mhundyü rio Galil nyu gunti.”

³³Pitor le a-ka, “Hidan le aphu nkhe külae awe le nkhe loho.”

³⁴Jisu le a-ka, ale nka zo tsentsü shüti, “Ntsoje tero kekhun mhundyü nle gwünshen ge azan zomvu lati.”

³⁵Pitor le a-ka, “A no sila lotse-e ale nzan zomvula loho le.” Lo senthyükelo nyu aphu tsonzo küla.

Jisu le Getsemane chwi Nyu Kehikethyü

³⁶Tsüselo Jisu le anyugun zen-o Getsemane tsekethyü bin nme ki gungü a-le senthyükelo nyu ju ka, “Ale lika gungü kehi thyü tin kela ka hagun hika bin tse nye.”

³⁷Lo a-le Pitor lo Zebedi nyuhvu pe a-sinlo-o gungü a-nyun kenjünthyü, lo a-nyun keyhunkerunla.

³⁸Tsökatsü a-le anyugun ka, “A nyun kenjünthyü pe si güzhü laso; hagun le hinyu azen-o khwen binlo nye.”

³⁹Tson-o a-le anyugun mhundyü rikhe gungü nkhüntsülo-o kehithyü-o hihontse zo, “Apvü, thyü logwa yatselo, honpen hino a nrhila ta! Ai akendo hontse nya, nkendo hontselo,” tsonshü.

⁴⁰Tsüsika a-le rani sen-o senthyükelo nyu ki ryü laryü anyugun le zhü bin-o hyulo ntsin a-le Pitor ka, “Kha, hagin le tegi kevüja nme-e azen-o khwen bin loho se ole?”

⁴¹Hagin kesemen nyu yüla lo kenshvu genyu khwen binlo, lo hibin lo, Kapu gü we thyünyü sa bin nyo, ai thyümin le kvu mvu.”

⁴²Tson-o tsüsika ko nigungü hi-o, “Apvü, ano hi tsümvu tse khela loho yatselo; nkendo thyülo chi.”

⁴³Tsonshüo rani ryü ntsin anyugun le zhü kebin hyunilo, anyugun le anyugun yhytyü ko loho tse kebin genyu.

⁴⁴A-le gwünshen ge gü ka ko anyugun khela njüo gü ngüka hontse hini shü.

⁴⁵Tson-o a-le senthyükelo nyu ki ryüo anyugun ka, “Ntsokhin hagin le zhü rüyü bin zun le! Hire, Temi Nyugü ten pe kemunyu ben nyu shü titse bin laso.

⁴⁶So-o ngun tinla je! Hire, atenshü nrün gü le ryüo tilo bin laso.”

Jisu Ten Kelo

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷Lo a-le jozo kebin ka, tseryü kenyhun che dan nyu nme gü Judas le peshükeda ju lo temi dan nyu thakeshanyu dan ka zhethon lo senkethü kepen temi dan zen ryüla.

⁴⁸Lo tsü mhundyü a-tenshü nrün zansü nme thyü pe anyugun hi-o, “Ale a-mbokeshü gü tsü le nye, a-tenlo chi,” tsonshü la.

⁴⁹Tsontsin a-le whütse Jisu ki ryüo a-ka, “Salam, Rabi,” tson-o a-mboshü.

⁵⁰Tsontsin Jisu le a-ka, “Apvü gü, nle thyü titse ryü kebin gü tsü thyülo chi!” Tsüselo anyugun le ryüo Jisu tenlo.

⁵¹Tsükatsü hire, Jisu zen kehünyu nme le a-ben sen gü a-zhethon sütholo njüo pe peshükeda tsingü gonyu nme duso ntsin a-nyetin duthüla.

⁵²Tsüka Jisu le a-ka, “Nle nzhethon lope a-khin nyu shünilo lachi. Kechamvule zhethon sen kehünyu aphu zhethon genyu nke küla nrün genyu.

⁵³Hagin kerüchün le, ale Apvü ka hishülo, A-le ntsokae tsangge lokethyünyu legion tseryü kenyhunche kelae nishü loho letse bin ole?

⁵⁴Tsonla yatselo dihontse ketsinlesü jo no penlo tila?”

⁵⁵Lo tsügwünkho katsü Jisu le temi dan ka, “Hagun le kerühunyu keten hontse zhethon lo senkethü pen-o aten titse ryü zhü ai la? Ale khenyütsen Kershvuka nyu bin-o me senthyü bin hü, ai tsüka hagun le atenlo mvula.

⁵⁶Tson-e sidyükeshanyu dan le thu pe bin kenjü ketsinlesü jo no penlo nrün genyu hihontse thyükelo gwünzin.” Tsonshü ntsin senthyükelo nyu dan le a-khelao tin küla.

Süda gü Mhundyü Nyu Jisu Ketsokethyü

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55,63-71; Jn 18:13-14,19-24)

⁵⁷Tsüselo Jisu tenzen kehü dan le a-zen-o peshükengun gü Kaifa ki gunla; lo tsünyu tsü lesükesha tsin dan lo peshü dan tse gungü tsünyu kequen bin.

⁵⁸Lo Pitor le a-ti sarimvu tse a-sithen gungü peshükeda tsin gü kamhun tilo njüo dihontse tiyo tsekethyü nri titseo yügü rikhun kebin nyu dan nyu binlo.

⁵⁹Tsükatsü peshükeda ju lo süda kehun gü aphu Jisu dushvula titseo tedo rhio a-ge kenku jo füso.

⁶⁰Lo kenku jünkezo kechon le ryü, ai a-kemu nme-e hyulo mvula. Tson-o kekhin ki mihvu le ryüo,

⁶¹“Temi higü hile himhundyü, ‘Ale Sunggigü Kershvuka gü borholao jonshen nyü thyünilo gwa,’ tson zo le.”

⁶²Tsontsin peshükeda tsingü le solo njüo a-ka, “Nle thame zomvu ti ole? Hidan le nka tha zokebin hile nle nyuthyü letse bin nla?”

⁶³Tson-e Jisu le ntsema tse nila. Tsüselo peshükeda tsingü le a-ka, “Ale rhünzin bin kehü Sunggigü zan sen-o swe-o zoti, nle Sunggigü Nyugü Khrista gü le nmvu la? pe agun ka zoshülo.”

⁶⁴Tsontsin Jisu le a-ka, “Njo gü tsüle; ai ale hagun ka zoshü ti, Hisiki hagun le Temi Nyugü le Kekvu gü ben njüzin kebin, lo tsangge nmhu ge keryü hyuti.”

⁶⁵Tsontsin peshükeda gü le a-phi sürhen-o, “A-le Sunggigü kenkhin jo zo laso, ngun le jünkezo kecha füsün-o nyu thyü se mon? Hire, hagun aphu tse a-le Sunggigü kenkhin jo kezo shalo laso; hagun le nyu rüchün bin nla?”

⁶⁶Tsontsin anyugun aphu tse, “A-le sila zü le,” tson sola.

⁶⁷Lo tsükatsü anyugun le nsü pe a-mhun di, lo jenthün thyü pe a-jen; lo peha le a-benje pe a-vü, tseo a-ka,

⁶⁸“Hire, Khrista, segü le nvüshü la? Agun ka sidyükesha jo zoshü ta.”

Pitor Le Jisu Zan Zomvukela

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18,25-27)

⁶⁹Tsükatsü Pitor le kamhun tegwen ki kehü ka, lünyu nme le ryüo a-ka, “Nko Galilnyu Jisu zen hü amon?”

- ⁷⁰Ai a-le anyugun mhundyü nyu nmvu letseo, “Ale njo tsü shamvu.”
- ⁷¹Lo tsüsika ko a-le nigü kasü ki kebin ka, lünyu kecha nme le a-hyushüo a-ka, “Temi higü hiko himhundyü Nazaret nyu Jisu zen hü le,” tson ni.
- ⁷²Tson-e a-le nmvu letse swe-o, “Ale temi tsügü shamvu le.”
- ⁷³Lo tsüsi kheka tsünyu kebin nyu nme le ryüo Pitor ka, “Nko temi tsügü kethen nyu nme ketsin le; njo nyu nshalo la sele,” tson ni.
- ⁷⁴Tsontsin a-le sweni ni tseo, “Ale temi tsügü shamvu le.” Lo tsügwükhö toka tsü tero le khun chwiryüla.
- ⁷⁵Tsüsiki nyu Pitor le himhundyü Jisu le a-ka, “Nle tero kekhuun mhundyü gwünshen ge arüla zomvula ti,” tse kezo jotsü rüchünlo. Tson-o a-le kamhun ki chwigü chüsa tinla.

Mathi 27

Jisu Pe Pilat Ben Nyu Shükela

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

- ¹Tsüselo tsangbenlo ntsin peshükeda ju lo temi dan nyu pelü kethyü apfu Jisu dushvula nrün genyu gungü kenthon.
- ²Tson-o anyugun le a-ben phinlo njüo a-zen gungü rünyü ahng gü Pilat ben nyu shüla.

Iskariot Judas Kesi

(Apo 1:18-19)

- ³Tsükatsü Jisu tenkeshü gü Judas le mele Jisu nmu lo a-nkhin kela shalo njüo a-nyun kenjünthyüo raka shenryü tsü sen gungü peshükeda dan lo pelü kethyü ju tse tsüni-o anyugun ka,
- ⁴“Ale mu kemvunyu nme khipe meno boshvu titse kethyü ale mu laso.” Tson-e anyugun le a-ka, “Agun kendo mvu, nle n npvü khilo.”
- ⁵Lo tsükatsü a-le raka tsü shwen pe Kershvuka nyuki shüla tinla; tson-o a-le gungü khvüshon sila.
- ⁶Tsüselo peshükeda ju le raka tsü khilo njüo, “Hile tezi min genyu khipe raka khin nyu shü kenjü tejvü mvu.”
- ⁷Tson-o anyugun le gungü kenthonlo njüo tsü lope lobu nme heilo-o tsü nyu, tesin sun ti letse la.
- ⁸Tsügenyu nthu keti-e lobu tsügütsü le, “Tezi low,” tse hünyo.
- ⁹Tsükatsü nduka Jeremia sidyükeshegü le, “Israel nyu nyenyu le pe a-min thyü titse kenthon kelo raka shenryü tsü khipe

¹⁰la kethyü gü kazü hei,” tson kenjü jo tsüno penlo.

Pilat Le Jisu Ketsokethyü

¹¹Tsükatsü Jisu le gungü ahng mhundyü ka binlo ntsin, ahng tsügü le a-ketso-o, “Nle Judanyu Raja gü ole?” Tsontsin Jisu le, “Ele, Ale tsügü le.”

¹²Tson-e peshükeda ju lo pelü ju le a-nkhin kesoka a-le thame zoni mvula.

¹³Tsükatsü Pilat le a-ka, “Me le kemu ditsü laki pe n ge shübin nla, nle thame shamvu ol?”

¹⁴Tson-e a-le thame zoni shü mvula; tsügenyu ahng no a-dun thyüla.

Jisu Hüla Lotse Hokum Hoshükela

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:38—19:16)

¹⁵Lo nga tsügü nyu tsü ahng gü le temi dan no do anyugun kendo nyu nme hokeshü tejvü le bin.

¹⁶Lo tsükatsü Baraba tsekethyü temi süda gü kesha nme le dothyü bin.

¹⁷Tsügenyu anyugun le gungü kequenlo ntsin, Pilat le anyugun ka, “A no digü khipe hagin tsülo hagin kendo mon? Baraba tile, Jisu Khrista letse kehü gü mon?”

¹⁸Kechamvule anyugun le a-shwi kerüchün genyu a-khipe a-ben nyu keshü a-le sha kebin genyu.

¹⁹Tson-o a-le ketso kethyü bin ge kebin ka ahng nu le me nipe a-ki shüo a-ka, “Nle kenshün tsügü ge thame thyü nya nye; kechamvule ale nthu aminki a-genyu kenjünthyü sa kelasi genyu.”

²⁰Tson-e peshükeda ju lo pelü ju tse le Baraba hilo, ai Jisu we dushvula lotseo temi dan thukeyhun shü.

²¹Tson-o ahng gü le anyugun ka, “A no au digü pe hagin ketsü hagin kendo ti la?” Tsontsin anyugun le, “Baraba khishülo,” tson sola.

²²Tsontsin Pilat le anyugun ka, “Tsonlo ano Jisu Khrista tse kehü gü lope nyu thyüla mon?” Tsontsin anyugun le aphu tse, “A khipe krus ge hü lalo,” tsonla.

²³Lo a-le, “Nyuthyü ola? A-le nyu gwakemvu thyüshü ola?” Ai anyugun le sen ketsintsin tseo, “Alope krus ge hü lalo,” tsonla.

²⁴Tson-o Pilat le kvu kelogü mvule tha kekevü chon ketsin ni kela genyu, a-le temi dan mhundyü nyu zü lope a-ben tseo anyugun ka, “Temi kenshün higü dukeshvu kipun we ale nshün lo njü machi nye; hagin npvü hagin ge lenye.”

²⁵Tsontsin temi tsüdan aphu a-ka, “A-zi no anpvü age-e lo anyenyu ge-e ryülo!”

²⁶Tsüselo a-le Baraba khipe anyugun tsüla, lo Jisu vüla khipe krus ge hüla lotseo khipe anyugun ben nyu shüla.

Shüpahünyu Le Jisu Shwinyü Kethyü

(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷Tsükatsü ahng gü shüpahü dan le Jisu zen-o süda bin nyu yügü shüpahünyu aphu no ryüo a-hunpvülo.

²⁸Tson-o anyugun le a-phi a-nya rhola njüo phi kenhon nme pe a-no benlo.

²⁹Lo tsehü perün thyü pe a-pe rünshü, lo terithün nme pe a-ben njüzin shü; lo anyugun le a-mhundyü ka khonyilo njüo a-shwinyüo a-kelu-o a-ka, "Hire, Judanyu Rajagü, Kvukelogü thyülo ta."

³⁰Tsüselo anyugun le nsü pe a-mhun di, lo terithün khipe a-pe vü.

³¹Lo anyugun le a-khipe keyüthyü kela siki a-ge a-phi a-nya rhola njüo a-npvü a-phinya lope a-no sen nilo njüo krus ge a-hüla ti tseo a-nrhisü zen gunla.

Krus Ge Jisu Hükela

(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

³²Lo anyugun le chwizhü ntsin Simon tsekethyü Kurinnyu nme hyulo; tsontsin anyugun le a-no Jisu krus penlo tseo a-kemvu thyüo a-tenlo.

³³Tsüselo anyugun le gungü Golgatha tsekethyü a-kon le me, "Pekhunru Bin," letse kethyü kazü nme tilo.

³⁴Lo anyugun le vain zü pe kekhü ka kerü kethyü pe a-no tsülo lotse shü; ai a-le tsü khipe ntsin shwio tsümvu la.

³⁵Lo anyugun le a-khipe krus ge hüla njüo a-phi a-nya pe henshwio kenjünlo.

³⁶Tson-o anyugun le tsünyu bin-o a-khwen bin.

³⁷Tsüntimvule anyugun le a-pe soge a-kenkhin jo thuo "HILE JUDANYU RAJA GÜ JISU LE," tsonkethyü thushü.

³⁸Tsükatsü kerühunyu mihvu no a-sin-o hü, nme no a-njüzin lo nme no a-ngwazin tse hü.

³⁹Lo tsükatsü kensinkenshye nyu aphu a-shwinyüo, a-pe pvü kengüo a-ka,

⁴⁰"Nle Kershvuka borhola njüo jonshen nyü thyülo titse kehügü! Nle n npvü nkenilo ta! Nle Sunggigü Nyugü yatselo, krus ge tsenryülo!"

⁴¹Tsühontse peshü ju-e lo lesükeshatsin ju lo pelü dan ko tse a-shwinyüo, "A-le me kechanyu we kenilo hünyo; ai a-npvü we a-kenilo ho:

⁴²A-le Israel nyu Raja gü le a-no ntsoka krus ge tsenryülo, tson yatselo agun le a-tenyenti.

⁴³A-le Sunggigü tenyen hü kethyü le; Sunggigü no a-shwi pe a-kenyü yatselo, no ntsoka a-kenishü ta. A-le, 'Ale Sunggigü Nyugü le,' tsonkehü genyu."

⁴⁴Tsüntimvule a-sin pe krus ge hü kethyü hvu-e tsühontse zope a-kesü sola.

Jisu Kesi

(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

⁴⁵Lo tegi tseryü kenynun che kevä ka gungü tegi kenshen kevä keti kazü aphu nyu zünti tsela.

⁴⁶Tson-o tegi kenshen kevä gwünkho ka Jisu le nra sen-o, "Eloi, Eloi Lama Sabakthani," a-kon le, A Sunggigü, A Sunggigü, Nle Nyuthyüo A Khela la?

⁴⁷Tsontsin tsüka kebinnyu jo tsü keshanyun dan le, "Temi higü le Elia ko bin laso."

⁴⁸Tsontsin anyugun nme le tin whütse gungü spunj khipe keshonzü ka ntsenlo njüo pe kheyi pun ka shü pe a-lashü.

⁴⁹Ai temi kechanyu we a-ka, "Matselo, Elia le a-kenishü titse tsüryü tile mvuyo shwi bin shwi!"

⁵⁰Tsüselo Jisu le nra sen-o a-kapu hoshü la.

⁵¹Tsontsin hire, Kershvuka nyu phi lope khinthü kenjü gü tsü le a-pesun ka nrhen tsügü a-pha keti nrhen ketunkü kenynun thyüla; lo kazü nnula, lo tsoe ko baba tse sola,

⁵²lo sikae pe küla; kesinyu kenshün nyu kechon min tsüno rhüni so ryüla.

⁵³Tson-o tsüdan no anyugun sika nyu chwiryüo rhün nikelo siki anyugun le rünyü kenshün gü nyu yüo temi kechon no anyugun hyu.

⁵⁴Tsükatsü tsi so kedagü, lo a-zen-o Jisu rikhun kebinnyu ju tse, kazü nnu kela lo tha aphu thyü kela shwi pe nshvurila njüo, "Hile Sunggigü Nyugü ketsin le."

⁵⁵Lo Galil nyu Jisu sithen-o a-lothyü kehü tenunyu kechon le perezin bin-o nri bin.

⁵⁶Lo tsüdan dan nyu Maria Magdalin, lo Jakob lo Joses au jvü Maria, lo Zebedi nyuhvu jvüe sin bin.

Jisu Pe Sun Kela

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷Tsüselo ngwünki Arimathia nyu keryü a-zan le Josef letse kethyü kenynun nme le ryü, lo a-ko Jisu sikethennyu nme,

⁵⁸temi tsügü le Pilat ka gungü Jisu min hi. Tsontsin Pilat le khilo lo tse zoshü.

⁵⁹Lo Josef le a-min tsü pen gungü linen phi kenshün nme pe jelo njüo pe a-npvü a-sika tso nme run kenjü nyu shüla.

⁶⁰Tson-o tso keda nme keto pe sika tsügü kakhin nyu nkela njüo tinla.

⁶¹Lo Maria Magdalin lo Maria kechagi ko tse sika tsümhundyü nyu bin-o hyu.

Rikhun Kejúkelo

⁶²Lo tsüsinyü tha ndonron kethyü sinyü peshükeda ju lo Farisinyu dan tse kengü gungü Pilat ka zo.

⁶³Kedagü, mesa kehü temi higü le a-kerhün ka, “Ale jonshen nyü rhün nisolo ti, tsonkethyü zokehü agun le a-jo tsü rüchünlo laso.

⁶⁴Tsügenyu jonshen keti a-sika khwen sa binlo tsekethyü njo hoshülo, a-le senthyükelo dan le ryüo rühu pen tinlao temi ju ka, a-le kesinyu dan nyu rhün niso laso, tsonla yatselo kenshvu genyu; tson yatselo thakekevü kenkhin gü le kerigü nyeki gwamvu kvula ti.”

⁶⁵Tsontsin Pilat le anyugun ka, “Rikhun zenlo njüo hagon npvü thyü lo kegwathen khwensa binlo chi.”

⁶⁶Tsontsin anyugun le gungü tso so ge mohor vülaao rikhun lope tsünyu shüla, tson-o sika tsü khwen petsü sa lola.

Mathi 28

Jisu Le Rhünniso Kela

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹Lo Sabbath jon penlao jon kerü nyü lonyü nshwe ka Maria Magdalin lo Maria kecha tenunyu nme au sika nrishü titse ryü.

²Lo hire, kazü le nnu pe kemvu mvu thyüla; kechamvule Npugü lokethyü nyu nme le tsangge tsüryüo sika khenpvü ka tso gü tsü boketola njüo tsüge binlo la.

³Lo a-shwi pe tsangkekechwe hontse, lo a-phi a-nya le chon pe khetso hontse.

⁴Lo a-kenshvu genyu rikhun nyu aphu kesinyu hontse tinla.

⁵Ai tsangge lokethyü nyu güle tenunyu ju ka, “Hagon nshvu nya nye. Hagon le mele khipe krus ge hü kelagü Jisu fü keryü ale shabin laso.

⁶A-le hika ndi so; kechamvule a-le nduka zokeshü hontse rhüniso kelasi genyu. Hagon n pharyüo Npugü pe shü kethyü bin nrishü tare.

⁷Tson-o whütse gungü a-le senthyükelo nyudan ka, ‘A-le kesinyu dan nyu rhüni so laso,’ tson kethyü zoshü nye. Lo hire, a-le hagon mhundyü rio Galil nyu gunzhü laso; hagon le gungü tsünyu a-hyu loti. Hire, ale hagon ka zoshüla sele.”

⁸Lo tsonshü ntsin anyugun le nshvulo anyugun sherhün rilao sika tsü nken whütse chwigü jo tsü lope a-le senthyükelonyu dan ka zoshü.

⁹Tson-o anyugun le tin gunzhü ntsin Jisu le anyugun zen ketenolo njüo anyugun ka, “Kegwagü thyülo,” tsonshü. Tsontsin anyugun le tsügü a-pha nyu a-rüshvu.

¹⁰Lo tsükatsü Jisu le anyugun ka, “Hagun nshvu nyao gungü a sikethen nyu danka anyugun no Galil nyu ryülo tse zoshü nye, anyugun le tsünyu ahyulo ti,” tsonshü.

Rikhunnyu dan Jolo

¹¹Tsüselo anyugun le gunkezhü ka, hire, rikhun nyu peha le rünyi nyida gü nyu ryüo tha thyü kela aphu pe peshükeda ju ka zoshü.

¹²Tsükatsü anyugun le gungü peshünyu ju zen kehyulo njüo kenthon-o anyugun le raka kechon khipe shüpahünyu tsüo anyugunka,

¹³“Hagun, a-le senthyükelo ju le anyugun npvü khejeki agun le zhü kebin ka ryüo rühu pen tinla sele.” tsonla nye.

¹⁴Lo jo higü le ahng gü nyetin ka gunla yatse-e agun le agun npvü a-nthon loti; hagun no hagun nyun kenjünthyüla loho.

¹⁵Tson-o anyugun le anyugun ka kezo hontse zola; lo jo tsüle ryüo nthu keti-e Judanyu dan nyu zo ryü bin zun.

Tseryü Nmeche dan Le Jisu Hyukelo

(Mk 16:14-18; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23; Apo 1:6-8)

¹⁶Tson-e senthyükelo tseryü nmeche ju le Jisu le nduka anyugun ka zokeshü hontse Galil nyu kazüthun ge gunla.

¹⁷Tson-o anyugun le gungü a-hyulo ntsin anyugun le a-rüshvu; ai peha le tenyen tsentsü mvula.

¹⁸Tsükatsü Jisu le anyugun ki ryüo anyugun ka, “Tsangge lo Kazü nyue kekvu aphu pe Atsü laso.

¹⁹Tsügenyu hagun gungü temi ligü higüe no a sikethen nyu thyülo lotse zoshü nye, lo Pvügü, lo Nyugü lo Kenshün Kapu zan nyu anyugun Baptaiz thyü shülo.

²⁰Lo anyugun ko no ale hagun ka zokeshü tsü aphu thyü lo zenlo nrün genyu anyugun senthyüshü nye. Lo hire, Ale nthenteyhen nyu ki-e hagun zenzin hüti.”

Mark

Mark 1

Johan Baptist Gü Senkethyü

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

- ¹Sunggigü Nyugü Jisu Khrista Jolokegwa le hihontse.
- ²Nduka sidyükesagü lesü nyu, thu kenjü le hihontse: “Hire, ‘Nmhun kehyu mhundyü Ale A lilonyu nishü ti; a-le ntson nda shüti.’”
- ³Tehen nyu nra sen-o, ‘Npugü tson ndolo; tson kehükhwen tsüle a-le le!’ ”
- ⁴Tsühontse Johan me baptaiz thyü kehügü le tehen nyu ryüo kemu jülo nrün nyunkelukelo baptism pe me senthyü.
- ⁵Tsökatsü temi kechon le Judia kazünyu lo Jerusalem nyu aphu a-ki ryüo a-npvü a-kemu dan zoshwishüo Jordan züri nyu a-ben ka baptaiz thyü külo.
- ⁶Lo Johan tsü le Ut hü no kedo phi ben, thyügi senkephin lope a-sen phin pvü, lo tsekhvü lo khuzü tyü hü.
- ⁷Tsökatsü a-le me senthyüo, “Anyeki kegon nme le a siki ryü zhü; ale nkhüntsü gü a-phaje kephin-e shwü kümvu.
- ⁸A we zünyu hagun baptaiz thyü hünyo, ai A-we Kenshün Kapu nyu hagun Baptaiz thyü ti.”

Jisu Le Baptaiz Thyükelo, Lo A-semen Kethyü

(Mt 3:13—4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

- ⁹Lo tsökatsü Jisu le Galil kazü Nazaret rünyü nyu chwio Jordan ri nyu Johan benka baptaiz thyülo.
- ¹⁰Tson-o a-le zünyu chwiryü ntsin, tsangge Kapu le nsu hontse a-ge tsükeryü hyulo.
- ¹¹Lo tsökatsü tsangge thakhwen nme le, “Nle A nyu A kesogü, Nle Akenyü tsingü.” tsonkethyü zo ryü.
- ¹²Lo tsonshü ntsin Kapu le a-nipe tehen nyu shüla.
- ¹³Tson-o Satan no tehen nyu jon henzi a-semen; lo tsügwünkho ka a-le tehentyü ju zen bin hü; lo tsangge lokethyünyu dan le a-lothyü bin hü.

Jisu Le Galil Kazünyu Me Senthyü Keso

- ¹⁴Lo mele Johan tenlo kela sika Jisu le Galil nyu ryüo Sunggigü Jolokegwa zope me senthyü.
- ¹⁵“A-gwünkho le ryü laso!” a-le zo-o, “lo Sunggigü keda le a-kho nni laso! Hagun nyun kelulo-o jolokegwa gü tenyenlo chi,” tsonhü.

Jisu Le Tsehü Ketennyu Mizi Kokelo

(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

16Tson-o Galil züda sekipon keryü ka Simon lo a-sikezengü Andria au le joh pe züda nyu shweshü güzhüo hyulo; au le tsehü ketennyu genyu.

17Tsontsin Jisu le au ka, “Hai asithen lota, lo ale hai no temi keten nyu thyü tin lati,” tsonshü.

18Lo tsonshü ntsin au le au joh khe whü tselao a-sithen tinla.

19Lo tsükatsü a-le ketu din npha ntsin Zebedi nyugü Jakob lo a-sikezengü Johan au ko run nyu au joh nkHVü bin-o hyulo.

20Tsontsin a-le au ko so, lo au le au pvü lo me jonshe zen kehü au gonyu ju no run nyu bin, ai au we Jisu sithen tinla.

Nshünkemvu Kapu Le Zenkehü Nme Rüla

(Lk 4:31-37)

21Tsüsika anyugun le Kapernaum nyu gunlo; tsontsin a-le Sabbath jon nyü sinagog ka nyu yüo me senthyü.

22Lo tsükatsü a-le lesü keshatsin nyu hontse anyugun senthyü keshü genyu anyugun le a-senkethyü jo genyu anyugun dunthyü sala.

23Lo tsügwüinkho ka tsü nshünkemvu kapu no nchünndyü zen kehü nme le anyugun sinagog ka nyu bin,

24lo tsügü le nra sen-o, “Nazaret nyu Jisu, n gun kengüo nyu tsethyü mon? Nle a gun boshvula titseo ryü ole? Nle segü yo tsekethyü ale nsha! Nle Sunggigü Kenshün gü le,” tsonso.

25Ai Jisu le a-kesüo, “Nle matse bin chi; tson-o temi gü ge tinchwila chi,” tsonshü.

26Tsontsin nshünkemvu kapu le a-nthyü nnyü sashüo nra sen-o a-ge chwila.

27Tson-o anyugun no anyugun dunthyüla, tson-o khinyunyu ketso-o, “Dihontse lala? Senkethyü keshün nme hile! Temi higü kekvu le nshün kemvu kapu ge-e tha zoshülo tsüdan le a-jo zen kehü hile!” tson.

28Tson-o Galil kazü liki hiki aphu a-zan kechwü zope sü gunla.

Jisu le Temi kechon Thyüngwa Keshü

(Mt 8:14-17; Lk 4:38-41)

29Tsüsika anyugun le sinagog ka tsünyu chwiryülo ntsin anyugun le Jakob lo Johan tse zen-o Simon lo Andria au ka nyu yüla.

30Tsükatsü Simon nu a-jvü le rüka bin, lo mele tsügi rüla pe Jisu ka zoshü.

31Tsontsin a-le ryüo a-ben sülo njüo a-penso shü ntsin a-le rüka mvula; tson-o a-le sogü anyugun lothyü tinla.

³²Lo yhäko chela ntsin mele kehokenyü nyu lo tero gwakemvu no nchünndyü kehünyu aphu zen-o Jisu ki ryü.

³³Tson-o rüny tsünyu temi aphu ryüo kakhin ka kequenlo.

³⁴Lo kethyükenyü le a-gwün kehünyu aphu thyü kesherhün shü, lo tero gwakemvu kechon hüla.

Jisu Le Me Sentyü Chwikela

(Lk 4:42-44)

³⁵Lo lonyü tsangben metse kemvuka a-le so-o me kendi bin ki gü hi tinla.

³⁶Lo tsüsika Simon lo a-zen kehü ju le a-sithen gunla.

³⁷Tson-o anyugun le a-hyulo njüo a-ka, "Temi aphu nfü hünyo."

³⁸Tsontsin a-le anyugun ka, "N gun ketu sen-o rüny hidan nyeka güla je. A no gü tsüdan kako senthyü shü nrün genyu; kechamvule ale tsügenyu hika keryü genyu."

³⁹Tson-o a-le Galil kazü aphu nyu anyugun sinagog ka nyu gungü me senthyü lo tero gwakemvu gü-e hüla.

Nyu Le Ketyünyu Nme Thyüingwa Keshü

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰Tsüntimvule nyu le ketyü nyu nme le a-ka ryüo a-mhundyü nyu khosenlo njüo a-ka, "Nle nkendo yatselo, nle athyü kesherhün shü logwa."

⁴¹Tsontsin a-le a-nyun kenjünthyülo njüo a-ben shwen pe tsügü kesüo a-ka, "Nkethyü no gwalo chi," tsonshü.

⁴²Lo tsontsin a-ge nyu le ketyü tsüle ndila, tson-o a-thyü ngwa shü.

⁴³Lo a-le a-kesinni shüo a-nio a-ka,

⁴⁴"Nle temi nme kae thame zomvu titse kethyü rüchün tonlo chi; tsüntimvule nle peshükedagü ka gun-o nmin lope a-hishü chi; tson-o anyugun no shalo nrün genyu nthyü nshünlo kela phoukerho nduka Mosa le zokenjü jvü gü thyüla chi," tsonshü.

⁴⁵Ai a-le gü tsü rüla zosa shüla, lo liki hiki temi no shasa gunla, tson-o Jisu no ndo-o rüny nme nyue yülo shvu lao gungü temi kendi bin ki hü gwünzin tinla. Lo mele likipon hikipon a-ki ryü.

Mark 2

Jisu Le Terothyonyu Nme Thyüingwa Keshü

(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

¹Jon keshanyu siki Jisu le Kapernaum nyu niyülo ntsin a-le ka nme nyu bin tsekethyü mele sha gunla.

²Tson-o temi kechon le ryüo kequen kelo le gü kakhin keti-e temi bin ndila; tsontsin a-le anyugun senthyü so.

³Tsükatsü temi mizi le terothonyu nme pen-o a-ki ryü.

⁴Lo anyugun le temi dan genyu a-ki yülöshvu lao ka soki a-le kebin ntsen ka bophelo; tson-o terotho gü lo a-jü kesin pe Jisu mhundyü ntsen ka hoshü.

⁵Tsontsin Jisu le temi tsüdan ketenyen hyulo njüo terotho gü ka, “A nyugü, nkemu jü pe ntsüla sele nye.”

⁶Ai lesükeshatsin nyu dan peha le tsünyu bin-o anyugun le anyugun nyunki,

⁷“Temi higü le nyuthyüo hihontse zo hü nla? A-le Sunggigü nkhin bin laso, Sunggigü a-me segü le me kemu jülo gwa tila?”

⁸Tsontsin Jisu le anyugun kerüchün shalo njüo anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo hagun nyuki hihontse kethyü rüchün hü nla?”

⁹Terothogü ka, ‘N kemu dan jüshü pe ntsüla sele,’ tsonkezo lo ‘So-o njü khisen-o tsonchülo chi,’ tsonkezo hihvu hi digü le zo nne kvu tila?

¹⁰Ai temi kemu jü pe tsülo nrün kazü hinyu Temi Nyugü kekvu le kebin hagun no shalo kenyu genyu.” Tson-o a-le terotho gü ka,

¹¹“Ale nka zoshü bin nyo, solo-o njü khisen-o nka ki gunlo chi!”

¹²Tsonshü ntsin a-le anyugun apu mhundyü ka a-jü khisen chwila. Tsontsin anyugun apu anyugun dunthyü, lo Sunggigü shwen-o, “Agun le thame kae hihontse kethyü hyu shwimvu.”

Levi Kokelo

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³Tsüsika a-le züda khoki ni gun zhü; lo temi dan apu a-ki ryülo, tsontsin a-le tha zope anyugun senthyü shü.

¹⁴Lo a-le tson gun kezhü ka, Alfia nyugü Levi le khajana keshvubin nyu kebin hyulo-o a-ka, “Asithenlo re.” Lo a-le solo njüo a-sithen tinla.

¹⁵Lo tsüsika a-le temi tsügü ka nyu ho titseo binlo, lo tsünyu khajana keshvunyu lo kemunyu kechon le ryüo Jisu lo a-le senthyükelo nyu dan zen-o binlo; anyugun temi kechon le a-sithen kehü genyu.

¹⁶Tsontsin lesükeshatsin nyu lo Farisinyu dan le a-le kemunyu khajana keshvunyu zen-o tyütsü kebin hyushü ntsin a-le senthyükelo ju ka, “A-le nyu thyüo khajana keshvu nyu lo kemunyu zen-o tyütsü hü nla?”

¹⁷Lo Jisu le jotsü shalo ntsin tsüdan ka, “Keshrhün nyu le dawa keshanyu zengü thame kethyüi ndi, ai kehonyu genyu. Ale kentsen nyu mvule kemunyu kolo titse ryü.”

Nyen-o Kehikethyü Rüla

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸Johan sikethen nyu lo Farisinyu le nyen ryü; lo tsükatsü me le ryüo a-ka, “Nyuthyüo Johan sikethen nyu lo Farisinyu dan sikethen nyu dan we nyen hü, ai nsikethen nyu dan we tsühontse nyen hü mvula?” tson-o ketsoshü.

¹⁹Jisu le anyugun ka, “Temi nme le tenulo-o ho kebin ka senhügü le anyugun zen kebin ka a-sin nyu ju no nyenlo gwa ole? Senhügü le anyugun zen kebin then tson loho.

²⁰Ai a-gwünkho le ryü ti, lo anyugun le nyen-o rüshvu ti.

²¹Temi nme-e phi keshün sengü phiren ge nkHVü kesin hümvu, tsonyatselo sen gü nkHVü keshü phi gü le ligü sürhenla ti, a-kon le a-keshün le a-ren sürhen laHü, tson-o nrhen nshvu kvu laHü.

²²Lo temi nme-e vain zü keshün pe thyügi tsun when ka shü hü mvu; tson yatselo thyügi tsun pvürhen lati, tson-o vain zü-e lo thyügi tsun-e nke lati; ai me le vain zü keshün pe thyügi tsun keshün ka shü hünyo.”

Senthyükelonyu Le Sabbath Jon Nyü Lopwe Nrhi Ketyü

(Mt 12:1-8; Lk 6:1-5)

²³Tsüsika a-le Sabbath jon nme nyü me lojvü ki tsüjü laryü, a-le senthyükelo nyu ju le tsonchü nsen me lopwe nrhityü sola.

²⁴Tsontsin Farisinyu dan le a-ka, “Hire, anyugun le nyuthyüo Sabbath jon nyü thyüzükemvu thyü hü nla?”

²⁵Tsontsin a-le anyugun ka, “Nduka David le tha tyü nrün ndi kela ka lo nnyon kelo ka a-ko lo a-zen kehü nyu ju tse thyükethyü hagin le thame kae swüshwi mvu ole?”

²⁶A-le Abiathar le peshükeda thyü kebin ka Sunggigü ka nyu yüo peshü gü kemvu we tyü kethyü tejvü kemvu, pe me hi kehü tensü tyü, tson-o khipe a-zen kehünyu ju ko tsüo no tyü mvu ole?”

²⁷Tson-o a-le anyugun ka, “Sabbath jon genyu temi thyüshü mvule, temi genyu Sabbath jon thyü keshü le.

²⁸Tsügenyu Temi Nyugü le Sabbath jon so-e Npugü le.”

Mark 3

A-ben Kesinyu Nme thyüngwa Keshü

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹Tsüsika a-le sinagog ka nyu yü ntsin, temi a-ben kesinyu nme le tsünyu bin.

²Tsükatsü anyugun le a-nkhin kelo rüchün-o Keshün jon nyü a-le temi higü thyü keshrhün shüti le mvuyo tseo a-nri ton bin.

³Tsontsin a-le a-ben kesi gü ka, “Solo-o npha ryü re,” tsonshü.

⁴Tson-o a-le anyugun ka, “Kenshün jon nyü me ge thakegwa kethyü le, le me ge thagwakemvu kethyü le tejavü la? Me thyü nrhün tile me dushvu tila?” tsonso.

⁵Ai anyugun le matse tinla. Tsontsin a-le anyugun nyunkerü rüchün pe anyunta, lo anyugun gwakemvu genyu a-le rani-o likipon hikipon nrio temi tsüğü ka, “Nben ketoshü chi.” Tsontsin a-ben shwenshüo a-thyüngwalo.

⁶Tsüsika Farisinyu dan le kenyunrhün gü Herodia nyu dan zen-o Jisu boshvu kela rüchün-o kenthon so.

Temu danda Le Galil Züda Seki Jisu Fü Keryü

⁷Jisu le senthyükelonyu ju zen-o Galil züda kipon gunla; tsontsin Galil nyu temu danda nme le a-sithen lola.

⁸Tsüntimvule Judia, Jerusalem, Idumia nyu lo Jordan ri kho likipon lo Tur lo Sidon kerhon kipon temu danda nme le, a-le thyükeshe shakelo genyu a-ki ryü.

⁹Tsontsin me no a-tamvu titseo temu dan genyu senthyükelonyu ju no run keshe nme ndo pe a-khwen binlo tsela.

¹⁰A-le temu kechon thyü n gwashü kehü genyu keho le a-ge kebin nyu apfu a-kesü titseo a-then chuchu tse kehü genyu.

¹¹Lo nshünkemvu kapu dan-e a-hyulo ntsin a-mhundyü ka zhütsülo njüo, nra sen-o a-ka, “Nle Sunggigü Nyugü le,” tson sola.

¹²Ai a-le anyugun no a-rüla zope me tesha nyalo tseo anyugun kesinni shüshü tse tinla.

Jisu Le Tseryü Kenyhunche dan Kejükelo

(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³Tsüsika Jisu le rinchothun ge külo njüo a-kendo nyu dan no a-ki ryülo tse koso. Tsontsin anyugun le a-ki ryülo.

¹⁴Tsükatsü a-le temu tseryü kenyhunche no a-zen hü lo tse, lo a-le anyugun nipe me senthyü titse,

¹⁵lo terogwakemvu hülo nrün kekvu pe anyugun tsüti tseo anyugun kejülo.

¹⁶Tsüdan tsüle: Simon, Jisu le a-lope Pitor thyü kelagü,

¹⁷lo Zebedi nyugü Jakob lo a-sikezen gü Johan; a-le tsühvu zen thope Boamerges, a-kon le “Tsangkesen nyu hvu” tsheshü.

¹⁸Lo Andria, Filip, Bartholoma, Mathi, Thoma, Alfia nyugü Jakob,

¹⁹lo Thadia, lo Kanannyu gü Simon; lo a-tenpe me ben nyu shü kela gü Iskariot Judas.

Jisu Lo Belzebul

(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

- ²⁰Lo tsüka a-le ka nyu yülo. Tsontsin temi dan le ryüo kequen salo, tson-o anyugun no tyütsülo shvula.
- ²¹Lo Jisu kaminyu dan le tsü shashüo gungü a-zenlo lati tse sola; kechamvule anyugun le, a-le nnu binla sele tse so kela genyu.
- ²²Lo Jerusalem nyu nshye keryü lesü keshatsin nyu ju-e, “A-le Belzebul zen hü laso, lo terogwakemvu kedagü zen-o terogwakemvu ju hüla hü nle,” tson sola.
- ²³Tsontsin a-le tsüdan kope a-ki shülo njüo jokejvü zo-o anyugun ka, “Satan le nyu tsethyü satan hü logwa tila?”
- ²⁴Lo raja lihigüe a-npvü a-pvükho titselo, raja tsügü le binlo hola ti.
- ²⁵Lo ka lihigüe a-npvü a-pvükho la yatselo ka tsügü le bin loho lati.
- ²⁶Lo Satan-e a-npvü a-shwirüchün-o kepvükho hü yatselo a-ko binlo hola-o nke lati.
- ²⁷“Ai temi nme-e kekvunyu phinlo ri kemvu we a-ka nyu yüo a-kanyü khilo ho; ai phinlo terio a-kanyü khilo gwa.
- ²⁸“Ale hagun ka zo tsentsü shüti le nje ntsenyü ju kemu aphu lo anyugun le me nkhin kehü jo aphu jü pe anyugun tsü shüti.
- ²⁹Ai temi lihigüe Kenshün Kapu kenkhin nyu we thame kae jü pe tsü loho, ai kethonthen kemu kipun a-no mu tin lati.”
- ³⁰(Jisu le hi zo shü kechamvule temi peha le, “A-le nshünkemvu kapu zen hüla sele,” tse kezo genyu.) zo kehü genyu.

Jisu A-jvü lo A-sikezennyu dan

(Mt 12:46-50; Lk 8:19-21)

- ³¹Lo tsükatsü a-jvü lo a-sikezen nyu dan le ryüo kamhun ki bin-o me nipe a-ki shüo no a-ko.
- ³²Lo tsükatsü temi dan me le a-hunpvü bin laryü anyugun le a-ka, “Hire, njvü lo nsikezen nyu ju le nfü ryüo kamhun ki dun bin nle,” tsonshü.
- ³³Tsontsin a-le anyugun ka, “Ajvü lo asikezen nyu dan le senyu la?”
- ³⁴Tson-o kerükerio a-hunpvü kebin nyu dan nrio anyugun ka, “Hidan hile ajvü lo asikezen nyu dan le!”
- ³⁵Kechamvule temi lihigüe Sunggigü kendo thyülo zen kehünyu, tsünyu le asikezen nyu, lo a lüginyu, lo a jvü kethyü genyu.”

Mark 4

Ntsi Kegwün gü Rüla Jokejvü

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

¹Tsüsika a-le züda kho nme ka me senthyü ni; tsontsin temi danda nme le ryüo a-khoka kequenlo.

²Tsügenyu a-le run nme nyu yü-o züda nyu dunlo; lo temi dan le züda seki kazü kesin ki binlo, tsontsin a-le jokejvü ki tha kechon zope anyugun senthyü.

³Lo anyugun senthyü keshü ka a-le anyugun ka, “Nyülo chi! Hire, ntsi kegwün gü le ntsi gwün titse tsü.

⁴Lo a-le ntsi gwün shü ntsin, peha le tsonthe ki chela, tsontsin tegü le ryüo tsüdan jüntyüla.

⁵Lo ntsin peha le tso soge chetsü la,

⁶tson-o nnyon le tso so rüpvüri kethyü genyu tsü whü chwiryü; ai tsang le nnyü chwiryü ntsin pho rügula, tson-o a-men kendi genyu rüguo sila.

⁷Lo peha le tsehü dan nyu chetsü la, tson-o tsehü no yhun chwiryüo a-zeü pe a-no a-sha nshalo mvula.

⁸Lo kechanyu we kazü kegwa nyu chetsülo, tson-o tsüyhun sorryüo a-sha nshalo, peha le shenryü, lo peha le hentsero, lo peha le tsi-e nshalo.”

⁹Tson-o a-le, “Temi lihigüe a-nyetin le kebin nyu tsünyu no nyülo chi.”

Jokejvü gü Kon

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰Tsükatsü a-le a-npvü kebin ka tseryü kenyhunche dan le ntsi jokejvü rüla a-ka ketso.

¹¹Tsontsin a-le anyugun ka, “Tsangge keda rüla jokentsun dan lope hagun ka zoshü laso; ai tegwenki kebin nyuka we jokejvü tha lihi-e pe anyugun ka zohü.

¹²Kechamvule, ‘Anyugun le kehyu we hyuti, ai sha loho, anyugun le kenyü we nyü ti, ai rüchün loho. Anyugun no ho ni ryüo, anyugun kemu jünikelo kenshvu genyu.’”

Jisu Le Ntsi Kegwün gü Rüla Jokejvü Gü Kon Zokeshü

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³Tson-o a-le anyugun ka, “Hagun le jokejvü higühi shamvu ole? Tson yatselo hagun nyutsethyü jokejvü aphu shalo mon?”

¹⁴Ntsi kegwün gü tsüle Jo lope gwünshü hü.

¹⁵Tsonkho ka cheketsü jo dan tsüle, anyugun le jo tsü shalo ntsin satan le whütse ryüo anyugun nyun nyu chetsükeryü jo tsü seü sen tinla kehü ju le.

¹⁶Tso soge ketsünyu dan tsüle, anyugun le jotsü shalo ntsin anyugun kenyü sa tse zen whütse.

¹⁷Ai anyugun nyun ki anyugun men kendi genyu gwüingwa nti bin kelo gwünzin la hü; tsüsika jo genyu kenjünkethyü nmvue nthyünnyü kethyü le soryülo a-nyun ranila kehü ju.

¹⁸Lo tsehü dan nyu keyü ntsin dan tsüle, jo tsü shalo njüo ntso ntsenyü keyhun ka rüla rüchün pe a-nyun kenjün kethyü ju, lo nsala kehü kanyü,

¹⁹lo thakecha ketepen jvü gü tsü le anyugun nyun ka yülo njüo jo gü takemhenlao anyugun sha nshalo mvukela dan le.

²⁰Lo kazü kegwa nyu chetsü kelo tsi dan tsüle, jo tsü shalo njüo pe anyugun hon thyülo, tson-o anyugun sha shenyü, hentsero, lo tsi nshalo kehü dan le.”

Rokhu Hensin Makenben

(Lk 8:16-18)

²¹Tsüntimvule a-le anyugun ka, “Mele makenben sen gü makenben bin ge shümvuo khipe tha hensin ki nmvue rokhu no rünla hü le?”

²²Kechamvule pe me teshashü titse kethyü a-me tha nme-e kebu kethyü kon ndi; lo me no shalo titse kethyü a-me thame tesütebu kethyüi ndi kethyü genyu.

²³Temi lihigüe a-nyetin le bin-o nyülo kenyünyu tsünyu no nyülo chi!”

²⁴Lo a-le anyugun ka, “Hagun tha nyülo kehü nyu petsülo chi; hagun le ndo keshügü nyu ndoni pe hagun tsüti.

²⁵Kechamvule temi lihigüe kebin gü le pe tsü sinshü ti; lo temi lihigüe kendi gü we a-ben nyu keshanyu le kebin tsüe senni tinla nrün genyu.”

Low Le Tsüchwiryüo Gonkelo Pe Jokejvü Kezo

²⁶Lo a-le, “Sunggigü keda le temi nme le ntsi sen tsügü kazü nyu gwünshüo,

²⁷khejeki gungü zhü tinla, lo tsangbenlo lo soryüo ntsi tsüle dihontse tsüsoryüo gonlo hüyo tsekethyü shakemvu keme.

²⁸Kazü gü le a-npvü a-sha nshalo, a-nyü senlo teri, tsüsika a-pwen, lo tsüsika a-pwen nyu a-tsin le a-sü chwiryülo hü.

²⁹Tson-o a-low nyu a-shye tsüle nyenlo ntsin logvü gwüinkho tikela genyu temi tsügü le a-zonkhi sen tsüryü hü.”

Hennyontsi Lope Jokejvü Kezo

(Mt 13:31-32,34; Lk 13:18-19)

³⁰Lo Jisu le anyugun ka, “Ngun Sunggigü keda lope nyu ndyüshü mon? Nmvue nyu lope jokejvü zo-o me senthyüshü mon?”

³¹Tsüle hennyon tsi keshen nme hontse; mele tsü sen tsügü kazü nyu yi keshü ka tsü le hentsin dan nyu a-tsi keshen tsin nme thyü.

³²Ai sen tsüğü yishüo tsüchwiryülo hen apfu nyeki gonla hü; tson-o a-ro kedada sen chwiryüo tegüe no a-hensin sunlo kegwa thyülo hünö.”

³³Lo tsüntimvule a-le anyugun no shalo kegwa thyüo jokejvü kecha ki-e pe anyugun ka zo.

³⁴Lo jokejvü sen mvutse a-le anyugun ka thame zoshü mvu. Ai senthyükelo nyu npvü ka a-le tha apfu kon zope anyugun hishü hü.

Jisu Le Tsangkenbu Kesükela

(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵Lo tsünyü tsü n gwünki a-le anyugun ka, “N gun züda pere lukipon küla ti je.”

³⁶Lo tsükatsü anyugun le temi dan khelao Jisu run nyu anyugun pvü kesin gunzhü; lo run kecha dan me-e anyugun zen hü.

³⁷Lo tsükatsü tsangkenbu terhi nme le soryüo zü whünkenu keshü no ketyü pe züno run sülo güzhü la.

³⁸Lo tsügwünkho ka Jisu le run siki bin nme ge zhü bin; lo anyugun le gü a-kesun-o aka, “Senkethyü gü, ngun le sigü zhü lae n we nnyun nkhi mvu ole?”

³⁹Tsontsin a-le soryülo njüo tsangkenbu kesüshü, lo züda ka, “Nle ma tse binlo,” tsonshü, tsonshü ntsin tsang le nbu mvuo ntsema tsela.

⁴⁰Lo tsüsika a-le anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo nshvu hü nla? Hagun le ntsokhin-e hagun ketenyen le binlo mvu zun ale?”

⁴¹Ai anyugun le nshvu pe ketetsin thyüo khinyunyu ka, “Temi higü hile temi nyutse kethyü nme la? Tsangkenbu lo zü kedae a-jo zen kehü hile!” tson.

Mark 5

Jisu Le Terogwakemvu No Semen Zen Kehünyu Nme Thyü Ngwakeshü.

(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

¹Tsüsika anyugun le tin sen-o züda se lukipon Gerasin lojvü nyu gunlo.

²Tson-o a-le run nyu chwiryülo ntsin nshünkemvu kapu no semen zen kehünyu nme le sika nyu tinchwiryüo a-zen ketenolo.

³Lo tsüğü le sika nyu bin hü gwünzin; temi nme tegiron-e pe a-phin sen binlo mvula.

⁴Mele gwün kechon tegi ben kekkin lo tegiron pe a-pha a-ben phin, ai tsü apfu ka a-le tegiron dan bosebore lala lo tegi dan apha pe kedüren lahü. A-le nkonrio temi nme a-khin senbin kelo kekvu ndila.

⁵Lo a-le tsangkenben ki-e lo tsangkezün ki-e rincho ge lo sika nyu binzin tinla, tson-o a-le nra sen-o tso-e pe a-npvü a-jon zin hü tinla.

- ⁶Lo a-le nithen ki Jisu hyushüo ryüo a-pha ka a-rüshvu so.
- ⁷Lo a-le nra sen-o, “Ketetsotsin gü Sunggigü Nyugü, ale Sunggigü zan sen-o zoti, Nle a nthü nnyü nyata,”
- ⁸kechamvule Jisu le a-ka, “Hire, nshünkemvu kapu, nle temi higü ge tinchwila lo!” tsonso kela genyu.
- ⁹Tsontsin a-le tsügü ka, “Nzan le segü la?” tson-o ketso. Lo tsügü ko a-ka, “Azan le Legion le! Agun le kechonki kehü genyu.”
- ¹⁰Tson-o tsügü le Jisu no kazü tsügü nyu gwakemvu kapu dan hühwi nyalo tse kethyü a-ka hi tenge tseso.
- ¹¹Lo tsügwükhö ka tsü tebo dan me le rincho phaki hotyü bin.
- ¹²Tsüselo nshünkemvu kapu dan le Jisu ka hi tenge-o, “Nle agun nipe tebo dan nyu shüla lo, lo agun le tsüdan ge gü lati,” tson sola.
- ¹³Tsontsin a-le anyugun no gunla lotse zoshü la, lo nshünkemvu kapu tsüdan le a-ge chwio tin sen-o tebo dan nyu yüla. Tsontsin tebo yie kenyhun dan le tin-o tsokhin nyu teso tsügü züda nyu yüo anyugun nrheshvu küla.
- ¹⁴Lo tsüdan kekhwenyu le gungü rünyi nyu-e lo low nyu-e me tephu küshü; tsontsin nyu thyüla seyo tsekethyü shwi titseo mele aphu tin ryü.
- ¹⁵Lo anyugun le Jisu ki gungü tero gwakemvu no semen zen kehü gü, a-kon le nduka Legion no zen kehü gü le a-nyun ntsenla lo a-phi ben-o dun kebin hyulo-o anyugun le nshvu sala.
- ¹⁶Lo tsüsika tha tsü kehyu danle tero gwakemvu gü no semen zen kehü gü ge thyükela lo tebo dan rüla pe me ka zoshü.
- ¹⁷Tsontsin rünyi tsünyu kebin nyu danle a-no anyugun nken tinla lotseo anyugun le a-ka hi tenge tselo la.
- ¹⁸Lo tsüsika a-le run nyu yüzhü ntsin nduka tero gwakemvu no semen zen kehü gü le Jisu zen tinla titse hi tenge tse sola.
- ¹⁹Ai Jisu le nmvu letseo a-ka, “Nle ka ki ranio nkaminyu ki gunlo, lo anyugun ka, Npugü le n ge thakeda hitsüki thyüshü letse kethyü, lo a-le n njün pe hitsüki thyü keshü pe zoshü chi!”
- ²⁰Tsüselo a-le gungü Dikapoli rünyi dan ka Jisu le a-ge thakeda ditsüki thyüshü yo tsekethyü pe meka zoshü; tson-o temi aphu no a-dun thyü sala.
- Jisu Le Jaira Nyugi Thyü Nrhünkeshü Lo Tenunyu Nme Thyü Ngwakeshü**
(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)
- ²¹Tsüsika Jisu le run nyu tin ni sen-o züda se lukipon külo ntsin, temi danda nme le ryüo a-khoka kequenlo; lo a-le züda khoka binlo.

22Lo a-zan le Jaira tsekethyü sinagog ka nyu kedanyu nme le tsüka ryüo a-hyushüo temi tsügi le Jisu pha nyu zhütsülo njüo aka, “Anyugi le sigüzhü laso;

23a-no gwalo-o rhünlo nrün genyu nle ryüo nben pe a-kesü shüta!” tson-o a-ka hi tenge tse sola.

24Tsontsin a-le temi tsügi zengun, lo temi danda le a-sithen-o a-khun minmin tse gunla.

25Lo tsükatsü tenunyu chen tseryü kenyhun che a-ge tezi tsun-o,

26dawa keshanyu kechon no a-shwio, a-hon kebin aphu nkebu lae gwakelo gü mvule shvu ketsintsin tsekela nme.

27A-le Jisu rüla shashüo temi danda dan nyu tin sen-o Jisu siki ryüo a-phi kesü shü.

28Kechamvule a-le a-npvü a-nyunki, “Ale a-phi kesülo-e gwa loti,” tsonkethyü rüchün hü kela genyu.

29Lo tson-o a-le kesü shü ntsin a-ge tezi tsun kehü tsü le sin whü tsela. Lo a-keho le gwalo kela a-npvü a-ge shalo.

30Tsontsin Jisu le kekvu le a-ge chwikela shalo njüo rani gü lukipon hikipon temi dan nrüo zo, “Segü le aphi kesü shüla?”

31Tsontsin a-le senthyükelo ju le, “Temi le nta minmin tse kebin pvünyu, ‘Segü le akesü shüla,’ tson ti ole?”

32Tson-e a-le rani gü a-kesü keshü gi nrishü titseo a-le lukipon hikipon nri so.

33Ai tsüka tenugi le a-ge tha nme thyükela shashüo nshvu ndün-o ryü a-pha nyu zhülo, tson-o a-ka joketsin zoni küshü la.

34Tsontsin a-le tenugi ka, “Anyugi, nketenyen le a-npvü nthyü ngwashüla sele nye. Nkeho no gwalo-o ndyü ben gunlo!”

35Lo a-le jo tsü zokebin ka me le sinagog kanyu keda gü ka ryüo a-ka, “Nyugi le sila sele! Nyuthyüo senkethyü gü no gun kenjünthyü sin bin tila?”

36Ai Jisu le jo tsü shakemvu rothyüo sinagog ka nyu kedagü ka, “Nle nshvu nya, tenyen binlo.”

37Lo tsükatsü a-le Pitor lo Jakob lo a-sikezengü Johan tsü nyeki temi kechanyu no a-sithen mvula.

38Lo anyugun le gü sinagog ka nyu kedagü ka tilo ntsin mele chekechü le ketetsin thyüo dada tse kebin hyulo.

39Tsüselo a-le kanyuki yügü anyugun ka, “Hagun le nyu thyüo chü ndyü bin nla? Nyu higi le sila mvu, ai zhü bin nle.”

⁴⁰Tsontsin anyugun le a-shwinyü sola; ai a-le temi tsüdan no kamhun ki chwiküla-o tenugi a-pvü lo a-jvü, lo a-zen kehü senthyükelo nyu dan tsü zen-o tenugi le zhü kebin tsen ki yüla.

⁴¹Tson-o a-le yügü tenugi ben sülo njüo a-ka, “Talitha koum,” a-kon le “Ashenle, ale nka zoshü bin nle, solo chi!” tsonshü.

⁴²Tsonshü ntsin nyugi tsü le so-o tsonchü tinla; a-ko chen tserü kenyun che nyu nme thyü kelasi genyu; lo tsonshü ntsin me no me dun thyü sala.

⁴³Tson-e a-le me no tsü shamvu lo nrün genyu temi tsü keshanyu dan khin tenge tsela; tson-o a-le, “Tha pe tsügi tsü shüo no tyülo lo,” tse zoshü.

Mark 6

Nazarenyu Le Jisu Zenlomvu Kela

(Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹Tsüsika a-le tsünyu chwio a-npvü a-rünyü ki tsü gunla; lo a-le senthyükelo nyu dan ko a-sithen gun.

²Lo tsükatsü a-le Sabbath jon tilo ntsin sinagog ka nyu yüo me senthyü so; lo tsüka temi kechon le a-senkethyü jo nyü pe anyugun dun thyüo, “Temi higü hile dikipon tha hihontse kethyü hyulo la? Lo khipe a-ketsü thakesha hiko tha dihontse kethyü nme la? Lo A-ben nyu thakeda hihontse kethyü nyu tsethyü thyülo hü nla?”

³Higü hile tesen mistri gü, a-jvü le Maria lo a-sikezen nyu dan le Jakob, Joses, Juda lo Simon nyugun mvu ole? Lo a-lüginyue ngun zen-o hinyu bin mvu ole?” Tson-o anyugun le a-ge anyugun nyun ntala.

⁴Tsüselo Jisu le anyugun ka, “Sidyükeshanyu le a-npvü a-rünyü lo a-npvü a-kaminyu lo a-kakhwün nyeki we teshwen pvü kemvu thyü hü mvu.”

⁵Tson-o a-le kehonyu dan me kesüshüo thyü keshrhün keshü nyeki tsünyu tha keda thyüsin shü mvula.

⁶Lo tsüntimvule anyugun le tenyen kemvu genyu a-no a-dunthyü sala.

Tserü kenyunche dan Nikeshü.

(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

⁷Lo tsükatsü a-le rünyü nyu ntsü gungü me senthyü. Lo a-le tserü kenyunche dan kope a-khoki shülo njüo anyugun mihvu hvu nishü; lo a-le anyugun no nshünkemvu kapu so bin kelo kekvu khishü.

⁸Lo a-le anyugun ka ahza shüo, “Hagun kenjwen ka thün nme nyeki tensü-e, thakhvü-e, senkephin nyu seki rakae thame sen nyalo tsela.”

⁹Lo anyugun no phaje we pvülo, ai mirün we kenyun ben nyalo tsela.

¹⁰Tsüntimvule a-le anyugun ka, “Hagun ka lika hika yülo yatse-e hagun le rünyi tsünyu tinla kemvuthen ka tsügü nyu binlo.

¹¹Lo lihikae mele hagun zenlo mvu, nmvue hagun khwen-e nyü mvu yatselo, hagun le rünyi tsünyu tin kezü ka anyugun no shalo nrün genyu hagun pha ge kemphü le kebin dan-e kekhü shü lachi!”

¹²Tsüselo anyugun le gungü meno me nyunkelulo lotse zope me senthyüshü.

¹³Lo anyugun le tero gwakemvu kechon hüla. Lo kehokenyü nyu ge terzü pe anyugun yünshüo temi kechon thyü kesherhün shü.

Johan Baptist Gü Kesi Rüla

(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴Tsükatsü me le Jisu zan kechwü shagun kela raja gü Herod ko tsü shalo, lo peha le kezo le, Johan Baptist gü le kesinyu dan nyu rhünni soryüla so; tsügenyu a-ge tha kekvu hidan hithyülo hü nle tse zo.

¹⁵Ai kechanyu peha le hile Elia le, lo peha le nmvu, ai a-ko sidyükes hanyu nme le.

¹⁶Ai Herod le tsü shalo ntsin nduka a-le a-pe gwenkelagü Johan le rhünni soryüla sele tse so.

¹⁷Nduka Herod le a-npvü a-sikezen gü Filip nu Herodia genyu me nipe Johan tenlo-o phin pe doka nyu shüla; Herod le tenu tsügi lolo kela genyu.

¹⁸Kechamvule Johan le Herod ka, “Nle n npvü nsikezen gü nu lolo kela tsü le tejvü kemvu; tsonzo keshü genyu!”

¹⁹Tsügenyu Herodia ko Johan ge a-kenyü mvuo a-dushvula nyü so; ai tsü thyülo nrün ndila.

²⁰Kechamvule Herod le Johan hile kentsen nyu lo kenshün nyu nme tsekethyü shao nshvuo a-ntsen lola. Tson-o a-jo shakelo ka a-nyun keyhunkerunlo lala tse hü, ai a-khwen kenyü we nyü lolo tse ryü.

²¹Tson hüo a gwünkho kegwa nme hyulo; lo tsüle Herod kenyu jon nyü a-hensin kedanyu lo shüpahü nyu so keda nyu lo Galil nyu pelü dan zen-o keho nme thyü.

²²Lo tsükatsü Herodia nyugi le a-npvü yügü Herod lo a-ka nyu ho kebin ju mhundyü nyu nashü pe gwasä shü. Tsontsin kedagü le lünyu tsügi ka, “Nle aka tha lihi-e nkenyü hilo chi, lo ale pe ntsü shü ti.”

²³Tson-o a-le tsügi mhundyü nyu swe-o, “Nle aka tha lihi-e hi-o akeda pehae hilo pe ntsü ti,” tson.

²⁴Tsontsin tsügi le chwigü a-jvü ka, “Ano nyu hi mon?” tson-o ketsoshü ntsin, a-jvü le, “Johan baptist gü pe ti,” tsonshü.

²⁵Tsonshü ntsin a-le kedagü ka yügü, “Nle John baptist gü pe lope khun nme ka shü pe atsü whütse shülo akenyü tile,” tson-o hi sola.

²⁶Tsonshü ntsin kedagü le a-nyun kenjünthyü lola; ai a-npvü a-keswe genyu, lo ryüo ho kebin nyu dan genyu tenunyu tsügi jo kenilo shvula.

²⁷Tson-o a-le rikhun kebin shüpahü nyu nme nishüo no Johan pe gwen senryü lotse zoshü la, lo tsügü le gungü doka nyu Johan pe gwenlo.

²⁸Tson-o pe khun nme ka shü sengü lünyu tsügi tsüla; tson-o tsügi le pe a-jvü tsüla.

²⁹Lo John le senthyükelo nyu dan le tsü nyülo njüo a-min pen gungü sika nme nyu sunla.

Jisu le Temi Yiepvün Ginthü Keshü

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

³⁰Tsüsika senthyükelo nyu dan le Jisu ka ryüo tha lihi-e thyükela lo zope me senthyü kela aphu pe a-ka zo küshü.

³¹Tsontsin a-le anyugun ka zo, “N gun npvü tin-o gü mele hü kemvu binki n gun npvü ryüyü dinlo tije; ” kechamvule temi kensin kenshye chonrio Jisu lo a-le senthyükelonyu dan le ketyüketsü gwünkhoe ndi kela genyu.

³²Lo tsükatsü anyugun le run nme nyu yüo me kendi bin nme ki gunla.

³³Lo mele anyugun le kegun hyushüo temi kechon le tin kehü gü anyugun mhundyü rilo la.

³⁴Lo tsükatsü a-le chwiryüo temi danda nme hyulo; lo temi tsüdan le tanyü a-kekhwen kendi hontse kethyü genyu anyugun shwi njünla. Tson-o a-le tha kechon zope anyugun senthyü so.

³⁵Tson bin-o tsangkeben jon gübu zhüla ntsin, a-le senthyükelonyu dan le ryüo a-ka, “Hile tehen ki so, lo tsangkeben jon-e güzhü bula so.

³⁶Tsügenyu anyugun no lukipon hikipon lo low nyu-e lo rünyü nyu-e gunlo-o anyugun no anyugun pvügin-e heilo nrün genyu anyugu nishüla gwünlo.”

³⁷Ai Jisu le anyugun ka, “Hagun npvü anyugun ginthü shü chi.” Tsontsin anyugun le a-ka, “Nle agun no gü rakagi tsihvu pe tensü hei sen ryüo anyugun ginthü shülo tse ole?”

³⁸Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun le tensü dikho sen hü nla? Gü shwishü chi.” Lo tsükatsü anyugun le shalo njüo a-ka, “Tensü pvü pvün, lo tsehü kenyhun le.”

³⁹Tsontsin a-le temi dan no a-dan kechacha thyüo tehen kenjvü soge dun külo lo tse zoshü.

⁴⁰Tsontsin anyugun le tsitsi lo henpvün pvün tseo a-tson kechacha thyüo dun külo.

⁴¹Tsüselo a-le tensü pvü pvün lo tsehü hvu tse khipenlo njüo tsangge nrio jochü shü. Njüo tensü dan boshwenlo-o pe senthyükelo nyu dan tsüshüo no khipe temi dan tsüshülo tse shü. A-le tsehü hvu ko kenjün pe temi dan tsüshü.

⁴²Lo anyugun aphu tyüo anyugun ginnyü külo.

⁴³Lo tsükatsü anyugun le tsehü lo tensü tyü kensen tsü khü pe khvütsü tseryü kenhun che sünilo.

⁴⁴Lo tsüka anyugun kengüo tensü ketyü temi le pechenyu yiepvün.

Jisu Le Zü Soge Tsonchü Kethyü

⁴⁵Tsüsika a-le temi dan nishüla titseo a-le senthyükelo nyu dan no run nyu yüo a-mhundyü richwi gü lukipon Betsaida nyu gunlo lotse zoshü.

⁴⁶Tson-o a-le anyugun zen kekho sen-o rincho ge gungü hi tinla.

⁴⁷Tsüselo khejeki thyülo ntsin run tsüle züda chvü ki gunla, lo awe a-npvü kesinki hü.

⁴⁸Lo tsangkenbu le anyugun mhundyü kipun anyugun whünlo kela anyugun le anyugun run thu kenjünthyü sa kehü hyushüo rikhun kelu pezi gü gwünkho ka a-le züda soge tsonchü sen-o gungü anyugun zen-o hü tinla nyüo gunzhü.

⁴⁹Ai nyugun le a-le zü soge tsonchü kehü hyushüo a-lope rümen nme sele tseo nra sen sola.

⁵⁰Kechamvule anyugun aphu a-hyushüo anyugun nyun keyhunkerunlo kela genyu. Tson-e a-le anyun kerhün thyüo anyugun ka, "Hagun dyübenlo chi! Ale mare, nshvu nya chi!"

⁵¹Tson-o a-le anyugun run nyu yülo; tsontsin tsang le nbu mvula. Tsügenyu anyugun le anyugun dunthyüla.

⁵²Kechamvule anyugun le tensü ketyü rülae rüchünlo mvula, tsonkethyü gü mvule anyugun nyun-e tha rüchünlo mvula.

Jisu Le Genesaret Nyu Kehonyu Thyü Ngwakeshü

(Mt 14:34-36)

⁵³Tsüsika anyugun le tsü nken gü Genesaret lojvü nyu ryüo run no züda seka binlo.

⁵⁴Tson-o anyugun le run nyu chwiryülo ntsin mele anyugun shalo la.

⁵⁵Tson-o tsüte tsümhun rünyi aphu nyu kehokenyü nyu pen-o a-le bin tsekethyü kesha bin nyu ryü sola.

⁵⁶Tson-o a-le nyishwen kae lo nyida kae, lo low nyu-e tse a-le kegun aphu ka anyugun le kehokenyünyu pen gungü hakethyü bin nyu-e shüshüo tsüdan no a-phishwe-e kesükelo rüchün-o a-ka hi tenge tse sola. Lo a-kesü kelonyu aphu sherhün külo la.

Mark 7

Npvü Nbonnyu Jvü

(Mt 15:1-9)

¹Lo tsüsika Jerusalem nyu keryü Farisinyu dan lo lesükeshatsin nyu dan-e tse ryüo a-khoka kequenlo.

²Lo temi tsüdan le a-le senthyükelo nyu peha le a-ben nshün mvuo, npvü nbonnyu nyünyü jvü zenmvuo a-ben tsemvu tse chvü tyü kebin hyushü.

³(Kechamvule Farisinyu lo Judanyu aphu npvü nbon nyu jvü zen-o a-ben tsela kemvu we tyütsü hü kemvu genyu.

⁴Lo anyugun le hakethyü bin ki hüo ryüe zülu la kemvu we tyütsü hümvu. Tsüntimvule anyugun le zen mvulokeshvu honpen, khun, la, lo lazogi pe kethyü dan kesü kethyü jvü kechon le bin kehü genyu.)

⁵Tsükatsü Farisinyu lo lesü keshatsin nyu dan le zo-o, “Nyuthyüo nle senthyükelo dan le npvü nbon nyu jvu zen mvuo anyugun ben no nshün mvu tse tyü hü nla?” tson-o a-ketso so.

⁶Tsontsin a-le anyugun ka, “Isaya le nduka hagen kerokon kehünyu rüla: ‘Temi hidan le a-mün pe arühvu kehü gwünzin, ai anyugun nyun we azen-o nithen bin hünyo.

⁷Lo anyugun le temi le kethyü jvü pe Sunggigü jvü hontseo anyugun le akerüshvu nyu thaja thyü kehü gwünzin!’

⁸“Hagen le Sunggigü le A-jo khikeshü khelao temi le a-npvü thyükeshü jvü gü zen hü laso.”

⁹Lo tsüntimvule a-le anyugun ka, “Hagen le hagen pvübon nyu jvü zen titseo Sunggigü le khikeshü jvü gü khekelo jvü sha salo laso.

¹⁰Mosa le nduka, ‘Npvü njvünyu rühvulo,’ tsonshü. Lo temi lihigüe a-pepvünyu ge jo gwakemvu zolo, tsügü no sila chi! tson zo njü.

¹¹Ai hagen we zokehü le temi nme le a-pvü nmvue a-jvü ka, ‘Ano n cheshü nrün hile Korban laso’ (a-kon le pe Sunggigü tenyenla so).

¹²Tson-o hagen le tsügü no a-pvü nmvue a-jvü ka tha thyüshü kezügü thyüshü hü mvu.

¹³Lo tsühontse thyüo hagun le hagun npvü hagun pvübon nyu jvü pe me senthyüo Sunggigü jo we no a-kerun thyü la hü; lo tsühontse kethyü kechon ki-e hagun le thyü hü laso,” tson zoshü.

Ngwün Nrhula Kehü dan

(Mt 15:10-20)

¹⁴Lo tsüsika a-le temi dan kope a-ki shülo njüo anyugun ka zo, “Hagun apfu ajo nyülo njüo shalo nye.

¹⁵Tha nme-e tegwen ki temi nyun nyu yüo temi gwün nrhula hü mvu, ai temi nyun ki chwiryü kehügü le a-npvü temi gwün nrhula kehü gwünzin.

¹⁶Temi lihigüe a-nyetin kebin nyu no nyü lo nye.”

¹⁷Lo tsüsika a-le tin sen-o temi dan nyu kanyu ki yülo ntsin, a-le senthyükelo nyu dan le a-ka jokejvü tsü a-kon ketsoshü.

¹⁸Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun-e thasha mvu pe hitsüla ki thyü hü zun ole? Tegwen ki temi nyunki keyü dan le temi thyü nrhula loho.

¹⁹Tsüle a-nyunki yüo khipe kevü bin ki shwenla kehü tsü hagun le rüchünlo hü mvu ole.” (Tson-o a-le ketyüketsü apfu le nshün letse la.)

²⁰Tsüntimvule a-le anyugun ka, “Temi nyunki chwiryü kehügü tsü le temi thyü nrhula hünyo.

²¹Kechamvule temi nyun ki temi nyun kendo gwakemvu,

²²keyüla, kerühu, medukeshvu, ketepen, kemu nyun kepvü, nku kethyü, keso keyhüdyü kethyü, me shwipe a-yhükethyü, me swetsü kethyü, ketekho kethyü, lo keshyelu kethyü le chwiryü hünyo.

²³Tha gwakemvu apfu nnyun ki chwiryüo temi thyü nrhula kehü gwünzin.”

Sirofonikia nyu Tenugi Ketenyen

(Mt 15:21-28)

²⁴Lo tsüsika a-le Tur lo Sidon hvu rünyo kho kapon gunla, tson-o a-le ka nme nyu yüo me no tsü shanyü mvula, ai a-le kebu loho la.

²⁵Tsükatsü tenunyu nme a-nyu le nshünkemvu kapu no semen zen kehü, nme le a-rüla shashüo ryü nkhüntüsü gü a-pha nyu zhülo la.

²⁶Lo tenunyu tsügi tsüle Griknyu Sirofonikia nyu nme. Lo Tenunyu tsügi le a-no a-nyugi ge tero gwakemvu tsü hüla lo tseo a-ka hi tenge tse sola.

²⁷Tsontsin a-le tenunyu tsügi ka, “Ntsenyu no a-ginyülo terilo; kechamvule ntsenyu ketyüketsü sen gü tehi tsü kela le a-zü mvu kethyü genyu.”

²⁸Ai tenunyu tsügi le a-ka, “Npugü, ai tehi ko ntsenyu le ketyüketsü hensinki tyütsü kerhi keshü fütyü hünyo.”

²⁹Tsontsin a-le tenunyu tsügi ka zo, “Jo higenyu nle tin gunlo chi, tero gwakemvugü le nnyugi ge chwila sele!”

³⁰Tsonshü ntsin tenunyu tsügi le a-npvü a-ka ki gun-o a-nyugi le noge zhü kebin lo tero gwakemvu gü le a-ge chwikela hyulo.

Jisu Le Kepinnyu Nme Lo Kerügünyu Nme Tse Thyüngwakeshü

³¹Lo a-le Tur rünyi khokipon chwio Sidon rünyi khokipon rhon sen tse Dikapoli rüyi kho Galil züda ki chwiryü.

³²Tsükatsü mele a-nyetin kerügü nyu lo jozo ntsenlo hü kemvunyu nme zen-o a-ki ryü; tson-o anyugun le a-no a-ben pe tsügü kesü shülo tse hi tenge tse sola.

³³Tsontsin a-le temi dan nyu a-zen kecha thyü gü a-zenkero pe tsügü nyetin hvu keshü shü, lo a-yi ko kesüshü.

³⁴Tson-o tsangge nrio a-nyun gwakemvu khwen thyüo a-ka, “Efata,” a-kon le “Pechwiryülo ta.”

³⁵Tsontsin a-nyetin kü tsüle pechwiryülo, lo a-yi kephin-e shwü chwiryülo-o jozo ntsenlo la.

³⁶Tson-o a-le temi dan no tsü pe me ka zo nyalo tse khin shü. ai anyugun le tsü pe me ka zo chon sa shüla.

³⁷Tson-o me no me dunthyü sario, “A-le tha lihi thyüshüe thyü pe gwasä shüla sele! A-le a-nyetin gwakemvunyu no thakhwen nyülo, lo jozolo hü kemvu nyue no jozolo la sele!” Tson sola.

Mark 8

Jisu le Yiezi Ginthyü Keshü

(Mt 15:32-39)

¹Lo tsügwüinkho ka temi danda nme le gungü kequenlo, lo anyugun le ketyüketsü nme-e sen hü mvu; lo a-le a-senthyükelonyu dan kolo njüo anyugun ka,

²“Ale temi hidan shwi njün laso, anyugun le jonshen a-zen hü laso, lo ketyüketsü nme-e sen hü kemvu genyu.

³Lo ale anyugun no tyütsü mvutse anyugun nishülo, anyugun le tsonsele nyu pesi lati; anyugun peha le tsonthon ki ryü kenbin genyu.”

⁴Tsontsin a-le senthyükelo nyu dan le a-ka, “Segü le tehen terho hihontse kethyü pvünyu nyu tsethyüo tensü hyu pe temi hitsü laki ginthyü logwa tila?”

⁵Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun le tensü dikho sen hü nla,” tson-o anyugun ketso. Lo anyugun le a-ka zo, “Tensü tsenyü le.”

⁶Tsontsin a-le temi dan no kazü nyu dun külo lotse so; lo a-le tensü tsenyü tsü khisenlo-o Sunggigü shwenshüo khipa temi dan tsüshülo tseo a-le senthyükelo nyu dan tsüshü. Lo anyugun ko pe temi dan kenjünshü.

⁷Lo anyugun le tsehü keshen pehae senhü, tsügenyu a-le tsü so-e jochü shüo jün pe temi dan tsüshü lotse khishü.

⁸Tson-o anyugun le tsü tyü pe anyugun ginyü külo, lo tsüle anyugun temi yiezi laki kho.

⁹Tson-o anyugun le tyü kensen khü pe khvütsü tsenyü sülo.

¹⁰Lo tsükatsü a-le anyugun nishüla; lo a-le senthyükelo nyu dan zen-o run nyu yüo Dalmanutha lojvü kipun ryüla.

Farisinyu Le Zansü Hikethyü

(Mt 16:1-4)

¹¹Tsükatsü Farisinyu dan le ryü a-semen-o a-no tsangge tha zansü nme thyü pe anyugun hishü lotseo a-zen kenya so.

¹²Tsontsin a-le a-npvü a-kapu nyu henschwi da thyüshüo, “Nyuthyüo ntso ntsenyü nyu hile tha zansü nti fühü nla? Ale hagn ka zo tsentsü shüti, tha zansü nme-e thyü pe ntso ntsenyü nyu hisin loho so!”

¹³Tson-o a-le anyugun khela njüo kecha kipun gunla.

Farisinyu Lo Herod Genyu Petsülo

(Mt 16:5-12)

¹⁴Tsükatsü senthyükelonyu dan le tensü khilo nmhinla; tson-o anyugun le run nyu tensü nme nyesin sen mvula.

¹⁵Tsükatsü Jisu le anyugun ka zo, “Farisinyu lo Herod kebu genyu hagn petsülo chi;” tsonkethyü anyugun ka zoshü.

¹⁶Tsontsin anyugun le kenthon-o, “Ngun le tensü nme khilo mvukela genyu a-le hizo bin laso.”

¹⁷Tsüselo Jisu le anyugun ka, “Hagn le nyuthyüo tensü sen mvukela genyu zohü nla? Hagn le ntsokhin-e sha, lo rüchün lo mvuzun ole? Hagn nyun thyü pe rükvula se ole?”

¹⁸Hagn yhytyü le bin-o pe hyu hü mvu ole? Lo hagn nyetin le bin-o pe thakhwen nyülo hü mvu ole? .

¹⁹Lo hagn nyunki tha rüchün hü mvu ole? Ale tensü pvüpvün pe temi yie pvün ginthyü keshü ka hagn le a-sen khvütsü dikho kesü khülo la?” tson-o ketso so. Tsontsin anyugu le a-ka zo, “Tseryü kenhunche le.”

²⁰“Lo ale tensü tsenyü pe temi yie zi tsü keshü ka hagn no a-sen khvütsü dikho kesü khü lola?” Tsontsin anyugun le a-ka, “Tsenyü le,” tsonshü.

²¹Lo a-le anyugun ka, “Hagun le ntsokhin-e tsü rüchün lo mvu bin zun ole?” tson.

Jisu Le Betsaida nyu A-yhütyü Keponyu Nme Thyü Ngwakeshü

²²Lo tsükatsü anyugun le Betsaida nyu ryülo. Lo mele a-yhütyü keponyu nme zen ryüo a-no tsügü kesü shü lotse zo tenge lola.

²³Tsügenyu a-le a-yhütyü kepo gü nrhisülo njüo a-zen-o chwida ngwenki chwila. Tson-o a-le nsü pe tsügü yhütyü nyushüo a-ben pe kesüshüo a-ka, “Tha hyu bin semon?” tson-o a-ketso.

²⁴Lo a-le nyi sogü a-ka, “Ale temi dan me hyu bin, lo tsüdan le tsonchü pe senbin hontse bin nyo.”

²⁵Tsontsin Jisu le a-ben pe tsügü yhütyü kesüni, tson-o tsügü le tha nrinishü ntsin, a-yhütyü le gwalo lao tha aphu hyu tsentsülo la.

²⁶Tsüselo Jisu le a-nipe ka kishüo a-ka zo, “Nle rünyi nyu chwi nya nye.”

Pitor Le Jisu No Khrista gü Letse Zoshwikeshü

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷Tsüsika Jisu le senthyükelo nyu dan zen-o Kasaria Filipi rünyi nyu gunzhü; Tsükatsü a-le tsonne nyu a-le senthyükelo nyu dan ketso-o anyugun ka zo, “Mele alope segü letse hü nla?”

²⁸Tsontsin anyugun le a-ka, “Johan baptist gü letse zo hü, lo kechanyu dan me le nno pe Elia letseo zo hünyo. Lo peha le nno pe sidyükeshanyu nme letse zo hünyo.”

²⁹Lo Jisu le, “Ai hagun we alope segü letse hü nla?” tson-o anyugun ketso shü. Tsontsin Pitor le a-ka, “Nle Khrista gü le,” tsonshü.

³⁰Lo tsükatsü a-le anyugun no a-rüla tsülope meka zo nyalo tseo anyugun khin tenge tsela.

Jisu Le A-si Lo A-rhünni Keso Rüla Kezo

(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹Tsüntimvule a-le Temi Nyugü le kenjünthyü sati, tson-o pelünyu ju lo peshükeda ju lo lesükeshatsin dan no a-nkhin lao me no a-dushvu lati; lo jonshen siki a-le rhünniso lati; tsonkethyü zo pe anyugun senthyü tinla.

³²Lo a-le jo tsügü zope gingvü tse shüla. Tsontsin Pitor le a-zen-o kecha nme ki bagü a-gwün khinla titse so.

³³Ai a-le ranigü senthyükelonyu dan hyulo njüo Pitor kesüo, “Hire, Satan, nle asiki güla chi; nle Sunggigü rüla rüchün mvule temi phin rüchün kehü hile.”

³⁴Tson-o a-le temi dan kope senthyükelonyu sin-o anyugun ka zo-o, “Temi lihigüe asithen kenyünyu tsünyu no a-npvü a-kekhenilo njüo a-krus pen-o a sithenlo.

³⁵Kechamvule temi lihigüe a-npvü a-phou ntsen pe a-honthyülo kenyünyu a-le tsü nmhenla ti; lo temi lihigüe agenyu lo jolokegwa genyu a-phu nkela kehünyu, a-le tsü ntsen pe a-hon thyülo nrün genyu.

³⁶Lo temi nme le kazü aphu pe a-hon thyülo lae a-le a-npvü a-phou nmhen kela we a-kechwi nyu le bin nla?

³⁷Tsüntimvule temi le nyu lope a-phou sun thyülo gwa tila?

³⁸Lo temi lihigüe keyüla lo kemu temi hidan dan nyu arüla pe zo keja kela gü, Temi Nyugüe tsangge lokethyü kenshün nyu dan zen-o a-zan le gingvü tse keryü nyü temi tsügü rüla zo keja lati.”

Mark 9

¹Tsüntimvule a-le a-nyun, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, hika kebin nyu peha le Sunggigü Keda le kvuo keryü hyu kemvuthen sila loho,” tsonla.

Jisu Keyhun Thyü Kecha Thyü Kela

(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

²Tsüsika jon tsero sinyü Jisu le Pitor lo Jakob lo Johan nyugun zen-o kazüthun ketetso nme ge küla. Tson-o anyugun mhundyü nyu a-keyhun thyü kecha thyüla.

³Lo a-phi a-nya le nshwen lo chonpe kazü nyu phi kethunyue thu pe tsühontse chonlo kehoi thyüla.

⁴Tsükatsü Elijah lo Mosa au le ryüo anyugun mhundyü ka Jisu zen kenthon.

⁵Tsontsin Pitor le Jisu ka, “Rabi, ngun hinyu kengü bin hulo gwa ti. Lo agun no hikahi then kenshen thyü lotta, nme le n genyu lo nme le Mosa genyu lo nme le Elijah genyu tseo,” tsonshü.

⁶Kechamvule anyugun le nshvuri lao nyutsethyü zo tiyo tsekethyü rüchünlo mvu kela genyu.

⁷Lo tsükatsü nmhu khülvu sü ryüo anyugun renlo la; lo nmhu nyu, “Higü hile A nyu A kesogü, Hagun A-khwenyülo chi!” tsonkethyü zochwiryü.

⁸Tsontsin anyugun le lukipon hikipon nri so, ai Jisu nti le anyugun zen kebin nyeki temi kecha nme-e hyuni mvula.

⁹Tson-o anyugun le kazüthun ge n shyeryü kezhü ka Jisu le anyugun khin tenge tseo anyugun no Temi Nyugü le kesi nyu rhünni solo kemvuthen anyugun kehyu tsü lope me ka zo nyalo tse kethyü pe anyugun ka zo ton shü.

¹⁰Tsontsin anyugun le a-jo zenla, ai anyugun npvü a-nyu dan nyu tsü khinyu nyu ketso-o, “Kesi nyu rhünni keso hi a-kon le nyu sela?”

¹¹Tson-o anyugun le, “Tson yatselo nyuthyüo Elijah no ryüri mvuloshvu tse kethyü lesükeshatsin nyu dan le zohü nla?” tson-o ketso so.

¹²Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Elijah le ryüo tha aphu thyü ngwashü titse kethyü tsüle a-ketsin. Ai Temi Nyugü no hontse lati tse kethyü ketsin lesü nyu a-rüla zo njü mvu ole?”

¹³Ai ale hagin ka zo tsentsü shüti, Elijah le ryü laso, lo a-rüla thu kenjü hontse mele a-ge me kendo thyüla so.”

Jisu Le Gwakemvu No Zenkehü Ntsenyu Nme Thyü Ngwakeshü

(Mt 17:14-21; Lk 9:37-43)

¹⁴Tson hüo anyugun le senthyükelonyu dan ki ryü ntsin temi danda nmele anyugun hunpvü bin-o hyulo, lo lesükeshatsin nyu dan le anyugun zen kenyi kebin hyulo.

¹⁵Lo temi tsüdan aphu a-hyushü ntsin anyugun dunthyüo nton gungü a-kelu so.

¹⁶Tsüselo Jisu le a-le senthyükelonyu dan ka, “Hagin le nyu zo-o temi hidan zen kenyi bin nla?” tson-o anyugun ketso sola.

¹⁷Tsükatsü temi dan nyu nme le a-ka, “Senkethyü gü, anyu le jozolo kemvu kapu no a-semen kehü genyu ale a-zen-o nki ryü zhü nle.

¹⁸Lo a-le lihikae a-seme lo yatselo a-sü pe jonlao a-tsi nphen tata tselo a-hü keta chwüchwü tselo lahü tson-o a-kekvu ndishü la hü nyo. Tsünyu ale nle senthyükelo nyu dan no tsü hula lotse shü ntsin anyugun le hü loho laso,” tso.

¹⁹Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Hire, tenyen hü kemvu temi dan, ale jon dikho hagin zen bin tila? Lo ale jon dikho hagin ge ajvügwä, lo a kekheni binlo tila? A-zen-o aki ryüta.”

²⁰Tsüselo anyugun le a-zen-o a-ki ryü, lo kapu tsügü le a-hyushü ntsin ntsenyu gü nthyü nnyü sa lola. Tson-o a-no chetsü gü kazü nyu a-tsi nphen pe a-nyen ketakera pvü lola.

²¹Tsükatsü Jisu le zo, “A-le hihontse kela le chen dikho sela?” tson-o a-pvü ketso shü. Tsontsin a-pvü le, “A-nchekanyu hihontse hü la sele,” tsonshü.

²²Tson-o a-boshvula nyüo ntsoka tse a-sü pe mah nyu-e lo zü nyue shüla la tse hü nle; tsügenyu nle tha nme thyülo gwa yatselo agun njünlo agun cheshüta.

²³Tsontsin Jisu le a-ka, “Thyülo gwa yatselo tsela? Tenyen kehünyu genyu we tha lihie thyülo gwa!”

²⁴Tsüselo ntsenyu tsügü a-pvü le nra sen-o, “A ko tenyen bin nle! A ketenyen kerho hi che shüta!”

²⁵Tsontsin Jisu le temi dan le nton kehü ryü kezhü hyushü ntsin a-le nshün kemvu kapu kesüo, "Hire, jo zolo kemvu lo nyetin gwakemvu kapu, ale nka zoshü sele, nle a-ge tinchwi lalo, tson-o a-ge nigun ryü nya chi," tsonshü.

²⁶Tsükatsü kapu tsügü le nra nhu shüo a-ge chwila, tson-o nyu tsügü no kesinyu hontse tinla. Tsontsin temi kechon gü le, "A-le sila so", tson zo sola.

²⁷Ai Jisu le a-ben nrhisülo njüo a-penso shü; tson-o a-le soryülo.

²⁸Tsüsika Jisu le ka nyu yülo ntsin a-le senthyükelo nyu dan le kebuo a-ka, "Agun we nyu thyüo a-hü loho lao yo?"

²⁹Tsükatsü a-le anyugun ka, "Hihontse kethyü hile kehi kemvu we tha kecha nme-e hü loho le," tsonshü.

Jisu Le A-si Lo Rhünni Keso Rüla Gwühvu ge Kezo

(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰Lo tsükatsü anyugun le chwiryüo Galil lojvü pvüthü gunzhü. Ai a-le temi nme-e no tsü shanyü mvu hü,

³¹kechamvule a-le senthyükelo nyu dan ka, "Meno Temi Nyugü ten pe me ben nyu shü lati; tson-o tsüdan no a-ushvu lati. Lo a-dushvu kela jonshen nyü a-le rhünniso lati," tsonkethyü thu kenjü genyu.

³²Ai anyugun le a-le kezo jo tsü rüchünlo mvula; lo a-kae ketsoni nshvula.

Segü No kedatsin gü Thyü tiyo

(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³Tson-o anyugun ke Kapernaum nyu gun-o ka nyu yülo ntsin a-le anyugun ka, "Hagun le tson nyu nyu zo kenthon hüla?" tson-o anyugun ketso shü.

³⁴Ai anyugun le matse la; kechamvule anyugun le tson nyu kehü ka anyugun dan nyu segü le keda tsingü thyü tiyo tse zo kenyi kehü genyu.

³⁵Tsüsika a-le dunlo njüo tseryü kenyhun che dan ko-o anyugun ka, "Temi lihigüe rilo nyülo a-no aphu nyeki khinlo, lo aphu keleyi gü thyülo ta."

³⁶Lo tsükatsü a-le ntsenyu nme zengü anyugun dan nyu shülo.

³⁷Tson-o a-le tsügü penlo njüo anyugun ka, "Temi lihigüe Azan nyu hihontse kethyü ntsenyu nme-e zenlo kehünyu le ako azenlo hü, lo temi lihigüe azen kelonyu le amvule a nikeschü gü zenlo hünnyo."

N shwinyümvu Hü Kemvunyu Le N kipun

(Lk 9:49-50)

³⁸Johan le a-ka zo, "Senkethyü gü, agun le temi nme le nzan sen-o terogwakemvu hü kebin hyulo le, ai a-le agun sithen mvu kela genyu a-no tson nyalo tse zola so."

³⁹Ai Jisu le zoshü, “A-khin nya nye; kechamvule temi nme azan sen-o tha keda thyü hño a nkhin whütsela lo keho genyu.

⁴⁰Lo a ntsüla hü kemvu nyu le nkipon bin hñnyo.

⁴¹Kechamvule temi lihigüe hagn le Khrista hon letseo zü honpen nme-e pe hagn lashü lo, ale hagn ka zoshüti, thame kae a-chün ndila loho.

Kemu Kesemen

(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴²“Tsüntimvule temi lihigüe atenyen kehü keshen tsin hihontse kethyü nme-e thyü nshvu kehñnyu we menno tha ketserütso keda pe a-gunda nyu khenshño a-khipe züda nyu shwenshü kela we a-jün gwakvu ti.

⁴³Lo nben le nthü nshvuhü yatselo nge tsü duthü pe shwenla chi; nben kepen pvño Gehena nmhñlo keho mah nyu keyü nyeki benha pvño kerhün nyu keyü we njün gwakvu ti.

⁴⁴Tsñnyu anyugun nyun le sila hñmvu, lo mah-e nmhñla hñmvu.

⁴⁵Tsüntimvule npha le nthü nshvulo tsñko duthñla; npha kepen pvño Gehena nyu keyü we mvu phaha pvño kerhün nyu keyü we njün gwakvu ti.

⁴⁶Tsñnyu anyugun nyun le sila hñmvu, lo mah-e nmhñla hü mvu.

⁴⁷Tson-o nyhñtyü-e nthü nshvu yatselo tseritho lachi, nyhñtyü kenyhun pvño Gehena nyu keyü we mvu yhñtyü nme pvño Sunggigü keda nyu keyü we njün gwakvuti.

⁴⁸Gehena nyu anyugun nyun le sila hñmvu, lo mah-e nmhñla hñmvu.

⁴⁹“Lo temi lihigüe tsi pe ketyü ketsü ka shü kehü hontse mah pe nthü nnyü küti.

⁵⁰“Tsip tsñle gwa, ai tsi-e a-keyhün ndila yatselo nyu lope thyü nyhñnlo tila? “Hagn tsi pe hagn nyunki shüpvü zinlo; tson-o khinyunyu zen kengü gwalo chi.”

Mark 10

Kami Kegwün Kela Rñla Senkethyü

(Mt 19:1-12; Lk 16:18)

¹Tsñsika Jisu le tsñnyu solo njño Judia lojvü teki lo Jordan zñri se likipon ryñla. Tsñkatsü temi danda gü tsñle a-ki niryñlo, lo a-le ajvü hontseo temi tsñdan senthyü nishü.

²Lo tsñkatsü Farisinyu le ryño a-ka, “Pechenyu le a-nunyu khekela tsñle tejvü ole?” tson-o a-semen-o a-ketso so.

³Tsontsin a-le anyugun ka, “Mosa le nduka hagn ka nyu zoshü la?”

- ⁴Lo anyugun le, “Mosa we khekela lesü thu pe tsüla njüo khela lotse zole.”
- ⁵Ai Jisu le anyugun ka, “Hagun nyun kerü genyu a-le nduka tsühontse thu shü le.
- ⁶Ai sokerika Sunggigü le thyükeshü we peche nme lo tenu tse thyüshü.
- ⁷Tsügenyu pechenyu le a-pepvünyu khelao a-nunyu kho nni tinla ti, lo au le kengüo thyüme thyüla ti.
- ⁸Tson-o au kecha thyüo kenyhun thyü mvule thyüme thyü lati.
- ⁹Tsügenyu Sunggigü le thyü kerhün keshü tsü temi no thyürhola nyalo.”
- ¹⁰Tsüsika senthyükelo nyu dan le ryüo kanyu tsü rüla Jisu ka ketsoshü.
- ¹¹Tsükatsü Jisu le anyugun ka, “Temi lihigüe a-nunyu khelao tenu kecha loni yatselo a-le a-nu nyhen-o keyüla laso.
- ¹²Lo tenunyu-e a-npvü a-nyepvünyu khelao kechanyu ka kaluni yatselo tenu tsügi-e keyüla laso.”

Jisu Le Jochü Pe Ntsenyu dan Ketsü

(Mt 19:13-15; Lk 18:15-17)

- ¹³Tsüsika mele Jisu no ntsenyu dan kesüshü lotseo ntsenyu dan me zen ryü; ai senthyükelonyu dan le tsüdan kesüla.
- ¹⁴Tsüselo Jisu le tsü shwi pe a-kenyü mvuo anyugun ka, “N tsenyu dan no aki ryülo, anyugun khin nya chi; kechamvule Sunggigü keda le hihontse kethyü nyu hon kethyü genyu.
- ¹⁵Ale hagun ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe ntsenyu nme hontseo Sunggigü keda fülo kemvu we a-le tsünyu yü kelo kemvu genyu.”
- ¹⁶Tson-o a-le tsüdan pensolo njüo a-ben hvu lope tsüdan ge shüo jochü pe tsüdan tsüshü.

Kenyanu Nme Le Tha Ketso Kethyü

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

- ¹⁷Tson-o a-le tson nyu gunzhü kethyü ka temi nme le n ton ryüo a-mhundyü ka nkhüntüsü lo njüo, “Hire, senkethyü kegwa gü, ale kethonthen kerhün hyulo nrün genyu dihontse thyülo mvuloshvu la? tson-o Jisu ka ketsoshü.”
- ¹⁸Tsontsin Jisu le a-ka, “Nle nyuthyüo ano kegwa gü letse hü nla? Kegwagü tsüle nme nti a-me kecha ndi, lo tsüle Sunggigü le,” tsonshü.
- ¹⁹Tson-o a-le a-ka, “Nle me dushvu nya, keyüla nya, rühu nya, kenku jünzo nya, mekesa jozo nya, Npvü njvünyu rühvulo,” tson kenjü johokeshü jo nko sha bin ti.
- ²⁰Tsontsin a-le Jisu ka, “Senkethyü gü, ale a nchekanyu hi aphu zen sorryü laso.”

²¹Tsontsin Jisu le a-nrishüo a-shwi njünla njüo, “Nle tha nme timvu bin zun, gü nhon kebin tsü aphu jwen pe kendinyu tsüla chi, tsonlo yatselo nle tsangge n kenya chonlo ti, tson-o ryü a sithenlo chi.”

²²Ai temi tsügü le Jisu jo tsügenyu a-mhun susen lola, tson-o a-nyun gwamvu satseo tin gunla; kechamvu le a-le nnya sa kebin nyu nme kethyü genyu.

²³Tsontsin Jisu le kerükerio a-le senthyükelo nyu dan ka, “Kenyanu le Sunggigü keda nyu yü tsensa kethyü hile la?”

²⁴Lo senthyükelo nyu dan le a-jo tsügenyu anyugun dun thyüla; ai Jisu le anyugun ka, “Hire, ntsenyu ju, temi a-npvü a-kenya tenyen kehünyu le Sunggigü keda nyu yü tsenri hile!

²⁵Kenyanu nme no Sunggigü keda bin nyu yü nrün we mvuo ut khipe chwenkü nyu kenna we nne kvu ti.”

²⁶Tsontsin anyugun le anyugun dunthyüo a-ka, “Tson yatselo senyu le kenikelo hyulo gwa tila?”

²⁷Tsontsin Jisu le anyugun nrilo njüo, “Temi le tsü thyü loho, ai Sunggigü we tson mvu; kechamvule Sunggigü we tha lihie thyülo gwa kethyü genyu.”

²⁸Lo tsüsika Pitor le a-ka zo, “Agun we tha aphu khelao nsithen tila so,” tson sola.

²⁹Lo Jisu le, “Ale hagin ka zo tsentsü shüti, temi nme-e a genyu lo jolokegwa genyu tseo, a-ka, nmvue a-tsasikezen nyu, nmvue a-lüginyu, nmvue a-jvünyu, nmvue a-pvünyu, nmvue a-nyenyu, nmvue a-low khelao;

³⁰ntsoka keyhun hinyu meno a-nthyü nnyü kehünyu le, a-ka, a-low, a-tsasikezen nyu lo a-lüginyu, lo a-jvünyu lo a-nyenyu lo a-kazü jün tsi-e hyulo keho ndile; tsüntimvule siki kethonthen kerhün-e hyu sinlo ti.

³¹Ai kerinyu kechon le khinla ti, lo kekhinyu kechon le rila ti.”

Jisu Le A-kesi Lo Rhünni Keso Rüla Kezo Gwünshen Gü

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³²Jisu lo a-le senthyükelo nyu dan le Jerusalem nyu nsin titseo tson nyu kehü ka, Jisu le anyugun mhundyü ka hü. Tsontsin anyugun le anyugun dunthyüla; tson-o anyugun sikethen nyu dan le nshvu lola. Tsükatsü a-le tseryü kenynun che dan zenlo njüo a-ge tha thyüla nrün rüla zope anyugun hi.

³³Lo a-le, “Hire, ngun le Jerusalem nyunsin zhü; lo mele Temi Nyugü ten pe peshükeda tsin ju lo lesükesha tsin ju ka shü lati, lo anyugun le a-nmuo a-dushvula lotse soti, tson-o a-khipe Judakemvu nyu dan ben ka shü lati.

³⁴Tson-o tsüdan no a-khipe keyüthyü, lo nsü pe a-nye ti, lo a-vüti, tson-o a-dushvu lati; lo jonshen siki a-le rhünniso lati,” tson zoshü.

Jakob Lo Johan hvu Kehi

(Mt 20:20-28)

³⁵Tsüsika Zebedi nyuhvu Jakob lo Johan au le a-ki ryüo a-ka, "Senkethyü gü, ayi le nka tha hi titse kebin gü ayi le nno tsü thyü pe ayi tsünyü bin nle."

³⁶Tsontsin a-le au ka, "Hai le ano nyuthyü pe hai tsünyü bin nla?"

³⁷Tsontsin au le a-ka, "Nle zankechwi kethyü nyü ayi nme no nben njüzin lo nme no ngwazin tse binlo kegwa hoshülo."

³⁸Ai Jisu le au ka, "Hai le hi kebin gü tsü shao hi bin mvu; hai le ale tsü titse kebin honpen gü tsü tsülo gwa ti ole? Lo ale baptaiz thyülo nrün baptism gü pe baptaiz thyülo gwa ole?"

³⁹Tsontsi au le a-ka, "Ayi le tsü thyülo gwa le." Lo Jisu le au ka, "Hai le ale tsü titse kebin honpen gü tsülo gwa, lo ale baptaiz thyülo nrün Baptism pe baptaiz thyü ti."

⁴⁰Ai aben njüzin lo ngwazin binlo nrün we ale khishülo nrün ndi; ai Sunggigü le bin tsü hvu khipe a-le tsüti tseo ndo kebin nyu tsü ti."

⁴¹Tsüselo mitseryü dan le tsü shalo ntsin Jakob lo Johan au ge anyugun kenyü mvulo la.

⁴²Tsükatsü Jisu le anyugun kope a-ki shülo njüo anyugun ka, "Sunggigü shakemvunyu le meno anyugun kekhenilo kegwanyu no anyugun sogo hünyo, lo anyugun le kedanyu ju no anyugun so npu thyü kehü hagen ko sha bin ti."

⁴³Ai hagen we no tsonlo ho; temi lihigüe hagen dan nyu gon kenyünyu no hagen leyi ti.

⁴⁴Lo temi lihigüe hagen dan nyu rilo kenyü güno hagen aphu lothyü ti.

⁴⁵Kechamvule Temi Nyugü ko meno a-leyi titse mvule me leyi titse lo a-phou hoshüo temi kechon rhinhilo titseo ryü kethyü genyu."

Jisu Le Bartimai Yhütyü Thyü Ngwakeshü

(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶Tsüselo anyugun le Jeriko rünyü nyu ryülo; lo a-le Jeriko rünyü nyu a-le senthyükelo nyu lo temi danda dan zenchwi kezü ka Timia nyugü Bartimia tsekethyü gü le a-yhütyü po lao tson khoka bin-o shvutyü bin hü.

⁴⁷Temi tsügü le Nazaret nyu Jisu letse kethyü shalo ntsin nra sen-o, "David nyugü Jisu, nle ashwi njün shülo!" tson sola.

⁴⁸Tsontsin temi kechon le a-no nra nyalo tseo a-kesü sola; ai a-le nra sennio, "David nyugü, nle ashwi njüshülo!" tsonni sola.

⁴⁹Tsükatsü Jisu le sunlo njüo, “Hagun a-ko shü chi.” Tsonshü ntsin anyugun le a-yhütyü kepo gü ko-o, “Nnyungwamvu nyao solo chi! A-le nko bin nyo!” tsonshü.

⁵⁰Tsontsin a-le a-phinya khela njüo tsonchü sen-o Jisu ki ryü.

⁵¹Lo tsükatsü Jisu le a-ka, “Nle ano nge nyu thyükeshü le nkendo la?” Tsontsin a-yhütyü kepo gü le a-ka, “Raboni, ano tha hyulo ta!”

⁵²Tsüselo Jisu le a-ka, “Tsonchü gunlo, nketenyen le nthü ngwa shü laso!” Tsonshü ntsin a-le tha hyulo njüo tsonchü sen-o a-sithen tinla.

Mark 11

Jisu Le Zankechi Thyüo Jerusalem Nyu Kegu

(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹Lo anyugun le tsonchü sen-o Jerusalem khokeni Oliv kazüthun khoka Betfage lo Bethani nyu ryülo ntsin a-le senthyükelo nyu mihvu nishüo au ka,

²“Hai tsonchü sen-o hai mhundyü ka kebin rünyü nyu tsü gunlo chi; lo hai le tsünyu yülo ntsin nduka temi nme-e a-ge küshwi kemvu gada nyu nme dyü pe bin kenjü hyulo tile nye. Tsügenyu hai le tsügü shwülo njüo zen ryü chi.

³Lo temi peha le hai ka, hai le nyuthyüo tson bin la? tsonyatselo, hai le, Npugü le higü sen-o tha nme thyü titse yale,” tson zoshülo a-le khishü ti.

⁴Tsontsin au le gun laryü tsonte nyu gada nyu nme pe ka nme kakhin ge dyü pe bin kenjü hyulo, lo au le gada nyu gunda kedyü tsü shwülo.

⁵Tsüselo tsüka kebin temi peha le au ka, “Hai le nyu thyü titseo gada nyu gü shwü bin nla?”

⁶Lo au le Jisu le au ka kezo hontse pe anyugun ka zoshü, tsontsin anyugun le au khin mvula.

⁷Tsüselo au le gada nyu gü zen-o Jisu ki ryüo a-ge anyugun phi pe lashü; tson-o Jisu no tsü ge binlo.

⁸Tsüntimvule temi kechon le a-phi lope tson nyu lashü; lo kechanyu we low nyu bokelo tehen jonnyü sen ryüo tson lashü.

⁹Tson-o rikehü ju lo khin kehü ju le nra sen-o, “Hosana, Npugü zan sen-o ryü kezhü gü le kegwa tsin gü le!

¹⁰Npvü David raja bin nyu Raja thyü ryü kezhü gü le kegwatsin gü le! Tsangge jochü no n ge ryü kelo gü thyü lo chi!” tson sola.

¹¹Tson-o a-le Jerusalem Kershvuka nyu yülo njüo; rani gü lukipon hikipon tha apu pen shü ntsin ntsüla, tsüselo a-le tseryü kenhun che dan zen-o Bethani nyu gunla.

Kherobin A-sha Kendigü

(Mt 21:18-19)

12Lo tsüsinyü anyugun le Bethani nyu chwiryü kezhü ka a-le nnyon la.

13Tsökatsü a-le ntsenki kherobin nme le a-nyü sen kebin hyu shüo tsügü ka tha peha hyukelo rüchün-o, tsüka gü, ai a-le tsügü ka kegü ka, a-nyü nti a-me tha nme-e hyulo mvula; kechamvule tsügwünkho tsüle kherosha le nsha hü kemvu gwünkho kela genyu.

14Tson-o a-le kherobin tsü gü ka, “Nthu gerho temi nme-e no nge nsha tyü nyalo,” tsonla. Lo tsökatsü a-le senthyükelo ju le jo tsü sha.

Kershvuka Thyü Nshün Keshü

(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

15Tsüselo anyugun le Jerusalem nyu ryülo; tson-o Jisu le Kershvuka nyu tha hei thajwen kebin dan hü sola, lo seki raka kelu kebin dan miz-e lo paro jwen kebin bin-e bokekhün la.

16Tson-o a-le temi nme-e no tha khini sen-o Kershvuka nyu nigun mvula.

17Tsüntimvule a-le anyugun senthyüo, “Aka no kehi ka tse kethyü temi apfu no koti tson thu pe bin njü mvu ole? Ai hagn le hilope me hon seketyü ka thyü bin laso.”

18Tsüselo peshü keda ju lo lesü keshatsin ju le jo tsü shalo njüo a-dushvukela rhiso; kechamvule temi apfu a-jo tsü shao anyugun dunthyü lo anyugun le a-rüla rüchün pe nshvu kela genyu.

19Lo n gwünlo ntsin anyugun le rünyi tsünyu tinla.

Kherobin Gü ge Senkethyü Jo

(Mt 21:20-22)

20Tson-o lonyü gü anyugun le tson tsügü zenni ryü kezhü ka kherobin tsügü le si tsügü a-me ti kebin hyulo.

21Tsökatsü Pitor le a-si rüchünlo njüo Jisu ka, “Rabi, hire, nle kherobin swetsü keshü gü tsüle sila so.”

22Lo Jisu le anyugun ka, “Hagn Sunggigü kipun hagn ketenyen no binlo chi.

23Ale hagn ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe kazüthun higü ka, ‘Nle ketu sen-o züda nyu yüla chi,’ tson-o kennyun hvu mvushüo a-le zokeshü gü tsü thyülo titse rüchün yatselo, tsü thyülo ti.

24Tsügenyu ale hagn ka zoshü ti, hagn le hagn nyun ketsin thyüo tha lihi-e hi yatselo, tsü hyulo laso tsekethyü rüchün lo chi; tsonlo yatselo tsü hyulo ti.

²⁵Lo hagun le lihikae hi titseo so kelo ka hagun le temi peha ge tha peha le bin yatselo, tsü jü pe tsüla, tson yatselo tsangge kebin hagun Pvü ko hagun kemu jü pe hagun tsü lati.

²⁶Ai hagun le me kemu jü pe me tsü mvulo tsangge kebin hagun Pvü ko hagun kemu jü pe hagun tsü loho.”

Jisu Kekvu Rüla Ketsokethyü

(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷Tson-o anyugun le Jerusalem nyu niryüo a-le Kershvuka nyu kehü ka peshükeda ju lo lesükeshatsin ju lo pelü ju le a-ki ryü.

²⁸Lo anyugun le a-ka, “Nle nyu kekvu sen-o tha hidan hi thyü hü nla? Nmvue segü le nno tha hidan hi thyü kelo kekvu pe ntsü shü la?”

²⁹Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka tha nme ketsoshü ti, lo hagun le tsü pe aka zoshü yatselo ako nyu kekvu sen-o tha hidan thyü hüyo tsekethyü pe hagun ka zoshü ti.

³⁰Johan baptist gü tsü le tsangge le temi ge gunryü la? Tsü pe aka zoshü ta.”

³¹Tsükatsü anyugun le anyugun npvü gü kenthon-o, tsangge letse kethyü zo yatselo a-le anyugun ka, tsonlo hagun le nyuthyüo a-tenyenlo mvu la? tson sola ti.

³²Nmvue temi ge ryü le tse zolo temi aphu Johan tsüle sidyükeshanyu nme tse zo kehü genyu, anyugun le temi dan le tso pe anyugun jon nrün nshvula.

³³Tson-o anyugun le Jisu ka, “Agun le tsü shamvu le.” Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Ako nyu kekvu sen-o tha hidan hi thyü lo yo tsekethyü pe hagun ka zo loho,” tsonla.

Mark 12

Vain Low Ketsü Pe Jokejvü Zokeshü

(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

¹Tsüselo a-le jokejvü pe anyugun ka zo sola, “Temi nme le vain low tsüshü, lo a-le chwi thyü pe hunlo, tson-o vainsha kethün bin nme thyülo, lo rikhun bin nme thyülo njüo tsü pe low ketsü nyu dan me tenyen shüo a-le rünyi kecha nme ki gunla.

²Tson-o a-gwünkho ka low ketsü tsüdan ka, vainsha hyukelo rüchün-o a-le a-gonyu nme nishü.

³Tson-e anyugun le temi tsügü tenlo njüo a-vü, tson-o thame pe a-gogü tsü tsümvuo a-no gunla.

⁴Tsüsika ko a-le a-go kecha nme nipe tsüdan ka shünishü; tsüselo anyugun le a-pe vü nthü sa shüo a-nshwen nyhün sala.

⁵Lo tsüsika ko a-le a-gonyu kechanyu nme ni nishü, ai anyugun le tsügü ko dushvu nila. Lo tsüsiki-e kechanyu kechon sin nishü, ai anyugun le peha vü lo peha dushvu la.

⁶Tsüsiki-e a-le temi nme le bin zun, tsügü tsü le A-nyu A-kesogü. A-le hihontse rüchün-o zo, 'Anyugun le Anyugü we rühvulo ti,' tson-o a-nyugü nipe anyugun ki shü kenkhin tsin thyüshü.

⁷Ai low ketsünyu dan le anyugun npvü kenthon-o, 'Higü hile a-hon tha aphu gwenlo nrün gü, nu, ngun a-dushvula nu! tson-o a-hon tsülope ngun hon thyülo ti!'

⁸Tson-o anyugun le a-tenlo njüo a-dushvula, lo a-khipe vain low n gwenzin shwe shüla.

⁹"Tsonyatselo vain low npugü le dihontse soti la? Jisu le ketso." "A-le ryüo low ketsü tsüdan dushvu küla ti, tson-o low tsü lope kechanyu tsü la ti.

¹⁰"Tso keyhen nyu le khekela tso gü mele tsü lope a-qün nyu keda tsingü thyüla.

¹¹Lo tsü Npugü ge thyülo laso; lo tsü rüchün pe ndunthyü! Tsonkethyü ketsinlesü jo higühi hagun le swü mvu ole?"

¹²Tsükatsü a-le anyugun ta-o jokejvü higühi zo, tsekethyü anyugun le shalo njüo a-tenkelo rüchün so, ai temi dan kenshvu genyu anyugun le a-khelao tinla.

Kaisar Khajana Keshvu Rüla Ketsokethyü

(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³Tsüsika anyugun le a-jo ka a-ten kelo rüchün-o Farisinyu lo Herodianyu peha nipe a-ki shü.

¹⁴Lo tsüdan le ryüo, "Senkethyü gü, nle ketsingü le, lo nle temi nme-e nshvu hü kemvu agun le shabin nyo; kechamvule nle temi nme-e so kecha thyü hümvu, ai joketsin zo-o Sunggigü tsongü rüla zope mehi kehü genyu. Kaisar khajana pe ketsü le tejevü le mvula?"

¹⁵Ai a-le anyugun kerokon shalo njüo anyugun ka, "Hagun le nyuthyüo asemen hü nla? Ano shwishü nrün genyu pisa sen aki ryülo." Tsontsin anyugun le pisa tsü senryü,

¹⁶lo a-le anyugun ka, "Hile segü men lo segü zan la?" Tsontsin anyugun le a-ka, "Kaisar le."

¹⁷Tsonshü ntsin Jisu le anyugun ka, "Kaisar hon lo pe Kaisar tsüla lo, lo Sunggigü honlo pe Sunggigü tsüla lo!" Tsüselo anyugun le a-jo genyu anyugun dunthyü la.

Rhünni Keso Rüla Ketsokethyü

(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

- 18**Lo tsüsika rhünni keso ndi tsekethyü zokehü Sadukinyu dan me le ryüo,
- 19**“Senkethyügü, Mosa le lesü thu pe agun ka keshü le, kengüo tsasikezen gü thyükehü nme le a-nyenyu ndio sila-o a-nu khepe a-sikipon shüla yatselo, a-sikezen gü no a-nu tsü zen bin-o a-tsagü tsipwen yhunlo tsheshü.
- 20**Lo agun dan nyu nduka mi tsenyü le tsasikezen gü thyüo bin hü. Lo peshü gü le tenulo shüo a-tsipwen nme-e ndio sila.
- 21**Lo tsügü sika gü ko tenu tsügü zen bin, ai a-nyenyu nme-e ndio sila.
- 22**Lo kenshen gü ko tsü hontse thyüni, lo tsü hontse mi tsenyü tsü aphu a-lo-o a-nyenyu nme ndio sila. Tson-o tsüdan aphu lo tenugi ko tse sila.
- 23**Tsügenyu rhünni keso ki tenunyu tsügi le anyugun digü nu thyü tila? Anyugun mitsenyü aphu a-lo kethyü genyu.”
- 24**Tsükatsü Jisu le anyugun ka, “Hagun le ketsin lesü lo Sunggigü kekvu sha kemvu, higenyu hagun le tha thyüzüla hü mvu ole?”
- 25**Temi le rhünni keso siki anyugun le tenu lo-e hümvu, lo kalu-e hümvu, ai tsangge lokethyünyu hontse bin kü tinla hünyo.
- 26**Ai kesinyu le rhünniso kelo rüla nduka Sunggigü le senhvu nme ge Mosa ka, ‘Ale Abraham Sunggigü, lo Isak Sunggigü, lo Jakob Sunggigü,’ tsonkethyü hagun le Mosa lesü nyu swü shwi mvuzun ole?”
- 27**A-le kesinyu Sunggigü mvule rhün kehünyu Sunggigü le; hagun le rüchün zü sa hü nyo.” tsonla.

Jhokeshü Keda Tsingü.

(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

- 28**Tsükatsü lesükeshatsin nyu nme le ryüo anyugun kenyi kebin dan nyu bin. A-le Jisu le zo tsentsü pe Sadukinyu dan keni keshü hyulo njüo a-ka, “Jhokeshü dan nyu jo digü le jo keritsin gü la?” tson-o a-ka ketso.
- 29**Tsontsin Jisu le a-ka, “Hire, ‘Israel, nyülo ta! Npugü tsü le Sunggigü le, Npugü le nme nti.
- 30**Tsügenyu nle nnyun aphu, n kekvu aphu, n keyhunronzin aphu, lo n kerüchün aphu sen-o Npugü so lo rühvulo ta,’ tsonkethyü gü tsü le jo kerigü le.
- 31**Lo kenyhun gü le, ‘Nle n kazonkazin so pe n npvü n keso hontselo chi,’ tsonkeshü gü tsüle jhokeshü nme-e hihvu nyeki keda ndi.”
- 32**Tsontsin lesükeshä tsingü le a-ka zonio, “Ketsin le, Senkethyü gü, Npugü le nme, lo tsü le Sunggigü, lo tsüsiki kecha ndi tsekethyü nle zo tsentsü shü laso.

33Lo nle nnyun apfu, lo nle nkesha nkerüchün apfu lo nkekvu apfu sen-o a-so lo a-rühvu titse kethyü lo nkazonkazin so pe n npvü nkeso hontselo titse kethyü tsüle tha kerüshvu apfu nyeki gwa.”

34Tsontsin a-le tha rüchün petsü sao zoni keshü shalo njüo Jisu le a-ka, “Nle Sunggigü keda zen-o nithen sarimvu le.” Lo tsüsiki we temi nme-e a-ka tha ketsoshü nrün la.

Jisu Le David Nyugü Rüla Ketsokeshü.

(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

35Tsüsika Jisu le Kershvuka nyu me senthyü kebin ka a-le zoshü, “Nyuthyüo lesükeshatsin ju le Khrista gü no, David nyugü letse hü nla?”

36David le a-npvü nduka Kenshün Kapu nyu hihontse zo njü: ‘Npugü le a Npugü ka: ale nshwikerüchün nyu pe npha hensin shüla kemvuthen, nle aben njüzin bin tselo,’ tson zoshü.

37David ko tsügü no, ‘A Npugü’ le tselo, tsügü le nyu tsethyüo a-nyu thyülo tila?” Lo tsükatsü temi danda le a-sherhün satseo a-khwen nyülo.

Jisu Le Lesükeshatsin nyu dan Kemu Kezo

(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

38Lo a-le anyugun senthyü ketseka, a-le zo, “Mirün ketseyho sen kehü lo hakethyü bin nyu-e meno a-kelu kehü,

39lo sinagog ka nyu bin ketetso ka lo kejün keho ka nyu kedanyu bin le a-kenyü kehü lesü keshatsin nyu dan genyu hagun petsülo chi.

40Tsüdan le maginyu dan ka khintyü hünyo, lo tharothyüo kehi thyü thonsa hünyo; tsüdan we me nyeki a-shaja le tsen kvu hyuti.”

Tenunyu Maginyu Le Thahokeshü

(Lk 21:1-4)

41Tsüsika a-le mele tha kequen kehü khin mhundyü nyu dunlo, tson-o temi dan le seki raka pe thakequen khinyu shü kebin tsü shwi bin; lo tsükatsü kenyanu kechon ki-e tha kechonchon pe hoshü bin.

42Tsüka tenunyu magi tha kendinyu nme le ryüo tero pisa kenyhun, a-kon le pisa nme kho kewhe pe thakequen kehü khinyu shü.

43Tsontsin a-le senthyükelo nyu dan kope a-ki shülo njüo anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shü ti, mele tha hope thakequen khinyu shü kebin apfu nyeki magi tha kendi higi we tha hoshü chonkvu laso.

44Kechamvule me we kesükela kethyü pvünyu hoshü bin nyo; ai tenunyu higi we a-kendi pvünyu-e a-pvü a-gin kebin apfu hoshü kela genyu.”

Mark 13

Kershvuka Nkela Nrün

(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

¹Tsüsika a-le Kershvuka nyu chwiryü kejö ka a-le senthyükelo nyu nme le a-ka, “Senkethyü gü! Hire, tso hidan hi le tso nyu tsekethyü dan me layo no, lo ka tho-e nyu tsethyüo thyülo yono!”

²Tsontsin Jisu le a-ka, “Nle a-kethon keda hihontse kethyü hi hyu bin amon? Tso hidan hi boketola mvutseo tso nme-e no hika hi kesomin pvüo bin loho,” tson.

Kekevü Binzen Gü

(Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³Tsüsika a-le OLiv kazüthun ge Kershvuka mhundyü zin bin kelo ka Pitor lo Johan lo jakob lo Andria nyugun le kebuo a-ki ryü.

⁴Anyugun le zo, “Hidan hile nyuche ka thyüla tiyo, lo nle tha hi aphu thyü nrün ka nyu lope zansü thyüshü mon? Tsü lope agun ka zoshü ta!” tson-o.

⁵Lo tsükatsü Jisu le anyugun ka zo, “Temi nme-e no hagun sa zen tinla mvu nrün genyu hagun petsü sa binlo chi.

⁶Tsükatsü temi kechon le azan sen-o, ‘Ale Khrista gü le,’ tson-o temi kechon sa zen tinla ti.

⁷Tson-o hagun le teri kega kethyü jo shakelo ka hagun nyun keyhunkerun la nya chi. Tsüdan tsü thyü mvula loho; ai tsügü tsü-e kenkhin gü mvuzun le.

⁸Temi dan me le kechanyu dan me shwinyü mvu soti, lo raja nme le raja kecha nme shwinyü mvu soti, lika hika kazüe nnun soti; lo chenda thyü ryü ti; tsüdan tsü le kenjün kethyü bin kezen sele.

⁹“Tson-e hagun petsü sa binlo nye; kechamvule mele hagun ten pe pelünyu kehun ka shüti; lo sinagog ka nyu hagun vüti; lo kedanyu lo raja nyu-e no shalo nrün genyu a genyu hagun no tsüdan mhundyü kae gun mvulo keshvu genyu.

¹⁰Tson-o jon kenkhin ti nrün mhundyü Jolokegwa gü zope temi kebin aphu hishü teri mvuloshvu.

¹¹Lo hagun nrhisü zen gü me ben nyu shüla nrün ka hagun le nchwen nyu jozo nrün rüchün pe hagun nyun kenjün thyü nya nye. Ai tegi keväja tsügü nyu hagun no zolo tse keshü gü tsü zolo nye; jo tsüle hagun le zo mvule Kenshün Kapu le zo nrün genyu.

¹²Lo tsükatsü a-tsagü le a-npvü a-sikezen gü ten shü ti, lo a-pvü le a-npvü a-nyu ten pe meno dushvu ti; lo me nyenyu le a-npvü a-pepvünyu shwinyü mvuo meno tsüdan dushvu ti.

¹³Lo azan genyu temi aphu no hagun ntsü ti; ai nyhen gungü tikelo gü we kenikelo hyulo ti.

Kenjünkethyü Kedatsingü

(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

14“Tson-e hagin le ‘Tha gwün nrhu nrün gü Kentsü Kenche’ kethyü gü le binzü kemvu bin ka bin kethyü kehyu ka (swü kehünyu no tsü rüchün lo) tsüka Judia nyu kebin nyu no tin sen-o rincho ki küla.

15Lo ka soki kehünyu no kazü nyu nitsen nya, nmvue a-ka nyu tha khilo titseo niryü nya.

16Lo low nyu kehünyu ko no aphi khilo titseo nigun nya.

17Tson-e tsükatsü nyuphou kepvünyu lo a-nyu le a-ge tsü kehü nyu tse le kenjün thyü sa ti!

18Tsügenyu tsüno tsangseka tsü thyü mvu nrün genyu hagin hilo nye.

19Kechamvule tsükitsü Sunggigü le tha thyükeshü keritsin kanyu ryüo ntsoka keti kenjün thyü pe tsühontse kemvu, lo hisiki-e tsühontse lo keho thyü ryü nrün genyu.

20Lo Npugü le a-npvü tsangkeben jon tsüdan thyü kezü thyü shü kemvu we temi nme-e kenikelo hyulo ho; tson-e a-le a-npvü kejukelonyu dan genyu tsangkeben jon tsü thyü pe rhoshü ti.

21“Lo tsükatsü temi lihigüe hagin ka, ‘Hire, Khrista le hika bin nyo! Nmvue lika bin nyo,’ tson zo-e tenyen nya nye.

22Kechamvule Khrista kenku dan lo sidyükesha kenku dan le soryüo tha zansü lo tha ndun kethyü tho thyü pe me hio thyülo kegwathen kejukelo nyu-e sa zen tinla nrün genyu.

23Tson-e hagin petsü sa binlo; hire, ale nchwenyu tha aphu hagin ka zoshüla sele nye.

Temi Nyugü Le Niryü Nrün

(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

24“Ai kenjün kethyü tsangkeben jon tsüdan tsü siki yhäko le zünla ti, lo shye le beshü mvula ti,

25lo tsangge shyenyü dan-e nrhi lati, lo tsangge tha kekvu dan sükenun shüti.

26Lo tsükatsü meno Temi Nyugü le a-kekvu keda sen, lo gingvü tseo nmhu ge ryü kezhü hyulo ti.

27Lo tsükatsü a-le a-lokethyünyu dan nishüo anyugun no kazü keni keti nyu-e lo tsangge keni keti ki-e tsangkenbu pezi dan ka a-le kejukelonyu ko zen ryüo kequen loti.

Kherobin Ge Senkethyü Jo

(Mt 24:32-35; Lk 21:29-33)

²⁸“Lo hagin kherobin ge jokejvü gü ko shalo tare. A-nyü nrhila njüo a-nyü senni chwiryü kezhü ka tsang nyen chwiryü zhü kela shalo hünyo.

²⁹Tsühontse hagin ko tha tsüdan thyü kebin kehyu ka a-kho nni laso, kakhin khoka bin laso, tson kethyü shalo nye.

³⁰Ale hagin ka zo tsentsü shü ti, tha tsü aphu thyüla kemvuthen nje ntsenyü keyhun temi dan hi ndila loho.

³¹Tsang lo kazü ndila ti, ai ajo dan we ndila loho.

³²Ai tsangkeben jon tsügü lo tegikevü ja tsügü tsü le Pvü gü nyeki temi nme-e lo tsanggelonyu lo Nyugü-e shamvu.

Temi Nme-e Shakemvu Jon Gü Lo Tegikevü jagü

(Mt 24:36-44)

³³“Hagin petsü binlo, lo khwen-o nri binlo, lo hi binlo; kechamvule hagin le tsügü gwükhö tsü shabin kemvu genyu.

³⁴Tsügü tsü le temi nme le a-ka khelao a-tho a-tsentsen khipe a-gonyu dan tenyen lao kakhin kekhwen gü-e no khwen petsü bin lo tse shü lao rünyü kecha nme ki gun kela hontse le.

³⁵Tsügenyu hagin khwen petsü bin lo nye; kechamvule ka Npugü le ngwün ki tile, kheje nyu tsanglvu ka tile, tero kekhun ki tile, le lonyü tiyo a-le keryü gwükhö sha kemvu genyu.

³⁶A-le whütse ryüo hagin le zhü kebin hyu yatselo kenshvu genyu.

³⁷Lo Khwen ntsen binlo nye, tsekeshü jo hile ale temi aphu ka zo bin nyo!”

Mark 14

Jisu Shwikerüchün Tedo Rhikelo

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹Lo jonhvu siki Nkenkechwi lo Kebu no shümvu tseo tensü ketyü Nga gü nga titse binla. Lo tsükatsü peshükeda ju lo lesükeshatsin ju le nkuo Jisu ten pe dushvu kela rhi sola.

²Ai anyugun le kerao, “Temi le tha kevä kela kenshvu genyu nga higü ka we thyü loho,” tson sola.

Bethani Nyu Terzü Lope Jisu Yün kethyü

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³Lo a-le Bethani nyu nyule ketyü gü Simon kanyu bin-o tyütsü kebin ka tenunyu nmme le terzü a-rün kegwa a-min ketsen Alabaster khin me sen gunryü, tson-o a-npvü bokholo njüo ja pe Jisu pe ge shü.

⁴Ai temi dan me le anyugun kenyü mvuo zo sola, “Nyu genyu terzü nke pe hihontse hü nla?”

⁵Terzü hile jwenshülo doli tsishen soki-e hei pe thakendinyu a-gwünshvu kehü gü shwi shülo gwale!” tson-o anyugun le a-ge kenyo sola.

⁶Ai Jisu le, “Tson nyalo! Hagun le nyuthyüo a-kevü hü nla? A-le age tha kegwa nme thyü shüla sele.

⁷Lo kendinyu we hagun zen zin bin hünyo, tsügenyu hagun le lihi gwünkho kae tsüdan ge thakegwa thyünyü lo thyüshü logwa. Ai hagun le awe azen zin bin loho.

⁸A-le thyülo kegwa gü thyüshü laso; a-le nchwenyu akesun ronye rüchün-o terzü pe amin yünshü laso.

⁹Lo ale hagun ka zo tsentsü shüti, kazü aphu nyu jolokegwa zo pe me kezen aphu ka tenunyu higi rüla rüchünlo nrün genyu a-tho-e sin-o zoti.”

Judas Le Jisu Ten keshü N dokelo

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰Tsüsika Iskariot Judas tsekethyü tseryü kenyhun che dan nyu nme le Jisu ten pe peshükeda ju ben nyu shü kela rüchün-o tsü ka gun.

¹¹Lo anyugun le a-jo shakelo ka anyugun shekerhün thyüo raka pe a-tsü titse a-ka zoshüla. Tsontsin a-le thyülo kegwa gwünkho ka a-khipe anyugun ben nyu keshü rhi sola.

Jisu le Sentyükelonyu dan Zen-o Nkenkechwi Nga Gü Ngakelo

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14,21-23; Jn 13:21-30)

¹²Lo Kebu no shümvuo tensü ketyü Nga jon kerigü nyü anyugun le Nkenkechwi Nga tanyünyu dukeshvu jon nyü tsü, a-le senthyükelo nyu dan le a-ka, “Nle agun no gungü dikipon Nkenkechwi Nga gü nga nrün bin ndo keshü le nkendo la?”

¹³Tsügenyu a-le senthyükelo nyu mihvu nishüo au ka, “Hai rünyi nyida gü nyu gunlo nye, lo hai le temi nme le zü laki nme pen kehü hyulo ti.

¹⁴hai temi tsügü sithen gunlo nye; tson-o hai a-le keyü ka nyu yüo ka npugü ka, ‘Senkethyü gü le, ano senthyükelonyu dan zen-o Nkenkechwi Nga tyülo nrün bin ndo kenjü tsüle dikipon bin nla?’ tsonzo hü nle tsonshü nye.

¹⁵Tsonshülo a-le kahe tesoki ndo pe khwen kebin katsen nme tsin pe hai hishü ti. Lo hai le ka tsünyu tsü ngun genyu tha ndolo nye.”

¹⁶Tsontsin senthyükelo hvu le rünyi nyida gü nyu ryülo ntsin, a-le au ka kezo hontse bin-o hyulo. Tson-o au le tsünyu tsü Nkenkechwi Nga gü tsü ndolo.

¹⁷Lo ngwün lo ntsin, a-le tseryü kenyhun che dan zen gunryülo.

18Tson-o anyugun le chvütyü kebin ka Jisu le, “Ale hagin ka zo tsentsü shüti, hagin azen kerhün-o tyü kebin nyu nme le aten pe me ben nyu shüti!”

19Tsontsin anyugun le anyugun nyungwamvu sa tseo a-ka, “Ale le? Ale le?” tsonso.

20Lo a-le anyugun ka, “A-ben sen-o azen kentsin-o khun nyu keshü tserü kenyhunche dan nme le.

21Kechamvule Temi Nyugü le nduka a-rüla thu kenjü hontse tinla ti sele tse bin kelasi genyu. Ai Temi Nyugü ten pe me ben nyu keshü gü we chi, thyülo tiso! Temi tsügü nnyu ryü kemvu we gwakvu nrün laryü!”

Npugü Kerüchün

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

22Tson-o anyugun le tyütsü kebin ka a-le tensü khipen-o jochü shü, tson-o boshwenlo-o khipe anyugun tsüshüo, “Tyülo, higü hile amin güle,” tsonshü.

23Lo tsüsika a-le honpen gü khilo njüo, Sunggigü shwen shüo pe anyugun tsüshü, lo anyugun aphu tsü tsükü.

24Lo a-le anyugun ka, “Higü hile temi kechon genyu tsunchwikeryü Jopenron kelo azi gü le.

25Ale hagin ka zo tsentsü shü ti, ale Sunggigü keda nyu vain zü keshün tsü kemvuthen ale vain bin higü ge tsü sin loho so.”

26Tson-o anyugun le lü nme thyüshü njüo Oliv kazüthun ki nsin la.

Pitor Le Jisu Zan Zoshwimvula Nrün

(Mt 26:31-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

27Lo Jisu le anyugun ka, “Hagin aphu akhe küla ti; kechamvule, ‘Ale tanyü kekhwen gü vüti, tson-o tanyü dan no tin tsenchvü lati,’ tson kethyü thu kenjü genyu.

28Tson-o ale rhünniso kela siki ale hagin mhundyü rio Galil ki gunla ti.”

29Ai Pitor le, “Kechanyu le aphu nkhelae awe tsonlo ho!”

30Tsükatsü Jisu le a-ka, “Ale nka zo tsentsü shü ti, nle ntsoje tero khun hvu ge kethyü mhundyü arüla zomvu gwünshen ge ti!”

31Ai a-le nra a-yhentyüo, “Ano nzen-o sila lo tse so-e, ale nrüla zomvula loho.” Lo kechanyu-e tsühontse zo küla.

Jisu Le Getsemane Chwi Nyu Kehikethyü

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

32Tsüsika anyugun le Getsemane tsekethyü chwi nme nyu ryülo; tson-o a-le senthyükelo nyu ju ka, “Ale gü hi kebin ka hagin le hika hibin tse nye.”

33Tson-o a-le Pitor lo Johan lo Jakob tse pe a-sinlo njüo anyugun zen npha. Tson-o a-nyun kenjün thyü pe ketetsin thyülo la.

34Lo a-le anyugun ka, “Anyun kenjün thyü pe sigü zhüla sele. Hagun we hika bin-o khwen bin nye.”

35Tsüsika a-le ketu din npha gü a-mhun pvü nkhün tsügü kazü rünlo njüo, “Thyülo gwalo tegi kevä ja higü no a nrhi tinla lo,” tse kethyü kehi thyü bin.

36Tsüsika a-le, “Aba,” “Apvü! Nwe le tha aphu thyülo gwa. Nle akhoka honpen higü hi khilo la lo; ai akendo mvule nkendo thyülo chi.”

37Tson-o a-le tsüsika npha ryü ntsin, senthyükelo mishen dan le zhü kebin hyulo. A-le Pitor ka zo-o, “Simon, nle zhü tinla se ole? Nle tegikevä ja nme-e khwen bin lohola se ole?”

38Hagun kesemen nyu yüla mvu nrün genyu khwen zin binlo, lo hizin binlo. Kapu gü kipun we thyünyü sabin nyo, ai thyümin kipun le kvu mvu bin laso.”

39Tson-o a-le ni npha gü ngüka jo hontseo hishü.

40Tsüsika ko a-le ni npharyü ntsin, anyugun le zhü kebin hyunilo. Anyugun le anyugun yhytyükho loho kebin genyu; anyugun le a-ka tha kezo-e rüchünlo shamvu la.

41Tsüsika a-le gwünshen ge gü ka anyugun ki npharyüo, “Ntsokae hagun le zhü lo rüyü bin zun ole.? Tsüle gwaso! A-gwünkho penla so! Hire, meno Temi Nyugü ten pe kemu nyu ben shüla titse binla so!

42Solo njüo tinla tile je. Hire, aten pe me ben nyu shü nrün gü le ryüo kekthonilo laso.!”

Jisu Tenkelo

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

43Lo a-le jotsü zoshü ketseka tseryü kenyhunche dan nyu nme Judas le, peshükeda ju lo lesükeshatsin ju lo pelü ju zen-o zhethon lo senkethü sen-o temi dan me zen whütse ryü.

44Lo a-ten pe me ben nyu shü nrün gü le tsü mhundyü tha zansü nme thyüshü titseo ale a-nbo keshü gü tsügü tsü lenye, hagun a-nrhisülo njüo a-khwen sa zen gunlo nye, tson zoshü la.

45Lo a-le ryü ntsin Jisu ka whütse ryüo a-ka, “Rabi,” tsonshüo a-nbo shü.

46Tsontsin anyugun le ryüo anyugun ben pe a-tenlo.

47Lo tsüka kebin nyu nme le a-zhethon sütholo njüo peshükedagü gogü duso ntsin a-nyetin nti thüla.

48Tsükatsü Jisu le anyugun ka, “Hagun le mehon seketyü nyu keten hontse zhethon lo senkethü pen-o aten ryü zhü le?”

49Ale khenyütsen hagun zen-o Kershvuka nyu bin-o me senthyü bin hü, ai tsüka we hagun le atenlo mvu. Ai ketsinlesü jo no penlo nrün genyu, hihontse laso.”

50Tsonshü ntsin senthyükelonyu apfu a-khela njüo tin küla.

51Tsükatsü ponyu nme le linen phi nme nti khiben tseo a-sithen gunzhü.

52Lo mele a-nrhisülo ntsin a-le a-phi tsü khela njüo a-kenben nton tinla.

Jisu Zen-o Pelünyu Kehun Mhundyü nyu Kegun

(Mt 26:57-68; Lk 22:54-55,63-71; Jn 18:13-14,19-24)

53Tsüsika anyugun le Jisu zen-o Peshükeda tsingü kanyu gun; tsünyu peshükeda ju lo pelü ju lo lesükeshatsin ju le gü tsünyu kehun bin.

54Lo Pitor le a-ti sarimvu tseo a-sithen-o peshükeda tsingü ka sü nyu yüo rikhun dan zen-o mah ha bin.

55Lo tsükatsü peshükeda ju lo pelü ju kehun apfu Jisu dushvula nyüo a-ge kenku jünkezo füso; ai anyugun le tsü hyulo mvula.

56Kechamvule anyugun temi kechon le kenku jo zope a-nzhü so, ai anyugun jo tsüle kerhünlo mvu kela genyu.

57Tsükatsü peha le kenku jo zope a-nzhüo, ale a-jo kesha le,

58“Ale n-ben no kethyü Kershvuka gü hi borholao ben senmvu tseo jonshen nyü thyünilo ti,” tson zo kehü le.

59Tson-e anyugun jo kerhünlo mvula.

60Tsüsika peshükeda tsingü le anyugun dan nyu solo njüo, “Nle thame zonimvu ti ole? Hidan le tha ditsüki zope n ge shü bin nla?” tson-o a-ketso shü.

61Ai a-le matse gwünzin bin, lo thame zonishü mvula. Tsontsin peshükeda tsingü le a-ka, “Nle Kegwatsin gü Npugü Khrista ole?” tson-o a-ketso.

62Lo tsükatsü Jisu le, “Ele, ale tsügü le, lo tsüntimvule hisiki hagun le Temi Nyugü le kekvu gü njüzin kebin lo tsangge nmhu ge keryü hyuti!”

63Tsontsin peshükedatsin gü le a-phi sürhen-o, “N gun jo kecha füni pe nyu thyü tila?”

64Hagun npvü-e a-le Sunggigü kenkhin jo kezo shalo la sele la. Hagun le nyu rüchün bin nla?” Tsontsin anyugun apfu a-no silae gwa le tse kü sola.

65Tsüselo anyugun peha le nsü pe a-nye, lo anyugun le a-mhu jela njüo jenthün pe a-jen. Tson-o a-ka, “Segü le n jenshü yo zoshü shwi!” Tson-o rikhun nyu a-zenlo-o a-jü sola.

Pitor Le Jisu Rūla Zomvukela

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18,25-27)

⁶⁶Tsükatsü Pitor le kasü tesizin kipon bin, lo peshükeda tsingü gonyu tenunyu nme le ryü.

⁶⁷Tsügi le Pitor le mah ha kebin hyushüo a-nrilo-o, “Nko Nazaret Jisu zen hü amon?” tson.

⁶⁸Ai a-le nmvu letseo, “Ale nle kezo shae mvu lo rüchün-e lomvu,” tsonlao a-le kasü hensin ki tin chwila. Tsontsin tsükatsü tero le khunla.

⁶⁹Lo tsüsika ko gonyu tsügi le a-hyulo njüo a-khoka kebin dan ka, “Higü hiko a-pvünyu nme le!” tsonni so.

⁷⁰Ai a-le nmvu letse zonila. Lo tsüsi kheka tsüka kebin nyu dan le Pitor ka, “Nko a-pvünyu ketsinnyu nme le, nle Galilnyu nme laryü!” tsonni sola.

⁷¹Ai a-le swe-o, “Ale nle a-rūla zo kebin gü tsü shamvu le!”

⁷²Tsonshü ntsin tero khun hvu ge la, tsüsiki nyu Pitor le himhundyü ki Jisu le a-ka, “Nle tero khun kenyhun ge mhundyü arūla zomvu gwenshen ge ti,” tsonkeshü jo tsü a-si rüchünlo. Tson-o a-le jo tsügü rüchün-o chü tinla.

Mark 15

Pilat Mhundyü Nyu Jisu Jünkera Kethyü

(Mt 27:1-2,11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

¹Lo tsangbenlo ntsin peshükeda ju lo pelü ju lo lesükeshatsin ju lo pelü kehun apfu kenthon-o Jisu phin zen gungü Pilat ben nyu shüla.

²Tsükatsü Pilat le, “Nle Judanyu Kedagü ole?” tson-o a-ketso sola. Tsontsin Jisu le a-ka, “Ele,” tsonla.

³Lo peshükeda ju le tha kechon zo pe a-nmu so,

⁴Tsügenyu Pilat le Jisu ka zonio, “Nle thame zope tsü kenishü mvuti ole? Anyugun le n nmu kebin dan apfu nyü shülo!”

⁵Tson-e Jisu le thame zonishü mvula. Tsügenyu Pilat no a-dun thyüla.

Jisu Hüla lotse Johoshü kela

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39—19:16)

⁶Lo Nga tsügü nyu Rom Sorkari le do nyu nme hoshü pe Judanyu ketsü tsü le tejvü.

⁷Lo tsükatsü Baraba tse kethyü temi nme Rom sorkari shwirüchün-o kevü kesoka me dushvu kelanyu nme le dothyü bin.

⁸Lo temi dan le a-no tejvü nyu temi tsügü khipe anyugun tsüla lotse hiso.

⁹Lo tsükatsü Pilat le anyugun ka, “Ano Judanyu Rajagü hoshü pe hagnun ketsü hagnun kendo le mvu ola?”

¹⁰Kechamvule Judanyu dan le a-shwikerüchün genyu a-khipe a-ben nyu shü tsekethyü a-le shalo kela genyu.

¹¹Ai Peshükeda ju le a-no tsügü mvuo Baraba gü pe anyugun ketsü we anyugun sherhün kvu letse kethyü temi dan thukeyhun shü.

¹²Tsontsin Pilat le anyugun ka, “Tsonlo ano Judanyu Raja letse kehü gü we pe nyuthyü la mon?”

¹³Tsükatsü anyugun le nra sen-o, “A-khipe krus ge hüla lo,” tson sola.

¹⁴Tsontsin Pilat le anyugun ka, “Nyuthyüo la? A-le nyu gwakemvu thyüshü ola?” Ai anyugun le nra sen nio, “A-khipe krus ge hüla lo!” tson zo tonlo la.

¹⁵Lo Pilat le temi dan kenyu thyüla Baraba khipe anyugun tsüla, lo a-le Jisu vüla a-khipe krus ge hüla lo tseo khipe anyugun ben nyu shüla.

Shüpahünyu dan Le Jisu Pe Keyükethyü

(Mt 27:27-31; Lk 19:2-3)

¹⁶Tsükatsü shüpahünyu dan le Jisu zen-o ahng ka kamhun ki chwi gü shüpahü kechanyu aphu ko pe kequenlo.

¹⁷Tson-o anyugun le phi nhon nshwen kethyü nme pe a-no benlo, lo tsehü keru pe keda perün nme thyü pe a-pe rün shü.

¹⁸Lo anyugun le, “Judanyu Raja gü no yhun kethon gü thyülo,” tson-o a-kelu.

¹⁹Lo anyugun le thün nme lo pe a-pe vü, nsü pe a-nyeo khosen tsügü a-rüshvu, tson sola.

²⁰Tson-o anyugun le a-lope keyüthyü kela siki phi nhon nshwen kethyü gü khila njüo a-npvü a-phi pe a-nben nishüo krus ge hüla titseo a-nrhisü zen gunla.

Krus Ge Jisu Hükela

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹Tsüsika rünyu kecha kipun Aleksandria lo Rufo au pvü Simon tsekethyü Kurinnyu nme le tsükatsü ryü ntsin a-no Jisu krus pen gun lo tseo a-kemvu thyüo a-tenlo.

²²Tson-o anyugun le a-zen-o Golgatha, a-kon le “Pekhunru” tsekethyü kazü nme nyu ryülo.

²³Lo anyugun le kekhü no keru kethyü vain zu lope a-la so, ai a-le tsü mvula.

²⁴Tsüselo anyugun le a-khipe krus ge hüla njüo a-phi a-nya tsü di nyu le senyu zanka chwiryü tiyo tseo anyugun le tsü lope henshwio kenjünlo.

²⁵Lo tegi tekü khoka a-khipe krus ge hüla.

- ²⁶Lo krus pesun ge: "JUDANYU RAJAGÜ," tson a-nkhi kethyü jo thu pe binla.
- ²⁷Lo anyugun le a-njüzin nme lo a-ngwazin nme tse mehon seketyünyu mihvu pe a-sin-o krus ge hü.
- ²⁸Tsühontseo ketsinlesü jo no penlo, "A-lope tejevü gwünkerho nyu sinlo."
- ²⁹Lo tson nyu kensin kenshye nyu apu a-pe pvü kengüo a-kesüo, "Ha! Kershvuka borhola njüo jonshen nyu thyülo titse kehü gü.
- ³⁰Nle n npvü nkenilo njüo krus ge tsenryülo chi!"
- ³¹Tsühontse peshükeda jue lesükeshatsin nyu ju zen-o a-shwinyüo, "A-le me kechanyu we kenilo, ai a-npvü we a-kenilo mvu!"
- ³²Agun no hyulo-o tenyenlo nrün genyu Israelnyu Raja Khrista gü no krus ge tsenryü ta!" tson zoso. Lo a-sin-o krus ge hü kenjü hvue a-kesü sola.

Jisu Kesi

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

- ³³Tsüselo tegi kenyhun ka gungü kenshen kevü keti kazü tsügü apu nyu tsang le zünla.
- ³⁴Lo tegi kenshen gwünkho ka Jisu le nra sen-o, "Eloi, elio, lama sabakthani?" a-kon le, "A Sunggigü, A Sunggigü, nle nyuthyüo akhela la?"
- ³⁵Tsontsin tsüka kebin nyu peha le jo tsü shalo njüo, "Hire, a-le Elia ko bin nyo."
- ³⁶Tson-e temi nme le nton gü keshon zü ja pe spunj nme ntsenlo njüo pe nbopun nme nyu nna pe a-lashüo, "Matse! Elia le tsüryüo a-süsheshü tile mvu yo n gun a-shwi bin nu."
- ³⁷Lo tsükatsü Jisu le nra tetso sashüo a-kapu hoshü la.
- ³⁸Lo tsükatsü phi pe Kershvuka nyu sükhin kenjü gü tsüle a-pesun ka nrhen tsügü a-thin tio, nrhen kenyhun thyüla.
- ³⁹Lo a-le tsühontseo a-phou hoshü kela tsü tso kedagü le tsü hyushüo, "Temi higü hile Sunggigü Nyu ketsin le!" tson sola.
- ⁴⁰Lo tenunyu dan me ko a-kepen ki bin-o nri bin, tsüdan nyu Magdalin Maria lo Jakob nchegü lo Joses au jvü Maria lo Salome ko bin.
- ⁴¹Tsüdan le a-le Galil ki kehü kanyu a-sithen lo a-lothyü hü. Lo tsüntimvule a-zen Jerusalem nyu nsin keryü tenunyu kecha kechon khi-e hü.

Jisu Sunkela

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

- ⁴²Tsüselo ngwün ki tha ndonron kethyü jon, Sabbath mhundyü nyü kela genyu Sunggigü keda khwen kebin nyu nme a-zan le Josef tsekethyü Arimathia nyu nme le ryü.

⁴³ Temi tsügütsü le pelü ju dan nyu teshwen kepvünyu nme, tsügenyu a-le nshvu mvutse gungü Pilat ka Jisu min tsü hi.

⁴⁴ Tsontsin Pilat le Jisu le sila sele tse kethyü sha pe a-dun thyü la. Tson-o a-le tsiso kedagü ko zen ryüo, "A-le sila sele?" tsonkethyü ketso.

⁴⁵ Tson-o tsiso kedagü ka tsürüla shalo njüo Jisu min pe Josef tsüla.

⁴⁶ Lo tsükatsü Josef le linen phi nme heilo njüo Jisu min penshye pe linen phi tsüno jelo njüo pen gungü tso yhen pe bin kenjü sika nme nyu shüla. Tson-o a-le tso nme keto pe sika kakhin nyu khinla.

⁴⁷ Lo Magdalin Maria lo Joses a-jvü Maria au le Jisu khipe keshü bin tsü hyu.

Mark 16

Jisu le Rhünniso kela

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Tsüselo Sabbath jon penla ntsin Magdalin Maria lo Jakob a-jvü Maria, lo Salome anyugun le tharün kenyi pe Jisu min yün titseo heilo.

² Sabbath jon kerü nyü lonyü nshwen ka yhüko chwiryü ntsin anyugun le gungü sika tilo.

³ Tsükatsü anyugun le, segü no sika gü khenpvü tso gü keto shütiyo, tsonkethyü kenthon gunzhü.

⁴ Tson-o anyugun le nyi sogü sika nrishü ntsin tso gü tsü le keto kela hyulo. Lo tso tsüle tso keda nme.

⁵ Tson-o anyugun le sika nyu tsü yü ntsin ponyu nme le phi kechon khiben-o njüzin kipun kebin hyulo njüo anyugun le anyugun dun thyüla.

⁶ Tsontsin tsügü le anyugun ka, "Hagun dunthyü nya, hagun le Nazaret Jisu mele pe krus ge hü kela gü fü kehü hile la. A-le rhünlo njüo so laso; a-le hika ndi so. Hire, a-lope keshü bin-e nrishü re!"

⁷ Tson-e gungü a-le senthyükelo nyu dan lo Pitor kae zoshülo. A-le hagun mhundyü rio Galil ki gun zhü la sele nye. A-le nduka hagun ka zokeshü hontse hagun le gungü tsüki a-hyulo tile nye."

⁸ Tsontsin anyugun le sika nyu chwiryüo tin gunla; kechamvule anyugun le nshvu pe ndün lo anyugun dunthyü ri kela genyu. Lo tson-o anyugun le temi nme kae thame zolo mvula.

Magdalin Maria Le Jisu Hyukethyü

(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

⁹Lo Sabbath jon kerinyü a-le rhünlo njüo lonyü nshwen ka gü a-le nduka tenunyu nme tero gwakemvu tsenyü le a-ge bin-o hü kela gi Magdalin Maria tesha keritsin thyüshü.

¹⁰Tsontsin a-le gungü nduka a-zen kehü a-nyu kenjün thyü lo chü kebin dan ka zoshü.

¹¹Lo anyugun le a-le rhünlo njüo tenunyu tsügi no a-hyu tsekethyü shae tenyenlo mvula.

Jisu le Sentyükelonyu Mihvu No A-kehyu

(Lk 24:13-35)

¹²Tsükatsü temi mihvu le rünyi nme ki gun kezhü ka Jisu le a-keyhun kecha nme thyü pvüo au tesha shü.

¹³Tson-o au le ryüo kechanyu dan tesha shü, ai anyugun le tsühvu jo-e tenyen mvula.

Jisu Le Tseryü Nmeche dan Zenketeno Kethyü

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23; Apo 1:6-8)

¹⁴Lo tseryü nmeche dan le kengüo chvütyü kebin ka a-le ryüo anyugun teshashü; tson-o a-le rhünniso kela siki mele a-kehyu tsü anyugun le tenyen kemvu lo anyugun nyunkerü tsü anyugun kemu zope anyugun rhoshü.

¹⁵Lo a-le anyugun ka, "Hagun kazü aphu nyu gungü Jolokegwa gü zope temi aphu hishü gwün nye.

¹⁶Temi ligühigüe tenyenlo njüo baptaiz thyülo yatselo kenikelo hyulo ti; ai temi ligü higüe tenyen kemvu gü we nmu lati.

¹⁷Lo tenyen kehünyu ge tha zansü hihontse kethyü le bin ti: anyugun le azan ka tero gwakemvu hülo ti; anyugun le khwen keshün sen-o tha aphu zoti;

¹⁸anyugun le peri pensolo ti, nmvue terün tsüo anyugun gwün nshvula loho; lo anyugun ben shwen pe kehonyu ge shülo gwa loti."

Jisu Zen-o Tsangge Kükela

(Lk 24:50-53; Apo 1:9-11)

¹⁹Tson-o anyugun ka tha zoshü kela siki Npugü Jisu zen-o tsangge küla, lo kü gü Sunggigü ben njüzin bin tinla.

²⁰Tsüselo anyugun le gungü Jolokegwa zo pe lihikae me zen tinla. Lo Npugü le anyugun zen-o tha thyü lo tha zansü dan thyükelo kekvu pe anyugun ketsü sen-o jo gü che pe nko gwen gwen tse chwiryü la. Amen.

Luk

Luk 1

Pe Theofilo Ketsü

- ¹Nduka zope bin kenjü ndan nyu thyü penkela temi dan mele thu so.
- ²Lo temi tsüdan tsüle nduka anyugun npvü anyugun yhätyü pe hyuo Jolokegwa tsonlo kethyü ju le tsin tsentsü pe ahi keshü hontse thu so tsentsü.
- ³Tsügenyu mele shwen kehü, Theofilo, ako gungü a-bin tsinnyu jotsü nri ntsen gun-o tsü rüla thu nipe himhundyü ki thu keshü sikethen nme thyü nipe nki shü nyü bin nyo.
- ⁴Kechamvule himhundyü ki nle shakelo ju tsüle a-ketsin tsekethyü nno sha tsentsülo kenyü genyu.
- ⁵Herod le Judia kazü so Raja thyü kebin ka Abia dan nyu peche nme, a-zan le Zakariah, tsüle bin laryü; a-nu le Aron tsipwen nme, lo a-zan le Elisabet.
- ⁶Lo au mihvu nren Sunggigü mhundyü ka kentsen nyu thyüo Npugü le tejvü khikeshü lo a-jo aphu zen-o nkhinlo kehonyu thyü bin.
- ⁷Lo Elisabet le a-ge nyu n yhun kemvui nme genyu au nyenyu nme-e ndi; lo tsügwünkho ki tsü le au le then-e bin laso.
- ⁸Zakariah le khenyüme a-genyu thokeshü gwünkho ka Sunggigü mhundyü nyu peshükeda tho thyü bin.
- ⁹Peshükedanyu ju le then kehü jvü hontse a-no yügü kershvubin ge nshünchün ro nrün genyu henshwi kegun ka a-kejü lola.
- ¹⁰Lo nshünchün ro kebin katsü temi dan le aphu kamhun gü tsen ki hibin.
- ¹¹Tson laryü nshünchün ro kebin nzhüzin kipun Npugü lokethyünyu nme le bin-o a-no hyulo.
- ¹²Tsontsin Zakariah le hyushü njüo nshvu lola.
- ¹³Ai tsangge lokethyü gü le a-ka zo, “Zakariah, nle nshvunya chi; kechamvule nkehi nyülo laso. Lo nnu Elisabet le pechenyu nme nnyu pe ntsüti; lo nle a-zan tha pe Johan thyülo chi.
- ¹⁴Lo n ai nkenyü ritsin lati, lo a-nnyu kelo genyu temi kechon le a-sherhün ti.
- ¹⁵Kechamvule a-le Npugü mhundyü ka keda thyü nrün genyu. Tson-o a-le vain zu lo tsüo nzeü lokegwa zu kechae tsü loho; lo Kenshün Kapu no a-kesü thyü ti; a-jvü ginnyu kebin kanyu tsühontse ryü ti.
- ¹⁶Tson-o a-le Israel nyu kechon nyun thyü kelu nipe anyugun Npugü Sunggigü kipun shü lati.

17A-le Elia kekvu lo Kapu gü sen-o Npugü kehyu mhundyü ri gunryü ti kechamvule me pepvünyu nyun thyü kelu pe me nyenyu kipun shü, lo me jozen kemvunyu zen gü keserinyu thakesha kipun shüla nrün genyu; tson-o temi dan me ketsen njüo anyugun no Npugü zenlo nrün genyu.”

18Tsontsin Zakariah le tsangge lokethyü gü ka zo, “Nyu tsethyüo tsü hontselo tila? Ale then laso, lo anu ai then laso.”

19Tsontsin tsangge lokethyü gü le a-ka zoni, “Ale Sunggigü mhundyü ka so kehügü Gabriel le; lo A-le a nipe ano n nthon lotse lo jokegwa hidan sen-o nki ryü lotse shüle.

20Lo hire, nle ajo hisiki a-gwünkho penlolo thyü penlo tsentsü nrün ju tenyen kemvu genyu, tha hidan hithyü kelohyu kemvuthen nno jozo tho-o me nthon loho tse bin ti.”

21Lo temi tsüdan le Zakariah khwenkhwen bin, ai a-le Kershvuka nyu bin thonri kela genyu anyugun le anyugun dun thyüla.

22Tsüselo a-le chwiryü laryü jozo-o anyugun nthon lo mvula; tsontsin anyugun le a-le Kershvuka nyu tha nme hyu alo tse sola. Lo a-le jozolo mvulao a-ben pe tharo thyüo me nthon so.

23Tson-o a-le a-peshü kam thyüla ntsin a-kaki gunla.

24Lo tsüsikinyu a-nu Elisabet le nyuphou pvülo; tson-o a-le shyepvün tsü chwi gü meno a-hyu mvula.

25Tson-o a-le a-npvü a-zo-o, “Npugü le a-npvü higü hi age thyü keshü le, meno akemeni sinmvu nrün genyu a-npvü ashwi njün keshü le,” tson sola.

Jisu Kenyu Nchwenyu Zokeshü

26Tsüsika shyetsero shye ge Sunggigü le a-npvü lokethyü gü Gabriel nipe Nazaret tsekethyü Galil kazünyu rünyi nyida gü nyu shü.

27A-nipe lünyu phusen gi nme, David nyu kaminyu Josef tsekethyü nme zen kengü yhun titse kebin gi ka shü; lo lünyu tsügi zan le Maria.

28Lo tsangge lokethyü tsügü le ryüo tsügi ka zo, “Hire, Sunggigü keso kepvü gi, n sherhünlo; Npugü le nzen hü laso.”

29Ai a-le jotsü sha pe anyun thunthun tseo jo tsüle a-kon le nyu letse sotiyo tseo rüchün bin la.

30Tsangge lokethyü gü le zo, “Nshvunya chi, Maria, nle Sunggigü keso pvü bin laso.

31Lo hire, nle nyuphou pvülo ti, tson-o pechenyu nme nnyulo ti, lo a-zan pe JISU thalo chi.

³²A-le keda nyu nme thyüti, lo a-no Ketetsotsin gü Nyugü thyü ti. Lo Npugü Sunggigü le a-pvü David Raja bin khipe a-tsü ti.

³³Lo a-le Jakob tsipwen tsekethyü apu so kethonthen raja thyü ti; lo a-raja le ndila loho.”

³⁴Tsontsin Maria le tsangge lokethyü gü ka, “Nyu tsethyü ale tsonlo tila? Ale pechenyu shamvu zun le?”

³⁵Tsüselo Tsangge lokethyü gü le a-ka zoni, “Kenshün Kapu le a-npvü nso ryü ti, tson-o Ketetsotsin gü le a-npvü a-kekvu no nsü pvü loti. Tsügenyu kenshün tsünyu yhun chwiryü nrün tsügü pe Sunggigü Nyugü thyü ti.

³⁶Lo hire, ha kaminyu Elisabet, mele a-no nyu kendi gile tse kehü gi a-ko a-then gwün ki pechenyu nme phou pvü bin laso; lo a-le tson kelo le hi shyetsero thyü laso.

³⁷Kechamvule Sunggigü le thame thyülo keho ndi.”

³⁸Tsontsin Maria le a-ka zo, “Ahile Npugü gogi le; ano nle kezo hontse lota.” Tsüselo tsangge lokethyü gü le a-khela njüo tinla.

Maria Le Elisabet Ki Kegun

³⁹Tsüsika Maria ai tin fümvu tse sen-o rincho dan nyu kebin Judia rünyu nme nyu gunla.

⁴⁰Tson-o a-le Zakariah kanyu yügü Elisabet kelu shü.

⁴¹Lo Elisabet le Maria le a-kelu keshü shalo ntsin a-nyugü le a-gin nyu nyhun sola; tsontsin Elisabet le Kenshün Kapu no a-süpvüo,

⁴²Jozo a-yhen thyüo Maria ka, “Nle tenunyu dan nyu kengvütsin gi le, lo nnyu nginnyu kebin gü ai kengvütsin le.

⁴³Lo a Npugü a-jvü le aka gunkeryü hi ale ditsüki asherhün la?

⁴⁴Hire, nle akelu keshü jo ale shalo ntsin aginnyu kebin nyugü ai a-sherhün-o nyhun bin laso.

⁴⁵Tsüntimvule Npugü le nka zokeshü tsü thyü penlo tsentsü tsekethyü tenyen kenbin gi ai kengvütsin lenye.”

Maria Le Sunggigü Keshwe

⁴⁶Tsüselo Maria le, “Anyun le Npugü rüchün ngon bin laso;

⁴⁷lo a kapue a kenikelogü Sunggigü genyu a-sherhün bin laso,

⁴⁸kechamvule a-le a-go thalihi kemvu gi ai nri keshü genyu! Lo tsügenyu nthu gerho nyu gü yhun kekhin kinyu apu no ale kengvü ketsin gi le tse zoti,

⁴⁹kechamvule Kekvutsin gü le a-npvü a shwi njün rishü laso. Lo a-zan ai nshün le,

⁵⁰tson-o yhunkerinyu jue lo a-tsi a-pwen nyue a-nshvu nrün kehü ju, a-le tsüdan shwinjün hünyo.

⁵¹A-le a-npvü a-ben pe tha keda ai thyü külo; a-le a-npvü a-nyun ki tha rüchün-o ketekho kehü ju no anyugun kehü bin shamvu laso.

⁵²Anyugun so keda jule anyugun bin ge anyugun hü laso, lo a-le mele nshwen kehü ju thyü ngon shü laso.

⁵³A-le nnyo kehü ju no thakegwa tyü pe a-gin nyü loso, lo a-le thame khiphe kenyanyu ju tsü mvutse anyugun no tin laso.

⁵⁴A-le agun pvübon nyu ka zoshwi shü kenjü tsü ketsin thyüo, ryü a-gogü Israel shwi njün shü laso.

⁵⁵A-le kethonthen Abraham lo a-tsi a-pwen njün titse rüchün lo laso!”

⁵⁶Tsüselo Maria le shyeshen laki binlo njüo a-npvü a-ka ki nigun la.

Johan Baptist Gü Kenyu

⁵⁷Tsüselo Elisabet le a-nyu nnyu kelo gwünkho penlo njüo pechenyu nme nnyulo.

⁵⁸Tsontsin a-kazonkazin lo a-shvu a-nye nyu le Npugü le a-shwi njün sa keshü shalo njüo anyugun kengüo sherhün sa tselo.

⁵⁹Tsüselo mele jon tetsenyü anyugü girü titse gunryü laryü, anyugun le a-zan tha pe a-pvü Zachariah zansü thyü ti letse so.

⁶⁰Ai a-jvü le anyugun kazo, “Tson loho, a-zan tha pe Johan thyüti.”

⁶¹Tsontsin anyugun le a-ka, “Nshvu nnye nme-e zan higü pe a-zan thyü soryü mvu.”

⁶²Tsonlo a-pvü we a-zan no segü thyü tiyo tsekethyü anyugun le anyugun ben pe tharo thyüo a-pvü ketso.

⁶³Laryü a-le tha nme hio tsüge tsü, “A-zan le Johan,” tse thu shü. Tsügenyu anyugun aphu anyugun dun thyüla.

⁶⁴Tsontsin Zakariah le jozo chwiryülo, lo a-le Sunggigü shwen so.

⁶⁵Tsügenyu anyugun khokeni ka kebin nyu ju aphu no nshvu salo la; lo rünyi aphu nyue tsü zope sü gunla.

⁶⁶Lo jo tsü keshanyu aphu anyun ki, “Nyu tsügü tsüle hisiki nyu hontse thyü tiyo,” tse kethyü rüchün tinla. Kechamvule Npugü kekvu le a-zan kebin genyu.

Zakariah Le Sidyü Kezo.

⁶⁷Lo Johan a-pvü Zakariah le Kenshün Kapu no a-sü pvüo sidyü keshajo kezo le hihontse:

⁶⁸“Israel Sunggigü, Npugü Shwen lochi! kechamvule a-npvü a-temi rüchün-o anyugun kenilo nrün da nme thyülo kela genyu.

⁶⁹A-le anyugun genyu kenikelo kedagü khishü laso, a-gogü David shvunye dan nyu.

⁷⁰A-le nduka a-sidyükesha kenshün nyu dan mün nyu zoshwi shü kenjü hontse

⁷¹a-le ngun kenrhinyu ben nyu ngun keni loti, ngun shwirüchün kehü kekvu dan aphu ben nyu.

⁷²A-le ngun pvübon nyu shwi njün Shüti tse zoshü lo a-jo kenshün gü rüchün shü.

⁷³⁻⁷⁴Keswe keda thyüo ngun bon Abraham ka a-le zo-o ngun shwikerüchün nyu ben nyu ngun kenilo ti tse lo ngun no kenshvu ndi tse a-lothyü ti,

⁷⁵Tson-o ngun no ngun keyhun then a-mhundyü nyu nshün lo kemitsin-o bin nrün genyu.

⁷⁶“Lo nle, anyu, Ketetsotsin gü Sunggigü sidyükesha gü tse koti. Lo nle Npugü mhun kehyu mhundyü a-tson nda pe a-tsü ti,

⁷⁷A-le temi dan no kenikelo rüla sha loti kenikelo tsügü tsüle nkemu jü pe nketsü gü le,

⁷⁸Kechamvule ngun Sunggigü le shwikenjün gü le. Tson njüo tsangge keben kegwa sen tsüryüo ben shü ti letse

⁷⁹lo kezün nyu kebin kesi shye gü ai gwün nben shü titse, lo a-le ntson tsin pe nno nyun kebwen tson nyu gun loti.”

⁸⁰Tsüselo nyu tsügü le peshülo lo Kapu rüla kipun-e nkin ashvu thyülo; tson njüo Israel nyu mhundyü ka gingvü chwiryülo kethyü gwünkho ti kemvuthen tehen nyu mele rünyi thyü hükemvu bin ki hü pe ti.

Luk 2

Jisu Kenyu

(Mt 1:18-25)

¹Lo tsükatsü Agustu Kaisar le kazünyu kebin aphu no a-zan thu pe sorkari lesü nyu shülo lotse ahza nme hoshü.

²Kurini le Siria kazü so ahng thyü kebin ka tsügü katsü no zan thu keritsin thyü.

³Lo temi aphu a-zan thu titseo a-npvü a-rünyi ki gun küla.

⁴Lo Josef ko Galil kazünyu Nazaret rünyi nyu bin-o Judia kazü David rünyi Bethlehem nyu gun; kechamvule a-le David kaminyu lo a-shvu a-nyenyu genyu.

⁵A-le a-zan thu titseo au no kengü bin titse zokenjü gi Maria zen gun; lo tenunyu tsügi le nyuphou pvü hü.

⁶Tson-o au le gungü tsünyu bin kelo ka tenunyu tsügi le nnyu kethyü gwüinkho le ryüla.

⁷Tson njüo a-le a-nyurigü pechenyu gütsü nnyulo njüo phithon pe a-je pe methu khun nyu bin njü; kechamvule tesinka nyu au bin ndi kela genyu.

Tanyü Kekhwenyu Lo Tsangge Jolonyu dan

⁸Lo rünyi tsünyu tsüle tanyü kekhwenyu le low njüo a-npvü a-tanyü khwen kehü le bin hü.

⁹Lo Npugü lokethyü nyu nme le ryüo anyugun khoka solo, lo Npugü keben le anyugun gwün pe benchvü la. Tsügenyu anyugun le nshvu sala.

¹⁰Tsontsin tsangge lokethyü gü le anyugun ka, "Nshvu nya chi. Hire, temi apfu le a-sherhün nrün jolokegwa ale sen-o hagon ka ryü bin nle.

¹¹Nthu David rünyi nyu hagon kenikelo gü Npugü Khrista gütsü nnyulo la sele!

¹²Lo hagon le phithon pe nyu tsügü je pe methu khun ka bin kenjü hyu loti, hagon le tsügü tsü hyulo lo sha loti."

¹³Tsonshü ntsin tsangge swülobu keho le jo tsügü genyu Sunggigü keshwen le hihontse:

¹⁴"Tsang tesotsin ge kebin Sunggigü zan no gingvü kelo gü thyülo chi, lo kazünyu kebin temi, a-le a-kenyü kehü jue no kegwa gü thyülo chi!"

¹⁵Tsüselo tsangge lokethyü ju le anyugun khelao tsangge küla ntsin tanyü kekhwen nyu jule khinyu nyu ka, "Je, ntsoka we tsüselo Bethlehem nyu gü Npugü le pe ngun ka zokeshü thyü kela ju nri tile je."

¹⁶Tson njüo anyugun le nmhe gun laryü, gü Josef lo Maria au lo ntsenyu güpe methu khun nyu njü kenjü hyulo.

¹⁷Lo anyugun le tsü hyushü ntsin nyu tsügü rüla n ngüka pe anyugun ka zo keshü rüla pe me ka zoshü.

¹⁸Tsügenyu tanyü kekhwen ju le pe anyugun ka zokeshü nyu ju apfu a-dun thyü küla.

¹⁹Ai Maria we jo tsü apfu pe a-nyun ka shüpvüo rüchün zin tinla.

²⁰Lo tanyü kekhwen ju le tsangge lokethyü ju le anyugun ka zokeshü apfu hyu tsentsü kelo genyu Sunggigü shwen lo rühu tseo ni tinla.

Jisu Gikerü; Lo A-zan-o Kershvuka nyu Kegun

- 21**Tsüselo a-nnyukelo jon tetse penla njüo a-girü lo, lo a-zan pe JISU thalo; zan tsügü le aphou kepvü mhundyü nyu tsangge lokethyü gü le a-npvü ryüo tha shü.
- 22**Tsüselo au le Mosa jvüka zo kenjü hontse thyükenshün kethyü gwünkho tilo ntsin Josef lo Maria au le a-pen gü Npugü hi titseo Jerusalem nyu sin,
- 23**kechamvule Npugü le a-npvü tejvü khikeshü genyu, “A-nyu nyurigü le pechenyu yatselo khikho pe Npugü no a-hon thyü lati,” tson kethyü thu pe kenjü genyu.
- 24**Lo Npugü jvü ka zo kenjü hontse a-ro a-ra thyü nrün genyu paro kenyhun, nmvue nsu kenyhun sen nsin.
- 25**Tsükatsü temi nme a-zan le Simeon tse kethyü nme le Jerusalem nyu bin hü lo temi tsügü le ntsen lo Sunggigü kerüshvu le a-kenyü hü, tsühontseo Israel nyu nyun thukeyhun shü nrün gü khwen hü; lo Kenshün Kapu le a-ge bin.
- 26**Lo temi tsügü tsü le Npugü le zo kenjü le Khrista kehyu mhundyü a-no kesi hyu loho letse himhundyü kinyu Kenshün Kapu le tsin pe a-hishü la.
- 27**Tsügenyu a-le Kenshün Kapu güno Mosa jvü ka zo kenjü hontse thyü titseo a-zan ryü ntsin
- 28**Simeon le a-nyu gü tsü pen-o Sunggigü keshwen le hihontse:
- 29**“Npugü, nle ntsoka we njo zo kenjü hontse, n gogü ahi no anyun bwen-o tin jü laso.
- 30**Kechamvule ale a npvü ayhütyü pe Nle kenikelo do zo keshü gü hyulo kela genyu.
- 31**Kenikelo do tsügü tsüle nle n npvü ndo pe temi aphu mhundyü ka shü laso:
- 32**Keбен tsügü khipe Juda kemvunyu tesha keshü thyü, tson-o tsügü no ntemi Israel nyu dan genyu zan kechwü thyü laso.”
- 33**Lo a-rüla tsüdan zo keshü genyu a-pvü lo a-jvü au no au dunthyüla.
- 34**Tsüselo Simeon le jochü pe anyugun tsüo Maria ka, “Hire, nyu higü genyu Israel nyu kechon le nto lati lo niso-e lo kegwa nme thyüshü sele nye; lo a-we me no a-shwi nyümvu kehüi nme le nye.
- 35**Tsüle a-ketsin, lo zhethon pe n npvü nnyun kejen hontse ti. Tson-o tsügenyu temi kechon kerüchün meno sha loti.”
- 36**Lo a-zan le Anna tsekethyü nme kobin; lo tsügi tsüle Asher shvunyenyu Fannuel nyugi. A-le then terenla; a-le a-lüka peche nme ka kalukelo chen tsenyü a-nyepvü tsügü zen yhun.

³⁷Tson-o tsüsiki magi zin tinla, lo tsü gwünkho katsü a-le chen hentetseo pezi la. Tenunyu tsügi le tyütsü mvutse nyen-o Sunggigü rüshvu lo hitseo Sunggigü kerüshvu genyu nhenyue kheje ki-e Kershvuka nken shwi hü mvu.

³⁸Tsügenyu a-le tegi kevüja tsü gwünkho ka chwiryüo Sunggigü shwen-o Jerusalem kenilo nrün khwen kebin aphu ka tsü rüla zo pe ti.

Rani Nazaret Ki Gun Keryü

³⁹Tsüselo Npugü jvüka zo kenjü aphu thyü külao anyugun kethen nisen-o Galil kazünyu anyugun rünyi Nazaret ki nigun la.

⁴⁰Tsükatsü nyu tsügi tsüle peshülo njüo nkin a-shvushvu thyülo lo a-tha keshano a-sülo; lo Sunggigü kanyu chwikeryü shwikenjün gü ai a-ge bin sinlo.

Kershvuka Nyu Jisu Ncheka

⁴¹Lo a-pvü a-jvü au le chenkechwi kenikelo nga ka Jerusalem nyu nsin zin hü.

⁴²Lo a-nnyukelo chen tseryü kenyhunche kela ka au le tejvü hontse nga tsünyu nsin.

⁴³Tson-o au le tsünyu bin nrün kho bin la njüo niryü kezhu ka, a-nyugü Jisu tsüle au siki Jerusalem nyu bin tinla; ai a-pvü no a-jvü au le tsü shamvu.

⁴⁴Tsonkethyü gümvue au le a-le anyugun dan nyu hü ado tseo au le khenyüme tson kechü ki gunla; tsükinyu au le au shvunye nyu lo au keshanyu dan nyu a-füso.

⁴⁵Ai a-hyulo mvula ntsin a-füni sen-o Jerusalem nyu nsin la.

⁴⁶Tson-o jonshen sikinyu au le Kershvuka nyu a-hyulo. A-le tsükatsü tejvü keshanyu dan nyu bin-o anyugun khwen nyü lo anyugun ka thae ketso tse bin.

⁴⁷Lo a-le anyugun ka tha kezo genyu lo a-thakesha shakelo ju aphu a-dun thyüla.

⁴⁸Lo au le gungü a-shwi pe au dunthyüla; tsügenyu a-jvü le a-ka zo, "Anyugü, nle nyu thyüo ayi ge hon hü nla? Hire, npvü ayi no ayi nyun kenjün thyüo n fü ryüo hiti laso."

⁴⁹Tsontsin a-le au ka, "Hai le nyuthyüo afü hü nla? Ale apvü kanyu bin mvulokeshvu tsü hai le shamvu zunle?"

⁵⁰Ai au le a-le kezo jo tsügi shalo mvula.

⁵¹Tsüselo a-le au zen-o Nazaret ki nshyela; tson-o a-le au jo zen-o yhun tinla. Lo a-jvü le jo tsü pe a-nyun ka shüzin pvü hü.

⁵²Lo Jisu le thae shasin ashvushvu thyülo lo tsüntimvule a-le Sunggigü lo temi keso-e pvü sinlo.

Luk 3

Johan Baptist Gü Le Mesenkethyü

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

¹Tiberia Kaisar tsekethyü raja kedagü le gon kelo chen tseryüpvün chen Zakariah nyugü Johan le tehen mele rünyi thyü hü kemvu ki kehü ka Sunggigü jo le a-ka ryü.

²Tsökatsü Pontia Pilat le Judia kazünyu ahng thyü bin; lo Herod le Galil kazünyu raja thyübin, lo a-sikezen gü Filip le Iturea lo Trakonita kazü hvu so keda thyü, lo Lusania le Abilene kazünyu raja thyü, lo Ana lo Kaifa au le peshükeda thyübin.

³Tsökatsü Johan le Jordan züri kho likipon rünyi thyü kebin apfu nyu gungü me senthyüo, "Hagun kemu nyu ranilo lo tson-o baptaiz thyülo, lo Sunggigü le hagun kemu jü shü ti."

⁴Hi rüla Isaya sidyükesha gü lesü nyu thu bin: "Temi nme le tehenyu nra sen-o: 'Hagun le Npugü tson ketsü lo; tsonkhu thyü kenjü lochi!"

⁵Kazü ketsenyo apfu lu lati, lo kazüthun lo rincho thyü kentsin lati. Tson kese thyü kenjü lati, lo tson kenko thyü nshwü lati.

⁶Lo temi apfu Sunggigü le kenikelo khi keshü gü hyu kü ti! "

⁷Lo a-no baptism pe anyugun tsü lotseo kegun temi dan ka, "Hire, ribo tsipwen ju, hisiki nyunkekhü hagun ge ryü nrün nrhilo titse kethyü segü le hagun ka zo shüla?"

⁸Hagun nyun kelulo gwa nrün sha nshalo chi, tson-o hagun nyunki, 'A-gun ai agun pvü Abraham nyu le,' tson kethyü zo nya. Lo hire, ale hagun ka zo tsentsü shüti, Sunggigü le tso hidan ge Abraham nyenyu thyü shü logwa.

⁹Lo ntsoka hi ai nri gü khipe senbin pha nyu nden bin nyo. Tsügenyu tesen a-sha nshalo kemvu nyu apfu gwen pe mah nyu shwen shü lati."

¹⁰Tsontsin temi dan le a-ka, "Tsonyatselo ale nyu thyülo mvulo shvula?" tson-o ketso sola.

¹¹Lo a-le anyugun ka, "Ligühigüe a-bolaphi kenyhun le kebin nyu no pe a-bolaphi kendinyu tsüla chi; lo a-ketyü ketsü le kebin nyue no tsühontse thyülo chi."

¹²Tsüselo khajana keshvunyu dan mele baptism hyulo nyüo gunryüo a-ka, "Senkethyü gü, agun ko no nyu thyülo mvulo shvula?"

¹³Lo a-le anyugun ka, "Hagun no lo lotse keshü soki hisin nya chi."

¹⁴Lo shüpahü dan me ko a-ka, “Agun we nyuthyülo mvulo shvula?” tson-o ketso laryü, a-le anyugun ka, “Hagun le mekesüo mehon senya nye, lo nkuo temi nme nkhin nya; tson kethyü gü mvule hagun shün ai gwa letse kethyü rüchün lo.”

¹⁵Lo tsükatsü temi dan le temi nmele yhun sorryü titse kethyü nrin bin laryü temi tsüdan le anyugun npvü a-nyunki Johan rüla rüchün gungü a-le Khrista gü le nmvuyo tse rüchün kü lola.

¹⁶Ai Johan le anyugun aphu ka, “Ale zü nyu hagun baptaiz thyü keshüi nti, ai anyeki kegon nme le asiki ryü zhü, ale a-phaje kephinron-e shwü kethyü tho-e thyülo kümvu; lo a-le Kenshün Kapu lo mah nyu hagun baptaiz thyü ti.

¹⁷A-le nryü le a-ben nyu bin nyo, lo a-le a-bün whün shünshvu lati, tson-o a-shyetsin ju pe a-süsen nyu shü loti; ai shyebün ju we pe nmhülo hü kemvu mah nyu shü lati.”

¹⁸Tson-o a-le thu keyhun jo kechon sen-o jolokegwa zo pe temi dan hi.

¹⁹Ai Johan le Herod raja gü le a-sikezen gü nu Herodia genyue lo Herod le thyüzü kemvu kethyü aphu genyu a-kemeni shü.

²⁰Lo thagwakemvu tsüdan kethyü ntimvule a-le Johan ten pe doka nyu shüla.

Jisu Baptaiz Thyükelo

(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹Tsükatsü temi tsüdan aphu baptaiz thyülo ntsin Jisu ko baptaiz thyülo njüo kehi thyü bin laryü tsang le ko shü.

²²Tson-o Kenshün Kapu gü le nsu hontse a-ge tsüryü, lo tsangge tha khwen nme le, “Nle Anyu asogü le, nle akenyü tsin gü le,” tson kethyü zo gunryü.

Jisu Khrista Shübon Nyu Ju

(Mt 1:1-17)

²³Lo Jisu le me senthyü so kezhü ka a-nnyu kelo chen shenryü laki kho thyüla; lo temi kerüchün hontselo a-le Josef nyu, Heli nyu,

²⁴Mathat nyu, Janai nyu, Josef nyu,

²⁵Matathia nyu, Amos nyu, Nahum nyu, Esli nyu, Nagi nyu,

²⁶Maath nyu, Semein nyu, Jasek nyu, Joda nyu

²⁷Joanan nyu, Rhesa nyu, Zerubabel nyu, Sheathiel nyu, Neri nyu

²⁸Melkhi nyu, Addi nyu, Kosam nyu, Elmadam nyu, Er nyu,

²⁹Joshua nyu, Eliezer nyu, Jorim nyu, Mathat nyu, Levi nyu,

³⁰Simeon nyu, Juda nyu, Josef nyu, Jonam nyu, Eliakim nyu,

³¹Melea nyu, Mena nyu, Matatha nyu, Nathan nyu, David nyu,

- ³²Jesse nyu Obed nyu, Boaz nyu, Salmon nyu, Nashon nyu,
³³Aminadab nyu, Admin nyu, Arni nyu, Hezron nyu, Perez nyu, Juda nyu,
³⁴Jakob nyu, Isak nyu, Abraham nyu, Tera nyu, Nahor nyu.
³⁵Serug nyu, Reu nyu, Peleg nyu, Eber nyu, Shela nyu,
³⁶Kainan nyu, Arfaksad nyu, Shem nyu, Noah nyu, Lamek nyu,
³⁷Methusila nyu, Enok nyu, Jared nyu, Mahalalel nyu, Kainan nyu,
³⁸Enos nyu, Set nyu, Adam nyu, Sunggigü nyu.

Luk 4

Jisu Kesemen

(Mt 4:1-11; Mk 1:12-13)

- ¹Tsüselo Jisu le Kenshün Kapu no a-sü pvü tse Jordan züri nken ryü zhü; tsontsin kapu gü no a-nsü zen-o tehen nyu gü,
²jon henzi Satan no a-semen. Lo tsügwüinkho tsü aphu a-le thame tyü mvu; lo jon tsü pen kela siki we a-le nnyon la.
³Tsontsin Satan le a-ka, “Nle Sunggigü Nyugü yatselo, tso higü ka jozo shüo no tensü ngwalo chi!”
⁴Tsontsin Jisu le a-ka, “Temi le tensü genyu nti rhünlo hümvu, tsonkethyü thu njü,” tsonla.
⁵Tsüselo Satan le a-zen-o ketetso nme ge nsinlo-o kazü nyu rünyi keda aphu gwüngwa nme thyü tsin pe a-hi.
⁶Tson-o Satan le a-ka, “Ale nno hi aphu so keda thyülo kegwa kekvu lo hinyu tha kegwa aphu pe ntsü lati; kechamvule tha hidan hi aphu pe atsü laso, lo ale pe akenyünyu tsülo gwa kela si genyu.
⁷Tsügenyu nle nkhün tsügü a mhundyü nyu arüshvu yatselo hi aphu pe nhon thyü lati!” tsonni.
⁸Tsüselo Jisu le a-ka, “Nle n Npugü Sunggigü rüshvulo, lo a-lo nti thyülo mvulo shvu,” tsonkethyü thu njü nyo.
⁹Lo tsüsika Satan le a-zen-o Jerusalem ki gü a-no Jerusalem Kershvuka pesun ge binlo-o a-ka, “Nle Sunggigü Nyugü yatselo nle hige hiche tsü chi.
¹⁰Kechamvule, ‘A-le ngenyu a-jolonyu nishüo anyugun no n ntsenlo ti,’
¹¹lo nno tso ge chetsü njon nthüü mvulo nrün genyu anyugun ben pe nkhi pen loti, tsonkethyü thu kenjü genyu.”

¹²Tsüselo Jisu le a-ka, “Nle Npugü Sunggigü semen loshvu, tsonkethyü zo pe bin la sele,” tsonla.

¹³Lo Satan le a-semen nrün pe a-semen penla ntsin a-khelao tinla.

Jisu Le Galil Kazü Nyu A-thothyü Keso

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴Tsüselo Jisu le Kapu gü kekvu nyu rani sen-o Galil kazü nyu gunla. Tsükatsü tsükho liki hiki kebin temi aphu a-rüla zo nyhun gunla.

¹⁵Lo a-le anyugun sinagog ka nyu me senthyü lo me-e a-shwen kü.

Nazaret Nyu Jisu Kenikela

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶Tson-o a-le nduka gü yhun kethyü rünyi Nazaret nyu tsü ryü. Lo Sabbath jon nyü a-jvü hontse a-le sinagog ka nyu yülo, lo jo nme swü titse solo.

¹⁷Lo mele sidyükesagü Isaya lesü khipe a-ben nyu shü. Tsüselo a-le lesü tsügü he yügü, jo hidan hi hyulo:

¹⁸“Npugü Kapu le age bin; lo a-le ano jolokegwa gü pe kendinyu senthyü lotse lo a-yhükepo nyu no tha hyu lotse kethyü genyu akejü lo. A-le ano do kethyünyu ho nishü nrün, lo meno nshwen kehünyu no bwenlo nrün jo gü zope mezen lotse

¹⁹tson-o Npugü le kenilo nrün gü chen zope me hizin shülo tseo anishü!”

²⁰A-le tsonshüo lesü hekeminlao pe me chülo thyü kehü gü tsülao bin tinla. Lo tsükatsü sinagog kanyu kebin nyu aphu a-nri ryü bin.

²¹Tsügenyu a-le anyugun ka, “Nthu hagun le sha kebin ka ketsin lesü jo higü le pen laso.”

²²Tsontsin anyugun aphu a-mün nyu chwikeryü temi shwikenjün jo tsügenyu anyugun dun thyüo a-shwen sola. Tson-o anyugun le, “Higü hile Josef nyugü kemvu ole?” tson.

²³Tsüselo a-le anyugun ka, “Dawa kesha gü, nle n npvü nkenilo chi, tsonkethyü mele zo kehü hontse hagun ko aka zo ti; tsüntimvule hagun le ahi no, nle Kapernaum nyu thyükeshü, tsüdan tsü nkazü nyue thyüshü chi, tson-e ti.”

²⁴Lo a-le, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti le, sidyükeshanyu nme-e a-npvü a-sunphen nyu we me le a-no gwa letse hü mvu.

²⁵“Tsüntimvule ale hagun ka zotsentsü shüti; nduka Elia phou ka Israel nyu dan nyu maginyu kechon le bin hü tsükatsü chenshen-o shye tsero tsangkenri khinla; tsüselo kazü tsünyu chenda thyü pe ketetsin thyü ryü.

²⁶Ai Elia nipe Sodin kazü nyu Zarepta rünyi nyu maginyu nme ka nyu keshü nyeki magi kechanyu nme-e kanyu shü mvu.

²⁷Lo Elisha sidyükesha phou ka Israelnyu dan nyu nyun le ketyünyu kechon le yhun hü, ai Sirianyu Naman tsekethyü gü nyeki, kechanyu nme-e thyü kenshün shü shwimvu.”

²⁸Tsontsin sinagog kanyu kebin nyu aphu jo tsügü sha pe anyugun kenyü mvusalo,

²⁹Tson-o anyugun le phen nyu tsü a-hüla, tson-o a-sü zen-o anyugun le rünyü thyü kebin rincho a-khin pvü din kethyü nme ka gun, kechamvule anyugun le a-kewhen pe tsünyu shüla kenyü genyu.

³⁰Ai a-le anyugun dan nyu tsonchü chwio a-npvü a-kenyü ki gunla.

Nshünkemvu Kapu Le Temi Nme Zenkehü

(Mk 1:21-28)

³¹Tson-o a-le Galil kazü Kapernaum rünyü nyu nshyeryülo, tson-o a-le Sabbath jon nyü me senthyü.

³²Lo anyugun le a-le anyugun senkethyü jo genyu anyugun dun thyüla; kechamvule a-jo le kvusa kethyü genyu.

³³Tsükatsü nshünkemvu kapu kezen nme le sinagog ka nyu bin-o nra sen-o,

³⁴“Ei, Nazarenyu Jisu, ngun kengüo nyu thyü mon? Nle agun nkela titse ryü ole? Nle segü yo ale nsha; nle Sunggigü temi kenshün gü le.”

³⁵Tsontsin Jisu le a-kesüo, “Nle matse tinla, tson-o a-nyuki tinchwila chi!” tsonshü. Tsüselo tero gwakemvu gü tsüle temi gü pvükelilao a-npvü temi tsügü nthyünnyü simvu tse a-ge chwila.

³⁶Tsügenyu temi aphu a-dun thyüla, tson-o anyugun khinyunyu ka, “Temi higü jo hile nyu tsethyü hihontse la? Kechamvule temi higü hile kekvu sen-o zen mvulo keho johoshü pe nshünkemvu kapu dan tsü shülo anyugun le a-jo zen-o tinla kehü hile.”

³⁷Tsüselo tsü temhun rünyü thyü kebin aphu a-rüla zope kesü thyülo la.

Jisu Le Temi Kechon Thyü Ngwakeshü

(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸Tsüselo a-le sinagog kanyu chwilo njüo Simon kanyu yü, tsükatsü Simon nu a-jvü le rüka sabin. Lo anyugun le a-rüla zo pe Jisu hishü.

³⁹Tson-o a-le tsügi khoka bin-o kerüka tsü kesüshü ntsin, a-le rüka mvula. Tson-o tsügi le whütse sogü anyugun lothyü tinla.

⁴⁰Lo yhüko che nrün münki we temi kehokenyü nyu aphu zen-o a-ki ryü; lo a-le aben shwen pe anyugun ge shüo anyugun aphu thyü ngwashü.

⁴¹Tsükatsü tero gwakemvu dan le temi kechon ge chwiryüo nra nhyuo, “Nle Sunggigü Nyugü le,” tson. Ai anyugun le a-le Khrista gü letse kethyü shalo kela genyu a-le tsüdan kesüla anyugun no jozo mvula.

Jisu Le Jünzo Kechwi

(Mk 1:35-39)

⁴²Lo tsangbenlo ntsin a-le mele hü kemvu bin nme ki gun, tsontsin temi dan me le a-fü ryüo a-tilo tson-o anyugun le a-khin zen bin nyü sola.

⁴³Ai a-le anyugun ka, “Ale Sunggigü jolokegwa pe rünyi kechanyue senthyü shü mvulo shvu; kechamvule tsügenyu a nikeshe genyu.”

⁴⁴Lo a-le tsükitsü le Galil kazü nyu me senthyü kehü gwünzin.

Luk 5

Jisu Le Sentyükelonyu Kolo Keri dan

(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹Lo temi dan le a-taryü sen-o Sunggigü jo nyü kebin ka a-le tsükatsü Genesaret züda khoka bin,

²lo run kenyhun le tsünyu kebin a-le hyulo; ai tsehü keten nyu jule gü anyugun joh ketsükela bin.

³Lo run tsühvu nme le Simon run, a-le yügü tsü jen sen-o zi nyunki yülo lotse sola. Tson-o a-le yügü run nyu dunlo njüo temi dan senthyü.

⁴Tsüselo a-le jozo kheshüo Simon ka, “Run jen sen-o a-kentsun ki yülo, tson-o joh pe tsehü jonshü shwilo tsheshü.”

⁵Tsontsin Simon le zoshü, “Npugü, agun le tsangkezün jon apfu agun yhentyü le, ai thame hyulo mvula sele; ai n jo genyu ale ajoh kewhe shü tile.”

⁶Lo tsonshü ntsin joh nyu tsehü kechon henlo, anyugun joh-e nrhenla nrün hontsela.

⁷Tsügenyu anyugun le benze-o anyugun pvünnyu run kecha ki kehünyu ju no ryüo anyugun kechelo lotse tsüdan koso. Lo tsüdan le ryüo joh nyu tsehü jün pe run kenyhun ka süshü ntsin run tsüle zü nyuki chetsü zhüla.

⁸Ai Simon Pitor le tsü hyushü ntsin nkhün tsügü Jisu phanyu khosenlo-o, “Hire, Npugü, Nle a nrhi tinla lo, ale kemunyu genyu!”

⁹Kechamvule anyugun le tsehü kechon ki ten kelo genyu Simon-e lo a-zen kehünyu apfu,

¹⁰lo Simon zen-o kerhün kehü Zebedi nyu Jakob lo Johan hvue sin tse anyugun dunthyü kela genyu. Lo tsükatsü Jisu le Simon ka zo-o, “Nle nshvu nyalo, nthu gerhonyu nno temi ten tinla ti!”

11Tsüselo anyugun le run zen-o zü seki chwiryülo ntsin anyugun kanyü apfu khelao a-sithen tinla.

Jisu Le Nyun Le Ketyünyu Nme Thyüingwakeshü

(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

12Tsüsika Jisu le rünyi nme nyu kebin ka nyun le tyüsa kehünyu nme ko tsünyu bin-o, a-le Jisu hyushü ntsin nkhüntsä; tson-o Jisu ka a-kapu rüshvuo, "Npugü nle nkendo yatselo athyü keshrhün shülo ti."

13Tsontsin Jisu le a-ben shwen pe temi tsügü ge shüo zo, "A kendo le, nkeho no gwalo chi!" Tsonshü ntsin a-ge nyun le ketyü tsüle ndi whütse la.

14Tsükatsü a-le temi tsügü no tha tsülo pe temi nme-e ka zo nyalo tseo, "Nkaki gun gü nmin khipe peshügü hishü chi, tson-o anyugun no shalo nrün genyu tejvü nyu nthyü nshünlo kela kerüshvu tha Mosa le zo kenjü jvü tsü thyüla chi."

15Ai a-rüla tsü zo kemvu gü mvule zo chon kvüla, tsügenyu temi danda le, a-khwenyü titse, lo a-kehokenyü thyü n gwalo titse ryüo kequenlo.

16Tsüselo a-le ketu sen-o temi nme-e hü kemvu bin ki gü tinla.

Jisu Le Terothyonyu Nme Thyüingwakeshü

(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

17Lo khenyüme Jisu le me senthyü kebin ka, Galil lo Judia lo Jerusalem rünyi apfu nyu Farisinyu lo tejvü keshanyu ju le ryüo a-kho lukipon hikipon hunpvü bin. Lo kehokenyü thyü keshrhünlo kegwa kekvu le a-zen bin.

18Lo tsükatsü temi dan me le no nme ge terothyonyu nme pen ryü; tson-o temi tsüdan le temi tsügü pen yügü kanyu ki Jisu mhundyü ka shü titse so.

19Ai temi chonri tsin kela genyu a-khisen yü kelo tson fü kendila, tsügenyu anyugun le ka ge külo-o Jisu ntsen ka bophe-o temi gü lo no kesin pe Jisu mhundyü ka hoshü.

20Tsüselo a-le a-pen keryü dan ketenyen hyulo njüo temi tsügü ka, "Nkemu jvü pe ntsü la sele nye!" tsonshü.

21Tsüselo lesü keshatsin nyu lo Farisinyu dan le kebuo kenthon-o zo, "Sunggigü nkhin kehü temi higü hile temi nyutse kethyünyu nme la? Sunggigü kemvu we segü le me kemu jü pe me tsülo gwa tila?"

22Ai Jisu le anyugun kerüchün shalo njüo anyugun ka, "Hagun le nyuthyüo hagun nyunki tsü hontse kethyü rüchün hü nla?"

23'Nkemu jü pe ntsüla sele,' tson kezo, lo 'So-o tsonchü lo chi,' tson kezo, jo tsühvu digü le nne kvu la.?

²⁴Ai temi kemu jü pe tsülo kegwa kazü hinyu Temi Nyugü kekvu le kebin, hagon no shalo kenyü genyu.” Tson-o a-le terotho gü ka, “Ale nno so-o, njü sen-o nkaki gunlo chi, tson zoshü le!”

²⁵Tsonshü ntsin a-le anyugun mhundyü ka so-o a-jü khisen-o Sunggigü shwen-o a-kaki gunla.

²⁶Tsügenyu temi aphu anyugun dunthüo Sunggigü shwen sola; lo anyugun le nshvuo, “Nthu ngun le tha ketetsin nme hyu laso,” tsonso.

Jisu le Levi Kokelo

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷Lo a-le hidan hi thyü kela siki chwizhü laryü a-zen le Levi tsekethyü khajana keshvu gü le khajana keshvu kanyu bin-o hyulo, tson-o tsügü ka, “A sithen lo re,” tsonshü.

²⁸Tsüselo temi tsügü le a-tho aphu khelao a-sithen tinla.

²⁹Tsügenyu Levi le a-genyu me zen gü a-kanyu ho; lo khajana keshvunyu kechon lo me kechanyu peha tse gü a-kanyu anyugun ho.

³⁰Tsükatsü Farisinyu lo lesü keshatsin nyu jule a-le senthyükelonyu ge kenyo-o, “Hagon le nyuthyüo khajana keshvunyu lo kemunyu zen-o tyütsü hü nla?”

³¹Ai Jisu le anyugun ka, “Keshrhün nyu le dawa keshanyu zengü thame kethyüü ndi, ai dawa keshanyu le kehonyu genyu le.

³²Ale kemunyu no a-nyunkelulo nrün genyu a-me kentsen nyu koti tse ryü mvu.”

Nyen Kethyü Rüla Ketsokeshü

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³Tsüselo anyugun le a-ka, “Johan le senthyükelo nyu dan we nyen lo kehithyü chonsa; lo Farisinyu kethen nyu jue tson, ai nle senthyükelo nyu ju we tyütsü kehü gwenzin hile la?”

³⁴Ai Jisu le anyugun ka, “Temi nme le tenu lolo-o me zen-o ho kethyü ka senhü gü le kebin ka a-sin nyu ju no nyen bin logwa le?”

³⁵Ai anyugun dan nyu senhü gü zen tinkela gwünkho le ryüti, tsükatsü tsüdan le nyen ti.”

³⁶Lo a-le anyugun ka jokejvü nme zonishü, “Temi següe phikeshün ge peha rürhen sen gü phiren ge shüo nkhvü kesin hü mvu; tson yatselo a-keshün güe nrhen lati, lo a-keshü gü ge sürhen sen kegü güe phiren gü hontse mvu lati.

³⁷Lo temi nme-e vain zu keshün pe thyügi khin ren nyu shü hümvu; tson yatselo vain zu keshün le thyügi khin pvürhen lati, khin pvürhen lati, tson-o tsun tin lati, lo thyügi khin-e nkela hünyo.

³⁸Ai vain zu keshün pe thyügi khin keshün nyu shü mvuloshvu.

³⁹Lo temi nme-e vain zu when tsü bin-o a-keshün nnyüni hü mvu, a-le a-when güe no gwa letse hü nyo.”

Luk 6

Sabbath Rüla Ketsokeshü

(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹Tsökatsü a-le Sabbath jon nyü me lojvü ki tsü kezhü ka, a-le senthyükelo nyu ju le low pwen nrhilo njüo anyugun ben nyu nrhikho tyü hü.

²Farisinyu dan le tsü hyushüo anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo Sabbath jon nyü tejvü kemvu thyü hü nla?” tson sola.

³Tsontsin Jisu le anyugun ka, “David lo a-zen kehünyu ju le nduka nnyon kelo ka kethyü rü la hagun le swüshwi mvu ole?”

⁴A-le Sunggigü kanyu yügü peshügü kemvu we tyü kethyü tejvü kemvu, pe mehi kethyü tensü tsü khipe tyü, tson-o khipe a-zen kehünyu jue tsüshü.”

⁵Tson-o a-le anyugun ka, “Temi Nyugü le Sabbath jon Npugü le!” tson.

Temi A-ben Kesi Nme

(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶Tsüsika Sabbath jon nme nyü a-le sinagog kanyu yügü me senthyü kethyü ka, tsünyu temi a-ben njüzin le kesi nme le bin.

⁷Tsügenyu lesü keshatsin nyu lo Farisinyu ju le a-le Sabbath jon nyüe me thyü keshrhün shü tile nmvu yo tsekethyü rüchün, lo a-kemu füo a-nri bin; kechamvule tsüdan le Jisu nkhin shü nyü kebin genyu.

⁸Ai a-le temi tsüdan kerüchün shalo njüo; a-le temi a-ben sikela gü ka, “So-o temi dan nyu binlo chi!” tsoshü. Tsüselo temi tsügü le sogü me mhundyü ka binlo la.

⁹Tsontsin Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka tha nme ketso nyü bin nyo; Sabbath jon nyü me ge thakegwa kethyü gü le, me ge tha gwakemvu kethyü le tejvü la? Mesi keni tile me boshvu tila?”

¹⁰A-le tsonshüo rani gü nri küshü njüo temi tsügü ka, “Nben ketoshü chi!” tson. Tson-o a-le a-ben ketoshüo a-ben thyü ngwa lo.

¹¹Ai temi tsüdan we anyugun kenyümvu sao Jisu pe nyu thyüla logwa tiyo tse kethyü kenthon sola.

Apostel Thyü Nrün Genyu Mi Tseryü Kenyhunche Kejükelo

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹²Lo tsükatsü a-le hi titseo rincho ge gun, tson-o a-le tsangkezün jon aphu Sunggigü ka kehi thyü pe ti.

¹³Tson-o tsangkeben mün ka a-le senthyükelo ju kolo. Lo a-le tsüdan nyu mi tseryü kenyhun che kejülo-o tsüdan zan pe apostel letse tholo.

¹⁴Tsüdan zan le: Simon, kekhin ki a-zan pe Pitor tho kela gü, lo a-sikezen gü Andria, lo Mathi, lo Thoma,

¹⁵lo Filip lo Bortholoma, lo Jakob lo Johan, lo Alfia nyugü Jakob,

¹⁶lo Simon a-yhen kethyü gü, lo Jakob nyugü Juda, lo Iskariot Judas kekhin ki Jisu ten keshü gü.

Jisu le Temi Danda Senkethyü

(Mt 4:23-25)

¹⁷Tsüselo a-le tsüdan zen tsenryüo kazü ketejon nme ka binlo; lo tsükatsü a-le senthyükelonyu jue kechonki, lo Judia aphu lo Jerusalem lo Tur lo Sidon kazü züda kho kipun kebin nyu temi kechon le a-jo nyü titse lo a-keho-e thyü ngwalo titse ryü.

¹⁸Lo nshün kemvu kapu no semen zen kehü nyue thyü n gwashü.

¹⁹Tsüselo temi tsüka kebin nyu aphu a-keju titse sola; kechamvule a-ge kekvu chwiryüo anyugun aphu thyü ngwa kelo genyu.

Jochü lo Nyungwakemvu dan

(Mt 5:1-12)

²⁰Tsüselo a-le nyi sogü a-le senthyükelo nyu juka, “Hagun tha kendinyu jochü kepvü ketsin, kechamvule Sunggigü keda le hagun hon genyu!

²¹“Hagun ntsoka chü kehünyu le jochü kepvü ketsin, kechamvule hagun le nnyülo nrün genyu! “Hagun ntsoka nnyon kehünyu jochü kepvü ketsin; kechamvule hagun gin nyülo nrün genyu!

²²“Temi Nyugü genyu meno hagun ntsü nrün, lo hagun kenila lo hagun nkhin lo hagun le gwamvu le tseo hagun zan nke hüya tselo jochü kepvü ketsin.

²³Hagun le tsünyü hagun sherhün lochi, tson-o hagun shekerhün nohao hagun shwagwün lochi; kechamvule hagun le tsangge tha kenrun nyu kechon hyulo nrün genyu. Anyugun pepvünyu le sidyükes hanyu kae tsühontse keryü genyu.

²⁴“Ai hagun nnya kebin ju we chi; kechamvule hagun le tha hagun kerüchün hyulo kelasi genyu!

²⁵“Hagun ntsoka hagun ginnyü kebin ju we chi; kechamvule hagun le nnyon la nrün genyu! “Hagun ntsoka nnyü kebin ju we chi; kechamvule hagun le nyungwamvu lo chün nrün genyu!

26“Temi aphu hagin shwen hü yatselo hagin we chi; anyugun pepvünyu jue kenku sidyüekeshanyu dan ge tson kehü genyu.

Shwikerüchün nyu Keso

(Mt 5:38-48; 7:12)

27“Ai hagin a jo nyü kehünyu dan ka zoshü ti: hagin we hagin shwikerüchün nyu so gwalo, lo mele hagin shwinyü mvu kehünyu ge hagin jvü gwalo chi.

28Hagin le jochü pe mele hagin swetsü kehünyu tsülo; lo mele hagin nshwe kehünyu genyu kehithyü lochi.

29Mele njonto nme zin vülo kecha kipun-e pvükerü pe tsü shünye; lo temi nme le nphi selo titselo nmirün-e pe a-tsü tepen nya.

30Temi lihigüe nka tha hi yatselo, pe a-tsüshü chi; lo mele nhon se sen tinla yatselo hini nya.

31Lo mele hagin ge nyu thyüshülo hagin kenyü yo hagin ko me ge tsühontse thyü shü chi.

32“Lo hagin le mele hagin sokehünyu nti sohü kethyü we segü le hagin kegwa zo tila?

33Kemu nyue mele a-so kehünyu so kehü le la. Lo mele hagin ge a-jvü gwa kehünyu ge hagin jvü gwa kehü gwünzin we, segü le hagin kegwa zo tila? Kemunyue tsühontse kehü lela?

34Lo hagin le tha khipe hagin tsünilo nrün ketenyennyu tsü kehü gwünzin we, segü le hagin kegwa zo tila. Kemunyue tha khipe me tepu shüo hyuni kelo rüchün-o tha pe kemunyu tepu hünyo!

35Ai hagin we hagin shwikerüchün nyu solo, lo tsüdan ge hagin jvü gwalo, lo hagin le temi nme ge-e hagin shese nyao tha pe me tepulo chi. Tsonlo yatselo hagin le kenrun nyu tha kechon hyulo ti, lo hagin le ketetsotsin gü nyu thyülo ti; kechamvule a-le me shwennyü hü kemvunyu lo serikemvunyu ge-e a-jvü gwa kehü genyu.

36Hagin Pvü tsangge kebin gü le me njün kehü hontse hagin ko me shwinjün lochi.”

Me Nmu Kethyü

(Mt 7:1-5)

37“Hagin le me jo kera nya, tson yatselo me-e hagin jo kera loho; hagin le me nmu nya, tson yatselo me-e hagin nmu loho. Hagin le me hoshüla yatselo me-e hagin hoshü lati.

38Hagin le tha khipe me tsülo, tson yatselo me-e tha khipe hagin tsüti; tsüntimvule mele ndo sa, lo nyenketseryü, lo sen kedüe sin, lo sükelae pe hagin

phi nyu shüshü ti. Kechamvule hagun le ndo keshü nyu me ko tsünyu ndoni pe hagun tsü nrün genyu.”

³⁹Tsüsika a-le jokejvü nme pe anyugun ka zonishü, “A-yhütyü keponyu le tsontsin pe a-yhütyü keponyu zenlo gwa ole? Tson yatselo au mihvu nren kesin-o thakü nyu tsüla mvuti ole? Senkethyü gü nyeki senthyükelo gü le gonkvu mvu.

⁴⁰Ai lihigüe tha lihikae gwatilo yatselo a-senkethyü gü hontselo ti.

⁴¹“Lo nle nyuthyüo n npvü nyhütyü ka senthün le kebin gü rüchün mvuo, n sikezengü yhütyü ka kerhu nri hü nla?

⁴²Nmvue nle nyu thyüo n npvü nyhütyü ka senthün le kebin gü rüchün mvuo n sikezengü ka, ‘asikezen gü, ano nyhütyü nyu kerhu le kebin tsü kinla lo,’ tsonkethyü zolo gwa la? Nle kerokon kehü gü! N npvü nyhütyü nyu senthün kinla ri chi, tson yatselo nle n sikezen gü yhütyü nyu kerhu le kebin hyu tsentsü tseo kinla ti.

Senbin Le A-shaka Shalo Hü

(Mt 7:16-20; 12:33-35)

⁴³“Tsüntimvule senbin kegwa nme le a-sha gwakemvu; lo senbin gwakemvu nme-e a-sha kegwa nshalo shwi hü mvu; lo senbin lihi-e mele a-sha ge a-shalo hünyo.

⁴⁴Lo tsehü bin ge kherosha lülo hümvu; nmvue mele mvutsi bin ge vainsha lülo hümvu.

⁴⁵Temi kegwanu le a-nyun ki kebin a-hon khin nyu tha kegwa sen chwiryü hünyo; lo temi gwakemvu nyue a-hon khin gwakemvu nyu tha gwakemvu senchwiryü hünyo; kechamvule a-nyunki tha kechon le kebin tsü a-mün nyu zoshwi chwiryü kehü genyu.

Ka Kenyhun Kethyü Rüla

(Mt 7:24-27)

⁴⁶“Lo hagun ai ale hagun no thyülo tse keshü gü thyümvuo aka, ‘Npugü, Npugü,’ tse hü ole?

⁴⁷Temi lihigüe aki ryüo akhwen shalo, tson-o ajo thyüzen kehünyu, tsünyu le senyu hontse yo, ale tsü tsinpe hagun hishü ti.

⁴⁸Tsünyu le kazü tso ntsun yügü tso soge a-ka thyükelonyu hontse le; tsonlo yatselo, zü le datsüryüo ka tsügü chünsen tinla titse so-e ka tsügü tsü le nnula loho; kechamvule ka tsüle thyü pe nkosa kela genyu.

⁴⁹Ai lihigüe ajo nyülo-o thyüzen hü kemvu nyu le temi a-ka ketun senketse mvuo nnyon soge a-ka kethyünyu hontse; tsükatsü zü le datsüryüo ka tsügü chünso ntsin nren whütsela, tson-o tsügü tsü le nke nmhüla!”

Luk 7

Jisu Le Tsiso Kedanyu Nme Gogü Thyüingwa Keshü

(Mt 8:5-13)

- ¹Lo a-le zo hidan hi zopen pe temi nyetin nyu keshü siki a-le Kapernaum nyu gunla.
- ²Tsükatsü shüpahü tsiso kedanyu nme gonyu a-le sosa kehü nyu nme le ho-o si gü zhüla.
- ³Tsügenyu temi tsügü le Jisu rüla shalo ntsin Judanyu pelünyu peha nipe Jisu ki shüo a-no ryüo a-gogü si kenishülo tseo Jisu ka a-kenjü hi.
- ⁴Tson-o temi tsüdan le Jisu khoka ryülo ntsin anyugun kenjün hi tenge tseo, "Nle temi higü hi shwinjün shü züsa kethyü nmele.
- ⁵Kechamvule a-le temi sosa hünyo, tson-o a-le agun sinagog kae thyü pe agun tsü tse kethyü genyu," tsonshü.
- ⁶Tsontsin Jisu le temi tsüdan zen gun. Tson-o gungü ka ti nrün le thonsari kemvu ka tsiso kedagü le a-pvünyu peha nipe a-ki shüo a-ka, "Npugü nle ryüo kenjün thyü bin nyalo; ale nno aka hensin nyu yüryülo kü mvu.
- ⁷Tsügenyu n ngükae nki ryü mvu laso; ai nle jo konme zoshüe agogü le gwalo ti.
- ⁸Ako kedanyu hensin nyu kehünyu nme, lo a hensin kie shüpahünyu le bin. Lo ale nme ka, 'Nle gun nye,' tsonshülo a-le ajo zen-o gun hünyo; lo kechanyu nme ka, 'Ryülo,' tsonshülo a-ko ryü hünyo; lo agonyu ka, 'Nle tha higü hithyü shü re,' tsonshülo a-ko tsüthyü pe atsü hünyo."
- ⁹Jisu le jo tsü shalo-o, temi tsügü rüla sha pe a-dun thyüo, ranigü temi a-sithen kehü dan ka, "Hire, ale hagun ka zoshü ti, ale Israelnyu dan nyue a-ketenyen le hihontse kethyü keda hyu shwimvu!"
- ¹⁰Lo nikeshü dan tsüle gü ka tilo ntsin a-gonyu ho kebin gü tsüle gwalo kela hyulo.

Jisu Le Tenunyu Maginyu Nme Nyu Thyü Nrhün Keshü

- ¹¹Tsüselo a-le thonsari kemvu ka Nain tse kethyü rünyu nme nyu gun; lo a-le senthyükelo nyue lo temi danda nme ko tse a-sin-o gun.
- ¹²Lo a-le rünyu tsügü chwida khonni gunzhü ntsin mele kesinyu nme pen chwizhü; lo kesi tsügütsü le a-jvü nyuche gü, lo tsügi-e maginyu nme; lo rünyu tsünyu temi kechon le tenunyu tsügi zen chwizhü.
- ¹³Tsüselo Npugü le a-hyushü ntsin shwipe a-nyun gwamvuo tsügi ka, "Nle chü nyalo," tsonshü.

¹⁴Tson-o a-le tsüdan khonni npha gü simin gü kepen khin kesü shü; lo simin gü kepen nyu le sun tinla, tson-o Jisu le, “Ponyu, ale nka zoshü le, nle soryülo chi!” tsonshü.

¹⁵Tsonshü ntsin sikela gü le so-o jozo sola, lo a-le khipe a-jvü tsü nila.

¹⁶Tsügenyu temi aphu nshvu sao Sunggigü shwen-o, “Sidyükeshanyu keda nme le ndan nyu soryü laso! Lo Sunggigü le ryüo a-temi nri bin laso!” tson.

¹⁷Lo a-rüla higü hi zope Judia kazü aphu nyu lo rünyü tsü khoki kebin aphu no sha gunla.

Johan Baptist Gü le Lilonyu Nikeshü

(Mt 11:2-19)

¹⁸Tsüselo Johan le senthyükelonyu dan le tha tsü dan tsü aphu pe a-ka zo küshü.

¹⁹Tsontsin Johan le a-le senthyükelonyu mihvu kozen ryüo tsühvu nipe Npugü ka shüo au no, “Nle ryü titse kehü gü le, le agun no kecha nme khwen bin tila?” tsonkethyü ketso lotse zoshü.

²⁰Tsügenyu temi tsühvu le gü, “Johan Baptist gü le ayi nipe nki shüle, a-le ayi no, ‘Nle ryü titse kebin gü le, le agun no kecha nme khweni bin tila?’ tson kethyü ketso shü lotse zoshü le!”

²¹Tsükatsü Jisu le, me kehokenyü, kethyükenyü lo gwakemvu kapu no nchün ndyü kehünyue kechon thyü kesherhün shü; lo a-yhütyü keponyu yhütyüe kechon thyü ngwa shü.

²²Tson-o a-le tsühvu ka, “Hai gungü hai le kesha kehyu aphu pe Johan ka zoshü chi; a-yhütyü keponyu le tha hyulo bin laso, terotho nyue tsonchülo bin laso, nyun le ketyünyue thyünshünlo bin laso, a-nyetin gwakemvunyue thakhwenyülo bin laso, kesinyue thyü nrhünlo bin laso, Jolokegwa gü zope kendinyu hishü bin laso.

²³Lo temi lihigüe age kenyunhvu mvushü kethyü gü le jochü kepvü tsin!”

²⁴Tsüselo Johan lothyü keryü ju le tinla ntsin, a-le Johan rüla pe temi dan ka zo titseo, “Hagun le tehen nyu nyu nri titseo chwila? Tsangkenbu le whünkeni kehü nbo bin ole? Le hagun le Nyu nri titseo chwila?”

²⁵Temi a-phi a-nya kegwa sen kehü nyu ole? Temi a-phi a-nya a-min ketsen sen kehünyu lo ketegvüo yhun kehü nyu le kedanyu ka nyu bin kehü le!

²⁶Ai hagun le nyu nri titseo chwiryü la? Sidyükeshanyu ole? Ele, tsekethyü zolo gwa!

²⁷Lo tsüntimvule sidyükeshanyu nyeki gonkvu kethyü nme le, nduka a-rüla thu pe bin kenjü le : ‘Hire, nmhu kehyu mhundyü ale lilonyu nme nishü ti; lo a-le nmhundyü ki ntson ketsü ti, tson kehü gü tsü le a-le.’

28Ale hagin ka zoshü tile, tenunyu ge yhun chwikeryü dan nyu Johan nyeki keda nme-e yhun sorryü mvu; ai Sunggigü keda nyu we keshe güe a-nyeki gon.”

29Lo temi aphu lo khajana keshvunyu ju aphu Johan jo shao Johan Baptism pe anyugun baptaiz thyülo njüo, Sunggigü le njü le tse la.

30Ai tejavü kesha ju lo Farisinyu dan we anyugun baptaiz thyü mvuo anyugun npvü Sunggigü jo gü zenlo mvu laso.

31Jisu le zo sin-o, “Ano ntsokanyu keyhun hi lope nyu zen kendyü shülo gwa tila? Nmvue anyugun le nyu hontse kethyü dan me la?”

32Anyugun le ntsenyu le hakethyü bin nyu khinyunyu ka, ‘Agun le khüli khun pe ha hi, ai hale dathyülo mvu laso.’

33Tsühontse Johan me baptaiz kethyü gü le keryü le tensü tyümvu, lo vain zu ai tsümvu, laryü hagin le a-ka, ‘A-le tero gwakemvu gü zen hünyo,’ tsonla.

34Lo Temi Nyugü le ryü tha tyütsü laryü, hagin le a-ka, ‘Hire, ketyünun, vain zü ketsü nyun nme, khajana keshvunyu, lo kemunyu pvü gü!’ tsonla.

35Tson yatse-e tsü lo kelonyu aphu Sunggigü thakesha le ketsin letse kethyü pe hishü laso.”

Jisu Le Farisi Gü Simon Kanyu Kebin

36Tsüselo Farisinyu nme le a-zen ho nyüo a-ko so. Lo a-le Farisi gü kanyu yügü tyütsü titse dunlo.

37Tsükatsü rünyü tsünnyu tenunyu kemunyu nme le bin hü, tenunyu tsügi le a-le Farisigü kanyu tyütsü titse kebin shashüo alabaster terzü khin nme sen ryüo, a-sikipon bin-o chü bin.

38Tson-o a-yhüphu che pe Jisu pha nye nye tse bin, tson-o tsüsiki we a-shün pe a-pha shonlao a-pha nbo, lo a-le terzü lope a-pha nyen tsebin.

39Tsüselo Farisigü a-no ho lotse a-ko keshü gü le a-npvü a-nyunki a-nthon-o, “Temi higü hile sidyükesanyu nme yatselo tenunyu a-kesü kebin gi hile kemunyu nme tsekethyü shalo zü le la!” tson bin.

40Tsontsin Jisu le a-ka zo, “Hire, Simon, ale nka jo nme zonyü bin nle!” Tsontsin a-ko, “Zoshülo, senkethyü gü,” tson.

41Lo Jisu le, “Raka pe me nkhün kehü nyu nme le temi mihvu le a-pu pvü bin; au nme le doli tsi pvü, lo nme le henpvün tse pvü bin.

42Temi tsühvu le tha lope tepu tsü thyü loho kela genyu a-le tsühvu shwinjüo tepu tsü gwün kü pe au tsüla. Kha, tselo temi tsühvu digü le a-shwi pe a-sherhün kvu tila?”

⁴³Simon le a-ka zo, “Kechon gwün pe a-ketsü gü le ti ado.” Tsontsin Jisu le a-ka zo, “Nko rüchün sao zo laso.”

⁴⁴Tson-o a-le tenugi kipun ranigü, Simon ka zo, “Nle tenunyu highi hi hyu bin amon? Ale nka nyu yükeryüka nle zü pe ano apha sü mvu; ai tenunyu highi we a-yhüphu che pe apha nye-o a-shün pe shonle.

⁴⁵N we a nbo shwimvu, ai a-we ale nkanyu yüryü ntsin apha nbo bin-o ntsoka ti.

⁴⁶N we terzü pe ape kae shümvu, ai a-we terzü pe a-phae yünshü.

⁴⁷Tsügenyu hire, ale nka zoshü ti, a-kemu gonri kehü tsü jü pe a-tsü laso; a-le aso arüno sa kethyü genyu. Ai kerho jü pe ketsü gü le meso rho.”

⁴⁸Tson-o a-le tenunyu tsügi ka, “Nkemu jü pe ntsüshü la sele nye,” tsonshü.

⁴⁹Tsüselo anyugun a-zen-o tyütsü kebin nyu dan le kenthon-o, “Temi kemu jü pe tsüshü kehü higü hile temi nyu tsekethyü nyu nme la?” tson sola.

⁵⁰Tsüselo a-le tenugi ka, “N ketenyen le nkenilo la sele nye; ndyüben-o gunlo!” tson.

Luk 8

Tenunyu dan Me Le Jisu Zenkehü

¹Tsüselo jon thonsari kemvu ka Jisu le Sunggigü keda jolokegwa zo sen-o rünyi nyida nyue lo nyishwe nyue me sentyüo ntsü sen-o liki hiki gun.

²Tsükatsü tseryü kenyhunche dan-e lo nduka tenunyu tero gwakemvu no semen zen-o hotse-o gwakelonyu dan me-e azen gun; lo tenunyu tsüdan tsü le Magdalin Maria tsekethyü a-ge tero gwakemvu tsenyü le chwikela gi, lo Herod gogi,

³Chuz nu Joana, lo Susana, lo anyugun kanyü sen-o nnu pe anyugun tsü kehü kechanyu kechon ki-e hü.

Ntsi Kegwün Lope Jokejvü Zokeshü

(Mt 13:1-9; Mk 4:1-9)

⁴Lo temi danda nme le rünyi aphu ka ryüo kequenlo ntsin a-le jokejvü zo-o anyugun senthyü:

⁵“Ntsi kegwünnyu nme le a-tsi gwünshü titseo tsüryü. A-le ntsi gwünshü ntsin peha le tson nyu chetsü la, tson-o meno me pha pe kedüla, lo tegü no jüntü la.

⁶Lo peha le tsoshethun ge chetsüla; tson-o tsüchwiryü ntsin rügu la, kechamvule nnyon le rüpvüri kethyü genyu.

⁷Lo dan me le tsehü pvü nyu chetsüla, tson-o tsehü zen kentsin yhun soryüo tsehü le gon lo ntsin anyugun zeshvu la.

⁸Ai kechanyu dan we kazü kegwa nyu chetsülo-o yhu soryüo a-sha tsi nshalo." Lo Jisu le jozo tetso-o, "Temi lihigüe a-nyetin le bin-o nyülo kenyü nyu tsünyu no nyülo chi!" tsonla.

Jokejvü Ka Thakezo

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹Tsüselo senthyükelonyu ju le jokejvü tsüle a-kon le nyu yo tsekethyü ketso.

¹⁰Tsontsin a-le anyugun ka, "Hagun we no Sunggigü keda jo kentsun dan shalo lotse shü laso; ai kechanyu ka we jokejvü sen-o zo hünyo; kechamvule tsüdan no nri-e hyulo ho, lo nyü bin-e shalo mvula nrün genyu.

Jisu Le Ntsi Kegwün Jokejvü gü Zokekho Keshü

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹"Lo jokejvü kon le hile: shyetsin tsü le Sunggigü jo gü.

¹²Lo tson nyu chyetsü kela nyu dan tsüle jo gü nyülo ntsin satan le ryüo anyugun no tenyenlo-o kenilo mvu nrün genyu anyugun nyun ki jo gü se sentin la kehünyu le.

¹³Lo tsoshethun ge tsükelanyu dan le, jo gü shalo ntsin anyugun sherhün sa-o zenlo; ai anyugun men ndio gwüingwa nme ka nti tenyen bin-o kesemen nme le keryü nyü ranila kehünyu le.

¹⁴Lo tsehü dan nyu tsükelanyu le, yhunsoryüo, ntso ntsenyü ka sen kehü kera lo a-kenya lo a-kenyü yhädyü kethyü dan no a-ta kemhenlao a-sha nshalo mvula kehü nyu le.

¹⁵Lo kazü kegwa nyu tsükelo ntsi; dan tsü we jo tsü shalo-o joketsin lo a-nyun njüo tsü sen tsekho gü tilo-o a-shese lamvuo a-sha nshalo kehünyu le.

Mah Nben pe Kebu Kela

(Mk 4:21-25)

¹⁶"Lo temi nme-e mah nben pe thano rün pe bin la hümvu, nmvue khipe no hensin ki shüla hümvu; ai kanyu keyünyu no tha hyulo nrün genyu pe mah kenben bin ge shü njü hünyo.

¹⁷"Kechamvule pe me tesha mvule tseo thame kekebu ndi; nmvue gingvü chwiryüo me teshashü mvule tseo tesütebu kebin nme-e kendi genyu.

¹⁸"Hagun le nyü petsü salo titse kethyü hagun yhen thyü bin lo chi; kechamvule temi lihigüe kebin gü khipe a-tsü sinshü ti; lo temi lihigüe kendi gü we, a-le bin le tse rüchün kehü a-ben nyu kebin tsüe khisen ni tinla nrün genyu."

Jisu A-jvü Lo A-sikezen nyu Ju

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹Tsüselo Jisu a-jvü lo a-sikezen nyu dan le a-ki ryü, tsükatsü temi chonri kethyü genyu anyugun le a-ki ryülo shvula.

²⁰Ai mele a-ka, “Njvü lo n sikezen nyu dan le n zen kehyu shü nyüo ryüo kamhun ki bin nle,” tsonshü.

²¹Tsontsin a-le anyugun ka, “Temi lihigüe Sunggigü jo sha-o thyü lo zen kehü nyu, hidan hile ajvü lo asikezen nyu dan le,” tsonla.

Jisu Le Tsangkenbu Khinkela

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²²Lo khenyüme a-le senthyükelonyu dan sin tse run nme nyu yülo ntsin a-le anyugun ka, “Ngun züpere lukipon chwila tile je!” Tson-o anyugun le run jen-o tsonchü shü.

²³Ai anyugun le gun kezhü ka, Jisu le nngüo zhü tinla; lo tsükatsü zi nyu tsang nbu pe ketetsin thyü ryü la; tson-o zü le yüryüo anyugun run sülo gü zhü kela hyulo-o anyugun le nshvu sa lola.

²⁴Tsüselo anyugun le a-ki gü a-kesun-o, “Npugü, Npugü, n gun le sigü zhü laso!” Tsüselo a-le sogü tsangkenbu terhi lo zükeda tsü kesü shü ntsin; tsü le ketetsin thyüsin mvulao nyen tsela.

²⁵Tsüselo a-le anyugun ka, “Hagun ketenyen le dikipon tinla ola?” Tsügenyu anyugun le nshvu lo anyugun dunthyüo khinyunyu ka, “Tsangkenbu lo züda kae tha zoshülo tsüdan-e a-jo zen kehü hile temi nyu tsekethyü nyu layo!” tsonso.

Jisu Le Terogwakemvu Le Zenkehünyu Nme Thyüngwa Keshü

(Mt 8:29-34; Mk 5:1-20)

²⁶Tsüselo anyugun le Galil mhundyü kipun Gerasin nyu kazü nyu gunlo, lo a-le kesinki chwiryülo ntsin rünyü tsünyu tero gwakemvu no nchün ndyü zen kehünyu nme le chwiryüo a-zen ketenolo.

²⁷Lo temi tsügü tsü le a-phi a-nya senmvu lo sika nyu a-me kanyu bin mvu kela le jon thon sala.

²⁸Tsükatsü a-le Jisu hyushü ntsin nra sen-o a-mhundyü ka nkhün tsügü zhü tinla, lo a-le nra a-yhentyüo, “Ketetsotsin gü Sunggigü Nyugü Jisu, ngun kengüo nyu thyü mvuloshvu la? Ale nka hibin nle, a nthyü nnyü nya lo!”

²⁹Kechamvule a-le temi tsügü ge nshün kemvu kapu tsüno chwila lotse zobin kela genyu. Kapu tsügü tsü le himhundyü kinyu a-semen zen hü, lo meno a-khwe bin hü, lo tegiron lo phakekhen pe a-pha khenpvü bin hü ai a-kephin tsü bosebore lao tero gwakemvu gü no a-hü zen-o tehen ki tsüla la tse kehü genyu.

³⁰Tsükatsü Jisu le a-ketso-o, “Nzan le segü la?” Tsüselo a-le, “Azan le ‘Legion,’ le!” kechamvule tero gwakemvu kechon le yügü a-ge binlo kela genyu.

- 31**Lo anyugun le a-no anyugun nipe kentsuntsin ki shüla nyalo tseo a-ka hi sola.
- 32**Lo tsükatsü tebo dan me le kazüthun phaka tha hotyü bin laryü; tero gwakemvu dan le Jisu no anyugun hühülo anyugun no tebo dan ka yükelo zoshü lotseo a-ka hi sola.
- 33**Lo a-le anyugun no tsünyu güla lotse zoshü. Tsüselo tero gwakemvu tsüdan le temi tsügü ge chwiryüo tebo dan ka yüla. Lo tebo dan tsüle tinkehü sen-o tsokhin seka yüo zi nyu chetsü gü anyugun nrheshvu küla.
- 34**Tsüselo anyugun kekhwenyu dan le tsü hyu shüo gü rünyu nyu lo low nyu kebin nyu kae zökü shü.
- 35**Tsügenyu anyugun le nyu thyüo tsühontse yo tsekethyü nri titse gun ; tson-o anyugun le Jisu ki keryü ka a-ge tero gwakemvu hükela gü le ntsenlo-o a-phi ben-o Jisu phaka kebin hyulo, tson-o anyugun le nshvu sala.
- 36**Lo tha tsüdan kehyu dan le temi tero gwakemvu gü no a-semen zen hüo thyü ngwa keshü rüla pe anyugun ka zoshü.
- 37**Lo Gerasin kho lukipon hikipon kebin dan le aphu tse Jisu no anyugun nken tinla lotse sola; kechamvule anyugun le nshvurilo kela genyu. Tsüselo a-le yügü run nme ka binlo-o tinla.
- 38**Lo a-ge tero gwakemvu le chwikelagü le, a-no a-zen hü lotseo Jisu ka hiso.
- 39**Ai Jisu le a-ni-o, “Nle n n-pvü nka ki gü Sunggigü le nshwi njün pe ditsüki thyüshü yo tsü rüla pe me ka zoshü lo.” Lo a-ko gü Jisu le a-ge tha keda ditsüki thyüshü yo, tsü zope me tesha küshü.

Jaira Nyugü Kesunni kelo, Lo Tenunyu Nme Thyü Keshrhün Keshü.

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

- 40**Tsüselo Jisu le nigun ryüzhü ntsin temi danda le anyugun sherhün sa tse ryüo a-zenlo; kechamvule temi tsüdan le a-le keryü khwe kehü genyu.
- 41**Tsükatsü a-zan le Jaira tsekethyü nme ko ryü, lo temi tsü gü tsüle sinagog kanyu kedanyu nme; a-le nkhü tsügü Jisu phaka zhülo-o Jisu no a-kaki gunlo tse hiso.
- 42**Kechamvule temi tsügü tsü le a-nyu le tenunyu chentseryü kenyhunche nyu nme nti bin laryü tsügi le sila nrün hontselo kela genyu. Lo Jisu le gü kezhü ka temi le a-ta mimi tse ryü la.
- 43**Tsükatsü chen tseryü kenyhun tezi tsuntin kela tenunyu nme le hü.
- 44**A-le a-hon kebin aphu nke pe dawa keshanyu tsüe gwa loho kela nme le Jisu sikipon ryüo a-phishwe kesü shü ntsin, tezi tsunmvu whütsela.

⁴⁵Tsügenyu Jisu le, “Akesü keshü gü tsü le segü la?” tson-o ketso shü. Tsüselo me le a-kesü mvu letse küla ntsin, Pitor lo a-zen kehünyu dan le, “Npugü, temi le nta mimi tse kehü le la?” tson zoshü.

⁴⁶Ai Jisu le zoshü, “Temi nme le akesü shü laso; kechamvule age kekvu le chwikela ale shabin kela genyu.”

⁴⁷Ai tenunyu tsügi le kebu keloi kemvu so tson-o nshvu ndün tse ryü-o, a-le a-mhundyü nyu chetsülo njüo a-le nyu genyu Jisu kesüshü yo, lo a-le gwa whütselö kela rüla pe temi aphu mhundyü ka zoshü.

⁴⁸Tsüselo Jisu le tenunyu tsügi ka, “Anyugi, nketenyen le nthü keshrhün shüla sele nye; ndyübenlo-o gunla chi!” tsonshü.

⁴⁹A-le jo tsü zo ketseka sinagog ka nyu kedagü ka temi nme le ryüo, “Nyugü tsüle si laso, tsügenyu nle senkethyü gü no nka ki gun kenjünthyü nya chi!” tson zoshü.

⁵⁰Ai Jisu le jo tsü shashüo a-ka zonishü, “Nle nshvu nya chi, tenyen binlo, tsonlo yatselo a-no gwa loti,” tsonshü.

⁵¹Tsüselo Jisu le gü ka tilo ntsin a-le Pitor lo Johan lo Jakob lo nyu tsügi a-pvü a-jvü dan nyeki temi kechanyu nme-e no a-sithen-o kanyu ki yü mvula.

⁵²Tsükatsü temi selo dan le tsügi chechü bin. Lo Jisu le, “Hagun chü nya chi; kechamvule a-le sila mvu, ai zhü bin nyo.”

⁵³Tsüselo anyugun le a-le sila seletse kethyü sha kebin genyu a-shwinyü sola.

⁵⁴Ai a-le a-ben sülo njüo, “Lünyu, nle sorryülo re!” tson-o a-koshü.

⁵⁵Tsontsin a-kapu le niryülo-o a-le whütse solo; tsüka Jisu le me no tha khisen ryüo lünyu tsügi no tyülo lotse zoshü.

⁵⁶Lo tsühontseo a-pvü lo a-jvü au no au dunthyü sala. Ai a-le anyugun no tha higü hi pe temi nme-e ka zo nya lo tsela.

Luk 9

Jisu Le Sentyükelo Tseryü Kenyhunche dan Nipe Me Senkethyü

(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

¹Tsüselo a-le tseryü kenyhun che dan ko kequenlo-o tero gwakemvu aphu hulo kegwa, lo kehokenyü thyü keshrhünlo kegwa kekvu hope tsüdan tsüshü.

²Tson-o a-le tsüdan no Sunggigü jo gü pe me senthyü lotse lo me kehokenyü thyü keshrhün shülo tseo anyugun nishü.

³Lo a-le anyugun ka, “Hagun le kegun ka thün, nmvue jola, nmvue tensü, nmvue pisa, hidan hi nme-e sen nyalo; nmvue bolaphi kenyhun-e ben nya.

⁴Lo hagin le ka lika hika yüe tsünyu bin gü hagin le tin nrün tilo.

⁵Tson-o temi lihigüe hagin zenlo mvu yatselo hagin le rünyu tsünyu tin kezhö ka tsüdan kemu tsin pe hishö nrün zansü hagin pha ka kenphüe kekhüshü la chi," tsonshü.

⁶Tsüselo anyugun le gü rünyu aphu ka jolokegwa gü zope me hi, lo liki hiki me kehokenyüe thyü kesherhün kü gun.

Herod Le A-nyu Nkhilo Kela

(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷Tsükatsü Herod rajagü le jo tsü aphu shalo njüo a-nyun keyhun kerun sola.

⁸Kechamvule temi peha le Johan le kesinyu dan nyu rhünni soryüla sele tse, lo peha le Elia le nigun ryü bin nle tse, lo kechanyu le nduka sidyükesanyu dan nyu nme le rhünni soryü bin la sele tse zo kehü genyu a-nyun keyhun kerun lola.

⁹Tsügenyu Herod le zo, "Johan we ale a-pe gwen laso; lo ale a-rüla aphu shakela higü hile temi nyu tsekethyü nme yo?" Tson-o a-le Jisu hyushü nyü sola.

Jisu Le Temi Yiepvün Ginthyü Keshü

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰Tsüselo apostel nyu dan le ni keryü ka anyugun le tha thyükelo rüla pe Jisu ka zoshü. Lo a-le anyugun zen-o rünyu nme Betsaida tsekethyü ki gunla.

¹¹Ai temi kechon le tsü shashüo a-sithen ryü. Tsontsin a-le tsüdan gunkeryü shwi pe a-sherhün-o Sunggigü keda rüla zope anyugun hishö; lo a-le anyugun kehokenyüe thyü kesherhün kezü nyu thyü kesherhün shü.

¹²Tson-o tsangkeben jon güzhü bula ntsin tseryü kenyhun che dan le a-ka, "Nle anyugun no gü rünyu nyue lo low nyue me kanyu zhülo, lo a-pvü a-gin-e fülo nrün genyu anyugun nishüla chi; kechamvule ngun le temi kendi bin ki kehü genyu," tsonshü.

¹³Ai Jisu le anyugun ka, "Hagin anyugun ginthyülo chi!" Tsontsin anyugun le, "Ngun le tensü pvü pvün, lo tsehü kenyhun nyesin sen hü mvula so; agun no gü temi hitsü laki genyu tha heilo tse ole?"

¹⁴Kechamvule temi yie pvün laki le kehü genyu. Tsontsin a-le senthyükelonyu dan ka, "Hagin le anyugun no a-dan dan thyüo temi henpvün pvün no dunlo lotse zoshü chi," tsonshü.

¹⁵Lo anyugun le a-jo zen-o temi dan no tsühontse dun külo.

¹⁶Lo a-le tensü pvün lo tsehü hvu khisenlo njüo nyi sogü tsangge nrilo-o jochü shü, tson-o boshwenlo; tsüselo pen gü temi dan kenjün shü lotseo pe a-le senthyükelo dan tsüshü.

¹⁷Tson-o anyugun le tsü tyü pe anyugun ginnyü külo, tsüselo tyü kensen khü kequen shü ntsin khvütsü tseryü kenyhunche kesü khülo.

Pitor Le Jisu Rüla Zoshwikesü.

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸Lo gwüingwa nme ka Jisu le me kendi bin ki hi kebin ka a-le senthyükelonyu dan ko a-zen hü. Lo tsükatsü a-le anyugun ka, “Temi le alope segü le tse hü nla?” tson -o anyugun ketsoshü.

¹⁹Lo anyugun le a-ka, “Johan me baptaiz thyü kehü gü letse, lo peha le Elia letse, lo peha we nduka sidyükeshanyu nme le rhünni ryü bin nle tse zo hünyo,” tson.

²⁰Lo Jisu le anyugun ka, “Tsonlo hagin we ale segü letse hü nla?” tson-o ketso. Tsükatsü Pitor le a-ka, “Nle Sunggigü Nyugü Khrista gü le.” tsonshü.

Jisu Le Nchwenyu A-si Lo A-rhünni Keso Rüla Zokeshü

(Mt 16:20-28; Mk 8:30—9:1)

²¹Tsüselo a-le anyugun no jo tsü lope me ka zo nyalo tseo anyugun khin tenge tsheshü.

²²Tson-o anyugun ka, “Temi Nyugü le kenjünthyü pe ketetsin thyüti, lo pelünyu ju, lo peshünyu ju, lo lesükeshatsin nyu ju no a-nkхинla njüo a-dushvula ti; lo a-le jonshen nyü rhünniso lati,” tsonshü.

²³Lo a-le anyugun ka, “Temi lihigüe a sithen kenyünyu, tsünyu no a-npvü a-kekhenilo-o khenyütsen a-krus pen-o a sithenlo.

²⁴Kechamvule temi lihigüe a-npvü aphu ntsen pe a-hon thyülo nyü kehünyu le a-le tsü nmhen lati; ai temi lihigüe agenyu a-phou nke kelanyu le a-le tsü ntsen pe a-hon thyü lo nrün genyu.

²⁵Lo temi nme le kazü aphu pe a-hon thyükelogüe a-phou nke, nmvue nmhenla lo a-le nyuchwilo tila?

²⁶Lo temi lihigüe arüla lo ajo zokejala kehünyu Temi Nyugüe a-zan kechwilo a-pvü zankechwilo lo tsangge lokethyü kenshünnyu zankechwilo sen tsü keryü nyü temi tsünyu rüla zo keja lati.

²⁷Ai ale hagin ka a-ketsin zo shüti, hika kebin nyu peha le Sunggigü keda thyü keryü hyu kemvuthen si loho tsekethyü dan me le bin nyo.”

Jisu le A-keyhun Thyükecha Thyükesü

(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸Lo tsügü zokela sika a-le Pitor, Johan lo Jakob nyugun zen-o kehithyü titseo kazüthun ge nsin.

²⁹Lo a-le kehithyü kebin ka tsü a-mhun le a-kecha thyü sala, lo a-phi a-nyae chon pe shweshwe tsela,

30Lo tsükatsü mihvu le ryüo a-zen-o kenthon; lo tsühvu tsü nme le Mosa lo nme le Elia.

31Au le zankechwi nyu ryüo a-le tinla nrün, lo Jerusalem nyu thyü pen titse kebin gü rüla tsü kenthon.

32Tsükatsü Pitor lo a-zen kehü hvu le, zhüsa tinla kethyü genyu, anyugun le ntsen soryülo ntsin a-keben lo a-zen kebin mihvue hyulo.

33Temi tsühvu le a-zen kekholo titse kebinka Pitor le Jisu ka, “Npugü, n gun hika bin lo gwa tile, tson-o agun no then kenshen thyü lota! Nme le ngenyu, nme le Mosa genyu, lo nme le Elia genyu,” tson. Lo a-le jo tsü kezo le tha rüchün-o zomvu.

34Lo a-le jo tsü zokebin ka nmhu le ryüo anyugun renlo la; lo nmhu le ryüo anyugun renpülo ntsin anyugun le nshvula.

35Lo nmhu nyunki tha nme zo keryü le, “Higü hile Anyu, Ale a-kejülo kelagü, hagun a-khwe nyülo chi!”

36Lo jo tsü zo keryü ka Jisu nti le kebin hyukelo gwünzin la. Tsüselo anyugun le thame zomvu tseo ntsema tsela, lo anyugun le tha kehyu tsüe pe temi nme kae zomvula.

Jisu Le Gwakemvu No Semenzen kehü Ntsenyu Nme thyüngwa keshü

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

37Tson-o anyugun le tsüsinyü kazüthun tsügü ge n shyeryü zhü laryü, temi danda nme le ryüo a-teno.

38Tsükatsü temi nme le me dan nyu nra sen-o, “Senkethyü gü, nle a njünlo anyugü nrishü ta; kechamvule anyu le hi nti.

39Lo a-le gwakemvu kapu le a-semen ryülo a-le chü whütse lola la tse hünyo, tson-o a-min thyü ketseryüryü tseo a-tsi nphwen tata tselo lahü, tson-o a-boshvu seren kela siki-e a-hoshü mvula latse hünyo!

40Tsügenyu ale nle senthyükelonyu ju no hüla lotse hi-e, anyugun le hülo mvu laso.”

41Tsontsin Jisu le zo, “Hire, tenyen kemvu lo me gwünka hü kemvu shenhe dan, ano dithen laki hagun zen bin-o hagun ge nyu tsethyü mvu tseo akekheni bin tila? Nnyu zen-o aki ryülo.”

42Tsüselo a-le nphazhü ntsin tero gwakemvu gü tsüle a-pvü kewhen pe kazü nyu shüo a-no a-min thyü ketseryüryü tse pe ketetsin thyülo la. Ai Jisu le nshün kemvu kapu tsügü kesüla njüo, ntsenyu gü thyü ngwashü, tson-o a-khipe a-pvü tsüni la.

43Tsontsin anyugun aphu Sunggigü kekvu keda shwi pe anyugun dunthyüla.

Jisu Le A-si Rūla Zonikeshū

(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

⁴⁴Ai Jisu le thyūkelo apfu genyu temi le a-dunthyū kü kebin ka a-le senthyūkelonyu ju ka, “Jo hidan hi no hagun nyetin nyu yūgū bin kegwa thyūlo nye; kechamvule Temi Nyugū khipe temi dan ben nyu shūla nrūn genyu..”

⁴⁵Ai anyugun le a-le anyugun ka kezo jo hi a-kon shalo mvula. Lo anyugun no shalo mvula nrūn genyu pe anyugun kebula. Lo anyugun ko a-le anyugun ka kezo jo a-kon ketso nshvu la.

Segū le Keda Tsingū La?

(Mt 18:1-5; Mk 9:33-37)

⁴⁶Lo anyugun dan nyu senyu no keda tsin thyūti yo tsekethyū zo-o kenyi hü.

⁴⁷Ai Jisu le anyugun kerūchūn shalo-o ntsenyu nme zen ryūo a-khoka shūlo-o anyugun ka zo,

⁴⁸“Temi lihigūe azan nyu ntsenyu higū hi zenkelonyu le azenlo hūnyo, lo temi lihigūe azenlo yatselo a nikesū gūe zenlo hūnyo. Kechamvule hagun dan nyu keshentsin gū tsūgū tsū le kedatsin gū genyu,” tsonshū.

Hagun Ntsunkemvu Le Hagun Kipon

(Mk 9:38-40)

⁴⁹Tsūselo Johan le zo, “Npugū, agun le temi nme le nzan sen-o tero gwakemvu hü bin-o hyule, ai a-le agun then ryū kemvu genyu agun le a-no tson nya lotse laso.”

⁵⁰Ai Jisu le zo, “A-khin nya, kechamvule hagun ntsun kemvu gū le hagun kipon genyu.”

Samarianyu Le Jisu Zenlo mvukela

⁵¹Tsūselo a-zen-o tsangge küla nrūn kho nnila ntsin a-le Jerusalem nyu kegun rūchūn tonlo la.

⁵²Lo nchwenyu tsonlo nishūo, tsūdan no gū a-genyu tha lihi-e ndo titseo Samaria rūnyi nme nyu yūla.

⁵³Ai tsūnyu temi dan le a-zenlo mvula, kechamvule a-le Jerusalem nyu gun keju tson kela si genyu.

⁵⁴Tsūselo senthyūkelo Jakob lo Johan au le tsū hyushūo, “Npugū, nle ayi no tsangge mah hishūo temi tsūdan ro kela le nkenyū tile nmvu la?”

⁵⁵Ai Jisu le rani gū au kesūla.

⁵⁶Tson-o anyugun le rūnyi kecha nme ki gunla.

Jisu Sithenlo Nrūnyu

(Mt 8:19-22)

⁵⁷Lo anyugun le gunzhü ntsin temi nme le a-ka, “Nle lihika güe ako n sithen ti le.”

⁵⁸Ai Jisu le a-ka, “Mesükerun-e a-kü le bin, lo tegüe a-seü le bin, ai Temi Nyugü we a-pe no keshü bin-e ndi.”

⁵⁹Lo a-le kecha nme ka, “Nle a sithenlo re.” Tsonshü ntsin; a-le, “Npugü, ano gü apvü sunla rita,” tsonso.

⁶⁰Ai Jisu le tsügü ka, “Kesinyu dan no kesinyu sunlo chi; lo nwe gun gü Sunggigü keda rüla pe meka zoshü chi.”

⁶¹Lo kechanyu nme ko Jisu ka, “Ako n sithen ti, Npugü, ai ano gü a kaminyu zen kenthon terilo.”

⁶²Ai Jisu le a-ka, “Temi lihigüe methu dyükon nrhisü sen-o a-sizin nrini tinla yatselo, temi tsünyu le Sunggigü keda temi thyü kü mvu,” tsonla.

Luk 10

Jisu Le Temi Hentsenyü Nikeshü

¹Lo Jisu le jo tsü zoshü kela sika temi kechanyu hentsenyü kejölo-o tsüdan nyu mihvu hvu nipe anyugun no a-le gü titse kebin rünyu apfu ka lo bin apfu nyu shü.

²Tson-o a-le anyugun ka, “Low we chonsa, ai thakethyü nyu le rho; tsügenyu hagun low Npugü no lothonyu nipe a-low nyu shülo nrün genyu a-ka hilo chi.

³Hagun le tsonchüshü chi; hire, tanyü le teken dan ka kegü hontse ale hagun nishü güzhü nyo.

⁴Hagun le pisa khin, nmvue thakhvü, nmvue phaje nme-e sen nya; lo tsonne nyu temi nme-e kelu bin nya.

⁵Tson-o hagun le ka lika hika yülo jochü pe ka tsünyu shülo terilo.

⁶Lo jochü hyulo kekü le ka tsü nyu bin yatselo hagun jochü tsüle a-ge bin lo ti; ai tsonmvu yatselo hagun ge nigon ryü lati.

⁷Lo ka tsünyu tsü bin-o mele tha khikeshü tsü tyülo. Kechamvule tha thyü kehünyu le a-chün hyutyü zü kethyü genyu. Lo nme ka nyu bin tseo kelani sen-o kechanyu kanyu nigon la nya.

⁸Lo hagun le rünyu lika hika güo mele hagun zenlo yatselo, mele tha khipe hagun ketsü dan tsü tyütsülo.

⁹Lo rünyu tsünyu kehokenyü le bin yatselo thyü keshrhün shülo, tson-o anyugun ka, ‘Sunggigü keda le ryüo hagun khonni bin laso,’ tsonkethyü zoshü.

10 Ai hagin rünyi lika hikae yüo mele hagin zenlo mvulo, tsonda nyu gü temi tsüdan ka, hagin rünyi nyu nnyon le apha nsü kelo hi-e hagin kemu genyu agun le tsüe kenishü lati tse binla sele nye.

11 'Ai Sunggigü keda we ryüo a-khonni bin laso, jo tsü shalo chi, tsonkethyü zoshü nye!'

12 Ale hagin ka zoshü ti, tsünyü rünyi tsügü rüla nyeki Sodom kazü nyu kenjün kethyü khvü gü we pvü nshe kvu ti.

Nyunkelulo Kemvu Rünyi dan

(Mt 11:2-24)

13 "Che, Korasin, nwe thyülo tiso! Che, Betsaida, nko thyülo tiso! Hai rünyi nyu tha keda thyükesü tsü nduka Tur lo Sidon rünyi nyu thyüshü yatselo, au ai ronphi lo jonbü sen-o nduka nyu au nyunkelulo lati atale.

14 Tsügenyu ketso nrün nyü we hai nyeki Tur lo Sidon au khvü we nshen kvu ti.

15 Lo, Kapernaum, nthyü nso pe tsang tun ti tse bin le? Nthyü ketsenyo pe Hades ki shü lati!"

16 Jisu le a-le senthyükelonyu ju ka zo, "Temi lihigüe hagin khwenyü kehünyu le a-khwen-e nyü hünyo; lo temi lihigüe hagin keni kehünyu le akeni hünyo; lo temi lihigüe akeni kehünyu le a nikeshügüe kenila hünyo."

Temi Hentsenyü dan Le Rani Keryü

17 Tsüselo temi hentsenyü dan tsüle ryüo anyugun shekerhün thyüo zo, "Npugü, tero gwakemvu dan-e nzan nyu agun jo zenlo le!" tson.

18 Tsüselo Jisu le anyugun ka zo, "Ale tsangge satan le tsangkekechwe hontse tsükeryü hyuso!

19 Hire, ale hagin no peri lo zukeshon nyu kedülo nrün, lo shwikerüchün nyu so kekvu aphu khipe hagin tsüla sele nye! Tsügenyu tsüdan nme-e hagin nthyü ndon kelo ndi!

20 Ai kapu dan le hagin jo zenkelo genyu we hagin sherhün nya, ai hagin zan thu pe tsangge bin kela genyu hagin sherhünlo chi," tsonshü.

Jisu Shekerhün Jo

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

21 Tsükatsü a-le Kenshün Kapu nyu a-sherhün-o zo, "Hie, Apvü, tsang lo kazü Npugü, Nle thakesha kerüchün kegwa nyu ka we jo hidan hi kebu njüo pe nyupin nyuhonyu dan teshakeshü genyu ale nshwen hünyo; ketsin, Apvü, Nyühünyu ka le hihontse kethyü hile nkendo genyu.

²²“Apvü le tha aphu pe aben nyu shü laso; lo Pvügü kemvu we temi nme-e Nyugü sha hümvu; tsühontse Nyugü, lo Nyu tsügü le tsinpe hikeshünyu kemvu we temi nme-e Pvügü le segü yo sha hümvu,” tsonshü.

²³Tsüselo a-le ranigü senthyükelo nyu dan nrio anyugun ka, “Hagun le kehyu hi a-yhütyü no kehyu nyu dan le jochü kepvü tsin.

²⁴Kechamvule ale hagun ka zo shüti, sidyükesanyu lo rajanyu kechon le ntsoka hagun le hyu kehü hi hyushü nyü ho ryü, ai hyu mvu laso; lo anyugun le ntsoka hagun le nyü kehü dan hi nyüshü nyü ho ryü, ai nyülo mvu laso,” tsonshü.

Samaria nyu Nme Rüla Jokejvü

²⁵Tsüselo tejvü keshanyu nme le soryüo Jisu semen-o zo, “Senkethyü gü, ale kethonthen kerhün hyulo nrün genyu nyu thyülo mvulo shvula?” tson-o ketsoshü.

²⁶Jisu le a-ka, “Ketsin lesü ka nyu thu njü nla? Nle nyu rüchün-o swü hü nla?” tson-o a-ketso nishü.

²⁷Lo temi tsügü ko zo, “Nle nnyun aphu, nkeyhun aphu, lo nkekvu aphu, lo nkerüchün aphu sen-o Npugü so lo rühvü lochi; lo nkazonkazin so pe n npvü nkeso hontselo chi,” tson.

²⁸Tsüselo Jisu le, “Nle zoto shü laso; tsühontse le, tsonlo yatselo nle rhünlo ti.”

²⁹Ai temi tsügü le a-le njü letse lonyüo, Jisu ka zoni, “Tsonlo segü le akazonkazin la?” tson-o ketsoni.

³⁰Jisu le zo, “Nduka temi nme le Jerusalem nyu bin tseo Jeriko ki nshye zhü, tsüka mehon seketyü nyu dan me le a-nrhisülo njüo tsüdan le a-phi a-nya rholo la-o a-vü, tson-o a-boshvu kesala njüo a-khelao tinla.

³¹Tsükatsü peshükedanyu nme le tsü tson kipun n shyeryü laryü; temi tsügü le a-hyushü njüo a-terhon-o kecha kipun tinla.

³²Lo tsühontse Levinyu nme ko n shyeryüo a-hyushü njüo a-nrhi sen-o kecha kipun tinla.

³³Ai Samarianyu nme le njwen ryüo a-kebin bin tilo ntsin a-hyushüo a-shwipe a-nyun kenjünthyü la.

³⁴Tson-o a-khoka ryüo a-ge tejünshvu tsü terzü lo vain zu jape yün shüo phin küshü; tson-o a-khipe a-gada ge shülo-o a-khipvüo tesinka nme nyu gü a-nucha bin.

³⁵Lo tsüsinyü ko a-le jonhvu chün khi nipe tesinka kekhwen gü tsüshüo, ‘Nle nucha binlo nye; lo nle hinyeki tha le nichwila yatselo ale hisiki niryü kethyü ka khinipe ntsüla ti.’ ”

³⁶Jisu le jo kenkhin zo-o, “Kha, anyugun mishen dan nyu segü le mehon seketyünyu dan le nrhisülo-o a-vü kelagü kazon gü letse kethyü nle rüchün bin nla?” tson-o ketso.

³⁷Tsontsin tejvü keshä gü le zo, “A-shwinjün keshü gü le teso.” Tsügenyu Jisu le a-ka zo, “Nko gungü tsühontse thyülo chi,” tsonshü.

Jisu Le Martha Lo Maria Au Kanyu Kegun

³⁸Tsüselo anyugun le gun titse kebin nme ki gunzhü kethyü ka a-le rünyi nme nyu yü; lo tsünyu a-zan le Martha tse kethyü tenunyu nme le a-nsinlo.

³⁹Lo tenunyu tsügi le a-sikezen gi a-zan le Maria tsekethyü nme le bin, a-le Npugü pha nyu bin-o a-jonyü bin.

⁴⁰Ai Martha we tha aphu thyüo ra bin; tsügenyu a-le ryüo, “Npugü, a-sikezen gi le tinlao ano anpvü ra kebin hi nle rüchün bin mvu ole? Tsügenyu nle a-nishüo a-no ryüo acheo tha rashülo.”

⁴¹Ai Npugü le a-ka zoshü, “Martha, Martha, nle tha kechon thyülo nyüo nnyun kenjün thyü bin nyo.

⁴²Ai thyükezü gü le nme nti le; Maria we tha kegwa tsin thame kae a-ben nyu se sentin lalo keho gü kejülo laso.”

Luk 11

Jisu Le Kehi Jvü Tsinkeshü

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹Tsüselo a-le bin nme ki gü kehi thyü hüo hi kheshü ntsin senthyükelonyu nme le a-ka, “Npugü, nle Johan le tsin pe a-le senthyükelo nyu hikeshü hontse kehi jvü tsin pe agun ko agun hishü ta,” tsonshü.

²Tsügenyu Jisu le, “Hagun le hi kethyü ka: ‘Hire, agun Pvü, nzan no keshün gü thyülo, Nkeda thyü ryü lochi.

³Khenyütsen agun chvü pe agun tsüta.

⁴Lo agun kemu jü pe agun tsüta, kechamvule agun ko mele agun pupvü kebin nyu jü pe tsü kelasi genyu. Lo agun pe kesemen nyu shüla nya,’ ” tson hilo nye.

⁵Tsüselo a-le anyugun ka, “Hagun dan nyu temi nme le a-pvünyu ketsin le bin-o a-le tsanglu tsangzü ki ryüo tsügü ka;

⁶‘Apvü gü, nle tensü kenshen pe atsüshü tse ti mon? kechamvule apvünyu nme le njwen hüo ntsoka aki ryü bin, lo ale tha lope a-ketsüi ndi la sele.’

⁷Tson yatselo temi tsügü tsü le a-ka, ‘Ntsoka kae khinlo laso, lo anyenyu jue agun kengüo no ge zhükü tin laso. Ale sogü tsü khipe ntsülo mvu so, tson ti ole?’

⁸Ale hagin ka zoshü ti, temi tsügü le a-pvünyu ketsin nme konka mvule a-le kejo mvuo hi tenge tse bin kela genyu tsügü le soryüo a-le kehi aphu khi pe a-tsü ti.

⁹“Tsügenyu ale hagin ka zoshü ti, hi chi, lo lo pe hagin tsü ti; kakhin ketun shüta, lo khinshye pe hagin tsüti.

¹⁰Lo temi lihigüe hi kehünyu khipe tsü hünyo; lo fü kehünyue hyulo hü, lo kakhin kekho keshünyu le mele khinshye pe tsünyu tsüshü hünyo.

¹¹Lo hagin dan nyu segü le a-pvü ka tsehü hilo, peri pe a-tsü hü nla?

¹²Nmvue a-le terozü nme hilo, zukeshonnyu khipe tsü hü nla?

¹³Lo hagin gwakemvunyu hie tha kegwa lope hagin nyenyu ketsü do sha yatselo hagin Pvü tsangge kebin gü le Kenshün Kapu pe mele a-ka hi kehünyu tsüshü mvu ti ole!”

Jisu Lo Beelzebul

(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴Tsüselo a-le jozolo kemvu terogü hühü ntsin; tero gwakemvu tsügü le chwiryüla ntsin jozolo kemvu gü tsüle jozolo la; tsüselo temi dan le anyugun dunthyüla.

¹⁵Ai tsüdan dan nyu peha le, “A-le terogwakemvu dan kedagü Belzebul zen-o tero gwakemvu dan hü kehü hile,” tsonso.

¹⁶Lo kechanyu dan me le a-semen-o a-no tsangge zansü thyü pe anyugun hilo tse sola.

¹⁷Ai a-le anyugun ka, “Keda lihigüe a-npvü a-pvükhola yatselo a-keda le nkela hünyo, lo kakhwün nmele kepvükho yatselo chela hünyo.

¹⁸Tsühontse satan ko a-dan kechacha thyüo kerüchün tselo a-keda le nyu tsethyüo binlo tila? Tsügenyu hagin le kezo we ale Belzebul zen-o tero gwakemvu dan hula hü nle tse hünyo.

¹⁹Lo ale Belzebul kekvu sen-o tero gwakemvu ju hula yatselo hagin nyenyu ju we segü kekvu sen-o tsüdan hula hü nla?

²⁰Tsügenyu anyugun le hagin ketso kethyü nyu thyüti. Ai ale Sunggigü ben pe tero gwakemvu dan hula hü yatselo, Sunggigü keda le ryüo haggunn tilo bin laso.

²¹“Temi kekvu nyu nme le a-kanyü thyüsa pvü tseo a-ka khwen bin yatselo, a-hon le gwa bin loti.

²²Ai a-nyeki kekvunyu nme le ryüo a-khin-o a-tenlo njüo a-le tenyen-o yhun kehü a-kanyü aphu a-ge yhünlo njüo a-hon sekelo tsü aphu kenjünlo hü.

²³“Temi lihigüe akipon kemvunyu le a shwikerüchün nyu le; lo temi lihigüe azen-o tha kequen hü kemvunyu le khipe kedukeru thyüla hü.

Nshünkemvu Kapu gü Le Ranikeryü

(Mt 12:43-45)

²⁴“Lo nshünkemvu kapu gü le temi ge chwikela ka a-le a-kesun bin füo zü kendi bin ki gun hü, lo hyulo kemvu genyu a-npvü a-ka zo-o, ‘Ale nduka chwikela kanyu nigun ti,” tson hünyo.

²⁵Tsüselo tsünyu gü ka tsügü le sho pe ketsü kezegwa kenjü hyulo hünyo.

²⁶Tson-o a-le gü a-nyeki keshvu gwakemvu kapu kecha tsenyü kope a-sinlo njüo anyugun le gü tsünyu bin tinla hünyo; lo temi tsügü rüla le kekhin kiwe kerika nyeki-e gwamvu kvula hünyo,” tsonshü.

Jochü Kevvü

²⁷Tsüselo a-le jo tsü zoshü ntsin tenunyu nme le me dan nyu nra sen-o a-ka zo, “Tenunyu nduka nphou kevvü gi lo ntsü kehügi nyeki jochü kevvü ndi.”

²⁸Ai Jisu le, “A-ketsin le, ai tsünyeki-e Sunggigü jonyüo zen kehünyu le jochü pvü kvu le!” tsonshü.

Ndunkethyü Tho Kefü

(Mt 12:38-42)

²⁹Tsüselo temi dan le ryüo a-khoka kequenlo ntsin a-le anyugun ka zo, “Shenhe higü hile serikemvu shenhe nmele. Anyugun le tha zansü gü hi nti fü kehü hile; ai Jona ge thyü keshü nyeki zansü thyü pe anyugun hisin loho so.

³⁰Lo nduka Jona pe Ninevinyu dan nyu tha zansü thyükeshü hontse, tsühontse Temi Nyugüe pe shenhe higü mhundyü ka tha zansü thyüti.

³¹Temi rüla ketso nrün nyü we tesin kipun tenunyu kedagi le soryüo hidan zen solo njüo anyugun nkhin ti; kechamvule a-le kazü keni kipun bin-o Solomon thakesha jo nyü titse ryü kethyü genyu. Lo hire, Solomon nyeki kegon nme le hika bin.

³²Temi rüla ketson nrün nyü we Ninevinyu dan le soryü shenhe temi hidan hi zen-o solo njüo anyugun nkhin ti; kechamvule tsüdan le Jona le gü anyugun senthyü keshü ka anyugun nyun kelulo kela genyu. Lo Hire, Jona nyeki kegon nme le hika bin nyo!

Nmin Kebengü

(Mt 5:15; 6:22-23)

³³“Temi nme-e mah nben pe mele hyu hü kemvu bin ki nmvue thabin hensin ki shü la hümvu; ai kanyu ki keyü ju no tha hyulo nrün genyu makenben bin ge shü hünyo.

³⁴Nmin ge makenben tsüle a-yhütyü; n yhätyü le gwa kebin ka nmin aphu benchvü bin hünö; ai gwakemvu ka we nmin aphu züntin la hünö.

³⁵Tsügenyu nnyunki keben gü tsüno zünla mvu nrün genyu petsülo.

³⁶Lo nmin aphu no benchvü tseo keshanyue no zün mvu shü bin yatselo, makenben le a-kenben kenshwen pe n gwün n beshü kehü hontse, tsühontse nmin aphu benchvü binlo ti.”

Jisu Le Farisinyu Lo Tejvü Keshanyu dan Kenkhin

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷Lo a-le jo tsü zoshü ntsin Farisinyu nme le a-no ryüo holo tse a-ko; lo a-ko gü tyütsü titse dun tsülo.

³⁸Tsükatsü Farisigü le a-le tyütsü kethyü mhundyü zü pe a-sü kemvu shwi pe a-dun thyüla.

³⁹Tsontsin Npugü le a-ka, “Hagun Farisinyu ju we khun hon-e lo tegwenki we thyü nshünla hünö; ai hagun nyunki we me kesü kethyü lo serikemvu le süpvü hünö.

⁴⁰Hire, tha rüchün hü kemvu dan, tegwenki thyü kenshün keshü gü le a-nyunki-e thyüshü mvu letse ole?

⁴¹Ai honpen lo khun nyuki kebin dan tsüpe rhokedyü nyu tsüla chi; tson yatselo hagun le tha aphu kae nshün kü lati.

⁴²“Ai hire, Farisinyu ju, hagun we chi thyülo tiso! Kechamvule hagun le gusen sonyü lo hen lihi-e jünteryü thyüo jünme hoshü hünö; ai hagun le kenjü gü lo Sunggigü so lo kerühvu tsühvu tsü nrhila hünö. Ai hagun le hidan hi-e thyü lo zenlo zü, lo lidan ko khela zümvu.

⁴³“Hagun Farisinyu dan chi, thyülo tiso! Kechamvule sinagog ka nyu bin kegwa dan ka bin nyü kethyü lo hakethyü bin nyue meno hagun kelu kethyü le hagun kenü kehü genyu.

⁴⁴Hagun we chi, thyülo tiso! Kechamvule hagun le mele hyu hü kemvu sika mele a-ge güe shahü kemvu hontse.”

⁴⁵Tsüselo tejvü keshanyu nme le a-ka, “Senkethyü gü, nle jo hidan kezo le agun aphu kesü kesin kebin hile!” tson.

⁴⁶Tsüselo Jisu le zo, “Chi, hagun tejvü keshanyu ju ko thyülo tise chi! Kechamvule hagun le pvülo keho khvü pe me npvü kehü genyu, ai hagun npvü we hagun zenkero nme-e sengü khvü tsüdan kesü shwi hümvu.

⁴⁷Hagun we chi, thyülo tiso! Kechamvule hagun le hagun pepvünyu ju le dushvu kela sidyükesanyu dan sika khwen kehü genyu.

⁴⁸Tson-o hagin le hagin pepvünyu dan jünzo ngwalo lo anyugun tho-e no gwa letse kehü genyu. Kechamvule hagin pepvünyu ju le anyugun npvü tsüdan dushvu, lo hagin le tsüdan sika khwen kehü genyu.

⁴⁹Tsügenyu Sunggigü thakesha gü tsüle zo, 'Ale sidyükesanyu lo apostel nyu dan nipe anyugun ka shüti; ai anyugun le tsüdan peha dushvu lo peha nshwen ti.'

⁵⁰Tson-o kazü thyülo nyeka nyu sidyükesanyu aphu zi,

⁵¹lo Abel zi no tsun keshü gerhonyu ryü kershvubin lo Kershvuka au jaka dukeshvu Zakaria zi keti, hagin phou ka tsüdan khün zoti!

⁵²"Chi, hagin tejvü keshanyu dan hagin we thyülo tise chi! Kechamvule hagin le me ben nyu thakesha chabi gü selo kela genyu. Hagin le hagin npvüe yü mvu, lo mele yü titse kehünyue khinla bin so!"

⁵³Lo Jisu le tsünyu chwiryü ntsin lesükesanyu lo Farisinyu dan le a-keshü nyümvu sao a-no tha aphu zokeshü rüchün-o a-zen kenyi so.

⁵⁴Kechamvule a-jo ka a-tenkelo rüchün ton kehü genyu.

Luk 12

Kerokon Kehünyu Genyu Petsülo Mvulo Keshvu

(Mt 10:26-27)

¹Lo tsükatsü temi yie yie le gü kequen kelo ka temi chonri kela genyu khinyunyu kedü sola. Tsontsin a-le keritsin thyüo senthyükelonyu ju ka, "Hagin Farisinyu kebu gü genyu petsülo, tsüdan tsüle kerokon kehünyu le.

²Ai thame pe me tesha loho letseo nyenhen kenjü nme-e ndi, lo meno shamvu letseo kebu kenjü ndi le.

³Tsügenyu hagin le kezün ki zokeshü tsü meno keben ki tsü shati; lo hagin le kanyuki tha zo pe me nyetin nyu keshü tsü, tsüle kasoki chwiryü ti.

Nshvu Kezü Gü

(Mt 10:28-31)

⁴"Lo ale hagin apvünyu juka zoshü ti, hagin min dushvulae tsünyeki thame thyüsinlo keho gü tsü nshvu nya nye.

⁵Ai hagin le segü nshvu mvulo shvuyo le, ale tsü zope hagin hishü ti le. Hagin boshvu kela siki-e hagin shwen pe Gehena nyu shüla lo kegwa kekvu le kebin gü, tsügü nshvulo nye. Ketsin ale hagin ka zoshü ti, A-nshvulo!

⁶"Rinyu pvün pe pisa kenyhun hei hümvu ole? Tson yatse ai Sunggigü mhundyü ka we tsühontse kethyü nme-e nmhinla hümvu.

⁷Tsüntimvule hagin pehü aphu swülo laso. Nshvu nya chi; hagin le rinyu kechon nyeki a-min tsen kvu!

Temí Mhundyü Nyu Khrista Zankezo Lo Keni Kela

(Mt 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“Ale hagin ka zoshü ti, temi lihigüe temi kehyu ka azan pe zo yatselo Temi Nyugü ko Sunggigü lokethyünyu mhundyü ka a-zan pe zoti.

⁹Ai temi lihigüe temi mhundyü ka azan pe zomvu yatselo, Sunggigü lokethyü nyu mhundyü ka tsünyu zan pe zo loho.

¹⁰“Lo temi lihigüe Temi Nyugü shwinyü kemvu genyu jo gwakemvu zo-e jü pe tsüti; ai temi lihigüe Kenshün Kapu nkhin lo jü pe tsünyu tsü loho.

¹¹“Lo mele hagin ten zen-o sinagog ka nyu lo kedanyu lo me sogon kehünyu mhundyü nyu gun kelo ka hagin le dihontse tha zo tiyo, nmvue nyu zo tiyo? tson kethyü rüchün pe hagin nyun kenjün thyü nya chi.

¹²Kechamvule Kenshün Kapu gü le a-npvü tsügwünkho ka tsü hagin no zoshü kezü gü pe hagin tsüshü nrün genyu.”

Tha Rüchün Kemvugü Rüla Jokejvü

¹³Tsüselo temi dan nyu temi nme le a-ka zo-o, “Senkethyü gü, nle atsa no ayi kenya gü tsü kenjün lola lotse zoshülo.”

¹⁴Ai a-le temi tsügü ka tsü, “Temi segü le athyü pe ano jokekera gü nmvue tha kenkenjün gü thyü shüla?”

¹⁵Tson-o a-le anyugun ka, “Hagin petsülo nye, lo tha ketepen aphu ka hagin kekhenilo nye. Kechamvule temi keyhun hile a-kenya kechon le kebin genyue binlo hü kemvu genyu.”

¹⁶Tsüselo a-le jokejvü nme anyugun kazo, “Kenyanyu nme le a-low nyu a-tho le kechonki nshalo.

¹⁷Tsüselo a-le a-npvü a-nthon-o, ‘Ashye hi pvü ryüo tha nme kae keshü bin ndila so; ale nyu tsethyü tise yo?’

¹⁸Tson tseo a-le, ‘Higü hithyü tiso, a süsen tsürholo njüo thyü pe keda thyülo ti; tson-o ashye lo ahon aphu pe tsünyu shülo ti.’

¹⁹Tson-o ale a kapu gü ka, ‘A kapu, nle binthon salo kegwa tha aphu kequen lo laso; thame thyü kenjünthyü nyao bwen-o tyü lo tsü tseo ketegvü binlo.’

²⁰Tson bin laryü, Sunggigü le a-ka, ‘Hire, tha rüchün hü kemvu gü, ntsoje nge n kapu zenlo la tiso; tson yatselo a-le tha kequen kenjü tsü le segü hon thyü tila?’ ”

²¹Lo Jisu le jo kenkhin zo-o, “Temi lihigüe Sunggigü kipun tha kenya rüchün mvuo a-npvü a-hon nti kequen kehünyu le tsühontse ti.”

Sunggigü Ketenyen

(Mt 6:25-34)

²²Tson-o a-le senthyükelo nyu ka, “Tsügenyu ale hagun ka zoshü ti, hagun le ntso ntsenyü keyhun ka rüla genyu nmvue hagun min genyu phinya rüla dan rüchün pe hagun nyun kenjünthyü nya chi.

²³Kechamvule hagun keyhun hile hagun ketyüketsü nyeki gwakvu, lo hagun min-e hagun phinya nyeki gwakvu kethyü genyu.

²⁴Hagun le tegü dan rüla rüchün shü chi; anyugun le ntsin sen tsügü shü hü mvu; lo gvüe hümvu, lo tsüdan le thakhin nmvue süsen-e ndi; ai Sunggigü le tsüdan gin-e thyüshü kehü le. Hagun le tegü tsüdan nyeki gwakvu!

²⁵Ai hagun segü le tsügenyu a-nyun kenjünthyüo, a-keyhun jon tsu me-e thyü pe thonlo gwa tila?

²⁶Lo hagun le tha keshanyu tsühontse kethyüe thyü loho yatselo, nyu thyüo tha kecha rüla rüchün pe hagun nyun kenjün thyü hü nla?

²⁷Tegvütyü kepun rüla rüchün shü shwilo. Tsüle yhunso keryü ka thame thyü hümvu, nmvue kedokezün thyühü mvu; ai ale hagun ka zoshü ti, Solomon a-ronye gwasä kethyü gü tsüe tsüdan hontse a-nthyü lomvu.

²⁸Ai low nyu nthu yhun bin-o senduki khipe mah phun nyu shüla nrün gü tsüe, Sunggigü le tsünyu ronye-e thyüshü hü yatselo. Hire, hagun ketenyen kerho dan, a-le tsüdan nyeki hagun ronye nthü ngwakvu shü mvu ti ole?

²⁹“Tsügenyu hagun le nyu tyütsü tiyo tsekethyü tsü fü bin nya, nmvue hagun nyun nkhi bin nya.

³⁰Kazü hinnyu keyhun nyu le tha hidan hi aphu fü bin kehü genyu. Ai hagun no tsü hyulo mvulo keshvu le hagun Pvügü le sha kü bin nyo.

³¹Tsügü mvule hagun le A-keda kethyü fülo teri chi; tsonlo yatselo tha tsüdan-e khipe hagun tsüsin shüti.”

Tsangge Kenya

(Mt 6:19-21)

³²“Temi dan kerho gü, hagun le nshvu khe-e shü nya chi; kechamvule hagun Pvü gü le a-keda khipe hagun tsü titse kethyü tsüle a-kendo kelasi genyu.

³³Hagun kenya tsü jwenlo njüo pe me shwi njünla; tson-o hagun le gwamvula hü kemvu tsangge hagun kenya kequenlo chi. Tsüki we kerühunyue gü tilo hümvu, nmvue tsemü nyun-e tyü kemhüla hümvu.

³⁴Kechamvule hagun kenya le kebin bin ki hagun nyun-e tsüki bin kehü genyu.

Khwenkebin Gogü

- 35**“Hagun le hagun senphin pvü binlo, lo hagun mah kenben-e no ben binlo;
- 36**lo hagun le mele anyugun npugü le sunkethyü keho nyu ryü lotse khwen bin kehü hontse a-le ryüo kakhin kekshöhü yatselo, whütse gü kakhin shyé pe a-tsü keshünyu hontse binlo.
- 37**A-npugü le keryü ka a-khwen bin-o hyukelonyu tsünyu nyeki a-phou kengvü ndi so. Ale hagun ka zo tsentsü shüti, a-le a-npvü a-senphin pvülo-o tsüdan no bin-o hoti, lo a-le ryüo tha rape anyugun tsüti.
- 38**Lo rikhun kelu kényhun gü ka metse, nmvue kenshen gü ka anyugun le tsühontse bin-o hyulo yatselo tsünyu phou kengvü tsin.
- 39**Ai hagun rüchünlo, kerühunyu le nyu gwümkho ka ryü tiyo tsekethyü ka npugü le tsü sha bin yatselo meno a-hon rhenla loho.
- 40**Tsügenyu hagun ko ndo binlo; kechamvule hagun le hagun dun thyü kebin ka Temi Nyugü le ryü la nrün genyu.”

Go Keseri Nmvue Serikemvu Gü

(Mt 24:45-51)

- 41**Tsüselo Pitor le zo, “A Npugü, nle jokejvü kezo higü hile agun genyu nti le, temi aphu genyu sin-o zoshü la?”
- 42**Tsontsin Npugü le, “Segü le joketsin kezo go lo a-dokegwa nyu thyü bin-o a-npunyu no a-khipe a-ka nyu keda thyüo a-gwümkho ka tha khipe anyugun tsülo tila?”
- 43**A-Npugü keryü ka tsühontse thyü bin-o hyulo nrün go tsügü le a-phou kengvü tsin.
- 44**Ale hagun ka zo tsentsü shüti, a-le temi tsünyu no a-hon aphu so keda thyü ti.
- 45**Ai go, a-npvü a-nyunki, ‘A npugü le ryü ntsü ti,’ tson-o go kecha peche-e tenue vü, lo kenzeü nyu zen-o tyütsü nzeü tinla yatselo;
- 46**go tsügü npugü le a-le rüchün mvu kebin nyü lo a-le shamvu kebin tegi kevüja nme ka ryüo a-duthü durü lao pe tenyen kemvunyu dan nyu shü lati.
- 47**“Tson-o a-npugü kendo sha bin-e thyü hü kemvu go gü we vü chon ti; ai shamvuo meno a-vü kehü gü we vü rho ti.
- 48**Tsüntimvule khipe tsü chon keshünyu ka hyu chonlo mvuloshvu; lo lihigüe mele tha pe ntsü chon shülo, tsünyu ka mele hi chonti.

Kepvükhola Nrün

(Mt 10:34-36)

⁴⁹“Ale mah khipe kazü hinyu shü titse nryü; lo ntsoka nnyü chwiryü kela we akenyü kvuti.

⁵⁰Ai ale baptism nme pe baptaiz thyülo mvuloshvu bin nyo; lo tsü thyü penlo kemvuthen anyun nkhi rilo laso.

⁵¹Hagun ale kengükegwa pe kazü nyu shü titse ryü letse kethyü rüchün bin le? Ale hagun ka zoshü ti; tson mvu, ai me pvükhoshü nrün genyu le.

⁵²Kechamvule ntsoka gerho nyu ka nme nyu mipvün le bin-e kepvükhola ti; mishen le mihvu shwinyü mvu, nmvue mihvu le mishen shwinyü mvu lati.

⁵³A-pvü le a-nyu shwinyü mvu lo a-nyuko a-pvü shwinyümvu, a-jvü le a-nyugi shwinyü mvu, lo a-nyugi ko a-jvü shwinyü mvu, a-nyugi le a-mogi shwinyümvu, lo a-mogi le a-nyugi shwinyümvu; tson-o tsüdan npvüe kepvükho lati.”

Gwünkho Sha Kekhokelo

(Mt 16:2-3)

⁵⁴Jisu le temi dan ka zo sin-o, “Yhüko keche kipun khelukesü le ryülo, hagun le tsangkenbu terhi thyü ryüti tse hünyo; lo tson hü ketsin.

⁵⁵Lo hagun le tesinzin kipun tsangnbu keryü hyu yatselo, Tsang nyen sa tiso, tson kethyü zo hü, lo tson hü ketsin.

⁵⁶Hire, Kerokon kehü dan, hagun le tsang lo kazü mhun kegwa keshvu we sha kekholo hünyo; ai hagun le ntso ntsenyü rüla hi we le shalo hümvu kethyü hile nyuthyüo hon la?

Nzen Kenyon Kebingü Zen-o Jopenla

(Mt 5:25-26)

⁵⁷“ Lo nyuthyüo hagun le hagun npvü hagun nyuki kenjü gü shalo hümvu la?

⁵⁸Tson-o nzen kenyon kebin gü le nzen-o jokera kehü gü ki gun kejü ka a-zen-o tsonne nyu kehü ka n yhenthüo kenjü thyü whütsela; tson mvu yatselo nsü zen-o jokera kehü gü ki gunla ti; lo jokera kehü gü le nkhi pe polis ben nyu shü lati, lo polis le nten pe doka nyu shü lati.

⁵⁹Ale nka zoshü tile, nle gü pisa nme-e thobulo kemvuthen thame thyüo tsünyu chwiryü keloi kemvu.”

Luk 13

Nyunkelu Kelo

¹Tsükatsü temi dan me le bin-o Pilat le Galil nyu dan me dushvu pe anyugun phoukerho senru kerhün kela rüla pe Jisu ka zoshü.

²Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun kerüchün le Galil nyu ketetsin kethyü hihontse teno kelo dan hile Galil nyu kechanyu aphu nyeki mu kvu letse kethyü rüchün bin nle?”

³Ale hagun ka zoshü ti, tsonmvu! Ai hagun ko hagun nyunkelu lokemvu we tsüdan hontse nke kü lati.

⁴Lo Silom nyu tsokhwen le chwi keshü ka mi tseryüo tetse jonshvu kela dan, hagun le tsüdan tsüle Jerusalem nyu kebin temi aphu nyeki kemu thyü kvu letse rüchün hü le?”

⁵Ale hagun ka zoshü ti, tson-e mvu! Ai hagun ko hagun nyunkelulo kemvu we tsüdan hontseo nke kü lati.”

Khero Nsha Lo Kemvugü

⁶Tsüselo a-le jokejvü zo-o, “Temi nme le a-vain low nyu kherobin nme sen njüo, a-le a-sha fü gun laryü, nme-e hyulo mvula.

⁷Tsüselo a-le vainbin shwira kehü gü ka, ‘Hire, ale chenshen ryüo khero bin higü sha fü le! Ai a-sha nme-e hyulo mvula so; tsügenyu gwenla lo, tsü no nyuthyüo kazü khin bin tila?’

⁸Tsüselo temi tsügü tsü le a-ka, ‘Npugü, a-no nthunye ko bin nilo ta; tson-o ano a-pha ka nnyon tso nbwen shüo nnyon kegwa khipe gwün nishü ta.

⁹Tson-o nshalo nyülo nshalo; ai nmvu yatselo, nkendo hontse teken ki we gwen la ti,’ ” tson.

Sabbath Jon Nyü Kesenrenyu Nme Thyüngwa Keshü

¹⁰Lo tsükatsü a-le Sabbath jon nyü sinagog ka nme nyu me senthyü bin.

¹¹Lo tenunyu nme le kapu gwakemvu nme genyu a-le chen tseryüo tetse ho tinkela genyu a-sen teren lao nyiso loho la.

¹²Tsüselo Jisu le a-hyushü ntsin a-ko-o a-ka, “Tenugi, ale nkeho tsü thyü pe ndila sele nye!”

¹³Tsonshüo a-le a-ben shwen pe tenugi ge shüshü ntsin a-thyü pe a-no nyiso whütse soryü la; tson-o a-le Sunggigü shwen sola.

¹⁴Tsüselo sinagog kanyu kedagü le Jisu le Sabbath jon nyü me thyü ngwa keshü genyu a-kenyü mvuo temi dan ka, “Temi no tha thyülo tsekethyü genyu jon tsero thyüshü; tsügenyu jon tsüdan ka ryüo hagun thyü ngwalo, ai Sabbath jon nyü we nnyalo.”

¹⁵Ai Npugü le a-ka zo, “Hagun kerokon kehünyu, hagun lihigüe Sabbath nyü hagun thu nmvue hagun gada nme kanyu shwülo njüo a-zen tsügü no zü tsü hü mvu ole?”

16Tson yatselo tenu higi le Abraham nyenyu letseo satan no chen tseryüo tetse a-phin sen hü kethyü, nthu Sabbath jon nyü a-kephin tsü shwüshü zümvu ole?”

17Lo a-le jo tsü zoshü ntsin a-shwikerüchün nyu dan le kejo küla; ai temi aphu a-le tha gwari kethyü thyü keshü genyu anyugun sherhün sala.

Hennyon Tsip Jokejvü

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

18Tsügenyu a-le zo, “Sunggigü keda hile nyu hontse la? Nmvue tsü sen-o tha nyu tsekethyü zen kendyülo gwa tila?”

19Tsüle hennyon tsi nme hontse le; temi nme le sen tsügü a-low nyu shüo yhun soryüo gon pe senbin thyülo, tson-o tegü no nsen hü.”

Kebu Jokejvü

(Mt 13:33)

20Lo a-le ketsoni, “Ale Sunggigü keda pe nyu kendyü shü lo gwa tila?”

21Tsü le kebu hontse, tenunyu nme le tsü sengü tho kedun khin keshen nyu shülo-o tho le punchwiryülo kemvuthen kebu njü.”

Kakhin Kenrün Gü

(Mt 7:13-14,21-23)

22Tsüselo a-le rünyi keda nyue lo rünyi keshe nyue gü senthyü tseo Jerusalem nyu ryü jü.

23Lo temi nme le a-ka, “Npugü, kenilo nrün nyu le rho ti ole?” tson-o ketso.

24Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun kakhin kenrün gü nyu yülo titse kethyü hagun yhen thyü lochi; kechamvule ale hagun ka zoshü ti, temi kechon le yü titse fü küti, ai yülo hole.

25Tsükatsü kanyu npugü le sogü kakhin gü khinlo la yatselo, hagun le kamhunki bin-o kakhin kekho-o, ‘Npugü, kakhinshye pe agun tsüta,’ tson ti. Tsüselo a-le hagun ka, ‘Hagun le dikipon ryü yo ale hagun shamvu le,’ tsonla ti.

26Tsüselo hagun ko, ‘Agun le nduka nyhühyu ka tha tyütsü, lo nko agun tson nyu me senthyü!’ tson soti.

27Lo a-ko hagun ka, ‘Hagun le dikipon ryü yo ale hagun shamvu; hagun gwakemvu kethyü ju aphu anrhi tin lalo!’ tsonla ti.

28Tsüselo hagun le Abraham, Isak, Jakob lo sidyükeshanyu aphu Sunggigü keda nyu kebin hyulo ti, lo hagun hü pe kamhun ki shü kela ka hagun le tsünyu chüo hagun hü keta bin ti.

29Lo mele mpho kipun lo nkhün kipun lo teso kipun lo tesin kipun ryüo Sunggigü kedanyu binlo lati.

30Lo hire, kekhinyu le rila ti, lo kerinyu le khinla ti.”

Jisu Le Jerusalem Chekechü

(Mt 23:37-39)

- ³¹Tsügwünkho ka Farisinyu dan me le ryüo a-ka, “Nle hinyu bin nyao tinla lo; kechamvule Herod le ndushvula nyü kebin genyu,” tson.
- ³²Tsüselo a-le anyugun ka, “Hagun gü Mesükerun tsügü ka zola chi. Hire, ale nthu lo senduki tero gwakemvu hü lo kehokenyü nyu thyükeshershün bin ti, lo jonshen nyü we ale atho thyü penla ti.
- ³³Tson-e ale nthu lo sendu lo hadu ki tse atson nyu tsonchü bin mvuloshvu. Kechamvule Jerusalem kemvu we kechaki sidyükeshanyu dushvu hümvu.
- ³⁴“Che, Jerusalem, Jerusalem! Sidyükeshanyu dushvu kehü, lo nipe nki keshünyu tso pe tsünyu jon kehü, tero tsü le a-nyenyu khokequen pe a-hensin kishülo kehü hontse ale gwün dikho nnyenyu ju kho kequen lo nyü sola! Ai hagun npvü nmvu laso!
- ³⁵Hire, hagun ka no nrunlao khipe hagun ben nyu shüla ti. Tsüntimvule ale hagun ka zoshü ti, hagun le, ‘Npugü zan sen ryü kejö gü le a-phou kengvü tsin,’ tsonkethyü zo kemvuthen we hagun le a-hyu loho so.”

Luk 14

Jisu Le Zü nyuphou Kevvünyu Nme Thyüngwa Keshü

- ¹Tsüselo Sabbath jon nme nyü Jisu le Farisinyu dan nyu kedanyu nme kanyu ho titseo yü ntsin mele a-nri ryü bin.
- ²Lo zü nyuphou kevvünyu nme le a-mhundyü ka kebin hyulo.
- ³Tsüselo Jisu le tejvü keshanyu lo Farisinyu dan nthon-o, “Sabbath jon nyü kehokenyünyu thyü ngwa keshü le tejvü le nmvu la?” tson-o ketso.
- ⁴Ai anyugun le nma tse gwünzin tinla. Tsontsin a-le temi tsügü kesüshüo a-no gwalo njüo tinla.
- ⁵Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun peha le hagun gada nmvue hagun thu le bin-o tsüle tekhwün kü nyu che tsüla yatselo, Sabbath jon nyüe tin fümvu gü süsen chwiryü mvu ti ole?” tson-o ketso.
- ⁶Tsüselo anyugun le jo tsü shashü njüo thame zokelo anyugun rhodyü la.

Me singü le Me Kensin gü

- ⁷Tsükatsü ho lotseo ko zen keryünyu dan le bin kegwanyu füo dun kebin hyushüo a-le anyugun ka jokejvü zoso:
- ⁸“Temi lihigüe hagun no senhü ho nyu ryü lotse hagun koshüe gü kedanyu bin nyu bin tinla nya; a-le hagun nyeki teshwen kevvünyu peha koshü bin-e shalo keho genyu.

⁹Lo hai mihvu ko keshü gü le ryüo nka, 'Temi ligü bin phashülo tse solo,' nle kejo-o gü bin ketsenyo tsingü ki dun tinla ti.

¹⁰Tsügenyu mele nkoshü yatselo, gü bin ketsenyo tsin ka dunlo chi; tson yatselo nko keshügü le ryülo a-le nka, 'A pvügü, nle gü bin ketetso din ki dunlo chi,' tson so-e sha loho. Tsonlo nko ryüo ho kebin nyu aphu mhundyü ka teshwen pvükvu nrün genyu.

¹¹Kechamvule temi lihigüe a-npvü a-thyü pe gon kehünyu thyü pe shenla ti, lo temi lihigüe a-npvü a-thyü nshen kehünyu thyü ngon shüti."

¹²Tsükatsü Jisu le a-ko keshü gü ka, "Nle lonyü nmvue nhennyu me zen-o ho titselo, npvü nshen nmvue ntsagü sikezen nyu nmvue nshvunye nmvue nkazonkazin kenya nyu nti ko nya nye. Tsüdan we nkoni zen gü honi lae shamvu.

¹³Ai nle lika hikae me zen-o ho titselo, thakendinyu, phouhanyu, phayhonnyu, a-yhütyü keponyu, tsüdan kolo nye; tsonyatselo nle jochü pvülo ti."

¹⁴Anyugun le thame sen-o njün ketunlo keho genyu; tsüntimvule kentsen nyu le rhünni keso nyü njün ketun shüti."

Keho Rüla Jokejvü

(Mt 22:1-10)

¹⁵Tsükatsü anyugun ho kebin nyu nme le jo tsü shashü njüo Jisu ka, "Sunggigü kedanyu ho kelonyu le kengvü tsin," tson.

¹⁶Ai a-le temi tsügü ka, "Temi nme le keho ndo sa pe bin njü, tson-o a-le temi kechon koshü.

¹⁷Lo a-le ho nrün mün ka a-gonyu nishüo nchwenyu kokeshünyu dan ka, 'Ryülo, tha aphu ndolo kelasi genyu,' tsonkethyü zoshülo tsheshü.

¹⁸Ai anyugun aphu anyugun jo kememe tseo tha nmeme zo küla. A-kerigü le a-ka, 'Ale low nme heishü laryü, tsügü shwishü mvuloshvu le, nle a njün lo a hoshülo,' tsonla.

¹⁹Lo kecha nme le, 'Ale zen-o thathyü kehü methu kepen pvün hei njü laryü, ale tsügü tsüdan shwishü tile, nle a njün lo a hoshü lo,' tsonla.

²⁰Lo kecha nme le, 'Ale tenu nme lope bin njü nyo, tsügenyu ale ryülo mvule,' tsonla.

²¹"Tsüselo gogü le ryüo jo tsü lope a-npugü ka zoshü. Tsontsin ka tsünyu npugü le a-kenyü mvu salo njüo a-gogü ka, 'Nle gü nyida gü tsonda ki-e lo tsonba ki-e tha kendinyu, lo phouhanyu lo a-yhütyü keponyu lo phayhonyu zen-o hinyu whütse ryülo chi,' tsonshü.

²²Tsüselo gogü le, 'A npugü, nle thyülo tse keshügü tsü thyülo laso, ai ntsokae bin peha le nrun bin zun.'

²³Tsüselo Npugü le a-gogü ka, 'Nle gü tsoncho da nyu lo tsonba ki-e me ko zen ryüo aka kesü thyü shülo.

²⁴Kechamvule ale hagin ka zoshü ti, nchwenyu ko keshü dan tsüle nme-e a-le keho ndo kenjü nyu hi ryüo ntsinlo keho genyu!' "

Jisu Le Sentyükelo Ketsinnyu

(Mt 10:37-38)

²⁵Tsüselo temi danda le a-zen kehü ka, a-le rani gü tsüdan ka,

²⁶"Temi lihigüe aki ryüo a-npvü a-pvü a-jvü lo a-nunyu lo a-nyenyu lo a-tsasikezen nyu lo a-lüginyu lo tsüntimvule a-phue tepen mvulo kemvu we, tsünyu le ale senthyükelonyu letse zolo nrün ndi.

²⁷Temi lihigüe a-npvü a-krus pen mvu tseo a sithen kehünyu le ale senthyükelonyu letse lo nrün ndi.

²⁸"Khelo, tsonlo hagin peha le tsokhwen nme khwenti tselo, nchwenki a-le bin kegwa thyülo njüo tha dikho pe tsü khwen tiyo, nmvue a-le tha tsügü thyü gü tilo tile mvuyo, tsekethyü rüchün kemvu segü le bin nla?

²⁹Tsonmvuo keshanyu laka a-le a-binzenlo njüo thyü gü tilo hola yatselo, mele tsü kehyunyu aphu a-shwinyüo,

³⁰'Ha! Temi higü le hithyü tse njüo thyü kügü ti loho la se hile!' tson so-e sha loho le.

³¹"Nmvue rajanyu nme le raja kechanyu nme zen kega titse kegun ka, 'A-le bin kegwa thyülo njüo, a-le temi yie tseryü zen gü kechanyu temi yie nki a-zen-o kega titse ryü kezhü gü zen keteno logwa tile mvuyo, tse kethyü rüchün kemvu raja segü le bin nla?

³²Lo tsüle thyü loho yatselo a-zen kega titse kebin gü le nithen ki kehü ka a-le a-lokethyünyu nishüo gü gwithola nrün rüla ketso hünyo.

³³Tsügenyu tsühontse hagin dan nyu temi lihigüe a-hon kebin khe tepen-o ale senthyükelonyu thyülo nrün ndi.

A-keyh"n Kendi Tsip

(Mt 5:13; Mk 9:50)

³⁴"Tsühontse tsi tsüle gwa, ai tsi-e a-keyhün ndila yatselo nyu lope gwün nyhünlo tila?

³⁵Tsüle nnyon-e lo thakechae gwün pe gwalo hümvu; meno khepe shwenla kehü gwünzin le. Temi lihigüe a-nyetin le kebin nyu no nyülo chi!"

Luk 15

Nmhenkela Tanyü Gü

(Mt 18:12-14)

- ¹Tsökatsü khajana keshvu nyu lo kemunyu aphu a-jo nyü titseo a-kho nni ryü.
- ²Tsüselo Farisinyu lo tha keshatsin nyu ju le tsü kenyon-o, “Temi higü hile kemu nyue zen-o tyütsü kehü hile la!”
- ³Tsontsin a-le jokejvü higü hi pe anyugun nthon-o:
- ⁴“Hagun dan nyu temi peha le tanyü tsi le bin-o tsü dan nyu nme nmhenla yatselo, henteküo tekü ju khepe tehenyu shülaogü nmhen kela gü hyulo kemvuthen fü hü kemvu segü le bin nla?”
- ⁵Tson-o a-le tsügü tsü hyulo yatselo khipe a-buthun ge shülo njüo, a-sherhün sa bin hünyo.
- ⁶Tson-o a-le pen gunryüo ka tilo ntsin a-pvü a-shen lo a-kazonkazin ko kequen külo njüo anyugun ka, ‘Hagun ko ngun kengüo sherhünlo nu, kechamvule ale a tanyü nmhen kelagü hyunilo kela genyu,’ tson hü.
- ⁷Ale hagun ka zo tsentsü shüti, tsühontse nyunkelu kethyü senmvue gwa tsekethyü temi kentsen kegwa henteküo tekü nyeki-e kemunyu nmele a-nyunkelu kelo genyu tsanggenyu le a-sherhün ti.

N mhenkela Pisa

- ⁸“Tsüntimvule tenunyu nme le doli tseryü le bin-o nme nmhenla yatselo, mah nbenlo njüo a-le tsügü hyulo kemvuthen fü hü kemvu tenunyu segü le bin nla?”
- ⁹Tson-o a-le tsü hyulo yatselo, a-pvü a-shen lo a-kazonkazin kokequen lo njüo, ‘Hagun ko ngun kengüo ngun sherhünlo nu; kechamvule ale adoli nmhen kela gü hyunilo kela genyu!’
- ¹⁰Tsühontse ale hagun ka zoshü ti, kemunyu nme le a-nyunkelu kelo genyu Sunggigü lokethyünyu yhühyu kae sherhün hünyo.”

N mhenkela Nyugü

- ¹¹Tsökatsü a-le zonishü, “Temi nme le a-nyu le mihvu le bin.
- ¹²Nchegü le a-pvü kazo, ‘Apvü nkenya ajün thyü nrün kho khipe atsüla lo.’
- ¹³Tsüselo a-pvü le a-hon kenjün pe au tsüla. Lo jon thon sari kemvu ka nyu nchegü le a-hon aphu sen-o rünyü nithen nme ki gü ntsen serimvuo tsünyu a-hon nke bula.
- ¹⁴Lo a-hon tsü aphu jwen tyü lobu ntsin rünyü tsünyu chenda ketetsin nme le soryüla; lo a-le tha ndila.

15Tsügenyu a-le gü rünyi tsünyu sun nyünyu nme kachün thyü tinla; tsüselo temi tsügü le a-nipe a-low nyu shüo a-no tebo khwenlo tsheshü.

16Tsükatsü a-le tebo chvü thyü kehü rhütsi yhun-e tyüo a-ginyü kelo nnyü sola; ai temi nme-e tsüe pe a-tsü mvu.

17Tsontsin a-le a-nyun ntsenlo njüo a-npvü a-nthon-o, 'Apvü nyu le temi kechon jonshye zen kehü aphu a-ketyü ketsü le kesükela thyü bin nyo, lo tsünye ki-e chonsa bin nyo; ai awe hinyu khünsi güzhü laso!

18Ale solo-o apvü ki nigun gü a-ka, Apvü, ale Sunggigü mhundyü kae lo nmhundyü kae mu laso.

19Ale nno ale nnyu letse kethyüe kolo kümvu la sele, nle ano njonshye nyu nme-e thyülo ta,' tson sola.

20Tson-o a-le solo-o apvü ki gun laryü. "A-le nithen ki kehü ka a-pvü le a-hyushüo n ton gü a-gwen penlo-o a-mbo sola.

21Tsüselo a-nyugü tsüle a-pvü ka, 'Apvü, ale Sunggigü mhundyü kae mhundyü kae mu laso; ale nno alope nnyu letse kethyüe zolo kümvu laso,' tsonso.

22Ai a-pvü le a-gonyu ju ka zo-o, 'Hagun whütse gü phi kegwa tsin sen ryüo a-no ben lochi; lo benkhin nme pe a-ben nyu shü, lo phaje-e pe a-no pvülo.

23Lo gü methunyu aphou kegwa gü tsü hü sen ryüo dushvulo, tson-o n gun aphu tyütsü-o sherhün tile nu!

24Kechamvule anyugü hile sila laryü, rhünnilo laso; nmhenla laryü hyunilo kela genyu.' Tson-o anyugun kengüo anyugun shekerhün thyü bin.

25"Tsükatsü a-tsagü le tsügü low ki hü; tson-o a-le ka kho nni ryü kezhü ka mele lüthyü lo kechwen keyü thyü kebin nyülo.

26Tsüselo a-le a-gonyu nme koshüo, 'Nyu genyu tsühontse bin yo?' tsekethyü ketsoshü laryü,

27gogü le a-ka, 'Nsikezen gü le niryü laso; lo npvü le n sikezengü le gwa sherhün bin-o hyuni kelo genyu methunyu a-phou kegwa gü dushvu tyü bin nle!' tsonshü.

28"Ai a-le a-nyunntao kanyu gü mvula. Tsügenyu a-pvü le chwiry"yo tenge tse a-jvü so.

29Ai a-le a-pvü ka zo-o, 'Hire, ale chen hitsüla ki nlothyü ryü, lo khenyüme-e njo zen kemvu thyü hümvu; tson hüe nle tenyünyu nme-e khipe atsüo ano pe apvü ashen zen-o shekerhün thyü shwi mvu.

30Ai nnyu higü we tenunyu serikemvunyu zen-o nhon nke tyü bulo njüo ryü laryü, nle nthunyu aphou kegwagü dushvu pe a-tsü bin laso!'

³¹Tsüselo a-pvü le a-ka zo-o, 'Anyugü, nle azen zin hü teso, ahon aphu le nhon le la.

³²Ai n sikezengü le sila laryü rhünnilo, nmhenla laryü hyunilo; tsügenyu n gun le n sherhün lo nnyunnyü bin hüzü le.' " tson.

Luk 16

Me Hon Ketsen Petsükemvu gü

¹Jisu le senthyükelonyu dan ka zo, "Kenyanu nmele meno a-hon ntsen kehü le bin. Lo a-hon ntsen kehü gü le tsü khipe kenthyü bu binla sele tseo mele kenya gü ka zoshü,

²Tsüselo kenya gü le a-ko zen ryü-o a-ka, 'N rüla nme zo-o anyetin ka keryü hile, nyuthyüo honla? Nle kanyü ntsen kehü ketsin petsü shülo, kechamvule nno ahon kentsen nyu thyüni loho kethyü genyu.'

³Tsüselo kenya gü hon ntsen kehü gü tsüle a-npvü a-nthon-o, 'A npugü le ano a-hon kentsenyu thyü loho sele tselo, ale nyuthyülo gwa tiyo? Ale kazü du metse-e kvumvu; ale shvutyü metselo kejo.

⁴Me kanyü kentsen tho hinyu hi me le a hüshü selo, meno azen hülo kegwa thyülo nrün genyu ale tedo nme shalo so.'

⁵"Tson bin laryü, a-npugü pupvü kebin nyu nme me ko zen ryüo a-kerigü ka, 'Nle a npugü pu dikho pvü bin nla?' tson-o ketsoshü.

⁶Lo a-le, 'terzü khin tsime,' tson sola. Tsüselo a-le temi tsügü ka, 'N lesü khilo njüo dun tsügü henpvün thu whütselö,' tsonla.

⁷Tsüsika a-le kechanyu nme ka, 'Dihontse la nko dikho pu pvü bin nla?' tson-o ketsoni. Lo temi tsügü le, 'Tho khin tsime,' tsonshü. Lo a-le tsügü ka ko, 'N lesü khilo njüo hentetse thulo,' tsonni.

⁸"Tsüselo a-npugü le a-gogü tsüle kekhin kerü rüchün-o tha thyükeshü genyu serikemvu gogü tsüle a-do gwasä letse la. Tsühontse kazü hinyu temi le a-npvü a-temi kipun we keben gü nyenyu nyeki a-do gwakvu."

⁹Tsüntimvule ale hagun ka zoshü ti, "Ketsin kemvu kenya kanyü sen-o hagun pvünyu fülo chi; tsonlo yatselo kenya tsü le ndi kela ka mele kethonthen bin nrün ka nyu hagun zenlo ti.

¹⁰Temi lihigüe tha keshanyu kae meno tenyenlo kegwa thyülo yatselo, tha kechon kae mele a-tenyenlo gwa; lo temi lihigüe tha keshanyu kae mele a-tenyen lo keshvu thyüla yatselo, tha kechon kae mele a-tenyen loho.

11Tsügenyu hagun le ketsin kemvu kenya hinyu meno hagun tenyenlo kegwa thyülo mvu yatselo, segü le ketsin gü kenya pe hagun ben nyu shüo hagun tenyenlo gwa tila?

12Lo hagun le mehon kesen kae meno hagun tenyenlo kehoi thyü yatselo, segü le tha khipe hagun tsüo hagun no sen-o hagun hon thyü tila?

13“Mego thyü kehünyu nme-e a-npu nyu mihvu go thyü kesin loshvu; tson yatselo a-le nme ntsü lo kecha gü shwi pe a-kenyü lati; nmvue nme kipun hü tinlao kecha gü nkhin lati. Hagun le Sunggigü lo Kenya au go thyü kejevü loshvu.”

Jisu Jo dan me

(Mt 11:12-13; 5:31-32; Mk 10:11-12)

14Tsüselo Farisinyu seki raka tepen kehünyu dan le jo tsü shashü njüo anyugun le a-shwinyü so.

15Tson-o a-le anyugun ka, “Hagun we temi kehyu ka, hagun le kentsen keserinyu letse hünyo; ai Sunggigü le hagun nyun sha kü. Kechamvule temi mhundyü ka tha keda letse kehü nme le Sunggigü mhundyü ka tha kentsükenchen nme genyu.

16“Johan le ryü kemvuthen tejevü gü lo sidyükesanyu le hü; tsükatsü nyu Sunggigü jolokegwa zope me senthyü ryü. lo temi aphutsünyu yüryü nyü so.

17Ai tejevü nyu we kethu keshen ketsin gü le ndi kela nyeki tsang lo kazü le ndi kela le nnekvu.

18“Temi lihigü a-nunyu khelao tenu kecha lo yatselo a-le keyüla laso; lo temi lihigüe tenunyu a-nyepvünyu le hü kelagi lo yatselo a-ko keyüla laso.

Kenya gü Lo Lazar

19“Kenyanyu nme le phi a-min ketsen lo linen phi kegwa khiben-o khenyütsen yhun ketegvü hü.

20Lo Lazar tsekethyü shvuketyü nyu nme ko kethyü no a-ge süpvüo meno a-zen gü a-chonrha ka shü njü hü.

21Lo a-le kenya gü miz ge chvü le nrhi ketsüe tyünyü ho tse bin; lo tehi le ryüo a-ge kethyü shvu tsü lulu tse bin hü.

22“Tsüselo khenyüme shvuketyü gü le sila, tson-o tsangge lokethyünyu le a-khipen gü Abraham nyun ge shüla; lo kenya gü ko silao meno a-pen gü sunla.

23Tson-o a-le gü Hades nyu kenjünthyüri tsin tseo, nyi soshü laryü, a-kepen ki Abraham lo a-nyun ge Lazar le kebin hyulo.

24Tsügenyu a-le nra a-yhen thyüo, ‘Apvü Abraham, nle a njünlo Lazar nishüo no gü a-zenkero rae pe zü nyu ntsen senryüo ayi thu nkun shü lo; kechamvule ale mah kenyn hinyu kenjünthyüri bin kela genyu.’

²⁵“Ai Abraham le, ‘Anyugü, nle n npvü rüchün shwilo, nle nkerhün ka, tha kegwa aphu hyulo so, lo Lazar ko tha gwakemvu aphu hyula so; ai a-we ntsoka hinyu ketegvü bin laso, ai n we le kenjünthyü bin laso.’

²⁶Lo tsüntimvule hagin lo agun ja nyu tekhwüncü ketetsin kethyü nme thyü pe bin laso; tsügenyu mele hiki pon bin-o hagin kipun kü titse-e kü loho, lo tsü kipun temi nme-e hikipun küryü keloi ndi.’

²⁷Tson-e, ‘Apvü Abraham, nle a njünlo a-nipe apvü ka ki shülo.

²⁸Kechamvule asikezen nyu mipvün le bin, lo anyugun ko kenjün kethyü bin hinyu ryü lae shamvu, tsügenyu a-no gü hi rüla hi zoshülo.’

²⁹“Ai Abraham le, ‘Anyugun ko Mosa lo sidyükesanyue bin nle, anyugun no tsüdan khwenyü lo chi,’ tsonla.

³⁰Tsüselo a-le, ‘Tson loshvu le, apvü Abraham, temi nme le kesi nyu rhünni gunlo, anyugun ko anyugun nyunkelu loti.’

³¹Tson-e Abraham le a-ka, ‘Anyugun le Mosa lo sidyükesanyu jo tenyen mvu yatselo, temi nme le kesinyu rhünni gun-e tenyenlo ho,’ ” tsonla.

Luk 17

Methyü Kenshvu

(Mt 18:6-7,21-22; Mk 9:42)

¹Tsüselo a-le senthyükelonyu danka, “Methyü kenshvu le ryü mvu loho; ai che, lihigüe tsü sen keryü gü we thyülo tiso!

²Temi tsügü tsü le ntsenyu hidan hi nme-e thyü nshvu keshü gü we tha ketserütso khipe a-gunda nyu hüsülo njüo khipe züda nyu shwenshü kela we a-genyu gwakvu ti.

³Ligühigüe a-npvü a-genyu petsü lo chi! “N pvünyu nme le kemu thyü la yatselo a-kesüla chi, tson-o a-le a-nyunkelulo yatselo a-kemu jü pe a-tsüshü nye.

⁴Tsüntimvule a-le khenyüme nge gwüntsenyü ge kemu thyüla, gwün tsenyü ge nki niryüo nka, ‘Anyun kelulo sele,’ tsekethyü zo yatselo, a-kemu jü pe tsü mvuloshvu.”

Ketenyen

⁵Tsüselo apostel nyu dan le Npugü ka, “Nle agun ketenyen thyü pe chon nishülo.”

⁶Tsüselo Npugü le zo, “Hagin ketenyen le hennyon tsi tsüki-e kebin we, hagin le chündanbin higü ka hi, ‘Nle n npvü ntho chwigü züda nyu sen lo lachi!’ tson shüe tsü le hagin jo zenlo ti.

Gonyu Tho

⁷“Hagun peha le a-gonyu le bin-o tsüğü le low nyu tha thyübin nmvue tanyü khwen tseo a-le low nyu ryü ntsin a-ka, ‘Nle whütse gü chvü tyülo chi, tson ti le?’

⁸Le tson mvuo a-ka, ‘Nle a ketyüketsü ndoshüo phi lope nsen phinpvütseo ale tyütsülo kemvuthen chvü shü pe atsü shülo, tson-o nle ntsonki tyütsü nye, tsonkethyü zo tila?’

⁹A-gogü tsüle tsonthyü keshü genyu tsüğü rühvu ti le?

¹⁰Tsühontse hagun ko hagun no thyülo tse keshü tsüthyü külo yatselo, ‘Agun le n gonyu kegwanyu mvu, agun no thyü lotse keshü nti thyükelo nti,’ ” tsonzo nye.

Jisu Le Nyun Le Ketyünyu Mitseryü Thyü Nshünkeshü

¹¹Tsüselo anyugun le Jerusalem nyu gun kejü ka a-le Samaria lo Galil rünyi au rhi nyugun jü.

¹²Tson-o a-le rünyi nme nyu yülo ntsin nyun le ketyünyu mi tseryü teno lo, lo anyugun le nithen ki nra anyugun yhenthüo,

¹³“Jisu, Kedagü, Nle agun njün shülo,!” tsonso.

¹⁴Lo a-le anyugun hyushü ntsin anyugun ka, “Hagun le gü hagun min pe peshü dan hishü chi.” Tson-o anyugun le gunjü laryü anyugun keho le bwen lola.

¹⁵Tsükatsü anyugun dan nyu nme le a-keho le gwalo kela shalo njüo nra a-yhenthüo Sunggigü shwen shwen gunryüla.

¹⁶Lo tsüntimvule a-le Jisu shwen shwen-o a-pha nyu nkhün tsü la. Lo temi tsü gü tsü le Samaria nyu nme.

¹⁷Tsüselo Jisu le, “Mitseryü thyü nbwenshü mvu ole? Lo mi tekü dan we dihontse la?”

¹⁸Sinrünyi kechanyu temi higü nyeki kechanyu nme-e niryüo Sunggigü keshwen ndila sele?”

¹⁹Tson-o a-le, “Nketenyen le a-npvü nthüü ngwa lola sele nye!” tsonshü.

Sunggigü Keda Le Ryükezhü

(Mt 24:23-28,37-41)

²⁰Tsüselo Farisinyu dan le Sunggigü keda le nyu tsekethyü gwünkho ki ryü tiyo tsekethyü ketsoshü. Jisu le, “Sunggigü keda le meno me yhütyü pe hyulo kegwa thyü ryü loho.

²¹Temi nme-e, ‘Hire, hika bin nyo!’ nmvue, ‘Lika bin nyo!’ tson kethyü zo loho; kechamvule Sunggigü keda le hagun nyun nyu bin kelasi genyu!” tsonshü.

²²Tsüselo a-le senthyükelonyu dan ka, “Hagun le Temi Nyugü jon nme hyunyü sa kethyü gwünkho le ryü ti; ai hagun le tsükatsü jon tsüğü tsü hyu loho.

23Tsükatsü mele hagun ka, 'Liki li, a-le lika bin nyo!' nmvue, 'Hire, a-le hika bin nyo!' tson kethyü zoti. Tson-e hagun le tsüki gun nya nye; nmvue tsüdan si-e then nya nye.

24Kechamvule tsangkekechwe hontse tsang hensin nme kipun tsang kechwe shülo tsang hensin kecha kipun ben gun kehü tsühontse ryü nrün genyu.

25Ai a-le kenjün thyüsa kethyü hyu njüo shenhe hidan no a-khela ti.

26Lo Noah keyhun ka hontse Temi Nyugü jon kae tsühontse ti.

27Noah le run nyuyüla kemvuthen temi dan le ketyüketsü thyü, tenulo, kalu, tson bin-o zü le da soryüo temi aphu nrheshvu küla.

28Lo Lot keyhun kae tsühontse, mele ketyüketsü thyü, tha jwen, tha hei, thatsi shü lo kathyü bin.

29Ai Lot le Sodom nyu tinkela nyü tsangge mah lo mahtso ri tsüryüo rünyi aphu ro küla.

30Temi Nyugü ko meno mhuntsun a-hyu nrün nyü we tsühontse ti.

31"Lo tsünyü temi lihigüe kaso ki kebin nyu no a-hon khilo titse kazü ki tsen nya; tsühontse low nyu kehünyue no a-kanyu nigun nya.

32Lot nunyu rüla rüchünlo nye. Temi lihigüe a-npvü a-phou khipe a-hon thyükelo rüchün yatselo, nkela ti.

33Ai temi lihigüe a-phou nmhenla yatselo ntsen pe a-hon thyülo ti.

34Ale hagun ka zoshü ti, tsüje tsü temi mihvu le no nme ge jü bin-e, nme zenlo lati, lo kecha gü khela ti.

35Tenunyu mihvu le kengüo tha tserü bin-e nme zenlo lati, lo kechagü khe lati.

36Mihvu le low nyu hüti, nme zenlo lati, lo kecha gü khe lati."

37Tsüselo anyugun le a-ka, "Dikipon letse, Npugü?" tson-o ketso. Tsontsin a-le anyugun ka, "Kesi min gü le kebin bin ka güda le gü tsünyu kequen ti," tson zoshü.

Luk 18

Nkehi Nyüshü Nrün Rüla Jokejvü Kenyahun

1Tsüselo a-le anyugun no anyugun tson rüzi nyao hizin binlo lotse kethyü jokejvü nme pe anyugun nthon-o,

2"Rünyi nme nyu jokera kehü Sunggigü ko nshvu hü kemvu, lo temi joe no tha letse hü kemvu temi nme le bin hü.

³Lo rünyi tsünyu tsü tenunyu maginyu nme ko bin hü, lo tsügi le a-ka ryü zin-o, 'Nle ajün zoshüo a shwikerüchün nyu ge akhün zoshü ta,' tson-o a-ka hizin hü.

⁴Ai a-le gwüingwa nme ka we nmvu letse la; tson-o kenkhin ki a-npvü a-nthon tseo, 'Awe le Sunggigü ko nshvu mvu, nmvue temi joe no tha letse hü mvu,

⁵tson-e tenunyu magi higi hile ryüo a kevürilo kela genyu ale a-khün zoshü lati; tson mvulo a-le ryü zin-o a kevüri tsin lola se laryü,' " tson sola.

⁶Tsüselo Npugü le, "Jokera kehü njü kemvu güe tsühontse kehü tsü shalo chi.

⁷Lo Sunggigü le a-nyun thon letse-e khenyütsen keben kezün a-ka hizin kehünyu a-le a-npvü keju kelonyu khün zomvula ti ole?

⁸Ale hagun ka zoshü ti, a-le a-nyun kerhün thyü sogü tsüdan khün zoti. Ai Temi Nyugü le keryü ka, tsüka kazü ketenyen le bin-o a-no hyulo tile?" tson.

Farisigü Lo Khajana Keshvugü Rüla Jokejvü

⁹Tsüselo a-le temi dan me a-npvü a-le kentsen nyu letseo a-tenyen lo kechanyu nkhin kehü dan me genyu a-le jokejvü higü hi zo.

¹⁰"Mihvu le kershvuka nyu hi titse nsin: Tsühvu nme le Farisinyu, lo nme le khajana keshvunyu.

¹¹"Farisigü le solo njüo hi kethyü le hihontse, 'Sunggigü, ale temi kechanyu, me kesüo mehon setyü kehünyu, njü kemvunyu, keyülanyu, khajana keshvu higü hi hontse-e kemvu genyu ale nshwen hü nle.

¹²Ale Sabbath jon nme ka gwünhvu ge tyütsü mvutse nyen-o hi hünyo; ale tha hyukelo aphu jüntserü jünme lope hoshü hünyo,' tson bin.

¹³"Ai khajana keshvu gü we kecha nme kipun bin-o nyi sogü tsangge nri loshvu tseo, a-nyun jen-o, 'Sunggigü, nle kemunyu ahigü hi-e shwinjün shüta!' tson.

¹⁴Ale hagun ka zoshü ti," Jisu le zo, "Temi kechagü mvule temi higü we Sunggigü mhundyü ka ntsenlo sele tseo a-ka ki nshye laso. Kechamvule temi lihigüe a-le gon letse kehü gü thyü pe shenla ti; ai temi lihigüe a-le a-npvü shen letse kehünyu thyü ngon shü nrün genyu," tsonla.

Jisu Le Jochü Pe Ntsenyu Ketsü

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

¹⁵Tsüselo mele Jisu no a-nyenyu kesüshülo tseo anyugun zen-o a-ki ryü; lo senthyükelonyu danle tsü hyushüo anyugun rho sola.

¹⁶Ai Jisu le anyu ko-o, "Ntsenyu dan no aki ryülo, lo anyugun khin nyalo. Kechamvule tsangge keda le hihontse kethyünyu ho genyu.

¹⁷Hire, ale hagun ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe ntsenyu hontseo Sunggigü keda zenlo mvulo, a-le tsünyu yü keloi mvu," tsonla.

Kenya Kedagü Rüla

(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)

18Tsüselo kedanyu nmele Jisu ka ryüo, “Hire, senkethyü kegwa gü, ale kethonthen kerhün hyulo nrün genyu nyu thyülo mvuloshvu la?” tson-o ketsoshü.

19Tsüselo Jisu le a-ka, “Nle nyuthyüo ano kegwa gü letse hü nla? Kegwa gü tsü le nme nti, tsüle Sunggigü le.

20‘Nle keyüla nya; nle me dushvu loshvu; rühu nya; kenku jünzo nya, npvü njvü nyu rühvulo chi,’ tsonkethyü jo hi nko sha bin ti,” tsonshü.

21Tsontsin a-le Jisu ka, “Senkethyü gü, ale a ncheka nyu tha hi aphu zen soryüla sele.”

22Tsükatsü Jisu le jo tsü shashü njüo a-ka, “Nle tha nme timvu zun; gü nhon kebin tsü aphu jwen pe kendinyu tsü lachi, tsonlo yatselo tsangge nkenya le bin loti, tson-o ryü a sithenlo chi,” tsonla.

23Ai a-le jo tsüdan shalo ntsin a-mhu gwakemvu thyülo la; kechamvule a-le kenya kegwanyu nme genyu.

24Lo Jisu le a-hyushü njüo, “Kenyanyu hile Sunggigü keda nyu yü nrün le tsensa ti hile la!

25Kenyanyu no Sunggigü keda nyu yü nrün le ut nme no chwünkü nyu nna chwi kela we nne kvu ti.”

26Tsüselo jo tsü keshanyu dan me le, “Tsonlo senyu le Kenikelo hyulo gwa tila?”

27Ai Jisu le, “Temi le thyülo keho tsü Sunggigü le thyülo gwa.”

28Tsontsin Pitor le, “Hire, agun we agun hon aphu khela njüo n sithen hü laso.”

29Tsüselo a-le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe Sunggigü keda genyu a-ka, nmvue a-nu, nmvue a-tsasikezen gü, nmvue a-pepvünyu, nmvue a-nyenyu khekelanyu ntson ntsenyü keyhun ka tsünye kechon hyulo ti,

30lo sigü keyhun ki-e kethonthen kerhün hyulo ti.”

Jisu Le A-si Lo A-le Rhünni Keso Nchwenyu Kezo Gwünshen Gü

(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)

31Tsüselo a-le tseryü kenyhunche dan zen-o a-ki ryü njüo anyugun ka, “Hire, ngun le Jerusalem nyu nsin titse bin laso; lo sidyükesanyu le thu kenjü aphu Temi Nyugü ge thyü pen küti.

32Ngun nsinlo mele a-ten pe juda kemvunyu ben nyu shü lati.

33Tson-o meno a-shwinyü lo a-nshwen-o nsü pe a-nye ti, lo meno a-vüo a-dushvu ti; tson-o jonshen nyü a-le rhünni so lati,” tson zoshü.

³⁴Ai anyugun le jo tsügü rüla keshanyue shabin mvu; tson-o jo tsü pe anyugun kebu shükela genyu nyuzohü yo anyugun le tsü rüchünlo mvula.

Jeriko Nyu A-yhütyü Keponyu Nme Thyüingwa Keshü

(Mt 20:29-34; Mk 10:46-52)

³⁵Tsüselo a-le Jeriko rünyi khonni gunzhü, tsüka a-yhütyü keponyu nme le tsonkhoka shvutyü bin-o hyulo.

³⁶Lo a-le temi kechon ki le a-khoka gun keju shashüo, "Nyuthyü titseo tson hüyo?" tsekethyü meka ketso.

³⁷Tsüselo mele a-ka, "Nazaret Jisu le ryü jü nle," tsekethyü a-ka zoshü.

³⁸Tsüselo a-le nra sen-o, "David Nyugü Jisu, nle a njün shüta!"

³⁹Tsükatsü ri kegun nyu dan le a-kesüo, A-no matse bin lo tse sola. Ai a-le nra a-yhentyünio, "David Nyugü, nle ashwi njünshü ta," tsonlo la.

⁴⁰Tsügenyu Jisu le sunlo njüo meno a-zen ryülo tse so. Tson-o a-khonni npharyü zhü ntsin, a-ka, "Nle ano nge nyuthyü keshü le nkenyü tila?" tson-o a-ketso shü.

⁴¹Tsüselo a-le, "Npugü, ano tha hyulo ta!"

⁴²Tsontsin Jisu le a-ka, "Nyhütyü no tha hyulo chi! N ketenyen le nthü ngwa shü sele!" tsonshü.

⁴³A-le tsonshü ntsin, a-yhütyü le thahyu chwiryülo la; tson-o a-le Jisu sithen-o Sunggigü shwen zintin la; lo temi aphu tsü hyuo Sunggigü shwen sola.

Luk 19

Jisu Le Zakia Kanyu Kegun

¹Tsüselo a-le Jeriko rünyi nyu yüo rünyi tsügü pvüthü gunzhü.

²Lo rünyi tsünyu Zakia tsekethyü nmele bin; lo a-le khajana keshvunyu dan nyu kedanyu nme, tsüntimvule a-le nnya sa.

³Lo a-le Jisu tsüle segü yo tse kethyü nrishü titse kethyü rüchün hü; ai a-le a-gü tsenyomha gwünzin laryü, temi kechonki le kehü genyu a-le hyulo mvula.

⁴Tsügenyu a-le me mhundyü rio n ton gü shwishü titseo tinkübin nme ge kü; kechamvule Jisu le tsü kipun ryü zhü kethyü genyu.

⁵Lo Jisu le gü tsü tilo ntsin nyi sogü a-ka, "Zakia, whütse tsenryülo; kechamvule ale nthu gü nka nyu bin mvulo shvu kebin genyu."

⁶Tsüselo a-le whütse tsenryülo njüo a-shekerhün thyü Jisu nsinlo.

⁷Lo temi dan le tsü hyushüo kenya kenyüo, “Likili, a-le kemunyu kanyu gü tsünyu zen kengü bin laso!”

⁸Tsükatsü Zakia le solo njüo Npugü ka, “Hire, Npugü, ale ahon peha shü pe tha kendinyu tsüla tile; lo ale nkuo mehon tha peha selo la yatse-e ale tsü jünzi kho khinipe me tsüla tile,” tson sola.

⁹Tsüselo Jisu le a-ka, “Nthu kenikelo le ka hinyu ryü laso; a-ko Abraham nyu genyu.

¹⁰Kechamvule Temi Nyugü le nmhen kelanyu füo tsünyu kenilo titse ryü kethyü genyu.”

Raka Khin Tseryü Pe Jokejvü Kezo.

(Mt 25:14-30)

¹¹Lo mele a-jo tsü nyü kebinka a-le Jerusalem rünyü kho nni gunzhü kela genyu lo Sunggigü keda thyü whütse ryüla nrün, mele rüchün kehü genyu a-le jokejvü nme zoni shü.

¹²Tson-o a-le, “Kedanyu nme le a-npvü a-keda loni sen gunryü titseo rünyü nithen ki gunla.

¹³Tsükatsü a-gonyu mi tseryü le kethen ryüo raka khin tseryü pe anyugun tsüshü njüo anyugun ka, ‘Hagun ale ryü kemvuthen hi khisen-o hathyü hü tse nye,’ tsonshü la.

¹⁴Ai a-nyu rünyü nyu le a-shwi rüchün-o, lilonyu nme nipe a-ki shüo, ‘Agun le temi higühi no agun so keda thyü nyü mvu le.’

¹⁵“Tsüselo a-le a-keda hyulo njüo ryü ntsin a-le raka pe a-gonyu dan me tsükeshü dan tsüle anyugun raka pe hathyüo chwikelo tsü shashü nyüo, tsüdan ko zen ryülo tseo ahza hoshü.

¹⁶Tsüselo a-kerigü le a-mhundyü ka ryüo, ‘Npugü, n raka pe hathyüo tsü jüntserüo kho chwilo laso.’

¹⁷Tsontsin kedagü le a-ka, ‘Gwasa le, nle keseri go ketsin so; nle tha keshanyu ge-e joketsin zokelo genyu ale nno rünyü tseryü so keda thyü ti le.’

¹⁸Tsüsika kenyhun gü ko ryüo, ‘Npugü n raka tsü lope hathyüo tsü jünpvün kho chwilo la sele,’ tson.

¹⁹Tsüselo kedagü le tsügü ka ko, ‘Nko no rünyü pvün so keda thyüti,’ tsonla.

²⁰“Tsüselo kechanyu nme ko ryüo, ‘Npugü, n raka le re, the! Ale hikho hi khipe phiren nyu jwen njü lenye.

²¹Nle temi ketsenkerün nme genyu ale n nshvula so; nle nhon kemvue khilo lotse hünyo, nle ntsi sen tsügü gwünshü kemvu ki-e gvülo la hünyo,’ tsonso.

²²Kedagü le a-ka, 'Nle serikemvu gogü, nmün nyu chwikeryü njo tsü ale tsü sen-o n nmuti. Ale ketsenkerünnyu nme, ale ahon kemvue khilo hü; ale ntsi sen tsügü gwünshü kemvu bin ki-e gvülo kehü nle shabin letse la?

²³Kha, tsonlo nle nyu thyüo a raka tsü khisen gü raka kanyu shü njü mvula? Tson yatselo ale niryüo hi kethyü ka a raka kechwi-e hyusinlo nrün.'

²⁴"Tsüselo a-le a-khoka kebin nyu dan ka, 'Hagun we temi higü ben nyu raka khin khisen gü khin tseryü le kebin gü ben nyu shü lalo.

²⁵Tson-o anyugun le a-ka, 'Npugü, a-le khintseryü le bin nyo,' tson.

²⁶Ale hagun ka zoshü ti, "Temi lihigüe tha le kebin nyu khipe a-tsü sinshü ti; ai kendi gü we, a-hon kebin tsüe khisen ni tinla ti.

²⁷Ai a shwikerüchün hidan ano anyugun so keda thyü kemvu dan zen ryüo hika a mhundyü ka anyugun dushvu lalo!' "

Jisu Le Gingvü Tse Jerusalem Nyu Keyü

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

²⁸Tsüselo a-le jo tsü zoshü njüo ri sen tse Jerusalem ki nsin zhü.

²⁹Tson-o a-le Oliv tsekethyü kazüthun Betfage lo Bethani au rünyi kho nni gun kezhü ka a-le senthyükelonyu mihvu nishüo au ka, "Hai rünyi hai ntsun kebin gü nyu tsü gunlo nye.

³⁰Lo hai le rünyi tsünyu yülo, nduka temi nme-e a-ge kü kemvu gada nme dyü pe bin kenjü hyulo ti lenye; tsügenyu tsü shwülo njüo zen ryü chi.

³¹Lo mele hai ka, 'Hai le nyuthyüo tsü shwü bin nla?' tson-o hai ketso yatselo hai le meka, 'Npugü le hi bin nle,' tson zola nye."

³²Lo a-le au nikeshü hvu le gü a-le au ka zokeshü hontse hyulo.

³³Tson-o au le gada nyugü tsü shwü bin ntsin, gada npunyu le au ka, "Hai le nyuthyüo gada nyugü shwü bin nla?"

³⁴Ai au le, "Npugü le hi sen mvulo shvu bin nle," tson-o au le a-zen-o Jisu ki ryü.

³⁵Tsüselo mele me phi lope gada ge lashüo Jisu le tsü ge kügü binlo.

³⁶Tson-o a-le tsonchü shü ntsin mele mephi khipe tson nyu lashü.

³⁷Lo a-le Oliv kazüthun kho nni ryü kezhü ka senthyükelonyu dan apfu a-tho keda kehyu genyu nra sen-o anyugun shekerhün thyüo Sunggigü zan shwen sola.

³⁸Tson-o, "Npugü zan sen ryü kezhü Raja gü no kengvü gü thyülo; lo tsangge-e keg wagü thyülo chi, lo tsang teso tsin ge-e a-zan no zankechwi gü thyülo chi!"

³⁹Lo tsükatsü temi dan nyu Farisinyu dan me le a-ka, “Senkethyü gü,nle senthyükelonyu ju khinla chi,” tson.

⁴⁰Tsüselo a-le anyugun ka, “Ale hagun ka zoshü ti, temi hidan hi no ma tsela, tso dan-e nra soryü lati,” tsonla.

Jisu Le Jerusalem chekechü

⁴¹Lo tsükatsü a-le rünyü nyida gü kho nni npharyülo ntsin chüo,

⁴²“Nle nthu hi-e bwenlo nrün tson shalo gwa nrün laryü me! Ai ntsoka we tsüle nkebu tin laso.

⁴³Lo gwünkho nme le ryü ti, tsükatsü n shwikerüchün nyu le chwi thyü pe nhun keteno loti, tson-o anyugun le n hunpvü loti.

⁴⁴Tson-o nte lizin hizin ntalo lati; lo n kedüla ti; lo n nyenyu ju sin-o nka no pen tsügü nmin keto pe kazü nyu shü lati; lo tso nme-e no kerenpvü bin loho lati; kechamvule nle ale nfü keryü gwünkho shamvu kela genyu!”

Kershvuka Gü Thyünshün Keshü

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵Tsüselo a-le Kershvuka nyu yügü tha jwen kebin tsü khipe shwen so,

⁴⁶tson-o temi dan ka, “ ‘A ka no kehika thyü ti,’ tson kethyü thu njü; ai hagun le higü hi pe kerühu ka nme thyü laso!”

⁴⁷Lo a-le khenyütsen Kershvuka nyu me senthyü zin tinla. Ai peshükeda ju lo thakeshatsin ju lo temi dan nyu pelü kethyü ju le a-boshvula titse kethyü gü nti rhi sola.

⁴⁸Ai temi aphu a-hoshü mvuo a-jo nyü gwünzinlo kela genyu anyugun le thame thyü loshvu la.

Luk 20

Mele Jisu Kekvu Rüla Ketso Kethyü

(Mt 21:23-27; Mk 11:27-33)

¹Khenyüme a-le Kershvuka nyu me senthyü lo jolokegwa zope me hi kebin ka peshükeda ju lo lesükeshatsin ju le anyugun pelü ju zen-o ryü, lo anyugun le a-ka,

²“Nyu kekvu sen-o nle tha hidan hi thyü hü nla? Nmvue segü le nno hithyülo tse kethyü kekvu pe ntsü la?” pe agun ka zoshülo.

³Tsüselo Jisu ko anyugun ka, “Ako hagun ka tha nme ketso ti. Lo aka zoshü ta,

⁴Johan Baptist gü tsüle tsangge le temi kanyu la?” tson-o ketsoshü.

⁵Tsüselo anyugun le anyugun npvü kenthon-o, “Ngun le tsangge letse kethyü zolo; a-le ngun ka, “Tsonlo hagn le nyuthyüo tenyenlo mvula?” tson so ti.

⁶Lo temi kanyu letse shülo, ‘temi hi aphu tso pe njon soti,’ kechamvule anyugun le Johan le sidyüekeshanyu nme letse kehü genyu.”

⁷Tson-o anyugun le, “Agun le a-le dikipon ryü yo shamvu,” tse kethyü zola.

⁸Tsontsin Jisu ko anyugun ka, “Ako nyu kekvu sen-o tha hidan thyülo hüyo tsü pe hagn ka zo loho,” tsonla.

Vain Low Ntsen Kehügü Pe Jokejvü Kezo

(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹Tson-o a-le jokejvü hilo pe temi dan ka zoti tseo, “Temi nme le vain low thyüme tsüshüo khipe low ketsünyu ju ben nyu shülo, rünyü kecha nme ki hü thonsa tinla.

¹⁰Lo a-le nsha kelo gwünkho ka anyugun le vain low nyu a-sha khipe a-tsü ti ado tseo a-gonyu nme nipe low ketsünyu tsüdan ka shü. Ai low ketsünyu dan tsüle a-vüo thame lope a-tsü mvuo a-no tinla.

¹¹Lo tsüsikae a-le a-gonyu kechanyu nme nishü; ai anyugun le tsügü ko vüo a-nshwen sala, tson-o thame pe a-tsümvuo a-no tinla.

¹²Tsüselo a-le gwünshen ge gü ka ko nme nishü, ai anyugun le tsügüe vü pe no a-ge tejünshvu hyula njüo akhipe shwenla.

¹³Tsüselo vain low npugü le, ‘Ale nyu thyülo gwa tila? tson tseo, ale anyu a sogü nishüti; a nyugun ko anyugü we rühvulo ti ado.’

¹⁴Ai low ketsünyu dan tsüle a-hyushü ntsin anyugun npvü kenthon-o, ‘Higü hile a-nyu ketsingü so, ngun a-dushvula nu! tsonla yatselo ngun le a-hon aphu khinlo gwa so!’ tson sola.

¹⁵Tson-o anyugun le a-nrhisü zen chwigü vain low ngwen ki a-dushvula. “Kha, tsonlo vain low npugü le temi tsüdan ge nyu thyü tila?” Jisu le ketso.

¹⁶“A-le gü low ketsü tsüdan boshvula njüo vain lo tsügü tsü khipe low ketsü kechanyu ben nyu shüla ti.” Lo anyugun le jo tsü shashü ntsin, “Aya, tson loshvu tsin lo!” tsonso.

¹⁷Jisu le anyugun nrilo njüo ketso-o, “Tson yatselo nduka ‘Ka kethyünyu le khekela tso gü mele tsü lope a-quen nyu tso kedagü thyülo laso,’ tson thu kenjü jo higü hi pe nyuthyü la mon?”

¹⁸Temi higühigüe tso tsügü ge cheketsü gü a-jon ketakera lati; lo tso gü tsüle temi lihigü ge-e cheketsü gü, temi tsügüe kemphü hontse lati.”

Khajana Keshü Rüla

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

¹⁹Tsügwünkho ka tsü lesükeshatsin ju lo peshükeda ju le a-ten kelo rhiso; ai temi dan nshvula. Anyugun le tsonkethyü tsüle kechamvule a-le anyugun genyu jokejvü tsügü tsü zo tsekethyü rüchün kela genyu.

²⁰Tson-o anyugun le a-nden-o a-jo tenlo njüo a-ten pe tejvü gü lo anyugun ahng ben nyu shüla titse kethyü rüchün-o me nishü.

²¹Lo tsüdan tsü le a-ki gü, “Senkethyü gü, nle joketsin ka tha zokehü lo me ge nkenyünyu thyü mvuo Sunggigü jvü gerho sen-o zope mehi kehü, agun le sha tsentsü laso.

²²Agun no Kaiser khajana shü zü le shüzü mvula?” tson-o a-ketso.

²³Ai a-le anyugun do shalo njüo anyugun ka,

²⁴“Khülo, pisa tsü pe a hishü shwi. Hile segü men lo segü zan thu njü nla?” Tsüselo anyugun le, “Kaiser le,” tsonshü.

²⁵Tsügenyu a-le anyugun ka, “Tsonyatselo Kaiser hon lope Kaiser tsü lalo; lo Sunggigü hon lo pe Sunggigü tsüla lo.”

²⁶Tsükatsü anyugun le me mhundyü nyu a-jo tenlo hola; lo anyugun le a-jo genyu anyugun dun thyüo nma tse kü tinla.

Rhünni Keso Rüla

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷Tsüselo Sadukinyu, temi le rhünni keso ndi letse kehünyu dan me le ryüo a-ka,

²⁸“Senkethyü gü, Mosa le agun ka, temi nme le a-nu le bin-o a-nyu ndio sila lo, a-sikezen gü no tenunyu tsügi zen bin-o a-tsagü tsipwen yhunshü lotse thu njü.

²⁹Lo agun dan nyu tsasikezen nyu mi tsenyü le bin hü laryü, a-kerigü le tenu loshüo a-nyu ndi ketseka sila.

³⁰Lo tsüsigü ko tsü hontse la; tson-o mishen güe tenunyu tsügi zen bin.

³¹Lo tsühontse anyugun mi tsenyü aphu anyugun nyenyu ndio si küla.

³²Tson-o kenkhin ki we tenugi ko sila.

³³Kha, tsonlo temi le rhünni keso ki tenunyu tsügi le temi tsüdan digü nu thyü tila? Anyugun mitsenyü aphu a-zen bin kethyü genyu,” tson-o ketsoshü.

³⁴Tsüselo Jisu le anyugun ka, “Kazü hinyu we temi le kalu tenulo kethyü jvü pe tsü hünyo,

³⁵ai kazü ligü nyu gunlo kekünyu lo rhünikeso siki we kalu nmvue tenukelo jvü thyü pe tsü loho.

³⁶Lo anyugun le si-e loho so; kechamvule tsangge lokethyü nyu zen-o keme thyü tinla nrün genyu. Tsüntimvule rhüni kesonyu thyüo Sunggigü nyenyu thyü tinla tiso.

³⁷Lo kesinyu le rhünikeso rüla Mosa ko senhvu ge zokeshü rüla nyu Npugü le, 'Abraham Sunggigü, Isak Sunggigü, Jakob Sunggigü,' tseo zokeshü ka tsin pe hagun hishü la sele.

³⁸Lo A-le kesinyu mvule kerhünnyu Sunggigü le. Kechamvule a-genyu tsü aphu rhün kebin genyu."

³⁹Tsüselo lesükeshatsin nyu peha le a-ka, "Senkethyü gü, nle zo tsentsü shü laso!"

⁴⁰Kechamvule anyugunle a-ka thame ketso nshvu kela genyu.

Mesia Rüla

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹Lo a-le anyugun ka, "Me le nyuthyüo Khrista no David nyugü letse hü nla?"

⁴²David le a-npvü nduka Lü lesü nyu, 'Npugü le a Npugü ka:

⁴³Ale n shwikerüchün nyu khipe nphasin shüla kemvuthen, nle aben njüzin bin tse nye,' tson zo njü.

⁴⁴Lo David le a-ka, 'Npugü' tsonlo, nyu tsethyüo a-no David nyu thyülo gwa tila?" tson-o ketso sola.

Jisu Le Lesükeshatsin Nyu Kenkhin

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵Tsüselo temi aphu kesha ka a-le senthyükelonyu dan ka,

⁴⁶"Mirün ketseyho sen kehü, lo hakethyü bin nyu meno a-kelu kehü, lo sinagog ka nyukedanyu bin le a-kenyü kehü lesükeshatsin nyu genyu hagun petsü lo nye.

⁴⁷Tsüdan le maginyu ka khintyü hünyo, lo kerokon-o kehithyü thon kehü gwünzin le; tsüdan le me nyeki a-shaja tsenkvu ti!"

Luk 21

Maginyu Nme Le Tha Khipe Kershvuka Nyu Keshü

(Mk 12:41-44)

¹A-le nyi sogü kenyanu dan le tha khipe Kershvuka nyu tha kequen kehü khin nyu shü kebin hyulo.

²Lo a-le tenunyu maginyu tha kendi gi le pisa kenyhun pe tsü nyu shü kebin hyushü njüo anyugun ka

³“Ale hagin ka zo tsentsü shüti, maginyu higi hile kechanyu apfu nyeki tha pe shü chonkvu le nye. Temi hidan hi we anyugun hon anyugun kesükela thyü kebin pvünyu khipe shü bin nyo.

⁴Ai higi we a-hon kebin apfu khipe shü kela si genyu,” tsonla.

Kershvuka Gü Nkela Nrün

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵Tsüselo temi peha le tso kegwa nti lo mele tha khikeshü lope Kershvuka nthüü kezegwa kenjü rüla kera bin.

⁶Tsüselo a-le anyugun ka, “Hagin le hyu kebin hidan hi bochwila mvutse tso nme-e no kerenpvü bin lokeho gwünkho nme le ryüti,” tson.

Kevükeben Kethyü Lo Kenjünthyü Nrün

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷Tsüsika anyugun le, “Senkethyü gü, tsonlo nyu tsekethyü gwünkho ki tha tsühontse kethyü tsü thyü tila? Lo tha tsüdan thyü nrün ka nyu zansü thyüshü mon?” tson.

⁸Tsüselo a-le anyugun ka, “Hagin meno hagin sala mvu nrün genyu petsü sa lochi; kechamvule temi kechon le azan sen ryüo, ‘Ale mare, lo a-gwünkho-e tila so,’ tsonkethyü zo ryü ti. Tson-e hagin le tsüdan sithen nya nye.

⁹Tsüntimvule hagin le teri kega lo kevükeben kethyü jo kesha ka nshvula nya chi; kechamvule tha tsüdan thyü teri mvulo keshvu genyu. Ai tsügü tsü le kenkhin gü mvu zun.”

¹⁰Lo tsükatsü a-le anyugun ka, “Tsipwen dan me le kecha dan me shwinyü mvu, lo raja nme le raja kecha gü shwinyü mvu soti.

¹¹Lo liki hiki chenda lo chonro (Kenpen) le ketetsin thyü, lo kazü nnu pe ketetsin thyü ryü ti; lo tsangge tha ketetsin kethyü lo tha zansü shwikenrin kethyü thyüshü ti.

¹²Ai tha tsü apfu kethyü mhundyü me le hagin tenlo njüo, hagin nshwen nyhünti, tson-o hagin ten pe sinagog kanyu lo doka nyu shüti, lo azan genyu meno hagin ten zen-o rajanyu lo ahng nyu mhundyü kae gun ti.

¹³Tsügwünkho ka hagin no a-jün zoti.

¹⁴Tsügenyu hagin le nchwenyu nyu zoti yo tsekethyü meka zo nrün dan tsü rüchün nyao hagin nyun bwen nye tse binlo;

¹⁵Kechamvule ale hagin shwikerüchün nyu apfu no hagin hontselo keho nmvue hagin nnyi kendila nrün mün lo thakesha pe hagin tsüshü nrün genyu,

¹⁶Tsüntimvule hagin pepvünyu lo hagin tsasikezen nyu lo hagin senyenyu lo hagin pvünyu kegwa tsin nyue hagin ten pe me tsü ti; lo anyugun le meno hagin dushvue lati.

¹⁷Lo azan genyu temi lihigüe no hagin ntsü ti.

¹⁸Tson-e hagin pehü nme-e nmhenla loho.

¹⁹Hagin le a-keshathyü a-keshathyü tseo nyhenlo yatselo hagin kapu ntsen pe hagin hon thyü loti.

Jerusalem Nkela Nrün

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰“Ai hagin le teri shüpahü nyu le ryüo Jerusalem nyida hunpvü kelo kehyu ka nke kela gwünkho ti laso tsekethyü rüchünlo nye.

²¹Tsükatsü Judia nyu kebin nyu no tin sen-o kazüthun ki küla chi; lo nyida tsünyu kebin nyu no tin chwilo; lo low nyu kebin nyu no nyia tsünyu niyü nya.

²²Kechamvule nduka thu pe bin kenjü aphu thyü penlo nrün genyu khen kezo gwünkho le penryü ti.

²³Che, tsükatsü nyuphou pvü kehünyu ju lo a-nyu le tsü kehünyu ju we thyülo tiso! Kechamvule kazü tsünyu kenjün thyü pe ketetsin thyü ti, lo temi hidan ge nyunkekhü nme le ryü nrün genyu.

²⁴Lo anyugun le meno zhethon pe anyugun dushvu ti, tson-o meno anyugun tenzen-o temi aphu mhundyü ka gunti; tsükatsü Juda kemvunyu gwünkho penla kemvuthen Juda kemvunyu no Jerusalem kedü lati.

Temi Nyugü Le Gunryü Kezhü

(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵“Lo yhäko, lo shyee, lo shyenyü ge tha zansü aphu thyüchwiryü ti; lo kazü nyu yhunkehü temi aphu no kenjünthyü ti, tson-o züda lo zükeda khwen genyu temi no a-kerüshvu lati.

²⁶Lo kazü higü ge thathyü ryü kejü hi rüchün-o temi le nshvu pe a-rhokedyü thyü lati. Kechamvule tsangge kekvu sükenü shü nrün genyu.

²⁷Tson-o anyugun le tsükatsü Temi Nyugü le nmhu ge kekvu lo gingvü tse tsüryü kezhü hyuti.

²⁸Ai hagin le tha tsühontse kethyü tsü kehyu ka nyi sogü hagin yhütyü pe teso ki nrilo; kechamvule hagin rhinhi kelo gwünkho nni tsin thyü bin kela genyu.”

Kherobin Gü Rüla

(Mt 24:32-35; Mk 13:28-31)

²⁹Tsüselo a-le anyugun ka jokejvü zo-o, “Hagin kherobin gü lo senbin aphu nrilo.

³⁰Hagun le sen tsüdan le a-nyü kebwen senchwiryü kezhü hyu yatselo, tsangnyen temün thyü binla sele tsekethyü hagun npvü shalo, lo rüchünlo hünyo.

³¹Tsühontse hagun ko tha hidan hi thyü keryü kehyu ka Sunggigü keda thyü ryü nrün temün thyü binla sele tse kethyü shalo chi.

³²“Ale hagun ka zo tsentsü shüti, tha tsüdan tsü thyü bula kemvuthen shenhe higü hile ndila loho.

³³Tsang lo kazü le ndila ti; ai ajo dan we ndila loho le.”

Khwenbin Mvulokeshvu

³⁴“Ai hagun le ntsen serimvu lo nje ntsenyü keyhun ka kera tsü thyürio hagun dunmi thyü bin-o jon tsügü no tegü kethyü hontse hagun le rüchün mvu kebin ka whütse ryü mvulo nrün genyu, tsügenyu hagun petsülo chi.

³⁵Kechamvule tsühontse kethyü le kazü so rünyü thyü kebin apfu ka ryü nrün genyu.

³⁶Ai hagun le tha tsü apfu thyü ryü nrün ka, tsüdan nrhi kelo thyülo njüo Temi Nyugü mhundyü ka sunbinlo nrün genyu hagun le lika hika metse khwenryüo hizin binlo nye.”

³⁷Lo tsükatsü a-le khenyütsen Kershvuka nyu me senthyü zin bin hü; tson-o a-le khejetsen gü Oliv tse kethyü kazüthun ge bin tinla la tsehü.

³⁸Lo temi apfu lonyü nshwen ka Kershvuka nyu a-khwen nyü titseo a-fü ryü ryü tsehü.

Luk 22

Jisu Boshvula Titse Tedorhi Kethyü

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

¹Tsüselo Nken kechwi Nga kebu no shümvuo tensü ketyü Nga gü kho nni ryü zhü.

²Lo peshükeda ju lo lesükeshatsin ju le anyugun kenyun rhün-o Jisu dushvu kela rhi sola; kechamvule anyugun le temi dan nshvu kela genyu.

Judas Le Jisu tenshü ti tse A-kendo Kela

(Mt 26:14-16; Mk 14:10-11)

³Tsükatsü Satan le Judas Iskariot tsekethyü tseryü kenyhun che dan nme nyun ka yüla.

⁴Lo a-le gü peshükeda ju lo shüpahü so keda ju n thon-o Jisu ten pe anyugun tsü titse kethyü tedo zope anyugun hishü.

⁵Tsüselo anyugun le anyugun shekerhün thyüo raka pe a-tsü titse kethyü anyugun kejoshü la.

⁶Tsükatsü a-ko a-kendola njüo temi dan le hü kemvu bin ka Jisu ten pe anyugun tsü titseo nyu cheka lo gwa tiyo tsekethyü rhi sola.

Jisu Le Nkenkechwi Chvü Ketyü Ndokelo

(Mt 26:17-25; Mk 14:12-21; Jn 13:21-30)

⁷Lo Nkenkechwi Nga kebu no shü kemvu tensü ketyü jon le ryülo ntsin, a-le Pitor lo Johan au kolo.

⁸Tson-o, “Nkenkechwi Nga gü tsü n gun kengüo nga nrün genyu hai le gü ndolo chi,” tsonshü.

⁹Tsontsin au le, “Nle ayi no gü dikipon ndoshü lotse hü nla?” tson-o ketsoshü.

¹⁰Tsükatsü a-le au ka, “Hai le rünyi nyu keyü ka temi nme le laki nyu zü pen-o hai zen keteno tile; hai a-sithen gü a-le ka nme nyu yülo yatselo hai ko a-sithen yü nye.

¹¹Lo yügü ka tsünyu npugü ka, ‘Senkethyü güle nka tesin bin ano senthyükelonyu dan zen-o Nkenkechwi Nga gü ngalo nrün bin tsüle dikipon bin nla? tson-o ketso hü nle,’ tsonshü chi.

¹²Tsonlo a-le tesoki ketsü pe bin kenjü katsen keda nme tsin pe hai hishü tile; tsügenyu tsünyu ndolo chi,” tsonshü.

¹³Tson-o au le gun ntsin, gü Jisu le au ka kezo hontse kebin hyulo; tson-o au le Nkenkechwi Nga tsü ndolo.

Npugü Keho

(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1 Kor 11:23-25)

¹⁴Tsükatsü a-gwünkho le ryü ntsin a-le apostelnyu dan zen-o tyütsü titseo dun lo.

¹⁵Tson-o a-le anyugun ka, “Ale kenjünthyü nrün mhundyü hagin zen-o Nkenkechwi Nga higü hi nga nyüri tsin ryü le.

¹⁶Kechamvule ale hagin ka zoshü ti, Sunggigü keda nyu tsü thyü penlo kemvuthen ale hagin zen-o tyütsü sin loho kethyü si genyu.”

¹⁷Tson-o a-le honpen gü khipenlo njüo Sunggigü shwen shüo zo, “Hagin le hi khipe kenjüntsülo nye.

¹⁸Kechamvule ale hagin ka zoshü ti, Sunggigü keda kethyü le ryü kemvuthen ale ntsoka gerhonyu vain zü tsü sinlo keho si genyu.”

¹⁹Tsüsika a-le tensü khisolo njüo Sunggigü shwen shüo, “Hile hagin genyu khikeshü amin le; hagin a rüchün hü nrün genyu hi tyü tyü tse nye,” tsonshü.

²⁰Lo tsühontse chvü tyü kelo sika a-le honpen gü ko khi pe anyugun tsü shüo zo, “Honpen higü hile hagun genyu tsunchwikeryü azi gü, jopenron kelo tejvü keshün gü le.

²¹“Ai hire, a tenshü nrün gü ben ko miz higü ge bin nyo.

²²Lo Temi Nyugü rüla we nchwenyu thyü titseo ndo pe bin kenjü hontse thyü tiso; ai che, a tenshü nrün gü we thyülo tiso!”

²³Tsonshü ntsin anyugun le segü le hithyü tiyo tsekethyü anyugun npvü khinyunyu ketso sola.

Kedathyü Nrün Zo Kenyi Kethyü

²⁴Lo anyugun le segü no kedatsin thyü tiyo tsekethyü zo kenyi sola.

²⁵Tsügenyu a-le anyugun ka, “Sunggigü shakemvunyu we anyugun raja nyu no anyugun so keda thyü hünyo; lo anyugun so kekvu kebin nyu no sunphen nyu me pepvünyu thyü hünyo.

²⁶Ai hagun we no tson loho; tsüntimvule hagun dan nyu kedagü no aphu dan nyu nchegü hontselo; lo sharhi gü no me gonyu hontselo.

²⁷Kha, tsonlo dun-o ho kebin gü le, keho nyu melo thyü kebin gü le gonla? Tsü le dun-o ho kebin gü le gon mvu ole? Tson-e ako hagun dan nyu me lothyü kebin gü hontse kebin lela.

²⁸“Lo ale tson yatse-e mele a kesemen aphu kae hagun le azen ryüo ti;

²⁹lo apvü le a keda bin ndo njüo a ketsü hontse, hagun ko no akeda nyu azen-o miz nme ge tyütsülo nrün genyu ako hagun no gonlo nrün bin nme ndo pe bin njü nyo.

³⁰Tsügenyu hagun ko no keda bin ge bin-o Israel nyu tsipwen tseryü kenyhun dan jün kera kethyü nyu thyü ti.

Pitor Le Jisu Zan Zomvu Nrün Rüla

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

³¹“Hire! Simon, Simon! Satan le tho zinkehü hontse hagun pe a-hon thyülo titseo hagun zin titse kethyü hilo laso.

³²Ai n ketenyen no ndila mvu nrün genyu ale n genyu hishü sele nye; lo nle n nyunkeluni kelo siki npvünyu ju nyun thyü pechelo nye,” tsonshü.

³³Tsüselo Pitor le, “Npugü, ale nzen-o doka nyu metse lo kesi nyue gü titse-e gü logwa le!”

³⁴Tsükatsü Jisu le a-ka, “Pitor, ale nka zoshü tile, nle ashamvu letse kethyü gwünshen ge zokemvuthen ntsoje tero le khun loho,” tson.

Pisakhin, Jola, Lo Zhethon

³⁵Tsüselo a-le anyugun ka, “Ale hagin no rakakhin lo jola lo phaje sen mvuo hagin nikeshü ka hagin le tha peha rhodyü hü le?” tson-o anyugun ka ketso shü. Lo anyugun le, “Thame rhodyü mvu.”

³⁶Lo a-le anyugun ka, “Ai ntsoka we raka khin kebin nyu no khisenlo, lo tsühontse thakvue senlo, lo tsühvu nme-e kendinyu no a-mirün-e jwen pe zhethon nme-e heilo.

³⁷Kechamvule ale hagin ka zoshü tile, ‘A-swü pe tejvü gwün kerhonyu sin loso,’ tson kethyü nduka thu kenjü gü age tsü thyü penlo mvulo keshvu genyu. A rüla jo tsüdan thyü penlo güzhü la ketsin le.”

³⁸Lo anyugun le, “Npugü hire, hika zhethon kenyhun le bin nle,” tson. A-le anyugunka, “Tsühvu nti-e gwa le,” tson.

Jisu Le Getsemane Chwi Nyu Kehikethyü

³⁹Tsüselo a-le chwiryüo nduka jvü hontse Oliv kazüthun ge küla; lo senthyükelonyu dan ko a-zen-o tsünyu gunla.

⁴⁰Tson-o a-le tsünyu gunlo ntsin a-le anyugun ka, “Hagin kesemen nyu yüla mvu nrün genyu hibirlo chi.”

⁴¹Tsonshüo a-le anyugun nyeki tso shwegwa kho ka npha gü khosenlo njü kehithyüo, “Apvü, nle nkendo yatselo, honpen higü no a nrhila lo.

⁴²Ai akendo nyu mvule nkendo hontselo chi,” tsonshü.

⁴³Tsonshü ntsin tsangge lokethyünyu nme le tsangge a-ge tsüryüo a-thyü nkvu shü.

⁴⁴Tsüselo a-le kenjün thyü sa-o hi pe a-yhen thyüsin sola; lo a-ketseyhün le tezi hontse jen pe kazü nyu ketetsin thyü tsüryü la.

⁴⁵Lo a-le tsühontse kehithyü shü njüo senthyükelonyu dan ka niryü ntsin, anyugun le anyugun nyun kenjün kethyü pvüo zhütin kela hyulo. Tsükatsü a-le anyugun ka, “Hagin le nyuthyüo zhü bin nla?”

⁴⁶Hagin kesemen nyu yü lamvu nrün genyu solo-o kehithyü binlo chi,” tsonshü.

Jisu Tenkelo

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

⁴⁷Lo a-le jo tsü zokebin ka, hire, temi dan me lo anyugun mhundyü tseryü kenyhunche dan nyu nme, Judas tsekethyü gü le hü; lo a-le Jisu nboshü titseo a-khoka ryü.

⁴⁸Ai Jisu le a-ka, “Hire, Judas, nle Temi Nyugü nboshüo a-ten shü titse bin nle?” tson.

⁴⁹Tsontsin Jisu zen kehü senthyükelo ju le tha dihontse titse bin yo tsekethyü shalo njüo, anyugun le, “Npugü, agun no zhethon pe me du ti mon?” tson-o a-ketso sola.

⁵⁰Tson-o anyugun nme le a-zhethon sütho pe peshükedagü gogü duso ntsin a-nyetin nzhüzin duthü la.

⁵¹Ai Jisu le anyugun ka, “Anyugun no tson bin chi; khela chi,” tson-o a-le temi tsügü nyetin kesü shüo a-nyetin thyü ngwa shüla.

⁵²Tson-o Jisu le a-ten titse ryü kejü peshükeda ju lo pelünyu dan ka, “Hagun le zhethon lo senkethü sen-o mehon seketyünyu keten hontse ryü zhü nle?”

⁵³Ale khenyütsen hagun zen-o Kershvuka nyu bin hüe, hagun le tsüka we hagun ben keto pe aten titse kethyü rüchün hümvu; ai ntsoka we hagun gwümkho le penla so, lo kezüngüe a-kekvu le bin laso.”

Pitor Le Gwünshen Ge A-shamvu Letse Kela

(Mt 26:57-58,69-75; Mk 14:53-54,66-72; Jn 18:12-18,25-27)

⁵⁴Tsükatsü anyugun le a-tenlo njüo a-nrhisü zen-o peshükedagü kanyu gunla. Lo Pitor le me kho nni sarimvu tse a-sithen gun.

⁵⁵Tson-o gü mele khenpvü ka mah thyüo temi dan me le kehun bin laryü, Pitor ko yügü temi tsüdan zen-o dunlo.

⁵⁶Tsükatsü me gonyu nme le Pitor le mah ngvü kebin hyushüo a-nriryüo, “Temi higü hi ko Jisu zen hü le,” tsonso.

⁵⁷Ai a-le nmvu letseo, “Tenunyu, ale a-shamvu shü le,” tsonla.

⁵⁸Tsüsika sun khe bin ntsin, kechanyu nme ko a-hyushüo a-ka, “Nko tsüdan nme hile!” tsonni. Ai Pitor le, “Temi gü, ale shamvu letselo!” tsonnila.

⁵⁹Tson-o tegi kevüja nme siki tsü kechanyu nme ko tenge tseo, “Temi higü hiko a-zen hü ketsin le, a-le Galilnyu nme le.”

⁶⁰Ai Pitor le, “Temi, nle kezo gü tsü ale shamvu le!” tsonnila. Lo tsü zo nsen ketseka tero le khun whütse soryü la.

⁶¹Lo tsükatsü Npugü le raniryüo Pitor nrishü. Tsüselo Pitor le Npugü le a-ka, “Nle ntsoje tero kekhun mhundyü ashamvu letse kethyü zo kenshen ge tile,” tsonkethyü kezo jo tsü rüchün lo.

⁶²Tson-o a-le kamhun ki chwigü chü pe ketetsin thyü sola.

Jisu Shwinyüo A-vü Kethyü

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³Tsükatsü Jisu nrhisü zen kehü temi dan le a-shwinyüo a-vü sola.

⁶⁴Tson-o anyugun le phi khipe a-yhütyü jelo njü a-vüo, “Kha, tsüle segü le nvü shüyo pe agun ka sidyükesha jo zoshü lo!”

⁶⁵Tson-o anyugun le a-kesüo a-ge jo kechon zo sola.

Jisu Zen-o Pelünyu Kehun Ka Kegun

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶Lo tsangben chwiryülo ntsin, peshükeda ju lo lesükeshatsin nyu dan-e sin tseo anyugun rünyü pelü kehun nyu ngü kequenlo.

⁶⁷Lo anyugun le a-nrhisü zen gü tsüdan kehun nyu gun-o, “Nle Khrista gü yatselo, agun ka zo shülo?” Ai a-le anyugun ka, “Ale hagun ka zoshüe, hagun le tenyen loho;

⁶⁸lo ale hagun ka tha nme ketso shüe hagun le tsüe pe aka zoshü loho.

⁶⁹Ai ntsoka gerhonyu Temi Nyugü le Kekvutsin gü ben njüzin bin tinla tiso,” tsonla.

⁷⁰Tsontsin anyugun apfu a-ka, “Tsonlo nle Sunggigü Nyugü ole?” tson-o a-ketsoni.

⁷¹Tsügenyu a-le anyugun ka, “Ele, hagun kezo tsü le,” tsonshü. Tsüselo anyugun le, “Ngun nyu tsekethyü jünkezo füsün bin semon? Nle a-mün nyu shalo kela sile,” tson sola.

Luk 23

Jisu Zen-o Pilat Mhundyü Nyu Kegun

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

¹Lo tsükatsü temi apfu so-o a-zen Pilat mhundyü nyu gunla.

²Tson-o anyugun le a-nkhin-o, Pilat ka, “Agun le temi higü hile n temi sa zen kehü lo khajana pe Kaisar tsü nyalo tseo sorkari nkhin kehü lo a-npvü a-le raja nme letse, lo tsü le Khrista gü letse hüo a-hyulo le.”

³Lo tsükatsü Pilat le a-ka, “Nle Judanyu raja gü tsü ole?” tson-o a-ketso. Tsügenyu Jisu le, “Ele, nle kezo gü tsüle,” tson zoshü.

⁴Tsüselo Pilat le peshükeda ju lo temi dan ka, “Ale temi higü ge a-kemu nme-e hyulo mvu le.”

⁵Ai anyugun le anyugun yhentyüo, “A-le Judia kazü apfu nyu, lo Galil kazü nyu ryüo hi keti, me senthyüo temi dankevü pe nthu hiti laso,” tsonni sola.

Jisu Zen-o Herod Mhundyüka Kegun

⁶Ai Pilat le jo tsü shashü njüo, “A-le Galil nyu ole?” tsekethyü temi dan ka ketsoshü.

⁷Tson-o a-le Herod kipun nyu letse kethyü shalo njüo, a-le Jisu nipe Herod ki shüshü; Herod le tsügwünkho ka tsü Jerusalem nyu ryüo bin kehü genyu.

⁸Lo tsükatsü Herod le Jisu hyu keshü ka a-kenyü rila. Kechamvule a-le nduka a-rüla shao kethon kie a-hyushü nyüsa ryü kela genyu; lo a-le ndun tho-e thyü pe a-hishü ti ado tse rüchün kehü genyu.

⁹Tsügenyu a-le Jisu ka jo kechon ketso; ai Jisu le a-ka thame zoni shü mvula.

¹⁰Lo peshükedanyu ju lo lesükeshatsin nyu ju le tsükatsü bin-o a-nkhin pe ketetsin thyü sola.

¹¹Tsüselo Herod le a-shüpahü zenlo-o Jisu no tha lihi kemvu nme hontseo, ro kendi thyüo a-phinya shweshwe tsekethyü nme khipe a-nbenshü njüo a-nipe Pilat ki shüni la.

¹²Lo tsünyü tsü we Herod lo Pilat au le kengü gwalo la; ai tsü mhundyü we au le kerüchün gunryü.

Jisu Hüla Lotse Pen Kela

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39—19:16)

¹³Tsüselo Pilat le peshükeda ju lo pelünyu ju lo temi ko kequenlo njüo anyugun ka, “Hagun le temi higü hile me thyü nshvu kehünyu letse kethyü genyu a-ten zen-o aki ryü bin nyo.

¹⁴Ai hire, ale hagun mhundyü nyu a-ketso petsü sa gun-e, hagun le kenkhin jo tsü rüchün kegun le, ale a-ge kemu nme-e hyulo mvu; lo Herod-e tsühontse hyulo mvu.

¹⁵Tsügenyu a-le a-nipe ngun ki shüni shüla so; lo hire, a-le meno a-dushvula kezü tho nme-e thyüshü mvu lenye.

¹⁶Tsügenyu ale shaja pe a-tsüla njüo a-honi shü lati.”

¹⁷(Kechamvule nken kegun nga tsennyü Pilat le donyu nme hoshü pe anyugun tsü mvulo keshvu genyu.)

¹⁸Tsonshü ntsin anyugun aphu nra sen-o, “Temi higü no bin nya, ai Baraba we khini pe agun tsüshü lalo.”

¹⁹(Baraba tsüle sorkari shwikerüchün nyu nme lo me dukeshvu nyu nme genyu a-ten pe doka nyu khin njü.)

²⁰Tsükatsü Pilat le Jisu hoshü lanyüo zoni,

²¹ai anyugun le nra anyugun yhenthüo, “Krus ge hüla lo, a-khipe Krus ge hüla lo!” tsonlo la.

²²Ai Pilat le gwünshen ge gü ka anyugun ka, “Nyu genyu ola? Temi higü le nyu gwakemvu thyüshü ola? Awe le a-ge a-hüla kezü kon nme-e hyulo mvu le; tsügenyu ale a-vüla njüo a-hoshü lati.”

²³Ai anyugun le nra anyugun yhenthüo a-hüla lotse kethyü hi ton sola. Tson-o anyugun le anyugun jo genyu kvulo.

²⁴Tsüselo Pilat le anyugun kehi hontse khiphe anyugun tsüla.

²⁵Tson-o a-le sorkari shwinyü kemvu gü lo medukeshvu genyu doka nyu khin kenjü gü, anyugun le a-hoshüla lotse hi kethyü gü honi shüla; ai a-le Jisu we khiphe anyugun no anyugun kendo thyülo lotseo zoshü la.

Krus Ge Jisu Hükethyü

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶Tsükatsü anyugun le Jisu nrhisü zen gun kejü ka Simon tsekethyü Kurinnyu nme le kazü kecha kipun ryü kejü hyulo-o anyugun le a-nrhisülo njüo a-no krus sen tsü pen-o Jisu sithen lotse sola.

²⁷Tsükatsü temi danda nme le Jisu sithen hü tsüdan nyu tenunyu dan me ko a-chechü hü.

²⁸Ai Jisu le rani gü anyugun ka, “Jerusalem tenunyu ju, hagin le agenyu we chü nyalo, ai hagin le hagin nyenyu genyu chülo chi.

²⁹Hire, gwünkho nme le ryü zhü nyo, tsünyü tsü nyu kendinyu lo a-gin nyu nyuphou pvü kemvunyu lo ntsenyu no thame kae a-ge nyüzü tsü kemvunyu dan le a-phou kengvütsin, tsonti.

³⁰Lo tsükatsü mele kazüthun dan ka, hagin le ntsi-o age tsüryülo, lo rinchothun-e no ryüo asunlo lo, tson ti.

³¹Mele senbin kerhün gü ge nsen hihontse thyü yatselo senbin kesinyu ge we dihontse thyü so tila.”

³²Lo tsükatsü kemu kethyü nyu mihvu ko pe a-sin-o hüla titse tenzen ryü.

³³Tsüselo anyugun le kazü zan nme, “Pekhunru,” tsekethyü nme tilo njüo, tsüka krus ge a-hüla. Lo kemu kethyü hvu nme pe a-njüzin lo nme pe a-ngwazin tse a-sin-o hüla.

³⁴Tsükatsü Jisu le, “Apvü anyugun kemu jü pe anyugun tsülo; kechamvule anyugun le thyü kebin hile shao thyü bin kemvu genyu!” tsonshü. Tson-o anyugun le henshwio a-phi a-nya kenjünlo.

³⁵Lo temi dan le tsüka bin-o nri bin. Lo pelünnyu jue a-shwinyüo, “A-le me kechanyu we kenilo hü, a-le Sunggigü le kejkükelo Khrista gü le tselo, a-no a-npvü a-kenilo chi!” tson sola.

³⁶Lo tsüntinvule shüpahünnyu dan-e keyüthyüo, keshonzü sen gü a-lao,

37“Nle Judanyu raja gü letse lo n npvü nkenilo chi,” tson sola.

38Lo a-pe soka, “HIGÜ HILE JUDANYU RAJA GÜ,” tsonkethyü thu sinshü.

39Tsüselo hü kenjü kemunyu hvu nme le Jisu nkhin-o, “Nle Khrista gü mvu ole? Tson yatselo nle n npvüe lo ayi ko tse kenilo ta.”

40Ai kecha gü le a-kesü-o, “Nko a-hontse kenjün thyü bin-e nyuthyüo tson hü nla? Nle Sunggigü nshvu mvu ole?”

41Tson-o a-le, “Nyi we nnyi shaja hyulo zü; nnyi we nnyi tho chün hyulo bin nyo; ai temi higü we tejvü kemvu nme-e thyü mvu.”

42Tson-o a-le, “Jisu, nle n raja bin nyu kegun ka aphin rüchün shülo!”

43Tsüselo Jisu le a-ka, “Ale nka zo tsentsü shü tile, nle nthu nnyi kebwen bin nyu bin tinla tiso.”

Jisu Kesi

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

44Lo tsü le tegi kevüja tseryü kenyhun la, lo tsükatsü gü tegi kenshen keti kazü apu nyu tsangzün tin tsela.

45Yhüko-e benshü mvula; lo Kershvuka nyu phi sükhin kenjü gü le a-chvü nyu nrhen chwela.

46Tsüselo Jisu le nra sen-o, “Apvü, ale a kapu ho pe nben nyu shü güzhü sele nye,” tsonshü. Lo a-le jo tsü zoshü njüo a-kapu hoshü la.

47Lo tsükatsü shüpahünyu sokedagü le tha tsüdan thyükela hyushü njüo Sunggigü shwen-o, “Temi higü hile kentsen nyu nme hile la!”

48Lo temi dan tsü nri titse keryü nyu apu tha tsühontse kethyü tsü hyushüo anyugun nyun jen-o tin küla.

49Lo a-kesanyu apu lo Galil nyu a-sithen keryü tenunyu jue gü pere ki dun-o tha tsühontse thyü kela tsü shwi kü.

Jisu Pen gü Sunkela

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 10:38-42)

50Tsükatsü pelünyu temi kegua teshwen kepvünyu nme a-zan le Josef tsekethyü nme le bin hü,

51a-le pelünyu kechanyu dan kendo lo anyugun le thyükela nyu tsü anyugun zen-o kehorhün mvu; lo a-le Judanyu rünyi Arimathia nyu,

52Lo a-le Sunggigü Raja le keryü khwen kehünyu nme. Temi tsügütsü le Pilat ki gü Jisu min hi.

53Tson-o a-le Jisu min tsü penshye pe linen phi lope jelo njüo pen gü tso run pe sika thyü titse kenjü nduka temi nme min lope shüshwi kemvu nme nyu shüla.

⁵⁴Lo tsünyü tsü nga genyu tha ndonron kethyü jon, lo Sabbath ti güzhü.

⁵⁵Lo Galil nyu a-zen keryü tenunyu jue me sithen gü sikae lo a-min pe nyu tsethyü shüla yo tsü apfu hyu.

⁵⁶Tson-o anyugun le nigun ryüo tharünkenyi lo terzü kechacha kethyü ndolo. Tson-o Sabbath nyü we anyugun le tejvü gü zen-o rüyulo.

Luk 24

Jisu Le Rhünni Keso

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

¹Lo Sabbath jon keru nyü tsangben chwiryü nyeka tenunyu tsüdan le tharünkenyi ndo pe bin kenjü dan tsü sen-o sika ki ryü.

²Lo tsükatsü anyugun le tso lope sika kakhin thyü kenjü tsü le keto kela hyulo.

³Tson-o anyugun le sika nyu tsü yü ntsin, Npugü Jisu min tsüle tsünyu bin mvu kela hyulo.

⁴Lo anyugun le tha tsühontse kethyü tsü rüchün pe anyugun rhokedyü thyü bin ntsin, hire, temi mihvu le phinya kenchwü kenshwen sen-o anyugun khoka kebinhyulo.

⁵Tsüselo anyugun le nshvuo anyugun mhun pvü nkhün tsüla ntsin, temi tsühvu le anyugun ka, "Hagun le nyuthyüo kesinyu rhüniso kela gü fü hü nla?"

⁶A-le hika ndi laso, ai a-le rhünniso laso. Hagun le a-le Galil nyu bin kehü ka hagun ka, "Temi Nyugü le meno a-ten pe kemunyu ben nyu shü lati.

⁷Tson-o krus ge meno a-hüla ti; ai a-le jonshen nyü rhünniso lati,' tson kethyü hagun ka zokeshü jo tsü rüchünlo nye."

⁸Tsüselo anyugun le a-le anyugun ka kezo jo tsü rüchünlo,

⁹njüo sika nyu rani gü jo tsü apfu pe tseryü nmeche dan ka lo kechanyu apfu kae zoshü.

¹⁰Lo tenunyu tsüdan tsüle Magdalin Maria, lo Jona lo Jakob au jvü Maria; lo tsüdan kemvu tenunyu kechanyu dan-e gü apostel nyu dan ka zo küshü.

¹¹Ai apostel nyu dan le tenunyu dan jo tsü le jo kenrun nme letse kethyü rüchün-o tsüdan jo tenyen mvula.

¹²Ai Pitor le solo njüo tin gü sika nyu nkhüntsü gü nrishü ntsin linen phi le kebin nti hyulo; tson-o tha tsüdan rüchün pe a-dun thyüla njüo a-kaki nigun la.

Ema Ki Kegun Hvu

(Mk 16:12-13)

- 13**Tsökatsü hire, mihvu le Ema tsekethyü Jerusalem nyeki furlong ja hentsero ki gunzhü.
- 14**Lo tsökatsü au le tsügwünkho ka tha thyükela dan zokezen gunzhü.
- 15**Lo au kenthon-o khinyunyu ka tha ketso kebin ka Jisu le au khonni gü au zen kethenlo la.
- 16**Ai au no a-shamvulo nrün genyu au yhütyü thyü kecha thyüla.
- 17**Lo tsökatsü Jisu le au ka, “Hai le tsonne nyu kera kehü tsüle nyu rüla zohü nla?” tson-o au ketso shü. Tsüselo au le au mhun gwakemvu thyüo nma tse tinla.
- 18**Lo au nme zan le Kleopa, tsügü le a-ka, “Njwen-o Jerusalem nyu ryü kebin nyu dan nyu hijonka thyü kela tsü rüla shakemvu le n nti se hile.”
- 19**Tsüselo a-le au ka, “Nyu rüla letse?” tson-o ketsoni. Lo au le a-ka, “Nazaretnyu Jisu, sidyükesanyu nme, Sunggigü lo temi aphu mhundyü ka a-jo lo a-tho-ndun thyü sa kethyü nyu nme rüla le.
- 20**Lo peshükeda ju lo a-rünyi nyu pelünyu ju le a-ten pe me ben nyu shüo meno a-dushvula lotsela, tson-o meno krus ge a-hüla.
- 21**Ai a-le Israel nyu rhinhilo titse kethyü gü ado tse kethyü agun le a-tenyen ryü le. Lo agun le kezo tsü ntimvule a-dushvu kela le nthu jonshen thyü laso.
- 22**Lo agun lüginyu tenunyu dan me-e lonyü sika nyu gun-o niryüo anyugun jo genyu agun no agun dunthyü sa lale.
- 23**Tsüdan le gü ai a-mi hyulo mvuo rani ryüo anyugun le tsangge lokethyünyu hyu letse zo-o, a-le rhünni sola sele tse kethyü pe tenunyu dan ka zo letse kethyü shalo.
- 24**Lo agun ko peha le gü tenunyu ju le agun dan nyu kezo hontse kethyü hyushü letse zo bin nyo; tsüdan-e Jisu hyumvu letse kethyü zo,” tson zoshü.
- 25**Tsonshü ntsin a-le au ka, “Hire, kepin nyu, sidyükesanyu le zo kenjü tsü aphu hagin nyun le tsüe tenyenlo tsensa kehü dan!
- 26**Khrista le tsühontse kenjünthyüo a-zan le gonlo zü mvu ole?”
- 27**Tsüselo a-le Mosa lo sidyükesanyu rüla zo teri so-o ketsin lesü nyu a-rüla thu kenjü tsü zo petsü sape au hishü.
- 28**Lo au le gunti tse kebin rünyi gü tilo güzhü ntsin, a-le tsonda gü zen nphazhü la;
- 29**tsügenyu au le a-khin tenge tseo, “Nle ayi zen-o bin tinla nye; tsang-e zün güzhü laso lo tsangkeben jon kechon gü le güla sele.” Tsügenyu a-ko au zen yügü tsünyu bin tinla.

³⁰Tson-o a-le au zen tyütsü titseo bin kelo ka a-le tensü khi senlo njüo Sunggigü shwen shüo boshwen pe au tsüshü.

³¹Tsüselo au yhätyü le ntsen chwiryülo, tson-o au le a-shalo; tsonlo ntsin au no a-hyu sinmvula.

³²Tsügenyu au le au npvü kenthon-o, “A-le tsonne nyu nnyi nthon ketseka a-le ketsin lesü tsin pe nnyi hi kebin ka tsü nnyi nyun nyenbün pvü hü mvu ole?” tson sola.

³³Tsüselo au le tsügwükhö katsü Jerusalem nyu raniryü ntsin, tseryü nmeche ju lo npvünyu ju le gü kequen kebin hyulo.

³⁴Lo anyugun le, “Npugü le rhünni sola ketsin machi! Lo Simon ko no a-hyu le!”

³⁵Tsüselo au ko tsonne nyu thyükela tsü lo a-le tensü boshwen pe au tsü keshü ka au le a-sha kelo rüla pe anyugun ka zoshü.

Senthyükelonyu dan No Jisu Kehyu

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-23; Apo 1:6-8)

³⁶Tson-o anyugun le jo tsühontse kethyü kenthon kebin katsü Jisu le yüryü anyugun dan nyu binlo njüo, “Hagun kegwa gü thyülo nye!” tsonshü.

³⁷Ai anyugun le tsüle kapu nme hyula sele tseo nshvu pe ketetsin thyü sola.

³⁸Tsüselo Jisu le anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo hagun nyun nshen hü nla? Lo nyuthyüo tenyenkemvu nyun pvü hü nla?”

³⁹Ale le, hagun le a pha lo aben nrilo re; a kesüo ashwi salo. Kapu le a-thyü lo a-ru ndi, ai hagun le a-kehyu we awe tsüdan tsü bin kü.”

⁴⁰Tson-o a-le jo tsü zokeshü sika a-le a-ben lo a-pha pe anyugun hishü.

⁴¹Ai anyugun le anyugun shekerhün pvüo tenyenlo hola ntsin, a-le anyugun ka, “Hagun le ketyüketsü peha sen hü le?” tson-o ketsoshü.

⁴²Tsüselo anyugun le tsehü keshvu pvü kehü sime lope a-tsüshü,

⁴³tsüselo a-le tsü khilo njüo anyugun mhundyü ka tsü khityü pe anyugun hishü.

⁴⁴Tson-o a-le anyugun ka, “Mosa jvü nyu lo sidyükesanyu lesü nyu lo Lü lesü nyu a rüla thu pe bin kenjü tsü, aphu thyü penlo mvulo shvu tsekethyü ale hagun zen kebin ka hagun ka zokeshü ajo le hile nye.”

⁴⁵Tson-o a-le anyugun no ketsin lesü shalo nrün genyu anyugunnyun khinshye shü.

⁴⁶Tson-o a-le anyugun ka, “Khrista le kenjünthyüo tsüsiki jonshen nyü rhünniso lati,

⁴⁷Lo Jerusalem nyu bin zenlo njüo temi kebin aphu mhundyü nyu nyunkelukelo lo kemu jülo lotse kethyü a-zan nyu zope hiti.

⁴⁸Tsonkethyü thu njü, lo hagun le jo tsüdan jünkezonyu sele nye.

⁴⁹Lo hire, Ale Apvü le khishü titse kethyü gü nipe hagun ki shüti; ai hagun le tsangge kekvu hyulo kemvuthen rünyi nyida (Jerusalem) nyu bin tse nye!" tsonshü.

Jisu Zen-o Tsangge Kükela

(Mk 16:19-20; Apo 1:9-11)

⁵⁰Tsüselo a-le anyugun zen-o Bethani kentsun denzin gü, a-ben hvu shwenshüo jochü pe anyugun tsü.

⁵¹Lo a-le jochü pe anyugun tsü kebin ka, a-le anyugun zen kekhola; tson-o a-zen-o tsangge küla.

⁵²Tsükatsü anyugun le a-rüshvushüo, anyugun shekerhün thyü sen-o Jerusalem nyu gunla.

⁵³Tson-o anyugun le Kershvuka nyu tsü Sunggigü rüshvuo A-shwen zin bin tinla.

Johan

Johan 1

Jo Gü Le Thyümi Ngwala

- ¹Sokerikanyu jo le hü, lo jo le Sunggigü zen hü. lo jo le Sunggigü.
- ²A-le sokerikanyu Sunggigü zen hü.
- ³Yhun kebin aphu a-no thyü kü, lo thyükelo tsü aphu a-no thyü kemvu nme-endi.
- ⁴Kerhünronzin le a-ge bin, lo kerhünronzin tsü le temi keben gü.
- ⁵Lo keben le kezün nyu gwünben hü, ai kezün gü le a-nyeki kvulo mvula.
- ⁶Sunggigü le nikeshü Johan tsekethyü nme le gunryü,
- ⁷tsügü genyu temi aphu no tenyenlo nrün genyu keben gü zan zoshwishü titseo zo gunryü.
- ⁸A-le keben gü mvu, ai keben gü zan zoshwishü titseo yhun gunkeryü.
- ⁹Temi aphu gwün nben titse keben ketsin gü le kazü nyu gunryü.
- ¹⁰A-le kazü nyu yhun, lo a-le kazü thyü shüe kazü nyu keyhun nyu le a-shalo mvula.
- ¹¹A-le a-npvü a-temi ka gunryü ai a-temi dan le a-zenlo mvula.
- ¹²Ai a-zenkelonyu aphu a-kon le, a-zan ka tenyen kelo ju, a-le tsüdan no Sunggigü nyenyu thyülo titse kethyü kekvu pe tsü laso.
- ¹³Tsüle tezi nmvue nthüü nmin kendo nyu, nmvue temi kendo nyu mvu, ai Sunggigü kendo ka nnyu kelo.
- ¹⁴Lo jo tsüle thyümin ngwa gunryüo shwikenjün lo ketsin no a-süpvüo agundan nyu yhun; tson-o Pvügü Nyuche gü le Sunggigü ka a-kegwa hyukelo, a-kegwa tsü nri gunryü.
- ¹⁵Johan ko Jisu rüla zo-o nra sen-o, "Ale kerika asiki gunryü kezhü gü, a-le anye gon, kechamvule a-le a mhundyü hü kethyü genyu, tson-o a-rüla zo kehü tsüle higü mare," tsonshü.
- ¹⁶Kechamvule ngun aphu a-kegwa nyu tsü shwikenjün kegwa so ge shwikenjün hyu kelo genyu.
- ¹⁷Tejvü gü we Mosa ben nyu kenye shü, ai keso lo ketsin gü we Jisu Khrista ge chwikeryü genyu.
- ¹⁸Temi le thame kae Sunggigü hyu mvu; A-pvü nyun ge kebin Nyuchegü le a-npvü temi tesha keshü gwünzin.

Sunggigü Tanyünyu Gü
(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

- ¹⁹Lo Judanyu dan le Jerusalem nyu Levinyu lo peshü dan nipe Johan ki shüo a-ka, “Nle segü la?” tse ketso keshü ka Johan le zokeshü le hi.
- ²⁰Tsükatsü Johan le zoshwishü, lo zoshü kemvu thyüla mvu; “Ale Khrista gü tsü kemvu,” tsonshü.
- ²¹Tsontsin anyugun le, “Tsonlo nle segü la? Nle Elia mon?” Tsontsin Johan le, “Ale tsü gü kemvu.” “Nle sidyükesha gü le?” anyugun le tson shün. Lo a-le, “Tsüe kemvu,” tsonla.
- ²²Anyugun le zo, “Tsonlo nle segü yo agun ka zo shüta. Agun le sen gü agun nikeshü nyu ka zoshü nrün genyu. Nle n npvü nle segü le tse hü nla?”
- ²³Johan le nduka Isaya sidyükeshagü le kezo tsü pe kenishü: “Hagun Npugü tson thyü kenzhü lo chi! tson-o chün nyu temi nme le nra sen kehü khwen gü tsü le a hile.”
- ²⁴Lo tsüdan tsü le Farisinyu danka nikeshü.
- ²⁵Tson-o anyugun le a-ketso-o a-ka, “Nle Khrista gü kemvu, lo Elia kemvu, lo sidyükeshagüe mvu yatselo nyu Baptaiz thyü hü nla?”
- ²⁶Johan le anyugun ka zo, “A we zü nyu hagun baptaiz thyü kehü gwünzin; hagun dan nyu hagun le a-sha kemvu nme le bin.
- ²⁷A-le asiki ryü zhü, ale a-phaje kephinron-e shwülo kümvu.”
- ²⁸Tha hidan hi aphu Johan le me Baptaiz kethyü Jordan züri kho Bethani ki thyü hü laso.

Sunggigü Tanyü Nyugü

- ²⁹Tsüsügü nyü Johan le Jisu le a-ki ryü kezhü hyuo zo, “Hire, kazü kemu sen tinla titse kethyü Sunggigü Tanyü Nyugü!”
- ³⁰Ngüka a-le, “Temi nme le asiki ryü zhü nyo, a-le anye gon, kechamvule a-le a mhundyü hü kethyü genyu, tson-o a-rüla zokehü gü tsüle higü hi mare.’
- ³¹Lo ako a-shalo mvula; ai a-no a-khipe Israel nyu tesha titse kethyü genyu, tsügenyu zü nyu me baptaiz thyü gunkeryü gwünzin,” tsonshü.
- ³²Lo tsüntimvule Johan le Jisu rüla zo-o, “Kapu gü le nsu hontse tsangge tsüryüo a-ge binlo kela ale hyu.
- ³³Lo a we le a-shalo mvula; ai zünyu me baptaiz thyülo tseo anikeshü gü le a-npvü aka, ‘Nle Kapu gü le a-ge tsükeryü hyukelo, tsüle Kenshün Kapu nyu me Baptaiz thyüshü nrün gü tsü le.’

³⁴Lo ako tsü hyulo njüo, 'Higü hile Sunggigü Nyugü tsekethyü a-zan zoshwishü laso.' ”

Senthyükelo Keri dan

³⁵Lo tsüsinyü Johan le a-sikethennyu mihvu zen hü.

³⁶Lo a-le Jisu le nda kehü hyushüo, “Hire, lile Sunggigü Tanyü Nyugü so!”

³⁷Johan le senthyükelo hvu le jo tsü shalo njüo Jisu sithen tinla.

³⁸Jisu le rani gü au le a-sithen kehü hyulo njüo au ka, “Hai le nyuthyü hü nla?” Tsüselo au le a-ka, “Rabi, (a-kon le senkethyü gü,) nle dikipon bin nla?”

³⁹Jisu le au ka, “Ryüta, lo hai npvü hyulo ti.” Tsügenyu au le gungü a-kebin bin hyulo; tson-o au le tsünyü a-zen bin, lo tsüle tegi pezi kevü khoka so.

⁴⁰Johan jo shashüo Jisu sithen kelo hvu nme le Simon Pitor sikezen gü Andria.

⁴¹A-le gungü a-tsagü Simon fülo njüo a-ka, “Agun le Mesia (a-kon le Khrista gü) tsü hyulo laso.”

⁴²Tson-o a-le a-zen-o Jisu ki ryülo. Jisu le a-nrio zo, “Nle Jona nyugü Simon, nno Kafa.” (A-kon le Pitor thyüla tiso.)

Filip Lo Nathanael Hvu Kokelo

⁴³Tsüsinyü Jisu le Galil nyu gü bin; lo a-le Filip hyu shüo a-ka, “Nle a sithen lo re,” tson.

⁴⁴Lo Filip tsüko Andria lo Pitor au rünyi Betsaida nyu.

⁴⁵Lo Filip le Nathanael hyu shü njüo a-ka, “Agun le nduka Mosa le tejevü nyu thu kenjü lo sidyükesanyue thu pe bin kenjü gü tsü hyulo laso. A-le Josef nyugü Nazaret Jisu tsü le.”

⁴⁶Nathanael le a-ka, “Nazaret nyu thakegwa le chwiryülo gwa ole?” Filip le a-ka, “Gunryüo nrishü re.”

⁴⁷Jisu le Nathanael le a-ki gunryü kezhü hyulo njüo a-rüla zo-o, “Likili, thame kae nku hü kemvu Israel nyu ketsin nme!”

⁴⁸Nathanael le a-ka, “Nle nyu tsethyüo a shalo la?” Jisu le a-zo keni-o, “Filip le nkeko mhundyü, nle kherobin hensin ki kebin ka, ale n hyu laso.”

⁴⁹Nathanael le a-ka, “Rabi, nle Sunggigü Nyugü; nle Israel nyu raja gü.”

⁵⁰Jisu le a-ka, “Ale kherobin hensin nhyu, tsonzo keshü genyu nle tenyenlo ole? Nle hinyeki-e tha gonkvu kethyü dan me hyuti.”

⁵¹Tsüntimvule Jisu le a-ka, “Ale hagon ka zo tsentsü shüti, hagon le tsang khinsheshüo Temi Nyugü soge Sunggigü lilonyu le kükezhü lo tsenryü kezhü hyu ti.”

Johan 2

Kana Rünyi Nyu Shenhü Kehö

¹Tson-o jonshen nyü Galil kazü Kana rünyi nyu senhü keho nme thyü; lo Jisu a-jvü le tsünyu bin

²Lo senhü keho tsünyu mele Jisu lo senthyükelonyu apfu ko.

³Lo vain zü le rhoru la ntsin, Jisu a-jvü le Jisu ka, "Ngun vain zü le ndi laso."

⁴Tsontsin Jisu le a-jvü ka, "Tenunyu, nle nyuthyüo a-ka tsonzo hü nla? A gwünkho timvu zun."

⁵A-jvü le gonyu dan ka, "Jisu le hagon ka lihi zoshüe thyülo nye."

⁶Lo jon tsükatsü Judanyu le nthü kenshün jvü genyu zü mon kenyhun kenshen shülo kehü zükhin tsero le bin.

⁷Jisu le anyugun ka, "Hagon zü lü pe zükhin tsü sü külo nye." Tsüselo anyugun le zü lü pe zükhin dan sükülo.

⁸Tson njüo Jisu le anyugun ka, "Hagon tsü thyülo njüo pen gü keho tsünyu kedagü ki shü nye." Lo anyugun le pen gun la,

⁹lo keho tsünyu tha ketsen kebin gü le zü pe vain zü kethyü ntsin kethyü ka, dikipon hyulo yo shamvu, (ai gonyu zü lü pvü keryü dan we sha.)

¹⁰Tsükatsü a-le senhü gü koshüo a-ka, "Temi lihigüe süda keho nyu ho nyeka vain zü kegwa khishü tseo, mele tsü sakelo siki we tsünye ki keshvu khishü hü nyo; nwe le ntsokhin-e vain zü kegwa khishü bin zun hile la!"

¹¹Jisu le Galil kazü Kana rünyi nyu a-le nduntho kerigü hi thyüshüo a-kekvu pe me tesha shü; lo a-le senthyü kelonyu dan-e a-tenyenlo.

¹²Tsüselo Jisu le a-jvü lo a-sikezen nyu dan lo senthyükelonyu ju zen-o Kapernaum nyu gun; lo anyugun le tsünyu jon kethonri bin mvu.

Jisu Le Kershvuka Thyü Nshün Keshü

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³Lo Judanyu le Nkenkechwi Nga khonni gun kelo ka Jisu le Jerusalem nyu gun.

¹⁴Tson-o Jisu le Kershvuka nyu mele methu lo tanyü lo paro jwe kebin, lo raka kelu kebin nyu dan hyulo.

¹⁵Tsontsin a-le ron lope thakevü san ge shülo njüo Kershvuka nyu tanyü lo methu apfu kesin hü küla, lo pisa kelu kebin nyu pisa pe jala, tson-o anyugun miz-e boketo la.

¹⁶Tson-o a-le paro jwe kebin nyu dan ka, "Hagon hika hi tha jwen nya, sen-o tinla chi, Apvü ka lope hakethyü ka thyü loho!"

¹⁷Tsükatsü a-sikethen nyu dan le, “Ale nka nyu sherhün kethyü genyu a nke lati,” tson-o thu pe bin kenjü rüchünlo.

¹⁸Judanyu dan le a-ka, “Nle thyü keshü hile nyu zansü thyü pe agun hi hü nla?”

¹⁹Jisu le anyugun ka, “Hagun Kershvuka hi borhola chi, lo ale jonshen nyü thyüni loti.”

²⁰Lo anyugun le, “Judanyu le Kershvuka higü kethyü le chen henziro tsero thyü, lo nle joshen nyü thyüni loti la?”

²¹Ai Jisu le a-thyümin gü kershvuka rüla zoshü.

²²Tsügenyu kesinyu dan nyu Jisu le rhünniso kelo ka a-le jo higü kezo senthyükelonyu dan le rüchünlo; tson-o anyugun le ketsin lesü jo-e lo Jisu le zokeshü jo-e tse tenyenlo.

Jisu Le Temi Jvü Rüla Shakelo

²³Tsüsika Nkenkechwi Nga ka Jisu le Jerusalem nyu kebin ka nga nyu a-le nduntho thyü keshü hyulo njüo temi kechon le a-zan nyu tenyenlo.

²⁴Ai Jisu le anyugun tenyen ngwa mvu; kechamvule a-le temi apfu rüla sha genyu.

²⁵A-le temi nyun ka nyu le bin yo tse kethyü sha kebin genyu, temi nme-e no temi rüla a-ka kezoi bin ndi.

Johan 3

Jisu Le Nekodema Zen Kenthonkethyü

¹Lo Nekodema tsekethyü Judanyu kedanyu nme le Farisinyu dan nyu hü.

²Tsügü le kezün ki gunryüo Jisu ka, “Rabi, nle Sunggigü kanyu gunkeryü senkethyünyu nme tsekethyü agun le sha bin nyo. Kechamvule Sunggigü le zen hü kemvu we temi nme-e nle tha zansü thyü keshü hithyülo keho genyu.”

³Jisu le a-ka, “Ale nka zo tsentsü shüti le, nnyu keshün nilo kemvu we temi nme-e Sunggigü keda bin hyu loho.”

⁴Nekodema le a-ka, “Temi le peshü kela le nyu tsetyüo nnyu keshün nilo tila? A-jvü gin nyu niyüo nnyu nilo gwa ole?”

⁵Jisu le a-ka, “Ale nka zo tsentsü shüti le, zü lo Kapu nyu nnyu kemvu we temi le Sunggigü keda bin nyu yü loho.

⁶Nthyü ge kenyu le nthyü, lo Kapu gü nyu kenyu le Kapu gü.

⁷Ale hagun nnyu keshün nilo mvuloshvu tsonkeshü genyu ndun thyü nya.

⁸Tsang le nbu sen-o a-kenyü kipun gunla hü, lo nle a-khwen nyülo hünyo; tson-e a-le dikipon ryü, lo dikipon güla hüyo, nle tsü sha hümvu. Temi lihigüe Kapu nyu kenyu le tsü a-keme.”

⁹Nekodema le a-ka, “Tha tsü le nyu tsethyüo thyülo tila?”

¹⁰Jisu le a-ka, “Nle Israel nyu senkethyü nyu thyüo jo hi shamvu la?”

¹¹Ale nka zo tsentsü shüti, a we a kesha jo zohü nyo, lo ale kehyu rüla zo hünyo, ai hagun le ajo zenlo hümvu.

¹²Ale hagun ka kazünyu jo zo shüe hagun le tsüe tenyenlo mvulo, ale hagun ka tsangge rüla zo yatselo hagun le nyu tsethyüo tenyenlo tila?

¹³Tson-o tsangge kebin Temi Nyugü le tsüryü kemvu we temi nme-e tsangge kü shwi mvu.”

¹⁴Lo nduka Mosa le tehen nyu peri penkeso hontse Temi Nyugüe penso shü mvuloshvu.

¹⁵Kechamvule tenyen kelogü le kethonthen kerhün hyulo nrün genyu.

¹⁶Sunggigü le kazü sogwari ketsin genyu A-nyu chegü khishü, tson-o temi lihigüe tenyen kelo gü le nkela mvule kethonthen kerhün hyulo nrün genyu.

¹⁷Lo kazü gü nmu titse kethyü genyu Sunggigü le A-nyu nipe kazü nyu shü mvu, ai kazü nyu no a-genyu kenikelo hyulo titse kethyü genyu.

¹⁸A-tenyen kelonyu nmula loho; ai tenyen kemvunyu we a-le Sunggigü Nyuche gü zan nyu tenyen mvu kela genyu ntsokae nmu bin nyo.

¹⁹Tson-o nmu nrün jo tsü le keben gü le kazü nyu ryü, ai temi le a-tho njü kemvu genyu keben gü nyeki kezün gü sogwa kvula.

²⁰Temi lihigüe ntsen serikemvu nyu le keben gü ntsü hünyo, a-tho le mu, tsekethyü kenshvu genyu keben gü ki ryü hümvu.

²¹Ai temi lihigüe ketsin tho thyü kehünyu we, a-tho le Sunggigü genyu thyü hü tsekethyü pe hishü titseo Sunggigü ki ryü hünyo.

Jisu Lo Johan Baptist Gü

²²Tsüselo Jisu le senthyükelonyu zen-o Judia kazü nyu ryü, lo a-le anyugun zen-o tsünyu me baptaiz thyü.

²³Lo Johan ko Salim khoki Aenon nyu zü le bin kethyü genyu me baptaiz thyü, lo me ko ryüo baptaiz thyülo.

²⁴Lo tsükatsü le mele Johan ten pe doka nyu shümvu bin zun.

²⁵Lo Johan le senthyükelonyu le Judanyu nme zen-o nthü kenshün rüla zo kenyi.

²⁶Lo anyugun le Johan ki ryüo a-ka, “Rabi, kerika Jordan züri pere kipon nzen kehü gü nle a-rüla zo kehü gü, tsüle me baptaiz thyü tinla so, lo temi aphu a-ki gun küzhü laso!”

²⁷Johan le zoni shü, “Tsangge hoshü pe temi tsü keshü gü kemvu we a-le thame hyulo ho.

²⁸‘Ale Khrista gü kemvu, ai a-mhundyü ki anikeshü,’ tson-o ale kerika zokehü hagun ko ajo shabin nyo.

²⁹Shenhügi hyukelo tsüle shenhü gü, ai shenhü gü pvünyu dan le bin-o a-khwen nyü kebin tsüle shenhü gü genyu a-kenyü sabin hünyo. Tsügenyu akekenyü tsüle tila so.

³⁰A-no gonkenye kvulo mvuloshvu so, ai awe shen ketsintsin tse mvulo shvu so.”

Tsangge Keryü Gü Rüla

³¹Tesoki keryü gü le aphu so ge. Kazü nyu chwikeryü gü le kazünyu nyu, lo a-le kazünyu rüla zo hünyo, tsangge keryü gü le aphu so ge.

³²A-le a-kesha kehyu rüla zo hünyo, ai temi nme-e a-rüla kezo nyü hü mvu.

³³A-jo zen kelonyu we Sunggigü le ketsin gü tsekethyü mohor le a-ge bin hünyo.

³⁴Kechamvule Sunggigü le nikeshü gü, tsüle Sunggigü jo zo hünyo, a-le ndo mvu tse Kapu gü khikeshü genyu.

³⁵Pvügü le Nyugü so hünyo, lo tha aphu hoshü pe a-ben ka shüla so.

³⁶Temi lihigüe Nyugü tenyen kelonyu le kethonthen kerhün hyulo laso; ai temi lihigüe Sunggigü Nyugü jo zen kemvu nyu we kerhün hyulo ho, ai Sunggigü nyukekhü le a-ge bin hünyo.

Johan 4

Jisu Le Samarianyu Tenunyu Nme Zenkenthon Kethyü

¹Lo Jisu le Johan nyeki meno senthyükelo thyü chonlo njüo baptaiz thyükelo Farisinyu le shala kethyü Npugü le shalo.

²Tson-e Jisu le a-npvü me baptaiz thyü mvule a-sikethen nyu dan le thyüshü hü.

³Lo a-le Judia khela njüo Galil lojvü ki ni gunla titse bin.

⁴Lo a-le Samarianyu lojvü pvüthü gun mvuloshvu bin.

⁵Tson-o a-le gü nduka Jakob le lobu nme pe a-nyu gü Josef tsükeshü khoka Sikar tsekethyü Samarianyu rünyi nyida nme tilo.

⁶Lo tsünyu Jakob zülvu le bin, tsüka Jisu le tsonchüo a-tson rüzi lao gü zülvu khoka binlo, lo tsügwümkho ka tsüle nhennyu hokho ka.

⁷Tsüka Samarianyu tenunyu nme le zülü ryü; tsüselo Jisu le a-ka, “Zü pe ano tsü ta.”

⁸Lo tsükatsü Jisu le a-senhyükelonyu dan we ketyüketsü hei titseo rünyu nyida gü nyu chwila.

⁹Tsüselo Samaria nyu tenugi le a-ka, “Nle Judanyu lo ale Samarianyu tsele nyu tsethyüo aka zü hi hü nla?” (Kechamvule Judanyu le Samarianyu zen-o thame tyütsü hü kemvu genyu.)

¹⁰Jisu le a-ka, “Tenugi, nle Sunggigü tha zansü, lo nka, zü pe ano tsüta, tsonkeshü gü sha kethyü we, nle aka tha hiti, lo ale kerhün zü pe ntsüti atale.”

¹¹Tenugi le a-ka, “Kedagü, nle thame pe zü thyülo nrün ndi, lo zülvu le ntsun. Tsonlo nle dikipon kerhün zü hyulo tila?”

¹²Nle zülvu khipe agun ketsü apvü Jakob nyeki gon ole? Jakob-e lo a-nyenyu lo a-senru dan-e nduka hinyu zü tsü ryü?”

¹³Jisu le a-ka, “Temi lihigüe zü higü ketsü gü we teri nila ti.

¹⁴Ai temi lihigüe ale zü lope a-tsüshüo tsükelo gü we thame kae teri nilo ho; tsüntimvule ale zü pe a-tsüshü titse kebin gü we a-nyun ki zü le penchwi keryü zülvu thyüo gü kethonthen kerhün ti loti.”

¹⁵Tenu tsügi le a-ka, “Kedagü, ano terimvulo nrün genyu, lo ryüo hithen laki zü lü mvulo nrün genyu nle zü tsügü lope atsüshü ta.”

¹⁶Jisu le tenugi ka, “Nle gü nnyepvü kozen ryü chi.”

¹⁷Tenugi le a-ka, “Anyepvü ndi.” Jisu le a-ka, “Nle anyepvü ndi, tson kezo tsüle zo tsentsü shü laso.

¹⁸Nnyepvü le mipvün thyü laso, lo ntsoka nzen kebin gü tsüle nnyepvü kemvu. Njo hile a-ketsin zoshü laso.”

¹⁹Tenugi le Jisu ka, “Kedagü, nle sidyükesanyu nme tsekethyü ale shalo laso.

²⁰Agun pepvünyu le nduka kazüthun higü ge hi rüshvu hü, ai hagun we temi no gü rüshvu kehü kazü Jerusalem nyu bin letse hünyo.”

²¹Jisu le a-ka, “Tenugi, ajo tenyelo chi, gwüngwa nme ka hagun le kazüthun hige hi, nmvue Jerusalem nyue Apvü rüshvu mvula nrün gwümkho le ryü zhü nyo.

²²Hagun we a-rüshvu kehü gü sha hümvu; awe ale rüshvu kehü gü shao rüshvu hü; Kechamvule kenikelo tsüle Judanyu ge chwiryü binla kethyü si genyu.

- ²³Ai ketsin thyüo rüshvu kehünyu le Kapu lo ketsin nyu rüshvu kelo gwümkho le ryüzhü, lo ntsokae ryü bin laso, kechamvule Ngun Pvü le ngun no shao a-kerüshvunyu thyü titse fü kehü genyu.
- ²⁴Sunggigü tsüle Kapu gü lo a-rüshvu kehünyu le Kapu lo ketsin nyu rüshvu mvuloshvu.”
- ²⁵Tenugi le a-ka, “Mesia Khrista, tse kehügü le ryü zhü tse kethyü ale shabin nyo, a-le ryülo tha phu zo pe me hiti.”
- ²⁶Lo Jisu le a-ka, “Nzen kenthon kebin gü hile tsügü tsü le.”
- ²⁷Tson kebin ka a-le senthyükelonyu dan le ryüo a-le tenunyu zen kenthon kebin hyu shüo anyugun dun thyüla; ai temi nme-e tsügi ka, “Nle nyu shanyü ola?” nmvue a-ka, “Nle segü zen kenthon bin nla?” tson kethyüe shün shü mvu.
- ²⁸Lo tsükatsü tenugi le a-laki khela njüo rünyü nyida gü ki chwigü meka zoshü.
- ²⁹“Hagun chwiryüo temi nme nrishü re! A-le ale thyükela aphu pe aka zoshü. A-le Khrista gü tsü ole nyu tsethyü yono?”
- ³⁰Lo anyugun le nyida gü nyu tin-o Jisu ki chwiryü.
- ³¹Lo tsükatsü senthyükelonyu dan le Jisu ka, “Senkethyü gü, chvü tyü lota.”
- ³²Ai Jisu le anyugun ka, “Ale hagun le sha hü kemvu ketyüketsü nme le bin nyo.”
- ³³Tsügenyu senthyükelonyu dan le khinyunyu ka, “Peha le ketyüketsü pe a-tsüshü ole?”
- ³⁴Lo Jisu le anyugun ka, “A ketyüketsü tsüle a nikeshü gü kenü thyü titse lo a-tho thyü titse kethyü genyu.
- ³⁵Hagun le logvü ti nrün le shyezi le bin zun, tson hü mvu ole? Hire, ale hagun ka zoshü ti, hagun nyiso gü low nrishü shwi; tsüle chon pe gvülo gwa laso.
- ³⁶Gvü kehünyu le a-chün hyulo hünyo, lo a-sha fü pe kethonthen kerhün nyu shülo hünyo, tson-o ntsi kegwün gü lo gvü kehü gü le kengüo a-sherhün bin hünyo.
- ³⁷Lo nme le gwün hü, lo kechanyu le gvü hü, lo tsonkethyü tsü rüchün keso le a-ketsin.
- ³⁸Ale hagun nipe hagun le kenjünthyü shü kemvu ki gvülo tse hünyo; me kechanyu le kenjün thyüshülo hagun no tsüdan tho nyu keyü gwünzin.”
- ³⁹Lo tenu tsügi le, “Ale thyükela aphu a-le aka zoshü,” tson-o a-rüla zokeshü genyu nyida tsünyu Samarianyu kechon le Jisu tenyenlo.
- ⁴⁰Tson-o Samaria nyu le a-ki ryüo a-no anyugun zen binlo tseo a-ka hi. Lo a-le jonhvu anyugun zen bin.

⁴¹Lo a-jo genyu temi kechon le tenyen sinlo.

⁴²Tson-o anyugun le tenugi ka, “Agun le ntsoka we njo nti genyu tenyen lo mvu; kechamvule agun le a nyetin pe nyülo laso; lo higü hile kazü kenikelo gü ketsin tsekethyü shalo kela genyu.”

Jisu Le Peshünyu Nmenyu Thyü Ngwakeshü

⁴³Lo Jonhvu sika a-le tsünyu tin sen-o Galil nyu gunla.

⁴⁴Sidyükeshanyu le a-rünyü nyu we teshwen kepvü ndi letse kethyü Jisu le zoshü.

⁴⁵Tson-o a-le Galil nyu gunryü kelo ka a-le Jerusalem nyu nga ka tha thyükeshü kehyu genyu Galilnyu ko a-zenlo. Kechamvule anyugun ko nga tsünyu gun kethyü genyu.

⁴⁶Tson-o a-le zü lope vain zü thyü keshü Galil lojvü Kana rünyü nyu niryülo. Tsükatsü Kapernaum nyu thakeshanyu nme le a-nyu pechenyu nme le ho bin.

⁴⁷A-le Jisu le Judia lojvü ki tsonchü sen-o Galil lojvü nyu ryü kelo ka, a-le Jisu ki gun-o a-no gü a-nyu thyü ngwashü lotseo hi, a nyu le si güzhü kela genyu.

⁴⁸Jisu le a-ka, “Hagun we tha zansü lo nduntho hyu kemvu we thame kae tenyen hümvu.”

⁴⁹Peshünyu tsü gü le a-ka, “Kedagü, nle anyu le kesi mhundyü ryülo.”

⁵⁰Jisu le a-ka, “Nle gunla, nnyu le rhünlo ti!” Temi tsügü le Jisu le a-ka kezo jo tenyenlo njüo gunla.

⁵¹Tson-o a-le gun kezhü ka a-gonyu le ryüo a-zen ketenolo njüo a-ka, “Nnyu le rhünlo laso!” tse zoshü.

⁵²Tsontsin a-le anyugun ka, “A-le di gwünkho ka rhün soryü la?” tsonkethyü ketsoshü. Lo anyugun le a-ka, “Ndu tegi nme kevä gwünkho ka a-le rüka mvula.”

⁵³Tsontsin ntsenyu gü a-pvü le, Jisu le tsügwünkho ka, “N nyu le rhünlo ti,” tsonshü kethyü shalo njüo a-ko lo a-kaminyu aphu tenyenlo.

⁵⁴Tsügü ka tsüle Jisu le Galil lojvü nyu tha zansü thyükeshü kenyhun gü.

Johan 5

Jisu Le Zi ka Temi Nme Thyü Ngwakeshü

¹Tsüsika Judanyu Nga tilo ntsin Jisu le Jerusalem nyu gun.

²Tson-o Jerusalem nyu Tanyü Chwida khoka ka pvün thyü kenjü Ibrinyu khwen ki Bethzatha tsekethyü zi nme le bin.

³Lo ka tsünyu tsü a-yhükeponyu, phayhonyu, terothonyu, lo keho gwakemvunyu kechon le tsünyu tsü zhü bin hü, anyugun le zü le nnu chwikeryü khwen bin hü.

⁴Kechamvule tsangge jolonyu nme le tsüryüo zi nyu zü bokenu shü hü, lo zü bokenu keshü sika kehonyu le zü nyu yülo kerigü le a-ge keho lihi le bin-e gwalo la la tse hü.

⁵Lo tsükatsü chen shenryüo tetse kehonyu nme le tsünyu zhü hü.

⁶Jisu le tsügü le zhü kebin hyulo, lo a-le kethon ki tson hüla kethyü shalo njüo a-ka, “Nle gwalo nyü bin nle?”

⁷Kehogü le a-ka, “Kedagü, zü le nnu chwikeryü ka, temi nme-e azen gü zi nyu keshü min ndi; lo ale yü kezhü ka kechanyu le a mhundyü ki yü lala tse hünyo.”

⁸Jisu le a-ka, “Solo njüo nzhü sen-o tsonchülo.”

⁹Lo tsoshü ntsin temi tsügü le gwalo njüo a-zhü kethyü khi sen-o tinla. Lo tsüle Sabbath jon nyü,

¹⁰tsügenyu Judanyu dan le gwalo kelagü ka, “Nthu Sabbath, lo nle nzhü sen kehü hile tejavü mvu.”

¹¹Ai a-le anyugun ka, “Athyü ngwa keshü gü le a-ka nzhü sen-o tsonchü lo,” tson shü le.

¹²Anyugun le, “Nzhü sen-o tsonchülo, tse nka kezo gü le segü la” tson-o a-ketso.

¹³Ai a-le a-thyü ngwa keshü gü le segü yo tsü shamvu; temi kechon le tsü ka bin kethyü genyu lo Jisu le rani sen-o kecha ki tinla kethyü genyu.

¹⁴Tsüselo Jisu le Kershvuka nyu a-hyulo-o a-ka, “Hire, nle gwalo laso, gwamvu kvu kethyü le nge ryülo kenshvu genyu mu sinni nya gwünlo.”

¹⁵Temi gü le gü a-thyü ngwa keshü gü tsü le Jisu tsekethyü pe Judanyu ka zoshü.

¹⁶Tsontsin Jisu le Sabbath nyü tha tsü thyükeshe genyu Judanyu dan le a-nkhin sola.

¹⁷Lo Jisu le anyugun ka, “Apvü le ntsokae tha thyü bin, tsügenyu ako thathyü bin nyo.”

¹⁸Tsontsin a-le Sabbath jon gwünrho kethyü ntimvule Sunggigü le a-pvü letseo a-le Sunggigü tsülaki tse kehü genyu, Judanyu le tsügenyu Jisu dushvula titse zokvulo la.

Nyugü Kekvu

¹⁹Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “Ale hagin ka zo tsentsü shüti, Nyugü le A-pvü thakethyü hyu kemvu we thame thyü loho. Apvü le tha lihi-e thyü kehü tsühontse Nyugü ko tsühontse hünyo.

²⁰Kechamvule Pvügü le Nyugü so kehü genyu, lo a-le thyükehü aphu pe a-hi kehü genyu lo hagin no hagin dunthyülo nrün genyu a-le tsünye kegon nduntho keda dan me pe a hishü ti.

²¹Lo Pvü le kesinyu thyü nrhünlo kehü hontse, Nyugüe a-kendonyu thyü nrhünlo ti.

²²Tsügenyu Pvü le temi nme-e ketso mvutse ketso nrün khipe Nyugü ben ka shü laso.

²³Kechamvule temi lihigüe Pvügü shwen kehü hontseo tsüdan no Nyugü ko shwenlo titse kethyü genyu; lo lihigüe Nyugü sohü kemvu we a-nikeshü Pvügü ko so hü mvu.

²⁴“Ale hagin ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe ajo nyülo njüo anikeshü gü tenyen kelo gü le kethonthen kerhün le binla so, lo tsü le temi nkhinla kehü kipun mvu le kesi nrhio kerhün nyu chwi laso.

²⁵Ale hagin ka zo tsentsü shüti, kesinyu le Sunggigü Nyugü khwen sha loti, lo shakelonyu kerhün gwünkho le ryüzhü nyo, lo ntsokae tsüle ryü bin laso.

²⁶Kechamvule Pvügü le kerhün le a-ge kebin hontse Nyugü ge ko bin lo tsekethyü hoshü laso.

²⁷Lo a-le Temi Nyugü thyü kelo genyu ketso kethyü kekvu pe a-tsü laso.

²⁸Hagin jo higü genyu hagin dunthyü nya, kechamvule sika nyu kebin nyu aphu a-khwen shalo ti.

²⁹Tson-o kegwa thyü kehünyu le rhün-o kerhün nyu gun loti, lo gwakemvu thyü kehünyu le rhünni-o ketsokethyü bin nyu gunla nrün gwünkho le ryüzhü kela si genyu.

Jisu Jünkezo dan

³⁰“Ale a npvü we thame thyülo ho, ale nyükelo hontse pe me ketso hü; lo ale a npvü akenyü thyü nyü mvule a nikeshü gü kenyü thyü kenyü genyu ale me ketso kethyü le a-zü.

³¹“Ale a npvü a jün zohü yatselo tsüle ketsin kemvu.

³²A jünkezo kecha nme le bin nyo; lo a-le a-jün zo kehü jo tsü le a-ketsin tsekethyü ale shalo laso.

³³Hagin le me nipe Johan kishü, a-le ketsin gü rüla zoshü laso.

³⁴Tson-e a rüla kezo akenyü we temi ka nyu mvu; ai hagin no kenikelo hyulo titse kethyü genyu ale jo hi zohü nyo.

³⁵Johan tsüle nben kebin lo ben kebin mah keben; lo hagin le gwüngwa nme ka we a-keben nyu hagin kenyü holo.

³⁶Ai a rüla hyukelo we Johan ka hyukelo nyeki gonkvu, kechamvule Pvügu le ano thyü tishü lotseo khipe atsü keshü tho ale thyü keshü gü tsü le Pvügu le a nishü tse kethyü zoshü.

³⁷Lo a nikesü Pvügu le ajün zoshü, hagin we thame kae a-khwen shamvu, lo a-jojae hyumvu,

³⁸lo a-le ajün zokeshü hagin we tsü hagin nyun nyu shüpvü hü mvu, kechamvule a-le nikesü gü hagin le tsü tenyen hü kemvu genyu.

³⁹Ketsin lesü ka hagin le kethonthen kerhün hyu loti tsekethyü genyu hagin le tsü rüchün-o tsü fü kü hünyo; lo tsü le a jün zo kehü dan le.

⁴⁰Ai hagin le kerhün hyulo nrün füo aki ryü hümvu.

⁴¹“Ale temi mhundyü ka teshwen pvünyü mvu

⁴²Ai hagin nyun nyu Sunggigü keso le hü mvu tsekethyü ale shabin nyo.

⁴³Ale apvü zan sen-o ryü; lo hagin le a zenlo hümvu; kechanyu nme le a-npvü a-zan sen-o ryü yatselo, hagin le a-zenloti.

⁴⁴Hagin Sunggigü kanyu chwikeryü teshwen pvü mvuo hagin le temi mhundyü ka teshwen pvü kenyü dan, hagin le nyu tsethyüo tenyenlo mon?

⁴⁵Hagin ale Pvügu ka hagin nkhin kethyü rüchün nya; hagin kenkhin nme le bin nyo, lo tsüle Mosa.

⁴⁶Lo hagin le Mosa tenyen yatselo, hagin le a tenyen ti kechamvule a-le a rüla thu keshü genyu.

⁴⁷Lo hagin le a-le thu keshü tenyen hü mvulo, hagin le nyu tsethyüo ajo tenyenlo tila?”

Johan 6

Jisu Le Temi Yiepvün Ginthü Keshü.

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹Tsüselo Jisu le Galil züda nmvue Tiberia züda tse kehü gü nken gunla.

²Lo a-le kehonyu ge nduntho thyükesü genyu temi dan me le a-sithen hü.

³Tson-o Jisu le rincho ge külo njüo a-le senthyükelonyu zen-o tsüge binlo.

⁴Lo tsü le Judanyu le nkenkechwi nga khonni la.

⁵Tsükatsü Jisu le nyi sogü temi danda le ryü kezhü hyulo njüo Filip ka, “Ngun temi lidan ginthyülo nrün genyu dikipon tensü hyulo mon?”

⁶(Filip nyun kegwa keshvu shalo nrün genyu jo hi kezo; a-le thyü titse kebin tsü a-npvü sha kü kebin genyu.)

⁷Filip le a-ka, “Mi me no keshashanyu hyulo titse-e deneri tsihvu mi-e jün ti loho.”

⁸Jisu le a-senthyükelonyu nme Simon Pitor sikezen gü Andria le a-ka,

⁹“Ntsenyu nme le tensü pvün lo tsehü penhvu sen-o hika hünyo; ai temi hitsülaki dan nyu hikechehi pe nyuthyülo mon?”

¹⁰Tsontsin Jisu le, “Temi dan no dunlo chi.” Lo tsükatsü le tehen nyu genyu tehen le chon sa, tsügenyu temi yie pvün le tehen so ge dunlo.

¹¹Tsüselo Jisu le tensü khilo, tson-o Sunggigü shwnshüo kenjün pe temi dan tsü küshü. Tsühontse tsehü hvue anyugun le hi kebin then khishü.

¹²Tson-o anyugun le tyü pe anyugun gin nyü kelo siki Jisu le senthyükelonyu dan ka, “Keshanyue kenthüla mvu nrün genyu hagun le tyü kensen a-sen tsü khü kequenlo.”

¹³Lo anyugun le tensü pvü pvün tyüo tyü nsen kelo khü pe khvütsü tseryü kenhun sülo.

¹⁴Tsügenyu temi le a-le ndun tho thyükesheü kehyu ka anyugun le, “Temi higü hile kazünyu tsüryü titse kehü gü sidyükesha gü tsü ketsin so.”

¹⁵Tson-o mele ryüo a-kemvu thyüo a-ten pe a-no Raja thyü titse kebin Jisu le shalo-o rincho ge gunla.

Jisu Le Zü So Tsonchü Kethyü

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶Tson-o ngwünki a-le senthyükelonyu dan le züda nyu güla,

¹⁷Lo anyugun le run nyu yülo-o züda pvüthü sen-o Kapernaum nyu gunzhü; lo tsükitsü tsang le zünla, lo Jisu le anyugun ki ryü mvu zun.

¹⁸Lo tsang le nbu rilo kela genyu züda tsü le nnun sola.

¹⁹Tson-o anyugun le run jen sen-o mel jo kenshen pezi ki gunzhü kela siki anyugun le Jisu le züda soge tsonchü sen-o run kho nni ryü kezhü hyulo-o nshvu rila.

²⁰Ai a-le anyugun ka, “Ale le, hagun nshvu nya.”

²¹Tsügenyu anyugun le a-zen-o run nyu yüryüla nyülo; tsontsin whütse run gü tsü le anyugun le gun titse kebin bin gü tilo.

Temi Le Jisu Fü keryü

²²Tsüsinyü züda kho lukipon kehü temi dan tsüle ndu we run nme tsü a-me run kecha nme-e tsünyu bin mvu; lo Jisu le senthyükelonyu zen-o run tsünyu gü mvuo senthyükelonyu nti gunla kethyü hyu.

²³Tson-e Tiberia nyu run dan me le Npugü le Sunggigü shwen shüo anyugun tensü ketyü bin khoki ryü.

²⁴Tsügenyu temi dan le Jisu lo senthyükelonyu jue tse tsünyu bin kemvu shalo njüo anyugun le run nyu yülo-o Jisu füo Kapernaum nyu ryü.

Jisu Le Kerhün Tensü Gü

²⁵Tson-o anyugun le züda pere zin a-hyulo-o a-ka, “Rabi, nle dicheka ryüo hi tila la?”

²⁶Lo Jisu le anyugun ka, “Ale hagin ka zo tsentsü shüti, hagin le nduntho kehü genyu mvule tensü tyü pe gin nyü kelo genyu afü kehü gwünzin.

²⁷Nke nmhükela chvü fü kenjünthyü bin nya, Temi Nyugü le khipe hagin tsü nrün kethonthen kerhün chvü genyu kenjünthyülo. Temi Nyugü le pe hagin tsü titse kebin chvü le hile, kechamvule Pvügü Sunggigü le a-kendo kela mehor a-ge vü kela genyu.”

²⁸Tson-o anyugun le a-ka, “Agun le Sunggigü tho thyülo nrün genyu nyu thyülo mvulo shvula?”

²⁹Jisu le anyugun ka, “Hagin le Sunggigü le nikesü gü tenyenkelo gü tsüle Sunggigü tho le.”

³⁰Lo anyugun le a-ka, “Nle agun no hyulo ntenyenlo nrün genyu nyu zansü thyüshü hula? Nle Nyutho thyüshü la?”

³¹Agun pvübon nyu le nduka tehen nyu Manna tyü, tsekethyü thu pe bin njü. ‘Anyugun no tyü ti tse kethyü genyu a-le tsangge tensü khipe anyugun tsü.’ ”

³²Jisu le anyugun ka ale hagin ka zo tsentsü shüti le, “Tsangge tensü khipe hagin ketsü tsüle Mosa le mvu, ai Pvügü le tsangge tensü ketsin pe hagin tsü hünyo.

³³Kechamvule Sunggigü le khikeshü tsügü tsüle kerhün khipe kazü gü tsüshü kehü genyu.”

³⁴Tsügenyu anyugun le a-ka, “Npugü nle kethonthen tensü tsü khipe agun tsüzin hülo.”

³⁵Jisu le anyugun ka, “Ale kerhün tensü gü, temi lihigüe aki keryü gü we nnyon loho, lo temi lihigüe a tenyen kehünyu we thame kae teri loho.

³⁶Ai ale hagin ka zoshü ti, hagin we hyue tenyen hümvu.

37Sunggigü le khipe a ketsünyu aphu aki ryü küti; lo temi lihigüe aki keryü nyu ale tsünyu khela loho.

38Kechamvule ale anpvü akenyü yhädyü thyü titse mvule a nikeshtë gü kenyü thyüti tseo tsangge tsüryü kethyü genyu.

39Lo a nikeshtë gü kenyü tsüle a-le khipe a tsüşhü kela nme-e nmhenla mvuo kenkhin nyü kenilo nrün gü.

40Tsüntimvule Nyugü so lo tenyen kehünyu le kethonthen kerhün hyulo ti; ale jon kenkhin nyü tsünyu kenilo ti; lo tsüle apvü kendo.”

41Ai, “A-le tsangge tsükeryü tensü,” tsonkeshü genyu Judanyu le a-ge kenyon sola.

42Tson-o anyugun le, “Higü hile Josef nyugü, Jisu, ngun le a-pepvünyu keshanyu mvu ole? Nyuthyüo ‘Ale tsangge tsükeryü,’ tson zo hü nla?”

43Jisu le anyugun ka, “Hagun tha zo-o kenyi bin nya chi.

44Temi nme-e a nikeshtë gü Apvü le zen ryü kemvu we aki ryü loho; lo ale jon kenkhin nyü tsügü kenilo ti.

45‘Lo anyugun aphu Sunggigü no a-senthyü loti,’ tsonkethyü sidyükes hanyu le thu njü nyo. Temi lihigüe Pvü gü khwenyüo shakelonyu le aki gunryü hünyo.

46Sunggigü kanyu keryü gü kemvu we temi nme-e Pvü gü hyu mvu, ai tsügü we Pvügü hyu.

47Ale hagun ka zo tsentsü shüti le, tenyen kehü nyu le kethonthen kerhün le bin laso.

48Ale kerhün tensü gü.

49Hagun pvübon nyu le tehen nyu manna tyü, lo anyugun le sila.

50Higü we meno tyüo sila hü kemvu tsangge tsükeryü tensü gü.

51Ale tsangge tsükeryü kerhün tensü; lihigüe tensü higü tyülo, a-le kethonthen rhünlo ti; kazü thyü nrhünlo titse kethyü genyu ale khishü nrün gü tsüle athyü.”

52Tsügenyu Judanyu dan le kenyon so, “Temi higü hile nyu tsethyüo a-thyü pe nno tyülo gwa tila?” tsonso.

53Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “ale hagun ka zo tsentsü shüti le, hagun le Temi Nyugü thyü tyü lo a-zi tsü kemvu we kerhün le hagun nyun nyu ndi.

54Temi lihigüe athyü tyü lo azi tsü kehünyu le kethonthen kerhün le bin laso, lo ale kenkhin ketsin nyü tsünyu keni loti.

55Kechamvule athyü le me chvü ketsin gü lo azi le meno tsü kehü ketsin gü genyu.

⁵⁶Temi lihigüe athyü tyü lo azi tsü kehünyu le anyun ka bin hünyo, lo ale a-nyun ka bin hünyo.

⁵⁷Rhünkehü Pvügü le a nishü lo ale Pvügü genyu rhün kehü hontse, temi lihigüe athyü tyü kehünyu le a genyu rhünlo ti.

⁵⁸Hile tsangge tsükeryü tensü. Hagun bon nyu le nduka tyüo sikela hontse mvu; temi lihigüe tensü hi ketyü gü le kethonthen rhünlo ti.”

⁵⁹A-le Kapernaum nyu me senkethyü ka anyugun Kershvuka nyu jo hi zo.

Kethonthen Kerhün Jo dan

⁶⁰Tsügenyu senthyükelonyu kechon le, “Jo tsü kesha ka jo hile jo kerü nme. Segü le nyülo gwa tila?”

⁶¹Ai senthyükelonyu le jo tsü kenyon kethyü Jisu le shalo njüo anyugun ka, “Hagun kerüla ole?”

⁶²Tson yatselo Temi Nyugü le nduka a-bin ge kekü hyulo nyu tsethyü mon?

⁶³Kerhün khishü kehügü le Kapu gü, thyü gü le thame thyü loho, ale hagun ka zokeshü jo hile Kapu lo kerhün jo le.

⁶⁴Ai hagun dan nyu temi peha le tenyen mvu bin nyo.” Jisu le sokerika nyu tenyen kemvunyu le senyu yo; lo a-ten pe me ben nyu shü nrün gü tsüle segü yo a-le sha kebin genyu.

⁶⁵Higenyu a-le, “Apvü gü kanyu kekvu khishü kemvu we temi nme-e aki ryülo ho.”

⁶⁶Jo tsügü genyu a-le senthyükelonyu kechon le ranila, lo a-zen sin mvula.

⁶⁷Tsügenyu Jisu le tseryü kenyhun che dan ka, “Hagun ko tin lati ole?”

⁶⁸Simon Pitor le a-ka, “Npugü, agun no segü ki gü mon? Nle kethonthen kerhün jo sen hünyo.

⁶⁹Tsüntimvule agun le nle Sunggigü kanyu chwikeryü Kenshün gü letse kethyü tenyenlo njüo shalo laso.”

⁷⁰Jisu le anyugun ka, “Ale hagun tseryü kenyhun che dan kejülo mvu ole? Ai hagun dan nyu nme le Satan.”

⁷¹Tsüle a-le Simon nyugü Iskariot Judas rüla tsü kezo; kechamvule tseryü kenyhun che dan nyu Judas le Jisu ten pe me ben ka shü nrün genyu.

Johan 7

Jisu Sikezen nyu dan Le Tenyen Mvu Kela

- ¹Tson-o Jisu le Galil lojvü nyu ho tinla; Judanyu dan le a-dushvula titse a-fülo kela genyu a-le Judia lojvü ki hünyü mvula.
- ²Lo tsüle Judanyu le Then nyu bin-o Nga kehü jon kho nnila.
- ³Tsügenyu a-sikezennyu dan le a-ka, “Nle senthyükelonyu dan no nle thyükehü ntho hyulo nrün genyu Judia lojvü ki gun lochi.
- ⁴Temi lihigüe a-zan no chwilo nyülo kebuo thame thyü hü kemvu genyu, nle tha hidan thyü kebin si genyu kazü aphu no shalo chi.”
- ⁵(Lo tsüle a-sikezen nyu dan-e a-tenyen kemvu genyu.)
- ⁶Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “A gwünkho we timvu zun; ai hagin gwünkho we tizin bin hünyo.
- ⁷Kazü le hagin ntsüla loho; ai ale a-tho le gwamvu letse zo keshügenyu a ntsü kehü gwünzin.
- ⁸Hagin nga ka gun lo nye, a we a jon le ryü mvu zun kethyü genyu gunlo ho.”
- ⁹Tson-o a-le anyugun ka jo tsü zo shüla njüo Galil lojvü nyu bin tinla.

Then Nyu Bin-o Nga Kethyü

- ¹⁰Ai a-sikezennyu dan le nga nyu gunla ntsin a-le ndo mvule kebuo nga nyu gun.
- ¹¹Lo Judanyu dan le nga ka tsü a-füo, “A-le dikipon bin nla?”
- ¹²Tson-o temi dan le a-rüla zo pe keyhun kerun sola. Peha le, “A-le temi kegwa nme le,” tse. Lo kechanyu le, “Nmvu, a-le temi sa kehü gwünzin,” tson sola.
- ¹³Ai Judanyu kenshvu genyu temi nme-e a-zan zoshwi shü mvula.
- ¹⁴Ai nga lvuka Jisu le Kershvuka nyu gü me senthyü.
- ¹⁵Tsügenyu Judanyu dan le anyugun dunthyüo, “Temi higü hile lesüka nyu kegun gwünsha mvulo nyu tsethyüo lesü shalo la?”
- ¹⁶Jisu le anyugun ka, “ale pe senthyü kehü hile a jo mvule a nikeskü gü jo.
- ¹⁷Temi lihigüe Pvügü kenü thyü hü yatselo jo tsüle Sunggigü kanyu chwiryü le anpvü akanyu chwiryü yo tsü shaloti.
- ¹⁸Temi lihigüe a-npvü a-kanyu tha zo kehünyu le a-npvü a-zan kechwi fü hü nyo, ai lihigüe a-nikeskü gü zan fü kehünyu le, tsüle a-ketsin, lo ketsinkemvu nme-e a-nyun ka ndi.
- ¹⁹Mosa le tejvü gü khipe hagin tsüshü mvu ole? Ai hagin temi nme-e tejvü tsü thyü lo zen hümvu. Hagin le nyu genyu adushvu kela ndo hü nla?”
- ²⁰Temi dan le, “Nle tero gwakemvu gü zen kehü hile la? Segü le n dushvu kela ndo hü nla?”

²¹Jisu le anyugun ka, “Ale tha nme thyüshü ntsin hagun we tsü le hagun dunthyü kü.

²²Mosa le gikerü jvü khipe hagun tsüshü (tsüle Mosa kanyu mvule hagun bon nyu kanyu) lo hagun le Sabbath jon nyü me girü hü nyo.

²³Hagun le Mosa jvü gwünrho lalo kenshvu genyu Sabbath jon nyü me girü hü yatselo; ale Sabbath jon nyü me thyü ngwa keshü genyu hagun le a genyu hagun kenü mvu ole?

²⁴Tegwen ki kehyu gü ge kegwa keshvu rüchün mvule a-ketsin gü nyu rüchün lo nye.”

Hile Khrista Gü Ole?

²⁵Tsügenyu Jerusalem nyu peha le, “Temi higü hile anyugun le dushvula titse fü kehü gü kemvu ole?

²⁶Liki li, a-le lihontse tha zo bin nyo, lo temi nme-e a-ka thame zo bin kemvu le. A-le Khrista gü tse kethyü sharhinyu dan le shalola ketsin ole?

²⁷Lihi thyüe nle temi higü hile dikipon gunryü yo tsü shabin nyo; ai Khrista le gunkeryü we a-le dikipon gunryü yo temi le tsü shalo ho.”

²⁸Lo Jisu le Kershvuka nyu me senthyü nra sen-o, “Hagun le asha lo ale dikipon ryü yo tsüe sha, ale a kendo thyü ryü mvu, a nikesühü tsüle ketsin, lo hagun le a-sha hümvu.

²⁹A we le a-shabin; kechamvule ale a-kanyu chwiryü, lo a-le a nikesü genyu.”

³⁰Tsüselo anyugun le a-ten kelo ndo sola; ai a-jon le ryü mvu zun kethyü genyu temi nme-e a-ben shwenpe a-ge shümvu.

³¹Lo temi kechon le Jisu tenyenlo njüo anyugun le, “Khrista le keryü ki a-le temi higü le thyükesü nyeki nduntho thyü chonshü ti le nyu tsethyü yo no?” tson sola.

Jisu Tenlo Lotse Me Nikeshü

³²Farisinyu le temi dan le Jisu rüla zo sa kehü shalo; tsüselo peshünyu lo kedanyu lo Farisinyu tsele a-tenlo lotseo lonyu nishü.

³³Lo Jisu le, “Ale jon keshanyu ka hagun zen sin bin tseo a nikesü gü ki gun lati.

³⁴Hagun le a fü ti, lo a kebin bin nyu ryü loho.”

³⁵Tsügenyu Judanyu dan le anyugun npvü kenthon-o, “Temi higü hile nle a-hyu loho letse, lo a-le dikipon güla ti ole? A-le gü Griknyu senthyü tinla ti ole?

³⁶A-le hagun le a fü ti, lo a hyu loho, lo hagun le a kebin bin ki ryü loho, tson kehü jo hile nyu la?”

Kerhün Züri

³⁷Lo nga kekhin nyü Jisu le solo njüo jozo tetso-o, “Temi lihigüe teri kehünyu no ryüo tsülo lo.

³⁸Temi lihigüe a tenyen kelo gü we ketsin lesü nyu kezo hontse a-ge kerhün züle tsun chwiryü ti.”

³⁹A-le a-tenyen kelo nyu no hyulo nrün Kapu gü rüla zoshü; lo Jisu le zankechwi thyülo kemvu zun genyu Kapu güe khishü mvu zun.

Temi Le danhvu Thyükela

⁴⁰Tsügenyu temi tsüdan peha le jo tsü shalo njüo, “Higü hile sidyükeshagü ketsin!”

⁴¹Lo kechanyu le, “Hile Khrista gü!” Ai peha le, “Kha, Khrista le Galil nyu chwiryü ti ole?”

⁴²Khrista le David nyenyu lo David le nduka kebin rünyi Bethlehem nyu chwiryü titse Ketsinlesü le zoshü njü mvu ole?”

⁴³Tson-o a-genyu temi dan no danhvu thyüla.

⁴⁴Tson-o peha le a-tenlo nyü so; ai temi nme-e a-ge a-ben shwenshü mvula.

Kedanyu dan Le Tenyen Mvu Kela

⁴⁵Lo Lokethyünyu dan le peshükeda ju lo Farisinyu dan ka ryü, lo tsüdan le anyugun ka, “Hagun le nyuthyüo a-zen ryü mvula?”

⁴⁶Lo lokethyünyu dan le, “Temi nme-e a-hontse jo zolo mvu!”

⁴⁷Tsügenyu Farisinyu dan le anyugun ka, “Me no hagun sala ole?”

⁴⁸“Kedanyu nmvue Farisinyu peha le a-tenyenlo la ole?”

⁴⁹Ai tejvü sha hükemvu temi higü hile kesenkesü pvü tin laso!”

⁵⁰Lo anyugun dan nyu temi nme nduka Jisu ki gunkeryü gü Nekodema le anyugun ka,

⁵¹“Ngun jvü le mejo shamvu lo metho shalo rimvuo me nkhin hü ole?”

⁵²Anyugun le a-ka, “Nko Galilnyu ole? Swü gun yatselo, Galil nyu sidyükeshanyu nme-e soryü mvu tsekethyü nle sha loti.”

⁵³Tson-o anyugun le anyugun ka ki gunla.

Johan 8

Tenunyu Keyülanyu Nme Tenkelo

¹Ai Jisu le Oliv kazüthun ge gunla.

²Tson-o a-le lonyü nshwen Kershvuka nyu ni ryülo, lo temi kechon le a-ki ryü; tsüselo a-le solo njüo anyugun senthyü so.

³Lo tsükatsü lesükeshanyu ju lo Farisinyu dan le tenunyu nme le keyüla hüo ten zen ryü, tson-o anyugun le tsügi khipe anyugun dan nyu shülo njüo Jisu ka,

⁴“Senkethyü gü, tenunyu higi hile keyüla kebin agun le tenlo le.

⁵Lo tejvü nyu tso lope hihontse kethyünyu jon shvula lo tsekethyü Mosa le agun ka zo njü. Lo n we le nyu tsethyü zo tila?”

⁶Anyugun le Jisu nmu kelo rüchün-o a-semen-o jo higü zo. Ai Jisu le nkhüntsügü a-zenkero lope kazü nyu tha thu bin.

⁷Ai anyugun le a-ketso bin gwünzin kela genyu a-le nyiso gü anyugun ka, “Hagun dan nyu mu mvu shü kethyü gü no tso shwe teri pe tenunyu higi jon shü re.

⁸Tsonshü njüo nkhünni tsügü a-zenkero pe kazünyu tha thu ni tinla.

⁹Tson-o temi tsüdan le a-jo shashü ntsin peshü tsin gü le rio a-kekkin keti tsü mi meme tse chwila.

¹⁰Lo Jisu le nyiso gü tenugi ka, “Tenugi, anyugun le dikipon güla sela? Temi nme-e n nmu mvu ole?”

¹¹Tsontsin a-le, “Npugü, temi nme-e a nmu mvu,” tsonshü. Lo Jisu le, “A-ko n nmu loho; nle gunla chi. Hisiki we mu ninya gwün.”

Jisu Le Kazü Keben Gü

¹²Lo Jisu le anyugun ka, “Ale kazü keben gü, temi lihigüe a sithen kehü gü le kezün nyu hü mvule kerhün keben gü hyulo ti.”

¹³Tsügenyu Farisinyu le a-ka, “Nle n npvü njün zohü nyo, njo tsüle a-ketsin mvu.”

¹⁴Jisu le anyugun ka, “Ale a npvü ajün zo hüe ajo tsü le a-ketsin, kechamvule ale dikipon ryü yo lo ale dikipon güla tiyo tsekethyü sha kehü genyu; ai hagun we ale dikipon ryü yo lo ale dikipon gun tiyo tsü sha hü mvu.

¹⁵Hagun we thyü ge kegwa keshvu ketso hünyo; awe temi nme-e ketso hü mvu.

¹⁶Lo ale me ketso hüe ale me ketso kethyü tsüle a-ketsin; kechamvule ale a npvü mvule a nikeshü gü Pvügü le azen kehü genyu.

¹⁷Tsüntimvule mihvu jo kezo le a-ketsin tsekethyü hagun jvü ka thu njü nyo.

¹⁸A npvü ajün kezo gü tsüle ale, lo a nikeshü Pvügü tse le ajün zo hünyo.”

¹⁹Tsügenyu anyugun le a-ka, “Npvü le dikipon bin nla?” Jisu le, “Hagun le a-e lo Apvüe sha hümvu. Hagun le a sha kethyü we a pvüe sha ti ata le.”

²⁰Jisu le Kershvuka nyu senthyü kebinka pisa pe shü kehü khin kho ka jo hi zoshü, ai a-gwünkho timvu zun kethyü genyu temi nme-e a-tenlo mvula.

Hagun Le Akegü Binka Gü Loho

²¹Tson-o a-le anyugun ka, “Ale tinla ti sele, lo hagun le a fü ti, ai hagun kemu nyu sila ti. Ale kegun bin nyu hagun le ryü loho.”

²²Tsügenyu Judanyu le, “Ale kegü bin ki hagun le gü loho, a-le tson kehü hile, a-le a-npvü a-dushvula ti ole?”

²³Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun le tesin gü, lo a we teso gü, lo hagun le kazü hinyu temi, ai awe tsangge ryü kethyü genyu.

²⁴Tsügenyu ale hagun ka zo, ‘Hagun le hagun kemu nyu sila ti,’ kechamvule hagun le ale tsügü tsekethyü tenyen kemvu we, hagun le hagun kemu nyu sila ti.”

²⁵Tsügenyu anyugun le a-ka, “Nle segü la?” Jisu le anyugun ka, “Ale a-kerika hagun ka zo keshü gü tsü.

²⁶Ale hagun rüla zo nrün lo ketso nrün kechon le bin nyo. Ai a nikeskü gü tsü le ketsin gü, lo ale a-ka nyu nyü kelo, ale tsü lope kazünyu ka zo hünyo.”

²⁷Anyugun le a-le anyugun ka Pvügü rüla pe zo keshü rüchünlo mvula.

²⁸Tsügenyu Jisu le, “Hagun le Temi Nyugü penso keshü ka hagun le tsügü tsü tsekethyü lo ale a npvü thame thyü hü mvu, ai Pvügü le a senthyü keshü hontse ale tsü zo kehü shalo ti.

²⁹Lo a nikeskü gü le azen hü; tsügü le akhipe ano a npvü hü mvu, kechamvule ale a-kenyü aphu thyü kehü genyu.”

³⁰A-le jo hi zo kebin ka temi kechon le a-tenyen lo.

Ketsin Gü Le Hagun Hoshü Lati

³¹Lo Jisu le Judanyu tenyenlo kelanyu dan ka, “Hagun le ajo nyu bin hü lo hagun le ale senthyü kelonyu ketsin.

³²Lo hagun le ketsin gü shalo ti, lo ketsin tsügü le hagun hoshü lati.”

³³Anyugun le a-ka, “Agun le Abraham nyenyu, lo agun le thame kae medo thyühü mvu. Nle nyuthyüo, ‘Hagun hoshü lati,’ tsekethyü zohü nla?”

³⁴Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti le, temi lihigüe mu kehünyu le kemu do so.

³⁵Lo do tsüle me ka nyu bin zin hü mvu; ai nyutsin nyu we bin zin hünyo.

³⁶Tsü genyu Nyugü le hagun hoshü selo, hagun ho tsin thyüshü lati.

37Ale hagin le Abraham nyenyu tse kethyü sha bin nyo, ai ajo le hagin ge a-bin kendi genyu hagin le adushvu lati tseo a fü hünyo.

38Ale Apvü zen hño ale anpvü hyukelo pe zo hünyo; hagin ko hagin pvügü ka nyu nyülo yo tsü thyü hünyo.”

Hagin Pvü Le Satan

39Anyugun le a-ka, “Abraham le agun pvü le.” Jisu le anyugun ka, “Hagin le Abraham nyenyu yatselo hagin le Abraham tho thyü hü ti.

40Ai hagin le ale Sunggigü kanyu shakelo ketsin gü pe hagin ka zo keshü gü a hi-e dushvula titseo afü hünyo. Abraham le hihontse hü mvu.

41Hagin we hagin pepvünyu dan tho hontse thyü hünyo.” Lo anyugun le a-ka, “Agun le keyüla nyu ge agun nnyu kelonyu mvu; agun le agun pvü nme le bin nyo, lo tsüle Sunggigü.”

42Jisu le anyugun ka, “Sunggigü le hagin pvügü yatselo, hagin le aso loti, kechamvule ale Sunggigü kanyu chwiryü lo ryü kethyü genyu. Ale a npvü akanyu ryü mvule, a-le a nikeshü genyu.

43Hagin le nyuthyüo ajo shalo hü mvu la? Hagin le ajo nyü hü lokeho le?

44Hagin le hagin pvü tero gwakemvu gü kanyu, lo hagin le hagin pvü kenyü gü thyü nyü hünyo. A-le sokerika nyu me dukeshvu nyu nme, lo a-ge ketsin kendi genyu a-le ketsin nyu bin hümvu. A-le kenku jo zo solo a-npvü a-ka nyu zo chwiryü hünyo; kechamvule a-le kenkunyü lo a-le kenkunyü pvü genyu.

45Ai ale ketsin gü kezo genyu hagin le a tenyen hümvu.

46Hagin segü le kemu zope a njü logwa la? Ale jo ketsin zo hü yatselo hagin le nyu thyüo a tenyen hü mvula?

47Sunggigü ka chwikeryü nyu le Sunggigü jo nyü hünyo. Hagin we Sunggigü kipun kemvu genyu tsügenyu hagin le tsünyü hümvu.”

Abraham Mhundyü Jisu Le Hü Laso

48Judanyu dan le a-ka, “Nle Samarianyu nme lo nle tero gwakemvu gü zen hü kethyü agun le zo tsentsü la mvu ole?”

49Jisu le, “Ale tero gwakemvu zen hü mvu, ai ale Apvü shwen hünyo; lo hagin we A-shwen hümvu.

50Lo tson-e awe a npvü a zan fü hümvu; fü kehü lo ketso kehü nme le bin nyo.

51Ale hagin ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe ajo zen hñlo tsügü le thame kae kesi hyu loho.”

⁵²Judanyu le a-ka, “Nle tero gwakemvu nme zen kehü agun le shalo laso. Abraham-e lo sidyükesanyue sila so; lo nle zokeshü, “Temi lihigüe ajo zen hü yatselo tsünyu le thame kae kesi hyulo ho.’

⁵³Nle agun pvü Abraham nyeki gon ole? Abraham lo sidyükesanyue sila so; nle segü letse hü nla?”

⁵⁴Jisu le anyugun ka, “Ale a npvü a zan zope gon yatselo, a zan kezo tsü le a-kenrun. A zan zo pe gon kehü tsüle Apvü. Hagun le tsügü lope hagun Sunggigü letse kehü gü tsü.

⁵⁵Lo hagun we Sunggigü sha mvu, ai awe a-sha bin nyo. Lo ale a-shamvu, tson zo yatselo ako hagun hontse kenkunyü thyü lati. Ai ale a-sha bin nyo, lo a-jo zen hünyo.

⁵⁶Hagun pvü Abraham le nduka a jon gü hyukelo rüchün pe a-sherhün-o tsü hyulo laso.”

⁵⁷Tsügenyu Judanyu le a-ka, “Lo nle Abraham hyu la?”

⁵⁸Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti, Abraham nnyu kelo mhundyü ki ale hü laso.”

⁵⁹Tsügenyu anyugun le tso lope a-jon titse sola. Ai Jisu le a npvü kebuo Kershvuka nyu chwila.

Johan 9

Jisu Le A-yhükeponyu Nme Thyüingwa Keshü

¹Tson-o a-le gun zhü ntsin n nyulo nyemhun nyu a-yhüpo kelanyu temi nme hyulo.

²Tsontsin Jisu le senthyükelonyu dan le a-ka, “Rabi, temi higü hile a-yhüpo-o nnyu kelo a-le le a-pepvünyu le mula ola?”

³Ai Jisu le anyugun ka, “Temi higü hi-e lo a-pepvünyu kemu genyue kemvu, ai a-ge Sunggigü tho thyü pe me teshashü titse kethyü genyu hihontse kethyü.

⁴Tsangben kebin ka ngun le a nikeshü gü tho thyü mvulo shvu; temi nme-e thame thyülo keho tsang kezün jon le ryüzhü nyo.

⁵Ale kazü nyu kebin ka ale kazü keben gü.”

⁶A-le tson zoshü njüo nsü pe kazü nyu nnyon kembe thyülo-o nnyon kembe tsü pe a-yhütyü yünshü, tson-o a-ka

⁷“Gungü Siloam zi nyu süla chi.” (Siloam a-kon le nikeshü.) A-le tsünyu gü süla ntsin tha hyulo njüo ryü la.

⁸Tsügenyu a-tsagü sikezen nyu lo a-le nduka shvutyü kehü kehyu nyu dan le, “Temi higü hile shvutyü kehü gü tsü mvu ole?”

⁹Peha le, “Hile tsügü tsüle,” kechanyu le, “Nmvu, ai tsügü au kenfü sa le.” Ai tsügü we, “Ale tsügü le.”

¹⁰Tsügenyu anyugun le a-ka, “Tsonlo nyu tsethyüo nyhütyü le tha ohyu chwiryülo la?”

¹¹Lo a-le, “Jisu tsekethyü temi nme le nsü pe nnyon kembe thyülo njüo pe ayhütyü hishüo aka, ‘Nle gü Siloam zi nyu süla chi’ tsonshü; lo ale gü süla ntsin ayhütyü le tha hyu chwiryülo le.”

¹²Tsontsin anyugun le a-ka, “Tsügü le dikipon bin nla?” Ai a-le, “Ale shamvu.”

Farisinyu dan Le A-yhütyü Kepogü Nthonkethyü

¹³Anyugun le nduka a-yhütyü kepegü zen-o Farisinyu dan ki ryü.

¹⁴Lo Jisu le nnyon pe kembe thyü pe a-yhütyü thyü ngwa keshü nyü tsüle Sabbath jon.

¹⁵Tsügenyu Farisinyu dan ko a-le nyu tsethyüo tha hyulo yo tsekethyü a-ketso. Lo a-le anyugun ka, “A-le nnyon kembe pe ayhütyü hvu yün shüo ale gü süla ntsin ale tha hyulo le.”

¹⁶Tsügenyu Farisinyu peha le, “Temi tsügü tsü le Sunggigü kanyu ryü mvu, kechamvule a-le Sabbath zen hü kemvu genyu.” Ai kechanyu dan me le, “Temi kemunyu le nyu tsethyü tha ndun kethyü tho hihontse thyülo tila?” tson-o anyugun dan nyu kejo rhünlo mvula.

¹⁷Tsügenyu anyugun le a-yhütyü kepegü ka, “A-le nyhütyü thyü ngwa keshü genyu nwe a-rüla nyu tse thyü rüchün hü nla?” Tsügü le anyugun ka, “A-le sidyükeshanyu nme,” tsonla.

¹⁸Ai a-yhütyü po hüo tha hyunikelo rüla Judanyu le a-pvü lo a-jvü au ko zen ryü kemvuthen a-tenyen mvu.

¹⁹Tson-o anyugun le a-pvü lo a-jvü au ketso-o, “Higü hile hai le a-yhütyü kepo nnyu kelo gü tsüle, lo ntsoka we a-le nyu tsethyüo tha hyulo la sela?”

²⁰A-pvü lo a-jvü au le, “Higü le ayi nyu, a-yhütyü po-o nnyu kelo gü tsekethyü ayi le sha bin nyo.

²¹Ai a-le nyu tsethyüo tha hyulo yo agun le shamvu, nmvue segü le a-yhütyü hvu thyü ngwashü yo ayi le sha mvu. Hagun npvü a-ketsolo ta; a-le peshü laso, a-le a-npvü a-rüla zoshü ti.”

²²A-pvü lo a-jvü au le Judanyu kenshvu genyu jo higü zola; kechamvule Judanyu le temi lihigüe temi tsügü le Khrista tsekethyü zolo kehunka nyu hüla titse kethyü kenthon kebin genyu.

²³Tsügenyu a-pvü lo a-jvü au le, “A-le peshü laso, hagin npvü a-ketsolo ta,” tsonla.

²⁴Tsontsin anyugun le a-yhütyü kepogü ko zen ryüo a-ka, “Nle Sunggigü shwenlo nye, temi tsügü tsüle kemunyu nme tsekethyü agun le sha bin nyo.”

²⁵Ai a-le, “A-le kemunyu le nyu tsethyü yo ale shamvu; ai awe le tha nme shabin nyo, tsüle ale a yhütyü po hü, ai ntsoka we tha hyulo laso.”

²⁶Tsügenyu anyugun le a-ka, “A-le nge nyu thyüshü la? A-le nyu tsethyüo nno tha hyu chwiryülo la?”

²⁷A-le anyugun ka, “Ale ngüka hagin ka zoshü so, ai hagin le nyülo mvu; hagin le nyu genyu sha nilo nyü hü nla? Hagin ko a-sikethen nyu thyü nyü hü ole?”

²⁸Tsüselo anyugun le a-kesüo, “Nwe a-sikethen nyu, ai agun we Mosa sikethen nyu.

²⁹Sunggigü le nduka Mosa ka tha zokeshü agun le shabin nyo; ai tsügü we dikipon ryü yo agun le shamvu.”

³⁰Ai a-le anyugun ka, “Ayhütyü hvu thyü ngwa shüe hagin le a-le dikipon gunryü yo tsekethyü sha kemvu tsü le tha ndun kethyü nme.

³¹Sunggigü le kemunyu khwen nyü hü mvu, ai temi lihigüe Sunggigü rüshvu lo a-kenyü thyü kehünyu khwen nyü hünyo, tsekethyü ngun-e shabin nyo.

³²Kazü thyülo keru kanyu ryüo ntsoka keti temi nme-e a-yhüthyü po-o nnyu kelonyu yhütyü thyü ngwa keshü mi sha hümvu.

³³Temi tsügü le Sunggigü kanyu ryü mvu yatselo a-le thame tsü thyülo ho.”

³⁴Anyugun le a-ka, “Nle kemunyu ge n nnyu kelo le, nle agun senthyü ti ole?” tson-o anyugun le kehun kanyu a-hüla.

Kapu Kipon Yhükepo

³⁵Jisu le anyugun le a-hüla tsekethyü shalo, tson-o Jisu le a-hyulo njüo, “Nle Sunggigü Nyugü tenyenlo semon?”

³⁶A-le zoshü, “Npugü, a-le segü la? Ano a-tenyenlo nrün genyu aka zoshü ta.”

³⁷Jisu le a-ka, “Nle a-hyu loso, lo nzen kenthon kebin gü tsüle,” tsonshü.

³⁸Tsontsin a-le, “Npugü, ako tenyenlo so.” Tson-o a-le Jisu rüshvu sola.

³⁹Jisu le zo, “Hyuhü kemvunyu no hyulo nrün genyu lo hyu kehünyu no a-yhütyü pola nrün genyu, me kegwa keshvu sha titseo ale kazü hinyu ryü.”

⁴⁰Lo tsüka a-zen kehü Farisinyu dan le jo tsü shalo njüo a-ka, “Agun ko agun yhätyü po ole?”

⁴¹Jisu le anyugun ka, “Hagun yhätyü po yatselo hagun kemu ndi lati. Ai ntsoka we hagun le, ‘Ale hyu hünö,’ tson hü; tsügenyu hagun kemu le bin zun.”

Johan 10

Tanyü Kekhwen Jokejvü

¹Ale hagun ka zo tsentsü shüti, “Temi lihigüe tanyü chwida khenpvü nyu yü mvuo kechaki pela yü kehünyu le kerühu nyu lo mehon seketyü nyu.

²Ai temi lihigüe chwida khenpvü zen keyünyu, tsünyu le tanyü kekhwen nyu.

³Khenpvü kekhwen gü le khinshye pe tsünyu tsü hünö; lo tanyü le tsünyu khwenyü hünö; lo tsügü le a-npvü a-tanyü zan ko-o tsüdan khwen hünö.

⁴A-le a-npvü a-hon dan zen kü chwilo, lo a-le tsüdan mhundyü ki hü, lo a-tanyü dan le a-sithen hünö, kechamvule tsüdan le a-khwen sha kethyü genyu.

⁵Lo tsüdan le me kechanyu sithen mvule tin sen-o nrhi lati; kechamvule tsüdan le me kechanyu khwen sha hü kemvu genyu.”

⁶Tson-o Jisu le jokejvü hilope anyugun ka zoshü; ai anyugun le Jisu le anyugun ka zo keshü a-kon shalo mvula.

Jisu le Tanyü Kekhwen Kegwagü

⁷Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti le, ale tanyü dan khenpvü gü.

⁸A mhundyü ki keryü nyu le aphu kerühu nyu lo mehon seketyü nyu nti; ai tanyü dan le tsüdan khwe nyü hü mvu.

⁹Ale chwida khenpvü gü; temi lihigüe agenyu yü kethyü gü le a-kenilo ti. Tsünyu kekhwen gü le zen chwi lo yüo a-chvü hyulo ti.

¹⁰Kerühu nyu le rühu titse lo boshvu titse lo tha nke titse kethyü kerüchün a-me thakecha rüchün-o ryü hü mvu. Ale meno kerhün hyulo titse lo tsü hyu chonlo titse kethyü genyu ryü.

¹¹“Ale tanyü kekhwen kegwa gü. Tanyü kekhwen kegwa gü le a-tanyü genyu a-phou hoshü hünö.

¹²Tanyü le a-hon kemvu, tanyü kekhwen ketsin gü kemvu, meno a-jonshye zen kehünyu le teken gunkeryü hyushü yatselo, tanyü dan khelao tinla hünö, tson-o teken no tsüdan tenlo njüo tsüdan no nren nru tinla hünö.

¹³Kechamvule a-le meno a-jonkeshe kerüchün a-me tanyü dan phin we rüchün hü kemvu genyu.

¹⁴Awe tanyü kekhwen kegwa gü; lo ale a npvü ahon dan shabin nyo, lo ahon dan ko asha bin nyo.

¹⁵Apvü le asha kebin hontse ako Apvü shabin nyo. Ale tanyü dan genyu aphou hoshü titse bin nyo, lo hinyu binkemvu a tanyü kechae bin zun.

¹⁶Ale tsüdan ko zen gunryülo mvulo shvu, lo tsüdan le akhwen nyülo ti; tson-o aphu kesin pe dan me thyü, lo anyugun kekhwen-e nme thyü ti.

¹⁷“Lo Apvü le akeso le, kechamvule ale aphou loni titseo hoshü gü kezhü genyu.

¹⁸Temi nme-e aka tsü selo mvule ale anpvü tsü hoshü gü zhü. Hoshü titse kethyü a kekvu le bin nyo, lo khinilo titse kethyüe a kekvu le bin nyo. Jo hile Apvü kanyu hyulo laso.”

¹⁹Jo tsügü genyu Judanyu dan nyu jo kechacha thyü soryü la.

²⁰Anyugun temi kechon le, “A-le tero gwakemvu zen hünyo! Lo kenunyu! Hagun le nyuthyüo a-jo nyü hü nla?”

²¹Kechanyu le zo-o, “Jo hile tero gwakemvu le zen kehü jo kemvu. Tero gwakemvu nme le a-yhütyü keponyu yhütyü thyü ngwashü logwa ole?”

Judanyu Le Jisu Kenikela

²²Lo tsügwümkho ka tsüle Jerusalem Kershvuka thyü ketsüni kethyü nga tilo la, lo tsüle tsangse ki laso.

²³Lo Jisu le Kershvuka nyu Solomon kasü hensin nyu nsin nshye tse bin.

²⁴Tsügenyu Judanyu dan le ryüo a-hunpvülo njüo a-ka, “Ditsü laki thyü nle agun no sha ntsenlo mvu bin tila? Nle Khrista gü letselo nle agun ka zo ntsen shüla ta.”

²⁵Tsüselo Jisu le anyugun ka, “Ale hagunka zoshüe hagun le tenyen hümvu; lo ale Apvü zan sen-o tha thyü kehü tsüle a jünzo hünyo.

²⁶Ai hagun le a tanyü dan kemvu genyu tenyen hümvu.

²⁷A tanyü dan le akhwen sha, lo ale tsüdan sha, lo tsüdan le a sithen hünyo.

²⁸Tson-o ale kethonthen kerhün khipe tsüdan tsü hünyo; lo tsüdan le thame kae nkela loho, lo temi nme-e a ben nyu tsüdan se sentinla loho.

²⁹Tsüdan khipe atsü kela Apvü tsü le tha seni nyeki gon; lo temi nme-e Pvügü ben nyu tsüdan se sentin loho.

³⁰A, lo Pvügü ayi le nme.”

³¹Tsontsin Judanyu dan le tso pe a-jon titse sola.

³²Ai Jisu le tsüdan ka, “Pvügü ka a tho kegwa kechon thyü pe hagin hi; thatho tsüdan digü genyu hagin le tso pe a jon titse bin nla?”

³³Judanyu dan le Jisu ka zoni, “Ntho kegwa genyu agun le tso pe njon mvu, ai Sunggigü kenkhin jo kezo genyu; lo nle temi nme, ai nle nnpvü nle Sunggigü letse kehü genyu.”

³⁴Jisu le anyugun ka, “Hagin tejvü nyu, ‘Hagin le teronyu’ tse Sunggigü le zo, tson kethyü thu njü mvu ole?”

³⁵Lo ngun le shabin nyo ketsinlesü le kezo dan tsü ketsin kethonthen, lo Sunggigü le temi tsüdan tsü kope teronyu tson, a-le a-jolo pe ketsü temi dan ka.

³⁶Ale Sunggigü Nyu, tson keshü genyu, hagin we tsüle Sunggigü le A-npvü a-le nshün letseo nipe kazü nyu keshü gü ka, Nle Sunggigü nkhin hünyo tson tila?

³⁷Ale Apvü tho thyü hü mvu tselo hagin atenyen nya.

³⁸Ai ale tsü thyü hü tselo, hagin le a tenyen mvue a thogü we tenyenlo ta. Tsonlo yatselo hagin le Pvügü le anyunki bin kethyü lo ale Pvügü nyu ka bin tsekethyü sha lo rüchünlo ti.”

³⁹Tsüselo anyugun le Jisu tenlo titse niso, ai a-le anyugun ben nyu tinla.

⁴⁰Tson-o a-le Jordan ri nken chwio Johan le me baptaiz thyü kehü bin ki gü bin tinla.

⁴¹Lo temi kechon le a-ki ryülo; tson-o anyugun le, “Johan we nduntho nme-e thyüshü mvu, ai Johan le temi ligü rüla zokeshü le a-ketsin nti.”

⁴²Tson-o tsükatsü temi kechon ki-e a-tenyenlo.

Johan 11

Lazar Kesi Rüla

¹Lo Maria lo a-tsagi Martha au rünyi Bethani nyu Lazar tsekethyü temi nme le ho bin.

²Lo Maria tsüle nduka terzü pe Npugü ge shüo a-shün pe Npugü pha shon kethyü gi tsü; lo ho kebin gü Lazar tsü le a-tsü gü.

³Tsügenyu tsü lügi hvutsü le me nipe Jisu ki shüo, “Hire, Npugü, nle so kehü gü tsüle ho bin nyo.”

⁴Ai Jisu le jo tsü shalo ntsin, a-le zo, “Keho hile kesi keho kemvu le, ai Sunggigü Nyugü no zankechi thyülo nrün lo Sunggigü zan no chwilo nrün genyu.”

⁵Lo Jisu le Martha lo a-sikezengi lo Lazar ko tse so gunryü.

⁶Jisu le temi tsügü le ho kebin sha kelo siki a-le jonhvu a-kebin bin nyu bin sinlo.

⁷Tson-o tsüsi nyü a-le senthyükelonyu dan ka, “N gun rani sen-o Judia nyu gun ti leje.”

⁸Lo senthyükelonyu dan le Jisu ka, “Rabi, Judanyu dan le nje ntsenyüe tso pe n jon ti tse bin-e nle tsüki nigun ti ole?”

⁹Jisu le zoni, “Khenyüme tegi kevä jo tseryü kenyhun mvu ole? Ligühigüe nhennyu tsonchü hü yatselo a-le kazü keben hyu kebin genyu a-pha nsü hü mvu.

¹⁰Ai lihigüe kheje ki nda hü yatselo, keben gü kendi genyu a-pha nsü hünyo.”

¹¹A-le jo hi zoshüo tsüsiki anyugun ka, “Ngun pvügü Lazar tsü le zhü tinla so; ai ale a-kezhü kesunlo nrün genyu gunti.”

¹²Tsügenyu senthyükelonyu dan le Jisu ka, “Npugü, a-le zhü tinla lo a-le nisolo ti.”

¹³Jisu le a-kesi rüla zoshü, ai anyugun le tsü le Jisu le ligü le zhü tinkela rüla zoshü ado tse rüchün la.

¹⁴Tsügenyu Jisu le anyugun ka zo ketse nio, “Lazar tsü le sila so.

¹⁵Lo ale tsünyu bin mvu kethyü hagin genyu akenyü; kechamvule hagin le tenyenlo nrün genyu, tson-e ngun a-ki gun ti je.”

¹⁶Tsügenyu Thoma, mele a-zan lope Diduma tse kehü gü le, senthyükelonyu a-pvünyu dan ka, “Ngun ko a-zen-o sila nrün genyu gunti je.”

Jisu le Rhünni Keso Gü, Lo Kerhünronzin Gü

¹⁷Tson-o Jisu le Bethani nyu ryülo ntsin mele Lazar lope sika nyu sunkela jonzi thyü kela shalo.

¹⁸Lo Bethani tsüle Jerusalem zen-o mail ja kenyhun nithen.

¹⁹Tson-o Judanyu kechon le Martha lo Maria au tsügü genyu au nyun gwün nbwen shüti tse ryü au zen bin.

²⁰Lo Martha le Jisu le ryü zhü tsekethyü shashü ntsin gü a-zen keteno, ai Maria we kanyu bin.

²¹Tson-o Martha le Jisu ka, “Npugü nle hinyu binlo, atsügü le sila loho nrün.

²²Ai ntsokae nle Sunggigü ka tha lihi-e hishülo Sunggigü le khipe ntsüshü ti tsekethyü ale shabin nyo.”

²³Jisu le a-ka, “Ntsügü le nisoryü loti.”

²⁴Martha le Jisu ka, “A-le jon kenkhin ketsin nyü mele rhünni soryü nrün ka a-le rhünni so loti tsekethyü ale shabin nyo.”

²⁵Jisu le a-ka, “Ale rhünni keso gü, lo kerhün rozin gü; temi lihigüe a tenyen kehü gü le silae rhünni loti.

²⁶Lo temi lihigüe rhün kehü ka tenyen kelonyu le thame kae si loho. Nle jo higü tenyenlo se mon?”

²⁷Tenu tsügi le a-ka, “Npugü, nle kazü nyutsüryü titse kehü gü Khrista gü tsekethyü ale tenyen bin nyo.”

Jisu Le chükethyü

²⁸Lo Martha le jo tsü shalo ntsin a-le gü a-sikezen gi Maria kolo njüo, “Senkethyügü le hika ryüo nko hünyo,” tsonshü.

²⁹Lo Maria le jo hi shashü ntsin whütse Jisu ki gunla.

³⁰Lo tsüle Jisu le rünyi nyu chwiryü mvu zun-o Martha au keteno kethyü bin ki hü zun.

³¹Judanyu dan ryü anyugun ka nyu au zen bin-o au nyun thyü nbwen kebin nyu dan le Maria le chwikela hyushü ntsin, a-le sika ki gü chü ti ado tsekethyü rüchün-o a-sithen gü.

³²Tsügenyu Maria le gü Jisu kebin bin tilo ntsin Jisu hyulo-o a-le khosen tsügü Jisu pha ka zhülo njüo a-ka, “Npugü, nle hinyu binlo atsügü le sila loho ata le.”

³³Tsügenyu Jisu le a-kechü lo a-zen gunkeryü nyu kechü hyushüo a-nyu gwamvu lo a-nyun kenjünthyüo zo,

³⁴“Hagun le a-khipe dikipon shüla la?” Anyugun le a-ka, “Hire, Npugü, shwishü ta,” tson.

³⁵Jisu le chü tinla.

³⁶Tsügenyu Judanyu dan le, “Liki li, a-le ditsüki thyü a-so gunryü yo.”

³⁷Ai anyugun peha le, “Nduka a-yhütyü keponyu yhütyü thyü ngwa kelo gü a-le temi higü hi-e no simvu kelo thyü loho ole?”

Lazar Thyü Nrhünkeshü

³⁸Tsügenyu Jisu le a-nyun gwamvuo sika ki ryü. Lo tsü le tso kepekü nme, lo tso nme pe a-mün ka nke njü.

³⁹Tson-o Jisu le anyugun ka, “Hagun tso tsü khila chi.” Kesigü lügi Martha le Jisu ka, “Npugü, ntsoka we a-min le tenla so; a-le sikela le jonzi thyü kela si genyu.”

⁴⁰Jisu le Martha ka, “Ale ngü ka nka, ‘Nle tenyenlo yatselo, nle Sunggigü kekvu hyulo ti,’ tse nka zoshü mvu ole?”

⁴¹Tsontsin anyugun le tsogü tsü khila. Tsükatsü Jisu le nyi sogü, “Apvü, nle a kehi nyüshü kehü genyu ale nshwen hünyo.

⁴²Tsüntimvule nle a kehi nyü zin hünyo tsekethyü ale shabin nyo; ai temi a hunpvü kebin dan no nle a nishü tsekethyü anyugun no tenyenlo nrün genyu ale jo tsü zoshü hünyo.”

⁴³Lo Jisu le jo tsü zoshü njüo nra sen-o, “Lazar, chwiryülo!” tsonshü,

⁴⁴Tsonshü ntsin kesigü tsüle phi lope a-pha a-ben jepvü, lo phi nme pe a-mhun jepvü tse chwiryüla. Lo Jisu le anyugun ka, “Shwüla njüo a-no tsonchü gunla chi!” tsonshü.

Jisu Dushvukela Rhisola
(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵Tsügenyu Judanyu dan le Maria ki ryüo, a-tho kehyu dan temi kechon le tenyenlo.

⁴⁶Ai anyugun peha le Farisinyu ki gü Jisu le thatho thyükeshü pe tsüdan ka zoshü.

⁴⁷Tsügenyu peshünyu dan lo Farisinyu dan le gü kenthon, “Ngun nyu tsethyülo gwa tila? Temi higü hile tha ndunkethyü tho kechon thyü tinla so.

⁴⁸Ngun le a-no hihontse binlo, temi aphu a-tenyen tinla tiso; lo Rom nyu le ryüo ngun Kershvuka lo ngun temi-e lo lati so.”

⁴⁹Ai anyugun dan nyu Kaifa tsekethyü temi nme le tsüchen peshükeda thyükelo gü tsüle anyugun ka hihontse zo so.

⁵⁰“Hagun le thame rüchün shü hü mvu, lo ngun temi aphu no nke la mvu nrün genyu temi nme no si kela we njün gwakvu titse kethyü hagun we tsüe rüchün hü mvu ole?”

⁵¹A-le a-npvü a-mün ka jo hi zochwiryü mvu, ai a-le tsüchen tsü peshükeda thyüo, Jisu le ntemi genyu sishü mvulo shvu tse sidyü jo pe zoshü.

⁵²Lo temi tsüdan ntimvule a-le Sunggigü nyenyu nren nru tinkela dan-e fü kequen ni zen ryüo kengüo nme thyülo nrün genyu.

⁵³Tsüselo anyugun le tsüsiki we Jisu dukeshvu kela nti rhi tinla.

⁵⁴Tsügenyu Jisu le Judanyu dan mhundyü ka ndo-o hü nyü mvula, ai tehen kho kenni Efraim tsekethyü rünyi nme nyu gun-o a-le senthyükelonyu dan zen-o tsünyu bin tinla.

⁵⁵Lo Judanyu le nkenkechwi nga jon tsü tilo; lo tsükatsü rünyi aphu nyu temi kechon le a-npvü a-thyü nshünlo titseo nkenkechwi nga mhundyü Jerusalem nyu gunla.

⁵⁶Tson-o anyugun le gungü Kershvuka nyu kebin ka Jisu füo, “Hagun kerüchün we a-le nga hinyu ryü loho letse bin le nyuthyü la?”

⁵⁷Lo püshükeda dan lo Farisinyu dan le a-tenlo kenyü genyu temi lihigüe a-kebin bin shalo tsinshü mvulo shvu, tse hukum shüla.

Johan 12

Bethani Nyu Terzü Pe Jisu Yünkethyü

(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

¹Lo Jisu le nkenkechwi nga jon tsero le bin zun kethyü ka a-le kerika kesinyu dan nyu thyü nrhün keshü Lazar le kebin rünyu Bethani nyu ryülo.

²Lo anyugun le tsüje a-genyu me zen-o ho; tson-o Martha le tha pe mejün; ai Lazar we me zen-o bin-o ho kethyünyu thyü.

³Tsökatsü Maria le Nard pe kethyü terzü a-min ketsen sher peha pen ryüo pe Jisu pha yünshü njüo a-npvü a-shün pe Jisu pha shon. Tsontsin ka tsünyu terzü rün tsü le süla.

⁴Ai Iskariot Judas tsekethyü senthyükelonyu dan nyu nme hisiki Jisu tenshü nrün gü le zoshü.

⁵“Nyuthyüo hilo pe deneri tsishen heilo njüo pe rhokedyü nyu tsüşü mvula?”

⁶Ai a-le tha kendinyu phin kerüchün genyu jo hi zo mvule, a-le kerühu nyu lo a-ben ka raka khin le bin-o tha pe tsünyu keshü khilo lotse kehü genyu.

⁷Tsüselo Jisu le, “A-no a-kesha thyülo, a-le a kesun nyü genyu ketsen shü laso.

⁸Kechamvule kendinyu le hagin zen zin bin hünyo; ai awe hagin zen zin binlo keho genyu.”

Lazar Dushvukela Rhiso Kela

⁹Tson-o Judanyu temi danda le Jisu le tsünyu bin tsekethyü shalo njüo Jisu nri titse kethyü ntimvule a-le kesinyu dan nyu thyü nrhünni kelo Lazar-e nrishü titseo tsünyu ryü.

¹⁰Ai peshükedanyu dan le Lazar ko dushvu kela ndo sola.

¹¹Lo tsüle a-genyu Judanyu kechon le Jisu tenyenlo kela genyu.

Jisu Le Zankechwi Thyüo Jerusalem Nyu Keyü

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹²Tsüsinyü nga nyu ryü kebin temi kechon le Jisu le Jerusalem nyu ryü kezhü shalo.

¹³Lo anyugun le kvunyü sen-o Jisu teno titseo chwigü nra sen-o, “Hosana, Npugü zan sen-o ryü kezhü gü Israel nyu Rajagü no kvukelo gü thyü lolo!” tsonshü.

¹⁴Lo tsükitsü Jisu le gada nme hyulo njüo a-ge binlo; tsü rüla nduka,

15“Sion Nyugi, nle nshvu nya chi! Hire, n rajagü le gada nme ge bin-o ryü zhü,” tse kethyü thu njü nyo.

16Jisu le senthyükelonyu dan le nyeka we tsü rüchünlo mvu; ai Jisu le zankechwi thyükelo siki a-rüla jo tsü thu kenjü lo mele a-ge tha thyükeshü tsü rüchünlo.

17Tson-o a-le sika nyu Lazar kolo njüo kesinyu dan nyu thyü nrhünni kelo keshanyu temi dan le Jisu no zankechwi thyükelo higü thyüshü.

18Tsügenyu temi dan le a-zen keteno; kechamvule a-le tha zansü hi thyükeshü shakelo genyu.

19Farisinyu le anyugun npvü kenthon-o, “Hire, ngun le thame thyülo nrün ndi sele; kazü gü le a-sithen tin laso,” tson sola.

Griknyu dan me Le Jisu Fü Keryü

20Tson-o rüshvu titseo nga nyu keryü nyu dan nyu Griknyu ko peha le hü.

21Lo temi tsüdan le tsonchü sen-o Galil lojvü Betsaida rünyi nyu bin kehü Filip ki ryüo a-ka, “Kedagü, agun le Jisu shwishü nyü hü nle.”

22Lo Filip le ryüo Andria ka zoshü. Andria lo Filip au le gü Jisu ka zoshü.

23Lo Jisu le au ka, “Temi Nyugü le zankechwi thyülo nrün tegi keväja güle ryü bin laso.

24Ale hagun ka zo tsentsü shüti, shye pen me le kazü nyu chetsüo sishü mvu yatselo a-npvü bin kehü gwünzin, ai sishülo a-sha nsha salo hünyo.

25Temi lihigüe a-keyhun so pe a-hon thyülo titse kehünyu le nke lati; ai temi lihigüe kazü hinyu a-keyhun so hü kemvunyu le pe kethonthen kerhün nyu shülo ti.

26Temi lihigüe a lothyü kenünyu no a sithenlo chi; tsonlo yatselo a lokethyünyue no abin ka binlo ti. Temi lihigüe a lothyü kehünyu Pvügüe tsünyu soti.

Temi Nyugü Penso Mvulokeshvu

27“Ntsoka we anyun keyhunkerunlo laso; tsügenyu ale nyu zo semon? Apvü, tegikeväja hinyu a kenilo lo. Ai tegikeväja higenyu ale hinyu ryü.

28Apvü, N zan no zankechwi gü thyülo!” Tsontsin tsangge thakhwen nme le, “Ale kerikae a-zan no chwishü, lo chwini shüti,” tson ryü.

29Tsügenyu tsüka kebin temi dan le jo tsü shashüo, “Tsang le senshü sele; kechanyu nme le zo, tsangge lokethyünyu nme le a-nthonshü kethyü le!” tsonso.

30Lo Jisu le zonishü, “Jo higü hile a genyu ryü mvule hagun genyu ryü le.

- 31 Ntsoka kazü hi ketso bin laso; lo ntsoka kazü nyu kedagü hula ti.
- 32 Lo awe kazü hinyu apen solo yatselo, anpvü temi aphu ten sen-o aki ryü loti.”
- 33 A-le nyu si thyüo si tiyo tsekethyü tsinshü nrün genyu a-le jo hi zoshü.
- 34 Tsontsin temi dan le a-ka, “Agun le tejavü nyu sha kelo le Khrista we kethonthen bin hü tse shalo, lo nle nyuthyüo, “Temi Nyugü penso mvulo shvu,’ tse hü nla? Temi Nyugü hile segü la?”
- 35 Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “Keben gü le gwüngwa nyesin hagin zen bin loho so. Kezün no hagin ge ryü mvulo titse kethyü genyu keben gü kebin ka tinchwilo, kechamvule kezün nyu tsonchü kehünyu le a-le dikipon güzhü yo sha hümvu.
- 36 Keben gü nyenyu thyülo nrün genyu keben gü le bin ketse ka keben gü tenyenlo.” Jisu le jo hi zoshüo anyugun kebu tinla.

Judanyu Le Jisu Tenyenmvu Kela

- 37 A-le himhundyü ki anyugun mhundyü nyu tha ndunkethyü kechon thyüshüe anyugun le a-tenyenlo mvula.
- 38 Tson-o Isaya sidyükesagü le nduka, “Npugü, segü le ajo tenyenlo la? Lo Npugü kekvu pe senyu mhundyü ka hishü la?” tson zokeshü jo tsü penlo so.
- 39 Tsügenyu anyugun le tenyenlo nrün ndila; lo Isaya le nduka kezo le:
- 40 “Anyugun no anyugun yhytyü pe hyulo, lo anyugun nyun pe rüchünlo, tson-o raniryüo ano anyugun thyü ngwashü nrün kenshvu genyu, A-le anyugun yhytyü thyü pe no pola, lo anyugun nyun-e thyü pe no rü laso.” tson-e sin njü nyo.
- 41 Isaya le Jisu zankechwi kehyu genyu a-rüla zo-o johi zokeshü.
- 42 Ai kechanyu dan nyue kechon le a-tenyenlo; ai Farisinyu genyu kehun ka nyu anyugun zan nke kela kenshvu genyu anyugun le zomvu la.
- 43 Kechamvule anyugun le Sunggigü no anyugun keshwen nyeki temi no anyugun keshwen we anyugun kenyü kvu kela genyu.

Jisu Jo Le Me Nmu Nrün

- 44 Lo Jisu le nra sen-o, “Temi lihigüe a tenyen kehünyu le a ntimvule a nikeshügü tenyen hünyo.
- 45 Lo temi lihigüe ahyu kehünyu le a nikeshü gü hyu hünyo.
- 46 Temi lihigüe a tenyen kehünyu, tsünyu no kezün nyu bin mvulo nrün genyu ale keben thyüo kazü hinyu ryü.

⁴⁷Lo temi lihigüe ajo shalo njüo zenlo hümvu yatselo,ale a-nkhinla hümvu; ale kazü hi nkhinla titse ryü mvule, kazü gü kenilo titse ryü kethyü genyu.

⁴⁸Temi lihigüe a kenila lo ajo zenlo hü kemvunyu le tsünyu kenkhin nme le bin nyo; ale zo keshü tsüle jon kekkin nyü tsünyu nmu ti.

⁴⁹Kechamvule ale a npvü zo tsüryü mvu; ai a nikeskü Pvügü le ano nyu zoshü mvulo shvuyo lo nyu tse kethyü pe zoshü tiyo pe aka zoshü laso.

⁵⁰Lo a-jo hokeshü hile kethonthen kerhün jo tsekethyü ale shabin nyo. Lo ale jozo kehü hile Pvügü le pe zo keshü hontse ale zo hünyo.”

Johan 13

Jisu Le Sentyükelonyu dan Phasü Kethyü

¹Lo nkenkechwi nga mhundyü Jisu le kazü hinyu a-le A-pvü ki gunla titse kethyü gwünkho le ryü laso; tsekethyü shalo; lo kazü hinyu kebin a-temi dan sogwa ryü, lo kethonthen tsüdan sogwa hü ti.

²Lo kheje ki chvütyü kebin ka Satan le Jisu ten pe me ben nyu shüla lo tse kethyü tedo pe Simon nyugü Iskariot Judas nyun nyu shüla.

³Lo Jisu le A-pvü le tha aphu hoshü pe a-ben ka shükela, tson-o a-le Sunggigü ka nyu ryü lo Sunggigü ki nigun nrün shalo.

⁴Tsügenyu chvütyü kebin ka so gü a-phi yhünla njüo züluphi nme khipe a-senphinlo.

⁵Tson-o a-le zü jape zükelu khun nyu shülo njüo senthyükelonyu dan pha süla züluphi pe a-senphin pvü kehü tsü pe shonla latse gun.

⁶Lo a-le tson sen tse Simon Pitor ka ryü. Tsüselo Pitor le a-ka, “Npugü, nle apha süti ole?”

⁷Jisu le a-ka, “Ale thyü kebin hile nle ntsoka shamvu; ai nle hisiki sha loti.”

⁸Pitor le a-ka, “Nno thame kae apha sü loho!” Jisu le a-ka, “Ano npha sü mvulo nle a kipun njün ndi.”

⁹Simon Pitor le a-ka, “Npugü, apha hvu ntimvule aben hvu lo ape-e sin ta.”

¹⁰Jisu le a-ka, “Zülu kelanyu le a-pha hvu nyeki kechaki sü mvue gwa, a-le nshün kü kebin genyu. Lo hagun le nshün bin, ai aphu le mvu.”

¹¹Kechamvule segü le a-ten pe me ben nyu shüti yo tsekethyü sha kebin genyu a-le, “Hagun aphu nshün kü mvu,” tsonshü.

¹²A-le tson-o anyugun pha süla ntsin a-le a-phi khibenlo njüo dun tinla. “Hagun ale hagun ge thyü keshü hi shalo semon?” tson-o a-le ketso.

¹³“Hagun le alope Senkethyügü, tse lo alope Npugü, tse hü; lo hagun le tson kehü tsü le a-ketsin, ale tsügü genyu.

¹⁴Lo ale Npugü lo Senkethyügü thyüo hagun pha süla hulo hagun ko khinyunyu pha sülo zü.

¹⁵Kechamvule ale hagun ge thyü keshü hontse hagun ko no tsühontse thyülo titse kethyü genyu.

¹⁶Ale hagun ka zo tsentsü shüti le, gonyu le a-npunyu nyeki gon mvu; nmvue mele nikesühügü tsüle a-nikesühügü nye gon mvu.

¹⁷Hagun le tsü shao zenlo hü yatselo, hagun hen kegwa ketsin!

¹⁸“Lo ale hagun aphu rüla zo mvu; ale senyu kejülo yo, ale tsüdan shabin; ai ketsin lesü no penlo nrün genyu, ‘A tensü ketyü gü le sepe pe atsu.’

¹⁹Tha tsü kethyü mhundyü nthu gerho ale nchwenyu hagun ka zoshütile, kechamvule tsü thyü keshü ka, ‘Ale tsügü,’ tse kethyü hagun no tenyenlo titse kethyü genyu.

²⁰Ale hagun ka zotsentsü shüti le, temi lihigüe ale a-nikesühügü zenkelonyu le azenlo hünyo; lo temi lihigüe a zenkelonyu le a nikesühü güe zenlo hünyo.”

A-ten pe Me Ben Nyushü Nrün Jisu Le Nchweki Zokeshü

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹Jisu le tsonzo keshü siki a-nyun keyhunkerun-o, “Ale hagun ka zo tsentsü shüti le, hagun nme le aten pe me ben nyu shüti.”

²²Lo a-le segü rüla zoyo sha ntsen mvuo senthyükelonyu dan le khinyunyu kenri so.

²³Lo Jisu so gunkeryü senthyükelonyu nme le miz ka Jisu nyun ntsen ka bin.

²⁴Tsügenyu Simon Pitor le a-ben lope ndo pe a-hio a-ka, “A-le segü rüla zobin yo?” tse ketso shü.

²⁵A-le Jisu nyun ntsen nyu bin-o ranigü Jisu ka, “Npugü, tsüle segü la?”

²⁶Jisu le a-ka, “Ale tensü hilope honpen nyu ntsen pe a-tsü keshü gü tsüle.” Tson-o a-le tensü lope ntsenlo njüo pe Simon nyugü Iskariot Judas tsüşü.

²⁷Tson-o a-le tensü tsügü khikelo siki Satan le a-nyun nyu yüla, lo Jisu le a-ka, “Nle thyü titse kebin gü thyü kemhelo nye!”

²⁸Ai a-le nyu genyu jo tsü pe zoshü yo tsekethyü nme-e shalo mvula.

²⁹Ai peha le Judas le rakakhin sen kehü genyu mvulo keshvu heilo nye, tsonshü letse, nmvue a-no tha pe kendinyu tsüşhülo tse hü ado, tse rüchün la.

Hukum Keshün Gü

³⁰Lo a-le tensü tsügü khipe tyü kelo siki kamhun ki whütse chwila, lo tsüle tsang-e zün laso.

³¹Lo Judas le kamhun ki chwila ntsin, Jisu le, “Ntsoka Temi Nyugü le a-zan kechwi thyü titse bin laso, lo Sunggigü le A-npvü a-ge zankechwi thyüshü titse bin laso.

³²Lo Sunggigü le a-genyu zankechwi thyülo yatselo Sunggigü le a-ko no zankechwi thyü loti.

³³Hire, ntsenyu dan, ale gwüingwa nye sin hagun zen bin loho so. Hagun le afü ti; ai ale himhundyü Judanyu ka, ‘Hagun le a kegun bin ka ryü loho,’ tsokeshü hontse; ale hagun ka zoshü gü zhü nyo.

³⁴Hagun no keso hūlo tsekethyü ale jo keshün nme khipe hagun ka shüti tse bin nyo. Ale hagun so keryü hontse hagun ko kesolo nye.

³⁵Hagun le kesolo yatselo tsügenyu hagun lope ale senthyükelonyu letse kethyü mele hagun sha loti.”

Pitor Le Jisu Zan Zomvula Nrün

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶Simon Pitor le a-ka, “Npugü, nle dikipon güti la?” Jisu le a-ka, “Ntsoka ale kegü bin ki nle a sithen loho; ai hisiki a sithen ryü loti.”

³⁷Pitor le a-ka, “Npugü, ale ntsoka nyuthyüo n sithen lomvu tila? Ale n genyu sishü ti!”

³⁸Jisu le a-ka, “Nle a-genyu sishü tila? Ale nka zo tsentsü shüti le, nle azan zomvu gwünshen ge kemvuthen tero le khun loho.

Johan 14

Jisu Le Pvügü Ki Kegun Tson Gü

¹“Hagun nyun kenjün thyü nya.” Jisu le anyugun ka zo. “Hagun Sunggigü tenyen binlo lo ako atenyen binlo.

²Apvü ka ki temi bin le kechon ki bin nyo; tsonkemvu we ale hagun ka zoshü lati atale. Kechamvule ale gungü hagun bin ndo titse kethyü genyu.

³Lo ale gungü hagun bin ndolo yatselo ale rani ryüo hagun zen-o aki gun loti; tson-o hagun ko no a kebin bin ka binlo ti.

⁴Lo hagun le ale gun nrün tson gü shabin nyo.”

⁵Thoma le a-ka, “Npugü, nle dikipon güti yo agun le shamvu; agun le nyu tsethyü tson tsügü shalo mon?”

⁶Jisu le a-ka, “Ale tson gü, lo ketsin gü, lo kerhünronzin gü. Age kemvu we temi nme-e Pvügü ki gunlo hümvu.

⁷Ntsoka we hagin le a shalo laso,” a-le anyugun ka zo, “Hagin le Apvüe sha loti, lo ntsoka gerhonyu hagin le a-sha bin, lo a-hyue laso.”

⁸Filip le a-ka, “Npugü, Pvügü pe agun hishü ta, tson yatselo agun sherhün tilo ti.”

⁹Jisu le a-ka, “Ale jon hithen laki hagin zen hüe Filip, nle a sha mvu ole? Temi lihigüe a kehyu gü le Pvügü ko hyu laso. Tsonlo nle nyuthyüo, ‘Pvügü pe a hishülo,’ tson hü nla?

¹⁰Ale Pvügü nyu bin, lo Pvügü le age bin tsekethyü nle tsü tenyen hü mvu le? Ale hagin ka jo zo kehü hile a npvü aka nyu zochwiryü mvule Pvügü le age bin-o ale A-tho thyü hünyo.

¹¹Ale Pvügü ge bin nyo, lo Pvügü le age bin tsekethyü hagin tenyenlo nye; nmvue thatho ka gwünzin-e hagin tenyenlo nye.

¹²ale hagin ka zo tsentsü shüti, temi lihigüe a tenyen kehünyu le ale thyülo kehü tsü thyü loti, lo tsünye kegon-e thyü loti. Ale Pvügü ki gunzhü kelasi genyu.

¹³Lo hagin le azan ka tha lihi-e hilo, Pvügü no Nyugü zankechwi thyüshü nrün genyu ale tsü thyü sh'uti.

¹⁴Hagin azan nyu tha lihi-e hilo, ale tsü khipe tsüti.

Kenshün Kapu Khishüti Tse Zokeshü

¹⁵“Hagin le aso hulo hagin le ajo zen hüti.

¹⁶Lo ale Apvü ka hiti, lo A-le kethonthen hagin zen hü nrün hagin nyun thyü keshrhün shü nrün kecha nme khipe hagin tsüti.

¹⁷Lo tsüle Ketsin Kapu gü, kazü gü le a-zen kengü loho kethyü gü; kechamvule a-le tsü hyu hü mvu, nmvue shae hü kemvu genyu. Hagun we a-sha bin, kechamvule a-le hagin zen hü, lo hagin nyun nyu hü nrün genyu.

¹⁸“Ale hagin khe ketegola loho; lo ale hagin ki niryü ti.

¹⁹Jon keshanyu sika kazü hile ahyu mvu lati; ai hagin we ahyu ti; kechamvule ale rhün bin lo hagin ko rhün bin tsekethyü genyu.

²⁰Tsünyü hagin le, ale Apvü ge bin, lo hagin le age bin, lo ale hagin ge bin tsekethyü sha loti.

²¹“Temi lihigüe a johokeshü shalo njüo zen kehünyu tsünyu le a kesonyu. Temi lihigüe aso kehünyu le Apvü ka teshwen pvüti, lo ale a rüla pe tsünyu hishü ti.”

- ²²Juda (Iskariot kemvu gü) le a-ka, “Npugü, nle n rüla pe kazü gü hishü titse mvule agun hishü titse kethyü hile nyu genyu la?”
- ²³Jisu le a-ka, “Temi lihigüe aso hulo a-le ajo zen ti; lo Apvü le tsünyu soti; tson-o agun a-ki güo tsügü zen bin ti.
- ²⁴Temi lihigüe aso hü kemvu nyu le a jo zen hü mvu; lo hagin le nyülo kehü jo tsüle a jo mvule a nikeshü gü Pvügü jo.
- ²⁵“Ale hagin zen bin ketseka jo hilope hagin ka zoshü laso.
- ²⁶Ai nyunthukeyhun shü nrün gü, Pvügü le a zan nyu nishü titse kebin Kenshün Kapu gü tsüle, a-npvü tha aphu zo pe hagin hishü ti, lo ale hagin ka tha zo keshü tsü aphu hagin no rüchünlo ti.
- ²⁷“Ale nyun kebwen khipe hagin ki shüti. Ale a nyun kebwen gü khipe hagin tsüshü ti; kazü gü le khipe me tsü kehü hontse ale khipe hagin tsü titse bin mvu. Hagin nyun keyhunkerun la loshvu, lo nshvue nya nye.
- ²⁸Hagin le ale hagin ka, ‘Ale tinla ti sele tse bin so,’ lo ‘Ale hagin ki ryü ti,’ tson kezo tsü shalo laso. Hagin le a sohü lo, ale Pvügü ki gunzhü kela genyu hagin kenyu ti atale; kechamvule Pvügü le anyeki gon kethyüenyu.
- ²⁹Lo tha tsü thyü nrün ka hagin no tenyenlo titse kethyü genyu, tsü thyü nrün mhundyü ale hagin ka zoshü laso.
- ³⁰Ale hagin zen-o thon sari bin loho so; kechamvule kazü kedagü le ryü zhü laso; lo a-le a kipun thame kekvu ndi.
- ³¹Kazü hino ale Pvügü so hünyo, lo Pvügü johokeshü dan thyü kehü gwünzin tsekethyü shalo titse kethyü genyu. “So-o ngun hinyu tinla je.

Johan 15

Jisu Le Vainbin Gü

- ¹“Ale vainbin ketsin gü, lo Apvü le low ketsü gü.
- ²Age chwikeryü a-ro lihigüe nshalo hü kemvu gü tsü gü no nshalo mvu ketsin nila ti, lo a-ro lihigüe nshalo kehünyu tsünyu no nsha kenyele nrün genyu tsünyu thyü kenshün shü h"nyo.
- ³Ale pe hagin ka zokeshü jo genyu hagin le ntsoka we nshün bin laso.
- ⁴Hagin a ge binlo, lo ako hagin nyu binlo ti, a-ro le a-bin ge bin kemvu we nshalo kemvu hontse hagin ko age bin kemvu we nsha loho.
- ⁵“Ale vainbin gü, hagin le a-ro dan; temi lihigüe age bin lo Apvü ge bin tse kehünyu, tsünyu le nshalo hünyo. Kechamvule asin mvutse hagin le thame thyülo keho genyu.

⁶Temi lihigüe age bin mvu yatselo, a-ro hontseo pe shwenla hü, lo mele pe mah nyu shüla hünyo, tson-o tsü rola hü.

⁷Hagun le age bin lo ajo le hagun nyun ka bin tselo,tha hagun kenyü hilo nye, lo tsü khipe hagun tsüşü ti.

⁸Hagun sha nsha chon kelo, tsüge tsü Apvü zan no chwilo ti; tson-o hagun le a sikethen nyu ketsin thyü loti.

⁹Pvügü le aso kehü hontse ako hagun so ryü; hagun ale hagun keso nyu bin lo.

¹⁰Lo hagun le ajo hokeshü zen bin yatselo ale Apvü johokeshü zen bin-o a-le a keso nyu bin kehü hontse hagun le ale hagun keso nyu binlo ti.

¹¹“A kekenyü no hagun ge binlo nrün, lo hagun kekenyü no tilo nrün genyu ale jo hilope hagun ka zokeshü gwünzin.

¹²Ale hagun so keryü hontse hagun ko khinyunyu solo lotse kethyü ajo le hi.

¹³Temi nme-e a-kesonyu genyu a-phou hokeshü hinye ki keso keda ndi.

¹⁴Hagun ale hagun ka johokeshü zen hü yatselo hagun le a pvünyu so.

¹⁵Ale tsüselo hagun lope tegonyu letse loho so; kechamvule tegonyu le a-npunyu le tha kethyü sha hü kemvu genyu, ai ale hagun lope a pvünyu thyülo laso; kechamvule ale Apvü ka shakelo aphu pe hagun hishü kethyü genyu.

¹⁶Hagun le a kejülo mvu, ai hagun no gü hagun sha nshalo, lo hagun sha no binlo titse kethyü genyu ale hagun kejülo, lo hagun no alo kethyünyu thyü kelo gwünzin. Hagun no azan nyu Pvügü ki tha lihi hi-e a-no tsü pe hagun tsüşü titse kethyü genyu.

¹⁷Hagun no khinyunyu solo titse kethyü genyu ale jo hilope hagun ki shü bin nyo.

Kazü gü Le Shwi Ntsü Kethyü

¹⁸“Kazü gü hile hagun ntsüe, hagun tsüle hagun mhundyü a ntsüla tsekethyü shalo nye.

¹⁹Hagun le kazü hinyu temi yatselo, kazü hile a-npvü a-temi solo ti; ai hagun le kazü hinyu temi mvule ale kazü hinyu hagun kejülo kela genyu kazü hile hagun ntsü hünyo.

²⁰Ale himhundyü hagun ka, ‘Tegonyu le a-npunyu nyeki gon mvu,’ tsonkeshü jo tsü rüchünlo nye. Anyugun le a nkhin lo hagun-e nkhin ti; anyugun le a jo zenlo anyugun le hagun zo-e zen ti.

²¹Ai anyugun le a nikeshü gü tsü sha hü kemvu genyu azan genyu anyugun le hagun ge tha seni thyü ti.

²²Ale ryüo anyugun ka zoshü kemvu we anyugun le mu sari loho atale; ai anyugun le ntsoka we anyugun kemu zo kemi nikelo bin ndi so.

²³Temi lihigüe a ntsü kehünyu le Apvü ko ntsüla hünyo.

²⁴ale anyugun dan nyu temi nme nduka thyü kemvu tho thyüshü mvu yatse kethyü we anyugun le mu sari loho atale; ai ntsoka we anyugun le a-e lo Apvüe kehyu nti mvule n tsüe sin laso.

²⁵Ai nduka anyugun jvü nyu, 'Anyugun le a-kenrun ka a ntsü laso,' tson kethyü thu pe bin kenjü thyü penlo titse kethyü genyu hihontse la.

²⁶"Ai Apvü ki nipe hagin kishü nrün Nyun Thukeyhun shü nrüngü, a-kon le Pvügü kanyu chwikeryü, Ketsin Kapu gü le keryü ki a-npvü ajün zo shwishü ti.

²⁷Lo hagin ko a-kerikanyu azen kehü genyu azan zo hünyo.

Johan 16

¹"Ale hagin no thyüzüla nyü kemvu genyu jo hi pe hagin ka zoshü.

²Lo mele sinagog ka nyu hagin hüshü ti; tson ketsin thyü ti. Mele hagin dukeshvu tsü lope Sunggigü lothyü bin nle tse kerüchün gwünkho le ryü jü nyo.

³Tsüdan le Pvügü lo ako asha kemvu genyu anyugun no tsütho tsü thyüti.

⁴Ai tsügwünkho le keryü, ale tsü mhundyü hagin ka zokeshü tsü hagin no rüchünlo nrün genyu hagin ka jo hi zoshü lenye.

Kenshün Kapu gü Tho

"Lo ale hagin zen bin kethyü genyu sokerika jo hilo pe hagin ka zomvu.

⁵Ai ntsoka we ale a nikeshügü ki gunla ti sele tse bin nyo; ai hagin temi nme-e, 'Nle dikipon güla ti sela?' tse a ketso bin mvu.

⁶Tson-e ale hagin ka jo hilope zokeshü genyu hagin nyun kenjünthyü bin laso.

⁷Tson-e ale hagin ka jo ketsin zoti. Ale tin kela we hagin genyu kegwa gwünzin; kechamvule ale tinla mvu yatselo, Nyun Thukeyhun shü nrün gü le hagin ka ryü loho; ai ale tinla yatselo ale a-nipe hagin ki shüti tse kebin genyu.

⁸Lo tsüle ryülo kemu rüla, lo ketsin rüla, lo me kenkhin rüla zope kazünyu hishü ti.

⁹Kemu rüla tsüle anyugun le a tenyen kemvu genyu.

¹⁰Lo ketsin rüla tsüle ale Pvügü ki gunla nrün lo hagin no ahyu sin mvula nrün.

¹¹Lo me nkhin nrün rüla tsüle, kazü hinyu kedagü nkhin laso tsekethyü.

12“Ale hagin ka jo kechon zo nrün le bin zun, ai hagin le ntsoka tsü rüchün bu loho.

13Ai Ketsin Kapu tsüle keryü siki a-npvü hagin tson tsin pe ketsin nyu shü külo ti. Kechamvule tsügü le a-npvü a-kanyu zo mvule a-le tha lihi-e shakelo tsü a-le pe zoti; lo hisiki thathyü nrün tsü zope hagin hishü titse kethyü genyu.

14A-le ano zankechwi thyüti; kechamvule a-le a hon dan pe hagin tesha shü nrün genyu.

15‘Pvügü hon tsü aphu a hon; tsügenyu Pvügü le a hon khipe hagin hishü ti,’ tsekethyü ale zoshü.

Nyungwakemvu Kelupe Shekerhün Thyükela

16“Kethonmvu tse hagin le ahyu mvula tiso; lo kethonmvu tse hagin le a hyuni ti.”

17Tsontsin senthyükelonyu dan le kenthon-o a-le ngun ka, “Kethonmvu tse hagin le a hyumvu lati, lo kethonmvu tse hagin le a hyuni ti, lo ale Pvügü ki gunla titse kebin genyu, tson kehü jo tsüle nyu zohü nla?”

18Tsügenyu anyugun le, ‘Kethonmvu tse,’ tsonzo keshü jo tsüle nyu jo la? Anyugun le a-le kezo kon shalo mvu!”

19Lo Jisu le anyugun le a-ka ketsonyü kebin shalo njüo anyugun ka, “Hagin npvü hagin dan nyu, ‘kethonmvu tse hagin le a hyumvu la tiso, lo kethonmvu tse hagin le a hyuni ti,’ ale tson zokeshü jo tsü kera hü ole?”

20Ale hagin ka zo tsentsü shüti le, hagin le chü lo hagin nyungwamvu ti, ai kazügü hile a-kenyü sati. Hagin le hagin nyun kenjün thyüti, ai hagin nyu kenjün kethyü keluni pe hagin shekerhün thyü lati.

21Tenunyu le nnyu güzhüo a-gin thyü kelo ka, a-gwümkho le ryüzhüla kethyü genyu kenjünthyü salo la hünyo; ai a-nyu nnyu kelo siki we temi nme nnyu pe kazü hinyu shülo kela kerüchün genyu a-kenjün kethyü tsü rüchün mvu nila hünyo.

22Tsühontse hagin ko ntsoka we hagin nyun kenjünthyü bin nyo; ai ale hagin nyuni ti, lo tsükatsü hagin nyun bwen nilo ti, lo temi nme-e hagin shekerhün tsü se sentin loho.

23“Lo tsünyü we hagin le aka tha nme-e ketso loho so. Ale hagin ka zo tsentsü shüti, hagin le Pvügü ka tha lihi-e hilo, a-le a zan nyu tsü khipe hagin tsüshüti.

24Hagin le ryüo ntsoka keti a zan nyu thame hishwi mvu zun. Hagin kenyüno tilo nrün genyu hilo nye, tsonlo hagin le hyulo ti.

Jisu Le Kazügü Nyeki Kvulo Kela

- ²⁵“ Ajo hile hagun ka jo kentsun zoshü lenye, a-gwünkho nme le ryüzhü laso, lo tsükatsü ale jo kentsun zomvu le hagun ka Pvügü rüla zo tsentsü shüti.
- ²⁶Tsünyü hagun le a zan nyu tha hiti, lo ale hagun sunka Pvügü ka tha hiti tsekethyü zo bin mvu.
- ²⁷Pvügü le a-npvü hagun sobin kehü genyu, kechamvule hagun le aso ryü lo ale Pvügü kanyu ryü tsekethyü ketenyen genyu.
- ²⁸Ale Pvügü kanyu chwiryüo kazü hinyu ryü; lo kazü hi khela njüo Pvügü ki nigunla ti sele tse bin nyo.”
- ²⁹A-sikethen nyu dan le zo, “Hire, nle ntsoka we jo kentsun zomvuo jozo tsentsü shü bin laso.
- ³⁰Ntsoka we agun le nle tha aphu sha tsekethyü lo temi nme-e nki tha ketso mvue nle shabin tsekethyü shalo bin laso. Tsügenyu agun le nle Sunggigü kanyu chwiryü tsekethyü tenyen bin nyo.”
- ³¹Jisu le anyugun ka, “Hagun le ntsoka we tenyen bin sele?
- ³²Hire, gwünkho nme le ryüzhü so, e, ryü laso; tsükatsü hagun le tsenchvü tin bulao akhe pe ano a npvü lati. Ai Pvügü le a zen kehü genyu a npvüla loho.
- ³³Hagun no age hagun nyun kebwen no binlo nrüngenyu ale hagun ka zoshü bin nyo. Hagun le kazü hinyu kenjünthyü ti; ai hagun dyü benlo, ale kazü higü nyeki kvulo laso.”

Johan 17

Jisu Le Sentyü kelonyu dan Ge Kehikethyü

- ¹Jisu le jo hi zoshüo nyiso gü tsangge nrio zokeshü le hihontse, “Apvü tegi kevüja tsüle ryü zhü laso, Nyugü no n zan kechwi thyülo nrün genyu nle Nyugü zankechwi thyüshü ta.
- ²Nle himhundyü ano kethonthen kerhün khipe nle pe aben nyu shü kelanyu aphu tsü nrün genyu temi aphu so kekvu khipe atsü keshü hontse shü nye.
- ³Lo temi no n nti le ketsin Sunggigü tsekethyü lo nle nikeshügü Jisu Khrista sha kelo hile kethonthen kerhün le.
- ⁴Nle khipe ano thyü lotse kethyü tho tsü thyü tila njüo kazühinyu nzan kechwi thyü shü laso.
- ⁵Lo Apvü, kazü hi thyü kelo mhundyü ale nzen-o zankechwi thyü kehü gü pe ntsoka a zankechwi thyü shüta.
- ⁶“Nle kazü hinyu temi khipe aben nyu shü kela dan ka ale nzan pe tsüdan hishü laso. Anyugun le nhon, lo nle tsü khipe a tsüshü; lo anyugun le n jo zen hü.

⁷Lo nle khipe a tsükesü aphu nka nyu chwiryü tsekethyü anyugun ko ntsoka we shalo laso.

⁸Lo nle jo pe a npvü keshü tsü ale khipe anyugun ben ka shü laso; lo anyugun le tsü shalo-o ale nka nyu ryü ketsin tsekethyü shalo so, lo anyugun le nle a nishü tsekethyü tenyenlo so.

⁹“Lo ale tsüdan genyu hihü nyo; ale kazü higenyu mvule nle khipe a tsüşü kelanyu dan genyu hi hünyo, lo tsüle nhon genyu.

¹⁰Lo a hon le aphu n ho, lo n hon-e a hon; lo ale tsüdan genyu zen kechwü thyü hünyo.

¹¹Ai ale kazü hinyu bin sin loho so, lo hidan we kazü hinyu bin ti, lo awe nki ryü lati. Kenshün Pvügü, nle khipe a ketsü dan, tsüdan no nnyi hontse nme thyülo titse kethyü genyu nle n zan nyu tsüdan ntsen bin lota.

¹²Ale anyugun zen kehü then we, ale nzan nle khipe a tsü keshü gü zan kekvu nyu anyugun ntsenlo. Lo ale anyugun khwen ryü tilo; lo ketsin lesü jo no penlo nrün genyu nke kela nyugü nti a-me anyugun temi nme-e nkela mvu.

¹³Ai ale ntsoka we nki ryüla titse bin so; lo anyugun no anyugun nyun nyu a kekenyü no penlo nrün genyu ale kazü nyu kebin ka jo tsü pe zo keshü.

¹⁴Ale njo hope anyugun ben nyushü lo ale kazü hinyu chwiryü kemvu hontse anyugun ko kazü hinyu temi kemvu genyu mele anyugun ntsü laso.

¹⁵Ale nno kazü hinyu anyugun khilo lotse mvule nno serikemvu gü ben nyu anyugun ntsenlo lotse hi hü nyo.

¹⁶Ale kazü hinyu temi kemvu hontse anyugun-e kazü hinyu temi kemvu.

¹⁷Nle ketsin nyu anyugun thyü kenshünlo; njo tsüle ketsin.

¹⁸Nle a nipe kazü hinyu keshü hontse ako anyugun nipe kazü hinyu shü laso.

¹⁹Lo anyugun ko no ketsin nyu anyugun thyü nshünlo titse kethyü genyu ale a npvü a thyü kenshün sen hünyo.

²⁰“Ale hidan genyu nti hi mvule anyugun jo nyu a tenyen kelo dan aphu genyu nka hi hünyo.

²¹Kechamvule anyugun aphu no nme thyülo titse kethyü genyu. Apvü, nle a nishü tsekethyü kazü hiko no tenyenlo titse kethyü genyu, nle age bin lo ale nge bin tsekethyü hontse anyugun ko no nnyi ge binlo ta.

²²Lo nnyi le nme thyü kehü hontse anyugun ko no nme thyü titse kethyü genyu ako nle khipe atsü keshü zankechwü tsü khipe anyugun tsüşü laso. Tsüle a-kon le anyugun no nme thyü tilo nrün.

²³Lo kazü hino nle a nishü tse kethyü lo nle aso kehü hontse anyugun-e so ryü tsekethyü shalo nrün genyu, ale anyugun ge bin, lo nle age bin lota.

²⁴“Apvü, nle khipe a tsü keshü dan no ale dika bin yo tsüka azen kebin le a kendo, nle kazü thyü kelo mhundyü a keso genyu khipe a ketsü dan zankechwi kethyü gü tsü anyugun no hyulo nrün genyu.

²⁵Hire, Ketsin Pvügü, kazü gü le nsha mvu laso, ai awe nsha bin; lo hidan hi we nle a nikeshe shabin.

²⁶Ale nzan pe anyugun hishü laso, lo tsühontse pe hinishü ti, kechamvule nle pe aso ryü kethyü keso tsüno anyugun ge binlo, lo ano anyugun nyu binlo nrün genyu.”

Johan 18

Jisu Tenkelo

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹Jisu le jo tsü zokeshü sika a-le senthyükelonyu dan zen-o Kidron züri nken gun. Tsünyu chwi nme le bin, lo Jisu le senthyükelonyu dan zen-o tsünyu gunla.

²Lo a-ten pe me ben nyu keshü gü Judas ko bin tsügü shabin; kechamvule Jisu le senthyükelonyu dan zen-o tsünyu keteno zin kehü genyu.

³Tson-o Judas le Peshükeda dan, lo Farisinyu dan ka shüpahü nyu lo Kershvuka kekhwenyu dan me zen-o teri kanyü lo mahkenbenkhin sen tse tsünyu ryü.

⁴Tsükatsü Jisu le a-ge tha thyü nrün tsü aphu sha-o chwigü anyugun ka, “Hagun le segü fü hü nla?”

⁵Anyugun le a-ka, “Nazaret Jisu.” Lo Jisu le anyugun ka, “Ale tsügü le.” Lo tsükatsü a-ten pe me ben nyu keshü gü Judas ko me zen hü.

⁶Lo Jisu le anyugun ka, “Ale tsügü tsüle,” tsonkeshü ka anyugun le tesen nio kazü nyu chetsü la.

⁷Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun le segü fü hü nla?” tson-o ketso. Lo anyugun le, “Nazaret Jisu.”

⁸Jisu le, “Ale tsügü tsü tse hagun ka zoshü laso,” tsonshü. “Tsonlo hagun le afü hü yatselo, hidan no tinla rilo.”

⁹Tsüle kechamvule a-le himhundyü, “Nle khipe a tsü keshü dan tsü, ale nme-e nmhenla mvu,” tson kethyü jo tsüno penlo nrün genyu.

¹⁰Lo Simon Pitor le zhethon nme sen hüo sütho pe peshükedagü gogü duo a-nyetin njüzin du mhela, gonyu tsügü zan le Melka.

¹¹Jisu le Pitor ka, “Zhethon gü khipe a-khin ka shülo la chi! Pvügü le honpen khipe a tsü keshü gü, ale tsügü tsü tsülo zümvu ole?”

Jisu Zen-o Peshükeda tsin Gü Ki Kegun

12Tsüsika tsü shüpahünyu lo tsüdan so kegon gü lo Judanyu tsonlo nyu dan le Jisu ten pe phinlo.

13Tson-o a-zen-o Anna ki ryü; tsügü le tsüchen püshükeda thyü kebin Kaifa a-mi gü genyu.

14Lo Kaifa tsüle himhundyü Judanyu dan zen-o tedo rhio temi aphu genyu mime no sikela we gwakvu letse kezogü tsü.

Pitor Le Jisu Zan Zomvukela

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

15Lo tsükatsü Simon Pitor le Jisu sithen hü; lo senthyükelo kechanyu nme ko hü, lo senthyükelo tsügü le peshü tsin gü zen-o shahu kethyü genyu Jisu sithen-o püshü gü kamhun tsen nyu yüla.

16Lo Pitor le kamhun chonrha ki hü. Tsügenyu peshü gü zen kesha kethyü senthyükelo kecha gü le kamhun ki chwiryüo chonrha kekhwen tenugi ka zo-o Pitor ko zen-o yüla.

17Lo tsükatsü chonrha kekhwen tenugi le Pitor ka, “Nko temi higü senthyükelonyu nme ole?” Lo a-le zo, “Nmvu le.”

18Lo tsükatsü me gonyu lo melo kethyü nyu tse tsang le kunri kethyü genyu magi pe mah thyü shüo mah habin; lo Pitor ko tsüdan zen-o mah habin.

Peshükedatsin Gü Le Jisu Ketsokethyü

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

19Tsükatsü peshükeda gü le Jisu ka, a-le senthyükelonyu dan lo a-senkethyü jo tse ketso.

20Ai Jisu le a-ka, “Ale kazü hinyu zankechwi thyüshü laso; lo ale Judanyu aphu gü kehun kehü sinagog kanyu lo Kershvuka nyue me senthyü ryü, lo ale kebuo thame zo ryü mvu.

21Nyuthyüo aketso hü nla? ale meka nyu zoshü yo ajo keshanyu dan ka ketsolo chi; tsüdan le ajo aphu shabin nyo.”

22Lo a-le jo tsü zoshü ntsin a-khoka kebin melo kethyü nyu nme le a-benje pe Jisu jüo, “Nle peshükeda tsingü ka hon zo tila?”

23Jisu le a-ka, “Ale jo gwakemvu zoshülo jo gwakemvu zo hü nletse zoshü ta, ai ale jozo toshü lo, nle nyuthyüo avü hü nla?”

24Tsüselo Anna le Jisu ben phin pe Kaifa ki nishü la.

Pitor Le Jisu Zan Zomvu Nikela

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵Lo tsükatsü Simon Pitor le mah habin. Tsüselo anyugun le a-ka, “Nko a-sikethen nyu nme amon?” Tsüselo Pitor le, “Nmvu le,” tse nila.

²⁶Lo tsüsika ko Peshükedagü gonyu nme Pitor le a-nyetin duthü kela senye nyu nme le, “Nle chwi nyu a-zen kehü ale nhyu mvu ole?”

²⁷Ai Pitor le, “Nmvu le,” tse nila- tsontsin tero khun chwiryü la.

Pilat Le Jisu Ketsokethyü

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸Tsüselo anyugun le Kaifa kanyu Jisu zen-o Ahng ka ki gunla, lo tsüle lonyü nshwen ka zun. Ai anyugun le nkenkechwi nga chvü tyükenyü genyu anyugun nrhu kela nshvuo anyugun we Ahng kanyu yü mvula.

²⁹Tsügenyu Pilat le chwiryüo anyugun ka, “Hagun le temi higü ge nyu kera ryü la?”

³⁰Anyugun le a-ka, “Temi higü hile temi gwakemvu nyu kemvu we agun le a-ten sen-o nki ryü loho.”

³¹Tsontsin Pilat le anyugun ka, “Hagun a-zen gü hagun npvü hagun jvü nyu a-ketsolo.” Judanyu dan le a-ka, “Agun le temi nme-e boshvu kethyü agun jvu mvu.”

³²(Jisu le nyusi thyüsi mvulo shvuyo tsekethyü no penlo nrün genyu hihontse kela gwünzin.)

³³Lo Pilat le a-raja bin nyu yülo-o Jisu ko-o a-ka, “Nle Judanyu raja gü ole?”

³⁴Jisu le, “Nle n npvü johi zo kehü gwünzin le me kechanyu le a rüla hi lope nka zoshü la?”

³⁵Pilat le a-ka, “Ale Judanyu nme ole? N npvü ntemi peshünyu dan le nten pe aben nyu keshü gwünzin.

³⁶Nle nyuthyüla se ola?” Jisu le a-ka, “A raja we kazü hinyu raja kemvu. A raja le kazü hinyu raja yatselo, meno aten pe Judanyu ki shü mvulo nrün genyu ago dan no me zen kenren loti; ai a raja le hinyu raja kemvu.”

³⁷Tsügenyu Pilat le a-ka, “Tsonlo nle rajanyu nme ole?” Jisu le, “Ele, ale rajanyu le, a nnyukelo lo ale kazü hinyu yhun keryü, kechamvule ketsin gü jünzoshü nrün genyu. Lo ketsin gü kipun kehü nyu aphu a khwenyü hünyo.”

³⁸Pilat le, “Ketsin gü tsüle nyula?”

Jisu Hülalo Tse Ahza Hoshü

³⁹Lo a-le jozo keshü siki a-le Judanyu dan ki nichwi gü anyugun ka, “Awe a-ge kemu nme-e hyulo mvu. Ai nkenkechwi nga ka ano temi nme khiphe hagun ketsü

hagun jvü nyu bin; tsügenyu hagun ano Judanyu rajagü khipe hagun ketsü hagun kendo le mvula?”

⁴⁰Anyugun le nra sen-o, “Temi higü mvule Baraba gü ti!” Baraba tsüle mehon seketyü nyu nme.

Johan 19

¹Tsüselo Pilat le Jisu zen gü vü.

²Lo shüpahü nyu dan le tsehü pe raja perün thyülo-o pe a-pe rün shü, lo phi nhon shweshwe tsekethyüe a-no benlo.

³Tsüselo anyugun le a-ki ryüo, “Judanyu raja gü, nle kvukelogü thyülo chi!” tson-o anyugun benje pe a-vü.

⁴Tsüselo Pilat le nichwigü anyugun ka, “Hire, awe a-ge kemu nme-e hyulo mvu kethyü genyu hagun no shalo titseo a-zen-o hagun ki chwiryü bin nyo.”

⁵Lo Jisu le tsehü perün pvü, lo phi nhon nshwen kethyü ben tseo chwiryü. Tson-o Pilat le anyugun ka, “Temi gü tsü le hi mare!”

⁶Tsüselo peshünyu dan lo tsonlokethyünyu dan le Jisu hyushü ntsin, nra sen-o, “Pe krus ge hüla lo! Hüla lo!” Lo Pilat le anyugun ka, “Hagun npvü a-zen gü krus ge hüla ta, awe a-ge kemu nme-e hyulo mvu.”

⁷Judanyu dan le a-ka, “Agun jvü nme le bin, lo a-le tejvü tsügü nyu sila zü; kechamvule a-le a-npvü a-lope Sunggigü Nyugü letse kehü genyu.”

⁸Tsügenyu Pilat le jo tsü shalo ntsin nshvu nila.

⁹Tson-o a-le süda bin nyu niyü gü Jisu ka, “Nle dikipon ryü la?” tson ni. Ai Jisu le a-ka thame zoni mvula.

¹⁰Tsügenyu Pilat le a-ka, “Nle aka tha zomvu ti ole? Ale nhoshüla nrün lo nno krus ge hüla nrün kekvu le bin kethyü nle shamvu ole?”

¹¹Jisu le a-ka, “Teso ki khipe ntsüshü kemvu we nle age kekvu nme-e binlo ho; tsügenyu a-ten pe nben nyu keshü gü kemu le rükvu laso.”

¹²Tsüselo Pilat le a-hoshüla nrün tson fü so. Ai Judanyu dan le nra sen-o, “Nle temi higü hi hoshü kela we, nle Kaiser kesonyu kemvu. Temi lihigu”e a-npvü a-le rajanyu tsekethyü jo tsüle Kaiser shwikerüchün jo nme so.”

¹³Tsügenyu Pilat le jo tsü shalo njüo Jisu zen chwigü bin nme le a-zan le Ibrinyu khwen ki “Gabatha,” tsekethyü jokera kehü keda bin nyu binlo.

¹⁴Tsüle nkenkechwi nga ndonron kethyü gwünkho ti bin laso nhennyu khoka. Pilat le temi dan ka, “Hika hagun raja gü le re!” tsonshü.

¹⁵Tsügenyu anyugun le nra sen-o, “A-no bin nyalo! Pe krus ge hüla lo!” Lo Pilat le anyugun ka, “Ano hüla lotse la?” Lo Peshükedanyu dan le, “Kaisar kemvu agun raja kecha ndi.”

¹⁶Tsüselo a-le anyugun no pe krus ge hüla lotse pe anyugun tsüla.

Jisu Pe Krus Ge Hükela

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

¹⁷Tsügenyu anyugun le Jisu zen gunla. Lo tsükatsü a-le a-npvü a-krus pen-o bin nme a-zan le Pekhunru tsekethyü, Ibrinyu khwen ki Golgatha tsekethyü nme nyu gunla.

¹⁸Anyugun le tsünyu Jisu pe krus ge hüla, lo Jisu le a-chvü nyu, lo lukipon nme lo hikipon nme tse mihvu pe a-sin-o hü.

¹⁹Lo Pilat le tha zan nme thu pe krus ge shü, lo tsüge thu keshü le hihontse: NAZARET JISU JUDANYU RAJAGÜ.

²⁰Lo zan tsüle Ibrinyu khwen lo Griknyu khwen tse thu; lo Jisu pe krus ge hü kethyü bin le rünyü nyida gü kho ka genyu Judanyu kechon le tsü swü.

²¹Tsügenyu Judanyu peshükeda dan le Pilat ka, “Judanyu Rajagü, tson thu mvule, a-le a-npvü, ‘Ale Judanyu Rajagü,’ tson hü nle tse thu shü chi.”

²²Ai Pilat le, “Ale thu shü kela gü tsü thu shü laso,” tsonla.

²³Lo shüpahünyu le Jisu pe krus ge hükela siki a-phi a-nya pe jünzi thyüo shüpahünyu nme no jünmeme khilo, lo a-mirün-e tsühontse. A-mirün we a-kerishvu ndio a-soki do tsügü a-pha ti.

²⁴Tsügenyu anyugun le zo-o, “Ngun hiwe sürhenla nya-o senyu le hyulo tiyo henkeshwi thyülo.” Tsüle kechamvule ketsin lesü nyu: “Anyugun npvü aphi pe kenjünlo laso lo anyugun le amirün pe henkeshwi thyülo laso.” Tson kenjü jo gü tsüno penlo nrün genyu shüpahü dan we tsü thyü.

²⁵Ai Jisu krus khoka kebin Jisu a-jvü lo a-sikezengi Klopa nu Maria, lo Maria Magdalin ko tse tsüka bin.

²⁶Lo tsükatsü Jisu le a-jvü lo a-le so keryü senthyükelogü anyugun le tsükhoka kebin hyushü njüo a-le, a-jvü ka, “Nnyu le li.”

²⁷Tsüselo a-le senthyükelogü ka, “Njvü le li.” Tsüselo senthyükelo tsügü le a-zen gü a-npvü a-ka ki leyi tinla.

Jisu Kesi

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

²⁸Tsüselo Jisu le tha aphu thyü penkelo shalo njüo, ketsin lesü jo no penlo nrün genyu, “Ale teriho laso.”

²⁹Lo tsünyu tsü thakhin nme nyu keshonzü pe sü njü; lo anyugun le hisop ro nme ge spunj pe keshon zü ka ntsenlo njüo pen gü Jisu mün ka shü.

³⁰Lo Jisu le keshonzü tsü tsülo ntsin, “Pen laso,” tsonshüo A-kapu hoshü la.

Mi Pe Jisu Nyasin Jenkeshü

³¹Lo Judanyu dan le tsünyü tha ndonron kethyü jon genyu Sabbath jon nyü kesi min no krus ge bin mvu nrün genyu tsü penla titseo Pilat ka tsüdan pha duse titseo hi. Anyugun le temi no Sabbath jon nyü krus ge hü bin nyü mvula; kechamvule Sabbath tsüle jon keda nme genyu.

³²Tson-o shüpahünyu le ryüo Jisu sin-o hü kenjü kerigü lo kechagü pha dusela.

³³Ai anyugun le Jisu ki keryü ka a-le sikela hyulo njüo a-pha duse mvula.

³⁴Tson-e shüpahünyu nme le mi lope Jisu nyasin jen shü, lo tsonshü ntsin tezi lo züle tsun chwiryü.

³⁵Lo tsü kehyu gü le a-npvü jo higü jün zoshü, lo a-jo hile a-ketsin; a-le ketsin zo tsekethyü a-npvü tsü shabin nyo; kechamvule hagn ko no tenyelo nrün genyu.

³⁶Lo ketsinlesü nyu, “A-ru nme-e duse loho,” tson kenjü jo no penlo nrün genyu tha hi apu thyü keshü.

³⁷Tsüntimvule ketsinlesü nyu jo kecha nme le, “Anyugun le anyugun npvü mi pe jen kelagü tsü nri ti,” tson thu njü.

Jisu Kesun

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)

³⁸Tsüselo Arimathia nyu nme, a-zan le Josef tsekethyü gü le Jisu min penlo titseo Pilat ka hi. Josef tsüle Jisu sikethen nyu nme, ai Judanyu kenshvu genyu kebu hü. Lo Pilat le ahza hoshü. Tsügenyu a-le gü Jisu min penlo.

³⁹Lo tsümhundyü kheje ki Jisu ki keryü Nikodema ko myrrh lo aloe kesin kethyü terzü sher henpvün pen ryü.

⁴⁰Tson-o au le Jisu min pen gungü Judanyu le me kesun jvü hontse tharün kenyi peshü tseo Jisu min yün pe linen phi no jelo.

⁴¹Lo Jisu pe krus ge hü kethyü bin nyu chwi nme le bin; lo chwi tsünyu himhundyü temi nme min-e pe shü hü kemvu sika nme le bin.

⁴²Lo tsünyü tsü le Judanyu le tha ndonron kethyü jon genyu lo sika tsüle nithen kemvu genyu au le Jisu lope tsünyu shüla.

Johan 20

Jisu Rhünni Keso

(Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

- ¹Lo Sabbath jon kerinyü tsangzün kebin ka Maria Magdalin le lonyü nshwen ka sika ki gun ntsin sika tso tsüle keto kela hyulo.
- ²Tsügenyu a-le tin sen-o Simon Pitor lo Jisu le so gunkeryü senthyükelo kechagü au ki ryüo au ka, “Me le sika nyu Npugü pen tinla so, lo agun le me le pen gü dikipon shüla seyo tsekethyü shalo mvu laso.”
- ³Tsontsin Pitor lo senthyükelo kecha gü au le sika kipon tsü gunla.
- ⁴Lo tsükatsü au kentsin-o tin gunzhü ntsin senthyükelo kecha gü le Pitor mhundyü rio tin gü sika tilo.
- ⁵Tson-o tsünyu nkhün tsügü sika nyu shwishü ntsin linen phi le bin-o hyulo; ai a-le a-nyunki yü mvula.
- ⁶Tsüselo Simon Pitor ko a-siki ryüo sika nyu yü lo a-ko linen phi le kebin tsü hyu.
- ⁷Tsüntimvule a-pe keje phi keshanyu, linen phi sin bin mvuo keju pe nme ki bin njü.
- ⁸Lo tsüsiki sika nyu ri gunkeryü senthyükelo kecha gü ko yügü hyulo-o tenyenlo.
- ⁹Kechamvule anyugun le a-le kesinyu dan nyu rhünni solo mvulo shvu tsekethyü ketsinlesü jo shalo mvuzun kethyü genyu.
- ¹⁰Tson-o senthyükelo tsühvu le au npvü au ka ki gunla.

Jisu Le Maria Magdalin No A-kehyu

(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)

- ¹¹Lo Maria we sika soki chü bin; lo a-le chü bin nsen nkhün tsügü shwishü
- ¹²tsontsin tsangge lonyu mihvu le phinya kechon ben-o Jisu min lope keshü bin ka nme le a-pe zin lo nme le a-pha zin tse bin-o hyulo.
- ¹³Lo tsühvu le a-ka, “Tenunyu, nle nyuthyüo chü hü nla?” Lo a-le au ka, “Me le Npugü pen tin laso, lo pen gü dikipon shüla seyo ale sha kemvu genyu le!”
- ¹⁴A-le tsonshüo rani gü a-si kipon shwishü ntsin Jisu le bin-o hyulo, ai tsüle Jisu tsekethyü shalo mvula.
- ¹⁵Jisu le a-ka, “Tenugi, nle nyuthyüo chü hü nla? Nle segü fü hü nla?” A-we tsü le chwi kekhwen gü letseo a-ka, “Kedagü, nle hinyu Npugü pen tinla yatselo, nle pen gü dikipon shüla yo aka zoshü ta; lo ale a-pen gun lati.”
- ¹⁶Lo tsüka Jisu le a-ka, “Maria, tsonshü.” A-le rani gü Ibrinyu khwen ki a-ka, “Raboni!” (A-kon le, “Senkethyügü.”)

¹⁷Jisu le a-ka, “Nle a kesü nya; ale Apvü ki külo mvu zun. Nle gü a sikezennyu dan ka, ‘Ale Apvü, lo hagun Pvü lo a Sunggigü lo hagun Sunggigü ki gun jüla sele,’ tse zoshü nye.”

¹⁸Maria Magdalin le gü senthyükelo dan ka, ale Npugü hyu le, lo a-le aka, jo hi zoshü tsekethyü zoshü.

Jisu Le Sentyükelonyu dan No A-kehyu

¹⁹Lo tsünyü a-kon le Sabbath jon kerü nyü ngwün ki a-le senthyükelo dan le Judanyu kenshvu genyu ka khinpvü kebin ka Jisu le ryüo anyugun dan nyu binlo njüo anyugun ka, “Hagun kegwagü thyülo.”

²⁰Lo a-le anyugun ka jo hi kezo ka, a-le a-ben hvu lo a-nyasin-e pe anyugun hishü. Lo senthyükelonyu dan le Npugü kehyu genyu anyugun sherhün thyülo.

²¹Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “Hagun kegwagü thyü lo nye! Apvü le a nikesü hontse ako tsühontse hagun nishü le nye.”

²²Lo a-le jo tsü zokeshü siki a-teshe hen pe anyugun ge shüo anyugun ka, “Hagun Kenshün Kapu gü khilo nye.

²³Hagun le me kemu jü keshü dan tsü jüshü ti; lo hagun le me kemu jüshü mvu yatselo, tsünyu jüshü mvu lati.”

Jisu Lo Thoma

²⁴Ai Jisu le anyugun ka keryü ka Thoma, mele a-no Diduma tse kehü senthyükelonyu nme le anyugun zen bin mvula.

²⁵Tsügenyu senthyükelonyu kechanyu dan le a-ka, “Agun le Npugü hyu!” tsonshü. Ai a-le anyugun ka, “Ale a npvü aben pe a-nyasin nyu mi shvu ka shü kemvu we tenyenlo ho,” tsonla.

²⁶Lo tsükatsü jon tetse ki senthyükelonyu dan le kanyu bin, lo Thoma ko anyugun sin tse kakhin pvü bin, lo Jisu le ryüo anyugun dan ka binlo njüo anyugun ka, “Hagun kegwagü thyülo nye!”

²⁷Tson-o a-le Thoma ka, “Nle nben hvu senryüo aben hvu shwishü re, tsüntimvule nben hvu pe a nyasin nyu shüre; tson-o tenyen kemvu thyü nyao tenyelo.”

²⁸Thoma le a-ka, “A Npugü, lo a Sunggigü,” tson.

²⁹Jisu le a-ka, “N we ahyu kelo genyu tenyenlo so; hyu mvu tse tenyen kelonyu le jochü kepvü tsin nyu.”

Nyu Genyu Lesü Higü Thulo Yo?

³⁰Lo Jisu le senthyükelonyu kehyu ka lesü hinyu thu shü mvu kela ndun kethyü tho kecha kechon thyü sin shü.

³¹Ai jo hidan thu pe bin kelo kechamvule hagun no Jisu le Sunggigü Nyugü Khrista gü tsekethyü tenyenlo-o hagun no a-zan nyu kerhün hyulo nrün genyu.

Johan 21

Senthyükelonyu Mi Tsenyü Le Jisu Kehyu

¹Tsüselo Jisu le Tiberia züda khoki a-le a-npvü a-khipe senthyükelonyu dan hishü, lo anyugun hikeshü le hihontse.

²Tsükatsü Simon Pitor lo Diduma tsekethyü Thoma lo Galil lojvü ki Kana rünyi nyu Nathanael lo Zebedi nyuhvu lo a-sikethen nyu kechanyu mihvu ko hü.

³Simon Pitor le anyugun ka, “Awe tsügü tsehü ten ti.” Lo anyugun le a-ka, “Agun ko nzen tsüti.” Tson-o anyugun le tsügü run nme nyu yülo ntsin, tsüje anyugun le thame hyulo mvula.

⁴Ai tsangben chwiryü kezhü ka Jisu le ryüo kesin ki binlo. Ai senthyükelonyu dan le tsüle Jisu tsekethyü shalo mvula.

⁵Tsügenyu Jisu le anyugun ka, “Hagun le ketyüketsü peha pvü hü le?” tsonshü. Anyugun le, “Nmvu,” tsonshü.

⁶Tsontsin a-le anyugun ka, “Hagun joh pe run tejüzin kipun shwenshülo hagun le tha hyulo ti.” Tsügenyu anyugun le shwenshü ntsin joh nyu tsehü chonri kela genyu joh süshwi loho la.

⁷Lo tsükatsü Jisu le so gunkeryü senthyükelo gü le Pitor ka, “Hile Npugü le!” Lo Simon Pitor le tsü le Jisu tsekethyü shalo ntsin a-le a-kemben kehü genyu a-mirün khibenlo njüo nchweo züda nyu tsü yüla.

⁸Ai senthyükelo kechagü le tsehü le süpvü kehü joh gü sü sen-o run keshegü ka yüla. Anyugun le kazü kesin ti nrün le tsu tsihvu nyesin hü kemvu genyu.

⁹Tson-o anyugun le chwiryüo kesin tilo ntsin magi pe mah kethyü lo tsünyu tsehü lo tensü le kebin hyulo.

¹⁰Jisu le anyugun ka, “Hagun ntsoka tenkelo tsehü peha sen ryü shwi.”

¹¹Tsontsin Simon Pitor le kügü tsehü tsio henpvün kenshen le kebin joh gü sü sen-o kesin ki chwiryülo; lo tsehü tsü tsülaki le joh nyu bin-e joh gü tsü le nrhenla mvu.

¹²Jisu le anyugun ka, “Hagun ryüo chvü tyülo.” Ai senthyükelonyu dan le tsü le Npugü tse shakela genyu, “Nle següla?” tson-o a-rüla ketso mvu.

¹³Jisu le ryüo tensü khilo, tson-o pe anyugun tsüshü; lo tsehü ko pe tsonshü.

¹⁴Jisu le kesinyu dan nyu rhünni kelo siki senthyükelonyu dan no a-kehyu higü le gwünshen ge gü laso.

Jisu Lo Pitor

¹⁵Tson-o anyugun le chvü tyülo ntsin Jisu le Simon Pitor ka, “Jona nyugü Simon, nle hidan nyeki aso kvu hü nle” Pitor le a-ka, “Ele, ale nso kehü nle n npvüe sha bin ti.” Jisu le a-ka, “A tanyü dan leyi lo.”

¹⁶Jisu le gwünhvu ge güka ko a-ka, “Jona nyugü Simon, nle aso hü mon?” Pitor le a-ka, “Ele, Npugü, ale nso kehü nle n npvü shabin ti.” Jisu le a-ka, “A tanyü dan nuchalo.”

¹⁷Jisu le gwünshen ge gü a-ka, “Jana nyugü Simon, nle aso hü nmon?” Pitor le Jisu le a-ka gwünshen ge, nle aso hü nmon? Nle aso hü nmon? Nle aso hü nmon? tsonzo kethyü genyu a-nyun gwamvu sola. Tson-o a-le Jisu ka, “Npugü, nle n npvü tha aphu sha kü bin nyo; nle n npvü ale nso kehü shabin nyo.” Jisu le a-ka, “A tanyü dan leyilo.”

¹⁸Ale nka zo tsentsü shüti, nle npoka we n npvü nsenphinlo njüo n npvü nkendo kipun gunla hü; ai nle then kela siki we nben ketoshüo meno nsen phin shüo nzen-o nle gönyü kemvu bin ki gunti.

¹⁹A-le nyu si thyüo Sunggigü no a-zan kechwü thyülo tiyo tsekethyü zoshü nrün genyu a-le jo hi zoshü. Lo a-le jo hi zoshüo Pitor ka, “Nle a sithenlo nye,” tsonshü.

Jisu Lo Sentyükelo A-so Gü

²⁰Lo Pitor le ranio a-sikipon nrishü ntsin, himhundyü kheje ki chvüketyü gwünkho ka Jisu nyun ntsen nyu bin-o, “Hire, Npugü, segü le nten pe me ben nyu shü tila?” tson-o ketso keshü Jisu le so gunkeryü gü le a-sika kebin hyulo.

²¹Pitor le a-hyushü njüo Jisu ka, “Npugü, tsonno temi higü we dihontse tila?”

²²Jisu le a-ka, “Ale ryü kemvuthen a-no bin titse kethyü akendo yatselo, nle nyuthyüo tson hü nla? Nle a sithenlo nye!” tsonla.

²³Tsügenyu senthyükelo tsügü le si loho tsekethyü a-sikethen nyu dan le jo tsü zo tinla. Ai Jisu le a-ka tsügü no si loho, tson mvule, “Ale ryü kemvuthen a-no bin titse kethyü a kendo yatselo, nle nyuthyüo tson hü nla?” tsonkeshü gwünzin.

²⁴Sentyükelo tsügü le jo hi zoshwishü, lo jo hidan thu shü lo jünkezo hile a-ketsin tsekethyü ale sha tssetsü bin laso.

Jo Kekhin

²⁵Jisu le thyükeshü tha kecha kechon le bin nyo; tsüdan nmeme tse thu ti yatselo, a kerüchün le lesü dan le kazü aphu sükela lati.

Apostelnyu Tho

Apostelnyu Tho 1

Kenshün Kapu Khishü Nrün

¹Hire, Theofilo, ale kerigü ka tharüla thu keshügü, tsüle Jisu le a-npvü kejukelo apostelnyu dan ka Kenshün Kapu zen-o jo hoshüla njüo

²a-le tsangge kükela nyü keti, a-le tha thyü lo me senthyü lo binzen kelo dan rüla.

³A-le kenjünthyü kela siki, a-le rhünni so kela siki jon henzi jaka anyugun yhähyu thyüo a-rüla kechon tsin pe anyugun hio Sunggigü Keda rüla pe anyugun kazo.

⁴Lo a-le anyugun zen kehun-o anyugun nthon kethyü ka, “A-le anyugun no Pvügü le zope bin kenjü tsügü hyulo kemvuthen Jerusalem nken tin nyalo tse zoshü. A-le zo kethyü le, jo tsügü tsü rüla hagin le himhundyü shalo laso.

⁵Johan le zü nyu me baptaiz thyü; ai hagin we hisiki jon thon sari kemvu ka Kenshün Kapu nyu baptaiz thyü ti.”

Jisu zen-o Tsangge Kükela

⁶Tsügenyu anyugun le gungü kequen kelo ka, “Npugü, nle hijon ka Israelnyu raja khipe tsü nishü ti ole?” tson-o ketso so.

⁷Tsüselo a-le anyugun ka, “Pvügü le a-npvü a-kekvu lope thyü kenjü tsügwünkho to gü hagin no sha loho.

⁸Ai Kenshün Kapu le hagin ge gunryü keloka hagin le kekvu hyulo ti; tson kelo siki hagin le Jerusalem nyu, Judia lo Samaria lojvü aphu nyu, lo kazü keniketi ki-e ajün zoshü loti,” tsonshü.

⁹Tsüselo a-le jo tsü zoshü kela sika anyugun le a-nri kebin ka a-zen-o tsangge küla, lo tsükatsü nmhu le gunryüo anyugun yhähyu ka a-sun pvü tinla.

¹⁰Lo a-le tson kükela anyugun le tsangge nrío anyugun yhä sükelamvu kebin ka, hire, temi mihvu le phi kechon sen-o anyugun khoka binlo; tsüntinvule tsühvu le anyugun ka,

¹¹“Hire, Galil temi dan hagin le nyuthyüo tsangge nri bin nla? Hagin khoka Jisu zen-o tsangge kü kela hihontse, lo a-le tsangge kü kela kehyu hontse, tsühontse niryü ti,” tsonshü.

Judas Sun Kejukelo

¹²Tsüselo anyugun le Oliv kazüthun Jerusalem khokeni ka kebin, Sabbath jon nyü tsonchü lo kegwa khoka ranio Jerusalem nyu ryüla.

¹³Tson-o anyugun le nyida gü nyu ryülo ntsin anyugun kebin ka kahe teso ki tsü küla; lo tsüdan tsüle: Pitor lo Johan lo Jakob lo Andria, Filip lo Thoma, Bartholomia, lo Mathi, Alfia nyugü Jakob, Simon a-yhen kethyü gü, lo Jakob nyugü Juda.

¹⁴Anyugun tsü aphu lo tenunyu dan me ko lo Jisu a-jvü Maria, lo Jisu sikezen nyu dan ko sin tse kengü nyun me thyüo hi anyugun yhen thyü bin.

¹⁵Lo tsügwüinkho ka temi tsio nki le gunryüo kehun kebin gwüinkho ka, Pitor le a-pvünyu dan nyu solo njüo.

¹⁶“Apvünyu ju, Jisu tenkelo dan zen gü tsin keshü gü Judas rüla nduka Kenshün Kapu le David mün nyu zokeshü tsü Ketsinlesü jo tsü thyü penlo mvulo shvu.

¹⁷Lo a-ko pe ngun sin-o swülo laso, lo lotho hinyu hi kerika nyu a-zan le bin laso.”

¹⁸(Lo temi higü we a-gwakemvu chün pe lobu nme heilo, tson-o a-pe pvü teso tsügü shwenren kebin la njüo a-vü a-ri aphu nso chwiryüla.

¹⁹Lo a-rüla tsü le Jerusalem nyu kebin nyu aphu shakü, tsügenyu ngun khwen ki lobu tsügü lope Akeldama, a-kon le, “Tezi low gü.”)

²⁰“Lo lühin lesü nyu thu kenjü le, ‘A-bin no nrunla; lo temi nme-e no tsünyu bin nya.’ Hihontse kethyü ko thu sin njü, ‘Lo me kechanyu no a-kam senlo,’

²¹“Tsügenyu Npugü Jisu le Johan Baptaiz kethyü gerhonyu binzen keru thyü sogü a-zen-o tsangge kükela nyü keti,

²²lo a-le ndan nyu nsin nshye kehü ka nzen zin kehünyu nme no nzen-o a-le rhünni keso rüla zoshü mvulo shvu.”

²³Tsügenyu anyugun le Josef a-zan le Barsaba letse lo Justa-e letse kehü gü lo Mathia au mihvu kolo.

²⁴⁻²⁵Lo tson-o anyugun kengüo Npugü ka kehi thyüo, “Hire, temi aphu nyun shakehü Npugü, nle temi hihvu digü no Judas le hisiki binlo nrün lotho bin nyu gun nrün genyu khekela lotho higü hi lo apostel tho nyu a-sun thyülo nrün nkendo yo tsin pe agun hishü ta,” tson-o hishü.

²⁶Tson-o anyugun le tsühvu zan thu shüo kejü, tsontsin Mathia zan le chwiryülo, tsügenyu a-swü pe tseryü nmeche dan sinlo.

Apostelnyu Tho 2

Kenshün Kapu Le Tsükeryü

¹Lo pentekos jon le gunkeryü nyü anyugun aphu gungü bin nme ka kehun bin ntsin.

²Tsangge tsangkenbu terhi kethyü khwen hontse kethyü khwen nmele whütse gunryüo anyugun le kebin ka nyu tsü süpvülo la.

³Tsontsin mah le temi yi hontse kethyü dan me le tsükeryü hyulo; lo tsüle ko kezen gungü anyugun nme me pe ge kü külo la.

⁴Tsüselo anyugun aphu Kenshün Kapu no anyugun süpvüo Kapugü le anyugun no zolo tsekethyü hontse, anyugun le me rünyi khwen kechacha kethyü zo sola.

⁵Tsügwünkho katsü tsang hensin keyhun temi aphu dan nyu Judanyu ntsen seri kehünyu aphu gunryüo Jerusalem nyu kequen bin.

⁶Temi tsüdan aphu thakhwen tsü shalo ntsin dan me thyü gunryüo kequenlo la; lo temi tsüdan le ketenyen nyu jule anyugun khwen ki jozo külo kela genyu anyugun dunthyü la.

⁷Tson-o anyugun aphu anyugun dunthyüo, "Hire, jozo kebin hidan hi aphu Galilnyu nti mvu ole!

⁸Tsonlo ngun le nyu tsethyü anyugun mün nyu nrünyi khwen kezo sha pe hihontselo la?

⁹Anyugun peha le Perthianyu, lo peha le Medianyu, lo Kapodokianyu, Pontu lo peha le Elimitnyu, peha le Mesopotamianyu lo Judia lo Asianyu.

¹⁰Frugia lo Pamfulianyu, Ijiptnyu, lo Kurin rünyi teki kebin Libianyu, lo peha le Judanyu lo Judakemvunyu le gunryüo Judanyu jvü zen tinkela Rom nyu gunryü kebin tesin dan,

¹¹lo peha le Kretanyu lo Arabnyu, anyugun lihigüe temi hidan le a-rünyi khwen ki Sunggigü le ndun kethyü tho thyükeshü rüla nyü külo bin!"

¹²Tson-o anyugun aphu anyugun dunthyüo khinyu khinyu ka, "Hile nyu tsethyüo hihontselo la?"

¹³Ai kechanyu peha le anyugun shwünyüo, "Anyugun le vain zü keshün tsüpvüo nzeü nle, tse zo sola!"

Pentekos Jon Nyü Pitor Senkethyü

¹⁴Ai Pitor le tseryü nmeche dan zen-o jozo sen-o temi dan ka, "Hire, Judia temi dan lo Jerusalem nyu kebin nyu aphu, hagin le akhwen hi nyülo njüo jo hidan shalo nye.

¹⁵Temi hidan hile hagin kerüchün hontseo nzeü bin mvule; tsangben chwikeryü le ntsoka tegi kevü kenshen nti bin zun kethyü genyu.

¹⁶Ai hi rüla nduka Joel sidyükeshagü no zo njü:

17‘Sunggigü le zoshü le, jon kekhin ki ale Akapu run pe temi apfu ge shüti. Lo hagn nyenyu peche-e tenu-e sidyükesha jo zoti; lo hagn dan nyu ponyu dan le tsemin ki tha hyuti, lo hagn dan nyu kethen nyu dan le a-min shati.

18Tson ketsin thyüti, tsükatsü ale akapu run pe agonyu peche tenu apfu ge shüti, tsontsin anyugun le sidyükesha jo zoti.

19Lo ale tsangge ndun kethyü dan me, lo tsang hensin kazü soge thazansü dan me thyüshü ti. Tezi lo mah lo mah kekhu no nmhu thyükelo;

20Npugü keben jon keda gingvü kethyü gü le gunkeryü mhundyü yhüka le zünla ti, lo shyé le tezi ngwa lati.

21Tson-o temi lihigüe Npugü zan sen-o hi kelo gü kenilo ti,’ tson.

22“Hire, Israelnyu dan, hagn jo hidan hi nyülo nye! Hagn ko shabin ti, Nazaret Jisu le hagn dan nyu Sunggigü le a-zen-o temi le thyülo keho ndun kethyü tho dan lo thazansü apfu thyü kelo dan genyu a-npvü tsü tsin tsentsü pe hagn hishü so.

23Sunggigü le nchwenyu tson-o rhi to sen kehügü hontse, a-tenlo njüo hagn npvü tejvü sen kemvunyu no krus ge a-hü lao a-dushvu laso.

24Ai Sunggigü le kesi kenjün kethyü nyu a-kenishü lao a-thyü nrhünlo laso; kechamvule tsügü tsü no a-khin sen binlo keho genyu.

25Tsühontse David le a-rüla kezo le, ‘Ale a mhundyü ka Npugü hyu zin gunryü; ano nnu loho letse kethyü genyu, a-le anjüzin bin hünyo.

26Tsügenyu anyun-e bwen, lo asherhün-o lüthyü gunryü le. Tsüntinvule tenrenla lo kegwa ahi-e adyü ben-o tin lati,

27kechamvule nle akapu no Hades hensin bin loho; nle ntenyen kehü ngogü no sika nyu tenla loho.

28Nle kerhün tson dan tsin pe ahishü laso, nle ano nyhühyu ka akenyüri tsin hü tinla tiso.’

29“Hire, apvünyu dan, ale ngun bon David rüla hagn ka zo tsentsü pe tishüe shvu mvu ado. A-le sila njüo meno a-sun laso, lo a-sika le ntsoka-e ndan nyu bin nyo.

30Lo a-le sidyükeshanyu-e thyü sin-o a-tsipwen nyu nme no a-keda bin ge bin titse kethyü Sunggigü le swe-o a-ka zo letse kethyü-e shalo.

31David le nchwenyu Sunggigü le siki nyuthyü shüti yo hyu, lo tson-o a-le Khrista le rhünni keso rüla hihontse zo, “A-khe pe Hades hensin shü loho; lo a-phou güe no sika nyu tenren loho.’

³²Sunggigü le Jisu tsügü tsü thyü nrhünlo laso, lo agun hidan hi aphu jo tsügü jün kezo nyu nti.

³³Tson-o a-le Sunggigü ben njüzin no a-thyü ngonlo njüo Pvügü kanyu Kenshün Kapu khishü titseo zo kenjü gü tsü hyu kelo siki a-le ntsoka sha lo hyu kebin dan hi khipe hagun tesha shü.

³⁴Lo David we tsangge kümvu; ai a-le a-npvü zo kethyü le, 'Npugü le a Npugü ka: ale n shwikerüchün nyu no

³⁵npha bin thyüla kemvuthen, nle anjüzin bin tse nye,' tsonshü.

³⁶"Ts'ügenyu hagunle krus ge a-hü kela Jisu tsügü tsü, Sunggigü le a-thyü pe a-no Npugü lo Khrista gü thyülo kela Israel nyu aphu no tsü sha tsentsü lonye!"

³⁷Tsügenyu anyugun le jo tsügü shalo ntsin rüchün pe anyugun nyun gwün sen tselo njüo Pitor lo apostel kechanyu dan ka, "Npvünyu dan, agun no nyuthyülo mvulo shvu la?" tson-o ketso sola.

³⁸Tsüselo Pitor le anyugun ka, "Hagun kemu jülo nrün genyu hagun nyun kelulo njüo Jisu Khrista zan nyu baptaiz thyülo nye; tsonlo yatselo hagun le Kenshün Kapu jochü hyulo ti.

³⁹Kechamvule zo kenjü jo gü tsüle hagun lo hagun nyenyu dan, tsüntimvule rünyi nithen ki kebin, Npugü Sunggigü le ko zen a-ki gunryü nrün nyu aphu genyu-e le."

⁴⁰Lo tsüdan ntimvule a-le jo kecha-e kechon pe sin-o anyugun senthyüo, "Hagun ntso ntsenyü temi nzhü kemvunyu dan ge petsü salo nye."

⁴¹Tsüselo a-jo le a-kenyü kelonyu aphu baptaiz thyü külo; lo tsünyü temi yieshen laki kho pe anyugun sinlo.

⁴²Tson-o anyugun apostelnyu dan le anyugun senkethyü jo nyu lo kepvüshen kethyü nyu, tensü boshwen kethyü ka lo kehi kethyü ka khela mvu shü tse binlo.

Ketenyen nyu Keyhun Jvü

⁴³Lo tsügwünkho ka tsü temi aphu nshvu küla, lo apostelnyu dan no me mhundyü nyu ndun kethyü tho lo tha zansü kechon thyülo.

⁴⁴Lo tsükatsü ketenyen nyu dan le kengü dan me thyüo anyugun hon aphu kerhün pe nme thyülo.

⁴⁵Tson-o anyugun le anyugun ka, low, lo anyugun hon jwen sen gunryüo senyu no dikho kho hyulo zü yo tsü rüchün-o kenjün külo hü.

⁴⁶Lo Khenyütsen nyunme thyüo Kershvuka nyu lo kaho ki-e tensü boshwen tyü zin tinla.

⁴⁷Tson-o anyugun le Sunggigü shwen-o temi aphu mhundyü nyu teshwen pvü tseo anyugun shekerhün thyü tinla. Lo Npugü le khenyütsen kenikelonyu no anyugun sinlo lotse zin tinla.

Apostelnyu Tho 3

Kershvuka Nyu Terothonyu Nme Thyü Ngwakeshü

¹Khenyü me kehi gwümkho ka Pitor lo Johan au le tegi kenshen kevä gwümkho ka Kershvuka ki gunzhü ntsin;

²a-jvü gin nyu terotho thyüo nnyu kelonyu nme pen gunryü. A-no mele Kershvuka nyu gunkeryü nyu aphu ka tha hi titseo mele khenyütsen a-pen gungü Kershvuka chonrha kezegwa gü letse kehü ka shü njü hü.

³Temi tsügü le Pitor lo Johan hvule Kershvuka nyu yü kezhü hyuo au ka tha hi.

⁴Tsontsin Pitor lo Johan au le a-nrilo njüo a-ka, "Ayi nri tonlo!" tsonshü.

⁵Tsontsin a-ko au ka tha hyukelo rüchün-o au nri tonlo.

⁶Tsükatsü Pitor le zoshü, "Ale raka lo suna sen hü mvu, ai ale sen kehü gü pe ntsü tile, ale Nazaret Jisu Khrista zan sen-o nka zoshü le, nle so-o tsonchülo chi."

⁷Tson-o a-le temi tsügü ben njüzin süso shü. Tsontsin a-pha hvu lo a-khenyenru-e nko whütselo.

⁸Tson-o a-le whütse solo njüo tsonchü tinla, lo a-le au zen Kershvuka nyu yüo tsonchüo whenso nsin nshyeo Sunggigü shwen tinla.

⁹Lo a-le tsonchüo Sunggigü shwen tin kela temi aphu a-hyu.

¹⁰Lo anyugun le a-le Kershvuka chonrha kezegwa gü ka bin-o shvutyü kehü gü letse kethyü shalo njüo anyugun le a-ge tha tsü thyükeshü genyu anyugun dunthyü sala.

Solomon Kasüka Pitor Senkethyü

¹¹Lo a-le Pitor lo Johan au zen kehü genyu temi aphu a-dunthyüo tinsen-o (Solomon ka letse kehü ka) gunryüo kequenlo.

¹²Lo Pitor le tsü hyushüo temi dan ka, "Hire, Israel nyu dan, hagin le nyuthyüo temi higü genyu hagin dunthyü hü nla? Nmvue nyuthyüo ayi le ayi npvü ayi kekvu nmvue ayi kegwa genyu temi higü thyü ngwa pe a-no tsonchü kelo hontse hagin yhyütyü keli pe ayi nri hü nla?"

¹³Abraham lo Isak lo Jakob nyugun Sunggigü, lo tsüle ngun pepvünyu Sunggigü le A-nyugü Jisu kekvu pe me tesha keshü, hagin le nduka a-tenshüo Pilat le a-hoshü lanyü kesoka hagin le a-mhundyü nyu a-zan zoshwishü mvula.

¹⁴Hagun le ketsin gü lo kenshün gü zoshwi mvulao me dukeshvunyu nme khipe hagun tsüla lotse la.

¹⁵Tson-o kerhünronzin khikeshü gü dushvula, ai Sunggigü le kesinyu dan nyu a-thyü nrhün nilo laso.

¹⁶Lo agun hiko a-rüla tsü zo kehünyu temi le; lo a-zan nyu tenyen kelo genyu a-zan tsügü le a-npvü hagun kesha kehyu ka temi higü thyü nkvu keshü le. Ketsin, Jisu ge chwikeryü ketenyen le hagun apfu mhundyü ka temi higü hi thyü ngwa shüle.

¹⁷“Lo hire, apvünyu dan, akerüchün le hagun-e lo hagun sokeda dan-e tha rüchün mvuo thyü laso.

¹⁸Tson-o Sunggigü le Khrista no kenjünthyü nrün rüla sidyükeshanyu apfu mün ka nchwen nyu nka zo keshü dan a-le tsü thyü pen shü.

¹⁹Tsügenyu hagun, hagun kemu jülo nrün genyu lo Npugü ka nyuthyü nbwen keshü gwünkho no ryülo nrün genyu hagun nyunkelulo njüo ranilo nye.

²⁰Tson-o Sunggigü le nchwenyu hagun genyu kejü pe bin kenjü gü Khrista, lo tsüle Jisu nishü nrün genyu.

²¹Sunggigü le sokerika nyu a-temi kenshün sidyükesha ju münka tha apfu thyü kenshün kelo mhundyü a-zen gungü tsangge binlo mvulo shvu.

²²Mosa le kezo le, ‘Npugü Sunggigü le hagun tsipwen nyu dan nyu sidyükesha ahontse kethyü nme no soryü ti; lo a-le hagun ka kezo jo tsü hagun no nyülo lotse zoshü.

²³Lo temi lihigüe sidyükesha khwen tsügü nyü kemvu gü hagun temi dan nyu a-nke lati tse zoshü.’

²⁴Tsüntimvule Samuel gerho nyu yhun sokeryü sidyükeshanyu apfu tha rüla tsügü kezo tsüle Jisu rüla zökü ketsin.

²⁵Lo hagun le sidyükesha tsüdan nyenyu dan le, lo Sunggigü le Abraham ka, ‘N tsipwen genyu kazünyu tsipwen kechacha kethyü apfu no jochü hyulo ti,’ tson-o hagun bon nyu dan ka zo kenjü tsünyu hagun ko hagun jünle kebin nyu le.

²⁶Sunggigü le A-nyu tsügü no hagun genyu yhun soryüo hagun lihigüe no hagun serikemvu nyu ranilo-o jochü pe hagun tsüshü nrün genyu Jisu nishü le.”

Apostelnyu Tho 4

Süda Mhundyü Nyu Pitor Lo Johan Au Ketsokethyü

¹Pitor lo Johan au le tsühontseo temi dan mhundyü nyu jozo bin ntsin peshünyu dan lo Kershvuka nyu keda thyü kehügü lo Sadukinyu dan le au khoki gunryü.

²Au le temi dan senthyüo Jisu genyu kesi nyu rhünso kelo rüla zope me senthyü kethyü genyu anyugun kenyü mvu sala.

³Tson-o anyugun le au tenlo, lo tsüle ngwünki kela genyu meno au khwen bin-o tsüsinyü ti.

⁴Tson-e Npugü jo shakelonyu temi kechon le tenyenlo, tson-o temi tsüdan swükelo le temi yiepvün kho thyüla.

⁵Lo tsüsinyü anyugun so ge kedanyu lo peshünyu dan lo thakeshatsin nyu dan le gungü Jerusalem nyu kequenlo.

⁶Tsükatsü peshükeda gü Anna ko lo Kaifa lo Johan lo Alekander lo peshükeda gü kaminyu aphu tsünyu gunryü kü bin.

⁷Tson-o anyugun le au zen gungü anyugun dan nyu shülo njüo au ketso-o, “Hagun le dihontse hithyü hü nla? Nyu kekvu hagun le hyulo, nmvue zan nyu tse kethyü sen-o tha hithyü lola?”

⁸Tsontsin Pitor le Kenshün Kapu no a-süpvüo anyugun ka, “Hire, rünyü so kedanyu dan lo peshünyu ju:

⁹hagun le nthu terotho higü shwi njün keshü rüla ketso kegwa thyüo dihontse temi higü thyü ngwashü yo tsekethyü shalo nyülo hagun aphu lo Israelnyu aphu no sha tsentsü lo nye,

¹⁰Nazarenyu Jisu Khrista hagun le krus ge hükela gü, lo Sunggigü le kesi nyu a-thyü nrhünnilo kelagü zan sen-o lo a-genyu temi higü hithyü ngwashüo gunryü hagun mhundyü ka bin kelo le.

¹¹Tsügü tsüle, ‘Hagun ka kethyünyu dan le a-lope tha lihi letse mvu kela tso gü tsüle a-qün nyu tso keda tsingü thyü laso.’

¹²Tsüntimvule a-genyu kemvu we kenikelo kecha ndi; kechamvule nno nkenilo mvulo shvu tsekethyü tsang hensin temi dan nyu zan kecha nme-e khishü kemvu genyu.”

¹³Lo tsükatsü anyugun le Pitor lo Johan au kepeche hyulo, lo au le lesü sha sari kemvu nyu lo mijanyu tsekethyü shalo njüo anyugun dunthyü la, ai anyun le au le himhundyü Jisu zen kehünyu tsekethyü shalo.

¹⁴Lo temi gwakelo gü le au zen kehü hyulo njüo anyugun le thame zolo nrün ndi la.

¹⁵Tson-o anyugun le au no anyugun kehun gü nrhi sen-o kecha nme ki gü tselo tse hukum hoshü lao anyugun npvü kenthon.

¹⁶Lo anyugun le, “Ngun temi hihvu lope nyuthyüla logwa tila? Au le tha ndun kethyü tho nme thyüshü laso, lo tsüle Jerusalem nyu kebin nyu aphu sha kü bin laso; lo ngun-e tsüle nmvu letselo nrün ndi so.

¹⁷Ai temi no tsü rüla shasin gun mvulo nrün genyu au no nthu gerho nyu zan higü hi pe zo sin nya lotse ngun au khinla tile nu.”

¹⁸Tson-o anyugun le au koni zen gunryüo anyugun dan nyu shülo njüo au no Jisu zan pe meka zoni nya lotse au khin tenge shü.

¹⁹Ai Pitor lo Johan au le anyugun ka, “Sunggigü mhundyü ka Sunggigü khwen kenyü nyeki hagun khwen kenyü le a-zü tile mvuyo.

²⁰Hagun npvü rüchün shwilo; ai ayi we tha lihi-e ale kesha kehyu tsü we zomvu lo nrün ndi,” tsonla.

²¹Tsüselo anyugun le au kesüni shüo au hoshü la; temi dan le au ge tha thyülo nrün anyugun rhodyü kela genyu. Kechamvule au le thyü keshü tho tsü genyu temi aphu Sunggigü shwenlo kela genyu.

²²Lo a-ge nduntho thyükeshü temi tsügüe chen henzi sin kela genyu.

Ketenyen Nyu dan Kepeche

²³Tson-o mele au keshü kela siki au le au pvünyu dan nyu gungü peshükeda dan lo pelünyu dan le au ge thyü kela lo zo kela aphu pe zoshü.

²⁴Tsüselo anyugun le jo tsü shakelo ka anyugun nyun me thyüo Sunggigü ka, “Hire, Npugü, tsang lo kazü lo züda lo tsünyu kehü aphu thyükeshü gü!

²⁵Nle Kenshün Kapu no ngogü agun pvü David mün nyu, ‘Nyuthyüo tsipwen kechacha kethyü no a-kenyü mvuri lala; lo nyuthyüo temi dan no lihi kemvu a-kenrun nti rüchün hü nla?

²⁶Npugü lo A-Khrista shwinyü mvuo kazü so kedanyu dan le a-npvü ketsensen bin so, lo rünyi so kedanyu dan le gungü kequen bin so.’

²⁷Ketsin le Herod lo Pontia Pilat au-e, rünyi kechanyu lo Israel temi dan zen-o N go kenshün gü nle kejü keshü gü Jisu shwirüchün-o gunryü rünyi hinyu kequenlo le.

²⁸Tson-o nben lo nkendo dan nchwenyu thyü titseo rhi sen kehü dan thyü penla.

²⁹Lo Npugü, nle ntsoka anyugun le me kesükedün kehü dan nrilo chi; tson-o nle nben shwenshüo me thyü ngwalo.

³⁰Lo n gonyu dan no peche sao njo pe meka zolo, lo N go kenshün gü Jisu zan nyu thazansü dan lo nduntho dan thyü sinlo chi!” tson-o hishü.

³¹Tsüselo anyugun le kehun kebin ka tsüle nnu tsü, tsontsin anyugun aphu Kenshün Kapu no anyugun kesü thyü pvüo peche sao Sunggigü jo sen-o me ka zo tinla.

Tha Aphu Pe Kerhün Hon Thyükela

³²Lo tsükatsü ketenyen nyu dan le apfu kengüo nyun me thyü bin; tson-o anyugun nme-e a-hon lope a-hon letse mvu la; ai anyugun le tha apfu pe kerhün küla.

³³Lo apostelnyu dan le peche sao Npugü Jisu rhünni keso rüla zo zin tinla. Lo Sunggigü shwikenjün le anyugun apfu ge bin kü lola.

³⁴Lo tsüntimvule anyugun nme-e thame rhokedyü ndila; kechamvule temi dan le a-kazü-e a-ka-e kebin apfu jwen külo njüo tsümin sen gunryüo apostelnyu dan pha ka shüla.

³⁵Tson-o senyu no dikho hyulo mvulo shvu yo tsühontse kenjünlo lotse tinla.

³⁶Tsükatsü Josef tsekethyü apostelnyu dan le a-zan lope Barnaba letse kehü gü (a-kon le “me thukeyhun kehü gü” tsekethyü,) Kupra nyu nnyukelo Levi tsipwen nyu nme le,

³⁷a-low nme le bin-o jwe sen ryü a-min tsü khipe apostel nyu dan pha ka shüla.

Apostelnyu Tho 5

Anania Lo Safira Au Le Mukela

¹Ai Anania tsekethyü nme le a-nu Safira au lobu nme jwenlo.

²Lo a-nu au kenyunrhün-o au low min peha khipe binlao peha sen gunryüo apostelnyu dan pha ka shü.

³Tsüselo Pitor le, “Anania, nle nyuthyüo Kenshün Kapu sa titse lo n low min peha loti tse hü nla?”

⁴Low tsüle nben nyu kebin ka nhon mvu ole? Lo jwen kelo siki-e a-min le nkendo mvu ole? Lo nle nyuthyüo nnyun ki tha hihontse kethyü rüchün hü nla? Nle temi sa mvule Sunggigü sa bin nyo,” tsonshü.

⁵Lo Anania le jo tsü shalo ntsin chetsü gü sila; lo tsükatsü tsü rüla keshanyu apfu nshvu pe ketsin thyü küla.

⁶Tsüselo ponyu dan le phi lope a-jelo njüo khipen chwigü chwida ngwen ki sunla.

⁷Lo tegi kevü ja kenshen sika a-nu Safira le tsonkela rüla shamvuo tsüka niryü.

⁸Tsügenyu Pitor le a-ka, “Hai low pe tsükho heilo le nyutsethyü yo aka zoshülo?” tsonshü. Tsontsin a-ko, “Ele, tsükho heilo le,” tson.

⁹Tsontsin Pitor le a-ka, “Kha, nyuthyüo hai le kengüo Npugü Kapu senmen titse hü nla? Hire, nnyepvü pen gü sun kegü nyu dan le kakhin khoka ryüzhü so, lo tsüdan no nko npen gü sun lati!”

¹⁰Tsonshü ntsin a-le a-pha nyu che whütse tsügü sila; lo ponyu dan le ryüo a-kesi hyulo-o a-ko a-pen gungü a-nyepvü sika khoka sunla.

¹¹Tsügenyu kehun apfu lo jo tsü keshanyu apfu nshvu pe ketetsin thyü sola.

Thazansü Lo Nduntho Thyükelo

¹²Lo tsüki we apostelnyu dan no temi dan nyu thazansü lo ndunkethyü tho kechon thyü tinla; tson-o anyugun le kengüo nyunme thyüo Solomon kasü ka kehun hun tse hü.

¹³Ai kechanyu dan nyu temi nme-e yügü anyugun dan nyu kengü nshvula. Lo temi dan le anyugun rüchün ngwa sala.

¹⁴Lo pechenyu-e tenunyu-e Npugü tenyen kelonyu kechon ki le anyugun sinlo tson-o Npugü ki gunryü ketsin tsin tselo la.

¹⁵Tsüntimvule Pitor le gunryü yatselo a-shye nti-e no sunkeshü rüchün-o kehokenyü nyu khipen gunryüo tsoncho tsonda nyu no ge lo temi kepen khin nyu shü njü hü.

¹⁶Lo Jerusalem rünyi kho lukipon hikipon kebin rünyi nyu mele kehonyu lo nshün kemvu kapu no thyü nshvu zen kehü dan kechon ki zen gunryüo kequenlo; lo tsüdan apfu thyü kesherhün küshü.

Apostelnyu dan Nthyü Nnyükethyü

¹⁷Ai Peshükeda gü lo a-pvünyu dan, lo Sadukinyu logwa dan apfu anyugun yhüthyü sa lola.

¹⁸Tson-o apostelnyu dan tenlo njüo anyugun khipe doka nyu shüla.

¹⁹Ai Npugü lokethyünyu nme le khejenyu gunryüo doka kakhin shye shüla, tson-o anyugun zen-o kamhun ki chwigü anyugun ka,

²⁰“Hagun gungü Kershvuka nyu binlo njüo kerhün jo hi apfu pe temi dan ka zoshü nye.”

²¹Tsontsin anyugun le jo tsügü shalo njüo tsangkeben mün ka Kershvuka nyu yügü tsünyu me senthyü bin. Tsükatsü peshükeda gü lo a-pvünyu dan le gungü kehun kedagü lo Israelnyu apfu ko kequenlo; tson-o me nipe doka nyu shüo tsüdan no doka nyu apostelnyu dan zen ryülo tse zoshü.

²²Ai anyugun lokethyünyu dan tsüle doka nyu apostelnyu dan fü kendi la.

²³Lo anyugun le rani gunryüo, “Doka gü tsü khin kegwa thyü kenjü lo do kekhwenyu dan-e kakhin ka khwen kegwa thyü bin-o agun le yü ntsin temi nme-e kanyu ki bin-o hyulo mvu laso,” tson.

24Lo Kershvuka nyu keda thyü kebin gü lo peshükeda dan le jo tsü shalo njüo nyuthyüla seyo tsekethyü apostelnyu dan rüla rüchün pe anyugun rhokedyü thyülo la.

25Tson kebin ka temi nme le gunryüo anyugun ka, “Hire, hagun le temi dan me khin pe doka nyu bin kenjü dan tsüle gungü Kershvuka nyu me senthyü binla sele!”

26Tsontsin Kershvuka nyu keda thyü kehü gü le lokethyünyu zenlo njüo gungü anyugun nthyü nnyü mvutse anyugun zen gunryü la; kechamvule anyugun le mele tso pe anyugun kejon nshvu kela genyu.

27Tson-o anyugun le tsüdan zen gunryüo anyugunno kehun gü mhundyü nyu solo.

28Tson-o peshükeda gü le anyugun ka, “Agun le hagun no zan higü hi sen-o me senthyü nyalo tseo hagun ka jo kerü zoshü mvu ole? Lo hire, hagun senkethyü jo no Jerusalem sü laso. Tson-o hagun le temi tsügü zi tsüno agun ge shü titse kethyü rüchün kehü si hile,” tson sola.

29Ai Pitor lo apostelnyu dan le anyugun ka, “Agun le temi jo nyeki Sunggigü jo we zen mvulo shvu kvu.

30Npvü nbon nyu Sunggigü le hagun le san ge hüo dushvu kela gü Jisu thyü nrhün nilo laso.

31Sunggigü le nyun kelukelo lo kemu tsü keni pe ketsü khipe Israel nyu tsü ti tse kethyü genyu a-npvü a-ben njüzin khipe Jisu tsü thyü ngon pe a-no Kedagü lo Kenikelogü thyülo laso.

32Lo agun hile jo tsügü jün kezo nyu dan le; lo Sunggigü le a-jo kezen nyu dan tsükeshü Kenshün Kapue jo tsü gü jün kezo gü le,” tsonla.

33Tsüselo anyugun le jo tsüdan shalo njüo anyugun nyun nta salo-o apostelnyudan dushvula nyü so.

34Ai a-zan le Gamaliel tsekethyü Farisinyu nme le temi aphu dan nyu teshwen pvü kehü tejvü keshatsin nyu nme, a-le kehun gü mhundyü nyu solo njüo meno gwüingwa nme apostelnyu dan zen-o nme ki kerü tin tselo tse zoshü.

35Tson-o a-le a-pvünyu danka, “Hire, Israel nyu temi dan, hagun le temi hidan ge tha thyü titse rhi kebin gü tsünyu tsü petsülo nye.

36Hagun ko rüchün bin ti, nduka a-zan le Theuda a-le a-npvü kedanyu nme letse sorryüo temi tsizi laki kho le a-sithenlo la; ai temi tsügü tsü le meno a-dushvula, lo a-jo kezen nyu aphu hü tsenchvüla ndi bula.

³⁷Lo temi tsügü siki sorkari le temi keswü gwünkho ka Galilnyu Juda ko soryüo temi dan me rhi pe a-sithenlo; ai a-ko sila, lo a-jo kezen aphu tin-o a-kehü bin shamvu la, tson le nye.

³⁸Tsügenyu hagun ajo zen-o temi hidan ge hagun kekhenilo njüo anyugun khe shüla. Kechamvule tedo higü nmvue thatho higü le temi genyu yatselo bo kemhen lati.

³⁹Ai Sunggigü kanyu yatse kethyü we, hagun le higü hi bo kemhen loho. Petsü salo nye, hagun le Sunggigü zen kega titse bin-e shalo keho genyu!" tson zoshü. Tsüselo anyugun le a-jo tsü zenla.

⁴⁰Tson-o anyugun le apostelnyu dan koni zen gunryüo anyugun vüla njüo anyugun no Jisu zan sen-o jozo nyalo tseo anyugun khin tenge tsheshüo anyugun no tinla.

⁴¹Tson-o anyugun le kehun tsügü nyu tin chwila. Lo anyugun le zan tsügü genyu we me mhundyü nyu kejobvü zü tsekethyü rüchün pe anyugun shekerhün thyü tinla.

⁴²Tsüntimvule anyugun le khenyütsen Kershvuka nyue lo khinyu khinyu ka ki-e Jisu le Khrista gü letse kethyü pe me senthyü, lo zo pe me hi kethyü ksheshü mvu tinla.

Apostelnyu Tho 6

Lotho Thyü Nrün Genyu Mi Tsenyü Kejükelo

¹Tsükatsü senthyükelonyu le chon chwiryülo ntsin Grik jokezo Judanyu dan le Ibrinyu le khenyütsen tha kenjün kethyü ka anyugun maginyu ju phin rüchün mvula latse kethyü genyu tsüdan ge kenyo sola.

²Tsontsin tseryü kenyhun che dan le senthyükelonyu dan ko zen ryüo anyugun kho ka shülo njüo anyugun ka, "Agun we Sunggigü jo lope me senkethyü khelao ketyüketsü kenjün pe me ketsünyu thyü tinla zümvu.

³Tsügenyu hagun dan nyu me mhundyü nyu teshwen kepvünyu Kenshün Kapu lo thakesha no sükepvü nyu mi tsenyü kejülo, lo temi tsüdan no lotho tsügü thyülo tile nye.

⁴Ai agun we kehi kethyü nyu lo Sunggigü jo sen-o me senkethyü nyu ketukerü mvu tse bin ti."

⁵Tsüselo anyugun aphu jo tsügü le anyugun kenyü küla; tson-o anyugun le ketenyen lo Kenshün Kapu le kesü thyü pvü kehü, Stefan tsekethyü nme, Lo Filip, lo Prokora, lo Nikonor, lo Timon, lo Parmena, lo Antioknyu le Judanyu jvü zentin kela Nikola tse kejülo.

⁶Tson-o tsüdan zen-o apostelnyu dan ka gunryü; tson-o anyugun le kehithyü shüo anyugun ben shwen pe tsüdan soge shüshü.

⁷Tsüselo Sunggigü jo le chvü gwen gwen tse soryüla; lo senthyükelonyue Jerusalem nyu chonsa soryüla; lo peshünyu dan-e kechonle ketenyen gü jo kezen nyu thyü tinla.

Stefan Tenkelo

⁸Tsükatsü Stefan le shwikenjün lo kekvu no a-süpvüo temi dan nyu tha ndun kethyü keda lo thazansü dan thyü.

⁹Ai Libertin sinagog tsekethyü dan me, lo Alekandria nyu, lo Kilikia nyu, lo Asia nyu tse peha le soryüo Stefan zen kenyi sola.

¹⁰Ai Stefan le a-thakesha lo Kapu kekvu sen-o jozo kethyü genyu anyugun le a-nyyi loho la.

¹¹Tsontsin anyugun le me rhikeyhun shüo meno gunryü, “A-le Mosa lo Sunggigü nkhin kethyü jo kezo agun le sha le,” tsonkethyü zo lotse zoshü.

¹²Tson-o anyugun le temi dan lo pelü dan lo thakeshanyu dan ketsun shüo tsüdan no gunryüo Stefan tenlo njüo a-zen-o pelünyu dan kehun nyu gunryü.

¹³Lo anyugun le kenku jünkezo dan me koshüo tsüdan no gunryüo, “Temi higü hile kenshün bin higü lo Mosa jvügü kenkhin le tümvu shü.

¹⁴Lo agun le a-jo shakelo le Nazaretnyu Jisu tsüle bin higü hi nke lati, lo Mosa tejvü pe nke tsügüe thyü kelula ti, tson zohü nyo.”

¹⁵Tsükatsü kehun tsünyu kebin nyu aphu anri ryü pvü kebin ka, a-mhun le tsangge lokethyünyu mhun hontse chwiryü kela hyu.

Apostelnyu Tho 7

Stefan Senkethyü Jo

¹Tsükatsü peshükeda dan le a-ka, “Jo tsüdan tsü ketsin mon?” tson-o a-ketsoshü.

²Tsüselo a-le, “Apvünyu dan, lo apepvünyu ju. nyülo ta. Npvü Abraham le gungü Haran nyu kebin mhundyü Mesopotamia nyu kehü ka zankechwi kethyü gü Sunggigü le a-ka gunryüo hon tse zo,

³‘Nle n kazü lo ntsipwen dan nrhi chwiryülo nye; tson-o ale kazü nme tsin pe nzenshü tile, tsünyu tsü gunlo chi!’ tsonshü.

⁴Tsontsin a-le Kaldianyu lojvü nyu tsü tinchwio gungü Haran nyu binlo; tsüselo tsünyu a-pvü le sila ntsin Sunggigü le a-nikela pe hagun le ntso ntsenyü bin kehü nyu hi shüla.

⁵Ai Sunggigü le kazü a-jün phachwin nme-e thothü pe a-tsü shü mvu; lo tsükatsü le a-le a-nyenyu-e ndie Sunggigü le kazü higü hi khipe a lo a-tsipwen nyu no gwen titse kethyü zo pe bin njü.

⁶Tson-o a-tsipwen nyu dan no gungü shakemvu lojvü ki yhun titse kethyü lo anyugun no chen tsizi me dothyüo meno anyugun nshwen titse kethyü Sunggigü le zoshü.

⁷Sunggigü le zo kethyü le, tson-e mele anyugun ten pe anyugun do kethyü a-le tsüdan nmu ti. Lo tsüsiki anyugun le nichwiryüo bin hinyu hi a-lothyü ti; tson-o zo njü nyo.

⁸Lo Sunggigü le gikerü jvü khi pe a-tsü, tsüselo Abraham le a-nyugü Isak hyulo, lo Jakob ge nbon nyu anyugun mi tseryü kenyhun che dan hi no yhun sorryülo.

⁹“Lo nbon nyu tsüdan le Josef tsü shwi pe anyugun yhüthyü la njüo a-jwen pe Ijpt lojvü ki shüla, ai Sunggigü le a-zen hü.

¹⁰Tson-o kenjün kethyü aphu ka-e a-kenilo; tson-o Ijpt kazü nyu a-no a-keso pvülo, lo thakesha pe a-tsü; tsügenyu Faro le a-thyü pe a-no Ijpt kazü aphu, lo a-ka aphu soe Ahng gü thyü.

¹¹Lo tsükatsü Ijpt lojvü lo Kanan lojvü aphu nyu chenda le ryüo, temi no kenjünthyü sa. Tsügenyu nbon nyu dan tsüle anyugun ketyüketsü hyulo mvula.

¹²Ai Ijpt lojvü ki shye jwen bin tsekethyü Jakob le shalo njüo a-le nbon nyu dan nipe Ijpt nyu shü terishü.

¹³Tsüselo Josef le a-tsagü sikezen nyu dan no a-shalo. Tsüntimvule Josef le Faro ko no a-shvu a-nye dan le kebin shalo.

¹⁴Tsüselo Josef le a-pvü Jakob lo a-shvu a-nye aphu mi hentsenyüo pvün dan tsü ko zen-o a-ki gunryüla.

¹⁵Tson-o Jakob le Ijptnyu lojvü ki nshye-o a-ko lo nbon nyu dan-e tse tsünyu si küla.

¹⁶Lo meno anyugun mi pen-o Shekem nyu gungü Abraham le Shekem nyu Hamor nyenyu ju ka Pisa pe a-min thyüo hei pe bin kenjü sika gü nyu shüla.

¹⁷“Ai nduka Sunggigü le Abraham ka zoshwi pe bin kenjü tsügwünkho ti gunzhü ntsin, temi tsüdan le Ijpt lojvü nyu yhun pe chvü gwen gwen tse sorryüla.

¹⁸Lo kekkin ki Josef shakemvu raja kecha nme le Ijpt kazü nyu sorryü la.

¹⁹Raja tsügü le ngun bon nyu tsipwen dan nshwen-o nbon nyu dan no anyugun nyenyu yhunmvu nrün genyu anyugun no anyugun nyenyu nyuhonyu dan tsü pe shwenla lotse sola.

- 20**Tsügwünkho katsü Mosa nnyukelo ka, a-le zegwa sa, lo a-pvü kanyu shyeshen a-leyi.
- 21**Tson-o a-ko a-khipe shwenla ntsin Faro nyugi le a-khilo njüo tsü pe a npvü a-nyu thyü titseo a-leyi lo.
- 22**Lo meno Ijipt nyu thakesha aphu pe Mosa senthyü; tson-o a-le a-joe lo a-thoe tse kvusa.
- 23**“Lo a-le a-keyhun chen henzi mün ka a-le a-npvü gungü Israel nyu nyenyu dan a-pvünyu ju nri kethyü rüchün soryüla.
- 24**Lo tsükatsü anyugun dan nyu temi nme meno a-senye swetsü lo a-nshwen kehü hyulo njüo a-le temi tsügü no pen gungü a-kenshwen gü Ijiptnyu gü dushvu lao a-pvü gü khün zolo.
- 25**Sunggigü le a-genyu Israel nyu dan kenishü titse kebin a-pvünyu dan no shalo ti ado tsekethyü kerüchün genyu. Ai anyugun le tsüe rüchünlo mvula.
- 26**Lo tsüsinyü ko mihvu le kega kebin ka a-le tsühvu ka gunryüo au no kengügwa kelo rüchün-o au ka, ‘Apvünyu hvu, hai le kengü tsagü sikezen gü le la, lo hai le nyuthyüo khinyu khinyu ge hai jvü gwakemvu thyü hü nla?’ tsonshü.
- 27**Ai a-kazongü ge a-jvü gwakemvu gü tsüle Mosa khun kethünla njüo a-ka, ‘Segü le nno ai sokeda nmvue ayi jokekera gü thyülo tse shüla?’
- 28**Nle ndu Ijiptnyu gü dushvu kela hontse nle ako a dushvula nyü bin nle?’ tson sola.
- 29**Jo hi shashünjüo Mosa le tin gungü Media lojvü ki yhun tinla; lo tsükitsü a-nyenyu mihvu yhunlo.
- 30**“Tson hüo chen henzi gükela siki tsangge lokethyünyu nme le Sinai kazüthun khoka tehen chvü nyu sanhvu nme ge mah nnyü kebin nme nyu a-tesha shü.
- 31**Lo Mosa le tsü shwi pe a-dunthyü la; tson-o a-le tsü shwishü titseo tsonchü-o a-kho nni npha.
- 32**Lo a-le tsüka Npugü khwen nyülo, ‘Ale nbon nyu dan Sunggigü le nye,’ tsonkethyü khwen nme shalo. Tsüselo Mosa le a-ke nsükhokho tseo nri nshvula.
- 33**Tsükatsü Npugü le a-ka, ‘Npha ge nphaje thola, kechamvule nle kebin kazü gü tsüle nshün kethyü genyu.
- 34**Ale atemi Ijipt lojvü nyu kebin dan kenjün kethyü hyu tsentsü bin laso, lo anyugun le nrashwi kebin-e shalo bin laso; lo anyugun kenilo titseo ale nshyeryü bin nle. Tsügenyu nle ntsoka ngwün ndolo nye, ale nni pe Ijipt lojvü ki shüti,’ tsonshü.

35“Mosa tsü gü tsü le mele a-nkhin-o, ‘Segü le nno keda nmvue jokekera nyu thyü lotse shü hü nla?’ tsonkela gü Sunggigü le tsü gü tsü nishü njüo a-no senhvu ge a-tesha keshü tsangge lokethyünyue zen sin tseo meso keda lo me kenikelo nme-e thyü sin.

36Temi tsü gü tsü le a-npvü Ijpt nyu lo kenhon zida nyu lo tehen nyu chen henzi ndun kethyü tho lo thazansü thyü tseo Israel nyu rhi zen gunryüo ti.

37Lo nduka a-le Israel nyu dan ka, ‘Sunggigü le hagun sikezen nyu dan nyu ahontse kethyü sidyükesanyu nme no yhun soryü titse kethyü zo njü.’

38Tsü gü tsü le tehen nyu kehü kehun gü lo Sinai kazüthun gü ge a-nthon keshü tsangge lokethyü nyu gü lo npvü nbon nyu dan zen kehü gü tsü, a-khipe ntsü nrün genyu Sunggigü ka nyu kerhün jo hyukelo gwünzin.

39“Ai nduka npepvünyu dan le a-jo zennyü mvuo anyugun le a-kho kezelao anyugun nyun le Ijpt nyu kipun hü tinla.

40Tson-o anyugun le Aaron ka, ‘Nle teromen nme thyüshüo tsüno ngun mhundyü ka hülo chi; kechamvule Mosa, Ijpt lojvü nyu ngun zenchwi keryü gü le, a-le nyuthyüla seyo ngun le shamvu laso!’ tson sola.

41Tson-o tsükatsü anyugun le methu nyu nme thyülo-o tha sen gunryü thamen kezü tsü gü rüshvuo anyugun npvü anyugun ben tho tsügenyu anyugun shekerhün thyü so.

42Ai Sunggigü le anyugun khelao anyugun khipe anyugun no tsangge kehü shyenyü dan tsü aphu rüshvu tinla. Tsüdan rüla le sidyükesanyu lesü nyu: ‘Hire, Israel nyu tsipwen dan! Hagun le chen henzi tehen nyu kehü tsü senru nyu dushvuo rotho khipe atsüo arüshvu ole.

43Tsonkethyü gü mvule hagun le Molok kerüshvu phika gü khilo, lo Rafan terogü men-e sin, tse hagun le tsü rüshvu titseo thyü pvü hü; tsügenyu ale hagun hü pe Babilon nken lati,’ tsonkethyü thu njü nyo.

44“Nduka npepvünyu dan le tehen chvü nyu jün kezo phika gü tsü sen; lo Sunggigü le Mosa nthon-o a-no a-kehyu gü hontse kethyü thyülo tse keshü gü a-ka kezo hontse thyülo.

45Nbon nyu ju le a-npvü a-pepvünyu kanyu phika tsü gü tsü hyulo-o anyugun le Joshua zen gunryüo anyugun mhundyü hinyu yhun kehü temi aphu Sunggigü le tsüdan hülaao anyugun no phika tsü gü sen yü kelonyü gungü David phou keti tsünyu bin gunryü.

46Lo David le Sunggigü keso pvülo-o Sunggigü ka a-no Jakob Sunggigü genyu bin nme thyüshülo tse hiso.

47Ai Solomon no ka nme thyü pe a-tsü.

48“Tson-e aphu so ketetsotsin gü Sunggigü le ben no kethyü ka nyu tsü bin hü mvu; sidyükesha gü le kezo hontse,

49“Tsangge tsüle A keda bin, lo kazü tsüle apha bin, Npugü le zo-o. Hagun le ka nyu tse kethyü nme thyü pe atsü tila? Nmvue ano nsenlo kegwa bin le diki la?

50Ale a npvü aben sen-o tha hi aphu thyü mvu ole?”

51“Hire, kerünilo keho lo hagun nyun lo hagun nyetin nyu hagun girü kemvu dan, hagun le Kenshün Kapugü shwinyümvu zin bin hünyo. Hagun pepvünyu dan le nduka thyü keryü hontse hagun le ntsoka-e tsü thyü bin hünyo.

52Hagun pepvünyu dan le nduka sidyükeshanyu segü nshwen mvu soryü la? Anyugun le kentsen gü rüla nchwen nyu tsin pe anyugun hi keshü nyu dushvula.

53Hagun tsangge lokethyünyu ben nyu tejvü hyulo-o zen hü kemvu dan, hagun le ntsoka kentsen tsügü ten keshü dan lo a-dukeshvu nyu dan le!” tson zoshü.

Tso Lope Stefan Jonshvu Kela

54Anyugun le jo tsü shalo ntsin anyugun nyun ntarilo njüo a-ge anyugun hüketa sola.

55Ai a-le Kenshün Kapu no a-sü pvüo tsangge nri ton tinla; tsükatsü Sunggigü keben lo Jisu le a-njüzin kebin hyulo.

56Tson-o a-le, “Hire, ale tsang le ko keshü lo Temi Nyugü le Sunggigü ben njüzin kebin hyu bin laso!”

57Tsüselo anyugun le nrao anyugun yhentyüo anyugun ben pe anyugun nyetin kü tseri khinlo njüo anyugun le kehü gungü a-gwün penlo.

58Tson-o anyugun le a-nrhisü zen-o chwidan n gwen ki chwi-o tso pe a-jon sola. Lo tsüdan le anyugun phi yhün pe Saul tse kethyü ponyu nme pha nyu shüla.

59Ai anyugun le tso lope Stefan jon kethyü ka, Stefan le Npugü ka hio, “Npugü Jisu, nle akapu zenlo nye.”

60Tsüsika a-le khosenlo njüo nrao a-yhentyüo, “Npugü, nle kemu higü hi lope anyugun ge shü nyalo.” Lo a-le jo tsü keti zoshü njüo sila.

Apostelnyu Tho 8

Saul Le Kehun Gü Kenshwen

1Lo Saul ko a-dushvu kela tsüle a-kendo. Lo tsünyü nyu mele Jerusalem nyu kebin kehun nshwen pe ketetsin thyü soryü la. Tsügenyu apostelnyu nti a-me kechanyu aphu tin nren nruo Judia lo Samaria lojvü ki gunla.

2Ai Kentsenyu dan me le Stefan pen gungü sunla lo a-chechü sa.

³Ai Saul we kehun gü tsü bokemhenla titseo anyugun ka aphu nyu yü gü pechenyu-e lo tenunyu-e tse nrhisü zen gungü doka nyu shüshü tse sola.

Samaria Nyu Jolokegwa Senkethyü

⁴Lo tin nrennru kechwü dan tsüle liki hiki gungü Sunggigü jo gü tsü zope me senthyü tinla.

⁵Tsüka Filip le Samaria rünyü nyu nshye gü Khrista gü rüla zo pe me hi.

⁶Lo tsünyu temi dan le Filip le thazansü thyükeshü sha lo hyu tseo kengüo nyunme thyüo a-jo kezo khwennyü.

⁷Tson-o anyugun rünyü nyu nshün kemvu kapu no thyünshvu zen kehünyu dan temi kechon ge nshün kemvu kapu tsü le nra sen-o chwila. Tsüntimvule terotho nyu lo a-ben peha zin kesinyu kechon ki thyü ngwashü.

⁸Tsügenyu rünyü tsünyu keyhun nyu le anyugun sherhün sala.

⁹Ai tsükatsü rünyü tsünyu azan le Simon tsekethyü temi nme nduka a-le a-npvü a-le kedanyu nme letseo a-temvu genyu Samarianyu no anyugun dunthyü sa hü.

¹⁰Lo temi keshe keda aphu a-jo zen-o, "Temi higü hile sunggigü kekvu kedagü letse kehü gü le," tson hü.

¹¹Tson-o a-le kethonki a-temvu tsü thyü pe anyugun no anyugun dunthyü sa hü.

¹²Ai Filip le Sunggigü keda lo Jisu zan rüla jolokegwa zope me senthyü keshü anyugun le tenyenlo ntsin anyugun pechenyu-e lo tenunyu baptaiz thyülo.

¹³Lo tsükatsü Simon tsüko tenyenlo la; lo a-le baptaiz thyülo ntsin Filip zen zin tinla; lo thazansü lo nduntho keda thyükelo shwüpe a-dunthyüla.

¹⁴Lo Jerusalem nyu kebin apostelnyu dan le Samarianyu le Sunggigü jo hi zenlo la sele tse kethyü shalo ntsin anyugun le Pitor lo Johan au nipe tsüdan ka shüshü.

¹⁵Lo au le nshye ntsin tsüdan no Kenshün Kapu hyulo titseo tsüdan genyu hishü.

¹⁶Kechamvule Kenshün Kapu gü le tsüdan temi nme-e ge gunryü mvu bin zun; anyugun le Npugü Jisu zan nyu baptaiz thyükelo gwünzin zun kethyü genyu.

¹⁷Tsükatsü au le au ben shwen pe tsüdan ge shü. Tsüselo anyugun le Kenshün Kapu hyulo la.

¹⁸Lo apostelnyu dan le a-ben shwen pe me ge keshü ka mele Kenshün Kapu hyu kelo Simon le hyulo-o raka kechon khipe au tsüti tse so.

¹⁹Tson-o zo, “Ako no aben shwen pe mege shü yatselo meno Kenshün Kapu hyulo kehü higü hi pe atsü ta,” tson zo so.

²⁰Ai Pitor le a-ka, “Nle seki raka pe Sunggigü jochü heikelo rüchün kethyü genyu nseki raka zen-o kenke nyu gunla nye.

²¹Nle hinyu hi nzan nmvue njün nme-e ndi; kechamvule Sunggigü mhundyü nyu nnyun njü bin kemvu genyu.

²²Tsügenyu nkerüchün gwakemvu hi jü pe ntsülo nrün genyu nkerüchün gwakemvu hidan hi kelulo njüo Npugü ka hilo.

²³Kechamvule nle nserikemvu lope nphin pvü lo gwakemvu dothyü bin kela ale hyu bin laso.”

²⁴Tsüselo Simon le au ka, “Hai kezo dan tsü nme-e no age gunryü nyalo tsekethyü hagin agenyu Npugü ka hishülo,” tson zo so.

²⁵Tsüselo au le me thukeyhun shü, lo Npugü rüla zoshüla njüo Jerusalem ki nigun ryü kezhü ka Samarianyu rüny kechon ki ka-e jolokegwa pe me ka zoshü.

Filip Lo Ethiopianyu Gü

²⁶Lo Npugü lokethyünyu nme le Filip nthon-o, “Nle so-o tesin kipun Jerusalem ka tse Gaza nyu kenshye tson gü nyu gunlo nye; lo tsü le tehen tson le,” tson.

²⁷Tsüselo a-le so-o nshye ntsin, Ethiopianyu Iunok nme hyulo. Temi tsügütsü le Ethiopia nyu tenunyu raja Kandase hensin, a-raka aphu sen kehü keda ketsin nyu nme.

²⁸A-le Jerusalem nyu Sunggigü rüshvu titse gun-o nigun zhü; lo a-le a-gari ge bin-o Isaya sidyükesagü lesü swü hü.

²⁹Tsükatsü Kapugü le Filip ka, “Nle a-gari gü nni gunlo chi,” tsonshü.

³⁰Tsüselo Filip le a-kho ki gungü a-le Isaya sidyükesagü lesü swü kehü shalo njüo a-ka, “Nle swü kehü tsü a-kon sha bin le mvula?” tson-o a-ketso shü.

³¹Tsüselo a-le, “Peha le zo pe azenshü mvu yatselo ale nyu tsethyü shalo tila?” tson-o a-le Filip no kü ryüo (gari ge) binlo lotse sola.

³²Lo a-le ketsinlesü nyu swü kehü le hidan hi: “Tanyü dushvu titse zen kegun hontse a-zen gun; lo tanyünyu gü le a-hü ketse gü mhundyü matse bin kehü hontse, tsühontse a-le a-mün kenushü shwi mvu.

³³Me le a-nshwen nyhün lo jo ketsin nyu a-jün kerashü mvula. Segü le a-tsipwen nyu dan swülo bu tila, kazü hinyu a-keyhun khisen tin kela genyu.”

³⁴Lo Ethiopianyu gü tsüle Filip ka, “Nle aka zoshüta, sidyükesagü le jo higü hi kezo le, segü rüla zo hü nla?”

- ³⁵Tsüselo Filip le ketsin lesü tsünyu bin zenlo njüo Jisu rüla zope a-hi gunla.
- ³⁶Tson-o au gunkezhü ka gungü zü nme khoka gunlo; tsüselo Ethiopianyu gü le, "Hire, hika zü le bin nyo; lo ano baptaiz kethyü khin mvu ti ado?"
- ³⁷Filip le a-ka, "Nle Nnyun aphu sen-o tenyen bin yatselo thyülo gwa." Tsontsin a-le, "Ale Jisu Khrista le Sunggigü Nyugü tsekethyü tenyen bin nyo," tson.
- ³⁸Tsügenyu a-gari no sunlo lotse zoshü; tson-o Filip-e lo Ethiopianyu güe tse au zü ka tsen gü Filip no a-baptaiz thyüshü.
- ³⁹Tson-o au zü nyu chwiryülo ntsin Npugü Kapu le Filip zen tinla. Lo tsükatsü Ethiopianyu gü tsüle Filip hyu sin mvula. Ai a-le a-shekerhün thyü a-rünyi ki gunla.
- ⁴⁰Ai Filip we gungü Azota ki meno a-hyulo; tsünyu rünyi aphu nyu gungü jolokegwa gü zope mehi tse zin gunryüo Kaisaria tilo.

Apostelnyu Tho 9

Saul Le A-nyunkelu Kelo

(Apo 22:6-16; 26:12-18)

- ¹Ai Saul we Npugü le senthyükelonyu kesükedün lo anyugun dushvu titseo a-rikhen thyüo peshükeda gü ka gungü
- ²Kenikelo Tson gü zen kehü pechenyue lo tenunyue hyukelonyu tenlo njüo phin zen-o Jerusalem nyu gunla titseo, a-no tsügü rüla lesü thu pe Damaska nyu sinagog ka aphu nyu teshashü lotse hilo.
- ³Tson-o a-le gun kezhü ka gungü Damaska rünyi kho nni gunlo ntsin, tsangge keben nme le whütse tsüryüo a-te a-mhun gwen pe ben chvü tsela.
- ⁴Tsüselo a-le kazü nyu chetsü la, lo tsükatsü thakhwen nme le aka zo-o, "Saul, Saul! Nle nyuthyüo a nshwen hü nla?" tsonkethyü kezo khwen shalo.
- ⁵Tson-o a-le, "Npugü nle segü la?" tsonshü. Tsontsin tsügü le, "Ale Jisu, nle nshwen kehü gü tsüle."
- ⁶"Ai nle solo njüo rünyi nyu yülo; lo ale nno thyü mvulo keshvu dan pe nka zoshü ti," tsonshü.
- ⁷Ai a-zen-o njwen kegun nyu dan le temi nme-e hyumvuo a-khwen nti sha kethyü genyu anyugun dun thyüla.
- ⁸Tsüselo Saul le sorryülo; tson-o a-pvünyu dan no a-ben sülo njüo a-zen-o Damaska nyu yüla.
- ⁹Tsükatsü a-le jonshen tha-e hyumvu lo tha tyütsü-e mvu tse bin tinla.

¹⁰Lo tsükatsü Anania tsekethyü senthyükelonyu nme le Damaska nyu bin; lo Npugü le a-ka, “Anania!” tson. Tsüselo a-le, “Whe, Npugü,” tsonshü.

¹¹Tsontsin Npugü le a-ka, “Nle solo-o gungü tsonda kenjü gü tse kehü tsongü nyu tsü Juda kanyu Tarsnyu nme a-zan le Saul tsekethyü gü tsü rüla ketso shü nye, kechamvule a-le hibin kelasi genyu.

¹²Lo a-ko Anania tsekethyü nme le a-no tha hyulo lotseo a-ben shwen pe a-ge keshü hyu hü laso.”

¹³Ai Anania le zonio, “NPugü, temi higü hile Jerusalem nyu ntemi kenshün nyu dan ge a-jvü gwamvu sa gunryü kethyü ale temi kechon ki ka a-rüla shalo.

¹⁴Lo a-le rünyi hinyu ko peshükedanyu dan ka nrüshvu kehünyu aphu tenlo titse kethyü ahza hilo laso,” tson.

¹⁵Ai Npugü le a-ka, “Nle gunlo, kechamvule ale a-kejü pe Juda kemvunyu lo kedanyu lo Israel nyenyu dan mhundyü nyu-e azan gü sen-o zoshü titse kethyü nme thyülo kelasi genyu.

¹⁶Tsüntimvule a-no azan nyu kenjünthyü sa mvulo keshvu dan-e ale tsin pe a-hiti,” tsonshü.

¹⁷Tsüselo Anania le gungü ka tsügü nyu yü; tson-o a-ben shwenpe a-ge shüo, “A sikezen gü Saul, Npugü Jisu le a-npvü tsonne nyu nteshakeshü gü, nno tha hyulo njüo Kenshün Kapu no nsüpvülo nrün genyu anishü le.”

¹⁸Lo tsonshü ntsin a-yhütyü ge thakü hontse kethyü dan me le nne tsüla, tson-o a-le tha hyulo; tsüselo a-le so-o baptaiz thyülo; tson-o a-le chvütyülo njüo nko nkinlo.

Damaska Nyu Saul Senkethyü Jo

¹⁹Tsüselo a-le jon keshanyu Damaska nyu kebin senthyükelonyu dan zen bin.

²⁰Tson-o Jisu le Sunggigü Nyugü tsekethyü a-nyun kerhün thyüo zope sinagog ka nyu me senthyü sola.

²¹Lo tsükatsü a-jo keshanyu dan aphu anyugun dunthyüo, “Jerusalem nyu zan higü hi rüshvu kehünyu aphu nshwen kehü gü tsüle higü hi kemvu ole?”

²²Ai Saul le a-jo kvusa tseo tsügü tsüle Khrista gü letse kethyü zo tsentsü pe me hio Damaska nyu kebin Judanyu dan jo gwünkemhen la.

Judanyu Ben nyu Saul Ntsenkelo

²³Lo jon keshanyu tsühontse hü tseo Judanyu dan le Saul dushvu kela rhi sola.

²⁴Ai Saul le anyugun do tsü shalo la; tson-o anyugun le a-dushvu kela rüchün-o keben kezün chwidä nyu a-tson khwen sola.

²⁵ai a-jo tenyen kelonyu dan le kezün ki a-khipe rokhu nme nyu shülo njüo chwidida kepe nme ka a-nipe chwidida ngwen zin shüla.

Saul Le Jerusalem Nyu Gunkeryü

²⁶Tsüselo a-le Jerusalem nyu gunryülo ntsin senthyükelonyu dan zen kengü nyü so; ai anyugun le a-no senthyükelonyu nme letse tenyen mvuo anyugun apfu a-nshvu sola.

²⁷Ai Barnaba le a-zen-o apostelnyu dan ka gungü, a-le tsonne nyu Npugü hyu kethyü lo Npugü le a-zen kenthon kethyü lo a-le Damaska nyu Jisu zan sen-o peche sao me senthyü kethyü rüla pe anyugun ka zoshü.

²⁸Tsüselo a-le Jerusalem nyu anyugun zen-o nsin nshyeo peche sao Npugü zan nyu me senthyü tinla.

²⁹Tson-o a-le Griknyu khwen kezo Judanyu dan zen kenyi sola; ai anyugun le a-dushvu kela rhi sola.

³⁰Tsükatsü a-pvünyu ju le shalo ntsin anyugun le a-zen-o Kaisaria nyu nshyeo a-nipe Tarsnyu shüla.

Aenea Thyü Ngwa Kelo

³¹Lo Judia lo Samaria rünyi apfu nyu kehun le yhun bwen-o nkolo; lo Npugü shye nshvuo yhun lo Kenshün Kapu no a-nyun thyü keyhun-o chon lo.

³²Tsükatsü Pitor le lihiki ntsü sen-o Lidda nyu kebin kenshün nyu dan ka nshye.

³³Tson-o Aenea tsekethyü chen tetse a-zhü nyu zhü zin kehünyu nme hyulo; lo temi tsügü le terothonyu nme.

³⁴Tsükatsü Pitor le a-ka, "Aenea, Jisu Khrista le nthüü keshherhün shü bin nyo, lo nle so-o nzhü sülo chi," tsonshü ntsin a-le sola.

³⁵Tsügenyu Luda lo Sharon kazü nyu kebin nyu apfu a-hyushüo ranio Npugü kipun gunryülo.

Dorka Thyü Nrhün Kelo

³⁶Lo Jopa nyu Tabitha tsekethyü senthyükelo tenunyu nme le hü; Griknyu khwen ki a-zan le Dorka; tenunyu tsügi le thatho kegwa kechon thyüo me che sashü hü.

³⁷Lo tsükatsü a-le ho-o sila; tson-o mele a-min süpe katsen tesoki shü njü.

³⁸Lo Luda le Jopa khonni kethyü genyu senthyükelonyu dan le Pitor le tsünyu bin tsekethyü shalo njüo mihvu nipe a-ki shüo a-hi tenge tseo, "Nle agun ki gunryü ntsüla nya nye!" tsonshü.

³⁹Tsontsin Pitor le so-o au zen gunla; lo a-le gunryülo ntsin anyugun le a-zen-o katsen tesogü ki nsin; lo tsükatsü maginyu apfu a-khoka bin-o, Dorka le

anyugun zen kebin ka thyü kenjü mikerün lo phinya thyü kenjü khipe a-hio chü bin.

⁴⁰Ai Pitor le anyugun aphu no kamhun ki chwila njüo khosenlo-o kehithyü shüo ranigü “Tabitha, solo chi!” Tsonshü ntsin a-le a-yhütyü kho chwiryülo, tson-o a-le Pitor hyushü ntsin sogü dunlo.

⁴¹Tsontsin Pitor le a-ben keto pe a-tsüshü; tson-o a-sü solo; tson-o a-le kenshün nyu dan lo maginyu dan kolo njüo a-thyü nrhün pe anyugun tsüshü.

⁴²Lo Jopa nyu kebin nyu aphu tsü rüla sha Küla; tsügenyu temi kechon le Npugü tenyenlo.

⁴³Tsükitsü Pitor le jon kethon ki-e Jopa nyu Simon thyügi thyü kehünyu nme zen bin tinla.

Apostelnyu Tho 10

Pitor Lo Kornelia Au Rüla

¹Lo Kornelia tsekethyü temi nmele Kaisaria nyu bin hü. A-le Italia shüpahünyu tsi so kedanyu nme thyühü.

²Lo a-le a-nyu kaminyu aphu zen-o Sunggigü shye nshvuo tha-e pe me tsü chonsa. Lo Sunggigü ka hizin bin kehü temi kentsen kenshün nme thyü hü.

³A-le khenyüme ngwün ki tegi kenshen kevü gwünkho ka tsemin ki tha nme hyu tsentsü shü; tsügü tsü le Sunggigü lokethyünyu nme le a-ka, “Kornelia!” tsonshü.

⁴Tsontsin a-le tsügü nri tonlo njüo nshvuo, “Nyu tsethyü la, Npugü?” tson-o ketso. Tsontsin tsügü le a-ka, “Nkehi lo ntho kekenjü le sha kügü Sunggigü ti laso.

⁵Lo nle me nipe Jopa nyu shüo, Simon a-zan kechagü le Pitor tsekethyü gü tsü ko zen gunryülo nye.

⁶A-le Simon thyügi thyü kehünyu, a-ka le züda khoka kebin nme ka nyu bin nle nye,” tsonshü.

⁷Lo tsangge lokethyü gü a-zen kenthon kethyü gü le tinla ntsin, a-le a-gonyu mihvu lo shüpahünyu a-lo thyüzin kehü kentsen keserinyu nme sin-o kolo.

⁸Tson-o a-le anyugun ka jo tsü aphu zo tsentsü shü njüo anyugun nipe Jopa nyu shü.

⁹Lo tson-o anyugun le tsüsi nyü gungü rünyi kho nni kelo ka Pitor le nhenyu kehi gwünkho ka hi titse ka soki kü.

- 10**Lo tsükatsü nnyon-o chvütyü nyüla; ai mele ketyüketsü ndo ketseka a-le pesi la.
- 11**Tsükatsü a-le tsangko keshü lo tha khin phi keda qünzi kethyü hontse pe kazü nyu hokeshü hyulo.
- 12**Lo tsünyu tsü nyukhu phazi kepvü lo kazü nyu nyon kehü nyukhu lo tegü dan aphu bin.
- 13**Lo thakhwen nme le a-ka gunryüo, “Pitor, nle so-o dushvu tyülo gwün chi!”
- 14**Ai Pitor le, “Tsonshvu le, Npugü, ale thame ka-e tha kezükemvu lo tha nshün kemvu nme-e tyüshwi hümvu le!”
- 15**Tsüselo thakhwen tsügü le a-ka, “Sunggigü le thyü kenshün keshü gü nle zo nrhu nyalo!” tson zola.
- 16**Lo tsühontse gwünshen ge thyü; tson-o thakhin tsügü sen-o tsangge kü nila.
- 17**Tsügenyu Pitor le tha kehyu tsüle a-kon le nyu yo tsekethyü rüchün pe a-dun thyü bin ntsin, hire, Kornelia le nikeshü temi danle Simon ka ketso gunryüo chonrha ka bin.
- 18**Simon Pitor tsekethyü gü tsüle gunryüo tsünyu bin le mvuyo tsekethyü me ko-o ketso bin.
- 19**Lo Pitor le tha kehyu gü rüchün kebin ka Kapu le a-ka, “Hire, mishen le nfü hü nle.
- 20**Tsügenyu nle so-o thame rüchün kesedun nyao nshye gü tsüdan zen gunlo; kechamvule ale anyugun nikeshü genyu,” tsonshü.
- 21**Tsüselo Pitor le temi tsüdan ki nshye gü, “Hire, hagin le fü kehü gü tsüle ale le; lo hagin le nyu genyu gunryü la?”
- 22**Tsügenyu anyugun le, “Kornelia, shüpahü tso keda thyü kehü, temi kenshün lo Sunggigü shye nshvu kehünyu, lo Judanyu aphu mhundyü ka teshwen pvü kehünyu nme, Sunggigü le a-lokethyü kenshün nyu nme no a-ka zoshü njüo a-no me nipe nkoshüo nzen-o a-ka nyu gunryüo nka jo nyülo lotse zoshü le,” tsonshü.
- 23**Tson-o a-le anyugun ko zen yügü anyugun nsinlo. Tson-o a-le tsüsinyü anyugun zen gun la; lo tsükatsü Jopa nyu kebin a-pvünyu ju peha le a-zen gun.
- 24**Lo tsüsinyü anyugun kengüo Kaisaria nyu yülo. Tsükatsü Kornelia le a-shvu a-nyenyu dan kokü zen gungü a-ka nyu kequen sen-o anyugun khwen bin.
- 25**Tson-o Pitor le kanyu ki yü ntsin Kornelia le a-zen keteno-o a-pha nyu nkhüntsülo njüo a-rüshvu sola.
- 26**Ai Pitor le a-pensolo njüo a-ka, “Nle solo chi; ako temi nme le.”

27Tson-o a-le Kornelia zen kenthon-o kanyu ki yü ntsin temi kechon le gunryüo kequen kebin hyulo.

28A-le anyugun ka, “Judanyu nme-e gungü rünyü kechanyu zen-o kepvüshe-o kengü dan me thyü kehü nmvue tsünyu ka gun kethyü tejvü kemvu hagun le shabin ti; tson yatse-e Sunggigü le ano temi nme-e no rhu, nmvue nshün mvu tsekethyü zo nyalo tse kethyü tsin pe ahishü laso.

29Ale tsügenyu mele ako gunryü ntsin thame ka-e nmvu tse mvuo gunryü laso. Tsügenyu hagun le nyu rüchün-o akoshü yo aka zoshü gwünlo.”

30Tsontsin Kornelia le, “Nthu jonshen so, ale nhenyu tegi kenshen kho ka kehi gwünkho ka aka nyu hi kebin ka, hire, temi nme le phi kechon ben-o ryüo akhoka binlo njüo aka,

31‘Kornelia! N kehi tsü nyülo laso, lo nle tha pe metsü mejün keshü dan sha kügü Sunggigü tila so.

32Tsügenyu nle me nipe Jopa nyu shüo Simon Pitor letse kethyü gü, ko zen-o nki gunryülo chi. A-le gungü züda khoka Simon thyügi thyü kehü gü ka nyu bin nle nye,’ tson sola.

33Tsügenyu ale kenyunrhüo me nipe nki keshü ka nle gunryü kethyü genyu gwaso le. Lo agun le nthu Npugü le nka zokeshü nyü titse gunryüo Sunggigü mhundyü nyu dun kü bin nle.”

Kornelia Ka Nyu Pitor Jo

34Tsüselo Pitor le anyugun ka, “Sunggigü le temi nme-e rühvü kecha thyühümüvü.

35Ai temi tsipwen lihigüe a-she nshvuo yhun nshünlo kehünyu a-le tsünyu shwi a-kenyü hü ketsin tsekethyü ale rüchünlo laso.

36Sunggigü le Israel nyenyu dan no aphu sokebin Npugü Jisu Khrista kanyu kegwa thyü kela jolokegwa kezo gü shalo laso.

37Hagun ko sha bin tiso, jo tsügü tsüle Johan Baptaiz kethyü siki Galil nyu zo chwilo njüo Judia aphu nyu zo gun kelagü tsüle.

38Tsügü tsüle Sunggigü Kenshün Kapu lo kekvu khipe a-ge shüo a-kejülo kela gü Jisu rüla le; a-le liki hiki gungü thakegwa thyü, lo tero gwakemvu gü no nchün ndü zen kehünyu aphu thyü kesherhünlo; kechamvule Sunggigü le a-zen kehü genyu.

39Lo a-le Judanyu kazü aphu lo Jerusalem nyu thathyü keshü tsü aphu rüla kezonyu tsü le agun hile; mele tsügü tsü pe sen ge hüo dushvula.

40Ai Sunggigü le jonshen nyü a-thyü nrhünnilo njüo a-no me yhühyu thyü.

⁴¹Temi apfu mvule Sunggigü le nduka a-rüla kezo kejukelo agun npvü yhähyu thyüshü; lo agun le a-le kesinyu dan nyu rhünni keso siki-e a-zen-o ketyüketsüe thyü le.

⁴²Tson-o a-le agun no me mhundyü nyu Sunggigü le kesinyu lo kerhün nyu jo kera kethyü gü thyü titseo keju keshü gü tsüle a-le tsekethyü zo pe me hi lo a-rüla zoshü lotse zoshü.

⁴³Tsüntimvule a-tenyen kelonyu apfu a-zan nyu kemu jülo titse kethyü sidyükesanyu apfu a-rüla zo gunryü le.”

Juda Kenvunyu Le Kenshün Kapu Hyukelo

⁴⁴Tsüselo Pitor le jo tsü zo ketseka jo tsü keshanyu apfu ge Kenshün Kapu le gunryülo.

⁴⁵Tsökatsü Pitor zen gunkeryü a-girü kepvü tenyelo kela dan le Kenshün Kapu le Juda kenvunyu kechon so gunryü kela hyu pe anyugun dun thyüla.

⁴⁶Kechamvule anyugun le Juda kenvunyu dan le khwen sha hü kemvu khwen zo-o Sunggigü shwen sabin kela sha kelo genyu.

⁴⁷Tsontsin Pitor le, “Ngun hontse Kenshün Kapu hyukelo dan hi baptaiz thyü nyalo tsekethyü temi peha le zü khinlo gwa ole?”

⁴⁸Tson-o a-le anyugun no Jisu Khrista zan nyu baptaiz thyülo lotse kethyü anyugun ka zoshü; lo anyugun le a-no jon keshanyu anyugun zen binlo tse tenge tse sola.

Apostelnyu Tho 11

Pitor Le A-le Thyükeshü Pe Jerusalem Kehun Ka Zokeshü

¹Tsüselo Apostelnyu le Judia nyu kebin npvünyu dan le Judakenvunyue Sunggigü jo zen kelo shalo.

²Tson-o Pitor le Jerusalem nyu gunryülo ntsin a-girü kepvü dan le a-zen kenyi so.

³“Nle a-girü kenvunyu kanyu gungü anyugun zen-o tyütsü amon!” tson sola.

⁴Ai Pitor le tsü rüla nyu hontse layo a-keri tsin anyugun ka zo petsü sashü.

⁵“Ale himhundyü ki Jopa rünyu nyu hi kebin ka; ale pesi kebin ka tha nme hyu; tsügü tsü le phi kedaki tsekethyü thakhin nme a-qün pezi apfu ka tha pe dyüo tsangge tsüryü; lo tsüle tsüryüo atilo.

⁶Tson-o ale tsü nriryülo-o tha rüchün bin ntsin, tsünyu tsü kazü nyu npvü kehü nyunkhu phazi yi lo tehen thyü lo nyunkhu nyon kehü lo tegü dan tse bin-o hyulo.

⁷Tsüntimvule thakhwen nme shasin kelo le, 'Pitor, nle so-o hidan hi dushvu tyülo,' tsonshü.

⁸Ai ale a-ka, 'Tsonlo shvule, Npugü! Ale thame ka-e tha kerhu nmvue nshünkemvu tsüpe amün nyu shü shwi hü kemvu genyu,' tsonla.

⁹Ai tsükatsü ko tsangge tsü aka, 'Sunggigü le thyü kenshün keshü tsü nle tsü zo nrhu nya chi,' tsonni.

¹⁰Lo gwünshen ge tsühontse thyü; lo tsüsika tsü aphu khini sen-o tsangge küla.

¹¹Lo tsügwünkho ka tsü Kaisaria nyu mishen nikeshü dan tsü le aka gunryüo agun le kebin kagü mhundyü nyu binlo la.

¹²Tsüselo Kapu le ano kenyun sun nya tseo anyugun zen gunlo lotse zoshü. Lo ngun pvünyu mi tsero hidan hi ko azen gun; tson-o agun kethen-o temi gü kanyu yüryülo.

¹³Tsüselo a-le agun ka, himhundyü ki tsangge lokethyünyu nme le gunryüo a-ka nyu binlo njüo, 'Nle me nipe Jopa nyu shüo Simon Pitor letse kehü gü ko zen gunryülo chi.

¹⁴A-le nka jo peha zoshü ti; jo tsügütsü genyu nko lo nkaminyue tse keni loti,' tsonshü letse.

¹⁵Lo tsüsika ale jozo so ntsin nduka ngun ge keryü hontse anyugun ge ko Kenshün Kapu le tsüryü la.

¹⁶Tsükatsü Npugü le Johan le zü nyu baptaiz thyü, ai hagin we Kenshün Kapu nyu baptaiz thyü loti tsekethyü zo kenjü asi rüchünlo.

¹⁷Kha, nduka ngun le Npugü Jisu Khrista tenyenlo ntsin, Sunggigü le Kenshün Kapu kenrun nyu pe ngun ketsü gü nyu tsü pe anyugun ko tsü yatselo ale temi nyu tsekethyü letseo Sunggigü khinlo tila!" tsonshü.

¹⁸Tsügenyu anyugun ko jo tsü shalo njüo ntsema tseo Sunggigü shwen-o, "Sunggigü le a-npvü Juda kemvu nyue no kerhün nyu gunlo nrün genyu anyugun nyun thyükelu pe anyugun tsüshü laso!"

Antiok Kehun

¹⁹Lo himhundyü Stefan genyu kenjünthyü sokeryü ka tin tsenchvü kegun ka anyugun le Sunggigü jo lope me senthyü sen-o Foenikia lo Saipros lo Antiok nyu gun, ai Judanyu nti ka ame kechanyu ka we zoshü mvu.

²⁰Ai anyugun dan nyu Saipros lo Siren nyu dan me le Antiok nyu gunryüo Npugü Jisu rüla zope Griknyue tesha shü.

²¹Lo Npugü kekvu le anyugun zen kehü genyu temi kechon ki le tenyenlo njüo ranio Npugü kipun gunryülo.

²²Tsüselo Jerusalem nyu kebin kehun dan le temi tsüdan rüla shalo ntsin anyugun le Barnaba nishüo a-no Antiok ki gun.

²³Lo a-le tsünyu gun ntsin gungü Sunggigü le a-npvü temi shwikenjün hyulo-o a-sherhün salo; tson-o a-le anyugun no anyugun nyun tsekho sen-o Npugü tenyen ton binlo lotseo anyugun nyun thyü kepeche sashü.

²⁴A-le temi kegwa nme lo Kenshün Kapu lo ketenyen-e pe a-sü kepvünyu nme; lo temi kechon le Npugü kipun ryülo.

²⁵Tsüselo a-le Saul füo Tars rünyu nyu gun; tson-o tsünyu a-hyulo ntsin a-zen-o Antiok nyu gunryü.

²⁶Tson-o au le tsünyu chen me laki kho kehun zen kengü bin-o temi kechon senthyülo; lo tsünyu senthyükelonyu lope Khristian tse kolo keru tsin thyü.

²⁷Lo tsükatsü Jerusalem nyu sidyükesha dan me le Antiok nyu ryü.

²⁸Lo anyugun dan nyu Agaba tsekethyü nme le Kenshün Kapu kekvu nyu soryüo anyugun mhundyü nyu solo njüo sidyü jo zo-o, Kazü aphu nyu chenda thyü pe ketetsin thyü gunryü titse zoshü. (Lo tsü le Klaudia le raja thyü ketse gwünkho ka tsü thyü ryü.)

²⁹Tsügenyu senthyükelonyu aphu tse thyülo kegwathen Judia nyu kebin anyugun pvünyu dan shweshwi shü nrün genyu tha khipe anyugun cheshü mvulo keshvu rüchünlo la.

³⁰Lo anyugun le tha khipe Barnaba lo Saul au tenyen shüo au no tsü sen gungü pelünyu ju ka shü.

Apostelnyu Tho 12

Jakob Dushvu Kela, Lo Pitor Tenpe Dothyü Kela

¹Lo tsügwünkho ka tsü Herod raja le kehun nyu temi peha nshwen sola.

²Tson-o a-le zhethon pe Johan tsagü Jakob dushvula.

³Lo tsügenyu Judanyu dan le anyugun sherhün kelo shao a-le Pitor ko tenlo. Lo tsükatsü le kebu no shükemvu tensü ketyü nga jon ka.

⁴Lo a-le a-tenlo ntsin khipe doka nyu shülao shüpahünyu mizi zi no keserio a-khwenlo lotse la; tson-o a-le nkenkechi nga sika a-zen-o temi dan mhundyü nyu kegun rüchün bin.

⁵Tsügenyu Pitor khipe doka nyu shü njü; ai kehun le anyugun yhentyüo Sunggigü ka kehithyü bin.

Doka Nyu Pitor Kenikeshü

⁶Herod le a-zen chwiryü nrün mhundyü je Pitor le shüpahünyu mihvu janyu tegiron kenyhun pe a-dyü pvü tse zhü bin; lo rikhun nyu le kakhin mhundyü nyu doka khwen bin.

⁷Tsökatsü hire, Npugü lokethyünyu nme le gunryüo a-khoka binlo, lo doka tsünyu tsü keben nme le tha ben pe benchvü tsela; lo a-le Pitor chwenkenuo a-kesun shüo a-ka, “Nle whütse solo chi!” Tsontsin tegiron hvu tsüle a-ben ge nyhola.

⁸Tsüselo tsangge lokethyü gü tsüle a-ka, “Nsen philo lo nphaje ko pvülo!” tsonshü. Tsontsin Pitor le tsühontse thyülo. Tsüselo tsangge lokethyü gü le a-ka, “Nphi khibenlo njüo asithenlo!” tsonshü.

⁹Lo a-le chwigü a-sithenlo; ai a-le tsüle tsemin tha nme hyushü letseo tsangge lokethyü gü le thyükeshü tsüle a-ketsin nme tse kethyü rüchün bin mvu.

¹⁰Tson-o au kethen sen-o rikhun kerigü lo tsüsügü nkenlo ntsin nyida gü kipun tegi khenpvü nyu gunryülo; lo chwida khenpvü kekhin tsügü le a-npvü a-khinshye pe au tsüshü. Tson-o au le chwilo njüo tsonlu nme zen gunzhü; tsontsin tsangge lokethyü gü le a-khela.

¹¹Tsüselo Pitor le ntsenlo njüo a npvü a-nthon-o, “Ale ntsoka we Npugü le a-lokethyünyu nishüo Herod ben nyu lo Judanyu kendo aphu nyu akenilo laso tsekethyü sha tsentsülo laso!” tsonlo.

¹²Tson-o a-le jo tsüdan rüchün gunzhü ntsin gungü Johan Mark tsekethyü gü a-jvü kanyu gunryülo, ka tsünyu temi kechon le gungü tsünyu kequen-o hi kebin tenolo.

¹³Lo tsökatsü a-le chonrha kakhin gü kekhoshü ntsin Rhoda tsekethyü tenunyu nme le tsü nri titse chwiryü.

¹⁴Lo a-le Pitor khwen nyülo ntsin a-shekerhün pvüo kakhin gü shyeshü mvulao, kanyuki nton yügü Pitor le gunryüo kakhin mhundyü ka bin nle tse zoshü.

¹⁵Tsüselo anyugun le a-ka, “Nle nnu bin laso!” Ai a-le a-yhentyü zoni kvuo tson ketsin thyü letse zo sola. Ai anyugun le a-men ado tse so.

¹⁶Ai Pitor le kakhin gütsü kekho bin; tsügenyu anyugun le kakhin shye chwigü a-hyulo-o anyugun dunthyüla.

¹⁷Tsökatsü a-le anyugun ka nra nyalo tseo ndo pe anyugun hishüo, Npugü le doka nyu a-zen chwiryü kelo rüla pe anyugun ka zoshü. Tsüntimvule a-le, “jo hilope Jakob lo a-pvünyu dan ka ko zoshü nye,” tsonshüo a-le kecha nme ki tinla.

¹⁸Tsüselo tsangbenlo ntsin Pitor le dikipon tinla yo tsekethyü zo-o shüpahünyu dan nyu kevä khe nti mvula.

¹⁹Tsükatsü Herod le Pitor fü kendio a-kekhwenyu dan ketsoketsü sao tsüdan dushvula lotse ahza hoshüla. Lo Tsükatsü Herod le Judia nyu Kaisaria ki gungü tsünyu bin.

Herod Kesi

²⁰Lo Herod le Tur lo Sidon nyu ge a-kenyü mvu sa hü; lo anyugun le kengüo jo me thyülo njüo raja gü gogü Blasta no anyugun jün zoshüo anyugun rünyu le raja gü rünyu nyu tha hyutyü kehü genyu raja gü zen-o kegwa thyüla titse hi.

²¹Lo jon tho keshü nme nyü Herod le a-raja kanyü pe a-nthyülo njüo raja bin ge dun-o anyugun ka tha zo.

²²Tsügenyu temi dan le sen-o, “A-khwen hile temi khwen mvule teronyu khwen so!” tson sola.

²³Tsüselo Npugü lokethyünyu nme le a-le Sunggigü shwen mvu kethyü genyu kenjün kethyü pe a-tsü whütse shü; tsontsin ntse le a-tyüo sila.

²⁴Ai Sunggigü jo we chvü gwen gwen tse pe meno sha gunla.

²⁵Lo Barnaba lo Saul au le tsünyu tha thyü penla njüo Johan Mark tsekethyü gü zen-o Jerusalem nyu nigun ryüla.

Apostelnyu Tho 13

Paul Lo Barnaba Au Kejükelo

¹Tsükatsü Antiok nyu sidyükesanyu lo senkethyü nyu: Barnaba lo Nager tsekethyü Simeon, lo Kurin nyu Lukia, lo menyu leyi pe Herod sikezen nyu thyükelo Manaen, lo Saul tse le bin.

²Lo anyugun le Npugü lothyü, lo nyen-o hi kebin ka Kenshün Kapu le, “Hagun le Barnaba lo Saul au nikho pe akipon shüo ale au no tha nme thyülo tseo au kokelo gü thyülo chi,” tsonshü.

³Tsügenyu anyugun le nyen-o hi lo anyugun ben shwen pe au ge shüo au nishü la.

Saipros Nyu Apostel Tho

⁴Lo Kenshün Kapu le au nishü ntsin, au le Selukia nyu gun-o tsünyu run ge Saipros nyu gun.

⁵Tson-o au le Salami nyu kebin ka Sunggigü jo pe sinagog ka nyu me senthyü shü; lo tsükatsü Johan Mark zen-o au che hü.

⁶Lo au le tsünyu ntsü sen-o zükehun kazü tsünyu tsü aphu ka gungü Pafa tilo; au le tsünyu tsü Barjesu tsekethyü Judanyu sidyükesha ketsin kemvu temvunyu nme hyulo.

⁷A-le rünyi tsünyu keda thyü kehü gü Sergia Paul tsekethyü tha keshanyu nme zen bin hü. Temi tsüğü le Barnaba lo Paul au kozen a-ki gülo-o Sunggigü jo gü nyülo nyü sola.

⁸Ai Eluma temvu gü le kedagü kerüchün thyü kelula nyüo au ntsun sola.

⁹Ai Saul, Paul-e letse kehü gü le Kenshün Kapu no a-süpvüo temi tsüğü nri ryülo njüo,

¹⁰“Hire, Kenkukenru, lo nshün kemvu aphu pe nsüpvü kehü gü satan nyüğü, Ketsin aphu shwirüchün kehü gü. Nle Npugü tson kenjü thyü nshvu kehü gü khela loho le?”

¹¹Lo hire, Npugü ben le nge bin laso, lo nle gwün gwa nyhütyü pola-o yhüko keben hyulo mvu lati so, tsonshü.” Tsonshü ntsin tha kezün nme le ryüo a-yhütyü sunlo la. Tsüselo a-le temi peha no a-ben sülo lotseo nsin nshye sola.

¹²Lo kedagü tsüle tha tsühontse kethyü tsü hyushüo a-dunthyüo Npugü jo gü tenyenlo.

Paul Lo Barnaba Au Le Pisidia Kazü Antiok Nyu Kegun

¹³Tsükatsü Paul lo a-pvünyu dan le Pafa nyu run zen sen-o Pamfilia kazü Perga nyu gunlo; tson-o tsünyu tsü Johan le anyugun khela njüo Jerusalem ki rani gunla.

¹⁴Lo anyugun le Perga nyu tsonchü shüo gungü Pisidia kazü Antiok tilo; tson-o anyugun le Sabbath nyü tsüdan sinagog ka nyu yüğü binlo.

¹⁵Lo tejvü lo sidyükesha lesü swü keshü sika kehun ka tsünyu tejvü sen kehü dan le me nipe anyugun ka, “Agun pvünyu dan, hagin le temi nyun thu keyhun keshü jo le bin yatselo zoshü ta,” tsonshü.

¹⁶Tsügenyu Paul le solo njüo a-ben shwen lo-o jo zo so: “Israel temi dan, lo Sunggigü shye nshvu kehü dan: hagin ajo nyüshü ta!”

¹⁷Israel nyu hidan hile Sunggigü le sokerika nyu ngun pepvünyu kejülo, lo anyugun le gungü Ijpt lojvü ki yhun kehü ka temi hidan hi no me nyeki gwakvu, lo a-ben kekvu lope tsünyu tsü anyugun zen chwiryülo.

¹⁸Tson-o chen henzi kho a-le tehen nyu anyugun nthon ryü.

¹⁹Tsüsiki a-le Kanan kazü nyu temi tsipwen tsenyü nkelao anyugun no kazü tsünyu chen tsizio henpvü laki kho tsünyu yhun.

²⁰“Lo tsüsiki Samuel sidyükeshagü le soryü kemvuthen a-le temi ketso kehü dan me no anyugun so keda thyü gunryü.

²¹Tson hüo anyugun le raja nme hi sola; tsügenyu Sunggigü le Benjamin tsipwen nyu nme Kish nyüğü Saul no chen henzi anyugun raja thyü.

22Lo tsüsika a-le raja tsügü hüla njüo David no soryüo anyugun raja thyü. Sunggigü le a-rüla zo-o, 'Ale akerüchün gü nyu hontse temi nme le akendo aphu thyü nrün gü Jesse nyugü David hyulo laso,' tson zo.

23Temi tsügü tsipwen nyu Sunggigü le zo kenjü gü kenikelo gü Jisu no Israel nyu ka yhun ryü.

24Lo a-le gunryü nrün Johan le nchwenyu Israel nyu aphu mhundyü nyu nyunkelu kelo baptism zo pe me senthyü.

25Tson hüo Johan le a-tho tsüthyü penlo gü kezhü ka a-le, 'Hagun we ale segü letse rüchün hü nla? Ale hagun le khwen kebin tsügü mvu, tson la! Ai hire, temi nme le asiki ryü zhü; ale a-phaje kephin-e shwelo kümvu!' tson sola

26"Apvünyu ju, Abraham tsipwen dan, lo hagun dan nyu Sunggigü shye nshvu kehü dan, nthu kenikelo jo tsügü khipe hagun ka shülo bin nle.

27Lo Jerusalem nyu yhun kehünyu dan lo anyugun so kedanyu jue a-sha mvu lo Sabbath jon tsenyü sidyükesanyu lesü swü hüe sha hü kemvu genyu a-rüchün kenshvu nyu tsüdan thyü penlo laso.

28Tsüntimvule anyugun le a-dushvu kezü tho nme-e hyulo mvu tse anyugun le Pilat ka a-dushvu lalo tsekethyü hukum hilo.

29Tson-o anyugun le a-rüla thu kenjü aphu thyü pen küla njüo, san gü ge a-süshye sen tsenryüo a-pen gungü sika nme nyu shü njü.

30Ai Sunggigü le kesinyu dan nyu a-thyü nrhünlo laso.

31Lo tsüsiki a-le tsang keben jon kechon ki-e Galil nyu a-zen-o Jerusalem nyu gunkeryü nyu dan ntsoka temi dan mhundyü nyu a-rüla zo kehünyu dan zen-o kesha kehyu shü.

32Lo nduka nbon nyu dan ka zo kenjü gü, Sunggigü le anyugun nyenyu dan kanyu Jisu tsügü thyü nrhünlo njüo jo tsügü thyü penlo, agun le nthu jolokegwa tsügü sen-o hagun ka ryü bin nyo.

33Jo higü rüla le lühin lesü kenychun gü ka, 'Nle a nyu so; ale nthu n nnyulo so,' tson kethyü thu njü.

34Lo Sunggigü le kesinyu dan nyu a-thyü nrhün kelo le a-no tenren nila mvu titse kethyü genyu le, lo a-le tsü rüla-e, 'Ale David tsü nrün jochü Kenshün lo hyulo tsentsü titse kethyü dan khipe ntsü ti,' tson kethyüe a-le zo njü.

35Tsügenyu a-le lühin lesü kecha nme nyue, 'Nle nkenshün gü khipe no tenren kela thyü loho,' tsonkethyü zo njü.

36David le Sunggigü kendo zen-o a-npvü a-temi dan lothyü hüo sila; tson-o a-khipe anyenyu dan sin-o sunla, tson-o tenren la.

- 37** Ai Sunggigü le a-thyü nrhün kelo gü we tenrenla mvu.
- 38** Tsügenyu apvünyu ju, hagun shalo nye. Temi tsügü ge kemu keni nikeskü jo pe hagun senthyü hünyo.
- 39** Tsüntimvule a-genyu tenyenlo kehü nyu apfu Mosa jvü nyu zhülo keho tha kechon ka-e nzhü nilo hünyo.
- 40** Tsügenyu hagun le sidyükesha lesü nyu,
- 41** 'Hire, hagun me ntsü kehünyu dan! Hagun dunthyüo nkela chi! Kechamvule ale hagun keyhun ka peha le hagun ka zohüe hagun le tenyen loho, thatho tson kethyü nme thyü kehü genyu!' Tson kethyü zo kenjü dan no hagun ge ryü mvu nrün genyu hagun petsü sa bin lo nye." tsonshü.
- 42** Tsüselo anyugun le chwi kezhü ka hisigü Sabbath jon nyü ko jo tsüdan zonishü lotseo a-ka hiso.
- 43** Tson-o kehun kekho la ntsin Judanyu dan nyue lo Judanyu jvü zen kehü rünyi kechanyu kenshün nyu dan nyu temi kechon le Paul lo Barnaba au sithen tinla. Lo tsükatsü au le anyugun zen kenthon-o Sunggigü le temi shwikenjün nyu binzin hü lotse anyugun thu keyhun sinshü.
- 44** Tsüsigü Sabbath jon nyü rünyi tsünyu temi apfu gunryü bu khetselo njüo Sunggigü jo nyü titse ryüo kequenlo.
- 45** Ai Judanyu dan le temi dan hyushü ntsin, anyugun yhüthyü sa lola njüo Paul le kezo jo tsüle a-kemvu letseo nkhin sa lola.
- 46** Ai Paul lo Barnaba au le jozo peche sao, "Sunggigü jo lope hagun ka zo terishü kethyüi; ai hagun le jo higü hi kenila njüo kethonthen kerhün hyulo kümvu letse kela genyu, hire, agun le Juda kemvunyu ki gunla ti sele nye.
- 47** Npugü le agun ka kezo le: 'Ale nno Juda kemvunyu keben nme thyü nrün genyu nkhikholo laso; tson-o nno kazü keni keti apfu ki-e me kenikelo nme thyü ti,' tson zo hünyo."
- 48** Tsüselo Juda kemvunyu we jo tsügü shalo ntsin anyugun shekerhün thyüo Sunggigü jo gü shwen sa sola; lo a-no kethonthen kerhün hyu tsentsülo titse kehünyu apfu jo tsügü tenyenlo.
- 49** Lo Npugü jo le rünyi tsüte tsümhun kebin apfu nyu sha gunla.
- 50** Ai Judanyu dan le tenunyu teshwen kepvü kenshün nyu lo rünyi tsünyu pelü dan ketsun shüo, tsüdan no Paul lo Barnaba au nshwen lotse kethyü thu keyhun shüo au hü pe a-nyu rünyi tsü nken chwila.
- 51** Ai au le au phaje ge kempü kekü pe anyugun kipun shüla Ikonja nyu gunla.

⁵²Tson-e senthyükelonyu dan we anyugun shekerhün thyüo Kenshün Kapu no anyugun kesü thyü pvü tse bin tinla.

Apostelnyu Tho 14

Ikonia Nyu Paul Lo Barnaba Au Tho

¹Tsüsika Ikonia nyu au le kengüo Judanyu sinagog ka nyu yü kethyü ka au jo genyu Judanyue lo Griknyue temi kechon le tenyenlo.

²Ai tenyen kemvu Judanyu dan le Juda kemvunyu pvü keyhun shüo anyugun no ketenyen nyu shwi rüchün lola.

³Tsügenyu au le kethon ki-e tsünyu bin-o Npugü zan sen-o jozo au yhentyü binlo; lo A-le au no thazansü lo ndun kethyü tho thyü lotseo kekvu pe au tsüo A-le me shwikenjü jo gü rüla zoshü.

⁴Ai tsünyu temi dan le danhvu thyüla; tson-o dan me le Judanyu kipun lo danme le apostelnyu kipun tse bin lola.

⁵Ai Judanyu lo Juda kemvunyu dan le anyugun so kedanyu dan zen sin-o au swetsü lo tso pe au jon titse gunryü kezhü au le shalo.

⁶Tsügenyu au le tin sen-o Lukaonia, Lustra, lo Derbe rünyi nyu lo tsüte tsümhun rünyi thyü kebin nyu gunla.

⁷Tson-o tsünyu jolokegwa zope me senthyü hü tinla.

Lustra Nyu Tsope Paul Jon Kethyü

⁸Tsükatsü Lustra nyu temi nme le nnyulo nyemhun nyu aphu gwamvuo thame ka-e tsonchülo shwi hü kemvu terothyonyu nme le bin.

⁹Temi tsügü le Paul le me senkethyü khwen nyü bin; tsontsin temi tsügü le Paul no a-thyü ngwa keshü tenyen kebin a-le hyulo-o a-nri tonlo njüo nra a-yhentyüo,

¹⁰“Nle sorryüo npha hvu khi pe rhunlo chi!” tsonshü. Tsontsin a-le nkvu whütse sorryüo tsonchü tinla.

¹¹Tsontsin temi dan le Paul tho tsügü tsü hyushü njüo nra pe ketetsin thyüo Lukaonia nyu khwen ki, “Teronyu le temi rhenrhü thyüpvü gunryüo ndan nyu hü laso!”

¹²Tson-o anyugun le Barnaba no Jupiter thyü, lo Paul le jozo chon kethyü genyu a-no Merkuri thyü tse sola.

¹³Lo tsükatsü rünyi tsügü mhundyü nyu kebin kershvuka gü nyu teromen nme no Jupiter letse kehü gü peshü gü le methu tse lo nyekepun sen-o chwida nyu ryüo temi dan zen-o au rüshvu nyü sola

14 Ai apostel Barnaba lo Paul au le jo tsü shalo ntsin au le phinya sürhen-o temi dan nyu nton gungü nra sen-o;

15 “Hire, kedanyu dan, hagin le nyuthyüo hihontse kethyü thyü hünla? Agun-e temi hagin hontse kethyü nyu dan me le la; lo hagin no tha lihi kemvu hinyu hi ranio tsang lo kazü lo züda lo tsünyu kehü aphu thyü keshü gü rhünzin kehü gü Sunggigü ki ryülo lotse kethyü jolokegwa sen-o hagin ki keryü gwünzin lela.

16 A-le nduka we temi aphu no a-npvü a-kendo nyu hü kü.

17 Tson-e a-le tsangge tsang no ritsüryüo tha no a-sha nshalo kegwa gwünkho thoshüo ketyüketsü lo temi kenyü thyü pe temi kesükela thyüshüo thakegwa thyüo a-npvü a-jün zoshü hü,” tsonshü.

18 Tson-o a-le jo tsüdan tsü pe anyugun ka zo-o temi tsüdan no au rüshvu nyalo tsekethyü khin rüsa tseo khinla.

19 Ai Antiok lo Ikonía nyu Judanyu danme le tsü nyu ryüo temi dan ketsun shüo tsüdan no tso pe Paul jon-o a-le sila sele tse lao a-nrhisü sen chwigü anyugun chwida ngwen ki shüla.

20 Ai tsükatsü senthyükelonyu dan le a-hunpvü bin ntsin a-le so-o rünyi tsünyu tinni yüla; tson-o tsüsinyü Barnaba zen-o Derbe nyu gunla.

Siria Kazü Antiok Nyu Nigunryü kela

21 Lo au le rünyi tsünyu-e jolokegwa zope me hishü njüo temi no senthyükelo thyü nchonlo, tson-o au le Lustra lo Antiok ki nigunla.

22 Lo rünyi tsüdan ka anyugun no ketenyen nyu ketu nya binlo tse lo nne kenjün kethyü aphu nyu Sunggigü keda nyu yü mvulo shvu tsekethyü zope senthyükelonyu thu keyhun, lo anyugun nyun thyü kepeche shü.

23 Tsüntimvule au le kehun aphu nyu kehun ketsen nrün nyu kejü küshüo nyen lo kehithyüo au le anyugun khipe anyugun le tenyen kelogü Npugü ben nyu shüla.

24 Tsüsika au le Pisidia kazü pvüthüo Pamfilía nyu ryüla.

25 Lo tsüsika au le Perga nyu Sunggigü jo zope me hishüo Atalia nyu nshyela.

26 Tsüselo tsünyu run nyu yülo njüo Antiok ki nigun la. Rünyi tsünyu himhundyü mele au khipe Sunggigü shwikenjün nyu lotho thyü lotse zoshü; lo au le thatho tsügü tsü thyü penla.

27 Tson-o au le tsünyu gunlo ntsin rünyi tsünyu kehun ko kequen shüo Sunggigü le au zen-o tha thyükelo aphu lo A-le Juda kemvunyu genyue ketenyen kakhin nme khinshye keshü, jo tsü aphu pe anyugun ka zoshü.

28 Tson-o au le tsünyu senthyükelonyu dan zen-o bin thonsa tinla.

Apostelnyu Tho 15

Jerusalem Nyu Kehun Pelü dan Kehun

- ¹Tsüsika Judia nyu kebin temi dan me le nshyeryüo Antiok nyu kebin npvünyu ju senthyüo, “Mosa jvü hontse hagun ko hagun girü kemvu we kenikeloi ndi,” tson sola.
- ²Tsügenyu Paul lo Barnaba au le tsüdan zen kenyo anyugun jo kerhün khemvula ntsin Paul lo Barnaba au no temi peha zen nilo njüo Jerusalem nyu nsin gü apostelnyu lo kehun pelü dan ka tsü rüla ketsolo tseo kenthonlo.
- ³Tson-o kehun le anyugun zen gungü tsonki shü njüo, anyugun le Fonikia lo Samaria pvüthü sen-o Juda kemvunyu le nyunkelu kelo rüla pe meka zoshü; tson-o anyugun genyu ketenyen nyu aphu no sherhün salo.
- ⁴Tson-o anyugun le Jerusalem nyu gunlo ntsin kehun gü lo apostelnyu dan lo kehun pelü dan le anyugun zenlo. Tsontsin anyugun le Sunggigü le anyugun zen hüo tha lihi thyükelo aphu pe zoshü.
- ⁵Ai tenyenkelo Farisinyu dan nyu peha le, “Juda kemvunyue no anyugun girü lo anyugun ko no Mosa jvü zenlo tse zo kethyüi le!” tson sola.
- ⁶Tsüselo apostelnyu lo kehun pelü dan le gungü kequenlo njüo tsürüla kenthon.
- ⁷Tson-o anyugun le kenthon salo ntsin, Pitor le anyugun ka, “Hire, apvünyu ju, hagun ko sha bin ti, Sunggigü le amün nyu Juda kemvunyue no jolokegwa gü shalo njüo tenyenlo nrün genyu hagun dan nyu nduka nyu akejülo laso.
- ⁸Lo me nyun-e sha kehügü Sunggigü le age thyükeskü hontse Kenshün Kapu khippe anyugun tson tsinshü laso.
- ⁹Tson-o A-le ketenyen sen-o anyugun nyun thyü nshün shüo tsüdan lo ngun tse thyü pe kekho mvu laso.
- ¹⁰Kha, tson yatselo hagun le ngun-e lo ngun pvünyu dan ko tse pvülo ho kela gü gunda kekhen pe senthyükelonyu gunda ka shüo nyuthyüo Sunggigü kenyükemvu thyü ti ola?
- ¹¹Tsonkethyü gü mvule ngun-e tsüdan hontse Npugü Jisu le shwikenjün genyu kenikelo hyulo titse kethyü tenyen bin nyo.”
- ¹²Tsontsin temi tsüdan le nyü tseo, Sunggigü le Paul lo Barnaba au zen hüo Juda kemvunyu dan nyu tha zansü lo ndun tho thyükeskü au le sogü tsü rüla zokeshü khwen nyü bin.
- ¹³Lo au le zothüshü ntsin James le niso gü,

14“Hire, apvünyu ju, hagun ko akhwen nyülo! Sunggigü le a-npvü Juda kemvunyu dan nyu temi dan me kope A-zan shwenshü ti tseo anyugun ka gunri kethyü rüla Simon le zoshü so.

15Lo sidyükesanyu dan le kezoe tsü zen-o kerhün, lo tsü rüla le,

16‘Hidan sika ale niryüo David then nrho kela gü thyüni ti. Lo ale a-ketun kenren thyünilo njüo, tunso nipe shü loti.

17Kechamvule temi kecha le bin sin kethyü dan genyu, lo Juda kemvunyu azan kolo kelanyu aphu no Npugü fülo nrün genyu.

18Kazü thyülo nyekanyu tha tsüdan thyü pe me tesha keshü, Npugü le tsühontse zohü nyo,’ tsonkethyü thu njü.

19“Tsügenyu akerüchün le, ngun le temi Juda kemvunyu dan nyu rani sen-o Sunggigü ki ryü kelanyu dan kevü nyalo tsekethyü.

20Lo tsonkethyü gü mvule ngun temi tsüdan no teromen kezü genyu nshünmvu kela nyu, lo keyüla kethyü nyu, lo nyukhu kecheshvu ketyü nyu, lo tezi ketyü nyu anyugun kekhenilo lotse kethyü thu pe anyugun ka keshü le gwa ti ado tse rüchün bin nyo.

21Tsügü tsü le nduka nyu rünyu aphu nyu Sabbath tsenyü sinagog ka nyu Mosa jvü gü tsü swüo zope me senthyü tin kela si genyu,” tsonshü.

Kehun Pelü dan Le Kenthon Penkelo

22Tsontsin apostelnyu dan lo kehun ketsen kehü nyu dan lo kehun kebin nyu aphu sin tseo jo tsüle anyugun kenyü kü lola njüo anyugun dan nyu temi kejü pe Paul lo Barnaba au sinshü njüo nipe Antiok nyu shü titse zoshü; lo anyugun le ketenyen dan nyu Barsaba letse lo Juda letse kehügü lo Sila au kejülo.

23Tson-o anyugun le lesü thu pe tsühvu ben nyu shü; lo lesü tsünyu: “Apostel nyu, lo kehun ketsen kehünyu, lo npvünyu dan le, hagun Juda kemvunyu Antiok, lo Siria, lo Kilikia rünyu dan ka kebin nyu dan npvünyu ju kelushü.

24Agun dan nyu agun ketsomvu tseo temi peha le hagun ka gunryüo jo peha pe hagun nyun thyü nshvushüo hagun no hagun nyun keyhunkerun bin laso; tsekethyü shalo.

25Tsügenyu agun le kejhörhün-o temi hihvu nipe ngun pvünyu hvu:

26Barnaba lo Paul, Npugü Jisu Khrista zan genyu au phou-e tepen hü kemvu hvu no zen-o hagun ki gunlo tsekethyü le agun kendo kü.

27Tson-o agun le Juda lo Sila au nishü le nye. Lo au le au mün-e pe agun joe zosin pe hagun hishü tile.

28Tsügenyu Kenshün Kapu güe lo agun ko tse hagun no tha lope thamen kezü rüshvu kela lo tezi ketyü nyu, lo nyukhu kecheshvu ketyü nyu, lo keyüla kethyü

nyu tsü, hagin kekhele mvulo shvu tsekethyü nyeki hagin no tha thyü kerü kecha thyülo tse kethyü tsüle agun kendo mvu.

²⁹Hagin le jo tsüdan tsü zen binlo yatselo gwati. Hagin kegwegü thyü binlo,” tsonshü.

³⁰Tson-o anyugin le kekho-o Antiok nyu nshye; tson-o kehun gü ko kequenlo njüo lesü gü khipe anyugin tsüshü.

³¹Lo anyugin le lesü tsügü swüo anyugin nyun thyü kepeche keshü jo gü genyu anyugin sherhün sala.

³²Lo Juda lo Sila au ko au npvü sidyükesanyu thyüo jo kechon zope npvünyu ju senthyü shü.

³³Tson-o au le jon keshanyu tsünyu bin-o npvünyu ju zen kengü gwa hü tseo anyugin kekhele la njüo au nikeshe dan ki nigunla.

³⁴Ai Sila we tsünyu bin tinla.

³⁵Lo Paul lo Barnaba au ko Antiok nyu bin tinla, lo tsünyu me kechanyu kechon zen sin-o Npugü jo zope mehi lo me senthyü bin tinla.

Paul Lo Barnaba Au Khikho Kecha Thyükelo

³⁶Lo Jon keshanyu sika Paul le Barnaba ka, “Je, nnyi kengüo nduka jolokegwa zope me senthyü kenjü rünyu dan ki nigungü npvünyu ju le dihontse bin yo le nrishü tile je.”

³⁷Tsontsin Baranaba le Johan Mark, tsekethyü pe au sin-o gun nyü so.

³⁸Ai Paul we Johan Pamfulia nyu au khelao rani kelagü no au zenni kethyü tsüle gwa ado tse mvula.

³⁹Tson-o au tsügü genyu kenyi sa lao au kekhele; lo Barnaba le Mark zen-o run nyu Kupra ki gunla.

⁴⁰Ai Paul we Sila kejülo njüo au pvünyu ju no au khipe Npugü le shwikenjün nyu shüo gunla.

⁴¹Tson-o a-le Siria lo Kilikia pvüthü sen tse gungü kehun dan senthyü kegwa thyüshü.

Apostelnyu Tho 16

Timothi Le Paul Lope Sila Au Zen Kegun

¹Tsüselo a-le Derbe lo Lustra hvu nyu gun ntsin; hire, senthyükelonyu a-zan le Timothi tse kethyü nme le tsünyu bin; a-le Judanyu tenunyu tenyenlo kelanyu nme nyu; ai a-pvü we Grik nyu.

²Timothi tsüğü tsü le Lustra lo Ikonia nyu kebin npvünyu ju le a-zo ngwasa kehünyu nme.

³Lo Paul le a-zen hü nyülo; lo tsükipon keyhun Judanyu dan genyu a-le Timothi girü. Kechamvule anyugun aphu a-pvü le Griknyu tsekethyü sha kü kebin genyu.

⁴Lo au le rünyu nyu gunkeryü ka Jerusalem nyu kebin apostel nyu lo kehun pelü dan le anyugun no zen hulo tse keshü dan jo tsü pe anyugun ka zoshü.

⁵Tson-o kehun dan le anyugun ketenyen nkolo njüo khenyütsen mele anyugun sin gwen gwen tselo la.

Paul Le Tsemin Ki Thakehyu

⁶Tsüsika Kenshün Kapu le au no Asia nyu jo gü sen-o zomvu kela genyu, au le Frugia lo Galatia kazü pvüthü gunzhü.

⁷Tson-o Musia mhundyü ki gun kezhü ka au le Bithumia nyu gun nyü bin.

⁸Ai Jisu Kapu gü le au no gun mvula; tson-o au le Musia nrhi sen tse Troa nyunshye la.

⁹Lo tsükatsü khejenyu Paul le tsemin ki tha nme hyu; lo tsüğü tsü le Makedonia nyu nme le a-hi tenge tseo, "Makedonia nyu gunryüo agun keche shü lo!" tsonshü.

¹⁰Tsügenyu Paul le tsü hyushü ntsin, Sunggigü le ano Makedonia nyu ka jolokegwa gü pe me senthyüshülo tseo ako bin nyo, tsekethyü rüchünlo njüo a-le tsü nyu kegun rhilo.

Ludia Le A-nyunkelu Kelo

¹¹Tsügenyu a-le Troa nyu tsonchü nzhü sen tse Samothra nyu gunlo njüo tsüsinyü Neapoli nyu.

¹²Lo tsünyu tsü gungü Romnyu le rünyu thyükelo Makedonia nyu rünyu kegwagü Filipi tilo. Tson-o a-le jon keshanyu rünyu tsünyu tsü binlo.

¹³Lo tsükatsü Sabbath jon nyü a-le chwida ngwen ki chwigü, züri se nme ka kehi kethyü rüchün-o gungü tsünyu kebin ka tenunyu dan me tsünyu ryü kelo dan zen kenthon.

¹⁴Lo a-zan le Ludia tsekethyü Thiatira nyu phi kemeren jwen kehü, Sunggigü rüshvu kehünyu nme le a-khwen nyü bin. Npugü le tenunyu tsügi nyun thyükeyhun sashü njüo a-no Paul le jozo keshü dan tsü nyü kegwa thyü külo.

¹⁵Tson-o a-ko lo a-kaminyu aphu anyugun baptaiz thyülola ntsin a-le a-ko tenge tseo, "Hale ano Npugü ketenyen nyu letse yatselo aka nyu ryüo tsünyu binlo ta," tson-o a-le a-hoshü mvu ketsin thyülo la.

Filipi Nyu Dokethyü

16Tsüsika agun le kehikethyü bin nyu gunkezhü ka temvunyu kapu zen kehü lünyu nme le ryüo a zen ketenolo; a-le a-temvu genyu a-npunyu no chwisa lohü.

17Tenunyu tsügi le Paul lo agun sithen nra sen-o, “Temi hidan hile aphuso keda ketsingü Sunggigü gonyu dan le, hidan hile kenikelo tsongü zope hagin hi kehünyu dan le!” tson zoshü. Tson-o a-le jon kethon ki-e tsühontse hü tinla.

18Ai Paul le a-le a-kevü sarilo kela genyu rani gü tsügi kapugü ka, “Ale Jisu Khrista zan sen-o nno a-ge chwiryüla lotse zoshü le,” tsonshü ntsin a-le tsü gwünkho ka tinchwila.

19Ai a-npunyu le a-ge a-kechwi ndikela shalo njüo anyugun le Paul lo Sila au tenlo njüo au nrhisü zen-o hakethyü bin nyu kedanyu dan mhundyü ka gunla.

20Lo anyugun le au zen-o Jokera kehünyu mhundyü nyu gunlo ntsin anyugun le,

21“Temi hihvu hile Judanyu le, lo au le ngun Romnyu no tejvü kemvu thyü lo zenlo tseo tsü pe me senthyüo rünyi gwün kevü sarilo laso.”

22Tsontsin temi dan le aphu kengüo au ge anyugun kenyümvu lola. Lo Jokera kehünyu dan le au ge au phinya yhola njüo thün pe au vülo tse hukum khishüla.

23Tson-o anyugun le au vü salao au zen gü doka nyu khinlao doka kekhwenyu no au khwen petsü sa binlo tse zoshü la.

24Lo a-le ahza tsühontse kethyü hyulo njüo au zen gü doka kaqünki khinla, tson-o sen pha kekhin pe au pha khenla.

25Ai khejenyu tsangluka Paul lo Sila au le kehi thyü lo lüthyü tseo Sunggigü shwenshü, lo tsükatsü donyu dan le au khwen nyü bin.

26Lo tsükatsü kazü nni pe ketetsin thyü gunryüla, tson-o doka tsü sükenun pe ketetsin thyüla. Tsontsin doka kakhin aphu kenihela; lo tsünyu kebin nyu aphu anyugun kephin le shwe küla.

27Tsontsin doka kekhwen kedagü le chonsoryüo doka kakhin kenihe kenjü hyulo njüo, do dan tsüle tinla so tsekethyü rüchün-o a-npvü a-zhethon süthope a-dushvula titse sola.

28Ai Paul le nra a-yhentyüo, “Nle n npvü ndushvula nya chi, agun aphu hinyu bin kü bin zun le,” tsonshü.

29Tsontsin doka kekhwen gü le nton gungü mah khilo njüo nshvu pe dündün tse Paul lo Sila au mhundyü nyu nkhüntsü gü zhülo la.

30Tson-o a-le au zen chwiryüo, “Keda hvu, kenilo nrün genyu ano nyuthyülo mvulo shvula?” tson.

³¹Tsontsin au le, “Npugü Jisu tenyenlo, tsonlo yatselo nko, lo nkaminyue sin-o kenilo ti.” Tson-o au le Npugü jo lope a-ka, lo a-ka nyu kebin nyu aphu ka zoshü.

³²Lo tsüsika tsüje tegikevüja tsügü ka a-le au zen gü au kevüshvu tsü sü küla.

³³Tson-o anyugun nyu kerhün thyü a-nyu kaminyu aphu Jisu zan nyu baptaiz thyü kü lola.

³⁴Tsontsin a-le au zen gungü ketyüketsü pe au tsüo a-nyu kaminyu aphu zen-o Sunggigü tenyenlo njüo anyugun shekerhün thyü tinla.

³⁵Lo tsangbenlo ntsin Jokera kehünyu dan le rikhunyu nishüo, “Temi tsühvu tsü no tinla lo!” tsekethyü zola lotse kethyü zoshü.

³⁶Tsontsin doka kekhwen kedagü le Paul ka, “Jokerashü kehü dan le hai no tinla lotse kethyü jo le gunryü bin nle; lo tsügenyu hai le chwio hai nyun bwen nyetse gunlo nye.”

³⁷Ai Paul le tsüdan ka, “Anyugun le ajokera mvuo, ale Romnyue, süda dan nyu avüo akhipe doka nyu shüla; ntsoka kebuo ahoshü nila titse hü nle? Tson loho le; anyugun no anyugun npvü gunryüo ahoshülo.”

³⁸Tsontsin rikhunyu dan le jo tsü sen gü jokerashü kehü dan ka zoshü; lo tsüdan le au le Romnyu tsekethyü shalo ntsin nshvu sa lola.

³⁹Tson-o anyugun le ryüo au ka anyugun shwikenjün hi sola. Tson-o anyugun le au zen-o kamhun ki chwio au no anyugun rünyi nken tinla lotse hi tenge tse sola.

⁴⁰Tsüselo au le doka nyu chwilo njüo Ludia ka nyu yüo au pvünyu ju hyulo ntsin anyugun nyun thyü kepeche sashüo tsünyu tinla.

Apostelnyu Tho 17

Thesalonia Nyu Kevü Soryükela

¹Tsüsika au le Amfipoli lo Apolonia pvüthü gungü Thesalonia nyu gunryülo, lo tsünyu tsü Judanyu sinagog ka nme le bin.

²Lo Paul le a-jvü thyü kehü hontse a-le Sabbath gwünshen ge ketsin lesü nyu anyugun senthyü.

³A-le Khrista gü le kenjünthyü salo njüo kesinyu dan nyu rhünni solo mvulo keshvu zo tsentsü pe anyugun hishü. Tsüntimvule a-le, “Jisu, ale a-rüla zo pe senthyü kebin gü hile Khrista güle,” tson zo sinshü.

⁴Tsonshü ntsin anyugun dan nyu peha lo Griknyu kenshün nyu kechon, lo tenunyu sharhinyu kechon le Paul lo Sila au kipun la.

⁵Ai Judanyu dan me we anyugun yhüthyüo temi dan nyu serikemvu ketsin nyu zen ryüo temi kechon ko kequenlo njüo rünyi gwünkevü shü; tson-o anyugun

le gü Jason ka rün-o au ten zen-o me sokedanyu mhundyü nyu gun ti tsekethyü rhi sola.

⁶Tson-o anyugun le gungü Jason ka nyu au hyulo mvula ntsin, anyugun le Jason lo ketenyen nyu peha nrhisü zen-o rünyi nyu keda thyü kehünyu mhundyü nyu gungü nra sen-o, “Temi kazü thyü kekhen kehü hvule hinyu gunryüo, Jason le au nsinlo.

⁷Lo anyugun hidan hi aphu a-zan le Jisu letse kethyü keda kecha nme le hü letse kethyü zo-o Kaisar le johokeshü zen hümvu,” tson zoshü.

⁸Jo tsüdan tsü shalo njüo temi dan-e lo rünyi nyu kedanyu dan-e tse anyugun nyun keyhunkerun sola.

⁹Ai Jason-e lo kechanyue tse anyugun sunka tha pe shülaao jamin nyu anyugun hoshüla.

Berea Nyu Apostel Tho

¹⁰Tsüsika ketenyen nyu dan le cho-o Paul lo Sila au nipe Berea nyu shüla; tson-o au le tsünyu gun kelo ka Judanyu sinagog ka nyu yü.

¹¹Temi tsüdan le Thesalonia nyu kebin nyu nyeki anyugun nyun njü kvu; kechamvule khenyütsen ketsinlesü jo tsüle a-zü le mvuyo tsekethyü rüchün-o anyugun nyun ketsin thyüo jo tsüdan zen kelo genyu.

¹²Tsügenyu anyugun dan nyu temi kechon, Griknyu tenunyu sharhi ju lo pechenyue sin-o temi kechon le tenyenlo.

¹³Ai Thesalonia nyu Judanyu dan le Paul le Berea nyu jolokegwa zope me hi keshü shalo njüo anyugun le tsünyu ko ryüo kerika hontse temi dan thyü kekhen shü lo anyugun nyun thyü nshvu shü.

¹⁴Tsonshü ntsin ketenyen nyu dan le kenyun khi-o Paul nipe a-no züda se kipun gunla lotse zoshü la; ai Sila lo Timothi au we tsünyu bin tinla.

¹⁵Ai Paul shwenshwi zen kegun nyu dan le a-zen gü Athen tishü, tsüsika Sila lo Timothi au no nshwe gunryülo tsekethyü Paul ka jo hyulo njüo anyugun le rani gunla.

Paul Le Athen Nyu Kebin

¹⁶Tsüsika Paul le Athen nyu au khwen kebin ka rünyi tsünyu teromen thyü pe sü kenjü Paul le tsü hyulo njüo a-nyun kenjün thyü lola.

¹⁷Tson-o a-le khenyütsen sinagog ka nyu lo gungü tsünyu rüshvu kebin dan-e lo hakethyü bin nyu temi teno kelonyu zen kenthon sola.

¹⁸Lo thakesha Epikuri lo Stoik tsekethyü temi danhvu dan nyu peha le a-zen kenyi sola. Peha le a-ka, “Jokhin gü hile nyu zonyü bin nla?” Lo kechanyu we a-le me senkethyü genyu a-ka, “A-le shakemvu tero dan me zope me

senkethyünyu nme hile la,” tsonshü. Anyugun le hi zoshü kechamvule Paul lo Jisu lo rhünni keso rüla pe senthyü kethyü genyu.

¹⁹Tson-o anyugun le a-nrhisü zen-o Areaopaga tsekethyü bin nme ka gü, “Nle jokeshün zope senthyü kehü hile nyu yo tsekethyü zope agun hishü timon?”

²⁰Nle jokeshün dan me sen ryüo agun no shalo; tsügenyu jo hile jo nyu tse kethyü yo agun le shalo nyü bin nyo.”

²¹(Athen nyu aphu lo tesin le ryüo tsünyu yhun tinkela nyue sin tseo, thame thyümvu tse tha keshün nme kezo khwen tsünyü bin-o a-gwünkho nkela latse kehü ale akon zoshü tile.)

²²Tsükatsü Paul le Areaopaga chvü nyu solo njüo, “Hire, Athen nyu dan, ale tha kehyu aphu ge shakelo le hagin le tsenyü tsenyü thyü petsü sa kehü dan me le.

²³Ale ntsü kegun ka hagin le tha rüshvu kehü dan nri kegun ka, kershvubin nme ge, ‘Shakemvu Tero Nme genyu,’ tsonkethyü zan nme-e thu sin pe bin njüo hyulo. Kha, hagin le shamvuo rüshvu kehü gü tsü ale tsin pe hagin hishü tile.

²⁴Kazü lo tsünyu kehü aphu thyükeshü Sunggigü, a-le tsang lo kazü hvu so Npugü genyu temi ben lope kethyü kershvuka nyu bin hü mvu.

²⁵Lo a-le tha nme rhodyü kebin hontse meno me ben pe a-leyi-e hümvu; kechamvule a-le a-npvü kerhünron lo kehen aphu khipe temi lihigüe tsüshü kehü genyu.

²⁶A-le nchwe nyu ngun no yhun nrün gwünkho lo bin nrün bin aphu rhishü njüo kazü aphu nyu binlo lotseo temi nme ge temi keyhun aphu thyüshü.

²⁷Lo ngun no Sunggigü füo kese gun yatselo a-hyulo ti, tsekethyü rüchün, ai a-le ngun lihigüe zen-o nithen hümvu,

²⁸kechamvule nle a-genyu rhün lo nnun lo yhun kehü genyu, lü kethunyu peha le, ‘Nle a-ge yhun sorryü,’ tsonkethyü zo njü hü. Lo hagin dan nyu lüthu kehünyu peha le, ‘Ngun ko A-nyenyu dan,’ tsonkethyü thu njü.

²⁹Lo nle tsügenyu Sunggigü ge yhun sorryü yatselo, nle Sunggigü lope temi thakesha temi do pe thyükelo suna nmvue raka nmvue tsomen kezü dan hontse letse kethyü rüchün hü zümvu.

³⁰Sunggigü le temi thasha kemvu gwünkho ka we hyu-e hyukemvu hontseo khela so; ai ntsoka we a-le temi aphu no lihiki hüe a-nyunkelulo lotse zoshü laso.

³¹Tson-o a-le nchwenyu kejü sen hü kela nme no a-kezü nyu kazü gü zen-o jokera titse kethyü khenyü me jon kejü to sen bin laso. Tsügenyu a-le kesinyu dan nyu a-thyü nrhün pe temi aphu hi tsentsü shü laso,” tsonshü.

³²Lo anyugun le kesinyu le rhünni keso rüla shashü ntsin peha le a-shwinyü sola; ai peha we, “Agun le jo hidan rüla khenyü me nka nyü nishü ti,” tson.

³³Tson-o Paul le anyugun dan nyu tinla.

³⁴Ai temi peha le a-zen hño tenyenlo. Lo tsüdan nyu Areaopega Dionisius, lo Damari tsekethyü tenunyu nme, lo kechanyu dan me-e anyugun zen sin hü.

Apostelnyu Tho 18

Korint Nyu Paul Tho

¹Tsüsika Paul le Athen nyu Korint ki gunryü.

²Lo tsükatsü a-le Judanyu a-zan le Aquila tsekethyü Pontu nyu yhun sokeryü nyu nme le tsü nyu bin-o hyulo. Klaudia le Judanyu aphu no Rom nyu tinla lo tsekethyü genyu temi tsügütsü le a-nu Priskila zen-o tsü mhundyü kheka Itali nyu gunryü bin; lo a-le au ka nyu gü.

³Lo au le phika kethyü nyu, lo Paul ko tsühontse kethyü nyu genyu a-le au zen bin-o anyugun kengüo tha thyü.

⁴Lo tsükatsü a-le Sabbath tsenyü sinagog ka nyu anyugun nthon-o Judanyu lo Griknyu thukeyhun sashü.

⁵Tsüselo Sila lo Timothi au le Makedonia nyu nshyekeryü ka, tsükatsü Paul le Jisu le Khrista gü tsekethyü pe Judanyu mhundyü ka zoshwi shü

⁶Ai anyugun le tsü shwinyü mvuo nkhin sola ntsin, a-le a-phi kesun-o anyugun ka, “Hagun zi no hagun npvü hagun pe ge gunryülo, awe le nshün le; lo nthu gerho nyu ale Juda kemvunyu ki gunla tiso.”

⁷Tson-o a-le tsünyu chwilo njüo Tita Justa tsekethyü Sunggigü rüshvu kehünyu nme ka nyu yüla; lo tsügü ka tsüle sinagog ka khoka bin hü.

⁸Lo sinagog ka tsügü ketsen kehü gü Krispa le a-nyu kaminyu aphu zen-o Npugü tenyenlo la; lo tsüntimvu Korintnyu kechon ki-e jo tsügü shao tenyenlo njüo baptaiz thyülo.

⁹Tsükatsü khejeme Npugü le a-npvü gunryüo Paul teshao,

¹⁰“Nle nshvu nya nye; lo jozo binlo, lo nma tse bin tinla nya. Kechamvule ale nzen hnyo, lo temi nme-e nbonshvula loho.

¹¹Lo tsüntimvule rünyü hinyu atemi thyünrün le kechon le kebin genyu.” Lo a-le tsünyu chenme-o shyé tsero Sunggigü jo sen-o me senthyüo anyugun zenbin hü.

¹²Ai tsükatsü Galio le Akaya kazü nyu ahng thyülo ntsin Judanyu le kengüo nyun me thyülo njüo Paul shwirüchün-o a-tenzen-o jokera kehü bin mhundyü nyu gunlo-o,

¹³“Temi higü hile me thukeyhun pe meno njvü kemvu tedo keshün nme sen-o Sunggigü rüshvu tinlaso!”

¹⁴Tson-o Paul le jozo titse so ntsin Galio le Judanyu dan ka,

¹⁵“Jo kekenyon higü hile njükemvu nmvue serikemvu jo nme yatselo, hire, Judanyu dan, ale petsü sao hagon khwenyü shü kethyüi gwünkho; ai jo dan me genyu nmvue zan dan me genyu kenya kethyü nme yatselo, hagon npvü hagon dan nyu keralo nye, ale jo tsühontse kethyü tsü kera kethyü le akendo mvu!”

¹⁶Tson-o a-le jokerabin nyu tsü anyugun hula.

¹⁷Tsontsin anyugun aphu gungü sinagog kanyu keda thyü kehü gü Sosthene nrhisülo-o jokera kehü bin mhundyü nyu a-vü sala. Ai Galio le tsü nme-e rüchün pe a-nyun nkhi-e mvula.

Paul Le Antiok Nyu Nigunryü Kela

¹⁸Tsükatsü Paul le kethonki tsünyu bin tse njüo a-pvünyu ju zen kekho la, tson-o tsünyu Aquila lo Priskila au zen-o run nyu küo Siria nyu gunla. Lo a-le a-jo nme genyu himhundyü a-npvü Kenkrea nyu a-pe thula.

¹⁹Tson-o anyugun le Efesa nyu gunryükelo ka a-le au khipe tsünyu shüla. Ai a-we sinagog ka nyu yügü Judanyu zenkenthon.

²⁰Lo anyugun le a-no anyugun zen bin sinshülo tse zo ntsin, a-le nmvula.

²¹Tson-o a-le anyugun zen kekho lati sele tseo, “Sunggigü kendo yatselo, ale hagon ka nigunryü ti,” tson-o Efesa nyu run ge külo-o tinla.

²²Tson-o a-le Kaisaria nyu chwilo ntsin a-le chwigü kehun nyu kelushü njüo Antiok nyu nshyela.

²³Lo jon keshanyu tsünyubin tseo a-le Galatia kazü lo Frugia pvüthü sen-o senthyükelonyu aphu nyun thyü kepeche gunla.

Apola lo Paul Au Le Efesa Nyu Jolokegwa Pe Me Senkethyü

²⁴Tsükatsü Alekandria nyu yhun sokeryü nyu a-zan le Apola letse kethyü jozo kesha lo ketsinlesü swü sa kethyü Judanyu nme le Efesa nyu gunryü.

²⁵Temi tsügü le himhundyü ki Npugü le me senkethyü jo shalo, lo a-le Johan baptism nti shao a-nyun ketsin thyü lo a-yhen thyüo jozo lo Jisu rüla zope me hi; lo sinagog ka nyue peche sao me senthyü.

²⁶Ai Priskila lo Aquila au le a-jo shashüo a-zen-o au ki ryülo, tson-o au le Sunggigü rüla zo tsentsü sin pe a-hishü.

²⁷Tsüsika a-le Akaya kazü nyu gun nyülo ntsin, a-pvünyu ju le a-nyun thyü peche nishüo senthyükelonyu dan no a-zenlo lotse kethyü lesü thu pe a-tsü sinshü. Lo a-le tsünyu ryülo ntsin a-le Sunggigü shwikenjün genyu tenyen kelonyu ge thakegwa kechon ki thyüshü.

²⁸Kechamvule a-le süda mhundyü nyu a-jo kvu sao Jisu le Khrista gü le tsekethyü ketsinlesü nyu pe Judanyu dan jo gwün kemhenla.

Apostelnyu Tho 19

Paul Le Efesa Nyu Kebin

¹Lo Apola le Korint nyu kebin ka Paul le rünyi tesozin kipun Efesa nyu gunryüo senthyükelonyu dan me hyulo, tson-o a-le anyugun ka,

²“Hagun le Khrista tenyen kelo ka Kenshün Kapu hyulo ole?” tson ketsoshü. Tsontsin anyugun le a-ka, “Nmvu, Kenshün Kapu le hü tsekethyü agun le sha-emvu le.”

³Tsügenyu a-le, “Tson yatselo hagun le nyu baptism zen-o baptaiz thyülo la?”

⁴Tsontsin anyu le a-ka, “Johan baptism le.” Tsontsin Paul le, “Johan we temi dan no a-siki ryü kezhü gü Jisu tenyenlo lotse kethyü zo-o nyunkelukelo baptism sen-o me baptaiz thyü kehü gwünzin.”

⁵Lo anyugun le jo tsü shalo ntsin Npugü Jisu zan nyu baptaiz thyülo.

⁶Tson-o Paul le a-ben shwen pe anyugun ge shü ntsin, Kenshün Kapu le anyugun ge gunryülo. Tsüselo anyugun le meno shalo keho jozo lo sidyükesha joe zolo la.

⁷Lo temi tsüdan le temi tseryü kenyhun che kho.

⁸Tsükatsü a-le sinagog kanyu yüo shye shen kho peche sao Sunggigü keda rüla tsü zope me nthon, lo me thukeyhun sa.

⁹Ai peha we a-nyun rüo tenyen mvuo temi dan mhundyü nyu kenikelo tsongü shwi nyü mvu so ntsin, a-le anyugun nrhila; tson-o senthyükelonyu keni kecha thyülo-o khenyütsen Turani lesüka gü nyu tsü me zen kenthon sola.

¹⁰Lo chenhvu tsü tson thyü zin gunlo; tsügenyu Asia nyu kebinnyu aphu Judanyue lo Griknyue tse Npugü jo shalo.

Skiva Nyu dan Rüla

¹¹Lo tsükatsü Sunggigü le Paul no nduntho mele thyülo hü kemvu dan me thyü.

¹²Tson-o mele a-kesü kela a-ben keshon phi nmvue phi kecha-e sen gungü kehonyu ge shülo a-keho le ndila, tsüntimvule gwakemvu kapu dan-e me ge chwila.

¹³Ai njwen kehü Judanyu temvu kehü dan me le Npugü Jisu zan sen-o gwakemvu kapu le a-ge kebin nyu danka, “Ale Paul le zope me senthyü kehü gü Jisu zan sen-o hagu ka zoshü le nye,” tson sola.

¹⁴Tsükatsü peshükeda thyü kehü dan so kedagü Judanyu, Skiva tsekethyü nme le a-nyenyu pechenyu mitsenyü le tsühontse kethyü thyü hü.

¹⁵Ai gwakemvu kapugü le anyugun ka, “Ale Jisu sha lo Paul-e sha; ai nle segü ola?” tson sola.

¹⁶Tsontsin gwakemvu kapu le a-ge kehügü le when chwigü anyugun jon-o anyugun nyeki kvulo-o anyugun ka tsüle nrun lo jünpvü tse tinla.

¹⁷Lo tsü rüla le Efesa nyu bin kehü Judanyu lo Griknyu apfu sha gunla; tson-o anyugun apfu nshvu pe ketetsin thyüo Npugü Jisu zan zope gon sala.

¹⁸Lo ketenyen nyu dan nyu temi kechon ki-e gunryüo a-npvü a-tho tsü zoshwi lo zope me tesha tse sola.

¹⁹Tsüntimvule henkeshwi lesü shao a-henshwi kehünyu dan nyu temi kechonki-e anyugun henkeshwi lesü sen gunryüo kequenlo njüo temi apfu yhühyu ka khipe ro küla; lo lesü tsü dan min rüchün gungü shakelo le raka yie henpvün min kho.

²⁰Npugü jo gü le tsü tsü laki kvu sogü temi nyeki kvulo.

Efesa Nyu Kevü Soryü Kela

²¹Lo tha tsüdan thyü khekela siki Paul le Makedonia lo Akaya tse pvüthü sen-o Jerusalem nyu kegun rhio, “Ale tsünyu gun kelo siki we ale Rom nyue gun mvulo shvu.”

²²Tson-o meno a-lothyü kehü dan nyu Timothi lo Erasta au nipe Makedonia nyu shüla njüo a-le jon keshanyu Asia nyu bin tinla.

²³Lo tsükatsü kenikelo tsongü rüla kevü khe ntimvu lola.

²⁴Lo a-zan le Demetria tsekethyü raka gi chakehünyu nmele a-raka gi tsü sen-o Diana kerüshvu ka nyu thamen keshashanyu thyüo a-zen-o chakehü nyu no chwisa loho.

²⁵A-le a-pvünyu tsüdan lo tha tsühontse kethyü tho thyü kehünyu dan kecha-ko kequenlo njüo, “Hire, temi dan hagu ko shabin ti, ngun le thatho higü genyu nnya hünyo.

²⁶Lo hagu ko sha lo hyu bin ti, Efesa nyu nti mvule Asia kechaki-e Paul tsekethyü temi higü le me rhio temi kechon thyü nshvu sen-o temi ben no kethyü hidan hile teronyu kemvu letse kethyü zo tin laso.

27Lo meno ntho higü hi rüshvu mvu kela ntimvule, Asia aphu nyu lo kazü aphu nyu rüshvu kehü Diana tero kedagi zan tsü nkela njüo a-kershvuka-e no tha lihi mvu kela nshvulo laso.”

28Tsontsin anyugun le jo tsü sha pe anyugun kenyü mvu salo njüo, “Efesa nyu terogi Diana tsüle keda tsinle,” tson sola.

29Tson-o rünyi tsünyu tsü le temi le ntun nbün sola; tson-o anyugun kengüo jo me thyü gungü Paul zen-o njwen kehü Makedonia nyu Gaya lo Aristarka au sü zen-o kekecho bin ki gunla.

30Lo tsükatsü Paul le temi dan nyu tsü gü nyü so ntsin, senthyükelonyu dan le a-hoshü mvula.

31Lo Asia nyu kedanyu peha ko azen-o kepvüshen hüo me nipe a-ki shüo a-no kekecho bin nyu gun nya lotse sola.

32Temi tsüdan le nra sen sen-o peha le jo nme lo kechanyu le jo kecha nme tse zo-o sen sola; lo temi dan nyu temi kechon ki-e anyugun le nyu genyu gungü tsünyu kequen bin yo tsekethyüe shamvu lola.

33Lo Judanyu dan le Alekander kejü pe temi dan mhundyü nyu shüshü. Tsontsin Alekander le temi dan mhundyü nyu a-ben shwen pen-o, Judanyu jün zoti tse so.

34Ai anyugun le a-le Judanyu tsekethyü shalo njüo, anyugun aphu khwen me thyülo-o tegi kevüja kenyhun kho nra sen-o, “Efesanyu tero Diana Tsüle keda tsin le!” tson sola.

35Tsükatsü rünyi tsünyu rüla thu kehü gü le temi dan ka, “Hire, Efesa temi dan, tero kedagi Diana kershvuka gü lo tero Jupiter ka nyu chetsü keryü men kezü gü Efesanyu rünyi le khwen kehü segü le shamvu bin nla?”

36Lo tsüdan tsü le ketsin le tse kethyü hagon le sha kethyü we hagon le ntsema tse kebin kho. Lo hagon le hagon nyun keyhunkerun-o tha thyüzü kemvu thyü mvue gwa le la.

37Lo hagon le temi mihvu zen gunkeryü, au le kershvuka nyu tha seketyünyu nmvue ngun tero gü kenkhin nyu kemvu.

38Lo Demetria lo a-zen-o thathyü kehünyu temi peha ge jo kekenyo peha le bin yatselo, jokera kehü ka dan-e khinshye binnyo, lo jopen shü kehü nyu ko bin tse kethyü genyu anyugun no gun gü tsüdan ka kenyonlo.

39Lo tsonmvuo hagon le thakecha peha kenyon nyü yatselo tejavü ka zen-o süda kehun gü no kerala chi.

⁴⁰Tsonmvuo nthu a-kon kendi ka kenyon kebin hi genyu we süda le ngun nmu sokeryüe nshvu; lo temi hidan hile ryüo kequen kelo rüla me le ngun ketso soryüe ngun le thame zolo nrün ndi lati.”

⁴¹Lo a-le jo tsühontse kethyü zoshüo temi dan no tinla.

Apostelnyu Tho 20

Paul Le Makedonia Lo Griknyu Kegun

¹Lo Kekevü tsügü khe kela sika Paul le senthyükelonyu dan kope anyugun senthyüshüo Makedonia nyu gun titseo anyugun zen-o jochü pe ketsülo njüo kekho la.

²Lo tsüsika a-le rünyi tsünyu pvüthüo gun kezhu ka a-le anyugun thyü kepeche sashüo Grik kazü nyu nigun ryüla, lo tsünyu shyeshen binlo.

³Tsüsika a-le run nyu Siria nyu gun nyü so ntsin, Judanyu le a-ge tedo gwakemvu rhi kebin hyulo njüo, a-le rani sen Makedonia tson gun kela rüchün so.

⁴Tsükatsü Berea nyu Pura nyugü Sopenetra, lo Thesalonia nyu Aristarka lo Sekunda; lo Derbe nyu Gaya, lo Timothy; lo Asia nyu Tukika lo Trofima tse nyugun le a-zen gun.

⁵Ai temi tsüdan tsü le agun mhundyü ri gungü Troa nyu agun khwen bin.

⁶Lo kebu no shükemvu tensü ketyü nga jon siki agun le Filipi nyu run ge külo-o jonpvün ki Troa nyu gunryülo, lo tsünyu jon tsenyü bin tinla.

Paul Le Troa Nyu Gun Kekhin Tsingü

⁷Tson-o Sabbath jon kerinyü agun le tensü boshwen tyüti tseo kequen kelo ka Paul le tsüsinyü tinla nyüo (tsüje) anyugun zen kenthon; lo a-le tsüje jozo pe tsanglvu tsangzü ki shü.

⁸Lo agun le kehun kebin katsen tesoki makemben-e kechon le bin.

⁹Tsükatsü Eutuka tsekethyü ponyu nme le kafüphe ntsen ka bin-o nnyü sa bin. Tson-o Paul le jozo thon khe bin ntsin a-le zhü sa tinlao ka heshen ki nto-o kazünyu chetsüla, tson-o a-penso shü ntsin si bin-o hyulo.

¹⁰Ai Paul le tesinki tsengü a-gwenlo njüo, “Hagun nyungwa mvunya, a-le rhün bin zunle.”

¹¹Tsüsika a-le tesoki rani kügü tensü boshwen tyüo jozo pe tsangkeben mün ki shü, tson-o tsünyu tinla.

¹²Lo anyugun le ponyu güle rhünni kelo genyu anyugun sherhün khe ntimvu la.

Paul Le Troa Nken-o Melita Nyu Kegun

¹³Ai agun we Paul no Aso nyu run ge kükelo rüchün-o run ge tsünyu ri gunla. Tsüsika Paul le a-npvü tsonchüo tsünyu gunryü titse kethyü genyu.

¹⁴Tson-o agun le Aso nyu ryülo ntsin anyugun le a-zen-o run nyu binlo-o Mitulena nyu ryülo.

¹⁵Tson-o tsüsinyü ko tsünyu run ge külo-o gü Khio n tseito nyu gunlo, tson-o tsüsinyü agun le gü Samo tilo-o tsüsinyü Melita nyu ryülo.

¹⁶Lo Paul le Asia nyu a-gwükhö nkela mvu nrün genyu run ge Efesa nken gunla nyülo. Kechamvule a-le thyü logwa yatselo Pentikos jon ka tsü Jerusalem tila titseo cho kehü genyu.

Paul Le Efesa Kehun Ketsen Kehünyu dan Sentyükeshü

¹⁷Tsüsika a-le Melita nyu me nipe Efesa nyu shüo kehun ketsen kehünyu dan koshü.

¹⁸Lo anyugun le a-ki gunryü ntsin, a-le anyugun ka,

¹⁹“Ale Asia nyu apha shweshü kerinyü nyu ryüo hagin zen kebin ka dihontse tsenyo sashü yo, lo ayhüphue che, lo Judanyu le a nden kebin ale kesemen kechon ki tenoe, Npugü lothyü hüo tikelo hagin ko sha bin ti.

²⁰Lo ale hagin no sha hü yatselo gwa nrün dan khipe hagin ka zo, nmvue süda dan nyue nmvue ka aphu nyue hagin senthyü mvu lamvu.

²¹Ale anyun kelulo-o Sunggigü kipun gunkelo, lo Npugü Jisu Khrista-e tenyen kelo rüla pe Judanyu lo Grik nyu dan nyu zoshwi shü.

²²Ai ntsoka we hire, ale a npvü akapu no akekheni sen-o Jerusalem nyu gun ti tse bin nyo.

²³Lo Kenshün Kapu le rünyi aphu nyu mele aten pe do kethyü lo ano kenjünthyülo nrün genyu akhwen kebin kezo nyeki, age nyu nyu le gunryü tiyo ale tsü shabin mvu.

²⁴Tson-e Sunggigü le ashwikenjün jolokegwa gü zoshwishü lotse Npugü Jisu ka lotho kethyü hyukelo gü lo ano thyülo tsekethyü atho aphu thyü penlo yatselo aphou hi we le a mhundyü ka tha lihi kemvu sele.

²⁵“Lo hire, ale hagin dan nyu Sunggigü keda rüla zope senthyü keshü dan hagin le tsü senlo. Lo ntsoka we ale sha tsentsü bin laso, hisiki temi nme-e amhun hyunilo hoso, tsekethyü.

²⁶Tsügenyu ale nthu hagin mhundyü nyu zoshwishü bin nle nye, lo temi lihigüe gwamvula yatse-e age kemvu sele nye.

²⁷Kechamvule Sunggigü tedo aphu pe hagin ka zo tepen-o akekhenilo la kemvu genyu.

²⁸Hagun le Npugü le a-npvü a-zi pe heikelo kehun gü leyilo tseo Kenshün Kapu le hagun no tsügü kekhwen dan thyü bin kela dan tsü aphu genyue hagun le petsü sa bin lo nye.

²⁹Ale tinkela siki teken a-jvü gwakemvu dan le hagun dan nyu yüryü ti, lo hagun dan gü hi tepen shü loho kethyü genyu.

³⁰Lo hagun dan nyue senthyükelonyu peha nsü pe a-sithen lo nrün genyu joketsin kemvu kezoe peha le soryü titse kethyü ale shabin laso.

³¹Tsügenyu ale chenshen jaka tsünyu sunhala mvutse khenyütsen keben kezün ayhüphu cheo hagun senthyü pe tilo kethyü, tsü rüchünlo-o petsü binlo nye.

³²“Lo ntsoka we ale hagun khipe hagun thyü nbwen nnye pe a-kenya khipe nshünlo kelanyu dan nyu hagun tsülo kegwa gü Sunggigü, lo a-le temi shwikenjün jogü tenyen shü güzhü laso.

³³Ale temi nme-e seki raka, nmvue suna, nmvue phinya-e tepen gunryü mvu.

³⁴Lo tsüle hagun le hagun npvüe sha bin ti. Ale aben hihvu hi lope tha thyüo ale lo azen kehünyu ju genyu sen mvulo keshvu fülo lotse ryü.

³⁵Ale hagun no hagun yhentyüo a-kekvu kendinyu chelo nrün, lo Npugü Jisu le a-npvü, ‘Khikelo nyeki pe me ketsü we gwakvu,’ tsonkethyü a-jo zo keshü rüchünlo lotse kethyü genyu ale tha hidan hi tsin pe hagun hishü le nye.”

³⁶Lo a-le jo tsü zoshüo nkhün tsügü khosenlo-o anyugun aphu kengüo kehithyü shü.

³⁷Tsontsin anyugun aphu Paul gunda süralo njüo a-mbo-o chükü sola.

³⁸A-le anyugun ka, “Hagun le a-mhun hyu sinlo ho sele,” tse kezo genyu anyugun nyungwa mvu kvula; tson-o anyugun le a-zen npha gü a-no run ge küla.

Apostelnyu Tho 21

Paul Le Metita Nyu Bin-o Jerusalem Nyu Kegun

¹Tson-o anyugun zen kekhola ntsin run ge gungü Kos tilo-o tsüsinyü Rhodes nyu gunlo, lo tsünyu Patara nyu gunryülo.

²Lo tsünyu tsü Fonikia nyu kegun run nme hyulo-o agun le run ge küo tsonchü shü.

³Tson-o gungü Kupra kazü ngwenzin kebin hyushü njüo Siria kazü nyu ryüo Tur rünyu nyu chwiryülo. Kechamvule run nyu tha pvü kehü dan khipe rünyu tsü nyu shüla titse kehü genyu.

⁴Lo rünyi tsünyu senthyükelonyu dan me le bin-o hyulo, tsügenyu agun le jon tsenyü tsünyu bin tinla. Lo tsükatsü anyugun le Kenshün Kapu nyu shalo-o Paul no Jerusalem nyu gun nyalo tse zo sola.

⁵Lo jon tsükho pen kela siki we agun le tsonchü nishü; lo tsükatsü anyugun le anyugun nunyu lo anyugun nyenyu aphu zen sin tseo agun zen chwiryüo chwidä ngwenki shü.

⁶Tson-o agun le kengüo züda seka khosen-o kehithyü shüo tsüsika kekho la, tson-o agun le run ge külo, lo anyugun le anyugun rünyi ki gunla.

⁷Lo tsüsika agun le Tur nyu tsonchü shüo, Tolemai tikelo siki we zü nyu tsonchü sin mvula; lo agun le gungü tsünyu npvünyu hyulo-o anyugun kelushü, tson-o khenyü me anyugun zen bin tinla.

⁸Lo tsüsinyü agun le Kaisaria nyu ryülo; tson-o anyugun mi tsenyü dan nyu jolokegwa sen-o me senthyü kehü gü, Filip ka nyu yüo a-ka nyu binlo.

⁹Lo temi tsügü le anyenyu sidyükesha jo zokehü lünyu mizi le bin hü.

¹⁰Lo anyugun le jon keshanyu tsünyu kebin ka, Agaba tsekethyü sidyükeshanyu nme le Judia nyu nshyeryü.

¹¹A-le agun ki gunryüo Paul senkephin khipe a-npvü a-pha a-ben phinlo-o zo, “Jerusalem nyu kebin Judanyu dan le hihontseo senkephin higü khipe senkephin higü senkehügü phinlo-o a-khipe Juda kemvunyu ben nyu shüla titseo Kenshün Kapugü le zo hü nle nye.”

¹²Lo tsükatsü agun le jo tsü shalo-o, agun-e lo rünyi nyu kebin nyue a-no Jerusalem nyu nsin nyalo tse zo tenge tse so.

¹³Ai a-le, “Hagun le nyuthyüo chü pe anyun thyü nshvu hü nla? ale Npugü Jisu zan nyu we me no aphin kethyü ntimvule si-e titse kethyü ndo sen hünyo.”

¹⁴Ai a-le anyugun jo nyü mvula ntsin anyugun le, “Npugü no a-kenyü gü thyülo chi,” tsonshüo anyugun le jozo sin mvula.

¹⁵Tson-o jon tsüsiki we agun kanyü khilo-o Jerusalem nyu nsinla.

¹⁶Lo tsükatsü senthyükelonyu dan me le Kaisaria nyu, agun le a-ka nyu bin titse kehü a-zan le Mnason tsekethyü Kupra nyu, nduka nyu senthyükelo thyü tinkela nyu nme-e sin tseo agun zen gunryü.

Paul Le Jakob Ki Kegun

¹⁷Tson-o agun le Jerusalem tilo ntsin agun pvünyu ju le anyugun sherhün sa tseo agun zenlo.

¹⁸Lo tsüsinyü Paul le agun zen-o Jakob ka nyu yü; lo tsükatsü kehun ketsen kehünyu aphu tsünyu bin.

¹⁹Lo a-le anyugun kelushüo a-le Juda kemvunyu dan nyu lotho kethyü ka Sunggigü le a-zen-o thathyü keshün rüla nmeme tse aphu zo pe anyugun hishü. Tsontsin anyugun le jo tsü shashüo Sunggigü shwen sa shü.

²⁰Lo anyugun le a-ka, "Sikezen gü, nko shabin ti, Judanyu dan nyue jolokegwa tenyenlo kela temi yie yie le bin laso; lo tsüdan tsü aphu Mosa tejavü gü tsü tenyen sa hü nyo.

²¹Lo anyugun le, nle me rünyi ki kehü Judanyu aphu no a-nyenyu dan girü nyalo tse lo anyugun jvü gü zen nyalo tsekethyü zo-o anyugun no Mosa jvü gü tsü khela lotse anyugun senthyü hü nle tse kethyü nrüla zo-o sha bin laso.

²²Tsügenyu dihontselo gwa tila? Nle gunryü kela anyugun le shalo la tsentsü tiso.

²³Tsügenyu agun le nka tha nme zoshü ti, lo nle tsü thyülo nye. Temi mizi le tha nme genyu anyugun pe thula titse zoshwi pe bin kenjü le bin nyo.

²⁴Tsügenyu nle tsüdan zen gungü anyugun zen-o n npvüe nthyü kenshünlo, lo anyugun no anyugun pe thulo nrün genyu anyugun chün tsü aphu thyü küla. Lo nle tsü hontsela yatselo temi aphu nle Mosa jvü zen hü tse kethyü shalo-o himhundyü nrüla zo kehü tsüle ketsin kemvu letse kethyü sha loti.

²⁵Ai Juda kemvunyu dan nyu jolokegwa tenyenlo kelanyu genyu we, himhundyü ki anyugun no tha khipe teromen kezü rüshvu kela dan, lo tezi ketyü, lo nyukhu kecheshvu ketyü, lo keyüla serikemvu nyu anyugun kekhenilo lotseo zo tsentsü shüo thushü laso."

²⁶Tsüselo Paul le temi tsüdan zenlo-o tsüsinyü a-ko anyugun zen-o a-thyü kenshünlo. Tsüsiki a-le Kershvuka nyu yüo anyugun nme me genyu kerüshvu thyü nrün le jon dikho yatselo anyugun thyü nshünlo tiyo tsekethyü khipe me tesha shü.

Kershvuka Nyu Paul Tenkelo

²⁷Ai jon tsenyü tsü penlo gü kezhü ka Asia nyu gunkeryü Judanyu dan le Kershvuka nyu a-hyulo ntsin, temi aphu thukeyhun shüo gungü a-tenlo-o nra sen-o,

²⁸"Hire, Israel nyu dan, gunryüo kechelo gwünlo! Liki hiki ho-o nrünyi lo Mosa jvü lo n Kershvuka higü nkhin-o temi aphu senthyü kehü gü tsüle temi higü hile. Lo tsüntimvule a-le Griknyu ko zen-o ngun Kershvuka nyu yüryüo nkenshün ka higü hi nrhu laso!"

²⁹(Kechamvule anyugun le himhundyü ki Trofima tsekethyü Efesanyu nme zen-o anyugun rünyi nyu nda kehü hyushüo, anyugun le Paul no tsügü zen-o anyugun Kershvuka nyu yü letse kethyü rüchün kela genyu.)

30Lo tsükatsü anyugun rünyi nyu aphu ntun nbün sola. Tson-o temi dan tsüle nton kehü gungü Paul nrhisülo-o a-sü zen-o Kershvuka ngwenki chwila; tson-o kechokelo tse kakhinla.

31Lo temi tsüdan le a-dushvula titse sola ntsin Jerusalem aphu ntun nbün bin kela jo tsü zo nsin gü shüpahü yie so kedagü tilo.

32Tsüselo a-le shüpahü nyu dan lo tso kedanyu dan zenlo njüo temi dan nyu tsü. Tsüselo temi tsüdan le yie so kedagü lo shüpahü nyu dan hyushüo anyugun le Paul vü sin mvuo khela. Lo Tsükatsü yie so kedagü le a-khonni npha gü Paul tenlo la.

33Tson-o meno tegiron kenyhun pe a-khenlo lotse zoshü. Tson-o a-le, “Temi higü hile segü yo, lo a-le nyuthyü shüyo?” tse kethyü a-ketso so.

34Tsükatsü temi dan peha le tha nme zo lo kechanyu le tha peha zo tseo nra sen sola; tson-o temi le kevükeben ri kela genyu tha gwünsha petsülo mvu kela genyu a-le hukum khishüo meno Paul zen-o shüpahünyu bin ki gunla lotse zoshü.

35Lo a-le phanyu kedo ge nsin kezhü ka, temi dan le a-ta mimi tselo kela genyu shüpahünyu dan no a-khipen nsin mvulo shvula.

36Kechamvule temi tsüdan aphu a-sithen-o nra sen-o, “A-boshvula lo, boshvula lo!” tse kethyü zolo kela genyu.

Paul Le Yieso Kedagü Mhundyü Ka A-rüla Keso

37Lo tsükatsü Paul zen-o shüpahünyu bin ki yüla titse so ntsin a-le yieso kedagü ka, “Ano nka jo nme zolo gwa ti mon?” tson-o ketsoshü. Tsüselo yieso kedagü le a-ka,

38“Nle Griknyu khwen sha le? Kha, tsonlo nle kethonkemvu ka me dukeshvu yiezi so keda thyüo tsüdan zen-o tehen ki gunkela gü Ijiptnyu gü tsü le mvula?”

39Tsontsin Paul le a-ka, “Ale Judanyu, Kilikia kazü nyu Tarsnyu nme, rünyi keshvunyu kemvu. Ano temi dan ka jo nme zoshü tanye.”

40Lo yie so kedagü le a-no zoshü lo tsheshü ntsin, Paul le tso lope kethyü phanyu ge solo njüo a-ben shwen penlo lo tsükatsü temi dan le nma tse tinla. Tsontsin a-le Ibrinyu khwen ki anyugun ka jozo titse so:

Apostelnyu Tho 22

1“Apepvünyu dan, lo apvünyu dan, ale ntsoka hagn ka akenjü zoshü titse kebin hi nyülo re,” tsonshü.

2Tson-o a-le anyugun ka Ibrinyu khwen ki jozo keso shalo ntsin ngüka nyeki nramvu kvula. Tsüselo a-le anyugun ka:

³“Ale Kilikia kazü Tars rünyi nyu nnyukelo nyu Judanyu nme; lo ale rünyi hinyu hi Gamaliel no asenhyüo npepvünyu jvü ketsin gü tsü swüo peshülo. Lo ale nduka we nthu hagon hihontseo Sunggigü lothyü hü nle tseo ayhen thyü sorryü.

⁴Lo ale Kenikelo Tson nshwen-o boshvula titse sole, tson-o tenu-e peche-e ten pe phinlo-o khipe doka nyu shüla titse hü.

⁵Lo tsügü tsüle peshükeda ju, lo pelü ju kehun aphu tsü sha bin ti. Lo ale tsüdan no lesü thu pe aben nyu shüo ale tsü sen-o Damaska nyu kebin npvünyu ju ki gun-o rünyi tsünyue temi peha le bin yatselo ten zen-o Jerusalem nyu gungü anyugun lope doka nyu shüla titse kethyü tsüle akendo thyü sola.

Paul le A-nyunkelukelo Rüla Kezo

(Apo 9:1-19; 26:12-18)

⁶“Lo tsükatsü ale Damaska khonni gun zhü ntsin, nhenyu luka tsangge keben nme le whütse tsüryüo aje pvülo.

⁷Tsontsin a-le chetsüla; lo tsükatsü, ‘Hire, Saul, Saul, nle nyuthyüo a nshwen hü nla?’ tson kethyü thakhwen nme sha.

⁸Tsontsin ako a-ka, “Npugü nle següla?’ tson-o ketso shü. Lo a-le aka, “Ale Nazaretnyu Jisu, nle a-nshwen kehü gü tsüle!” tsonshü.

⁹Lo tsükatsü azen kehünyu dan ko keben tsü we hyu, ai a nthon kebinkhwen gü tsü we nyülo mvu.

¹⁰Lo tsükatsü ale a-ka, ‘Npugü, ano nyuthyülo mvulo shvula?’ tsonshü ntsin a-le aka, ‘Nle so-o Damaska nyu yülo, tsonlo yatselo nno thyü titseo ndo kebin dan tsünyu tsü aphu zokü pe nhishü ti.’

¹¹Lo tsükatsü keben kekvu gü genyu ayhütyü le tha hyulomvu lao azen kehünyu dan no aben sülo-o azen-o Damaska nyu yü.

¹²“Lo tsükatsü tejvü kipun nshün kehünyu nme Anania tsekethyü Judanyu nme, rünyi tsünyu teshwen kepvünyu nme le ryüo akhoka binlo-o aka,

¹³‘Asikezen gü Saul, n yhütyü no tha hyunilo,’ tsonshü. Tsonshü ntsin ayhütyü le tha hyulo njüo a-hyulo.

¹⁴Tsüselo a-le aka, ‘Npepvünyu Sunggigü le nno a-kendo shalo lotse kethyü lo Kenshün Kapu hyulo lotse kethyü, lo a-mün nyu chwikeryü a-khwen gü tsü nyülo lotse kethyü ndo sen hü laso.

¹⁵Kechamvule a-le nno temi aphu mhundyü nyu nle kesha kehyu tsü aphu zo pe a-rüla zoshwishü nrün genyu.

¹⁶Lo nle nyuthyüo ntsoka-e sun bin nla? Solo-o baptaiz thyülo, tson-o a-zan nyu nkapu rüshvuo nkemu dan tsü sükü la.’

Judakemvu nyu Genyu Paul Kokelo

17“Lo Tsükatsü ale Jerusalem nyu nigun gü Kershvuka nyu hi kebin ka, ale pesilo la; lo tsükatsü ale A-hyu, lo A-le aka,

18‘Nle whütse Jerusalem nken chwilo; kechamvule anyugun le nle ajün zoshwi keshü gü tenyenlo keho genyu,’ tsonshü.

19Tsontsin ale a-ka, ‘Npugü anyugun ko shabin ti, ale sinagog ka aphu nyu n ketenyen nyu ten pe do thyü, lo anyugun vü tson soryü.

20Tsüntimvule njün kezo gü Stefan dukeshvu ka-e anyugun zen-o kenyunrhün-o anyugun khoka bin-o a-dukeshvunyu dan phinya khwen bin.’

21Tsüselo Npugü le aka, ‘Tsonchü shü, kechamvule ale n nipe a-mah kephoun hyukemvu bin ki Juda kemvunyu ki shüti tse kebin genyu,’ tsonshü.”

Paul Lo Romnyu Tejvü Gü

22Lo anyugun le a-jo tsü keti nyülo, tsüselo nra sen-o, “Temi hontse kethyü nyu we no kazü nyu yhun bin nya; a-no yhun hü zümvu.”

23Lo anyugun le nra sen-o anyugun phi-e rho pe shwen, lo kenphü khü pe shwen tse so ntsin, yie so kedagü le meno a-zen-o shüpahünyu bin ki gunla lotse ahza khishü.

24Tson-o mele nyu genyu a-ge a-kenyümvu-o sen pe hitsüki thyü bin yo tsekethyü shalo kenyü genyu meno a-vüo ketso petsü sa lotse kethyü zoshü.

25Tsontsin me le ron lope a-phinlo ntsin Paul le tsiso kedagü ka, “Rom nyu-e hagun le a-kemu shalo kemvu ka a-vü kethyü tsüle tejvü ole?”

26Lo tsükatsü tsiso kedagü le jo tsü shalo njüo, gungü yieso kedagü ka, “Nle dihontseo hihontse bin nla? Temi higü hile Romnyu nme hile la?” tson.

27Tsontsin yieso kedagü le gunryüo a-ka, “Nle Romnyu ole? Aka zoshü ta.”

28Tsüselo Paul le a-ka, “Ele!” tsonshü. Tsüselo yieso kedagü le a-ka, “Awe Romnyu thyükelo le raka kechon lope hei-o thyülo le.” Tsüselo Paul le a-ka, “Awe a nnyulo nyemhun ka nyu Romnyu lenye!” Tsonshü ntsin a-ketso titse kebin nyu dan aphu tin bula.

29Lo yie so kedagü ko Paul le Romnyu letsekethyü sha kelo ka, a-le Paul ten pe phin kethyü genyu nshvu rila.

Paul Le Pelünyu Kehun Mhundyü Nyu Jozo Kethyü

30Lo tsüsinyü Judanyu le nyu genyu Paul nkhin yo tsekethyü sha tsentsülo nrün genyu, yieso kedagü le Paul shwüshüla peshükesha ju lo pelü kehun aphu no ryüo kequenlo lotse zoshü. Tson-o a-le Paul zen nshye gü a-khipe anyugun mhundyü nyu shüshü.

Apostelnyu Tho 23

¹Tsontsin Paul le kehun dan nri ryülo njüo, “Apvünyu ju, ale nthu keti hi-e anyu njüo Sunggigü mhundyü nyu yhun gunryü laso.”

²Tsonshü ntsin peshükedagü Anania le a-khoka kebin dan no Paul mün vüshü lotse zoshü.

³Tsontsin Paul le a-ka, “Nle hyu nchon kenjü kabon! Sunggigü le nvüshü ti. Nle tejavü nyu aketso titseo tejavü gwünrho-o meno avü ti ole!”

⁴Tsontsin tsünyu kebin dan le a-ka, “Nle Sunggigü peshükedagü kesü ti ole!”

⁵Tsontsin Paul le, “Apvünyu ju, ale a-no peshükedagü letse kethyü rüchün bin mvu. Tsonkemvu we, ‘Nle temi dan so keda thyü kehünyu ge jo gwakemvu zoloshvu,’ tsonkethyü thu kenjü genyu.”

⁶Ai Paul le kehun tsünyu temi le dan me le Sadukinyu, lo dan me le Farisinyu tse le kebin hyulo-o, a-le tsüdan dan myu nra sen-o, “Hire, apvünyu ju, ale Farisinyu lo Farisinyu nyu nme; lo meno aketso kebin hile kechamvule sidyüki rüla gü genyu, lo kesinyu le rhünniso kelo rüla genyu le.”

⁷Lo a-le tsonshü ntsin, Farisinyu lo Saduki nyu dan le kenyi sola. Tson-o kehun tsünyu tsü temi le dan hvu thyüla.

⁸Kechamvule Sadukinyu tsü le kesinyu le rhünnilo hü mvu letse hünyo; ai Farisinyu we hidan hi aphu bin kü letse kehü genyu.

⁹Tsontsin kevü keda nme le soryü la; tson-o Farisinyu kipun lesükesha tsin nyu peha le solo-o me zen kenyo, “Agun we temi higü kemu nme-e hyulo mvule. Kha, tselo Kapu, nmvue tsangge lokethyünyu nme le a-nthonshü ketsin letse yatselo!” tsonso.

¹⁰Tsüselo kevü tsüle gon salo la ntsin yie so kedagü le meno Paul süthü sürü kela nshvuo, shüpahünyu dan me no nshye gü me dan nyu tsü anyugun ronkemvu thyüo Paul ko zen-o shüpahü nyu bin ki nsin ryüla lotseo ahza hoshüla.

¹¹Lo tsüje Npugü le gunryüo a-khoka binlo-o a-ka, “Nnyun pechelo nye; nle Jerusalem nyu azan zokeshü hontse Rom ki-e azan zoshü mvulo shvu,” tson.

Paul Shwikerüchün Tedo Rhikethyü

¹²Lo tsangbenlo ntsin Judanyu dan le tedorhünlo-o sen-o, anyugun le Paul dushvula kemvuthen we tyütsü loho letse sola.

¹³Lo anyugun tedo tsü kerhi temi dan tsüle temi henzi nyeki chon.

¹⁴Tson-o anyugun le peshükeda ju ki lo pelü dan ki gungü, “Agun le Paul dushvula kemvuthen tyütsü loho letseo keswe kerü nme pe agun phin pvü hula sele.

¹⁵Tsügenyu hagun le gungü pelü ju kehun zen-o Paul ketso petsü sa kethyü rothyüo yieso kedagü no azen-o hagun ki nshyeryü lotse hilo chi; lo a-le nshyeryüo hi tikelo mhundyü agun le a-dushvula titse binla sele,” tsonshü.

¹⁶Ai Paul lüginyu nyu nme le mele a-tson khwen bin kela shalo njüo, a-le shüpahünyu bin ki yügü Paul ka zoshü.

¹⁷Tsüselo Paul le tsiso kedanyu nme kope a-ki shülo-o, “Nle ponyu higü hi zen-o yieso kedagü ki gü nye. Higü le a-ka jo nme zo titse hü nle,” tsonshü.

¹⁸Tsügenyu tsiso kedagü le a-zen-o yieso kedagü ki gunlo-o, “Dogü Paul le akoshüo ano ponyu higü zen-o nki gunryülo tse zoshü le; a-le nka jo nme zoshü ti yale!” tson.

¹⁹Tsonshü ntsin yieso kedagü le ponyu tsügü ben nrhisülo njüo a-zen-o kecha nme ki gungü kebuo a-ketso-o, “Nle aka nyu zo titse hü nla?” tson.

²⁰Lo Ponyu gü tsüle a-ka, “Judanyu le nkuo nno Paul rüla ketso petsü sa nilo tseo senduki a-zen-o pelünyu ju kehun nyu nshyeryülo tsekethyü nka hi titseo tedo rhi bin laso.

²¹Ai nle anyugun jo zen nya nye; anyugun le mi henzi kela le Paul dushvula kemvuthen we tyütsü loho letseo keswe no anyugun phin pvüo a-tson khwen bin kelasi genyu. Lo anyugun le nka ahza hyukelo nrin-o ntsoka-e ndo sen-o khwen bin kelasi genyu.”

²²Lo yieso kedagü le ponyu gü no jo tsü lope a-ka kezo nyeki temi kechanyu nme ka-e zonyalo tse zolao a-no tinla.

Paul Nipe Filika Ahng Gü Ki Keshü

²³Tson-o a-le tsüsika tsiso kedanyu mihvu kope a-ki shülo-o, “Hai le ntsoje tsangkezün tegi kenshen kevügü gwünkho ka shüpahünyu tsihvu, lo keru ge kebin shüpahü hentsenyü, lo mi kepen shüpahü tsihvu no Kaisaria nyu gun nrün genyu ndoshü chi.

²⁴Lo anyugun no Paul zen-o petsüsa tse Filika Ahng gü ki gunlo nrün genyu Paul no a-ge bin nrün keru-e ndoshü lotse zoshü.”

²⁵Lo yie so kedagü le lesü thu keshü le hihontse:

²⁶“Klaudia Lusia le ahng kegwa tsin gü Falika kelu sashü lenye.

²⁷Lo temi higü hile Judanyu no a-tenlo-o a-dushvula titse kebin ka, a-le Romnyu tsekethyü ale shalo-o shüpahünyu zen tsügü a-kenilo.

²⁸Lo anyugun le nyu genyu a-nkhin hü yo tsekethyü shalo nyüo ale a-zen-o anyugun pelü kehun ka nshye.

²⁹Lo ale shakelo le, anyugun le a-kenkhin le anyugun npvü anyugun jvü kipun tha rüla kenyi kethyü genyu le; ai a-dushvula kezü, nmvue a-no dothyü kezü tho nme-e hyulo mvu.

³⁰Lo mele higü hi shwinyü kemvu tedo rhi kebin ale shalo ntsin, a-ni whütse pe nki shübin nle nye; lo a-ge kenyon kebin nyu dan tsüno gunryüo nmhundyü nyu tha lihi-e zolo lotse kethyü zoshüla sele nye.”

³¹Tsontsin shüpahünyu dan le a-le zokeshü hontse Paul zen-o kezün ki Antripetri nyu gunla.

³²Ai tsüsinnyü anyugun le keru ge kebin shüpahünyu dan no a-zen gunlo tse zolao kechanyu dan le shüpahünyu bin ki nigun ryüla.

³³Lo keru shüpahünyu dan le Kaisaria nyu gunryülo ntsin lesügü tsü khipe ahng gü tsüshü, lo Paul ko zen gü a-mhundyü nyu shüshü.

³⁴Lo a-le lesü tsügü swüshüo a-ka, a-le nyu nyu yo tsekethyü ketso shü.

³⁵Tson-o a-le Kilikianyu letse kethyü shalo-o a-le, “Nzen kenyon kehünyu dan le gunryülo yatselo, ale njo nyü sa shüti,” tsonshü. Tson-o a-le meno Paul khipe Herod ka nyu shü ntselo tse ahza hoshüla.

Apostelnyu Tho 24

Judanyu Le Paul Nmu Kethyü

¹Lo jon pvün siki peshükedagü Anania le pelü ju peha lo Tertula tsekethyü ukilnyu nme tse zen nshyeryüo ahng gü mhundyü nyu Paul shwinyükemvu jozo sola.

²Lo Paul ko zen ryü ntsin, Tertula le Paul nkhin titseo: “Hire, kegwa tsingü Felika! Agun le ngenyu yhun bwen kebin gwünzin le. Nkesha kegwa genyu tejvü gwakemvue thyü pe gwasalo laso.

³Agun rünyi aphu ka tha tsühontse kethyü genyu agun le agun sherhün sa bin hünyo.

⁴Ai ano nkevü rila mvu nrün genyu nle agun njünlo agun jo keshanyu nyüshü ta.

⁵Temi higü hile me keväu keben sari kethyü, lo kazü aphu nyu Judanyu dan nyu n rajagü shwirüchün kehü lo Nazarenyu dan nyu me nsü nshvu kehü nme tsekethyü agun le shalo laso.

⁶Tsüntimvule a-le agun Kershvuka-e bo nrhula titse so; ai agun le a-tenlo laso. Tsügenyu agun le agun jvü ka a-jün kera nyü bin nyo.

⁷Ai yie so kedagü Lusía le nshyeryüo agun ronkemvu thyüo agun ben nyu a-zenlo la.

⁸Lo a-nmu kehünyu no nkigunryü lotse ahza khishü laso. Nko a-ketso petsü sashü yatselo, agun le nyu genyu a-nmu hü yo tse kethyü aphu sha külo ti.”

⁹Tsüselo Judanyu dan ko a-jo pen-o jo tsüle a-ketsin letse zo kü sola.

Paul Le Felika Mhundyü Nyu Jokezo

¹⁰Tsüselo ahng gü tsüle Paul no jozo shü lotseo benzü shü, tsontsin Paul le zo-o, “Nle temi hidan so keda thyü kelo le chen kethon ki thyü bin kelasi genyu ale tsü shalo njüo a-sherhün-o nmhundyü ka arüla zoshü titse bin nyo.

¹¹Nko shalo ti, ale rüshvu titseo Jerusalem nyu kensin le jonryü kenyhun nyeki sinmvu zun.

¹²Lo tsü jaka ale Kershvuka nyu-e lo sinagog nyue nmvue rünyü nyue temi nme-e zen kenyi hü nmvue temi gwünkevü hüo meno ahyulo mvule.

¹³Lo ntsoka akemvu zope anmu kebin hile anyugun temi nme-e zoshwi keshüü ndi.

¹⁴Ai anyugun le ale thyüzü letse kethyü tsüle kenikelo tsongü zen-o agun pepvünyu le Sunggigü rüshvu kehü, jo higü hi sen-o nka zomvulo nrün ndi; tson yatse-e tejvü nyu kehünyu lo sidyükesanyu lesü nyu thu kenjü tenyen küo.

¹⁵Sunggigü kipun sidyü nme le bin letse kethyü temi hidan hi hontseo ako tsü rüchün hünyo. Tsü gü tsü le kenshün nyu metse lo nshün kemvunyu metse rhünni keso nme we bin ti.

¹⁶Tsügenyu Sunggigü kipun-e lo temi kipun-e nnyun no nzhülo nrün genyu ako ayhen thyüzin gunryü laso.

¹⁷Lo chenhvu chenshen tsünyu bin mvula njüo mele tha khipa atemi dan ketsü lo a npvü agenyu-e kershvu thyü nrün dan sen-o Jerusalem nyu nsin.

¹⁸Lo tsükatsü mele ale Kershvuka nyu athyü nshün keloe hyulo; ai tsükatsü le temi kechon ki-e hümvu, nmvue kevü kethyüe ndi.

¹⁹Ai Asia ki Judanyu dan me le gunryü bin; temi tsüdan tsü le age tha zo ti yatselo, nmvue ale pelü ju mhundyü nyu kebin ka ale,

²⁰kesinyu le rhünni keso rüla kezo genyu hagun mhundyü nyu nthu aketso bin tse kethyü,

²¹lo ale anyugun dan nyu bin-o nra sen keshü ajo tsügenyu kemvu we akemu kecha le bin yatselo temi hidan no anyugun npvü zolo nye,” tsonshü.

²²Ai Felika le Kenikelo Tson gü rüla sha dinlo njüo, hisikinyu kera titseo anyugun ka, “Lusia yie so kedagü le nshyeryü yatselo ale hagun jokera ti.”

²³Tsonlao a-le tsišo kedagü no a-khipe bin ntselo tse zoshü, ai a-no do kechanyu hontse mvuo a-pvü a-shen dan-e no a-che lo a-lo thyü kemvu thyüla nyalo tse anyugun ka zoshü.

Felika Lo Drusila Au Mhundyü Nyu Paul Jo

²⁴Ai Jon keshanyu sika Felika le a-nu Drusila Judanyu lü tsügi zen-o nshyeryü; tson-o Paul koshüo a-ka, Khrista Jisu ketenyen rüla nyü.

²⁵Tsükatsü Paul le Kenshün lo n npvü n kekhenilo mvulo keshvu lo hisiki Sunggigü le nketso nrün rüla dan tsin tsentsü pe a-zenshü ntsin Felika le nshvu rilo lao, “Nle nthu gwün le tin tselo, ale akerüyü gwünkho hyulo yatselo nko nishü ti.”

²⁶Tsüntimvule a-le Paul no raka-e pe a-tsü nrün hontseo a-ko whü shüshü tseo a-nthon thon tse zin hü.

²⁷Tson hüo chenhvu thyüla ntsin Porkia Festa tsüle gunryüo Felika sun thyülo la; ai Felika le Judanyu kenü thyü nyüo Paul khipe doka nyu shüni la.

Apostelnyu Tho 25

Paul Le Kaisar Ki Apil Kethyü

¹Lo Festa le tsünyu gunryülo-o jonshen si nyü Kaisaria nyu Jerusalem ki nsin.

²Tsontsin peshükeda ju lo pelü ju le gungü Paul ge jokera kethyü rüla pe a-ka zoshü.

³Lo tsükatsü anyugun le a-no anyugun njün shüo Paul ko pe Jerusalem nyu shü shülo tse zoshü.; tson-o anyugun le tsonne nyu a-boshvu kela rüchün bin.

⁴Tson-e Festa le, “Kaisaria nyu Paul khin njü, lo a-ko thon sarimvu tse tsünyu nshye titse kethyü zola.

⁵Tsügenyu temi tsügü le kemu peha thyüla yatselo; hagn dan nyu kekvu kebin nyu no a-zen nshyegü, tsünyu no a-ge kenyonlo nye,” tson.

⁶Tson-o a-le jonryü sinkhe anyugun zen bin hüo Kaisaria nyu nshyela; lo tsüsi nyü jokekera bin ge binlo-o Paul zen ryülo tse ahza hoshü.

⁷Tson-o Paul le nshyeryü ntsin Jerusalem nyu kebin Judanyu dan le ryüo a-hunpvülo-o a-kemvu jokerü kechonki zope a-nmu so; ai anyugun jo nyu tsü rüla zoshü lomvu la.

⁸Tsükatsü Paul le a-npvü a-rüla zo-o, “Ale Judanyu jvü gü, nmvue anyugun Kershvuka, nmvue Kaisar-e shwinyü kemvu tho nme-e thyü shwimvu.”

⁹Ai Festa le Judanyu dan ka teshwen pvülo nyüo, Paul ka, “Nle Jerusalem nyu nsin-o meno a mhundyü nyu tha hidan hi ketso ti mon?”

¹⁰Ai Paul le, “Ale ntsoka-e Kaisar le me jokera kehü bin mhundyü nyu so bin nyo, lo tsünyu tsü ajokera kethyüi. Nko sha tsentsü bin ti, ale Judanyu mhundyü nyu we kemu nme-e thyü mvu.

¹¹Ale tejevü gü gwünrho kela nme thyü yatselo, nmvue ale sila kekü tho nme thyüla yatselo, ano si titse-e nmvu letse mvule; ai a nkhin kebin jo hidan hile ketsinkemvu jo nti genyu, temi nme-e akhipe anyugun ben nyu shülo nrün ndi. Ale Kaisar ki apil thyü niti.”

¹²Lo Festa le a-pelü ju zen-o kejo rhünlo-o, “Nle Kaisar ki apil thyüni titse bin laso; tsügenyu nle Kaisar ki gunlo mvulo shvu.”

Festa Le Paul Rüla Pe Agripa Ka Kezo

¹³Lo tsühontse hü tseo jon keshanyu sika Rajagü Agripa lo Bernice au le Kaisaria nyu gunryüo Festa tenoshü.

¹⁴Tson-o au le jon kethonki tsünyu bin tinla; lo tsükatsü Festa le Paul rüla pe raja tsügü ka zo titseo,

¹⁵“Felika le temi nme khipe a-no hinyu dothyü bin nyo; lo ale nsin gü Jerusalem nyukebin ka peshükeda ju lo Judanyu pelü dan le temi tsügü rüla zo-o ano a-nkhin shülo tseo aka hiso.

¹⁶Lo tsükatsü ako anyugun ka, ‘Rom nyu jvü nyu temi nme-e temi nme zen kenyon kebin gü a-zen-o kenyon kebin nyu dan zen-o mhuntsun kehyu-o mele a-ge kenyon kebin genyu a-no a-npvü a-rüla kezo gwünkho nme-e hyulo mvu tseo a-khipe a-ge kenyon kebin nyu ben nyu shükela tsüle tejevü kemvu le,’ tson zoshü.

¹⁷Tson-o anyugun le gunryüo hinyu kequenlo ntsin, ale kesedunmvu shü tseo tsüsinyü jokekera bin ge binlo-o, temi tsügü zen ryülo tse ahza hoshü.

¹⁸Ai a-ge kenyon kebin dan le ryüo a-hunpvülo ntsin awe le anyugun le a-nmu kethyü jo gwakemvu zope a-nkhin chwiryü ti ado tse bin, tson-e tsühontse khe-e mvu.

¹⁹Ai anyugun le anyugun npvü anyugun nyünyü rüla lo Jisu letse kethyü si kela nme, Paul le tsügü le rhün hü zun letse kethyü rüla kezo nme genyu a-ge kenyon kehü nti le.

²⁰Lo ale tha tsüdan rüla tsü ketso kethyü ka, tedo sha ntsenlo mvulao ale a-no nsin gü Jerusalem nyu tha tsüdan rüla ketso tile nyu tsethyütiyo? tson-o a-ketso keshü ka, Paul le rajagü no jo hi kera titseo apil thyüni titse sola.

²¹Tsügenyu ale a-nipe Kaisar ki shüla kemvu jaka meno a-khipe bin ntselo tse ahza khishü njü le,” tsonshü.

²²Tsontsin Agripa le Festa ka, “Ako temi tsügü jo tsü shashü nyüle,” tson. Lo a-le, “Nle senduki a-jo shalo ti.”

²³Lo tsüsinyü Agripa lo Bernice au le au nthü nzen salo-o yieso kedanyu dan lo rünyi tsünyi pelünyu dan zen-o raja bin nyu yülo ntsin Festa le ahza khishüo meno Paul zen gunryü

²⁴Tsontsin Festa le, “Rajagü Agripa, lo nthu gunryüo nzen-o hinyu kebin temi apfu-e hagen le temi higü hi hyu bin ti, a-genyu Judanyu apfu gunryüo a mhundyü ka kenyonlo laso; tson-o anyugun le Jerusalem nyue lo hinyue a-no rhün sin hü zümvu letse sen külo laso.

²⁵Ai tsükatsü ale shakelo le a-le sila kekü tho nme-e thyümvu, lo a-le rajagü ka apil thyüni titse kela genyu, ako a-nipe tsünyu shüla titse kethyü rüchün bin laso.

²⁶Ai ale a-rüla thu pe aso kedagü ka shüti tsekethyü tha sha ntsenlo mvu bin nyo. Tsügenyu ale a-zen-o hagen mhundyü nyu lo kechon le bin-e raja gü Agripa, nmhundyü nyu gunryü bin nle; kechamvule a-ketso petsülo kethyü siki nyu ale a-rüla tha peha thushülo kegwa hyulo ti ado tsekethyü genyu gwünzin le.

²⁷Dokethyü nyu nishü ti yatselo, mele a-ge kenyon kethyü tha kon nme-e zoshü kemvu le a mhundyü ka a-zümvu kethyü genyu,” tsonshü.

Apostelnyu Tho 26

Paul Le Agripa Mhundyü Jozo Kethyü

¹Tsüselo Agripa le Paul ka, “Ntsoka we nle n npvü njo zoshü logwa so.” Tsonshü ntsin, Paul le a-ben shwen pen tse a-npvü a-rüla zo ti tseo:

²“Rajagü Agripa! Hire, Judanyu le a nkhin kethyü jo apfu genyu ale nthu nmhundyü nyu ajvü arüla zo titse so kelo hi ale asherhün sa bin nyo.

³Kechamvule Judanyu dan nyu tejvü le kehü tsü apfu lo kenyi kehü tsü apfu nle shakü kebin genyu. Tsügenyu nle a njünlo nyüo n shesela nyao ajo hi nyüshülo.

⁴“Ale sokerika nyu Jerusalem nyu lo a npvü atemi dan nyu a ncheka ryüo ntsoka keti arüla tsüle Judanyu apfu shakü bin nyo.

⁵Lo ale anyugun nyünyü kerü tsingü nyu Farisinyu thyü soryü kethyü anyugun le anyugun npvü tsü jün kezo fünyü yatselo, anyugun le arüla we sha keti bin nyo.

⁶Lo ale ntsoka Sunggigü le n pepvünyu ka zo kenjü sidyü gü genyu hagen no ntsoka aketso kebin gwünzin.

⁷Sunggigü le zo kenjü tsü hyukelo rüchün-o anyugun tsipwen tserüü kényhünche dan tsüle khenyütse, keben kezün, anyugun yhentyüo Sunggigü lothyü hünyo, lo hire, rajagü, sidyü tsügü tsü genyu Judanyu le nmhundyü nyu age kenyon kebin gwünzin le.

⁸Sunggigü le kesinyu thyü nrhünlo yatselo, hagin le nyu tsethyüo tsügü tsü tenyenlo nrün ndi le tsekethyü rüchün hü nla?

⁹“Nduka ako Nazaret Jisu zan tsügü shwinyü kemvu tho kechon thyü hüe tsüle njü letse kethyü rüchün sole.

¹⁰Lo ale tsüdan tsüle Jerusalem nyue thyüshwi so; lo ale peshükeda ju ka ahza hyulo-o kenshün nyu dan kechon ki ten pe doka nyu khin, lo anyugun dushvu kethyü ka-e ako akendo letse kethyü zoshü.

¹¹Tsüntimvule ale khenyütsen sinagog ka nyu yügü anyugun nthüü nnyü lo anyugun no Jisu nkhin titse kethyü ayhen thyü sorryü; lo ale anyugun shwi pe akenyümvu sao gungü me rünyi ki-e anyugun nshwen nyhün sa tsehü.

Paul Le A-nyunkelukelo Rüla Kezo

(Apo 9:1-19; 22:6-16)

¹²“Tson-o ale peshükeda ju ka anyugun jo lo hukum hyulo njüo Damaska nyu gun.

¹³Lo tsükatsü hire, rajagü, khenyüme nhenyu lvu ka tsü tsangge keben nme le yhüko nyeki-e benkvu kethyü nme le tsüryü, lo tsüle a lo azen kehünyu dan aphu gwün pe benchvü kelo tsü hyulo, lo tsükatsü agun aphu kazü nyu chekü tsüla ntsin,

¹⁴Ibrinyu khwen ki aka, ‘Hire, Saul, Saul! Nle nyuthyüo a nshwen hü nla? Nle thora kesü san gü nsü titse kethyü tsüle tsen sa tile nye,’ tson kethyü kezo khwen tsü ale shalo.

¹⁵Tsontsin ale a-ka, ‘Nle segü la, Npugü?’ tson-o ketsoshü. Lo Npugü le, ‘Ale nle nshwen kehü gü Jisu tsüle.

¹⁶Ai nle solo,kechamvule ale gunryüo ntesha keshü le ale nno nduka tha hyukelo dan-e lo hisiki ale tha zope nhishü nrün dan-e zoshwishü lo jo tsü sen-o me senkethyü nme thyülo nrün genyu gunryüo ntesha shü bin nle.

¹⁷Lo ale Israel nyu temi dan nyue lo Juda kemvunyu dan nyue nkenilo ti.

¹⁸Lo ale Juda kemvunyu no kezün nyu ketu sen-o keben nyu chwiryülo nrün, lo satan kekvu nyu Sunggigü kipun chwilo nrün, lo anyugun no anyugun kemu jülo nrün genyu, lo a-tenyenlo-o nshünlo kela nyue sin zen-o kenya hyulo nrün genyu anyugun yhütyü thyü nben shülo tseo ale n nipe anyugun ka shüti.’

Paul Le A-npvü A-rüla Kezo

19“Tsügenyu hire, rajagü Agripa, ale tsangge tha shakelo tsü zen mvula hümvu le.

20Tsonkethyü gü mvule ale tha tsüdan rüla zope Damaska nyu kebin nyu teshashü teri, lo tsüsika Jerusalem nyu kebin nyu, lo Judia nyu kebin nyu aphu ka zo sinshü; lo tsüntimvule Juda kemvunyu no a-nyunkelulo-o Sunggigü denzin gunryülo nrün genyu ale tsüdan rüla zo sin pe anyugun hishü so.

21Tsügü tsü genyu Judanyu dan le atenlo njüo adushvula titse kethyü anyugun yhentyü kebin gwünzin le.

22Tsonkethyü nyu tsüe Sunggigü le anopen kelo genyu ale nthu hi-e so-o keshanyu ka-e sidyükesanyu lo Mosa nyugun le anyugun keyhun siki thyü kehü dan kezo nyeki jo kecha nme-e zo-o tsüdan jünzo shwi mvu.

23Lo tsügü tsü le Khrista le kenjünthyü mvulo keshvu, lo a-le kesinyu dan nyu rhünniso kelo kerigü thyüo a-npvü a-temi dan lo Juda kemvunyu ka-e jolokegwa keben gü pe teshashü mvulo keshvu jo le.”

24Lo Paul le a-npvü a-rüla zoshü ntsin, Festa le nra sen-o a-yhentyüo, “Hire, Paul, nle nnu bin laso! Nle lesü swü chonri kethyü genyu nnu bin laso!” tson sola.

25Ai Paul le, “Hire, kegwa tsingü Festa, ale nnu mvu; tsonkethyü gü mvule ale joketsin lo kentsen nyu jozo bin nyo.

26Lo raja güe jo hidan hi shabin ti, ale a-ka akethüla mvutse zo bin nyo; tsüntimvule jo hidan hile a-le shakemvu jo nme-e kemvu letse kethyü ale rüchün tsentsü bin nyo; kechamvule tha hidan hi me kendi bin ki thyü kemvu genyu.

27Hire, raja gü Agripa, nle sidyükesanyu jo tenyen hü nmon? Nle tenyen kehü ale sha laso!”

28Tsontsin Agripa le Paul ka, “Nle lonitse ano khristian thyü tinla titse kethyü ndo bin nle?”

29Tsüselo Paul le, “Nne metse lo tsen metse, n npvü mvule nthu ajo nyü kebin hidan aphu-e no ale dothyü kebin gü hihontse mvuo a-hontse thyü külo lotse kethyü ale Sunggigü ka akapu rüshvu bin nyo!”

30Tsontsin raja tsügü lo rünyi tsünyu ahng gü lo Bernice lo anyugun zen kebin nyu dan-e tse, anyugun npvü kecha nme ki gungü kenthon-o,

31“Temi higü le sila lo kegwa nmvue meno a-phin kezü tho nme-e thyü mvule.”

32Tsontsin Agripa le Festa ka, “Temi higü hile Kaisar ki apil thyüni kemvu we le a-hoshü la-e gwa le,” tsonshü.

Apostelnyu Tho 27

Paul Le Rom Ki Kegun

¹Tsüselo agun le run ge Itali nyu kegun rhilo ntsin, mele Paul lo do kechanyu peha-e sin tse pe raja kedagü shüpahünyu dan nyu Julio tsekethyü tsiso kedanyu nme tenyen shüla.

²Tsüselo agun le Asia kazü terhon gun kezhü Adramutium run nme nyu yülo-o zü tson zen-o tsonchü shü. Tsükatsü Thesalonía rünyü nyu Makedonianyü Aristarka ko agun zen hü.

³Tson-o agun le tsüsinyü Sidon tilo; Tsontsin Julio le Paul shwinjün-o a-hoshü-o a-no a-pvü a-shen dan ki gungü rüyülo.

⁴Tsontsin agun mhundyü zin tsangnbu salo kela genyu agun le tsünyu zü tson zen-o Kupra pha kipun rhon gunryüla.

⁵Tsontsin Kilikia lo Pamfulia au mhundyü kipun kebin züda gü pvüthü sen-o Lukia kazü nyu Mura letse kethyü rünyü nme nyu gunryüla.

⁶Lo tsünyu tsü tsiso kedagü le Itali nyu gunkezhü Alekendrianyu run nme hyulo-o a-le agun no tsünyu binlo.

⁷Tson-o agun le nyazhü tse jon kechon ki tsonchü gungü tsensa tseo Knida rünyü tilo. Tsangkenbu genyu tsü tson gü nyu tsonchü sinshülo shvulao agun le run zen-o tin sen tse Kreta pha rhon gungü Salmuna mhundyü ntsen nyu gunlo.

⁸Tson-o agun le tsensa tse tsükho rhon sen tse run le kenshvu ndio sunlo kehü bin nme nyu ryülo; lo tsükho kenika Lesea rünyü gü tsü le bin.

⁹Züda nyu njwen lo keshvu gwünkho le ryü kemvuthen, agun le tsünyu binthon sa tinla, tson-o ntsoka we Nyen-o nga kehü Jon tsüe nken la. Tsügenyu Paul le jo hipe anyugun tsontin shü:

¹⁰“Hire, temi dan, anyunki kerüchün le nthu gwün ngun kenjwen le nshvusa, lo nke-e sa ti, ngun le tha pvü kehü lo ngun ntimvule, ngun phou-e sin-o nke lati,” tsonshü.

¹¹Ai tsiso kedagü le Paul jo nyeki run kethu kedagü lo run tsünyu npugü au jo tenyen kvula.

¹²Run kensen bin tsügü nyu tsüle tsangse ka bin kethyü le gwa sari kemvu genyu temi kechon gü le thyülo kegwathen gungü Foniko tilo-o tsangse ka tsünyu bin kelo rüchün-o tsünyu tsonchü shü titse kethyü a-kenyü külo la, Foniko tsüle Kreta nyu run kensen bin nme thyüo yhüko kechwü kipun ntsun-o tesozin-e lo tesinzin-e gunlo kegwa bin nme.

Züda Nyu Tsangkenbu Terhi

- 13 Lo tesinzin kipun tsangnbu dindin gunryü ntsin anyugun kerüchün gü tsü thyülo la sele tseo anyugun run shwü lo-o run thu sen-o Kreta kho rhon gunzhü.
- 14 Ai thonsari kemvu ka tsangkenbu terhi, a-zan le Eurakulon tsekethyü nme le ryüo agun whün lola.
- 15 Tson-o run tsüno tsangkenbu ntsun gun loshvu lo la ntsin, agun run gü tsü hoshülo tsangkenbu no when sen tinla.
- 16 Tsüselo agun le Kaude tsekethyü zükehun kazü keshe nme pha rhon gungü agun yhen thyüo run keshen gü nrhisü sen binlo.
- 17 Tson-o meno tsügü nrhisü sen chwiryülo-o tedo kechon kie thyü run kedagü tsü phin nkolo; lo run when pe Surtis nyu shükela nshvuo meno run phi gü tsü süyhün sen tsenryü lao tsangkenbu no run gü when sen-o gunla la tse bin.
- 18 Lo tsangkenbu no agun when rilo kela genyu tsüsinyü we meno run ge tha pvü kehü dan khipe shwenla latse lola.
- 19 Tson hüo jonshen nyü we meno me ben lope run kanyü tsüe jün pe shwe sola.
- 20 Tson-o yhükoe hyumvu, lo shyenyüe hyumvu thonsa la, tsang-e nbu khe ntimvula ntsin, agun le rhünkelo nme-e tenyen mvula.
- 21 Lo temi dan le tyütsü mvu thonrila kethyü genyu Paul le anyugun dan nyu solo njüo anyugun ka, "Hire, temi dan, hagun le ajo zen-o Kreta nyu run thu sen-o tsonchü shü mvulo gwa nrün; tsonlo kenshvu, nmvue kenke hihontse kethyü hyulo ho atale.
- 22 Ai ntsoka we ajo zen-o hagun nyun pechelo, run nti a-me hagun temi nme-e nkela loho.
- 23 Kechamvule ale a-hon lo ale a-rüshvu kehügü Sunggigü lokethyünyu nme le nje tsüryüo akhoka dun-o aka,
- 24 'Nshvu nya chi, Paul, nle Kaiser mhundyü nyue gunti,' tson hü nle. Lo tsüntimvule hire, Sunggigü le ngenyu nzen-o run nyu kehünyu aphu-e no nkela loho letse bin laso.
- 25 Tsügenyu hire, temi dan, hagun nyun peche binlo nye. Sunggigü le aka zokeshü gü tsü thyüpen shü titse kethyü ale tenyen hünyo.
- 26 Ai ngun hoshü pe zükehun kazü nme nyu shüla logwa," tsonshü.
- 27 Lo Andria züda nyu tsangkenbu no agun when pe lukipon hikipon shü shü tseo jonryü peziche je tsanglu khoka run kethunyu dan le anyugun npvü tin kelo rüchün-o zü kentsun ndoshü ntsin ni nki ndolo.
- 28 Lo nken khe npha gü ndo nishü ntsin ni tseryü pvün nti le kebin hyulo.

- ²⁹Lo run tsüno gungü züda seki senkelo nshvuo run sikipon tegi thün pezi dyüsen pe shweshüo, tsangben kelo nrin keho thyü bin.
- ³⁰Lo run kethunyu dan le anyugun npvü tinkela rüchün-o tegi thün dyü pe run mhundyü keshü rothyüo run keshegü khipe züda nyu shwenshü la.
- ³¹Tsüselo Paul le tsi so kedagü ka, “Temi hidan le run nyu bin kemvu we hagun le rhün kelo kemvu le.”
- ³²Tsonshü ntsin shüpahünyu dan le sogü run keshen gü kesenron duthü shüo no züda nyu chetsüla.
- ³³Tson-o tsangben chwiryü zhü ntsin Paul le temi aphu no tyütsü külo lotseo, “Hagun le tyütsümvu kela le nthu jonryü peziche thyü laso.
- ³⁴Tsügenyu hagun le ajo zen-o tyütsülo; tsonlo yatselo hagun le rhün loti; kechamvule hagun temi nme pe shüntsü nme-e nkela loho kethyü genyu.”
- ³⁵Lo a-le tson zoshüo tensü khisen-o temi aphu mhundyü nyu Sunggigü shwen shü; tson-o tyü tinla.
- ³⁶Tsüselo anyugun aphu anyugun nyun peche külo-o tyütsü kü tinla.
- ³⁷Lo agun run nyu kehünyu aphu kesin le temi tsihvuo hentsenyü-o tsero.
- ³⁸Tson-o anyugun le tyütsü salo ntsin anyugun thoe khipe züda nyu shwen shüla run khvü kenshen lo.

Run Le Gwamvu Kela

- ³⁹Tson-o tsangben chwiryülo ntsin agun le kazü tsügü shalo mvula. Ai agun le a-se lizin hizin züjen hyushüo agun run gü tsü khun pe tsünyu shü logwa tile mvuyo tsekethyü kenthon.
- ⁴⁰Lo anyugun le tegi thün kedyü tsü duthü pe züda nyu shüla run sükezelo kehü kanyü dan shwü shü, tson-o run mhundyü zin phikeden gü sen kügü den shüo run no kazü kesin kipun gunlo.
- ⁴¹Ai anyugun le tin sen-o züda kenren nme nyu gunlao run no dyükenbe nyu jenphün pvülo la. Tson-o run mün kerü kipun nnun mvutse bin tinla ntsin zükentyü gwakemvu genyu run si kipun bose bore küla.
- ⁴²Tsüselo shüpahünyu dan le do dan le züvüo tinkela nshvuo tsüdan dushvu kela rüchün so.
- ⁴³Ai tsi so kedagü le Paul kenilo nyüo tsüdan khinla; tson-o a-le zü vü keshanyu no zünyu tsü when tsenlo-o kesin ki chwilo lotse, lo kechanyu no san pon ge, lo peha no run ketse ge-e chwilo lotse hukum hoshü.
- ⁴⁴Tson-o anyugun aphu kesin ki chwi külo.

Apostelnyu Tho 28

Melita Nyu Gunryü kelo

- ¹Lo agun le tsünyu chwilo ntsin zükehun kazü tsügü tsü le Melita letse kethyü shalo.
- ²Lo tsükatsü tsünyu kebin nyu dan le agun shwinjün sashü, tsangri lo kun kethyü genyu anyugun le agun zenlo njüo mah-e thyüpe agun no ngvü.
- ³Tsükatsü Paul le san dun me senryüo khipe mah nyu shüshü ntsin ribo nme le chwiryüo, Paul ben ra penlo la.
- ⁴Tsüselo tsünyu kebin nyu dan le peri tsügü le a-ben ge rapvü kebin hyulo njüo anyugun le khinyu khinyu ka, "Lihithyüe temi higü hile me dukeshvunyu thyü tiso, a-le züda nyu a-si keniloe kenjü kesen gü le a-no rhün hü loho so."
- ⁵Tson-e Paul le peri tsügü kezen pe mah nyu shwenshüla, lo a-ge tsü thame thyü mvula.
- ⁶Ai anyugun kerüchün le tsüle nmenlo nmvue chetsü gü si whütsela ti ado tsekethyü rüchün bin; ai anyugun le a-nri ri bin-o a-ge thame thyü mvu kela hyuo anyugun kerüchün kelu nio, "A-le teronyu nme sele tsekethyü zoni tinla!"
- ⁷Lo kazü tsügü kho kenika Publio tsekethyü zükehun kazü tsügü so keda thyü kebin gü kazü thyü bin. A-le agun zenlo njüo jonshen agun nsin kegwa thyüshü.
- ⁸Tsükatsü Publio a-pvü tsüle rüka lo tezi vü tse bin; tsüselo Paul le a-ka nyuki yügü Sunggigü ka hishüo a-ben shwen pe a-ge shüo a-thyü kesherhün shü.
- ⁹Lo tsonshü ntsin zükehun kazü tsünyu kebin nyu apfu anyugun kehokenyü apfu gunryüo a-no thyü kesherhün küshü.
- ¹⁰Tsüdan-e kenrun nyu tha kechon khishü tson-o agun le tin kezü ka-e anyugun le agun sen mvulo keshvu tha kechon ki sen gunryüo run nyu agun tsüshü.

Paul Le Gungü Rom Tikelo

- ¹¹Lo shyeshen siki Alekendria nyu run nme a-ge Dioskouroi letse thu kepvü nme le gunryüo tsünyu bin-o agun le tsüge külo-o tsonchü shü.
- ¹²Tson-o Sarakus nyu gungü jonshen tsünyu binlo.
- ¹³Tsüselo agun le tsünyu tsü run jen keze gungü Regium rünyi tilo. Lo tsüsinyü tesinzn tsangnbu gunryüo agun when sola, tson-o tsüsinyü agun le Puteoli nyu gunlo.
- ¹⁴Tson-o tsünyu agun pvünyu dan hyulo-o anyugun le agun no jon tsenyü anyugun zen-o bin shülo tse tenge tse sola; lo tsüsika agun le gungü Rom tilo.

¹⁵Lo tsükatsü agun pvünyu ju le agun le gunryü zhü tsekethyü shalo, Apia hakethyü bin lo tesin ka kenshen nyu ketso gunryüo agun zenlo. Lo Paul le anyugun hyulo ntsin Sunggigü shwen lo peche sin kvula.

¹⁶Tson-o agun le Rom rünyu nyu gunryülo ntsin Paul le shüpahünyu nme nti no a-khwen kehü nyeki a-no a-ka kecha thyüo bin tinla.

Sunggigü Jo Lope Rom nyu Sentyükeshü

¹⁷Lo jonshen bin kelo siki Paul le Judanyu dan nyu pelünyu ju ko küshü. Tson-o anyugun le gunryüo kequen külo ntsin a-le anyugun ka, "Hire, apvünyu ju, ale a npvü atemi dan-e shwinyü kemvu thyü hü mvu, lo tson-e mele Jerusalem nyu aten zen gunryüo Rom nyu ben nyu shü laso.

¹⁸Lo anyugun le aketso petsü sa keso ka, anyugun le adushvula kekü tho thame hyulo mvu kela genyu ahoshü la nyüso.

¹⁹Ai Judanyu dan le tsükatsü ahoshü nyalo tsela; tsügenyu ano Kaiser ki apil thyüni mvulo shvula. Tson yatse-e ale atemi dan nkhinla titse kethyü gü kemvu.

²⁰Ale tsügenyu hagun no gunryüo azen kehüo azen kenthonlo tse kethyü genyu ale hagun kokeshü gwünzin le. Ale meno tegiron higü pe adyü sen kehü hile kechamvule Israel nyu sidyü kegwa genyu le," tsonshü.

²¹Tsontsin anyugun le a-ka, "Agun le Judia ki nrüla lesü nme-e hyulo mvu nmvue agun pvünyu dan temi nme-e rünyu hinyu hi gunryüo tephü-e shü mvu, nmvue n kenkhin jo nme-e shalo mvu.

²²Ai nle nyu rüchün bin yo agun le tsü shashü nyü bin nyo; kechamvule senkethyü jo higü zen kehünyu rüla agun le shakelo le mele luki hiki tsüdan shwinyü kemvu zo kü hünyo," tson zoshü.

²³Lo anyugun le khenyü me a-ki ryü titse kethyü jon thoshüo, tsünyü tsü anyugun temi kechon ki kengüo a-bin ki ryü. Lo a-le lonyü nyu gungü khejeki keti anyugun mhundyü nyu Sunggigü keda rüla zoshwishü, lo tsüntimvule Mosa tejvü gü, lo sidyükesanyu lesü nyue tse Jisu rüla zope anyugun thukeyhun sashü.

²⁴Tsükatsü peha le a-le kezo jo tenyenlo, ai peha le tenyenlo mvula

²⁵Tson-o anyugun le kechorhünlo mvula ntsin tinla. Ai anyugun le tinkela mhundyü Paul le anyugun ka, Isaya sidyükesha gü mün nyu, "Kenshün Kapu le nduka hagun pepvünyu ka zo tsentsü pe bin kenjü le!

²⁶A-le kezo le, 'Nle temi hidanka gungü zoshü nye: Hagun le kenyü we nyü loti, ai thame ka-e shalo ho; lo hagun le kehü we hyuti, ai thame rüchün loho,

²⁷Temi hidan hile anyugun nyun nsü mvu, lo anyugun nyetin-e rügü, lo anyugun yhütyü-e kemi laso. Kechamvule anyugun yhütyü pe tha hyu, lo anyugun nyetin

pe thakhwen-e nyü, lo anyugun nyun pe tha shalo, tson-o ranio aki ryüo, Ano anyugun thyü ngwa shülo kenshvu genyu le,' tson njü.”

²⁸Tha higü hi genyu hagin le shalo nye, “Sunggigü le temi kenikelo jo higü hi khipe Juda kemvunyu ki shüla lo anyugun le tsü nyülo ti.” tsonshü.

²⁹(Lo Paul le Judanyu dan le tin kela mhundyü jo hilope anyugun ka zo ketse sashü la.)

³⁰Tson-o Paul le chen hvu kho a-npvü me ka ngun kelo nme nyu bin tinla.

³¹Lo tsükatsü mele a-ki keryü nyu aphu ka Sunggigü keda rüla zo pe me hi; lo tsüntimvule peche sao Npugü Jisu Khrista rüla dan zo pe me sen thyü; lo temi nme-e a-khin mvu.

Romnyu

Romnyu 1

Kelu Keshü

- ¹Paul, Jisu Khrista gogü Apostel thyülo tseo kejülo, lo Jolokegwa zolo tseo Sunggigü le kolo laso.
- ²Jolokegwa tsügü tsü Sunggigü le nduka sidyükesanyu dan no kenshü lesü dan ka thu njü.
- ³Tsügü tsü le A-nyugü n gun Npugü Jisu Khrista rüla: A-thyümin kipun we David tsipwen ge nnyulo;
- ⁴lo a-kapu kenshün kipun we, kesi nyu rhünni solo-o, kvusa tse a-le Sunggigü Nyugü tsekethyü tsinshü. A-le n Npugü Jisu Khrista gü.
- ⁵Jisu Khrista genyu Sunggigü le a shwi njün-o Apostel tho pe a tsüshü, tsipwen apu nyu temi no a-tenyen lo A-jo zenlo nrün genyu.
- ⁶A-jo zen kelonyu dan nyu hagin Rom nyu kebin nyu ai Jisu Khrista temi thyü titseo Sunggigü le kolo kelanyu dan.
- ⁷Tsügenyu ale lesü thu pe Rom nyu kebin Sunggigü le so kehü dan lo kenshün nyu thyü titse kolo kela dan ka shü bin nyo. Npvü Sunggigü lo Npugü Jisu Khrista no shwikenjün lo nyun kebwen pe hagin ketsü gü thyülo ndano.

Chenkeno Kehi Kethyü

- ⁸Ajo kerigü le, kazü apu nyu hagin ketenyen sha gun kela genyu hagin apu genyu ale Jisu Khrista zan nyu Sunggigü shwen bin nyo.
- ⁹Ale a kehi ka hagin rüla rüchün zin hü nyo tsekethyü, ale anyun apu pe A-lo thyüo, A-nyugü rüla jolokegwa zokehü Sunggigü le sha bin nyo.
- ¹⁰Sunggigü no a-kendo letseo ano ryüo hagin zen kehyu shü nda tse hibin hünyo.
- ¹¹Kechamvule hagin thyü nkolo nrün genyu ale Kapu jochü peha sen ryüo hagin zen kenjünlo nda tse hagin hyushü nyüri tsin bin nyo.
- ¹²Tsügü tsü le ngun khinyunyu ketenyen nyu hagin-e lo a-e thyü nkolo nrün genyu.
- ¹³Lo a pvünyu dan, Judakemvunyu kechanyu dan nyu hontse hagin dan nyu ko atha sha peha hyulo nyüo ale gwün kechon ki ryüo hagin shwishü titse ndo hü ai tha peha le a khin zin bin kehü hagin ko no shanyü.
- ¹⁴Kechamvule ale Griknyu lo rünyi kechanyu, tha keshanyu lo tha shakemvunyu, apu pu pvü binla so.

¹⁵Tsügenyu ale jolokegwa gü pe hagin Rom nyu yhun kebin nyu dan ka ai zoshü nyü hobin nyo.

Jolo Kegwagü Kekvu

¹⁶Kechamvule ale Khrista Jolokegwa den zin we kejola hümvu, tsü le Judanyu genyu ri lo Griknyu ai sin, tse tenyen kelonyu apfu kenilo nrün Sunggigü kekvu gü genyu.

¹⁷Kechamvule Sunggigü le dihontse temi thyü njülo hüyo Jolokegwa gü le tsü yhenshwi shü, tsü le binzen ka gü keni keti ketenyen genyu nti. Tsügü rüla hihontse thu njü nyo, "Ketenyen genyu Kentsen nyu le rhün loti." (Heb:2:4).

Temi Nshünkemvu

¹⁸Temi serikemvu sen-o ketsin tson khin kebin dan, anyugun kemu lo ntsen serikemvu apfu genyu tsangge Sunggigü nyu kekhü le tsüdan teshashü bin laso.

¹⁹Sunggigü le shaja pe anyugun tsü bin laso, kechamvule temi no Sunggigü shalo kegwa Sunggigü le A npvü tsin tsentsü pe anyugun hishü kelasi genyu.

²⁰Kazü nyhun kelo gerhonyu a-kegwa kethonthen a-kekvu lo a-jvü a-rüla le hyu tsentsü bin laso. Tson-o temi le Sunggigü le thyü keshü dan ge a-shalo gwa, tsügenyu thame ka-e anyugun kemvu jüshü loho.

²¹Anyugun le Sunggigü sha bin nyo, ai zan kechwi pe Sunggigü tsü, lo A-cheno lomvu laso. Tson kethyügü mvule anyugun le thakon kemvu kerüchün lo kezün le anyugun nyun kesü thyü laso.

²²Anyugun npvü anyugun le thasha letse hü nyo, ai anyugun le kennunyu.

²³Lo anyugun le zankechwi kethyü, sila lo keho Sunggigü lope sila kehü temi, lo tegü lo nyukhu lo kazü nyu nyon kehü nme hontse laso.

²⁴Temi le nnu pe hihontse tinkela genyu, Sunggigü le anyugun no kentsükenchen kethyü dan thyü hü nyülo thyü hü lotse anyugun keshü la, tson-o anyugun le khinyunyu zen-o kejochemvu tho dan thyü tin laso.

²⁵Kechamvule anyugun le Sunggigü ketsin gü lope kenku thyüo, n nyhun keshü gü mvule nyhun kelo dan rüshvu lo a-lo thyü tinkela genyu, ai Sunggigü we no kethonthen kengvü gü thyülo! Amen.

²⁶Hi genyu Sunggigü le anyugun khe pe kejokepvü kenyü nyu shüla, tson-o tenunyu dan ai anyugun jvü khelao tenunyu jvü kemvu dan thyü tinla.

²⁷Lo tsühontse pechenyu ai tenunyu ge a-jvü gü khelao khinyunyu kenyü tin laso, tson-o pechenyu npvü pechenyu zen-o kejochemvu thyüo anyugun kemu chün anyugun no shaja hyulo.

²⁸Lo temi le Sunggigü rüla ketsin gü lope a-nyun nyu shünyü mvu kela genyu, a-le anyugun khe pe ntsen serikemvu nyun kepvü kipun shü la, tsügenyu anyugun le thyüzü kemvu dan thyü tin laso.

²⁹Tson-o serikemvu, gwakemvu, tha ketepen, me shwikerüchün, me shwipe a-yhü kethyü, kedushvu, kega, lo me kesa hi aphu pe anyugun süpvü bin laso.

³⁰Lo selü, me zokenshvu, Sunggigü shwikerüchün, kemakin, ketekho lo keteri kethyü, nduka sha hü kemvu gwakemvu aphu anyugun le thyü hünyo, lo a-pepvünyu jo zen kemvu.

³¹Lo anyugun le tha rüchün hümvu, a-npvü a-jo lope jo thyü hümvu, lo me so nmvue me njü hü kemvu dan me.

³²Sunggigü tejavü nyu zokeshü le temi hihontse thyü kehünyu le sila zü tsekethyü tsü anyugun le shabin nyo, anyugun le tsüdan thyü kehü nti mvule me kechanyu ai no tsühontse thyü kehü anyugun kenyü hünyo.

Romnyu 2

Sunggigü Le Me Jün Kekera

¹Tsügenyu, hire temi, nle segü yole, me nmu kehü nle thame kezoi bin ndi, kechamvule nle me kechanyu nmu hü yatselo n npvü n nmu kehü gwünzin, nle me nmu kehü gü n npvü ai me hontse thyü kehü genyu.

²Lo Sunggigü le temi tsühontse kethyünyu nmu zü tsekethyü nle shabin nyo.

³Tsügenyu, hire temi tsühontse thyü kehünyu nmu kehügü nle n npvü tsühontse thyü hüo Sunggigü jo kekera gü nrhilo titse rüchün hü nle?

⁴Nmvue nle Sunggigü shwikenjün kegon lo nyhenhi kethyü lo A-nyun kethon tsü shamvu ole? A-shwikenjün gü tsüle ntson tsin pe nno nnyun kelulo nrün gü shamvu hü le?

⁵Ai nnyun kerü le nnyun kenjünthyülo kemvu genyu Sunggigü le kenjü nyu me nmu kesoka, nyunkekhü tsangkeben gü genyu n npvü nyunkekhü kequen kebin gwünzin.

⁶Kechamvule Sunggigü le temi nme me tse a-tho hontse a-chün thyü pe tsü nrün genyu.

⁷Nyhenhio zankechwi, ndila lokeho lo teshwe füo thakegwa thyü kehünyu le kethonthen kerhün pe tsüti.

⁸Ai a-npvü a-so lo ketsin gü jo zen mvuo ketsin kemvu jo zen kehü dan we nyunkekhü lo nyunkenta pe tsüti.

⁹Judanyu no ri lo Griknyue sin tseo temi ligühigüe gwakemvu thyü kehünyu kenjün kethyü lo nyungwakemvu no a-chün thyü pe tsüti.

¹⁰Ai Judanyu no ri lo tsüsika Griknyue sin tseo zankechwi lo teshwen lo nyukebwen pe thatho kegwa thyü kehünyu tsüti.

¹¹Kechamvule Sunggigü le temi aphu so ketun kehü genyu.

¹²Temi ligühigüe tejvü kendinyu kemutho thyü kehünyu le tejvü kendi nyu anyugun no nkela ti, lo temi ligühigüe tejvü le bin ai mu hü yatselo tejvü nyu anyugun jokera ti.

¹³Kechamvule Sunggigü mhundyü nyu we tejvü jo nyü kehü dan mvule tejvü jo thyü lo zen kehünyu nti le kentsen nyu thyü kehü genyu.

¹⁴Lo Judakemvunyu tejvü kendinyu dan le anyugun nyunki tejvü nyu thyü mvulokeshvu dan thyü kehü, tejvü ndi ai tsüle a-jvü thyü laso.

¹⁵Tson-o anyugun le tejvü nyu sen kezü dan pe anyugun nyun ge thu kenjü tsinshü hünyo, anyugun nyun le tsü lope jünzoshü hünyo, tson-o anyugun kerüchün nme le anyugun nmu lo kecha nme le anyugun le njü letse hü.

¹⁶Tsangkeben jon tsünyü tsü ale jolokegwa gü nyu kezo hontse, Sunggigü le Jisu Khrista no temi rüla tesü tebu kebin dan tsü kera ti.

Judanyu Lo Tejvü Gü

¹⁷Hire, nle Judanyu letse-o tejvü gü tenyen hü lo Sunggigü temi letseo ketekho bin logwa.

¹⁸Lo nle tejvü gü nyu thashalo-o Sunggigü kendo sha, lo thakegwa dan tsüle gwa letse hü ado;

¹⁹lo nle a-yhütyü keponyu tsonketsin nme letse lo kezün nyu kehünyu dan mah kenben nme thyü,

²⁰lo nle tejvü gü nyu ketsin gü shalo-o kepin nyu dan no thasha kelo nme thyü lo nyuhonyu dan senkethyü nme thyü hü ado.

²¹Tsügenyu me senthyü kehü gü, nle n-npvü nsenthyü hü mvu ole? Nle meno, "Rühu nyalo," tseo me ka zokehü gü nle rühu hü ole?

²²Nle meno, "Keyüla nyalo," tseo me ka zokehü gü nle keyüla hü ole? Nle teromen kezü ntsü kehü gü, nle teromen kerüshvu kanyu tha rühu hü ole?

²³Nle tejvü sen hü nle tseo ketekho kehü gü, nle tejvü gwünrho-o Sunggigü rühu kemvu tho thyü hü le?

²⁴Kechamvule ketsin lesü le zo, "Hagun genyu Judakemvunyu dan nyu Sunggigü zan ntsü tin laso."

²⁵Lo nle tejvü gü zen kehü we nge gikerü le a-kechwi le bin nyo, ai nle tejvü gwünrho hü yatselo n gikerü le girükemvu thyüla hünyo.

²⁶Tsügenyu girü kemvunyu nme le tejvü nyu thyümvulo keshvu dan thyü, lo zen hü yatselo a-girü kemvu lope gikerü hontse mvu ti ole?

²⁷Lo nle thu pe bin kenjü tejvü le bin, lo girü pvülo tse ai tejvü gü gwünrho hü yatselo, a-girü kemvu tejvü zen pen kehünyu nme le n nmu lati.

²⁸Kechamvule tegwen ki nti Judanyu kethyü le Judanyu ketsin mvu, nmvu ai thyü ge gikerü nti we gikerü ketsin kemvu genyu.

²⁹Ai nnyunki Judanyu le Judanyu ketsin, lo a-nyun ki gikerü le gikerü ketsin, tsüle thu pe bin kenjü tejvü gü nyu mvule Kapu kipun, temi tsünyu kegwa le temi ka nyu kemvu, ai Sunggigü kipun hyulo.

Romnyu 3

¹Tsonlo Judanyu kethyü le nyu kegwa le bin nla? Nmvu ai gikerü genyu nyu kechwile bin nla?

²Ligühigü ai a-kechwile bin sa; keda tsingü le hi: Sunggigü jo gü pe anyugun tenyen shü kela genyu.

³Tsonlo tsüdan peha le joketsin zomvu kela genyu Sunggigü we thyü pe no joketsin zomvula logwa ole?

⁴Tsonlo nrün ndi, temi aphu kenkunyü thyü hü yatse ai Sunggigü we no joketsin gü thyülo mvulo shvu. Tsü rüla hihontse thu njü, “Njo kezo nyu meno nle joketsin zohü nletse mvuloshvu; lo mele njün kera kegun ka nle me nyeki kvulo mvuloshvu.”

⁵Ai n ntsenseri kemvu genyu Sunggigü kentsen sha petsülo yatselo, nle nyu zo semon? Sunggigü le shaja pe me ketsü tsüle a-zümvu ole? (Ale temi kerüchün hontse zoti.)

⁶Tsonlo nrün ndi, kechamvule tson yatselo dihontse Sunggigü le temi jün keralo ti la?

⁷Ai a kenku genyu Sunggigü joketsin kezo sha ntsen pe a-zankechwile thyülo hü yatselo, tsonlo nyu genyu meno a nmu hü nla?

⁸Lo thakegwa no chwiryülo nrün genyu gwakemvu thyü nu, tse ale zo letseo pehale aka zo kehü hontseo jo tsühontse kethyü zo kehünyu nmu zü.

Temi kentsen mi nme ndi

⁹Tsonlo dihontse mon? N gun Judanyu le me nyeki gwakvu ole? Nmvu shü, ale n güka Judanyu metse lo Griknyu metse aphu kemu hensin binla sele tse zoshü so.

¹⁰Ketsinlesü le hihontse thu njü nyo: “Temi kentsen mi ndi laso; nme ai ndi laso

- 11**temi thakerüchün me ndi, Sunggigü kefü mi ndi laso.
- 12**Anyugun aphu tson gwünzü laso; temi thakegwa kethyü mi ndi so; nme-e ndi laso.
- 13**Anyugun jo dan le sika kepe kü hontse; lo anyugun yi le me kesa jozo hünyo, lo anyugun mün nyu peri tseyi le bin;
- 14**Anyugun mün nyu shochün shokhü le süpvü.
- 15**Me dushvu titse kethyü anyugun pha shwe whüwhü tse gwünzin;
- 16**anyugun le kehü tson nyu kenke kenmhü lo kenjün kethyü nti.
- 17**Lo anyugun le nyun kebwen tsongü shamvu;
- 18**lo anyugun mhundyü ka Sunggigü shyé kenshvu ndi.”
- 19**Tejvü gü nyu tha zokeshü dan le tejvü hensin kebin nyu dan ka zo kebin gwünzin tse kethyü ngun le shabin nyo, tsügenyu temi aphu jo (mün) khinla hünyo, tson-o kazü temi aphu no Sunggigü mhundyü nyu kemu nyu thyüla nrün genyu.
- 20**Tsügenyu tejvü kezen genyu temi nme-e a-mhundyü nyu kentsen nyu thyülo hümvu; kechamvule tejvü genyu kemu rüla shalo kehü gwünzin.

Sunggigü Le Temi Thyü Ntsenlo Kehü

- 21**Ai ntsoka we Sunggigü le temi thyü ntsenlo kehü tesha shü laso, lo tsüle tejvü genyu mvu. Tejvü gü tsüle sidyükes hanyu ko tsü jünzo ryü.
- 22**Tsügü tsü le Sunggigü kentsen le Jisu Khrista ketenyen genyu tenyen kelonyu aphu ge ryü hünyo. Kechamvule temi ligühigüe kecha thyü loho.
- 23**Temi aphu mu laso, lo Sunggigü zankechwi gü timvu laso.
- 24**Ai Jisu Khrista ge kenikelo khikeshü Sunggigü le n shwikenjün genyu kenrun nyu kentsen nyu thyülo hü nyo.
- 25**Temi ligühigü ai tenyenlo yatselo tsü hyulo titse kethyü genyu Sunggigü le Jisu zi pe kerüshvu nme thyüshü. Tsügü tsü le Sunggigü le a-nyunthon-o nduka mu kehü dan jüshüo a-kentsen tsinshü.
- 26**Tsühontse ntsoka ai a-le ntsen letse kethyü tsinshü hünyo. A-le ntsen lo Jisu Khrista tenyen kehünyu dan thyü ntsen shü kehü gü tse kethyü meno shalo nrün genyu.
- 27**Tsonlo n gun le ketekho kelo bin le dikipon bin nla? Ndi! Tejvü genyu ole? Ntho genyu la? Nmvu, ai ketenyen jvü gü genyu.
- 28**Tsügenyu temi le tejvü genyu mvule ketenyen genyu kentsen nyu thyülo hü nyo tsekethyü n gun le sha tsentsü laso.

²⁹Sunggigü le Judanyu dan nti Sunggigü ole? Judakemvunyu we sin mvu ole? E, Judakemvunyu-e Sunggigü le.

³⁰Sunggigü le nme, lo a-le gikerünyu metse lo girü kemvunyu metse tenyenlo yatselo tsünyu thyü ntsenlo hünyo.

³¹Tson yatselo nle ketenyen higü genyu tejvü gü khela se ole? Nmvu, nne tejvü gü thyü nkoshü kehü gwünzin.

Romnyu 4

Abraham Le Ketenyen Genyu Ntsenkelo

¹Lo n gun le n gun bon Abraham rüla nyu zo mon? A-le nyu hyulo la?

²Kechamvule Abraham le a-npvü a-tho genyu ntsenlo yatselo, a-le a-npvü ketekho lo gwa; ai Sunggigü we a-shwen loho.

³Ketsinlesü le nyu zohü nla? “Abraham le Sunggigü tenyenlo, tsügenyu a-lope kentsen nyu letse kolo.”

⁴Lo tha kethyünyu le tha hyulo ai tsüle a-shwikenjün genyu tse hümvu, ai tsü le a-shün.

⁵Tson ai tha nme thyü keshü genyu mvu, ai ntsen kemvu nyu thyü ntsenshü kehü gü tenyenlo yatselo a-ketenyen genyu a-le ntsen letselo hünyo.

⁶Tsühontse ntho genyu kemvu ai Sunggigü le nthü pe kentsen nyu thyülo kehünyu phou kengvü rüla David ai nduka hihontse so:

⁷“Sunggigü le a-thyükezü jü pe tsü kelanyu, lo a-kemu henlo kelanyu le aphou kengvü ketsin le!

⁸Sunggigü le a-lope kemunyu letse lo kehonyu le aphou kengvü ketsin!”

⁹Kengvü ketsin higü hile gikerünyu genyu nti le girü kemvunyu genyu ko sin la? Abraham le ketenyen genyu a-lope kentsen nyu letse kolo. Tson yatselo dihontse a-lope kentsen nyu letse kolo la? A-girü kelo siki le a-girü kemvuka la? Tsüle a-girü kelo siki mvu ai a-girü kemvu ka.

¹⁰Lo a-le a-girü kemvuka nyu ketenyen genyu ntsen kelo mohor hontse kethyü gikerü hyulo.

¹¹Tson-o a-no girü kemvuka ai tenyenlo-o ntsen kelo hontse girü kemvunyu aphu bon thyülo nrün genyu.

¹²Tsüntimvule a-no a-girü kelo dan bon gü thyü sin; tsüdan le a-girü kelo ntimvule n gun pvü Abraham le a-girü kelo mhundyü ki tenyen-o yhun kehü hontse yhun kethyü genyu.

Ketenyen Genyu Sunggigü Le Zope Bin Kenjü Hyukelo

¹³Tson-o Abraham lo a-tsipwen dan no kazü gü lolo titse zope bin kenjü le tejvü gü genyu mvule tenyenlo-o ntsen kelo genyu hyulo.

¹⁴Tson mvuo tejvü zen kehü dan nti no kazü tsügÜ gwen ti yatselo, ketenyen le a-kon ndi laso, lo zope bin kenjü güe tha ja thyü lati.

¹⁵Kechamvule tejvü gü le nyunkekhü senryü hünyo; ai tejvü kendi bin nyu we tejvü gwünkerho-e ndi.

¹⁶Tsügenyu kenrun nyu shwikenjün ka tsekethyü shalo nrün genyu tsüle ketenyen genyu le. Lo nduka zope bin kenjü jo tsügü tsüle Abraham tsipwen apfu genyu zo tsentsü; lo tsüle tejvü zen kehü dan nti genyu mvule ngun apfu bon gü Abraham ketenyen hontse tenyen kehünyu dan ko sin.

¹⁷Tsügenyu hihontse thu njü, “Ale nthyü pe nno tsipwen kechon pvügü thyüshü laso.” Tson-o Abraham le a-le tenyen kehü gü kesi ai pe kerhün thyülo kehü, lo kendi ai pe kebin thyülo kehü gü Sunggigü mhundü nyu n gun bon thyülo.

¹⁸Ketsinlesü le kezo hontse, “Ntsi npwen no chonsa ti,” tsekethyü zo pe bin kenjü hontse a-no temi kechon bon gü thyülo nrün genyu thame tenyenlo nrün kendi ka ai a-le Sunggigü jo tenyenlo.

¹⁹Tson-o a-keyhun chen le chen tsi pen güzhü la lo Sara (a-nu) ge nyu yhunlo hoso tsekethyü siki ai a-ketenyen sünla mvu.

²⁰A-le Sunggigü jo gü tsü rüchün pe kenyunhvuö tenyenmvu lamvu, ai tenyen tsentsü tseo Sunggigü shwen bin.

²¹Lo Sunggigü le zoshü kela gü a-le thyü penshü tsentsü tse tenyen ton bin.

²²Tsügenyu a-ketenyen genyu a-le ntsen letse la.

²³Lo tsügü tsü le a-npvü a-genyu nti mvule n gun genyu ko thu njü.

²⁴N gun ai kesi nyu Npugü Jisu thyü nrhün kelogü tenyen hü yatselo n ketenyen genyu a-le nthyü ntsen loti.

²⁵N kemu genyu a-no si lo nthyü ntsenlo nrün genyu a-thyü nrhün nilo.

Romnyu 5

Sunggigü Zen Kengü Gwa Kelo

¹Tsügenyu ketenyen ka ntsen kelo siki nle Npugü Jisu Khrista genyu Sunggigü zen-o kengügwa lola so.

²Khrista genyu nle hijonka shwikenjün bin higü nyu ketenyen nyu yüryü kelo gwünzin; tson-o nne Sunggigü ka nyu hyulo nrün nsidyü kegwa gü rüchün pe ndü nyün bin laso.

- ³Tsüntimvule nne kenjün kethyü nyu ai n kenyü hünyo; kechamvule kenjün kethyü genyu nyhenhi lo hü.
- ⁴Lo nyhenhi kelo genyu njvü gwalo hünyo lo njvü gwakelo genyu nsidyü le binlo hünyo.
- ⁵Lo sidyü tsüle nno kejola loho; kechamvule khipe ntsüşü kela Kenshün Kapu gü genyu Sunggigü le keso run pe n nyun nyu shükela genyu.
- ⁶Lo nle kvumvu kebin ka Khrista le a-gwünkho toka n ntsen njü kemvunyu sunthyüo sila so.
- ⁷Temi nme-e temi kentsen nyu sunthyüo sishü loho ado, temi peha le kegwanyu nme sunthyüo nshvu mvu tse si-e shü logwa.
- ⁸Ai Sunggigü keso le nle kemunyu thyü kebin ka-e Khrista no nphou sunthyüo si kethyü nyu tsin tsentsü pe nhi shü laso.
- ⁹Lo tsügenyu, nle a-zi genyu nthyü ntsen njülo yatselo, nle Sunggigü nyunkekhü gü nyu n kenilo titse kethyü le tsentsü kvu laso.
- ¹⁰Kechamvule nle a-shwikerüchün nyu thyü kebin ka ai A-nyugü si genyu Sunggigü zen kengü gwalo yatselo, a-zen-o kengügwa kelo siki a-le rhün kebin genyu nkenilo titse kethyü le tsentsü kvu laso.
- ¹¹Tsüntimvule, nle a-genyu kengügwa kelo gü Npugü Jisu Khrista genyu Sunggigü kipun n kenyü sin bin laso.

Adam Lo Khrista

- ¹²Lo temi nme genyu kemu le kazü nyu ryü, tson-o a-kemu genyu kesi le ryüla, lo temi aphu mukela genyu kesi ai temi aphu ge ryüla.
- ¹³Tejvü le keryü mhundyü kinyu kemu le kazü nyu hü laso; ai tejvü kendi bin ki we mu letse hü mvu.
- ¹⁴Tson ai Adam ka gü Mosa keti kesi le temi so gon tinla, Adam le Sunggigü jo gwünrho kela hontse kemu thyüla kemvunyu dan so ai kesi le gon ryüla. Adam tsüle ryü titse kehü gü zansü nme thyü.
- ¹⁵Ai Sunggigü jo gwünrho kethyü gü we kenrun nyu pe nshwinjün keshü gü hontse mvu. Kechamvule temi nme le thyüzü kela genyu temi kechon le sila yatselo, tsünyeki Sunggigü ka nyu chwikeryü shwikenjün gü lo Jisu Khrista nshwikenjün genyu kenrun nyu khikeshü gü we temi kechon kesükela thyü kvu.
- ¹⁶Lo kenrun nyu khipe ntsü keshü gü le temi nme le mu kelagü hontse mvu, kechamvule temi nmula kethyü le temi nme nti ge chwiryüo temi nmu la, ai kenrun nyu khikeshü gü we temi kechon le mu kela genyu ryüo temi thyü ntsen njülo.

¹⁷Lo temi nme le mu kela genyu kesi le temi aphu so gon tinla yatselo, tsünyeki shwikenjün lo ketsen kenrun nyu pe n kesükela thyü keshü hyukelonyu we temi nme Jisu Khrista genyu rhünlo-o gon tsentsü ti.

¹⁸Tson-o temi nme le mukela genyu temi aphu nmu kela hontse kenrun nyu khikeshü ketsen tho nme genyu temi thyü njÛ pe kethonthen kerhün nyu shü kelo ai ryü.

¹⁹Lo temi nme le Sunggigü jo zen mvukela genyu temi kechon no mukela hontse temi nme le Sunggigü jo zen kelo genyu temi kechon thyü ntsenlo ti.

²⁰Tejvü gwünkerho no chonlo nrün genyu tejvü gü le ryü, ai kemu le chon kethyü bin nyu shwikenjün gü ai chon kvu laso.

²¹Tsühontse kemu le kesi nyu gon kethyü hontse kethonthen rhünlo nrün genyu ketsen sen-o shwikenjün gü no Npugü Jisu Khrista genyu gon ti.

Romnyu 6

Kemu Kipon Sila Ai Khrista Nyu Rhünlo

¹Kha, tselo nne nyu zo mon? Shwikenjün gü no chon chwiryülo nrün genyu kemu nyu bin ti ole?

²Tsonlo nrün ndi! Nne kemu kipon sikela nyu le nyu tse thyüo tsü nyu yhun sin gunlo tila?

³N gun Khrista Jisu zen-o baptaiz thyülo kelanyu dan, a-zen-o a-kesinyu baptaiz thyülo laso tsekethyü hagun le shamvu ole?

⁴Tsügenyu nne baptaiz kethyü ka a-kesi zen-o nme thyüo nsunla so; tson-o n Pvügü kekvu le kesinyu dan nyu Khrista thyü nrhün kelo hontse n ai no keyhun keshün thyüo yhunlo nrün genyu.

⁵Kechamvule nle a-zen-o a-si hontselo yatselo, nle a-zen-o a-le rhünni keso hontse nrün genyu.

⁶N kemu mi gü nke lao kemu dothyü sinmvulo nrün genyu nle temi whegü pe a-sin-o krus ge hüla so tsekethyü shabin nyo.

⁷Kechamvule si kelagü tsüle kemu nken laso, tson-o a-thyü ntsenlo laso.

⁸Ai nle Khrista zen-o sila yatselo nle a-zen-o rhünlo titse tenyen bin nyo.

⁹Kechamvule Khrista le kesinyu dan nyu rhünni kelo siki sinilo hososo tse kethyü nle shabin nyo; kesi le a-so kekvu bin sinlo hososo.

¹⁰A-le si kethyügü tsüle temi aphu genyu kemu kipon gwüngwa nme thyü sila so, ai a-le rhün hü kela keyhun gü we Sunggigü kipon genyu.

11Tsühontse hagun ai kemu kipun sila so, lo Jisu Khrista genyu Sunggigü kipun rhün hü laso tsekethyü rüchünlo nye.

12Tsügenyu hagun thyümin kenyu dan zen mvulo nrün genyu kemu no sila lo kegwa min higü nyu gon bin nya.

13Nmvu ai ntsen kemvu kenyu hontse kethyü thyü mvulo nrün genyu hagun min khi pe kemu kipun shü nya; ai kesinyu dan nyu rhünnilo kela temi thyüo hagun npvü hagun khipe Sunggigü kipun shülo, lo kentsen keseri kenyu thyülo nrün genyu hagun min khipe Sunggigü kipun shülo nye.

14Kemu no hagun so gon loho so; kechamvule hagun le tejavü gü hensin mvule shwikenjün gü hensin bin kela si genyu.

Kentsen Gonyu Thyülo

15Tsenlo dihontse tila? Nle tejavü gü mvule shwikenjün gü hensin bin kela genyu kemu thyü bin ti ole? Tsonlo shvu tsin!

16Sila nrün genyu kemu nmvu ai ntsenlo nrün genyu Sunggigü jo kezen hihvu nme mvue nme go thyüo hagun npvü hagun khipe digü go thyüo a-jo zen tiyo hagun le a-jo zen kehügü do so tsekethyü hagun le sha mvu ole?

17Hagun le gwüingwa nme ka we kemu go thyü hü, ai hagun khini pe senkethyü jo hinyu shükelo hagun yhen thyüo jo hidan zen kelo genyu ale Sunggigü shwen bin nyo.

18Kechamvule kemu nyu hagun shwüshü lao hagun no kentsen go thyülo kela genyu.

19Ale hagun kvu kemvu sha kebin genyu temi jvü rüla nyu hagun ka zo hünyo. Hagun le nduka serikemvu thyülo nrün genyu hagun keyhun khipe nshün kemvu lo ntsen kemvu dothyü gunkeryü hontse, ntsoka ai yhun nshünlo nrün genyu hagun keyhun khipe kentsen dothyülo nye.

20Hagun le nduka kemu do thyü kehü ka kentsen keseri kipun ndi.

21Tsüka hagun le nyu kegwa hyulo la? Ntsoka tsügenyu kejo kebin gwünzin; kechamvule tsüdan genyu kesi hyulo hünyo.

22Ai hagun le ntsoka we kemu nyu chwiryü lao Sunggigü do thyülo laso; tsügenyu hagun thyü kenshün kelo hyulo; lo siki kethonthen kerhün le hagun hon so.

23Kechamvule kemu shün le kesi, ai Sunggigü le n Npugü Jisu Khrista nyu kenrun nyu khipe nketsü gü we kethonthen kerhün gü genyu.

Romnyu 7

Sunkethyü Jvü Nyu Kendyü Keshü

¹A sikezenyu dan, hagin le tejavü gü sha kebin genyu ale hagin ka zo hünyo. Temi le rhün kebin then tejavü gü tsüle a-so gon bin hü nyo.

²Tenunyu kalu kelanyu le a-nyepvü le rhün kebin then tejavü gü le a-so gon bin hü nyo, ai a-nyepvü le sila yatselo a-nyepvü le a-khin sen kebin tejavü gü tsü nken chwila hünyo.

³Tson-o a-nyepvü le rhün kebin ka a-le peche kecha zen-o yhun tinla yatselo a-le keyüla gi letse ti; ai a-nyepvü le sila yatselo a-le peche kecha nme ka kalu ai a-le tejavü gü nyu njü bin nyo.

⁴Tsühontse apvünyu dan, hagin ai Khrista min gü genyu tejavü gü kipun sila so; tsüle kechamvule Sunggigü danzin kipun nsha nshalo nrün genyu hagin no kecha nme tsügü tsüle kesinyu dan nyu rhünni kelo gü zen-o yhun tinla nrün genyu.

⁵Kechamvule nduka nne thyümin nyu kehü ka nno kesi kipun nsha nshalo nrün genyu tejavü gü kesun keshü kemu gü kenyu dan nmin ge thyü shü hü.

⁶Ai ntsoka we nduka nphin sen kebin gü kipun sikela genyu nle tejavü tsügü nken chwi laso; tson-o nle tejavü whe gü nyu mvule Kapu gü nyu keyhun keshün sen-o Sunggigü lothyü hü nyo.

Tejavü Lo Kemu

⁷Tsonlo nle nyu zo mon? Tejavü gü tsüle mu le? N mvu shü! Ai tejavü gü kemvu we, ale kemu tsü shamvu nrün, tejavü gü tsüle, "Nle tha tepen nya," tsekethyü zoshü kemvu we tha ketepen le dihontse kethyü nme yo ale shalo ho.

⁸Ai kemu henkegwa ki tejavü gü nyu zokeshü genyu anyun nyu tha ketepen aphu thyüshü; kechamvule tejavü kendi we kemu le a-kesi.

⁹Ale nduka gwüngwa nme tejavü sen mvuo yhun; ai tejavü gü le ryü ntsin kemu gü tsüle rhünlo la; lo ale sila.

¹⁰Lo me thyü nrhün shü titse kethyü johokeshü gü le a genyu we kesi laso, tsekethyü ale shalo.

¹¹Kechamvule kemu henkegwa ki tejavü gü nyu zokeshü jogü genyu a sala, lo tsüle a dushvula.

¹²Tsügenyu tejavü gü le nshün, lo johokeshüe nshün njü lo gwa.

¹³Tsonlo thakegwa tsügü tsü genyu ale sila ole? N mvu shü! Tsügü tsüle kemu genyu; kemu le thakegwa tsügü sen-o a thyü pe kesi den zin shüla. Kechamvule johokeshü jo gü genyu kemu le gwamvuri tsin kethyü tsin tsentsü shü nrün genyu.

Temi Ge Keyhun Jvü Kenyahun Le Kebin

- ¹⁴Lo tejvü gü we Kapu danzin tsekethyü nle sha bin nyo; ai a we a jwen pe kemu hensin shü kela kesi thyümin.
- ¹⁵Lo ale a npvü ale thyü kehügü shamvu, kechamvule ale thyü kenyü gü thyülo hümvu; ai thyünyü kemvu gü thyüla la tse kehü genyu.
- ¹⁶Lo ale thyünyü kemvu dan thyü hü ai ale tejvü gü tsüle gwa letseo a-zen-o kejorhün hünyo.
- ¹⁷Tsügenyu ale thyü kehü tsügü tsüle ale mvule a kipun kebin kemu gü le a-npvü.
- ¹⁸Kechamvule a ge; tsügü tsüle a thyü amin nyu thakegwa nme ndi tse kethyü ale shabin laso; thakegwa thyü titse rüchün bin hü, ai ale thyülo hü mvu.
- ¹⁹Tson-o thakegwa ale thyü kenyü gü tsü thyü hü mvu; ai tha gwakemvu ale thyünyü kemvu gü tsü thyüla la tse hünyo.
- ²⁰Lo ale thyünyü kemvu gü thyü hü ai tsüthyü kehü gü tsüle ale mvu, ai akipun kebin kemu gü le.
- ²¹Tsügenyu ale tha kegwa thyünyü keso ka gwakemvu le a khoka bin lola kehü jvü nme shalo so.
- ²²Lo anyun nyu Sunggigü jvügü le a kenyü laso.
- ²³Ai tejvü kecha nme le amin ge anyun ki kebin jvü gü zen kenren-o a-ten zen gü do thyüla kehü tsü shalo laso.
- ²⁴O, a hile temi rüsürükhü nme le! Segü le aten sen-o kesinyu güzhü kela min hinyu a süshwi shü tila?
- ²⁵N gun Npugü Jisu Khrista genyu Sunggigü shwen bin nyo! Ale a npvü anyun pe Sunggigü jvü gü lo thyülo gwa, ai a thyü min pe kemu jvü gü lothyü hü nyo.

Romnyu 8

Kapu Nyu Keyhun

- ¹Tsügenyu ntsoka we Khrista Jisu kipun kehünyu nmu kethyü ndi so.
- ²Kechamvule Khrista Jisu nyu kehü kerhünronzin Kapu jvü gü le kemu lo kesi jvü gü nyu a hoshü kela genyu.
- ³Lo tejvü gü le thyümin genyu kvumvuo thyü loho kela gü Sunggigü le thyü laso. Tsügü tsüle a-npvü a-nyugü nipe a-no kemu thyü ngwao kemu rüla denzin a-thyü ge kemu gü nmu laso.
- ⁴Kechamvule nle thyü min kipun hü mvule Kapu gü denzin hü kelanyu dan no tejvü nyu thyü mvulo keshvü kenjü dan thyü penlo nrün genyu.

⁵Kechamvule thyümin kipun yhun kehü nyu le thyümin phin rüchün bin hünyo; ai Kapu kipun yhun kehünyu le Kapu gü phin gü rüchün bin kehü genyu.

⁶Thyümin phin kendo kerüchün gü tsüle kesi, ai Kapu phin kerüchün gü le kerhün lo nyun kebwen kipun.

⁷Kechamvule thyümin kenü yhydyü le Sunggigü shwinyü kemvu thyüla kehü genyu; lo tsüle Sunggigü jvü hensin bin hü mvu lo bin-e loho.

⁸Lo thyümin kipun kehünyu le Sunggigü kenü thyü lo nrün ndi.

⁹Ai Sunggigü Kapu le hagin nyun nyu bin yatselo, hagin le thyümin kipun mvule Kapu gü kipun bin laso; lo temi ligü higüe Khrista Kapu gü kendi nyu le a-hon mvu.

¹⁰Ai Khrista le hagin nyun nyu bin yatselo, kemu genyu hagin min le kesi yatse ai kentsen genyu hagin kapu le kerhün kipun bin laso.

¹¹Keshanyu laka kesinyu dan nyu Jisu thyü nrhün kelo Kapu gü le hagin nyun nyu binlo, kesinyu dan nyu Jisu thyü nrhün kelo gü npvü, hagin nyun nyu kebin a-kapu gü genyu kerhünronzin khipe sila lo kegwa hagin min ge shüti.

¹²Tsügenyu a pvünyu dan, nle nthü min kendo thyü yhun tile tseo thyümin pu pvü bin mvu.

¹³Hagin le thyümin kendo zen-o yhun hü yatselo siti, ai hagin le Kapu gü pe thyümin tho dan boshvula yatselo hagin le rhünlo ti.

¹⁴Kechamvule Sunggigü Kapu gü le a-tsontsin zen hü kela dan aphu, tsüdan le Sunggigü nyenyu thyü kelasi genyu.

¹⁵Lo hagin le nshvu nrün kipun do kethyü kapu hyulo mvu, ai Sunggigü nyu thyükelo kapu hyulo laso; tsügenyu nle nrao, "Abba! Apvü!" tse ko hünyo.

¹⁶Nle Sunggigü nyenyu thyülo laso tsekethyü Kapu gü le a-npvü n kapu gü zen-o jünzo bin hünyo.

¹⁷Lo nle a-nyenyu thyülo yatselo, a-kenya gwenlo tiso, lo tsügü tsüle Sunggigü kenya dan Jisu zen kerhün-o tsü gwen ti, nle a-zen kenjünthyülo yatselo a-zen-o zankechwi ai thyü ti.

Hisiki Zankechwi Kethyü

¹⁸Lo ale kesha le hizonka kenjün thyü kebin dan rüchün pe siki ntesha shün nrün zankechwi kethyü dan zen-o kendyülo kümüv letse bin nyo.

¹⁹Kechamvule nyhun keshü dan aphu Sunggigü nyenyu dan tesha shü nrün gü khwen-o nrin nnyun bin nyo.

20Nyhun keshü dan nmu pe thakon thani kemvu thyüla, anyugun npvü anyugun kendo genyu mvu, ai tsühontse kethyü Sunggigü kendo kela genyu, tson ai anyugun sidyü higü le bin.

21Tsügü tsüle nyhun keshü dan ko shvula lo kegwa dogü nyu anyugun süshwi pe Sunggigü nyenyu dan le a-kendo thyü zankechwi kethyü tsü kenjünlo nrün genyu.

22Lo ntsoka-e nyhun keshü dan aphu a-kethyü pvüo kengüo ayaya tse bin kehü nne shabin nyo.

23Lo tsühontse kethyü ntimvule Kapu sha keri n gun hi ai nleyi pe a-nyenyu thyülo nrün gü khwen-o nnyun nyu ayaya tse bin hünyo.

24Kechamvule sidyü le bin tse kethyü ketenyen genyu kenikelo gwünzin; tson ai hyulo kelagü tsü lope sidyü letse hü mvu. Lo segü le hyulo kelagü hyulo titse nrin bin hü nla?

25Ai nle hyulo mvu zun kethyü gü hyulo nrün tenyen bin yatselo, nle nyhenhio tsügü khwen binlo hünyo.

26Tsühontse Kapu gü ai nle kvu kemvu ka n kecheshü hünyo; kechamvule nle hilo mvulo keshvu ka ai hilo sha hü kemvu genyu; ai Kapu gü le a-npvü nsun thyüo ayaya tse bin hünyo; tsüle temi khwen jo nyu zoshwilo nrün ndi.

27Tsüntimvule nnyun kese kehü gü Sunggigü le kapu gü kerüchün sha hünyo, a-le Sunggigü kendo hontse kenshün nyu genyu hibin kehü genyu.

28Lo Sunggigü so lo rühu kehü , a-le ndukanyu rhinhi pe bin kela gü genyu ko kelo dan genyu we tha lihi thyü yatse ai anyugun genyu kegwa tsekethyü nle shabin nyo.

29Kechamvule a-le ndukanyu tsüdan shao tsüdan no a-nyugü hontselo nrün genyu a-le nchwenyu tsüdan ndo sen bin laso; tson-o a-nyugü no a-pvü nyu kechon dan nyu nyuri gü thyülo nrün genyu.

30A-le nchwenyu rhinhi sen bin kela dan, tsüdan kolo, lo a-le kolo kela dan; tsüdan thyü pe ntsen-e lola, lo a-le thyü ntsenlo kela dan, tsüdan no zankechwi-e thyülo laso.

Khrista Nyu Sunggigü Keso

31Tsonlo nle tha higü rüla nyu zo mon? Sunggigü le nkipon yatselo, segü le n ntsunlo gwa tila?

32A-npvü a-nyugü ai khishü tepen mvutse n gun aphu genyu khishü kelagü, a-le tha aphu pe a-nyugü sin-o kenrun nyu pe ntsüshü mvu ti ole?

33Segü le Sunggigü le kejülo kelanyu dan nmu logwa ti la? Anyugun le njü letse kezo gü tsüle Sunggigü.

³⁴Segü le n nmulo gwa tila? Tsügü tsüle silao kesinyu dan nyu rhünnilo, tson-o gungü Sunggigü ben njüzin bin-o ngenyu hizin bin kehü gü Khrista Jisu.

³⁵Lo segü le Khrista le nkeso nyu nsükho sen tinlo gwa tila? Kenjün kethyü, nmvue shekese, nmvue n nshwen kethyü, nmvue chenda, mvue rhokedyü, nmvue kenshvu, nmvue zhethon le thyülo gwa ti ole?

³⁶Ketsinlesü nyu thu kenjü le hihontse: “Ngenyu meno jongwün agun dushvu; mele agun khipe tanyü dushvu gü kezhü hontse thyü.”

³⁷Nmvu, tha hidan hi aphu nyu ai nso kehü gü genyu nle kvukelo soki ai kvulo hünyo.

³⁸Tson-o kesie kerhün-e, tsangge jolonyu-e, Npu kethyü dan-e, hizonka kebin dan-e, hisiki ryü nrün dan-e, kekvu dan-e,

³⁹ketetso-e, kentsun-e, nmvu ai nyhun keshü kecha lihi-e n Npugü Khrista Jisu nyu ntesha keshü Sunggigü keso nyu tsü nsükholo nrün ndi tsekethyü ale sha tsentsü laso.

Romnyu 9

Sunggigü Lo A-le Kejülo Kela Temi dan

¹Ale Khrista nyu joketsin zo hünyo, ale nku bin mvu, tsekethyü anyun gü le Kenshün Kapu gü nyu ajün zo bin nyo.

²Ale anyun gwamvu sa, lo anyun kenjün thyü zin bin hünyo.

³Kechamvule thyülo gwa yatse kethyü we thyümin kipun a tsasikezen nyu lo a tsipwen dan kenilo nrün genyu Khrista no a swe tsülo a khela lotse lati atale tson kelo kemvu.

⁴Anyugun le Israel nyu, tsüdan le a-nyenyu dan, a-zankechwi kethyü, kejozenkelo dan, tejavü gü khikeshü, Sunggigü kerüshvu, lo Sunggigü le zope bin kenjü dan-e, tsüdan hon.

⁵Lo bon nyu dan ai anyugun bon nyu, lo thyümin kipun rüchün gunlo anyugun ge Khrista le yhun ryü le. A-le aphu so Npugü, lo kethonthen kengvü ketsin Sunggigü le! Amen

⁶Ai Sunggigü jo gü le a-kenrun thyüla titse kethyü kon mvu. kechamvule Israel ge yhun chwikeryü dan aphu Israel nyu kü kemvu genyu.

⁷Lo Abraham tsipwen aphu Abraham nyenyu kemvu, “Ai Isak ge n tsipwen letse koti,” tsekethyü genyu.

⁸Tsügü tsüle a-kon le thyümin nyenyu dan le Sunggigü nyenyu dan mvu; ai zope bin kenjü gü nyenyu dan we a-tsipwen letse la.

⁹Kechamvule zope bin kenjü güle: “Higwünkho ka ale ryü ti, lo Sara le tsükatsü pechenyu nme nnyu zen bin ti,” tson kethyü thu pe bin njü.

¹⁰Lo tsüntimvule Rebeka ko temi nme tsügü tsüle nbon Isak nyuphou pvülo.

¹¹Tsükatsü Sunggigü le nchwenyu me kejukelo a-kendo le thatho dan genyu mvule, nkokelo gü kendo titse kethyü genyu, a-nyu hvu nnyu kelo mhundyü kegwa keshvu thyüla kemvu kanyu;

¹²tenu tsügi ka peshügü no nchegü lothyüti tse kethyü zo njü.

¹³Lo a-le, “Jakob we so, ai Esau we nrhi,” tse kethyü thu njü.

¹⁴Tsonlo nle nyu zo mon? Sunggigü kipun njü kemvu le bin le? tsonmvu shü.

¹⁵Kechamvule a-le Mosa ka, “Ale shwi njün kehünyu shwinjün ti, lo ale so kehünyu soti,” tse zo njün nyo.

¹⁶Tsügenyu temi kendo nyue mvu, nmvu ai nyhen kethyü genyue mvu, ai Sunggigü nshwikenjün genyu.

¹⁷Tsühontse ketsinlesü le Faro ka, “Ale nge a kekvu khipe me tesha shü nrün lo a zan pe kazü aphu nyu sha gunlo nrün genyu a kendo tsügü tsü thyülo titseo ale n penso keshü le,” tson njü.

¹⁸Tsühontse Sunggigü le shwi njün kenünyu shwi njün shü hünyo, lo senyu nyun thyü pe rü nyü yo tsünyu nyun thyü rüla hünyo.

Sunggigü Nyun Kekhü Lo Shwikenjün

¹⁹Ai nle aka hon zo so ti ado, “Tsonlo Sunggigü le nyu thyüo me nmu hü nla? Kechamvule temi segü le a-kendo nkenlo tila?”

²⁰Ai nle temi, Sunggigü zen kenyon kehü hile nle segü la? Kanyü thyü kelo dan le a-thyü keshü gü ka, “Nle nyuthyüo a thyü pe hihontse lala, tson ti ole?”

²¹La kethyü gü le gin thün nme ge peha lope a-min ketsen kanyü thyü, lo peha lope a-min kenne kanyü thyülo kegwa gin ge kekvu ndi ole?

²²Lo Sunggigü le nyunkekhü lo akekvu pe me hishü nyü bin yatse ai nkela kekü a-nyun kekhü hyula lokekü dan ge-e a-nyun thonsao nyhenhi bin mvu ole?

²³Tsüle kechamvule nchweki nyu nno zankechwi thyü nrün kejü sen kehü shwikenjün fü kehü dan ge a-kegwa kebin pe me teshashü titse kethyü genyu.

²⁴A-le Judanyu dan nyu nti mvule Juda kemvunyu dan nyu ai anyugun kolo laso.

²⁵A-le Hosea lesü nyu zo kenjü le hihontse: “Nduka a temi kemvu dan Ale tsüdan lope ‘A temi’ letse koti. Lo nduka ale so hü kemvugi ka ‘keso gi’ tse ko ti.

²⁶Lo nduka ‘hagun le a temi kemvu le,’ tse so kehü bin nyu ai anyugun no rhün bin kehü Sunggigü nyenyu le tse koti.”

²⁷Lo Isaya le Israel nyu rüla zo-o: “Israel nyu nyenyu le chon pe züda nyu hachon hontse bin yatse ai kenikelo hyulo nrün dan we a-sen keshanyu nti ti.

²⁸Kechamvule Npugü le kazü higü jün pen whütse lao a-jo thyüpenlo nrün genyu.”

²⁹Isaya le nchweki nyu, “Danda dan Npugü le ntsipwen peha nsen pe ntsi thyüshü kemvu we, nle Sodom hontsela tsentsü lo nthü pe Gomora hontse kelai,” tse zope bin njü.

Israel Lo Jolokegwa gü

³⁰Tsonlo nle nyu zo mon? Juda kemvunyu dan le Sunggigü mhundyü nyu ntsenkelo fü mvutse ntsenkelo hyulo, tsügü tsüle ketenyen genyu hyukelo kentsen.

³¹Ai Israel nyu dan le tejvü nyu ntsenkelo fü anyugun nyun kenkhi thyü tseo gü tejvü tsü tilo mvu laso.

³²Nyu genyu la? Anyugun le ketenyen sen mvuo anyugun tho sen-o fülo nrün hontse kethyü genyu anyugun le, “Me pha kensü tsogü,”ge anyugun pha nsü laso.

³³Tsü rüla hihontse thu njü, “Hire, ale phakensü tso nme khipe Sion ge shü njü nyo, anyugun no tso tsügü ge pe kerheo nto ti. Ai temi ligühigüe a tenyen kelo gü we kejopvüla loho.”

Romnyu 10

¹Apvünyu dan, Israel nyu dan genyu anyun leho lo Sunggigü ka hikehügü tsüle, anyugun no kenilo nda tsekethyü genyu le!

²Kechamvule anyugun le Sunggigü kipun anyugun nyun rhülsa kehü ale anyugun sha bin nyo, ai anyugun le ketsin gü tsü sha tolo mvu laso.

³Kechamvule anyugun le Sunggigü kipun keryü kentsen gü tsü shamvu lo anyugun npvü anyugun hon gü thyü pe nko binlo titseo anyugun le Sunggigü kentsen gü hensin bin mvukela genyu.

⁴Kechamvule temi ligühigüe tenyen kelogü no ntsenlo nrün genyu Khrista le tejvü gü thyüpen keshü gü so.

Kenikelo Le Temi Aphu Genyu

⁵Tsühontse Mosa ai thu pe bin njü, “Temi ligühigüe tejvü nyu thu pe bin kenjü kentsen keseri jo dan thyülo zen kehünyu le tsügü genyu rhünlo ti.”

⁶Ai ketenyen genyu chwikeryü kentsen gü le hihontse zo hünyo: “Nle n npvü nnyun ki, segü le tsangge külo gwa tila?” (a-kon le segü le Khrista zen tsenryü mon).

⁷Nmvu ai, “Segü le tekhwün kentsun gü nyu yü mon?” (a-kon le segü le kesinyu dan nyu Khrista zen soryü mon), tsonkethyü zo nyalo.

⁸Ai kentsen tsügü le nyu zoni hü nla? Jo tsügü le nkhoka bin, nmün nyu bin, lo nnyun ki bin nyo, tsüle ale sen-o me senthyü kehü ketenyen jo gü le.

⁹Tsüle, “Jisu lope Npugü,” letse kethyü nmün nyu zoshwilo, lo Sunggigü le kesinyu dan nyu a-thyü nrhünnilo la tsekethyü nnyun nyu tenyenlo yatselo nle kenikelo hyu loti.

¹⁰Kechamvule ntsenlo nrün genyu temi le anyun pe tenyenlo hü, lo kenikelo hyulo nrün genyu a-mün pe zoshwilo kehü genyu.

¹¹Ketsinlesü le hihontse zo hünyo: “Temi ligühigüe a-tenyen kelogü le kejopvüla loho.”

¹²Judanyue lo Juda kemvunyue kecha thyülo ho, kechamvule Sunggigü le temi aphu so Npugü lo a-le kenya khipe a-ka hi kehü dan aphu tsü kehü genyu.

¹³Ketsinlesü le hihontse zo hünyo, “Temi ligühigüe Npugü zen sen-o hi kehü gü le kenilo ti.”

¹⁴Ai anyugun le dihontse tenyen kemvu gü ka hilo mon? Lo anyugun le dihontse a-khwen nyülo kemvugü tenyenlo mon? Lo mele zope nsenthyü shü mvu yatselo dihontse a-khwen nyülo mon?

¹⁵Lo lilonyu nishü mvu yatselo dihontse jolo gü pe senthyü shü lo mon? Tsüdan rüla thu pe bin kenjü le hihontse, “Jolokegwa sen keryü nyu pha le ditsüki thyü zegwa la?”

¹⁶Ai temi aphu Jolokegwa tsügü tsü senlo mvu laso. Kechamvule Isaya ko zo, “Npugü segü le agun jo tenyenlo la?”

¹⁷Tsühontse senkethyü jo kenyü nyu ketenyen le chwiryü hü lo senkethyü jo kenyü tsüle Khrista rüla jün kezo.

¹⁸Ai ale shünshü kebin le, anyugun le nyülo mvu le? Anyugun le nyülo laso-kechamvule ketsinlesü le hihontse zo: “Anyugun khwen le kazü aphu sha gun laso; lo anyugun jo le kazü keni keti nyu sha gun laso.”

¹⁹Lo ale shüni ti, Israel nyu le tsü shamvule? Mosa le zoni shü: “Ale hagun no a-keda kendi temi dan me shwipe hagun yhüthyü ti; lo temi thasha kemvu dan me genyu hagun no hagun nyun kenta thyüti.”

²⁰Lo Isaya ai peche sao hihontse zo, “Nduka a fü hü kemvunyu le a hyulo laso; nduka a rüla ketsonyü hü kemvu dan ale akhi pe hishü laso.”

²¹Ai Israel nyu dan genyu we a-le hihontse zo njü, “Me jo zen hü kemvu, lo me nyhen zin kehü temi dan ka we jon gwün tse aben shwen pen-o anyugun khwe zin bin nyo.”

Romnyu 11

Sunggigü Le Israel nyu Shwikenjün

¹Lo ale zoti: Sunggigü le a-npvü a-temi dan khela se ole? Nmvu shü! Kechamvule ako Abraham tsipwen Benjamin kami nyu yhun chwikeryü nme le.

²Sunggigü le a-temi a-le nduka sha kehü dan khela mvu. Nmvu ai ketsinlesü le Elijah rüla zope bin kenjü hagin le shamvu ole? A-le Sunggigü ka Israel nyu genyu kenyo kethyü le hihontse:

³“Npugü, anyugun le nle nikeshü sidyükesanyu dushvu bu laso, a npvü a nsen gwünzin laso; lo anyugun le a dushvula titse a fü bin nyo.”

⁴Ai tsüka Sunggigü le dihontse a-jo kenishü la? “Nkhün tsügü Baal rüshvu kemvu ale temi yie tsenyü nsen pe bin njü zun, tson amon!”

⁵Tsühontse hijonka ai shwikenjün genyu kejukelo temi dan me nsen bin zun.

⁶Lo shwikenjün genyu, tselo thatho genyu mvula so; tson kemvu we shwikenjün lope shwikenjün letse mvu lati.

⁷Tsonlo nyuthyü mon? Israel nyu le fü kehü gü anyugun le tsügü hyulo mvu laso; ai kejukelonyu dan le tsügü tsü hyulo laso. Lo a-sen dan nyun thyü pe rü laso.

⁸Tsüdan rüla thu pe bin kenjü le hihontse, “Sunggigü le anyugun nyun thyü npin laso, ryü nthu keti ai anyugun yhütyü no tha hyu nya lotse lo anyugun nyetin no tha khwen nyü nya lotse laso.”

⁹Lo David ai zo kethyü le hihontse, “Anyugun keho no anyugun nse kenjü lo anyugun kebin thyülo; anyugun no chela, anyugun shaja hyulo!”

¹⁰Anyugun yhütyü no zünla, tson-o tha hyu nyalo; anyugun sen no kethonthen teren tse tinla lo.”

¹¹Lo ale ketso shü kebin gü le: anyugun le anyugun pha nsü kela hontse che kelai se ole? Nmvu shü! Ai anyugun kemu genyu kenikelo khipe Judakemvunyu tsü kela gwünzin, tson-o Judanyu no anyugun yhüthyü lo nrün genyu.

¹²Anyugun le mu kela genyu kazü temi aphu thyü pe nnya shü lo anyugun le che kela genyu Juda kemvunyu thyü pe nnya shü, tsonlo Judanyu aphu sinlo yatselo ditsülaki thyü jochü hyu chon kvulo mon!

Judakemvunyu Kenikelo

¹³Lo ale hagin Judakemvunyu dan ka zo hünyo: Ale Judakemvunyu kipun apostel thyü kebin hontse, ale higü thyü ngonshü hünyo.

¹⁴Tsügü tsü le a npvü a temi dan rhikeyhun pe anyugun peha no a-yhüthyü lo njüo kenikelo hyulo nrün genyu.

¹⁵Kechamvule anyugun khe kela genyu kazü aphu no Sunggigü zen kengü gwalo yatselo, anyugun zen nikelo we kesinyu thyü nrhünni kethyü gwünzin mvu ti ole?

¹⁶Dan me nyu keridan keni kecha thyü pe Sunggigü kipun shülo gwala yatselo tsügü dan aphu tsühontse logwa; lo senbin nme a-me gü keni kecha thyü pe Sunggigü kipun shülo gwala yatselo a-ro dan ai tsühontse logwa.

¹⁷Ai a-ro peha boryüla njüo, hagn tehen oliv sen ryüo a-bin nyu queshü, tson o oliv zü a-me nyu hyukelo gü kenjün kelo gwünzin.

¹⁸A-ro boryü kela dan ge ketekho nya; nle ketekho tiya tselo nle n npvü njwi gü le npvü bin mvule, a-jwi gü le npvü kebin rüchünlo nye.

¹⁹Lo nle a khisen gü quenlo nrün genyu a-ro peha boryü laso, tson zo soti.

²⁰Tsüle a-ketsin, tsüdan le tenyen kemvu genyu boryü laso, lo nwe ketenyen genyu binlo so, tsügenyu n we ketekho nya, ai nrün ho tselo.

²¹Kechamvule Sunggigü le a-ge senchwikeryü a-ro dan ai gwenla tepen mvu tse gwenla yatselo, a-le nwe ntepen ti ole?

²²Lo Sunggigü le me shwikenjün ai lo a-jo kerü ai shalo nye, chekela dan genyu we a-jo rü; ai nkipon we nle Sunggigü shwikenjün nyu bin yatselo, nwe nshwi njün ti; nmvu yatselo nko ngwenla ti.

²³Lo kechanyu ai ketenyen gü nyu binlo yatselo pe queni loti; kechamvule Sunggigü le anyugun pe quenikelo kekvu le kebin genyu.

²⁴Lo nwe oliv bin ge n nti sen gü nle bin kenye hü kemvu oliv bin kegwa ge quenlo la yatselo, kecha dan hi mhundyü a-ro thyü keryü dan we sen gü anyugun bin ketsin gü ge quenlo gwa kvu mvu ti ole.

Sunggigü Le Temi Aphu Shwikenjün

²⁵Apvünyu ju, ale hagn no hagn npvü hagn rüchün ketekho mvulo nrün genyu, ale jo ketsin nme zope hagn hinyü bin nyo; lo tsügü tsüle Judakemvunyu dan aphu no chonsa chwiryülo kemvuthen Israelnyu dan peha nyun thyü pe rü laso.

²⁶Tsühontse Israel nyu aphu kenilo ti. Tsü rüla hihontse thu njü, “Kenikelogü le Sion ge chwiryü ti a-le Jakob tsipwen ge serikemvu tho dan tsü khi lati.

²⁷Lo a-le anyugun kemu dan khi kela siki a-le anyugun zen-o kejozen kelo le higü hile.”

²⁸Jolokegwa kipun yatselo anyugun le hagon genyu Sunggigü shwikerüchün nyu dan. Ai kejúkelo kipun yatselo anyugun le anyugun bon nyu dan genyu Sunggigü kesonyu dan le.

²⁹Kechamvule Sunggigü le kenrun nyu tha pe me ketsü lo me ko kethyü a-nyun kelula hü kemvu genyu.

³⁰Nduka hagon le Sunggigü jo zenmvu hü ai ntsoka we Judanyu dan le a-jo zenmvu kela genyu hagon le a-keso pvü kelo hontse.

³¹Tsühontse hagon shwi njün keshü gü genyu tsüdan ai no shwikenjün hyulo nrün genyu anyugun le ntsoka a-jo zenmvu bin nyo.

³²Kechamvule Sunggigü le temi aphu shwi njün keti shülo nrün genyu temi aphu khipe a-jo zen kemvu nyu shüla so.

Sunggigü Keshwe

³³Hei Sunggigü kenya, a-thakesha lo a-kerüchün le ditsülaki ntsun yo no! A-le pe me nmu kehü lo a-tho dan segü le sha tilo gwa tila?

³⁴Ketsinlesü le hihontse zo hünyo, “Segü le Npugü nyu shalo la? Nmvue segü le tsin pe a-hilo gwa la?”

³⁵Nmvue segü le a-no pe kethun ni nrün genyu pe a-tsü ri shüla?”

³⁶Kechamvule a-genyu lo a-le lo a-kipun tha aphu thyü külo. A-no kethonthen zankechwi gü thyülo! Amen

Romnyu 12

Sunggigü Lothonyu Keyhun

¹Tsügenyu a pvünyu dan, Sunggigü nshwikenjün genyu; ale hagon no hagon min pe kerhün rora, kenshün Sunggigü no lolo kekü thyü pe a-tsülo tse hagon thu keyhun shübin nyo; tsüle Kapu nyu a-rüshvu kethyü gü.

²Lo kazü gü jvü hontse la nyao hagon nyun thyü kenshün pe hagon jvü ai thyü kecha thyülo-o Sunggigü kendo gü, tsügü tsüle kegwa lo a-le lolo kekü lo gwapen kethyü gü rüchün-o tsühontse lonye.

³Lo shwikenjün khipe atsü kelagü genyu ale hagon dan nyu kebin ligühigüe no a-rüchün n gon kenyela nyao Sunggigü le ketenyen ndo pe temi ligü higü tsü kü keshü hontse sen-o tha rüchün petsü hülo tse hagon aphu ka zoshü bin nyo.

⁴Kechamvule nle min nme ge a-zan ketho kechacha kechon le bin, lo tsüdan le a-tho kechacha kü kethyü hontse.

⁵Tsühontse n gun ko kechon ai Khrista ge min nme, lo nmeme tse khinyu nyu ge sen bin nyo.

⁶Lo shwikenjün gü le khipe ntsü keshü hontse ngun ligühigüe sidyükesha jochü kebin gü, a-no a-ketenyen kho sen-o sidyü jo zolo.

⁷Nmvue lotho nyu yatselo a-no lotho tsügü thyü petsülo, nmvue senkethyünyu yatselo a-no senthyü petsülo.

⁸Nmvue me thukeyhun kehünyu yatselo a-no me thu keyhun kegwa thyülo, lo tha hoshü kehünyu ko no nhosa tseo hoshülo; lo tha khipe me keche kehünyu ko no ketsin thyüo thyülo; lo shwikenjün tho thyü kehünyu ko no a-mhun ben-o thyülo.

⁹Kerokon nyao me solo tinu; gwakemvu gü ntsülo, lo kegwa gü sen tsekho tse binlo.

¹⁰Tsasidezen nyu khinyunyu keso kehü hontse hagun khinyu nyu solo; hagun khinyu nyu rülvu rüno nyü kerü kehi lo.

¹¹Hagun ketseri no tesenla nya, hagun nyun nyenbün bin lo, Npugü lothyü binlo.

¹²Hagun sidyü rüchün hagun sherhün binlo, kenjün kethyü nyu ai nyhenhi binlo, kehi thyüzin binlo.

¹³Kenshün nyu dan rhokedyü keche zin binlo; me nsin nyü sa binlo.

¹⁴Jochü pe mele hagun nshwen nyhün kehünyu tsülo; me swetsü mvule jochü pe me tsülo.

¹⁵A-sherhün kehünyu zen-o hagun sherhünlo; chü kehünyu zen-o chülo.

¹⁶Hagun khinyunyu zen-o kyun rhünlo, keda nyun pvüla nyao mizonyu ai zen-o kengü gwalo, hagun npvü hagun rüchün ngwa la nya.

¹⁷Me le hagun ge tha gwakemvu thyüshü ai hagun khün zoni nya, temi aphu mhundyü ka gwa letse kethyü gü hagun yhen thyüo thyülo.

¹⁸Hagun denzin thyülo kegwathen temi aphu zen kengü gwao yhunlo.

¹⁹Hire, a pvünyu dan, me ge hagun khün zoni nyao pe Sunggigü nyunkekhü nyu shüla chi. Kechamvule ketsinlesü nyu zo kenjü le, "Ale mekhün zoti, ale anyugun gwakemvu chün lope tsüti tse Npugü le zo."

²⁰Tsonkethyü mvule, "N shwikerüchünyu le nnyon binlo tha pe a-gin thyüshü chi, lo teri binlo a-no tsülo. Nle tsonshü yatselo nle mahgi kenhon khüpe a-pe ge keshü hontse ti."

²¹Gwakemvu no nnyeki kvula nya, ai tsonkethyü gü mvule thakegwa sen-o gwakemvu gü nye kvulo.

Romnyu 13

Nso ge Kekvu kesen Nyu Jo Zenmvulo Keshvu

- ¹Temi ligühigüe a-so ge kekvu kesenyu jo zenlo mvulo shvu, kechamvule Sunggigü ka nyu kemvu we temi nme-e me nye gon loho; lo me so ge gon kebin nyu le Sunggigü kendo genyu.
- ²Temi ligühigüe keda thyü kebin nyu shwirüchün yatselo, Sunggigü jo shwirüchün kehü gwünzin, lo tson kehünyu le a-npvü a-gwakemvu chün hyulo ti.
- ³Kechamvule tha kegwa thyü kehü nyu mvule gwakemvu thyü kehünyu no anyugun nshvu nrün dan me kethyü genyu. Nle kekvu kesen nyu kenshvu tsügü nrhilo nyülo tha kegwa thyülo; tsonlo yatselo kekvu kesen gü mhundyü nyu nle teshwe pvülo ti.
- ⁴Kechamvule nno gwalo titseo a-le Sunggigü lothyü kebin genyu, ai nle tha gwakemvu thyü hü yatselo nshvulo chi, a-le shaja pe me tsüti tsekethyü tsüle ketsin, a-le Sunggigü lo thyüo Sunggigü nyun kekhü pe gwakemvu thyü kehünyu tsüti.
- ⁵Lo hagin Sunggigü nyun kekhü genyu ntimvule hagin nyun nyu kegwa keshvu shalo kehü genyu a-jo zenlo mvulo shvu.
- ⁶Tsükon ka hagin le khajana-e shü hünyo, lo tson-o kekvu kesen dan le Sunggigü lo thyüo anyugun tho thyü hünyo.
- ⁷N khajana-e lo n kanyü kecha-e anyugun ketsü kho pe tsülo, lo nshvu kezü gü nshvulo, lo rühu kezü gü rühvulo.

Khinyunyu Ge Thyüshü kezü

- ⁸Khinyunyu keso kethyü nyeki temi nme-e pu pvünya; a-kazon kazin so kehü nyu le tejvü gü zen penlo hünyo.
- ⁹Kechamvule, “Keyüla nya, me dushvu nya, rühu nya, tha tepen nya,” jo hidan hi aphu, lo kecha le kebin dan-e sin tseo jo nme nyu chwiryü kethyü gwünzin; lo tsügü tsüle, “N kazon kazin so pe n npvü nkeso hontselo.”
- ¹⁰Ligühigüe a-kazonkazin so kehünyu le thyüzüla hümvu. Tsügenyu keso le tejvü gü zen pen shü hü nyo.
- ¹¹Hagin le gwümkho higü hi shabin ti, tsügütsü le hagin le zhü kebin nyu chonkelo gwümkho so. Kechamvule nle ntsoka we tenyenlo kerika nyeki kenikelo kho nni kvu kelasi genyu.
- ¹²Kezün jon kechon gü le güla so, lo tsangkeben ti güzhü laso, tsügenyu ngun kezün tho dan khelao keben ronye thyü pvülo nu.
- ¹³Ngun nzeü, nmvue kega, nmvue me shwi pe nyhüthyü mvuo keben nyu yhun kehünyu hontse njüo yhunlo nu.

¹⁴Ai hagun Npugü Jisu Khrista teri ronye dan khipvülo, lo hagun thyümin kenyu yhädyü kipun thyü titseo rüchün kehü khela lo.

Romnyu 14

N sikezen gü Nmu Nya

¹Ketenyen nyu kvu kemvunyu nkhin nyao a-zenlo.

²Temi nme le a-le tha aphu tyülo gwa tse tenyen bin ai ketenyen nyu kvu kemvu gü we hen nti tyü hü ti.

³Tsügenyu thyü, lo tha lihi-e tyü kehügü no tyü hü kemvugü sala nya, lo tyü hü kemvu güe tyü kehügü nkhin nya, kechamvule Sunggigü le a-zenlo kela genyu.

⁴Nle segü letseo me gonyu nmu hü nla? A-le solo metse chela metse Npugü le ti. Ele, a-le solo ti; kechamvule Npugü le a-senthyülo kegwa kekvu le kebin genyu.

⁵Temi nme le tsangkeben jon nme nyeki tsangkeben jon kecha nme rühu kvu hü nyo; lo kechanyu nme le tsangkeben jon aphu rühu ketunkü hü. Temi ligühigüe no a-nyu ki a-kezü gü thyü binlo.

⁶Temi ligühigüe a-le tsangkeben jon rühu kehü tsüle Npugü genyu rühu kehü gwünzin; lo ligühigüe thyü tyü kehünyu le Npugü genyu tyü kehü gwünzin, kechamvule a-le Npugü shwe kehü genyu. Lo ligühigü ai a-le tsü tyü hü kemvu gü le Npugü genyu tyü hü mvu; lo a-ko Npugü shwen hünyo.

⁷Lo ngun aphu ngun le ngun npvü n genyu rhün bin hü mvu, lo ngun npvü sila hü mvu.

⁸Tsühontse nle rhün bin ai Npugü genyu rhün bin hünyo; lo nle sila ai Npugü genyu sila hünyo. Tsügenyu nle rhün-e sie Npugü hon le.

⁹Kechamvule Khrista no kerhün nyu lo kesinyu metse Npugü thyü titseo a-no sila ai rhünnilo laso.

¹⁰Ai nwe nyuthyüo n sikezen gü nmu hü nla? Lo nko nyuthyüo n sikezen gü sa hü nla? Ngun aphu Sunggigü le ketso kethyü bin mhundyü nyu so küti.

¹¹Tsü rüla hihontse thu njü nyo, "Ale rhün kehü hontse temi ligühigüe a mhundyü nyu khosen küti, lo temi aphu a-mün pe Sunggigü shwen küti."

¹²Tson-o ngun nme me tsekethyü Sunggigü mhundyü nyu nnpvü nrüla henshwi küti.

N sikezen gü Tsonkekhin Thyü Nya

¹³Ngun khinyunyu nmu nya, tsonkethyü gü mvule n sikezengü phakensü nmvue tsonkekhin thyüla mvu titse kethyü rüchün tonlo tinu.

- ¹⁴Tha nme-e a-npvü nshünmvu kethyü ndi, ai temi ligühigüe tsüle nshün mvu tse rüchün kehü gü genyu nshü mvu laso tsekethyü ale Npugü nyu tsü sha laso.
- ¹⁵Keshanyulaka n ketyüketsü genyu n sikezen gü no a-nyun gwamvula yatselo nle keso jvü gü nyu bin mvu laso. N ketyüketsü genyu Khrista le a-genyu si kenjü gü bonshvu laso.
- ¹⁶Tsügenyu ngenyu kegwa gü tsü zo nshvula nya.
- ¹⁷Sunggigü keda le ketyüketsü gü mvule Kenshün Kapu nyu kentsen keseri lo nyun kebwen lo nkenyü kethyü gü genyu.
- ¹⁸Tsühontseo Khrista lothyü kehünyu le Sunggigü mhundyü nyu a-zü lo temi-e tsünyu tenyen ngwa hünyo.
- ¹⁹Tsügenyu ngun dihontselo kengü gwalo tiyo lo khinyunyu thyü ngwalo tiyo tsü fü tenge lo tinu.
- ²⁰N ketyüketsü genyu Sunggigü tho bonshvula nya. Ketsin, tha aphu nshün le, ai ketyüketsü genyu me tsonkekhin thyü kela tsüle a-zümvu.
- ²¹Thyü tyü kemvu nmvue zu tsü kemvu nmvue tha lihi thyüe n sikezen nyu no a-pha nsü kemvu tsüle njü le.
- ²²N ketenyen gü tsüpe Sunggigü hai jaka shü sen binlo; ligühigüe a-le njü letse kebin gü tsü rüchün pe a-npvü a-nmu kemvu nyu le jochü kepvü ketsin le.
- ²³Ai temi ligühigüe kényun hvuo tyülo tsüle mula hünyo. Kechamvule a-le ketenyen nyu tyü kemvu genyu, lo tha lihi-e ketenyen nyu kemvu tsüle kemu.

Romnyu 15

Khinyunyu Phin Kerüchün

- ¹Ngun nko kebin nyu le n npvü nkenyü yhädyü thyü tinla nyao kvu kemvunyu khvü nolo zü.
- ²Ngun ligühigüe n kazonkazin thyü ngwa kelo rüchün-o tsünyu kenyü thyülo nu.
- ³Tsühontse Khrista-e a-npvü a-kenyü yhädyü thyü mvu; ai tsü rüla hihontse thu nnjü, "Mele nrho kethyü dan tsüle age chetsüryü la sele."
- ⁴Kechamvule nduka thu pe bin kenjü ge nsentyülo nrün genyu, tson-o ketsin lesü then-o kelukenyonla mvu, lo nnyun njüo n sidyü no binlo nrün genyu.
- ⁵Kelukenyon hükemvu lo nnyun thyü njüshü kehü Sunggigü no hagin khinyunyu nyun thyü kerhün pe Khrista Jisu nyun hontse shü kelo gü thyülo.
- ⁶Tson-o hagin no kényunrhün lo keforhün-o n gun Npugü Jisu Khrista a-pvü Sunggigü zankechwi thyülo nrün genyu.

Judakemvunyu Genyu Jolokegwa

⁷Sunggigü no zankechwi thyülo nrün genyu Khrista le hagin zenkelo hontse hagin ko khinyunyu zenlo.

⁸Lo Khrista le nduka nbon nyu juka tha zope bin kenjü dan tsüle a-ketsin tsekethyü nno sha, lo gikerü tho gü tsü thyüo Sunggigü joketsin gü pe me hishü.

⁹Tson-o Judakemvunyue no Sunggigü shwikenjü nyu a-shwenlo nrün genyu. Tsü rüla hihontse thu njü, "Tsügenyu Judakemvunyu dan nyu ale nshwe ti; lo nzan nyu lüthyü ti."

¹⁰Lo a-le zoni kethyü le; "O hagin Judakemvunyu ju a temi dan zen-o hagin sherhünlo!"

¹¹Lo tsüsika ko, "Hagin Judakemvunyu ju aphu, Npugü shwenlo; lo temi aphu a-shwenlo!"

¹²Lo tsünyeki-e Isaya le zo-o, "Judakemvunyu so keda thyü nrün güle; Jesse jwi ge sorryü ti, lo Judakemvunyu ju le a-genyu sidyü le binlo ti."

¹³Kenshün Kapu kekvu nyu hagin sidyü no chonsalo nrün genyu nsidyü füşhü kehü Sunggigü no ketenyen genyu shekerhün lo nyun kebwen pe hagin kesü thyüshü kelo gü thyülo.

Paul Jo dan

¹⁴Lo a pvünyu ju, hagin jvü kegwa pe hagin süpvü kehü, lo thakesha aphu pe hagin süpvü kehü, lo khinyunyu senzhülo kegwa ale hagin rüla sha pe anyun bwen laso.

¹⁵Ai Sunggigü le shwikenjün khipe a ketsü honntse hagin no rüchün nilo nrün genyu thakon peha ka ale peche sa tse lesü higü thu pe hagin tsüşhü bin nle.

¹⁶Kechamvule ale Judakemvunyu dan nyu Khrista Jisu lotho thyülo Sunggigü peshükeda thyüo Judakemvunyu khipe Sunggigü tsüo Kenshün Kapu no thyü nshün pe lolo kekü thyülo nrün genyu.

¹⁷Lo Khrista Jisu genyu ale Sunggigü lotho kethyü genyu ketekholo kegwa kon le bin nyo.

¹⁸Lo Judakemvunyu dan no ajo zenlo nrün genyu Khrista le age bin-o thyükeshü dan nyeki ale thakecha nme-e zoshü nshvu laso.

¹⁹Lo tsüle jokezo nyu lo thatho nyu, tha zansü nyu lo ndunkethyü tho kekvu nyu, lo Kenshün Kapu kekvu nyu thyü kelo le; tson-o Jerusalem lo tsü temhun gü Illirikum keti Khrista jolokegwa gü pe jünzo keshü.

²⁰Lo ale me kechanyu le khwen kenjü bin ge ka thyü mvu nrün genyu himhundyü Khrista zan shamvu hü kethyü bin ki jolokegwa gü pe jünzo shü nyü bin nyo.

21Tsü rüla hihontse thu njü, “A-rüla pe anyugun ka zoshü mvu shü kethyü ju no a-hyuti, lo anyugun le a-rüla nyülo hümvu shü kethyü gü tsü shalo ti.”

Paul Le Rom nyu Gun Nyü Kethyü

22Higenyu ale hagn ki keryü tson khinla la tse zin hünö.

23Ai ntsoka we ale hiden zin tha kethyüi bin kendi si genyu lo chen kethon ki hagn ki ryü nyü bin kehü genyu.

24Ale Spain ki gunkejü ka hagn ka nsen-o hagn hyushü nyü bin nyo, tson-o jon keshanyu hagn zen kengö asherhünlo nyü bin nyo.

25Ai nthu gwün we ale kenshün nyu ju keche shü nrün tho gü tsü sen-o Jerusalem ki nsin jü laso.

26Kechamvule Makedonia lo Akaya nyu kebin nyu dan le tha khipe Jerusalem nyu kebin kenshün nyu dan rhokedyü ju tsüşhü nyü kela genyu.

27Anyugun le tsühontse kethyü tsüle anyugun kenyüla ketsin le, anyugun le tsüdan pupvü bin nyo, kechamvule Judakemvunyu jule anyugun zen-o Kapu jochü kenjünlo yatselo anyugun ko kazü kanyü kenya dan kecheshü mvulo shvu kethyü genyu.

28Tsügenyu anyugun le kequen penlo yatselo ale khipe tsüşhüla njö ale hagn ka ryüo Spain ki gunti.

29Lo ale hagn ki ryülo Khrista jochü kesükela kethyü nyu ryü titse kethyü ale shabin nyo.

30Apvünyu ju, ngun Npugü Jisu Khrista lo Kapu gü le khikeshü keso gü nyu hagn no azen kengö agenyu Sunggigü ka kehithyü tenge binlo tse ale hagn ka hishü bin nyo.

31Lo Judia nyu kebin tenyen kemvu ju ben nyu a kenishülo tsekethyü lo Jerusalem nyu Sunggigü temi dan no atho genyu anyugun sherhünlo nrün genyu hagn kehithyü binlo.

32Tson-o Sunggigü kendo yatselo ale a sherhün sa tse hagn ki ryü ti lo hagn zen-o anyun bwenye lo nrün genyu.

33Nyun kebwe khishü kehü Sunggigü no hagn apu zen bin kelo gü thyülo. Amen.

Romnyu 16

Kelu Keshü

1Ale Kenchrea nyu kehun lotho thyü kehü ngun lügi Foibe rüla pe hagn ka zoshü bin nyo.

²Npugü zan nyu a-zenlo, Sunggigü temi letse yatselo tsonlo mvulo shvu, lo a-le tha lihi-e sen mvuloshvu bin yatselo khipa a-tsüshü; kechamvule a-le temi kechon keche ryü, lo ako a cheshü le.

³Khrista Jisu lotho nyu azen kengüo lotho thyü kehü Priskila lo Aguila au kelushü lenye.

⁴Au le a genyu au phoue tepen mvu tseo, a nti mvu ai Judakemvunyu kehun aphu au chenno sa bin nyo.

⁵Lo au kanyu kehun kehü dan ko kelushü le nye. A keso a pvü gü Epaineta, Asia nyu Khrista tenyenlo keritsin gü kelushü le nye.

⁶Maria kelushü le, a-le hagun genyu a-yhentyü sa le.

⁷A kaminyu lo azen kengüo dothyü kethyü Andronika lo Junia au kelushü le, apostel nyu dan nyue mele au shasa, lo au le a mhundyü khristian thyülo laso.

⁸Khrista nyu kengü kehü a keso a pvügü Ampliata ko kelushü le.

⁹Khrista lotho nyu ngun kengüo lothyü kehü gü Urbano lo a keso a pvügü Staki ko kelushü le.

¹⁰Khrista sohü ketsin tse sha kela gü Apele kelushü le, Aristabulo nyu kaminyu dan ko kelushü le.

¹¹Ngun temi Herodion lo Narcisus nyu kanyu khristian nyu dan kelushü le.

¹²Npugü lothyükehü Triphaena lo Trifosa hvu kelushü le, lo Npugü genyu thathyü sa keshü gü Persi kelushü le.

¹³Npugü lotho thyü sa kehü Rufu lo a-jvü au kelushü le; tsügi le a lope a-nyu hontse thyü hü le.

¹⁴Asikritos, Flegon, Hermis, Patrobas, Hermas lo anyugun zen kehü khristian nyu dan aphu kelushü le.

¹⁵Filologos lo Julia Nerius lo a-lügi, lo Olimpas lo tsüdan zen kehü Sunggigü temi dan aphu kelushü le.

¹⁶Tsasikezen nyu kekenbo jvü sen-o khinyunyu kelushülo. Khrista kehun aphu hagun kelushü bin nle nye.

Senthyü Keshü Jo Kekhin

¹⁷Apvünyu ju, senyu le hagun le himhundyü ki shalo kela ketenyen gü zen kentsun lo me pvükho-o me tson kekhin thyü hü yo le tsünyu tsü shabin lo, lo tsünyu nrhilo.

¹⁸Kechamvule tsühontse thyü kehünyu le Npugü Khrista lothyü bin mvu, ai a-npvü a-gin fü kehü gwünzin. Anyugun jo gwasä tse, lo jozo shünshvu shüla a-nyun kenjü nyu ju sala hünyo.

¹⁹Hagun le jolokegwa jo gü zen kehü temi ligühigüe nyülo laso, tsügenyu ale hagun rüla rüchün a sherhün le. Ale hagun no nyu le gwa yo tsükipon we thasha lo, ai gwakemvu kipun we rhumvu bin nyü.

²⁰Lo nyu kebwen khishü kehü Sunggigü le thonsa mvutse satan boren pe hagun phasin shüla ti. N gun Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü no hagun zen bin kelo gü thyülo.

²¹Azen kengüo lotho thyü kehü gü Timothy le hagun kelushü le, lo Sosipater nyugun ai le nye.

²²Lesü higü kethu gü, ale Tertios, ako Npugü zan nyu hagun kelushü le.

²³Asin gü, Gayas, a-ka nyu kehun kehü ju le hagun kelushü le lo rünyu hinyu kenya kesen gü Erasta lo ngun sikezen gü Quartos ko hagun kelushü le.

²⁴Ngun Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü no hagun apfu zen bin kelo gü thyülo. Amen

Npugü Keshwen Kehikethyü

²⁵Ngun Sunggigü zan shwenlo nu! Ale Jisu Khrista rüla jolokegwa jünzo kehü hontse lo ketsin gü ndukanyu kebu kenjü gü henshwi keshü hontse a-le ketenyen nyu hagun ntsen pe hagun no nnun mvu binlo gwa.

²⁶Ai ntsoka we kethonthen Sunggigü jo gü genyu sidyükesanyu ju lesü nyu ketsin gü tsü khinshye pe tsipwen apfu hishü laso, tson-o temi apfu no tenyenlo njüo zenlo nrün genyu.

²⁷A-npvü tha apfu keshagü, Sunggigü no Jisu Khrista genyu kethonthen zankehwi gü thyülo! Amen.

1 Korinthianyu

1 Korinthianyu 1

Kelu Keshü

¹Sunggigü kendo ka Jisu Khrista kipun apostel tha thyülo tseo kolo kela gü Paul, lo ngun sikezen gü Sosthini-

²Au le khipe Korinth nyu kebin Sunggigü kehun gü, kenshün nyu thyü titseo kolo kela Khrista Jisu nyu keni kecha thyülo kela ju, lo tsüntimvule lika hika ai Jisu Khrista le anyugun Npugü lo n gun Npugü letseo a-ka hibin kehü dan ka shü shü le:

³Npvü Sunggigü lo Npugü Jisu Khrista ka nyu chwikeryü shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagin ge ryü kelo gü thyülo.

Khrista Nyu Jochü dan

⁴Sunggigü le Jisu Khrista nyu shwikenjün gü khipe hagin tsükela genyu, ale hagin genyu Sunggigü shwen zin bin hünyo.

⁵Kechamvule hagin le jokezo aphu ka lo thakesha aphu ka ai a-genyu tha aphu ka nnya bin kelasi genyu.

⁶Tsühontse Khrista rüla kezo gü le hagin nyunka bin kegwa thyülo laso.

⁷Tsügenyu hagin le Npugü Jisu Khrista le me yhühyu thyü keryü khwen kebin hontse hagin le jochü nme ai hyulo mvu tse gwünzü kela nme thyü mvu.

⁸A-le hagin no Npugü Jisu Khrista jon nyü nmulo keho thyülo nrün genyu hagin ntsen pe nnu mvu bin-o kekhin gü tilo ti.

⁹Sunggigü le me no a-tenyenlo kekü gü a-le hagin kope hagin no Npugü Jisu Khrista zen-o kepvüshen loso.

Kehun dan Nyu Kechacha Kethyü

¹⁰Apvünyu ju, ale n gun Npugü Jisu Khrista zan nyu hagin ka zoshü bin nyo, hagin dan nyu kepvükho mvulo nrün genyu hagin aphu jo nme zolo, lo hagin kendo kerüchün no nme thyülo.

¹¹Kechamvule a sikezen nyu dan, Kloenyu kaminyu peha le aka kezo le hagin dan nyu kega bin hü nle tse kebin tsüle.

¹²Lo a-le zo kebin gü le nme me tse a-jo kechacha thyüo nme le, "Ale Paul kipun," tse; kechagü le, "Ale Apola kipun," lo peha le, "Ale Kefa kipun," lo peha we, "Ale Khrista kipun," tse bin n yale.

¹³Khrista kenjünlo la sele? Paul le hagin genyu krus ge hü le? Nmvu ai Paul zan nyu hagin le baptaiz thyü ole?

¹⁴Ale Krispa lo Gaya hvu nyeki hagin temi nme ai baptaiz thyü kemvu genyu ale Sunggigü cheno.

¹⁵Kechamvule hagin le azan nyu baptaiz thyülo letse zo solo kenshvu genyu.

¹⁶E, ale Stefanas nyu kaminyu ko baptaiz thyü; tsünyeki ale kechanyu nme ai baptaiz kethyü shamvu.

¹⁷Kechamvule Khrista le ano me baptaiz thyülo tseo a nishü mvu, ai jolokegwa gü zope me hi lotseo a nishü kethyü genyu. Ai Khrista krus gü no lihi kemvu thyüla lo kenshvu genyu thakesha jo sen-o zomvu.

Khrista Le Sunggigü Kekvugü Lo Thakeshagü

¹⁸Kechamvule krus jo gü le nmhen kelanyu dan mhunndyü nyu we kemonkennu jo ai kenilo kela n gun mhundyü nyu we jo tsügü tsüle Sunggigü kekvu gü genyu.

¹⁹Tsügü rüla thu kenjü le hihontse, “Ale thakeshanyu dan thakesha nkela ti lo tedo keshanyu dan do thyü pe a-kenrun thyü lati.”

²⁰Thakeshanyu le dikipon bin nla? Lesü keshatsin nyu le dikipon bin nla? Sunggigü le kazü hi nyu thakesha thyü pe kemonkennu thyüla mvu ole!

²¹Kechamvule Sunggigü le a-thakesha khipe me hi keshü ka kazü nyu temi le anyugun thakesha sen-o Sunggigü shalo mvu kela genyu tha shakemvu jo hontse kethyü nme pe me senthyüo tenyen kelonyu dan kenilo titse kethyü le Sunggigü kendo kela genyu.

²²Judanyu dan le ndun kethyü tho hyunyü lo Griknyu dan le thakesha fü tse hünyo.

²³Ai awe Khrista pe krus ge hü kela rüla pe me ka zo hünyo; lo tsügü tsüle Judanyu dan genyu pha kensü nme lo Griknyu mhundyü nyu kemonkennu jo.

²⁴Ai Sunggigü le kolo kelanyu we Judanyu metse lo Griknyu metse Khrista rüla hile Sunggigü kekvu gü lo Sunggigü thakesha gü le.

²⁵Kechamvule Sunggigü ka nyu thashakemvu jo hontse kethyü gü ai temi thakesha nyeki thashakvu, lo Sunggigü kanyu kvukemvu hontse kethyü gü ai temi kekvu gü nyeki kvu kethyü genyu.

²⁶Lo apvünyu ju, hagin ko hagin dan nyu kolo kelanyu dan rüla rüchün shülo; thyümin kipon we thakeshanyue chon mvu, kekvunyue chonmvu, lo kegwanyu kechon-e kolo mvu.

²⁷Sunggigü le thakeshanyu dan no kejopvülo nrün genyu kazü hinyu thasha kemvunyü kejülo laso, lo kekvunyü dan no kejopvülo nrün genyu kvu kemvugü kejülo laso.

²⁸Tsüntimvule Sunggigü le mele rüchün nshen kehünyu lo mele sa kehünyu dan kejülo laso, lo kebin nyu no thakon kemvu thyüla nrün genyu kendinyu hontse kethyü nyu kejülo laso.

²⁹Kechamvule temi nme-e no Sunggigü mhundyü ka ketekho mvulo nrün genyu.

³⁰Ai a genyu hagin le Jisu Khrista kipun bin loso; lo Sunggigü le Khrista no n gun thakesha, lo n gun kentsen, lo n gun thyü n shün kelo, lo n gun rhinhi kelo thyülo laso.

³¹Tsügenyu hihontse thu njü, “Temi ligühigüe ketekho nyülo Npugü rüla zo ketekho lo.”

1 Korinthianyu 2

Krus Ge Khrista Hü Kethyü Jolo

¹Apvünyu ju, ale himhundyü hagin ki ryüo Sunggigü rüla jo kentsun zope hagin hi kethyü ka ajo zo kegwa nmvue thakesha sen ryü mvu.

²Kechamvule Jisu Khrista lo a-khipe krus ge hü kela jo gü nyeki hagin dan nyu thakecha nme ai sha loho tse ale rhilo kela genyu.

³Lo ale hagin zen kehü ka kvumvu lo nshvu ho tse lo ake nsü bin hü.

⁴Lo ale jokezo lo jünkezo nyu temi thakesha jozo kegwa sen-o zomvu le Kapu gü lo a-kekvu gü tsin pe hagin hishü.

⁵Lo tsüle hagin ketenyen no temi thakesha ge mvule Sunggigü kekvugü ge binlo nrün genyu.

Sunggigü Thakesha

⁶Tson ai ale peshü kelanyu dan nyu we thakesha jo zo hünyo; ai thakesha jo tsügü tsüle hizonka keyhunnyu thakeshagü kemvu, nmvue hizonka kekvu sen kebin nyu hisiki kenrun thyüla nrün dan thakesha-e mvu.

⁷Ai ale Sunggigü thakesha kentsun gü pe zo hünyo, thakesha tsügü tsüle nno zankechwi thyü nrün genyu nchweki ndo pe binla so.

⁸Nzonka keyhun nyu nme ai tsügü shalo mvu laso. Anyugun le tsü sha yatselo zankechwi kethyü Npugü pe krus ge hüla mvu nrün.

⁹Ai ketsin lesü le hihontse thu njü, “Nyhütyü pe hyulo mvu kela, nmvue n nyetin pe nyülo mvu kela, tha tsühontse kethyü dan Sunggigü le a-so kehünyu genyu ndo pe bin laso.”

¹⁰Ai ngun we Sunggigü le Kapu gü nyu tsüdan kehen shwipe n gun hishü laso. Kechamvule Kapu gü le tha aphu kese hünyo, Sunggigü rüla kentsun dan ai.

¹¹Kechamvule temi nyun ka kebin Kapu gü kemvu we segü le temi rüla shalo hü nla? Tsühontse Sunggigü Kapu gü le kemvu we temi nme-e Sunggigü rüla shalo hümvu.

¹²Lo nle Sunggigü le kenrun nyu khipe ntsü kela dan shalo nrün genyu kazü hinyu Kapu gü hyulo mvule Sunggigü ka nyu chwikeryü Kapu gü hyulo laso.

¹³Lo ale temi thakesha jo nyu senthyü mvule Kapu gü nyu senthyü hünyo, Kapu nyu ketsin gü kon zokekho pe Kapu le a-ge kebin nyu hi hünyo.

¹⁴Ai a-nyun nshünlo kemvu temi le Sunggigü Kapu gü le kenrun nyu khikeshü dan tsü lo hümvu, kechamvule tsüdan tsüle a-mhundyü nyu lihi kemvu, lo a-le tsüdan shalo nrün ndi, kechamvule Kapu nyu tsüdan rüchün kekholo kehü genyu.

¹⁵Kapu le a-nyun nyu kebin nyu le tha aphu rüchün kekholo hünyo, lo temi nme-e a-nmulo nrün ndi.

¹⁶ketsinlesü le hihontse zo njü, “Segü le Npugü nyun shao a-senthyü logwa tila?” Tson-e, n gun we Khrista nyun pvü hü laso.

1 Korinthianyu 3

Sunggigü Go

¹Lo a pvünyu ju, ale Kapu temi kenthon hontse hagun nthon loshvu laso; ai thyümin temi dan ka kezo hontse lo Khrista nyu nyuhonyu dan ka kezo hontse zoshü.

²Ale nyüzü pe hagun gin thyüshü, lo tha kenko pe hagun gin thyü mvu, kechamvule hagun le tsonlo kü kemvu zun genyu, lo ntsoka ai hagun le tsü tyülo kükemvu zun hile.

³Kechamvule hagun le ntsokhin ai thyümin temi thyü bin nyo. Hagun dan nyu khinyunyu shwi pe a-yhüthyü lo kega kebin le, hagun le thyümin nyu bin lo thyümin nyu kebin kechanyu dan zen-o nyun me thyü bin mvu ole?

⁴Hagun peha le, “Ale Paul kipun,” tse lo peha le, “Ale Apola kipun le,” tse kezo tsüle hagun le thyümin nyu kebin temi mvu ole?

⁵Kha, tsonlo Apola le segü la? Lo Paul le segü la? Au le melo kethyünyu, au ge hagun no tenyenlo, Npugü le temi ligühigü ai no thyülo tse pe tenyen keshü hontse.

⁶Ale yishü, Apola le zü pe ntsenshü; ai Sunggigü genyu yhun sorryü kelo gwünzin.

⁷Tsügenyu yi keshü güe lo zü pe ntsen keshü güe thakon mvu, ai no yhun sorryü kelo gü tsü le Sunggigü le khishü.

⁸Lo a-bin sen keshü gü lo zü pe ntsen keshü gü au le ketunkü, lo au nme me tse au tha thyü keshü hontse a-chün hyulo ti.

⁹Kechamvule agun le kengüo Sunggigü lokethyü nyu, lo hagun le Sunggigü low. Lo hagun le Sunggigü ka.

¹⁰Sunggigü ki shwikenjün gü khipe a tsüshü kela hontse, ka thyü keshanyu hontse ale a-bin jwen shü, lo kechanyu le tsüge ka thyü hünyo, ai ligühigüe tsüge dihontse ka thyü bin yo a-no petsülo nye.

¹¹Kechamvule a-bin jwen pe bin kela gü tsü kemvu we temi nme a-bin jwen kecha thyünilo nrün ndi, jwen pe bin kela tsügü tsüle Jisu Khrista.

¹²Temi ligühigüe binjwen kenjü tsügü ge suna, rakagi, tso a-minketsen, tesen, hi lo npen ai pe a-ka thyü hü.

¹³Temi ligühigü tho-e gwa le shvuyo hyulo ti; Khrista gü le khishwishü kethyü jon gü nyü. Tsünyü mah nyu tsinshü nrün genyu; lo mah tsügü tsüle temi ligühigü tho le dihontse thyü njü yo tsekethyü kegwa keshvu tsinshü ti.

¹⁴Binjwen tsügü ge thyü kenjü temi ligühigü tho ai binlo yatselo a-le a-chün hyu loti.

¹⁵Lo temi ligühigü tho-e rola yatselo a-le nke sati; ai a-le kenikelo hyu loti, tson ai mah nyu kegun hontseo kenikelo hyulo ti.

¹⁶Hagun le Sunggigü kershvuka, lo Sunggigü Kapu le hagun ge bin hü nle tse kethyü hagun le tsü shamvu ole?

¹⁷Temi ligühigüe Sunggigü kershvuka tsügü bo nshvula hü yatselo Sunggigü ko a-bo nshvula ti. Kechamvule Sunggigü kershvuka tsügü le nshün kethyü genyu, lo hagun le kershvuka tsügü tsüle.

¹⁸Temi nme-e no a-npvü a-sala nya, hagun dan nyu temi ligühigü ai kazü higü nyu a-npvü a-le thasha letse rüchün hü yatselo, tsügü no thakeshanyu thyülo nrün genyu a-no kenunyu thyülo.

¹⁹Kechamvule kazü hinyu thakesha le Sunggigü mhundyü nyu kenu genyu. Tsü rüla hihontse thu njü, “Ale thakeshanyu dan le kekelu keso ka anyugun tenlo hünyo”;

²⁰lo zosin kenjü le, “Npugü le thakeshanyu nyun kendo dan tsüle kenrun kenryü letse kethyü tsü sha hü.”

²¹Tsügenyu següe temi genyu ketekho nya che, kechamvule apu hagun hon genyu:

²²Paul-e, Apola-e, Kefa-e, lo kazü higüe, kerhün-e, kesi-e, ntsoka kebin dan-e, siki ryü nrün dan ai apu hagun hon le,

²³lo hagin le Khrista hon le, lo Khrista le Sunggigü hon le.

1 Korinthianyu 4

Khrista Apostel dan

¹Tsügenyu temi ligühigü ai ale Khrista gonyu lo Sunggigü jo kentsun dan ntsen kehünyu letselo nye.

²Tsünyeki ai me hon kentsen nyu le meno a-tenyenlo kekünyu mvulo shvu.

³Ai awe hagin no nmvue jo kekera bin nyu a ketso titse kethyü tsüle tha lihi kemvu le, ale a npvüe a ketso hü mvu.

⁴Kechamvule ale a npvüe akemu nme-e sha kemvu genyu; ai tson le tseo ale ntsenlo la mvu, ai aketso kehü gü tsüle Npugü le.

⁵Tsügenyu Npugü le ryü kemvuka, a-gwümkho gü ti kemvu ka thame ketso nya. A-le kezün nyu tha kebu pe bin kenjü tsüe kehenshwi pe keben nyu shüti, lo me nyun kendo dan ai shalo ti, tsüka temi ligühigü ai Sunggigü ka nyu teshwen hyu loti.

⁶Lo apvünyu ju, ale hagin phin kegwa rüchün-o Apola ai ge tha zo kendyü shü le, tsüle hagin no ayi ge thashalo-o ketsinlesü jo dan gwünzü mvulo nrün genyu, tson-o hagin ligühigü ai no nme ge ai ketekho-o kechagü nkhinla mvu nrün genyu le.

⁷Kechamvule segü le nthü pe me nyeki kecha thyüshü la? Nle meka nyu hyulo kemvu nyule bin nla? Tsonyatselo, nyu thyü meka kenrun nyuhyulo kemvu hontse kemakin hü nla?

⁸Ntsoka we hagin le hagin gin nyülo laso? Hagin le nnyalo laso? Agun sin mvu tse raja thyü bin laso? Hagin no raja thyü bin kela we ako a kenyü le, tson-o agun kono hagin zen-o raja thyülo nrün genyu.

⁹Akerüchün le Sunggigü le agun postelnyu dan thyü pe me nyeki keshen tsin dan me, mele nmuo boshvu lati tse kebin nyu hontsela sele tse bin nyo; kechamvule agun le kazü gü mhundyü nyue meno kenri-i thyü laso.

¹⁰Khrista genyu ale kenunyu thyü laso, ai hagin we Khrista nyu thakeshanyu thyülo laso. A we kvumvu, ai hagin we kvu, hagin we teshwe pvü loso, ai awe tetsin pvü laso.

¹¹Ntsoka keti ai awe nnyon lo teri bin hünyo, phi nya-e ndi, lo me beshvu ai pvü, lo abin zhü ai ndi.

¹²Lo ale a npvü aben pe tha thyüo kenjün thyü bin nyo; mele arho ai ale jochü pe me tsühü nyo, mele a nshwen ai ale nyhenhi bin hünyo.

- ¹³Mele azo nshvu ai ale me ge ajo gwa hünyo; a lope kazü hinyu kerhunyu hontse laso, ntsoka hi keti a lope kerhu ketsin nyu thyü laso.
- ¹⁴Ale hagin no kejolo titse kethyü genyu mvu ai hagin lope anyenyu a kesonyu hontseo hagin senzhü shü kenyü genyu ale jo hidan hi thu keshü le.
- ¹⁵Lo hagin le Khrista kipun hagin tsonketsinnyu yietseryü le bin ai hagin pvü hontse kethyü we chon mvu; kechamvule Khrista Jisu kipun Jolokegwa gü genyu hagin nnyu pe anyenyu thyü kelo genyu.
- ¹⁶Tsügenyu hagin cheno ai tsin pe hi keshü then külo nye.
- ¹⁷Hagin no tsühontselo nrün genyu ale Timothy nipe hagin ki shüle. A-le Npugü kipun ale a-tenyenlo kekü anyu a kesogü le, Kehun lika hika-e ale sen-o me senthyü kehü Khrista kipun senkethyü jvü tsüdan a-genyu hagin no rüchün nilo ti.
- ¹⁸Lo hagin peha le ano hagin ki niryü loho nrün hontse rüchün-o ketekho bin ti.
- ¹⁹Ai Npugü kendolo ale nshwen hagin ki ryü ti; lo tsüka ale temi ketekho kehü dan zo mvule anyugun kekvu shalo ti.
- ²⁰Kechamvule Sunggigü keda le jo nyu mvule kekvu nyu kebin genyu.
- ²¹Ano digü khisen-o hagin ka ryü tila? Thün sen ryü tile? Le kebwen Kapu gü nyu kesogü sen ryü tila?

1 Korinthianyu 5

Kehun Nyu Keyüla Kethyü

- ¹Hagin dan nyu keyüla hü tsekethyü mele zo sü laso, lo keyüla tsühontse kethyü tsüle Sunggigü sha kemvunyu dan nyu ai shamvu, tsüle hagin temi nme le a-pvü nu zen bin hü nle tse zo.
- ²Lo hagin le hagin nyun gwamvuo hagin dan nyu thatho tsühontse thyü kelanyu khela titse kethyü gü mvule hagin le ketekho bin nyo.
- ³Kechamvule a thyümin le hagin zen bin mvu yatse ai a kapu gü we hagin zen bin nyo, lo thatho tsühontse thyü kelagü nmu laso.
- ⁴Npugü Jisu Khrista zan nyu hagin le gü kehun kequen keloka lo a kapu gü ko tse, Npugü Jisu Khrista kekvu sen-o,
- ⁵temi tsonkethyü nme tsü khipe satan tsüla lo, tsügü tsüle kechamvule a-thyümin nkela Npugü Jisu Khrista jon nyü a-kapu gü kenilo nrün genyu.
- ⁶Hagin kemakin tsüle gwamvu, “Kebu keshanyu le tensüpvü aphu thyü pe no punla kehü tsü hagin le shamvu le?”

⁷Hagun tensüpvü kenshün thyülo nrün genyu kebu whe gü tsü khipe shwela chi, kechamvule hagun le kebu lope shü kemvu dan hontse kethyü genyu. Kechamvule Nkenchwikelo Nga ka tanyü nyugü dushvu pe nro thyü kelagü tsüle Khrista gü le.

⁸Tsügenyu ngun kebu whe gü, nra kepvü lo serikemvu kebu gü sen nya ai kebu no shü kemvu kenshün lo ketsin tensü gü sen-o nkenchwikelo nga gü tsü nga tinu.

⁹Ale himhundyü thu pe hagun ka keshü a lesü nyu hagun no keyülanyu zen kengü nyalo tsheshü.

¹⁰Ai tsüle hagun no kazü higü nyu keyüla nyu nmvu ai mehon tepen kehünyu lo kerühu nyu nmvu ai thamen kezü rüshvu kehünyu zen kengü nyalo tse shü mvu, tsühontse kethyü we hagun le kazü higü nkenla mvulo shvu la nrün genyu.

¹¹Ai ale thu keshü ajo gü le ligühigüe hagun zen-o a tsasikezen nyu thyülo kelanyu nme le keyüla, nmvue mehon tepen, nmvue teromen kezü rüshvu, jo gwakemvu zope me tsin, nmvue nzeü-ngo, nmvue rühu hü yatselo hagun no tsünyu zen-o kengü nyalo tsheshü; tsonkethyü gü mvule hagun no tsünyu zen-o tyütsüe nyalo tsheshü le.

¹²Kechamvule ale tegwenki kebin nyu we ketso pe nyu thyü mvon? Tsüle hagun ko kehun nyu kebin nyu ketso kehü gwünzin mvu ole?

¹³Sunggigü le a-npvü tegwenki nyu dan ketso hünyo. Tsügenyu hagun dan nyu temi seri kemvu gü hüla lo.

1 Korinthianyu 6

Sunggigü Shakemvunyu Mhundyünyu Jokekera

¹Hagun dan nyu temi peha le a-sikezen gü ge kenyon binlo tsü sen-o kenshünyu dan ki gü mvule ntsen kemvunyuki gü tsü kera nshvu mvu ole?

²Kenshün nyudan le kazü gü ketso ti tse kethyü hagun le shamvu ole? Lo hagun no kazü gü ketso ti yatselo hagun le tha keshekeren ketsolo kümvu letse ole?

³Ngun hile ronzinnyu dan ai ketso ti tse kethyü hagun letsü shamvu ole? Tson yatselo ntsoka keyhun tho dan we ketso mvuti ole?

⁴Lo hagun le ntsoka keyhun rüla dan kera tiyatselo, hagun le kehun le khipe thakon thyühü kemvunyu no hagun jo kera tile?

⁵Hagun no kejolo nrün genyu ale jo higü zoshü güzhü nyo. Kha, kengüo tsasikezengü thyü kebin nyu nme jo kerashülo kegwa thakesha temi nme-e hagun dan nyu ndila se ole?

⁶Tson-o a-tsa-gü le a-sikezengü zen gü a-so ge jo kera, lo tsüle tenyen kemvunyu mhundyü ka kera hü ole!

⁷Hagun khinyunyu ge jo kera kethyü no hagun nye kvulo bin laso, nyu thyüo mele nge a-zü kemvu thyü ai nyhenlo mvu hü nla? Nyu thyüo mele hagun hon nkhele la ai a-keshathyü tselo hü mvula?

⁸Tsonkethyü gü mvule hagun npvü ai a-zü kemvu thyü lo mehon nkhe, lo tsüle hagun tsasikezen nyu ge (tsühontse thyü).

⁹Ntsen serikemvu nyu le Sunggigü keda gwen loho tsekethyü tsü hagun le shamvu ole? Hagun npvü hagun sabin nya, peche tenu tson kipun petsü kemvu nyu, nmvue keyülanyu, nmvue pechenyu npvü pechenyu zen-o keyüla kehünyu.

¹⁰Nmvue kerühu nyu, nmvue meho tepen kehünyu, nmvue kenzeü nyu, nmvue jo gwakemvu zo metsin kehünyu, nmvue me kedün tyü kehünyu dan le Sunggigü keda gwen loho.

¹¹Lo hagun peha ko nduka tsühontse kethyünyu le. Ai Npugü Jisu Khrista zan nyu lo n gun Sunggigü Kapu gü nyu hagun sülo so, lo hagun thyü kenshün lo laso, lo hagun no kentsen nyu thyülo laso.

Hagun Min Sen-o Sunggigü Zankechwi Thyülo

¹²Peha le hihontse zo so ti, "Awe le tha lihi thyü titse ai a kekhin ndi." Ele, ai tha apfu nyu akechwi le bin mvu. A we le tha lihi thyü titse ai a ketekhi ndi, ai ale thame hensin yügü a-do thyü nyümvu.

¹³Kecha peha le zo-o, "Ketyüketsü le nginda genyu, lo nginda le ketyüketsü genyu." Ele, ai Sunggigü le tsü kenyhun nren thyü pe ndi lati. Ai keyüla nrün genyu nmin thyüshü mvu, ai Npugü genyu lo Npugü ai nmin gü genyu le.

¹⁴Lo Sunggigü le a-kekvu nyu Npugü thyü nrhünlo laso, lo a-le ngun ai thyü nrhün loti.

¹⁵Hagun min dan hile Khrista ge kebin zan dan tsekethyü hagun le shamvu ole? Tson yatselo ale Khrista hon sen gü keyüla chün ketyünyu hon thyü lati ole? Tsonlo ho!

¹⁶Tenunyu serikemvu nyu zen kengü kethyünyu le au min nme laso tsekethyü hagun le shamvu ole? Ketsinlesü le kezo le, "Au le min nme laso."

¹⁷Ai Npugü kipun bin kelanyu le, a-zen-o Kapu nme thyüla hünyo.

¹⁸Keyüla nrhilo, kemu kecha lihi ai tegwen ki thyü hü nyo, ai keyüla kehü nyu le a-npvü a-min bo nrhulao kemu thyüla hünyo.

¹⁹Hagun min hile hagun le Sunggigü kanyu hyukelo, lo hagun nyun ki bin kehü Kenshün Kapu gü kerüshvu ka tsekethyü hagun le shamvu ole? Lo hagun hile hagun npvü hagun hon mvu.

²⁰Kechamvule thami pe hagun hi kelasi genyu. Tsügenyu hagun min nyu lo hagun kapu nyu Sunggigü zankechwi thyülo, tsüle Sunggigü hon genyu.

1 Korinthianyu 7

Sunkethyü

¹Hagun le lesü thu pe aka ketso keshü gü tsü. Pechenyu le tenunyu zen-o yhun mvu ai gwa.

²Ai keyüla kela kenshvu genyu pechenyu ligühigü ai no a-nunyu no bin külo, lo tenunyu ligühigü ai a-nyepvünyu no bin külo.

³Lo me nyepvü kethyünyu no a nunyu ge thyü kezügü thyülo, lo me nunyu ai no a-nyepvünyu ge tsühontselo.

⁴Menu kethyü nyu le a-le mvule a-nyepvü le a-min ge npu thyüla so, lo tsühontse me nyepvü kethyünyu ai a-le mvule a-nu le a-min ge npu thyü laso.

⁵Peche tenu keJORhün-o gwüingwa nme nyen lo kehithyü titse kethyü genyu kemvu we kekhele nya; ai n npvü n kekheni loho-o satan no nsemen lalo kenshvu genyu kengüni tinla mvulo shvu.

⁶Ai ale jo higü kezo le tsonlo ai gwa letse kethyü a-men hukum nme hontse shümvu le.

⁷Temi ligühigüe no a hontselo kethyü we akenyü; tson ai temi ligühigüe Sunggigü kanyu shwikenjün jochü hyu külo hünyo, tsü nme le jochü higü lo kechagü le ligü.

⁸Tsügenyu sunthyü kemvunyu dan lo maginyu dan we ahontse binlo yatselo gwakvu titse ale zoshü bin nyo.

⁹Ai anyugun kekheni loho yatselo, anyugun no sunthyülo mvulo shvu, sun loho kebin gü mvule sunthyü kela we gwakvu kethyü genyu.

¹⁰Sunthyü kelanyu dan ka we ale hukum hoshü bin nyo, ai tsüle ale mvule Npugü le, tsüle a-nu no a-nyepvü khela nya.

¹¹Ai a-le tinla yatselo a-no kalu mvutse binlo, nmvue a-nyepvü zen-o kengü yhunnilo, lo a-nyepvü ko a-nu khela loshvu.

¹²Ai kecha dan ka we Npugü le kemvu ai ale zoshü bin nyo, keshanyu laka temi nme le a-nu le tenyen hü kemvunyu ai a-nyepvü zen-o yhun nyü bin yatselo a-no a-nyepvü khela nyalo.

13Lo keshanyu laka tenunyu nme le a-nyepvü le tenyen hü mvu ai a-zen-o yhun nyü bin yatselo a-no a-nyepvü khela nyalo.

14Kechamvule tenyen kemvu a-nyepvü ai a-nu genyu nshünlo la hü nyo, lo tenyen kemvu a-nu ai a-nyepvü genyu nshünlo la hü nyo tsonkemvu we hai nyenyu le Sunggigü shakemvu nyenyu thyü lati; ai ntsoka we tsüdan le Sunggigü hon thyü laso.

15Ai tenyen kemvugü le tinla nyü yatselo a-no tinla lo. Tha tsühontse kethyü nyu nsikezen gü nmvue n lügi phin njü mvu. Sunggigü le nno kengü gwa hulo tse nkolo kela genyu.

16Lo tenugi, nle nnyepvü kenilo titse kethyü dihontse shalo mon? Nmvue me nyepvü nle nnunyu kenilo titse kethyü dihontse shalo mon?

Sunggigü Le Nko Kelo Hontse Yhunlo

17Temi ligühigü ai no Npugü le kenjün pe a-ketsü hontse lo Sunggigü le a-ko kelo hontse yhunlo nye. Lo ale kehun apfu no hihontse kethyü zenlo lotse kethyü zoshü hünyo.

18Temi peha le a-girü pvü kehü kolo le? Tsünyu no a-girü kemvunyu thyüni nya. Temi peha le a-girü kemvunyu kolo le? Tsünyu no a-girü titse fü nya.

19Kechamvule gikerü metse tha kon mvu, nmvue-e girü kemvu ai thakon mvu; ai Sunggigü johokeshü thyü lo zen kehünyu le a-chonpu gü.

20Temi ligühigü ai a-ko kelo ka nyu thyü hulo kolo yo a-no tsü thyü binlo.

21Nle me dothyü bin kehü ka nkolo le? Tha nme mvu. Ai nle n kecha thyü chwilo gwa yatselo tsonlo titse kethyü rüchün lo.

22Kechamvule temi ligühigüe me dothyü hulo kope Npugü denzin shü kelonyu le Npugü le a-hoshü kelanyu so; tsühontse temi ligühigü ai me dothyü bin kemvu ko kelo gü ai a-le Khrista do so.

23Thami pe hagin hilo laso; hagin temi do thyüni tinla nya.

24Tsügenyu apvünyu ju, hagin ligühigü ai nyuthyü hulo hagin kolo yo le, a-no Sunggigü zen-o tsü thyü binlo.

Sunthyü Kemvunyu Lo Maginyu

25Lo sunthyü kemvunyu dan genyu we Npugü ka nyu jo hyulo mvu, ai ale Npugü shwikenjün nyu tenyenlo kekünyu nme hontse a kerüchün zoshü ti.

26Lo hijonka hagin le kenjünthyü pe tsühontse kebin genyu akerüchün tsügü tsüle ligühigü ai no tsühontse binlo yatselo gwati.

27Nle sunthyü binla sele? Kekhe kela rüchün nya. Nnunyu ndi le? Sunkethyü rüchün nya.

28 Ai nle tenulo yatse ai tsügenyu we nle mu mvu, lo lünyu nme le kalu yatse ai a-le mu mvu le; tson ai sunthyü kelanyu le thyümin denzin kenjün thyü ti; lo hagen le tsü nrhilo yatselo ale akenyü ti.

29 Ai apvünyu ju, ale zokebin gü le; a-gwünkho le züri laso. Tsügenyu ntsoka gerhonyu a-nunyu kebin nyu no bin kemvunyu hontselo.

30 Lo chü kehünyu no chü bin hü kemvunyu hontse binlo; lo a-kenyü kehünyu no a-kenyü bin kemvunyu hontse binlo; lo tha heikelonyu no a-hon kendinyu hontse bin lo.

31 Lo kazü higü kenü sen kehünyu no tsü sen hü kemvu hontse tinla lo, kechamvule kazü higü rüla dan le ndi güzhü kelasi genyu.

32 Ai ale hagen no tha rüchün pe hagen nyun kenjün thyü mvu kebin le akenyü. Temi ligühigü ai sunthyü kemvunyu le dihontselo Npugü kenü thyülo tiyo tseo Npugü rüla rüchün bin hünyo.

33 Ai sunthyü kelanyu le dihontselo a-nunyu kenü thyülo tiyo tseo kazünyu rüla rüchün pe a-nyun le keho thyü tinla hünyo.

34 Lo tenunyu sunthyü kemvunyu lo lünyu le dihontse a-thyümin metse lo a-kapu ai nshünlo tiyo tsekethyü Npugü rüla denzin rüchün tinla hünyo. Ai kalu kelagi we dihontse lo a-nyepvü kenü thyülo tiyo tsekethyü kazü gü kenü rüla denzin rüchün tinla hünyo.

35 Ale jo higü kezo le hagen kechwi le kebin genyu kezo, ale hagen khinla titse kethyü genyu mvu, ai hagen no a-kezügü thyü, lo hagen nyun aphu sen-o Npugü rüshvulo nrün genyu le.

36 Sunthyü titse kenthon njüo sunthyümvu tse bin ti tse rhilo kelanyu le keshanyu laka a-kekhenilo ho-o sunthyü mvulo shvu yatselo sunthyülo ai kemu ndi.

37 Ai ligühigüe a-nyun ki sunthyü mvue gwa tse rüchün-o a-kekheni binlo titse rhilo la yatselo, a-le sunthyü mvutse rhiton lo kela hontse ketso kenjü gü zen yhun mvu ai gwa.

38 Tsügenyu a-le ketso kenjügi zen bin kethyü güe gwa lo sunthyü mvu kelagü we gwa kvu.

39 Menunyu le a-nyepvü le rhün kebin then tejvü no a-phin bin-o titi, ai a-nyepvü le sila yatselo a-npvü a-kendo ka kalu titse ai a-kekheni ndi; ai Npugü kendo nyu mvulo shvu.

40 Ai a kerüchün we a-le kalu mvu tse binlo yatselo asherhün kvuti, lo akerüchün le ale Sunggigü Kapugü hyulo laso.

1 Korinthianyu 8

Ketyüketsü Pe Teromen Kezü Kerüşvu Rüla

¹Lo ketyüketsü pe teromen kezü rüşvu kela rüla we, “Ngun aphu sha,” tsekethyü hagun le zohü nyo. Thakesha le ketekho la hünyo, ai keso le tsüthyü nsoshü hünyo.

²Temi ligühigü ai a-le tha peha shabin letse yatselo a-le sha kezügü ai shalo mvu zun.

³Ai temi ligühigüe Sunggigü sohü yatselo, a-no a-shalo hünyo.

⁴Lo teromen rüşvu kela hon ketyü rüla we, kazü hinyu teromen tsüle lihi kemvu tsekethyü nle shabin nyo, lo Sunggigü tsüle nme nti.

⁵Kechamvule teronyu ai kechon, lo npu ai kechon letse kethyü hontse tsangge ai lo kazü nyu ai teronyu letse kethyü le bin yatse ai;

⁶ngun genyu we tha aphu a-genyu chwiryü lo a-genyu ngun le yhun kebin Pvä gü Sunggigü le nme nti, lo tha aphu a-genyu yhun kelo, lo n ai a-genyu yhun kelogü le Npugü Jisu Khrista nti.

⁷Tson ai temi aphu hi sha bin mvu; lo peha le gunryüo ntsoka keti hi ai teromen kezü rüla rüchün kenye gunryü kela genyu tha khipe teromen kezü rüşvu kela dan tyü kethyü ka tsügü rüla rüchün bin hünyo; lo anyugun nyun kvu kemvu genyu anyugun nyun thyü nrhula hünyo.

⁸Ai nketyüketsü le nzen-o Sunggigü kho nni gunryü loho; nle tsü tyümvu ai shvu kecha thyü loho; nmvue nle tsü tyü ai gwakenye kvue loho.

⁹Ai hagun npvä hagun kendo thyülo kegwa tsügü tsü pe temi a-kerüchün kvu kemvunyu tson kekhin thyüla lo kenshvu gü tsü rüchün tonlo.

¹⁰Lo nle thakeshanyu nme, keshanyu laka teromen kezü kerüşvu ka nyu ho bin-o temi nme le nhyu shülo, temi tsügü tsüle a-kerüchün nkomvu yatselo, a-le teromen kezü rüşvu kela hon dan tyütsü titse kethyü a-nyu pechela mvuti ole?

¹¹Lo tsühontseo n thakesha tsügü genyu a-kerüchün nko kemvu tsügü thyü nshvu laso, lo temi tsügü tsüle Khrista le a-sun thyüo si kenjü nsikezen gü.

¹²Lo tsühontseo hagun le hagun tsagü sikezen nyu ge kemu thyüo anyugun nyun nko kemvu thyü nshvu hü yatselo, hagun le Khrista ge kemu thyü bin nyo.

¹³Tsügenyu ketyüketsü genyu a-sikezen nyu güno chela hü yatselo, asikezen gü no chela lo kenshvu genyu ale thame ka ai thyü tyülo hosu.

1 Korinthianyu 9

Apostel Nme Thyü Kezü Lo A-tho

- 1**Tha nme-e akekkin ndi mvu ole? Ale Apostelnyu nme mvu ole? Ale ngun Npugü Jisu hyu mvu ole? Npugü nyu hagin hile atho genyu mvu ole?
- 2**Me kechanyu den zin kipun ale apostel mvu yatse ai hagin denzin kipun we ale apostel laso! kechamvule hagin hile ale Npugü nyu apostel laso tse kethyü mohor gü genyu.
- 3**A ketso tenge tse kehünyu jo kenini shü nrün jo le higü hile.
- 4**Ale tyütsü zü mvu ole?
- 5**Ako apostel kechanyu lo Npugü sikezen nyu dan lo Kefa nyugun hontse tenulo zen-e njwenlo gwa bin mvu ole?
- 6**Nmvu ai Barnaba ayi nti ayi ben pe thathyü mvulo nrün kendinyu letse hü ole?
- 7**Segü le a-npvü a-hon tyütsü pvüo shüpahü thyü hü nla? Segü le vain low tsüshüo a-sha tyü mvula hü nla? Segü le methu nkin-o a-nyüzü tsümvu la hü nla?
- 8**Ale zokebin jo hidan hile temi kendo jo nme ole? Tejvü gü ai tsühontse zo mvu ole?
- 9**Kechamvule Mosa jvünyu ai hihontse thu njü, “Nle methu zen-o shyenyu kethyü ka tha pe a-mün khenla nya.” Tsüle methu phin kerüchün genyu Sunggigü le tson zo ole?
- 10**A-le ngun genyu zo bin mvu ole? Tsüle ngun genyu thu njü nyo, kechamvule tha hyu kelo rüchün-o low tsü zü, lo shyenyu kehünyu ai a-jün hyukelo rüchün-o shyenyu zü kethyü genyu.
- 11**Ale hagin genyu Kapu tsi gwünshüo hagin ka nyu kazü higü hon dan gvütyü lo tsü le tha keda nme ole?
- 12**Me kechanyu le hagin ka tsügü tsü hilo gwa yatselo awe tsonlo zü kvu mvu ole? Tson yatse ai awe tsonlo zü ai tson hü mvu, ai Khrista jolokegwa gü tson kekkin thyüla lo kenshvu genyu ale tha lihika ai akekheni hünyo.
- 13**Kershvuka nyu lotho thyü kehü dan, lo kershvubin ka kera thyü kehü dan le kershvuka nyu a-gin hyutyü kehü lo tha pe kerüshvu hon dan nyu a-jün hyulo kehü hagin le tsü sha mvu ole?
- 14**Tsühontse Npugü le johokeshü le senyu le jolokegwa zo hü yole tsünyu le jolokegwa gü genyu a-gin hyu tyü zü.
- 15**Ai awe tsühontse kethyü nme ai lotyü hü mvu, nmvue ale tsühontse kethyü nme hyulo titseo jo hidan thu shü bin mvu; kechamvule meno ale hihontseo ketekho kebin gü pe a-kenrun thyü kela nyeki ale sikela we gwa kvu.

¹⁶Kechamvule ale jolokegwa pe jünzo kethyü genyu we age teshwen nme-e ndi, kechamvule nmvulokeshvu gü le age bin kela genyu. Keshanyu laka ale jolokegwa gü pe jünzo mvu yatselo awe le thyü lo tiso!.

¹⁷Lo ale a npvü akendo thyüo lotho higü thyü hü yatselo, achün khilo ai gwa; ai a npvü akendo kemvu yatselo lotho higü nno thyülo tseo pe atenyen kela genyu le.

¹⁸Ashün nyu hyulo tila? Ale jolokegwa zope me zen kehü ka jolokegwa tha tsügü genyu ashün lotyü ai gwa, ai lotyü mvuo jolokegwa zope me zen kehü tsü le ajün.

¹⁹Tson-o ale Judanyu hyulo nrün genyu Judanyu kipun ai anyugun hontse laso.

²⁰Lo tejvü hensin kebin nyu hyulo nrün genyu ale tejvü hensin bin mvu ai tejvü hensin kebin nyu hontse laso.

²¹Ale tejvü kendinyu hyulo nrün genyu tejvü kendinyu hontse laso; tson ai Sunggigü kipun tejvü kendinyu hontse mvule Khrista hensin nyu a-jvü gü zen hünyo.

²²A-kerüchün kvu kemvu nyu dan hyulo nrün genyu ale a-kerüchün kvu kemvunyu dan hontse laso. Lihi thyü ai ale temi peha kenilo nrün genyu temi aphu phin rüchün-o ajvü arüla thyü pe shaseni thyü laso.

²³Lo tsügü tsü nyu ako jochü hyulo nrün genyu jolokegwa tsügü genyu ale tha tsü aphu thyü hünyo.

²⁴Tin kehü kethyü ka aphu kengüo tin kegwa kenyhen bin ai temi nme nti kegwachün hyulo kehü hagun le shamvu ole? Tsügenyu hagun tsü hyulo nrün genyu tsühotse tin binlo.

²⁵Lo me zen-o kecho kegwa kenyhen nrün nyu le tha aphu ka a-npvü a-kekheni lo ndo nron bin hünyo, anyugun le tsühontseo shvula lo kegwa kvukelo perün hyulo nrün genyu tsühontse hü nyo.

²⁶Lo awe shamvu tse tin bin mvu, ale tsangkenbu gü zen-e kevü bin mvu.

²⁷Ale amin hino akendo nyu binlo nrün genyu ale amin vü kethyü hontse bin hünyo, ale kechanyu ka jünzo tseo a-no akhela lo kenshvu genyu.

1 Korinthianyu 10

Teromen Kezü Kerüshvu Genyu Petsülo

¹Lo apvünyu ju, nduka nbon nyu dan aphu nmha hensin züda pvüthü chwi kethyü ale hagun no shanyü.

²Lo anyugun aphu Mosa denzin nmha gü lo züda gü nyu baptaiz thyü külo.

- ³Lo tsüdan aphu kapu chvü nme tyü kü.
- ⁴Lo anyugun aphu kapu zü nme tsü kü. Kechamvule anyugun sithen kehü kapu Tsonye gü ge chwikeryü zü tsükü kethyü genyu, lo Tsonye tsü gü tsüle Khrista.
- ⁵Tson ai Sunggigü le temi tsüdan kechon ge a-kenyü mvula, tsügenyu tehen nyu anyugun no sila.
- ⁶Tsüdan le tha tepen rüsi kethyü hontse nno tha gwakemvu tepen rüsi mvulo nrün genyu, nno petsülo lotse kethyü tsinhi nme thyü shü.
- ⁷Nmvue tsüdan peha hontse teromen kezü rüshvu kehünyue thyü tinla nya; tsüdan rüla thu pe bin kenjü le hihontse: “Temi dan le bin-o tyütsülo njüo sogü nashü tinla.”
- ⁸Nmvue tsüdan peha le keyüla khenyüme jon nyü temi yie nki kenshen le sikela hontse, ngun ko tsüdan hontse keyüla mvulo tinu.
- ⁹Nmvue tsüdan peha le Npugü semen-o peri no anyugun ndushvu kela hontse ngun we tsüdan hontse Npugü semen mvulo tinu.
- ¹⁰Nmvue tsüdan peha le tha kenyon shüo temi nkela kehü gü no tsüdan nke kela hontse ngun we kebükerü nya nu.
- ¹¹Temi tsüdan ge tha tsüdan thyü kela nno hyuo petsülo nrün tsinhi nme, ai agwünkho kekhin gü ka keyhun nyu ngun senzhü shü nrün genyu tsüdan thu njü nyo.
- ¹²Tsügenyu temi ligühigüe solo sele tse rüchün kehü gü no chela mvulo nrün genyu petsülo nye.
- ¹³Temi le shahü kemvu, kesemen le hagun semen la mvu, Sunggigü le joketsin kezo gü, lo a-le hagun no nyhen lo kegwa nye kerüche no hagun semen loho; tson kethyü gü mvule kesemen le gunkeryü ka a-le hagun no tin chwilo nrün tson ndoshü hünyo.
- ¹⁴Tsügenyu akesonyu dan, hagun teromen kezü kerüshvu tsü nrhilo nye.
- ¹⁵Ale hagun le tha keshanyu letseo hagun ka zo hünyo; hagun npvü ajo rüchün shwita.
- ¹⁶Nle khipen-o jochü kehü jochü honpen gü tsüle nle Khrista zi gü nyu kengü nme kethyü zansü nme mvu ole? Nle boshwen tyü kehü tensü pvü gü tsüle Khrista min gü nyu kengü nme kethyü zansü nme mvu ole?
- ¹⁷Kechamvule tensü nme, tsühontse n gun temi kechon le min nme, kechamvule nle kengüo tensü pvü nme nti kenjün tyü kehü genyu.
- ¹⁸Israel nyu rüla rüchün shü shwi; tha pe rüshvu keshü dan tyü kehünyu le kershubin gü nyu rüshvu shü kethyü gü zen-o kengü kepvüshen bin mvu ole?

19Ale tsü pe nyundyüo zo bin nla? Ketyüketsü pe teromen kezü kerüshvu le thakon le, nmvue teromen kezü tsüle thakon le?

20Nmvu, ale zo kebin gü le Khristian kemvunyu dan le tha pe rüshvu kethyü le anyugun le tero gwakemvu rüshvu bin nyo, lo Sunggigü rüshvu bin mvu, ale hagun no tero gwakemvu dan zen keme kethyü tsü akendo mvu.

21Hagun le Npugü honpen gü lo tero gwakemvu dan honpen au nyu tsü kesinlo nrün ndi. Hagun le Npugü miz ge lo tero gwakemvu dan miz au kenyhun nren ge tha tyülo nrün ndi.

22Hagun le Npugü nyun gwünkekhen pe a-no a-yhüthyü lati ole? Ngun le a-nyeki kvu ole?

23“Ngun le tha lihi thyü titse ai nkekhn ndi,” anyugun le tson zo hü. Tsü le ketsin, ai tha aphu nkechwi le bin kü mvu. “Ngun le tha lihi thyü titse ai nkekhn ndi,” ai tha aphu nthü nso küshü hü mvu.

24Temi nme-e a-npvü a-genyu kegwa gü fü nya ai a-kazonkazin genyu kegwa fülo nu.

25Thyü kejwen bin nyu tha lihi jwen bin yatse ai nnyun nkhi-o tha lihi ketso bin nya, ai hei tyülo chi.

26“Kechamvule kazü higü lo hinyu kebin aphu Npugü hon kethyü genyu.”

27Keshanyu laka tenyen hü kemvunyu nme le hagun no gü holo tse hagun ko-o hagun le günyü lo hagun nyun ki a-zü le a-zümvu yo tsekethyü ketso mvu tse tha khipe hagun ketsü tsü tyülo nye.

28Ai peha le hagun ka, “Higü hile teromen kezü rüshvu kela hon le,” tsonzo yatselo zo pe hagun zen keshü gü phin kerüchün genyu lo a-kerüchün genyu hagun le tha tsügü tyü nya.

29Tsüle nkerüchün kemvu ai kechanyu kerüchün. Lo nyuthyüo kechanyu kerüchün nme genyu akekhn ndi kela hi nmulo gwa tila? tse ketso bin lo gwa.

30Lo ale Sunggigü shwen-o tyü bin yatselo, nyuthyüo meno ale shwen kebin gü nkhnlo gwa tila?

31Tsügenyu hagun tha tyütsü nmvue tha lihi thyü hü ai Sunggigü zankekwi genyu thyü külo.

32Hagun le Judanyu metse Griknyu metse nmvue Sunggigü kehun dan-e no hagun genyu phakensü thyü nya.

33Ale a npvü aphin ajün kegwa fü mvule temi kekhn kenilo nrün genyu temi kekhn phin kegwa füo tha lihi kethyü aphu nyu temi aphu kenyu thyü titse fü hünyo.

1 Korinthianyu 11

¹Ale Khrista rothyülo kehü hontse hagin ko a hontselo nye.

Kerüshvu Nyu Tenunyu le Pe Hen Kepvü

²Lo hagin le tha lihika ai a rüchün-o ale pe hagin tsükeshü senkethyü jo dan zen bin kehü genyu ale hagin shwen bin nyo.

³Ai Khrista le peche nyu pe gü, lo pechenyu le tenunyu pe gü, lo Sunggigü le Khrista pe gü tsekethyü ale hagin no sha nyü.

⁴Pechenyu ligühigüe a-pe henpvüo kehithyü yatselo a-pe gü rühu mvu laso.

⁵Ai tenunyu ligühigü ai a-pe henpvü mvuo kehithyü nmvue senthyü hü yatselo a-npvü a-pe gü rühu bin mvu laso, tsüle a-pe thu kelanyu hontse laso.

⁶Lo tenunyu le a-pe hen mvulo a-no a-shün tsela ai gwa, ai tenunyu le a-shün tsela nmvue thu kela le tha kejo kepvü nme genyu a-no a-pe henpvü lo.

⁷Lo pechenyu we a-pe henpvü mvue gwa, kechamvule a-le Sunggigü rhenrhü gü lo a-ge Sunggigü no zankechwi thyülo nrün gü kethyü genyu; ai tenugi we peche gü no a-ge teshwen pvülo nrün gi genyu.

⁸Kechamvule peche gü le tenugi ge yhunlo mvule tenugi le pechegü ge yhunlo.

⁹Nmvue tenugi genyu peche gü thyüshü mvule peche gü genyu tenugi thyüshü.

¹⁰Tsügenyu tenunyu le ronzin nyu dan ai anyugun nri bin kehü genyu me hensin kebin zansü a-pe henpvü zü.

¹¹Tson ai Npugü kipun we tenugi ai peche gü nyeki kecha thyü mvu, lo peche güe tenugi nyeki kecha thyü mvu.

¹²Kechamvule peche gü ge tenunyu le chwikeryü hontse tsühontse tenunyu ge pechenyu yhunlo hünyo, ai tsü aphu Sunggigü kipun kenchon.

¹³Hagin npvü rüchün shwi, tenunyu le a-pe hen mvu tseo Sunggigü ka kehithyü kethyü le a-zü le?

¹⁴Lo pechenyu le a-shün no kethon thyü pvü yatselo mele a-rühu hü kemvu temi jvü nyue hagin le tsü shalo hü mvu ole?

¹⁵Ai tenunyu le a-shün kethon thyü pvülo a-gwün kezegwa; kechamvule pehü pe a-tsü keshü le a-no pe a-pe henpvü hü lotse kethyü genyu.

¹⁶Ai temi peha le lile hile tse bin yatse ai, a ai lo Sunggigü kehun dan-e tejvü kecha nme-e sen hümvu.

Npugü Keho

- 17 Ai ale hagin ka zoshü titse kebin higü nyu ale tha konme genyu hagin shwen loho; tsügü tsüle hagin le gwalo nrün genyu mvule shvukvula nrün genyu gun gü Kequenlo kehü gwünzin le.
- 18 Lo jo kerigü le higü hi: ale sha kethyü le hagin le gungü kehun kelo ka a-dan kechacha thyüla hü nle tse nmhi-e la? Lo amhundyü ka we ketsin thyü bin nrün hontse.
- 19 Kechamvule hagin dan nyu ketsin thyü kehünyu sha kecha thyülo nrün genyu kepvükho kethyü ai soryü tsentsü nrün genyu.
- 20 Lo hagin le gungü kehun kelo tsüle Npugü kerüchün chvü tyü nrün genyu kemvu.
- 21 Kechamvule hagin le tsü ketyü ka khinyunyu kekhwen mvule a-npvü a-gin kenyü thyü tyülo la la tse kehü genyu, tson-o peha le nnyon bin lo peha le nzeü binla hünyo.
- 22 Kha, hagin le tyü lo tsü nrün genyu hagin ka ndi bin ole? Le hagin le Sunggigü kehun gü süjün mvu lo thame kendinyu no kemeni titse hü nla? Ano hagin ka nyu zoti la? Higenyu ano hagin shwe ti le? Ale hagin shwe loho!
- 23 Kechamvule ale Npugü ka nyu nyu hyulo yo ale tsü khipe hagin ai tsüshü laso. Lo tsüle Npugü Jisu tenshü nrün je a-le tensü khipenlo.
- 24 Tson-o a-le Sunggigü shwe shüo tensü boshwenlo njüo, “Higü hile hagin genyu khikeshü amin gü le, hagin arüchün hulo nrün genyu higü tyülo nye?”
- 25 Lo tha tyü kelo sika a-le tsühontse honpen gü ko khipenlo njüo, “Honpen higü hile azi nyu kejozenkelo keshün gü le; hagin le higü hi ketsü tsen arüchün hulo nrün genyu tsü hü nye,” tsonshü.
- 26 Kechamvule hagin le tensü higü ketyü tsen lo honpen higü ketsü tsen Npugü le nigunryü kemvuthen Npugü kesi rüla tsin pe mehi kebin genyu.
- 27 Tsügenyu temi ligühigüe kümvu tseo tensü tsügü tyü nmvue Npugü honpen gü tsü hü yatselo Npugü thyü lo a-zi kipun mula ti.
- 28 Temi ligühigüe a-npvü a-rüla rüchün kegwa thyüo tensü tsügü tyü lo honpen tsügü tsü nye.
- 29 Lo temi ligühigüe Npugü min gü rüchün kegwa thyü mvuo tyü lo tsü yatselo, temi tsügü le a-npvü a-kemu tyü lo tsülo la hünyo.
- 30 Higenyu hagin dan nyu temi kechon le kvumvu, lo hobin hü nyo, lo temi kechon le sila so.
- 31 Ai nle n npvü nketso ketsin thyü hü yatselo Sunggigü le nketso loho.

³²Tson ai nno kazü gü zen kesin-o nmu mvulo nrün genyu Npugü le nketso keso ka n nthyü nnyüo nsenthyü hünyo.

³³Tsügenyu apvünyu ju, hagin le tsü tyü nrün genyu ryü kequen kelo ka khinyunyu kekhwenlo nye.

³⁴Hagin le gü kehun kethyü tsüno mula mvu nrün genyu temi ligühigüe nnyon bin yatselo a-npvü a-ka ki tyülo la chi, lo thakon kecha dan we ale gunryülo yatselo tsin pe hagin hishü ti.

1 Korinthianyu 12

Kapu Jochü dan

¹Lo apvünyu ju, ale hagin no Kapu le khishü kehü dan shamvu tse bin nyü mvu.

²Hagin le nduka khristian thyü kemvu ka thame rüchün mvutse jozolo keho teromen kezü dan kipun hü kethyü hagin npvü tsü shabin ti.

³Tsügenyu temi ligühigüe Sunggigü Kapu nyu tha kezonyu le, “Jisu swetsü,” hü mvu, lo Kenshün Kapu gü kemvu we temi nme-e “Jisu le Npugü,” letse kethyü zohü mvu tsekethyü hagin no sha nyü.

⁴Lo Kapu le khishü kehü le kechacha le bin; ai Kapu gü we nme.

⁵Tson-o lotho-e kechacha kethyü le bin; ai Npugü we nme.

⁶Lo thatho ai kechacha kethyü le bin, ai tsüdan nyu tha aphu khishü kehü gü le Sunggigü.

⁷Ai Kapu tho khipe temi ligühigüe tsü keshü le temi aphu kechwi genyu.

⁸Tson-o Kapu nme tsüge tedo kegwa pe peha tsü, lo thakesha jo zolo kegwa pe peha tsü.

⁹Lo Kapu tsügü ge ketenyen pe peha tsü, lo Kapu tsügü ge me thyü kesherhünlo kegwa pe peha tsü,

¹⁰ndun kethyü tho thyülo kegwa kekvu pe peha tsü, lo sidyü jo zolo kegwa pe peha tsü, lo Kapu dan sha kekholo kegwa pe peha tsü, lo khwen tseryü zolo kegwa pe peha tsü, lo khwen tserü tsüdan kon zoshülo kegwa khipe peha tsü laso.

¹¹Hi aphu Kapu nme le a-npvü a-kendo thyüo kenjün kekho kü pe me tsüshüo aphu nyu tha thyü bin hünyo.

Min Nme Ge Zan Kechon Kebin

¹²Lo min güle nme ai a-zan ketho kechacha kethyü kechon le bin hünyo, lo min nme ge a-zan ketho kechacha kechon le bin ai aphu kesin pe min nme kethyü hontse Khrista rüla ko tsühontse le.

13Tson-o Judanyue Juda kemvunyue, me do kethyünyue medo thyü kemvunyue kengüo min nme thyü nrün genyu Kapu nme nyu baptaiz thyü külo laso, lo ngun aphu no kengüo Kapu nme nyu tsü külo laso.

14Tsüntimvule nmin le zan nme nti mvu, ai kechon pe thyü njü.

15Keshanyu laka npha le, “Ale me ben kemvu genyu me min ge zan nme kemvu le,” tson bin ai me min ge zan ketho nme thyümvu keloi mvu.

16Tsühontse me nyetin le, “Ale me yhätyü kemvu genyu me min ge zan ketho nme kemvu le,” tson bin ai a-le me min ge zan ketho nme thyü mvu keloi kemvu.

17Nmin aphu no nyhätyü thyü küla yatselo nyu lope tha khwen nyü mon? Nmin aphu no n nyetin thyüla yatselo nyu lope tharün sha mon?

18Ai Sunggigü le a-npvü a-kendo thyüo a-zan ketho kechacha kethyü dan khipé nmin ge shüla so.

19Ai tsüdan aphu no zan nme nti thyüla yatselo nyu lope nmin thyü mon?

20Tsühontse zan kechon le bin ai min nme.

21N yhätyü le npha ka, “Ale nsen mvu ai gwa,” tse zolo nrün ndi, nmvue nben le npha hvuka, “Ale hai sen mvu ai gwa,” tse zolo nrün ndi.

22Tsonkethyü gü mvule nmin ge zan ketho kechacha kethyü kvukemu hontse kethyü gü ai sen mvulo shvu tsin hü nyo.

23Lo nle nmin ge zan kechacha kethyü dan nyu rüchün nshe kehü dan, nle tsüdan tsü ai rühvuo hen kezegwa thyü pvü bin hü nyo, tson-o a-ge zan ketho keshvunyu no zegwa kvu bin hünyo.

24Ai n ge zan kegwa dan we a-kehen sen mvue gwa, ai nge teshwen kendi zan ketho dan no teshwenpvülo nrün genyu Sunggigü le nmin thyü keren pe tsühontse shü laso.

25Tsügenyu min gü ge kenjün kekho kethyü ndi, ai zan kechacha kethyü tsüdan le khinyu khinyu phin rüchün bin hünyo.

26Lo nme le kenjün thyülo yatselo kechanyu ju aphu tsügü zen-o kenjün thyü hünyo; lo nme le teshwe pvülo yatselo kechanyu aphu a-zen-o a-kenyü kü hünyo.

27Ntsoka we hagin le Khrista min gü laso, hagin nmeme hile tsügü ge zan nme me le.

28Tson-o Sunggigü le kehun nyu kejü küshü, kerigü le Apostel ju, kenyhun gü le sidyükesha ju, kenshen gü le senkethyü dan, tsüsika le ndun kethyü tho thyükelo dan, lo kehokenyü thyü kesherhün kelo ju, me keche kehü dan, me ketsen shü kehü ju, lo khwen seni zolo kehü ju ai khin nya.

²⁹Tsüdan aphu apostel kü ole? Aphu sidyükeshanyu kü ole? Aphu senkethyü nyu kü ole? Aphu ndun kethyü tho thyü kehünyu kü ole?

³⁰Tsüdan aphu me thyü kesherhün shü kehü jochü le bin kü ole? Aphu khwe seni sen-o jozo kü ole? Aphu khwen seni kon zo külo kehünyu ole?

³¹Ai jochü kegwa tsin dan nnyü tserülo nye. Lo tson ai ale tson kegwa tsin nme tsin pe hagin hishü ti le.

1 Korinthianyu 13

Keso

¹Ale temi khwen nmvue ronzin nyu khwen sen-o jozolo ai keso le anyun ka bin mvulo, ale lazo ketsin kethyü khwen nmvue tegi khun pe kejon keshü khwen hontsela ti.

²Lo ale sidyükesha jochü hyulo-o jo kentsun dan lo thakesha aphu senlo ai, nmvue ketenyen aphu le bin-o kazüthun nikelalo la ai keso le anyun ka bin mvulo ale tha lihi kemvu so.

³Lo ale ahon aphu pe kendinyu gin thyü la-e lo amin hi-e pe me tsüo meno aroshvula ai keso le anyun ka bin mvu yatselo tsügenyu akechwi nme ndi.

⁴Keso le nyhenhi thonlo hünyo, lo meshwi njün hünyo, keso le meshwi pe a-yhüthyü hü mvu, nmvue kemakin hü mvu, keso le a-npvü a-rüchün ngo hü mvu.

⁵Me mhundyü nyu shwikeshvu tho-e thyü hümvu, a-npvü a-jün kegwa-e fü hümvu, mele a-ge tha gwakemvu thyüshü ai a-kenyümvu whütsela hümvu, lo tha gwakemvu rüchün hümvu.

⁶Lo tha gwakemvu kipun a-kenyü mvule ketsin kipun a-kenyü hünyo.

⁷Keso le tha aphu ka a-keshathyü tse bin hünyo, tha aphu rüchün ngwa hünyo, tha aphu ka gwalo ti ado tse rüchün hünyo, tha aphu nyu nyhen binlo hünyo.

⁸Keso le thame ka-e ndila loho. Ai sidyükesha jo zolo bin ai tsüle a-keni thyü lati, khwen seni kezo le bin ai tsüdan ai zomvu lati, thakesha jo le bin-e tsü ndi lati.

⁹Kechamvule nle aphu mvuo keshanyu nti sha kehü gwünzin, lo sidyükesha jo ai keshanyu nti zo kehü genyu.

¹⁰Ai tha lihi ka-e gwati gwapen kethyü gü le gunryülo, shapen kemvu tsüle bin mvu lati.

¹¹Ale ntsenyu thyü ketseka ntsenyu hontse jozo, ntsenyu hontse tha rüchün, ntsenyu hontse tha ndo, ai ale peshü kelo siki ntsenyu jvü tsü khe küla so.

¹²Kechamvule nle ntsoka shyeshwi ka nshye hyu nryü tseo hyu hü ai khenyüme we kemhun hyu nrün genyu, ale ntsoka aphu mvuo keshanyu nti sha kehü

gwünzin, ai khenyüme we Sunggigü le arüla shati kethyü hontse tsühontse ako tha sha penlo ti.

¹³Lo tson-o ketenyen, sidyü, keso, hidan kenshen hile bin ti ai tsüdan nyu keda tsin gü le keso.

1 Korinthianyu 14

Khwen Seni Lo Sidyü Jo Kezo

¹Hagun keso, hü gunlo, lo sidyü jo zo kelogü tsü rüchün nchon-o Kapu ka hyulo kehü dan tsü fü tenge tselo.

²Kechamvule shakemvu khwen nyu jozo kebin gü tsüle temi ka mvu le Sunggigü ka zo hünyo, lo temi nme-e no a-khwen sha mvu le Kapugü nyu a-npvü jo kentsun zo bin kehü genyu.

³Ai sidyü jo zo kebin gü we, me thyü nsoshü lo methukeyhun shü lo me nyun thyü nbwen shü nrün genyu temi ka zo bin hünyo.

⁴Shakemvu khwen sen-o jozo kebin nyu le a-npvü a-thyü ngwalo hü, ai sidyüjo zo kehünyu le kehun thyü ngwa lo hünyo.

⁵Lo ale hagun aphu no khwen senni sen-o jozo kethyü le akenyü, ai hagun no sidyü jo zo kethyü we akenyü kvu, ai khwen seni sen-o jozo kebin güle kehun thyü ngwashülo nrün genyu a-kon ai zope mehi kemvu we tsügü nyeki sidyü jo kezo gü we gon kvu.

⁶Lo apvünyu ju, ale keshanyu laka hagun ki ryüo teshakeshü jo, nmvue thakesha jo, nmvue sidyü jo, nmvue senkethyü jo pe hagun ka zomvuo khwen seni nyu tha zotin la yatselo, agenyu hagun le nyu kechwi hyulo tila? Ale Sunggigü kipun yhenshwi keshü, nmvue thakesha nmvue jolo peha nmvue senkethyü senryü kemvu we.

⁷A-kerhünronzin kendi kanyü kheli nmvue a-ron kechon le kebin lü kethyü khin tsü ai a-khwen thyü kecha thyüshü mvu yatselo digü le digü khwe yo segü le shalo mon?

⁸Tsühontse shu khun petsü shü mvu yatselo, segü le teri thyü nrün genyu a-gwün ndolo tila?

⁹Tsühontse hagun ai meno shalo kegwa jozo shü mvulo, mele dihontse hagun jokezo shalo mon? Kechamvule hagun jokezo le tsangkenhi nyu tinkelai gwünzin lati.

¹⁰Kazü hinyu thakhwen kechacha kethyü le chon sa bin tsentsü, lo tsüdan nme ai a-kon kendi nme ndi.

- 11**Tsügenyu ale tha khwen gü kon shamvu yatselo ale jozo kebin gü mhundyü nyu tesin nme thyüla ti, lo jozo kebin gü ai amhundyü nyu tesin thyüla ti.
- 12**Tsühontse hagun ai Kapu jochü dan, fü tserü kebin hontse, kehun thyü ngwa shülo nrü ai fü tenge lo.
- 13**Tsügenyu khwen kechaki jozo kehü gü no a-kon ai zosin shülo nrün genyu hilo nye.
- 14**Kechamvule ale shakemvu khwen sen-o kehithyü yatselo akapu le a-npvü kehi thyü hünyo, ai anyun kipun we thame shalo hümvu.
- 15**Tsonlo ale nyu tsethyü tila? Ale akapu nyu kehi thyüti, ai ale anyun nyu ko kehi thyü ti, ale akapu nyu lüthyü ti, ai anyun nyu ko lüthyüti.
- 16**Tson mvuo nle Kapu nyu nti jochü shü yatselo temi kechanyu le njo shalo mvuo nle Sunggigü shwen keshü nyu dihontseo “Amen” zolo mon? A-le nle nyu zo bin yo shalo mvu laso.
- 17**Kechamvule n we Sunggigü shwen sashü binlo gwa ai me kechanyu we thyü ngwalo mvula so.
- 18**Ale hagun aphu nyeki khwenkecha sen-o tha zo chon kethyü genyu ale Sunggigü shwen binnyo.
- 19**Tson ai kershvuka nyu we khwen kechaki jo yietseryü kezo nyeki, me kechanyu ai senthyüshülo nrün genyu, athakesha kerüchün sen-o jo kon pvün nti kezo we a-kenyü kvu.
- 20**Apvünyu ju, tha kerüchün kipun we hagun ntsenyu thyüla nya, ai gwakemvu kethyü kipun we nyuhonyu hontselo, lo tha kerüchün kipun we peshünyu thyülo.
- 21**Npugü le, “Ale khwen kecha nyu lo tesin mün nyu temi hidan ntho ti ale atemi dan ka zo ti, Npugü le tson zo. Ale tesin dan mün nyu jo zoti, ai tson-e atemi dan le akhwen nyü shü loho.” tson kethyü tejavü gü nyu thu pe bin njü nyo.
- 22**tsügenyu jo kecha zo kethyü we ketenyen nyu dan genyu mvule tenyenkemvu nyu dan genyu tha zansü nme le; ai sidyükesha jo kezo we tenyen kemvu nyu genyu mvule ketenyen nyu dan genyu.
- 23**Tsügenyu, keshanyu laka kehun nyu aphu gungü kequen-o a-khwen kechacha kethyü sen-o tha zo kü tinkela nme thyüo mishün nmvue tenyen kemvunyu peha le yüryülo, tsüdan le hagun le nnu tinla sele tse mvu ti ole?
- 24**Ai aphu sidyü kesha jo zo bin-o tenyen kemvunyu nmvue mishün nme le yüryü yatselo, tsüdan aphu genyu a-le a-npvü a-kemu shalo hünyo, lo tsüdan aphu genyu a-le a-rüla rüchün petsü lo hünyo.

25Tson-o anyun nyu kebu pvü kebin dan khishwi shü hünyo, “Lo hagin dan nyu Sunggigü le bin ketsin,” tse kethyüzo-o nkhün tsügü Sunggigü rüshvu soti.

Kehun Nyu Tha Lihi-e Keshvusen Kethyü

26Lo dihontse mon? Apvünyu ju, hagin le gunryüo kequen kelo ka, hagin ligühigüe peha no lüthyü shü, peha no senthyü, peha no teshakeshü jo zo, peha no khwen kechaki tha zo, lo peha no tsüdan kon zoshülo, tha lihi thyüe me thyü ngwa lo nrün genyu thyülo nye.

27Kehun nyu peha le khwen kechacha kethyü nyu jozo hü yatselo, mihvu nmvue chon ai mishen no zolo, lo tsüdan ai no keseri-o zolo, lo temi nme no a-kon zo kentsen thyüshü lo.

28ai a-kon zokeshü temi ndi yatselo, anyugun no kehun nyu ntsema bin tinla; lo tsügü no a-npvü a-nthon lo Sunggigü nthon bin tinla lo.

29Sidyükesha jo we mihvu mishen no zoshü, lo kechanyu dan we no ketsin le mvuyo nyülo.

30Keshanyu laka a-khoka dun kebin nyu nme le teshakeshü jo nme shalo yatselo jozo kerigü no nra mvu bin tinla.

31Kechamvule hagin apfu nme me tse sidyükesha jo zo külo gwa, tson-o apfu no shalo, lo apfu no a-nyun pechelo nrün genyu.

32Lo sidyükeshaju Kapu le sidyükesha ju zo zen hünyo.

33Kechamvule Sunggigü le kevä keben kethyü gü mvule bwenye tse kethyü gü genyu; kenshün nyu kehun apfu nyu tsühontse bin hünyo.

34Lo tenunyu dan no kehun nyu ntsema tse binlo' kechamvule anyugun no jozo mvuo tejvü gü nyu zo kehü hontse anyugun no me jozenlo lotse kehü genyu.

35Lo anyugun le tha lihi-e shalo nyü yatselo, anyugun no ka ki anyugun nyepvünyu ka ketsolo. Kechamvule tenunyu le kehun nyu jozo kethyü le tha kejokepvü nme genyu.

36Nyu letse? Sunggigü jo le hagin ka binzen shwi ole? Le hagin ka nti gunryü ola?

37Hagin dan nyu ligühigüe a-le sidyükeshanyu nmvue Kapu temi letse rüchün hü yatselo tsügü no ale jo thu pe hagin ka shü kethyü dan rüchün-o tsüle Npugü johokeshü dan letse kethyü shalo nye.

38Keshanyu laka ligühigüe jo hi nyü mvu yatselo tsügü khwen nyü nya.

39Tsügenyu apvünyu ju, sidyükesha jo zonyü tenge lo, lo khwen kecha sen-o tha kezonyu-e khin nya.

40Ai tha lihi thyüe thyükezü gü nyu kesithen to tseo thyülo.

1 Korinthianyu 15

Khrista Le Rhünni Keso

¹Lo apvünyu ju, ale nyu kon genyu jolokegwa pe hagun ka jün zo hüyo, ale hagun no tsü rüchün nishü nyü. Hagun le jo tsü zenlo, lo ntsoka ai tsünyu bin nyo.

²Jolokegwa tsügü genyu hagun kenilo laso, tsügü tsüle hagun ale zokeshü jo gü tsü tezen tsekho binlo yatselo, hagun ketenyen le a-kon kendi thyüla mvu.

³Kechamvule ako hyu kelo senkethyü jo keda tsügü ale khipe hagun tsüshü kela genyu; lo tsügü tsüle ketsinlesü le kezo hontse, Khrista le ngun kemu nyu dan genyu sila.

⁴Tson-o me no a-sunla; lo ketsinlesü le zope bin kenjü hontse a-le jonshen nyü rhünni sola.

⁵Tson-o a-le gungü Kefa yhähyu thyüshü; lo tseryü kenyhun che dan ai yhähyu thyüshü.

⁶Tsüsiki a-le gungü gwüingwa thyü ngun pvünyu dan mi tsipvün kela ai yhähyu thyüshü, lo tsüdan kechon ki le ntsoka ai rhün bin zun, ai peha we sila so.

⁷Tsüsika a-le Jakob ai yhähyu thyüshü, lo tsüsika ko apostelnyu aphu yhähyu thyüshü.

⁸Lo a-le gunryüo nnyu kü kemvu ka nnyu kelo hontse kethyü ahigü hi ai yhähyu thyü kekhin tsin thyüshü.

⁹Lo ale nduka we Sunggigü kehun gü nshwen kethyü genyu ale apostelnyu dan nyu keshen tsingü le, lo ale apostel letse kethyü ai kolo kü mvu.

¹⁰ai Sunggigü le ashwikenjün genyu ntsoka thyü tin kelagü thyülo laso. Lo a-le ashwi njün keshü tsügü le thaja thyüla mvu. Tson kethyü genyu ale tsüdan nyeki tha thyükvu lo; ai ale mvule Sunggigü ka nyu chwikeryü shwikenjün azen kehügü le a-npvü le.

¹¹Lo a metse lo anyugun metse tsühontse agun le jünzo shü, lo hagun ai tenyenlo laso.

Kesinyu Le Rhünni Keso

¹²Lo Khrista le kesi nyu rhünniso laso, tsekethyü jo lope jünzo shü hü yatselo, hagun dan nyu peha le nyuthyüo kesinyu le rhünni keso ndi letse zo hü nla?

¹³Lo kesinyu le rhünni keso ndi yatse kethyü we Khrista le rhünniso la mvu.

¹⁴Lo Khrista le rhünniso mvu yatselo, ale jünzo kehü tsü ai a-kenrun, lo hagun ketenyen ai a-kenrun laso.

15Tsüntimvule mele ano Sunggigü jünzo kehü kenku nyu letse lati. Kechamvule kesinyu le rhünni keso ndi ketsin yatselo Sunggigü le Khrista thyü nrhünlo mvu ai ale Khrista gü thyü nrhünlo la sele tse jünzo kehü genyu.

16Kechamvule kesinyu le rhünni keso ndi yatselo Khrista ai rhünniso la mvu.

17Lo Khrista le rhünniso lomvu yatselo, hagon ketenyen ai thaja laso; lo hagon le ntsokhin ai hagon kemu nyu bin zun.

18Tson yatselo Khrista nyu bin-o sikela ju ai nke laso.

19Nle thakegwa hyulo titseo Khrista ka nrin kebin tsüle ntsoka keyhun ka hi nti yatselo, nle temi aphu nyeki n njün kehonyu thyü laso.

20Ai ketsin thyü Khrista le sikelanyu dan nyu a-sha kerigü thyüo kesinyu dan nyu rhünnilo laso.

21Kechamvule temi nme genyu kesi le gunryü kela hontse temi nme genyu kesinyu le rhünni keso ai gunryü la.

22Kechamvule Adam genyu temi aphu sila kehü hontse tsühontse Khrista genyu temi aphu thyü nrhünni-e loti.

23Ai nme me tsekethyü a-gwünkho ka kethen gunti; Khrista le a-sha kerigü, tsüsika a-le gunkeryü ka Khrista temi thyü kebin dan ti.

24Lo a-le me kekheni kehü ju, kekvu kesen ju lo kekvunyu dan bo kemhen kü kela siki a-le a-keda khipe Sunggigü ben nyu shü lati; tsükatsü a-kekkin thyü lati.

25Kechamvule a-le a-shwikerüchün ju aphu pe a-pha sin thyüla kemvuthen keda thyü bin mvulo keshvu genyu.

26Bokemhenla nrün shwikerüchün kekkin gü tsüle kesi.

27“Kechamvule Sunggigü le tha aphu khipe a-phasin shüla kethyü genyu.” Ai tha aphu khipe a-phasin shüla tse kethyü tsüle tha aphu pe a-phasin keshü gü we sinmvu tse kethyü tsentsü bin nyo.

28Lo tha aphu pe a-hensin shülo la ntsin, tsontsin Nyugü ko a-npvü tha aphu pe a-hensin shü kelagü hensin bin tin lati, lo tson-o Sunggigü npvü tha aphu nyu aphu so gon lati.

29Tson mvu yatse kethyü we, temi dan le kesi sunka baptaiz kethyü a-kon le nyu la? Kesinyu le rhünni keso ndi shü yatselo, temi tsüdan le nyuthyüo tsügenyu baptaiz thyü hü nla?

30Ngun ai nyuthyüo tegi kevä ja aphu kenshvu nyu bin hü nla?

31Ngun Npugü Jisu Khrista nyu ale hagon genyu ketekho kehü hontse ale khenyütsen si hünyo.

³²Temi jvü hontse zoti yatselo, Efesa nyu tehenthyü dan zen kenren gunryü yatse ai ale nyu kechwí hyulo la? Kesinyu le rhünni keso ndi yatse kethyü we “Ngun tyü lo tsü bin nu! Nle senduki sila tiso!”

³³Tha rüchün züla nya; gwakemvunyu zen kepvüshen kethyü le a-jvü kegwanyu ai thyü nshvu la hünyo.

³⁴Ntsen nzhü nilo, lo kemu thyü sin nya; kechamvule hagun peha le Sunggigü rüla denzin thame shamvu bin hünyo; ale jo higü kezo le hagun no kejolo nrün genyu le.

Rhünni Keso Min gü

³⁵Ai temi peha le, kesinyu le dihontse rhünlo mon? Lo anyugun min le dihontse gunryü mon? tson-o ketso logwa.

³⁶Kenugü, nle ntsi sen tsügü gwün keshü gü ai sila kemvu we tsü chwiryü hümvu.

³⁷Lo hisiki a-min thyü chwiryü nrün gü we nle gwün shü mvu, ai nle sen tsügü gwün keshü gü le thoshye nmvue ntsi kecha nme gwünzin.

³⁸Ai Sunggigü le a-kendo nyu kejukelo hontse min nme khishü, lo thatsí kechacha ge a-min kechacha kethyü khi küshü.

³⁹Kechamvule a-thyü aphu keme mvu, ai temi thyü le kecha, lo nyukhu phazi dan thyü kecha, lo tegü thyü kecha lo tshü thyü ai kecha.

⁴⁰Tsüntimvule tsangge kehü min ai bin, lo kazü nyu kehü min ai bin; ai tsangge kehü dan zekegwa kecha, lo kazü nyu kehü dan zekegwa ai kecha.

⁴¹Yhüko ai a-zekegwa kecha, lo shyé ai a-zekegwa kecha; kechamvule shyenyü ai khinyu khinyu zen-o a-kezegwa kechacha kü kethyü genyu.

⁴²Kesinyu le rhünni keso ai tsühontse ti. Gwün keshü le tenrenla lokegwa pe gwünshü, ai rhünni keso we tenrenla lo keho thyü lati.

⁴³Zegwakemvu nyu gwünshü, ai zekegwa nyu rhünniso lati; pe gwün keshü ka a-kekvu ndi, ai rhünni keso ki we a-kekvu le bin loti.

⁴⁴Ntsoka keyhun thyü min pe gwünshü, ai rhünni keso ki we Kapu min gü thyü lati. Ntsoka keyhun min ai bin, tsühontse Kapu min ai bin ti.

⁴⁵Ketsinlesü le zo, “Temi kerigü Adam no rhün kehü temi thyülo,” ai Adam keyhun gü we kerhünronzin pe me tsü kehü Kapu gü thyü laso.

⁴⁶Ai Kapu rüla dan le gunryü ri mvuo, thyümin rüla le ryü ti, tson-o tsüsiki Kapu rüla le gunryü.

⁴⁷Temi kerigü we kazü higü temi, lo nnyon pe thyü, temi keyhun gü we tsangge ryü.

⁴⁸Nnyon pe kethyü temi le nnyon pe kethyü temi hontse ti, lo tsangge temi le tsangge temi hontse ti.

⁴⁹Lo nle nnyon lope kethyü gü joja khipvü kela hontse, nle tsangge tsükeryü gü joja ai khipvü loti.

⁵⁰Ai apvünyu ju, ale hagin ka zoshü tile, nle nthü lo nzi khipvüo Sunggigü keda gweno nrün ndi, nmvue nmhenla lo kegwa gü le nmhen lalo keho gü gwenlo nrün ndi.

⁵¹Hire, ale jo kentsun nme pe hagin ka zoshü ti, ngun apfu siküla loho, ai ngun apfu kecha thyü küla ti.

⁵²Shu kekhun kekhin gü ka keshanyu jaka yhütyü kemi gwa ka tson lati. Kechamvule shu tsügü khun shüti, tsontsin kesinyu dan le tenrenla mvu tse rhünsolo ti, lo n gun ai kecha thyü lati.

⁵³Kechamvule tenrenla lo kegwa higü hile tenrenla lo kehogü khibenlo mvulo shvu, lo si lalo kegwa higü hile sila lo kehogü khibenlo mvulo keshvu genyu.

⁵⁴Ai tenrenla lo kehogü khibenlo ntsin lo sila lo kegwa gü le sila lo kehogü khiben lo ntsin, "Kvukelo nyu kesigü nyilo laso!" tson kethyü thu pe bin kenjü gü jo le penlo lati.

⁵⁵"Hire, kesi, nkukelo le dikipon bin nla? Hire, kesi, nshin le dikipon bin nla?"

⁵⁶Kesi shin gü tsüle kemu, lo kemu kekvu gü.

⁵⁷Ai ngun Npugü Jisu Khrista genyu kvukelo khipe ntsü keshü gü Sunggigü cheno.

⁵⁸Tsügenyu apvünyu akesonyu ju, Npugü genyu hagin tho tsüle a-kenrun thyüla loho tsekethyü shao hagin ketenyen nyu nko binlo.

1 Korinthianyu 16

Ketenyennyu dan Keche Genyu Tha Kequen Kethyü

¹Lo Kenshün nyu ju genyu tha kequen kethyü rüla. Ale Galatianyu kehun dan no thyülo tse keshü hontse, hagin ai tsühontse thyülo nye.

²Npugü jon keru tsennyü temi ligühigü ai Npugü le khipe a-tsü keshü hontse khishülo kegwa kho khikho kecha thyü binlo; tson-o ale gunkeryü ka tha kequen bin mvu kelo thyülo.

³Tson-o ale gunryülo hagin le temi ligühigü ai tenyen-o kejü keshü nyu ale lesü thupe tsünyu tsüshüo no hagin le tha khikeshü dan sen-o Jerusalem nyu gunti le.

⁴Lo ako no gunlo gwa nrün hontse yatselo tsüdan no azen-o gunti.

Paul Le Kenjwen Rhikethyü

⁵Ale Makedonia kazü pvüthü kegun rüchün bin nyo, lo ale Makedonia kazü pvüthü gun gü ti kelo sikinyu hagun ki gunryü tile.

⁶Tson-o ale gwüngwa hagun zen-o bin ti, tsangse gwümkho aphu hagun zen bin tinla-e shalo ho, lo tson-o ale lika hika njwen kela gü ai akeche, lo anishü nrün genyu.

⁷Ale ntsoka tsonne nyu hagun zen kehyu shüo tinla nyü mvu; kechamvule Npugü kendo yatselo, ale jon keshanyu hagun zen-o bin gwa kelo rüchün kebin genyu.

⁸Ai Pentekos jon keti we ale Efesa nyu bin ti.

⁹Kechamvule lotho thyülo kegwa kakhin kemhun nme khinshye pe atsü bin kela genyu, lo shwikerüchün nyu kechon ai tsü nyu bin.

¹⁰Lo Timothy le gunryülo, a-no a-nyun nkhi mvutse hagun zen bin kelo rüchünlo nye; kechamvule a-ko ahontse Npugü lotho thyü kehü genyu.

¹¹Tsügenyu temi nme ai a-nkhin nya, tsonkethyü gü mvule a-no a-nyun bwen-o aki rani gunryülo nrün genyu a-cheshü nye. Kechamvule a-le a-pvünyu ju zen ryü nrün ale khwen bin ti.

¹²Ai ngun pvügü Apola we, a-no ngun pvünyu kechanyu ju zen-o hagun ki ryülo tse ale a-ka zo tenge shü le, ai a-le hizonka ryü kethyü le a-kendo mvu shüla. A-le a-gwümkho hyulo yatselo gunryü ti.

Jo Kekhin dan

¹³Hagun khwen binlo, ketenyen nyu tsekho binlo, peche binlo, lo nko binlo.

¹⁴Hagun tho aphu keso nyu thyü lo.

¹⁵Lo apvünyu ju, Stefana kaminyu le Akaya nyu a-nyun kelulo keru tsin nyu tsekethyü hagun le sha bin ti, lo anyugun le kenshün nyu dan keche titse kethyü anyu gwümkho hoshü laso.

¹⁶Ale hagun no temi tsühontse kethyünyu, lo kengüo lotho thyü kehünyu ligü higüe tsünyu sithenlo lotse kethyü tsinhi shü bin nyo.

¹⁷Lo Stefana lo Fortunata lo Akaika anyugun le aki keryü genyu akenyü sa bin nyo; kechamvule ale hagun nnyü kebin ka anyugun le hagun aphu sunthyü keshü genyu.

¹⁸Anyugun le anyun-e lo hagun nyun-e gwün nrhün keshü genyu. Hagun tsügenyu temi tsühontse kethyü nyu sha binlo nye.

¹⁹Asia nyu kehun dan le hagun kelushü le, Aquila lo Priskila au lo au kanyu kehun kehü dan ko tse Npugü zan nyu hagun kelushü le.

²⁰N pvünyu ju aphu hagun kelushü le. Kenshün nyu le kembo kehü jvü sen-o kembo-o khinyu khinyu kelushü nye.

²¹Ale Paul, a npvü aben pe hagun kelu keshü thu shü le.

²²Temi ligühigüe Npugü sohü kemvunyu no swetsü kelanyu thyüla lo. Agun Npugü, ryülo lo!

²³Npugü Jisu Khrista kanyu chwikeryü shwikenjün gü no hagun zen bin kelogü thyülo.

²⁴Khrista Jisu nyu a-keso no hagun zen bin kelogü thyülo nye. Amen.

2 Korinthianyu

2 Korinthianyu 1

Kelukeshü Lo Chenkeno

¹Khrista Jisu Apostel thyü Sunggigü kendo nyu kelagü Paul, lo ngun pvü gü Timothi ayi le thu pe Korint nyu kebin Sunggigü kehun gü lo Akaya nyu kebin Sunggigü temi dan aphu ka shüshü le.

²Npvü Sunggigü lo Npugü Jisu Khrista ka nyu shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagin zen bin kelo gü thyülo.

Paul Le Sunggigü Shwe Kethyü

³Ngun Npugü Jisu Khrista a-pvü Sunggigü no kegwa gü thyülo, a-le shwikenjün pvügü lo nyun kebwen aphu a-ka nyu chwiryü kehü Sunggigü.

⁴A-le akenjün kethyü aphu nyu anyun thyü nbwen shü hünyo, tson-o ako no Sunggigü le anyun thyü nbwen keshü dan sen-o nyun kenjün thyü kebin nyu nyun thyü nbwen shü nrün genyu.

⁵Kechamvule ale Khrista kenjün kethyü nyu kenjün thyü salo kehü hontse tsühontse Khrista genyu anyun thyü kenbwen-e hyu chonlo kehü genyu.

⁶Ale kenjün thyülo yatselo, tsüle hagin no hagin nyun bwenlo, lo kenilo nrün genyu, lo ale nyun bwenlo yatselo, tsüle hagin no hagin nyu bwenlo nrün genyu, a kenjün kethyü hontse hagin ko kenjün kethyü nyhenlo yatselo hagin ko shalo ti.

⁷Ale hagin rüchün ngwa sa bin nyo; kechamvule hagin le kenjün kethyü nyu azen-o kenjün thyü kelo hontse nyun kebwe nyue azen-o hagin nyun bwenlo nrün genyu.

⁸Lo apvünyu ju, agun le Asia nyu kenjün kethyü hyukelo rüla hagin no shamvu bin nyü mvu, kechamvule agun khvü nsuri tsin pe agun miren pe kerhün-e rüchün mvula le.

⁹Agun kerüchün le sila lotse bin sele tse kethyü rüchün la. Ai tsüle agun no agun npvü agun tenyen mvule kesinyu thyü nrhünlo kehügü Sunggigü tenyenlo nrün genyu hihontse thyü keshü le.

¹⁰Kesikenshvu ketetsin kethyü tsühontse kethyü nyu a-le agun kenishü laso, lo kenilo ti, lo ale a-tenyen kebin güle akeni nishü ti.

¹¹Hagin le hagin kehi nyu agun keche shü, tson-o temi kechon le agun genyu kehi thyü kebin gü tsü kenishü ti, lo Sunggigü le jochü pe atsü shüti, lo a genyu temi kechon le Sunggigü shwe ti.

Paul Le A-kenjwen Kelukela

¹²Ale akenyü bin kehü le higü hile, ale thyümin thakesha mvu le Sunggigü ka nyu chwikeryü shwikenjün gü sen-o kazü gü mhundyü nyue lo tsünyeki-e hagun mhundyü nyu yhun nshün njü hü tsekethyü anyun le a-npvü a jünzo bin hünyo.

¹³Kechamvule ale thu pe hagun ketsü le hagun no swülo kegwa lo a-kon shalo kegwa nti a-me kecha ndi; a kerüchün le hagun le sha ntsenlo la se ado tse tenyen bin nyo.

¹⁴Hagun le arüla peha sha kebin hontse, Npugü Jisu Khrista jon nyü ale hagun genyu asherhün kehü hontse hagun ko no a genyu hagun sherhünlo nrün genyu.

¹⁵Ale hi sha tsentsü kebin genyu, hagun no jochü kon hvu hyu kesinlo nyüo hagun ki gunryü ri nyü so.

¹⁶Gunryü hagun shwishüo Makedonia ki gun-o Makedonia nyu rani hagun ki gunryüo hagun no a nipe Judia ki shünyü so.

¹⁷Ale hi thyünyü keso ka a nyun thyülo shamvu ado tse hü le? Sunggigü sha kemvunyu hontse a tsügwün rhikeso ka, Ele, nmvu le, tse hü ole?

¹⁸Sunggigü le jo ketsin zokehü hontse hagun ka kezo ajo-e Ele, lo nmvu le tse nimvu ketsin.

¹⁹Kechamvule Silvana lo Timothi agun le hagun ka a-jün zo kehügü Sunggigü Nyugü Jisu Khrista we Ele, lo nmvu letse hü mvu, ai a-zintse Ele, tse hünyo.

²⁰Kechamvule Sunggigü le zo pe bin kenjü dan aphu a-ka nyu Ele, tse kethyü hyulo kehü genyu. Tsügenyu nle a-genyu Amen tseo Sunggigü zan kechwi thyüshü hünyo.

²¹Ai Khrista nyu alope hagun kesin-o penso keshü gü tsüle Sunggigü, lo a-le ano jünzo lotse akhikho shü laso.

²²A-le a-mohor pe nge vülo laso, hakhin nme hontse a-kapugü khipe nnyun nyu shü pe ntsü laso.

²³Ai ale hagun kenjün genyu nthu gwün Korint nyu gunryü nyü mvu kela le, a-ketsin tsekethyü Sunggigü le ajünzo bin nyo.

²⁴Ale hagun ketenyen so ge npu thyü titse mvule hagun no hagun kenyülo nrün genyu hagun keche kehünyu thyü titse kehü gwünzin. Kechamvule hagun le ketenyen nyu nko kebin genyu.

2 Korinthianyu 2

¹Ale hihontse kethyü rüchün bin laso, ale hagun ki rani ryüo hagun no hagun nyun gwamvu kethyü thyüni la mvu ti.

²Kechamvule ale hagin no agenyu hagin nyun gwamvu lao, segü le athyü pe asherhün keshü min le bin nla? Agenyu a-nyun gwamvu kela gü le mvu ole?

³Lo ale kerigü ka tsühontse thu shü le, kechamvule ale hagin ki ryülo ale me genyu akenyülo kezünyu ge anyun gwamvu kela kenshvu genyu le, aketenyen lo akenyü gü tsüle hagin-e aphu tse hagin kenyü tsentsü ti.

⁴Lo ale kenjün thyü sa lo anyun keyhunkerun lo ayhüpu che sao thu pe hagin ki shü; lo tson kethyü tsüle hagin no hagin nyun gwamvu lati tse mvule ale hagin so sahü tse kethyü hagin no shalo nrün genyu.

Thyüzü Kelagü Kemu Jüshü Lotse Kethyü

⁵Keshanyu laka hagin ligühigü genyu-e temi peha no nyun gwamvu la yatselo, tsü a-mvule hagin no a-genyu hagin nyun gwamvu laso; ai a-nmu tonri tsinla mvuo a-le hagin nyun thyü kenshvue gwamvu ritsin mvu tse rüchünlo nye.

⁶Kechamvule hagin temi kechon le shaja pe a-tsü pe tsühontse kela sile tsonla gwün nye.

⁷A-no a-nyun gwamvu ritsin tinla lo kenshvu genyu hagin a-kemu jüshüo a-nyun thyü nbwenlo yatselo gwakvu ti.

⁸Tsügenyu ale hagin ka hi kebin gü le hagin le a-soni hü tsekethyü a-no shalo kegwa thyüshülo.

⁹Higenyu ale himhundyü thu pe hagin ka keshü hagin le tha lihi kae ajo zen hü le mvu yo tsekethyü sha ntsenlo ti tsekethyü rüchün sin-o thu shüle.

¹⁰Hagin le ligühigü kemu jü keshü nyu, ako jüshü hünyo. Lo ale nyu jüshüla yo, lihi-e jüshü kela tsügü tsü le hagin phin kegwa rüchün-o Khrista mhundyü nyu tsü jüshü laso.

¹¹Tson kethyü genyu satan no anyeki gwakvula hümvu, kechamvule ale a-do dan shamvu bin kemvu genyu.

Paul Le Troa Nyu A-nyun Bwemvu Kela

¹²Lo ale Khrista Jolokegwa zo pe mehi nrün genyu Troa nyu keryü ka Npugü le ano tsünyu lotho thyüshü nrün genyu kakhin khinshye pe atsü kebin hyulo.

¹³Ai ale tsünyu asikezen gü Tita hyulo mvu kela genyu anyun bwenlo mvula. Tsügenyu ale anyugun khela-o tsonchü sen-o Makedonia ki gunla.

Khrista Genyu Kvukelo

¹⁴Ai Jisu Khrista genyu kvulo zin kehü gü, lo lika hikae meno nge a-thakesha rünkegwa rünyü zinlo kehügü Sunggigü cheno le.

¹⁵Kechamvule kenilo kela ju dan nyue lo nke bin kelanyu dan nyue ale tharün kegwa Khrista le rope Sunggigü ki shü kebin hontse kethyü genyu.

¹⁶Kechamvule nmhen kebin ju genyu we tsüle me rünshvula kehügi tharün gwakemvu nme, lo kenilo kela ju genyu we tsüle kerhün senryü kehü tharün kegwa nme. Lo segü le tha tsühontse kethyü thyülo kü la?

¹⁷A gun we temi kechanyu hontseo Sunggigü jo pe a-min kendi thyüla hümvu, ai kechamvule Sunggigü le agun nikeshü genyu, agun nyun ketsin thyüo a-mhundyü nyu Khrista gonyu hontse jozo hünyo.

2 Korinthianyu 3

Jopen Jozen Kelo Keshüngü Godan

¹Hile nyü pe ale kemakin bin kela khwen hontse le? Le temi peha le thyü kehü hontse ajün kezo lesü pe hagun tsü nmvue hagun ka hi mvulo shvula?

²Anyun ge thu kenjü temi aphu no swülo kegwa ajün kezo lesü tsüle hagun le.

³Lo hagun le Khrista kanyu gunkeryü lesü ale khipe hagun ketsügü le tsekethyü tsinshü, lo tsügü tsüle lesü kethu zü mvule rhünzin bin kehü Sunggigü kapu lope tso ge mvule hagun nyun ge thulo laso.

⁴Lo Khrista genyu Sunggigü kipun n ketenyen tsühontse kethyü le bin laso.

⁵A npvü ale tha lihi-e aka gunkeryü gü thyülo gwa letse kethyü zobin kethyü gü mvu, ale tha lihi-e thyülo kegwagü tsüle Sunggigü kanyu.

⁶A-le ano jopen jozen kelo keshün gü lotho dan thyülo kegwa pe ako atsü; lo tsügü tsüle thu pe bin kenjü lesü jvü gü nyu mvule Kapu nyu. Kechamvule lesü jvü le me boshvula hü, ai Kapugü we kerhün khishü hünyo.

⁷Ai tso yhen pe tsüge thu kelo kesi lotho gü a-keben kebin tsü sentinla nrün güe, Mosa mhun keben tsügü tsü genyu Israel nyu nyenyu dan le a-keben nrilo ho kela tsügü tsüe teshwen le bin yatselo,

⁸tsünyeki Kapu lotho gü we zankechwi thyü kvu mvu ti ole?

⁹Lo temi nmula kehü lotho nsen gingvü bin yatselo, nthyü ntsenlo kehü lotho gü we tsünyeki-e gingvü tse kvu mvuti ole?

¹⁰Ketsin thyü, kekhin gü le gingvü ritsin kela genyu nduka gingvü kehügü le a-kengin ndishü laso.

¹¹Lo ndila nrün güe gingvü tse chwiryü yatselo, ndilo kehogü we tsünyeki gingvü kvu ti.

¹²Ale a sidyü tsühontse kethyü nme le kebin genyu nshvu mvu tse jozo hünyo.

¹³Lo Israel nyu dan le keben gü nri bin-e no tinla lo hyumvula kethyü thyü mvu nrün genyu Mosa le phi lope a-mhun sun kelo hontse, a gun we tson hü mvu.

¹⁴Ai anyugun nyun rüla so; tsügenyu nthu keti-e kejopen kejozen pe bin kenjü a-whe gü keswü ka a-kesun le bin hünyo, kechamvule Khrista nti le tsü sen tin kela genyu.

¹⁵Ele, nthu hi keti Mosa tejavü dan swü keso ka a-kesun tsügü le anyugun nyun ge bin hünyo.

¹⁶Tson-e temi le nyun kelu-o Npugü denzin niryülo a-kesun tsügü khila hünyo.

¹⁷Lo Npugü tsüle Kapugü; lo lika hikae Npugü Kapu le kebin ka n kekkin ndila hünyo.

¹⁸Ai ngun aphu nmhun sun mvuo Npugü zankechwi kethyü gü nrío, nthyü kelu pe zankechwi kethyü Npugü Kapugü nyu tsü keryü nyu thyü kelu pe zankechwi nyu zankechwi kecha gü nyu a-hontselo hünyo.

2 Korinthianyu 4

Nnyonla Nyu Kenya Le Kebin

¹Tsügenyu, Sunggigü le ashwinjün-o lotho higü hyu kelo genyu ale ashesela hümvu.

²Tsonkethyü mvule ale kekebu tho lo kejokepvü tson dan tsü khela so; ale kekhen kekho-o mesa lo Sunggigü jo kemvu zo hümvu, ketsin gü keben nyu ale Sunggigü yhähyu nyu yhun hü, lo temi ligühigüe no arüla kegwa shalo titse ale ayhen thyü hünyo.

³Lo ale sen-o jünzo kehü jolokegwa gü kebu yatselo, nkela nrün nyu dan mhundyü nyu nti kebula kehü gwünzin.

⁴Kechamvule Sunggigü hontse kethyü gü Khrista jolokegwa keben gü no me gwün nbenlo nrün genyu, kazü higü terogü le tenyen hü kemvunyu dan yhytyü thyüpo laso.

⁵Kechamvule ale a npvü arüla zo mvule Khrista Jisu le Npugü letse kethyü jünzo hü, lo a we Jisu genyu hagn gonyu thyüla sele.

⁶Tson-o, "Keben no kezün gwün nbenlo," tse nduka kezo gü tsü le Sunggigü. Jisu Khrista mhun ge zankechwi kethyü Sunggigü keben gü khishü nrün genyu a-le anyun gwün nben shü laso.

⁷Ai kekvu keda tsügü tsüle ahon mvule Sunggigü hon tse meno shalo nrün genyu kenya higü hi pe nnyon no kethyü ala higü nyu bin hünyo.

⁸Likipon hikipon mele a nthyü nnyü hüe anyun gwamvula hü mvu, anyun gwün kesedun hünyo, ai ashesela hümvu.

⁹Mele a nshwen nyhün hünyo, ai Sunggigü le akhela hümvu, mele avüshyela hünyo, ai a nkelo hümvu.

¹⁰Meno amin ge Jisu le rhün hü kela shalo nrün genyu ale amin ge Jisu sigü khipvü zin hünyo.

¹¹Kechamvule meno sila lo kegwa athyü min ge Jisu le rhün kehü shalo nrün genyu ale akeyhun le a-zintse kenshvu nyu bin hünyo.

¹²Tsügenyu kesi le age a-tho thyü bin hü, ai kerhün le hagin ge a-tho thyü bin hü.

¹³Ketsinlesü nyu thu kenjü le, “Ale zo hünyo, kechamvule ale tenyen kehü genyu,” ketenyen kapu tsügü nyu ako zo hünyo, kechamvule ale tenyen kehü genyu.

¹⁴Lo Sunggigü Npugü Jisu thyü nrhün kelogü le ako pe Npugü Jisu sin-o thyü nrhün sen gunryüo hagin zen-o a-mhundyü nyu bin sinlo titse kethyü ale tsü shabin nyo.

¹⁵Tha hi aphu hagin genyu le, lo tson-o Sunggigü shwikenjün le temi ti chon kenye kelo hontse anyugun le chenkeno kehi thyü pe Sunggigü zankechwi thyü ti.

Ketenyen Nyu Keyhun.

¹⁶Tsügenyu ale shesela hümvu, tsonkethyü gü mvule tegwen min higü le ndi güzhü lae anyun ki kebin mingü le khenyütsen a-keshün thyü gwen gwen tse hünyo.

¹⁷Kechamvule keshanyu jaka akenjün kethyü keshe gü genyu kethonthen bin kehü zankechwi thyü nrün kensu gü thyü nchon shülo kehü genyu.

¹⁸Tsügenyu ale tha hyu kehü ju fü mvule hyu kemvu gü fü hünyo; kechamvule hyu kehü gü we keshanyu jaka gwünzin ti; ai hyu kemvu gü we kethonthen bin nrün genyu.

2 Korinthianyu 5

¹Lo kazü hinyu amin ale anyu yhun kebin phika higü hile nrhola yatse-e ben no thyü kemvu Sunggigü ka nyu hyulo nrün kethonthen bin kehü ka nme le bin laso.

²Ketsin, ale sunlo mvuo tsangge hyulo nrün tsügü pe ahen kelo nnyü ho bin hünyo.

³Lo tson-o ka tsügü khibenlo yatselo ale a kemben kethyü hyu mvula nrün genyu.

⁴Kechamvule ale phika higü nyu kebin kae sunlo keho thyüo anyun kenkhi thyü bin hünyo, tsügü tsü le higü rho kela rüchün mvule kerhün gü no sila lo kegwa higü hi nyülo lao tsangge hon gü khibenlo nyü bin hünyo.

⁵Lo higü higenyu ndo nron keshü gü tsüle Sunggigü, lo a-le hasen Kenshün Kapu khipe ntsüla so.

⁶Tsügenyu ale anyun peche zin bin hünyo. Ale athyü amin ka higü nyu kebin then Npugü zen binlo hü mvu tsekethyü ale sha bin nyo.

⁷Kechamvule ale hyuo yhun hü mvule tenyen-o yhun kehü genyu.

⁸Ai ale anyun pecheo yhun kehü le ale amin higü nyu bin mvule Npugü ka ki a-zen bin nyü kvu bin nyo.

⁹Tsügenyu ale ka higü nyu metse nmvu metse a-kenyü kon thyü titse kethyü ayhen thyü hünyo.

¹⁰Kechamvule ngun ligühigüe Khrista le me ketso nrün bin gü mhundyü nyu so kü mvulo keshvu genyu; lo tsükatsü nle nmin higü nyu kebin ka thyü kela dan, kegwae keshvue nchün hyulo ti.

Khrista Genyu Sunggigü Zen Kepvüshen Kelo

¹¹Lo Npugü shye nshvu mvulo keshvu shao ale temi dan ka zo hünyo; lo a kerüchün le hagun ko hagun nyun ki tsügü tsü shabin ado tse tenyen.

¹²Ale a npvü ajünzo pe hagun hini titse kethyü gü mvu, ai a genyu hagun le ketekho sa zü kethyü le kebin, temi a-nyun nyu mvule tegwen kipun ketekho kehünyu dan ka tha zoni shülo nrün do tsin pe hagun hishü nyü bin nyo.

¹³Kechamvule ale kelu tinlae tsüle Sunggigü lotho genyu le, nmvue ale ntsen hüe tsüle hagun genyu kegwa le.

¹⁴Kechamvule Khrista keso gü le a ntsen sen hü nyo, tson-o temi nme le aphu sunthyüo sila, tsügenyu aphu sila so tsekethyü awe tenyen tsentsülo laso.

¹⁵Lo rhün hü kelanyu no yhun-e a-npvü a-genyu mvule a-genyu si-o rhünnilo kelagü genyu yhunlo nrün genyu a-le aphu sun thyü si laso.

¹⁶Tsügenyu nle himhundyü ki temi jvü nyu Khrista nmu hüe ntsoka gerho tsühontse sinmvu kela hontse temi jvünyu temi nme-e nmu sin nya gwün.

¹⁷Tsügenyu temi ligühigüe Khrista nyu bin kelanyu le, a-le temi keshün nme laso; tha when ju ndi laso; lo hire, tsüdan aphu a-keshün kü laso.

¹⁸Lo athyü pe ano Khrista genyu a-zen kengü gwa nilo kela, lo kengü gwani kelo lotho khipe atenyen keshü gü, Sunggigü ka nyu tha aphu chwiryü.

¹⁹Lo Sunggigü le Khrista nyu bin-o kazü gü thyü pe anyugun no a-zen kengü gwanilo laso; tson-o mele a-mhundyü nyu thyüzü njüe me nmu mvu laso, lo tson-o kengü gwanilo kela jo gü pe atenyen shü laso.

²⁰Tsügenyu ale Khrista jolonyu thyü hünyo, tson-o Sunggigü le asen-o age me ka zo tenge hünyo.

²¹ Ngun genyu Sunggigü le kemu nme-e sha kemvu gü kentsen gü thyülo nrün genyu.

2 Korinthianyu 6

¹ Lo a-zen kengü tha thyüo hagn no Sunggigü ka nyu chwikeryü shwikenjün hyulo kela gü tsü pe kenrun nyu thyüla nyalo tse hagn ka hi tenge tse hünyo.

² Sunggigü le nyu zo shüyo nyülo: “Ale a-gwünkho toka nkhwen nyülo laso lo kenikelo tsangkeben jon gü nyu ale ncheshü laso.” Hire! Gwünkho kegwa tsüle ntsoka hile; kenikelo tsangkeben tsüle ntsoka hile!

³ Meno ale lotho kethyü nyu akemu nme-e hyulo mvu nrün genyu, ale tha lihi kae me tson kekkin nme-e thyüshü hümvu.

⁴ Ai ale Sunggigü go thyü kehü hontse, hoshü mvu tenge kethyü nyu, kenjün kethyü nyu, hokeli kethyü nyu, lo thyülo keshvu tsin nyu nyhenhi bin hünyo.

⁵ Me no akevü nyu, do kethyü nyu, keväkeben kethyü nyu, thatho nyu, khwen kebin nyu, lo kenyon keteri nyu-e,

⁶ nshün-o yhun kethyü nyu, thakesha, a-keshathyü tse kethyü nyu, me shwi kenjün nyu, Kenshün Kapugü nyu, ketsin thyüo me keso nyu.

⁷ Joketsin kezo nyu, lo Sunggigü kekvu nyu, a njüzin-e lo ngwazin-e kentsen teri ronye kesen nyu,

⁸ teshwen kepvü nyue lo tetsin kepvü nyu, meno arüla zo nshvu lo zo ngwa kethyü aphu nyu a kekheni hünyo. A lope mesa kehünyu hontse thyü hünyo, ai ale joketsin kezonyu le.

⁹ Me le a no thasha kemvunyu hontse hüe ale thasha sa, lo ale si güzhü kelanyu hontse hüe hire, ale rhün hünyo, a nthyü nnyü sae a boshwe lomvu.

¹⁰ Mele ano a nyun kenjün thyü sa kehü hontse-e ale anyun nyü zin hünyo, tha kendinyu hontse hüe temi kechon thyü pe no nnyalo hü; thame kendi hontse hüe ale tha aphu bin hünyo.

¹¹ O, Korinthianyu ju, ale hagn ka tha zo a kethüla hü mvu, ale anyun khinshye kenmhun pe hagn tsüshü le.

¹² Ale hagn genyu a nyun khinkhinlo lamvu, ai hagn le agenyu hagn nyun khinkhinlo la kehü gwünzin le.

¹³ Lo ale anyenyu ka kezo hontse hagn ko no ale hagn so kehü hontse hagn no a-keso tsinshü nrün genyu hagn nyun khinshye kenmhun shülo.

Rhün Kehügü Sunggigü Kershvuka

¹⁴Tenyen hü kemvunyu zen-o ketun mvu tse hagun gunda kekhen kerhün nya. Kechamvule kentsen lo serikemvu hvu le dihontse kepvüshen lo gwa tila? Nmvue keben lope kezün hvu tsüle nyu kerhün la?

¹⁵Khrista lope Baal hvu le nyu ka kejo rhünlo la? Nmvue ketenyen nyu le tenyen kemvunyu zen-o nyu kerhün hon le bin nla?

¹⁶Sunggigü Kershvuka güle teromen kezü zen-o nyu kenthon pe bin njü nla? Kechamvule nle rhün bin kehü Sunggigü Kershvuka le; tsü rüla Sunggigü le zo kenjü le, “Ale atemi dan nyu yhun-o anyugun dan nyu bin ti; lo ale anyugun Sunggigü thyü ti, lo anyugun no atemi thyü ti.”

¹⁷Tsügenyu Npugü le zo hünyo, “Hagun tsüdan nrhi chwiryüo hagun kecha thyülo nye. Lo tha nshün kemvu dan nme-e kesü nya nye, tsonlo yatselo ale hagun zenlo tile.

¹⁸Ale hagun pvügü thyü ti, lo hagun peche-e tenu-e anyenyu thyü ti, Kekvutsin Npugü le tson zo.”

2 Korinthianyu 7

¹Tha hidan hi aphu pe ntsüti tse zope bin kenjü genyu, akesonyu ju, ngun nthü min lo nkapu nrhu kela dan lihi kae nthü kenshün lo-o Sunggigü shye kenshvu nyu nthü kenshün penlo tinu.

Paul Shekerhün

²Hagun nyun khinshye pe agun tsüta; ale temi nme ge ai a-zü kemvu thyüshü shwi mvu, ale temi nme-e thyü nshvu lamvu, ale temi nme hon-e selo lamvu.

³Ale hagun nmu titseo jo hi zobin mvu, kechamvule ale himhundyü zoshü se male, kengüo si-e rhün-e hagun le anyun ka bin hünyo.

⁴Ale hagun tenyen ngwasa bin hünyo, lo ale hagun genyu ketekho sa hünyo; ale anyun bwenye tse bin hünyo, agun kenjün kethyü aphu nyue ale anyun nyü ho tinla so.

⁵Kechamvule Makedonia nyu gunryü keloka thyümin le rüyülo mvu shüo likipon hikipon kenjün thyülo le; tegwen kipun me zen-o kega lo nnyun ki we nshvu tse hü le.

⁶Ai nyungwamvu kebin nyu ju nyun thyü nbwen kehü gü Sunggigü le Tita no gunkeryü genyu agun nyun bwen lo.

⁷Lo a-le keryü genyu nti mvule a-le hagun ka a-nyun bwenkelo jo genyue le, kechamvule hagun le a nnyü bin tsekethyü, agun rüla rüchün-o hagun nyun gwamvu kethyü, lo hagun le agenyu hagun yhenthyü kebin rüla aka zo keshü genyu; akenyü kenye sinkvu laso.

⁸Alesü genyu hagn no hagn nyun gwamvula hie ale tsügenyu we rünyun mvu lamvu, ale rünyu mvulae, kechamvule lesü tsügü genyu hagn le hagn nyun gwamvulae tsüle keshanyu jaka nti genyu.

⁹Hagn nyun thyü nshvu kethyü genyu mvule hagn nyun gwakemvu tsügü nyu hagn nyunkelu kelo genyu ale ntsoka we asherhün bin nyo, kechamvule Sunggigü kendo hontse hagn nyun gwamvu kelo genyu. Tsügenyu hagn le agenyu thame kae nkela mvule.

¹⁰Kechamvule Sunggigü kendo nyu nyun gwakemvu le nnyun kelulo-o kenikelo kipun gülo hünyo, tsügenyu rünyun mvula hü mvule, kazü gü kendo nyu nyun gwakemvu genyu kesi hyulo hünyo.

¹¹Hagn nyun nyu ditsülaki nyun nkhi hüyo Sunggigü kendo nyu nyun gwakemvu kethyü gü le khishü; hagn npvü tsügü nyu nshünlo nyü pe ditsüki thyü yo, lo hagn nyun nta pe ditsüki thyüyo, ditsüki thyü nshvu yo, ditsüki thyü me nnyü yo, ditsüki thyü hagn yhen thyü yo, ditsüki thyüshaja thyü yo, lo hagn le tha tsüdan nyu konme kae mu mvu tsekethyü meno sha laso.

¹²Tsügenyu ale himhundyü ki tsühontse kethyü thushü kela le thu shü laso, ale tsühontse thu keshü le thyüzü kelagü genyue mvu; nmvue mele a-ge thyüzü kela gü genyu-e mvu; tsonkethyü gü mvule Sunggigü mhundyü nyu hagn le ditsülaki a-genyu yhenthyü hüyo shalo kenyu genyu le.

¹³Tsügenyu anyun bwen laso. Tsüntimvule Tita le a-kenyü kethyü gü genyu agun kenyü kenye laso; kechamvule hagn aphu a-che keshü genyu a-no a-nyun bwenye kela genyu!

¹⁴Lo ale himhundyü ki a-ka hagn shwe kehü tsü genyu ano kejopvüla mvu; ale a-zintse hagn ka joketsin zohü nyo. Tsühontse ale hagn shwe kehü tsüle a-ketsin tsekethyü Tita le sha laso.

¹⁵Lo hagn le aphu a-jo zenkelo, lo hagn le nshvu pe nsü ndün-o a-zen kelo rüchün-o ako hagn so kenye sa laso.

¹⁶Ale hagn tenyen ngwalo kela genyu asherhün sa laso.

2 Korinthianyu 8

Khristiannyu Le Thahokeshü

¹Apvünyu ju, Sunggigü le Makedonia nyu kehun shwinjün keshü rüla hagn ko no shanyü.

²Mele anyugun nshwen nyhün sao kenjünthyü lo rhokedyü thyü kebin nyue anyugun shekerhün thyü nhosa tse tha hoshü le.

³Lo akesha le anyugun le shülo kegwathen shüshü, lo tsünye kerüche-e anyugun kendo thyüo hoshü le.

⁴Lo anyugun le agun kengüo kenshün nyu ju kecheshü titseo me shwikenjün lotho higü hi thyü titseo agun thukeyhun sa le.

⁵Lo tsüle agun le nrin kebin nyeki-e kerüche thyü shüle! Anyugun le a-nyu npvü anyugun khipe Npugü tsüshü, lo tson-o Sunggigü kendo nyu anyugun le anyugun khipe agun-e tsüshü le.

⁶Tsügenyu agun le himhundyü ki Tita no thyü kebin hontse me shwikenjün tho hinyu hagun dan nyue thyü penshü lotseo a-thukeyhun shü.

⁷Hagun le tha aphu nyu nnya bin nyo; ketenyen nyue, jokezo nyue, lo thakesha nyue, me kecheshü nyü kethyü nyu, lo hagun le a kesonyu metse nnya bin nyo. Tsügenyu agun le hagun no shwikenjün tho ligü nyue nhoshü nyü bin nyo.

⁸Ale ahza nme hontse-e khishü bin mvu, ai me kechanyu le me yhen thyü kehü rüla pe hagun hishüo hagun le ditsüki meso ketsin thyü hüyo tsekethyü shalo kenyü genyu le.

⁹Kechamvule hagun le ngun Npugü Jisu Khrista le me shwikenjün rüla sha bin nyo; tsüle a-le nnya ai hagun phin kerüchün genyu tha kendinyu thyüla; hagun no a-tha kendi genyu nnyalo nrün genyu.

¹⁰Lo higü genyu hagun ka zoshü kebin gü le, ndunyeki binzen kelo tho thyü kebin gü tsü ntimvule thyünyü sa tse thyü penla yatselo gwakvu ti.

¹¹Tson-o hagun le thyü nsen kebin gü thyü pen kelo hontse hagun le thyünyü kebin gü thyü gunlo ti.

¹²Kechamvule hagun le hoshü nyü kethyü gü le bin yatselo, Sunggigü le hagun kendi kon mvule, hagun le nyu hoshü yo tsü lolo ti.

¹³Lo me kechanyu no rüyülo lo hagun no hagun khvü nsula titseo jo higü hi zobin mvu.

¹⁴Ai hagun no ketun kelo rüchün-o, ntsoka hagun le kesükela thyü kebin genyu pe anyugun rhokedyü shweshwishü yatselo anyugun-e khenyüme anyugun kesükela thyükelo nyü hagun shweshwishülo ti, tson-o hagun ketünkü loti tsekethyü kerüchün genyu le.

¹⁵Hihontse thu kenjü hontseo, “Kechon hyukelo gü ai rüchelo mvu, lo keshanyu hyukelo güe rhorila mvu.”

Tita Lo A-zenkehü dan

¹⁶Ai Sunggigü cheno bin nyo, kechamvule Tita nyun thyü pe no agun hontse hagun phin rüchün a-nyun nkhi kelo genyu.

¹⁷Agun le a-ni keshü genyu nti mvule a-le hagun ki gunryü nyüo jo higü le a-npvü a-kendo la le.

¹⁸Lo jolokegwa tho genyu kehun apfu ka a-rühvu kehü a-sikezen güe nipe a-sinshü le nye.

¹⁹Lo tsüntimvule Npugü zankechwi genyu lo ako lotho thyü nyü hü tsekethyü meno shalo nrün genyu a-tenyenshü kela shwikenjün lotho higü nyu a-zen-o njwenlo tse kehun le a-kejülo-o a-nishü le nye.

²⁰Lo tsügü tsüle agun le thyü kebin thaho keshü lotho higü nyu meno a-rüchün nshvu mvulo nrün genyu.

²¹Kechamvule Npugü ka kenjü ntimvule temi mhundyü nyue kenjü gü thyü titse agun le rüchün kehü genyu.

²²Lo thatho higü ka a-nyun kenkhi thyüo thyüzin kehü apvünyu nme ko pe au sinshü bin nyo, a-le ntsoka we hagin rüchün ngwa sao a-nyun nkhi kvu bin laso.

²³Lo Tita we ayi kengü nme thyü hagin lothyü kehünyu nme le, lo a-sikezen kecha hvue kehun le au nishü bin nyo; Khrista zankechwi sen gunryü nrün genyu.

²⁴Tsügenyu hagin le meso kehü lo ale shwe kehü jo tsüle a-ketsin tsekethyü kehun dan mhundyü nyu tsin pe anyugun hishü lo.

2 Korinthianyu 9

Ketenyennyu Le Kekekethyü

¹Lo kenshünnyu dan le kekeche rüla we ale thushü mvue gwa.

²Kechamvule hagin ko keche nyü bin kethyü tsü ale sha kebin genyu. Lo hagin Akayanyu le chenme mhundyü ndo senbinla sele tse kethyü rüla tsü Makedonia nyu mhundyü nyu hagin zope amhun thyü hü. Lo hagin shekerhün tsügü genyu anyugun temi kechon no a-nyun pe shü sorryüla le.

³Ai ale npvünyu ju nikeshü le hagin genyu amhun thyü kehü jo dan no jo higü nyu a-kenrun thyüla mvu nrün genyu le, kechamvule hagin no ndo binlo lotse ale zokeshü hontse hagin no ndo binlo kenyü genyu le.

⁴Tsonmvuo Makedoniansyu temi peha le azen gunryüo hagin le ndo sen bin kemvu hyulo yatselo; hagin tenyen ngwasa tse hüo, hagin nti mvule ako no kechapfü loti.

⁵Tsügenyu akerüchün le apvünyu ju no amhundyü rio hagin ki gunryü mvulo shvu ti ado tse rüchün, lo hagin le himhundyü ki zoshwishü kenjü dan tsü ndonron sen bin-o thyülo tsekethyü genyu mvule hagin nyun nyu shünyüo shülo nrün genyu le.

⁶Hagin hi rüchünlo, ligühigüe ntsi kerho pe gwünshülo kerho gvülo ti, lo ntsi kechon pe gwünshülo kechon gvü loti.

⁷Temi ligühigüe no kenyon kenyü, nmvue thyü mvulo shvu tse nyao, a-npvü a-nyun nyu rhikelo hontse hoshülo; kechamvule Sunggigü le a-kenyüo hoshü kehünyu so kehü genyu.

⁸Lo Sunggigü le hagon shwinjün-o tha lihi-e pe hagon kesükela thyüshü logwa, tson-o hagon no tha seni nyu hagon kesü thyüo thatho kegwa lihie thyüsa shü loti.

⁹Tsü rüla hihontse thu njü, “A-le nhosa pe kendinyu tsüshü; a-keso le kethonthen bin ti.”

¹⁰Lo ntsi khipe ntsi kegwün gü tsüshü kehügü lo ketyüketsü khishü kehü gü le hagon le tha hyulo kehü tson dan thyü nchon shü ti, tson-o hagon no kentsen keseri gvüsa loti.

¹¹Lo a-le hagon no a-zintse nho sa tseo tha khipe me tsülo nrün genyu lihie khipe hagon tsüsa shüti, tson-o hagon no tha khipe agun ben nyu shüo agun no sen gungü me ketsü genyu mele Sunggigü shwe ti.

¹²Kechamvule lotho higü thyü keshü le kenshünyu dan rhokedyü gwünkhin keshü ntimvule tsügenyu temi no Sunggigü shwen kenye salo kehü genyu.

¹³Hagon le jolokegwa tenyen lo zen kehü hagon tho higü sen keryü genyu, lo hagon le nho sa tseo tha hope anyugun-e lo kechanyue tsü keshü genyu temi kechon le Sunggigü shwe ti.

¹⁴Lo hagon ka tha hyukelo dan le Sunggigü le hagon shwinjün sa kehü tsin keshü gü genyu hagon nnyüho tseo hagon genyu kehi thyü ti.

¹⁵Rhinhi tilo keho hon kenrun nyu khipe ntsü kehü Sunggigü cheno sale!

2 Korinthianyu 10

Paul Le A-lotho Kethyü Nokepen

¹Ale Paul, Jisu Khrista jvü kegwa lo a-kebwen nyu hagon ka hibin nyo. Ale hagon zen kebin ka we tsenyo mha tse, lo hagon kepen ki lo hagon ge ajo kvu sala hünyo.

²Hagon cheno ai ano hagon ki gunkeryü ka ajo nsu nyalo; ai temi peha le ale temi thyümin phin rüchün-o yhun hü nle tse arüchün nshvu kehü dan ka we ajo nsu sa shü titse bin nyo.

³Ketsin le, agun le kazünyu yhun bin-e kazügü phin kerüchün genyu kega hü mvu.

⁴Ale khipvüo kega kehü teri ronye-e kazü gü nyu teri ronye hontse mvu; ai chwida nko sasa kethyü dan-e bola la kegwa Sunggigü ka nyu teri kanyü kekvu dan sen hünyo.

⁵Ale tsü sen-o ketekho-o Sunggigü thakesha gü tson kekkin lihi-e borhola hünyo, lo ale temi kerüchün lihi-e tenlo-o tsüdan no Khrista jozen tinla hünyo.

⁶Lo hagun le a-jo zenpen zentilo yatselo a-jo zen kemvunyu dan shaja pe tsü titse ndo sen bin nyo.

⁷Hagun le hagun mhundyü ka nyu le bin yo tsü nti nri kehü gwünzin le. Temi ligühigüe a-npvü a-lope Khrista hon letse kethyü rüchün tsentsü hü yatselo, a-no agun ko Khrista hon kethyü hontse, tsühontse a-ko letse kethyü sha tsentsülo nye.

⁸Npugü le agun no hagun bo nshvula lotse mvule hagun thyü nso shülo tseo kekvu kipe agun ben nyu shü laso; lo tsügenyu agun le kemakin din hüe tsügenyu we kejo loho.

⁹Ale lesü thupe hagun ketsunla titse bin mvu.

¹⁰Kechamvule anyugun le kezo le, “A-lesü dan nyu we a-jo nsu lo kvu sa, ai a-le gunkeryü ki we a-jo-e kvumvu lo tha lihi kemvu thyüla hünyo,” tson hü.

¹¹Temi tsühontse zo kehünyu no ale bin kemvu ka a lesü nyu tha zo kehü lo ale kebin ka atho nyu tsühontse kehü dan tsü shalo chi.

¹²Lo ale temi peha a-npvü a-le tetso letse kehünyu zen kendyü shwi nshvu kethyü gü mvu. Ai anyugun le anyugun npvü anyugun khipe me zenkendyü lo khinyu khinyu ketun shwi kethyü tsüle anyugun tha sha kemvu le.

¹³Sunggigü le agun no ryüo hagun ti lotseo agun jün khikho keshü agun gwün ndo pe aketsü nye kerüche agun le kemakin la loho.

¹⁴Kechamvule agun le rüche kenye npharyü lamvu, keshanyu laka agun le gunryüo hagun timvu zun yatse-e hagun timvulo keshvui, agun le Khrista jolokegwa gü sen gunryüo hagun tishü kethyü genyu.

¹⁵Tsügenyu ale me kechanyu le tha thyüshülo, kemakin kerüche thyü hümvu, ai ale nrin kehü gü le hagun ketenyen no gon kenyelo-o, hagun dan nyu agun tho no nmhun salo nda tse kehü gwünzin.

¹⁶Tsühontse ale jolokegwa gü zope hagun nyeki kebin nyue senthyü loti, lo mejün thoshüo mele gungü tha thyü kela dan genyu ale kemakin loho.

¹⁷Ai ketsinlesü le hontse zo njü, “Ai temi ligühigüe kemakin yatse-e Npugü genyu kemakin lo.”

¹⁸Kechamvule temi a-npvü a-shwe kehü gü mvule Npugü le a-shwe kehü gü le a-zü kethyü genyu.

2 Korinthianyu 11

- ¹Ale kennu jo peha zo yatse-e hagin nyun gwamvu nyalo gwati; ai hagin le age ketsin thyü hagin kekheni kehü ale shabin nyo.
- ²Ale hagin shwi pe Sunggigü kipun nyun ketegi le bin nyo, kechamvule ale hagin khipe lünyu phousen kenshün pe a-nyepvünyu ki keshü hontse Khrista tsü titse hagin nkhen njü nyo.
- ³Ai peri gü le kelikelu-o Iv sa kela hontse hagin nyun ketsin thyü lo hagin nyun nshün-o Khrista rüshvu kebin nyu hagin kerüchün tson tsinzü kela nshvu bin nyo.
- ⁴Kechamvule temi peha le gunryüo ale nduka zope senthyü kemvu Jisu kecha zope senthyü, nmvue hagin le nduka hyulo kemvu kapu kecha nme hyulo, nmvue hagin le nduka lo kemvu jolokegwa kecha nme zope hagin hi yatselo tsüdan jo le hagin kenyüla tsentsü ti.
- ⁵Akerüchün le ako apostel keda tsin dan nyeki she letse rüchün bin mvu!
- ⁶Lo ale jo kezo do shamvu letse ai ale tha shamvu bin mvu, ale gwümkho aphu ka tha aphu nyu tsin nshün pe hagin no shalo laso.
- ⁷Lo ale hagin thyü nso shü titseo a npvü athyü nshelo-o Sunggig"ü jolokegwa gü kenrun nyu zope hagin senthyü keshü genyu ale kemu thyüla le?
- ⁸Ale hagin lothyü titseo kehun kecha dan ka akeche khilo-o anyugun hon nke laso.
- ⁹Lo ale himhundyü hagin dan nyu bin-o rhodyü kelo kae ale hagin nme kae keche hi-o hagin ketekhi mvu; kechamvule tsükatsü apvünyu peha le Makedonia ki keryü ka anyugun le ale rhodyü kebin dan khipe atsü keshü genyu. Lo tha lihikae agenyu hagin no khvü nsu ryü mvu lo siki ai khvü kensu thyüshü loho.
- ¹⁰Khrista ge chwikeryü ketsin gü le age kebin hontse, tsühontse a kekenyü gü hino thame kae khinla loho.
- ¹¹Nyu genyu ola? Ale hagin sohü tse kethyü Sunggigü le shabin nyo.
- ¹²Lo ale nyuthyü bin yo ale hisiki-e tsüthyü bin ti; tson-o ale kemakin kehü tsühontse kemakin ti tseo ndo kehünyu no agenyu anyugun kekhele ti.
- ¹³Lo temi tsühontse kethyü nyu le apostel kenku nyu le, mesa kehü tho thyü kehü dan, anyugun npvü Khrista Apostel rothyü kehü gwünzin.
- ¹⁴Tson-e tsüle ndun kethyü kon kemvu, Satan-e a-npvü a-thyü pe tsangge jolo keben nme rothyü hü nlaryü.
- ¹⁵Tsügenyu a-lo kethyünyu le kentsen nyu rothyü so yatse-e tsüle sha hü kemvu tho nme mvu; anyugun le dihontse thyü njü yo hisiki tsühontse hyulo ti.

Paul Le Apostel Nme Hontse Kenjün Kethyü

- 16** Temi nme-e no ale kennunyu letse rüchün nyalo tse kethyü hagin ka zonishü bin nyo; ai hagin le tson hü yatse-e alope kennunyu letse lota, tson-o ako no keshanyu kemakinlo nrün genyu.
- 17** Ale jo hidan hi zo kebin le Npugü le ano zolo tse kethyü genyu kemvu, ai kennunyu hontse ketekho-o zo bin nyo.
- 18** Temi kechon le thyümin kapon kemakin kebin genyu ako kemakin ti.
- 19** Kechamvule hagin le thakeshanyu thyüo hagin sherhün-o kennunyu ge-e a-keshathyü tse kehü genyu.
- 20** Hagin le temi peha le hagin ten pe a-do thyü-e, nmvue nchwe gunryüo hagin jon-e, nmvue a-npvü a-rüchün ngon-e, nmvue hagin mhun nkhwén shüe a-keshathyü tse hünyo.
- 21** Ale kejo a-me ale hünyo! Ai temi ligühigüe kemakin ti yatselo ako kennunyu nme hontseo kemakin-o jozo ti.
- 22** Tsüdan le Ibrinyu le? Ako le. Tsüdan le Israel nyu le? Ako le. Tsüdan le Abraham tsipwen le? Ako le.
- 23** Tsüdan le Khrista lotho thyü kehünyu le? Ale kennunyu hontse zoti, ale anyugun nyeki a-lothyü chonkvu, do ai thyü chonkvu, meno akevü le swülo bu keho thyü, lo ntsoka tse sila kesasa le.
- 24** Judanyu ben nyu gwünpvün ge avü kethyü swü kethyü le henzi pen kemvu le nme le pen mvu.
- 25** Meno gwünshen ge terithün pe avü; lo gwüngwa tso pe ajon, run le gwamvulao ano gwüshen ge kenjün thyü sa, lo khejeme lo khenyüme tse ale zü kentsun nyu bin.
- 26** A kenjwen tsen tse: züri nyue kenshvu, mehon seketyünyu ben nyu kenshvu, a npvü atemi ben nyue kenshvu, Judakemvunyu ben nyue kenshvu, rünyi nyida nyue kenshvu, tehen nyue kenshvu, züda nyue kenshvu, lo apvünyu kenkunyu dan ben nyue tse kenshvu teno sa hünyo.
- 27** Tsüdan nyeki-e zhümvu tse kenjün thyüo tha thyü, nnyon lo teri, nmvue khün chonsa hünyo, nmvue sesiho lo a kenben bin hünyo.
- 28** Lo thakecha zolo bu ho-e, kehun aphu genyu ale khenyü tsen anyun kenkhi thyüo akhvü nsu bin hünyo.
- 29** Segü le kvumvu bin-o ale a-hontse kvumvu la mvu la? Segü le kemu nyu chelao ale anyun kenjün thyü mvula la?
- 30** Ale kemakin mvulo shvu yatselo, ale kvumvu kela rüla dan zo-o kemakin ti.

³¹Ale jo hidan kezo ale nku mvu tsekethyü kethonthen teshwen kepvü gü Npugü Jisu Khrista a-pvü Sunggigü le shabin nyo.

³²Damaska nyu rajagü Areta hensin nyu ahng gü le atenlo titseo Damaska rünyi nyida gü khwenlo la le.

³³Ai mele rokhu nme nyu akhipe shülo-o pe chwida kepe nme ki hoshüo ano a-ben nyu tinchwilo le.

2 Korinthianyu 12

Paul Tha Kehyu Lo Yhenshwi

¹Kemakin kethyü genyu thame kechwü ndi yatse-e ale kemakin mvulo shvu laso, ai ale Npugü kanyu tha kehü dan lo tha yhenshwi pe ahi keshü dan zoshü tile.

²Chen tseryü pezi laso, ale Khrista nyu temi nme rüla kesha le a-zen-o tsang heshen gü ki kü; a-min-e sin-o kü le a-min sinmvuo kü yo ale shamvu, Sunggigü le sha bin nyo.

³Ale sha kethyü le temi tsügü zen-o kerüyü bin nyu küla; lo a-min pvükü le a-min sin mvuo kü yo ale shamvu, Sunggigü le a-npvü shabin nyo.

⁴Lo a-le tha zolo bu keho, temi le kezoi kemvu jo dan me sha.

⁵Lo temi higü genyu ale kemakin ti, ai a npvü agenyu we ale kvu kemvu nti ame kemakin loho.

⁶Ai keshanyu laka ale a npvü kemakin nyü so-e ale tha rüchün mvuo zo loho; kechamvule ale ketsin zo nrün genyu. Ai temi nme no ahyu lo akhwen nyü kebin nyeki arüchün ngon kela kenshvu genyu ale a kekhenilo laso.

⁷Lo tha keda kechon tsin pe ahi keshü dan genyu ano arüchün ngon ri kela nshvuo teshü nme pe athyü nyu shü laso, tsüle ano arüchün ngon rila mvu nrün genyu satan jolonyu nme le avüshü shü tse hünyo.

⁸Gwünshen ge ale Npugü no age tsü khila lotse kehi thyü.

⁹Ai a-le aka, "Ashwi kenjün tsüle ngenyu penle; kechamvule nle kvu kemvu nyu akekvu shatilo kehü genyu." Ale tsügenyu Khrista kekvu no age binlo nrün genyu akvu kemvu genyu ale kemakin kethyü le akenyü kvu laso.

¹⁰Tsügenyu ale Khrista genyu we kvu kemvunyue, tetsin kepvünyue, hokeli kethyü nyue, mele a nshwen nyhün kethyü nyue, kenjün kethyü nyue, akenyü kvu laso; kechamvule ale kvu kemvu ka tsüka ale kvu bin kehü genyu.

Paul Le Korintnyu Kehun Phin Kerüchün

11Ale kennunyu hontse bin laso, ai hagin genyu le; kechamvule hagin le ajün zoshü kezüi. Ale thakon mvu yatse-e apostel keda tsin nyu nyeki shenkvu mvu shü kethyü genyu.

12Apostel nyu ketsin nme tse kethyü zansü nyhenhi kethyü aphu nyu, tha zansü lo ndun kethyü tho dan lo kekvu tho dan hagin dan nyu thyüshü la tsentsü.

13Ale hagin no agenyu khvü nsu kemvu tsü nti a-malo tsünyeki hagin le kehun kecha dan nyeki shvu kvu ola? A thyükezü higü hi jüpe atsüshü ta.

14Hire, ale hagin ki gunryü titseo agwün ndo kebin higü hile gwünshen ge gü le; lo ale hagin hon thame loti tse loho; ale hagin hon fü gunryü zhü mvu; ai hagin fü ryü zhü nyo. Kechamvule a-nyenyu le a-pvü a-jvünyu phin ndo njü hü mvu, ai a-pvü a-jvünyu le a-nyenyu phin ndo kehü genyu.

15Tson-o hagin Kapu phin genyu ale akenyü ho tse ahon kebin jue nke shü nyü bin nyo, lo aphou ai hoshü ti. Ale hagin so pe hitsü laki thyülo, hagin we aso rhosa ti ole?

16Hagin le kezo le, ale hagin no agenyu hagin khvü kensu thyü mvue ado gwao hagin hon kegwa tenlo lahü nle tse.

17Ale me nipe hagin ki keshü dan tsüle ale akechwi kefü genyu ole?

18Ale Tita no gülo tseo nishü, lo ngun sikezen gü nipe au no gülo tseo nishü. Tita le hagin ka kechwi peha khilo la ole? Ayi mihvu nren Kapu nme kendo nyu hü mvu ole? Ayi mihvu nren phalu nme nyu kedü bin mvu ole?

19Hagin kerüchün hüle? Kesonyu ju, tsüle Sunggigü mhundyü nyu ale Khrista nyu tha zo kehü gwünzin, lo aphu tse hagin thyü ngwalo nrün genyu le.

20Kechamvule ale gunryüo hagin shwi pe akendo kemvu hontse lo hagin-e ashwi pe hagin kendo kemvu thyü kela kenshvu. Tson kethyü nme thyülo kega kethyü, meshwi pe a-yhüthyü, nnyun kenta, nnpvü njün kefü, me tsin kethyü, selü kethyü, ketekho kethyü lo keväkeben no keryü nshvu.

21Lo ale hisigü ka hagin ki nigunryülo Sunggigü le hagin mhundyü nyu athyü ketsenyo shüo gükela ki kemu thyülo a-nyun kelulo kemvu, nshün kemvu, keyüla lo kejo kemvu tho thyü kehü kechon chechü bin ti ado tse nshvu bin nyo.

2 Korinthianyu 13

Petsülo Lotse Kethyü Lo Kelukeshü Kekhin gü

1Ale hagin ki ryü titse kebin hile gwünshen gü so. Me nmu kethyü lihi-e mihvu nmvue mishen le shabin yatselo tsüle ketsin.

2Ale hagin ka gunkeryü gwünhvu ge güka hagin no petsü binlo tse zokeshü hontse nthu-e hagin dan nyu bin kemvu ka zonishü bin nyo. Hagin ligühigüe

himhundyü kemu thyü kelanyu lo kechanyu dan-e ale nigunryülo temi nme-e hoshü loho.

³Kechamvule Khrista le anyun nyu bin-o jozo kehü ketsin le mvuyo tsekethyü hagun le sha nyü bin kethyü ale sha kebin genyu. A-le hagun zen-o tha thyü kethyü le kvumvu lamvu, ai hagun nyun ki we kvusa bin nyo.

⁴Kechamvule a-le kvu kemvu nyu krus ge a-hüla, ai a-le ntsoka we Sunggigü kekvu genyu rhün tinla so. Lo a-zen keme thyüo ako kvu mvu, ai ale hagun ki keryü ka ale a-zen-o Sunggigü kekvu gü nyu yhun ti.

⁵Hagun le ketenyen gü nyu yhun bin le mvuyo tse kethyü hagun npvü hagun rüla rüchün shwi; tson-o hagun le njü bin le mvuyo rüchün shwi. Jisu Khrista le hagun nyun ka bin tse kethyü sha tsentsü bin le mvu la? Nmvu yatselo hagun le ketenyen nyu bin mvu laso.

⁶Aketenyen we hagun le ale a-zümvu lamvu tsekethyü shalo ti ado tse rüchün bin nyo.

⁷Ai hagun no thyüzüla mvu nrün genyu ale Sunggigü ka hibin hünyo; tsügü tsüle ale a-kezügü thyü kehü meno hyu titse mvule ale a-zü kemvu hontse-e hagun no a-kezü gü thyülo nrün genyu le.

⁸Kechamvule ale thame thyüo ketsin gü ntsunlo nrün ndi ai ketsin gü genyu tha thyü hünyo.

⁹Tsügenyu ale kvu mvu lo hagun le kvu tse kebin ka asherhün hünyo. Ale kehi thyü kehü le hagun no gwakenyelo nrün genyu le.

¹⁰Ale hagun kepen ki bin ketseka higühi thu shü bin nyo; lo tson-o ale gunkeryü ka Npugü le ano borhola lotse mvule thyü nkoshü nrün genyu kekvu khipe aketsü gü sen rüchela mvu nrün genyu.

¹¹Jo kekhin gü, apvünyu ju, kegwa thyü bin tanye, gwapen kelo hü gunlo, ajo dan nyülo, kenyun rhünlo, kengü gwa binlo, tsonlo yatselo keso lo nyun kebwen Sunggigü le hagun zen bin loti.

¹²Kenshün kembo kethyü jvü sen-o khinyu khinyu kelushü le nye.

¹³Kenshün nyu dan aphu hagun kelu küshü le nye.

¹⁴Npugü Jisu Khrista shwikenjün lo Sunggigü keso gü, lo Kenshün Kapu nzen kepvüshen kehü gü no hagun aphu zen bin kelo gü thyülo.

Galatianyu

Galatianyu 1

¹Temi kanyu mvu, nmvue temi genyu kemvu, ai Jisu Khrista lo Npvü Sunggigü, kesinyu dan nyu Khrista thyü nrhün kelo gü.

²Lo azen kehü apvünyu ju aphu azen kengüo kelu keshü khipe Galatianyu kehun aphu tsüshü le.

³Npvü Sunggigü lo Jisu Khrista no shhwikenjün lo nyun kebwen pe hagon ketsügü thyülo.

⁴Npvü Sunggigü kendo hontse hizon ka serikemvu kazü hinyu nkenchwilo titseo nkemu genyu a-le a-phou hoshü.

⁵A-no kethonthen zankechwi gü thyülo. Amen.

Jolokegwa Le Nme Nti

⁶Khrista le shwikenjün genyu hagon ko kelogü, hagon le whütse tsü nrhio jolokegwa kechaki güzhü laso.

⁷Lo tsügü tsü le jolokegwa kecha le bin kethyü genyu mvu, ai temi peha le hagon ketekhio Khrista jolokegwa gü zo nshvu kehü gwünzin.

⁸Ai agun metse nmvue tsangge jolonyue ale nduka zope hagon senthyü keshü gü mvuo jolokegwa kecha pe hagon senthyü hulo tsünyu no gwa tsenyü khü.

⁹Agun le nduka hagon ka kezo hontse ale ntsoka-e tsü zoni hünyo, temi lihigüe hagon le nduka hyukelo gü mvuo jolokegwa kecha zope hagon senthyü hü yatselo, a-no gwalo tsenyü khü.

¹⁰Kha, ale temi so fühü le, Sunggigü so fühü nla? Lo ale temi kenyü thyü titse ayhen thyü hü nle? Ale ntsokhin temi kenyü thyü hü yatselo ale Khrista go thyülo nrün ndi.

Dihontse Paul Le Apostel Thyülo yo

¹¹Apvünyu ju, ale senthyü kehü jolokegwa gü tsüle temi kanyu ryü mvu tsekethyü hagon no shalo nyü bin nyo.

¹²Kechamvule ale temi kanyu tsügü tsü hyulo mvu, nmvue mele tsü zope asenthyü shümvu, ai Jisu Khrista le a-npvü tsü tsinpe ahi keshü genyu.

¹³Lo hagon le nduka ale Judanyu jvü gü zen kehü ka ajvü arüla-e sha hü ti, ale Sunggigü kehun gü shwirüchün-o tsü bokemhüla titse ayhen thyüsa hü.

¹⁴Tsügenyu ale apvü abon nyu nyünnyü jvü sen-o ayhentyü-o a-sü a-dan nyu Judanyu jvü nyu keritsin nyu nme thyü soryü.

¹⁵Ai Sunggigü le shwikenjün nyu a nnyukelo mhundyü ano a-lothyü titse akhipe kecha thyüo akolo laso.

¹⁶A-le a-nyugü pe ahishüo ano arüla jolokegwa pe Juda kemvunyu dan nyu zoshü lotse kethyü ka dihontse tiyo tse ale temi nme ka-e shün mvu.

¹⁷Nmvue a mhundyü ki apostel thyülo kerinyu dan fü, Jerusalem nyue nsin mvu, ai ale Arabia nyu nshyela, tson-o Damaska nyu nigun.

¹⁸Tson-o tsüsiki ale Kefa zen ketenoshü titseo Jerusalem ki nsin gü jonryü pvün a-zen bin.

¹⁹Ai Npugü sikezen gü Jakob kehyu nyeki apostel kechanyu nme-e hyumvu.

²⁰Ale thu pe hagin tsüshü kebin dan le, Sunggigü yhähyu ka zoshü. Jo hile kenku jo kemvu.

²¹Tsüsiki ale Siria lo Kilikia kazü kipun ryülo.

²²Lo tsü keti tsüle ale Judia nyu dan zen kemhun hyuo kesha mvu.

²³Ai anyugun le, “Nduka ngun nshwen kehü gü le ntsoka we a-le bokemhüla titse kehü ketenyen gü zope me senthyü tinla sele tsekethyü mele kezo nyülo.”

²⁴Tson-o anyugun le agenyu Sunggigü shwen sala.

Galatianyu 2

Paul Lo Apostel Kechanyu dan

¹Tsüsiki chen tseryü pezi siki ale Barnaba lo Tita ko sin tseo Jerusalem ki ni nsin.

²Lo tsüle Sunggigü le ano gülo tse atesha keshü genyu ale nsin; tson-o ale Juda kemvunyu mhundyü ka jolokegwa gü zope senthyü keshü rüla anyugun ka zoshü. (Sharhinyu dan nti ka zoshü) ale senthyü kehü nmvue senthyü gunkeryü gü tsüno thajo thyüla lo kenshvu genyu.

³Ai azen kehü gü Tita le Griknyu yatse-e a-no girülo tse tenge mvu.

⁴Ai npvünyu ketsin kemvu kebu yüryü kebin dan tsüdan le nle Jisu Khrista genyu nkekhin ndila sele tsekethyü tsü shao tejvü pe nphinlo titse nkuo yüryü kebin gwünzin.

⁵Jolokegwa ketsin gü tsüno hagin zen binlo nrün genyu ale gwünkho keshanyu ka-e anyugun jo we zen shwi mvu.

⁶Ai teshwen keshanyu bin din kethyü dan, anyugun le lihi thyü bin-e awe anyugun kenkhin ndi; Sunggigü tsü le temi so kechacha thyüla hümvu; tha tsüdan tsü le age we tha keshün nme mvule.

⁷Ai tsonkethyü gü mvule jolokegwa pe gikerünyu dan ka zolo tse Pitor tenyen kela hontse, jolokegwa pe girükemvunyu ka zolo tse kethyü atenyen kela anyugun le hyu loso.

⁸Kechamvule gikerünyu genyu apostel tho lope Pitor tsükela gü le Juda kemvunyu dan genyu apostel tho tsülo pe atsükela genyu.

⁹Lo shwikenjün hi khipe atsü kela shalo ntsin Jakob lo Kefa lo Johan nyugun kachon dan hontse teshwen pvü kehü dan le a, lo Barnaba tse ayi no Juda kemvunyu ki gunlo tse lo anyugun le gikerünyu ki gunti tseo kengü nme kethyü zansü anyugun ben njüzin pe ayi ben sü.

¹⁰Lo anyugun le ayi no rhokedyünyu phin rüchün shü lotse shü, lo ako tsügü tsü thyüshü nnyü sa bin nyo.

Paul Le Antiok Nyu Pitor Kesü Keshü

¹¹Ai Kefa le Antiok nyu keryü ka ale a-mhuntsun a-kemu zoshü; a-le mu kela genyu.

¹²Kechamvule temi peha le Jakob ki bin-o keryü mhundyü a-le Juda kemvunyu zen-o tyütsü bin, tson-o tsüdan le gunryü ntsin gikerünyu dan nshvuo rani gü a-npvü kecha thyü tin kela genyu.

¹³Tsühontse Judanyu kechanyue a-hontse ketsin thyü kemvu genyu ketsin kemvu tsünyu Barnaba ko kozen tinla.

¹⁴Ai ale anyugun le jolokegwa ketsin gü nyu joketsin zokemvu hyulo-o ale anyugun aphu mhundyü nyu Pitor ka, “Nle Judanyu yatselo Judanyu hontse yhunlo mvuo dihontse Juda kemvunyu no Judanyu jvü hontselo lotse zologwa ti la?” tsonshü.

Judanyue lo Juda kemvunyu Ketenyen ka Kenilo ti

¹⁵Ngun le ngun nnyulo nyemhun ka Juda kemvunyu mvule, Judanyu le la.

¹⁶Ai Jisu Khrista ketenyen genyu kemvu we tejvü nyu thyü mvulo keshvu thyü kelo genyu temi nme-e ntsenlo hümvu tsekethyü sha, Khrista ketenyen genyu ntsenlo nrün genyu ngun le Khrista Jisu tenyenlo laso, lo tejvü gü genyu kemvu so, kechamvule tejvü tho genyu temi nme-e thyü pe ntsenlo nrün ndi.

¹⁷Ai ngun yhenthü keshü nyu Khrista ge ntsenlo hü yatselo, ngun npvü ngun le kemunyu, tsekethyü hyulo hü, tsüle Khrista le kemu lokethyü nyu letse logwa le? tsonlo shvu.

¹⁸Ale anpvü borho kela dan thyüni yatselo ale tejvü gü gwünrho kelanyu so.

¹⁹Kechamvule Sunggigü kipun rhünlo nrün genyu tejvü gü ge tejvü kipun si laso.

²⁰Ale Khrista zen-o krus ge ahü laso; ale yhun sin bin mvu laso; ai Khrista le anyun nyu yhun bin nyo; lo ntsoka ale thyümin nyu yhun kebin keyhun higü hile, aso kehü lo agenyu aphou hoshü kela Sunggigü Nyugü ketenyen nyu kehü nti le.

²¹Ale Sunggigü shwikenjün gü pe a-kenrun thyüla hümvu; kechamvule ntsen kelo le tejvü gü genyu yatselo Khrista kesi le a-kon ndi laso.

Galatianyu 3

Tejvü Nmvue Ketenyen

¹Hire, kepin Galatianyu! Segü no hagun kebula ola? Kemvu we hagun mhundyü nyu Jisu Khrista pe krus ge hükela tsin tsentsü pe hagun hishü laso!

²Ale jo higü hi hagun ka shanyü bin nyo, kha hagun le Kenshün Kapu hyukelo, tejvü gü nyu thyü mvulo keshvu dan genyu le ketenyen jo kesha genyu la?

³Hagun le pin pe hihontse hü ole? Kapu kendo nyu binzenlo-o ntsoka temi kendo nyu kekhin thyüla ti ole?

⁴Hagun le thaja nyu kenjün thyü pe hihontse gunryüla se ole? Hagun le thaja thyü kehü tsüle ketsin se ole?

⁵Kapu khipe hagun tsü, lo hagun dan nyu tha ndun kethyü thyüshü kehü gü, a-le tejvü nyu thyü mvulo keshvu dan sen-o thyü hü le ketenyen jo kesha sen ola?

⁶Abraham ko Sunggigü tenyenlo, tsügenyu a-le ntsen letse lo.

⁷Tsügenyu lihigüe ketenyen nyu yhun kehünyu tsünyu le Abraham nyenyu ju letse kethyü shalo nye.

⁸Tsüntimvule ketenyen genyu Sunggigü le Juda kemvunyu dan-e thyü pe ntsenlo ti tsekethyü nchwen nyu shao ketsin lesü le nchwen ki Abraham ka, "Ngenyu temi aphu no jochü hyu loti," tsokethyü jolokegwa gü le zoshü.

⁹Tsügenyu ketenyen nyu yhun kehünyu le, tsüdan ketenyen le Abraham zen-o jochü hyulo hü.

¹⁰Ai tejvü genyu thyü mvulo shvu letse kehünyu aphu swetsü laso, kechamvule temi lihigüe tejvü lesü nyu thu pe kenjü thyü, lo zen hü kemvunyu aphu swetsü laso, tson thu kenjü genyu.

¹¹Ai tejvü genyu temi nme-e Sunggigü mhundyünyu ntsenlo hü mvule tsekethyü sha tsentsü bin nyo, kechamvule ketenyen genyu kentsennyu le rhünlo nrün genyu.

¹²Tejv'u tsüle ketenyen nyu kemvu, ai tsü thyü külo kehünyu le tsügenyu rhünlo ti.

13Jochü pe Abraham tsüti letse kehü tsüle Jisu Khrista genyu Juda kemvunyu no hyulo nrün, lo ngun ko tenyenlo yatselo zope bin kenjü Kapu gühyulo nrün genyu Khrista swentsü la.

14Tson-o tejvü gü nyu swetsü kelagü nyu nrinhilo laso, kechamvule san ge hü kelanyu aphu swetsü laso, tsonkethyü thu pe bin kenjü genyu.

Tejvügü Lo Zokenjügü

15Apvünyu ju, ale temi rüla ge tha nme zoshü ti, temi hi-e tha nme kejozen pe bin njülo, temi nme-e tsü gwünrhola hümvu, nmvue zokenye-e lahü mvu.

16Lo tha sope kenjü tsüle Abraham tsipwen nyu genyu. A-le kezole, kechon rüla kezo hontse, “Lo a-tsipwen dan,” tson mvu, ai a-npvü a-rüla kezo hontse, “Lo ntsipwen gü,” tsonzo; lo tsüle Khrista gü.

17Lo a-kezo we hihontse,Sunggigü le nchwenki tha nme zope kenjü gü tsüle, gungü chentsizio shenryü siki nyu hyukelo gü tsüle nduka zope kenjü jo tsügü zo ndi pe tsüno thaja thyüla lo nrün ndi.

18Lo gwenlo nrün kenya tsüle tejvü gü genyu yatselo, jo tsü zope kenjü gü genyu mvuso; ai Sunggigü le zope kenjü gü genyutsü khipe Abraham tsü.

19Tsonlo tejvü gü le nyu genyu la? A-tsipwen genyu zope kenjü gü, tsüle ryülo kemvuka tejvü gwünkerho genyu tsü khikeshü le. Lo tsüle tsangge jolonyu khipe a-jaka jolonyu temi ben nyu kenye keshü le.

20A-jaka jolo thyü kehü gü tsü senmvu-e gwa temi nme nti la kethyü we, lo Sunggigü le nme.

Tejvü gü Le Nyu Genyu Yo Tsekethyü

21Lo tejvü gü le Sunggigü le zope kenjü zen kerhün kemvu nme hontse le? Tsonlo shvu! Nthyü nrhünlo kegwa tejvü khishüla sele tselo tejvü tsügü genyu ntsen loti.

22ai Jisu Khrista ketenyen genyu zope kenjü gü tsü pe a-ketenyen nyu tsülo nrün genyu ketsin lesü le tsü aphu pe kemu no khin pe bin laso.

23Ai kekhin ki teshashü nrün ketenyen gü genyu, ketenyen le keryü mhundyü, nle ketenyen gü hensin nkhin pvü binti.

24Tson-o tejvü gü tsüle nzen-o Khrista ki gun ti letse kethyü n ncheka n leyi kethyü nme thyü ti; ketenyen nyu nthyü ntsenlo nrün genyu.

25Ai ntsoka we ketenyen le gunryü kela siki nle ncheka nleyi kethyü gü hensin bin mvu laso.

26Kechamvule Jisu Khrista ketenyen genyu hagun aphu Sunggigü nyu thyükelasi genyu.

²⁷Lo Jisu genyu baptaiz thyü kelonyu apfu Jisu khibenlo laso.

²⁸Judanyu letse lo Griknyu letse kehü tsü apfu kecha thyü loho, me do kethyü nyu lo medo thyü kemvunyu apfu kecha thyü loho; kechamvule hagun apfu Jisu Khrista genyu nme thyülo kelasi genyu.

²⁹Tson-o hagun le Khrista hon thyükelo siki we nduka zope kenjü hontse, hagun le Abraham tsipwen, lo a-kenya gwen kelo ju thyülo ti.

Galatianyu 4

¹Ai ajo le hi, kenya gwenlo nrün gü le ntsenyu thyü kebin then, a-le apfu so ge Npu thyü bin-e, gonyu zen-o kecha thyü hümvu.

²Ai a-pvü le a-gwünkho thoshü kemvuthen, a-le a-lekeyinyu lo a-so kebin nyu hensin bin hünyo.

³Nko tsühontse n ncheka kazü hinyu senkethyü nyu jo kerinyu do thyü hü.

⁴Ai a-jon gü tsü ti gunryülo ntsin Sunggigü le A-nyugü nishüo a-no tenunyu nmege yhun-o tejvüzen titse nnyulo.

⁵Kechamvule a-le tejvü gü hensin kebinnyu rhinhilo titse lo nno a-nyu ketsin nyu thyülo nrün genyu.

⁶Lo hagun le a-nyenyu ju thyülo kelasi genyu Sunggigü le A-nyugü Kapu nipe nnyunka shü, a-le aba apvü tsonshü hünyo.

⁷Tsügenyu nne gonyu mvule nyutsinnyu laso, lo nyutsinnyu yatselo Sunggigü kipun-e kenya gwenkelo gü thyülo laso.

Paul Le Galatianyu Phinkerüchün

⁸Lihi thyüe nduka hagun le Sunggigü shakemvu ka hagun le tero ketsin kemvu nme do thyü hü.

⁹Ai ntsoka we hagun le Sunggigü shalo laso, lo tsüntimvule Sunggigü ko hagun shalo laso. Tsonlo hagun le nyuthyüo nigü kenthünyu lo shwikenjün kerhonyu senkethyü jo kerü dan ka nigüo anyugun no hagun khipe a-do thyünyü ni hü nla?

¹⁰Hagun le tsangkeben jon lo shyé lo a-gwünkho kechacha kethyü dan ka tsenyü hünyo.

¹¹Ale hagun genyu anyun gwamvu! Ale hagun genyu ayhen kethyü tsüle thaja thyüla nrün hontse?

¹²Hire, apvünyu ju, hagun cheno-e hagun ko a hontselo ta; lo ako hagun hontselo laso.

13Hagun le nduka akenyü kemvu nme-e thyü hü mvu, ai ale kerika we asherhün kemvu genyu ale dun-o jolokegwa gü zope hagun senthyü kethyü tsü hagun ko sha bin ti.

14Lo asherhün kemvu tsü khipvüo hagun kesemen nme hontse shüe hagun le tsüe shamvu, lo nnyi-e lamvu; ai hagun le alope Sunggigü jolonyu hontse lo Jisu Khrista-e hontseo azenlo.

15Kha, tsonlo ntsoka we nduka hagun shekerhün tsüle dikipon güla sela? Kechamvule tsükatsü ale hagun rüla keshale, hagun le thyülo kegwa we hagun yhütyüe tseritho pe atsüla nrün hontse so.

16Lo ntsoka ale ketsin gü pe hagun ka kezo genyu hagun le ano hagun shwikerüchün nyu thyüla se ole?

17Temi dan me le hagun fü kehü tsüle kenjü tson kipun mvu, ai hagun no a-nyenyu fülo nrün genyu anyugun le hagun khinlo kenyü genyu.

18Ai hagun le ale hagun zen kebin ka nti mvule, hagun yhenthyüo thakegwa gü tsü fülo nye.

19Hire, apvünyu ju, nyu kenyule kenjünthyü sa kethyü hontse ako Khrista no hagun nyun ge bin kegwa thyülo kemvuthen agin tsüle thyüni bin laso.

20Tsüntimvule ale ntsoka we ryüo akhwen thyü kecha thyüni nyü bin laso, kechamvule ale hagun genyu anyun keyhunkerun bin kelasi genyu.

Hagar Lo Sara Au Ge Tsinhi Keshü

21hire, tejvü gü hensin bin nyü kehü ju, hagun aka zoshü re. Hagun le tejvü keswü ka shalo hümvu ole??

22Abraham nyu le pechenyu mihvu le bin tsekethyü thu pe bin njü amon? Nme le a-gogi nyu, lo nmele a-gogi kemvu nyu.

23Ai gogi nyugü le temi genyu yhun, ai gokemvu nyugü we zope kenjü nyu yhun.

24Lo tha tsünyu tsü le jokejvü-e sin: Tenu tsühvu tsüle kejozen kelo kenyhun sunka bin. Nme le Sinai kazüthun ge, a-nyenyu nnyu pe dothyü, tsügitsü le Hagar.

25Lo Hagar tsügile Arabia nyu Sinai kazüthun lo hizon ka Jerusalem hontse, kechamvule a-le a-nyenyu ju zen-o dothyü kehü genyu.

26Ai Jerusalem tesoki kebingü do we thyü mvu; tsügi tsüle tejvü gi;

27"Hire, Nyu nnyukemvu nyu kendi gi! Nle nkenyülo chi, hire, nyu kenyu hyu hü kemvu gi! Nle nkhwén shwilo, kechamvule a-npvü kebin gi nyenyu le a-nyepvü kebin gi nyenyu nyeki chonkvu nrün genyu," jo higü hi thu pe bin njünyo.

28Lo apvünyu ju, ngun ko Isak hontse zope bin kenjü nyenyu ju thyülo laso.

²⁹Ai tsüsiki-e nthyü nmin kendo nyu nnyu kelo gü le Kapu gü kendo nyu nnyu kelo gü nshwen, lo ntsoka-e tsühontse bin nyo.

³⁰Ai ketsin lesü le nyu zohü nla? Dogi lo a-nyu au hüla chi,kechamvule dogi nyugü le do kemvugi nyugü au kenya kerhünlo keshvu genyu.

³¹Tsügenyu apvünyu ju, ngun le dogi nyenyu kemvu dogi kemvu nyenyu so.

Galatianyu 5

Medo Thyüsinmvu Titse Hagun Kolo Laso

¹Medo thyümvu nrün genyu Khrista le nhoshü laso, tsügenyu ndo sa binlo, lo do gunda kekhen no hagun gunda khenni nya.

²Hire, ale Paul ale hagun ka zo hünyo, hagun le hagun girü pvülo la yatselo hagun le Khrista kipun kenrun thyü laso.

³Lo ale a-gikerünyu aphu rüla zonishü güzhü nyo, anyugun le tejvü gü thyü lo zen külo mvulo shvu laso.

⁴Hagun tejvü genyu kentsen nyu thyülo tile tse kehü ju, hagun le Khrista kipun we a-kenrun thyü laso, lo hagun le shwikenjün gü nrhi laso.

⁵Ai nle Kapu gü genyu tenyen-o kentsen nle nnyü kehü gü khwen bin nyo.

⁶Kechamvule Jisu Khrista kipun we nle girü pvü metse girü pvü mvu metse thame thyü keloi ndi, ai nyunkebwen sen-o tha thyü kehü ketenyen gü le.

⁷Hagun le nduka we hagun yhentyü so are; segü le hagun no ketsin gü jo zen nyalo tseo hagun khinla ole?

⁸Hagun nyun thyü pe hihontse keshü hile hagun ko kehü gü kanyu loho.

⁹Kebu keshanyu nme genyu tensü pvü aphu punlo hünyo.

¹⁰Ale hagun no hagun nyun kecha thyüla nyalo tseo Npugü genyu hagun tenyen hünyo. Ai lihigü thyüe hagun ketekhi kehügü tsüno kenjünthyü ti.

¹¹Ai apvünyu ju, ale ntsoka we gikerü zope me senthyü hü yatselo mele nyu tsethyüo a nshwen hü nla? Tsü zope me senthyü hü yatselo, krus le me ketekhi kethyü gü le bin mvu lati so.

¹²Hagun nyun thyü nshvu kethyü nyu no a-npvü a-khikholo kela we akenyü kvula ti.

¹³Lo hire, apvünyu ju, medo thyü mvu nrün genyu hagun kolo laso, ai hagun le dothyü kemvu tsügenyu nthyü nmin kendo thyüla mvule, nyunkebwen sen-o khinyunyu lothyülo nye.

¹⁴Kechamvule n kazonkazin nyue sope n npvü nkeso hontselo, tsonkethyü jo nme hinyu tejvü aphu penlo kela genyu.

¹⁵ai hagun dan nyu kenka, keten ketyü, le bin yatselo hagun peha le nkela mvu nrün genyu hagun petsülo nye.

Kapu Rasha Lo Thyümin Tho

¹⁶ai ajo le hi, Kapugü no hagun zen binlo, tsonlo yatselo hagun le nthyü nmin kendo kenyü thyü tinla loho.

¹⁷Nthyü nmin gü tsüle Kapugü kenyü kemvu tsü nnyü hünyo, tsühontse Kapugü ko nthyü nmin kenyü kemvu gü tsü nnyü hü, kechamvule tsühvu tsüle keshwi rüchün kethyü genyu. Tsügenyu hagun le hagun kendo thyüla loho.

¹⁸Tson-e Kapugü no hagun zen hü yatselo hagun le tejvü gü hensin bin mvu laso.

¹⁹Lo nthyü nmin le thyü kehü ju tsüle gingvü tse bin hünyo.

²⁰Lo tsüdan tsü le keyüla, nshünkemvu, teromen züshüo rüshvu kethyü, temvu kethyü, keshwi kerüchün, kega kethyü, me kegwa shwipe nyhükethyü, nyunkenta, dan kechacha kethyü, kejozen kemvu, kendo kechacha kethyü, meno nnyeki gwanyü kemvu, nzeü kethyü, nzeüo kengüo kejokepvü tho kethyü, hidan hi lo tsühontse kethyü kecha-e sin.

²¹Tsüdan tsü genyu ale nduka hagun ka zokeshü hontse nthu ko hagun senthyü shü güzhü nyo, temi lihigüe tha tsühontse kethyü thyü kehünyu le Sunggigü keda nyu a-jün hyulo ho.

²²ai keso, nkenyü kethyü, kengü kegwa, nnyun thon kethyü, me shwinjün, njvü kegwa, kejotsin, kvukemvu, kekheni kethyü, hidan hile Kapugü rasha dan.

²³Tejvü nme-e hidan hi shwipe a-kenyü kemvu ndi.

²⁴Tsüntimvule temi lihigüe Khrista Jisu no nkekheni pe a-hon thyülo kehünyu le nthyü nmin lo nle nnyü kehü gü sin pe krus ge hü laso.

²⁵Nle Kapugü genyu rhün hü yatselo, Kapugü no nzen binlo nu!

²⁶Nle khinyunyu kenyü kemvu thyü lo khinyu no khinyu nyeki gwanyü mvuo kvu nthün mvulo nu.

Galatianyu 6

Khinyu Khinyu Kekhvüno Kelo

¹Hire, apvünyu ju, temi lihigüe mula sele tse kethyü shalo yatselo, hagun Kapu temi ju, hagun le hagun jvü gwasa tseo temi tsühontse kethyünyu thyü njü nilo

nye, lo nko kesemen tsühontse kethyü nyu yüla mvulo nrün genyu n npvü ntson shwilo.

²Lo hagin kekhvüno lo-o Khrista jvü gü thyü penlo.

³Lo temi lihigüe a-le thakon mvue a-npvü a-le tha nme thyülo kegwa rüchün hü yatselo tsünyu le a-npvü a-thyü nshvu kehü gwünzin.

⁴Ai temi lihigüe a-npvü a-rüla sha petsü binlo, tsonlo yatselo a-le a-kazonnyu genyu a-npvü a-denzin teshwen pvü loti.

⁵Kechamvule temi lihigüe a-npvü a-khvügü tsü pvükü nrün genyu.

⁶Ai temi lihigüe ketsin jo hilo pe a-senhyülo kehünyu aphu thakegwa aphu pe a-senhyü kehü gü zen kenjün lo nye.

⁷Meno nsa lanyu, Sunggigü we pe keyü thyü keloi kemvu genyu, temi lihigüe a-le gwün keshü gü tsü gvüni nrün genyu.

⁸Tson-o temi lihigüe a-npvü a-thyü a-min genyu ntsi gwünshülo, a-thyü a-min genyu kenke tsü gvüni ti, ai temi lihigüe Kapugü genyu ntsi gwüshülo Kapugü genyu kethonthen kerhün gvünilo ti.

⁹Lo thakegwa kethyü kipun ntsonrüzila nya. Kechamvule thathyü hola mvu yatselo, a-gwünkho ka nle gvülo nrün genyu.

¹⁰Tsügenyu likahika metse nle thyülo kegwa ka temi aphu genyu metse, lo tson-o ketenyennyu kaminyu genyu nchon-o tha kegwa gü tsü thyülo nu.

Jokekhin Lo Kehi

¹¹Hire, ale lesü jvü kedada tseo anpvü arüla thu pe hagin ka shü le nye.

¹²Temi lihigüe nthü nmin kendo nyu a-npvü a-thyü ngon nyü kehünyu le hagin no hagin girü pvülo lotse tenge kehü gwünzin; temi tsüdan le Khrista krus genyu tetsin pvülo nrün kerüchün genyu.

¹³Tsüntimvule a-girü kepvünyu le anyugun npvüe tejvü gü zen hümvu; ai temi tsüdan le nthü nmin denzin genyu teshwen pvükelo rüchün-o hagin no hagin girülo nyü kehü gwünzin.

¹⁴Ai Npugü Jisu Khrista krus genyu a-me ale teshwen pvü loho. Agenyu a mhundyü ka we kazü nyu teshwen lo kazü kenyü aphu pe krus ge hü laso.

¹⁵Kechamvule n girü pvü metse lo nmvu metse, tsügenyu we tha lihi mvu, ai thyükenshün kelo tsüle abin gü kethyü genyu.

¹⁶Lo temi lihigüe jo hizen kelonyu aphu, lo Sunggigü temi Israelnyu no kegwa gü thyülo, lo shwikenjün güe pvükelo gü thyülo!

¹⁷Nthu gerhonyu temi nme-e no aketekhi nya gwünlo. Kechamvule ale a npvü a min ge-e Jisu genyu tejün shvu kechon pvü kehü genyu.

18Hire, apvünyu ju, Npugü Jisu Khrista shwikenjün no hagun Kapu zen bin kelo gü thyülo nye, Amen.

Efesanyu

Efesanyu 1

Kelukeshü

¹Sunggigü kendo genyu Jisu Khrista apostel kethyü nyu nme, Paul le thu pe Efesa nyu kebin kenshün nyu ju, lo Jisu genyu ketsin thyü kehü ju ka keshü.

²Npvü Sunggigü lo Npu Jisu Khrista no hagin shwi njün keshü gü thyülo, lo hagin kegwa gü thyülo.

Khrista Nyu Kapu Jochü

³Khrista genyu tsangge Kapu jochü aphu khipe nketsügü n Npugü Jisu Khrista A-pvü Sunggigü no teshwen pvü kelogü thyülo chi.

⁴A-le nno nnyun kebwen sen-o a-kehyu ka-e mu mvulo nrün genyu kazü higü thyükelo mhundyü Khrista genyu nkejülo.

⁵A-npvü a-kenyü yhädyü kegwa gü thyüo Jisu Khrista genyu ngun leyi pe nno a-nyuketsin nyu hontse thyü ti tseo nchwen nyu ndo to sen hü.

⁶Kechamvule A-nyu a-kesogü genyu kenrunyu khipe ntsü keshü a-le nshwikenjün zankechwi thyükesü güshwenlo lotse kethyü genyu le.

⁷A-keso gü genyu lo a-le nshwinjün ri kehü genyu le a-zipe ngun rhinhilo njüo ngun kezükemu jükelo hyulo.

⁸Shwikenjün tsüdan tsüle a-le thakesha kerüchün aphu nyu ngun kesükela thyü shü.

⁹Tson-o a-le a-kerüchün kentsun tsü Khrista genyu tsü titse hü kethyü a-kenyü a-yhädyü ju tsin pe ngun hishü.

¹⁰Tsüle kechamvule jon gü tikelo nyü thyü titseo rhi sen kehü ju tsangge kehü dan, kazü hinyu kehü dan-e Khrista genyu rhükesü kü pe nme thyüla titse kethyü genyu le.

¹¹A-npvü a-kendo nyu rhinlo-o tha aphu thyü pe a-kendo thyüshü kehü gü, a-kendo hontse nchwenyu thyü tolo-o nle Khrista genyu kanyü kenya kegwa-e gwenlo,

¹²Kechamvule Khrista gü le ryü titseo a-le nduka khwen kehü gü no a-le zankechwi shwenlo nrün genyu.

¹³A-genyu hagin-e ketsin jo kenikelo jo shalo; a-genyu tenyen-e kelo genyu hagin le zokenjü Kenshün Kapu no hagin ge mohor vü laso.

¹⁴Tsügü tsü le gingvü kehü Sunggigü shwenlo nrün genyu a-hon thyükela ju rhinlo nrün genyu nne hyulo nrün hakhin kela nme laso.

Paul Kehi

- ¹⁵Tsügenyu hagun le Npugü Jisu tenyen kehü lo kenshün nyu aphu shwipe hagun kenyü kehü shao,
- ¹⁶ako akehi ka-e hagun rüla pe Sunggigü ka zomvu tse bin hümvu.
- ¹⁷Npugü Jisu Khrista A-pvü zankechwi kethyü gü no a-npvü a-thakesha nyu tha kerüchün lo kesha kapu khipe hagun ketsü gü thyülo.
- ¹⁸A-no hagun nyun yhütyü thyü nben shüo hagun no a-le nyu genyu hagun ko hüyo tsekethyü tsüle kenshün nyu dan nyu gwa pe zankechwi kethyü kenya ju.
- ¹⁹Lo a-npvü a-kekvu no thyülo kehü nle a-ketenyen kipun kekvu tsügü tsü le gon pe ditsülaki thyüyo tsekethyü sha kelo gü thyülo chi.
- ²⁰Kekvu tsügü tsü sen-o a-le nduka kesinyu dannyu Khrista thyü nrhünlo-o a-khipe tsangge a-njüzin binla.
- ²¹Tson-o a-thyü pe keda kethyü lo meso kegon lo meso kekvu kebin lo me kekhe kethyü aphu ka, lo ntso ntsenyü keyhun nyu nti mvule, lugüki yhun nrün nyue sin, zan tsonkethyü le kebin aphu so keda thyüla.
- ²²Tson-o Sunggigü le tha aphu khipe a-pha hensin shüla-o a-no kehun pe gü thyüo tha aphu so binla.
- ²³Kehun tsügü le a-min thyü, tson-o tha aphu ka sü kehü gü Khrista le a-npvü kehun süpvü bin laso.

Efesanyu 2

Kesi Nyu Rhünkelo

- ¹Lo hagun ko nduka jozen kemvu lo hagun kemu genyu sihö.
- ²Lo tsüka tsü hagun le ntson ntsenyü jvu sen-o tsang lo kazü au ja nyu kehü kekvu dan kedagü kendo zen hü, lo tsüle ntsoka me jo zen hü kemvu nyenyu ju nyun thyüshü kehü nthyü nshvu shü kehü kapu gü le.
- ³Nyu tsüdan dan nyu agun aphu-e nduka nthyü nmin le thyünyü kehü tsü nkendo kenron thyüo temi kechanyu dan hontse yhun so gü Sunggigü nyun gwünkekhün pe a-nyunkenta kethyü nyu nyenyu ju thyü tinla.
- ⁴Ai Sunggigü le a-nyu bwen sao a-le nsori kethyü genyu nsoni kehü gwünzin le.
- ⁵Tsügenyu nle nduka tejavü gü gwünzü sen-o si tinla-e a-le nthyü nrhün pe Khrista sinlo laso. A-le hagun shwikenjün genyu hagun kenilo laso.
- ⁶Tson ketsin thyü le. A-le ngun kesun pe Khrista sinlo-o, Khrista genyu nno a-zen-o tsangge bin kelo thyülo laso.

⁷Kechamvule Jisu Khrista genyu nshwikenjün le a-jvü gwa-e gwaritsin kethyü sidyüki keyhun nyue no shalo nrün genyu.

⁸Lo hagun hile ketenyen genyu shwikenjün ka kenikelo gwünzin; lo tsüle hagun kegwa hagun kekvu genyue kemvu.

⁹Sunggigü le hagun shwikenjün genyu le, hagun tho kegwa genyue mvu, kechamvule hagun nme-e no ketekho nyü kemvu genyu.

¹⁰Tsüntimvule ngun hile a-tho dan me le, thakegwa thyülo tseo Khrista Jisu genyu nko kelo gwünzin. Sunggigü le nno tha tsüdan tsü thyü hülo tse kethyü genyu nchwennyu ndo sen hü laso.

Khrista Nyu Nme thyükelo

¹¹Tsügenyu hagun le nduka hagun thyü gü ge Juda kemvunyu thyüo nben lope kethyü nthü ge gikerünyu no hagun zen kekhonie hümvu, lo Israelnyu zen kesenye-e mvu, lo zope kenjü kipun hagun jün ndi amon?

¹²Tson-o hagun sidyüe ndi, keyhun higü nyu hi-e hagun le hagun tero-e ndi kethyü, tsü hagun si rüchün shü shwilo.

¹³Ai nduka nithenki hüe ntsoka we hagun le Jisu Khrista genyu kebin dan le Jisu Khrista zi tsü no hagun zen-o a-khonni gunryü laso.

¹⁴Lo Khrista le a-npvü gwaketho gü senryü n gun tsü shüo Judanyue lo Juda kemvunyu no nme thyü shü laso. A-npvü a-zi lope a-chvü nyu khinthü pe keyhun thyüo tsü genyu anyugun no kenrhi kehü gü borhe pe nme thyü laso.

¹⁵Kechamvule a-le tsühontse kegwa thyüla-o tsühvu lope mishün nme thyü pe a-sinlo laso.

¹⁶Lo a-le tsühontse shwikerüchün gü nyeki kvulo lao krus gü genyu tsühvu thyü kesin pe nme thyü pe Sunggigü zen kengü gwalo nrün genyu.

¹⁷Tson-o a-le ryüo hagun nithen ki kehünyu ka-e gwatho gü lo kekhoni ka kehü nyu ka-e gwaketho jo lope senthyü.

¹⁸Lo Khrista genyu ngun le lukipon hikipon hüe Npugü genyu nne ngun Pvügü ka gunlo gwa kelo gwünzin.

¹⁹Tsügenyu hagun le ntsoka we tesin rünyi kechanyu mvuso, ai kenshün nyu ju lo Sunggigü kaminyu ju zen-o kami nme nyenyu thyülo so.

²⁰Hagun le tsoka hontse apostel nyu lo sidyü keshanyu le binzen pe bin kenjü gü ge ka thyülo so. Khrista Jisu le a-npvü ka tsügü nyu a-quen tsingü nyu keda tsingü.

²¹A-ge ka kethyü tso aphu ketunkeren gungü Npugü genyu kenshün Kershvuka nme thyülo güzhü laso.

²²Lo hagin ko Khrista genyu kesin pe Kapugü no bin nrün Sunggigü ka nme thyü loso.

Efesanyu 3

Juda kemvunyu Genyu Paul Lotho

¹Higühi genyu ale Paul, hagin Juda kemvunyu phin tsü rüchün-o Khrista Jisu dothyü hünyo.

²Hagin genyu Sunggigü le nshwikenjün lotho gü khipe atsüla kethyü hagin ko no shabin nda, ale n ngü ka jo keshanyu thu shüla se atale.

³Tsügü tsü le Khrista le a-npvü jo kentsun tsin pe ahishü laso.

⁴Hagin kotsü swüshü yatselo, ale Khrista rüla jo kentsun tsügü kesha tsü hagin ko shalo ti.

⁵A-le kenshün apostelnyu dan lo sidyükesanyu dan ka Kapugü genyu ntsoka tsin kebin hihontse nmhundyü keyhun temi nyu danka we tsü tsinpe hi kentsen thyü shü mvu.

⁶Jo kentsuntsüle a-konle jolokegwa gü genyu Juda kemvunyu ko Judanyu zen-o kenya kerhün, lo kengüo min nme ge lo zanketho kecha kethyü dan, lo Khrista Jisu genyu zokenjü gü kenjün lo nrün dan laso.

⁷Ano Sunggigü le a-kekvu no thyülo kehü a-le me shwikenjün lotho atsü kela gü kenrun nyu tsügü lothyü hünyo.

⁸Kenshün nyu dan nyu keshen tsin nyu aphu dannyu keshen tsin gü ahi no, Khrista kenya sha tilo keho zope Juda kemvunyu hishü lotse.

⁹Lo temi aphu no tha aphu thyü keshü gü Sunggigü ge nduka nyu le kebu kenjü jo kentsun gü le nyuyo tsekethyü sha tsentsülo nrün genyu shwikenjün higü hi khipe aka shüshü.

¹⁰Tson-o ntsoka tsangge lokethyü keda ju lo kekvunyu dan no kehun ge Sunggigü do aphu shalo nrün genyu.

¹¹Tsügü tsü le Npugü Jisu Khrista genyu a-le rhi pe kethonthen thyü titse kehü gü tsüle.

¹²Khrista tsügü genyu ngun le a-tenyen-o a-zen kesha kelo genyu peche-o a-ki gükelo gwünzin.

Khrista Le Nkesogü

¹³Tsügenyu ale hagin phin kegwa rüchün-o kenjünthyü kelo ale hagin no tsü rüchün pe hagin tsonrüzi nya lotse bin nyo; tsü aphu hagin genyu kegwa le.

¹⁴Higenyu ale Pvügü mhundyü nyu khosen hünyo.

- ¹⁵A-kanyu tsangge-e kazü nyue kami zantho kechacha kethyü hyulo.
- ¹⁶Kechamvule a-no a-kenya kegwa khipe hagin tsüo A-kapugü no kekvu pe hagin nyun ki kehü kapugü thyü nkvu shü.
- ¹⁷Ketenyen nyu Khrista no hagin nyun ki binlo, hagin no hagin mentsen yügü kesonyu binlo-o
- ¹⁸kenshün nyu aphu zen-o nne sha gungü tilo keho
- ¹⁹Khrista nkeso a-kethonkeda, a-ketetso lo a-kentsun, dikhoyo rüchün tilo kegwa thyülo, tson-o Sunggigü no hagin kesü thyülo letse nda.
- ²⁰Lo a-kekvu tsü no nnyun nyu nle hi rüchün kehü aphu so-e thyü shülo kegwa gü.
- ²¹A-no nthen teyhün nyu ki-e kethonthen kehun nyu lo Khrista nyu zan kechwigü thyülo. Amen.

Efesanyu 4

Min Nme Ge Kengü Nme Kethyü

- ¹Tsügenyu ale Npugü genyu dothyü kehügü, hagin no hagin kozen yükeryü hagin keko tsügü nyu yhun kekü thyü binlo tseo hagin ka hi hünyo.
- ²Hagin npvü hagin rüchün keshen thyülo, ketekho nya, hagin nyunthon lo nnyun kekheni sen-o khinyu khinyu solo.
- ³Kapugü nyu kengü nme thyü kelo gü zenzin hülo titse kethyü hagin yhenthülo.
- ⁴Min nme, lo Kapue nme, tsühontse hagin keko-e sidyü nme genyu hagin ko kelo le.
- ⁵Npu nme, ketenyen nme, baptism nme,
- ⁶lo ngun aphu sokebin, lo aphu zen kehü, lo ngun aphu ge kehü ngun aphu Pvügü, tsügü tsüle Sunggigü.
- ⁷Ai Khrista le ndo keshü kho, shwikenjün ndo pe ngun aphu tsü laso.
- ⁸Tsügenyu, "A-le tesoki kü kethyü ka, donyu kechon pe a-sin zen küla; lo kenrun nyu tha pe temi dan tsü laso," tsonkethyü zo njü.
- ⁹A-le küla tsekethyü jo gü tsüle a-kon le a-le kazü ketsenyo nyu ki yüle tse zo ole?
- ¹⁰A-le aphu ka hülo nrün genyu tsükeryü tsüle tsang aphu so-e kensin gü so.
- ¹¹Lo a-le khinyu no apostel thyülo tse, khinyu no sidyükesha thyülo tse, khinyu no prosar thyülo tse, khinyu no pastor lo khinyu no senkethyü thyülo tse zoshü.

¹²Tsüle kenshün nyu ju no gwün ndolo nrün genyu lo KHRista min gü thyü nsolo nrün genyu.

¹³Tson bin-o ngun apfu ketenyen nyu lo Sunggigü Nyugü rüla kipun kengü nme thyü peshülo-o Khrista yhun kho thyülo nrün genyu.

¹⁴Tsüselo tson-o temi do sen-o nthü nshvu kehü zü kenkhün no nwhün pe likipon hikipon shü nrün senkethyü jo no nkevü kehü ntsenyu hontse loho so.

¹⁵Ai keso sen-o jo ketsin zolo, lo tha apfu nyu min kü gü nkehun pe gü Khrista kipun shülo.

¹⁶Tson-o a-ge yhun kebin apfu kerhünron no tsüge senküo keren gungü min tsügü thyü kelo genyu kengüo min nme ge zan thokecha kethyü nyu apfu a-kekvu hyu külo njüo yhulo hünyo, tson-o keso genyu chon ketsin soryü hünyo.

Keyhun Whengü Lo Keshüngü

¹⁷Npugü nyu ale kezo lo zoshwi keshüle higü hi: Juda kemvunyu le a-kenrun rüchün kehü hontse hagin we tson-o yhunlo shvu.

¹⁸Kechamvule anyugun le thasha pe zünla kethyü genyu; lo anyugun nyun kerü genyu shalo mvula-o anyugun le Sunggigü le khi keshü kerhün tsügü nyu anyugun khikho laso.

¹⁹Anyugun le kekejo nme shamvu tseo nshün kemvu apfu thyü nyü, keyhun kehio a-npvü a-hope serikemvunyu shü laso.

²⁰Ai haginle Khrista sha kelo we tsühontse mvu.

²¹Khrista ge kebin ketsin gü pe hagin senthyü lo hagin le tsü nyülo laso.

²²Tsügü tsüle nduka hagin jvü gü, temi whengü, a-npvü a-bokechala kenyu genyu gwamvu ketsin tsin tse kethyü gü tsü rhola.

²³Lo Kapu gü nyu hagin nyun no keshün thyünilo.

²⁴Tson-o keyhun keshün gü no hagin thyü pe kentsen kenshün nyu Sunggigü hontse kethyü gü khi benlo chi.

Keyhun Keshüngü Genyu Tejvü

²⁵Tsügenyu hagin lihigüe kenku tsü khela njüo hagin kazon nyu zen-o jo ketsin zo külo chi. Kechamvule ngun le min nme ge zan ketho kechacha genyu.

²⁶Hagin nyun nta-e kezü kemu we thyüla nya. Hagin nyun nta pe tsan yhüko no chela nya.

²⁷Satan bin pha shü nya.

²⁸Nduka rühu kehünyu no rühu ni nya; tsonkethyü gü mvule a-no tha pe rhokedyü nyu tsüzhün lo nrün genyu a-no a-yhen thyüo a-ben lope thakegwa thyülo.

²⁹Kentsü kenchen jo nmeno nmün nyu chwiryü nya, ai hagun jo kenyü nyu no gwalo nrün genyu zokezü ka jo kegwa nti zolo.

³⁰Sunggigü Kapu Kenshün gü kemvu thyü nya; hagun rhinlo nrün jon gü genyu a-le hagun ge mohor vülo laso.

³¹Hagun me nyun gwünkekhün kethyü jo, shochün shokhü, nyun kenthün, lo me kesü kethyü aphu khipe ketekho kethyü sin-o khela lo.

³²Sunggigü le Khrista genyu hagun shwi njün-o hagun kemu jü kela hontse hagun ko khinyu khinyu shwi njün-o nyun kenjü gü sen-o kemu jü pe ketsülo chi.

Efesanyu 5

Kebengü Nyu Yhunlo

¹Tsügenyu hagun le a-nyenyu a-kesonyu hontse Sunggigü hontse titseo hagun yhen thyü lo.

²Khrista le n gun so-o n gun genyu a-npvü a-phu hope Sunggigü mhundyü nyu tharün kenyü rokeshü hontse nrora thyü laso, tsühontse hagun ko keso no hagun jvü thyü hulo nye.

³Ai keyüla, nshünkemvu aphu, lo tha ketepen, hidan zan hi hagun dan nyu zo-e zü mvu; kenshün nyu dan nyu le tson zü.

⁴Kejokemvu nmvue nsükemvu jo, zozü mvu; tsonkethyü gü mvule Sunggigü kipun kerüno sa tse hü zü.

⁵Lo keyüla kehünyu, nshün kemvu nyu, thamen kezü rüshvu kehünyu, tha tepen kehünyu, le Khrista keda kethyü nyu lo Sunggigü kipun a-jün ndi le tsekethyü hagun le higü hi sha tsentsülo chi.

⁶Temi nme no jo kenrun jo tsü zope hagun sala nya. Kechamvule ngüka zokeshü dan thyü kehü genyu Sunggigü nyunkekhü le mezo zen hükemvu nyenyu ge gun kehü genyu.

⁷Tsügenyu hagun le tsüdan zen-o thame thyü nya.

⁸Hagun le nduka we zün laryü, ntsoka we Npugü genyu benlo kela hontse; keben gü nyenyu hontse yhunlo.

⁹Kechamvule njvü kegwa, kentsen, lo joketsin kezo aphu nyu keben gü sha le bin kü kethyü genyu.

- 10Tsügenyu tha lihi ka-e Npugü kenyü gü tsü rüchünlo.
- 11Kezün gü tha a-sha gwalo hükemvu dan zen kepvüshen nya,tsonkethyü gü mvule tsüdan khishwi shü.
- 12Kezün ki thyü kehü thodan tsüle zoe zokeja kethyü genyu.
- 13Ai keben gü no yüryüo gwün nben shülo tha aphu hyu tsentsü tse chwiryü la hünyo. Tha lihi aphu hyu tsentsü tse chwiryüla kehü tsüle keben gü le ben shü kehü genyu gwünzin.
- 14Tsügenyu a-le, “Zhü kehü gü, kesinyu soryülo, lo Khrista le ngwün nben loti,” tsonshü.
- 15Tsügenyu hagin le nyu tsethyü hü yole, hagin npvü rüchün ryülo chi, thashakemvu nyu hontse mvule thakeshanyu hontse lo.
- 16Nje ntsenyü hile serikemvu genyu a-gwünkho kegwa ka nyhen thyülo.
- 17Hagin pin bin nya, ai Npugü kendo le nyu yo shalo chi.
- 18Lo zu tsüo nzeü nya, zu le nbo nshvula kehü genyu; tsonkethyü gü mvule Kapu gü no hagin kesü thyülo.
- 19Ketsin khwen, ketsin lü lo kenshün lü dan thyüo khinyunyu nthonlo, lo hagin nyun ketsin thyüo, lüthyü lo baja khun pe Npugü shwenlo.
- 20Tha lihika-e Npugü Jisu Khrista zan nyu Sunggigü shwen zinlo.

Peche Tenu Khinyu Ge Thyülo Mvulo Keshvu

- 21Lo Khrista rühvuo hagin khinyunyu hensin bin nyülo.
- 22Menunyu hagin Npugü nyu kehü hontse hagin npvü hagin nyepvünyu hensin hülo.
- 23Kechamvule Khrista le Kehun gü pe kethyü hontse me nyepvünyu ko a-nu pe genyu. Khrista we a-min gü tsüle kehun gü, kenikelo gü.
- 24Kehun le Khrista jo zen kehü hontse, tsühontse me nunyu ko tha lihi ka-e a-npvü a-nyepvünyu jo zen hülo.
- 25Me nyepvünyu ju, hagin ko Khrista le kehun so lo tsügenyu a-phu hokeshü hontse hagin nunyu solo chi.
- 26Kechamvule a-jo nyu zü pe sü kenshün thyüla-o kehun no nshünlo nrün genyu.
- 27Tson-o tsü no nshün lo zegwalo nrün genyu, kerhu nmvue tesentemvu kethyü nmeno a-ge bin mvu-o a-npvü lolo kenyü genyu.

²⁸Tsühontse me nyepvünyu le a-nunyu so pe a-npvü a-keso hontse lo hüzü. Temi lihigüe a-nunyu so kehü nyu le a-npvü a-so hünyo.

²⁹Temi següe a-npvü a-thyü min shwi ntsü hümvu, tsonkethyü gü mvule Khrista le kehun gin thyü lo shwi so kehü hontse a-ko tsonhü zü.

³⁰Kechamvule nne Khrista ge zan tho kecha kethyü nmeme genyu.

³¹higenyu temi le a-pvü a-jvünyu khelao a-nunyu zen yhun tin lati, tson-o au kengü nme thyü tin lati.

³²Jo higü hile ntsun sa, ale Khrista lo kehun au rüla kezo le.

³³Hagun lihigüe hagun nunyu so pe hagun npvü hagun keso hontselo; lo me nunyu ko a-npvü a-nyepvünyu rühvulo.

Efesanyu 6

Menyenyu Lo Mepepvünyu

¹Ntsenyu ju, hagun ko Npugü nyu hagun pepvünyu jo zenlo; tsonlo a-zü kethyü genyu.

²Npvü njvü rühvulo chi, tsonlo yatselo hagun le gwa loti.

³Lo hagun rünyu nyue rhünthon loti, jo higü hile thazo kenjü kerü gü le.

⁴Lo mepepvünyu ju, hagun ko hagun nyenyu nyun gwünkekhün nya; tsonkethyü gü mvule Npugü kenyü kethyü tson ketsin lo gwalo mvulo keshvu zope anyugun senthyü lochi.

Gonyu Lo Npunyu

⁵Tegonyu ju, hagun ko Khrista ge thyü keshü hontse hagun nyun njü-o hagun sokekvu kebin hagun npunyu kenyü kemvu thyü kela nshvu sa tseo tsüdan jo kezen nyu thyülo nye.

⁶Me kehyu ka me kenyü thyü kehünyu jvü hontse la mvule Khrista gonyu, nyun ketsin thyü Sunggigü kenyüthyü kehünyu dan jvü hontse lo chi.

⁷Tson-o temi genyu mvule Npugü genyu hontse hagun shekerhün thyüo hagun tho thyülo.

⁸Hagun le do metse do kemvu metse tha kegwa thyü kehü tsü apfu Npugü ki tha tsü apfu hyunilo ti tsekethyü jo higü hi shalo nye.

⁹Lo npunyu ju, hagun ko anyugun ge tsü hontse thyülo, lo anyugun kesü kedün shü nyü bin-e hagun kekhenilo, kechamvule anyugun lo hagun Npugü le tsangge bin, lo a-le temi nme so kecha thyü hümvu tsekethyü hagun ai sha bin kela genyu.

Khristianyu Teri Ronye

- ¹⁰Jo kekhin gü le, Npugü lo a-kekvu kedanyu nko bin lo chi.
- ¹¹Satan tedo nshün kemvu dan zenkenren binlo nrün genyu Sunggigü ka hyu kelo teri ronye apfu khipvülo chi.
- ¹²Kechamvule nle zen kega kehü le temi mvule kedanyu, kekvu nyu, lo hizonka kazü nyu kehünyu sokeda thyü kehünyu, lo tsang lo kazü hvu janyu kehü nshün kemvu kapu-e zen kega hünyo.
- ¹³Tsügenyu hagin semen keryü nyü kega binlo nrün genyu Sunggigü ka hyu kelo teri ronye sen külo; tson-o sen külo lo sobin lo.
- ¹⁴Ketsin gü pe hagin senphin pvülo, kentsen keseri shüntüü khi lulo.
- ¹⁵Kegwa thyükela jolokegwa gü pe senthyü lo tseo hagin tenyen keshü gü tsü pe hagin phaje thyülo,
- ¹⁶lo apfu nyeki a-jvü gwakemvu gü, mah pe levü tsi kethyü apfu bokemhü lalo gwa nrün genyu ketenyen gida khipvülo.
- ¹⁷Kenikelogü tsü khipe hagin perün thyülo, lo Kapugü ka hyu kelo zhethon gü, tsüle Sunggigü jo gü, tsü khilo.
- ¹⁸Hagin Kapugü nyu lihi gwünkho ka-e hibin lo, tson-o kenshün nyu apfu genyu khela mvu lo hisin hisheo perhin perho binlo chi.
- ¹⁹Tson-o jolokegwa jo kentsun gü pe zo titseo a mün kvu keshü ka ano pecheo zoshülo nrün genyu agenyu-e hibin lo.
- ²⁰Kechamvule jolokegwa gü kezo ka ano pecheo zokezü nyu tsü zoshülo nrün genyu.

Kelu Keshü Jo Kekhin

- ²¹Hagin no ale nyu tsethyü binyo lo nyuthyü bin yo tsekethyü arüla shalo nrün genyu Tukika joketsin zo-o Npugü lothyü kehü gü, asikezen gü asokegwa gü le a-npvü tha apfu zope hagin hishü ti.
- ²²Lo hagin no arüla shalo nrün genyu, lo a-no hagin nyun thukeyhun shülo nrün genyu ale a-nipe hagin ka shüle nye.
- ²³A pvünyu ju, hagin kegwa gü thyü binlo, Npvü Sunggigü lo Npugü Jisu Khrista kanyu ketenyen kerü kethyü keso gü no hagin zen binlo.
- ²⁴Shwikenjün gü no Npu Jisu Khrista so rülvu ketsin thyü kehünyu apfu zen bin kelogü thyülo.

Filipinyu

Filipinyu 1

Kelu Keshü

¹Khrista Jisu go gü Paul, lo Timothi hvule khipe Filipinyu kebin Khrista Jisu nyu kehü kenshün nyu aphu, kehun sharhi dan, lo tsünyu chülo thyü kehünyuka keshü.

²Npvü Sunggigü lo Npu Jisu Khrista kanyu chwikeryü shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagun zen bin kelo gü thyülo.

Paul Kehi

³Ale hagun rüchün kelo tsenyü Sunggigü shwen bin hünyo.

⁴Hagun phin kerüchün genyu ale hikeso tsen asherhün sao hibin hü nyo.

⁵Kechamvule hagun le jolokegwa gü tenyenlo nyeka ryüo nthu keti azen kecheo lotho thyü kehü genyu.

⁶Hagun nyunki thakegwa bin zen keshü gü, a-le tsü thyü bin-o Jisu Khrista jon le keryü nyü thyü penshü nrün, ale tenyen tsentsü bin nyo.

⁷Lo hagun le anyun nyu kebin genyu ale hagun aphu genyu tsonkethyü rüchün bin nyo; kechamvule aphin pvü kebin ka-e lo jolokegwa gü nopen lo a-kegwa jün zo kebin ka-e hagun le azen-o shwikenjün gü tsü kerhün kü kethyü genyu.

⁸Lo Jisu Khrista kenjünkethyü nyun gü sen-o ale hagun aphu nnyüho bin hü tsekethyü Sunggigü le a-npvü shabin nyo.

⁹Tsüntimvule hagun no ketsin thakesha gü lo kegwa keshvu sha kekholo kehü lo keso nyu min kethünlo nrün genyu, ale hagun genyu hibin hü nyo.

¹⁰Tson-o hagun no thakegwa tsingü kejülo-o Khrista jon le keryü nyü nshün lo mumvu bin loti.

¹¹Khrista nyu kentsen keseri hyukelo tsü pe hagun süpvüo Sunggigü shwen lo azan kechwi thyülo.

Khrista kipon Keyhun

¹²A pvünyu ju, himhundyü ki a ge tha lihile ryü kethyü tsü aphu jolokegwa zochon sinlo nrün genyu tsekethyü ale hagun no sha shü nyü.

¹³Kechamvule aphin zen kehü tsüle Khrista lothyü kehü genyu letse kethyü kedagü rikhun nyu aphu-e lo me kechanyu aphu-e sha tsentsülo kela genyu.

¹⁴Tsüntimvule Npugü zan nyu kehünyu kechon kile aphin pvüo hon kehü genyu tenyen tsentsü lo-o nshvu mvu tse Sunggigü jo sen-o zo peche kvulo laso.

- 15** Temi dan me we meno anyugun shwen titse kethyü genyu lo me zen kenyi-o Khrista zope me senthyü hünyo, ai peha we thakegwa rüchün-o zo hünyo.
- 16** Tsühvu tsü nme kipun le ano jolokegwa nopen lotseo akejülo laso tsekethyü shao akeso genyu thyü hünyo.
- 17** Ai kechanyu we a-nyun njün-o mele aphin zen kehü ka hi ano anyunkenjün thyü titse rüchün-o azen kenyun rhün nyü kemvu genyu Khrista zo-o prosar thyü hünyo.
- 18** Tson yatse-e thame mvule kerokon yatse-e nmvue ketsin thyühü yatse-e lithyü hithyü hüe meno Khrista rüla shalo hü zü, lo tsügenyu ale a sherhün, lo a sherhün bin ti.
- 19** Kechamvule hagin kehi genyu Jisu Khrista Kapu gü le ache keshü genyu, siki a hoshüla titse kethyü ale shabin nyo.
- 20** Ale si-e rhün-e lihi thyüe kejola loho, lo ale peche sao, nduka hontse ntsoka-e aphu hi genyu Khrista no zan kechwü thyü ti, ale tsütenyen-o nnyü kehü gü tsügü tsüle a-npvü thyü pen shüti.
- 21** Kechamvule awe rhühü-e Khrista genyu, lo sila-e a genyu kechwü.
- 22** Ale amin higü hinyu rhün binlo atho genyu thakegwa peha le nichwiryülo gwa, tsonlo ale digü kejülo tiyo ale shamvu.
- 23** Ale tsühvu nme kipun-e gü ntsen mvu bin nyo. Ale tin lao gü Khrista zen bin tinla nyü bin, tsügü we gwakvu nrün genyu;
- 24** ai amin hinyu binsin tselo hagin genyu gwakvu ti.
- 25** Tsügenyu tsügü tsü tenyen tsentsü kethyü genyu ale bin ti, hagin no ketenyen nyu gwa kvulo lo hagin kenyülo nrün genyu ale hagin aphu zen bin titse kethyü ale shabin laso.
- 26** Tson-o ale hagin zen kehyu nio hagin no agenyu Khrista Jisu nyu hagin kenyü salo nrün genyu.
- 27** Hagin le Khrista jolokegwa temi thyülo kekünyu thyüo hagin npvü hagin temi zen yhunlo nye; tson-o ale hagin zen kehyu-e nmvue, jolokegwa ketenyen tenyu hagin kapue no kerhün pe nme thyüo kengü hagin yhen thyü kehü ano hagin rüla shalo lo asherhün ti.
- 28** Hagin kenrhinyu nshvu lanyu. Nshvu kemvu tsüle anyugun le kenke nyu gun ti. Ai hagin we Sunggigü ka hyu kelo kvu kelo zansü le.
- 29** Tsüle hagin no Khrista tenyenlo nrün genyu ntimvule, a-genyue kenjün thyü sinlo nrün genyu.

³⁰Ale nduka anyun nkhi-o ayhentyü gun keryü hagun le kehyu hontse ntsokae tsühontse kehü hagun le sha, hagun ko tsü hontse hagun yhentyülo chi.

Filipinyu 2

Khrista Le A-thyü Tsenyo Kelo Lo Gonkelo

¹Khrista genyu hagun thyü nkolo le? Keso genyu hagun nyun bwenlo le? Kapugü nyu kengü kepvüshen lo le? Khinyunyu keshwi kenjün lo le?

²Tsügenyu hagun kerüchün nme rüchünlo, keso nme solo, lo kenyun rhünlo njüo nyun me thyülo, tson-o akenyü thyü penlo nye.

³Hagun npvü hagun jünkegwa fü nya nmvue ketekho-o thame thyü nya; ai tsenyo kehilo, hagun le menye gwakvu letse rüchün nya.

⁴Ligühigüe a-npvü a-rüla rüchün gwünzin tinla mvule khinyunyu phin rüchünlo.

⁵Khrista Jisu kendo gü tsü pe hagun nyuki shü sen hulo.

⁶A-le Sunggigü zen keme-e, Sunggigü zen ketun letse kethyü a-zan senlo mvu.

⁷Tsonkethyü gü mvule temi ngwao medo hontse thyüo a-npvü a-thyü kenmhenlo. Tson-o temi rhenrhe hontse gunryü.

⁸A-le a-thyü ketsenyo-o jokezen tson nyu kebin krus si-e thyülo.

⁹Tsügenyu Sunggigü le a-thyü pe gonsa shü, lo a-zan thyü pe zan aphu nyeki tetsosin shüla.

¹⁰Tson-o tsangge-e kazü nyue, lo kazü hensin kie yhun kehü aphu no Jisu zan nyu khosen külo nrün genyu,

¹¹lo temi aphu tse Jisu Khrista le Npugü le tse zoshwi kü ti, Pvügü Sunggigü zankechwi genyu.

Kazü gü Nyu Beshü

¹²Lo hagun akesonyu ju, hagun le nduka Sunggigü jo kezen nyu thyü zin keryü hontse, tsühotse ayhühyu ka ntimvule ahyu kemvu ka chon kvuo hagun keni penlo nrün genyu petsü sao Sunggigü kenyü thyülo.

¹³Kechamvule a-kenyü thyü titseo hagun nyun thyü pe hagun no thyü nyü, lo zenlo kehü gü tsü le Sunggigü le genyu.

¹⁴Kenyon kenyü lo mezen kenyi nyao tha lihi-e thyülo.

¹⁵Tson-o kerhün jo tejen tsekho sen-o me hilo, kazü serikemvu nyu shyenyü hontse temi kemvu lo a-nyun kenra dan no hyu-o hagun nkhinlo keho nyu thyüo Sunggigü nyenyu kenshün nyu thyülo chi.

¹⁶Hagun le kerhün jo tsü tejen tsekho sen binlo, tsonlo yatselo Khrista jon nyü ale tsügenyu akenyülo ti; kechamvule ale kenrun nyu ayhen thyü hümvu lo a-kenrun nme genyu akekvu thyü bin kemvu genyu.

¹⁷Hagun ketenyen sen-o Sunggigü kerüshvu nyu tsü azi-e kezen shü lati ado tseo asherhün bin nyo.

¹⁸Tsühontse hagun sherhün bin lo, lo hagun shekerhün tsüpe azen kenjün lo.

Timothi lo Epaphroditus

¹⁹Ai ale hagun rüla shalo asherhünlo ti tse kethyü genyu thonsa mvu tse Timothi nipe hagun ka shü titse kethyü rüchün bin nle.

²⁰Temi nme a-hontse anyun sha mvu lo a-le hagun rüla rüchün pe a-nyun leho ketsin thyü kehü genyu.

²¹Kechanyu ju we Jisu Khrista rüla mvule a-npvü a-phin rüchün kü hü nyo.

²²Ai hagun le a-rüla sha tsentsü bin ti, ayi le kengü a-pvü a-nyu hontseo a-le azen-o jolokegwa kam thyü tinla so.

²³Tsügenyu arüla le nyu tse thyü tiyo sha nshwen lo-e ntsüe ale a-nikeshü rüchün bin nyo.

²⁴Lo Npugü kendo yatselo ale nshwen hagun ki ryülo titse tenyen bin nyo.

²⁵Asikezen gü azen-o kam thyü kehü gü, azen-o Khrista shüpahü thyü kehü gü lo hagun le a-nipe a rhokedyü ka-e a-no a lothyü kehü gü Epaphroditus ni nipe hagun ki shü mvulo keshvu rüchün so.

²⁶A-le hagun aphu hyu shü nyü salo kela genyu; a-le himhundyü ho kebin hagun no sha kethyü genyu a-nyun kenjün thyü sala.

²⁷Ketsin a-le ho-o si kesala le, ai Sunggigü le a-shwi njün nishü, lo a-ntimvule ano anyun gwamvu sin mvu tsitseo ashwi njün shü.

²⁸Tsügenyu ale hagun no a-shwio hagun sherhünlo, lo ako anyun gwakemvu no ndila nrün genyu ale a-nipe hagun ki shüshü sele nye.

²⁹Hagun Npugü zan nyu hagun sherhün küo a-zenlo nye; lo temi hon kethyü nyu rühvulo nye.

³⁰Kechamvule a-le Khrista lothyüo hagun le a-ge thyü nyüe thyülo keho ju thyü tseo a-le sila kesa kela genyu.

Filipinyu 3

Kentsen Ketsingü

¹Tsüselo apvünyu ju, Npugü no shekerhün pe hagun tsü salo. Thu keshü si nme thu nipe hagun ka shü yatse-e aketekhi mvule, hagun le tsügenyu gwakvu kethyü gwünzin.

²Tehidan genyu hagun petsü binlo chi, hagun nsü nshvu kehünyu genyue hagun petsü binlo a-gikerü rokethyü nyu genyue hagun petsü lo.

³Ngun hile gikerünyu ketsin, ngun we Kapu günyu Sunggigü rüshvu hünyo, lo Khrista Jisu genyu nsherhün hünyo, nthyü gü we tenyen hümvu.

⁴Peha le nthyü ge kethyü gü tenyen hü züle tse yatselo, awe tsünye ki ketekho kvu kethyüi.

⁵Nnyukelo jon tetsenyü agirü kelonyu, ale Israel nyu, Benjamin tsipwen nyu, ale Ibri ketsin nyu; tejvü kipun rüchün solo ale Farisinyu.

⁶Yhen kethyü kipun rüchün solo ale kehun kenshwen nyu; tejvü nyu kebin ju kezen genyu ntsen nshün lo tsekethyü kipun rüchün solo temi nme a nkhinlo ho.

⁷Tson yatse-e tha tsü aphu a mhundyü ka gwa letse kehü ju tsü ale ntsoka we Khrista genyu tha tsüdan tsüle gwa letse hümvu laso.

⁸Tsünyeki ale Npugü Jisu Khrista thakesha kegwa tsingü zen kendyü solo tha lihie ale tsü no tha letse bin mvu so; ale a-genyu thatsü aphu nmhen kü laso.

⁹Ale Khrista hyulo lo a-no a-nyun ki ahyulo nrün genyu ale tsüdan tsü pe kerhu khekela hontse laso; tson-o tejvü nyu kehü ju kezen genyu ale ntsen nshün kelo chünlo mvule, Khrista ketenyen genyu tsügü tsüle ketenyen sen-o Sunggigü kanyu kentsen nme hyu kelo le.

¹⁰Ale Khrista zenkeshalo njüo a-le rhünni keso kekvu gü shalo, lo a-le kenjün kethyü ka a-zen-o kenjün thyülo njüo a-kesi ka jvü hontse loti tsekethyü genyu.

¹¹Tson-o ako kesinyu rünni solo titse ketenyen genyu.

Mhundyü hü Gunkejü

¹²Ale ntsoka tsüdan tilo la so nmvue gwa tilo sele tse zobin mvu; tsü tilo titseo hü gun jü nyo; tsüle Khrista Jisu le ryüo a tenlo kela genyu.

¹³Apv"nyu ju, ale tsü tilo laso tsekethyü rüchün bin mvu; ai a kerüchün gü le asikipon kehü rüchün mvuo a mhundyü ki kehü gü hü tenge tse hünyo.

¹⁴Khrista Jisu nyu Sunggigü le tesoki tha nme pe atsü titseo ako bin, ale tsügü hü gun zhü nyo.

¹⁵N gun kapu denzin peshü kelanyu aphu n nyun le tsühontse rüchün külo nu; lo hagun peha le thakecha rüchün binlo Sunggigü le higühi tsin pe hagun hishü ti.

¹⁶Tson yatse-e ngun le then gun ryüo hiti kelo jvü nyu tsonchü nishü nu.

¹⁷Apvünyu ju, hagun ko azen-o kesithen lo chi, lo agun le hagun mhundyü rio tsin pe hagun hikeshü dan nriryü binlo.

¹⁸Temü kechon ki rüla ale gwün kechon ki hagun ka zoshü so, lo ntsoka-e ale chüo hagun ka zoni shü titse bin nle, temü tsüdan keyhun le Khrista krus gü shwikerüchün nyu thyü laso.

¹⁹Temü tsüdan le hisiki nkela ti, anyugun ginda le anyugun terogü, anyugun kekejo tsüle anyugun kenyü gü, lo anyugun le kazü hinyu rüla fü kehü gwüzin.

²⁰Ngun we tsangge temü le. Tsügenyu nne nkenikelo Npugü Jisu Khrista keryü khwen bin nyo.

²¹A-le a-npvü a-kendo thyüo tha aphu thyü pe a-hensin shülo kegwa kekvu gü sen-o nmin tenrenla lo kegwa higü hi thyü kelu pe a-min gigvü kethyü gü hontse loti.

Filipinyu 4

Senkethyü jo

¹Tsügenyu apvünyu ju, aso kegwa ju, ale nnyü kehü ju, akenyü ju lo akeda perün ju hagun Npugü nyu tsekho binlo nye.

²Ale luodia lo Suntuki au no Npugü zan nyu kenyun rhün binlo tseo au ka zoshü hünyo.

³Lo ketsin gunda kekhen kerhün kethyü gü, ale n-kono tenunyu tsühvu keche shü kethyü le asherhün; kechamvule au le jolokegwa lotho nyu Klement sin-o azen lotho thyü kehü kerhün tsü lesü nyu zan thulo kela kecha ju zen-o yhentyü gun keryü genyu.

⁴Hagun Npugü nyu sherhün zinlo. Ale kezosi zoni-e hagun sherhünlo.

⁵Hagun nyun kenzhü temü lihigüe no shalo chi. Npugü kho nni bin laso.

⁶Thame rüchün pe hagun nyun leho nya, ai tha lihikae kehithyü lo hagun kapu rüshvu lo Sunggigü shwen-o hagun kehi tsü Sunggigü no shalo chi.

⁷Lo nyun kebwen Sunggigü, nle sha tilo keho gü le Khrista Jisu nyu hagun nyun lo hagun kerüchün dan ntsen sen binlo ti.

⁸Tsüselo apvünyu ju, ketsin, teshwen, kenjü, kenshün, nkenyü ho kethyü lo rühvulo kekü thakegwa hihontse kethyü pe hagun nyun kesü thyülo.

⁹Hagun le aka sha kelo lo nyü kelo dan, ajo nyue lo atho nyue kehyu dan tsü thyü hü yatselo nyun kebwen khipe ngun tsüşhü kehü Sunggigü le hagun zen bin loti.

Chenkeno Jo

¹⁰Hagun le aphin rüchün kehü genyu Npugü nyu asherhün sa bin laso; hagun le ketsin thyü aphin rüchün ai gwükho hyulo mvu hü.

¹¹Ale jo hi kezo le arhodyü kebin genyu zomvu, kechamvule awe lihi thyü yatse-e kekenyo ndi.

¹²Ale rhodyü kethyü lo kesükela kethyü jvü sha, lithyü hithyüe, lihi gwünkho ka-e ale shabin nyo; kechon bin-e lo nnyon-e nnya-e lo ndi-e ale tedo tsüdan sha laso.

¹³Athyü nkvu shü kehü gü nyu ale tha aphu thyülo gwa.

¹⁴Ai hagun le a rhokedyü nyu a keche keshü hi gwa sale.

¹⁵Lo hagun Filipinyu le ale jolokegwa jün zo sokerika, ale Makedonia nken tin kezhü ka kehun kecha nme-e azen-o tha hoshü lo khilo-e mvu ai hagun nti tsekethyü hagun ko shabin nyo.

¹⁶Ale Thesalonia nyu kehü ka-e rhodyü kebin ka hagun le gwüingwa nme nti tha nipe atsümvu.

¹⁷Ale kenrunnyu tha lokenyü genyu mvu ai hagun no kechwü hyulo kenyü genyu.

¹⁸Hagun le nipe atsükeshü ale aphu hyulo laso, agenyu chonsa so, Epaphroditus le agenyu sen mvulo keshvu hagun le khikeshü tsü aphu sen ryüo atsü shü laso. Tha hidan hile Sunggigü mhundyü nyu tha rünkegwa kerüshvu Sunggigü le lolu kekü gü le.

¹⁹A Sunggigü le Khrista Jisu zankechwü kenya nyu hagun genyu mvulo keshvu aphu pe hagun tsüti.

²⁰Ngun Sunggigü, ngun Pvügü no kethonthen zankechwü gü thyülo. Amen.

Kelu Keshü Jo.

²¹Khrista Jisu nyu kenshünnyu aphu kelushü le. A pvünyu azen kebin ju le hagun kelu shüle.

²²Kenshün nyu ju aphu hagun kelu shü le, tsüdan nyu Kaisarnyu kaminyu le hagun kelu sa shü le.

²³Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü no hagun aphu zen bin kelo gü thyülo.

Kolosinyu

Kolosinyu 1

Kelukeshü

¹Sunggigü kendo nyu Khrista Jisu apostel gü Paul lo asikezen gü Timothi hvule-

²Khipe Kolosinyu kebin Khrista genyu nshün lo joketsin nyu tsasikezen thyü kebin dan tsü shüle. Npvü Sunggigü kanyu chwikeryü keso lo nyun kebwen güno hagin zen bin kelo gü thyülo.

Sunggigü Keshwen Kehi

³Ayi le hagin genyu hikethyü ka Npugü Jisu Khrista A-pvü Sunggigü shwen bin hünyo.

⁴Kechamvule hagin le Khrista Jisu tenyen kehü lo Sunggigü temi dan apfu so kehü agun le nyü kelo genyu.

⁵Sidyü tsügü tsüle jolokegwa le ryü hagin tilo kerikanyu ketsin jo tsügü tsü hagin le nyülo laso.

⁶Jolokegwa tsügü le kazü apfu nyu a-sha nshao minkenye ryüo hagin tilo, tson-o hagin dan nyu Sunggigü shwikenjün sha tsentsü kelo nyü ryüo nthu keti hihontse bin nyo.

⁷Jo tsügü tsü hagin le ngun kengüo lotho thyü kehü ngun keso gü Epafra ka shalo. A-le n gun sunka ketsin thyüo Khrista lothyü hünyo.

⁸Lo a-le Kapugü le khipe hagin ketsü keso gü rüla-e pe agun ka zoshü.

⁹Hi genyu ayi le hagin rüla shakelo nyü ryüo nthu keti hagin genyu hibin hü nle. Kapu gü le khikeshü thakesha lo keka kepe sen-o Sunggigü kendo thakesha gü no hagin kesü thyü lolo tse hibin nyo.

¹⁰Tson loyatselo hagin le Npugü kendo gü lo a-kenyü gü thyü zin-o yhunlo ti; tson-o hagin keyhun le thatho kegwa apfu nyu hagin sha no bin loti, lo Sunggigü rüla kesha nyu min kenye loti.

¹¹Hagin no a-zankechwi kekvunyu, kekvu apfu pe hagin thyü nkolo-o, shekerhün thyü nyhenhi binlo nda.

¹²Shekerhün thyüo Sunggigü nthü pe nno a-temi dan zen-o keben raja phen nyu njün hyulo kekü thyü keshü Pvügü shwenlo.

¹³Kechamvule a-le kazü kenke günyu n zen chwiryülo-o n khipe a-nyu a-sogü raja nyu shü kelo genyu.

¹⁴A-genyu nhoshü laso, lo n kemu dan jüshü laso.

Khrista Lo A-tho

¹⁵Khrista le nyhütyü pe hyulo keho Sunggigü hontse kethyü gü, tha aphu n yhun keshü mhundyü n nyulo kela nyuri gü.

¹⁶Kechamvule a-genyu tha aphu n yhunlo, tsangge-e kazü nyue, kehyu dan-e hyu kemvu dan-e, kekvu dan-e lo Npu dan-e lo kekvu kesen nyu aphu a-le, lo a-genyu nyhun külo.

¹⁷A-le tha aphu mhundyü ki nyu hü lo a-genyu tsüdan aphu a-pepvü pvü a-bin ka bin lo le.

¹⁸A-le a-min, kehun gü tsügü pe gü, a-no tha aphu nyu keda tsin gü thyü nrün genyu, binzen gü lo kesinyu dan nyu n nyulo kerü gü thyü.

¹⁹Kechamvule Sunggigü le a-jvü tsü aphu no Khrista ge bin titse kethyü le a-kendo kela genyu.

²⁰Lo krus ge chwikeryü Khrista zipe gwatho lao tha aphu no a-zen kengü gwa kü lati tsekethyü genyu; a-genyu kazü nyu nmvue tsangge-e zen a-ki ryü ti.

²¹Hagun ko nduka we, tha gwakemvu thyüo hagun nyun ki Sunggigü shwinyü kemvu nyu thyü hü.

²²Ai ntsoka we hagun no a-mhundyü nyu nshün, rhumvu lo mu lokeho thyü titseo Khrista min lo a-zi genyu hagun zen kengü gwalolaso.

²³Hagun sidyü kegwa le kebin jolokegwa nyülo kelagü nyu tsü kelukenyon la mvutse, tsekho binlo yatselo tsühontse loti; jolokegwa tsügü pe kazü nyu temi aphu ka jünzo shü laso, ale Paul ako jolokegwa lotho higü hi thyü tin laso.

Kehun Nyu Paul Tho

²⁴Ale n tsoka hagun genyu kenjün thyü bin-e a sherhün bin nyo; kechamvule Khrista le a-min gü, tsüle kehun gü sunka kenjünthyü kebin kon gü a thyü min kenjün kethyü nyu tsü thyü pen shü bin nyo.

²⁵Sunggigü jo gü meno sha kegwa thyülo titseo hagun genyu Sunggigü lotho keda hinyu ano lotho nyu nme thyü laso.

²⁶Ketsin jo kentsun tsügü pe nduka yhunkerü nyu dan kebu njüo henshwi pe a-temi dan hishü laso.

²⁷Sunggigü le Juda kemvunyu dan nyu kenya zan kechwü kethyü jo kentsun higü hi pe me tesha shü titse kethyü a-kenyü la. Jo kentsun tsügü tsüle hagun nyu kebin Khrista gü, nsidyü zankechwü kethyü gü.

²⁸Tsügenyu a hile Khrista rüla pe temi aphu ka zo hünyo, lo ahile temi lihigüe no Khrista nyu peshülo-o khipe Sunggigü tsülo titseo thakesha aphu sen-o meno petsü lolo tse me senthyü hü nle.

²⁹Tsühontselo titseo anyun nyu kebin Khrista le khikeshü kekvu gü sen a hokeli lo ayhen thyü hünyo.

Kolosinyu 2

¹Ale hagin, lo Laodikia nyu, lo amhun hyukemvu kechanyu dan aphu genyu a yhenthü bin kehü hagin no sha nyü.

²Tson-o anyugun no keso nyu kengü nme thyü kelo hontse anyugun nyun peche, lo kenya kechon le kebin tsü hyu tsentsülo nrün genyu. Tsonlo yatselo anyugun le Khrista nyu kebin Sunggigü le kebu kenjü gü shalo ti.

³Khrista genyu tha kesha lo kekokepe aphu kebu pe bin njü nyo.

⁴Ale jo hipe hagin ka kezo le temi nme no ketsin kemvu zope hagin zen kenyo hagin sala nyü kemvu genyu le.

⁵Kechamvule ale thyü min nyu hagin zen bin mvu ai kapu nyu hagin zen hü nyo lo hagin le Khrista ketenyen nyu nnumvu kebin hyu-o a sherhün bin nyo.

Khrista Nyu Kerhün Le Kebin

⁶Hagin Npugü Khrista Jisu lope hagin hon thyülo kela hontse, a-nyu yhunlo.

⁷Hagin mentsen ntsun yügü a-ge binlo, a-ge yhunlo, tson-o hagin senthyü keshü hontse ketenyen nyu nkolo, lo Sunggigü keshwen no hagin kesü thyü pvülo.

⁸Temi nme no temi thakesha lo temi tedo pe hagin kevü sentin la mvu nrün genyu petsü lonye, tha tsüdan tsüle temi jvü so, tsüdan tsü le Khrista jvü mvule, kazü hinyu ntsenyu senkethyü jvü keri dan le.

⁹Kechamvule Khrista ge Sunggigü keyhun jvü aphu sen-o yhun kelo genyu.

¹⁰Lo me sogon kebin lo kekvu sen kebin aphu pe gü, kerhün kesü kela kethyü gü ki gunryü laso.

¹¹A-genyu hagin ko girü kela genyu kemu thyü min gü yhünlao ben no thyü kemvu gikerü kecha nme hagin ge thyülo laso.

¹²Baptaiz kethyü tsüle a-sin-o sun laso, lo kesinyu dan nyu a-thyü nrhün kelo gü, Sunggigü kekvu tsü hagin ko tenyen kelo genyu a-sin-o thyü nrhünlo laso.

¹³Lo hagin le kemu nyu si bin ai Sunggigü le n gun kemu aphu jü shü lao Khrista sin-o n gun thyü n rhünlo laso.

¹⁴A-le n gun khin pvü bin kehü tejvü dan tsü aphu kati laso, krus ge hüo tsü aphu thyü pe ndi laso.

¹⁵Krus tsügen Khrista le kazü tsü gü nyu keda dan lo kekvu dan nye kvulo-o me mhundyü nyu anyugun nye kvulo kela pe me hishü.

¹⁶Tsügenyu temi nme no ketyüketsü, nmvue nga, nmvue shekerhünjon, nmvue Sabbath jon zope nmu nya chi.

¹⁷Tsüdan tsü aphu gunryü titse kebin gü shyé dan le, ketsin gü le Khrista.

¹⁸Nnpvü nrüchün ketsenyo pe temi peha tsemin ki tha hyule tseo a-npvü a-le me nye gwa kvule tse, lo tsenyo-o tsangge jolonyu-e rüshvu kehünyu no n nmula nya.

¹⁹Min gü aphu akekere dan genyu kerhün ron le gungü a-pe tsügü zen-o kehüsü pvüo min kenyele kehü gü tsüle Sunggigü ki ryü kehü, anyugun le pe tsügü ge sen nko pvü bin mvu.

Khrista Zen-o Kesi Lo Kerhün

²⁰Hagun le Khrista zen-o si laso tson-o kazü higü kapu dan ben nyu chwi laso, tsonlo nyuthyüo tejvü gü then-o kazü higü nyu nyu hontse yhun hü nla?

²¹“Kesü tsenyü,” “Botsenyü,” tse hü nla?

²²Gwüingwa nme we sen hü, ai tsü aphu lihi kemvu laso.

²³Tha tsüdan tsü aphu shwi pe thakesha Sunggigü kerüshvu, nthü ketsenyo, nthü min nthü nnyü kethyü hontse; ai tha tsüdan tsüle nthü min le nnyü kehüdan kekheni kelo kon ndi.

Kolosinyu 3

¹Hagun le Khrista sin-o pen solo laya tselo, Sunggigü njüzin bin kela Khrista le kebin teso ge hon dan fülo.

²Hagun nyun pe kazü nyu hon dan mvu le tesoge kebin hon dan rüchün lo.

³Kechamvule hagun le silao hagun kerhün ron pe Khrista kesin-o Sunggigü ben nyu kebu pe bin laso.

⁴Ngun kerhünron bin gü Khrista le me yhühyu thyü keryü nyü, hagun ko a-zen zankechwi thyüo meno hagun hyulo ti.

Keyhun Whengü Lo Keyhun Keshün gü

⁵Tsügenyu hagun kazünyu nthü min le nnyü kehü: Keyüla, nshün kemvu, serikemvu thyü kenye, lo thaketepen tsü pe teromen kerüshvu hidan hi boshvula lo.

⁶Tha hidan hi genyu Sunggigü nyunkekhü le ryü zhü nyo.

⁷Hagun ko gwüingwa nme tsünyu bin hü, hagun le tsünyu yhun kehüka.

⁸Ai ntsoka we nyun kenta, nyun kekhü, n jvü gwakemvu, metsin kethyü, nmün nyu kemokenu jokezo hidan hi aphu khela lo.

⁹Khinyunyu sa nya, kechamvule hagin le temi whengü lo a-tho aphu khekela si genyu.

¹⁰Tsüntimvule hagin le temi keshün gü khiben lo laso, tsügü thyü kenshün nipe thakesha ketsin nyu a-nyhun keshü gü hontselo hünyo.

¹¹Tsühontse Griknyu lo Judanyu, gikerünyu lo girükemvunyu, Skithianyu, do, do kemvu, tson bin ai Khrista le tsüdan aphu hon, lo a-le tsü aphu dan nyu hü kü.

¹²Tsügenyu hagin Sunggigü le kejülo kela hontse nshün lo a-sonyu thyülo kela genyu, me shwikenjün ketekho kemvu, nyun ketsenyo, bwen kethyü lo nyun kethon,

¹³khinyunyu ge a-keshathyü tsekehü, khinyu nyu ge kenyo ai jü pe ketsülo, Npugü le hagin kamu jü pe hagin ketsü hontse hagin ko me kamu jü pe tsü mvulo shvu.

¹⁴Lo tsü aphu nyeki tha lihi-e phin kerhün pe nme thyülo kehü gü keso gü khi benlo.

¹⁵Khrista nyun kebwen no hagin nyun ntsenlo, kechamvule hagin no tsü sen-o min nme thyülo nrün genyu hagin kokelo le.

¹⁶Khrista jo no hagin nyun nyu bin kegwa thyülo, ketsin lü, kenshün lü lo Kapu lüthyüo hagin khinyunyu kesenthyü lo thukeyhun bin lo; lo hagin nyun ki Sunggigü shwen zin binlo.

¹⁷Tsüntimvule hagin jo nyue, hagin thonyue, thalihi kethyü aphu ka Npugü zan nyu thyülo, lo a-genyu n Pvü Sunggigü shwenlo.

Keyhun Keshün Nyu Keyhun

¹⁸Me nunyu dan, hagin nyepvünyu jo zenlo, kechamvule Npugü nyu kehü nyule tson hüzü kethyü genyu.

¹⁹Menyepvünyu dan, hagin nunyu solo, anyugun nshwen nya.

²⁰N tsenyu dan, thalihi ka-e hagin pepvünyu jo zenlo chi; kechamvule tsühontse kethyü tsüle Npugü le a-kenyü kehü genyu.

²¹Mepepvünyu dan, hagin nyenyu nyun gwün kekhün nya; anyugun shese lalo keshvu genyu.

²²Megonyu dan, thalihi ka-e kazü hinyu hagin npu nyu jo zenlo; me yhühyu ka me kenyü thyü titse kethyü genyu mvu ai hagin nyun njüo Npugü kenshvu nyu thyülo.

²³Hagin no tha lihi thyülo tse-e temi lothyü mvule Npugü lothyü kebin hontseo thyülo.

²⁴Hagun le Npugü kanyu kenya hagun chün hyulo ti tsekethyü tsü shalo. Hagun le Npugü Khrista lothyübin nyo.

²⁵Kechamvule thyüzü kemvu thyü kehünyu le a-le thyüzü kemvu chün hyu loti; a-le temi nme so kecha thyü hümvu.

Kolosinyu 4

¹Npu nyu dan, hagun ko tsangge hagun Npu nme le bin nyo tsekethyü rüchün-o hagun gonyu ge a-kezü gü lo kenjü gü thyülo.

Senkethyü Jo

²Kehi thyü zin binlo, khwen lo lüthyüo Sunggigü shwen binlo.

³Lo ale a-genyu dothyü kebin Khrista jo kentsun gü zope me hishülo nrün genyu Sunggigü no kakhin shye pe ayi tsülo tse ayi genyu ko hi binlo.

⁴Tson-o ano zokezü gü zo tsentsü shülo nrün genyu.

⁵Tegwenki nyu zen kengü kethyü ka ndo gwa salo; gwünkho kegwa hyu kelo ka tsünyu senthyü kegwa thyülo.

⁶Hagun jokezo no tsi pe yün kethyü hontse meno nyünyü ho kethyü jo zolo, tson-o hagun lihigü joe keni nishü kezü keni keshü jvü shalo.

Kelu Keshü Jo Kekhin

⁷Tukika le arüla aphu pe hagun ka zoshü ti, a-le keso asikezen nyu nme, a-le ketsin thyüo kengüo lothyü kehünyu nme le.

⁸Hagun no ayi rüla shalo titse lo a-no hagun thukeyhun shü nrün rüchün-o ale a-nipe hagun ka shü lenye.

⁹Hagun dan nyu temi nme, joketsin zo kehü keso asikezen gü Onesimus le au ryü zhü nyo. Au le hagun ka hinyu tha thyü kebin aphu zoshü ti.

¹⁰Ayi kengüo lothyü kebin gü, Aristarka le hagun kelu shü le nye, lo Barnaba sikezen gü Mark ko hagun kelushü le nye. (A-rüla hagun ka zokeshü tsü hagun le hyulo laso; a-le hagun ki ryülo zenlo nye).

¹¹Lo Jisu Justa le tse ko kehü gü ko hagun kelu shü le. Hidan hile gikerünyu dan nyu chwikeryü dan le, anyugun le azen kengüo Sunggigü keda genyu thathyü hü, tson-o anyugun le keche sa ryü le.

¹²Hagun dan nyu Epafra tsekethyü, Jisu Khrista gonyu nme le hagun kelu shü le. A-le hagun no Sunggigü kendo sha n tsenlo njüo nnumvu lo peshülo titse hagun genyu a-yhenthü kehi thyü zin bin hünyo.

¹³Lo a-le hagun lo Laodikianyu, lo Hirapolinyu genyu a-kekvu thyü kehü ale shabin nyo.

14 Ngun keso Luk dawa keshagü lo Dema ko tse hagin kelu shü le.

15 Laodikianyu npvü nyu ju lo Nimfa lo a-kanyu kehun kehü ju ka ale anyugun kelu shü le tse zoshü nye.

16 Hagun le lesü higü hi swülo lo khipe Laodikianyu kehun kono swü nye, lo hagin genyu Laodikianyu dan ka lesü nme le ryü ti laryü tsü swü nye.

17 Lo Arkipa ka, “Npugü ka lotho hyu kelo gü tsü thyü pen shülo,” tse zoshü nye.

18 Ale Paul a npvü aben lope hagin kelu keshüjo hi thu shü le. Tegiron pe aphin sen kehü rüchünlo; shwikenjün gü no hagin zen bin kelo gü thyülo.

1 Thessalonianyu

1 Thessalonianyu 1

Kelu Keshü Jo

¹Paul, Silvana lo Timothi tse anyugun le khipe Npvü Sunggigü lo Npugü Jisu khrista nyu kebin Thessalonia nyu kehun tsü shü: shwikenjün lo nyun kebwen no hagin ge bin kelo gü thyülo.

Thessalonia nyu Ketenyen Lo Keyhun

²Agun le agun kehi kethyü aphu nyu hagin rüla zo-o hagin aphu genyu Sunggigü shwen zin bin hünyo.

³Ale hagin le ngun Sunggigü lo Npugü mhundyü nyu ketenyen tho lo keso tho thyü kehü lo ngun Npugü Jisu Khrista kipun hagin sidyü rüchün ton bin kehü tsü rüchün bin hünyo.

⁴Kechamvule Sunggigü so kepvü n pvünyu dan, hagin kejölo kela ale shabin nyo.

⁵Kechamvule ale zo kehü jolokegwa gü le hagin ka keryü le jo kezo nti mvu, ai kekvu nyu lo Kenshün Kapu nyu lo meno sha ntsen kelo jole; lo hagin phin kerüchün genyu ale dihontse kethyü nyu ale ajvü arüla nyu tsinshü yo hagin le shabin nyo.

⁶Lo hagin le kenjün thyüsa kethyü nyue Kenshün Kapu nyu hagin nyun kenyü thyü agun-e lo Npugü ro-e thyülo so.

⁷Tson-o Makedonia nyu lo Akaya nyu ketenyen nyu aphu mhundyü nyu hagin le tsinhi nme thyülo.

⁸Kechamvule Npugü jo gü le hagin ka zoshwi chwiryü tsekethyü Makedonia lo Akaya nyu nti mvu, ai hagin le Sunggigü tenyen kehü lihiki-e mele sha kü gunla so, tsügenyu we ale thame zomvue gwa.

⁹Lo tsüdan n pvüe ale hagin ki keryü ka hagin le dihontse a zenlo yo tsekethyü, lo hagin le dihontse teromen kezü nyu ranilo-o rhün kehü lo ketsin Sunggigü kipun ryülo yo tsekethyü,

¹⁰lo tsangge tsüryü nrün a-nyugü khwen binla sele tsekethyü, n gun rüla kera tin laso. Lo tsüle a-le kesinyu thyü nrhün kelogü, lo hisiki n ge ryü nrün nyun kekhü nyu n kenikelo gü Jisu le.

1 Thessalonianyu 2

Thessalonianyu Paul Le Lotho Kethyü

- ¹Lo apvünyu dan, ale hagin ka gunkeryü le thaja thyüla mvu tsekethyü hagin-e shabin nyo.
- ²Agun le himhundyü ki Filipi nyu kenjün thyü lo kejopvü sa tsekethyü hagin le shabin nyo, ai agun le mele agun ntsun sa kebin nyu agun le Sunggigü nyu pecheo Sunggigü jolokegwa gü zope hagin hishü.
- ³Kechamvule ale hagin ka zo kehü le njükemvu, nmvue nshün kemvu, nmvue me kesa nyu thyü bin kemvu genyu.
- ⁴Ai Sunggigü le arüchün ngwao jolokegwa gü pe atenyen kela hontse ako tsühontse pe me ka zo hünyo, temi kenyü thyü titse nmvue nnyun njü bin le mvuyo, tsekethyü shwi kehü Sunggigü kenyü thyü nyü hünyo.
- ⁵Kechamvule ale thame ka-e me rühu rüno kethyü rothyüo mesa nmvue mehon tepen rüsi kehü, hagin le sha kemvu hontse Sunggigü le a jün zo bin nyo.
- ⁶Nmvue ale Khrista kapon apostel thyüo akekvu bin tsekethyü zolo gwa bin-e ale hagin ka-e lo kechanyu ka-e temi denzin teshwen pvü hü mvu.
- ⁷Tson-e ale hagin dan nyu kebin ka mejvü nyu le anyenyu nucha kegwa thyü kehü hontse bwenye tseo yhun le.
- ⁸Tson-o hagin so njün ho kethyü genyu hagin shwi pe akenyü ho tseo Sunggigü jolokegwa gü ntimvule akeyhun-e khipe hagin zen kenjünlo nyü ho hüle.
- ⁹Kechamvule a pvünyu ju, ale Sunggigü jolokegwa zope hagin zen kehü ka, agenyu meno kenjün thyü la mvu nrün genyu ale atho thyü lo kenjün thyü kethyü hagin-e hagin si rüchün hü ti.
- ¹⁰Lo ketenyen nyu dan, ale hagin ge nshün lo tsenton lo meno anmulo keho thyü yole hagin le shabin nyo.
- ¹¹Tsüntimvule a-pvü le a-nyenyu ge kethyü hontse ale hagin nme me tsekethyü thukeyhun lo thyü kepeche lo tsenro ryü.
- ¹²Tson-o hagin kope a-npvü a-keda lo a-zankechwi nyu shü kebin gü Sunggigü hon thyü kekü keyhun yhunlo nrün genyu.
- ¹³Lo hagin le aka nyu Sunggigü jo gü khikelo ka hagin-e tsüle temi jo hontse mvule, tsüle Sunggigü jo ketsin letseo zenlo laso; tsügenyu ale Sunggigü shwen bin hünyo, lo Sunggigü jo tsügü tsü le hagin ketenyen nyu dan nyu tha thyü bin nyo.
- ¹⁴Lo npvünyu ju, hagin-e Judia nyu Khrista Jisu genyu Sunggigü kehun dan sikethen thyülo la le; kechamvule Judanyu dan ben nyu kenjün thyü kelo hontse hagin npvü hagin rünyi ben nyu kenjün thyülo laso.

¹⁵Tsüdan le Npugü Jisu-e lo sidyükesanyu dan-e dushvula, lo anyugun hüshwila lo tsüntimvule Sunggigü kenýü kemvu thyü lo temi aphu zen kentsun tin laso.

¹⁶Tsüdan le Juda kemvunyu dan no kenilolalo kenshvu genyu ano tsüdan nthon nyalo tseo akhin hünyo; tson-o anyugun kemu dan tsüle sü gü ti laso. Ai kekkin ki Sunggigü nyun kekhu le anyugun ge ryü bin laso.

Paul Le Thessalonia nyu Kehun Ki Nigun Nyü Kethyü

¹⁷Ai apvünyu ju, ale jon keshanyu jaka, anyun kipun mvule amin gü le hagon zen-o kenrhikela genyu hagon njün ho tse hagon zen-o kemhun hyu shünyüo tenge tse so.

¹⁸Hagon ki gunryü nyü kethyü genyu ale Paul, hagon ki ryü nini tsenyü bin-e satan le aketekhi la le.

¹⁹Kechamvule ngun Npugü Jisu le ryü nrün ka a-mhundyü nyu a sidyü lo a shekerhün lo anyun kenýü perün le nyu ola? Tsüle hagon mvu ole?

²⁰Tsüntimvule azan kechwi kethyü lo a shekerhün tsü le hagon le.

1 Thessalonianyu 3

¹Kekkin ki, a gun le tsü n yhen sin bin loho la. Tsügenyu agun le Athen nyu agun npvü bin ti tse rhi lola.

²Lo nsikezen gü, Khrista jolokegwa nyu Sunggigü go gü Timothi nipe no hagon ketenyen nyu hagon thyü nkvu shü lotse lo hagon thukeyhun shü lotse shüle.

³Tsüle kenjün kethyü hidan hi genyu temi nme-e no ketenyen nyu nnula mvu nrün genyu. Hidan hi teno kethyü le ngun khvü tse kethyü hagon le hagon npvü shabin nyo.

⁴Kechamvule ale hagon zen kebin ka-e ngun le kenjün thyü titse kethyü nchwenyu hagon ka zoshü so; lo tsühontse thyü kethyü hagon-e shabin ti.

⁵Lo higenyu, ale nyhen sin loho kela ka ale hagon ketenyen shalo nyüo me nipe hagon ki shü hünyo, kechamvule kesemen gü no tha peha ka hagon semen la-o a tha kethyü tsü lope kenrun thyü kela kenshvu genyu.

⁶Ai ntsoka we Timothi le hagon ki rani-o aki ryü laso, lo a-le hagon ketenyen lo keso, lo hagon le aphin rüchün zin-o ale hagon hyushü nyü kebin hontse hagon-e a hyu shü nyü bin tse kethyü jo kegwa tsüdan senryüo a tesha shü so.

⁷Tsügenyu apvünyu ju, hagon ketenyen genyu ale kenjün kethyü nyu lo a shekese nyu anyun bwenlo laso.

⁸Lo hagon le Npugü nyu so nko kelo we ale rhünlo laso.

⁹Tson-o hagun genyu ale Sunggigü mhundyü nyu akenyü kelo apfu genyu ale hagun genyu dihontse Sunggigü shwen ti sela!

¹⁰Ale hagun zen-o kemhun hyu shü lo hagun ketenyen timvu kebin no tilo kenü genyu tsangben tsangzün ayhen thyüo hibin hünyo.

¹¹Lo n gun Sunggigü n gun Pvügü lo n gun Npugü Jisu no ano hagun ki ryülo kegwa tson tsinshü nda no.

¹²Lo Npugü no hagun nyun thyü pe ale hagun so kehü hontse hagun no khinyunyu-e lo temi apfu so kenye kelo gü thyülo.

¹³Tson-o a-no hagun nyun thyü nkvu pe Sunggigü npvü mhundyü nyu hagun no nshün pe nmulo keho thyü bin-o Npu Jisu le a-temi kenshün nyu dan zen ni tsükeryü nyü tikelo gü thyülo nye.

1 Thessalonianyu 4

Sunggigü Kenyü Thyükelo Keyhun

¹Tsüselo apvünyu ju, hagun le aka dihontse yhun züyo lo Sunggigü kenü thyülo tiyo shalo kela hontse lo tsünye ki-e thyü binlo lotse ale Npugü Jisu nyu hagun ka hi lo hagun thu keyhun shübin nle.

²Kechamvule ale Npugü Jisu zan nyu hagun no nyu thyülo lotse hagun ka zoshü yo hagun le shabin nyo.

³Sunggigü kendo gü le hagun no nshün bin kethyü gü tsü, lo tsüle hagun no keyüla nyu hagun kekheni kelo.

⁴Tsüle dihontse kenshün nyu le kerühvu nyu tenu nme lope a-nu thyülo tiyo hagun apfu shabin nyo.

⁵Sunggigü sha hü kemvu nyu dan hontse kenü yhädyü gü nyu nya.

⁶Lo temi nme-e tejvü gwünrho-o a-sikezen gü nshwen nya; tsügenyu ale himhundyü nyun yhün sa tse hagun zen ketse lo tsinhi keshü hontse, Npugü le tha hihontse kethyü apfu nyu me khün zo kehü genyu.

⁷Kechamvule Sunggigü le nko pe nno nshün kemvunyu mvule kenshün nyushülo laso.

⁸Tsügenyu temi lihigüe jo tsügü zen kemvunyu le temi mvule a-Kenshün Kapu khi pe hagun ketsü Sunggigü jo zenmvu hünyo.

⁹Ai tsagü sikezen nyu khinyunyu so kethyü rüla we temi nme-e no lesü thu pe hagun tsümvue gwa; kechamvule khinyunyu so nrün rüla hagun le hagun npvü Sunggigü le hagun senthyü shü kelasi genyu.

¹⁰Ketsin le hagin le Makedonia nyu kebin hagin pvünyu apfu so hünyo. Ai apvünyu ju, ale hagin no tsü thyü chon kenyelo lotse hagin thu keyhun shü bin nyo.

¹¹Lo himhundyü hagin ka kezo hontse hagin bwenye tse yhunlo, lo hagin npvü hagin tho gü thyülo lo hagin npvü hagin ben no tha thyülo.

¹²Tson yatselo tegwen ki-e mele hagin shwen ti, lo tha nme-e rhodyü mvu loti.

Npugü le Nigunryü Nrün

¹³Ai apvünyu ju, ale hagin no zhütin kelanyu rüla shamvu bin nyü mvu; kechamvule hagin no me kechanyu a-sidyü kendinyu hontse hagin nyun gwakemvu no bin mvu nrün genyu.

¹⁴Lo nle Jisu le silao rhünniso kela tenyen kebin si genyu, tsühontse Jisu kipun bin-o sikela nyue Sunggigü le a-sin-o zen ryü ti.

¹⁵Ale hagin ka zoshü kebin higü hile Npugü jo nyu hyulo le, lo tsüle n gun rhün bin-o Npugü le nitsükeryü tilo nrün dan le zhütin kela dan mhundyü rilo ho.

¹⁶Kechamvule tsangge jolo kedagü le kvukelo khwen thyüo sen shülo Sunggigü shu gü khun shü ntsin Npugü le a-npvü tsangge nra sen tsüryü nrün genyu, tsontsin Khrista kipun hüo si kelanyu le rhünniso loti.

¹⁷Lo ngun rhün kebin, zenlo mvu kebin dan-e ten pe nmhu ge tsüdan kesin gungü tsangne ki Npugü zen keteno ti; tson-o nle Npugü zenzin bin tinla ti.

¹⁸Tsügenyu hagin jo hi lope khinyunyu nyun thyü nbwen binlo.

1 Thessalonianyu 5

¹Ai apvünyu ju, tsühontse kethyü le nyu gwünkho ka tiyo thu pe hagin tsü mvue gwa.

²Kechamvule Npugü le keryü le kerühu nyu le khejenyu ryü kehü tsü hontse ti.

³Temi le, “Kenshvu ndi so, lo nyun le keho ndi so,” tse zo keso ka, tsükatsü tenunyu le nnyu titse a-gin thyü whütse ryü kehü hontse kenke le anyugun ge gwen tse ryü ti, lo anyugun le thame thyüo tsü nrhilo ho.

⁴Ai apvünyu ju, hagin le kezün nyu bin-o tsang keben jon tsügü no kerühu nyu hontse hagin ka ryü titse bin mvu.

⁵Kechamvule hagin apfu keben gü nyenyu lo tsangkeben nyenyu kethyü genyu. Ngun we kheje ki nmvue kezün gü nyenyu mvu so.

⁶Tsügenyu ngun we kechanyu hontse zhü bin mvule chon binlo, lo n nyun-e a-kho thyü binlo.

⁷Kechamvule zhü bin kehü nyu le kheje ki zhü bin hünyo, lo zu tsü nzeü bin kehü nyu le kheje ki nzeü bin hünyo.

⁸Ai ngun we keben gü nyenyu genyu ketenyen lo keso shüntü gü khilu lo lo nkenilo nrün sidyü nrin kebin gü pe n perün thyülo, lo nnyun a-kho thyü binlo.

⁹Kechamvule Sunggigü le nno nyunkekhü kipun gun titse mvule n Npugü Jisu Khrista kipun kenikelo hyulo titse ndo kebin genyu.

¹⁰Nle chon bin metse lo zhü tinla metse nno a-zen-o rhünlo nrün genyu a-le ngenyu sila.

¹¹Tsügenyu hagun le thyü kebin hontse khinyu khinyu nyun thyü kepeche lo khinyunyu thyü ngwa binlo.

Thukeyhun Jo Kekhin dan Lo Kelukeshü Jo dan

¹²Lo a pvünyu ju, ale hagun no hagun dan nyu jolokegwa lotho thyü kehünyu lo Npugü kipun hagun so ge bin-o hagun tsenro kehünyu rühvulo lotse hagun ka zo tenge shü bin nyo.

¹³Anyugun lotho genyu anyugun rüchün tetso sa lonye. Lo hagun-e hagun dan nyu kengü gwa binlo.

¹⁴Lo a pvünyu ju, ale hagun no serikemvunyu tsenro lo, lo a-thin gwakemvunyu thyü kepeche binlo tse lo kvu kemvunyu keche binlo tse lo anyugun aphu ge hagun nyun thonlo lotse hagun thukeyhun shü bin nyo.

¹⁵Temi nme-e gwakemvu thyü pe gwakemvu pu kethun ni nya, tsonkethyü gü mvule khinyunyu ge lo temi aphu ge-e tha kegwa thyü shü titse fü zinlo.

¹⁶Sherhün zinlo.

¹⁷Kehi thyü tüla mvu binlo.

¹⁸Tha lihi ka-e Sunggigü cheno zin binlo; kechamvule Khrista Jisu genyu hagun no tsühontse kethyü le Sunggigü kendo kethyü genyu.

¹⁹Kapugü bokemhüla nya.

²⁰Sidyü jo kezo nkhin nya.

²¹Tha lihi-e gwa le shvu yo shwi petsü shü, tson-o kegwa gü tsü tezen tsekho bin lo.

²²Gwakemvu lihi-e nrhilo.

²³Lo bwenye tse kethyü Sunggigü no hagun thyü kenshün pen shü; tson-o hagun kapu lo hagun kerhünronzin lo hagun min-e ntsen kegwa thyü bin-o Npugü Jisu Khrista le keryü nyü nmulo keho nyu thyülo nda no!

²⁴Lo hagun ko kehü gü le tenyelo kü; lo a-le tsühontse thyü loti.

²⁵Apvünyu ju, agun genyu hi binlo.

²⁶Kenshün nyu kenbo kethyü jvü ka npvünyu ju aphu kelu shü le nye.

²⁷Ale hagin no lesü higü swü pe npvünyu ju aphu hikü shü lotseo Npugü zan sen-o hagin ka zo tenge shü le nye.

²⁸Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü no hagin zen bin kelo gü thyülo.

2 Thessalonianyu

2 Thessalonianyu 1

Kelu Keshü

¹Paul, Silvana lo Timothi tse nyugun le thu pe n Pvü lo Npu Jisu Khrista kipun bin kela Thessalonia nyu kehun gü ketsü.

²Sunggigü n Pvügü lo Npugü Jisu Khrista ka nyu chwikeryü shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagin zen bin kelo gü thyülo.

Khrista Le Tsükeryü Ka Temi Ketso Nrün

³Apvünyu ju, ale hagin genyu Sunggigü shwen zin mvulo shvu laso; lo tsühontse thyü zü. Kechamvule hagin ketenyen le mi kenye sa chwi jü, lo hagin lihigüe khinyunyu keso chon kenye kebin genyu.

⁴Tsügenyu ale hagin le mele hagin shwe kethyü nyue lo hagin le kenjün kethyü le hagin ge keryü ka-e nyhenhi kehü lo hagin le nnu mvu bin kehü lo ketenyen genyu Sunggigü kehun dan nyu hagin genyu a sherhün sa bin hünyo.

⁵Hile Sunggigü le ketsin nyu temi jünkera kehü shalo kegwa nme, kechamvule ntsoka kenjün thyü kebin hi aphu genyu hagin le a-keda nyu yülo kekü thyülo ti.

⁶Sunggigü le nyu le nzhü yo tsü thyü ti. A-le kenjün kethyü khipe hagin no kenjün thyü kebin nyu dan tsüti.

⁷Npugü Jisu Khrista le tsangge jolo kekvu ju zen-o me yhühyu thyü tsüryü ti, a-le kerüyü khipe hagin kenjün thyü kebin dan tsüti, lo ako atsü ti.

⁸Ai mah nnyü kebin nyu shaja khipe Sunggigü shakemvu ju lo ngun Npugü Jisu jolokegwa gü zenlo kemvunyu ju tsüti.

⁹Anyugun le Npugü lo a-zankechwi kethyü kekvu gü ze kekho lati, tson-o kethonthen kenjün kethyü kenke nyu shaja hyu loti.

¹⁰A-le tsünyü ryülo a-temi aphu ka zankechwi loti, lo a-tenyen kehü nyu aphu ka kerühvu pvüti. Hagin-e ale hagin ka jünzo keshü gü tenyenlo kela genyu, hagin ko tsüdan dan nyu bin ti.

¹¹Tsügenyu ale Sunggigü no a-kekvu nyu hagin thyü pe a-le hagin no yhunlo tseo hagin ko kelo keyhun nyu yhun kekü thyülo, lo hagin le thatho kegwa thyü nyü kebin lihi-e thyülo, lo ketenyen tho gü thyü penlo lo tse hagin genyu hizin bin hü nyo.

¹²Tson-o ngun Sunggigü lo Npugü Jisu Khrista shwikenjün nyu hagin genyu n gun Npugü Jisu zankechwi thyülo ti, lo hagin-e agenyu zankechwi thyülo ti.

2 Thessalonianyu 2

Tejvü Zen Kemvu Temi Gü

- ¹Lo apvünyu ju, n Npugü Jisu Khrista le nigunryü nrün lo ngun le gungü a-mhundü nyu kequen nrün rüla pe hagun tesha bin nyo.
- ²Tsüle hagun no temi peha le Kapu nyu zo mvue peha le jünzo kethyü ka nmvue Npugü le ryüla sele tse kethyü ale lesü thu shü letseo hagun no hagun nyun keyhun kerun nnmvue hagun nyun kenjün thyüla mvulo nrün genyu le.
- ³Temi nme-e no hagun sala nya; tejvü gwün kerho lo serikemvu dan nkela nrün nyu le me yhühyu thyü chwiryü teri kemvu ka we jon tsügü le gunryü loho.
- ⁴A-le me ntsun lo a-npvü a-thyü ketetso pe teronyu letse kehü lihi-e lo mele rüshvu kehü aphu zen kenren ti, lo a-le Sunggigü letseo bin lo lati.
- ⁵Ale himhundü hagun zen kebin ka hi rüla pe hagun ka zokeshü tsü rüchün mvula sele?
- ⁶Lo a-no a-gwünkho ki chwiryü nrün genyu nyu le ntsoka a-khin bin yo hagun-e shabin nyo.
- ⁷Lo serikemvu sha tilo keho tsügü tsüle a-tho thyü binla so, ai a-khin kebin gü tsü khinla kemvu ka we a-le dihontse shü tiyo tsü thyü shü loho.
- ⁸Tson-o tsüsikinyu serikemvu tsügü le me yhühyu thyü chwi ryü ti, ai Npugü le zankechwi thyüo me yhühyu thyü keryü ka a-mün nyu a-teshe gü lope tsügü dushvu lati, tson-o tsügü kemhenla ti.
- ⁹Serikemvu tsügüle Satan kekvu sen gunryüo ndun kethyü tho aphu lo tha zansü kenku lo tha ndun kethyü tho dan thyü ti.
- ¹⁰Serikemvu, me kesa shaseni sen ryüo nkela nrün nyu dan sati. Kechamvule tsüdan le ketsin gü so-o zenlo yatselo anyugun le kenilo ti tse kethyü jo gü zenlo mvu kela genyu.
- ¹¹Tsügenyu Sunggigü le anyugun no kenku jo tenyenla nrün genyu tha rüchün zü sa kethyü nme nipe anyugun ge shüla.
- ¹²Tson-o ketsin gü tenyen mvule kemu nyu a-kenyü tin kelanyu aphu nmu lati.

Kenilo Titseo Kejülo Kela

- ¹³Ai Npugü keso kepvü apvünyu ju, Kapugü nyu hagun thyü kenshün lo-o hagun no ketsin gü tenyen kelo genyu Sunggigü le sokeri ka nyu hagun kejü pe kenikelo kipun shü kela genyu ale hagun genyu Sunggigü shwen zin bin hünyo.
- ¹⁴Hagun no n gun Npugü Jisu Khrista zankechwi kethyü hyulo titseo a-jolokegwa gü no hagun kolo laso.

¹⁵Tsügenyu a pvünyu ju, hagin tsekho tse binlo, lo hagin ajo-e lo a lesü nyu hagin senthyü keshü shakelo dan thyü lo zen binlo.

¹⁶Lo n Npugü Jisu Khrista-e lo n Pvügü Sunggigü le nso-o shwikenjün nyu kethonthen nyun kebwen pe ntsü lo sidyü kegwa khipe n ketsü gü no,

¹⁷hagin nyun thyü nbwen shü lo hagin nyun thyü pe no tha kegwa lo jo kegwa lihi-e thyülo.

2 Thessalonianyu 3

Agenyu Hi Binlo

¹Tsüselo apvünyu ju, Npugü jo gü no hagin dan nyu thyü keshü hontse kenye nmhe gun lo lo zankechwi thyü gun lo nrün genyu.

²Lo temi aphu le tenyen bin kemvu genyu, temi serikemvu lo gwakemvunyu ben nyu ano tinchwilo nrün genyu agenyu hibin lo.

³Ai Npugü we tenyenlo kekü gü, a-le hagin thyü nko shü lo serikemvu gü ben nyu hagin ntsenlo ti.

⁴Lo ale hagin ka tha zo keshü dan hagin le tsü thyü hünyo, lo thyü bin ti tsekethyü ale Npugü nyu hagin rüchün n gwa bin nyo.

⁵Npugü no hagin nyun tson tsin pe Sunggigü keso gü lo nyhenhio Khrista keryü khwen bin kelo gü thyülo.

Thatho kegwa Kethyü

⁶Lo apvünyu ju, ale hagin no hagin pvünyu lihigüe tha thyü kentsü nyu lo hagin le aka senkethyü jo shakelo dan zen hü kemvunyu zen kengü nyalo tseo n Npugü Jisu Khrista zan nyu ale jo hope hagin tsüshü bin nyo.

⁷Hagin le ale nyu thyü hü yo ahontse thyülo zü tse kethyü hagin npvü sha bin nyo, ale himhundyü hagin dan nyu kebin ka tha thyü ntsüo yhun mvu.

⁸Ale temi nme hon-e a-min thyü mvutse tyü shwi mvu; ai hagin temi nme-e no a genyu kenjün thyü mvu nrün genyu ben-e zün-e ale tha thyü kenjün thyü hü.

⁹Tsüle ale akeche lozü kemvu genyue mvu, ai hagin no siki ajvü hontselo nrün genyu tsinhi nme thyü keshü le.

¹⁰Tsüntimvule ale hagin zen kebin ka-e, “Temi lihigüe tha thyü mvu yatselo a-no tha-e tyütsü nyalo,” tse kethyü ajo hoshü le.

¹¹Kechamvule ale nyü kelo le hagin dan nyu temi peha le ntsü nthüo yhun hünyo, thame thyü mvuo me kemün pen kehü gwünzin letse kethyü shalo.

¹²Tsügenyu ale temi tsühontse kethyü nyu no jüje tse a-tho gü thyülo, lo a-npvü a-gin chün tyü hulo tse kethyü Npugü Jisu Khrista zan nyu johoshü lo thu keyhun shü bin nyo.

¹³Ai apvünyu ju, thakegwa thyüo hagun nyun kunla nya.

¹⁴Lo temi lihigüe lesü hinyu thu keshü ajo zen hü kemvunyu, hagun temi tsünyu shabin lo; tson-o a-no kejolo nrün genyu hagun a-zen kengü nya.

¹⁵Tson ai a-lope nrinyu hontse la nyao, n sikezen nyu hontse a-tsenro lo nye.

Jochü Kehi

¹⁶Kebwen Npugü no nyun kebwen khipe gwünkho aphu ka-e lihi nyue hagun tsü kelo gü thyülo. Npugü no hagun zen bin kelo gü thyülo.

¹⁷Ale Paul, ale hagun kelushü a npvü aben lope thu shü le nye; hile a lesü aphu nyu ale thu shü letse kethyü tsinshü le; ale hihontse thu shü hünyo.

¹⁸N Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü no hagun aphu zen bin kelo gü thyülo.

1 Timothi

1 Timothi 1

Kelukeshü Jo

¹N kenikelo n Sunggigü lo nsidyü gü Khrista Jisu au jo genyu Khrista Jisu apostel thyü kelo gü Paul le;

²khipe ketenyen kipun anyu ketsin gü Timothi tsü keshü. Sunggigü n Pvügü n Npugü Khrista Jisu no keso, shwikenjün lo nyun kebwen pe n ketsü gü thyülo.

Kenku Jün Kezo Nyu Genyu Petsülo Lotse Keshü

³Ale Makedonia nyu gun kezhü ka nka kezo hontse, ale nno Efesa nyu bin nyü bin nyo. Tsügenyu temi peha le kenku senkethyü khi sen-o me senthyü hünyo, lo nle anyugun no khela lotse khinla mvulo shvu.

⁴Anyugun no nduka nyu rüla kera kethyülo nbonnyu dan zan swü kethen kethyü tsü khela mvulo shvu, kechamvule tsügenyu kenyi kehü gwünzin a-melo ketenyen nyu shakelo Sunggigü kendo gü thyülo hü kemvu genyu.

⁵Ai n tenyen shü kela kon gü le nnyun nshünlo nkerüchün nzhülo kerokon mvuo tenyen kethyü genyu keso no binlo nrün genyu.

⁶Temi peha we tha hidan hi gwünzüo n mhon gü kenrun kenryü kera kethyü kipun hü tin laso.

⁷Temi tsüdan le anyugun le nyu zobin yo anyugun npvü anyugun jo-e sha mvu; nmvue anyugun le tha rüla sha letseo zo peche kebin güe shamvue tejvü gü pe me senkethyü nyu thyü nyü hünyo.

⁸Temi lihigüe tejvü gü thenlo yatselo tejvü gü le gwa tsekethyü nle shabin nyo.

⁹Higü hi shalo mvulo shvu, tejvü gü le temi kegwanyu genyu thyü shü mvu, ai tejvü gwünrho kehünyu, me jo zen kemvunyu, Sunggigü sha hü kemvunyu, nshün kemvunyu lo serikemvunyu, a-pvü a-jvünyu dushvu kehünyu.

¹⁰Keyüla nyu, pechenyu le pechenyu zen-o kejo kemvu tho thyü kehünyu, temi rühulo la kehünyu, kenku nyu, nkuo swe kehünyu, lo thakecha lihi-e senkethyü jo kenjü gü seri kebin dan genyu thyü shü le.

¹¹Senkethyü jo tsügüe atenyen kela kegwa tsingü Sunggigü jolokegwa zankechwi kethyü gü zen kerhün le.

Sunggigü Shwikenjün Genyu Chenkeno

¹²Khrista Jisu ngun Npugü, athyü nko shü kehü gü, a-le arüchün ngwao ano a-lo thyülo tseo akejü kelo genyu ale a-cheno hünyo.

¹³Ale nduka a-zo nshvu lo a-nshwen nyhün hü. Ai ale tenyen kemvu ka ale nyu thyü hü yo shamvuo tsü thyü gunkeryü genyu Sunggigü le ashwi njün shü.

¹⁴Lo Npugü le shwikenjün run pe akesü kela kethyü thyüshü, lo Khrista Jisu nyu ketenyen lo keso khipe atsüshü.

¹⁵Khrista Jisu le kemunyu dan kenilo titseo kazü nyu tsüryü le, tsekethyü jo higü hile ketsin le, lo temi lihigüe lopen lo tenyen lozü le. Lo kemunyu tsüdan dan nyu ale kemu tsin gü le.

¹⁶Ai a-le ashwinjün kela le kechamvule siki a-tenyenlo-o kethonthen kerhün hyulo nrün dan no Khrista Jisu le akemu tsin gü ge a-nyun thonsa kethyü pe me hishü nrün genyu ashwi njün chon shüle.

¹⁷Lo kethonthen raja, sila lo keho, lo n yhytyü pe hyulo keho a-nyeki kecha kendi Sunggigü no kethonthen teshwen lo zankechwi gü thyülo! Amen.

¹⁸A nyugü Timothi, himhundyü ki sidyükeshanyu dan le zo kenjü tsin pe nzen keshü hontse, ale johokeshü higü hi pe ntenyen shübin nyo. Nle me zen-o kenren kethyü ka jo hidan hi lope nronye thyü pvü binlo.

¹⁹Ketenyen lo nnyun kenjü gü sen binlo. Temi peha le a-nyunki a-nthon kebin khwen gü sha kemvu genyu anyugun ketenyen nke shü laso.

²⁰Tsüdan dan nyu Hamenia lo Alekjender hvue sin; tsühvu no Sunggigü zo nshwe loshvu tsekethyü shalo nrün genyu ale khepe Satan ben nyu shü laso.

1 Timothi 2

Kerüshvu Jvü Zokeshü

¹Ale zoshü kebin kerigü le, temi aphu genyu shwikenjün hi, lo me genyu hi-o Sunggigü shwen binlo.

²Rajanyu dan lo kekvu kesen nyu aphu genyu hibin lo, tson bin yatselo me-e n kevä keben mvuo bwenye tse yhun-o tha lihi nyue Sunggigü rüshvuo yhun njü loti.

³Kenikelo gü Sunggigü mhundyü nyu hihontse kethyü le gwa lo a-kenyü kethyü genyu.

⁴A-le temi aphu no kenikelo hyulo kethyü lo ketsin thakesha gü nyu ryülo kethyü le a-kenyü hünyo.

⁵Kechamvule Sunggigü le nme, lo Sunggigü lope temi au ja nyu kebin-e nme, a-le temi thyü keryü gü Khrista Jisu le.

⁶A-le a-keyhun lope temi aphu rhinhi laso; a-gwümkho toka tsü rüla jünzo shü mvulo shvu.

⁷Higenyu ketenyen lo ketsin nyu ano Juda kemvunyu senkethyü nme thyü titseo akejü pe ano jünkezo nyu lo apostel nyu nme thyülo laso. Lo tsüle ale ketsin zo bin nyo, ale nku mvu.

⁸Tsügenyu ale pechenyu no lika hika-e kehi kethyü ka a-nyun nta mvu tse lo me zen kenyi mvu tse a-ben kenshün shwen pen-o hi kethyü le akendo.

⁹Tsühontse tenunyu dan ko no a-nyun njüo a-ketsükela pe a-khoto thyü kethyü le akendo; tsüle a-shün ketsü pe konsin kontseryü thyü pvü lo suna nmvue kontyü nmvue phinya a-min ketsen tsin sen kethyü kemvu.

¹⁰Ai Sunggigü ketenyen nyu tenunyu le thatho kegwa gü zen-o yhun hü zü.

¹¹Tenunyu no me hensin tsenyo-o nma tse bin kethyü jvü shalo.

¹²Ale tenunyu no senthyü nmvue pechenyu so kekvu sen lotse shü mvule nma tse binlo tse shübin nyo.

¹³Kechamvule Adam thyülo rio tsüsiki Iv thyü kelo genyu.

¹⁴Tsüntimvule Adam sala ri mvule tenugi sala-o a-no kemu thyüla.

¹⁵Ai tenunyu le a-kezü thyüo ketenyen nyu lo keso nyu bin hü yatselo nyu kenyu genyu kenikelo hyu loti.

1 Timothi 3

Kehun Kekhwenyu Rüla

¹Temi lihigüe kehun kekhwen tho thyünyü kehü le thatho kegwa tsin fü hünyo tsekethyü tsü le ketsin le.

²Tsügenyu kehun kekhwenyu le meno a-nmulo kehonyu, a-nu nme nti kebin nyu, tha lihi ka-e akekheni kehünyu, a-jvü kegwa nyu lo temi kepetsü nyu, me nsin nyü kehü nyu lo me senthyülo kekü nyu mvulo shvu.

³A-le kenzeü nyu nmvue kenthü nyu loshvu, ai a-jvü kegwa nyu lo me zen kega keseri hü kemvu nyu lo seki raka tepen hü kemvu nyu mvulo shvu.

⁴A-le a-npvü a-ka khwün ai kekheni kegwa thyü kehünyu lo a-nyenyue a-rühvuo a-jo zen kehünyu mvulo shvu.

⁵Kechamvule temi nme le a-npvü a-kakhwün-e kekhenilo shamvu yatselo, a-le dihontse Sunggigü kehun nucha kegwa thyülo mon?

⁶A-le ketekho bin-o satan hontse Sunggigü no a-nmu kela kenshvu genyu temi keshün nyu no thyülo shvu.

⁷Tsüntimvule a-no tetsin pvüla nmvue satan sen ka a-minla lo kenshvu genyu tegwenkinnyu mhundyü nyue meno rühvu kehünyu mvulo shvu.

Dikonnyu Rüla

⁸Tsühontse Dikonnyue tha rüchün ntsun kehünyu mvulo shvu, zu tsü sahü kemvunyu, kenrunnyu hon tepen hü kemvunyu mvulo shvu.

⁹Anyugun no a-nyun njüo ketenyen jo kentsun sen kehünyu mvulo shvu.

¹⁰Lo temi tsüdan kegwa keshvu nri shwi rio anyugun nmu mvu yatselo anyugun no Dikon tho thyülo.

¹¹Dikonnyu nunyu ai tsühontse tha rüchün ntsun kehünyu, selü thyü hü kemvunyu, a-kekheni kehünyu, lo joketsin kezo nyu mvulo shvu.

¹²Dikonnyu no a-nunyu nme nti kethyünyu, anyenyu lo a-kakhwün kekheni kegwa thyü bin kehünyu mvulo shvu.

¹³Kechamvule dikom tho thyü kegwa thyü kehünyu le nko salo la hünyo, tson-o Khrista Jisu kipun peche sa tinla hünyo.

Jo Kentsun Kedatsin gü

¹⁴Ale nki ryü nshwen kethyü rüchün bin nyo, ai jo hidan hi thu pe ntsü shü bin nyo.

¹⁵Tson-o keshanyu laka ale ryü ntsüla-e Sunggigü ka nyu kebin nyu le njvü dihontse mvulo shvu yo tsekethyü nno shanyü; ka tsügü tsüle rhünkehü Sunggigü kehun gü, ketsin gü ketun kachon gü lo ka kehü gü le.

¹⁶Ale zo shwishü bin nyo, n gun nyünyü jo kentsun gü le, gonri ketsin, tsüle: "A-le thyümin thyü pvüo me yhühyu thyü ryü, kapu nyu a-le njü tsekethyü tsinshü, lo tsangge jolonyu le a-hyu. A-le temi aphu dan nyu jünzo shü, kazü hinyu keyhun nyu le a-tenyen la, lo a-zen-o tsangge küla."

1 Timothy 4

Ketenyen Nyu Ranila Nrün

¹Kapugü le zo tsentsü shü kethyü le hisiki temi paha le ketenyen gü khela ti; tson-o kenku kapu dan lo satan senkethyü jo zen tinla ti.

²Kenku senkethyü jo hidan hile temi ketsin nyu rothyü kehü, nku kehü lo anyugun nyun ge-e tegi ronye pe vükela hontseo a-tho thyü gunryü ti.

³Temi tsüdan le meno sunthyü nya lotse, lo a-ketenyen nyu ketsin gü sha kela dan no a-shwen-o tyütsü lo tse khikeshü dan-e tyü nya lo tse soti.

⁴Kechamvule Sunggigü le thyü keshü lihi-e gwa kü; lo a-shwen-o khilo la yatselo thame kenila kethyüi ndi.

⁵Kechamvule Sunggigü jo genyu lo kehi genyu tsüle nshünlo kela si genyu.

Khrista Jisu Lotho Kegwanyu

⁶Nle senkethyü jo hidan hi lope npvünyu ju tsü shülo yatselo nle then hü kela ketenyen jolo senkethyü jo ketsin gü le nleyi pe nno Khrista Jisu lotho kegwa nyu thyü loti.

⁷Kenrun kenryü lo nyun kenda kerüchün kera kethyü khwenyü nya. N npvü ketsin gü rüchün kenyele.

⁸Lo thyümin ndonron kelo le a-kechwi peha le bin hünyo; ai ketsin kipun ndonron kelo we hijonka-e lo hisiki-e kerhün hyulo nrün zope tsünyu bin njü nyo.

⁹Jo higü hile ketsin le, lo zenlo lo tenyenlo kekü jo le.

¹⁰Tsügenyu nle hokeli lo kenjün thyü hünyo, kechamvule nle rhün kehü gü Sunggigü ge sidyü le bin kelasi genyu, a-le temi aphu kenikelo gü, ai tenyen kehünyu genyu nchon kvu.

¹¹Jo hidan pe meno zenlo, lo pe me senthyü shülo.

¹²Nle selo zun letseo temi nme-e no nkhin nya, ai njo nyu, njvü nrüla nyu, keso nyu, ketenyen nyu lo nshün-o keyhun nyu tenyen kehünyu dan genyu tsinhi nme thyülo.

¹³Ale ryü kemvuthen, ketsin lesü swü pe mehi kethyü, lo jün kezo lo me senkethyü nyu nyhen thyü bin lo.

¹⁴Peshünyu ju le a-ben shwen pe nge shü kethyü ka, jochü pe ntsü kela sidyü jo nyu zoshwi keshü gü tsü pe tha lihi kemvu thyüla nya.

¹⁵Nle gwakenye kebin temi aphu no hyulo nrün genyu nle thatho hidan hi thyülo, lo rüchün ton lo.

¹⁶Njvü nrüla denzin metse lo nle me senkethyü denzin metse petsülo. Nle jo hidan zen binlo; kechamvule nle tsühontse binlo yatselo n-e nkenilo ti, lo njo kenyu nyu dan-e kenilo nrün genyu.

1 Timothi 5

Ketenyen Nyu Ge Thyülo Mvulo Keshvu

¹Kethennyu rho nya, ai tsünyu no npvünyu hontseo thu keyhun lo. Lo ponyu lope nsikezen nyu hontselo.

²Lo nnyun kenshün sen-o tenunyu kethen nyu ju khipe njvü nyu hontse lo; lo lünyu ju lope nlügi nyu hontselo.

³Tenunyu magi-e magi ketsin thyü kebin nyu ju rühvulo.

⁴Ai tenunyu magi-e a-nyenyu nmvue a-nyenyu nyu kebin nyu le, tsünyu no a-npvü a-kaminyu kipun ketsin jvü to gü thyülo, lo a-npvü a-pepvünyu shweshwi kelo do sha terilo. Sunggigü yhühyu nyu tsühontse kethyü le a-zü kethyü genyu.

⁵Lo tenunyu magi ketsin nyu, a-npvü kela gile, Sunggigü nti nrin gwünzin la hünyo, lo khensin jongwün kehi thyü bin gwünzin tinla hünyo.

- ⁶Ai tenunyu magi serimvu pe a-kenyü yhädyü thyü tin kelanyu le rhün kebin ka nyu sila hünö.
- ⁷Meno anyugun nkhinla mvu nrün genyu johokeshü hilo pe anyugun ka zoshü lo.
- ⁸Lo temi lihigüe a-npvü a-shvu a-nye tsüdan nyu a-kaminyu dan-e shweshwilo mvu yatselo a-le ketenyen gü nkhinla so, lo tenyen kemvunyu nyeki shvukvu laso.
- ⁹Peche nme nti zen yhun-o magi tin kelanyu kemvu we a-keyhun chen hentsero khünyu shweshwi titseo a-zan thulo nya.
- ¹⁰A-le me mhundyü nyue thatho kegwa genyu teshwe kepvünyu mvulo shvu, a-le ntsenyu leyi soryü, tesin nsin, kenshünnyu ju phasü, kenjün thyü kebin shweshwi, tson-o tha lihi ka-e thatho kegwa kethyünyu a-yhen thyü kehünyu mvulo shvu.
- ¹¹Ai tenunyu maginyu chen hentsero khünyu we zan thulo nya; tsüdan le Khrista kendo then mvuo thyümin kenyü yhädyü thyünyü solo anyugun le kaluni nyü soti.
- ¹²Lo tson-o anyugun jo kerigü gwünrho kela genyu mula ti.
- ¹³Tsünyeki-e anyugun le tha thyü kentsü do-e sha lati,tson-o ka aphu rün tinla ti; lo tha thyü ntsü kela ntimvule jo zozü kemvu zo-o selü thyü soti.
- ¹⁴N shwikerüchün nyu dan no ngun nkhinla mvu nrün genyu tenunyu magi kebin nchenyu dan we no kaluo nyu zen, a-kami shwi leyi kethyü le akendo le.
- ¹⁵Kechamvule temi peha le tson gwünzüo satan tson then tin kela si genyu.
- ¹⁶Tenunyu ketenyen nyu lihigie a-shvu a-nye tenunyu magi tsühontse kethyü le binlo kehun no a-khvü nsu nyao tsünyu shweshwilo nye; tson-o kehun no magi ketsin nyu shweshwi kelo thyülo nye.
- ¹⁷Kehun peshünyu ju, kehun ketsen kegwa thyü kehü ju, tsüdan nyu jolokegwa jünzo lo me senthyü kehünyu chün jünhvu pe tsüshü züle.
- ¹⁸Kechamvule ketsin lesü le kezo le, “Nle methu no shyenyu ketseka tha pe amün khenla nya,” lo, “Tha thyü kehünyu le a-chün hyutyü zü.”
- ¹⁹Kehun nyu peshü gü nmu soryüe mihvu mishen le sha lo hyu tsentsü la kemvu we tenyen nya.
- ²⁰Kechanyue no nshvulo nrün genyu kemu thyü kelanyu kehun süda mhundyü nyu tsünyu kesü shülo.

²¹Ale Sunggigü lo Khrista Jisu lo tsangge jolo kejü kelonyu mhundyü nyu ale jo hidan khipe nki shübin nyo; nle tha nme ka-e temi nme-e so kecha thyü mvu tse tha hi thyü nye.

²²Nnyun nyhun-o nben shwepe mege shü nya, nmvue me kechanyu kemu nyu nhüsülo nya, lo nshün binlo nye.

²³Zü nti tsü bin nyao nle ho whülo lala tse kehü nginda kethyü gü genyu vain zu kesha shanyu pe ritsülo.

²⁴Khinyu kemu we ndo pe gingvü lahü nyo lo anyugun kemu le anyugun mhundyü ki gü anyugun nmula hünyo, ai khinyu kemu we siki nyu me le sha chwiryü hünyo.

²⁵Tsühontse thatho kegwa kethyüe gingvü la hünyo; lo tsühontse mvu yatse-e kebu binlo hü mvu.

1 Timothy 6

¹Meno Sunggigü zan lo senkethyü jo zo nshvu mvulo nrün genyu medo thyüo do gunda kekhen hensin kebin nyu apfu a-npu nyu rühu penlo zü le.

²Lo Khrista nyu dothyü kebin nyu no a-npu nyue a-zen-o tsasikezen nyu laryü tseo rühu mvu lamvu le anyugun lotho genyu kechwü hyukelo nyue ketenyen nyu lo n kesonyu kethyü genyu nkenyüo lothyü pe gwakvulo nye.

Kenku Senkethyü, Lo Kenya Ketsin

Thatho hidan hi meno thyülo tse zoshülo, lo me senthyü shü nye.

³Temi lihigüe senkethyü jo kecha sen-o me senthyü lo Npugü Jisu Khrista jo ketsin dan lo ketsin senkethyü jo dan zen kerhün kemvu gü le

⁴a-le thame shamvue ketekho bin hünyo, a-le keshyueluo ketso zükemvu ketso lo kenyi nyü hünyo, tha tsügenyu me shwipe yhä kethyü, kega kethyü, kegezo kethyü, khinyunyu rüchün kenshvu le chwiryü hünyo.

⁵Tson-o a-nyun nyu tha rüchün tolo hü kemvunyu lo ketsin gü nyu bin mvu kelanyu le ketsin rüchün kethyü hile kechwü kefü genyu letse rüchün tinla hünyo.

⁶Nle nyu le bin yo tsü sen-o rünyun-o ketsin rüchün hülo kechwü le gon sa bin nyo.

⁷Kechamvule nle thame khisen-o kazü higü nyu ryü mvu, lo nle kazü higü nyu thame khisen tinlo keho genyu.

⁸Ai nchvü lo n keben kenya le binlo, lo nle thame rünyun kemvu ndi.

⁹Ai nnyalo nyü kehünyu le kesemen nyu lo me sen nyu lo kenrun keryü lo nthü nshvula kehü ketepen kerüsi nyu chela hünyo; tha tsüdan tsüle me chün sen-o kenke kenmhü nyu yüla hünyo.

¹⁰Kechamvule pisa ketepen le tha gwakemvu dan aphu bin gü le; hi ketepen genyu temi peha le a-ketenyen gü nyu nmho-o tinla so, lo a-nyun kenjün thyüsa tin laso.

Thukeyhun Keshü

¹¹Ai Sunggigü temi gü, nwe tha hidan nrhilo-o kentsen keseri, ketsin kerüchün, ketenyen, keso, tsekho tsekethyü lo njvükegwa hidan hi fülo nye.

¹²Ketenyen gü nyu kenren kethyü nyu tsü kenren kegwa thyülo, kethonthen kerhün gü tezen senlo lo tsügenyu nkolo lo nko temi kechon mhundyü nyu zoshwi kegwa thyüshü gunryü laso.

¹³Kerhünronzin khipe tha aphu tsü keshü gü Sunggigü mhundyü nyu lo Pontius Pilat mhundyü nyu jo kegwa zo-o a-ketenyen gü zoshwi keshü Khrista Jisu yhähyu nyu, ale nka zoshü bin nyo.

¹⁴N Npugü Jisu Khrista le nitsüryü kemvuthen ale n tenyen shü kela gü thyü lo zen binlo, tsüno nshün lo meno n nkhin mvu binlo.

¹⁵Kechamvule kengvü gü aphu so Kedagü, raja dan Raja gü, lo npu dan Npugü Sunggigü le a-npvü a-gwünkho to ka meno a-hyu ti.

¹⁶Sila lo keho gü tsü le a-nti, a-le mele a-kho nnilo keho keben nyu bin hünyo; temi nme-e a-hyu shwi mvu, lo hyulo keho gü a-no kethonthen teshwen lo keda tsin thyü kelo gü thyülo! Amen.

¹⁷Kazü higünyu kenya nyu dan no ketekho la nyalo tse lo bin ti le mvu yo sha hü kemvu kenya tenyen bin mvue nno sen-o nsherhün hülo tse tha aphu nho-o khipe ntsü shü kehü gü Sunggigü tenyenlo lotse zoshülo.

¹⁸Anyugun no tha kegwa thyülo, tha kegwa kethyü kipun nnya kelogü thyülo, anyugun no nho-o tha khipe me tsünyü ho lo lotse zoshülo.

¹⁹Tson-o anyugun no kerhün ketsin gü tezenlo nrün genyu tha kequen pe siki anyugun genyu bin kegwa gü ndolo lo.

²⁰Hikire, Timothi, khipe n tenyen shü kela gü ntsen kegwa thyülo nye; tson-o mele nkuo thakesha jo letse kehünyu chwikeryü kenrunkenryü dan lo keserio kenyikehü dan nrhilo nye.

²¹Peha le tsü zen hü nle tseo ketenyen rüla denzin gwünzü laso. Shwikenjün gü no hagun aphu zen bin kelo gü thyülo.

2 Timothi

2 Timothi 1

Kelukeshü

¹Khrista Jisu nyu kerhün hyulo nrün lope bin kenjü gü pe jünzo lotseo Sunggigü kendo nyu Khrista Jisu kipun apostel thyülo kela gü Paul le khipe anyugü asogü Timothi tsü shü.

²Sunggigü Pvügü lo Npu Khrista Jisu kipun shwikenjün, keso lo nyun kebwen gü no n ge bin kelo gü thyülo.

Chenkeno Lo Thukeyhun Keshü

³Ale anyun tsentsü tseo abon nyu ju hontse ale a-lothyü kebin gü Sunggigü shwen bin hünyo. Tson-o kheje ki-e nhenyue akehi kethyü aphu nyu nrüchün-o A-shwen bin hünyo.

⁴Lo ale n yhüphu keche tsü rüchünlo yatselo nhyu shüo ashekerhün thyülo nyüho bin hünyo.

⁵Nle nnyun ketsin thyü tenyen kehü ale rüchün bin nyo. Ketenyen tsügü tsü le nshü Lois lo njvü Eunis au nyun ka bin, lo tsüle nnyun ka-e bin tsekethyü ale sha tsentsü bin nyo.

⁶Tsügenyu ale aben shwe pe nge keshü ka Sunggigü le jochü pe n ketsü gü tsüno nben binlo lotse ale nka zonishü bin nyo.

⁷Kechamvule Sunggigü le nshvu kehü Kapu khipe ngun tsüshü mvu, ai kekvu lo keso lo n npvü n kekheni kehü Kapu khipe ntsüshü kela genyu.

⁸Tsügenyu nle n Npugü jünkezo nyue lo ale dothyü kehü gü genyue kejola nyao Sunggigü kekvu nyu jolokegwa gü nyu kenjün kethyü nyu kechelo.

⁹Ngun tho kegwa genyue mvu, ai a-npvü rhipe binkenjü lo a-shwikenjün nyu a-le ngun kenilo la, lo nko pe a-temi thyülo laso.

¹⁰Lo ntsoka we n kenikelo gü Khrista Jisu le ryüo me yhühyu thyü laso; a-le kesi thyü pe a-keni thyülo jolokegwa genyu rhünlo nrün zoshwi pe me hishü laso.

¹¹Jolokegwa higü genyu akejü pe ano jün kezo lo apostel lo senkethyünyu nme thyülo laso.

¹²Tsügenyu ale kenjün kethyü hidan-e hyulo kehü gwünzin le, tson-e ale kejola mvule; kechamvule ale tenyen kehü gü ale tsügü sha hünyo, lo ale tha pe a-tenyen kelagü a-le tsügü ntsen bin-o tsangkeben jon kedagü tilo gwa tsekethyü ale sha tsentsü bin nyo.

¹³Ale nsenthyü keshü ketsin jo dan tsü lope nle then nrün genyu nmhundyü nyu tsinhi gü hontse lo, lo Khrista Jisu nyu ngun hon thyülo kela ketenyen lo keso gü nyu yhunlo.

¹⁴Tha kegwa khipe n tenyen shü kela gü n gun nyun nyu bin kehü Kenshün Kapu gü nyu tsü ntsen kegwa thyü sen binlo.

¹⁵Asia nyu kebin nyu le akhe kü kela tsü nle shabin nyo, tsüdan dan nyu Fugilo lo Hermogini au ko sin le.

¹⁶Npugü no shwikenjün khipe Onesifora kaminyu ketsü gü thyülo ta; kechamvule a-le gwün kechon ki-e ryüo anyun thyü nbwen shü lo tegiron pe aphin sen kehü genyue kejola mvu.

¹⁷Ai ale Rom nyu ryü ntsin a fü tserü ryüo ahyulo le.

¹⁸A-no jon tsügü nyü Npugü kanyu shwikenjün hyulo nrün Npugü no thyü shü nda no, lo a-le Efesa nyue tha ditsüla ki thyü shü yo nle shabin nyo.

2 Timothi 2

Khrista Jisu Shüpahü Kegwa

¹Tsügenyu anyugü nle Khrista Jisu kanyu shwikenjün gü nyu nko binlo.

²Lo nle temi kechon yühü nyu ajo nyü kelo dan, khipe me kechanyue senthyü shülo kegwa tenyenlo kekü nyu ben nyu shüshü nye.

³Nko Khrista Jisu shüpahü kegwa nyu hontseo kengüo kenjün thyü lota.

⁴Temi nme-e shüpahü tho thyü seren tha kecha thyü pe a-ketekhi sinlo nrün ndi, tsüle kechamvule a-no shüpahü thyü titseo a-zan thu kelogü kenyü thyülo nrün genyu.

⁵Tsüntimvule temi lihigüe me zen-o kecho kenyhen kethyü nyue tejvü gü then kemvu we kvukelo perün pvülo hümvu.

⁶Low tsüo hokeli kehü gü le me mhundyü a-rasha hyulo ri mvulo shvu.

⁷Ajo dan rüchün shü ta, Npugü le a-npvü tha lihi-e shalo kegwa khipe ntsüti.

⁸Jisu Khrista rüchün binlo; ale jolokegwa pe jün kezo nyu kezo hontse, a-le kesinyu rhünniso laso, lo a-le Israel tsipwen ge gunryü.

⁹Jolokegwa tsügü genyu ano kemu kethyü nyu hontseo meno tegiron pe adyü sen-o kenjün thyü hihontse kehü gwünzin. Ai Sunggigü jogü we tegiron pe dyüla mvu.

¹⁰Tsügenyu kejülo kela dan no Khrista Jisu genyu chwikeryü kenikelo pe kethonthen zankechwi kethyü sin-o hyulo nrün genyu ale tha aphu nyu nyhenhi bin hünyo.

11“Nle a-zen-o si yatselo, nle a-zen-o rhün loti.

12Nle nyhenhilo hü yatselo, nle a-zen-o meso gon ti. Nle a-zan zoshwi mvula yatselo, a-ko nzan zo mvula ti.

13Nle joketsin zohü mvue, a-we joketsin zozin bin hünyo, kechamvule a-we a-jo kelula hü kemvu genyu,” jo higü hile ketsin le.

Tha Thyü Lo Kekünyu

14Nle anyugun no jo higü rüchün nilo, lotse kethyü Npugü mhundyü nyu anyugun rho shülo, kenyi kethyü le gwa kelogü mvule kenyünyu thyü nshvula kehü gwünzin.

15Sunggigü no nle gwa letse lo nrün genyu nyhen thyü salo; tha thyü kehünyu le kejopvü kelai ndi; lo ketsin jo gü kenjün to senlo.

16Lo joja jora nshünkemvu tsü nrhilo; kechamvule tsühontse kethyü then gü ketsin gü rüchün mvu a-shvushvu tsela nrün genyu.

17Lo anyugun senkethyü le me senra kethyü hontsela hünyo; tsüdan nyu Huminia lo Fileta au ko hünyo.

18Au le ketsin gü gwünzüla njüo rhünniso nrün tsüle güla sele tseo peha ketenyen gwen pe shese titse hünyo.

19Ai Sunggigü le a-bin jwen keshü gü we nnu loho, lo tsüge mohor le hihontse,“Npugü le senyu le a-hon yo tsünyu sha bin nyo,” “Temi lihigüe Npugü zan zo kehünyu no nshün kemvu nrhila lo,” tson hü.

20Lo ka keda nme nyu le suna nmvue rakagi pe kethyü thakhin nti le bin mvule tesan lo nnyon lope kethyü khin-e bin hünyo; peha we teshwen pvü, lo peha we kedukeru ka sen hünyo.

21Tsügenyu temi lihigüe a-npvü a-thyü kenshün pe kedukeru kethyü dan tsü nrhilo yatselo, a-thyü pe teshwen kepvü nshünlo kela, Npugü ka nyu sen-o tha thyülo kekü thatho kegwa thyü nrün genyu thakhin nme thyülo ti.

22Tsügenyu nle nselo kenyü dan khelao n nyun nshün-o Npugü ko kehü dan zen-o kentsen, ketenyen, keso lo nyunkebwen hidan thenlo.

23Ai tha rüchün kemvu lo tha ketso zü kemvu ketso kethyü tsü thame thyü nya, tha tsüdan genyu kegallo kehü gwünzin.

24Lo Npugü gonyu le kega hü zümvu, tsonkethyü gü mvule temi aphu ge njvü gwa lo nnyun thon-o me senthyü sha mvulo shvu.

25Sunggigü le anyugun shwinjün shüo anyugun no anyugun nyun kelulo-o gunryü ketsin gü shalo ti ado tse, lo njvü gwao n ntsun kebin nyu kemu tsin pe hishülo.

²⁶Tsonlo yatselo tsü mhundyü satan le anyugun ten pe a-kendo nyu shülo la-e anyugun le tin-o a-sen nrhi chwiryüe logwa.

2 Timothy 3

Tsangkeben Jon Kekhinki Temi Jvu Rüla

¹Tsangkeben jon kekhin dan ki tsü tha thyü rüsa kethyü gwünkho le gunryü ti tse kethyü jo hi sha bin lo nye.

²Tsükitsü temi le a-npvü a-jün kegwa kefü, pisa ketepen, ketekho, kemakin, metsin, a-pepvünyu khwen nyü kemvu, me rühvu kemvu, nshün kemvu;

³meso njün kemvu, keso nyun pvü kemvu, me zo nshvu kethyü, yhun nshün kemvu, a-jvü gwamvu sa kethyü, kegwa shwinyü kemvu,

⁴kekhünkekho kethyü, me jo zen nyü hü kemvu, a-npvü a-rüchün ngwao ketekho kethyü, lo Sunggigü so kethyü nyeki anyugun npvü anyugun kenyü yhädyü thyünyü kethyü le soryü ti.

⁵Tegwenki we temi ketsin nyu hontse, ai a-kekvu gü sha mvula ti. Temi tson kehünyu nrhilo nye.

⁶Tsüdan nyu peha le me ka nyu yügü tenunyu a-nyun tsü kemvunyu a-kemu khvü nsu kebin nyu sa zen-o serikemvu kenyü dan thyü tinla so.

⁷Anyugun le me le anyugun senkethyü khwe nyü zin hünyo, ai ketsin thakesha gü kipun tsü gunryülo hümvu.

⁸Tson-o ndukako Jani lo Jambri hvu le Mosa ntsunla kethyü hontse temi hidan-e ketsin gü ntsun hünyo; temi tsüdan le anyugun nyun le gwamvu laso, lo anyugun ketenyen-e ketsin mvu laso.

⁹Ai tsüdan le nithen sa tin loho; kechamvule tsühvu hontse anyugun kemu-e temi aphu sha tsentsülo nrün genyu.

Paul Le Timothy Zen Keshü Kekhingü

¹⁰Ai nwe le asenkethyü, ajvü arüla, akeyhun ka ale nyu rüchün hüyo, tsü then hünyo; lo nle aketenyen, anyun kethon, ale me keso, ale nyhenhi bin kelo,

¹¹meno akenshwe lo akenjün kethyü aphu hyu. Lo Antiok, Ikonia lo Lustra nyu agenyu hontse thyüyo tsü aphu sha kü! Ai tsüdan tsü aphu nyu Npugü le akenishü.

¹²Tsühontse Khrista Jisu kipun ketsin rüchün-o yhun kenyü nyu aphu me le nshwen nyhün ti.

¹³Ai temi serikemvu lo me sa kehünyu le mesa lo anyugun npvü anyugun sa tseo gwamvu kvu kvu tse güla ti.

¹⁴Ai nwe zope nzen shü kela ketsin gü lo ketenyen gü nyu binlo, kechamvule nle segü ka jo tsüdan shalo yo tsekethyü sha kebin si genyu.

¹⁵Lo nle n ncheka nyu kenshün lesü dan sha gunryü laso, tsüle dihontseo Khrista Jisu ketenyen genyu kenikelo hyulo tiyo zope nhishü laso.

¹⁶Ketsinlesü gü aphu Sunggigü kanyu henshwi shü, lo tsüle senkethyü genyu gwünzü kebin nyu rho shü nrün genyu, thyüzü kebin nyu thyü ngwa shü nrün genyu lo me che pe ketsin nyu shülo nrün me genyu kechwü genyu le.

¹⁷Tson-o Sunggigü temi no a-gwün ndo penlo njüo thatho kegwa lihi-e thyülo kegwa thyülo hünyo.

2 Timothy 4

¹Ale Sunggigü lo kerhün nyu lo kesinyu aphu ketso nrün gü Khrista Jisu mhundyü nyu n kesin shü bin nyo; kechamvule a-le ryü kezhü lo keda thyü nrün genyu ale nno jünzo binlo lotse zoshü le.

²Gwünkho toka metse lo gwünkho kemvu ka metse nyhenthü zo binlo; meno ketsin letse shalo, kesülo, lo thu keyhunlo, nnyun thon-o senthyü binlo.

³Kechamvule temi le senkethyü jo nyünyü kemvu gwünkho nme le ryü jü nyo; tson-o anyugun le anyugun nyetin kenjün thyüo anyugun le nyu nyülo nyü bin yo tsü senkethyü fü kequen loti.

⁴Lo anyugun le ketsin gü nyu anyugun nyetin pvü kerü sen-o ketsin kemvu kipun güla ti.

⁵Ao nwe tha lihi nyue nnyun tsentsü binlo; kenjün thyüe nyhen binlo, jolokegwa zope me senkethyü tho thyü binlo, nle lotho thyü titse kebin gü tsü thü penlo.

⁶Kechamvule awe aphou hoshüla titse ndo binla so, ale tinla nrün gwünkho gü le ryüzhü laso.

⁷Ale kenren kethyü gü nyu kenren penlo laso, ale tin kehü kethyü nyu tin gü tinlo laso, ale ketenyen gü ntsen sen tilo laso.

⁸Nthu gerho nyu kentsen perün khipe atsü titse akhwen bin laso; Npugü, jo ketsin nyu me jün kera nrün güle a-npvü tsangkeben jon keda tsünyu tsü khipe atsüti, lo a npvü mvule a-le nikeryü le a-kenyü kehünyu aphu tsüti.

Paul Le Timothy Ka Kezo Jo

⁹Nle nshwe aki ryü titse kethyü nyhen thyü binlo.

¹⁰Dema le kazü higü hon keso genyu akhelao Thessalonika ki gun laso, Kresken le Galatia ki gun laso, lo Tita ko Dalmatia ki gun laso.

11Lo Luk nti azen kebin gwünzin so; nle Mark ko zen ryülo; a-le lotho nyu akeche salo kehü genyu.

12Ale Tukika nipe Efesa ki shü laso.

13Nle keryü ka ale phi khipe Troa nyu Karpo ben nyu shü kenjü gü tsü lo lesü dan nyu lesüsü dan nchon-o sen ryülo.

14Lazo cha kehü gü Alekjender le age a-zü kemvu thyü sa la le, a-tho hontse NPugü le a-jün ketun ti.

15Nko a-genyu petsü binlo nye, kechamvule a-le n gun jo hi ntsun sa kehü genyu.

16Ale a npvü arüla zo kerigü ka temi nme-e ano pen shü mvu, ai akhe küla le, Npugü no tsü lope anyugun nmu nyalo tse nda.

17Ai tsükatsü Npugü le akhoka bin-o athyü nkoshü le, tson-o ale jo gü zo bu pe Juda kemvunyu ju apfu no nyü külo; lo tson-o shünyho gü mün nyu asi kenilo le.

18Npugü le tha gwa kemvu lihi nyue akenilo ti; tson-o akeni zen gungü tsangge keda nyu shülo ti. A-no kethonthen zankechwi gü thyülo! Amen

Kelukeshü Kekhin Tsingü

19Priskila lo Aquila hvu, lo Onesifora nyu kaminyu kelu shü le.

20Erasta le Korinth nyu bin nyo, ai Trofima we halo lao ale a-khe pe Meleta nyu shü laso.

21Tsangse mhundyü ryü titse n yhen thyü bin ta. Eubulu, Poden, Lino, Klaudia lo npvünyu ju apfu nkelushü le nye.

22Npugü no n kapu zen bin kelo gü thyülo. Shwikenjün gü no hagun apfu zen bin kelo gü thyülo.

Tita

Tita 1

¹Sunggigü gogü lo Jisu Khrista apostel gü Paul le khikeshü; Sunggigü le kejülo kela temi dan ketenyen thyü nso shü lotse lo anyugun tson tsin pe ketsinjvü kipun ketsin thakesha gü nyu shülo tseo akejülo.

²Kethonthen kerhün hyulo nrün nsidyü gü, tsüle Sunggigü, nkulo keho gü le keritsin kanyu kerhün higü lope ngun tsü titse zo njü.

³Lo Sunggigü nkenikelo gü jo genyu a-npvü a-gwümkho to ka pe atenyen kela a-jolo gü nyu a-kerüchün zo pe me hishü laso.

⁴Ale lesü higü thu pe ketenyen kerhün hon kethyü kipun anyu ketsin thyü kelagü Tita ki shü shü le. Sunggigü n Pvügü lo ngun kenikelo gü Jisu Khrista ka nyu chwikeryü shwikenjün lo nyun kebwen gü no nhon thyü kelo gü thyülo.

Kreta Nyu Tita Tho

⁵Ale nno thathyü tilo mvu kebin dan thyü kentsen shü lotse lo ale nka zokeshü hontse rünyü kedanyu dan ka kehun kekhwen nyu kejü njü lotse kethyü higenyu nkhe pe Kreta nyu shü laso.

⁶Temi no a-nmulo keho nyu, a-nu nme nti kebin nyu, a-nyenyu ai ketenyen nyu, me le tsüdan le serimvu nmvue me jo zen mvu letseo nmu kemvunyu mvulo shvu.

⁷Lo kehun kekhwen nyu le Sunggigü hon kentsen nyu genyu meno a-nmulo keho nyu mvulo shvu; a-npvü a-kendokenron kethyü nyu, kenthün nyu, kenzeü nyu, me vükehü nyu, nmvue kenrun nyu hon lonyü kehü nyu no thyülo shvu.

⁸Ai tesin nsin kehünyu, tha kegwa le a-kenyü kehünyu, me jo zen kehünyu, kepetsü nyu, kenshün nyu lo a-npvü a-kekhenilo kehünyu mvulo shvu.

⁹A-no senkethyü jokenjü nyu me thu keyhun, lo tsü zen keseri chwikeryü nyu nnyila nrün genyu senthyü kehü tenyenlo kekü jo gü nyu nko bin kehünyu mvulo shvu.

¹⁰Kechamvule me jo seri kehü, kenrun zo-o me sa kehü kechon le bin laso, tsü dan nyu gikerünyu nchon kvu.

¹¹Tsüdan tsü mün khinla mvulo shvu; anyugun kejokemvu kon ka kechwü füo anyugun le me senthyü kezü kon ndi-e me senthüo kakhwün apfu nyu thyü nshvu kela le bin laso.

¹²A-nyu npvü a-nyu temi sidyükesanyu nme le zo, “Kretanyu le nkuzin kehünyu, a-jvü gwakemvu nyukhu dan me, lo tha thyü ntsüo tyü kehü nyu dan me.”

¹³Anyugun rüla kezo hile ketsinle. Tsügenyu anyugun rhosa shülo, anyugunno ketenyen ketsin gü nyu binlo nrün genyu.

¹⁴Lo Judanyu le kera kehü kenrun dan nmvue ketsün gü nrhi kela temi dan jo nyü mvulo nrün genyu.

¹⁵Kenshün nyu genyu we tha aphu nshün, ai rhukela tenyen kemvu nyu genyu we thame kenshün ndi laso.

¹⁶Anyugun le Sunggigü sha nle tse zo hünyo, ai anyugun tho gü le a-shamvu letse zo hünyo, anyugun le kentsükenchen, mejo zen kemvu, thakegwa kon me-e thyülo kü kemvu dan le.

Tita 2

Senkethyü Jo Kenjü Senkethyü

¹Ai nwe senkethyü jo kenjü gü zen kerhün kethyü zope senthyü mvulo shvu.

²Kethen nyu ju no tha aphu ka a-kho thyülo, tha rüchün ntsun, lo a-npvü a-kekheni, ketenyen nyu gwa binlo, keso lo nyhenhi binlo lotse zoshülo.

³Tenunyu kethen nyu ju kono tsühontse anyugun jvü kegwa genyu meno anyugun rühu, me zo nshvu kethyü nyu, nmvue zu ketsü do thyü tinla nyalo tse zoshülo. Anyugun no nyu le gwa yo pe senthyülo.

⁴Nyegi bwenyu ju chün pe no a-nyepvü nyu lo a-nyenyu solo.

⁵A-npvü a-kekhenilo, lo yhun nshünlo, lo kanyu tho dan thyülo, a-jvü gwalo lo a-nyepvünyu khwenyülo, tsonlo yatselo temi nme-e Sunggigü jo gü nkhinla loho.

⁶Tsühontse pelü bwenyu ju kono a-npvü a-kekhenilo.

⁷Nle tha lihi ka-e thatho kegwa kethyü nyu tsinhi nme thyü pe me hilo chi. Njo kensu tsin pe me hilo.

⁸N shwikerüchün nyu no ngun ge tha gwakemvu nme-e zo kelo bin ndi lao kejolo nrün genyu nle meno nmula lo keho jo kegwa dan zolo nye.

⁹Me dothyü kehünyu dan no a-npu nyu jo zenlo, lo tha aphu nyu tsünyu kenyü thyülo. Tsünyu jo nnyini la nya,

¹⁰nmvue rühu mvula nya. Tson kethyü gü mvule anyugun no tha lihika-e gwa lo tenyenlo kü, tsekethyü tsin shülo, tson-o tha lihi kethyü nyue n kenikelo gü Sunggigü kanyu chwikeryü senkethyü jo gü gwün kezegwalo.

¹¹Kechamvule Sunggigü shwikenjün gü le temi aphu kenikelo sen keryü pe hishü laso.

¹²Jo tsügü le nno ketsinkemvu kipun lo kazü higü nyu nkenyü dan khelao n kekheni lo, seri lo ketsin rüchün-o yhunlo tse kethyü tsin pe nhi hünyo.

¹³Nno nsidyü kegwa thyü pen pe ntsü nrün gü lo n Sunggigü Kedagü lo n Kenikelo gü Jisu Khrista le zankechwi thyüo ryü nrün gü khwen binlo tse hünyo.

¹⁴A-le ngun genyu a-phou hope serikemvu aphu nyu nrinhilo, lo nthyü pe temi kenshün a-npvü a-hon thyüo thatho kegwa aphu nno nyhen thyülo lotse shü laso.

¹⁵Nle njo kekvu aphu sen-o jo hidan pe nkhwen kenyü nyu dan thu keyhun lo rho shülo. Temi nme no nrüchün nshvu kela thyüla nya.

Tita 3

Khristian Nyu Jvü.

¹Nle n temi dan no sorkari kesen nyu lo kekvu kesen nyu khwenyülo lotse kethyü, lo tsünyu jo zen, lo thatho kegwa lihi-e thyü titse ndo bin lotse zoshü nye.

²Anyugun no temi nme-e zo nshvula nya, kega keseri nya, anyugun nyun bwenlo, lo temi aphu mhundyü nyu beshunlo lotse zoshülo.

³Kechamvule ngun ko gwüingwa nme ka me jo zenmvu, lo tson gwünzü hü, lo nkenyü yhüdyü dan do thyü ryü, lo me ge nra kepvü lo nyhükethyü, me shwirüchün lo meko nshwirüchün tseo yhun ryü laso.

⁴Ai nkenikelo Sunggigü le temi shwikenjün, lo keso gü le me yhühyu thyü keryü ka,

⁵n kenilo laso, tsüle nle n npvü thatho kegwa lihi-e thyü keshü genyu mvu, ai a-npvü n shwikenjün genyu keyhun keshün kethyü nyu nsülo Kenshün Kapu nyu nthyü keshün thyülo laso.

⁶A-le nkenikelo gü Jisu Khrista genyu Kenshün Kapu ja pe nkesü kela thyü shü laso.

⁷Tson-o a-le shwikenjün genyu nno kentsen nyu thyülo, lo kethonthen kerhün hyulo titse kethyü kipun njün kebin nyu thyü kelo le.

⁸Jo hidan hile ketsin lo ale nno hidan hile mvulo keshvu tsin letse zoshü nyü bin nyo, tson-o Sunggigü tenyen kelonyu dan no thatho kegwa dan yhen thyüo thyülo nrün genyu. Hidan hile gwaso lo temi genyu kechwi le bin nyo.

⁹Ai ketsozü kemvu ketso-o kenyi kethyü, lo pvübon zan swü kethyü, kega keseri kethyü, tejavü gü zo-o kenyi kethyü, dan nrhilo; kechamvule tsüle thame kechwi ndi lo a-kenrun kethyü genyu.

¹⁰Temi me pvükho titse kehünyu gwüngwa gwünhvu ge kesü keshü siki we zen-o thame thyü nya.

¹¹Kechamvule temi tsühontse kethyü nyu le ketsin gü nrhio gwamvu laso, lo a-le thyüzü kehü a-npvü sha bin nyo tsekethyü shalo.

Tita Ka Zokeshü

¹²Ale Artema nmvue Tukika nipe nki shülo nle Nikopoli nyu aki gunryü titse nyhen thyülo nye, kechamvule ale tsangse gwünkho ka tsü nyu bin titse rhilo laso.

¹³Nle nyhen thyüo tejvü keshagü Zena lo Apolos au le njwen kegun ka au cheshü nye, au no thame rhodyüla nya.

¹⁴Lo ngun temi dan no a-sha nshalo nrün genyu lo nmvulo keshvu ketsin nyu keche shülo nrün genyu thatho kegwa kethyü jvü shalo.

¹⁵Azen kebin nyu dan le nkelu shü le. Ketenyen nyu ngun so kehünyu dan kelushü lo. Shwikenjün no hagun apuhu zen bin kelo gü thyülo.

Filemon

Filemon 1

Kelukeshü

¹Jisu Khrista genyu dothyü kebin gü Paul lo nsikezen gü Timothi au le thu pe npvügü kengü lotho thyü kehügü Filemon,

²n lügi Afia, lo n gun kengüo Khrista shüpahü thyü kehü gü Arkipa lo a-kanyu kequen kehü kehun gü ka keshü:

³Npvü Sunggigü lo n Npugü Jisu Khrista ka nyu shwikenjün gü lo nyun kebwen gü no hagn zen bin kelo gü thyülo.

Filemon Keso Lo Ketenyen

⁴Ale akehi kethyü nyu nrüla rüchün-o Sunggigü cheno bin hünyo.

⁵Kechamvule ale Jisu Khrista kipun n ketenyen rüla lo nle kenshün nyu aphu so kehü nrüla nyü kelo genyu.

⁶Akehi gü le nketenyen tho genyu Khrista nyu ngun hon tha kegwa dan aphu sha ntsenlo nrün genyu.

⁷Kechamvule asikezen gü n keso genyu kenshün nyu dan nyun gwün nrhün keshü rüla nyü pe akenyü lo anyun bwenlo kethyü genyu.

Paul Le Onesimus Genyu Filemon Ka Thakehi

⁸Tsügenyu, ale Jisu Khrista kipun we peche sa tse nno thyü kezü gü we thyülo lotse ahza pe ntsülo gwa.

⁹Ai keso genyu tsühontse kethyü gü mvule ale nka hishü bin nyo. Ale Paul, Khrista Jisu lothyü kehü güle, lo ntsoka-e a-genyu dothyü bin nyo.

¹⁰Ale dothyü ketseka a-pvü thyü kelogü anyugü Onesimus genyu ale nka hi hünyo.

¹¹A-le himhundyü ki we nno a-genyu n kechwü ndi ryü, ai ntsoka we n-e lo a-e tse a-genyu kechwü le bin laso.

¹²Ale a-ni nipe nki shü bin, lo a npvü anyun nishü bin nyo.

¹³Ale jolokegwa gü genyu dothyü kebin ka a-no n sunka a lothyü bin nrün genyu a-no a zen bin tin kela le a kenyü bin nyo.

¹⁴Ai nka shün mvu tse ale thame thyüla nyü mvu, tson-o n kegwa gü no tenge tselo kela ge nyu mvule n npvü n kendo thyülo nrün genyu.

¹⁵Lo a-le gwüngwa nme nzen kekhola kethyü le nno kethonthen a-zen nilo nrün genyu ado.

¹⁶Donyu nme hontse mvu, ai tsünyeki keso asikezen nyu nme hontse laso, agenyu we, ayi thyümin kipun-e lo Npugü kipun-e ditsüki thyü nkho nni kvula sela!

¹⁷Tsügenyu nle arüchün pe ano nzen-o logwa nme thyü kehü nyu letse yatselo azen kelo hontse a-zenlo lo.

¹⁸Keshanyu laka a-le nge tha lihi thyüzü njü nmvue npu pvü bin yatselo azan nyu thu pe bin njülo.

¹⁹Ale Paul, a npvü aben pe hi thu shü le, ale gunryülo thola tile, ale nka zomvue nle nphou-e pe aketsüi le bin nyo.

²⁰Ketsin le, asikezen gü, ale Npugü nyu nka kechwi peha lonyü bin nyo. Khrista nyu anyun gwün nrhün shülo.

²¹Nle akhwe nyüti lo ale zokeshü nyeki-e thyüshü titse kethyü ale tenyen tsentsüo thu pe ntsüshü bin nyo.

²²Tsüntimvule agenyu ka tsenme ndo pe bin njü nye; kechamvule ale a kerüchün le hagun kehi nyu Sunggigü le akhipe hagun ki shü ti.

Kelukeshü

²³Khrista Jisu genyu azen-o dothyü kebin gü Epafra le nkelushü le.

²⁴Lo azen kengüo lotho thyükebin dan Mark, Aristerka, Dema lo Luk nyugun ko nkelushüle.

²⁵Npugü Jisu Khrista kanyu chwikeryü shwikenjün gü no hagun kapu zen bin kelo gü thyülo.

Ibrinyu

Ibrinyu 1

Sunggigü le A-nyugü Ge Bin-o Kezo

¹Nduka kerika we Sunggigü le sidyükeshanyu ge gwün kechon tson kechacha kethyü kechon nyu nbon nyu nthon gunryü.

²Ai jon kekhin hidan ki we a-le kejü pe tha aphu sen kelo gü lo a-genyu kazü thyü kelogü Nyu nme ge n nthon shü laso.

³A-le Sunggigü keben kenye keshü gü, lo a-jo kekvu genyu tsang kazü aphu tezen sen bin nyo. A-le temi kemu thyü kenshün kethyü thyü lao teso ge kekvu keda tsin gü njüzin bin laso.

Nyugü Le Tsangge Jolonyu Nyeki Gonkvu

⁴Tson-o a-le tsangge jolonyu nyeki zan kegwa tsingü hyu kelo hontse a-le anyugun nyeki gwakvu bin laso.

⁵Kechamvule Sunggigü le thame ka-e tsangge jolonyu nme ka, "Nle Anyu le; nthu ale n nnyulo laso." Nmvue Sunggigü le tsangge jolonyu nme ka, "Ale a-pvü thyüti, lo a-le anyu thyü ti," tson zo shwimvu.

⁶Sunggigü le a-nyuri gü nipe kazü nyu shünrün ka zo keshü le, "Sunggigü jolonyu aphu no a-rüshvulo."

⁷Tsangge jolonyu rüla we a-le kezo le, "A-le a-jolonyu thyü pe tsangkenbu thyü lahä, lo a-gonyu thyü pe mah kenye thyüla hünyo."

⁸Ai Nyugü ka kezo le, "O Sunggigü, N Raja bin, kethonthen bin ti! Nle jo ketsin thün gü sen-o Raja thyü ti.

⁹Nle kentsen so hü lo serikemvu shwi ntsüla. Tsügenyu Sunggigü n Sunggigü le shekerhün terzü lope nyün pe nno npvünyu nyeki gon kvu laso."

¹⁰Lo a-le zoni, "Npugü, NLe sokeri kanyu kazü gü thyü shü laso, lo nle n npvü nben lope tsang dan thyü shü.

¹¹Tsüdan we ndila ti, ai nwe bin zin ti; lo tsüdan aphu phi nya hontse a-ren thyü lati.

¹²Tson-o phi hontse nle sükeryü lati, lo phi hontse anyugun le kelu lati. Ai nwe keme zin bin ti, lo nchen dan le thame ka-e a-keni thyüla loho."

¹³Lo Sunggigü le thame ka-e a-jolonyu nme ka-e: "Ale n shwikerüchün nyu khiphe nphabin thyüla kemvu then nle a njüzin binlo," tse thu njü mvu shü.

¹⁴Tsüdan tsü aphu kenikelo hyulo nrün nyu dan genyu lothyü lotse nikeshü lotho kethyü Kapu dan mvu ole?

Ibrinyu 2

Kenikelo Keda

¹Tsügenyu nle nyülo kela dan nle tsüdan nrhi kela kenshvu genyu nyhen thyüo tsüdan rüchün kegwa thyü kvulo mvulo shvu.

²Tson-o tsangge jolonyu mün nyu chwikeryü jo-e thyü kelulo nrün ndi lo tejvü gwünkerho-e lo jo zen kemvu aphu a-shaja kho hyu tsentsülo hü yatselo;

³kenikelo le gon pe hitsülaki kethyü gü zenlo mvula yatselo nle dikipon tinlo tila? Tsüle Npugü le a-npvü zo teri gunryü, lo jo tsügü nyü kelonyu le nka-e jünzo shü.

⁴Lo Sunggigü le a-npvü a-kendo thyüo tha zansü lo ndun kethyü tho, kekvu shaseni lo Kenshün Kapu jochü pe jo tsügü nyü kelonyu che-o jünzo shü.

Sharhi Thyüpe Kenikelo Nyu Keshü

⁵Lo Sunggigü le nle a-rüla zo kehü siki ryü nrün kazü gü khipe tsangge jolonyu hensin shüla mvu.

⁶Tsonkethyü gü mvule ketsinlesü peha ka zo keshü le: “Temi hile nyu letseo nle a-phin rüchün hü nla; nmvue temi nyugü hile nyu letseo nle a-shweshwi hü nla?”

⁷Nle a-gwünkho keshanyu ka genyu a-thyü pe tsangge jolonyu nyeki tsenyo din laso; nle zankechwi lo teshwe pe a-keda perün thyü shü laso,

⁸nle tha aphu khipe a-pha hensin shü laso.” “Lo a-le tha aphu pe a-hensin shükela ka a-hensin shümvu kebin nme ndi so”; ngun le ntsoka tha aphu a-hensin shü kü kela hontse hyu mvu bin nyo.

⁹Ai tsangge jolonyu nyeki keshanyu jaka genyu a-thyü tsenyo din kela gü Jisu tsüle si-o kenjün thyü kelo genyu zankechwi lo teshwen pe a-keda perün hontse thyülo kela nme nle hyu bin laso, tson-o Sunggigü shwikenjün genyu a-no temi lihigüe sun thyüo si nrün genyu.

¹⁰Kechamvule tha aphu thyü keshü gü lo a-genyu tha aphu yhun kebin gü, anyenyu zen-o zankechwi nyu ryü kejü gü no anyugun kenikelo sharhi gü thyülo nrün genyu kenjün thyüo gwatilo kethyü le a-zü kela genyu.

¹¹Lo anyugun thyü nshün kehü gü lo nshünlo kela dan-e tse kengüo nme ge chwiryü kü. Tsügenyu a-le anyugun lope a-sikezen nyu dan letse ko kejo mvuo

¹²zo, “Ale nzan zope asikezen nyu dan tesha shü ti; ale süda gü dan nyu nshwe ti.”

¹³Lo “Ale aketenyen pe a-ge shüti.” Lo ntsoka-e hire, “Ale lo Sunggigü le khipe aketsü ntsenyu dan le re.”

¹⁴Lo nyu tsüdan le a-thyü a-zi thyü pvü kethyü genyu a-ko tsühontse a-thyü a-zi thyü pvü; tsüle kechamvule a-le si-o kesi kekvu kesen gü, tsüle tero serikemvu gü kekvu bo kemhenla nrün genyu le.

¹⁵Tsüntimvule kesi nshvuo a-keyhun then a-do thyü tinkela nyu hoshülo nrün genyu.

¹⁶Ketsin, a-le tsangge jolonyu ju ntsenlo titse mvule Abraham tsipwen dan ntsenlo titse tsentsü laso.

¹⁷Tsügenyu a-no Sunggigü lokethyü denzin me shwinjün lo joketsin püshükeda gü thyüo temi dan kemu ro thyüla nrün genyu tha lihi nyue a-sikezen nyu dan hontselo mvulo shvula.

¹⁸Lo mele a-semen-o a-le kenjün thyü kelo genyu a-le mele semen kebin nyu keche shü logwa.

Ibrinyu 3

Jisu Le Mosa Nye Gonkvu

¹Tsügenyu apvünyu kenshün nyu dan, tsangge ko kebin nyu kerhün kebin dan, ngun le zoshwi kehü gü apostel gü lo npeshü kedagü Jisu rüla rüchün shülo.

²Mosa le Sunggigü kami aphu dan nyu joketsin zo kethyü hontse Jisu ko a-kejü kelogü mhundyü nyu joketsin zoshü.

³Ai ka thyü keshü gü le kagü nyeki teshwen le bin kvu kethyü hontse Jisu ko Mosa nyeki a-zan chwi kenye kvulo laso.

⁴Lo ka lihi-e a-thyü keshü nyu le bin hü, ai tha aphu thyü keshü gü le Sunggigü.

⁵Lo Mosa we Sunggigü kaminyu joketsin kezo gonyu nme thyüo siki zoshü nrün jo pe zoshü.

⁶Ai Khrista we nyutsin nyu thyüo Sunggigü kaminyu dan nyu joketsin zoshü. Lo nle nsidyü nyu n kepeche lo nkenjü gü tezen tsekho bin yatselo ngun hile A-ka.

Sunggigü Temi dan Genyu Kerüyü

⁷Tsügenyu Kenshün Kapugü le kezo hontse, "Hagun nthu akhwen nyülo yatselo,

⁸nduka Sunggigü ntsun kethyü hontse nmvue tehenyu a-semen shwi kethyü nyü hontse hagun nyun rüla nya.

⁹Hagun bon nyu le tehen tsünyu asemen lo tson-o chen henzi atho dan hyu laso.

¹⁰Tsügenyu ale temi tsüdan ge akenyü mvula, tson-o anyugun le kethonthen rüchün kezü nyu bin hü, anyugun le thame ka-e anyugun tson shalo mvula so.

¹¹Tsügenyu ale anyun ntao swe-o, 'Anyugun no akerüyü nyu yüryü loho!'

- ¹²Apvünyu ju, hagun dan nyu peha le serikemvu lo tenyen kemvu nyun pvüo rhün kehü Sunggigü ben nyu chela nrün kenshvu genyu petsülo nye.
- ¹³Ai kemu mesa kehügü no hagun peha nyun thyü pe rü kela kenshvu genyu “Nthu” tse kebin then khenyütsen hagun khinyunyu thu keyhun binlo.
- ¹⁴Kechamvule nle binzen ka tenyen tsentsü kelogü tezen nko sen bin-o kekhin gü tilo yatselo nle Khrista zen-o kerhün hon thyü bin kelanyu genyu.
- ¹⁵Ketsinlesü le hihontse zohü nyo: “Hagun nthu a-khwe nyülo yatselo, nduka Npugü ntsun kethyü hontse hagun nyun rüla nya.”
- ¹⁶Senyu le a-khwe nyülo-e a-nyun rüla la? Mosa no Ijipt nyu anyugun zen chwi keryü nyu aphu mvu ole?
- ¹⁷Lo senyu ge a-le chen henzi a-kenyü mvu hü la? Mula-o sikelanyu ju genyu mvu ole?
- ¹⁸Lo a-jo zen mvu kela dan kemvu we senyu no a-kerüyü bin nyu yü loho letse swe ola?
- ¹⁹Tsügenyu nle hinyu hyukelo le anyugun le tenyen kemvu genyu tsünyu yü loho kela gwünzin.

Ibrinyu 4

- ¹Tsügenyu a-kerüyü nyu yülo nrün jole kebin zun genyu, hagun temi nme-e no tsünyu yülo mvukela thyü mvu nrün genyu ngun nshvulo nu.
- ²Kechamvule tsüdan hontse ngun-e jolokegwa gü nyülo laso; ai tsüdan le jo gü nyü kethyü ka ketenyen le sinmvu kela genyu jo tsügü kenyü genyu anyugun kechwi nme-e hyulo mvula.
- ³Tson-e ngun tenyen kehü dan le kerüyü tsünyu yüzhü nyo. A-le zokeshü hontse, “Ale anyun kenta nyu swe kethyü hontse: ‘Anyugun no a kerüyü bin nyu yü loho!’ ” Kazü thyülo kerü kanyu a-tho dan thyü penlo la yatse-e.
- ⁴Kechamvule a-le dika yo nmeka jon tsenyü rüla hihontse zo njü, “Lo Sunggigü le jon tsenyü nyü a-tho aphu genyu rüyülo.”
- ⁵Lo hinyu we a-le kezo le: “Anyugun no thame ka-e akerüyü nyu yülo ho.”
- ⁶Lo peha nyu we yülo titse kethyü jo le bin nyo, ai nduka jolokegwa zo pe hi kela dan we jo zen mvukela genyu yülo mvula tsekethyü sha bin laso.
- ⁷Tsügenyu “Nthu” tson-o tsüsiki kethon ki David mün nyu ngüka zoshü kela hontse khenyüme jon nme tho ni-o: “Hagun le nthu a-khwe nyülo yatselo hagun nyun rüla nya,” tson hünyo.

⁸Lo Joshua le kerüyü khipe anyugun tsüla yatselo, Sunggigü le tsüsiki tsangkeben jon kecha nme rüla zoni loho.

⁹Tsügenyu Sunggigü temi dan genyu we kerüyü jon nme le bin zun.

¹⁰Lo Sunggigü kerüyü nyu yü kelanyu le, tsünyu le a-tho nyu rüyü tinkela hontse rüyü tinla ti.

¹¹Tsügenyu temi nme-e no jozen mvukela tsüdan hontse chela mvule kerüyü tsünyu yülo titse kethyü hagn yhen thyülo nu.

¹²Kechamvule Sunggigü Jo gü le kerhün lo kekvu kebin jo, zhethon yi kepen nyeki gwakvu, nnyun lo nkapu jenkho sen-o n keren lo ntsin nyu nyu ai yü gü nnyun kendo kerüchün lo nle thyü nyü kebin dan ai kese-o shalo hü nyo.

¹³Lo tson-o a-le nyhun keshü dan nme-e a-yhühyu ka kebulo bin mvu, tsüntimvule nle a-mhundyü nyu gungü n npvü nrüla pe zo kü nrün gü yhütyü mhundyü nyu we tha aphu khishwi pe ndo njü nyo.

Jisu Le Peshükeda Tsingü

¹⁴Lo nle tsang pvüthü kü kela n Peshükeda gü, Jisu, Sunggigü Nyugü le kebin si genyu nle zoshwi keshü nketenyen gü tezen tsekho sen bin lo nu.

¹⁵Kechamvule n peshü kedagü le nkvu kemvu nyu nphi rüchünlo keho gü mvu, ai nhontseo tha aphu nyu a-semen-e a-we kemu nme-e ndi.

¹⁶Tsügenyu ngun shwikenjün hyulo, lo nmvulo keshvu ka-e a-no n njün-o ncheshü nrün genyu ngun nshvumvu tse shwikenjün keda bin gü kho nni gunlo nu.

Ibrinyu 5

¹Lo peshükeda lihigüe temi dan nyu kejü pe no temi dan sunka Sunggigü mhundyü nyu mele tesha keshü dan lo kemu dan rokethyü lotho dan thyü nrün genyu bin njü hünyo.

²A-le a-npvüe gwa pen kemvu genyu a-le tha shati kemvunyu lo thyüzü kehünyu ge a-nyun bwenlo gwa.

³Tsügenyu a-le a-npvü a-kemu genyu metse lo temi dan kemu genyu metse tha pe rotho thyü mvulo shvu.

⁴Tson-o temi nme-e a-npvü zankechwi tsügü khi pe a-ge shülo hü mvu, ai Aaron hontse Sunggigü npvü kolo hünyo.

⁵Tsühontse Khrista ko a-npvü a-thyü ketetso pe peshükeda thyülo mvu, ai a-ka, "Nle Anyu le; Ale nthu n nnyulo laso," tse zokeshü gü le a-kejü shü.

⁶Lo kecha nme ka ko a-le hihontse zo, “Nle Melkizedek hontse kethonthen peshükeda thyü laso.”

⁷A-le kazü hinyu yhun ketseka kesinyu-e a-kenishülo kegwa gü ka ayhüphu che lo nra tetso-o a-shwikenjün hi-o kehi thyü sa. Lo a-le Sunggigü shyé nshvu kehü genyu a-kehi thyü pe a-tsü.

⁸A-le Sunggigü nyue a-le kenjün thyü kelo nyu jo kezen jvü shalo.

⁹Lo a-le gwapen kelo siki, a-jo zen kelonyu aphu genyu kethonthen kenikelo bin gü thyü lo laso.

¹⁰Lo Sunggigü le a-lope Melkizedek peshükeda hontse peshükeda thyü shü laso.

Ketenyen Nyu Ranikela

¹¹Melkizedek rüla tha kechon kezoi le bin nyo, ai hagun nyetin rügü kela genyu a-kon zokho pe hagun zen tsen laso.

¹²Lo ntsoka hile hagun le me senkethyüé thyülo zü so, tson-e hagun le meno Sunggigü jo a-binzen kerü dan zope hagun hi ni mvulo shvu bin laso. Hagun le ketyüketsü kenko mvule nyüzü sen mvulo shvu bin laso.

¹³Kechamvule temi lihigüé nyüzü pe a-gintho thyü kehü nyu le kentsen keseri nyu a-sikesha ndi zun, a-le nyuhonyu thyü kebin zun genyu.

¹⁴Ai ketyüketsü kenko we peshülo kelanyu chvü thyü hü nyo, tsüdan we a-nyun sen-o tha rüchün kenye kela genyu tha kegwa keshvu sha kekholo hünyo.

Ibrinyu 6

¹Tsügenyu Khrista rüla senkethyü jo kerü dan nken sen-o gü gwati penlo tinu. Tson-o kesi tho nyu nyunkelulo lotse, lo Sunggigü ketenyen,

²Baptism lo nben shwe pe me ge keshü, lo kesinyu le rhünni so nrün lo kethonthen genyu ketso nrün rüla senkethyü jo dan binzen si mvulo nu.

³Lo Sunggigü le nno hi thyülo tselo thyü ti.

⁴Kechamvule peha le himhundyü ki Sunggigü keben hyulo, lo tsangge jochü-e ntsin shwi, lo me zen-o Kenshün Kapu-e kerhün hon thyü.

⁵Tson-o Sunggigü jo kegwa gü-e lo siki keyhun nyu kekvu gü-e ntsin shwi,

⁶tson-o ranila yatselo temi tson kethyü nyu no nyun kelunilo nrün genyu anyugun thyü kenshün nilo nrün ndi. Kechamvule anyugun le Sunggigü nyugü pe krus ge hüni lo me mhundyü nyu a-lope kejokepvü thyüni kethyü genyu.

⁷Lo kazü le tsangri pe gwünshü zin bin kehü kazü le zütsülo-o sen mvulo keshvu dan nyhun pe low tsü kebin nyu tsüshü lo Sunggigü kanyu jochü hyulo hünyo.

⁸Ai kazü tsügü le tsehü lo nyhe nyhun shüla yatselo, tsüle thaja thyü laso, lo meno swe tsü gü zhü laso; lo siki a-rola nrün gwünzin lati.

⁹Lo akesonyu ju, ale hihontse zoshüe ale hagin rüla tha tsünyeki kegwa dan me sha tsentsü bin nyo, lo tsüle hagin kenilo nrün rüla le.

¹⁰Kechamvule hagin le Sunggigü zan nyu Kenshün nyu Lotho thyü lo so keryü lo ntsokae thyü kehü Sunggigü le njü mvu sabin kemvu genyu tsü nmhinla loho.

¹¹Tson-o akenrin gü tsüle hagin lihigüe no hagin yhen kethyü tsüno a-gwünzin gungü hagin sidyü bin tsentsü kethyü fü zin gungü a-keni tilo nyü bin nyo.

¹²Tsügenyu ale hagin no hagin shesela nyü mvu ai tenyen hü lo nyhenhi hüo Sunggigü le zope bin kenjün gü hyulo kela dan hontse lonyü.

Sunggigü Le khishü Titse Zo Tsentsü Kenjü

¹³Lo Sunggigü le tha zope Abraham ketsü ka, a-le zo-o swelo kegwa a-nyeki gonkvu kethyü ndi kela genyu a-npvü a-zan nyu swe-o zo,

¹⁴“Ale jochü pe ntsü ti lo nthyü pe chvükenye shü tsentsü ti.”

¹⁵Lo Abraham le nyhenhi gungü zope a-tsü kenjü gü tsü hyulo la.

¹⁶Ketsin, temi-e a-nyeki kedagü zan sen-o keswe thyü hünyo, tson-o keswe gü lope jo kekera lihie kera penla hünyo.

¹⁷Tsühontse Sunggigü ko tha zope tsü titse zo kenjü gü hyulo nrün nyu dan ka a-jo kelula lo keho anyugun no sha ntsenlo nyü kethyü genyu keswe no anyugun jaka shü pe binla.

¹⁸Tsügenyu a-jo kelula loho tsekethyü jo tsühvu ge Sunggigü le thame kae nku lalo nrün ndi. Tsügenyu ngun tin sen-o a-hensin nyu kegun dan no a-mhundyü zin kebin sidyü gü tezen tsekho sen-o n kepeche no binlo nrün genyu le.

¹⁹Nle n sidyü higü hile n keyhun no kelu kenyonla mvu nrün genyu dyütun hontse kethyü, lo tsüle kenshün bin nyu phi lope khin kenjü nyu zin yü kela hontse kethyü n sidyü nme.

²⁰Jisu le Melkizedek hontse kethonthen peshükeda thyülo-o ngun sunka nmhundyü rio tsünyu yü laso.

Ibrinyu 7

Melkizedek Peshükeda Jvü

¹Lo Melkizedek hile Salem nyu Raja thyü, lo ketetso tsin gü Sunggigü peshükeda-e thyü; Abraham le raja nyu dan me gala-o gunryü kez hü ka Melkizedek le a-zen keteno-o jochü pe a-tsü.

²Lo Abraham le teri nyu tha hyu kelo tha lihie jün tseryü thyüo jünme pe Melkizedek tsü. Temi tsügü zan a-kon keru güle, “Kentsen Raja.” lo a-le Salem nyu raja ko thyü sin, a-kon le, “Gwaketho Raja.”

³A-le a-pvü ndi, a-jvü-e ndi, lo a-bon nyu-e ndi, a-le yhunso keryüe lo a-keyhun keni-e ndi, ai Sunggigü nyugü hontse a-le peshükeda thyü zin hü.

⁴Lo nbon Abraham le teri nyu hyukelo aphu jün tseryü thyüo jünme pe a-ketsü temi tsügü tsü le ditsü laki thyü gon yo rüchün shwi ta.

⁵Lo tejavü gü nyu johokeshü le peshükeda tho hyukelo Levi tsipwen dan no temi ju ka, tsüle anyugun tsagü sikezen ju Abraham tsipwen da ka jün tseryü jünme khilo lotse shü.

⁶ai anyugun tsipwen nyu yhun kemvu temi higü le jün tseryü jünme Abraham ka khilo-o jochü pe a-tsü kenjü dan hyu kelo gü tsü.

⁷Lo keshen gü le a-nye kegon gü ka jochü hyulo hü tsekethyü temi nme-e tsüle a-kemvu letse loho.

⁸Hika we sila nrün nyu no jün tseryü jünme khilo, ai ligü nyu we rhün hü n letse a-rüla zo kehü gü no lo.

⁹Lo jüntseryü jünme hyulo kehü gü Levi le kon me ka a-le Abraham ge bin-o jüntseryü jünme pe tsüla.

¹⁰Kechamvule Melkizedek le a-bon zen keteno kethyü tsüle a-le a-bon ge bin zun kethyü genyu.

¹¹Lo Levi peshükeda jvü nyu gwapen kelo thyülo gwala yatselo (kechamvule tsü hensin temi le tejavü gü hyukelo genyu) nyu thyüo Aaron le kethyü hontse mvule Melkizedek le kethyü hontse peshükeda kecha nme no soryü mvulo shvu ti la?

¹²Lo peshükeda kethyüe kelula yatselo tejavü güe kelu mvulo shvu laso.

¹³Kechamvule a-rüla jo hidan zope bin kenjü gü le tsipwen kecha nduka temi nme-e kershvubin nyu lotho thyü shwi hü kemvu nyu kelasi genyu.

Melkizedek Hontse Kethyü Peshükeda Kecha Nme

¹⁴N Npugü le Juda tsipwen ge yhun gunryü tsekethyü sha tsentsü bin nyo; lo Mosa le tsipwen tsügü no peshükeda kethyü rüla thame zomvu.

¹⁵Lo Melkizedek hontse kethyü peshükeda kecha nme le soryü kethyü le tsü kon gü le ntsen kvu laso.

¹⁶A-le thyü min nyu yhun sokeryü tson kipun thyüzü kethyü kon genyu mvu, ai keni thyüla lo keho keyhun kekvu kipun peshükeda thyülo.

¹⁷Lo tsü rüla hihontse zo njü, “Nle Melkizedek le kethyü hontse kethonthen peshükeda thyü laso.”

¹⁸Johokeshü kerigü le kvumvu lo a-kechwi kendi genyu khe laso.

¹⁹Kechamvule tejavü gü pe thame thyü pe no gwapenlo kemvu genyu; lo kechagü nyu nsidyü gwakvu kethyü gütsü sen nyü laso, lo tsügü nyu nle Sunggigü kho nni gunlo hünyo.

²⁰Lo tsüle keswe nme-e sen mvuo thyü mvu. Himhundyü ki kethyü dan we keswe sen mvu tse peshükeda thyü gunryü;

²¹ai higü we a-rüla zokeshü gü le swe-o peshükeda thyülo, “Npugü le swela, lo a-le anyun kelu loho: ‘Nle kethonthen peshükeda thyü laso.’ ”

²²Higü hile Jisu thyü pe jopen jozen kelo gwakvu kethyü khi keshü gü thyü shü.

²³Lo a-kon kecha nme le: peshükeda kecha tsüdan we kechon, kechamvule anyugun le sila-o peshükeda tho gü thyü gunlo mvula kehü genyu.

²⁴Ai tsügü we kethonthen rhün bin kela genyu a-peshükeda tho tsü kelu loho so.

²⁵Tsügenyu a-zan sen-o Sunggigü kho nni gunkeryü nyu kenilo lo tse zin binlo gwa so; a-le rhün zin bin-o tsüdan genyu hi zin bin hü kela genyu.

²⁶Kechamvule n gun le peshükeda tsühontse, nshün, kemu ndi, rhula mvu, kemunyu zen kekho, tsanggenyu nyeki-e gonkvu kethyü sen mvulo keshvu genyu.

²⁷Lo a-we peshükeda kechanyu dan hontseo a-npvü a-kemu genyu ri lo tsüsika a-temi kemu genyue tse khenyütsen rotho thyümvue gwa so; kechamvule a-le a-phou pe me rothyü kela ka gwüngwa thyüo tsü aphu thyü pen kü kelasi genyu.

²⁸Lo tejavü gü we gwapen kemvu temi kejü pe peshükeda thyü hü; ai tejavü gü siki keswe jo gü we kethonthen gwapen kela nyu gü kejülo laso.

Ibrinyu 8

Jisu Le N Peshükedagü

¹Lo ale zokebin kongü le higü hile nle tsangge keda tsingü keda bingü nzhüzin binkela tsühontse kethyü nme pe n peshükeda thyü bin laso.

²Lo tsüle temi no mvule Npugü le a-npvü thyü keshü kershvu phika ketsin gü nyu lo kenshün bin gü nyu lotho thyü bin laso.

³Kechamvule peshükeda lihigüe no tha hoshü lo rotho thyüshü nrün genyu keju shü hünyo; tsügenyu peshükeda higü hi ko tha peha sen gunryüo rüshvu mvulo shvula.

⁴Lo a-le kazü nyu bin yatse kethyü we, a-le peshükeda thyülo nrün ndi lati, kechamvule tejavü gü hontse tha khisen ryü rüshvu kehü peshükeda ju le kebin genyu.

⁵Tsüdan tsü le tsangge kebin dan rokethyü nme lo a-shye hontse thyü kebin gwünzin. Tsühontse Mosa-e kershvu phika gü penso shü titse keso ka Sunggigü le a-ka, "Kazüthun ge tsin pe a-hi keshü tsü joja gü gwünzin tse tha lihi-e thyülo nye," tsonshü.

⁶Ai tsühontse Jisu we a-le a-ja nyu kebin gü thyüo kejoin kejozen kelo gü le gwakvu kethyü hyulo laso, kechamvule tsüle tha zope ntsü kenjü gü nyeki gwakvu kethyü gü ge chwikeryü genyu.

⁷Kechamvule kejoin kejozen kelo kerigü le thyü kezü ndi yatse kethyü we, kenyhun gü no bin nrün-i ndi.

⁸Ai a-le anyugun nmu-o: "Npugü le zohü nyo, jon dan le ryüjü nyo, ale Israel nyu kami dan zen-o, lo Juda kami zen-o kejoin kejozen kelo keshün nme thyü shüti.

⁹Tsügü we ale Ijipt kazü nyu anyugun bon nyu dan ben sülo-o anyugun tsonri chwiryü kelo jon nyü anyugun zen-o kejoin kejozen kelogü hontse mvu. Anyugun le tsüka azen-o kejoin kejozen kelogü nyu bin mvula, tsügenyu ako anyugun shwishü mvula le.

¹⁰Tson-o Npugü le zo, tsangkeben jon tsüdan siki ale Israel tsipwen dan zen kejoin kejozen nrün gü le higü tile: Ale ajvü dan khipe anyugun nyun nyu shü shü ti, Lo tsüdan thu pe anyugun nyu ge shü shü ti. Lo ale anyugun Sunggigü thyü ti, lo tson-o anyugun le atemi dan thyüti.

¹¹Lo anyugun lihigüe a-temi ka nmvue a-sikezen gü ka 'Npugü shalo lo,' tsekethyü zope kesenthyü mvula ti. Kechamvule tsüdan aphu keshen tsin ka gungü keda tsin keti asha küla nrün genyu.

¹²Kechamvule ale anyugun gwakemvu kethyü tsü shwinjün lati lo ale anyugun kemu dan rüchün sin mvu lati."

¹³A-le kejoin kejozen kelo keshün nme tson kethyü tsüle a-le kerigü lope a-whegü thyü laso. Ai a-whe thyüla lo a-ren thyü kelagü tsüle ndi güzhü laso.

Ibrinyu 9

Kazü Hinyu Lo Tsangge Kershvu

- ¹Lo kejopen kejozen kelo kerigüe kershvu jvü dan lo kazü hinyu kershvu ka-e bin.
- ²Lo kershvu phika nme thyü njü, kamhuntsen gü tsülo pe kenshün bin gü letse hünyo. Lo tsünyu tsü makemben bin gü, miz gü, lo mehi keshü tensü dan pe sin njü hü.
- ³Lo tsüsigü ka phi süden pe khin kenjü tsen gü lope kenshün nyeki kenshün bin letse hü.
- ⁴Tsünyu tsü tharün kegwa ro kehü suna kershvubin, lo kejopen kejozen kelo khingü, suna pe jekü kethyü gü le bin, lo tsünyu tsü suna la manna pe a-nyu shü kenjü gü, Aaron thün a-nyü sen chwikeryü gü, lo tso ponhvu ge kejopen kejozen kelo jo tsü pe thu njü.
- ⁵Lo tsü soge gingvü kethyü cherub kenyhun le au sekin sükhun pe shwikenjün bin gü henpvü bin. Ntsoka tha hidan hi zolo kebui mvu.
- ⁶Lo tha tsüdan ndo nron pe tsühontse pe bin njü, lo peshükedanyu ju no katsen kerü gü nyu yügü kershvu tho thyü zin bin hünyo.
- ⁷Ai tsüsigü tsen gü nyu we peshükengun gü npvü chenme ka gwüingwa yülo hü; lo tsükatsü tezi sen mvuo yülo hü mvu; lo tsü pe a-npvü a-nyu-e lo a-temi thyüzü kelanyu genyue kershvu thyü gunryü.
- ⁸Hige hi Kenshün le tsin tsentsü pe mehi keshü le kershvuka kamhuntsen güle kebin then kenshün bin gü khinshye shü mvuzun.
- ⁹Tsügü tsü le ntsoka gwüinkho higü zansü thyü keshü. Tsüle tha khisen gunkeryü lo rotho thyü pe rüshvu keshü le rüshvu kebin gü nyun thyü pe nshün penlo mvu.
- ¹⁰Tsüdan tsüle ketyüketsü lo sü nshün kethyü sha seni. Hi aphu tegwen kipun then nrün tejvü a-le tejvü thyü keshün ni kemvu ka thyü hü tselo tse keshü nti.
- ¹¹Ai Khrista le tha kegwa gunryü la kethyü dan kershvu Kengun gü thyü gunryüo ben no thyü kemvu, a-kon le nyhun keshü kazü higü kemvu kershvuka gwakvu lo gwapen kethyü gü nyu.
- ¹²A-le tenyü lo methunyu zi sen mvule a-npvü a-zi sen-o kethonthen rhinhi kelo thyülo nrün genyu gwüingwa thyü kenshün bin nyu yü laso.
- ¹³Tson-o rhukelanyu ge tenyü lo methu zi, lo methunyu rope kershvu thyü kela jonbü kesin kezen shüo thyümin gü thyü kenshünlo hü yatselo.
- ¹⁴Tsünyeki kethonthen Kapugü nyu a-khipe nmulo keho thyü pe Sunggigü tsü kela Khrista zi gü we, kesi tho dan nyu hagn nyun thyü kenshün pe rhün kehü gü Sunggigü lothyü kvulo mvu tile?

¹⁵Kesi nme le kebin genyu a-le tejvü kerigü hensin thyüzü kelanyu rhinhilo, tson-o kolo kelanyu no kethonthen bin nrün zope bin kenjü gü gwenlo nrün genyu a-le kejopen kejozen keshünni kethyü gü nyu a-jaka kebin gü thyü laso.

¹⁶Lo tha zope me tsü kenjü lesü ndi yatselo, tha zo keshü gü le si-o hyulo hünyo.

¹⁷Kechamvule tsügü le sikela siki nyu lesügü le a-kekvu le binla hü, ai tha zokeshü gü le rhün kebin then lesü gü le a-kekvu ndi kethyü genyu.

¹⁸Tsügenyu kejopen kejozen kerigüe tezi sen mvu tse binzen mvu.

¹⁹Lo Mosa le tejvü hokeshü lihi-e zoshwi pe temi dan aphu hi keshütsen a-le methunyu dan lo tanyü dan zi khipe zü lo thyü hüphi kenhon lo hisop sinlo njüo lesügüe lo temi aphu gwün-o,

²⁰“Higü hile Sunggigü le hagon ka johokeshü kejopen kejozen kelo zigü le,” tse zoshü hü.

²¹Lo tsühontse a-le tezi gü kezen pe kershvu phi kagü lo tsünyu kershvuka nyu sen kehü thakhin dan aphu gwün küshü hünyo.

²²Ketsin, tejvü hensin tha aphu ka tsühontse kethyü tezi sen-o thyü kenshünlo lotse ryü: lo tezi tsunshü kemvu we kemu jükelo ndi.

Khrista Rothogü Le Kemu Sentin Kela

²³Lo tsangge kebin dan me hidan hi ai tha tsüdan sen-o thyü kenshünlo mvulo shvula; ai tsangge kebin dan we tsüdan nyeki-e kershvu kegwa sen mvulo shvu kvu bin nyo.

²⁴Tsüntimvule Khrista gü we ketsin gü mvuo a-men gü benlo kethyü kenshün bin gü nyu mvule; ngun sunka tsangge yügü ntsoka Sunggigü mhundyü nyu hü laso.

²⁵Kechamvule peshükedagü le a-npvü a-zi mvule senru zi sen-o chenkechwi kenshün bin gü nyu yü kehü hontse Khrista we a-phou lope rüshvu nini tse bin loho so.

²⁶Tsonkemvu we kazü thyülo nyemhun nyu a-no kenjün thyü ni ni tse lati. Ai gunryüo chen kekhin ki a-npvü a-phou khipe kershvu thyülo kemu khipe shwela nrün genyu kethonthen genyu gwüingwa thyü me yhühyu thyü ryü.

²⁷Lo temi no gwüingwa si-o tsüsiki ketsokethyü no ryü titse kela hontse.

²⁸Khrista ko temi kechon kemu pvülo titseo gwüingwa nme a-phou hoshü laso; lo kenyhun gü ka me yhühyu thyü ryü nrün gü le kemu genyu mvule a-khwen kebin nyu kenilo nrün genyu ryü ti.

Ibrinyu 10

- ¹Lo tejvü gü we tha kegwa le gunryü nrün dan joja to mvule a-shye nme kethyü genyu chenkechwi pe ngun kershvu thyüzin kehü kershvu tsüdan tsü sen-o a-kho nni kehünyu thyü ngwa penlo nrün ndila.
- ²Keshanyu laka rüshvu kehü dan le anyugun kemu nyu nshün ketsin thyülo la yatse kethyü we, anyugun nyun le anyugun nmu mvu lati, tson-o kershvu thyü sinmvu lati.
- ³Ai kershvu tsüdan kethyü le meno chenkechwi a-npvü a-kemu rüchün nilo lotse kehü gwünzin.
- ⁴Kechamvule methutse lo tenyü dan zi le temi kemu sentinlo nrün ndi kela genyu.
- ⁵Tsügenyu a-le kazü nyu tsüryü kejü ka, a-le Sunggigü ka zo: “Nle kershvu kethyü lo tha sen ryüo kershvu-e nkendo mvula, ai nle min nme ndo pe atsü laso.
- ⁶Tha rope rüshvu kethyü lo kemu genyu rotho nyu nle nkenyü hü mvu.
- ⁷Tsontsin a-le, ‘Lesüsü gü nyu arüla thu pe kenjün hontse, O, hire, Sunggigü ale n kendo gü tsü thyüshü tile tseo ryü la sele,’ ” tson.
- ⁸A-le keri dan tsü zokeshü ka, “Nle kershvu dan lo tha hope kershvu dan lo tha rope kershvu dan lo kemu genyu kershvu dan nkendo mvu nmvue nkenyüe mvu.” A-le zo tha hidan hile tejvü genyu pe rüshvu keshü gwünzin.
- ⁹Tsonshü njüo a-le zo, “Hire, ale nkendo gü tsü thyü shü ti tseo ryü la sele.” Tson-o Sunggigü le rope kershvu tho when gü aphu pe khe laso lo Khrista pe kershvu gü khipe tsü bin nyu shülo laso.
- ¹⁰Lo Sunggigü kendo tsügü genyu Jisu Khrista mingü pe aphu genyu gwüingwa phou kerho thyü kela genyu nthyü kenshünlo laso.
- ¹¹Lo peshükeda lihigüe so-o khenyütsen nyü lotho thyüo kershvu tho kethyü si thyü nini bin hünyo, ai tsüle thame ka-e kemu dan sentinla loho.
- ¹²Ai Khrista we kemu dan genyu kethonthen genyu rotho nme thyüla njüo gungü Sunggigü njüzin bin tin laso.
- ¹³Tson-o a-shwikerüchün nyu ju no a-pha hensin binlo kemvuthen khwen bin tin laso.
- ¹⁴Kechamvule kershvu thyü gwa nti nyu nshünlo kela ju thyü pe kethonthen gwapen laso.
- ¹⁵Tsüntimvule Kenshün Kapu gü le a-jün zosin shü hünyo; a-le,

16“Npugü le zo-o, jon tsüdan siki ale anyugun zen-o kejopen kejozen nrün gü le higü hile: Ale a tejvü dan khipe anyugun nyun nyu shüti, lo ale tsüdan thu pe anyugun nyun ge shüti.”

17Lo a-le zosin-o, “Ale anyugun kemu dan lo anyugun serikemvu dan rüchün nimvu lati.”

18Lo kemu hidan jü kelo le binla yatselo, kemu genyu rotho nme-e thyü sinmvu lati so.

Ngun Sunggigü Khonnilo Tinu

19Tsügenyu apvünyu ju, nle Jisu zi genyu pecheo kenshün bingü nyu yülo gwa so.

20A-le phi süden pe khin kenjü, tsüle a-kon le a-thyümin tsünyu tson keshün kerhün tson nme khinshye shü laso.

21Lo nle Sunggigü ka kentsen n peshükeda le bin kelasi genyu.

22Ngun nyun ketsin thyü tenyen-o nnyun ki n nmu kehü dan tsü thyü kenshünla, lo zü kenshün tsin lope nmin-e sülaao a-khonni gunlo tinu.

23Ngun sidyü nme zo kehü gü tsü tezen tsekho sen binlo nu, kechamvule tha zope ntsü kenjü gü le joketsin kethyü genyu.

24Lo ngun tsühontse khinyunyu thu keyhun pe keso lo thatho kegwa nyu shülo tiyo tsü rüchün lo nu.

25Peha nyu jvü hontse gungü kehun keteno kethyü gü tsü khela nya, ai tsangkeben jon gü le nkho nni kvu kebin hontse khinyunyu thu keyhun kvulo.

26Tson-o nle ketsin thakesha gü hyulo kela siki n npvü nshwen nron thyüo kemu thyülo, kemu rothyü kelo nmv-e bin sin mvu so.

27Ai n nmu nrün ketetsin kethyü gü khwen kebin gwünzin so, lo mah ketetsin kethyü tsüle shwikerüchün tsü ju roti.

28Temi lihigüe Mosa jvü gü gwünrho kethyü shahu mihvu mishen le bin yatselo shwi njün mvu tse no sila hü.

29Tson yatselo Sunggigü nyugü pe a-phabin thyü kedü, lo khipe a-thyü kenshün kelo kejopen kejozen kelo zigü pe tha lihi kemvu thyü, lo shwikenjün kapu gü nshwen tse kehü gü le tsünye ki a-shaja tsen kvu kethyü hyulo mvu ti ole!

30“Kechamvule khünkezo le ajün le, ale kethun ni ti,” tson kezo gü ngun le a-sha bin nyo. Lo zoni keshü le, “Npugü le a-temi dan ketso ti.”

31Rhün kehü gü Sunggigü ben nyu chetsü titse kethyü tsüle kenshvu nme le.

³²Ai himhundyü hagnun le keben hyu kelo sikikenjün kethyü kerü nyu-e nyhen bin kelo dan rüchün nishülo.

³³Tsükatsü khika we süda mhundyü nyu meno hagnun kemüni lo hagnun nthüyü nnyü, lo khika we mele n nshwen pe tsühontse kebin nyu zen-o dan me thyü hü.

³⁴Kechamvule hagnun le dothyü kebin nyu shwi pe hagnun nyun kenjün thyü, bin zin hü nrün hagnun kenya gwakvu kethyü nme le bin kela shao mele hagnun hon nke nmhü-e hagnun kenyü hü.

³⁵Tsügenyu hagnun kepeche pe shwenla nya, tsüle a-chün keda le bin nyo.

³⁶Lo hagnun Sunggigü kendo thyülo-o a-le tha zope bin kenjü gü hyulo nrün genyu hagnun nyhenhi kethyü sen bin mvulo shvu.

³⁷Kechamvule ketsinlesü le hontse zo hü, "Thonsa mvu tse gunryü titse kehü gü le ryü ti, lo a-le ntsüla loho.

³⁸Ai atemi kentsen gü le a-ketenyen genyu rhün loti; ai a-le tesen nila yatselo, ale a-ge akenyü loho."

³⁹Ai ngun we tesen nilao nke kelanyu kemvu, ai tenyen bin-o kenilo nrün nyu le.

Ibrinyu 11

Ketenyen

¹Ketenyen le sidyü hyu kemvu dan hyulo titse sha tsentsü kela nme.

²Kechamvule tsügenyu nbon nyu ju ai Sunggigü no anyugun le gwa letse kelo gwünzin.

³Ketenyen nyu kazü gü hile Sunggigü jo nyu nyhunlo, tson-o nle hyulo kegwa dan hile hyulo nrün kendi nyu chwiryü tse kethyü nle shalo.

⁴Ketenyen genyu Abel le Kain nyeki a-kershvu gwakvu kethyü nme thyü pe Sunggigü rüshvulo; ketenyen genyu Sunggigü le a-le tha sen ryüo rüshvu keshü khilo-o a-le kentsen nyu letse kolo; lo a-le sila-e a-ketenyen le jozo bin nyo.

⁵Ketenyen genyu Inok-e kesi hyu loho letseo a-zen küla, lo tson-o a-hyumvu la, kechamvule Sunggigü le a-zenlo kela genyu; a-zen kü kela mhundyü a-le Sunggigü kenyü thyülo letse a-jün zo ryü la.

⁶Lo ketenyen sen mvutse Sunggigü kenyü thyülo nrün ndi. Kechamvule temi lihigüe Sunggigü ki keryü nyu le a-le bin tsekethyü lo a-fü kehü nyu chün thyü pe tsü hü tsekethyü tenyen mvulo shvu.

⁷Ketenyen genyu Noah ko hyumvue petsülo mvulo keshvu le ryü kezhü Sunggigü kanyu jo shalo-o a-nyun nkhi ketsin thyüo a-kaminyu kenilo nrün

genyu zürun nme chalo, lo hige a-le kazü gü nmula, lo tson-o ketenyen genyu a-le ketsen gwen kelo gü thyülo la.

⁸Ketenyen genyu Abraham ko Sunggigü le a-ko keshü ka a-jo zen-o a-no gwenlo nrün nme hyulo titse keshü nyu gunlo; lo a-le dikipon gun tiyo shamvu tse güla.

⁹Ketenyen genyu a-le tesin ki kehü hontse zope a-tsü kenjü kazü gü nyu tesin thyüo a-zen-o tha zope anyugun ketsü kerhün kethyü Isak lo Jakob au ai zen-o phika nyu yhun.

¹⁰Kechamvule a-le rünyi nyida a-bin kekhwen le binzin kehü gü nri bin, tsügü thyü keshü lo zü keshü gü le Sunggigü.

¹¹Ketenyen genyu Sara le then kela siki-e kekvu hyulo-o nyuphou pvülo a-le tha zope kenjü gü jo le ketsin letse tenyen kelo genyu.

¹²Tsügenyu kesinyu hontse kethyü nme ge a-tsi a-pwen no tsangge shyenyü hontse lo züda seki hachon swülo bu keho hontse yhun soryülo.

¹³Temi hidan hi aphu tha zope bin kenjü gü hyulo mvu tse ketenyen nyu sikü laso, ai anyugun le ntsen ki tsü hyu shüo anyugun kenyüla, lo anyugun le kazü gü nyu njwen kehü nyu lo ketsin letse rüchünla le.

¹⁴Kechamvule jo tsühontse kethyü zo kehü dan le a npvü arünyi, thyü nrün nme fü hü tsekethyü pe mehi tsentsü shü le.

¹⁵Anyugun le bin hüo chwiryü kela kazü gü tsü rüchün hü yatse kethyü we, anyugun le rani gunla nrün gwünkho hyulo ti atale.

¹⁶Ai tsüle rünyi tsügü nyeki gwakvu kethyü, tsüle tsangge rünyi gü nnyü kvula le. Tsügenyu Sunggigü le anyugun no a-le anyugun Sunggigü letse kethyü ko kejo mvula, kechamvule a-le anyugun genyu rünyi nyida nme ndo pe bin kela genyu.

¹⁷Abraham le Sunggigü le a-kegwa keshvu sha titse kesoka ketenyen genyu Isak khipe rüshvula, lo zope tsü kenjü hyu kelogü le a-nyuche gü khipe rüshvula titse so.

¹⁸Tsügü rüla zo kenjü le, "Isak ge ntsipwen zan tho ti."

¹⁹A-le Sunggigü le kesi-e thyü nrhün nishü logwa tse kethyü tenyenla; tsühontse Abraham le kesi nyu Isak hyunilo.

²⁰Ketenyen genyu Isak-e siki ryü nrün dan rüla zo-o jochü pe Jakob lo Esau tsüshü.

²¹Ketenyen genyu Jakob le sigü kezhü ka jochü pe Josef nyuhvu nme me tse tsüshü, lo a-thün nrhun sen-o Sunggigü rüshvu.

- ²²Ketenyen genyu Josef le a-kesi kho nni kela siki Israel nyu nyenyu ju le tsonchü chwila nrün rüla zoshü, tson-o a-ru kesun rüla zoshü.
- ²³Ketenyen genyu Mosa nnyu kelo ka a-pepvünyu le shyeshen a-kebu njü, kechamvule anyugun le ntsenyu gü le zegwari tsin kethyü hyulo-o rajagü hukum zen mvue nshvu mvula.
- ²⁴Ketenyen genyu Mosa le peshü sorryülo ntsin a-le Pharo nyugi nyu letse ko mvula.
- ²⁵A-le gwüingwa me ka kemu nyu a-kenyü yhüdyü thyü kebin nyeki Sunggigü temi ju zen-o meno a-nshwen nyhün kethyü le a-kenyü kvula.
- ²⁶A-le Ijpt nyu kenya aphu nyeki Khrista genyu tetsin kepfü we a-kenya le gon kvu letse rüchünla, kechamvule a-le siki a-chün gü fü hü kela genyu.
- ²⁷Ketenyen genyu a-le raja gü nyunkenta-e nshvu mvuo Ijpt khelao tinla. Kechamvule a-le a-yhütyü lope hyulo keho gü hyu kebin hontse nyhenhi bin kela genyu.
- ²⁸Ketenyen genyu nyuri gü nke gunkeryü gü no anyugun kesü mvulo nrün genyu nkenchwi kelo nga zenlo, lo tezi gü kezün shülo.
- ²⁹Ketenyen genyu temi ju le Zükenhon züda-e no kazü kesin hontseo pvüthü chwila Ijpt nyu dan we anyugun hontse ryü kethyü ka zü no anyugun nrhüshvu la.
- ³⁰Ketenyen genyu anyugun le jon tsenyü Jeroki chwida hun shü ntsin chwida le ntsela.
- ³¹Ketenyen genyu tenunyu serikemvu gi Rahab le jozen kemvu ju zen-o nkela mvulo, kechamvule a-le a-kenyüo rünyi rüzü keryü nyu nsin kelo genyu.
- ³²Lo ale tsünyeki nyu zo sin mon? Ale Gideon, Barak, Samson, Jefta, David lo Samuel lo sidyükes hanyu ju rüla zobulo titse kethyü le a-gwünkho ndi.
- ³³Tsüdan ko ketenyen genyu raja bin lolo, ketsen tho thyülo, lo zope bin kenjü dan hyulo, shünyo dan mün-e khinlo.
- ³⁴Mahkenyü ketsera-e bo kemhülo, zhethon yi-e nrhilo, kvu kemvu nyu-e nkolo, teri nyu-e kvulo, lo rünyi kecha ki shüpahü jue hü pe no tinla.
- ³⁵Tenunyu ju-e anyugun temi kesi le rhünni kelo hyulo. Lo kechanyu ju le meno anyugun hoshü kelagü mvule nthü nnyü nyüla, tsüle anyugun le rhünni keso gwakvu kethyü nyu rhün solo nrün genyu.
- ³⁶Lo kechanyu ju le meno anyugun shwinyü, anyugun vü, lo ron pe anyugun dyülo njüo do thyü.

³⁷Meno tso lope anyugun jon, meno senkerü zhe lope anyugun rhenkhola, meno zhethon khipe anyugun dushvu, anyugun le tanyü gi nmvue tenyü gi ben-o hohü, anyugun le thame ndi, kenjün thyü, lo meno anyugun shwen sa.

³⁸Kazü gü le tsüdan zenlo kümvu la, anyugun le ho-o kazü kesi nyu lo kazüthun ki, kazü kepekü nyu tsokü nyuki ho hü.

³⁹Lo temi hidan hi aphu, anyugun ketenyen genyu mele anyugun nshwen sa-e zope bin kenjü gü hyulo mvu laso.

⁴⁰Sunggigü le ngun genyu tha gwakvu kethyü peha ndo pe bin kenjü genyu ngun sin mvutse tsüdan thyü pe gwapen shü mvu laso.

Ibrinyu 12

Sunggigü Le Npvü

¹Tsügenyu jünkezo nmhu keda le nhunpvü kebin genyu ngun hüsü kehü lo kemu nkho nni n nsü kehü tsü kelila, lo tson-o nyhen thyü nmhundyü zin hü gunlo tinu.

²Tson-o n ketenyen khipe nketsü gü lo thyüpen shü kehü gü Jisu nrilo, a-le shekerhün le a mhundyü ki bin kela gü genyu krus ge kejokepvü pe lihi kemvu thyüo nyhenlo, lo tson-o ntsoka Sunggigü Raja bin njüzin bin tin laso.

³Hagun shese lo hagun nyun kunla mvu nrün genyu, kemu nyu no a-shwirüchün sa lo a-ntsün sa-e nyhen kelo gü rüla rüchün shü shwi ta.

⁴Kehun le kemu zen kenren kethyü ka hagun le tezi ketsun keti nren mvu zun.

⁵Lo hagun le a-nyu laso tsekethyü hagun thu keyhun jo tsü nmhinla sele? “Anyu, Npugü le n nthyü nnyüo nsenkethyü tsü rüchün kenshenla nyalo, nmvue n kemu tsin pe nhi kethyü ka n shese la nyalo.

⁶Kechamvule Npugü le a-le so kehünyu senthyü hünyo, lo a-nyenyu lihigüe a-le zenlo kelanyu vüo zenlo hünyo.”

⁷Hagun no gwalo nrün genyu hagun nthyü nnyüo hagun senthyü kehü tsü nyhenlo, Sunggigü le hagun no a-nyu hontseo hagun ge tson hünyo. Kechamvule nyu segü le a-pvü le a-nthyü nnyüo a-senthyü kemvu le bin nla?

⁸Keshanyu laka me kechanyu aphu a-nthyü nnyü kethyü hyulo kü lo hagun we khela yatselo tsüle hagun le nyutsin nyu mvule teshvu nyu laso.

⁹Tsünyeki kazü nyu npvü nyu le n nthyü nnyüo nsenthyülo nle a-rühvu hünyo. Tsonlo nle rhünlo nrün genyu tsünyeki-e nle n Kapu pvügü jozen kvu mvuti ole?

¹⁰Kazü nyu npvünyu le a-mhundyü ka a-zü tseo a-gwünkho keshanyu ka n nthyü nnyüo nsenthyü hünyo. Ai a-we nno a-kenshün hyulo titse ngenyu kegwa kon ka n nthyü nnyüo nsenthyü hünyo.

11N nthyü nnyüo senkethyü le aphu tse nyeka we nkenyü mvule thyüri hünyo; ai tsü lope a-senthyü kelonyu le kekkin ki tsügenyu nyun kebwen rasha kentsen keseri nsha shü hünyo.

Senthyü Keshü Lo Petsü Bin Mvulo Keshvu

12Tsügenyu hagin buthun kenla tsü penso shü lo hagin kho kvukemvu thyü nko shülo!

13Lo tson dan thyü kenzhü shülo, tson-o phayhon gü no rhunkekün la mvule ponlo la nrün genyu.

14Hagin temi aphu zen kengü gwalo titse lo nshün lo titse kethyü hagin yhen thyülo, tsühontselo kemvu we temi nme-e Npugü hyulo ho.

15Temi nme no Sunggigü shwikenjün gü gwünzü la mvu nrün, tsüle kekhu bin nme no tsü soryüo hagin kevüla lo tsügenyu temi kechon thyü nrhula mvu nrün genyu petsülo.

16Tsüle temi nme no yhun serimvu nmvue ketsin rüchün mvuo Esau hontse gintho gwa genyu a-peshü jün jwen tyüla mvu nrün genyu petsülo.

17A-le kekkin ki jochü a-le keni kelagü tsü gwenlo nyüo a-yhüphu che-o füe thame thyüo a-nyun keluni kelo gwünkho ndila tse kethyü hagin ko sha bin ti.

18Tson-o hagin le kesülo kegwa kazüthun ka mah kenyü metsen tse lo züntin tsekethyü lo tsangkenbu terhi kethyü,

19lo shu kekkin khwen, lo jokezo khwen gü nyü kelonyu ju le anyugun ka jo zosin nya gwünlo tseo hi sola kethyü gü ki gunryü mvu zun.

20Kechamvule, "Nyukhu-e kazüthun tsügü keju shü yatselo tso pe jon shvula ti," tsekethyü jo gü tsü nyhen loho la.

21Lo shwikenrin thyüri tsin kela genyu Mosa-e, "Ale nshvu pe ake nsüla le," tse zo.

22Ai hagin we Sion kazüthun ge rhün kehü Sunggigü rünyi nyida gü, tsangge Jerusalem gü lo jolonyu swülobu keho le shekerhün thyü kequen kebin nyu.

23Lo tsangge a-zan thulo kela nnyulo kerinyu kehun nyu, lo temi aphu ketso nrün Sunggigü ka, lo thyü pe gwapenlo kela kentsen nyu ju ka.

24Lo kejopen kejozen kelo keshün gü nyu a-jaka kebin gü Jisu ki, lo Abel zi nyeki zope gwakvu kehü kezün pe gwün kethyü zi gü ki ryü laso.

25Hagin nthon kebin gü jo kenila mvu nrün genyu petsülo nye. Kechamvule kazünyu anyugun nthon keshü jo gü zen mvu kela ka nrhilo nrün ndila yatselo, nle tsangge n nthon kebin jo gü kenila yatselo tin-o nrhi loho kvula ti.

²⁶Tsükatsü a-jo le kazü sükenü shü, ai ntsoka we a-le zope bin kenjü le, “Ale gwüingwa nme ka kazü ntimvule, tsang ai sin-o sükenü shü ti.”

²⁷“Gwüingwa nme,” tsekethyü jo hi ge tsin keshü le nnu kemvu dan no binlo nrün genyu nnu kela dan a-kon le nyhun keshü dan sentin la nrün shalo hünyo.

²⁸Tsügenyu ngun nnu nrülo keho keda kethyü nme hyulo kela genyu a-cheno lonu, lo Sunggigü shyé nshvu kelo hontse a-no lolo kekü kershvu thyü pe a-tsü tinu.

²⁹Kechamvule ngun Sunggigü le tha rokemhenla kehü mah nme kethyü genyu.

Ibrinyu 13

Dihontse Sunggigü Kenyü Thyülo Mon

¹Tsagü sikezen gü kekeso no binzin lo, lo tha lope tesin tsü la kethyü rüchün zinlo.

²Kechamvule nduka tsügenyu peha le shamvu tse tsangge jolonyu nsinlo kethyü genyu.

³Dothyü kebin nyu lo meno a-nshwen kebin nyue anyugun thyümin-e nthyü min a-keme letse kethyü rüchün-o tsüdan phin rüchünlo.

⁴Hagun aphu senkethyü rühvü mvulo shvu; lo sunkethyü zhü gü nrhula mvu bin mvulo shvu; kechamvule Sunggigü le kemeshün nyu lo keyüla nyu ketso nrün genyu.

⁵Pisa ketepen nyu hagun keyhun petsülo, lo hagun le nyu le bin yo tsü sen-o rünyu lo, kechamvule Sunggigü le, “Ale thame ka-e nhoshü loho; nmvue nkhela loho,” tse zoshü kela genyu.

⁶Tsügenyu nle pecheo, “Npugü le akeche gü, ale nshvu loho. Temi le age nyu thyü shülo tila?”

⁷Hagun himhundyü ki Sunggigü jo pe hagun ka zo keshü hagun sharhinyu ju rüla rüchünlo; anyugun keyhun le dihontse yo rüchün shülo, lo tson-o anyugun ketenyen sithen lo.

⁸Jisu Khrista le ndu-e lo nthu-e lo kethonthen a-keme.

⁹Senkethyü jo keshün lo lile hile tse kethyü no hagun sa zentinla nya; ketyüketsü jvü mvule shwikenjün gü pe hagun nyun thyü nkolo kethyü gü we gwa, tsüdan, then kehü dan le a-kechwi hyulo hümvu.

¹⁰Ngun le kershvu phika gü nyu lotho thyü kehünyu le a-ge tyülo nrün kendi kershvubin nme le bin laso.

¹¹Kechamvule kemu rotho thyü tseo peshükengun gü no a-zi sen-o kenshün bin nyu yükeryü nyukhu min dan tsü sen chwigü rünyi ngwen ki rola la tse gunryü.

¹²Tsügenyu Jisu ko a-npvü a-zi pe temi dan thyü kenshünlo nrün genyu chwida ngwen ki kenjün thyüla.

¹³Tsügenyu ngun chwida ngwenzin chwio a-ki gü a-genyu tetsin pvülo tile nu.

¹⁴Kechamvule hinyu we binzin nrün rünyi ndi, ai nle ryü kezhü rünyi nme tsü fü hünyo.

¹⁵Tsügenyu ngun a-zan sen-o Sunggigü keshwen kershvu thyü shü zin binlo nu, lo tson-o a-zan shao nmün lope a-zan shwen lonu.

¹⁶Thakegwa kethyü lo tha khipe metsü mejün kethyü nmhinla nya, kechamvule kershvu tsühontse kethyü tsüle Sunggigü le a-kenyü kehü genyu.

¹⁷Hagun sharhinyu jo zenlo, lo tsüdan hensin binlo; kechamvule tsüdan le anyugun tho rüla pe Sunggigü ka zo nrün genyu hagun kapu khwen ntsen bin kehü genyu. Tsügenyu anyugun no anyugun shekerhün thyüo thyülo; kechamvule anyugun no anyugun nyun gwamvula yatselo hagun ko kechwi nme-e ndi kethyü genyu.

¹⁸Agun genyu kehithyü binlo, kechamvule agun le thatho lihi nyu-e thatho kegwa thyü nyüo agun nshün kebin sha tsetsü bin nyo.

¹⁹A nipe hagun ki shü nshwenlo nrün genyu ale hagun no kehithyü kenyekvu binlo lotse hi tenge shü bin nyo.

Kehi Kethyü

²⁰Nyunkebwun khishü kehü Sunggigü, kesinyu Npugü Jisu Tanyü kekhwen kedagü thyü nrhünni kelo gü, lo kethonthen kejopen kejozen kelo zi no,

²¹hagun pe a-kendo thyülo nrün genyu tha kegwa lihi aphu pe hagun ge shüo, Jisu Khrista nyu aphu dan nyu a-kenyü gü thyü binlo nda. A-no kethonthen zankechwi gü thyülo. Amen.

Jokekhin Lo Kelukeshü

²²Apvünyu ju, hagun no ale hagun thukeyhun keshü jo hi hagun kenyü mvula nyao nyü shü lotse hagun ka hishü bin nle, kechamvule ale thu nzü sa shübin nyo.

²³Ngun sikezen gü Timothy hoshü kela rüla ale hagun ko no shanyü, a-le nshwen gunryü yatselo ale a-zen ryüo hagun zen kehyu tile.

²⁴Hagun sharhinyu ju lo kenshün nyu ju aphu kelushü le, Itali nyu kebin nyu ju le hagun kelushü le.

²⁵Shwikenjün gü no hagun aphu zen bin kelo gü thyülo. Amen.

James

James 1

¹Sunggigü lo Npugü Jisu Khrista gogü James le thu pe nrenru tinkela tsipwen tseryü kenyhun che dan kelu keshü.

Ketenyen Lo Thakesha

²Apvünyu ju, kesemen shaseni le hagun ka keryü ka hagun kenyü salo nye.

³Kechamvule hagun ketenyen kegwa keshvu shwi kethyü genyu nyhenhi kethyü le chwiryülo hü tsekethyü hagun le sha bi nyo.

⁴Lo hagun gwa ti gwapen lo tha nme nyue pen kemvu thyü mvulo nrün genyu nyhenhi kethyü no a-tho tsü thyüsa shülo.

⁵Hagun ligühigüe thakesha rhodyü yatselo, a-no nho lo me nmu mvu tse khipe temi aphu tsü kehü gü Sunggigü ka hilo nye, tson yatselo khipe a-tsüti.

⁶Ai a-no kenyunhvu mvutse ketenyen nyu hilo, kechamvule kenyunhvu kehünyu le tsangkenbu no whü pe lizin hizin shü kehü zü keda kentyü hontse kethyü genyu.

⁷Lo temi tsühontse kethyü nyu no Npugü ka nyu tha lihi-e hyulo titse kethyü rüchün nyalo.

⁸A-le kenyun hvu kehünyu lo thame ka-e a-nyun tsü binlo hü kemvu genyu.

Tha Kendi Lo Kenya

⁹Ngun sikezen nyu mijamira nyue no Sunggigü le a-penso keshü tsü rüchün pe ketekho lo.

¹⁰Lo kenya güe no a-thyü tsenyo keshü genyu a-sherhünlo nye; kechamvule tehen kepun hontse a-le ndila nrün genyu.

¹¹Yhüko le nnyü pe nyün soryüo tehen pho rügüla hünyo; tson-o a-kepun le rinla hünyo, lo a-zekegwa nmhenla hü. Tsügenyu kenya nyue a-yhen thyüo fü nsen kebin nyu ndila nrün genyu.

Kegwa Keshvu Keshwi Lo Kesemen

¹²Kesemen nyu nyhenhilo kehünyu le a-hen kegwa nyu; kechamvule a-le kesemen nken chwilo yatselo Sunggigü le khipe a-so kehünyu tsü titse zo kenjü kerhün perün gü a-le hyulo nrün genyu.

¹³Temi ligü higüe no kesemen le a-ge keryü ka, "Sunggigü le asemen bin nyo," tsekethyü zo nya; kechamvule Sunggigü semen pe a-no tha gwakemvu thyüla lo nrün ndi; lo a-le temi nme-e semen shwi hü mvu.

¹⁴Ai temi ligühigüe a-le nnyü kehü gü no a-sü lo a-nsü sen gü a-semen la kehü gwünzin.

¹⁵Lo a-le nnyü kehü dan phou pvülo-o kemu nnyu shü hünyo, lo kemu gü tsüle peshülo yatselo kesi sen chwiryü hünyo.

¹⁶Keso apvü nyu ju, meno hagin sala nya.

¹⁷Jochü kegwa lihi-e lo jochü gwapen kethyü aphu teso ge kebin dan Pvügü kanyu ryü hünyo; lo a-le kelukenyon hümvu, nmvue n khepe kezün shye nyu shüla hü mvu.

¹⁸A-le nno a-le nyhun keshü dan rasha keri dan thyülo nrün genyu ketsin jo gü ge a-npvü a-kendo thyüo nzen chwiryülo le.

Jo Kenyü Lo Thyüzen Kethyü

¹⁹A keso apvünyu ju, jo hi shalo nye. Temi ligühigüe nyü whütselo, ai nya jü tse jo zolo, lo nkenyü mvu whüwhü tsela nya.

²⁰Kechamvule temi nyunkenta nyu Sunggigü kentsen kenyü thyülo hü kemvu genyu.

²¹Tsügenyu hagin nshün kemvu aphu lo seri kemvu dan khe küla-o hagin nyun bwen-o hagin kapu kenilo kegwa jo lope hagin nyun nyu sen shü kela gü lolo nye.

²²Ai hagin npvü hagin sa pe nyü kehü nyu nti thyüla mvule jo gü thyüzen kehünyu thyülo.

²³Kechamvule temi ligühigüe jo gü thyüzen mvuo nyü kehü gwünzin we temi tsü gü le sheshwi nme ka a-npvü a-mhun hyu kehü hontse gwünzin.

²⁴A-le a-npvü a-hyu shüo ketu tinla yatselo a-le dihontse yo tsekethyü rüchün mvu whüla kehü genyu.

²⁵Ai temi ligühigüe a-hoshü kela tejvü gwapen kethyü gü nrío nyülo-o nmhinla mvu tse thyüzen kelonyu le tsünyu le a-le thyü kebin gü genyu jochü hyulo ti.

²⁶Temi ligühigüe a-le nyünyü kipun nyu letse rüchün hüo a-yi kekhenilo mvu yatselo a-npvü a-sa hünyo, lo a-nyünyü tsüe a-kenrun le.

²⁷Npvü Sunggigü mhundyü nyu nshün lo rhu kemvu nyünyü tsü le higü hile; tegonyu ju lo maginyu ju kenjün kethyü shweshwi kehü, lo kazü gü nyu a-npvü a-nrhula mvu bin kehü nyu le.

James 2

Pehanyu Sokecha Thyü Nyalotse Kethyü

- ¹Apvünyu ju, hagn le n Npugü Jisu Khrista, zankechwi Npugü tenyen kehü hontse pehanyu so kecha thyüla nya.
- ²Keshanyu laka temi nme le suna benkhin pvü, lo phi kegwa ben-o hagn kehun nyu ryülo tha kendinyu nme ko phiren khiben-o yüryü.
- ³Tsontsin hagn le phinya kegwa kesen gü rühvuo a-ka, "Hika binlo re," tson, ai tha kendi gü ka we, "Tsüka so bin ta," tson hü yatselo,
- ⁴hagn npvü hagn dan nyu temi süko kecha thyü lo hagn kerüchün gwa kemvu sen-o me rüchün kekho bin mvu ole?
- ⁵A keso apvünyu ju, nyülo ta, Sunggigü le kazü hinyu tha kendinyu keju pe anyugun no ketenyen kipun nnya, lo a-so kehü nyu tsü titse zo kenju keda kethyü gwenkelo dan thyüla mvu ole?
- ⁶Ai hagn le tha kendinyu rühvu mvu laso. Hagn nshwen nyhün kehünyu lo hagn sü zen-o jokera bin nyu gun kehü tsüle kenya nyu dan mvu ole?
- ⁷Tsüle anyugun le zankechwi gü, tsügü genyu hagn ko kelo gü zo nshvu hü mvu ole?
- ⁸Ketsin lesü nyu thu kenju le, "Nle nkazonkazin so pe n npvü nkeso hontselo chi," tsekethyü keda tejvü gü nyu thyü pen bin yatselo hagn le a-kenju gü thyü bin nyo.
- ⁹Ai peha nyu so kecha thyüla yatselo hagn le mu laso, tejvü gü le hagn le tejvü gwünrho kehünyu letse hagn nmu laso.
- ¹⁰Lo temi ligühigüe tejvü aphu zen hüe kon me nyu tinmvula yatselo aphu nyu a-le mu laso.
- ¹¹Kechamvule, "Keyüla nya," tse zo keshü gü le "Me dushvu nya," tson kethyü güe zoni shü, tsügenyu nle keyüla mvue nle me dushvu yatselo nle tejvü gü gwünrho kehü nyu laso.
- ¹²N kekhn ndi kela tejvü gü le ketso nrün hontseo zo lo thyülo.
- ¹³Kechamvule me shwinjün hü kemvu nyu shwinjün mvu tse a-jo kera ti; ai shwikenjün gü le jokera nyu kvulo ti.

Ketenyen Lo Thatho

- ¹⁴Apvünyu ju, temi nme le a-le a-ketenyen le bin nle tse hü, ai a-tho ndi yatselo tsüle nyu kechwi le bin nla? A-ketenyen le a-kenilo gwa ti ole?
- ¹⁵Keshanyu laka nsikezen nyu nmvue nlügi nyu nme le a-phinya gwamvu, lo nthu gintho-e rhodyü bin.

¹⁶Lo tsükatsü hagin nme le anyugin ka nyun bwenye tse nyenbüntseo nginnyülo, tsonshüo a-thyümin genyu sen mvulo keshvu thame khipe a-tsüshü mvu yatselo, tsüle a-genyu nyu kechwi le bin nla?

¹⁷Tsühontse ketenyen-e a-tho ndi yatselo, a-npvü we a-kesi.

¹⁸Ai peha le nka, nle nketenyen le bin, lo ale atho le bin nyo, ntho sin mvu tse ketenyen tsin pe a hishülo, lo ako atho nyu a ketenyen tsin pe nhi shü tile tso zo so-e sha loho.

¹⁹Nle Sunggigü le nme tsekethyü tenyen hü amon? Gwale! Tero gwakemvu dan-e tsü tenyen hü nyo, lo nshvuo a-ke nsü bin hünyo.

²⁰Kepin gü! Ketenyen-e a-tho kendi we a-kenrun letse kethyü tsü tsin pe nhishü nyü bin nla?

²¹Ngun bon Abraham le a-nyugü Isak khipe kershvubin ge shüo rüshvu shü kethyü ka a-tho tsügenyu njülo la mvu ole?

²²A-ketenyen lo a-tho au le kengü hü lo a-tho ge a-ketenyen thyüpen keshü nle hyulo gwa.

²³Tson-o “Abraham le Sunggigü tenyenlo, lo a-ketenyen genyu Sunggigü le a-khipe kentsen nyu le tselo.” Lo a-lope Sunggigü pvügü letse kolo la, tsekethyü ketsin lesü le thu kenjü gü thyüpen lo.

²⁴Temi le a-ketenyen genyu nti mvule a-tho-e sin-o njülo hü tsekethyü hagin ko hyulo gwa.

²⁵Lo tsühontse Rahab keyüla chün tyü kehügi ko Israel nyu jolo thyü keryü hvu nsinlo-o au nipe tson kecha kipun shü kela genyu njülo la mvu ole?

²⁶Kechamvule nmin hile kapugü sinmvu yatselo sila kehü hontse ketenyen ko a-tho sinmvu yatselo a-kesi.

James 3

N yi

¹Apvünyu ju, hagin dan nyu temi kechon no me senkethyü nyu thyü soryü nyalo, kechamvule ngun me senthyü kehünyu ketso petsü kvu nrün genyu.

²Ngun apfu thyüzü lala tse kehü genyu, temi ligühigüe a-le nyu zoyo yozü hümvu yatselo a-le gwapen kethyü nyu, lo a-le temi apfu kekhenilo gwa.

³Keshanyu laka nle tha lope keru mün khenlo-o a-no nkendo zenlo gwala yatselo, nle a-min apfu no dika günyü yo gülo hünyo.

⁴Tsühontse run le gon sa lo tsangkenbu kekvu no whün sen hüe run kejen nyu le run sükezelo kehü kanyü keshanyu nme no a-sükeze pe a-npvü a-kendo kipun gunlo hünyo.

⁵Tsühontse n-yi nge tha keshanyu nme, ai tsü lope kemakin sa tse tha kedada aphu zobin hünyo. Mah kenshwe keshanyu nme le chün keda ditsülaki thyü rola hü nla?

⁶Lo n-yi hile mah nme; nmin ge zanketho kechacha kethyü dan nyu n-yi hile serikemvu kazü nme; tsüle nmin aphu thyü nrhula hünyo, lo n-yi le mahzi nyu mah lope n keyhun jvü aphu roshvu la hünyo.

⁷Temi le tehenthyü lo tegü lo kazü nyu nyon kehü dan lo zü keda nyu kehü shaseni pe no a-jo zenlo gwa, lo tson ryü laso.

⁸Ai temi nme-e a-yi we kekhenilo shwi mvu; tsüle gwamvu pe sun binlo hü mvu lo kesi terün lope süpvü bin hünyo.

⁹Nle tsü sen-o Npvü Sunggigü shwe hünyo, lo nle tsü sen-o Sunggigü rhenrhü hontse thyükeshü temi tsüe swetsü hünyo.

¹⁰Mün nme nyu keshwe lo me sweketsüe chwiryü hünyo. Apvünyu ju, hihontse hü zümvu le.

¹¹Zükepünkü nme nyu zü tsükegwa lo zü kekhü tse tsun chwiryülo hü ole?

¹²Apvünyu ju, kherobin ge oliv sha nmvue vain bin ge kherosha nshalo hü ole? Khezi zü nyu zü tsü kegwa le chwiryülo hü mvu.

Tesoge Tsükeryü Thakeshagü

¹³Hagun dan nyu segü le thasha lo a-do gwa bin nla? A-no a-thakesha genyu ketekho mvuo yhun njü kehü a-tho nyu tsin shülo.

¹⁴Ai hagun le hagun nyun ki me shwi pe hagun yhüthyü, lo n npvü njün kegwa fü hü yatselo kemakin-o ketsin gü sa hünyo.

¹⁵Hihontse kethyü thakesha we tesoge ryü mvu, ai kazünyu nthümin lo terogwakemvu gü kanyu gun ryü.

¹⁶Kechamvule dika me shwi pe nyhükethyü lo n npvü njün kegwa kefü le bin yo tha gwakemvu kethyü shaseni tsünyu bin kehü genyu.

¹⁷Ai tesoge keryü thakesha gü we kerü gü le nshün, lo tsüsika kengü kegwa, njvükegwa, kejozen kene, me shwinjün sa kethyü, nsha kegwa, pehanyu so kecha thyü kemvu lo kerokon kemvu.

¹⁸Lo kengü kegwa tho thyü kehünyu le kengügwa-o gwünkeshü tsi gü tsü genyu kentsen gvülo hünyo.

James 4

Kazü gü Zen-o Kepvüshen Kethyü

¹Nyu genyu hagin dan nyu teri kethyü lo kega kethyü le soryü hü nla? Tsüle hagin kenyü yhädyü thyü kenyü dan hagin min ge teri thyü kehü dan genyu soryü hü mvu ole?

²Hagin le nnyü hü, ai hyulo hü mvu, tsügenyu me dushvu hünyo. Lo hagin le tepen hü, ai hyulo mvu; tsügenyu hagin le kenyi lo kega hünyo. Hagin le hihü kemvu genyu hyulo hümvu.

³Lo hagin le hi hü-e hyulo hümvu, kechamvule hagin le sen-o hagin kenyü yhädyü thyü titse hizü kemvu dan hi kehü genyu.

⁴Ntsen serikemvu temi dan, kazü gü zen-o kepvüshen kethyü le Sunggigü shwikerüchün letse kethyü hagin le shamvu ole? Tsügenyu temi ligühigüe kazü gü zen-o kepvüshen kenyü nyu le Sunggigü shwinyü kemvu nyu thyüla hünyo.

⁵Ketsinlesü le kezo le, "A-le Kapugü thyü pe nnyun ka bin lo tse keshü gü le nnyüo meshwi pe a-yhüthyü bin hünyo," tsekethyü jo tsüle kenrun letse rüchün hü le?

⁶Ai a-le shwikenjün khichon kvu shü hünyo, tsügenyu ketsinlesü nyu, "Sunggigü le ketekho kehünyu ntsun hünyo, ai shwikenjün khipe tsenyon kehünyu tsü hünyo," tsonkethyü zohü.

⁷Tsügenyu hagin Sunggigü jo zenlo, lo tero gwakemvu gü nrenlo, tsonlo yatselo a-le tin-o hagin nrhi lati.

⁸Hagin Sunggigü kho nni gunlo; lo a-ko hagin kho nni ryü loti. Kemu nyu dan, hagin ben thyü nshün lo, lo kenyun hvu kehü dan hagin nyun thyü nshün lo.

⁹Hagin nyun gwamvulo, lo chechülo. Hagin kenyü no kechü thyüla, lo hagin shekerhün no dyükezin thyüla.

¹⁰Npugü mhundyü nyu hagin npvü hagin thyü ketsenyo lo, tsonlo yatselo a-le hagin thyü nso shü ti.

N sikezenyu Nmu NYa

¹¹Apvünyu ju, hagin khinyunyu ge jo gwakemvu zo nya, temi ligühigüe a-pvü nyu ge zo nmvue a-pvü nyu nmu kehü gü le tejvü gü zo nshvu lo tejvü gü nmu kehü gwünzin. Ai nle tejvü gü nmu hü yatselo nle tejvü gü thyüzen mvule tsü nmu kehü nyu nme thyü laso.

¹²Tejvü khikeshü lo me ketso kehü gü le nme nti. A-le me kenilo gwa, lo me boshvula logwa. Ai nkazonkazin nmu kehü gü nle segü la?

Kemakin Nyalo Tsekethyü

¹³Hagun le hihontse zo hünyo, “Je, ngun nthu nmvulo senduki rünyu higu nmvue ligü ki gungü chenme tsünyu hathyüo kechwü fülo tile,” tson zo hünyo.

¹⁴Ai senduki nyu tsethyü tiyo hagun le tsü we sha hümvu. Hagun keyhun hile nyu la? Hagun keyhun le tha kekhu keshanyu ka chwiryüo hyu mvu nila kehü dan me hontse le.

¹⁵Tsügenyu, “Npugü kendo yatselo ngun le rhün bin-o tha higu nmvue ligü thyülo ti,” hagun le tsühontse zo hüzü.

¹⁶Hagun le tsühontse ketekho lo kemakin bin hünyo. Kemakin pe tsühontse kethyü tsü le apfu gwamvu.

¹⁷Tsügenyu temi ligühigüe tha kegwa thyü kezü sha bin-o thyü hü kemvunyu tsünyule mu le.

James 5

Kenyanu dan No Petsülo

¹Hire, kenya nyu dan, kenjün kethyü le hagun ge ryü keju dan genyu chülo, lo chü nra nhulo chi.

²Hagun kenya dan tsü le renbu gü zhüla so, lo hagun phinya dan le a-nyun le tyübu gü zhü laso.

³Hagun suna lo hagun rakagi dan le mogwün bu bin laso, lo mokegwün tsüdan le hagun rüla zoshü bin nyo, lo mah hontse hagun thyü tyü lati. Hagun le jon kekkin gü gwünkho ki kenya kequenlo laso.

⁴Hagun le joketsin zomvu la-o meno hagun logvü keshün chün thyümvu kela a-chün gü le sen bin nyo, lo logvü nyu le sen keshü khwen le npu dan Npugü nyetin ka yü laso.

⁵Hagun le kazü hinyu yhun ketegvü lo hagun kenyü yhüdyü dan thyülo laso, tson-o hagun le hagun npvü hagun leyi pe dushvu nrün jon gü khwen bin nyo.

⁶Hagun le kentsen gü nmu-o a-dushvu laso; ai a-le hagun nrenni hümvu.

Nyhenhi Kethyü Lo Kehi

⁷Tsügenyu apvünyu ju, Npugü le niryü kemvuthen nyhenhi binlo. Hire, low ketsü gü le kazü gü nyu a-rasha kegwa khwen-o tsangkenri kerigü lo tsangri kekkin gü no a-low gwün keshü khwen bin hünyo.

⁸Tsügenyu hagun-e nyhenhi bin lo. Hagun nyun tsekho binlo, kechamvule Npugü keryü temün thyü bin kelasi genyu.

⁹Apvünyu ju, meno hagun ketso mvulo nrün genyu hagun khinyu khinyu genyu kenyon kenyü nya; hire, hagun ketso nrün gü tsüle kakhin ka sobin nyo.

- 10**Apvünyu ju, sidyükeshanyu ju, Npugü zan sen-o jozo gunkeryü dan le kenjün thyü lo nyhenhi kethyü hontse hagon tsinhi nme thyü shülo.
- 11**Hire, ngun le nyhe kelonyu lope a-yhen kegwa nyu letse hünyo. Hagon-e Job le nyhenhi kelo rüla nyülo so, lo Npugü kendo le dihontse yo, Npugü le dihontse me phin rüchün lo me shwinjün hü yono.
- 12**Ai apvünyu ju, tha aphu nyeki hagon tsang-e lo kazü-e zo-o swe nya, nmvue keswe kecha-e thyü nya, ai ele tselo ele tselo, lo nmvule tselo nmvule tselo, lo tsüle meno hagon nmu mvulo nrün genyu.
- 13**Hagon dan nyu peha le kenjün thyü bin le? A-no kehi thyülo. Peha le a-nyun nyü bin nle? Tsünyu no lüthyülo.
- 14**Hagon dan nyu peha le ho bin le? Tsünyu no kehun ketsen kehünyu kolo; tson-o tsüdan no Npugü zan nyu terzü pe yün-o a-genyu kehi thyülo.
- 15**Tsonlo yatselo tenyen-o hi kethyü genyu ho kebin gü kenishü ti, lo Npugü le a-no solo ti; lo tson-o a-le kemu thyüla-e tsü jü pe a-tsü ti.
- 16**Tsügenyu hagon keho kenyü no gwalo nrün genyu khinyunyu ka hagon kemu zoshwila, lo khinyunyu genyu hilo; ketsen nyu nme kehi le a-kekvu le gon sa-o tha thyülo kehü genyu.
- 17**Elia ko ngun hontse kethyü temi nme thyü hü, a-le a-yhenthü tsang no rinya lo tse hilo kela genyu, chenshen-o shyetsero tsang no ri-o kazü nyu tsüryü mvula.
- 18**Tson-o a-le kekhin ki kehi thyü nishü, tsüsiki tsang rilo, tson-o kazü gü nyu tha le yhun ni chwiryülo, tson-o a-sha nshalo.
- 19**Apvünyu ju, hagon dan nyu temi peha le ketsin gü gwünzüo nmhon tinla, tson-o peha le a-zenni gunryü yatselo;
- 20**tsünyu no sha bin lo nye: temi ligühigüe kemu nyu nme le thyüzü kebin a-tson nyu a-zen-o rani keryü nyu le kesi nyu a-kapu kenilo ti, lo kemu kechon kemihenla ti.

1 Pitor

1 Pitor 1

¹Jisu Khrista apostel thyü kelagü Pitor le pe kejülo kela dan le gungü Pontus, Galatia, Kapodokia, Asia lo Bethunia ki nren nru tinkela dan ka keshü.

²Npvü Sunggigü le hagin no nchwenyu Jisu Khrista jo zen, lo a-zi kezen pe hagin gwünlo-o Kenshün Kapu nyu hagin thyü nshün kelo le a-kendo kela genyu hagin kejülo laso. Shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagin ge bin chonsa kelo gü thyülo.

Kerhün Sidyü Nme

³Ngun chenkeno khipe Sunggigü n Npugü Jisu Khrista a-pvügü tsü tinu; kechamvule a-le n shwinjün sao Jisu Khrista no kesi nyu rhünnilo-o n nnyu nipe kerhün sidyü nyu shülo kela genyu.

⁴Tsügenyu Sunggigü le a-temi dan no gwenlo titse tsangge jochü keda pe nkhwén kebin gü nrin bin hünyo, lo tsüle renla lokeho, lo ndila lokeho, lo rhula lokeho hon danle.

⁵Hisiki tesha shü titse ndo sen kebin kenikelo hagin no hyulo titseo hagin ketenyen genyu Sunggigü le a-npvü a-kekvu nyu hagin ntsenlo laso.

⁶Tsügenyu hagin ntsoka a-gwünkho nme ka hagin semen pe konsin kontseryü thyüo kenjün thyü hüe hagin sherhün salo.

⁷Tsüle hagin ketenyen kegwa keshvu shalo nrün genyu. Hagin ketenyen le mah nyu kegwa keshvu shalo-e bo nshvula lokegwa suna nyeki a-min tsenkvu, tsüno binlo nrün genyu kegwa keshvu shwila mvulo shvu. Tsonlo yatselo Khrista le me yühüthyü gunkeryü nyü hagin le teshwe, zankechwi lo kerühvu hyulo ti.

⁸Hagin le himhundyü a-hyu mvu zun; ai a-so a-rüno hünyo; lo ntsoka-e a-hyu mvu zun, ai a-tenyen hünyo; tson-o hagin kekenyü lo hagin shekerhün le zolo bu keho thyü bin hünyo.

⁹Kechamvule hagin le tha nme genyu tenyen kehü gü tsü le kekkin nyü hagin kapu le kenikelo hyulo titse bin kela genyu.

¹⁰Shwikenjün Sunggigü le pe hagin tsü nrün gü rüla sidyükesha jo zope bin kenjü sidyükeshanyu dan ko kenikelo higü hi fü, lo fü tserü gunryü.

¹¹Anyugun nyun nyu kebin Khrista Kapu rüla nchwenyu Khrista le kenjün thyü nrün lo tsügenyu zankechwi thyü nrün gwünkho higü tsin-o nyu gwünkho ka lo dihontse tiyo tsekethyü fü gunryü.

¹²Sidyükesha tsüdan le anyugun npvü anyugun genyu mvule hagin genyu pe anyugun tesha shü, lo anyugun le zokeshü ketsin jo dan hagin le nyülo laso.

Lilonyu tsüdan le tsangge nikeshü Kenshün Kapu kekvu ketsin jo hidan pe hagn ka zoshü. Lo tsangge lokethyü nyu dan ko tha rüla hidan shanyü sa bin hünyo.

Nshün-o Yhunlo Lotse Kethyü

¹³Tsügenyu hagn nyun tsekho binlo, lo hagn nyun a-kho thyüo Jisu Khrista le me yhühyu thyü gunkeryü nyü hagn shwinjün shü nrün gü nrin bin lo.

¹⁴Hagn Sunggigü jo kezen nyenyu thyüo hagn le nduka tepen rüsi kehü dan sen-o hagn jvü yhun thyüni tinla nya.

¹⁵Tsonkethyü gü mvule hagn kokelo Sunggigü le nshün kethyü hontse hagn ko hagn jvü rüla aphu nshün binlo chi.

¹⁶Kechamvule ketsinlesü nyu hihontse thu pe bin njü nyo, “Ale nshün kethyü genyu hagn le nshünlo mvulo shvu.”

¹⁷Tson-o temi nme-e so kecha thyü mvuo temi ligühigüe chün thyü pe tsü kehü gü lope hagn pvü letse ko hü yatselo, kazü hinyu yhun kebin ka Sunggigü rühu, lo nshvuhö tse yhun lo nye.

¹⁸Kechamvule tenrenla lokegwa suna raka pe hagn pvübon nyu ka nyu kenye sen keryü kenrunkenryü dan ka hagn rhinhilo mvu tsekethyü hagn-e sha bin nyo.

¹⁹Tanyü nyu kenshün lo a-ge tetsin nme-e kendi hontse kethyü gü zi a-min ketsen gü lope hagn heilo laso.

²⁰Kazü thyükelo mhundyü kinyu Sunggigü le a-kejülo laso, ai hagn genyu kekhin gwün ki a-le ryü me yhühyu thyü shü.

²¹Hagn le a-genyu kesi nyu a-kesun kelo gü Sunggigü tenyenlo. lo a-zan kechwü thyü kelo hontse, hagn ketenyen lo hagn sidyü ko Sunggigü kapon bin laso.

²²Ketsin gü jo zen-o hagn thyü kenshünlo lo hagn pvüshen solo nrün genyu hagn nyun ketsin thyü pe khinyunyu solo.

²³Kechamvule hagn le nke ndila lokegwa gü ge mvule nke ndila lokeho tso gü Sunggigü jo gü genyu nnyu kenshün nilo, lo jo tsügü tsüle kerhün jo lo bin zin hünyo.

²⁴Ketsin lesü le zo hünyo, “Thyü min thyü kepvü temi hiwe tehen zonpenyü hontse, lo anyugun kezegwa-e nyekepun hontse le. Tehenzonpenyü dan le rügula, lo nyekepun dan le nrhila,

²⁵ai Npugü jo we kethonthen binzin hünyo.” Lo zope hagn hikeshü jo higü hile jolokegwa gü le.

1 Pitor 2

Kerhün Tso Lo Tshipwen Kenshün

- ¹Tsügenyu hagin serikemvu aphu, lo kenku, lo kenero kethyü, lo me shwi pe nyhü kethyü, lo me kenshwe jo kezo aphu khe küla chi.
- ²Lo hagin min, gungü kenikelo tilo nrün genyu nyuhonyu hontse kapu nyüzü keshün gü nnyü zinlo chi.
- ³Kechamvule ketsinlesü le kezo hontse, “Hagin le Npugü le me shwikenjün ntsin shwi kela genyu.”
- ⁴Hagin Npugü kerhün tso gü temi le a-khela-e Sunggigü le a-min ketsen gü letse kejülo kela gü ki gunryü re.
- ⁵Lo hagin ko peshü kenshün dan me thyülo nrün genyu kerhün tso dan me thyüo ketun keren pe Kapu ka nme thyülo chi; tson-o Jisu Khrista genyu Sunggigü no khilo kekü kershvu tho thyü shülo chi.
- ⁶Ketsinlesü nyu tsügü rüla thu pe bin kenjü le hihontse, “Hire, ale Sion ge a-qün ka keshü kejkelo a-min ketsen tso gü pe bin njü nyo; lo temi ligühigüe a-tenyen kelo gü le thame ka-e rünyunkemvu thyüla loho.”
- ⁷Tsügenyu hagin tenyen kelonyu dan mhundyü nyu we tsügü tsüle a-min ketsen tsin gü laso; ai tenyen kemvu nyu dan mhundyü nyu we: “Tso yhe pe ka thyü kehü nyu dan le khekela tso tsügü le a-qün nyu sen mvulo keshvu ketsin tso gü thyülo laso.”
- ⁸Lo ketsinlesü bin kecha nme nyu zoni kenjü le, “Tso higü ge temi no a-pha nsü ti, tson-o tso tsügü ge nyu anyugun no nto ti.” Kechamvule anyugun le jo gü tenyen kemvu genyu anyugun no tsühontse kethyü le Sunggigü kendo kela genyu.
- ⁹Ai hagin we kejülo kela senye dan me, peshükengun dan me, lo tshipwen kenshün dan me lo Sunggigü hon thyülo kela dan me laso; tsüle kechamvule kezün nyu hagin kope a-keben ndun kethyü nyu shülo kela Sunggigü tho zope mehilo nrün genyu.
- ¹⁰Nduka we hagin le Sunggigü temi kemvu, ai ntsoka we a-temi thyülo laso, nduka we hagin le Sunggigü shwikenjün sha hümvu, ai ntsoka we a-shwikenjün hyulo laso.

Sunggigü Gonyu Thyükelo

- ¹¹A kesonyu ju, ale hagin no kenjwen nyu lo tesin hontseo hagin thyümin kenyü dan nyu tsü hagin kekhenilo lotse hagin ka hishü bin nyo; tsüdan le kapugü zen-o teri thyü bin kehü genyu.
- ¹²Hagin le Sunggigü sha kemvu nyu mhundyü nyu yhun ntsen serilo, lo mele hagin le gwakemvu thyü kehünyu letse hagin nmu bin-e anyugun no hagin tho kegwa hyuo Sunggigü zan shwen kelo thyülo chi.

¹³Npugü genyu hagin temi so kekvu sen kebin nyu ligühigüe lo kekvu keda tsin kesen gü raja gü

¹⁴hensin-e gwakemvu thyü kehünyu tsülo tse lo thatho kegwa thyü kehünyu shwe lotseo nikeshü kedanyu dan jo-e zenlo.

¹⁵Kechamvule Sunggigü le hagin no thatho kegwa thyü pe thashakemvu kenrunkenryü kezo nyu jo gwünkemhen kela le a-kendo kethyü genyu.

¹⁶Thame nkekhin ndi kelanyu hontse yhun lo; tson-e hagin kekkin ndi kelagü tsüpe kemu gü henlo lanyu, ai Sunggigü gonyu hontse yhunlo.

¹⁷Temi apfu rühvulo, tsagü sikezen nyu solo; Sunggigü nshvulo, lo raja güe rühvulo.

Khrista Kenjünkethyü Tsinkeshü

¹⁸Hagin me go kethyü nyu ju, hagin npunyu a-jvü kegwa nyu nti mvuo a-jvü gwakemvu nyue nshvu lo rühvulo.

¹⁹Hagin le Sunggigü kendo sha-o mele hagin no kenjün thyüzü kemvu nyu kenjün kethyü tsü nyhenlo yatselo Sunggigü le jochü pe hagin tsüti.

²⁰Kechamvule hagin le tha thyüzü kela genyu mele hagin vüo kenjün thyü yatselo teshwe le dikipon bin nla? Ai hagin le thyü kezü gü thyü bin-e mele hagin vüo nyhenlo yatselo tsügenyu we Sunggigü le jochü pe hagin tsüti.

²¹Hagin no hihontselo nrün genyu Sunggigü le hagin kolo; kechamvule Khrista ko hagin no a-hontselo nrün genyu hagin genyu kenjün thyüo hagin no tsü thenlo lotse tsin shü laso.

²²A-le kemu nme-e thümvu, lo a-mün nyu kenku jo nme nti-e nyülo shwimvu.

²³Mele a-swetsü bin-e a-le me jo keni mvu shü, a-le kenjün thyü kelo ka-e me ketsun kedün mvu, ai a-khipe jo ketsin nyu mejün kera kehü Sunggigü tenyen la.

²⁴Khrista le nno kemu denzin sila-o kentsen keseri denzin yhunlo nrün genyu, a-le san ge kemu dan khipe a-min ge shülo laso. Lo a-ge tejünshvu dan genyu hagin thyü ngwalo laso.

²⁵Hagin le tanyü hontse tson gwüenzü hü-e ntsoka we hagin zen-o hagin kapu kekhweng gü lo kentsen gü ki niryü laso.

1 Pitor 3

Menunyu dan Lo Menyepvünyu dan

¹Tsühontse menunyu dan ko hagin nyepvünyu jo zenlo, tsonlo yatselo tsüdan peha le Sunggigü jo tenyen mvu hü yatse-e a-nunyu jvü genyu tenyenlo ti.

²Kechamvule tsüdan le hagun tho kenshün lo hagun le anyugun rühvu kehü hyu loti.

³Hagun kentyü kenzen lo hagun shün shukepvü, nmvue hagun kontyü kelu, nmvue hagun phinya keben kenya, no tegwen kipun kezegwa gü thyüla nya.

⁴Tsonkethyü gü mvule hagun kethyü kenzen no ketekho kemvu, bwenye tsekethyü tenrenla lokeho nnyun ki kezegwa gü pe hagun nthyü nzenlo chi, tsügü tsüle Sunggigü mhundyü nyu a-min ketsen gü genyu.

⁵Kechamvule nduka ko tenunyu Sunggigü rüshvu kehünyu dan le tsühontse kethyü pe anyugun nthyü kezegwa pvü hü, lo anyugun le anyugun nyepvünyu jo zen-o yhun keryü genyu.

⁶Sara ko tsühontse nduka Abraham jo zen hü, tson-o a npugü tseo Abraham kohü, hagun ko nshvu mvu tse tha kegwa thyü hü yatselo hagun-e a-nyugi nyu dan so.

⁷Me nyepvünyu dan, hagun ko tsühontse tha rüchün-o hagun nunyu zen-o yhunlo chi. Hagun kehi ka tha nme-e no hagun tson kekhin thyü mvulo nrün genyu hagun nunyu le hagun nyeki a-kekvu kerhonyu letse kethyü shalo nye, ai jochü kerhün letse kethyü rüchünlo nye.

Ketsingü Kethyü Genyu Kenjün Thyülo

⁸Tsüselo hagun nyun me kengüo kerhüntsü hyulo nrün thyülo, kerüchün-e nme thyülo, tsagü sikezen gü hontse khinyu khinyu kesolo, tson-o bwen lo tsenyo kehilo.

⁹Mele hagun ge thagwakemvu thyü shüe gwakemvu thyü pe kethun ninya, mele hagun swetsüe me swetsü ninya, tson mvule jochü pe ketsülo, kechamvule Sunggigü le jochü pe hagun tsüti tseo hagun ko kelo genyu.

¹⁰Ketsinlesü le hihontse zohü nyu, "Temi ligühigüe rhün bin nyü, lo tsangkeben kegwa hyu kenyu nyu no, gwakemvu kipun a-yi ntsenlo, lo a-mün pe me kesa jo zo nya.

¹¹Lo a-no tha gwakemvu nyu ranilo-o thakegwa thyülo, a-no nyun kebwen gü fülo, lo tsügü hü gunlo.

¹²Kechamvule Npugü yhytyü le ketsen nyu nrizin bin hünyo, lo a-nyetin le tsünyu kehi nyü zin bin kehü genyu; ai Npugü mhun le tha gwakemvu thyü kehünyu shwipe a-kenyü mvu bin kehü genyu."

¹³Lo hagun le thatho kegwa thyü nyü hü yatselo, segü le hagun ge gwakemvu thyü tila?

¹⁴Tson-e hagun le ketsen gü genyu mele hagun no kenjün thyü yatselo hagun le jochü kepvü tsin, tsügenyu we nshvu nya, lo hagun nyun nkhi nya.

¹⁵Hagun nyun ki Khrista rühvulo, lo a-no hagun Npugü thyülo, lo hagun nyun ki hagun sidyü kegwa nme le bin kela tsüle dihontse kethyü yo tse kethyü temi ligühigüe no hagun ka shünryü yatselo zope hishü nrün genyu ndo zin bin lo.

¹⁶Ketekho mvutse lo zozü kela nshvu hotse zope zen shülo. Hagun le Khrista sithen kehü hontse hagun jvü gwa-o yhun kehü hagun nkhin kehünyu dan no anyugun npvü anyugun rüchün pe kejolo nrün genyu hagun kerüchün nshünlo.

¹⁷Hagun le Sunggigü kendo then-o tha kegwa genyu kenjün thyü kelo le tha thyükezü gü nyeki gwakvu.

¹⁸Kechamvule Khrista ko hagun kemu genyu si shü, a-le nzen-o Sunggigü ki gunlo nrün genyu a-we ntsen, ai ngun ntsen kemvu nyu genyu sila; ai Kapu nyu a-thyü nrhünnilo laso.

¹⁹Lo a-kapu tsügü genyu a-le gungü ntsoka dothyü kebin kapu dan senthyü.

²⁰Kapu hidan hile nduka Noah gwünkho ka zü so phunlo kegwa gü cha kebin then Sunggigü le a-nyun thonsa bin-e a-jo zenmvu kela dan, zü so phunlo kegwa tsügü nyu temi kerho ki, min tetse nti kenikelo gwünzin la.

²¹Zü tsügü tsüle baptism kethyü gü zansü nme tsinshü, tsügü tsüle nthyümin ge kerhu sükelo gü kemvu, ai nyun kenshün kenjü, nyu Sunggigü ka njo hoshü kela gü genyu ntsoka hagun kenilo laso. Jisu Khrista rhünni keso gü nyu baptaiz thyü kelo nyu kenilo kehü gwünzin.

²²Khrista we gungü tsangge Sunggigü njüzin bin laso, tsangge kebin jolonyu apfu lo keda kekvu dan apfu a-hensin bin tin laso.

1 Pitor 4

Keyhun Kelu Kela

¹Khrista le thyümin denzin kenjün thyü kelo hontse, hagun ko tsühontse kethyü pe hagun nyun nyu shülo nye. Kechamvule temi ligühigüe a-thyümin nyu kenjün thyü kebin nyu le kemu thyü bin mvula hünyo.

²Ntsoka gerhonyu hagun kazü hinyu yhun sin gun kezhu ka temi kenyü yhüdyü dan thyü titse mvule Sunggigü kendo then-o yhun gunlo.

³Hagun le jon kethon ki Sunggigü shakemvu nyu dan le thyü nyü kehü tho dan thyü ryü laso; tson-o hagun le kejokemvu tho dan thyü min kenyü yhüdyü dan, kenzeü, nkhün zoni kethyü, logwa thyüo keho, lo kentsükenchen tero men zü shüo kershvu nyu hagun keyhun jon kethon nke laso.

⁴Lo ntsoka we hagun le anyugun zen-o anyugun hontse kevükeben mvu kela genyu hagun shwi pe anyugun dunthyüo hagun tsin hünyo.

⁵Ai anyugun le kesinyu-e lo kerhün nyue ketso titse ndo bin kelagü mhundyü nyu anyugun rüla henshwi küti.

⁶Lo tsühontse nduka jolokegwa gü zope si kelanyu dan ko senthyü shü, tson-o anyugun no thyümin kipun me hontse nmula, ai anyugun kapu denzin Sunggigü hontse yhunlo nrün genyu.

Sunggigü Lotho Kegwanyu Thyükelo

⁷Tson-e tha aphu a-keni thyüla nrün gwünkho nni bin laso. Tsügenyu hagn npvü hagn kekheni binlo, lo nnyun a-kho thyüo kehi thyü binlo.

⁸Lo tha aphu nyeki khinyu khinyu so binlo, kechamvule keso genyu kemu kechon henlo kehü genyu.

⁹Kenyokenyü mvutse khinyunyu nsinlo.

¹⁰Ligühigüe kenrun nyu Sunggigü ki hyukelo jochü gü sen-o jochü aphu khishü kehü Sunggigü lotho kegwa nyu hontse khinyunyu lothyü binlo.

¹¹Ligühigüe jozo kehünyu no, tsünyu no Sunggigü jo zolo, ligühigüe lotho thyü kehünyu no Sunggigü le khikeshü kekvu gü sen-o thyülo, tson-o tha aphu nyu Jisu Khrista genyu Sunggigü shwenlo, zankechwi lo kekvu kethyü le kethonthen a-hon le. Amen.

Khristian Thyükelo Genyu Kenjün Kethyü

¹²A kesonyu dan, hagn kegwa keshvu sha nrün genyu hagn semen-o kenjün thyü kebin, lo himhundyü ki hagn le sha hü kemvu teno bin yatselo tsügenyu hagn dunthyü nya.

¹³Tsonkethyü gü mvule hagn le Khrista zen-o kenjün kethyü gü kerhün bin tsekethyü rüchün pe hagn sherhünlo, tsonlo yatselo a-le zankechwi thyüo me yhühyu thyü keryü nyü hagn ko hagn kenyü loti.

¹⁴Hagn le Khrista sithen kehü genyu tetsin pvülo yatselo hagn le hagn phou kengvü nyu, kechamvule tsüle a-kon le zankechwi kethyü Sunggigü Kapugü le hagn zen bin kelasi genyu.

¹⁵Lo hagn temi nme-e me dushvu, nmvue me hon rühu nmvue tha gwakemvu kethyü lo me hon nkhen-o tsügenyu we kenjün kethyü thyülo nya.

¹⁶Ai hagn temi nme le khristian thyü kelo genyu kenjün kethyü hyulo yatselo a-no tsügenyu kejo nya, ai zan tsügü pvü kelo genyu Sunggigü shwenlo.

¹⁷Sunggigü le me ketso nrün gwünkho gü le ryü laso, lo a-npvü a-temi dan ketso teri ti; ngun a-temi dan ketso teri so ti yatselo hisiki Sunggigü jolokegwa gü tenyen mvu kela dan we dihontse tiyo no?

¹⁸Ketsinlesü le hihontse zo hünyo, “Kentsen nyu-e kenikelo hyu tsensa tse hyulo yatselo; Sunggigü tenyen hü kemvu nyu lo kemunyu dan we dihontse mon?”

¹⁹Tsügenyu Sunggigü kendo then-o kenjün thyü kehü dan no thatho kegwa thyüo a-keyhun hope tha aphu nyhun keshü gü, joketsin kezo gü ben nyu shüla chi.

1 Pitor 5

Sunggigü Tanyü dan Keleyi

¹Ako kehun nyu peshünyu nme lo Khrista kenjün kethyü rüla jünzo kehünyu, lo a-le hisiki zankechwi thyü keryü ka ajün le kebin nyu nme. Tsügenyu ale kehun nyu peshünyu ju thu keyhun shü bin nyo.

²Hagun dan nyu kebin Sunggigü tanyü dan leyilo, lo thyünyü mvu kela thyü mvule Sunggigü jo zen-o thyü nyüsa tse thyülo. Lo hagun chün jon ketepen genyu mvule Npugü lothyü nyüo thyülo.

³Khipe hagun tenyen keshü temi dan so kvulo titseo thyü nya, ai tsüdan mhundyü nyu tsinhi kegwa thyülo chi.

⁴Tsonlo yatselo tanyü kekhwe kedagü le me yhähyu thyü gunkeryü nyü hagun le zoshwe zone kethyü shvula lokeho raja perün hyulo ti.

⁵Tsühontse hagun selo dan ko peshünyu dan jo zenlo. Lo hagun aphu ketekho kemvu khiben lo-o khinyunyu lothyü lo nye; kechamvule ketsinlesü le hihontse zo hünyo, “Sunggigü le ketekho kehünyu kendyü thyü hünyo, ai shwikenjün khipe tsenyo kehünyu tsü kehü genyu.”

⁶Tsügenyu Sunggigü no gwünkho toka hagun thyü n gon shü nrün genyu hagun bwen lo tsenyo-o a-benkekvu gü hensin binlo nye.

⁷Hagun nyun le keho aphu keli pe a-tenyen la nye, kechamvule a-le hagun phin rüchün bin kehü genyu.

⁸Hagun nyun a-kho thyü binlo, lo khwen binlo, kechamvule hagun shwikerüchün gü satan le hagun ligühigüe tüntyülo kegwa gü tüntyü titseo shünyho kenho hontse nho sen-o fü nsin nshye kehü genyu.

⁹Tsügenyu hagun ko hagun ketenyen nko-o nren binlo, kazü aphu nyu kebin hagun pvünyu dan-e hagun hontse kenjün thyü kü bin kehü hagun-e shabin nyo.

¹⁰Ai hagun le a-gwünkho keshanyu nme ka kenjün thyü kelo we a-genyu shwikenjün aphu chwiryü kehü Khrista nyu hagun kope kethonthen kerhün nyu shülo kela gü Sunggigü le a-npvü hagun thyü ngwa penshü, lo hagun thyü nko lo thyü nkvu shü ti.

11A-no kethonthen kvu kelo gü thyülo. Amen.

12Ale lesü higü thu nzü pe tenyenlo kekü asikezen gü Silvana no sen gunryüo hagun tsüshü lo tse shüle. Higü hile Sunggigü shwikenjün tsin gü letse kethyü khipe hagun thukeyhun-o zoshwi shü hin nyo. Tsünyu tsekho binlo.

13Hagun sin-o kejülo kela Babilon nyu kebin tenugi lo anyugü Mark ko tse hagun kelushü le nye.

14Khristian nyu le keso nyu kenbo kehü jvü gü pe hagun khinyunyu kelushü le nye. Nyun kebwen gü no Khrista hon thyülo kelanyu apfu zen bin kelo gü thyülo.

2 Pitor

2 Pitor 1

¹Jisu Khrista gogü, apostel Simon Pitor le khipe Sunggigü lo n kenikelo gü Jisu Khrista kentsen kegwa genyu ahontse ketenyen a-min ketsen tsin hyulo kela dan ka shüshü le.

²Hagun Sunggigü lo n Npugü rüla shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagun ge bin sa kelogü thyülo.

Sunggigü Le Kokelo Lo Kejúkelo

³Lo a-npvü a-zankechwi lo a-kegwa gü nyu nko kelo rüla sha kelo genyu a-kekvu nyu nno yhun ntsen serilo lotse ngenyu mvulo keshvu shaseni pe ntsü shü laso.

⁴Tsühontse nno a-le zope bin kenjü gü tsü hyulo-o kazü hinyu nkenyü yhädyü nkela nrün gü nrhilo nrün genyu a-le tha a-min ketsen tsin lo tha keda zope bin kenjü dan khipe ntsü shü laso; hagun no Sunggigü jvü senlo nrün genyu.

⁵Kechamvule hihontselo nrün genyu hagun yhentyüo hagun jvü kegwa pe hagun ketenyen sinlo; lo thakesha pe hagun jvü kegwa sinlo.

⁶Lo hagun kekheni kethyü pe hagun thakesha sinlo; lo nyhenhi kethyü pe hagun kekheni kethyü sinlo; lo ketsin kerüchün pe nyhenhi kethyü sinlo.

⁷Lo tsagü sikezen gü keshwi kenjün kethyü pe ketsin kerüchün sinlo; lo keso pe tsagü sikezen gü keshwi kenjün kethyü sinlo.

⁸Hagun le tha hidan hi sen mvulo shvu bin nyo, tha hidan sen zinlo yatselo tsüdan genyu n Npugü Jisu Khrista rüla thakesha denzin hagun shese nmvu-e hagun sha nshalo mvula loho.

⁹Ai temi ligühigüe tha tsüdan kendinyu le a-khoka kebin dan nti hyuo a-yhütyü po bin hünyo; lo nduka bin kehü tha kezü kemvu dan tsü süla so tsekethyü nmhinla hünyo.

¹⁰Tsügenyu apvünyu dan, Sunggigü le hagun kokelo, lo hagun kejúkelo sha tsentsülo nrün genyu hagun yhentyü sinlo; tsonlo yatselo hagun le thame ka-e chela loho.

¹¹Hihontselo yatselo n Npugü lo n kenikelo gü Jisu Khrista kethonthen keda nyu hagun no yülo kegwa kekvu pe hagun tsü sa shüti.

¹²Tsügenyu hagun le hyulo kela ketsin gü nyu hagun yhentyü bin hüe ale hagun no jo tsüdan rüchün binlo nrün genyu hagun ka zoni zin bin hü nyo.

¹³Lo ale phika hinyu kebin then, hagun thukeyhun shüo hagun no tha higü hi rüchünlo lotse lo gwati tsekethyü rüchün bin nyo.

¹⁴Kechamvule Npugü Jisu Khrista le a-npvü tsin pe ahi keshü hontse ale thonsa mvu tse phika higü khela tiso, tsekethyü sha bin kelasi genyu.

¹⁵Ale sikela siki hagin no lihi gwünkho ka-e hi rüchün nilo lotse nrün genyu ale ayhentyü ti.

Khrista Zankechwi Kethyü Kehyu

¹⁶Lo ale Npugü Jisu Khrista kekvu lo a-le nigunryü nrün rüla zope hi kethyü ka a npvü akendo kerüchün nyu rhikelo rüla zomvu, ai ayhütyü pe hyu kethyü rüla zo bin nyo.

¹⁷A-le nduka kekvu tsin gü kanyu, “Higü hile Anyu A sogü, Ale a-shwi pe Akenyü sa kehü gü le,” tsonkethyü zo tsükeryü ka agun ko tsüka bin le, a-le tsüka Pvügü, Sunggigü kanyu zankechwi lo teshwen hyulo laso.

¹⁸Lo agun le a-zen-o kazüthun kenshün ge kebin ka thakhwe higü hile tsangge tsükeryü agun ko nyülo le

¹⁹Tsügenyu ngun we sidyükesha jo nyeki-e sha tsentsü kethyü le bin laso. Tsangben chwiryü lo lonyü shyepvü gü le hagin nyun nyu chwiryü kemvuthen mah nben pe kezün nyu gwün nben kehü hontse hagin le jo tsügü rüchün ton binlo yatselo gwati.

²⁰Ketsinlesü nyu sidyükesha jo nme-e temi le a-npvü a-kendo ka a-kon zokholo nrün ndi tsekethyü jo higü sha terilo mvulo shvu.

²¹Kechamvule temi kendo nyu sidyükesha jo nme-e zo chwiryü shwimvu, ai Kenshün Kapugü le temi thu keyhun shüo temi no Sunggigü kanyu zo chwiryü kethyü genyu.

2 Pitor 2

Kenku Senkethyü dan

¹Nduka temi dan nyu kenku sidyükesha le soryü kethyü hontse hagin dan nyu ko kenku senkethyü le soryü ti, tsüdan le me thyü kenshvu sen ryü ti, lo kenku senkethyü sen gunryü ti; tson-o anyugun kenikelo gü Npugü zan-e shamvu letse lati; tson-o kenke nsü pe anyugun npvü anyugun ge shü whütselo ti.

²Lo temi kechon le anyugun ntsen serikemvu tsongü then ti, tsügenyu meno ketsin tsongü zo nshvula ti.

³Tson-o tha ketepen genyu kenku senkethyü dan hile anyugun npvü anyugun kendo kerüchün nyu rhikelo rüla pe hagin ka zo-o anyugun kechwi fü ti, anyugun nmu nrün himhundyü kinyu ndo sen bin laso, lo anyugun nkela nrün gü le zhü tinla mvu.

⁴Lo nduka tsangge jolonyu dan me le mu kela ka Sunggigü le tsüdan so mvu tse tsüdan shwe pe kenjün kethyü bin nyu shüla, lo anyugun no bin-o ketso nrün jon gü ti titseo anyugun phin pe kezün nyu shü laso.

⁵Lo a-le nduka zü lope serikemvu kazü gü kemi gun kethyü ka kentsen keseri rüla zope me senthyü kehü gü Noah lo kechanyu mi tsenyü kenikelo nyeki nduka kazü tsügü tepen mvula.

⁶Lo nduka ko Sunggigü le Sodom lo Gomora rünyi nyida hvu nmuo tsühvu rope jonbü thyüla, tson-o hisiki serikemvu nyu dan le dihontse la tiyo tsekethyü tsinhi nme thyü pe bin laso.

⁷Ai temi serikemvu dan jvü rüla genyu anyu kenjün thyü kehü temi kentsen keseri gü Lot kenilo.

⁸Kechamvule temi kegwa, kentsen keseri tsügü le anyugun dan nyu yhun-o khenyütsen nyü anyugun tho anyugun jvü gwakemvu dan hyu pe a-nyun kenjün thyü sa hü.

⁹Tsühontse Npugü le kesemen nyu-e kentsen nyu kenikelo tedo, lo shaja pe ntsen serikemvu nyu tsüo anyugun no bin-o jokera nrün tsangkeben jon gü ti kelo tedo-e sha bin nyo.

¹⁰Ai thyümin kendo zen-o yhun nshün kemvu nyu, lo Sunggigü hensin bin ntsü kehünyu ge shaja le gunryü chon hünyo Tsüdan le nshvu mvu tse a-npvü a-kendo thyüo anyugun so gon kebin zankechwi thyü kebin dan zo nshvu bin hünyo.

¹¹Tson-e tsangge jolonyu anyugun nyeki gonkvu lo kvu kvu kethyü dan-e Npugü mhundyü nyu anyugun rüchün nshvuo anyugun zo nshvu hünyo.

¹²Ai temi hidan hi we tehen thyü hontse nnyulo lo tenlo-o dushvula kehü hontse nyu thyü bin yo sha hümvu, anyugun le a-kon sha kemvu dan-e shwinyü bin hünyo. Tehenthyü hontse anyugun bo nshvu lati.

¹³Anyugun genyu meno kenjün thyülo kehü hontse anyugun chün anyugun no kenjün thyü ti. Anyugun le nhennyu serikemvu kethyü le anyugun kenyü hünyo. Anyugun kenyü yhädyü thyü tseo hagun dan nyu ho kebin ka kejo lo kemüni.

¹⁴Temi tsüdan yhätyü le keyüla le süpvü bin hünyo, lo anyugun le kemu tho kethyü khenyü hü mvu, anyugun le temi a-nyun nko kemvunyu nsü nshvula hünyo, anyugun le tha ketepen pe anyugun jvü thyü laso. Anyugun le Sunggigü nyunkekhü hensin bin laso.

¹⁵Anyugun le tson kenzhü gü khelao nmhon tin laso. Anyugun le Beor nyugü, Balam, thagwakemvu chün lonyü kehü gü tson then tin laso.

¹⁶Ai a-kemu genyu a-rhoshü, kechamvule jo zolo hü kemvu gada no temi khwe thyüo sidyükesha tsügü keshyelu tha nkhin shü.

¹⁷Temi hidan hile zülvu kesin hontse, lo tsangkenbu terhi le whün sen kehü nmha hontse, Sunggigü le kezün kentsun nyu anyugun bin ndo pe anyugun nrin bin nyo.

¹⁸LO anyugun le ketekho jo lo kenrun keryü jo zo nyenbün nyenrün-o thyümin kenü yhädyü thyü yhun-o anyugun serikemvu pe temi serimvuo yhun kehü dan nrhi tinla titse kebin nyu nsü nshvu hünyo.

¹⁹Anyugun le dothyü kebin nyu hoshüla titse zohü, ai anyugun npvü serikemvu dothyü bin hünyo; kechamvule tha lihi-e temi nyeki kvulo la yatselo, temi gü le tsügü dothyü tinla kehü genyu.

²⁰Kechamvule anyugun le ngun Npugü lo nkenikelo gü Jisu Khrista rüla sha kelo genyu nthü nrhula kehü dan nrhikelo nyu le ni yügü tsüdan no a-nsülo-o a-nyeki kvulo la yatselo temi tsünyu rüla le kekhin ki le kerika nyeki shvu kvula hünyo.

²¹Kenshün johokeshü khipe anyugun tsü kela sha bin-o rani kela nyeki, kentsen tsongü shamvu shü kethyü we gwakvu.

²²Anyugun rüla le thakesha jo nyu thu kenjü le, “Tehi le a-nyun keso shüo a-npvü rani gü tyü kehü, lo tebo le sükenshün shüe ranigü nnyon kemben nyu nfüni la hü,” tse zokehü tsen tsüle.

2 Pitor 3

Npugü le Nigunryü Nrün Zo Kenjü

¹Akeso ju, higü hile ale lesü thu pe hagin ki keshü kenyhun gü le, lo kenyhun nren ale hagin no hagin si rüchün nilo lotse hagin nyun kenshün gü tsü thu keyhun nini shü bin nle.

²Tsügütsü le hagin no kenshün sidyükesha dan le zope bin kenjü jo dan, lo hagin apostel ju no Npugü lo kenikelo gü ka nyu johokeshü dan rüchünlo lotse kethyü genyu.

³Keri tsingü le hagin le higü hi shalo mvulo shvu, kekhin gwünki tha shwinyü kehü dan me le me shwinyü gunryü ti, lo anyugun le anyugun kenü yhädyü thyü yhun-o;

⁴“A-le gunryü titse kethyü rüla dikipon zo njü nla? N pvünyu ju le sila so, lo tha aphu kazü thyülo nyeka gunryüo nthu keti a-keme bin gwünzin,” tson soti.

⁵Anyugun le anyugun shwenron thyüo ketsin higü hi shamvu lati, tsüle Sunggigü jo nyu tsang lo kazü le nduka nyu bin hü laso, lo kazü le zü nyu lo zü sen-o thyülo.

- ⁶Lo kazü kerü gü tsü zü no kemihen la-o tsü gü tsü nke la.
- ⁷Ai jo tsü gü genyu ntsoka kebin tsang lo kazü hi we khipe mah khwe kebin gwünzin laso, ketsin kemvu ju ketso nrün, lo nkela nrün tsangkeben jon gü genyu ntsen sen kebin nti so.
- ⁸Ai kesonyu ju, Npugü mhundyü nyu we khenyü me-e chen yie nme lo chen yie nme-e khenyü me hontse letse kethyü jo higü hi nmhinla nya.
- ⁹Peha nyu kerüchün we ntsüla sele tse rüchün kehü hontse Npugü le gunryü titse zope bin kenjü jo gü thyüpen ntsüla loho; ai temi nme-e no nke kela a-kendo mvule aphu no a-nyun kelulo kenyü genyu a-le hagun ge a-nyun thon sa bin nyo.
- ¹⁰Ai Npugü gunkeryü jon we kerühunyu le gunkeryü hontse ti, tsünyü tsang dan le a-khwen ketetsin thyüo ndila ti, lo tha pe tsüdan kethyü dan ko nyenrikela genyu zunla ti, tson-o kazü lo tsü ge kebin dan aphu ro kemhen lati.
- ¹¹Lo tha hidan hi aphu tsühontse nke lo ndi gü zhü kelasi genyu yhun nshün lo seri pe temi dihontse kethyü thyülo zü yo.
- ¹²Tson-o Sunggigü keryü jon gü khwenlo, lo nyhen thyüo tsü no nmhe gunryülo, tsünyü tsang dan rola ti, lo nkela ti, lo nyenri kela genyu tha pe tsüdan kethyü dan-e zun lati.
- ¹³Ai ngun we a-le zope bin kenjü jo genyu tsang keshün lo kazü keshün, ketsen nyu nti bin kehü tsü khwen kehü nti so.
- ¹⁴Tsügenyu akeso nyu ju, hagun le tha hidan hi khwen kebin hontse, hagun yhen thyüo rhu mvu, nmvue meno nmu mvu, lo kengü gwa bin-o a-no hyulo lo.
- ¹⁵Lo Npugü le a-nyun thon kebin hile hagun kenilo nrün genyu letse kethyü rüchünlo chi. Tsühontse keso ngun sikezen gü Paul ko thakesha khipe a-ketsü hontse thu pe hagun tsüshü laso.
- ¹⁶A-le tha higü rüla zo kethyü a-lesü aphu nyu hihontse zo hünyo. Tsüdan nyu tha shalo kerü peha le bin nyo, lo thasha kemvu matse binlo hü kemvu temi dan le anyugun le ketsinlesü kecha dan-e pe thyü kehü hontse a-kon zo zü pe anyugun npvü anyugun kenke thyülo hünyo.
- ¹⁷Tsügenyu hagun akeso nyu ju, nchwe kinyu hi sha binlo, serikemvu nyu jo ketsin kemvu no hagun sa zen-o ntsoka hagun le tsekho tse kebin gü nyu tinla mvu nrün genyu.
- ¹⁸Ai hagun Npugü lo kenikelo gü Jisu Khrista shwikenjün lo thakeshanyu min kenyelo. A-no ntsoka-e lo kethonthen-e zankechwi gü thyülo! Amen.

1 Johan

1 Johan 1

Kerhün Jo gü

¹Sokeri kanyu kehü nle nyülo kela, nyhütyü pe hyu kela, nle nri lo nben-e pe kesü kela gü, tsüle kerhün jo gü rüla le.

²LO kerhün tsügü pe mehi shü laso, lo ako tsü hyu laso tson-o a-rüla zo hü nyo; lo kethonthen kerhün Pvügü zenbin kehü gü tsüle atesha keshü rüla zope hagin hi hü nle.

³Hagin ko no a-zen kepfüshen lo nrün genyu ale hyu lo nyü kelo rüla zope hagin hishü le. Lo ngun kepfüshen hile Pvügü lo Npugü Jisu Khrista zen-o kepfüshen hünyo.

⁴Lo ngun kekenyü no penlo nrün genyu agun le hi thu pe hagin tsüşhü bin nyo.

Sunggigü Le Keben

⁵Agun le a-kanyu nyü lo-o pe hagin ka zo keshü jo gü le Sunggigü le keben lo akanyu kezün nme ndi.

⁶Ngun le a-zen kepfüshen hü nle tse zo hüo kezün nyu hüya tselo ngun le nku hünyo lo ketsin nyu hümvu.

⁷Ai a-le keben nyu kehü hontse nne keben günyu hüya tselo nne khinyunyu zen-o kepfüshen hünyo, lo a-nyugü Jisu zi le kemu aphu nyu nthü kenshün shü hünyo.

⁸Nle nkemu ndi letse hüya tselo nle n npvü nsa kehü gwünzin, lo ketsin güle ngun ge ndi.

⁹Nle nkemu dan zoshwishü yatselo a-we ketsin lo kenjü nyu nkemu dan jü shüti lo ntsenserikemvu aphu nyu nthü kenshün loti tse bin nyo.

¹⁰Nle mu mvule tse kethyü zohü yatselo, nle a-no kenku nme thyü hünyo, lo a-jo le nnyun nyu ndi.

1 Johan 2

Khrista Le Nkeche Gü

¹Anyenyu ju, hagin no mu mvulo nrün genyu ale hi thu pe hagin ki shü bin nyo; ai peha le mula hü yatselo nnokepen kentsen gü Jisu Khrista le bin nyo.

²A-le nkemu rothyü kela gü; lo ngun ntimvule kazü aphu genyu-e sin.

³Lo nle a-le johokeshü dan zen hüya tselo nle a-sha bin nyo tse kethyü sha tsentsü logwa.

⁴Temi segü le, “Ale a-sha hünyo,” tsezo hüo a-le johokeshü dan zen hümvu yo a-le kenku nyu, lo ketsin gü le a-ge ndi.

⁵Ai temi lihigüe a-jo zen hüya tselo, Sunggigü keso güle a-thyü pe gwapen laso. Hige hi nle a-nyu bin tse kethyü shalo hünyo.

⁶Temi segü le a-le Khrista nyu bin hü nle tse zo hüyo tsünyu ko a-hontse lo hüzü.

Johokeshü Keshün gü

⁷A kesonyu ju, ale hagin ka johokeshü keshün mvule hagin le sokeri kanyu sen hükela johokeshü whe gü thu shü bin nyo. Johokeshü whe gü tsüle hagin le nyülo kela jo gü tsü.

⁸Tson ai ale johokeshü keshün nme thu pe hagin ka shü bin nyo, tsügü tsüle a-nyu-e lo hagin nyun nyu-e ketsin le; kechamvule kezün gü le tinjü laso lo keben ketsin gü le benbin kelasi genyu.

⁹Temi lihigüe keben günyu bin hü nle tseo a-tsasikezen nyu shwintsü kehü nyu le ntso-e kezün nyu bin hüzun.

¹⁰Temi segü le a-tsagü sikezen nyu so hüyo tsügü le keben nyu bin hünyo lo a-nyun nyu phansü kethyü kon ndi.

¹¹Ai temi segü le a-tsagü sikezen nyu shwintsü hüyo tsügü le kezün nyu bin hünyo lo kezün nyu tsonchü hünyo, lo kezün güle a-yhütyü thyüpo kela genyu a-le dikipon gü zhü yo tsü sha hümvu.

¹²A nyenyu ju, a-zan nyu hagin kemu dan jü pe hagin tsü kela genyu ale thu pe hagin tsü shü bin nyo.

¹³Me pvünyu ju, hagin le sokeri kanyu kehü gü sha kela genyu ale thu pe hagin kashü bin nyo. Selo ju, hagin le gwa kemvu gü nyekvu lo kela genyu ale thu pe hagin kashü bin nyo.

¹⁴Ntsenyu ju, hagin le Pvügü shalo kela genyu ale thu pe hagin kashü bin nyo. Me pvünyu ju, hagin le sokeri kanyu kehü gü shalo kela genyu ale thu pe hagin kashü bin nyo. Selo ju, hagin le nko lo Sunggigü jo le hagin nyun ka bin hünyo, lo hagin le gwakemvu gü nyekvulo kela genyu ale thu pe hagin kashü bin nyo.

¹⁵Kazü gü lo kazü nyu kebin hon dan so nyalo. Temi lihigüe kazü gü sohü yatselo, Pvügü keso le a-ge ndi.

¹⁶Kechamvule kazü nyu kebin hon aphu thyümin kenyü dan, nyhüdyü dan, lo yhun ketekho kethyü, tsüle Pvügü kanyu mvu ai kazü gü nyu chwikeryü genyu.

¹⁷Kazü gü lo tsünyu kenyü yhüdyü dan le ndi güzhü laso, ai Sunggigü kendo thyü kehü gü le kethonthen bin hünyo.

Khrista Kenrhi Gü.

¹⁸A nyenyu ju, tegi kevüja kekhin gü tsüle ryü bin laso; lo Khrista kenrhi gü le ryü titse kethyü hagin le nyülo kela hontse ntsoka-e Khrista zen kenrhi kehü kechon le soryü bin laso; tsügenyu nle hile tegi kevüja kekhin gü laso tse kethyü shalo hünyo.

¹⁹Anyugun le ngun dan nyu chwila, ai anyugun le nlogwa kemvu. Kechamule anyugun le nlogwa yatselo ngun kengü bin nrün; ai anyugun le n logwa mvu tse kethyü meno shalo nrün genyu chwi laso.

²⁰Ai hagin we kenshün gü nyu yülo laso, lo hagin aphu thasha bin nyo.

²¹Hagin le ketsin gü shamvu letseo ale thu pe hagin tsü shümvu; ai hagin le tsüsha kethyü genyu, lo kenku nme-e ketsin günyu bin mvu.

²²Tsonlo kenku gü le segü la? Tsüle Jisu le Khrista gü le tse zoshwihü kemvu gü. Temi tsügü le Khrista kenrhi gü, a-le Pvügü ko lo nyugü ko kenila hü.

²³Temi lihigüe nyugü kenikela gü le Pvügü ko kenila hü; lo lihigüe nyugü zenlo kehü gü le Pvügü zenlo kehü genyu.

²⁴Hagin le sokerika nyu nyülo yo tsüno hagin nyun nyu binlo. Hagin le sokerika nyu nyülo yo tsüno hagin nyunka binlo yatselo, hagin le Nyugü lo Pvügü nyu bin loti.

²⁵Lo a-le zope ntsü kenjü higü hile kethonthen kerhün.

²⁶Hagin sala tiya kehü ju rüla ale jo hidan thu pe hagin tsü shüle.

²⁷Ai hagin le a-kanyu yükelo hyulo kela gü le hagin nyun nyubin hünyo, lo hagin le temi nme no hagin senthyü mvu-e gwa; hagin nyun nyu yülo kela gü le tha seni zope hagin senthyü hünyo, lo tsüle ketsin lo nku bin mvu, tsügenyu tsüle hagin senthyü keshü hontse a-nyu bin lo.

²⁸Lo anyenyu ju, a-nyu binlo tson yatselo a-le me yhühyu thyü tsü keryü ka peche loti lo a-mhundyü nyu keja-o ranila loho.

²⁹A-le ntsen tse kethyü hagin le shahü yatselo lihigüe kentsen tho thyü kehü nyu le a-ge nnyu lo laso tse kethyü sha tsentsü loti.

1 Johan 3

Sunggigü Nyenyu

¹Hire, Sunggigü nyenyu letse kolokela, Pvügü le keso dihontse kethyü khipé ntsü shüla seyo no; lo nne tsühontse laso. Higenyu kazü gü le ngun shamvu hünyo, kechamvule a-sha kemvu genyu.

²A kesonyu ju, ntsoka we nne Sunggigü nyenyu laso, lo hisiki nle dihontse latiyo hyu mvuzun, ai a-le me yhühyu thyü ryülo nko a-hontse lati, kechamvule a-le dihontse yo nle hyu nrün genyu.

³Lo lihigüe a-ge sidyü higü hile kebin gü a-le nshün kethyü hontse tsügü ko a-thyü kenshün bin hünyo.

⁴Temi lihigüe kemu thyü kehü nyu le tejvü gü gwünrho bin nyo, kechamvule kemu le tejvü gü gwünrho kethyü genyu.

⁵Lo kemu dan khisen tinla titseo a-le me yhühyu thyü ryü tse kethyü hagun ko sha bin ti; lo a-ge kemu nme ndi.

⁶Temi lihigüe a-ge kebin nyu le kemu thyü hümvu; temi ligü higüe kemu thyü kehü güle a-hyu-e mvu, nmvue a-sha-e mvu.

⁷A nyenyu ju, temi nme no hagun sala nya. Temi lihigüe kentsen tho thyü kehü nyu le a-le ntsen kethyü hontse tsünyu ko ntsen le.

⁸Temi lihigüe kemu tho thyü kehü nyu le tero serikemvu gü kanyu le; kechamvule tero serikemvu gü le a-kerika nyu mu kela genyu. Sunggigü nyugü le me yhühyu thyü keryü le tero serikemvu gü tho dan nkela titse ryü.

⁹Temi lihigüe Sunggigü kanyu nnyu lo kela gü le, a-tsi le a-ge bin kela genyu kemu thyü hümvu; lo a-le Sunggigü ge nnyulo kela genyu a-le mulo nrün ndi.

¹⁰Hige hi Sunggigü nyenyu ju lo tero serikemvu gü nyenyu ju tse shakekho lohü. Temi lihigü a-tsasikezen nyu so hü kemvu lo ketsin gü thyü hü kemvu gü le Sunggigü kanyu mvu.

Khinyunyu Kesolo

¹¹Lo ngun no khinyunyu keso lo lotse hagun le sokerika nyu nyülo kela jo gü le tsügü tsü.

¹²Lo Kain le gwakemvu gü kipun bin-o a-sikezen gü dushvu kela hontse nya. Nyu genyu a-le a-sikezen gü dushvu la ola? Kechamvule a-thodan le gwamvu lo a-sikezen gü tho danle njü kela genyu.

¹³A pvünyu ju, kazü gü le hagun ntsü ai hagun dunthyü nya.

¹⁴Nle ntsagü sikezen nyu ju so kehü genyu nle kesi nken-o kerhün nyu chwi laso tse kethyü shabin nyo. Temi lihigüe me so hü kemvu nyu le kesi nyu bin zun.

¹⁵Temi lihigüe a-tsasikezen nyu ntsü kehü gü le medu keshvu nyu. Lo kethonthen kerhün le medukeshvu nyu ge bin hümvu tse kethyü hagun le sha bin nyo.

¹⁶A-le a-phou lope nphou sunthyü kela genyu, nle hinyu hi keso le nyuyo shalo hünyo; lo nko n tsasikezen nyu genyu nphou hoshü lozü le.

¹⁷Ai temi lihigüe kazü nyu kenya le bin-o a-tsasikezen nyu rhokedyü hyu shü ai a-nyun nyu meshwi njün chwi keryü gü khinla yatselo, dihontse Sunggigü keso le a-ge bin lo tila?

¹⁸A nyenyu ju, ngun nmün njo mvule ntho nyu lo ketsin nyu meso lo tinu.

Sunggigü Mhundyünyu Nkepeche

¹⁹Hige hi nle ketsin gü hon tse kethyü sha loti, lo a-mhundyünyu nnyu le bwenye loti.

²⁰Keshanyu laka nnyun le n nmu hü yatselo, Sunggigü le nnyun nye gonkvu lo a-le tha aphu sha bin nyo.

²¹A kesonyu ju, nnyun le n nmu mvu yatselo, nle Sunggigü mhundyü nyu nkepeche le bin nyo.

²²Lo nle a-johokeshü dan zen kehü lo a-kenyü kon thyü kehü genyu nle tha lihi hie hyulo hünyo.

²³Lo a-le jo hope nketsü hontse nno a-nyugü Jisu Khrista zan nyu tenyenlo lo khinyunyu solo lo tse keshü hile a-johokeshü güle.

²⁴Temi lihigüe a-johokeshü dan zen kehü güle a-ge bin hünyo, lo a-ko tsügü ge bin hünyo. Lo a-le nnyu bin tse kethyü a-le khipe nketsü kapu gü genyu nle tsü shalo hünyo.

1 Johan 4

Ketsin Kapu Gü Lo Ketsin Kemvu Kapu Gü

¹A kesonyu ju, hagin kapu lihie tenyen lanyu ai kapu tsüdan le Sunggigü kanyu ryü le nmvuyo tse kethyü shwi petsü lochi; kechamvule kenku sidyükesha kechon le chwiryüo kazü nyu hü kelasi genyu.

²Hagin le hinyu hi Sunggigü kapu gü sha lonye. Kapu lihie Jisu Khrista le thyümin thyü pfü ryü letse kethyü zoshwi kehü dan tsüle Sunggigü kanyu ryü le.

³Lo kapu lihie Jisu zoshwi hü kemvu dan tsü le Sunggigü kanyu ryü mvule; higü hile Khrista zen kenrhi kehü gü kapu le, tsügü tsü le ryü titse kethyü hagin le nyülo laso, lo a-le ntsoka-e ryüo kazü nyu hü laso.

⁴Anyenyu ju, hagin we Sunggigü hon lo hagin le tsüdan nye kvulo laso; kechamvule hagin nyu bin kela güle kazü nyu kehü gü nyeki gonkvu kethyü genyu.

⁵Anyugun le kazü gü hon, tsügenyu kazü gü rüla zohü, lo kazü gü le anyugun khwenyü hünyo.

⁶Nle Sunggigü hon. Temi ligühigüe Sunggigü sha kehü nyu le njo nyü hünyo; lo Sunggigü hon kemvunyu ju le njo nyü hü mvu. Tsüge tsü nle ketsin kapu gü lo thyüzü kela kapu gü tse shakekho lo hünyo.

Sunggigü Le Keso

⁷A kesonyu ju, ngun khinyunyu solo tinu; kechamvule keso le Sunggigü kanyu chwiryü kethyü genyu, lo meso kehü nyu le Sunggigü kanyu nnyulo laso, lo Sunggigü sha hünyo.

⁸Meso hü kemvu gü le Sunggigü sha hümvu, kechamvule Sunggigü le keso genyu.

⁹N no a-genyu rhünlo titse Sunggigü le a-nyuchegü nipe kazü hinyu shü, hige hi Sunggigü keso pe ngun dan nyu mehishü laso.

¹⁰Keso le higü hile: nle Sunggigü so kethyü genyu mvu ai a-le nso kethyü genyu nkemu dan rothyü la titseo a-nyugü nishü.

¹¹A kesonyu ju, Sunggigü le nso pe hitsülaki thyülo, ngun ko khinyunyu solo züle.

¹²Temi nme thame ka-e Sunggigü hyu mvu; nle khinyu khinyu sohü yatselo, Sunggigü le nge bin hünyo lo a-keso gü le ngun ge bin penlo hünyo.

¹³Hige hi nle a-ge bin lo a-le nge bin tse kethyü shalo hünyo, kechamvule a-le a-kapu khipe ntsü shü kela genyu.

¹⁴Lo kazü gü kenikelo gü thyü titseo Pvügü le a-nyugü nikeshe awe hyu laso lo tsügü jünzo hünyo.

¹⁵Temi lihigüe Jisu le Sunggigü nyugü letse kethyü zoshwi kehü nyule Sunggigü le tsünyu nyu bin hünyo, lo tsügüe Sunggigü nyu bin hünyo.

¹⁶Tsügenyu Sunggigü le nso hü tse kethyü nle sha lo tenyen bin nyo. Sunggigü le keso, lo temi lihigüe keso günyu bin kehü nyu le Sunggigü nyu bin hü lo Sunggigü ko a-nyu bin hünyo.

¹⁷Ketso kethyü jon gü nyü nno peche lo nrün genyu keso gü le n nyu bin penlo hünyo; kechamvule a-hontse nko kazü higü nyu kebin genyu.

¹⁸Kesonyu kenshvu nme ndi, tsonkethyü gü mvule gwapen kethyü güle kenshvu hüla hünyo; kechamvule kenshvu le a-shaja le kebin genyu. Lo temi ligühigüe nshvu kehü gü le kesonyu penlo mvu zun.

¹⁹Nle a-so hünyo, a-kon le a-le nso teri keshü genyu.

²⁰Temi lihigüe, "Ale Sunggigü so hü nyo," tse zo hüo a-tsagü sikezen nyu ntsü hü yatselo, temi tsügü tsü le kenku nyu le; kechamvule a-le hyu kebin a-tsasikezen nyu ai solo mvu yatselo a-le hyu kemvu Sunggigü solo nrün ndi.

²¹Lo temi lihigüe Sunggigü so kehü gü le a-tsasikezen nyu ai solo mvulo shvu, johokeshü higü hi nle a-kanyu hyulo le.

1 Johan 5

Ketenyen Le Kazü NYekvu Kelo

¹Temi lihigüe Jisu le Khrista güle tse kethyü tenyen kehü güle Sunggigü nyu laso, lo temi lihigüe Pvügü so kehü nyu le Nyugü so hünyo.

²Nle Sunggigü so lo a-johokeshü dan thyüzen hü yatselo, tsüge tsü nle Sunggigü nyenyu ju sohü tse kethyü nle shalo hünyo.

³Lo nle Sunggigü so hü nle tse kethyü tsüle, nle a-johokeshü dan thyü zen kehü gü hile. Lo a-johokeshü le tsen mvu le.

⁴Lo tha lihie Sunggigü kanyu nnyu kelo gü le kazü gü nyekvu lo hünyo; lo kazü gü nye kvulo kela kvukelo gü hile n ketenyen.

⁵Segü le kazü gü nyeki kvulo gwa la? Jisu le Sunggigü nyugü le tse kethyü tenyen kehü gü nti le kvulo ti.

Nyugü Jünkezo

⁶Zü lo tezi sen keryü gü hile Jisu Khrista le, zü nti sen mvu ai zü lo tezi sen ryü. Lo kapu gü le shahu gü, a-kon le kapugü le ketsin gü genyu.

⁷Kemisha kenshen le bin nyo.

⁸Kapu gü, zü gü lo tezi gü lo kenshen hidan le kerhün nme.

⁹Nle temi le jün kezo ai lolo hü yatselo, Sunggigü le jün kezo gü we tsünyeki gonkvu; a-kon le Sunggigü le a-nyugü jünzo keshü gü rüla genyu.

¹⁰Temi lihigüe Sunggigü nyugü tenyen kehü nyu le jün kezo tsügü tsüle a-ge bin laso. Temi lihigü Sunggigü tenyen hü kemvu nyu le, Sunggigü lope kenku nyu thyü laso; a-kon le a-le Sunggigü a-nyugü rüla jünzo keshü gü tenyen mvu kela genyu.

¹¹Lo jün kezo tsügü tsü le Sunggigü le kethonthen kerhün khipe n-tsü lo kerhün higü hile a-nyugü ge bin nyo.

¹²Temi lihigüe nyugü hyulo kela nyu le kerhün le bin nyo; lo temi lihigü Sunggigü nyugü kendi nyu le kerhün ndi.

Kethonthen Kerhün

¹³Hagun Sunggigü nyugü zan nyu tenyen kehü dan le kethonthen kerhün le bin kela hagun no shalo nrün genyu ale higü hi thu pe hagun tsü shü le.

¹⁴Lo nle a-kendo nyu tha lihie hiya tselo a-le nkhwenyü shü ti tse kethyü nle a-ge nkepeche le bin laso.

15Lo nle tha lihi hi ai a-le nkhwenyü shühü tse kethyü shalo yatselo, nle a-ka hikeshü dan hyulo laso tse kethyü shalo la hünyo.

16Temi lihigüe a-tsasikezen nyu le kemu thyü kela hyu, ai tsüle sila kekü kemu mvu yatselo, nle Sunggigü ka hilo, tson yatselo Sunggigü le a-no rhün loti. Higü hile sila kekü kemu thyü kemvu dan genyu zo binnyo. aAi sila kekü kemu ko bin nyo; ale hagun no tsügenyu hilo tse zobin mvu.

17Gwakemvu kethyü tsü apfu kemu le; ai sila kekü kemu kemvu ko bin nyo.

18Temi lihigüe Sunggigü nyu nnyulo kela nyule mu hü mvu tse kethyü nle shabin nyo; ai Sunggigü le a-ntsenlo lahü nyo, tsügenyu gwakemvu gü le a-kesülo nrün ndi.

19Nle Sunggigü hon, lo kazü apfu gwakemvu gü hensin bin nyo tse kethyü nle sha bin nyo.

20Lo Sunggigü Nyugü le ryüo nno ketsin gü shalo nrün genyu thakesha khipen tsü laso tse kethyü nle sha logwa; lo nle ketsin gü, a-nyugü Jisu Khrista nyu bin laso. Higü hile Sunggigü ketsin gü lo kethonthen kerhün gü le.

21A nyenyu ju, hagun teromen kezü dan nrhilo nye.

2 Johan

2 Johan 1

¹Peshü gü le khipe Sunggigü le kejülo kela gi, lo a-nyenyu ju, ale ketsin so kehü, lo a npfü mvule ketsin gü sha kehü nyu aphu so kehü dan tsü shüle.

²Kechamvule nnyu nyu bin kela lo kethonthen nzen zin hü nrün ketsin gü genyu le.

³Pvügü Sunggigü lo Pvügü nyugü Jisu Khrista kanyu keso, shwikenjün lo nyu kebwen gü no ketsin lo kesonyu ngun zen bin loti.

Ketsin Lo Keso

⁴Pvügü le johokeshü hontse ale anyenyu ju peha le ketsin günyu yhun kehü hyulo-o akenyü sa bin nyo.

⁵Lo ntsoka we tenugi, ale nka hishü kebin gü le johokeshü keshün nme mvule ngun le sokeri kanyu hyulo kela, nle khinyunyu solo mvulo keshvu jo thu keshü le.

⁶Lo nle a-johokeshü dan zen kethyü hile keso le. Hagun le sokeri kanyu nyülo kela higü hile: keso nyu yhunlo lo tse kethyü higü hile.

⁷Kechamvule mesa kehü kechon le chwiryüo kazü nyu hükela genyu. Tsüdan le Jisu Khrista le thyümin thyü pfü ryü le tse kethyü zoshwi hümvu. Tsüle mesa kehü lo Khrista zen kenrhi kehü gü le.

⁸Hagun le thyü kebin gü nmhenla mvule hagun chün hyu penlo nrün genyu hagun petsü sa binlo nye.

⁹Temi lihigüe Khrista senkethyü jo gü nyu bin mvuo nkenchwila kehü nyu le Sunggigü le a-ge ndi; temi lihigüe senkethyü jo gü nyu bin kehü nyu le Pvügü ko lo Nyugü ko bin nyo.

¹⁰Keshanyu laka temi peha le senkethyü jo higü hi sen mvuo hagun ka ryü yatselo, a-zen hagun kaki gun nya; lo a-kelu-e nya nye.

¹¹Kechamvule temi lihigüe a-kelu kehü nyu le a-zen-o a-tho gwakemvu dan kerhün kethyü genyu.

Kelu Keshü Jokekhin

¹²Ale tha kechon thu keshüi le bin nyo, ai ale lesü lo lesü zü sen nyü mvu, n gun kenyü penlo nrün genyu ale ryüo kehyuo mhuntsun kenthon kethyü rüchün bin nyo.

¹³Kejükelo nsikezen gi nyenyu jule n kelushü le.

3 Johan

3 Johan 1

- ¹Peshü gü le khipe ale ketsin nyu so kehü akeso gü Gaya tsü shüle.
- ²A keso gü nkapu le gwa kebin hontse tha aphu nyu gwa gunlo lo nno nphu sherhün binlo nrün genyu ale ngenyu hibin hünyo.
- ³Kechamvule npfünyu peha le ryüo nle ketsin gü nyu yhun bin kehü hontse n ketsin kethyü rüla zo keshü ale asherhün sale.
- ⁴A nyenyu jule ketsin günyu yhun bin nle tse kethyü nyü kelo nyeki a kekenyü keda ndile.

Gaya Keshwe

- ⁵A keso gü, nle npfünyu ge lo tesin ge-e tha lihi ai ketsin thyüo thyü shü hünyo.
- ⁶Anyugun le kehun mhundyü nyu nkeso rüla zoshü. Nle a-lothyü kehü gü Sunggigü kenü nyu thathyü kezü dan thyüo anyugun kenjwen tson nyu anyugun keche shü nye.
- ⁷Kechamvule anyugun le tenyen kemvu juka thame khilo mvuo zan tsügü genyu chwila kethyü genyu.
- ⁸Tsügenyu nle kengüo ketsin gü genyu thatho thyü kehü nyu thyülo nrün genyu temi tsü hontse kehünyu keche shü zü.

Diotrefes lo Demetrias

- ⁹Ale tha thu pe kehun tsüshü ai anyugun dan nyu sharhi thyünyü kehü Diotrefes le ale nyu zo bin yo nyü shü mvule.
- ¹⁰Tsügenyu ale ryü lo ale nyuthyü bin yo, a-le age jo gwakemvu zo-o a nkhin kebin dan tsü zoni shü tile. Lo tsüntimvule a-le npfünyu ju-e zenlo mvule tsela, lo zenlo titse kehünyu khin hünyo lo kehun nyu tsüdan zan khishwi la hünyo.
- ¹¹Akeso gü, gwakemvu sithen nya ai kegwa gü sithen lo. Thatho kegwa thyü kehü gü le Sunggigü kanyu; temi lihigüe gwakemvu thyü kehü gü le Sunggigü hyu mvu zun.
- ¹²Demetrias le temi aphu a-kegwa zo hünyo, lo ketsin güe a-jünzo hünyo; lo ale jün kezo le ketsin tse kethyü nko sha bin nyo.

Kelukeshü

- ¹³Ale tha kechon pe nka kezoi le bin nyo, ai ale penshün lo kethüzü sen-o thu pe ntsü nyümvu.
- ¹⁴Ale nshwe ryüo nzen kehüyo mhuntsun nhin kenthon titse rüchün bin nyo.

15Nyu kebwen güno nzen binlo. Npfünyu ju le nkelushü le. N pfünyu ju nmeme tse kelu küshü le nye.

Juda

Juda 1

Kelukeshü

¹Jisu Khrista gogü lo Jakob sikezen gü Juda le khipe kolo kela dan, Sunggigü so kepvü lo Jisu Khrista le ntsen sen kehü dan tsü shü le.

²Shwikenjün, nyun kebwen lo keso no hagin kesü kela thyükelo gü thyü lo.

Kenku Senkethyü Ju

³A keso ju, agun aphu kenikelo rüla thu pe hagin ka shü nyü keso ka, ale thu pe hagin thukeyhun shüo hagin no gwüingwa nme khipe kenshün nyu ju tsü shü kela ketenyen gü genyu kenren binlo mvulo keshvu rüchünlo.

⁴Kechamvule himhundyü kinyu nmu pe bin kela temi peha le kebuo shamvu tse hagin dan nyu yüryü kelasi genyu. Tsüdan le ketsin rüchün hü kemvu, Sunggigü kanyu chwikeryü shwikenjün gü keli pe yhun ntsen serikemvu nyu shü, lo a-le ngun so keda thyü titse, lo Npugü Jisu Khrista zan zoshwi hümvu.

⁵Lo hagin le sha kü bin nyo, ai ale hagin no nduka Npugü le Ijpt kazü nyu temi dan me keni zen chwiryüo tsüsiki tenyen kemvu ju nke kela tsü rüchün nishü nye.

⁶Lo tsangge jolonyu ju me ko anyugun npvü anyu bin khoto nyu bin mvuo anyugun kebin bin gü khe kela genyu, a-le tsüdan khipe kezün gü nyu kethonthen phin pe ketso nrün tsangkeben jon kedagü khwen bin laso.

⁷Tsühontse Sodom lo Gomora rünyi ko lo tsühvu kehun rünyi dan-e tse keyüla tho thyü lo temi jvü rüla kemvu serikemvu tho dan thyü tinla, tsügenyu kethonthen mah nyu shaja kethyü hyulo-o tsinhi nme thyü pe bin laso.

⁸A-min ki tha nshün kemvu nmin kehü temi hidan hiko tsühontse anyugun npvü anyugun thyümin bo nrhu lo kekvu kesen nyu khwe nyü mvu, lo zankehwi kethyü jue shwinyü tse hünyo.

⁹Ai tsangge jolo kedagü Mikail le Mosa min rüla genyu tero serikemvu gü zen kega-o kenyi keso ka a-kenshwe jo zo-o a-nmu nshvuo a-ka, "Npugü le nrho ti," tse zo.

¹⁰Ai temi hidan hile tha anyugun le shakemvu dan-e shwinyü hünyo, lo tha rüchün kekholo hü kemvu thyü dan hontse a-npvü a-nyun nyu shahü, ai tha tsüdan tsü nyu nkela hünyo.

¹¹Tsüdan we thyülo tiso! Kechamvule anyugun le Kain tson nyu tsonchü, lo kehwi hyulo nrün genyu tin sen-o Balam thyüzü kela kipun gü, lo Korah hontse me khwe nyü mvuo nkela kethyü genyu.

¹²Temi hidan hile hagin le shwikenjün keho ka hagin zen-o ho kethyü nyu tha gwün nrhu kehü dan, anyugun le nshvu mvu tse anyugun gin fütyü kehü dan, tsangkenbu no whün sen kehü tsangrishü hü kemvu nmhu dan me; kenda ki a-sa kendi, kesi siki-e sini kela a-men nla kela sanbin hontse kethyü dan me.

¹³Züda kethyü hontse anyugun kejo kemvu tho dan ketyü shwishü hünyo, anyugun le hozinkehü shyenyü hontse kethyü, Sunggigü le kethonthen kezün kentsun bin nme nda pe khwenbin kela dan me.

¹⁴Lo tsüdan rüla Adam ge yhun keryü phou tsenyü gü ka Inok le sidyükesha jo zo-o, "Hire, Npugü le a-temi kenshün ju yie tseryü zen ryü;

¹⁵tson-o a-le tsüdan aphu jün kera ti, lo anyugun le ketsin rüchün kemvu tho thyü kela, anyugun le ketsin rüchün kemvu tho aphu rüla ketsin rüchün kemvu temi dan, lo ketsin rüchün hü kemvu kemu nyu dan le a-ge jo ketsen zo kela dan kemu tsin pe hiti.

¹⁶Temi hidan hile kebükerü kehü, lo kenyon zin kehü dan me, anyugun le anyugun thyümin kenyü yhüdyü then kehü dan le; anyugun le ketekho jo zo bin hünyo, ai me kerühvu rothyüo anyugun kechwi gü fü kehü gwünzin.

Petsülo Lotse Kethyü Lo Thukeyhun Keshü

¹⁷Ai a kesonyu ju, hagin we Npugü Jisu Khrista apostel dan le kezo jo dan rüchünlo mvulo shvu.

¹⁸Tsüdan le hagin ka kezo le, "Kekhin gwünki me shwinyü kehü, a-npvü a-thyümin kenyü yhüdyü thyü kehü temi dan me le soryü ti," tse kethyü zo.

¹⁹Temi tsüdan tsüle me pvükho kehü, kazü gü rüla rüchün kehü a-me kapu gü ndi le.

²⁰Ai hagin a kesonyu ju, hagin ketenyen kenshün tsin gü soge gwakenye külo; Kenshün Kapu gü nyu kehi thyü binlo,

²¹hagin npvü hagin khipe Sunggigü keso gü nyu bin lo; lo kethonthen kerhün hyulo nrün genyu Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü khwen binlo.

²²Lo peha le kenyon hvu kebin nyu dan tsü shwinjün lo.

²³Lo mah nyu nlo lo-o tsünyu kenilo; lo thyümin le nrhu kela phinya dan tsü ntsü bin nsen nshvuo peha shwinjünlo.

Benkekhe Kehi

²⁴Tsüselo hagin le chela lo kegwa nyu hagin ntsen zen binlo kegwa gü, lo a-zankechwi thyü nrün gü mhüdyü nyu hagin no shekerhün thyüo rhu mvu binlo nrün gü-

25ngun Npugü Jisu Khrista genyu, nkenikelo le a-nti, lo n Sunggigü kethyü gü no tha apfu mhundyü ntsoka-e lo kethonthen zankechwi, kegon, keda, lo kekvu gü thyülo. Amen.

Teshakeshü

Teshakeshü 1

¹Jisu Khrista kanyu teshakeshü, Sunggigü le a-no nshwe thyüla nrün dan pe a-gonyu dan tesha shü lotse kethyü genyu khipa a-tsü keshü; lo a-le a-jolonyu nishüo no zope a-gogü Johan hikeshü,

²a-le Sunggigü jo lo Jisu Khrista jün kezo kesha kehyu dan jünzo shü.

³Ligühigüe swü kethyü nyu, lo ligühigüe sidyükesha jo hidan nyü kethyü nyu, lo tsü nyu thu pe bin kenjü dan thyü zen kehünyu le a-henkegwa nyu; kechamvule a-gwünkho gü le a-kho nni kela genyu.

Kehun Tsenyü dan Kelukeshü

⁴Johan le pe Asia nyu kehun tsenyü dan tsü keshü: Ntsoka kehü gü lo nduka kehü gü lo hisiki ryü nrün gü kanyu lo a-raja bin mhundyü nyu bin kehü Kapu tsenyü dan ka,

⁵lo kazü nyu raja dan so kekvu gü, lo kesinyu dan nyu nnyulo kerigü, jo ketsin jün kezo gü Jisu Khrista kanyu shwikenjün lo nyun kebwen gü no hagin ge ryü kelo gü thyü lota. Nso kehü gü, lo a-zi pe kemunyu nsülo kelagü,

⁶lo a-le nthü pe nno raja kazü lo peshükeda ju thyüo Pvügü lo a-Sunggigü lothyü kelo gü, a-no kethonthen zankechwi lo kekvutsin gü thyülo lo! Amen.

⁷Hire, a-le nmhu dan zen ryü zhü nyo, lo yhütyü aphu a-hyu ti lo a-jen keshü dan aphu a-hyu ti; lo kazü nyu kebin temi tsipwen aphu a-hyuo chü ti, tsühontse ti! Amen

⁸Npugü Sunggigü le zo, "Ale Alfa lo Omega le," ntsoka kehü gü lo nduka kehü gü lo siki ryü nrün kekvutsin gü le.

Khrista Kehyu

⁹Ale Johan hagin pvügü, Jisu zen-o kenjün kethyü nyu lo keda kethyü lo nyhenhi kethyü nyu nme thyü kehü gü, Sunggigü jo lo Khrista jün kezo genyu Patmos tsekethyü zükehun kazü nme nyu bin hünyo.

¹⁰Ale Npugü jon nyü kapu nyu bin ketse ka asi kipun shu kekhun khwen hontse thakhwen ketetso nme nyülo.

¹¹Tsügü le, "Nle nyu hyu yo pe lesü nme nyu thulo-o nipe kehun, tsenyü dan, Efesa, lo Smirna, lo Pergama, lo Thiatira, lo Sardia, lo Filadelfia lo Laodikia ka shü shülo," tsonshü.

¹²Tsontsin ale rani gü a nthon kebin khwen gü nrishü titseo rani keshü ka suna makemben bin tsenyü hyu,

¹³lo makemben bin dan janyu temi nyu nme hontse hyu, a-phi le tsüğü a-pha ti, lo suna senkephin nme pe a-gün khinpvü hü.

¹⁴A-pe lo a-pehü le chon pe thyühü kechon hontse, lo khütso hontse; lo a-yhütyü le nnyü pe mahyi hontse;

¹⁵lo a-pha le lazogi pe mah nyu ro nhon kenjü hontse, lo a-khwen le züda khwen hontse.

¹⁶Lo a-ben njüzin shyenyü tsenyü sen hü, lo a-mün nyu zhethon yi kepen kethyü nme le chwiryü, lo a-mhun le tsangkenyü kethyü luka yhäko hontse.

¹⁷Tson-o ale a-hyu shü ntsin kesinyu nme hontse a-pha ka chetsü la. Tsontsin a-le a-ben njüzin pe akesü-o, "Nshvu nyalo! Ale kerigü lo kekhin gü le.

¹⁸Lo ale rhünzin bin kehü gü le! Ale sila, lo hire, ntsoka we ale kethonthen rhün tinla so, lo ale Kesi lo Hades chabin dan sen hünyo.

¹⁹Tsügenyu nle kehyu dan, ntsoka kebin dan, lo hisiki ryü nrün dan thulo chi.

²⁰Aben njüzin nle kehyu shyenyü tsenyü dan lo suna makemben tsenyü dan kebu kenjü jo kentsun kon gü le hihontse: Shyenyü tsenyü ju le jolo dan lo makemben bin tsenyü dan tsüle kehun tsenyü dan le.

Teshakeshü 2

Efesa Kehun Ka Kezo Jo

¹"Thu pe Efesa nyu kehun jolo gü ka shülo: "A-ben njüzin shyenyü tsenyü sen kehü gü lo suna makemben bin tsenyü dan nyu nsin nshye kehü gü jo dan.

²Ale ntho dan sha; nle nhokeli kehü lo nyhenhi kehü, lo temi gwakemvu nyu shwinyü mvu kehü lo anyugun npvü anyugun le apostel letse hü, ai kemvu, tsüdan rüla shao anyugun kenku shalo kehü ale sha bin nyo.

³Ale nle nyhenhi binlo kehü lo ntsonrüzi lahä kemvu shabin nyo.

⁴Ai nle nkeso kerigü khela kethyü ale higü hi nge akenyü mvu.

⁵Tsügenyu nle dika chela yo nsi rüchün nilo-o nnyun kelulo njüo raniryüo ntho kerü dan thyülo. Nle nmvu yatselo, nnyun kelulo kemvu we ale nki ryüo a-bin gü nyu n makemben gü khisen tinla ti.

⁶Ai Nikolaitan ju tho dan a ai ntsü kehü gü, nko ntsü kehü nle hile bin nyo.

⁷"Temi ligühigüe a-nyetin kebin gü no, tsüğü no Kapu le kehun dan ka kezo khwe nyülo lo! " Ale Sunggigü kebwen bin nyu bin kehü kerhüntsü bin gü ge khipe ligühigüe kvulo kehünyu no tyü ti.

Smirna Kehun Ka Kezo Jo

8“Kerigü, lo kekhin gü silao rhünni kelogü, jo dan thu pe Smirna nyu Kehun jolo gü ka shülo.

9“Ale nkenjün kethyü sha; ale nle rhokedyü tse kethyü sha- ai nle nnya ketsin! Lo judanyu mvule Satan sinagog; ai nkuo anyugun npvü anyugun le Judanyu letse kehü dan sha!

10Kenjün kethyü nka ryü kezhü dan nshvu nya chi. Hire, hagin kegwa keshvu sha nrün genyu satan le hagin peha ten pe doka nyu shüla ti tse bin laso, lo jon tseryü hagin le kenjün thyü ti. Nle si ai joketsin zobin lo, lo ale kerhün perün khipe ntsü ti.

11“Temi ligühigüe a-nyetin kebin gü no, tsügü no Kapugü le kehun ka kezo khwen nyülo lo! “Ligühigüe kvulo kehünyu, tsünyu le kesi kenyhun gü no a-nthyü nnyü loho.

Pergama Kehun Ka Kezo Jo

12“Zhethon yi kepen kethyü sen kehü gü jo dan: “Thu pe Pergama nyu kehun jologü ka shülo!

13Ale nkebin bin sha, nle satan keda bin kebin nyu bin nyo; hagin dan nyu satan le bin kehü nyu ketsin thyüo ajün zo kehü gü Antipas dushvula kethyü jon ka-e nle azan sen tsekho binlo kethyü, lo a ketenyen zoshwi mvu lamvu.

14Ai ale nge a kenyü kemvu peha le bin nyo: nle satan senkethyü jo kezen peha le bin nyo; a-le Balak no Israel nyu nyenyu ju mhundyü phakensü nme khishü lotse senthyü, tsüle teromen kerüshvu hon dan tyü lotse lo keyüla tho thyülo tse kethyü.

15Tsühontse nle Nikolaitan senkethyü kethen peha ko bin nyo.

16Tsügenyu nnyun kelulo! Nmvu yatselo ale gwen tse nka ryü ti, lo amün zhethon gü pe tsüdan zen kega ti.

17“Temi ligühigüe a-nyetin kebin gü no Kapu gü le kehun ka kezo khwen nyülo chi! “Ligühigüe kvulo kehünyu le ale kekebu manna pe tsünyu tsüti, lo ale tso kechon nme khipe a-tsüti, tso tsügü ge zan keshün nme thu pe kenjü, tsügü hyu kelogü kemvu we temi nme-e shamvu.

Thiatira Kehun Ka Kezo Jo

18“Sunggigü nyugü, a-yhütyü le mahyi hontse kethyü gü lo a-pha le lazo rope nhon kenjü hontse kethyü gü jo dan: “Thu pe Thiatira nyu kehun jologü ka shülo.

19Ale ntho dan lo nkeso, lo ketenyen, lo n lotho, lo nle nyhenhi kehü, lo ntho kekhin dan le kerü dan nyeki gwakvu kethyü sha.

²⁰Ai ale nge tha higü hi a kenyü mvu. tsüle nle Jazelbel a-npvü a-lope sidyükeschagi letse, lo tson-o a-gonyu ju senthyü lo tson tsinzü pe anyugun no keyüla lo teromen kershvu hon dan tyü kehü gi rüchün nshvu kemvu genyu.

²¹Ale a-no a-nyun kelulo kegwa gwümkho khishü, ai a-le a-keyüla kelula nyü mvula.

²²Hire, ale a-shwen pe keho zhü nme ge shüla ti, lo a-zen-o keyüla kehü dan anyugun shwe pe kenjün thyüsa kehü nyu shü lati, anyugun le tenunyu tsügi tho nyu anyugun nyun kelulo kemvu we.

²³Lo ale kesi khipe a-nyenyu ju nke lati. Lo kehun aphu no ale meki menyun kese kehü gü letse kethyü shalo ti, lo ale hagn nme me tse kethyü hagn tho hontse hagn chün thyü pe tsüti.

²⁴“Ai hagn Thiatira nyu kebin kechanyu ju, senkethyü jo hidan sen hü kemvu ju, lo ‘satan jo kentsun dan’ tse ko kehü sha hü kemvu ju ale hagn ka zohü nyo. Ale hagn ge khvü kensu kecha pe hüni loho.

²⁵Ai ale ryü kemvuthen hagn le sen kebin dan sen nko binlo.

²⁶Temi ligühigüe kvulo kehünyu, lo ale a-no thyülo tse kehü dan thyü bin-o a-keni ti kelonyu, ale rünyi kecha dan so kekvu khipe tsüti.

²⁷Tson-o a-le nnyonla boren la kehü hontse tegi thün sen-o tsüdan kekheni ti, ale apvü ka nyu kekvu hyu kelo hontse.

²⁸Lo ale lonyü shyepvü khipe a-tsü ti.

²⁹“Temi ligühigüe a-nyetin kebin gü, tsügü no Kapu gü le kehun dan ka kezo khwe nyülo chi!

Teshakeshü 3

Sardia Kehun Ka Kezo Jo

¹“Sunggigü kapu tsenyü lo shyenyü tsenyü dan sen kehü gü jo dan: “Thu pe Sardia nyu kehun jologü ka shülo. Ale ntho dan sha; nle a-zan nti rhün bin nyo, ai nle a-kesi.

²Chonsoryü lo, lo sitügü zhü kela nsen kebin dan thyü nkolo, kechamvule ale Sunggigü mhundyü nyu ntho nme-e gwapen kethyü hyulo kemvu genyu.

³Tsügenyu nle nyu hyulo, lo nyülo yo nsi rüchünlo, tsü ntsenlo lo nnyun kelulo, nle chon bin mvu yatselo, ale kerühunyu hontse ryüti; lo ale nyu gwümkho ka nka ryü tiyo nle tsü sha loho.

⁴Ai a-phinya nrhula kemvu temi peha le hagn Sardia nyu bin zun; lo anyugun le phinya kechon sen-o azen-o nsin nshye ti, kechamvule anyugun le tsonlo kü kethyü genyu.

⁵Temi ligühigüe kvulo kehü gü le tsühontse phinya kechon pe nben ti, lo ale kerhün lesü nyu a-zan shonla loho; lo ale Apvü mhundyü nyu, lo a-jolonyu mhundyü nyu a-zan zoshwi shüti.

⁶“Temi ligühigüe a-nyetin kebin gü, tsügü no Kapu gü le kehun dan ka kezo khwe nyülo lo.

Filadelfia Kehun Ka Kezo Jo

⁷“Kenshün gü, Ketsin gü, David chabin sen kehü gü, a-le khinshye shülo temi nme-e khinlo kehogü, lo khinla lo temi nme-e khinshye nilo kehogü jo dan: “Thu pe Filadelfia nyu kehun jologü ka shülo.

⁸Ale ntho dan sha; hire, ale temi nme-e khinla lokeho, kakhin shye kebin nme khipe nmhundyü nyu shü bin nyo; nle nkekvu keshanyu le kebin ale sha; ajo zen hü, lo azan zomvu lamvu.

⁹Hire, ale satan sinagog nyu anyugun npvü nkuo anyugun le Judanyu letse hü, hire, ale tsüdan no npha nyu nkhün tsü ti, lo ale nso hü tsekethyü shalo ti.

¹⁰Nle nyhenhio ajo zen bin kelo genyu, kazü nyu yhun kebin nyu dan kegwa keshvu sha titseo kazü aphu semen ryü kezhü gü ka ale n ntsenlo ti.

¹¹Ale whütse ryü zhü nyo; temi nme-e no nkeda perün gü se sentinla mvu nrün genyu nle sen kehü gü tsü sen nko binlo.

¹²Temi ligühigüe kvu kelogü ale tsügü khipe a Sunggigü kershvuka nyu kachon nme thyü ti; lo a-le tsünyu thame kae chwila loho, lo ale a-ge a Sunggigü zan, lo a Sunggigü rünyi nyida gü, tsangge a Sunggigü ka nyu tsüryü kezhü Jerusalem keshün gü, lo azan keshün gü thu ti.

¹³“Temi ligühigüe a-nyetin kebin gü tsünyu no Kapu gü le kehun ka kezo khwe nyülo chi!

Laodikia Kehun Ka Kezo Jo

¹⁴“Amen, tenyenlo kekü gü lo jünkezo ketsingü, Sunggigü le nyhun keshü binzen gü jo dan: “Thu pe Laodikia nyu kehun jolo gü ka shülo.

¹⁵Ale ntho dan sha; nle kun-e mvu lo nyen-e mvu. Nle kun nmvue nyenlo akenyü nrün atale!

¹⁶Tsügenyu nle kun-e mvu lo nyen-e mvu tse nyenjwi kethyü genyu ale amün nyu n nthüyi lati tse bin laso.

¹⁷Kechamvule nle rüsü rükhü nyu, njün kehonyu, rhokedyü nyu, yhükepo nyu, lo kenyhün nyu tsekethyü shalo mvuo ale kenya nyu, akenya le bin nyo; lo ale thame rhokedyü ndi; tse zobin hünyo.

¹⁸Nno nnyalo nrün genyu ale nno aka mah pe ro nshün kela suna, lo nkenyhün nkejokepvü meno hyu mvulo nrün genyu phinya kechon lope henlo lotse, lo tha hyulo nrün genyu n yhätyü keyün dawa heilo lotseo nka zo hünyo.

¹⁹Ale temi ligühigüe so kehünyu tsünyu kemu tsin pe hi, lo nthüü nnyüo senthyü hünyo; tsügenyu nyhen thyüo nnyun kelulo.

²⁰Hire, ale kakhin ka so-o kakhin kekho bin hünyo; temi ligühigüe akhwe nyülo-o kakhin shye shü yatselo ale a-nyu yügü a-zen-o tyütsü ti, lo a-ko azen-o tyütsü ti.

²¹Temi ligühigüe kvulo kehü gü le ale kvulo-o apvü zen-o a-keda bin nyu bin kelo hontse ale tsünyu no azen-o akeda bin nyu binlo ti.

²²“Temi ligühigüe a-nyetin kebin nyu, tsünyu no Kapu gü le kehun dan ka kezo khwe nyülo chi!”

Teshakeshü 4

Tsangge Kershvu

¹Higü hi sika ale nrishü laryü, tsangge kakhin nme khinshye njü. Lo ale nyülo kerigü le shu kekhu khwe hontse a nthon-o zo, “Hiki kuryülo, ale hisiki thyü mvulo keho dan tsin pe nhishü ti.”

²Tsonshü nyemhun ale Kapu gü nyu binla, lo hire, tsangge keda bin nme thyü pe bin njü, lo keda bin gü ge nme le dun bin.

³Lo tsüge dun kebin gü shwape Jasper lo Sardius hontse, lo zengo süpe emeral hontse kethyü nme le keda bin tsügü hunpvü bin.

⁴Lo keda bin tsügü le kedabin nki pezi no a-hunpvü bin, lo keda bin tsü dan ge pelü min nki pezi le phi kechon ben nya lo a-pe ge suna keda perün pvü kü bin.

⁵Tson-o keda bin tsügü ge tsangkekechwe, tha khwen lo tsangkesen le chwiryü lo kedabin gü mhundyü nyu mah kemben khin tsenyü le nben bin, tsüdan tsüle Sunggigü Kapu tsenyü dan.

⁶Lo kedabin tsügü mhundyü nyu shyeshwi pe kethyü züda, kristol hontse kethyü nme hyu. Lo kedabin kehun a-te lizin hizin nyukhu rhün kehü pezi le bin, nyukhu tsüdan le a-mhundyü zin lo a-sizin a-yhätyü le swüpvü.

⁷Lo rhün kehü nyukhu kerigü le shünyho hontse, kényhun gü le methu tse hontse, kenshen gü le a-mhun le temi mhun hontse, lo pezi gü le nye kehü logi nme hontse.

⁸Lo rhün kehü nyukhu pezi dan le nme le a-sekin tseroro, lo a-min aphu lo a-nyunzin a-yhätyü le swüpvü hü; lo nhennyu-e khejeki-e sun mvu tse: “Kenshün,

Kenshün, Kenshün Npugü Sunggigü kekvu tsingü, nduka kehü lo ntsoka kehü lo siki ryü nrün gü.”

⁹Lo nyukhu rhün kehü pezi dan le kethonthen rhün kehü kedabin tsügü ge dun kebin gü zan shwe, rüshvu lo chenkeno zoshü.

¹⁰Tsökatsü pelü nki pezi dan le kedabin tsügü ge kebin gü mhundyü nyu nkhün tsügü kethonthen rhün kehü gü rüshvu, lo anyugun npvü anyugun keda perün thope kedabin tsügü ge kebin gü mhundyü nyu shüo;

¹¹“Agun Npugü lo agun Sunggigü, zankechwi kerüshvu lo kekvu hyulo kekü gü le nle. Kechamvule nle tha aphu nyhun shü, lo nkendo genyu tsüdan le bin lo yhun kelo le,” tsonshü.

Teshakeshü 5

Lesü Sügü Lo Tanyü Nyugü

¹Lo kedabin gü ge dunkebin gü ben nyu a-njüzin, a-nyunzin lo a-sozin thu kenjü lesü nme sü-o mehor tsenyü pe vü kela nme le kebin ale hyu.

²Lo ale tsangge jolonyu kenko nme le nra sen-o, “Segü le lesü higü hie-o, lo mehor vü kela dan khinshye-o lesü sügü swülo gwa tila?” tse kebin hyu.

³Ai tsangge, nmvue kazü nyu, nmvue kazü hensin nyu temi nme-e lesü sü tsügü hielo, nmvue nrilo kekü min ndi la.

⁴Lo lesü sü tsügü hielo nmvue nrilo kekü min ndi kela genyu ale chüsa lola.

⁵Tsontsin pelünyu nme le aka, “Nle chü nyalo; hire, Juda tsipwen shünyho gü, David jwigü, le kvulo laso, tsügenyu a-le lesü tsügü, lo mehor tsenyü dan khinshyelo gwa so,” tsonshü.

⁶Tsontsin kedabin gü bin lunyu lo rhünkehü nyukhu pezi dan lo pelü ju dan nyu dushvu kela hontse kethyü tanyünyu nme le so kebin ale hyu, lo tsüle a-tse tsenyü lo a-yhütyü tsenyü, lo tsüle nipe kazü aphu nyu shü kehü Sunggigü Kapu dan.

⁷A-le ryüo kedabin ge kebin gü njüzin lesü sügü tsü khilo.

⁸Lo a-le lesü sügü khilo ntsin, rhün kehü nyukhu pezi dan lo pelü min nki pezi dan le tsügü Tanyü Nyugü mhundyü nyu nkhünrün pvü tinla; anyugun nme me tse kethyü aphu ben nyu lükhin lo chün a-rün kegwa pe sü kethyü suna khun sen kü hü, lo tsüle kenshün nyu dan kehi.

⁹Tson-o anyugun le lü keshün nme thyü, “Nle lesü sügü khilo, lo tsüge mehor dan khinshyelo kekü gü le. kechamvule ndushvulao nzi pe tsipwen lo khwen jo lo temi lo rünyi aphu rhinhi pe Sunggigü hon thyülo laso.

¹⁰Lo nle anyugun thyü pe anyugun Sunggigü genyu peshükeda raja kazü thyü shü laso; lo anyugun le kazü so keda thyü ti.”

¹¹Tsontsin ale shwishü laryü kedabin gü lo rhün kehü nyukhu dan, lo pelü dan kho lizin hizin tsangge jolonyu kechon khwen nyülo, tsüdan swü kethyü le yie tseryü thyü yie tseryü lo yieyie thyü yieyie,

¹²anyugun le nra sen-o zo, “Tanyü Nyugü dushvu kela gü tsügü le kekvu lo kenya lo thakesha lo kenko lo zankechwi lo teshwen hyulo kü le!” tson.

¹³Lo ale nyü kelo le tsangge lo kazü, lo kazü hensin lo zükedanyu lo tsünyu kebin nyukhu aphu jo hidan kezo ale sha: “Kedabin ge bin kehügü lo Tanyü Nyugü, no kethonthen kerühvu, zankechwi, keshwe lo kekvu gü thyülo!” tson.

¹⁴Tsontsin rhün kehü nyukhu pezi dan le, “Amen!” tse zoshü. Lo pelü dan le chetsügü rüshvu.

Teshakeshü 6

Mehor dan

¹Tsüselo Tanyü Nyugü le mehor tsenyü dan nyu nme khinshye kelo ale hyu, tsontsin rhün kehü nyukhu pezi dan nyu nme le tsangkesen khwen hontse, “Ryülo,” tse kezo khwen ale nyülo.

²Lo hire, ale keru kechon nme hyu, lo tsügü ge kebin gü ben nyu levü nme le bin, lo keda perün nme khipe a-tsüla, tsontsin a-le kvulo hü lo kvulo titseo chwila.

³Lo a-le mehor kenyhun gü khinshye lo ntsin, rhün kehü nyukhu kenyhun gü le, “Ryülo” tse kezo ale nyülo.

⁴Tsontsin keru kecha nme le chwiryü, lo tsüle keru kenhon nme; tsüge kebin gü no kazü nyu kengü kegwa khinla kegwa kekvu pe tsüla, tsügenyu temi le khinyunyu dushvu ti, lo zhethon keda nme khipe a-tsüla.

⁵Lo a-le mehor kenshen gü khinshyelo ntsin, rhün kehü nyukhu kenshen gü le, “Ryülo” tse kezo ale nyülo. Tsontsin hire, ale keru kemetsen nme hyu, lo tsüge kebin gü ben nyu kesükü nme le bin.

⁶Tsontsin rhün kehü nyukhu pezi dan dan nyu thakhwen nme hontse kethyü nyülo, “Tho kesü nme le khenyüme chün, lo shye ketewhen kesü kenshen le khenyü me chün, ai terzü lo vain zu bonshvula nyalo!”

⁷Lo a-le mehor pezi gü khinshye lo ntsin rhün kehü nyukhu pezi gü le, “Ryülo” tse kezo ale nyülo.

⁸Tsontsin hire, ale keru kepvü nme hyu lo tsügü ge kebin gü zan le kesi, lo Hades le a-then hü; lo zhethon, lo chenda kethyü, lo kenpen lo kazü nyu tehentyü dan

no kazü kenjün pe jünzi thyüo jünme boshvulo kegwa kekvu khipe anyugun tsüla.

⁹Lo a-le mehor pvüngü khinshyelo ntsin, Sunggigü jo genyu lo anyugun le sen kehü jünkezo genyu dushvu kela ju kapu dan le kershvubin gü hensin kebin ale hyu.

¹⁰Anyugun le nra sen-o, “O Npu keda tsingü, Kenshün lo Ketsin gü, nle jon dithen ki binlo rio kazü nyu keyhun nyu ju jünkera lo agun zi khen zo tila?”

¹¹Tsontsin phinya kechon pe anyugun nme me tsüla, lo anyugun kengüo mego thyü kehü ju lo anyugun pvünyu anyugun hontseo dushvula nrün dan penlo kemvuthen sun tselo tse anyugun ka zola.

¹²Lo a-le mehor tserogü khinshyelo ntsin, ale shwishü laryü, hire, kazü nnu sala; tson-o yhüko le metsen pe thyühü phi hontse la, lo shye le nhon pe tezi hontsela.

¹³Lo tsangkenbu terhi le kherosha kenjvü whün kerhi kela hontse tsangge shyenyü dan tsüle nrhio kazü nyu tsüryüla.

¹⁴Tson-o tsang tsüle lesü sü keto kela hontse ndila; tsontsin kazüthun lo zükehun kazü apfu anyugun bin nyu anyugun khi kelu la.

¹⁵Tsontsin kazü nyu rajanyu ju lo kedanyu ju, lo teri temi ju so keda dan, lo kenya nyu lo kekvyu, lo medo nyu lo medo thyü kemvu nyu tsüdan apfu kazü kepekü nyu lo kazüthun ge lo tsokhin nyu gü kebu.

¹⁶Tson-o kazüthun dan lo tsokhin dan ka, “Agun ge chetsüryü lo, tson-o kedabin gü ge kebin gü mhundyü nyu lo Tanyü Nyugü nyunkekhü nyu agun kebulo lo.

¹⁷Kechamvule au nyunkekhü jon kedagü le ryü kelasi genyu, lo segü le sunbin logwa tila?”

Teshakeshü 7

Israel Temi Yie Tsime-o Yie Henzi Pezi dan

¹Tsüsika ale tsangge jolonyu minzi le tsangkenbu no kazü so nmvue züda nmvue senbin whün mvu nrün genyu kazü nyu tsangkenbu pezi dan tünsen kebin hyu.

²Lo yhüko kechwü kipun tsangge jolonyu kecha nme le, rhün kehü Sunggigü mehor sen tsükeryü ale hyu A-le nra sen-o, kazü lo züda tse kekvu pe tsü kela tsangge jolonyu minzi dan ka,

³“Ale Sunggigü gonyu dan senpvü ge mehor vüla kemvuthen hagun kazü nmvue züda nmvue senbin bokenthyü nyalo,” tsezo.

⁴Lo ale nyü kelo le a-ge mehor vükela Israel nyu tsipwen aphu kesin le temi yie tsime-o yie henzi pezi letse kethyü shalo.

⁵Juda tsipwen mehor vülo kela le yie tseryü kenyhun, Ruben tsipwen yie tseryü kenyhun, Gad tsipwen yie tseryü kenyhun,

⁶Asher tsipwen yie tseryü kenyhun, Naftali tsipwen yie tseryü kenyhun Manasseh tsipwen yie tseryü kenyhun;

⁷Simeon tsipwen yie tseryü kenyhun, Levi tsipwen yie tseryü kenyhun, Isakar tsipwen yie tseryü kenyhun,

⁸Zebulon tsipwen yie tseryü kenyhun, Josef tsipwen yie tseryü kenyhun, Benjamin tsipwen mehor vülo kela yie tseryü kenyhun

Temü Danda Gü

⁹Lo tsüsika ale shwishü laryü, hire, rünyü aphu nyu, tsipwen aphu nyu lo temi dan lo khwen kechacha kethyü temi le swülobu keho phi kechon keben temi danda le kedabin gü mhundyü nyu lo Tanyü Nyugü mhundyü nyu so bin, lo anyugun ben nyu kvunyü sen hü.

¹⁰Lo anyugun le nra sen-o, “Kenikelo le kedabin ge kebin gü Sunggigü lo Tanyü Nyugü kanyu gunryü le!” tson.

¹¹Lo tsangge jolonyu so-o kedabin bin hunpvü kebin dan lo pelünyu dan lo rhün kehü nyukhu pezi dan aphu kedabin mhundyü nyu nkhün tsügü Sunggigü rüshvuo,

¹²“Amen! Jochü, lo zankechwi, lo thakesha, lo chenkeno, lo kerühvu, lo kekvu, lo kenko le kethonthen Sunggigü hon le! Amen!”

¹³Tsökatsü pelünyu ju dan nyu nme le a nthon-o aka, “Phi kechon keben hidan hile dikipon nyu la, lo anyugun le dikipon ryü la?” tsonshü.

¹⁴Tsontsin ale a-ka, “Kedagü, nle sha bin nyo,” tsonshü. Lo a-le aka, “Hidan hile kenjün thyü sa kethyü gü nyu gunkeryü ju le, lo anyugun le Tanyü Nyugü zi nyu anyugun phinya thula lo thyü pe chon laso.

¹⁵Tsügenyu anyugun le Sunggigü kedabin mhundyü nyu hünyo, lo anyugun le nhennyue khejekie a-kershvuka nyu a-lothyü bin hünyo, lo kedabin ge kebin gü le anyugun sun bin hünyo.

¹⁶Anyugun le nnyo niloho, lo teri sin loho. Yhüko kenü le anyugun pho nmvue kenün nme-e anyugun gwün loho..

¹⁷Kechamvule kedabin lunyu kebin Tanyü Nyugü le anyugun kekhwen thyü ti, lo anyugun tsonri sen-o kerhüntsü zülvu nyu gunti; lo Sunggigü le anyugun yhyü ge anyugun yhyü shon kü lati.”

Teshakeshü 8

Mehor Tsenyü Gü

- ¹Lo Tanyü Nyugü le mehor tsenyü gü khinshyelo ntsin, tegi kevüja peha kho tsangge nramvu nyen tsela.
- ²Tsontsin ale Sunggigü mhundyü nyu so kehü tsangge jolonyu min tsenyü hyu, lo shu tsenyü khipe anyugun tsüla.
- ³Lo tsangge jolonyu kecha nme le chwiryü, lo tharün kegwa kerokhin suna pe kethyü nme khisen-o kershvubin ka so bin; lo kedabin gü mhundyü nyu suna kershvubin gü ge kenshün nyu ju aphu kehi kerhünlo lotse tharün kegwa kechon khipe a-tsü shü.
- ⁴Lo tsangge jolo gü ben nyu tharün kegwa gü kekhu le kenshün nyu ju kehi sin-o Sunggigü mhundyü nyu küla.
- ⁵Tsüselo tsangge jologü le tharün kegwa kero khin gü khilo njüo kershvubin gü nyu mah khipe sülo-o shwen pe kazü nyu shü shü; tsontsin tsangpera thyü, tsangsen, tsangkechwe lo kazü nnu la.

Shu Kekhun dan

- ⁶Lo shu tsenyü pen kehü tsangge jolonyu min tsenyü dan le shu khun shü titse ndo sen bin.
- ⁷Lo tsangge jolonyu kerü gü le a-shu khun shü ntsin tezi kerhün kethyü tegwün lo mah thyüla, lo tsüdan tsü ja pe kazü nyu shü, tsontsin kazü gü kenjün pe jünshen thyüo jünme rola, lo senbin dan kenjün pe jünshen thyüo jünme rola, lo tehen kenjvü aphu rola.
- ⁸Lo tsangge jolo kenyhun gü le a-shu khun shü, tsontsin mah nnyü kebin kazüthun hontse kethyü nme shwe pe züda nyu shüla; tsontsin zü keda jünshen thyüo jünme le tezi thyüla,
- ⁹lo züda nyu rhün kehü nyukhu dan ko jünshen thyüo jünme le sila; lo züda nyu kehü run dan-e jünshen thyüo jünme nkela.
- ¹⁰Lo tsangge jolonyu kenshen gü le a-shu khun shü ntsin, tsüselo mah kenyü hontse shyenyü keda nme le tsangge nrhi tsüryü züri jünshen thyüo jünme nyu, lo zü kepün dan ka tsüla.
- ¹¹(Lo shyenyü gü zan le “kekhü.”) Tsontsin zü dan jünshen thyüo jünme le kekhü thyüla, lo zü le khü kela genyu temi kechon le zü gü genyu sila.
- ¹²Lo tsangge jolo pezi gü le a-shu gü khun shü, tsontsin yhüko jünshen Jünme, lo shyen jünshen jünme, lo shyenyü jünshen jünme vüla, tson-o tsüdan jünshen

jünme le zünla, lo nhennyu jünshen thyüo jünme le benschü mvula, lo khejenyue jünshen jünme no tsühontse la.

¹³Tsontsin ale shwishü laryü, logi nme le tsangne ki nyeo nra sen kehü khwen nyülo, “Tsangge jolonyu kecha mishen le shu khun shü titse kebin dan genyu kazü gü nyu kebin dan we che! che! che!” tse zobin.

Teshakeshü 9

¹Lo tsangge jolonyu pvün gü le a-shu khun shü, tsontsin tsangge shyenyü nme le nrhio kazü nyu tsü kela ale hyu, lo tekhwün kentsun gü chabi pe a-tsüla.

²Tson-o a-le tekhwün kentsun gü khinshye shü ntsin, tekhwün tsügü nyu mahmi keda kekhu hontse khu chwiryü, lo tekhwün tsügü nyu mah kekhu gü genyu yhüko-e lo tsang-e zünla.

³Tsontsin mah kekhu tsünyu tsekhvü le kazü nyu chwiryü; lo kazü nyu Zukeshonyu dan kekvu hontse kekvu pe tsekhvü dan ko tsüla.

⁴Lo anyugun no kazü nyu tehen, nmvue tehen kenjvü, nmvue senbin nme-e pe kedukeru thyüla nya lotse la, ai temi a-senpvü ge Sunggigü mehor bin kemvu dan nthyü nnyü lotse zoshü la.

⁵Lo anyugun no tsüdan boshvu nya, ai shyepvün tsüdan nchün ndyü lotse zoshüla, lo zukeshonyu le me tsü shü lo thyü kehü tsühontse, tsüdan le nchün ndyü kethyüe tsühontse.

⁶Lo tsükatsü temi le kesi fü soti, ai tsü hyu loho; anyugun le kesi nnyü ho ti, ai kesi le anyugun kebu tinla ti.

⁷Lo tsekhvü tsüdan joja le teri thyü titse ndo sen kehü keru hontse, lo anyugun pe ge shwikeshü le suna perün kepvü hontse, lo anyugun mhun le temi mhun hontse.

⁸Lo anyugun pehü le tenunyu pehü hontse, lo anyugun hyü le shünyho hyü hontse.

⁹Lo anyugun nyun kesun le tegi lope kethyü nyun kesun hontse, lo anyugun sekin kenye khwen le keru gari kechon le tin sen-o teri nyu gü kejü khwen hontse.

¹⁰Lo zukeshonyu hontse anyugun ma lo anyugun shin le bin, lo shyepvün temi nthyü nnyü nrün genyu anyugun kekvu le anyugun ma ge bin.

¹¹Anyugun le tekhwün kentsun gü nyu jologü lope anyugun so raja hontse thyü hü; Ibrinyu khwen ki a-zan le Abadon, lo Griknyu khwen ki Apolyon.

¹²Che, tsekethyü kerigü le gü laso; hire, che, tsekethyü kenyhun gü le ryü sin ti zun.

¹³Tsüsika tsangge jolo tsero gü le a-shu khun shü, tsontsin ale Sunggigü mhundyü nyu kebin suna kershvubin gü quenzi nyu thakhwen nme nyülo.

¹⁴Thakhwen tsügü le shu sen kehü tsangge jolo tsero gü ka, “Eufrates züri kedagü ka jolonyu minzi phin pe kebin dan shwe shü lalo,” tsonshü.

¹⁵Tsontsin temi ju jünshen thyüo jünme dushvula nrün genyu jolonyu minzi no tegi kevüja tsügü, jon tsügü, shye tsügü lo chen tsügü genyu ndo pe kebin dan shweshü la.

¹⁶Ale nyü kelo le, teri temi tsüdan swü kethyü le yie tseryü ryü thyü yie tseryü gwünhvu ge.

¹⁷Lo ale tsemin ki hyu kethyü le keru dan lo tsü ge kebin dan shwi pe hihontse; anyugun nyunkesun le mah hontse nhon, tsela, lo nyhün, lo keru dan pe le shünyho pe hontse; lo anyugun mün nyu mah lo mah kekhu lo mahtso le chwiryü.

¹⁸Anyugun mün nyu chwikeryü mah, mah kekhu lo mahtso, kenjün kethyü kenshen hidan hipe temi jünshen thyüo jünme nkela.

¹⁹Kechamvule keru dan kekvu le anyugun mün nyu lo anyugun ma ka bin kethyü genyu; anyugun ma le peri hontse, lo tsü denzin-e a-pe le bin, lo tsü lope me nthü nnyü hü.

²⁰Kenjün kethyü hidan hipe boshvu kensen temi dan le, anyugun npvü anyugun ben lope kethyü tho dan nyu anyugun nyun kelulo, nmvue tero kershvu lo tha hyu hü kemvu, nmvue thakhwen nyülo hü kemvu, nmvue tsonchülo hü kemvu suna, nmvue raka, nmvue lazo, nmvue tso, nmvue tesen teromen kezü kershvu kheshülo mvula.

²¹Lo anyugun le me dukeshvu, nmvue tümvu, nmvue keyüla nmvue kerühu nyu anyugun nyun kelulo mvula.

Teshakeshü 10

Tsangge Jologü Lo Lesü Sü Keshegü

¹Tsüsika tsangge jolonyu kekvu nme le, nmhu lope a-je pvü, lo a-pe ge zengo no hunpvü lo a-mhun le yhäko hontse, lo a-pha le mah kachon hontse tsangge tsüryü kejö ale hyu.

²Lo a-le a-ben nyu lesü sü keshe nme hie sen hü. A-le a-pha njüzin lope züda nyu lo ngwazin lope kazü ge tsu bin.

³Lo a-le shünyho khwen hontse nra sen shü. Tson-o a-le nra sen shü ntsin tsangkesen tsenyü dan le jozo shü.

⁴Lo tsangkesen tsenyü dan le jo zoshü ntsin ale thulo titse so; ai ale tsangge thakhwen nme nyü kelo le, “Tsangkesen tsenyü le thazo keshü dan mehor vüla lo, lo tsü thu nyalo,” tson zoshü.

⁵Lo züda nyu lo kazü so ge so kebin ale kehyu jologü le a-ben njüzin shwe pe tsang kipun shüo,

⁶tsang, kazü lo zü keda lo tsünyu kebin aphu nyhun keshü gü lo kethonthen rhün bin kehü gü zan sen-o swe-o kezo le, “Kenye sinshü loho so! tson.

⁷Ai tsangge jolo tsenyü gü le a-shu khun shülo, tsükatsü Sunggigü le kebu kenjü a-le a-gonyu ju sidyükeshanyu ju ka zo keshü dan thyü penlo ti.”

⁸Tsontsin ale tsangge thakhwen nyü kelogü le a nthon nio aka, “Nle gü zü keda lo kazü so so kebin gü ben nyulesü sü hie senkebin gü khilo lo.”

⁹Tsügenyu ale jologü ki gü a-no lesü sü keshe gü lope atsü lo tse zoshü; tsontsin a-le aka, “Khilo, lo tyülo; tsüle nginda nyu khü lati, ai nmün nyu we nnye pe khuzü hontse ti,” tson zoshü.

¹⁰Lo ale jologü ben nyu lesü sü keshe gü tsü khipe tyülo, lo tsüle amün nyu we nnye pe khuzü hontse, ai tyülo ntsin aginda nyu we khü la.

¹¹Tsontsin aka, “Nle temi, lo tsipwen, lo khwen jo, lo raja kechon rüla sidyü jo zoni mvulo shvu,” tse zo.

Teshakeshü 11

Jünkezonyu Minhvu

¹Tsüselo teri tha kendo thün hontse kethyü nme khipe atsü shüo aka, “Nle sogü Sunggigü kershvuka gü, lo kershvubin gü ndolo, lo tsünyu rüshvu kehünyu swü shwilo.

²Ai kershvuka ngwen ki sin nya, lo ndo nya. Kechamvule tsü khipe rünyi kechanyu dan tsü kelasi genyu; lo anyugun le shye henzi kenyhun rünyi nyida kenshün gü kedü ti.

³Lo ale kekvu khipe a jünkezo minhvu tsü shü ti. Lo au le ronphi ben-o jon yie nme-e tsihvu hontsero sidyükesha jo zoti.”

⁴Hihvu hile kazü Npugü mhundyü nyu so kehü oliv senbin hvu lo mahkemben hvu.

⁵Lo temi peha le au nthü nnyü titse lo au mün nyu mah no chwiryüo au shwikerüchün nyu nkela ti; lo ligühigüe au nthü nnyü nyü kehü nyu le tsühontseo siti.

⁶Lo au le sidyükesha jo zo kehü gwünkho ka tsangri mvu nrün genyu tsang khinla titse kethyü au kekvu le bin. Lo au le zü dan no tezi ngwala titse kethyü

lo kenjün kethyü khvü lihie no kazü gü nthyü nnyü nyü yatselo thyülo kegwa au kekvu le bin.

⁷Lo au le au jünkezo gü tsü penla ntsin, tekhwün gü nyu chwikeryü thyü gü le au zen-o teri thyü ti, lo au nyeki kvula ti tson-o au dushvula ti.

⁸Tson-o au simin no rünyi nyida jo kendyü ki Sodom nmvue Ijpt letse ko kehü gü au Npugü khipe krus ge hü kela nyida gü tson nyu bin ti.

⁹Lo kazü temi aphu lo jat lo temi khwen lo tsipwen dan nyu jonshen-o peha kho au simin shwi bin ti, lo anyugun le au min pe sunla lotse shü loho.

¹⁰Tson-o kazü nyu keyhun nyu dan le au genyu anyugun kenyü sa lo shekerhün thyüo kenrun nyu tha khipe khinyunyu ketsü soti, sidyükesha tsühvu le kazü keyhun nyu dan nthyü nnyü kethyü genyu.

¹¹Lo jonshen-o peha siki Sunggigü kanyu kerhün teshye le ryüo au nyun nyu yülo ntsin au le au pha no rhun solo la, lo au kehyu nyu dan le nshvu sala.

¹²Tsontsin tsangge nra tetso kethyü nme le au ka, “Hiki kuryülo,” tsekethyü khwen nme nyülo; lo au shwikerüchün nyu dan mhundyü nyu au le nmhu ge tsangge küla.

¹³Tsügwünkho katsü kazü nnu sala, lo rünyi nyida gü jün tseryü thyüo jünme le nrenla, tson-o kazü kenu tsügü le temi yie tseryü boshvula; lo a-sen dan le a-kerüshvulao tsangge Sunggigü shwenla.

¹⁴Che, tsekethyü kenyhungü le gü laso; lo hire, che thyü kenshen gü le whütse ryü jü nyo.

Shukekhun Tsenyü gü

¹⁵Tsüselo tsangge jolo tsenyü gü le a-shu khun shü ntsin, tsangge nra tetso-o jo hidan zo, “Kazü nyu raja kethyü aphu ngun Npugü lo ngun Khrista hon thyü laso, lo a-le kethonthen keda thyü ti!”

¹⁶Tsontsin Sunggigü mhundyü nyu anyugun kedabin ge kebin pelü nki pezi dan le nkhün tsügü rüshvuo,

¹⁷hihontse zo, “Ntsoka kehü lo nduka kehü Npugü Sunggigü Kekvu tsingü! Nle nkekvu keda sen-o Raja thyü bin kela genyu agun le nshwen hünyo!”

¹⁸Tsüselo temi dan le nthün la, kechamvule nnyu kekhü, lo kesinyu ketso nrün lo n go sidyükeshanyu dan lo kenshün nyu dan lo ntemi nshye nshvu kehü keshe-e kedae aphu chün thyü pe tsü nrün, lo kazü nke kehü dan nke nrün gwünkho le ryü kela genyu!” tson.

¹⁹Tsüselo tsangge Sunggigü kershvuka khinshye njü; tson-o kershvuka nyu kejozen kelo khingü hyu, lo tsangkekechwe, thakhwen, tsangkesen, kazü kennu, lo tegwün le tsünyu bin.

Teshakeshü 12

Tenugi Lo Dragon

- ¹Lo tsangge tha zansü keda nme le chwiryü. Tenunyu nme le yhäko khiben, lo shye kedü pen, lo keda perün shyenyü tseryü kenyhun le kebin nme le a-pe ge bin.
- ²Lo a-le nyuphou pvüo nnyu nrün genyu a-gin thyüo nra bin.
- ³Lo tsangge tha zansü kecha nme le chwiryü. Lo hire, Dragon kenhon keda a-pe tsenyü lo a-tse tseryü, lo a-pe dan ge keda perün tsenyü le kebin nme hyu.
- ⁴A-le a-ma pe tsangge shyenyü dan jünshen thyüo jünme süshye pe kazü nyu shüla. Lo Dragon tsügü le tenugi nnyu gü kejügi le nnyu shü yatselo a-nyugü tüntyü titseo a-mhundyü ka bin.
- ⁵Tsontsin tenunyu tsügi le pechenyu nme nnyulo, tsügü le tegi thün sen-o kazü aphu so gonti, Nyu tsügü zen-o Sunggigü lo a-Raja bin nyu gunla.
- ⁶Lo tenugi le jon yie nme-o tsihvuö hentsero anyugun no a-nucha nrün genyu Sunggigü le a-bin ndo kebin kazü kesi gü nyu gunla.
- ⁷Tson-o tsangge teri thyü. Mikael lo a-jolonyu ju le; Dragon gü zen kega, lo Dragon lo a-jolonyu ju ko teri thyü.
- ⁸Ai dragon nyeki kvulo la, tson-o dragon lo a-jolonyu jue tsangge anyugun no bin sinlo mvula.
- ⁹Lo dragon keda gü tsü hula, lo tsüle peri whegü, kazü aphu sa kehü serikemvu kedagü lo satan letse kehü gü tsü lo a-jolonyu ju aphu pe a-sin-o shwen pe kazü nyu shüla.
- ¹⁰Tsontsin ale tsangge thakhwen ketetso nme nyü kelo le, “Tsüselo ntsoka we Kenikelo, lo Kekvu, lo Raja, le Sunggigü lo A-Khrista kekvu gü gwünkho laso; kechamvule tsangben tsangzün Sunggigü mhundyü nyu npvünyu dan nkhin kehü gü hü pe shwen kela si genyu.
- ¹¹Lo anyugun le Tanyü Nyugü zi genyu lo anyugun jünkezo jo gü genyu a-nyeki kvulo laso, lo anyugun le anyugun keyhun ai tepen mvu gungü kesi-e ti.
- ¹²Tsügenyu tsang dan lo tsünyu kebin ju hagun kenyülo, ai kazü gü we che! Satan le a-gwünkho rho kela shao a-nyun nta sa tse hagun ki nshye kelasi genyu.”
- ¹³Lo dragon gü tsüle a-hü pe kazü nyu shü kela shao pechenyu nme nnyu shü kela gi hü sola.
- ¹⁴Ai tenu tsügi no peri gü hyu kemvu bin ki chenshen-o peha a-nuchalo nrün genyu nye-o a-bin ki gunlo lotseo logi keda nme sekin kenyhun pe a-tsüla.

¹⁵Tsüselo peri gü le zü no tenugi chün sen tinla nrün genyu a-mün nyu züri hontse zü run shü.

¹⁶Ai kazü gü le tenugi cheo a-mün kvu shüo dragon mün nyu zü le chwikeryü tsü nyilo la.

¹⁷Tsontsin dragon le tenugi ge a-nyun nta sao gü tenugi tsipwen a-sen dan Sunggigü jo zen kehü ju lo Jisu le zokeshü dan thyü zenkehü ju zen kega sola.

¹⁸Lo dragon gütsü le züda se ge so bin.

Teshakeshü 13

Tehenthyü Kenyhun

¹Tsüsika ale züda gü nyu tehenthyü nme le chwikeryü hyu. A-tse tseryü lo a-pe tsenyü, a-tse tseryü dan ge keda perün tseryü, lo a-pe ge zan serikemvu nme le bin.

²Lo ale tehenthyü kehyu gü tsüle teme hontse, a-pha le thyügwen pha hontse, lo a-mün le shünyho mün hontse. Dragon gü le a-kekvu, a-raja bin lo a-keda khipe a-tsü shü.

³A-pe dan nme le shwi pe dushvu nsen kela hontse, lo dushvu nsen kelagü tsü thyü ngwa shüla, lo kazü aphu a-dun thyüo tehenthyü gü sithen tinla.

⁴Dragon gü le kekvu khipe tehenthyü gü tsü kethyü genyu temi aphu a-rüshvu, lo anyugun le tehenthyü gü rüshvuo, “Segü le tehenthyü gü hontse tila? Lo segü le a-zen kega logwa tila?” tsonzo.

⁵Lo jo keda da lo Sunggigü kenkhin jo dan kezo mün pe tehenthyü gü tsüla, a-no shyen henzi kenyhun tson bin lo tse kekvu pe a-tsüla.

⁶Tsontsin a-le Sunggigü, Sunggigü zan lo a-kebin bin, tsüntimvule tsangge kebin dan aphu swetsü so.

⁷Lo a-no kenshün nyu ju zen kega lotse, lo tsüdan so kvulo lo tse la. Tson-o senye kechacha kethyü aphu lo temi lo khwen jo lo tsipwen aphu so kekvu khipe a-tsüla.

⁸Tsontsin kazü thyü kelo mhundyü dushvu kela Tanyü Nyugü kerhüntüsü lesü nyu a-zan thulo kemvu kazü nyu yhun kebin aphu a-rüshvu ti.

⁹“Temi ligühigüe a-nyetin le bin yatselo tsünyu no nyülo!

¹⁰Temi ligühigüe me ten pe dothyü yatselo a-le do nyu gunti. Temi ligühigüe zhethon pe me dushvu yatselo zhethon pe tsünyu dushvu mvulo shvu. Hinyu hi Kenshün nyu ju no nyhenhi kethyü lo ketenyen no binlo lotse hünyo.”

- ¹¹Lo tsüsiki ale kazü nyu tehenthyü kecha nme le chwikeryü hyu; lo tsüle tanyü nyu hontse a-tse kenyhun pvü lo dragon hontse jo zo.
- ¹²Lo tsüle tehenthyü kerigü mhundyü nyu a-kekvu aphu sen-o thathyü, a-le kazü lo tsünyu keyhun nyu no tehenthyü kerigü tejün pvüo thyü ngwa kelo gü rüshvu.
- ¹³Lo a-le ndun kethyü tho kedada thyü pe mehi, tson-o me mhundyü nyu tsangge mah ai no kazü nyu tsüryü.
- ¹⁴Lo tehenthyü gü mhundyü nyu a-no ndun kethyü tho thyü keshü dan genyu kazü so kebin dan sa pe no zhethon le a-jünlae rhün kelogü men zülo lotse zoshü.
- ¹⁵Lo tehenthyü gü rüshvu kemvunyu dushvula nrün genyu a-no kehen teshye pe tehenthyü gü ge shüo no jo zolo lotse shü.
- ¹⁶Tsüntimvule temi kedagüe keshegüe, kenya lo kendigüe lo donyue aphu no a-ben njüzin nmvue a-senpvü ka shazü kemvu kon nme thyüla.
- ¹⁷Tson-o tehenthyü gü zan nmvue a-number pvü kemvu we temi nme-e thahei nmvue thajwen lomvu la.
- ¹⁸Hile thakesha sen mvulo shvu bin nyo, thasha kekholo kehü gü no tehenthyü gü number swü shü, lo tsüle temi number laryü, tsügü le tsitsero-o hentsero-o tsero.

Teshakeshü 14

Rhinhi Kelonyu Lü

- ¹Lo tsükatsü ale shwishü laryü, hire, Tanyü Nyugü le Sion kazüthun ge so bin, lo a-senpvü ge a-zan lo a-pvü zan thu kepvü temi yie tsio yie henzi pezi le a-zen hü.
- ²Lo ale tsangge züda kechon khwen hontse lo tsangkesen khwen ketetso hontse kethyü thakhwen nme nyülo. Lo ale nyü kelo khwen gü le baja kekhuun nyu le a-baja dan khun kebin hontse.
- ³Lo anyugun le Raja bin gü mhundyü nyu lo nyukhu kerhün pezi dan lo pelü ju mhundyü nyu lü keshün nme thyü bin. Lo kazü nyu rhinhi kelo temi yie tsio yie henzi pezi nyeki kechanyu nme-e lü tsügü sha lomvu la.
- ⁴Hidan hile phusen kenshün dan le, anyugun le tenunyu zen-o anyugun thyü nrhula mvu. Lo hidan hile Tanyü Nyugü le lika hika güe a-sithen kehü dan. Hidan hile Sunggigü lo Tanyü Nyugü rasha keru hontseo temi dan nyu anyugun rhinhi kelo genyu.

⁵Lo anyugun mün nyu kenku nme-e hyulo mvu, ai anyugun le gwapen kethyü dan.

Tsangge Jolonyu Minshen dan

⁶Lo tsüsika ale tsangge jolonyu kecha nme le tsangne ki nye kehü hyu, a-le kethonthen bin kehü jolokegwa nme pe kazü nyu yhun kebin tsipwen, lo senye, lo khwen jo, lo temi ligühigü kae jünzo titseo,

⁷a-le nra sen-o, “Sunggigü nshvulo lo A-shwenlo! Kechamvule a-le mejün kera nrün tegi kevüja gü le ryü laso; tsang lo kazü, züda lo zükepen thyü keshü gü rüshvulo!”

⁸Lo tsangge jolo kecha nme, kenyhun gü le chwiryüo, “Babilon rünyi nyida gi le che laso, keyüla nshün kemvu zu lope tsipwen aphu la kehü gi le che laso,” tson.

⁹Lo tsangge jolonyu kecha nme, kenshen gü le tsüsika chwiryüo, nra pe ketetsin thyüo, “Temi ligühigüe tehentyü lo a-men gü rüshvu, lo a-senpvü ge nmvue a-ben ge shazü kemvu kethyü sen hulo,

¹⁰a-ko Sunggigü nyunkekhü honpen gü nyu nyunkekhü zu tha pe rimvu tse thyü pe bin kenjü gü tsüti; lo tsangge jolo kenshün nyu ju mhundyü nyu lo Tanyü Nyugü mhundyü nyue mah lo mahtso sen-o nthü nnyü ti.

¹¹Lo anyugun nthü nnyü kethyü mah kekhu gü le kethonthen khu bin hünyo; lo tehentyü lo a-men gü kershvu dan, lo a-zan shazü kemvu sen kehü dan le nhennyue lo khejenyue kebwen kerüyü nme-e ndi.”

¹²Hinyu hi Sunggigü johokeshü sen kehü lo Jisu tenyen kehü kenshün nyu ju no nyhenhilo lotse bin nyo.

¹³Lo tsangge thakhwen nme le, “Ntsoka gerho nyu Npugü nyu bin-o sikelanyu dan le henkegwa tsin!” “Ele ketsin!” tse Kapu gü le zo-o. “Anyugun le anyugun tho nyu rüyü tinla ti, kechamvule anyugun tho le anyugun then hünyo,” tse kezo nyülo.

Kazü gü Gvükelo

¹⁴Lo tsüsika ale nrishü laryü, nmhu kechon nme, lo nmhu gü ge temi nyu hontse kethyü nme le, a-pe ge suna keda perün pvü lo a-ben nyu jonkhi a-yi kegwa nme sen hü.

¹⁵Lo tsangge jolo kechanyu nme le kershvuka gü nyu chwiryüo nra sen-o nmhu ge kebin gü ka, “N jonkhi pe gvülo lo, low kegvü tegi kevüja gü le ryü kelasi genyu, lo kazü shyé gü tsüle nyün kegwa thyülo laso!”

¹⁶Lo tsonshü ntsin nmhu ge kebin gü le a-jonkhi pe kazü ge shüo kazü gü gvülo la.

¹⁷Lo tsangge jolo kechanyu nme le tsangge kershvuka gü nyu chwiryü, lo a-ko jonkhi a-yi kegwa nme sen hü.

¹⁸Lo tsükatsü mah soge a-kekvu kebin tsangge jolo kechanyu nme le kershvubin nyu chwiryü nra sen-o jonkhi yi kegwa sen kehü gü ka, “N jonkhi lope kazü vain low gü gvü kequenlo gwünlo.”

¹⁹Tson-o tsangge jologü le a-jonkhi pe kazü vainsha dan gvü kequenlo-o shwen pe Sunggigü nyunkekhü vainsha kethün bin gü nyu shüla.

²⁰Lo rünyi nyida gü chwida ngwen ki vainsha kethün bin gü kedüla, lo vainsha kethün bin nyu tezi le tsun chwiryüo fit pvün kho ntsun lo farlong ja yie nme-o tsitsero nken gunla.

Teshakeshü 15

Tsangge Jolonyu Le Kenjünkethyü Tsenyü Sen Kehü

¹Tsüsika ale tsangge tha zansü kecha nme hyu, gon lo ndunthyü, lo tsangge jolonyu min tsenyü le kenjün kethyü kon tsenyü sen hü. Lo tsüle kenjün kethyü kekhin dan; tsüdan ge Sunggigü nyunkekhü dan le keni thyü lati.

²Lo ale mah lope kerhün kethyü shyeshwi zü keda nme hyu; lo tehenthyü gü lo a-men, lo a-zan number dan nye kvukelo ju tsü le Sunggigü baja dan sen-o shyeshwi züda khoka kebin hyu.

³Anyugun le Sunggigü gogü Mosa lü lo Tanyü Nyugü lü thyüo zo: “O Sunggigü kekvu tsingü, ntho dan le gon lo ndun thyü! Senye dan Raja gü, Ntson dan tsüle ketsin lo njü, O kethonthen Raja gü!

⁴segü le n nshvu mvu, lo nshwen mvula? O Npugü, kechamvule nle kenshün gü. Tsipwen aphu ryüo nmhundyü nyu nrüshvu ti; nle me jün kekera dan yhenshwi pe me hishü kela genyu,” tson.

⁵Lo hidan hi sika ale shwishü, lo tsangge jünkezo kershvuka gü khinshye njü.

⁶Lo kershvuka gü nyu tsangge jolonyu min tsenyü le kenjün kethyü kon tsenyü sen, linen phi kechon ben lo suna nyunkekhin khipe anyugun nyunkhin pvü tse chwiryü.

⁷Lo rhünkehü nyukhu pezi dan dannyu nme le kethonthen rhün kehü Sunggigü nyunkekhü lope sü kethyü suna khun tsenyü pe tsangge jolonyu min tsenyü dan tsüshü.

⁸Lo kershvuka gü le Sunggigü zankechwi kethyü lo a-kekvu nyu mah kekhu le süla, tson-o tsangge jolonyu min tsenyü dan le kenjün kethyü tsenyü dan tsü penla kemvuthen nme-e kershvuka nyu tsü yülo mvula.

Teshakeshü 16

Sunggigü Nyunkekhü Honpen dan

- ¹Tsüsika kershvuka gü nyu thakhwen ketetsin nme le tsangge jolonyu tsenyü ju ka, “Hagun gü Sunggigü nyunkekhü honpen tsenyü dan run pe kazü soge shü shülo!” tse kezo khwe ale nyülo.
- ²Tsüselo tsangge jolo kerigü le a-honpen gü run pe kazü ge shü shü. Tsontsin tehenthyü gü zansü pvü, lo a-men kershvu temi dan ge kethyü kenyü shvu le chwiryü la.
- ³Lo tsangge jolo kenyhun gü le gü a-honpen gü run pe züda gü nyu shü shü. Tsontsin züda züle kesinyu zi hontsela, lo zü nyu yhun kehü nyukhu apfu sila.
- ⁴Lo tsangge jolo kenshen gü le a-honpen gü run pe züri dan lo zükepen bin dan ka shü. Tsontsin tsüle tezi thyüla.
- ⁵Lo zü dan kentsen gü tsangge jologü le hihontse kezo ale nyülo, “O Kenshüngü, ntsokae lo ndukae kehü gü, nle kentsen nyu hihontse me ketso hünyo.
- ⁶Anyugun le Sunggigü temi kenshün nyu ju lo sidyükeshanyu ju zi no tsun, tsügenyu nle tezi khipe anyugun no tsü; anyun no tson zü kethyü genyu.”
- ⁷Tsüselo kershvubin gü nyu ale thakhwen nme nyü kelo le, “Npugü Sunggigü kekvu tsingü, nle me ketso kethyü dan le ketsin lo njü le!”
- ⁸Lo tsangge jolo pezi gü le a-honpen run pe yhäko ge shü, lo tsüno a-kenyün mah no pe temi ro lotse shü.
- ⁹Lo nyünsa kethyü pe temi roshü, tsontsin anyugun le kenjün kethyü khvü hidan so kekvu kebin Sunggigü zan swetsü la, tson-o anyugun kemu nyu ranilo-o a-shwenlo mvula.
- ¹⁰Lo tsangge jolo pvün gü le a-honpen run pe tehenthyü gü raja bin ge shü. Tsontsin a-raja kazü le züntin la, tson-o anyugun kethyü genyu anyugu yi nka sola.
- ¹¹Lo anyugun kenjün kethyü lo kethyü shvu gü genyu tsangge kebin Sunggigü swetsü la, tson-o anyugun serikemvu tson nyu anyugun nyunkelu lo mvula.
- ¹²Tsüsika tsangge jolo tsero gü le a-honpen run pe züri keda gü Eufate ge shü. Tson-o yhäko kechwi kipun raja ju tson thyü shü nrün genyu züri tsü gü le sinla.
- ¹³Tsüsika ale dragon gü mün nyu, lo tehenthyü gü mün nyu lo kenku sidyükesha gü mün nyu nshün kemvu kapu kenshen le tsegu hontse chwikeryü hyu.
- ¹⁴Tsüdan tsü le ndun tho thyü shü kehü nshünkemvu gü kapu dan. Kapu kenshen hidan le kazü apfu nyu raja dan fü kequen sen gunryüo kekvutsin Sunggigü jon kedagü nyü teri thyü nrün genyu chwila.

¹⁵“Hire! Ale kerühyu nyu hontse ryü jünyo, temi ligühigüe kemben hümvu lo meno a-kejokepvü hyu mvu nrün genyu a-phinya ndo sen kebinnyu le jochü kepvü tsin!”

¹⁶Tson-o kapu dan le raja ju fü kequen zen Ibri khwenki Armageddom tsekethyü bin gü ka shülo.

¹⁷Tsüsika tsangge jolo tsenyü gü le a-honpen run pe tsangne ki shü. Tsontsin kershvuka gü nyu raja bin ge thakhwen ketetsin nme le, “Thyülo so!” tson.

¹⁸Tsontsin tsangkekechwe, thakhwen, tsangpera lo kazü nnu pe ketetsin thyüla. Kazü nyu temi nyhun keshü kazü nnu pe tsühontse shwi kemvu kazü kennu gwa kemvutsin nme thyüla.

¹⁹Rünyi nyida gü sükho pe kenshen thyüla, lo kazü aphu nyu rünyi nyida dan nkela. Lo Sunggigü le a-nyunkekhü ketetsin kethyü zu honpen gü pe Babilon gi la titse rüchün lo.

²⁰Lo zükehun kazü aphu hyumvula, lo kazüthun dan ndila.

²¹Lo tegwün le gon pe kilo henzi kensu khokho le tsangge cheo temi ge tsüryü. Tsontsin kenjün kethyü khvü tegwün gü genyu temi le Sunggigü swetsü la, kenjün kethyü khvü tsügü le ketetsin thyüri kethyü genyu.

Teshakeshü 17

¹Tsüsika honpen tsenyü kepen tsangge jolonyu tsenyü dan nyu nme le gunryüo a-ka, “Ryülo, ale züri kechon khoka rünyi nyida keyüla gi shaja tsin pe nhishü tile.

²Kazü nyu raja ju le a-zen keyüla lo a-keyüla zu pe kazü temi dan la pe no nzeü laso.”

³Tsüselo Kapugü le a ntsenlo, lo tsangge jolo gü le a khipen-o tehenyahun kemvu kazü nme ki gunla. Lo tsüka ale zan gwakemvu thu pe sü kepvü tehenthü a-pe tsenyü lo a-tse tseryü tsekethyü tehenthü kenhon nme ge tenunyu nme le kebin hyu.

⁴Lo tenunyu tsügi le phinya shweshwe tse lo nhon nshwen kethyü ben nya, lo suna tso a-min ketsen lo tyü a-min ketsen pe a-nthyü nzen pvü hü, lo a-ben nyu suna honpen nme nyu a-keyüla nshün kemvu lo kentsükenchen pe sü kethyü khipen hü.

⁵Lo a-senpvü ge zan kekebu ki a-kon le kebin nme, “Babilon kedagi, kazü nyu a-keyüla chün ketyü dan lo kentsükenchen thyü kehü jvügi,” tse thu pvü hü.

⁶Lo tenu tsügi le Sunggigü temi ju zi lo Jisu jokezen genyu dushvu kela dan zi tsü pe nzeü kebin ale hyu. Ale a-hyu kethyü ka a-shwi pe adun thyü sala.

⁷Tsontsin tsangge jologü le aka, “Nle nyu thyüo ndun thyü hü nla? Ale tenugi, lo a-khipvü kehü tehenthyü, a-pe tsenyü lo a-tse tseryü gü hvu rüla kekebu kon gü zope nhi tile.

⁸Tehenthyü nle kehyugü tsüle, gwüingwa bin, ai bin sin mvu laso; tsügü le tekhwün kentsun gü nyu chwiryüo kenke gü nyu gun lati. Kazü thyükelo mhundyü nyu kerhüntsü lesü nyu a-zan thulo kemvunyu le tehenthyü gü shwipe anyugun dun thyü ti. Kechamvule tehenthyü gü le gwüingwa yhun hü, ai yhun sin mvula, lo tsüle nichwiryü nrün genyu.

⁹“Hika hi nnyun nyu tha rüchün kekho kethyü sen mvulo shvu bin nyo. Pe tsenyü dan tsüle tenugi le a-ge kebin rincho tsenyü dan. Lo tsüdan tsü le raja tsenyü dan-e le.

¹⁰Pvün dan le chela so, lo nme le bin zun, lo kecha nme le chwiryü tizun; a-le soryülo keshanyu joka nti binti.

¹¹Lo tehenthyü gwüingwa yhun hüo ndi kelagü tsüle tetse gü, tson-e tsüle tsenyü dan nyu nme, tsüle kenke nyu gunla ti.

¹²“Lo nle kehyu tsenyü dan tsüle raja tsenyü raja thyü so mvuzun kethyü dan, ai anyugun no tehenthyü gü zen-o raja thyü nrün genyu tegi kevüja nme kekvu khipe anyugun tsüla.

¹³Hidan hile anyugun kerüchün le nme, lo anyugun kekvu lo keda kethyü khipe tehenthyü gü tsüla.

¹⁴Anyugun le Tanyü Nyugü lo a-le kolo kela, lo kejülo kela lo ketsin nyu a-sithen kehü dan le anyugun nye kvulo lati, kechamvule a-le npu dan Npugü lo raja dan Raja gü genyu.”

¹⁵Lo tsangge jolo gü le aka, “Tenugi le a-so ge dun kebin nle kehyu zü gü tsüle, temi dan, lo danda dan, lo tsipwen dan, lo khwen jo dan le.

¹⁶Tson-o nle kehyu tse tseryü dan lo tehenthyü gü le a-keyüla chün ketyü gi tsü shwi rüchün ti, lo anyugun le a-hon aphu khilo la njüo a-no a-kemben lati, anyugun le a-thyü tyü lo mah pe a-nke lati.

¹⁷Sunggigü jo dan thyü penlo kemvuthen a-kerüchün gü thyülo nrün genyu anyugun no nyun me thyüo anyugun kekvu khipe tehenthyü gü tsü lotseo Sunggigü le anyugun nyun thyü shü.

¹⁸“Tenunyu nle kehyu gi tsüle kazü nyu raja dan so gon kehü rünyi nyida gi le.”

Teshakeshü 18

Babilon Le Chekela

- ¹Tha hidan hisika, tsangge jolonyu kecha nme le tsangge tsüryü keju ale hyu. A-le kekvu keda sen lo a-keben le kazü aphu benla.
- ²Lo a-le nra sen-o, “Babilon kedagi le che laso! Che laso! A-le che laso! Hasun arin nshün kemvu kapu dan kensenbin lo nshün kemvu lihi lo tegü kentsü kenchen dan aphu kebin bin thyü laso.
- ³Kechamvule a-le a-keyüla zu khipe temi aphu no tsüo nzeü laso. Lo kazü nyu rajanyu ju le a-zen-o keyüla, lo kazü nyu hakethyü nyu dan le a-keyüla sari kethyü gü genyu nnyalo kela genyu.”
- ⁴Tsüselo ale tsangge thakhwen nme nyü kelo le, “Chwiryüla lo, a temi dan! Hagun a-kemu dan kerhün mvu nrün genyu lo a-shaja dan kenjün mvulo nrün genyu, a-nken chwiryüla lo!
- ⁵Kechamvule a-kemu le kügü tsang ti laso, lo Sunggigü le a-seri kemvu rüchün bin kela genyu.
- ⁶A-le mege thyü keshü hontse thyü pe a-ge shü shülo; a-le thyü keshü jünhvu pe a-tsü shülo. Tsügi le khipe me la kehü zu nyeki jünhvu kvu kvu kethyü khipe a-honpe sü tsülo.
- ⁷A-le a-npvü a-shwen kethyü lo yhun ketegvü kehü kho kenjün kethyü lo nyungwakemvu khipe a-tsülo. Kechamvule a-le a-npvü a-nthon-o: ‘Hika ale dun bin nyo, rajagi thyü! ale maginyu mvu, ale thame ka-e nyungwa kemvu hyu loho!’
- ⁸Tsügenyu khenyüme jon thyü a-kenjün kethyü khvü dan- kempen, nyugwa kemvu, lo chenda le a-gwün lati. Tson-o mah no a-rola ti, kechamvule a-nmu kelagü Npugü Sunggigü le kekvu tsingü genyu.”
- ⁹Tson-o kazü nyu raja dan azen-o keyüla lo nshün kemvunyu yhun ketegvü kehü dan le a-ro kebin mah kekhu gü hyu ntsin rünyi tsügü chechü nra soti.
- ¹⁰A-nthyü nnyü kethyü gü tsü nshvuo anyugun le nithen ki bin-o, “Ketetsin! Kenke kemhü le Babilon rünyi nyida lo kekvu gi ge ryü laso! Tegi kevüja nme ka n shaja khishü laso!”
- ¹¹Lo kazü nyu hakethyü nyu dan ko a-chechü, kechamvule temi nme-e anyugun hathyüni mvu kela genyu.
- ¹²Anyugun ha tsüle suna, rakagi, tso minketsen, tyü, linen phi kegwa, nyunkaron phi, lo phi nhon meren kethyü, lo shweshwe tse kethyü, lo tesan arün kegwa, lo chunhü dan, lazo, lo tegi lo marbel pe kethyü dan.
- ¹³Lo senthyü, mosela, n shüunchün, senche lo tharün kegwa, zu lo terzü, tho lo thoshye, methu lo tanyü, keru lo keru gari, do lo temi phou-e.

14Ha kethyü nyu dan le tsügi ka zo, “Nle tepen kehü hon dan tsü apfu hyu mvu laso, ketegvü kethyü dan lo kezegwa tsü apfu tin bu laso, lo tsüdan tsü hyu sin mvu laso!”

15Hidan hi sen-o hathyüo nnya kelo dan le a-nthyü nnyü kethyü shwi nshvuo nithen ki so-o a-chechü, tson-o

16“Hei, ketetsin kethyü le rünyi nyidagi linen phi kegwa, phi shweshwe tsekethyü lo nhon meren kethyü, lo suna ronye, tso minketsen lo tyü a-min ketsen khipe nthyü nzen pvü kehü gi ge ryü laso!”

17Tegi kevüja nme ka a-kenya hi apfu nke bu laso!” Lo run nyu kedanyu, lo tsünyu kenjwen nyu apfu, run kethu nyu lo zü nyu hakethyü nyu apfu nithen ki so-o,

18a-kero mah kekhu hyu shü ntsin nra sen-o: “Rünyi nyida hitsülaki kethyü rünyi kecha ndi le!”

19Tson-o anyugun le kemphü khipe anyugun pe ge shüo nra chüo: “Ketetsin kethyü kenke kenmhü le nyida gi ge ryü laso! Züda nyu run sen kehünyu apfu a-kenya genyu nnya külo! Lo tegi kevüja nme ka a-kenya apfu nke laso!”

20Hire, tsang nsherhünlo, Sunggigü temi dan lo apostel nyu dan lo sidyükesanyu dan, a-nke kela genyu hagin sherhünlo! Kechamvule a-le hagin ge thyü keshü hontse Sunggigü le a-jün kera keshü genyu!

21Tsüselo tsangge jolo kenko nme le tso tha kerü kehü tso tsülaki nme khilo njüo shwe pe züda nyu shüo zo, “Hihontse Babilon rünyi gi kemvu thyüo shwe pe shü lati, lo tsü hyu sin mvu lati.

22Tson-o baja kekhu, lükethyü, kheli kekhu lo shu kekhu dan tsü nyü sinlo mvu lati; lo thathyü keshanyu ndan nyu hyunilo hoso; lo ndan nyu tha kekerü khwen nyünilo mvu lati.

23Lo mah kemben nme-e ndan nyu chwikeryü hyuni mvu lati; tson-o ndan nyu senhügi lo senhügü khwen nyü sin mvu lati. N hakethyü temi le kazü nyu kekvu nyu dan, lo nketümvu genyu kazü nyu temi apfu sa laso!”

24Tson-o rünyi tsünyu sidyükesanyu ju lo Sunggigü temi ju lo kazü nyu dushvu kela apfu zi hyulo laso.

Teshakeshü 19

1Tha hidan hi sika ale nyü kelo le tsangge temi danda nme le nra sen kethyü hontse tha zo-o: “Haleluyah! Kenikelo, zankechwi lo kekvu le ngun Sunggigü hon so.

²A-le me keketso le ketsin lo njü le! A-le keyüla genyu kazü aphu thyü nshvu kela keyüla kedagi nmu laso, lo tsügi ben ka a-le a-gonyu ju zi khün zo laso.”

³Anyugun le nra sen ni-o, “Haleluyah!” tson-o a-kero kekhu le nthenteyhen khu tinla.

⁴Lo pelü nki pezi lo rhü kehü nyukhu pezi dan le chetsügi Raja bin ge dunkebin Sunggigü rüshvuo, “Amen! Haleluyah!” tson.

Tanyü Nyugü Senhü Kehö

⁵Tsüsika raja bingü nyu thakhwen nme le chwiryüo zo, “Ngun Sunggigü shwenlo, a-gonyu ju aphu, keda jue, keshe jue lo a-nshvu kehünyu aphu, Sunggigü shwenlo!”

⁶Tson-o ale temi danda khwen hontse, lo zü kechon khwen hontse, lo tsangkesen khwen hontse kethyü khwen nme nyü kelo le: “Haleluyah! Npugü ngun Sunggigü, kekvu tsingü le raja thyü bin laso.

⁷Ngun sherhün lo ngun nyun nyülo nu; tson-o a-zan shwenlo, kechamvule Tanyü Nyugü sunkethyü gwünkho le ryü laso, lo a-nu le tsügenyu a-npvü a-gwün ndalo laso!” tson.

⁸Lo a-no linen phi kegwa, kenshün lo kenshwen ben nyalo lotse shü. (Kechamvule linen phi tsüle Sunggigü temi dan tho kentsen kenjü gü genyu.)

⁹Tson-o tsangge jologü le aka, “Thulo: Tanyü Nyugü senhü keho nyu kope bin kelanyu le jochü kepvü tsin le!” tson. Lo a-le aka zonio, “Hidan hile Sunggigü jo ketsin le.”

¹⁰Tsüselo ale a-rüshvu titseo a-pha nyu nkhüntsü. Tsontsin a-le aka, “Tson nya! Ako nle lo npvünyu dan lo Jisu jünkezo then kehü ju zen-o me gonyu nme le. Sunggigü rüshvulo!” Kechamvule Jisu jünkezo le sidyükesha Kapu gü le.

Keru Kechon Nme Ge Kepingü

¹¹Tsontsin ale tsang khinshye keshü hyu. Lo hire, keru kechon nme, a-ge kebin gü le tenyenlo kekü lo ketsin letse hü. A-le kenjün nyu mejün kera lo teri thyü hü.

¹²A-yhütyü le mah kenyü hontse, lo a-pe ge keda perün kechon le bin; a-le zan nme thu pvü hü, lo tsüle a-nti a-me kechanyu nme-e sha mvu.

¹³Tson-o a-phi le tezi kezen pe nye kethyü ben nya. Lo a-zan no Sunggigü jo gü tho.

¹⁴Lo tsangge kehü shüpahü dan le linen phi a-nikensen kechon lo kenshün ben küo keru ge dun-o a-sithen gunla.

¹⁵Lo a-mün nyu a-le pe temi dan dushvu nrün genyu zhethon a-yi kegwa le chwiryü. A-le tegi thün sen-o tsüdan ketsen ti; lo a-le kekvutsin Sunggigü nyunkekhü ketetsin kethyü vain zu kethün bin gü kedüla.

¹⁶Lo a-le a-phi ge lo a-din ge zan nme: “Raja so Raja lo npu so Npugü,” tsekethyü thu pvü hü.

¹⁷Lo ale tsangge jolonyu nme le yhäko ge kebin hyu; a-le a-khwen le gingvü tseo tsangne ki nye kehü tegü dan aphu ka,

¹⁸“Hagun le raja dan thyü, lo shüpahü, lo kedanyu thyü, lo temi kekvunyu thyü, keru lo a-ge kehünyu thyü, temi medo kethyü nyu lo dothyü kemvunyu, keshen keda aphu thyü tyü nrün genyu gunryüo Sunggigü keho keda nyu kequenlo lo!” tson zoshü.

¹⁹Tsüselo tehenthyü gü, lo kazü nyu raja ju, lo anyugun shüpahü dan le keru ge kebin gü lo a-shüpahü dan zen kega titseo gü kequen kelo ka ale hyu.

²⁰Tson-o tehenthyü gü tsü tenlo, lo kenku sidyükesha gü, a-yhühyu ka tha zansü thyü pe tehenthyü gü ge tha zansü hyukelo dan lo a-men kerüshvu ju sen kelogüe sin. Lo au minhvu nren a-kerhün shwen pe mahtso lope ro kenjü mahzi nyu rola.

²¹Lo a-sen dan le keru ge kebin gü mün nyu zhethon gü pe dushvula. Lo tegü dan le tsüdan thyü tyü pe anyugun gin nyülo.

Teshakeshü 20

Chen Yie Nme

¹Tsükatsü ale tsangge jolonyu nme le tekhwün kü kentsun gü chabi lo a-ben nyu tegiron kegon nme sen-o tsangge nshye keryü hyu.

²A-le perigü, peri whegü, tsüle shwikerüchün tun gü, Satan tsü tenlo-o chen yie nme a-phin pe binla.

³Lo a-shwe pe tekhwün kü kentsungü nyu shülaohinla, tson-o a-so mehor vüla, a-le chen yie nme penlo kemvuthen a-no temi sa sinmvu nrün genyu; hisiki jon keshanyu a-shwü shü ti.

⁴Lo ale Raja bin dan me hyu, temi le a-ge bin, lo anyugun no me jokera lotse shü. Jisu jünkezo genyu lo Sunggigü jo kezo genyu a-pe gwen kelanyu, tehenthyü gü lo a-men-e rüshvu kemvu dan, lo a-senpvü ge nmvue a-ben ge tha zansü kendi ju kapu dan tsü ale hyu; anyugun le rhünlo-o chen yie nme Khrista zen-o raja thyü.

⁵Ai kecha dan we chen yie nme tsü penlo kemvuthen rhünlo mvu. Hile rhünni keso kerigü.

⁶Temi ligü higüe rhünni keso kerigü nyu a-jün le kebin nyu le nshün lo a-henkegwa tsin. Kesi kenyhun gü le tsüdan so a-kekvu ndi so; tsünyeki a-nyugun le Sunggigü lo Khrista peshü thyü tinla tiso, lo chen yie nme a-zen-o Raja thyü ti.

Satan Nyeki Kvukelo

⁷Chen yie nme penla ntsin doka tsünyu Satan shwüshü ti.

⁸Tson-o kazü quenzi nyu kebin temi dan, Gog lo Magog senlo-o tsüdan fü kequen zen-o teri nyu gunryü titse chwiryü ti. Tsüdan rüchün keshwi le züda nyu hachon hontse.

⁹Tson-o anyugun le kazü kegon ge gun-o kenshün nyu dan bin, lo nkenyü rünyi nyida gü tsü hunpvülo; ai tsangge mah le tsüryüo tsüdan rola.

¹⁰Lo Satan shwe pe mah lo mahtso zi gü nyu shüla, tsünyu tehenthyü gü lo kenku sidyükesha güe bin; lo khenyütsen, khejetsen kethonthen anyugun nthü nnyü ti.

Raja Bin Kechon Ge Jokekera

¹¹Ale Raja bin kechon keda nme hyu, tsüge kebingü yhühyu ka tsang lo kazü le tinla, lo au bin hyunilo mvula.

¹²Lo ale kesinyu, keshen lo keda le Raja bin gü mhundyü nyu so kebin hyu; tsüselo lesü nme hielö. Lo lesü kecha nme hielö, tsüle kerhüntsü lesü gü. Lo kesinyu tho tsü aphu lesü gü nyu thu kenjü lope anyugun jünkera.

¹³Tsüselo züda gü le kesinyu le a-nyu kebin dan hoshü. Kesi lo Hades au ko kesinyu le au zen kehü dan hoshü; temi aphu tse a-pepvü pvü a-tho hontse anyugun jünkera.

¹⁴Tson-o kesi lo kesinyu rünyi au shwe pe mah nyu shüla. Mahzi higü hile kesi kenyhun gü.

¹⁵Ligühigüe kerhüntsü lesü nyu a-zan thu njüo hyulo kemvunyu tsünyu shwen pe mahzi nyu shüla.

Teshakeshü 21

Tsang Keshün Lo Kazü Keshün

¹Tsüsika ale tsang keshün nme lo kazü keshün nme hyu; tsang kerigü lo kazü kerigü ndi kelasi genyu; lo züda güe bin mvu kelasi genyu.

²Ale rünyi nyida kenshün, Jerusalem keshün gü, senhügi le a-nthyü pvüo a-nyepvü kaki kegun hontse tsangge Sunggigü kanyu tsüryü kezhü hyu.

³Ale raja bin gü nyu thakhwen nme le gingvü tse nyü kelo le, “Hire, Sunggigü Then le temi zen bin laso, lo a-le anyugun dan nyu hü ti, lo anyugun le a-temi thyü ti, Sunggigü le anyugun zen hūo anyugun Sunggigü thyüti.

⁴A-le anyugun yhätyü ka anyugun yhäphu aphu shonla ti; tsünyu tsü le kesi ndi; nyungwakemvu, kechü kehokenyü-e bin sin loho so. Tha keru dan le ndi laso.”

⁵Tsükatsü Raja bin ge kebin gü le, “Hire, ale tha aphu thyü ketsinni laso!” tson. Tson-o a-le, “Thulo, jo hidan hile joketsin lo ketsin le,” tson zo.

⁶Tson-o a-le aka, “Thyüla so! Ale Alfa lo Omega gü, Kerigü lo Kekhin gü. Ale kerhüntsü zü kenrun nyu pe teri kehünyu lati.

⁷Temi ligühigüe kvulo kehünyu le tha hidan hi gwen loti; lo ale anyugun Sunggigü thyü ti, lo a-le anyu thyü ti.

⁸Ai tha nshvu kehü dan, tenyen kemvunyu, medukeshvu nyu, keyüla nyu, tümvu nyu, thamen kezü kershvu nyu, lo kenku nyu aphu mah tso lo mah nnyü kebin mahzi gü nyu anyugun jün hyulo ti; tsüle kesi kenyhun gü.”

Jerusalem Keshün gü

⁹Lo honpen tsenyü kesen gü lo kenjün kethyü tsenyü kekkin dan pe sü kepvü tsangge jolo tsenyü dan nme le gunryü; a-le azan kenthon-o, “Hiki ryülo, Senhügi, Tanyü Nyugü nu tsin pe nhishü tile,” tson.

¹⁰Tson-o a-le Kapu nyu akhi pen-o kazüthun keda ketetso nme ge gun-o tsangge Sunggigü kanyu Sunggigü keben kenshwen sen-o tsükeryü, lo Jerusalem, Rünü Nyida Keshün gü tsin pe ahi.

¹¹A-keben le tso a-min ketsen, jasper tso hontse, lo kristol shyeshwi keshün hontse.

¹²A-kehun chwida le gon lo tetso; chwida khenpvü le tseryü kenyhun; lo tsüdan ge zan dan me thu njü, lo tsüle Israel nyu tsipwen tseryü kenyhun dan zan.

¹³Npho kipun khenpvü kenshen,tesin zin khenpvü kenshen, teso zin khenpvü kenshen, lo nkhün kipun khenpvü kenshen.

¹⁴Lo Nyida gü chwida gü bin kezen-e tseryü kenyhun, lo tsüdan ge Tanyü Nyugü apostel tseryü kenyhun dan zan tseryü kenyhun le bin.

¹⁵Azen kethen kehü gü le nyida gü lo a-chwida dan, chwida khenpvü dan, lo chwida aphu ndo nrün genyu suna no kethyü tha kendo thün nme sen hü.

¹⁶Nyida gü a-quen pezi dan tsü ketun kü, a-kethon keda-e ketun kü, lo a-le a-thün lope nyida gü ndo keshü le, farlong ja yie tseryü kenyhun; a-kethon keda, lo ketetso aphu ketun kü.

¹⁷A-le chwida gü ndoshü laryü, temi le thakendo hontse tsangge jologü le ndo kelo le tsu tsio henzi pezi.

¹⁸Lo chwida gü le jasper lope thyü; lo nyida gü we suna kenshün shyeshwi hontse kethyü lope thyü.

¹⁹Nyida gü chwida bin kezen le tso min ketsen lope thyü. Binzen kerigü le jasper, kenyhungü le safir, kenshen gü le agate, pezi gü le emeral,

²⁰pvün gü le onix, tsero gü le karnelian, tsenyü gü le kristol, tetse gü le beril, tekü gü le topas, tseryü gü le kalcedoni tseryü nme gü le turquoise, tseryü kenyhun gü le amethyst.

²¹Chwida khenpvü tseryü kenyhun dan tsüle mukut tseryü kenyhun; khenpvü nme ge mukut nme me. Nyida gü tson le suna kenshün shyeshwi hontse tha hyu nshün kethyü lope thyü.

²²Tsünyu tsü ale kershvuka nme-e bin-o hyulo mvu, Npugü Sunggigü le tha aphu so, lo kekvu tsingü Tanyü Nyugü le tsünyu kershvuka gü thyü.

²³Nyida gü tsü le shyee, yhäko keben sen mvue gwa. Sunggigü keben le tsü aphu gwün nben bin nyo, mah kemben gü tsüle Tanyü Nyugü.

²⁴Temi dan aphu a-keben nyu hü ti; lo kazü nyu raja nyu dan le anyugun zankechwi kethyü sen-o tsü nyu gun ti.

²⁵Lo nyida gü chwida le nhennyu khinla hü mvu, lo tsünyu tsü le kheje ki ndi.

²⁶Lo temi le teshwen lo zankechwi sen-o tsünyu gunryü ti.

²⁷Ai tha nshün kemvu nme-e, lo temi nshün kemvu nme-e, lo kenkunyu nme-e no tsünyu yü loho. Ai Tanyü Nyugü, Kerhüntüsü lesü nyu a-zan thu kenjü dan nti le tsünyu yü loti.

Teshakeshü 22

¹Tsüsika a-le Sunggigü lo Tanyü Nyugü Raja bin bin nyu tsunchwikeryü kerhün tsü züri kristol kenshwen hontse kethyü nme le;

²Rünyi nyida pvüthü gun kebin tsinpe ahi, lo züri kho lizin hizin shyee kechwi nshao chenme ka gwün tseryü kenyhun che nsha kehü kerhüntüsü bin le bin, lo senbin gü nyü le temi gwün kesherhün hü.

³Tsünyu tha nme-e swetsü sin loho so, Sunggigü lo Tanyü Nyugü Raja bin le tsünyu bin ti, lo a-gonyu ju le A-rüshvu ti.

⁴Anyugun le a-mhun hyuti; lo a-zan le anyugun senpvü ka binti.

⁵Anyugun le mah kemben nmue yhäko keben sen mvue gwa, Npugü Sunggigü le anyugun keben thyü ti, tson-o anyugun le nthenteyhen nyu Raja thyü ti.

Jisu Khrista Le Niryü Nrün

⁶Lo a-le aka, “Jo hidan hile tenyenlo kü lo ketsin le. Lo Npugü sidyükesanyu Kapu dan Sunggigü le a-jologü nishüo no nshwen thyüla nrün dan pe a-gonyu ju hishü le.”

⁷“Hire!” Jisu le zo, “Ale whütse ryü jü nyo! Lesü hinyu sidyü jo dan thyü zenkehünyule jochü kepvünyu le!”

⁸Ale Johan, ale tha hidan hi nyülo, lo hyu le, ale nyülo, lo hyushüo tha hidan hi tsin pe ahi keshü tsangge jologü rüshvu titse a-phanyu nkhün tsü.

⁹Tsontsin a-le aka, “Nle tson nya! Ako nhontse lo npvünyu sidyükesanyu ju lo lesü hinyu thu kenjü thyü lo zen kehü ju zen-o me lokethyü nyu le. Sunggigü rüshvulo!” tson.

¹⁰Lo a-le aka, “Lesü hinyu sidyü jo dan mehor vüla nyalo, a-gwünkho nni kelasi genyu.

¹¹Tha gwakemvu thyü kehünyu no gwakemvu thyü bin, lo nshün kemvunyu no nshün mvu bin, lo kentsen keserinyu no kentsen tho thyü bin, lo kenshün nyu no nshün binlo.” tson zo shü.

¹²“Hire!” Jisu le zo, “Ale whütse ryü jü nyo, temi nme me tsekethyü a-le nyu thyü shü yo, kethun nrün genyu chün sen hünyo.

¹³Ale Alfa lo Omega gü, kerigü lo kekhin gü le, binzen gü lo keni gü le.”

¹⁴Kerhüntsü bin gü nyu lo chwida khenpvü nyu yüo rünyü nyida gü nyu yülo kezü thyülo nrün genyu a-phi thu kelanyu le a-henkegwa nyu.

¹⁵Tegwen zin tehi dan, lo tümvu nyu ju, lo keyüla ju, lo me dukeshvu dan, lo teromen kershvu ju, lo kenku nyu dan lo kenku le a-kenyü kehünyu aphu bin.

¹⁶“Ale Jisu jo hidan pe kehun dan ka zoshülo tseo ale a jolonyu nipe hagin ka shü shü le. Ale David jwi lo a-tsi gü le, lo lonyü shyepvü gü le.”

¹⁷Kapu gü lo Senhü gü le, “Ryülo!” Lo ligühigüe nyülo kehü gü ko no, “Ryülo!” tse koshülo. Lo teri kebin gü no ryülo, nnyü kebin gü no kerhüntsü zügü a-min thyümvu tse khilo lo!

Jokekhin

¹⁸Ale lesü higü nyu sidyü jo dan nyü kebin nyu aphu no petsülo lo tse zoshü bin nyo: Ligühigüe tha peha pe jo hidan hi sin yatselo, Sunggigü le lesü hinyu thu kenjü kenjün kethyü dan khipe a-sin shü ti.

¹⁹Lo ligühigüe sidyükesha lesü hinyu jo dan peha khela yatselo, Sunggigü le lesü hinyu a-rüla zo kenjü kerhüntsü lesü gü nyu a-jün khisen tinla ti.

²⁰Jo hidan jünzo keshü gü le zo-o, “Ketsin le! Ale whütse ryüzhü nyo!” Amen.
Ryülo, Npu Jisu!

²¹Npugü Jisu Khrista shwikenjün gü no kenshün nyu ju aphu zen bin kelo gü
thyülo. Amen

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil